المجلد الثاني من الدستور الوسيم

الكتاب الثالث في كلام الكلي والجزئي لامراض التي يختص بعضو دون عضو واسبابها وعلاماتها ومعالجاتها المراد بالمرض العام ما يعم البدن كله اما العروض جملته كالحميات او لحدوثه في اي عضو كان كالبثور والاورام وتفرق الاتصال

المقالة الاولى في الحميات باقوال حكماء المتقدمين والمتأخرين	في الحميات باقوال على مذاهب الحكماء المتأخرين ٢	في افات استحالة الكيلوس الى الدم ٢	في افات تخمر الدم ٢
في انواع الحميات بحسب الاسباب والزمان ٣	في الحميات الدائرة ٨	في حميات اللازمة ٢٤	في الحميات الحادة ٢٤
في الحميات باقوال حكماء المتقدمين ٣٠	في حميات اليومية وانواعها بقول كلي ٣٢	في حمى اليوم بقول جزئي ٣٢	في حمى السنوخس ٣٤
في حمى العفنة بقول كلي ٣٤	في حمى المحرقة ٣٧	في حمى المطبقة ٣٨	في حمى لثقه ٣٩
في حمى الربع اللازمة ٣٩	في حميات الدائرة بقول كلي ٤٠	في حمى النائبة البلغمية ٤٣	في حمى الدائرة السوداوية ٤٤
في حمى غشية خلطية ٤٦	في حميات المركبة وشطر الغب ٤٦	في حمى الخمس والسدس والسبع ٤٧	في حمى المعروفة بليقوريا ٤٧
في حمى المعروفة بانفيالوس ٤٧	في حمى النهارية والليلية ٤٨	في حمى الرهدية ٤٨	في حمى الوبائية الساعية ٤٩

في حمى انكروسية ٥١	في حمى الدق ٥١	في دق الشيخوخة ٥٣	في البحران والعلامات والاقسام والاحكام ٥٣
في علامات الحمية الصالحة ٥٩	في علامات الردية ومنذرة الموت ٥٩	في انذارات بالحوادث ٦٣	في انتقال من مرض الى مرض آخر ٦٣
في تدبير الناقهين عن الامراض ٦٣	المقالة الثانية في الاورام الحارة والباردة والبثورات والقروحات والجراحات	في الاورام ٦٤ في الفلغموني ٦٥	في الدماميل ٦٦
في فيماطا ٦٧	في اورام المغابن ٦٧	في الطاعون ٦٨	في فوجبلا ٦٩
في الحمرة ٧٠	في الخراج الحارة ٧٢	في اوذيما ٧٣	في السقيروس ٧٤
في السلع ٧٥	في الغدة والعقدة والفطر ٧٦	في داء الخيلة والسلحفة ٧٦	في الخنازير ٧٧
في السرطان ٧٩	في الورم الريحي المسمى بالنفخة ٨٠	في الورم المائي ٨١	في طاليا طوبيناريا ٨٢
في الكداخص ٨٣	في فرنيوس ٨٤	في انتيموس ٨٤	في آنورسما ٨٥

في ماشرا ٨٥	في الدبيلا ٨٦	في البثور ٨٧ في الشرى ٨٧	في بنات الليل ٨٧
في الحمرة ٨٨	في النفاطات ٨٩	في الثآليل ٩٠	في السعفة ٩١
في النملة ٩٣	في البثور اللبنية ٩٤	في الحصف ٩٤	في الجدري والحصبة ٩٤
في الجرب ٩٨	في الحب الافرنجي ٩٩	في الجذام ١٠١	في القروحات ١٠٣ في القرحة الساذجة ١٠٣
في قرحة السيالة ١٠٣	في قرحة مع سوء المزاج ١٠٤	في القرحة مع الفلغموني ١٠٤	في القرحة مع الحمرة ١٠٥
في القرحة مع الاوديما ١٠٥	في القرحة مع اللحم الزائد ١٠٦	في القرحة مع فساد العظم ١٠٦	في القرحة الدودية ١٠٧
في القرحة الوسخية العفنية ١٠٧	في القرحة الخرفية ١٠٨	في القرحة الرديئة والخبيثة والعسرة الاندمال ١٠٨	في القرحة السرطانية ١٠٨
في القرحة الساق والرجل ١٠٩	في الكهف والمخابا ١٠٩	في الناصور ١١٠	في غانغرينا واسفاقيلوس ١١٢

في الجراحات ١١٣ في الجراحات المطلقة البسيطة ١١٣	في الجراحات الرأس ١١٧	في جراحات الوجه والانف والاذن ١٢٠	في جراحات الرقبة والشرايين الخشنة والمري ١٢١
في جراحات الصدر ١٢٢	في جراحات المعدة ١٢٤	في جراحات الصفاق والامعاء ١٢٥	في جراحات الكبد والطحال ١٢٦
في جراحات الكلى والمثانة ١٢٦	في جراحات المفاصل ١٢٧	في جراحات الاعصاب ١٢٨	في الجراحات الموجعة ١٢٨
في الجراحات مع الفلغموني والحمرة ١٢٩	في الجراحات مع الحمى ١٢٩	في الجراحات مع التشنج ١٣٠	في الجراحات السمية ١٣٠
في الجراحات البارودية ١٣٠	في الجراحات من خرق النان وما يشبهها ١٣٢	في الجراحات من لسع الحشرات السمية ١٣٢	في الجراحات من عض الكلب الكلوب ١٣٣
في الكسر والوثي والخلع والسقطة والصدمة والضربة والشجاج والسحج ١٣٤	في الشقاق ١٣٥	في حرق النار والماء وما يشبههما ١٣٥	في علل الاظافير ١٣٥
المقالة الثالثة في الزينة والمراد منها ههنا اصلاح البدن وحفظه على ما ينبغي	في فساد اللون الجلد ١٣٦	في الكلف والنمش والبرش والخيلان والخضرة ١٣٦	في بهق الابيض ١٣٨
في بهق الاسود ١٣٨	في برص الاسود ١٣٨	في بادشنام ١٣٩	في القوبا ١٣٩

في الشيب ١٤٠	في احوال الشعر بقول كلي ١٤١	في ذات الشعر ١٤١	في داء الحية وداء الثعلب ١٤٢
في كثرة شعر الرأس واللحية ١٤٢	في الصلع ١٤٣	في تشقق الشعر وتطويله ١٤٣	في افراط الجعودة الشعر ١٤٣
في القمل والقمقام ١٤٣	في ادوية المستعملة للشعر ١٤٤	في الهزال المفرط ١٤٤	في السمن المفرط ١٤٥
في كثرة العرق ودروره ١٤٦	في عرق الدم ١٤٦	في صنان ونتن الابط ١٤٧	في ماهية السموم ١٤٧
في احتراز السموم ١٤٧	في علامات العارضة الواقعة في تاثير السموم ١٤٨	في تدبير السموم وعلاجها بقول كلي ١٤٨	في تدبير السموم المشروبة المعدنية وعلاجها بقول كلي ١٤٨
في تدبير السموم المشروبة النباتية وعلاجها بقول جزئي ١٥٠	في تدبير السموم المشروبة الملدوغة الحيوانية وعلاجها بقول جزئي ١٥١	في طرد الحيوانات الموذية والحشرات الارضية بقول كلي ١٥٣	
الكتاب الرابع في الكلام الكلي والجزئي لاحكام الادوية المفردة والمركبة في الطب الكيميائي والجالينوسي			الجزء الاول في احكام الادوية المفردة بقول كلي وجزئي
في حسن القبول المفيد في اخذ الادوية على عمد التسديد ١٥٤	في ماهية الادوية المفردة وكيفية تاثيرها في بدن الانسان ١٥٥	في معرفة الدرجات الادوية ومقادير شرباتها ١٥٦	في معرفة مزاج الادوية المفردة ١٥٧

في انواع قوى الادوية المفردة ودواء المستعملة بداخل البدن وخارجها ١٥٧	في معرفة قوى الادوية المفردة بطريق الالهام ١٥٨	في معرفة قوى الادوية المفردة بطريق التجربة ١٥٨	في معرفة قوى الادوية المفردة بطريق القياس ١٥٩
في غلط الواقعة برايحة ولون وطعم في اشياء الممتزجة بالمزاج الثاني ١٦٠	في صفات الادوية والاغدية وافعال الكلية والجزئية والمتشابهة الكلية ١٦٠	في تعريف الكيميا واحكامها ١٦١	في خلقت المولدات الثلثة ١٦٢
في جنس المعدن ١٦٢	في جنس النبات ١٦٢	في جنس الحيوان ١٦٣	في المفردات الجنس المعينة مرتبا على ترتيب التهجي م
حرف الالف الممدودة والمقصورة ١٦٣	حرف الباء الموحدة التحتانية ١٦٤	حرف التاء المثناة الفوقانية ١٦٥	حرف الثاء المثلثة الفوقانية ١٦٦
حرف الجيم ١٦٦	حرف الحاء المهملة ١٦٧	حرف الخاء المعجمة ١٦٩	حرف الدال المهملة ١٦٩
حرف الذال المعجمة ١٧٠	حرف الراء المهملة ١٧٠	حرف الزاء المعجمة ١٧٠	حرف السين المهملة ١٧٢
حرف الشين المعجمة ١٧٣	حرف الصاد المهملة ١٧٣	حرف الطاء المهملة ١٧٣	حرف العين المهملة ١٧٥
حرف الغين المعجمة ١٧٥	حرف الفاء ١٧٥	حرف القاف ١٧٥	حرف الكاف ١٧٦

حرف اللام ١٧٦	حرف الميم ١٧٧	حرف النون ١٧٨	حرف الياء التحتانية ١٧٩
في مفردات الجنس النباتية مرتبا على ترتيب التهجي م	حرف الالف الممدودة والمقصورة ١٧٩	حرف الباء الموحدة ١٩١	حرف التاء المثناة الفوقانية ٢٠١
حرف الثاء المثلثة ٢٠٣	حرف الجيم ٢٠٤	حرف الحاء المهملة ٢١٠	حرف الخاء المعجمة ٢١٩
حرف الدال المهملة ٢١٤	حرف الذال المعجمة ٢٢٦	حرف الراء المهملة ٢٢٦	حرف الزاء المعجمة ٢٢٨
حرف السين المهملة ٢٣٠	حرف الشين المعجمة ٢٣٦	حرف الصاد المهملة ٢٣٨	حرف الضاد المعجمة ٢٤٠
حرف الطاء المهملة ٢٤٠	حرف الظاء المعجمة ٢٤٢	حرف العين المهملة ٢٤٢	حرف الغين المعجمة ٢٤٥
حرف الفاء ٢٤٦	حرف القاف ٢٤٩	حرف الكاف العربية والفارسية ٢٥٦	حرف اللام ٢٦٠
حرف الميم ٢٦٣	حرف النون ٢٦٥	حرف الواو ٢٦٧	حرف الهاء ٢٦٧

حرف الياء التحتانية ٢٦٩	في مفردات جنس الحيوانية مرتبا على ترتيب التهجي م	حرف الالف الممدودة والمقصورة ٢٧٠	حرف الباء الموحدة ٢٧٤
حرف التاء المثناة الفوقانية ٢٧٧	حرف الثاء المثلثة ٢٧٧	حرف الجيم ٢٧٧	حرف الحاء المهملة ٢٧٨
حرف الخاء المعجمة ٢٨٠	حرف الدال المهملة ٢٨١	حرف الذال المعجمة ٢٨٢	حرف الراء المهملة ٢٨٣
حرف الزاء المعجمة ٢٨٣	حرف السين المهملة ٢٨٤	حرف الشين المعجمة ٢٨٦	حرف الصاد المهملة ٢٨٧
حرف الضاد المعجمة ٢٨٧	حرف الطاء المهملة ٢٨٧	حرف الظاء المعجمة ٢٨٧	حرف العين المهملة ٢٨٨
حرف الغين المعجمة ٢٨٨	حرف الفاء ٢٨٩	حرف القاف ٢٩٠	حرف الكاف العربية والفارسية ٢٩١
حرف اللام ٢٩٢	حرف الميم ٢٩٢	حرف النون ٢٩٤	حرف الواو ٢٩٤
حرف الهاء ٢٩٥	حرف الياء التحتانية ٢٩٥	الجزء الثاني في احكام الادوية المركبة في طب الكيميائية والجالينوسية	في افعال الادوية وكيفية تاثيرها ٢٩٦

في سبب تركيب الادوية وقوانين تركيبها ٢٩٩	في بيان اوزان المتداولة في الطب ٣٠١	في صورة الاوزان من الحبة الى المن ٣٠١	في بيان كسر ٣٠٣
في معرفة استخراج المقادير الاشربة المركبة والمعاجين وسائر الادوية المركبة ٣٠٣	في كلمات المرفية والفاظ المشكلة والاصطلاحية في الصناعة ٣٠٤	في ادوية المقيئة ٣١١	في ادوية المسهلة ٣١٨
في ادوية المدرة ٣٢٦	في ادوية المعرقة ٣٢٨	الجملة الاولى في ادوية الكيمياوية ومعرفة صنايعها م	في امياه المفردة المستقطرة ٣٢٩
في امياه المركبة المستقطرة ٣٣٠	في امياه الحادة المستقطرة ٣٣٦	في استخراج الارواح المعدنية ٣٣٧	في استخراج الارواح النباتية ٣٤٥
في استخراج الارواح الحيوانية ٣٤٧	في استخراج الادهان المعدنية ٣٤٨	في استخراج الادهان النباتية ٣٥٠	في استخراج الادهان الحيوانية ٣٥٤
في البلسانات المفردة والمركبة ٣٥٥	في المحلولات المستعمله ٣٦١	في المكلسات المعدنية ٣٦٤	في الترابات ٣٦٤
في الزعفرانات ٣٦٥	في الاسفيداجات ٣٦٧	في البادزهريات ٣٧٠	في الذهبات ٣٧١
في بناجيالت ٣٧٢	في استخراج الاملاح المعدنية ٣٧٣	في استخراج الاملاح النباتية ٣٧٥	في استخراج الاملاح الحيوانية ٣٧٦

في البواريت والشبوب والاسرار ٣٧٧	في الزبايق ٣٧٩	في الشنكرفات ٣٨١	في الازهار ٣٨١
في الرصاصات ٣٨٤	في السمنات ٣٨٤	في الكباريت ٣٨٥	في الاكاليل ٣٨٦
في الاحجار المعمولة ٣٨٨	في الزجاجات ٣٨٩	في التثبيتات الارواح والانفاس والاجساد ٣٩٠	في الخلاصات المفردة ٣٩١
في الخلاصات المركبة ٣٩٣	في الراتيانجات المعمولة المستعملة في الطب ٣٩٦	في الاكاسير ٣٩٢	في الاصباغ ٣٩٨
في الجوهرات المستعملة في الطب ٣٩٩	الجملة الثانية في ادوية الجالينوسية ومعرفة صنايعها م	في المياه ٤٠٠	في الخلاويت ٤٠١
في السكنجبينات الساذجه بقول كلى ٤٠٣	في السكنجبينات المركبة الاصولي والبزوري ٤٠٣	في السكنجبينات المركبة المسهلة والمقيئة ٤٠٤	في الاشربة المسهلة ٤٠٥
في الاشربة الغير المسهلة ٤٠٧	في الاعسال ٤١٣	في الربوب ٤١٤	في المشروبات ٤١٤
في النقوعات ٤١٥	في المطبوخات ٤١٧	في البخور الدوائية ٤١٩	في اللعوقات ٤٢١

في الخميرات ٤٢٤	في الجلابات ٤٢٣	في المستحلبات ٤٢٢	في الهلامات ٤٢٢
في المعاجين الملينة والمسهلة ٤٣٠	في المعاجين المقوية ٤٢٧	في المفرحات ٤٢٦	في الجوارشات ٤٢٥
في المعاجين المخدرة ٤٣٨	في الترياقات ٤٣٥	في الاطريفيلات ٤٣٣	في الايارجات ٤٣٣
في النطولات ٤٥٨	في الحبوب المعمولة ٤٥٠	في الاقراص ٤٤٥	في السفوفات ٤٣٩
في الضمادات ٤٦١	في اللصقات ٤٦٠	في اللزقات ٤٥٩	في الكمادات ٤٥٨
في القيروطيات ٤٧١	في المراهم ٤٦٧	في المنفطات ٤٦٧	في دياخلونات ٤٦٦
في ادهان المعصورة و المنقوعة والمطبوخة ٤٧٣	في الطلاآت ٤٧٣	في الابزنات ٤٧٢	في الغسولات ٤٧٢
في الزراقات ٤٨١	في الحمولات ٤٨١	في الشافات ٤٨٠	في الاحتقانات ٤٧٧

في المضامض ٤٨٤	في الغراغر ٤٨٣	في السنونات ٤٨٢	في الفرازجات ٤٨٢
في الاكحال ٤٨٧	في البخورات ٤٨٦	في الشمامات ٤٨٥	في السعوطات والعطوسات ٤٨٥
في الذرورات ٤٨٩	في البرودات ٤٨٩	في الشيافات ٤٨٨	في القطورات ٤٨٨
في الصوابين ٤٩٢	في الخضابات ٤٩٢	في العجينات ٤٩١	في التعليقات ٤٩١
خاتمة التراجم ٥١٣	خاتمة الخاتمه ٥٠٢	الخاتمه في وصاياء الاطبا ٤٩٣	في القلنسوات ٤٩٣

T. C.
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
RAGIP PAŞA KÜTÜPHANESİ
MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: ~~[illegible]~~
801/2

حسبی الله وحده
من الكتب التي وقفها الفقير
الى آلاء ربه ذي المواهب
محمد المدعو بين الصدور براغب
عفي عنه

٩٤٧
ط / ٤٥
947

٩٢٦

الكتاب الثالث في كلام الكلي والجزئي لامراض التي يختص بعضو دون عضو واسبابها وعلاماتها ومعالجاتها المراد بالمرض العام ما يعم البدن كله اما العروضه لجملته كالحميات او لحدوثه في اي عضو كان كالبثور والاورام وتفرق الاتصال وهو تشتمل على مقالات

المقالة الاولى في الحميات باقوال الحكماء المتقدمين والمتأخرين وهو تشتمل على قسمين

القسم الاول في الحميات باقوال على مذاهب الحكماء المتأخرين وهو تشتمل على بابين

الباب الاول في استحالة الكيلوس الى الدم وآفاته وآفات تخمر الدم وهو تشتمل على فصلين

معلوم اوله كه كيلوسك دمه استحاله سي ابواب سابقه ده اولنده تحرير و بيان اولنمش ايديكه كيلوسك جوهر دمه استحاله سي كيلوس عرق ابطيه ده دم ايله مختلط اولوب اندن قلبك بطن ايمنه اندن دخی ريه كلوب تنفس واسطه سيله جذب اولنان هوا ايله متكيف اولوب بعده قلبك بطن ايسرينه منصب اولمغه محتاج ايدی معلوم اوله كه كيلوسك دمه استحاله سي ريه ده بدء ايدوب بعده حركت مكانيسی ايله يعنی بولنديغی موضعده تخمر وغليان ايله ايلديكی حركتی ايله كذلك حركت دورانيسی ايله متصلا متخيل اولدرق بالكليه جوهر دمه مستحيل اولور وبو فعلده يعنی كيلوسك دمه استحاله سي فعلنده قلبك وقلبه متصل اولان اوعيه نك تاثير عظيمی واردر كه بونلر بر ماده مايعه يی حركت دورانيه ايله تحريك ايدرلر قلب اكا منجنيق وطولمبه كبی اولمشدر ايمدی استحاله دم سائر اعضانك فعلی دكلدر بلكه سائر اعضانك فعلی مجرد دم خالصی كندو جوهرينه مشابه منعقد اتمكدر ومعلوم اوله كه قلب عضلاتدن مركب بر عضودر كيلوسك دمه استحاله سي بطن ايسرنده اولور بطن ايمنی بر مقياس واوجی كبی اولوب كويا كه كيلوسدن ريه يه واصل اولان مقدار مناسب اتكله تخمين اولنور الحاصل كيلوسك دمه استحاله سي ودمك روحی حامل اولمسی ولنز الا بو حركت تخمير ايله اولور لكن فقط بر شبهه قالور كه كيلوسك بو تخمری قلبك بطن ايسرنده مستقر كيلوسی دمه مستحيل ايدرمی ودخی حامل روح ايدرمی بر مايه روحيه ملحيه طياره دعيده يا خود دمك اولا موجود اولان تخمر يندن متولد ملح طيار دهنی كيلوسه ممتزج اولوب مايه كبی اولمغله مي حاصل اولور ياخود سلوبوس تعليمی اوزره كيلوسه انحی عشير ديه مرارده دن صفرا و يا نغراتيسدن ليمفا حامض منصب اولوب بعده عرق ابطيه ده دم ايله مختلط اولديغندمی كيلوسده بو تخمر حاصل اولور اما بو خصوصده فيصل ويرمك ايچون دمك ابتداء تولدينی ملاحظه اتمك لازمدر مثلا مادهٔ منيه كه آنده رجالك روح مولده سی ايله عورتلرك روح مولده سی موجوددر ايمدی بو روح حارك حركتی ايله وحرارت رحم واسطه سيله آنده حركت تخمريه حاصل اولوب اولا آنده جزء قليل ملح طيار منقلب اولور بعده بو حركتك دوامی ايله يسيرا يسيرا مادهٔ منيه بالكليه متحرك اولوب جوهر دمه مستحيل اولور بعده قلب وبعضی اوعيه ده حركت نفضيه ايله حركت ايدرك روح حيوانی متكثر اولور الحاصل جوهر دمده كلا روح حيوانی ومايه ملحيه طيارهدر حامل اولور ايمدی كيلوس عرق ابطيه ده دم ايله مختلط اولوب ريه ده دخی هوا ايله رقت وطيرانه استعداد كسب ايدوب مجاريء منوره ده دم ايله معا حركت دوريه ايله حركت تخمريه ايله حركت ايدرك جوهر دمه مستحيل اولوب روحی حامل اولور اما كيلوسك ريه ده هوا ايله اختلاطنك فائده سی رقت وطياريت كسب اتمكدر كذلك هوا آنك حامل اولديغی ملح كبريتی ايله امتزاجندن تسخين نت حاصل ايدوب حرارة غريزيه كسب اتمكدر ومادهٔ كيلوسده متولد ملح طيار منور اجزاء كبريتيه

مذكور

مذكوره ايله امتزاجندن دمده حمرت لون حاصل اولور ايمدی معلوم اوله كه كيلوس صحيح بالطبع بتمامه جوهر دمه استحاله يه مستعد در اكر كيلوس ذاتنده ياخود دمك رديتندن ناشی فاسد اولورسه بالكليه استحاله يه استعدادی اولميوب تخمر واسطه سيله آندن اجزاء فضليه متميز اولور بو اجزاء فضليه دخی مواد مائيه ايله مختلط اولوب بر مقدار مسامات دن و بر مقدار مجاريء بولدن خروجه ممكن محتاج اولنور لهذا صحيح المزاج اولنلرك قاروره سی صافی ولونی جيد اولور

الفصل الاول في آفات استحالة الكيلوس الى الدم معلوم اوله كه كيلوسك دمه استحاله سی و جوهر دمك تخمری ايكی وجهله فاسد اولور برسی كيلوسك رديتی و برسی دخی دمك رديتيدر اما كيلوسك رديتی اكثريا كيموسك رديتندندر زيرا كيلوسك تخمری واسطه سيله دم محمود اولمغه مالح وطيار حلو اولوب ابن قوامنده بحكماء الجبن قوامنده اولمق لازمدر كذلك صفرا انصباغی ايله منصبغ اولوب احمر اللون اولدرقده صكره ليمفاء حامض يا نغراتيسك انصباغی ايله لوننده بر آچقلق كلوب اجزاء كبريتيه دن بالسهوله صبغ اخذ اتمكده وسريعا سخونت كسب اتمكده مستعد اولمق لازمدر كذلك اثنا عشريه فضلاتدن كما ينبغی متميز اولمق لازمدر ايمدی مادهٔ كيلوس اوچ جهتله فاسد اولوب ردی اولور برنجيسی معده ده كركی كبی منهضم اولميوب كما ينبغی رقيق وطيار اولمقدر ايكنجيسی صفرا ايله كما ينبغی منصبغ اولمقدر اوچنجيسی اثنا عشريده صفرا وليمفا يا نغراتيس واسطه سيله كما ينبغی فضلاتدن متميز اولمقدر اما معده ده كيلوس كما ينبغی منهضم اولميوب طيار اولمديغی صورتده مثلا في الجمله ثابت ولزج اولدقده حامضيه مستحيل اولوب علل مزمنه ايراث ايلر زيرا بو كيلوس جوهر دمی فاسد ايدوب تخمرينی و حامل اولديغی روحی تعليل ايلديكندن جسم مزبور اعضايه غذا اولمغه صالح اولميوب بلكه اعضايی ممتلی ومنسد ايدوب علل مزمنه حدوثنه مؤدی اولور كذلك صفرا وليمفا يا نغراتيس مادهٔ اصليه لرينده ناشی كونا كون متخالف اولوب انلرك تخالفی حسبيله كيلوسدن اثنا عشريه اجزاء فضليه نك تميزی متخالف اولور يعنی انلر كركی كبی اولمدقده بو تميز دخی كركی كبی اولوب انلر فاسد اولدقده بو تميز دخی فاسد اولور اما دمك رديتندن كيلوسك دمه استحاله سی ردی اولمق جوهر دم بالطبع مادهٔ اصليه سندن ناشی فاسد اولمقدن نشأت ايدر زيرا هر انسانده جوهر دم كندويه مخصوص بر كيفيت ايله متكيفدر وقتا كه كيلوس دم ايله ممتزج اولدقده اول كيفيت مخصوصه كيلوسه متجاوز اولوب بعينه كيلوس اول كيفيت ايله متكيف اولور ايمدی دمده تخمری اولور حامل اولدن مادهٔ اصليه ردی اولدقده دمك تخمری غير طبيعی ردی اولديغندن كيلوس دخی اكا مشابه ردی

الفصل الثاني في آفات تخمر الدم معلوم اوله كه دمك تخمرينك رديتی طرق متخالفه ايله در از جمله جوهر دمده زياده جه غليان عارض اولمقدر بو صورتده غليانك بنضی عظيم وسريع ومتواتر اولوب بدنده سخونت واصحه والتهاب حسا ولنور علل حاده وحميات محرقه وذات الجنب امثالنده اولديغی كبی ياخود دمك تخمرينك رديلكی تخمر منعدم اولمغله اولور بو صورتده بنض صغير وبطی اولوب بدنده حرارت منعدم اولور وكهالت وكسل عارض اولوب ارواحك نقصانی علامتری حس اولنور علل مزمنه وسوء القنيه اصحابنده اولديغی كبی ياخود دمك تخمری رديت متخالفه ايله ردی اولور مثلا غليان شديد وغليان خفيف وانعدام تخمر امثالی ايله تخمر طبيعيدن خارج عوارض ايله فاسد اولور اسكوربوط وعلل مراقيه عتيق واختناق الرحم اصحابنده ونوبت حميا تده

اولدیغی کبی بونلرده نبض متخالف وغیر متساوی اولور کذلک بونلرده حرکت تجزیه متخالف
اولدیغندن بونلره تغیرات متخالفه عارض اولور مثلا کاه حرارت وکاه برودت وحمرت لون
وکسافت لون واعتقال بطن واستطلاق البطن امثالی تغیرات عارض اولور ایمدی معلوم اولدکه
ذکر اولنان تجزیه دن متعدد انواع حمیات حادث اولور لهذا بو بابده انواع حمیات بیان اولنور

الباب الثانی فی الحمیات وانواعها وهو یشتمل علی اربعة فصول

معلوم اولدکه حمی جوهر دمده تجزیه طبیعی بالکلیه فساد بیندن عبارتدر لهذا حمیات اصحابنک جمله
بدنلرینه عوارض متنوعه عارض اولور اما حمیاتک انواع متخالفه ایله متنوعه اولمسی تجزیه مزبورک
مزاج طبیعیدن خروجنک تخالفی ایله در زیرا بو تخالف اولمزا اسباب حمیاتک تخالفی ایله
اولورکه جوهر دمه ممتزج اولان مادهٔ متخالفه دن جوهر دمک تجزیه متخالف اولمسنده شبهه
اولنمز کذلک تجزیه دمک اختلافندن بدن انساننک سوء مزاج دخی متخالف اولور لهذا دنیاده
حمیاتی سوء مزاجدن نشأت ایدر دیوب اولمزاجلک تخالفی وتنوعی ایله حمیات دخی متنوعه
اولور دیمشلر ایمدی معلوم اولدکه حمیات اصحابنه عوارض متخالفه عروضی ممکن اولدیغندن
حمیاتی عوارضندن تشخیص ایتمک مشکل اولور مگرکه نبضک حرکت طبیعیه دن زیاده تواترندن
متمیز اوله بلنه معلوم اولدکه اگرچه حمیاتده نبض متواتر وعظیم یاخود صغیر اولور مثلا
نوبت حالنده عظیم اولور لکن گاه اولورکه بعضی شبابده کذلک حرص قوی شربه ایدنلرده
وحرکت کثیره ده ریاضات شاقه عقیبنده نبض متواتر اولور ایمدی نبض متواتر اولوب
اسباب خارجیه بولنمدیغی صورتده نبضک تواتری سبب داخلیه ایدندی بو حکم اولنمغله
حمایه استدلال اولنور اگر تواتر مزبور ایله معا بعضی عوارض حمایه مشاهده اولنورسه حمایه
صحیحا حکم اولنمق ممکن اولور بوندن نصکره معلوم اولدکه حمیاتده درت عارضه اولینه وارد اولدیغی
ذکر اولنان تواتر نبضدر ایکنجیسی قشعریره دینلان فقددر اوچنجیسی حرارت والتهابدر دردنجیسی
تغیر قاروره درکه بول ذاتنده یاخود عکری اولمغله متغیر اولمقدر اما برد وقشعریره والتهاب
حمایه عرض لازم دکلدر درکاه معا کاه احدهما عارض اولور بونلرده غلیان ایراث ایدیجی ملح
طیار خامضک مقیدرکه ملح مزبور دمده اولان اجزاء دهنیه ایله امتزاجندن دمه غلیان
کتوروب اجزاء دهنیه نک کمیتی حسبیله التهاب شدید یاخود خفیف اولور نته کم روح
زاج ایله دهن ترمنتین مزج اولندقده بر غلیان وسخونت مفرطه حادث اولورکه اجزاء
دهنیه طیاره اجزاء خامضه زاجیه ایله اختلاطندن ناشیدر معلوم اولدکه التهابک
جملهسی خصوصنده مادهٔ اصلیه دمی تغییر ایدوب تجزیه فاسد ایراث ایلدیکندن ناشیدر
کذلک حمیاتده دخی التهابک منشأی خصوصنده رتنه کم مواضع عدیده دن دخی ظاهر اولور
ازجمله جراحات وقروح اصحابنه حمی عارض اولور وانلر خصوصنده متضرر اولورلر زیرا
عمرانلرک فلغمونیسی وحماسی زیاده ایدر کذلک المره عین السرطان امثالی خصوصنده کشف
ایدیجی ادویهٔ داخلیه ویرلیوب خارجدن ادویهٔ اسربیه ایله تیمار اولنور ادویهٔ اسربیه
دخی قروح وجراحاتک خصوصندن حادث اولان عوارضنی ازاله ایدر کذلک ذات الجنب
وخناق وسائر اورام داخلیه اصحابنه ابتداء علتدن انتهایه وارنجه یعنی اورام مزبوره
نضج ایدنجه حمای حاد عارض اولور یعنی حرارت دائمه مفرطه عارض اولور بو علتلرده دخی
خصوصنده ذکر عظم فائق السمک واملاح طیاره وزبل الفرس امثالی ادویهٔ نشاقه ایله

سرعتله

سرعتله علاج اولنور کذلک اسباب داخلیه دن متولد اولان حمره فلغمونیه اصحابنه حمی عارض اولور
بو علتلر دخی خصوصنده داخلدن ادویهٔ نشاقه وخارجدن طین احمر یطلی واسفیداج ولبن العذرا
امثالی ایله علاج اولنور ادویهٔ مذکوره ایله علت زائل اولدقده حمی دخی معا زائل اولور کذلک
حمیات دائرهٔ معدهنک نفاخت لزجهٔ خامضه سندن متولد اولوب ملح افسنتین وروح النوشادر
امثالی ادویهٔ نشاقهٔ طیاره وثابته ایله علاج اولنورلر نته کم حمای ربعده خصوصا شدیدینی تشفیف
ایتمک ایچون ادویهٔ جدیدیه واسبیه ویریلور کذلک حمای نوازل تسمیه اولنان حمی کم حرافت
لیمفادندر اگر لیمفای مزبورده خصوصا اولورسه صداع وسعال یابس وجع مفاصل وحرارت
مفرطه ایراث ایدر روح النوشادر الساذج یاخود انیسونی ومحلول قرن الایل الکهربائی وادویهٔ
افیونیه امثالی ایله علاج اولنور کذلک جدری وحصبه ووجع مفاصل ونقرس وحمای دق امثالی
حمی ایله مجتمع اولان علتلرک جملهسنه ادویهٔ نشاقه ایله علاج اولنور تمت

الفصل الاول فی انواع الحمیات بحسب الاسباب والزمان

معلوم اولدکه حمیات بحسب
الاسباب وبحسب الزمان متنوعه اولور اما بحسب الاسباب وبائی یاخود ساریه اولور وبائی اول
حماردکه قوایی علیلی غایت سقوط ایله اسقاط ایدر ومدت معینه متمادی اولمز اکثریا مادهسی زوال
غیر محسوس ایله زائل اولور اما ساریه اولان حمی بونک خلافیدر بوندن نصکره سالم وبائی اولان
حمانک هر بریسی ساریه وغیر ساریه اولور اما بحسب الزمان حمی یا دائمه یاخود نائبه در اما دائمه
بلافاصله عارض اولور اکا حمای لازمه دخی دیرلر اما نائبه اولان اکا دائره دخی دیرلرکه نوبت
ایله ودور ایله کلور کذلک دائمه اولان حمی اولا وبالذات یاخود ثانیا وبالعرض اولور ثانیا وبالعرض
اولان علت آخره تابع یعنی لازم اولور یاخود علت آخره عرض مفارق اولور اولا وبالذات اولان
یا اتصال واحد اوزره اولوب ابتدا استدن انتهاسنه وارنجه حرادخی بر سیاقده اولور
اکا سنوحس دیرلر یاخود فی الجمله دائره اولور یعنی اگرچه دائمهدر لکن وقتا وقتا حرارتی
زیاده اولور کذلک حمانک بو نوعی حاد وغیر حاد اولور اما نائبه اولان حمی وحدهٔ بریسی مواظبه
وبریسی غب وبریسی ربعدر اما مواظبه اولحمایه دیرلرکه نوبتی هر گون کلور اما حمای غبک
نوبتی گون اشوری کلور اولیسنام طبیبه حمیات بابنده دیرکه بو حمانک نوبتنک زیاده مدتی
یکرمی درت ساعتدر بو صورتده نوبتلری ما بینی دخی یکرمی درت ساعت اولور اما حمای
ربعک فاصلهسی ایکی گوندرکه مدت نوبتی وفاصلهسی اوچ گون اولوب ایکنجی نوبتی دردنجی
گون اولور لهذا ربع تسمیه اولنمشدر کذلک حمای نائبهنک بو نوعندن ایکنجی نوبتی بشنجی گونده
بر والتی گونده ویدی گونده وسکز گونده وطقوز گونده اولدیغی دخی اطبادن منقولدر بو صورتده
حمای خمس وحمای سدس وحمای سبع وحمای ثمن وحمای تسع تسمیه اولنور بوندن نصکره
حمیات نائبه ساذج یاخود مرکب اولور مثلا حمای غب ساذجک نوبتی بر گون کلور بر گون کلمز
اما غب مرکبک نوبتی هر گون کلور زیرا ایکی غبدن مرکبدرکه ابتدا گون برینک نوبتی وایکنجی
گون برینک نوبتی کلوب بعده اوچنجی گون اولکینک نوبتی دردنجی گون ایکنجی گون کلنک نوبتی
کلدیکندن هر گون نوبت حماکلور لکن هر بریسنک نوبتنده واقع اولان حالات بر باشقه گونده
اولمغله حمای مواظبه دن فرق اولنور **السبب** ما سبقده ذکر اولنان کلامدن فهم اولندیکه
حمیات دمک تجزیه فساد بیندر ومعلومدرکه تجزیه طبیعی وغیر طبیعیسی ملح طیار خامضک
ارواحی تحریکندن اولور ایمدی ظاهر اولورکه حمیاتک علی الاطلاق سببی جوهر دمک طبیعتنی

تحویل وکاه بر سوء مزاج کتورورب غلیان ایراث ایدیجی ملح طیار خاصندرکه حمیانک سببی
وغلیان دمک مایه سببی اولور ایمدی مساماتک انسدادیندن ناشی بعضی موادک عدم تنفسندن
حمی عروضی مواد فضلیه محتبسه دمه غلیان ایراث ایدیجی مایه اولمغله اولور کذلک سل امثالی
قروحات باطنه نک حمی ایراثی وحره وذات الجنب امثالینک حمی حاد ایراثی وجربک داخله نکس
ایله حمای خطیره ایراثی ولیمفاء خامضک حمای نوازل ایراثی وفوکده رطبه استحالهلرندن حمی عروضی
واهویه واغذیه نک حمی ایراثی جوهرده مایه غلیان کتورمکله اولور پس معلوم اولدیکه مایه
مزبوره یا اسباب خارجیه دندرکه ماکولات دن یاخود تنفس اولنان هوادن حاصل اولور
یاخود داخلده متولد اولور لکن بونلردن متولد اولان مایه فی الجمله طیاره وارواح ودم ایله
امتزاجه استعداد کسب ایتمکجه تغیر حماویه ایراث ایلمز اما قدمانک سبب حمیاته تعفندن
ماعدا بو حرارتدرکه مسامات بدن منسد اولمغله جمله بدنه سرایت ایتمشدر دیدکلری دکلدر الا
ذکر اولنان مایه غلیان ندر اما مسامات جلدک انسدادی شرط اولدیغی اولدرکه مادامکه مسامات
جلدیه حال طبیعیده زره منکشف اوله تنفیس واسطه سیله آندن مواد فضلیه ودمه ممتزج
اولان اجزاء غیر محموده تنفیه اولور وتاکه مسامات جلدیه منسد اوله اجزاء مزبوره خروج
ایدمیوب جوهر دمده قالمغله یسیرا یسیرا غلیان مزبوری ایراث ایدر اما مایه مزبوره نک
داخلده تولدی بوطریقله درکه معده دن مجاری اولیه یه برماده خامضه واصل اولوب مجاری
مزبوره ده واقع اولان هضوم ناقص اولمغله اول ماده غذائیه دن متولد اولان دم اعضایه غذا
اولمغه صالح اولیوب سریعا یاخود یسیرا یسیرا غلیان کلکله اولور علی الخصوص صلب وبطیء
الانهضام اولان ماکولات معده ده طول زمان مستقر اولمغله لزج برماده مایعه یه منقلب اولمغله
اولور زیرا معلومدرکه انک لزوجتی یا حموضت واصفرادن یاخود فی الجمله حموضتدن ایدی
ماده مزبوره هضوم باقیه ایله کما ینبغی منهضم اولمیوب دم محموده اولمز بالضروری غلیان
ایدر ومعلوم اولدیکه حمیات دائره اکثریا مجاری اولیه ده متولد اولان مایه دن نشئات ایدر
کذلک حمیات دائمه دخی علی الخصوص سالمه اولان نوعی اکثریا بو مایه دن نشئات ایدر لکن مایه
مزبوره غلیان دائمی ایراث ایلدیکی صورتده درلر هذا حمیات دائره نک تمام البحران اولوب برانی
عرق ایله تمام اولدقلری حمای دائمیه منقلب اولور کذلک حمای غب دائمه یه وحمای دائمه نائبه یه منتهی
اولوب ایکی حمانک اجتماعندن حمای دائمه نائبه متولد اولدیغی کثیر الوقوعدر اما خارج العروق
اولان موادک مایه حمی ایراثی بو قیاس ایله درکه جراحات وقروحده واقع اولان خارج العروق مواد
متعفنه دمه واصل اولوب مایه غلیان اولور ومعلوم اولدیکه حمیات سالمه ده مایه غلیان قلیلا
یاخود کثیرا حموضتی واردرکه التهاب وقشعریره آندن ندن دیمش ایدی کذلک حمیات ردیه ده
دخی خامضدر لکن حرافتی زیاده [illegible] ذوقدر انک کیفیتی ارواحه سریعا تأثیر ایدوب
طبیعت سمیه ایراث [illegible] مواد عاصیه نک کثرتندن دکلدر بلکه کاه اولورکه
مجرد اهویه ردیه دن بو مایه متولد [illegible] علی الخصوص اهویه ربیعدن مایه حمی زیاده متولد
اولور زیرا ایام ربیعده حشایش طریدن هواده غلیان دمه باعث اولیجی مواد واردر کذلک
اهویه صیفیه دخی بو مایه یه سبب اولور زیرا آنده مایه قلویه ساریه زیاده در کذلک ایام
خریف وشتاده دخی حمی قلیل الوقوع دکلدر زیرا انلرده دخی مایه مالحه خامضه واردر کذلک
بو مایه هلاک اولمش بعضی حیواناتک لاشه لری تعفنندن دخی متولد اولور کذلک بو مایه حمی

اصحابندن

اصحابندن دخی حادث اولوب حلقه سرایت ایدر کذلک کاه اولورکه شهابک کثرتندن بو
مایه متولد اولور لکن بو صورتده انظارک اختلافی حسبیله مایه مزبوره مختلف التأثیر اولور
لکن اکثریا حماة وبائیه ایراث ایدر **العلامات** مطلقا حمانک علامتی تواتر نبض والتهابدر
نته کم ما سبقده ذکر اولنمش ایدی بکاه اولورکه حمی اصحابنه عوارض کثیره عارض اولور لکن
هر محمومده بولنمق لازم دکلدر اما عطش اکثرینه عارض اوله کلمشدر کذلک صداع دخی
کثیر العروضدر کاه اولورکه غشی امثالی عوارض دخی عارض اولور کذلک اشتهاء طبیعی اولمز
یاخود اشتها زیاده اولور نته کم حمای ربعک ابتدالرینده کثیرا کورلمشدر یاخود وحم وفساد
الشهوه عارض اولور نته کم محموم اولان عورتلرده کثیرا کورلمشدر یاخود اشتها بالکلیه ساقط
اولور حمای محرقه وردیه ده اولدیغی کبی **تقدمة المعرفه** حمیاتک تقدمة المعرفه سی نبض وقاروره دن
اخذ اولنور اکر نبض متواتر وعظیم اولور ایسه حمیات دائره در نوبتی وقتنی اعلام ایدر اما حمیات
دائمه ده قوانک قوتنه وقلبک تاذیسنه دلالت ایدر زیرا دمک غلیانی زیاده اولدیغندن
قلب متواترا دمی شرایینه نفض ایدوب شرایینی دخی منبسط اولمغله عظیم اولور اکر صغیر
ومتواتر اولور ایسه ردیدرکه نملی دیرلر اکر نبض قوی اولور ایسه زیاده ممدوحدر حتی دیرلرکه
حمیاتک انتهاسنده کرک حمی سالمه وکرک ردیه اولسون وعوارض مخوفه ایله مجتمع دخی اولورسه
نبض عظیم وقوی اولدیغی صورتده هلاکدن خوف یوقدر علی الخصوص عظیم وقوی ومستوی
اولدیغی زیاده ممدوحدر زیرا دمک تحرکینک وآندن روح تولدینک استواسنه دلالت ایدر
اما بو صورتده صغیر اولور ایسه ردیدر علی الخصوص حمیات دائره ده کذلک حمیات ردیه ده
غایة الغایه ردیدر اولنور زیرا نبض عظیم دمک ثورانی علی السویه اولمسنه دلالت ایدرکه ثوران
مزبور ایله دمده متولد اولان اجزاء عکریه با سهوله مندفع اوله کلمشدر اما نبض صغیر ثوران
دمک تمدانینه دلالت ایدر سقوط قوی امثالی حالات مشومه ایله مجتمع اوله کلمشدر کاه اولورکه
محمومینک نبضی صلب اولور لکن چندان مخوف دکلدر زیرا غشیه نک فی الجمله تاذیسندن
یاخود تمیددن ناشی متمدد اولمسندندرکه آندن شرایینی منبسط اولمغله یاخود بعضی
الیافی متشنج اولمغله اولور هذا نبض صلب اکثریا امعاء عشائیه قلمونیسی ایله مجتمع اولان
حمیات اصحابنده اولور نته کم ذات الجنب اصحابنده واقع اوله کلمشدر لکن بعضی حمیاتده علی الخصوص
حمیات ردیه ده که آنلرده روح نفسانی واعصاب زیاده ماؤف اوله کذلک علیل عدم حساسلکدن
شکایت ایدر نبض صلب زیاده مخوفدر اکثریا جنونه وتشنجه مؤدی اولوب هلاک اولور
اکر نبض لین اولور ایسه ممدوحدر اعصابک آفتی قلیل اولمسنه وروح نفسانینک کما ینبغی
صحتنه اولمسنی اعلام ایدر واکثریا تبلل وجود ایله یاخود عرق خفیف ایله مجتمع اوله کلمشدر
هذا نبض موجی که عظیم وقوی ولین اولور حمیاتده عرق ظهوری قربنی اعلام ایدر نته کم نبض صلبده
طبیعتک عرقی خارجه دفع ایتمکه عدم تحملندن حکم اولنور زیرا الیاف جلدیه متمدد اولوب
مسامات جلدیه انک تمددی ایله منسد اولمشدر **اما قاروره** حمیاتک تزایدینده نفخ
ونجاجته نظر اولنور اکر بو وقتده علامت نفخ بولنور ایسه علامت جیده در علی الخصوص
حمیات دائمه ده زیاده ممدوحدر اکر علامت نفخ یوق ایسه خطیردر نفخات علایمی اولدرکه
بول صافی اولوب بعده عکری وغلیظ اوله ووسطنده یاخود اسفلنده رسوب اوله
رسوب هر نقدر زیاده اولسه ممدوحدر اما بول فج اولوب هر علتده خوف اولنور زیرا

صورتده علیله موت وسلامت مساویدر زیرا نضاجت بعضی موادك دم ایله امتزاج واتحادیندن
دملك تخثر طبیعیسی فاسد وآنده غلیان حماویه اولدن عبارتدر اما نضج دم ایله ممتزج اولان
موادك جوهر دمدن منفصل اولوب کویا که غلیان ایدن مایعاتدن بعضی اجزاء عکر بر تك
انفصال واسفله رسوبی کبی متمیز اولوب مواد مائیه ایله مختلطا خروجندن عبارتدر لهذا
حمیات حاده نك ابتداسنده بول صافی ورقیق وفی الجمله منصبغ اولوب بلا رسوب اولور زیرا
هنوز حالت نضجا جتمد اما وقت تزایدده غلیظ وعکری اولوب انتهاده رسوب ظاهر اولور که حال
نضجدر اعنی جوهر دم غلیان واسطه سیله بولانوب اجزاء عکوری اندن انفصاله قریب اولدقده
بول غلیظ اولور یعنی اجزاء عکرلی حامل اولور اگر بول حیز بود علی حاله ترك اولنسه قره آسفله رسوب
ایتیوب عکری اولدیغی حالده قالورسه غلیانك تماسنی واستمرارینی اعلام ایدر اگر اجزاء
عکریسی اسفله رسوب ایدرسه نضجك ابتداسنی اعلام ایدر ابقراط فاضل فصولنك اوکنجی
مقاله سنده استفراغ لازم کلدکده طبیعتك میلی اولان مجرادن تنقیه اولنمق وحال نضجده تنقیه‌یی
امر ایتشدر زیرا نضاجت حالنده مواد دم ایله ممتزجدر تنقیه ممکن دکلدر بلکه جلد بدنی بیهوده
تکدر ایر اغکلر مثلا حمیاتك ابتداسنده وتزایدنده ادویه منقیه وادویه معرقه ومدره ویرلیه
تاکه قاروره ده علامت نضج ظاهر اولدقجه ویرلیه حمیات دائمه ودائره نك سالمه اولنلرینده
بوقانونه رعایت واجبدر اما علامت نضج ظاهر اولوب جوهر دمدن ماده مرضیه متمیز اولدقده
بالسهوله بودوالرایله طبیعته اعانت اولنور یعنی حمیات سالمه ده تنقیه مراد اولندقده نضج و
نضاجته نظر اولنور اما حمیات ردیه ده بوقانونه نظر اولنیوب همان حال ابتداده ایکن ادویه
مرسیه ایله ادویه یا دزهریه معرقه ویریلور تاکه طبیعت ایکنجی یا خود اوچنجی کونده حصبه وجدری
وطواعین وخره امثالنی ظاهره دفع ایلیه ومعلوم اولدکه ذکر اولنان نضج که ماده مرضیه نك جوهر
دمدن انفصالندن عبارتدر حالات بحرانیه نك جمله سی اندن حاصل اولور مثلا ماده مزبوره
دمدن منفصل اولدقده خارج بدنه مندفع اولوب عرق ایله یا خود بول ایله یا خود رعاف ایله
خروج ایدر یا خود اطراف بدنه واصل اولوب بعضی اورام وخراج احداث ایدر کذلك گاه اولور که
مندفعه اولدیغی موضعی یا خود جوادینی تحریش ایله عوارض مختلفه ایراث ایدر مثلا عرق ایله
مندفعه اولدقده برد وقشعریره ورعاف ایله مندفعه اولدقده سهر وجنون وحکة الانف وصداع
وصمم امثالی ایراث ایدر نته کم ابقراط بحراندن مقدم عوارض ثقیله عارض اولور دیمشدر بونده نصکره
معلوم اولدکه حمیاتك جمله سنده علی الخصوص حمیات دائره ده مادامکه بولده نضاجت اوله
علتك انتهایه وصولنده شبهه واردر اما علامت نضج ظهور ایدرسه دائما حیتده در سلامت
امید اولنور حتی نضج ظهور ایدن علیلك هلاکی کورلمشدر دیرلر لکن بونك خلافندر که
قاروره ده علامت نضج فی الجمله ظاهر اولوب بعده نضاجت ظاهر اولورسه دائما خطرناکدر مثلا
اولکی کون رسوب اولوب بعده غائب اولور یا خود بول زیاده غلیظ وزیاده منصبغ وکثیف
اولوب بعده رقیق خروج ایتمکه بدا ایده اکثریا علیل هلاك اولور بونك سببی یا اسباب خارجیه دندر
محرك قوی شرب ایتمك وغضب وزیاده جد طعام علی الخصوص لحم امثالی اکل ایتمك کبی یا خود
اسباب داخلیه دندرکه طبیعتك حرکتی وماده مرضیه‌یی دفعه عدم اقتداری کبی ومعلوم اولدکه
نضج مجرد طبیعتك فعلیدرکه بحران اکا تابع اولور صناعت ایله اکا اعانت ممکن اولمز الا طبیعتك
ثقلتنی ازاله‌یه سعی ایدرز مثلا غلیان دمه باعث اولان خصوصی اصلاح وتعدیل ایتمکله ایکی

طبیعت

طبیعت آخره تحویل ایدرز سکویوس دیرکه حمیات ردیه اصحابنك قاروره لری اصحا قاروره سنه
مشابه اولورسه علامت ردیه در زیرا ارواحك عدم حرکتنه وجوهر دم وانك تحریی کمال رتبه فاسد
اولمسنه دلالت ایدر لهذا بونك کبی حاده التهاب قلیل وقوی کمال مرتبه ساقط اولوب عوارض
عصبیه کثیره عارض اولور لکن اگر علامت نضج ظاهر اولورسه خوف اولنمز ابقراط دیرکه
حمیاتده یدنجی کوندن مقدم یرقان ظهور ایدرسه خطرناکدر لکن کلی دکلدر سنارطوس
وخورسطوس حمیات داغه نك دردنجی کونده یرقان ظهور ایدوب علیلك صحت بولدیغی
کوردك دیو تحریر ایدرلر کذلك بارطولینوس حمای ربعك یدنجی کوندن مقدم یرقان ظهور ایدوب
علیلك سلامت بولدیغی کوردم دیمش وفی الواقع یرقان دمك غلیانندن حادث اولان رغوه نك
تحت الجلد دخول ایدوب اندن محتبس اولمسندندر اگر اوچنجی یا خود دردنجی یا خود یدنجی کون
ظهور ایدرسه سلامت واردر اما اوکی یا خود ایکنجی یا خود التنجی یا خود سکزنجی کون ظهور
ایدرسه خطرناکدر نادرا سلامت اولور زیرا بوکونلرده ظهور ایدن یرقان عارضیدر اوکی کون
ظهور ایدنلر دائما هلاك اولمشلردر الحاصل یرقان ظهوری فی الجمله علامت نضجدن نصکره اولورسه
سلامتدر قاسطوس نام طبیب تحریر ایدرکه دردنجی کون یرقان برد وقشعریره ایله ظهور ایدرسه
علامت جیده در زیرا بحران ایدر اگر یدنجی کوندن مقدم بلا قشعریره ظهور ایدرسه ردیدر زیرا
عارضیدر اگر عقبنده اسهال یا خود ادرار امثالی دفع طبیعی ظهور ایدرسه اکثریا سلامتدر ومعلوم
اولدکه حمیاتده هلاکی تحقیق ایدر بر علامت مجرب یوقدر لکن علیلك عجولکی وزیاده غضبی وانفندن سیلانی
ایدر بر ماده یوق ایکن اللرینی انفنه کرتن نادر اوکرلر متواترا ایصالی و بورنی اوغمسی دائما موتی
انذار ایدر **العلاج** معلوم اولدکه حمیاتك اندفاعی مجرد طبیعت ایله یا خود مجرد صناعت ایله یا خود
معا طبیعت وصناعت ایله اولور اما طبیعت ایله اولدیغی طبیعت ماده مرضیه‌یی نضجه کتوروب
بحران تام ایله حمیاتك زوالی کبی اما صناعت ایله اولدیغی حمیاتك بالخاصه نافع اولان دوالرایله درکه
انلر بالخاصه مایه حمایی یا اصلاح وغلیانی تسکین ایدرلر یعنی طبیعتك ماده‌یی نضجه ایصالندن
مقدم بو دوالر ایله غلیانك تسکینی ممکن اولور مثلا حمیات دائره ده ربوریوسك دافع الحمیاتی یا خود
قرحبوسك دافع الحمیاتی کبی کذلك حمای ربعده قنه قنه کبی اما معا صناعت وطبیعت ایله اولدیغی
طبیعتك ماده مرضیه‌یی انضاج واصلاحنه وجوهر دمدن تفریقنه اعانت ایدیجی ادویه
ویرمك ایله اولورکه اول دوالره ادویه معدیه لر وادویه نشاشیه وادویه معرقه وادویه مرسبه
دیرلر زیرا بودوالر غلیان موادك ردیتنی تسکین ودمك سوء مزاجنی اصلاح ایدوب
ردیت مزبوره دن حاصل اولان عوارض ثقیله‌یی ازاله ایدرلر حسیله طبیعته اعانت
ایدرلر الحاصل بودوالر ایله طبیعته اعانت وماده حمایی اصلاحدن نصکره فصد وتنقیه وادویه
قیئیه وتدبیر اغذیه‌یه مراجعت ایله حمیاتك علاجی اولنور اعنی بودوالر حمیاتده سائر علتلرده
ویریلن منضجات کبیدر زیرا بونلر مجاری اولیده اولان موادی وجوهر دمی انضاج وتعدیل
ایدوب اجزاء فضلیه ردیه‌یی تفریق وترسیب ایدرلر املاح طیاره وادویه معدنیه
ثابته مثلا ادویه انتیمونیه کبی از جمله نوبت حمادن مقدم بو سفوف استعمال اولنور که کبی بوددر
قریوطارطره ثلثان درهم مرجان احمر ثلث درهم اخذ اولنوب سفوفا ایکی دفعه ده ویریله
یا خود سر مضعف نصف درهم انتیمون معرق ثلث درهم ملح افسنتین دردت حبه اخذ
اولنوب سفوفا ایکی دفعه ده استعمال اولنه معلوم اولدکه گاه اولورکه ماده مرضیه عرق واسهال

ورعاف امثالی ایله دفع طبیعی شکلنده خارجه خروج ایلدکده ایمدی طبیبه ملاحظه وتأمل لازمدر که
ماده مرضیه نك بو اندفاعی بحرانیمیدر یوخسه دکلمیدر یعنی بو اندفاع حال انضاجده میدر یوخسه
حال فجاجتده میدر اکر فجاجت حالنده ایسه علیله ضعف ایراث ایدر بعضی ادویه ایله منع اولنمق
خطر واردر زیرا ماده مزبوره نك اعضاء شریفه یه انصبابندن خوف اولنور مثلا حمی دائمه
سالمه یه مبتلا بر کسه نك قارورهسنده هنوز نضج علامتی یوقکن ایکی اوچنجی یاخود دردنجی
یاخود بشنجی کوننده اسهال یاخود رعاف عارض اولسه بحرانی دکلدر بلکه عارضیدر قوایه ضعف
ایراث ایدوب علته طبیعتك غلبهسی مشکل اولور یاخود بو اسهال ورعاف انتهایه مرضه وارنجه
ممتد اولور اکر بر صنعت ایله قطع اولنورسه حمی زیاده اولوب عطش وصداع وجنون امثالی
عوارضدن خوف اولنور مثلا رعافك منعندن جنون وتشنج عارض اولور ایمدی طبیبه
لازمدر که بونك کبی محلده ملاحظه ایدوب بحرانی اولدیغی صورتده اعانت عارضی اولدیغی
صورتده حبس ومنع ایده لکن منعده خطر واردر ابو الاطباء بقراط اوکی مقالهده بو خصوصی
تعلیم ایچون ان کان ما یستفرغ من البدن عند استطلاق البطن والقیء یکونان طوعا من النوع
الذی ینبغی ان ینقی منه البدن نفع ذلك وسهل احتماله وان لم یکن کذلك کان الامر علی الضد
دیمشدر یعنی بو اندفاع که سهولت ایله اولوب آندن علیله خفت کلور اول اندفاع نافعدر بلکه
اکا اعانت لازمدر اما اول اندفاع که علیله ثقلت وضعف ویره نافع دکل بلکه مضر وخطردر
فصدلکه بعضی اطبا حمیاتك جملهسنده لازمدر ظن ایدرلر لکن بو مقامده کلینجه تحریر اولنان کلامدن
ظاهر اولور که فصد حمیاتك جملهسنده لازم دکلدر ازجمله حمیات دائرهده قطعا لزومی یوقدر
آنلرده ادویه مرخیه وادویه منقیه استعمالی کفایت ایدر بلکه فصد آنلرك مزمن اولمسنه باعث
اولور کذلك حمیات دائمه سالمهده دخی فصد احترازا ایلمك کرکدر زیرا کاه اولور که بعضی حمی سالمه
حمی محرقهیه انتقال ایدوب کلشدر حمی یه ده ایسه فصد ایتمك علیلی ذبح ایتمکدر کذلك حمی سالمهده
اکرچه فصد مناسبدر لکن دائما لازم دکلدر اکر ابتداسنده متی ویرلمش اولورسه فصدی اهمال
مناسبدر کذلك فصد مناسب اولدیغی صورتده دخی ابتداده که درد اوچنجی دردنجی کونه وارمش
اولورسه علته ردیت ایراثندن خوف اولنور الحاصل حمی محرقه سالمهیه مبتلا اولان کسنه شاب
اولورسه یاخود اغذیه محمود الکیموس وکثیر الغذا ومشروبات قویه استعمال ایدیجی کسنه اولورسه
یاخود علیلده امتلاء دم مشاهده اولنورسه یاخود فصد وارسال علق امثالی ایله استفراغ دمه
معتاد اولمش اولورسه یاخود متی استعمال ایتدرمك ممکن اولمزکسه اولورسه یاخود غلیان
دم شدید وزیاده اولوب آندن تولد ایدن ارواحده شدت التهاب امثالی عوارض عارض
اولمش اولورسه وقت ربیع یاخود صیف اولورسه ابتداء علتك ابتداسنده فصد ایتمك مناسب
اولور اما اول علیلکه انده غلیان دم خفیف اوله فصده احتیاج یوقدر ذاقوطوس بر خوش
تعبیر ایدوب دیمشدر که حمیات ملتهبهده مناسبتسز محلده فصد ایتمك علیلی هلاك
ایتمکدر بوندن نصکره معلوم اولدیکه فصدك فائدهسی نظر بقلدرجه لا معلوم دکلدر زیرا دیرلرکه
فصد ایله دمه تنفیس کلوب حرارته خفت کلور بلکه فی الجمله تبرید امید اولنور لکن بو کلامه
مخالف دینلك ممکن اولورکه اول کسنهکه جوهر دمنده حرارت واضحه اوله وعروقنده دم زیادهجه
مجتمع اوله موضعی ضیق اولدیغندن ناشی عسرت ایله غلیان ایدر ایمدی بو صورتده فصد ایتمك
غلیانی زیاده ایتمکدرکه فصد ایلدکدن کیتنده قلت کلوب موضعنده وسعت کلمکله بالسهولة غلیان ایدر

اما تنقیه حمیاتده مناسب دکلدر الا وقت انحطاطده مناسبدر تا که مایه حاویه اصلاح اولوب
نضج ظاهر وغلیان تسکین اولدقجه تنقیه اولنمیه زیرا بیهوده جوهر دمی تکدیر ایدوب
بعضی اعضاء صلبهیه تحریك وعلیله ضعف ایراث ایدر بو کلامی تجربه تأیید ایدرکه حمیات
دائرهنك ابتداسنده برقاچ دفعه تنقیه اولنمله بعضی کره علت ثقیل اولدیغی کورلمشدر
کذلك حمیات دائمهده ابتداء تنقیهدن علتك شدید اولوب مأیوس اولنهجق رتبهسی
کورلمشدر زیرا ابتداء حمیاتده تنقیه ماده مرضیهیی ازاله واخراج دکلدر بلکه طبیعتك حملندن
ناشیدر اکرچه بعضی کره ابتداده مسهل ویرلمك ایله حمیاتك اندفاعی کورلمشدر اکرچه نادر
الوقوعدر لکن جائزدر که ویریلن مسهلده قوت اصلاح وانضاج واسهال جمعا اولوب مایه
حمیاتی اصلاح ایدن نصکره اسهال ایتمش اوله مثلا سقمونیا وحنظل قوت انضاجله قوت اسهالی
جامعلردر فعللری مجرد اسهال دکلدر الحاصل حمیاتده تنقیه مراد اولندقده ابو الاطبا بقراطك
انما ینبغی لك ان تستعمل الدواء والتحریك بعد ان ینضج المرض فاما ما دام نیا فلا ینبغی ان یستعمل
ذلك کلامنی دستور ایدنمك لازمدر ومعلوم اولدیکه بقراطك دوا لفظندن مرادی ادویه
منقیهدرکه کرك ادرار ایله وکرك بول ایله وکرك اسهال ایله تنقیه ایدیجی اولسون شاملدر الحاصل
ماده مرضیهدن مجاری اسهال ایله تنقیه اولنمق هر حادهده علی الخصوص ابتداده مناسب دکلدر
لکن کاه اولورکه ابتداده قیء ایله تنقیهیه عجله اولنمله ماده مرضیه استیصال اولنوب حمی مندفع
اولور مندفع اولدیغی صورتده دخی بالسهوله علاجه قابل اولور زیرا ادویه معیده حمیاته بالخاصه
نافع اولان دوالردندر علی الخصوص حمیات دائرهنك بعضیسنده متی ویرلمکسزین علاج مشکل
اولور کذلك حمیات دائمه حادهنك ابتداسنده وتزایدینده مناسبدر بلکه فی الجمله ردیتی
اولان حمالرك دخی ابتداسنده متی ویرلمك ایله خفت بولدیغی منقولدر نته که نسیم نام
طبیب تحریر اتمشدر ایمدی اول محموم که قیئه مستعد اوله یاخود عوارض مراقیهیه مبتلا اوله کذلك
غثیان وجشاء قبیح ومر عارض اولان محمومینه کذلك صداع ودواردن شکایت ایدنلره
ابتداده متی ویرلمك غایة الغایه مناسبدر اما اسهال ایله تنقیه اقتضا ایلدیکی صورتده
احتقانات لینه سائر مسهلاتدن مناسبدر علی الخصوص التهابی قطع ایچون وعوارض رأسیه
وصفراویی تسکین ایچون احتقان ایتمك غایت نافعدر لکن ایکی شرطه مراعات لازمدر اولکیسی
طبیعت طرف خلافندن تنقیهیه میل ایتمش اوله علی الخصوص طبیعتك طرف خلافندن تنقیهیه میلی
بحرانی اوله احتقان مناسب دکلدر مثلا حمیات دائرهنك نوبتنده عرق ظاهر اولسه احتقان ایله
تنقیه مناسب اولمز ایکنجی حصبه وجدری امثالی مادهسی ظاهر جلده مندفعه اولان حالرده
احتقان مناسب دکلدر کرك ایسه اندفاعی قریب اولسون وکرك ایسه مندفعه اولمش اولسون
مناسب دکلدر اکر غایة الغایه اقتضا ایدرسه حقنه خفیفه ایدرلر لکن ممکن اولدیغی مرتبه احتراز
کرکدر کذلك تلیین اقتضا ایلدیکی صورتده ملینات خفیفه ویررلر علی الخصوص ملینات مزبوره
املاح منضجه ایله ممتزجا ویریلور یاخود اول ملینات ویریلهکه آنلرك فعللری مجاری اولیده
تجاوز ایلمیه تمرهندی وراوند ونقوع السناکی بونلر ابتداده دخی ویرلمك ممکندر
امامعرقات حمیاتده فائدهسی طبیعت برده کوسترر که جمیع حمیات انتهایه واصل اولدقده
طبیعت انی عرق ایله دفع ایلر وحمیاتده بر حمی یوقدر که نکس خوفی اولمقسزین بلا عرق
علاج اولنه یاخود مندفع اولدی دیو حکم اولنه ایمدی علامت نضج ظاهر اولدقدن نصکره

ادویهٔ معرقه مناسبدر نته کم تزاید وقتنده ادویه مرسبه مناسبه اولدیغی کبی ایمدی اول
کسه‌لرکه جلدلرینده رطوبت ونداوت اوله معرقات انلره ویریلور بلکه بردفعه دکل دفعات
کثیره ویرلمك لازمدر زیرا بردفعه‌ده اکرچه تنقیه ایدرلکن تنقیه ایلدیکی قدر جوهردمی تحریك
ایدر وقتا که تکرارا استعمال اولنسه دمی کمال اوزره تنقیه ایدر وفی الواقع حواما اطبانك
تزاید وقتنده وانتهایه قریب وقتده معرقاته میل ومحبت ایدر وررك حمیاته بلکه حمیات
دائمه‌یه علاج ایلدکلری کثیرا واقع اولمشدر لکن طبیعتك حرکت بحرانیه سیچاسها الدمی
یوخسه ادرار ایلرمی یوخسه عرق ایلرمی ملاحظه ایدوب عرق ایله اولدیغی صورتده تکرار
ادویهٔ معرقه ویره‌لر اما معرقاتدن معتدللرین اختیار اولنور جو یفات وافاویات وصمغی اولان
معرقات دکل بلکه ادویه ثابتهٔ نشافه وادویهٔ طیاره لکن دهنیه وحاره دکل انلر اختیار
اولنور اما حمیات ردیه‌نك ابتداسندن انتهاسنه وارنجه معرقات پادزهریه ویریله
تاکه دردنجی بشنجی کوننه وارنجه ماده‌سنی خارجه دفع اتمکه طبیعته اعانت اولنه لکن
بوندن فی الجمله غلیان دمه زیاده‌لك کلمکله ادویهٔ نشافه مخصوصه کبا ریت تا بتیه
مون‌یه کبی ممزوج اولمق مناسبدر کذلك ادویهٔ مزبوره ابتداده معتدله وانتهاده قویه
کرکدر ایمدی حمیات ردیه‌ده تدبیر نجاحت ونفع حسبیله دکلدر کذلك انتهالرینده نفع
بولوب جوهر دمدن متمیز اولان ماده‌یی ادرار ایله اخراجه سعی اولنور اکر عرق ایله مزاج
علیلده ذی نظام کلورسه معرقات مزبوره‌یه ادویهٔ افیونیه ضم اولنور زیرا افیون اکرچه
سائر سیلان ایدن موادی قطع ایدر لکن عرقی سریعا اظهار ایدر وطبیعته عرقی دفع اتمکه
سهولت ویرر اما ادویهٔ افیونیه اکرچه کذی ونفسنده مناسب دکلدر لکن کاه اولورکه
بعضی عوارض شدیده تسکینی ایچون ویریلور لکن کاه اولور طبیعتك حمایه حرکتنی منع
اتمکله حمانی دفع ایدر لکن نکس شدیده باعث اولسندن یاخود علل مزمنه‌یه مؤدی اولسندن
خوف اولنور لهذا ادویهٔ افیونیه انجق حمیانك تزایدینده استعمال اولنوب انتهاسنده
استعمالندن احتراز اولنور تاکه حرکت بحرانیه‌یی منع اتمیه کذلك ابتداده دخی استعمال اولنمز
طبیعتك نضجه شروعنی منع ایدر خوفی واردر بوذکر اولنان حمیات دائمه‌در اما حمیات
دائره‌ده تدبیر معتبر بعضکره نوبت حمی ابتداء ایتدکده یاخود نوبت حماده عوارض شدیده‌یی
تسکین ایچون استعمال اولنور لکن ایکی نوبتك مابینلرنده استعمال اولنمز مکرکه ادویهٔ
نشافه مخصوصه وادویهٔ معرقه ایله ممتزجا استعمال اولنه اما تدبیر اغذیه ازجمله حمیاتك
عطش دائما عوارضندندر دیرلر که حرارتدن ناشیدر اما هلمونسیوس دیرکه لعابك
نقصاندن وملح قلوینك حلقه وجوارینه التصاقندندر زیرا حرارتدن نشأت ایدن
عطشی روح الکبریتدن برقاج قطره ماء القراحله استعمال اولنسه دفع ایدر اما بعض حمیاتك
ازجمله حمای اسکوربوطیه‌نك عطشنی ایکی اوقیه ماء القراحه حموضت ویره جك
قدر روح الکبریت تقطیر اولنوب استعمال اولنسه دفع اتمز ایمدی بو عطش حرارتدن دکل
ایدیکی بوندن فکره معلوم اولدیکه سکر وعسل واشیاء سکریه وعسلیه حمیاتده ضرر واضح
ایله مضرتلری واردر زیرا بونلر غلیان ایراث ایدیجیدر حمیانك دخی غلیاننی زیاده ایدوب
مأیوس اولنجق درجه‌یه ایصال ایدر الحاصل جمیع اشربه واشیاء حلوه حمیاته مضردر
اما شراب اکرچه عوام اطبا زیاده مضر اولمق اوزره منع ایدرلر لکن انلرك ظن ایلدکلری کبی

دکلد

دکلدر زیرا حمیات دائره‌ده برقدح حموضتلوجه شراب علی الخصوص شراب رنانی ویرلسه
ضرر اتمز کرك ایسه نوبتدن خارج وقتده ویرلسون وکرك ایسه نافض اخذ ایلدیکی حالده
ویرلسون ضرر دکل بلکه فائده ایدر زیرا قواء علیلده زیاده‌جه ضعف اولورسه تقویت
ویرر کذلك حمیات دائمه وردیه‌ده وطاعونده برقدح شراب صرف قوی ویرمك فائده ایدر
زیرا انلرك ردیتی معده‌یی فاسد ایدر شرابك اصلاحه زیاده مناسبدر کذلك معده‌یی
حفظ ایدر وقوایی انعاش ایدر کذلك بوطریقله سائر حمیات دائمه‌ده دخی استعمال اولنور
لکن اعتدال اوزره کرکدر اما اول حمی دائمه سالمه‌کرکه کاغب دائمه دیرلر شرابدن احتراز مناسبدر
مکرکه قیء وسقوط وخفقان امثالی عارض اوله بوصورتده شراب ویرلمك نافعدر ابو الاطبا
ابقراط جمیع حمیاتده شرابی استعمال ایدر زیرا شراب بر نیم مزاجمزه زیاده مناسبدر قوایه قوت
ویرر جمیع محمومینك معده‌لرینده حاصل اولان حموضتی اصلاح ایدر کذلك بولی ادراری دخی
نادر الوقوع دکلدر اکر بیاض شراب بولنمزسه یاخود معتدلر المانیه‌ا اولمزسه حموضتلوجه شراب
ویره‌لر نته کم بوطریوس دیرکه حمیاتده شراب دائما ویرلمك مناسب دکلدر لکن علیلك خواهشی
وقوتنك تحملی حسبیله ویریله لکن حمیاتده عطشی قطع اتمك ایچون شراب حلو ودهنی که
اسپانیه شرابی کبی مناسب دکلدر شراب حامض دخی مناسبدر الحاصل شرابده اولان
قوت تجربه وانك حموضتی حمیات ملتهبه‌ده شبهه اولنور لکن دوا کبی استعمالی لابأسدر زیرا
شرابك ادنی قدحی التیوزدرهم فقاع الشعیردن زیاده عطشی قطع ایدر اما عوام اطبا دیرلرکه
شراب حرارتی زیاده ایدوب حمی‌یی زیاده ایدر زیرا انده روح کبریتیه طیاره واردر لکن برقدح
شرابده اولان روح ثلث درهم یاخود نصف درهم انجه اولور اما حموضتی معده‌یه قوت ویرمکده
زیاده مؤثردر وفی الواقع اول کسه‌لرکه شرابدن حماده متضرر اولورلر انلره ضرری فی الحال
ظاهر اولوب فلاغوریس وتزاید التهاب امثالی عارض اولور انجق انده اولان روحدن ناشی
دکلدر بلکه حموضتندندر ایمدی بوصورتده فی الحال ادویهٔ نشافه ویره‌لر اما سائر مشروبات که
فقاع الشعیر وسائر مشروبات معتاده کبی انلردن قطعا اجتناب اولنمیه مکرکه حرارتدن
علیل استکراه ایلیه زیرا اکثریا محمومین علی الخصوص حمی دائمه اصحابنك اشتهالری وهاضمه‌لری
ناقص اولور لهذا فقاع الشعیر معده‌لرینده سریعا فاسد اولوب رایحه محترقه ایراث ایدر
وفی الحال غثیان عارض اولوب فقاع الشعیردن انلره استکراه کلور ایمدی مشروبات
ساذجه ورقیقه ومائیه وسریع النفوذ مناسبدر آندن متضرر اولمزلر کاه اولورکه
ماء القراحه عصاره حماض الاترج وعصارة السفرجل امثالی حامضات لطیفه الحاقی مناسب
اولور کذلك صبغ الورد وصبغ زهر حشیشة الثلج وصبغ البنفسج امثالیکه حامضات ایله
عمل اولنوب بعده حلاوت ویرلمش اوله محمومینه مناسبدر زیرا بونلر معده محمومینده
اولان ملح حریفه رمادیی منتن الرایحه‌یی اصلاح وترسیب ایدرلر ومعده‌نك قوتنی حفظ
ایدرلر یاخود ورد احمر ایکی قبضه اخذ اولنوب روح الکبریت ایله حموضت لطیفه ویرلمش
قدر الکفایه ماء القراحله نقع اولنه تاکه منصبغ اوله بعده تصفیه اولنوب قدر الکفایه
شراب عصاره حماض الاترج یاخود شراب الانبرباریس یاخود شراب علیق الکلاب ایله
حلاوت ویروب صوبرینه استعمال اولنه یاخود اوج عدد اترج اخذ اولنوب جزؤه جزؤه
قطعه‌لر اولنه فکره اوزرینه بر مقدار سکر ابیض ذر اولنه بعده قدر الکفایه ماء القراح ایله

ملح وتصفیه دنصکره مطبوخ مصفادن یوز الی درهم عصارة الاترج الطریه یکرمی درت
درهم زهر الورد وزهر شقایق النعمان بر قبضه روح الملح الحلو قدر قلیل الحاق اولنوب مکان
فاترده زهرلرینك بورینك صبغلری خروج ایدنجه ترك اولنه الحاصل بونلر امثالی میاه شکلنده
جلابات حامضه لطیفه عمل اولنوب ویرلمك ممکن اولور کذلك باروت انتیمونی صویه حل اولنوب
ویرلمك دخی ممکندر مکرکه معده ضعیفه اولوب غثیان ایراث ایلمه مناسبدر کلا اما حمیات
دائره ده بونك کبی مشروبات حامضه اولا ویرلمز بلکه بردن ناقص مرور ایدوب التهاب
کلدکده ویریلور واولا فاتر ویریلوب بعده اعتدال الده صوغمش ویریلور وزیاده جه زیاده جه
ویریلور تاکه زیاده جه کوزلیق ایله لکن حمیات دائمه اصحابنك عطشلری دائم اولمغله دفعة
واحده ده زیاده ویرلیوب قلیلا قلیلا بالدفعات ویریلور وزیاده بارد ویرمیه لر کذلك
حمیات ردیه ده ایکی جزء ماء القراحه بر جزء شراب الحاق ایدوب ویرمك زیاده مناسبدر یاخود
شراب ماء القراحك ثلثی یاخود ربعی یاخود سدسی یاخود ثمنی اوله بعضیلر بونك طقوز یوز
درهمنه بر اترجی پاره پاره ایدوب نقع ایدرلر لطیف الطعم اولور اکر سکز درهم یاخود اون التی
درهم هلام قرن الایل الحاق اولنسه اولی وانسب اولور بعضیلر کرکی کبی صاف اولمش ماء الجبنه
عصارة الاترج یاخود خل ایله حموضت ویروب حمیات سالمه یه کذلك اسکوربوط ومراقیا
اصحابنك حمیات دائره یه مبتلالرینه ویررلر فی الواقع مشروبات جیدندر لکن زیاده جه لینت
ویر ماء الجبنك المزبورك تصفیه سنده زیاده اهتمام کرکدر که اجزاء جبنیه دن قطعا قالمش
اوله اکر قالمش اولورسه علتی ردی ایدوب مأیوس اولنه جق رتبه یه ایصال ایدر اکر ماء الجبن
اترج ایله عمل اولنمش اولورسه علل ردیه دائمه یه مناسب اولور بطنی تلیین ومراقیا و
اسکوربوطك مادۀ ملحیه سنی تعدیل ایدر **یاخود** ماء الجبن جلاب شکلنده استعمال اولنه مثلا
ماء الجبنی ایکیوز درهم عصارة الاترج الطریه یکرمی درهم زهر حشیشة الثلج اون ایکی درهم
اخذ اولنوب مستور الرأس بر ظرفده طبخ اولنه بعده تصفیه وقدر قلیل سکر ایله حلاوت
ویریلوب جلاب اولنه کذلك ماء القراحه قدر الکفایه روح الکبریت الحاق اولنوب صویرینه
زیاده جه زیاده جه ویرلمك عرقی تحریك ایدر نته کم ریودیوس اولکی مائه سندن اول التنجی
بحی بر نسنه تجربه ایتمشدر **اما اغذیه** که حمیات دائمه اصحابنك غذایه اشتهالری قلیل اولور
لهذا بونلر کثیرا غذا اکل ایتمزلر بلکه غذا عرض اولندقده اکثره غثیان عارض اولور نته کم ابقراط
دیمشدر که ابدان محتلنه اصحابی غذالی نقدر استعمال ایدرلرسه اول قدر متضرر اولورلر
وفی الواقع محمومینه بلا اشتهاء غثیان واستکراه ایله غذا ویرلسه هضم اولنیوب معده حرارت
وکسلندن ناشی متعفن وفاسد اولوب مایه حما ویریی زیاده ایدر نته کم ابقراط دیمشدر هکذا لرده
دیمشدر غذا صحیح المزاج اولنلره قوة ویردیکی کبی محموم اولنلرك علتنه قوة ویرر ایمدی حمیاتده
علی الخصوص حمیات دائمه ده تدبیر لطیف مناسبدر وحمی هر نقدر حاد اولورسه اولقدر
غذالری تلطیف لازمدر لهذا دیرلرکه محموم هر نقدر جوع ایله اولور اولی وانسبدر زیرا اجلنله
محموم هلاك اولدیغی کورلمشدر اما طوق اولدقده حمی شدید اولوب وجع الفؤاد امثالی
عارض اولدیغی چوق کورلمشدر معلومدر که غذانك فائده سی واستعمالی اشتها حسبیله
اولور محمومینده ایسه اشتها اولمز هلمونسیوس تجربه ایدرکه محمومینه لحم انواعندن کذلك
سمکدن حمیه کرکدر علی الخصوص حمیات دائره اصحابی زیاده احتراز ایدرلر کذلك فواکه رطبه

واکلردن

واکلردن عمل اولنان اغذیه مضردر زیرا بونلردن مایه حما ویریی زیاده اولور ایمدی محمومینك
غذاسی لطیف وقلیل اولوب استکراه ایلدکلری اغذیه ویرلمیه بلکه استدکلری غذالر ویریلمه
مثلا شراب با عسل اکمك وامراق دجاج بولاج وبیض نیمبرشت حمیات دائمه سالمه وردیه
اصحابنه اغذیه مناسبه دندر کذلك بولاف مطبوخی وشعیر اکمکدن یاپلمش بولاج زیاده
مناسبدر اما حمیات دائره ده نوبت قریب اولدقده خالی المعده اولمق لازمدر معده سنده
غذا بولنوب فاسد ومتعفن اولمیه **اما حرکت وسکون** حمیات اصحابنك سهره مبتلا اولنلری
حرکت خارجیه دن وسبات مبتلا اولنلری حرکت داخلیه دن احتراز ایدوب سکونت اوزره
اولملری مناسبدر زیرا محمومك عدم حرکتی لکن سقوط قوتدن اولان عدم حرکتی دکل کذلك
کوکلی صقیلوب طارلسی علامات جیده دندر که حماسنك خفتندن وسلامتندندر اما مضطرب
الحال اولمسی بونك خلافندندر **اما نوم ویقظه** حمیات اصحابنك نوم طبیعیلری علامات
جیده دندر اما نوم غیر طبیعی سباتی مذموم مدد علاج اولنمق لازمدر الحاصل محمومینده نوم غیر
طبیعیدن ماعداسی ازالیه تصدی اولنمیه زیرا نومده طبیعت علی حاله اولور ارواح متکدده
اولمز موادك سرعتا انضاجنه سبب اولوب صناعت ایله اعانت اولنمدقده مادۀ مرضیه یی
اعتدال ازالیه باعث اولور زیرا نوم حالنده اولان سکونده مادۀ مرضیه غیر محسوسا
وکاهی محسوسا عرق ایله زائل اولدیغی کثیرا مشاهده اولنمشدر
الفصل الثانی فی الحمیات الدائرة ماسبقده ذکر اولنمش ایدیکه حمیات جوهر دمده
غلیان غیر طبیعی ورودینك زیاده لکندن وفسادیدن حادث اولور وبو غلیانه باعث اولان
مایه یا دائمی اولوب حمی بلا فاصله اولور دینی غلیان ایله جوهر دمدن اجزاء عکریه تمیز اولوب
بحران تام ایله زائل اولنجه یاخود تنقیه صناعیه مثلا تعریق ایله ازاله واخراج اولنجه حمی
دائم اولور یاخود غلیان مزبور فاصله ایله اولوب حمی دور ایله یعنی نوبت ایله کلور لهذا
حمیات دائمه ونائبه یه تقسیم اولنمشدر ایمدی حمیات دائره اول حمالردن عبارتدرکه
اخذ ایدوب مدة قلیله یاخود مدة طویله دنصکره منقطع اولوب بر مدت عوارض حماویه دن
بالکلیه خلاص نصکره تکرار اخذ ایدوب کالاول منقطعه اولور چونکه عوارض حماویه ارواحك
حرکت غیر طبیعیه سندن ودمك غلیان شدید وفاسدندندر اکثریا حرارت وعطش عوارض
لازمه کبی اولوب سائر عوارضی دمده اخذ وترکی امزجه حسبیله مختلف اولور کذلك حمیاتی
امراض سوء مزاجدن عدایلدیکمز صورتده امزجه نك یا کیفیت ثانیه سی یعنی حرارت
وبرودتی حسبیله یاخود کیفیت اولیسی یعنی حرافت ومالحیت ومرارتی حسبیله سوء مزاج
حماوی مختلف اولمغله عوارض حماویه وزمان نوبت وترك مختلف اولور دینك ممکن اولور
لهذا حمیات دائره ومواظبه وغب وربع اولور ربع دخی خمس وسدس وثمن اولور **تجربه**
هر جمعه کونی اخذ ایدر بر حمایه مصادفه ایدوب متی ویرمکله تدبیر مقدم نصکره روح
النوشادر ویروب علاج ایلدم اسقانقیوس التنجی کتابنده درت کونده بش کونده التی کونده
برکره اخذ ایدر حمالره مصادفه ایلدیکنی تجربه ایتمشدر کذلك آیده برکره اخذ ایدر حمی دخی
طبیب مسفوردن منقولدر لندانوس بر عورتی هر حیض وقتنده اوچ کون حمی اخذ ایدردیکی
بن کوردم دیو تجربه ایتمشدر کذلك سنه ده برکره اخذ ایدر حمی بلکه طوغدیغی کون سنه ده
برکره اخذ ایدر حمی اشقانقیوسدن منقولدر بوندنصکره حمیات دائره ساذج یاخود مرکب اولور

مثلا نوبتی باللضغات کلور ازجمله حمای مواظبه مرکب اولدقده کوننده ایکی کره یاخود اوچ کره کلور
کذلك غب مرکب اولدقده نوبتی هرکون یاخود برکون ایکی کره ارتسی کون برکره یاخود هرکون ایکی
کره کلور یعنی ایکی غبدن مرکب اولورسه هرکون کلور اوچ غبدن مرکب اولورسه برکون ایکی
کره ارتسی برکره کلور دردت غبدن مرکب اولدیغی صورتده هرکون ایکی کره کلور کذلك حمای
ربع ایکی اولورسه نوبتی برکون کلمز سائر کونلر کلور اکر اوچ ربعدن مرکب اولورسه نوبتی
هرکون کلور زیرا اولکی کون اخذ ایدن دردنجی کون عودت ایدر ایکنجی کونده اخذ ایدن بشنجی
کون اوچنجی کونده اخذ ایدن التنجی کون عودت ایدر ایمدی یدنجی کون اولکی اخذ ایده نك نوبتی
سکزنجی کون ایکنجی اخذ ایده نك نوبتی طقوزنجی کون اوچنجی اخذ ایده نك نوبتی کلمکله علیلی
هرکون حمای ربع اخذ ایلدبوندن صکره معلوم اولدیکه حمای مواظبه یی اطبادن چوق کمسنه
انکار ایتمشلردر فی الواقع محل شبههدر علی الخصوص حمای مواظبهیی تقریرلری اوزره که بر
حمادرکه هر نوبتی برسیاقده اولوب ایکنجی نوبتی اولکیه و اوچنجی نوبتی ایکنجیه و دردنجی نوبتی
اوچنجیه تزاید وانتهاء وانحطاطده مشابه اولوب زمان نوبتی اکثریا سکز ساعت وزمان
ترکی اون التی ساعت اولورکاه اولورکه نوبتی یکرمی دردت ساعت متمادی اولوب حمای دائمه کبی
اولور اما اثبات ایدنلر جالینوسیوندرکه انلر حمیاتی اخلاط ثلثهدن متولد اولوردیو ادعا
ایدوب حمای غب صفرادن وحمای ربع سودادن متولد اولوردیرلر ایمدی اقتضا ایدرکه بلغمدن
حمای مواظبه متولد اوله اما انکار ایدنلر اصحاب تجربهدرکه انلر دیرلرکه ذکر اولنان اوصاف ایله
موصوف حمی کورلمشدر دیه جك قدر نادر الوقوعدر لکن اثبات ایدنلرك فکری صواب اولمق
کورینور زیرا حمای مواظبه اکرچه نادر الوقوعدر انجق وقوعنده شبهه یوقدر حتی که رودیوس
اولکی مائه سنهدن اولکی وبشنجی تجربه سنده دردت سنه متمادی اولمش حمای دائمه شکلنده
اولمش حمای مواظبه هرحنده دخی بعضی حذاقدن منقولدر بوندنصکره معلوم اولدیکه حمیات
دائرهنك نوبتی کاه اولورکه معلوم ومعین اولیوب وحشی ومتحرك اولور اما وحشی اولمسی
اولدرکه وقت اخذی معلوم اولمز مثلا برکون ساعت اونده ایکن اخذ ایدوب ارتسی ساعت
الیده ایکن دخی ارتسی کیجه ساعت اوچده ایکن بعده التیده ایکن اخذ ایدر اما متحرك
اولدیغی وقت اخذ وقت ترکی معلوم اولمز مثلا بعضی کره کیجه وبعضی کره کوندز وبعضی کره
برهفته اخذ ایمیوب تکرار اخذ ایدر وبعضی کره غب اولوب بعضی کره ربع اولوب الحاصل
برتعیین وقتی اولمز سلوبوس حمیات دائرهنك نوبتلرده اکثریا اخذی نظر ایتملرد رجیدا
بیان ایدوب دیوکه حمیات دائرهنك اوچ عوارض اولیهسی واردر اولکیسی برد وقشعریره
ونافضدر بعده حرارت والتهابدر جملهسی بدنی استیعاب ایدر بعده عرق حمیطردر بونلر
حمیات دائرهنك صحیحا عوارض اولیهسندندر نوبت حماده دائما عارض اولهکلمشلردر
اما حمیات مزبورهنك برمقدار عوارضی واردر انلرکاه جملهسی وکاه بعضیسی عارض
اولورکه یاکه عوارض ثانیه دیرلر مثلا نوبت حما قریب اولدقده تثاوب وتمطی عارض اولور
وجمله مفاصلده براعیا مشاهده اولنور کذلك قلق عروضی دخی نادر الوقوع دکلدر بو عوارض
دنصکره اکثریا بدنه بر برد خفیف عارض اولورکه برد مزبور حقوتیدن اخذ ایدوب ظهرده
یوقارو صعود واشاغی نزول ایدر ونوبت حالنده اظفار ادهم اللون یاخود ازرق اللون
اولور وصغا قدم بر برد حس اولنوب بعده زیاده اولدرق جمله بدنی علی الخصوص اصابع ویدینی

مستوعب

مستوعب اولور کذلك حقوتیده برثقل آجسی کبی بروجع حس اولنور اما برد کاه قشعریره خفیفه
وکاه نافض شدیده ایله مجتمع اولوب جمیع اعضا متحرك اولور بعضی کره صرع دخی عارض اولور
وبرد باقی اولدقجه مفاصلده وجع طیار یاخود وجع اکال یاخود وجع ناخس اولور بعضیلرده
صنفاق منتفخ اولوب مغص وقراقر عارض اولور وبو عوارض برد زائل اولنجه قالورکاه
اولورکه درعقب برد ینه عودت ایدر کاه اولورکه بعده فاصلهٔ بلکه فاصله مخصوصهدن
صکره عودت ایدر بلافاصله عودت ایدن جید وفاصله ایله عودت ایدن ردیدر نبض
متواتر اولور کذلك زیاده صغیر اولور کذلك زیاده ضعیف اولورکاه اولورکه اوقدر ضعیف
وصغیر اولورکه اصبع ایله حس اولنمق عسیر اولور بعده یعنی برد زائل اولدقدنصکره یاخود
هنوز باقی ایکن علیله قلق واضطراب عارض اولور بعده یسیراً یسیراً برد حرارته متبدل
اولوب عطشه مؤدی اولور اکرچه عطش برد ایله دخی مجتمع اولور لکن نادر الوقوعدر
نبض حال حرارتده دائما متواتر اولور وعظیمه یاخود قوی اولور کاه اولورکه بدنك سخونتی
ایله نبض صغیر اولور حمی نك ردیتنه وقوتك سقوطنه علامتدر کذلك حرارت زیاده اولدقده
یبوست لسان وتواتر تنفس وصداع عارض اولور کذلك التهاب حالنده عنق علیلده
برضربان وسهو عارض اولور کذلك نوبت حالنده جنون عروضی دخی نادر الوقوع دکلدر
بعده یعنی فی الجمله حرارت وار ایکن یاخود حرارت زائل اولدقدنصکره قلیلاً یاخود کثیراً عرق
ظهور ایدر وحتی که نوبت مرور ایده عوارض مزبورهنك بریسی باقی قالمز یاخود بول زیاده
خروج ایدر بعده اکثریا نوم وقلیلا یاخود کثیرا اسکونت واحلام مشوشه کورینور بوندنصکره
معلوم اولدیکه حمای غبده التهاب زیاده اولور اما حمی ربعده برد وقشعریره زیاده اولور کذلك
کذلك حمای غبده عطش زیاده اولوب حمای ربعده مفاصلده اعیا زیاده اولور معلوم اولدیکه
عوارض مزبوره حمیات دائرهده اکثریا عارض اولهکلمشدر لکن کاه اولورکه مجرد قشعریره
یاخود نافض کلوب بعده حرارت خفیفه متعاقب اولور یاخود قطعا حرارت کلمز کذلك کاه اولورکه
حمای غب اصحابنه مجرد برحرارت والتهاب کلوب برد ونافض کلمز لکن حمای ربعده بلابرد ولانافض
حرارت والتهاب نادر واقع اولورکاه اولورکه نوبت زائل اولدقدنصکره حرارت ینه باقی اولور
یاخود یسیراً یسیراً زائل اولور کذلك اولا حرارت کلوب بعده برد اخذ ایتدیکی کورلمشدر
لکن نادر الوقوعدر الحاصل حمیات دائرهنك عوارض کثیرهسی اولمغله بعضیلر اسامی متعدده
ایله تسمیه ایتمشلردر مثلا کاه اولورکه حمای غبك اشتدادلرینده علیله قی عارض اولور حمای
مقیئه دیمشلر کذلك کاه اولورکه عطش برد وحرارته نسبتله غایة الغایه زیاده اولوب
حمای معطشه تسمیه ایتمشلر اصحاب اسکوربوطه عارض اولان حمیات دائرهده اولدیغی کبی
کذلك کاه اولورکه حمیات دائره اصحابنه نوبت اخذ ایتدکده یاخود نوبت حالنده تحملدن
خارج جوع عارض اولور حمای جوعیه دیمشلر کذلك وجع الفؤاد عارض اولدقده حمای فؤادی
کذلك ابتدای نوبتده یاخود انتهاسنده مغص وصغاقده وجع حادث اولورسه حمای مغصی وحمای
قولنجی دیرلر کذلك کاه اولورکه حمیات دائرهده قلق وکرب ومراقده تمدد ورباح وجشاء امثالی
عوارض اولور حمای قلقی دیمشلر اصحاب مراقیایه عارض اولان حمیات دائرهده اولدیغی کبی
کذلك کاه اولورکه ابتدای نوبتده سعال یابس عارض اولور حمای سعالی دیمشلر کذلك کاه اولورکه
نوبت حالنده علی الخصوص اختلاطله کلدکده جنون عارض اولور حمای مجننه دیمشلر ابتدای نوبتده

دخی جنون عروضی اکرچه نادر الوقوعدر لکن مارجلوس نام طبیب تجربه ایدرکه مالنخولیایه مبتلا
بر عورت حمای ربعه مبتلا اولمش ایدی اما عوارض مالنخولیا دخی ابتداء نوبتده عارض اولور ایدی
کذلک ذکر اولنان عوارض امثالی ایله حمیانک مجتمع اولدیغی منقولدر اختناق الرحم ونوازل
اختناقیه ایله مجتمع اولدیغی کبی کذلک بلمک لازمدر حمیات دائره نک کاه اولورکه هر نوبتده
عوارضی مختلف اولور کویاکه برحمی برغیری حمایه انتقال ایدر مثلا بر قاج نوبتده وقوع غالبیسی
اوزره اولوب بعده بلا برد ولا نافض حرارت کلور یاخود حمای غب ابتداده مجرد حرارت ایله
کلوب بر قاج نوبتدنصکره وقوع عادی اوزره اولا برد ونافض بعده حرارت کلور کذلک حمیات
مزبوره مزمنه اولدقده نوبتی ابتدادن اختلاطه وارنجه برد ونافض ایله مرور ایدوب حرارت
کلمز کذلک کاه اولورکه حمیات دائره ردیه اولوب نبض صغیر وقوی ساقط اولوب علیله زیاده
قلق واضطراب ابتداء نوبتده عارض بلکه جدری وحصبه امثالی ظاهر جلدده خروج ایدر
کذلک بونلر امثالی عوارض اولوب اکثریا مهلک اولور **الاسباب** حمیات دائره نک جملهسی
سببده متحدلردر انلرک ساذج ومرکب وغب وربع اولمسی وانلرده عوارضات کوناکون
ظهوری موضوع حسبیله یعنی مزاج علیل حسبیلهدر لهذا حمیات دائره نک جملهسنه قانون
واحد اوزره اولوب انجق عوارضلری متخالفه اولمغله عوارضنه معالجات متخالفه ایله علاج
اولنورلر تا که حمیات دائره نک بر برینه انقلابلری سببده اتحادلرین کوسترر مثلا
حمیات ساذجه ومرکبه یرو حمای مواظبه غبه وحمای غب ربعه سریعا ادنی سبب ایله
منقلب اولدقلری ملاحظه وتأمل اولنسه حمیات دائره نک سبب اصلیسنده اتحادلرینه
دلیل اولمق ممکن اولور الحاصل حمیاتک سبب قریبی معدهده متولد بر مایه غیر طبیعیهدن
جوهر دمک غلیانیدر وانلرک عوارض ونوائبی مجاری اولیهده واقع اولان اعضاء عصبانیهدن
مادۀ حاویه صیغه نک لذعی وارواحک حرکت غیر طبیعیهسی سببیله بیدی اولور اما
مایه مزبوره نک معده ومجاری اولیهده تولدی هضم اولنان تخمیر وفساد دینلدکده کرک ایسه
فساد مزبور مایۀ هاضمهدن وکرک ایسه اکل اولنان اغذیهدن اولسون زیرا بو فساد
هضمک سببی بر خصوصدرکه معده نک تخم طبیعیسنی غلیان غیر طبیعیه تحویل ایدوب
کیلوسی افساد ایدر بعده کیلوس فاسد مزبور دمه واصل ومختلط اولدقده بالکلیه
دمه غلیان ایراث ایدوب حمی احداث ایدر بعده خصوصیت مزبورهدن الیاف معدهدن
مقدار ما باقی قالمغله اکل اولنان اغذیهیی افساد ایدوب تکرار دمه غلیان ایراث
ایتمکله نوائب حمیات حادث اولور بو خصوص اشتهای غیر طبیعیهدن ظاهر ومتبیندر
کاه اولورکه حمای غب اصحابنده اشتها بالکلیه باطل اولور علی الخصوص نوبتی قریب
اولمش اوله ومعلوم ومشاهددرکه بعضی کسنه طعامدن استکراه ایلدیکی بر شیئی
استعمال ایله سریعا محموم اولورلر تاکه بونک خلافنده درکه بعضی محموم کسنه دیه مرضنی
اولان اشیایه کمال مرتبه اشتهالری وآرزولری اولوب آنی اکل ایله حمیات مزمنهدن
صحت بولور کذلک حمانک مایهسی معدهده اولدیغنی تأیید ایدرکه غذاده یاخود
علاجده ادنی خطا ایله حما نکس ایدر یاخود شدید اولور یاخود مفرد ایکن مرکب
اولور **تجربه** بر عورتی اوچ آی مقداری حمای غب اخذ ایتمش ایدی کوناکون علاج
اولندی ولی فائده ایلمدی بر کون اسقری بالغی آرزو ایلمش اکرچه طبیبلری رضا

دیو مختلف

١٠
ویرمشلر واکرچه اکل ایلمش کندو دخی ضرر امید ایدرکن بردخی حما اخذ ایلیوب خلاص اولدی
کذلک بر عورت بالطبع پینیر استعمالنی استکراه ایدردی برکون غافلا ساتر اغذیه ایله بر مقدار
پینیر اکل ایلمش درعقب بر غشیان وقیء کلوب حمای غبه مبتلا اولدی هرنه کونه علاج اولندی
ایسه مفید اولیوب حماسنه شدت کلور ایدی برکون بالق اشتها ایدوب اکل ایتمکله حما
مندفع اولدی بعضی اطبادن منقولدرکه برکسه اون عدد اسقری بالغی اکل ایتمکله حمای
ربعدن خلاص اولدی **ایدی** حمیات دائره نک جملهسنک مادهسی معدهده هضم اولنان
ردیتدن کیلوسک نجاست حامضهسیدر اکرچه اهویه ساریهدن وردیت غذادن
دخی اولنکلمشدر لکن نادر الوقوعدر الحاصل عوام اطبادن نعم ایلدکلری کبی حمای غب کبدک
ردیتدن حمای ربع طحالک ردیتدن حمای مواظبه معده نک ردیتدن اولور دیدکلری اکر
سؤال اولنورسه که حمای ربع اصحابنک طحاللرینه صلابت عروضی وحمای غب اصحابنه یرقان
عروضی واقع اولکلمشدر ایدی حمیات دائره نک سببی نجه معدهیه قصر اولنور جوابنده
دیرزکه بو حمالرک ابتداسنده اکثریا اعضاء مزبوره صحیحه وسالمدر وقتاکه حما متمادی اوله
اعضاء مزبورهیه تورم وردیت عارض اولور علی الخصوص حمای ربع متمادی اولدقده اصحابنه
سقیروس طحال عارض اولکلمشدر ایدی صلابت مزبوره حمالرک سبب اصلیسی دکل ایمش
بلکه حمانک متمادی اولمسندن جوهر دم فاسد اولوب انلرک صلابت اعضاء مزبوره حادث
اولور ایمش فی الحقیقه بو اثناده دمک ردیت وفسادیندن ماعدا اعضاء باطنه ناوف اولوب
بالسهوله انسداده استعداد حاصل ایتمشدر الحاصل اکثر امراض معدهدن متولد اولدیغی کبی
دمک غلیان غیر طبیعیسنه مستعد اولان کسنهلرده دخی حمیات دائره نک سبب بادیسی
معدهدر مثلا صفراوی المزاج اولان شبانه یاخود سکرد ائمه مبتلا اولان شبانه ادنی سبب
ایله مثلا تخمه وغضب کذلک انسداد مسامات بدندن ناشی امتناع تنفس ایله غلیان غیر طبیعی
عارض اولور کذلک کیلوس ذاتنده کما ینبغی اولمیان کسنهلرده فواکه رطبه یاخود مشروبات
غیر مصفی یاخود حلویات استعمال ایدنلرین کیلوسک اجزاسی دمک اجزاسنه عدم مشابهتندن
جوهر دمه بالسهوله غلیان کلوب حمیات دائره نک اخذینه باعث اولور **العلامات**
حمیات دائره نک اولا علاماتی نوبتدن اخذ اولنور مثلا نوبت اولا اخذ ایدوب قشعریره
وبرد قلیل ایله اولوب بعده عطش والتهاب جمله بدنی استیعاب ایده بعده اول کون وایرتسی
کون کچوب اوچنجی کون ینه نوبت اخذ ایدرسه حمای غبدر دیو حکم اولنور اکر نوبت زائل
اولدقده علیل قالمیوب صحت حالنده اولدیغی کبی اولوب بعضی عوارضدن شکایت ایتمز اولورسه
غب خالص اولمق اوزره حکم اولنور اما نوبت زائل اولوب علیل قالدقده سقوط اشتها
وصداع واعیا وسهر یاخود نوم مشوش امثالی عوارضدن شکایت ایدرسه غب غیر خالص
اولمق اوزره یاخود مواظبه خفیفه اولمق اوزره حکم اولنور اکر نوبت هر کون عارض اولوب
لکن اولکی کون مثلا ساعت اونده وایکنجی کون درتده اوچنجی کون ینه اونده دردنجی ینه
درتده عارض اولورسه غبین اولمق اوزره حکم اولنور اما نوبت تقریب اولمسنک علامتی
اعیا وتثاوب وجلد وجهده شغنینه صولقلق کلمک وطرنقلر کوکرمک کبی کاه اولورکه
بعضیلرده صفاقده وجع حس اولنور وبعضیلرده جشاء عارض اولور اما منتهی نوبت
حالنده متواتر اولور شبانده عظیم وسریع وقوی اولور وقاروره غلیظ یاخود ترنج اولور

تعرفة المؤلف

غب خالصه حمیه میل ایده بونلردن ماعدا حمیات دائره نك علامتی ذاتنده ظاهردر
حمیات دائره نك حالنی بیلمكه اولا طبیعت حمای بعده حال قاروره یی ملاحظه و تأمل لازمدر
مثلا حمیات دائره نك هر قنقیسی اولورسه اكر ربعیه یاخود وبائیه اولورسه ردی و مخوفدر
اما سالم اولان حمیات دائره دن ربع حمای غبدن مخوفجه در اما ربع مزمن اولور غب اكرچه
تعجیلجه در لكن مزمن و متمادی اولور دكلدر نته كه ابقراط فصولك التنجی مقاله سنده الغب
اطول ما یكون تنقضی الی سبعة ادوار دیمشدر فی الواقع طبیب و علیل خطالری منضم
اولمدیغی صورتده یدی نوبت تمامنده حمای غب مندفع اولور و معلوم اولكه حمیات دائره نك
سالمه سی اكرچه مخوف دكلدر لكن علیلك یاخود طبیبك خطاسندن ناشی امراض مهلكه یه
انتقالی واقع اولەكلمشدر اولملیس نام طبیب دیوركه حمیات دائره یه وقتیله علاج اولنوب
محمومك اعضاء باطنه سی صحیح اولدیغی صورتده حمیات دائره نك جمله سی سهل البرءدر
حتی حمای ربع دخی سریعا مندفع اولور اكر حماره ابتدا تدارك اولنوب علاج اولنمزسه
مزمن اولور كذلك قدیم اولدقده تدارك اولنمزسه اكثریا سوء القنیه یه انتقال ایلر
كذلك حمانك امتدادی قاروره دن دخی فهم اولنمق ممكن اولور مثلا نضج و نجاجت قاروره ده یی
ملاحظه ایله امتدادینه حكم ممكن اولور مثلا ابتداده بول دقیق اولوب یسیرا یسیرا غلظت
حاصل ایدرسه علتك اسلمیتنه و خفتنه دلالت ایدر كذلك ابتداده نجاجت كورینوب
مدت یسیره مرورینده تمام ابیض ظاهر اولورسه علامت محموده در دردنجی نوبتده حمی
منقضی اولور اكر بول قلیل و احمر اولوب غمام ظاهر اولمزسه قطعا نضج اولمیوب علامت بو صورتده
حمی یدینجی نوبته وارنجه ممتد اولور دیو حكم اولنور یاخود حمانك مزمن عسیر الانحلال اولمسنه
حكم اولنور مع هذا نكس خوفی و حمانك سائر علل مزمنه دن برینه انتقال ایلمسندن خوف
اولنور و معلوم اولكه قاروره نوبت مرورینده بر مقدار رسوب ایلمك لازمدر زیرا نوبت
حالنده قاروره ده نجاجت وار اما نوبت مرورینده نوبت حالنده واقع اولان غلیاندن
ناشی طبیعت ماده یی انضاج ایدوب بولده نضج ظاهر اولور اكر حمای غب اولكی نوبتی وقتندن
مقدم اخذ ایدر اولورسه حمی تزایده اولمغه اوزره حكم اولنور اكر نوبتدنصكره اخذ ایدر اولورسه
انحطاطه اولمغه اوزره حكم اولنور اكر نوبتدنصكره عرق كثیر ظاهر اولوب قاروره ده رسوب
اولمزسه شبهه اولنور كذلك نوبت حالنده تشنج اعصاب عروضندن خوف اولنور حمیات لازمه
ورده یه خوف اولندیغی كبی و معلوم اولكه حمیات دائره نك هرقنقیسنده اولورسه اعضاء باطنیه ده
سقیروس عروضی ردیده حمیاتك امتدادینه و عسیر العلاج اولمسنه دلالت ایدر كاه اولوركه
استسقا و یرقان علتنه مؤدی و هلاكه باعث اولور كذلك حمیات دائره نوائبه برسیاقده
اولوب قلیل التفاوت اولورسه مزمن اولەكلمشدر اكر نوائب متخالفه اولورسه سریعا زائل
اولور اما حمیات دائره نك سالمه سنده قیء عروضی حمده صدد طبیعتك قوتنه دلالت ایلر
اما حمای مواظبه مزمن اولدقده عسیر العلاج اولور كاه اولوركه خطرناك اولور زیرا بو حمانك
تمادیی ایله اعضاء باطنه ده تورم ظهور ایدرسه ماده سی ما یتحلل ممتزج دم نجید سوء القنیه
و استسقا امثالی علل خطیره یه كذلك لیثرغس و سبات سهری امثالنه بالسهوله مؤدی
اولور اما حمای مواظبه نك مزمنی قرق كون قرق كیجه متمادی اولور بلكه كاه برقاچ آی ممتد
اولور اكر سریعا علامت نضج ظهور ایدوب نوبتنه خفت كلورسه یاخود ابتداسنده قیء عارض

اولورسه

اولورسه خفت ایله سلامت بولنور اكر بو حماده اشتها بالكلیه ساقط اولوب و نوبتی طویل
اولوب عرق دخی ظهور ایتمزایسه صحت و خلاص قلیلا امید اولنور كذلك بو حمی اكثریا قیء ایله
بلاغم لزجه خروج ایتمكله منحل اولوب وجع مفاصله انتقال ایلر اكر بو حمایه مبتلا اولان كسه یه
هركون نعاس عارض اولوب اطراف رأسنده بر ثقلت مشاهده ایدرسه لیثرغس ظهوردینی
انذار ایدر نته كه فورسطوس اوچنجی كتابندن یكرمی بشنجی بحر برسنده نقل ایتمشدر كذلك
بو حمانك نوبتی كیجه لرده و كوندزلرده دخی معا اولورسه خطرناكدر زیرا نوبتلری ما بیننده
وقت راحت یوقدر اما حمای ربع جمله دن اسلمدر نوبتلرینك ما بینی طویل اولدیغی ایچون لكن
نوبتی متكرر اولدقده یاخود علیل خطا ایتدكده یاخود ادویه دن متضرر اولدقده مأیوس اولنور
زیرا سائر علل خطیره یه انتقال ایده كلمشدر اما مشایخده ظهور ایدن حمای ربع اكثریا مهلك
اولور علی الخصوص التمش سنه یی متجاوز اولان كسه لرده زیاده خوف اولنور و بو حمی سائر
حمالردن مزمن اولەكلمشدر برقاچ سنه امتدادی اكثریا واقع اولور نته كه یكرمی ایكی سنه
امتدادی كورلمشدر الحاصل بر سنه دن مادونده نادرا قطع اولنور كذلك بو حما برسیاق
اوزره اولیوب نوبتلری متخالفه اولورسه سلامته میل ایتمشدر حركت بحرانیه كبی بر طبیعتله ماده سی
تنقیه بولور اكر بو حما عتیق اولورسه طبیبه مشكل اولور مكركه نادرا واقع اولدیغی كبی ابتداء
ربیعده ظهور ایدوب سرطان ابتداسنده یاخود میزان ابتداسی قربنده بالطبع یاخود ادویه
واسطه سیله منقطع اوله مثلا اوچ آیده یاخود درت آیده منقطع اولور اما ایام خریفده ظهور
ایدن حمای ربع اكثریا اعتدال ربیعی یه وارنجه متمادی اولور و اكثریا بالطبع منحل اولور اما ربیع
صیفی ربیع خریفیدن اهونجه در زیرا ربیع خریفی زیاده مزمن اولەكلمشدر كذلك معلوم اولەكه
حمای ربع عتیقه مبتلا اولان نساء حامله اولدقده حمای مزبوردن بالطبع خلاص اولەكلمشلردر
اكر حمای ربع اصحابی اسباب سته ء ضروریه تدبیرنده اهمال ایدرسه یاخود حمای مزبور ایله ممتدا
یاخود بعد زمان اعضاء باطنه سنده آفات ردیه ظهور ایدرسه استسقا و اسكوربوطه انتقالنه
و یابس المزاج اولنلرده دق و هزال مفرطه انتقالندن خوف اولنور و معلوم اولكه حمیات دائره نك
جمله سنده نوبت وقتی مرور ایتدكده اشتها باقی اولورسه ممدوح اشتها ساقط اولورسه مذموم در
كذلك حمای ربعده اشتهانك ردیتی علامت ردیه در اما بو حمی اصحابنك قاروره لری نوبتدن
خارج كونلرده مائی و رقیق و كثیف اللون اولور اما نوبت كوننده سواد و صفرته مائل اولور
و نوبت قریب اولدقده اسود بولانق اولور امدی حمای ربعده قاروره نك سوادی علیلك
قوتی بقاسیله اولورسه علامت جیده در علی الخصوص وقت تزایدده اوله زیرا ماده مرضك
انضاجنه دلالت ایدر لكن سواد بول سقوط قوة ایله اولورسه علامت موتدر زیرا یأس
طبیعته دلالت ایدر بوندنصكره معلوم اولەكه حمیات دائره كاه اولوركه حمای دائمه یه انتقال
ایدر كاه اولوركه علاجنده خطا اولنمغله حمیات دائمه حاده یه و كاه دقه و نادرا هلاكه مؤدی
اولور كذلك كاه اولوركه جوع ایله یاخود عرق ایله یاخود ادرار بول كثیر ایله یسیرا یسیرا
مندفع اولور كذلك كاه اولوركه شقیقه و انف و سائر اعضاده اورام و قروح لر ظهور ایتمكله
مندفع اولور حتی اولملیس نام طبیب دیركه حمیات دائره اكثریا مندفع اولمز الا اعضادن برعضو
متورم منفجر اولمغله مندفع اولور زیرا ماده حمایی طبیعت جمع ایدوب اول طرفه دفع ایتمسنه
اشارتدر كذلك ساموت نام طبیب دیركه حمای غبه مبتلا بر كسه یه بعضی ملیّنات خفیفه

ومعرقات لطيفه ويريلوب برقاج نوبت دود اغنده ودم ظهور ايتمكله مندفع اولديكي كذلك حميات
دائره نك دردنجي ياخود بشنجي نوبت كوني برقان اسود ياخود اصفر عارض اولوب عليلك
قوتي باقي اولورسه حمالرك ربع وكرك غب اولسون مندفع اولور نته كه ابقراط دردنجي مقاله
تحريرا ايتمشلردر اما حميانك ابتداسنده ظهور ايدوب بعضي عوارض رديه ايله مجتمع اولورسه
علامات رديه دندر **العلاج** حميات دائره نك علاجنده اولا لازم اولان ماده محتصر في
معده ومجاري اوليدن ازاله مثلا تحليل واصلاح وتقطيع وجلا وتنقيه ايتمكدر بعده مايه حماديه
نوبت آنده متولد اولور آني دخي ادويه مناسبه ايله ازاله ايتمكدر وغليان شديدي اصلاح
وتسكينه سعي ايدوب انده متميز اولان فضلاتي طريق مناسبه ميل ايتدرمكدر كذلك حرارت
برد وقشعريره امثالي عوارض حمانك شديدي ازاله وتسكينه همت ايتمكدر بعده دخي واعضاء
باطنه يي كما ينبغي اصلاح ايدوب تقويت ويرمكدر ايدي معلوم اولدكه مقاصد مزبوره يي
حصوله كتوردكده اولا مناسب اولان ادويه ملحيه دراز جمله املاح صناعيه كبي كرك ايسه املاح
حريفه مفرده اولسون وكرك ايسه املاح مركبه معتدله اولسون اجزاء خاصه وقلويه دن مركب
اولان املاح كبي ياخود املاح طبيعيه كه زياده مروح حريف اولان ادويه حادية كبي ياخود املاح
طياره حريفه ياخود دهنيه كبي لكن معلوم اولدكه حميات دائره يه علاج ايتمكده املاح قلويه
ادويه كافيه دندركه ثابته وكرك طياره اولسون املاح قلويه حموضتي ازاله ولزوجتي
تقطيع ايتمكله مزاج محموميته زياده مناسبدر مثلا برقاج دفعه املاح مزبوره منضجه دن
مثلا طرطير زاجيه وملح المراق امثالي ويريلوب بعده قبل النوبة مقيّ ويره لر بلكه كاه اولور كه
مقيّ ويرلك تكراره محتاج اولور ودبرلوكه مقيّ ويرلكسزين حمايي دفعه علاج ممكن اولمز مقيّ
مناسب كورلمزسه نوبت كوننك ايرتسي مسهل ويره لر بعده المنقيه معرقات كرك معرقات
كليه وكرك حمياته مناسب معرقات قبل النوبة ويره لر بيله نوبتدن خارج كوننده املاح
منضجه مزبوره دن ويره لر بعده مصلحات مناسبه كه مفتحات تعبير اولنور انلر ويريلور جوهر
الافسنتين واكسير الحيات ودوح محلل الرياح المثلث كبي بوندن نصكره معلوم اولدكه حميات
دائره يه علاج ايتمكده برقاج شرطه مراعات طبيبه لازمدر اولكيسي علاجده عجله لازمدركه
حميات دائره ابتداده سهل البرؤ دادج ياخود درت نوبتده زائل اولور اكر زائل اولمزسه
علاجنده عسرت اولور الحاصل هر نقدر ممتد اولورسه علاجنده اوقدر عسرت اولور ايكنجي
حميات دائره يه فصد ايتمك بلا فائده در بلكه حمانك امتداديته باعث اولور كورمزمسكه
فصد دنصكره اولان نوبت اولكي نوبتدن شديد وطويل اولدقلشدر اما فصدي مناسب
كوردكلري يرلركه فصد ايله محمومك التهابي زائل اولور وفي الواقع طبيعت ماده حماييي عرقله دفع
ايتمكه عجله ايدوب ظاهر بدنده بر التهاب حادث اولور اكر فصد ايله بو التهاب زائل اولور لكن
عوارض رديه اخرى ايراث ايدر اكرچه حمايي ربعه اسيلم دن فصدي بعضيلر مدح ايتمشلردر
لكن بحسب القياس دكلدر نته كه باللونيوس حماي ربع مزمنك جمله سنه نافعدر على الخصوص
حماي ربعه مقيّ قدر علاج اولمز هذا حميات دائره شديد وعتيق اولدقده مكررا مقيّ ويريلور
اما استعمالنك وقتي نوبتدن برساعت ياخود ايكي ساعت ياخود اوچ ساعت مقدم ويرمكدر
زيرا بو وقت طبيعت ماده حمي ايله بحراني وقتيدر قي ايله ماده يي اخراج طبيعته اعانت اولنمش
اولور اكر قيئه وحماويه معاوقه عليل تحمل ايده مزخوفي اولورسه نوبت كوني بنه نوبتدن درت حش

ساعت مقدم ويره لر ومعلوم اولدكه بعضي محموميننه نوبت وقتنده قيء طبيعي كلديكي بو وقتده
قي ايله علاج مناسب اولديغن كوسترر كذلك مقيّ حمالرك ابتداسنده زياده نافعدر تزايد
وانتهاده دخي منعولندر مزمن ومتقادم اولان حمالرده تكراره محتاج اولنور كذلك معلوم اولدكه
وقتا كه محموم طعم فمنه ياخود حرارتندن ياخود فمه عارض بر طعم مخشيدن شكايت ايده
على الخصوص بونلر جوع حالنده عارض اولدقده لازم اولور زيرا بونلر معده ده مواد رديه دن
متولد اولمشدر اهمال اولنمغله حمايي متمادي ومشكل العلاج ايلر كذلك قلق وكربدن ياخود موضع
مراقده واقع ثقلت واضطرابدن ياخود اختلاج قلب ووجع الفؤاد وجشاء وغثيان ودوار
امثالندن شكايت ايدنلره كرك عوارض مزبوره حال نوبتده وكرك خارج نوبتده اولسون
مقيّ غاية الغايه مناسبدر بعضي اطبادن منقولدركه بعضي محموملره نوبت حالنده تشنج ووجع
الفؤاد وكوديلوب صفراء كراثيه دن متولد اولديغي مشاهده اولندقده مقيّ ويرلكله علاج اولندي
روانديوس نام طبيب بوخصوصده مقيئات انتيمونيه يي مدح ايدوب ادويه جامعه دندر
ادويه اخريه محتاج اولنمقسزين حمايي دفع ايدر ديمش كاه اولوركه حمايي غب اصحابنه قي
عارض اولور كه مجاري اولبده مواد حريفه نك حركتندن وغليانندن نشئت ايتمشدر لكن
بو قي عارضي اولوب كما ينبغي ماده يي استيصال ايده مديكندن ناشي ينه مقيّ ويرملك
مناسبدر لكن مقيئات خفيفه ويريلور على الخصوص حمايي مواظبه ده مقيّ زياده نافعدر الحاصل
حمي شديد وعسير العلاج اولدقجه مقيّ اولمقدار انفع اولور لكن معده نك ضعفي تأمل اولنمق
لازمدركه مقيّ استعمالي ايله ضعف معده زياده اولميه كذلك بعد القيء بعضي مقويات معده
داخلا وخارجا استعمال اولنمق مناسبدر شراب قوي وماء الدارجين السفرجلي وسائر مقويات
معده كبي اكر قيء زياده اولورسه قطع ايچون ادويه افيونيه لطيفه ويريلور معجون اسقورديون
وترياق فاروق كبي ياخود ماء عليق الكلاب سكز درهم وماء الدارجين الروحي بر درهم
معجون المرمر نصف درهم ليودانوم برحبه شراب خشخاش الساذج ايكي ياخود اوچ درهم اخذ
اولنوب ممزوجا استعمال اولنه بوندنصكره معلوم اولدكه حمياته استعمال اولنان مقيئات
مواليد ثلثه نك هر بريندن ممكن اولور ازجمله مقيئات نباتيه دن بريسي اساروندركه جمله دن
ممدوح در عند القدما حميات دائره يه منفردا علاج كامل عد ايدرلر كيفيت استعمالي اصل اساروني
جرنشادق اولنوب نصف درهم ياخود بر درهم ياخود درت ثلث درهم استعمال اولنور قدر قليل
فلفل ياخود سكز حبه ياخود اون حبه نوشادر الحاق ايدوب شراب ايله ياخود قنطوريون مطبوخيله
ياخود شوكة المباركه مطبوخيله نوبت حمادن برساعت ياخود ايكي ساعت مقدم استعمال اولنوب
عليلي ايوجه اورته لر زيرا بو طريقله استعمال اولندقده بعد القيء ظهور ايدر اكر اسارون ناعما سحق
اولنورسه تعريقي زياده وفي الحقيقه اسارون حماي ربعه دخي جمله اطبانك محمود وحينئذ بعضيلر
قيء خفت ايله اولمق ايچون اساروننك ورق طريسندن سكز ياخود اون ياخود اون ايكي عدد
اخذ ايدوب توتون طوغار كبي ايريجه طوغرادقدنصكره سكز درهم ماء شوكة المباركه ايله
بر كيجه نقع ايدوب ايرتسي برسيرك بزدن سوزه لر اكر ضرده جه طوغرانور ايسه مقيّ شديد
اولور بعده نقوع مزبوره منفردا ياخود سكنجبين ساذج ايله استعمال اولنه بلا زحمت ولا
مشقت قي ايتدوردر اكر مقيّ شديد مراد اولورسه ورق اسارون طريدن طقوز عدد اخذ
اولنوب برجرها وآنره دسته حشبي ايله محكم دق ايدوب يسيرا يسيرا درت درهم ياخود

سکز سکنجبین ساذج الحاق محکم دق ایله تاکه اوراق مزبوره بالکلیه منحل اوله بعده اون التی
یاخود اوتوز ایکی درهم ماء شوکة المبارکه الحاق ایدوب ویره لر شدت ایله قی ایتدورر یاخود
ورق طرخ دق اولنوب وشراب ایله محکم مزج اولنوب بعد التصفیه استعمال اولنه ومعلوم اولدکم
اسارون ماء ایله طبخ اولدیغی صکره قوة مقیئه سی زائل اولوب قوة مدره سی قالور حمای
ربعی ازاله ایدر بوندن صکره مقیئات نباتیه دن ونجه توسقو دکه حمیات دائره نك ابتداسنده
زیاده مناسبدر مثلا بر درهم ونجه توسقو اخذ اولنوب قدر الکفایه ماء القراح ایله طبخ و
تصفیه دن صکره مصفادن اون ایکی درهم یاخود یکرمی درهم استعمال اولنه خفته ایله قی
ایتدروب بعده تعریق ایدر لکن مقیئاتدن ادویهٔ انتیمونیه مقیئه جمله دن زیاده مختاردر
از جمله زعفران معدنی سکز حبه اخذ اولنوب شراب رنانی یاخود شراب افسنتینی درت یاخود
سکز یاخود اون ایکی درهم ایله نقع اولنوب بعده جرعلقه اولنه یاخود زیبق الحیات بش یاخود
التی حبه اخذ قدر الکفایه شراب رنانی یاخود شراب افسنتینی ایله بر کیجه نقع ایدوب علی السحر
تصفیه ومصفادن سکز یاخود اون یاخود اون ایکی درهم استعمال اولنه کذلك طرطیر مقیئ
دخی بو خصوصده زیاده مناسبدر اگر منسی نام طبیبك تعلیمی اوزره عمل اولنمش اولورسه
مقدار استعمالی ایکی حبه دن اوچ حبه یه وارنجه اگر لودا ویقوس تعلیمی اوزره عمل اولنمش اولور
مقدار استعمالی درت حبه دن بش حبه دن التی حبه یه وارنجه بونلر منفردا یاخود ادویهٔ مناسبه
ایله مرکبا استعمال اولنه مثلا طرطیر مقیئ ایکی حبه یاخود اوچ حبه نوشادر مصفی دن ایکی حبه
یاخود عین سرطان ثلث درهم اخذ اولنوب سفوفا استعمال اولنه مایعات مناسبه ایله ویره لر
یاخود حب دوقس اون بش حبه طرطیر مقیئ ایکی حبه یاخود اوچ سقمونیا بر حبه اخذ اولنوب
جوهر حنظل بون ایله حب اولنه یاخود سکنجبین مقیئ اوچ درهم یاخود التی درهم امیاه مناسبه
ایله استعمال اولنه یاخود ماء شوکة المبارکه یاخود ماء قنطریون یاخود ماء شاهترج ایکی
یاخود درت درهم شراب مقیئ لانجلوسالدا اوچ درهم یاخود شراب علیق الکلاب المقیئ بر بچق
درهم شراب ورق الدخان بر درهم یاخود ایکی درهم اخذ اولنوب ممزوجا استعمال اولنه کذلك
حمیاته ملح زاج دخی زیاده ممدوحدر مقدار استعمالی ثلث درهمدن نصف درهمه وارنجه لکن
مخاطره دن خالی دکلدر زیرا گاه اولور که بالکلیه بطنی افساد ایدر ایمدی مناسب اولان ادویهٔ
انتیمونیه در کذلك مقیئا قویه دندر که انسان طرناغندن کسیلن طرناقلردن بر مقدار اخذ
اولنوب شراب نقع وبعد التصفیه استعمال اولنه لکن زیاده شدید دوالردندر قوی المزاج
کسنه لره ویریلور اما مسهلات حمیاته چندان موثره دکلدر علی الخصوص مسهلات نباتیه
حمای عتیقك ابتداسنده مضردر زیرا جوهر دخی تکدر بولمادقچه قاروره ده نضاجت اوله
مسهلات مواد موذیه یی اخراج اتمز بلکه قواسی ضعف ایراث ایدوب حمایه اشتداد کتورر
کذلك تزایدده دخی چندان اختیار اولنمز زیرا جسمه ذوبان کتورر لهذا بو وقتده دخی مضر
عد اولنور بلکه حمیات دائره نك دائمه یه انتقالنه باعث اولور ایمدی ادویهٔ مسهله نباتیه نك
قوتلرینه وضعفلرینه حمیات دائره ده اجتناب لازمدر بعضی اطبادن منقولدر که حمیات
دائره نك انتهاسنده دخی مسهلات قویه علیله ضعف ایراث ایدر ومسهلدن صکره واقع اولان
نوبت شدید اولور یاخود حمانك متمادی اولمسنه باعث اولور وممکندر که حمیاتك ابتداسنده
قی ایله یاخود بعد القی به تعریق ایله واخلاطه بعضی سیلانات دمویه ایله مسهل ویریلکسزین

حمیاته

١٣

حمیاته علاج ایتمك ممکن اولور اما که ابتداده وتزایدده حمانك متمادی اولمسی مشاهده اولنه مقیئ
استعمالی ممکن اولمیه اوچ عمل یا درت یاخود التی عمل ایده جك قدر مسهل ویریلور حمیات دائره نك
جمله سنده علی الخصوص بعده بو شرطه مراعات لازمدر ایمدی حمیاته مسهلات جیده ادویهٔ
انتیمونیه ودیبقیه دردیرا بونلرك تنقیه سندن ماعدا مایه حمیاتی استیصال ایدرلر واردد
اگرادویهٔ مزبوره بولنمز ایسه مسهلات نباتیه نك خفیف وسالملریندن ویریلور ادویهٔ
راوندیه وادویهٔ سنائیه کبی علی الخصوص حمای ربعك ابتداسنده غایة الغایه مسهل خفیف
کرکدر مسهلات قویه دن اجتناب لازمدر زیرا حمیات دائره نك ابتداسنده مسهل قوی
ویرلمك ایله حماء ساذج ایکن مرکب اولدیغی نادر الوقوع دکلدر وحمای ربعك متقادم وعسیر
العلاج اولدیغی بجه کره کورلشدر بالونیوس نام طبیب دیرکه حمای ربعك ابتداسنده مسهل
خفیف ویریلوب نضج ظاهر اولدقده مسهل قوی ویریله بعضیلر دخی مسهل قوی ویرمکی تفصیل
ایدوب دیرکه اوچ یاخود درت نوبت مرور ایتدکده حمای غبده نوبت کوننده خارج وحمای
ربعده نوبت کوننه نوبتدن بر مدت مقدم یاخود نوبت ظهورندن مقدمجه ویریله بلکه
متقادم ومشکل العلاج اولان حمالرده مسهلاته ادویهٔ معطشه وحالیه ملحیه ضم اولنوب نوبتدن
مقدمجه ویرلمك ممکن اولور علی الخصوص سقمونیا یه بعضی ادویهٔ مناسبه ضم اولنوب ویرلمك
زیاده ممدوحدر علی الخصوص حمای ربعه بعضی مسهلات قویه مضر مسهلات خفیفه مناسبدر
علی الخصوص ادویهٔ ملحیه منفجه مزج اولنان سفوفلر یاخود املاح مناسبه الحاقیله عمل اولنان
نقوعلر زیاده مناسبدر مثلا طرطیر ناجیه بر ایکی حبه الحاق اولنمق کفایت ایدر ایمدی بزم
عندمزده وسائر اطبا عندنده کثیر الاستعمال اولان مسهلاتدن بعضیسنی بیان ایده لم
از جمله طرطیر ناجیه اون یاخود اون بش حبه سقمونیا مدبر اوچ حبه قرص حنظل ایکی حبه دهن
انیسوندن ایکی قطره اخذ اولنوب سفوفا دفعة واحده ده استعمال اولنه بش یاخود التی عمل ایدر
یاخود قرمو طرطره وجلاپا هر بریندن سدس درهم دهن القرنفل بر قطره اخذ اولنوب
سفوف اولنه یاخود قرمو طرطره یادم درهم جلاپا سدس درهم خلاصه قرص حنظل بر حبه
دهن انیسوندن ایکی قطره اخذ اولنوب سفوف اولنه یاخود قرمو طرطره یادم درهم سو مضعف
اون بش حبه جلاپا التی حبه اخذ اولنوب سفوف اولنه یاخود جلاپا سدس درهم باروت
صافی التی حبه اخذ اولنوب سفوف اولنه یاخود جلاپا اون بش حبه سقمونیا مدبر اوچ حبه
باروت صافی درت حبه ملح الطرطیر ایکی حبه اخذ اولنوب سفوف اولنه اما نقوعاتدن
جمله دن ممدوح اولان نقوع المستاد رکه ملح الطرطیر ایله عمل اولنور بو نقوعی دیوریوس
زیاده مدح ایتمشدر بلکه اطبادن جم غفیر مدح ایدرلر حمای ربعه زیاده نافعدر کرك منفردا سنا
ایله ملح الطرطیردن عمل اولنسون وکرك خربق اسود الحاقیله عمل اولنسون حمای غبده راوند
الحاقیله عمل اولنور مثلا سنامکی اوچ یاخود درت درهم انیسون مسحوق بر درهم ملح الطرطیر
ثلث یاخود نصف درهم اخذ اولنوب قدر الکفایه ماء شوکة المبارکه ایله بر کیجه نقع اولنه بعده صکره
تصفیه اولنوب مصفادن یکرمی درت درهم ماء الهندباء رجین وشراب التفاح هر بریندن
درت درهم الحاق ایدوب استعمال اولنه لطیف اللون بر نقوع اولور لکن طعمنده بر مقدار
مقشعرلك وارددر درت یاخود بش عمل ایدر حمای غبده سنانك بر مقدار تقلیل ایدوب
بر درهم راوند الحاق اولنه یاخود سنامکی سکز درهم خربق اسود ایکی درهم ملح الطرطیر نصف

درهم اخذ اولنوب قدر الكفايه ماء الجبن ايله طبخ وتصفيه دنصكره مصفادن اوتوز ايكى درهمه
ملح الطرطير ثلث درهم شراب الشاهترج ايكى درهم درت الحاق اولنه ياخود سناء مكى اوچ درهم
قره بوطرطره يارم درهم اخذ اولنوب قدر الكفايه ماء شوكة المباركه ايله بر كيجه نقع وايرتسى
طبخ وتصفيه ايدكدنصكره مصفادن يكرمى درت درهم شراب الهندباء الراوندى الحاق اولنوب
استعمال اولنه ياخود سناء مكى درت درهم ملح الطرطير برمثقال اخذ اولنوب قدر الكفايه ماء
القراح بر كيجه نقع وبعد التصفيه التى درهم مقدارى استعمال اولنه ياخود سناء مكى سكز درهم
خربق اسود وزنجبيل ايكشر درهم ملح الطرطير درت درهم اخذ اولنوب بعد الدق بر كيسه
اليتوز درهم ماء حار ايچنه القا اولنه واول ظرفك اغزينى محكم قپايوب صوغينجه ترك ايدهلر
بعده تصفيه ايدوب مصفايى مواضع بارده ده حفظ ايدهلر بو نقوعدن هر نوبتدن ايكى ساعت
مقدم بر قدح استعمال اولنه وسائر كونلرده دخى بعضى حرارت ظهور ايدرسه استعمال اولنه
حماى ربعه زياده مناسبدر ياخود نقاع الافسنتين نصف قبضه زهر القنطريون ايكى كره
اوچ برمق راوند ايكى درهم دارچين وملح الطرطير هر بريندن ثلث درهم اخذ اولنوب بر كيجه
ماء الشاهترج ايله نقع وتصفيه اولنه قدنصكره مصفادن يكرمى درت درهم شراب الورد المكرر
اوچ درهم الحاق واستعمال اولنه كذلك خلاصهٔ خربق اسود وخلاصهٔ الحديد المفتح اخذ اولنوب مياه
مناسبه ايله ممزوجاً متنوع صورتنده استعمال اولنمق ممكن اولور مثلا ماء شوكة المباركه ياخود
اون التى درهم خلاصهٔ خربق اسود ثلث درهم خلاصة الحديد المفتح سدس درهم خلاصة الحنظل
ايكى ياخود اوچ حبه شراب التفاح التى درهم اخذ اولنوب استعمال اولنه حماى ربعه مناسبدر
ياخود ماء شوكة المباركه ياخود ماء النعنع التى ياخود سكز درهم ماء الدارچين نصف درهم
سركه ايله حل اولنمش اشق اون التى حبه ياخود ثلث درهم طرطير زاجيه ايكى حبه ياخود سدس
درهم سقمونياء مدبر اوچ حبه خلاصهٔ حنظل نصف حبه ياخود برحبه كل مكرر ياخود شراب
التفاح ايكى درهم اخذ اولنوب ممزوجاً استعمال اولنه اكر حب صورتنده مسهل مراد اولنور ايسه
ازجمله اندرناحوس نام طبيبك تعليمى ايله عمل اولنمش خلاصهٔ قاتيقون مناسبدر مقدار
استعمالى اون بش حبه دن ثلث درهمه وارنجه كذلك فروليوسك تعليمى اولان خلاصهٔ بنجاغوغون
كبى كذلك خلاصهٔ خربق اسود برمقدار سقمونيا الحاق ايدوب حب اولنمق كبى غورجيانوسك
تعليمى اولان حب الاشق كبى ياخود حب الاشق اون بش حبه ياخود ثلث درهم خلاصة الافسنتين
التى حبه سقمونياء مدبر ايكى حبه اخذ اولنوب حب اولنه ياخود حب الاشق اون بش حبه
خلاصهٔ شوكة المباركه وخلاصة الافسنتين دردر حبه باروت انتيموان التى حبه سقمونياء مدبر
بالورد برحبه اخذ اولنوب جوهر الحديد ايله حب اولنه ياخود خلاصهٔ بنجاغوغون فروليوس
اون بش حبه عصارة التفاح ايله عمل اولنمش خلاصة الحديد اون ايكى حبه طرطير زاجيه التى حبه
سقمونياء مدبر اوچ حبه اخذ اولنوب جوهر الحديد ايله حب اولنه لكن جمله دن اولى وانسب
اولان زيبق الحلو دركه حمانك ماده سنى كما ينبغى تنقيه ايدر على الخصوص حميات مزمنه يه زياده
مناسبدر مثلا حب روفس وزيبق حلو اون بش حبه سقمونياء مدبر اوچ حبه خلاصهٔ حنظل
برحبه اخذ اولنوب حب اولنه ياخود خمير الورد نصف درهم زيبق حلو ثلث درهم سقمونيا
بش حبه اخذ اولنوب عجين اولنه ياخود زيبق حلو اون بش حبه طرطير زاجيه سدس درهم
سقمونياء مدبر اوچ حبه اخذ اولنوب قدر الكفايه كلبشكر ايله عجين اولنوب استعمال اولنه

ديرلر

ديرلر زيبق حلو مواد لزجه بلغميه ونجاست كيلوسيه يى كركى كبى قطع ورد ايدندن متولد اولور بونلرى
كركى كبى تنقيه ايدر كذلك محموده مواد صفراويه يى مجاريدن اوليدن تنقيه ايدر على الخصوص حماى
ربعك متقادم اولوب عسير العلاج اولانلرنده زيبق حلو وزيبق الحيات ايله ممزوجا زياده
مناسبدر كذلك سمن الانتيمون دخى حميانك ماده سنى تنقيه ده زياده مناسبدر مثلا
ايكى قطره سنى برقدح شراب ايله استعمال اولنه بعضى حماى ربع اصحابنه ايكى قطره استعمالدن تأثير
ايلميوب بعده بش قطره سن ينه برقدح شراب ايله استعمال ايدوب ديلوب كركى كبى تنقيه ايدوب
حماسنى دفع ايلدى كذلك حميات دائره يه على الخصوص غبه كرك غب سادج وكرك غب غير خالص اولسون
ادويه مجربه دندر كه مجموعنى اون التى درهم فلفل ابيض يكرمى برحبه عين السرطان ثلث
درهم اخذ اولنوب سفوف اولنه مجموعى اوچ دفعه ده استعمال اولنوب نوبت حما قريب اولدقده
برقدح شراب حار ايله ويريله زياده حرارتى واردر حميات مزمنه نك اكثرينى ازاله ايلديكى
مشاهده اولنمشدر كذلك بوسفوفلر دخى نوبتدن مقدمجه استعمال اولنمغله حميات دائره يى دفع
ايدرديو بعضى اطبادن منقولدر على الخصوص حديد مدبر الحاق اولنمش اولسه مثلا قره بوطرطره
اون بش حبه ياخود ثلث درهم سقمونياء مدبر اوچ حبه ياخود سدس درهم انتيمون معرق
التى حبه اخذ اولنوب سفوف اولنه ياخود انتيمون معرق يارم درهم زاتياغ سقمونيا
يكرمى درت حبه قره بوطرطره طقوز حبه اخذ اولنوب سفوف اولنه بعده اوچ قسمه تقسيم اولنوب
هر قسمى بر دفعه ده استعمال اولنه ياخود سفوف قورناقند ثلث درهم قرص حنظل برحبه دهن
بسباسه ايكى قطره اخذ اولنوب سفوفا استعمال اولنه ياخود جلاپاء مسحوق اون ايكى ياخود
اون بش حبه انتيمون معرق العير المغسول التى ياخود سكز حبه اخذ اولنوب سفوف اولنه ياخود
مرجان احمر ياخود عين السرطان وملح افسنتين ايكى ياخود سرمضعف سدس درهم ياخود اون
بش حبه سقمونياء مدبر ايكى حبه ياخود درت حبه اخذ اولنوب سفوفا نوبت حمادن مقدم ويريله
ياخود سرمضعف سدس درهم انتيمون معرق بش حبه مرجان احمر اوچ حبه جلاپا التى سقمونيا
ايكى حبه اخذ اولنوب سفوف اولنه كذلك بوخصوصده على الخصوص نكس حميا ترمرعيها
ويرلك مناسب اولان دوالردندركه زبيب ملين بش درهم طرطير زاجيه بش حبه اخذ اولنوب
سفوفا استعمال اولنه اما احتقانات دخى حميانك نوبتى شدتنى تسكين ايچون مناسبدر
وقتاكه رياح كثيره وقراقر عارض اوله ياخود صفاقده التهاب ياخود ماساريقاده وفقرات
خاصره اطرافنده وجع اوله ياخود قلق واضطراب بدنى اولوب عرقى منع ايله احتقان زياده
مناسبدر كذلك نوبتدن مقدم ياخود نوبت حالنده عوارض مهوديه عارض اوله مثلا قى مفرط
وقلق ياخود معده ده محتبس مواد زنجار رنكنده ولادقه دن عوارض رديه ظهور ايده ياخود
فم معده نك شدت انقباضندن عسرة التقى عارض اوله ياخود بطن انقباض اوزره اوله
بونلركه مراقيا اصحابنده كثير الوقع اوله كلشسيدر احتقان مناسبدر وبو خصوصلرده اختيار
اولنان حقنه لر حاليه خفيفه ومحلله الرياح اولوب ملح الطرطير الحاق اولنمش كركدر اما حماى
اسكوربوطى واسكوربوط اصحابى محموملرينه كه صفاقلرنده وجع تشنجى ياخود خاصره لرنده
ثقلت اوله منفرداً لبن ياخود سكر ياعسل وصفار البيض الحاقيله حقنه زياده مناسبدر
نته كه علل مراقيا وعلل رحميه اصحابنه عوارض متخالفه شديده عارض اولدقده حقنهٔ مزبوره يه
ترمنتين الحاق اولنوب عجالة احتقان اولنمق زياده ممدوح اولديغى كبى ايدى حقنه لردن

محللة الریاح وجالینه خفیفه اولانلردن برقاچنی بیان ایدهلم از جمله حشایش محللة الریاح وحشایش
ملینه بر درقبضه ملح عکر الشراب ایکی یاخود اوچ درهم قشور رصاص انیسون بر درهم اخذ اولنوب
قدر الکفایه ماء القراح ایله طبخ وتصفیه دنصکره مصفادن التمش درت درهمه سکز درهم معجون
حب الغار وثلث درهم دهن ترمنتین الحاق ایدوب احتقان اولنه یاخود حشایش محللة الریاح
یاخود حشایش ملینه ایکیشر قبضه بادروت طرطیری بر یاخود ایکی درهم اخذ اولنوب قدر الکفایه
ما ایله طبخ وتصفیه دنصکره مصفادن یتمش درهمه سکز درهم معجون حب الغار ونصف درهم
دهن الکهربا وبر عدد صفار البیض الحاق واحتقان اولنه یاخود زهر البابونج ایکی قبضه حب
الابهل سکز درهم انیسون درت درهم اخذ اولنوب قدر الکفایه بول الانسان وماء القراح
ایله طبخ وتصفیه دنصکره مصفادن یتمش درهمه سکز درهم معجون ملین وبر درهم دهن ترمنتین
یاخود دهن حب الابهل الحاق ایدوب احتقان اولنه یاخود زهر بابونج بر قبضه ورق الغار
وزهر الاقحوان یارمشر قبضه انجلیقا ولیغوسطیقون وانیسون التیشر درهم اخذ اولنوب
ماء القراح ایله طبخ وتصفیه دنصکره مصفادن یتمش درهمه معجون حب الغار ومعجون ملین
التیشر درهم بادروت انیسونی ثلث درهم دهن انجلیقا ودهن حب الغار ودهن السذاب
المغلی التیشر قطره صفار البیض بر عدد الحاق واحتقان اولنه یاخود ورق الغار وزهر
الاقحوان یارمیشر قبضه زهر البابونج بر قبضه اصل لیغوسطیقون التی درهم بزر رطبه یاخود بزر الکتان
درت درهم اخذ اولنوب ماء القراح وبول الانسان ایله طبخ وتصفیه دنصکره مصفادن یتمش
درهمه ایارج غاریقونی التی درهم معجون حب الغار اوچ درهم دهن انجلیقا ودهن کراویا
ودهن السذاب هر برینه درت قطره الحاق واحتقان اولنه یاخود افسنتین وشوکة المبارکه
یاخود قنطوریون یاخود سذاب بر قبضه اصل راسن سکز درهم اصل لیغوسطیقون التی درهم
حب الابهل سکز درهم ملح الطرطیر بر درهم اخذ اولنوب ماء القراح یاخود ماء الجبن ایله طبخ و
تصفیه دنصکره مصفادن یتمش درهمه ایارج غاریقون سکز درهم عسل الورد التی درهم
بادروت یاخود نوشادر یاخود ملح اندرانی بر بچق درهم الحاق واحتقان اولنه یاخود زهر البابونج
ایکی قبضه نعنع بر قبضه حب الغار سکز درهم اخذ اولنوب بول الانسان وماء القراح ایله طبخ وتصفیه
ایتدکدنصکره فاترا احتقان اولنه یاخود لبن الماعز یاخود لبن البقر یتمش یاخود یوز درهم عسل
الورد وعسل السذاب سکز یاخود اون ایکی درهم صفار البیض ایکی عدد اخذ اولنوب ممزوجا ایکی
دفعه ده احتقان اولنسه اسکوربوط اصحابی محموملرینه مناسبدر بو احتقانلرک حمله سی
نوبتدن برساعت یاخود ایکی ساعت مقدم تحمل علیله کوره احتقان اولنور بوندنصکره معلوم اولدکه
کاه اولور که حمیات دائره متیء یاخود مسهل یاخود فصد امثالی تنقیه کلیه ایله مندفع اولور
وکاه اولور که بونلر ایله مندفع اولیوب حمیاته بالخاصه نافع اولان ادویهٔ معرقه یه محتاج اولور
تاکه ادویهٔ معرقه یه حمیاتی اصلاح ومادهٔ علتی جوهرندن استیصال ایدوب وانقطاع نوبتدن
دفعیه قلان وسمی تعریق لطیف ایله اخراج وازاله ایلیه نته کم اصحاب تجربه دیمشدر که ادویهٔ
معرقه حمیاته ادویهٔ منقیه دن انفعدر یاخود طبیعتک انقطاع نوبته تعلیم ایلدیکی ادارمیده
یوخسه عرق قیمدر یاخود غیری طریقدن غیمدر اکا اعانت ایدیجی ادویه مناسبدر الحاصل نوبت
حالنده واقع اولان عوارضک جمله سنه ادویهٔ معرقه مناسبدر ادویه افاویه وحریفه دن
وادویهٔ تریاقیه دن التهاب شدیدی اولان محموملر اجتناب لازمدر معلوم اولدکه حمیات

دائره یه کوکی کبی تدبیر مراد ایدن طبیبه لازمدر که قبل التنقیه ادویهٔ معرقه دخی ویرمیه اکرچه
ابتداده ادویهٔ معرقه نک بوره مناسبدر دیمشلر لکن اولی اولدر که فی الجمله تنقیه اولندقدنصکره
ویریله نته که قبل التنقیه ادویهٔ مناسبه معرقه کم قنقنه کبی ویرلکله حمانک ساذج ایکن
مرکب اولدیغن کوردک دیو اطبادن جم غفیر شهادت ایلمشلردر ومعلوم اولدکه کرک حمیات
دائره وکرک دور ایله کلن امراضک هر تنفسی اولور سه نوبتدن مقدم علیله اکل وشربی ترک
ایتمک لازمدر دیرا نوبت حالنده معده ممتلی بولنه قدره حرارت ایله منهضم اولوب اول غذادم
مختلط اولدقده تکرار غلیانه مؤدی اولوب نوبتک امتدادینه وشدتنه باعث اولور ایمدی نوبتدن
مقدم استطلاق بطن بالطبع یاخود ادویهٔ مناسبه ایله مثلا احتقان ایله مناسبدر ومعلوم
اولدکه دافع الحمیات اولان دوالر نوبتک ابتداسنده استعمال اولنه نته که نوبتدن برساعت یاخود
ایکی یاخود اوچ ساعت مقدم مایعات مناسبه فاترا یاخود حار افسنتینی استعمال اولنور
تاکه انتهای نوبتده تعریقه اعانت ایده بو طریقله اوچ درت دفعه استعمال اولنور حمای
قطع وتسکین ایدر ومعلومدر که آخر نوبتده عرق ظهور ایتدکده علیلی زیاده اورتمه لر
تاکه علیلک قلق واضطرابنه باعث اولمیه ومعلوم اولدکه حمای غب ردیه ادویهٔ معرقه
مزبوره یه ادویهٔ بادزهریه الحاق اولنور بادزهر معدنی علی الخصوص بادزهر حیوانی
وبادزهر مشرقی کبی بعضیلر دیمشلر که اول نوبتده مستحلب حب الاترج ایله ادویهٔ بادزهریه
ویرلک عجیب الاثردر ومعلوم اولدکه روح العقاب الطبا دفع حمیاته عظیم الثنا قیلدیلر
برقاچ دفعه استعمالنده حمای ربع وسائر حمیات دائره یی دفع ایدر ونادر الخلف ایدر
لهذا بو روحه بعضیلر روح دافع الربع تسمیه ایتمشلردر کذلک نوشادر صافی وزهر النوشادر
وملح قاتلیقون روح مزبوره معادل اولور بعد التنقیه نوبت ظهورینه ثلث درهم یاخود
نصف درهم ویریله لکن مناسب اولان نوشادر صافی بعضی اصلاح ثابته رمادیه ایله مزج
اولنمق لازمدر تاکه انکله امتزاج ایلدکده حین طیاری بالکلیه طیران ایدوب ملح حامض ثابته سی
باقی قالوب ملح رمادی مزبوره ایله جمع اولدقده بر ملح مالح ثالث حاصل اولور کذلک روح
العقاب حمای اسکوربوطیه دخی دفع وتسکین ایدر مثلی یاخود نصف مثلی روح قوقلعاریا
ایله جیدا امزج اولنوب نصف درهم یاخود بر درهم ویریله اکر کما ینبغی عمل اولنمش
اولور سه نوبتدن مقدم ویریله کذلک نوبته کوندن خارج اولان کونده ایکی دفعه اون
قطره یاخود اوتوز یاخود قرق قطره امیاه مناسبه دن هر تنفسی ایله اولور سه ویریله
اما جالینوسیون حمیات دائره و اسکوربوطیه ده عصارة الافسنتین یاخود خطوط الافسنتین
کذلک شوکة المبارکه وقنطوریون امثالینک خطوخلرینی یاخود عصاره لرینی استعمال ایدرلر
رولاندیوس قولی اوزره روح العقاب بونلردن اولی واقویدر وبو روح منفردا اولنور
یاخود قرق قطره سی بر دفعه ده یاخود ایکی دفعه ده استعمال اولنور کذلک بعضی ادویهٔ
مناسبه ایله مرکبا دخی استعمال اولنور مثلا روح العقاب بردرهم جوهر الافیون اون بش
قطره اخذ اولنوب ممزوجا قبل النوبه استعمال اولنور یاخود روح العقاب اوچ درهم
محلول قرن الایل الکهربائی بر درهم اخذ اولنوب ممزوجا برقاچ دفعه ده استعمال اولنه
یاخود ماء شوکة المبارکه یاخود ماء الشاهترج سکز یاخود اون ایکی درهم روح العقاب
نصف یاخود بر درهم لودانوم بچق یاخود ایکی حبه شراب شوکة المبارکه ایکی یاخود درت

درهم اخذ اولنوب ممزوجا ما سبق کبی استعمال اولنه یاخود ماء شوکة المبارکه سکز درهم
ماء محلل الریاح درت درهم روح العقاب نصفی یاخود بر درهم دهن القرنفل ایکی قطره
شراب شوکة المبارکه درت درهم اخذ اولنوب نوبتدن مقدم استعمال اولنه نوبت حالنده
صفاق ومواضع مراقده عوارض ثقیله اولان کمسنه لره زیاده مناسبدر یاخود ماء شوکة المبارکه
سکز درهم روح العقاب نصف درهم عین السرطان یاخود مرجان یاخود انتیمون معرق سدس
یاخود ثلث یاخود بر درهم شراب شوکة المبارکه یاخود شراب قشر النارنج ایکی درهم دهن
قرنفل اوچ قطره اخذ اولنوب ما سبق کبی استعمال اولنور بو ممزوجه برحبه لودانوم الحاقی
دخی ممکن اولور اسکوربوط اصحابنده بو مقدار روح قوقلیاریا الحاق اولنور یاخود ماء شوکة
المبارکه یاخود ماء القنطریون یاخود ماء النعنع سکز یاخود اون ایکی درهم ماء الدارچینی ایکی
درهم روح العقاب الطیار بر درهم انتیمون معرق اون ایکی حبه شراب شوکة المبارکه یاخود شراب
القنطریون ایکی درهم اخذ اولنوب ممزوجا استعمال اولنه یاخود نوشادر اون بش حبه یاخود
ثلث درهم مرجان احمر یاخود عین السرطان یاخود انتیمون معرق یاخود دواء الدرق لیبوطیوس
اون ایکی یاخود اون بش حبه دهن القرنفل یاخود ایکی قطره اخذ اولنوب سفوفا استعمال اولنه
یاخود نوشادر مصری ثلث درهم انتیمون معرق سدس درهم اخذ اولنوب سفوفا اوچ
دفعه ده استعمال اولنه یاخود ماء اسکوربوطی وماء شوکة المبارکه اون ایکیشر درهم
روح قوقلیاریا یاخود روح النوشادر بر درهم عین السرطان ثلث درهم لودانوم ایکی حبه
شراب اسچولوپندریوس سکز درهم اخذ اولنوب ممزوجا برقاج دفعه ده استعمال اولنه حمای
اسکوربوطی اصحابنه مناسبدر یاخود نوشادر صافی درت ثلث درهم یاخود بریچق یاخود
ایکی درهم درت دفعه ده استعمال اولنه یاخود نوشادر مصری اون بش حبه عین السرطان
سدس درهم لودانوم برحبه اخذ اولنوب ممزوجا استعمال اولنه اکر نوشادر صافی ملح افسنتین
امثالی املاح ثابته نشافیه ایله ممزوج اولنورکه تریاقیا اصحابنه زیاده مناسبدر بوندن تفکره
معلوم اولدیکه نوشادر و روح نوشادردن ما عدا املاح ثابته رمادیه نک جمله سی شوکة
المبارکه وشاهتره وقنطریون وافسنتین ایبراطوریا ملحلری کبی حمیات دائره ده علی الخصوص
حمای ربع وحمای اسکوربوطیه عظیم الفائده در سدس یاخود ثلث یاخود نصف درهم
نوبتدن مقدم استعمال اولنورکه اولورکه بونلره انتیمون معرق ودواء الدرق یاخود زهر
انتیمون المعرق یاخود زهر الکبریت الحاقیله استعمال اولنور حتی نوس نام طبیب زهر الکبریت
ایله املاح ثابته حمای غبده علاج کامل دیمش ماء قنطریون یاخود شرابیله بو نوبتدن
مقدم استعمال اولنه کذلک عین السرطان ومرجان وصدف اللؤلؤ امثالی دخی ضم ایله استعمال
اولنور مثلا کاه اولورکه روح العقاب استعمالنه عجله اولنغله یاخود محموم برد زیاده
اولمغله املاح ثابته نوبتدن مقدم استعمال اولنوب روح العقاب نوبت کوندن خارج کونلرده
استعمال اولنمق مناسب اولور زیرا برد ونافض والتهاب زیاده اولدقده املاح ثابته زیاده
مناسبدر جیدا تعریق ایدر وحماتک مرکب اولمسنه مانع اولور اما مجرد التهاب اولورسه
روح العقاب مناسبدر سریعا تعریق ایله التهابی تسکین ایدر کذلک طرطیر زاجیه دخی
مناسبدر بادریت نام طبیب حمای غب وسائر حمیات دائره علاجنده املاح ثابته قینه قینه دن
نافع وسالمدر نکس اتمه دن خوف اولنمسزین حمیاتی دفع ایدر کذلک املاح طیاره حیوانیه

روح البول وملح طیار قرن الایل وملح طیار الافاعی حمای ربعده سدس درهم یاخود اون ایکی
حبه استعمال اولنمق مناسبدر وادویه مزبوره نک بربری ایله ترکیبی کیفیتی بو کونه ذکر وبیان
اولنور مثلا مرجان احمر وملح افسنتین هر بریندن سدس درهم یاخود اون بش حبه لودانوم
برحبه دهن القرنفل یاخود دهن الابهل ایکی حبه اخذ اولنوب سفوفا استعمال اولنه یاخود
ملح افسنتین یاخود ملح شوکة المبارکه ثلث درهم مرجان احمر یاخود عین السرطان یاخود انتیمون
معرق سدس درهم یاخود اون ایکی یاخود اون بش حبه لودانوم بر یاخود ایکی حبه اخذ اولنوب
سفوفا نوبت حمادن بر ساعت یاخود ایکی ساعت مقدم استعمال اولنه یاخود ملح افسنتین
ثلث درهم وملح طیار قرن الایل بش حبه لودانوم ایکی حبه اخذ اولنوب استعمال اولنه یاخود
ملح افسنتین اون بش حبه ملح طیار قرن الایل اوچ حبه مرجان احمر سدس درهم دهن القرنفل
ایکی قطره اخذ اولنوب سفوفا استعمال اولنه یاخود ملح افسنتین ثلثان درهم عین السرطان
نصف درهم انتیمون معرق سدس درهم اخذ اولنوب اوچ دفعه ده استعمال اولنه یاخود
ملح افسنتین بر درهم عین السرطان نصف درهم اخذ اولنوب درت دفعه ده استعمال اولنه
یاخود مرجان احمر وملح افسنتین اون بش حبه یاخود ثلث درهم ذهب الرعد التی حبه اخذ
اولنوب سفوف اولنه یاخود بطریق الفلاسفه تربیه اولنمش قرن الایل ثلثان درهم ملح شوکة
المبارکه وملح قنطریون سکز حبه اخذ اولنوب ایکی دفعه ده استعمال اولنه یاخود ملح افسنتین
اون بش حبه انتیمون معرق سدس درهم مرجان احمر اون ایکی حبه دهن الصاصفراس
ایکی قطره اخذ اولنوب سفوف اولنه یاخود انتیمون معرق وملح افسنتین وملح شوکة المبارکه
هر بریندن ثلث درهم دهن البسباسه ایکی قطره اخذ اولنوب سفوفا ایکی دفعه ده استعمال
اولنه یاخود عین السرطان ثلث یاخود نصف درهم انتیمون معرق وملح افسنتین هر بریندن
سدس درهم اخذ اولنوب سفوف اولنه یاخود ملح افسنتین ثلث درهم ملح طیار قرن الایل
بش حبه عین السرطان سدس درهم لودانوم ایکی حبه اخذ اولنوب سفوفا استعمال اولنه
یاخود ماء شوکة المبارکه سکز درهم ملح افسنتین ثلث درهم ملح قنطریون سدس درهم جلاب
الورد اوچ درهم اخذ اولنوب ممزوجا استعمال اولنه یاخود ماء قنطریون سکز یاخود اون
ایکی یاخود اون التی درهم ملح افسنتین یاخود ملح شوکة المبارکه اون بش حبه یاخود ثلث درهم
عین السرطان سدس درهم یاخود اون بش حبه شراب شوکة المبارکه درت درهم اخذ اولنوب
ممزوجا نوبتدن مقدم استعمال اولنه اکر نافض زیاده اولورسه ایکی قطره دهن القرنفل یاخود
دهن حب الابهل الحاق اولنه یاخود ماء فطراسالیون اون التی درهم ماء درازیانج سکز درهم
روح تریاقی بریچق درهم ملح طیار الکهربا ثلث درهم شراب شوکة المبارکه سکز درهم اخذ
اولنوب حبل النوبتدن ملعقه بملعقه استعمال اولنه یاخود شوکة المبارکه اون التی درهم
ماء تریاقی ایکی درهم ملح افسنتین نصف درهم روح النوشادر ثلث درهم شراب شقایق النعمان
اوچ درهم اخذ اولنوب ممزوجا برقاج دفعه ده استعمال اولنه ومعلوم اولسونکه املاح مالحه تعبیر
اولنان یعنی ملح قلویه وحامضه دن مرکب اولان املاح طرطیر زاجیه وسر مضعف وملح المراق
الهاضم وباروت انتیموفی کبی کذلک روح الباروت ایله ملح الطرطیردن عمل اولنان طرطیر
باروتی ادویه کلیه دن عد اولنور کذلک املاح ثابته بنا بر روح الباروت یاخود روح الملح
ایله عقد اولنمش اولد حمیات دائره نک جمله سنه عجیب العمل علی الخصوص ابتداء حمیا تره

كركي كبي منفعتي در ونشا قدر تنقيه دن مقدم استعمال اولنور بلكه حميات دائمه ده دخي عجيب الاثر در
نوبت كونلرينڭ خارجنده استعمال اولنور جلا ايله مايد حمياتي ازاله ايدر مقدار استعمال الربع
اون بش حبه دن ثلث درهمه نصف درهم وار نجه مايعات مناسبه ايله استعمال اولنه بعد النقي
فاصله نوبت كونلرنده ملح المراق الهاضم حمايي ربعه زياده مناسبدر لهذا بو ملحه ملح منضج الربع
دخي تسميه اولنور وبونلرك دخي كيفيت بوكونه در مثلا ملح المراق سدس درهم ملح افسنتين
بش حبه اخذ اولنوب سفوفا استعمال اولنه ياخود نوشادر صافي بر درهم باروت انيتموني
ثلث درهم اخذ اولنوب ايكي دفعه ده استعمال اولنه صبحا مايعات حاره ومساء وقبل النوبة
مايعات بارده ايله استعمال اولنه ياخود سرهضعف سدس ياخود ثلث درهم عين السرطان
ياخود انيتمون محرق سدس درهم اخذ اولنوب دفعه واحده قبل النوبة كذلك نوبتين
ما بينده ايكي دفعه دخي استعمال اولنه ياخود سرهضعف اون بش حبه عين السرطان اون ايكي
حبه دهن الابهل ايكي قطره اخذ اولنوب سفوف اولنه ياخود سرهضعف اون بش حبه ملح
افسنتين مرجان احمر سدس درهم لودانوم بر حبه اخذ اولنوب سفوف اولنه ياخود سرهضعف
نصف ياخود ثلثان درهم ملح افسنتين وعين السرطان هر برينڭ ثلث ياخود نصف درهم
اخذ اولنوب ايكي ياخود اوچ دفعه ده استعمال قبل النوبة وما بين النوبتين ايكي كره
ويره لر اسكوربوطا اصحابنك حما لرينه وسائر حميات نائبه لرينه عظيم الفائده در ياخود
عين السرطان وسرهضعف وملح افسنتين يارميشر درهم ملح طيار الكهربا اون ايكي حبه لودانو
اوچ حبه اخذ اولنوب بعد المزج اوچ قسمه تقسيم اولنه ياخود بطريق الفلاسفه تربيه اولنمش
ناب الفيل وسرهضعف اون ايكيشر حبه ذهب الرعدا التي حبه اخذ اولنوب سفوفا استعمال اولنه
ياخود قرمور الطرطير بر درهم طرطير زاجيه نصف درهم روح الكبريت اوچ قطره ياخود درت
قطره اخذ ومزج اولنوب ايكي قسمه تقسيم اولنه كذلك قروليوس نام طبيبك بو مشروبي
حميات دائره دفعنده عجيب الفعلدر ديو ريوس تجربه برلرده چوق كره استعمال ايليوب فائده عظيمه سني
مشاهده ايلدم ديمشدر تركيبي بودر ماء هندبا اون التي ياخود يكرمي درت درهم روح الكبريت
ياخود روح الزاج ثلث درهم ملح افسنتين نصف درهم اخذ اولنوب ممزوجا قبل النوبه استعمال
اولنه اكثريا ايكي دفعه استعمال النوبتي قطع ايدر كذلك باروت ايله عمل اولنان املاح جمله سي
حميا تك التهاب حفظ سيكه نوبت حالنده كرك نا قص قليل ايلدكي بلا نا قص اولمق دفع وازاله
ايدر كذلك روح البارود الحلو نيتك انحطاطنده ياخود اثنا هنده استعمال اولنمق حمياتي دفع
ايلدكي مشاهده اولنمشدر مثلا باروت انيتموني وباروت ذاجي ياخود سرهضعف التهاب
شديد ايله معا اولان حميات ده زياده مناسبدر كرك منفرد اولسون كرك مركبا استعمال اولنسون
مثلا باروت انيتموني اون بش حبه نوشادر اون بش حبه اخذ اولنوب ممزوجا قبل النوبة
استعمال اولنه ياخود باروت انيتموني ثلث درهم سرهضعف سدس درهم ياخود درهم بزينك
اون بش حبه اخذ اولنوب ممزوجا قبل النوبه ويره لر ياخود باروت انيتموني سدس درهم
سرهضعف ثلث ياخود نصف درهم دواء الدرق درت ياخود التي حبه اخذ اولنوب ممزوجا
قبل النوبه اوچ دفعه ده استعمال اولنه ياخود باروت انيتموني ثلثان درهم قرن الايل
المدبر بطريق الفلاسفه ثلث درهم انيتمون محرق سكز حبه اخذ ومزج اولنوب سفوفا
ايكي دفعه ده ويريله ياخود سرهضعف اون بش حبه ناب الفيل المدبر بطريق الفلاسفه سدس
درهم

درهم اخذ اولنوب ممزوجا ويره لر بو سفوف نوبتدن ايكي ساعت ويرلكله برقاچ كون مداومت
اولنه علي الخصوص حرارت اثناسنده فلاغوزيس عارض اولان حالرده زياده مناسبدر ياخود
سرهضعف ثلث درهم ملح طيار الكهرباء درت حبه اخذ اولنوب قبل النوبه استعمال اولنه ياخود
سرهضعف نصف ثلثان درهم مرجان احمر ثلث ياخود نصف درهم اخذ اولنوب سفوف اولنه
ومعلوم اولمكه حميات دائره ده مايعات حامضه نافع ياخود غيرنا ضدر اشتباه اولنوب
معارضه اولنمشدر لكن في الحقيقه مايعات حامضه حميات دائره اصحابنه هر وقتده مناسب
دكلدر انجق نوبت حالنده التهاب شديد اولدقده مناسبدركه في الجمله غليان موادي تسكين
ايتمكله التهابي دفع ايتمده اعانت عظيمه سي واردر كذلك عرق عسرت ايله خروج ايدرسه
ياخود حميات مزبوره نجره محترقه اولورسه ياخود حماي دائمه محرقه يه انتقالدن خوف
اولنورسه حامضات مناسبدر بو صورتلرده نوبتك انحطاطنده انتهادن مقدم واشتداد
حرارتده كه آنده قلق واضطراب متولد اوله بو ممزوجات ويريلور مثلا ماء شوكة المباركه
اون التي درهم ماء النعنع سكز درهم انيتمون محرق نصف درهم لودانوم بر حبه ياخود ايكي
حبه شراب شوكة المباركه التي درهم اخذ اولنوب بعد المزج لطافت ويره جك قدر روح
البارود الحلو اولنه مواقيت مزبوره ده ملعقه بعد ملعقه استعمال اولنه ياخود ماء عليق
الكلاب يكرمي درت درهم عصاره عليق الكلاب اوچ ياخود التي درهم انيتمون محرق نصف
ياخود بر درهم شراب حماض الاترج درت ياخود سكز درهم اخذ اولنوب بعد المزج طعمنه
لطافت ويره جك قدر روح البارود الحلو الحاذق اولنه بو دخي ما سبق كبي ملعقه بعد ملعقه
استعمال اولنور التهاب وعطش قطع وتسكين ايتمكده وكما ينبغي تعريق ايتمكده عجيب الفعلدر
ياخود ماء زهر شقايق النعمان درت درهم اخذ اولنوب بعد المزج قدر الكفايه روح البارود
الحلو الحاذق وما سبق كبي استعمال اولنه ياخود ماء شوكة المباركه اون التي درهم ماء الشاهترج
سكز درهم كهرباء مصري بر درهم شراب شوكة المباركه سكز درهم روح البارود الحلو
كفايت مقداري اخذ اولنوب ممزوجا ما سبق كبي استعمال اولنه كذلك بو خصوصده عين السرطان
ايله عمل اولنان ممزوجات دخي مناسبدر ازجمله ماء شوكة المباركه وماء الهندبا اون
ايكيشر درهم خل الخمر التي درهم روح الترياقي الساذج اوچ درهم عين السرطان بر درهم
شراب اصول خمسه سكز درهم اخذ اولنوب ما سبق كبي استعمال اولنه ياخود ماء الحماض
وماء الشاهترج وماء النعنع سكز درهم خل عليق الكلاب ياخود خل الاقطي التيشر درهم
روح ترياقي الساذج بر بچق ياخود ايكي درهم عين السرطان ثلثانه ياخود بر درهم شراب
قشر النارنج اوچ درهم اخذ اولنوب ممزوجا استعمال اولنه مبرد ومقوي در ودخي كرب
وقلق زياده اولوب وراق وصفراقده رياح شديده امثالي عوارض اولان محمومينه زياده
مناسبدر ياخود ماء الحماض وماء عليق الكلاب اون ايكيشر درهم دارچين سيلاني اوچ
درهم خل عليق الكلاب التي درهم عين السرطان نصف درهم انيتمون محرق ثلث درهم
شراب البنفشج درت درهم اخذ اولنوب ممزوجا استعمال اولنه ياخود ماء شوكة المباركه
وماء اندوبا وماء حي العالم سكز درهم خل مقطر التي درهم روح البارود الحلو ثلث درهم
عين السرطان نصف درهم انيتمون محرق اون بش حبه شراب حماض الاترج التي درهم
اخذ اولنوب مزج اولنه ياخود ماء قطر اساليون افرنجي اوتوز ايكي درهم خل الخمر التي درهم

مرجان احمر وعين السرطان بر در هم لوداني ايكي حبه شراب لبلاب الارض درت درهم اخذ
اولنوب مزج اولنه **ياخود** ماء لبلاب الارض اوتوز ايكي درهم خل الخمر درت درهم عين السرطان
بر درهم انتيمون معرقي ثلث درهم شراب دياقوديون سكز درهم اخذ اولنوب مزج اولنه
ياخود ماء قطر اساليون اون بجي اون التي درهم ماء النعنع سكز درهم ماء الدارجين وخل الخمر
اوچر درهم عين السرطان بر درهم شراب الراز يانج اوچ درهم اخذ اولنوب ممزوجا استعمال اولنه
بوندن صكره معلوم اولدكه حميات دائره ده تحت طريقيله جيدا عمل اولنان لوداني وساير
جيدا عمل اولنان ادويه افيونيه مناسبدر اما جيدا عمل اولنميان ادويه افيونيه مناسب دكلدر
بلكه حميات دائره نك مزمنه اولمسنه باعث اولور لكن جيدا عمل اولنان ادويه افيونيه دخي
تدابير كليه وانضاج تنقيه ماده اولنوب بدن مجموع مواد فاسده دن تطهير اولندقدنصكره
استعمال اولنمق شرطيله كذلك لوداني دخي منفردا استعمال اولنمق بر وجهله مناسب اولمز
بلكه حمياته نافع اولان ادويه ايله ممتزجا حب صورتنده اولنسون وكرك مشروب وهر نه
صورتده اولورسه اولسون و بريلور كذلك نوبتك ابتداء ظهورنده دخي لوداني استعمالندن
احتراز لازمدر زيرا ظهور نوبتده لوداني استعمالي حمياتي منفرد ايكن مركبه انتقالندن خوف
اولنور معلوم اولدكه حميا تده استعمال اتمك ايچون لوداني الحاق اولنمغه مناسب دوالر
بو كونه الحاق اولنور **ازجمله** سرمضعف ثلث درهم ملح افسنتين سدس درهم لوداني ايكي حبه
اخذ اولنوب سفوفا استعمال اولنه **ياخود** اكسير الحميات ايكي درهم جوهر الافيون نصف
درهم اخذ اولنوب مزج اولنه مقدار استعمالي قرق قطره يه وارنجه **ياخود** صبغ الطرطير
المركب بر بچق درهم جوهر الافيون نصف درهم اخذ اولنوب مزج اولنه مقدار استعمالي
ماسبق كبيدر **ومعلوم اولدكه** حميات دائره ده نوبتدن صكره ياخود نوبتدن خارج كونده
عليل كاه اولوركه صداع عارض اولور اگرچه نادر الوقوعدر اما نوبت حالنده عرق محتبس
اولديغي صورتده صداع عروضي ضروريدر لكن بو صورتده دخي كاه اولور صداع عارض اولمز
مثلا نوبت ابتداسنده عرق محتبس اولوب آخر نوبتده ظهور اتمك ياخود نوبتدن خارج
وقتده بالطبع عرق ظهور ايلمك صورتنده دخي صداع ضروريدر الحاصل صداع ايلديكي صورتده
موضع وجعه كمادات لطيفه كافوريه وضع اولنمغله تسكين اتمكه همت اولنور **بوندن صكره**
معلوم اولدكه اكثريه وساعده ادويه منفطه وضع اولنمق مناسبدر على الخصوص حميات
مزمنه ده زياده مناسبدر ناقض حمياتي قطع اتمه سنده شبهه يوقدر كاه اولوركه حماي بالكليه
دفع ايدر نوبتدن خارج كونده وضع اولنوب نوبت كلدكده منفطك اثري ظهورا يلميه
اسرو بلبلجروس نام حكيمك ضماد الحميا تنده اولان فعل دخي اثره في الجمله قوة منفطه اولديغندن
ضماد مزبور اگرچه منفطه دكلدر لكن وضع اولنديغي موضعه زياده حرارت كتوررر بوطريوس
نام حكيم كتاب الحميا تنده بكرمي اوچنجي بابنده ديركه حماي ربع مزمنه اصحابنك ساعدلرينه
ادويه منفطه وضع اولنمغله چوق كره اولوركه حماي مزبوردن خلاص اولورلر كذلك ادويه
زيبقيه استعمال ايتدكلري اساله لعاب دخي حماي ربعك ماده سني استيصال ايدوب وعلتي
بالكليه دفع ايدر زيرا بواساله لعاب استيصال مشكل اولان عللرك جمله سني دفع ايدر
ومعلوم اولدكه بعضي حميات دائره اصحابنه سريعا تحريك لعاب اولنسه ياخود بر قاچ
حبه زيبق حلو ويريلوب اساله لعابدن احتراز ايچون اسهال ياخود بالدفعات تمريخ اولنسه

حمى

حمى مندفع اولور **ومعلوم اولدكه** بعضي حميات مزمنه ياخود منكسات وادويه نشائيه افراط
اوزره استعمال اولنمسندن نشات ايدن رديتدن ناشي محموميته يعني عوارض رديه ظهور ايلديكي
قولنج واستسقا واليرقان شيشوب سوء القنيه كلمك كبي بو محلده افسنتينك قدر علاج كركه
مطبوخي وكركه عصاره سي وكركه خلاصه سي مناسبدر و في الواقع ساقين محمومده ورم اوديماني
ظهور ايلدكده على الخصوص عليلك كثرت شربندن وقلت عرقندن اولديا خود عرقك اكثرى اولوب
انكله علت مندفعه اولدقده درعقب عليل رياضات شاقه اختيار ايلديكندن اولمش اولميه داخلا
ادويه افسنتينيه كثرت اوزره ويريلوب خارجا طبان التنه خلدوني بياطري وضع ولصق اولنه
ومعلوم اولدكه جميع حميات دائره نك انحطاطنده كذلك حميات مزمنه ده كذا نزه قنرقنه امثالي
دافع الحميات افراط اوزره استعمال اولنمش اولمه سوء القنيه دن حفظ صحت ايچون ياخود
ظهور اتمش سوء القنيه يي دفع اتمك ايچون جوهر الافسنتين الطرطيري وصبغ الطرطير
وصبغ انتيموني وروح قوقلعاريا واكسير اصطماحيقون واكسير الحيات للنسيحن واكسير
ذو الخاصة الحامض وغير الحامض كذلك روح النوشادر ايله عمل اولنمش اكسير ذو الخاصه واكسير
سوء القنيه وصبغ الطرطير المركب وروح النوشادر المحلل الرياح امثالي خصوصا في اصلاح
وصفرايي حدت اصليه سنه ايصال ودمي تصحيح ومعده يي قوي ايدي جي دوالر زياده مناسبدر
ادويه مزبوره دن عند النوم وعلى الريق يكرمي قطره ياخود اوتوز ياخود قرق ياخود الليه قطره
استعمال اولنه **ياخود** جوهر الافسنتين درت درهم روح النوشادر ايكي درهم اخذ اولنوب
مزج ومنوال محرر اوزره استعمال اولنه كذلك جوهر القنطريون ياخود جوهر شوكة المباركه
ياخود جوهر الجنطيانا ياخود اكسير الحميات درت درهم روح النوشادر ايكي درهم اخذ
اولنوب منوال سابق اوزره استعمال اولنه **ياخود** جوهر الافسنتين وجوهر شوكة المباركه
وجوهر القنطريون بر در درهم روح الزاج ايكي درهم اخذ اولنوب مزج اولنه مقدار استعمالي
اوتوز قطره دن قرق قطره يه وارنجه **ياخود** اكسير الحميات لمخائيل واكسير ذو الخاصه على السويه
اخذ ومزج اولنوب قرق قطره استعمال اولنه **ياخود** صبغ الطرطير الحاد اوچ درهم اكسير
ذو الخاصة الغير الحامض ايكي درهم اخذ اولنوب مزج اولنه مقدار استعمالي قرق قطره دن
اللي قطره يه وارنجه **ياخود** اكسير الحميات لمخائيل ايكي درهم جوهر الشاهترج المركب بر درهم
اخذ اولنوب قرق قطره استعمال اولنه **ياخود** صبغ الطرطير اوچ درهم جوهر الافسنتين بر
درهم اخذ ومزج اولنوب ماسبق كبي استعمال اولنه **ومعلوم اولدكه** حميات مزبوره ده نوبتدن
مقدم ونوبتك تزايدي وقتنده ماكولات ومشروباتدن اجتناب لازمدر على الخصوص ماء بارد
استعمالندن كه ناقض وقشعريره يي زياده ايدر لكن التهابك زياده لكنه ونوبتك في الجمله
انحطاطي وقتنده كذلك عرقك ابتداء ظهورنده بر مقدار مشروبه كه زياده بارد اولمق بلكه في الجمله
مسخن اولمق شرطيله رخصت واردر ومشروب مزبورك حارلغي زياده جدا اولمق عليله نافعدر
زيرا عرقك كثرت اوزره خروجنه وحمانك سريعا انفصالنه باعث اولور بو اثناده مشروباتدن
مناسب اولان ازجمله خمر افسنتيني وفقاع الشعير الافسنتيني دركه حميات دائره نك جمله سنه
مناسبدر اگر اسكوربوط علتندن خوف اولنورايسه خمر قوقلعاريايي استعمال اولنه ياخود
افاويه ايله وجوهر الافسنتين وروح قوقلعاريا ايله تدبير اولنمش شراب ويره لر انحطاط
نوبتده ونوبتدن خارج وقتده مناسبدر اما حماي ربعده مشروب زياده آز ويرلمك لازمدركه

حمانك اشتداد وازماننه باعث اولور نته كم نوبت وقتنده كثرت شرب طحالك آفتنه سبب
اولوب سدّه ايراث ايتكله طالك امتدادينه سبب اولديغي كبي قراطون نام طبيب حماى ربعك
نوبتي وقتنده مشروباتي بالكليه منع ايتمشدر وفي الحقيقه متواترا وكثرت اوزره استعمال اولنورسه حماى
ربعده فقاع الشعير استعمالندن اجتناب لازمدر زيرا مجاري اولى ده اولان مايه حماى زياده
ايدر لهذا مشروباته ممكن اولديغي مرتبه صبر ايتمك لازمدر كذلك اوائل نوبتده مشروبات حار
استعمال اولنديغي كبي التهابك زياده لكنده دخي حار استعمال اولنمق مناسبدر ودخي انفع
اشيادن بركره دفعه اوليه ياخود دفعه ثانيه ده دخي شرب اولنه جق نشيشه قرق قطره روح
النوشادر الحاق اولنه ديرامش وبدنه حاصل اولان مضرتي ازاله دن ماعدا عرقك كثرت اوزره
خروجنه باعث اولور اما اواخر نوبتده مشروبات منع اولنمز اما نوبتدن خارج اوقاتده
مناسب اولان مشروبات ازجمله ماء القراصيه كذلك فقاع الشعير الرقيق دخي مناسبدر
كذلك خمر اصفهاني ياخود خمر ساذج مصلح كذلك ماء الجبن المصفى مناسبدر على الخصوص
اسقوربوط علتنه مبتلا اولنلرده ماء الجبن زياده مناسبدر وماء الجبنه برمقدار عصارة
الاترج الحاق اولنمق دخي محمود در كذلك تمر هندي وزبيبدن عمل اولنمش مطبوخ دخي
صويرينه ويرلمك محمود در اكر حرارت عليلك مزاجنه كوره اولوب افراط اوزره اولمز ايسه
ومادهيي انجق طبخ وانضاج ايده جك قدر اولور ايسه جلابات مبرده مناسب دكلدر بلكه
آنلرده عطش زياده اولديغي صورتده مشروبات معتاده سي ويريلور اكر عليل شراب ايچمكه
معتاد ايسه بالكليه ترك ايتدرلموب برمقدار ويريلور زيرا كليا ترك ايتدرمكده مخاطره وار در
اما عطش افراط اوزره اولوب التهاب دخي شديد اولور ايسه بارودت مدبّر ياخود بارودت
انتيموني ويريلور مثلا برقاج درهم ماء ايله عمل اولنوب وقتا وقتا ويريلور اكر بارودت استعمالي
ايله عليلدن حرقة البول زائل اولور ايسه ياخود عليل چوق چوق بتول ايدر ايسه بارودت
قدر علاج اولنمز كذلك حمي خالصه ملتهبه ده عليله تنبيه اولنور كه مشروباتي دفعة چوق
ايچميه وصيق صيق ايچميه مناسب اولان بردفعه ده استه ديكي قدر استعمال ايدوب مشروب
مزبور معده دن متجدد اولمديجه بر دخي استعمال ايتميه اكر عليلك اطاعته تحملي اولمز ايسه اولي اوله
مشروباتي تسخين ايدوب ويرمكدر زيرا مشروب حار حرارتي تسكين وتعديل ايدر ومشروب
بارد حرارتي زياده ايدر نته كم رياضات شاقه عقيبنده صوغوق صو ايچلدكده ظاهر وعيان در
كذلك عطش افراط اوزره اولدقده مشروباته روح البارودت الحلو الحاق ايتمك زياده مناسبدر
كذلك بعضي ازهارك منقوعلرينه روح الكبريت ايله حموضت ويرلمش اوله جلاب شكلنده
استعمال اولنور **مثلا** زهر شقايق النعمان وورد احمر هر برندن نصف قبضه اخذ اولنوب
يوز اللي درهم ماء القراح ياخود ماء شقايق النعمان ياخود ماء الجبن ايله نقع وحموضت
ويره جك قدر روح الكبريت الحاق مكان حارده صبغي خروج ايده جك قدر مدت ترك
اولنه بعده تصفيه اولنوب اون التي درهم شراب العناب وسكز درهم شراب البنفسج
الحاق ايدوب استعمال اولنه **ياخود** خميرة الحماض وخميرة الورد وخميرة قرنفل البستاني
هر برندن سكز درهم اخذ اولنوب قرن الايل وماء القراح ايله طبخ اولنمش اسقورچنا
مطبوخي ايله برهاون ايچنده دق ايدرك حل اولنه ياخود بر شيشه ايچنده برمقدار طبخ ايله
حل اولنوب فاترا استعمال اولنه **ياخود** خميرة الورد وخميرة قرنفل البستاني وخميرة البنفسج

درد

درد درهم ياخود سكز درهم عصارة الريباس التي درهم ياخود سكز درهم اخذ اولنوب ماء صافي
ياخود امياه مقطره دن برى ايله هاون ايچنده دست ايچري ايله حل اولنوب بعد التصفيه مصفادن
يوز اللي درهم لطافت ويره جك قدر صبغ زهر الثلج الحاق اولنوب جلاب كبي استعمال اولنه جونمانوس
نام طبيب ذكر اولنه جق جلابلري اختيار ايتمشدر **ازجمله** اصل الحماض وتمر هندي سكز درهم
اخذ اولنوب ماء القراح ايله طبخ وتصفيه دن صكره مصفادن درت يوز درهم روح البارودت
الحلو دوشن اولنمش ورد احمر اوچ قبضه نقع اولنوب صبغي خروج ايدنجه مكان فاترده مكث
اولندقدن صكره تصفيه ومصفايه شراب ريباس وشراب عليق الكلاب هر برندن يكرمي
درت درهم الحاق وجلاب اولنه **ياخود** ماء الحماض وماء الهندبا وماء اندريا هر برندن
اللي درهم عصارة السفرجل اون ايكي ياخود يكرمي درت درهم صبغ زهر الثلج اوچ درهم
قدر الكفايه شراب البنفسج الحاقيله جلاب اولنه **ياخود** ماء القراح يوز درهم صبغ زهر الثلج
ايكي درهم شراب الريباس وشراب عليق الكلاب اون التيشر درهم روح البارودت كفايه
مقداري اخذ اولنوب مزج وجلاب اولنه **ياخود** ماء القراح اللي درهم ماء الدارچين درت
درهم عصارة الاترج الطري اون ايكي درهم اخذ اولنوب قدر قليل روح البارودت الحاق
وجلاب اولنه **ومعلوم اولهكه** نوبتك انحطاطنده بالطبع عرق ظهور ايدر ايسه عليلي اورتمك
امثالي تركتوريجي شيلر ايله تدبير اولنور اكر بالطبع عرق ظهوري اولمز ايسه حماى غبده درت
نوبتدن مقدم تركتوريجي شيلره التفات اولنمز بعده علامات نضج ظاهر اولدقده تعريقه سعي
اولنوب ترلدجك اسيجق بزلر ايله بدندن عليلدن عرقي سيلوب ازاله ايدرنكه عرق ايوجه سيلادايه
اما حماي ربعده نضجندن مقدم تركلمك ياخود صنعتله تركتورمك ممكن دكلدر اكر سعي اولنور ايسه
عوارض رديه ايراث ايدر اما علامات نضج ظهور ايتدكدن صكره حماى ازاله ايدجي ادويه معرقه نك
جملهسي مناسبدر **ومعلوم اولهكه** حميات دائره نك برد ونافض وقشعريره سني تسكين
ايتكده ادويه اغاويه قدر علاج اولنمز على الخصوص دهنلري ياخود خلاصه لري استعمال اولنه
ازجمله دهن القرنفل ودهن الدارچين ودهن البسباسه ودهن حب الابهل ودهن البنفسج
برد ونافضي زائل ودرسكيننده عجيب التعليلدر شراسيف ومعده يه طلا اولنور خصوصا بونلردن
دهن القرنفل ودهن الدارچين بالخاصه نافع اولان دوالردندر بش قطره ياخود التي قطره استعمال
اولنور لكن بودهنلردن بعضيسي عليلك اقتضاسنه كوره حدتلو اولور بو صورتده حمايه بعضي
دوالر ايله ممتزجا ويريلور كذلك نوبت كلدكده بودهنلر معده ونخاعه وطيان السنه طلا اولنوب
محل شراسيفه مسخنا الصق اولنور **كذلك** دهن الجحر دخي نافض حماي ازاله ايدر نوبتدن
مقدم مجه برقاچ قطره سي استعمال اولنه اكر بو دهنك استعمالي غثيان ايراث ايدر ايسه معده يه
طلا اولنمق كفايت ايدر وبو ذكر اولنان ادهان ممتزجا دخي استعمال ايدرلر **ازجمله** دهن حب الابهل
ياخود پروبلساني بردرهم دهن القرنفل ودهن البسباسه ودهن الكهربا هر برندن سدس
درهم اخذ اولنوب مزج ومعده يه طلا اولنه **ياخود** دهن جوزبوا المعتصر بردرهم دهن
حب الابهل ثلث درهم دهن القرنفل ودهن البسباسه هر برندن سدس درهم اخذ اولنوب
مزج وشراسيفه طلا اولنه **ياخود** دهن جوزبوا بردرهم دهن القرنفل ودهن البسباسه
ياخود دهن الدارچين اون بش قطره اخذ اولنوب ما سبق كبي بلسان اولنه **ياخود** دهن
جوزبوا بر بچق درهم دهن حب الابهل بردرهم دهن الكهربا ثلث درهم اخذ اولنوب ما سبق كبي

بلسان اولنه یاخود دهن حب الاهل ودهن الخلیل الجبل هر برندن ثلث درهم دهن القرنفل سدس
درهم اخذ ومزج وما سبق کبی استعمال اولنه‌که اولورکه طبان التنه تسخین اولنمش کرمید قومق
کفایت ایده کذلک عوارض مذکوره‌نی تسکین ایچون داخلا استعمال اولنان دوالردندرکه
از جمله املاح ثابته وخلاصات افادیه مره وخلاصة القنطریون وخلاصة جنطیانا برقاج قطره
ودهن القلفل یاخود سائر ادهان حریفه‌دن بری عوارضی ازاله‌یه سعی ایدروب بعده حمایه
علاج ایلیه زیرا اول عوارضه علاج اولنمسزین حمایه علاج مشکل اولور حمای دفع اولندیغی
صورتده دخی نکس ایتمه‌سنده شبهه اولنمز ومعلوم اولورکه مشکل العلاج اولان حمای ربعده
ادویهٔ حامضه مناسبدر لکن معده واعضاء باطنه‌لرینه قوة وار ایسه یعنی انلرک نظامنه خلل
کتوره‌جک قدر اجزاء عصبانیه‌لرینه ضعف کلمش اولورسه مناسبدر اما دیدیکمزک خلافنه
اولورسه ادویه حدیدیه ویریلور کذلک مراقیا واسکوربوط وطحال واختناق الرحم اصحابنک
حمالرینه دخی نوبتدن مقدم ادویه حدیدیه ویریلور ازجمله جوهر الافسنتین برمثقال عصارة
التفاح ایله عمل اولنمش خلاصة الحدید بردرهم اخذ اولنوب مزج اولنه مقدار استعمالی اللی
قطره‌در تجربه حمای ربعك نوبتندن مقدم برادة الحدید استعمالی اولنوب حمای مزبورك دفع
اولندیغی کورلمشدر تجربه علة مراقیا وسوء طحاله مبتلا برعورت آنه‌سی حمای ربعیه مبتلا اولمغله
ارتق ایله اکا دخی حمای ربع عارض اولمش ایدی طحالنده وصول طرفنك محل شراسیفنده وجع وار
ایدی هر نوبت وقتنده که نافض زیاده اولمه وجع دخی زیاده اولور ایدی نافض نقصان بولدقجه
وجع نقصان بولور ایدی اکا اولا برمقی ویردم بعده صبغ الطرطیر ایله اکسیر دو الخامس الخیر
الحامضی مزج ایدوب کونده ایکی دفعه اللیشر قطره ویردم زیرا سائر دافع الحمیالی آجی دردیو استعمال
اتمزدی بو اثناده کاهیجه نوبت کونلرندن مقدم اولان کونلرده اون بش حبه نوشادر صافی
وسدس درهم جلاپا مسحوق سفوفا استعمال ایتدرردم لکن فائده منداولمدی حماسی علی حاله
ثابت اولوب وقت ظهردن درت ساعت صکره اخذ ایدر ایدی واول کونی طعام اکل اتمکه
محتاج ایدی اکر طعام ییه‌جك اولورسه قیء وقلق وشدت وجع ونافضدن متأذی اولور ایدی
بعده دیو ریوسك مراقیا واعتقال بطن اصحابنه ویردیکی مشروب کم ترکیبی بودر سنامکی اللی
درهم ملح الطرطیر ایکی درهم اخذ اولنوب قدر الکفایه ماء القراح ایله برکیجه نقع ایدروب بعده
تصفیه ومصفادن یوز درهم بر درهم جوهر الدارجینی الحاق ایدروب علی الریق هرکون ویردم
برقاج دفعه برماده لزجه اجابت ایدر ایدی لکن نوبت کونلرینده استعمال ایتدرمکه عوارض
مذکوره‌نك شدتندن خوف ایدردم بلکه نوبت کونلرینده علی الریق عصارة التفاح ایله عمل
اولنمش خلاصة الحدیدی استعمال ایتدردم بو طریقله وجع طحاله برمقدار سکونت کلدی لکن بو
تدبیره مداومت ایلدیکم زائل اولمدی قدر دکل بعده هرکون محلول الحدید الذهبی استعمال ایتدرردم
عوارضه برمقدار خفت کلوب بطنی ملایمت اوزره ایدی بن دخی بعضی کونلر مشروب مزبوردن
ویررایدم لکن حماسی باقی ایدی بو اثناده بعضی اسباب حسبیله حماسی مضعف اولوب
هرکون طوتمغه باشلدی بن دخی سدس درهم نوشادر وایکی حبه سفوف المصروعین الانتیمونی
اخذ ایدروب علی الریق ویردم برقاج کره قیء وبرقاج کره عمل ایلدی بعده اول کون نوبتدن ایکی
ساعت مقدم ثلث درهم مرجان وایکی حبه سفوف المصروعین الانتیمونی اخذ ایدروب ویردم
حمای کویاکه تخفیف اتدی زیرا اکر غایت آزجق ایدر ایدی بعده ایرتسی کون بو سفوفلری

منوال المحرر اوزره ینه ویردم قیء واسهال ایتدرمدی لکن بو نعاس ایراث ایلدی بعده اوچنجی
کون ینه بو سفوفلردن ویردم لکن اول ویریلن مقدارك نصفنی ویردم نوبتلر ظهور ایلدی
حتی التنجی کونده دخی ظهور ایلدی کیجه کرکی کبی اویور ایدی لکن جمیع اعضاسنده یورغنلق
حس ایدر ایدی بن دخی حماسی زائل اولدیغی ایچون ادویهٔ انتیمونیه‌نك تجدیدی ایله ظهور
ایلمدی دیو شبهه ایدردم واقعا حمی ینه اولکی کبی وقت ظهردن درت ساعت مرورینده
قیء ایله وسعال وضیق النفس التشنجی ایله عودت ایلدی بن اوچ کون علی الریق ونوبتدن
مقدم محلول الطرطیردن وقت طملا استعمال ایتدروب بعده صباحلرده علی الریق سنامکی
درت درهم حریق اسود برنجق درهم اصل بشیرم نصف درهم ملح الطرطیر اوچ درهم
اخذ ایدروب ماء القراح ایله برکیجه نقع ایتدرکدنصکره مصفادن یوز اللی درهم اخذ اولنوب
اللیشر درهم ویردم ونوبتدن مقدم محلول الطرطیر ویرردم منوال محرر اوزره برقاج کون
استعمال ایتمکله نوبتلر منقطع اولدی لکن اولکی نوبت کونی کلدکده برمقدار متأذی اولور
ایدی لهذا ثلث درهم خلاصه جنطیانا وسدس درهم مرجان احمر اخذ ایدروب برقاج
قطره دهن القرنفل الحاق ومحلول دب الاقطی ایله نوبتدن اوچ ساعت مقدم ویردم ومداومت
ایتدردم ونوبت کونلرندن غیری کونلرده ایکی دفعه محلول الطرطیر ویررایدم بالکلیه حمادن
خلاص اولدی لکن بلمك لازمدر که حمالرکه طحال شرکتی ایله اولسه برده زیاده اولدقده وجع طحال
دخی زیاده اولور کذلك ادویهٔ حدیدیه یالکز طحالك ردیتنه فائده ایدر دکلدر بلکه حمانك
نوبتنه دخی فائده‌سی مقرردر کذلك محللات حمالرك ماده‌سنی استیصال ایدر دکلدر بلکه
انجق ارواحك حرکتنی وطبیعتك حرکتنی قطع ایدر وعلتی رد ایدر وبعضیلرده نوبتی ایله
معا صرع ظهور ایدر کذلك حمانك نوبتی زائل اولدقده صاحبنه یعنی یورلمك کبی برحالت
کلور سرحمانك نکسنی یاخود سوء القنیه یاخود استسقاء عروضنی اعلام ایدر کذلك
طحالدن نشات ایدن حمالرده قنه قینه ویرلمك مناسب دکلدر زیرا حمانك ماده‌سنك خصوصتی
ثابت قلوبه طحالك دخی ماده‌سنك عصیانته باعث اولور بلکه طحاله سقیروس کتوروب
حمانك امتدادینه سبب اولور ومعلوم اولورکه حمیات مزمنه وعتیقه‌ده وعلی الخصوص
حمای ربعده علت زائل اولدقدن صکره برمدت ماکولات ومشروبات وسائر تدابیرده
محافظه اوزره اولمق لازمدر زیرا بو ایله حمالر چوق کره برقاج هفته‌دن صکره نکس ایدر اعنی
حما منقطع اولدی دیو درعقب دافع الحمیاتی ترك اتمك مناسب دکلدر مثلا معتدها تدبیر کلی
ایله تدبیر ایدروب بعده روح النوشادر وملح طیار قرن الایل وملح طیار الافاعی وملح طیار
الکهرباء استعماله مداومت اولنه اکر ذکر اولنان قواعده رعایت ایله حمالره علاج اولنورسه
خطا اولنمز بلکه سهولت ایله مندفع اولوب سلامت بولنور اما قانون اوزره علاج اولنیوب
مثلا بعضی املاح ثابته ایله ماده حمایی بکا نتره حبس ودمی غلیانه کلمکدن منع ایتمکله حمانك
نوبتی قطع اولور لکن عوارض ردیه متعاقب اولمسندن خوف اولنور ومعلوم اوله‌که
اسکوربوط اصحابنده واقع اولورکه حمیات دائره برقاج آی متمادی اولوب حمیاته نافع
علاجلر ایله انتفاعی ممکن اولمز بو صورتده طبیبه لازمدرکه حماده واریخی اسکوربوط
دوالری ایله ممتزجا ویرمکدر مثلا ما بین النوبتین اولان کونلرده ونوبتدن مقدم دخی
ویرلمالی از جمله روح قوقلعاریا روح نوشادر ایله ویرلمك زیاده مناسبدر کذلك بخصوص

سرهضعف دخی ادویهٔ ممدوحه دندر ثلث درهمی منفردا یاخود نصف درهم عین السرطان
ایله نوبتدن مقدم ویره لر اکر ایام نوبتدن خارج کونلرده دخی ویریلورسه زیاده
مناسبدر کذلك روح قوقلعار یا روح النوشادر ایله وسائر ادویهٔ مناسبه ایله ممزوجا
ویرلمك دخی ممکن اولور از جمله ماء اسکوربوط لغودجیانوس اون ایکی درهم روح النوشادر
نصف درهم روح قوقلعار یا ثلث درهم لودانوم برحبه یاخود ایکی حبه شراب شلوتربقوس
ایکی درهم اخذ اولنوب ممزوجا استعمال اولنه حمیات اسکوربوطیه انواعنه مناسبدر تدبیر
کلی ایله تدبیر اولندقدن صکره ویریلور یاخود روح نوشادر ایله سرهضعف ترکیب اولنوب
ویریلور مثلا ماء شوکة المبارکه وماء زهر الاقطی اون آلتیشر درهم روح قوقلعار یا ایکی درهم
روح النوشادر بر درهم سرهضعف ثلث درهم مرجان احمر اون بش حبه شراب شلوتربقوس
سکز درهم اخذ اولنوب ممزوجا شراب اولنه یاخود ماء النعنع وماء اسکوربوطی سکزر درهم
روح قوقلعار یا بر درهم سرهضعف یارم درهم یاخود ثلثان درهم لبن المرجان ثلثه درهم
شراب شلوتربقوس اون ایکی یاخود اون التی درهم اخذ اولنوب ممزوجا استعمال اولنه
یاخود ماء دافع الحمیات وماء الاسکوربوط سکزر یاخود اون آلتیشر درهم روح قوقلعار یا
وروح النوشادر سکزر درهم سرهضعف وعین السرطان یاخود انتیمون معرق ثلث یاخود نصف
درهم لودانوم اوج حبه شراب شلوتربقوس التی یاخود سکز درهم اخذ اولنوب مشروب اولنه
اسکوربوط اصحابنه عارض اولان حمای غبه مناسبدر یاخود ماء دافع الحمیات وماء اسکوربوطی
اون ایکیشر درهم روح قوقلعار یا روح النوشادر هر برندن برر درهم عین السرطان وسفوف
المحمومین ثلث درهم لودانوم ایکی حبه شراب شلوتربقوس سکز درهم اخذ اولنوب برقاج
دفعه ده استعمال اولنه کذلك اصحاب اسکوربوطه عارض اولان حمای دائره بلا نافض اولوب
علیلك اطرافنده نخس شراسیفلرنده تضییق واضطراب ورياح اولورسه بو مشروب
عظیم النفعدر ترکیبی بودر ماء النعنع وماء الرازیانج وماء الشاهترج وماء محلل الرياح
هر برندن سکزر درهم روح قوقلعار یا وروح تریاقی برر درهم روح البارود الحلو اون ایکی
قطره عین السرطان نصف درهم لودانوم بریجی حبه شراب قشر النارنج التی درهم اخذ اولنوب
ممزوجا نوبت وقتنده ویریلور کذلك اصحاب اسکوربوطیدن برینه طقوز آیی حمای غب
عارض اولوب نوبتی غایت اغر وقوتنی اسقاط ایدر ایدی ونوبتی بلا نافض ایدی
همان حرارتی کلور ایدی ونوبت زائل اولدقده عرق کلمز ایدی بو مشروب ایله علاج اولندی ترکیبی
بودر ماء دافع الحمیات اون التی درهم خل الاقطی وخلیط ساذج ایکیشر درهم روح قوقلعار یا
ثلث درهم عین السرطان نصف درهم انتیمون معرق اون بش حبه عصارة السفرجل وشراب
حماض الاترج اوچر درهم اخذ اولنوب ممزوجا برقاچ دفعه ده استعمال اولنه کذلك ایام شتاده
واقع اولان حمای ربع اسکوربوطیه که عسیر الازاله در وسعال ایله معا اولوب سل علتنه وصولندن
خوف اولنمدیغی صورتده زیاده نافع اولان دوالردندرکه نوبتدن ایکی اوچ ساعت مقدم
سودا ایله احتقان ایدوب نوبت وقتنده بو مشروبی استعمال ایده لر ترکیبی بودر ماء النعنع
وماء شوکة المبارکه وماء فطراسالیون افرنجی هر برندن سکزر درهم روح قوقلعار یا ایکی
درهم روح النوشادر بر درهم عین السرطان وسرهضعف یارمشر درهم دواء الدق لبوطریوس
ثلث درهم سکر الزحل التی حبه شراب الرمان سکز درهم اخذ اولنوب مشروب اولنه منوال

محمد

محمد اوزره برقاچ کون مداومت اولنوب بعده بودوالره مداومت اولنه مثلا ملح افسنتین بر درهم
عین السرطان نصف درهم اخذ اولنوب سفوف ادرت قسمه تقسیم اولنه کونده ایکی دفعه استعمال
اولنور یاخود ماء لسان الثور وماء بادرنجبویه وماء اسکوربوطی سکزر درهم خلیط ساذج
اوچ درهم شراب علیق الکلاب سکز درهم اخذ اولنوب ممزوجا ملعقه بعد ملعقه نوبت کونلرندن
خارج کونلرده استعمال اولنه یاخود اکسیر الحمیات المفسختی وروح قوقلعار یا ایکیشر درهم اخذ
اولنوب نوبت کونلرندن غیری اولان کونلرده ایکی دفعه اوتوز بر قطره استعمال اولنه یاخود
اکسیر الحمیات یاخود اکسیر ذو الخاصه وروح قوقلعار یا بر درهم اخذ اولنوب مزج اولنه
مقدار استعمالی یکرمی قطره دن اوتوز قطره یه وارنجه یاخود محلول الطرطیر ایکی درهم روح قوقلعار یا
نصف درهم اخذ اولنوب ممزوجا یکرمیشر قطره استعمال اولنه یاخود روح النوشادر ایکی درهم
روح قوقلعار یا بر درهم اخذ اولنوب ممزوجا اوتوز قطره استعمال اولنه بعضیلر بو خصوصده
دواء الدق لبوطریوس ولبن المرجان هر برندن سدس درهم سرهضعف سدس درهم یاخود
نصف درهم اخذ اولنوب نوبتدن مقدم بر دفعه ده یاخود ایکی دفعه ده ویریلور دیو مدح
ایدرلر یاخود سرهضعف ثلث درهم ملح افسنتین وعین السرطان هر برندن سدس درهم اخذ
اولنوب سفوف اولنه غب اسکوربوطیده زیاده ممدوحدر التهابك اشتدادینده ویریلور برقاچ
دفعه ویره لر تاکه حمی منقطع اولنه یاخود سرهضعف ولبن المرجان هر برندن ثلث درهم طباد
قرن الایل یاخود ملح طباد الافاعی التی حبه اخذ اولنوب سفوف اولنه بعده ماء الحمیات وماء اسکوربوطی
اون ایکیشر درهم روح قوقلعار یا وروح النوشادر بر درهم لودانوم برحبه شراب شلوتربقوس
درت درهم اخذ اولنوب مزج اولنه حمانك حرارتی کلدکده یاخود نافض ظهور ایتدکده سفوف
مزبور استعمال اولنوب اوزرینه بو مشروب شرب اولنه مشروبك ترکیبی بودر ماء المحمومین
وماء اسکوربوطی هر برندن اون ایکی درهم روح قوقلعار یا وروح النوشادر بر درهم لودانوم
برحبه شراب شلوتربقوس درت درهم اخذ اولنوب مزج اولنه کذلك بو خصوصده ماء الجبن
علی الخصوص لبن ماعزدن اخذ اولنمش اوله زیاده مناسبدر التهاب وعطشك شدتنده صو
برینه منفردا یاخود حماض الاترج ایله ممخضا استعمال اولنه یاخود ماء الجبنه قوقلعار یا و حرف
قطعه قطعه اولنمش اترج نقع اولنوب بعده عصر وتصفیه دن صکره صو یرینه نوبتلرده استعمال
اولنه یاخود ایکی قبضه شاهترج قدر الکفایه ماء الجبن ایله برکیجه نقع اولنوب بعد العصر
والتصفیه اوتوز ایکی درهم عصارة التفاح وقدر قلیل سکر الحاق ایدوب نوبتدن خارج
کونلرده استعمال اولنه کذلك بو خصوصده مطبوخ تمرهندی دخی ادویهٔ مختاره دندر اعتدال
بطنی دفع ایدر لینت خفیفه ایله لینت ویرر ودمك حدتنی ازاله ایدوب اصلاح ایدر ترکیبی بودر
تمرهندی اون ایکی درهم اخذ اولنوب ماء الجبن ایله طبخ وتصفیه دن صکره ایکی درهم صبغ
زهر الثلج ولطافت ویره جك قدر شراب البنفسج الحاق ایدوب جلاب اولنه یاخود ماء الجبن
طبخ اولنمش مطبوخ الزبیب المصفی یوز الی درهم عصارة قوقلعار یاء المصفی یکرمی درت
درهم عصارة الاترج سکز درهم اخذ اولنوب مزج وجلاب اولنه یاخود ماء الجبن
المصفی یوز درهم تمرهندی سکز یاخود اون ایکی درهم شراب جملة الاترج یکرمی درت
درهم اخذ اولنوب مزج وجلاب اولنه یاخود مطبوخ اسقوردیون مع قرن الایل التی
درهم مطبوخ تمرهندی یکرمی درت درهم صبغ زهر الثلج اوچ درهم روح الزاج الفیلسوفی

كفايت قدر اخذ اولنوب مزج وماسبق كبي جلاب اولنه ومعلوم اولدكه حميات اسكوربوطيه‌ده
لبن استعمالي دخي زياده محرور حلو بر مقدار سكر ايله ياخود روح النوشادر ايله استعمال اولنه
اكر عانك نوبتي بعد الظهر اولور سه على الصباح استعمال اولنه اكر احشام طعامندن مقدم حمى منقطع
اولور سه احشام طعامندن سوء اكل اولنه تكمله تقريرات سالفه دن ظاهر اولوركه حميات دائره يه
علاج ايتمكده قانون اولدركه اولا بر دفعه ياخود ايكي دفعه منطبخ ويروب بعده نوبتدن مقدم
متى ياخود بين النوبتين مليّنات خفيفه ايله تنقيه دن صكره نوبت كونلرندن غيري كونلرده
بحسب اقتضاء العوارض ادويه طياره ياخود ادويه حديديه ويريلوب نوبت وقتنده تخفيف دخي
دفع وازاله ايدن محي دوالرو ويريلور وبو خصوصه انجون مولدات ثلثه دن ادويه قلويه طياره
وثابته عمل اولنمق ممكندر از جمله قدما امرارده وفي الجمله افاويه اولان ادويه نباتيه استعمال
ايدرلر از جمله افسنتين وشوكة المباركه وقنطريون وبابونج وطرخشقوق كبي كذلك شاهترج
دخي حماي اسكوربوطيه‌ده ادويه مختاره دندر كذلك عصارة الحرف اون التي درهم اخذ
اولنوب خمر ابيض ايله استعمال اولنمق ربع اسكوربوطيه علاج كامللدر كذلك اصل لسان الحمل
واصل طرخشقوق واصل خلدونيا وجنطيانا وزرنباد ادويه نافعه دندر تدبير مقدم ايله تدبير
اولندقدن صكره استعمال اولنه وبونلر سفوفا ومطبوخا وعصاره ياخود خلاصه لري مع ثابتلري اخذ
اولنوب استعمال اولنمق ممكن اولور زهر قنطريونك سفوفا مقدار استعمالي بر درهمدر شرابله اوج
كون متواليه استعمال اولنمسي مقدار شطر الغب دفع ايله يكي بعضي اصحاب تجربه دن منقولدر
شوكة المباركه دخي سفوفا قنطريون كبي استعمال اولنور اما مطبوخا استعمال اولندقلري از جمله
زهر قنطريون بر بجي قبضه اسارون بر قبضه اخذ اولنوب قدر الكفايه ماء القراح ايله طبخ و
تصفيه دن صكره هر كون على الريق اللى درهم استعمال اولنوب محكم اورتنورلرمدت واخر
عرقك سيلاننه اعانت ايدر وحميات مزمنه يي دفع ايتمكده تجربه اولنمشدر ياخود شوكة المباركه
بر قبضه ياخود ايكي قبضه اسارون بر قبضه اخذ اولنوب دينوز درهم صو ايله بر كيجه نقع بعده
ثلثاني زائل اولنجه طبخ اولنه هر صباح نوبت حمادن التي ساعت مقدم بو مطبوخدن بركيجي درت
درهم ياخود اوتوز ايكي درهم استعمال اولنوب عليل محكم اورتيله عرق كثير اساله ايدر متوالي
تجربه اولنمشدر استعمال دوام ومعتاد ترك اولنه وبو حالده بالكليه زائل اولور وفي الواقع بو مطبوخ اكثر عقاقير
قليله دن اخذ اولنمشدر لكن عقاقير كثيره دن اتخاذ اولنان مطبوخلردن قوى التاثيردر
نوبتدن مقدم استعمال اولنه هلي تيسوس نام حكيم منقولدر اسارون مطبوخي مع
بعضيلر بابونج مطبوخي مدح ايدرلر نوبتدن مقدم اون التي ياخود يكرمي درت درهم ويريله
اما عصاره نك استعمالي از جمله عصارة الافسنتين سكز درهم ياخود اون التي ياخود يكرمي درت
درهم اخذ اولنوب خمر افسنتين ايله نوبتدن مقدم ويريلور اما خلاصه لرينك استعمالي از جمله
روح شرابيله عمل اولنمش افسنتين خلاصه سي حب صورتنده استعمال اولنه ادنا اولان مراد عفونت
حمياتي دفع ايدر كذلك خلاصة شوكة المباركه وخلاصه قنطريون وخلاصه تريباقي دخي
بونك كبي عمل اولنوب منافع مزبوره يي افاده ايدر نوبتدن بر ساعت ياخود ايكي ساعت مقدم
استعمال اولنه كذلك بونلرك خلاصه لري جوهر صورتنده دخي استعمال اولنور مثلا بونلرك
جوهرلرندن بر درهم ياخود ايكي درهم اخذ اولنوب نوبتدن مقدم ونوبت كونلرندن خارج
كونلرده استعمال اولنه كذلك بو خصوصده مخترع اولنمش ياتام طبيبه منسوب اكسير الحيات دخي نافع مسيد

تركيبي

تركيبي بودر قفاع القنطريون وقفاع الافسنتين اوجر قبضه اذان الفار وورق الاساروناليكشر
قبضه ورق پنطافليون وفراسيون وسذاب وشوكة المباركه واسقورديون بر در قبضه قفاع
هيوفاريقون نيه درت درهم اصل خلدونيا وكبير واصل طرخشقوق وانجليقا وزرنباد وجنطيانا
وايمپراطوريا ومشكطرامشيع ابيض وسنجبيا وذراوند مدحرج هر بريندن سكز درهم
قرنفل سكز درهم دارفلفل التي درهم زنجبيل درت درهم اخذ اولنوب روح افسنتين وروح
شوكة المباركه وروح قنطريون ايله نقع اولنوب جوهري استخراج وحفظ اولنه مقدار استعمالي
قرق قطره دن اللي قطره يه وارنجه نوبت كونلرندن خارج كونلرده استعمال اولنه ياخود قند قند
دخي بو خصوصده عظيم النفعدر بودر وآدارجينه مشابه بر قشردر مرارتي وحدتي واردر
يكي دنياده برو ديدكلري مملكتده بولنور بعضيلر جنطيانا هندي تسميه اولنور كيفيت استعمالي
بارطولينوس نام حكيم وسيدنهام ومورتنوس كوكي كبي بيان ايلمشلردر مثلا بر درهم
ياخود ايكي درهم قند قند اخذ اولنوب ناعما سحق اولنمقدن صكره اون التي ياخود اوتوز
ايكي درهم خمر رناني ايله بر كيجه نقع اولنوب نوبتدن مقدم استعمال اولنه حماي ربعي وحماي
غب مزمنه يي وغير خالصه يي دفع ايدر ياخود قند قند التي ياخود سكز درهم جنطيانا
اوج درهم زهر قنطريون اوج كره اوج برمق دارفلفل بر درهم ملح الطرطير درت درهم اخذ
اولنوب خمر ايله استعمال اولنه ياخود قند قند التي درهم قشر عود الغياق اوج درهم قفاع
القنطريون بر قبضه دارچيني ايكي درهم فلفل وعين السرطان بر در درهم ملح الطرطير اوج درهم
اخذ اولنوب طقوز يوز درهم خمر رناني ياخود خمر افسنتين ايله نقع اولنه مقدار استعمالي بر قدحدر نفع
ظهور بولندقدن صكره نادرا تخلف ايدر ياخود ناعما سحق اولنمش قند قند التي درهم اصل جنطيانا
وبرادة الحديد اوجر درهم قرنفل نصف درهم اخذ اولنوب اليتوز درهم شراب ايله نوبتدن صكره
ونوبت كونلرينك غيري اولان كونلرده على الصباح فاترا وبعد الظهر باردا استعمال اولنه انكليس
اطباسي قند قندي بو طريقله استعمال اولنمغي مدح ايدرلر مثلا خراجلر ايكيوز درهم قند قند اون التي
درهم اخذ اولنوب اوج كون اوج كيجه نقع اولنه بعده تصفيه اولنوب اوتوز ايكي درهمي نوبتدن
درت ساعت مقدم ياخود نوبتك انحطاطنده استعمال اولنه وبو استعماله درت ياخود بش كون
مداومت ايدرلر تا كه حمى منقطع اوله ياخود قند قند ثلثان درهم عين السرطان ثلث درهم قاقوله
وكبابه اوجرچه اخذ اولنوب سفوف اولنه مجموع بر دفعه ده استعمال اولنور الحاصل قند قند
ادويه جيده دندر تدبير مقدم ايله جيد اتديبر اولندقدن صكره استعمال اولنه كذلك حمى منقطع
اولدقده بر ياخود ايكي دفعه ملينات خفيفه ايله تنقيه لازمدر تنقيه اولنمديغي صورتده بر هفته ده
ياخود ايكي هفته ده حمى نكس ايلمك احتمالي اولور ياخود جنطيانا دخي قند قند بدلنه قائم اولور
على الخصوص قند قند ديارمزده كمكلا حقيق ومغشوش اولمق محتمللدر اما بونم ديارمزده اولان
جنطيانا جديد وشديد المراره اولملغله نفع عظيمي اولمسنده شبهه اولنمز مثلا جنطيانا عصاره سي
طبخ ايله خلاصه قوامنه كوتوريلوب آنلردن بر درهمي خمر ايله نوبتدن بر ساعت مقدم استعمال اولنسه
حميات دائره نك جملسني قطع ايدر كذلك ايكي درهم ياخود اوج درهم مسحوق جنطيانا منفردا
ياخود قند قند ايله ممتزجا علاج صحيحدر ياخود جنطيانا مسحوق وشوكة المباركه بر در درهم
اخذ اولنوب سفوفا استعمال اولنه ياخود ترياقي دخي حماي ربعه ادويه محموده دندر حماي
اسكوربوطيه‌ده تخميرا اولنمز تك درهمي ياخود نصف درهمي منفردا ياخود متقدمين تعليمي اوزره

ثلث درهم مرصافی وثلث درهم جند بیدستر ممزوجا نوبتدن مقدم خمر ایله استعمال اولنه یاخود مرصافی
وجند بیدستر وجاوشیر وخلاصهٔ افسنتین هر برندن ثلث درهم اخذ اولنوب مثرودیطوس
وخلاصهٔ افسنتین ایله یکرمی سکز عدد حبلر اولنوب نوبتدن ایکی ساعت مقدم یدی یاخود طقوز
عدد حب استعمال اولنه واورتنوب عرق ظهورینه منتظر اولنه یاخود بعضی اطبادن نقل اولندیغی
وجهاوزره حمیات نائبه نك نوبتندن مقدم یکرمی قطره یاخود قرق یاخود التمش قطره خلیط سادج
یاخود صبغ یادزهری اخذ اولنوب ماء شوکة المبارکه ایله استعمال اولنسه حمایی دفع ایدر لکن
تدبیر مقدم ایله تدبیر اولنمق لازمدر یاخود انتیمون معرق علی الخصوص حب یدی اولنه نوبتدن
مقدم استعمال اولنمغله حمیاتی دفع ایدر منفردا یاخود مرکبا استعمال اولنه مثلا انتیمون معرق درت
درهم مروارید مدبر درت ثلث درهم عین السرطان وقرن الایل المحرق بر درهم اخذ اولنوب
سفوف اولنه امیاه مناسبه دن برینه بر قاج قطره خلیط سادج الحاق اولنوب استعمال اولنه
کذلك بعضی مکلسات که دافع الحمیات اولمق اوزره بعضی اطبایه نسبت اولنور ازجمله قرولیوسه
نسبت اولنان صدف الطویل البحری مکلسی وجدبری کذلك رولفینیوسه نسبت اولنان
صدف اللؤلؤ المکلسدن عمل اولنور بو خصوصه زیاده نافعدر بونلرك مقدار استعماللری یارم
درهمدن بر درهمه ثلث درهم وارنجه نوبتدن بر ساعت یاخود ایکی ساعت مقدم شراب ایله
یاخود امیاه مقطره ایله استعمال اولنه یاخود بونلر بو طریقله استعمال اولنه مثلا ماء قنطریون
سکز یاخود اون ایکی درهم ماء الدارچینی ایکی یاخود اوج درهم صدف اللؤلؤ المکلسدن عمل
اولنان دافع الحمیات بر درهم انتیمون معرق اون بش حبه شراب شوکة المبارکه ایکی درهم اخذ
اولنوب ممزوجا استعمال اولنه کذلك قرن الایل المحرق وسائر اصداف بحر بردخی بونلرك مقامنه
قائم اولور کذلك ارواح معقودهٔ املاح که روح الزاج المعقود کبی وملح الحموین المنسحق کذلك
شب علی الخصوص لبن الشب زیاده مناسبدر مقدار استعماللری یارم درهمدن بر درهمه وارنجه
نوبتدن بر یاخود ایکی یاخود اوج ساعت مقدم استعمال اولنه بعضی مجربین حمیاته بو ترکیبی
مدح ایدرلر جوز بوا و باروت صافی وشب هر برندن بر درهم اخذ ومزج اولنوب اوج
قسمه تقسیم اولنه هر قسمی متوالیة بر نوبتده استعمال اولنوب واورتنوب عرق ظهورینه منتظر
اولنه بعضیلر شبدن بو کونه بر دوا عمل ایدوب ویررلر مثلا قدر الکفایه شب اخذ اولنوب
تکلیس اولنه تا نصکره حار ایکن معطر سرکه ایچنه القا اولنه بعده کاغددن جرعلقه اولنوب محلول
مصفاسی ثلثانی زائل اولنجه طبخ ایتدکدن صکره بریابه دخی ترك اولنه بر ملح منعقد اولور مقدار
استعمالی ثلث درهمدن ثلثان درهم وارنجه ماء شوکة المبارکه ایله ویررلر ملح مزبورك انعقادی
حالنده بر مقدار عصارهٔ حب الاخضر الحاق اولنسه ملح مزبور احمر اللون اولور کذلك حمای ربعی وغبی
دفع ایتمکده ملح انتیمون وسکر الزحل دخی اختیار اولنور مثلا مرجان احمر یاخود عین السرطان نصف
درهم یاخود ثلثان درهم سکر الزحل سدس درهم یاخود اون ایکی یاخود اون بش حبه لودانوم
بر حبه اخذ اولنوب نوبتدن مقدم ویریله حمای ربع عتیقده شوکة المبارکه مطبوخی ایله ویریله لر
نته کم عین السرطان شوکة المبارکه مطبوخی ایله اون درت کون مداومت اولنمغله بر قاج ای متمادی
اولمش حمای غبی دفع ایلدیکی کورلمشدر اما ملح انتیمونك صحیحا عملی اگرچه بوطریوس رمز واشارت
ایله تحریر اتمشدر اما مفهوم اولان بودر قدر الکفایه انتیمون معرق اخذ اولنوب روح الباروت
ایله حدت ویرلمش خل مقطره القا اولنه خل مزبور الحاق اولنان روح الباروت مقدارده ذوالفروس

کتابنده تحریر اولندیغی قدر اولور وقتا که انتیمون مزبور خل مزبوره منحل اولمدقلك حموضتی زائل
اولور بعده بو معمولی مرة واحده مکان حارده تعفین ایدوب بعده جرعلقه ایدوب سکر الزحل
وزاج عمل اولنور کبی عمل ایدرلر اگر ملح مزبور تصفیه وترقیق مراد اولنورسه روح شراب ایله
حل اولنوب جرعلقه وتکرار عقد اولنه اگر ملح مزبوره زهر انتیمون المحرق الحاق اولنورسه
حمای غبی دفع ایتمکده نظیری موجود اولمیان دوالردن اولور لکن بلنمك لازمدرکه
بونلر کبی ادویهٔ ثابته ایله علاج ایتمکدن کرکی کبی موادی انضاج ومجاری اولی ده تطهیر
وتنقیه ایتمك شرطلردر زیرا بو کونه تدبیر اولنمقسزین ادویهٔ مزبوره ویریلورسه
احتمالدرکه حمایی تضعیف ایده ومرة مدیده حمانك امتدادینه باعث اوله بلکه فساد
معده وسدهٔ کبد وطحال امثالی عوارض ردیه ظهورینه مؤدی اولور لهذا ادویهٔ ثابته
هر زمان استعمال اولنمیه واولندیغی صورتده منفردا استعمال اولنمیوب سائر معرقات ایله
مرکبا استعمال اولنه ازجمله ماء شوکة المبارکه اون التی درهم صدف اللؤلؤدن اتخاذ اولنان
دافع الحمیات یارم درهم ملح طیار قرن الایل التی حبه لودانوم بر حبه اخذ اولنوب ممزوجا
ویریله یاخود ماء شوکة المبارکه اون ایکی درهم صدف اللؤلؤدن متخذ دافع الحمیات
ثلث درهم روح النوشادر نصف درهم صبغ الافیون اون قطره شراب شوکة المبارکه
ایکی درهم اخذ اولنوب ممزوجا شرب اولنه یاخود صدف اللؤلؤدن اتخاذ اولنان دافع الحمیات
نصف درهم ملح الافسنتین ثلث درهم اخذ اولنوب سفوفا نوبتدن بر ساعت یاخود
ایکی ساعت مقدم استعمال اولنه بعضیلر اوج قطره دهن القرنفل الحاق ایدرلر کذلك
عوارض ردیه دن نشأت ایدن حمای غبیه تدبیر مقدم ایله تدبیر اولندقدنصکره بو سفوف
مناسبدر ترکیبی بودر قرن الایل المحرق نصف درهم ملح الافسنتین ثلث درهم مرجان
احمر اون ایکی حبه جند بیدستر بش حبه لودانوم ایکی حبه اخذ اولنوب مزج وسفوف
اولندقدنصکره ایکی قسمه تقسیم اولنوب نوبتدن مقدم ویریله یاخود صدف الطویل
البحری المدبر نصف درهم انتیمون معرق وملح افسنتین هر برندن سدس درهم یاخود
التی حبه لودانوم ایکی حبه اخذ اولنوب سفوفا ما سبق کبی ایکی دفعه ده استعمال اولنه
وبعد انقطاع الحمی ملینات خفیفه ایله تنقیه لازمدر ونوبت کونلرینده اولمق مناسبدر مثلا
حب الاشق اون ایکی حبه خلاصهٔ الافسنتین التی حبه قرص الحنظل ایکی حبه اخذ اولنوب
حبلر اولنه اگر حما نکس ایتمش اولورسه نوبتدن مقدم نوشادر ویریله منفردا یاخود
مرجان یاخود دواء الورق لبوطریوس ایله ممزوجا ویریله کذلك حمیات دائرهٔ کبریت
وکباریت معدنیه دخی ادویهٔ حمیدن عدد اولنور مثلا نصف درهم یاخود بر درهم کبریت
نوبتدن مقدم استعمال اولنمغله بر قاج دفعه تکرار اولنسه حمای دائره نك هر نوعنی قطع ایدر
نته کم عسکری طائفه سی سفرلرده باروت ایله حمیاتی علاج ایدرلر مثلا نصف درهم یاخود
بر درهم یاخود ایکی درهم باروتی سرکه ایله یاخود اکشیجه شراب ایله نوبتدن مقدم ویررلر
ماداماکه تخلف ایده کذلك حمیاتی دائره ده استعمال اولنور بر مشهور سفوف واردر اول سفوفك
اساسی کبریتدر ترکیبی بودر باروت ثابت نصف درهم زهر الکبریت اوج درهم
نوشادر بر درهم صندل احمر التی درهم سکر ابیض ایکی درهم اخذ اولنوب سفوف اولنه
مقدار استعمالی بو صورتده نصف درهمدن اوج دانکه وارنجه اولور بونلردنصکره بلنملك

لازمدرکه حمیات دائره مزمنه ده علی الخصوص حمای ربعده اعضاء باطنه یه علی الخصوص طحال
وماسنه ریقایه صلابت بکدسقیر وس عارض اولمکلمشیدر بلکه بعضیلرده عوارض مراقیا
حاصل اولور ایمدی بونلک کبی حماره علاج ایتمکده عوارض مزبوره دن غفلت اولنمق لازمدرکه
حمی نک استیصالی ممکن اوله وبوخصوصده ادویه حدیدیه وسائر طحاله منسوب اولان
ادویه نهایته مناسبدر وبودواره نوبت کونلرینده خارج کونلرده ونوبتلردن مقدم
استعمال اولنور ازجمله عصارة التفاح ایله عمل اولنمش خلاصة الحدید یاخود بوخلاصه دن
اخذ اولنمش جوهر الحدید مناسبدر روح قوتلعاریا ایله ممتزجا ویریلمه کذلک صبغ الزاج
الحدید مناسبدر کذلک ملح الحدید المرکب مناسبدر مثلا زاج الحدیدی بوتراب الطرطیر
علی السویه اخذ اولنوب سحقا ولنه حل اولورنا رخفیفه ده تجفیف ایدرلر کذلک حدید
طرطیری مناسبدر صفت عملی بودر قرمو طرطره ایکی جزء براده الحدید برجزء اخذ اولنوب
رم رهاو اینه محکم دق اولندقدن صکره ماء الحار ایله ترطیب ایدوب نار خفیفه ده تجفیف
اولنه بعد التجفیف حار ایکن تکرار ترطیب وتجفیف اولنه منوال محرر اوزره برقاچ دفعه ترطیب
وتجفیف ایدرلر تاکه حدید ایله قرمو طرطره جسم واحد کبی اولوب ناعما سحق اولنمق ممکن اوله
کذلک زعفران الحدید المفتح که ملح الحدید یاخود براده الحدید ایله عمل اولنمش اوله بوخصوصده
مناسبدر کذلک انتیمون معرق الحریری دخی نافعدر علی الخصوص یرقان عارض اولمش اوله
ومعلوم اولدکه ماسبق ده ذکر اولندیغی وجه اوزره افیون دخی دافع الحمیات اولمغله تریاق
دخی حمیاته نافع دوالردن عد اولنورنته که حمای ربعه علاج ایتمکده جالینوس بر قاعده نقل
ایدرلر که اولا برمقدار تنقیه ایله ایدوب ایرتسی کون عصارة الافسنتین ویریلمه ونوبتدن مقدم
تریاق ویریلمه حاسد نفعه اولور لکن ملاحظه وتامل لازمدرکه قبل النضج اولمیه زیرا حمانک
شدتنه وامتدادینه باعث اولور بعضیلر درت درهم عصارة افسنتین ایله بر درهم
تریاق نوبتدن ایکی یاخود اوچ ساعت مقدم ویریلوب عرق ظهورینه منتظر اولنه دیو
تحریر ایدرلر بعضیلر حمی افسنتینی ایله ویررلر بعضیلر ادویه مناسبه ایله مرکبا ویررلر مثلا
تریاق ابدرو ملحیس ثلثان درهم یاخود بر درهم صدف اللؤلؤدن اتخاذ اولنان دافع الحمیات
ثلث یاخود نصف درهم ملح شوکة الباردکه سدس درهم دهن القرنفل ایکی یاخود اوچ قطره
اخذ اولنوب شراب الافسنتین ایله عجین اولنه بعد الانضاج والتنقیه نوبتدن ایکی ساعت
مقدم ویریلور ومعلوم اولدکه حمیات دائره یه ادویه موضعیه دخی استعمال اولنور مثلا نوبتی
قطع ونوبت حالنده اولان التهابی وسائر عوارضی تسکین ایچون استعمال اولنوردر واکثر
وارد رمثلا التهاب حمیات شدید وحاد اولدوغی صورتده سرکه وحی العالم عصاره سی
وباروت اخذ اولنوب طبان الثنه لصوق اولنه التهابی تسکین ایدر علی الخصوص باشده
اولان التهابی ازاله ایتمکده سریع التاثیردر کذلک بوخصوصده خمیر مایه سی سرکه وملح ایله
طبان الثنه لصوق اولنه اما حمیاتی قطع ایچون استعمال اولنان ازجمله توم مدقوقا وبصل
مدقوق علی السویه اخذ اولنوب قدر قلیل زعفران الحاق وسرکه ایله مزج ایدوب نوبتک
ظهورینه علیلک بلکلرینه نبض طمرلرینه اوزرینه لصوق ایدرلر بوطریقله برقاچ دفعه تکرار
اولنه بالکلیه زائل اوله بعضیلر بولصوقه برقلیل الحاق ایدرلر اولکیدن موثر اولور بور البیوس
نام طبیب دیرکه بقلة الیهود وورق الاقطی ولسان الحمل اخذ اولنوب حل ایله دق اولندقدن صکره

رسفینه

رسفینه وطبان الثنه لصوق اولنه حمیاتی قطع ایدر کذلک ادویه خارجیه دن حمیاته رقی
وهیاکل امثالی دوالردندرکه لسان الحمل کوکی محمومک اوزرینه تعلیق ایدرلر حماسنی قطع ایلر
بوطیقیوس نام طبیب دیرکه لسان الحمل کوکی وتازه سالویا اخذ اولنوب بعد الدق
بیاض البیض ایله عجین اولندقدن صکره رسفینه وطبان الثنه لصوق اولنه التهابی
حمیاتی دفع ایتمکده منافع عظیمه سی مشاهده اولنور بعضیلر سخام الکانون لصوق ایتمکی
مدح ایدرلر کذلک ادویه خارجیه دندرکه عسل اون التی درهم مصطکی وترمنتین
درد درهم اخذ اولنوب عسل قوامه کلنجه طبخ اولندقدن صکره مصطکی وترمنتین
الحاق اولنه بعده برمشین اوزرینه بسط اولنوب عند النوم محمومک معده سی اوزره
وضع ایدرلر کذلک میخائیل نام طبیبک تعلیم ایلدیکی ضماد دخی بوخصوصده عظیم النفعدر
ترکیبی بودر سخام الکانون اون ایکی درهم ترمنتین التی درهم نسج العنکبوت
سکز درهم کافور ثلثان درهم اخذ اولنوب قدر الکفایه دهن العنکبوت یاخود
دهن العقاربه ایله ضماد اولنه حین اقتضاده رسفینه لصوق اولنور کذلک بر درهم
یاخود ایکی درهم کافور برصره ایچنه باغلنوب محمومک بوغازینه آصارلر لکن مزبور صره
تحت الصدر واقع اولان موضع مقعره واقع اوله حمای ربعی وغبی دفع ایدر بوخصوصده
عنکبوت تعلیق اولنمق دخی منافع مزبوره یی افاده ایدر کذلک بوخصوصده بوضماد
دخی مستعملات مشهوره دندر صفتی بودر ترمنتین بندقی سکز درهم اخذ اولنوب
نار خفیفه ده ذوب اولندقدن صکره ایچنه اون ایکی یاخود یکرمی عدد عنکبوت القا
ایدوب براغاج ایله قاریشدیره لر تاکه عنکبوت حل اولوب کورنمز اوله بعده ایچنه
سفوف الضفدع البری وسفوف الضفدع الاجامی هر برندن درت درهم طرطیر خام
سکز درهم ساینا ایکی درهم دهن العقرب الساذج یاخود دهن العقرب الکبیر
قدر الکفایه الحاق اولنوب ضماد اولنه کذلک ادویه خارجیه دندرکه حمیات دائره
مزمنه وعتیقه اولدقده عارض اولان سده کبد وطحالی دفع ایچون ضمادلر استعمال
اولنور ازجمله ضماد الشوکران وضماد ورق الدخان کبی یاخود ضماد ورق الدخان برجزء
سرکه ایله حل اولنمش اشق ونکامکا ایکیشر جزء اخذ اولنوب دهن فلاسفه ایله مزج
وضماد اولنه کذلک بوخصوصده ضماد الضفدع الزیبقی دخی طحاله لصوق اولنمغله مناسبدر
کذلک هلونسیوس دن نقل اولنان ضمادکه طحال اوزرینه وضع اولنمغله حمای ربعی دفع
ایدر دیرلر ترکیبی بودر قدر الکفایه ورق الدخان اخذ اولنوب وخرده جه طوغرانوب
شراب ایله طبخ اولنه بعده عصر وتصفیه ایدوب مصفایه خلاصه ورق الدخان وعسل
وشمع وزیت الحاق ایله ضماد ایدوب موضع طحاله دهن الکبر طلا اولندقدن صکره
بوضماد وضع اولنه اکر طحالده وجع وار ایسه بوضماد ایله تضمید اولنه ترکیبی بودر شراب ایله
استخراج اولنمش خلاصه ورق الدخان یکرمی درت درهم شراب ایله استخراج اولنمش خلاصه
افیون سکز درهم شمع اصفر التی درهم اخذ اولنوب ترمنتین ودهن ورق الدخان ایله ضماد اولنه

الفصل الثالث فی حمیات اللازمة

حمیات لازمه نک انواعی اولمغله اسامی
متخالفه ایله تسمیه اولنور برینه حمی یومیه دیرلر جمله دن اول بیانی اولنمغه مناسبدر

فی الحمی الیوم

اکر حمی ابتداسندن انتهاسنه وارنجه برسیاق اوزره برکونی متجاوز

اولمزسه حمی یومیه دیرلر اکر برکونی متجاوز اولوب حاد اولمزسه و ایکی یاخود بش اون کون متمادی
اولورسه سونوخس دیرلر **السبب** حمای یومیه‌نك سببی دمك تحرك طبیعیسی زیاده ایدوب
یاخود غلیان دبته سنه کتوردیجی اسباب ضروریه وغیر ضروریه‌در که طبیعتك تحملندن خارج
اوله پس دمك تحرکی طبیعیسندن زیاده اوله یاخود غلیان عارض اوله وجوده سخونت کلوب
انفعال بدنیه یه برمقدار فتور کلور ونبض متواتر وعظیم اولور ایمدی هرنه شکلده دمه ذکر اولنان
حالتی کتوره آنن حمای یومیه عارض اولوب یوم واحده دمك غلیانی منقطع [illegible]
حاصل اولان عکر عرق خفیف عندفعه اولمق ممکن اولور لهذا بو حمانك تیمرینده معرقات لطیفه
ویریلور حلیط ساذج وصبغ پادزهری کبی بردفعه یاخود ایکی دفعه [illegible] اولورلکن
کاه اولورکه بدنده مواد فاسده بولنمغله دمك حال طبیعیسندن خروجی اولوب غلیان مزبوره
اعانت ایتمکله غلیان غیر طبیعی دینلکری حالنده که بین الناس عفونت تعبیر اولنور حالت تعمیری
اولوب حمای یومیه حمای عفنه یه انتقال ایدر بو حالتدن حفظ و حراست ایچون بو کبیلره تدابیر
اولنور مثلا اسقوردینا ایله معا طبخ اولنمش قرن الایل مطبوخی یوز درهم عصاره حماض الاترج
وعصارة السفرجل هر برندن درت درهم خاص [illegible] چیچکی صبغی وقار چیچکی صبغی هر
برندن بریجق درهم [illegible] آب علیق الکلاب اون التی درهم اخذ اولنوب حموضت لطیفه ویره‌جك
قدر روح الزاج الحامض علاجی اولنه **یاخود** مطبوخ قرن الایل یوز درهم عصارة حماض الاترج و
عصارة السفرجل هر برندن یکرمی درت درهم شراب الحماض وشراب علیق الکلاب هر برندن
اون ایکی درهم روح الملح الحلو قدر الکفایه اخذ اولنوب جلاب اولنه **یاخود** زهر حشیشة الثلج
وشقایق النعمان وورد احمر هر برندن یارم قبضه تمر هندی اون ایکی درهم اخذ اولنوب قدر الکفایه
ماء القراح یاخود ماء الجبن ایله یاخود یلوز درت درهم قالنجه طبخ وتصفیه دن صکره
حاد ایکی حموضت ویره‌جك قدر روح الزاج الحاق ایدوب بعده خمیره شقایق النعمان وخمیرة
الورد وخمیرة البنفسج هر برندن التی یاخود سکز درهم ضم ایدوب برقاج ساعت مکث
اولندقدن صکره تصفیه اولنه کونده ایکی دفعه یعنی علی الریق وعند النوم استعمال اولنه یاخود علیلك
خواهشنه کوره کونده برقاج دفعه ویره‌لر **یاخود** اسقوردینا اون ایکی درهم برادۀ قرن الایل
سکز درهم صاصفراس درت درهم اخذ اولنوب ماء القراح ایله طبخ اولنوب [illegible] طبخنه بریجق
درهم قشر نارنج الحاق اولنه بعده تصفیه ایدوب بحلاوت ویره‌جك قدر سکر ضم اولنه اکر بدنده
حرقت اصفادکده التهاب اولورسه ماء الرازیانج اون ایکی درهم ماء البخیل التی درهم روح البارود
الحلو اوچ درهم شراب قشر النارنج درت درهم اخذ اولنوب جلابا استعمال اولنه **یاخود** ماء الحماض
وماء اسقوردینا هر برندن اون ایکیشر درهم عصارة الاترج سکز درهم روح البارود الحلو اوچ درهم
صبغ زهر حشیشة الثلج بریجق درهم شراب علیق الکلاب درهم اخذ اولنوب ممزوج اولنه ملعقه بعد ملعقه استعمال اولنه

الفصل الرابع فی الحمیات الحادة

ما سبقده ذکر اولنان وجه اوزره حمیات دائمه یا حاده
یاخود لینه‌در کذلك حمیات دائمه بالذات یاخود بالعرض اولور یعنی بالذات مرض اولور یاخود
مرض آخره عرض اولور ذات الجنب وغیره امثالی خراجات وقروح ظاهره وباطنه اصحابنه عارض
اولان حمی کبی اما بالذات اولان حمیات دائمه سلویوس تعلیمی اوزره ایکی قسمه تقسیم اولنور برینه
حاده لینه دیرلر اما حاده اولان حمادر که عوارضی ثقیل وشدید اولوب خطرناك اولور اما
لینه‌ده عوارض خفیف کوریلوب متعاقب اولور اوکی بین الناس محرقه دیدکلری حمی کبی

ایکنجی حمی دق کبی دیو حاده ولینه دن هر برینی یاساذجه‌در که بین الناس حمای لازمه دیرلر
یا مرکبه‌در که اکا حمای لازمه نائبه دیرلر اوکی اول حمادر که اولندن انتهاسنه وارنجه برسیاق اوزره
اولوب آنده اختلاف عوارض وزیاده ونقصان اولمیه اما لازمه نائبه دیدیکمز اول حمادرکه
ابتداسندن انتهاسنه وارنجه متصلدر لکن هر ایکی کونده یاخود اوچ کونده برنوبه دائم کونده
برنوبت کلوب شدت عوارضدن علیل متأذی اولور بعده برمقدار سکونت کلور حمیات دائمه
کبی کلیا عوارض منقطعه اولمز بو نوع حمانك حاده سی غب لازمه کبی لینه‌سی حمای نوازل کبی
اندن هر کیجه عوارض شدیده ظهور ایدر وفی الواقع بو نوع حمی مرکبه‌در حمای دائره ایله دائمه دنکه
حمای دائمه متصلا اولوب دائره‌نك نوبتی کل کجه اخذ ایلدیکندن عوارض حماویه زیاده
اولور کذلك حمای حاده منفرده ومشترك اولوب منفرد اولان اول حمای حاده‌در که علیل انجق
عوارض حماویه‌دن متضرر اولور اما مشترك دیدیکمز حاده علیل عوارض حماویه‌دن ماعدا
غیری عوارضدن دخی متضرر اولور مثلا ذات الجنب اصحابی عوارض حماویه ایله متضرر اولدیغی
کبی قولنجی جابرندن دخی متضرر اولور کذلك حمای حاده سالمه وردیه اولور سالمه اولدرکه
طبیعت حمادن زیاده عوارض ثقیله اولمیه اما ردیه دیدیکمز حاده علیلده سرعتا برضعف
اولورکه علت ذاتنده او دبتدن اقتضا ایلمیه علامتی سبب ظاهرسی اولمقسزین علیلده
سقوط قوة کلمکله بو سقوط قوة کاه اولورکه نوبت ایله کلور لکن اکثریا دائمی واقع اولورکاه
اولورکه حمای ردیه ابتدا اکونلرده سالمه کورینور بعده ردیه اولدیغی ظاهر اولور **السبب**
حمیات حاده غیر نائبه‌نك سببی قریبی دمك مزاج طبیعیسندن خروجی ایله اولور مثلا جوهر
دمده اولان ملح طیار حریف ساذج اولوب اکثریا دهنیه اولدیغی حالده ردی وفاسد اولمغله جوهر دمی
دخی افساد ایدوب مزاج طبیعیسندن اخراج ایتمکله اولور بین القدما بو ملحه صفرای غیر طبیعی
دیرلر الحاصل ملح مزبور دمه ثوران ویروب غلیان شدید ایله غلیان ایدر شراب کبی دخی
غلیان غیر طبیعی حماویه ایله غلیان طبیعیسندن اخراج ایدر ومادامکه ملح طیار حریف یاخود
دهنی مزبورك شدتی ورذیلتی زائل اولوب رسوب ایتمیه جوهر دم دخی غلیان غیر
طبیعیدن سکونت بولمز وحرکت سخونتی اقتضا ایتمکله جوهر دمه سخونت کلوب جمله بدنه
حرارت والتهاب منتشر اولور دیو ملح طیارك دهنیتی غالب اولدیقجه حرارت والتهاب دخی
غالب اولور نبض سریع ومتواتر اولور اکر دهنیت غالب اولوب حموضت خفیه ایله مجتمعه
اولورسه نبض عظیم اولور زیرا بو صورتده حرافت غلیانی دخی زیاده ایدر قاروره غلیظ
اولور وانتهاء حمانك قرب وبعدینه کوره متکدر اولور یعنی حمی انتهایه قریب اولدقجه
کدورتی زیاده اولور وحمانك سببی اولان ملح مفسد دهنیت زیاده اولدیغی حسبیله
بونك لونی احمر ومادامکه حموضت طبیعیه ملح طیار مزبور ایله غلیانده اولمیه بول رقیق اولوب
دقیق وزیاده مصبوغ اولور وقتاکه ملح مزبور غلیان ایله جوهر دمدن متمیز اولوب
تدریجا تدریجا رسوب ایله بول غلظت وکدورته میل ایدوب اندن یسیرا یسیرا رسوب
ظهور ایدر لهذا رسوب حالرده نضجك علامات صحیحه‌لرندندر دیو حکم اولنور اکر جوهر
دم غلیان مزبور ایله منحل اولوب نضج ظاهر اولمزسه علامات موتدندر دیو حکم ایدرلر
اما **حمای مزبورك** سبب بعیدی یعنی نقل اولنان غلیان غیر طبیعینك سببی
معده ومجاری اولیده مثلا غدا معده‌ده مکیلوسه مستحیل اولور ایکن کما ینبغی منهضم اولیوب

فی الجمله فاسد اولورسه یاخود اثنی عشریه صفرا ایله اختلاطی واحتقانی کما کان اولیوب
فاسد اولورسه مثلا ماء السمک المملوح کبی متعفن ومحترقه الرایحه ومره حریفه ودخی الجمله
دهنی اولوب جوهر دمده منصب اوله ودمک حرکت ردیه سی وتحریکی ایله شرکت حاصل ایده
بو منوال اوزره جوهر دمده منصب اولورلر مادهٔ مزبوره دمده زیاده اوله یاخود اسباب
خارجیه دن بر سببه ملاقی ومقارن اوله دمده غلیان غیر طبیعی حماویه احداث ایده وبو
ماده نک یعنی ملح طیارک جوهر دم ایله عدم مجانستی اولمغله غلیان مزبور واسطه سیله
جوهر دمدن متمیز ومتفرق اولوب عرق یاخود بول یاخود اسهال ایله خروج ایده مهلک
اولمیان حمالرده اولدیغی کبی یاخود جوهر دم کمال مرتبه فاسد وموشح اولمغله مادهٔ مزبوره یی
تمیز ایده میوب مزاج طبیعیسی بالکلیه فاسد اولوب اندن تمیز طبیعی وروح حیوانی زائل
اولور حمیات مهلکده اولدیغی کبی بونک مثالی عصارة العنب کما کان غلیان ایدوب اندن
اجزاء غلیظه متمیز اولدقده خمر قوی وصافی اولور اما غلیانی فاسد اولدقده بوزلمش شراب
کبی بدطعم وبدلطافت اولوب اندن خروجی ممکن اولمز منوال محرر اوزره حمیاتک کما کان حقیقی
بیان اولنمز اما بر مقدار فهم اولنور وملاحظه اولندقده حمیات حاده نک سببی ملح طیار مزبور
اولدیغی واول ملحک بو حالتی اقتضا اتمه سنک سبب بادیسی دخی فی الجمله ظاهر ونمایان اولور
زیرا حمیات حاده یه مستعد اولنلر ازجمله شبان ترکه انلرده مرة الصفرا زیاده در یعنی جوهر
دملرینده ملح طیار دهنی زیاده در ایام ربیع وایام صیفده واهویه ردیه ده بتخصیص سخونت
کاملده دملرینده غلیان شدید ایراثنه باعث اولور کذلک لحیم اولنلر ومرطوب اولنلرک
دملرینده غلیانه مستعد اجزاء طیاره حریفه زیاده اولمغله ادنی سبب ایله انلرده غلیانات
مزبوره حادث اولور کذلک اغذیه کثیره وخمر صرف وروح شراب کبی مشروبات قویه استعمال
ایدنلر کذلک تارک الریاضه وکثرت نومه مبتلا اولنلر امثالی امتلا بحسب الکمیه اصحابی
ادنی سبب ایله غلیان مزبوره مبتلا اولورلر ازجمله مسامات جلدلری منسد اولوب بعضی
موادک تبخرینه مانع اولمغله غلیانه باعث اولور کذلک غضب وحدت امثالی ملح حریفی تحریک
ایدیجی انفعالات نفسانیه ودخی صوغوق صو ایله بدنی القا دخی حمیات حاده عروضنه باعث
اولور هلدانوس نام حکیم صوغوق صویه وجودی القا اتمکدن سنوخس عروضنی مشاهده
ایلدم دیو تحریر ایدر بعضیلر دخی تحریر ایدرلر کرغشی ایچون بر کسه وفرت اوزره ماء تریاقی
استعمال اتمکله حمای محرقه یه مبتلا اولمش کذلک معلوم ده کم اول بدنکه ذکر اولنان وجه
اوزره حمای محرقه یه مستعد اوله سبب خارجینک ادنی واسطه سیله انلرده غلیان حماویه
ظهور ایدر اما حمای نائبه لازمه ما سبقده نقل اولندیغی وجه اوزره حمای دائمه ودائره دن
مرکبدر مثلا بر کسه ده بو ایکی نوع حمانک سببلری معا بولنوب اول کسه ده حمای دائمه متصلا
متأذی ایدر وقتا که دائره نک وقتی کلوب اخذ ایتدکده تأذی وعوارض حماویه زیاده اولوب
وقتی بجدکده عوارض مزبوره نک اول وقتده اولان اشتدادی قالیوب حمای دائمه نک اولکی
حالی اوزره باقی قالور وبو نوع حمی حمیات حاده ده اکثریا غب ایله اولور لهذا غب لازمه دیو
شهرت شعار اولمشدر اما حمای مواظبه نک حمای حاده ایله اجتماعی قلیلا واقع اولور بلکه
حمیات لبنه یاخود لیمفاطیقوس تعبیر اولنان حمالر ایله واقع اولمکلمشدر وبو نوع حماده
غشی وخفقان کثیر العروض اولمغله بعضیلر خفقانی تعبیر اتمشلردر کذلک حمای دبعک

دخی

دخی حمیات حاده ایله اجتماعی اندر ونوادر اتفاقدر حتی بعضی اطبانک بو کوردک دیو نقل ایلدکلری
حکایه لرکند ونقل بولوبنه کوره ملاحظه اولنسه فی الحقیقه ربع لازمه اولدیغنده اشتباه
اولنور اما بو حمانک سببی جوهر دمده غلیان حمای دائمه یه باعث اولان سوء اغذیه معده دن
ملح طیار دهنی حاصل اولدیغی کبی معده ده بر کونه ردیئت دخی اولور که حاصل اولان کیلوس
حمای دائره ایراث ایدیجی کیلوس اولور که حمای دائمه نک سببی اولا ظهور ایدوب بعده انک
واسطه سیله یاخود آخر خارجی ایله دائره نک سببی ظهور ایدر وکاه اولور که بونک خلافنه
اولوب اولا دائره نک بعده دائمه نک سببی ظهور ایدر وکاه اولور که ایکیسنک سببی معا ظهور
ایدوب اولکی کون دائره ایله دائمه متصلا ظهور ایدر **العلامات** حمیات حاده نک بلنمسی
سهولت ایله اولور زیرا حرارت مفرطه وعطش شدید کبی تحمل اولنمیه جق دبته مشاهده اولنمق
حمیانک علامات مخصوصه سندندر کذلک بر قاچ مقدم بدنده بر بورغونلق وباشده بر اضطراب
وناقض وقشعریره اولور نبضی دائما متواتر وسریع اولور وحمیات سالمده عظیم اولور ودائما
بو حمالرده نبضک عظیم اولمسی مرجودر زیرا حمانک سببی اولان ملح طیاری استواسنه یعنی
عدم اختلاطنه ودمک حال طبیعیدن عدم خروجنه دلالت ایدر اما حمیا ترده دائما اولدیغی
صورتده نبض سریع ومتواتر اولوب کاهیجه مختلف اولور وحمیات حاده نک جمله سنده نبضک
سرعت وتواترده زیاده لکی ردیدر ومعلوم اوله که حمیات ردیه ده نبضک عظیم اولمسی نادرا
واقع اولور بلکه امور عجیبه دندر دینلور حمیات سالمه ده نبضک صغیر اولمسی نادرا اولوب
امور عجیبه دن اولدیغی کبی ودخی معلوم اوله که سرعت وتواتری ریاضات شاقه وحرکت کثیره
عنیفه وانفعالات نفسانیه شدیده عقیبنده واقع اولدیغی کبی اولور وبو حمالرده التهاب زیاده
شدید اولور بعضیلر التهاب بخاری دردیرلر زیرا التهاب مزبور حالنده علیلک بدننه لمس
اولنسه بر رطوبت رقیقه ملاحظه اولنور ومادامکه مزاج دم کرکی کبی منحرف اولمیه وملح مزبور
حرافت شدیده ایله حریف اولمیه التهاب خفیف اولور اما ملح زیاده اولورسه کثرتی بجه حرافتی
دخی زیاده اولور اما قاروره حمانک تزایدی حالنده زیاده غلیظ واحمر اولور وکوندن کونه
بولانق وسیاه اولمغه باشلر وابتدا استنده رسوب معلق اولوب رسوب راسب اولمز وفج اولور
یاخود کرکی کبی طبخ اولنمش دکلدر اما انتهاده جوق کثیر اولوب رسوب راسب بولنور لهذا
نضج وعدم نضج وبونلره متعاقب سلامت وعدم سلامت قاروره دن ملاحظه اولنور لکن
بلنمک لازمدر که اول علیللرده که عرق کثیر اوله قاروره سنده رسوب کثرت اوزره اولمز کذلک
اول کمسه لرکه صفراوی المزاج اوله لر یاخود عوارض اسکوربوطیه یه یاخود سل علتنه مبتلا اوله لر
حمیات حاده ده بلکه حمیات لینده دخی قاروره لری زیاده احمر اولور جوهر دملرینده اولان ملح
طیارک حرافت وحموضتندن ناشیدر اما اول کمسه لرکه دملری بلغم رقیق کثیر ایله یاخود رطوبت
غذائیه حلوه ایله مختلط اوله انلرک بولنه زیاده حمرت اولمز لکن ینه احمر اللون در وغلیظ در شوق
اولمیه دقیق اولور نته کم شوق اولدقده نبض بالطبع سریع ومتواتر اولوب شوق تاثیره بطیء ومنزلجی
اولدیغی کبی ایدر حمیات اصحابنک نبض وقاروره سنه نظر اولندقده اصل وطبیعی اولان
نبض وقاروره ملاحظه اولنمق لازمدر اکر انتهاده قاروره رقیق اولورسه ردیدر اکر قاروره
اول متکاثف وغلیظ یاخود اسود اللون اولوب فی الحال رقیق اولمغه میل ایدرسه جنون وقلق
واختلاج قلبه بلکه اکثریا هلاکه مؤدی اولور اکر عطش شدید اولوب لعاب اسود اللون

ولنج اولورسه صداع وسعال وسبات سهری عروضی واقع اولور اکر حمیات مزبوره نائبه
اولورسه مواظبه میدر یوخسه غب میدر ربع میدر ایکنجی نوبتده معلوم اولور بوطریوس نام
طبیب غب لازمه نك عقبنده اولدیغنی کوردم دیو تحریر ایلر یاناراللوس نام طبیب غب لازمه عقبنده
ایکی آنده حمای جمسه دخی ظهور ایدوب هلاك اولدیغنی کوردم دیو تحریر ایلر ومعلوم اولدکه بو
حمالرك اکثریا انحلالی حرکت طبیعیه ایله اولور مثلا یدنجی کونده یاخود دخی زیاده الحاصل یکرمنجی بر
کونده وارنجه اولور اکثریا ادویه فائده ویرمز اولحالده اولان طبیعتك حرکتنه نظر اتمکدر وقتاکه حمانك
سببی اولان خلط جوهر دمدن متمیز اولدقده یاخود عرق ایله تدریجا تدریجا خروج ایدوب علیله
استراحت وقوت کلمکه باشلر وکاه اولورکه برسعال خفیف عارض اولوب انك واسطه سیله خروج
ایدن نفث ایله زائل اولور اما حمی ذوبانی اولدقده بول وبراز وعرق خروج اتمکله علیله فتور وضعف
کلور بو حمایه مبتلا اولنلرك قاروره لری اشقر اولوب اسفله رسوب کثیر راسب اولور واوذرینده
بر دهنیت مشاهده اولنور **تقدمة المعرفه** حمیات دائمه نك جمله سنه کندودانسته مهلکه
یاخود سالمه در دیو حکم مشکلدر لکن بعضی علامتلردن خطرناك اولمسنه استدلال اولنور
ازجمله ابقراطدن نقل اولندیغی اوزره برحمی که زیاده حاد اولوب عوارض متادیه شدیده
اوله علی الخصوص معده واطراف معده ده عوارض موذیه اوله وابتدادن فی الحال اشتهایه واصل
اوله خطرناکدر کذلك حمیاتده وسائر علل حاده ده علامتك سریعا خفتی مهلك اولور لهذا بو
خصوصده اطبا چوق کره خطا ایدوب خفت مزبوره طبیعتك مرضه مقابله دن مأیوس
اولدیغندن اولدیغنی مشاهده ایده مزلر ومعلوم اولدکه مجاری اولی ومعده ده عوارض هر نقدر
خفیف اولورسه حمی دخی اول قدر خفیف وسالم اولور اما اول مجموعه که غثیان وقلق ووجع الفؤاد
وذرب امثالی عوارض شدیده عارض اوله عوارض مزبوره نك شدت وخفتنه قیاس ایله
خطرلك زیاده ونقصانی نه حکم اولنور وبو عوارض اکثریا حمیات ردیه ده اوله کلمشدر لهذا حمیات
حاده ردیه نك جمله سی خطرناك ظن اولنور وملاحظه وتأمل لازمدرکه حمیاتك ابتدا اسنده
عارض اولان اسهال ذوبانی میدر یوخسه عارضی میدر ومعلوم اولدکه حمای محرقه ده کاه
اولورکه ردیه عارضه لری ظهور ایدر حمانك زیاده خطرلو اولسنه علامتدر اکر حمای محرقه سالمه
اولوب آنده قی ظهور ایدرسه کرك ابتداده وکرك انتهاده اولسون معده وصدره طبیعتك
قوتنی اعلام ایدر اکر ابتداده اسهال زیاده اولوب علیلك قوتی زائل اولورسه یاخود خروج
ایدن ماده فاسد وزیاده منتن اولورسه خطرناکدر وکاهی مهلك اولور اما علیلك قوتنه
نقصان کلیوب بلکه وجودینه برمقدار خفت کلمکله چندان خطره کلمز اکر عرق ذوبانیدن صکره
علیلك بدننه یاخود فراشنده اشقر اللون قوم کبی سیئلر بولنورسه ممکن العلاجدر دیو
ارباب تجربه دن منقولدر ومعلومدرکه بول نضجه وعدم نضجه دلیلدر لهذا نضج اعلام ایدن قاروره
سلامت علیله دخی اعلام ایدر اکر بول ابیض یاخود کثیف اولوب زیاده نجس اولورسه حمیات
حاده نك جمله سنده علامات مخوفه دندر بلکه موته منتهی اولور اکر بول ابیض ورقیق وصافی
اولورسه جنونه مهلك عروضنه علامتدر زیرا تشنج عروضنی انذار ایدر اکر بول ابتداده زیاده
احمر اولوب علیلده سائر علامات جیده بولنورسه سلامته دلیلدر اما علامات ردیه
بولندیغی صورتده ردائته دلیل اولور اکر حمیاته سبب خارجی اولیوب مجرد مواد بدنیدن
اولورسه سبب خارجی ایله اولان حمیاتدن خطرناکدر اکر بحران اکمکسزین یاخود وجوددن

اسهال

اسهال وادرار امثالی برفضله خروج اتمکسزین سقوط قوه واقع اولورسه علامت موتدر
اکر محمومك لسانی رطوبت اوزره واحمر طبیعی اولورسه علامت موتدر اکر محمومك لسانی رطوبت
اوزره واحمر طبیعی اولورسه علامت جیده در اما خشین ویابس واسود امثالی اخلاف طبیعت
ردیئلر ایله هر نقدر ردی اولورسه اول قدر خطری اعلام ایدر ومعلوم اولدکه حمیات حاده
کاه اولورکه یدنجی کونده وکاه اولورکه اون دردنجی کونده منحل اولور لکن بزم دیارلرمزده
یکرمنجی کونه وارنجه ممتد اولمکلکشدر انجق حمی زیاده حاده اولدقده دردنجی کونده انحلال واقع
اولمکلکشدر اما سائر دیارلرده اکثریا یدنجی کونده ونادرا اون دردنجی کونده منحل اولور
لهذا حمیاتك انحلالی بلده وسائر اسباب قیاسی ایله اولور دیو ابقراطدن منقولدر اکر ابتداده
بول احمر وغلیظ وبولانق اولورسه سریعا انحلاله حکم اولنور اکر دردنجی کونده علامت نضج
ظاهر اولورسه یدنجی کونده منحل اولور دیو حکم اولنور اکر یدنجی کونده ظاهر اولورسه اون
برنجی یاخود اون دردنجی کونده منحل اولور دیو حکم اولنور اکر حاد اولان حمالرده بحران
تقدم وجود ایله اولورسه حمانك امتدادینه دلالت ایدر ومعلوم اولدکه حمیات بالطبع
یاخود علاج ایله انحلالی یاتامدر یاخود ناقصدر شویله که بحران تامدر یاخود ناقصدر
دیرلر او کیسی یاتام کاملدرکه بحرانك عقبنده درحال یاخود تدریجا علیل صحت بولور
اکر بوایله اولیوب کون بکون حمی شدید اولورسه سهر وجنون وتشنج عارض اولوب هلاکه
مؤدی اولور اکر انحلال ناقص اولورسه وجع قولنج ووجع مفاصل وقلع امثالنه انتقالدن خوف اولنور
بادطولیوس نقل ایدرکه حمایه مبتلا برکسنه یه حماسی منقطعه اولدقدن صکره حمانك نوبتی وقتنده
غثیان ایله معاوجع معده کلوب صکره حما حرارتی کبی برحرارت عارض اولدی اجاص لبانت ومطبوخ الابرج
ومطبوخ الحماض ویرمکله علاج اولندی وبوخصوصده وقوعی اکثریا ادویه مرسبیه وادویه منشفه
تابستان نك کثرتی استعمال ایلدکه بونلر علیلك مانع اولوب ماده حمانی نبات ومستحکم اتمکله طبیعت
انی دفعه قادر اولیوب بحران ناقص اولمغله اولور ومعلوم اولدکه بزم دیارلرمزده نادرا ایلالده حاره
وفرانسه واطالیاده اکثریا بحران رعاف ایله اولور ونادرا اولورکه انفدن غیری موضعدن
دم سیلان اتمکله کذلك کاه اولورکه بحران عرق ایله وکاه اولورکه ادرار ایله وکاه اولورکه اسهال ایله
اولور اکرچه سیلان دم ایله بحران رعافدن غیری ایله نادرا واقع اوله کلمشدر لکن مجربیندن منقولدر
شویله که ذات الخطو حمای محرقه یه مبتلا برکسنه لثه سفلی سندن دم کثیر جریانی ایله بحران واقع اولوب
حماسی دفع اولدیغنی کوردم دیو تحریر ایلر کذلك طبیب مسعود نفث الدم ایله حمای محرقه ده
بحران وقوعنی کوردم دیو تحریر ایلر کذلك ایاق باش پرمغی مساماتندن دم سیلانی
ایله بحران وقوعی منقولدر ومعلوم اولدکه رعاف ایله بحراندن صکره طنین اذن عارض اولمکلکشدر
سببی دم مزبورك منافذه اولدیغی موضعه حرکت وهیجانی زیاده اولمغله اول موضعك جدارنده
اولان شریانلرده برمقداری قالوب منافذه اولمغله حرکت اتمکله طنین عارض اولور **العلاج**
حمیات حاده وغب لازمه نك علاجنده طبیبه لازم اولان انجق طبیعته اعانت وخدمت اتمکدر
چونکه طبیعتك مشغول اولدیغی ماده حمانی جوهر دمدن تفریق ایلدکده اول ماده نك ازدیادی اولمسی
منع واول ماده یی انضاج ومدفع اولان موضعه اندفاعنه اعانت اتمکدر ایدی طبیبه لازم اولان
دوا ماده حمانك متولد اولدیغی اعضا کر معده ومجاری اولیه اثارك اصلاحنه عجله اتمکدر ثانیا
جوهر دمه ممتزج اولوب غلیان ایراث ایدن ملح طیاردهنینك حدت وحرافتنی تعدیل واصلاح

اتمکدر ثالثا مادۀ مزبورہیی ازآلرده طبیعته معرقات لطیفه ایله اعانت اتمکدر زیرا جوهر حماده
عرق خفیف یاخود غیر محسوس عرق ایله طبیعت دفع وازالهیه مشغول اولدقده موضع اخذدن اندفاع
واقع اولور رابعا علتك تزایدینده واقع اولان عوارضی تسکین اتمکدر مطلوب اول ایچون فصد وتنقیه
اولنور مطلوب ثانی ایچون ادویۀ بادزهریه مطلوب ثالث ایچون ادویۀ انتیمونیه وقرن الایل المدبر
امثالی بعضی احتیاجات ایله مطلوب رابع ایچون بعضی مخدرات لطیفه احتیانا اولنور لودودیقوس
نام طبیب حمیاته علاج اتمکده برقاعدۀ جیده بیان اتمشدر مثلا ابتداده قیء ایله تنقیه اولنوب
فی الحال صبغ بادزهری وخلیط سادج وروح قرن الایل امثالی ادویۀ طیاره ویریلوب اثناده بعضی
عوارضی تسکین ایچون ادویۀ افیونیهدن بعضی مناسب اولانلر ویریلور وانتهاده ادویۀ قلویه
واخلاط کلدکده عین السرطان ومرجان امثالی ویریلور بوقاعده ایله حمیاته علاج بحراندن غفلت
ایله اولمش اولمز وتکاسل ایله علاج اتمك دخی دکلدر قدمانك علاجلری کبی انلر بعد الفصد مجرد صوغوق
صو ایچورمك ایله علاج ایدرلر کذلك اطالیا وفرانسه مملکتلرینده فصد واحتقاندن نصکره اغلبه لطیفه
وکشك الشعیر ویرمکله علاج ایدرلر بونلر علاجده متکاسل اولوب علتك دفعنی انجق طبیعته حواله
اولورلر انجق ذکر اولنان وجه اوزره حمیات دائمهیه علاج اتمکده امور مذکوره مراعات شرطدر **اوکلیسی**
طبیبه لازمدرکه علاج ایده جکی حمی محرقه میدر یوخسه ردیه میدر زیاده تأمل وملاحظه ایده زیرا
چوق کره واقع اولورکه ردیه ظهوری کوننده محرقه شکلنده کورینور حمانك ردیه اولدیغنه دلالت ایدن
سقوط قوه وضعف نبض مشاهده اولنمز کویاکه ردیتی مکنون ومختفی درلهذا ولحی اولان هر حاده
بادزهر امثالی ادویۀ بادزهریه مناسبه ویرلمکدر زیرا بعضی اطبا مادۀ مسنه ردیت وسمیت
اولمسنزین حمای حادۀ وارمیدر دیو اشتباه اتمشلردر وفی الواقع حمی بلا ردیة اولدیغی صورتده
ردیته انتقالدن خوف اولنور وغایت خفیف کورینن حمالرك ردیته انتقالی نیجه کره مشاهده اولنمشدر
ایمدی اولا ادویۀ بادزهریه مناسبدرکه حمی فی الواقع ردیه وسمیته ایسه مقابله ایدوب دکل ایسه
ردیته انتقالدن منع ایلیه **ایکنجی** حمالرك ابتداسنده ادویۀ بادزهریه استعمالی اولندقده علیلی
تعریقه چندان مشغول اتمهلر مکرکه عرق بالطبع کبی بلا تعب خروج وسیلان ایده کذلك ادویۀ مزبوره
ادویۀ مرسبه ومادۀ حمانی اصلاح ایدیجی دوالر الحاق اولنمق مناسبدر زیرا ادویۀ بادزهریه بو
کوند ویرلدکده بدن علیلی تبخیر ایدرك تعریقه مستعد ایدر وتبخیره مجوصك حرارت التهابنی تعلیل
ایدوب صداع وسهر امثالی عوارضك شدتنی منع ایدر لکن بوحالده یعنی ابتداده تعریق فائده
ویرمز زیرا حمانك مادهسی هنوز نضج بولمش ودمدن قلعدقلیلی تعریق اولمشیدر ایمدی علیلك بنیه
قوتنه ایراث ایدر مکرکه علامات ردیت وسمیت یاخود علامات سرایت ظاهر اوله بو صورتده معرقاته
محتاج اولنور لهذا ابتداده صبغ بادزهری وخلیط سادج امثالی مناسبدرکه بونلر معرقات
خفیفه ایله ادویۀ مرتبسهدن مرکبدر بدنی تبخیر ایله تعریقه مستعد ایدرلر **اوچنجی** حمای محرقهده
علیله شرب بانی آز آز ویروب صیق صیق ویرمك لازمدر علی الخصوص عطش والتهاب شدید اوله
زیرا آز آز وصیق صیق ویرلدکده رطوبت بدنیهیی حرارت حمانك تجفیف وازالهسندن حفظ ایدر
لکن چوق چوق وباردا ویریلور ایسه معده ومجاری اولینی خراب ایدر الحاصل فاترا وقلیلا لکن
متواترا ویرلمك لازمدر کلیا منع اولنمیه حتی کلیا منع ویدن منع اولنوب هلاك اولمش بر علیلی
تشریح اتمشلر قلبنی قاورلمش ات پارچهسی کبی بولمشلر اما شرب وباتدن از جلد جید اتصیفد اولنمش
ماء الجبن لطافت ویره جك قدر حامض الاترج الحامضه ویرهلر التهابك شدتنی ازاله ایدر وبطنی

علاج

ملایم طوتر لکن علیلك اسهالی اولورسه بومشروب مناسب دکلدر بلکه عطشنی زیاده ایدر کذلك
مشروب اختیار اتمکده علیلك معتاد اولدیغی مشروب ملاحظه اولنوب اکا کوره مشروب ترتیب
اولنور مثلا ماء القراح یاخود ماء الشعیر نصف مثلی شراب رقیق ایله یاخود خمس وسدس مثلی شراب
رنانی ایله مزج اولنوب اوزرینه بر اترجك حامض عصر اولندقدن نصکره ویرهلر عصارۀ السفرجل یاخود
عصارۀ الریباس خصوصا لطیفه ویره جك قدر الحاق اولنمق ممکندر کذلك زیاده حاد اولان حمالرده
اون درهم هلام قرن الایل الحاق اولنمق دخی محمود در کذلك مشروبات حامضه حمالرده مناسبدر
اکر التهاب شدید ومحرق اولورسه حامضات معدنیه التهاب خفیف اولورسه حامضات نباتیه
اختیار اولنور دیودیوس یوز درهم ماء القراحه یکرمی قطره روح الکبریت الحاق ایدوب مخمومه
صو بر مینه ویرر کذلك ماء الشعیر دخی مستعملدر لکن معدهده نفاخ وریاح اولورسه چندان
مناسب دکلدر **دردنجی** حمیات دائمهنك ابتداسنده کذلك تزایدینده اعتقال بطن اولوب
یاخود کرکی کبی اجابت طبیعت اولمزسه احتقان ایله ملین اولنور یاخود مطبوخ تمرهندی ویریلور
لکن احتقان ملینات لطیفهدن اولمق وانجق امعادن فضلاتی اخراج وانك رطوبت طبیعیسنی
محافظه ایده اولمق لازمدر علی الخصوص احتقان ایکی محلده زیاده مناسبدر اوکلیسی وجع الفؤاد
وقلق واضطراب صفاق ومراق امثالی عوارض زیاده اوله ایکنجیسی علیان دمدن التهاب شراید اوله
نته کم سیدنهام تجربهلرینده نقل اتمشدر بعضیلر احتقانی ابتدای علتده فصددن مقدم توصیه
اتمشلردر ایمدی مناسب اولان حقنهلر بوکونه اولور **مثلا** زهر بابونج ایکی قبضه شوکة المبارکه
ورق البنفشج بر قبضه خنطیانا وراسن التیشر درهم اخذ اولنوب ماء القراح ایله طبخ وتصفیه
دنصکره مصفادن اللتمش ایکی درهم سکز درهم معجون ملین ویرد درهم بارود انیتمونی الحاق
واحتقان ایدهلر **یاخود** حشیشة البابونج مع زهره وشوکة المبارکه وسالویا وسذاب بر قبضه فی
اصل راسن واصل لیخوسطیقون التیشر درهم عسل الورد سکز درهم محلول قرن الایل الکهرن
نصف درهم الحاق واحتقان اولنه اکر علیلك بطنی ملایمت اوزره اولوب علی الخصوص معتاددن
زیاده لینت اقتضا ایدر اولورسه احتقانات وسائر ملیناتدن بریسی ایله تحریك اتمك
جائز دکلدر **بشنجی** حمیات حاده کذلك حمیات دائره ده مقیء ویرلمك چندان لازم دکلدر مکرکه علتك
ابتداسنده کذلك تزایدینده غثیان یاخود قیء اتمکه طبیعتك میلی اوله ومراد تلوجشاء عارض اوله
یاخود معدهده صفرانك یاخود مرۀ محترقهنك کثرت اجتماعی مشاهده اولنه یاخود غشی ووجع
الفؤاد وشراسیفده قلق واضطراب عارض اوله عوارض مزبورهیی دفع ومنع ایچون قیء ایله تنقیهیه
محتاج اولنور مکرکه ذرب وبعضی عوارض ثقیله اوله مثلا ابتداده نافعی ومعده وجوارینده مجتمع
اولان موادن نشأت ایدن عوارضی منع ایچون قیء ایله تنقیه اولنور ومقیءدنصکره ویریلجك
دوالر زیادهجه تأثیر مأمول اولور دمشاهده وتجربه اولنمشدرکه مقیء ویرلمزدن مقدما اکثریا عوارض
ثقیلهدن امین اولورلر اکر تزاید وقتنده بلغم مائی غلبهسی مشاهده اولنورسه علی الخصوص
قوۀ علیله هنوز ضعف کلمش اوله تزاید وقتنده دخی مقیء ویریلور سیدنهام نام طبیب حمیاتده
مقیء ویرلمك خصوصنده برقاعدۀ جیده بیان ایدوب دیرکه اکر حمی سالم اولورسه یعنی ماسبق
ذکر اولندیغی کبی اولورسه یاخود حمی بردی اولوب لکن اسباب خارجیهدن سرایت طریقیله
کلمش اولورسه یعنی معده اسباب خارجیهدن متضرر ومختل اولمش اولور وعلیلده تودم وتهیج
اولمزسه وتودم وتهیجدن خوف دخی اولمزسه مقیء ویریله زیرا بو صورتده مقیء تحقیقا عوارض

حماویه نك خفت وسكوننده علاج اولور لكن علیلده بر مقدار قوه شرطدر ودخی قوی اولمق لازمدر
بلكه متی خفیف اولسه بعدن ماعدا اعتدال استعمالنك قدر قلیلنی ویره لر تا كه بدنه علیلی افراط ایدوب دره
تحریك ایلیه كذلك ملاحظه اولنمق لازمدر كه متی ویرلوردن مقدم متی اخراج ایله بدن تحریك اولنمیه زیرا
معدهٔ اولنمز ایسه تكرار متی حاجت اولور كلا بو خصوصده كثیر الاستعمال اولان منقیات بونلردر ازجمله
زعفران معدنی الافسنتینی سكز حبه اخذ اولنوب بر مقدار شراب ریحانی ایله بر كیجه نقع ایدوب
جرعلقه ایله تصفیه دنصكره سكز درهمنه بر درهم شراب دارچینی الحاق ایدوب ویره لر یاخود
سكنجبین متی اوج درهم یاخود درت درهم ماء النعنع درت درهم اخذ اولنوب ممزوجا ویره لر
یاخود طرطیر متی ایكی حبه سقمونیا من بر حبه سكر ابیض التجبه اخذ اولنوب سفوفا ویریله
النتیجی ماده حمانی تعلیل ایچون مسهلات استعمالی اكثریا مناسب دكلدر مكر كه علت اخلاط كلش
اولوب نضج ظاهر اوله بلكه نضج ظاهر اولدیغی صورتده دخی طبیب ماده نضجی بول وعرق ایله
ازاله یه مشغول اولمایوب مسهل ویرمك بیهوده در اگر بو یله اولمز بر قاچ كره ملین خفیف ویرملك
ممكن اولور لكن ملین بر بور طبع اجابته اعانت ایده جك قدر اوله الحاصل بو حمالرك ابتداسنده
مسهل ویرمك بیهوده اولدیغندن ماعدا بدن علیلده محتبس اولمش نجه موادی تحریك ایله
بلكه ماده نیج اولمغله اخراجنده عسرت اولوب ضعف قوة ایراث ایده كذلك تزایده دخی مضر اولدیغنده
شبهه اولمز سبنالیوس نام طبیب دیركه عب لازمه بروانك ماده سنه نظر ایله ابتداده ملینات
مكركه صفراء محترقه معده یه منصب اولوب لذع شدید وسائر عوارض مخوفه ایراث ایده وعلیل
بالطبع متی استعمالنه مستعد اولمیه بو صورتده شراب الورد المكرر ایله یاخود ساذج ماء الجبن ایله
یاخود تمر هندی طبخ اولنمش ماء الجبن ایله تنقیه اولنور كذلك علت اخلاط كلیجه بر دخی دخی بالكلیه
مسهلاتدن احتراز لازمدر مكركه طبیعت ملایمت اوزره طوتمق ایچون ملینات ویریلور علی الخصوص
الرتاجه وصداع اوله زیرا طبیعت انقباض اوزره اولدیغی قدره بو عارضه لر زیاده اولور بو خصوصده
ملینات مأمون الغایله در مكركه علتده ردیت وسمیت مشاهده اولنه زیرا حمیات ردیه ده
علی الخصوص حصبه وجدری امثالی عوارض جلدیه كتوردیكی حالرده بطنی ملایمت اوزره طوتمق
ایچون ملینات احتراز ویرلك لازمدر زیرا قبل النضج مسهل ویرلدكده ماده یی بالكلیه اخراج
ایده مز علی كلا التقدیرین بقیه قلان ماده یی تحریك ایدوب غلیانه باعث اولور یاخود مغص
ودوار وغشی امثالی عوارض ردیه ایراث ایدر اگر ماده حمانی بالكلیه استیصال ایچون مسهلات
قویه ویرلور ایسه طبیعت علیله ضعف كلوب ماده مرضیه یه مقابله سی ممكن اولمز یاخود علتك
مدتی مدیده امتدادینه باعث اولور الحاصل نه منقیات ونه مسهلات غلیان حماویه یی تسكین
ایده مز اصولی علته نظر ایله مسهلاته ومنقیاته احتیاج یوقدر اما بطنی ملایمت اوزره طوتمق
اقتضا ایلدیكی صورتده ماء الجبن مناسبدر ساذجا یاخود سكز درهم تمر هندی نقع اولنمش اولور
اما بو حمالرك ابتداسنده ملینات خفیفه ایله مجاری تنقیه وجلا اقتضا ایدر ایسه بو كوند دوالی
ایله تنقیه اولنور مثلا قریموطرطیر ورواند هر برندن ثلث درهم سقمونیا بر حبه اخذ اولنوب
مایعات مناسبه دن برینه ایله علی الریق ویریله یاخود حب التمر هندی ایكی درهم راوند ثلث
درهم محمودیه حبه ایكی یاخود اوج حبه اخذ اولنوب عجینا ویریله یاخود طرطیر زاجیه دیری
حبه سقمونیا وكبریتی یاخود وردی ایكی حبه یاخود اوج حبه اخذ اولنوب سفوفا ویریله
ملینات مغنیز دندر كذلك راوند وسنامكی تقویمی حمانك ابتداسنده نبضنده زیاده

سرعت

سرعت اولمدیغی صورتده ویرلمك ممكن اولور مثلا راوند برنجی درهم سنا بر درهم اخذ اولنوب بر
كیجه ماء الجبن ایله نقع ایتدكدنصكره بر مقدار قیناد وب تصفیه ایده لر وایكی درهم كل مكرر
الحاق ایدوب ویره لر یدنجی كاه اولور كه حمالرك ابتداسنده بعد الاحتقان یاخود احتقان
اولنمقسزین فصد لازم اولور مثلا اول محمومكه ابتداده التهابی شدید اوله یاخود شدت
التهابدن خوف اولنه یاخود علیل قوی البنیه اوله یاخود بدننده محتبس اولان مواد كثیر
اولوب هیجان ایده اوله یاخود علیل شاب اوله وممتلی البدن اوله یاخود شراب صرف كبی
مشروبات ومأكولات قویه استعمالنه معتاد اولمش اوله یاخود دم باسور ورعاف امثالی اخذدن
سیلان ایتمك معتاد ایكن محتبس اولمش اوله فصد ایتمك لازم اولور سیدنحام نام طبیب دیركه
فصد ایتمك حمای حاده دائمده لازمدر اما بوی طبیبه تأمل لازمدر كه حمی دیدیكمز كبی اوله و
نبضك عظمی جوهر دمك سخافتندن اولمیه زیرا دمك سخافتی اولورسه فصد حركتنی منع ایدر
وبو حالرده فصد ایتمك مقدما بر حقنه ایله هر نه وقت اولورسه تنقیه اولندقدنصكره اولور یاخود
تنقیه ترك اولنور نته كه ما سبقده ذكر اولندیغی ومعلوم اولدیكه اگر علیلك معده سی ومجاری اولیسی
ممتلی اولیوب طبیعت قی ایله دفع ایتمكه سعی ایتمز سه فصد ایله اكتفا اولنور اگر علیلده غثیان اولوب
طبیعت ماده یی قی ایله دفع ایتمكه سعی ایدر سه متی ویرمك ایله اكتفا اولنور اما فصد اولندقده
اخراج اولنان قانك مقداری مزاج علیله وشدت حمایه نسبت ایله تعیین اولنور كاه اولور كه حمیات
حاده نك تزایدینده یاخود انتهاسنده ورم الحلق یاخود آفات لسانیه وآفات وجهیه عارض اولور
بو صورتده تحت اللسان واقع اولان عرق الضفدعدن فصد اولنمق لازمدر بو صورتده اگر قان كثرت
ایله جریان ایدرسه علامات جیده وسعیده دندر اگر قان یسیرا یسیرا تقاطر ایدر كبی سیلان
ایدرسه صحت علیله تفأل اولنمز بعضیلر بو حالرده بلا فصد علاج ایدرلر بلكه فصددن
بالكلیه منع ایدرلر حتی جالینوس دیركه حالرده فصددن احتراز كركدر تا كه حمی خسته یی ذبح ایتمزدن
مقدم بر ذبح ایتمش اولمیه لم كذلك بر كتابنده دخی دیركه حمی قورددوب تقلیل بلكه بالكلیه هبا ایتمك
رتبه سنه كتوردیكی رطوبت بدنیه نك بقیه سنی دخی ازاله ایتمكه سعی ایتمكده نه معنا واردر بعضی
مشرحوندن منقولدر كه حمالرك محرقتی نوعندن اولورسه هلاك اولان كسه لر تشریح اولندقده
آنلردن بر قطره قان خروج ایلمز كذلك شرط وحجامت دخی احكامده فصد كبیدر سكزنجی حمیاتده
علی الخصوص حمیات دائمده تبخیر ایدیجی یعنی عرق عنبرسوس ایله تعریق ایدیجی دوالر مناسبدر
زیرا حرارت والتهابی تسكین ایدوب وصداع وسائر عوارضی تخفیف ایدر لكن بونلر استعمال اولندقده
علیلی تعریقه سعی ایتمه لر علی الخصوص علتك ابتداء تزایدینده كه ماده سی هنوز نضج بولمشدر
تعریق ایتمه نك فائده سی اولمز علیله ضعف ایراث ایدر اما ادویهٔ مزبوره دن مناسب اولنلر
ازجمله املاح عدد كه ملح شوكة المبارك وملح الافسنتین كبی كذلك ادویهٔ نشاف كه طین مختوم ومرجان
مدبر واشیق دنمعرق وپادزهر معدنی وقرن الایل كه فلاسفه طریقی ایله تربیه اولنمش اوله وكتب
اقراباذینده تحریر اولنان بعضی سفوفات پادزهریه كبی اما ادویهٔ طیاره وكبریتیه وافاویه
ودوائیا بحیه چندان مناسب دكلدر طقوزنجی حمیات حاده اصحابنك اغذیه سی لطیف وقلیل اولمق
لازمدر بلكه كاه اولور كه هیچ غذا ویرلمز مثلا علیلك اشتهاسی اولمیوب غذایه میلی اولمدیغی
صورتده اوج یاخود درت كون آج ایسه دخی غذا ویرلمك مناسبدر مكر كه حمی مزمن اوله یاخود
نكس ایله كلمش اوله یاخود منهمك اولوب بدنه عب دائره یه انتقال ایتمش اوله یاخود علیل

اکول اوله یاخود علت انحطاطده اوله برمقدار غذاء لطیف ویریلور زیرا محمومك حرارت حمادن
ناشی هاضمه رد ییدیرد غذا اکل ایتدکده هضم اولیوب فاسد اولمغله حمانك اشتدادینه بلکه مأیوس
العلاج اولمسنه باعث اولور علی الخصوص اکل اولنان کثیر التغذیه اوله عسیر الهضم اوله ایمدی
اولی اولان علیلی برقاج کون آج طوتمقدر بو آجلغه سهولت ایله تحمل اولنور اوریباسیوس نام حکیم
دیرکه چوق ناقهلر کثرت اکلدن نکس واقع اولمشدر یعنی ات وسائر کثیر التغذیه ماکولاتی
کثرت اکل ایله حماسی ینه عودت ایلدیکی کورلمشدر زیرا اعضاء باطنه لری ضعیف اولمغله اکل
اولنان غذالری کی کبی کیلوس اولمیوب دم مختلط اولرق بدنك مزاجنی افساد ایدر کذلك
بدلما یتحلل اولمغه صالح اولمیوب تکرار حمایه باعث اولور ایدی ناقهین حمیا ترلجملدن امتناع
ایتمك لازمدر تاکه قاروره لری صحیح المزاج قاروره سی اوله‌جه اونبجی افیون وادویۀ افیونیه
وخشخاشیه اکثر امراض ایچون علاج کلی مثابه سنده اولدیغی حمیات دائمه ده دخی ادویۀ
جبّیه دندر ترك اولنمیکه عوارض زیاده شدید اوله بو صورتده ملاحظه واحتراز ایدرك
ویریلور لکن ادویۀ افیونیه ویرلمه سنده زمان واستعماله رعایت لازمدر اما زمانی که آنده ادویۀ
مزبوره استعمال اولنور ابتداء علت اولمیه وانتهایه زیاده قریب دخی اولمیه یعنی بحران و انحلال
علت ظهور ایتمکه میاد ردت ایلدیکی وقتده اولمیه بلکه علت تزایدده ایکن ویریلیر زیرا حرارتی اطفا
ایدر وسائر عوارضك حدّتنی تسکین ایدر وتسکینی ایله نوم علیله باعث اولور وجنونی و تشنج
عروضندن محافظه ایدر وادویۀ پادزهریه نك تبخیرلرینه اعانت ایدر واخلاطك هیجاننی و
بو عارضه لری منع ایتمکله نضجه دخی خادمه سی اولور لهذا لندانوس نام حکیم دیرکه اگر اخلاط هیجان
ایدوب زیاده غلیان کلور ایسه سکز درهم شراب الخشخاش ویره لر زیرا مخدرات لطیفه نك
اثرینده انواع حمیاده علی الخصوص حمای محرقه ده برمقدار ثلج حکا ایله ممتزج ویره لر کذلك حمای
مزبوره نك ثورانی قطع ایتمکده پاروت ایله ممتزج لودانوم دخی ادویۀ مجربه دندر لکن وقت
مناسبده استعمال اولنمق یعنی روح حیوانی قوتده ایکن استعمال اولنمق لازمدر اما روح حیوانی
زائل وفانی اولوب قوة علیل زیاده نقصان کلسه استعمال اولنمق ممکن دکلدر پوطرپوس ولیندانوس
نقل ایدرلرکه بعضی محمومه بسبب من الاسباب وجع معده عارض اولوب بو ممزوج ایله علاج اولنمش
مثلا ماء اسقابیوزا اللی درهم عصارة اللیمون درت درهم سفوف ودواء اللؤلؤ بر درهم
شراب خشخاش اسود سکز درهم اخذ اولنوب ویریله یاخود سیس نحام تعلیمی اوزره بو مشروب
ویریلور مثلا ماء شقایق نعمانی اون التی درهم شراب هندبا وشراب عصیر الخشخاش ایکیشر درهم
شراب خشخاش ابیض درت درهم اخذ اولنوب ممزوجا ویریله طبیب مسفوربرد وانی حقی
استعمال ایدن نشاءة ایدن اضطرابی دفع ایدوب علیلی تنویم ایتمك ایچون دیرمشدر الحاصل حمیاتده
مخدرات لطیفه استعمالی مناسبدر لکن ادویۀ مناسبه ایله ویریلور مثلا ادویۀ مصلحه یاخود پادزهریه
ایله اقتضا حسبی اوزره ترکیب اولنور اون برنجی حمیات حاده ده ادویۀ منفطه استعمالی نه کونه دیر
ملاحظه اولنمق لازمدرکه حمیات ردیه بیانی اثناسنده ذکر اولنور بونرنه کره معلوم اولدیکه
مقیء ومسهل ویرلمکسیزین حمیاتده علاج مراد اولندقده اولان مناسب اولان علتك سببی اولان
ماده یی اصلاح ایدیجی دوالردر وابتداده اولان عوارضی منع ایدیجی دوالردر ازجمله پاروتدن
عمل اولنان دوالر علی الخصوص پاروت انتیمونی وپاروت زاجی که سر ضعف تعبیر اولنور کذلك
پاروت ثابت واسطه سیله اخذ اولنمش کبادیت معدنیه علی الخصوص برطرتیله عمل اولنان صنع الانتیمونی

مناسبدر

مناسبدر کذلك انتیمون معرّق که کرك سادج وکرك حدیدی وکرك مشتریدر که دواء الدّق تعبیر اولنور
زیاده مناسبدر کذلك پادزهر معدنی و پادزهر حدیدی و پادزهر مشتری وشنکرف انتیمونی مناسبدر
الحاصل پاروت ایله و پاروت ثابت ایله عمل اولنان دوالر واصباغ معدنیه بو خصوصده زیاده مناسبدر
زیرا حمانك ماده سی اولان ملح طیاری پاروت ایله اثباتنده سهولت واردر کذلك ادویه رمادیه که
املاح ثابته تعبیر اولنور ملح طیاری مزبوری اصلاح ایدرلر علی الخصوص ملح طیار دهنی اوله اثبات
وترسیب ایدوب جبولی ایله یاخود عرق ایله اخراج ایدرلر کذلك اعضاء حیواناتدن اتخاذ اولنان
ادویۀ نشائیه وادویۀ طینیه تعبیر اولنان دوالر مثلا بطریق الفلاسفه ترسیب اولنمش قرن الایل
وهلام قرن الایل وطراقی تعدیل واصلاح ایدیجی سائر دوالر که بطریق الفلاسفه ترسیب اولنمش
ناب الفیل وعظم فك السمك وقرن الوحیدك براده سی یاخود بطریق الفلاسفه ترسیب اولنمش
وعین السرطان ومرجان مدبر و بونلردن عصارة الاترج ایله عمل اولنمش ماجستریالر وقرن الوحید
المحرق وطین مختوم امثالی کبی بونلر ادویۀ معرقه و پادزهر ایله ویریلمکلمشدر تاکه مائیه حمائی
ترسیب ایده بعضیلر املاح طیاره حیوانیه دن معتدلا استعمالینی اقلی الحاق اولنمغه دخی مناسب
کورمشلر ملح طیار قرن الایل ومحلول قرن الایل الکهربائی کبی کذلك بو خصوصده ادویه مبرده وکبدیه
تعبیر اولنان نباتات دخی مناسبدر مثلا هندبا وطرخشقوق وحسی ولسان الحمل وحماض کبیر
وصغیر وبقلة الحمقا وشاهترج وورد وزهر اقاقیا وزهر لسان الثور البرجو البستانی که بونلردن
قرماقاقه سی اوزره اتخاذ اولنان مطبوخلر وسائر ترکیبلر مناسبدر کذلك ادویۀ دهنیه معتدله
نباتیه اولوب اربعة البارده و بونلرك مستحلبلری مناسبدر زیرا بونلرده اولان اجزاء دهنیه ملح طیارك
شدتنی وحرافتنی ازاله ایدوب تعدیل ایدر اما عوارضی تسکین ایچون استعمال اولنان دوالر ازجمله
حامضات لطیفه در که التهاب وعطشی ولسانه عارض اولان خشونتلری تقلیل وتسکین ایدر
عوارض مزبوره خفیف اولورسه بو دوالر کفایت ایدر عوارض مزبوره حریف حاد اولورسه معادندن
معادندن اختیار اولنور لرحینی مزبوره نك شدتی حمانك شدت حراقتندن اولمغله ادویۀ خفیفه
ایله تعدیل مشکل اولوب ادویۀ معدنیه اختیار اولنور اما حامضات معدنیه دن اختیار اولنان
ازجمله ارواح معدنیه که روح الزاج وروح الملح وروح الباروت کبی علی الخصوص روح الزاج الطیار
وحلیط سادج جمله دن انفعدر کذلك کبریت و پاروت وانتیمون مساویه اخذ اولنوب معوجه ده
تقطیر ایله اخراج اولنان حموضتلو جه روح طیار ادویۀ مختاره دندر کذلك اصباغ ازهار که
روح الزاج ایله حموضت ویرلمش ماء الزاج ایله اخراج اولنمش اوله صبغ الورد وصبغ البنفسج کبی
زیاده مناسبدر الحاصل حامضات معدنیه مذکوره جلابات مصلحه ایله ممتزجا ویریلور و اصباغ
مزبوره اللی یاخود التمش قطره لری صو برینه ایچیجی مشروبه الحاق اولنوب ویریلور کذلك ارواح
مزبوره بعد التصفیه روح شراب ایله تعدیل اولنمش اوله زیاده مناسبدر نتکه سلویوس دیرکه
ارواح حامضه معدنیه بلا تعدیل استعمال اولنمه دن روح شراب ایله تعدیل اولنوب استعمال اولنمق
ایکی وجه ایله اولیدر وجه اول بونم بدنمزده اولان اخلاط طبیعیه نك جمله سی تعدیل اولنمشدر
ایدی اخلاط حال طبیعیه اعاده ایدیجیلر دخی معتدل اولمق مناسبدر وجه ثانی ادویه حاده غیر
معتدله طبیعتی تغییر وتحویلده سریع وقویدر بو فعل جمروح دکلدر الحاصل ارواح معدنیه
حلوه یعنی روح شراب ایله تعدیل اولنمش ارواح حامضه غیر معتدله دن اولیدر مثلا روح الباروت الحلو
یاخود روح الزاج الحلو برنجی تغییر وتحلیلده قلیل الاثر وقلیل الضرر وتحقیق تجربه اولنمشدرکه

ارواح حلوه نك الزهابی قطع ایتمه‌سی ارواح حامضه‌نك قطع ایتمسندن زیاده در دیو ارواحدن الکبریا
روح الکبریت و روح البارود اختیار اولنمق مناسبدر روح الزاجدن جندان امین اولنمز زیرا زاج ایله
بعضی اجزاء معدنیه ممتزجه اولمشدر تصفیه وازاله‌سی هر صیدلینك کاری دکلدر اما حامضات نباتیه‌دن
اختیار اولنان ازجمله عصارة الاترجدر که ردیت علتنده دخی مناسبدر کذلك عصارة الریباس و عصارة
الامبرباریس و عصارة السفرجل علی الخصوص اسهال بطن زیاده اولسه کذلك عصارة علیق الکلاب
و عصارة الرمان و عصارة الحماض کبی کذلك عصارات مزبوره دن بعد التصفیه سکر ایله عمل اولنان
شربتلر کبی لکن عصارات مزبوره سکر ایله مزج اولنمزدن مقدم بر مدت ترك اولنمغله اجزاء غلیظه‌سی
بالذات اسفله رسوب ایتمکله تصفیه اولنمش اولمق مناسبدر کذلك تمرهندی دخی زیاده مناسبدر
التهابی قطع ایدر و حموضت لطیفه سیله اصلاحی دخی لطیفدر زیرا اخلاط طاریه حرکتدن منع ایدر مع هذا
طبیعتی ملایمت اوزره طوتر زاقوطوس نام طبیب غشی ایله اولان حمیاتده ماء القراح ایله طبخ اولنمش
تمرهندی مطبوخنی مزج ایدر کذلك بو خصوصده عصارة حی العالم الکبیر و عصاره بقلة الحمقا و عصارة
لسان الثور و بونلردن عمل اولنان دوالرغابات مناسبدر بوندن صکره معلوم اولدکه ماسبقده ذکر
اولنمش ایدیکه ابتداده علتك ردیه وسمیته اولمسندن خوف اولنورسه حلیط سادج استعمالی مناسبدر
مقدار استعمالی اوتوز قطره‌دن قرق قطره‌یه دك الی قطره‌یه وارنجه مزاج علیله کوره ویره‌لر کذلك علتده
ردیت و سمیتدن خوف وار ایسه بوکونه جلابات حامضه مناسبدر مثلا اصل اسقوجینا ایله طبخ
اولنمش مطبوخ قرن الایل یوز درهم عصارة الاترج اون التی درهم شراب النیلوفر و شراب الخشخاش الابیض
ایکیشر درهم اخذ اولنوب بعد المزج حموضت ویره جك قدر روح البارود الحلو یاخود روح الملح الحلو
الحاق اولنه و علیلك خواهشنه کوره وقتا بعد وقت ویره‌لر یاخود مطبوخ قرن الایل یوز درهم
یاخود یوز الی درهم عصارة السفرجل یکرمی درت درهم شراب خشخاش بر وقیه شراب علیق الکلاب
نصف وقیه روح البارود الحلو قدر القلیل اخذ اولنوب مزج اولنه یاخود اصل اسقوجینا ایله عمل
اولنمش مطبوخ قرن الایل بر رطل صبغ الورد و صبغ البنفشج هر برندن بر درهم اخذ اولنوب شراب
الحماض و شراب النیلوفر هر برندن بر وقیه اخذ اولنوب بعد المزج قدر القلیل روح الکبریت الحاق ایله
جلاب اولنه یاخود مطبوخ مذکوره نك یوز درهمنه عصاره امبرباریس و عصاره ریباس ایکیشر
درهم صبغ الورد و صبغ البنفشج بر درهم شراب الحماض الاترج اون درهم اخذ ومزج اولنوب جلاب اولنه
ایمدی متأخرین حکماء افرنجیه و لاطینیه‌نك امجادلرندن سلویوس و باسلیوس و اتمولربوس و
برالحلیسوس کبی فیلسوفلر حمیات خصوصنده بو مقاله کلیه تدقیق ایتدکلری اوتلی تقریره و بالتجربه
تحقیق ایتدکلری احوالی تحریر ایلدك لکن اقوال متقدمینی دخی طبیب مبتدی‌یه دکل بلکه منتهی‌یه دخی
بلمسی هر وجهله الزم اولدیغی اجلدن انی دخی کثیره سلك تحریر ایلدك زیرا طبیب لبیب
بو ایکی طریقی معلوم ایدینوب بربرینه تطبیق ایدرك مرض علیلی کرکی کبی تحقیق ایتمك الزم اولدیغی بیان اولنه

القسم الثانی فی الحمیات باقوال الحکماء المتقدمین وهو یشتمل علی ستة ابواب

الباب الاول فی الحمیات الیومیة والسنوخوس وماهیتها وکیفیة اخذها وهو یشتمل علی ثلثة فصول

معلوم اولدکه حمی حرارة غریبة تشتعل فی القلب و تنبث منه بواسطة الروح والدم والشرایین
فی جمیع البدن فیشتعل منه اشتعالا یضر بالافعال الطبیعیة دیمکله تعریف اولنور حمی ایمدی
لفظ حمی عربیه لسان فارسیده تب و ترکیده اسیتمه و لاطینده فبر و فبریس دیرلر و بو مرض
امراض سوء مزاج نوعندن بعضیسی سادج و بعضیسی مادی بر مرضدر که اجناس و انواع

واصناف

واصنافی کثیره اولدیغی کبی انسانه دخی سائر امراضدن زیاده عارض اولمغله مبتلاسی کثیر اولوب بعضیسنك
دخی اسانی و بعضیسنك عسیر اولور اول اجلدن بو امراض ایچون السنه ده مستقل کتابلر تألیف اولنمشدر
بو محلده بعضی مرتبه اسم و رسملری دخی ذکر ایلدك الحاصل حمی بر نوع حرارة غریبه در که انسانه اصابت ایلدکده
اولا بدنده مستوقد عفونت اولان محلده حادث اولوب اندن ما بینلرنده بولنان واسطه ایله قلبه واصل
اولوب بعده شرایینده اولان دم و روح واسطه‌سیله جمیع بدنه سرایت ایلیوب شویله غریبه مشتعل اولور که
بدنده منسوب طبیعت اولان افعالك مجموعنه یعنی حیوانیه و نفسانیه و طبیعیه‌سنه ضرر اولی ایله اضرار
ایدر بوندن صکره معلوم اولنه که بدن انسان حرارة ثلثه ایله قائم و موجوددر که اول حرارتك اولکیسنه
حرارت اسطقسیه تسمیه ایدرلر که ماهیت بدنی حاصل ایدر و بو حرارت احیا و مویاده موجوددر
ایکنجیسنه حرارت غریزیه تسمیه ایدرلر حیات انسانك وجودنی حاصل ایدر و نفس ناطقه ایله
فیض اولنمشدر اوچنجیسی حرارت غریبه درکه اکتساب دیانارو یا مأکولات و مشروباتدن حاصل
اولمشدر و بعضیلر عندنده بو حرارت حرارت اسطقسیه‌نك شدت و ثوراننددن حاصل اولمشدر
ایمدی بو حمی اطلاق اولنان حرارتك اجناس و انواع و اصنافی کثیردر اما اجناس عالیه‌سی اعتباری ایله
اولا اقسام ثلاثیه منقسمدر قسم اولنه حمی روح و حماء یومیه و قسم ثانیسنه حمی خلطیه و
حماء عفنیه و قسم ثالثه‌سنه حمیء دقیه تسمیه ایدرلر زیرا بدن انسان اعضا و اخلاط و ارواحدن
عبارت اولدیغی اجلدن اوچ جزؤه منقسم اولمغله او حمی تسمیه اولنان حرارت غریبه دخی انلردن
اولا هنقیسنه تشبث ایدوب جمله سائرلرینه سرایت ایدرسه اکا نسبت اولنور مثلا اولا
ارواحه تشبث ایدوب جمله اخلاطه و اعضایه سرایت ایدرسه اکا حماء یومیه تسمیه ایدرلر و اکر
اولا اخلاطه تشبث ایدرسه حماء عفنیه تسمیه ایدرلر و اکر اعضایه تشبث ایدرسه حماء دقیه
تسمیه ایدرلر و معلوم اولدکه بونلردن برینه تشبث ایلین حرارتك البته جمیعسنه سرایتی اولور
و جالینوس فاضل دیرکه موجب حما اولان اسباب حصر ددر اولکیسی حرکت مفرطه در کرك بدنی
و کرك نفسانی اولسون غم و حزن و غضب کبی بونلر حماء یومیه سببیدر ثانیسی تعفن اخلاطه
و عفونته دخی سبب سدده در که کیت و کیفیتله تروحیه مانع اولور اخلاط کسب هوا ایده میوب
متعفن اولوب حمیات عفنیه حادث اولور ثالثی بالفعل حار اولان اشیایه ملاقی اولمقدر حرارت
شمس و اهویهٔ حاره ده حمامده کزمك و قرب ناره جلیس اولمق کبی رابعی مساماتك تکاثفیدر خامسی
داخل بدنده بر عارضی حرارت اولمقدر اغذیهٔ حاره و اشربهٔ حاره استعمال ایتمك کبی حاصل کلام حرارت
مزاجه باعث اولان اشیانك کلیسی و سوء مزاجك اقسامی دخی حمایه سبب اولور اما کبار
فیلسوفان اطبا اول حالتی حمام ایله و دخی درونده بر نسنه طبخ اولنان قدره ایله و اهکلرك منفخی
ایله تمثیل ایتمشلردر ازجمله حمامك صویندن و هواسندن و دیوارلرندن هر قنغیسی اول حرارت
کسب ایدرسه انسون البته جمیع اعضاسی قزیق مفرطه در قدره و منفخ دخی انك کبیدر و بونلردن
مراد ایتدیکی تمثیل و تفهیمدر یوخسه بر نسنه بر نسنه‌یه تشبیه اولنمقدن هر وجهله انك کبی اولمق لازم
کلمز و دخی جمیع امراضك سببلری اوچدر اولکیسنه بادیه ایکنجیسنه واصله اوچنجیسنه سابقه اطلاق
اولنور بادیه دیدیکمز بدنده اولیوب خارجدن اصابت ایدنه دیرلر حرارت شمس و برودت هوا
و غضب و فکر و غم و فرح کبی و واصله دیدیکمز بدنده اولوب مرض ایله ما بینلرنده واسطه اولیانه
دیرلر اخلاطك عفونتی کبی که حماء عفنیه ایجاب ایدر و سابقه دیدیکمز اول عفونته سبب اولان
اشیایه دیرلر ازجمله اجناس اغذیه دن جوهری سریع الفساد اولان سمك انواعیدر و سریعا

نساده استعدادیله لبنیاندنده که بونلردن عفونت حاصل اولور یاخود غذاء کثیف تحمل اولنوب اوزرینه غذاء لطیف تناول اولنمق مشمش کبی یاخود ما مجتبی غالب اغلیدکه آنی تصرفده حرارت عزیزیه عاجز وقاصر اولمغله تعفن حاصل اولور وتعفنه سبب اولان اشیالرک انواع کثیره سی واردر ان شاء الله تعالی عفنیه ده مفصلاً بیان ایده رز بونی ذکره معلوم اولدکه حمی یومیه نک دخی اسبابی کثیردر مثلا افراط حرارت وبرودت وفکر وتعب مشقت وغضب وغصه وحرکت وحمل ثقیل قالدرمق ونوم مفرط وسهر وجوع وعطش کبی والحاصل اسباب ستهٔ ضروریه یه مراعات اولنمدوغندن نشأت ایدر اما نوبتی بر یومده تمام اولور واکر یکرمی درت ساعتده عرق ظهور ایلر ایسه حماء یومیهٔ خالصه تسمیه اولنور واکر بر یومی تجاوز ایدوب عرق دخی ظهور ایلمز ایسه اکثریا نوبتی اوچ کونه دک ممتد اولور بونک سببی بخارک بر مقدار غلیظ اولمسیدر که مسامات سد ایدر ویاخود عروقه بخار ردیه نک دخولیله اولور واکر ایام ثلاثه یی تجاوز ایدوب بش کونه واردوب وقوه دافعه بر حالیله دفع ایده مسه حماء یومیهٔ نصف عفنیه تسمیه ایدرلر واکر اول بخار ردیه عروقه دخول ایدوب وبش کونی تجاوز ایدوب یدی کونه وارد ایسه اول حمایه حماء عفنیه تسمیه اولنور والحاصل بو حماء یومیه یوم واحدی تجاوز ایدر ایسه غایت معالجه سنه اهتمام کرکدر حتی داخل عروق وعفنیه اولوب مخاطره لی اولمیه وبو حمی یومیه خالصه نک نوبتی یکرمی درت ساعت اولمسنک سببی بودر که بخار حار ویابس اولمغله قلبی تسخین ایدوب آتشلندردو وبو بخار غایت دقیق اولمغله یوم واحده متحلل اولوب طبیعت دفع ایدر وبو بخاری فیلسوفان اطبا محرق تجنه یعنی یانمش صمانه تشبیه ایلمشلردر عقب ایله قروب احراق اولدوغی ایچون ابدی معلوم اولدکه بو حمی یومیه یوم واحدی تجاوز ایدوب بر قاچ کون ممتد اولور ایسه اخلاط اربعه دن برینک تعفننه باعث اولمغله حمیات عفنیه مبدل اولور وحمی عفنیه دخی اخلاط اربعه دن نشأت ایتمکله سببلری بدنجه اعتبار اولنور زیرا عادت ابتدأها اخلاط سرایت ایدر ایدیکی دمدن ماعداسنک صفرا وبلغم وسودانک داخل عروق وخارج عروق تعفن ایتدکلری اعتباریله اولا ایکی قسمه منقسم اولوب قسم اولنه لازمه وقسم ثانیسنه مفترقه اطلاق اولنور لازمه دیو حرارتی دائمی اولوب اصلا زائل اولمیه دیرلر مفترقه دیو حرارتی نوبت ایله اخذ ایدنه دیرلر واخلاط اربعه دن هر منقسی اولورسه اولسون داخل عروق تعفن ایتدکلری صورتده حرارتلری دائمی اولوب زائل اولماز ودخل عروق تعفن ایدن صفرادن حاصل اولان حمی یه ترکیبده ترحسته لکی وآخر حسته لکی دیرلر که مستوقد عفونت یعنی صفرانک تعفن ایتدیکی محل قلبه وکبده قریب بولنور ایسه بو حمی یه حماء محرقهٔ صفراویه تسمیه اولنور واکر اول محلده یعنی قرب قلبده وکبدده بلغم مالح دخی تعفن ایدر ایسه حماء محرقهٔ بلغمیه تسمیه اولنور وینه داخل عروق بلغم تعفن ایدر ایسه حماء لثقه تسمیه اولنور واکر داخل عروق سودا تعفن ایدر ایسه ربع دائمه وربع لازمه تسمیه اولنور ودخی خارج عروق تعفن ایتدکلری صورتده مفترقه اولمغله نوبت ایله کلور بعضیسی کون آشوری وبعضیسی ایکی کونده بر کلور بونلره عند العوام اسیتمه دیرلر وینه مفترقه اولان صفراوی اولان حمانک عفونتی خارج عروق یعنی معده وکبد وجلال اعضا کبیره اولور ایسه غب دائمه تسمیه اولنور که کون اشوری اخذ ایدر بونک دخی خالصی وغیر خالصی اولور اکر صفراء رقیقهٔ صرفه اولور ایسه غب خالص تسمیه اولنور واکر بلغم ایله مختلط ایسه بروجهله که ممتزج ومختلط اولور ایسه غب غیر خالص تسمیه اولنور وغب خالص ایله غب غیر خالصک فرقی اولدر که غب خالصده بلغم اولمز اما غب غیر خالصده

بلغم

بلغم ممتزج اولور غبین وشطر الغب اطلاق اولنان حمالر دخی انلکبدر وسودادن اولان حمی یه ربع دائم تسمیه اولنور خارج عروق سودا اولمغله ایکی کون ترک ایدوب بر کون نوبت ایدر اما دمدن نشأت ایتدیکی صورتده البته داخل عروق اولوب اولمدم کمیت وکیفیتجهتی ایله اعتدالدن خارج اولمغله ایکی حالت حاصل اولور اول حالتک بریسی غلیان دم وبریسی عفونت دمدر بو ایله اولیجق غلیان دمدن سونوخس وعفونت دمدن مطبقه حادث اولورکه نوبتی اولمز اما حماء مرکبه نک سببی یا اجناس متباعده دن مرکبدر خلطیه ایله دق ترکیبی کبی ویا اجناس متقاربدن مرکبدر صفرا ایله بلغم ترکیبی کبی ویا انواع واحد جنسندن مرکبدر غب لازمه ایله غب الدائره ترکیبی کبی یا جنس واحد انواعندن ویا نوع واحد اصنافندن درکه ان شاء الله تعالی محلنده مفصلا بیان ایده رز بونی ذکره معلوم اولدکه مطلق حمی یا مرض ویا عرضدر اکر حمانک سببی بر آخر عرض اولمیوب بلکه برودتدن ویا حرارتدن ویا عفونتدن اولورسه اکا حمیٔ مرض تسمیه اولنور واکر سببی آخر مرضدن اولورسه مثلا اورامدن اولدوغی کبی اکا حمیٔ عرض تسمیه اولنور پس ایدی حماء عرضک علاجی حمایه موجب اولان مرضنه علاج اتمکله اولور وحمیٔ مرضک علاجی اکر حماء یومیه ایسه نفس حمایه علاج اولنور واکر عفنیه ایسه هم نفس حمایه وهم سببنه علاج اولنور

الفصل الاول فی حمیات الیومیة وانواعها بقول کلی

معلوم اولدکه بو حمی یه لسان یونانیده ایفی میروس تسمیه اولنور معنا اوس دخی دیرلر بر حیوانک اسمیدر که بر کونده طوغر وتعیش ایدر وهلاک اولور بو حمی دخی ابتداسندن انتهاسنه وارنجه بر سیاق اوزره اولوب یکرمی درت ساعتی تجاوز اتمز لهذا حمی یومیه بر کونلک اسیتمه تسمیه ایدرلر اما اکر یکرمی درت ساعتی تجاوز ایدوب ایکی ویا بش ویا دخی زیاده کون متمادی اولورسه سونوخس تسمیه اولنور وبو حمی یوم ارواحک ترمه سندن ظهور ایدر السبب حمی یومیه نک سببی کثیردر اما اکثریا انفعالات نفسانیه دن یعنی زیاده سرور وزیاده حزن ویا غضب وغصه کبی حسته لردن حادث اولور وکاه اولور که امتلا واسهال وفازله وحرارت شمس کبیلردن حمامده افراط اوزره جلوس اولمقدن حادث اولور العلامات بو حمانک بلغمسی اسباب تقدمسی ایله معلوم اولنور مثلا بر قلیل قشعریره عارض اولوب کویا مریض کندو بدننده بر برودت وارد ایرمک واقع اولور وسته نک دیر عمسی اکر ماده نک مقداری کثیر ایسه ومزاجده حرارت اولورسه انلرده ابخرهٔ موخریه متکون اولوب متاذی ایدر بو کره ره حرد داخله قاجر ظاهر بدنه برد مستولی اولور اعضا ایسه دفعه قبول ایتدرو کندن حرکت قویه ایله متحرک اولور وکاه اولور که ابخره قلیل اولوب اما قوی اولور بو قسم نادر الوقوعدر بونک جمیع اعراضی حمیلرده حرارت حمام کبی زیرا حرارت اولمدوغندن لذعسز اخذ ایدر بلکه همان ساکن اولور وبو حمی ده نبض ونفس حسن اولور وبول اصحاب ولی کبی وعرق کوکجک اولور نتکم حمامده چوق اوطورمغله اوشمک ودترمک وارپرمک واقع اولورسه حمی یومیه دکلدر تقدمة المعرفة معلوم اولدکه اکر بو حمی ده ودم وحرارت مفرط ویجیٔ وقی غثیان ظهور ایدرسه حمی ردیه یه انتقال دلالت ایدر واکر یبوست طبیعت ایله انقباض شریره یه گرفتار اولان کمسه لرده واقع اولورسه حمی دقیه یه انتقال ایدر واکر بلغمی المزاج کمسه لر بو حمی یه فصل صیفده مبتلا اولوب اکر اول کمسه لر معده بدنی تنقیه اتمش ایسه لر حمی عفنیهٔ بلغمیه یه انتقال ایدر واکر سوداوی المزاج کمسه لر بو حمی یه مبتلا اولسه لر طبیعتلری بارد ویابس اولدقلری ایچون سائرلرندن زیاده مستعد اولمغله حمیٔ ربعه انتقال ایدر واکر صفراوی المزاج کمسه لرده واقع اولورسه

اصل طبیعتلری حار و یابس اولنلر حمی صفراویه یه انتقال ایدر و اکر دموی المزاج کسنه لره اصابت
ایدرسه یاخود حمی نک سببی دم اولورسه حمی سونوخوسه انتقال ایدر المعالجة بو حمی نک علاجنده
اولا طبیبه لازم اولان اولدر که اسبابنی زیاده تفتیش و تفحص ایدوب بعد التشخیص معالجه سنه
دقت ایله اهتمام ایده لر یعنی سببنی مقابله ایله استقبال ایلمک لازمدر مثلا غمدن و همدن و غضبدن
اولمش ایسه تفریح و تسلیه ایلمک ایله اعانت اولنه و اکر فرحدن ایسه سببی اولان نسنه نک ذم
ایدوب نوع اخرن ویره لر اکر جوعدن ایسه تغذیه اکر امتلادن ایسه استفراغ اولنه و فی الجمله
بونک علاجی مقابله بالضد در و تغذیه در و استحصافیه و سددیه ده لازم اولان تلطیف و
تعدیل المزاج در بو امرده بزورات اربعة البارده مستحلبی ایله شراب سکنجبین زیاده نافعدر
و سائر تلطف و تبرید و تفتیح و ترطیبی اولان اشیالر ایله دوا اولنه و اما ترطیب و تبرید غذا
اولمیه زیرا بر غیری علته منقلب اولور و بو حادة اغذیه و اشربه یه رعایت لازمدر و مناسب
هوا دار مسکن و رایحه لطیف اشیا الرحسته نک یاننده اولمق مجیب النفعدر و جمیع حماء یومیه ده
حمام نافعدر و مشموماتدن قرص صندل اصفری ماء الورد ایله حل ایدوب استشمام ایده لر
نیلوفر دخی نافعدر و ماء الورد ایله دهن البنفشجی مزج ایدوب و یاخود دهن الورد ایله خل
حاذقی مزج ایدوب رأسه بو صندطلا ایده لر و تمر هندی بی سکر و ترنجبین ایله جلاب ایدوب
ایچوره لر یاخود سرکنجبین و ماء الورد و ماء الشعیر ایله حل ایدوب ایچورمک نافعدر و حمام
معتدللرده ملایم صو ایله غسل ایدوب بعده دهن البنفشج و دهن النیلوفر و دهن القرع ایله
تدهین ایده لر و مأکول و قثاء و بطیخ احمر و اجاص و رمان الحامض و دبیب قسمندن
هر قنقیسی موجود ایسه اعطا ایده لر و اما حلو تاتدن صیانت ایده لر و اکر اشربه دن
برنسنه ویرلرسه ثلج ایله باد ایدوب ویره لر
الفصل الثانی فی حمی الیوم بقول جزوئی بو فصل قول جزوئی ایله حمی یومیه نک انواعنی
بیان ایدر پس ایمدی اکر حمی یومک سببی طعم و اشربه حاره یاخود ادویه حاره خصوصا
حرمرخ اولورسه علامتی جفاف اللسان و حمرت وجه و حرارت کبد و عطش و التهاب کثیر
اولمقدر و حرارت ابتدا کبددن ظهور ایدوب عینین علیلده حمرت و قاروره سنده نادیت
ظهور ایدر علاجی بو نوعک علاجی جلابات مناسبه استعمال اتمکله اولور مثلا عناب و اجاص
یکرمیشر دانه تمر هندی و سکر و ترنجبین هر برینن اون درهم اخذ اولنوب قدر الکفایه
ماء القراح ایله طبخ ایدوب بعد التصفیه استعمال ایده لر و غداسنی کونده بر دفعه آخر
نهارده ویره لر و ماء الشعیر الفواکهی ایله طبیعتی تلیین ایده لر و معده سنه ماء الورد و صندل
و سویق شعیر ایله ضماد اولنه و اکر مرهم و قیروطی امثالی دوالرمعده یه ضماد ایدرلرسه
نافعدر و اکر غم مفرط سببیله روحک داخله فرار ایدوب حرارتدن مختنق اولمسیله حادث
اولورسه علامتی صفرت لون و غلبه یبوست و صغر نبض و لون بول نارنجی اولمقدر علاجی
تفریح قلبه زیاده اهتمام ایده لر مثلا ساز و سوز و خوش الحان موسیقی استماع ایتدوره لر
و سینه سنه طلا ایده لر شراب تفاح و شراب سفرجل و شراب لیمون استعمال ایتدروب و سائر
مفرحات ایله تقید ایلمک لازمدر و غداسنی قوزی و اوغلاق اتی و تازه بالق و خیار و قباق کبیلردن
و سیر و صفا و لعب و لهو و ملاهی یه مشغول ایده لر و اکر هم قوی یعنی حصول مطلوب ایچون
اولان حرکت عنیفه دن روحه سخونت عارض اولمغله اولورسه علامتی غمدن نشأت ایدن

حمیه

حمیه مشابه در نهایت بونک فرقی کوزلری دوکلک اولوب نبض ضعیف بلکه منخفض اولور
علاجی حمی غمک علاجی کبیدر محلنه نظر اولنه و اکر کثرة غضبدن اولمش ایسه یعنی روحک
خارجه میل ایلمه سندن سخونت مفرط حاصل اولوب بو حمی یه باعث اولورسه علامتی
علیلک وجهنده انتفاخ و حمرت و لون بشره سی بین الحمرة و الصفرة مغشوش اولوب
دومک شدت حرکتندن عین علیل مثال العقیق یمانی اولور یدین و رجلینده برودت
مستولی اولوب نبض عظیم و بولی احمر اولور علاجی ماء بارد ایله تبرید اولنمش شراب
رمان و شراب تمر هندی و شراب نیلوفردر و کذلک تفریح خاطر و تطییب نفس ایچون
نغمات لذیذه و صدا خوب ایله بسته و سماعی استماع ایتدروب فرح ویره لر تا غضبی
زائل اولنجه و کذلک لطیفه حکایه و شطرنج و طوله و لعب و لهو ایله مشغول ایده لر
و صندلین ایله کافور و ماء الوردی مزج ایدوب صدرینه ضماد ایده لر و سراویل و پیراهنی
کلاب و صندل ایله مبلول ایدوب محرور اولرقه تیز تیز تبدیل قلنه و حمام و آبزن
و مسکن معتدللرده اجلاس ایده لر اکر وقت صیف ایسه ماو باذده بر ساعت مقداری
اجلاس ایتدوره لر زیاده نافعدر غداسنی بارد و رطب اشیادن ایده لر تازه سمک
و شراب حصرم و شراب رمان غایت نافعدر لکن خمر شربندن حذر اولنه و اکر کثرت نوم
و یا سهر مفرطه اولورسه علامتی سهر تقدم ایدوب ثقل الاجفان عارض اولور حتی
فتح عینه قادر اولمز وجه و روحی مولوق و بوزق اولوب صفرت عارض اولور و نبضی
ضعیف و قاروره سی کدورت اوزره اولوب و عدم نضج و هضم اولمقدر علاجی شراب
بنفشج و شراب خشخاش هر برینن بر وقیه اخذ اولنوب ماء بارد ایله حل و استعمال ایتدوره لر
کذلک شراب تفاح الشامی بی ماء الورد ایله استعمال ایتدوره لر غداسی مزوره ماش و دهن لوز ایله
جوا و ماء شعیر امثالی غذالر اعطا ایده لر دهن القرع و دهن نیلوفر و دهن بنفشج و دهن موز
ایله رأس علیلی تدهین ایده لر و یاخود خشخاش و بنفشج و ورق سفرجل اخذ اولنوب بعد الطبخ
رأسنه نطول ایده لر و ریاحین مبرده دن زهر بنفشج و ورد و نیلوفر و شوکة المبارکه و اخلاطی
کبیلردن قنقی موجود ایسه یاننده وضع ایده لر و اکر تعب کثیره دن اولورسه اکثریا بونک
ضرری روح حیوانیه و نفسانیه یه در علامتی و علاجی همان حمای غضب علامتی و علاجی کبیدر
و اکر فرح شدیده دن ظهور ایدرسه علامتی و علاجی حمی یومیه غمیه ده تحریر اولندوغی
کبیدر که علاج بالضد در لکن روحک حرکت مفرطه سندن اسهال اولورسه ادویه قابضه استعمال
ایتدوره لر و اکر کثرت استفراغ و وفرت شهوتدن اولورسه علامتی حمادن صکره اسهال
حادث اولماسیدر علاجی سویق شعیر درت درهم سفوف حب الرمان ایکی بچق درهم شراب
سفرجل اون درهم اخذ اولنوب بعد المزج استعمال ایتدوره لر و یاخود بزر لسان الحمل و بزر
شاهسفرم و صمغ عربی هر برینن بر درهم اخذ ایدوب لعاب بزر قطونا ایله مزج و استعمال
اولنه و یاخود شراب لسان الحمل و شراب الآس کبی اشربه قابضه استعمال اولنه غداسی فراریج
ایله مزوره سماق و دراج و کذلک انکری ایله سماق طبخ اولنوب تغذیه اولنه و اکر اسهال
دم ایله اولورسه سفوفات قابضه و شراب المحلوب یا ماء الورد سقی اولنه و صدرینه صندلین
و کل ارمنی و اقاقیا هر برینن بالسویه اخذ اولنوب بعد الدق ماء الورد ایله تضمید اولنه
و اکر وجع شدیده دن حادث اولمش ایسه که روحی تسخین ایدوب حمی آخره انتقالندن خوف اولنور

علامتی اعضانك برینده وجع شدید وارانکی حما ظهور ایدر مثلا قولنج ووجع بواسیر ورأس
وچشم واذن وجعلری کبی لردن صکره ظهور ایدر علاجی وجعك دفعی هرنه وجهله اولورسه
اکا سعی اولنه واکر غشیدن وسقوط قوتدن اولور ایسه علامتی عدم قوت ایله بایلوب نبض
مختلف اولمقدر نبض کاه سریع وکاه بطی اولور بطی لکی باعث برودتدر وسریع لکی استیلای حرارته
دلالت ایدر علاجی شراب حماض وشراب لسان الثور المحلول بماء الورد استعمال اولنه مفرح یاقوتی
وسائر مفرحات بارده استعمال اولنه غداسی مزوره وزیرباج که ماء الورد وزعفران ایله معمول
اوله ولحم دراج وکلك وچیل کبیلر ایله تغذیه اولنه واکر حما دفع اولورسه خوش والا ماء
الشعیر وشعیر مقشر ایله فراریج وبرطلو وصدرینه ماء الورد ایله صندلین تضمید اولنه واشربه دن
شراب سفرجل وشراب تفاح وشراب لیمون بماء الورد ایله ویاخود ماء لسان الثور ایله حل
ایدوب سقی اولنه واکر دمك غلبه سندن اولورسه احتراز اوزره اولمق کرکدر زیرا مادام که
طبیعت روح ایله مشغول اوله حمی حما یوم در اما طبیعت دم ایله مشغول اولورسه حمی
عفنیه اولمق لازم کلور زیرا بو حمی حمیات عفنیه یه سریع الانتقالدر علامتی سرعت و
عظم نبضدر وقاروره ده حمرت ویا صفرت اولمقدر التهاب وعطش شدید وحمی عفنیه یه
مشابه علامتلر ظاهر اولمقدر علاجی بو جلابی استعمال ایده لر صنعتی بودر نیلوفر
وبزر هندبا اوچر درهم عناب اون عدد سکر ابیض وترنجبین اونر درهم اخذ ایدوب
صناعت اوزره جلاب اولنوب استعمال اولنه غداسی جلاب الشعیر وماء الشعیردن
ترتیب ایدهلر وطبیعتنی مطبوخ فواکه ایچنه عسل خیارشنبر وترنجبین ولعاب شعیر
مقشر هر برینی اونر درهم ضم ایدوب تلیین ایچون استعمال ایدهلر واکر امتلاء دم علامتی
وار ایسه یعنی حمرت لون وجه وعینین وثقل رأس کبی موجود اولدقده قوة مقدارینجه فصد
ایدهلر وعلی الصباح اون عدد عناب اوچ درهم بنفشه واوچ درهم بزر هندبا یاخ جلاب
ایدوب سقی ایلیهلر غایت تاخرلد واکر تخمه دن یعنی امتلاء طعامدن اولورسه علامتی
حما شدیده وتغیر لون ونتن البول والبراز وعرق کثیر وعظم نبض وحمرت قاروره ده وبدنده
اضطراب وثقلت اولمقدر علاجی تنقیه وتلیین طبیعت ایده لر مثلا سکنجبین وبزر فجل
ایله قی ایتدیروب ومطبوخ فواکه یاخود معجون خیارشنبر ایله طبیعتی تلیین ایدهلر
وقتاکه معده وامعاسی تنقیه اوله سکنجبین سفرجلی ویاخود سکنجبین ساذج هر برندن
اونر درهم اخذ ایدوب ماء الورد ایله حل واستعمال اولنه غداسی مزوره حب الرمان
ویاخود زرشك ویاخود سماق اولنه بو مذکورات ایله پلج وکلك وچیل انکلری وبریلیسه
لطیف اولور واکر بعد القی معده طعام قبول ایتمزسه حمی دن خوف ایتمیوب همان لبشرح درهم
جوارش سفرجلیدن اخذ ایدوب ماء فاتر ایله سقی اولنه وبو تطولدی بج نطوردصنعتی بودر
بابونج والکلیل الملك وطورق اوتی وبرنجاسف هر برندن بر قبضه اخذ ایدوب بعد الطبخ
بطننه نطول ایدهلر وقتاکه معده وامعاسیه تماما تقاکله حمامه قیوب سریع الانهضام غدالر
ویرهلر بعده دهن سفرجل ودهن ناردین ایله معده سن تدهین ایدهلر واکر اورام حاره دن
نشئات ایدر ایسه علامتی نبض عظیم وسریع ومتواتر اولور علاجی اولا فصد بعده اسهال
ایتمکدر بو مطبوخ مسهل غایت مناسبدر صنعتی بودر زبیب منخول اون بش درهم کابلی
دم هندی ولسان الثور هر برینی اوچ درهم سنا مکی وبسفایج وافتیمون هر برندن

درت درهم اجاص شامی اون بش عدد زهر بنفشه ونیلوفر وورد هر برینی بریجق درهم
کشوث بریجق درهم دارچین نصف درهم اخذ اولنوب درت رطل ماء القراح ایله یکرمی درت
ساعت نقع ایدوب بعده درجی قالنجه طبخ وتصفیه اولنوب ایچینه عسل خیارشنبر
وترنجبین اونر ایکیشر درهم وضع وحل اولنوب بعده بو مطبوخدن اون ایکی درهمینی
برقاشق دهن لوز الحلو ایله استعمال ایده لر واکر حمی قوتیجه اولمسون دیرلرسه ربع درهم
راوند چینی وایکی حبه سقمونیا مدبر السفرجلی اضافه اولنه وهر یوم عناب ایله واجاص شامیدن
جلاب ایدوب استعمال ایده لر غداسی جلاب شعیر اولوب طبیعتی انقباض ایلدکده ضیافت
ایده لر بعده ورمه مناسب اطلیه وضماداتدن برینی استعمال ایدهلر واکر ورم تفتح ایدوب
حمی ساکن اولورسه استحمام ایده لر بعده طاوق وقوزی انکلری استعمال ایدوب
معتدل شرابلر اعطا ایدهلر واکر استحصاف جلدن اولورسه یعنی برد شدید ویا ماء
زاج یاخود ماء شبی ایله اغتسالدن حادث اولورسه علامتی سرعت نبض وانتفاخ
وجه وعینین وصفرت بول وکاه مائیت غلبه سندن بول بیاض اولمق وتکاثف جلد
واقع اولمقدر علاجی حمامه کیروب تعریق اولنوب ذلك کثیر ایله تدبیر لازمدر وهر صباح
شراب بنفشه وترنجبین ماء شعیر ایله حل اولنوب استعمال ایده لر غداسی جلاب
شعیر ومزوره ماش اولوب داسینه دهن بابونج طلا ایدهلر واکر استراحت مفرطه دن
نشئات ایدرسه علامتی اختلاف وامتلاء نبضدر وقاروره سی غلیظ اولور قلت عطش
وکثرت لعاب الفم وسستلك ایله حمی اولمقدر علاجی هر کون بو جلابی سقی ایده لر صنعتی بودر
اصل السوس اوچ درهم سکر ابیض اون درهم اخذ اولنوب بعد الطبخ جلاب ایدوب انجوره
غداسی مزوره ماش وحریره بادم وسکر ایله جلاب الشعیر استعمال ایده ور رطلو وحمامده تعریق
اولنوب بعده بو مطبوخ ایله غسل ایدهلر ترکیبی بودر قیصوم ونمام واکلیل الملك وشبث
اخذ اولنوب معتدا راکتفا یه ماء القراح ایله طبخ اولنوب استعمال اولنه وشراب وماء کثیره دن
پرهیز ایده ور ده لر واکر فرح شدیدن واقع اولمش ایسه علامتی اختلاف وسرعت نبضدر
وقاروره سنده صفرت ظهور ایدوب خفقان وغشی عارض اولمقدر علاجی ماء الورد ایله
شراب تفاح استعمال ایده وره لر وصدرینه صندل لین ونیلوفر وطین ارمنی بج ماء بارد ایله
عجین ایدوب ضماد اولنه وهر کون مفرح یاقوتی وسائر مفرحات بارده استعمال ایدوره لر
غداسی لحم الدجاج ایله ماء الشعیر اولمق کرکدر اکر اشتها قوی ایسه وار ایسه مزوره امبرباریس
وحب رمان ودجاج وفراریج مع السماق طبخ اولنوب تغذیه اولنه واکر ترك حمامدن
نشئات ایتمش اولورسه زیرا حمام فضولی تحلیل ایدوب استفراغ ایدر ایمدی بو استفراغ
معتاده یی ترك ایتمکله مسامات منسد اولوب روح مختنق اولمغله حمی حاصل اولور
علامتی بی وجه غضب ونفسی طوتغنلغی وقاروره ده غلظت اولمقدر علاجی حمامه دخول
ایدوب بعد الغسل بزر بطیخی نخاله ایله وجودینه نطول ایدهلر وسکنجبینی سکر ایله جلاب
ایدوب سقی ایدهلر وحرکت معتدله ایله ریاضت ایدهلر واکر کثرت استحمامدن نشئات ایلمش ایسه
علامتی عطش مفرط والتهاب شدید ونبض عظیم وحرارت ملمس وقاروره ده صفرت
اولمقدر علاجی هر یوم بزورات اربعه البارده مستحلبی ایله اون درهم سکنجبین ساذجی
حل ایدوب سقی ایده لر غداسی جلاب الشعیر السکری ایله ماء بطیخ الاحض اوله یاخود

ترهندي وترنجبين اونر درهم اخذ ايدوب اوتوز التي درهم ماء بطيخ الاخضر ايله حل ايدوب
اونر درهم سكر اضافه سيله استعمال ايدرلر وطبيعتي مطبوخ فواكه ايله تليين ايلمك لازمدر

الفصل الثالث في حمى السونوخس

حمى سونوخس برحمى دركه بلا عفونه غليان وسخونت
دمدن حادث اولور **السبب** حمى سونوخسك سببي اكثريا كثرت شرب شرابه مائل وغداء بدنيه لرى
كثرت لحوماتدن حاصل اولان كسنه لره معتاد اولدوغى رياضتلر كلوب بعده منقطع اولمغله بو حمايه
باعث اولور زيرا دم كثيرك امتلاسى ايله بدنده حرارت محتقن اولمسندن حادث اولور وكاهيجه
اسباب آخردن دخي ظهور ايدر صداع وحرارت ملمس وعطش مفرط كبي كه حمى يوميه اعراضندن
اقوى وحمى عفنيه اعراضندن اخف اولور **العلامات** بو حمانك علامتي وجه وعينلرده حمرة
وانتفاخ اورده وتمدد وثقلت وكسل وامتلاء اولمقدر وعليلك نبضي عظيم وبولي احمر وغليظ
اولوب احتكاك الا انفعواقع اولور وسائر غلبهٔ دم علامتلري دخي ظاهر اولور لكن بو حمى بلا نافض
ابتدا ايدر **العلاج** بو حمانك علاجي دخي عقيب فصد ايله دم كثير اخراج ايتمكدر زيرا بو حماده اكثريا
اخراج دم ايتمك ايله عليله برؤ حاصل اولور وكاهيجه عقيب فصدده تبريد وتطفيه ايچون اشربهٔ
مبرده ايله دبوبات قامع للدم اعطا ايدرلر مثلا شراب ريباس وشراب حصرم وشراب حماض اترج
وشراب رمان المزكبي **ومحرر الحروف** دركه اشربهٔ مذكوره دن زياده انفع اولان دوغ الزاج ودوغ
الملح وقرص الايل المدبر بطريق الفلاسفه در اما بو اثناده الزم لوازمدن اولان تدبير عليلك غذاسني
تقليله سعي واهتمام ايتمكدر وانواع لحومدن منع ايدوب انجق عدس ايله خل ومزوره حامضه ايله تطفيه ايدر

الباب الثاني في حميات العفنية وهو يشتمل على خمسة فصول

الفصل الاول في حمى العفنة بقول كلي

معلوم اوله كه حمى عفنه يعني خلطك تعفننده حاصل
اولان حمى اكثريا داخل عروق كبيره اولان اخلاط متعفنه نك بخارندن حادث اولوب اول عفونتك
بخاري قلبه وشريانلره داخل اولور وقلبك دائره سنده اولان جميع اعضاء رئيسه يه واصل اولور وبو
حمى عفنه ايكي قسمه منقسم اولوب برينه حمى عفنهٔ لازمه وبرينه حمى دائره تسميه اولنور پس ايمدي
حمى عفنهٔ لازمه نك حرارتي بدندن دائما منفك اولمز تا بحرانه الميجيه وحمى دائره ماده متعفنه سي
خارج عروق اولوب يعني قلبه قريب عروق كبارده اولميوب عروق ماساريقا ويا طحال وكبد قربنده
اولان عروق دقيقه لرده اولمغله خارج عروق تسميه ايدرلر بونلرك صكره معلوم اولكه معلم اول
ارسطو قولنجه عفونت اكا ديرلر كه جسمده واقع اولان رطوبتي حرارت غريبه نك تفريق ايتمسيدر واول
عفونت دخي يا جزويدر ياخود كلي در اما عفونت جزوي اولدركه حرارت غريبه قوي اولميوب
جسمده اولان رطوبتي كركي كبي تفريق ومحو ايتمكه قادر اولميه يعني حرارت رطوبتي بر دنبه ده تفريق
ايدميكه اول جسمك بنيه نوعنك بقاسي برنده اوله اما غايه مقصود كندودن حاصل اولميه مثلا
طولمه قباغي متعفن اولدقده يعني حرارت غريبه مستولي اولوب رطوبتين تفريق ايتدكده ينه قباق
اولدوغي معلوم اولور اما غايه مقصود آني اكل ايتمك ايدي اكله شايسته اولمز وعفونت كليه اولدركه
حرارت قوي اولوب جسمده اولان رطوبتي بردنبه تفريق ايدوب محو ايتمكه قادر اوله يعني بردنبه
تفريق ايده كه اول جسمك نوع مزاجي كندوده باقي قالميوب بلكه بسايط اولوب منحل اوله مثلا
اول دينلمز كبي كه قباق متعفن اولدقده حرارت غريبه قوي اولوب قباغك رطوبتني بالكليه افنا
ايلسه بو صورتده قباقلقدن چيقوب نه اولدوغي دخي معلوم اولمز **محرر الحروف** دركه بو نوعه احتراق
ونوع اوله عفونت دمك مناسبته حمياته اولان تعفن دخي تعفن جزوي اولديغي ظاهردر **السبب**

حمى

حمى عفنيه نك سببلري غايت كثيردر مثلا اخلاطك مقداري كثير اولمسندن وسده كثيره دن
واهويهٔ فاسده طوقنمه دن وافراط اوزره رطوبتدن حاصل اولور وجميع تعفن رطوبتدن
حاصل اولديغي جمله نك معلوميدر خصوصا جوهر اغذيهٔ رطبه نك سريع الفساد اولمسندن
وسمك امثالي ويا غدانك فساده سريعا استحاله سندن لبن كبي ياخود غذاء كثيف اوزرينه
غذاء لطيف اكل ايتمكدن مشمش كبي ياخود قثا وخيار كبي غذالرك ماهيتي غالب اولوب حرارت
غريزيه آني تصرفده عاجز اولمغله بو حمى يه باعث اولور ياخود جوهر غذانك رداءتندن اولور
لحم قديد وصوجق كبي ياخود اخلاطك كثرتي لزوجت وغلظتندن حادث اولان سددن كه ترويحه
مانعدر ياخود امتلا اوزرينه حركت ايتمكدن حادث اولور وكاهيجه اسباب خارجيه دن دخي
حاصل اولور مثلا استنشاق اهويهٔ وبائيه وماء منتنة الرائحه ولاشه وجيفه رائحه سي كبي
منتنه لرك مجموعي عفونت اخلاطي مستلزمدر بويله اولنجه حميات عفنيه اسباب خارجيه دن
دخي حادث اولور زيرا جرم عروق سبجيله كثافت سريعا منحل اولميز انك ايچون عروقه مجاوري
اولان اخلاط سريعا سرايت ايدر اكر عفونت خارج عروق اولورسه حميات دائره حادث اولور
زيراكه اخلاطك تعفني خارج العروق واقع اولمشدر ودخي معلوم اولكه حمى عفنه كاه اولور كه
مرض اولميوب عرض اولور مثلا ذات الجنب وذات الريه وشيربنجه اصحابنه عارض اولديغي
كبي پس بويله اولنجه حمى عفنيه عارضيه تسميه اولنور واكر اهويهٔ وبائيه دن حاصل عفونتدن
حادث اولورسه حمى وبائيه واكر تعفن اخلاطدن حاصل اولورسه حمى برديه تسميه اولنور وبو
حمى نك اكثري مهلكدر اولور وبو حمى يه سبب اولان تعفن داخل عروق اولان دمدر تعلق ايدر
حمى سونوخس عفنيه تسميه اولنور وعفونت دخي يا داخل عروق ويا خارج عروق اولور اكر
عفونت ماده داخل عروق اولورسه حميات دائمه حادث اولور آغر حستهلكي وترحستهلكي كبي اكر
عفونت عام اولوب يعني ايكي خلطه عام اولورسه شطر الغب حاصل اولور كه صفرا ايله بلغم
تعفن ايتمشدر وعفونت اخلاطك حرارتي لذاعه اولدوغي ايچون حمى دمويه حاصل اولور
اما لذع اقل اولور كاهيجه ابتداده برحالت حاصل اولور كه مزاجك اعتدالي ايله حمى نك مابيننده
برحالتدر ابتداء ايله كره تكسر وكسل وبرودت ايله تقشعر بره حاصل اولور وحمى دمويه ده لذع
قليل اولمسنك سببي دمك رطوبتندندر **كذلك** حميات نوبتلري بربرينه مغاير ومختلفي
مختلف اولدوغنك اسبابي وارد بري اجتماع ماده وبري تعفن ماده وبري تحلل ماده در
واجتماع ماده مقدار ماده حسبنجه اولور اكر ماده سي كثير ايسه زمان قليلده مجتمع اولور وماده سي
قليل ايسه زمان كثيره ده مجتمع اولور اكر معتدل ايسه زمان متوسطده مجتمع اولور **لهذا** حمى بلغميه
هر يوم نوبت ايدر وحمى سوداويه اوچ كونده بر نوبت ايدر وحمى صفراويه بركون نوبت ايدوب بركون
ترك ايدر واجتماع ماده مختلف اولمسي كيفيتي ورقتي وغلظتي وحرارت وبرودتي حسبنجه در
وحمى سوداويه اوچ كونده بر نوبت ايتمسي ماده سنك غليظ اولمسندندر وحمى بلغميه نك
هر يوم اخذ ايتمسي ماده سنك رقتندندر وحمى صفراويه نك بركونده اخذ وبركون ترك ايتمسي
ماده سنك توامي بين الغلظة والرقة اولمسندندر وتعفن ماده دخي كيفيتلري حسبنجه متعفن
اولور اكر بارد ورطب اولورسه ياخود بونلردن مركب ايسه تيزجك متعفن اولور واكر ماده سي
بارد ويابس اولور ايسه ياخود بونلردن مركب ايسه بطيئا متعفن اولور مثلا لزوجت وغلظت
ورقت ورطوبت ويبوست اختلاف اولدوغندن دير پس اكر غليظ ولزج ويابس اولور ايسه

استفراغی عسیر اولور لهذا حمی بلغمیه نك مدتی طویل اولور و اکر رقیق و غیر لزج اولور ایسه استفراغی
یسیر اولور انك ایچون حمی سوداویه نك مدتی طویل اولور **العلاج** حمیات عفنیه قولکلی ایله
علاجنه یدی نسنه یه مراعات لازمدر اوّلکیسی اعراض مخوفه یی دفع ایچون سعی و اهتمام اتمکدر
مثلا غشی عارض اولسه ازاله سنه سعی لازمدر ایکنجیسی تدابیر موافقه ایله تدبیر اتمکدر اوچنجیسی
فصد و یا اسهال و یا ادرار و یا خود عرق ایله اسباب حمی یی قطع و ازاله اتمکدر دردنجیسی سدده لری
ادویه مفتحه ایله تفتیح اتمکدر بشنجیسی تعفن اخلاطه باعث و بادی اولان عضوك مزاجنی تعدیل
اتمکدر التنجیسی اخلاطك کیفیت و کمیتنی تعدیل اتمکدر یدنجیسی مرضی دفعه قادر اولمق ایچون بدنه
قوت دیروب طبیعته اعانت اتمکدر بونلردن صکره معلوم اولدکه حمیاتده فصد اتمکدن مراد اشیای
ثلثه در اوّلکیسی مواد زائده یی تقلیل ایکنجیسی حرارت مفرطه یی تبرید و اوچنجیسی فصد استفراغ کلی
اولمغله عروقده اولان اخلاط سائره یی دخی دم ایله معا اخراج ایدوب طبیعته اخلاط باقیه یی انضاجه
مداومت و مرضك استیلاسنه قوت و قدرت کلسون ایچوندر اما تقلیل مادّه ایچون اولان فصد شبهه
یوقدرکه دمك مقداری کثیر اولدیغی حالده در اما تبرید ایچون اولدقده دمك قلت و کثرتنه نظر اولنماز
بلکه علیلك قوت و سننه و اولدیغی وقته نظر اولنور اکر قوت مساعد ایسه فصد اولنور و اکر دکل
ایسه فصد اولنماز کذلك عروقده اولان اخلاطی اخراج ایچون فصد اتمك اکر عفونت داخل عروق
اولورسه و اخراجی مراد اولنان خلط دخی عروقده دم ایله معا اولورسه فصد اولنور اما عفونت خارج
عروقده اولورسه فصده مساعده یوقدر حکیم جالینوس حیلة البرء نام کتابنك ایکنجی مقاله سنك
اون بشنجی بابنده ذکر ایدرکه شول مرضلرك سببی عروقك ممتلی اولمسندن اوله اکر اخلاطك
عفونتی دخی اولورسه فصد اولنور زیرا فصد ایله اخراج اولنان نسنه نك نسبتی داخل عروقده اولان
نسنه نك نسبتی کبیدر یا خود اول نسبته قریبدر مثلا عروق اخلاط ایله یا خود مائیت و یا خود
ریحیت ایله ممتلی اولسه شبهه یوقدرکه فصد ایله اخراج اولنان نسنه بر بیننه نسبت ایلسه باهم
بری برابردر یا خود برابره قریبدر اما مسهل ویرمکدن غرض اخلاط متعفنه یی اخراجدر
لکن مرضك حرکتی و شدتی اولیوب و ماده نك کثرتی علیله ضرر ویرمزسه ماده نك نضجنه
منتظر اولنور مثلا اکثر حمیاتده نضج ماده نوبت رابعه دن صکره اولمغله مناسب اولان حماء غب کبی
اولان حمالرده مسهل استعمال اولندقده سکزنجی کون ویرمکدر کذلك حماء غب کبی هر یوم
نوبت ایدن حمالرده بشنجی کون ویرمکدر اما هیجان مرضك حرکتی و شدتی اولوب و ماده نك
دخی اعضاء رئیسه یه انصبابندن خوف اولنورسه نضجه مترقب اولنمیوب همان مسهل ویریلور
اکرچه نضجه مترقب اولمق خلاف قانون اطبادر لکن علیلی هلاکه تسلیمدن اولیدر و ابتداده
واجب اولان مسهلدن مقدم تفتیح مجاری و ماده یه استعداد ایچون ملین ویره لر حتی استعمال
اولنجق مطابیخ و اشربه و مسهلاتك نفوذینه استعداد حاصل ایده و طبیعتی تلیین ایچون
احتقانات ملینه یا خود عسل خیار شنبر و یا خود کل مکرر و یا خود معجون تمر هندی و قرص حلوا
استعمال ایدهلر و اکر علیل صبیاندن اولورسه تمر هندی ویرمك افضلدر زیرا خصوصی
سبیله دیدان تولدنی دخی منع ایدر و رطوبت بلغمیه سی اولانلره عسل الورد مناسبدر
و بو تدابیر مشهور و مستعملدر اما فی زماننا هذا اطبا و مجربین اخلاطك جمیعی سنی تلیین
و سدده لری تفتیح ایچون بر دواء عدیم النظیر استعمال ایدرلرکه اکا قهوه الطرطیر تسمیه اولنور
مقدار استعمالی نصف درهمدن بر درهمه وارنجه مرق الفراریج ایله و بعضی کره دخی قوی اولمق ایچون

اوج جنبه سقمونیا و مدبوغ ضم ایدرلر و بو دوانك بر درهمنه استادم فاضل فیلسوف بر دانك سقمونیا
المدبر یا الکبریت ضم ایدوب بصره بر درهم معجون دیاقاتلیقون ایله ممزوجا استعمال ایتدوررلر
ایدی لکن سقمونیا ویرلدکده نصف درهم و معجونا ویرلدکده بر درهم تخمین ایدوب بین النوبتین
استعمال ایدرلر اکر حما کون آشوری اخذ ایدرسه اما هر یوم نوبتی اولورسه و یا خود لازمه اولورسه
صباح علی الریق استعمال ایده لر اما مسهلاتدن اولان دواره غاریقون اضافه ایده لر خصوصا
حمیات ردیه ده یا خود راوند ایله هلیلجات مرکبا استعمال اولنه و معاجین دن معجون احمق
و معجون هندی و دیاقاتلیقون و دیافیقون کبیلری استعمال ایده لر و اکر حمیات ردیه اولورسه
مسهلاتنه ادویه بادزهریه اضافه اولنوب حب اترج و قشر اترج کبی و اکر مقیئات استعمال
اتمك لازم کلورسه خصوصا معده ده اخلاط متعفنه وار ایسه یا خود معده یه قریب کبد
و طحال و بینلرده اولان ماساریقاده اولورسه مقیئات نافعدر اکر ماده صفراویه اولورسه
ماء الشعیر ایله دهن لوز حلو فاترا استعمال ایدهلر اکر ماده غلیظ ایسه مطبوخ شبث یا خود مطبوخ
فجل ایله سکنجبین استعمال ایدرلر و اطبا کیمیا نمز زاج ابیض و یا خود ملح الزاجدن سدس و یا خود
ثلث درهم اخذ ایدوب روغن ساده یا خود مطابیخ مناسبه ایله استعمال ایدرلر یا خود
ماء مبارك تسمیه اولنان متوع نافعه که بین الاطبا مشهور و مجربدر صنعتی بودر ایکی رطل ماء
شوکة المبارکه ایله بر وقیه زعفران معدنی اخذ اولنوب ایکی کون نقع ایدهلر بعده ایچنه نصف
وقیه ماء دارچینی حفظ و صنع اولنوب بعد التصفیه حفظ اولنه مقدار استعمالی بر بچق وقیه دن
ایکی وقیه یه وارنجه هم قی وهم تلیین ایدوب سدده لری تفتیح ایدر اما منضجات استعمالی
لازم کلدکده اکر صفرا ایچون اولورسه مبردات منضجه استعمال اولنه که ماء اسقورجینا و هندبا و
لسان الثور و ماء الشعیر و حماض اترج و عصارۂ رمان و شراب بزنتین و مستحلب بزورات
اربعة البارده و روح الزاج و روح الملح کبیلری استعمال ایدهلر اما سوداویه نضج ایچون لسان الثور
البستانی و البری و بسفایج و الوتن اوتی و بنفشه و کبره و بلغن و هلیلجدن مطابیخ و اشربه
عمل اولنوب استعمال اولنه و کاه اولورکه عقب ماده طبیعت عرقه میل ایدوب حرارت حمایی انکله دفع ایدر
پس اول وقتده طبیعته معاونت لازمدر مثلا ماء شوکة المبارکه و اسقورجینا و قرن الایل المدبر
و رب الحمان و ملح الافسنتین و انتیمون معرق کبی ادویه بادزهریه معرقه استعمال اولنه و کاه
اولورکه مدرّات محتاج اولنور مثلا غافث و برسیاوشان و بتونیقه و قشر حنظل کبی و جمیع
حمیاتده ادرار ایچون مستعمل اولان مطبوخ بودر صنعتی بودر اصل معه نواز بر وقیه برسیاوشان
نصف قبضه اخذ اولنوب بر بچق رطل ماء الشعیر ایله طبخ اولنوب بعد التصفیه ایچنه ایکی وقیه
بزورات اربعة البارده مستحلبی و بر وقیه شراب بنفشه وضع اولنوب استعمال ایدهلر و طشره دن
محل بنصنه دهن عنکبوت ایله مرهم بوبولیونه مزج اولنوب وضع ایدهلر بالخاصه حمایه نافعدر
یا خود ترمنتین و دهن عنکبوت وضع اولنه و یا خود سداب و یا کرفس و یا خود سرکه و ورق عصا الراعی
و تریاق طبخ اولنوب بصل و یا خود ثوم اضافه سیله محل بنصنه وضع اولنه بالخاصه نافع اولان
دوالردندر **الاغذیه والاشربه** معلوم اولدکه غذا اوچ نوع اولوب غلیظ و لطیف و متوسط
تعبیر اولنور اما غذاء غلیظ اولدرکه بدل ما یتحلل اولدیغی بدنده جزؤ اولمغه صالح اولدر و غذاء
متوسط اولدرکه ایکی بدنك قوتنی حفظ ایدوب کرکی کبی بدنده جزؤ اولمغه صالح اولمیه و غذاء
لطیف اولدرکه بدنی حفظ ایلکه قادر اولمز پس غذاء غلیظ دخی اوچ قسمه منقسمدر یا کثیر الغذاء

ویا قلیل الغذاء دیا متوسط الغذاء در اما کثیر الغذا اولان لحوم وفراریج کبیلردر ومتوسط الغذاء
اولان سمکیات وبیضه کبیلردر وقلیل الغذاء اولان مطبوخ الشعیر کبیلردر ومعلوم اولدکه جدا حاد
اولان حمالرک منتهاسی قریب اولدقده مثلا حمی مطبقه کبی اول وقت اغذیه لطیفه ویرمک مناسبدر
وحاد مطلق اولان حمالرده منتهاسینک قرب بعدی حسبیله برمقدار غلیظه مائل اغذیه ویریله
مثلا حماء غب خالصه کبی وهرباذکه مرضک منتهاسی قریب اوله غذاء لطیف اولمق کرکدر نتکم
حاد فی الغایه اولان حمالرده مثلا حماء محرقه کبی کذلک حاد فی الغایة القصوی اولان حماده مثلا
حماء نائبه کبی بونلرک منتهالری قریب اولمغله غذا دخی لطیف کرکدر وهرباذکه مرضک منتهاسی
بعید اولسه یعنی حدتی حاد مطلقدن دون اولان حمالرده مثلا حماء لازمه ده اولدیغی کبی اول
وقت غذا دخی غلیظ اولمق کرکدر زیرا منتهاسی بعید اولان حمالرده لطیف غذالر ویرلسه قوتک ضعفنه
سبب اولور پس قوتک مراعاتی لازمدر حتی بردنبره قوت بولنوب بحران وقتنده مرض ایله مقاومته
قادر اوله لهذا اطباء غذا غلیظلره اولان خطا غذاء لطیفده اولان خطادن قلیلدر دیدیلر یعنی
غذاء غلیظ ماده نک کثرتنه باعثدر اما غذاء لطیف سقوط قوته سبب اولور چونکه ماده کثیر اولسه
استفراغ ممکندر اما قوت ساقط اولدقده تیزجه تدارک اولنمیوب هلاکدن خوف اولنور پس حمیات
حادده لسان الثور وهندبا وحماض ایله بیچ طبخ اولنوب بعد الحصر شرب ایتدوره‌لر یا خود
شعیر مقشر ایله بلحی طبخ ایدوب ماء لیمون اضافه سیله ویره‌لر خصوصا مرضک وقت تزایدی ف
منتهاسی قریب اولدقده هیچ حمیانک آغزینه قوت ویرمک ایچون لحومدن مناسبه دن برینی اخذ
قطعه قطعه قطع ایدوب تخمینا اون وقیه صو الجق قدر برشیشه یه وضع ایدوب وشیشه نک
آغزینی برپاره مشمع ایله سد ایدوب بر ثقبه جات ایله‌لر بعده شیشه یی حمام ماریه وضع
ایدوب بش ویاخود التی ساعت طبخ ایله‌لر بعده شیشه یی حمام ماریه‌دن اخراج ایدوب
لحمدن خروج ایدن مائی اخذ وعلیله اعطا ایده‌لر وکاه اولورکه لحومه بعضی ادویه مناسبه وضع
ایدوب بو عملی ایدرلر مزاجی حرارته مائل علیل ایچون صندل وسفوف دیاسنطو کبی وامزجه
بارده اصحابنه قرنفل ودارچین وعود ومسک کبی‌لر وضع اولنور الاحتراز معلوم اولدکه
حمیات عفنیه ده فواکه وسمکیات ولبنیاتدن احتراز لازمدر ودخی معلوم اولدکه حمیات حاره ده
تدبیر اشربه هر وجهله اهم واولدر زیرا حمانک حرارتی کثرتی پیسا اطفای عطش ایچون میاه
واشربه تبریدیه ایدرلر لکن مقداری کثیر اولمیه اکر کثیر اولورسه نضج ماده‌یه مانعدر معده وطبیعته
ثقلت ویرر وزیاده قلیل دخی اولمیه اکر قلیل اولورسه حرارتی اطفا ومزاجی تعدیل ایتمز وکذلک
قطع نظر حمانک شدتنه وبدنک یبوستنه سبب اولور ودخی حمانک نوبتی اولدقده اشربه‌لردن
احتراز ایدرلر اما انتهاسنده رخصت ویریلور لکن زیاده بارد اولمیه ودخی حمیات حاره ده
وحمیات محرقه ده اکر داخل بدنده ورم اولوب وجع ویاخود ضعف مشاهده اولنورسه امیاهی
ممکن مرتبه قلیل استعمال ایدرلر ودخی بردن لاغر اولانلر وماء بارد استعماله معتاد ایدنلره امیاهدن
احتراز ایدرلر واکثر حمیاته مناسب اولان ماء هندبا وماء شوکة المبارکه وماء لسان الثور
وماء طرخشقوق وماء شاهترج کبیلر استعمال اولنور وکاه اولورکه ریاح معده‌یی تحلیل ایده‌ب
تقویت ویرمک ایچون وادرار بول ویاخود تعریق ایچون امیاه مذکوره‌یه انیسون ورازیانج
ودارچین وضع اولنوب استعمال ایدرلر وجمیع اطباء ماء الشعیری مناسب کوردیلر زیرا ترطیبی
وتبریدی وادراری واردر وکاه اولورکه ماء الشعیره اصل السوس وانیسون وسکر ایله تربیه ایدرلر

دیورلر

دیورلر وشرابلردن مناسب اولان شراب بنفشه وشراب حماض وسکنجبین کبیلردر ماء شوکة المبارکه
ایله حل ایدوب ویرمک مناسبدر استادم علی البروسی مرحوم روح الزاج فیلسوفی وروح الزاج
الحدیدی وروح الملح الجوانی وثلج الحکما وملح الافسنتین وملح الشوکة المبارکه وملح الشاهترج وملح
دافع الحمیات وانتیمون موهوق وقرن الایل المدبر بطریق الفلاسفه کبی دوالری امیاه مناسبه‌یه
وضع ایدوب استعمال ایدرلر ایدی وادرار ایچون برورات اربعة البارده‌دن امیاه مذکوره‌دن
بری ایله مستحلب استخراج ایدوب ویره‌لر واکر حمیک بطننده ورم ورباح وارایسه مستحلباتنه
برمقدار ادویه حاره ضم ایده‌لر بزر حمص ونوار وبزر رازیانج کبی واکر سحر عارض اولورسه مستحلباته
بزر خشخاش ضم ایدرلر وبعضی کره لؤلؤ ومرجان احمر ضم ایدوب استعمال ایدرلر
ودخی محل وموضع علیلک هواسنی تعدیل ایدرلر کلاب وسرکه وصولر سرپه‌لر وعلیلک اطراف
فراشنه طیب الرایحه شکوفه‌لر وفواکه‌لر وضع ایده‌لر وعلیل کسب هوا ایچون زیاده
آچلمیه که بدنی تکاثف ایلمیه همان اثوابنه بوروینوب اوبلدجه کسب هوا ایده

الفصل الثانی فی حمی المحرقه حمی محرقه بر حمیدرکه حرارتی بدندن لازمه ودائمه اولوب اصلا وقطعا
مفارقت ایتمز واعراضی غب خالصه‌دن اشد اولور السبب حمی محرقه‌نک سببی صفراء خالصه‌نک
داخل عروق بدنده متعفن اولماسیله حادث اولور پس اکر صفراء متعفنه قلبه وکبده قریب
اولان عروقلرده اولوب قلبی رنجیده ایتمکله تسخین ایدوب دائما حمی لازمه مفارقت ایتمزسه و
اخذی ودخی غایت شدید اولورسه حمی محرقه دقیقه تسمیه اولنور واکر صفرانک تعفنی جمیع عروقه
شامل اولورسه که حمی محرقه تسمیه ایدرلر وبعضیلر بلغم مالحدن دخی حادث اولور دیو ایتدیلر وبعضیلر
دخی سودادن اولسنه ذاهب اولمشلردر اما شول تعفن مذکورکه قرب قلب وکبدده اولان عروقلرده
اولمیوب بلکه سائر عروقلرده اولورسه که غب لازمه تسمیه ایدرلر نوبتی بریوم خفیف وبریوم
شدید کلکله بیندنه حرارتی مفارقت ایتمز واکر حمی محرقه‌ده اولان تعفن شراییننده اولان دمه
سرایت ایدرسه حمینک عوارضاتی شدید اولوب خطرناک اولور وبو مقامده سنارطوس حکیم دیرکه
شراییننده اولان دم غایت لطیف اولمغله تعفنه تحمل ایده میوب لطافتندن ناشی سریعا محترق
اولورسه دخی بعید دکلدرکه تعفن قلبه قریب اولان عروقده اولدقده اول عفونتدن مجاورت
سببیله دمه برمقدار نسنه سرایت ایدوب احتراق موجب اولمیه بو بیله اولیجق حمینک عوارضاتی
شدید وخطری عظیم ومزمن اولور العلامات بو حمینک علامتی علیلک حرارتی قوی وصدتی
شدید وفم واسعالی یابسی اولوب یبوست شفتین ایله سواد وصفرت لسان ظاهر اولور وکاه
اولورکه مغص ووجع سره وسهر وضیق النفس عارض اولور وصداع ایله هذیان واختلاط عقل
وضربان صدغین وعطش شدید ایله قلق وکرب واضطراب اولور وکاه اولورکه بو حمیده طبیعت
علیلی اسهال صفراویه عارض اولوب صفرادکراسیته اسهال ایدر وبو حمینک غب لازمه‌دن
فرقی بودرکه حمی محرقه عوارضاتی قوی وشدید اولوب حرارتنه اصلا وقطعا فتور کلمیوب بر
دوزیه اولور اما غب لازمه‌نک حرارتی کونلرینه بر فرقی بودرکه ایکنجی ودردنجی ده حرارتی خفیف
اولوب اوچنجی وبشنجی کونلرنده شدید اولور وعوارضاتی دخی خفیف اولور تقدمة المعرفه
معلوم اولدکه بوحمی اکثریا شبانده وصبیانده عارض اولور اما شبانه نسبتله صبیانده قلیل الخطردر
اما شبانک حرارتی ومزاجلری اضعف وبخارلری کثیر اولدیغی ایچون زیاده خطرناکدر وپیرلره
عارض اولدقده مهلکدر اما عروضی نادردر العلاج حمی محرقه‌نک علاجی غب خالص علاجی کبیدر

مثلا طبیب لبیبه اولا واجب اولان عوارضات محرقه‌نك دفعنه سعی واهتمام ایدوب بعده تبرید و
ترطیب وماده سنی تعدیل ایده‌لر وبو حمی ده فصد خصوصنده اختلافات اطبا واقع اولوب بعضیلر
مطلق فصدی منع ایدیلر زیرا فصد ایله صفرا غالب اولوب حمانك علو لنمه سنه باعث اولور دیدیلر
اما بعضیلر فصدی تجویز ایدوب دیدیلرکه فصد استفراغ کلیدر دم ایله صفرا عروقده اولان صفرا
دخی خروج ایدر وبعضیلر دخی تردد ایدوب دیدیلرکه اکر قاروره‌ده حمرت وغلظت اولورسه
فصد جائزدر اما رقت ونادیت اولورسه خطادر دیدیلر واکثر اطباء متأخرین فصد اولنمسنه
ذاهب اولدیلر بشرط آنکه اولا حقنه لینه ایله ثفلی اخراج یاخود ملینات مناسبه ایله علاج ایدوب
بعده فصد اولنه دیدیلر ملیناتدن مناسب اولان عسل خیارشنبر ومخ تمر هندی وترنجبین طلوسی
وشراب الورد المکرر وشراب بنفشه المکرر کبیلردر ماء تمر هندی ایله استعمال ایده‌لر لکن ادویه
حلو استعمال اولنمقدن … هر حال ادویه حامضه اضافه‌سیله استعمال اولنمق کرکدر زیرا رطوبات صفراویه
سریعا استحاله ایدر واکر علیله غثیان عارض اولورسه ادویه حامضه استعمال ایده‌لر ومعلوم اولدکه
مجموع حمیاتده مسهل قوی مناسب دکلدر زیرا مسهل قوی حرارتی شدید اتمکله ذوسنطاریایه
سبب اولور پس ایدی مناسب اولان راوند وهلیلجات امثالی دوالر استعمال اولنه واکر علیلك
قوتی مساعد اولورسه معجون اجاص ودیاقا تیلیقون استعمال ایده‌لر زیرا بو دوالر سدده‌لری
تفتیح ومزاجی تعدیل واخلاط موذیه‌یی اخراج وتحلیل ایدر یاخود راوند ایله شراب الورد المسهلی
ماء الجبن ایله استعمال ایده‌لر بعده تعدیل مزاج ایچون شراب لیمون وشراب حماض الاترج وشراب هندبا
وشراب رمانین وشراب بنفشه وشراب نیلوفر کبیلردن ممکن الحصول اولانلر ینه ماء هندباء المقطر
ویا ماء طرخشقوق ویا ماء نیلوفر ویا ماء صندل ایله استعمال ایده‌لر وامیاه مذکوره ایله مستخرج بزورات
اربعة البارده مستحلبی دخی زیاده نافعدر یاخود شراب بنفشه خموضت ویره‌جك قدر ماء لیمون
ویاخود دوح الزاج الفیلسوفی ویا دوح الملح ضم اولنوب استعمال اولنسه غایت مناسبدر واکر طبیعت
علیل معتاددن زیاده ملایمت اوزره اولورسه شراب الورده مقدار قلیل دواء حامض وضع ایدوب
ویره‌لر واکر ماده حمی صفراء رقیقه اولورسه شراب دیباس وشراب حماض ویریلور اما اکر بلغم غلیظه
لزجه اولورسه اصل دازیانج واصل … مطبوخی یاخود شراب بزوریتین استعمال ایده‌لر واکر ماده
حمی صفراوی کراثیه ویا زنجاریه اولورسه نصف درهم بللور حجری ماء هندبا یاخود شراب
الحماض الاترج ویا لیمون ایله استعمال ایده‌لر وهر یوم نصف النهارده ماء بارد صافی دریغ اتمیه‌لر
حکیم آل الرسل سلطان الرسل حضرتلری الحمی من فیح جهنم فابردوها بالماء بیوردقلری حدیث تبریده ماء بارد
پس ایمدی دریغ بیوردمق اجلی ایچوندر زیرا بو حمی ده تبرید وتطفیه تأخیر اولنمق خطر عظیمدر اکر
عطش شدید اولورسه مطبوخ فواکه ایله عرق … درهم شراب الورد المکرر ویکرمی درهم کلنجبین عسل
اولنوب بارد … استعمال ایده‌لر واکر علیلك لساننده سواد ویا صفرت وشفتینده یبوست وخشونت
بولنورسه لعاب بزرقطونا ولعاب حب سفرجل ایله ازاله ایده‌لر یعنی برمقدار بزرقطونا ایله حب سفرجل
اخذ ایدوب صره لنوب کلابده نقع اتمکله لعابی خروج ایدر اول صره‌یی لساننده وشفتینده سوره‌رمکله
سواد وصفرت ویبوست وخشونتی زائل اولور واکر سعال وسهر عارض اولورسه شراب بنفشه
وشراب خشخاش ایله اون درهم ترنجبین حل اولنوب استعمال اولنه وبعضیلر مطبوخ سنامکی
ایله تلیین ایدرلر ورأس علیله کلاب وصندلین ودهن الورد وخل الورد اخذ ایدوب ممزوجا
طلا ایدرلر دیو نکله مبلول برکتان بزنی رأس علیله جنبر ایدرلر سه غایت نافعدر اما بو عمل تکرار

اتمك لازمدر یاخود قزطوغورمش خاتونك سودنی اخذ ایدوب اول مقدار ماء خیار وماء ماورد ایله مزج
ومحکم چالقیوب کاه کاه رأسنه طلا ایده‌لر واکر بونلر جلب نوم اولمازسه برملعقه شراب خشخاش ویره‌لر
اکر بو حمی ده رعاف ظهور ایدرسه علامت جیده‌دندر اما دم افراط ایله جریان ایدرسه تسکین
اتمك لازمدر وحسته‌یی … قونور موضعنه قیوب تخته وورق الخلاف فرش ایدوب جوانبه
اربعه سنه ماورد وقریع وتازه تفاح ورقلری وضع اولنمق لازمدر زهر بنفشه وزهر نیلوفر وورد
احمر وزهر سفرجل کبیلردن ممکن الحصول اولانلردن اخذ ایدوب اطرافنه علیله وضع ایده‌لر کافور
وصندل حل اولنمش ماء الورده قرهه‌یی باطورروب انکله مکسری … ایده‌لر حتی اتمك رطوبتی
وجد علیله طوقنه واکر بو حمی هنکام شتاده واقع اولورسه علیلی موضع معتدله یتکوردوب
اشیاء بارده ورطبه ایله دماغنی ترطیب ایده‌لر وحتاکه عروق صفرادن منتقی اولدر ماء بطیخ ویا
ماء خیاری ایله برمثقال ترنجبین حل ایدوب استعمال ایده‌لر وبو اثناده غداسنی ماء الشعیر
ایله طبخ اولنمش بزر خشخاش وبنفشه ونیلوفر ایده‌لر اون درت کون دنصکره شراب تفاح
وشراب حماض ویا سکنجبین قفسی حاضر اولورسه کلاب ایله محلولا استعمال ایده‌لر بعده غداسنی
امبرباریس واجاص وتمر هندی ایله مزوره عمل اولنوب اعطا ایده‌لر یاخود حب الرمان ایله جوجه بلدام
طبخ اولنوب ویره‌لر ویکرمی کوندنصکره هواسی معتدل حمامه قومق جائزدر اما حمام معتدل
اولمق لازمدر وقتاکه حمامه کیروب چیقه جامکانده وجهنده علامت حمام زائل اولنجه تأخیر ایدوب
استراحت ایده‌لر بعده شراب دیباس ویا شراب سفرجل کبی اشربه‌دن اون درهم اخذ ویکرمی
درهم کلاب ایله محلولا علیله شرب ایتدوره‌لر سکنجبین دخی کلاب ایله ویرلسه مناسبدر ووجه
علیلی قرص صندل حل اولنمش کلاب ایله اصلاده‌لر رمان حلو وتفاح حامض ویا سفرجل خفسی ممکن
اولورسه اعطا ایده‌لر وبزورات اربعة البارده مستحلبی دریغ اتمیه‌لر بعده سکر ایله ماء بطیخ یاخود
قرو زردآلو وقیسی خوشابی ویردلرسه بأس یوقدر واکر بو حالده تازه اجاص وخوخ یابسی سکر ایله طبخ
ایدوب ویره‌لر واکر دخی الطف ومناسب اولمق دیرلرسه سکنجبین سفرجلی ویا شراب سفرجل ویا شراب تفاح ویا شراب لیمون ویره‌لر زیاده

الفصل الثالث فی حمی المطبقه

بو حمی مطبقه‌یه حمی دمویه وحمی لازمه دائمه دخی دیرلر
وحمی مطبقه لازمه قیلایچی معناسنه دردیمشلر دمك داخل عروق متعفن اولمسندن حاصل اولور
اکر متعفن اولمسزین غلیان ایدوب برخ تسخین ایدرسه سونوخس تسمیه اولنور اما حمی مطبقه‌نك
فرقی اولدرکه حرارتی بحراننده واقع اولنجه مفارقت ایتمیوب اتصال اوزره اولور **السبب** حمی مطبقه‌نك
سببی دمك داخل عروق متعفن اولمسندر خصوصا اجوف تسمیه اولنان عروقده متعفن اولور زیرا
دمك تعفنی اکثریا عروقده واخلاط سائره‌نك اورده‌ده اولور وعفونتك دخی سببی سدده درکه
عروق ممتلی اولمغله یاخود ماده غلیظه اولمغله عفونت حاصل اولور **شیخ الرئیس** ابن سینا جالینوسدن
نقل ایدوب درکه حمای دمویه عفنیه‌نك وجود جائزدکلدر زیرا دم متعفن اولدقده لطیفی صفرایه
وکثیفی سودایه استحاله ایدر بو تقدیرجه حمی دمویه‌نك وجودی اولیوب بلکه حمی صفراویه
وحمی سوداویه اولور **سناطوس** دیرکه شیخك بو کلامی جالینوسه بهتاندر زیرا جالینوس
حیلة البرء نام کتابنك طقوزنجی مقاله‌سنده بو حمی‌نك وجودینی اثبات ایدوب بیانات
المشدد شبه اولنورسه محلنه مراجعت ایده‌لر وجمهور اطباء سلفك اتفاقلری بودرکه بو حمی
داخل عروق اولان عفونتدن یعنی کبد وقلبه قریب اولان عروق کبیره‌ده ویا جمیع عروقده واقع
عفونتدن حاصل اولور **العلامات** حمی مطبقه‌نك ماده‌سی اکر دم صرف اولورسه علامتی مطلقا

حرارتی دائم اولوب وقت فترتی اولمامقدر وعلیلک عینین ووجهنده حمرت وانتفاخ عروق و تمدد
اولمقدر نبضی سریع وعظیم ومختلف وممتلی اولوب قاروره سنده حمرت وغلظت اولمقدر وکاه
اولورکه ضیق النفس وکسل عارض اولوب لعاب فمی حلو اولور اما عطشی غالب وحرارتی حمی محرقه دن
قلیل در و شابلرده ومزاجی حار ورطب اولان کمسنه لرده واول بهارده کثیراً واقع اولور واکر دم صفراوی دن
اولورسه حرارتی شدید وسهر عارض اولوب حمی محرقه عوارضنه مشابه عارضه لر ظهور ایدر واکر
دم بلغمی دن اولورسه حمی سی خفیف اولوب بدنده ثقلتی کثیر اولور حتی بدنه لمس اولندقده حرارت حس
اولنمز لکن برزماندن صکره حرارت حس اولنور تقدمة المعرفة ابقراط فاضل دیرکه کاهیجه دم متعفن
اولور وتعفنی داخل عروقده اولمغله حمی مطبقه حادث اولور وبو حمی مطبقه اقسام ثلثه یه منقسم اولور
برینه متساوی وبرینه متزاید وبرینه متناقص تسمیه ایدرلر اما متساوی اولدرکه بدنده متعفن
اولان دم متحلل اولان شیء ایله مساوی اولمقدر بو صورتده حمی متعفن اولوب حرارت بر نهج حدت
اوزره سیاق اوزره اولوب ناقص وزائد اولمز اما متزاید اولدرکه متعفن اولان دم متحلل اولاندن
ستیدن زیاده اولمقدر بو صورتده حمی شدید وقوی اولوب اعراضی دخی ردی اولور واقسام ثلاثه دن
بو قسمی غایت ردیدر اما متناقص اولان متزایدنک عکسیدرکه آنده تحلل تعفندن اکثر اولور
بو صورتده کوندن کونه حرارت حمی نقصان بولور واقسام ثلثه دن بو قسم اسلمدر العلاج
بو حمینک علاجنده اولا اکحل ویا باسلیقدن فصد ایدوب دم متعفنی اخراج امکله ماده حمی یی تقلیل
وسده لری تفتیح وتنقیه ایله مزاج علیلی تعدیل ایدرلر واکر مزاج وسن وقوة ووقت مساعد اولورسه
علیله غشی کلنجه اخراج دم ایدرلر زیرا بو حمی دم کثیر اخراج ایتمکله منقطع اولور اما شروط مذکور بولنمزسه
قلیلا قلیلا فصد اولنوب یاخود حجامت ایدرلر یاخود جلب رعاف ایچون تولاندن دوالر استعمال ایدرلر
بعده سده لری تفتیح ومزاجی تعدیل ایچون اولا حقنه لینه بعده شراب الورد المکرر المسهل وتمر هندی
وراوند چینی ویردلر وهر یوم سکر ابیض ایله تمرهندی دن جلاب ایدوب ویره لر ترنجبین وشراب
رمانین ورب حصرم ورب ریباس ورب لیمون ورب سفرجل امثالی ربوباتدن اون درهم مقدارنی
ماء الورد ایله حل ایدوب استعمال ایدرلر اما هرکونده اشربه استعمال اولنورسه برف وثلج اوزرنده
برودت کسب ایتدروب ویره لر نقوع عناب ونقوع مشمش ونقوع فواکه ایله ترنجبین وشیرخشت
ویاخود ماء فواکه ایله رب اجاص استعمال اتمکله طبیعتی تلیین ایدرلر واکر استفراغ دم اتمکه قوای
علیله ضعف وارایسه شعیر مقشر ایله مطبوخ فراریج ویره لر وموادی نضج ویردوب استفراغ اقتضا
ایدرسه بو مطبوخی استعمال ایدرلر صنعتی بودر سنامکی منقی بش درهم بنفشه وورد احمر ونیلوفردن
وبزر هندبا هر برندن اوچ درهم عجوه تمرهندی اون درهم اجاص وعناب وسبستان هر برندن
یکرمی بش عدد اخذ واوچ رطل ماء القراح ایله ثلثانی زائل اولنجه طبخ اولنوب بعد التصفیه مطبوخ
مصفایه اون بش درهم شیرخشت ویا ترنجبین اضافه وحل اولنوب صباح علی الریق استعمال اولنه
مقدار استعمالی رای طبیبه مفوضدر وبعد الاستعمال وقت صحابه وارنجه طعامدن بری اولملرو بعد
الاستفراغ آخر نهارده یکرمی درهم مقداری ماء الشعیر ایله اکتفا ایدرلر یاخود بو مسهل ترکیبی
استعمال ایدرلر صنعتی بودر راوند چینی ایکی درهم دارچین سیلانی ثلث درهم سنبل هندی بش
درهم ازهار قلبیه هر برندن بر درهم اخذ اولنوب ماء هندبا ایله مکان حاره ده التی ساعت
مقداری نقع اولنوب بعد التصفیه درت وقیه سنه التی درهم عجوه تمر هندی وبر وقیه شراب الورد المسهل
یاخود ترنجبین مصفا حل اولنوب استعمال ایدرلر واکر علیلک حرارتی قوی وعطشی شدید ایسه لعاب

برز

برز قطونا ولعاب حب سفرجل دن بشر درهم اخذ اولنوب نصف درهم طباشیر هندی الصحیح ایله
خلط ومزج اولنوب استعمال اولنه یاخود شراب الاترج ویا شراب لیمون ویا شراب حماض ویا شراب
بنفشه ویا سکنجبین سکری استعمال اولنه اطباء کیمیائیه روح الزاج وروح الملح کبی ارواح حامضه یی
ماء الشعیر یاخود ماء هندبا کبیلردن بری ایله استعمال ایدرلر وخمیرة البنفشه وخمیرة زهر لسان
الثور یاخود خمیرة الورد امثالی خمیره لره حموضت لطیفه ویره جک قدر روح کبریتدن الحاق ومزج
اولنوب اعطا ایدرلر واکر سعال عارض اولورسه شراب عناب وشراب بنفشه ویره لر واکر سواد
لسان واسنان وار ایسه هر یوم اوچ درت دفعه ماء الورد ایله ممزوج خل ایله دهانینی غسل
ایدرلر ولساننک سوادینی لعاب بزر قطونا وحب سفرجل ایله سیلرلر الغذاء غذاسی جلاب
شعیر ایله بقولات بارده طبخ اولنوب استعمال اولنه یاخود بقولات بارده ایله فراریج طبخ
طبخ اولنوب ماء لیمون وماء رمان الحامض وعصارة حصرم اضافه سیله استعمال
اولنه اغذیه غلیظه ولحوم ماقدید وحلویات وشرب خمردن غایت احتراز ایدرلر
الفصل الرابع فی حمی لثقه حمی لثقیه حمی بلغمیه لازمه دخی تسمیه اولنور السبب
بو حمینک سببی ماده بلغمیه نک داخل عروقده متعفن اولماسیدر لهذا حرارتی لازمه اولوب بدندن
مفارقت اتمز هر یوم زیاده اولور العلامات بو حمینک علامتی حمی دقه مشابهدر اما حمی دقه دن
فرقی بودرکه بو حمی ده علیلک نبضی لین وسریع ومتواتر ومختلف اولوب بعد الطعام حرارت زیاده
مشاهده اولنمز اما حمی دقه ده بعد الطعام حرارت زیاده اولور وبو حمی اکثریا امزجه بارده اصحابنه
عارض اولور وحرکت بدنیه لری قلیل اولوب اطعمه کثیره اکل ایدوب نوم کثیره مالوف اولانلرده
واقع اولور وحرارتی بعد الزوال آخر یومده متشدد اولور لکن برد وقشعریره ونافض وعطشی شدید
اولمز وقاروره سی زیاده غلیظ وکدورت اوزره اولور اما اکر بلغم مالح اولورسه بیاضه مائل اولور
العلاج بو حمانک علاجنده اولا ماده یه نضج ویروب بعده حقنه لینه ایله تنقیه ایدرلر خصوصا
حقنه سنده عسل الورد یاخود دیاقا تلیقون یاخود عسل خیار شنبر وانیسون وبخور مریم تخمی ضم
اولنه وبعد النضج والمسهلین ادویه مقطعه استعمال ایتدوره لر مثلا عصارة الفجل ومطبوخ بزر فجل ایله
سکنجبین شرب ایتدوره لر وبو حمی ده حکماء یونانیه فصدی تجویز ایلمدیلر اما شیخ الرئیس دیرکه
قاروره ده اکر حمرت وغلظت حس اولنورسه جائزدر دیدی جالینوس دخی حمیات عفنیه ده طبیعته
حقت وماده یه قلت کلدکده ایچون فصد اولنمسی اولا ایدر دیدی سناطوس دخی بو حمی ده بعضی کره
فصد اقتضا ایدر اما غایت نادر واقع اولور زیرا بو حمی اکثریا پیرلرده وصبیلرده وهنکام شتاده
واقع اولور بو صورتده فصددن احتراز لازمدر مکرکه همان ترویح ایچون بر جزوی دم اخراج اولنه
اما بلغمه نضج ویرمک ایچون عسل الورد وسکنجبین وشراب زوفا وشراب بتونیقه وشراب برسیاوشان
وشراب غافث کبی اشربه منضجه لر استعمال ایتدرمک لازمدر یاخود اذخر رومی وهلیون یا ریشه دن وقیه
برسیاوشان وکمادریوس وزوفا ورازیانج هر برندن بر درهم اخذ اولنوب قدر الکفایه ماء القراح ایله
طبخ وتصفیه دنصکره مطبوخ مصفانک اون وقیه سنه ایکی وقیه شراب الاصول وبر وقیه شراب
بزورین وسدس درهم روح الزاج ضم والحاق اولنوب دفعه ثلاثه ده استعمال ایتدوره لر ومسهلاتدن
حب غاریقون وحب اقاقیا وامثالی ایدر واکر بلغم مالح اولورسه راوند چینی وسنامکی یاخود غاریقون
بر بچق درهم سقمونیا ایکی حبه اخذ اولنوب عسل الورد ایله حب اولنه مجموعی بر شربتدر یاخود دیاقا تلیقون
نصف وقیه غاریقون اوچ دانق اخذ اولنوب ممزوجا استعمال ایتدوره لر وبو حماده اخلاط غلیظه یی

تنضیج ولزوجتنی تقطیع وعفونتنی منع ایچون روح الزاج وروح الملح فیلسوفی کبی ارواح مناسبدر
مرق الفراریج ایله استعمال ایدوره لر واکر بو حماده مسهل قویه محتاج اولنورسه غاریقون ایله ایارج فیقرا
یاخود دیاخیقون ویاخود معجون تربد ویاخود معجون هندی ویاخود معجون نجوعقان وسورنجان
وسنامکی امثالی حبوالر استعمال ایدرلر ودخی بو حماده بر دفعه مسهل کفایت ایتمیوب برقاچ دفعه مسهل
استعماله محتاج دروهر مسهل بیننده منضجات استعمالی ولجیدر حتی تنقیه تام حاصل اوله بعده ادویهٔ
مدره استعمال اولنه مثلا شراب خطمی وشراب اصول کبی اشربهٔ مدره استعمال اولنه بعده مادهٔ باقیه یی
عرق ایله دفع وازاله ایچون معرقاته مراجعت ایده لر ازجمله قرن الایل المدبر بطریق الفلاسفه یاخود قرن
الایل المحرق وافتیمون معرق وبادزهر معدنی وملح شوکة المبارکه وسائر معرقاتدن مطبوخات ومشروباتدن
مناسب اولنلری استعمال ایدوره لر واکر بو حما مزمن وعتیق اولوب اعضاء رئیسه یه ومعده یه ضعف
طاری اولورسه تقویت اعضاء رئیسه ایچون قرص راوند وقرص افسنتین وقرص الورد وشراب
شوکة المبارکه وشراب جنطیانا وجوارش العود وجوارش الافاویه بالورد استعمال ایدوره لر وموضع
معده یه دهن افسنتین ودهن نعنع ودهن مصطکی ودهن جوزبوا کبی ادهان مقویه طلا ایده لر
وسریع الهضم وجید کیلوس اولان غذالر استعمال اولنه دجاج وبلچ واوغلاق اتلری کبیلری دارچینی
وقرنفل وجوزبوا مسحوق ذرانمکله تناول ایتدیروله لر وکاهیجه جلاب الشعیره دارچینی وانیسون مسحوق ذر اولنوب اعطا ایده لر

الفصل الخامس فی حمی الربع اللازمة

حمی ربع لازمه بر حمی در که هر یوم حرارتی بدندن مفارقت
ایتمیوب دائم اولور یعنی ایچون حمی دائمه دخی تسمیه اولنور وبو حمی حمیات سائره دن قلیل الوقوعدر السبب
دم سودا اوردنک داخل عروقده متعفن اولمسندن حادث اولور وتعفنه سبب اولان اشیالردن ومولد
دم سودا ویره اولان غذالردن خصوصا کبد وطحالی ضعیف اولان کسنه لرده دم جید حاصل اولمیوب
دم طرطیری حاصل اولمغله بو حمی یه باعث اولور العلامات بو حمینک علامتی بدندن حرارتی مفارقت
ایتمیوب حمی تمی لازمه ودائمه اولور ایکی کون ضعیف وبر کون شدید اخذ ایدر نبضی صغیر وحرکتی بطئ
اولور وبو حمی ده قشعریره ونافض وعرق ونداوه اولمز وربع دائره دن شدید اولور العلاج بو حمانک
علاجنده طبیب لبیبه لازم اولان بودر که اولا ادویهٔ ملینه ایله طبیعت علیلی تلیین ایدوب بعده نظر ایده
اکر غلبهٔ دم علامتی اولوب فصد اقتضا ایدرسه بلا تأخیر فصد ایده لر بعده ادویهٔ معتدله ایله مزاجی
تعدیل وترطیبه سعی واهتمام ایده لر مثلا هر یوم سکنجبین ساذج وسکنجبین بزوری المعتدل ونجلاب
ایروب علیله شرب ایتدوره لر صنعتی بودر بزر الرازیانج وبزر الهندبا اون درهم قشر اصل الهندبا
نصف وقیه بزر البطیخ وبزر القثاء وبزر القرع هر بریندن بش درهم اخذ وجریش اولدقدنصکره
بر اناء مزججه یه وضع اولنوب اوزرینه ایکی رطل ماء القراح ونصف رطل خل الثقیف القا اولنوب یکرمی
درت ساعت نقع اولنه بعده نار لینه ایله ربعی زائل اولنجه طبخ اولنوب بعد التصفیه بر رطل
سکر طبرزد ابیض ایله قوام متناسبه یه کلنجه تکرار طبخ اولنوب استعمال اولنه یاخود بو مطبوخی
استعمال ایده لر صنعتی بودر قشر اصل لسان الثور وبسفایج وافتیمون رومی وقشر اصل رازیانج واصل
هلیون هر بریندن بر وقیه حمل وکشوث وبرسیاوشان وشاهترج هر بریندن بر قبضه زهر لسان
الثور وزهر بنفشج هر بریندن نصف قبضه بزورات اربعهٔ البارده هر بریندن بر درهم بزر هندبا
وبزر رازیانج وبزر ریحان هر بریندن ایکی ثلث درهم اخذ اولنوب ماء الشعیر ایله طبخ وتصفیه دن
صکره مطبوخ مصفانک بر رطلنه ایکی وقیه شراب تفاح وبر وقیه شراب بنفشج ونصف وقیه شراب
حماض وماء المقطر الدارچینی یارمیش وقیه ضم ومزج اولنوب حفظ اولنه مقدار استعمالی ایکی وقیه دن

اوج

اوج وقیه یه وارنجه یاخود شراب لسان الثور وشراب البنفسج وشراب هندبا ویاخود شراب بزورین
امثالنی ماء لسان الثور المقطر ویا ماء هندباء المقطر ایله مزج اولنه استعمال ایدوره لر یاخود خمیرهٔ لسان
الثور وخمیرهٔ زهر البنفسج ومربای قشر اترج وقرص ورد الطرطیر استعمال اولنه وادویهٔ مسهله دن غایت
مناسب اولان معجون سنامکی ودیاقاتلیقون امثالیدر لکن ادویهٔ مسهله یی حمانک شدتی اولمیان
یومده استعمال ایده لر وتمام تنقیه دنصکره حمیات سائره ده لازم اولان قانونه رعایت اولنوب
مدرات ومعرقات ویره لر بعده تقویت بدن ایچون خمیرهٔ بنفسج وخمیرهٔ حماض الاترج
ومعجون قرمز ومعجون جواهر ومعجون لؤلؤ البارد کبی ادویهٔ مقویه استعمال اولنه

الباب الثالث فی حمیات الدائرة وهو یشتمل علی اربعة فصول

الفصل الاول فی حمیات الدائرة بقول کلی

معلوم اوله که دورونوبت ایله کلن حمالرکه
سوء مزاجدن ناشی اولوب یا کیفیت بابندسی یعنی حرارت وبرودت حسبیله یاخود کیفیت اولیه سی
یعنی حرارت ومالحیت وحرارت حسبیله سوء مزاج حماوی مخالف اولمغله عوارض حماویه وزمان نوبت
وترکی مختلف اولور لهذا حمیات دائره مواظبه وغب وربع دخی خمس وسدس وثمن اولور السبب
حمای دائرنک سببی ماده سنک خارج عروقده متعفن اولماسندندر اما اکر خارج عروقده متعفن
اولان صفرا اولورسه حمی صفراویه یعنی غب الدائره حاصل اولورکه برکون نوبتی اخذ ایدوب برکون
ترک ایدر بو حمی بین العوام اسیتمه دینمکله معروف ومشهوردر وبو حماده نوبت طویل وقصیر اولمسی
ترتیبا بیان اولنور واکر خارج عروقده متعفن اولان سودا اولورسه اکا حمای ربع دائره تسمیه ایدرلر
نوبتی ایکی کون کلمز برکون کلور بین العوام ربع اسیتمه سی دینمکله معلوم ومذکوردر اما اکر خارج
عروقده متعفن اولان بلغم اولورسه حماه وبائیه وحماء مواظبه تسمیه ایدرلر بونک نوبتی هر کون
کلور غب حمی سی نوبتی کبی بونک غبدن فرقی اعراضندن معلوم اولنور نتکم کلسه کرکدر اطباء
متقدمین حمیات دائره ده تعفن خارج عروقده اولوردیدیلر لکن خارج عروقی مطلق ذکر ایدوب
تعفن ایچون بر محل بیان ایتمدیلر اما اطباء متأخرین عفونت حاصل اولدیغی محلی تعیین ایلدیلر
لکن اختلاف ایدوب هر بری بر مذهبه ذاهب اولدیلر مذهب اول اطباء افرنجیه دن فرنیلیوس
طبیبک ذاهب اولدیغیدرکه مستقر عفونت غب صفراویه ده مراره وحماء ربع سوداویه ده
طحال وحماء بلغمیه نائبه ده معده دردیو ظاهر حاله اعتبار ایله حمیات دائره ده فصد جائز کلدی دیریلر
مذهب ثانی اسکندر یونانینک ذاهب اولدیغیدرکه حمیات دائره ده تعفن حماء لازمه ده اولدیغی
کبی داخل عروقده اولور همان اختلاف تعفنک کیفیت وکمیتنده در پس حماء لازمه ده تعفنک
کمیتی یعنی مقداری کثیر وکیفیتی غلیظ اولمغله طبیعت اول تعفنی خارج عروقه اتمه قادر اولیوب
بحران وقتنه دک تأخیر ایدوب علیه حاله باقی قالور اما حماء دائره ده ایسه تعفنک مقداری قلیل
وکیفیتی رقیق اولمغله طبیعت هر نوبتده خارج عروقه دفع اتمکه سعی ایدر پس طبیعت مادهٔ
متعفنه یی خارج عروقه دفع ایتدکده عرق ایله ویاخود ادرار ایله ویا اسهال ایله متحلل اولوب
حمانک نوبتی تمام اولور بعده ینه تکرار اخلاطدن باقی قالان متعفن اولدقده طبیعت اولکی کبی خارج
عروقه دفع ایدوب نوبت اخذ ایدر دینه متحلل اولدقده نوبت دخی تمام اولور بو منوال اوزره
حمانک نوبتی دوران ایدر دیمشلر وبو کتابه حماء دائره ده فصد جائز کورمشلر مذهب ثالث
اطباء افرنجیه دن بلاطروس نام طبیبک ذاهب اولدیغیدرکه خارج عروقه اولان تعفن عروق
ماساریقا حه اولوب کانک بولدیغی وقتده متعفن اولان خلط معده یه وامعایه منصب اولور

واندن جميع بدنه بخار منتشا اولوب ناقض وقشعريره ظاهر اولور و بو متعفن اولان خلط متحلل
اولدقده ینه تعفن خلطدن باقی قلانه سرایت ایدوب منوال محرر اوزره دوریله نوبت حاصل اولور
دیدی مذهب رابع اطباء جرمانیانك ارقیل سقسون نام طبیبك ذاهب اولدیغیدر که تعفنك
مبدائی عروق صغیره لردر که انلرك نهایتی لحمده جمیع بدنه متصللردر و اول عروقده هضم ثالثك
فضله سندن اولان خلط متعفن اولدقده ثم عروقدن اعضایه منصب اولوب ناقض وقشعریره
عارض اولور و بویله اولمسنه دلیل بودر که نوبتك ابتداسنده ماده خارج بدندن داخله حرکت
اتمسیله ادرار بول و نوبت اخرنده داخلدن خارجه حرکت اتمسیله عرق ظهور اتمسیدر زیرا اگر ماده
حمی مطبقه کبی مکان واسعه اولسه بویله ادرارلغی ممکن اولوردی پس بو تقدیرجه حمیات
دائره ده دخی لازمه کبی فصد جائز اولوردی دینه طبیب مزبور دیدرکه برد ونافض سببی
اعضاء حساسه یه لذع اتمسندن ناشیدر مذهب خامس اطباء جرمانیانك قیس نام طبیبك
ذاهب اولدیغیدر که تعفن حماء لازمه ده عروق کبیرده و حمیات دائره ده عروق شعریه ده ویاخود
معده ده ویاخود امعاده ویاخود ماساریقاده در دیدی بونك مذهبنه کوره حماء دائره ده
کاه فصد جائز اولور وکاهی اولمز نتکم مذهبندن فهم اولنان بودر ظن اولنور که بو مذهب تحقیقه
قریب اوله وینه طبیب مزبور دیدرکه حمی عفونت معده ده ویا ماساریقاده اولسه حمانك نوبتی
قیء ایله ویا اسهال ایله اولور وحمی عروق شعریه ده اولسه حمانك نوبتی عرق ایله ویا ادرار ایله
ویاخود هم عرق وهم ادرار ایله منقضی اولور مذهب سادس سنادطوس جرمانینك ذاهب
اولدیغیدر که تعفن حمیات دائره ده داخل عروقده در حماء لازمه ده اولدیغی کبی صکره ماده خارج
بدنه مندفع اولدقده دور ایجاب ایدر اما حمیات لازمه ده تعفنك مبدائی ینه داخل عروقده در لکن
بونده ماده خارج بدنه مندفع اولیوب بدن دخی جذب وقبول اتمزلر قلبه متصل اولان شرایینك
شرکتیله اولور ایچون دور بولنیوب حرارت بحران وقتنه دك دائم اولور جالینوس فاضل کتاب
حمیاتك ایکنجی مقاله سنده دیدرکه تحقیق حمیات دائره ده دفعدن وقبولدن و جذبدن لابد در
اما حمیات لازمه ده دفع وجذبه متعلق شیء اولمیوب همان متعفن اولان خلط بحران وقتنه دك
عروقده قرار داده اولور دیدیکی ماده عروقده متعفن اولوب صکره مندفع اولمسنه دلیلدر
دیدی محرر الحروف دخی دیرکه جالینوسك حمیات دائره ده دفعدن و جذبدن لابد در دیدوکی
کلامندن مراد عفونت عروقده اولسنك جائز اولمغنی اکلنور یوخسه عفونت عروقده منحصر در
دیمك اکلنمز پس بویله اولسه جالینوسك بو کلامی سنادطوسه دلیل تام اولمز نتکم ارباب فطنته
بو معنی خفی دکلدر نوبتلی اولان حمالرك نوبتی طویل ویا قصیر ویا مقدم ویا موخر اولمق ماده نك
کمیتی وکیفیتی حسبیله در پس اگر ماده نك مقداری کثیر ویا کیفیتی غلیظ اولور ایسه حمانك نوبتی
طویل اولور مثلا حماء غب خالصده اون ایکی ساعته دك حماء غب غیر خالصده اون سکز ساعته
تمادی اولور واگر ماده نك مقداری قلیل وکیفیتی دقیق اولور ایسه حمانك نوبتی قصیر اولور و حمی
ماده دقیق اولسه اول وقتده کلن نوبت اول کلن نوبتك وقتندن مقدم کلور واگر غلیظ اولور ایسه
نوبت موخر کلور یعنی اولکی نوبت ساعت برده کلسه نوبت ثانی ساعت ایکیده کلور و دخی معلوم
اولدکه نوبتك تقدمی کاهیجه ماده نك کثرتندن و تاخری ماده نك قلتندن اولور بویله اولمسی
حمانك عوارضندن معلوم اولور اما غب دائره که اکا حمی صفراویه دخی تسمیه ایدرلر خلط صفراوینك
مجرالرده محتبس اولدیغی جالردن طبیعت آنی تعفندن حفظه قادر اولمامغله متعفن اولماسندن

حادث

حادث اولور واصناف کثیره سی واردر بعضیسی صفراء طبیعیه دن وبعضیسی کراثیه دن ویا زنجاریه دن
اولور وکاهیجه خالص صفرادن اولور وکاهیجه بلغم ایله صفرادن ویا سودا ایله صفرادن اولور پس
صفراء صرفه دن اولنك نوبتی اون ایکی ساعتی تجاوز ایلمز بوکا غب خالص دیرلر و صرف صفرادن
اولمیوب بلغم ایله صفرادن اولور ایسه بو نوبتی اون ایکی ساعتی تجاوز ایدوب اون سکز ساعته دك
تمادی اولور بوکا غب غیر خالصه دیرلر بعضیلر دیدیلرکه غب خالصه نك سودا ایله صفرادن اولمسنی
جالینوس اغلوقنه تسمیه ایلدیکی رساله سنك ایکنجی مقاله سنده رد ایدوب دیمشدرکه صفرا ایله
بلغمك قریب مکانلری واکثریا معده ده اجتماعلری اولغله بری برینه مختلط اولملری سهلدر
اما صفرا ایله سودانك بعد مکانلری اولغله بری برینه اختلاط واجتماعلری بعید در و اطبادن
بعضیلری دیدیلرکه جالینوسك بو کلامی غب غیر خالصه نك سودا ایله صفرادن اولمسنی منع
دکلدر بلکه صفرا ایله سودانك مختلط اولوب انلردن حما حادث اولمغنی استبعاددر بعید
دکلدرکه حما وقتنده مختلط اولسونلر زیرا حما اخلاطی موضعلرندن تحریك ایدر پس اول حرکت سببیله
مختلط اولوب انلردن حما حادث اولسون اما بو مقامده محرر الحروف دیرکه بویله اولسی غب غیر
خالصه نك ابتداء صفرا ایله سودادن مختلط اولمامغلغنی اقتضا ایدر بلکه بو صورتده حمانك بر
ایکی نوبتی مرور اتمسندن لابد در که حتی حمانك حرکتیله اختلاط حاصل اوله و سودا ایله صفرانك
اجتماعی دخی بو وجهله ممکندرکه صفرانك بعضی اجزالری محترق اولدقده سودایه استحاله اتمسیله
اولمسی صفرادن منقلبه اولان سودا صفرادن مفارقت اتمیوب مختلط اوله و غب حالده باقی قاله و بویله
مختلط ایکن متعفن اولوب اندن ابتداء غب غیر خالصه حادث اوله و غب خالصه نك سببلری
اکثریا صفرایی تکثیر ایدیجی نسنه لر تناول اتمکدر ویاخود جگرك و معده نك حرارتیدر و حرکت کثیره دن
خصوصا یاز کونلرنده و حرارتلی هوالرده اوله و بو حما اکثریا یکتلره عارض اولور و غب غیر خالصه نك
سببلری ضعف هضم و رطوبت کثیر اولوب صفرا ایله مختلط اولمسیدر یاخود سوء مزاج حار سببیله
صفرا واخلاط محترقه اولوب غب غیر خالصه حادث اولور **العلامات** جالینوس دیرکه غب دائره نك
علامتی نوبت اولدقده درته سی زیاده اولور و بو علامت حمانك غب خالصه اولمسنه دلالت ایدوب
سائر حمالردن تمییز ایدر و درته دن صکره حرارت شدیده اخذ ایدر اگر خلط رقیق ایسه قی ایله و اسهال ایله
اخراج اولور واگر ماده سی غایت لطیف اولور ایسه عرق کثیر ایله اخراج اولور و اقصر نوبتی درت ساعتدن
بری ساعته وارنجه اولوب اطول نوبتی اون ایکی ساعته بالغ اولور و بو حمی بری دفعه اخذ
ایدوب جمیعه ترك ایدر مگر علیلك پرهیزده خطاسندن ویا طبیبك سوء تدبیرندن ویاخود
تشخیص ایدمیوب علیله مبردات و مغلظات استعمال ایتدرمسندن نوبت حمینك زیاده اولمسنه
باعث اوله واگر ماده سی بلغم غلیظ ایله مختلط اولور ایسه حمی نضجه سنه مقداری ممتد اولور
و بو حمی ده عطش شدید اولوب نفسی طار اولور صداع و سهر ایله کرب و صاینقلق عارض اولور
خصوصا حمانك منتهاسی وقتنده اوله و نوبتك ابتداسنده نبض صغیر و مختلف اولور بعده عظیم وقوی
اولور قاروره سی زیاده صاری و حمرته مائل اولوب قوامی معتدل وکاهیجه رقته مائل اولور واوزرنده
بیاض نسنه اولور پس غب خالصده بو علامتلرك بولنمسی علامات جیده در که حمانك درت
نوبتدن زیاده اخذ اتمسنه دلالت ایدر اما حماء غب غیر خالصه نك علامتلری محمومك سندن
و مزاجندن و وقتندن و عادتندن معلوم اولور و قاروره سی بر مقدار غلیظ و فج اولوب نبضی صلب
اولور و نوبتی اون ایکی ساعتی تجاوز ایدوب طویل اولور واگر یوم اولنده صداع عارض اولور ایسه

یوم ادجمعده نوبت قوی اخذ ایدر زیرا یوم انذاردر وشول مرضکه انک بحرانی یوم سابعده
واقع اوله یوم انذاری رابعده اولور واگر صداع یوم ثالثده واقع اولورسه یوم خامسده انذار واگر
صداع یوم تاسعده واقع اولورسه حادی عشرده انذار واقع اولور وخالصه ایله غیر خالصه نک فرقی
بونیتلرینک طول وقصرندن بیلنور ایمدی طبیبه واجبدرکه صفرانک متعفن اولدوغی موضعی
بیلوب اکا گوره علاجه مباشرت ایلیه پس اگر صفرانک متعفن اولدوغی موضع کبد ایسه علامات
سوء مزاج کبد ظاهر اولور وقاروره نک رنگی زیاده اولور واگر معده ایسه حرارت معده اولور
وصفراوی قی ایدر واگر ماساریقا ایسه برمقدار قی ایله اسهال صفراوی عارض اولور واگر ماده محتبس
اولوب قی واسهال ایله خروج ایتمز ایسه بطننده ورم ووجع اولوب نفسی ضیق اولور العلاج
حمیات دائره نک علاجنده امور اربعه یه مراعات لازمدر اولکیسی تعفنک مبدأنی معلوم ایدینوب
عفونتی منع ایتمکدر ایکنجیسی ماده یه نضج ویرمکدر اوچنجیسی ماده یی تنقیه ایتمکدر دردنجیسی
تعدیل مزاج ایتمکدر پس ایمدی بدنده اولان تعفندن باقی قالان کیفیتی منع ایچون تدبیرلر دندر زیرا
کیفیت تعفن بدنده باقی قالسه بینه اخلاطه سرایت ایتمکله بر آخر تعفن دخی ایجاب ایدر پس اول
کیفیتی منع ایچون مجربین اطبا نتیجه دوالر استعمال ایدوب تجربه ایتمشلردر از جمله مشکطرامشیع ی
قرن الایل المحرو شوکة المبارکه وجنطیانا وطورمنتیلا وطرغیون امثالی ادویه یاد زهر بیرندن اولان
دوالردر اداد عرقی ایله باقی قالان کیفیتی تحلیل اولوب عضوه قوت کلور وبالخاصه نتیجه دوالردنجی
تجربه ایتمشلردر ستکم قورلیوس نام طبیب دیرکه صدف محرق یاخود عین السرطان المنهری المحرق
ثلث درهمدن بردرهمه وارنجه استعمالی عجایبدر زیرا عین سرطان محرق نوبت حمی یی قطع ایدر سنارطوس
نام حکیم دیرکه ادویه جافه عفونته مضاددر ایمدی روح الزاج وملح الطرطیر وطین ارمنی مثللی دوالر
غایت مناسبدر وبیت عنکبوتی دوغن زیت ایله محل نبضه وضع ایتمک بالخاصه نافعدر وجمع اطبانک
تعاقلری اوزره بر دوا دخی واردرکه انواع حمیاته سیف قاطع وصورت نوعیه سیله بالخاصه
نافعدرکه اول دوا ینکی دنیادن جلب ایدرلر لسان افرنجیه ده اکا رادقس قنه وقوربنچه قنه وفبرفوقو
واکثر السنه ده قنه قنه دیمکله معروف ومشهوردر فی الحقیقه حمیات دائره ولازمه دن ماعدا امراض
کثیره یه عطیه الحمید وموهبه ربانیه دن برعلاج تام ودوای بعد الاکلا مددر سائر منافع کثیره سنی مراد
ایدن اخوان باصفا استادم علی البروسی مرحومک خمسه سنه مراجعت ایلسونلر وبو دوانک طریق
استعمالی ایکی درهمنی ناعما سحق ایدوب ماء حفظ مناسبه ایله یاخود مثلثه ایله التی ساعتده نقع ایدوب
نوبتدن ایکی ساعت مقدمجه شرب ایدرلر واگر عوارضات حمی شدید اولورسه بو دوانک التی یاخود
سکز درهمنی سحق قاماء اترج یاخود ماء شوکة المبارکه ایله نقع ایدوب بین النوبتین هر ساعتده بر
فنجان استعمال ایدرلر اسرار عجیبه ومنافع غریبه سی ظهور ایدر واگر علیلک مزاجی نازک ویا خود
معصوم اولورسه کثیرا ایله حبلر اولنوب قانون اوزره استعمال اولنه یاخود عمل تراکیبه قوردقی و
طبایع اوزان ادویه ده مهارتی اولان طبیب حاذق ومجربک تصرفی اوزره معاجین واشربه یه خلاصه
ایدوب استعمال ایدرلرسه دخی اولی وانسبدر مثلا بو معجون حمی غبه مثال سیف قاطع بر دواء مجرب
ونافعدر صنعتی بودر قنه قنه بش درهم عین السرطان اوچ درهم صدف محرق وحب ابهل بر درهم
درهم دارچین بر درهم اخذ اولنوب شراب اسقولوفندریون ایله معجون اولنوب هر یوم اوچ
دفعه ایکیشر درهم استعمال اولنه اما حمی غیر خالصه ده ماده نک نضجنه مشغول اولمق لازمدر ریف
اولا ملینات ایله تلیین ایدوب بعده حقنه لینه استعمال اولنه وماده متعفنه صفراویه اگر معده ده

اولورسه

اولورسه ادویه مقیئه ایله قی ایتدروب لرجمره محل تعفن اولان عضوی اصلاح ایدرلر واگر
صفرا ایله بلغم ویا سودا اولورسه احتقانه بر محل قنطریون صغیر ورازیانج ضم اولنوب احتقان
اولنه وبو حمانک ماده سی اکثریا معده ده وماساریقاده اولمغله احتقان کفایت ایتمیوب بلکه
ملینات لازمدر غاریقون وراوند ودیاقاتیلیقون ومثردات حلوسی وشراب الورد المسهل ومعجون
بزرقطونا ومعجون الورد وتمر هندی الطرطیر کبی ومقیئات ترتیب لازمدر دیده مناسب اولان مقیئلر
استعمال اولنور وغب خالصه ده دخی قوتجه سی استعمال اولنسه جائزدر مرقادوس حکیم دیرکه قی
صفرا معده ده ویا ماساریقاده اولسه قی ویا اسهال الظهور ایلسه مسهل قوی ویره لر زیرا ادویه
ملینه اخلاطی هیجان ایتدروب کرکی کبی اخراج ایدمز وحمانک نجیکلر ماده داخل عروق
اولمسی خوفندن نضجه دخی نظر اولنیوب همان مسهل ویره لر اما غب خالصه ده فصد ایتمک جالینوس
وشیخ الرئیس ذکر ایلدیلرمکه غب غیر خالصه اولدیدیلر اما حتا غیرینک بالاده تحریر اولندیغی
کبیکه حماء دائره ده تعفن لازمه کبی داخل عروقده در مطلق فان المسنی جائزدر دیدیلر لکن
بعضیلر بو حمانک ماده سی خارج عروقدر دیو فصدی منع ایتدیلر وبعضیلر دخی اکابر لر تعفن
عروقده ایسه فصد اولنور واگر عروقده دکل ایسه فصد اولنمز دیدیلر وبو مذهب قیس نام طبیبک
ذاهب اولدوغی دکه وحقه قریب اولان مذهب دخی بودر اما شیخ الرئیس فصد بابنده کاهیجه
حماده فصده حاجت یوغیکن دخی فصد اولنور زیرا فصد سببیله طبیعته خفت وماده نک انضاجنه
رغبت کلوب ترویح حاصل اولور دیمشدر لکن علیلک قوتنه وسننه ومزاجنه وامتلاء عروقنه
مراعات دنصکره فصد ایدرلر وکاهیجه عادتدر مراعات اولنور یعنی فصد کرمعتاد اولمش ایسه
فصد اولنور پس ایمدی طبیبه واجب اولان اولا طبیعتی تلیین ایدوب بعده فصد ایدرلر یعنی
اولا عسل تمرهندی ایله تلیین ایدوب بعده فصد ایتمکله خلاء عروق کلوب خارج عروقدن صفرا
عروقه منصب اولمیه وفصددن صکره منضجات ومبردات استعمال ایدرلر خصوصا حماء غب غیر خالصه
اوله زیرا غیر خالصه ده نضجه احتیاج خالصه دن زیاده در ونضج ویرن دوالر سابقا ذکر اولنمشدر
نظر اولنه ودخی لایق اولان حمانک ابتداء دن تزایدینه دک مبردات میل ایدرلر وانتهاسنده معتدل و
مفتحات استعمال ایدرلر اما غب غیر خالصه ده مبردات ویرلدکده بعضی ملطفات ایله ویرلر
بالاده تحریر اولنان ملطفات بو حماده دخی استعمال اولنور وبو حماده نضج وتفتیح ایچون عمل اولنان
مطبوخات بزور مفتحه وحاره وضع اولنمقده واجب اولان مطبوخک حرارت ویبوستی تعدیل ایچون
اصل السوسن وزبیب احمر وبزورات اربعة البارده کبیلری دخی ضم ایدرلر ومفتحات قویه یه
احتراز ایدرلر زیرا مفتحات قویه اخلاطک بعضیسنی مجارده دفع ایدوب سدده نک کثرتنه باعث
اولمغله حما دخی زیاده اولوب ضرر عظیم حاصل اولور ایمدی غب غیر خالصه ایچون منضجات استعمال
اولنمقده بو سیاق اوزره عمل اولنمق لازمدر مثلا اصل رازیانج بر وقیه هندبا وپرسیاوشان
وزوفا وغافث هر بریندن نصف قبضه بزورات اربعة البارده یدر درهم بزر معده نواز نصف
درهم زبیب احمر بر وقیه اخذ اولنوب ماء القراحیله طبخ وتصفیه دنصکره بو مطبوخ مصفادن
اوچ وقیه سنه ایکی وقیه شراب اصول وضع اولنوب اوچ دفعه ده استعمال ایدرلر واگر ماده سنده
برمقدار سودا وار ایسه بو مطبوخی ویره لر منضج بودر بسفایج بر وقیه ورق هندبا وپرسیاوشان
وشاهترج وحمل هر بریندن نصف قبضه زهر لسان الثور وتمر هندی الطرطیر وزبیب احمر هر بریندن
نصف وقیه اخذ اولنوب ماء القراح ایله طبخ وتصفیه دنصکره سکز وقیه سنه اوچ وقیه

شراب بزمنكين اضافه اولنوب استعمال ايدرلر و دخي بعضي وقتده معجون صندلين ويا رود ين
وجوارش اقاقيا و باء بالورد استعمال ايدرلر و بونلردن صكره بالخاصه حمايه نافع اولان دوالردن استعمال
ايدرلر طرخشقوق و بادرنجبويه و قنطوريون صغير كبي جالينوس ادويه مفرده نام كتابنده ديركه مطبوخ
بادرنجبويه جميع حمياته نافعدر على الخصوص عليلك بطني و ياخود معده سي صتوردم اوله غايت نافعدر و
اطباء انكروسيه نك مجربلرندندر حتى چوق كسنه لر جالينوسك بو كلامني تصديق ايدوب
هزاران تجربه لر تحرير ايتشلردر خصوصا غب خالصه ايچون فقرا و پيرلره مأمون الغائله بر علاجدر
و غب غير خالصه يه مبتلا اولنشلره دخي تأثير عجيبه سي واردر اما مسهل ويرمكده اطبادن بعضيلرينك
خصوصا شيخ الرئيس ابن سينانك ذاهب اولديغي راحت كوني ويرمكدر زيرا شيخ نوبت كوني
مسهل و قصدي منع ايتمشدر و ابن سينانك بو قولنه تبعيت ايدنلر ديديلركه نوبت كوني طبيعت
ماده نك دفعنه سعي ايدر چونكه اكر طبيعت ماده يي مركزدن محيطه دفع ايدرسه عرق حاصل اولور
واكر داخله دفع ايدرسه اسهال واقع اولور اما بز اول وقت مسهل ويرسك اكر طبيعت محيطه دفع
ايتمكه متوجه ايسه ويرديكمز مسهل اول ماده يي داخله جذب ايدوب طبيعت ايله دوانك فعللرنده
منازعه واقع اولور بو نزاع و محاربه ايسه طبيعته ثقلت ويروب قوتنه ضعف طاري اولغله بدنه
وسائر قوتلره دخي ضعف كلور حال بو كه جمهور اطبا طبيعتك ميلي داخله و امعايه دفع ايتمك
اولورسه طبيعتك فعلي ايله دوانك فعلي مجتمع اولغله اسهالده افراط حاصل اولوب ضعفي
و سقوط قوتي موجب اولور ديديلر و بعضيلر نوبت كوني دوا استعمالني جائز كورديلر و ديديلركه
نوبت كوني طبيعتك ماده يي دفعه و حركتي اخلاطك ثوراني كونيدر ديمك بو تقديرجه دواء مسهل
ويرمك طبيعتك فعلنه اعانتدر زيرا نوبت وقتنده اخلاط متحرك بولنوب مسهلك اخلاطي اسهال
ايلمسي اسان اولور و مجربتين اطباء جرمانيا نزدنده جم غفير شهادت ايدوب ديديلركه حكماء متقدمين
مصر قاهره بو حماده نوبت كوني نوبتدن بر ساعت مقدم عليله بر درهم راوند و ياخود غاريقون
ويرمكله نيجه كسنه لر خلاص اولنشلردر اما استارطوس طبيب ديركه طبيعتك فعلنه نظر ايدوب
اكا موافقت ايدرلر مثلا نوبت وقتنده قيء ويا اسهال واقع اولورسه بيلورزكه طبيعتك ميلي اخلاطي
طرف امعايه دفعدر بو تقديرجه بز دخي مسهل ويرديكمز ماده ويرميوب بلكه طبيعتك
فعلنه معين اولورلر مثلا راوند و غاريقون كبي و اكر طبيعتك ميلي خارج بدنه عرق ايله
دفع ايتمك اولورسه اول وقت مسهل ويرمزدخي طبيعت ايله دوا ما بيننده نزاع واقع اوليه
اما مجموعنده حتى ويرمكده جمهور اطبا اتفاق ايتديلركه نوبت كوني و نوبتك غيري جائزدر ديديلر
خصوصا طعامدن صكره اولمه و غب خالصه ده استعمالي اولنجق حميتلر جاء لازمده بيان اولنمشدر
اما في زماننا هذا استعمال اولنان مطبوخ اسارون ياخود اسارون نصف درهم سحق ايدوب
استعمال اولنه ياخود قاطر قويروغي چچكي و تخمي و كوكينك قابغي دخي بو بابده دولايق اولان
حتي قويرا استعمال ايتمه لر و حقي ويرمزدن اول برنجي ترطيب واخلاطي ترقيق ايليه لر اما غب غير خالصه ده
استعمال اولنان مسهلات صفرا ايله بلغمي و سوداني اسهال ايدنجي دوالر اوله سنامكي و تربد
وغاريقون و راوند كبي و قرص راوند و قرص افسنتين و قرص غافث و شراب شاهترج و ياخود
سكنجبين ايله استعمال ايدرلر زيرا بو حمي كثيرا سوء القنيه يه مؤدي اولغله بو مثلي دوالر ويرمك
مناسبدر و دخي معلوم اولدكه حميات مزمنه لرده و غب خالصه يه مقهور الطبع كبي علاج اولنور
و غب خالصه ده ماده سي رقيق اولغله نادراً اسهاله محتاج اولنور اما غير خالصه ده البته اسهاله

محتاج اولورلر و بو حماره بالخاصه نافع اولان دوالر بونلردر ضعفتي بودد و رق ابخره بر قبضه بيت العنكبوت
درت درهم ملح افلاق بر قاشق اخذ اولنوب خل حاذق ايله صنعت اوزره عجين اولنوب نوبتدن
ايكي ساعت مقدم نبض محللرينه ضماد ايدوب بند ايدرلر و بعضيلر محل نبضه ترياق و ثوم و بصل
ياخود ملح ايله عصي الراعي و يا زيت ايله و يا دهن الورد ايله بيت العنكبوت وضع ايدرلر اما
عفونتي قطع ايتمكله نوبت كلمسني منع ايدن دوالر پادزهر و ذهب محرق و انتيمون محرق و ملح
مرجان و ملح لؤلؤ و لبن مرجان و لبن لؤلؤ كبي دوالردر **الغداء** واغذيه دن برودت و رطوبته
مائل غدالر ويره لر خصوصا خالصه اولمه اما غير خالصه ده ابتداده بارد و رطبه غدالر ويروب
آخرينه قريب في الجملة حرارته مائل غدالر ويره لر و اطباء افرنج پلج واو غلوق بوزاغي اتي ويردلر
الفصل الثاني في حمى الدائرة البلغمية معلوم اولدكه بو حمايه حماء مواظبه تسميه ايدرلر
و نوبتي هر كون كلديكي ايچون نائبه دخي ديرلر **السبب** بو حمينك سببي عند المتقدمين
واكثر متأخرين اخلاط بلغميه نك خارج عروقده متعفن اولمسيدر اما متأخرين اطباء افرنجيه دن
فرنليوس و بلاطروس نام طبيبلر حماء بلغميه نك اكثر وقوعني انكار ايليديلر زيرا هر كون نوبت
ايدن حما ايكي غبك متركب اولمسيدر ويا اوج ربعك متركب اولمسيدر ديديلر **مجدد الحروف** ديركه
طبيبان مذكورانك حماء بلغميه نك اكثر واقع اولمسني انكار ايتمللري اكر ندرتنه بناء ايسه اوج
ربعك تركبندن حاصل اولان حمانك وقوعي دخي نادردر بوني اوله تنظير ايتمك مناسب دكلدر
مكر كه بو قولدن مراد ايچي بو حمالرك وقوعنه تلميح و اشارت ايدرديلر پس بو ايله اولمسي حاصل معنى
ديمك اولوركه هر كون نوبت كلمك حماء بلغميه يه منحصر دكلدر بلكه صفرا و يره ده دخي ايكي غب متركب
اولدقده برينك نوبتي كوني برينك راحتي كوني اولوب نائبه كبي هر يوم نوبت كلور مع هذا
بو صورتده حماء نائبه اولمز بلكه غبين اولور كذلك اوج ربع متركب اولسه ايكي ربعك يوم نوبتلري
برينك يوم راحتنه مصادف ايتمكله هر كون نوبت واقع اولور بو صورتده دخي حماء نائبه اولمز
بلكه ثلاثه مرتبات اولور والحاصل هر كون نوبت واقع اولان حمالر يا نائبه و يا غبين و يا ثلاثة
ربعات در بونلردن اكثر واقع اولاني غبين در اما نائبه ايله ثلاث ربعاتك وقوعي نادردر
لكن غبين غب دائره يه و ثلاث ربعات ربع دائره يه ملحق اولغله باشقه باب ايلمديلر تنكم
قريبا حماء مركبه ده دخي تفصيلا بيان اولنور و بو حماء نائبه معده ده بلغم كثير اولمسندن
و دخي كبدده سوء مزاج رطب اولمسندن حادث اولور **العلامات** بو حمانك علامتي ابتداء اخذنده
برودت صادقه ايله بدني تبريد ايدر في الحال سخونته مبادرت ايتمز و حرارتي اولدقده بو تك
باديدر و عطشي اولمز و عليله سقوط اشتها ايله صفوت وجه و غثيان و قيء عارض اولور
و كاهيجه نفسي منقلب و رطوبتيه في كثيرا اولور و اكر بو حمى عفونت بلغم زجاجيه دن ناشي اولورسه
قشعريره و نافض كثير اولور و اكر عفونت بلغم حامضدن ناشي اولورسه قشعريره و نافض
دفعة ظهور ايتمز بلكه قليلا قليلا ظهور ايدوب برد شديد ايله تبريد ايدر و اكر عفونت بلغم
حلودن ناشي اولورسه نوبت اخذنده ترعرسي قليل اولوب نوبتي طويل اولور زيرا بو نوعنده
حرارت و حدت اولمز ياخود ابتداء نوبتده حرارت شديد اولوب تكديجله كيدرك قليل اولور
والحاصل مقدما بلغم ادتوريجي اشياي كثيرا تناول ايتدوكيدر و بدني لاغر و كوشك اولوب قاروره سي
بياض و غليظ اولوب رسوبي كثير اولور و نبضي صغير و لين و بطي اولور و عطشي قليل و شهوتي
ساقط اولور و معده و مراق لرده توده حاصل و نور خصوصا نوبت وقتي اوله و نوم ثقيل عارض اولور

وكاهيجه نوبت بايلمق عارض اولور ونوبت اولمزدن تركلمزدن بعده آز آز كلمكه باشلر بعده نفخ بولديغجه
زياده اولور وبلغميه خالصه نك نوبتى اون سكز ساعت متمادي اولور وغير خالصه نك يعني صفرا ايله
بلغمدن اولانك نوبتى اون سكز ساعتدن ناقص اولور واكر سودا ايله ويا بلغم غليظ كثير اولورسه
نوبتى دخى زياده طويل اولور وبلغم مالحدن اولانك حرارتى وعطشى زياده اولور **تقدمة المعرفة**
وبو حمى برحماى طويلة عسيرة البرؤ در كه اكر وقت شتاده ياخود خريفده حادث اولورسه اوقات
سائر حميات امثالى اولور يعنى مدتى اقل واخذى اون سكز ساعت مقدارى اولور بعده منحط
اولدر فى الجملة ترقى كوندن التمش كونه وارنجه ترك ايدر وبو حمى نك اسلمى قليلة وقصير المنوبه
اولانيدر كه عرق كثير ايله بحران ايدر زيرا كثرت عرق قلت ماده يه دالدر واكر بو حمى ده برد شديده
برخى بتريدا ايدوب عليلك فم معده سى ضعيف واشتهاسى ساقط اولورسه اكثريا غشى عارض
اولور وبو حمى اكثريا صبيانده وپيرانده عارض اولور وبو حمى ده طبيب مسامحه اتمك لازمدر زيرا
بطيئة البرؤ وعسيرة الانقلاع وكثير العوده اولديغى عند المجربين مسلمدر **العلاج** حماء لثقكه
حماء بلغميه لازمه درآنده ذكر ايدلان علاجلر بونده دخى كافيدر اما طبيعتى تليين ايچون
حقنه لينه ايدرلر وبو حماده فصد ازواج اولور زيرا فصد ايله دم جيد چقوب غليظى برنده باقي قالور
اما قى ويرمك بو حماده معده ده اولان بلغمى تنقيه ايچون غايت نافعدر لكن اولا بلغمى جلابات ملطفه
ايله تلطيف اتمك لازمدر مثلا سكنجبين سادج وجلنجبين سكرى هر برندن اون درهم اخذ اولنوب
بعد المزج استعمال اولنه ياخود جلاب سادج وبارهكبي ماء الشعير ايله استعمال اولنه واكر حرارتى
قوى اولورسه اوچ درهم بزر هندبايى اون درهم سكر ايله طبخ ايدوب جلاب ايدرلر غداسى
ماء الشعير ايله حمص ورازيانج طبخ اولنوب استعمال اولنه واكر حرارت وعطشى اولورسه نوبتدن
برساعت مقدم ماء الشعير سادج شراب اولنه واكر عادت اليه ساعت ياخود درت ساعت مقدم
ماء الشعير ويرسه لر غايت نافعدر ووقت نوبتدن مقدم غدا معده يه منحدر اولمه اول وقت
شافى مبرد ايله تليين طبيعت ايدرلر وقتا كه حرارت ناقص اوله برر يوم بزر هندبا وعرق السوس
اوچر درهم سكنجبين وجلنجبين اونر درهم اخذ وطبخ ايدوب جلابا استعمال ايدرلر وقتا كه
قاروره ده نضج ظاهر اولور قوام ورسوب موافق بولنه عليلك بدننى تنقيه ايدوب استفراغ
ايدرلر مثلا بو مطبوخ غايت مناسبدر صنعتى بودر سناء مكى بش درهم بادرنجبويه ولسان الثور
برر درهم تربد محكوك ايكى درهم جلنجبين عسلى اون درهم عرق السوس وبزر رازيانج وبزر
هندباء وافسنتين وحاشا وقشر كبر هر برندن اوچر درهم سنبل رومى بر بچق درهم هليلج اصفر
وكابلى برر بش درهم زبيب احمر اون درهم حب قرطم بش بچق درهم اخذ اولنوب بعد الدق درت
رطل ماء القراحيله بر رطل قالنجه طبخ اولنوب بعد التصفيه ايچنه بش درهم فلوس خيار شنبر
واون درهم سكر حل اولنوب تكرار تصفيه ايدرلر حين اقتضاده بو جلابدن بر فنجان اخذ اولنوب
بر مثقال ايارج فيقرا ايله استعمال ايدرلر وآخر نهاره وارنجه تأخير ايدوب بعده كذلك ياخود دراج
ياخود پلچ ايله طبخ اولنمش ماء الشعير ويرهلر وايام ثلثه مرور ايتدكده وقت سحرده بو حبى استعمال
ايدرلر صنعتى بودر تربد ابيض لب حب قرطم برر درهم ملح هندى وغاريقون هر برندن
نصف درهم بزر كرفس وانيسون هر برندن برر درهم اخذ اولنوب بعد الدق ماء رازيانج
ايله تخمير اولنوب حبلر اولنه مقدار استعمالى سنه ومزاجه نسبت ايدرك رأى طبيب ايله استعمال
ايدرلر ونوبت حمى نك اخذى وقتنده ادويه مقيئه ايله قى ايتدرهلر هر اسبوعده بر ايكى دفعه

طبيعت

44 طبيعت منعقد اولور بحسب القوة انى تليين لازمدر ليس اعنى تليين مراد اولندقده معجون خيار شنبر
وحب ايارج وايارج لوغاذيا ويرمك مناسبدر وبو اثناده ادويه مدره دخى زياده مناسبدر
خصوصا اول مركب ايچنده قرص الورد وقرص غافث بولنه واكر بو تدبيرات ايله عليله خلاص
ميسر اولميوب حمى ممتد ومزمن اولورسه علاجى عليلك فم معده سنه خميرة الورد ايله مخلوط
مصطكى ايله تقويت ويرمكلكه صرف همت لازمدر زيرا ضعف معده اكثريا بلغمدن نشات ايدر
بو بيله اولديغى حالده دخى تقويت معده ايچون اطليات وضمادات استعمال اولنمق لازمدر ازجمله
بو ضماد غايت نافعدر صنعتى بودر قصب الذريره وسك ورامك وورد احمر هر برندن اون
درهم زعفران نصف درهم اخذ اولنوب بعد الدق ماء مرزنجوش وياخود ماء حمه صوفى ايله تخمير
اولنوب ضماد اولنه وبو اثناده غداى عليل فراريج ايله طبخ اولنمش شعير اولمق لازمدر كه آنده
دارچين ورازيانج وضع اولنه وسكنجبين بزورى ايله قرص غافث وقرص افسنتين دخى مناسبدر
واكر بو حمى ازمنه شتاده واقع اولوب عليل دخى شيخ اولورسه ياخود رطب المزاج اولوب رطوبتى
كثير اولورسه قاروره سى ابيض ورقيق ومائى اولور پس بو بيله اولان عليله هفتده ايكى دفعه نصف
درهم ترياق فاروقى حاشا وكون وانيسون مطبوخلرى ايله حل ايدوب ويرهلر واكر ازمنه صيفده
واقع اولوب عليل شاب وعطشى غالب اولورسه علاجى اون درهم سكنجبين سادج ايله اون
درهم جلنجبينى حل ايدوب ويرهلر وغداسى مزورة الماش وماء الحمص ولحم دجاج ودراج ايله
اكتفا ايدرلر وفواكه رطبه ايله البان واسماك امثالندن حذر ايدرلر اكر زنجبيل مربا وفندق وفستق
ويرلرسه لا بأس در اكر حمام اقتضا ايدرسه بو مطبوخ ايله غسل ايدرلر تركيبى بودر دهن بابونج و
شبت واكليل الملك ومرزنجوش مساويا اخذ اولنوب ماء القراحيله طبخ وغسول اولنه ومعده يه
مناسب ياقوتلر وياغلر ايله مراعات ايدرلر وبو منضجات ومفتحات ويرهلر روح الزاج وروح الملح
استعمال اتمك مناسبدر اما نفع بولدقدنصكره مسهلاردن غاريقون وتربد استعمال ايدرلر
وبو حماده مجربات غايت نافعدر يعنى اسهال ورطوبتلرى تخفيف ايدوب معده يه قوت ويره
دواء قرطم ودياقيقون ومعجون هندى وغاريقون ايله ايارج فيقرا ويرهلر بعد التنقيه
معرقات ويرهلر مطبوخ شوكة المباركه وعود الغياق وصاصفراس كبى بعده معده يه بابونج
تقويت معده ايچون تحرير اولنان دواكر ايله قوت ويرهلر

الفصل الثالث فى حمى الدائرة السوداويه بو حمى دائرة السوداويه يه حمى ربع الدائره دخى
ديرلر لسان يونانيده طططرطاوس ديمكله معروف ومشهوردر بر حمى در كه بركون اخذ ايدوب
ايكى كون ترك ودردنجى كون ينه نوبت ايدوب اخذ ايدر انكچون حمى ربع تسميه اولنمشدر **السبب**
بو حمى نك سببى ماده سوداويه نك خارج عروق متعفن اولمسيدر مثلا معده وماساريقا وطحال
امثالى مواضعده واقع اولان خلط سوداوينك رطوبت كثيره ويا هوايه رديه كبى عفونته باعث
اولان اشيا ايله متعفن اولمسيدن حمى ربع حادث اولور وبعضيلر سوداء طبيعيه دن حمى ربع تولد
اتمز اما طحالده اولان سوداء طبيعى حين كاهيجه متولد اولور ديديلر فقير قليل البضاعه در كه هر
خلط البته رطوبتدن خالى دكلدر بو تقديرجه تعفنه قابلدر اما غير طبيعى اولان سودايى شيخ الرئيس
اقسام اربعه يه قسمت اتمشدر اوكلسى احتراق دمدندر ايكنجيسى احتراق صفرادندر اوچنجيسى
احتراق بلغمدندر دردنجيسى نفسه احتراقندن حاصل اولور ديدى وبعضيلر احتراقله حاصل اولان
سوداءدن حمى مزمنه نك حصولنى انكار ايدوب اكر اولورسه دخى حمى حاده اولور زيرا جالينوس سوداء

غیر طبیعیدن دبع تولدیغی ذکر ایلدی دیدیلر واسکندر یونانی دیرکه واقعا جالینوسه تعجب اولنور که
سوداء طبیعیدن اولان حمی ربعک علاجنی ذکر ایدوب اخلاط محترقه دن اولان ربعک علاجنه تصدی
ایلمدی وذکر ایلدیکی علاجات دخی مسخن دوالردر مع هذا اغلوقنه تحریر ایلدیکی رسالدرسنده حمی ربعک
انواع کثیره سی وارددر دیمشدر پس انواعی کثیر اولدقده علاجی دخی کثیر اولمق لازم کلور ایکن فقط علاج
واحد ذکر ایله اکتفا ایلمسی محل تعجبدر پس ایمدی بو مسئلده حق اولان مذهب شیخ الرئیسک
ذاهب اولدیغیدر زیرا نیجه نیجه حمی ربعه مبتلا اولمشلردر جرب یابس وبرص اسود امثالی علتلر
ظهور ایتدوکنی مشاهده ایلدک وبو حمی ماکولات ومشروباتدن خصوصا حمیات مختلفه یه باعث
سریع تعفن اولان اشیا تناولندن حادث اولور یاخود مادهٔ سودایی زیاده ایدن نسنه لری استعمال
اولنمغله ویاخود علیل سوداوی المزاج اولوب فصول اربعه دن فصل شتاده دم بواسیرک
محتبس اولمسیله ویاحمی غبّ عفنیه تقدم ایتمسیله اخلاطی محترق اولوب حمی ربعه باعث اولور
العلامات حمی ربعک علاماتی اسباب موجبه سی سبقدن معلوم اولنور علیلک لون بدنی وقاروره سنک
رنکی سیاهه مائل وقوامی رقیق اولوب علیلک جمیع بدننه تمدد وثقل حاصل اولور وابتداء نوبتلرینده
برودتی قلیل ونوبتلری تکرار ایتدکجه زیاده اولور وبدنه سخونت کلدکجه حرارت مستولی اولمز اولورسه
دخی شدید اولمز لکن حرارتی حمی بلغمیه دن زیاده اولور وبو حمینک ماده سی اولان ثقلیه سعفنه حرکت
ایدوب بعضی اغشیه وعظام ما بیننده باقی قالمغله اول موضعی مسدود ایدوب وجع حاصل ایدر بو حمی
نوبت حمیده علیل بره بره دترکه دیشلری بربرینه طوقنور ومدت نوبتی ماده سنه کوره اولور اکر
ماده سی غلیظ وکثیر اولورسه نوبتی طویل اولوب اون سکز ساعتدن زیاده تمادی اولور واکر
ماده سی رقیق اولوب قلیل اولورسه نوبتی قصیر اولور وشول ربع که اخلاط محترقه دن ناشی اوله
حرارت شدیده ایله عطش ویبوستی غالب اولوب نبضی صلب ولون قاروره سی خلط محترقک لوننده
اولور واکر ماده سی بلغم محترقه دن حادث اولورسه حمینک دوری اطول وعلیلک بولی اغلظ وعرقی بطی
ونبضی عظیم اولور واکر صفراء محترقه دن حاصل اولمش ایسه نبضی سریع ومتواتر اولوب نافض وقشعریره
کبی حالت ظهور ایدر ماده سنک برودتی اولدیغی ایچون **تقدمة المعرفة** معلوم اولدکه اکر بو حمی شبابده
واقع اولورسه احتراق دمدن وشیوخده اولورسه احتراق بلغمدن حادث اولور وبلاد حاره ده احتراق
صفرادن بلاد بارده ده احتراق بلغمدن حادث اولور واکثریا طحال مریضلرده آفت اولانلرده حادث اولور
واکر ورم طحال وتحجرات طحالیه سببیله سودا طحالدن زیاده منجذب اولورسه مدت حمی اطول واعراضی
ردی واشد اولور زیرا سودا یوما فیوما زیاده اولمقده در وکاه اولور که طبیب جاهلک سوء تدبیرندن
ومریضک حمیه وپرهیزده تقصیرندن ویا ماده حمینک غلظتندن ویا علل طحالیه دن حمی ربع مزمن
واطول اولوب آخر الامر استسقایه راجع اولور **العلاج** حمی ربعک علاجنده طبیب حاذقه لازم و
واجبدر که ادویهٔ منضجه یی تکرار بتکرار اعاده ایدوب بعده ادویهٔ مسهلهٔ مناسبه استعمالنه شروع
ایده لر زیرا اخلاط سوداویه غلیظ وثقیلدر دفعهٔ واحده ده ادویهٔ مسهله ایله تنقیه اولنماز لهذا
اطبا علاجنده اختلاف ایلمشلردر اما جمهور متقدمینک اتفاقلری اودر که ابتداء منضجات بعده
ملینات بعده تدریج ایله مسهل قوی ویرمکدر واطباء افرنجیه نک متاخرلری عندنده ابتدا مسهل
قوی بعده ملینات ویرلمک کرکدر لکن حق اولان مذهب متقدمینکدر که ابتدا حقنهٔ لینه ایله طبیعتی
تلیین ایلیوب بعده فصد ایتمکدر وملیناتدن عسل الورد وعسل خیارشنبر وقدرت حلواسی
ماء لسان الثور ایله استعمال ایده لر اکر بو حمی احتراقدن اولورسه بو ملیناتی ماء جبن ایله ویره لر

ودیاقا تلیقون

ودیاقاتلیقون وشراب سناء مکی وشراب صبورک استعمال ایده لر بعده نظر ایده لر اکر غلبهٔ دم علامتی
اولوب امتلاء عروقدن ویا دموی سودادن حاصل اولمش ایسه ابتداده فصد اولنور واکر سوداء
غلیظهٔ بلغمیه دن حاصل اولمش ایسه ادویهٔ منضجه استعمال ایله نضج بولنجه تأخیر اولوب بعده فصد
اولنور جالینوس وابن سینا باسلیقدن فصد اولنمدیو تحریر اتمشلردر لکن قنغی طرفدن فصد اتملیدیکی
بیان اتممشلردر اما متاخرین صول جانبدن باسلیقدن فصد اولنمسنی تعیین اتمشلردر واطبادن
بعضیلری فصد خصوصنده اختلاف ایدوب دیدیلرکه اکر سودا احتراق دمدن حاصل اولمش ایسه
فصد ضرر اتمز اما اکر احتراق دمدن ناشی دکل ایسه ضرردی اوجمعززدر زیرا فصد ایله دم خروج
ایدوب سودا غالب اولور سودانک حدوصرتی دمدر پس فصد ایله دم خروج ایدیجک سودا
قوت بولور بو ایله اولیجق لایق اولان ادویهٔ منضجه ایله ماده نضج ویرمکدر سعی ایده لر مثلا ماء شعیر
ساذج وماء شعیر مسکری وشراب نیلوفر وجلاب بارد ویاحار وبعضی دفعه سکنجبین وشراب
حماض وشراب تفاح وشراب لسان الثور کبیلری ماء نیلوفر ایله ویره لر یاخود قثا وبزر خیار وبزر
کشوث هر برندن اوج درهم عرق السوس وانبرباریس ایکیشر درهم زهر لسان الثور بش درهم
اخذ اولنوب ماء القراح ایله طبخ وتصفیه وتصکره اوزرینه مطبوخ مصفا قدر سکنجبین ضم اولنوب
شرب ایتدوره لر حتی سودایه نضج وقلبه تقویت حاصل اوله وبعد النضج تریاق فاروقدن مقدار یسیر اعطا
ایده لر اکر سؤال اولنورسه مادهٔ سودا خلط بارده در علاج ضد ضدی ایله کرک ایکن حال بوکه شراب
نیلوفر وشراب انبرباریس کبی ادویهٔ بارده ایله نیجه علاج اولنور جوابنده دیرزکه سودا صحیح بارددر
اما متعفن اولدقده البته حرارت معروضدر حمی ایسه اول حرارتدندر وبزم مجهودمز سودایی
تبرید وترطیب لازم ایمش واکر سودا صفراء محترقه دن اولمش ایسه شراب اجاص ونقوعات مسهله
لازم اولور ومسهل ویرمک حمانک نوبتی کوننک ایکنجی کوننده لازمدرکه اولکون یوم راحتدر و
استحمام دخی ترطیب وتفتیح مسامات ایچون تجویز ایلمشلردر لکن نوبت حمانک ترکی کونی لازمدر
وادویهٔ مسهله ده سودایی مزیل اولان اشیایه رعایت اولنمق لازمدر صفرادن مستحیل اولان سودایه نقوع
شاهترج وهلیلج اصفر وسقمونیا ایله معمول دوالر ویره لر واکر بلغمدن مستحیل اولمش اولورسه تربد
وکابلی وبسفایج وغاریقون وشحم حنظل ایله عمل اولنمق لابددر والحاصل بو حماده کرک منضجات وکرک
مسهلات ویرلدکده کاهیجه برودته مائل وکاهیجه ماده نک اقتضاسنه کوره حرارته مائل دوالر
ویرمک لازمدر واکر استعمال اولنان منضجات مجفف دوالر ایسه تعدیل ایچون عرق السوس
ضم ایده لر ومنضج اولان دوالر لسان الثور البستانی والبری وزهر بنفسج وبادرنجبویه وپرسیاوشان
وهندبا وشاهترج وحب ططمی کوکی والتون اوتی وکمادریوس وکمافیطوس وشلوکة المبارکه وبسفایج
وایلغن کوکی وقابغی واصل کبر ودنطریون کبیر وقاطر قویروغی چیچکی وجنطیانا وقشر اترج وریحان
کبیلردر وبو ترکیب مجربات اطبادن منقولدرکه سودانک انواعنه نافع اولمغله هر طبیبه کرکدر وعلل
کثیره ده مستعمل ونفعی مشترکدر وصفتی بودر عناب وسبستان وتمر هندی واجاص هر برندن
اون درهم سنامکی وبسفایج وشکاعی وبادآورد وبزر ریحان وبزر شاهترج وهلیلج اسود وکابلی
وزهر البنفسج ولسان الثور هر برندن بش درهم بزر قثا وبزر هندبا وانبرباریس وافتیمون هر برندن
اوج درهم اخذ اولنوب اوج رطل ماء القراح ایله بر رطل قالنجه طبخ اولنوب بعد التصفیه ایچینه
بشر درهم لب خیارشنبر ضم اولنوب ینه تصفیه اولنه بعده دهن لوز حلو بر درهم راوند وحجر ارمنی
ولاجورد ومقل ازرق وکثیرا وسقمونیا هر برندن ربع درهم اخذ اولنوب خیارشنبر ضم اولنان

مطبوخ ضم اولنوب قدر الكفایه استعمال اولنه یاخود حب افتیمون ویاخود مطبوخ افتیمون ویا ایارج
لوغاذیا یاخی ماء جبن ایله استعمال ایتدوره لردخی لطیفدر ودخی معلوم اولدکه حمیات سوداویه ده مرة
بعد مرة استفراغه محتاجدر زیرا مادهٔ سودا بارد وغلیظ وثقیلدر استفراغات کثیره یه محتاجدر وکاه کاه
ادویهٔ مدره استعمالی دخی لازمدر اما افراط اوزره اولمیه وماء حلو اولان حمامه کیرمك وآبزن اتمك دخی
نافعدر اما بو علتلر یوم نوبت حاده اولمازحانك ترکی کوکی لازمدر واطباء کیمیا یشر حمی ربعده و علل
سوداویه ده حب اشق وحب فولادی وصبغ فولاد وجوهر الحدید كالفنیجه وقرصور الطرطیردن
مرکب دوالر وشراب الفولاد ومعجون فولاد کبی دوالر استعمال ایدرلر واکر حمی ربع استسقایه راجع اولورسه
ادویه حدیدیه قدر علاج اولماز جالینوس فاضل حمی ربعه برد واد تعبیر ایدرکه سیف قاطع کبیدر دیدی
اول دوا بودرکه برمقدار خمیر حامضی اخذ ایدوب نعناع مسحوق وصعتر بیض ایله محکم مزج ایدوب
حمامده علیلك سراپا وجودینه طلا ایدرلر ومکن رتبه تاخیر اولنوب بعده غسل ایدرلر بامر الله تعالی
برئ تام حاصل اولور وبو مطبوخ منضج دخی غایت نافعدر صنعتی بودر بسفایج واصولات مفتحه نك هر برندن
نصف وقیه اصل کبره ایکی درهم افتیمون اوقی وکمافیطوس وبرسیاوشان وشاهتره وزهر لسان الثور
وبنفشه وزهر دعه هر برندن نصف قبضه بزور اربعة البارده هر برندن بر درهم زبیب منزوع النواة
التی درهم اخذ وماء القراحله طبخ اولنوب بعد التصفیه ایچنه شراب ترنسین وشراب شاهترج وشراب
اسقولوفندریون هر برندن بوریجی وقیه ضم اولنوب حفظ اولنه مقدار استعمالی اوچ وقیه در **التجربة**
مجربین اطبادن استیقوس نام طبیب درکه حمیات عتیقه ده خصوصا حماء ربع دائره ده قشر شجرة الجوز الرومی
استعمالنی علاج کافی بولدم کذلك قرصور الطرطیردن هر کونه دواء عمل ایدوب استعمال ایتدم ایسه علاج
کافی بولدم وبو علته غایت مناسب اولان مسهللردن معجون آموق کبیر ومعجون سنامکی وشراب حماقی
اسود وحب لاجورد وحب اشق کبیلر استعمال اولنور ومقیئاتدن مستعمل اولانلری سابقا ذکر ایلدك
انلردن قوی اقتضا ایدرسه زجاج افتیمون وزعفران معدنی وطرطیر مقی کبیلری استعمال ایدرلر بعده
ادویه مدره ومعرقه استعمال ایدرلر ملح جنطیانا وملح شوکة المبارکه وملح افسنتین ومعرق معدنی وافتیمون
معرق کبیلری استعمال ایدرلر ودخی نوبتدن برساعت مقدم انبراطوریادن بر درهم اخذ اولنوب بعد السحق
شراب ابیض ایله استعمال اتمك بالخاصه نافعدر کذلك غاریقون بر درهم قرصافی ثلث درهم یاخود بنطافلن
یپراغندن درت عدد اخذ ایدوب شراب ایله استعمال اتمك بالخاصه نافعدر وذهب نوشادر دخی نافعدر بعده
بدنه قوت ویرمك ایچون سفوف دیارودون وسفوف جوارش اقادیاء بالورد ومعجون قرمز ومعجون
اللؤلؤ وجوارش العود استعمال اولنه وکاهیجه نافض وقشعریره سنی منع ایچون علیلك ظهرینه دهن
بابونج ودهن قسط ودهن سذاب ودهن حب الغار ودهن جند بیدستر وتریاق ومثرودیطوس
طلا اولنه ودائما معده وطحالك مزاجنی اصلاح ایدیجی طحالك سددینی تفتیح ایدیجی دوالره مداومت
ایدهلر وعلیله یوم نوبتده واجبدرکه مولد سودا اولان اشیادن بلکه مجموعی ماکولاتدن اجتناب
ایدهلر ویوم راحتده غدالردن سهل الهضم مائل رطب نسنهلر تناول ایدهلر پلیج وسمز طاوق واوغلاق
اتی کبی کذلك دراج وکلك وچیل قوشی وزبیب احمر ولوز حلو وتفاح شامی استعمال ایدهلر وطعاملرینه
مورد نواز ولسان الثور وضع ایدهلر ومکن اولدقجه یوم نوبتده غدا تناول اتمیهلر وامیاهدن ماء الشعیر
وماء لسان الثور وماء جبن استعمال ایدهلر وبو حماده ماء الحدادین غایت مناسبدر

الفصل الرابع في حمى غشیه خلطیه

بو بر حمی خلطیه درکه اکثریا دوری حمی بلغمیه یه
تابعدر واصحابنه غشی عارض اولدیغی ایچون حمی غشیه تسمیه اولنمشدر **السبب** بو حمی نك

سببی

٤٦

سببی ایکی قسمه منقسمدر برقسمی لزوجتلی مادهٔ بلغمیه وبر قسمی حرت وسمیتلی اخلاط رقیقه درکه
علیلك فم معده سنه منصب اولوب ضعیفا ایدر وقربیت حسیله قلبه دخی ضعف عارض اولمغله
غشی شدیده باعث اولور وکاهیجه ردیئ الجوهر اولوب متعفن اولان صفراء کراثیه ویا زنجاریه دن
حادث اولوب غب کبی دور ایله کلور **العلامات** حمی غشیه نك علامتی اکثریا وقت نوبتده
غشی عارض اولور داخلا متحرك اولوب عفونت اخذ ایتدکده قوای علیل ساقط اولوب متحیر
اولور وادواری حمیات بلغمیه یه مشابه وحمائل اولوب وجهنده تهیج وبدننده ترهل حاصل اولور
وکاه اولورکه علیلك مجموع بدنی استرخا اولور وکاهیجه وقت هیجان اخلاطه دیده ده جحوظ العین
عارض اولور واکر مادهسی ردیئ الجوهر اولورسه حمی غب کبی دور ایدوب عطشی شدید
وکرب ولهاب ایله الم وغمی زیاده وظاهر بدنی اولور واکثریا نبضی صغیر ومتواتر اولور **تقدمة المعرفة**
معلوم اولدکه علاجی غایت عسیردر زیرا رفق وملایمت استفراغه محتاجدر اکر عنف ایله استفراغ اولنسه
قوای علیل متحمل اولیوب حرة دوادن مواد ردیه متحیر اولوب کیفیت ردیتی قلبه وصول بولمغله
غشی شدیده باعث اولوب هلاك علیلدن خوف اولنور وبو حمی مزاجی حار ویابس اولانلرده
عارض اولدقده سریعا بحرانی هذیل ایدر **العلاج** بو حمی نك علاجنده واجب اولان بودرکه علیلك
یدین ورجلینی محکم دلك ایدوب بر عصابه ایله شد ایدهلر وبطننه ووجهنه ماء بارد ایله ماء الورد
رش ایدوب نم وانفنی مسك ایتمکله حرارت غریزیه سنی داخله رجوع ایتدورهلر وحال غشیده
سکنجبین سادجی ماء الحاره ایله حل ایدوب اسقی ایدهلر حتی فم معده اولان مادهٔ مضره اسفله
منحدر اولمیوب صکره ادویهٔ مقطعه ایله استفراغه سوق ایدرلر وهر یوم بزر رازیانج وبزر هندبا
اوچر درهم اخذ وبعد الطبخ اون درهم جلنجبین ضم وحل اولنوب اسقی ایدهلر بعده احتقانات
حقینه ایله معده وامعاده اولان اخلاط مضره یی اخراجه سعی ایدهلر لکن مسهل حاده واحتقانات
قویه دن احتراز ایدهلر زیرا مادهٔ عروقدن جذب ایتمیه وکاهیجه عسل الورد وقرصت طواسی
وقرصور الطرطیر ویرهلر وبر درهم دارچین سیلانی ایله ایکی درهم زوفا یابسی ماء العسل
ایله طبخ ایدوب ویرمك مناسبدر واکر مادهسی صفراء کراثیه ویا زنجاریه اولورسه هر یوم
عصارة الرمانین اوچ وقیه ترنجبین اون درهم اخذ وحل اولنوب شرب ایتدورهلر یاخود
تمر هندی وترنجبین وسکر ابیض طبرزد هر برندن بر وقیه اخذ اولنوب بعد المزج والحل اسقی
اولنه وهر ساعتده بر دفعه نیلوفر وبزر هندبا مطبوخی ایله ماء رمانین حمز وجاویرهلر وکاهیجه
طبیعت علیلی مطبوخ فواکه ونقوع مشمش امثالی دوالر ایله تلیین ایدهلر وخارجدن صدرینه
ماء الورد وکافور واقاقیادن معمول ضمادلر تضمید ایدهلر ومعده سنه ادهانات مناسبه طلا اولنوب
فراشنه ورق الخلاف وضع ایدوب ماء الخلاف رش ایدهلر وغدالردن لطیف الغدا وجید الکیموس
اولان اشیالری ویرهلر بلغم ورطوبت زیاده ایدیجی غدالردن احتراز لازمدر اما اکر مادهسی صفراوی
اولورسه فواکه بارده تناول ایتدورهلر قنا وتفاح حامض کبی واکر بلاغم لزجه ونجه تجمد ایدنلردن
اولمش ایسه طعاملرینه افاویات طیبه دن دارچین وقرنفل وعود امثالی دوالری مسحوقا ذر
ایدهلر وباقی علاجلری حمیات بلغمیه وصفراویه بحثنده مستتردر محللرینه نظر اولنه

الباب الرابع في حمیات المرکبة

وهو یشتمل علی خمسة فصول

الفصل الاول في حمیات المرکبة وشطر الغب

معلوم اولدکه حمیات مرکبه ده صاحب موجز
دیرکه والترکیب اما ترکیب متداخلة وهی ان تدخل احدیهما علی الاخری یعنی بو بر حمی درکه بر حمی

ترك ایمدن برحمی دخی اخذ ایدر یاخود نوبت بلغمك ایكی سودا اخذ ایدر یاخود سودانك ایكی بلغمك اخذ ایدر بو تقدیرجه مبادله ایله اولور وصاحب موجز بو مخلده دخول دیمك ككك ایدی زیرا دخول طرفیندن یوقدر معا علی خود مشاركت ایچوندر دینلور رسم جوابنده درز كه حمالرك اصل دنلرنده مداخله واردر لهذا مداخله دیدی پس ایمدی حمیات مركبه وجوه ثلثه اوزره در كه یا تركیب مداخله ایله مركب اولور مثلا ایكی حمانك نوبتلری بری برینه متداخل ایدوب برینك نوبتی اخذ ایتدكده دیكرینك نوبتی داخل اولور یاخود تركیب مبادله ایله مركب اولور مثلا حمانك برینك نوبتی تمام اولدقده بری دخی اخذ ایدر یاخود مشاركت ایله مركب اولور مثلا ایكی حمانك نوبتلرینك اخذی زمان واحده ده اولور ایمدی وجوه ثلثه اوزره مركب اولان حمالرده هر برحمی مفرده آخری ایله تركیب اولندقده حمی مركبه نك انواعی كثیر اولور مثلا تركیب مداخله ایله مركب اولان حمانك فرضا بریسی صفراویه خارج العروق اولاندن غب خالصه اولسه وبری دخی ینه صفراویه خارج العروق اولاندن یا غب غیر خالصه در ویا صفراویه داخل العروقدر ویا دمویه داخل العروقدر ویا بلغمیه خارج العروق ویا بلغمیه داخل العروقدر ویا سوداویه خارج العروق ویا سوداویه داخل العروقدر كذلك تركیب مبادله وتركیب مشاركه ایله مركب اولنلرده دخی بو احتمال جاریدر زیرا تركیب مبادله ایله مركب اولان حمی فرضا ایكی غبدن مركب اولسه غبین تسمیه اولنور بر یوم نوبت اخذ ایدر وایكی ربعدن مركب اولسه ربعین تسمیه اولنور ایكی كون نوبت اخذ ایدوب بركون ترك ایدر كویا ایكی ربع واحدك عكسیدر واوچ ربعدن مركب اولسه ثلاثة اربعات تسمیه اولنور بونك نوبتی حمی نائبه كبی هر یوم كلور والحاصل حمی مركبه نك انواع كثیره سی واردر هر بری خارجه چیقوب تفصیل اولنورسه طبیعته باعث كلال اولور وبو حالك اسباب وعلامات وتدبیر وعلاجاتی ذكی الفهم اولان طبیب ولبیب بسائطندن یعنی مفردلرندن اخذ ایدر مثلا حمی مركبه نك بری صفراویه وبری بلغمیه اولسه تدبیر وعلاجاتی حمی صفراویه ایله حمی بلغمیه علاجلری ایله مشترك ایدوب ویررلر اما انواع كثیره سی اولمغله ادوارینی حفظ ممكن دكلدر زیرا بعضی اعضاده واقع اولان اورامدن دخی حادث اولور ذات الجنب وذات الریه وسرسام كبی وعلامتلری اورامك موجود اولمسیدر وكاهیجه بو حمی علیلك مأكولات ومشروباتنده وسائر حركاتنده سوء تدبیرندن ویاخود جهله اطبانك مخالف معالجه سندن حاصل اولور ایمدی بو حمی مركبه دن بین الاطبا مشهور اولنلردن بعضیلرینی بیان ایدهلم مثلا شطر الغب برحمی در كه قرشی مرحوم شرح قانونده دیركه بو اسمده لفظ یونانیه دن عربیه یه نقلده غلط فاحش واقع اولمشدر تقدیر كلام الغب شطرها یاخود شطرها الغب دیمك ایكن زیرا لسان یونانیده مضاف اوزرینه مضاف الیه تقدیم اولنور ایمدی بو برحمی در كه ماده سی صفرا ایله بلغمدن مركب اولوب وجوه اربعه اوزره تركیب اولنور مثلا ایكی حمانك بری صفراویه دائره وبری بلغمیه لازمه یاخود بلغمیه دائره در كذلك ایكی حمانك بری صفراویه لازمه وبری بلغمیه لازمه یاخود بلغمیه دائره در پس ایمدی بو اقسام اربعه دن صفراویه دائره ایله بلغمیه لازمه دن مركب اولان حمایه شطر الغب خالصه تسمیه اولنور وباقی اقسام ثلثه یه یعنی صفراویه دائره دن وصفراویه لازمه ایله بلغمیه لازمه دن وصفراویه لازمه ایله بلغمیه دائره دن مركب اولان حمی یه شطر الغب غیر خالصه تسمیه اولنور السبب بو حمانك سببی بارد ورطب غذالری كثیرا تناول ایتمكدر خصوصا علیل صفراوی المزاج اولوب حركات كثیره ایله اتعاب بدن ایدوب زحمت و مشقتدن صكره ساكن اولوب جلیس اولمقدن حادث اولور ویاخود حرارت كبد سببیله صفرا وضعف هضم سببیله معده ده بلغم كثیر متولد اولمغله بو حمی یه باعث اولور العلامات بو حمانك علامتی بركون

اخذ ایدن نوبتی طویل واعراضی شدید اولوب وبركون اخذ ایدن نوبتی قصیر وخفیف واعراضی قلیل اولور وكاه اولوركه برودتی یوم واحده ایكی دفعه تكرر ایدر وبو علیه اولمسی ماده سنك تجمعندن ویا ایكی حمی نك برعارضینك اوزرینه دخول ایتمسندندر یعنی بو صورتده تركیب مداخله صورتی اولور وكاه اولوركه بدنده برودت وار ایكن بالبداهه حرارت مستولی اولور وبو حمی نك ابتداسنده وتزایدنده اضطراب وتشویش زیاده اولور دقیقت الموقه معلوم اولدیكه بو حمی مزمنه شدیده نك وقوعی نادردر وتدبیر وعلاجنده طبیب حاذق عاجز وقاصردر اما ظهور ایلدكده امراض ساریه كبی هر موضعده واقع اولور برحمی عسیر العلاجدر وتدبیرده واسنده اهتمام اولنوب ممارسته محتاجدر زیرا اكثریا سكته وفالج ودوسنطاریا كبی امراض مخوفه منتقل اولور وكاه اولوركه مزمن اولمغله قوای علیله ضعف ایراث ایدر وكاه اولوركه بطن علیلك بعضی محللرنده اورام حاره احداث ایدر العلاج بو حمانك علاجی حمی مركبه علاجی كبیدر همان مفردلرینك علاجلرندن تركیب اولنور وماده غالبه یه مراعات اولنمق لازمدر ایمدی اولا منضجات وملینات ویریلور بعده غب غیر خالصه ده ذكر اولنان حقنه لینه یی استعمال ایدهلر وتكرار ادویه منضجه ایله نضجه سعی ایدهلر ومسهلات تناول اولنه وغاریقون وسنامكی كبی دوالر استعمال اولنه وبو حمیده ایكی درهم مقداری غاریقون استعمال ایتمك مجربدر ومشلر دادویه معتبره ومدرره استعمالی دخی غایت مناسبدر دیدیلر اكر حرارت غالب اولورسه تسكین حرارت ایچون حمی محرقه ده بیان اولنان دوالره مراجعت اولنه واكر برودت غالب اولورسه حمی بلغمیه ده تحریر اولنان دوالر استعمال اولنه وادویه ملطفه ومسهله ایله اخلاط غلیظه یی تلطیف وتنقیه ایدهلر وبو حمیده مجرب بین اطباء اسلامیه دن امیر چلبی مرحوم ملاحظه ایلدیكی شربت غایت مناسبدر صنعتی بودر تربد مجوف نصف درهم غاریقون ابیض نصف دانق سقمونیا بدتر بر قیراط سكر طبرزد ابیض اوچ دانق اخذ اولنوب بعد الدق شراب الورد ایله مخلوطا استعمال اولنه واكر علیلك قوتی مساعد اولورسه بو تركیبی بوزدر معجون خیار شنبر ایله ممزوجا استعمال ایتدیرهلر وبو حمیده فصددن احتراز لازمدر اكر غایت اقتضا ایدرسه قلیل المقدار دم اخراج ایدهلر وباقی علاجلری بعینه حمی غب غیر خالصه كبیدر وحمیات ردیه ده ذكر اولنان دوالر بو حمیده دخی كافیدر

الفصل الثانی فی حمی الخمس والسدس والسبع معلوم اولدیكه بو حمی خمس وسدس وسبعك ماده سی حمی ربعك ماده سنه مجانسی واردر لكن ماده لری زیاده اغلظ واقلدر وحدوثی ماده سوداء غلیظه ممزوجه بلغمیه دندر وحمی خمس برحمادر كه بركون نوبت اخذ ایدوب اوچ كون ترك وبشنجی كون نوبت اخذ ایدر كذلك حمی سدس اولدركه بركون نوبت اخذ ایدوب درت كون ترك والتنجی كون نوبت اخذ ایدر وحمی سبع اولدركه بركون نوبت اخذ ایدوب بش كون ترك ویدنجی كونینه نوبت اخذ ایدر والحاصل حمانك یوم اخذی ایله ایام راحتنی جمع ایدوب بر عدد دخی ضم اولنمغله اسم حمی اول عددن مشتق اولوب حمی ثمن وحمی تسع وحمی عشر تسمیه ایدرلر اما جالینوس بو حمیاتی انكار ایلمشدر اما متأخرین اطبا وجودینه شهادت ایلدیلر حتی حذاق اطباء اسلامیه دن انموذج صاحبی امیر چلبی مرحوم تحریر ایدوب دیركه ولایت قرهمانده یكی شهر سنجاغی بكی اولان حمی بك نام ذات شریفك خدمتكارندن بر كسنه یی سكز سنه مقداری حمی اخذ ایدوب كاه ربع وكاه خمس وكاه سبع وكاه ثمن وكاه تسع وكاه عشر اولمش وبو حال اوزره اوقات كذار ایلدی بو فقیردن علاج رجا ایدوب اول شخصه علاجه شروع ایلدم الحمد لله كامل علاج ایتمكله جناب حق وحكیم مطلق شفاخانه غیبندن شفا احسان ایلدی زیرا بو نوع حمی یه سریعا علاج ممكن دكلدر وبونلر اكثریا سوداء بلغمیه غلیظه دن حاصل اولمغله جدا اغلظدر لهذا مدت مدیده علاجه محتاجدر العلاج بو حمانك علاجنده طبیب مجرب وحاذق كركدر كه حمی مزمنه بر كره حاصل اولدی زیرا غایت علاجی عسیر وخلاصی نادردر وعلاجی ربع دائره بلغمیه علاجنه قریبدر پس ایمدی اولا ادویه ملطفه ایله اخلاط

غليظه يي تلطيف وتنضيج ايدوب بعده ادويۀ مسهلۀ السوداء ايله استفراغ ايده لر خلا اخلاط غليظه يي
تلطيف ايچون هر يوم على الصباح بو جلابي اعطا ايده لر صنعتي بودر بزر الرازيانج واصل السوس المحكوك
يادينشر وقيه سكنجبين عسلي ايكي بچق وقيه اخذ اولنوب بعد الطبخ تصفيه اولنوب عليله اوچ دفعه ده
استعمال ايدوره لر وادويۀ مسهله دن مطبوخ خيار شنبر ومعجون النجاح كبي دوالر استعمال اولنه واكر ادويۀ
حقيقه اقتضا ايدرسه بو حمىء ويره لر صنعتي بودر بزر شبث وبزر بطيخ اصفر واصل بطيخ وبزر فجل واصليه
وورقه هر بريندن على السويه اخذ اولنه وعسل فيقيد طبخ اولنه رقتيكه استعمال اولنه باقي لاجل حماء ربع كبيدر

الفصل الثالث في حمى المعروفة بليقوريا

بو حماء بليقوديا بر حمى دركه باطن بدننده حرارت
شديده سي وظاهر بدننده حرارت فاتره سي ظاهر اولور **السبب** بو حمانك سببي اكثريا كثرت بلغم غليظه
وفجه ومتعفنه ويا صفراي غليظه دايمي باطن بدنده اولان بلغم وقتاكه مشتعل اولوب عفونت حاصل
ايتدكده اول موضعي تسخين ايدر اما غلظت ولزوجتندن ناشي بخاري منتشر اولميوب خارج بدني
كركي كبي تسخين ايده مز **العلامات** بو حمانك علامتي باطننده حرارة شديده وظاهرده حرارة فاتره
اولمقدر اما قچن بو حمى قوي وشديد اولسه عليلك التهاب وعطشي شديد وقلق وكرب واضطرابي
مزيد اولوب لساني اسود وبنفي عظيم اولور وبو حالات علامت رديه در زيرا اخلاط موديه نك داخل
بدنده قوت وعصيانه دلالت ايدر خصوصا ماده بلغميه اولوب ظاهر بدنده برودت زياده اولور
العلاج بو حمانك علاجي هر يوم بادرنجبويه ونيلوفردن اوچر درهم جلنجبيندن اون درهم اخذ اولنوب
بعد الطبخ والتصفيه على الصباح سقي ايده لر واكر عليلك عطشي شديد وحرارتي افراط اولورسه بزر هندبا
اوچ درهم ترنجبين وسكر ابيض اونر درهم اخذ وطبخ اولنوب بعد التصفيه اسقي اولنه وبو حماده اكر
بو كونه معالجه لركه ذكر اولندي سه ملطفات ومسخنات غير الشديد السخنه دن غافل اولميه لر زيرا بو
حمى نك ماده سي اخلاط غليظه ولزجۀ بلغميه در امراض لازمه يه التفات ايتميه لر حمان نصف مثقال مصطكي
ايله بالاده بر اولنان جلابي اعطا ايده لر وقتاكه قاروره ده علامت نضج ظاهر اوله طبيعتي تليينه مباشرت
ايده لر مثلا مطبوخ خيار شنبر ويا مطبوخ تربد وغاريقون واسطوخودوس كبي دوالرله بدني اخلاط
بلغميه دن تنقيه ايده لر هر صباح اون درهم سكنجبين بزوري سكري ويره لر ياخود قرص افسنتين
ومعجون فلافلي وترياق اكبر ومثروديطوس كبي دوالردن دخي غافل اولميه لر واكر مزاج وسن ووقت حاضر
مناسب اولورسه بالاده مذكور اولان ادويۀ ملطفه ومسخنه يي ويره لر ياخود اجاص وعناب وسبستان
وسنا مكي وشاهترج وهليلج اصفر وكابلي وشعير هندي دن مركب مطبوخ ويره لر فلوس خيار شنبر ضم اولنوب
ويره لر وقتاكه تنقيه تمام حاصل اوله واعراض دخي ساكن اوله حمام معتدله يه دخول ايتدوروب ماء حلو حاره
ايله غسل ايده لر واكر بابونج وشبث طبخ اولنمش ماء ايله غسل ايدرلرسه غايت مناسبدر واكر بو حمانك
ماده سي جدا صفراي محيۀ غليظه اولورسه غب كبي دور ايدر شدته لازمه سي واردر علاجي بعينه
بلغميه كبيدر واكر حمى محرقۀ دمويه ده ذكر اولنان علاجلر استعمال اولنورسه حاذق قانون تدبير اولمش اولور

الفصل الرابع في حمى المعروفة بانفيالوس

بو حمىء انفيالوس بر حمى دركه اصحابنك باطني برودة
وظاهري حرارة اوزره اولور **السبب** بو حمانك سببي اعماق بدنده بلغم زجاجيه حامضه نك زياده حاصل
اولوب دقيقي تعفن ايدوب متبخر اولدقده ظاهر بدنده حرارت ايجاب ايدر ومتعفن اولان جزو دقيق
متعفن اولميان اجزاء بلغميه يي اعضا وباطنيه نك بعضيسنه تحريك ورد ايدر دركه برودت حس
اولنور والحاصل بلغم زجاجيه حامضه نك تعفن قبول ايدن جزوي خارج بدنده حرارت وتعفن قبول
ايتمين جزوي داخل بدنده برودت حاصل ايدر وبو حمى كاهيجه خالص اولوب يا اكثر بلغمدن حادث اولور

وكاهيجه

وكاهيجه غير خالص اولوب متعفن صفرا ايله اولور **العلاج** بو حمانك علاجي بعينه سائر حميات بلغميه
كبيدر لكن بو حمى ده فصد ايتمكدن احتراز لازمدر وبو حمى ده طبيب حاذقه لازم اولان بودر كه مادۀ
حمانك غليظني ترقيق ورقيقني تغليط ونيئ اولاني تنضيج ايدوب تعفندن منع ايده لر هر نه دنبه قوي
منضج ويرد لرسه بأس يوقدر اما مسهلات قويه دن اجتناب واحتراز لازمدر استعمال اولنان ادويۀ مسهله خفيف ولطيف

الفصل الخامس في حمى النهارية والليلية

معلوم اولسون كه بو حمىء نهاريه وليليه حميات دائرۀ بلغميه
انواعندندر كه بري نهارده نوبت ايدوب ليلده ترك ايتدكي ايچون حمىء نهاريه تسميه اولنور وآخري
دخي ليلده نوبت ايدوب نهارده ترك ايتدكي ايچون حمىء ليليه تسميه اولنور وبو حمانك ليليه سي اسلم
ومدتي اقصر اولور اما نهاريه سي غايت ارداء ومدتي اطول اولور خصوصا نهارده حرارت شديد اولوب
بو حمىء خبيثه سبيله عليله تحلل بخارات كثيره ايله انفتاح مسامات بدنيه عارض اولمغله اكثريا
دقه انتقال ايدر **العلامات** بو حمالرك علامتي عطش شديد ايله قلق وكرب والتهاب اولمقدر
العلاج بو حمالرك علاجنده اطبا اقدمين سكنجبين الساذج وجلنجبين السكري دن اونر درهم
اخذ ايدوب هر يوم جلابا عليله اعطا ايدرلر وطبيعتي فلوس خيار شنبر وترنجبين ياخود معجون
خيار شنبر كبي مليّنات ايله تليين ايدرلر واكر حمىء نهاريه اولورسه عليلك غذاسني ليالیده خمص
ايله ماء الشعير ايدرلر لكن بعد تناول غذا عليل ممتلي ايكن نومدن غايت احتراز ايده لر واكر حمى
ليليه دخي اولورسه بو تدبير وعلاج كافيدر اما انجق غذاء عليلي نهارده نوبت حمى دن
خالي وقتده اعطا ايتمك لازمدر باقي تدبير وعلاجي بالاده حميات دائرۀ بلغميه ده مفصلا بيان اولنمشدر

الباب الخامس في حميات المرضية الردية والوبائية السادية وحمى الدقية والشيخوخية وهو تشتمل على خمسة فصول

الفصل الاول في حمى الردية

معلوم اوله كه حمىء رديه ايله حمى وبائيه نك فرقي حمى رديه نك
ماده سنده سميت اولميوب لكن ماده سنده تعفن وفساد غايت قصوايه بالغ اولمشدر اما حمى وبائيه نك
ماده سنده سميت كثير واكثريا عام اولمغله انساندن انسانه سرايت ايدر وبر مكاندن آخره دخي
نقل ايدر اما حمىء رديه ده بو حال بولنمز **السبب** حمىء رديه نك سببي سناطوس نام طبيبك تحريري
اوزره بر ماده متعفنه دركه فساد جهتندن غايت قصوايه بالغ اولمشدر وبو نوعا سميتي دخي واردر
لكن سميته مرتبه سي حمىء وبائيه دن قليلدر والحاصل بو حمالرك بينلرينده فرق عفونتك قوت وضعفيله
تفريق اولنور وحمىء وبائيه وحمى رديه تسميه اولنان حمالر ما سبقده يكي حمالردن خارج دكللردر اقسام
حمى دن صنفي حمانك ماده سنده تعفن فساد جهتندن غايت قصوايه بالغ اولورسه حمىء رديه وسميته
اولوب حمىء وبائيه درلر مثلا غب لازمه نك ماده سي صفرانك داخل عروق متعفن اولمسيدر بو تعفن
غب لازمه غب دائره وبلغميه لازمه بلغميه دائره وسوداويه لازمه سوداويه دائره ودمويه مطبقه
بونلردن هر بري حمىء رديه وحمىء وبائيه اولور حمى دق دخي بو حال ايله مركب اولدقده وبائيه اولور
پس ايمدي بو ذكر اولنان حمالرك مرتبه لري حدس صناعي ايله اعراضندن معلوم اولنور وخارجدن اولان
سمومانك انواع كثيره سي اولديغي كبي حميات وبائيه ورديه نك دخي انواع كثيره سي واردر مثلا
حمىء وبائيه كاهيجه ذات الجنب ايله وكاهيجه نزله ايله اولور وكاهيجه جدري وحصبه ايله وكاه نزله ايله
وكاه خناق ايله اولور يعني بو امراض مذكوره يه عارض اولان حمانك اعراضي قوي وشديد اولدقده
رديه تسميه اولنور **العلامات** حمى رديه نك علامتي اولاً تشخيص كوجدر بر قاچ ايام مرورندن
صكره علامتي ظاهر اولور زيرا بو حمى نك عرضلري سائر حميانك عرضلرينه مخالفدر وبو حمى ده

سبات وخفقان وغشي وغثيان وكاه اولوركه نسيان وتشنج ودوار وصداع وصمم عارض اولور
وكاهيجه خيالات كورمك وغضب سريع وظلمته ميل ايتمك وعليلك نبضي صغير اولوب تدريجله
علي حدتيه بالغ اولور وقاروره سي ابتداده خام ورقيق اولوب قطعا رسوبي اولمز كيره رنك مكدر
واحمر اولور وكاهيجه اسهال واقع اولوب لون برازي بياض واصفر اولور وكاه اولوركه اعلاء واسفلدن
ديدان خروج ايدر وكاهيجه رعاف كثيره واقع اولور وكاه بدننده احمر وبنفشجي وسياه نقطه لر
پيدا اولوركه بوكا بين الناس حصبه ديرلر **تقدمة المعرفه** اكر بو مرضده اسهال واقع اولوب رنكي
سياه ومنتن الرايحه اولورسه علامت رديه در واكر ضيق النفس وغشي عارض اولوب يدين
ورجليني صوق اولورسه كذلك رديدر واكر نبضي صغير ونقط بنفشجي ويا سياه ظهور ايدرسه
علامت موتدر واكر اعراضي خفيف اولوب اسهال وقئ واقع اولوب يوم بحران اولورسه علامت
جيده در عقيبنده عليله خفت وراحت كلور **العلاج** معلوم اولدكه بو حمينك علاجنده طبيب
لبيبه ايكي شرطه رعايت لازمدر اولكيسي حمانك حرارتني اطفا وايكنجيسي سميتنه مقاومه ايلجق ادويه
بادزهريه ايله دواء ايتمكله مزاج عليلي تعديل ايدرلر اما اكر حمانك حرارتي قوي اولوب سميتنه غالب
اولورسه مناسب اولان اولا فصد وتنقيه ايتمكله حرارت حماي نقصان ايدرلر لكن اكر سميت حرارته
غالب اولورسه سميته بادزهريه ايله دواء ايدرلر وبو حمينك علاجنده ابتداء حقنه لينه بعده
ادويه معرقه بادزهريه ايله علاج ايدرلر مثلا حمی وبائيه وطاعون وساير علل ساريه وسميه ده
مستعمل اولان دوالرك مجموعي بو محلده دخي استعمال اولنور واكر تعفن اخلاط زياده اولورسه
قانون اوزره تنقيه دن غافل اولميه لر حقنه مناسبه ومسهلات لطيفه ايله استفراغ اولنه
مثلا شراب الورد المكرر وقليل [illegible] طواسي وراوند چيني ومجموعه هندي وغاريقون ابيض كبي
دوالر استعمال اولنه اكر عليلك معده سنده اخلاط فاسده بولنورسه ادويه مقيئه معتدله ويره لر
سكنجبين حمضي ويا خود مرق الفراريج ايله چيپو [illegible] ويرلر واكر عفونت حمي عروق كبيره ده اولورسه
اولا حقنه ايله تليين ايدوب بعده فصد ايدرلر واطبادن جم غفير بو حميده ايام ربع مرور ايتمجه دك
فصد جائز دكدر ديرلر اما ايام اربعه دن صكره جائز كورمشلردر انجق ادويه بادزهريه استعماله امر
ايلديلر مثلا كل ارمني وطين مختوم وطورمنتيلا واسقورديون وقرن الايل المدبر هر برندن سدس
درهم اخذ اولنوب سفوفا استعمال اولنه مجموعي بر شربتدر ياخود سنا وطوس نام حكيمك سفوفني
استعمال ايدرلر صنعتي بودر قرن الايل المدبر بر بچق درهم عين سرطان وطين مختوم وكهربا ولؤلؤ
ومرجان احمر وپادزهر هر برندن ثلث درهم عظم قلب الايل وزمرد ويا قوت احمر ويا قوت اصفر
هر برندن سدس درهم وورق الذهب اوچ عدد اخذ اولنوب محكم سحق وسفوف اولنه مقدار
استعمالي مياه مناسبه ايله نصف درهمدن بر درهمه وارنجه بو حميده مفرحات ومفتحات دن
شراب حماض وشراب اسقورديون وشراب اترج وشراب اسقورچينا وحب اترج وطورمنتيلا
وروح الزاج وروح الزاج الحلوي وروح ملح وماء هندبا وماء نيلوفر كبي دوالر استعمال اولنه ياخود
بنفشه شربتنه روح زاج تقطير اولنوب بعد المزج استعمال ايدرلر لكن عليلك بطننده قرحه
ويا ورم اولورسه ارواح حامضه دن اجتناب ايدرلر بعده نظر ايدرلركه اكر قرحه بطن علامتي ظاهر
اولوب تعين حاصل اولورسه مسهل ويره لر خصوصا اوندردنجي كوندن مقدم اولمه اكر ماده سي
غليظ وبلغمي اولورسه اون يدنجي كوندن صكره جائزدر اكر ماده سي ادرار طرفنه ميل ايدرسه
مدرات ايله اولطرفه اعانت ايدرلر مثلا پرسياوشان وشوكة المبارك صولري ايله بزورات اربعة البارده

مستطبي

مستحلبي عمل اولنوب استعمال اولنه اما بو حميده قلب اوزرينه اضمده مبرده وضع ايتمك لازمدر
وواجب اولان معتدل وخفيف غذا الرايله مزاجي تعديله سعي ايتمكدر

الفصل الثاني في حمى الوبائية السارية معلوم اولدكه حميات ارضيه اوچ قسمه منقسم
اولوب برينه حمی وبائيه وبرينه حمی رديه وبرينه حمی عرقيه تسميه ايدرلر وبو حميات ثلاثه نك
مجموعي شيء واحد كبيدر انجق هان بربرندن تفاوتلري مرتبه واعتبار حسبيله در بس ايمدي وبا
قصر ومد ايله لغتده مرض عام معناسنه در يعني اسم جنسدر جميع صالغين اولان امراض رديه
وساريه يه شاملدر اما اصطلاح اطباده وبا جوهر هوايه عارض اولان فساد وعفونتدن
عبارتدر واول هواء سمي بي استنشاق وتنفس طريقي ايله قلبده محصور اولان اخلاطه واصل
اولدقده لاجرم انلري افساد ايدوب بالواسطه بدنده اولان ساير اخلاطي دخي فساد ايتمكله حمی
وبائيه ساريه وحمی رديه شديده وساير امراض وآفات مهلكه يه باعث اولور ودخي جوهر هواده اولان
كيفيت سميه اماكن وبقاع وبلدان وقرادن برينده ظهور ايلدكده بامر الله تعالى نوع بشردن ما عدا
انواع حيواناتده دخي مجاورت سببيله سرايت ايدوب باعث هلاك اولور والسنه عوامده وبايه طاعون
وطاعونه وبا اطلاق اولنور اما عند المحققين طاعون وبادن اخص اولوب وبا مرض عام
اولمغله طاعون ايله وطاعونسز ظهور ايدر اما طاعون وباسز بولنمز هر طاعون وبادر اما هر وبا
طاعون اولمز بو معنی جلال الدين سيوطي حضرتلري طاعون حقنده تأليف ايتدكلري رساله
شريفه سنده تصريح ايتمشدر **السبب** حمی وبائيه نك اسباب عديده سي واردر ازجمله جوهر هوايه
عارض اولان فساد وعفونتدركه ماء راكد وكوللرده متعفن اولمش صولرك بخاري وادخنه رديه وانواع
جيفه ولاشه خصوصا حرب وقتال واقع اولوب قتلاء كثيره بولنمش اوله وكاديرلر ورايحه منتنه سي اوله
اشياء متعفنه نك مجموعي هوانك تعفن وفسادينه سببدر واشياء مذكوره اول ديارك حواليسنده
واقع اولمغله روزكار اسدكجه اول دياره رايحه متعفنه واصل اولدقجه هواسني افساد ايدوب عفونتنه
سبب اولور وكاه اولوركه تجاويف زمينده محتبس اولان ابخره دخانيه حركت ارضيه بودي اولمغله
بعد الخروج اول موضعك هواسني افساد ايدوب حمی وبائيه حادث اولور وقدماء اطبا ديديلركه
وبا بر سميتلي كيفيتدركه بعض ديارلره مخصوصدر مصر قاهره واسلامبول كبي كه في نفس الامر
اسلامبول مكشوف الاطراف اولمغله هواسي لطيف اولمق كورينور اما اجناس مختلفه ايله مملو
اولوب كثرت انفاس وعدم تطهيردن ناشي اولدني سبب ايله هواسي اهويه وبائيه يه منقلب
اولمغين جميع حواليسي ايله وبادن خالي اولديغي سنه قليلدر واقع اولور وشيخ الرئيس ديركه
عفونت هوا وعلت وبا اكثريا ياز فصلنده وكوز ايامنده عارض اولور غيري محللرده بهار موسمي عفونت
قبولنه دخي زياده مستعد اولديغي عند الاطبا مسلمدر ازجمله يازك اخري وكوز ايامنك ابتدالري
هوانك ليل ونهار اختلافي ايله حرارت وبرودت جهتندن مختلف اولديغي عفونت سبب اولمغي
متردددر زيرا يكرمي درت ساعتده فصول اربعه مرور ايدر اول اجلدن حفظ صحت اشتغال ايدنلر
دخي درت كونه معامله يه محتاجدر باخصوص ياز كونلرنده يادان كثيره اولوب هوا رطوبتي كسب
ايتمش بولنسه حاصل اولان ابخره فاسده وفضلات رديه متخلله اولمايوب حرارت دخي دركار
اولمغله تعفين ايدر اول اثناده اخلاط دخي عفونت قبولنه مستعد اولور زيرا يازدن رطوبت
غريزيه نقصان پذير اولمغله حرارت غريبه قبولنه تمام استعداد بولنور خصوصا انواع فواكه
كثرت ايله اكل اولنه البته اخلاطي افساد ايدر والحاصل كوز ايامي فصول سنه نك غايت

مزبوميدركه هوانك صفوتي كدورته مبدل اولور واشتداد يبوست كلوب طراوتي كروب هوا ايله
حتى بعضي اطبا ديديلركه تعفن ايدن اخلاطدن تنفس مناسبتي ايله هوايه عفونت سرايت ايدر
اول جهتدن دخي بربرلرينك عفونتنه امداد ايدرلر وبعضيلر ديديلركه هوانك عفونت وفسادنه
وامراض مختلفه نك حدوثنه باعث اسباب سماويه دركه بالاي آسمانده سبعهٔ سياره نك حكمي
ياخود على الاطلاق كواكب علويه نك باذن خالقها عالم سفليده اولان تأثيرلرينه نسبت اولنمشدر
انلرك اصطلاحات اهل نجوم اوزره حركاتلري وقرانات وانظارلري وطالع تحويل سنه وطالع بلد
وسائر اعتبار ايله صحايف علم نجومده مندرجه اولان احكاملرينك آثارلري بالتجربه ظهور ايلكلكدندر
ابو الاطباء ابقراط ابيديميا نام كتابنده ديركه دفعا عزده مريخ ايله زحل قران ايلدي در عقب
بروبا حادث اولديكه مبتلا اولان كمسنه نك نظري تعلق ايدن اشخاص دخي اول علته
مبتلا اولوب هلاك اولديلر واول عفونت شهور سبعه يه وارنجه ممتد اولوب اوچ آي حمو الية
اول آفت هر كمه اصابت ايتدي ايسه اغزندن قان كلوب اوچ كون تمام اولنجه هلاك اولوردي
وكاه اولور كه كواكب ودراري موضع واحده ده جمع اولوب آفتاب ايله اجتماع ايدرلر اول اجتماع
وجميعتي فتنى اقليمك سمت رأسلرنده يا سمت رأسلرينه قريب محلده واقع اولورسه افراط سخونت
ايجاب ايدوب حماي شديده يه مؤدي اولور وقچان قواي فعالهٔ سماويه وقواي منفعلهٔ ارضيه
هوانك ترطيب وتعفني ايجاب ايلسه هوايه ارضدن صعود ايدن ابخره وادخنه بتة هواده
بولنان حرارت سببي ايله متعفن اولوب مقدما ذكر اولنديغي اوزره ارواحه وابدانه سرايت
ايتمكله فساد عظيم ظهوره كلور ديديلر ودخي معلوم اولدكه امراض مذكوره نك عام وساري اولديغي
ناسك حاصت استعدادلرينه مبنيدر زيرا فاعل فعلي منفعلك استعدادينه كوره اشلر فاعل ده
فعل بولنديغي صورتده منفعلده استعداد بولنماز ايسه فعل وانفعال حادث اولماز ومستعد آن
آنلردركم بدنلرنده اخلاط كثيره اولوب ياخود كثرت جماع سببيله ضعيف الابدان اولنمشلر ياخود
مساملري وآنبهم درطوبتلري كثير اولوب جوق جوق حمامه كيرنلر مستعدلردر **العلامات**
حماء وبائيه نك علامتي طبيب حاذقه اول امرده بلمك هر وجهله الزمدركه لطف حقه استناد ايله
بعضي مرتبه مداواته مباشرت ايليه زيرا حماء وبائيه حرارت جهتندن سائر حميات ايله مشابهتلري
اولمغله علامات فارقه لري ايله استدلال اولنور زيرا بعضيسي اولا خفيف كورنمكله خادع الاطبا
اولوب طبيبي الدادر اما علامات صادقه سي اولدركه حماء وبائيه باذن الله تعالى افراد بشرده
بو مرتبه سرايت ايلدكده اول شخصه اولا صداع عارض اولوب حرارت شديده استيلا ايدوب
ناشي درونى ياقوب عطش شديد ظهوري ايله دلى ودماغي قورويوب بربرينه ياپيشور د
ونفسي عظيم ومتواتر اولور معده يوركنده وجع ظهور ايدوب عظم الطحال ايله كرب واضطرابي
كثير اولور وكاه اولور كه غشي كلوب بايلور واختلاط عقل عارض اولوب هذيان سويلر
وسهر مفرط وغثيان وقي عارض اولوب اسود واصفر نسنه لر قوصار وبعضيسنه اسهال
عارض اولوب اخلاط سوداويه ايله منتن الرايحه اشيا خروج ايدر ونبضلري صغير ومتواتر
اولوب عرق منتنه ظهور ايدر وبولي بياض ودقيق وبعضي دفعه سياهه مائل قرة السود اكبي
وكاهيجه بول اصحابكبي بتول ايدر **تقدمة المعرفة** شيخ الرئيس وسائر محققين تحرير ايتدكلري
اوزره كاهي حمي وبائيه نك مقدما ذكر اولنديغي اوزره اعراضي خفيف اولوب حرارت وبول وبراز
جهتندن علامات رديه حس اولنماز اما مهلك اولوب سريعا هلاك ايدر لهذا ابو الاطباء حضرتلري

دفعادن

دفعادن جمع كثير تلف اولورلرينه حمي وبائيه ده علامات رديه وجيده يه اعتماد اولنماز ديديكلري صحيحدر
زيرا اول حمي خادع الاطبا ومدهش الباد در لكن شيخ الرئيس اعراض ظاهره وخفيه دن هر نفسي اولور
اولسون اكر عليلك نفسي منتن اولورسه عفونتك قلبده استحكامنه دلالت ايتمكله علامت موتدر
ديمشلر وبعضيلر حمي وبائيه نك اعراضي وعلاماتي خفيف اولديغي صورتده ابتداده ادراك ايلمك
مشكلدر بو خصوصده تراپزنده حمي وبائيه ايدوكي طبيب جاهله دخي عيان اولور واكر طاعونه مؤدي اولوب بثور
وجبان ظهور ايدرسه هر كسك معلومي اولور واكر عليل ضعيف اولوب ياخود صبي اولوب امكنه
حاره ده ساكن اولورسه تدبير ايله ازالهٔ مشكلدر اكر طبيعتك علته غلبه سي مشاهده اولنورسه
ادويهٔ داخليه دن برينه مراجعت اولنيوب طبيعته حواله اولنمق هر وجهله مناسبدر واكر عليل دائما
استعمال ادويه يا خود حمام كولاب عقيبنده قي ايدرسه وسطح عضو متغير اولوب جسد ميته
مشابه اولورسه ياخود عليله جنون وتشنج امثالي عارض اولورسه واعضاء خارجيه سي بارد
اولوب اعضاء داخليه سي حار اولورسه واستطلاق بطن كثير واقع اولورسه وياخود برازك
لوني سواده مائل اولورسه قرب موته مشعردر **العلاج** حمي وبائيه نك علاجنده متقدمين
ايله متأخرين عاجز اولدقلرندن ناشي غايت اختصار ايلمشلردر اما بعضيلري ديديلركه
اولا وانسب اولان مريضي هلاكه تسليم ايدن جناب حقه استنادا مهما امكن معالجه سنه شروع
ايتمك مناسبدر ديو بعضي دوالرحم براليلمشلردر ديس ايمدي طبيب لبيبه لازم اولان اولدركه مقتضي
فن طب اوزره اول مرض رديه نك احوالنه دقت وتأمل ايله واقف اولوب مداواته شروع ايده
مأمولدركه توفيق رباني موفق اولوب خلاصه مؤدي اوله بيلكه بري خلاص اولديغي صورتده
دخي طبيبك سعي واهتمامي عبث اولمز باخصوص مباشرتنده ايكي فائده ظاهردر بري مريض مأيوس
اولوب حياتدن قطع اميد ايتمز وبري دخي قوت واهمه سي طرف يأسه چكلمكله هلاكه مؤدي اولماز
بو نزعنكره معلوم اولدكه بو مرض مهلكه نك ابتداسنده مريضك قلبنه تقويت ويرمكه مشغول اولوب
ممكن مرتبه مداواتنه سعي واهتمام ايدرلر مثلا حمي وبائيه سا ديه وسائر علل سميه ده عطيهٔ الهيه
وموهبهٔ ربانيه دن بر دواء تام وعلاج مالا كلام دركه اعضاء رئيسه يي اهويهٔ رديهٔ سميه دن محافظه
ايدر صنعتي بو دركه كهربا ايكي وقيه طين مختوم وطين ارمني برر بچق وقيه قرن الايل المدبر طين الفلا
ومرجان احمردن بر وابيض ولؤلؤدن بر وبادزهر وصندل احمر وحب اترج هر برندن نصف وقيه قشر
اترج وقرنفل وصندل بر بر درهم ناب الفيل نصف درهم عنبر اشهب ثلث درهم ورق الذهب
وورق الفضه هر برندن سدس درهم مسك سكز حبه اخذ اولنوب دق السحق سفوف اولنه سفوفا
بشر حبه دن اون حبه يه وارنجه مرق الدجاج ايله استعمال اولنه ياخود بو سفوف حب قرص استعمال ايدرلر
صنعتي بو دركه ديوس واسقورديون وحب اترج هر برندن برر درهم ذراوند وزرنباد ومشكطرامشيع
وقرن الايل محرق وطين ارمني وطين مختوم وورد احمر وسنبل هندي ولؤلؤ ومرجان مدبرين هر برندن
ثلث درهم كافور قيصوري نصف درهم نبات حموي ايكي درهم اخذ اولنوب سفوف اولنه مقدار
استعمالي بر درهمدر ثلث درهم ترياق افرنجيه ايله ممزوجا استعمال ايدرلر واوزرينه امياه مناسبه
محرقه استعمال ايدرلر ماء شوكة المباركه وياخود ماء محرق مركبا استعمال ايدرلر بعده عليلي فراشنه
ياطروب برايوجه ستر ايدرلر حتى عرق ظهور ايده وبو منوال اوزره كونده اوچ دفعه تعريق ايدرلر
ياخود بو معجون لانظيري استعمال ايدرلر صنعتي بو دركه حب اهل درت وقيه ترياق ومثرود بطوس
هر برندن ايكيشر وقيه تين اون ايكي عدد جوز سكز وقيه ذهر لسان الثور حبيره سي درت وقيه

طورمنتلا وجنطيانا و بنينلا وانجليقا وزرنباد هر برينين بر وقيه اخذ اولنوب شراب حماض الاترج
ويا ليمون ايله معجون ايدرلر واوزرينه بو ماء مقطرى ايچه‌لر صنعتى بودر دعى الحمام وسذاب التيس
ولسان الثور واسقورديون وبادرنجبويه وحماض وشوكة المباركه ولسان الحمل عصاره‌لرى هر برندن
بر رطل ماء ليمون ياخود ماء حماض اترج ايكى رطل خل حاذق بر بچق رطل حب اترج بر وقيه بزر بقلة الحمقاء
نصف وقيه نيلوفر وقشر شجر لسان عصفور دردر درهم اخذ اولنوب بعد الدق بر قرعيه وضع واوج
كون نقع دن صكره انبيق زجاجيه ايله تقطير ايدرلر مقدار استعمالى رأى طبيب ايله در و حمى‌ده ايثمون
معرق وبادزهر حيوانى ودياسنطو ومعجون اسقورديون كبير استعمال اولنور اما اكر عليله
انقباض شديد اقتضا ايدرسه مسهلات قويه دن اجتناب ايدرلر زيرا بو حمى‌ده ادنى سبب ايله
اسهال واقع اولوب دوسنطاريايه مؤدى اولور واكر عليله غثيان واقع اولورسه حتى حقيقه
استعمال اتمك لازمدر وبو مرض مهلكه‌ده اطباء متأخرين عفونته مانع ودافع ومزاجى تعديل ايدن
دوالرى استعمال ايدرلر مثلا حماض اترج وليمون وقوزى قولاغى وطورمنتلا وبنطافيلون وقرن الايل
وعظم قلب الايل وشوكة المباركه وبادزهر نباتى يعنى قونتره‌يروا و ونجه طوسيقو واسقورديون
واسقابيوزا وطرعيون وبونلره مشابه ادويه پادزهريه كه مقدما حميات سائره‌ده مستعمل اولدقلرى
بونده دخى استعمال ايدرلر ومتقدمين اطباء اكثريا داخلا معرقات استعمال ايدوب ادويه خارجيه استعمال
ايدرلر مثلا دهن شبث ودهن اقطى ودهن زيت ايله محلول بوره هر برندن بالسويه اخذ اولنوب
طلاء استعمال ايدرلر وبعضيلرى عليلك باذولرينه وساقلرينه اصمرة منفطه وضع ايتمكله حمى‌يى خارجه
جذب ايدرلر وبو تدبيرى الى هذا الآن اطبا عمل ايدرلر لكن داخلا ادويه پادزهريه وخارجا ادويه منفطه
استعمال ايدرلر وفى زماننا هذا اطباء اسلام وافرنج ويونان بيننده ممدوح ومسلم اولان دوالركه
حميات وبائيه وساريه وامراض رديه مهلكه‌ده بالاتفاق مستعملدر بو محلده بعضيلرينى تحرير ايلدك
بونلردر ازجمله ترياق بنادقه وترياق اترج وبادزهر ذهبى وبادزهر قادر وبادزهر مشترقى
وخل ترياقى وخل زرنبادى ودياسقورديون وردى وذهب آدريانوس وشرمنفف (?)
وسفوف ذهبى وشراب الاترج الوردى وشراب الورد الزاجى وصبغ ابهل وصبغ ايثمون وصبغ
معرق وقرن وحب الذهبى وماء ترياقى ومحلول معرق ومحلول حامض لؤلؤى ومحلول مبرد ومطبوخ
الاترج ومطبوخ بنفشى ونقوع افسنتين وادويه منفطه اوجاذبه استعمال ايدرلر وماء مضاده يرينه
ماء مقطر الكمال الموجود واسقورجينا وماء مقطر شوكة المباركه استعمال ايدرلر ودخى معلوم اولدكه جميع
حمياتده استعمال اولنان دوالر بو محلده دخى استعمال اولنور **العلامات السماويه والارضيه من قبل**
الوقوع الحمى الوبائيه معلوم اولدكه حماء وبائيه‌نك وقوعندن مقدم ظهور ايدن علامات سماويه وارضيه كه
مثلا فصل ربيعده باران قليل اولوب لودوس روزكارى كثير وهوا كدورت وكاه صفوت اوزره
مختلف اولوب بربرى اردنجه بر قاچ كون صافى وبر قاچ كون متكدر اولمقدر وياز كونلرنده امور مذكوره
ايله معا حرارت شديد بولنوب اشجارده طراوت بولنمه بلكه يوم واحدده هوا بر قاچ كره متغير
اولوب كاه صفوت وكاه كدورت اوزره اوله وجو هواده صورت مشاهده اولنه ويا ياز ايامنده
واخرنده وكوز فصلنده كيجه‌جى سماده يلدزلر آتيلوب مزراق وعمود كبى عجايب صورتلر ظهور اتمك
كبى مجموعى وبا وطاعونك ظهوريته علامتدر اما علامات ارضيه‌سى اولدركه عفونتدن متولد اولان
حشرات كثير اولوب وحيوانات زكيه آشيانلرندن دور ومألوف اولديغى مسكنلرندن محجوب
اولوب ترك اتمه‌لريدر لقلق وغراب وخطاطيف وعصافير كبى فى الحقيقه تجسس اولنسه عملرسى

معلوم

٥١

معلوم انام اولور وحيوانانك كثرتيله قرطسى وحصبه وجدرى كثيرا اولمسى حماء وبائيه ظهوريته
دلالت ايدر دينلمشدر بو مقدمات حين كورهنك ظهورى معلوم اولدقده هر عاقل ودانا اولانلكمسنه‌يه
لايق اولان حفظ صحت واهويه وبائيه يه مقاومت ايچون اخلاط فاسده رديه‌دن بدنى تنقيه
وتطهيره ملازمت لازمدر مثلا مزاجه مناسب مسهلات لطيفه ايله استفراغ ياخود سن ومزاجى
مساعد اولوب مانع فصد اولان اشيا بولنمزسه فصد ايدرلر واغذيه واشربه‌لرينى حسن
اصلاح ايدوب اهويه رديه فاسده يه بالخاصه نافع اولان بادزهرى تيلى دوالر استعمال ايدرلر
بوخصوصده اكسير ذو الخاصه واكسير الوبا وحب الذهب كبى دوالره مداومت لازمدر وامكنه
ومواضعلرينى روايح كريهه وعفونته‌دن محفوظ ايدوب هواسنى اصلاح ايچون ماء الورد وخل الحاذق
ايله ترطيب ايدرلر ومكانلرينك دريچه‌لرينى هواء وبائيه‌دن سالم اولان جانبه كشاده ايدرلر
وكاه كاه حب ابهل وقرن ايل وقرن ماعز وسندخ كبى خشبه‌لر احراق ايتمكله بخور ايدرلر ياخود
بخورات معمولدن بو يخ اخشيا ايدوب استعمال ايدرلر ازجمله بو تركيب عجايبدر ذراح ونوشادر
بوربچق وقيه مرصافى ايكى وقيه شب نصف وقيه اخذ وسحق اولنوب بر ملعقه سينى نارده احمى
اولمش طوغليه وضع ايدوب اوزرينه خل حاذق سپه لركه بخارى اول مكانه منتشر اولدقده متأخرين
اطبا عفونته‌نى هوايه اصلاح ايچون نيجه نيجه تركيب نافعه ايجاد ايتمشلردر انشاء الله تعالى اخر باديمرده
تحرير ايدرز دبو محلده شم ادوايه‌لر استعمالى دخى غايت مناسبدر ازجمله ترياق انلدو ماجيس ايكى درهم و
خل حاذق ودرهم نوشادر بر درهم اخذ اولنوب بعد المزج بر بزه بولايوب دائما استنشام ايدرلر
الفصل الثالث فى حمى انكروسيه معلوم اولدكه بو حمى سكز يوز طقسان بر تاريخنده
انكروس جزيره سنده ظهور ايتمشدر لهذا حمى انكروسيه وعرق انكروسى ايله شهرت شعار در
لسان عربده بين الاطباء حمى عرقيه دينمكله مشهور ولسان تركيده تر لمه حسته لكى ولغ حسته لكى
دينمكله مذكور ومتواتردر وتاريخ مذكوردن قرق سنه مرورنده بلاد افرنجيه يه منتشر اولوب
بعده بلاد اسلاميه‌يه دخى منتشر اولمشدر وحالا عجميه اسلامبولده دخى كثير الوقوع اولمغله
متأخرين افرنجيه بو مرضك جريين اولمشه ذاهب اولمشلردر ديرلركه متقدمين اطبادن فردواحد
بو مرضى تحرير ايتمشدر لكن سنارطوس فاضل بو حمى‌نك وقوعنه اشارت ايدوب حمى ذوباتى
ديمشدر زيرا افراط عرق بدنى لاغر ايدوب دوب ايدر **السبب** بو حمى رديه‌نك سببى بركيفيت
رديه سميه دركه اخلاط رقيقه يه وارواح لطيفه يه تعلق ايتمكله ارواحى فساد واخلاطى تحليل ايدر
وبو حمى حميات وبائيه ومحرقه‌نك عقيبنده بطريق الانتقال ظهور ايدر وبو حمى‌نك حمى دقيه ايله
فرقى اولدركه حمى دقك حرارتى اعضاء اصليه يه تعلق ايدوب اعضايى اذابه ايدر اما بو حمى اخلاطه
تعلق ايتمكله اخلاطى اذابه ايدر ديمشلر **العلامات** حمى انكروسيه‌نك علامتى بهر يوم نوبت ايدر
لكن اولنده برودت اولوب صداع وخفقان عارض اولور نبضى مختلف وسريع وعظيم اولور
وعرق كثير ظهور ايدر وهر نقدر عرق كلوب تركلسه بينه حرارتى مفارقت اتمز بلكه حمى بلغميه كبى
بر مقدار حرارتى باقى قالور وبو حمى بر سنه دن زياده ممتد اولوب مزمن اولور وكاه اولوركه
مزمن اولمغله اوچ ويا درت سنه ويا دخى زياده ممتد اولور **العلاج** بو حمى‌نك علاجنده
طبيبه لازمدركه اولا سميته مقابل ومقاوم اولان ادويه پادزهريه ايله سميتنى ازاله ايدوب
مزاج عليلى تعديل اتمكدر وحميات ساريه وبائيه‌ده اولان تدابير ايله تدبير وعلاج اتمكدر
مثلا سموماته نافع وبو مرضى دافع اولان دوالر دياسنطو وطين ارمنى مدبر وطين مختوم

ومشكطرامشيع كبي دوالر استعمال اولنه اشربه لردن شراب حماض وشراب حماض اترج نافعدر اطبا
مجربي عنديده ممدوح ومستعمل اولان دوالردن بو معجون غايت مجرب بر صنعتي بوددر دياسنطو ايكي
درهم مرجان ولولو بر درهم قشر اترج وطورمنتلاهر برينك ايكي ثلث درهم ترياق بر درهم
اخذ اولنوب شراب حماض اترج ايله معجون ايده لر واوذ دينه بو مطبوخي استعمال ايده لر بنلوفر وبنفشه
هر برينك نصفه قبضه شوكة المباركه وطرعينون ولسان الثور وزبيب احمر هر برينك بر قبضه
تين الجيم اون عدد عدس مقشر ومالك هر برينك بش درهم كثيرا اوچ درهم زرنباد ومشكطرامشيع
وطورمنتلاهر برينك بر درهم اخذ اولنوب قدر الكفايه ماء القراحيله طبخ وتصفيه اولنوب عليله
هر يوم راي طبيب ايله استعمال ايده لر باقي علاجاتي سائر حميات ده تحرير اولنمشدر ذكي الطبع اولان
اخوانه معلومدر انشا الله تعالى تدبيرلرنده خطا ايتمزلر همان دقت وملاحظه ايده لر

الفصل الرابع في حمى الدق معلوم اولكه حمى دق لسان يونانيده اقطيقوس ولسان
لاطينيه ده فيبرتابس وتركيده قوري حسته لكي ديرلر الله عظيم الشان قوللريني انك اصابتندن حفظ
ايليه ايمدي بو حمى بر حرارت غريبه دركه اولا بالذات اعضاء اصليه يه سرايت ايتمكله بدنك رطوبات
لازمه سني محو ايدر يعني قوام بدن اولان اعضايه حرارت تعلق ايتمكله رطوبات بدنيه يي افنا ايدر
بعده اول حرارت غريبه اخلاط جديده وارواحه سرايت ايدر **السبب** حمى دقك سببي شول نسنه لردركه
رطوبت اصليه يي افنا ايدر مثلا اسهال مفرط ويا ديسنطاريا ويا خود وجع كلي وحميات عتيقه ومزمنه
كبي ياخود حركات كثيره وزياده غم وغصه يه كرفتار اولوب محبوس اولمق كبي ودخي زياده مسهل
ومجفف اولان غدالر دوالردن حادث اولور والحاصل انفعالات نفسانيه نك كثرتي بو حمى يه باعث
اولور وبو ابتداء دفعة وقوعي نادردر اما اكثريا حمى محرقه وحميات مزمنه ومركبه دن صكره معده و
كبد وريه وكلي كبي اعضالرده ورم ظهور ايتمكله بو حمى يه باعث اولور وكاهيجه حمى يومييه دن تخليط
طعام وسوء تدبير جهلا اطبا سببيله دخي حادث اولور جالينوس فاضل ديركه بو حمى كاهيجه يا سوردن
ونعاء مستقيمه ده اولان اورامدن حاصل اولور خصوصا صاحبي صنعك سنتي كهولته ومزاجي يبوسته بولنوب
وقت صيفده دائما هواسي حار موضعده حركت كثيره يي عادت ايتمك بو مرضك حدوثنه معين اولور
وبو حمى كاه بر موضعه مخصوص وكاه هر موضعه منتشر اولوب ساري اولور **العلامات** حمى دقك
علامتي عليلك جميع بدننده بر حرارت خفيفة غريبه اولوركه اصلا الم واضطراب ويرمز لكن اول حرارت
محل نبض عليلده اعضاء سائره ده اولان حرارتدن زياده جه مشاهده در وبو حرارت بعد الطعام
زياده جه اولوب ونبض دخي عظيم اولور حتى نوبت حمى اخذ ايتدي ظن اولنور لكن تجربه ايچون وقت
طعامي تبديل ايده لر اكر ينه در عقب بعد الطعام حرارت اخذ ايدوب حمى زياده اولورسه حمى دق اولديغي
ثابت اولور والا دق دكلدر وبو حمى ده مزاج اعضا حار ويابس اولمغله وارد اولان غدا عضوي ترطيب
ايدوب بعده مجموع بدنه بر بخار حار منتشر اولوب حرارت زائده ايجاب ايدر وجهله اطبانك بعضيسي
عليله غدا ضرر ايدر قياس ايدوب غدادن منع ايدر بلمزكه عليلك هلاكنه سبب اولوردر زيرا معده قوه
غدا ويرلسه هلاكنه باعث اولور وغدا محلنده حرارت كثيره اولمسنك سببي اكا مشابهدركه بر سراجه
زيت وضع اولنسه انك شعله سي زياده اولوب حرارتي كثير اولور زيرا حرارت رطوبتيله كثير اولور
بزم خود من قوقه مرادمز رطوبت كسب ايتدرمكدر اكر سؤال اولنورسه نيچون شرب ماء ودخول
حمام ايله ترطيب بدن اولنميه جواب حمامده خود حرارت زياده اولمق كركدر ايدي جوابنده ديوزكه رطوبت
غدائيه حرارتي تكثير ايدن رطوبت مائيه كبي دكلدر زيرا اول ايكي مركبه حاره در ايكنجي بسيط باردر

وبو

وبو معنادنيت ايله ماده مشاهده در وبو مرض عاصيده نبض صلب وصغير وضعيف وسريع ومتواتر
اولور صلابتي مزاجك يبوستنه وصغر وضعفي روح حيوانينك ضعف وقلتنه دلالت ايدر وبو
مرض اكثر حالده مفرد اولور اما بعضي وقتده حمى خمسه دن منتقل اولمغله مركب اولور وبو مرضده
طبيبه هر وجهله لازم وواجب اولان اولدركه بدن انسانده موجود اولان رطوبات لازمه يي معلوم
ايدينه كه حتى درجه مرضه وقوف تحصيل ايده اول رطوباتكه بدن انسانده موجوددر ايكي جنسدر
اولكيسي اخلاط اربعه ايكنجيسي فضولاتدر دمعه وعرق ومني كبي ويا غير فضولاتدركه اقسام اربعه يه
منقسمدر اولكيسي عروق شعريه نك اطرافنه محصوصدر بو رطوبتك فائده سي اعضايي سقي ايدر
يعني صواريجيدر وبو رطوبت رطوبت خلطيه دن مستحيل اولور بعينه بو رطوبت اشجارك
اطراف واعضاسنده اولان رطوبته مشابهدر ايكنجيسي شول رطوبتدركه اعضايه دكلش وطاغلش
شبنم كبي دركه اشجاره ژاله طراوت ولطافت ويرديكي كبي بو دخي اعضاء انسانه طراوت بخش
اولور وبو رطوبت رطوبت اوليه دن متولددر وبو رطوبت فواكهك نضجنده اولان رطوبته
مشابهدر وبو رطوبت ايله رطوبت اوليه نك فائده سي بطن انسانيني ترطيب ايدوب
غذاء اولمديغي محلده غذا الندرمكدر اوچنجيسي اول رطوبتدركه قريبة العهد بالانعقاد يعني منعقد
واعضايه شبيه اولمغه يقين اولاندر وبو شول رطوبتدركه برك اولمغه باشليه يعني هنوز برك
اوله دردنجيسي شول رطوبتدركه اعضايه متصلدر يعني بو رطوبت سببيله اعضا بربرينه
متصلدر وبو رطوبت بدنه تراب اولمديغجه فاني اولمز ديو ايمدي بو ذكر اولنان رطوباتي معلوم
ايتدكدنصكره نظر ايده لركه اول حرارت غريبه مذكوره قچان بو رطوباتك اولكي قسميني افنا ايدوب
ايكنجي قسمنه شروع ايلسه درجه اولك نهايتنده دركه حمى دق تسميه سي صحيح اولور وايكنجيسني
افنا ايدوب اوچنجي قسمنه شروع ايلسه درجه ثانيه نك نهايتنده دركه ذبول تسميه اولنور
وبو درجه يه واصل اولان عليل فلاح بولمز ديونك نهايتنده ايرشنجه هلاك اولور واوچنجي قسمي
افنا ايدوب دردنجي قسمنه شروع ايلسه درجه ثالثه نك نهايتنده دركه مفتت تسميه اولنور
وبو اقسام اربعه نك جمله سنه حمى دق ديمك صادقدر وحق دنولور وآرن عليلك نبضي صلب
ايكي صلابتي دخي زياده اولور وابتداء مرضده قادر ده مسنده برنسنه يوغيكن بو درجه ده قادر ده
اوذرنده دهنيت ظاهر اولوب بدنه لاغر وكوزلري وشقيقلري چوقورلنور وجلد جبهه سي
چكيلوب رونقي كيدر ولوني رصاصي اولوب غبار كبي اوذرنده نسنه لر ظهور ايدر وبو دخي زياده
اينجه لنوب خنجره سي خروج ايدر وبدننده قمل وقمقام كثير پيدا اولوب شعري اطول ومرفوع الحاجبين
اولور وبطني ظهرينه چكيلوب بربرينه مماس اولور كبي كورينور **العلاج** معلوم اولدكه بو حمى نك
ابتداء ظهورنده تدبير وعلاج اساندر اما تشخيصي غايت مشكلدر ودرجه ثانيه يه وارد قده
تشخيصي آساندر اما علاجي هر طبيبك كاري دكلدر ودرجه ثالثه يه وارد قده جمله نك معلومي
اولور اما علاجي غير قابلدر پس ايمدي بو مرضك علاجنده استفراغ وانضاجه احتياج اولمز زيرا
بو مرض مادي دكلدر همان ادويه واغذيه دن مبرد ومرطب اولان اشيا ايله علاج ايده لر لكن بصيرت
اوزره اولوب تبريدده افراط ايتميه لركه حرارت غريزيه يي اطفا ايتميه لر وبو حمى نك علاجي منبع خالص
كبيدر لكن بو حمى ده مرخيات معده اولان اشيادن احتراز لازمدر لهذا تكثير غدايه محتاجدر تاكم
زياده تحلله مقابله ايده واكر بو حمى عفنيه اولورسه علاجي نفعي مشترك اولان دوالر ايله ايده لر تنقيه
ايچون مليناتر ومعتدل اغذيه واشربه دن مبرد ومرطب اولنلردن ممكن التحصيل اولانلري استعمال

ایله لر و عفونت اولدقده تنقیتنا ایچون مناسب اولان شراب الورد المسهل و شراب البنفشج کبیلر ایله
تلیین ایدهلر شراب النیلوفر و بزورات ادعیة البارده مستحلبی و معجون اللؤلؤ و جوارش کثیرا و فستق
شامی و حب الصنوبر کبیلر دخی نافعدر و مجربین اطبادن بو معجونی غایت مدح ایتمشلر که حقیقة منافع
جلیله واردر صنعتی بودر خمیرهٔ زهر هند یا خمیرهٔ زهر لسان الثور هر بریندن برر وقیه سفوف دواء
اللؤلؤ بر درهم مصطکی اصفر نصف درهم اخذ اولنوب شراب بنفشج المکرر ایله معجون اولنه و بو فقیرک
بو مرضده استعمال ایلدیکم دواء الوردن بو شربت غایت نافع و کثیر الفائده در و اطباء انکروسیه دن
یوحنا نام بر طبیب مجربک بو مرضده مجربی اولوب ترکیب ایلدیکی شربتکه بین الاطبا شراب ذهبی
دینمکله مشهور و کثیر المنافعدر صنعتی بودر سعالی و حب العالم و کثیرا و برسیاوشان و طلب و هندبا
و ایا تیه و بنفشج و عادوله و بزر خشقوق و بزر خشخاش ابیض و بزر بقلة الحمقا و بزورات ادعیه
البارده و بزر خبازی و بنی الجمم و زبیب احمر و حب الصنوبر و لوز الحلو و صندل ابیض و اصفر و ناب الفیل
و اجاص و خیار شنبر و عرق السوس هر بریندن مساوی اخذ اولنوب قدر الکفایه ماء الشعیر ایله
طبخ و تصفیه اولنوب کفایت مقداری سکر طبرزد ابیض ایله شراب قوامنه کلنجه تکرار طبخ اولنوب
حفظ ایدهلر معتادا استعمالی احشام و صباح بر وقیه دن ایکی وقیه یه وارنجه در اما دیمنانیده تقریب
اولدقده بالضروره علاج تقویه یه احتیاج اولنور مطلقا حمی دق علاجنده طریقه حسنه اولدر که اخر ربع
لیالیده خسته یه مستحلب بزر بقلة الحمقا و سکنجبین ویرمک لازمدر حتی تبرید زیاده اولور و ترطیب
ایچون سکر ویره لر و لیلک ربع اخیرنی اختیار ایتمک نهار معده یه و لیل نوم ایچون اولدیغندندر و نوم
زیاده اولدیغجه رطوبت زیاده اولور و قرص کافور ویره لر زیرا تبرید و تقویه محتاجدر خصوصا قرص کافور
ویروب ساعتین مرورندن صکره آبزن ایتمک لازمدر که هضم معین اولوب مجاری غذائیه یی تفتیح ایده لر
و بر ساعتدن زیاده آبزنده علیلی جلیس ایتمیه لر حتی قوتی ساقط اولمیه زیرا تحلیل زیاده اولمغله موجود
اولان جوهر غریزی صرف اولمق لازم کلور و ربع اخیر لیالیده حلیب و بزر بقلة الحمقا و سکنجبین سکری یی
ممزوجا ویره لر اکر برجه کافور ضم و الحاق ایدلرسه دواء لا نظیر اولور اما سکنجبین زیاده حامض
اولمیه زیرا سرکه نک یبوستیله جفاف زیاده اولور و مریضه وقت طلوع الشمسده بر فنجان سکر ایله
ماء الشعیر اعطا ایده لر و ساعتین مرورنده بو آبزنی ایده لر صنعتی بودر قرع و قثا و خیار و بقلة الحمقا
و مارول و قارپوز و زهر نیلوفر و زهر بنفشج اخذ اولنوب ماء القراح ایله طبخ و آبزن ایده لر و اکر اشیاء
مذکوره دن هر بری موجود اولمزایسه تحصیلی قابل اولانلری ایله عمل ایدوب علیلی اجلاس ایده لر
لکن رأس علیلی ستر ایتمیه لر تا که استنشاق هوا ایده و بعد الآبزن رأسنه و قولتقلرینه و منخرینه دهن
قرع و دهن بنفشج و دهن لوز حلو امثالی ادهان مرطبه طلا ایده لر یاخود بو قیروطی یی استعمال ایده لر
صنعتی بودر لعاب بزر قطونا و لعاب سفرجل برر وقیه لبن النسا و دهن بنفشج هر بریندن التی درهم
سمن غیر مالح نصف وقیه کافور سدس درهم اخذ اولنوب قدر الکفایه شمع ایله قیروطی ایده لر
و بو قیروطی یی فقرات ظهر علیله طلا ایده لر مرهم الورد و مرهم صندل دخی طلاء عجیب الفعالدر حتی تبرید
و ترطیب جمیع بدنه شامل اوله و بر ساعت مرورندنصکره اوغلاق و قیون و قوزی دسمز طارقیا اکمری
ایله ارشته و یا اسفیدباج ایدوب غذا ایده لر اکر بو اثناده لبن طری خصوصا لبن النساء و لبن الحمار
و لبن الماعز و لبن البقر سقی ایتدرسه لر غایت مناسبدر اما شرب لبن ایتدرمک هر طبیبک کاری
دکلدر زیرا حمی عفنیه سی اولدقده لبن حمی یی تزیید ایدوب عفونتی دخی زیاده اولور طبیبه زیاده
تأمل لازمدر و دخی بریان اولمش سمک صغیر یعنی چیه بالغی و یا اصفاد البیض نیم برشت ویرلرسه غایت

مناسبدر

مناسبدر اما طعاملرینی زیاده مالح ایتمیه لر و قتاکه بو غذالر هضم قریب اوله مباض باده یی ماء هندبا
و یا ماء صافی ایله ممزوجا اسقا ایده لر زیرا خمر لطف فائزه سی هضم معین اولوب بدنه قوت ویرمکله و بیاضک
رطوبتی کثیر اولوب احمر و اصفری مسخندر و ممزوج اولوب کثیر الماء اولمق ایله حرارتی قلیل و رطوبتی
کثیر اولور و خمری ماء ایله مزج ایتدکده آلتی ساعت مقداری ترک لازمدر حتی ماء ایله جیدا امتزاج
ایدوب حرارتی منکسر اوله و خمر استعمال اولنمدقده لب خیار و لب قثا ویره لر یاخود بزر بقلة الحمقا
ایله سکر و نشاء و قرص کافوری مستحلب ایدوب ویره لر یاخود سکر و نشاء و دهن اللوز اخذ اولنوب
ممزوجا استعمال ایده لر یاخود ماء القرع و ماء البطیخ اصفر و بزر خشخاش و بزر بقلة الحمقا و بزر قرع
و لوز حلو اخذ اولنوب مستحلبی علیله اعطا ایده لر و حمامه حوالرینی زیاده تمشق و لطیف ایدوب
راحت ایتدوره لر و اطراف حمام خوابلرینه فواکه بارده و شکوفهٔ لطیفهٔ بارده وضع ایده لر اکر ممکن ایسه
فراشلرینی ماء جاری یاخود شاذروان و فسقیه کنارلرینه وضع ایده لر و جوانب اربعه سنه ورق الخلاف
فرش ایدوب اوزرینه کلاب و خل ایله ترطیب ایده لر و اکر بر حوضک اوزرینه بر قفس قولنوب جمله اوزرنه
فراش وضع ایدوب علیلی یاترسه لر ترطیب ایچون بو نوعی اعلا تدبیر اولمز و دائما اغذیهٔ مسبوقه ایله
تغذیه اولنوب ترویحه سعی و اهتمام اولنه مثلا صداسی حزین مهپاره خانندهلرک نغمات دلسوزی
و استاد کامل سازنده لرک ساز و سوزی ایله دائما تلطیف خاطردن خالی اولمیه لر و انواع فواکهدن
تفاح شامی و کمثرا و خیار و خوخ و مشمش و اجاص و عناب و زبیب و بطیخ امثالی کبیلری تناول ایتدوره لر
و روایح بارده لطیفه استشمام ایتدوره لر مالح و حار و حریف و مجفف اولان اشیالردن اجتناب
ایتدوره لر جوع عدسنه و انفعالات نفسانیه دن زیاده احتراز ایتدوره لر و نوم خصوصنده هر نه طریقیله
اولورسه تا نوم اولمسنه سعی و اهتمام ایتدوره لر و بو مرضده استادم فاضل فیلسوف علی البروسی مرحوم
اکثریا شراب حلزون و محلول حلزون و سرطان نهری استعمال ایتدرمکله علاج ایدرلر ایدی و تغذیه
ایچون ماء اللحم استعمال ایدرلر ایدی طریق استخراجی بودر که ذکر اولنور مثلا لحم دجاج و یا لحم غنم و یا بوزاغی
اتندن بر وقیه مقداری اخذ ایدوب خرده جه قطعه قطعه قطع و شیشهٔ کبیره یه وضع ایدوب
ثم شیشه یی بر مشین ایله محکم سد و بر قزغانجق ایده لر حتی بخار لحم شیشه یی شکست ایتمیه جمعه
حمام ماریه یه وضع و درت یاخود التی ساعت مقداری طبخ اولنه تخمینا بر وقیه لحمدن نصف وقیه
مقداری ماء اللحم خروج ایدر اخذ اولنوب جمعه علیله سقی ایده لر یاخود بو ماء ایله شوربا طبخ اولنوب
استعمال ایتدوره لر **التجربه** اصحاب تجربه دن سرهیوس یونانی ذکر که حمی دقک درجه ثالثه سنده یعنی
آخر مرتبه یه واردقلرنده علاج ممکن دکلدر البته هلاک اولورلر خصوصا کوزلری چوقور و صدغینی چقور اولنوب
ایچرو یه باتنه بویله اولنلره علاج پذیر اولمز لکن بو دوا ایله علاج ایلدم بر وقتمام حاصل اولدی و اول دواء
بودر بر صحیح المزاج حمار کوک قولاغنی قناده لر اول قاندن یدی قطره اخذ و ماء مطر ایله مزج ایدوب
مدقوقه ایچوره لر و عقبنده سویق الشعیر و شراب النیلوفر استعمال ایتدوره لر و بعده وایی وجه مشروح
اوزره اوچ کون علی التوالی استعمال ایتدوره لر بامر الله تعالی هر نقدر صعب اولورسه مدقوق خلاص اولور
التجربه صاحب انموذج امیر چلبی مرحوم دخی کتابنده تجربه ایدوب ذکر سرهیوس حکیمک تحریر
ایتدیکی اوزره آلتی شخصده تجربه ایلدم اصلا بونده خطا ایتمدی والسلام

الفصل الخامس فی دق الشیخوخة معلوم اوله که دق الشیخوخیه دق الهرم دخی تسمیه اولنور
بو بر مرضدر که بلا حمی مزاجی یبس استیلا ایدوب افراط اوزره جفاف ایله نحافتی و کثرت هزال ایله
حمی دقه مشابهتی اولدیغی ایچون اطبا حمی دق عقبنده ذکر ایلمشلردر **السبب** بو مرضک سببی

بيرلك حسبيله حرارت غريزيه يه نقصان كلوب بدنه ضعف ايله برد مستولى اولوب قوة غاذيه في
فعل تامه سندن منع ايتمشدر نته كم آخر عمرده عارض اولديغى كبى وبومرض اكثريا مسن اولانلرك يبوسته
استعدادلري اولمغله عارض اولور ويبوست وبرودتك استيلاسى رطوبتك فقد ايله وغذاء بدنيه
قليل وقواى هاضمه ضعيف اولوب محللات ضروريه نك اثاري زياده شديد اولدقده يبوست مستولى
اولور وكاهيجه اصحاب حميانه وقت حرارتنده كثرت شرب ماء بارده دن حاصل اولان تبريد مفرطدن
حادث اولور وكاهيجه اغذيهٔ يابسه تناولندن حاصل اولور مثلا لحم قديد وجبن عتيق كبى وكاهيجه
افراط حرارتدن تحليل كثير اولمغله استيلاى برد ويبس لازم كلور وكاهيجه برد قوينك دخى حادث
اولور زيرا برد قوى قوة هاضمه نك فعلندن منع ايدر بويله اولدقده مادهٔ رطوبتك انقطاعى سببيله
يبوست مستولى اولور وكاه اولوركه رياضات مفرطه دن حادث اولور **العلامات** بومرضك علامتى
بلا التهاب والاشتعال بدنده ذبول ظهور ايتمشدر وبومرضك يبوسته دخى حقيقته بر اشتراكى
وارد ايمادى دن فرقى حرارتك فقد ايله در زيرا بومرضده حرارت اولمز بلكه كاهيجه لمس اولنسه برودت
حس اولنور واصحابنك بولى دقيق وبياض اولوب نبضى صغير ومتفاوت اولور **العلاج** بومرضك
معالجه سنده قانون اولدركه ادويهٔ مسخنه ومرطبه ايله تسخين وترطيب واغذيهٔ مسمنه ومرطبه يه عليلى
ترغيب ايتمكدر مثلا حمامات مرطبه يه مداومت واغذيهٔ مسخنه ومرطبه يه مواظبت ايده لر وبعد الغذاء
اون درهم شراب تفاح شامى في سكر طبرزد ابيض ايله جلابا استعمال ايتدوره لر يعنى تناول اولنان
غذاء هضم اولوب فم معده دن منحدر اولدقدنصكره اشربهٔ مسخنهٔ مرطبه ايله تدبير ايده لر وحقنهٔ مسخنه
مسمنه ايتمكله مزاج عليلى صحته تبديل وتغيير ايده لر از جمله حنطهٔ المهروسه ورؤوس واكارع وحمص
وشبث وحسك وبابونج اخذ اولنوب بعد الطبخ اون درهم دهن شيرج ضم ايدوب احتقان
ايده لر وكاه كاه ترطيب وتبريد ايچون ماء الشعير وبزر القرع وبزر خيار وقثا وبزر خشخاش امثالى
بزورات استعمال اولنه ياخود نقوع اجاص وماء الرمان وماء القرع والخيار ولعاب بزر قطونا وقرص كافور
وحب سفرجل وسراطين ولبن حليب اسقى اولنه وبعد الحمام دهن بنفشج وشحم البط وشحم الدجاج
وشحم الاوز وسمن البقر كبى شحومات وادهانات مرطبه طلا سيله بدن عليلى ترطيب وتمريخ ايده لر
وغذالردن صفار البيض نيمبرشت وهريسهٔ المعموله بلحم البط ولحم الدجاج ياخود ماء اللحم وماء الحمص
مع لحم الجدا ياخود لحم صغير وسمك صغير وطرى وفراريج وبقولات بارده دن حمول اطعمه وفواكه رطبه ايله
تغذيه اولنه واشياء طيبه الرايحه استشمام ايتدوره لر لكن ادويه واغذيهٔ يابسه دن احتراز ايده لر لحم قديد وجبن عتيق كبى

الباب السادس في البحارين وعلامات الصالحة المحمودة والردية والانذار بالحوادث والانتقال من مرض لمرض وتدبير الناقهين وهو يشتمل على ستة فصول

الفصل الاول في البحران والعلامات والاقسام والاحكام معلوم اوله كم شيخ الرئيس
بيوردكه لفظ بحران يونانيدر تعريب اولنمشدر لغت يونانيده متخاصمين بينلرنده واقع اولان
حكم حاكمه ديرلر اول حكم ايله حق وباطل ظاهر ونزاع فيصل ياب اولور واصطلاح اطباده شول
تغير عظيمدركه دفعةً مريضده حادث اولوب اول تغيردن يا جانب صحت بديدار ويا طرف
هلاك اشكار اولور وبو تغير دخى اقسام ثمانيه يه منقسمدر قسم اولنه **بحران جيد** تسميه
ايدرلر صحته دالدر قسم ثانيسنه **بحران ردى** تسميه ايدرلر هلاكه دالدر قسم ثالثنسه **بحران
تحليلى** تسميه ايدرلر تغيرا ايجيدر نوعاً صحته دالدر قسم رابعنه **بحران ذبولى** تسميه ايدرلر
تغييرا ايجيدر نوعاً هلاكه دالدر قسم خامسنه **بحران خالص** تسميه ايدرلر تغير دفعيدر

في الحال

في الحال اصلاح ايدوب تكميل صحته دالدر قسم سادسنه **بحران غير خالص** تسميه ايدرلر بودخى
تغيير دفعيدر اما في الحال هلاكه دالدر قسم سابعنه **بحران وسط** تسميه ايدرلر بر تغيير دفعيدر
دركه في الحال اصلاحه بعده دفعه دالدر قسم ثامننه **بحران رجا** تسميه ايدرلر تغييرا ايجيدر
حال اقبحه بعده دفعه دلالت ايدر ايمدى بحرانك تحقيقنى ووجه كلى اوزره تدقيقنى بر حال امثله يه
محتاج اولمغله اسلاف حكماء عظام تأليف وتصنيفلرنده ايراد ايتمشلردر مثلا مرضى عدوى باغيه
وبدن عليلى شهره وطبيعتى اول شهره حاكم وحافظ اولان سلطانه تشبيه ايلمشلردر وقتاكه عدوى
باغى اول شهرى ضبط ايچون هجوم ايده حافظ شهر بدن اولان سلطان طبيعت ايله جنك ومحاربه يه
آغاز ايده اول يومه يوم بحران تسميه اولنوركه سلطان ايله عدوى باغى بيننى فاصلدر كاه اولوركه
عدوى باغى غالب اولوب اول شهره بروجهيله غلبه ايدركه تسليط ورتبه سى عالى اولوب
هجومى زياده اولور بوكا **بحران تام وردى** تسميه اولنور وكاه اولوركه عدوى باغى اول شهر ضبط ايتمكه
قتال آخر ايچون عسكر امداد ايدر بوكا **بحران ناقص وردى** تسميه ايدرلر وكاه اولوركه عدوى باغى
غالب اولوب سلطانه غلبه وكاه اولوركه سلطان اكا غلبه ايدوب جند اعدايى بالكليه قهر ايدر اكا
بحران تام تسميه ايدرلر وكاه اولوركه سلطان اعدايى منهزم ايدوب عسكرينى پريشان وقرار ايتمكدن
ايله اطرافه طاغلور اكا **بحران انتقالى** تسميه ايدرلر وبحران انتقالينك جيدى اعضاى رئيسه دن
بعيد اولوب ظاهر بدنك اسفلنه مائل اولور مثلا يرقان وجرب وقوبا وبهق كبى لكن انتقالاتك
اردا سى اورام وخراج ودبيله وطاعون وغله وجدرى ونار فارسيه وخناق واكله وبرص وغدد
وداء الفيل ودوالى واوجاع ظهر وعانه واوجاع ركبه والمفاصل وثقل لسان وطرش ولقوه وبواسير
وتشنج كبى لريدر وكاه اولوركه سلطان عدوى باغيى بر قهر ايله قهر ايدركه قتال آخر ايله آنى بالكليه
دفع ممكن اولوب اول عدو اطرافه طاغلمز بويله اولديغى اكا **بحران ناقص** تسميه ايدرلر وبوجمله
تمامه منذر دردهر مرضكه بحران ايله منقطع وياخود ماده سى جسته جسته متحلل اوله اكر تحليلى
مدت طويله ده اولورسه اكثر امراض مزمنهٔ باردة المادة تسميه ايدرلر قرق كونى تجاوز ايدن مرض كبى
واكر مادهٔ مرض بر عضودن عضو آخره نقل ويا بحران ايله دفعةً قتل ايدرسه ياخود ذبول ايله حرارت
غريزيه نك تدريجله تحليلى واقع اولورسه مرض مهلك تسميه اولنور ايمدى شول اثناده كه بحرانك كلم
ياخود بحران كلمش اوله طبيب حاذقه لايق اولان بودركه بر عضودن عضو آخره نقل مواد ايچون
تدبير وتحريك مواد ايتميه زيرا اول ماده كه اول عضو اندن متضرر وعاجز ايكن سالم اولان
عضو آخرى دخى متضرر ايتمكه باعث اولور واكر تحريك موادده حاجت يوق ايكن ادويهٔ مسهله
وياميقى ويا مدرات بول ياخود تحريك رعاف ايدن دوا ايله تحريك مواد اولنورسه عليله سوء
تدبير ايتمش اولور زيرا بونلر بحران كامله مانعدر بحران كامل ايسه بدنى تنقيه ايدر بويله اولديغى
وقت بحرانه وجود البحران وجهًا من الوجوه جائزدر كه لكن زيرا فعل طبيعى فعل صناعيدن اقوى واولى در
پس ايمدى بحرانه فعل طبيعى كافيدر اكر فعل صناعى طبيعته ضد ومخالف اولورسه فعل طبيعته يه
تشويش ويرور واكر موافق اولورسه استفراغنده افراط اولمش اولور والحاصل استفراغ انواعندن
اولان اشيا بحران تامه ده منهى اولوب بحران ناقصه ده تجويز اولنمشدر اما اول دوا استعمال
اولنه كه طبيعته معاون وحركت بحرانه موافق اوله وبو موافقت حركت بحرانك علامتى ايله معلوم اولور
وبو محلده شيخ كامل ابو الحسن علاء الدين ابن نفيسى علامات البحران واقسامه لابد يوم القتال
من امورها ئله كالعجاج والصراخ بيوردى يعنى بحرانى محاربه يه تشبيه ايدوب يوم قتالده خوش

وخوفناك امرلرو نوزلر قاقلق وغيره لر اولمق عسكر مغلوبه انهزامنه باعث اولديغى كبى مدينه ابدانده
ماده ايله طبيعت جنكنده ايكن نفس عسكره موافق اولميان امورها ئله انهزامنه باعث اولور ديمك
طبيعت ماده ايله جنكنده بيلسون چوخسه مخالفدر جوابمى ويرسون ديمكدر بو اجلدن بحران تامده
استفراغ معقولدر سبب جائز كورمديلر **في علامات البحران واقسامه** معلوم اولسونكه يوم قتالده
واقع اولان امورها ئلدكبى مرضده وقت بحرانده برنيچه امور واقع اولور بكزى خفقانى اولوب اوزرينه
غبار كبى نسنه لر كورينوب اضطراب ورعاف امثالى سيلان واقع اولور بحرانك تميز ايد وماده
مرضى بالكليه دفع ايدر بعضا بحران اسهال ايلدكه دمدن ماعداسن اخراج ايدر بعضا بحران قى ايله دركه
ماده نك رقيقنى وغليظنى اخراج ايدر لكن معده يه ضرر ايدر بعضا بحران ادرار ايله دركه ماده نك
رقيقنى وغليظنى اخراج ايدر اما غايت قليل خروج ايدر بعضا بحران عرق ايله دركه ماده نك رقيقنى
اخراج ايدر بعضا بحران خراج ايله اولوركه ماده غليظ وقوت ضعيف اولمغله خراج ايله بحران ايدر
وبو نوع جمله دن دونددر كاهيجه خراج اولدوغنى توقع ايدرلر اما قوت ضعيف وماده غليظ اولديغى
تمام تنقيه ايده مز وكاهيجه عرق توقع ايدرز اما ماده رقيقه اولمق كركدر اكر ماده رقيقه اولميوب
مريضك دمى غالب اولورسه اول زمان توقع اولنجاق رعافدر لكن وقت اولورقى وقت اولور اسهال
توقع اولنور ماده حسبنجه وامراض اعضايه عام اولان بحرانلردن ماعدا بعضى اعضايه خاص اولان
بحرانلر واردر مثلا امراض صدريده بلغم وتكرر مع ايله كلن توكرك وامراض عينده رمص ودمعه
كبى وامراض رأسده فضلات انف ووسخ اذن واورام الاذن وخروق الانف ظهور ايدن خراجات كبى
نسنه لر امراض رأسك بحرانيدر ايمدى ينه تشبيه سابقه يه شروع ايدهلم وقتاكه محافظ قلعهٔ بدن
اولان سلطان طبيعت عسكر عدوكلديكى كوش ايلدكده كندو عسكرينى تجسس ايدوب اسباب غزاينى
تكميل ايچون متقيد اولوب هر نه وجهله اولورسه تداركن كوروب متهئ اولور وقتاكه عدوى باغى ايله
مقابله ايچون ماده نك نضجنى تقديم ايدوب اسباب دفع حاضرلر وماده نك لزوجتنى تقطيع ورقتنى
تغليظ وغلظتنى ترقيق وراهلرينى تفتيح ايدكه آسان وجهله دفع ورفع ايده لر پس ايمدى بو اسباب
دفعى تكميل ايتدكدنصكره عليلك نفسى طار اولوب غثيان دائم وحرارت فم ووجع فم معده وسقوط
نبض وظلمت بصر ونظر ايتدكجه سياه كورر معلوم اولدكه ماده قى ايله خروج ايدر خصوصا لون
وجهى صفرته مائل اوله واكر طنين ودوى وصفير ياخود صمم عارض اولورسه طبيعتك رأس ايله
مشغول اولسنه علامتدر بونك بحرانى اكثريا دمعه ورعاف ايله اولور واكر عليلك كوزى اوكنده
قزل وبولانق وآتش كبى قزللق وحمرت وجه وعينين ظهور ايدوب بدننده كيجيمك ظاهر اولورسه
ابخرهٔ دخانيه نك تصاعد ايلديكنه ودمك غلبه سنه علامتدركه بحرانى رعاف ايله اولور اما اكر نبض
موجى وجلد بدن نرم ونمناك اولورسه رطوبته علامتدر بحرانى عرق ايله اولور خصوصا لون
قاروره اولا اولان قاروره سى كبى اولميوب حمرتى زياده اولورسه يوم رابعده بحران ايدر اكر قاروره ده
غلظت مشاهده اولنورسه بحران يوم سابعده عرق ايله اولور اكر وركده وجع وسرّه ده مغص وبطنده
ثقل وقراقر ونفخ وتمدد شراسيف ايله وجع ظهر وانصباغ براز واقع اولوب مرض صفراوى وقاروره سى
بياض اولسه بحرانى اسهال ايله ايدر واكر ماده معلوم ايكن عدم علامات ظاهر اولسه ماده نك اعلايه
مائل ومتوجه اولسنه دلالت ايدوب بحرانى رعاف ايله اولور اكر قاروره بياض اولوب مرض دخى
حار واحشاى عليل عوارضات وتعفندن سالم اولوب مغص وقراقر كبى عارضه لر موجود دكل ايسه
بحرانى لطيف اولور واكر مثانه ده ثقلت وبولده غلظت موجود ايسه ماده نك جهة آخره ميلنه دلالت

ايدوب بحرانى ادرار ايله اولور زيرا ماده نك رقيقى عرق ايله خروج ايدر اما غليظنه مساما تنكدن
خروجه امكان اولمغله عرق ايله بحران تمام اولميوب ماده طرف آخردن مندفع اولور مثلا بر آدمك
عرق كثيره ظهور ايلسه لا محالة بولى تقليل اولور ودخى معلوم اولدكه عوارضاتك لياليده شديد ونهارده
خفيف اولمسى طبيعت نهارده كوناكون مشاغل دنيويه ايله مشغول اولوب لياليده معطل اولمغله
انجق مرضك دفعنه اشتغال ايدر انكيچون ديدلركه بحران كلجك كسه يه مرضك اعراضى شديد اولور
اما بحرانلردن مقدم اولان ليلده وبحرانلردن مؤخر اولان ليلده اكثر امرده مرضده خفت كلور **البحران المحمودة**
بحران محمود اولدركه ايام بحرانلردن يوم محموده ده بعد النضج التامه واقع اولوب استفراغ ايله اوله
انتقال وخراج ايله اولميه واستفراغ ماده دخى مرض جهتندن موضع مناسبه دن عليلك تحملى قدر
اوله يعنى استفراغ هر وجهله اسان اولوب بعد البحران عليله راحت كلمكه تعقيب ايده زيرا هر يوم
ايچون يوم محمود وايام بحرانلردن يوم انذار واردر مثلا رابع ايله سابع وتاسع ايله حادى عشر
ورابع عشر ايله سابع عشر كبى وقتاكه نضج ماده رابعده واقع اولسه دالدركه سابعده بحران
اوله اكر بحران بلا انذار ظهور ايدرسه بحران محمود اولمز زيرا طبيعت بلا نضج ماده يى دفعه قادر اولمز
پس بحران جيد رابع وسابع ياخود رابع عشر ويا سابع عشر ويا حادى عشر ويا خامس عشر
ياخود يوم عشرين ده واقع اوله وبحران اخلاط محموده اولسه انده علامات نضج ظاهر اولور يعنى
شول مرضده كه علامات نضج ظاهر اولسه زوال عقل واضطراب كثيره وحرارت شديده كبى
عارضه لرك ظهورى طبيعتك مرضى دفع ايچون اشتغالنه علامتدركه بحرانك قريب اولديغنه دلالت ايلر
البحران الردى بحران ردى بحران محموده نك ضديدر يعنى قبل النضج واقع اولمغله ضديدر بقراط فاضل
بوكا سابق السبيل تسميه ايلمشدر نضج تام بولميوب بحران ردى اولمسى طبيعتك عجزينه وصبرك
قلت ونقصاننه دالدر مثلا سلطان طبيعت تدبير قتال مستحضر اولميوب قبل الاستعداد جنك جداله مباشرت
ايدن سلطان كبيدر اقتضا ايدركه مغلوب اوله پس امدى هر مرضده علامات رديه ومحموده يى بلمك
طبيب لبيبه لازم وواجبدركه تدبيرنده خطا ايتميه وعلامات محموده اولدركه عليلك مرضه تحملى اسان
وقوتى ثابت ولونى صافى ولطيف اولوب طعام اشتهاسى قوى وبعد النوم وجودى خفيف اولور ونومى
نوم طبيعى اوزره اولوب جميع بدننده حرارتى مساوى ونبضنده قوت ونظام وذهنى صافى ومعالجات
جنسنه دن فائده مند اولمقدر وبو علامات مذكوره قواى حيوانيه وطبيعيه ونفسانيه نك قوتلرينه
وافعالك سلامتنه واعضاى رئيسه نك صحيح وسالم اولوب مضرتى دفع ايتدوكنه دلالت ايدر
واكر بونلر بر عكس اولورسه حال معلومدر اما علامات رديه كه علامات مذكوره نك عكسى وضد قوى يسى
اكر غايت قصوى آده اولورسه عليلك موتنه دلالت ايدر لكن علامات رديه ظهور ايدوب عليله هلاك
متوهم ايكن موتى زياده مرضده تحملى اولمغله بحران صالح واقع اولوب اندفاع ماده مرض سببيله صحتياب
اولديغى دخى كثير الوقوعدر باعثى همان لازم اولان قوتدر اعتبار واعتقاد ايتمكدر ونيجه نيجه واقع
اولوركه علامات رديه وضعف قوت ايله طبيعت مأيوس اولور بو تقديرجه قواى منهزمه قلبده
مجتمع اولمغله قوه حاصل ايدوب مرضه غالب اولمغله قهر ايدر وكاه اولوركه عليله صحت تامه صورتنده
بر حالت ظهور ايدر سببى سلطان طبيعت محاربه يى ترك ايدوب مأيوسا قطع اميد ايتمسندندر
وبو حالت قرب موتى اعلام ايدركه بو حينده نبض ساقط ويا نملى ويا مشابه ويا جز ويا حركت ايدر
بوندنصكره معلوم اولدكه مجموع اطبانك فلان كون يوم بحران وفلان كون يوم بحران دكلدر ديدكلرى
انجق تجربه واستقرا ايله معلوم اولمشدر ارباب تنجيم عندنده معلومدركه قمر ايچون تغيرات لازم ومقرردر

ويدنه رطوبات دخي قمره منوط اولمغله البته قمر ايله متغير اولور مثلا قمرك نوري زياده اولسه رطوبات
بدنيه نك زياده اولمسنه دليلدر بو معنا ارباب تجربه يه دخي خفي دكلدر زيرا شهرك اولندن نصفنه وارنجه
انهار وبحار وكوللرك صولري وحيواناتك دماغلري ومخ ولبنلري زياده اولور وميوه لر سريعا بيور
حياد وبقي جنسنده فى ظاهر دركه كيجه مهتابده صدا ويره رك بيور اما شهرك اخري كه قمرك دورهٔ
تامه سيدر يعني شمس ايله وقت اجتماعنده نوري منعدم اولدقده رطوبات ناقص اولور ودورهٔ قمرك
نصفنك نصفي كه يوم سابعيدر اكا تربيع تسميه ايدرلر تغيير مقرردر بو اول زماندركه قمر ايله نقطهٔ
اجتماعك ما بينده ربع دور اوله واستقبال كه قمرك بدر اولديغي كيجه در بونك مقدمي اولان
يوم سابعه تربيع اول تسميه ايدرلر وبوندنصكره اولان يوم سابعه تربيع ثاني تسميه ايدرلر
ايمدي او تغيرات كه مادهٔ مرضده واقع اوله اول رطوباتدندركه ايام مذكوره ده يعني اجتماع واستقبال
وتربيعده بحران ايدر اكر سؤال اولنورسه بو ديديككز حقا اول وقته صحيح اولوركه مرض غرهٔ ده واقع اوله
سابعي بحران اوله جوابنده نديرزكه مرض حادث اولديغي زمانده قمرك متحرك اولدوغي نقطه يه اعتبار
اولنور زيرا قمر آندن حركت ايدوب كيرو آكا رجوع ايدنجه درت مرتبه تغيير واقع اولور وبو هر
مرضده مطرد دركه شهرك اولنده وكرك اوسطنده وكرك آخرنده اولسون بو تقديرجه دورهٔ دن
مراد قمرك حركت ايتدكي نقطه دن كيرو اول نقطه يه عود ايتديكيدر ومقصود شمس ايله اجتماعي دكلدر
وقمرك شمس ايله اجتماعندن اجتماع آخره وارنجه يكرمي طقوز كون وخمس يوم وسدس يوم در بو خمس
ايله سدسك مجموعي ثلث يومدر وبو زمان اجتماعده نقص اولنور وزمان اجتماع يومين
ونصف يوم وثلث در بالتقريب بو ايله اولديغي ايكي يوم واون سكز ساعت تقريبا ايله ناقص
اولدقده حتى دوردن يكرمي التي بچق يوم باقي قالوب مرضك ابتداسندن بحران يكرمي يدنجي كون
واقع اولور ويكرمي التي كونك نصفي اون اوچ كون وربع كون يعني اون اوچ كون التي ساعت
اولوب ابتداء مرضدن بحران اون دردنجي كونده واقع اولور وبونك نصفي آلتي كون ونصف يوم وربع
يومدر بو ميله اولديغي بحران يدنجي كونده واقع اولور وبو كلامدن مراد اجتماعدن اولجه وحين اجتماعده
واجتماعدن صكره جه اولان زمانلرده اعتبار اعتدلر زيرا تأثيري يوقدر وهم ابتداء مرضك
ظهوريدر جامه خابه يا تعويضي دكلدر زيرا بعضي كسنه يه انحراف مزاج كلسه اولا دوشكه دوشمز
وبعضي دخي واردركه اياغ اوزره بچودر ابتداء مرضدن يدنجي كون تربيع اولور ويا مقابله نك يدنجي
كوننده واقع اولوركه تربيع ثانيدر وبو اون طقوز كون وثلثه ارباع وثمن يوم در واول يكرمنجي
كوننده كه بحران آنده واقع اولور وهر بحرانك يوم انذاري واردركه آنده تغيير ما اولور مثلا يوم انذار
اول كوندركه آنده ادنا تغيير واقع اولور وانكله كلهجك بحرانه استدلال اولنه وفى الجمله يوم انذارده
فصل اولمز وشيخ الكامل ابو الحسن علاء الدين بيوردركه وكل بحران فلا بد له من يوم انذار يكون فيه
تغير ما وليس يوم اولى من الاخر فيجب ان يكون هو النصف ونصف كذلك ثلثة ايام وربع ونصف
وثمن فيكون انذار فى الرابع ايمدي هر بحرانك يوم انذاري لابد دركه آنده تغيير ما اولور ويوم
انذار سابعك نصفيدر كه اوچ كون وربع يوم ونصف وثمن در بو تقديرجه رابع سابعك منذريدر
الا كه مرض نوبتلي اوله غب كبي كه اكثريا انذار وبحران نوبت كوننده واقع اولمز الا يوم نوبتده اولور
وبحراني اوچنجي ويا بشنجي كونده اولور بونك سببي طبيعتك استعجال ايدركه طبيعت بسبب المادة منفعل
اولمغله واقع اولور ويا طبيعتك تأخيري سببيله نضج تام بولمق ايچون بشنجي كونده بحران ايدر اكر
نضج بولمغله تأخير ايدرسه اولورسه اوچنجي كونده بحران ايدر ثم جعلوا ثلثة اسابيع احد عشر يوما

وثلثة

وثلثة اسابيع عشرين يوما قيد اوچ اربعه اون ايكي اولمق كرك ايدي اون بر قالديغي واوچ يدي يكرمي
بر كون اولمق كرك ايدي يكرمي قالديغي اما علما اهل تنجيم بالحساب والاستقراء بوني فصل ايدرلر ما بعدن
يعني رابعك وسابعك اكثري نصف يومدن اقل اولسه اول كوني يوم كامل اعتبار ايلمزلر واندن صكره
اولان رابعك اولني آندن صكره اولان يومدن اعتبار ايلمزلر بلكه يوم آخردن اعتبار ايدرلر بو ميله اولديغي
بينهماده مشترك بوليبور وصاحب قانونك واكثر يوم فصلوا والافضلوا بيوردقلري معناسي بودر
مثلا رابوعك وسابوعك كسرلري نصف يومدن اكثر اولسه اول يومي يوم كامل اعتبار ايدرلر بعده
اولان رابوعك وسابوعك اولني اول يومدن صكره اعتبار ايدرلر بو صورتده ما بينده يوم مشترك
بولنمز فصلوا بيوردقلرينك معناسي بودركه بر دفعه رابوعك اولي ورابوع ثاني في متصلين قلديلر
ورابوع ثالث وسابوعين منفصلين قلديلر مثلا رابوع اولك اولي مرضك ابتداسي قلديلر وآخريني
بو رابع قلديلر ورابوع ثانينك اولني يوم رابع وآخريني يوم سابع قلديلر بو صورتده يوم رابع
مشترك اولور اما رابوع ثالثك اولني يوم ثامن قلديلر پس ايمدي هر اسبوعك يوم رابعي سابعك
منذريدر ويوم حادي عشر يوم رابع عشرك منذريدر زيرا يوم رابع اسبوع ثانيدندر ويوم سابع
عشر يوم عشرينك منذريدر زيرا يوم رابع عشرك يوم رابعي اسبوع ثالثك اوليدر ايمدي بو مقامه
كلنجه بحارينده اولان اقوال اطبايي اجمالا تحرير وبيان ايلدك بوندن صكره حكيم محقق بطلميوسك
دخي حقيقت بحرانده اولان اقوال صحيحه سني دخي بيان ايده لم في تحقيق البحران حكيم محقق بطلميوس
كتاب ثمره ده بو خصوصك علتني بيان وكيفيتن عيان ايدوب بيوردرلركه البحارين الصحيح الاعلام
هي الاوقات التي يظهر فيها انتقال حال العليل اما الى الخير واما الى الشر فى زمان يسير هي كينونة القمر
فى زواياه تم محيط به الفلك المستقيم اعنى معدل النهار والقمر الذي يكون قبلها وتنذر بها هو
كينونة القمر فى زوايا المثمن والذي قبل هذا هي كينونة القمر فى زوايا الستة عشر ضلعا هذا بعد
ان يكون حال المريض جارية على الاستواء ولم يرد عليه شئ من خارج فاذا وجدت فى هذه الزوايا
سعودا من الثابتة والمتحيرة دل على انتقال صالح وان وجدت فيها نحوسا دل على انتقال ردي
الا ان يكون النحس مضادا العلة وهو فى حيزه والقمر فى هذه المراكز يدل على العلل الحادة والشمس يدل
على العلل المزمنة وكذلك كل كوكب فيها لكواكب من الاخلاق انتهى يعني بحارين صحيحة الاعلام شول
وقتلردركه عليلك اسباب خارجيدن برشئ وارد اولميوب كندي حالنده ايكن زمان يسيرده حالندن بر
حاله انتقال ايدوب اول حال يا خير وسلامته رهبر ويا عطب وهلاكه منجر اولور بو كيفيتك سببي
بودركه حركات وسكون اجرام سفليه باذن خالقها بالجمله حركات اجرام علويه يه منوط سيما تغير
رطوبات عالم تغير احوال قمره مربوط اولمغله عليلده ظهور ايدن بحران وانذار دخي حركت قمره راجع اولديغي
حدس وتجربه ايله معلوم ومضبوط اولمشدر اصحاب فن تنجيم فلك مستقيم اعني معدل النهاري وجيوز
الممثله تقسيم ايدوب مبدا فرض اولنان محلدن طقسان درجه يه تربيع ايمن ويوز سكسان درجه
مقابله طقسان درجه يه تربيع ايسر ديوب درت قسمه بو ميله على السويه تقسيم ايدرلر مواضع بحرانده
بعده هر قسمي دخي تنصيف ايدوب هر بر قسمي قرق بشر درجه اولمغله محيط دائره ده سكز زوايا حاصل
بعده هر بر زوايايي دخي تنصيف ايدوب هر بر يكرمي ايكي بچقنه بر زاويه ده كيله اون التي زاويه
حاصل اولوركه مواضع انذار ايدي بچق كه بر مرض حادث اولور او لوقت قمر بولنديغي نقطه دن
حركت حاصله سيله حركت ايدوب تقسيم اولدوه اولان زواياي مربعه دن زاويه تربيع وزاويه مقابله
وزاويه تربيع ذكر وزاويه موضع اوله وصول بولور البته عليلده تغير ظهور ايدركه بحران ديرلر

وزوایای مثمنه وصوللرنده ویا زوایای ستة عشرة وصوللرنده علیلره ظهور ایدن تغیره انذار دیرلر
اکر مواضع بحرانده سعد کوکب اولوب یا شعاع سعدلر مسعود اولورسه بحران محمود واکر کوکب نحس
ویا نظر عداوت نحسله منحوس ویا قمر ردی الحال اولورسه بحران ردی اولوب دلیل عطب وهلاک
اولور مکر نحس مزبور ذالک المرضک ضدی اولوب نحس مزبور دخی کندی جزئنده بولنمش اولورسه اول وقت
موجب عافیت ومقتضی صحت اولور وچون دائره معدل النهاری درت قسمه تقسیم اولنوب درج
سوا ایله مطالع بیننده تفاوت یسیر اولنلغله بحران عین تربیع ومقابله‌ده اولیوب کاه تقدم
وتأخر ایدر دفع مستبعده اسان اولمق ایچون صورت فلک ایله زوایای موهومه‌یی تصویر ایدوب
مثلا وقت عروض مرضده قمر برج اسدک اون سکزنجی درجه یکرمی بشنجی دقیقه سنده اولسه موضع
معهوددن فرق بشر درجه حرکت ویره رک اتمام دوره ایدنجه‌یه دکین تسییر ایدوب تقویملردن دخی

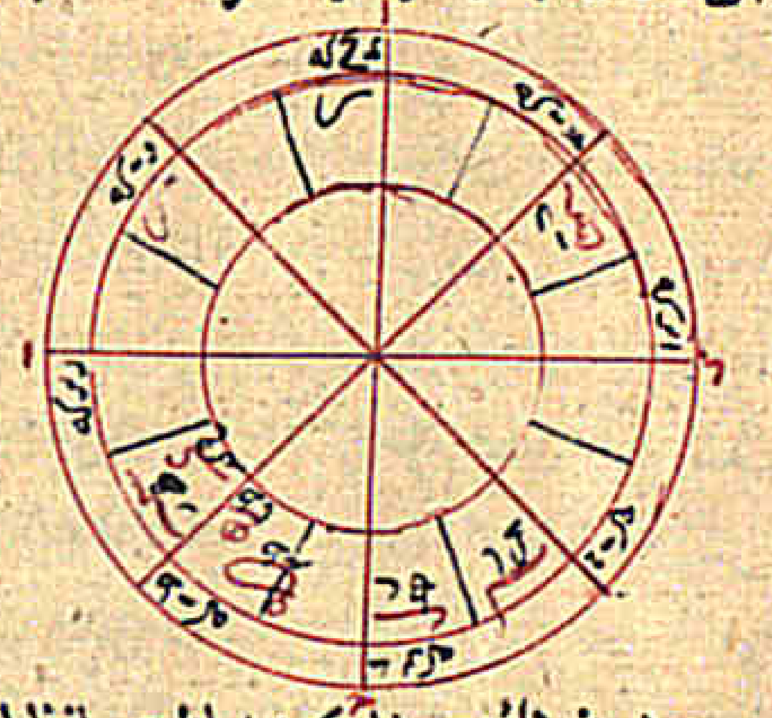

موضع مزبوره ده بولنان کواکبی اخذ وبو منوال
اوزره تحریر ایله‌لک زوایای مثمن ومربع سهلجه ومثمنی
تضعیف سیاهله مواضع قمری دخی تحریر ایدوب
جدول وتربیع ومقابله‌یه ایجه ایله اشارت ایله‌لک
مواضع بحرانات وانذارات نمایان اولدیکی
بوندن معلوم اولدیکه قمر ابتدا حدوث مرضده
بولندیغی نقطه‌دن حرکت ایدوب موضع اوله
عودت ایدنجه‌یه دک اون التی کون بحرانات وانذارات اولور ایمش واون ایکی کون دخی ایام خالیه که انذارات
وبحراناتدن برشیء یوقدر زیرا قمر بر نقطه‌دن حرکت ایدوب ینه اول نقطه‌یه یکرمی سکز کونده قریبده عودت
ایدر امراض حاده‌ده بحران یکرمی سکز کونی تجاوز ایتیوب زوایای مزبوره قمرک حلولیله اولور وامراض
مزمنه وبارده ده شمسک وسائر کواکبک وقوعیله اولور بو محله کلنجه قدر تحریر اولنان همان ثمره‌نک
علی الاجمال ترجمه سیدر مولانا نفیسی شرح موجزده بو یولده دیرکه تحقیق بعض فضلا امراض حاده‌نک
ایام مخصوصه‌ده بحران وقوعنک سببی تذکر ایلدیلرکه یعنی قمر حادث اولان مرضک ابتداسنده
فلک مستقیمده یعنی معدل نهارده آثره سنت برموضعده اولوب وحرکت خاصه سیله ینه دائره معدل
نهاردن حرکت ایدوب تربیعا یا مقابلة موضع معهوده ناظر اولور اولدقده مرضده ضعف ونقصان اولمق
اقتضا ایدر زیرا موضع اولده مرض مقتضی اولدیغی ایدی مواضع مخالفلرده اول مرضک نقصانی اقتضا
ایدر وبو اوقاتده بحران اکثر امرده صلاحه مؤدی اولور اوقات اخر بونک خلافنده در زیرا عدو یحتمی
ایلمک حال ضعفنده اسهلدر بو یله اولدیغی ایچون اکثر حالده طبیعت مقابله وصواش ایتمکه رخصت
بولور ودخی قمر بو دائره‌نک دوریتی تقریبا یکرمی یدی کون وسکز ساعتده تمام ایدر ودوری یکرمی
سکز کونده تمام بالغ اولماز پس امدی یعنی دائره معدل ارباع متساویه‌یه تقسیم اولنسه ربع اولک
تمامنی قمر مرض حادثه‌نک ابتداسندن یدنجی کونده قطع ایدر وتمام ضعفنی اون دردنجی کونده ایدر
امدی بو صورتده بو یدنجی کونده تقدیم وتأخیر اولمق سزلک بحران واقع اولور لکن مطالع بر وجهه تفاوت
واقع اولور شیء ایله مقابله وتربیعین بیننده بحران تقدم وتأخر ایدر واما قمرک ربع ثالثی قطعی یکرمینجی
کون ایله یکرمی برنجی کون بیننده اولور دموضع اوله وصولی یکرمی سکزنجی کونده قریبا اولور وبو نوع
بحران ماده‌نک قلت حرکتی ونضجنک عسرتی اوزرینه دلالت ایدر پس امدی بو یله اولدیغی ایچون
بونده بحران ضعیف اولور ودخی مرضده تغییر ایدن وبحرانی منذر اولان قمر فلکدن سکز اقسام متساویه

منقسم

منقسم اولان ارباعک نصفلرنده زوایا یا مثمنه‌ده اولدیغی وقتده دردنر اهر بر ربعک نصفنده حادثه‌نک
تغییری بحران منذر اولور پس امدی دردنجی یی یدنجی یی واون برنجی یی اون دردنجی یی واون یدنجی یی یکرمنجی یی
یا خود یکرمی برنجی یی ویکرمی دردنجی یی یکرمی سکزنجی یی منذر اولور ودخی هر برینی ایکیه تقسیم اولنسه
بو صورتده فلک مستقیم اون التی قسمه منقسم اولوب وهر بر قسمده بحران یا خود انذار اولمق ممکن اولور
بو مقامده بن دیرمکه بقیه باقی قالدی وبعضی کسرلرک اوزرینه بو محلک ادراکی خفی اولدی ومراد ایدرمکه
بو مقامی زیاده ایضاح ایدوب طالبینک ذهنلرینه تمام انجلا حاصل اوله امدی یعنی فلکی مستقیم یعنی
معدل نهار درت قسم متساویه‌یه تقسیم اولنسه قمر بو دائره‌یی تقریبا یکرمی یدی کون وثلث کونده دور
ایدر امدی بو صورتده ربع اولکی ابتدا مرض حادثه‌نک کبی حملک ظهوری وقتیدر تا ربع اولکی قمر حرکت ایله
اول موضعه وارد وغی وقتده بو صورتده قمر ایله مرض حادثه بیننده ربع یعنی تربیع واقع اولور وتربیع اول
التی کون تمام ویدنجی کونده دخی یکرمی ساعت اولور بو صورتده کسر باقی یدنجی کونده بو مقدار ساعاتده
ودخی ربع ثانی تربیع اولک آخرندن تمام نصفنده وآرنجه‌ده روا اول دخی قمر مرض حادثه‌نک ابتدا ظهور ایتدوکی
برجدن یدنجی برج ابجنده درجه ودقیقه مساوی اولمقده وبو صورتده دخی ربع اول ایله ربع ثانی‌نک
ایکی طرفی بیننده اون اوچ کون اون دردنجی کوندن دخی اون التی ساعت یکوب اون دردنجی کوندن
سکز ساعت باقی قالور ودخی ربع ثالث مقابله ایله تربیع ثانی بیننده‌در واول دخی قمر ایله دور
تمام بیننده ربع دور اولمقده ودور تمامک انتهاسی قمر ابتدا مرض حادثه‌نک ظهور وقتندن بعینه سیرنده
ینه اول موضعه کلمه‌سیدر ودخی متقدمین ایله ایکی طرفلرک بیننده یکرمی کون ویکرمی برنجی کوندن
دخی اون ایکی ساعت واقع اولمش اولور ودخی ربع رابع تربیع ثالث ایله قمرک دوری تمام انتهاسنه وارنجه‌یه
دکین دردر بو صورتده دخی ارباع ثلث متقدمه ایله ایکی طرف بیننده یکرمی یدی کون ویکرمی سکزنجی
کوندن دخی سکز ساعت واقع اولور پس امدی بو صورتده هر بر ربع التی کون ویکرمی ساعت اولور ودخی
بو ایامک بعضی سنه‌ده کی مرض حادثه ابتدا ایلدی وبعضی سنده تربیع اول وبعضی سنده مقابله و
بعضی سنده تربیع ثالثی اولدیغی ایدی اکثریا بو درت کونلرده بحران واقع اولور امدی یعنی هر بر ربع
ایکی نصفه تقسیم اولنه فلکی مستقیم سکز اقسام متساویه‌یه منقسم اولور وبو تقدیرجه ثمن
اول مرض حادثه ایله ربع اولک نصفی بیننده اولور وایکی طرفک بیننده اوچ کون ودردنجی کوندن
اون دردنجی کوندن دخی اون ساعت واقع اولمش اولور ودردنجی کوندن اون درت ساعت باقی
قالور ودخی ثمن ثانی ربع اولک نصفی ایله تربیع اولک آخری بیننده اولور ودخی ثمن اول ایله بیله
ایکی طرفک بیننده التی کون ویدنجی کوندن دخی یکرمی ساعت واقع اولور ویدنجی کوندن درت
ساعت باقی قالور ودخی ثمن ثالث تربیع اول ایله ربع ثانینک نصفی بیننده‌در ودخی ثمن
متقدمین ایله ایکی طرفک بیننده اون کون واون برنجی کوندن دخی التی ساعت باقی قالور ودخی
ثمن رابع ربع ثانی ایله مقابله بیننده‌در ودخی اثمان ثلاثه متقدمه ایله بیله ایکی طرفک بیننده اون
اوچ کون واون دردنجی کوندن اون التی ساعت باقی قالور ودخی ثمن خامس مقابله‌نک بینی ایله
بیله ربع ثالثک نصفنه دکین حدودر ودخی اثمان اربعه متقدمه ایله بیله ایکی طرفک بیننده اون یدی
کون واون سکزنجی کوندن دخی ایکی ساعت واقع اولمش اولور واون سکزنجی کوندن یکرمی ایکی
ساعت باقی قالور ودخی ثمن سادس ربع ثالثک نصفی بینی ایله تربیع ثانیه دکین دردر ودخی
اثمان خمسه متقدمه ایله بیله ایکی طرفی بیننده یکرمی کون ویکرمی برنجی کوندن دخی اون ایکی
ساعت واقع اولمش اولور ویکرمی برنجی کوندن اون ایکی ساعت باقی قالور ودخی ثمن سابع

تربیع ثانی بینی ایله ربع رابعك نصفنه دکین در ودخی اثمان سته متقدمه ایله بیله ایکی طرف بیننده
یکرمی اوچ کون ویکرمی دردنجی کوندن دخی یکرمی ایکی ساعت واقع اولمش اولور ویکرمی دردنجی
کوندن ایکی ساعت باقی قالور ودخی ثمن ثامن مربع رابعك نصفی ایله قمرك دورتامه سنك
انتهاسنه دکین در مرض حادث ابتدا ایلدوکی محلدر ودخی اثمان سبعه متقدمه ایله بیله ایکی
طرف بیننده یکرمی یدی کون ویکرمی سکزنجی کوندن دخی سکز ساعت واقع اولمش اولور والحاصل
هر ثمنك مقداری اوچ کون واون ساعت اولور ودخی درت ربعك نصفلرنده اولان درت
کونلرده اکثریا انذار واقع اولور یعنی تحقیقا دردنجی کون یدنجی ده اولان بحران منذردر واون
برنجی کون واون دردنجی ده اولان بحران منذردر واون دردنجی کون یکرمنجیده یاخود یکرمی برنجیده
اولانی منذردر ویکرمی دردنجی کون یکرمی سکزنجیده اولانی منذردر ودخی بخنم هر ثمن
ایکی نصفه تقسیم اولنسه فلك مستقیم اون التی قسمه منقسم اولور وهر بر قسمنه زاویه تسمیه
اولنور زاویهٔ اول مرض حادثك ابتداسی بینی ایله ثمن اولك نصفنه دکین در ودخی ایکی طرفك
بیننده بر کون وایکنجی کوندن دخی اون یدی ساعت واقع اولور وایکنجی کوندن دخی یدی ساعت
باقی قالور وزاویهٔ ثانیه ثمن اولك نصفی بینی ایله ربع اولك نصفنه دکین در ودخی زاویهٔ اول ایله
بیله ایکی طرفك بیننده اوچ کون ودردنجی کوندن اون ساعت واقع اولور ودردنجی کوندن اون
درت ساعت باقی قالور وزاویهٔ ثالثه ثمن ثانینك اولی ایله ثمن ثانینك نصفنه دکین در ودخی
زاویه تین متقدمتین ایله ایکی طرفك بیننده بش کون والتنجی کوندن واوچ ساعت واقع اولور
والتنجی کوندن یکرمی بر ساعت باقی قالور وزاویه رابعه ثمن ثانینك نصفی بینی ایله تربیع اوله
دکین در ودخی زاویهٔ ثلاثهٔ متقدمه ایله بیله ایکی طرف بیننده التی کون ویدنجی کوندن دخی
یکرمی ساعت واقع اولور ویدنجی کوندن درت ساعت باقی قالور وزاویهٔ خامسه تربیع اول بینی
ایله ثمن ثالثك نصفنه دکین در ودخی زوایاء اربعه متقدمه ایله بیله ایکی طرف بیننده سکز
کون وطقوزنجی کوندن اون اوچ ساعت واقع اولور وطقوزنجی کوندن اون بر ساعت باقی قالور
وزاویهٔ سادسه ثمن ثالثك نصفی بینی ایله ثمن رابعك اولنه دکین در ودخی زوایاء خمسه متقدمه
ایله ایکی طرف بیننده اون کون واون برنجی کوندن التی ساعت اولور واون برنجی کوندن اون سکز
ساعت باقی قالور زاویهٔ سابعه ثمن رابعك اولی بینی ایله ثمن رابعك نصفنه دکین در ودخی
زوایاء ستهٔ متقدمه ایله ایکی طرف بیننده اون بر کون واون ایکنجی کوندن یکرمی اوچ ساعت
واقع اولور واون ایکنجی کوندن بر ساعت باقی قالور زاویهٔ ثامنه ثمن رابعك نصفی بینی ایله
مقابله یه دکین در وزوایاء سبعه متقدمه ایله بیله ایکی طرف بیننده اون اوچ کون واون دردنجی
کوندن اون التی ساعت واقع اولور واون دردنجی کوندن سکز ساعت باقی قالور وزوایاء تاسعه
مقابله بینی ایله ثمن خامسك نصفنه دکین در وزوایاء ثمانیهٔ متقدمه ایله بیله ایکی طرف بیننده
اون بش کون واون التنجی کوندن طقوز ساعت واقع اولور اون التنجی کوندن اون بش ساعت
باقی قالور زاویهٔ عاشره ثمن خامسك نصفی بینی ایله ثمن سادسك اولنه دکین در ودخی زوایاء
تسعهٔ متقدمه ایله ایکی طرف بیننده اون یدی کون واون سکزنجی کوندن ایکی ساعت واقع اولور
واون سکزنجی کوندن یکرمی ایکی ساعت باقی قالور زاویهٔ حادی عشر ثمن سادسك اولی بینی
ایله ثمن سادسك نصفنه دکین در ودخی زوایاء عشرهٔ متقدمه ایله ایکی طرف بیننده اون سکز
کون واون طقوزنجی کوندن اون طقوز ساعت واقع اولور واون طقوزنجی کوندن بش ساعت باقی

قالور زاویهٔ ثانی عشر ثمن سادسك نصفی بینی ایله تربیع ثانیه دکین در ودخی زوایاء احدی عشره
متقدمه ایله بیله ایکی طرف بیننده یکرمی کون ویکرمی برنجی کوندن اون ایکی ساعت واقع اولور ویکرمی
برنجی کوندن اون ایکی ساعت باقی قالور زاویهٔ ثالث عشر ثمن سابعك اولی بینی ایله ثمن سابعك نصفنه
دکین در ودخی زوایاء اثنی عشر متقدمه ایله ایکی طرف بیننده یکرمی ایکی کون ویکرمی اوچنجی کوندن بش
ساعت واقع اولور ویکرمی اوچنجی کوندن اون طقوز ساعت باقی قالور زاویهٔ رابع عشر ثمن سابعك
نصفی بینی ایله ثمن ثامنك اولنه دکین در ودخی زوایاء ثلث عشره متقدمه ایله بیله ایکی طرف بیننده
یکرمی اوچ کون ویکرمی دردنجی کوندن یکرمی ایکی ساعت واقع اولور ویکرمی دردنجی کوندن
ایکی ساعت باقی قالور زاویهٔ خامس عشر ثمن ثامنك اولی بینی ایله ثمن ثامنك نصفنه دکین در
ودخی زوایاء اربع عشره متقدمه ایله بیله ایکی طرف بیننده یکرمی بش کون ویکرمی التنجی کوندن
اون بش ساعت واقع اولور ویکرمی التنجی کوندن طقوز ساعت باقی قالور زاویهٔ سادس عشر
ثمن ثامنك نصفی بینی ایله قمرك تمام دورینك انتهاسنه دکین در بونه کم یوقاروده معلوم اولدی
ودخی زوایاء خمسه عشره متقدمه ایله بیله ایکی طرف بیننده یکرمی یدی کون ویکرمی سکز
کوندن سکز ساعت واقع اولور پس ایمدی هر بر زاویه بر کون واون یدی ساعتدر ودخی هر بر
ثمنك نصفنده واقع اولان کونلر سکزدر شول کونلر که زاویهٔ مذکوراتك اولرینه ایکنجی کون
ودردنجی کون وطقوزنجی کون واون ایکنجی کون واون التنجی کون واون طقوزنجی ویکرمی اوچنجی
ویکرمی التنجی کونلردر والحاصل بو سکز کونده واقع اولان تغییر ضعیفدر وقتاکه بو کونلرده
بحران یا انذار واقع اولمدیسه وبو یکرمی سکز کونك اون التی سندن ما عدا اون ایکی کون باقی
قالدیسه که اول کونلرده بحران بر ایدن کسه لر اکثریا علیلك حالنك صلاحنه فائده ویرر تغییر
کورمزلر زیرا تغییر صالحدن حالی اولور اون ایکی کونلردندر ودخی اون ایکی کونلردن اولکی قمرك
دورتامه سندن بعینه اولکی کوندر واون ایکی کونلردن ایکنجی کون دوردن اوچنجی کوندر
واون ایکی کونلردن اوچنجی دوردن بشنجی کوندر واون ایکی کونلردن دردنجی کون دوردن
سکزنجی کوندر واون ایکی کونلردن التنجی کون دوردن اون اوچنجی کوندر واون ایکی کونلردن
یدنجی کون دوردن اون بشنجی کوندر واون ایکی کونلردن سکزنجی کون دوردن اون یدنجی
کوندر واون ایکی کونلردن طقوزنجی کون دوردن یکرمنجی کوندر واون ایکی کونلردن اونجی کون
دوردن یکرمی ایکنجی کوندر واون ایکی کونلردن اون برنجی کون دوردن یکرمی بشنجی کوندر
واون ایکی کونلردن اون ایکنجی قمرك دورتامه سنك یکرمی یدنجی کونیدر ودخی حکما زاینده کونده
قمرك دورتامه سنك بحران کونلرینه وانذار کونلرینه ووسطده واقع اولان کونلره تقسیملردن
مرادلری قمرك دورتامه سنده واقع اولان امراض حاده نك بلنمکلکیدر ودخی بحران کونلرینی وانذار
کونلرینی ووسطده واقع اولان کونلری واول اون ایکی کونلری بلمکدر یعنی بو کونلردن هر برنده
مریضده نه حال واقع اولور آنی بلمکدر ایدی بن دخی بونلرك کلیسنی تخیل وتکمیل طریقی اوزرینه
تصویر ایلمك مرادم اولوب دیرمکه مولانا صاحب موجز علاء الدین القریشی زاینده کوره
غایهٔ قصیره اولان امراض حاده که حصتن مرتبهٔ رابعه ده در زیرا ماده سی لطیف ورقیق
وحدتلیدر و بونك بحرانی دردنجی دن یاخود دخی اشاغی اولوب اولور ثانیه وثالثه ورابعه
متناول اولوبده اولده واقع اولان تغییر علیلك حالینك خوشلغنه فائده ویرمز زیرا تغییر
صالحدن حالی اولان اون ایکی کونلردر وایکنجی کونده واقع اولان تغییر ضعیف اولور زیرا

وسطده واقع اولان كونلردندر واوچنجی كونده اولان تغییر فائده ویرمز زیرا اون ایكی كونلردندر
ودردنجی كونده واقع اولان تغییر زیاده قوتلی اولور زیرا بحران كونلرندندر وبو تغییر عظیمدر
دفعةً یا صحت یا تلف احداث ایدر ودخی غایته اولوب اقتصاده یعنی غایة الغایه ده اولیان
امراض حاده مولانا فاضل شارح نفیسی حمصیلرندن نقل ایلدوكنه كوره مرتبهٔ ثالثه دررو
بونك قوتنده رابعك ما عدا یعنی اول وثانی وحدتده دیر ماده سی زیاده لطیف ورقیق
وحدتلی وآزدن آزدر وبونك بحرانی یدنجیده ودخی اشاغی اولوب بشنجیده والتنجیده ویدنجیده
شامل اولور وبشنجی كونده واقع اولان تغییر علیلك حالنك صلاحنه فائده ویرمز زیرا اون ایكی
كوندندر والتنجی كونده واقع اولان تغییر كند وسنده بحران یاخود انذار اولدیغی ایچون ضعیف
اولور زیرا وسطده واقع اولان كونلردندر ویدنجی كونده واقع اولان تغییر اكثریا زیاده قوی
اولور زیرا بحران واردر ودخی امراض حاده فاضلك نقلنه بنا وحدتده مرتبهٔ ثالثه دررزیرا ماده سی
زیاده جه لطیف ورقیق وحدتلی وآزدن آزدر وبحرانی اون برنجی ودخی اشاغی اولانلردن اولوب
سكزنجیه وطقوزنجیه واوننجیه واون برنجیه شامل اولور وسكزنجی كونده واقع اولان تغییر
حال علیلك اولكنه فائده ایدر اولمز زیرا اون ایكی كونلردندر ودخی طقوزنجی كونده واقع اولان
تغییر ضعیف اولور زیرا وسطده واقع اولان كونلردندر ودخی اوننجی كونده واقع اولان تغییر
صلاح علیله فائده ویرمز اون ایكی كونلردندر ودخی اون برنجی كونده واقع اولان تغییر قویدر زیرا
اكثریا انذار ایچوندر ودخی مطلق امراض حاده حدتده مرتبهٔ ثانیه ده اولاندر زیرا ماده سی رقیق
وحاده ولطیفدر وبحرانی اون دوردنجی كونده دخی اشاغی اولنلرده اولوب اون ایكنجیه واون
اوچنجیه واون دردنجیه شامل اولور ودخی اون ایكنجی كونده واقع اولان تغییر ضعیف اولور
زیرا وسطده واقع اولان كونلردندر ودخی اون اوچنجی كونده واقع اولان تغییر حال علیلك صلا
حنه فائده ایتمز زیرا اون ایكی كونلردندر ودخی اون دردنجی كونده واقع اولان تغییر زیاده قوی اولور زیرا
اكثریا بحران واردر ودخی حدتده قلیل اولان امراض حدتده ایكنجی مرتبه ده اولاندر وبحرانی یكرمی دردنجیده
ودخی اشاغی ده اولانلرده اولوب اون بشنجی كونده واون التنجی واون یدنجی واون سكزنجی واون
طقوزنجی ویكرمنجی ویكرمی برنجی ویكرمی ایكنجی ویكرمی اوچنجی ویكرمی دردنجی كونه شامل اولور
ودخی اون بشنجی كونده واقع اولان تغییر حال علیلك صلاحنه فائده ویرمز زیرا اون ایكی كونلردندر
ودخی اون التنجی كونده واقع اولان تغییر ضعیف اولور زیرا وسطده واقع اولان كونلردندر ودخی
اون یدنجی كونده واقع اولان تغییر فائده ویرمز خالی اولان اون ایكی كونلردندر ودخی اون سكزنجی كونده
واقع اولان تغییر قوی اولور زیرا اكثریا انذار ایچوندر ودخی اون طقوزنجی كونده واقع اولان تغییر
ضعیف اولور زیرا وسطده واقع اولان كونلردر ویكرمنجی كونده واقع اولان تغییر حال علیله فائده
ویرمز زیرا خالی اولان كونلردندر ودخی یكرمی برنجی كونده واقع اولان تغییر زیاده قوی اولور زیرا
اكثریا بحران ایچوندر ودخی یكرمی ایكنجی كونده واقع اولان تغییر حال صلاح علیله فائده ویرمز زیرا اون
ایكی كونلردندر ودخی یكرمی اوچنجی كونده واقع اولان تغییر ضعیف اولور زیرا وسطده اولان كونلردندر
ودخی یكرمی دردنجی كونده واقع اولان تغییر قوی اولور زیرا اكثریا انذار وآردر ودخی امراض حاده
مزمنه حاده ایله مزمنه بینلرنده متوسطه در ابتدا مادی اولوب بعده حتی منقلب بو قیلور یاخود
كاهیجه متغیر وكاهیجه شدتلنور ودخی بو مقامده امراض حاده حادهٔ مادیه حاره اولان مرضلردر
ودخی یوم حاده مادیه قولنج ایله یا ایلكز حاره اولان مرضلر خارج قالور تشنج یابس وكزاز یابس كبی

دنرا

زیرا بحران مادیه اولان مرضلرك اعراض ذاتیه سندندر ودخی بو زم امراض حادهٔ مادیهٔ حاره قولنجز
ایله حادهٔ بارده اولان مرضلر خارج قالور سكته بلغمی وقولنج بلغمی زیرا بو بلد مقامده كلامك سوق
یعنی بوزما نمزده تحرك دورتامدسی ایله اولان حادهٔ مادیه حاره اولان مرضلرده دخی نه قدر ماده سی
بارد اولدیسه لكن عفونت سببی ایله نفس حمی لر حاره اولوب امراض حادهٔ مادیهٔ حاره ده داخل
اولان حمیات بلغمیه دردر ودخی امراض مزمنه ندر مرض دق كبی حرارتدن دخی اولدیسه ده قرق كوند
یا دخی زیاده یه دكین اوزیاندر ودخی امراض حادهٔ مزمنه لرك بحرانی یكرمی سكزنجی كونده ودخی اشاغی
اولنلرده اولوب یكرمی بشنجی یه ویكرمی التنجیه ویكرمی یدنجیه ویكرمی سكزنجیه شامل اولور
ودخی یكرمی بشنجی كونده واقع اولان تغییر حال علیلك صلاحنه فائده ویرمز زیرا اون ایكی كونلردندر
ودخی یكرمی التنجی كونده واقع اولان تغییر كند وسنده اكثریا بحران یاخود انذار اولدیغی ایچون
ضعیفدر زیرا وسطده واقع اولان كونلردندر ودخی یكرمی یدنجی كونده واقع اولان تغییر اكثرده حال
علیلك خوشلغنه فائده ویرمز زیرا اون ایكی كونلردندر ودخی یكرمی سكزنجی كونده واقع اولان تغییر زیاده
قوی اولور زیرا اكثریا بحران واردر وبونده بحرانك وقوعی ماده نك قلت حركتی اوزرینه وبكشیمك اوزرینه دلالت ایدر

الفصل الثانی فی علامات المحمودة الصالحه

ابقراط فاضل دیركه امراضك كلیسنده صحت ذهن
جیده در وكذلك هشاشه للطعام دخی جیده در وبونلرك عكسی یعنی ضدی علامت ردیه در وقچان
مریض قفا اوزرینه یاتوب نائم اولسه اضلاعی اوزرینه وبرجانبندن جانب آخره بسهولة حركت ایتسه
وایوسه برهیبت اوزره كه حال صحتده اولدیغی اوزره نائم اولسه علامات محموده در قوت طبیعته
دلالت ایدر وقچان نفسنده طبیعی اولوب وبنفس قوی ویا عظیم اولسه طبیعتك قوتنه دلالت ایدر
وقچان مرضنه احتمال ایتسه ومختلط اولسه وبونلر مرضی زیاده ایتمسه علیلك قوت طبیعتنه دلالت
ایدر وقچان مریضك نظری المتفاتی اشیایه اصحا نظری كبی اولسه وبعد النوم نشیطا حسن الخلق
اولسه قوة دماغه دلالت ایدر وقچان مریضك لون وجهی وهیئتی حال طبیعی اوزره اولورسه
دلالت محموده در وقچان حمی علیلك بدننی علی السویه احاطه ایتموب بعضی یرینده سخونت و
بعضی یرنده برودت حس اولنسه احشا وامعا وجالبنا نند ورم حدوثنه دلالت ایدر وحمی
محرقه ومطبقه ده نافض ظهور ایدرسه اخلاط فاسده دن عروقك نقاسنه دلالت ایدر وقچان
امراض صفراویه ده بثورات شفه ظهور ایتسه سلامته دلالت ایدر وقچان رعاف واسهال وادرار
وعرق وقئ ایام بحرانده ظهور ایتسه علامت جیده دندر وبعد الاستفراغ خفت كلورسه علامت
جیده در وقچان عقیب استفراغده اشتهار واقع اولوب ونبض قوی ومنتظم اولسه علامات جیده
تحقیقا ماده نك انقلاعنه دلالت ایدر قوه نك ثباتی ایله علامات ردیه اولسه رجاء موجبدر وعقیب
نومده خفت بولنورسه علامات حسنه دندر جدا واكر تنفس طبیعی اولسه علامات جیده در
اكر سخونت طبیعی اولورسه مع صحة القوة مریضك سریعا وعاجلا عافیتنه دلالت ایدر واكر
ضعف قوت ایله سخونت طبیعی اولورسه مریضك بطوء عافیتنه دلالت ایدر واحلام طبیعیه علامات
جیده دندر وحسن الخلق وقلة الضجر علامات محموده دندر لیالیده اول نهارده نوم علامات جیده دندر سرعة النضج علامات

الفصل الثالث فی علامات الردیة ومنذرة الموت

اكر علیلك لون وجهنده سواد یاخود
حمرة وكمودت كلسه عاجلا موته دلالت ایدر واكر علیلك لوننده بغتة اصفرار یاخود اسوداد
ویا كمودة ایله بیاض العین عارض اولسه علامت ردیه در واكر علیلك وسط رأسنده بلا وجع
اسود اللون ولین جوزرومی مقدارنده بر ورم حادث اولسه درت كونده وار نجه علیل وفات ایدر

اوّل ظهورنده سبابات شدید عارض اولور و اکر بعضنه بغتةً وجع رأس عارض اولوب بعده ساکن
اولسه یدی کوندن وارنجه هلاک اولور اما اکر علیله حمی عارض اولورسه اکثریا مخلّ اولور و اکر علیلک
مجموع جسدینه اختلاج عارض اولسه تحقیقا ساکن اولدیغی آنده هلاک اولور پس ایمدی مسکوتینی
یقیش الی ساعت مرور ایتمدن دفن ایتمک جائز دکلدر زیرا بو امرده شبهه واردر جالینوس بو مقامده دیرکه
من دفن لم یمیتا من غیر حمّی وعلة لا دمه قبل هذا المقدار فقد دفن وهو حی وبحق دماغده بر آفت حادث
اولسه بدنده علیلک کلی سنک حسّ والحکی عدیم اولور و بو آفت ایله معا علیله موت کلور و اکر علیله
سهر واسهال ویا جوع شدید اولمقسزین عینی بحی بل اولوب اعود اولورسه علامت ردیه در و اکر
علیل عینی من غیر حرکة برشیئه یه دیکوب دورسه علامت ردیه در و اکر علیلک معتادی دکل ایکن
حال نومده انفتاح جفن واقع اولسه علامت ردیه در و اکر عیندن بلا اراده سیلان دموع واقع
اولسه علامت ردیه در خصوصا عین واحده دن سائل اولور و اکر عیننده برصورتده نظر ایتمکله
یاش کلسه دماغک قوة ماسکه سنک ضعفنه و اذا دار العین تشنج دماغه علامتدر و اکر عیننک
بری کوجک وحرکت اجفانی کثیر اولوب بو اثناده علیلک عقلنه جنون طاری اولسه هلاک اولسنه
علامتدر و اکر عیننک بیاضی احمر و عروقی اکمل یاخود اسود اولسه لا محالة هلاکه دلیلدر زیرا عینک
احمراری رمددن اولمدیغی وقتده مواد دمویه دن اغشیه دماغک امتلاسنه دلالت ایدر وکوروسی او
عروق عین برودة عینه وهلاک مریضه دلالت ایدر و اکر امراض حاده ده نتوّ العین عارض اولسه
علامت ردیه در اکر رمددن کلمش ایسه کذلک اعور اولسی دخی ردیه در و اکر عینینک ایکی شخص
جامد کبی اولوب حرکت اتمسه دلیل ردیدر حتی امراض حاده ده امراض عین متولد اولسه ردیدر
و اکر وقت نومده بیاض العین ظاهر اولسه واجفان دخی منطبق اولسه لرا اکر بو علامت استفراغ وعادتدن
اولمز دلیل ردیدر که علیلک ضعف دماغنی اعلام ایدر و اکر علیلک حدقه عینی رمص و نسیج عنکبوت
کبی غشا المسه تحقیقا قرب موتی اعلام ایدر و اکر عیننک برینه امراض حاده ده صغر عارض اولسه
علامت ردیه در یاخود عیننک برینه صغر کلوب و رمص دخی غیر موجود ایکن بیاض ظهور ایلسه
علامت مهلکه در و اکر امراض حاده ده علت شدیدن ضعفندن حاجب وانفه وجفن عینه وشفه یه
التوا کلوب وعلیلک حسی معدوم اولسه تحقیقا موتی قریبدر و اکر منخرینندن صفره ته مائل دم
سائل اولسه ومغنی عیننک ظهرنده بلا وجع ولا الم بر بثره بیضاء حادث اولسه اوج کونه وارنجه
مریض وفات ایدر وابتداء ظهورنده طعامه اشتها ساقط اولور و اکر اجفان عینک برینه جوز
رومی قدر بر بثره کدرة اللون ولینه حادث اولسه ایکی کونه وارنجه وفات ایدر و مرضک اول ظهورنده
علیل نوم ثقیل وکثیر ایله نائم اولور و اکر علیلک جفن عیننده بثره ثلثه عارض اولوب بری اسود
وبری احمر وبری کدرة اللون اولسه وابتداء مرضدن بو علامته وارنجه علیل کثیر البصاق اولوب
اون بش کونه دک هلاک اولور و اکر جفن عیننک برینه جوز مقداری کدرة اللون بر بثره ظهور
ایتسه وابتداء مرضدن بو علامته وارنجه علیل نوم کثیر ایله نائم وجسدی ثقیل اولوب علیل
یوم ثانیده وارنجه وفات ایدر و اکر علیلک رقبه سی تحتنده بر بثره و عین یسری سنک جفنی
اسفلنده بر بثره حادث اولسه ابتداء مرضدن بو علامته وارنجه شهوة حلاوة عارض اولوب
اون بر کونه وارنجه وفات ایدر و اکر علیلک وجهی و نجرا صابعه مشابه اولیوب متغیر اولسه
علامت ردیه در و اکر اجفان عین وانف وشفه یه جفاف والتوا ایله کودت کلسه قرب موتی
دلالت ایدر دیرا امراض تشنج دماغدن وکودت استیلا برودتدن حادث اولور و اکر شفتیننک

برینه علت عارض اولوب ثنایا یه سواد ویا خضرت کلسه یاخود انفه اعوجاج وعینه صفرت
کلسه علامت ردیه در و اکر لسان علیله حمّاء حاد ایله حمص قدر بثره حادث اولسه اوچنجی کون
هلاک اولور و اکر مریض غیر سبب اصبعی ایله انفنی قاشیدروب والحاح ایدوب تحریکنه مشغول
اولورسه علامت ردیه در و اکر علیلک عانتنه عظیمه لازم اولوب کندی کندن ظهور ایتسه و ادویه
معطسه استعمالیله دخی ممکن اولسه قوت حسنک بطلاننه علامتدر که قرب موتنه دلالت ایدر
و اکر برسام اولان علیلک لهاتنده ورم حادث اولسه قرب موتی اعلام ایدر و اکر امراض حاده ده
التواء الانف عارض اولسه قرب موتی اعلام ایدر و اکر انفندن دائما کریه ظهور ایدوب مرض
علیل دخی حاد اولورسه سریعا موتی اعلام ایدر و اکر امراض حاده ده علیله نتن النفس عارض
اولسه فساد اخلاطه دلالت ایدر اکر بونکله معا سقوط قوة وذهاب شهوة دخی واقع اولورسه
موته دالدر و اکر مریضک انفندن ماء اصفر ویا ماء احمر سیلان ایتسه جدا ردیه در و اکر
مریضک لساننده حمص مقداری بثره حادث اولوب وبرد الاطراف دخی موجود اولورسه
قرب موتی اعلامدر دیرا بو مریضک معده ده قروحات کثیره یه علامتدر و افراط درکه بر کیمسه نک
لسانی اوزرنده حبة خروع کبی بثره حادث اولسه وعلیل ابتداء مرضده اشیاء حاره یه اشتها
ایتسه اول کون هلاک اولور و اکر بعضی عضلات اوزرنده بقلا یه مشابه اسود اللون بر بثره
حادث اولوب وجعی اولسه وابتداء مرضده ثقل لسان کلسه علیلک ایکی کونه وارنجه وفاتنه
دلالت ایدر و اکر امراض حاده ده ذبحه وعسر البلع عارض اولسه موتنه دلالت ایدر و اکر علیلک
لساننده حمص مقداری بثره سودا ظهور ایدرسه قرب موتی اعلام ایدر کذلک علیل اشیای
خریفیه یه مائل اولوب اشتهاء کثیره سی اولسه مجاری غذا سنده بثرات کثیره اولدیغنه
علامت اولدوغندن ماعدا قرب موتی اعلام ایدر و اکر علیله حرقت دماغ وقطنته ومابین الوذکین
الم محرق ایله سواد لسان واقع اولسه بو اثناده غشی عارض اولورسه علامت موتدر و اکر علیلک
جبیننه عرق بارد عارض اولوب اظفادینه صفرت ویا خضرت کلسه موته دالدر و اکر امراض
خبیثه نوبتلی اولورسه اکثر امرده ارواحی تحریک ایتمکله استفراغه مشتاق ایدر و اکر حماء حاده ده
نفس بارد ایله معا علیله سقوط قوت کلسه موته دلالت ایدر و اکر امراض حاده ده علیلک عادتی
دکل ایکن صریر الاسنان حادث اولسه علامت ردیه در که تشنج دماغه دلالت ایدر و اکر علیلک
رأسنده وجع شدید اولوب انک دوامی ایله یاب یاب حمی ظاهر اولسه علامت ردیه در که موته
دلالت ایدر و اکر رقبه علیلده ورم اسود ظهور ایدوب آنده نفاخات ایله معا اختلاط ذهن
وسهر وسوء تنفس واقع اولسه علامات ردیه در و اکر عروق رقبه علیلده حبة الخروع کبی
بثره ایله حصف ظاهر اولوب وعلیل اشیای خریفیه یه مشتهی اولسه یکرمی کونه وارنجه
وفات ایدر و اکر بحوحه تصویح رقبه وعسر البلع عارض اولسه اما رقبه سنده انتفاخ بوغیسه
موته دلالت ایدر و اکر امراض حاده ده نتن فم حادث اولسه علامت ردیه در که فساد اخلاطه
دلالت ایدر و اکر اصحاب سل ده تساقط شعر الراس حادث اولسه تحقیقا قرب موتی دلالت ایدر
و اکر خلف اذن ایسرده حصبیه شبیه بر بثره جاورسیه حادث اولسه ابتداء مرضدن یکرمی
اوچ کونه وارنجه علیل وفات ایدر وابتداء ظهور بثره نک علامتی اولدر که علیل اول ساعتده
بول کثیر ایله تبول ایدر کذلک یمنه اول موضعده بثره سودا حادث اولسه التی درت کونه
وارنجه علیل وفات ایدر ابتداسنده علیل شرب ماء بارده راغب اولور و اکر خلف اذن ایمنده

عرق ناره مشابه باقلا مقداری بثرۂ حاره حادث اولسه علیل بری کونه وار بجه وفات ایدر
بونك ابتداء ظهورنك علامتی مرضك اول ظهورنده علیل قیٔ کثیر ایله قیٔ ایدر واکر تحت لحیه ده
باقلا قدر بثرۂ حمرا حادث اولسه علیل اللی ایکی کونه وار بجه وفات ایدر وابتداء ظهور بثرونك
علامتی علیلك فمندن بلغم کثیره خروج ایدر واکر علیلك صدغ ایسرنده بثرۂ اشقر حادث
اولسه ددت کونه وار بجه وفات ایدر بونك ظهورنك علامتی علیلك عیننه اول مرضده حکه
شدیده عارض اولمقدر واکر وسط رأسنده بلا وجع ولا الم جوز رومی قدر ورم اسود حادث
اولسه علیل قرق کونه وار بجه وفات ایدر بونك ابتداء ظهورینك علامتی برو مرضنده علیله سبات
شدید عارض اولمقدر واکر دقنده اولان عرق اوزرنده بثرۂ صغیره وانك اوزرنده بغره هیئتی
اولسه علیل اللی ایکی کونه وار بجه وفات ایدر وبونك اول ظهورنك علامتی ابتداء ظهور مرضنده عطش
شدید حادث اولمقدر واکر علیلك حاجب یمیننده بلا وجع کمدة اللون بثره حادث اولسه التی
کونه وار بجه قبل طلوع الشمس وفات ایدر اول ظهورنده علیله اسنمك زیاده اولور واکر علیلك
انفی دقیق وحاد ویا عینینی غائر وصدغینی چقو ولنوب اذنینی بارد وجلد جبهه سی ممتد
اولورسه یاخود لون وجهی بالجمله احمر ویا اسود ویا کمد ویا رصاصی اولورسه زیاده ردیدر
امّا بو ذکر اولنان اعراض اکر سهر مفرط وتعب کثیر واسهال ردیّ عقیبنده واقع اولمزسه تحقیقا
موته دلالت ایدر واکر علیلك طلوع اسنانه نزف برو عادة فی ذکل ایکن حمی کلمکله تصریف اسنان
عارض اولسه جنونه ویاخود موته دلالت ایدر اکر محموم اثوابندن قیل ویا خیط چقاردر کبی
یاخود دیوارلردن ممان اخذ ایدر کبی یاخود کندی یوزندن برنسنه دوشرر کبی اولورسه علامات
ردیه وقتالدندر واکر علیلك وجهنده بلا الم ولا وجع بر ورم حادث اولوب وعلیل یدیسی
اکثر حالده صدری اوزرینه وضع ایدرسه علامت موتدر که علیل یکرمی اوچنجی کیجه وفات ایدر
واکر علیلك نومی حالنده رقبه سنده عنبرا کبی بثرۂ صغیره ظهور ایلسه مریض اللی اوچ کونه وار بجه وفات
ایدر وابتداء ظهورنده عطش کثیره شدیده حادث اولور واکر علیلك لسانی اوزرنده حب صروع کبی
بر بثره حادث اولسه اول کون وفات ایدر وابتداء ظهورینده علیله اشیاء حاره یه غایتده اشتیاق
حادث اولورمی اکر صدغ ایسرده اشقر اللون بر بثره حادث اولسه ددت کونه وار بجه وفات ایدر
ابتداء ظهورنده علیلك عیننه بر حکه شدید عارض اولور که هر نه قدر حك ایدرسه مندفع اولمز
واکر علیلك تحت رقبه سنده بر بثره وجفن اسفل عین یسراسنده بر بثرۂ بیضا حادث اولسه اون
بر کونه وار بجه وفات ایدر اول ظهورنده علیل حلویاته زیاده مائل اولور واکر احشای علیله بر وجع
شدید اولوب مرفقنده کمدة اللون بثره حادث اولسه مریض بش کونه وار بجه وفات ایدر ابتداء
ظهورنده علیل شرب شرابه مائل اولور واکر اصابع واظفاره خضراء وبنض دخی ضعیف اولسه قرب
موتی اعلام ایدر زیرا بو مرضلر حادث غریزینك منطفی اولمسندن حادث اولور واکر اسود اولسه
موته دلالتی قلیل اولور واکر حمیات محرقه ده برد الاطراف حادث اولسه ردیدر که احشای علیلك
تورمنه دلالت ایدر واکر ید یسرینك ابهامنده باقلایه شبیه کمد اللون بلا وجع ولا الم بثرۂ صغیره
حادث اولسه علیل اول مرضندن التی کونه وار بجه وفات ایدر واکر اصابع اظفارك لوننده کموده
وجبهه علیلده بثره حادث اولسه مرضك اولندن ایام اربعه یه وار بجه علیل وفات ایدر وبو
مرضك ابتداء ظهورنك علامتی عطشه کثیره ایله تثاوب کثیره یعنی چوق اسنمك وچوق اقسرمقدر
واکر بر کسه یه حصبه عارض اولوب بعده مرفقنده کمد اللون بثره ظاهر اولسه بشنجی کون وفات ایدر

ویو

وبو مرضك ابتداء ظهورینك علامتی مریض شرب شرابه زیاده اشتها ایدر واکر ابط ایسرده یعنی
صول قولتقده کمدة اللون سوجل قدر بر بثرۂ عظیم حادث اولسه ابتدا اسندن اون بش کونه وار بجه
علیل وفات ایدر اول ظهورنده علیله نوم ثقیل ظهور ایدر واکر علیلك یمنی اصبعنده حب کرسنه کبی
سیاه بثره ظهور ایدوب موجع اولسه ایکی کونه وار بجه وفات ایدر ابتداء ظهورنده ثقل بدن حادث
اولور واکر علیلك ید یمنی ویاخود رجل یسری سنك ابهامنده باقلا مقداری بثرۂ صغیرۂ جاورسیه
حادث اولوب لونی کمد وجعی دخی اولسه برسنه یه وار بجه علیل وفات ایدر واکر علیلك کفی اوزرنده
اوزرنده اسود اللون بثرۂ کبیر حادث اولسه یکرمی اوچ کونه وار بجه وفات ایدر ابتداء مرضنده برد
هوایه واطعمه بارده یه زیاده مشتاق اولور واکر انف علیلدن ماء اصفر ویا ماء احمر سیلان ایتسه
تحقیقا ردیدر زیرا دماغه حرارة غلبه ایتدوکندندر واکر بعد سیلان الدم الانف هذیان وتشنج
حادث اولسه بو دخی ردیدر اکر بونلر اجتماع ایلسه لر علیله برؤ حاصل اولمز واکر امراض حاده ده
نفس بارد ظهور ایتسه هلاکه دلیلدر واکر علیلك منخریندن دم سیلان ایدوب اشقره
مائل اولسه اوچ کونه وار بجه وفات ایدر واکر رعاف زیاده کثیر اولوب تعفنی اولمزسه
حمیات حاده ده علامت ردیدر واکر رعاف قلیل الاسود اولورسه بحرانك عسیر اولمسنه دلالت
ایدر واکر امراض حاده ده قیٔ وفواق عارض اولورسه هلاکه دالدر خصوصا بعد الاسهال واقع اولسه
واکر مختلف الالوان اولان قیٔ اکر اسود ویا احمر ویا زنجاره شبیه اولورسه ردیدر واکر بونکله معا
رائحه منتنه دخی اولورسه علیلك موتنه دلالت ایدر واکر اوصاف مذکوره ایله قیٔ جمع اولورسه
موته دلیل قویدر زیرا مواد ردیه نك کثرتنه دلالت ایدر واکر صاحب قیٔ وفواق وحمرة عین ظهور
ایدرسه ردیدر زیرا فواق معده ده تشنج حدوثنه دالدر واکر فم علیلدن دم خروج ایتسه علامت ردیه در
زیرا معده ده ویا کبدده اولان عروقك انکساری وانفتاحنه دلالت ایدر واکر علیل صدرنده اصحابندن
احمر ویا اصفر صرف نفث خروج ایدوب نفاق ایله مخالطی اولمزسه وخروجی دخی سعال شدید
ایله اولورسه ردیدر واکر نفث اکمد اللون واسود اللون اولورسه اردیدر واکر براز علیل اسود
ویا احمر ومنتن ودسم اولورسه امراض حاده ده موته دلیلدر زیرا اسود اولمسی اخلاطك احتراقنه
ودسمیتی ذوبان شحم واعضایه دلالت ایدر واحمریتی حراره زنجاریه وشدة صفرای مراره نك
کثرتنه ورائحه منتنه سی شدت عفونته وحمرتی فناء رطوبته ورقیق وابیض اولمسی فساد هضم ویرقان
حدوثنه دلالت ایدر وبو ذکر اولنان الوانك مجموعی ردیدر واکر براز مختلف الالوان اولوب احمر
ویا اصفر ویا اسود اولورسه ردیدر که طول مرضه دلالت ایدر زیرا بدن علیلده امراض کثیره موجود
اولدیغنه دلیلدر که بو سبب ایله ردیئی اولوب مذموم اولور واکر سحج الامعاء ویا اسهال الدم اصحابندن
قطعه قطعه لحم صغار خروج ایتسه موته دلالت ایدر زیرا بو برقرحه یه علامتدر که امعانك کل اکمکله قطعه
خروج ایدر واکر براز مخی اولوب قلیلا قلیلا متواتر اولورسه علامت ردیدر زیرا بریبی اردبجه دائم
اولمغله مریضك قوتنه ضعف کلور خصوصا برازك اندفاعی اوله ابقراط دیرکه هر قنغی مریض اولورسه اولسون
ابتداسنده اسفل واعلادن مرة السودا خروج ایتسه علیلك موتنه دلالت ایدر خصوصا مرض مهلکه
حاده ده مرة السودا ابخروج ایده اولمکونك ایرتسی وفات ایدر واکر امراض مزمنه ده بطلان الشهوة
عارض اولسه ردیدر خصوصا اسهال الدم اوله موته دالدر واکر بول اسود ویا احمر ویا زنجاره شبیه
اولوب رائحه سی منتن اولورسه هلاکه دلیلدر واکر بول اقل واسود اولسه ردیدر زیرا رطوبت
دمویه نك فناسنه دلالت ایدر وبولك اسود اولمسی شدت حرارتدن اخلاطك احتراقنه علامتدر

واكر بول صبيان بالطبع غليظ و رسوب كثير ايكن رقيق اولوب نوم طويلي دخي اولمسه هلاكه
دليلدر • واكر بولده ثفل اسود راسب اولمسه موته دليلدر • واكر بول امراض حاده ده مائي و رقيق اولورسه
مهلكدر زيرا رقت بول عدم نضج وغليظ ومنتن اولان حاده ده بوله مقاومت ده طبيعتك عجزينه دلالت
ايدر • واكر عليله احتباس بول كلسه امراض حاده ده رديدر زيرا احتراق اخلاط و ذهاب رطوباته
دليلدر • واكر بر كسيه عسر البول عارض اولوب زياده شديد اولمسه اكثريا يوم سابعده وفات ايلر
اما يوم سابعدن اول حمي عارض اولمسه بول كثير بتول ايدوب عليله برؤ حاصل اولور • واكر بول امراض
حاده ده رقيق وياخود غلظت وكدورت ايله بياض اولمسه سريعا تفسخ وموته عليله دلالت ايدر
واكر بول رقيق اولوب عليلك عطشي دائم اولمسه علامت رديدر • واكر بول غليظ وكدورتلي اولوب
رسوبي دخي اولميه دليل رديدر • واكر بول امراض حاده ده اسود اولورسه علامت رديدر مختلف
اللون والقوام اولان رسوب دخي رديدر • واكر يوم بحرانده اوليان كونده عرق كلسه وجميع بدننده اولمسه
وحمي بي دخي اولمسه وبدن عليل ضعيف اولمسه رديدر خصوصا راس و رقبه سي دخي باردا اولورسه
اوديدر وبو حالات حمي حاده ايله معا اولورسه موته دلالت ايدر اما حمي موجود اولوب حاده اولمز
طول مرضي انذار ايدر زيرا عرق بارد برودت اخلاط وضعف حرارة غريزيه يدن اولدر • واكر دلالت
نضجدن اول عرق حادث اولمسه كثرة رطوبته وضعف قوة ماسكه يه دالدر • واكر حمي حاده ده عرق بارد
ايله معا عطش شديد حادث اولسه قاتلدر ونجي عرق عقيبنده اقشعرار هايج اولمسه تحقيقا رديدر
واكر انساننده عرق قليل ياخود نداوة بدن ظهور ايدوب خصوصا رأس ورقبه سنده اولمسه نفس بارد
ظهورندن صكره اول ساعت وفات ايدر • واكر اصحاب سل ده عرق كثير ظهور ايتسه رديدر • واكر جنب
ايمنده كدرة اللون بلا وجع ولا الم بر بثره حادث اولمسه عليل اول مرضدن طقوز كونه وارنجه قبل طلوع الشمس
وفات ايدر • واكر صدرده بيضه مقداري ورم اسود حادث اولسه صاحبي اول مرضدن اوچ آيه
وارنجه وفات ايدر وبو مرضك ظهورنده علامت مرضك ابتداسنده عليله شهوة بطيخ وكثرت بول عارض
اولوردر • واكر اصحاب ضيق النفس وذات الرئيه احتلاط عقل عارض اولمسه علامت رديدر • واكر
امراض حاده ده انثيان وقضيبه غدد كلوب عليلك معوديك خروج ايتسه مهلكدر وتقلص خصيه
وقضيب دخي بونك كبيدر وجع ايله اولورسه موته دلالت ايدر • واكر عليلك فخذ يسراسنده بلا وجع بر حمرت
شديده حادث اولوب طولا اوچ برمق اولسه يكرمي بش كونه وارنجه وفات ايدر ابتداء ظهورنده
عليل بقولاته اشتها ايدوب حكه شديده سي اولور • واكر عليلك جبهت مرفقنده اولان اوردهء صفاده
ماده منصب اولسه دليل رديدر • واكر اصابعك اظفاري كدرة اللون اولوب جبهه عليلده بر
بثره دمويه حادث اولورسه ايام مرضك اوندردنجي كونده وفات ايدر بو مرضك اول ظهورنده
عطش كثير ايله اسنمك واقع اولور • واكر رجلك ابهامنده حكه شديده حادث اولوب عليلك لون
رقبه سي كدرة اللون اولورسه بش كونه وارنجه عليل وفات ايدر • واكر عليل ساكن طوردكن اقدامي
آجسه دليل رديدر زيرا بو علامت احشانك حرارة قويه سنه علامتدر • واكر عليلك فخذ ايسرنده
بلا وجع بر حمرت شديده حادث اولوب طولا اوچ برمق اولسه يكرمي بش كونه وارنجه وفات ايدر
ابتداء ظهورنده عليل بقولاته اشتها ايدوب حكه شديده سي اولور • واكر عليلك جبهت مرفقنده اولان
اوردهء صفاره ماده منصب اولسه دليل رديدر • واكر رجل يمنينك اصبع وسطاسنده بثره صغيره
جاورسيه حادث اولسه اللي كونه وارنجه عليل وفات ايدر وابتداء ظهورنده اشياء حريفه يه اشتهاء
كلور • واكر اصابعك اظفاري كدرة اللون اولوب جبهه عليلده بر بثره دمويه حادث اولورسه ايام

مرضك

٦٢ مكرر در

مرضك اون دردنجي كونده وفات ايدر بو مرضك اول ظهورنده عطش كثير ايله اسنمك واقع اولور •
~~واكر رجلك ابهامنده حكه شديده حادث اولوب عليلك لون رقبه سي كدرة اللون اولورسه بش كونه~~
~~وارنجه عليل وفات ايدر~~ • واكر مرضك ركبه سنده اورام شديده حادث اولسه ايام ثمانيه وارنجه وفات
ايدر خصوصا علتك اول ظهورنده عليله عرق كثير ظاهر اوله • واكر رجل يسرينك اصبع وسطى سنده
سواد اللون بر بثره حادث اولسه عليل اول مرضدن اون ايكي كونه وارنجه وفات ايدر و مرضك اول
ظهورنده علامت عليلك اشياء حريفه يه شهوة شديده سي اولمقدر • واكر ابهام رجليننده حكه شديده
ولون ابهامنده كودة اولورسه عليل اول مرضدن يوم خامسه وارنجه قبل غروب الشمس وفات ايدر
وبونك علامتي عليل اول مرضده بول كثير ايله بتول ايدر • واكر عليلك فخذ يسريسنده اوچ برمق طولنده
الم ويرجي بر حمرة شديد ظاهر اولسه عليل اول مرضده يكرمي بش كونه وارنجه وفات ايدر وبونك
ظهورينك علامتي عليلده حكه شديده واكل بقوله اشتها زياده اولمقدر • واكر عليلك كعبنده بثره
سودا حادث اولسه تحقيقا مريض يكرمي آلتي كونه وارنجه وفات ايدر و مرضك ظهورينه علامت
عليلك اهويه بارده يه اشتياقي واطعمه بارده يه كثرت ميل وطلبي اولمقدر • واكر مريض نهارده
نائم وليلده بيدار اولورسه رديدر زيرا بو خلاف طبعدر لكن عليلك حال صحتنده معتادي بو كل ايسه
واكر عليل ليل ونهارده اصلا نائم اولمزسه زياده رديدر • واكر عليله نوم الم احداث ايدرسه موته
علامتدر زيرا حاده مرض حرارة غريزيه يه غالب اولوب قهر ايتمكله وقت نومده غور ايدر • واكر
مريض حال نومده صرع ايله مضطرب اولسه رديدر وقتاكه نومدن بيدار اولوب ضعفي زياده اولوب
سوء حال كلسه مهلكدر • واكر مريضك نوم وعرقندن بري مقصوددن زياده اولسه بو علامت رديدر
بو محلده جالينوس ديركه بو نوم دماغك برودت بدندن وعرق حرارتك زياده لكندن اولور • واكر مريض بطني
اوزرينه نائم اولسه علامت رديدر زيرا نواحي احشاده الم اولمسنه دلالت واختلاط عقله علامتدر
واكر امراض حاده ده نفس متواتر ايله غشي عارض اولسه قرب موتي اعلام ايدر • واكر حمي حاده ده عرق
بارد ظهور ايتسه عليلك موتنه دالدر • واكر محمومه نافض عارض اولوب خفا رقت اتمسه وعليل دخي ضعيف
اولسه موتنه دلالت ايدر • واكر حمي ده عليلك ظاهر وباطن بارد اولوب حمي فرقي اولميوب عليل عطش
افراط اوزره [illegible] ايدرسه موتنه دلالت ايدر • واكر محمومك جميع اعضاسنك حرارة بدني غير مستويه اولورسه
عليل رديدر زيرا اعضاء شريفه نك ورمنه دلالت ايدر • واكر حمي حاده ده من غير سبب يعني عرق ياخود
رعاف وياتول وياتراز ايله بحران ايتمكسزين ساكن اولوب بدنده برودت كلسه موتنه دلالت ايدر
زيرا قوة حيوانيه نك ساقط اولمسندندر • واكر محمومك رقبه سنده اعوجاج كلوب بلع عسير اولسه
وخلقومنده انتفاخ دخي ظاهر اولسه موتنه دلالت ايدر • واكر حمي ده خوانيق حادث اولسه عليلك
هلاكنه دليلدر • واكر عليلك اطرافي بارد وبطني حار وجنباني ملتهب اولسه علامت رديدر واما
مجموع بدننك حرارتي مستوي اولسه علامت محموده در • واكر حمي حاده ده قوت ضعيف وصداع شديد
اولوب منقطع اولمزسه مرض قتال اولور • واكر حمي حاده ده عليله حب ظلمت عارض اولسه موته علامتدر
واكر حمي حاده ده اذنينه صغرت وصنو كلوب وصودتي دخي هرب اولسه علامت رديدر • واكر حمي
حاده ده وجع اذن عارض اولسه مخاطره ليدر • واكر حمي حاده ده صرير الاسنان عارض اولسه
علامت رديدر • واكر حارة حمي موجود ايكن اطراف بدنه برودت عارض اولسه علامت رديدر • واكر
حمي حاده ده بر وجع شديد وار ايكن بغتة ساكن اولسه علامت رديدر • واكر حمي حاده ده ذهاب عطش
واقع اولسه علامت رديدر خصوصا سواد لسان دخي اوله • واكر حمي حاده ده اورام مغابن واورام اطراف

واقع اولسه علامت ردیدر • واکر حمی حاده ده سواده مائل بثور عدسیه حادث اولسه جدا علامت ردیدر
واکر حمی حاده ده ضعف قوه ایله معا تناقض کثیر المعاوده عارض اولسه هلاکه دلیلدر • واکر حمی حاده ده
بول علیل برد فعه کثیر و برد فعه قلیل واقع اولسه علامة ردیدر • واکر حمی حاده ده قئ ومغص واختلاط
عقل عارض اولسه هلاکه دلیلدر • واکر حمی حاده ده خمصه مقدار بجه سواده مائل بثورات ظاهر اولسه
جدا ردیدر مریضک یوم ثانیسنده هلاکندن خوف اولنور • واکر حمی حاده ده علیلک اصابع یدنده
حتی کرمسنه قدر ورم حادث اولوب الم وزحمتی اولسه یوم رابعه وارنجه هلاکنه دلالت ایدر • واکر
ورم مذکور ایله معا سبات وثقل و یبوست طبیعت موجود اولورسه علیل سریعا مغلوب هلاک
اولور • واکر حمی حاده ده انف علیلدن ماء اصفر تقاطر ایلسه موتنه دلالت ایدر • واکر حمی محمومک ایام
بحرانک برنده مفارقت ایدوب سائر ایامده قطع اولسه عود حمی حتمی تردد • واکر مریضک بدننده اسود
ویا احضر اللون قرحه متغوره حادث اولسه علامت ردیدر پس ایمدی علیله موت یقین اولدقده
متقرح اولان عضو ماوف مجموع عضودن اول آنده اولان حرارة غریزیه میت اولور • واکر امراض
حاده ده بدن علیلده حبجا ورس کبی نقط صغار ظاهر اولسه ردیدر کذلک اول نقط کبار اولورسه
اقل الرداءه در • واکر انسانده حمی حادث اولوب ظاهر بدنی بارد و باطنی ملتهب و عطشی حمی اولسه
تحقیقا بو دلائل علیلک موتنه دلالت ایدر زیرا بو علامتلر باطن بدنده ورم حار اولمسنه دالدر
وحرارت تحقیقا جانب ورمه منعکس اولور • واکر علیلک دکبه سنده عنب کبی بثرة سودا ظهور
ایدوب حوالیسی احمر اولسه هلاکه دلیلدر اللی کوندن وارنجه عرق بارد ظهور ایدوب هلاک اولور
واکر انسانده حمی حاده قویة الحراره اولوب عرق وادرار بول و براز و رعاف کبی خسنه لر تقدم اتمدن
بدننده من غیر سبب حرارتی ساکن اولوب لمس اولندقده طیب اولسه سریعا موتنه دلالت ایدر
زیرا حرارت قلبی بدنه تغور ایدوب حرق اتمشدر • واکر مستسقی ده سعال حادث اولسه دلیل
ردیدر • واکر برکسه ده شهر سعد بن اولوب بعده سعال عارض اولسه دلیل ردیدر وکاه اولورکه
هلاک اولور • واکر مسلولینک کتفنده با قلا کبی بر حبه ظهور اتسه اللی ایکی کوندن صکره وفات
ایدر • واکر موتی قریب اولمش کسنه عطسه اتمکه راغب اولوب اما اکا عطسه ممکن اولسه معطسات
استعمال ایدرمکله دخی تعطیس قابل اولسه بر و رجا اولنمیه • واکر امراض حاده ده خفقان
دائم اولسه دلیل ردیدر وفواق دخی بونک کبیدر وضیق النفس فواقه مضاف اولوب حمی نک
دخی زیاده لکی ظاهر اولسه تحقیقا هلاکدر • واکر مریض مستلقیا علی قفاء یعنی قفاسی اوزرینه یاتوب
رقبه ویدین ورجلینی ممدود اولسه دلیل ردیدر • واکر مریض برجا بنده ثابت اولیوب بکره صاغنده
ویا مستلقیا ثابت اولسه علامت ردیدر • واکر یوم بحرانده خناق حادث اولسه علامت ردیدر
واکر امراض حاده ده رعشه عارض اولسه علامة ردیدر • واکر امراض حاده ده مکودة اظفار اولسه
قرب موتی اعلام ایدر • واکر ایام بحرانده رعاف واسهال ویا عرق ویا ادرار بول کبی استفراغات
ضعیفة العلیل واقع اولسه دلیل ردیدر یاخود نبض علیل دودی ویا منشاری ویا موجی
الشدید التموج اولورسه ردیدر • واکر علیلک نبضی ضعیف اولوب سبات عارض اولورسه علامت
ردیدر ودخی شول نبض که آنده حرکات ضعیفه ایله انقطاع واقع اولمه دلیل ردیدر • واکر بدنک
ظاهرنده برودت و باطننده احتراق ایله عطش شدید اولورسه موتنه دلالت ایدر • واکر مریض ناسدن
اعراض و نفرت ایلسه یعنی یوزینی جانب دیواره چورسه دلیل ردیدر • واکر علیل بطنی اوزره
نائم اولمق عادتی دکل ایکن حسته اولدقده عادت ایلسه دلیل ردیدر • واکر علیلک ظهر اوزره نائم

اولمق

اولمق معتاد قدیمی دکل ایکن اثنای علتنده ظهری اوزره یاتورسه علامت ردیدر خصوصا علیل یسیرا
یسیرا فراشندن اشاغی واره جدا دلیل ردیدر • واکر علیل فراشنده اثوابندن بر نسنه دوشرد کبی
حرکت ایلسه علامت ردیدر • واکر علیل حال صحتنده کثرت کلامه مبتلا اولوب حال مرضنده اکا سکوت
عارض اولسه ردیدر کذلک سکوته مبتلا اولوب زمان علتنده کثرت کلام عارض اولسه بو دخی
ردیدر • واکر یوم بحرانک غیرنده قلق و تململ کثیر اولورسه دلیل ردیدر • واکر علیل موتدن زیاده
خوف ایدوب مضطرب اولورسه خطر لیدر پس ایمدی امور عجیبه دندر که بعضیلر نقل ایدرلر کر یلمک
مراد ایدرلرسه که علیله برؤ حاصل اولورمی یوخسه وفات ایدرمی پس علیلک یدینی و جلینی نی بحتین الیم
تعیین ایده لر بعده دوشروب علیلک عندنده بر کلبه ویره لر اکر اکل ایدرسه برؤ حاصل اولور و الا فلا
الفصل الرابع في انذارات بالحوادث معلوم اوله که مجربین اطباء دیرکه خفقان دائم
مقدمه فجاءه در و کابوس دائم مقدمه سکته و اختلاج دائم تشنج اعصابی منذر در و کدورت
حواس وضعف حرکات و امتلاء جمیع اعضا مقدمه فلجدر و اختلاج وجه مقدمه لقوه در وحمرت وجه
وعینین ایله سیلان دموع وضیادن نفرت ایلمک مقدمه سرسامدر و بلا سبب الظاهر حزن وغم اندره
دائم و محبت خلوت اولمق مقدمه جنوندر وخلق سوء ظن و فکر فاسد دائم مالیخولیایه منذردر و وجهده
حمرت اولوب سیاهه مائل ویا کودت وغلظتی اولورسه مقدمه جذامدر بدنک ثقیل اولوب کثرت
استرخا ایله درود عروق و کلالت سکته یی منذردر رنک ردی علیل صفرت ایله بیاض بیننده اولوب
تهبیج اجفان وجه ظاهر اولسه استسقایی منذردر بول و برازک کریهة الرائحه اولمسی حمیات عفنیه
منذردر شهوت طعامک سقوطی ویا شهوتی افراط اولمسی بر مرضی منذردر و عادت طبیعیه نک تغیری
یعنی بول و براز و شهوه جماع و نوم و عرق غیر طبیعی اکثر ریق و احلام و قشور حکه و بدنک و افراط طمث
و بواسیر و قئ و رعاف کبیلرک مجموعی بر مرضی مزمنه یی منذردر دوام صداع و شقیقه مقدمه انتشار
و نزول ماده در کوزک اوکنده مکس و تخته بتی و شعر و یا بالق آغی کبی نسنه لر تخیل اولنسه بونلر دخی
نزول ماءنک مقدمه سیدر کدورت حواس مقدمه عمی در صرع و سقطه واقع اولمقسزین تزعزع الرأس
والدماغ سکته یی منذردر زکام و کثرت نوازل ذات الجنب و ذات الرئه و مرض سلی منذردر حامضا در
ماکولر و مشروبه یه کثرتیله میل و اشتها اتمک معده نک سیخی نتنی و غمره یه صفرانک انصبابنی منذر
جانب ایمنده ثقل و وجع و حرارت اولمق علت کبدی منذردر واسفل ظهر و خاصره ده ثقل و عدد اولوب
کثرت ماده دن ناشی تغییر لون بول ایله ضعف بهلو مرض کلیه یی منذردر که حصاة کلی یی اعلام ایله
وانسانک وجهنده و بیاض عیننده صفرت یاخود سیاهلق ظاهر اولسه مقدمه یرقاندر مجرای مثانه ده
اثنای بولده وجع اولمق شدت وجع مثانه یه مقدمه در واکر بو معنا مستمر اولورسه کلی و قضیبک
قروحنی منذردر مقعدی احراق ایده رک خروج ایدن برازکرک لینت کرک اسهال ایله اولسون
سحج امعایی منذردر سقوط شهوة طعام ایله نفخ و قراقر بطن و قئ دائم و وجع اطراف
بدن قولنجی منذردر بعیر حب القرع والدیدان مقعد حکه سی مقدمه بواسیر شدیده در
کثرت دمامیل و سلع و دبیله و قوباکبیلر مقدمه بهق ابیض و برص ابیضدر و یاخود بهق اسود
و برص اسودی منذردر امتلاء بدن معدوم و ریاضت نابود ایکن عرق کثیر اولسه سقوط
قوتی منذردر و عرق منتنة الرائحه حمیات عفنیه یی منذردر و بولک رائحه سی کریه و منتن
اولمسی عفونت اخلاطی منذردر پس ایمدی لایق اولان بودر بو علامات منذره معلوم
اولدقده جناب عزتک اعلام علامی قلدیغنه حمد و شکر ایدوب معالجاتنه تقید و اهتمام اولنه الشافی هو الله

الفصل الخامس في انتقال من مرض الى مرض آخر معلوم اولکه اکر حمیات حاده ده صمم حادث
اولوب بعده علیله اسهال عارض اولسه صممی زائل اولور واکر صاحب فلجه حمی حاده عارض
اولسه فلجی زائل اولور وبالعکس محموم فلج عارض اولسه وفات ایدر وتشنج رطب اصحابنه
حمی عارض اولسه تشنجی معدوم اولور واصحاب صرعه حمی ربع عارض اولسه صرعی مندفع
اولور اکر رمد عیننده اسهال صفراوی حادث اولسه رمد زائل اولور واکر اصحاب اسهاله صمم
عارض اولسه اسهالی زائل اولور اکر استسقاده اسهال الماء جبنی بلغمی حادث اولسه استسقا
زائل اولور ارباب سودا واصحاب جنون ووسوسه یه بواسیر عارض اولسه علل مذکوره
زائل اولور اصحاب سعال مزمنه یه ورم خصیتین عارض اولسه علیله برؤ حاصل اولور
ذبحه وخناقده صدرده حمرت وورم حادث اولسه خناق وذبحه اصحابنه برؤ حاصل اولور اکر داء الثعلبه
دوالی حادث اولسه مریضه برؤ حاصل اولور فواق وامتلاده عطاس حادث اولسه علیله برؤ حاصل اولور

الفصل السادس في تدبير الناقهين من الامراض معلوم اولسکه ناقه بين الصحة والمرض بر حالت
متوسطه در شول ناقهلرکه حمیات ویا امراض حاده دن خلاص اولمشلردر انلرک بدنلری ضعیف ودملری
قلیل وتحللات کثیر اولور زیرا حمی نک حرارتی دملرنی احراق ایتمکله قلیل اولور وغذالری قلیل ولطیف
اولمغله بدنلرنده حرارت غریزیه لری ضعیف وبدنلری نحیف اولدقلری ایچون تدبیره محتاج اولورلر
حتی قوت بدنیه لری کمال بولوب صحت تامه واصل اولورلر پس ایمدی طبیبه لازمدر که تدبیر
ناقهینی بعینه تدبیر مرضی کبی ایده مثلا اولا ناقهک بدنی قانون اوزره تجسس ایده که مبتلا اولدیغی
مرض سابقدن وجودنده ماده بقیه قالمش میدر معلوم ایده لر اکر ماده باقیه وار ایسه مرضک نکسنه باعث
اولور ونکس اولدیغی حالده بوکا علاج معتاد مرضه اولنان تدبیر وعلاجدن اصعب ومشکلدر
زیرا ناقهینک وجودلری ضعیف ومستعد علل اولمغله اکر مرض عودت ایده جک اولورسه مخاطره عظیمه درکه
علیلی هلاکه زیاده قریب ایدر ایمدی اولا ناقهک نبض وقاروره سنه نظر اولنوب دقت وتفکر ایله
علم حاصل ایده لر اکر نبضنده سرعت وقاروره ده صبغ ویاخود غلظت ویا فمنده حرارت وعطش شدیده
صداع ورأسنده ثقلت وتکسر بدن ایله حالت اعیایه مشابه بر حالت اولوب حال نومده عرق کثیره
ومفاصلده کلالت اولمق ونفسی مضاعف ویا ضیق اولوب نشاطی قلیل اولمق کبی بو علامات مجموعی
بدن وعروقده فضول اولدیغنه دلیلدر پس ایمدی حسن تدبیر ایله وتدریج ایله تنقیه اولنوب مواد
باقیه جمله زائل ایده لر لکن استفراغات عنیفه ومعالجات قویه دن ولطافتده غایت قصوا ایله بالغ اولمش
تدبیردن احتراز ایده لر ومواد فاسده نک بقیه سندن بدنی تطهیر وعروق تحلیه اولدقدنصکره تدبیر
غذایه آغاز ایده لر مثلا مأکولات ومشروباتدن ایکی اوچ کون مرورینجه ماء الشعیر وانواع مزورات
استعمال ایتدیره لر حتی یوم بحرانی تجاوز ایده ب یوم صحته واره که مرضک عودت ونکسندن امین اوله لر
بعده علی التدریج قلیلا قلیلا اغذیه غلیظه اعطا ایده لر مثلا یوم رابعده اولنده رقاب فراریج ویوم خامسده
رقاب واجنحه فراریج ویوم سادسده رقاب واجنحه وافخاذ فراریج ویوم سابعده رقاب واجنحه
وافخاذ ایله مقاصد دیکی اعطا ایده لر بعده اکارع جدی وحملان یعنی کچی وقوزی پاچاسی بعده
لحومنه قلیلا قلیلا بالتدریج استعمال ایتدیره لر اکر بو تدبیرلر ایله زائل اولمز ایسه قوالرینک تحملنه
ومقدارنه مألوف اولدقلری اغذیه یی علی التدریج والرفق ایله ویروب تغذیه ایده لر اما مأکولات
ومشروباتدن اثره ثقلت کمیه واعطا اولنان غذالر قلیل الکمیه وکثیر الکیفیه اوله ومرضی تحلیل ایچون
مسلوقلره قصر ایتمک لازمدر وغثیان ناقهک قوالرنه قوت وطبیعتلرینه دفعه قدرت اولمغله مناسب اولان

غذالری دخی دریغ ایتمیه لر واکر طبیعتلرنده نوعا توقف بولنور ایسه قرطم ایله لیمونیه وشرابیله محلاة
ویره لر وتدبیر غذاده تخفیف غذا واصلاح کیفیت حالنه وایله لر حسن الکیموس وسهل الانهضام
اولمق لازمدر واوائل ناقهینده کیفیت مرضه مخالف کیفیت اولمق نسنه لر لازمدر وحرارت لطیفه ورطوبت
کامله سببی اولان غذالر مناسبدر ووقت غذالری صیفده صباح وشتاده ظهر وعشا وقتنده اوله
وشول ناقهلرکه هضملری ضعیف اوله غذایه صبر ایده لر وهضملری قوی اولانلر دخی افراط اکلدن
احتراز ایده لر لکن افراط ایله جوعه وعطشه صبر ایتمک ناقهینه لایق دکلدر زیرا افراط صبر انلرک
حرارت غریزیه لرینی ضعیف ایدوب مزاجلرینی تسخین وشهوتلرینی اسقاط ایدر وماء شدیدة
البرودن حذر لازمدر زیرا احشاده ورم احداث ایدر وحواضات مفرطه دن دخی اجتناب لازمدر
زیرا الحلرینی منقبض ایدر واطعمه مسخنه دن دخی حذر ایده لر که دق وذبوله مؤدی ایدر وناقهینک
اشربه لری شراب قشر اصل هندبا وشراب لیمون وشراب الورد طری وشراب النیلوفر وسکنجبین السفرجلی
ویا رمانی اولمق کرکدر وشهوة غذائیه لری زائل وساقط اولان ناقهین ایچون لا نظیر اولان
دواء شراب الممزوج بالماء المعتدل المقدار در ونقللری عنبه السکنجبین یاخود لیمون قرص لیمون
وجوارش مصطکی اولمق مناسبدر واکر ناقهینک کبدلری ضعیف اولور ایسه غذالری زرباج وقرص
انبرباریس وماء هندبا وماء رازیانج وخمیرة الورد امثالی دوالرلرده لر واشیاء مذکوره دن
اشربه مبرده عمل اولنوب استعمال ایده لر وعصاره انبرباریس غایت مناسبدر وبو تدبیرک
مجموعی وقت صیفده اولور اما وقت شتاده اولان تدبیر سکنجبین اصولی وبزوری وجوارش مسک
وجوارش عود وجوارش ترنج کبی واکر ناقهینه طعامدن ایکی ساعت صکره بر مقدار شراب
ویرسه لر لدبا سدر واکر خطاء بر غذاء صلبه وغیر ملایم اکل اولنمش اولور ایسه شراب صرفه
ویلجوب شراب الممزوج بالماء اسقی اولنه واکر قی ایتدوروب وغذادن منع ایدرلر ایسه تدبیر
مناسبدر بعده یوم ثانیده مسلوقه بعده غذاء مجففه ویره لر ودخی انفعالات نفسانیه و
امور مزعجه وحرکات عنیفه دن حذر لازمدر حتی صیحه بشریه دخی مناسب دکلدر وحرارت
غریزیه یی انعاش ایچون ریاضات معتدله ومشمومات مفرحه موافقه ایله نفسنه قوت
ودم وارواحی تزیید ولطافت ایچون تدبیر ایده لر وجماعدن زیاده منع ایده لر واکر بحران
خفی علامتی وار ایسه علتک نکسنه مستعد در خصوصا برازلری حاری اوله یاخود حمیاته
موجب اولان اخلاط ده بدنلرنک بعضی محلنده مشابه اوله ویا ناقهک شهوتی ضعیف ونبضی
سریع ومتواتر اوله یاخود بولی منصبغ اوله علتک نکسنه دلالت ایدر وناقهینده لون بول
مائی اولورسه جید ونضیدر وصبغی قلیل وقوامی معتدل اولمق جید در اما فمنده حرارت
وعطش ویا صداع اولوب بدنی ثقیل یاخود حال نومده عرق کثیره اولمق بدنده فضلات
اولسنه دلالت ایدر تنقیه یه محتاجدر غفلت اولنمیه واکر بونلر کوراتیله معا مفاصلده کلال
یاخود بعضی اعضاده تعب واعیا بولنور ایسه اول عضوده خراج وقوعنه علامتدر وافراط فاضل
دیرکه بعد البحران مریضده باقی قالان ماده مرضی عودت ایتدیریر پس ایمدی طبیبه لازمدر که
تدبیر ناقهینی تدبیر مرضی کبی ایده مثلا اشیاء مبرده لطیفه یی استعمال ایله وتلطیف غذاده
وتقویه قوی واستفراغ بدنده اشیاء خفیفه استعمالی ایله تدبیر ایده لر یعنی ماء رمان ویا
اجاص مع شیر خشت ویا مطبوخ فواکه وخیار شنبر وترنجبین وبنفشه یابس کبیلری
سکر ایله استعمال ایده لر یاخود شراب الورد اصنافیله استعمال اولنه وعروقده اولان ماده یی

تنقیه ایچون مسهلات خفیفه لازمدر افضلی شراب الممزوج بالماءدر وفصد اولنمز الا نادرا حاجت
مس ایتمکله فصد اولنوب قلیلا دم ردی اخراج اولنور بعده دم جید کسب اتمکه تدبیرا ایدرلر بعده
بو عملی اعاده ایدرلر تاکه ردایت ازاله اولنجه اما جوع وعطشه صبر اتمیه لر زیرا حرارت غریزیه یی ضعیف
ایدر واولا امرده مزاجلرینی سخونت معتدله ایله تسخین ایدوب بعده تبرید ایدرلر لکن ادویۀ
مسخنه دن حذر لازمدر اما ماء عذب فاتره سی ولا حماملک بیت اوسطنده اجلاس او لنسه
نافعدر لکن مکث کثیر اولنمیه حرارت شمس وافراط عرق وغضب وسهر وبحث علوم وقراءة
ومطالعۀ کتب ونوم نهاری کبی والحاصل نفعا لانی نفسانیه نک مجموعندن حذر لازمدر واکر
ناقهیننک غذایه اشتهاسی اولوب اما جیدا اکل هضم ایدر اولورسه بدننده اخلاط کثیره واردر که
طبیعت آنی اشتغال ایدر یاخود قوۀ معدهیه سی ساقط و حرارت غریزیه سی جمیع بدننده ضعیف
اولمغله غذا جیدا منهضم اولماز وناقهلرک اول امرده اشتهالری زیاده اولوب سقوط اشتهایه
مؤدی یاخود اکل ایدوب قوۀ لری ظاهر اولمزسه بو ایله اکلدن اکل اولنمه سی ضرر ایدر ودخی
اشتهالری قوی ودائم اولوب قوۀ بدنیه لری متغیر اولمسه بو ایله اولنجق قوۀ شهوانیه سنک
المتلری ضعیف در بو صورتده معتو یاتیله هضمه اعانت وتقویت ویرمکه سعی واهتمام اولنه اما
معده اخلاط ردیه ومزاج کبدده ردیت وارایسه کندو به غذایی جذب ایدر یاخود جمیع بدننده
اخلاط یاخود تخمه ویا ضعف حرارت غریزیه بدنیه لرسبیله جودۀ هضم واقع اولمز پس اکا ادویۀ
موافقه ایله تدبیره محتاج اولورلر حتی هضم جید حاصل ایده لر مثلا جلنجبین السکری یاخود عسلی
واقراص الورد والمصطکی دبونلر امثالی ایله علاج اولنه یاخود ذای طبیب ایله اولاً طبیعتی تلیین ایدوب
بعده ادویۀ سائره استعمال اولنه مثلا ادویه مسهله دن اجود واسهل اولان حلیب مطبوخ فواکددر و
نقوع مشمش مع ترنجبین وشیرخشت مناسبدر یاخود هر صباح بو جلابدن استعمال ایده لر ترکیبی بودر
سکنجبین سادج وماء الورد اوندرهم قرص طباشیر الملین بر مثقال اخذ ومزج اولنوب شرب اولنه
یاغدیرلری موردۀ اجاص جبلی ولب اللوز حلو واسفیناخ یاخود تمرهندی یاخود ماش مقشر
استعمال ایده لر وبعضا التدبیرا تذکور اکر علیلک غذاسی کرکی کبی هضم اولنوب وقوۀ بدننده بو
زیاده لک مشاهده اولنمزسه بو صورتده لایق اولان بودرکه غذایی تقلیل ایدوب بر یوم علی الریق
سکنجبین سفرجلی اعطا ایده لر مجربدر معلوم اوله که هر علتده نکس اکرچه اشر واردر لکن
نکسک آرداسی سریعا واقع اولوب علیلک قوتی ضعیف وصحتنه مددتی اولمیندر واکر نکس بو
صورتده اولورسه علامت عطبدر ودخی تدبیرده خطا اولنمغله نکس واقع اولسه تدبیر
صواب ایله تدبیر اولنوب بعده نکس واقع اولسه تدبیر خطاده واقع اولندن زیاده ردی ومخوفدر

المقالة الثانية فی الاورام الحارة والباردة والبثورات والقروحات والجراحات

وهی تشتمل علی خمسة ابواب

الباب الاول فی الاورام الحارة والباردة

وهی تشتمل علی اربعة عشر فصولا

معلوم اولسون که ورم اولنان امراض مختلفهدن ماعدا عامه بونده و یوقی عکس اولنان مرضلردن بو صنفی دخی اولعله
وعلاوۀ عبارتی ایله تعریف اتمشلردر بو تعریف جمیعه بتوره دخی صادق اولمغله بتور
دخی اورام جنسندندر اولوب کبر وصغر جهتیله متمیز اولور اعنی بتوره اورام صغار
واورام بتور کبارا اطلاق اولنور ودخی معلوم اوله که اورام ورمک جمیدر ورم بالتحریک شیشک
معناسنه در وزبان فارسیده آماس دیرلر یونانیان لغتنده اذنقوس و انقودیس و

اذنقوسیس

اونقوسیس و اونقردیس و وقدیما و ویدیماطوس و ویدسیس و طیلوماتوس تسمیه
اولنور یعنی ایعدی ورم اعضاء انسانیه دن بر عضوه اخلاط اربعه دن ومائیت وریحیتدن
برشی منصب اولمغله اول عضو مقدار طبیعی سندن زیاده اولمقلغنه دیرلر انلرک ماده لری
اخلاط اربعه ومائیت وریحیت اولور اما یالکز بر بدنده حادث اولدیغی نادردر که شیخ
رئیس ابن قانونک کتاب رابعه اوچنجی فندن اوکی مقاله ده یازمشدر ایمدی اورامدن
بر ورمده اول موادن قنقسی غالب اولورسه اکا نسبت اولنور نته که ماده سی مطلق
قان اولنه فلغمونی وصفرا اولنه حمره دیرلر اما صرف قان وصرف صفرا اولیوب ایکیسندن
مرکب اولدیغی صورتده قنغی طرف غالب اولورسه اکا نسبت اولنور قان غالب اولدقده
فلغمونیای حمره وصفرا غالب اولدقده حمره فلغمونیا دینلور وا ورامدن هر برینی بدندن
بر عضوه مخصوص اولوب واولماق اعتباریله عامه وخاصه یه مقسوم اولدیغی کبی
معلوم مرکبه دخی تقسیم اولندیغی بالدفعات ذکر اولنمش ایدی اول اعتبار ایله ورم امراض
مرکبه دندر که آنده سوء عضو وتفرق اتصال وامراض ترکیب بولنور فلهذا اطبا سنک
معتمدلری اولان بولس بادبطانوس نام حکیم قولنکلی اورده اجناس اورام تعریفنده ماهیت
اورامی تعریر ایدوب درکه ورم بر مرض غیر طبیعی در که اندن ناشی اعضاء بدن انسان
عادتدن خارج سمت وانبساط حاصل ایدر بر وجهله که اول اعضاء منعین اولان افعالی
تکمیل واتمام ایده من الفرق معلوم اوله که تفریق اورام ایکی نسنه دن ماخوذ اولور
او کیسی عضوما وقردن مثلا فلغمونی العینین وفلغمونی الحلق کبی سایر اکا مشابه عضو
واحده عارض اولان اورام کبی وایکینجیسی اسبابدن تفریق اولنور مثلا کرک اورام وکرک
بثورک سببی یا عضوک قوۀ غادیه سی ضعیف اولمغله عضوه واصل اولان غذا بکماله
هضم اولنمیوب اندن فضله قالور وفضله مزبوره قلیلا قلیلا متزاید اولوب عضوده ورم
احداث ایدر یاخود ماده نک عضوه انصبابیدر نته که جالینوس کتاب سوء المزاجک
اوچنجی بابنده دیرکه سیلان کثیره بر عضوه توجه ایله ابتداء اورده وشراین عظیمه یی ممتلی
ایدر وبونلردن عروق صغاره منصب اولوب بحسب وسعهم انلری دخی ممتلی ایدر بعده اورام
انصبابدن ناشی عروق مزبوره ده تمکن ممکن اولمیوب بر مقداری افواه لیفیه عروقدن وبر مقداری
مسامات عروقدن مترشح اولوب فرج اعضاء وتجویفنه منصب اولمغله تورم ایدر انتهی کلامه
اما بو انصبابک سببی بدنده ماده کثیره اولوب عضو ضعیفه یا عضو اسفله متوجه اولمقده
یاخود بو انصبابک سببی عروقک استعدادی یاخود انفتاحیدر اما استعدادی وقتاکه عروقدن
بریسی بر عضوده سبب من الاسباب منسد اولمسه آنده دم جریاندن مکث ایدوب مجتمع
اولور واندن عضوه منصب اولور اما عروقک انفتاحی یا عروقک ضعفندن یا دملک کثرتندن
یاحدتندن افواه عروقک انفتاحیدر یاخود جرحه وضربه وسقطه امثالندن عروقک
تفرق الاتصالیدر یاخود حدت وحرافت دن وادویۀ حاده وحریفه وضمادن ومس نار دن
عروقک تاکلیدر بونلر تصکره معلوم اولدکه اورامک فصول مختلفه ایله تنوعی ممکندر لکن
اعتباره لایق اولان اسباب قریبه سندن حاصل اولان فصولیدر پس اورام التی نوع
اوزره اولور زیرا سببی قریبی الیدر که اخلاط اربعه ومائیه وریحدر بو انواع دخی ایکی
صنف اوزره در اکر آنده حرارت مشاهده اولنورسه حار اکر حرارت مشاهده اولنمزسه بارد اطلاق اولنور

الفصل الاول في الفلغموني جالينوس فاضل كتاب الاورامك ايكنجي بابنده ديركه هو ورم
عظيم يجيء احمر مع التمدد والمدافعة ووجع ضرباني السبب حذاق اطبادرمك سبب قريبي
دم اولمق اوزره اتفاق ايدوب دليل برهاني ايله اثبات دخي اتمشلردر اما اسباب ماديه وسابقه سي
يا دم كثيرة توليد ايدن اشيادركه مأكولات ومشروبات كثيرة التغذيه ورديئة الكيموس كبي
ياخود دمه حدت وحرافت ويرنلردركه جميع مسخنات واغذيهٔ حريفه وغضب وسهر وحركات كثيره
وريا ضات عنيفه كبي ياخود دمي عضوماؤفه اماله ايدنلردركه عضوك ضعفي وحرارت مفرطه سي
واوجاع وجراحات وضربه وسقطه وكسر العظم وخلع امثالي كبي ياخود مواد حاده وحريفه ومرئيه
دركه موادمز بوره دن طبيعت متاذي اولوب دفعنه سعي ايدر لكن وجوددن بالكليه دفعه قادر
اولمغله فقط اعضاء رئيسه دن عضو قريبه دفع ايدر وقتا كه مواد مزبور عضوه واصل اوله
آنده وجع ايراث ايدوب وجع دخي عضوه دمك توجهنه باعث اولوب فلغموني احداث
ايدر نته كه ذات الجنب وفرانيطس وخناق وطواعين امثالنده اولديغي كبي الانواع
اكر بو ورمك سببي دم خالص ايسه فلغموني خالص تسميه اولنور اكر سائر مواد ايله مختلط
ايسه فلغموني غير خالص تسميه اولنور العلامات بو ورمك علامتي عضو ماؤفده حرارت
وحمرت وتمدد ومدافعه ووجع دائمي وضرباني واكثريا صاحبنه حمى عارض اولمقدر تقدمة المعرفة
بو ورم شباننده اولورسه سهل البرء ومشايخنده عسير العلاجدر كذلك تخين اولميوب قليل
النتو اولورسه ياخود علاجنه استعجال اولنورسه بالسهوله مندفع اولور اكر تخين ياخود
عين ووجه وشفاه وثدي وآلات تناسل امثالي اعضاء شريفه ده اولورسه عسير العلاجدر
كذلك ظاهر اعضاده اولوب غائر اولمزسه سالمدر بسهولة اندفاعي قابلدر مكر كه غنغرنايه
متوجه اوله اكر داخلده اولورسه رديدر بلكه اكثريا مهلكدر كذلك تفتحي بدء امردن اول
علاج اولنورسه خارجه انتقال اتمكسزين مندفع اولور اما تفتحه ميل ايتدكده خارجه
انتقالدن لابددر العلاج بو ورمك علاجي درت وجهله اولور وجه اول حميه در كه
عليلك غذاسي برودت ويبوسته مائل اولوب توتنات تمحلي قدر تلطيف وتقليل اولنه از جمله
لبوب بارده وزنجبيل وكعك امثالي ايله كشك الشعير مناسبدر اميدي انواع لحومدن وشرب
خمردن اجتناب اولنه كذلك جميع اشياء حاره وحلويات وشحوم وقلايا واطعمهٔ مالحه
ولبنيه امثالي اغذيهٔ غليظه ورديئة الكيموسدن امتناع اولنه كذلك جماعدن منع ايده لر
وعضوماؤفي حركت ورياضتدن صاقنوب استراحت اوزره ترك ايده لر وجه ثاني
دمك عضوماؤفه سيلاننى منع اتمكدر كه جذب خلاف واماله وادويهٔ رادعه وضع اتمكله
منع اولنور اميدي فلغموني خالص ايسه عكس ماده ايچون طرف خلافدن فصد اولنور واماله
ايچون اطرافدن شرط اولنور اما فلغموني غير خالص اولورسه ابتداء مليّنات مناسبه ايله
بدني تنقيه اتمك لازمدر مثلا سيلان ايدن دم حرّيت ايله ممتزج اولورسه اولا شراب
الهندبا ياخود شراب الورد ويرمك ايله اصلاح ايتدكدنصكره ترنجبين وحنا دشتيه
امثالي ايله تنقيه اولنه اكر بلغم ياخود سوداء ايله مختلط اولورسه شراب لسان الثور
وشراب الشاهترج السادج امثالي ايله انضاج دنصكره مطبوخ السنا ومطبوخ الغاريقون
ومعجون دياقاتيليقون امثالي ايله تنقيه اولنه بعده فصد اولنه ومقعده سولك
اورمق مناسبدر على الخصوص احتباس دم باسور واحتباس طمث ده مبتلا اولنلره غاية الفايده

مناسبدر

مناسبدر شول محلده اوزره عكس واماله دنصكره اوزرينه روادع وضع اولنه مثلا بياض البيض
وماء الورد على السويه اخذ اولنوب محكم چالقاندقدنصكره بركتان بزي ياخود اسفنجي ايله
موضع ماؤفه وضع اولنه ياخود خل الورد ايكي وقيه بياض البيض المضروب ايكي عدد طين ارمني
اوچ درهم حجر جاطيطس بر درهم اخذ وممزوج اولنوب ما سبق كبي ورمك اوزرينه لصق
اولنه اما اطباء محدثين بو محلده دمك حرارت وثوراني ازاله وتسكين وجع ايچون برودتيه
زاج اكروسي نصف رطل ماء الورد الابيض ايله حل ايتدكدنصكره بركتان بزيني بو محلوله فاتر
باتوروب عضوماؤفه لصق وجفاف حاصل اولنجه ترك ايدوب تكرار كرباس مزبوري تبليل
ولصق ايدرلر بو منوال اوزره يكرمي درت ساعت لصق اولنمغله فلغمونينك وجعي ساكن اولور
لكن روادع وضعنده ملاحظه اولنمق لازمدركه ماده سائله رديه الكيفيه اولميه وبدن
غايت ممتلي بولنميه وعضوماؤف ضعيف اولوب ورم اعضاء شريفه جوارنده اولميه وجه ثالث
منضج اولمش موادي عضوماؤفدن ازاله اتمكدر وعند المحدثين اكر فلغموني انسداد عروقدن
اولوب وانسداد دخي دمك ملحيت وحموضتندن ايسه بطريق النشف ملحيت وحموضتي ازاله ايديجي
ادويهٔ داخليهٔ معرقيه محتاج اولور حوميا ونطفة النون وبطريق الغلا سنفه تربيه اولنمش
قرن الايل كبي بعده ادويهٔ موضعيه يه مراجعت اولنوب عروقده دخادت ويروب عروقدو بعضي
فرج عضوه منصب ومنعقد اولمش دمي تحليل ايديجي ادويه وضع اولنور مثلا عند المحدثين
ضماد نطفة النون غايت ممدوح ومجربدر اما عند المتأخرين ورم ابتدايي تجاوز ايدوب
تزايده كالدكده دقيق الشعير ايكي وقيه بزر كتان مسحوق بر وقيه زهر بابونج مسحوق نصف
وقيه اخذ اولنوب خل حادة ايله طبخ دنصكره بر مقدار دهن الورد ودهن البابونج د
شحم الديك ضم ايدوب لصقه اولنه ياخود زهر بابونج وورد احمر وافسنتين ودقيق الشعير
على السويه اخذ اولنوب مسحوقا مائله طبخ اولندقدنصكره لصق اولنه اما ورم انتهايه
واصل اولدقده لب خبز الحنطه درت وقيه اخذ اولنوب ماء القراح ايله لبيجه كبي
اولنجه طبخ دنصكره زهر بابونج واكليل الملك هر برندن نصف وقيه ورد احمر ايكي درهم
زعفران نصف درهم مسحوقا ضم ايدوب لصقه اولنه اما ورم انحطاطه كالدكده اصل
خطمي بر وقيه ورق خبازي وسعتر اقريطي وزهر بابونج واكليل الملك ياد مش قبضنه
بزر كتان وبزر شبث وبزر حلبه ايكيشر درهم اخذ اولنوب مائله طبخ ايتدكدنصكره
برسونكر ايله عضوماؤفه كماد اولنه اكر ورم ادويه مذكوره ايله زائل اولميوب
تفتحه ميل ايدرسه خارجه مذكور اولان تدبيره مراجعت اولنه وجه رابع عوارضيني
تسكين اتمكدر كه ادويهٔ مذكوره مفيد اوله اولا حمي سني دفع اتمكلدر لكن بو خصوصده تفصيل
كفايت ايدر ثانيا صلابتي واريسه سقيروس بابنده مسطور اولان علاج ايله ازاله
اتمكدر ثالثا غنغرنايه انتقال ايدرسه آنده مذكور اولان تدبير ايله تدبير اتمكدر رابعا
وجعي شديد ايسه تسكين اتمكدر مثلا زهر شبث وزهر بابونج بر ر قبضه زهر الاقطي
بربجق قبضه دقيق بزر الكتان اوچ وقيه دهن شبث ودهن سوسن ابيض يار يمشر
وقيه اخذ اولنوب لبن البقر ايله لبيجه شكلنده طبخ دنصكره لصق اولنه وعند المحدثين
وجع شديد اولورسه لودانو ومعجون اسقوردیون وحب لسان الكلب امثالي ادويهٔ
مخدره استعمال ايتدرمك جائزدر لكن مناسب اولان اولدر كه مخدرات معرقات ايله ممزوج

اولنوب دیریله زیرا بو صورتده مخدّده فی الجمله قوّة تعریقیه مزج ایتدیکمز معرقات
واسطه سیله قوی اولوب سبب علّتی ازاله ایدن ماعدا مخدّده اولان کبریتیت ارواح ادویه ومضرّت ایراث ایلمز
الفصل الثانی فی الدّمامیل هی بثور حمراء قد عظمت وصارت صنوبریة الشکل
مع التهاب ووجع یعنی دمل فلغمونی کبی بر ورمدر لکن فلغمونی اورام عظیمه دن دمل اورام
صغیره دن اولمغله متمیّز اولمشدر اکرچه دمّل دخی عظم حاصل ایدر اما فلغمونی مرتبه سنه
واصل اولمز یعنی دیرلرکه دمامیلک معظمی بیض الحمام مقدارینی تجاوز ایلمز بوندن ماعدا
دمّل ابتداء ظهورنده بثرۀ صغیره کبی حادث اولوب بعده عظم حاصل ایدر **السّبب**
جالینوس دیرکه دمامیلک سببی دم غلیظ فاسددر لکن فساده حمره ماده سی مرتبه اولیوب
مجرد طبیعت انی بلا فائده عدّ ایتمکله دم صحیحدن تفریق ایدوب سائر اعضایه دفع ایتمشدر
انتهی کلامه یعنی مواد غلیظۀ جبنیّه ومالحه دم ایله مختلط اولوب دمده غلیان ایراث ایتمکله
دمده اجزاء غلیظه حادث اولور واجزاء غلیظه مزبوره دمك عروقده جریاننه مخلّ ویرمکله
طبیعت انی اجزاء دقیقه دن تمییز ایدوب مندفع اولان غذالردفع ایتدکده غده لرك مسامندن
دخی یسیراً یسیراً اعضاء لحمیّه وعضلیّه یه منصب اولوب انده مستقر اولور وقتاکه رطوبات
خامضۀ غذائیه اول موضعده اکا ملاقی اوله برمقدارینی ترقیق ایتمکله ظاهر جلده مندفع اولور
اکرچه دوام تلاقی ایله مجموعنی دقیق ایدر لکن اجزاء غلیظه نك برمقداری مقدم ترقیق اولنمغله
ظاهر جلده مقدّم توجّه ایدوب ورم صنوبری الشکل حادث اولور **الانواع** دمامیل اوج نوع
اولور صنوبریه سالم وبرینه برهمی وبرینه وبائی اطلاق اولنور **العلامات** دمامیلك
علامتی ابتداءا بر بثر ظهور ایدوب بعده یسیراً یسیراً متزاید وملتهب اولوب وجع وصلب
اولور وماده نضجه توجّهی حالده وجعی شدید اولوب نضج بولدقده برمقدار خفّت بولور اکر ظاهر
جلده توجّهی زیاده اولورسه صنوبری الشکل اولور اما ماده سی غائر اولورسه جلد عضوده
وجع وحمرت وفی الجلد ورم حسّ اولنور اکر دمامیل اخضر اللون یا اسود اللون اولورسه برهمی
اولمسنه علامتدر بو صورتده حمی امثالی عوارض ردیئه وبائیه ایله مجتمع اولوب علی الخصوص ایام
وبائیه ده حادث اوله وبائی اولدیغی اوذره حکم اولنور **تقدمة المعرفه** اول دمامیلکه ظاهر عضوه
متوجّه اولوب حادّ الرأس ونضجه جمله ماده سی علی السویه توجّه ایده وصلب اولیه واسفله میل
ایتیوب اعلیه میل ایده اندن خوف اولنمز اکر علاج دخی اولنمسه بالطبع نضج بولوب منفجر اولور
لکن بعده قطو یله ده اولمغله وجع عظیمه نك امتدادینه باعث اولمغین ادویۀ منضجه ایله تیمار
اولنمق مناسبدر اما اول دمامیلکه اوصاف مذکوره یه مخالف اوله اندن امین اولمق چندان
مناسب دکلدر زیرا کاه اولورکه سهر ووجع امثالی عوارض شدیده یه باعث اولور که زحمت قلیله
دکلدر وکاه اولورکه حمی شدیده یه باعث اولمغله ماده سی محترق اولوب جرم طبیعتنه انتقال ایدر
وکاه مدّت طویله داخلده مستقر اولمغله ماده سندن برمقداری تکثف ایدوب بعده سائر موضعه
انتقال ایله دمل آخر ظهور ایدر وچوق کره واقع اولمشدر که زمان طویلده نضج بولوب منفجر اولدقده
قروحات عمیقه وخبیثه سلکنه منسلك اولور کذلك اول دمل که منفجر اولدقده عمیق ومدور
تقعّری ظاهر اوله عسیر العلاجدر اما ردیّه ووبائیه اولان دمامیلك مخوف اولدیغی محل شبهه
دکلدر **العلاج** دمامیلك علاجنده اولا لازم اولان دمك غلیاننی ازاله ایتمك ایچون فلغمونیده
مذکور اولان تدبیر اغذیه وماده سنی تقلیل ایچون فصد ایتمکدر بعده اکر سائر اولان نوعندن ایسه

ادویۀ رادعه ومحلّلاتدن احتراز ایدوب ادویۀ منضجه وضع ایدرلر ازجمله عند القدما قدر الکفایه
حنطه اخذ اولنوب فمده محکم مضغ اولندقدنصکره لصقه شکلنده وضع اولنور بعضی جراحین قامیقی
ایله خبز حامض ممزوجاً وضع ایدرلر وفی زماننا جراحین بجینده دیاخیلون ساذج استعمال اولنور
فی الواقع چوق کره اولورکه برکونده انضاج ایدر اکر بونلر کفایت ایتمزسه بو لصقه ایله لصق اولنه
ترکیبی بودر نصف رطل لبّ خبز الحنطه اخذ اولنوب برقاچ ساعت لبن ایله مکان فاتره ده نقع
ایتدکدنصکره ایکی وقیّه دهن الورد واوج عدد صفار البیض مزج ایدوب لصقه اولنه کذلك
وجعی تسکین وانضاجه اعانتده ورق الخبازی وورق البنفسج اخذ اولنوب بعد الطبخ والدقّ
برمقدار عجو الزبیب وشحم الدیك وخبز حامض ضم اولنوب لصقه اولنمق ادویۀ لطیفه دندر
ومعلوم اولدکه اکر دمامیل تقدمة المعرفه ده مذکور اولان اوصاف ایله اولوب سالم اولان
نوعندن ایسه ادویۀ مذکورۀ موضعیّه انك تدبیرنده کافیدر اما سائر انواعندن اولورسه
مجرد ادویۀ موضعیّه ایله علاج مشکل اولوب ادویۀ داخلیۀ معرّقه وبادزهریه یه محتاج اولور
تاکه مواد غلیظه یی ترقیق ومواد سمیّه نك کیفیت ردیّه سنی ازاله ایدوب ظاهره اندفاعنه اعانت
ایلیه کذلك مطبوخ چوب چینی ومطبوخ صبارینه دخی استعمال اولنمق مناسبدر بلکه ادویۀ
مزبوره مجرد دفع علّت ایچون دکل علّت زائل اولدقدنصکره حفظ صحت ایچون دخی ایاما کثیرا
مداومت اولنمق مناسبدر حتی ماده سنی بالکلیه استیصال ایده کذلك دمامیلك مذکور نوعلرنده
ماده نك خارجه اندفاعنه اعانت ایچون ابتداءا جاذبات وضع اولنور ازجمله فراخ الحمام اخذ
اولنوب بعد الشق حار ایکن اوذرینه وضع اولنه یاخود محاجم وضع ایتمکله ماده سنی خارجه
جذب ایدرلر یاخود سائر اورام ردیّه ده مذکور اولان جاذبات بحسب الاقتضا تنقیسی اختیار
اولنورسه وضع ایدرلر اکر دمامیلك وجع والتهابی زیاده شدید اولورسه تریاق بندقی و
دیاسقوردیون علی السویه اخذ اولنوب فاتراً اوذرینه وضع اولنمق غایت ممدوحدر کذلك
ضماد مبارك کونده اوج دفعه تجدیداً اولنمق اوذره وضع اولنمغله دمامیلك انواع مشکله سنده
مجرّب اولنمشدر ماده سنی انضاج وکیفیت ردیّه سنی جذب وازاله ایدر اکر دمامیل بعد الانضاج
منفجر اولمزسه مناسب اولان فی الحال بط ایتمکدر حتی ماده سی داخلده مستقر اولمیه وحوالی اولنور
مجرداً اوذره تدبیر اولنوب دمّل منفجر اولدقده بحسب الاقتضا ادویۀ منقیّه بعده ملحمه بعده خاتمه ایله تیمار
الفصل الثالث فی فیماطا کتب افرنجیّه ده اسم مزبور ایله مسطوردر اکرچه اسامئ
قدیمه دندر اما کتب عربیه ده اسمنه واقف اولنمدیغی اجلدن لفظ مذکور ایله تحریر اولنمشدر
فی زماننا السنۀ عوامده کویك ممه سی دینمکله متعارف اولان ورم اولمق احتمالدر سنارطوس
جرمانی کتاب جالینوسدن نقل ایدرکه فیماطا دمامیله مشابه بر ورمدر لکن مواضع عمیقه دن
فی الجمله صلابت وحمرت ایله خروج ایدوب فی الحال تزاید وتقیّحه متوجّه اولوب جراحات حارّه
سلکنه منسلك اولور **السّبب** بو ورمك سببی حرّیّتی دم ایله مختلط بلغمدر یعنی اغذیه دن
متولد اولان رطوبات اعضاء غددیه جانبنه کثیراً متوجّه اولوب عموماً ضعفندن یا رطوبات
دولم ایله کثرة وصولندن اندفاعی ممکن اولمغله انده مجتمع اولدقده تفرق الاتصاله باعث اولوب
بعضی عروق دخی متفرّق ایدوب اندن دما ولان دم دخی منصب اولور **العلامات** فیماطانك علامتی
اعضاء غددیه ده بر بثره زیاده مرتفع صلب ورمدر وفی الجمله احمر واکثریا موجع بر ورم ظهور ایتمکدر
واکثریا صبیانده وقلیلا شبانده ونادراً ناقهینده اولمقدر **تقدمة المعرفه** فیماطا اورام مخوفه دن

دکلدر بلا علاج کالدقده نضج بولوب متفجر ومندفع اولمق ممکندر لکن معالج غلط ایدوب ادویهٔ موضعیهٔ
حادّه استعمال ایتمکله یاخود بلا وقت بط ایتمکله فساد عظیمه باعث اولور بلکه هلاکه علیله مؤدّی اولمق
احتمالی در صبیانده وشبانده سهل البرؤ نافعیندر عسیر العلاجدر **العلاج** فیما طالك علاجنده
دخی دمامیل کبی ابتداء منضجات وضع ایتمکله طبیعته اعانت ایدرلر از جمله دمامیلده مذکور اولان
ادویهٔ منضجه بوکا دخی مناسبدر لکن حادّه سنده اجزاء بارده اولوب واعضاء بارده قرینده اولمغله
بعضیلری دمامیل منضجاتندن قوتجه دوایه محتاج اولور از جمله اصل خطمی مسحوق ودقیق الحنطه
ودقیق الترمس بر ر وقیه تین الخیم التی عدد خمیر حامض نصف وقیه اخذ اولنوب قدر الکفایه ماء ایله
لصقه قوامنه کلنجه طبخ ایتدکدنصکره تحت الرماد طبخ اولنمش بصل بر عدد دهن السوسن الابیض
قدر الکفایه ضم ایدوب عضو ماؤفه لصوق اولنه یاخود ترمنتین وعسل بر ر وقیه اشق محلول بالخل
نصف وقیه اخذ اولنوب قدر الکفایه دهن السوسن الابیض ایله مرهم اولنه اگر بعد النضج منفجر اولمزسه
قانون اوزره بط اولنوب بحسب الاقتضا خراجات حادّه تدبیری ایله تیمار اولنور حوال المحزه اوزره
ادویهٔ موضعیه ایله تیمار اولنور لکن کاه اولورکه ماده سنی تحریك ایتمکله علیلده غثیان امثالی عوارض
حادث اولور بو تقدیرجه ادویهٔ داخلیهٔ شفا ومعرقه یه محتاج اولور از جمله عین السرطان وقرن الایل
المدبر بلا نار وسائر ادویهٔ بادزهریه کبی زیرا ادویهٔ مذکوره مواد علیلی اصلاح ایلدکدن ماعدا
خارجه اندفاعنه وانضاجنه معین اولور دکاه اولورکه اثنای تدبیرده ماده سنه هیجان کلوب ورم
متزاید اولور بو تقدیرده ازدیاده ضماد براکلسوس وضع اولنمق مناسبدر زیرا ضماد مزبور ماده سنك
هر نقدر عصیانی دخی اولورسه اون کونده بالکلیه انضاج ایدر وعضوه قوت ویروب جلدین ترقیق
ایدر وعاقبت ودمی تجفیف ایدوب تنقیه والحام ایدر اگر ضماد مذکور بولنمزسه مؤلف مزبورك ایجادی
اولان ضماد الصموغ دخی کفایت ایدر

الفصل الرابع فی اورام المغابن هی اورام تحدث فی الغدد وتشبه الطواعین لامن جنسها
کتب قدیمهٔ یونانیه ده وکتب محدثهٔ لاطینیه ده بوبونس تسمیه اولنوب لفظ بوبونس آولا مغابنده
حادث اولان اورامه اطلاق اولنوب بعده ابط وخلف اذن امثالی اعضاء غددیه ده حادث اولان
اورامه بحسب التعمیم اطلاق اولنور کذلك کتب معتبرهٔ عربیه ده دخی اورام المغابن لفظی اعضاء مذکوره ده
واقع اولان اورامه اطلاق اولنمشدر **السبب** بو علتك سببی اول دمدرکه مواد ردیه ایله امتزاجندن
یاخود ذاتنده اجزاء حادّه ولزجه وارضیه غالب اولمشدر وقتاکه بر عضوه واصل اوله اول عضوده دخی
طبیعت دم خالصی تفریق ایدوب مواد مزبوره یی مرفقنه دفع ایدر وعضوك ملتقی غددی اولدیغی صورتده
اکا واصل اولوب حلتخی سبیله جوهرنه نفوذ ایدوب انده منعقد اولور ولزوجت وارضیتی سبیله
صلب وتحلیلی عسیر القبول اولور اما اسباب بادیه وسابقه یه مرض افرنجه وحمیات ردیه امثالنه
مبتلا اولمق کبی ویدین ورجلین امثالی منفعلی غدد اولان اعضانك قرحه وجرحه واوجاع امثالنه
متأذی اولمسی کبی وحرکات کثیره وتعب عظیمه عقیبنده مبردات ومسخنات مصادفه ایتمك کبی
ویدندن ولباسدن رطوبت عرق ازاله اولنیوب صوغیمق کبی **الانواع** بو علتك اوچ نوع اوزره در
ساذج دبرینه افرنجی وبرینه بحرانی وعارضی اطلاق اولنور **العلامات** بو علتك علامتی اعضاء
غددیه ده فلغمونیه مشابه بر ورم ظهور ایدوب لکن حرارت ووجع وحمی امثالی عوارضی اکثریا
فلغمونی عوارضندن خفیف اولور اگر بو ورم حمی امثالی امراضك بحرانندن صکره عارض اولوب مرض
مزبور بالکلیه زائل اولورسه بحرانی اگر بالکلیه زائل اولمزسه عارضی اولمق اوزره حکم اولنور

اکر

اگر مرض افرنجیه مبتلا اولمش عورت ایله جماعدنصکره ظهور ایدرسه یاخود مرض افرنج علامتی مشاهده
اولنان کمسنه لرده یاخود مرض افرنجیه مبتلا اولمش وقانون اوزره علاج اولنوب بالکلیه مندفعه
اولمامش کمسنه لرده ظهور ایدرسه یاخود بو ورم ظهور ایدن کمسنه لرده کیجه لر صداع عارض اولورسه
یاخود وجودلرنده بلا تعب اعیا مشاهده اولنورسه افرنجی اولمق اوزره حکم اولنور اگر اوصاف
مذکوره اوزره اولمزسه ساذج اولمق اوزره حکم اولنور **تقدمة المعرفه** اورام المغابن اگر ساذج
اولورسه مخوف دکلدر مگرکه تحلیل ایله زائل اولیوب تقیحه میل دخی بطئ اوله زیرا بو تقدیرجه
بالسهوله ناصوره میل ایدر ایدیکی معلومدر ولکن تحت الابط حادث اولانك تقیحه میلی جمله دن
زیاده در ومغابنده ظهور ایدنك دخی خلف اذنده ظهور ایدن تقیحه میلی سریعدر اگر بو ورم
حمیات ردیه ایله مجتمع اولورسه ردیدر اما افرنجیه اولنان اورام المغابن دخی مخوف دکلدر
لکن عسیر العلاجدر علی الخصوص اولنلره فصد اولنمغله یاخود رادعات وضع اولنمغله ماده سی
داخله نکس ایدر **العلاج** اگر بحرانی ایسه علاج ایتیوب ترك علاج ایتمك مناسبدر زیرا مواد
مؤذیه یی خارجه واعضاء خسیسه یه طبیعتك بطریق البحران دفعیدر تهییج ایتیوب اذا خلی
وطبعه ترك ایتمك مناسبدرنته که ابقراط فصولك مقاله اولی سنده الابدان التی تأتیها او تدل اتیانها
بحران علی الکمال لا ینبغی ان یحرك ولا ان تحدث فیها حدث لا بدواء مسهل ولا بغیره من التهییج لکن
یترك دیمشدر ناپدیکی بطریق البحران مغابنده ظهور ایدن اورام علاج اولنمدیغی صورتده سریعا متحلل
یاخود متقیح اولور اگر عارضی اولورسه ساذج کبی علاج اولنور اگر ساذج اولورسه تدبیر ضرور وریده
فلغمونی تدبیری ایله تدبیر اولنوب اولا تنقیه لازمدر لکن عنف ایله تنقیه ایدیجی ادویه دن
احتراز اولنه اگر حمی سی قوی اولورسه وامتلای عروق مشاهده اولنورسه فصد ایتمك جائزدر
اما رادعاتدن احتراز اولنه زیرا طبیعتك مردودی اولان مواد مؤذیه داخله رجوع اولنمق مناسب
دکلدر کذلك شرط وتعلیق علق دخی مناسب دکلدر اما معرقات غایة الغایه مناسب ومعد وجه
ثمره وجعی وار ایسه مسکنات مناسبه وضع اولنه از جمله لعابه بزر قطونا بر بچق وقیه صفار البیض
بر عدد زعفران بر درهم سمن طری نصف وقیه اخذ ومزج اولنوب مرهم اولنه تسکین وجعده
غایت مؤثردر یاخود ورق خبازی بر قبضه اصل خطمی مسحوق وبزر حلبه مسحوق ایکشر وقیه
دقیق شعیر بر وقیه اخذ اولنوب لبن البقر ایله بیشیره قوامنه کلنجه طبخدنصکره یادم وقیه
شحم البط ویادم وقیه دهن الشبت الحاق اولنوب موضع ماؤفه لصوق اولنه بعده محللات قویه
وضع اولنور فاتره سی اولنه که ماده مزبوره غدده اولوب غددك مزاجی بارد اولمغله محلل اثر
ایدوب نفعی مشاهده اولنمز اگر ورمك ماده سی داخلدن خارجه بالکلیه مندفعه اولمق توهم
اولنورسه محللاته جاذبات ضم اولنه از جمله ضماد الزعفران وضماد نطفة النون مناسبدر
یاخود اصل خطمی بر وقیه بصل مطبوخ ایکی وقیه دهن الاقحوان ودهن البابونج اوچر برموقی تین الخیم
اون ایکی عدد بزر حلبه مسحوق ایکی وقیه ذرق الحمام ایکی درهم تریاق اندروماخس اوچ درهم
اخذ اولنوب محکم دقّ ایتمکله مزج ایدوب لصقه اولنه یاخود عاقرقرحا وبزر خردل هر برندن
تلثان درهم ملح طعام ایکی درهم تریاق اوچ درهم اخذ اولنوب قدر الکفایه اشق محلول بالخل ایله
ضماد اولنه بادربطانوس نام جراح بو ضمادی بو خصوصده دفعاتله استعمال ایلدم جمله دن قوی
التأثیر بولدم دیو مدح ایدر ترکیبی بودر دیاخیلون لعابی ودیاخیلون صمغ یارمشر رطل
مرهم باسلیقون درت وقیه بزر خردل مسحوق اوچ وقیه اخذ اولنوب مزج وضماد اولنه

بعضيلر بو ورملك ابتداسنده بر دجاجه‌يي ياخود بر ضفدعي ايكي شق ايدوب دخي حار ايكن
ورملك اوزرينه وضع ايدوب بر مقدار صكره رفع و بر دجاجه دخي وضع ايتمكله دفعات كثيره
تجديد ايدرلر لكن جمله‌دن احسن اولان اولدركه ابتدا ظهورنده اوزرينه مشرطات وضع
اولنوب يدي ياخود سكز ساعت مقداري مدت مرورنده رفع و محلي تفتيح ايدوب اوزرينه
جاذبات وضع اولنه اكر بو ادويه ايله متحلل اولميوب تقيحه ميل ايدرسه فلغمونده مذكور
اولديغي اوزره منضجات وضع اولنه بعده قانونی اوزره بط اولنوب اثره مجتمع اولان قيحي اخراجدن
صكره ايچنه بر مقدار اسفنج وضع اولنوب يكرمي درت ساعت ترك اولنه بعده تزمسيني وصفار
البيض ودهن الورد مخلوطا وضع اولنمغله انضاجه سعي اولنه وبعد الانضج التام ملحمات
ايله تيمار اولنور اكر اورام المغابن صبيانده واقع اولورسه اكثريا طبيعته حواله اولنوب انجق
اغذيه جيده ويريلور اغذيه مضره‌دن وعضوي اوفمقدن باليددن احتراز اولنور وكاه دياخيلون
سادج ودياخيلون لعابي لصوق اولنور اكثر جراحين مجرد دهن اللفت ودهن البابونج ودهن
السوسن الابيض ايله تيمار ايدرلر اما اورام المغابن افرنجي اولورسه مادامكه خارجدن علاجي
ممكن اوله فصد وتنقيه‌دن امتناع اولنوب ادويه موضعيه منضجه ايله تقيحه سعي ايدرلر
وماداميكه ماده سي بكمالها نضج بولميه بط ايتميه‌لر اكر تقيحه صالح اولمزسه جاذبات ايله ومحاجم
وضع ايتمكله سعي اولنور بو اثناده تصفيه دمه همت اولنوب مرض افرنجده متعارف اولان
قوانينه رعايت ايله تدبير اولنور تاكه دم تصفيه‌ده كمال بولوب ودم مضمحل اوله انجمله بو مطبوخه
مداومت ايتمكله بو علتدن چوق كمسنه خلاص اولمشدر تركيبي بودر چوب چيني وعشبه خرنوبي
اوچر درهم بسفايج بر وقيه قشر عود الغياق وسنامكي ايكيشر وقيه غاريقون وداحين ايكيشر
درهم اخذ اولنوب مقدار الكفايه ماء القراح الفاتر ايله يكرمي درت ساعت تنقيعدنصكره طبخ
وتصفيه ايدوب مصفي‌دن اليجي رطلنه درت وقيه شراب الورد المكرر السناني ضم اولنه
مقدار استعمالي التي وقيه‌دن سكز وقيه‌يه وارنجه لكن مطبوخ مذكورده عليلك سن وقوتنه ومزاجنه وزمانه رعايت شرط لد

الفصل الخامس في الطاعون هو ورم في اللحوم الغددية حارا سميا جدا شيخ رئيس
ابن سينا قانونده ديركه هر ورم كه لحوم غدديه‌ده اوله عند القدما طاعون اطلاق اولنوب
بعده اعضاء غدديه‌ده حادث اولان اورام حارنه بعده اورام حاره غدديه‌نك قتالنه
طاعون اطلاق اولنمشدر **السبب** بو ورملك سببي مواد ردية‌نك تعفن وفسادندن ياخود
اهويه حاره وبارده شديده‌دن ياخود جوهر هواده واقع كيفيت سميه‌دن بر كيفيت رديه
وسميه حادث اولوب آني طبيعت دفعه سعي ايدر لكن بالكليه دفعه قادر اولميوب انجق
اعضاء رئيسه‌دن قريب ومناسب اولان اعضاء خسيسه‌يه مندفع اولور مثلا دماغدن
خلف اذنيه وقلبدن اباطه وكبددن مغابنه مندفعه اولور وقتاكه مندفع اولان اعضايه
اذا ووجع ايراث ايده مواد باقيه‌نك دم واسطه‌سيله توجهنه باعث اولوب اعضاء مزبوره‌ده
ورم حادث اولور **العلامات** اكثريا صاحبنه اولا صداع عارض اولوب بعده ورم ظهور
ايده‌جك موضعده وجع ناخس مشاهده اولنور بعده ورم ظهور ايدوب وجع ضرباني ايله
موجع وحديد مجي ايله نخس اولنور كبي ملتهب اولور ولوننده بيوضدن احراره مبدل
اولوب بريق اولور وكاه كودته وكاه سواده وكاه خضرته وزرقته ميل ايدر على الخصوص
ايام وبائيه‌ده حادث اوله طاعون اولسنه علامتدر **تقدمة المعرفة** بو علتك قتال

اولديغي

اولديغي جمله‌نك معلوميدر على الخصوص سريعا متزايد اولوب شدت ايله وجع وسائر عوارض ظهور
ايتدكدنصكره مضمحل اوله قتال اولسنه حكم اولنور اكر بو ورملك لوني ازرق ياخود ادهم ياخود
اسود اولورسه موتي مشهوددر اكر ورم احمر ياخود رخو ياخود جلدك لوني متغير اولمش اولورسه
خلاص مأمول اولور اكر بو ورملك اوزرينه ادويه منقطه وضع اولنوب سكز ياخود طقوز ساعت
مقداري مرورنده تنفيط ايتمزسه ياخود اصلا رطوبت ظاهر اولمزسه هلاك اولمق اوزره حكم اولنور
كذلك عنقده واباطده اولورسه مغابنده اولاندن خطرناكدر زيرا انلرده عضو رئيسه قربندن ماعدا
اختناقدن خوف اولنور اكر مطعون اولان كمسنه قوي المزاج ومواضع معتدله‌ده ساكن اولوب
ماده دخي ادويه مسهله ايله تهييج اولنمديغي صورتده ادويه معرقه بادزهريه ايله تدبير اولنورسه
صحت مأمولدر اما عليل ضعيف اولوب ياخود صبي اولورسه وامكنه حاره‌ده ساكن اولورسه
تدبير ايله ازاله مشكلدر اكر طبيعتك علته غلبه‌سي مشاهده اولنورسه ادويه داخليه وموضعيه‌دن
برينه مراجعت اولنميوب بطريق البحران حادث اولان اورام المغابنده نقل اولنان كلام ابقراطله
عمل ايدوب طبيعته حواله ايتمك مناسبدر ابو الاطبا ابقراطك كتاب ابيديميا سندن منقولدركه
اكر ورم عظيم ومرتفع وحاد الوسط ورخو اولوب ونضجه هر طرفدن على السويه توجه ايدوب
ميلي اسفله اولورسه ومتشقق حتي اولمزسه سالمدر اما بو مذكوراته مخالف اولورسه
رديدر وحلاوه هر نه قدر زياده اولورسه ردائتي اول قدر زياده اولور اكر دائما ادويه ياخود
مأكولات عقبنده قي ايدرسه وسطح عضو متغير اولوب جسد ميته مشابه اولورسه
ياخود عليله جنون وتشنج امتلائي عارض اولورسه واعضاء خارجيه بارد اولوب اعضاء
حار اولورسه واستطلاق بطن كثرت اوزره اقتضا ياخود بولك لوني سواده وكودته ميل
ايدرسه وقاروره منتنه واسود اللون اولورسه قرب موته دليلدر **العلاج** بو علتك
علاجنده حذاق اطبا بر همزده حيرت اولمغله فصد وادويه مسهله‌نك جواز وعدم جوازنده
اختلاف آرا واقع اولوب هر بري بحسب رأيه دلائل لا يشفي العليل ولا يسقي الغليل ايراد ايتمشلردر
اما اكثر اطبا فصد ومسهلك عدم جوازنه ميل ايدوب ديرلركه فصد اولنان على الخصوص مسهل
ويريلن مطعونانك هلاكي فصد ومسهلدن امتناع اولنانلردن اكثر اولديغي تجربه ايله مجزوده محقق
بولنمشدر اما معرقات بادزهريه جمله‌نك عندنده مختار وممدوحدر على الخصوص بو معجون
غايتله الغايه ممدوح وكثير الاستعمالدر اكرچه بو علته مناسب ادويه اكثر من ان يحصى مسطور
وممدوح اولمشدر لكن بو معجون جمله‌دن اعلى واولى‌دركه زيرا ترياق قوي ايله ترياق ايدوب
مواد سميه‌يي ازاله‌دن ماعدا اعضاء رئيسه‌يه قوة ويروب مواد رديه‌نك آنلره وصولنه
مانع اولمغله عطية الهيه وموهبه ربانيه‌دركه تركيبي بودر اصل انجليقا وزنجبيل وابيرا طودبلا
واسقورچنا وجنطيانا وزراوند مدحرج واصل الغو وزرنباد بريشر بچق درهم اصل قارلينا
ايكي وقيه بهمن اسود ايكي بچق وقيه طورمنتيلا ودكتاموء ابيض وقونتره بروه النيشر درهم
ورق سذاب وقوقنج واسقورديون وورق بادزهر نباتي هر برندن بر بچق كره اوچ بر مثقال
دعي الحمام اوچ برمق شوكة المباركه دسيجيسا ومشكطرامشيع اقريطي بر دوقيه جوز بوا وبسباسه
طقوز درهم بزر اترج المقشر وبزر حماض وبزر ريحان بريشر درهم بزر لسان العصفور
بر وقيه ماء الحماض ايله تربيه اولنمش طين ارمني وطين مختوم بريشر درهم عظم قلب الايل
وقشر الاترج وقشر نارنج بر بچق وقيه عصاره اسقورديون المصفيه وعصاره سذاب البستاني الصغير

اوچر وقیه لحم الافاعی بروقیه زعفران بردرهم مرجانزی نصف وقیه راوند اوچ درهم مرجان احمر
نصف وقیه دارچینی سیلانی التی درهم حب الابهل اوچ قبضه عود هندی اوچ درهم بادزهر معدنی
ثلثان درهم قرن الوحید ایکی درهم براده ذهاب المیل نصف وقیه کافور قیصوری بردرهم
انیمون مرتی نصف وقیه تریاق اندروماخیس ومثرودیطوس اوچر درهم سفوف معجون الجواهر
الحاره ودیاسقوردیون درردرهم اخذ اولنوب قدر الکفایه شراب سناب التیس ورد وح
شرابیله معجون اولنه مقدار استعمالی حفظ صحت ایچون نصف درهمدر علی الریق استعمال اولنه
دفع علت ایچون استعمالی بردرهمدر بعد الاستعمال علیلی محکم اورتوب تعریق ایدرلر یاخود معجون
مزبور امثالی معرقات بادزهر تردن ممدوح ومجرب اولنمش قنقیسی موجود بولنورسه ویریله
بعده تدبیر خارجیه یه مراجعت اولنه بوخصوصده دخی اختلاف آرا واقع اولوب حجامت بالشرط
وحجامت بلا شرط وکی بالنار استعمالنده حکماء ذلک هر بری برمسلکه سالک اولوب علیله اذاء عظیمدن
ماعدا هر برنده محذورات عظیمه اولدیغی قوانین طبیه یه واقف اولنلره معلومدر امدی مناسب اولا
ابتداده سفنجات ایله ممزوج جاذبات وضع اولنور ازجمله تحت الرماد طبخ اولنمش بصل برعدد
اخذ اولنوب برمثقال تریاق بندقی ایله محکم دق ایدوب مرهم کبی اولدقده اوزرینه لصق اولنه
اگرچه تریاق نفخه مانع اولمق اوزره بعض اطبادن توهم اولنمشدر اما مواد سمیه یی خارجه
جذب اتمکله ادویه قویه دندر کذلک ادویه موضعه دن سفوف الضفدع البری غایت ممدوحدر
زیرا هم جاذب وهم منضج ومفتح الورمدر اگرچه ایکی ساعت مقداری علیله وجع عظیم ایراث
ایدر لکن ایکی ساعتده ورم طاعونی تفتیح ایدر ومواد سمیه یی بالکلیه وجوددن جذب وازاله
ایدر صفتی بودر قدر الکفایه ضفدع بری الحی اخذ وبرورونه وضع اولنوب حرارت خفیفه ایله
یسیرا یسیرا تجفیف اولنه بعده سحق ایدوب حین استعماده لعاب فم الانسان ایله ممزوج
ایدوب ورمک اوزرینه لصق اولنه یا کلیسوس ضفدع مزبوری اخذ ایدوب شمسده تجفیف
وسحق اتدکدنصکره برکتان بزینه یاغلیوب ورمک اوزرینه وضع ایدر اول موضعی که تورم ایدر
ماده سمیه یی انک جلدینه جذب ایدر جلدی تفتیح ایدوب ماده مزبوره یی اساله ایدرلر بعده
کالاول جدید سفوف وضع اولنه ینه تورم وجذب ایدر کالاول اساله وجدید سفوف وضعی
تکرار ایدرلر وتا که تورم ایتمز اوله ماده نک بالکلیه جذب وازاله اولنمسنه علامتدر کذلک
طاعونی بلا وجع ولا تورم تجربه ایتمه ده مقناطیس الحکماء ممدوحدر وسمیتی دخی ولمق اوزره دن
زیرا کلابه اطعام اولنوب هلاک اتدیکی مجربدر کذلک ضماد مقناطیس الحکماء دخی ممدوحدر سریعا
انضاج وتفجیر ایدوب ماده سمیه یی جذب ایدر لکن قوی المزاج اولوب جلدی خشین اولنلرده
اولا ادویه منفطه ایله جلدینی اکل ایدوب ازاله ایتدکدنصکره وضع اولنه اما صبیان نازک
ونازک مزاج اولنلرده ادویه منفطه وضعنه حاجت یوقدر کذلک حاء وتک ماده سنی جذب
وانضاج ووجعنی تسکینده ضماد السخام دخی ادویه ممدوحه دندر اما بعد التفجیر منضجات
وضع اولنور ازجمله ترمنتین اوچ وقیه صفار البیض ایکی عدد سفوف الضفدع البری و
سخام الکانون ایکیشر درهم مرجانزی بردرهم اخذ اولنوب قدر الکفایه عسل الورد ودهن
عقرب ایله مرهم اولنه بو مرهم امثالی ایله برمدت تیمار اولنه تا که آنده مواد سمیه دن اثر
باقی قالمیه اگر اثر قالورسه ملتحم اولورسه طاعونک ینه حدوثنه باعث ــــ اولور

الفصل السادس فی قوبخلانه

ابقراط فاضل کتاب ابیدیمیاده بو درد هو فلغمونی

بحدث

یحدث فی غدد خلف الاذن دیمکله تعریف اتمشدر کذلک شیخ رئیس ابن سینا قانونده قوبخلانی
اورام غددیه دندر لکن اسم مزبور خلف اذنده واقع اولان اورام غددیه یه مخصوصدر دیمش
السبب بو ورمک سبب قریبی اگرچه دمدر لکن اکثریا اخلاط ثلثه دن بریسی ایله ممتزج
اولور کتاب سنارطوسده مواد سمیه نک اجزاسندن واغذیه وادویه سمیه نک دماغه
وصولندن دخی بو ورم حادث اولمق اوزره مسطوردر دکاه اولور که طبیعت مواد عاصیه
ردیه دن متأذی اولوب دفعه سعی ایتدکده دم واسطه سیله بو ورمک موضعنه مندفع
اولوب بو ورم حادث اولور نته که طبیعت بحران تامده مواد موذیه یی رعاف ایله طریق انفدن
دفع ایلدیکی کبی وکاه اولور که خلف الاذنده واقع اولان غده لرکه دماغک مغیضیدر دماغدن
انلره فضله غذا کثیره مندفعه اولوب تزاحم ایتدکده بعض عروقی عصر اتمکله افواه ومنافس
عروق مزبوره دن دم مترشح اولوب نفس غده ده یاخود اغشیه والیافنده مستقر اولمغله
ورم مزبور حادث اولور بو نوع جمله دن سالمدر **الانواع** قوبخلانه ایکی نوع اوزره در نوع اول که
کثیر الوقوع در حمیات ردیه وعتیقه عقیبنده وعلل راسیه ودماغیه دنصکره حادث اولور
وبو نوع ایکی قسم اوزره اولوب بریسنه بحرانی وبریسنه عارضی اطلاق اولنور نوع ثانی قلیل
الوقوعدر که علل مزبوره تقدم اتمکسزین اسباب مزبوره دن حادث اولور بو نوع اکثریا
ناقهین وشبانده اولور حتی یکرمی درت یاشنی متجاوز اولنلرده نادرا گوریلمشدر **العلامات**
اگر حمیات ردیه وعتیقه ده وراسیه ودماغیه ده حمرة الوجه وثقل الرأس وصمم وخلف اذنده حده
مشاهده اولنوب بعده موضع مزبورده ورم احمر ظهور ایدرسه نوع اول اولمق اوزره حکم اولنور
اگر بعد الظهور علل سابقه نک سائر عوارضی زائل اولورسه بحرانی اگر زائل اولمزسه عارضی اولمسنه
علامتدر اگر علل سابقه تقدم اتمکسزین خلف اذنده ورم ظهوردن اوچ گون صکره حرارت والتهاب
حاصل ایدوب صداع عارض اولورسه نوع ثانی اولمق اوزره حکم اولنور بوصورتده ملاحظه اولنوب
بونلره علامات امتلادن دنیسی مشاهده اولنورسه اول ماده دن اولمسنه علامت ظاهره در اگر
بونلره قطعا امتلا مشاهده اولنمزسه بعض عروقدن مترشح اولمش دمدن اولمسنه علامتدر اگر
بعد الظهور حمی امثالی عوارض ردیه مجتمع اولورسه ردیه وبائیه اولمق اوزره حکم اولنور **تقدمة المعرفة**
اگر بو ورم بلاحمی اولورسه حمی ایله اولاندن قلیل الخطردر کذلک حمیات مزمنه دنصکره ظهور
ایدن حمیات حاده وردیه دنصکره ظهور ایدندن قلیل الخطردر اگر بحرانی اولان قیحی سریعا متفجر
اولورسه سالمدر بسهولته علاج اولنور لکن فج اولدیغی حالده متفجر اولورسه عسر العلاجدر وخطرناکدر
زیرا دماغده فلغمونی حدوثنه باعث اولمق احتمالی واردر اگر انتهاء امراضده سائر استفراغاتدنصکره
ظهور ایدوب وسائر عوارض ایله مجتمع اولورسه علی الخصوص علیلک ضعفی دخی اوله هلاک اولمق
اوزره حکم اولنور **العلاج** جالینوس فاضل کتاب ادویة المرکبه ده دردنجی بابنده دیرکه
بو ورمک هر نوعنده رادع اتدن احتراز اولنمق واجبدر حتی ماده عضو خسیسه دن عضو شریفه
رجوع ایلیوب دماغه وگاه ریه یه وصول ایله آفت عظیمه یه باعث اولیه بلکه بونک تدبیرنده
لازم اولان طبیعتک توجهنه نظر اولنوب اعانت اتمک لازمدر اگر ورم کما ینبغی عظیم حاصل
اتمش اولورسه جاذبات وضع اولنه ازجمله دهن آیرسا ساذجا یاخود شحم الدیک المذاب
ایله مخلوط اعضو مایوفه طلا اولنه اگر دخی قوی اقتضا ایدرسه محاجم وضع اولنه یاخود
دیاخیلون مصمغ دهن اللوز مر ایله اذابه اولنوب وضع اولنه لکن جاذبات قویه استعمالنده

ملاحظه لازمدر کمقوت علیلك تحملندن خارج افراط وجعه باعث اولمیه پس معلوم اولدکه طبیعته
اعانت لازم اولنجه بوورمك سببی اولان موادك کثرتنی وغلظتنی ازاله واجب اولور بوخصوصده
عند العوام ادویهٔ داخلیهٔ منضجه وملینات خفیفه استعمال اولنور ازجمله ماده سی حار صفراوی
اولورسه ترنجبین یاخود شاهترج الکبیر استعمال اولنور ودمك کثرتنی ازاله ایچون تقیفال دن
فصد اولنور اما اطباء محدثین دیرلرکه فصد وسهلك ماده سنی داخله ارجاع ایلمسی خوفندن
امین اولنمز ایمدی مناسب اولان ادویهٔ معرقهٔ پادزهر تیرد موادی تقطیع ایدوب انضاج و
مسامات دن عرق ایله اخراج ایلدیکندن ماعدا ماده یی خارجه دفع ایتمکده طبیعته اعانت
عظیمه سی واردر علی الخصوص علت بحرانیه ووبائیه اولورسه ادویهٔ پادزهریه نك نه رتبه لزومی
اولدیغی معلومدر ازجمله ماء تریاقی وتریاق جرمانی واکسیر وباقی وکبریت ذهبی معرق
وصبغ انتیمون وملح طرطرالافاعی وصبیات ایچون قرن الایل المحرق امثالی ادویه استعمال
ایدوب وعلیلی محکم اورتوب نومیمه سعی ایده لر صو یرینه علیله مطبوخ قرن الایل
وماء شوکة المبارکه وماء اسقوردیجنا امثالی ویره لر وبعد هذا التدبیر اکر علت نوع ثانیدن
اولورسه دم خالصدن اولدیغی صورتده فلغمونی یکی علاج اولنوب سائر مواد ایله مختلط
اولورسه ماده سنه مناسب علاج ایله سائر اورام عندیه ده مذکور اولدیغی وجه اوزره
علاج اولنورلر اما علل راسیه وحمیات بحرانیه ووبائیه دن صکره ظهور ایتمش اولورسه بحسب
توجه الطبیعه تحلیله یاخود انضاجه سعی اولنور اکر تفتیحه میل ایدرسه عضو مأوفی دهن
عود الغیاق یاخود دهن الطرطیرا ایله تدهین ایتدکدنصکره بوضماد ایله تضمید ایده لر ترکیبی نوع در
جاوشیر بروقیه اخذ اولنوب قدر الکفایه خل ایله حل ایدوب تصفیه دنصکره صمغ قوانه
کلینه طبخ اولنه بعده بروقیه دهن فلاسفه ایله حل ایدوب ورمك اوزرینه تفتیح ومنجی
اولنجه وضع ایده لر بوخصوصده ادویهٔ مفتحه نك اشرفی واحسنیدر اکر فوجفلا بحریه ووبائی
اولورسه انضاج وتفجیر ایچون بین الجراحین سریع التأثیر اولمق اوزره بوضماد استعمال اولنور
ترکیبی بودر ضماد دیلوس وتریاق بندقی علی السویه اخذ اولنوب محکم دق ایتمکله ضماد اولنه
لکن اورام بحریه ووبائیه نك جمله سنده ضماد التسیام قدد بردوق اولمز زیرا مواد سمیه یی
جذب وجمعی دخی تسکین ده مثلی متصور اولمیان ادویهٔ جلیله دندر کذلك ضماد بقناطلس الحکما
دخی بوخصوصده ادویهٔ لانظیره دندر ماده سنی انضاج ایدوب وقتی کلدکده بلاتأخیر تفجیر
ایدر وبالکلیه مواد سمیه سنی جذب ایتدیکه خراجك انسدادنه مانع اولور لهذا نسا ئر
ادویه دن ممدوحدر منوال محرر اوزره ادویهٔ مزبوره دن قنغیسی مراد اولورسه
وضع اولنه رق نضج تام حاصل ایتدکده ضماد الکبریت ایله تیمار اولنه

الفصل السابع في الحمره بضم الحاء المهملة عند عوام الناس یلانجق تعبیر اولنان
صنرایجی شیش در که اصطلاح اطبادة لکاماشرا ودیع اجی تسمیه اولنور ودهقانیان
میاننده امرغو واحرغی وقزل یل وقزلصادیلق دیرلر زبان فارسیده زردی عرخ و
سرخباده تعبیر اولنور لسان یونانیانه اقطاروس اریطروس وارسیبلاس حمی
دیرلر وهی ورم تشبه الفلغمونی وتفارق من جهات یعنی حمره بروزمده که اکثر حالده فلغمونیه
مشابهدر لکن بش وجهله فلغمونیدن ممتاز اولور وجه اول حمره ده ماوف اولان انجق جلد در
اما فلغمونیده جلد دن ماعدا لحم دخی ماوف اولور وجه ثانی حمره نك حمرتی ناصع یاخود صفرته

مائلدر اما فلغمونینك سواده مائلدر وجه ثالث حمره املس وغیر مستوی الاطراف در اما
فلغمونینك صلابت ونتوسی واردر وجه رابع حمره سریعاً متزاید ومواضع متخالفه یه
ساعی اولور اما فلغمونی بطیئاً متزاید اولور وموضع واحده مستقر اولور وجه خامس
حمره ده حرارت والتهاب اولا حادث اولور حتی حمره ظهور ایده جك عضوده حرارت عارض اولوب
صکره ورم ظهور ایدر السبب اکرچه بو علتك سببی صفرا اولمق اوزره اکثر کتبده مسطور در
لکن جالینوس اغلوقن نام کتابنك باب اولنده دیرکه حمره نك سببی دم دقیق متعفن یاخود
دم مختلط بالصفرادر اما صفراء خالصه حمره یه سبب دکلدر بلکه نمله یه سببدر کذلك
فامثل من بو رکتاب الاورامك طقوزنجی بابنده دیرکه اکر ورم تفجر ایدوب اندن سیلان
ایدن ماده صفرا اولورسه نمله در اکر اندن سیلان ایدن مرة مائی ودم ایله مختلط اولورسه
حمره در کلام جالینوسدن قطع نظر عضو ماؤفك لونی احمر قانی وکاه صفرته مائل احمر اولمسی
بو علتك سببی اکثریا دم خالص وکاهی دم مختلط بالصفرا اولمسنه شاهد در کذلك
ماده سنك حدتی وتقرحی وحرارت ووجعی صفرا ماده سی رتبه سنده اولمدیغی مشاهددر
لکن ماده حمره ارق واحر اولمغله صفراطبق اولنوب بو علتك سببی صفرا اولمق اوزره
ذاهب اولمشلردر ایمدی کتب جالینوسیه دن مواضع کثیره ده حمره یه صفرادخی سبب اولور
کلامی وار ایسه مراد صفرا جذب دمه باعث اولوب حمره یه سبب اولوردیمکدر نته که مواد
حاره ومرتینی فلغمونیه سبب اولدیغی ما سبقده مسطوردر اما اسباب سابقه وبادیه سی
بعینه فلغمونی یکیدر لکن بونك ماده سی دقیق اولمغله طبیعت اقرب جلده دفع ایدوب ماوف
اولان انجق جلد واقرب جلد اولور وماده سنك حدتی ورقتی نمله ماده سی اولا اصفراریه سنده
اولمغله حدت بثور وتفجر احداث ایتمز کذلك ماده سی قلیل ورقیق اولمغله اطرافه منتشر
اولوب ارتفاعه میلی اولمدیغی جهتدن فلغمونی کبی نتوسی اولمز کذلك ماده سنك رقتنده
موضع آخره سیلانه مستعد اولوب برمقدار دی یاخود کلیسی موضع آخره منصب
اولمغله ساعی اولور الانواع اکر حمره نك ماده سنه منصب اولدیغی عضوده رطوبات
غذائیهٔ لزجه منضم اولوب منعقد اولورسه حمرهٔ سقیروسیه تسمیه اولنور اکر رطوبات
غیر لزجه منضم اولورسه حمرهٔ اودیمائیه اکر بلا انضمام شیء آخر منعقد اولورسه حمرهٔ فلغمونیه
دیرلر العلامات حمره نك بلغه سی علی الخصوص سابق الذکر اولان احوالنه اطلاعدن
صکره اسهلدر زیرا علیله اولا حمی وعطش وسهر امثالی ایله معاً سطح عضوده حرقت اره
مشابه وجع حاد وحمرت ناصعه یاخود صفرته مائل حمرت عارض اولوب بعده ورم
عریض وغیر مستوی الاطراف وساعی حادث اولور اکر ورم مزبورك اوزرینه غمز اولنسه
حمرت زائل اولوب رفع اصبعدن سریعاً اعاده ایدر تقدمة المعرفه بو علت ذاتنده امراض
قتالهدن دکلدر اکرچه شدتی سببی ایله هلاکه باعث اولور اما اکثریا تدبیرده خطا
اولنمه دن ناشی حدر زیرا نکسی سهل العتولدر بو علتده نکس ایسه غایت ردیدر نته کم
ابقراط فصولك التنجی مقاله سنده انتقال الورم الذي يدعي الحمرة من خارج الی داخل ليس بمحمود
اما انتقاله من داخل الی خارج فهو محمود دیمشدر اکر بو علت وجه ولهاة ورأس وصدر
وصفاق البطن وارب حيتين ورحم امثالی اعضاء شریفه ده اولورسه خطرناکدر حتی
حامله رحمنده ظهور ایدرسه مهلك اولمق اوزره دریننه که ابقراط بشنجی مقاله ده

اذا احدث بالمرأة الحامل الورم الذي يدعى الحمرة في رحمها فذلك من علامات الموت ديمشدر كذلك
اعضاء شريفه دن ماعدا سنده دخى على الخصوص ساعد و يدين وساق و رجلين ده اولوب
متعفن ومتقيح اولورسه ردى ايدر نته كم ابقراط فصولك يدنجى مقاله سنده وعن الورم الذي
يدعى الحمرة العفونة والتقيح ردي ديمشدر على الخصوص تعفن وتقيحه زياده اولوب
كشف عظمه باعث اوله نته كه فاضل مزبور فصل مذكوردن مقدم اولان فصلنده وعن
الكشاف العظم الورم الذي يدعى الحمرة ردي ديمشدر انكشاف عظم ايله مجتمع اولان حمره
ردي اولمغه انكشاف عظمه باعث اولان بطريق الاولى ردي اولور كذلك جراحات وقروح
وكسر وخلع ايله ظهور ايدرسه ردى ايدر كذلك عظيم وحاد اولوب حمى عفنه ايله مجتمع
اولورسه ردى ايدر بو صورتده غانغرينايه توجه ايدرسه مهلكدر اما اجتماع مسفود
خفيف وصغيرا اولدقده سالمدر اگر عليل عربيجه برمبلغ ايله حمره نك او ذرينه با صوب
طوتدقده سينر نمله يه مشابه حالت مشاهده ايدرسه حمره نك ماده سي انحلالنه
بشارتدر كذلك عضوك حرارتي درجه اولي سنه اعاده اتمك وموضع ماوفك بشره سي
تعتشر اتمك ماده نك انحلالنه بشارتدر العلاج حمره نك علاجندن مقصود اولان
اوج نسنه در اولكى عضو ماوفك مساماتنى تفتيح اتمكدر تاكه ماده مسامات دن متحلل اولمغه مستعد
اولوب نكسدن امين اولنه ايكنجي عضوك مزاجنى اصلاح اتمكدر اوچنجي ماده سنى ازاله اتمكدر
ايمدي فصددن احتراز لازمدر زيرا حمره نك ماده سي داخل عروق دكلدر حتى فصدك نفعي اوله
وفصد بدني تبريد وتضعيف ايدر واحتمالدركه حمره نك ماده سنى داخل عروقه جذب ايله وتجربني
اصحاب حمره دن فصد ايدنلرك هلاك اولديغي وفصددن ابا ايدنلرك شفا بولديغي اكثر من ان يحصى
كوردك ديمشلردر لكن متأخرينك معتمدلرندن انطولاريوس نام طبيب اگر حمره جرحه وضربه وكسر
امثالندن حادث اولديسه عكس ماده ايچون فصده جواز وارددر بو كتابنده تحرير ايدر كذلك
مسهل انواعندن دخى ابا اتمك مناسبدر زيرا مسهل دخى ماده يي داخله جذب ايدر ايمدي حمره نك
تدبيرنده لازم اولان اغذيه دن معتدل استعمال اولنوب حارة وبارده دن اجتناب اولنه وصوني
بوينه مطبوخ قرن الايل وبرو لرواد ويز داخليه دن مناسب اولان معرقاتدركه عضوك مساماتنى
تفتيح وماده يي تحليل ايدر ازجمله حب الاقطى دن معمول دوا اولوغايه الغايه مناسب وسريع التأثيردر
على الخصوص طبيعتك ماده يى دفعنده ناشي حمره نك او زرينه بثور حادث اولمغه توجه ايده
بردرهم رب حب الاقطى واون بش حبه ملح طبا رقرن الايل اخذ وماء زهر الاقطي ايله حل
ايدوب استعمال اولنسه تعريقله مساماتى تفتيح وماده يي تحليل ايدوب ظهور بثوره مانع اولور
كذلك جوهر الاقطي نصف درهمدن بردرهمدن ايكى درهمه وارنجه استعمال اولنسه تعريقله حمره يي
دفع اتمكده علاج كافيدر اگر حمره وجه ورأسده اولورسه امراض رأسيه يه مناسب معرقاتله
تعريق اولنه ازجمله شنكرف انتيمونى يكرمي دردت حبه ياخود نصف درهم ملح طبارقرن الايل
سدس درهم ياخود اون ايكي حبه ملح طبا ركهربا التى حبه لودانوم وكافور ايكيشر حبه اخذ اولنوب
دق وسفوف اولنه بعده ايكى قسمه تقسيم ايدوب هر قسمي بردفعه ده استعمال اولنه ياخود
قرن الايل المدبر بلانار نصف درهم انتيمون معرق ثلث درهم شنكرف انتيمونى سدس درهم
اخذ ايدوب سفوف اولنه بو دخى ايكى قسمه تقسيم اولنوب هر دفعه ده بر قسمي استعمال اولنه
اگر بو علاجده عليله سهر عارض اولورسه ترياق يا حب لسان الكلب يا لودانوم امثالي منومات

ويرمك

ويرمك جائزدر زيرا هم مرضه هم عرضه مناسبدر اما ادويه خارجيه دن ادهان دخي ومل جمله سندن
وبالفعل مبرد اتمكدن امتناع اولنوب زياده نافذ وغايت محلل ومفتح المسام ادويه موضعيه يه
مراجعت اولنه زيرا ادهان وشحوم حمره نك ماده سنى تقييد ايدر وعفونتنى زياده ايدر كذلك
مسام عضوى سد ايدر ومبردات عضوى تكثيف اتمكله مساماتى سد ايلديكندن ماعدا
احتمالدركه ماده نك داخله نكسنه باعث اوله جالينوس بو خصوصده ضماد قلقديس غايت نافع
اولدوغنى اوده مدح ايدر واخرى جاجاري بركتان بزيني روح الشراب الخالص ايله تبليل ايدوب
عضو ماوفه وضع اتمكله قوه ويروب ومساماتنى تفتيح وماده يي تحليل ايله استيصال ايدر ديو
وصف ايدر في الواقع اول روح شراب كه جميع رطوبتى ازاله اولنوب كبريت صرف قالمش اوله
على الخصوص اكا كافور يا زعفران الحاق اولنمش اوله كثيرا تجديد ايدرك عضو ماوفه لصق اولنمغله
اوچ كونده حمره يي دفع ايلديكي كرارا تله مشاهده اولنمشدر اگرچه حاردر اما نفوذي و قوة
محلليتي كمالده اولمغله حمره نك ماده سيني سريعا تحليل ايدوب عضوي حرارت اصليه سنه رجع
ايدر كذلك بو خصوصده جمر الجراحين وجمر السلامه دخى غايته الغايه مناسبدر بر وقيه سنى
بعد السحق بررطل ماء لسان الحمل ياخود ماء الفراح ايله آتشده بر مقدار تسخين ايدوب
بركتان بزي ايله عضو ماوفه لصق وكثيرا تجديد اولنمغله يكرمي دردت ساعتده حمره يي ازاله
ايدر كذلك شراب ايله عمل اولنمش مرتجاري ولبان مطبوخي كه اكا كافور وزعفران ضم اولنمش
اوله غايت مناسبدر مثلا مرتجاري ولبان ابيض يارمش وقيه اخذ اولنوب شراب ايله طبخ
وتصفيه دنصكره بر درهم كافور ونصف درهم زعفران ضم ايدوب فاترا لصق اولنه ديگر
زهر الاقطي ايكي جمعنه مرد اسنج التي درهم لبان ابيض ومرتجاري ايكيشر درهم زعفران نصف
درهم اخذ اولنوب ايكي جزو شراب وبرجزو خل ايله طبخ وتصفيه دنصكره ثلث درهم كافور
ضم ايدوب كالاول لصق اولنه كذلك منسيخت نام طبيبك ثوب زعفراني سي دخى حمره يه
وضع اولنمغله تحليلده عجايب ايدر اگر حمره نك التهاب ووجعي شديد اولورسه مذكوراته افيون
ضم اولنه مثلا مرتجاري ايكي درهم سكر الزحل نصف درهم كافور ثلث درهم افيون اون
بش حبه شراب ابيض ايكي وقيه اخذ ومزج اولنوب نار خفيفده بر مقدار طبخدن نصكره فاترا
بركتان بزي ايله عضو ماوفه كماد اولنه كذلك بركتان بزينه ترياق سوروب عضو ماوفه
وضع اتمك ادويه جيده دندر خصوصا بر مقدار مخ افسنتين ضم اولنمش اوله ياخود زهر الاقطي
مسحوقي اوچ درهم اسفيداج برنجي درهم مخ افسنتين وترياق اندروماخيس قدر الكفايه
اخذ اولنوب مزج ومرهم كبي اولندقدنصكره بر مقدار آتشده تسخين اولنوب عضو ماوفه لصق
اولنه ودخى اتله تجديد ايده لرتاكه وجعي تسكين ايدوب ازاله ايده اگر حمره بالطبع ياخود تدبيرده
خطا اولنمغله تقيح ايدوب تفرج ايدرسه ماء زهر الاقطي ايله عمل اولنمش ماء الخبير مفردا ياخود بر
مقدار سكر الزحل ضم ايدوب بركتان بزي ايله فاترا عضو ماوفه وضع اولنه كذلك عصارة الحرف
المعقوده يه سكر الزحل يا مرد اسنج ياخود تراب ايله عمل اولنمش زعفران الحديد ضم اولنوب
مرهم كبي حمره متقرحه يه وضع اولنسه عظيم النفعدر كذلك مرد اسنج اوچ وقيه مرهم الخود ومرهم
اسفيداج ومرهم بازرد جاليسوس بر برنجى وقيه دهن الورد الكافوري بر وقيه اخذ اولنوب هاون
اسرينده دق اتمكله مزج ايدوب حمره متقرحه يه اندمال حاصل ايدنجه وضع اولنه اگر حمره جرحه و سقطه
وناصور وعين امثالندن ظهور ايدرسه ضماد بركليسوس وضع اولنه علاج كافيدر وجوارينى

حفظ ایچون حجر الجراحین یاخود زاج انکروسی مائله حل اولنوب برکتان برزی ایله اطرافنه وضع
اولنه بعده هذا معلوم اولهکه ادویهٔ مذکوره ایله تدبیردنصکره حمره زائل اولور لکن ادنی سبب
ایله حدوث احتمال واردر ایدی حفظ صحت ایچون بحسب الاقتضا فصد یاخود مسهل مناسبدر
بلکه تکرار لزوم حتی دیرلرکه نصف سنه ملینات خفیفه استعمال ایدن کاه و بیکاه خالی اولمیه
یاخود دمك حدت و ثوراننی ازاله ایدیجی دوالر استعمال اولنه از جمله زهر الاقطی ایله طبخ اولنمش
لبن سکز وقیه اخذ اولنوب کونده ایکی دفعه اوچ آیی یاخود درت آیی یاخود کامل برسنه تناقص
ترده استعمال اولنه بومطبوخ حمره یه ازاله ده دخی علاج کافی اولدیغی اوزره سنارطوسدن منقولدر
الفصل الثامن في الخراج الحارة هو كل ورم حار انتقل مادته الى المدة یعنی اورام حاره نك
سببی اولان ماده اعانت طبیعت یاخود امداد دوادن اخلال ایله زائل اولمیوب مدهیه
منقلب اولورسه خراج تسمیه اولنور شیخ رئیس ابن سینا دیرکه خراج دبیله جمله سندندر
زیرا هر ورمکه باطننه مواددن برماده منصب اولوب مجتمع اولمش اوله دبیله اطلاق اولنور
و بونلردن حار اولنلره خراج تسمیه اولنور لکن بوبابده مقصود اولان اول خراجدرکه انده مده جمع
اولمش اوله السبب بو خراجك سببی و قتاکه داخل ورمده برمرتبه مده مستقرا اوله حرارتی
انك اجزاء مائیه و روحیه سی تیسیر ایسیرا زائل اولوب اجزاء مائیه سی واسطه سیله اجزاء
ملحیهٔ طیاره سی دخی طیران ایدوب اجزاء ملحیهٔ ثابته سنده یعنی اجزاء ارضیه سنده صلابت
و حدت حاصل اولمغله عضوك تفرق الاتصالنه باعث اولور بعده عضوك متفرق اولان محللرینه
مواد رطبهٔ بدنیه منصب اولوب فعل حرارت اجزاء مزبوره ایله مواد منصبه یی مزج و طبخ ایدرك
حال نضجه ایصال ایدر ایمدی اولنده اجزاء رقیقه یی ازاله ایدن و آخرنده ماده یی انضاج ایدن
فعل حرارت اولمغله فلغمونینك خراجه انتقالی سائر اورامدن اکثر اولور العلامات اگر ورم حاد
خراجه میل ایدرسه وجع و ضربان و حمی زیاده اولور اما خراج نضج حاصل ایتدکده عوارض مذکوره
منزله متوجه اولورلر نته که ابو الاطبا ابقراط فصولك ایکنجی مقاله سنده بیان ایدوب دیرکه
فی وقت تولد المدة یعرض الوجع والحمی اکثر مما یعرضان بعد تولدها انتهی اما خراج نضج بولدقده
جلدی ترقیق اتمکله تحت اصبعده متطامن اولوب علی الفور کالاول مرتفع اولور تحقیق المعرفه
اگر خراج ظاهر جلده میل ایدرسه یاخود اعضاء باطنه یه واصل اولورسه مهلکدر اگر خراجی بطالت ایله
تأخیر اولورسه مذموم مدر زیرا حجی نك روحه تعلقنه و خراجك مجاورینه انتقالنه و عظمك فسادینه
بلکه خراجك عنفر بیاننه انتقالنه باعث اولور اگر خراج منفجر اولدقده اندن خروج ایدن مده
ابیض و املس و خفیف و قلیل النتن اولورسه محمود در اما مده حریفه و دم موسخ خروج
ایدوب حمی دخی ممتد اولورسه ماده نك تأکلنه حکم اولنور اگر مده ماء ایله ممتزج اولوب غیر مستوی
اولورسه یاخود لزج و منتن اولورسه مذموم در العلاج خراجك علاجنده اولا لازم اولان
ادویهٔ منضجه ایله طبیعته اعانت اتمکدر بوخصوصده عند القدما ادهان اربعه غایت محمود در
یعنی دهن اللوز و دهن البابونج و دهن السوسن الابیض و دهن الایرسا منفردا یاخود ممتزجا
برمقدار زوفاء رطب ایله موضع ماؤفه وضع ایدرلر بعضی محل ادهان مذکوره یه سمن مغسول
الحاق اولنور و برقاج کوندنصکره کونده اوچ دفعه یاخود درت دفعه شحم الدیك طلا اولنه
زیرا ماده نك سریعا انضاجنه و جلدی ترقیقه اعانت عظیمه سی واردر لکن ماده مزبوره نك
سریعا انضاج و جلد عضوی ترقیق ایچون بو مرهم دخی غایت ممدوح و مجربدر ترکیبی بودر تحت الرماد

طبخ

طبخ اولنمش بصل اوچ وقیه تین لحیم اون عدد اخذ اولنوب معادق اولنه بعدنصکره التی درهم
مرهم باسلیقون ضم ایدوب قدر الکفایه عسل خام و بزرکتان مسحوقی ایله لصوق اولنه لکن
تدبیر احسن اولدرکه اولا ضماد ملیوس یاخود ضماد اکلیل الملك وضع اولنوب خراج برمقدار
ملایمت حاصل ایتدکده ضماد مبارك وضع ایدرلر ایکی کونده یاخود اوچ کونده تغییر ایدر منوال
محرر اوزره منضجات لصوق اولنه رق نضج حاصل اولدقده بنفسه منفجر اولوب مده سیلان ایدر
اما جرلمه لازم اولان نضج طبیعی یه طول زمان منتظر اولمیوب ادویهٔ اکاله وضع اتمکله تفتیح ایدر
از جمله قرغه صابونی دنمکله متعارف اولان حشیشه نك ماء الرمادینی اخذ ایدوب اوچ جزئندن
ایکی جزئی زائل اولوب برجزئی قالنجه طبخ ایتدکدنصکره حفظ ایدوب حین اقتضاده خراجك
تفتیح اقتضا ایدن موضعنه تفتك ایله لصوق ایدوب اوزرینه ضماد منضج وضع اولنه و بوخصوصده
حجر الجحیم دخی استعمال اولنور کذلك اقرباذینده مسطور بعضی حبه لروم هملر وارد رکه نفعی سی
اختیار اولنورسه وضع اولنه یاخود بط الخراجات فصلنده منکور اولان قانون اوزره بط
اولنه و بعد البط دمك نزفنی منع اتمك ایچون بیاض البیض المضروب ایله تبلیل اولنمش بر
پاره استوپی وضع ایدوب یکرمی درت ساعت ترك ایتدکدنصکره رفع و منضجات لصوق
اولنه از جمله ترمنتین بندقی مغسول و صفار البیض علی السویه اخذ اولنوب بعد المزج برقاج
قطره دهن الورد تقطیر ایدوب لصوق ایدرلر و اطراف خراجی دهن الورد ایله تدهین ایدرلر
زیرا ماده نك سریانی منع ایدر و فلغمونیدن بقیه یی ازاله و سیلان ماده یی تقید الوسع منع
ایچون ایام حاره ده ورق الخس یاخود ورق الهند باخراجك جرمنه مناسب قطع اولنوب
وضع اولنه ایام بارده ده ورق الکرنب و ورق السلق وضع اولنور منوال محرر اوزره منضجات
و منفعی کونده ایکی دفعه تجدید اتمك اوزره ترك اتمیه لرتا که مده جیده ظهور ایدوب
اطراف خراجده اولان صلابت زائل اوله بعده اگر قرحه موسخ ایسه مرهم الزنجار و مرهم
مصری امثالی ایله اگر موسخ دکل ایسه مرهم ذهبی ابساذج ایله تیمار ایدوب بعد التنقیه
اندمال حاصل اولنجه مرهم التوتیا وضع اولنور اما متأخریندن بعضیسی خراج منفجر اولدقدن
صکره حجر الجراحین نقوعنه فاتر تمنتك بالتوروب وضع اتمکله تیمار ایدرلر زیرا نزف دمی
منع ایلدیکندن ماعدا داخل خراجه ماده نك انصبابنی و خراجك دهمنی قطع ایدوب داخل
خراجی جلا و لحم زائد تولدینی منع اتمکله زمان قصیرده اندمال ایدر و بعضی متأخرین بلسان
ذو الخاصه و بلسان الکبریت و روح الشراب خالص منوال محرر اوزره وضع اتمکله تیمار ایدرلر
و بعد التنقیه اندمال ایچون ضماد الکبریت و ضماد برالحلیسوس غایة الغایه مناسبدر و معلوم
اوله که خراج عظیم اولوب منفجر اولدقدن آندن ماده کثیره سیلان ایدرسه علیلك غذاسی
تلطیف اولنوب صوبرینه بعضی مشروبات جراحیه استعمال ایتدیره لر اگر بدن علیلده امتلا منشا
اولنورسه تنقیه ده دخی مناسبدر و دوبتر مسهلدن مطابیخ جمله دن مناسبدر
الفصل التاسع في اوذيما هو الورم الرخوه هو ورم مسترخ لا حرارة ولا وجع فيه
معلوم اولهکه لفظا اوذیما اولا مطلقا بلغمدن متولد اولان اورامه اطلاق اولنوب بعده وصف
مذکور ایله موصوف ورم بلغمی یه تخصیص اولنمشدر السبب اغلوقن نام کتابك دردنجی
بابنده کلام جالینوسدن مفهوم اولنورکه اوذیما نك سببی بلغمدر اما بلغم غلیظ دکل بلکه
بلغم رقیق مائیتك لزوجتندن یاخود کثرتندن حادث اولور انتهی معلوم اولهکه غذا کبدده

واصل اولدقده عند المحدثين دمدن ماعدا اجزاء مائية وملح طيار وملح ثابتدن مركب برمادة حاصل
اولوب ايكي قسمه منقسم اولور برقسمنك اجزاء طياره سي زائل اولمغله آنده غليظ وثقلت
حاصل اولوب اسفله مائل واعمايه توجه ايدوب برمقداري امعايه ملاصق وبرمقداري
فضلات ايله خروج ايدر وبرقسمي دخي ليمفاطيقوس تعبير اولنان انابيبدن دمك وجودي
دور ايدوب اعصابي بحسب الاقتضا ترطيب ايدرك فضله سي كلي يه واصل اولوب بول ايله
خروج ايدر بوقسمنه مواضع عديده ده مواد رطبة بدنيه تعبير اولنمشدر وقتاكه مادة
مزبوره نك لزوجتيدن انابيبك مجاريسنه تضايق يا انسداد عارض اوله ياخود مادة كثير
اولوب مزاحمه ايله يسيراً يسيراً مجتمع اولوب انابيبي بحسب وسعهم توسيع ايتدكدن
صكره متفرق الاتصال ايدوب جوارنه منصب ومجتمع اولمغله تورم يعني اوديما احداث
ايدر وموضع مزبورده راكد اولديغندن اجزاء طياره سي زائل اولوب فرتيسه مشابه
منجمد اولور معلوم اولكه بومادة نك لزوجتك ومجتمع اولديغي موضعده فرتيسه مشابه
انجمادينك سببي مواد حامضه نك اختلاطيدر نته كه قرن الايل مطبوخنه برمقدار ماء الليمون
تقطير اولنمغله فرتيسه مشابه لزوجت حاصل اولديغي كبي اعدى بدن انسانيده مواد
حامضه دن خالي اولمغله چوق كره اولور كه رطوبات مزبوره يه مختلط اولوب لزوجت
وغلظت ايرات ايتمكله حركت اصلي سندن منع واسافله ميلان ايتديروب اوديما حدوثنه باعث
اولور لهذا اوديمانك يدين ورجلين ده حدوثي اكثردر كذلك سل وسوء القنيه اصحابنده
ارواحه ضعف كلوب رطوبات مزبوره نك حركتنه بطؤ عارض اولمغله مواد حامضه نك
اختلاطنه ولزوجت وثقلت اكتسابنه زياده مستعد درلر لهذا انلرده اوديما حادث اولمسنه
ردي اولمق اوذره حكم اولنه **الانواع** اوديما ايكي نوع اوذره در ذيرا كاه اولوركه بنفسه مرض
اولور وكاه اولوركه مرض آخره عرض اولور نته كه سوء القنيه واستسقا وسل امثالنده عارض
اولديغي كبي **العلامات** اوديمانك علامتي ورم مسترخي اولوب غير موجع اولمق وتحت
الاصبع بسهولت منطامن اولوب اصبع رفع اولندقده اثري برمدت باقي قالمقدر ولون جلدده
تغير اولميوب ياخود حال اصلي سندن بيوضته مائل اولمقدر واصلا آنده ضربان مشاهده اولنمق
سائر اورامدن تمييزنه علامت جيده در **تقدمة المعرفه** اوديما دائما امراض مخوفه دن
دكلدر لكن امراض مزمنه دندر نته كه ابو الاطبا ابقراط تقدمة المعرفه سنده ديركه اول ورم كه
رخو اولور وعند الغمز منطامن اوله ووجعي اولميه انتهايه وصولي زمان طويلده حاصل اولور
وبو ورم نادراً تقيحه توجه ايدر اكثر بالتحلل ايله زائل اولور وچوق كره اولوركه صلابته
توجه ايدوب عقد سكنه منسلك اولور خصوصا مرة طويله ادويه محلله ومجففه وضع
اولنه اكر اوديما ساعدده ظهور ايدوب ايام كثيره ده يسيراً يسيراً متزايد اولورسه مادة سي
صفاق بطنه توجه ايدوب استسقاء زقي يه انتقالندن خوف اولنور اكر اوديما ساق
امثالي اعضاء عظاميه ده ياخود صدرده اولورسه نا صوره انتقال خوفي واردر اكر
اوديما سوء القنيه واستسقا امثالنده عرض اولمق اوذره حادث اولورسه عليلك
خطره قريب اولديغنه علامتدر اكر سل ونزف دم واسهال مفرط عقبنده اولورسه قرب
موتي اعلام ايدر وكاه اولوركه اوديما مادة سنك اجزاء مائيه طياره سي كليا زائل اولوب
اوعيه واعصابك زياده اعتصارنه باعث اولمغله غنغرينا وسفاقيلوسه انتقال ايدر

وكاه

وكاه اولوركه اوديما ساقده قروحات عتيقه وخبيثه ايله مجتمع اولور بوصورتده علاج ايله
زوالي ممكن اولمز اكثريا عليلك آخر عمرنه دك باقي قالور **العلاج** اما عرض اولان اوديما
اولا متولد اولديغي مرضي ازاله ايدوب بعده علاج اولنور اما مرض اولان اوديمانك علاجنده
اولا عليله حرارت ويبوسته مائل اغذيه ويريلوب مواد رطبه يي مولد اولان اغذيه دن
حميه ايتديره لر ازجمله جميع اثمار على الخصوص اثمار رطبه وجبن وانواع سمك امثالندن
پرهيز اولنه مكركه سمك رضراضي اوله كذلك اغذيه كثيره استعمالندن اجتناب اولنه كه
قوة هاضمه يه ضعف ايراث مواد فجه رطبه نك كثيراً تولدنه باعث اولميه ولحمي زياده
پشمش ومايه لي اوله مايه سز وچيك پشمش اكمك ويرميه لر في زماننا بونك كبي
محللرده كعك استعمال ايتديره لر واطعمه دن بقول ولحوم مشويه ونادراً مسلوقه
ويره لر وصوبرينه قرابادينده مسطور اولان صبغ الصاصفراس استعمال ايتديره لر
اكر عليلك عطشي غالب ايسه صبغ مزبوره برمقدار روح الملح الحلو الحاق اولنه كذلك
كثرت نومدن ونوم نهاريدن حذر ايدوب كيجه لرده برمقدار نوم ايله اكتفا ايدوب
جزوي سهر ايله وخفيفجه رياضت ايله اوله تاكه رطوبات فضليه نك تخفيفنه
وحرارت غريزيه نك انتعاشنه باعث اوله سنه واهويه باردة ورطبه دن صاقنوب
مواضع حارة ويابسه ده ساكن اوله وفراشي قسطران واكليل الجبل وجزوي كبريت
ايله تبخير ايده لر اكر عليلك وجهنده تهيج عارض اولورسه طعامدن مقدم برمقدار صبر اسقطوري
ويرمك مناسبدر بعده مادهء علتي اصلاح ايديجي ادويه يه مراجعت اولنور ازجمله عند
المحدثين عين السرطان وبطريق الفلاسفه تربيه اولنمش ناب الفيل وقرن الايل امثالي
ادويه نشافه استعمال اولنور وعند القدما شراب قشر الاترج وشراب العسطران
امثالي ماء الترنجان وماء الهيل ايله استعمال اولنور بعده مادة يي تحليل ايدن ادويه
مسهله دن عند القدما كالنجبين مسهل ومعجون ناموي وديافيقون وحب غاريقون امثالي
وعند المحدثين خميرة زهر الخوخ ورابيانج الجلاپا ورابيانج المجي عقان استعمال اولنور ياخود
معجون عصارة الورد بروقيته چلاپا بر درهم روح الملح تلث درهم اخذ وممزوج اولنه
مقدار استعمالي فندق قدردر بوتركيبه اوچ كونده ياخود درت كونده بر دفعه مداومت
ايتمكله اوديمادن چوق كسنه لر خلاص اولمشدر وبعد التنقيه مادة مجتمعه يي تقطيع
وترقيق وتحليل ايديجي ادويه معرقه يه مراجعت اولنوب علت زائل اولنجه مداومت اولنه
مثلا ادويه معرقه دن خشب اربعه مطبوخي زياده مناسبدر لكن اوديمانك ماده سي
بالكليه مساماتدن ازاله سي ممكن اولميوب برمقداري كلي يه متوجه اولمغله طبيعته اعانت
ايدوب ادويه مدره دن روح النوشادر ودود ويه براكليسوس وروح الملح الحلو يريلمك
مناسبدر مع الحرقة اوذره تدبير اتناسنده ادويه خارجيه دن غفلت اولنميوب داخل ورمده
محتبس ومنعقد اولمش ماده يي ترقيق وقوام اصلي سنه اعاده ايديجي وعضولك حرارت
غريزيه سني تحريك وانابيبك سده لريني تفتيح ايديجي دوا الرعض مااوفك اوزرينه وضع
اولنه ازجمله سذاب وفودنج وافسنتين واسقورديون وسعتر واكليل الجبل وبزر كتان
وبرزوازيانج وحب الغار وحب الاهل وزهر الاقحوان وزهر البابونج امثالي رايحه وملح
طياري غالب ادويه نك مطبوخلري كاه اولنوب ياخود لصقه وضع اولنه وادويهء مزبوره يه

برمقدار اصل فاشرا وروح الشراب ضم اولنورسه دخی اقوی اولور یاخود ادویهٔ مزبوره نك
خمر ایله عملا ولنمش مطبوخلرینه نوشادر وکبریت وباروت ورماد عکر الخمر ضم اولنوب آنرن
اولنه بعضیلر دهن فلاسفه ودهن بسباسه وروح الشراب السادج یاخود کافوردی
وماء انکروسی وروح دهن الاقطی طلا ایدرلر زیرا بونلر روحیتلری واسطه سیله غایت
نافذ اولوب مساماته سخافت ویروب ماده یی تحلیل ایلمرده عظیم النفع وسریع التأثیردر
بونلردن صکره معلوم اولدکه عند القدما اودغمانك تقیحه توجهی ممکن اولوب دیرلرکه اکرچه
نادرا واقع اولور اولدیغی صورتده ورق خبازی وورق البنفسج واصل خطمی واصل سوسن
ابیض وتحت الرماد طبخ اولنمش ایکی عدد بصل ابیض مشوی اخذ اولنوب مطبوخ الکرنب
ایله طبخ ایتدکدن صکره خمیر حامض وشحم الدیك وقدر جزوی زعفران ضم ایدوب ورملك
اوزرینه لصق اولنه بعضیلر بولصقه یه بر یا ایکی عدد یاخود طقوز عدد حلزون ضم ایدرلر
وتقیح اولدقده تفتیح ایدوب سائر اورام متقیحه کبی ـــــ تیمار ایدرلر

الفصل العاشر فی السقیروس وهو الورم الصلب هو ورم صلب مع المدافعة
ولا وجع ولا التهاب له معلوم اولدکه لفظ سقیروس مواضع کثیره ده صلابت ورم
معناسنه اطلاق اولنور لکن بو فصلده اوصاف مذکوره ایله متصف ورم مراد اولنمشدر

السبب سقیروسك سببی عند القدما بلغم لزج یاخود سودادر بونلر دخی کاه
سادج وکاه مواد آخر ایله ممتزج اولور معلوم اولدکه بدن انسانده غده لر مصفاة مواد
غذائیه اولمق اوزره خلق اولنمشدر هر بارکه مواد غذائیه صاف ورقیق اوله غده لر
واصل اولدقده مسامات متضایقه سندن نفوذ ایدوب جریان ایتمکله غده ده بر اثر باقی
قالمز اما مواد غذائیه غلیظ ولزج اوله یاخود اجزاء ارضیه وملحیه ایله ممتزج اوله غده لره
واصل اولدقده اجزاء رقیقه سی نفوذ ایدوب جریان ایدر واجزاء غلیظه سی غده ده باقی
قالور ومواد مزبوره نك دوام ایابی واجزاء رقیقه سنك ذهابی ایله غده ده اجزاء
غلیظه مجتمع اولوب غده نك الیاف وغشاسنی توسیع ایتمکله عضوده ورم حادث اولور
ایمدی غده ده مجتمع اولان ماده غلیظه دمك اجزاء غلیظه سی اولوب آنده حدت ورداءت
وسمیت اولورسه اورام غددیه حاره حادث اولور اکر سائر مواد غذائیه نك اجزاء غلیظه سی
اولوب آنده حدت ورداءت اولمزسه اورام غددیه بارده حادث اولور اکر ماده سی تحجر
ایدرسه سقیروس حادث اولور بو تحجر سببی ماده ده اجزاء غلیظهٔ ارضیه غالب اولوب
عضونك الیاف وانابیبنه دخول ایتدکده کلیا منسد ایدوب سائر مواد رقیقه نك وصولندن
بالکلیه امتناعیدر کذلك بدنده مواد مزبوره غلیظه وارضیه بولنوب اهویهٔ حارهٔ شدیده یه
مصادف اولدیغی صورتده مساماتك انسداعندن موادك اجزاء رقیقه سی زائل اولوب
سقیروس حادث اولور کذلك اهویهٔ بارده یه مصادف اولدیغی صورتده مساماتك انسدادی
مواد مزبوره نك تنفسنه مانع اولوب راکد اولمغله اجزاء دقیقه سنك زوالندن سقیروس
حادث اولور ایمدی اغذیهٔ حامضه ورياح جنوبیه نك کثرت هبوبی امثالی مواد مزبوره نك
تغلظنه واجزاء ملحیه سنك ترسبنه واجزاء رقیقه سنك طیرانه باعث اولنلر سقیروسك
اسباب بادیه سندن عد اولنور کذلك اغذیهٔ لزجه وکثیرة الارضیه ومالحه ومیاه
غیر صافیه وشراب جدید امثالی بورملك اسباب بادیه سندندر الانواع اکر سقیروسك

ماده سی عضوی کمال انسداد ایله سد ایلمش اولورسه خالص حسیه اولنور اکر انسداد ده
فی الجمله نقصان وآرا انیسه غیر خالص حسیه اولنور العلامات سقیروسك علامتی
ابتداء کرسنه یا باقلا قدر بر ورم حادث اولور یسیرا یسیرا متزاید اولوب صلب وغیر
موجع اولمقدر کاه اولورکه لونی ادهم اولوب کاه بیاضه مائل اولور اما اول سقیروس که
سائر اورامدن انتقال ایده آنده تزاید اولمز بلکه ورم مقدارده اولکی حالنده یا فی الجمله ناقص
اولوب آنده صلابت مشاهده اولنور اکر سقیروسده فی الجمله وجع حس اولنورسه غیر خالص
اولمق اوزره حکم اولنور تقدمة المعرفه سقیروسك انواعنه علاج ایتمك مشکلدر علی الخصوص
ابتداسی تجاوز ایتمش اوله نته کم جالینوس دیرکه اول مواد غلیظهٔ یابسه که جفافده اجزاسی
بربرینه کمال اتصال حاصل ایتمش اوله بعضی کره علاجله ازاله سی ممکن دکلدر وممکن اولدیغی
صورتده امور عسیره دندر انتهی اول سقیروس که آنده فی الجمله وجع حس اولنه اعضاء
ضعیفه ونحیفه ده اولدیغی صورتده آنك ازاله سی آسان اولنور زیرا انسدادی کماله
اولیوب بعضی الیاف وانابیبده فرجه بولنمغله مواد رقیقه نك وصولی ممکن اولور
اما اول سقیروس که عظیم اولوب انك اوزرنده واقع اولان شعرلر غلظ حاصل ایدرسه ولونی
عضو سائر اعضانك لوننده اولورسه علاجی قابل دکلدر زیرا انك تحلیل ونه انضاجه ماده سنده
قابلیت یوقدر واول سقیروس که انکا ادویهٔ خفیفه اثر ایلمیه ادویهٔ قویه دن دخی مشتد
اولور بونك کبی نك علاجی علیله وطبیبه بیهوده زحمتدر واول سقیروس که انك ماده سنده
ملح حامضه یاخود ملح اکاله اوله ضعف عضو وسق امثالی اسباب ایله سرطانه انتقال ایدر
زیرا ماده سی ملح مزبورك تحریکی ایله تقیحه توجه ایدر سقیروسك بو نوعی اکثریا اسود اللون
اولور کذلك اول سقیروس که اطرافنده قلقوخی وحمره ظهور ایدر غنغرینا وسفاقیلوسه
انتقال ایدر العلاج سقیروسك علاجنده تدبیر ضروری اولدرکه اهویهٔ حاره وبارده دن
احتراز ایدوب علیلی مواضع معتدلده اسکان ایدرلر واغذیهٔ کثیره دن وحامضه وملحه وغلیظه
ولزجه دن ودرجهٔ ثانیه یی تجاوز اولان اغذیهٔ حاره دن حمیه ایدوب اغذیهٔ معتدلهٔ محموده
الکیموس ویره لر وصو یرینه چوب چینی وصاصفراس ایله طبخ اولنمش ماء فاتر ویره لروص کبی
سکوننه غالب اوله آنده بخك وبورعك امثالی ریاضات معتدله مناسبدر لکن افراطندن
حذر ایتمك کرکدر ونومی وسهری اعتدال اوزره وطبیعتی معتدله طوتوب قبض واسهالدن
اجتناب ایدرلر وانفعالات نفسانیه وجماعدن حذر اوزره اوله لر اما تدبیر دوائی اولا ماده سینی
تلیین ایدوب مستعد اولدیغی حومستعدی تحریك ایدیجی ادویه یه مراجعت اولنمقدر اکرچه
سقیروسك ماده سنی قوام اصلیسنه اعاده ایدوب جریانه صالح ایتمك ممکن دکلدر لکن
اول ادویهٔ داخلیه که مواد غذائیه یی ترقیق وطیار ایدیجی اوله واول دوالر که مادهٔ منعقده یی
مقطع وانابیبی مرخی ومفتح اوله بو علیله مناسبدر اما ادویهٔ داخلیه دن مواد غذائیه یی
ترقیق وطیار ایدنلر ازجمله ملح طیار الافاعی وملح طیار العقاب وملح کهربا وروح کافور وسائر
املاح طیاره کبی اما ماده یی تقطیع وتفتیح ایدنلر عین السرطان وملح الطرطیر الزاجیه
وروح الطرطیر وصبغ الطرطیر وزعفران الحدید وملح الحدید امثالی ادویهٔ حدیدیه کبی
اما ادویهٔ خارجیه دن محللات وملیناتك دخی فی الجمله وجعی حس اولنوب اعضاء الحیه ده
واقع ظاهره متوجه اولان سقیروسده نفعی مشاهده اولنور لکن ملینات قویه او[illegible]ه

دیرا ورمك عرضا تزایدینه باعث اولمسندن خوف اولنور کذلك محللات دخی قویه اولمق
لازمدر دیرا ورمك تحجری تزایدینه باعث اولمسندن خوف اولنور ومناسب اولان ملینات
ایله محللات مزج اولنمقدر ازجمله علك البطم وکبریت وکراویا واصل فاشرا وزبل الماعزدن
لصقه اتخاذ اولنوب ورمك اوزرینه لصق اولنه کذلك مرهم عرطنیثا وزیتی تضعیف
اولنمش ضماد الضفدع وضماد اللادن واشق وکوتن ومرقشیثا ایله عمل اولنمش ضماد الشوکران
مناسبدر لکن سقیروس وسائر اورام صلبه نك ماده سنی تحلیل وتلیین اتمکده اقراباذینده
مسطور اولان ضماد عشب خطاطی نظیری نایاب بر دوای کیمیا بددر اما سقیروس خالص
ادویه موضعیه نك قطعا اکا فائده سی یوقدر بعضیلر قطع بالحدید واحراق ایله علاجنه
تعرض اتمشلر لکن مزاج عضوی افساد ایدوب زائل ایدم چکدیکی علتك شرندن اشنع
واشر علته باعث اولدیغی بو علتك ازاله سنه تعرض ایتمیوب تزایدندن منع اتمکه همت
اولنه ازجمله بو بلسان سقیروسی تزایدندن منعده اسرار حکمادندر ترکیبی بودر دهن الاس
ایکی وقیه دهن جوز بوا نصف وقیه شحم الفرس ایکی درهم دهن الحجر بکر بخدره هم اخذ ومزج اولنوب هر آیده بر کره [illegible]

سقیروسك اوزرینه طلا اولنه

الفصل الحادی عشر فی السلع

هو ورم متبرئ من اللحم وله کیس یحوی مادته یعنی
سلع بر ورمدر که ماده سنی بر کیس مخصوص احاطه اتمش ولحمدن متفرق اولمشدر حتی چوق کره
اولور که قبضه یه اخذ اولنمق قابل اولور **السبب** سلعك سببی عند القدما بلغم غلیظدر لکن
انواعنده غلظتی متفاوتدر ونادرا سواد ایله مختلط اولوردیکی معلوم اولدقده وقتا که بر عضوك
اغشیه والیافنه لسبب من الاسباب انخراق یاخود اتساع عارض اولوب اکا واصل مواد
رطبه غذائیه دخی کثیر اولدیغی صورتده تغذیه عضودنصکره بقیه سی فرجه ده بولوب آنده
محتبس اولمغله تغلظ ایدر بعده مواد رطبه آتیه دن تغذی ایدرك عظم حاصل ایدوب طرف
ظاهر رقیق اولدیغندن ظاهر بدنه توجه ایدر وچونکه مواد مزبوره نك مرکب اولدیغی اجزاء
حامضه وملحیه ودهنیه دن هر برینك تزایدی ونقصانی ایله کاه رقیق وکاه غلیظ اولمغله
تغلظی دخی اجزاء اصلیه سی حسبیله اولور ایمدی اکر اجزاء حامضه سی قلیل وملح تابعی
اکا غالب اولورسه ماء القراح ودقیقدن اخذ اولنمش حسو غلیظه مشابه اولور اکر ماده سنده
اجزاء حامضه غالب اولمغله اجزاء طیاره سنك بالکلیه زوالنه باعث اولورسه شحمه مشابه
منجمد اولور اکر ماده سنده اجزاء دهنیه غالب اولوب اجزاء روحیه سنی محافظه اوزره
اولورسه عسله مشابه تغلظ ایدر صور مذکوره ده ماده نك اوصاف مزبوره اوزره
انعقادی طب کیمیاوی عالملرینه ظاهر ومشاهددر **الانواع** سلع اوچ نوع اوزره در اکر
ماده سی حسو غلیظه مشابه اولورسه سلع اردهالیه اکر شحمه مشابه اولورسه سلع
العصیدیه اکر عسله مشابه اولورسه سلع الشهدیه تسمیه اولنور **العلامات** سلعك
انواع ثلثه سی ابتداء صغیر الحجم اولوب بعده یسیرا یسیرا اعظم حاصل ایدر وتحت الجلد
ماده سنی حاوی اولان کیس مشاهد اولور اما سلع اردهالیه علامتی مدور الشکل ومرتفع
اولمق وعند الغمز سهولتله مطامن بعده سریعا حال اولی سنه عودت اتمکدر اما سلع العصیدیه
صلابتده خنازیره مشابه اولور لکن خنازیر قدر صلابتی یوقدر ومستوی الاطراف اولوب
خنازیر کبی متفاوت الاطراف دکلدر اما سلع شهدیه کویا که کیس المثانه شللی بر کیسك
ایچنه عسل وضع اولنمش کبی مشاهده اولنور لکن بو مشاهده مشکلدر ایمدی تحقیقی

منضج

منضج اولوب خارجه عسله مشابه ماده خروج ایدرسه معلوم اولور **تقدمة المعرفة**
سلعك انواع ثلثه سی امراض مخوفه دن دکلدر زیرا مبتلا اولمش چوق کسنه بو علت ایله سنین
کثیره تعیش ایتدیکلری کورلمشدر لکن عسیر الانقلاع وتأثیر دوای بطیء التولددر اکثر
خارجدن ادویه محلله وضع اولنوب اثری ظهور ایلمدیکی صورتده اعانت طبیعت ایله انحلالدن
مأیوس اولنور زیرا ادویه موضعیه دن ماده سنك رقیقی زائل وغلیظی ثابت اولوب
جزؤ عضوه مشابه سنده قالمش اولور کاه اولور که تدبیر ایله ماده سنه رقت کلوب قیحه
استحاله ایدر بو صورتده جراحه غایة الغایه دقت واحتراز لازمدر که کیس ماده سنك خارجه
خروجنه مانع اولوب داخله توجهنه باعث اولمیه زیرا قرحه نك وضریه وناصوریه
اولمسنه بادی اولور بلکه اجوافدن بعضی سنی تنجس ایله هلاکه مؤدی اولور محاذیر مذکوره دن
ماعدا عضوده وجع عظیم حادث اولوب وبعد العلاج مستکره الشکل ونادرا اقفالنه
دخی خلل ایراث ایدر اکر سلع تدبیر ایله ازاله اولنوب موضعنده کیسدن اثر باقی قالورسه
مرور ایام ایله تغذی ایدرك کالاول سلع حادث اولور **العلاج** سلعك علاجنده بعضیلر
مسهلات مناسبه وفصد ایله بدنی جیدا تنقیه اتمك لازمدر دیمشلر وبعضیلر تنقیه نك
سلعی ازاله ده نفعی ملاحظه اولنمز زیرا علتك ماده سی داخل کیسده اولمغله بدندن خارج کبی
اولمشدر تنقیه داخلیه نك اکا فائده سی اولمز دیمشلر ایمدی سلعك تدبیری اوچ طریقله در
برسی ماده سنی ازاله اتمك برسی دخی کیسنی ازاله اتمك وبرسی دخی ازالتین مزبورتین
تحلیل ایله اولمدیغی صورتده موضع مأ فی الحام اتمکدر وعند القدما سلعك ماده سنی ابتداده
تحلیل ایله ازاله ممکن اولوب خصوصا اردهالیه وشهدیه نك ابتداسنده ادویه محلله
ایله سعی ایدرلر ازجمله ضماد مرقشیثا بو خصوصده غایت ممدوحدر کذلك ضماد مشکطرامشیع
دخی ادویه نافعه دن اولمق اوزره جالینوس کتاب ادویة المفرده نك اوننجی بابنده
تصریح ایدر سنارطوس جرجانی اشق ومرقشیثا ودهن الکهربادن بر ضماد اتخاذ اولنوب
وضع اولنه اثر عجیبی ظهور ایدر دیمش بعضیلر دخی بلسان اسود ایله سلعك تحلیلنی برقاج
کره مشاهده ایلدك دیمشلر اکر ادویه محلله نك اثری ظهور ایلمزسه بو تقدیرجه ادویه مفتحه
وضع اولنور ازجمله زفت ملاحین بر وقیه اشق محلول وکبریت مسحوق یارمیش وقیه اخذ ومزج
وضماد اولنه اکر تفتیحه دخی توجه اتمزسه حدید ایله بط اولنوب مع کیسه اخراج اولنور
یاخود ادویه اکاله وضع اتمکله تفتیح اولنور بعده مرهم مصری ومرهم ذهبی ممتزجا وضع
اتمکله تنقیه اولنور وتنقیه ده بو مرهم دخی غایت مناسبدر ترکیبی بودر تراب الزاج المحلو بر
درهم زنجار ثلث درهم مرهم مصری نصف درهم اخذ ومزج اولنوب مرهم اولنه بعده دیاخیلون
امثالی ایله تیمار اولنور اما عند المحدثین سلعك ماده سندن تحلیل ایتد اولنمز ایمدی ازاله سنده
ایکی طریق واردر برسی حدید ایله شق ایدوب مع کیسه اخراج اتمکدر وبرسی دخی ادویه
اکاله ایله تفتیح ایدوب تیمار اتمکدر لکن اولی اولان طریق اولدر زیرا ادویه اکاله کیسی افساد
اتمکله بالکلیه خروجی مشکل اولور بر حال اقتضا ایلدیکی صورتده اولا بو ضماد ایله ماده سنی
تلیین ایدهلر ضمادك ترکیبی بودر اشق ایکی وقیه کبریت نصف وقیه کافور ایکی درهم
فرفیون بر درهم اخذ اولنوب قدر الکفایه دهن الحجر ایله ضماد اولنوب سلعك ماده سنده
بر علامت مشاهده اولنجه وضعنه مداومت اوله بعده ادویه اکالدن زیبق مصعد مناسبدر

بعد التفتيح واخراج الماده ورمك هر طرفندن عصر ايدرك كيسك خروجنه همت اولنه لكن
كيسك بالكليه خروجي دخي امور عسيره دندر ايمدي بر فتيله يه روح النوشادر ياخود دهن
الزنبق الابيض سوروب عليل وجع مشاهده ايدنجه كيسه طلا ايدرلر اكر نزف دم ظهور
ايدر ايسه كيسدن اثر قالمش اولور بو تقديرجه نزفه مانع ايچون بلسان دوالخاصنه وضماد بركاليوس استعمال اولنور

الفصل الثاني عشر في الغدة والعقدة والقطر

معلوم اولسون كه اعضاء عصبانيه
وعظمانيه ده كاه اولور بندقه وجوزه مقداري جسمي اورام حادث اولور اورام مزبوره
اكرچه اصل ماده ده اتحادلري وارد اما بحسب المواضع ماده لري انعقادده مخالف الصور
اولمغله اسامي عديده ايله تسميه اولنوب بعضيسنه غده وبعضيسنه عقده وبعضيسنه
قطر تسميه اولنمشدر **السبب** بو اورامك سببي عند القدما بلغم لزج وغليظ اولوب
بحسب المواضع انعقادده صورتلري مختلف اولمشدر اما عند المحدثين غده نك سببي
انابيب عصبيه سده عارض اولمغله مواد رطبه غذائيه الياف عصبيه يه كثيرا منصب
اولوب آنده مجتمع اولور وعصبك كيفيتي ايله متكيف اولوب اجزاء رقيقه سي زائل
واجزاء لزجه وارضيه سي باقي قالمغله في الجمله صلابت اوزره منعقد اولور اما عقده نك
سببي غشاء عظم ياخود اعصابه تفرق الاتصال عارض اولوب طبيعت آني تكميل ايچون مواد
غذائيه يي كثيرا ايصال اتمكله تفرق واقع اولان محللرده مجتمع اولوب عظمك اوزرنده واقع اولمغله
عظم كيفيتي ايله متكيف اولوب صلابت اوزره منعقد اولور نته كه بر شجرك قشري قطع اولندقده
طبيعت نباتيه آني تكميل ايچون مواد غذائيه سين زياده جه ايصال اتمكله اول موضعده عقده
صورتنده بر حالت زائده حادث اولور اما قطرك سببي حركات كثيره ورياضات شاقه و
بعضي ضربه وجرحه امثالندن عضوك اوتار ورباطات واعصابي محل طبيعيلرندن متفرق
اولوب بربرينه كمال اتصاللري واقع اولمغله اول محلده حادث اولان فرجه يه مواد غذائيه
منصب اولوب انلرك الياف متفرقلري ايله ممتزج اولديغندن قطره مشابه منعقد اولور
بو نوعك حدوثي اكثريا ركبه قربنده واقعدر **العلامات** اما غده نك علامتي رأس وجبهه
وظهر ويدين ورجلين امثالي جزؤ لحمي سي قليل اولان عضوده حادث اولور ونه صلب ونه لين
اطلاقي ممكن اولور وبندقه دن صغير وبيضه دن كبير اولمق وغير موجع اولمقدر اكر شدتله
عصر اولنسه آنده بر خفر مشاهده اولنور اكر عرضنه جذب اولنسه حركت ايدر اما پيش وپسنه
حركت اتمز اما عقده نك علامتي غشاء عظمك تحتنده عظم اوزرنده عظم كبي حادث اولوب
قطعا بر جانبه حركت اتمكدر اما قطرك علامتي اكثريا ركبه ده اولمق ولين وغير موجع اولوب
عضو لوني في الجمله تغيير اتمك وابتداده صغير اولوب بعده عظم حاصل اتمكدر كاه اولور كه
تماما مفصلي احاطه ايدوب عليلك قيامنه ياخود سيرنه يا ديز چوكمسنه مانع اولور وكاه اولور كه
بنان اصبعده اولور **تقدمة المعرفه** غده اكرچه خطرلو دكلدر لكن اكر دوا ايله زائل اولمزسه سنين
كثيره باقي قالور زيرا اورام غير موجعه دن در ومقدارده دخي تقليل دكلدر واعمال جراحيه دن
فائده ايتديكي مشكلدر لهذا اكثريا عليلك آخر عمرينه دك باقي قالور وكاه اولور كه تزايد ايدوب
مفصلك بلكه عضوك حركتنه مانع اولور اما عقده دخي اشتداده عسير العلاج وبعد القدم و
الصلابت لا علاج لهدر اما قطر اكر اولوقتده ابتداء ازاله سي ممكن اولمزسه لا علاج در زيرا قطعي ممكن
دكلدر زيرا اعصاب واوتاد ورباطات متضرر اولور **العلاج** اما غده نك علاجي سببي اولان

ستة في

ستة في تفتيح وماده منعقده يي ازاله اتمكدر مثلا تزايددن حفظ ايچون اولا بو حب ايله تنقيه
اولنه تركيبي بودر داتيا نج الجلا يا ثلث درهم زيبق الحلو سدس درهم اخذ ومزج اولنوب
حب اولنه والنون ورقي ايله ورقلبه لر بعد التنقيه ادويه محلله وملينه ايله تحليل وتليينه
سعي ايدرلر وممكن اولديغي صورتده مفتحات ايله تفتيحه اماله اولنه وممكن اولديغي صورتده عمل
حديدي يه مراجعت اولنور لكن غده جديد اولور ايسه ماده سنك كيسي رقيق اولمغله ادويه دن
سريعا متحجر اولوب ماده سي سريعا متحلل اولمز ايمدي اولا برآي مقداري دهن الشمع ياخود
دهن فلاسفه ايله تعريك ايدرلر حتى ملايمت حاصل ايده بعده اوزرينه ضماد اللفاح ياخود ضماد
مرقشيثا ياخود ضماد الضفدع الزيبقي وضع اولنوب محكم صاره لر اكر بونلر ايله منحل اولمزسه
براسرب صحيفه سنه زيبق ياخود دهن الابهل طلا ايدوب ورمك اوزرينه شد ايدرلر ياخود
زيبق ودهن بلسان روح الشراب الكافوري طلا ايدوب اوزرينه فرفيون ذر اولنه اسقرديوس
نام طبيب ديركه اول غده كه كيسي منحل اولمش اوله اوزرينه حي العالم الكبير هر صباح واخشام
تجديد اولنه رق وضع اولنسه تليين ايدوب يسير يسيرا تحليل ايله زائل ايدر مثال محمد
اوزره ادويه ايله زائل اولمديغي صورتده ورأس وجبهه امثالي مفاصل قريبي اولميان موضعلرده
اولديغي صورتده قطع بالحديده مراجعت اولنور سنا رطوس جرجاني ديركه مفصل قربنده اولان غده
دخي تضرر اعصابدن وبعضي شريان قطع اولمه سندن خوف اولنور اما عقده اكر جديد اولور ايسه
اصل اللفاح وورق الشوكران وورق البنج وبزر ميته اخذ اولنوب خل ايله طبخ اولندقدن
صكره قدر الكفايه شحم ايله لصقه اولنوب اوزرينه لصق اولنه اكر عظمك اوزرنده
اولور ايسه جلد عضوي قطع ايدوب نصكره عقده يي اخراج ايدرلر اما قطرك علاجنده
ادويه ملينه ومحلله كفايت ايلديكي صورتده ادويه مفتحه استعمالندن امتناع ايدرلر
زيرا ماده سي الياف عصبي ايله ممتزج اولمغله تفرح ايدوب قرحات لا علاج له سلكنه
منسلك اولور ايدي بو صورتده بعضي ذرورات مجففه ونشافه ذر اولنمغله ماده سي
اصلاح وتزايددن محافظه ايدرلر ازجمله ايرسا ولوف الحيه وصابينا ومرصافي
وتوتيا ومين السرطان المحرق وتراب الزاج الحلو ورماد سرطان نهري وسكر طبرزد امثالندن
اخذ اولنمش ذرورات ذر اولنه بعضيلر قطرك ابتداء ظهورنده اوزرينه قرن الايل المحرق
ومرصافي وتوتيا طباشيري امثالي ذر اولنمغله ازاله سي ممكن اولور ديمشلردر

الفصل الثالث عشر في داء الخلد والسلحفه

هي اورام عريضه لينه تحدث
في الرأس بمقدار قسطل الى بيضة تعريف مزبور ايله متبين اولان ورم اكر جديد
اولوب ياخود تحتي افساد ايلمش اولور ايسه شكلنده سلحفه يه تشبيه اولنوب
داء السلحفه تسميه اولنور اكر عتيق اولوب تحتي افساد ايلمش اولور ايسه تحت الارض
خلدك سيرندن حاصل اولان موضعلره تشبيه اولنوب داء الخلد تسميه اولنور
السبب بو اورامك سببي عند القدما بلغم مجرددر لكن كاه اولور كه بلغم مزبور مالح
ياخود صفرا ايله ممتزج اولمغله فساد قحفه باعث اولور ايدي وقتاكه قحفك اوزرنده
واقع اولان اعصابي تغذيه ايچون واصل اولان مواد رطبه غذائيه كثير اولوب
بين الجلد والقحف مجتمع اولدقده جلد رأس وسمحاقك كيفيتي ايله مواد مجتمعه نك
ظاهري متكيف اولوب بر كيس حاصل اتمكله رأسده سلعه مشابه بر ورم حادث

اولور بهذا بعضی اطبا سلع انواعندن عد ایدوب فرقی انجق فرقنده اولمقدر دیمشلر
کاه اولور که اکا واصل اولان مواد غذائیه ده ملحمیت اولوب مرور مدتله ماده سنده بر کیفیت
حادثه حاصل اولدیغندن مخفی افساد ایدر **العلامات** بو اورامك علامتی لین اولمق یاخود
چندان صلابتی اولمامق ومقدارده مستطیل وبیضه مقداری یاخود متوسط اولوب
مسطح وغیر موجع اولمقدر موجع اولدیغی صورتده دخی وجعی غایت خفیف اولور وآنی
برکیس حاوی اولوب شکلده سلحفه یه یاخود خارك سیر ایتدیکی موضعلره مشابه
اولمقدر **تقدمة المعرفة** داء الخلد علل مخوفه دندر زیرا درز اوزرنده اولدیغی صورتده ام غلیظه
تأثیر ایدوب آنی قلغونی حد ائندن خوف اولنور ودرز اوزرنده اولمدیغی صورتده
فساد عظمدن زیاده اکندن خوف اولنور زیرا افساد محض عظیم اولدیغی صورتده
علاجدن مأیوس اولنور اما داء السلحفه اگرچه بدا اولورسه بسهولة علاج پذیر
اولور لکن عتیق اولورسه علاجی بطئ القبول اولور اگر متقیح اولورسه غلافنی
بتمامه ازاله ایلمدکجه علاج پذیر اولدیغی امید اولنمز **العلاج** اولا اغذیۀ مجففه ویرلوب
علل رأسیه یه مناسب مسهلات ایله بدنی تنقیه ایدرلر بعده عند القدما ادویۀ محلله
ایله تحلیله سعی اولنوب ازجمله افسنتین وسذاب وسعتر وفودنج جبلی اخذ اولنوب
شراب ایله طبخ ایتدکدنصکره زهر اکلیل الجبل واسطوخودوس وزهر القسطران وورد احمر
ضم ایدوب تماداولنه بعده دهن الناردین ودهن القسط ودهن السذاب اخذ اولنوب
برمقدار شمع ایله مرهم ایدوب اوزرینه طلا اولنه اگر تحلیل اولنمزسه تقیحه سعی اولنوب
متقیح اولدیغی صورتده جدید ایله شق اولنور اما محدثین دیرلر که بونك ماده سنك
تحلیلی امید اولنمز وتقیحه اماله ده افساد عظمدن خوف اولنور مناسب اولان اولدر که
همان حدید ایله یاخود ادویۀ اکاله ایله بعده غلافنی اخراجه همت اولنوب جذب ایله
اخراجنده وجعنه علیل تحمل ایدهمدیکی صورتده غلافك اوزرینه دنبق مصعد مسحوق ذر
اتمکله ازاله ایدرلر بعده ضماد براکلیسوس ایله تیمار اولنور اگر تحملك فسادی وآرایسه
اصل آنوسا ومقدار جزوی فرفیون ایله اخذ ودقا اولنوب عظم فاسدك اوزرینه ذر
اولندقدنصکره دیاخیلون یاخود ضماد الصموغ ایله تضمید اولنه

الفصل الرابع عشر فی الخنازیر هی ورم صلب وفی الاکثر اورام تشبه السلع ویفارق
من جهات یعنی عنق وآباط ومغابنده ونادراً اندیه حادث اولور سلعه مشابه ودم
واحد یاخود اورام منعقده در که مستو وغیر متحرك وصلابته سلع العصیده دن صلب
وتتفاوت الاطراف اولمغله سلعه دن وسائر اورام غددیه دن تمییزی اولنمشدر کذلك یوم
واحد ده متکثر اولمسی سائر اورام غددیه دن تمییزنه علامت جیده در داعیی خنزیر
کثیر التولید اولوب زمان قلیلده متکثر اولدیغندن بوعلته خنازیر تسمیه اولنمشدر
یاخود عنق خنازیرده دورمه مشابه غده کثیره اولمغله یاخود خنزیرده بوغده لك
عروضی اکثر اولمغله خنازیر تسمیه اولنور **المسبب** خنازیرك سببی غذالری تغذیه
ایجون فاصل اولان مواد رطبه غذائیه کثیره واکثره حموضت غالب اولوب برودت
خارجیه امثالی بعضی اسبابه مصادفه اتمکله فضله سی دخی غده ده منعقد اولوب
غده نك عظمنه باعث اولور نته که جنس خنزیر بغایت اکول اولمغله آنده مواد رطبه

کثیره متولد اولور اما خنزیر بری کثرت حرکتی اولمغله غده سنده زائل اولوب شحمیت
اوزره منعقد اولور اما خنزیر اهلی علی الخصوص مجوس اوله بری قدر حرکتی اولمدیغندن
ماعدا اکلی دخی زیاده اولوب غده لرنده منعقد اولمغله بوعلت انلرده کثیرا حادث اولور
اما نوورمك تکثیرنه سبب اولدر که مواد منعقده دن برصدید لرنج حاصل اولوب
غده اطرافنه آتی اولان مواد غذائیه یه ممتزج اولمغله فی الحال انی دخی عقد ایدوب
اورام اخری حادث اولور **الانواع** خنازیر اوج نوع اوزره در ذکر وصف مذکور اوزره
اولورسه ساذجه اطلاق اولنور اگر مرور مدتله ماده سنده حموضتك غلبه سی ایله
سه حصبه یه مشابه اولوب متقرح اولدقده قروحات ناصوریه سلکنه منسلك اولور
خبیثه اگر قروحات سرطانیه سلکنه منسلك اولورسه سرطانیه تسمیه اولنور
العلامات خنازیرك علامتی اکثریا عنقده واقع اولوب آنده اولان غدده متورم وصلب
ومدور یاخود طویل اولوب برکیس ایله محاط اولمقدر وزمان قلیلده متکثر اولوب
بربیسنك اطرافنده اورام کثیره حادث اولور واکثریا ملتهب وموجع اولمیوب نادراً موجع
وکاه ملتهب اولوب قلغونی ایله مجتمع اولور اگر صلب وموجع اولورسه خبیثه وسرطانیه
اولمق اوزره حکم اولنور واکثریا ملتهب وموجع اولمیوب لحم اصلی کبی اولور ونادراً موجع
وکاه قلغونی ایله مجتمع اولور **تقدمة المعرفة** اول کمسنه لرکه قصیر العنق اولوب ضیق
الجبهه وغائر الصدغین والخد اوله لر وکثرت اوزره طعام اکلنه معتاد اولنلر ونسا وصبیان
خنازیره مستعد لردر بوعلتك هر نوعی هر مزاجه عسیر البرء دردر لکن حدیث اولوب فی الجمله
لین اولان تازه لرده اولدیغی صورتده قدیم وصلب اولوب عظامه مثلا ضیق اولمش یاخود
وجع سرطانی ایله موجع اولان وحسن اولنلرده حادث اولان خنازیر کبی دکلدر کذلك
واحد اولان متعدد اولان دن بته سنده عسیر دکلدر کذلك موخر عنقده حادث اولان خنازیر
اگرچه مشکل العلاجدر اما مقدم عنقده اولدیغی دبته دکلدر زیرا مقدمنده اولدیغی صورتده
اعصاب وعروق وشرائین علی الخصوص شرائین خشنه یه قریب اولمغله شق دکل
مشکلدر علی الخصوص اول موضعك شق وانسلاخنده آلات صوتیه برده مصادفه
مصادفه اتمکله حنضرا اولوب علیلك آخر عمرینه دك استهلال صوتنه باعث اولور
نته که جالینوس اغلوقن نام کتابنك ایکنجی بابنده دیرکه خنازیر عظیمه دائماً صوتی
استهلاك ایدر واکثریا تکلمی وسمعی ونادراً اشامه یی ردی ایدر انتهی کذلك خنازیر
اصحابنك اکثریا عقل وفطانتلرینه ضعف طاری اولور ادویۀ موضعیه هر نقدر قوی
دخی اولورسه ماده خنازیری تحلیل ممکن دکلدر زیرا کیسی تأثیرنه مانع اولور ومعلوم
اوله که خنازیر متکثر اولدیغی کبی کاه اولور که عظم حاصل ایدوب علیلك حلقنه منتشب
اولور حتی بنیه کرة اختناقله هلاکه مؤدی اولمشدر **العلاج** خنازیرك علاجنده قدما
اولاً حرارت ویبوسته مائل اغذیۀ لطیفه وپرهیز تخمه وشرب کثیر ایله خماردن منع ایدرلر
بعده ادویۀ مسهله ایله بدنی تنقیه ایدوب معده ورأسه قوه ویریجی دوالر استعمال ایدرلر
اگر حمی عارض اولورسه فصد ایله یاخود حقنه ارسال علق ایله تدبیر ایدرلر بعده ادویۀ
محرقه ازجمله چوبچینی وعشبه مغربی وعود الغیاق مطبوخلری استعمالنی عظیم
مدح ایدرلر اما محدثین دیرلر که اگرچه تخمه وخمارك خنازیره مضر اولدیغی انکار اولنمز

لكن امراض مزمنه ده تدبير لطيفك مناسبي بو قدر كذلك خنازيرك حدوثي دمدن دكلدر
حتى آندن عارض اولان حمّى يه اسالهٔ دمك نفعي اوله كذلك استعمال ايلدكلري مفرقات
اگرچه ظاهرده ودخي برمقدار عرضاً تصغير ايدر لكن كيسك مما نفعي سببيله ماده سنه
واصل اوله مز اولديغي صورتده تخفيف ايدوب ماده نك تحجّرنه باعث اولور ايمدي تدبير
مناسب اولدركه اولا بدنك تنقيه ايدوب مواد حامضهٔ غذائيه نك كثرتني ازاله ايتمكله
بقدر الوسع موضع مأوفه انصبابني منع ايتمكدر بعده مادهٔ منعقده يي اصلاح وتقطيع و
ترقيق ايدوب موضعلدن تحريك ايديجي ومواد غذائيه نك حموضتني اصلاح وازاله ايديجي
ادويه يه مراجعت اولنوب ازجمله ادويهٔ داخليه دن قرما بالخاصه خنازيره نفعي اولمق
اوزره وصف ايتدكلري اصل حشيشة الخنازيرك تركيبه سراجه اوتي ديديكلري متعارفدر
كذلك اثالة السودا واصل سوسن احمر وآيرسا واصل اشراس منافع مذكوره يي افاده ده
عظيم النفعدر اما اثالة السودانك مدقوقي اختيار اولنوب اصل سوسن احمرك دخي مدقوقي
وبياض وبو برينه متلاصق اولمشلري وآيرسانك معقد اولوب ووجه مشابه اولنلري
واصل اشراسك اطرافنده بصل متعدده معلق اولنلري اختيار اولنور اگر ادويهٔ مذكوره نك
اوصاف مزبوره ايله اولنلرينك مطبوخنه صويرينه مداومت اولنسه منافع عظيمه لري
ظهورنده شبهه يوقدر كذلك عند المحدثين ممدوح ومجرب اولان دواء الشهر عتيقدن اسبوع
رابعك اولندن بدء ايدوب شهر جديدن اسبوع اولك آخرينه وارنجه مداومت اولنه
ازجمله اسفنج طرى النحو وقيه جمرا لاسفنج درت درهم اخذ اولنوب برتراب ظرفده مسدود
الرأس فورنده تكليس اولنه بعدنصكره صباح طعامندن ايكي ساعت مقدم بو مكلسدن
بر درهم استعمال اولنوب اوزرينه ماسبقده ذكر اولنان ادويه نك مطبوخي استعمال اولنه
بعضيلر اسفنج مكلسه بعض ادويهٔ مناسبه وضع ايدوب استعمال ايدرلر ازجمله اسفنج
مكلس درت وقيه عظم سيبياء محرق ودارفلفل وزنجبيل وعود القرح وعفص اخضر
وملح اندرانی وقشر البيض المكلس هر بريندن بر وقيه اخذ اولنوب دق وسفوف اولندقدنصكره
مقطر الاسفنج ايله ترطيب بعده تجفيف وحفظ ايدرلر مقدار استعمالي نصف
درهمدن نصف وقيه سكر ضم ايدوب استعمال ايدرلر اگر سفوف مزبوره نصف مثلي سكر مضعف
ضم اولنسه دخي اقوى اولور ديمشلر بو صورتده مقدار استعمالي ثلث درهمدن نصف درهمه
وارنجه اولور كذلك ارنالدوس نام طبيبك سفوفي دخي ممدوحدر تركيبي بودر بهاد اسفنج
بحري وبهاد قنفذ بحري وعظم سيبيا ودارفلفل وفلفل اسود وزنجبيل ودارچين وعود
القرح وجوز السرو وعفص اخضر وورد احمر على السويه اخذ اولنوب دق وسفوف
اولندقدنصكره كونلرده وكيجه لرده بر قاچ دفعه بر مقداريني عليلك اغزينه ويروب بر
مقدار مسك ايتدكدنصكره يسيراً يسيراً بلع ايده وعليلك طعامي اوزرينه ذرّ اولنه
كذلك اتّي باديده مسطور اولان ملح حجر القيشور دخي ممدوحدر على الريق صباح طعامندن
اوچ ساعت مقدم ماء حشيشة الخنازير ايله استعمال اولنه سنارطوس جرجاني ديركه
اصل آس بوتي كر بين العشا بين ديشي قوش قونماز ديمكله متعارفدر تجفيف وسحق
اولنوب هركون بر درهم على الريق قرق كون استعمالنه مداومت اولنسه خنازيري دفع ايدر
لكن بعض متأخرين ديمشلركه سنارطوسك مرادي مجرّد اولوب ومقشر اولور اولمقله

دفع

٧٩

دفع ايدر ديمكدر اگرچه آس بوتی نك ادرار وتفتيحنده تأثيري ظاهردر اما خنازيرك
ماده سني تقطيع وترقيق وتحليله اما تنفي بلمزمنو المحرر اوزره داخلدن تدبيرات اثناسنده
خارجدن دخي ماده سني تقطيع وترقيق وتحليل ايديجي ادويهٔ موضعيه يه مراجعت اولنوب
ازجمله قدر الكفايه لبن اخذ اولنوب بطن فرسده تعفين اولندقدنصكره قرعه وانبيق زجاج
ايله تقطير ايدرلر بر ماء ودهن خروج ايدر دهني اخذ ايدوب بطن قرعه ده باقي قلان ادضيه
ايله لصقه كبي اولنجه مزج ايدوب خنازيرك اوزرينه لصوق اولنه ياخود اوچ قات زيبق ايله
عمل اولنمش ضماد الضفدع ايله تضميد اولنه ياخود بر وقيه دياخيلوندن مصمغ اخذ اولنوب
بر درهم ياخود اوچ درهم زيبق مزج ايدوب وضع اولنه كذلك بو مرهم ايله خنازيرك
بالكليه ماده سي تحليل اولديغي چوق كره تجربه اولنمشدر تركيبي بودر دهن الآس ودهن
حب الغار بارديشر وقيه مرهم مرطياطون بر وقيه زهر الكبريت ايله مقتول زيبق ايكي درهم
ياخود التي درهم اخذ ومرهم اولنوب كونده ايكي دفعه طلا اولنه لكن ادويهٔ زيبقيه على الخصوص
مرهم اثناسنده هر كون عليلك داخل فمنه نظر اولنه اگر لسانده ولثه سنده تورم ووجع حادث
اولورسه ادويهٔ مزبوره يي دفع ايدهلر زيرا سيلان لعاب ظهور ايدركه انك شروطنه رعايت اولنمق
كركدر سؤال محرر اوزره ادويهٔ داخليه وخارجيه ايله تدبير اولندرق خنازيرك بالكليه اضمحلالي
مأمول ايدي زيرا ادويهٔ مزبوره ماده سني تقطيع وترقيق ايدوب برمقداريني مساماتدن وبرمقداريني
ادرار ايله وبرمقداريني اسالهٔ لعاب ايله بالكليه ازاله ايدر اگر ادويهٔ مذكوره ايله محلل اولمزسه
ادويهٔ مفتحه وضعندن امتناع اولنوب سريعاً تفتيحنه همت اولنه زيرا ادويهٔ مفتحه خنازيرك
تكثيرنه وماده سنك تحجرنه باعث اولور ايمدي اوندكون مقداري ضماد براكيلسوس ايله تضميد
ايدوب بعده قرص سيلقون ياخود حبهٔ مفتحه دن بردانه سيني ضمادك وسطنه وضع ايدوب
ورمك اوزرينه برحيثيتله وضع ايدهلركه حبهٔ مزبوره ورمك نتوي اولان موضعه واقع اوله
ويكرمي درت ساعت مرورنده دفع ايدهلر خشكريشه حاصل ايدر بعده خشكريشه سي ساقط
اولنجه ضماد مزبور ايله تضميد اولنوب ساقط اولدقده اول موضعه ينه حبه دن بريني دخي
وضع ايدوب كالاول عمل اولنه وبحسب الاقتضا بو عمل اوچ درت دفعه تكرار اولنور تا كه ورمك
ماده سنه واصل اولوب حين لمسده موجع وصلب وابيض ماده ظاهر اوله بعده ماده ظاهره نك
اوزرينه ذرور ابيض ذر اولنوب ضماد براكيلسوس ايله تضميد ايدهلرك ماده سي بالكليه زائل
اولنجه تيمار اولنه وقتاكه ماده مزبوره نظردن زائل اولوب قرحه دن دم ايله ممتزج ماده سيلان
ايتمكه توجه ايده ذرورك ذرندن فراغت اولنوب ساده جه ضماد مزبور ايله ملتحم اولنجه تيمار
اولنه ياخود ماده مزبوره يي ازاله ايتمك ايچون زاج ابيض بر وقيه مرداسنج نصف وقيه ماء
الورد اوچ وقيه اخذ اولنوب قدر الكفايه دهن الورد ايله مزج ومحكم ضرب ايدوب بر فتيله
ايله قرحه يه وضع اولنه يسيراً يسيراً ماده يي ازاله ايدر لكن اهمال اولنوب بو تدبير ايله
ماده سني بالكليه استيصاله سعي اولنمزسه زيرا ماده سندن قدر جزوي باقي قالورسه اول مكانده ثانياً خنازير ظهور ايدر

الفصل الخامس عشر في السرطان هو ورم صلب مستدير مع وجع وحدة وضربان
يعني شدى نساده وكتف وانف وشفه ومخابن امثالي اعضاده بر ورم صلب وموجع وضرباني
ظهور ايدر ومستدير الشكل اولوب اطرافنده ارجله مشابه عروق كثيره اولمغله كذلك لونده
سرطان نهرى يه تشبيه اولنوب سرطان تسميه اولنمشدر كذلك عضوه متشبث اولمسي

سرطانك صياده وآلت صيره متشبث اولمسنه تشبيه اولمشدر ومعلوم اولدكه سرطانك
اورام حاره دن ياخود بارده دن اولمسنده عند القدما اختلاف واردر اما شيخ رئيس ابن سينا
اورام بارده اثناسنده تحرير ايتمشدر السبب سرطانك سببی عند القدما سوداء در لكن
دمك عكری صفراوی اولان سوداء كلدر بلكه دمه صفرانك ياخود ماده صفراويه نك مختلط اولوب
احتراقندن حاصل اولان سوداء در اما عند المحدثين وقتاكه دمك فضله سی لسبب من الاسباب
محتبس اولوب منزعجه اولديغندن ياخود تعفن وفساده مودی اولنجه ماده نك مخالطه سندن
فی الجمله فساده متوجه اولوب تعفنندن ناشی اندن اجزاء رقيقه حامضه ملحيه طيران ايدوب
مشاركی ياخود من وجه مناسبی اولان عضوك غداسنه متشبث اولور وغذای مزبور عضوده
منعقد اولوب باقی قالمغله عضوده برخلد مشاهده اولنور بعده مرور مدتله آنده مختفی اولان
ملح حامض عصيانه توجه ايدوب طبيعت زرنيخيه كسب ايتمكله اطرافنی متأكل اولوب
مواضع متأكله يه منصب اولان مواد غذائيه يی عقد ايدرك بر ورم معقود احداث ايدر وماده نك
مزاحمه وعصرندن موضع مأوفده موجود اولان عروقه دمك جريانی منعدم اولمغله ورمك
اطرافنده اولان عروق ممتلی وظاهر ومزاحمة دمدن اسود اللون كورينور ايمدی سرطانك ثدی
نسايه عروضنك كثرتی انلرك احتباس طمثه ابتلالرندن وثديك رحمله مشاركتندن
ناشيدر الانواع سرطان ايكی نوع اوزره در زيرا ابتداده اولوب ومتقرح اولمديغی صورتده
سرطان خفی ومتقرح اولدقده سرطان متقرح تسميه اولنور العلامات سرطان خفينك
بلنمه سی مشكلدر زيرا حمص وباقلا قدر ورم ظهور ايدوب صورت مخصوصه سی يوقدر كه
آندن معلوم اوله حتى كه اسباب خارجيه تعلقندن نصكره عضوده غدد حس اولنوب
ورم ظهور ايتمكله استاد مجرب تفطن ايليه اما تزايد ايدوب كلدكجه ظاهر اولور زيرا ورم مزبور
عرضاً تزايد ايدر واسود اللون ياخود ادهم ومدور وصلب اولوب اطرافنی عروق سودا
احاطه ايتمكله تشكلی سرطانه مشابه اولور كاه اولور كه موجع اولميوب بعد العصر موجع
اولور اما خنازير وسقيروس امثالی اورامك سرطانه انتقالی اولديغنك علامتی وجع ناخس
ايله موجع اولمق ولونلری كودته وسواده مبدل اولمقدر تقدمة المعرفة معلوم اولدكه
عند القدما سرطان خفی يعنی ابتداده اولوب ياخود متقرح اولمش ومحق بدنده اولوب
سطح بدنده ظاهر اولمش سرطانه علاجنده ترك علاج اولیدر نته كم بقراط كتاب فصولك
التنجی مقاله سنده اذا حدث بانسان سرطان خفی فالاصلح له ان لا يعالج فانه ان عولج
هلك وان لم يعالج بقی زمانا طويلاً ديمشدر كذلك متقرح اولان سرطانك دخی علاجی
بدنی تنقيه دنصكره قطع وكی اولنوب قرحه نك صديدنی دفعی حطا بيخ مناسبه
ايله غسل ايدوب رطوباتنی ازاله ايتمكله زمان طويل بقاسی عليله باعث اولور يوخسه
ماده يی بالكليه استيصال ممكن دكلدر اما محدثين ديرلركه قدمانك مرادلری بزم واقف
اولديغمز علاجلر ايله ممكن دكلدر ديمكدر زيرا انلر سرطانه قطع وكی ايله وادويه حاده
وضع اولنمغله علاج اولنور ظن ايدرلر بو تقديرجه سرطان خفی دن متقرحه انتقال
ايدوب امر دخی مشكل اولور وسرطان متقرحك ماده سنی استيصال ايدر دوايه دخی
واقف اولمدقلری اجلدن الحاصل تمرضی ايليوب ترك ايدرلر اما فی زماننا استعمال
ايلديكمز دوا ايله سرطان خفی نك ماده سنی تحليل وتزايدندن منع ايتمك وسرطان

متقرحك

٨٠

متقرحك ماده سنی استيصال ممكندر واكثر من ان يحصی تجربه ايتمز سبقت ايتمشدر
لكن عميق اولان تحت الجلد حادث اولان سرطانلرده مشكلدر كذلك سرطان متقرح غير متقرحدن
خطرناكدر وفم فرجده واقع اولان سرطان متقرحك بالسهوله ماده سنی استيصال اولنور
لكن التحامی مشكلدر واول سرطان كه غايت موجع اوله وآندن دوام اوزره دم سيلان ايله
علامت رديه در العلاج سرطان خفی نك علاجنده اولا لازم اولان تنقيه بدندر
علی الخصوص ادويه زيبقيه ايله تنقيه غايت مناسبدر نته كه مرض افرنجك سببی بعضی
مواد رديه طيران ايدوب مواد غذائيه يه ممتزج اولمقدر وادويه زيبقيه انك سببی
اولان مواد ضری ازالده نفعی ظاهر ومشاهد اولديغی كبی بونده دخی مشاهده اولنور
وعلی الخصوص ادويه زيبقيه خلاصه خربق ايله تركيب اولنمش اوله از جمله خلاصه خربق
درت درهم زيبق الحلوا ايكی درهم لبن اللؤلؤ بر درهم ورق الذهب نصف درهم اخذ
ومزج اولنوب حبلر اولنه معتدا استعمالی ثلث درهمدن نصف درهمه وارنجه اكر معده ده
مواد لزجه دن امتلا حس اولنور سه منقی ويرلمك دخی محمود حلدر بعده ماده منعقده نك
تحليل وآنده ملحيت احاله سی اصلاح وطبيعت زرنيخيه يه توجهلردن منع وعضو مأوفك
سدة لوينی تفتيح ايدن ادويه نشاقديه مراجعت اولنوب از جمله براكليسوس تعليلی اوزره
عمل اولنان زيبق محرق منافع مذكوره ده افاده ده غايت مجربدر كذلك افيتمون محرق
المشتری وسكر الزحل ولبن الاسرب امثالی كونده ايكی دفعه ياخود اوچ دفعه استعمال
اولنه كذلك طرطير طياد وصبغ افيتمون الطرطيری ومطبوخ عشبه عرجه وعود الغياق
وچوب چينی غايت محمود حلدر بعضيلر ثلث درهم ياخود نصف درهم حمار القبان استعمال
اولنه علی الخصوص تدبيره واقع اولان سرطانه عظيم الاثر در ديمشلر كذلك سفوف السرطان
النهری دخی ادويه محمود حلدندر اكر احتباس دم باسور واحتباس دم طمثدن نشأت
ايتمش ايسه ادويه حديديه يه مراجعت اولنوب شهراً كاملاً يا دخی زياده سنه لری تفتيحه
همت اولنه مزاول مجرد اوزره تدبيراتنا سنده ادويه موضعيه دن غفلت اولنميوب ماده
سرطانی تحليله بنفسه قادر اولديغی صورتده عصيان وتزايدنی منع ايدوب تقرحدن
حفظ ايتمه ده وادويه داخليه مذكوره نك فعلنه اعانت ايتمه سنده شبهه يوقدر از جمله
شوكران طری ياخود عنب الثعلب اسرب هاونده دق اولنوب اوزرينه لصق اولنسه
سرطانك تزايدينی منع ايتمكده ادويه قويه دندر كذلك چوديش الما الصوق اولنمق ياخود
چوديش المادن مستخرج ماء مقطر ايله عمل اولنمش ماء الجير واسرب هاونده دق اولنمش
سرطان نهری ومرهم السرطانه غايت الغايه محمود حلدر كذلك ادويه اسربيه دخی محمود حلدر
مثلا مرداسنج واسفيداج وسكر الزحل امثالی اسرب مكلس انواعندن هرقنغی بولنور سه
اخذ ايدوب دهن الورد ايله هاون اسربده دق وضرب ايدرك مرهم قوامنه كتوروب عضو
مأوفه طلا اولنه كذلك منسحت نام طبيبك تعليمی اولان ضماد الاسرب وضماد لحم البقر دخی
محمود حلدر ياخود ورمك اوزرينه اولا بر قاج كون صحيفه اسرب وضع اولنوب بعده صحيفه يه
زيبق طلا ايدوب ياخود اسرب وزيبقدن متخذ ملغمه وضع اولنه كذلك ضماد براكليسوسن
نار خفيفه ايله ذوب اولنوب ايكی مثلی زيبق چجی جيدا امزج ايدوب وضع ايتمك دخی بعضی
محمد يندن منقولدر اكر سرطان خنازير وسقيروس امثالی اورامدن انتقال ايتمش اولور سه

على الخصوص بعضى ادويهٔ غير مناسبه وضعندن حاصل اوله ادويهٔ داخليهٔ مذكوره ايله
اكتفا اولنمق مناسبدر اما سرطان متقرحهٔ سرطانيه تدبيرى ايله تدبير اولنور

الفصل السادس عشر في الورم الريحي المسمى بالنفخه هو تهيج ريحى يتطامن تحت
الاصبع بحيث لا يحس فيه المدافعة قطعا اگرچه بو ورمك علاجى طبيبه مناسبدر لكن جراح
اولان كمسنه يه بونك دخى احوالنه اطلاع لازمدر تا كه سائر اورام نوعندن ظن ايدوب غلطه
باعث اولميه لهذا بو كتابده على سبيل الاجمال بيانه تعرض اولنمشدر **السبب** بو علتك
سببى ريحدر و ريحك محتشى اولدوكه مواد غذائيه نفخ اولوب مواد حامضه نك اختلاطندن
تولدن حاصل ايدوب واصل اولديغى عضو دخى ضعيف اولمغله هضمه قادر اولميوب مواد مزبوره
اول عضوده استقرار و ثوراننده زبد حاصل ايدوب تهيج احداث ايدر **العلامات**
بو علتك علامتى عضوده گاه صغير و گاه كبير بر تهيج حادث اولوب گاه اولور كه عضوك
انبساطندن وجع عارض اولور اگر اصبع ايله غمز اولنسه قطعا مدافعه حس اولنميوب اصبع رفع
اولندقده موضعنده دخى اصلا اثر باقى قالمز گاه اولور كه عند الغمز اندن طنينى مشاهده اولنور
و بو ورمده اثر اصبع باقى قالمق و سائر عضوده ريحك بر مقدارى منتشر اولوب اثر ورم و يا خود
تهيج قليل مشاهده اولنمغله اوديمادن متميز اولور **تقدمة المعرفة** بو ورم اگر صغير اولوب
ريحك مادهٔ سنده دخى عصيان اولمزسه خطرى كلمز اگر ورم عظيم و مادهٔ سى دخى كثير اولوب
عضوك حرارتنى اطفا ايدرسه خطردر اگر ريحك مادهٔ سى عضلده محتبس اولورسه عسير
العلاجدر على الخصوص ادواحى منتشر ايدوب عضلك غشاسى ايله متمدد اولوب عضوى
جلد و اربجه متمدد ايتمش اوله **العلاج** نفخه نك علاجنده اولا اودمايه مناسب اولان
اغذيه ويريلوب باقلا و شلجم و كستانه امثالى مواد نفخه تولد ايدن اغذيه و اثمارك جمله سندن
حميه ايتدوره لر وصوبرينه مسخنات و افاويه ايله طبخ اولنمش مشروبات معتدلة التسخين
ويره لر از جمله انيسون و رازيانج و جوز بوا و بسباسه امثالى اخذ اولنوب بزر الهندباء ايله
تعديل ايدوب طبخ اولنه بعده معدهٔ جمله بدنى مواد نفخه دن تنقيه ايدر مجدد و المحلل الرياح
اولان دوا ايله ممتزجا استعمال ايتدوره لر و محرقات دخى عظيم النفع در على الخصوص وجعى
اولديغى صورتده محرقات محللات ايله ممتزجا استعمال اولنسه وجعى تسكين دن ماعدا تحريق
مادهٔ ريحى حسا ماندن اخراج و ازاله ايدر بعده ادويهٔ موضعيه يه مراجعت اولنوب عضو ماوفه
دهن بسباسة المقطر يا خود دهن جوز بوا امثالى طلا اولنه يا خود بو مرهم طلا اولنه كه
تحليل رياحده غايت ممدوح و مجرب در تركيبى بودر دهن افسنتين و دهن سذاب ايكيشر درهم
دهن جوز بوا مقتصر بر درهم دهن البسباسة المقطر نصف درهم روح الشراب ايله محلل اولنمش
جند بيدستر تكلمش درهم اخذ و مزج اولنوب مرهم اولنه بو ضماد دخى عظيم النفع در تركيبى بودر
عاقرقرحا نصف درهم صابون اوچ درهم روح الشراب ايله حل اولنمش جند بيدستر بر درهم
كمون و كراويا ايكيشر درهم رماد الخراطين نصف درهم دهن السنبل نصف وقيه مصطكى
اوچ درهم اخذ اولنوب قدر الكفايه شمع و ترمنتين ايله قانون اوزره ضماد اولنه بو لصقه
دخى ممدوح در تركيبى بودر ورق سذاب و فودنج جبلى بر در قيصد دقيق الباقلا و بزر كمون
و انيسون بار ميشر و قيرحب الغار و ملح طعام اوچر درهم بارود و كبريت برر درهم زنجبيل الغزالى
وقيه اخذ اولنوب قدر الكفايه شراب ابيض ايله طبخ اولندقدن صكره دهن الشبث و دهن السنبل برر وقيه ضم ايدوب

الفصل

الفصل السابع عشر في الورم المائي هو ورم في عضو او في البدن كله مسترخ
ولا وجع له يتطامن عند الغمز بسهولة معلوم اوله كه بو ورمك مادهٔ سى جميع بدنه تعلق
ايدوب تورم ايدرسه استسقاء لحمى ديرلر اگر صفاق بطنه منصب اولوب مجرد بطن اسفلى
ياخود انكله معا رجلين تورم ايدرسه استسقاء زقى ديرلر اگر بو صورتده ريح ايله مجتمع
اولورسه استسقاء طبلى ديرلر لكن انواع ثلثهٔ مذكوره طبيبك وظيفه سى اولوب فن
جراحيده تفصيلى چندان مناسب اولمغله ترك اولنوب مجرد رأس و صفن امثالى اعضادن
بر عضوه واقع اولانك احوالنه تعرض اولنمشدر **السبب** بو علتك سببى آلات غذائيه نك
ضعفندن ياخود مواد مائيه نك كثير التوليد اولان اغذيه و اثمارك كثرة تناولندن مواد
رطبهٔ غذائيه كثير و ماء الجبنيه مشابه و رقيق اولوب ليمفاطيقوس حبير اولنان انابيبى
تزاحمندن متفرق الاتصال ايدوب ياخود فوهاتنك انفتاحنه باعث اولمغله عضوه
منصب و انده مجتمع اولوب عضوى تورم ايدر كذلك انابيب مذكوره نك انسدادندن و
مادهٔ مائيه نك حدتندن دخى حادث اولور و ضربه و سقطه امثالندن دخى انابيب
متفرق الاتصال اولوب بو ورمك حدوثى ممكندر اولور از جمله بين جلد الرأس و السمحاق
ياخود بين السمحاق و القحف منصب اولوب ظاهر رأسى تورم ايدر و گاه اولور كه بين القحف
والام ياخود بين الامين ياخود بين الدماغ والام منصب اولور و بو ورمك مادهٔ سى
تحت القحف منصب اولمق صبيانده گاه قبل التولد و گاه بعد التولد حملدن اكثر در سببى جنينك
تماسى وقتنده حامله نك كثرت اوزره شرب مائيه و تناول اثمار رطبه يه ابتلاسيدر كه
اندن جنينك غذاسنده مواد مائيه كثير اولوب دماغنه متوجه اولور كذلك بعد التولد
حدوثنك سببى رحمدن خروجى حالنده رأسنك انحطاطندن ياخود قابله تحسين شكل
ايچون رأسنى عصر و غمز ايلدكده بعضى درزنك منسحقه نك انقباضندن و درزنك انتقاضندن
انشاعندن رأسده واقع اولان ليمفاطيقوسك فوهاتى منكشف اولوب بو ورم حادث
اولور **العلامات** اگر بو ورمك مادهٔ سى بين جلد الرأس و السمحاق اولوب ياخود رأسدن
ماعدا سائر اعضاده اولورسه علامتى ورم لين و غير موجع و اعلى يه مائل اولوب شعاع
شمس ايله ياخود ضياء شمعه دقت اولنسه اننك داخلنده اولان مادهٔ مائيه مشعشع
گورينور و عند الغمز متطامن اولوب بر مدت ترك اولندقده حالنه عودت ايدر عند العصر
اثره مائلك حركتى مشاهده اولنور اگر ضربه و سقطه امثالندن ظهور ايتمش اولورسه ابتداسنده
موضعى بر مقدار موجع و احمر اللون اولوب بعده ورم غير موجع ظهور ايدوب عضو لونن اصلى سنه
اعاده ايدر اگر مادهٔ سى بين القحف و السمحاق اولورسه في الجمله صلب اولوب سمحاقك
انبساطندن ناشى بر مقدار وجع مشاهده اولنور اگر مادهٔ سى بين القحف والام ياخود
بين الامين اولورسه بر ورم صلب موجع ظهور ايدر اگرچه غمز ايله متطامن اولمز لكن
قوتله غمز اولنسه متطامن اولمز دكلدر و رأسده اولان درزلر منكشف و متسع اولور و عليله
اكثر حالده اغماض عين عارض اولوجعد اثما اندن دمعه سيلان ايدر و عليله بر خدر و ثقل
عارض اولور و صبيانده واقع اولديغى علامات مذكوره دن ماعدا بكاء دائمى عارض اولور
اگر مادهٔ سى بين الام و الدماغ اولورسه وجع عظيم اولوب جبهه سنه جحود و گوزلرينه
عظم عارض اولور و گاه اولور كه خارجدن بر كمسنه كه اشارت ايدر گبى گورينور و حواسنه

برمقدار كدورت كلور وبعضيسنه سبات وصداع عارض اولور **تقدمة المعرفة** بو ورم رأسده
اولديغي صورتده مشكل العلاج وخطرناكدر وصغر وكبري جهتيله خطري دخي قليل وعظيم اولور
اكر صبيانده اولورسه ورم صغير وكرك كبير اولسون عظيم الخطردر زيرا انلرك وجودلري
نازك اولمغله نه مرضه ونه علاج قوييه يه تحمل ايدر بو علته ايسه علاج قوي كركدر على الخصوص
ورم عظيم اولوب ماده سي تزايدده ايكن شبانده اولوب ماده فوق القحف اولديغي
صورتده علاجي اكرچه مشكلدر لكن امكانده در تحت القحف اولان ديه سنده خطير وعسير
العلاجدر دكلمدر اكر ماده سي تحت القحف اولورسه اكرچه علاجي ترك ايتمك مناسب دكلدر اما
نادراً مندفع اولور زيرا اكثريا سكته وصرع وليثرغس مثللي امراض ثقيله تعاقب ايدوب
عليلي هلاك ايدر اما بو ورم شيوخده اولديغي صورتده صبيانده سهل البرء وشبانده خطرناكدر
زيرا انلرده ماده سي ريح ايله ممتزج اولوب استسقاء طبلي يه انتقالدن خوف اولنور
وكاه اولور كه عظم حاصل ايدرك استسقاء لحمي يه مؤدي اولور على الخصوص عليله عطش
عارض اولوب كثرت اوزره شرب مايه مبتلا اوله **العلاج** بو ورمك علاجنده عليله
بقول واغذيه مايعه ومالحه دن حميه ايتدروب لحم دجاج ولحم املق ولحوم طيور جبليه
امثالي اغذيه جيدة الكيموس ويره لر وصو يرينه ماء الشعير ومطبوخ الزبيب مناسبدر لكن
اعتدال اوزره استعمال ايده لر وهوانك مساعده سي يوغيسه عليلي صناعت ايله حار ويابس
اولمش مكانده اجلاس ايده لر وحركت وسكون ونوم ويقظه سي اعتدال اولوب انفعالات
نفسانيه دن صقنه لر بعده علتك سببي اولان مواد مائيه بدندن عليلك كثير اولورسه
عليلك سني وقوتي تحمل ايدرسه دائما نخ الحلايا وخلاصه مجموعات امثالي استسقاء لحمي يه
مناسب اذراغوغون تعبير اولنان دوالره زيبق الحلو ضم ايدوب استعمال ايتدرمكله تنقيه
ايده لر اكر ادويه مذكوره يه عليلك تحملي يوغيسه ترنجبين القادري وكلنجبين وشراب الورد المكرر
امثالي ايله تنقيه ايده لر كذلك فرنليوس نام طبيبك اذراغوغون صغير نام معجوني بو خصوصده
غايت مناسبدر حتى قوي وضعيف ومشايخ وصبيانده دخي استعمالي لا بأسدر ديمشلر
لكن حال رضاعده اولان صبيانده تنقيه ممكن اولميوب حالنه مناسب ادويه خارجيه مجففه ايله
اكتفا اولنور بعده ادويه نشاقيه وادويه معرقه يه مراجعت اولنوب مطبوخ عود الغافق و
مطبوخ صاصفراس امثالي وابزنجات معرقه كذلك انيتون معرق وبلا نار تكليس اولنمش قرن الايل
استعمال ايتدروب ماده مائيه نك مقدار باقيسني دخي ازاله ايده اكر ماده مزبوره قليل
اولورسه اولا تنقيه يه دخي چندان حاجت يوقدر ادويه معرقه ونشاقيه كفايت ايدر
بعده مواد مزبوره نك برمقدارينه دخي بول ايله اخراج ايتمك ايچون وليمفاطيقوسنده اولان
سده لري تفتيح ايچون روح النوشادر وروح الملح الحلو وروح الطرطير وروح الزاج الحديدي
وصبغ الطرطير وملح الباقلا امثالي ادويه مدره ومفتحه استعمال اولنه لكن معلوم اولدكه ادويه
مذكوره دن هرقنغيسي استعمال اولنورسه ملح طيار الكهربا وجوهر الجند واكسير الراسيته ودهن
اكليل الجبل ومحلول قرن الايل الكهربائي امثالي رأسه مناسب دوالر ايله ممتزجا استعمال
اولنه ومعلوم اوله كه بو علت اكر حال رضاعده اولان صبيانده اولورسه بو ادويه لر ايله تدبيري
ممكن اولميوب حالنه مناسب ادويه موضعيه مجففه ايله تدبير اولنور ومنوال محرر اوزره ادويه
داخليه ايله علت زائل اولمزسه ادويه موضعيه يه مراجعت اولنوب مكرراً اسرع اولورسه

اوله

اولا جلد رأسه سخافت ويرجي مطبوخ الجبارنجي وبابونج واكليل الملك وحشيشة الزجاج امثالي
دوالر وضع اولنوب بعده ماده نك تقطيع وازاله وتجفيف ايدجي دوالره مراجعت اولنور
از جمله بابونج واسطوخودوس وفودنج جبلي واكليل الجبل وافسنتين وفلسفون ودبابه
وكمون امثالي ملح طيارلي كثير اولان ادويه شراب ايله طبخ اولنوب راسي ترلش ايتدكدنصكره
كماد اولنه اكر كماد مزبوره برمقدار روح الشراب ياخود ماء الكروبي ضم اولنورسه دخي
اقوي اولور ياخود سذاب وصابينا وخزاما شراب ايله طبخ اولنوب بركيسه ايله رأسه وضع
اولنه كذلك دهن شبث ودهن حب الغار ودهن هيوفاريقون طلاء ادويه كافيه دن
اولمق اوزره منقولدر شيخ رئيس ابن سينا دير كه اسطوخودوس وفودنج وحلزون اخذ
ودق اولنوب رأسه وضع اولنمق ادويه عظيمه دندر كذلك بو مرهم دخي غايت الغايه
نافع وسريع التأثيردر تركيبي بودر دهن بابونج درت وقيه كبريت مسحوق بر وقيه
اخذ ومزج اولنه تدنصكره برقاچ قطره دهن كهربا ياخود بلسان الكبريت الانيسوني
ياخود ترمنتيني ضم ومرهم اولنه كذلك بو مرهم دخي ادويه عظيمه دندر تركيبي بودر بابونج
مجفف وافسنتين پارميشر وقيه كبريت مسحوق بر درهم آس مسحوق نصف درهم سمن
طري ودهن بابونج هر برندن بر بچق وقيه اخذ اولنوب برمقدار شمع ايله مرهم اولنه
وبو مرهملر ورم زائل اولنجه هركون طلا اولنمق لازمدر بعضيلر حلزون مقشر مع قشره
دق اولنوب رأسه وضع اولنمق علاج كافيدر ديمشلر اما صبيان ايچون دهن الورد ياخود
دهن هيوفاريقون آس مسحوق ايله مزج ومرهم كبي اولنوب ورق الكرنب ايله فاتراً وضع اولنسه
زمان يسيرده دفع ايدر مجربدر كذلك روح الشراب ياخود ماء الكروبي برجزو وماء حشيشة
الحجر اوچ جزو اخذ ومزج اولنوب فاتراً اسفنج جديد ايله كماد اولنه لكن كاه بيكاه بركتان
بزيني اسيدوب باشنه اورتمك ايله دائما حرارت معتدله اوزره طوته لر اكر ورم مزبور
تدابير مذكوره ايله زائل اولمزسه بالضروره عمل جراحه مراجعت اولنوب ماده سي استسقاده
ذكر ايتدكلري بر نشتر ايله اخراج اولنور لكن جراح كامله محتاجدر حتى ماده نك مجتمع
اولديغي موضعي واسال ممكن اولان محلي كما ينبغي اذعان ايدوب آندن قطع ايده وجرحه نك
ثقبه سي اسفله مائل اوله وماده نك برمقداريني اخراج ايدوب بركون صكره برمقداريني دخي
اخراج ايده الحاصل كونده بركره آز آز اخراج ايده رك درت بش كونده تمام ايليه ومع هذا
عليله قوت ويروب ارواحي انعاش ايديجي ادويه لطيفه مقويه استعمال اولنه اكر ورم
مزبور شيوخده اولورسه بو لصقه غايت مناسبدر ماده سني تحليل وتجفيف ايله ازاله ايدر
تركيبي بودر حلزون مطهر درت وقيه حب الغار وكبريت مسحوق ايكيشر وقيه اخذ اولنوب
قدر الكفايه زبل المعز ايله لصقه اولنوب صباح واخشام تجديد ايده رك وضع
اولنه كذلك بونده دخي بحسب الاقتضا بزل طريقنه مراجعت اولنور

الفصل الثامن عشر في طاليا طوبياريا بو بر ورمدر كه جلد رأس ايله غشاء قحف
بيننده واقع اولور **السبب** بو علتك سببي اخلاط مختلطه عاصيه دندر ياخود اخلاط
غليظه لزجه اخلاط مائيه قلت اوزره مختلط اولديغي ايچون غايت بطئ اوزره نضيج
ومنتج اولوب كچ آچيلور وبونك تين تعبير اولنان ورم ايله فرقي غايت قليلدر زيرا تين
دخي اخلاط مختلطه دن متولد بر ورمدر كه جلد راسي بخار وذا ايدوب قالدرير ومرور لدد

وتفرج ایلدیب مزاجه صایر اولور کذلك سلحفیه دخی بو یله در اما طالپا خلط مزبوردن
حاصل اولوب متفرج اولور وتیبدن کبیر اولور وماده سی دخی تیبدن غلیظجه در
العلامات بوورمك علامتی بودر ما بین جلد الرأس وغشاء القحف برورم ظاهر اولوب
قحفه محاط ومشمول اولور وبو مرضه وجه تسمیه بودر که طالپا بر حیوانك اسمیدر که اول
حیوان ایکی طاش ما بیننده واقع اولوب طپراغی قازوب بیغار کذلك بو ورم دخی آنك کبی
ما بین الجلد والغشاء القحف برکیبی ورم اولوب جلد راسی قالدروب یوم ولادن بعده
متفرج اولور العلاج طالپا مرضنك علاجنده غایت تقید واهتمام لازمدر زیرا بومرض
ورم وسیلان ایرن تنسه ورم تیبدن عظیمدر نیس ایمدی معالجاتنه شروع ایتدکده
اولا جمیع بدنی حب ذهب وحب قوقیا وحب مثلث وحب جامع ابن ماسویه کبیلر
ایله تنقیه ایده لر وساتراشیا لرکه امتلاء راسی دفع وتنقیه ایلکه لازمدر که اندن
ورم حاصل اولسه مشدد عطوسات وسعوطات ولباخات واسطه سیله اول ماده نی راسدن
تنقیه ایده لر اما قجنکه علت بو معالجات ایله شفا پذیر اولمیه لازمدر که صبار ینا مطبوخی
دخی ویره لر جمیع علاجدن زیاده سهولت ایله دفع ایدر واول اثناده عضو ماوفه علینات
وهواضم یعنی محللات ایله علاج ایده لر اما بو والرابتدا عکسنه لازمدر تا که تحلیل ایلیه اما
ابتداده قجنکه یمشاق اولر اکر اخلاط عامی اولورسه ابتداء جربانده اولان تسنه لی
ایله انضاجه سعی اولنور دخی قوی اولان اولدر که زنبق کوکنی عسل ایله لصوق ایده لر
یاخود اصل قوقلامینوس ویاخود اصل نرجس عسل ایله محکم دق اولنوب لصوق ایده لر
یاخود قیروطی اوقشیلبون وقیروطی بتونقه کبیلر ایله یاخود دیاپلما ایله مخلوط
قیروطی صاقر وایله انضاجه سعی ایده لر واکر علامت تقیح وار ایسه زنهار تقیحدن منع
امیه لر مثلا وجفنده طغیان وعیشا قلق وسایر بونلره مشابه اولان علایم ظهور ایتدکده
تقیحه امداد ایده لر خصوصا اکر صبیانده اوله مرهمات لازمدر دیاخیلون المصنع وضماد
طریاضیا هوس کبیلر لصقه اولنه اما صبیانده اولمیوب بیوکلرده واقع اولورسه هاضم
ومولد قیح اولان دیاالریح لصوق ایده لر مثلا بو ضماد غایت مناسب صنعتی بودر اصل الکرات
وتین یابس الحیم اوج وقیه دقیق الحلبه بر وقیه شحم الخنزیر المالح قدر الکفایه اخذ اولنوب
ضماد ایده لر یاخود دماد ایله فرشو لحاف اولنوب طبخ اولنمش بصل وصفار البیض المشوی
اوج عدد لعاب حطمی ولعاب بزر الحلبه بر وقیه شحم الخنزیر المالح قدر الکفایه اخذ اولنوب
ضماد ایده لر بعده ورم تقیح ایدوب متفجر اولورسه کرکدر که مدتنی اخراج ایده لر زیرا مواد
کثیر ومفرط در اکر آچلمیوب طول زمان قالدو دخی حالده قطع اولنمسه خطر واقع اولور
زیرا بعضی کره واقع اولورکه مده بطوء وتأخیر ومکث ایتمکله سمحاق تعبیر اولنان غشاء
قحفی چوروده در بعده انی فساده شامل اولدقدنصکره عظم قحفی چوروده ب اسفنجی ایلر
ودخی اول فساد درزده متصل اولمغله انك اتصالندن ناشی احتمالدرکه ام الصلب تعبیر
اولنان غشایه دخی فساد تعدی ایدوب چوروده ایمدی خوف ایتمیوب جلد راسی
بلا خوف شق طویل ایله شق ایده لر حتی مده وقیح مستفرغ اولدقنصکره بو قطع معینات
استعمال ندنصکره متفجر اولمادوغی صورتده بلا تأخیر کرکدر کم حتی عوارض مزبوره ظاهر
اولمیه وبعد القیح ماده مستفرغ اولدقدنصکره اول عضوی قانون اوزره ربط

وتیمار

٨٤

وتیمار ایده لر تنه کم سائر جراحات راسیه ده عمل اولنان تدبیرلر کبی نافهم
الفصل التاسع عشر فی الداخس بفتح الدال المهملة وکسر الخاء المعجمة ودخس بالتحریك
بر ورم خراجیه موجعه درکه اصول اظفارده یعنی درناق قربنده حادث اولوب کاه اولور
وجعی شدید اولوب جمله کفه عام اولور وبعضیلر حاء مهمله ایله داحس تسمیه ایدرلر لسان
ترکیده و درنق اغریسی تعبیر اولنور فی زماننا هذا عوام الناس میاننده طنه بورخی وطولامه
دیمکله معروف ومشهوردر زبان فارسیده دردناخن تسمیه اولنور یونانیون اصطلاحلرنده
فارونیخیاس تسمیه اولنور ومعلوم اولسونکه هیجه بو ورم اخلاط حاده وردیه و ردیه
اولمغله قوت وشدتی ایله اوتار واعصاب وغشاء وعظمی افساد ایدوب چوردر
السبب بو ورمك سببی اسباب داخلیه وخارجیه دن نهایت اصبعده بر سوء مزاج حادث
اولمغله هضمه عدم اقتدار ندن ناشی اکا غذا ایچون واصل اولان دم الیافی بیننده مستقر
اولوب بر کیفیت فاسده حامضه کسب ایدوب جه یسیرا یسیرا رطوبتی زائل اولمغله دم
مزبور قوت اکاله محرقه حاصل ایدر لهذا اولا وجع حفیف ظهور ایدوب نقطه یه مشابه
تحت الجلد بر ورم حاصل اولور بعده جوارنی اکل واحراق ایدرك غشاء وعظم دنصکره عظمی
دخی افساد ایدر اما اسباب خارجیه سی اصابع صدمه شدیده یه مصادفه ایتمك وشدتله
متمدد اولمق وشوکه امثالی ایله نخس اولنمق کبی وچوق کره اولورکه ابره ایله اصابعه نخس
واقع اولور بعده موضع مزبوره ماده بارده نك تلاقیسی مزاج اصبعی افساد ایلمه سندن دخی
داخس حادث اولور لهذا نساده حدوثی رجالده حدوثندن اکثر کورلمشدر الانواع
معلوم اولدکه بو مرض ایکی نوع اوزره در برینه سالم و برینه ردی تعبیر اولنور نوع اولدخی
ایکی صنف اولوب برینه سطحی وبرینه غائر اطلاق اولنور العلامات علامتی اطراف
اصابعده یعنی کاه بنانده وکاه عرضین اظافیرده وکاه ظهر اصبعده وکاه بطننده وجع حفیف
ظهور ایدوب بعده بر مقدار غلظت وحمرت حادث اولور بعده وجع وغلظت یسیرا یسیرا
مشتد اولورکاه اولورکه بتون اصبعده وکاه اولورکه مرفقه وارنجه وجع مشاهده اولنور
وکاه اولورکه اعتماد اولنمیه جق رتبه وجع شدیده مؤدی اولورکه علیله ایام ولیالیده نومك
امکانی اولمز اکر حمی دائمی وغثیان وقئ وجنون وغشی امثالی عوارض ردیه سی و وجعی
غایت شدید اولورسه ردیتنه حکم اولنور اکر عوارض حسن کوره اولمیوب یاخود اولدوغی
حالده دخی خفیف اولورسه سالم اولمق اوزره حکم اولنور تقدمة المعرفه اکر ردیء اولان
نوعندن اولورسه عسیر العلاج جدا زیرا کاه اولورکه مفصل اصبعه وارنجه افساد ایدوب
سقاقیلوسه مؤدی اولور وکاه اولورکه علیلك تحملندن خارج وجعه مؤدی اولمغله
هلاکه باعث اولور اکر نیشتر ایله شق اولنوب یاخود اطراف اظافیردن بالطبع منفجر
اولوب اندن صدید ظهور ایدرسه فساددن امن وآرد در زیرا صدید نضجه توجهنه
علامتدر اکر ورم ارتفاعا متزاید اولورسه طولا وعرضا متزاید اولدوغی اسلم در زیرا انفتاحه
متوجه اولمش اولور العلاج داخسك علاجنده اولا لازم اولان علیلك غذاسنی
تلطیف ایدوب خمر ولحوم واغذیه مالحه وقلایادن امتناع ایتدرمك وامتلا بحسب الاوعیه
مشاهده اولنورسه تنقیه ایتمکدر تاکه غذادن حاصل اولان وبدنده موجود بولنان مواد وجع
واسطه سیله عضو ماؤفه منجذب اولوب ماده علته قوت ویرمیه کذلك ادویه نشافه مع قدری

لازمدر حتی مادهٔ علتی وسائر وجودده اولان موادی اصلاح وتحلیل وازاله ایلیه علی الخصوص داخسک
ردی اولان نوعنده ادویهٔ معرقهٔ یاد زهریه واجبدر ازجمله جمره ده مذکور اولان ادویهٔ باد زهریهٔ
معرقه ومعرق براکلیسوس کبی کذلک بو علتده ادویهٔ معرقه ونشاقدری مخدرات ایله ممزوج اولمق
غایة الغایه محمود وجعی تسکیندن ماعدا انده اولان کبریت تحلیده معرقات واسطه سیله
قوة تعریقیه کسب ایدوب ماده‌یی تحلیلده ادویهٔ قویه دن اولور واعضاء رأسیه یه دخی
اذا وضرر اتمز سوال محرر اوزره داخسک تدبیر اثناسنده ادویهٔ موصوفه یه مراجعت اولنوب
روادع وقوابض دن وبالفعل بارد اولان مایعاتدن احترازا اولنه زیرا مذکورات مادهٔ علتک
انعقاد وانسداده باعث اولور مثلا ابتداده اصبع ماؤفی متوالیا ماء حاره یه ادخال ایدهلر
اما عوامک ایام حاره ده ماء بارده وضع ایتمک دیدکلری مناسب دکلدر وادویهٔ موصوفه دن
محلول الخراطین وروح الخراطین طلا اولنمق یاخود خراطینی مدقوقا اوزرینه وضع ایتمک
مناسبدر کذلک بلسان الکبریت وضماد دیاخیلون المصنع دخی محمود وجعی تسکین دن
ماعدا ورمی تحلیل یاخود انضاج ایدر کذلک هنوز بطن دجاجه دن خروج اتمش بیض
طری حار ایکن ایچینه اصبع ماؤفی ادخال اتسنلر وجعی قطع ایلدکی مجربات صحیحه دندر
کذلک روح الشراب ایله معمول روح التریاق دن اوچ درهم اخذ اولنوب ایچینه ایکی
حبه کافور ضم اولنوب برمقدار تسخین اولندقدنصکره ایچینه خرقه کتان غمس اولنوب
مبلولا عضو ماؤفه وضع والصاق ایدهلر یاخود بلسان ذو الفاصتر نصف وقیه دهن
المرمر ثلث درهم اخذ اولنوب کالاول عضو معلوله وضع وکماد اولنه یاخود روح الشراب
الکافوری بر وقیه روح زهر الاقحوانی نصف وقیه ماورد زهر الاقحوانی برر بچق وقیه اخذ اولنوب
ممزوجا کماد اولنه واکر وجع والتهابی غایة الغایه شدید اولورسه بو لبیحه مناسبدر
ترکیبی بودر زهر بابونج وزهر اکلیل الملک وزهر الاقحوانی وورق البنج هر بریندن نصف
قبضه بزر کتان وبزر حلبه ایکیشر درهم اخذ اولنوب لبن البقر ایله طبخ اولنوب لبیحه
اولنه اکر بو لبیحه وفا ایلمزسه بوکا برمقدار عصارة البنج یاخود برمقدار افیون ضم اولنه
اکر سوال محرر اوزره تدبیر ایله تقیحه میل ایدرسه اعانت ایدوب سائر اورام حاره ده
مذکور اولان ادویهٔ مقیحه دن تقیحی مراد اولنورسه وضع اولنه اکر ردی اولان نوعی
تقیحه توجه ایدرسه ضماد فلیوس وتریاق بندقی ایله ممزوجا وضع اولنه بعده ماده نک
کمال اوزره نضجنه توقف ایلیوب بط ایتمک لازمدر زیرا ماده سنده اولان کیفیت ردیه
انضاجنه مانع اولدوغندن ماعدا جلد اصبع خشین اولمغله بالطبع تفتیحی مشکلدر
علی الخصوص بعضی صناعت اهالیسی که دائما اللرنده اجسام خشنه طوتمغه معتاد
اولورلر انلرک جلدیدن واصابعلرینک غلظتی نه رتبه ده اولدوغی معلومدر لهذا انلرده
ردی اولان نوعی کثیرا ماده نک تنفسه امکانی اولمغله کیفیت ردیه سی درجهٔ اقصایه
واصل اولور بوندنصکره معلوم اولدکه اکر داخسک وجعی اصبعی تجاوز ایدوب بتون
یده وساعده ساری اولدیغی صورتده تقیحه دخی توقف اولنیوب برمقدار شق ایدهلر
کذلک ورم اصبعی تجاوز ایتدکده فتحانک اوچ درت کون دک فائده سی ظهور ایلمز بو
صورتده دخی اولا برمقدار شق ایتمک لازمدر حتی مادهٔ آخر منجذب اولنوب ورم زائل
ووجع امثالی عوارض ردیه ایراث واکثر اولان صدید موضعی افساد ایلمیه وبو شق اصبعک

داخلی

داخلی طرفنده مفصلک طولنه شق اولنور وبعد الشق اکر صدید خروج ایدرسه کتان بزی
ایله سیلوب ازاله ایلیه بعده تریاق حل اولنمش روح الشراب ایله مبلول کتان بزینی اوزرینه
لف ایدوب آنک سائر موضعنه رادعات وضع ایدهلر سوال محرر اوزره تدبیردنصکره ورم
متفتح اولدقده جالیات ایله ممتزج ملحمات وضع ایدهرک تیمار اولنه ازجمله بو مرهم غایت
موافقدر ترکیبی بودر صبر اسقطوری اوچ درهم لبان ابیض ومرصافی وانزروت برر
درهم ترمنتین بندقی نصف وقیه کلنکبین ایکیشر درهم اخذ اولنوب مرهم اولنه اکر اظفار
ساقط اولورسه سقوط اظفارده ذکر اولنان دوالر ایله تیمار اولنور کذلک اکر قروحات
عفنهٔ وخبیثه مسلکنه منسلک اولورسه یاخود سفاقیلوسه انتقال ایدرسه
انلرک تدبیرلری ایله تدبیر ایدهلر اما اکر علیلک غفلت ومسامحه سندن یاخود جراحک
تکاسلندن واهمالندن ناشی بو عضوده غنغرینا واسفاقیلوس تنقل وتخلف ایدرسه
اصبع ماؤفی قلع واستیصال ایتمک واجب اولور واکر قطع واستیصاله قائل وراضی
اولمزسه فعل طبیعته حواله ایدوب علی حاله ترک ایدهلر که اکثریا عظم فاسد بنفسه کندی
کندویه متمایز ومفترق اولوب خارجه خروج ایدر یعنی طبیعت آنی بالذات تفصیل و
تفریق ایدوب خارجه دفع ایدر وکاه اولور که التهاب زائده ومفرطدن ناشی بر خشکریشه
هیجان ایدوب انک تحتنده بر لحم زائده غیر حساسه نابت وموجود اولور کرکدر که آنی
حدید ایله یاخود ادویهٔ حاده واکاله ایله قلع وازاله ایدوب بعده انتهاسنده اصبع
معلولیه بر وقتام حاصل اولنجیه دکین قاعدهٔ صناعت اوزره تیمار ایدهلر

الفصل العشرین فی فرنیوس

ایام شتویه ده بعضی کسنه لرک مشط یدی وقدملرنده
واصابعلرنده احمر اللون وحار بر ورم ظهور ایدوب کاه متحلل اولوب زائل اولور وکاه اولور که
متقرح اولور وورم مزبور عند الاطباء فلغمونی انواعندن عد اولنوب فرنیوس تسمیه اولنمشدر
السبب بو علتک سببی برد واسطه سیله عضوده انقباض حاصل اولوب دمک کما ینبغی
جریانیه مانع اولمغله موضع مزبوردن دم غسیله جریان ایدر لکن موضع مزبوره جریانی
حال عادیسی اوزره اولمغله کثیر الایاب وقلیل الذهاب اولمش اولور بو تقدیرجه اول
موضعده فی الجمله استقراری اقتضا ایدوب وقتا بعد وقت برمقدار منعقد اولوردقه موضع
مزبور متورم اولور وحال انعقادده اجزاء مائیه سی زائل اولمغله حدت وملحیتی ظهورده
کلوب حکه ووجع ایراث ایدر وانعقاد مزبور بطیئا اولمغله ماده متعفن اولوب
حرکت وحرارت مشاهده اولنور اکر دم مزبور خالص ایسه علت خفیف اولور اکر صفرا ایله
ممتزج اولورسه اجزاء حاده سی زیاده اولمغله آکلیدن وجعی زیاده اولور اکر بلغم مالح
ایله ممتزج اولورسه تقرح زیاده مستعد اولوب رائحه سنک شدت وخفتی ملحیتک
کثرت وقلتی حسبیله اولور اکر سودا ایله ممتزج اولورسه جملهدن ردیدر علی الخصوص
سودای مزبور مرقه یه مستحیل اوله قروحات خبیثه سلکنه منسلک اولور **الانواع**
بو علتک ایکی نوع اولمق اوزره تحریر ایلمشلر نوع اول مشطه عارض اولور نوع ثانی انجق اصابعه
عارض اولور بو نوعنک داخسدن فرقی اولدر که داخس اطراف اظافیرده اولوب اکثریا
منفرج اولمغله مندفع اولور اما بو علت ایام شتایه مخصوص اولدیغندن ماعدا اصبعی
تماما احاطه ایدوب ترجمه توجهی نادرا واقع اولور **العلامات** بو علتک علامتی

ایام شتاده عضوما ؤفه افراطله برودت عارض اولوب بعده حکه و وجع بعده حمرت عارض
اولمقدکاه اولورکه متقرح اولورکاه بلا تقرح مندفع اولور و ایام صیف وخریفده زائل اولوب
فیمابین طرفی الشتا حادث اولور **تقدمة المعرفه** بوعلت اکرچه خطرناك دکلدر لکن زیاده
موجع ومؤلم اولدیغندن ماعدا هرسنه ایام بارده شتویه‌ده ظهور ایلر واکرچه اکثریا
منحل اولوب زائل اولور لکن کاه اولورکه متقرح اولوب قروحات وضره وخبیثه نوعنه
انتقال ایدر ومجرد موضعی اولان لحمی دکل بلکه عظامی دخی افساد ایدر لهذا علاجنده
اهمال جائز دکلدر **العلاج** بوعلتك علاجی ایکی نوع اوزره‌در اما نوع اول ظهورینی
منع ایچوندر ازجمله ایام شتا قریب اولدقده عضوی تلاقی برددن محافظه اوزره
اولوب عند القدما ملح طعام ناعم السحق عسل ایله ممزوج اولنوب کاه کاه انکله عضو
مأوف دلك اولنه وعند المتأخرین بعد المحافظه روح الشراب ساذج یاخود کافوری
یاخود ماء انکروسی ایله تبلیل اولنمش کتان بزینی لف اولنمق زیاده محمود حده زیرا
شتا قریب اولدقده دمده فی الجلد غلظت حاصل اولمغله رکوده وانعقاده مستعد اولور
وادویه مذکوره دمی ترقیق ایدوب عضوه قوه ومجاریسنی تفتیح ایدر اما نوع ثانی
حال ظهورنده ازاله اتمکدرکه مواد غلیظه‌یی ترقیق وبرودتدن حاصل اولان عضوك
انقباضنی ازاله ایله اولور ازجمله دهن الشمع ودهن صفار البیض ودهن الابهل ودهن
عود الغیاق طلا اولنه کذلك روح شراب ساذج یاخود کافوری وروح الشحام
وماء انکروسی وصبغ الجند مناسبدر لکن دهن ترمنتین وضماد نطفة النون جمله‌دن
اولی وانسبدر کذلك ادویه مجربه‌دندرکه برکتان بزینی ماء الزاج الحاره ایله تبلیل ایدوب
ادرج یاخود درت دفعه عضو مأوفه لصق اتمکله علتی بالکلیه ازاله اتمکده سحر معمول سیدد
زیرا دفعه اولیده حکه ووجعی ودفعه ثانیه‌ده حمرتنی ودفعه ثالثه‌ده ورمنی ازاله
ایدوب بعضی کره دفعه رابعه‌یه حاجت قالمز بعضیلر بومرهمی مدح اتمشلردر ترکیبی بودر
شحم الابل وشمع ودهن البنفشج یارمیشر وقیه اخذ ومرهم اولنوب عضو مأوفه طلا
اولنه یاخود برشلجم اخذ اولنوب ایچنی بوشالدوب بومرهمی ایچنه طولدروب اوزرینه
استوبی لف ایدرلر تحت الرماد طبخ اولنوب بعد الدق عضو مأوفه لصق اولنه اکر
متقرح علی الخصوص منتن اوله بوضماد ایله تضمید اولنه ترکیبی بودر عفص اخضر
زراوند مدحرج هر برندن نصف درهم سیلقون بر درهم زیبق مصعد الخ جته مرداسنج
ومرصافی هر برندن برنجی درهم کافور ثلث درهم لبان ذکر ایکی درهم اخذ اولنوب قدر الکفایه
شمع اخضر ایله ضماد اولنه کذلك ضماد عطیة الله دخی مناسبدر لکن ضماد براکلیسوس
بوخصوصده دخی علاج کافیدر وسنجی ازاله وتنقیه والحام ایدر

الفصل الحادی والعشرین فی اخیموس

هو ورم اسود من دم انصب تحت الجلد
وانقطع ومات یعنی ضربه وسقطه امثالنده عروق شعریه منفجر اولمغله انلرده اولان
دم تحت الجلد منصب اوله وآنده فاسد اولوب اسود اللون بر ورم احداث ایلیه اخیموس
تسمیه اولنور **السبب** بوورمك سببی اولدرکه دقاقکه اعضاء لحمیه‌دن برینی ضربه
وسقطه قویه امثالندن متضرر اولوب جلدی منفجر اولمیه اول عضوده اولان عروق
صغار ولحم منفجر اولور ومسامات لحمیه متوسع اولور وعروق مزبوره‌ده موجود اولان

دم

دم مسامات متوسعه وتنفجردن حاصل اولان فرجه لره منصب وآنده مستقر اولور و
مجارینك دخی مصادمه‌دن انحناسیچون دم آخرك سیلانه مانع اولور پس منصب اولان
دم اول موضعده راکد وغذادن محروم اولمغله سریعا فاسد ومنجمد اولور لهذا بو ورم
احمر بعده کوده بعده سواده میل ایدر **العلامات** بوعلت حادث اولدقده بلنمه سی
سهلدر زیرا اسباب سابقه تقدم ایتدکدنصکره عضوده بر ورم رخو حادث اولوب
اولا احمر بعده اسود اولور کاه موجع وکاه غیر موجع اولور **تقدمة المعرفه** اکر جلد عضوده
تغیر اولیوب حال اولیسنده اولورسه و ورم دخی عظیم اولمزسه بوعلت تحلیل ایله
سریعا مندفعه اولور اکر علاجنده اهمال اولنوب یاخود تدبیرنده غلط اولنمغله عضو
مأوفده دم خارج العروق برمدت مستقر اولورسه فلغمونی وخراج وغنغرانه وسقیروس
وعند المحدثین استسقاء العضو تعبیر اولنان علت امثالندن خوف اولنور اکر دم
مزبور اعضاء داخلیه‌نك تجویفلرنده واقع اولوب خارج العروق برمدت مستقر اولمغله
منجمد اولورسه تحلیلی ممکن اولیوب استسقایه مؤدی اولور وغالبا لاعلاج له اولور
اکر دم مزبور اعضاء ظاهره‌ده تحت الجلد منجمد اولوب سریعا منحل اولمزسه تقیح ایتدرمکله
سعی اولنور بلکه صدمه‌دن زیاده مأوف اولمش لحمی دخی تقیحه میل ایتدرمکله ازاله
ایدرلر زیرا لحم مزبور باقی قالورسه غنغرینیا واسفاقیلوسه مؤدی اولور اکر اخیموس
انتهایه واصل اولدقده اسود اللون اولیوب ملتهب واحمر اللون وصلب وممتد اولورسه
من جنس وردر **العلاج** بوعلتك ظهورنده اولا فصد اولنور لکن فصدك ماده علتی ازاله ده
نفعی یوقدر انجق فلغمونی امثالی ینك عروضندن حفظ صحت ایچوندر زیرا بوعلتك تدبیرنده
لازم اولان دم منجمدی تحلیل وترقیق وقوام اصلیسنه اعاده ایدیجی ادویه داخلیه وخارجیه یه
مراجعتدر اما ادویه داخلیه ازجمله راوند واسپرماست وعین السرطان وروح الطرطیر
وخلاصه هیوفاریقون وملح کهربا وموسیا کبی یاخود عین السرطان نصف درهم نشاسته
الفاشرا ثلث درهم طین مختوم ومرجان احمر هر برندن سدس درهم ملح قرن الایل بش
حبه اخذ اولنوب سفوفا دفعه واحده‌ده استعمال اولنه یاخود ماء قطراسالیون افرنجی
وملوزهرا خلا موربرد وقیه ماء النعناع ایکی بچق درهم روح النوشادر ثلث درهم شراب
هیوفاریقون نصف درهم اخذ اولنوب بعد المزج خشروبا ایکی دفعه‌ده استعمال اولنه کذلك
روح نوشادر یاخود روح الملح دخی دم منعقدی انعاش وسیلان اصلیسنی اعاده‌ده ادویه
قویه‌دندر اما ادویه خارجیه ازجمله روح الشراب ساذجا یاخود کلس غیر مطفی ایله عمل
اولنمش روح نوشادر ایله ممزوجا اخذ اولنوب فاتر برمقدار اسفنجی ایله عضو مأوفه وضع
اولنسه دمك رکود وانعقادینی تحلیل ایله ازاله ایدوب سیلان عادیسنی اعاده ایدر
اکر روح شراب کافوری یا زعفرانی اولورسه فعل مزبورده دخی اقوی اولور کذلك مرهم
لسان الکلب منعقد اولمش دمی سکز ساعتده تحلیل ایدر وجلدك لون اصلیسنه رد ایدر
کذلك صدمه شدیده‌دن صکره واخیموس ظهورندن صکره بولصقه دخی استعمال اولنور
ترکیبی بودر اصل فاشرا وشقاقل وسیمفاطیس افرجو وقیه زهر بابونج واکلیل الملك
بر رقبضه اخذ اولنوب قدر الکفایه شراب ابیض ایله لصقه قوامنه کلنجه طبخ ایتدکدنصکره
جوزی زعفران الحاق ایدوب عضو مأوفه لصق اولنمز غایت مؤثردر اکر اخیموس اعضاء

عصبانیه ده واقع اولورسه دوح شرابله حل اولنمش بلساد اسود استعمال اولنور ادویهٔ
مختاره دندر اکر اخیموس تقیحه توجه ایدوب موضع ماوفده ارتفاع ولمسده ملایمت حس
اولنه وحمی عارض اوله فی الحال ادویهٔ منضجه ایله اعانت اولنوب وکمال اوزره تقیح ایدنجه
توقف اولنیوب بط اولنه زیرا دم منجمد عضوده برمدت مکث اتمکله حمی ووجع امثالی
عوارض ردیه ظهورندن ماعدا عظام واعصاب امثالی مجاورلرین افساد ایدر بلکه غنغرینا
وسفاقیلوسه انتقال ایدر الحاصل برمقدار نضج بولدقده بط ایدوب ادویهٔ جالیه ومنقیه بعده خاتمه
الفصل الثانی والعشرون فی آنودسما ویسمی عندنا بام الدم هو ورم من انخراق
شریان تحت الجلد یعنی آنودسما دخی اخیموس کبی تحت الجلد منصب اولان دمدن حادث
اولور لکن اخیموسده دم مزبور اورده صغیره دن اولوب منقطع اولمغله منجمد اولمشدر
اما آنودسماده شریاندن اولوب دوام انصباب وقوام اصلی سنده در و آنودسماده عضو
ماوفک جلدنه قطعا تغیر کلمز بلکه دائما حال اصلی سنده اولور **السبب** دقایق شناسان
تشریح بدن انسانه معلومدر حکیم مطلق شرایینی ایکی غشادن خلق ایدوب غشاء خارجیه سی
رقیق ولین واتساعه قابل وغشاء داخلیه سی غلیظ وصلب وانصداع وانفجاره بالسهوله
قابل خلق اتمشدر وقتاکه بسبب من الاسباب السابقه غشاء داخلیه یه انصداع یا انفجار
عارض اوله یا غشائینه معًا انصداع وانفجار عارض اولوب غشاء خارجیه جلده متکی
اولوب لین اولمغله التحامی سریع القبول وغشاء داخلیه صلابتندن ودوام حرکتندن
التحامی بطئ القبول اولدیغندن غشاء خارجیه ملتحم اولوب غشاء داخلیه بلا التیام
باقی قاله اندن دیباج روحیه ایله دم غشاء خارجیه نک داخلنه منصب اولوب اندن مجتمع
وغشاء خارجیه نک اتساعنه باعث اولمغله ورم ظاهر وضربان حس اولنور اما بوعلتک
اسباب سابقه سی تفرق الاتصال شرایینه بادی اولنجی اشیادرکه ازجمله عسر ولادة
وشدت قویحی ایله برعضوک شد اولنسی علی الخصوص شد رقبه وصیحهٔ شدیده ایله صیحه
اتمک واشیاء ثقیله احتمالی کبی کذلک ضرب وسقطه امثالندن وتشریحه واقف اولمیان
جراحک بطندن شریانه جرحه عارض اولمق کبی کذلک دمک کثرتی وحدتی وشرایینک
منسد اولمغله دمک اول محله اجتماعی کبی کذلک انفعالات نفسانیه وانفعالات
بدنیه که زیاده غضب وحرب نارده واغذیهٔ حاده استعمالی کبی **العلامات**
بوعلتک بلنمه سی اسهلدر زیرا ابتداده بر ورم صغیر ظهور ایدوب یسیرًا یسیرًا اعظم حاصل
بعضی سنده برمقدار وجع اولوب وبعضی سنده وجع غایت قلیل اولور مکرکه جرحه سببیله
عارض اولمش اوله بوتقدیرده غایت شدید وجعی اولور وبو ورم لمسده ملایم واسفنجی
مشاهده اولنوب نظرده لون جلده تغیر کلمیوب انجق متورم ومتلی حس اولنمقده واصبع ایله
غمز اولنسه ورم غائب اولوب دفع اصبعده فی الحال ضربان قوی ایله عودت ایدر بلکه سائر
شرایینک دخی ضربانی حس اولنور لکن جراحاتدن حادث اولان آنودسماده بوحال یوقدر
اکر آنودسما عظیم اولورسه غمز ایله زائل اولمز لکن صوت خفیف سنه مشابه صریر استماع
اولنور بلکه بوصریر اصبع ایله غمز اولنمسزین قولاق طوتلسه مشاهده اولنور
تفرقة المرض بوعلت اسباب مذکوره نک هرقنقی سندن اولورسه علاجی مشکلدر
اکر صغیر وجدید اولورسه علاجی قبول ایدر اما عظیم وعتیق اولورسه علاج ایله

مندفع اولدیغی کوریلمشدر بعضی جراحین جهلندن ناشی بوورمی بط اتمکله علاج اولنور
توهم اتمش اکرچه بط اولندقده شریاندن خارج اولان دم سیلان اتمکله فی الحال
ورم زائل اولور لکن شریانک نزفنی بکاله منع اتمکه محتاجدر اکر منع اولنمزسه خراجه
انتقال ایدوب دمک دوام انصبابندن ناشی مشکل العلاج اولور بلکه علیلک هلاکنه
باعث اولور ایمدی ترک علاج بوکونه خطرناک تدبیردن اولیدر زیرا ورم عظیم علاجی
دخی ترک اولندیغی صورتده اکرچه بعضی کره دم منصب متعفن اولوب غنغرینایه انتقال
ایدر بوتقدیرجه غنغرینا تدبیری ایله اندفاعی ممکندر لکن اکثریا بوعلت ذاتنده خطره
اولمغله اصحابی طول زمان بوورم ایله حیاتده اولوب اندن ضرر دخی اولمز حتی
سنارطوس جرجانی نقل ایدرکه جوارمزده ساکن اولنلردن برینسه باسلیقدن
فصد اقتضا ایدوب برجاهل جراحه فصد ایتدرمکله تحتنده واقع اولان شریانی دخی
تفتیح اتمش وساعدنده جوز رومی مقداری آنودسما ظهور ایلدی واوتوز سنه دن
متجاوزدرکه حیاتده در وورم مزبور دخی باقیدر **العلاج** بوعلتک علاجی هنوز
معلوم اولدیغی وجه اوزره ابتداده اولوب عظم وقدم حاصل ایتدکدنصکره علاجنه
مبادرت اولنمیه ایمدی ابتداده ظهورنده بعض قدما طرف خلافدن فصد ایله امر اتمشلردر
فی الواقع مناسبدر زیرا دمک موضع ماوفدن تراجعنی منع ایدر اکر دمک حدتی وجوشندن
نشأت اتمش اولورسه دخی اصلاح ایدیجی ادویهٔ داخلیه ویره لر ازجمله عین السرطان
ومرجان وبلانارنکلیس اولنمش ناب الفیل وقرن الایل امثالی زیاده مناسبدر بعده
ادویهٔ موصفیه یه مراجعت اولنوب ازجمله قدر الکفایه جوز السرو الاخضر اخذ اولنوب
ماء القراح ایله فی الجمله لعابیتی ظهور ایدنجه طبخ اولندقدنصکره قدر الکفایه دقیق
الباقلا ایله لبیجه کبی ایدوب عضو ماوفه لصق وبر رباط عریض ایله محکم ربط ایده لر
واوج دفعه یاخود درت دفعه تجدید ایده لر آنودسمانک ابتداء ظهورنده شریانک
غشاء داخلیه سنک جرحی اندمالده وغشاء خارجیه سنک اتساعنی ازاله ده
اسرار حکمادندر کذلک ماء شریانی برکتان بزی ایله عضو ماوفه وضع ومحکم ربط
اولنمغله بوخصوصده علاج کافیدر اکثر اطبا بو ورمک ابتداء ظهورنده براسرب
صحیفه سی عمل اولنوب اوزرینه محکم ربط اتمکله ازاله ایدر دیو تحریر اتمشلر لکن بعضی
مجربین چوق کره بوکلامله عمل ایتدک نفعنی مشاهده ایده مدک دیمشلردر
الفصل الثالث والعشرون فی ماشرا ماشرا بر ورم حاردر موبددکه اصطلاح
اطباده ریح احمر ویرقان احمر دخی تسمیه اولنور وعند عوام الناس لسان ترکیده یلانجق
وقزل صاریلق دیرلر ودهقانیان بینده اصرغو وقزل یل تعبیر ایدرلر زبان فارسیده
زردی سرخ وسرخ باد تسمیه ایدرلر ویونانیان اصطلاحنده افطاروس واریطروس
واریسیپلاس تعبیر اولنور اما فاضل قرشی دیرکه ماشرا خرطه دم صفراویدن حادث
اولان ورم حاره اطلاق اولنور زیرا کاهیجه لفظ ماشرا اطلاق اولندقده ورم صفراوی
مراد اولنور نته کم شیخ الرئیس ابن سینا اورام کبدده علامات ماشرا نقل کبد دردیدیکی
زیرا فلغمونیده اولان ثقل ماشراده اولان ثقلدن کثیردر وماشراده التهاب و لذع
وسواد اللسان وانصباغ البول وشدته وکثرت اولور وحمی غب کبی نوبتلری اولور

وبارد ورطب اشيادن منتفع اولمقده اما كامل الصناعه صاحبى ديركه ماشرا عرف
طبده شول ورم دمويه دركه وجه وجبهه ورأسده وكاهيجه عام اولوب مجموع رأسه شامل
اولور وكاهيجه عليله نتوّ العين عارض اولور **السبب** بوورمك سببى دمك عروقده جوشده
غليانى وسيخونتى دركه كيدن متصاعد اولوب بطريق شعب وجه ورأسه داخل وبو
رهنده باعث اولور **العلامات** بوورمك علامتى عليلك ظاهر وجهنده انتفاخ و
حمرت وورمده شدت وضربان ايله حمى سنوخ حمّى غب كبى نوبت اولمقده وبومرضده عطش
والتهاب ايله كرب وتململ وسواد اللسان وانصباغ البول اولمقدر **العلاج** بوورمك
علاجنده طبيب لبيبه لازمدركه اولا عليله نظر ايدوب كوره لر فصدده مانع اولان نسنه لر
بولنمزسه درعقب قيفال دن ياخود ودجلدن فصد ايدوب تحمّل قدر اخراج دم ايده لر
ياخود ساقيندن حجامت ايده لر بعده نقوعات مقويه ايله ويا طبيخ فاكهه وياخود
هليلج وماء رمانين وياخود اجاص وعناب وتمرهندى ولب خيارشنبر ايله تليين مزاج
ايدوب صفرايى اخراج ايده لر والحاصل ادويه مسهل صفراويه ايله طبيعتى تليين واسهال
ايده لر واكر حقنه لينه ايله احتقان ايدرلرسه غايت مناسبدر واكر بعد التليين طبيعت
ماده يى اعضاء شريفه يه دفع ايدرسه حلق وصدره صندل وماميثا وحضض وطين ارمنى كبى
اشيايى ماء الورد ايله مزج وضماد ايده لر وبعد الاحتقان ورمك اوزرينه تنزوه حظالى كلابله
حل ايدوب طلا ايده لر ياخود طين ارمنى ايله ماء الوردى مزج وطلا ايده لر ياخود حولان هندى
اوغلان طوغورمش عورتك سودى ايله حل ايدوب اچنه بر بچق درهم كافور وبرمقدار
دهن الورد وبياض البيض اضافه اولنوب بعد المزج برقاج دفعه طلا ايده لر وبومرضده اكثريا
اولوركه ماده سى حلقومه دوكلوب زحمت ويرر بو بيله اولجق ماء مشروب يرينه شراب البنفسج
وحريره مادام استعمال ايده لر باقى تدابير وعلاجاتى حمىء صفراويه ده كچيدى

الفصل الرابع والعشرون فى الدبيلات دبيله بر ورمدر كه دماميلدن كبير الحجم
ومستدير الشكل در ولونى اكثريا جلد لوننه مشابه اولوب وجعى اولمز **السبب**
دبيلاتك سببى جمهور اطبا عندنده ماده بلغميه دركه عضوه منصب اولوب برزمان
اچنده محتبس اولمغله طبيعت اول ماده يى لايقنه كوره انواع ثلثه اوزره وجوده
بنيراييد بلكه دخى نيچه نيچه اجسام غريبه وصور عجيبه يه تبديل ايدر وارباب
مشاهده دن بعضيلرينك اچنده شعر وبعضيلرينك اچنده طاش وبعضيلرنده
عظم وبعضيلرنده خشب پاره سى كبى نسنه لر خروج ايتديكى منقولدر وبونوعنه
بين عوام الاطباء كتك سراجه سى تعبير ايدرلر وبو جراح مجربدن منقولدركه
بر عليلك عنقنده بو بيله بر ورم ظهور ايدوب آنى شق ايلدم اچندن غايت
كثير كهله خروج ايلدى ديدى بلاطروس نام طبيب دركه دبيلاتك ماده سى
اخلاط ردئه دكلدر بلكه بر عضوك غداسنك فضلاتندندر كه يوما فيوما عضوده مجتمع
اولدقده اعضانك بعضى خالى محللرينه منصب اولمغله بو ورمه باعث اولور نته كم
بعضى شجرده غداسنك فضله سندن غده يعنى يومرى حاصل اولور وبعضى
شجرغاريقون ومنطرقا وكبى نسنه لر ظهور ايتديكى معلومدر **الانواع** بودبيلاتك
انواع ثلثه سى واردر اولكسى شحميه در يعنى اچنده طوك ياغنه مشابه نسنه واردر

ايكنجسى

ايكنجسى عسليه در يعنى اچنده بال كبى نسنه واردر اوچنجيسى كلسيه در يعنى اچنده كرج كبى
ماده سى واردر **العلامات** دبيلاتك علامتى برمق ايله ورمى غمز ايتسه لر اچنده
مده وياخود دم اولان ورمدن قليلجه بر تموج وحركت مشاهده اولنور واچنده مده
ودم اولان اورامدن زياده جه صلابته مائل اولور **العلاج** بوورمك علاجى اولا بدنى
اخلاط رديه دن تنقيه ايدوب بعده ادويه محلله ومنضجه استعمال ايده لر مثلا ادويه
محلله دن بو ضماد بى نظير غايت مناسبدر صنعتى بوجهله در لادن اقريطى ومقل ازرق
وقاصنى واشق وبره بولى وترمنتين هر برندن بالسويه اخذ اولنوب صنعت اوزره
ضماد ايده لر سنارطوس نام حكيم ذكر بركسنه نك ذقننده دبيله ظهور ايلدى بن اكا
بو ضماد ايله علاج ايلدم صنعتى بودر اشق وعود القرع وكبر بالاخذ اولنوب صنعت
اوزره ضماد ايلدوب ورم اوزرينه لصقه ايلدم مدة قليلده منفتح اولوب اچندن
ينكج ياغى كبى كمكلر خروج ايلدى وبو ضماد دخى نافعدر صنعتى بودر زفت ملاحين
بر جزء اشق وكبريت يارمشر جزء اخذ وجمع اولنوب ضماد ايده لر ضماد آخر بو دخى بر
مجربه ضماددر صنعتى بودر بخور مريم كوكى وشحم خنزير بالسويه اخذ اولنوب اچينه
برمقدار كبريت مسحوق وضع ايدوب ضماد ايده لر كذلك جير واچ ياغى وزيت ياغى
بريره مزج اولنوب ضماد ايده لر واكر منفتح اولمزسه نيشتر ايله تفتيح ايدوب
خراجات علاجلرى ايله علاج ايده لر

الباب الثانى فى البثور وهو يشتمل على اربعة عشر فصول

معلوم اولدكه اعضاء بدندن عضو واحده مخصوص عامه بدنده وقوعى ممكن اولان
امراضدن برسى دخى بثور دركه اورام جنسندندر زيرا بثور واورام ايكيسى دخى
تفرق الاتصالدر انجق بثور اورامك صغيرى واورام بثورك كبيرى در وتفسيرنده
البثره اوا چق سوزلجى معناسنه در جمعى بثره وبثور كلور لسان يونانيده فليقطيدس
تسميه ايدرلر جميع احوالى بعينه اورام احوالنه مطابق اولديغى باب اولده اورام
بحثنده مفصلا تحرير اولنمشدر حاوى صغير صاحبى دركه اورام جنسندندر اما اورام
صغاردر وبثور صغارك حدوثى رطوبات رديه غليظه دن اولوب طبيعت آنى
ظاهر بدنه دفع ايدوب بين اللحم والجلد محتقن اولور واكر ماده سى رطوبات حاره
اولورسه بدندن خارجه محدده الرؤس مرتفع اولور واكر ماده سى رطوبات بارده
غليظه اولورسه بدندن عريضا منبسط اولور فاضل قرشى دركه بثور اورام صغاردر
واورام مثلى مفرد ومركبه تقسيم اولنوب دموى وصفراوى واخلاط سائره ايله
مختلط اولور آيدى دمويسى شراء دموى وصفراويسى نمله وحمره ونار فارسى
كبيدر وسوداويسى جرب سوداوى وثآليل ومسامير وبلغميسى شرى
بلغمى ومائيسى نفاطات وريحيسى نفاخات كبيدر

الفصل الاول فى الشرى حب بثور صغار مسطحة الى الحمرة يظهر دفعة تركيده
قورداشنى تعبير اولنور سنارطوس جرهانى ديركه كتب يونانيه ولاطنيه ده واقف
اولمدق وديارلرعزده دخى چندان مشهور دكلدر لكن كتب عربيه ده مسطور اولديغى
وجه اوزره شرى اول بثور صغاردركه حمرته مائل وصلب دفعة جمله بدنده ظهور ايدوب

زنبور وبعوضه لسعنه مشابه حکه ایله مؤلم اولور وزمان یسیرده منحل اولوب
جلد بدن لون اصلیسنه رجوع ایدر **السبب** بو علتك سببی دم مری یاخود بلغم بورقی
متولد بخار بسبب من الاسباب البادیة هایج اولوب مساماتدن خروجه توجه ایتدکده
کثرتندن مساماتی تضییق ایدوب تحت الجلد مستقر اولوب بثور مزبوره یی احداث ایلر
ومتولد اولدیغی مادهٔ مریه و بورقیه دن آنده اجزاء حاده ومالحه اولمغله حکهٔ موجعه
ایراث ایدر وبخار لطیف انواعندن اولوب تحلیلی بالکلیه قابل اولمغله مدت قلیلهده
یسیراً یسیراً منحل اولوب بلا اسیلان ولا آثار جلدك لونی حال اصلیسنه رجوع ایدر
ومعلوم اولدرکه شری نك بعضیسی مواضع حاره ده ظاهر ومواضع بارده ده غائب اولور
وبعضیسی مواضع بارده ده ظاهر ومواضع حاره ده زائل اولور سببی اولدرکه نوع
اولك ماده سی دمویه اولوب غایت الطف وارق اولمغله اهویهٔ حاره دن متحرك
اولوب اهویهٔ بارده ده داخله رجوع ایدر اما نوع ثانینك ماده سی بلغمیه اولوب
فی الجمله غلظتی اولدیغندن اهویهٔ بارده ده انحلاله وداخله رجوعه عسر مستعد
اولمغله ظاهر اولوب اهویهٔ حاره ده انحلال ایله زائل اولور نته که شیخ ابن سینا
واشتداد البلغی لیلاً اکثر عبارتیله اشارت ایتمشدر **العلامات** ما سبقده مذکور
اولان کلام سنارطوس شری علاماتنی بیاننده کافیدر **تقدمة المعرفه** بو علت زمان
قلیلده علاجه دخی احتیاج اولمقسزین انحلال ایله مندفع اولور لکن بعضی کره علیله حکهٔ
شدیده ایله مؤلم اولمغله حمی غب امثالی بعضی امراض ایراث ایدر بو تقدیرجه علاجدن
غفلت اولنمق مناسبدر نته که ابن سینا واذا کان الشرا یاخذ موضعاً واسعاً فان لم ینقص
خیف حمی الغب عبارتیله شرینك مؤلم اولان نوعندن غفلت اولنمق لازم اولدیغنه اشارت
ایتمشدر **العلاج** بو علتك علاجنده عند القدماء لازم اولان اغذیهٔ مبرده ومرطبه
وفصد وتنقیه در اما عند المتأخرین تلطیف اغذیه وادویهٔ معرقه لازمدر وابتداده ادویهٔ
موضعیه دن احتراز لازمدر اگر حکه سی غایت مؤلم اولورسه معرقات ایله ادویهٔ مخدره
مزج اولنور ومعرقاتدن بو علتده بو مشروب کثیر الاستعمالدر ترکیبی بودر کبریت ذهبی المعرق
التی حبه انتیمون معرق اون حبه پادزهر معدنی اوج حبه صبغ الانتیمون ثلث درهم
شراب شوکة المبارکه بر وقیه ماء ارقطیون اوچ وقیه اخذ ومزج اولنوب مشروبا استعمال
اولنه کذلك معرقات دخی بو علتده محمود ومجربدر از جمله روح النوشادر ودوریهٔ براکلیسوس
کبی منوال محرر اوزره تدبیر ایله شری انتهایه واصل اولدقده اگر اقتضا ایدرسه ادویهٔ
موضعیه دن قلغونیدن مذکور اولان محلول الزاج فاتر برکتان بزی ایله وضع اولنه
یاخود قشر رصاص الانتیموندن اخذ اولنمش ماء الرماد وضع اولنه یاخود دهن لوز
محلول الطرطیر ایله اخذ ومحکم مزج اولنوب طلا اولنه کذلك جرب علتنه مناسب
اولان ادویهٔ موضعیه نك جمله سی بو علتده دخی مناسبدر ، ،
الفصل الثانی فی بنات اللیل معلوم اوله که عندیمزده موجود بولنان کتب
عربیه ده بنات اللیل هی بثور صغار یحدث فی اللیل مع حکة شدیدة عبارتیله تعریف
اولنوب سببی دخی مساماتدن انحلالی قابل اولان بخارك ارتقاسی اولوب لیالیده
هوانك برودتندن وحرکتك انعدامندن مسامات منسد اولمغله حادث اولوردیمشلر
لکن

لکن تعریف مزبور شری نك نوع ثانیسنه صادق اولوب آنك سببی دخی وصف مذکور
ایله موصوف اولان بخاردر اما کتب لاطینیه نك کتب یونانیه دن نقللری اوزره
بنات اللیل هی بثور کبار کالبطم او الحمصه یشتد المه فی اللیل عبارتیله تعریف او لنمشدر
چونکه کتب عربیه ده تعریف اولنان بنات اللیلك احوالی ما سبقده معلوم اولدیغی کتب
لاطینیه ده ذکر اولنان بنات اللیل بباطنه تحریص اولنمشدر **السبب** بو علتك
سببی دمده اولان مواد مائیه لزوجت وملحیت وحموضت کسب ایدوب طبیعت انی اطرافه
دفع ایتدکده لزوجتندن جلدی تجاوز ایده میوب تحت الجلد محتبس اولمغله ودم مزبوری
احداث ایدر ولیالیده برودت قمر وانعدام حرکتدن ناشی مسامات متضایق اولوب
ماده سنك اجزاسنه قطعا انحلال ممکن اولمغله اشتداد حاصل ایدر ومحتبس
اولدیغی موضعده بعضی عروق عصر ایدوب دمك انزن عسرتله جریاننه باعث
اولدیغندن دمده بر سخونت حاصل اولوب ودمك التهابنه سبب اولور وماده سنك
ذاتنده اجزاء مالحهٔ حامضه دن حدتی اولمغله تحت الجلد تفرق الاتصاله باعث اولوب
موجع اولور اگرچه بالطبع لونی بیاض اولمقده لکن کاه اولور که اکا دم مترشح اولمغله
احمراره مائل وکاه اجرام علویه نك تأثیرندن ناشی کوده تر مائل یا اسود اولور **العلامات**
بنات اللیلك علاماتی بطم وباقلا قدر مسطح نفاطاته مشابه اورام ظهور ایدوب
وجع والتهاب ایله مؤلم اولور ولیالیده الحی نهارده اولانك المدتن زیاده اولور وتفجیه
قابلیتی اولوب متقیح اولدقده اندن صدید سیلان ایدر **تقدمة المعرفه** بنات اللیل علل
مخوفه دن دکلدر لکن علاجنده اهمال یاخود غلط اولنمغله جلد عضوده بر ردائت حاصل
ایدوب قروحات سکنه منسلك اولورسه عسیر العلاج اولور بلکه حمره یه انتقال ایتمك
احتمالیدر که اولورکه حمیات ایله مجتمع اولوب بین الناس نفاطات صغیره انواعندن ظن
اولور اگر حمیات ردیئه ایله مجتمع اولورسه اکثریا علامت موتدر علی الخصوص علل وبائیه ایله
مجتمع اوله **العلاج** بونك علاجنده لازم اولان ادویهٔ داخلیه بعینه شری ده مذکور
اولنلردر اما ادویهٔ موضعیه دن دهن الطرطیر وروح شراب الکافوری مناسبدر
اگر ورم متقیح اولورسه روح تریاقی ایله غسل ایدلر بعده ضماد براکلیسوس علاج کافیدر
زیرا ضماد مزبور ماده سنی صدیده مستحیل ایدوب حدتنی تسکین ایدر وجلدی
ترقیق وتفتیح ایدر بعده جلا والحام ایدر کذلك بعد التقیح حلزون قشری ایله دق
اولنوب لصق اولنمق دخی ادویهٔ محمود ومجربه ندر اگر حمیات ایله مجتمع اولان نوعندن
اولورسه ضماد فلیوس تریاق ایله مزج اولنوب لصق اولنه ، ،
الفصل الثالث فی الجمره بالجیم والنار فارسیة شیخ الرئیس ابن سینا
کتاب قانونده هما اسمان یطلقان علی کل بثر اکال منفط محرق محدث للخشکریشة
کاحداث الحرق والکی عبارتیله تعریف ایتمشدر یعنی اول بثوردر که حرق ناره مشابه
حرقتی وتأکل وتنفطی وخشکریشه سی اوله اکا بطریق التشبیه جمره ونار فارسی
اطلاق اولنور ایکنجی اسمك فارسیه نسبت اولنه سنك وجهی نفیسی مرحوم
اسباب وعلامات شرحنده ابن صاد قدن روایتی اوزره اقلیم فارسده کثیر الظهور
اولمغله یاخود علاجنه اول مبادرت ایدن طبیب فارسدن اولمغله در **السبب**

جالینوس فاضل دیرکه بو علتك سببی اول دم فاسددرکه لسبب من الاسباب اکا حرقة
عارض اولوب غلیان ایله جزؤ رقیقی متمیز و مرة الصفراء یه مبدل اولمش و جزؤ غلیظی مرة
السوداء یه مستحیل اولمشدر انتهی کلامه و قتا که عروقك افواه لیفیه سندن یا مسامات تندن
جزؤ غلیظی منفرداً یا خود رقیقی ایله ممتزجاً بر عضوه مترشح اوله عضو دخی دفعه فاسد
اولمدیغی صورتده اکا متلاصق اولوب منعقد اولمغله عضوی افساد ایدر بو افسادك
سببی اول محتبسدرکه دمك اجزاء محترقه سیله اجزاء مائیه سندن حاصل اولوب اجزاء
رقیقه سنك تمیزندن فی الجمله صلابت و حدته میلان ایتمشدر بعده حال انعقادده
صلابت و حدتی کمال بولوب عضوی تسوید و تنفیط و احراق و آکنده خشکریشه احداث
ایدر نته که اشیاء محترقه دن عمل اولنمش املاح حادة و کاویه ده مشاهددر اما اسباب
سابقه و بادیه سی اهویهٔ وبائیه و حاره و یابسهٔ شدیده و مشقتهٔ عظیمه و حرکات کثیره
و ریاضات مفرطه و خصوصیله کثرت شرب و خردل و ثوم و بصل امثالی اغذیهٔ حاره نك
و فرط استعمالی کبی دمك حرقة و غلیاننه باعث اولنلردر کذلك غضب متواتر دخی
حرقة دمه اسباب قویه دندر **الانواع** بو ورم ایکی نوع اوزره در نوع اول وبائی و نوع ثانی
غیر وبائیدر اکر غیر وبائینك بثوری منفط و متقرح اولوب اندن صدید سیلان ایدرسه
نار فارسی تسمیه اولنور اکر بثوری وصف مذکور اوزره اولمزسه جمره اطلاق اولنور
کذلك بین الکتفین اولورسه اطباء عجم زخم شیره تشبیه طریقیله شیر بنجه دیرلر
العلامات بو علتك علامتی اولا بثور یا خود بثر کثیره حادث اولوب منفط اولور و در عقب
جاورس مثال بثور کثیرهٔ متضایق ظهور ایدوب ما بینلرنده خالی اولان مواضعی بلا تنفط
خشکریشه احاطه ایدر نته که حدید محمی ایله احراقده مشاهددر و خشکریشهٔ مزبوره
کاه اسود و کاه رمادی اللون اولور و بثور منفط اولمزدن مقدم و کاه بثورك ظهورندن
اول حکه عارض اولور بعده ورم متزاید اولوب مدور و ملتهب و وجع عظیم حاد ایله موجع
علی الخصوص کیجه لرده اشتدادی زیاده اولور و حکه سی غایة الغایه شدید اولوب
ادنی احتکاك ایله بثور جدید حادث اولور و خارج الورم اطرافنده اولان لحم دخی
افراط اوزره ملتهب اولوب لوننده فلغمونی و حمره یه مشابه سواده مائل اولور و خشکریشه
ساقط اولدقده ما تحتی کاه صدید و کاه لحم اسفنجی و کاه عصب مکلس شکلنده اولور
و بثوردن خالی اولان مواضعلرك آلتی مجوف اولور بعده نافض و حمی امثالی حمره و فلغمونی
عوارضندن اشد و اتعب عوارض ردیه ظهور ایدر کذلك غثیان و قی و سقوط
شهوة و اختلاج قلب دائمی و غشی متواتر و جنون امثالی عارض اولور اکر وبائی
اولورسه اولا هواء وبائی ده قیام تقدم ایدوب بعده عوارض مذکوره ما تقدمدن
زیاده اشد اولور اکرچه کاهی عوارض بطیئاً ظهور ایدر اما حال دخی مشکل اولور
زیرا مادهٔ ردیه نك داخله برمدت استقراری اقتضا ایدر کذلك وجهك حمرته میل
ایلمه سی و لسانك سواد و یبوستی و برازك ادهمیت و صفرتی و قی ایله مواد ردیه نك
خروجی و عسر تنفس و تنفسی منتن الرائحه اولمق و قالی یا خود بارد عرقك کثرتی
و کاه نوم ثقیل و کاه سهر عارض اولمق وبائی اولمسنه علامتلردر **تقدمة المعرفه** اکر ورم
اسود اللون اولورسه زیاده مخوفدر اکر رمادی اللون اولوب صفرته مائل اولورسه

بته

بته مخوفدر لکن اولکی رتبه ده دکلدر اکر احمر اللون اولورسه جمله دن سالمدر زیرا اسود
اللون اولاننده فساد دمك کمالندندرکه کلیا لونی متغیر اولمشدر اما احمر اللون اولاننده
دمك فسادی قلیل اولمغله رنکنه تغیر کلمامشدر کذلك صغیر اولورسه کبیر اولاندن
قلیل الخطردر کذلك صغیر اولوب بعد التنفط منفرداً اعظم حاصل ایدن سائر بثوره ایله
اجتماعندن عظم حاصل ایدندن سالمدر اکر بعد الظهور نهان اولورسه مهلکدر زیرا
مادهٔ سمیه داخله نکس ایتمش اولور کذلك اعضاء غددیه و مجاری فضلاتده اولورسه
سائر مواضعده اولمه سندن ردیدر و معلوم اولدکه قوة علیل ساقط اولمش ایسه ورم
صغیر ایسه دخی مهلکدر اکر قوة علیل باقی ایسه و ورم عظیم دخی اولورسه نادراً هلاك ایدر
العلاج بو علتك علاجنده اولا اهویهٔ حاره و بارده دن اغذیهٔ حاره و حادهٔ مالحه
و قلایادن و شرب خمردن حمیه ایدوب صو یرینه ماء الشعیر یا خود مطبوخ قرن الایل اخذ اولنوب
فی الجمله حموضت ویره جك قدر دوغ زاج یا خود دوغ ملح یا عصارهٔ اترج ضم ایدوب ویره لر
و ادویهٔ باد زهریه و معرقه یه مراجعت اولنه که انکرده اولان کیفیت سمیه و ردیه یی
ازاله دن ما عدا عضوده منصب و منعقد اولمش موادی جلا و تحلیل ایدر از جمله بو خصوصده
صبغ بواکلیسوس غایة الغایه ممدوح و مجربدر صنعتی بودر تریاق اندروماخیس نصف
وقیه مرصافی و زعفران بر درهم زنجبیل و فلفل یاریشر درهم اخذ اولنوب اون وقیه
خمر ایله درت کون تعفین و تصفیه دن صکره نصف وقیه سنی امیاه مناسبه ایله
هر صباح ویره لر اکر تعریق ایدرسه علامت صحتدر کذلك باد زهر ماری یا خود باد زهر
معدنی یا خود ملح طبا اقاقیا یا خود انتیمون معرقی اخذ اولنوب مطبوخ قرن الایل یا خود
دیاسقوردیون یا ماء شوکة المبارکه ایله استعمال اولنه صبیانه طین ارمنی و طین مختوم
و قرن الایل المحرق بلا نار امثالی اخذ اولنوب ماء سذاب التیس یا خود اسقوردیناء
مرقی ایله ویرمك مناسبدر و بو علتده دخی فصد و مسهلات و مبردات قویه چندان
مناسب دکلدر زیرا بو علتك ماده سی غلیظ اولمغله اقل قلیلنك داخله رجوعنه
بدنك تحمله اصلاً آری یوقدر اکر احتقال بطنی عارض اولورسه سائر ملیناتدن
احتقانات حقنه مناسبدر بعده ادویهٔ خارجیه یه مراجعت اولنوب اولا عضو ماؤفی
شرط حجامت ایدرلر بعضیلر ادویهٔ منفطه و ضمنی یا خود کی بالنار مناسب کورمشلر
اما ادویهٔ منفطه از جمله خردل و فلفل یاریشر درهم ذراریح مسحوقی ثلثان درهم
خمیر حامض نصف وقیه یا خود قدر الکفایه اخذ و مزج اولنوب عضو ماؤفه وضع
ایدوب اوچ یا درت ساعتدن صکره رفع اولنه لکن ادویهٔ منفطه هر زمان مناسب
دکلدر زیرا خشکریشه نك بطیئاً سقوطنه بلکه اون کوندن مقدم عدم سقوطنه
باعث اولوب مواد فاسده نك تحللنه مانع اولور اما کی بالنار مناسبدرکه نارك
حرارت و یبوستی واسطه سیله عفونتی ازاله ایدوب عضو صحیحی فساددن منع
ایدر و مادهٔ فاسده یی عمیقدن جذب و اخراج ایدر و علیله دخی چندان زحمت
ویرمز زیرا عضو میت اولمشدر حسی یوقدر و قتاکه علیل وجع مشاهده ایدر جزؤ
ماؤفك محترق اولوب عضو صحیحه اثر کی واصل اولمسنه علامتدر بعده بو لصقه وضع
اولنور ترکیبی بودر عصارهٔ سمفاطیس و عصارهٔ حشیشة الجرب و عصارهٔ آذریون

بر وقیه تریاق بندقی اوج درهم ملح طعام بر درهم صفار البیض ایکی عدد اخذ ومزج
اولنوب لصق اولنه یاخود سذاب بر قبضه خبز حامض بر وقیه تین یابس اوج عدد
فلفل هندی بر درهم ملح طعام بریجق درهم اخذ ومزج اولنوب کوزه ایکی دفعه صبحاً
ومساءً عضو ماؤفه لصق اولنه ایکی کونده لحم فاسدینی صحیحدن تفریق ایده بعضیلر
جوز رومی عتیق کرفی الجمله مرارتن میل اتمش اوله دق ووضع اتمکله عظیم النفعدر بو مزج
ایده بعضیلر دخی جوز رومی ایله معمول ترکیبلر استعمال ایدرلر ازجمله تین یابس و
زبیب علی السویه اخذ اولنوب خمر ابیض ایله ملایمت حاصل اید نجه طبخ ودق ایدلکدن
صکره اوج عدد صفار البیض العتیق وبر درهم ملح وایکی عدد صفار البیض ضم ایدوب
لصق ایدرلر ومتأخرین نصف وقیه تریاق وبر درهم زنجبیل وقدر الکفایه مر تجاوزی
اخذ اولنوب بعد المزج وضع ایدرلر بعضیلر دخی ضماد متنا طیس الحکمائی مزج ایدرلر
منوال محرر اوزره ادویه وضع اولنه رق عضوک خشکریشه سی ساقط اولدقده منقیات
وضع اولنه ازجمله عصارهٔ آذریون وعصارهٔ افسنتین وعصارهٔ حشیشة الجرب وعصارهٔ
کرفس بر وقیه رصاصی وایرسا وصبر اسقطوری بر درهم انزروت بریجق درهم
عسل الورد ایکی وقیه اخذ ومزج اولنوب مرهم کبی وضع اولنه هم منقی هم ملحم در یاخود
بعد تنقیة القرحه ملحمات ایله تیمار اولنور ازجمله نصف رطل مرهم مصری یه ایکی
وقیه توتیا یی ضم ایدوب وضع اتسه لر غایة الغایه منا سبدر
الفصل الرابع في النفاطات هی بثور یشبهه بما یحدث من حرق النار لسان ترکیده
قبارجق دینمکله شهرت شعار در **السبب** نفاطاتک سببی مواد حاده ومالحه ایله مختلط
اولمش دم قلیلدر وقتا که دم مزبور اعضادن بر عضوه واصل اوله حدتندن تحت الجلده واقع
اولان لحمه تعب مثال قرحه احداث ایدر بعده قروح مزبوره یه ورطوبات بدنیه منصب
اولوب آنده بر مقدار مستقر اولدقده قروحی فاعل اولان ماده نک باقی قالمش حدتندن مایردار
اولمغله قوة اکاله تحصیل ایدر ودقیق اولدیغندن طبیعت آنی جلده دفع ایدوب اول دخی
جلدی اکل وبشره یی مرتفع ایدر اکر کما ینبغی جلده مندفع اولمیوب بر مقدار ما دون
الجلد مستقر اولوب اخلاله توجه ایدرسه غلهٔ اکاله بر منتقل اولور **الانواع** نفاطات
ایکی نوع اولوره دد اکر لوننده کودته یاخود سواده مائل اولورسه ردی اکر لونینه
مغکو دین اوزره اولمزسه جیده اطلاق اولنور وجیده ورد یه دن هر بریسی عظیم یاخود
صغیر یاخود اصغر اولور **العلامات** نارک وماء حارک حرقنه مشابه نفطه لر ظهور
ایدوب بعضی کسنه لرده متحد اللون وبعضیسنده مختلف الالوان اولور اکر عظیم اولورسه
وجعی اولمز لکن حکه شدیده سی وآردر ومتنجی اولدقده انلرن صوینه مائل بر ماء
رقیق سیلان ایدوب بعده خشکریشه حادث اولور وخشکریشهٔ مزبوره ساقط
اولوب ینه خشکریشه حادث اولور **تقدمة المعرفه** بو علت رجالده نادر الوقوعدر
اکثریا نسایه عارض اولور علی الخصوص دم طمثی کما ینبغی جریان ایلمین نسانک
اکثریا ساقلرنده وکاه رجلین ویدلرنده حادث اولور کذلک صبیانده دخی عروضی
اکثردر اکر جید اولان نوعندن اولورسه سالمدر زیرا ایکی کونده یاخود اوج کونده
مندفع اولور مکر که تدبیرنده خطا اولنمغله ویا غیری سبب ایله نمله یه انتقال

ایده

ایده اکر ردی اولورسه مذموم در زیرا اکثریا علل وبائیه وحمیات ردیه ایله مجتمع
اولور وجنون وغشی وخفقان وقیء امثالی عوارض ردیه یه ظهور ایدر وکاهی
قروحات خبیثه وردیه یه انتقال ایدر **العلاج** نفاطاتک علاجنده عند القدما
اولاً لازم اولان تلطیف اغذیه وفصد وتنقیه در اما متأخرین دیرلر که فصد وتنقیه ده
ماده سنک داخله نکسی خوفی واردر معرقات بونک ماده سنی ازاله ده ادویهٔ
کافیه در زیرا ماده سی انجق تحت جلده واقع اولان مواد مائیه در معرقات
مسام جلدی تفتیح ومواد مزبوره یی تحلیل وحدتنی تعدیل اتمکله چوق کره اولورکه
ادویهٔ موضعیه یه احتیاج اولنمقسزین علتی ازاله ایدر اکر دم طمثک عدم جریاننه
مبتلا نساده واقع ایسه عین السرطان وناب الفیل المدبر بلاناد امثالی مدرات
ایله مزج اولنوب ویره لر اکر ادویهٔ موضعیه یه احتیاج اولنورسه قدر الکفایه
اصل حماض بری اخذ اولنوب بعد الدق بر مقدار سمن طری وشراب ایله شراب
زائل اولنجه طبخ اولندقدنصکره بر مقدار محلول الطرطیر ضم اولنوب مرهم کبی عضو
ماؤفه وضع اولنه یاخود قدر الکفایه مرهم الورد اخذ اولنوب بر مقدار سکر الزحل
وعین السرطان وکافور الحاق ایدوب وضع ایده لر کذلک ماء الرماد علی الخصوص
رماد شجرة الصنوبر بردن اخذ اولنمش اوله برکتان بزی ایله موضع ماؤفه متوالیة
بحیث یدایره رک لصق اولنمق غایة الغایه محمود ومحمد زیرا ماده سنک ملحیتی حامضیتنی
نشف ایله اصلاح ایدر بعضیلر بر مقدار عدس اخذ ایدوب لبن ایله لبسیم کبی
اولنجه طبخ ولصق ایدرلر اکر نفاطات بالطبع متنجی اولمزسه یاخود وجع شدید ایله
مؤلم اولورسه فضه دن معمول ابره ایله دلوب ودخی ملایمت ایله آنده اولان رطوبت
خروج ایدنجه عصر ایده لر اکر بالجمله خروج ایتموب یکیدن رطوبات بدنیه کلوب ممتلی
ایدرسه تکرار دلوب عصر ایده لر بعده مرهم اسفیداج ومرهم الاسرب ومرهم سیلقون
امثالی ایله تیمار اولنه اکر نفاطات قلغونی حاصل ایدرسه مرهم التوتیاء الکافوری مناسبدر
کذلک ضماد مجر قلمیا اخذ اولنوب بر مقدار کافور ودهن مصطکی ایله ممزوجاً وضع
اولنمق مناسبدر بوخصوصده ضماد براکلیسوس دخی ادویهٔ عجیبه دندر
الفصل الخامس في الثاليل ثالیل بفتح الثاء المثلثة والمد ثؤلولک جمعیدر
وثؤلول بالضم اول نتوادر که هی بثور صلبة لحمیة مستدیرة دینمکله تعریف اولنور
وبین عوام الناس سکل دینمکله متعارفدر اکثریا صبیان وشبانک یدین ورجلین
وسائر مواضعلرنده اشکال مختلفه اوزره حادث اولور زبان فارسیده آزخ تسمیه
ایدرلر مصر قاهره ده فتح سین ایله سمط وصمط تسمیه ایدرلر لسان رومیانده
اسفاقیدا دیرلر **السبب** ثالیلک سببی تحت الجلد واقع اولان الیاف عصبیه اسباب
خارجیه دن متضرر ومتسع اولمغله طبیعت اول موضعی تکمیل ایچون مواد غذائیه یی
زیاده ایصال ایدوب مواد مزبوره دخی تراحمندن جلد وبشره یی متسع ومرتفع
ایدوب موضع طبیعی سندن خارج منعقد اولمغله صلب واسفنجی اولوب ثالیل ظهوری
ایدر وصبیان وشبان حال نماده اولوب مواد غذائیه انلرک نقصاننی تکمیله حمله
زیاده واصل اولمغله انلرده ثالیلک ظهوری اکثر اولور ومع هذا انلرک وجود لرنده

تازکلك اولوب ادنی سبب ایله متضرر اولور ومعلوم اولدکه مواضع ومادهٔ سنك اختلافی
ثالیلك شکلنه اختلافنه بادی اولور **الانواع** ثالیلك انواعی تاسعه سی وارد نوع اولنه
لسان عربده توته وحاشا تعبیر ایدرلر توت اسود وحاشا چیچکنه مشابه در لسان یونانیده
تیموس تسمیه اولنور نوع ثانی سنه نملی وثوالیل نملیه تسمیه ایدرلر لسان یونانیده میرمقش
تسمیه اولنور نوع ثالثی ثالیل المنذخه وثوالیل المتعلقه وثوالیل المعکوسه وثالیل منکوسه
تسمیه ایدرلر لسان یونانیده افروخوردونیس تعبیر اولنور نوع رابعی ثالیل طوال معقفه
وثالیل القرونیه وقرون تسمیه ایدرلر نوع خامسی ثالیل المتشققه ذات شظایاء
تسمیه اولنور نوع سادسی ثالیل المتقیحه تسمیه اولنور که تحتنده مده وارد ر لسان
یونانیده اکاطرسوس تعبیر اولنور نوع سابعی ثالیل الفطریه وفطر تسمیه ایدرلر منطار
هیأتنده اولمغله بو اسمیله تسمیه اولنور نوع ثامنی ثالیل عدسیه وثالیل حنطیه درکه
مرجمك وبغدایه مشابه کمی اصفر وکمی احمر اولوب جبهه ووجهده حادث اولور
نوع تاسعی مسامیر وثالیل المسامیر تسمیه ایدرلر اکثر باشی کبی اولمغله بو اسمله
تسمیه ایدرلر لسان ترکیده آق سکل وطاوق کوتی دینمکله متعارفدر **العلامات**
بو دخی جمله نك معلومیدر که اکثر یا یدین ورجلینده بر ترائد لحمی صلب ظهور ایدوب ذکر
اولنان اشکال مختلفه اوزره اولور **تقدمة المعرفه** اول ثالیلکه مجرد جلدی برمقدار
مرتفع ایدوب کرتی الشکل بتره صورتنده اوله چوق کره بلا علاج مندفع اولور اما مسمادینه
تعبیر اولنان واول ثالیلکه ثابت وغیر متحرك وغائر الاصول وبرمقدار موجع ورنکی
سواده مائل اوله بلا علاج مندفع اولمز وثالیل معلقه جلددن اسهل الازاله در زیرا آنك
بدنه تعلقی جلددن قلیلدر ایمدی مجرد قطع اولنمغله زائل اولوب بدنده باقی قلان اصلی
غایت قلیل اولمغله بر دخی نمو وتزاید حاصل ایلمز اما ساثولیلی مدور الاصل اولمغله
بنه نمایه توجه ایدوب کالاول ظهور ایدر اما قرون تعبیر اولنان درون رأسه غائر
اولمدیغی صورتده مع اصله قطع اولنمغله ازالهسی ممکن اولور اما درون رأسه غائر اولدیغی
صورتده ازالهسی مشکلدر زیرا جلد رأسك حذاسندن قطع اولنمغه محتاجدر لکن
مدة قلیله ده ازجلد بر آیده نابت اولوب کالاول قرن ظهور ایدر ایمدی چوق کره
اولور که اصحابنك آخر عمرنه دك باقی قالور **العلاج** ثالیلك علاجنده اولا ملاحظه
لازمدر که ثالیلك اصلی مجرد الیاف جلدده میدر یاخود اوتاره غائرمیدر اگر اوکلی اولورسه
علاجی سهل ایدر خطرناك دکلدر اما ثانی اولورسه استیصالی عسیر اولور زیرا وجع عظیم
وفلغمونی وتشنج وسرطان وغنغرینا امثالی لندن خوف اولنور علی الخصوص ثالیل وجهده
مسمارتیه رجلده زیاده جه ملاحظه لازمدر که انلرده اولان ثالیل سطحی اولورسه
ازالهسی ممکندر اما غائر اولورسه استیصال قصد اولندقده غنغرینایه انتقال له
زیاده مستعددر ایمدی ثالیل سطحی اولدقده ماميثاء کبیر عصارهسی اخذ اولنوب
وقت بعد وقت طلا ایدرلر اگر ثالیلك اوزرندن برمقدار قان چقاجق قدر قطع اولندقدن
صکره عصارهٔ مزبوره طلا اولنه دخی اولی اولور کذلك لبن الشبرم دخی ثالیلی طلاءً
اکل وازاله ایدر اگر ثالیل مستحکم اولوب طلاء ایله زائل اولمزسه برمقدار جرح ایدوب
ایچنه لبن مزبوردن وضع اولنه کذلك برمقدار عسل اخذ اولنوب عموضت ویره جك قدر

روح

روح الکبریت یاخود روح الزاج تقطیر اولنوب مرهم کبی وضع اولنسه یسیرًا یسیرًا
ثالیلی اکل وازاله ایدر کذلك حلزون اخذ اولنوب بعد التطهیر اوزرینه برمقدار ملح ذر
اولنه انزن لعابه مشابه بر ماده سیلان ایدر اولماده یی ثالیله طلا ایدرلر ازاله ایدر
مجربدر کذلك مرهم الکافور دن ایکی درهم محلول الطرطیر بر درهم یاخود ملح الطرطیر نصف درهم
اخذ اولنوب مزج وطلا اولنمغله ثالیله ادویهٔ مجربه دندر کذلك ضماد الزعفرانه قدر جزوی
سم الفار مزج اولنوب یاخود برمقدار شمع وقدر قلیل زیبق مصعددن ضماد ایجاد ایدوب
ثالیلك اوزرینه تضمید اولنور دخی ادویهٔ محمودهدندر اگر ثالیل معلق اولان نوعندن
اولورسه جلد عضوك برابرندن برابریشم ایله محکم عقد ایدرلر تاکه ثالیلك غداسی
منقطع اولمغله ساقط اوله اگر ثالیل سطحی ذکری مستهجن اولان مواضعده اولورسه
یاخود مرض افرنجدن نشأت ایتمش اولورسه وندیك جراحلری ماء حاده استعمال ایدرلر
لکن اولی اولان زیبق مصعد وشب حل اولنمش میاه مناسبه ایله استعمال اولنمقدر مثلا
درت ثلث درهم زیبق مصعد ونصف وقیه شب خام اخذ اولنوب نصف رطل ماء
لسان الحمل یاخود ماء الورد ایله حل ایتدکدنصکره محلول مزبوره بر چوقه پارچهسی
باتوروب ثالیلك اوزرینه وضع اولنه اگر توته شکلنده اولان ثالیل مقعدده اولورسه
برمقدار زیبق مصعد ماء الجیر ایله حل اولنوب برکتان بزی ایله اوزرینه وضع اولنه
تخفیف وازاله ایدر اگر ثالیل سطحی رجلده اولورسه بعضی غسولات ایله زائل اولور
اما عریض وانك اوتارنه غائر اولمش اولورسه جلدك حذاسندن قطع اولنوب
اوزرینه زفت ملاحین یاخود دهن فلاسفه ایله مزج اولنمش شمع اخضر وضع اولنه
کذلك منسیخت نام طبیبك مختاری ضماد القنة الزعفرانی دخی ادویهٔ مجربه دندر اما
مقعدده واقع اولان ثوالیل باسوریه اولورسه انك تدبیرینه لازم اولان مرض
افرنج کبی ادویهٔ مسهلهٔ زیبقیه ایله تنقیه دنصکره مرض افرنجه مناسب محرقات
ایله دخی وسائر مواد غذائیه یی تصفیه ایدوب بعده اوزرینه شب محرق ونوشادر
مصری وزاج انکروسیدن بردزورا اتخاذ اولنوب ذر اولنه کذلك دهن الزنجار
وروح نوشادر وروح کبریت ودهن الزاج وروح الملح طلاءً مناسبدر لکن روح الزیبق
الابیض جملهدن انسب واولیدر زیرا ایکی دفعه یاخود اوچ دفعه طلا اولنمغله ثالیل
امثالی ترائد لحمیه نك انواعنی مرض افرنجدن دخی نشأت ایتمش اولورسه ازاله ایدر
متقدمین اطبادن بعضیلری درلرکه ترکیده طاوق کوتی تعبیر اولنان سکلك علاجنده
فصده مانع برشی بولنمزسه فصد ایدرلر واگر فصد ممکن اولمزسه حجامت ایدرلر اگر حجامته
دخی مساغ اولمزسه ممکن مرتبه ادویهٔ مسهله ایله مادهٔ علتی تنقیه ایدوب بعده اوزرینه
ضمادات محرقه الصاق ایدرلر ومسهلاتدن افتیمون وغاریقون الحاق ایتمك واجبدر ودهن
لوز حلو ایله شراب اصول استعمال ایتدوره لر واغذیهٔ مرطبه واطعمه خفیفه ایله علیلی
تغذیه ایدرلر حاجی پاشا مرحوم دیرکه بو مرضی اولا اپاق طاشی ایله سوردك ایله حك
ایدوب بعده اوزرینه اغذیهٔ محرقه الصاق ایدرلر بعده دائما اوزرینه دهن الورد ودهن
بنفشج کبی ادهان طلا ایتمك علاج اولنور **التجربه** ناقل الحروف فقیر بعضی صبیانده
یا الکز باغ چبوغی اطاق ایدوب انکله سکلی داغلق ایله برؤ حاصل ایتدوکنی مشاهده ایلدم

لكن انجیر جوقی ایله دخی كه امتی كی دخی زیاده نافع بولدم وخواص نوعندن دخی بعضی
علاجلر واردر وفقیرك مشاهده ایتدیكم بودر كه ایكی ملده قیون بوكره كنی اخذ ایدوب
نیت حاصل ایله طوقلا شق ایدرلر بعده هر بر بوكره كی ایكیشر نعلبند میخی ایله مطبخ اوجاغنك
برینی برجاننده وبرینی برجاننده اوجرا خلاص ایله میخلیه لر اول بوكركلر قورودقجه سكللر دخی قورویوب محو بدلك

الفصل السادس فی السعفه

السعف بالتسكین اول قروحدركه اولا بثور شكلنده
حادث اولوب بعده متقرح ومنبسط اولور وخشكریشه یه شبیه ظاهر اولوب راس ووجه
وبعضیكره اسافل راسده موضوع اولان باقی اعضاء بدنیه یه دخی مستولی ومحیط اولور
بعضیلر دیدیلر كه السعفة اشتق لها هذا الاسم من سعف النخل لان فیها ثقب صغار
یكون مسلكا ومنفذا لعفناء السعف **السبب** بومرضك سببی رطوبات فضلیه نك
فساد بدن واكثریا صبیانده ظهورینه دخی سبب انلرك رطوبت فضلیه لری كثیر واعضالری
ضعیف ومجاریلری زیاده اولدیغی اجلدن انلرده كثیر الوقوع در وبعضیلرده رطوبات نك
فاسد اولمسندن اوزك كبی ماده جریان ایدر صاحب شفا حاجی پاشا مرحوم قروح مذكوره نك
اكثریا صبیانده اولدیغی بیان اثناسنده بیوردركه اكر بوقروح مراهقلرده بولنورسه انلره
جماعدن اجتناب لازمدر زیرا اكثریا جماع بومرضه سبب اولوردیمشلر ویاخود بوقروحك
سببی خلط بلغمیدر دیرلر كه دم فاسد ایله مختلط اولوب غلیظجلد راسك تحتنده
محتبس اولوب دقیقجه اولی ثقبه لردن خارجه خروج ایدر وسروج تسمیه اولنان قروحك
سببی صفرا دخی سودا ایله مختلط رطوبات حریفه در وسعفهٔ تینیه نك سببی بودرطوبت
غلیظه محترقه دروسعفهٔ حمرانك سببی دخی ماده دمویهٔ غلیظه وفاسده نك كثرتی
استیلاسندندر وبوعلتك سببی كرك طفل رضیعه اصابت وكرك بعد الفطام تكرار ظهور
ایتسون سببی مرضعه نك لبنی نك حموضتیدر یعنی اكشیمه سیله حدت ماؤه حاصل اعتسندندر كه
اول حدت تدریجله فضلهٔ دقیقه ده متحیر اولمسیله ودوران دم سببیله خارجا اعضایه
تحت الجلد مندفع اولور اعنی بین الجلد واللحم نواحی اعضایه متربص اولدقده متشتت و
ملتصق اولوب اولا بثور ظهور ایدر بعده قروح صغار قیحیه اولور وآخر الامر غائر اعماق
بدن اضافه اولوب متاكل اولورسه قشر اصلاحات ایدر وبعضی نوعیكه اولوركه نساجی
اولوب عظم قحفی دخی ماؤف ایدوب رحیمه ارجا ایدر علی الخصوص مرضعی طفل اولوب
مرضعه سی علی الفرچیه متخبث ومعیوب اولدیغی حالده طفلی ارضاع ایدرسه **الانواع** سعفه نك
انواع اربعه سی واردر اولكیسنه شهدیه تسمیه ایدرلر اول سعفه دركه سعفهٔ الفرادی دیرلر
قرمزی سولجه لر دیر بونده اولا شوب متقشر اولور ایكنجیسنه رئوس الابره تسمیه اولنور كه
لسان تركیده اكنه باشی دیرلر اصول شعره اولان مسامانده حاصل اولور اوچنجیسنه
سعفهٔ تینیه تسمیه اولنور لسان تركیده انجیر چبانی دیرلر كرپی وصلب چبانلردركه
ظاهرده قرمزی وانجیر چكردكی كبی دانه دانه اولور دردنجیسنه سین مهمله ایله سودجی
تسمیه ایدرلر ما لایسع صاحبی دركه سورچ چورق طویدیرلر واكر ساروج دیرلرسه
محرقی الحی معناسنه اولور وكامل الصناعه صاحبی صاد ایله ساروج ضبط ایتمشدر اما كلام
افصح عربیه صاد ایله جیم كلهٔ واحده ده جمع اولمدیغی ایچون زبان فارسی اوزره ساروج
اولمق مناسبدر زیرا فارسیده ساریچ محرق آكله دیرلر زیرا بونوعك ایچنده نك حرج والتی كبی

خسته

خسته لر ظهور ایدر وسعفه نك نوعی اربعه سنه لسان لاطینده فوروسطا لاقطیا وافوریس
وتاویس وتینیاس تسمیه ایدرلر اما تینیاس تعبیر اولنان نوعی راسك اجزاء
شعر تیرسه ده اولور وافورس دیدكلری اسافل راسده موضوع اولان اعضایه قید به
مستولی ومحیط اولور ولسان تركیده بونلرك مجموعنه كل وجفته تعبیر ایدرلر وبعضیلر
بونوع دخی واردركه سعفهٔ احمر تسمیه ایدرلر دوحز بر اغشار نوشیل بثور دركه
بعد التراش راس ووجه ده ظهور ایدر عوام الناس بیننده سر تراشك اسره سنك
قلاغسنه اسناد ایدوب اسره ازغونی دیرلر **العلامات** بومرضك هر برینك علامتی
نفسنده ظاهردر اما بربرندن تفریق ایچون بعضی علامتلر بربری مناسبده مثلا شهدیه نك
علامتی حمرته مائل بر بثور اولور ظاهر اولوب بربرینه اولاشی متقشر اولور وایچندن عسله
مشابه ماده مائیه خروج ایدر ورئوس ابره تعبیر اولنان علامتی جمیعته شهد بریه مشابه در
لكن اكنه باشی كبی بثور یحه اولوب اصول شعره ده مسامانك هر برنده ظهور ایدر واولجه دن
مرقیق اللحم كبی ماده خروج ایدر وسروج دیدكلری نك علامتی برقروح یاپسه دركه اوزرنده قشور
ابیض ده كلور وایچندن كویا الحی كبی ماده خروج ایدر ماده سی سودا اولمغله یبوست سائره یه
غالبدر وتینیه تسمیه اولنان سعفه نك علامتی تین كبی مدور اولوب ایچنده انجیر چكردكی
كبی دانه لر اولور وسعفهٔ حمرانك علامتی بعد التراش ظهور اتمسیدر رنكی احمر وموجع اولمقدر
تقدمة المعرفه اكرچه بوعلتك جمیعنا العلامه وادویهٔ الاسبابدر علامت جیده اولمسی اولدركه
فضلهٔ دمویه چندان متخبث اولمیوبكه اكثریا تحت الجلد ده اولان اعضا لرده متشتت اماسك
وملتصق اولمشدر وبروی الاسباب اولمسی اول حموضت ماؤ قدیرا نشاندر كه انبوب
فضلهٔ دمویه پرده ردی اولوب بعده انك انواعندن بوقروحات صغار هیجان ایدر ویكاه
اولور خطرناك اولور واحیانا طوعا یا الطبع بوقروح حاصل ایدوب مرض متحقق بولور لكن
بواثناده اكر بوقرحات قیحیه مزمن وعامی ومعاند اولورسه قروح ردیه خبیثه
وساعیه مسكنه منسلك اولور **العلاج** بومرضك علاجنده متقدمین دیدیلركه
اكر صبیانده ظهور ایدرسه سعفه نك قروحنده مواد قیحیه جریان ایلدرسه اولا علیلك
ساقلرندن واصول اذنیندن حجامت ایدرلر اما اكر طفل رضیع اولورسه مرضعه سنك
غداسنی اصلاح ایدرك سعی ایدرلر واكر طفل طعام آشمش ایسه حلویاتدن وملح اولان نسنه لردن
ولحوماتدن منع ایدوب خفیف الطعم ایله تغذیه ایدرلر وطبیعتلرینی شیافلر ایله یاخود
شاهترج وهلیلجات مطبوخلری ایله تلیین ایدرلر بعده اطلیهٔ مناسبه ایله مداومت ایدرلر
حاجی پاشا مرحوم بومرضك اكثریا صبیانده واقع اولدیغی بیان ایلدكدن صكره بیوردركه
اكر بومرض مراهقلرده بولنورسه انلره جماعدن زیاده منع نسنه یوقدر جرعین آقنمق دخی
وسروج تسمیه اولنان سعفه نك علاجی اولا ممكن مرتبه مسهلات سوداویه ایله اخلاط
سوداویه ورطوبات حریفه دیدیكنی استفراغ ایدوب بعد تنقیه ایدرلر بعده مزاج علیلی
اغذیهٔ رطبه وحمامات معتدله ومطولات مرطبه ایله ترطیبه سعی واهتمام ایدرلر وهر قدم
غسلنه فكره دهن بنفشه ودهن القرع ودهن نیلوفر امثالی ادهان مرطبه ایله طلا
ایدوب ترطیب ایدرلر اكر مرضك یبوست وصلابتی زیاده اولوب تدبیرات مذكوره ایله
شفایاب اولمزسه اوزرندن اوستره ایله قشر بنجحان ایدوب ازاله ایدرلر بعده

مرهم احمر طلاء ایتمکله علاج ایدرلر بعضیلر بومرضده ارسال العلق ایتمکله علاج اولوردیدیلر اما
شهدیه تشبیه ایتدکلری سعفه نک علاجی دخی بعینه سود جی بکیدر کذلک دؤس الاَبره
تسمیه اولنان سعفه نک علاجنده دخی اولا حجامت ایدوب بعده اشعار راسی جنبستر
ایله قلع واوزرینه تعلیق محجمه ایدرلر لکن محجمه یر برمقدار سرکه وضع ایدوب بعده تعلیق ایدرلر
حتی هلو بانی مصل ایتمکله اصول اشعاردن یاغ کبی ماده خروج ایدوب فصول دماغنه تنقیه
بوله دیرواد دماغ بذاته یاغه مشابه در غداسی دخی دم دسمی وفضله سی یاغه شبیه اولور
نفیسی مرحوم اسباب وعلامات شرحنده ذکر غذا کبددن قلبه وارد قلبه هواء مستنشق
اختلاطی سببیله دسمیت حاصل ایدوب بعض غذا اولورود دماغک غداسی اولان دم
کذلک دماغده تدسم ایدر دیمش علامه مرحوم اطراف قلبنده یاغ جمع اولدیغنک علتنی
تحریر اتمشدر حتی شیخک مجلس شرحلرنده اخذ اولنان فصولنده تجرید اعضاء آخرک
بحثنده بیان ایدر ایدی بیو اعمری بومرضده اطلیه مناسبه یه مداومت ایله برؤ تام مامولدر دیو ذکر
بالکلیه منفع اولوب علیل بوعلت صعبه دن خلاص اوله وسعفه تینهی تعبیر اولنان
نوعنک دخی علاجی ما سبقه مشابه در اما صبیانده حجامت وسائرلرنده عروق جبهه دن
فصد وادویه مناسبه ایله اسهال اتمک لازمدر یاخود داخل شعنیده واقع اولان
جهارک طرینن فصد اولنق دخی مناسبدر دیمشلر وبعد التنقیه والاستفراغ قیروطیا
ومراهم واطلیه مناسبه استعمال اولنه اما حکماء متاخرین افرنجیه دن اثمولریوس نام
حکیم بومرضک علاجنده دیرکه اولا داخل اجرام عفونت مفرطه یی ترسیب ایتدرمکله
ادویه محرقه خفیفه استعمال ایتدیروب بعده دسهولت ایله عرقی ادرار وابخره خفیفه نفی
محسوسه یی تحریک ایتمکله علاج ایدرلر مثلا ادویه داخلیه دن زهر عثمان الکبیردن مصنوع
امیاه وارواح وجواهرات ودبوبات کبی دوا الراستعمال اولنه ازجمله حب عثمان الکبیر غایت
موافقدر کذلک شهترج وشوکة المبارکه دن معد اولان علاجلر علی الخصوص افاعیجیدن
مصنوع اولان دوا المسلامح الافاعی الطیار وجوهر الافاعی وشراب الافاعی علاجلری مناسبدر
قوی المزاج اولان اطفاله برقطره دن ایکی قطره وارنجه دهن افعی منتن مستقطردن استعمال
ایتدیرسه لرعرقی ادراره قوة عجیبه سی واردر وبو واسطه ایله علته برؤ میسر اولور خصوصا
ابالیدن معد اولان معرقات زیاده نافع ومجربدر کذلک مرصافی وعین سرطان ایله دوا مذکور
ممزوجا استعمال ایتدیررلر اکر دفعات کثیره اعاده اولنورسه بومرضک برؤنی تسهیل ایدر
اما ادویه مسهله یی تقدیم اتمک هروجهله مناسبدر وخارجدن موافق اولان دوا الرجلاردن
وشاهترج وشوکة المبارکه وبنونیقه ونخالة القمح امثالی اشیانک مطبوخلریله غسولات
اتخاذ ایدرلر اکرچه سعفه نک بعضی نوعی کندو کندو یه برؤ حاصل ایدر لکن تینیوس
تعبیر اولنان سعفة الرأس خاصة غسولاته محتاجدر بوخصوصده مطبوخ اصل خطمی
وبول الاطفال ممزوجا غسول ایتسه لر مجربدر یاخود خبازی ایله ماش مطبوخی اولنوب مطبوخی
ایله راسی غسل ایدرلر سعفة الراسده مجربدر یاخود سمن عین مالح ایله قلیلا کافور ممزوج
اولنوب طلا اولنسه زیاده نافعدر یاخود بلسان الکبریت سادج شحم الخنزیر ایله تعدیل
اولنوب طلا اولنورسه علاج لانظیردر یاخود شحم الخنزیر وکافور هاون رصاصیه ده سحق
ایدرک مرهم اولنسه سعفة الراسه نافع ومجربدر کذلک زهرکبریت ودهن طباقی

اخذ

اخذ اولنوب مرهم راسن ایله ممزوج اولنوب تاسه طلا اولنه سریع التاثیر برعلاج بی نظیردر
اطیمیوس نام حکیم دیرکه سعفة الراسه مبتلا برطفلک راسنه ادهان عطاردیه طلاء
اولنمغله صرع مهلکه ایراث ایلدی وحکیم مذکور تنبیه ایدوب دیرکه اطفالکرک ایسه زیاده
قوی البنیه دخی اولورسه مداوات عطاردیه استعمالندن طبیبه احتراز واجبدر زیرا
سیلان لعابدن خوف اولنوردیر اسیلان لعاب مستولی اولورسه طوعا بسهولت تسکین
اولنمز انلک ایچون احتراز لازمدر واکرمعالجته بالضروری زیبق الحی خلط اولنمق اقتضا ایدرسه
مقدار قلیل الحاق اولنه وزیبق حی استعمالندن زیبق مدبر هروجهله اسلمدر خصوصا دوع
البارود ایله معمول برسیطاطوس اولدیغی سرالمرجانی تسمیه اولنان زیبق مکلس در
وزیبق حلودخی بونلک کبیدر مراهم ومسوحاته خلط اولنوب استعمال اولنه وحکمادن
بعضیلری دیدیلرکه بومرضده مقدما تدبیر کلیه ایله تدبیر اولنوب بعده منطقه حکمتی
استعمال ایدرلرکه اکا کرحکما وشیدعطاردی دخی تسمیه ایدرلر کیفیة صنعتی بودرکه
جوقدن قولان کبی برقوشاق تصنیع اولنوب بعده اوزرینه زیبق حی ایله شحم الخنزیر
ممزوجا طلا ایدرلر یاخود شحم الخنزیر برئ طلا ایدوب بعده اوزرینه زیبق الحی محکم اوغرق
بسط ایدرلر وبومنطقه حکمتک مراهقلرده استعمالی اسلمدر زیرا آنلک استعمالنده تدابیر کلیه
تقدیم اولنوب دائما بدن علیلی معرقات خفیفه ایله تعریق اولنوب برد شدید وحرارت مفرطه دن
علیلی محافظه لازمدر اما بعضیلر تینیوس تعبیر اولنان سعفة الراسه تدابیر کلیه ایله تدبیردن صکره
راس علیلی مطبوخ خبازی ایله غسل ایدوب بعده بومرهم ایله علاج ایدرلر فی الحقیقه ممدوح
الاطبا در صنعتی بودر مرداسنج واسفیداج هر برندن ایکیشر درهم زهر کبریت وزیبق المقتول
بلعاب الصائم هر برندن بر درهم اخذ اولنوب هاون رصاصیده دهن الورد ایله محکم سحق ایدرک
عجین اولنوب مرهم ایدرلر التجربه بنادرلوس نام حکیم دیرکه بومرهمی کندم ترکیب ایدوب
نیجه دفعه بوعلت عاصیه ده تجربه ایلدم اثار عظیمه سنی مشاهده ایلدم برنده تخلف اتمدی
اول مرهمک صنعتی بودر کبریت صافی وشحم الخنزیر بری وزیبق مقتول بعصارة اللیمون
اخذ اولنوب مرهم اولنه راس علیله بعد التراش طلاء ایدرلر لکن کون اشودی کیجه لرده
بش دفعه طلا ایدرلر اکرهیچ اثر برؤ حاصل اولمزسه مطبوخ خبازی ایله غسل ایدوب
بعده مزوال مجرد اوزره عمل ایدرلر زمان قصیرده برؤ حاصل اولور وبو دوا دخی کندی مجربیدر دیو
مدح ایدر صنعتی بودر صفار البیض المسلوق المنعقد اولن التی عدد مرصافی نصف وقیه اصل
آزون واصل سرینطاریا هر برندن نصف درهم حربق اسود درت درهم اخذ اولنوب
ماء القراحیله من غیر التهاب جمر استعاره مخم اوزرنده طبخ ایدرلر وقتا کم زبده حاصل ایلیه اول حالده
عصر اولنوب دهنی راسه طلا ایدرلر واکر بومرضده نقصان قمرده علاجه شروع اولنورسه
سریعا علاج پذیر اولوردیو اتفاق حکما واردر واکربوعلت زیاده عاصی ومعاند عظیم
الخطر اولورسه محجر الدوائی قرولیوسی ماء طباقی ایله حل ایدوب رفق وملایمت ایله طلاء
ایدرلر مستعمل قروحا تدر اما اکر علت ترقی بولوب منتز ایداولارق تحف ماوف اولورسه اولا
تروحی غسل بعده تحف ماوفه روح الشراب وکلنکبین ایله ممزوجا طلاء لازمدر بعده بربلسانی
ایله زراوند مسحوقی عجین ایدوب اوزرینه الصاق ایدرلر زیرا بوتدبیر
ایله علیل التدریج رمیم عظم پکیدن صحت بولور

الفصل السابع في النملة بفتح النون بيت النمل دخي دانلر بثور يخرج ويحدث ورماً
يسيراً وتسعى دينمكله تعريف اولنور يعني نملة اول بثره يا اوله بثوردر كه بعد الحدوث اول
موضعده ورم احداث ايدر وساعي اولور كاه متقرح وكاه غير متقرح اولور عوام الناس بينده
لسان تركيده قرنجه يوه سي دينمكله شهرت شعاردر زبان فارسيده هزارچشمه ديرلر
لسان يونانيده آذريشن تعبير ايدرلر السبب بو علتك سببي صفراء ساذج ياخود
بلغم ايله مختلط صفرادر يعني اول صفراكه كبددن دم ايله معاً مرور ايدر هضمك نقصاننده
ناشي اولان عفونت دخي حدت ايله حق تنه تبعيت كلوب افواه ومسام عروقده بعضي عضوه
واصل اولوب انره متغذي اولمغله برمقدار مستقر اوله وطبيعت عضو قوي اولوب
صفراي مزبور دخي ماده اخرى ايله عدم اختلاطندن غايت رقيق بولنمغله بالكليه
جلده مندفعه اولوب انده حكة خفيفه وبثور غير ظاهره احداث ايدر وانحلاله مستعد
اولمغله سريعاً تخفيف بولور چوق كره علاجه دخي احتياج اولنمز اكر صفراي مزبور بلغم ايله
مختلط اولورسه رقت وحدتنه كسر كلوب بالكليه جلده مندفعه اوله مزبلكه برمقداري جوهر
لحمده باقي قالور وحمره كبي ورم وجاورس مثال بثور احداث ايدر وكاه اولور كه لحمده قلان ماده
متحلل اولوب جلده توجه ايتمكله حكة ايراث ايدوب عليل دخي احتكاك ايتدكده ماده متحلله
مسامدن طل كبي اطراف قريبه يه منتشر اولمغله انده دخي بثور احداث ايدوب بثورات مزبوره نك
اجتماعندن تاكل حادث اولور الانواع اكر نملة نك ماده سي صفراء ساذج اولورسه اكا نملة ساذجه
ونملة متاكله ونملة ساعيه ونملة دبابه ونملة اكاله ديرلر لسان يونانيده آذريشن واستيومنوس
تسميه اولنور اما اكر اخلاط سائره ايله مخلوط صفرادن حادث اولورسه اكا نملة جاورسيه
تسميه اولنور دخي اوزي نملة نك بو نوعنه نملة الخنش تسميه ايلشدر يونانيلر اصطلاحنده
آذريسن قنغرياس تعبير ايدرلر العلامات نملة نك علامتي اولا برودم عريض حادث اولوب
سطح عضوده خشونت وحرقت ناره مشابه بر وجه ظاهر اولور بعده يسيراً يسيراً بثور ظهور ايدر
وبثور مزبورك بعضيسي دفع اولوب عضو ماوفك ترى بنده اولان عضو صحيحده بثور جديد ظهور
ايتمكله ساعي اولور اكر بثور مزبوره جاورس مثالي اولورسه نملة جاورسيه اولمق اوزره حكم
اولنور اكر بثور جاورس قدر ظاهر اولمزسه نملة ساذجه حكم اولنور اكر بثور متقرح اولوب انده
صديده مشابه برمقدار رطوبت سيلان ايدر وموضعي سواده مائل احمر اوله نملة اكاله اولمق
اوزره حكم اولنور تقدمة المعرفة نملة ساذجه نك علاجي سهلدر اكثريا بلا علاج مندفعه
اولور لكن نملة جاورسيه خصوصاً نملة اكاله عسير العلاجدر اكرچه مخوف دكلدر مكر كه خلاف
قانون رادعات قويه استعمال اولنه بو صورتده ماده داخله رجوع ايدرسه ردي اولور نته كه
حمره ماده سنك داخله رجوعي ردي اولديغي ابقراطدن نقل اولنمشدر العلاج بو علتك اصحابنه
اغذيه لطيفه معتدله ويريلوب صو يرشمطبوخ جو چيچكي يا مطبوخ صبادينه استعمال
اولنه ومعرقات دخي مناسبدر خصوصاً ماء الجبن افوخ استعمال اولنان معرقات غايت الغايه
مناسبدر لكن فصددن امتناع اولنه وعند القدما شراب الشاهترج المركب امثالي ملينات
ايله تنقيه اولنور اما متاخرين عندنده ملينات دخي تركي مناسبدر زيرا ماده نك داخله جذب
اتمسندن خوف اولنور دعشلر بعده ادويه موضعيه يه مراجعت اولنوب اكر نملة ساذجه ايسه
سعيني منع ايچون اطرافنه واقع اولان عضو صحيحي دهن الورد ايله تدهين ايدوب اوزرينه

اسفيداج سحوقي ذر اولنه بعده حجر الجراحين محلولنه بر كتان بزي باتوروب عضو ماوفه
وضع اولنه سريعاً ازاله ايدر كذلك عضو ماوفه اسفيداج وسيلقون ومرداسنج وملح اسرب
دخي سحوقاً ذر اولنمغله بطريق التنشيف ماده سني ازاله ايدر اما نملة جاورسيه ده دخي
حجر الجراحين وزاج اكروسي وسائر حمره ده مذكور اولان ادويه استعمال اولنور الا دوغ شرابه
مناسب دكلدر اما نملة اكاله ده اطرافني تدهين واسفيداج ذر ايتمك امثالي ايله سعينه
مانع ولحيه لرديرا اجزاء اكالهسي داخلي اكل ايتمكه باعث اولور ايمدي ماده سنك قوت اكالهسي
ازاله ايلمجي ادويه ايله تدبير اولنور از جمله ماه نيسانده قبل الطلوع الشمس اخذ اولنمش
بزور الضفدع كوترم اوج ياخود دورت دفعه عضو ماوفه ذر اولنه غايت سريع التاثيردر مجربدر
ياخود لعاب بزر حلبه ولعاب بزر قطونا ولعاب بزر سفرجل يار مشتر وحيته اخذ اولنوب مرهم
كبي اولنجه قدر الكفايه مصطكي وكافور سحوقي ضم ايدوب عضو ماوفه طلا اولنه اكر نملة جاورسيه
عتيق اولورسه بو مرهم غايت مناسبدر تركيبي بودر دهن بزر الكتان نصف وقيه زنجار
وشمع جديد اوچر درهم اخذ اولنوب ذوب ايله مزج ايتدكدن صكره بر وقيه مقل حجازي ضم
اولنوب مرهم اولنه كذلك نملة عتيقه نك اوزرينه اسفيداج وسيلقون وزعفران الحديد
امثالي ذر اولنمق دخي ادويه عظيمه دندر كذلك بلسان الكبريت نملة نك جديد وعتيقنده
علاج كاملدر اكر نملة نك ماده سي داخله رجوع ايدوب حمى امثالي عوارض
احداث ايدرسه لعاب صائغ طلا ايتمك غايت ممدوح ومجربدر
الفصل الثامن في البثور اللبنيه وهي بثور صلبة بيض حمر الاطراف تحدث غالباً في
سطح الانف والوجه يعني اكثريا سطح انف ووجهده وسطحي قطره لبن مثال ابيض بثور صلبه
ظهور ايدوب باحمر الاطراف اولور تركيده اركنلك تعبير ايدرلر السبب بو بثورك سببي اجزاء
شحميه طيران ايدوب سطح عضوه واصل اولدقده حموضت سببيله منعقد اولوب في الجمله انبساط
عضوه بلغت اولور بعده مواد غذائيه مواضع منبسطه يه منصب اولمغله بثور مزبور حادث اولور
لهذا ابيض الوسط واحمر الاطراف اولور واجزاء شحميه مزبوره دن مسام جلد منسد اولمغله نفخه
توجه ايتدكده بذاته ماده سي سيلان ايدوب عصره محتاج اولور العلامات اكثريا سطح انف
ووجهده بر درقنب مقداري بثور ابيض ظهور ايدوب صلب وخفي اولمقده وكاه اولور كه برمقدار
موجع ومتفتح اولوب عصر اولندقده دم ايله مختلط برمقدار مده خروج ايدر تقدمة المعرفة
بو علت علل مخوفه دن دكلدر لكن شكل وجهه قبح ايراث ايدر ايمدي مناسب اولان فساد واقع
اولمدن علاج اولنوب رجالده يا علاج ياخود طبيعته حواله اولنه زيرا بعضي مواد ايله موسخ
اولمش اجزاء شحميه داخله رجوع ايدرسه خطرناكدر اكر حمرت وجه افراط اوزره اولورسه
علاجي مشكل اولور كرچه ادويه قويه ايله بثورك ازاله سي ممكندر اما حمرت باقي بلكه
زياده اولور وكاه اولور كه حمرت تهيج ايله مجتمع اولوب بحة الصوت عارض اولور حتى مقدمه
جذام ظن اولنور العلاج بو علتك علاجنده لازم اولان مسامات جلدي تفتيح ومواد شحميه منعقده يي
تحليل وازاله ايلمجي ادويه داخليه وخارجيه يه مراجعتدر از جمله بو علتده مجرب ولطيف تدبير
اولدر كه هر كيجه عند النوم ماء شوكة المباركه ايله اتيمون معرق ويريلوب صباحلرده دهن
حب الغار طلا اولنه ياخود دوغ شراب كافوري ياخود برمقدار دوغ شراب ضم اولنوب ماء
زهر الاقطي ايله غسل ايدرلر بو عمل الي اوزره بو قاج كون مداومت اولنسه باذن الله تعالى زائل اولور مجربات صحيحه دندر

الفصل التاسع في الحصف حصف فتح حاء مهمله ايله عربيدر هي بثور صغار شوكية يتفرش
في سطوح الجلد ترادحكة ولذعا بعد العرق تعريفيدر لسان تركيده اسيسلك دينمكله متعارفدر
اصطلاحات يونانيه ده ايذرو آدينمكله مشهود ومعروفدر **السبب** معلوم واقفان احوال بدن
انسانه دركه مسام جلددن تنفس ايله ياخود عرق ايله دائما مواد رقيقه خروج ايدوب زائل
اولمقده در وقتا كه بشره تجفيف اولنان ظاهر جلد اوزرنه واقع غشاء دقيق اسباب خارجيه دن
منكثف اوله مواد مزبوره انك تحتنده محتبساً باقي قالور بعده عرق ايله ياخود تنفس ايله
اجزاء رقيقه سي زائل اولوب اجزاء غليظة ملحيه سي اجزاء حامضه سني ضبط ايدوب بثور
مزبوره حادث اولور چونكه ماده سي اجزاء ملحيه حامضه دن مركب اولمغله سطح جلدي لذع
ايدوب حكه وخشونت احداث ايدر كذلك عرقك داخله نكسندن دخي بو علت حادث
اولور زيرا بو وقتده مسام جلد منسد اولوب عرق منكوسك بر مقداري بين البشرة والجلد
محتبس اولمغله بثور مزبور حادث اولور **العلامات** حصف جمله نك معلوميدر كه سطوح
اعضاده على الخصوص رقبه وكتف وصدر وساعد وفخذ وظهرده جاورس مثال ياخود دخي
صغير بثور لذاع وحكاك ظهور ايدر وبعد العرق حكه ولذعي زياده اولور **تقدمة المعرفة** حصف
علل مشكله دن دكلدر لكن علل حكاكه دن ندر واندفاعي دخي اسهلدر چوق كره اولور كه بلا علاج
مندفع اولور **العلاج** اكر حصف درجه اقصى يه واصل اولوب حمى ايله مجتمع ومسام جلد منسد
وماده سنده صلابت حاصل اولورسه ماده سني تقطيع وترقيق وتحليل ايدر مجادويه داخليه
مرقمه دنشا ومسدره استعمال اولنوب بعده اوزرنه محلول الطرطير ياخود روح الشراب السادج
يا كافوري طلا ايتمكله زائل اولور اكر مسهله وفصده حاجت يوقدر بلكه ماده سني داخله ارجاع
خوفي واردر اكر حصف خفيف اولورسه ثوبني تطهير وبدني غسل ايتمكله ياخود اوج درت
حبه كافور الحاق اولنمش ماء الورد ياخود ماء الخيارين طلا ايتمكله زائل اولور
الفصل العاشر في الجدري والحصبه جدري بالضم وفتح الدال بين الناس چيچك اسميله
معروف ومشهور اولان دخمه دركه اكثريا صبيانده اولور زبان فارسيده ابله ديرلر ولسان
يونانيده اكثانيطيماطانسيته ايدرلر پس ايدي عراض عامه دن جدري وحصبه يعني
چيچك وقزامق ديدكلري مرضلر انواع بثوراتدن اولوب انجق حد وتلربيه دمك غليان
وعفونتي سبب اولمغله حميات انواعندن معدود اولدقلري متنوع علما طلب را **السبب**
معلوم اوله كه چيچك وقزامقك سببي وظهوري بدن انسانده اولان دمك غليان في
خارجده بعضي عصاره لرنك غليان وعفونتي كبيدركه محل حرارتده بولنان رطوبتده البته
حرارت غريزيه وغريبه دن برسينك تصرفي مقرر در اكر غلبه حرارت غريزيه طرفنده بولنورسه
اول رطوبتي فساد وعفونتدن حفظ ايدر اكر غريبه طرفنده بولنورسه اول رطوبتي تغيير
ايدوب يا افساد ياخود تعفين ايدر نته كم بو حالت خارجده بعضي ميوه نك رباحشايشك
عصاره لرينده معلوم اولور كه اول حشايش عصر اولندن حرارت غريزيه سي غالبه اولمغله
فساد وتعفندن امين اولور اما عصر اولندقدنصكره عصاره نك رطوبتي زياده اولمغله
حرارت غريبه مستولي اولوب غليان حاصل ايدر اول اجلدن زبدي فوقنده قالقوب
طشره دوكيلور وثفل اوقيتي ينه تحتنده چوكوب باقي قالوب تعفندن عادي
ومتشابه الجوهر خالص اولور اوزم شيره سي غليان ايدوب سركه اولدقده كبي اما حرارت غريبه

زياده

زياده مستولي اولورسه صورت نوعيه سي بوزلوب صورت آخره مبدل اولور لكن
صبيانك بدنلرنده غليان ايدن دمده حرارت غريبه اول مرتبه تأثير ايدوب صورت
آخره كيره مز انجق مائيت وفضله سني تفريق ايدوب كندي انلردن پاك وصافي قالور
نته كم ذكر اولندي كذلك جدري وحصبه چيقاران ذاتك حسته اولمزدن مقدم بدنلرنده
اولان دمك رطوبت كثيره سي اولمغله غليان ايدر واول غليان صبيانده بولنديغي
صورتده اكثريا طبيعت فعلي اولوب قواي طبيعيه دن عارض اولور تاكه طبيعت صبينك
رحم مادرده غدا ايتديكي وبعد الخروج غدا اولنديغي دم حيضدن حاصل اولوب باقي
قالان رطوبت فضليه يي تفريق ايدوب طشره دفع ايليه زيرا طفلك امديكي سود
دخي رحم مادرده غدا اولنديغي دم حيضدركه مرتبه رضاده انك خالصي اعضاسنه
غدا اولوب رطوبت فضليه سي بدننده باقي قالور وقواسي دخي ضعيفه اولمغله آني
تحليل ايده ميوب حرارتي اشتداد بولنجيه دكين اول حال اوزره طوردقجان اسباب
خارجيه دن قطع نظر قواي طبيعيه لري قوت بولسه اول ماده فاسده يي دفع ايچون
دمه غليان ويرمكله اجزاي مائيه سني تفريق ايدوب خارج جلده وسائر اعضايه
دفع ايدر حتى دروننده اولان حجابلره واعصابلره دخي دفع ايتمكله انلرده چوقدخي
مقرردر يعني طبيعت اسباب خارجي وداخليدن قطع نظر مجرد اصلاح بدن ايچون
اول فعله سعي ايدر لكن بو تحرك بولنمغه محتاجدر بو احوالك فعلي طبيعي اولديغي صبيانك
دملرنده متانت وقوت حاصل اولوب نشو ونمالري دخي ازدياد بولسون ايچوندر اما
يا اكر حرارت غريزيه لري اول رطوبتي تغيير ايده مديكي اجلدن حين غليانده حرارت غريبه
دخي مستولي اولمغله عفونت حاصل اولوب حمى ظهور ايدر ولكن اول حالتده سبب صلاح
حال بدن اولمق اوزره غليان بولنمغله ينه حرارت غريزيه نك آثاري ظاهر اولوب بالكليه
تعفين ايتمك ايله آخر صورته مبدل اولمز نته كم ذكر اولنديغي حتى حالت طفوليتده ظهور ايدر
ديشلرك يري ياشنده ودخي صكره دكيشوب يرينه متين ديشلر ظهور ايتمسي دخي بو
قبيلدندر انك ايچون صبيانده براحد بو ايكي مرضدن خلاص اولمز البته سن صبادنصكره
ديشلري تبديله محتاج اولديغي كبي دملرنده اولان رقت ومائيتي دخي متانت وقوته
محتاج اولور انجق بعضي صبيانده بو انقلاب قليلا قليلا واقع اولور تجفيف طريقي ايله
اول مائيت منحل اولور كيدر بعده غليان دخي ظهور ايلسه خفيف واقع اولور وبعضيسنده
دخي زمان طويلده غليان وعفونتسز اول مائيت منحل اولوب دملري متانت حاصل ايدر
اما نادر الوقوعدر زيرا اكثري غليان وعفونت طريقي ايله بو علته مبتلا اولورلر بعضيسي
وقت طفوليتده وبعضيسي وقت صباده وبعضيسي سن شبابده مبتلا اولورلر
ونادرا سن كهولتده وشيخوختده دخي واقع اولور دكهول وشيوخده وقوعي مخوفدر
وبعضي صبيانده ماده كثيره بولنمغله دفعة واحده ده مندفع اولميوب دفعة ثانيه ده
وجوده كلور وبعضيسنده شديد وبعضيسنده خفيف ظهور ايدر الحاصل اول مرضلرك
سبب اوليسي رحم مادرده وسود امديكي عالمده حاصل اولان مواد اولمش اولور
احوال مذكوره سؤال مجرد اوزره وجود بولور اولديغي جامع متفرقات في طب اولان
محمد بن ذكرياء رازينك عليه الرحمه نتيجه افكار صحيحه لرندن اولوب انلردن مقدم فرد واحد

بوخصوصك تحقیقنه ظفریاب اولمامشلردر حتی جالینوسك كتب كثیره‌سنه واقف اولان
اشخاصك دخی خصوص مزبوره متفق ومعترف اولدقلری كباردن منقولدر پس ایدی بو امور
مذكوره معلوم اولدقدنصكره معلوم اولدیكه كاهی اول حمایه سبب اولان غلیان خلطی طبیعی اولیوب
اسباب خارجیه‌دن نشأت ایدر اكر صبیان واكر غیری جمعی كسنه‌لرك بدنلری حرارت و
رطوبت اوزره اولمغله اولكونه حمایه مستعد اولدقلری كبی وبهار فصلی ولودوس هبوبی
اولنان روزكارك صادی وهوانك وبائی اولمسی كبی وبونلرك امثالی غلیان وعفونته
مؤدی اولان سببلر كبی كه البته مستعد اولان بدنلرده استعدادینه كوره متأثر اولورلر
خصوصا جدری وحصبه چیقارمامش اولنلر اسبابك اقتضاسی اوزره اصابت بولنور
انكیچون بو ایكی مرضه دخی امراض ساریه‌دن دیدیلر العلامات بو ایكی مرضك دخی
علامتلری اولا حمای مطبقه ظهور ایدر نجیب الدین سمرقندی علیه الرحمه جدرینك حماسی
لازمه وحصبه‌نك حماسی محرقه اولدوغنی دخی تحریر اتمشلردر ودخی علیلك باشی وبلی
اغریوب بورنی كیجیشور واویخو اثناسنده فزع ایدر ووجودینه اكثریا تركیبی الم حادث
اولور بدنده ثقلت ووجهنده حمرت ظاهر اولوب نفسی ضیق اولوب قلق وكرب واضطرابی
زیاده اولور والحاصل غلبهٔ دم علامتلری ظهور ایدر ودخی چیچك ابتداء بیاضه مائل قرمزی
ظهور ایلیوب بعده الوان عدیده‌یه مبدل اولور ومادهسی كثیر ورطوبته مائل اولمغله حجمی
مرجمكدن بیوك ظهور ایدوب اكثریا مجموع بدنه منتشر اولور وكثیر اولدقده بربرینه اولاشوب
فرجه‌لر اولوردیا لكن اعضاء ظاهره‌ده دكل بلكه ظاهرا وباطنا اعضاء متشابهة الاجزانك
جمله‌سندن ودماغك حجابلرنده واعصابلرده ظهور ایدر بعضی اعضاده ظهور ایدوب
بعضیسنده ظهور ایتمك دخی واقع اولور ومادهسی رطوبتلی اولمغله تیز اریك حاصل ایدر
حصبه دخی جمیع احوالده بونك كبیدر لكن حصبه‌نك مادهسی بالنسبه آز ویبوست و
صفراویته مائل اولمغله چیچك چرمنده اولمز ابتدا بوزه رنكی كبی ظهور ایدوب بعده طاری
كبی قرمزی سوجیلر اولور ومادهسنك حدت وصفرا وتندن ناشی اریك جمع اولمیوب
اوزری قابوقلنور وهر وجهله چیچكدن شدیدا اولور تقدمة المعرفه بو ایكی مرضك دخی اسلم
وجیدا اولانی تمام ظهورندنصكره بیاض اولاندر خصوصا چیچك مادهسنك بیاضلغی صرف
مائیتدن یاخود بلغم رقیق مخالطه‌سندن اولوب بلغم غلیظدن وسائر سببدن اولمیه نضج
بولدقده انجودانه‌سی كبی بیاض حجمی بیوك وبربرینه متصل اولمیوب سیرك قالمش اولر جید
وسالمدر وبونك عكسی یعنی سیاه یاخود سیاهه مائل ویاخود صاری ویابنفشجی ویا
زیاده احمر ویاخود رصاصی اللون اولوب وجهده وصدرده وبطنده كثیر اولوب یدین وساقین
ورجلین طرفنده قلیل اوله واحضر اولوب خارجه چقه میانلركه اورته‌لرنده بیاض خطلر
دخی چكلمش اوله جمله‌سی ردیدر وبو الوان سیعه‌دن هر قنغی لونده اولورسه اولسون جرملری
مدور اولمیوب چاركوشه یاخود هلالی وبربری ایچنده قمرلی ظهور ایدنلرك مجموعی ردی
وغیر سالمدر زیرا بو امور مذكوره ماده علتك فساد وسمیت حاصل ایتدكنه دلالت
ایدر وبو علتلر طاعون نوعندن معدود اولور علی الخصوص اهویه وبائیه اثناسنده واقع
اولمش اولهلر شارح كلیات نفیسی كتاب اولدن فن ثانی شرحنده اورامك كوشه‌لی اولماسی
مدور اولماسندن خفیفدر دیو اعتراض كوسترمش تحقیقی طبه دائر اولماغله تفصیلدن

ابا

ابا اولندیغی ودخی شول حصبه كه سیاه یاخود اخضر اوله یاخود آندن قان ترشح ایلیه
ردیدر ودخی جدری وحصبه‌دن هر بری كاه ظهور وكاه غائب اولور یاخود ابتدا حماسی ظهور
ایتمیوب انلر خروج ایتدكدنصكره حما حادث اوله یاخود اول حما ظهور ایدوب چیچك وقزامق
تماما ظهور ایتدكدنصكره ینه حماسی فارغ اولمیه ردیدر زیرا حمای سابقه تمییز ماییت ایچون
اولمغله اصلاح بدنه محول اولوب اما اول حیقموب بعده حما كلمه‌ده مادهٔ صكره تعفن
ایتدوكنه یاخود غیر مادة عفونتنه دلالت ایدر ودخی علیل تنفسده مضطرب اولوب
تواتر نفس كلورسه آلت تنفسده اولان حجابه سیخش اولماسنه یاخود سقوط قوته دلالت
ایدر اكر زیاده صوق صایوب كنديكه كرب واضطرابی ازدیاد بولمغه یاشلسه ویدنی برودت
كسب ایدوب جدری وحصبه دخی كندیكه سیاه واخضره منقلب اولسه ردیدر ودخی
علیل قان تبول ایلسه یاخود سیاه تبول ایلسه ردیدر كذلك اسهال ظهور ایدوب
لونی احضر یاخود مرق اللحم كبی اولورسه ردیدر خصوصا بو ایكی علتده یا اكثر اسهال دخی
خطرناك ایكن اول كونه اسهال واقع اوله ردیدر انكیچون علاجلرنده دخی مسهل ویرمزلر
علی الخصوص حصبه‌دن زیاده احتراز لازم ایدیكی حذاق اطبا عندنده متفق علیهدر
العلاج بو ایكی مرضك دخی حدوثنه علامات مذكوره‌دن وقوف بولندیغی صورتده مادامكه
جدری وحصبه ظهور ایتمیه‌لر وردت كوكی تجاوز ایلمش اولمیه جدرینده البته فصد ایده‌لر یاخود
حجامته اهتمام لازمدر اما حصبه‌ده مادامكه كثیر دم بولنمیه فصددن احتراز اولنمق اولیدر
حتی جمال الدین اقسرائی علیه الرحمة تعالی اوزره بعضی كبار بالكلیه منع ایدوب حصبه‌یه مبتلا
اولنلری مسموم حكمنده قلمشلر وزهر ایچن آدمدن فصد جائز اولمدیغی كبی انلردن دخی الماز
دیمشلردر دخی كونه دكین ظهور ایتمدیكی حالده دخی تدبیر انك كبیدر یعنی جدری علامتلری
بولنورایسه فصد تجویز اولنور اضاج دم حصبه‌نك قوتی مقداری اولور حجامته كذلك
سن وقوته كوره عمل لازمدر بو ایكی علتده رعاف ظهور ایتمك دواء عجیب الفعل اولمغله فصد
مراد اولندقده قولدن الما یوب بورن طرفندن فصد ایتمك رعاف قدر فائده ایدر بالخصوص
محافظه‌سی اهم مهماتدن اولان اعضاء عالیه‌یی حمایت بولنور زیرا عینین وانف وخلقوم
ظهور ایدن چیچك مخاطرهٔ عظیمه اولدوغنه شك یوقدر زیرا آلات نفس اولان اعضاده
دخی ظهوری مخاطره‌لیدر كه خناق ظهور ایدر انكیچون بو ایكی علتده انف طرفندن فصددن
اولنمق هر وجهله اولیدر دیمشلر اما علامه قرشی علیه الرحمه مختاری اوزره انفدن فصد ایتمك
اول عروق كبیره‌دن یاخود مشتركدن فصد ایده‌لر زیرا ابتداء انفدن فصد اولنسه مادهٔ
فاسده‌یی اعلایه جذب ایدر خطره معرض دیرحاجی پاشا مرحوم شهور خمسه‌یی تجاوز ایدن
طفله حجامت لزومنی تحریر ایلمشدر بای وجه كان فصد وحجامت احوالنه موافق اولدقدنصكره
علیله عصاره رمان حامض ایله قرص كافور ویره‌لر حتی دمی غلیظ ایدوب حدتنی تسكین
ایده ودخی شراب ریباس وشراب نیلوفر وشراب عناب وشراب كادی امثالی اشربهٔ مبرده
استعمال ایدوب اوزرینه قابض ریلر ویره‌لركه علیلك طبیعتی اسهال حدوثندن امین اوله
زیرا طبیعت اولا فضولی طشره دفع اتمش ایكن صلابن آنی ایچری جذب ایدر واول مادهٔ متعفنه
تكرار باطنه میل ایدوب اعضاء رئیسه‌یه منصب اولدقده هلاكه مؤدی اولور پس حصرم
وسنرجل ورمان حامض وریباس دیلرینی اكسك ایچیه زیرا اشیای قوابضه‌نك دیلری

دیلری غایت نافعدر محمد بن ذکریا الرازی دن منقولدرکه اهالئ هند جدری یه مبتلا اولان
کمسنه یه شراب کادی استعمال ایتدررلر ایمش و تجربه لری اویله که اکر علیلک بدننده اولان جدری
طقوز دانه بولنور ایسه اون اولمق احتمالی یوقدر دیرلر ایمش یعنی شراب کادی بو رتبه ده
نافع اولان اشیادندر دیو مبالغه ایدرلر کادی حشیشهٔ مشهوره دندر اما کید دخی دیرلر
الاغذیه ابتدا امرده ماء الشعیر و عدس مقشرکه سرکه و شکر و بادم یاغی ایله طبخ اولنمش اوله
اعطا ایده لر اکر حماسی زیاده شدید اولمزسه دردنجی کونی تجاوز ایتدکده سمز اوتی و قبق
و انار مثلی بقولاتدن مزوره لر ویره لر و اون برنجی کونده و دخی صکره مرق الفراریج و بلج
شورباسی دخی ویره لر شیخ داود علیل دیرکه اون دردنجی کونی یکرمی اسبوع ثالثنه داخل
اولدقده صکره صحتی متزاید ایسه علامت خیره دندر اکر اول مرتبه ده صحتی طرفی زیاده اولمز ایسه
رد ایدر دیمش و ابتدا امرده فصد و حجامت تسکین ثورانه موافق اولمیوب جدری و حصبه
ظهوری بولنسه واجب اولان اولدرکه تبرید و تغلیظی ترک ایده لر زیرا انلر چقمدقلری صورتده
دم غلیان ایدوب ماتحتینی تعریق و تعفین و اعضاء بسیطه یه و جلده دفع ایتمش بولنورلر انلر دن صکره
مبرد ویرمک ایله انلک ثورانینی دفع ایتمک ممکن اولماز بلکه مبردات ویریلورسه خوف اولنورکه
قان غلظت حاصل ایتمکله بقیه سی ایچریده محتبس اولوب طشره بروز ایتمیه و اعضاء رئیسه یه
منصب اولمغله خطر واقع اوله اول صورتده همان اهویهٔ بارده دن زیاده صیانت اولنوب
تعریقه سعی و اهتمام ایده لر که مسامات اچلوب ایلدن مجاریسی اسان اوله دوغ ویرمک ایله
تعریق ایتمک دخی تفتیح مساماته نافعدر طریقی جمله نک معلومیدر و بو ایکی مرضده خروجده
عسرت بولنیوب تیز ظهور ایدرسه خوف یوقدر تیز اوکولور و اکر خروجنده عسرت بولنورسه
اول خصوصده مجرب اولان دوالر سقی اولنه مثلا نجیب الدینک مختاری اولان ترکیب غایت
مناسبدر صفتی بودر قوه انجیر عدد یدی عدس مقشر درهم اوچ زبیب احمر منزوع النواة
درهم یدی لک مغسول درهم اوچ کثیرا و رازیانج ایکیشر درهم اخذ اولنوب بر بچق رطل
ماء ایله ثلثی قالنجه طبخ ایدوب بعد التصفیه ایچوره لر شیخ الرئیس تحریر ایتمشدرکه تین بالخاصه
شدید الدافعه در موادی خارجه دفع ایدر دیو اول خصوصده یالکز کفایت ایدر دیمشدر و علاوه [illegible]
رازیانج و کرفسدن هر برینک عصاره لرینی یاخود اصل کرفس و اصل رازیانج دبونلرک تخملری اخذ
ایدوب بعد الطبخ سکر ایله ایچوره لر دیمشلر حاجی پاشا مرحوم جدری و حصبه نک خروجنده
تکاسلی بولنسه عینی ایله انلری تحریر ایتمشلردر و عطش زیاده اولمادیغی حالده طبیخ تین
ویره لر دیمش یاخود عدس مقشری بر مقدار بزر رازیانج ایله طبخ ایدوب بر جزوی طباشیر هندی
ضم ایدوب ویره لر دیمشلر اما نسوان طائفه سنک بیننده سود و بکمز شربتی ایچورمک مشهوردر
لکن معتبرات طبیه دن حکماء انجق ابن شریف مرحوم تحریر ایتمشدر و شیخ داود تذکره سنده تحریر
ایدرکه کاه اولور فضولی بارده ده عسلدن ماعدا حلویات ویرلکه محتاج اولور تاکه دخی تحریک
ایلیه و تمرده علیلک بدنینی ارخا و مساماتنی تفتیح ایچون چوق کره بکمز ایله قویرق یاغی
یدوردیلر دیمش و دخی حالینی تسکین ایچون اشربهٔ مذکوره دن ماعدا علیلک حرارتی
شدید اولدقجه قلیلا قلیلا ماء بارده دخی تجرع اولنور اما زیاده ماء بارده دن صیانت
لازمدر اول خصوصده سید اسمعیل جرجانی علیه الرحمه دیرکه اکر علیلک حماسی شدید اولوب
قلق و کرب و اضطرابی کثیر اولورسه صدرینی و امعالرینی تبرید و الم ویرمیه جک مرتبه ماء بارد

ویرمک لابددر حتی یوز اوتوز درهمه دکین ویره لر حرارتی تسکین اولمزسه تکرارا ایچوره لر نصف
ساعتده اوچ دفعه ایچدکده معده سی مملو اولوب البته قی ایدر حرارت ساکن اولورسه فبها
والا تکرار اعاده ایلسونکه حما سکون بوله اول اثناده عرق یاخود ادرار ظهور ایدرسه بی شبهه
بلسونکه ماء باردک منفعتی نمایان اولور و حماسی تسکین اولور خسته تیز شفا بولور دیمشلر
فی نفس الامر اول کونه شدت حرارت اثناسنده زیاده بارد اولماین مانک منفعتی مقرردر
اول خصوصده جکره تعرض ایتمدیکنی اوشوتمک بعید اولوب صدرک و امعالرک طبیعتی
بارد اولمغله استعدادلرینی بیان ایچون ذکر ایتمشلر ناموق الحروف سفر عالمنده حمای عفنیه مبتلا
اولوب دفع حرارته معین اولور اشربه منعدم اولمغله نوبت حرارتی اثناسنده سید اسمعیل
تعیین ایلدکلریدن اضعاف مضاعف ماء بارد ایچوب معده م طولدقجه قی ایدوب حرارتی
اول طریقیله دفع ایدردم قبیح جهنمه تنظیر اولنان آتش حمادن بو وجهله خلاص بولدوغمدن
ماعدا اعتماد ایتدکده دخی رفاهیتی مشاهده ایدردم اکرچه بو مذکوردن نابا اولمزسه ذکر اولنان
شراب ریباس و انبر بارس مثلی شرابلر ایله قرص کافور ویره لر و فصولک اقتضاسنه مناسب
علیلک یاتدوغی محلک هواسنه دخی اهتمام ایدوب برودتدن زیاده حرارتدن احتراز
ایده لر و غدالری خصوصنده و طبیعتلرینک انقباض و اسهاللری احوالنده معتقا ذکر
اولندیغی کبی زیاده تقید لازمدرکه جدری و حصبه ظهور ایتدکدنصکره زنهار تلیین و اسهال
ایلمیه لر اولا جلادن ابتداده و دیلان دوا و غدالره بعد الظهور دخی زیاده قوابض اضافه
ایده لر اکر کندوسندن لینت عارض اولورسه حبسنه سعی اولنه اما ابتداء انقباض بولندیغی
صورتده لینت خفیفه ایله تلیین تجویز اولنور لکن انده دخی اهتمام لازمدر حتی حاجی پاشا مرحوم
حق بودرکه بو جنس مرض حذاق اطبایه دهشت ویرر زیرا اکر طبیعته حواله ایلدکلری حالنده
قویوب استفراغ اولنمسه خوف اولنورکه اعلایه بعضی مواد صعود ایدوب سرسام حادث اوله
اکر ماده سی تنقیه ایچون مسهلات ایله معالجه اولنسه احتمالدرکه هلاکه مؤدی اوله دیمشلردر
بو ایکی امرده اهون شرین طریقی ادوزه ابتدا امرده مهما امکن تنقیه اولنمق طریقی ترجیح اولنمشدر
اما انده دخی خیار شنبر و ترنجبین مثلی شرابلر ویرلکه مساغ اولمیوب انلردن خفیف ویرلک
اوزره قرار ویرلشدر بو محلده شیخ ابن سینا تمر هندی تدبیری تأثیر ایتمدیکی صورتده احتراز
و اهتمام ایله شیرخشت ضم اولنمغی تجویز ایلدی سید اسمعیل شراب اجاص ویرمکی ترجیح ایده
بو تدبیر دخی اول کاملک ترجیحاتندندر بو تدبیری ابن شریف مرحوم اشربه بابنده تحریر ایلمشدر
پس علیل صبی اولدیغی صورتده سود امرسه مرضعه سنه تدبیر اولنوب امور مذکوره اکا ویریلور
بقیة التدبیر و حوامضدن صیانت اولنوب احتراز لازمدر حتی سودی صبی یه سحج ویرمیه
معلوم اولدکه چیچک چیقاران ادمک بعضی اعضاسنی دخی زیاده محافظه یه محتاجدر زیرا آنلرده
ظهوری ضرر عظیمه مؤدی اولور اول اعضالر کر عین و اذن و انفی و حلقوم و امعا و مفاصلدر
زیرا عینده چقسه خوف اولنورکه علیل اولماسنه سبب اولور و اذنده صمم و اصم اولماسنه
و درون انفده و حلقومده نسیم هوایی منع ایتمکله نفسنک طار اولماسنه بلکه بوغلمه سنه
سبب اولور علی الخصوص حلقومده زیاده خطرلیدرکه غذا و دوا اکلنمکه مانع اولور و ریه ده
ضیق النفسه و ورم مرضنه و امعالرده سحج علتنه و مفاصلده وجع مفاصله بلکه یرلرینده ن
زوالنه مؤدی اولور **حفظ العین** علیلک کوزلرینه ابتدا اسماق اصلا ایتمکله بر مقدار کافور

ضم ایدوب ساعت بساعت دامله ده لر بو شیافی دخی ابتداسنده انتهاسنده وارنجه کوزه قبا قلرینه
هر بار طلا ایلسه لر عینلرینی صیانت ایدر منفعتی بودر خولان هندی وصبر واقاقیا وشیاف
مامیثا هر برندن بر درهم اخذ اولنوب ایکی چکردک زعفران ضم اولنوب شافلر ایده لر
حین حاجتده ماء کزبرهٔ یابسه ایله حل ایدوب استعمال ایده لر سیّد اسمعیل کوزک اوزرینه
قورشوندن کوزک جرمی مقدار تخته باغلمق نافعدر دیمش الثنه بز پارچه سی قیوب اوزرندن
باغلیه لر دخی علیلک اوجنه وطبانی الثنه حنا اورمق عینی محافظه ایدر بالخاصه مجربدر و بر
مقدار زعفران دکافور ضم اولنوب خل الحاذق یاخود کلاب ایله خمیر ایدوب اوره لر دیمشلر **حفظ الاذن**
هر بار قولقلرینه دهن الآس مثللو دهان بارده وقابضه تقطیر اولنور دهر عطسکه قولاغه بر نسنه
تقطیری لازم اوله البتّه ایچی اولمق لابدر **حفظ الانف** بورن دلکلرینی محافظه ایچون هر وقت
کل صویی ایله سرکه استنشاق ایتدوره لر نهارده یا اکثر سرکه چکمک دخی کافیدر **حفظ الفم والحلق**
اغزلرینی بوغزلرینی حفظ ایچون اولا اکثیی انار صویی حمض ایتدوروب ورب دیامورون ایله غرغره
ایتدوره لر **حفظ الرئة** آق جکرینی حفظ ایچون اکثر یا شراب خشخاش تحریر اولنمشدر اما اسمعیل
جرجانی تفصیل ایلیوب اکر طبیعت ملایم وحرارت قوی اولمزسه سکر ایله تره یاغی وسکر ایله
بزرقطونا لعابی ویریلور دیمشلر **حفظ الامعا** بغرسقلری حفظ ایچون اولان تدبیر همان
اسهالدن محافظه ایده لر که مادهٔ فاسده آنک ایچ یوزینی صیرمیه علی الخصوص مرض انتهابولمجنی
محلده زیاده صیانت لازمدر اول زمان قوابضات ویره لر **حفظ المفاصل** مفصللرک محافظه سی
دخی آنلره ماده دوکلمسون دیو اوزرلرینه بعض مداوات طلا ایلمک ایله اولور **اصلاح**
بثورات الجدری والحصبه قچان جدری وحصبه تمام ظهور ایدوب ونضج بولسه رطوبتنی
کیدروب بیرلرینی ادمال والحام واثارینی ازالیه تقیید اولنور اما تمام چقدیغی صوددنره
حرارت ساکن اولیوب علیلک اضطرابی مندفع اولمسه ونبض ونفس حالت طبیعیه سنه عودت
ایتمیوب وظهور ایدن بثورات دخی دیتمه اولمسه اول حالده لایق اولان نضجنه تقیید اولنیوب
علیلک مزاجینه معتدل اولان اکر علتده خیرغایان اولورسه بثورات احوالنه سلحی اولوب معتدما
مسامات آچیلوب تیزجه چقسون ایچون بوغ ویره لر اولد ویردکلری کبی برد قید دخی ویره لر
بقیه سی واراسه چقر وهم علی الفور بشرانک ایچون بوغ ویریلور تاکه اول بثورلر یاشلق
قبول ایتمکله نضج حاصل ایلیه بعده قوروعه سنه اهتمام ایده لر الحاصل اول بثورات بتمامها ظهور
ایدوب اسبوعی دخی تجاوز ایتمش اولسه انلرک اریکلمشلرینی التوندن اکنه ایله تفتیح ایده لر
ویرملایم کرباس ایله آهسته آهسته سلوب پاک ایده لر بعده کلابه برمقدار کافور حل ایدوب
اوزرینه صاچه لر ودخی قورودیجی سشیلر اکه لر اثوابنک ایچنده بدینه توتسی ویره لر اکر
یاز فصلی ایسه ورد احمر یابس وورق الآس وصندل امثالی اوله واکر فصل شتاده ایسه
ایلغین وورق سوسن امثالی اوله لکن توتونلری علیلک اغزینه وبورننه کتمکدن صاقنه لر
اول بثورلرک محلی قرحه اولورسه اوزرینه ورد احمر یابس وصبر وکندر وابیض وانزروت
ودم الاخوین سحق قلوب اکه لر واکر بثورات کثیر ایسه ورد یابس یاخود طاروی محکم
سحق ایدوب علیلی اوزرینه یاتوره لر آیه اودخی نافعدر واکر یاز فصلی اولورسه علیلی
رمل دقیق اوزرینه اویوتمق زیاده نافعدر دیمشلر واکر اول بثره لر اوکلمقده عصیان ایدرسه
ماء ملح علاج کافیدر اما آرتیلمش وانجه دره سی صو بلمش اولان یرلره ماء ملح طوتقدر مق

ممکن

ممکن اولمامغله انک کبی بثورات ده عفونی سشیلر ایله وقرحه اولان یرلره قورودیجی مرهملر ایله معالجه
اولنوب انلرک ماعداسنده طوزلی صو تدبیر اولنور طریقی بودرکه عدس مقشر وورد احمر یابس
وایلغین اغاجی قبوغی هر برندن وافرجه اخذ اولنوب مقدار الکفایه ماء ایله طبخ اولندقدن
صکره برمقدار ملح دخی آنی مزج اولنوب وایچنه کرباس پارچه لری باتوریلوب قرحه اولمیان
موضعه قونیلور بو تدبیر کج اوکلان جدریده وحصبه علاجنده تحتار کبار اطبادن اما بو تدبیر
صبیانک عیرننده اعمال اولنوب انلره اضطراب ویرمیه جک طلالره محتاجدر اکر جدری نک
قابغی قالقوب التنده اریک قالمزسه اکا مناسب یاغلر طلا اولنمق کافیدر دهن الورد
ودهن البنفسج ودهن ضفدع کبی اما وجهده اولانلره دهن فستق طلا اولنمق کافیدر اکر
اوزرلری قبوقلنوب التنده رطوبت مجتمع اولمش بولنورسه یاغدن اجتناب لازمدر اول
صورتده اوزرلرینه بوطریق ایله قنشلرینی قالدروب رطوبتنی قورتلمجی دزورلر اکلمه
واکر قرحه اولورسه کافور مرهمی علاج کافیدر **قلع اثار الجدری** چیچک غائله سی مندفع اولدقدنصکره
کوده ده خصوصا یوزده باقی قلان اثاری کیدرمک ایچون اطبا باب زینتده تحریر ایلدیکی
مفرد ومرکب دوالرکه واردر مکررا اعاده ایده لر زیرا اول دوالر تکرار اولنمغه محتاجدر حتی
اثاری نمایان اولدیجی پاشا مرحوم تحریر ایدوب تعداد ایتدیکی بونلردر عظم الشاة المحرق
وزراوند طویل واصل قصب وحب البان وقسط وادهان سوسن وفستق وشحم حمار الوحشی
وشحم اوز وشحم البط وصمغ وکچی مراره لری بوجمله سی مجموعه نافعدر نفیرطوسی تنسوق
نامه سنده لؤلؤیی قوروش قامش کوکی ایله علی السویه اخذ وسحق ایلیوب عورت سودی
ایله طلا ایده لر دیمشدر اوچ دفعه ده اثاری بهدیجی ازاله ایدر قامشدن مراد قصب فارسی
دینکلری قامش اولدوغی قانونده مصرحدر تدبیر مولود صاحبی شعبان افندی مرحوم درکه
اول طلاء لطیفی بادزهر متعلق اولوب شفائیه اسمیله مسمّی اولان رساله ده تحریر اتناسنده
کتاب مزبورده کوروب تصدیق ایتدیکم اجلدن رساله ده انجو احوالی بیاننده درج ایتمشمدر
مامولدرکه تحریر اولندیغی اوزره استعمالنه اقدام ایدنلر اثار لطیفی مشاهده ایده لر **زنیا**
معلوم اولاکه جدرینک برنوع دخی واردرکه اکا **حمیقا** تسمیه ایدرلر بوبرنوع چیچکدرکه غایت
سیرک وایری اولوب رنکی بیاض اولور کاه اولور شول مرتبه قلیل اولورکه تعداد ایتمک ممکن اولور
واعراضی دخی خفیف اولوب حماسی اولمز وعلیلک احوالی منتظم اولمغله هروجهله سلیم اولور
زیرا قلیل چقماسی ماده سنک قلتنه وبیوهسی دبیاض اولدیغی طبیعتک استیلاسی قوتنه
دلالت ایدر حتی اعراضی خفیف اولدوغندن ناشی اول امردن جرب رطب یعنی صولو کیجک اولمق
توهم اولنور **العلاج** بوحیمقانک علاجی نوع اولده تحریر اولندیغی اوزره کمالنی بولدقده اکنه ایله
تفتیح اولنوب اوزرینه قورودیجی نسنه لر اکلر بونده فصده احتیاج یوقدر انجق هوا جهتدن
فصولک اقتضاسنه کوره صیانت واکل وشرب احوالنده حمایت لازمدر علی الخصوص مانعی فیه
اعتباری ایله صبیان اولورسه هم کندوسی وهم مرضعه سی صیانت اولنور والله الهادی
الفصل الحادی عشر فی الجرب هی بثور تبتدی حمراء ومعها حکّة ولذع یعنی جرب
اول بثوردرکه حکّه ولذع ایله احمر اللون اولدیغی حالده ظهور ایدوب کاه متقیح وکاه غیر متقیح
اولور بین عوام الناس لسان ترکیده اویوز وکیجک وجکر حراره تی دینمکله مشهور ومتعارفدر
زبان فارسیده بفتح الکاف قالجیه کرسته یه اولنور ولسان یونانیده فسوره تعبیر ایدرلر

السبب جربك سببي عند الاكثر سوء مزاج كبددن ياخود سائر اسباب باديه دن بر سبب
ايله دم محترق اولوب فاسد اولمغله اندن صفرا وسوداء محترق وبلغم بورقي امثالي مواد غير
طبيعي متولد اولوب قوة دافعه آني جلده دفع ايتمكله جرب حادث اولور اما محدثين ديرلر كه
چوق كره مشاهده اولنمشدر كه بتون وجودنده جرب حادث اولمش كسنه لرده مواد مزبوره دن
بر اثر وعلامت حس اولنمز مع هذا قدما قولي اوزره مواد مزبوره جلده مندفعه اولديغي صورتده
نمله وبنات الليل وشري حادث اولور بو تقديرجه جربك انلردن فرقي اولمز انلرك علاجي
جربك علاجنك عيني اولمق وانلردخي جرب كبي ساري اولمق لازم كلور ايمدي جربك سببي
مزاج جلده بر رداءت حاصل اولوب اكا واصل اولان مواد غذائيه ده فساد وحدت حاصل
اولمغله تفرق الاتصال جلده باعث اولوب جرب حادث اولور اكر مواد غذائيه ده اجزاء ملحيه
حامضه اولورسه جربك تزائدنه وعلاجي عدم قبولنه باعث اولور وعضو ماوفدن صديد
ياخود بعضي اجزاء رقيقه طياره عضو صحيحك جلدنه واصل اولمغله انك دخي مزاجني افساد
ايدوب جرب حدوثنه باعث اولور وبو علتك سائردن سرايتي دخي بو طريقله در وجلدك
لين وخشونتي وصديدك حدتي ومواد رطبه غذائيه نك قلت وكثرتي متخالف اولمغله جرب
كاه رطب وكاه يابس اولور اكر جلد لين وصديد حاد اولوب مواد رطبه غذائيه كثير اولورسه
جرب رطب اولوب مدتي سي موسخ اولور وكاه اولور كه تحت الجلد واقع اولان بعضي عروق
صغاري اكل ايتمكله مدتي سي دم ايله مختلط اولور اكر جلد خشين وغليظ اولورسه جرب يابس
اولوب خشكريشه سنك رقت وغلظتي موضعنك قبولي ومادة سنك لزوجتي اختلافندن
نشأت ايدر العلامات بو علت جلدنك معلومي وظاهر در زيرا جلد عضوده حكه عارض
اولوب جدده يابس ياخود رطب بثورات لذاعه حادث اولوب وجد الاحتكاك وجع والتهاب
عارض اولوب جلدده قشور ظاهر اولمغله خشونت عارض اولور وعليله كيجه لرده فراشده ايكن
الم واضطراب مشتد اولور زيرا ماده سنه حرارت فراشدن سخونت كلوب غليان عارض اولمغله
عليلي مضطرب ايدر كذلك بعضي جربه مبتلا اولان كسنه لر ايله اختلاط ايتمك وانلرك لباسني
كيمك دخي علامات عد اولنمغه صالحدر حلونت نام طبيبدن منقولدر كه جربه مبتلا بر
عورتك اوج كون بنفسنه ياپشمق ايله بنده دخي جرب ظهور ايدر حكمي حس ايلدم براي تجربه
تداركي قيدنه اولمدم في الواقع بنم دخي اللريمده ظهور ايلدي درعقب بر مقدار زيبق مصحق
حل اولمش مائله اللريمي بر قاج دفعه غسل ايتمكله مندفع اولدي تقدمة المعرفة جرب يابس
اولاني جرب رطبدن مشكل الازاله در اكرچه بو علت علل مخوفه دن دكلدر بلكه عند البعض علامت
صحتدر زيرا انلرك منافعيله مواد غير طبيعي دمدن متميز اولوب جلده مندفعه اولمغله دم
صاف اولوب وسخ دمدن حاصل اولان عللرده دافع علت وحافظ صحتدر لكن هر كسنده
بويله دكلدر بلكه بعضي مزاجده علاجنده اهمال اولنوب بر مدت باقي قالمغله استحكام وتفشي
حاصل ايدوب عسير العلاج اولديغندن ماعدا جذام وبرص اسود امثالنه انتقال ايتمك
ممكندر واول جرب كه رأسه واصل اولوب آنده ظهور ايلمش على الخصوص رأسي احاطه ايلمش
اوله رديء عد اولنور ومعلوم اولدكه جربه بعضي مراهم طلا اولنقدن عليلك ثوبني بالكليه
تجديد ياخود غسل ايتمك لازمدر تاكه ثوبه متلاصق اولمش ماده سي عضوه مقارن اولمغله
يكيدن جرب حدوثنه باعث اولوب ايله بيكو علاج عبث وبيهوده اولميه العلاج

جربك

جربك علاجنده لازم اولان جلدده واقع اولان رداءتي اصلاح وازاله ايتمكدر ايمدي اكر رداءت
مجرد جلدده واقع اولوب مواد غذائيه ده بحسب الكمية والكيفية امتلا اولمزسه ادويه موضعيه
كفايت ايدر مكر كه احتياط ايچون بر دفعه مسهل ويره لر اكر مواد غذائيه ده زياده لك ياخود
رداءت ملاحظه اولنورسه ادويه مسهله ايله هر قيه مراجعت اولنور ومسهلاتدن افتيمون معرق
ياخود زيبق الحلو اولمق غايت مناسبدر ازجمله خلاصة الشاهترج سدس درهم سقمونيا مدبر
سكز حبه زيبق الحلو اون ايكي حبه اخذ ومزج اولنوب حبلر اولنه شبانه مجموعي بر شربتدر ديكر
حب روفس اون بش حبه سقمونيا مدبر بش حبه زيبق الحلو ثلث درهم اخذ اولنوب جوهر
الاشجار ايله حبلر اولنوب قوي المزاج اولنلره بر دفعه ده ويره لر ديكر زيبق الحلو طقوز
حبه ياخود اون ايكي حبه سقمونيا مدبر بر حبه سكر بش حبه اخذ ومزج اولنوب ايكي قسمه
تقسيمدن صكره هر قسمي بر كونده صبحيا نه ويره لر معلوم اولدكه ادويه مزبوره جرب رطبده غايت
مؤثردر اما جرب يابسده على الخصوص ايام صيفيه ده لبن الماعزدن ياخود لبن البقردن اتخاذ
اولنمش ماء الجبن بر رطل اخذ اولنوب بر وقيه سناء مكي وايكي درهم دارچين ايله بر مقدار
طبخ وتصفيه دن صكره على الريق استعمال اولنه ياخود يوز اللي درهم ماء الجبن اخذ اولنوب نصف
قبضه زهر شجرة الاقاقيا ياخود ورق الشاهترج ايله حسدود الرأس بر طرفنده نار خفيف ايله
طبخ ايدوب على الريق استعمال اولنه بو منوال اوزره هر كون جديدا عمل اولنوب يدي كون استعمالنه
مداومت اولنه بو مطبوخ دخي جربك رطب ويابسنه مناسبدر تركيبي بودر ورق الشاهترج
ايكي قبضه ورق حشيشة الجرب بر قبضه سناء مكي منقي واصل حماض البري بر وقيه زهور الطراطير
بر درهم ملح الطرطير ثلث درهم اخذ اولنوب ماء القراح ايله نار خفيفده طبخ ايدوب بعد
التصفيه مصفادن بر بچق رطلنه بر وقيه شراب البنفسج المكرر ونصف وقيه شراب الشاهترج
المركب الحاق ايدوب بحسب المزاج بر قاج كون استعمالنه مداومت اولنه بعده جرب رطبده مواد
غذائيه نك اصلاح وآنده اولان ملح حامضي ازاله ومسام جلدي تفتيح ايچون معرقاته مراجعت
اولنوب ازجمله عود الخياق دن وقشرندن معمول اولان دوالر غايت مناسبدر كذلك قرن
الايل وناب الفيل كه بلا نار تكليس اولنمش اوله كذلك افاعيدن عمل اولنمش دوالر مناسبدر
ازجمله عند الاطبا ادويه معرقه بوكونه تركيب اولنوب استعمال اولنور مثلا ماء الشاهترج
بر بچق وقيه انتيمون معرق ثلث درهم ملح طيار الافاعي التي حبه شراب عصارة حشيشة الجرب
التي درهم اخذ ومزج واستعمال اولنه ديكر انتيمون معرق وملح افسنتين هر برندن سدس
درهم ملح طيار قرن الايل التي حبه اخذ اولنوب سفوفا استعمال اولنه ديكر انتيمون معرق وبلا نار
تكليس اولنمش قرن الايل هر برندن سدس درهم مرجاني ددت حبه ملح افسنتين التي حبه اخذ
اولنوب سفوفا استعمال اولنه ديكر بلا نار تكليس اولنمش قرن الايل وزهر الكبريت هر برندن
نصف درهم ملح شوكة المباركه اون ايكي حبه اخذ اولنوب سفوفا استعمال اولنه ادويه مزبوره
هر صباح استعمال اولنوب اخشام طعامندن ايكي ساعت مقدم اكسير ذو الخاصة الغير الحامض
استعمال اولنه ياخود حميرة الشاهترج بر درهم سفوف الافاعي نصف درهم اخذ وشراب
الورد ايله معجون ايدوب استعمال اولنه ياخود بلسان الكبريت الترمنتيني ايكي درهم بلسان
الكبريت الكهربائي بر درهم اخذ ومزج اولنوب اون قطره ياخود اون بش قطره استعمال اولنه
لكن جرب يابسده معرقات مناسب دكلدر زيرا ماده سنك رطوبتي زائل اولوب محتبسنه

حدت کلمکه باعث اولور ایمدی جرب یابسه ادویهٔ داخلیه‌دن ما سبقده مذکور ماء الجبندن حمول
دوالر کفایت ایدر بعده مزاج جلدی اصلاح ایدیجی و آنده محتبس اولان ملحیتی ازاله ایدیجی ادویهٔ
خارجیه یه مراجعت اولنور ازجمله مرهم الراسن و مرهم الکافور درددرهم زهر الکبریت ایکی
درهم ملح الطرطیر بر بچق درهم یاخود محلول الطرطیر ایکی درهم اخذ اولنوب دهن هیوفاریقون
یاخود دهن طباقی ایله مرهم اولنه اکر رایحه سی لطیف اولمق مراد اولنور ایسه سدس درهم بلسان
اسود و التی قطره دهن حشب رودیوس الحاق اولنه بو مرهمی هر کیجه عند الفراش مفاصل یدین
و رجلینه و بین الاصابع طلا ایدرلر و صباح یدیسی کند و بولجی ایله غسل ایدوب رجلینده مرهم
باقی قاله و اول عضودن که جرب زائل اوله برقوجری بز ایله صاروب صباح و اخشام ماء
الجبر ایله غسل ایدرلر یاخود کبریت مسحوق و حب الغار المسحوق علی السویه اخذ و دق
اولنوب قلد الکفایه زیت ایله مرهم کبی اولنجه مزج ایدوب جوزی حریق ابیض مسحوق
ضم ایتدکدنصکره عضو ماؤفه طلا اولنه یاخود دهن الاقطی و محلول الطرطیر علی السویه اخذ
اولنوب بر زجاجه ده مرهم کبی اولنجه چالقیوب عضو ماؤفه طلا اولنه اکر جربك رداءتی
زیاده اولوب ادویهٔ مذکوره ایله زائل اولمز ایسه ادویهٔ زیبقیه یه مراجعت اولنور ازجمله
ماء الورد الابیض و ماء زهر النارنج هر برندن بر بچق رطل زیبق الحلو ایکی درهم زیبق مصعد
ثلث درهم اخذ اولنوب بر شیشه ده نار خفیف ایله زیبقلر حل اولنجه طبخ اولنه و حین
اقتضاده بر کتان بز بو ماء ایله تبلیل ایدوب بتون اتك کثرتی اولان عضوه وضع ایدرلر
و کونده بر دفعه اوچ کون متوالیة وضع ایدرلر لکن حذر اولنه که فم و عین و فرج امثالنه
داخل اولیه یاخود کبریت مسحوق بر وقیه زنجبیل ایکی درهم اخذ و سمن طری ایله مزج ایدوب
مرهم کبی اولدقده بر درهم ذرور ابیض ضم اولنوب مفاصل رسغ و رکبه یه طلا ایدرلر یاخود
مرهم الکافور بر بچق درهم زیبق الحلو مسحوق ایکی درهم یاخود اوچ درهم اخذ اولنوب
دهن طباقی ایله مرهم کبی ایدوب کالاول اطراف مفاصله طلا اولنه کذلك دونجلی نام طبیبك
جرب ایچون اولان مرهمی غایت ممدوحدر اکر جرب علی سبیل البحران ظهور ایدر ایسه ادویهٔ
موضعیه دن احتراز ایدوب ادویهٔ معرقه یه همت اولنه اکر جربك ماده سی داخله توجه
ایدر ایسه ثلث درهم لحم الافاعی یاخود ملح الافاعی بر وقیه شراب الشاهترج ایله استعمال اولنه
اکر جرب مستحکم اولوب ما سبقده ذکر اولنان تدابیر ایله زائل اولمز ایسه اقرباذینده جرب
ایچون ذکر اولنان آبزنلردن قنقیسی ممکن اولور ایسه تدارك اولنوب اول بطریق الفلاسفه
تربیه اولنمش قرن الایل اخذ اولنوب رب الاقطی یاخود جوهر الاشجار ایله علیله استعمال
ایتدروب بعده آبزنه ادخال اولنه و بعد الاخراج مرهم مناسبه طلا اولنه و حمامات طبیعیه
موجود اولان مملکتلرده آبزنه حاجت یوقدر انلر کفایت ایدر علی الخصوص کبریتیه اوله اکرچه
زاجیه و بارودیه دخی نافعدر اما کبریتیه جمله یه فائقدر کذلك جرب یابسه
دخی آبزنات و میاه کبریتیه قدر علاج اولمز

الفصل الثانی عشر فی الحب الافرنجی

فی زماننا هذا جمیع عوام الناس میاننده دنلدکده
فرنك زحمتی دیمکله شایعدر قریب العهد اولوب ماده سی زهرناك اولان امراض جدیده نك
یکی ظهور ایتمکله اطباء متقدمین کتابلرنده مسطور دکلدر بو مرضك ابتدا ظهوری تاریخ هجرینك
طقوز یوزینه یقین زماننده ظهور ایلمشدر زیرا اول زمان اسپانیه قرالی یکی دنیا سمتنه

عسکر کوندروب یکی دنیانك بعضی یرلرینی ضبط ایلدیلر و اول دیارك ادملریله اختلاط
ایلدیلر بو مرض اول دیاره مخصوص ایدی بونلره دخی سرایت ایلدی کندی ولایتلرینه کلدکده
جمله فرنکستانه اولشدی بعده سائر ولایتلره دخی یایلدی خصوصا اسلامبولده و مصرده
و سائر ولایتلرده شایع و مشتهر اولدی اطباء محدثین بو مرضه جذام جماعیه و جذام نفسانیه
و وباء الافرنجی و داء الافرنج و مرض هندی و مرض الشیطان و مرض الهالك و مرض الجمالة
و مرض مرکب و علة الزانی و جرب اسپانیا و مال الفرانسه دخی تسمیه ایدرلر فارسیجه زخم فرنك
و دیش فرنك دیرلر عجم اطباسنك معتمدلرندن بهاء الدوله نام طبیب حاذق خلاصة التجارب
نام تالیف لطیفنده بو مرضه زبان عذوبت بیان فارسیده ارمنی دانه و خراسان دیارنده
آبلهٔ فرنك دیمکله شهرت شعاردر و آتشك دخی تسمیه ایدرلر فرنکستانده پیدا اولوب
آندن روم و عربستانه یایلوب طقوز یوز درت سنه سنده آذربایجان و بعده عراق
و فارس و سائر ممالکه منتشر اولدیغی هیئاتی بد اولوب جدری یه کثرة مشابهتی اولمغله
و اکثر اعراض جدری بلکه بالجمله عوارضی بو مرضده موجود اولمغله جدری علتنه ضم و
انك انواعندن عد ایلدیلر دیرلر زبان فارسیده ابله جدری معناسنه دردیمش و محدثون
حکماء عربدن شیخ داود الضریر الانطاکی علیه الرحمة قانونچه شرحنده و تکملهٔ تذکره سنده
دیرکه حب الفرنجیة و هو الموسوم الآن بالحب الافرنجی نسبة الی الافرنج لکثرته فیهم و یعرف فی
مصر بالمبارك تفاؤلا و عند بعض العرب و الحجاز بالشیح و هو مرض عرف من اهل افرنجة اولا
و تناقل عن قریب بجزیرة العرب سنة سبع و ثمان مائة و تزاید حتی کثر فلنبسط الکلام فیه
لعموم البلوی به تبرعاً لله عز و جل فنقول هو مرض یعدی بمجرد العشرة و اسرع ما یفعل ذلك
بالجماع دیو نقل و تصریح ایلمش دونره و ندیك اطباسندن بطروس یوحنا فابریسین نام طبیب
دیرکه مرض افرنج ابقراط و جالینوس و سائر جمیع اقدمین و عجم و یونان و عربك مجهوللری
ایدی زیرا اول زمانلرده زانیلر شهوت پرستکه اول مرتبه حریص و مائل اولمیوب قلت
و اعتدال اوزره ایدیلر بن اویله ظن ایدرم که بو مثللی مرضك مبداء و منشاء اصلیه سی
غیری دکلدر الا متواتر اشهوانیت و من غیر اعتدال افراط اوزره زنا و لواطه ناسدن
نشأت ایدر انك کبیلرده کثرت اوزره معامله دن عقابا نتیجه نتیجه عیب و علل و آفات
بعث تولد ایدر زیرا که خطایا و ذنوب ناس سلسله و زنجیر جمیع امراض اولدیغی اجلدن
کذلك انجلین معاصی و سیئات جدیده دن امراض جدیده بروز و ظهورده کلمك عجب دکلدر
دیمشی فرانسه اطباسنك معتمدلرندن دیو ریوس نام حکیم دیرکه اکثر ارباب نجوم مرض
افرنجك سبب ظهورینی زحله اسناد و حمل ایلدیلر و اکثر منجمین دخی مریخ و مضی و نورانی
اولان کوکبلره اسناد ایلدیلر مثلا بو مرضك کیفیت ظهورینی بو وجهله تعریف و تحقیق
ایلدیلرکه روح بخش معجز کلام حضرت عیسی علیه السلام تاریخندن بیك درت یوز سکسن
اوچ تاریخنده تقصیرات ردیة نجومدن ناشی هوانك متعفن و فاسد اولماسندن حادث
اولدیکه اول سنه اعتوبریس آینك و نصف نهاردن ایکی ساعت صکره مریخ و مشتری
و شمس و عطارد میزانده سکزنجی خانده قران ایتمش ایدیکه اولخانه خانهٔ مریخ و مرض
خانه سیدر و مشتری محترق ایدی بو قراندن ماعدا اول سنه نومبریس آینك غره سنده
ینه اول خانه ده مریخ و زهره قران ایلدی و کذلك ینه اول موضعده مشتری و زهره قران ایلدیکی

مشاهده اولندی و اول سنه ده ایکی دفعه بر دفعه عقربده و بر دفعه نورده خسوف یعنی
آی طوتلمق واقع اولدی بو جهتدن ارباب نجوم حوادث غریبه و احکام ردیه کثیره یه حکم ایلدیلر
و بکا استناد ایلدیلرکه ایرته سی سنه اسپانیه ایله فرانسه ناپولیطانوس مملکتنده جنک
ایلدیلر کوکب ردیه نک طلوعی تأثیریندن مرض مزبور انره ظهور ایدوب امراض و آفاتدن اولدیغی
دیدیلر آخرون دخی بو مرض سکان و اهالی هندده ظهور ایلدی و انلر ایله مصاحبت ایدنلر
اصابت ایلدی اهالی اسپانیه اول مملکتدن ایطالیا شهرینه کتوردیلر زیرا حرب بو جنکده
مختلف عورتلر ایله مجامعت ایلدیلر اندن جمله سی اول مرضه مبتلا اولدیلر بعده فرانسه و بلره
مقابل و ملاقی اولوب انلره دخی عام اولدی مرض فرانسه دیدیلر ایطالیاده و اسپانیاده
مرض ناپولیطانوس دیدیلر تاریخ مزبوردن مقدم بو مرضی بر مؤلف ذکر ایلمش ایدی اندن
معلوم اولدیکه بو مرض اول زمان ایطالیاده ظهور ایتمش اوله محصل کلام کرک تأثیرات کواکبدن
ظهوره کلسون و کرک ایسه هند غربیدن اصابت ایلمش اولسون حقیقتی بودرکه جناب
رب العباد بزم عملیمزه کوره جزا و عقاب ایچون بو مرضی نوع بشره مسلط و عطا ایلدی انلر
تازیانه سیدرکه شهوات نفسانیه ایله کندوبی آلوده و تلویث ایدوب قباحتنی اونتمش
غافلره ایصال ایلدیکه متنبه اولوب نفسلرنی ضبط ایده لر دیمش **السبب** بو مرض بر سلوی
مرضدر اکثریا مجامعت ایله سرایت ایلر و بابادن و انادن میراث دخی اولور بو مرضک سببی بر
برامز و زهرلو کیفیتدرکه اخلاطی افساد ایلر بو خصوصا فابرلیس نام حکیم ماهیت وباء الافرنج بیاننده
تصریح ایدوب دیرکه وباء افرنجینک مبداء اصلیسی حیضی ظاهر اولمش حایضه عورتلر ایله ناسک
اجتماعندن و انکله معا یاتمه سندن صادر اولور و بعضیلر دخی صاحب فرجه اولان عورتلر ایله
مجامعت بو مرضک مبداء و سبب اصلیسی اولماسنی تحقیق ایلمشلردر دهلم هر نه ایسه بهر حال
جمیع بدنه غذا اولاجق رطوبت غذائیه نک نهایت مرتبه ده فاسد اولماسندن نشأت ایلدیکی
اجلدن قروح اکاله و سرطانیه یه مؤدی اولور و جمیع بدنده اورام مختلفه و اوجاع شدیده و صعبه
تولدینه باعث اولور انلردن روح الحیاتیکه صحت اعضانک مدبریدر کثرة اوزره ظاهر اولور
اول اجلدن تجدید ایتمکه قادر اولور وباء افرنجیه بر مرض ساریدر سم لداغ و قیحیه
و متعفنه تولید ایلدیکی اجلدن و جمیع اعضانک رطوبت غذائیه سنی افساد ایدیجی اولدیغی اجلدن
اعراض مختلفه ظهورینه سبب اصلی اولور اول اجلدن اوجاع و اورام و قروح مختلفه احداث
ایدرکه هر برینه علی الانفراد باشقه مخصوص علاج اولنمغه محتاج و مقتضیدر **العلامات**
بو مرضک ایچون مخصوص بر علامات مطرده یوقدر علامتلرندن بعضیسی کمیکلرده صیزی
اولور و وجع بالاستقلال اوقات لیالیده غایت صعب و شدید اولوب آرتر اما اوقات نهارده
اول مرتبه اولماز وجع افرنجی بالکز بو علامت ایله معلوم اولوب سائر اوجاع مفاصلدن
مجرد همان بو علامت ایله تمییز و تفریق اولنور و بعضی برامز جبانلر و برامز یاره لر ظهور ایدرک
قروح افرنجینک دخی اونی بالاستقلال کوده ده مائل و اسرفی اللون اولماسندن معلوم اولوب
سائر قروحاتدن بو علامتله تمییز و تفریق اولنور کذلک بونک امثالی قروحات بروی سائر
قروحات عامه علاجیله ممکن دکلدر بلکه بالاستقلال بو مرضه مخصوص اولان ادویه تریاقیه
و باد زهریه ایله علاج پذیر اولور رئیس امری بو مثللو امراضک سبب مادیسی جمیع اعضایه غذا
اولاجق رطوبت غذائیه نک بالکلیه فاسد و سمی اولماسیدر زیرا رطوبت غذائیه فاسده

اجلدن

اجلدن روح حیاتی اعالی یه صاعد و مرتفع اولوب ثوران و هیجان ایدر و بو تخلیدن عدوی قوی
و شدید اجلدن حمیات لینه و خفیفه و هادیه متولد اولور و سائر جمیع اعراضکه وباء افرنجیده
عارض اولمق شانندندر عارض اولور و اعضانک اختلافی سببیله اول اعراض دخی مختلف و کونا کون
اولور اول فسادک اعضاء مختلفه یه متفرق و منقسم اولمسندن اعراض مختلفه عارض اولور مثلا
اول فسادک ضرری اکر اعصاب و اوتار و غشاء عظمیه اصابت ایلمسه اول اعضالر اندن
متضرر اولوب اوجاع و تحجر عارض اولور و اما اکر لحم و سطح بدنده جلده ضرری اصابت ایلسه
اول محلرده اندن بثورات صغار و قروح ساعیه و حکه له ظاهر اولور و اما اکر اول سم نفس عظامه
اصابت ایلسه صاموره و ثآلیل و لاغر ایلر و اکر مرض افرنج لثات و اسنان و حنکده اولسه اول عضولرده
قروح عفنه و منتنه حادث اولوب اول عضولر اندن متأکل اولور و بوندن صوت فاسد
و متغیر اولور و دیشلر کودت حاصل ایدوب قرار و چکه لر ایله معا بردن دوکیلور و اکر
بو تخلیدن ذبول و ضمور و رأسه اصابت ایلسه صاچلری و صقاللری دوکیلور نفس عظم قحفه
دخی اصابت ایدر فاسد اولوب چودر و صداع شدیده مفرطه متولد اولور و بعضیسنک
بدننده برامز قوقولر حاصل اولور و بعضیلرده بیل صوقلوغی حادث اولور و بعضیلرک دخی
بدنلرنده قاقی و رحلر ظهور ایدر و بو اعراضلرک جمله سی هیچ اصلا بر معالجات جزئیه ایله زائل
اولمز الا مداوات مستقله و مخصوصه و معرقات و مسهلات و باد زهریات ایله اولورکه
انلرک هر بری آتی البیان اولان قاعده ده عیان اولنلدی **تقدمة المعرفة** بو مرضک علاجی
ابتداده اساندر اما اسکیدکدنصکره علاجی غایت کوجدر اکر مرض افرنج سوداوی المزاج
اولنلرده ظهور ایتسه صعبدر و غالبا مزمن اولدیغی حالده غایت عسیر العلاجدر داء الفیل
و جذامه مبتلا اولانلرده مرض افرنج ظهور ایلسه عسیر العلاجدر زیرا مرض افرنجک علاجی مجففات
و معرقات ایله اولور برکره داء الفیل و جذام شدت بولوب جدا هایج اولمغله خوف و خطر
عظیم وارددر **العلاج** اولا مسهلات مناسبه ایله بدنی اخلاطدن تنقیه ایده لر اکر قان
غلبه سی وار ایسه فصد ایده لر و بدنی پاک اولدقدنصکره بو مرضه بالخاصه فائده ایلیان
شیلری استعمال ایلیه لر مثلا صپارینا و چوب چینی و عود الخیاق و صاصفراس کبی بونلری
قانون اوزره ماء القراح ایله طبخ ایدوب مطبوخی علیله ایچوروب ترلته لر زیرا بو آغاجلر فرنک
زحمتنک باد زهریدر قیناتمه سنک طریقی بودر عود الخیاق و صپارینا و چوب چینی بر درهمی
وقیه اخذ اولنوب بونلری اون ایکی رطل ماء القراح ایله نصفی قالنجه قیناده لر بعد التصفیه
هر کون آلتمش درهم قدر علیله ایچوروب اسیجاق یرده اوتورده لر و ترلته لر و اکر مریضک
مزاجی حرارت اوزره ایسه بونلری قینادرکن ایچینه صندل و نیلوفر قویالر و اکر مریضک
مزاجی بارد ایسه ایچنه قورو اوزوم و عرق السوس قویه لر و کاهیجه صپارینایی سفوف
ایدوب یبه لر از جمله بر علاج دخی وارددر زیبق ایله ایدرلر یا حب ایدوب یدیررلر و یاخود
توتسی ایلرلر و کاه اولورکه زیبقدن طلا ترکیب ایدوب سورلر لکن بو زیبقلی علاجلر
مخاطره لی اولمغله استعمالی طبیب حاذقه محتاجدر بویله اولورلر غندن تز ترک ایدوب
یار منفعتی و بو مرضده پرهیز لازمدر بکسماط ایله قورو اوزوم یبه لر و بلبلج صویی ایچه لر و اکر
ضعف عارض اولور ایسه بلبلج کبابی و یره لر بو خصوصا فابرلیس نام حکیم دیرکه بو وبانک علاجی
ابتدا اطبانک مجهوللری اولمغله مرور الایام چوق زمان باقی قالدی شویله که مداوات

عامهٔ مشهوره ومشترکه نك جلدسنی تجربه ایدوب الدانمدیلر ومستهزئی اولدیلر مداوات
مشهوره دن نفع حاصل اولمادی آخر الامر مداوات بادزهر تریه واصل اولدیلر وآنلری دخی نفع عامه
ثانوس دایین عامه اوزره بیدا ایدوب مرضایه ویردیلر وایچوردیلر امنی استعمال ایلدیلر فی الجمله
دفع ایلدی اما طول زمان مداوات ایلر ومعاندلکله کچ تأثیر ایتمکله انی دخی منع ایدوب آخر الامر
برعلاج برؤ الساعه محتاج ومضطر اولدیلر وزیبق الحی استعمالنی تحمل ایدوب آندن دوا
ایجاد ایدوب سریع التأثیر اولمغله جملیه ترجیح ایلدیلر وآنی دیرمکه جرأت وجسارت ایلدیلر
وزیبق الحی استعمالنه مضطر ان ایلدیلر وانی بالکز لمس ولصوق وطلا اولنمغله استعمال ایلدیلر لکن
همان بعضی نسبی حاصل اولوب علی الاطلاق برؤ تام نتیجه بولمغله آخر الامر علم کیمیا مراجعت ایدوب
حکمانك مخفی ومکتوم اولان تدابیرلریله زیبقی تدبیر ایدوب ودهن حلوه تقلیب وتحویل
ایلدیلر وهمان بالکز انی هم داخلدن وهم خارجدن اعطا واستعمال ایلدیلر علی الاطلاق مرض افرنجدن
برؤ تام حاصل اولدی کذلك مرض افرنج علاجنده علی الاطلاق علاج تام زیبق الحیوة دد که قوی
البنیه اولنلرده سکرجتیه دکین حمیرة الورد ایله استعمال اولنور سکرکون ویاخود اللی کون
علی التوالی استعمال اولنه تکرار اولنسه بومرضك سبب مادیسی اولان فسادی ازاله ایدر ودهن
سم الفار دخی مرض افرنجدن حادث اولان قروح ردیه وخبیثه وسرطانیه یی بالکز همان مخرج
طلا اولنمغله وسکره ادمال والحام ایچون بالکز بلسان الکبریت منفرداً طلا اولنمغله برؤلر حاصل
اولور غایت ممدوح ومحمود در کذلك دهن الهباب وروح الهباب دخی که منفرداً اطیبن محوجنده
تقطیر ایله استخراج اولنمش اوله اولدخی قروحات مذکوره یی سریعاً برؤ تام والازاله ده علاج
عجیبدر ثانیوس العلاج اولانی دخی بسهولة برؤ ایدر الحاصل بو وباء افرنجیه ثانیوس العلاج
اولنلرینه علاج برؤ الساعه اولق اوزره برده آنجیقی وعلاج کامل اعلان واظهار ایلدك مراد
ایلمش ایدم که بسهولة هر برموا صغره اولمدد اکاملی تدبیر ایره جك ماده موجود اولمدی ولکن
جد اروف ورحیم اولان حضرتی متعال الشام شرعینه مخالفت مثللی کورمکله ثانیوس اولدم
نهایت الامر اولمراددن رجوع اولندی دیرابو قبیح وشنیع اولان دواء عضال کمذ غالبا بنی نوع
آدمدن خاطی ومذنب وشهواتی ونفسانی اولان انسان جنسنه نصیحت وتنبیه اولمق اوزره
خدای متعال بومرضی مسلط ایلمشدر تاکم متنبه ومتنصح اوله لر امدیی اوپله اولمجق اولدخی
فقط همان دوا در وجمیع معرقات رطوبات غذائیه یی تخلیص وتعدیل واصلاح ایتمکده اقصی الغایه
ناجیدر ومعرقات بیننده سائرلردن اولی اولان معرق عشبه اولوب درکه مشتری ایله انیمو بذدن
اتخاذ اولنوب سائر معرقاته غالبدر وجمیع معرقات نباتیه دن اولی اولان عود الغیاق
وعشبه مغربی وخشب صینی وخشب المقس نعمده سائر معرقات نباتیه غالبدر ولکن
معرق مشترا اوی بر قوة وتأثیرده ومنفعت وخمل وحزیله برنسنه معادل اولماز لانظیر در
الفصل الرابع عشر فی الجذام جذام بضم الجیم وفتح الذال المعجمة بین العوام الناس
مسکین مرضی دیمکله مشهور ومعروفدر لسان یونانیده لپرا تسمیه اولنور لیونطیاسیس
دخی دیرلر داء الاسد حمله اسنه در شیخ رئیس ابن سینا قانونده دیرکه جذام برعلت ردیه در که
مرة سودانك جمله بدنه انتشارندن حادث اولوب مزاج اعضانی وشکلنی وهیئتنی
افساد ایدر بلکه انتهاده متفرق الاتصال ایدوب متآکل واسقاط ایدر الحاصل جمله بدنه
شامل سرطان کبیدر کاه متقرح وکاه غیر متقرح اولور شیخ قاموس الاطبا آده دیرکه جذام

بالفتح

بالفتح قطع معناسنه دروا ولکسنه که مقطوع الید اوله یاخود انامل ذاهب اولمش اوله
اجذم دیرلر وعلت مذکوره قطع اصابعه مؤدی اولمغله جذام اطلاق اولنمشدر جالینوس کتاب
الاورامك اوندردنجی بابنده جذام سائر اورامدن عظیم اولمغله داء الفیل وادوتر ایله غیر
مغلوب اولدیغندن داء الاسد واصحابی مخوف الشکل اولمغله داء الغول تسمیه اتمشدر
السبب جذامك قدما تحریری اوزره سببی کبد وطحالك مزاجی زیاده حار ویابس اولمغله مرة
السودایه متولد اولوب طبیعت انی جلده دفع ایدر وآنده متراکم ومستحکم اولمغله اعضاء لینه نك
جملهسنه سرایت ایدوب جذام حادث اولور کذلك اغذیه مالحه وحریفه وغلیظه نك کثرت
تناولندن واهویه حاره دن دخی مرة السودا متولد اولوب جذام حدوثنه باعث اولور نته که
جالینوس وصیت ناحة اسکندرده دیرکه اول دیارلرکه بلدان حاره دن اولوب اهالیسی
اغذیه مالحه وسویق الحنطه وعدس ولحم حمار امثالی مواد غلیظه وسوداویه یی مولد اولان
اغذیه تناولنه وکثرت الحاله معتاد اوله آنلرده جذام علی کثیر الوقوعدر کذلك احتباس طمث
واحتباس دم باسوردن وقروحات مزمنه نك تجفیفندن اسباب حمیته یه مقارنت ایله
جذامك حدوثی ممکن اولور اما محدثین دیرلرکه جذامك سببی مواد غذائیه بسبب من الاسباب
الباطنیه متوسخ اولوب طبیعت انی ظاهر اعضایه دفع ایتدکده تحت الجلده واقع اولان الیاف فده
مستقر ومتراکم اولور وآنده برمقدار ملح حامض ثابت اولمغله تیسیراً یسیراً جوارنده واصل
اولان مواد غذائیه یی احراق وتوسخ ایدرك اعضاء لینه یی غشاء عظامه وار بجه افساد
ایدر لهذا اولا جلدده برغلظت وصلابت وخشونت حادث اولوب بعده وجهده بعده سائر
اعضاء لینه نك جملهسنه سرایت ایتمکله لحمی افساد واسفنجه مشابه ایدر کاه اولور که جذام
ارث ایله وکاه اولور که مجذومدن آخره سرایت ایله حادث اولور نته که فرّ من المجذوم فرارك
من الاسد وارد اولمشدر **العلامات** جذامك علامت کثیره سی وارد در از جمله اولا علیلك
وجه وجبهه سی سواده مائل اولوب بثور حمراء ظهور ایدر بعده اطراف اذنلرده ووجهنده مواضع
متعدده ده صلب ومدور عقده لر حادث اولور بعده عوارض مذکوره هر عضونده حاصل اولور
کوش وانف وفم وفرج ومقعدنك ثقبه لری تمدد اعضادن جملهسی تغییر شکل ایدوب ممدود
اولور ومنخرینك ظاهرینده برماده لزجه پیدا اولوب متورم اولور وداخلی تضایق ایدوب تنفسه
مانع وتکلمنه انفدن تکلم ایدر کبی اولور وانفی حاد الرأس وشفتینی غلیظ ووجهه سی مجذب
واذنی معوج اولوب تحت لسانده عروق دوالیه ظاهر اولور واطراف لساننده اولان غدده لر
متورم اولوب فم خنزیرده اولان غده لره مشابه مستدیر اولور ونفسی منتن الرایحه اولوب
بحة الصوت وغنة عارض اولور وشارب وحاجب ولحیه سی وشعر اسی وسائر اعضاده
اولان اشعاری رقیق بعده ساقط اولور وابهام وسبابه سی بیننده اولان لحم عضلی زائل اولور
وهر عضونك جلدی غیر مستوی وخشن وسواده مائل کلفی اولوب قبیح الشکل خشکریشه
احاطه ایلمکله بعینه جلد فیله مشابه اولور وساق ورجلنده خدر وفتور عارض اولوب ابره ایله
نخس اولنسه حس ایلمز وکاه اولورکه من الرجل الی الیافوخ خدر عارض اولور وکاه اولور که
اصابع رجل ویدینی ساقط اولور وانتهاده لونی ضفدع بری یاخود شجرة البلوطه نابت اولان
حزاز الصخر رنکینه مشابه اولور **تقدمة المعرفه** بوعلتك ازالهسی غایت مشکلدر اگرچه
ابتداده اولوب ارث ایله اولمدیغی صورتده اغذیه جیده وادویهٔ قویة التأثیر استعمال اولنمغله

ازاله سی ممکن اولور لکن ابتداده ماده سی تحت الجلد ایکن حس اولنمق امور مشکله دندر وقتا که
علتی معلوم اوله داخله سرایت ایدوب مستحکم اولمش اولور اما عتیق اولدقده اکثر اطبا لا علاج
اولمسنه ذاهب اولمشلردر اگر تجذم تك درجه منتن الرایحه واسود اللون اولوب اما بع یدین
ورجلینده قوباطوب دایلیه واشعاری بالکلیه ساقط اوله علامت رد ترددر اطبا مجربیندن
بعضیلر تجربه ایدوب دیدیلرکه جذامه مبتلا اولاندن ضد اولنه اگر خروج ایدن دم صو ایچینه
آقدوب اولدم صویك دیبنه مترسب اولورسه علاج ممکندر واگر صونك اوزرنده دندکیبی
قالورسه لا علاجدر دیو تجربه صحیحدر **العلاج** جذامك علاجنده اولا اغذیه جیدة الکیموس
ویریلوب اغذیه غلیظه ومغلظه دن حمیه اولنه ولحوم ملحه مسلوقه ویرلمك مشوی ایدندن اولیدر
وشعیر ایله لوز حلوادن عمل اولنمش هریره مناسبدر ادویه مالحه ولحوم قدیده وقلایا واشیاء
مقلوه وافاویات وباقلا وبصل وثوم وخردل ولحم الارنب ولحم الایل ولحم البقر ولحم الخنزیر وانواع
سمك امثالی مواد ردیئه ولزجه ومواد سوداویه تربیه مولد اولان اشیادن امتناع ایتدوره لر
کذلك شرب خمردن منع ایده لر وصو برینه بعضی مشروبات جراحیه بر صبغ المرجان وملح طبار د
قرن الایل وملح طبار ناب الفیل وملح طبار الکهربا ضم ایدوب استعمال ایتدوره لر بوخصوصده اسراع
حکماد دندر دیرادمی وسائر مواد غذائیه کما ینبغی تصفیه وتجدید ایدر بعده ادویه منقیه یه مراجعت
اولنوب اولا خفیف بعده متوسط بعده قوی مسهلات ایله تکرار بتکرار تنقیه تام حاصل اولنجه
بدنی تنقیه وتطهیر ایده لر مثلا ابتداء ماده سنی بو سفوف ایله تقطیع وانضاج ایده لر ترکیبی بودر
صدف اللؤلؤ المحلس ثلثان درهم ملح الشاهترج ثلث درهم اخذ ومزج اولنوب ایکی قسمه
تقسیم ایدوب صباح برقسمنی واخشام برقسمنی استعمال بعده اولا شراب الشاهترج الکبیر
بعده معجون آموق امثالی ایله تنقیه دنصکره ادویه خربقیه وزیبقیه دفعات ایله استعمال
اولنه از جمله خلاصه خربق اون بش حبه زیبق الحلو بر حبه یاخود اون بش حبه خلاصه حنظل
بر حبه یاخود ایکی حبه اخذ اولنوب جوهر الاشجار یاخود جوهر الشاهترج ایله حبلر اولنه
زیبق الحیات درت حبه اخذ اولنوب مترودیطوس ایله مزج ایدوب استعمال ایتدوره لر وقوتی
المزاج اولان کمسنه لره تربد المعدنی ویرلمك یاخود طاس حکاده نقع اولنمش خمر ویروب قی
ایتدرمك غایت حتاسیدر بعده ادویه خشافه ومعرقیه مراجعت اولنوب ملح طبار قرن الایل
وروح النوشادری وملح طبار العقاب وصبغ الانتیمون وانتیمون معرق الحدیدی وکبریت انتیمون
الذهبی امثالی استعمال اولنه لکن افاعیدن معمول اولان دوالرجملردن مناسبدر از جمله قرابادینده
مسطور اولان سفوف افاعی وتریاق مبارك الافاعی وملح طبار الافاعی کبی اگر ادویه مذکوره نك
اثری ظاهر ونفعی مشاهده اولنمزسه خاتمه ده مسطور اولدیغی وجه اوزره جیدا اعمال اولنمش
سم الفار الثابت اخذ اولنوب اوج حبه سنی علی الصباح استعمال ایتدوب کوندن برحبه زیاده
ایده لر ثلث درهمه وارنجه تریاق ایله ممتزجا یاخود انتیمون معرق وجزوی سکر ایله مزج ایده لر
ماء اللحم ایله هر صباح استعمالنه مداومت ایتدوره لر بعده حمامده غسل ایدوب بعد الاخراج
برساعت صکره شرطه ایده لر وبو شرطه یی دخی برقاچ کون تکرار ایده لر بو تدبیرلر ایله خشکریشه سی
ساقط اولورسه علامت صحتدر بوتقدیرجه داخلا عین السرطان ومرجان وانتیمون معرق
امثالی ادویه خشافه مفردا یاخود غافث وشاهترج ومامیثا امثالی کبد وطحاله مناسب ادویه
ایله ممتزجا استعمال اولنه کذلك خارجا جرب علتنده استعمال اولنان آزنات استعمال اولنه از جمله

لسان

لسان الحمل وکرسنه وورق البلوط اخذ اولنوب آزرن اولنه یاخود مرهم مجرالجراحین
طلا اولنه بعضی اطبا حمامات طبیعیه دخی مناسب اولمق اوزره وصف ایدرلر

الباب الثالث فی القروحات وهی تشتمل علی سبعة عشر فصولا

معلوم اولدکه قروح قرحه نك جمعیدر قرحه بالضم ترکیده یاره یه دیرلر وبعضی کناره ملکلرده
باش برت تعبیر ایدرلر لسان یونانیده القرس تسمیه ایدرلر زبان فارسیده ریش
تعبیر اولنور شیخ ابن سینا کتاب رابعده فن رابعك مقاله سنده دیرکه قروح خراجات
وبثورات متفجره وجراحاتدن متولد اولور زیرا هر تفرق الاتصال که متقیح اولوب برمدت
باقی قاله قرحه اطلاق اولنور اگر اندن اولان قیح رقیق اولورسه صدید وغلیظ اولورسه
وسخ تعبیر اولنور کاه اولورکه قروح ظاهره وکاه غائره اولور غائره اولان قروحك
داخلنده اولان لحم صلابت حاصل ایتمش اولورسه کهف ومخابی تعبیر اولنوب صلابت
حاصل ایلدیکی صورتده ناصور تسمیه اولنور وعند البعض اگر نفوذی تحت الجلد اولورسه
مخبا وتحت اللحم متوجه اولوب متسع اولورسه کهف تسمیه اولنور وعند البعض واسع
اولورسه کهف وضیق وعمیق اولورسه ناصور تعبیر اولنور اگر صلابت مزبوره قرحده
ظاهرا مشاهده اولنورسه قرحه خرفیه دیرلر **الانواع** جالینوس فاضل قواعد التدبیر نام
کتابنك یکرمنجی بابنده دیرکه قروحك تنوعی بش طریقله در یعنی بحسب الصورة وبحسب المقدار
وبحسب الاعراض وبحسب الزمان وبحسب الموضع متنوع اولور انتهی کلامه لکن طریقین اولین ایله
حاصل اولان انواعك اکثریا احکام وتدبیرده چندان تفاوتی اولمیوب ثلثه اخیره دن
حاصل انواعك هر بری احکام وتدبیرده تفصیل وبیانه محتاج اولمغله کتب جراحیه ده قرحه
ساذجه وقرحه خرفیه وقرحه عتیقه وقرحة الساق والرجل امثالی انواعی ایله معنون
اولمغله شدد لهذا بو بابده دخی بو مسلکه سلوك وجهی اوزره انواع مزبوره اون یدی نوع اختیار
اولنوب جملەدن صکره سفاقیلوس بیانه غرعیب قلنمغله بو بابده اون یدی فصله مشتمل اولمشدر

الفصل الاول فی القرحة الساذجة یعنی اعضانك جملەسنه عروضی ممکن اولوب عوارض
ردیه ایله مجتمع اولمیان قرحه نك بیانندهدر **السبب** مواد بدنیه نك اجزاء ملحیه سی کثیر اولمغله
طیران وارتفاع ایدوب جلده واصل اولدقده جلدك بعضی مواضعندن زائل وبعضی مواضعنده مجتمع
اولور بعده اول موضعنده جفاف بولوب ثبوت وتکاملیت حاصل اتمکله جلدی تقشیر واجزاء
لحمیه یی تحلیل ایدوب عضوی متقرح ایدر وملح مزبورك ثبوتی هر نقدر قوی اولورسه قرحه دخی
غائر اولور کذلك قروحات ساذجه اسباب خارجیه ساریه وسمیه دن حاصل اولور **العلامات**
قرحه ساذجه نك علامتی سطح عضوده ماده لا بر حکه بعده تقشر جلد وتفرق الاتصال لحمی عارض
اولوب اندن خروج ایدن مده ابیض وخفیف واملس اولمق ومنتن الرایحه وصدید ایله
مختلط اولمیوب سوء مزاج وحمره وفلغمونی امثالی عوارض ایله مجتمع اولمقدر الحاصل علة
ساذجه یه مشابه بر قرحه در **تقدمة المعرفه** معلوم اولدکه قروح هر نقدر عمیق وغائر
اولورسه بروئی اولقدر بطی اولور وشول قرحه که کثیر الرطوبه اولان اعضالرده اوله عسیر العلاج
اولور واگر سطحی اولورسه سهل البرء اولوب زمان یسیرده مندمل اولور کذلك غائر اولوب
بعضی عوارض ایله مجتمع اولمزسه سریع العلاجدر وشول قرحه که مده مدیده علاج اولنوب
برؤ تام حاصل اولمیه وبعد الاندمال ینه تکرار عصیان ایدوب شدت بوله آنك کبی قروحه

کرکدرکه سبب تخص وتجستس ایده لر احتما الدکه تحتنده اولان عظم چوروب فاسد اولمش
اوله وشول قروح که عروق واوتاد قربنده اوله خطرناکدر وفاسد الکیموس اولان بدنده ظهور ایدن
قروحات بطئ البرءدر اکر قرحه دن خروج ایدن مدة جید اولورسه امیددرکه قرحه سهل البرء
اولوب بسهولة علاج پذیر اوله ومدهٔ جیده اولدرکه قوام جهتندن رقیق ایله غلیظ بیننده اولوب
بیاض ومستوی اوله ورایحهٔ منتنه سی قلیل اوله ومدهٔ ردیئه اولدرکه غایت رقیق وسیال
اولوب لونی طونوق وکوده اوزره اولوب رایحه سی زیاده منتن اوله وشول قروح که عتیق و
مزمن اوله عسیر العلاجدر وبو نوع قروح اصحابنك بدنی تنقیه اولنموب وقانون اوزره
تدبیر غدا وستهٔ ضروریه یه رعایت اتمزلرسه احتما الدرکه بغتةً امراض ثقیلهٔ صعبیه کرفتار
اولهلر العلاج قرحهٔ ساذجه نك علاجنده عند القدما اولا تنقیه اولنوب اقتضاسی اولدیغی
صورتده فصد دخی اولنور بعده داخلدن قرحه یه منصب اولمش موادی ازاله اتمك ایچون
ادویهٔ منضجه یه مراجعت اولنوب ترمنتین ودهن الورد وصفار البیض اخذ اولنوب بعد المزج
لصوق اولنه بعده ادویهٔ جالیه وضع ایده لر ازجمله علك الصنوبر بر وقیه دهن الورد ایکی درهم
لبان مسحوق بر درهم اخذ ومزج وحین اقتضاده لصوق اولنه یاخود دخی قوی مراد اولندیغی
صورتده عسل الورد وعصارهٔ کرفس برر وقیه ترمنتین نصف وقیه اخذ اولنوب قدر الکفایه
لبان مسحوق ودقیق الشعیر ایله مرهم اولنه وبعد الجلا والتنقیه ملحمات ایله تیمار اولنور ازجمله
مرهم باسلیقون ومرهم التوتیا ومرهم الاسرب استعمالی نافعدر اما عند المحدثین قرحهٔ
ساذجه نك علاجنده فصد وتنقیه وسائر تدابیر کلیه یه حاجت یوقدر همان علیلك غداسنی
تعدیل وتلطیف ایدوب تفرق الاتصالك سببی اولان اجزاء ملحمه دن عفونت و بلسان
طبیعتك مزاجنی اصلاح اتمك کفایت ایدر ایمدی قرحه یه حجر الجراحین وبلسان الکبریت
وضماد الکبریت قدر بر دواء اولمز اکر بو علاج ایله التحاممنده تقصیر اولور قرحه یه کونده ایکی
دفعه زعفران الحدید یاخود مرداسنج ذهبی مسحوق ذر اولنه بو اثناده قرحه اجلل قدح
خمر ایله غسل اولنق لازمدر وقتاکه مادهٔ نضیجه ظهور ایده ضماد عطیة الله ایله تضمید اولنه
درت کونده ملتحم ایدر اکر قرحه غائره اولورسه ضماد مبارك وضماد براکلیسوس ایله تیمار اولنمغله التحام کونده علاج
الفصل الثانی فی قرحة السیالة کاه اولورکه قرحه دن مواد کثیره سیلان اتمکله قرحهٔ
سیاله تسمیه اولنور ومواد مزبوره قرحه نك سوء مزاجنه سبب یاخود سوء مزاجندن مسبب
اولمغله عند القدما سوء مزاج مرکب عد اولنور السبب قرحه دن سیلان کثیره نك سببی عند القدما
بدنده امتلاء مواد اولمغله طبیعت مواد مزبوره نك کیفیتندن متأذی اولوب عضو ماؤفه دفع اتمکدر
یاخود قرحه نك وجعی یا حرارتی مواد ردیئه یی جذب اتمکدر وعند المحدثین قرحه نك اطرافنده
واقع اولان مسامات ومجاری یه انسداد عارض اولوب دم یاخود سائر مواد غذائیه نك
اول مواضعده اجتماع ورکودندن حموضت وحدت کسب اتمکله موضعی اکل ایدوب قرحه یه
منصب اولمقدر لهذا قرحه ده وجع وحرارت ظاهر اولوب مدة وصدید ووسخ امثالی کثرت
اوزره سیلان ایدر العلامات قرحه نك شفه لری واطرافی متورم اولوب موجع اولق واندن
مواد رطبه کثرت اوزره سیلان اتمکدر کذلك ادویهٔ جیده ایله تدبیر اولندقده مندمل اولمقدر
تقدمة المعرفة قروحات سیاله عسیر الاندمالدر وقرحهٔ سیاله نك عظیمی صغیرندن مشکلدر
زیرا موادك اجتماعی وفسادی قرحه نك عظم وصغرینه نسبت ایله اولور العلاج جراحات سیاله نك

علاجنده

علاجنده لازم اولان موادك کثرتنی وتکثرینی ازاله وکیفیتنی اصلاح ایدوب قرحه یه انصبابنی
وآنده تولدینی منع اتمکدر ایمدی علیلك غداسنی تحملی مقداری تلطیف اولنوب امتلا بحسب
الادعیه مشاهده اولنورسه فصد وتنقیه اولنه وادویهٔ مسهله دن ایارج الجلابا وخلاصهٔ
مجوعقان ودواء القرطم وحمیرهٔ زهر الخوخ مناسبدر وبو ادویهٔ مذکوره وجودی تنقیه دن
ماعدا مسامات وانابیبك سده لرینی تفتیح ایدوب مواد غذائیه نك حرکت عادیه سنی
اعاده ده اعانتلری واردر بلادر تکلیس اولنمش قرن الایل وانیسون مرق وعین السرطان
ومرجان ومطبوخ الصاصفراس ومطبوخ عود الفیاق ومطبوخ شجرة الابهل امثالی ادویهٔ
نشافه ومعرقه استعمالی ایتدرمکله موادك حموضتنی اصلاح ومواد متعفنه یی تحلیله همت
اولنه کذلك اسقابیوزا واسقوردیون وشوکة المبارکه امثالندن اتخاذ اولنمش مطابیخ
جراحیه استعمال اولنه کذلك صبغ الحدید المفتح دخی مناسبدر وصو یرینه مطبوخ عشب
خطائی استعمال اولنق مرجحدر بعده قرحه یه ادویهٔ موضعیه دن اعتدال ایله مجففات و
جالیات مناسبدر ازجمله بلسان ذو الخاصه وضماد براکلیسوس وضماد حجر الصغارون
ومرهم السیلقون الکافوری ایله قرحه اندمال تام حاصل ایدنجه تیمار اولنه زیرا ادویهٔ مزبوره نك
هر بری قرحه ده اولان حموضتی ازاله ومواد غلیظه یی جلا ورقیقه یی تجفیف ایدوب لحم جدید انبات
الفصل الثالث فی قرحه مع سوء المزاج کاه اولورکه قرحه سوء مزاج ساذج یاخود
سوء مزاج مرکب عارض اولوب قرحه نك اندمالنه مانع اولور السبب قرحه سوء مزاج
عروضنك سببی ازجمله حرارتك عروضی اهویهٔ حارهٔ شدیده دن وادویهٔ موضعیهٔ حاره دن
وعصابه نك زیاده اعتصارندن واغذیهٔ حاره استعمالندن حاصل اولور کذلك برودتك
عروضی اهویهٔ بارده نك قرحه یه تلاقیسندن وتماملك برودت وقته کوره عدم کفایتندن
وادویهٔ بارده وضع اولنمه دن حاصل اولور کذلك رطوبتك عروضی اهویهٔ رطبه وادویهٔ رطبه
واغذیهٔ رطبه وکثرت شرب میاهدن وافراط اوزره مواد رطبه نك سیلانندن عارض اولور
کذلك یبوستك عروضی اهویهٔ یابسه وادویهٔ یابسه واغذیهٔ واشربه دن حاصل اولدیغی
رطوباتك کمال قلتندن حاصل اولور الحاصل اسباب مذکوره یه افعالده شریك اولان
اشیاء خارجیه وداخلیه نك جمله سی قرحه نك سوء مزاجنه باعث اولور اکر قرحه کیفیت
واحده نك اسبابندن متأثر اولورسه سوء مزاج ساذج اکر ایکی کیفیتدن معا متأثر
اولورسه سوء مزاج مرکب حاصل اولور العلامات اما سوء مزاج حارك علامتی اسباب
خارجیه تقدم ایدوب قرحه نك شفه لری وداخلنده اولان لحم احمر اللون اولق وعلیل
قرحه ده حرارت حس اتمکدر کاه اولورکه قرحه ده وجع ظاهر اولوب آندن سیلان ایدن
مادهٔ حریف ولذاع اولور وادویهٔ بارده وضعندن منتفع اولوب ادویهٔ حاره دن متضرر
اولمقدر اما سوء مزاج باردك علامتی اسباب خارجیه نك تقدمی وقرحه نك لونی بیاض
اولوب شفه لری بیاضه یاخود سواده مائل ولینی اولمقدر وادویهٔ حاره دن منتفع
ادویهٔ بارده دن متضرر اولمقدر اما سوء مزاج رطبك علامتی اسباب سابقه دن صکره
لحم قرحه لین واصفر اللون ومتزاید اولق وآندن مواد رطبه افراط اوزره سیلان اتمکدر
اما سوء مزاج یابسك علامتی اسباب مجففه نك تقدمی وقرحه نك شفه لری یابس
وموسخ وصلب اولمقدر وعضوده قضافت مشاهده اولنق وقرحه ده قطعا مادهٔ رطبه

موجود اولمق واولدیغی صورتده غایت قلیل اولمقدر تقدمة المعرفة جراحه لازمدرکه سوء مزاج قرحه‌نی
ازاله‌یه همت ایلیه زیرا سوء مزاج قرحه‌نك اندمالنه مانع اولدیغی محل شبهه دکلدر لکن سوء مزاجك
علاجی تدبیر بالضد اولمغله سوء مزاج حارده ادویهٔ مبرده‌یه وسوء مزاج یابسده ادویهٔ
مرطبه‌یه محتاج اولنور مع هذا مبردات طبیعت قرحه‌یه مخالف ومرطبات التحامنه مانعدر ایدی
قروح حاره‌نك حرارت زائده‌سنی کسر ایده جك قدر وقروح یابسده یبوست عضوی اصلاح
ایده جك قدر ادویه‌یه مراجعت اولنوب تبرید وترطیبده مبالغه اولنمیه العلاج اما
سوء مزاج حارده ورق الحماض الصغیر وماء بزور الصفدع وماء الزاج المقطر ومحلول الزاج وبر مقدار
سکر الزحل الحاق اولنمش ماء لسان الحمل ومحلول الجراحین امثالی فاترا وضع اولنه کذلك لبن فاتر
ودم الارنب ایله مصبوغ اولمش کتان بزی وضع اولنمق دخی ممدوحدر اما سوء مزاج بارده‌ده
روح شراب ساذج یاخود کافوری وماء انکروسی وبلسان الکبریت الترمنتینی یاخود ایسونی
یاخود ابهلی وضع اولنمق مناسبدر اما سوء مزاج رطبده قرحهٔ سیاله فصلنده ذکر اولنان
ادویهٔ مجففه استعمال اولنه اما سوء مزاج یابسده ادویهٔ مجففه‌دن امتناع ایدوب مرطبات
وضع اولنه علی الخصوص بوکا دغایت مناسبدر ترکیبی بودر خطمی وخبازی بزر قبضه
زهر البنفسج وزهر الخشخاش ونیلوفر بزر وحبه اخذ اولنوب ماء القراح یاخود لبن البقر
یا لبن الماعز ایله طبخ ایدوب فاتر برسونکر ایله قرحه‌یه کماد اولنه یاخود بو مطبوخ فاترا عضو
مترحه ادخال ایدرلر اکر یبوست عضوه غذانك عدم وصولندن اولورسه عضوه غذا ایصال
ایدیجی ادویه‌یه مراجعت اولنه اکر عضوه قضافت عارض اولمش اولورسه انك تدبیری
ایله تدبیر اولنور اکر جرحه‌نك سوء مزاجی مرکب اولدیغی صورتده ادویهٔ مرکبة الکیفیة‌یه
مراجعت اولنوب ازجمله حار یابس اولورسه ادویهٔ مبرده ومرطبه ترکیب اولنور
اکر بارد رطب اولورسه ادویهٔ مسخنه ومجففه ترکیب اولنوب استعمال اولنور

الفصل الرابع فی القرحة مع الفلغمونی کاه اولورکه اطراف قرحه‌ده دمك رکود واحتباسندن
فلغمونی عارض اولوب قرحة مع الفلغمونی وقرحهٔ فلغمونیه تسمیه اولنور السبب اطراف
قرحه‌ده دمك رکود واحتباسنك سببی یا اسباب خارجیه‌دندرکه ضربه کبی کذلك ستهٔ
ضروریه‌نك عدم موافقتلرندن دخی فلغمونی حادث اولور یاخود اسباب داخلیه‌دندرکه
ازجمله دمك غلظت ولزوجتندن عروق منسد اولوب دم جریاندن ممتنع اولمغله اول عضوده
مجتمع اولور کذلك دمك کثرتندن یاخود حدتندن عروقك تفرق الاتصال یاخود انفتاح افواهی
واقع اولمغله یاخود دمك رقت وروحیتندن ناشی مسام عروقدن مترشح اولمغله فلغمونی
حدوثی ممکندر العلامات قرحه‌یه فلغمونی عروضنك علامتی اطرافی متورم اولوب احمر اللون
وملتهب ومتمدد ووجع ضربانی ایله موجع اولمق وحمی عارض اولمقدر تقدمة المعرفة قرحه‌یه عارض
اولان فلغمونی که باطنه زیاده متوجه اولمیه وامتلاء بحسب الکیفیه اصحابنده وضعیف المزاج
اولان کسنه‌لرده اولمیه بسهولة انحلال ایله زوالی ممکندر اما اول فلغمونی که انحلال ایله زائل
اولمیه متقیح اولور یاخود غنغرینا وسفاقیلوسه انتقال ایدر واعضاء عصبیه‌ده واقع
اولان فلغمونی غنغرینا وسفاقیلوسه زیاده مستعددر اکر فلغمونی انحلال وتقیحه توجه
ایتمکسزین حرارت ووجع امثالی عوارضنه خفت کلورسه علامت ردیه‌دندر العلاج
بو علتك علاجنده اولا لازم اولان ماده‌سنك لزوجت وحموضتنی اصلاح ایتمك ایچون

ادویهٔ نشافه‌یه مراجعت اولنوب ازجمله خلاصهٔ شقایق المنثور وعین السرطان ومرجان
مدبر ونطفة النون امثالی استعمال اولنه یاخود دم الماعز بر درهم قرن الایل المدبر ثلثان درهم
عین السرطان نصف درهم ملح طبرزد کهربا اوج حبه اخذ اولنوب التی قسمه تقسیم ایدوب
بر قسمی صباح وبر قسمی اخشام ماء شقایق المنثور یاخود مطبوخ عشبه خطاییله ایله یاخود
مطبوخ چوب چینی ایله استعمال اولنه زیرا ادویهٔ نشافه بو طریقله استعمال اولندقده اقوای
حرصاتك اصلاح ایدوب اجزاء حامضه‌دن زائل ومنعقد اولمش دمی تحلیل وقوام اصلی
وجریان عادیسنی اعاده ایدر کذلك دم منعقدی تحلیل ایتمك ایچون ادویهٔ معرقه‌یه دخی
مراجعت اولنوب ازجمله باد زهر معدنی وخلیط ساذج وملح طبرزد وقرن الایل وملح طبرزد
شوکة المبارکه امثالی استعمالی اولنه زیرا ادویهٔ مزبوره دم منعقدی تحلیلدن ماعدا
تعرق ایله دمك کیفیت ردیه‌سنی اصلاح ایدوب تکرار انعقادندن مانع اولور اکر ادویهٔ
مذکوره ایله تحلیل اولنیوب محلل قویه‌یه محتاج اولورسه روح الطرطیر وروح النوشادر
وروح السخام امثالی استعمال اولنه وبو علتك انتهاسنده ادویهٔ مدمله دخی زیاده
مناسبدر ازجمله ثلج حکما وزهر البارود وملح سیقان العنزل وروح الملح الحلو امثالی
استعمال اولنه اکر موضع ماوفده وجع شدید اولورسه ادویهٔ حرقیه ایله مخدره مزج
اولنوب استعمال اولنه مثلا دیاسقوردیون ثلثان درهم افیون حرقی اون ایکی
حبه بادزهر معدنی اوج حبه کبریت الزاج المحلل سدس درهم اخذ وممزوج اولنوب
استعمال اولنه بو اثناده ادویهٔ موضعیه‌دن غفلت اولنیوب عضو ماوفه روح
شراب کافوری وماء انکروسی امثالی تکرار تکرار کماد اولنه کذلك محلول الزاج ومحلول
الجراحین فاترا الصاق اولنه کذلك کافور وزعفران الحاق اولنمش ضماد نطفة النون مناسبدر
لکن آبرساو وتحلیل الجبل ونعناع واسقوردیون وزهر الاقطی وزهر البابونج امثالی ادویهٔ معرقه
وافاویه‌دن عمل اولنمش مطبوخه روح شراب کافوری وماء انکروسی الحاق اولنوب کماد اولنمق
جمله‌دن ممدوحدر لکن ماده‌سی غلیظ یاخود کثیر اولمغله انحلالی ممکن اولمدیغی صورتده
بو مطبوخ حرارة معتدله‌ده اولمق وجهی اوزره عمل اولنوب زیاده حار اولمسندن احتراز اولنه
منوال محرر اوزره تدبیر ایله فلغمونینك ماده‌سی تحلیل ممکن اولیوب حمی ووجع وضربان
والتهاب شدید اولورسه ادویهٔ مقیحه وضع ایدوب تقیحنه اعانت ایده لر بعده بط
ایدوب جراح تدبیری ایله تدبیر اولنور وبعد هذا قرحه‌نك قرحهٔ ساذجه علاجی ایله اندمالنه

الفصل الخامس فی القرحة مع الحمرة کاه اولورکه قرحه‌یه حمره عارض اولمغله اندمالنه
مانع اولوب اولا عرضنه بعده مرضنه علاج ایتمکه محتاج اولنور السبب قرحه‌یه عارض اولان
حمره‌نك سبب قریبی حمره فصلنده جالینوسدن نقل اولندیغی وجه اوزره دم رقیق صرف
یاخود دم رقیق مختلط بالصفرا اولوب اسباب بادیه‌سی بعینه قرحه‌یه عارض اولان
فلغمونینك اسباب بادیه‌سی کبیدر لکن ماده‌سی رقیق اولمغله جلده زیاده‌جه متوجه
اولوب ماوف اولان اینجی جلد اولور العلامات قرحه‌یه عارض اولان حمره‌نك
علامتی اولا حرارت مفرطه ظهور ایدوب بعده حمی ومرارة الفم وسهر عارض اولور بعده
اطراف قرحه‌ده ورم ووجع وحمرت ظهور ایدر وکاه اولورکه صفرته مائل احمر اولور وورم
مزبور چندان مرتفع ومتمدد اولمز واصبع ایله غمز اولندقده حمرت زائل اولوب رفع اصبعده

فی الحال عودت ایدر تقدمة المعرفة قرحه یه عارض اولان حمره خطرناکدر زیرا عضو ضعیفده در و
ماده سی اولدیغی موضعه واصل اولان مواد غذائیه یی دخی افساد ایتمکله تکثر ایتمکده در لهذا کاه اولورکه
ماده سی تحلیل اولوب ینه حمره ظهور ایدر وسائر احکامی ما سبقده حمره فصلنده بیان اولنمشدر
اکا مراجعت اولنه العلاج اکر علیل ستهٔ ضروریه تدبیرنه اهتمام ایدرسه قرحه یه عارض
اولان حمره یه علاج ایتمک سهلدر از جمله حرارته مائل معتدل موضعده جلوس ایدوب زیاده
حار و زیاده بارد هوالردن احتراز اولنه غذاسی دخی معتدل اولوب مبرداتدن منع اولنه و اغذیهٔ
صلبه اغذیهٔ رقیقه و مایعه دن مناسبدر جمیع حوامض و حلویات و تحدیات و شحومدن و زیاده
حار اولان اغذیه دن حمیه ایده لر و صو یرینه قرن الایل و صاصغراس اخذ اولنوب ماء القراح
ایله طبخ و استعمال اولنه و نوم زیاده اولمق سهردن مناسبدر زیرا نومده مواد بدنیه نک تنجیس
و تنفیسی زیاده اولور لهذا علیله سهر عارض اولدقده حب لسان الحمل و لود انواع امثالی
ایله جلب نوم لازمدر و بلا اقتضاء حرکت ایتمک لازمدر زیرا حرکت دخی موادی تنفیسدن
منع ایدر کذلک انفعالات نفسانیه دن حذر اولنه اولوب طبیعتی اعتدالده لینت اوزره
طوته لر بعده مادهٔ علتک حوضنی اصلاح و انعقادینی تحلیل ایچون ادویهٔ نشافهٔ معرقه یه
مراجعت اولنوب از جمله بادزهر حیوانی سدس درهم ملح شوکة المبارکه ثلث درهم ملح طرطار
قرن الایل سکز حبه ملح کهربا ایکی حبه انیمون معرق اون ایکی حبه اخذ و مزج اولنوب ماء تریاق
ایله استعمال اولنه یاخود شراب شوکة المبارکه بربچق وقیه بلانار تکلیس اولنمش ناب الفیل و قرن
الایل هر برندن سدس درهم ملح طرطار الافاعی التی حبه روح زهر الاقطی نصف درهم روح الزاج الحلوی
بش قطره ماء شوکة المبارکه اوچ وقیه اخذ اولنوب بعد المزج بر رقاشق استعمال اولنه منوال محرر
اوزره حمره ماده سنک کیفیت ردیه سنی اصلاح و عضوک مسامات و مجاریسنی تفتیح ایلمکده ادویهٔ
موضعیه یه مراجعت اولنوب بعده روح شراب خالص یاخود روح شراب ایله عمل اولنمش ماء تریاق
کما اولنه یاخود ماء بزور الضفدع اوچ وقیه روح الشراب الکافوری بربچق وقیه روح زهر الاقطی
بر وقیه صبغ الزعفران نصف وقیه اخذ و مزج اولنوب درت قات بر کتان بز بیضا تریاق و محلوله
باتوروب عضو ماؤفه لصوق ایده لر یاخود ماء زهر الاقطی و روح الشراب ایکیشر وقیه کافور قیصوری
ایکی درهم ملح الاسرب بر درهم اخذ اولنوب بعد المزج کالاول فاترا لصوق اولنه یاخود ماء
زهر الاقطی ایله عمل اولنمش محلول حجر الجراحین اخذ اولنوب کالاول فاترا لصوق اولنه لکن
حمره علتنده سائرلری کبی دائما برودتی اقتضا ممکن دکلدر زیرا کاه اولورکه برودت بر وقتده
مناسب اولوب وقت آخرده مخالف اولور لهذا حمره یه وضع اولنان ادویه کاه کاه تغییره محتاجدر
اکر حمره نک ماده سی تحلیل ایله زائل اولیوب تقیحه متوجه اولمغله جلد ماؤفک بشره سی
مرتفع اولورسه تفتیح ایدوب آنده محتبس اولان ماده یی اخراج بعده مطبوخ الخبازی ایله
غسل اولنوب اوزرینه روح الشراب طلا اولنه بعده مرهم اسفیداج ایله تجفیف ایده لر منوال
محرر اوزره حمره یه علاج اولندقدنصکره قرحه یه علاج اولنه لکن یکیدن حمره نک ظهورندن محافظه اولنه

الفصل السادس فی القرحة مع الاودیما کاه اولورکه اطراف قرحه ده واقع اولان ایمفاطیقوس
تعبیر اولنان اوعیه نک انسدادی و انساعندن اودیما حادث اولوب قرحه نک اندمالنه
مانع اولور السبب قرحه یه اودیما عروضنک سببی اودیما فصلنده مذکور اولان اسبابی
تذکر و ملاحظه دن ظاهر اولور العلامات علامتی دخی بعینه اودیمانک علامتی کبیدر تقدمة المعرفة

اطراف

اطراف قرحه ده واقع اولان اودیما ایمفاطیقوس تعبیر اولنان انابیبک انسدادندن اولوب تدبیر
مخالفه مصادفه ایلدیکی صورتده خطرناکدر اما انابیب مزبوره نک انفجارندن اولورسه
منحومدر کذلک مواد رطبه نک کثرتندن یاخود مواد مزبوره نک اجزاء طیاره سی زائل اولمغله
حرکتنه ضعف طاری اولدیغندن اولورسه غنغرینا و سفاقیلوسه انتقالدن خوف وارددر
نته که اصحاب استسقاده واقع اولان اودیماده اولدیغی کبی العلاج بو علتک علاجنده
دخی ما سبقده اودیما علاجنده ذکر اولندیغی وجه اوزره اولا ستهٔ ضروریه یه اهتمام اولنوب
بعده مسهل و ادویهٔ معرقه و مفتحه و ادویهٔ مدره استعمال اولندقدنصکره اودیماده مذکور
اولان ادویهٔ موضعیه وضع اولنوب عضو ماؤفی محکم ربط ایده لر بعده قرحه یه علاج اولنور

الفصل السابع فی القرحة مع اللحم الزائد کاه اولورکه قرحه ده بر لحم فاسد نابت اولوب
اندمالنه مانع اولور بو علته لسان یونانیده ایبرسارقوسیس تسمیه ایدرلر لحم الشاغیه
و لحم الزائد معناسنه در السبب قرحه ده بو لحمک تولدینه سبب اولان طبیعتک قرحه یی
الحامه استعجال ایدوب و قتاکه قرحه تنقیه اولنمزدن مقدم طبیعت بلسان طبیعی تعبیر اولنان
مادهٔ غذائیه یی ایصال ایدر داخل قرحه ده موجود اولان اجزاء وسخیه یاخود اجزاء دهنیه
ایله مختلطا منعقد اولوب لحم زائد فاسد نابت اولور العلامات قرحه ده بر لحم غریب
و لین و رخو اسفنجی نابت اولوب متشقق و اندن صدید سیلان ایدر تقدمة المعرفة
اکر لحم زائد کلیا زائل اولیوب اثر باقی قالورسه تکرار متولد اولور اکر علاجنده اهمال اولنور
ایسه انک صدیدی اوتار و رباطات و اعصابه منصب اولوب فساده باعث اولمق احتمالدر کذلک
لحم مزبور سرطان طبیعتنه واصل اولمق احتمالدر العلاج لحم زائد نابت اولان قرحه نک تدبیرنده
اولا ستهٔ ضروریه مذکور اولان ادویهٔ داخلیه یه مراجعت اولنوب بعده لحم زائدی اکل و افنا
ایدن ادویهٔ موضعیه یه مراجعت اولنه لکن اکر لحم زائد ابتدادن حادث و عارض اولمش ایسه علیلی
اکل و شربدن منع ایدوب احتما و جوع امر ایده لر و اوزرینه مجففات وضع ایتمکله علاج ایده لر و اکر مستنبتات
لحم و جالیاتدن اولان دوالر استعمالندن لحم قرحه نمو و تزاید حاصل ایلمش ایسه غایت قوی اولان
جالیات و مدملات ایله علاج ایده لر و اکر اقتضا ایدرسه معفنات دخی استعمال اولنور مثلا اسفنج
محرق و قشور الکندر و عفص و صبر و شب محرق و توتیا امثالی دوالر تفتتکه وضع ایده لر اما اصابع
رجلده انضغاط و ازدحام نمو و نبات ظفردن ناشی لحم افراط اوزره تزاید حاصل ایدر ایسه
انسان اول حالده من غیر وجع بابوج ایله مشی ایتمکه قادر اولمیز بویله اولان لحم زائدی یالکز
شب محرق ذر ایتمکله ازاله ممکندر اکر دخی قویجه ایسه زنجار و قلقندیس و اکلیل العطار دیدکلری
و زیبق مصعد امثالی دوالر استعمال اولنور و اکر تجفیف قلیل اقتضا ایدرسه اوزرینه قوری
تفتت وضع ایده لر یاخود بو مطبوخه تفتکی بولایوب اوزرینه وضع ایده لر اول مطبوخک ترکیبی بودر
عفص و قشور الکندر و مصطکی هر برندن بر درهم ورد احمر و جلنار مصری و سماق هر برندن
نصف قبضه شب ایکی درهم اخذ اولنوب ماء القراح ایله طبخ اولنه یاخود عفص و قشور الرمان
و اسفنج محرق متساویة اخذ و سحق اولنوب ذرور ایده لر و یاخود بو ماء احمری استعمال ایده لر
زیاده انعقاد لحم زائده طلاء یاخود ابجنه تفتک غمس اولنوب قرحه اوزرینه مبلولا وضع اولنسه
بلا وجع لحم زائدی قلع و ازاله ایدوب قرحه یی التحام و اندمال ایدر اول ماء احمرک ترکیبی بودر
شب عبیط و زنجار سرقی ایکیشر درهم حمرض عتیق اون سکز وقیه اخذ اولنوب نار لینده

ذبحی زائل اولیجه طبخ ایدوب بعد التصفیه ایچنه بردرهم کافوری بروقیه روح الشراب ایله حل
ایدوب وضع ومزج ایده‌لر یاخود دخی قوی مراد ایدرلرسه بوماءی استعمال ایده‌لر ترکیبی بودر زیبق
مصفّی بردرهم ماء لسان الحمل وماء الورد احمر برندن بش وقیه اخذ اولنوب نار لینده طبخ
ایدوب بعد التصفیه حفظ ایده‌لر وقت حاجتده تفتکی یاخود حرقهٔ کتان غمس اولنوب تکرار
تجفیف اولنه قدنصکره استعمال ایچون حفظ ایده‌لر بوذرور دخی حاضر المنفعه‌در ترکیبی بودر
عفص ترکی وجلنار مصری وشب محرق ولبان ابیض ومرصافی هر برندن بردرهم زنجار
واسفیداج ودم الاخوین قاطر هر برندن نصف درهم اخذ وسحق اولنوب ذرور ایده‌لر
یاخود شب محرق وصابناء مسحوق علی السویه اخذ اولنوب ذرور اولنه یاخود زاج غیط
مسحوق ذر اولنه یاخود زاج تبریسی وشب محرق ونوشادر علی السویه اخذ اولنوب
سحق وذرور اولنه کذلک ذرور ابیض وذرور احمر دخی مناسبدر اکر لحم زائد مزبور زیاده
مستحکم اولورسه حجر الجحیم ودهن الزاج ودهن انتیمون وروح النوشادر وروح الزیبق الابیض ایله
اولنه لکن احتراز لازمدر ادویهٔ مذکوره لحم صحیحه مستلا اولمیه

الفصل الثامن فی القرحة مع فساد العظم کاه اولورکه قروحک ماده سندن تحتنده
واقع اولان عظامه فساد عارض اولوب اندمالنه مانع اولور السبب دفعتاکه خراج وقروحک
داخلنده مدّهٔ مالحه وحامضه برمدت محتبس اولوب متعفن اوله آنده اولان اجزاء ملحیت
حامضه حدت وکالیته کیفیت آخر حاصل ایدوب موضعی اولان لحم جیده غشاء عظمی افنا ایتدکدنصکره
عظمه واصل اولوب افساد ایدر العلامات معلوم اولکه فساد عظم قروح وسخیه وناصوریه‌ده
غیریه‌ده نادرًا واقع اولور اکر عظم مکشوف اولورسه فسادی حس بصر ایله معلوم اولور زیرا
عظم صحیح المزاج اوله احمراره مائل اولور وحیاتدن منقطع اولدقده بیاض وفاسد اولدقده
سواده مائل یاخود اسود اولور واطرافنده اولان لحم اسفنجی ومسترخی اولوب سطحنده بر
سواد واصفرار اولور وکاه اولورکه شحمه مشابه اولور اما عظم مکشوف اولمدیغی صورتده قرحه‌نک
مدتندن یاخود طول زمان بقاسندن معلوم اولور نته که ابقراط فصولنده التی یقار در اذا مضی
بالقرحة حول او مدة اطول من ذلک وجب ضرورة ان یشارک منها عظم دیمشدر کذلک لحم وجلدک
استرخا وسوادندن معلوم اولور زیرا لحمک وجلدک استرخا وسوادی فساد عظمک خواصندندر
کذلک مسبار ایله تفحص اولندقده عظم غیر مستوی وکثیر التفتّح وکاه ملایم
یاخود وضع اولنان ضماده سواد ظاهر اولمق علامات تدندر تقدمة المعرفه فساد عظم ایله مجتمع اولان
قروحک علاجی قدر جراحه اتعاب ایدر برقرحه یوقدر اکر فساد عظمله مجتمع اولان قرحه‌نک اطرافنده
کوده اولورسه ابقراط فصولنده بدیجی مقاله سنده ردی اولمق اوزره حکم ایدر کذلک یدین
ویدین اطرافی ومفاصل امثالی اعضاء عصبانیه‌ده اولوب یاخود عظام عظیمک رأسنده
یاخود عضلات واوتار اطرافنده اولورسه عسیر العلاجدر دیمشلردر زیرا آنلرده
حاده استعمالی ممکن اولمز اکر حک واحراق وادویهٔ اکاله ایله تدبیر ایتنا سنده ماده سنک
ردائتندن بعضی عوارض ظهور ایدرسه علی الخصوص حمره ظهور ایدرسه مخوفدر العلاج
اکر بدن علیلده امتلا مشاهده اولورسه مسهلات ذبیحیه ایله اولا بدنی تنقیه ایدوب بعده
موادک ملحیت وحموضتی ازاله واصلاح ایدیجی مطبوخ چوب چینی وملح طبائع ایله وانیسون
معرق امثالی ادویهٔ معرقه ودنشافنه استعمال اولنه بعده ادویهٔ موضعیه‌یه مراجعت اولنور

اکر

اکر عظم مزبوره لحم ایله مستور اولورسه ماء النوشادر وذرور ابیض امثالنه لحمی اکل وازاله
ایتدوره‌لر اکر لحم ناصوری اولورسه روح الزیبق الابیض ایله افنا ایده‌لر صکره المجرد اوزره
عظم ماؤف مکشوف اولدقده اکر فسادی سطحی ایسه حنیفیه حک اولنه یاخود جوهر القرنفل
یاخود دهن کهرباء المقطرة جمد اعزی یاخود فرفیون وبخور الاکراد وفاشرا وذراونده
مدحرج نیم اولمش بلسان ذو الخاصه طلا اولنه اکر فساد عظم غائر اولورسه بالکلیه ازاله
ایتمک لازمدر اصلاح ایتمک وطبیعتک عظم فاسدی صحیحیندن تفریقنه حواله ایتمک ممکن
دکلدر لکن فساد عظمک بونوعنه علاج ایتمک مشکل اولور زیرا عظمک قربنده اوتار واعصاب
امثالی اولمغله فساد عظمی اکل وازاله ایدیجی ادویه‌دن متضرر اولوب تحمل اولنمیه‌جق وجهه
مؤدی اولور پس بوتقدیرجه کیّ بالنار اولنور وکیّ بالنار دخی کاه اولورکه بردفعه‌ده
کفایت ایدر وکاه تکرره محتاج اولنور لکن اولا اطرافنده اولان لحمی ادویهٔ اکاله‌یه اکل
ایتدرمک یاخود ممکن اولدیغی صورتده اعصاب واوتار ورؤس عضلات وشرایین واورده
منقطع اولمسزین قطع ایتمکله عظم کشف اولنمق لازمدر ایدی بوعمل دخی هرمحلده ممکن اولمغله
بعضی ادویه‌یه محتاج اولنور زیاده حامض واکاله اولیوب بالخاصه موادک کیفیت ردیه سنی
اصلاح ایدیجی وفساد عظمی ازاله وافنا ایدیجی اوله انجمله دهن القرنفل ودهن
الدارجین ودهن الکهربا ودهن عود الغیاق ودهن الکافور وروح النوشادر المعمول بالجیر
امثالی ساده یاخود مرکبا طلا اولنه مثلا دهن القرنفل ودهن الکهربا ودهن عود الغیاق
علی السویه اخذ ومزج اولنه یاخود دهن الکافور ودهن الدارجین علی السویه اخذ ومزج اولنسه
وادویهٔ مزبوره کونده اوچ یاخود درت دفعه فاترًا عظم ماؤفه طلا اولنوب واوزرینه
ادویهٔ مزبوره‌یه باتورلمش حجر الفتیله‌دن حمول تفتک وضع اولنه یاخود بلسان ذو الخاصه
اوچ وقیه آبرسا ایکی درهم دارچین بربچق درهم عصاره فاشرا اوچ درهم کافور بردرهم
اخذ اولنوب برشیشه‌یه وضع وایکی یاخود اوچ کون مکان فاتره‌ده ترک ایتدکدنصکره
تصفیه ایدوب برکتان بزی ایله کونده ایکی دفعه یاخود اوچ دفعه عظم فاسدک اوزرینه
لصق اولنه کذلک صبغ الفرفیون المرکب دخی بوخصوصده ممدوح ومجرب ولانظیر اولان ادویهٔ جلیله‌دندر

الفصل التاسع فی القرحة الدودیّة بدن انسانیده اولان موادک جمله سندن دیدان
تولدی ممکن اولمغله قرحه‌یه منصب اولان موادن دخی فاسد ومتعفن اولوب جلا وازاله سنده
تدبیر جیده مصادف اولمدیغی صورتده دیدان متولد اولور السبب قروحاته علی الخصوص قرحهٔ
وسخیه‌یه وضع اولنان مراهم واضمده ونحیله امثالنه بوورذباب ونحله یاخود قرحه‌یه منصب
اولان مواد متعفن اولمغله تولد دیدانه باعث اولور نته که مایعات مواضع حاره‌ده فضول حاره‌ده
متعفن اولوب آنده دیدان متولد اولور العلامات اکر قرحه سطحیه اولورسه دیدانک حس
بصری ایله مشاهده اولنور اکر قرحه غائره اولورسه یاخود ضیق الفم اولورسه دیدانک کورنمسی
ممکن اولمیوب بعضی عوارضندن تشخیص اولنور ازجمله وجع ولذع ونخس وحرکتندن معلوم اولور
وکاه اولورکه قرحه‌نک رائحه سندن حدس اولنور تقدمة المعرفه اکر دیدانه کما ینبغی علاج اولنورسه
مندفع اولور مخوف دکلدر اما علاجنده اهمال اولنورسه قرحه‌ده تعفن عظیم احداث ایدوب
بلکه غنغرنیایه مؤدی اولمق احتمالی واردر العلاج بوقرحه‌نک علاجنده جراح کامله
لایق وسزاوار اولان اولدرکه اولا قرحه‌ده متولد اولان دیدانی آلات مناسبه ایله اخراج وازاله

ایدوب قرحه‌یی تعفندن منع ایدهلر مثلا اگر قرحه مکشوف اولوب دیدان ظاهر ایسه آلات مخصوصه
ایله قلع واخراج اولنه واگر غور وخفاده کامن ایسه یاخود لحم محکم ملاصق اولوب اعضایه عاصیًا
ملتحم ایسه شول مداوات ایله عمل ایدهلر که اولدو الرقائل الدیدان اولدیغندن ماعدا اعضاده
اولان تعفن ورطوبات مفرطه‌یی دخی قطع وازاله ایدهلر مثلا بو خصوصده افضل اولان مداوات
افسنتین وفراسیون وقنطریون صغیر وسرخس واسقوردیون ومشکطرامشیع وجنطیانا و
حشیشة الرحم وورق الخوخ وترمس وصبر ومرصافی ومرارة الثور امثالی دوالردن مرهم ومغسول
ولبیجه عمل اولنوب استعمال اولنه ومجربین جراحین بیننده بو مرهم غایت ممدوح صنعتی بودر
دقیق ترمس وصبر اسقطوری ایکیشر درهم مرصافی وزهرة النحاس بر درهم مرارة الثور درت درهم
عسل مصفا قدر الکفایه اخذ اولنوب بعد المزج صنعت اوزره مرهم اولنه وقرحه‌یی بو غسول
ایله غسل ایدهلر صنعتی بودر افسنتین وقنطریون صغیر وفراسیون هر برندن نصف قبضه اخذ
اولنوب قدر الکفایه ماء القراحیله طبخ وتصفیه دنصکره نصف رطلنی اخذ وایچنه عسل ایکی وقیه
صبر اسقطوری ایکی درهم ضم وخلط اولنوب استعمال اولنه کذلك بو ترکیب دخی مجرب وممدوح الاطبادر
صنعتی بودر اصل خربق ابیض ایکی درهم جنطیانا نصف وقیه قنطریون صغیر وافسنتین ومشکطرامشیع
اقریطی هر برندن نصف قبضه اخذ اولنوب مقدار الکفایه ماء القراحیله طبخ وتصفیه دنصکره مطبوخ
مصفادن التی وقیه اخذ وایچنه ایکی درهم اکسیر ذو الخاصه الحاق ومزج اولنوب استعمال اولنه
وبعض مجربین بو لبیجه‌یه زیاده مدح اتمشلر صنعتی بودر کلس الحی مقدار الکفایه اخذ اولنوب
خل الخمر ایله اطفادنصکره دهن الورد ایله محکم سحق اولنوب لبیجه ایدهلر یاخود بو مسوحی استعمال
ایدهلر که زیاده نافعدر صنعتی بودر مرصافی مسحوق وزهرة النحاس بر درهم دقیق ترمس وصبر
اسقطوری ایکیشر درهم مرارة الثور نصف وقیه عسل مقدار الکفایه اخذ اولنوب مسوح ایدهلر
یاخود بو مسوحی استعمال ایدهلر صنعتی بودر دقیق ترمس ومرارة الثور اوچر درهم اکسیر ذو الخاصه
ایکی درهم عسل النحل مقدار الکفایه اخذ اولنوب بعد المزج مسوح ایدهلر اما متأخرین جراحین
افرنجیه قرحه‌ده متولد اولان دیدانی قتل وازاله ایچون مرهم انتیمونیی غایت مدح ایدوب استعمال
ایدرلر کذلك بلسان ذو الخاصه ودهن بزور الحنظل وروح الکافوری دیدانی قتل ایچون مجربدر
کذلك قرحه‌نك وسخنی واندن اولان بزوردیاپی ازاله وتطهیرده ودیدانی قتل اتمکده ادویهٔ
زیبقیه قدر علاج اولمزد زرور ابیض واحمر وزیبق الحلو امثالی حتی مرداذیل اولنمله یا بعضی
مراهمه مزج اولنوب وضع اولنمله کذلك مراهم زیبقیه‌نك جمله‌سی مناسبدر بعضیلر ماء مقطر البصل
ایله فاترًا قرحه‌یی غسل اتمکله وبعضیلر قرحه‌یه عصاره فاشرا تقطیر اتمکله دیدانی قتل وازاله ایدرلر

الفصل العاشر في القرحة الوسخة العفنة اگر قرحه‌دن کثرت اوزره مادهٔ غلیظ سیلان
ایدرسه یاخود ماده‌سی غلیظ ولزج اولورسه یاخود آنده بیاضه مائل اصفر اللون ولین لحم اسفنجی
ظاهر اولورسه قرحهٔ وسخه تعبیر اولنور اگر رایحه‌سی منتن وکریه اولورسه قرحهٔ عفنه اطلاق
اولنور **السبب** قرحه‌نك وسخه ومتعفنه اولمسنك سببی قرحه‌نك داخلنده اجزاء حامضه موجود
اولمغله قرحه‌یه واصل اولان مواد غذائیه دخی تحمض وتغلظ ایدوب بر مقداری سیلان وبر مقداری منعقد
اولمغله لحم لین واسفنجی متولد اولور وروم ومتکله لحم مزبورك فسادندن ترائد کلوب قرحه‌نك اجزاء داخلیه‌سی
دخی فاسد ومتعفن اتمکله جسد فاسدیته مشابه رایحهٔ کریهه حادث اولور کذلك قرحه‌نك کمال
اوزره تطهیر اولنمه‌سندن وادویهٔ شحمیه کثیرًا استعمال اولنمه‌سندن وبدنده موادك بولنمه‌سندن

قرحه‌ده

قرحه‌ده وسخ حاصل اولور **العلامات** قرحهٔ وسخه‌نك علامتی تعریفندن منفهم اولمشدر
تقدمة المعرفة قرحهٔ وسخه اگرچه مخوف دکلدر لکن گاه اولورکه وسخك کثرتندن مسامات
قرحه منسد اولدیغندن موادك تنفسنه مانع اولمغله فساد عظیمه وزیاده وجعه باعث اولوب
غنغرینایه مؤدی اولور **العلاج** قرحهٔ وسخه وعفنه‌نك علاجنده اولا موادك حموضتنی
اصلاح ایچون انتیمون معرق وعین السرطان امثالی ادویهٔ شافیهٔ معرقه استعمالندن غفلت
اولنمیوب یاخود مشروبات جراحیه استعمال اولنه بعده قرحه‌ده فاسد ومنعقد اولمش ماده‌یی
جلا وازاله‌یه همت اولنوب اولا قرحه‌یی ماء مجرب الجراحین یاخود ماء ازرق الیاقوتی ایله غسل
ایدوب ضماد عطیة الله ایله تضمید اولنه **یاخود** ماء الکروسیجا ایکی وقیه صبغ الصبر هر برندن
بر درهم نوشادر مصری بر بچق درهم کافور نصف درهم اخذ ومزج اولنوب فاترًا تفتك
ایله قرحه‌یه لصق اولنه اگر قرحهٔ وسخه متعفن اولمش اولورسه بو ممزوج ایله غسل ایدوب
مرهم مصری سادج یاخود مرکب وضع اولنه واقرابادینده مسطور اولان مرهم منقی الاوساخ
بو خصوصده علاج کافیدر کذلك قرحه‌نك اجزاء فاسده‌سنی اجزاء صحیحه‌دن تفریق ایچون
ذرور ابیض یاخود احمر یاخود زیبق الحلو المسحوق ذرورًا یاخود بعضی مراهم مناسبه‌یه
مزج وچا استعمال اولنور اگر دخی قوی مراد اولنورسه ماء برسیقا دیایه بر مقدار روح الزیبق ضم
ایدوب تفتك ایله قرحه‌یه وضع اولنه منوال محرر اوزره تدبیر ایله قرحه تنقیهٔ تام بولدقده ملحمات ایله تیمار اولنور
الفصل الحادي عشر في القرحة الخرفية گاه اولورکه قرحه‌نك شفه‌لرینه بر صلابت وخرفیت
عارض اولوب اندمال قرحه‌یه مانع اولور **السبب** قرحه‌دن سیلان ایدن مواد قرحه‌ده
باقی قالوب حرارت بدنیه‌دن اجزاء رقیقه‌سی زائل واجزاء غلیظه‌سی منعقد اولوب خرفیت
حاصل اولور **العلامات** قرحه‌یه خرفیت عروضی حس نظر وحس لمس ایله معلوم اولور
زیرا نظرده متغیر کوریندوب لمسده صلب وغیر موجع اولور وانتهایه واصل اولدقده شرط اولنسه
دخی وجع حس اولنمز واکثریا عضوك قوهٔ لامسه‌سی دخی منعدم اولور **تقدمة المعرفة** اگر
خرف قرحه امتداده اولوب کمال بولمش اولوب آنده بر درجه‌ده وجع مشاهده اولنمز اولورسه
عسیر الازاله در اگر قرحه‌ده کوردت ظهور ایدرسه علاجنده اهتمام تام لازمدر **العلاج**
بونك دخی علاجنده ادویهٔ محرقه وتدبیر اغذیه‌یه مراجعت اولنوب اگر صلابتی کمال بولمش
دکل ایسه ادویهٔ موضعیه‌دن ماء الزنجار ودهن الزنجار وماء النوشادر استعمال
اولنور اگر صلابتی کمال بولمش اولورسه روح النوشادر وروح الزیبق الابیض استعمال اولنور
الفصل الثاني عشر في القرحة الردية والخبرونية والعسرة الاندمال اول قرحه که
اندمالی مشکل اوله اگر اندن سیلان ایدن مواد ردیه اولوب عضوی افساد ایدرسه قرحهٔ
ردیه ومتأکله تسمیه اولنور اگر ماده‌سی ردیه اولیوب اندن عضو متضرر اولمزسه
عسیرة الاندمال اطلاق اولنور اگر قرحه عدم اندمالده وماده‌سی فساده غایت تصاعده بالغ
اولورسه خبرونیه تسمیه اولنور **السبب** قرحه‌نك عسیرة الاندمال اولمسنك سببی
اهویه واغذیهٔ حاره وادویهٔ موضعیهٔ حریفه امثالندن قرحه‌نك ماده‌سنده ملحیت حامضه
حاصل اولمقدر یاخود مواد بدنیه‌ده ملحیت حامضه اولوب قرحه‌یه منصب اولمقدر اگر کیفیت
مزبوره ایله متکیف اولان قرحه‌نك ماده‌سندن اجزاء رقیقه طیران ایدوب طبیعت
انکاله کسب ایدرسه قرحهٔ ردیهٔ متأکله حاصل اولور اگر فساده کمال بولورسه قرحهٔ خبرونیه

حاصل اولور **العلامات** بو قرحه‌نك علامتی تعریفندن منفهم اولور كذلك قرحه‌نك لحمی سواده
مائل اولوب متورم وموجع اولمقدر وكوندن كونه قرحه‌نك تعفینی زیاده اولمقدر وقرحه جیرونیه
اكثریا رجلده اولور اما سائرنی هر عضوده حادث اولور **تقدمة المعرفة** بو قرحه‌نك جمله‌سی حمی
امثالی عوارض ردیه ایله مجتمع اولدقده مخوف وعلاجی غایة الغایه عسیردر وتعفینه دخی امالة مشكلدر
العلاج بو قرحه‌نك علاجنده اولا ستة ضروریه تدبیرنده اهتمام ایدوب اغذیه حامضه ومالحه
وحریفه‌دن حذر ایتدكدن حیه ایدرلر بعده موادی تقلیل ایچون بدنی تنقیه ایدرلر ادویه مسهله
زیبقیه زیاده مناسبدر علی الخصوص زیبق الحلو ایله عمل اولنمش مسهلات غایت محموددر بعده
موادی تصفیه وكیفیت ردیه‌سنی اصلاح ایتمك ایچون ادویه معرقیه مراجعت ایدوب مطبوخ
چوب چینی ومطبوخ عشبه مغربی ونقوع مبارك امثالنه مداومت ایتدوره‌لر كذلك مفردات
استعمالندن دخی غفلت اولنمیه بعده ادویه موضعیه‌دن بو قرحه‌نك انواعنه چوریشلك مادن تقطیر
اولنمش مانك تأثیر عظیمی واردر بر قاچ قات كتان بزینی بو مایه باتوروب قرحه‌نك اوزرینه لصق
اولنه اگر ماء مزبوره برمقدار روح شراب ایله استخراج اولنمش خلاصه زراوند مدحرج حل ایدوب
لصق اولنورسه دخی اولی اولور دیو بعضیلر استعمال اولندقده قرحه‌یی جیداً تنقیه ایدر یاخود
ماء مزبوره برمقدار زیبق الحلو منفرداً یا سكر الزحل ایله معاً حل اولنوب لصق اولنه **یاخود**
ماء الجیر بر رطل روح الشراب الساذج یا روح الشراب التریاقی بر وقیه زیبق الحلو بر درهم یاخود ایكی
درهم سكر الزحل نصف وقیه اخذ وممزوج اولنوب كرباس مضعف ایله لصق اولنه **یاخود** ماء
لسان الحمل بر رطل ماء الورد نصف رطل ماء زهر النارنج اوچ وقیه ذرور ابیض نصف وقیه اخذ
اولنوب نار خفیف ایله ربع ساعت طبخ ایدوب بر كتان بزی ایله قرحه‌نك اوزرینه لصق اولنه
كذلك ماء لسان الحمل ایله عمل اولنمش مطبوخ طباقی‌یه برمقدار شب حل ایدوب قرحه‌یی غسل
ایدرلر وقرحه تنقیه اولندقده التحام ایچون مراهم اسربیه مناسبدر **یاخود** اسفیداج وتوتیا
وانزروت بر بچق درهم قرمجاری بر درهم اخذ وسفوف اولنوب ایكی قسمه تقسیم اولنه
بعده مرهم الجوز بر وقیه عصاره لسان الحمل نصف وقیه ترمنتین لاریجی قدر الكفایه اخذ اولنوب اولنه
ذرور مزبورك نصفی ایله ممزوج مرهم اولنوب حین احتیاجده ذروردن قرحه‌یه ذر اولنوب مرهم مزبور اوزرینه وضع

الفصل الثالث عشر فی القرحة السرطانیة

والمسمی بلا یمسنی كاه اولور كه قرحه‌نك ماده‌سنده
رداءت حاصل اولوب سرطانیته انتقال ایدوب قرحه سرطانیه تسمیه اولنور وكاه اولور كه
قرحه سرطانیه وجهده علی الخصوص ذقن اوزرنده دهن قریبنده وانفده بثور صغار منفجر شكلنده
ظهور ایدوب برسنه قدر مرور ایدرسه توجه ایدوب ساعی اولور عند الاطبا بو قرحه‌یه
لا یمسنی تعبیر اولنور یعنی بكا طوقنمه معناسنه دردیرا بو قرحه‌یه ال ایله چوق طوقنمق واحتكاك
ایتمك فسادینك عظمتنه باعث اولور **السبب** قرحه سرطانیه‌نك سببی قرحه‌نك علی الخصوص
اعضاء غددیه‌ده یاخود اعضاء غددیه جوارنده اولان قرحه‌نك داخلنده اجزاء ملحیه حامضه
اولوب مرور مدتله یسیر یسیراً طبیعت دفعنه كسب امكان ایدوب اولجه ذكر اولنان ورم سرطانینك
ماده‌سی رتبه‌سنده فساده واصل اولمقدر یاخود ورم سرطانی منفجر اولوب متقرح اولمقدر
العلامات قرحه‌نك سرطانیته اولمسنك علامتی قرحه‌نك جوفی تقعیر مختلفا ایله مقعر
اولمق ودایما مجرسی كریه اولوب جسد فاسدینه مشابه اولمق وآندن ماء وسخیه منتنه
وصدیدیه وكاه برماده اسود سیلان ایتمك وقرحه وجع شدید ایله موجع اولمقدر كذلك

قرحه غلیظ ومتورم ومتأكل اولوب سوراخ سوراخ اولمقدر واطرافنده ارجل سرطانه مشابه بر
عروق سود كثیره ظاهر اولمقدر وكاه اولور كه بعضی شرایین واورده عظیمه‌نك طرفلری متأكل
اولوب دم كثیر سیلان ایدر كذلك حمی ضعیف وتخمه وكاه غشی ظهور ایتمك علامتلرندندر **تقدمة المعرفة**
باب اولك اون بشنجی فصلنده سرطانك بیانی اولندیغی وجه اوزره عند القدما قرحه سرطانیه‌نك
علاجی ممكن دكلدر اما عند المحدثین ممكن اولمغله فی زماننا علاجنه تعرض اولنور **العلاج**
بو قرحه‌نك علاجنده قانون اوزره ستة ضروریه‌ده تدبیر اولنوب ادویه زیبقیه ایله بدنی
تنقیه دخی ایدوب ماده‌سنك تختی اصلاح ایچون ورم سرطانیده ذكر اولندیغی وجه اوزره
ادویه نشافه معرقه استعمالنده اهتمام تام ایدرلر بعده اگر وجع غایت شدید ایسه قرحه‌یه
ماء الجبازی یا ماء الطحلب ایله حل اولنمش كافور لصق ایدرلر وجعی تسكین ایدر وكاه اولور كه
معرقات ادویه مخدره ومسكنه الحاق ایدوب استعمال ایتدرمكله وجعی تسكین ایدرلر
بعده قرحه‌یه ضماد الضفدع الزیبقی یا مرهم انیتونی وضع اولنه بعضیلر صحیفه اسرب ساذجا
یاخود اوزرینه زیبق طلا ایدوب وضع ایدرلر كذلك ادویه اسربیه‌نك جمله‌سی قروح سرطانیه
ورده‌یه‌نك كلیسنه مناسبدر زیرا مواد حامضه‌یی اصلاح ایدوب حلاوت ویرمده اسرب
قدردر واولر بعضی معتمد بن اطبادن منقولدر كه قرحه سرطانه بو طریقله زمان یسیرده علاج
ایتمك ممكن اولور مثلا اولا قرحه‌یه عصاره لسان الحمل طلا ایدوب بو ذروری ذر ایدرلر ذرورك
تركیبی بودر قدر الكفایه ضفدع اسود البری اخذ اولنوب بر ظرف جدیدده تجفیف اولندقدن نصكره
قدر جزوی زرنیخ اصفر ودار فلفل وملح طعام وسخام ضم ومعاً سحق ایدوب ذرور اولنه وذرور
مزبور ذر اولندقدن نصكره قرحه‌نك اوزرینه لعاب انسانله تبلیل اولنمش بر كتان بزی لصق
اولنه كذلك سرطان متقرح وقرحه سرطانیه‌نك جمله‌سنده ممدوح اولان دوالردندر كه سم الفار
البلوری وزیبق الحی علی السویه اخذ اولنوب برهاونده زیبق مقتول اولنجه سحق نصكره بر
شیشه‌یه وضع ایدوب المحی یاخود سكز ساعت تصعید ایدرلر بعده شیشه‌یی كسر ایدوب
سم الفاری اخراج ایدرلر سكر مثال حلاوت حاصل ایدر قرحه سرطانیه امثالی قروح ردیه‌نك
جمله‌سنی ازاله‌ده اسراردندر بو ضماد دخی قرحه سرطانیه‌نك سعیینی منع ایتمكده استعمال اولنور
تركیبی بودر درهم الاسرب ایكی وقیه ضماد لهاجی بر وقیه اصل حشیشة الجبازی واصل اللوف
ایكیشر درهم قرن الایل المحرق ورماد السرطان ورماد الضفدع بادیشر وقیه اخذ اولنوب هاون
حاره‌ده دق وقدر الكفایه دهن صفار البیض ضم ایتمكله ضماد ایدرلر كذلك قرحه سرطانیه‌ده وسخ ورضر
ظاهر اولورسه ملایمت ایله ازاله اولنوب اوزرینه شوبله ایله بو ممزوج وضع اولنه تركیبی بودر
ماء الشراطین وماء الضفادع وماء لسان الحمل وماء شوكة المباركه هر برندن بر بچق وقیه قرن الایل
المحرق المدبر وتوتیاء مدبر واسرب محرق ورماد الضفادع ورماد الشراطین بردر درهم بزر السفرجل
الناعم السحق ثلثان درهم تریاق نصف وقیه اخذ وممزوج اولنه اگر ادویه مزبوره ایله قرحه سرطانیه‌نك
ماده‌سنی استیصال ممكن اولمزسه حدید ایله قطع اولنوب اوزرینه كی اولنه لكن قطعی ممكن
اولان عضوده اولوب واوعیه عظیمه دمویه قطع اولنمق شرطیله بو عمل ممكن اولور اما شرطین
مزبورین بولنمدیغی صورتده مجرد كی بالنار ایله اكتفا اولنور

الفصل الرابع عشر فی قرحة الساق والرجل

ساق ورجله واقع اولان قروح كثیر الوقوع
وعسیر الازاله‌در حتی بین الجراحین جدید وعتیقی مساوی اولمغله جدیدنه قرحة الساق العتیقه

اطلاق ایدرلر ایمدی قرحه‌نك اساتذهٔ جراحین عندنده ممدوح و مجرب اولان تدبیرنده تعرض اولنمق
لازمدر **السبب** بو قرحه‌نك سببی دخی بعینه سائر قروحك سببی کبیدر لکن ساق و رجل طرف
اسفلده اولمغله مواد بدنیه‌نك ردیسی قرحه‌یه منصب اولوب اندمالنه مانع اولور **العلاج**
قرحه ساق و رجل کرك جدید و کرك عتیق اولسون اولا ایکی دفعه یاخود اوچ دفعه ادویهٔ
زیبقیه ایله تنقیه لازمدر علی الخصوص استادمك اوستادی درویش عمر شفایینك ترکیبی
اولان حب خاصینك بو خصوصده نفع عظیمی ظاهر و کرارله تجربه اولنمشدر لکن اسکوربوط
مرضنه مبتلا اولان کمسنه‌لرده ادویهٔ زیبقیه استعمال اولنمق مناسب دکلدر سائر مسهلات ایله
تنقیه اولنه بعده مطابخ معرقه یاخود مشروبات جراحیه استعمال ایتدرمك علی الخصوص بعضی
ادویهٔ نشافه الحاق ایدوب ویرمك زیاده مناسبدر بعده قرحه‌یی مرتجاذی و صبر اسقطوری
نقع اولنمش ماء انکروسی ایله یاخود شراب ابیض ایله عسل اولنمش مطبوخ زراوند مدحرج ایله
کونده درت دفعه غسل ایدوب قرحه‌سنك اوزرینه صحیفهٔ اسرب شد ایدرلر یاخود بو
ضماد ایله تضمید ایدرلر ترکیبی بودر ضماد الاسرب و ضماد ادهمی بردر وقیه مرداسنج ذهبی
واسفیداج اوچر درهم صمغ لامیه ایکی درهم سکر الزحل نصف درهم اخذ اولنوب و مزج
و ضماد اولنه **یاخود** درهم احمر بردر وقیه اصل طور منثیلا و اصل زراوند مدحرج و دار فلفل و حجر
الصفارون بردر وقیه جلنار مصری و توتیا و مدتر ایکیشر درهم زهر الاقحوان و مرداسنج ذهبی
و قصنی هر برندن بر بچق وقیه طین ارمنی نصف وقیه اخذ اولنوب جش وقیه ماء الورد اوق ایکی
وقیه شراب ایله مزج اولنوب قرحه‌نك اوزرینه لصق اولنه کذلك ضماد مبارك و ضماد براکلیسوس
و ضماد حجر الصفارون دخی قروح خبیثهٔ ساق و رجلده بین الحذاق ممدوح و مجربدر

الفصل الخامس عشر فی الکهف و المخبا خراج و قروحك داخلنده مدّه‌نك بر مدت مکثندن
حاصل اولان تجویفه دیرلر که عند الجراحین کهف و مخابی تعبیر اولنور نته کم بو بابك ابتداسنده
بیان اولنمشدر **السبب** مخبانك سببی داخل خراجده یاخود قرحه‌ده مدّه‌نك بر مدت محتبس
اولدقده بر کیفیت حادّه و اکاله حاصل ایدر وقتا که مواد غذائیه‌نك اکاله قیسندن و حرکت قسریه
ایله متحرك اوله داخل قرحه‌نك جدراننه متلاصق اولوب تقطیع ایتمکله بین الالیاف نفوذ
ایدوب قوّه اکاله‌سی ایله بر تجویف حاصل ایدر بعده حرارت بدنیه‌دن متغیری اولور لهذا
تجویف مزبوری بر غشاء احاطه ایدر **العلامات** بو علت تقدم سببندن یعنی خراج عظیمده
یاخود قرحه‌ده مدّه‌نك طول زمان احتباسندن معلوم اولور کذلك قرحه‌نك فحصی اولا بر
کرباس ایله تطهیر و ازاله دنصکره اطرافی عصر اولندقده بینه قیح مترشح اولورسه مخبایه علامت
صحیحه‌در کذلك قرحه‌نك عدم اندمالی و داخلنده کورینن لحمك اسفنجی اولمسی و سواده مائل
دهنیتلی صدیدك سیلانی اتمه‌سی و اوزرینه بر کرباس یابس وضع اولنوب دفع اولندقده
کرباسك منتن الرایحه اولمسی علاماتندندر و بعضی کره فم قرحه بر مقدار اندماله میل و تضییق
ایدوب مدت قلیله‌ده ینه متسع اولمق یاخود فم قرحه اولا ضیقله یر ضیق اولوب بعده واسع
اولمق علاماتندندر **تقدمة المعرفة** کهف و مخبانك اکرچه بحسب الکمیّة یعنی عظیم و صغیر و عریض
اولمغله و بحسب الصورة یعنی مستقیم و منحنی و رطب و یابس اولمغله انواعی واردر لکن بو نوع علتك
علاجی عسرة و سهولت جهتیله چندان متفاوت دکلدر اگر مخبا قرحه‌نك طرف اعلی‌سنده اولورسه
سهل العلاجدر اما طرف اسفلنده یاخود عرضیسنده اولورسه عسیر العلاجدر زیرا مدّه‌نك

انده

انده بر مدت استقراری اقتضا ایدر استقرارنده ایسه فساد اظهار ایدر کذلك ابتداده سهل العلاجدر
اما لحم ناصوری نابت اولمغله عسیر العلاجدر اگر سیلان ایدن مدّه قلیل و خفیف و مستوی القوام
و قلیل النتن اولوب وجع و ورم زائل اولورسه علتك دفعنه بشارت صحیحه‌در اما مدّه کثیر دخی
اولوب وجع و ورم باقی یاخود یکیدن عارض اولورسه علتك اندفاعنه دخی میلی اولمق
کورینور اگر رقیق و اسود اللون و منتن الرایحه صدید ظهور ایدرسه علامت ردیه‌در زیرا فساد
عظیمه دلالت ایلر اگر غلیظ و لزج و عکری اولورسه علت اینجی لحمده اولمسنه حکم اولنور **العلاج**
اگر فم قرحه منکشف ایسه اطراف مخباده اولان غشایی ادویهٔ جالیه ایله ازاله یرسی اولنور
مثلا خمر العسلی بر مقدار ماء البحر و بر مقدار ملح ضم اولنوب بر کتان بزی ایله قرحه‌نك ایچنه وضع
ایدرلر یاخود ترمسین و دقیق الشعیر عسل ایله ممتزجا یاخود توبال النحاس عسل و خمر ایله
مخلوطا وضع اولنور اما مخبا عمیق اولمغله بط ایله بکماله تفتیح ممکن اولمیوب مراهم امثالی ادویه
نوایای قرحه‌نك هر جزئنه واصل اولمق قابل اولمدیغی صورتده ادویهٔ مایعه استعمال اولنمق
مناسبدر مثلا شعیر غیر مقشر اوچ کره اوچ بر مق قنطریون و افسنتین هر برندن ایکی کره
اوچ بر مق اخذ اولنوب خمر عسلی ایله طبخ و تصفیه دنصکره زراقه ایله مخبایه زرق اولنه
یاخود ماء الشعیر و خمر عسلی ایکیشر وقیه مرهم مصری نصف وقیه اخذ و مزج اولنوب
کالاول زرق اولنه یاخود ماء الجیر و ماء ازرق الیاقوتی دخی مناسبدر و قرانسه جراحلریدن
بینده ماء الشعیر ایله حل اولنوب کلنجبین بو خصوصده کثیر الاستعمالدر ادویهٔ مذکوره
قنفسی اختیار اولنورسه داخل مخبایه زرق ایتدکدنصکره بر کتان بزی ایله بر مقدار
فم قرحه‌یی سد ایدرلر تا که القا اولنان دوا سریعا سیلان ایلیه بعده اوزرینه ضماد
باسلیقون وضع ایدوب بر صارغی ایله نهایت مخبادن فم قرحه‌یه وارنجه محکم صاره‌لر
سؤال محرر اوزره مخبا جلاء تام حاصل ایتدکده ادویهٔ منبتة اللحم زرق اولنه ازجمله لبان ایله
طبخ اولنمش خمر و خمر ایله عسل اولنمش زراوند مدحرج و سیمفاطیس و ذنب الخیل و ورد احمر
امثالینك مطبوخلری علی الخصوص لبان و مرتجاذی و صبر اسقطوری ضم اولنمش اوله
زراقه ایله زرق ایدوب فم قرحه‌یه ضماد بربری وضع اولنه اگر داخل مخبا ماء انکروسی ایله
غسل اولنوب ایچنه بلسان ذوالخاصه القا و ضماد براکلیسوس ایله فمی سد ایتسه‌لر زمان
یسیرده مخبایه برؤ تام حاصل اولور اگر فم قرحه منکشف دکل ایسه مسبار ایله تفحص اولنوب
مسبارك نهایتنه وارنجه شق ایتدکدنصکره بر بیضه‌یی بیاض البیض المضروب ایله تبلیل
ایدوب وضع ایدرلر و محکم صاره‌لر بعده یکرمی درت ساعت مرور ایتدکده آچوب کالاول
ادویهٔ جالیه ایله اوساخ غلیظه‌سی زائل اولنجه جلایه سعی ایدرلر بعده منبت اللحم دوالر ایله
علاج ایدرلر بو صورتده رأی طبیبله بدنك تنقیه اولنمق مناسبدر که
مخابینك بدنده اولان مواد فاسده واسطه‌سیله حاصل اولان سرایتی منع اولنه

الفصل السادس عشر فی الناصور هی قرحة متقادمة له غور و فمه ضیق و قعره واسع
و فیه لحم صلب ابیض یعنی خراجات و جراحات متقادم اولوب قرحه اطلاق اولندقدنصکره
بر مدت دخی مرور ایدوب انده بر لحم صلب و ابیض نابت اولسه ناصور اطلاق اولنور **السبب**
بو علتك سببی خراجات و جراحاتك علاجنده اهمال یاخود غلط اولنمغله بر مدت طورسه
ما سبقده ذکر اولنان سبب ایله مخبایه انتقال ایدوب بعده بدنده مواد ردیهٔ کثیره موجود

اولمغله مخابیه منصب وعضو ماؤفه واصل اولان غدا ایله وقرحه ده موجود اولان مدة ایله مجتمع اولور بعده اطراف مخابیده اولان غشایه متلاصق اولوب منعقد اولمغله برلحم ابیض صلب حاصل اولور چونکه منصب اولان موادّ ایله مدة نك حال انعقادده اجزاء مائیه لری تم قرحه دن سیلان ایله یاخود زوال غیر محسوس ایله زائل اولوب منعقد اولان اجزاء ارضیه ملحیة اولمغله لحم مزبور صلب وآنده اجزاء غدائیه دخی اولدیغندن فی الجمله لحمه مشابه اولور **الانواع** ناصور ایکی نوع اوزره در نوع اول قصبی تسمیه اولنور مجراسی واحد اولوب مستقیم یاخود معوج اولور یعنی آنك نهایتنه مسبار ایله وصولی یا ممکن اولور یاخود اولمز نوع ثانی کهوفی تسمیه اولنور که مجراسی متعدد اولوب نهایتی واحد اولور **العلامات** قرحه نك تقادم ایله ناصوری اولمسنك علامتی اولدرکه فمی دقیق وضیق اولوب کناری قنده صلابت یعنی لحم ناصوری موجع یا غیر موجع حس اولنمقده وقرحه گاه رطب وگاه یابس اولمق وگاه ظاهردن لمس ایله مجراسی مشاهده اولنمق دخی علامتدر اگرچه قرحه عصر اولنسه آندن قلیل یا کثیر مدة سیلان ایدر وسیلان ایدن مدة غلیظ یا رقیق یا ماء الجبنه مشابه صفرة مائل یاخود ابیض یا ازرق یا اسود یاخود دُردِ خمره مشابه اولور اگر مجراسی مستقیم ایسه عمقی مسبار ایله معلوم اولور اگر معوج ایسه شمعدن معمول فتیله استعمال اولنور کذلك اعضاء عظامیه ده واقع اولان ناصور مسبار ایله تجسس اولنور اما اعضاء لینه ده شمعدن فتیله مناسبدر که اعصاب ورباطات واغشیه وعروقده واقع اولان مجراسینه نفوذ ایلمسی ممکندر اگر مسبار ادخال اولندقده چندان موجع اولمزسه ومسبار ایله نهایتنده ملایمت حس اولنورسه وسیلان ایدن مدة بیاض ومستوی القوام وکثیر اولورسه ناصور مجراسی لحمده اولمق اوزره حکم اولنور اما مسبار ایله تجسسده زیاده موجع اولوب واندن سیلان ایدن مدة قلیل ودهنیتلی اولورسه وعضو ماؤف دخی عصبانی اولورسه ناصورك عصبده اولمسنه دلیلدر اگر خروج ایدن مدة دُردِ خمره مشابه اولورسه ناصور عرق عظیمه منتهی اولوب عرق مزبورك تأکلنه حکم اولنور اگر مسبارك نهایتنده صلابت حس اولنوب موجع اولمزسه ناصورك عظمه وصولی معلوم اولور اگر مسبارك واصل اولدیغی غیر مستوی اولوب سیلان ایدن مدة ماء الجبنه مشابه یاخود اسود اللون یا منتن الرائحه اولورسه عظم مزبورك فسادینه علامتدر **تقدمة المعرفة** اول ناصور که متقادم و عمیق اولیوب لحمده اوله وصحیح المزاج شبانده اوله سهل العلاجدر اما اول ناصور که متقادم وعمیق وسائل اوله وکهوفی تعبیر اولنان نوع اوله یاخود اعضاء شریفه قربنده اوله ومشایخ وعلیل المزاج وضعیف البنیه اولان کسنه لرده اوله عسیر العلاجدر کذلك اول ناصور که اوتار واعصاب واورده وشرایین وعظام ومفاصل وظهر وصدر ویا فرجده وبطن ورحم ومثانه اوزرنده اوله یاخود صفاق وادبتین وصفن ومقعد وبین المسبلین امثالی فضلات بدنیه نك اندفاعی محللرنده اوله عسیر العلاجدر **العلاج** ناصورك علاجنده لازم اولان تلطیف غدادن صکره ادویه داخلیه وادویه موضعیه ایله تدبیر اولنمقدر اما ادویه داخلیه اولا بدنی مواد فاسده دن تنقیه ایدوب بعده غدائی وبدنده اولان دمی اصلاح ایدیجی دوالر ویرمکدر انجمله مطبوخ عود الفناق ومطبوخ عشبه خربی ومطبوخ چوب چینی امثالی استعمال اولنه یاخود اصل سیماطیس واصل فونجشك وبسطودوطه وبادزهر نباتی وانجلیقا وغافث وهیوفاریقون واسقوردیون مطبوخلری صویرینه استعمال اولنه اما ادویه موضعیه لحم ناصوری ازاله ایدیجی دوالردر انجمله اولا فم قرحه یه سونگردن معمول فتیله یاخود فاشرا وجنطیانا وخربق اسوددن فتیله

وضع

وضع اولنوب توسیع اولنه بعده ایچنه ماء الجبن زرق اولنه اگر ناصور جدید ایسه زمان یسیرده دفع ایدر اگر دخی قوی مراد اولنورسه روح شراب ایله یاخود زیبق الحلو ایله مزج ایدوب زرق اولنه وزیبق الحلو حل اولنمش ماء لسان الحمل دخی فائده ایله زرق اولنمق علاج قویدر اگر ناصور متقادم اولورسه بر فتیله یی مائه تبلیل ایدوب اوزرینه ذرور ابیض ذر اولنوب ادخال اولنه کذلك ماء النوشادر وماء زیبقی ودهن انتیمون ودهن زیبق الابیض زراقه ایله زرق اولنوب اوزرینه ضماد بر کلیسوس وضع اولنه وبو دوالری یکرمی دردت ساعتده بر کره تجدید ایدهلر منوال محرر اوزره لحم ناصوری زائل اولدقده بلسان ذو الخاصه یاخود مرهم منبت اللحم وضع اتمکله تیمار اولنه اگر ناصور عظمه متلاصق اولوب عظمی افساد یاخود فی الجمله متأثر اتمش اولورسه علاجنده امکان اولمز مگر که عظمك جزء فاسدینی نحت ایدوب یاخود بعضی دوالر ایله اصلاح وازاله اولنه لکن فساد عظمه علاج اتمك امور عسیره دندر زیرا کما ینبغی اکال اولان ادویه حاده وضع اولنسه عظمك جوارنده اولان اوتار واعصاب متأذی اولمغله تحملی ممکن اولمیه جق وجع حاصل ایدر پس فساد عظمی سریعا ازاله مناسب ایکن امتداد وقته نظر اتیوب بالخاصه فساد مزبوری اصلاح وازاله ایدیجی دوایه مراجعت اولنوب یسیرا یسیرا علاج اولنور ایدی اگر عظم ماؤف لحم ناصوری ایله مستور ایسه ذرور ابیض امثالنه اکل ایتدوره لر بعده اگر فساد عظم سطحی ایسه صبغ قرنفل ودهن کهربا ودهن عود الغنیاق وروح النوشادر الکلسی یاخود بلسان ذو الخاصه که آنده فاشرا وفرفیون وزراوند مدحرج امثالی نقع اولنمش اوله عظمه طلاء فسادینی ازاله ایدر کذلك سواد عظمی ازاله ایلمه ده زیبق الحلو حل اولنمش ماء لسان الحمل علاج کافیدر اگر فساد عظم غائر ایسه فاسد اولنمش جزئی قطع ایله یاخود هر نه طریق ایله اولورسه ازاله اتمك لازمدر زیرا حیات اولمش بر جزؤ دوا اصلاح ایدوب مزاج اولیسنه اعاده قابل دکل وطبیعتده دخی آنی دفعه امکان یوقدر ایمدی فساد عظم بو دوالر ایله دفع اولمزسه بر کتان بزینی بو صبغه باتوروب عظم ماؤفه وضع ایدهلر صبغك ترکیبی بودر اصل اندراسیون وزراوند مدحرج وفاشرا یارمیشر وحبه قرصانی وصبر اسقطوری وفرفیون ایکیشر درهم قرنفل بر درهم اخذ اولنوب بعد الدق نصف رطل ماء الملکی ایله بر شیشه یه وضع ایدوب بش یاخود التی کون مکان فاترده نقع اولندقدن صکره جر علقه وحفظ اولنه **دیگر** اکسیر ذو الخاصه الحلو اوج وقیه آبرساء مسحوق ایکی درهم دارچین سیلانی بر بچق درهم عصاره فاشرا اوج درهم کافور بر درهم اخذ اولنوب معا بر شیشه ده اوج درت کون ترك ایتدکدن صکره جر علقه وحفظ اولنه بعده کونده اوج دفعه تجدید اتمك اوزره فساد عظم زائل اولنجه بو صبغلری وضع اتمه دن خالی اولمیه لر بعده مرهم منبت اللحم امثالی ایله تیمار ایده لر کذلك بلسان سم الفار ناصورك جدید وعتیقنه اگر فساد عظم ایله معا دخی اولورسه عند المحدثین علاج کامل ومجرب وغایت الغایه ممدوحدر بر کتان بزینی ایله ناصورك اوزرینه ذر اولنه اگر ناصور عمیق اولورسه فتیله یه سوروب وضع اولنه یاخود زراقه ایله ادخال اولنه

الفصل السابع فی غانغرینا واسفاقیلوس هو موت عضو من الاعضاء اللینة او اختلاط فی معالجة الورم لسبب من الاسباب الآتیة اما قدمانك اطباسنك معتمد لریندن بولوس بادیطانوس نام طبیب ماهر دیرکه غنغرینا لفظ یونانیدر ابتداء موت عضو درکه اعضاء بدن انساندن اعضاء لینه ده واقع اولور اکثریا سوء تدبیر فلغمونیدن صکره حادث اولور کذلك اسفاقیلوس

دخی یونانیده سفاقیلوس وتقروسیس دخی تسمیه ایدرلر لسان لاطینده سبئدراطیئونیس
تسمیه اولنور اطبا متأخرینه اصطلاحنده قراص تعبیر ایدرلر موت عضو تامه وکامله‌در یالکز
اعضاء لینه ده دکل بلکه اعضاء صلبه ده دخی لسبب من الاسباب واقع اولور یاخود اوراملک
تدبیرنده جراح غلط ایتمکله بر عضوک حرارت غریزیه‌سی منطفی اولمغله افعالی معطل اولسه سفاقیلوس
تسمیه اولنور بو علتک دخی فلغمونیده حدوثی سائرندن زیاده اولمغله بو محلده کتب اولندی
اگرچه بو علت اطبا الذکا امه محتاج اولان علتلردندر اما جراحه تدبیر خصوصنده الزم واهم اولان
قوانینی علی سبیل الاختصار بیانیله اکتفا اولنمشدر السبب بو علتک سببی التی نوع اوزره‌در
نوع اول برودت خارجیه‌در که اهویه بارده شدیده وادویه رادعه کثیره کبی نوع ثانی
حرارت خارجیه‌در که حرق بالنار وادویه حاده کاویه کبی نوع ثالث اوعیه‌نک تضیقندن
یا انسدادندن عضوه غدانک عدم وصولیدر نوع رابع مسامات عضوک کمال انسداد
ایله منسد اولوب تنفسه عدم امکانیدر نوع خامس حشرات سمیه لسعندن یاخود
ادویه ردیه وضعندن مواد خبیثه‌نک عضوه انصبابیدر نوع سادس اسکوربوط
تسمیه اولنان علتک اسبابیدر الانواع بو علت ابتداده اولوب عضوک بکمال حرارتی
منطفی اولمدیسه غانغرینا تسمیه اولنور یعنی عضو موته ابتدا ایدوب جلده هر وجهله
حمرت ظاهر اولور اگر علت کمال بولوب عضوه ادهمیت یاخود اسودیت عارض اولدیسه
سفاقیلوس تسمیه اولنور یعنی اسفاقیلوس عضوه کورت واقع اولوب بعده سواد
کلور وعفونت زیاده اولان رایحه منتنه دن زیاده رایحه کریهه اسفاقیلوس اولدیغنه
موجود اولور العلامات سفاقیلوسک تشخیصی سهلدر زیرا عضو افعالدن معطل
اولوب اسود اللون وانک لحمی اسفنجی اولور وانده حرارت وضربان حس اولنمز اما غانغرینایه
بحسب اسبابها الستة نوع علامات بلنمک لازمدر از جمله برودت خارجیه‌دن اولمش ایسه
عضو ماؤفده وجع شدید ناخس حس اولنور وابتداء احمر اللون اولوب فی الحال کدورت
بعده سریعا سواده میل ایدر ویسیرا یسیرا حرارتی منطفی اولوب حمای ربع قشعریره سنه
مشابه قشعریره حادث اولور اگر حرارت خارجیه‌دن یاخود مسامک انسدادندن
ایسه عضوک لونی ابتداء حمرة بعده بیوضته بعده سواده میل ایدر وجع وضربان زائل اولوب قلیلا
حس اولنور اگر غدانک عضوه عدم وصولندن ایسه بلا وجع ولا ورم عضوده برودت
حاصل اولور وبو نوع اکثریا رجلین وبدنه عارض اولور اگر حشرات سمیه لسعندن
یا ادویه وضعندن مواد خبیثه انصبابندن حاصل اولدیسه وجع وحمی لازمه وخفقان
دائمی عارض اولمقدر وکاه جنون دخی عارض اولور وابتداء عضو ماؤفده کلف حاصل
اولوب بعده بدنک کلیسنه منتشر اولمقدر اگر اسکوربوط علتندن ایسه اکثریا ابهامدن
ظهور ایدر واولا سواده مائل کلف عارض اولوب صکره حشکریشه یابسه حاصل
اولور وعضوده ابتداء خدر حس اولنوب بعده معطل اولور واصلا رایحه کریهه مشاهده
مشاهده اولنمز کاه وجعی اولیوب کاه افراط اوزره اولور واسکوربوطه مبتلا اولانلرده
علی الخصوص غضوب ومغموم اولانلرده اولمقدر تقدمة المعرفة اگر غانغرینا سریعا ازاله
اولنمزسه اسفاقیلوسه انتقال ایدر اگر شباننده اولورسه مشایخده اولاندن علاجی
اسهلدر اگر عضو ماؤفه موادک دوام انصبابی وار ایسه عظیم الخطردر کذلک منصب اولان

مادة

ماده ردی اولورسه مشکلدر اگر فم ومقعد وفرج امثالینک تعمیرلرنده کذلک اعصاب
واوتارده اولورسه عسیر العلاجدر واستسقا اصحابنده اولورسه مهلکدر واسکوربوطه
مبتلا اولانلرک فمنده ظهور ایدرسه اگرچه ایکی یاخود اوچ ایی مقداری ممتد اولور اما
نادر اولور علاج پذیر اولور اما اسفاقیلوسک علاجی ممکن اولمز الا حدید ایله عضو
میت اولنوب جوارح خلاص اولنور العلاج غانغرینانک علاجی اوچ طریقله‌در
طریق اول تدبیر غدادر که علیلک غداسی تلطیف اولنوب لحوم وخمر ومواد فاسده‌یه زیاده
ایلیجی اطعمه واثمارک تکلیسندن منع اولنور وطعاملرین خل وعصاره لیمون وعصاره اترج امثالی
ایله دافع العفونة اولان اشیا ایله تربیه ایدرلر وماء اسقورجینا یاخود ماء بقلة الیهوده بر
مقدار عصاره لیمون یاخود عصاره نارنج ضم ایدوب صو یرینه ویره‌لر لکن اول کسنه‌لرکه بدنلرنده
مواد حامضه اوله مناسب اولان عصارات حامضه‌دن اجتناب ایدوب استعمال ایلدیکی صولره
عین السرطان ومرجان امثالی ادویه نشا قندیم اولنه طریق ثانی دوا ایله اصلاح مزاجدر
اگرچه غانغرینا آثارنک ابتداء ظهورنده فصد وشرط ومسهل ایله تنقیه لازم اولمق اوزره
کتب قدماده مسطوردر لکن امور مستحضره‌دندرکه غانغرینا بروددندن ایسه فصدک تبریده
ایله اثره اثری معلومدر اگر مواد سمیه‌دن ایسه فصدک ضرر عظیمی اولدیغی محل شبهه دکلدر اگر
فقدات غدادن ایسه اخراج دم کلیا ممنوعدر اگر حرارت خارجیه‌دن ایسه عدم نفعی ظاهردر
اگر مواد ردیه‌نک انصبابندن ایسه اولا تنقیه شرطدر بو محلده تنقیه‌دن صکره فصده
حاجت قالمز اگر مسام عضوک انسدادندن ایسه فصد عبثدر کذلک مواد کثیره‌نک انصبابندن
اولدیغی صورتلرده مسهل دخی بو قبیلدندر اما شرط اولا عضو بعیده بعده مجاورده اولنسه
مواضع عروقی توسیع ایتمکله بعض محللرده نفعی مأمول اولور لکن ادویه محرقه استعمال اولنمق
غایة الغایه مناسبدر از جمله روح تریاقی ایله معمول اکسیر دو الخاصه یاخود تریاق ودهن
کبریت ایکیشر درهم اصل ایرسا التی درهم روح شراب التی وقیه اخذ ومزج اولنوب
ایکی یاخود اوچ قاشق استعمال اولنه یاخود دیا اسقوردیون بر درهم ماء تریاقی ایکی
درهم شراب لیمون نصف وقیه اخذ اولنوب قدر الکفایه ماء شوکة المبارکه ایله دفعه
ویره‌لر وادویه قلبیه دخی مناسبدر مثلا پادزهر قرن الایل المدبر بطریق الفلاسفه
ومعجون الورد ومعجون دیا سنتا کبی یاخود ماء لسان الثور البری وماء لسان الثور
البستانی هر برندن ایکی بچق وقیه ماء پادزهری اوچ وقیه ماء الدارچین ایکی درهم
شناش لؤلؤئی نصف وقیه معجون دیا سنتا نصف درهم عین السرطان المدبر تلثان
درهم روح الملح درت قطره اخذ اولنوب بعد المزج کونده اوچ یا درت دفعه بر قاشق
یاخود ایکیشر قاشق استعمال اولنه طریق ثالث ادویه موضعیه ایله تدبیر ایتمکدر اگر
غانغرینا برودتدن اولوب ابتداء عروضی اولورسه یعنی عضو ماؤف دخی سواده میل
ایلمامش فقط وجع وحمرت احداث ایتمش اولورسه عضو ماؤفی اوزاقدن آتشده بر مقدار
تسخین ایدوب ثلج ایله یاخود ماء بارد ایله حکم دلک اولنه وعلیله شراب ایله تریاق
یاخود مترودیطوس ویره‌لر بعده فاتر ادهن شبث یا دهن بابونج یا دهن لوز مر
طلا اولنه یاخود شلجم مطبوخ کماد اولنه غایت ممدوحدر بعده ادویه حاره استعمال
اولنور دهن فلاسفه ودهن ترمنتین کبی یاخود بو کماد ایله تکمید اولنه ترکیبی بودر

اسقوردیون بر بجق قبضه یا دهن بناتی بر قبضه سذاب نصف قبضه بزر انجره وبزر الخرف
اوچر درهم اخذ اولنوب خمر ابیض ایله طبخ وتصفیه دنصکره مصفادن بر رطل ایکی وقیه روح
شراب ضم ایدوب کماد اولنه اگر غانغرینا حرارت خارجیه دن یاخود مسامات انسدادندن
ایسه اگر ممکن ایسه سببی ازاله ایدرلر یعنی اوزرنه زیاده حار ادویه یاخود زیاده قابض
ادویه وار ایسه فی الحال ازاله ایدرلر وعضو ماؤفی سطحیجه شرط ایدوب بو مطبوخله غسل
اولنه مطبوخک ترکیبی بودر ماء الهندباء البستانی وماء عنب الثعلب النیئش وقیه ماء
الحماض سکز وقیه خل نصف رطل ملح طعام بر بجق وقیه اسقوردیون بر قبضه حمل نصف
وقیه اخذ اولنوب ثلثی زائل اولنجه طبخ ومغسول اولنه بعده عضو ماؤفه مرهم مصری وضع
اولنور اگر غانغرینا غذاء عضوک فقداننددن ایسه علیله ماء معزی امثالی ادویهٔ مغذیه
اعطا اولنه وعضو ماؤفی دهن ترمسین ودهن غیاق ودهن کهربا وصبغ حلتیت
وروح خراطین امثالی عضوک تخلخلا غش غذاسنی ترقیق ایدیجی اشیا طلا اولنه کذلک
چوب چینی وعشب مغربی وخولنجان وزرنباد وبسباسه وزعفران وخرف وبزر
انیسون ومخ طاطیر امثالی غذایی تلطیف ایدیجی ادویه لردن شراب ایله عمل اولنمش مطبوخدن
علیلک خواهشنه کوره کونده ایکی دفعه یاخود اوچ دفعه اسقی اولنه بعده عضو ماؤفی
ترطیب ایچون دهن لوز حلو ودهن بنفشج ودهن خراطین وشحم الحیة وشحم الدیک
وشحم الانسان امثالی طلا اولنه اگر غانغرینا مواد سمیه دن ایسه اولا حمای ردیه
ووبا امثالنده استعمال اولنان ادویهٔ معرقهٔ باد زهریه ویره لر ازجمله ماء سذاب التیس
درت وقیه ماء تریاقی بر درهم اکسیر الحیات ایکی درهم روح قرن الایل ملح طیار قرن الایل
هر برندن نصف درهم کافور الیٰ حبه دیا اسقوردیون بر بجق درهم اخذ ومزج اولنوب
بر ساعتده بر دفعه ایکیشر قاشق تا علیلی تعریق ایدیجه استعمال ایدوه لر وخارجدن
جذب مادهٔ سمیه ایچون شرط یاخود ارسال علق اولنوب ماء تریاقی یاخود ماء الجیر
یا روح شراب الکافوری ایله غسل اولنه بعده ادویهٔ تریاقیه وضع اولنور ازجمله سذاب
واسقوردیون امثالندن صبر ومرصافی وکافور وتریاق ایله معا خمر وبول ایله لصقه
اولنوب فاتراً عضوه لصق اولنه بو خصوصده عضو ماؤفه روادع وضعی بی فائده در زیرا [سبب]
اولان مواد سمیه نک عضو صحیحه سریانی منع ایچون عضو ماؤفک اطرافنه روادع وضع
اولنمقده اگر غانغرینا اسکوربوط علتندن ایسه ادویهٔ داخلیهٔ اسکوربوطیه ویریلور
ادویهٔ موضعیه دن بو ضماد مناسبدر ترکیبی بودر بزر بوصیر وبزر انجره وبزر سذاب
بر درهم افسنتین ایکی درهم خل حاده ایله حل اولنمش قاصنی واشق الینکیشر درهم دهن الابهل
اوچ درهم اخذ اولنوب قدر الکفایه شمع ایله ضماد اولنه یاخود دهن الخراطین ودهن الغار
ودهن السذاب ایکیشر درهم جندبیدستر بر درهم روح شراب اوچ درهم اخذ اولنوب
مرهم اولنه یاخود برادهٔ عود الغیاق وبرادهٔ صاصفراس بر دوقیه اصل انجلیقا واصل
مامیثاء کبیر وقشر الطرخا الینکیشر درهم ورق فوتنج ماریا وورق خرف الماء بر قبضه بزر د
رازیانج بر وقیه روح الشراب بر بجق رطل اخذ اولنوب قرعه وانبیق زجاج ایله اوچ کون
تعفیندنصکره حمام ماریده تقطیر ایدوب مقطری عضو ماؤفه کماد ایدرلر اگر غانغرینا
ادویهٔ مذکوره ایله زائل اولمزسه هر نوعنه مناسب اولان تدابیر ایله تدبیر اولنور

ازجمله عمیقجه شرط یاخود ارسال علق اولنوب بو لصقه یی لصق ایدرلر ترکیبی بودر
افسنتین ودهن بابونج وزهر الاقحوان بر بر بجق قبضه اسقوردیون بر قبضه سذاب نصف
قبضه لب خبز الحنطه یدی وقیه زبل الفرس اوچ وقیه اخذ اولنوب ماء المالح ایله پیشنجه
کبی اولنجه طبخ ایتدکدنصکره زاج انکروسی ایکی وقیه روح شراب اوچ وقیه ضم اولنوب
لصقه اولنه یاخود بعد الشرط ملح وعسل وخل معمول غسول ایله غسل اولنه
یاخود روح شراب تریاقی ویاخود جوهر ترنجاری که انلرده مرهم مرد اسنج حل اولنمش
اوله یاخود ماء الجیر بر رطل روح التریاق الکافوری اوچ وقیه دقیق مصعد نصف
درهم اخذ ومزج اولنوب غسول اولنه بعد الغسل الجید اوزرینه دقیق مصعد سحق
مفرداً اذنا اولنه یاخود شب وزاج محرق ومرتکی وصبر ایله مرکباً ذر اولنه بودخی غانغرینانک
هر نوعنه غایة الغایه ممدوح علاج کاملدر ترکیبی بودر ماء رماد صابونداریا اون
ایکی درهم نوشادر بر وقیه زاج انکروسی ایکی بجق درهم افیون نصف درهم اخذ
اولنوب بحرا ایدنجه طبخ ایتدکدنصکره زجاجده حفظ اولنه غانغرینا قوی اولدیغی
صورتده واقرچه شرط اولنوب اوزرینه بردی مجفف مسحوق ماء ایله ترطیب اولنوب
لصق اولنمق دخی غایت مفید وجیددر بو تدابیرک اثناسنده عضو ماؤفک اطرافنه عضو
صحیحه علتک سریانی منع ایچون ضماد رادع الاحمر وضع اولنه یاخود طین ارمنی نصف
وقیه جوز السرو وقشر الرمان ایکیشر درهم دقیق الشعیر التی وقیه اخذ اولنوب سکنجبین
ساذج ایله لصقه اولنه یاخود طین مختوم وطین ارمنی یا زمیش وقیه قرن الایل المحرق بر درهم
کافور ثلث درهم خل الورد بر وقیه دهن الآس اوچ وقیه بیاض البیض بر عدد اخذ ومزج
اولنوب مرهم اولنه معلوم اوله که تدابیر مذکوره ایله عضو ماؤفک اوزرنده خشکریشه صلبه
متلاصقه ظهور ایدرسه غانغرینانک زوالنه دلیلدر اوزرینه مرخیات وضع ایله تمکله
خشکریشه یی اسقاط ایتدکدنصکره اگر قرحه موسخ ایسه دسخنی ازاله بعده ملحمات ایله
تیمار اولنور اما اسفاقیلوس حادث اولدقدنصکره علاجی عضو میتی عضو صحیحدن بالکلیه
تفریق ایدوب عضو صحیحی علتدن حفظ اتمکدر مثلا حدید محمی ایله علیل وجعی حس ایدنجه
احراق ایدرلر یاخود آلت حدید ایله قطع ایدرلر اگر مفصله قریب اولوب اعراض دخی قوی
اولورسه مفصلدن قطع اولنه مفصلدن قطع اقتضا ایلمدیکی صورتده اگر مواد داخلیه دن
ایسه عضو صحیحدن دخی بر مقدار قطع اولنمق لازمدر اگر انجق مواد خارجیه دن ایسه عضو
صحیح ایله ماؤفک اتصالندن قطع اولنور لکن عضو صحیحک جلدینی عضو ماؤفه محکم چکمک
لازمدر تا که جلد صحیحدن دخی بر مقدار قطع اوله بو صورتده اگر علتک سریانندن منع اولنمدیسه
عضو ماؤفدن دخی قطع اولنمق جائزدر لکن باقی قلان جزؤ ماؤفی حدید محمی ایله احراق
لازمدر معلوم اوله که بو قطع ایچون بنادقه جراحلری سکین محمی استعمال ایدرلر وفرانسه
جراحلری بلا احماء سکین حاد ایله قطع ایدرلر اولی اولان دخی بودر اگرچه اولکی نزف
دمه بر مقدار مانعدر لکن علیله دخی زیاده درد وعظم قطعنده منشار استعمال اولنور
ونزف دمی قطع ایچون ذرورات قابضه ذر اولنه تراب الزاج الحلو بو خصوصده کافیدر
یاخود زاج الحدید وشب عصارهٔ لسان الحمل ایله یا ماء مقطری ایله حل اولنوب بر کتان
بزینی بو محلوله باتروب موضع قطعه لصق اولنه واوزرینه ذرورات قابضه

ذراولنه وبعد هذه الادوية ضماد قلمقدیس ایله تضمید اولنوب شدّ اولنه

الباب الرابع في الجراحات وهو يشتمل على عشرين فصول

معلوم اولەکه اگرچه بوباده تفرق اتصال خارجی انواعنك احوالندن بحث اولنمق مناسب ایدی لکن مقصود بوجزؤده بیان اولوب کسر عظام وخلع باب آتیده بیان اولنمشدر عند الاطبا جرحه هی تفرق اتصال تعرض للاعضاء اللینة من اسباب خارجة عبارتیله تعریف اولنمشدر یعنی جلد ولحم واعصاب امثالی اعضاء لینه یه آلات حربدن یاخود اشیاء صلبه ایله ضربدن یاخود اجسام خشنه یه مصادفه وسقطه دن یاخود عضّا قوتا عض اولنمقدن یاخود عضوك شدیدا اعتصاد وامتدادندن حادث اولان تفرق الاتصاله جرحه اطلاق اولنور الانواع جراحات بحسب الاعراض وبحسب المواضع متنوع اولور زیرا جرحه ده تفرق الاتصالدن ماعدا عرض آخر اولمزسه جرحهٔ بسیطه اطلاق اولنور اگر جرحه ایله وجع شدید وظلمونی وفساد لحم وعظام ومواد سمیه امثالی عوارض مجتمع اولورسه جرحهٔ مرکبه تسمیه اولنور کذلك جراحات واقع اولدیغی موضع حسبیله دخی متنوع اولوب جرحة الراس وجرحة الصدر وجرحة الاعصاب امثالی اسامئ عدیده ایله تسمیه اولنور اگرچه جرحه جنسین مذکورین ایله جراحات اکثرین انحصی متکثر اولور لکن انواع مزبوره دن کثیر الوقوع ومعرفتی الزم واهم وانلرك احکام تدبیرنه عارف اولان انواع باقیه ده تصرفه اقتدار حاصل ایدر اوندیبی نوع جرحه نك تفصیلنه مبادرت اولنمشدر

الفصل الاول في الجراحات المطلقة البسيطة

معلوم اولەکه جرحه اگر مجرد سطح عضوده واقع اولورسه سطحیه اگر داخل عضوه نافذ اولورسه غائره اطلاق اولنور اما جراحات سطحیه ظاهر وحسّ بصر ایله محسوسدر اما جراحات غائره نك واصل اولدیغی موضعك کما ینبغی بلنمه سی کالا ذره تشریحه واقف اولوب هر عضوك موضعی وفعلنی وحسنی وفضلاتنی بلمکه محتاجدر زیرا جرحه نك اعضاء داخلیه یه وصولنه علامت یا موضعندن حدس اولنمقدر از جمله شراسیفه اولدیغی صورتده صاغ طرفده اولورسه کبده وصولنه وصول طرفده اولورسه طحاله وصولنه دلیلدر یاخود جرحه نك عضو باطنه یه وصولی افعالندن معلوم اولور مثلا جرحه رأسده اولوب حواس باطنه نك تعطیل وتکدرندن دماغه وصولی ملاحظه اولنور وجرحه صدرده اولوب ضیق النفس امثالنك عروضندن ریه وحجاب الصدره وصولی متبادر اولور کذلك قی وغشیان معده یه وصولنه وجرحه دن بولك خروجی مثانه یه وصولنه وبرازك خروجی امعایه وصولنه ودمك ضربان ایله سیلانی شرایینه وصولنه علامتدر کذلك عضوه جرحه نك وصولی عضوك حسنی ملاحظه ایله معلوم اولور از جمله وجع حاد اولورسه اعصاب واغشیه یه وصولنی اگر غیر حاد اولورسه مجرد لحمه اولدیغنی اعلام ایدر وبونلرك تفصیلی هر بری مواضعنده بیان اولنور چونکه بو فصلده مطلوب اولان مطلق جراحاتك احوالنی بیان ایتمکدر بومقدار کفایت ایدر تقدمة المعرفه اول جرحه نك که اعضاء لحمیه ده وصحیح المزاجده اولوب عظیم وغائر اولمیه جمله دن اسلم واسهل الاندمالدر واول جرحه که آلات نحسه ایله واقع اولمش اوله جمله دن خطرناکدر اگر جرحه نك شفه لری بر برینه بالسهوله متلاصق اولورسه سهل العلاج ومتلاصق اولمزسه عسیر العلاجدر واول جرحه که وجع شدید ایله

موجع وملتهب اوله یاخود حمی وتشنج ایله مجتمع اوله مخوفدر علی الخصوص ابتداسنده اسباب مضرهٔ خارجیه محافظه اوزره طوتوب عوارض مذکوره ظهور ایتمش اوله غایت مخوف اولور واول جرحه که ایام صیفیه ده علی الخصوص ایام باحورده یعنی شهرت شعار اولان گونلرده واقع اوله مخوفدر علی الخصوص امتلا بحسب الکیفیه یه ومرض افرنجه مبتلا اولان کیمسنه لرده اوله سطحی وادنی دخی اولورسه فساد عظیمه یه باعث اولور زیرا ایام حاره ده قم جرحه دن دمك درونی طیران ایدوب عضوه ضعف ودمه حموضت وفساد عارض اولوب غنغرینا وسفاقیلوس حدوثنه باعث اولور کذلك ایام بارده دخی جرحه یه مناسب دگلدر زیرا برودت عضوه انقباض ومادّه لره غلظت ایراث ایتمکله جرحه نك داخلنده جدرانی متلاصقا موادك باقی قالمسنی اقتضا ایدوب عضوك تنفیسنه مانع اولمغله عضوه واصل اولان مواد غذائیه نك تغلظنه وانعقادینه باعث اولوب غنغرینا وسفاقیلوس حدوثنه مؤدی اولور ایمدی اول جرحه که اهویهٔ حاره دن یاخود اهویهٔ بارده دن برمدت محافظه اولنیه غنغرینا وسفاقیلوسه انتقالندن خوف اولنور

العلاج معلوم اولەکه جراحاتك علاجندن مقصود اولان عضوك تفرق الاتصالنه التیام والتحام حاصل ایتمکدر وفي الحقیقه بوعملك فاعلی طبیعتدر که عند المحدثین بلسان طبیعی تعبیر اولنان مادّه في جوارینده اولمحلده ایصال ایتمکله فعل التیامه فاعل اولوردو بلسان طبیعی اولمادّهٔ مایعه درکه مواد غذائیه نك جیدی ولبّی اولوب طبیعت انی اعضانك اتصالنی ومزاجنی حفظ ایدوب بعضی نقصانلرنی تکمیل ایچون بدنك هر جزئنه ارسال ایدر ومادّهٔ مزبوره عضوك طبیعتی ایله متکیف اولوب عضوك جوهرینه منقلب اولور یعنی لحمده لحم وعصبده عصب وعظمده عظم اولور بو بلسانك فعلی عظام وساق وساعده کسر واقع اولدقده غایت ظاهر ومتبیندر زیرا انلره دقت ایله بلا تخیّر ولا جرحه کسر واقع اولدیغی کما ینبغی موضعنه وضع اولنوب بلا تضمید ولا دواء آخر لاجل المحافظه ربط اولنمه بلسان طبیعی وتوزکونده اول عظم مکسورك فرجه لرینی تکمیل ایدوب صلابت اصلیسی اوزره حال اولیسنه اعاده ایدر یعنی اول عضو فيما لا کسر واقع اولمامش کبی ایدر ایمدی عظام مزبوره بعد الاطراف اولوب صلابتده واحتمال اثقالده جمله دن زیاده ایکن انی حال اصلیسنه اعاده ایدن بلسان طبیعی سائر اعضانك دخی تفرق الاتصاللرینی تکمیلده شبهه اولنمز ایمدی جراحاتك علاجی طبیعته اعانت وبلسان مزبورده ردیئت واراییسه اصلاح ایتمك وموضع تفرقه وصولنه مانعات یاخود بعد الوصول مفسدات واراییسه ازاله ایتمکلکدر وجراحه لازم اولان اولا جرحه نك داخلنده واقع مانعات ومفسداتی ازالدیه همت ایدوب بعده بلسان مزبوره وعضوه تقویت ویروب انلرده کیفیت ردیئه واراییسه اصلاحه سعی ایتمکدر ایمدی اولا جرحه یی تطهیر لازمدر از جمله اگر جرحه نك اطرافنده شعر واراییسه تراش ووسخ واراییسه ازاله اولنور بعده جرحه نك داخلنده دم یاخود سائر مواد منجمد اولوب باقی قالمش اولورسه سلمك ایله یاخود مص ایله وهر نه طریق ایله اولورسه ازاله اولنور لکن اول موضعده که نزف دمدن خوف اولنور انده کلیا اخراج اولنمیه بعده جرحه نك باطننده قوم یاخود شیشه پاره سی یا اغاج پارچه سی امثالی اشیاء خارجیه واراییسه خمر احمر حار ایله غسل ایدوب یاخود کتان بزی

ایله سلوب یاخود جفته ایله آلوب ازاله ایدرلر اکر بندقه وکرباس پاره سی وسائر آلت
حرب جزءلری قالمش اولورسه ملاحظه اولنوب علیلک حیاتندن ایید اولدیغی صورتده
جرحه وعضو متورم اولمزدن مقدم اخراجه همت اولنور بونلری اخراج ایچون کونا کون
آلات وارددر تنفسی موجود بولنورسه استاددن کوردیکی وجه اوزره عمل ایدوب اخراج
اولنه اکر آلات مزبوره ایله اخراجی ممکن اولمزسه ادویهٔ مفتحه وضع ایدوب قیح واسطه سیله
اخراج اولنور ومعلوم اولهکه داخل جرحه یه دخول ایدن اشیاء خارجیه نک جمله سی
مستقر اولدیغی موضعی تغیر وفاسد ایدر الا بندقه دخی دکل لهذا کاه اولورکه بندقه
عظمه متلاصق اولوب یاخود عضله ده واقع اولمغله برمدت باقی قالوب فساد دخی
ایراث ایلمز مکرکه ثقلتندن ناشی بولندیغی موضعدن طرف اسفله حرکت ایده اکر جرحه
داخلنده بر پاره سی قالمش اولورسه جفته ایله جذب واخراج ممکن اولدیغی صورتده
اخراج وازاله اولنوب اولمدیغی صورتده ادویهٔ جاذبه وضع اولنمغله جذب اولنور
بو خصوصده شحم الارنب مفرداً یاخود بعضی اضمده ایله ممتزجاً وضع اولنمق بین الجراحین
اسرار دندر بعضیلر صمغ عربی ایله مزج وضماد ایدوب استعمال ایدرلر یاخود مشکطرامشیع
اقریطی ایله ضماد اولنه یاخود عین السراطین الحی وشحم الارنب یارمیشر وقیه کهربا
ابیض اوج درهم اخذ ومزج اولنوب ضماد اولنه یاخود دخی قوی مراد اولنورسه
شمع بر رطل دبق البلوط اوج وقیه مومیا ایکی بچق وقیه اقحوان مسحوق ومامیثا
مسحوق هر برندن بر بچق وقیه اخذ اولنوب ضماد اولنه دیکر بو ضماد دخی اشیاء خارجیه یی
داخل جرحه دن جذب واخراجه جمله دن مؤثردر ترکیبی بودر علک الصنوبر اوج وقیه
صمغ القراصیا بر وقیه شحم الارنب اوج وقیه مغناطیس بر بچق وقیه بزر القصب الطری
ولبان ابیض یارمیشر وقیه کهربا اوج درهم کافور بر درهم شمع درت وقیه اخذ اولنوب
ابتداء شمعی ذوب ایدوب علکی دخی ضم ایدکدنصکره سائر اجزاسنی دخی مسحوقاً الحاق
ایدرلر واضمدهٔ مزبوره بر بزه یاخود چوقه یه بسط اولنوب اشیاء خارجیه یی عمق جرحه دن
جذب واخراج ایدنجه جرحه نک اوزرینه وضع اولنه کذلک بو خصوصده ضماد براکلیسوس
وضماد قابض قروطیوس دخی مجربدر اضمدهٔ مزبوره نک فتقی یوق موجود بولنورسه
بو مقدار زیت حل ایدوب محلول مزبوره درت قطعه کتان برجی باتوره لر بعده جرحه یه
مزبور برلری بری اوزرینه وضع ایدوب یکرمی درت ساعت ترک ایدرلر بعده آچه لرکه
جرحه نک قعرنده اولان بر پاره لری وسائر اشیاء خارجیه بلکه بندقهٔ اسربیه منجذب
اولمش بولنور بین الجراحین تحقیق مجرب براولنمش بردوادر وبعد هذا جراحه لازم اولان
دمک نزفنی منع ایتمکدر لکن بو خصوصده مزاج مجروحی تامل ایدوب صحیح المزاج اولورسه
درحال قطع اولنه اما بعضی علته مبتلا اولان کسنه لرده مشکلدرکه نزف دم درحال
منع اولندیغی صورتده جرحه ده حمره وفلغمونی امثالی عوارض ردیه ظهورینه بادی اولور
وتدریجاً قطع اولندیغی صورتده غشی وضعفه باعث اولور ایدی تحمل علیلی ملاحظه
ایدوب ضعف وغشیه مؤدی اولمیه وجهی اوزره تدریجاً قطع اولنه وکاه اولورکه
نزف دمه غضب امثالی انفعالات نفسانیه سبب اولور بو تقدیرجه سببی بعضی
دوا ایله یاخود غیری طریقله محو اولور ازاله ایلیوب بعده قطع ایلمکه محتاجدر کذلک

صحیح

صحیح المزاج اولان کسنه لرده دخی دمک کثرت نزفی زائل اولمدقجه منع ایتمیه لر اکر
کثرت نزف زائل اولدقده منقطع اولورسه ذکر اولناجق مراهم واضمده وادهان
جراحیه وضع اولنور اکر بعده سیلان ایدر ایسه دمک اولاً کما ینبغی سیلان ایلدیکنه
علامتدر ادویهٔ مزبوره یه حوالیه ادویهٔ مقطعه یه تعرض اولنمیه وکاه اولورکه
امتلاء اوعیه نزف دمه باعث اولور بو صورتده امتلاء مزبوره زائل اولنجه
قطع اولنمیه وکاه اولورکه حرارت مزاج نزف دمه سبب اولور بو صورتده جرحه
برمقدار عصر ایله دمک لونی متغیر اولنجه اساله ایدوب بعده قطع اولنه صورتین
مزبورتین ده اکر جرحه عظیم اولوب یاخود مجروح ضعیف المزاج اولورسه
یاخود علیله غشی عروضندن خوف اولنورسه قطع دمه تعرض ایتمکسزین
جرحه یی ربط ایدرلر معلوم اولهکه نزف دمی منع ایدوب جرحه یی برودتدن
محافظه وسخونت مناسبه اوزره طوتمقدر وجرحه یه عوارض ردیه عروضنی
منع ایتمکده ضماد قابض قروطیوس مقدم بردوا اولمز کذلک نزف دمی قطع ایتمکده
بین الجراحین بعضی ادویهٔ مفرده ومرکبه استعمال اولنور از جمله مجرد احراق ایله
عمل اولنمش زعفران الحدید وشعر الارنب وبیاض البیض وحجر جماطیطس
وانزروت وطین ارمنی وطین مختوم ومومیا ودم الاخوین یاخود دم الشاة
المجفف بش وقیه زعفران الحدید القابض وحجر جماطیطس مدبر وکثیراء مسحوق
بر وقیه اخذ ومزج اولنوب ذرور اولنه یاخود اصل انجبار مسحوق اوچ
وقیه زاج ابیض خام وانزروت یارمیشر وقیه زعفران الحدید وسخام الکانون
ایکیشر درهم سرطان محرق التی درهم جبس خالص بر وقیه طین مختوم ایکی بچق
درهم حجر جماطیطس مدبر ایکی بچق درهم دم الاخوین اوچ درهم اخذ اولنوب
سحق وسعوف اولنه کذلک غبار الرحی بیاض البیض ایله مزج اولنوب یاخود
احمرار حاصل ایدنجه تکلیس اولنمش زاج قبرسی یاخود انکروسی بیاض البیض ایله
مرهم کبی اولوب وضع اولنمغله دمی قطع ایدر بعضیلر جرحه نک داخلنده قطع
اولنان عرقی بولوب بر رشته ایله محکم شد ایتمکله نزف دمی قطع ایدرلر لکن
بو عملک هر موضعده امکانی یوقدر زیرا کاه نزف دمه باعث اولان عروق متعدده نک
انقطاعی اولمغله هر برینی بولوب شد ایتمکده عسرت وارددر مثلا حرد اوزره ادویهٔ مذکوره
ایله دم منقطع اولمدیغی صورتده کیّ بالنار یاخود کیّ بالدوا استعمال اولنور اما کیّ بالنار
اوعیهٔ منقطعه نک فملری کیّ اولنوب دم تحمله صلابت حاصل اولمغله دم سد اولنوب
نزفنه مانع اولور کذلک کیّ بالدواء دخی خشکریشه حاصل ایدوب دمی حبس ایدر
از جمله بیاض اولنجه تکلیس اولنمش زاج انکروسی سحق قلنوب قدر الکفایه اخذ
اولنوب بر بخیه ایله اوعیهٔ منقطعه نک اوزرینه وضع ایدرلر لکن اعصاب واوتار
مکشوفه وار ایسه زاجک انلره تلاصقندن احتراز لازمدر زیرا عوارض ردیه
ظهورینه باعث اولور اکر شریان بخس اولنوب اندن سیلان ایدرسه برمقدار
لودانو وضع اولنوب شد اولنوب یاخود خل حاده بر وقیه زعفران الحدید
بر درهم قلقطار وتراب الزاج الحلو یارمیشر درهم اخذ ومزج اولنوب تفتیل ایله

اوزرینه وضع اولنه اگر شریان داخل جرحه ده قطع اولنمش اولورسه اجتهاد ایدوب دماء الشریانی
اسپیله مسطور بعضی میاه وارددر هر قنقسی ممکن اولورسه تقنیت ایله جرحه نك
ایچنه وضع اولنه و بعد هذا جراحه لازم اولان جرحی برودتدن حفظ و حرارت لایقه
اوزره طوتوب و تعفن و فسادینی منع ایدوب و عضوه تقویت ویروب بلسان
طبیعیی عضوه جذب اتمك ایچون بعضی ادهان و بلسانات و مراهم و اضمدهٔ جراحیه
وضع ایدوب ربط اتمکه مراجعت اتمکدر از جمله ضماد براکلیسوس قند منافع مذکوره یی
افاده ده بردوا مشهوردرکه ترکیبی بودر قاصنی و جاوشیر اوچر وقیه اشق صافی
و مقل مکی بر روقیه اخذ اولنوب قدر الکفایه خل مقطر ایله سکز کون یاخود دخی
زیاده تعفین ایتدکدنصکره تصفیه ایدوب نار خفیف ایله خلاصه قوامنه کلنجه
طبخ و حفظ اولنه بعده نصف رطل مرداسنج اخذ اولنوب ناعما سحق ایتدکدنصکره برنجی
رطل زیت صافی ایله نار خفیفده متصلا تحریك ایدرك ترمنتین کبی غلظت و لزوجت
حاصل ایدنجه طبخ اولنه دنصکره بر رطل شمع اصفر ضم ایدوب بعد الاذابه
والامتزاج اوچ وقیه دهن حب الغار و بالاده محفوظ اولان صموغ مدبره یی
الحاق ایدوب برمقدار تحریك ایله کمال امتزاج حاصل ایتدکده ناردن تنزیل ایدوب تربیعه
زعفران الحدید القابض و مومیاء بحری و مغناطیس مدبر و لبن المرجان الابیض و لبن
المرجان الاحمر یارمیشر وقیه حجر الصفاروون و مر صافی و لبان ذکر و مصطکی و زراوند مدحرج
ایکیشر وقیه اخذ اولنوب بعد السحق ماسبقه تدریجا ضم و مزج اولنه بعده کهربای مسحوق
بر درهم دهن الغار بر وقیه ترمنتین نصف وقیه اخذ اولنوب نار خفیفده ذوب ایدوب
مذاب مزبوره بر درهم کافور حل ایتدکدنصکره ماسبقه الحاق ایدوب بعده نصف درهم
زعفران ضم ایدوب و مزجنه اهتمام مبالغه ایله کمال امتزاج حاصل ایتدکده
فی زماننا مشهور اولان دیاخیلون شکلنده عمل ایدوب دهن هیوفاریقون ایله تدهین
اولنمش کاغدلره لف اولنوب حفظ اولنه مرهم جراحی بو مرهم دخی جراحات طاریه یه
استعمال اولنغه سهل المأخذ بر ترکیبدر ترکیبی بودر ترمنتین لادیقی بر رطل بیاض البیض
اون عدد اخذ اولنوب جید اقارشدرمق ایله مزج و مرهم قوامنه کتوروب بر وقیه
زراوند مدحرج و نصف وقیه اصل سمغاطس الکبیر و البتی وقیه دقیق الشعیر ضم
ایدوب مرهم اولنه دیگر بو مرهم دخی عجیب الاثردر ترکیبی بودر دهن صفار البیض
نصف رطل ترمنتین بندقی یکرمی بش درهم صمغ لامیه اون ایکی بچق درهم شمع اصفر
یکرمی درهم اخذ اولنوب نار لینه ایله ذوب و مرهم اولنه دهن جراحی بو دهن
دخی جراحاتی ادمال ایدوب وجعنی دخی تسکین ایدر ترکیبی بودر زهر بابونج و زهر
احمر و حشیشة الثلج بر قبضه زهر هیوفاریقون اوچ قبضه زهر قنطریون و زهر ماميثا
یارمیشر قبضه اخذ اولنوب برشیشه یه بر رطل زیت عتیق صافی ایله وضع اولندقدن
صکره ایکی ای حرارت آفتابه تعلیق اولنوب حفظ اولنه اگر برسنه مرورندن صکره
ازهار مزبوره یکیدن وضع اولنوب آفتابه تعلیق اولنسه ادویهٔ لانظیره دن اولور
بلسان جراحی عود هندی و قرنفل وحب الابهل و صمغ اللبلاب و دکنام ابیض
و زرنباد و قاقله و خولنجان و جوز بوا و سمغاطیس صغیر وحب الغار بر روقیه دارچین

وعسلبند

وعسلبند و سمغاطیس کبیر و مشکطرامشیع اقریطی ایکیشر وقیه قاصنی و لبان و هیوفاریقون
وشوکة المبارکه و مر حجازی اوچر وقیه صمغ عربی و دهن الغار و ذو الف ورقات و سندروس
النعاشین دردر وقیه علك الصنوبر التی وقیه ترمنتین بر رطل حب القرمز نصف
وقیه زعفران اوچ درهم عنبر و مسك ایکیشر درهم روح الشراب الخالص التی رطل
اخذ اولنوب بر معوجه ده سکز یاخود طقوز کون تعفین ایتدکدنصکره حمام رملیه ده تقطیر
اولنه ابتداء روح بعده بر دهن لطیف بعده بر دهن منتن الرائحه خروج ایدر ابتداء
خروج ایدن روح جلددن مؤثردرکه جراحاته علی الخصوص جراحات رأسه ایکی یاخود
اوچ قطره سنی تقطیر اولنمغله ادمال ایدر و ثانیا خروج ایدن دهن لطیف جرحه نك
اطرافنه طلاء اولنمغله بلسان طبیعیی تحریك ایدر و ثالثا خروج ایدن دهن
جلددن قلیل الاثردر و کذلك اقرباذینده ادویهٔ معتمده مسطور اولمشدر قنقسی
ممکن اولورسه استعمال اولنوب استاددن کوردیکی وجه اوزره ربط اولنه
و معلوم اولدیکه جرحه نك شفه لری بربرینه متلاصق اولوب ربط ایله استقراری
ممکن اوله و داخل جرحه دن دخی برشی ساقط اولوب خلا حاصل اولمش اولدیغی
صورتده جرحه نك شفه لرینی بربرینه ضم ایدوب اوزرینه ادویهٔ مزبوره یی وضع
بعده ربط ایدرلر اگر داخل جرحه نك جدرانی ربط ایله کماینبغی التصاق ممکن اولمز ایسه
ادویهٔ مزبوره دن برفتیله یه طلا اولنوب جرحه یه ادخال اولنه اما جرحه نك شفه لرینك
التصاقی ممکن اولیوب یاخود ربط ایله متلاصقا محافظه ممکن اولمزسه خیاطته محتاج
اولنور و خیاطت اولندقده وسطنده فتیله ادخالی ممکن اوله جق قدر بر فرجه ترك
اولنوب اول موضعدن فتیله ادخال اولنور اگر جرحه ضربه امثالندن حاصل اولوب
اطرافی دخی مرضوض اولمش اولورسه جرحه صغیر و اطرافنك تضرری قلیل اولور
ادویهٔ منضجه و مقیحه وضع ایتمکله تقیحه اماله ایدرلر اما جرحه عظیم و اطرافنك
تضرری کثیر اولورسه غنغرینا ظهورندن محافظه ایچون اولا شرط اولنوب
برمقدار دم اخراج اولندقدنصکره ادویهٔ مقیحه وضع اولنه و جرحه نك تقیحه
توجهنه تقویت ویروب غنغرینا حدوثندن حفظ ایچون ادویهٔ مقیحه یه برمقدار
مرهم مصری الحاق اولنور و بعد هذا جراحه لازم اولان اسباب ستهٔ ضروریه
تدبیرینه اهتمام تام اتمك لازمدر تاکه بلسان اصلیه یه قوت ویروب کیفیت
ردیه سی وار ایسه اصلاح ایلیه معلوم اولدیکه جرحه واقع اولدقده داخلنه هوا
دخول اتمکسزین ممکن اولدیغی صورتده عصر اولنوب داخلنده اولان مسامات
و عروق و اوعیهٔ منقطعه نك هر جزوی موضع طبیعیسنده واقع اولمق شرطیله ربط
اولنه بلسان طبیعی جوارندن فی الحال منصب اولوب ملتئم ایدر لکن جرحه نك
داخلنه هوا دخول اتمش اولورسه مساماتی متغیر و فاسد اتمکله سریعا التیامنه
مانع اولور علی الخصوص بعضی اجزاء کبریتیه و زاجیه و باروتیه بعضی مواضعدن
طیران ایتمکله جواهر هوایه مختلط اولمش اوله یاخود نفس هوانك حرارت
شمسیه و معادن و سایر اسباب معفنه دن متعفن و فاسد اولمش اجزاء
جرحه نك داخلنه دخول ایدوب انلره اولان مواد حامضه ایله مختلط اولمغله

فساد عظیمه بادی اولور ایدی جراحه لازمدر که علیلی مواضع معتدله ده اسکان ایدوب
جرحه‌یی آچمق اقتضا ایلدکده ممکن اولدیغی مرتبه هوا تلاصقندن محافظه ایلیه کذلك
اغذیه و اشربه نك دخی مزاج جرحه‌یی تغییرده تأثیر عظیمی واردر حتی و یجب علی المجروح
تحمل الجوع والعطش کلامی افراط اولمق اوزره مشهوردر لهذا زمانمز جراحلری تلطیف
غذاده مبالغه ایدوب اغذیهٔ بارده ویردلر و مشروباتدن برقاچ کون کلیاً منع ایدرلر
لکن مناسب اولان اغذیهٔ ردیة الکیموسدن و کثرت اکلدن منع ایدوب اغذیهٔ محمودة
الکیموس و قلیلة المقدار ویره‌لر ایدی لحم خنزیر و بط و اوز و سائر طیور مائیه‌نك
لحوملرندن کذلك سمن شحمی ایله سمین اولان حیوانانك لحوملرندن و حوامض و مالحات
و حلویاتدن امتناع ایدرلر و اول کسنه‌لر که ادمان خمر و کثرت اوزره اکل طعامه مبتلا
اوله انلره درت بش کون مرقة اللحمه اکمك باتوروب ویرمك ایله پرهیز کفایت ایدر
اما اصلنده پرهیزه معتاد اولان کسنه‌لره قوتنك تحملی مقداری تلطیف اولنه زیرا
وقتده تلطیف غذاده مبالغه مناسب دکلدر کذلك اغذیهٔ بارده ویرمك دخی مناسب
دکلدر زیرا دخی تغلیظ ایتمکله کما ینبغی حرکتنه مانع اولور مناسب اولان اغذیهٔ حاره در
اکر جرحه ایله معاً حمی عارض اولورسه دخی باردات صرفه مناسب دکلدر انلرك
مناسبی دخی ماء الدارچین و ماء القرنفل ایله تعدیل اولنور و عند المحدثین اثناء مضمضه‌ده
بلا ماء طبخ اولنمش لحم اصحاب جرحه‌یه اغذیهٔ محمود و حمد ایدرلر بلکه معده لرینه قوة ویرمك
ایچون برمقدار دارچین و قرنفل الحاق ایدوب طبخ ایتمك اولیدر و انسبدر کذلك مشروباتدن
دخی کلیاً منع ایتمك مناسب دکلدر بلکه جراحاته مناسب حشایش ایله طبخ اولنمش مشروبات
ایله عطشنی تسکین ایتمك لازمدر زیرا عطش کبری تسخینی ایدوب غلیاندمه باعث
اولور ایدی اقرباذینده جراحیه اسمیله تحریر اولنمش بعضی مطابیخ و نقوعات واردر
هر قنقیسی مراد اولنورسه تدارك اولنوب عطشنی تسکین ایده جك قدر ویرمك
مناسبدر و صبحاً و مساءً بو مشروباتدن دُرددر دُرّجه فاتراً استعمال اولنور زیرا مشروبات
مناسبه نك جرحه‌نك اندمالنده طبیعته اعانت عظیمه‌سی واردر عند المحدثین بلسان
طبیعی تعبیر اولنان مادهٔ غذائیه‌یی زیاده ایدر و برقاچ کون مرور ایتدکده صو یرینه
مطابیخ جراحیه‌نك سفلنی قدر الکفایه ماء القراح ایله طبخ ایدوب ویره‌لر لکن خمردن
امتناع ایتمك مناسبدر زیرا انك جوهرنده مختفی اولان حموضت معده ده ظهوره کلوب
فساده باعث اولور لکن اول کسنه‌لر که شرب خمر ایله آلوده اولمش اوله انلره عین سرطان
نفع اولنمش خمردن احیاناً مقدار قلیل ویرمك مناسبدر و انلره ویریلن مشروبات جراحیه
دخی خمر الحاقیله عمل اولنمش اولمق مناسبدر لکن جرحه رأسده اولورسه خمر ویرمك بالکلیه
ممنوعدر کذلك نوم و یقظه‌سی دخی اعتدال اوزره اولمق مناسبدر لکن نومی زیاده جه
اولمق سهردن اولیدر و عضو مأوفك اوزرینه یاتمق شرطدر و جرحه اندمال حاصل ایدنجه
عضو مأوفی تحریك ایتمك مناسبدر کذلك بطنی اعتدال اوزره طوتوب استطلاق
و ادرار بول کثیر و سیلان دماء کثیرانی امثالندن محافظه اوزره اوله‌لر کذلك غم و غضب
امثالی انفعالات نفسانیه‌دن حذر اوزره اوله‌لر قهقها ایله ضحکدن صاقنه‌لر کذلك
جماعدن غایت الغایه حذر لازمدر که قلغونی و تشنج امثالی عوارض ردیه قویه ظهوردنه

باعث

باعث اولوب هلاکه مؤدی اولمسنه علی حسب قاعدة الطب والتجربه بشك و شبهه
یوقدر معلوم اوله که علیل حمیه ایلیوب عوارض مذکوره ظهور ایلدیکی صورتده علاجی
عوارضك تسکیننه سعی اولنور اکر تسکین اولورسه فبها اولمدیغی صورتده انا الیه
راجعون سؤال مجرد اوزره اسباب ستة نك تدبیری اوزره اولوب بعضی علیل المزاج
اولنلرده مزاج و علته مناسب رأی طبیبله تدبیردن غفلت اولنمیه ازجمله کاه
اولور که فصد ایتمك و کاه مسهل ویرمك اقتضا ایدر ترنجبین و شراب الورد المسهل
و راوند امثالی مناسبدر و بعد هذا کاه اولور که طبیعت بعضی مواد فضلیه‌یی جرحه‌یه
ایصال ایدوب وسخ و لحم زائد امثالنه باعث اولور بو صورتده آنی غسل و تطهیر ایلمدکجه
بلسان طبیعینك فعلنه مانع اولور ازجمله خمر ایله و جراحات عظمه ده ماء المالح ایله
غسل اولنور بعضیلر قنطریون و غافث و دعی الحمام و صابینا و هیوفاریقون امثالی
جراحاته مناسب اولان حشایش ماء القراح ایله یاخود خمر ایله طبخ و تصفیه دنصکره
مصفایه قدر جزوی ملح ضم ایدوب غسول ایدرلر و بعضیلر عصارهٔ لسان الحمل و عصارهٔ
مامیثایه جزوی ملح الحاق ایدوب غسول ایدرلر کذلك ماء الجبن و ماء الازرق الیاقوتی
و ماء الشب المقطری دخی غایت محمود حمد لکن پرسیقادیا مطبوخا یاخود بعضی
غسولاته الحاق بو خصوصده اسراردندر کذلك اقرباذینده بعضی غسولات عظیمة النفع
تحریر اولنمشدر بحسب الاقتضا قنقیسی اولورسه استعمال اولنه بوندنصکره معلوم
اوله که جرحه‌یه وضع اولنان دوانی اوچ محلده تغییر اقتضا ایدر اولکی بردوا وضع اولندقده
جرحه ده وجع ظاهر اوله یاخود وجع زیاده اوله و وجع مزبور دبطدن یاخود سائر
اسباب موجعه‌دن اولمیه وضع اولنان دوانی درحال رفع ایدوب دواء آخر وضع ایتمك
لازمدر ایکنجی جرحه‌نك قیحی منتن الرائحه اولورسه دوانی تغییر لازمدر اوچنجی وضع
اولنان دوادن جرحه اولکی حالندن ردی اولورسه دوانی تغییر ایتمك لازمدر کذلك
بحسب الاقتضا دوایه دوای آخر ضم اولنمق دخی اقتضا ایدر ازجمله مزاج جرحه‌یی تبرید
اقتضا ایلدکده ادویهٔ مبرده مزج اولنور و معلوم اوله که جرحه‌یه ادویهٔ جراحیه وضع
اثناسنده جرحه‌دن یا صدید یاخود مدّه یاخود وضع اولنان دوانك فضله‌سی ظاهر
اولور اما صدید بر مادهٔ رقیقهٔ مائیهٔ منتنة الرائحه در که مادام جرحه‌دن سیلان ایدر
ردیدر جرحه‌نك شفتینی اصفر اللون و اطرافی متورم اولوب قلغونی و سائر عوارض
ردیه ظهورینه باعث اولور اما مدّه ابیض و املس اولوب ردیئة الرائحه دکلدر
مادامکه جرحه‌ده ظاهر اوله جرحه‌نك جودتنه دلالت ایدر لکن التحامك بطئنه باعثدر
اما وضع اولنان دوا ظاهر اولنوب رقت و غلظتده و رایحه و لونده کالاول اولورسه
جرحه‌نك کمال جودتنه و سریعاً التحامنه دلالت ایدر ایمدی جراحه لازمدرکه صدیدی
مدّه‌یه استحاله‌یه و مدّه‌یی تنقیه‌یه و ازاله‌یه سعی ایلیه اکر فم جرحه عمیق اولورسه
ذراقه ایله بعضی غسولات جراحیه زرق اولنغله مدّه‌یی غسل و ازاله ایده‌لر اکثر جراحین
قدر الکفایه خمر و برمقدار مرتجازی و قدر جزوی ملح اخذ ایدوب اثناء مضمضه‌ده طبخ
و غسول ایدرلر اکر جرحه‌یه ادویهٔ جراحیه وضع اولنور ایکن آنده رطوبات اولیوب
جفاف اولورسه علامت موتدر بو صورتده علاجی اسباب داخلیه‌یه نظر ایدوب

انی ازاله یه مراجعت ایتمکدر و جرحی مطهر محافظه ایتمکدر وکاه اولور که جرحدن صدید
مدّه دن ماعدا برماده بیضاء لزجه سیلان ایدر نته که جرح مفاصل و عین و غدده ده
واقع اوله یاخود شغف القلبه واصل اوله بو سیلان ظهور ایدرسه درحال قطعنه اهتمام
لازمدر زیرا عوارض ردیه ظهورینه باعث اولدیغندن ماعدا عضوه قضافت ایراث ایدر
بوخصوصده بو ذرور غایت نافع و سریع التأثیردر ترکیبی بودر مسحوق استردیه قابقی
بروقیه قشر بیض القلق المجلس و عظم سیبیا و عظم فك سمکة الشبوط ایکیشر درهم
طباشیر مدبر و طین مختوم یاخود شب برد بچق درهم اخذ و مزج اولنوب جرحه یه ذر
اولنه یاخود قدر الکفایه مرهم مصری اخذ ایدوب زاج حدیددن عمل اولنمش تراب الزاج
الحلو الحاق ایدوب بعضی حشایش جراحیه نقع اولنمش خل ایله مزج و مرهم ایدرلر کذلك
دم حیض عذاری ایله تلوین اولنمش برکتان بزینی بجمعا یاخود رطبا جرحه نك اوزرینه
لصق ایتمکله سیلان مزبوری قطع ایدر کذلك بوخصوصده اسرار عظیمه دندر که سرطان نهری
اخذ اولنوب بعد الدق تقطیر دنصکره برکتان بزینی بو معطره باتوروب جرحه یه وضع اولنه
مجرد سیلان مزبوری دکل بلکه تلغمی و حمره و وجع امثالنی دخی ازاله ده امور عجیبه دندر
وکاه اولور که جراحاتك التحامه توجهی وقتنده اندن بردم سیلانه توجه ایدوب اندمالنه
مانع اولور و بو سیلان تا بالذات یاخود بعضی آلات جراحیه نك تحریکندن ناشیدر اکر
بالذات اولورسه عظمدن برجزو صغیرك منکسرا ناعاقمدر شوبلشمکه محتاجدر و بعدهذا
یعنی جرحه نك علاجنده ذکر اولنان قانونه مراعات ایدوب اندمال تامه متوجه اولدقده سریعا
التحام ایچون بعضی ذرورات ملحمه یه مراجعت ایتمك لازمدر زیرا اصمغه و مراهم و ادهانك
قورجرحه ده تأثیرلری زیاده و سریعدر اما جرحده لحم جدید نابت اولوب سطح عضوه
واصل اولمغه قریب اولدقده تأثیرلری بطیء اولور لهذا ذرورات ملحمه یه مراجعت اولنور و بو
ذروراتدن منافع ثلثه قصد اولنور برنسی تجفیف که طین ارمنی ده اولدیغی کبی و برنسی
دخی قبض و عصردر که اقاقیاده اولدیغی کبی و برنسی دخی شفتین جرحی جمع و تقریب درکه
کتیراده اولدیغی کبی منافع مذکوره یی افاده دن ماعدا بلسان طبیعینك فعلنی تحریك ایتمکده
بو ذرور عظیم الاثردر ترکیبی بودر اوج وقیه طین ارمنی اخذ اولنوب قدر الکفایه ماء الشب
ایله حل ایدوب تقطیر اولنه بعده کالاول ماء الشب الحاق و تقطیر ایتمکله درت یاخود بش
دفعه تقطیر ایدرلر تا که طین من بعد دهن کبی جریان ایلیه بعده شمسده تجفیف ایدوب اکابر
وقیه لبان مسحوق و ایکی درهم مومیاضم و ذرور اولنه بعد دنصکره کونده ایکی دفعه جرحه یه
ذر ایدوب اوزرینه معتاد قابض لصوق اولنه التحامدن ماعدا جمعی عوارضی دخی تسکین ایدر
و بو ذرور دخی سهل الماخذدر ترکیبی بودر لبان و مرجحازی و مصطکی یاریمشر
وقیه مرجان احمر ایکی درهم صبر اسقوطری ایکی وقیه اخذ اولنوب سحق و ذرور اولنه

الفصل الثانی فی جراحات الرأس معلوم اوله که رأسده واقع اولان جراحات یا آلات
حاده دن یاخود اشیاء صلبه یه مصادفه دن حاصل اولور بو ایکی صورتده دخی یا مجرد
جلد رأسده در یاخود سمحاقده یاخود قحفه یاخود امینه یاخود دماغه واصل اولمشدر
العلامات اول جرحه که آلات حاده دن واقع اوله مجرد جلد رأسده میدر یاخود
سمحاقه واصل میدر بلنمه سی سهلدر زیرا یا حس بصر ایله مشاهده اولنور یاخود مسبار

ادخال

ادخال اولنوب اکر مسبار عظمه واصل اولورسه جرحه نك سمحاقده اولمسنه علامتدر اکر عظمه
واصل اولمزسه سمحاقك سلامتنه علامتدر کذلك قحفه واصل اولان دخی یا نهایته یاخود
تفحص بالمسبار ایله معلوم اولور اما امینه و دماغه واصل اولان جرحه غشی و قیء و جنون
امثالی بعضی عوارضك ظهورندن معلوم اولور خصوصا دماغه واصل اولدقده عوارض
مذکوره درعقب ظهور ایدرسه و فم و انف و اذندن دم سیلان ایدرسه دماغ دخی متضرر
اولوب امینه نك زیاده تضررنه علامتدر اکر عوارض مذکوره درت یاخود بش کوندنصکره
ظهور ایدرسه قحفك انکساریله ام غلیظه یه واصل اولوب امك عدم تضررنه یاخود تضررینك
غایت قلتنه علامتدر و بعضی عوارض مذکوره عارض اولیوب قیء و حمی سبی اولمزسه
امینه و دماغه عدم وصولنه علامتدر نته که ابقراط من حدث به فی دماغه قطع فلا بدّ
ان یحدث به حمی و قیء مراره دیمشدر کذلك ضربه و سقطه امثالندن رأس متضرر اولدقده
سطحی و بلا تفرق اولورسه اولا حمرت و وجع والتهاب ظهور ایدوب بعده بر ورم رخو و اسود
اللون حادث اولور کاه اولور که موجع اولور و کاه غیر موجع اولور اما غائیا اولورسه
علیلك نظرینه کاه کاه برشعاع ظاهر اولور و صداع و دوار و ثقل السمع و تشنج و سکته و صرع
و لین نفس و رعاف امثالی عوارض ردیه کثیره عارض اولور کذلك رأسی بو ضماد ایله تضمید
ایدوب ارتسی کون ضمادك بعضی موضعلری جفاف حاصل ایتمش اولورسه اول موضعده قحفك
انکساری سطح متغیره واصل اولمسنه علامتدر ضمادك ترکیبی بودر لبان ابیض و لادن
اقریطی و شمع درردر وقیه ترمنتین و دقیق الباقلا ایکیشر وقیه اخذ اولنوب ضماد اولنه
دیکر شمع اصفر و لبان و صندل ایکیشر وقیه ترمنتین و خل و دقیق الباقلا بردر وقیه اخذ
اولنوب ضماد اولنه یاخود علیله فندق امثالنی دیشی ایله قرمق امر اولنوب مراد ایتدکده
رأسك قنغی موضعنده بر وجع حس ایدرسه اول موضعده قحف منکسر اولمسنه علامتدر
تقدمة المعرفه اکر جرحه مجرد جلد و سمحاقده اولورسه مخوف دکلدر علی الخصوص جلدك جرحه سی
ایله سمحاقك جرحه سی مجازی اوله اما علاجنده اهمال جائز دکلدر نته که ابقراط کتاب
الجراحاته دیرکه هر جرحه که رأسده واقع اوله آنی تحقیر ایتمك واجبدر کذلك مجرد جلدده
اولدقده سائر جراحات جلدیه یه قیاس ایلیوب علاجنده تقید و اهتمام کرکدر زیرا انلر
حاصل اولان قیح موضعی سریعا فاسد اولوب کاه اولور که حمی عروضنه باعث اولوب جراحی
تغلیط و علیلی اتعاب ایدر اسقانیوس نام طبیب دیرکه اسپانیه قرالمرینك برینك
اوغلنه رأسنده بر جرحه صغیره واقع اولوب علاجنده اهمال اولنمغله هلاکته مؤدی اولمشدر
کذلك برکسنه نك رأسنده بر جرحه سطحیه واقع اولورسه علاجنده کمال اوزره قانونه
رعایت اولنمغله بر وجع رأس مزمنه مؤدی اولمسی جعضیلردن منقولدر ایدی عظم
و صغرده مساوی اولان جراحات رأسده اولدیغی صورتده سائر عضوده واقع اولنلردن
مخوفدر و علاجنده اهتمام کرکدر کذلك آلات ناخسه ایله رأسده حاصل اولان جرحه
قطع ایله حاصل اولاندن مخوفدر و جرحه رأس مرض افرنجه مبتلا اولان کسنه لرده
واقع اولورسه علاجی مشکلدر زیرا انلرك بر بنلرده اولان مواد حامضه جرحه نك اندمالنه
مانع اولور کذلك امتلاء بحسب الکیفیه اصحابنده و ایام حاره ده واقع اولورسه غایت
مخوف و اشرّدر کذلك جرحه رأس برمدت مکشوفا ترك اولنمغله سغانیلوسه انتقال ایدر

كذلك جرحه راسك هر قنغى موضعنده اولورسه مخوفدر اما مقدم راسده وصدغنده اولديغى
صورتده كرك صغير وكرك كبير اولسون مؤخر رأس وهامه ده اولديغى كبى دكلدر زيرا صدغنده
اولان عضله لر شريف وانلره سمحاق متلاصق اولوب انلرده اولان اورده وشريانلرده دم و
روح حيوانى دماغه وارنجه زائل اولمقدن خوف اولنور وكاه اولور كه بو عضله لرك كسلمكلرندن
عليلك فمنه اعوجاج عارض اولور كذلك مقدم راسده واقع اولان جرحه نك دخى مخوف
اولمسى اول موضعده اولان عظم غايت رقيق اولوب درزلرى قوى اولمغله سخيف
وانكسارى سهل اولمغله وحس مشترك وروح حيوانينك مكانى اولان بطون دماغك
مقدمى مجاور اولديغيچون اما مؤخر راسده واقع اولان عظمده درزلر اولمغله صلب اولوب
انده واقع اولان جرحه مقدم راسده اولديغى كبى دكلدر اما قحفك انكسارى وانفطارى
زياده خطرناكدر لكن انسانك جرحه سى اول رتبه ده دكلدر زيرا انلرده جرحه دن متضرر
اولهجق اوعيه كثيره واردر وانلر زياده حساسدر وانلرده اولان جرحه نفس دماغك
اوزرنده اولوب دماغ ايسه هوانك تلاصقندن واكا تيجيك وصولندن سريعا فاسد
اولور اما دماغه واصل اولان جرحه جمله دن خطرناكدر نته كم ابقراط فصولك التنجى
مقاله سنده اذا احدث في المثانة خرق او في الدماغ او في القلب او في الكلى او في المعدة او في
بعض امعاء الدقاق او في الكبد فذلك قتال ديمشدر اكرچه بو كلامى زياده خطرناكلكدن
كنايه دريمشلر زيرا ماداميكه بطون دماغه واصل اوليه ياخود اندن دم خارجه سيلان
ايتموب نفس دماغده ياخود ام غليظ يا ام رقيقده باقى قالوب منجمد وفاسد اوليه
كليا قطع اميد اولنمز العلاج جراحات راسك جمله سنده طبيعتى اعتدال اوزره طوتمق
لازمدر اكر سطحى اولوب انجق سيلان ايدن دم كثير اولورسه ادويه حابسه ايله منع ايده جك
اكر قليلا سيلان ايدرسه منعه حاجت يوقدر فى الحال اطرافنى تراش ايدوب اوزرينه
قسطران مدقوق وضع اولنه ياخود دهن هيوفاريقون ياخود تفتك ايله بلسان اسود
وضع اولنور ياخود ضماد القسطران اخذ اولنوب برمقدار بلسان اسود مزج ايدوب
لصق اولنور ياخود ضماد القسطران وتكاكا على السويه اخذ اولنوب بلسان اسود
ايله مزج وضماد اولنه كذلك بين الجراحين دهن انديليسى ديمكله شايع اولان دهن
دخى جراحات راسده زياده ممدوحدر تركيبى بودر خمر ابيض وزيت عتيق يا ديمش
رطل شوكة المباركه واصل الفو وسليخه بستلقى در در وقيه اخذ اولنوب نار خفيفده
خمر زائل اولنجه طبخ اولنوب بعد التصفيه دهن مصفايه ايكى وقيه ترمنتين ضم ايدوب
ربع ساعت دخى طبخ ايتدكدنصكره بش وقيه لبان ابيض واوج وقيه مرجحازى وبر
وقيه دم الاخوين الحاق ايدوب متصلا تحريك ايده رك لبان و مرجحازى حل اولنجه
طبخ اولنه بعده بر شيشه يه وضع اولنوب اون كون حرارت افتابه تعليق اولندقدن
صكره حفظ اولنه كذلك ضماد باسليقون وضماد مغ لاهيه دخى ممدوحدر اكر جرحه
قحفه واصل اولوب مجرد قحفك سطحى متضرر ايدوب سطحى متغير ينه واصل
اولمديغى صورتده اكا فساد وتعفندن منع ايچون ايرسا وصبر اسقطورى ومر مكى
اخذ اولنوب بعد السحق روح شراب ايله ترطيب وقحفك اوزرينه ذر اولنه ياخود
ايرسا وزراوند مدحرج وطين ارمنيدن بر سفوف اتخاذ ايدوب قدر جزئى

ترمنتين

ترمنتين ايله مزج اولنوب ذر اولنه واوزرينه ساذجه تفتيك وضع اولنه اشياء
دهنيه ولزجه وشحمدن احتراز اولنه زيرا عظمك فسادينه باعث اولور اكر قحفك
كسرى سطح متغيرينه واصل اولوب واميه دخى تفرق الاتصال عارض اولورسه فى الحال
نزف دمى منع ايدن مجادوتيه مراجعت اولنوب ازجمله صبر اسقطورى ولبان وطين
ارمنى مسحوقا اخذ اولنوب بياض البيض المضروب ايله مزج ايدوب اوزرينه لصق اولنه
ونزف دم منع اولندقدنصكره طبيعته اعانت ايچون قحفك متعرض اولان موضعنه دهن
ترمنتين ياخود بلسان اسود ايله ترهين اولنمش كتان برى وضع اولنه ياخود دهن
ترمنتين ايكى وقيه روح الشراب وشراب الورد اليابس اخذ ومزج اولنوب كالاول
وضع اولنه بعده عظمك اوزرينه ما سبقده ذكر اولنان ذرورلردن ذر اولنوب اوزرينه
تفتيك وضع اولنه بعده جلدك جرحه سنى ما سبقده ذكر اولنان اضده ايله تيمار ايده لر
اكر دماغ واميين فاسد ومتعفن اولوب ياخود انلرك اوزرنده بر ماده فاسده ومتعفنه
ظهور ايدرسه برمقدار كلنجبينه برقاج قطره بلسان اسود ضم ايدوب وضع ايتمك
ادويه جيده دندر ياخود نصفه وقيه كلنجبين ايكى وقيه روح الشراب ايله مزج اولنوب استعمال
اولنه و بونلر كفايت ايلمديكى صورتده بو تركيب استعمال اولنور مثلا روح شراب بر درهم
شراب افسنتين وكلنجبين ايكشر درهم مرهم مصرى ايكى بچق درهم انزروت ومر حجازى
وصبر اسقطورى بر بر درهم شراب صرف بر وقيه اخذ اولنوب بر شيشه ده مسدود الفم
برمقدار طبخ وتصفيه دنصكره حفظ اولنه منوال محرر اوزره ادويه مزبوره وضع
اولنور ايكن كاهى عليله انفنى وشغه لوينى محكم عصر ايدوب داخل فمى نفسى ايله
طولدرمق امر اولنوب نظر اولنور كه جرحه دن غليظ متنفخ اولوب اندن زياده جيه
قيح خروج ايدرسه برملايمجه كتان برى ايله سلوب جلا وازاله ايده لر و بو صورتده
بو لصقه غايت مناسبدر ماء انكوسى بر وقيه كلنجبين نصف وقيه ترياق بر بچق
درهم مرحجازى وصبر اسقطورى هر برندن سدس درهم اخذ ومزج اولنوب وضع
اولنه اكر اميين انلرده باقى قالوب منجمد اولمش دمدن ياخود وضع اولنان دوادن وتلاصق
هوادن سواده مائل ياخود اسود اللون اولورسه چونكه اسباب خارجيه دندر سطحى
اولوب ادويه طياره ايله ازجمله روح شراب كافورى ماء الجبن ايله مزج اولنوب
تفتيك ايله وضع اولنمغله دفع ايده اما حرارت غريزيه نك انطفاسندن على الخصوص
تعفندن نشات ايتمش اولورسه رد ايدر مجرد عليله تسليدن غيرى طبيبك بر نفعى
يوقدر اكر ضربه وسقطه امثالنه مصادفه دن راس بلا تجرح متضرر اولورسه اول موضعده
منعقد اولمش دمى تحليل ايچون موضع ماؤف بر قاج دفعه دهن هيوفاريقون طلا ايده لر
ودهن مزبوره برقاج قطره دهن اينسون ضم اولنسه دخى اقوى اولور ديمشلر هلونت
نام طبيب ديركه شراب ايله طبخ اولنمش اصل خاشرا محكوك مرتت قليلرده دم منعقدى
تحليل ايدوب ما تحتنه منقلب وجلددن اساله ايدر كذلك روح شراب ساذج ياكافورى
يا زعفرانى ياخود ماء انكوسى ضربه وسقطه دن حاصل اولان تورم وسوادك جمله سنى
هر قنغى عضوده اولورسه ازاله ايدر كذلك خاشراء محكوك نقع اولنمش روح شراب ياخود
روح الشراب الطرطيرى ايله غسل اولنمش روح النوشادر اشياء صلبه دن متضرر اولمش

اعضایه علی الخصوص اعضاء غشائیّه یه طلاء دم منعقده یی تحلیل و سیلان عادیسنه مستحیل
ایدوب بر مقداریغی مساماتدن زوال غیر محسوس ایله و بر مقداریغی عروقه ارجاع ایدر
کذلك بو ترکیب دخی منفعت مذکوره یی افاده ده ادویهٔ محموده دندر ترکیبی بودر
اصل سیمفاطیس و عصی الراعی الذکر و شعاقل بر اوقیه و ورق القسطرلان و ورق الکلیل الجبل
و ورق الاقطی و فطراسالیون افربیغی و دعی الحمام بر قبضه زهر هیولا ریقون درهم
اکلیل الجبل و زهر البابونج و اکلیل الملك ایکیشر درهم فاشرا محکوك نصف وقیه و زعفران
بر درهم اخذ اولنوب جریش ادق اولنور قدنصکره خمر ایله طبخ اولنوب یاخود دوع الشراب
ایله نقع اولنور قدنصکره لصفیهٔ یاخود کماداً استعمال اولنور لکن بو خصوصده ضماد نطفة النون
و ضماد القسطرلان و ضماد قابض قرولیوس جملهدن محمود حمید منوال محرّرا اوزره ادویهٔ محلله
ایله زائل اولمزسه ادویهٔ مفتّحه وضع اولنوب متفتّح اولدقده تفتیح ایدوب فتحی اخراجدن صکره
ملحمات ایله تیمار اولنور اکر ضربه شدید اولوب موضع ماؤف دن ماعدا اطرافی بلمود سحاق
و خفه دخی متضرر اولمش اولورسه انده انجماده متوجه اولان دمی سریعاً اساله اتمك ایچون
ادویهٔ محلله و مفتّحه یه مراجعت اتمکسزین موضع ماؤفی عمیقجه شرط ایله جرح ایدرلر
بعده دوع شراب تریاقی ایله غسل ایدوب مرهم مصریغی کبیر وضع اتمکله تفتیحه اماله اولنه
و تنغریّا فصلنده ذکر اولنان ادویهٔ داخلیه یه مراجعت اولنوب بدنده اولان موادك
کیفیت ردیئه تره ماده سنی اصلاح و دمی تصفیه اتمکه بعد الواسع سعی ایدرلر بعده ادویهٔ
مفتّحه ایله نضج تام حاصل ایتدکده بلسان الکبریت الترمنتینی و بلسان اسود ایله تیماد
اولنه اکر ضربه و سقطه دن رأس تجرّ سطحی ایله منتجرّ اولورسه جراحات مع السحاقه
تدبیری ایله تیمار اولنور بو خصوصده بو مرهم غایت مناسبدر ترکیبی بودر ترمنتین
صافی و صمغ لامیه بر ربعی وقیه جند بید ستر طری ایکی وقیه شحم الماعز بر وقیه اخذ
اولنوب مرهم اولنه کذلك صمغ لامیه ترمنتین ایله ضماد اولنوب استعمال اولنمق دخی
غایت ممدوح و بین الجراحین کثیراً مستعمل‌در اکر جرحه عظیم و اهمیته واصل اولمش
اولورسه ماسبقده ذکر اولنان دوا الرّا ایله اهمیته و تحته علاج اولنوب جرحه جلدده
ضربه دن حادث اولان سائر جراحات علاجی ایله علاج اولنه منوال محرّر اوزره جراحات
مزبوره یه ادویهٔ خارجیه استعمالنده ادویهٔ داخلیه یه مراجعت اولنوب معده یه قوّة
ویروب حموضا تنی ازاله ایدیجی دمجاری جرحه و نفس جرحه یی تعدیل و بعضی انسداد الرئتین
تفتیح ایدیجی و دم و مواد منجمده یی جریان اصلیسنه اعاده ایدیجی ادویه صبحاً و مساءً
استعمال اولنه از جمله مومیا و نطفة النون و خلاصهٔ هیوفاریقون و داوند امثالی
شراب القسطرلان یاخود شراب شقایق النعمان ایله استعمال اولنه یاخود اقو یادینده
ذکر اولنان شراب السیمفاطیس ایله استعمال اولنمق زیاده محمود حلده جرحه امیّن دماغه
واصل اولدقده بوجهت استعمال اولنور زیاده ممدوحدر ترکیبی بودر ملح طبار قرن الایل
اونجبه ملح طبار کهربا بشر حبه باد زهر معدنی اوچ حبه قرن الایل المدبّر بلا نار ثلث
درهم اخذ اولنوب شراب السیمفاطیس ایله حبلر اولنه یاخود مومیا ثلث درهم عین السرطان
نصف درهم کافور اوچ حبه اخذ اولنوب شراب القسطرلان ایله حبلر ایدوب النون
ورقی ایله و رقیله نر یاخود شراب شقایق النعمان بر بچق وقیه اکسیر الحیات ثلث درهم

بلسان

بلسان ذو الخاصه ایکی بچق درهم ماء القسطرلان اوچ وقیه اخذ اولنوب کاه کاه بر قاشق
استعمال اولنه کذلك رأس اشیاء صلبه یه مصادفه دن متضرر اولدقده علل رأسه مناسب
حشایشك مطبوخلری و ملح طبار لری و ملح طبار کهربا و صبغ المومیا زیاده مناسبدر و اقرباذینده
ذکر اولنان سقطه یه مناسب سفوفلری حشایش رأسیه نك مطبوخلری یاشر ابلری ایله
ویرملك مناسبدر کذلك صوبرینه استعمال اولنان مشروبات جراحیته یه
علل رأسه مناسب دوا الرمزج اولنمق جراحات رأسك جمله سنده لازمدر

الفصل الثالث فی جراحات الوجه والانف والاذن وجه و انف و اذنده واقع
اولان جراحات اکثریا معاینهٔ معلوم اولور و کاه اولور که غائر اولمغله تفحص بالمسباره
محتاج اولور مقدمة المعرفه جراحات وجه خطرناك دکلدر مکر که غایت عمیق و عریض
اولوب یاخود کسر عظم و خلع ایله مجتمع اوله مخوف دکلدر دیمك اولمز لکن وجه اعضانك
نازکی اولمغله آنده قطع ایله حادث اولان جرحه نك اکثریا بعد الاندمال موضعنده
اثر باقی قالور اکر لحم و عظمدن بر قطعه مفقود اولمش اولورسه موضع اثر غائر اولور
اما انفك بر جزؤی منقطع اولوب جزؤ آخرینه معلقاً باقی قالورسه اکر مجرّد جلد ایله
معلق اولورسه دخی بلکه شفهٔ علیانك جلدی ایله دخی معلق اولورسه بالسهوله
متعزی اولور و جزؤ غضروفیدن منقطع اولمق و جزؤ عظمیسندن منقطع اولمق مساوی‌در
و ساقط اولدیغی صورتده برودت حاصل اولمزدن مقدم موضعنه وضع اولنورسه تعزی
و التحام امید اولنور اما انفصولك النیجی تعالاه سنده متی انقطع عظم او غضروف لم تنبت
و لم تلتحم کلامی اعضاء مذکوره یکیدن نابت اولوب موضع تعزیی ممتلی ایلمز معناسنه
محمول‌در بو خصوصه عظم و غضروف منقطع اولوب تعزی طریقیله ملتحم اولدیغی جوف کره
تجربه اولنمشدر اما برودت حاصل ایتدکدنصکره تعزی امید اولنمز لکن شامه یه ضرر
اصابت ایلمدیکی صورتده کاغددن یاخود فضه و ذهبدن انف تشکلنده عمل اولنوب
ربط اولنمغله فعلنه نقصان کلمز اما اذندن اصلنده منقطع اولدیغی صورتده قوّهٔ سامعه یه
نقصان کلوب صاحبنه ثقل السمع عارض اولور زیرا صدا داخل اذننه صوصدا سی
و صدا صریری امثالی صدالر ایله مختلطاً واصل اولور زیرا صماخ مکشوف اولمغله هوا
کثیراً واصل اولوب اصوات مختلفه حشی اولنمسنه باعث اولور و کاه اولور که هوانك
مزاحمه سندن عصب مفروشك او زرنده مفروش اولان غشائی متنجرّ ایدوب لا علاج له
بر صممه مؤدّی اولور

العلاج جراحات وجهك علاجنده اولاً لازم اولان قانون
اوزره نزف دمی منع ایدوب داخل جرحه ده اشیاء خارجیه دن باقی قالمش مواد یی اخراجدن
صکره ملاحظه اولنوب اکر کسر عظم و خلع ایله مجتمع اولمش اولورسه موضعنده زائل
اولمش عظامی موضعلرینه وضع ایدوب جرحه نك شفه لری بنفسه انضمامی قابل
اولورسه متممّاً اوزرینه ادویهٔ جراحیه وضع اولنه اکر جرحه نك شفه لرینك انضمامی
ممکن اولمزسه خیاطته محتاج اولور جراحات وجهی خیاطت علیله مشقّت عظیمه در
زیرا زمان قلیلده خیطه ساقط اولوب یکیدن خیاطته محتاج اولنور ایدی مناسب
اولان سنادطوس جرهانی تعلیم ایلدیکی تعزیی قاعده سیله عمل اولنمقدر یعنی متین
و املس و ملایم بر کتان بزی اخذ اولنوب مثلث الشکل یاخود مربع یاخود عضو و جرحه نك

اقتضاسنه كوره معتاد اولان جرحه‌يی ستر ايدوب هر طرفندن بر برمق قدر شقتين جرحی
تجاوز ايده‌جك قدر قطع اولنوب اطرافنه ايكی قات يا اوچ قات بوكلمش وتشبيع اولنمش
بر خيط كيسه اغزينه چيتان بكوردكلری كبی بكوره لر بعده كرباس مزبوری ادويه
مغريه‌يه باتوروب جرحه‌نك اوزرينه هر طرفندن بر برمق تجاوز ايتمك اوزره وضع
اولنوب ادويه مغريه جفاف حاصل ايدوب كرباس مزبور جلده كمال التصاق ايله
ملتصق اوله خيطی بعض طرفندن جذب وبحسب الاقتضا بعض طرفندن ارخا ايتمكله
جرحه‌نك شفه‌لرينی بر برينه منضم ايده‌لر اما ادويه مغريه اول دوالردركه ادويه
قابضه ولزجه‌دن مركب اولمشدر از جمله طين ارمنی وانزروت ومصطكی ودم الاخوين
علی السويه اخذ اولنوب حين اقتضاده بياض البيض ايله مزج اولنه ديكر غبار الرحی
ومصطكی يارميشر درهم طين ارمنی ومرجان وانزروت بر بر درهم دم الاخوين ثلثان
درهم اخذ اولنوب حين اقتضاده بياض البيض المضروب ايله مزج اولنوب استعمال
اولنه اكر جرحه‌نك سيلانی ادويه‌يی ترطيب ايدوب كرباسك تلاصقنه مانع اولمق
توهم اولنورسه علك الصنوبر وزفت ملاحين امثالی ايله ادويه مزبوره مزج
اولنور از جمله دم الاخوين ولبان ذكر ومصطكی وطين ارمنی وعلك الصنوبر
علی السويه اخذ اولنوب حين اقتضاده بياض البيض ايله مزج اولنه كذلك
اقرباذينده مذكور اولان ضماد مغريه‌يی بو خصوصده جمله‌دن اولی وانسبدر اكر
جرحه‌نك فوهه‌سی واسع اولمغله خياطت وتغريه ايله فم جرحه متلاصق اولنوب فوق
جرحده فتحك اجتماعی وجع عظيمه مؤدی اولديغندن ما عدا فتحك تعفن وفسادينه
باعث اولمقدن خوف اولنور ايسه بو صورتده ادويه بلسانيه طياره وروحيه‌يه
مراجعت اولنوب عضوی مزاج صحيحنه استرداد ايدیجی واندن فتحك تولدينه
مانع اولوب بطن جرحه‌يی التحام ايله كمال اتصاله ايصال ايدیجی ادويه موضعيه
استعمال اولنور از جمله بلسان صناعی وبلسان ذو الخاصه ياخود دهن ترمنتين
اخذ اولنوب روح شراب وبلسان اسود مزج ايدوب جرحه‌يی روح شراب ايله
غسل ايتدكدنصكره تفتك ايله ادويه مزبوره‌يی اوزرينه وضع وكونده بر دفعه
تبديل ايده‌لر بيش كوندن داخل جرحده التحام حاصل اولور بعده تغريه‌يی بزينی
رفع ايدوب ادويه خاتمه ايله تيمار اولنه از جمله جرحه‌يی روح شراب ايله
غسل ايدوب اوزرينه صبر اسقوطری مسحوق ذر اولنوب ربط اولنه ايكی
كونده تجفيف ايده اكر جرحه وجه عظيم اولورسه ادويه داخليه‌دن غفلت
اولنميوب از جمله بين الجراحين كثير الاستعمال وممدوح اولان مطبوخ استعمال اولنه
تركيبی بودر اصل سيمفاطيس اكبيس وطورمنتيلا وخاتم سليمانی بر بر قبضه
سانيقوله وحشيشة الكواكب يارميشر قبضه زهر هيوفاريقون اوچ برمق
انزروت ايكی درهم مصطكی بر بچق درهم اخذ اولنوب ماء القراح ايله مسدود
الرأس بر ظرفده طبخ اولنوب بعد التصفيه بر مقدار عين السرطان وشراب الجلاب الارض
وشراب السيمفاطيس ضم ايدوب استعمال اولنه بوندنصكره معلوم اولاكه جرحه
وجهه تيمار اولنوب موضع جرحده اثر قبيح المنظر باقی قالورسه بحسب الاقتضا

انك

انك دخی ازاله‌سی لازم اولور ايمدی موضع جرحده اولان اثر عضوده يا غور وياخود
شهوق ياخود لون مخالف ياخود صلابت ياخود انغدام مثلا سة حادث اولمغله اولور
اما غور اجزاء عضوده‌ن بر جزؤك ذو اللذن ياخود جراح جرحه‌يی تجفيفده استعجال
ايدوب زياده مجفف ادويه استعمالندن حادث اولور علاجی اول موضعی شرط ايله
ياخود ادويه اكاله ايله بكيدوب جرح ايدوب موضع غائر ممتلی وسطح عضو ايله مساوی
اولنجه ادويه منبتة اللحم وضع اولنوب بعده خاتمه ايله تجفيف اولنه لكن غور عضودن
جزء عظيمك ذو اللذن نشأت ايتمش اولورسه علاجی مشكلدر اما موضع جرح شاهقا
باقی قالدقده براسرب صحيفه‌سی اخذ واكا زيبق طلا اولنوب موضع شهوقه وضع وربط
اولنه كذلك اقرباذينده مذكور اولان ماء الآثار ولبن الجواري طلاء زياده ممدوحدر
اما آثار جرحه لون مخالف اوزره اولديغی صورتده اكر احمر اللون اولورسه ماء بزور الضفدع
اخذ اولنوب بر مقدار كافور ضم اولنه قدنصكره بر قاچ كره عضوی انكله غسل ايده‌لر
ياخود عضوه عصاره فاشرا يا عصاره پرسيقار يا طلا ايده‌لر اكر اسود اللون اولورسه
محلول الطلق ودهن الطلق طلا اولنه كذلك اصل اللوف وفاشرا وشقاقل هر برندن
طرياپرد وقيه بزر دراز يانج مسحوق بر درهم كافور نصف درهم اخذ اولنوب معادق
اولنه قدنصكره اوچ وقيه محلول الطرطير ايله نقع ايدوب محكم عصر ايتدكدنصكره بر
كتان بزی ايله كونده ايكی دفعه موضع ماؤفه لصق اولنه اما موضع اثر صلابت اوزره اولور
دهن صفار البيض دهن الورطنيشا ايله ياخود دهن اصل قثاء الحمار ايله ممتزجا طلا
اولنمغله زائل اولور ياخود محلول الطرطير طلا اولنه اكر صلابت زياده قوی اولورسه
دهن لوز حلو ايله تدهين ايدوب اوزرينه خل حاذق‌ده نقع اولنمش لب الخبز وضع اولنور
اكر جرحه‌نك اثری عضوك عدم ملاستی وسطحنك عدم تساويسی اولورسه اوزرينه
ادويه اكاله وضع ايتمكله اكل ايتديروب بعده ملحمات وخواتم ايله تدبير اولنور اما انف
منقطع اولوب كندو جزئيده ياخود شفه عليانك جلدی ايله معلقا باقی قالورسه
موضعنه وضع ايدوب جزؤ عضوه وضعنك خياطته قابليتی اولمغله تغريه قاعده‌سنه مراجعت
اولنور وادويه مغريه‌دن اقرباذينده ذكر اولنان ضماد مغريه اختيار اولنور واتصال
حاصل ايتدكده ضماد قابض وضع ايتمكله ياخود بلسانات مناسبه ايله جلدينك التيامنه
والتحامنه سعی اولنور بو اثناده عليله ارقه اوزرينه ياتمق ونفسنی اغزندن الماق امر
اولنور وداخل انفنده لحم زائد متولد اولوب مجرايه تضايق عارض اولمق ايچون بر فتيله
عمل اولنوب بعضی مناسب مرهم طلا اولنوب داخل انفنه ادخال اولنه ياخود اسفنجه
مناسبه‌دن فتيله شكلنده عمل اولنوب ادخال اولنه اما انف كليا منقطع اولدقده
جزؤ منقطعك تبرد ندن مقدم موضعنه وضع اولنوب ما سبق كبی تدبير اولنورسه
تغريه اميد اولنور اما بعد التبريد تغريه‌سی اميد اولنمز علاج اولنان موضعی ادويه
خاتمه ايله اندمال ايتدكدنصكره شامه‌يی محافظه ايچون انتونندن ياخود كموشدن يالشمع
كاغددن ياكر ياسيدن انف شكلنده بر قالب عمل اولنوب بو خيط ايله مؤخر راسده
ربط اولنور بعضی جراحيندن منقولدركه انفده باقی قالان جزوی شرط ايله جرح
ايتدكدنصكره جلد ساعددن قدر الكفايه سلخ اولنوب ايكيسنك دخی مجرياني

ایدوکن جلد مسلوخ انفك باقی قالمش جزئنه الصاق اولنسه متفرق اولور وحال مزبورده
لحم ساعددن فی الجمله باقی قلان لحم نمو وتزاید حاصل ایدوب شکل انف ایله متشکل اولور
المهدة علی الراوی اما اذنك دخی برجزوی منقطع اولوب معلقا باقی قالورسه شکل
طبیعیسی اوزره وضع اولنوب تخریز اولنور بعده ادویهٔ بلسانیه ایله تیمار اولنور
ازجمله بو بلسان زیاده محمود ترکیبی بودر ماء انکروسی نصف رطل بلسان اسود
بر وقیه دهن اندلیسی اوج وقیه اخذ ومزج اولنه بو اثناده اذن ایله راسك
ما بیننه برمقدار پنبه وضع ایدوب برعصابه ایله بند ولینه ایله برحیثیت اوزره
ربط ایده لرکه اذن وضع اصلیسی اوزره مستقر اوله وعلیل طرف خلافنه یاتمق امر اولنور

الفصل الرابع فی جراحات الرقبة والشرایین الخشنة والمری رقبه ده واقع
اولان جرحه سطحی اولدقده ظاهردر اما غائر اولدقده حدس ایله وبعض عوارض
عروضندن معلوم اولور اما شرایین خشنه نك داخلنه جرحه نك وصولی جرحه یه
ال یاخود آیینه یاخود شمع طوتوب علیلی تکلم ایتدرمکله معلوم اولور اما مری یه
واصل اولان جرحه علیله قیء وغثیان عروضنك تمام قیدندن وکاه اولورکه آغزندن
دم سیلاننه اتمکله وکاه اغذیه واشربه نك جرحه دن خروجی ایله مسندن معلوم اولور
تقدمة المعرفة جراحات رقبه نك جمله سی مخوفدر علی الخصوص بعضی عضلات وفقرات و
اورده وشرایین ونخاع منقطع اولمش اوله یاخود زیاده موجع اوله زیاده خطیردر الحاصل
رقبه ده واقع اولان جراحات سائر مواضعده واقع اولان جراحاتك جمله سندن خطرناکدر
زیرا جرحهٔ رقبه ده عوارض ردیئهٔ شدیده عروضندن ناشی دماغك جزوی مشابه سنك
اولان نخاع متضرر اولور لهذا جرحهٔ دماغ وجرحهٔ نخاع وجرحهٔ رقبه حکمده علی السویه
اولمق اوزره ذاهب اولمشلردر اگر عضله متضرر اولمش اولورسه بعد الاندمال راسك
بر طرفندن بر طرفه حرکتی عسرت اوزره اولور اگر جرحه یمین ویساردن نخاعك بر طرفنه برمقدار
واصل اولورسه اول طرف مفلوج اولور اگر جوهر نخاعك عمقنه واصل اولورسه مهلکدر
زیرا دماغدن جمله بدنه روح حیوانینك وصولی نخاع واسطه سیله اولدیغندن جرحهٔ
نخاع روح حیوانینك فساد وزوالنه باعث اولور جرحه رقبه نك سطح ظاهرنده اولورسه
اکثریا انده مواد کثیره مجتمع اولوب جرحه انتقال ایدر اما شرایین خشنه یه واصل اولان
جرحه اکثریا مهلکدر زیرا بو عضودن دائما هوانك داخله دخولی وخروجی جرحه نك التحامنه
مانع اولور وکاه اولورکه آندن خلقومك بعضی اوعیه لرینه مواد منصب اولمغله اختناقا
هلاکه مؤدی اولور اگر جرحه مجرد بر طرفنده اولورسه کاهی خلاص مأمولدر لکن کاه اولورکه
ملتهب ومتورم اولوب علیله تواتر نفس عارض اولور وسریعا سفاقیلوسه انتقال
ایدوب هلاك ایدر اگر کلیا منقطع اولمش اولورسه بالکلیه امید دخی منقطع اولور کذلك
مری نك جرحه سی دخی زیاده خطیردر اکثریا فلغمونی عارض اولوب متورم واغذیه
واشربه یه مانع اولمغله علیلك ضعف وجوع ایله هلاکنه مؤدی اولور نته کم مری نك
جرحه سی عظم واشیاء صلبه نك انتشا بندن نشأت ایتدکده کاه اولورکه متورم اولوب
جوع ایله هلاکه مؤدی اولور **العلاج** اما رقبه ده اولان جرحه نك علاجی نزف دمی منع
ایدوب بحسب الاقتضا احتیاطت یاخود تخریز اولندقدنصکره بلسان ذو الحاصر وبلسان صناعی

ودهن

ودهن اندلیسی وبلسان اسود ودهن هیوفاریقون امثالی یاخود اضمده ومراهم جراحیه
استعمال ایدوب اوزرینه خمر ایله تبلیل اولنمش برچوقه صاروب برمناسب عصابه ایله
ربط ایده لر رقبه نك صحیح اولان اجزاسنه دهن الورد ودهن الآس منفردا یاخود
ممتزجا طلا اولنه وبرقاچ کون صکره جرحه التیام حاصل ایتدکده ضماد براکلیسوس
یاخود ضماد قابض ایله تدبیر اولنور بو اثناده وجع عارض اولورسه اضمدهٔ مزبوره‌یی
صیق صیق تجدید ایله تدبیر اولنور وقلع حرارتندن حفظ ایچون وسط ظهره دهن
القنه یاخود دهن خراطین فاترا طلا اولنه اما جرحه شرایین خشنه ده واقع اولدقده
نزف دمی منع ایچون بربز ایله روح شراب خالص لصق اولنه ماء شعیری منا سب
دکلدر بلکه روح شراب وضع اتمکده دخی تقید واهتمام کرکدرکه داخله منصب اولمیه
زیرا اندن قدرجزوی داخله منصب اولورسه تحریك سعال ایدوب جرحه نك زیاده لکنه
مؤدی اولور بعده خیاطت وتخریز یه حاجت یوقدر همان التحامنه همت اولنوب
روح الخراطین وروح الشراب الکافوری مزج وتسخین اولنوب اوزرینه کماد اولنه
زمان قلیلده ملتیم وملتحم ایدر یاخود فصل سابقده مذکور دهن اندلیسی وماء
انکروسی وبلسان اسوددن عمل اولنان بلسان دخی زیاده مناسبدر کذلك ضماد
قابض وضماد براکلیسوس ایله دخی تیمار اولنور بو اثناده تدبیر ضروریه اهتمام تام
ایده لر اهویهٔ مطریه امثالی اهویهٔ رطبه دن حذر ایده لر وغداسی مایعات سریعة الهضم
اولمغله حامضات ومالحات وحریفاتدن ومشروبات بارده دن حمیه اولنه وصوبرینه
مطبوخ عشب خطائی فاترا مناسبدر ونومی اعتدال اوزره اولوب سهردن متضرر اولمیه حتی
قدر اولنه وحقنه وشاف ایله اعتقال بطندن صاقنوب اعتدال اوزره طوته لر بو اثناده
بدنده اولان موادك کیفیتی اصلاحندن غفلت اولنمیوب صبحا ومساء بعضی مطابیخ جراحیه
استعمال ایتدرمك مناسبدر ازجمله اصل سیمفاطیس ولبلاب الارض وحشیشة النجم
وسانیقوله وحشیشة مشعره وقفاح هیوفاریقون طبخ اولنوب حلاوت ویره جك قدر
شراب لبلاب الارض یاخود شراب زهر هیوفاریقون ضم ایدوب فاترا بر قدح استعمال
ایتدوره لر وکاه مطبوخ مزبوره انیمون معرقی یاخود عین سرطان ضم اولنوب ویریلور
یاخود صباحلرده بو ممزوج استعمال اولنه ترکیبی بودر شراب القسطران بر وقیه انیمون
معرقی نصف درهم دهن فلسقوت اون قطره اخذ اولنوب قدر الکفایه مطبوخ جراحی
ایله استعمال اولنه اما مری نك جرحه سنك علاجنده ادویهٔ داخلیه وخارجیه یه مراجعت
شرطدر اما ادویهٔ موضعیه دن ماء انکروسی وبلسان اسود ودهن اندلیسی ممزوجا
یاخود بلسان صناعی تفتك ایله وضع اولنوب اوزرینه برمقدار صوف وضع ایدوب
وجه مناسب اوزره ربط اولنه صبیان ایچون دهن هیوفاریقون ودهن ترمنتین
فاترا استعمال اولنور بعده ضماد قابض وضماد براکلیسوس مناسبدر اما ادویهٔ داخلیه
ازجمله اصل سیمفاطیس وطورمنتیلا واسقوردیون ومشکطرامشیع اقریطی وسانیقوله
وحشیشة النجم وقضاب حصری اخذ اولنوب بعد الطبخ والتصفیه حلاوت ویره جك
قدر شراب هیوفاریقون یاخود قرنلیوسك اختراعی اولان شراب السیمفاطیس
ضم اولنه بعده صبحا ومساء مطبوخ مزبوردن قرق درهم مقداری اخذ اولنوب

موجدده تقطير اولنمش بلسان اسوددن بكريجى قطره الحالق اولنوب استعمال اولنه
ومطبوخ مزبورك ارضيه سينى قدر الكفايه ماء القراح ايله طبخ ايدوب صويرينه استعمال
اولنه اكر جرحه مرى عظم امثالي اشياء صلبه نك انتشابندن حاصل اولمش اولور ايسه
منتشب اولان عظمى اخراجه تصكره ادويهٔ داخليهٔ مذكوره يه مراجعت اولنوب مجرد

الفصل الخامس في جراحات الصدر صدرده واقع اولان جراحات سطحي اولوب
بعض اعضاء داخليه يه واصل اولمديغى صورتده تفصيل وبيانه حاجت يوقدر سائر
اعضاء لحميه نك جراحاتي كبي بالسهوله علاج اولنور اما غائر اولدقده يا مجرد جوف
صدره واصل اولوب سائر عضوه ضرر ايراث ايلمز ياخود شرايين خشنه يه واصل
اولور ياخود ديه يه ياخود شغف القلبه ياخود اجوف كبير اولنان عروقه ياخود
بعض شرايين عظيمه يه ياخود حجاب الصدره واصل اولوب مذكوراتك تفرق
الاتصالنه باعث اولور ايمدي بو فصلده غائر اولان جراحات صدرك علامات واحوالني
وعلاجني بيانه تعرض اولنمشدر **العلامات** اما جرحه نك جوف صدره وصولي
جرحه عظيم وواسع اولديغى صورتده معاينةً معلوم اولور اما جرحه نك فمى واسع اولمديغى
صورتده كاه اولور كه جرح ايديجى آلته نظر وملاحظه ايله حدس اولنور وكاه مسبار
ايله معلوم اولور لكن كاه اولور كه مسبارك دخولي ممكن اولميوب ياخود مسباردن
وجع عظيم طاري اولمغله تفحصه عليل مانع اولور بو صورتده بعضى عوارضدن استدلاله
مراجعت اولنور از جمله جرحه جوف صدره واصل اولدقده بعضى عضلات تنفسيه
متضرر اولمغله عسر التنفس عارض اولور لكن كاه اولور كه جرحه نك موضعى متورم اولمغله
ياخود جرحده دم باقي قالوب حجابه ثقلت ايراث اتمكله عسر التنفس حادث اولور
ايمدي ملاحظه اتمك لازمدر كه عليلك داخله جذب ايلديكي هوا جرحه دن خروج
ايلديمي ياخود اتمزمي اكر خروج اتمز ايسه جرحه نك جوفه عدم وصولي اكر خروج ايدر ايسه
وصولي منفهم اولنور اكر جرحه معوج اولوب ياخود بعضى ضلع منكسر ياخود بعضى
عضله موضع طبيعيسندن زائل اولمغله جرحه منسد ايدوب جرحه دن هوانك خروجنه
مانع اولمق توهم اولنور ايسه عليلك فم وانفني محكم قپايوب جرحه دن تنفس خروجنه
نظر اولنور اكر معاينةً مشاهده اولنور ايسه ياخود جرحه يه بر شمع تقريب اولندقده
منطفى يا متحرك اولور ايسه ياخود جرحه يه فتيله ادخال ايدوب بنداته خروج ايدر ايسه
ياخود پنبه دن يا صوفدن بر طوبجق عمل اولنوب ياخود بر مقدار تفتك جرحه نك
اوزرينه وضع اولندقده متحرك ومترجرج اولور ايسه جرحه نك جوفه وصولنه حكم اولنور
اكر جرحه شرايين خشنه يه واصل اولور ايسه دم قليلا سيلان ايدوب ظهرده بر
وجع حس اولنور وبحة الصوت وسعال حادث عارض اولور اكر جرحه ديه يه واصل
اولور ايسه عسر التنفس العظيم وسعال دائمى عارض اولوب سعال ايله فمدن دم رغوى
خروج ايدر وجرحده وجع اولميوب آنجق دم رغوى سيلان ايدر وصدر وكبدك
اطرافنده وجع عظيم حادث اولور واكسه ده اولان عروق متورم ولون لسان
متغير ووجه كاه احمر وكاه بيوضته ميل ايدر اكر جرحه ريه نك مجرد غشاسنه واصل
اولديغى ايسه دمك جوف صدرده انصبابندن بلا سعال عسر تنفس حادث اولوب استسقاقاً

حادث

حرارت ونافض عارض اولور ومتواتراً وجهده تغير حاصل اولور اكر بعضى اوعيه جرح اولنمش
اولور ايسه دم رغوى وكاه اسود اللون سيلان ايدوب سعال دائمى يابس ياخود رطب
عارض اولور وعليله چندان ضعف طاري اولمز اما جرحه نك قلبه وصولنه علامت صحيحه
بشدر اولكى عرق بارد در وقتا كه صدرده جرحه واقع اولان كسنه ده عرق بارد ظهور
ايلسه جرحه قلبه واصل اولمق اوزره حكم اولنور ايكنجى اطراف ومفاصلك برودتيدر
وقتا كه برودت اطراف عرق بارد ايله مجتمع اوله جرحه نك شغف القلبه وجوهر قلبه
وصولنه حكم اولنور اوچنجى بعد الجرح سكز ساعت يا طقوز ساعت مقداري غشي خفيف
عارض اولمقدر زيرا اولا قلبه بر مقدار صلابت عارض اولوب بعده زائل اولور دردنجى
نبضنده قوة ساقط اولوب دودي اولور ياخود فتور اوزره حركت ايدر بشنجى
جرحه قلبه واصل اولدقده دم كثير سيلان اتمكسزين هلاك تعاقب اتمكدر علامات مذكوره
مشاهده اولندقدنصكره جرحه دن دم غليظ اسود سيلان ايدر ايسه جرحه قلبك بطن يميننه
اكر دم رقيق احمر سيلان ايدر ايسه بطن يسارنه واصل اولمق اوزره حكم اولنور اما جرحه
صدرك اجوف كبير اولنان عروقنه وبعض شرايين عظيمه يه وصولنك علامتي دم كثير
سيلان اتمكدر وقتا كه جرحه طرف يميننده اولوب دم اسود وغليظ سيلان ايده وجرحه
قلبك علاماتي ظاهر اولميه جرحه نك اجوفه وصولنه حكم اولنور اكر جرحه طرف يسارده
اولوب نبض معطل وسيلان ايدن دم احمر ورقيق اولور ايسه جرحه نك شراينه وصولنه
حكم اولنور كاه اولور كه بونلردن دم جوف صدره منصب اولوب منجمد اولور علامتي صدرده
ثقلت وخشلمق عارض اولمقدر وكاه اولور كه جوف صدرده دم قيحه مستحيل اولوب
عليله خشلمق وثقلت وعسر تنفس وحمى ونفسى منتن اولمق امثالى عوارض عارض اولور
وكاه جرحه يه وضع اولنان تفتكه قيح سيلان ايدر اما جرحه نك حجاب الصدره وصولنك
يدى علامتي واردر اولكى جرحه نك موضعيدر وقتا كه جرحه اضلاع صدرك جزؤ غضروفيسنده
واقع اولوب جوفه وصولي معلوم اوله حجابه دخي واصل اولمق اوزره حكم اولنور كذلك
جرحه طرف اعلى يه اوليوب طرف اسفله ذهاب اتمش اولور ايسه جرحه نك حجابه وصولنه
علامتدر ايكنجى عظيم ومتواتر عسر التنفس عارض اولمقدر اوچنجى وجع دوري ايله معاً
سعال عارض اولمق وبعينه بحة الصوته مبتلا اولان كسنه كبي اولمقدر دردنجى وجع
ناخس اضلاعك اجزاء غضروفيلرنده بر ثقلت عارض اولمقدر بشنجى زياده حاد حمى عارض
اولمقدر آلتنجى هذيان ياخود جنون ياخود فرانيطس عارض اولمقدر يدنجى اطعمه دن اكراه
اتمكدر زيرا حجاب ايله معده نك فم اعلى سنك شركتى واردر حجابك تضررندن آنك دخي
تضرري لازم كلور **تقدمة المعرفة** داخل صدره واصل اولان جراحات على الاطلاق مخوف
وعسير العلاجدر زيرا آنده اعضاء شريفه كثيردر جرحه آنلره واصل اولمديغى صورتده دخي
جوارده اولمغله متضرر اولوب عوارض ثقيله يه مؤدى اولور وانلره جرحه واصل
اولديغى صورتده زياده خطرناكدر واكثر مهلك اولور كذلك كاه جوف صدره دم منصب
اولوب سريعاً منجمد ومتعفن اولمغله عوارض نحويه حادث اولور بو محذورلردن
ما عدا صدر وانده اولان اغشيه وعروق وكبد امثالي اعضانك حركتى دائميه در
جرحه نك التحامي ايسه عضوك سكوننه محتاجدر كذلك صدرك جرحه سي سائر

عضونك جرحه سندن زياده هوادن متضرر اولور زيرا هوانك دائما صدره انجذابى لازمدر
جرحه بر ايسه اهويه بارده دشمن واهويه حاره فلغمونى حدوثنه باعثدر كذلك جرحۀ صدر
فلغمونى عروضنه سائر جراحاتدن مستعددر زيرا قلبك جوارنده اولمغله دائما تسخنده در
اولور جرحه كه جوف صدره واصل اولمش اوله اما انده اولان اعضالى متضرر اتمش اوليه
خارجندن انك داخلنه هوا دخول ايدوب حرارتلدن حركتنه ضعف طارى اولمغله خروجيه
عدم اقتدارندن تحت الاضلاع واقع اولان غشايه نفوذ ايدر غشاء مزبور دايسه كثيف
وزياده حساس واعضاء صدريه نك جملهسى ايله شريك اولمغله صدرك جملهسنده وجع
ظهور ايدوب عسر التنفس وفلغمونى وحمى عارض اولور ايمدى علاجنده اعانت الطاف الهيه يه
محتاجدر زيرا چوق كره اولوركه اختناقله هلاكه واجتماع القيح فى الصدره ونا صوره انتقاله
مؤدى اولوب عليلك كاه عاجلا وكاه آجلا هلاكى ايدر وكاه اولوركه جرحه نك فى منه حل اولوب
قيحى غير منه ملا باقى قالمغله آنده مدة جمع اولوب تقيح الصدره مؤدى اولور ومعلوم اولدكه
جنبين وظهره واقع اولان جرحه غائر اولدقجه صورتده جانب فوقده واقع اولان جراحتدن
خطيردر اكر جرحۀ صدر جانب ظهره غائر اولورسه اكثريا يدى يا خود اون بر يا خود اون درت
كوندن حرم عارض اولمغله هلاك ايدر كذلك نخاع ظهره اولان جرحه زياده خطرناكدر على الخصوص
بندقه دن حاصل اولمش اوله سائر آلاتدن حاصل اولاندن خطرناكدر كذلك مزراق وج
امثالى آلات ناخسه دن اولدقجه صورتده قطع ايله حاصل اولاندن خطيردر اكر جرحۀ نخاعدن
نفس خروج ايدر ايسه مهلكدر اما كبدك جرحهسى عظيم اولورسه على الخصوص اوعيۀ عظيمه
وخلقوم مجروح اوله اكثريا مهلكدر اكر اوعيۀ عظيمه مجروح اولميوب يا خود قليلا جرح اولنمش
اولورسه اكرچه خطيردر اما علاجى ممكندر وكاه اولوركه سل ايله انتقال ايدر اكر جرحۀ كبدده
فلغمونى عارض اولورسه خلاص اميدى غايت قليلدر زيرا آنده قيح متولد اولوب سعال ايله
تنقيه اولنمغه محتاج اولور سعال ايسه جرحه نك التيامنه مانعدر اكر جرحۀ صدر شغاف القلبه
واصل اولوب انده اولان مادۀ مائيه سيلان ايدرسه مهلك اولمق اوزره حكم اولنور كذلك
قلبه واصل اولان جرحه مهلكدر لكن كاه اولوركه جرحه عظيم وبطن قلبه واصل اولمغله در عقب
هلاكه باعث اولور وكاه جرحه قليل ومجرد جوهر قلبده اولمغله بر مدت مهلت ايله هلاكه
مؤدى اولور اكر اجوف تعبير اولنان عرق يا خود قلب وريه يه متصل اولان شرايين
واورده نك شعبۀ عظيمهسى جرح اولنورسه مهلكدر زيرا انلردن دمك سيلانى بالكليه
قطع اتمك ممكن دكلدر ودم ايله روح حيوانى دخى ضايع اولوب فى الحال قوة ساقط اولور
كاه دم مزبور جوف صدره منصب وآنده مجتمع اولمغله اختناقا هلاك ايدر اما حجاب الصدرك
جرحهسى اكر جزء لحمى سنده اولورسه مخوفدر لكن كاه اولوركه مندفع اولور اما جزء عصبى سى اطرافنده
اولورسه جنون وعسر التنفس وتشنج امثالى عارض اولوب هلاك ايدر **العلاج** جراحات صدرك
علاجنده تدبير ضروريه اهتمام تام كركدر ازجمله اهويۀ بارده جرحۀ صدره اهويۀ وبائيه مثابه سندهدر
ايمدى عليلى حرارته مائل مكانده معتدل الهوا اجلاس ايدهلر اكر جرحۀ صدر خفيف وسطحى اولورسه
غدانك فى الجمله زياده لكنه بر مقدار رخصت واردر اما عظيم وناقذ اولورسا يتدادده غدايى
زياده تلطيف لازمدر ومرقة اللحم ومرقة الدجاج مناسبدر مواد منعقده ايتديجى اغذيۀ
حامضه وحاده دن كذلك قابضه دن حميه ايدهلر وصو يرينه مطبوخ قرن الايل يا خود زبيب ايله

طبخ

طبخ اولنمش ماء الشعير مناسبدر وبعضى مشروبات جراحيه نك ادويه سى دخى تكرار طبخ اولنوب
ويرلك ممكندر لكن مشروبات مذكوره دن قدر الكفايه ويرهلر كثرت اوزره ويريلرسه كثرت
حركتدن صاقنوب ياتورهلر جرحه نك اوزرينه ياته لر سعال وعطسه وكثرت تكلمدن حذر
اوزره اوله لر وبعد السلامة دخى بر مدت شدت حركتدن وآت سكردمكدن امتناع ايدهلر
اما جرحۀ صدرده تدبير صواب اولدركه اكر بعضى اوعيۀ عظيمه جرح اولنمش اولورسه عليلى
بر مدت جرحه نك اوزرينه ياتوروب فم وانفنى محكم سد ايدهلر تا كه خارجه دم بسهولة
سيلان ايليه اكر جرحه نك فمى دمك خروجنه مانع اولهجق قدر ضيق اولورسه بر مقدار
توسيع ايدوب جرحه يه برانبوبه ادخال اولنه اكر دم وفرت اوزره سيلان ايدرسه قطع اتمك
بو مطبوخ مجرب ايله داخل جرحه يه زرقاته ايله زرق اولنه تركيبى بودر اصل طورمنتيلا واصل
حشيشة الثلج يارميشر قبضه اصل طرخيون واصل اراقطون اوچر بر هوقه اخذ اولنوب ماء
بزور الضفدع ايله طبخ وتصفيه ايدوب حين اقتضادده فاترا قدر جزؤى ماء شريانى الحاق
اولنه اكر دم كفايت مقدارى خروج اتمك مشاهده اولنورسه سونكردن بر فتيله اتخاذ
اولنوب بو مرهمه برابلك باغليوب وفتيله يى مطبوخ مزبوره باتورهلر بعده جرحه يه
ادخال ايدوب عليلى يكرمى درت ساعت جرحه نك اوزرينه ياتورهلر وداخلندن دخى نزف
دمى قطع اتمك ايچون كاه بر رقاشق بو ممزوجدن استعمال اولنه تركيبى بودر ماء
طورمنتيلا وماء عصى الراعى الذكر بر درهمى وقيه لو دانه اوچ حبه تراب الزاج الحلو نصف
درهم عين السرطان بر درهم اخذ ومزج اولنه اكر دم جوف صدره منصب اولوب آنده
انجمادى خروجنه مانع اولمش اولورسه دمى تحليل وترقيق وسيلان اصليسنه اعاده ايدهجك
ادويه يه مراجعت اولنوب ازجمله شراب شقايق المنثور بر وقيه دم الماعز المدبر درت ثلث
درهم خلاصۀ هيوفاريقون ثلث درهم دواء اللك درت حبه ماء شوكة المريم اوچ وقيه
اخذ ومزج اولنه **ياخود** نطفة التون وعين السرطان يارميشر درهم انتيمون معرق سدس
درهم ملح شوكة المباركه اللى حبه شراب هيوفاريقون بر بچق وقيه ماء اراقطون اوچ وقيه
اخذ ومزج اولنه ادويۀ مذكوره مواد منعقده يى تحليل ايدوب دمك حركتنه معين ووجودده
اولان كيفيات رديئه يى اصلاح ايدر ماعدا فلغمونى جرحه وذات الجنب وشوصه وحمى امثاليك
عروضنى منع ايدر كذلك علل مذكوره حادث اولمش بولنورسه دفع ايدر هر ايكى ساعتده
بر دفعه بر قاشق استعمال اولنه كذلك جرحه ده منعقد اولمش دمى تحليل ايچون ادويۀ خارجيه دن
مطبوخ اراقطون ومطبوخ فطراساليون افرنجى اخذ اولنوب جزؤى ملح شوكة المباركه ضم
ايدوب زراقه ايله زرق ايتدكدنصكره بر فتيله يى بو مطبوخه باتوروب جرحه نك اغزينى
سد ايدهلر بعده عليل جرحه نك اوزرينه مائل بر مقدار حركت ايتدكدنصكره فتيله يى اخراج
ايدهلر جرحه ده منعقد اولمش دم مطبوخله جرحه دن خروج ايدوب سيلان ايدر اكر انكله
معا وسخ خروج ايدرسه كلنجبين سادج زرق اتمكله بر مقدار ينى دخى جلا ايدهلر وبعد هذا
يعنى جرحه دن دم سيلانى ايدوب يا خود جرحه يى جلادنصكره التحام ايچون بعضى بلسانات
جراحيه يه مراجعت ايدوب ازجمله جوهر هيوفاريقون ودهن اندلسى يا خود مطبوخ
ذوالف ورقات ايله بلسان ذوالخاصه يا خود بلسان صناعى زراقه ايله فاترا زرق
اولنه وصبيانه دهن هيوفاريقون ودهن غاطين ودهن ترمنتين ودهن مصطكى

استعمال اولنور و بلسانات مذكوره كونده ايكي دفعه زرق اولنور قد نصكره بر فتيله اتخاذ
اولنوب بر طرفنه بر خيط عقد اولنه بعده فتيله يه بلسانات مذكوره دن طلا ايدوب
جرحه ير ادخال ايده لر لكن فتيله غليظ الرأس اولميه و طويل اولميه و كبري متضرر ايدر اولميه
منوال محرر اوزره جرحه صدده تدبير دنصكره التحامه ميل ايليوب اندن مواد كثيره خروج
اتمكله متوجه اولورسه يا عليلك تقصيرات تمدنه ياخود طبيعتنده مواد رديه اولديغندن
بو صورتده فضه دن ياخود اسربدن بر انبوبه اتخاذ اولنوب جرحه ادخال اولنه
تاكه ماده اندن خروج ايدوب داخله منصب اولميه زيرا صدرده واقع اولان ناصوري
ادويه ايله ازاله مشكلدر اما التحامه متوجه اولديغي صورتده بلسانات مذكوره بر كتان
بزي ايله اوزرينه وضع اولنمله ياخود ضماد براكليسوس ياخود ضماد قابض وضع اولنمله
بالكليه ملتحم اولنجه تيمار اولنه و تدابير مذكوره اثناسنده مشروبات جراحيه دن
غفلت اولنميه لكن جراحات صدرده استعمال اولنان مشروبات لبلاب الارض و نوفا و زبيب
وعناب امثالي صدده مناسب و خراز الصخر و ظفر الخيل و فراسيون امثالي رئه يه مناسب
دوالردن و حشيشة النجم و طورمنتيلا و سيمفاطيس و برسيقادبا و هيوفاريقون و قضاب
مصري امثالي جراحات صدده مناسب دوالردن تركيب اولنمش اوله انجمله اصل طورمنتيلا
نصف وقيه و اصل سيمفاطيس اوچ وقيه و حشيشة النجم و برسيقادبا و هيوفاريقون
ووردونيقا بر قبضه عناب اوتوز عدد اخذ اولنوب قدر الكفايه ماء القراح ايله طبخ و
وتصفيه اولنوب حين استعمالده درت وقيه سنه شراب لبلاب الارض و شراب السيمفاطيس
بر وقيه حل اولنوب و ثلث درهم انزروت و بر درهم حين السرطان ضم و استعمال اولنه
ياخود خراز الصخر و حشيشة النجم و عصاء ذهبي و طرعيون بر قبضه زبيب منزوع العجم
بر وقيه اخذ اولنوب ماء القراح ايله طبخ و تصفيه دنصكره مصفادن اوچ وقيه يه شراب
ثمرة المحليق و شراب طورمنتيلا بر وقيه بلسان اسود مايع ثلث درهم موميا و دم الماعز
المدبر هر برندن نصف درهم ضم اولنوب استعمال اولنه مشروبات مذكوره نك هر برينك
جراحات صدده منافع عظيمه لري جرحان جراحلري بيننده هزار بار تجربه اولنمشدر
الفصل السادس في جراحات المعده جميع اعضانك حياتنه دخل معده يه محتاج اولنمله
معده اوزرنده واقع و غائر اولان جراحاتك دخي بكمالها احوالنه اتقان لازمدر **العلامات**
جرح معده اوزرنده واقع اولوب معده يه واصل اولديغده علامتي مغص و فواق و قئ صفراوي
عارض اولمقدر ماكولات و مشروباتي قئ ايله قذف ياخود جرحدن خروج اتمكدر و قوة
شاهيه و ماسكه و هاضمه مفقود اولور كذلك نفث الدم و قئ الدم و وجع المعده
علامتلرندندر اكر معده نك فم اعلاسي جرح اولنمش اولورسه التهاب و حمى و جنون
و متواترا غشي و عرق بارد امثالي عوارض عارض اولمقدر **تقدمة المعرفه** معده اكرچه اعضاء
رئيسه دن دكلدر لكن جميع اعضانك بقاسي انك فعلنه احتياجندن ناشي اعضاء شريفه دن
عد اولنور لهذا آنده واقع اولان علل ثقيله خطرناك اولور حتى بقراط فصول النبي جمله سنده
جرحه معده قتال اولمق حكم اتمشدر على الخصوص اعضاء عشائيه سنك ذاتنده التيامي مشكلدر
اكر معده نك اطرافنده ملتوي اولان اعصاب منقطع اولورسه عليله تشنج و فواق دائمي
عارض اولور اكر جرح اسفلي جرح اولنمش اولورسه انده موجود بولنان اغذيه في الحال

صفاقه

صفاقه منصب و زمان قليلده فاسد اولور ايدي جراحات معده ده ملاحظه اتمك لازمدر كه
سطحي ميدر يا غائر ميدر ياخود طرف اعلى سنده ميدر يا اسفلنده ميدر واحد اكر سطحي اولوب
مجرد غشاء ظاهريسي جرح اولنمش اولورسه نا اميد اولنميه اكر معده نك باطننه واصل
اولنمش اولورسه اميد منقطع اولور اكر معده نك فم اعلاسي جرح اولنورسه اميد غايت
قليل اولور زيرا غايت حساس و اندن تجاوز ايدن اغذيه و ادويه و جمه باعث اولور
لكن اول جرحه كه طرف اعلاسنده اولوب نافذ اولميه چندان مخوف دكلدر زيرا اعضاء
لحميه و غليظه دن اولمغله مادام قروحات سلكنه منسلك اولميه سهل العلاجدر **العلاج**
جراحات معده نك علاجنده تدبير ضروري جمله دن اهم و الزمدر ايدي عليلي مكان
معتدلده اسكان ايدوب غذاسي غايت تلطيف و تقليل اولنور تاكه معده يه ثقلت و اتساع
حاصل اولميوب انقباض اوزره اوله و مشروباتي دخي اقتضا ايتدكجه بر قاشقدن زياده
ويرميه لر و بارده اولدي بيوب فاترا ويره لر زيرا اشياء بارده جراحاتك جمله سنه على الخصوص
جراحات معده اصحابنه حرارت و التهاب عارض اولورسه غايت مشكل اولور اولديغي
صورتده عند القدماء دعقب بر مقدار ثلج ايله تبريد اولنمش صو ويرملك لازمدر اما محدثين
عندنده اعتدال الله بارد اولمق لازمدر كذلك حركت و سكونى اعتدال الله اولوب ياتمق لازم كلدكده
صحيح اولان طرفنه ياته اما جراحات معده ده تدبير دوايي اعضاء غشائيه و غدديه و عصبيه
جراحاتي تدبيري ايله تدبير اولنور اكر جرحه بطن معده يه واصل اولمش اولورسه معده نك
متضرر اولمش جزئني جرح اولنان عضله لره جذب ايدوب جلد ايله معا خياطت اولنه
لكن فتيله وضع اتمك ايچون قدر جزوني بر ثقبه جك ترك ايده لر لكن فتيله جرحنك داخلنه
دخول ايليه بلكه مجرد فم جرحه ده مستقر اوله جق قدر اوله و فتيله يه بلسان صناعي ياخود
بلسان ذو الخاصه امثالي ادويه بلسانيه طلا اولنوب وضع اولنه جرحنك اوزرينه
و اطرافنه دخي ادويه مزبوره دن طلا اولنوب اوزرينه ضماد قابض ياخود براكليسوس
بعد التسخين وضع اولنه و داخلدن بعضي مشروبات جراحيه يه بر قاچ قطره بلسان
اسود ياخود صمغ هيوفاريقون تقطير اولنوب استعمال ايتدوره لر اكر حمى عارض
اولورسه بعضي ادويه معرقه استعمالنه مداومت اولنه
الفصل السابع في جراحات الصفاق و الامعاء معلوم اولدكه امعا صفاقه متصل
و متكي اولمغله مجرد صفاقك تضرردن امعا دخي متضرر اولور وكاه اولور كه صفاقك جرحه سي
قليل و جزوي ايكن امعانك كاه اتكا و تراحمندن عظيم اولور **العلامات** جرح صفاقك جوفنه
واصل اولديغي بلمه سي مشكلدر زيرا بو جرحده مسبار كرك حديد و كرك فضه و كرك اسربدن
اولسون استعمالي جائز دكلدر بلكه مناسب اولان شمعدن معمول اولان فتيله استعمال اولنمقدر
ايمدي كاه اولور كه فتيله ايكي عضله نك بيننده داخل و نافذ اولمغله جرحه نك جوفه وصولي
توهم اولنور مع هذا جرحه جوف صفاقه واصل اولمامشدر وكاه اولور كه جرح جوفه واصل اولمش
ايكن فتيله نافذ اولمز زيرا بعضي متضرر اولمش عضولر وضع طبيعيسندن متحرك اولوب
جرحي سد ايدر كاه اولور كه جرح ايرن آلته نظر ايله حدس اولنور اكر جرح امعايه واصل
اولوب جرح اتمش اولورسه بعضي عوارضدن معلوم اولور از جمله امعاى دقاق جرح اولنمش
اولورسه حجاب القلبده بر صلابت حس اولنوب قئ صفراوي و وجع عظيم و غشي و قلق

واضطراب وتشنج وحمى امثالی عوارض ظهور ایدر کذلك کمال اوزره هضم اولنمش اغذیه نك
وشرب اولنان مانك خروججی دخی جرحه نك معانی دقاقه وصولنه علامتدر اکر جرحه امعای
غلاظه واصل اولمش اولورسه جرحه دن قازورات خروج ایدر وکاه اولورکه قیح ایله فمدن
یاخود مقعددن دم سیلان ایدر **تقدمة المعرفه** جراحات صفاق مخوف وعسیر العلاجدر
زیرا تنفس صفاقك حرکتنی مستلزم اولوب جرحه نك التیامی عضوك سکوننه محتاجدر اکر جرحهٔ
صفاق غائر اولورسه مخوفدر علی الخصوص واسع وغائر اوله زیرا اثرب وامعا بسهولة آندن
خروج ایدوب درعقب موضعنه ادخال اولنمزسه منجمد اولوب هلاکه مؤدی اولور اکر
امعای دقاق معاً جرح اولنمش اولورسه هلاك اولمق اوزره حکم اولنور نته که فصول ابقراطده
مصرحدر اما امعای غلاظك جرحه سی صغیر اولوب طولاً واقع اولمش اولورسه بسهولة علاج
اولنور اکر عظیم اولوب عرضاً واقع اولورسه خطرناکدر اکر امعا هوا اصلا صقندن سواده
میل ایدرسه ردی ولا علاج له حکم اولنور کذلك جرحهٔ صفاق اوته طرفنه واصل اولورسه
علی الخصوص نخاعه واصل اوله هلاك اولمسنده شبهه یوقدر اکر جرحهٔ صفاقله اوعیهٔ دمویه
جرح اولنمش اولورسه ینه هلاك اولمق اوزره حکم اولنور زیرا اندن بومقداری بطن اسفله
منصب اولوب متفسخ اولمق امر ضروریدر **العلاج** اکر جرحهٔ صفاق سطحی اولورسه
اعضاء غشائیه یه بلسانات جراحیه ایله تیمار اولنور اما غائر اولوب ضیق اولدیغی صورتده
بلسانات مزبوره برفتیله یه طلا اولنوب درعقب ادخال اولنه اکر واسع اولوب اندن امعا
خروج ایتمش اولورسه عند القدما خمر ابیض فاتر ایله یاخود بابونج وافسنتین طبخ اولنمش خمر ایله
غسل اولنوب اوزرینه صبر ومصطکی ودم الاخوین ولبان ندن متخذ ذرور دمغ تحا ذرا اولندقدن
صکره ال ایله موضعنه ادخال اولنه اما عند المحدثین اکر خروج ایدن امعا دیاحدن منتفخ اولمدیسه
جراح اولان کیسه الیه دهن صفار البیض ایله تدهین ایدوب موضعنه ادخال ایتمك
کافیدر اما دیاحدن منتفخ اولدیغی صورتده حشایش جراحیه وادویهٔ محلله الریاحك خمر
ایله یاخود لبن ایله معمول اولنمش مطبوخلری فاتر ایکاد اولنوب منتفخ بود زائل اولدقده
امعا موضعنه ادخال ایره لر بعده خیاطت اولنه لکن ابره نك امعایه تلاصقندن احتراز
لازمدر اپری غایت اینجه ومدوره ابره ایله مستحکم ومساوی خیط کتانی ایله خیاطت
اولنوب وسط جرحده فتیله وضع اولنه حتی قدر برثقبه ترك اولنه وخیطك ایکی طرفنی
دخی کسیوب طویلا جرحه نك خارجنده ترك ایده لرتاکه حین اقتضاده برطرفدن چکوب
اخراج ایتمك قابل اوله بعده ترك اولنان ثقبه یه بلسانات مناسبه طلا اولنمش برفتیله
ادخال اولنه واوزرینه ضماد قابض یاخود ضماد بر کلیسوس وضع اولنه اما جرحه دن شحم
خروج ایلدیکی صورتده اکر درعقب موضعنه ادخال اولنمزسه سریعاً برودت کسب ایدوب
سفاقلوسه انتقال ایدر بو صورتده قطع اولنمغه محتاج اولور اکر امعا جرح اولنوب اندن
اغذیهٔ غیر نضجه یاخود قاذورات خروج ایدرسه فی الحال وسخنی تطهیر ایدوب روح
شراب کافوری یاخود جوهر هیوفاریقون ایله غسل اولنه بعده موضعنه ادخال اولنوب
خیاطت اولنه واسفله مائل برثقبه ترك ایدوب دهن اندلسی ودهن هیوفاریقون
ایله تدهین اولنمش برفتیله ادخال اولنه بعده تدبیر ضروریده اهتمام اولنوب اغذیهٔ
جیدهٔ قلیلة المقدار ویره لر ومشروبی ادویهٔ جراحیه دن طبخ اولنمش اوله

وداخلدن

وداخلدن دخی ادویهٔ نشافه استعمال اولنه ومطابیخ جراحیه دن غفلت اولنمیه
الفصل الثامن فی جراحات الکبد والطحال کبد وطحالك اوزرنده واقع اولان
جراحات دخی کاه سطحی وکاه غائر اولور **العلامات** محل کبدك یعنی مراق یمینك تحتنده
اضلاع کاذبه طرفنده واقع اولان جرحه نك کبده وصولی مسبارادخال اولندقده عرض اصبعك
نصفی مقداری طولاً دخول اتمسندن معلوم اولور کذلك کثرت اوزره دمك سیلانندن
واطراف مراقك وجع ناخس ایله وجعندن وکاه اولورکه حلقومه وکتف یمینه وادنجه
موجع اولوب وعلیل بطن اوزره یاتمغه مائل اولور وجرحه نك اطرافنده برثقلت حس اولنور
وبعضی سنده برسعال یابس وقیء صفراوی وقیء الدم ومقعد ومثانه دن دمك اسالهسی
ورعاف ظهور ایدر واما طحاله جرحه نك وصولنه علامت سیلان ایدن دم اسود
وغلیظ وعکری اولمقدر کاه اولورکه دم مزبور قیح ایله دخی کلور وکاه مقعددن کلور
واکثریا معده ده وجع عظیم ظاهر اولور وحمی عارض اولور **تقدمة المعرفه** کبده واصل اولان
جراحات مهلك اولدیغی فصول التبنیه مقاله سنده مصرحدر لکن سطحی اولدقده بعضی
دفعه مندفع اولدیغی بعضی مجربین دن منقول اولمغله علاجنه تعرض اولنور کذلك
جرحهٔ طحال دخی سطحی اولمغله صحت اتید اولنوب علاجنه تعرض اولنور **العلاج**
جرحهٔ کبد سطحی اولدقده خارجدن دوع شرابله نقع اولنمش حشایش جراحیه لصق اولنه
یاخود نزف دمی قطع ایچون داخلدن بومعجون استعمال اولنوب خارجدن نزف دمی
منع ایدیجی بعضی ذرور ذرا اولنه معجونك ترکیبی بودر حمیرة الورد ایکی وقیه زهر
المهند بابرد درهم ورونقا نصف وقیه مرجان احمر ولؤلؤ وطین ادمنی هر بریندن ثلث
درهم اخذ اولنوب شراب الآس ایله تعجین اولنه ذرورك دخی ترکیبی بودر طین
ادمنی وطین مختوم بر درهم غبار الرحی اوچ درهم حجر حماطیطس وورد احمر هر بریندن
ثلث درهم اخذ وسحق وذرور اولنه بعده بلسانات جراحیه ایله تدهین اولنمش
برفتیله جرحه نك فمنه ادخال اولنوب اوزرینه ضماد قابض وضع اولنه وخارجدن
تدبیر اثناسنده دم منعقدیی تحلیل وفسادینی ازاله ایدیجی ادویهٔ نشافه مشروبات
جراحیه ایله استعمال اولنمقدن غفلت اولنمیه ومشروبات مزبوره یه شراب طورمنتیلا
وشراب البسمقاطیس یاخود شراب هیوفاریقون ایله حلاوت ویرلمك مناسبدر اما
جرحهٔ طحالك علاجنده اولا نزف دمی منع ایچون زراقه ایله داخل جرحه یه ماء شریانی
زرق اولنه اکر بردفعه کفایت اتمزسه برقاچ کره تکرار اولنه بعده دهن البلسم ودهن
اندلسی وصبغ المر ودهن هیوفاریقون وبلسان ذو الخاصه وبلسان صناعی امثالی زراقه
ایله زرق اولنوب وبرفتیله یه ادویهٔ مزبوره دن طلا ایدوب مجرده فم جرحه یه وضع
اولندقدنصکره ضماد قابض ایله تضمید اولنه وداخلدن دخی دمك حموضتنی ازاله ایتمك
ایچون عین السرطان امثالی ادویهٔ نشافه دن غفلت اولنمیوب وادویهٔ طحالیه
ایله طبخ اولنمش مشروبات جراحیه یه صبحاً ومساءً مداومت اولنه
الفصل التاسع فی جراحات الکلی والمثانه کلی ومثانه یه عارض اولان تفرق الاتصالك
علی قول التیامی امید اولنمغله علاجنه تصدی اولنمق مناسبدر **العلامات** کلیه تحتنه
واقع اولان جرحه نك بلغه سی اولا موضعنه نظر اولنوب بعده عوارضدن تشخیص ایله

اولوربعنی جرحه خاصرتین وفقرات قربنده اولوب جرحه دن دم مائی سیلان ایده وحبس
بول یاخود عسر بتول عارض اولوب مثانه دن منتفخ اولان دم ایله مختلط اوله واطراف
جرحه دن مغابن وخصیه‌یه وارنجه ممتد اوله کلی نك جرح اولنمسنه حکم اولنور کذلك
جرح ایدن طول وحدتندن ومسبار ایله تفحصدن حدس اولنور اکر دم جرحه دن
کثرت اوزره سیلان ایدوب بول ایله دم خروج اتمزسه جرحه کلیه نك سطحنده اولوب
یاخود مجرد جوهر لحمی سنده اولمق اوزره حکم اولنور اکر جرحه دن دم کثرت اوزره
سیلان ایدوب بول ایله دخی خروج ایدرسه جرحه کلیه نك جوفنه واصل اولمق اوزره
حکم اولنور اما مثانه جرح اولنمسنك علامتی جرحه موضع مثانه ده اولوب اطراف
عانه‌یی وجع احاطه ایدر کاه بول ایله دم خروج ایدر وکاه اولورکه مجاری متضرر
اولمغله بول ایله دم خروج ایلمز ومثانه نك معده ایله شرکتی اولدیغندن قی وصفراوی
وفواق عارض اولور **تقدمة المعرفه** اکر جرحه کلی عظیم اولوب وجوفنی تجاوز ایدوب طرف
آخرینه واصل ومعاً بعضی اوعیه متضرر اولورسه سریعاً هلاك ایدر اما وصف مذکور
اوزره اولمیان جرحه اکثریا مهلك وخطیر وعسیر العلاجدر وعسرتی التیامی مشکل اولمغله
دکلدر بلکه کلی‌یه دائما مواد منصب اولمغین اندمالنه مانع اولوب ناصور تولدینه
مؤدی اولور اکر جرحه کلیه نك مجرد سطحنده اولورسه سالمدر مکر کم قلغونی عارض
اوله بوصورتده مهلکدر اکر جرحه کلیه دن دم مجاری‌یه منصب ومنجمد اولمغله حبس بول
عارض اولوب کلیه نك داخلی بولدن ممتلی ومتورم اولورسه سریعاً هلاکی اعلام ایدر
لکن کلیه اعضاء لحمیه دن اولمغله انك جرحه سی مهلك اولور قبیلندن دخی اولورسه علاجنه
تصدّی مناسبدر اما جرحه مثانه عند الحذاق مهلك اولمق اوزره دردیرا سریعاً قلغونی
وحمی وتشنج عروضنه مؤدی اولور کذلك اوزرینه دوانك کما ینبغی وضع ممکن دکلدر
کذلك مثانه نك انخزافندن بول صفاقه منصب اولمغله فساده باعث اولور لکن
عند المحدثین جرحه مثانه نك بعضی جزئنده مأمول البرؤ وبعضی سنده غایت خطرناکدر
ایعنی مثانه نك فی الجمله لحمی اولان جزئنده که عنقنده وطرف اسفلنده وعضله سنده اولور
دائما مهلك اولمدیغی اسنانك بجر مثانه استخراجندن ظاهردر اکرچه بعضی کرة اوعیة
دمویة عظیمه منقطع اولمغله سیلان دمدن ناشی هلاکه مؤدی اولور کذلك سائر
موضعنده اولدقده هلاك اکرچه غایت قریبدر اما انك دخی بعضی کرة مندفع اولدیغی مجربدر
منقول اولمغله علاجنه تصدّی اولمق مناسبدر **العلاج** جرحه کلی ومثانه نك
علاجنده قانون اوزره مکان ممکن اتخاذ اولنوب اولکون علیلك غداسی غایت
تلطیف وتقلیل اولنوب بعده کوندن کونه تدریج ایله تزیید اولنه اغذیه حامضه
ومالحه وغلیظه دن حمیه اولنه وصوبرینه مطابیخ جراحیه دن قدر قلیل ویره لر
لکن بارد وغلیظ اولمیه زیرا احتباس بوله باعث اولور ومدرّاتدن دخی احتراز
اولنه زیرا بعضی موادی عضو ماؤفه منصب ایدر کذلك سائر تدبیر ضروریده
اهتمام تام ایده لر وجرحه کلیه نك نزفنی منع اتمك ایچون بعضی مشروبات جراحیه
استعمال اولنه ازجمله دهن زعفران الحدید وجوهر المرجان هر برینك نك درهم
صبغ هیوفاریقون اون قطره ماء بزور الضفدع بر وقیه اخذ ومزج اولنوب استعمال

اولنه **یاخود** تراب الزاج الحلو ثلث درهم حجر حماطیطس المدبر نصف درهم خلاصة
هیوفاریقون اون ایکی حبه شراب بقلة الحمقا بر وقیه عصارة الحجرة المصفیة ایکی
وقیه اخذ ومزج اولنوب استعمال اولنه **یاخود** نزف دمی منع ایچون طورمنتیلا واصل
سیمفاطیس وزراوند مدحرج وقفاح هیوفاریقون مع بزره اخذ اولنوب بعد الطبخ
والتصفیه مطبوخ مصفایه بر مقدار رماء شریانی ضم اتمکله تقویت ویردکدنصکره زراقه
ایله داخل جرحه‌یه زرق اولنه اکر دمدن کلیه منسد اولوب بولك کذا ننه مانع
اولورسه بو سفوف غایت مناسبدر ترکیبی بودر عین السرطان بر درهم وبزر هیوفاریقون
نصف درهم نطفة النون ثلثان درهم اخذ وسفوف اولنوب شراب السیمفاطیس
ایله استعمال اولنه **یاخود** دم الماعز المدبر بر درهم مومیا ثلثان درهم انیتون معرق
ثلث درهم اخذ اولنوب اوج قسمه تقسیم ایدوب هر قسمی بر دفعه ده استعمال اولنه
بعده یعنی نزف دمی منع ایتدکدنصکره جرحه‌یه دهن ترمنتین ودهن البلسم ودهن
اندلسی وبلسان ذو الخاصه امثالی ادویهٔ جراحیه زرق اولنه وفتیله‌یه طلا اولنوب
جرحه‌یه ادخال اولنه یاخود فتیله‌یه بو مرهم طلا اولنوب جرحه‌یه ادخال اولنه ترکیبی بودر
علك الصنوبر اوج وقیه دهن حب الغار وترمنتین یارمشر وهیه قوما ایچی اون سکز
درهم اخذ اولنوب مرهم اولنه بعده جرحه نك اوزرینه ضماد قابض وضع اولنه بو اثناده
مشروبات جراحیه دن غفلت اولنیوب شراب اسقوردیون وشراب لبلاب الارض
ایله حلاوت ویروب بلسان اسود یاخود بلسان الکبریت ایله تقویت ویروب استعمال
اولنه کذلك جرحهٔ مثانه نده دخی جرحهٔ کلی کبی علاج اولنور لکن بعضی عوارضدن محافظه
اتمك لازمدر علی الخصوص عسرة البول وحرقة البول وتشنج حدوثندن محافظه اوزره
اوله لر اما ادویهٔ داخلیه دن طورمنتیلا واصل سیمفاطیس وزهر الخبازی الشجری ونیلوفر
ورد احمر وحلبنا راخذ اولنوب خمر ایله طبخ اولنوب شراب لبلاب الارض وشراب السیمفاطیس
ایله حلاوت ویردکدنصکره استعمال اولنه بعضیلر عین السرطان وبلسان اسود دخی ضم ایدرلر
اما ادویهٔ خارجیه دن اسقوردیون وزراوند وطورمنتیلا واصل فرنجشك واصل
سیمفاطیس وزهر هیوفاریقون اخذ اولنوب خمر احمر ایله طبخدنصکره بر مقدار صبغ المر
ضم ایدوب جرحه‌یه تقطیر اولنه یاخود دهن ترمنتین ودهن اندلسی ودهن البلسم
بلسان اسود ایله تقطیر اولنه بعده اوزرینه ضماد قابض یاخود ضماد براکلیسوس وضع
ایدوب بر عصابهٔ مناسبه ایله محکم ربط ایده لر زیرا عصابه جرحه دن بولك تقاطرینی منع ایدر

الفصل العاشر فی جراحات المفاصل

معلوم اولاکه مفاصلده اعصاب واغشیه
واوتار ورباطات وعضلات وعظام مجتمع اولمغله جرحه سی سائر اعضاء لحمیه نك جرحه سنه
قیاس اولنیوب تدبیر آخره محتاج اولنور **العلامات** جراحات مفاصلك علامتی مواضع
مزبوره ده جرحه واقع اولمقدر کاه اولورکه خلع ایله مجتمع اولوب کاه بلا خلع واقع اولور
تقدمة المعرفه جراحات مفاصلك جملسی خطرلودر زیرا جرحهٔ مفاصل موادك دورانه مانع
اولور ومفصل اعضاء ضعیفه وبارده دن اولمغله ادنی انفعال ضرر عظیمه مؤدی اولور
ومفاصلده اعصاب ورباط واوتار وعضلات واغشیه اولمغله دماغ ایله مشترك اولوب
جرحه سی جنون وسهر وتشنج امثالی عوارضنه مؤدی اولور کذلك وجع شدید اولمغله

قلغونی و حمی و غنغرینا ظهورینه و قروحات خبیثه سلکنه انسلاکه زیاده مستعددر
اکر اثناده اوعیهٔ عظیمه و اعصاب منقطع اولوب کثرت اوزره دم سیلان ایدرسه
تشنجه زیاده مستعد اولور و زیاده خطرناکدر کذلک جرحهٔ مفاصل خلع ایله مجتمع اولورسه
زیاده موجع اولدیغندن ناشی خطرناک بلکه هلاکه مؤدی اولور **العلاج** جراحات
مفاصلک علاجنده دقت اولنوب اهویهٔ بارده دن غایة الغایه محافظه اوزره
اوله لهذا اوزرینه وضع اولنان دوالر فاترا اولمق لازمدر و جرحه نک اوزرینه
لصوقه و ضماد امثالی ادویهٔ ثقیل الوزن وضع اولنمیه تاکه محل جرحه یه ثقلت
حاصل اولوب جرحه نک فسادینه باعث اولمیه لکن بعض عوارضی منع ایچون
اطراف جرحه یه لصوقه وضع اولنه کلمشدر و بو جرحه ده وجع حدوثندن و سیلان
موادن غایت احتراز لازمدر و مفصل حکمادن تعلیم اولندیغی وجه ایله وضع مناسب
اوزره وضع اولنمق لازمدر که فعلنه ضرر ترتب ایلمیه ازجمله جرحه مفصل کتفده اولورسه
جناح علیلی بر وسادهٔ غلیظه یه بر حیثیت ایله تعلیق ایدرلر که عضد ساعده متکی
اولوب رأس عضد اعلی یه میلان اوزره مستقر اوله اکر جرحه مفصل مرفقده واقع اولورسه
بر حیثیت ایله تعلیق اولنه که ساعد ممتد اولمیه یاخود کلیا منحنی اولمیه بلکه وسط
الحال اولوب انحنایه مائل اولدیغی حالده مستقر اوله بعض اطبا علیلک نوم و حرکتی
سببی ایله بو وضعلر متبدل و متغیر اولمسندن احتراز ایدوب بعض الآلات وضع ایتمشلردر که
عضوین مزبورینی انلر ایله ربط ایدرلر اکر جرحه رسغ و اصابع مفاصلنده اولورسه بر مقدار
منحنی شکلنده ربط اولنه و اصابع ممتد ترک اولنمیه اکر جرحه مفصل فخذده اولورسه
علیلی ارقه اوزرینه یاتوروب تحت رأسه بر بالین صغیر وضع اولنه و بوندن صغیر
بر بالین دخی ارقه سی التنه فخذه قریب وضع اولنه و حتی که جرحه التحامه متوجه اوله
علیله کاه بر فخذی اوزرینه و کاه فخذ اخری اوزرینه حرکت ایتمک امر اولنور تاکه کمال
اوزره ملتحم اولدقده حرکتدن متضرر اولمیه اما جرحه مفصل رکبه ده اولورسه مستقیما
و ممتدا وضع اولنمغه محتاجدر اما جرحه یه ادویهٔ موضعیه دن سریعا التحام ایدیجی
بلسمانات و ادهان امثالی خفیف الوزن ادویه وضع اولنه ازجمله دهن هیوفاریقون
و دهن اندلسی و بلسان مصنعی و بلسان ذو الخاصه وضع اولنه بعضیلر ترمنتین و
شمع اصفر و صفار البیض دن مقطر ایله بو دهنی استخراج ایدوب استعمال ایدرلر
اما جراحات مفاصلک سائر تدبیری جراحات اعصابک تدبیری کبی اولمغله تدبیرلرینک فصل آتیده ذکر اولنمسی حق

قوانینه مراجعت لازمدر

الفصل الحادی عشر فی جراحات الاعصاب

معلوم اولدیکه اعصابک عرضا
تفرق الاتصاله یعنی طولا تفرق الاتصاله واحد اولدقده شق و متعدد اولدقده
تشریح تعبیر اولنور و بو تفرقات اوچ قسم اوزره اولور زیرا یا نخس ایله یاخود قطع
ایله حاصل اولور قطع ایله حاصل اولان یا طولا یاخود عرضا یا متعدد اما ضربه دن حاصل
اولان قسم ثالث متعدد اولمشدر و اقسام ثلثه دن هر بری یا مستور یاخود مکشوف
اولوب حس نظر ایله مشاهده اولنور **العلامات** اعصابک جرحه سی دقت وجهله
معلوم اولور اکر موضعنده حدس اولنور ازجمله عضله نک رأسنده و مفاصلده واقع
اولنه جرحه عصبیه اولمق اوزره و عضله نک ذنابنده و مفصل قربنده اولان جرحه

دوزینه

و توزینه اولمق اوزره حکم اولنور اوچنجی عقیب الجرح وجع شدید عارض اولمقدر زیرا
اعصاب زیاده حساس اولمغله جرحه سی علی الخصوص نخس ایله حاصل اولمش اوله
زیاده موجع اولوب و دماغ ایله عصبک شرکتی اولدیغندن جنون و تشنج امثالی عارض
اولور ایمدی جنون و تشنج عروضی علامات ندندر لکن عصب بالکلیه باتر اولدقده دماغه
شرکتی منقطع اولمغله عوارض مذکوره حادث اولمز کذلک اوتارک دخی فی الجمله حسی
اولمغله انلک جرحه سی دخی موجع و عوارض مذکوره ایله مجتمع اولور اما رباطات نک
حسی اولممغله جرحه سنده نه وجع و نه عوارض مذکوره حادث اولور اوچنجی عضوک
حس و حرکتنه آفت یاخود انعدام عارض اولمقدر ازجمله اعصاب فخذده اولوب
عظیم اولدیغی صورتده ساقک حس و حرکتی منعدم اولور دردنجی حمی مع النافض عارض
اولمقدر و حمی کاه ظاهر و کاه منقطع اولور لکن مع النافض اولمق شرطدر **تقدمة المعرفه**
جراحات اعصابه عوارض ثقیله عارض اولمغله عسیر العلاجدر و اعصابک زیاده حسی
و دماغله شرکتی اولمغله جرحه سی خطرناکدر و نخس ایله حاصل اولان جرحه سی قطع
ایله حاصل اولان جرحه دن خطرناکدر علی الخصوص سوء المزاج عضو ایله مجتمع اوله اکر
تشنج عارض اولورسه اکثریا مهلک اولمق اوزره حکم اولنور اکر اعصابه تفرق الاتصال طولا
واقع اولورسه تشنج عروضندن چندان خوف اولنمز اما نخس ایله حاصل اولوب یاخود
قطع ایله عرضا واقع اولوب کلیا منقطع اولمدیغی صورتده جنون و تشنج عروضنه زیاده
مستعددر اما کلیا منقطع اولدقده تشنجدن خوف اولنمز و خطرناک دخی دکلدر لکن
عضوده بر خدر و ضعف باقی قالوب ازاله سی ممکن اولمز زیرا روح حیوانی عضو مزبوره کمال
اوزره وصولدن ممتنع اولور اکر اوتارده فی الجمله جرح اولنوب کلیا منقطع اولمزسه عضوک
حرکتنه ضعف طاری اولور اکر کلیا منقطع اولورسه عضوک دخی بالکلیه حرکتی منعدم اولور
و اعصابک جرحه سی ادنی حرارتدن متعفن و ادنی رطوبتدن متضرر اولور لهذا امیاه و انواع
شحوم و عصر ایله استخراج اولنان ادهان امثالی مناسب دکلدر و جرحهٔ عصبک تعفن
و فسادی اعضاء مجاوره یه بلکه اعضاء بعیده یه ساری اولور ازجمله یدین ده بلکه اصبعده
واقع اولان جرحهٔ عصبیه کتفه و ارنجه و رجلده واقع اولان فخذ و عانه یه و ارنجه موجع بلکه
خراجه مؤدی اولور کاه اولور که بر طرفده واقع اولوب طرف خلافنده وجع و خراجه
مؤدی اولور و کاه اولور که جملهٔ بدنده اولان موادی افساده باعث اولوب حمی ردیه
و ذات الجنب و دیسنطاریا و عضو ماوفده غنغرینا حدوثنه مؤدی اولور و کاه اولور که
آنده بر مادهٔ رقیقه حاصل و متعفن اولمغله قلغونی و تعفن ظاهر اولمیوب و وجعی دخی
چندان شدید اولمیوب مادهٔ مزبوره آندن دماغه واصل اولوب تشنج حدوثنه
باعث اولورسه کم الآت سمیه ایله حاصل اولان جرحه ده چندان وجع اولمیوب صرعه مؤدی
اولدیغی کبی و معلوم اولدیکه اکثریا جراحات اعصابدن بر مادهٔ لزجهٔ بیضا سیلان ایدوب
اکر تدبیر ایله یاخود اعانت طبیعت ایله منقطع اولمزسه عضوک نحافتنه بلکه علیلک
دقه وصولنه مؤدی اولور کاه اولور که جرحهٔ عصبیه فی الحال جودتنه توجه ایدر بعده
صورتده اکر آندن ماء الجبنه مشابه یاخود بیاض البیضه مشابه یاخود مطلقا مادهٔ
مائیه سیلان ایدرسه اتک جودتنه اعتقاد اولنمیه زیرا کاه اولور که درعقب تشنجه

متوجه اولور بونلر نضکره معلوم اولرکه جراحات اعصابک احکامی اعصابک مناسبی اولان
اعضاده دخی جاریدر زیرا از جمله اول اعصابکه دماغدن ونخاعدن ثابت اوله انلرك جرحسی
دخی تشنج وجنون امثالی عوارض ردیئه ایراث ایدوب عظیم اولدیغی صورتده هلاکه مؤدی
اولور کذلك عضلاتدن ثابت اولان اوتارکه انلرك بعضی جزوی عصبی وبعضی جزوی
رباطی اولمغله جرحه سنده اگرچه نوع اول رتبه ده عوارض ردیئه ظهور ایلمز لکن عوارض مذکوره
ظهورنه مستعددر ومفاصله خدد ظهورینه باعث اولور اما رباطات که مفصل بیننده واقع
عظمدن نابت اولمشدر حسی ودماغ ایله شرکتی اولمدیغندن ناشی وجع شدیدی وعوارض
ردیئه سی ظهور ایلمز **العلاج** جراحات اعصابک علاجنده اولا عوارضنی منع وازاله ایدیجی
ادویه یه مراجعت اولنوب وجرحه نك اوزرینه انواع شحومك وعصر ایله استخراج اولنمش
ادهانك تلاقیسندن احتراز لازمدر وفم جرحه یه فتیله وضع ایدوب مکشوفا حفظ اتمك
لازمدر اگر فم جرحه ضیق اولورسه برمقدار جلددن قطع اتمکله توسیع ایده لر لکن آلتك عصبه
وصولندن احتراز اولنه ایدی جرحهء عصبك تن بیرینه اولا تشنج حدوثندن منع ایچون
عضو مائوفه عصب عضوك مناسبی اولان اعضایه وادیجه دهن خراما الحاق اولنمش
دهن خراطین طلا اولنه یاخود دهن السلیخه یا دهن کهربا یاخود دهن القته یاخود
مرهم الاعصاب طلا اولنه بو مرهم دخی کثیر الاستعمالدر ترکیبی بودر دهن الخراطین ودهن
الثعلب وشحم الانسان بربر وقیه عصارة الخراطین نصف وقیه اخذ ومزج اولنوب طلا
اولنه بعده جرحه یه دهن ترمنتین ودهن الخراما ودهن حب الغار المقطر وروح شراب
وماء انکروسی امثالی وضع اولنه یاخود بو مرهم وضع اولنه زیاده مناسبدر ترکیبی بودر
مرهم الخطمی درت وقیه دهن الخراما بر بچق درهم دهن الکهربا نصف درهم اخذ ومزج اولنه
بو خصوصده دهن هیوفاریقون الخراطینی دخی زیاده ممدوحدر اگر جرحهء اعصاب تحس ایله
اولمش اولورسه عند القدما فصد اولنور اما عند المتأخرین فصد بلا فائده عد اولنوب
جرحه یه فاترا دهن ترمنتین المقطر تقطیر اولنه یاخود دهن ترمنتین المقطر بر وقیه روح
شراب بر درهم کافور نصف درهم اخذ ومزج اولنوب جرحه یه تقطیر اولنه بر اکلیلسوس
وهلمونت نام طبیبلر بلسان اسود ودهن الخراما ودهن حب الغار المقطر ودهن فلاسفه
اخذ ومزج ایدوب تقطیر ایدرلر جالینوس فرفیون ایله عمل اولنمش ادویه بالخاصه جراحات
اعصابه نافع اولدیغی اوزره مدح ایدر از جمله بو مرهم غایت مناسبدر ترکیبی بودر فرفیون
ثلث درهم ترمنتین نصف درهم اخذ اولنوب قدر جزوی شمع ضم ایدوب مرهم کبی اتدکدنصکره
فاترا جرحه یه لصق اولنه اعصابله معا شریان قطع اولندیغی صورتده دخی مناسبدر
اگر اعصاب بالکلیه منقطع اولمش اولورسه قدر الکفایه خراطین اخذ اولنوب تجفیف وسحق
اولندقدنصکره ترمنتین ایله مزج وجرحه یه لصق اولنه یکرمی ساعتده التیام حاصل ایدر
یاخود خراطین مسحوقی سادجا جرحه یه ذر ایدرلر عروق واوتارك دخی انقطاعنه ذر
اولنمغله التیام حاصل ایدر اگر جرحهء اعصابدن مادهء لزجهء بیضا سیلان
ایدرسه انك تدبیری فصل اولده بیان اولنمشدر اول محله مراجعت اولنه
الفصل الثانی عشر فی الجراحات الموجعة معلوم اولهکه تفرق الاتصالك اوجاعك
اسبابندن اولمغله جراحاتك کلیسنده وجع امر مقرردر لکن بو فصلده مقصود اولان

تفرق

تفرق الاتصالك وجعی زائل اوله جق قدر مدت مرور ایتدکدنصکره وجع شدید ایله موجع
اولان جراحاتدر **السبب** جرحه نك بر مدت مرور ایتدکدنصکره موجع اولمسنه سبب
جرحه نك اطرافنده اولان مجاریی منسد اولوب دم وبعضی مواد غذائیه اول موضعده حرکت
وجریاندن ممتنع وراکد اولمغله حدت وحموضت حاصل ایدر بعده موضع تفرقه فرجه بولوب
سیلان ایتدکده انك حدت وحموضتندن بعضی الیاف واعصابک تمدد وتجددنه باعث
اولوب وجعه مؤدی اولور کذلك ادویهء غیر مناسبه وضع اولنمق وفتیله اقتضادن زیاده
طویل یاخود غلیظ اولمق وعصابه قویا ربط اولنمق وکسر العظام وجرحه ده قیح وسخن اجتماع
وفسادی جرحه یه وجع عروضنه باعث اولور کذلك علیلك کرنب وسمك ولحم خنزیر امثالی
اغذیه دن عدم حمیه سی وجرحه نك اهویهء بارده ده بر مدت مکشوفا ترك اولنمسی وجعه
سبب اولور **تقدمة المعرفة** جرحه نك وجعنی تسکین جراحانه مودرمهته دنندر زیرا وجع اکثریا
عوارض ردیئه ایراث ایدوب جرحه نك عدم التحامنه بلکه هلاك علیله مؤدی اولور از جمله
سهر ایراث ایدر ودمی وبعضی موادی جرحه یه جذب ایدوب فلغمونی وتعفن وحمی
عروضنه وجرحه نك متقیح اولمسنه وکاه غنغرینایه انتقالنه باعث اولور **العلاج**
وجع جرحه نك تسکین وازالهءده الیاف واعصابک تمدد وانجذابنی تلیین ایدیجی ادویه یه
مراجعت اولنوب از جمله روح شراب کافوری وماء انکروسی ودهن حب الابهل و
دهن الآجر ودهن الترمنتین امثالی ملح طبعاری غالب اولان ادهان فاتراً تقطیر
اولنه یاخود برکتان برنجی ادویهء مزبوره یه باتوروب جرحه نك اوزرینه لصق
اولنه واوزرینه ضماد قابض وضع اولنه یاخود لب الخبز وزهر البابونج وتریاق
وزعفراندن لبن البقر وصفار البیض ایله عمل اولنمش لصقه دخی وجع جرحه نك تسکین
ایدرکاه اولورکه وجع جرحه غایت شدید اولوب لودانوم استعمالنه محتاج اولور
اگر وجع جرحه اعصابده اولورسه مزاج اعصابه مناسب اولان ادهان استعمال اولنور
از جمله دهن الخراطین درت وقیه دهن الخراما یاخود دهن حب الغار المقطر بربچق درهم
دهن کهربا نصف درهم اخذ ومزج اولنه کذلك مرهم الخطمی اخذ اولنوب برمقدار
بلسان اسود وبرقاج قطره دهن خراما الحاق ایدوب جرحه یه لصق اولنه کاه اولورکه
جراحاته اولا التهاب ووجع اولوب بعده سیر عمل کثیره یه وحرکت دیلا نمشابه
حالت ظهور ایدر بونك دخی علاجی اولا مذکور اولان کبیدر
الفصل الثالث عشر فی الجراحات مع الفلغمونی والحمره کاه اولورکه جراحاته
فلغمونی وحمره عارض اولوب هلاکه مؤدی اولور **السبب** جراحاته فلغمونی وحمره
عروضنك سببی وقتاکه جرحه یه وجع عارض اوله دمك وبعضی موادك جرحه یه
انجذابنه باعث اولوب موادك کثرتی اوزره انصبابندن عضوده ثقلت وتمدد ده
قابل اولان اجزاسنی تمدید ایدوب ملتهب ومتورم ایدر اگر منجذب اولان ماده فلغمونی
ماده سی ایسه فلغمونی وحمره ماده سی ایسه حمره عارض اولور کذلك اطراف جرحده
اولان اوعیه ومسامات لسبب من الاسباب منسد اولمغله موادك جریاننه مانع
اولوب اجتماعنه باعث اولدیغندن فلغمونی وحمره ظهورینه مؤدی اولور **العلامات**
جرحه یه فلغمونی عروضنك علامتی ضربان ووجع ایله معاً ورم وحرارت ظهور ایتمکلدر

اما جرحیه حمی عروضنك علامتی حمی فصلنده نظر ایله معلوم اولنه **تقدمة المعرفه** معلوم
اولكه عند القدما جراحاتك ورمی عظیم اولدیغی صورتده مخوف اولوب قطعاً متورم اولمدیغی
صورتده دخی ردیدر خیر الامور اوسطها مضمونیجه جرحنك فی الجمله تورمی سلامتنه دلیلدر
اما محدثین دیرلركه متورم اولمیان جرحنك عوارض ردیه ظهور المكسرینی افادت بولدیغی
تجربه ده كراتله مشاهده اولنمشدر ایدی جرحنك عدم تورمی دمك و بعض مواد غذائیه نك
مجاریسی متضرر و منقطع اولیوب دم و مواد مزبوره جریان عادی سنك اولدیغنه دلیلدر
اما جرحنك تورمی مادامكه برمدت مستقر اولمیه اگر عظیم دخی اولورسه خوف اولنمز بن سند
لكن برمدت مستقر اولورسه قلیل اولدیغی صورتده دخی امین اولنمز زیرا ماده نك احتبا
عوارض ردیه ظهورینه داعیدر احتمالی وار **العلاج** جرحیه عارض اولان فلغمونی ازاله ایجادینك
سده لرینی تفتیح و آنده منعقد اولمش موادی تحلیل و سیلانی اصلی سنه اعاده ایدیجی
ادویه داخلیه یه مراجعت اولنوب از جمله داخلدن نطفة المرون و عین السرطان وانیسون
معرق و ملح طبا و قرن الایل و ملح شوكة المباركه امثالی مطابخ جراحیه ایله استعمال اولنور
خارجدن روح شراب كافوری امثالی فلغمونیه مناسب اولان ادویه لصوق اولنه
بود زوردخی ذکر اولنمقله جراحاتك فلغمونیسنی ازاله ده ادویه محدودك ترکیبی بودر
عین السرطان بر درهم مومیا و دم الماعز المدبر یاد میشر درهم اخذ و مزج اولنوب ذرور
اولنه كذلك سرطان مدقوق عصر اولنوب عصاره سنه یاخود عصاره سندن تجفیف
وتقطیر ایله اتخاذ اولنمش ماء السرطانه بر كتان برزی بانوروب جرحیه وضع اولنمقله
فلغمونی دفع ایتمكده و جراحات اعصاب و مفاصلدن سیلان ایدن موادی ازاله ده اسرار
عجیبه دندر اما جراحاته عارض اولان حمینك علاجی قرحه مع الفلغمونی فصلنده نظر اولنه
الفصل الرابع عشر فی الجراحات مع الحمی معلوم اولكه جراحاته حمای یومیه و حمای عفنه
لازمه و دائره عارض اولور ایمدی جراحه لازمدر كه جراحاته عارض اولان حمیاتك علامات
واحكامنی بلوب بحسب الاقتضا عامل اوله **السبب** حمی یومیه نك سببی غم و خوف
وانفعالات نفسانیه كبی كذلك طبیبك ادویه غیر مناسبه استعمالندن از جمله مسهلات
قویه و معرقات حاده و حامضه ویرمه سندن دخی حمی عارض اولور كذلك جرحده قیحك
تولدیه جرحیه فلغمونی عروضی حمایه سبب اولور كذلك بعضی نهی اولان غدد الردن حمیه
انجماك مواد بدنیه نك تعفننه باعث اولوب حمی عفنه یه مؤدی اولور كذلك جرحدن
قیحك دم ایله مختلط اولوب عروقه معاذ هابی عفونته باعث اولور اگر دمه مختلط اولان
قیح كثیر اولوب طبیعتك انی دفعه اقتداری اولمزسه حمی لازمه عارض اولور اگر قیح قلیل
اولمغله طبیعتك آنی دفعی ممكن اولوب اختلاطی دخی وقتاً بعد وقت اولورسه حمی دائره
عارض اولور **العلامات** حمی یومیه نك علامتی بدنده ثقلت و نومه مشابه حالت حس
اولنمقسزین بلا نافض بر حرارت عارض اولوب قاروره نك لون و قوامنده و دسوبنده
حال صحتدن جزئیجه تغایر ملاحظه اولنمقدر و نبضی ممتد و متواتر و غیر مستوی اولمقدر
اما تولد قیحه و فلغمونیه عارض اولان حمانك علامتی قیحك تولدی وقتنده عارض
اولمقدر از جمله بعد الجرح دردنجی كون مقداری مرورنده ظهور ایتمكدر و حرارتی زائد اولوب
ثقیل اولمق و نبضی عظیم و سریع و متواتر اولمق و بولی بول طبیعیدن جزئیجه متغیر

اولقدر

اولقدر لكن عوارض ردیه ایله مجتمع اولمق شرطلدر اما حمی عفنه جرحدن سیلان ایدن
ماده نك سمیت و كیفیتندن معلوم اولور مثلا سیلان ایدن ماده كثیر اولمه یاخود بحسب
الكیفیه ردی اولوب كریه الرایحه اولسه و لون عضو تغیر و وجع و ثقلت ایراث ایده و حمی
دخی عارض اوله عفنه اولمق اوزره حكم اولنور **تقدمة المعرفه** جراحته مجتمع اولان حمی یومیه
اگر خفیف اولوب یكرمی درت ساعتده منقطع اولورسه خطرلدكلدر اما اوچ كون مقداری
ممتد اولورسه مذموم در زیرا فلغمونی ظهوری حاضردر كذلك قیحك تولدی وقتنده عارض
اولان حمی دخی ذاتنده خطرلدكلدر مگر كه عروقه سریان ایده اما فلغمونیدن ظهور ایدن حمیدن
خوف اولنور زیرا فلغمونینك عظم و ردیتی حسبیله یا حمی یومیه یاخود حمی عفنه یه انتقال
ایدر كذلك حمی عفنه دن دخی ماده سنك ردیتی و سریانی ایلدیكی اوعیه نك عظم و
صغری حسبیله خوف اولنور **العلاج** حمی یومیه نك ازاله سنده تبرید و انجی باحتیاج
یوقدر الحق علیله اغذیه جیده ویریلوب حمینك سببی موجود ایسه ازاله ایتمكله حمی
دخی زائل اولور اما قیحك تولدی وقتنده عارض اولان حمینك علاجی قیحك سریعا تولدینه
و خروجنه استعدادینه اعانت ایتمكدر علی الخصوص اعضاء شریفه یاخود اعضاء شریفه نك
مشاركدر اوله فلغمونیدن عارض اولان حمینك علاجی فلغمونی نبینی ازاله ایتمكدر اما حمی
عفنه نك علاجی جرحدن مواد متعفنه یی تنقیه و ازاله ایدوب مواد بدنیه تسریح دخی
ادویه معرقه ایله تصفیه ایتمكدر از جمله بادزهر معدنی و مطبوخ قرن الایل و شراب شوكة المباركه دخی
و قرن الایل المحرق امثالی ادویه ایله قدر وره لكن عین السرطان و سرطان مضعف و ثلج حكما
و حنه و جنطیانا و بادروف لولوئی امثالی ادویه نشفا ایله مواد حدت و حموضتنی
ازاله ایدر اگر حمیات مزبوره التهاب و عطش غالب اولورسه ثلج حكما امثالی حمیاته مناسب
اولان ادویه مناسبه یاخود شراب الریباس و شراب الحماض امثالنه جرعی روح البارد و الحلو
بادزهر حیوانی
الفصل الخامس عشر فی الجراحات مع التشنج جراحاته تشنج و عقده حدوثی عوارض
ردیه دن اولمغله احكامنه اطلاع لازمدر **السبب** جراحاته تشنج عروضی جرحه اهویه
بارده ده ترك اولنمسندن یاخود ریاح بارده نك اكا واصل و تلاقیسندن حاصل اولور
نته كه ابقراط فصولك بشنجی مقاله سنده فاما البارد فیحدث التشنج و التمدد و الاسوداد
و النافض التی یكون معها حمی دیمشدر كذلك مقاله مزبوره ده البارد ضار للعظام
و للاسنان و للعصب و الدماغ و النخاع و اما الحار فهو موافق نافع لها انتهی زیرا اهویه
بارده ده موجود اولان اجزاء حاده و حامضه اعصاب و عضلات و الیافك تمدد
و انقباضنه باعث اولدیغندن ماعدا عضوده احداث ایلدیكی سوء مزاج بعضی
موادك انجذابنه باعث اولوب تشنج حدوثنه مؤدی اولور كذلك اعصاب و عضلاته
واقع اولان مجاریك انسدادندن بعض مواد بدنیه اول محلده مجتمع و راكد اولمغله
تحمض و انعقاد حاصل ایدوب تشنجه مؤدی اولور كذلك اعصاب و عضلاته آفته
وضرر اولمقسزین او ساحل جرحده برمدت استقراری تحمض و انعقادنه باعث
اولوب تشنجه مؤدی اولور **العلامات** جراحاته تشنج عروضی عضوك اعصاب و
عضلاتینك منابتی جانبنه قویاً منجذب اولوب وضع اصلی سنه عسرتله كلمكدر **تقدمة المعرفه**
ابقراط فاضل فصولك بشنجی مقاله سندن ایكنجی فصلده التشنج الذی یكون من جراحة من علامات الموت

دیمشدر لکن شراحی خطیر واکثریا مهلك ونا امید محمنا سنه اولمق اوزره تفسیرا تمشلر
یاخود بو فصلده مواد اول تشنجدر که مترددات جرحه دن نشات اتمش اوله یوخسه
هر تشنج که جرحه یه عارض اوله علی الاطلاق مهلك اولمق اوزره حکم اتمك مشکلدر العلاج
تشنج عارض اولان جراحاتی آچوب وسخنی تطهیر واز الرواد اولنده قدرها استعجال لازمدر
زیرا جرحه نك برمدت مکشوف اولمسی بروجهله مناسب دکلدر لکن جرحیی وسخدن
کمالا اوزره تطهیر وتنقیه لازمدر وداخلدن دوح الطرطیر وماء تریاقی امثالی ادویه
معرقه طیاره استعمال اولنوب خارجدن دوح شرابله ممزوج اولنمش دهن ترمنتین
یاخود بعضی مراهم جراحیه یه وافرجه دهن ترمنتین احمر ضم ایدوب جرحه یه لصوق
اولنه کذلك فلاسفه امثالی تشنجه مناسب اولان ادهان معطره استعمال اولنور
لکن دهن خرما تاثیرده جلددن زیاده در اگر تشنج حشرات سمیه نك لدغ ولسعندن
حاصل اولمش اولورسه جرحیی توسیع ایدوب اولا مواضع موجعه یه برقاچ کون
دوح شرابله حل اولنمش تریاق بندقی یاخود متروديطوس لصوق اولنه

الفصل السادس عشر فی الجراحات السمیة یعنی بعضی زهرناك اشیا ایله تربیه
وعمل اولنمش آلات حربدن حاصل اولان جراحات بیانندهدر العلامات جراحاتك
آلات سمیه دن اولدیغی اولا معلوم اولمز لکن برمدت مرورندن بعضی عوارضدن معلوم
اولور از جمله وجع شدید ناخس ایله موجع اولوب عضو ماوف اولا کوده یه میل ایدوب
بعده اسود اللون وغنغرینایه مشابه اولور وسریعا عوارض ردیه ظهور ایدوب از جمله
برن علیله التهاب وضربان مستولی اولور وکاه اولورکه جمله اعضایه رعشه وجنون
وسقوط قوة وغشی امثالی عارض اولور کذلك آلت جرحك تربیه اولندیغی سمیه
مناسب عوارض ظهور ایدر لکن ذکر اولنان عوارض فی الحقیقه آلتك سمیتی کیفیتندنمی
یاخود غیری سببدنمی فرق اولنوب حکم اتمك مشکلدر تقدمة المعرفة آلات سمیه دن
حاصل اولان جراحات اگر صغیر وخفیف دخی اولورسه خطرناکدر هلاکه مودی اولمق احتمالدر اگر عظیم
اولورسه علی الخصوص اعضاء رئیسه یه قریبا واقع اولمش اولور خلاص امیدی اولمز العلاج
جراحات سمیه نك علاجنده اولا دقت وتامل ایدوب جرحه ده آلتدن اثر باقی قالمش اولورسه
سریعا اخراجنه همت اولنه اگر ممکن اولمزسه سائر اشیاء خارجیه نك اخراجنده استعمال اولنان
اضمده ایله تضمید اولنوب جذب اولنه بعده عند القدما بعد الشرط محجمه وضع اولنوب
ماده سمیه دم وساطتیله جذب اولنور بعده فراخ لحمام حیا شق اولنوب جرحه یه
وضع اولنور بعده تریاق ومثر امثالی ادویه جاذب السموم لصوق اولنور اما عند المحدثین
بعد الشرط ماء تریاقی ایله جرحه غسل اولنوب اوزرینه بو لصقه وضع اولنور ترکیبی بودر
بصل مطبوخ اوچ وقیه زبل الماعز بر وقیه دهن العقرب بر بچق وقیه اخذ اولنوب قدر الکفایه
عسل وقمح ایله لصقه اولنه اگر جرحه اعضاء عصبانیه ده واقع دکل ایسه اطرافنه کی
بالنار اولنمق مناسبدر لکن احتراز لازمدر که نارك فعلی جرحه یه واصل اولمیه وبعد الکی
حاصل اولان خشکریشه یی فی الحال ازاله ایتمك لازمدر بعده ادویه بادزهریه معرقیه
مراجعت اولنوب طول زمان استعمال اولنه سائر تدبیری حشرات سمیه نك لدغ ولسعندن حاصل اولان جراحات کبیدر

الفصل السابع عشر فی الجراحات البارودیة یعنی طوب وتفنکدن رجم اولنان بندقه

وسائر

وسائر آلاتدن وقوعبولان یارجه سندن حاصل اولان جراحاتك بیانندهدر عند القدما
باروت سمی اولمغله بو جراحات دخی سمی اولمق اوزره حکم اولنور لکن بو بحث طویل الذیل
اولمغله بو فصلده انجق بو جراحاتك تدبیرندن لازم اولان احکام وادویه بیانی ایله اکتفا اولنمشدر
العلامات بو جراحات اکثر حس ایله محسوس اولور لکن کاه اولورکه جرحك اثناسنده
واقع اولمغله حس اولنمز بعضی عوارضدن ظاهر اولور از جمله ابتداء ادهم واسود اللون و
اکثریا اصفر اللون اولور ووجع ثقیل حس اولنور وبو جرحه دن دم اولا قلت اوزره سیلان
ایدوب بسیار امثالی ادخال اولندقده کثرت اوزره سیلان ایدر کذلك فم جرحك استعدادندن
غلیظجه عسرت ایله بر فتیله ادخال اولنوب بعده اخراج اولنسه فتیله ایله منجمد اولمش
دم خروج ایدر تقدمة المعرفة جراحات بارودیه فعل ضربه ایله حاصل اولوب جوارنده
اولان الیاف واعصاب واوعیه یی متضرر ایتمکله وارواح ودملك خلجان واضطرابنه باعث
اولمغله تیر وتیغ امثالی ایله حاصل اولان جراحاتدن خطرناکدر علی الخصوص معده ومثانه
وامعایه ادنی وصولی اکثریا صحتدن نا امید ایدر وبو جرحه نك رأس وصدر ومعده امثالینك
جوفنه وصولی اعضاء لحمیه ده اولمسندن خطرناکدر العلاج جراحات بندقه نك علاجنده
اولا لازم اولان جرحه نك داخلنده باقی قالان بندقه یی اخراج اتمکه همت ایدوب جرحه نك فمی ضیق
اولدیغی صورتده توسیع اولنوب بعده ممکن اولدیغی صورتده بندقه یی اخراجده اصابع قدر بر آلت اولمز
اگر بندقه غائر اولورسه آلت مخصوصه ایله اخراج اولنور اگر آلات مذکوره ایله اخراجی ممکن اولمزسه
بعضی ادویه داخلیه دافعه وادویه خارجیه جاذبه یه مراجعت اولنوب از جمله بو مشروب
بنادقه کبیره یی عمق اعضادن خارجه دفع اتمکده لا نظیردر کذلك جرحه دن اشیاء خارجیه
صغیره که صغرندن وعضوه التصاقندن اخراجی ممکن اولمیه انلری خارجه دفع ایدر ترکیبی بودر
ورق الکرنب الاحمر که هنوز رأس حاصل اتمامش اوله ایکی قبضه بر نجاسیف وسانیقوله ورق
السیمفاطیس وحشیشة النجم وحی العالم الکبیر وصابونا بر قبضه اخذ اولنوب بعد التجفیف
فی الظل سحق ایدوب بو مسحوقدن ایکی قبضه یاخود اوچ قبضه سنی درت رطل خمر ابیض
ایله بر ظرف جدیده مستور الرأس طبخ اولنوب صباحا ومساء درت وقیه یاخود بش وقیه در
استعمال اولنه وجرحه یی دخی بو مطبوخله غسل ایدوب بو ضماد ایله تضمید ایده لر ضمادك ترکیبی بو
ترمنتین ایکی وقیه قومالیمی بر وقیه راتیانج اسود وشمع اصفر یارمشر وقیه ملح اسرب و
سیلقوتی ودم الاخوین اوچر درهم میعة سائله ومغناطیس مدبر ایکیشر درهم زعفران حدید
نصف وقیه زراوند مدحرج وموميا بردر درهم صبر اسقطوری وشب محرق یارمشر درهم
اخذ اولنوب دوبه قابل اولنلری دوب ایتدکدنصکره سحقه قابل اولنلری دخی مسحوقا الحاق
وایکی درهم بلسان الکبریت ضم ایدوب ضماد اولنه وحین اقتضاده برکتان بزینه بسط اولنوب
جرحه نك اوزرینه وضع اولنه وقتاکه بندقه جرحه دن خروج ایده مشروب مزبوردن فراغت
اولنوب جرحه نك اولدیغی عضوه مناسب سائر مشروبات جراحیه استعمال اولنه اگر بندقه
عظمه واصل اولوب انده مستحکم اولمش اولورسه جرحه یی تفتیحه اهمال ایدوب قیح واسطه سیله
اخراج اولنور یاخود بندقه اسیر بدن اولدیغی صورتده طبیعته حواله اولنور زیرا بندقه
نصلیه دن عضوه آفت وضرر ایراث اتمکسزین طبیعت انی بر مدت ترده دفع ایدوب خارجه
القا ایدر اما بندقه حدیدیه ونحاسیه بندقه اسرب ترکیبی دکلدر زیرا حدیدك خبثی

ونجاسك زنجاري خساده باعث اولورمثال مجرّد اوزره جرحه دن بندقه واشياء خارجيه يي
اخراج ايتدكدنصكره اكر جرحه نك التهابي ووجع ثقيلدسي اولورسه داخلنه ماء الورد ايله حل اولنوب
بعده عقد اولنمش ثلج حكما استعمال ايده ورده لر ياخود ايكي درهم باروت اسود اخذ اولنوب برقدح
صو ايله طبخ وجرعلقه دنصكره مصفاتي استعمال ايده لر وبو دوانك استعمالي اوج دفعه تكرار
اولنه بعده ادويۀ موصوفه دن حدت وحموضت جرحه يي اصلاح وازاله ايدنجي ادويۀ نشافه يه
مراجعت اولنه ازجمله قدر الكفايه كلس غير مطفي اخذ اولنوب ماء القراح ايله اطفا وبر مقدار
طبخ ايدوب تصفيه اولنه بعده بو مصفاتي مثلي عسل ايله مزج ايدوب رطوبتي زائل اولوب
كالاول عسل قوامنه كلنجه طبخ اولنه بعده بو عسل مدبّردن ايكي وقيه سمن طري ايكي بچق وقيه
عين السرطان ايكي درهم اخذ ومزج اولنوب مرهم اولنه وبو مرهم برفتيله طلا اولنوب جرحه يه
ادخال اولنه برطرفدن طرف آخره وارنجه نافذ اولمش اولورسه فتيله دخي برطرفدن دخول وطرف
آخردن خروج ايتمك وجهي اوزره ادخال اولنه وبو مرهم اوچ ساعتده بردفعه تجديد اولنه
بعده اكر بندقه نك ضربه سندن جرحه نك اطرافي دخي متضرر اولمش اولورسه ادويۀ منضجه
وضع ايتمكله تقيّحه اماله ايده لر لكن جراحات باروتيه نك تقيّحه توجهي اوچ ياخود درت كون
مرورينه محتاجدر ايمدي سريعًا تقيّحه اماله ايتمك ايچون ضربه دن مأوف اولان موضعي اولا
روح شراب ايله غسل ايدوب بعده منضجات وضع اولنه ومنضجاته دخي بر مقدار بلسان اسود
ايله روح شراب ضم اولنه بو طريقله يكرمي درت ساعتده متقيّح اولور ومعلوم اولدكه لصوق
اولنان منضجاته روح شراب وبلسان اسود الحاق اولندقده جرحه يي غنغرينايه انتقالدن
حفظ ايدر يكندن ماعدا اعضاي عصبانيه يه وضع اولندیغی صورتده ادويۀ منضجه نك
اعصابه اولان مضرّتي اصلاح وازاله ايدر حتى بعضيلر منضجه يي بو خصوصده تجربه ايدوب فائده
دخي اقوي اولدقني ايچون اولا فتيله روح شراب ايله تبليل اولنوب بعده منضجات وضع اولنه
ديعضيلر سنار طوسك تحرير ايلديكي بلسان دخي بين الجراحين ممدوح وكثير الاستعمالدر
تركيبي بودر ايكي عدد جرو الكلب اخذ اولنوب بعد الذبح برطنجره يه چوب اوزرينه
درت رطل دهن السوسن الابيض ياخود دهن البنفسج القا ايدوب كلبك عظامي لحمندن
متفرق اولنجه طبخ اولندقدنصكره بر رطل خراطين مغسول بالشراب ضم ايدوب بر مقدار
دخي طبخ اولندقدنصكره تصفيه اولنه بعده دهن مصفايه ترمنتين اوچ وقيه روح شراب
بربچق وقيه ضم اولنوب حفظ اولنه حين اقتضاده فتيله يه طلا اولنوب جرحه يه ادخال
اولنور جراحات باروتيه نك وجعني تسكين ده وتقيّحه اماله ده ادويۀ عجيبه دندر بعده
يعني جرحه متقيّح اولوب عفونتي ضربه دن مأوف اولمش اجزاسي اجزاء صحيحه سندن متميّز
اولدقدنصكره ادويۀ منقيه وضع ايتمكله جرحه يي تنقيه ايده لر ازجمله ترمنتين بندقي بش
وقيه دهن الورد بر وقيه كلنجبين اوچ وقيه مرصافي وصبر اسقطوري ومصطكي و
زراوند مدحرج بر درهم دقيق الشعير اوچ درهم اخذ ومزج ومرهم اولنه بعضيلر
بو مرهمه بر مقدار روح شراب ضم ايدرلر زيرا روح شراب جرحه غير نضيجه يي تقيّحه اماله
ايلديكي كبي متقيّح اولمش جرحه يي تنقيه ده عظيم التأثيردر اكر ادويۀ منقيه وضع
اولنمق اثناسنده جرحه ده عفونت وبعضي فساد ظهور ايدرسه ادويۀ مزبوره يه
ذرور ابيض وضع اولنه لكن ذرور مزبور روح شراب ايله اهتمام تام اوزره غسل اولنمش

اولمق

اولمق مناسبدر منوال محرّر اوزره جرحه تنقيه تام حاصل ايدوب انبات لحم جديد صحيح
تو آمري ظهور ايتدكده ادويۀ ملحمه بعده خاتمه ايله تدبير اولنور استادم علي البروسي دن
منقولدركه استادم درويش عمر شفائي حضرتلرينك حفظي ايله مأمور اولديغم تدابيردندركه
جراحات باروتيه دن بندقه وسائر اشياء غريبه اخراج اولنوب وجعني تسكيندنصكره ماء انكروسي ايله غسل ايدوب بعده فتيله لري بلسان ذو الخاصه يه باتوروب
جرحه يه ادخال اولنمغله بلا تقيّح جميع فساداتي زائل وزمان يسيرده مندفع اولور
وديرلر ايديكه سفرلرده طوب وتفنك يارهلرينه چوق كرة بن بو تدبير ايله علاج ايتدم
جمله سي حتى ضربه دن اطرافي عظيما متضرر اولمش جراحات دخي دواي آخره محتاج
وتنقيح ايلمسي زيرين ممتنع اولمیجق

الفصل الثامن عشر في الجراحات من حرق النار وما يشبهها

جراحاتك اسبابندن
بريسي دخي ناردر كذلك ماء مغلي ودهن امثالي دخي جراحات حرقيه يي موجب اولور
معلوم اولدكه بالفعل محرق اولان اشيانك تلاصق وتصادفندن حاصل اولان تفرق الاتصال
اوچ درجه اوزره اولور درجۀ اولي اول موضعده حرارت والتهاب حاصل اولوب بعده
جلد اوزرينه واقع بشره تعبير اولنان غشاء رقيق ايله جلدك بيننده بر مادۀ رقيقه منصب
اولمغله بشره يي مرتفع ومتنفط ايدر درجۀ ثانيه بشره حرق ايله زائل اولمغله ماسبق كبي
تنفط ظهور ايليوب جلدده بر صلابت وبعضي سنره تجمد وعقد حاصل اولور درجۀ ثالثه
جلد ولحم معًا محترق اولمغله اول موضعي بر خشكريشه احاطه ايدوب ساقط اولدقده موضعي
غائرا باقي قالور بو درجات مذكوره اشياء محرقه نك درجاتندن وعضوك اشياء محرقه يه
تقاربنك تلاصقي مدتنك قلت وكثرتندن وعضوك صلابت ولينتندن حاصل اولور درجۀ
ثانيه دهن مغلي وشحم وشمع مذاب وحديد محمي وفحم امثاليلرنك بر مقدار عضوده مستقر
اولمسندن حاصل اولور تقدمة المعرفه جراحات حرقيه دخي سائر جراحات كبيدر مثلا زياده
وعظيم اولورسه مذموم ولدر كذلك غائر اولوب اورده عظم وشرايين دخي متضرر اولمش
اولورسه خطرناكدر زيرا خشكريشه ساقط اولدقده ادعيه مزبوره متفرق اولوب دم
سيلان ايدرسه قطعنده غنغرينا حدوثندن خوف اولنور اكر جراحات حرقيه احمايه
نافذ اولمش اولورسه لاعلاجدر كذلك عين ومغابنده واقع اولورسه مشكلدر اكر عضو
شويه ده اولوب لحمه غائر اولمش اولورسه بعد الاندمال اول عضوده شرك ظهوري
اميد اولنمز العلاج جراحات حرقيه نك علاجنده كاه اولوركه ادويۀ داخليه يه محتاج اولنور
ازجمله حرقدن ناشي حمي عارض اولورسه باروت ثابت وباروت انتيمون امثالي ادويه
استعمال اولنور كذلك عين السرطان دخي بو خصوصده عظيم النفعدر اما ادويۀ موضعيه دن
ازجمله درجۀ اوليده اولان جرحه يه اقرباديننده مذكور اولان مرهم حرق النار وماء الجير
وروح ترياق الكافوري امثالي وضع اولنمغله تنفطي منعه مبحث اولنور كذلك مطبوخ اللفت
ايله ياخود ماء القراح ايله استخراج اولنمش ماء الرماد قدر الكفايه جير غير مطفي نك اوزرينه
درت ياخود بر برمق مجاوز ايدنجه القا اولنوب محكم قارشدوره لر بعده ترك ايدوب
اوزرينك صاينسني اخذ وبركتان بزي ايله عضو مأوفه لصوق اولنه بعضيلر جراحاتي
دفعاتله غسل ايتمكله محبت وحدتني بالكليه ازاله دنصكره بعضي ادهان مناسبه ياخود
سمن غير مالحه ايله مزج وماء القوام مرهم ايدرلر مثلا جير مغسول ايكي وقيه سمن طري الغير المالح

وعسل منزوع الرغوه بر اوقیه اخذ وجیداً امزج اولنوب مانع القوام بر مرهم اولنه غایت
نافع وسریع التأثیردر بعضیلر جیر مغسول برلنه اسفیداج اختیار اتمشلردر کذلك قدد الکفایه
دهن بزر الکتان یاخود دهن الورد اخذ وماء الجبن القا اولنوب دهن مزبور بدن و قوامنده
سمن طری شکلنه تشکل اولنجه قدر شدوره لر موضع حرقه طلاء تنفطی منع اتمکده ادویه مجربه دندر
بو مرهم دخی زیاده ممدوحدر جیر مغسول وتوتیا یحا اسکندرانی ایکیشر اوقیه صفار البیض ایکی
عدد اخذ اولنوب قدد الکفایه خل مقطر ودهن الورد ایله هاون اسربده مرهم اولنه یاخود
بصل خام بر بجق اوقیه ملح طعام وصابون بندقی یاریمشر اوقیه اخذ اولنوب قدد الکفایه دهن
الورد ایله مزج ومرهم اولنه کذلك قدد الکفایه خل حاذق ایله سیلقون ومرداسنج واسفیداج
واسرب محرقا امثالندن هر قنقیسی اولورسه حل وحرعلقه د نصکره دهن صفار البیض یا
دهن زهر الاقطی یاخود دهن الورد مزج اولنوب هاون اسربده غلظت حاصل ایدوب مرهم
قوامنه کلنجه ضرب اولنه ودهن مزبورك بر رطلنه نصف اوقیه کافور ضم اولنمق دخی مناسبدر
اکر حرقك شدتی درجه ثانیه رتبه سنده اولوب ادویه مزبوره تنفطنه مانع اولمزسه
اوچ کوندنك تأخیر اولنوب اکر بداته متغیر اولمزسه تفتیح اولنوب بعده ادویه مزبوره وضع
اولنمغله تیمار اولنه اکر حرقك شدتندن سریعاً متنفط اولورسه فی الحال تفتیح ایدوب ادویه
مذکوره وضع اولنه یاخود بو مرهمی وضع ایده لر ترکیبی بودر دهن سوسن ابیض ودهن
لوز حلو وسمن طری غیر المالح بر بر اوقیه لعاب بزر قطونا واصل خطمی مسحوق بر بجق اوقیه
زعفران نصف درهم سحام الکانون ومرهم باسلیقون هر برندن بر بجق اوقیه اخذ اولنوب
مزج ومرهم اولنه اکر جراحت حرقیه درجه ثانیه یه واصل اولوب جلد تجعد وتمدد عارض
اولورسه بو لصقه غایت مناسبدر وجعی تسکین ایدوب جلدك تجعد وتمددینی ازاله ایدر
ترکیبی بودر تفاح حلو اوچ یاخود درت عدد اخذ اولنوب ملایمت حاصل اینجه ماء الورد
ایله طبخ اولنوب الکلدن کچوردکدن نصکره سکر ابیض اوچ درهم کافور اون بش حبه زعفران
بش حبه اخذ ومزج اولنه یاخود تحت الرماد طبخ اولنوب الکلدن چکمش تفاح حلو ایکی اوقیه
دقیق الشعیر ودقیق بزر الحلبه یاریمشر اوقیه زعفران سدس درهم اخذ ومزج اولنوب
لصقه اولنه اکر حرق درجه ثالثه ده اولوب موضع حرقی خشکریشه احاطه ایدرسه خشکریشه سینی
اسقاط ایچون بعض ادویه وضع اولنه کوتردك ساقط اولمزسه خشکریشه سینی حدید ایله
قطع ایده لر بعده سائر جراحات کبی تیمار اولنور ~~اکر جراحات سائر جراحات کبی تیمار اولنور~~
اکر جراحات حرقیه اجفان وشفتین واصابع امثالی اعضاده واقع اولورسه ایکی عضوك
ما بیننه کتان برنجی یاخود صحیفه اسرب وضع اولنمق لازمدر اکر جراحات حرقیه اعضاء رقیقه ده
اولورسه بصل وصابون وملح امثالی ادویه حاره وضع اولنمه دن احتراز اولنه

الفصل التاسع عشر فی الجراحات من لسع الحشرات السمیه

حشرات مزبوره نك
سمیتی جرحده باقی قالوب بعده بدنه سرایتی نظریله دربحث طویل الذیل اولمغله
ترك اولنمشدر **العلامات** حشرات سمیه لسعندن حاصل اولان جرحدن دم قلیلاً
سیلان ایدوب وجع ناخس ظهور ایدر و وجع مزبور جوهر عضوه دخول ایدر کبی ملاحظه
اولنوب فی الحال عضوده تورم وعظم کریه المنظر حادث اولور ولونی زرقتدن سوادیه
میل ایدر وکاه اولور که جرحك صفرته وخضرته میل ایدوب سواد حاصل ایدر وعضو مأوفده

بثورات حادث اولور کذلك سقوط شهوت وقیء صفراوی وفواق وسقوط القوه ودوار وعشه
وغشی وعسر التنفس امثالی ظهور اتمك وبنض صغیر وعمیق اولمق لسع ایدن حیوانك سمی
اولمسنه علامتدر **تقدمة المعرفه** حشرات سمیه لسعندن حاصل اولان جراحاتك جمله سی
اکر غایت صغیرده دخی اولورسه خطرناك ومخوفدر علی الخصوص اعضاء رئیسه یه قریب
اوله حرکه فی الحال ادویه وضع اتمکله ماده سمیه یی جرحدن بالکلیه جذب ایده لر عند البعض
بکونی مرور اتمزدن مقدم ادویه ایله سمیتی جذب وازاله ممکندر لکن بو کلام هر وقتده
صحیح اولمز زیرا حشرات سمیه نك تأثیری سرعت وبطئده متفاوتدر نته که ماطیول
دینمکله متعارف اولان نکتا بره دیرکه حشراتك سمیتی بر سیاقده اولمز زیرا بعضیسی
از جمله صل ومکلله تعبیر اولنان حیه بر ساعتده هلاك ایدر وبعضیسی از جمله افاعی
بر کونده یاخود ایکی کونده هلاك ایدر وبعضیسی از جمله عقرب ایکی کوندن زیاده وبعضیسی
از جمله رتیلا دخی زیاده مدتلرده هلاك ایدر کذلك حیه انواعندن اناثنك تأثیری
ذکورندن زیاده وکنجنك تأثیری قوجه سندن زیاده در کذلك مواضع جبلیه ویابسه ده
ساکن اولان حیه نك آجام ومواضع رطبه ده اولانلردن زیاده در کذلك جبان وغضبان
اولان حیه نك تأثیری زیاده در وایام صیفده ایام شتادن خطرناکدر **العلاج**
بو جراحاتك علاجنده کیفیت سمیه یی داخلدن دفع ورد ایدیجی ادویه یادزهریه معرقه یه
وخارجه جذب ایدیجی ادویه موضعیه یه مراجعت لازمدر لکن ادویه موضعیه یه استعجال
اولنوب عضو مأوفك جرحدنك مافوقندن محکم ربط اولنه بعده لسع ولدغ اولنان
موضعی شرط ایدوب حجامه بالنار اولنه اکر سمیتك زیاده لکی ملاحظه اولنورسه
حجامتی تکرار شرطلردبعده روح شرابله عمل اولنمش ماء تریاقی اخذ اولنوب بر مقدار ملح
مکلس یاخود ملح الافاعی یاخود محلول الطرطیر الحاق ایدوب جرحی غسل ایده لر بعده
اوزرینه سذاب التیس المدقوق لصق اولنمق ادویه مجربه دندر یاخود روح شرابله
مزج اولنمش تریاق لصق اولنه کذلك سفوف الضفادع وسفوف الافاعی وسفوف
العقارب مناسبدر عناکب لسعنه ثوم وبصل مدقوق وسلیمه مدقوقه لصق اولنه
ولدغ الحیاته ضفدع بری المدقوق لصق اولنه کذلك ضفدع اخضر مدقوقاً یاخود خل
حاده ده منقوعاً لصق اولنه کذلك بعد التجفیف والسحق ذکر اولنور حشرات سمیه انواعنك
لسعنه ضماد مغناطیس دخی ممدوحدر علی الخصوص سفوف الضفادع وسفوف السرطان
وسفوف الافاعی ضم اولنمش اوله کذلك بو لصقه دخی بو جراحاتك انواعنه وعض الکلب
الکلوبدن حاصل اولان جراحاته ادویه مجربه دندر ترکیبی بودر بصل ابیض وثوم هر برندن
بر عدد تریاق بندقی وخمیر حامض یاریمشر اوقیه اخذ اولنوب لصقه اولنه مثال المحرر
اوزره ادویه موضعیه لصق اولنمغله کیفیت سمیه سی جذب اولنه تدنصکره مرهم مصری
امثالی وضع اولنمغله عضوك جزء فاسدینی جزء صحیحدن تفریق ایده لر بعده سائر جراحات
کبی تدبیر اولنور اما ادویه داخلیه دن از جمله سفوف الافاعی وصبغ پادزهری وملح
تریاق وروح شراب تریاق الکافوری مناسبدر کذلك بو ممزوج دخی ممدوحدر ترکیبی
بودر مثرودیطوس ایکی اوقیه تریاق بندقی بر اوقیه مرجان احمر مدبر بر بجق اوقیه اخذ
ومزج اولنه مقدار استعمالی ایکی درهمدن اوچ درهمه وار نجه هر درت ساعتده بر دفعه

استعمال اولنه کذلك ادویهٔ معادنیهٔ ثابته انیمون محرق وکبریت ذهبی المحرق امثالی
وادویهٔ حیوانیه دن قرن الایلدن اتخاذ اولنانلر وادویهٔ نباتیه دن اسقوردیون
وطورمنتیلا واسقوردجنا وسذاب البیس ورتبجب الاهل ایله ترکیب اولنمش تریاق اربعه
ممدوحه دن منفرداً یاخود ادویهٔ معرقه ایله ممزوجاً استعمال ــــ اولنه

الفصل العشرون فی الجراحات من عض الکلب الکلوب جراحات مزبوره یه
حیوان مکلوبك وجودنه ساری اولان مواد سمیه لعاب واسطه سیله باقی قالوب
آنده متزاید وجلدینه ساری اولور تفصیلی اطنابه مؤدی اولمغله ترك اولنمشدر **العلامات**
اما کلب مکلوبك علاماتی اکل وشربدن امتناع ایتمکدر کذلك لاغر اولوب آهسته یوردر
وقولاقلری اسفله مائل اولوب دلی اغزندن کفشره چیقوب صارقار وباشنده برسمه لك
اولوجبکاه برطرفنه وگاه بوطرفنه بلا ارادة میلان ایدوب گاه اولورکه بعضی دیوارلره
هجوم وضرب ایدر وانف وفمندن وآفرکوپك خروج ایدر ونوع انسانه وسائر حیوانه
مصادفه ایتدکده کرك اولا مأنوس اولدیغی اولسون وکرك نا اولسون بلا صوت عض ایدر
وآندن سائر کلاب فرار ایدرلر اما عض ایله حاصل اولان جرحه نك عض مکلوب اولدیغنك
علامتی بر مقدار لب جوز دوگمی یاخود حنطه جرحه نك اوزرینه وضع اولنوب بر کیجه
طوردقدنصکره بر دجاجه یه اطعام اولنسه دجاجهٔ مزبوره ایرتسی گون مکلوبه اولور
یاخود جرحه نك دمندن مره سندن بر پارچه اتمك ایچی تلویث اولنوب بر جایع کلبه
اطعام اولنسه مکلوب اولور اما انسان مکلوبك علامتی موضع جرح موجع اولور وجرحه
زمان یسیرده بالطبع مندمل اولمغله وجرحه نك اندمالندن قرق گون یاد خی زیاده مدت
مرور ایتدکده بلا سبب عظیم غم وغصه طاری اولوب جمله افکار فاسدهٔ سوداویه ظهور
ایدوب یسیر یسیراً تزاید ایدر ومنامنده بعضی کلب عقورلرك هجوم ایتمکله بیدار ایدر وجمله
عوارض سوداویه تزاید ایدوب عقلنه خفت گلور وحدتده ومواضع مظلمه یه میل ایدوب
صحبت ناسدن ومواضع مکشوفه دن اجتناب ایتمکه وکندو کندو ایله تکلم وبیهوده کلمات
آغاز ایدر وجه وعینینه حمرت استیلا ایدوب اعضاء طرفیه سنه تشنج عارض اولور وعض
کلبدن اولدیغی صورتده کلب گبی وعض ذئبدن اولدقده ذئب گبی صیحه ایدر ومکلوب
اولان کسنه لرك گلیسنده واقع اولان عارضه دندرکه میاه ومشروباتك انواعندن بلکه اسمی
ذکر اولندقده خوف ایدر بو عارضه غایت واستحکام علتده ظهور ایدر **تقدمة المعرفه** معلوم اولکه
عض الکلب اوچ نوع اوزره در دیرلر کلبك عضی یا حال الجنده یاخود حال غضبنده یاخود حال
مکلوبیتنده در واوکی جمله دن سالم اخیری جمله دن خطرناکدر اما اول عض الکلب الکلوبکه
اندن کثرت اوزره دم سیلان ایده وعلاج اثناسنده ادرار بولی کثیر یاخود عرق کثیر
ظهور ایده علی الخصوص بر ازی دخی سودا اللون اوله سلامت امیدی اولنور لکن امین اولنوب
علاجنده تقصیر واهمال جائز دکلدر دیرلر چوق کره واقع اولمشدرکه علامات جیدهٔ مزبوره
ظهور ایدوب قرق گون مقداری مدت مرور ایتدکده علامات ردیه ظهور ایتمکله مستوجب اولور
ومعلوم اولدیکه علامات ردیه نك ظهورندن صکره اگر علیلك بسهولة شرب مایه
اقتداری اولورسه تدابیر جیدیه یه مصادفه ایلدیکی صورتده خلاص ممکندر اما اول
مکلوبکه صورتی گوردکده کلب گبی صیحه ایده ویرمدت قارشوسنده طوتلدقده خوف وخشیت

اوزره

اوزره اولنوب عرق ریز ومضطرب اوله حیاتندن امید یوقدر **المعالجه** عض الکلب الکلوبدن
حاصل اولان جرحه نك تدبیرنده اولا لازم اولان دکه عض اولنمش یاخود مجرد کلب مزبوره
متلاصق اولمش ثیابی علیلك اوزرندن اخراج ایده لر بعده عضو مأوف جرحه نك مافوقندن
ممکن اولدیغی صورتده ربط ایدوب شرط ومحاجمت بالنار اولنمغله کیفیت سمیه یی جذب
ایده لر لکن عضوه خدر گلمجك قدر شدیداً ربط اتمیه لر اگر حجامت ممکن اولمیه جق اعضادن
اولورسه مجرد شرط کفایت ایدر وجرحه عظیم اولدیغی صورتده شرطك دخی ترکی مناسبدر
تا که فلغمونی حدوثنه باعث اولمیه بعده قرق گونه دك جرحه یی مکشوفاً حفظ ایدوب
اندمالنی منع ایده لر واوزرینه ضماد مقناطیس الحکماء وضع اولنه لکن ضماد مزبوره بر مقدار
سرطان مسحوق یاخود مکلس ضم ایتمك مناسبدر اگر جرحه یه فلغمونی ووجع عارض
اولورسه جرحه نك اطرافنه دهن الحمر جبطلا اولنه لکن قدر جزو سکر الزحل ضم
اولنمش اوله بعضی اطبا موضع مأوفی حدید محمی ایله کی ایدرلر بو تدبیری شرط و
حجامتدن اولی عد ایدرلر ومعلومدرکه بو تدبیرلر جرحه نك واقع اولدیغی گونده اولمق
لازمدر زیرا اول گون مرور ایتدکده مادهٔ سمیه داخله نفوذ ایدوب بو تدبیرلرك فائده سی
قالمز همان جرحه یی اندمالدن منع ومکشوفاً حفظ ایتمکه مشغول اولنه وگاه اولورکه عصبلردن
ناشی جرحه نك اطرافی مرضوض اولور بو صورتده مرهم مصری امثالی ایله عضودن جزو
مأوفی تفریق وازاله ایتمك لازمدر مشغول اولنه بعده علیلك تدبیر غداسنه همت اولنوب
هندبا وحصرم امثالی نباتات بارده مناسبدر کذلك سرطان وقنفذ خمر عسلی ایله ولحوم
طیور جبلیه امثالی سریعة الهضم وجید الکیموس استعمال ایتدوره لر لکن معتاد حاجتدن
زیاده ویرمیه لر ومشروباتدن ماء القراح وانك امثالی استعمال اولنه وعند القدرة فصد
اولنوب ادویهٔ مسهله ایله تنقیه لازمدر لکن متأخرین دیرلرکه فصد ومسهل مادهٔ سمیه یی
داخله جذب ایدر مگرکه زمان مرور ایدوب علیلده علامات مکلوبیت ظهور ایلمش اوله
مسهل ویرمك جائز بلکه مناسبدر وبعد التدابیر المذکوره علامات ردیه ظهوردن
مقدم یاخود ظهوره ابتدا ایتدکده بو علته مخصوص ادویهٔ تریاقیه وبادزهریه یه مراجعت
اولنوب از جمله ماده سمی خارجه دفع ایچون صبغ بادزهریه وخلیط ساذج وملح تریاقی
وتریاق اربعه امثالی بین الحکما بو علته توجیه اولنان معرقات ماء السرطان ایله استعمال
اولنه کذلك ماده سنك حدتنی کسر ایچون هر اوچ گونده بر دفعه بر درهم تریاق بند تجدید
یاخود اون بش حبه حب لسان الکلب استعمال اولنه کذلك ماده سنك کیفیتنی اصلاح
ایچون از جمله بین الاطبا سفوف السرطان مناسبدر ترکیبی بودر رماد السرطان النهری
نصف رطل جنطیانا مسحوقا ایکی وقیه لبان ابیض مسحوق بر وقیه اخذ ومزج اولنوب
سفوف اولنه مقدار استعمالی بر درهمدر ماء القراح یاخود سائر مایعات ایله هر گون
علی الریق استعمال اولنه **یاخود** سرطان مکلس اوچ درهم جنطیانا ایکی درهم طین مختوم
نصف درهم اخذ ومزج اولنوب مطبوخ السرطان ایله بر درهمی استعمال اولنه **یاخود**
سرطان نهری مسحوقا ایکی درهم جنطیانا دم مصافی بر درهم اخذ ومزج اولنوب خمر
ایله استعمال اولنه کذلك بو خصوصده اطبادن بعضی حشایش بادزهریه ممدوح اولمش
از جمله اصل بادزهر نباتیدن گونده بر درهم ماء شوکة المبارکه ایله قرق گون تردك استعمالنه

ملاومت اولنه كذلك بزرشوكة المهيم كوننده ايكى درهم استعمال اولنوب اوج درت دقيقه دك
تحريقه منتظر اولنوب عليلي محكم اورتلر كذلك بردرهم جنطيانا اخذ اولنوب بردرهم
ترياق ايله اوج كون على الريق استعمال ايتدروب بش التى ساعت عليلي محكم اورتلر وادويهٔ مذكوره ماء
اسقورديون وماء شوكة المباركه وماء طورخشيلا وماء سذاب التيس وماء ترياقى ايله استعمال اولنمق مناسبدر

الباب الخامس في الكسر والوثي والخلع والشقاق وحرق النار والماء وعلل الاظافير وفساد الاطراف بالبرد وهو تشتمل على خمسة فصول

الفصل الاول في الكسر والوثي والخلع والسقطة والصدمة والضربة والشجاج والشج

معلوم اوله كه كسر بفتح الكاف قرق وصنق معناسنه كلور كه
لسان يونانيه ده قلاسما وقلاروما واغما وقطاغما تسميه ايدرلر قلاسيس دخى
ديرلر يعنى تفرق الاتصال عضودركه عظمده وغضروفده واقع اولور ووثى چقمقدر
بوكا برتلمك ديرلر خلع چقمغه وسقطه دوشمكه وصدمه بره يه وشجاج باش
يارلمغه وشج صيرغه ديرلر **العلاج** بونلرك جميعسنك علاجى مشتركدر اولا طرف
خلافندن فصد وحجامت ايتمكدر مكركه چوق قان كتمش اوله فقيردر مكه آفت ايرن
عضوك جانب خلافندن اخراج دم ايتمك لازمدر ولكن سلمكه بدندن چوق قان جريان
اتمش اوله ودمك دخى قلتى وار ايسه البته لازمدر مكركه حددن بيرون جريان دم
واقع اولمش اوله بو تقديرجه حجامت ايله يارى وجعى جانب خلافنه جذب ايتمك لازمدر
بعده طبيعتى فتيله وحقنهٔ لينه ايله تليين ايدرلر اكر مسهلاته تحملى وار ايسه راوند كبى
مسهل ويلماز اما اكثريا مسهله احتياج اولمز اكر لازم كلور ايسه غسل خيار شنبر وراوند
ودهن لوز حلو وسكر ايله ماء هندبا حل اولنوب استعمال اولنه واعضايه تقويت ويرن
غذالر تناول اولنه وسكر ايله ماء عنب الثعلب ويا ماء لسان الحمل وشراب التفاح
ويا لسان الثورى بهردوز استعمال ايدرلر واكر غذالردن ضعف خوفى اولور ايسه بلج شورباسى
ايله ماش استعمال ايدرلر وياخود بيض نيمبرشت استعمال ايدرلر وممكن اولدقجه لحوماتدن
وشرابدن اجتناب اولنه واكر وجع بطن وار ايسه حقنهٔ لينه دنصكره بو دوايى استعمال
ايدرلر صنعتى بودر ذر الورد وكهربا واكليل الملك ايكيشر درهم سنبل ومصطكى وكندر
وزعفران وجوزبوا هربرندن بردرهم اخذ اولنوب ماء لسان الحمل ايله تخمير اولنوب
قرصلر اولنه مقدار استعمالى برمثقالدر واكر عليلك عطشى وحرارتى بوغيسه حبى ث
الورد ايله برمقدار مرجان وكهربا ويرهلر اما كسر كه بوصمغ جبيره محتاجدر يعنى عضوى
چكوب اصلى اوزرينه قلوب وبرتخته ايله صاره لر واكر خرده پاره كمك وار ايسه آنى
اخراج ايدوب اول موضعه ووثى ده مذكور ضمادلرى وضع ايدرلر واغذيهٔ غليظه
ولزجه استعمال ايدرلر مثلا هريسه وپاچه واوج اتى وبرغ ايله طولمش شيردان طاوق
كبابى وبريان اولمش اوغلاق اتى كبى واكر صارغنك التنده بكيمك حاصل اولور ايسه
چوزوب ماء فاتر ايله غسل ايدرلر اما جراحته صوكيرميه وعصبيه ير يعنى باغه ماء الورد
وخل حاذق طلا ايدوب حفظ ايده باغليه لر زيرا قوتبجه باغلنسه ورم احداثندن
خوف اولنور بعده ووثى ده ذكر اولنان ضمادات ايله عمل ايدرلر اما وثى كه اكر حرارت
قويرسى وار ايسه زر الورد وصندل وزهر بنفشج وشعير مقشر وزعفران بالستوى

اخذ

اخذ وحزتى كافور ضم وسحق اولنوب ماء الورد ودهن الورد ايله كماد ارفق ايله تغليه لر اما خلع كه
بونك علاجى چكوب عضوى موضعنه رد ايتمكدر اما رفقله چكه لر تا كه وجع حاصل اولوب
ورم احداث ايتميه پس موضعنه رد ايتدكدنصكره اوزرينه اضمدهٔ مناسبه وادهانات
نافعه استعمال اولنه كه اقرباذينده ذكر اولنمشدر نظر اولنه اما سقطه وصدمه وضربه ايچون
اقتضا ايلدكده اكر وجعى شديد اولور ايسه دهن الورد ايله ساده ياغى وموميا حل اولنه اكر
وجعى بوغيسه ومجروح اولمش ايسه بورجق وطين ادمنى ومسك وزعفران بالمساوى اخذ
اولنوب ماء الورد ايله مزج وطلا اولنه اما شجاجه وسحجه ادويهٔ موضعيه اقتضا ايلدكده
عدس وذر الورد واس ودهن الورد اخذ اولنوب مرهم كبى ضماد استعمال اولنه

الفصل الثاني في الشقاق

شقاق بضم الشين وفتح القاف تركيده يارلمق وچاتلق
معناسنه در جمعى مشقوق كلور فارسيده شكافتن ديرلر اصطلاح يونانيانده اسقيسيس
تعبير ايدرلر واعاس دخى ديرلر يوز واللر وايقلرجا تلمقدر جلد بدنه اوزرنده هر موضعده
عامة ظاهر اولور **السبب** بو مرضك سببى مواد حاده محرقه در اكثريا ابخرهٔ رديه دن دخى
حادث اولور اما چنكه دم صفراء غليظه ياخود خلط سوداوى ايله مختلط اوله خلط خر بور ثقيل
اولماغله طبيعت انى اسفل اعضايه دفع ايدوب اياقده وپرمقلرنده انشقاق حاصل اولور اما
چنكه مرهٔ صفرا دم ايله مختلط اولسه خفيف اولديغى اجلدن طبيعت انى اعالى اعضايه
دفع ايدوب اللرده انشقاق ظاهر اولور اما بو عوارض كاهى هواده برودت عظيم اولماسندن
دخى نشئات ايدر وكاهى زياده خشين الاتى ايله استعمالدن دخى اولور فى زماننا اكثريا مرض
افرنجدن دخى عارض اولور اما يوللى وبياضه مائل اللرده واياقده اولور وجعى وحاز وكاهى چه
كونشدن ويايلدن ويا صوقلدن واكثريا صوق صو ايله ابدست المقدن اولور **العلاج**
بونك علاجى نظر ايدرلر شقاق قنغى سببدن اولمش ايسه مسهلات مناسبه ايله اول خلط ردينك
بدنى تنقيه ايدرلر وياحر ورطب اولان تدبيره يعنى غذالره مداومت ايدرلر وانك ايچون
مقابل اولور فصد قدر علاج اولمز ابتدا عرق الكبددن بعده عرق معقددن فصد ايدرلر
وخلط محترقى نضج طويل انضاج ايدرلر بعده تقليل ايچون معجون ملين ومعجون السنامكى
ومعجون آمق كبيلر ايله تنقيه ايدرلر وكاه اولور كه بو معجونلره ايارج لوغاذيا ضم اولنور ف
مادة سنى اصلاح ايچون شراب شاهترج وشراب برنتنين الكبير وافتيمون وتفاح ولسان الثور
شربتلرى ويرهلر وبو شربتلر يغاء لسان الثور وياخود ماء شاهترج وياخود ماء الجبن ايله
ويرهلر وقتاكه قاروره ده علامت نضج ظاهر اوله بو مطبوخ ايله تنقيه يه شروع ايدرلر تركيبى بودر
زهر لسان الثور البستانى والبرى وزهر البنفشج هر برندن سدس درهم اجاص الحلو و
عناب وسبستان التيشر عدد ايجى تمر هندى وافتيمون وبسفايج هربرندن نصف وقيه
سنامكى يرو قيه عرق السوس المحكوك اوج درهم زبيب بر بچوق وقيه هليلج اسود
واصفر هربرندن بردرهم ترنجبين وعسل الورد التيشر درهم اخذ اولنوب قانون
اوزره شربت ايدهلر واكر بومرضك ابتداسنده سلق وعدس وشلجم مطبوخلريله بونغ
ايلسه لر غايت مناسبدر ياخود رمان حلوى شراب اسود ايله مهرا اولنجه طبخ ايدوب
بعده مرهم الورد ايله خلط ومزج ايدوب شقاقه طلا ايدرلر غايت مجربدر لكن ابتدا
شقاقى مطبوخ ترمس ايله غسل ايدوب بعده طلا اولنه اما اكر شقاقى شديد اولوب

عليل مضطرب اولورسه عصارهٔ بنجی دقیق شعیر ایله ضماد ایدرلر یاخود مرداسنج ومرهم صافی
ودنجبیل علی السویه اخذ اولنوب بعد السحق زیت وشمع اصفر ایله مرهم اولنوب طلا ایدرلر
كذلك بو مرهم دخی غایت موافقدر صنعتی بودر مصطکی اوچ درهم توتیا یاغی درت وقیه
كافور بر درهم اخذ اولنوب كفایت مقداری عصارهٔ اللیمون ایله مرهم ایلیوب طلا ایدرلر اگر یوموشق
صوقرن اولورسه دهن البنفسج ودهن الیاسمین طلا اولنور غایة الغایة انفع و انسبدر
الفصل الثالث فی حرق النار والماء وما یشبههما باب رابعده جراحات حرق النار وما یشبهها
الفصل الرابع فی علل الاظافیر اظافیر جمعدر مفردی بضمتین وسکون الفاء
ظفردر كه لسان تركیده درنق معناسنه در انسان وسائر حیوانده مستعملدر ایمدی درناقلره
عارض اولان علل كثیره دن برمقداری بو فصلده بیان ایدرلر اولکیسی طقیقة الاظفاردر كه
درنق طلقه شابه بیاض وبراق اولوب ادنی سبب ایله سریعا متكسر ومتفتت اولمقدر
سببی دمك قلتی واعتدالدن خارج حرارتك غلبه سیله اظفاره غدا اولان رطوبت اول حرارت
ایله متنشف اولمسیدر علاجی هر یوم صباحلرده اصل السوس و بادرنجبویه هر بریندن اوچ درهم
اخذ اولنوب بعد الطبخ اون درهم جلنجبین سكری ایله استعمال ایدرلر یاخود جلنجبین وسكنجبین
ایله شراب اصول استعمال ایدرلر وقتا كه قارورهده آثار نضج ظاهر اوله بعده طبیخ افتیمون
وحب الصبر وحب ایارج وقوقیا امثالی ادویهٔ مسهله ایله تنقیه ایدرلر وبعد التنقیه ذوفاء
رطب یاخود شحم البط ویا شحم الاوز ویا شحم الماعز ومخ الساق البقر ودهن بنفسج ودهن
حب القرطم امثالی دوالردن قیروطی عمل اولنوب اظفاره تضمید اولنه یاخود حب المحلبی شحم
الماعز ایله دق ایدوب اظفاره اورهلر ایكنجیسی برص الاظفاردر كه بعینه برص كبی
بر بیاض انده ظاهر اولور سببی بر رطوبت لزجهٔ فاسدهدر كه تحت ظفرده قالمشدر علاجی
اولا بدنی اخلاط بلغمیهٔ غلیظه ولزجهٔ فاسدهدن تطهیر وتنقیه ایتمكله علاج ایدرلر مثلا
حب ایارج یاخود مطبوخ التربد كبی دوالر استعمال اولنه بعده زرارنج ودبق بالسویه اخذ
اولنوب بعد الدق خل خمر ایله عجین اولنوب ضمادا استعمال ایدرلر یاخود دردی الخل وزرنیخ
ممزوجا تضمید اولنه یاخود جوز سرو ودقیق ترمس بالسویه اخذ ودق اولنوب خل ایله تضمید
اولنه یاخود اصول قصب الفارسی المحرق ورماد ضفر الماعز وتفسیا بالسویه اخذ وخل ایله
عجین اولنوب تضمید ایدرلر اوچنجیسی جذام الاظفار وتعقفه یعنی درنغك اكلسیی و
چكمسیدر كه اصول اظفار تغلظ حاصل ایدوب عظم رمیمه مشابه اولور سببی اخلاط
سودا اویدنك كثرتیله اصول اظفاره انصبابیدر علاجی اگر بدن علیلك تحملی وار ایسه
باسلیقدن فصد ایدوب مطبوخ افتیمون ایله بدنی تنقیه ایدرلر وحسنة الكیموس اولان
اغذیه تحمیدده اعطا ایدرلر بعده دهن بنفسج وشمع یاخود دهن شمع ودهن لوز وشحم ماعز
وشحم البط وشحم اوز ومخ الساق البقر كبی دوالردن مركب قیروطی ایلیوب اورهلر یاخود دهن البان
ایله مصطكی حل اولنوب تضمید ایدرلر دردنجیسی تشقق الاظفاردر كه درنقلرك
چاتلمسیدر سببی بدنك افراط اوزره یبوست وجفافیدر كه خلط سودا بدنده غالب
اولمغله حاصل اولور علاجی اولا اخلاط سوداویه بدنی مسهلات سوداویه اولان ادویه
ایله اخراج وتنقیه ایدرلر مثلا معجون النجاح ومطبوخ افتیمون استعمال ایدرلر وبدنی ترطیب
ایچون ماء جبن ایله سكنجبین ساذج ومزورهٔ الماش والحمص ولب اللوز الحلو ولحوم الدجاج ایله

تغذیه

تغذیه ایدرلر بعده شحومات مذكوره ایله لعاب سفرجل ولعاب بزر قطونا اخذ اولنوب ممزوجا
تضمید اولنه یاخود دردی الخل الخمر وزفت ومیعهٔ السائله اخذ ومزج اولنوب تضمید اولنه
بشنجیسی تقلع الاظفار وتقصفها یعنی درناقلر منكسر اولوب منقلع اولمقدر سببی یا رطوبت
مفرطهدن دوشوب اصابعك استرخاسندن یاخود دمك حدت مفرطهسندندر اگر اصابعك استرخاسندن
اولورسه الم ووجعی یوقدر اولور اما حدت دمدن اولورسه وجع والمی موجود اولور علاجی
استرخادن اولورسه رطوبت بلغمیهدن بدنی تنقیه ایدرلر واگر حدت دمدن اولورسه عروق
صافندن فصد وساقیندن حجامت ایدوب شراب عناب امثالی ایله حدت دمی تسكین
وتصفیه ایدرلر آلتنجیسی اختناق الدم تحت الظفر یعنی درناقلر آلتنده قانك اویوشمسی سببی
یا صدمه ویا سقطه ویا ضربهدر كه شعب عروق فسخ اولمغله حادث اولور علاجی زفت دقیق
الحنطه ایله عجین ایدوب تضمید ایدرلر یاخود سلطان نهری ذرنیخ احمر ایله تضمید ایدرلر یاخود
بزر قطونا ساییون وبزر كرفس اخذ اولنوب میبختج ایله طبخ وتضمید ایدرلر وهر یوم دفعات
كثیره مصه ایدرلر حتی بالكلیه زائل اوله یدنجیسی صفرة الاظفاردر كه درناقلر صاری اولور
علاجی خل الخمر ایله بزر جرجیر حل ایدوب ضمادا استعمال اولنه سكزنجیسی رض الاظفاردر
علاجی ورق الآس ورق الرمان یاخود دقیق الحنطه وزبیب یاخود شحم الماعز اخذ اولنوب مقدار قلیل كبریت اضافه سیله
الفصل الخامس فی فساد الاطراف بالبرد باب اولده فرانیوس اسمی ایله مسمی ومذكوردر

المقالة الثالثة فی الزینة والمراد منها ههنا اصلاح البدن
وحفظه علی ما ینبغی وهو یشتمل علی اربعة ابواب

الباب الاول فی احوال الجلد وهو یشتمل علی سبعة فصول

الفصل الاول فی فساد اللون الجلد یعنی لون جلدك لطافت وحسن وجمال وحرارت ودونق
وجلاسنه خلل پیدا اولان اشیانك بیانی ایمدی السبب جلدك فسادینه باعث اولان احوالك
یا طبیعیدركه طبیعت خلط موذیهٔ جلده دفع ایتمكله حادث اولور یرقان اصفر واسود كبی
یاخود كبد وطحال وكلی امثالی اعضاء رئیسهیه ضعف كلمك ایله فساد اللون حاصل اولور یاخود
سببی خارجیدر كه حرارت شمس ویا برد شدیدك تأثیرندن ویا بر نیچه مدت استحمام ایتیوب
همان ماء بارد ایله غسل ایتمكدن ویا اطعمهٔ مالحه تناول ایتمكدن استكثار ایتمكدن جلدك لونی بوزرق
وقراصق اولور وكاهیجه دمك سودا آیه استحالهسندن وكاه ثوم وبصل وكراث وفجل وفلفل وزعفران
كبی غریب اشیا تناولندن وكاه علل مزمنهیه گرفتار اولمقدن وكاه غم وغصهٔ كثیرهدن و افراط
خوف وحزن اعضاء رئیسهیه ضعف ویرمكله تولید دمده عاجز اولوب علیله فساد لون عارض
اولور لكن هر نقدر غم وغصه كثیر اولسه تأثیری جماع كبی دكلدر وكثرت جماع ایله رنك روی
بدن صفرت حاصل ایدر زیرا كثرت جماع هضمی ضعیف وارواحی تحلیل ایدر بو ایله اولیجق فساد لون
حاصل اولور یاخود اهویهٔ حاره افراط اوزره طوقنمقدن وماء بیر وصارنج صولری كبی راكد
صولرك كثرت اوزره شرب ایتمكدن لون جلده فساد عارض اولمسی امر مقرردر كذلك كون
ونحوهٔ هندی وخل ایله اولان اطعمهیی اكثر اوقاتده تناول ایتمكدن وتراب اكلنه مداومت اولنسه
جلده فساد عارض اولور زیرا تراب افواه عروقی سد ایتمكله دم صافی بدنه واصل اولمیوب
صفراتك رقیقی ویا بخاری بدنه منتشر اولمغله لون بدن متغیر اولوب فاسد اولور وبالخاصه
كوتن اولان موضعده كثرت قیامدن فساد لون حادث اولور العلاج بو علتك علاجی

اولنمسنه لر دوكدمی ترقيق وتحريك ايدوب ارواحی خارجه تحريك ايده بويله اولان اشيالونجمله
صفت ورونق وطراوت ويرر مثلا ماكولاتدن بيض نيمبرشت وحمص ونبيذ وماء لحم امثالی دن
ومشروباتدن خمره معادل برمشروب يوقدر لولا المحمونترفی عنقها ودمی كوديدن تخليص ايدوب
صافی ايدن هيج مرتبی واطريفلا تدن وبعضی اشيادخی واردركه حراره فی ايله دمی خارجه
تحريك ايدوب حمرت وجه ايراث ايدر دارچين وقرنفل وفلفل وزعفران امثالی وبالخاصه
اشياء لطيفه به نظر وسرود وراكباً مشی وشتاب وكولشمك ونشكار ايتمك كبی احوال جلده
جلا ورونق ولطافت ويرر وحمام معتدلرده ماء عذب ايله غسل دخی نافعدر اكر بوعلت حرارت
شمس واهويه حاره دن ناشی اولور سه بياض البيض ايله ماء الوردی مزج ايدوب طلا ايدهلر
ياخود لعاب سفرجل ولعاب بزرقطونا خل الورد ايله ممزوجا طلا ايدهلر ياخود بزورات ادويه
البارده نك ماء الورد ايله مستحلبنی اخذ ايدوب طلا ايدهلر ياخود بوتركيبی استعمال ايدهلر
صنعتی بودر اسفيداج محلول بماء الورد بر درهم مصطكی نصف درهم لعاب بزرقطونا
بروقيه اخذ اولنوب بعد المزج طلا اولنه واكر حرارت شمسدن زياده متضرر اولمش ايسه
صمغ الاجاصی خل المعقطر ايله حل ايدوب طلا ايلمك زياده نافعدر ياخود ماء مقطر باقلا ايله
جلد وجهی غسل ايدهلر ياخود لوز المر وحلب دق اولنوب سودعك زياده نافعدر وبوطلا دخی
زياده ممدوحدر صنعتی بودر عصاره ورق لسان الحمل وعصاره عنب الثعلب برر وقيه مرهمی
النحی درهم اسرب محرق درت درهم مرداسنج ايكی درهم كافور نصف درهم اخذ اولنوب
شمع ابيض ودهن الورد ايله مزج اولنوب طلا اولنه وشعير وارز وحنطة الباقلا وقشر البيض
محرق وصدف محرق ومرداسنج وبورق واسفيداج وناب الفيل وعظم رميم وبزر قثا وبطيخ
وبزرقرع وبزر فجل ولوز ونشا امثالی اشيادن مفرداً ومركباً استعمالی فساد لونه ادويه مختاره دندر
خصوصا اولاماد بطيخ ايله اشنان خمير ايدوب جلدی غسل ايدهلر بعده اشياء مذكوره نی
مخلوطاً كيجه وجهه طلا ايدوب صباح غسل ايدهلر لونه جلاء لطافت ورونق وجمال ويرر
اما بين الاطباء اقربجيه مشهور ومجرب وحالا متداول اولان لوف الحيه وشقاقل وقثاء الحمار
واصل السوسن واصل القرطينثا وزهر باقلا وزهر الحمان ولوز مر وحب الصنوبر وبزورات اربعه
وبوكرلجه وارز وترمس ودقيق باقلا وحمص وبياض البيض ولبن وكافور وكندر ومرتصا فی
دهن البان ودهن الططر كبی دوالردر ومجرب بين الاطبا كيميائيه ممدوح اولان غسوللر
بونلردر حنظلا شقاقل وابجرم ولوف الحيه هر بريندن بر بچق وقيه ايرسا بروقيه زهر بقلا ايكی وقيه
مصطكی اون درهم بورق ايكی درهم اخذ اولنوب مقدار الكفايه ماء القراصيله حمام ماديده
يكرمی درت ساعت نقع وتعفين بعده قرع وانبيق زجاجی ايله تقطير ايدهلر ياخود فرانجله
تعبير اولنان نان خاصنك ايچندن اوچ رطل وبياض البيض اون ايكی عدد لبن الماعز درت
رطل اخذ اولنوب انبيق زجاجيه ايله تقطير اولنه ياخود ارز بر رطل ماء باقلا مقدار الكفايه
اخذ ودقاطلا ايچنده نقع اولنوب بعده بروقيه مصطكی وايكی درهم بورق اضافه سيله تقطير
ايدهلر بين ايمدی جلده رونق ولطافت ويرمك ايچون اولا دهن الكافور وطلق محلول
طلا اولنوب بعده صباح اشياء مذكوره نك بربری ايله غسل اولنه

الفصل الثانی فی الكلف والنمش والبرش والخيلان والخضره كلف بالتحريك
لون وجهك سواده مائل تغير اولمسيدركه حدوثنده اثار كودة وارد دعدكی عوام الناس اكل

تركيده چقيت وزبان فارسيده كنجده تسميه ايدرلر وكسر شينن ايله شنج وشنجه وتاش
دخی ديرلر لسان يونانيده فاقوس تسميه اولنور عدس حمناسنده درلون جهتيله عدسه
مشابه اولمغله بواسميله تسميه ايلديلر بناء علی ذلك بعضيلر نمش عدسی واثار عدسيه
دخی تعبير ايدرلر و نمش بالتحريك آق ايله قره بيننده حمره يه مائل مستدير بر سياه نقطه لردركه
جلد وجهده وعضو آخرده حادث اولور وكاهيجه منبسط اولوب كف قدر ظاهر اولور
واكثريا حدوثی وجهده اولور عوام الناس بيننده چل وسيس دينكله معروف ومشهوردر
وبرش برسياه نقطه صغاردر اكثريا حدوثی وجهده وساير مواضعده اولور وكاهيجه حمره يه
وكوده يه مائل اولور وخيلان بفتح الخاء المعجمه خالك جمعيدر خال عربيده وفارسيده بك
معناسنه در اصطلاح اطباده شول نتوات زائده تولوليه دن عبارتدركه بدن انسانده
ثواليل صغار هيئتنده ظاهر اولور يعنی سطح بدننده مستدير زائد مجسم تقع اولوركا ثواليل
السود ادخی تعبير ايدرلر لسان عربيده مشامه دخی تعبير ايدرلر وخضره تحت الجلد دم
ميتدن حادث اولان اثاردر **التسبيب** كلفك سببی دم سوداويه نك احتراقی وابخره
اخلاط سوداويه در انكچون حمی ربع اصحابنه وحوامله وهنوز بالغه اولمش نسايه كثير العروض
ديرا انلرك طبيعتلری دم حيضی برزمان امساك ايدوب اوقات جريان حيضلری كذران
ايتكله بو احتباس ايله كثير الوقوعدر ياخود متولد اولان اغذيه غليظه وياخود ادويه حريفه المحترقه دن
استعماللرده استكثار ايتكله حاصل اولور ونمشك سببی دم سوداويه نك فوهه هات عروقدن
خروج ايدوب تحت الجلد محتقن اولمسيدر وخيلانك سببی دخی خلط سوداويه وياخود دم محترقه
فوهه هات عروقدن خروج ايدوب مواضعدن برموضعده تحبس ايتكله متصلب ومتجسم
اولمسيدر وخضره نك سببی ضربه وياسقطه دركه عروق متشققه دن خروج ايدن دم
ميتدن حادث اولور **تقدمة المعرفه** اكر اثار مذكوره مولودی اولور سه يعنی ولد ايله
معاً ظهور ايتمش ايسه لاعلاجدر واكر بعد الولاده ظهور ايدوب تحت الجلد محتبس اولان
دمه غلظت كلمش ايسه عسير العلاجدر **العلاج** بوعلتلرك اشتراكاً علاجنده واجب
اولان بودركه اولا امتلاء وار ايسه فصد واسهال ايله بدنی تنقيه ايدهلر مثلا اخلاط سوداويه نی
اخراج ايچون مطبوخ افتيمون ايله ماء جبن وسفوف لاجورد استعمال ايدهلر ياخود حب ايارج لوغاذيا
كبی دوالر استعمال اولنه بعده كيجه لرده اطليه مناسبه وصباحلرده غسولات استعمال اولنه مثلا
كلف وجهده حب الغار سحوقی عسل ايله ممزوجاً وجهه طلا اولنوب صباح غسل ايدهلر ياخود
لسان الثور عصاره سنی كنوز سودی ايله مزج ايدوب طلا ايدهلر ياخود اشنان ونشاء
ونخاله باشتوی اخذ اولنوب ماء الحاره ايله تخمير ايدوب وجهه طلا ايدهلر ياخود بزر كرنب ايله
عسل مزج اولنوب طلا ايدهلر ياخود قسط بحری ايله عسلی مزج ايدوب طلا ايدهلر وبوخصوصده
فی زماننا هذا بين الاطبا مشهور ومجرب اولان دوا ابن العذری ودهن الططير دركه طلاء
فائده عظيمه سی مشاهده در وبوطلا دخی غايت مجربدر صنعتی بودر عسل صافی درت وقيه
دهن لوز المر بروقيه بورق نصف وقيه ايرساء سحوقی ايكی درهم اخذ اولنوب بعد المزج
طلاء استعمال اولنه وبوطلالر اخشامدن استعمال اولنوب صباح نخاله نقع اولنمش ماء الحاره ايله
غسل ايدهلر وفساد اللون فصلنده ذكر اولنان دوالر بونده دخی استعمال اولنور ودخی
عليله محمودة الكيموس اولان اغذيه لطيفه اعطا ايدهلر مثلا ماء حمص ولحم اوزو لحوم

طباهیج ودجاج وحملان وصفرة البیض نیمبرشت امثالی غذا تناول ایتدوره لر وکاهیجه علیلی
حمام معتدله یه وضع ایدوب ماء حلو ایله غسل ومزاجی ترطیب اتمك الزم ولوازمندندر و دوتِ
مسهله استعمالنده تکرر لازمدر دیرا اخلاط سوداویه ثقیل اولمغله برایکی دفعه مسهل
استعمالی ایله تنقیه تمام اولمز بلکه مسهل تکریری متواتراً استعمال اتمکه محتاجدر
الفصل الثالث فی بهق الابیض وضح دخی تسمیه ایدرلر هو بیاض رقیق تحدث
فی ظاهر الجلد دیمکله تعریف اولنور یعنی بر رقیق بیاضلقدر که سطح جلدك ظاهرنده حادث
اولور **السبب** بهق ابیضك سببی بر رطوبة لزجة بلغمیه در که شدة احتراق سببیله غباره
شبیه اولوب اکی قوة دافعه قوه هات شعب عروقدن جلد عضوه دفع ایدوب جلدی
فاسد ایدوب بهقه باعث اولور جالینوس فاضل علل امراض کتابنك باب ثانی سنده
تحریر ایدرکه جلد عضوك غذاسنده بلاغم لزجه کثیر اولسه وعضو دخی انی دائماً غذا ایدوب
دفع ایلمسه اندن البتة بهق ابیض ویا برص ابیض حادث اولور **العلامات**
بهق ابیضك علامتی سطح جلد عضو لون اصلی سندن زیاده بیاض اولوب الاجه اولمغله
وبرص ابیض دخی اکرچه بویله در اما برص ابیضك بیاضلغی بهق ابیضدن زیاده وبراق
اولوب اوزرنده نابت اولان شعری دخی بیاض اولور اما بهق ابیضك اوزرنده شعر
نابت اولسه اسود اولور وبهق ابیضی برابره ایله دلسهلر اندن احمر اللون دم خروج ایدر
اما برصده برماء ابیض خروج ایدر یاخود هیچ برنسنه خروج اتمز **العلاج** بهق ابیضك
علاجنده اولاً اخلاط نضج ویروب بعده استفراغ ایله تنقیه ایدرلر ومزاج علیلی تعدیل ایدوب
معده وکبد وطحالنه تقویت ویرهلر ومعلوم اولسه که بهق ابیض وبرص ابیضده فصددن
زیاده احتراز لازمدر اما بلاغم لزجهیی تنضیج واخراج اتمك انفع اشیادندر وادویه منضجه دن
زوفا وقسطاران واصولات خمسه منقعی واسطوخودوس کبی دوالر زیاده مناسبدر وبونك
امثالی دوالردن معمول مطابیخ منضجه استعمال ایدرلر بعده اخلاط لزجه بلغمیه یی اخراج وتنقیه
ایلیجی مسهلاته مراجعت ایدرلر مثلا اغاریقون وحب عقاقان وحنظل وبونلر امثالی دوالردن
ترکیب اولنان مسهلات ایله تنقیه ایدرلر شیخ الرئیس ابن سینا ادویه منقیه ومدره استعمالنی
مناسب کوروب بعده تریاق ویرهلر دیمشدر بعده خارجدن اوزرینه محللات وجاذبات
وجالیات منفطات استعمال اولنه دیمشدر مثلا ترمس وجنطیانا وبورجوق وبقله ولوز حلو
وشونیز وعود الترح وقثاء الحمار وسموقنق وکبریت وجرجیر الماء ونطرون وفرفیون
ولوف الحیة وخردل وذراریح وبونلر امثالی دوالردن اطلیه ومراهم وکمادات ترکیب اولنوب
استعمال اولنورسه زمان قلیلده علته برؤ تام حاصل اولور مثلا بو کماد زیاده مناسبدر
لبده کوکی وقرغند ولکی کوکی بر وقیه هلالیه وشاهترج برر قبضه اخذ ایدوب ماء القراحیله
طبخ وموضع بهقه تکرار بتکرار کماد ایدهلر بعده اوزرینه بو مرهمی طلا ایدهلر ترکیبی بودر
لبده وهلالیه وشاهترج وکجیك اوتی عصاره لرینك بررنجی وقیه بزر خردل بر وقیه
اخذ اولنوب قدر الکفایه شحم الدجاج ایله صنعت اوزره مرهم ایدرلر یاخود صابون طرابلسی
ودقیق باقلا ودقیق ترمس اوچر وقیه خردل بر وقیه خبز حاص بر بچق وقیه اخذ اولنوب
مقدار الکفایه صفار البیض ایله هاوان رصاصیده دق ایدرك مرهم ایدرلر ومکرراً
بهقه طلا اتمکله برؤ حاصل اولور وبهقی برخشین کرباس ایله محکم دلك ایدوب اوزرینه

دهن

دهن اللوز المر طلا اتسه لر سریعاً برؤ حاصل اولور دیمشلر
الفصل الرابع فی بهق الاسود بهق اسود جلدك لونی سوادیه مائل اولوب متغیر
اولمسیدر وبو مرض مقدمات جذامدن اولمغله جذامی منذردر دیرلر وکاه اولورکه
بهق اسود برص اسوده انتقال ایدر دیرا ایکیسنك دخی ماده لری بردر **السبب** بو مرضك
سببی یا صفرای محترقه ویا سوداء محترقه در که دم غلیظ ایله مختلط اولمشدر **العلامات**
بو مرضك علامتی علیلك جلدنك لونی سواد اولوب قچان عضو ماؤفی دلك ایلسهلر نخاله یه
مشابه شیلر دوکلور واول موضعی حك ودلك دن صکره جلدك لونی حمرته مائل اولور وبو
مرضك اکثر حدوثی بلاد حاره ده وشبابده ومدهون حمّا اولانلرده وتحمت ومشقت وتعب
کثیره اصحابنده اولور ودخی مولد سوداء اولان اغذیه غریفه یی کثرت تناول ایدنلرده حادث اولور
العلاج بهق اسود وبرص اسودك اوائل امرده علاجلری اکحلیندن وداجیندن
فصد اولنوب علیلك تحملی قدر اخراج دم ایدرلر بعد التنقیه طبیعه واجبدرکه علیلی
اغذیه غلیظه وحریفه دن منع ایدوب اغذیه لطیفه ایله تغذیه ایدرلر بعده مطبوخ افتیمون
وسائر ادویه منضجه ایله اخلاطی تنضیج دن صکره خلط سوداوی استفراغ وتنقیه ایدرلر
بعده ماء حمص ولب حب القرطم ولحوم طیاهیج ودجاج امثالی غذالر ایله تغذیه ایدوب بعد الهضم
طتلو صوییه اولان حمامه مداومت ایتدرمکله مزاج علیلی ترطیب ایدرلر واغذیه خصوصنده
اهتمام لازمدر دیرا اغذیه معتدله جیده ایله اخلاط محموده حاصل اولوب مزاج علیل
صحته میل ایدر وخارجدن دخی اطلیه مناسبه طلا سنه مداومت ایدرلر
حتی موضع مأوفك سوادی زائل اولوب حال طبیعیه سنه عودت ایله
الفصل الخامس فی برص الاسود هو تحرق یعرض للجلد مع خشونة شدیدة و
تفلس وحکه شیخ رئیس ابن سینا قانونده دیرکه برص اسودك برص ابیضه نسبتی بهق
اسودك ابیضه نسبتی کبی دکلدر بلکه بحسب المعنی جنسدن برص ابیضه مخالفدر دیرا برص
اسودکه قوباء متقشره تسمیه اولنور ماده سی جلد عضو برحیثیله تشرب اتمشدرکه
تأثیری برص ابیض کبی مجرد جلدده دکلدر ومعلوم اولسه که برص اسود جربك خبیثی
وجذامك مقدمه سیدر حتی کتب لاطینیه ده جذام یونانی دیمکله متعارفدر **السبب**
بو علتك سببی مواد غذائیه ده بر معدار جذامك ماده سنه مشابه اجزاء ملحیه غلیظه
اولمغله طبیعت انی ظاهر اعضایه دفع ایتدکده جلدك ظاهر مسامندن تجاوز ایده میوب
آنده مستقر ومنعقد اولوب اجزاء ملحیه طباره دخی تنفیس ایله زائل اولمیوب انك
اوزرنده حرارت بدنیه واسطه سیله منعقد اولور نتکه ارباب کافلك بعضی ادواجی
ملح ثابت اوزرنده درجه اولیده اولان نار ایله عقد ایلدکلری کبی بعده قرینه واصل
اولان غذایه دخی ردائتی تأثیر ایدرك لحم دخی تأثیر ایدر ایمدی ماده سنك مشابهتی
سببی ایله خشکریشه سی قوبا کبی متقلس اولوب جرب کبی حکه سی اولور وماده سی
ثابت اوزرنده عقد اولنش طباره اولمغله ملح اصلی کبی اولوب تحلیل وازاله سی مشکل
اولور کذلك جربك دخی ماده سی ردی وخبیث اولوب درجه اقصی یه واصل
اولمغله ذکر اولنان طریق اوزره برص اسوده انتقال ایدر **العلامات** برص اسودك
علامتی اولا سطح اعضانك بعضیسنده یاخود جمله سنده بلا ابثور فلوس ظهور اتمکدرکه

قوباوجهدن غیریدر علامت جیده در زیرا انلردن متمیز اولیوب انلرک علاجی ایله علاج
اولنسه ماده سنک عصیاننه باعث اولور زیرا انلرک دواسنک تأثیری مجرد سطح جلده
اولوب داخله اثر ایلمز اما برص اسودک ماده سی لحمه واصل اولمغله تدبیر سطحی انک حیاتنه
باعث اولور وبرص اسودده مبتلا اولان کمسنه لرک عرقی منتن الرایحه اولوب جلدلری
خشین ویابس اولوب هزال عارض اولور وانلره اکثر حالده برحکه عارض اولوب کرک
احتکاک اولنسون وکرک اولنمسون فلس ماهی یه مشابه فلوس ساقط اولور بزم
دیارلریمزده بوعلت نادرا کورلمشدر لکن استاذم علی البروسی دیرکه مسموعمز اولدیکه
برکمسنه نک وجودندن هرکون اوچیوز درهم مقداری فلوس ساقط اولورمش وبر
مقدار حکه سی وار ایمش اما زحمت عظیمه ویره جک قدر دکل لکن جلدنده جذامه مشابه
بر ردائت ملاحظه اولنورمش المهدة علی الراوی **تقدمة المعرفه** بوعلتک غیره سرایتی
جربدن زیاده واندن اسرعدر نفسندن وعلیلک بردفعه یاتدوغی فراشدن یا تمدن
وبردفعه کیدوکی لباسی کیمکدن سرایت ایدر زیرا بوعلت مجرد سطوح اعضاء ظاهره ده
برملحیت طیاره واردرکه ساکن اولدیغی موضعک هواسنی متکیف ایدوب هوای مزبور
هرشیئه که متلاصق اوله آنده منعقد اولوب باقی قالور وبوعلتک ازاله سی دخی مشکلدر
لکن سریعا علاجنه تعرض اولنمق واجبدر زیرا مدت قلیله ده جذامه انتقال ایدر **العلاج**
بوعلتک علاجنده لولا لازم اولان سرایتی منع ایتمک واعضاء باطنه ده واقع اولان نفی جلا
وازاله ایتمکدر از جمله بوخصوصده صبغ الزنبق المرجانی جید وصبغ المرجان الصحیح اسراید
حکمادندر اعضاء باطنه ده اولان علتی ازاله ایدر بعده ظاهرده واقع اولانک علاجنه تعرض
اولنوب داخلدن ظاهره واصل اولان موادی تحلیل واصلاح ایچون ادویه مسهله ایله
بدنی تنقیه ایدرلر ومسهلاتدن ادویه زیبقیه غایت مناسبدر وبحسب الاقتضا مسهل
تکرار اولنور لکن فصد چندان مناسب دکلدر زیرا علتک ماده سی غلیظ وثابت اولمغله
عضوما وفندن دمک رقیقی منجذب اولوب غلیظی باقی قالور کذلک شرط وارسال علق و
چشمه آچمق بومنوال اوزره در منوال محرر اوزره مسهلاتله تنقیه دنصکره بوعلته بالخاصه
مناسب اولان ادویه یه مراجعت اولنوب ازجمله لحم الافاعی المجفف المسحوق اخذ اولنوب هرصباح
علی الریق بردرهم کامل برسنه استعمال اولنسه ادویه مجربه دندر لکن فی زماننا مصدیارنده
عمل اولنان قرص الافاعی ده بوخاصه مأمول اولنمز زیرا افاعی طبخ ایلدکلرندن ملح طیاری
زائل اولمشدر کذلک مرق الافاعی بوعلتی ازاله ده سفوف مزبوردن مؤثر وعجیب المفعولدر
لکن بوطریقله عمل اولنمق کرکدر مثلا ایکی عدد افعی اخذ اولنوب قاعده اوزره رأس وذنبی
قطع ایدوب احشاسنی تطهیردنصکره بردرهم جوزبوا مسحوقی ایله برزجاج قرعیده
وضع اولنوب اوزرینه درت وقیه ماء القراح افراغ اولنه بعده قرعه یی انبیق اعمی ایله
مسدود ایدوب حمام ماریه ده اوچ ساعت طبخ اولنوب بعد التبرید اخراج ولحم افاعی محکم
عصر ایدوب مرق مزبوری حفظ ایدرلر یومده ایکی دفعه التی اوقیه استعمال
اولنمق ایله مجرد برص اسودی دکل بلکه بدنده اولان دمی کمال اوزره تصفیه ایدوب
دمک کدورتندن حاصل اولان امراضک جمله سنی ازاله ایدر کذلک ملح طیار الافاعی وملح
تریاق واقرابادینده ذکر اولناجق یاقوت زهر حیوانی مجرب بوخصوصده مجرب ادویه دندر کذلک

مطبوخ عود الغیاق وعشبه جرچی انیمون ایله معا طبخ اولنمق شرطیله بوخصوصده ادویه
مجربه دندر ودهن زیبق طلا اولنمغله دخی برص اسود زائل اولدیغی مجربدر منقولدر
منوال محرر اوزره تدبیر ایله برص اسود زائل اولوب جلدده حکه موذیه یاخود خشونت
باقی قالورسه انلرک ازاله سنه همت اولنمق لازمدر زیرا احتمالدرکه ماده سندن اثر
قلیل قالمغله عصیاننه توجه ایدوب علتک یکیدن ظهورینه باعث اوله بوخصوصده دهن الافاعی
طلاء ادویه کافیه دندر علی الخصوص برمقدار رطل افعی مسحوقی ضم اولنوب طلا اولنسه

الفصل السادس فی بادشنام

امراض وجهدن برمرضدرکه نقطة الورد دیه دخی تسمیه
ایدرلر لسان ترکیده کل مرضی دیرلر اطباء متاخرین اصطلاحلرینده بهق احمر دیمکله متعارفدر
السبب بومرض قبیحک سببی یکدرک سوء مزاجندن ودمک احتراق وفسادندن حادث
اولور واکثریا بومرض مدمن خمر اولنلره عارض اولور زیرا وفرت جماع وکثرت شرب شراب
بومرضه باعث اولور **العلامات** بومرضک علامتی وجه علیلده برحمرة ردیه قبیحه ظاهر اولورکه
حمرتی لون مجذومه شبیه در واکثر حدوثی وقت شتاده وزمان برودت هواده اولور
واکثریا وجهده وکاهیجه اطراف بدنده دخی حادث اولور وبومرضک انواع ثلثه سی واردر
اوکیسی انجق وجهده برحمرة ردیه قبیحه در **ایکنجیسی** اول حمرة ردیه ایله معا بثرة صغیره لر اولور
اوچنجیسی اول حمرتدن ماعدا یاره لر پیدا اولور وبعضیلر بومرضه جذامک مقدمه سیدر دیمشلر
العلاج بومرضک علاجنده اولا لازمدرکه علیلک نظر ایدوب کوره لر اکر تحملی وار ایسه فصد
ایدوب بعده اکسه سندن حجامت ایدرلر یاخود ارسال علق ایله دخی اخراج ایدرلر بعده دخی
تصفیه واخلاط ردیه دن استفراغ ایله بدنی تنقیه ایچون هلیلج ایله تربد مجوندن معتاد اولان
مطبوخلری ویاخود مسهلات مناسبه استعمال ایدرلر بعده اکر معتمد علیله ارسال علق ایلرلر ایسه
مانند اکسیر بوعلاج لانظیردر ومدت مدیده علیله شراب هندبا وشراب شاهترج المرکب
استعمال ایتدیره لر وادویه خارجیه دن امیاه مقطره وادهان ومراهم کبی دوالری دخی
استعمال ایدرلر حتا لابو ماء مقطر بین الاطبا مجرب ومشهوردر طلاء استعمال ایدرلر صنعتی بودر
مهر سلیمان اوچ وقیه زعفران النحو وقیه طرطیر ابیض بر بچق وقیه کافور قیصوری
ایکی درهم خمر خالص درت رطل اخذ اولنوب برقرعیه وضع واون کون مقداری تعفندنصکره
تقطیر ایدرلر ماء مقطر آخر بودخی غایت مؤثر برد وادر صنعتی بودر قدر الکفایه دقیق الحنطه
ایکی رطل لبن خالص ایله محکم مزج وتخمیر اولنوب فرون خبازیده طبخ ایدرلر بعده تکرار لبن
ایله اون ایکی ساعت مقداری نقع ایدوب بعده ایچینه یکرمی عدد بیاض البیض وبر وقیه
کافور وایکی وقیه شب محرق ضم والحاق اولنه دنصکره تقطیر ایدرلر طلاء استعمال اولنور
یاخود بودوا طلاء استعمال ایدرلر صنعتی بودر مرداسنج نصف وقیه خل الحاذق درت وقیه
ثلثی زائل اولنجه طبخ ایدوب بعده ایچینه شب وملح بارود یشر درهم کندر ابیض ثلث درهم
ماء الورد النحو وقیه ضم اولنوب محکم مزج واستعمال ایدرلر یاخود بومرهمی استعمال ایدرلر صنعتی بودر
دهن اللوز اوچ درهم دهن الطرطیر ایکی درهم کافور بردرهم اخذ اولنوب ایکی عدد صفار البیض
ایله ممزوجا طلا اولنه بودوا دخی بین الاطبا مشهوردر صنعتی بودر مرداسنج بر وقیه اسفیداج
نصف وقیه بورق اوچ درهم شب بردرهم ماء لسان الحمل وماء الورد هربرندن درت وقیه
خل الحاذق ایکی وقیه اخذ اولنوب ثلثی زائل اولنجه طبخ وتصفیه اولنوب ایچنه مقدار الکفایه

ماء ليمون اضافه سيله طلاء ايده لر اطباء مجربيندن كيميائيد بو محلولي غايت مدح اتمشلردر صنعتي بودركه
شب و نطرون هر برندن نصف وقيه كبريت بر درهم اخذ اولنوب بر بوطره ده نار قويه ايله ذوب
اوزرينه قليلا قليلا كبريت حسيحقي دجم ايدرك تكليس ايده لر حتي جير مثال بياض اولدقده
بوطره دن اخراج و بر ديه جامنه وضع ايدوب امكنه رطبه ده منحل اولنجه ترك ايده لر طلاء آخر
لب لوز المر و دردالزيت جكردكي هر برندن التيشر عدد جوز دومجي قدر شب محرق و بر قفص مقدار بنجه
زيبق مقتول اخذ اولنوب اشياء مذكوره يي بعد السحق بربره مزج ايدوب طلاء استعمال ايده لر
بو دخي بر عجايب دوالدر صنعتي بودر بر بيضه يي خل الحاد ده ده قشري حلاعنه حاصل ايدنجه ترك
ايدوب بعده بياضني اخذ ايده لر بعده كندر ابيض و مصطكي و اسفيداج هر برندن بر درهم
اخذ و سحق اولنوب مجموعني بر بريله مزج ايدوب طلاء استعمال ايده لر و اكر موضع ماوفه صابون
طلا ايدوب جفاف حاصل اولنجه ترك ايده لر بعده مطبوخ نخاله حاره ايله غسل ايده لر و عليلم بر هيز
زياده لازمدر مثلا لبنيات و لبنيدن معمول اطعمه و لحوم ماديدن لحم بقري و لحم ماعز و لحم بط و لحم ارنب
و لحم ابل كبيلردن احتراز لازمدر خصوصا مالح و حامض اولان نسنه لردن بادنجان و زيتون و سمك
انواعندن احتراز ايده لر و شرب خمر دخي اضر اشيادندر اما اكر سبيلا ايسه تركي ممكن اولمدوغي
حالده بياض و رقيق شراب ماء صافي اضافه ايدوب استعمال ايده لر ضرر ويرمز قليل اولور

الفصل السابع في القوبا هي خشونة تحدث في ظاهر الجلد و يكون لونها مائلا الى الحمرة
مرة والى السواد اخرى يعني كاه اولور كه سطح جلد حكه ايله معا تغلس و حزازي خشونت
حادث اولوب لوني حمرته وكاه سواده مائل اولور عند الاطبا قوبا اسميله متعارف و
بين الناس عربكوديكي كه شهرت شعاردر **السبب** عند المحدثين قوبانك سببي جلد
عضونك ظاهرا مسامانى منسد اولوب مواد غذائيه نك اجزاء ملحيه غليظه سي تغليس
ايله زائل اولمديوب انده محتبس و جفاف حاصل ايتمكله منعقد اولور لهذا عضوده خشونت
و كلس و نخاله يه و فلسه متشابه حالت ظهور ايدر شتا و ربيعده و رياح بارده كثرت اوزره
هبوب ايتمكله مسام جلدي على الخصوص اعضاء مكشوفه نك جلدي يي تكثيف ايتمكله اول
ايامده قوبا سائر ايامدن اكثر ظهور ايدر لهذا بعض كسنه لرده اول شتاده ظهور ايدوب
اخر ربيعده غائب اولور و عضوده استعداد اولمغله ينه شتا كلدكده ظهور ايدر اكر
دمده و سائر مواد غذائيه ده ملحيت و حموضت غالب اولورسه قوبا رديي و خبيث اولور
حاصل كلام قوبانك سببي دخي جربك سببينه مشابهدر لكن جربده اولا مزاج جلد
كليا فاسد اولوب اكا واصل اولان مواد غذائيه بجميع اجزائه مستقر و فاسد اولور
اما قوباده اولا ظاهر جلده مجرد بر كثافت عارض اولمغله مواد غذائيه نك رقيقي زائل
و كثيفي باقي قالور لهذا مادة سنده جربدن زياده استحكام واردر كذلك مادة سنده اجزاء
طياره اولمديغندن غيره سرايت ايلمز انجق ماسندن بعض اجزا جوارينه واصل و انسداد
مسامه باعث اولمغله ساري اولور **الانواع** قوبا ايكي نوع اوزره اولوب بورينه جيد و اخف
و بورينه خبيث ساري اطلاق ايدرلر **العلامات** قوبانك علامتي اولا بثره صغيره يا خود
بثور صغار حادث اولوب سريعا منحل اولوب اوزرنده خشونت و تغلس و حزاز ظاهر اولور
و اطرافنه ساري اولور كاه اولور كه كلس ذرا اولنمش كبي بر حالت عارض اولور و اكثريا
اندن بر مادة رقيقه سيلان ايدوب في الحال تغلس خشكريشه يه مستحيل اولور و جلده

حكه

حكه ايراث ايدوب احتكاك ايله زائل اولمز بلكه خشونتي زياده اولور **تقدمة المعرفه**
اكر جيد اولان نوعندن اولوب دخي جديد ايكن علاجنه مباشرت اولنورسه في الجمله
سهولت واردر اما سريع الازاله دكلدر لكن علاجنده اهمال اولنوب يا خود عتيق اولمش
اولورسه مشكل الازاله در على الخصوص وجه و راسده اولوب بر مدت باقي قاله جذام
و برص اسوده انتقالندن خوف اولنور و حتا كه عظيم و كريه المنظر خشكريشه مغلسه
حادث اوله جذامه و برص اسوده انتقالنه علامتدر **العلاج** قوبانك علاجنده
اولا اغذيه حامضه و مالحه دن و لحوم غليظه دن حميه ايدوب ممكن اولديغي رتبه مواد
ملحيه و حامضه متولد اولان اغذيه دن منع ايده لر بعده اكر خبيث اولان نوعندن اولورسه
اولا خلاصه خربق اسود و زيبق الحلو و رباتيج الجلابادن تركيب اولنمش مسهلاتله بر
قاچ دفعه تنقيه اولنوب بعده ادويه محرقه يا خود نشافه استعمال اولنمله مسام
عضوي تفتيح و ملح حامضك حدتني ازاله و اصلاح ايده لر ازجمله زيبق ايله معا طبخ اولنمش
مطبوخ عشبه غرلتي غايت مناسبدر كذلك مواضع عديده ده ذكري سبقت ايدن ادويه نشافه
محرقه مناسبدر بعض اطبادن بو خصوصده نقوع الفنا مدح اولنمش تركيبي بودر درت
عدد ثنا اخذ اولنوب خرده جه قطع اولنه قلنصكره اوج رطل ماء القراح ايله بر كيجه نقع
اولنوب بعده اوج درهم ثلج صكاعم اولنه بعده بو نقوعدن كونده اوج دفعه يا دخي زياده
نصف وقيه استعمال اولنه و بعضيلر اوج رطل ماء الجبني اوج قبضه حي العالم الكبير ايله بر مقدار
طبخ و تصفيه دنصكره كونده ايكي دفعه بر در رطل استعمال ايتدردلر بعده موضع ماوفي ماده
منعقده دن تنقيه ايتمك ايچون ادويه موضعيه يه مراجعت اولنور ازجمله بو خصوصده سمن
الاسرب بين الجراحين ادويه مجربه دندر كذلك لبن الجواري قوبانك هر نوعنه ادويه
كافيه دندر كذلك عصارة خراز الصخر و محلول حجر الجراحين دخي طلاء استعمال اولنور كذلك
موضع ماوفي تنقيه و جلاده و قوبايي ازاله ده بو بلسان غايت مناسب و سريع التأثيردر
تركيبي بودر دهن الشمع بر وقيه دهن صفار البيض اوج درهم محلول الطرطير قدر الكفايه
اخذ و مزج اولنوب بلسان اولنه **ديكر** كافور بر درهم بلسان الكبريت ايكي درهم محلول
الطرطير درت درهم اخذ و مزج اولنوب مرهم اولنه **ديكر** صبغ الكبريت و دهن صفار البيض
علي السويه اخذ و مزج و مرهم اولنه اكر قوبا عتيق اولورسه ادويه جاليه مذكوره اندن
قويجه اولمق لازمدر ازجمله محلول الطرطير نصف رطل زيبق الحي ايكي وقيه اخذ اولنوب
معوجه ده تقطير اولنه تا كه زيبق بعده برماء خروج ايده ماء مزبور قوباي عاصيه و
خبيثه يه ازاله ده ادويه قويه دندر كذلك بو مرهم دخي قوبانك هر نوعنه كرك جديد
و كرك عتيق اولسون و مرض افرنجيدن حادث اولان قوبايه دخي علاج كاملدر تركيبي بودر
دقيق حب الزوان بر وقيه زبيب الجبل ايكي درهم مرداسنج فضي اليجي درهم اسفيداج
ايكي درهم اسرب محرق و انتيمون هر برندن بر بچق درهم شحم الماعز بر وقيه عصاره
حشيشة الجرب و عصارة الليمون التيشر درهم زيبق مقتول نصف وقيه دهن صفار البيض
محلول الطرطير ايكيشر وقيه اخذ اولنوب قانون اوزره مزج و مرهم اولنه

الباب الثاني في احوال الشعر وهو يشتمل على عشر فصول

الفصل الاول في الشيب شيب بالغه اقلق و ترجانو يعني لحيه و شعرك

آغروب بیرا اولمق معناسنه در اطبای یونان اصطلاحلرنده پولیوطلس تعبیر اولنور
پولیوسیس دخی دیرلر پس ایمدی شیب ایکی قسم اولور بر قسمنه طبیعی و بر قسمنه غیر طبیعی
دیرلر **الشیب** قسم طبیعینک سببی جالینوس رأیی اوزرینه شعر حاصل اولدوغی غذاء
غلیظلک متغیر اولماسندن یاخود بلغم غالب اولمغله لون بلغمی اسپیدالیه ایلمک ایله شعر
بیاض اولور شیخ علاء الدین قرشی دخی مذهب جالینوسه ذاهب اولمشدر معلم اول ارسطو
شعر و لحیه‌نک اغرمسی حرارت غریزیه ضعیف اولمغله غذایی کما ینبغی طبخ ایده میوب عاجز قالدقده
رطوبت فاسده متولد اولور نته کیم یازکونلرنده قورومش نان پاره سی طوره مغله کوفلندیکی کبی
بلغم فجه دخی بدننده کوفلنوب قوجه لغه باعث اولور بو قوله دخی جالینوسه مطابقدر اما
شیبک قسم ثانیسی که غیر طبیعیدر بونک سببی ارسطالیس افراط یبوستدندر دیو
دلیل ایراد ایلیوب دیرکه مزروعات وهلۀ اولده حضرت اوزره ایکن حرارت و عطش
کندویه غالب اولوب یبوست حاصل ایدر و یبوست غالب اولدقجه اغارر حصاد اولور
و دخی محرق و مجفف اولان مرضلردن حمی محرقه عطش و حرارت غالب اولمغله جفاف
زیاده اولوب شعری اغاردر و شیخ ابن سینا دیرکه مادام که قوام دم متین و لزج اوله شعر
سیاه اولور اما اکر دم مائیتلی اولورسه شعر بیاض اولمغه اغاز ایدر نته کیم اشجارک اوراقی
باران کثیره دن و یا برودت هوادن و یاخود کثرت شبنمدن و یا افراط حرارتدن متغیر
اولوب خزان ایتدیکی کبی شجرۀ انسانک ورق مشابهسنده اولان اشعاری دخی کثرت
انفعالات نفسانیه دن یعنی غمدن و حزندن و افکاردن و محبوس اولمقدن و سفر بعیددن
والحاصل مشقت دنیویه و اکدار روحانیه دن شعر بیاض اولور **العلاج** غیر طبیعی اولان
شیبک علاجنده اولا بدنی رطوبات فجه بلغمیه دن تنقیه ایدوب دخی انضاج و قوامنه صانت
ویرجی غذالر و دوالر ایله علاج ایده لر غراغر و سعوطات ایله دماغی تنقیه و رطوبات زائده
تجفیف و دخی تصفیه ایچون اطریفلات استعمال ایده لر از جمله حکماء متقدمین و متأخرین
بیننده مشهور و مجرب اولان دوا اکسیر الاثردر صنعتی بودر هلیلج اسود بش وقیه
زنجبیل و نخوه هندی هر برندن بر بچق وقیه اخذ اولنوب سمن غنم ملوح ایله تدهین
اولنوب مجموعنک نصفی مقداری سکر خاینه محکم مزج اولنه مقدار استعمالی هر یوم
اون درهمدر بو اثناده موضع شعره قابض و مجفف اولان دوالر وضع اولنه دهن القسط
و دهن الحنظل و دهن الشونیز و دهن الخردل امثالی ادهان ایله موضع شعری تدهین ایده لر
بعده نقله و جوز رومی مطبوخی ایله غسل ایده لر بعده شعری اسود ایدن دوالره مراجعت
ایده لر مثلا عفص ترکی و اقاقیا و قشر جوز رومی و برانجی کوکی و السفاقس و زاج کبی دوالردن
خضاب عمل ایده لر لکن اولا شعری ماء رماده بر مقدار شب وضع ایدوب اول ماء ایله
شعری محکم غسل ایدوب بعده خضابی وضع ایده لر و بر مقدار ترکلنشکر و مرداسنجی
ماء الورد ایله طبخ ایدوب بو مطبوخ ایله غسل ایده لر اطبا و کیمیائیه دن مرقوپالس نام
طبیبک مجرب و مختاری اولان دوادرکه شعری غایت سواد ایدر صنعتی بودر هلیلج اسود
بر وقیه ذبیب اسود ایکی وقیه خمر اسود اوچ رطل اخذ اولنوب نار لینه ده نصفی زائل
اولنجه طبخ و تصفیه دنصکره عصارۀ قشر جوز رومی احضر نصف رطل سماق و اقاقیا بر وقیه
قرنفل اون ایکی درهم اخذ و مطبوخ مصفا ایله تکرار طبخ و تصفیه اولنوب ایچنه ثلث درهم

مسک وضع اولنوب شعره طلاء اولنه خضاب آخر بو دخی عجایبدندر صنعتی بودر ورق العنب
و قشر شجرۀ العنب و حشیشة الزجاج هر برندن بر وقیه اخذ اولنوب ماء القراحیله طبخ و
تصفیه اولنه بعده ایچنه شب و عفص و زاج هر برندن بر مقدار اخذ و ضم اولنوب
بعد المزج طلا ایده لر خضاب آخر طرطیر بر وقیه مرداسنج نصف وقیه اخذ و سحق اولنوب
عصارۀ سلیمه ایله خضاب ایده لر و دخی شعر و لحیه آغرمیوب دائما سیاه طورمسنی اکر
مراد ایدرلرسه جماعدن قلت ایدوب طاتلو صولی حمامه کیرمکدن احتراز ایده لر و بالاقتضا
دخول لازم کلدکده علی الفور غسل و تیز چیق کیتمک لازمدر و کافۀ ماکولات غذائیه مرتبۀ
هضمه رسیده اولدقده سکنجبین و بزرقطونا ایله قی ایتمکی التزام ایده لر و تدبیرات مجففه
ایله تدبیر ایدوب بلغمی استفراغ ایده لر و هر سنه ده بش التی دفعه صاچنه و صقالنه
قطران طلا ایدوب درت ساعتدنصکره استحمام ایدوب اوزرینه ادهان سابق الذکری
طلا ایدوب بعده قطران ایله ادهانی غسل ایده لر و تکرار ادهان مذکوره ایله تدهین ایلنه
ایده لر و اکر بو دوالردن ماعدا دوالر طلب اولنورسه اقرابادینمزده تحریر اولنان دوالره مراجعت
الفصل الثانی فی احوال الشعر بقول کلی بو فصل قول کلی ایله احوال شعری بیان ایدر
معلوم اولسون که بدن انسانده نابت اولان شعرک تولدی ایچون علت مادیه و علت فاعلیه واردر
علت مادیه سی بخار و دخان دمویدر و علت فاعلیه سی قوۀ مصوره در که شعری شکل شعره قویوب
کمی طویل و کمی قصیر و کمی غلیظ و کمی دقیق و کمی بیاض و کمی سیاه و کمی قرال و کمی اصفر
و کمی قلیل و کمی کثیر ایدر پس ایمدی بخار علت فاعلیه نقصان و یا بطلان اولسه شعر قلت اوزره
نابت اولور و اکر علت مادیه سنده نقصان و یا مجرای طبیعیسندن خروج ایدوب متغیر اولسه
اول آفت شعره سرایت ایدر و ماده نک نقصانینه باعث اولان دماغک یبوستی و یا غذانک
قلتی و جماعک کثرتیدر اما مجرای طبیعیسندن خروج ایدوب تغیرینه سبب اول بخار و دخانک
رطب اولمسیدر نته کیم حستی آدملرده صاچ و صقال بیاض اولمسی کبی و یاخود رطوبت بلغمیۀ
غلیظۀ کثیره و یا خلط صفراوی و یا اخلاط مالحه و بورقیه غالب اولمسیدر که شعرک غذاسی
فاسد اولوب علل کثیره عروضنه باعث اولور مثلا اکر بو بخار و دخان لرجه نک مسامات معتدله سی
سالک اولوب انعقاده قلیل اولورسه شعر لطیف متکون اولور و اکر مسامات زیاده ضیق اولورسه
اول بخار و دخان نفوذ ایدهمز و ضیق اولمسی مزاجک برودتی و کثافتندن یاخود یبوستندندر
زیرا رطوبت بلغمیه غلیظه منافذی ضیق ایدوب سقوط شعره باعث اولور نته کیم داء الحیه
و داء الثعلبده اولدیغی کبی و اکر واسع اولورسه اول بخار و دخان مسامات اوزره قرار ایدهمز بو صورتده
شعر نابت اولمز و دخی شعرک قلیل و کثیر و طویل و قصیر و یا ساقط و عدیم اولمسی بخار و
دخانک قلتندن و یا مسامات معتدله ده دوام اوزره انقطاع لندن و حرارتک نقصانندندر
انکیچون خادملرده و نسوانده شعر لحیه نابت اولمز اما رطوبت کثیر و بخار و دخان قلیل دخی
شعر نابت اولمز صبیانده اولدیغی کبی و بخار و دخانک قلتی دمک نقصانندندر انکیچون
شعر هذا الآن مزمنه کیم امراض حاده نک ناقهلرنده و اصحاب دق و سلده اولدیغی کبی شعرلری
ساقط اولور والحاصل اسقاط شعرک اسباب کثیره سی واردر کاهیجه اخلاط ردیه نک
حدتی و رطوبتک و فرقی سببیله مواضع شعر فاسد اولمغله مسام شعرک قوت ماسکه سنه
ضعف کلوب کندن سقوط شعره باعث اولور و کاهیجه امراض عامیه و حمیاتدن دخی عارض

اولوب جمیع ردیه وعلت افرنجیه کبی وکاهیجه هواسی بارد شهرلردن هواسی حار اولان شهرلره
انتقال ایتمکله برینه کوشکالک کلوب اسقاط شعر حادث اولور ودخی معلوم اولنرکه اسقاط شعر
کاهیجه مرض وکاهیجه عرض اولور بونلرک بینلرینی فرق بودرکه داء الثعلب راسه ولحیه یه مخصوص در
وداء الحیه جلده مخصوص اولوب جلدی متقشر ولونی متغیر ایدر اما برم ذکر ایتدیکمز اسباب بدن
ناشی اولان سقوط شعر جمیع بدنه شامل اولور خصوصا امراض مذکوره تقدم ایلیه **العلاج**
امراض شعرک علاجی اول مرضک سببی معلوم ایدینوب کوره اکر اخلاط ردیه دن ایسه بدنی ماده
مؤذیه دن تنقیه ایچون اولا ضد وادویه مسهله مناسبه ایله استفراغ ایدوب بدنی ودماغک مزاجنی
تعدیل ایدرلر واکر قلت اغذیه دن ایسه اغذیه مناسبه ایله بدنی وعضوی تغذیه وقوی ایدرلر بعده
اوزرینه ادهانات وغسولات واطلیات وحصابات استعمالی ایله علاج ایدرلر مثلا دهن لادن
ودهن الآس ودهن المصطکی ودهن الشونیز کبی ادهان مناسبه یی کرک مفردا وکرک مرکبا استعمال
اولنورسه طلاء لانظیر ودواء سریع التأثیر در یاخود شعری انبات واکثار وطویل ایتمک ایچون
بو دواء غایت نافعدر خصوصا خفیف اللحیه اولانکسه لره عظیم النفع مجرب صنعتی بودر دهن قیصوم
ایکی وقیه عسل خام بر وقیه لادن اوچ درهم رماد النخل بر درهم زبل الفاره ثلث درهم شحم الدب
کفایت مقداری اخذ اولنوب بعد المزج طلا اولنه طلاء اخری شعری تطویل وانبات ایدر صنعتی بودر
دهن شبث ودهن سنبل هر برندن بش وقیه عنصل اوچ درهم ابو آدانه ایکی قبضه اخذ اولنوب
اوچ وقیه خمر طیب ایله نار لینه ده خمر زائل اولنجه طبخ وتصفیه اولنوب طلاء استعمال اولنه یاخود
بو دوانی استعمال ایدرلر صنعتی بودر دهن قرنفل البستانی ودهن الخزامی هر برندن اوچ وقیه دهن الورد
درت وقیه لادن اقریطی ایکی درهم قرنفل بر درهم خمر الطیب ایکی وقیه اخذ اولنوب نار لینه ده
خمر زائل اولنجه طبخ وتصفیه اولنوب ایچنه مسک تبتی ثلث درهم ضم ومزج اولنوب طلاء
استعمال اولنه کذلک شونیز سحق فی بیاض البیض ایله مزج اولنوب طلا اتسه لر عجایب ایدر وغسول لاندن
مناسب اولانلری دخی استعمال ایدن حالی اولمیه لر مثلا برسیاوشان وورد احمر واکلیل الجبل
وابو آدانه وصاقز اغاجی یبراغی مساویا اخذ اولنوب ماء القراحیله طبخ دنصکره موضع
شعری غسل ایدرلر یاخود ورق قصب رومی وابو آدانه وقیصوم بالمستوی اخذ وماء القراحیله
طبخ اولنوب بو مطبوخیله موضع شعری غسل ایدرلر وادویه مفرده دن قاطر طرناغی برادهسی
شیرو غن ایله طلاء انبات شعرده عجایب ایدر کذلک کرتنکله دیدکلری حیوانک برنجی دانزسن
قورودوب یاقرلر کولنی شیرو غن ایله طلا ایدرلر کذلک قواق چیچککلنی خفیف اللحیه اولان
آدم دهن شونیز ایله مزج وطلاسنه مداومت ایلسه غایت مجرب در اسقاط شعره بالخاصه
نافع اولان دواء القیصوم ورماد قصب ولبن کلبی واسا دون محرق ورماد النخل ورماد قنفذ
وشحم الدب وخصلة خاره کبی دوا الرد در ترکیب اولنوب دهنلر دخی استعمال ایدرلر کذلک شونیز
محرقی کتزی دهنی ایله مزج طلا ایدرلر اکر علاجات مذکوره دن ماعدا علاج مراد اولنورسه اقرابادینه
الفصل الثالث فی ذات الشعر وهو پلیقه ذات الشعر وداء الشعر دخی دیرلر محدثین اطباء
لاطین اصطلاحلرنده بو مرضه پلیقا تعبیر ایدرلر تفسیرنده لفظ پلیقا بودشمش صاچ دیمکدر
وبو پلیقاخ ولاینی دیمکدر حاصل مفتاح دیارنده واقع مرض شعر دیمکدر حالیا جمیع ملل نصاری
بینلرنده بو اسم ایله موسومدر لسان یونانیه ده پلقطانیس تسمیه اولنور التواء الشعر معناسنه
کلور لسان ترکیده بچه باش دینمکله متعارفدر وبو مرض جدید الظهور اولمغله اطباء اسلامیون

کتابلرنده

کتابلرنده مسطور درکه للد ابتداء لح دیارنده ظهور ایدوب بعد الزمان مجار ونمچه واسوج و
روس مملکتلرنده ظاهر اولدی **السبب** بو مرضک سببی دمک واخلاط سائره نک افراط فسادی
لکن اکثریا یهود ومادردن بطریق الارث ظهور ایدر **العلامات** بو مرضک علامتی مبتلا سنک
صاچلری غلیظ اولوب بربری ایله بوکیلوب بوز غاشق وطولاشق اولور واکر اول قللری قطع
ایدرلرسه انلردن دم مائی جریان ایدر حتی علیلک موتنه دکین جریانی منقطع اولمز واکر بو مرضک
ماده ردیه سی بدنه منتشر اولورسه بدننده امراض ردیه حاصل اولور مثلا راسه دوکلسه
شیشی ظاهر اولور واعصابه دوکلسه فالج ولقوه وتشنج کبی امراض عصبیه دماغیه عارض
اولور واکر عروقه دوکلسه کبد وطحال متورم اولوب سوء القنیه یه باعث اولور واکر طبیعت
قوت اوزره بولنوب اول ماده یی طشره اطارسه قروح ردیه حادث اولور **تقدمة المعرفه**
بو مرضک ابتداسنده علاجی عسیر اولوب طبیب کامله محتاجدر واکر مزمن وعتیق اولورسه
لاعلاجدر دیمشلر واکر علیلک اظفاری طویل اولوب قرون ماعز کبی اولورسه بر وزجا ونجیه
العلاج بو مرضک اول ظهورنده اکر علاج مراد اولنورسه طبیبه لازمدر که اولا ملینات موافقه
ایله طبیعتی تلیین ایدلر بعده معجون میا رلند ویا معجون القرطم ایله بدنی تنقیه ایدرلر
یاخود سنا مکی وقرمو الطرطیری شراب الشاهترج المعتبر ایله ممزوجا استعمال ایدرلر وبو
مرضده ادویه بادزهریه وتصفیه دم ایچون اولان ادویه لردن غافل اولمیه لر مثلا بو سفوف
باد زهر منابر سنده اولوب بو مرضده غایت نافعدر صنعتی بودر ابرسا وبزر خردل ووج وبزر
جرجیر الماء وزعفران هر برندن نصف درهم دارچین ایکی درهم قرمو الطرطیر نصف وقیه اخذ
اولنوب بعد السحق سفوف اولنه مقدار استعمالی هر یوم علی الصباح بر درهمدر کذلک معجون قرمز
ومعجون جواهر ودیاسقطو مجونی کبی معاجین بو مرضده عظیم الاثر ومنافعی ادویه سائره دن
برتردر ودخی معلوم اولدکه نمچه ولح وروس واسوج اطبالرینک بالتجربه تحریر و بیان ایلدکلری
ادویه مفرده نک بعضیلرینی تحریر ایدرلر مثلا جرجیر الماء وجرجیر البری وشوکة الجمل وشوکة المبارکه
ولحم قنفذ کبی دوا الرد در والحاصل بو مرضده مراد ایدن طبیب ادویه اسکوربوطیه یی فراموش
ایتمسون زیرا اول مرض عاصیده مستعمل اولان مفردات ومرکبات بو مرضده دخی استعمال اولنور
الفصل الرابع فی داء الحیة وداء الثعلب داء الحیه بیدد لسان یونانیه ده اوفیاسیس
تسمیه اولنور لسان ترکیده یلان اوتوزی تعبیر اولنور وداء الثعلب دخی عربیده لسان
یونانیده آلوپیقیا تسمیه اولنور لسان ترکیده دلکو اوتوزی ایله تفسیر اولنور پس ابری داء الحیه
بر مرضدر که اصحابنک جلدری یلان قاوی کبی بول بول اولوب قشورات یابسه منسلخ اولور
وداء الثعلب دخی بر مرضدر که مبتلا سنک مجموع صاچی وصقالی دوکلور نته کم دلکو دیدکلری
حیوانک توکلری دوکلدیکی کبی **السبب** بو مرضلرک سببی اخلاط ردیه وعاصیه نک تعفن و
فسادندن در ویا کثرت حرارت ایله حدت وحرقتندن حادث اولور یاخود ماده مالحه وبورقیه
دوام اوزره جلده اتصال ایتمکله علل مذکوره یه باعث اولور وکاه اولور که دماغک غداسی کیفیت
سبیله فاسد اولوب یا غلیظ ویا رقیق ویا حاد اولمغله شعری افساد ایدر وکاهیجه کمیت
سبیله مسامات سد ایدوب شعره غذانک وصولنی منع ایدر وکاهیجه کبدوده دماغک حرارت
مفرطه سندن وهضم اولی ایله هضم ثانینک فسادندن حاصل اولور وکاه اولور که اسباب خارجیه دن
علل سادیه وافرنجیه دن ویا دلوجه منطرقنا ولندن عارض اولور **العلامات** بو مرضلرک علامتی

اخلاط ادبه نك قنفيسنك عصيان ورد ائدنندن حادث اولمش ايسه علتك لونندن استدلال اولنور مثلا عضو معلولی بر مقدار اوغوب دلك ايله اگر حمرت حاصل اولورسه دمويدر واگر بياض اولورسه بلغميدر واگر صفرته مائل اولورسه صفراويدر واگر كودهنه وقرالغه مائل اولورسه سوداويدر

تقدمة المعرفة معلوم اولدكه بو مرضلره علاج مراد اولندقده سرعت قبول وبطوء قبولنی بلمك مراد ايدرسه موضع علتی بر كرباس ايله محكم اوغدلر اگر علی الفور حمرت حاصل اولورسه علاجی سريعا قبول ايدر واگر تيزجك حمرت حاصل اولمازسه علاجی عسر ايله قبول ايدر واگر حمرت هيچ ظاهر اولمازسه ممتنع العلاجدر

العلاج بو مرضلرك علاجنده اولا بدنی ودماغی تنقيه بعده كبد ودماغك مزاجنی تعديل ودمی تصفيه ايدرلر مثلا ابتداءً فصد اولنوب بعده ايارج لوغاذيا كبی ادويهٔ مسهلهٔ مناسبه استعمال اولنه بعده اخلاط رديه وفاسده يی جلددن اخراج وسيلان ايتدرمك ايچون جلدی ادويهٔ منفطره ايله تنفيط ايدرلر مثلا خردل وبزر جرجير واصل سوسن وعنصل وفرفيون وحربق وموزك وذبل الحمام واصل بخور مريم كبی وشراب عتيق ايله شرطا ايتمك دخی مناسبدر وجلا ويريجی ضمادلر استعمال اولنه بعده بو دوائی طلا ايدرلر رماد اصل القصب شوها عز محرق كرباس محرق اسنان فرس المحرق شحم الدب وزفت وقطران علی السويه اخذ اولنوب بعد المزج طلا ايدرلر دواء آخر فرفيون دهن حب الغار هر برندن ايكی درهم كبريت وحربق اسود وكندر وسم هر برندن بر درهم شمع اصفر التحد درهم زيت عتيق قدر الكفايه اخذ ومزج اولنوب صنعت اوزره مرهم ايدرلر بو مرضك عتيق وجديدينه غايت مجرب اولان دوا بودر بزر جرجير الماء ونطرون وخردل هر برندن علی السويه اخذ ايدوب قدر الكفايه دهن حب الغار وزفت ايله مرهم اولنه ياخود قيصوم ورماد اصل قصب وكندر ابيض علی السويه اخذ اولنوب دهن لوز مر وشحم الدب ايله مرهم اولنه دواء آخر اوكيدن قويلدر خردل وزبد البحر وكبريت ومرارة البقر وبزر جرجير الماء وبوره هر برندن بالسوی اخذ اولنوب قدر الكفايه دهن حب الغار وراتيانج ايله مرهم اولنه واگر عضوده شعر موجود ايسه مناسب اولان اضمدهٔ يابسه استعمال اولنمقدر واگر شعر معدوم ايسه اضمدهٔ رطبه استعمال اولنه واگر وضع اولنان دوالردن وجع عارض اولورسه شحم الدجاج وشحم البط ودهن الشبث طلا اولنه وادويهٔ قويه يی بلا ضرورت استعمال ايتميه لر وعليلی مرادتلی ومالح وحاد وعلی العود فاسد اولان اطعمه واشربه لردن منع واجتناب ايتدوره لر

الفصل الخامس في قلة شعر الرأس واللحيه بو فصل شعر رأس ولحيه نك آز بتمه سنی وياخود بالكليه بتمه سنی بيان ايدر

السبب بو مرضك سببی يا بخار دماغنك قلتندن ويا حرارتك نقصانندن در كه خادملرده ونسوانده وصبيانده اولدوغی كبی زيرا انلرك رطوبتلری غالب اولمغله قلت حرارتی مقتضی در پس ايمدی حرارت اولمجق بخار دماغنك قلتی امر مقرر در وصبيلرده اولمدیغی ياسامالری ضيق اولمغله ويا برودت مزاجلرندندر ياخود بوسته نذر كه اول بخار دماغی كثيف ايدر ياخود مسامات وسعتندندر كه حرارت زياده جدا اولمغله ماده شعر جمع ولزوكا هيجر دملك قلتندن ماده شعر يعنی اول دخان بخاری جفاف حاصل ايدر ويا مساماته خلط ردی محتبس اولمغله شعرك تكوننه مانع اولور

العلاج بو مرضك علاجی داء الحيه وداء الثعلب وصلع مرضلرينده بيان اولنان علاجلردر ازجمله بعد التنقيه البدن ياغش قاطر ناغی سحق اولنوب شيروغن ايله ممزوجا طلا ايدرلر عجيب النفع

شعری سريعا انبات ايدر كذلك شونيز محرق وقواق بيچكی رمادی شيروغن ودهن لادن ايله مزج اولنوب طلا ايدرلر دواء لا نظيردر داماكاه اولوركه بو دوالردن نفع اولمز سببی عليلك سوء مزاجی اولديغندندر ايمدی اولا عليلك سوء مزاجی تعديل ايدوب سائر دوالره مراجعت اولنه واگر سببی مساماتك ضيق اولمسندن ايسه كثرت اوزره استحمامه ونطولاته مداومت ايدرلر واگر سببی وسعت مسامادن اولورسه اخلاط بدنيه يی اصلاح وتكثير دم ايدن اشيايه مداومت ايدرلر اگر خلط ردی وار ايسه استفراغه محتاجدر

الفصل السادس في الصلع الصلع والصلعه بالفتح والتحريك وضم ايله دخی جايزدر رأس انسانك ديه سنك شعری كيدوب آچق قالمغه ديرلر اكثريا مقدم رأسده اولان شعر مفقود ومعدوم اولور عوام الناس كا باش طازلق اولمق تعبير ايدرلر لسان يونانيده فالاقروسيس تسميه اولنور فالاقوريماد هيپس وماداروطيس دخی ديرلر

السبب والعلاج بو علتك سبب وعلاجی احوال شعر فصلنده مفصلا بيان ايلدك لكن بو مألف فقير انبات شعر ايچون تركيب ايدوب بالدفعات تجربه ايلدكم دهن كه غايت مجربدر صنعتی بودر دهن شونيز ودهن لادن هر برندن بر وقيه دهن آس بر بچق درهم دهن الحذاء الانسانی بر درهم اخذ اولنوب محكم مزج وحفظ اولنوب حين اقتضاده موضع مذكوری حمام كيسه سيله محكم دلك ايدوب اوزرينه بو دهنی طلا ايدرلر بر قاچ دفعه طلا اولنمق ايله مطلوب حاصل اولور

الفصل السابع في تشقق الشعر وتطويله بو فصل شعرك يارلمسنی بيان ايدر

السبب شعرك يارلمسنك سببی يا اغذيهٔ يابسه يه كثرت اكلدن ويا مزاج عليلك كمال يبوستندندر وگاه اولوركه خلط سوداوينك كثرتندن وگاه اولوركه بلغم مالحنك وفرتندن دخی حادث اولور

العلاج بو علتك علاجنده اولا ادويهٔ مسهلهٔ مناسبه ايله خلط سوداوی يه وبلغم مالحه يی استفراغ ايله بدنی ودماغی تنقيه ايدوب بعده لعاب بزرقطونا ولعاب بزر سفرجل ولعاب خطمی امثالی لعابات طلا سيله علاج ايدرلر بعده مقدما ذكر اولنان ادويه شعر بردنجه اولان مطابيخ ايله غسل تكمله علاج اولنور لكن بو خصوصده مرارة البقرك طلاءٔ استعمالنده حالت عجيبه واردر ياخود بو طبوخی استعمال ايدرلر صنعتی بودر ورق الآس وبرنسيا وشان وقشور ايلج وورق سمسم وورق السلق علی السويه اخذ اولنوب ماء القراحيله طبخ وتصفيه اولنوب شعری تطويل ايدوب تملل يا قيرنی دخی اوزرينه وضع ايدرلر وبو دوا دخی شعری تطويل ايدوب انكسار وانقطاعندن منع ايدر صنعتی بودر املج درت وقيه شعير مقشر بر رطل اخذ اولنوب قدر الكفايه ماء القراحيله طبخ بعده نصفی قدر دهن بنفشه وربعی قدر لادن اورتكه وورق خطمی وورق سمسم وورق القرع اخذ واضافه ايدوب تكرار طبخ وتصفيه اولنوب ايچنه دهن الآس وشيروغن هر برندن نصف رطل وضع وتكرار نار لينه ايله بالكليه مائيتی زائل اولنجه طبخ اولنوب بعد التصفيه طلاء استعمال اولنه وتطويل شعر ايچون بو دواء غايت عجايبدر شعری سياه وطويل ايدر صنعتی بودر مقدما ذكر اولنان لعاباتك هر برندن بر وقيه اخذ اولنوب ايچنه قيصوم وبرنسيا وشان وورق الآس عصاره لرينك هر برندن نصف وقيه اخذ اولنوب نار لينه ايله جزوی بر طبخ وايچنه دهن سمسم ودهن ورد ودهن بنفشه هر برندن اللترد درهم وضع اولنوب رطوبتی زائل ومحو اولنجه تكرار طبخ ايدوب بعد التصفيه

ایچنه اون درهم دهن لادن و بش درهم دهن شونیز ضم وتحکیم ومزج اولنوب استعمال ایدهلر
الفصل الثامن فی افراط الجعودة الشعر بو فصل صاچ وصقالك زیاده قیوجق
اولمسنی بیان ایدر دیمك اعدی شعرك جعودتی بعضیلر مستحسن عد ایلدیلر لکن آدیله
دکلدر زیرا افراط جعودتدن صاچ وصقال قریلور **السبب** افراط جعودة شعرك سببی
شعرك مزاجنه حرارت ویبوستك غالب اولمسیدر دیمك اعدی بو علامتدن وتغییر مزاجدن
معلوم اولور اما اکر شعرك ثقبه لری معوج اولوب مسام دخی معوج ایسه تغییر مزاجیله
شعر متغیر اولمز بویله اولنجق لازم کلدیکه شعرك جعودتنی ازاله ایدن اشیایه مراجعت
ایدهلر **العلاج** جعودة شعرك علاجنده جمیع لعابلر لزوجتی اولدیغی ایچون نافعدر
لعاب خطمی ولعاب خبازی ولعاب بزر قطونا ولعاب حب سفرجل ولعاب حلبه امثالی
لعابلری دهن بنفشج ایله ممزوجا شعره طلاء اتسهلر رطوبتلری ایله یبوستنی تا شعر جعودتنی ازاله
ایدر لکن علیلك غداکری قیون پاچه سی وکردان ایله طبخ اولنمش بغدای شورباسی وکشکك اولملی لازم
الفصل التاسع فی القمل والقمقام قمل بضم القاف لسان ترکیده کهله وبت تعبیر اولنان
حیوان موذیدر دیرلر وقمقام دخی قمل نوعندن برحیوان در که ترکیده سرکه دیرلر انسانك کاه
رأسنده وکاه سائر اعضای بدنیه سنده متکون ومتولد اولوب انسانی بی حضور ومضطرب
ایدر **السبب** بو حیوان موذینك سببی تولدی بر رطوبت ردیه عفنیه در که طبیعت
انی ظاهر سطح جلده دفع وورد ایلر واول ماده نك غلظتی سببیله مسامدن خروج ایدهمیوب
اوساخ بدنیه ایله مختلط اولور واول رطوبت ردیه ده اولان حرارت یسیره ایله تعفن حاصل
ایتدکده جانب فیاضدن نفس حیوانیت افاضه اولنوب قمل وقمقام متولد اولور وبعضیلر
قملك تولدی اثار منینك بقایاسندن متخلق اولور او زره زعم ایتمشلر لکن خطادر دیمشلر
بولمکتمشلر زیرا بویله اولسه اولا ازواجی ابطده حادث اولورایدی بو ایسه مجموع بدنده حادث
اولور واکثریا ابدان وسخه ده حاصل اولور وشول کمسنهلرده اولور که نیجه مدت حمامی ترك
ایدوب بدنلرینی تطهیر وجلدلرینی تنظیف ایتمین آدملرده حاصل اولور وکاهیجه اخلاط ایله
بدنلری ممتلی اولوب عرق کثیره یه مبتلا اولانلرده واصحاب کدرده دخی حادث اولور وکاه
اولور که ماکولات ومشروباتدن حادث اولور مثلا کثرت ایله اکل تین بوم وطنه سببیدر وقمل
وقمقامی فرق بودر که قمقام مسامه شبیه اولوب بادی نظرده اصول شعره طون اولنور وبجانی
اکا ماء الحار صب اولنسه رؤسلری خروج ایدر **العلاج** بو علت موذینك علاجنده
اکر بدنده فضول ردیه کثیر ایسه ادویه مناسبه ایله اولا بدنی تنقیه ایدوب بعده ماء مالح
ایله بدنی غسل ایدهلر وهر یوم استحمامه مداومت ایدهلر بعده اول حیوان موذینی قتل ایدیجی
دوالره مراجعت ایدهلر مثلا موزك آتی زکوکی وافسنتین وخربق اسود وصدف وحنظل
وآجی بقله وجوز سرو کبی دوالرك مطبوخیله بدنی غسل ایدهلر یاخود بونلرك قنقیسی
اولورسه سحق اولنوب بدنه طلا ایدهلر یاخود مرداسنج حیوانات وکبریت وزیبق کبی دوالر
دخی نافعدر بودوالی رأسه ویا بدنه طلا ایدهلرسه مجموع بتلری هلاك ایدر صنعتی بودر
میویزج بر وقیه افسنتین وسذاب هر برندن نصف وقیه اخذ اولنوب قدر الکفایه دهن
حب الغار ایله مزج واستعمال ایدهلر اکر دخی قوی اولسون دیرلرسه کبریت ونطرون هر برندن
ایکیشر درهم ضم اولنوب استعمال اولنه **یاخود** بودوالی استعمال ایده لر صنعتی بودر مرداسنج

ودقیق

ودقیق ترمس نصف وقیه میویزج وغاریقون اوچر درهم کبریت ایکیشر درهم اخذ اولنوب
قدر الکفایه دهن افسنتین ایله تخمیر اولنه قدر نصکره کهله ظهور ایدن موضعه طلا ایده لر
وادویهٔ مذکوره دن قویی دواء مراد ایدرلرسه خربق ابیض وزیبق مقتول طلا ایده لر
التجربه تجربه فقیردر که بر درویش دلدوش احیا ایمزدن بو علته کرفتار اولدی اول مرتبه
کثیر ایدی که شعر راس ولحیه سنده قد وکلوردایدی فقیر اکا برشاترداسهیه زیبق چی طلا
ایدوب بونکله شعر رأس ولحیه نی طاره دیو امر ایلدم واکثر اوقاتده بو عملدن خالی اولمه دیو تنبیه
ایلدم اول درویش الحمد لله تعالی اون بش کونده خلاص اولدی و بو عملی نیجه لرده دخی تجربه ایلدم اصلا تخلف
الفصل العاشر فی ادویة المستعملة للشعر بو فصل شعر ایچون لازم اولان دوالری بیان ایدر
الادویة المجعدة للشعر شعره جعودة لطیفه ویرمك ایچون مناسب اولان دوالر رغوة الملح الاحمر
وجوز سرو وعفص ومرتك ودقیق الحلبه وآملج وورق سرو **الادویة المرقعة للشعر** شعری
اکر ترقیق مراد ایدرلرسه بو نقلا ایچنه شعری وضع ایدوب قابلیه لر غایت دقت حاصل ایده
واکر بو لغش شعرك موضعنه بورق ذرا اولنورسه غایت رقیق نبات ایدر **الادویة المانعة
من نبات الشعر** شعرلر بتمسنه مانع اولان دوالر جمیع محددات نبات شعره مانعدر افیون
وبنج وشوکران کبیلر اجزاء مذکوره ثلاثه دن خل حاذق ایله مزج ایدوب شعره طلا
ایدرلرسه شعرك نباتنه مانع اولور اکرچه بالکلیه تماما اولمز اما کم بتور دی واکر تکرار تکرار
استعمال ایدرسه کثرت اولنورسه هیچ اصلا بتمز ومسایچی حسد ودایدن اشیاء دخی مانع انباته
شعردر اسفیداج ورصاص واقلیمیا عصارهٔ بنج ایله محلول شب کبی کذلك دم سلحفات
نهری ودم ضفدع که بیشه لرده اولور ودم خفاش مع دماغه وکبده اخذ اولنوب کرك
مفرد اوکرك مرکبا طلاسی مانع نبات شعردر **الادویة الحالقة للشعر** شعری ازاله ایدن
دوالر بونلردر نوره وزرنیخ بالسوی مع صبر قلیل اخذ اولنوب طلا اولنه فی الحال ازاله ایده
وکاه اولور که اجزاء مذکوره یی ماء قراحیله طبخ ایدوب بعد التصفیه ایچنه تکرار جدیدا اجزاء
مذکوره یی وضع ودینه طبخ وتصفیه دنصکره بردفعه دخی اجزائی تجدید وطبخ وتصفیه
اولنوب بعده ماء مطبوخه برمقدار دهن ضم ونار لینه ایله مطبوخ مزبور محو وازاله اولنجه
طبخ اولنوب بعد التصفیه استعمال ایدهلر واکر رایحهٔ نوره نی قطع مراد ایدرلرسه ورق الخوخ
وماء الورد وصندل وطین الحلو اضافه وطبخ اولنمغله رایحه سی زائل اولور دیمشلر ودخی
معلوم اولا که کاه اولور که نوره استعمال اولندقده اول موضعی احراق ایدر دیمك اعدی نوره نی
استعمال مراد ایدن کمسنه یه لازمدر که اولا یاخود بعد الاستعمال اول موضعی دهن الورد طلاسیله
تدهین ایده لر بعده ماء الحاره ده بعده ماء بارده ده جلس ایده لر بعده عدس وزر الورد و
صندل اصفر اخذ اولنوب ماء الورد ایله تخمیر ایدوب تضمید ایده لر وکاه اولور که زیاده ماء راق
اتکلمرهم اسفیداج محتاج اولنور **دواء آخر** نوره ایکی جزؤ زرنیخ اصفر اون جزو اخذ
اولنوب اوچ کون اوچ کیجه ماء القراحیله نقع اولنوب بعد التصفیه ایچنه دبعی قدر دهن
سمسم ضم اولنوب نار لینه ده منقوعه بالکلیه زائل اولنجه طبخ اولنوب بعده دینه کالاول
نوره وزرنیخ اخذ وماء القراحیله نقع وطبخ اولنوب بعده دهن مطبوخ مصفای الحاق
وتکرار ماء منقوعدنی بالکلیه زائل اولنجه طبخ وتصفیه اولندقدنصکره بر دفعه دخی بو عملی
تکرار ایده لر صنعتی نوره وزرنیخك حاصیتلری بالکلیه ماء القراحه چیقوب بعده استعمال ایدهلر

اما بو دهنی طلاء ایدنلر موضع شعری دهن الورد ایله تمریخ ایدهلر **دواء آخر** نورة البیضاء
بر رطل زرنیخ اصفر ودهن خطمی هر برندن اون درهم رماد الکرم بر بچق وقیه اخذ ودق اولنوب
ماء الحار ایله خلط اولندقدنصکره مراد اولنان موضعه طلا ایدهلر بو مقامه مناسب بر شاعر
زور ازماد دون حمامده عیسی نام دلاککه بو معمایی املا ایلمش **بیت** ایا عیسی پروموسی بیاورد
واکر موسی نیاید قلب هرون ٭ بو معمانک فتحی بودرکه موسی استره نک اسمیدر ولفظ هرون
قلب اولندقده نوره اولور پس معنای بیت بو اولدیکه ای عیسی استره کتور واکر استره بولنمز ایسک نوره کتور دیمش

الباب الثالث فی کمیة البدن وکثرة العرق ونتن الرایحه وهو یشتمل علی خمسة فصول

الفصل الاول فی الهزال المفرط

الهزال والهلاس بضمهما خلاف السمن وعجف ونحافه
دخی تعبیر ایدرلر لسان ترکیده ارقلق وزبان فارسیده لاغری تسمیه اولنور یونانیان لساننده
اطروفیا دیرلر **السبب** هزال المفرطک سببی یا دمک قلتی ویاخود دمی تکثیر ایدن غذالری
اکلدن علیلک نفرت ایدر یاخود دمک کراهتی اولوب طبیعت آنی سائر دم کبی تصرف ایده‌میوب
عروقده باقی قالوب سیلان وسریان ایتمزکه اعضایه غذا اولوب لحم وشحم حاصل اولور بو سببدندرکه
وجودی نحیف وهزیل ادملرک قوت جماعیه‌لری کثیر اولوب مجمع اولورلر زیرا طبیعتلری
دم غذائیه‌یی اعضایه صرف ایتیوب باکثر منی متولد اولور یاخود قوهٔ متصرفه ویا قوهٔ
هاضمه ویا جاذبه نک عمللری نقصان اوزره اولدقلرندن حادث اولور یاخود بو قوتلرک عمللرنده
نقصانلق یوغیکن لکن دمک کثرتی اولمغله تصرفه قادر اولمادقلرندن هزال مفرط باعث
اولور یاخود طحالک کبده مزاحمه سنده که دم کثیر غصب ایدوب کبده ضرر ایدر پس ایمدی
طحالک ضدیتندن کبده اولان عروق صغیره لرده اولان قوة جاذبه مزاحمهٔ طحالدن جذب
دمه قادر اولمز بویله اولیجق اعضاء بدنیه یه غذا واصل اولمیوب هزال مفرط باعث اولور
یاخود معده وامعاده حیات ودیدان حاصل اولدیغندن وارد اولان غذایی خطف ایتمکله
اعضایه وصولنه مانع اولور یاخود طریق غذا ضیق اولمغله کرکی کبی اعضایه غذا واصل اولمغله
حاصل اولور اکل ترابه مبتلا اولنلرده نتهکم واقع اولور یاخود رطوبات غذائیه نک
کثرت تحللندن اولور نتهکم کثرت جماع وسهر مفرط وریاضت کثیره وصیام وقلت غذا
واسهال لازمده واقع اولدیغی کبی افراط تحللدن هزال مفرط عارض اولور وکاهیجه انفعالات
نفسانیه دن دخی عارض اولور کثرت غموم وهموم وحزن وتعب وخوف وحبس مدید کبی
العلاج بو مرضک علاجنده طبیبه دقت ایله ملاحظه لازمدرکه علتک اسبابنی بلوب
بعده قانون اوزره علاجنه شروع ایده اکر هزال سوء مزاجدن ناشی ایسه اولا تعدیل
مزاج واستفراغ اخلاط ردیئه فاسده ایدوب ضدی ایله مقابل اولان دواء ایله علاج
ایدهلر واکر هزال ضعف وتقصیر قوادن ایسه عقیب نوره ادهان مناسبه طلا ایدوب وجودی
دلک ایتمکله قوهٔ جاذبه یه تقویت ویرهلر یاخود زفت ملاحین ایله دهن اللوزی خلط ایدوب
بدنه طلاء وبر کیجه تاخیر ایتدکدنصکره حمامه کیروب نخاله ایله محکم غسل ایدهلر وممکن مرتبه
استراحته وفرح ویرن اشیایه مثلا فرح فزا محللرده جای نشین اولوب وانواع لهو ولعب
ایله صداسی خوب مغنیلری وسازسوزلری استماعه مشغول اولهلر وحرکت وسکونی
دخی اعتدال اوزره اولوب حرارت شمسده قعود وجوع وعطشه صبر ایتمیوب کونده ایکی
دفعه طعام اکل ایدهلر وغذالرینی اغذیهٔ قویه دن ایدوب هریسه وکباب وقاورمه وبریان کبی

اطعمه لطافتلرندن زیرا بونلردن زیاده متین وقوی دم متولد اولور وصولی اولان اطعمه‌دن
دم رقیق متولد اولدیغی ایچون چندان اصحاب هزاله مناسب دکلدر لکن سوتلی پرنج آشی
اغذیهٔ جیده دندر اما حامض ومالح وحریف اولان اشیادن اجتناب ایدوب عنب حلو
وبطیخ وتین رطب تناول ایدهلر ومحل ظلاله قعود ایدوب ماء بارد وخمر عتیق الّسن شرب ایدهلر
وقوهٔ مستفرغه یه تقویت ویرمک ایچون قرص الورد وقرص العود ایله کلبشکر وشراب لیمون
وشراب سفرجل استعمال ایدهلر اما غذالرینی یا اکثر غذا محموده تولید ایدن غذایه قصر ایتمه‌لر زیرا
گاه اولورکه دم رقیق متحلل تولید ایدر ولحم اوزکه سمین اوله غایت سمز بجیدر کذلک
انواع طیور وبیض نیمبرشت واسفیدباجات کم توابل قلیله ضم اولنه غایت مناسبیدر
وعقیب اکلده استحمام لازمدر زیاده سمین ایدر اما سدددن خوف اولنور پس ایمدی
حمامدن خارج اولدقده سکنجبین ساذج ویاخود بزوری استعمال ایدهلر سدده خوفندن
بری اولهلر زیرا مجموع اغذیهٔ مسمنه غلیظ اولدیغندن سدد وحصاة تولید ایدر
واکر طحالده مزاحمه وارایسه قرص غافث وقرص اسقولوفندریونی شراب اصول ایله
ویروب طحالک علاجی ایله علاج ایدهلر معلوم اولدکه اکثر ناس خصوصا نسوان سمین وتسخیم
اولمغه میل ایدرلر انلره لایق ولازمدرکه اول اغذالرینی اغذیهٔ رطبه ایدوب معده‌لرینه تقویت
ویرملر واکل اولنان غذانک اعضالرده منجذب ایدر اشیالر ایله اصلاح ایدهلر مثلا پرنج کبی
وشول دوالرکه بالخاصه سمین ایدوب معتمد اولدقلری استعمال ایدهلر بندق وحبة الخضرا
وفستق شامی وشهدانج وحب صنوبر ولوز حلو بالسّوی اخذ اولنوب برابری عسل
منزوع الرغوه ایله معجون اولنوب هر یوم جوز وبی مقداری استعمال اولنه اون بش کون
وار یجه بدنه سمن وحسن صورت حاصل اولور **دواء آخر** بدنه سمن ولطافت وشکلی زیبا
ایدوب وجهه حمرت ویرر صنعتی بودر حمص منقوع بلبن البقر کر غایت یومشق اولمش اوله
شعیر وحنطه وارز وماش مقشر هر برندن بر جزو اخذ اولنوب ماء القراح ایله خمر اولنجه
طبخ وتبیجه کبی اولدیغنده وزن ایدوب کندی قدر لبن البقر ضم والحاق ایدهلر بعده فستق شامی
وفندق وشهدانج وحبة الخضرا وجوز دومی ولوز حلو وقلب صنوبر وحمص وبقله ولب بزر
بطیخ وبزر خشخاش هر برندن نصف جزو پنج وکون وبهمن ابیض واحمر وحب الزلم هر برندن
ربع جزو اخذ اولنوب مجموعنک ربع وزنی مقدار نجه دهن لوز حلو یاخود سمن غیر مملوح
ایله مزج ایدوب بالاده لبن ایله لبیجه اولان اشیایه الحاق وسکر ایله تربیه اولنوب هر یوم
التی درهم مقداری لبن ایله حل ایدوب بر اسکره مقداری استعمال ایدهلر عجایب سمن اعظم ایدر

الفصل الثانی فی السمن المفرط

سمن المفرط افراط السمن دخی دیرلر لسان ترکیده
سمزلک وزبان فارسیده فربهی تسمیه اولنور ویونانیان لساننده باخوس ویاخنسیموس
ویاخنیطیس تسمیه ایدرلر ایسارخیا دخی دیرلر وبو مرض دنیته حلل بدین اولان
مرضلردندر زیرا افراط اوزره سمز اولان یادکار نظرده قبیح اولدیغی ارباب بصیرته
خفی دکلدر پس ایمدی بو مرض بدنه بر قیدرکه اصحابنی سرعت حرکاتدن منع ایدر وحرکت
دخی اقتضا ایدرسه بطی الحرکه اولوب زحمت ومشقته گرفتار ایلر یکندن ماعدا جماعدن
وسائر اعمال بدنیه‌دنک اکثرندن بری ایدر زیرا رطوبات مفرطه اعصاب واوتار والیافی
ارخاء وارواحک مجارینی ومجرالرینی ضیق ایدر وگاه اولورکه روح منطفی اولور وکاهیجه

مجاریٔ روح ضیق اولوب نسیم واصل اولمدیغندن احتراق ایله فاسد اولور لهذا اصحاب
سمن مفرطه خطردن خالی وامین اولمزلر از جمله کاه اولورکه انلرده انشقاق عروق واقع اولوب
دفعةً الم عظیمه کرفتار اولورلر اکر عروق مشقوقه دن خروج ایدن دم دماغک ویا قلبک
مجاری وبغلریته منصب اولورسه مریض دفعةً هلاک اولور وکاه اولورکه ضیق النفس
وخفقان عارض اولور زیرا ابخرهٔ کثیره قلبه متصاعد اولدقده علیلک زحمت واضطرابی
کثیر اولور قلب ایسه غایت نازکدر بو مرتبه زحمت واضطرابه تحمل ایده میوب هلاکه بادی
اولور انکیچون ابقراط فصولنده حصب البدن المفرط لاصحاب الریاضة خطر دیمشدر اما
جبلی سمز اولان کمسه لرک اکثر مزاجلری بارد وعروقلری دقیق اولوب اولادلری قلیل
اولور وجوع وعطشه اصلا صبر ایده مزلر واکر بویله اولان کمسنه ادویه استعمال ایلسه
دوانک تأثیری سریعا ظاهر اولمز زیرا دواء اعضا کورینده زحمت ومشقت ایله واصل اولور
ونیجه مرّه استعماله محتاجدر حتی نفعی مشاهده اولنه **العلاج** بو مرضک علاجنده
طبیبه لازمدرکه اولا علیلک غداسنی تقلیل وجوعه صبر وتحمل ایتدرمکله مزاجنی
تحویل وزمان جوعده استحمام وریاضته مداومت ولباس فراشلرینی خشن ایدوب
ترابه اوزرنده نومه ملازمت ایتدره لر وغدالرینی کوامیخ وجبن عتیق وعدس وخبز
خشکار وخبز الشعیر وفواکه وبقولات امثالی غدالیرینی قلیل اولان اشیالردن ایده لر
واطعمه لرینه توابل حاره واشیاء حامضه یی تکثیر ایده لر وانواع استفراغ ایله تنقیه وتلیین
طبیعت اتمکله غدالری الزاق ایده لرکه حتی بدنه واصل اولمیه کذلک ادویهٔ مدره ومعرقه
ایله ادرار وتعریق ایده لر مثلا قطراسالیون وهلیون وزراوندولک وسنددوس
ومرزنجوش امثالی ادویه مدره دن غافل اولمیه لر زیرا بو دوالر بالخاصه بولی ادرار حقیقه ایله
اخراج وبدنی تهزیل ایلمک طبیعتلرنده مرکوزدر اما بو مرضده اتمولوبوس نام حکیم دیرکه
سمن مفرطه نک علاجنده امور اربعه یه رعایت لازمدرکه حتی مطلوب حاصل اولنه امر اولکی
غداء محموده تولید ایدن اشیادن اجتناب وامتناع اتمکدر امر ثانی اکل اولنان غدا نفس
اعضا ایله متحد ومؤتلف اولمزدن مقدم ازاله وانقطاع اتمکدر امر ثالث نفس اعضا ایله
متحد ومؤتلف اولمش غدایی تحلیل ودوبه مواظبت اتمکدر امر رابع غدایی تقلیل
وجوع وعطشه صبر وتحمل اتمکی عادت اتمکدر هلیونت نام حکیم دیرکه سمن مفرطه یه وقت
استفراغ لیمفا وکثرت ادرار بول واضمحلال رطوبت طلبیه ایله علاج اولنور زیرا حمی محرقه
وحمی دقیه واسکوربوط وحب افرنجیه ودیابیطیس امثالی مرضلرک اصحابنه هزال
عروضی اشیاء مذکوره دن ناشی اولدیغی طبیبه حاذقه کالشمس فی وسط السماء
ظاهر نمایاندر حتی اشقنقیوس نام حکیم دیرکه دیابیطیس علتنه مبتلا لرده دفعات
کثیره مشاهده ایلدم که کثرت جریان بول سببیله بدنلرینه هزال عارض اولدی کذلک
حب افرنجیه اصحابنک ادویه عطارده یه استعمال ایتدکلرنده لعاب کثیره سیلان ایتمکله
بدنلری هزیل اولدی پس ایمدی بو محرر اولنان اموره من کل الوجوه واقف وقوانین
مذکوره یه عارف اولوب بیمره علاجنه شروع ایده لر اسطفانوس نام حکیم بو مرضده
علیلک معده سی طعام وشرابدن خالی ایکن خل عنصلی شرب اتمکی امر اتمشدر کذلک
خل السقلابی وخل خمر مصری دخی مجربدر دیدی زیرا کیلوس مائیه یی واثنی عشریده

اولان

اولان مرّهٔ صفراییه ملوحیه تقریب ایدوب مالح ومعده ایدر پس بو ملوحت بالقوه فقط کیلوس
مائیه یی اخراج اتمز بلکه اعضاده منجمد اولان رطوبات طلبیه یی دخی تحلیل ایدوب بول ایله
اخراج ایدر وکذا خل الخمر باروت اوزرینه رد تقطیر اولنورسه ادرار بوله عجیب الاثر اولوب
سمن مفرطه یی ازاله ایدر کذلک ادویه مسهله دخی مرضی تزهیل ایدر دفعات کثیره استعمال
اولنمقله عصارهٔ غاذیه یی تمحقنا معلول ایدوب هیئات برادنیه اخراج ایدر اما زیاده قوی
وشدید اولان مسهلاتدن احترازا اولنه زیرا سمیتی امر مقرردر پس ایمدی لایق اولان
بودرکه ادویهٔ صبریه جالیات وغسالات ایله مختلطا استعمال ایده لر فرنلیوس دیرکه
ابدان سمینه وجسیمه یی صبر وراوند وغاریقوندن معمول حبوبات ایله علاج ایده لر
اکسیرذ والخاصه دخی دفعات کثیره استعمال اولنمقله منافع عظیمه سی مشاهده اولنور
کذلک مرصافی وصبر وحب مثلث الوباتی وحب ایارج وحب افسنتین امثالی دوالر
غایت مناسبدر خصوصا جوهر مرصافی وجوهر جنطیانا وجوهر قنطریون وجوهر نعنع
امثالی جواهرات دخی زیاده نافعدر زیرا جمیع مرارتلو اولان دوالر بدنی ضامر وهزیل ایدر
ومعده ده منجمد اولان رطوبات طلبیه یی تحلیل ایدر ماء الجبن دخی دواء جیده دندر
بول ایله یاخود عرق ایله استفراغ ایدر وبو خصوصده مستعمل اولان ادویه مدره اصل
هلیون واصل رازیانج واصل کرفس واصل فطراسالیون ولوزمر وشراب اصول خمسه ومطبوخ
حمص احمر وادویهٔ طرطیریه استعمال اولنور زیرا بو دوالر بالقوه جالی ومرقق وملطف اولدقلرندن
ماعدا حموضت طیاره سندن ناشی رقت وسهولت ایله وخفت اوزره بولی ادرار ایدر
ارسطوس نام حکیم دیرکه زیاده سمین وجسیم اولوب تنفسه قادر اولمیاجق مرتبه یه
وارمش علیله بو سفوف ایله علاج ایلدم صفتی بودر زنجبیل بر وقیه طرطیر ایکی وقیه
دارچین اوچ درهم اخذ اولنوب بعد الدق دورت وقیه سکر ابیض ایله سفوف
ایده لر وبو سفوفی اطباء افرنجیه نک مجربلری اسرار مکتومه دن عدّ ایدوب ضد
سمن مفرطه در دیدیلر وبو سفوفه معادل بر سفوف دخی واردرکه بعض الاطبا اسرارندندر
صفتی بودر طرطیر وحبة البندق علی السویه اخذ ودق اولنوب سفوف اولنه مقدار
استعمالی معده اکل وشربدن خالی ایکن اخشام علی الفراش وصباح علی الریق خل معطر ایله
تندیر ایدوب ثلث درهمی استعمال ایده لر حتی بدنی مراد ایلدکلری مرتبه هزیل اولنجیه دکین
استعماله مداومت ایده لر بو مالف تغییر دیرمکه بو خصوصده طرطیر الزاجیه بالذات
کندی تهزیل ایتمکه لایقدر ویا روت مقتر دخی مدر البول اولدیغی ایچون موافقدر
وستر مضعف للنسخ دخی بالخاصه جسامت مفرطه نک ضد قویسی اولان دوالردندر
ویعلم لامحیوس بو معروفی اسرار مکتومه اطبادندر دیو مدح ایدرکه اکادیا اسپولوطیقون
لجالینوس تسمیه ایدرلر ایجق باروت ایله کوبنه مرکبدر دفعات کثیره استعمال اولنسه
ادرار بول ایله بدنی هزیل ایدر وطرطیر یاروق دخی بوکا معادلدر کذلک صمغ ابهل و
حب سنددوس للنسخ دخی ادویه مختاره دندر مقدار استعمالی معده خالی ایکن صباح
واخشامده ثلث درهمدر مجربیر اطبادن بری بر لسان العصفورک بر درهمینی
شراب ایله استعمال اولنسه ادرار بول ایله سمن مفرطه یی ازاله ایدر دیو مدح ایلدی
وفرسطوس حکیم ایدرکه سکو ایله ترمسنی دن معمول اولان حبلردنه صباح واخشام

فطوردن ایکی ساعت مقدم یدی تشرد انزا استعمال اولنورسه مرة قلیلرده بدنی ضامر
وهزیل ایدر وبو خصوصده ادویهٔ معرقه دخی ممدوددر از جمله مطبوخ عود الغیاث ومطبوخ
عشب مغربی ومطبوخ صاصفراس واملاح نباتیه وحیوانیه دن ملح شوکة المبارکه وملح
افسنتین وملح ایهل وملح افاعی بوسفوفی افاعی کبید والریدنی ضامر ایدوب سمنی ازاله ایلدد
دکی ارکدیکه اکا ترکیبده چشیم وباقی تغییر ایدلر بو دخی علی التدریج بدنی هزیل ایدر

الفصل الثالث في كثرة العرق ودروره بو فصل بدننده قوة ومزاجنده صحت
موجود وکثرت حرکت وتعب ومشقت وریاضتی معدوم ونابود اولان کمسه لرده ظهور ایدن
درور عرقی بیان ایدر **السبب** بو علتک سببی بر امتلادرکه دفعةً طعام کثیر اکلندن حاصل
تکم افراط فضولندن متلذذ ایجده تحریر ایدیب درکه العرق الکثیر بعد النوم من غیر سبب
بین یدل علی ان صاحبه یحمل علی بدنه من الغذاء اکثر مما یحتمل یاخود کثرت اکل بو تغییب اخلاط
مودیهٔ کثیره ایله بدنک امتلاسندن حادث اولور یاخود قوة هاضمه نک عجز وقصورندن
وکاهیجه قوة ماسکه نک عروقی استرخاسندن وشدة اتساع مساماتدن وکاهیجه قوة
قابضه نک ضعفندن حادث اولور وکاه اولورکه شدت حرکت وریاضات وحرارت هوا
سببیله اخلاط بدنیه اذابه اولوب رقت حاصل ایتمکله سیلان عرق واقع اولور **العلاج**
بو علتک سببی اکر کثرت اکلدن اولان امتلا ایسه علاجی غذانی تقلیل وجوعه صبر وتحمل ایتمکدر
اکر غذاده قلیله اکل اولنورسه دخی عقب غذانک هضم وانحداریله اعانت ایچون ریاضته کوشش
وسعی ایتمک لازمدر واکر بدنده اولان اخلاط مودیه نک کثرت وثقلت وحدت وحرافتدن
حادث اولمش ایسه علاجی اخلاط مودیهٔ کثیره دن بدنی تنقیه واستفراغ ایدوب قوة
ماسکه یه قوة ودافعه نک فعلنی منع ایتمکله علاج ایدرلر مثلا اخلاط کثیره ده استفراغ وبدنی
تنقیه ایتمک ایچون مطبوخ هلیلج ومطبوخ الفواکه وحب الایارج وحب الصبر وحب الغوقیا
استعمال اولنه واکر اتساع مساماتدن ناشی اولورسه علاجی بدنی دهن الورد الممزوج بعفص
المدقوق ایله مسح ایدرلر یاخود دهن الآس ایله ممزوج اسفیداج ایله مسح ودلک ایدرلر
یاخود طین ارمنی ومرداسنج وورد احمر مسحوق وصندل وکافور اخذ اولنوب ماء الورد ایله
ممزوج طلا ایدرلر یاخود ماء الآس ویا ماء لف الکرم ویا ماء لسان الحمل ایله اشیای مذکوره یی
ممزوج طلا ایدرلر واکر فرط حرارت هوادن ناشی اولورسه مواضع بارده ده ساکن اولوب ماء الورد ایله

الفصل الرابع في عرق الدم بو علت دمک یا دم ایله مختلط مائک مساماتدن سیلانی و
خروجیدر **السبب** بو علتک سببی انفتاح افواه عروق صغاردرکه عروقک قوة ماسکه
ضعیف اولمغله دمی ضبط وامساکدن عاجز اولمغله سیلانه باعث اولور یاخود دمک حدت
حرافتی ورقت ولطافتی صفرانک اختلاطی سببیله کثیر اولوب افواه عروق ومساماتی
تفتیح ایتمکله شعب عروق ومساماتدن مترشح اولور **العلاج** بو علتک علاجی اولا
دم فاسدی فصد ودمی اضداد ایدن صفرانی استفراغ وتنقیه ایتمکله ودمک حدت و
حرافتی کسر وتسکین ایتمکله علاج ایدرلر مثلا نقوع انبرباریس وشراب هندبا کبی
ویاخود کزبره وعناب وتوت الشامی وشمش وحب الرمان کبی حسنلردن معدودلر
استعمال اولنه بعده ماسکه یه قوت وجلدی تکثیف ایدوب متانت ومسامی سد
ایچون تعیین اولنان دوالره مراجعت اولنه مثلا قشر رمان وآس وورق طرفا وجوز سرو

وجفت بلوط امثالی ادویهٔ قابضه استعمال اولنه یاخود دهن الآس امثالی ادهان
قابضه ایله ادویهٔ قابضه عن کوره امثالی دوا الرسیحو قاممزوج اولوب استعمال ایدرلر
حتی ماسکه یه قوة وجلده کثافت کلوب مسام منسد اولوب سیلان دم منقطع اوله

الفصل الخامس في صنان ونتن الابط صنان بضم الصاد المهمله اعضانک کریه
قوقمسنه درلر نتن الابط معناسنه و زفر الابطین دخی دیرلر اکرچه بو مرض عضو واحده
مخصوص اولان مرضلردندر اما زینته خلل ویردیکی اولدیغی ایچون بو محلده ایرادی مناسب
کورلشدر نیس یعنی انسانک قولتقلری ویا ما بین الاصابع القدمینی ویا اعضاء
سائره سی کریه الرایحه وکاه اولورکه جلد رأسی وعرقی دخی منتن الرایحه اولور **السبب**
بو مرضک سببی اخلاط ردیه وغلیظه نک فساد وتعفنیدرکه یا عفونت عروقندرکه قلبک
نواحیسنده واقع اولوب حرارت قلب اول متعفن اولان موادی قولتقلره دفع ایتمکله حادث
اولور یاخود بالخاصه موادی تحریک ویا تزیید ایدوب ظاهر بدنه دفع ایدن ماکولات
ومشروبات حاصل اولور مثلا حلبه کبی ویاخود اخلاطک تشویشندن ویا ادویهٔ حارهٔ
حریفه تناولنده استکثار ایتمکدن حادث اولور اطباء اسلامیوندن بعضیلر دیدیلرکه
سبب اولی یه معین اولوب اعانت ایدن جنابتدن وحیضدن غسل ایتمکده اهمال وتاخیر
ایتمک دخی سببدر **العلاج** بو مرضک علاجنده لازم اولان اولا فصد واسهال ایله بدندن
فضول ردیهٔ متعفنه یی اخراج ایدوب تنقیه ایدرلر ومواد متحرکه نک حرکتنی تسکین و
تعفن وفساددن منع وحفظ ایچون تعیین اولنان اشیالری استعمال ایتمکله مزاج علیلی
تعدیل ایدرلر وعلیلی اهویهٔ حاره ده حرکتدن وماء حار ایله غسلدن وماء بارده ده جلوسدن
امتناع ایتدوررلر وبعد التنقیه ادویهٔ خارجیه واغذیهٔ نافعه استعمال اولنه وتدبیر غذا الرئیده
یبوسته مائل غذا اعطا ایدرلر مثلا لحم الفراریج وطیاهیج وحماض الاترج وماء اللیمون
وخل الورد وسکنجبین وسائر اشربهٔ مبرده کبی اوایله علاج ایدرلر لکن سریعا فاسد
اولان اشیادن زیاده اجتناب ایدرلر مثلا بطیخ اصفر وخیار وتین طری وسمک امثالی
سریع التعفن اشیادن احتراز اولنوب بعده منتنة الرایحه اولان موضعلری عود الغیاث
وصندل وقشر الاترج مطبوخیله غسل ایدوب بعده اوزرینه بو طلانی سوده لر صنعتی نوردر
اصطرک ولبان جاوی ودارچینی وقرنفل ومرصافی هر برندن بالسویه اخذ اولنوب
شمع ودهن حزاما مختلط ایله قیروطی ایدرلر بعده عود واصطرک وقرص غالیه بخور ایدرلر
واکر رایحهٔ کریه بین الاصابع القدمین واقع اولورسه ورق الغار وسلیخه وسعتر
وبابونج وآس کبی اشیادن معد اولان مطابخ ایله مکررا غسل اولنوب یاخود
شبی حزا ایله طبخ ایدوب غسل اولنوب بعده ورق آس وشبث وصندل وکافور المحلول بماء الورد ذرور ایدرلر

الباب الرابع في ماهية السموم ولسع الحيوانات السمية والاحتراز عنها
وعلامات الواقعة في تاثيرها وتدبير علاجاتها بقول كلي وجزئي وهو يشتمل على ثمانية فصول

الفصل الاول في ماهية السموم معلوم اولهکه سم یعنی زهر شول نسنه یه دیرلرکه
صورت نوعیه سیله فاعل اولوب مزاج انسانی افساد ایتمکله تغییر ایدر یاخود کیفیتیله
فاعل اولوب یعنی حار ایسه حرارتیله بارد ایسه برودتیله افساد ایدوب تغییرینه باعث
اولور وسمک تاثیری احراق وتلهب دفرفیون کبی یاخود اجماد وتخدیر ایله درافیون کبی

ویا مجاری تسدید ایله اتمکله درمرداسنج کبی ویا تقطیع ایله در زنجار کبی ویا تحفین ایلدر بیش کبی
بو معنی سائرلرندن صورت نوعیه سیله فاعل اولان سم کیفیتیله فاعل اولان سمدن اشد وشدیددر
وبو سم کاه عضو واحد وکاه جمیع اعضایه شامل اولور وکاه اولورکه فسادی قلبه سریعا سرایت
ایدر وکاه تدریجله سرایت ایدر وسمومک انواع کثیره سی واردر بعضیسی اکل ایله وبعضیسی
شم ایله وبعضیسی لمس ایله وبعضیسی طلا ایله وبعضیسی نظر ایله تأثیر ایدوب هلاکه
باعث اولور جالینوس فاضل دیرکه قونیون یعنی شوکران سم قاتل اولمغله انسانی هلاک ایدر
اما صغرجق قوشی هلاک اتمز لکن قونیون بعضیلرک قولنجه پیش دیدکلری نباتدر حکیم
سقراط اول نباتدن هلاک اولدی دیرلر العهدة علی الراوی وبو محله مناسب شیخ الرئیس ابن سینا
حکماء یونانیه دن روفس نام حکیمدن نقل ایدر دیرلرکه برملک وار ایدی جاریه لرندن برینک
طفل رضیع سنی انواع سموم ایله غذالندروب تدریجله سمه اعتیاد حاصل ایتمکله برمرتبه یه
بالغه اولدیکه اگر بو جاریه نک لعاب فمی برحیوان اکل اتسه هلاک اولور ایدی حتی طاوق
وخروس امثالی حیوانات انک لعاب فمی اولدیغی محلدن فرار ایدوب اول موضعه نظر دخی
اتمزلر ایدی پس اول ملک خصمی اولان ملوکدن برینی قتل مراد ایتدکده اول جاریه یی هدیه اولق
اوزره ارسال ایدر ایدی اول ملک دخی بو جاریه نک حسن وجمالنه رغبت وانکله مجامعته
مباشرت ایلدکده همانده جاریه نک بدننده اولان سمیت اول ملکه تأثیر ایلیوب هلاک اولور ایدی وبو تجربت ایلچی حضرتلرینه شیخ دخی غالبا ایلدی

الفصل الثانی فی احتراز السموم
بو فصل سمومدن احتراز اتمکی بیان ایدر ایمدی
سمومدن احتراز ایدن کمسنه اولا واجب اولان بودرکه طعمی غالب اولان اشیانک تناولندن
احتراز ایده لر مثلا زیاده حامض ویا زیاده مالح ویا زیاده مر ویا زیاده حلو اولان نسنه لر کبی
کذلک رایحه سی غالب اولان غذالردن دخی احتراز ایده لر جوع قوی حالنده شبهه سی اولدیغی
آدمک طعامنه حاضر اولمیه وعطش مفرط وار ایکن شربتنی دخی ایچمیه زیرا طعام وشرابه
اقبال کثیر اولدقده خوف اولدیغی نسنه دن وقوف تحصیل ایده مز معلوم اولدیکه سمک
تأثیری جوع حالنده ظاهر اولور وامتلادن صکره ظاهر اولمز واکثریا واقع اولورکه اصلا تأثیر
ایلمز خصوصا غذالرنده سمه مقابل ومقاوم غذا بولنه وسمدن احتراز ایدن آدمه واجبدرکه شبهه سی
اولدیغی محلده طعام اکلندن مقدم روغن ساده ویاخود زیت یاغی استعمال ایده ویاخود قشر اترج مربی
وجوز بواء مربی وسذاب ویاخود ترسیم معتادی تریاق ویا مثرودیطوس ویا معجون جواهر
ویا معجون دیا سقطو استعمال ایده لر وطاعون وحمی ردیئه وسادیه ده تجربه اولنان ادویه
بادزهر یا استعمال اولنه معجون بادزهر ومعجون دیاسقوردیون وتریاق زمردی وطین
مختوم وطین ارمنی وقرن الایل المدبر بطریق الغلاسفه کبی دوالر استعمال اولنه وبالخاصه
سموم مقابل اولان دوا الزرنبد وطوباج ونیشم ومرجان وبادزهر وحمائل وبایثیه کبیلردن
دخی خالی اولمیه لر وبعضیلر سمی حشرات تخصیص ایدوب دیرلرکه سمومدن احتراز ایدن کمسنه یه
لازمدر مکشوف الفم وحشرات اولق احتمالی اولان مواضعده متروک اطعمه واشربه نی اکل
وشربدن احتراز واجتناب ایده لر کذلک مجهول اولان نسنه نی طعام اتمیه وغیر معروف
حیوانی هر نقدر حقیر ایسه دخی ال ایله اخذ اتمکدن احتراز ایده لر کذلک خرابه زار ومظنه حشرات
قریب اولان مواضعده نائم اولمقدن وبرمدت قالمیسه ظرفده متروک حوضلو نسنه لری
تناولدن احتراز ایده لر واصیجی تحمی تاتروکت حاصل ایدیجه سمرا اتمکدن احتراز لازمدر واکثر

میوه لری

میوه لری خصوصا زبیبی غسل اتمدن تناول اتمیه لر وعند الاطبا متفق علیه درکه حرنیلی برکیجه
لبنی بجنده نفع ایدوب بعده تناول اتسه لر مدة عمرنده اول کمسنه یه زهر کار ایلمز مجربدر وحرباندندکه
یوم ولادتنده طفله لبن ویرمزدن مقدم کاوجیلی نک کوزی آلتنده اولان چقورده مجتمع ومنجمد
اولان کوز یاشندنکه امما تریاق کاوکوهی دینمکله معروف ومشهوردر انک برحبه سنی لبن
مرضعه سیله حل ایدوب طفلک فمنه وضع ایده لر الی آخر العمر اول معصوم سموم مشروبه ومأکوله دن
متضرر اولمز کذلک بادزهر معدنی برپرنج مقداری لبن مرضعه ایله حل ایدوب طفله اوج
کون متوالیه شرب ایتدورسه لر ینه بو تأثیر حقرزدد وحجر بایدن اولاند وانک بری دخی
نارجیل بحری درکه اگر هر اون بش کونده بر دفعه برارزه مقداری ماء الورد ایله حل ایدوب
شرب ایتدرسه لر جمیع سمومک مضرتندن محفوظ اوله کذلک شمس علی برحبه نی تحویل ایلدکده
اوج کون علی التوالی هر یوم برمثقال مخلصه تحمیدن تناول اتسه لر برسنه یه وارنجه سمومدن متضرر اولمزلر

الفصل الثالث فی علامات العارضة الواقعة فی تأثیر السموم
بو فصل زهرلر تأثیرینک
علاماتنی وعوارضاتنی بیان ایدر معلوم اولدکه سمک اثرندن حاصل اولان عوارض تأثیر
ایلدیکی مزاجک اختلافیله مختلفدر جمله اعراضندن غشی وخفقان وبرودت بدن واطراف بدن
وعرق البارد ونفص سرعة واسهال وقیء مفرط لسان وفمک حادی برغریب معلوم اولمقدنسنه
اولور وبعد الطعام حلقومنه یبوست طاری اولوب بوغلمق کبی برحالت عارض اولوب
لسانده ولثه سنده علولتک واقع اولور پس بوندن معلوم اولورکه تناول ایتدیکی طعامده
سم وار ایمش ودخی معلوم اولسونکه بدنده برودت وکسلمک کبی نسنه حادث اولوب بعض سمومده
وضیق النفس وسعال یابس وخشونت وحرارت والتهاب دخی قرحه حادث اولور سمومات
حاره دن اولدوغنه علامتدر مثلا ارنب بحری کبی واکرسبات وخدر اعضا وجمیع بدنده حکه
حادث اولوب لونی متغیر وعقل زائل اولوب هذیان عارض اولورسه سمومات بارده دن اولدوغنه
اولدوغنه علامتدر مثلا افیون کبی ودخی معلوم اولدکه بو عوارضات کاهیجه امراض ردیه ده
دخی واقع اولور حمیات وبائیه وطاعون وحمی ردیه کبی علامتی اول مرضلرک تقدم اتمسیله
اما سمیت حارجدن اولدقده اول مرضلردن وشیء تقدم ایتمدن همان دفعة عارض اولور

الفصل الرابع فی تدبیر السموم وعلاجها بقول کلی
بو فصل شرب سموم ایدن کمسنه لرک
تدبیر وعلاجنی بیان ایدر معلوم اولدکه اولا طبیب حاذقه لازم وواجبدرکه سموم اولان
کمسنه یه اولا ادویه مقیئه دن برمعتدل قیء ویروب قیء ده تکرار ایده لر بعده اوزرینه ادهان
مناسبه دن دهن زیت ودهن سمسم ودسم غیر مملوح ومرق اللحم السمین استعمال ایتدوره لر
بعده مطبوخ زهر ثمره ومطبوخ شبث ونخل استعمال ایتدوره لر واگر حرارت والتهاب وعطش
مفرط حس اولنورسه سمک حار اولمسنه دلالت ایدر بو صورتده دهن الورد ودهن بنفشج
ولعاب بزر قطونا ولبن طری وآیران وسکر ایله ماء شعیر وقرص کافور وبزرلو صو کبی
امثالی مبردات اعطا ایده لر شربا وضمادا نافعدر ومعلوم اولدکه سمک اثری منبع روح حیوانی
اولان قلبه واصل اولمیه باعث هلاک اولمز ایمدی سمومک مجموعنده قلبک حالنی رعایت واجبدر
مثلا حار اولان سمده محل قلبه ماء الورد وصندل وکافور ودهن الورد امثالی لطیف الرایحه
ضمادات وضع ایده لر یاخود ماورد وحنا وطحلب وکافور وصندلین اخذ اولنوب حوالی
قلبه تضمید اولنه واگر نقصان حس اعضا وبرودت بدنه وعرق بارد وکودة بدن

وتشویش عقل ایراث ایدرسه سمك برودتنه دلالت ایدر بو صورتده مترودیطوس وتریاق اعظم
وبصل وثوم وجنطیانا وخلتیت وجدوار امثالی ادویهٔ تریاقیه وبادزهریه ویره لر واکر سم
امعایه نزول ایتمکله وجع بطن ومغص سرّه یاخود غشی وخفقان واختلاط عقل وار ایسه حقنه
دهنیه ایله احتقان لازمدر واکر طبیعت اسهال ایله دفع ایتمکه میل ایدرسه بر مسهل خفیف
ویره لر خیار شنبر وترنجبین حلواسی وغاریقون کبی یاخود بو مسهلی اعطا ایده لر صنعتی بودر
اسطوخودوس ایکی درهم غاریقون بر بچق درهم زرنباد وحب اترج هر برینک ثلث درهم
اخذ اولنوب مقدار الکفایه ماء القراحده طبخ وتصفیه دنصکره بو مطبوخدن اون درت وقیه
اخذ وایچنه ایکی وقیه قدرت حلواسی و بر وقیه شراب قشر اترج حل اولنوب استعمال ایتدوره لر
واکر طبیعت ادرار ایله دفعه میل ایدرسه حب اترج ایله بزورات اربعه مستحلبی ویره لر
یاخود عرق السوس وخیار شنبر استعمال ایتدوره لر بعده بادزهر وادویهٔ بادزهریه ویره لر
حتی اثر سمومدن وجودده برشی باقی قالمیه وبو اثناده مسمومك غداسی لبنیات وتره یاغی
وتین ویاخلو شوربالر اوله وعذارینه مناسب اولان نباتات بادزهریه وحیوانیه اضافه
اولنه ودخی معلوم اوله که مسموم اولان کمسنه خوف وحزن وزیاده غضب وزیاده فرحدن
اجتناب ایتدوره لر واکر سم ملدوغ عضودن اولورسه ملدوغ اولان عضوك فوقنی محکم شد
وبند ایده لر واول موضعی اموب توکره لر وامکه مباشرت ایدن کمسه اج اولمامق لازمدر و
مباشرتدن مقدم فمنی دهن الورد ویا دهن زیت ویا شراب ایله مضمضه ایتمك وزراوند امثالی
ادویهٔ تریاقیه مضغ ایتمك لازمدر یاخود اول موضعی حجامت ایده لر واوزرینه زبل حمام وزبل ماعز
وقنبیج وزفت وثوم وکبریت امثالی ادویهٔ جاذبه دهن زیت ایله یاخود عسل ویا بول
ایله مزج ایدوب ضماد ایده لر مار مهره بو محلده عجیب العمل در که جذبده مقناطیس سمدر
مهره نك موضع لدغه وضع ایدوب اوزرینه لبن دوکه لر اکر لبن منعقد اولمیوب
مهره ساقط اولورسه علامت نجاتدر واکر عضوك قطعی ممکن ایسه الازم کبی کاهیجه قطعه
محتاج اولورلر یاخود اول موضعی حجامت ومص ایتدکدنصکره تریاقات مناسبه اعطا ایده لر
وایکی اوچ درهم حب اترج مقشر وحب لیمون مقشر ویا حب نارنج مقشر اخذ اولنوب بعد الدق
تناول ایتدوره لر وسموم مشروبه وملدوغه ایچون بو دواء لانظیر مشترك النفعدر صنعتی بودر
لب جوز رومی بش بچق وقیه ملح وسذاب یابس هر برندن بر وقیه حب اترج مقشر ایکی وقیه
تین لحیم المدقوق اجزاء مذکوره یی جمع ایده جك مقداری اخذ اولنوب محکم مزج اولنه مقدار
شربتی اون درهمدر مشترك النفع اولان دوالردن بو دواء دخی غایت نافعدر صنعتی بودر
طین مختوم سعتر بری جعده اولمش حب الغار المدقوق اخذ اولنوب ادویه مقداربجه
عسل ایله مزج وایکی درهم مقداری تناول ایده لر

الفصل الخامس فی تدبیر السموم المشروبة المعدنیة وعلاجها بقول جزئی

زاج ذاج استعمال ایدن کمسنه لره کاهیجه غثیان وقیء ومغص ورایحة الفم وعطش مفرط الم
یبوست کثیره عارض اولور علاجی ماء شبث وماء شعیر ایله قیء ایتدره لر بعده سکر ایله
لبن استعمال ایتدوره لر اکر تحت السرّه وجع ظاهر اولورسه مطبوخ خبازی ودهن الورد ایله
احتقان ایده لر وزاجك بادزهری لعاب سفرجل ایله بر درهم طین مختومدر وشراب ایله
مرجان دخی شرب زاج ایدنلره دواء لانظیردر انتیمون واثمد معلوم اولدکه انتیمون واثمد

بنجه

بنجه دواء لانظیر تدبیر اولنور لکن جیدا تدبیر اولمدقده سمیتی مقرردر پس اکر تدبیر ایدرکن
احراق اثناسنده بخارندن احتراز اولنمزسه نیجه اعراض ردیه ظهور ایدر قیء وغثیان واسهال
وغشی وتشنج کبی علاجی اکر دخانینی شم ایتمکدن ناشی ایسه سذاب ایله یاغ ایچه لر ومطبوخ
زرنباد ویا ثوم وجوز رومی عسل ایله استعمال ایده لر واکر جرمنی استعمالندن ناشی اولورسه
ماء الشعیر ایله شراب الورد المکرر استعمال اولنه ویاخود بونکله حقنه اولنه وانتیمونك بادزهری
نصف درهم یا دخی زیاده طین ارمنی استعمال ایتمکدر کذلك دهن قرنفل ودهن مصطکی
دخی نافعدر وترنایل المدبر ایله شراب سفرجل استعمال ایده لر مقناطیس معلوم اولاکه
مقناطیس حقنده اطباء اختلاف اوزره اولوب هر بری بر طریقه ذاهب اولدیلر بعضیلر
سمومدن عد ایتدیلر لکن بعضیلر هر نوعی بویله دکلدر بلکه سمیتلی اولان مقناطیسدن
بر نوعدر دیدیلر عشابلردن غرچیاس نام عشاب کتاب مفرداتنك اولنده تحریر
ایدرکه ارباب هند شابلغی حفظ وحراست ایچون مقناطیس استعمال ایدرلر واعتقادلرنده
بودر آشیبی ابطا وشابلغی حفظ ایدر دیرلر بیوسنا رطوس طبیب دخی دیرکه سیاهاتدن
برکسنه بکا خبر وردیکه بلاد هند وسنا بزن سیلان دیدکلری شهره واردم مسافر
اولدم وغم یرلرده نظر ایتدم که طعام قودقلری قابلر اکثریا مقناطیسدن معمول سببندن
سؤال ایتدم دیدیلر که بونك فائده سی طعامی سمدن حفظ ایدر ودخی شیبی ابطا ایدوب
شابلغی حفظ ایدر وبعضیلر دیدیلر که بو خاصیت وار ایسه دخی اول دیاره مخصوصدر
وبعضیلر دیدیلر که مقناطیس بر دواء سمیدر برکسنه ایچنه استعمال ایلسه عقلی زائل اولور
وسودا تحریك ایدر وصرع ایراث ایدر پس بونی استعمال ایدنه بو عرضلر عارض اولدقده
واجب اولان حقنه لینه ایله ومسهل خفیف استعمال ایده لر واکر بونلر کفایت اتمزسه طقوز کون
زمرد استعمال ایتدوره لر که انك تریاقیدر وقرن الایل ومرجان وتریاق وحالیقلیا ایچون ذکر
اولنان دوالر استعمال اولنه وبعضیلر دیدیلر که ذکر اولنان مفرحاتدن استعمال ایتمك بالجمله نافعدر
وبعضیلر دیدیلر که انك بادزهری ثوم در زیرا مقناطیس ثوم ایله ضددر یا نیجه طور معلّد فعلی
باطل اولور دیدیلر فی الحقیقه واقعدر اکر فعلنی اعاده ایتمك مراد اولنورسه براده حدید ایچنه
وضع ایدوب برزمان ترك ایده لر کالاول فعل ایدر الماس الماس ایچن کمسنه ده اعراض ردیه لر
ظهور ایدر خصوصا سحیق اولدرق استعمال ایدن کمسنه ده وجع معده وامعا ومغص سرّه ونسیلان
دم کبی نسنه لر عارض اولور واکر علاجنه مباشرت اتمزلرسه هلاك ایدر واجب اولان
ابتداء ماء فاتر ایله دهن زیت وساده یاغی ممزوجا استعمال ایتدروب قیء ایتدوره لر
بعده حقنه لینه ایله احتقان ایده لر مثلا مطبوخ خبازی وخطمی ایله ساده یاغی وشحم ماعز
ایله احتقان ایده لر وتارهٔ تکه قانی ایچمك غایت نافعدر زیرا بونك بادزهریدر ویاخود
دم مجمد تکه یی مرقة اللحم السمین ایله ایچوره لر ودهن بلسان دخی نافعدر ثلث درهمدن ایکی
ثلث درهمه وارنجه استعمال ایده لر ومقدم ذکر اولنان ادویهٔ بادزهریه لر دخی استعمال اولنور
واکر امعاده قروح پیدا اولورسه قروح امعاده ذکری سبقت ایدن علاجلر ایله علاج ایده لر
لاجورد معلوم اولکه اسکندر یونانی وشیخ الرئیس ابن سینانك ذاهب اولدقلری
بودرکه لاجورد ادویهٔ قتالهٔ مفرده دندر اخلاط سوداوی بردن بدنی تنقیه ایدر پس
بونك ایچون ابن ماسویه معجون قومز لاجوردی وضع اتمشدر ومتقدمین اطباء افرنجیه نك

بعضیلری ذاهب اولدیلرکه لاجوردده سمیت اوله خصوصا غسل اولنمزه و سحقنده اهتمام
اولنمیه اندن غثیان و قیء شدید و مغص و مالیخولیا کبی عوارضات موديه عارض اولور
وسوداءیی تحریك ایدوب زیاده ایدر پس ایمدی بو قوله کوره سمومدندر بلا غسل استعمال
اولنوب عوارضات مذکوره ظهور ایدرسه علاجی بدنی کوزه درك لبن الحمار یاخود ایکی
درهم کهربا مسحوقی استعمال ایدهلرکه لاجوردك تریاقیدر زرنیخ و سم الفار تناول
ایدن کسنه لرده مغص شدید ایله وجع امعا و قیء و غثیان و عطش شدید و یبوست فم
و ضیق النفس عارض اولور و کاهیجه قروح فم عارض اولوب سقوط اسنان واقع اولور
و کاهیجه ذیسنطاریا و احتباس بول و کاهیجه فلج و تشنج عارض اولور بو تقدیرجه خلاص
ممکن اولمز علاجی ماء فاتر ایله ادهان مناسبه ایچوروب قیء ایتدیرملو بعده حقنهء لینه
ایدهلر و لبن الحمار و لعاب حب سفرجل و دهن زیت و ماء الشعیر ایچورهلر کذلك دهن لوز حلو
و شراب بنفشج استعمال ایتدورهلر و بونك باد زهری بللور معدنیدر بر درهمینی دهن
لوز حلو ایله استعمال ایتمك بالخاصه نافعدر یاخود اوچ درهم حب سفرجل و یا حب الصنوبر
و زراوند اخذ ایدوب درت وقیه ماء القراجیله مستحلبنی اخراج ایدوب استعمال ایدهلر
و باد زهرها ربدن اون حبه یعنی سحق ایدوب ماء لسان الثور ایله استعمال ایتمك غایتله نافعدر
نحاس محرق و زنجار یعنی یانمش باقر و جنكار تناول ایدن کسنه ده قیء و اسهال و وجع
بطن عارض اولور و کاهیجه امعاده قرحه ایدوب کسر ایدر علاجی ماء فاتر ایله دهن زیت
و ساده یاغی و دهن شبث استعمال ایدوب قیء ایتدورهلر بعده حطمی و خبازی و بزر حلبه
و بزر کتان ماء الشعیر ایله طبخ ایدوب احتقان ایدهلر و تازه تره یاغی و لعاب بزر قطونا
ایله شراب بنفشج استعمال ایدهلر و بونك باد زهری طین ارمنی در ایکی درهمینی ماء عسل
ایله ایچهلر یاخود شراب ایله بر درهم طین مختوم ایچهلر یاخود ایکی درهم مرجان احمر و یا بر درهم
زرنباد ایچورهلر نعنع و کرفس عصارهلری ایچمك دخی نافعدر حدید و فولاد و خبث الحدید
معلوم اولدیکه فی زماننا تشنیع سدد قویه ایچون اطباء اسلامیون و افرنج ادویه حدیدیهیی
سائر مفتحاتدن زیاده نافع دیو استعمال ایدرلر فی الواقع ادویه مفتحه جیدهدندر لکن
تدبیرنده سعی تام و سحقنده اهتمام لازمدر و کاهیجه کثیرا استعمال اولندقده یبوست فم
و وجع بطن و جمیع بدنده وجع و قیء و صداع عارض اولور خصوصا حرکته قدرتی اولمیوب
ضعیف اولنلر بو عارضه ظهور ایتدکده علاجی ماء فاتر ایله دهن زیت یاخود سمن غیر مملوح
ایچوروب قیء ایتدورهلر بعده حقنهء لینه ایله احتقان ایدهلر و طبیعتی قدرت حلواسی
و حب اصطمخیقون ایله اسهال ایدهلر و بو خصوصده لبن دخی نافعدر بونك باد زهری
شراب ایله بر درهم مقناطیس در مسحوقنی ایچورهلر یاخود عصاره حلبوب استعمال اولنه
اسرب قورشون برادهسنی ایچمك ایله دیسنطاریا و وجع بطن و جمیع بدنده ثقل
و وجع ظهر و یبوست فم و شقاق و ورم البطن و قراقر عارض اولور و علیل فمنده قورشون
طعمی مشاهده ایدر علاجی کر تناول اولنان اسرب محرق ایسه مقیء استعمالی مناسبدر
و اکر محرق دکل ایسه ملینات استعمال اولنه مطبوخ خبازی و حطمی ماء عسل ایله ویرهلر
و دهن لوز حلو ایله مطبوخ خبازی دخی مناسبدر بونك باد زهری شراب ایله ایکی درهم
لعاب حب السفرجل در یاخود ماء عسل ایله ایکی درهم تریاقدر اسفیداج یعنی استوبجی

استعمال

استعمال ایدن کسنه یه یبوست لسان و خواق و سعال و ضیق النفس و وجع البطن ایله وجع المعده
و اسهال الدموی و زحیر کاذب عارض اولور و کاه عوارض ما بنا و صیالاتده دخی عارض اولور
علاجی بزر فجل و یا عصاره فجل ایله قیء ایتدورهلر و بزر قطف و خبازی و تین اخذ اولنوب
طبخ و استعمال اولنه یاخود ماء عسل ایله سمن غیر مملوح و شیروغن استعمال اولنه کونب
و حشیشة الزجاج و قنطریون و سعتر اخذ و طبخ اولنوب ایچنه و دیاقیقون و دهن
قسط غم اولنوب احتقان ایدهلر و مطبوخ لین و مطبوخ حطمی و بزر قطونا و ماء العسل
نافعدر و بعضیلر افسنتین ایله ماء العسل بونك باد زهریدر دیدیلر کذلك مطبوخ کرفس
و دار بلح نافعدر و قشر شجر لسان العصفور و انجلیقا و تریاق و مثرودیطوس نافع و مجربدر
مرداسنج مرده سنك تناول ایدن کسنه نك بطن و امعاسنده ثقلت و وجع شدید
عارض اولور و جمیع بدنی تودم ایدوب اسرب اللون اولور و اکثریا قبض شدید واقع اولور
و وجع قولنج عارض اولوب حرکته توانی قالمز و ضیق النفس ایله نتن الرایحه الفم عارض اولور
علاجی سمن غیر مملوح ایله ماء فاتر ایچوروب قیء ایتدورهلر و ماء عسل ایله حقنه ایدهلر
و مطبوخ قنطریون ایا رج فیقرا ایله و دهن سذاب ایله استعمال ایدهلر و شیخ ابن سینا
و ذکریاء رازی بو عارضهلرده محموده مدبر استعمال ایدرلر افسنتین و قدرت حلواسی
و دهن لوز حلو و لبن و مرق اللحم السمین ایچمك نافعدر و بونك باد زهری مرصافیدر
دیدیلر لکن مقدار استعمالنده اختلاف ایتدیلر دیسقوریدوس مرصافیدن بر وقیه
استعمال اولنه دیدی و ابن سینا اوچ درهم استعمال اولنه دیمشدر و متأخرین اطبا
بر درهم کافیدر دیدیلر و دخی ذبل الحمام بر درهم اخذ اولنوب بر مقدار کرفس حمرا ایله
طبخ ایدوب استعمال ایدهلر نافعدر شیخ ابن سینا ذکر حب حروع دن بر درهم و یا ایکی
درهم استعمال ایتمك بونك تریاقیدر و ماطیوله دخی بونك باد زهری انجلیقا و ایهل در
دیمشدر زیبق و زیبق مصعد و برچیناطو یعنی زیبق حی و سلمن و زیبق راسب
استعمال ایدن کسنه لرده ورم البطن و وجع امعا و اسهال و احتباس بول و بدنده ثقلت و ورم
عارض اولوب لونی سیاهه مائل اولور بنی و جمیع بدننده رایحه کریهه ظاهر اولوب
حرکت اسنان ظهور ایدر و استعمال اولنان زیبقك دخانندن سقوط الشعر و صرع و
اکثریا فلج و غشی عارض اولور و بو عوارضات اکثریا مرض افرنجیه یه علاج اثناسنده
ظهور ایدر کذلك اطلیه زیبقیه و مراهم استعمال اولندقده دخی عارض اولور و برچیناطو
استعمال ایدنلره قروح فم و منتن الرایحه لعابلر عارض اولور و تحریك الاسنان و سقوط
الاسنان و رعشه اندام عارض اولوب عقلی زائل اولور خصوصا ضعیف القوه اولان
کسنه لر اوله و بو عرضلر سلمن استعمال ایدنلره دخی عارض اولور لکن سلمن تناول ایدنلرده
اسهال الدم ایله درونده التهاب و احتراق شدید اولور و اکثریا ذیسنطاریه مبتلا
اولوب هلاك اولورلر علاجی زیبق ثقیل الجسم اولمغله استعمال ایدنلر لهذا قیء ایتمك
فائده ایتمز بلکه واجب اولان حقنه لینه ایله احتقان ایدهلر مثلا ایارج فیقرا و دهن زیت
و شحم الدجاج و شحم الاوز و سمن غیر مملوح و ماء العسل ایله احتقان ایدهلر و حب لبن الحمار
شرب ایتدورهلر و متأخرین اطباء افرنج براده ذهب و یاخود ورق الذهب استعمال
ایدرلر فی الواقع مجربدر زیرا ذهب زیبقی کندویه جذب ایدوب اسفلدن اخراج ایدر

وبو فقیر قلیل البضاعه اغزینه زنبق اورمش بیچه کسنه لره بدی سکز التونی برابیه تعلیق
ایدوب اغزنره برایکی کون دوردرمق ایله علاج ایلدم حتی بعضیلرنه التون زنبقی جذب
اتمکله بیاضه مائل اولدوغنی مشاهده ایلدم ومتقدمین اطباء زنبقی استعمال ایدن کمسیه
مرهانی وسذاب وجندبیدستر وملینات استعمال ایدردرلر کذلک کرفس وزوفا وانجره
وزبل حمام دخی نافعدر وسلس وبرچیناطو استعمال ایدنلره دهن لوز حلو ایله بردرهم
بلور معدنی استعمال ایده لر ودخی جمیع اطباء متأخرین ادویه زنبقیه استعمال ایدنلره دهن
طرطیر وبا ملح طرطیر ویره لر غایت نافعدر زیرا حجدن دخی مشاهده در که ماء حاده ایله
معادن حل اولنوب اوزرینه دهن طرطیر تقطیر اولنسه معادن محلول ماءدن مفارقت ایدوب
اسفله رسوب ایدر پس بو ایله اولمقلغی دهن طرطیر ماء حاده نک حدتنی کسر وقوتی کاله سنی
ازاله ایلدوکنه نقد بعده اعضایه وقلبه قوت ویرمجه دوا استعمال اولنه مجون دیاسنطو
ومعجون لؤلؤ کبی بعده اگر قروح معده وامعاء اولورسه مطبوخ هلیلجات ویره لر واکر احتباس بول
واقع اولورسه مدرات معتدله ویره لر ومثانه یه دهن بابونج ودهن سذاب ایله فاترا
تدهین ایده لر **زنجفره** زنجفره استعمال ایدن کیسه یه زنبق استعمال ایدن کمسه ده ظهور
ایدن عارضه لر بونره دخی ظهور ایدر لکن عوارضات زنبقیه دن اخفدر وعلاجی دخی ادویه
زنبقیه علاجی کبیدر وبونک باد زهری ناب الفیل المحرقدر ایکی درهمی شرابیله استعمال
ایده لر ومعلوم اوله که زنجفره ایکی نوعدر برنوعی معدنی وبرنوعی صناعیدر که زنبقی عزرب ایله
سحق ایدوب تصعید اتمکله عمل اولنور بخورات وضمادات ومراهم کبی دواارده استعمال اولنور

الفصل السادس فی تدبیر السموم المشروبة النباتیة وعلاجها بقول جزئی

معلوم اوله که سمومات نباتیه چوقدر از جمله **کماه** که اکا دلوجه منطر ذیرلر تناول ایدن کمسه یه
بوغلمق ورباح غلیظه وقراقر بطن وفواق وغشی وهذیان وصرع کبی حالتلر عارض اولور
علاجی مقیئات واسهالات واحتقانات مناسبه ایله علاج ایده لر ومقیئاتدن بونی استعمال
ایده لرسه غایت نافعدر صنعتی بودر قاطر قویروغی چیچکی ومرودنجیکی اوچر درهم قشر اصل
خمان ایکی درهم بزر شبث وبزر فجل وبزر قطف هر برندن بر درهم غاریقون نصف درهم
اخذ اولنوب ماء عسل ایله طبخ ایدوب بعده بو مطبوخدن درت وقیه اخذ ایدوب ایچنه
بروقیه دهن السذاب اضافه اولنوب استعمال ایده لر وبعضیلر ایکی درهم مقدار زبل دجاجی
برمقدار بورق ایله اخذ ایدوب ماء عسل ایله ایچوررلر وبعضیلر دخی آصمه چبوغی کولنک
صوینی ایچمک نافعدر دیدیلر ومسهلاتدن غاریقون ودیافانتلیقون ودواء قرطم
استعمال اولنه وباد زهریاتدن افسنتین واسقوردیون وزراوند استعمال ایده لر ومنطق
یلک مراد ابنلر توم وخردل ایله تناول ایده لر مضرتنی دفع ایدر یاخود اوزرینه امرود
تناول ایده لر **بیش** معلوم اوله که بیش دیدکلری نباتدن تناول ایدنلرک فملرنده قرحه حادث
اولور ولسانی وخلقومی وشفهلری ووجهی وجمیع بدنی متورم اولوب سبات وتشنج وغشی
عارض اولور ولون بدنی متغیر اولوب عرق بارد وبرودت اطراف عارض اولور **علاجی** اولا
مقیئات بعده مسهلات استعمال اولنه بعده ادهان ایله وماء عسل ایله بادزهر وطین مختوم
ویره لر وایکی درهم زمرد استعمال اتمک کافیدر کذلک طین ارمنی وشراب اترج استعمال اتمک نافعدر
شوکران لسان ترکیده بالدران درلر بونی استعمال ایدن کمسه مانیا مرضی کبی عرضلر عارض

اولور

اولور سبات وضیق النفس وجمیع بدنده ورم عارض اولوب برودت اطراف وضعف قوت
وادرار عرق بارده ظهور ایدر **علاجی** قیء واسهالدر بعده ادویه باد زهریه استعمال اولنه
مثل مشکطرامشیع وورق الغار وجنطیانا وقوه وانجره وافسنتین وجندبیدستر وتریاق
ومثرودیطوس کبی **بنج** بنج استعمال ایدن کمسه نک عقلی وذهنی پریشان اولوب نظام سز تکلم
ایدر بدننده حکه شدیده ظهور ایدوب لرزنک اولور واکثریا سبات وضیق النفس واختناق
عارض اولور **علاجی** قیء واسهالدر وکثیر ایله حب الصنوبر استعمال ایده لر ودیرلر بونک بادزهریده
کذلک جندبیدستر وسذاب وافسنتین وحب الغار وتریاق ومثر استعمال ایده لر وبصل وثوم
وفجل وخردل تناول اتمک بونک ضررینی دفع ایدر لبن الحمار وتین یابس شرب اولنه وخردلی
هر کون اولورسه استعمال ایلمک زیاده نافعدر حرف وثوم وبصل وفجلی شرابیله ایچمک مناسبدر
تریاق ومثر شرب اولنه وبعده اکی شراب کثیره شرب اتمک مناسبدر افسنتین وجندبیدستر
ولبن البقر استعمال اولنه یاخود سذاب وحب الغار وورق الغار بزر انجره قاقله دخی شرابیله
شرب ایده لر **لفاح** لفاحی استعمال ایدن کمسنه یه نوم کثیر عارض اولور که بیدارلغه قابل دکلدر
وبیدار اولسه دخی یینه اویومغه باشلر ویوزی قزارر وجمیع بدننه تجشم عارض اولور **علاجی**
قیء واسهالدر بعده فودنج وافسنتین وسعتر وجندبیدستر وتریاق استعمال ایده لر وبعضیلر ملح ایله
خل الفاحل تویا قیلدیرلر وکاهیجه انفنه خردل وعود القرح وجندبیدستر سعوط اتمکه محتاج
اولنور ویدین وقدمینی دلک وتدهین اتمک غایت نافعدر **کشنج رطب** تازه کشنشی استعمال
ایدنک عقلی پریشان اولوب بحة الصوت وسبات عارض اولور وبدنندن رائحه کشنج مشاهده
اولنور **علاجی** مطبوخ شبث ایله روغن زیت استعمال ایتدوروب قیء ایتدوره لر بعده تریاق
ودواء المسک ودواء العنبر استعمال ایده لر وملح ایله بیض نیمبرشت استعمال ایده لر واوزرینه
شراب ایچوره لر **فرفیون** بونی استعمال ایدنک فمنده ومعده سنده وجمیع بدننده التهاب
واحتراق ظهور ایدر وعطش مفرط واسهال ومغص سره کبی عارضه لر اولور **علاجی** ماء فاتر ایله
روغن زیت ایچوب قیء ایده لر یاخود حیا زی وخطمی ومارول وبابونج ولعاب بزر قطونا
ودهن بنفشج ایله حقنه ایده لر ومزاج علیلی تعدیل ایچون لبن ودوغ وبزورات اربعه
مستحلبی ویره لر وبونک بادزهری حب اترج ایله شرابدر کذلک بلور معدنی وزمرد وطین
مختوم کبی بادزهریات نافعدر وغداسی ارز ایله لبن وماء الشعیر ومیوه لردن تفاح
وسفرجل وانبرباریس وریباس تناول ایده لر **جوزماثل** لسان ترکیده تاتوله دیرلر بونی
استعمال ایدنده نوم کثیر عارض اولوب برودت اطراف ظهور ایدر وشفتیهی تورم ایدوب
اظفاری اسمانجونی اللون اولور **علاجی** قیء وحقنه ایله اولور مثلا قنطریون واسقوردیون
وسذاب وماء العسل وجندبیدستر ایله احتقان ایده لر وافسنتین وسعتر وجنطیانا
اخذ اولنوب مقدار الکفایه خمر ایله طبخ واستعمال اولنه یاخود جندبیدستر وعود القرح
وحب الغار دخی شرابیله طبخ ایدوب استعمال ایده لر وتریاق ومعجون خولنجان دخی
مناسبدر **دفلی** لسان ترکیده اغو اغاجی دیمک ایله معروفدر بونی استعمال ایدن کمسه یه
ثقلت معده وجشاء ومغص سره واسهال وخفقان وغشی عارض اولور **علاجی**
قیء دربعده تین وخرما وجبازی وخطمی اخذ وطبخ اولنوب استعمال ایده لر وبعضیلر
دیدیلر که دفلی جمیع حیواناته سمدر اما انسانه تریاقدر دیدیلر فی الواقع اولدقجه انسانه

من جلد ثانی

تریاق اولورکه اکر یلان صوقمش ایسه والا انسانک حال صحتنده زهرده دیسی ایدی بونک
بادزهری ایکی درهم حب الابهل و یاخود ترر السذاب دردر ولبن ومرق اللحم السمین
استعمال اتمک غایت نافعدر **خربق** لسان ترکیده چوپلمه دیرلر مقدار شربتندن زیاده
استعمال اولنسه وجع بطن وامعا پیدا اولوب هم قی وهم زیاده اسهال ایدر خفقان
وغشی وهذیان وجمیع بدننه رعشه عارض اولور **علاجی** قاطرقویروغی حیجیکی وفجلی
ماء العسل ایله ویروب قی ایتدوره لر وقطریون وسذاب ولسان الحمل وحظمی طبخ
ایدوب روغن زیت وصفار البیض ایله احتقان ایده لر وبونک بادزهری اصل نیلوفر
وزهرینلو فردر قنقیسی اولورسه ایکی درهمی شرابله ایچوره لر کذلک بزرجزر واسقوردیون
وانیسون وکوف وسنبل وتریاق اندروماخیس ومثرودیطوس استعمال اولنور
وباقی علاجلری ادویهٔ مسهله دن عارض اولان علتلرک علاجی کبیدر
الفصل السابع فی تدبیر السموم المشروبة والملذوعة الحیوانیه وعلاجها بقول جزئی
یعنی سمومات مشروبه وملدوعه نک انواعنی بیان ایدر از جمله سم الافاعی وحیات که
سموم حیوانیه دن وکثیر الوقوع اولنلر اولا بیان ایدر لم یس ایدی معلوم اولدکه جمیع افعی
وحیاتک سملرینک قوت وضعفی حسبنجه اقسام ثلثه یه منقسم اولور **قسم اول** که
سمی زیاده قوتلودر حتی اوچ ساعتدن اکثر مهلت ویرمز هلاک ایدر وبو قسمه علاج اولمز
مکر کم اصردوغی کبی اول عضوی قطع ایده لر وکاه اولورکه قطع دخی فائده ایتمز سیما باشی بویوزلو
مار اولدکه الکامل دیرلر زیاده برهمز اولدوغندن اوزرینه هیچ دوشرسه الله تعالی حفظ ایلیه
احراق ایدر واطرافنده اثر زهرندن بنات بتمز واکردلیکی اوزرندن قوش ا وجسه دوشوب
هلاک اولور وجمله حیوانات بونک شرندن فرار ایدرلر واکر برغفلتله بقیق کلسه جمله اعضالری
اویوشوب حرکت ایتمزوبعده هلاک اولور واکر برکسه کورسه حتی ما بینی ایراق دخی اولسه
اولور وکیمی که اصرسه بدنی شیشوب صاری صولر آقر وهر حیوان کریمیندن اولسه آنی هلاک
ایدر وبوراکبک دکابن اصردیغی کبی آنی وکنزی دخی هلاک اولدیغی دیو نقل ایدرلر
وبو جنس حیه ترکستانده کثیر اولورمش **قسم ثانی** متوسط السمیه دیدی ساعتده
هلاک ایدر نوع اولکوره ضعیف السمیه **قسم ثالث** بونلر قدر ضرری یوقدر لکن لسع
ایتدیکی موضع متورم اولوب وجع شدید ایله متقرح اولور علاجی سائر قروحات علاجی
کبیدر دخی معلوم اولدکه لسع الحیاتک علامتی موضع لسعده وجع شدید ومنتن الرایحه
مائیت سیلان ایدر وبدننک لونی متغیر اولور وسقوط الشعر عارض اولوب ولسع اولنان
موضع متاکل اولوب سریعا عظامه واصل اولور **علاجی** اولا اول موضعی حجامت ایدوب شیشه
چکه لر بعده اوزرینه تریاق ومثریدیطوس عرقی ایله حل ایدوب غسل ایده لر بعده بر بلیجی یاخود
کوکرجین جوجی ایکن ایکی شق ایدوب اوزرینه اوره لر و یاخود بصل عنصلی یاخود تینی خل
حاذق ایله طبخ ایدوب وضع ایده لر و یاخود دهن ماعز و زفت وکبریت ایله ممزوجا وضع
ایده لر یاخود راس حیةنی ازوب وضع ایده لر یاخود شحم الجندبی وضع ایده لر بعده مقدم ذکر
اولنان بادزهر یاقی استعمال ایده لر و تریاق فاروق اکل اتمک بالخاصه نافعدر زیرا تریاق
اصلنده انکیچون ترکیب اولنمشدر و بردرهم حب الغقد و یا ایکی درهم جنطیانا یاخود خبز ایله
استعمال اتمک یاخود بردرهم جند بید ستری قرفا سنطو صوی ایله استعمال ایده لر و یاخود

بومعجونی

بومعجونی استعمال ایده لر صنعتی بودر جنطیانا وحب الغار ومرصافی وزراوند مدحرج هر برندن
ایکی درهم قسط بحری وسذاب بردرهم سنبل هندی ایکی ثلث درهم زعفران ثلث درهم اخذ
وسحق اولنوب عسل منزوع الرغوه ایله معجون اولنه مقدار استعمالی علی الفراش ایکی درهمدر
اسفیدیش تعبیر اولنان حیوانک نهشنه خل ایله وبحر تونسیقوا ایچوره لر و یدی دانه تخته بتینی
شراب ابیض ایله ایچورسه لر غایت نافعدر ودهن عقرب کبیر محل قلبه ونبضه واطراف عضوه
منهوشه طلا اتسه لر بوئی تمام حاصل اولدر ودمعه ایل که اطراف عین ایلده وسنغ کبی حاصل اولور
آنی اخذ ایدوب موضع نهشه ضماد ایده لر وتریاق کبیر هر وجهله نافعدر **بزاقة الدم** وامو دیس
تعبیر اولنان حیه نک نهشنه بولدم ورقه اتمزدن مقدم کثیر المقدار ثوم اکل ایتدرسه لر
واوزرینه ثوم ضماد اتسه لر وماء ایله ممزوج شراب کثیر ایچورسه لر نافعدر وترباقدن دخی
غافل اولمیه لر جنطیانا وقاقوله اکل ایتدروب اوزرینه بزرخس وبزرکتان ضماد ایده لر
تنین بحری تنین بحری لسعنه افاعی وحیات علاجلری ایله علاج اولنور **شرب ارنب بحری**
ارنب بحری ایچسلره دائما لبن الحمار شرب ایتدوره لر مطبوخ اصل خبازی واصل عرطنیثا شرابیله
ایچوره لر وعلیسمانجبیر اولنان نبات تکن بردرهم استعمال ایده لر یاخود فا ترادم انسانی اکمک
زیاده نافعدر یاخود دلکو کبابی اوچ کون علی التوالی اکل اولنسه زیاده نافعدر وتریاق اربعه دخی
استعمال اولنور **شرب ضفدع اسود** قره قورباغی ایچسلره دم سلحفات بحریه کونی وانفحة الارنب
ایله ایچوره لر واصل قصب دوکوجدن ایکی درهمی شرابله ایچوره لر ومحل قلب ونبضه دهن عقرب کبیر
طلا ایده لر و تریاق ومثر استعمال ایتدوره لر وجرالضفدع مسحوق ایچوره لر داوند ودواء کرکم
ودواء الملک استعمال ایده لر **شرب العلق** سولک ایچنلره تحته بتنی شرابله و یاخل ایله ایچوره لر
و یاخل ایله ملح ایچوره لر وماء ایله محلول زاج و یا ماء ایله محلول نشادر ایله غرغره ایده لر و ثلث
درهم دهن زاج ایچمک نافعدر **شرب ذراریح** ذراریح ایچنلره ماء العسل ایله بورق ایچوره لر
و یا حب الصنوبر مسحوقی شرابیله استعمال ایتدوره لر واشیاء لعابیه ایله احتقان ایده لر لعب
بزرخبازی لبن ایله دویره لر ولبن ایچمک هر وجهله نافعدر وکرم حلوکتیرا استعمالی نافعدر
مرقة اللحم قنقی حیواندن اولورسه اولسون نافعدر تره یاغی وبزرقطونا وبزرخطمی
وبزرخبازی لعابلرینی قلیلا قلیلا تجرع ایده لر مستحلبات ونصف رطل مقداری دهن
لوز حلو ایچوره لر دهن بزرحشخاش وتریاق ومثرودیطوس حتوم مناسبدر وحمامه یولله
بلسامینا زرادقد ایده لر **لذع العقارب** عقرب صوقدوغی موضعک غایت ایله وجعی اولور
کاهیجه وجعی جمیع بدننه منتشر اولوب لونی متغیر اولور واندامنه رعشه دوشر و یدینی
ورجلینی کاه برودت وکاه حرارت اخذ ایدر وکاه عرق بارد ظهور ایدر وزیاده قی عارض
اولوب وجودنده حصبرلر پیدا اولور **علاجی** اولا حجامت ایدوب شیشه چکه لر وعقرب
ازوب اوزرینه وضع ایده لر یاخود دهن عقرب کبیر محل طرف نهشه ومحل قلبه ونبضه طلا
ایده لر وایکی درهم زراوند مسحوق ایچوره لر یاخود حلزون وامعاء الارض حکم مسحوق ایدوب
ضماد ایده لر وثوم وسذاب ولبن وشمع وبخور وکبریت اخذ اولنوب دهن زیت ایله
ممزوجا ضماد ایده لر وبالاده ذکری سبقت ایدن ادویه بادزهریه استعمال اولنه وجالینوس
بونک ایچون بر معجون ترکیب ایلدی صنعتی بودر جندبید ستر وحلتیت وفلفل هر برندن
درت درهم قسط وسنبل وزعفران وقنطریون هر برندن ایکی درهم اخذ وسحق اولنوب

[illegible]

علاجی [illegible]

مقدارا الکفایه عسل ایله معجون اولنه مقدارا استعمالی بندقه مقداردر سام ابرص بر حیوان
ذی سمدر وزهر دخی دیرلر لسان ترکیده آلاجه کلر دیرلر بونک لدغ ایتدوکی کسنه یه وجع
وسیلان الدم عارض اولور ولدغ ایتدوکی موضع منتن دم ومتعفن اولور علاجی بعد الحجامت
ماء مالح وزیت ایله غسل ایده لر بعده برسونکری ماء فاتره یا تروب اوزرینه وضع ایده لر
خبازی وثوم ودهن الورد ممزوجا ضماد اولنه یاخود عقرب جیدق ایدوب ضماد ایده لر ملسوع
اوزرینه دهن عقرب کبیر طلا ایده لر وتریاق استعمالی غایت مناسبدر نوع آخر بونک بر
نوعی دخی واردر که ترکیده یلدز کلری دیرلر آلاجه اولور غایت زهرناکدر بونک لدغ ایتدوکی
کسنه یه علاج انجق لسع حیات علاجی کبیدر ولبن کثیر استعمال ایتدوره لر وبزر حشخاش
ایله بزورات اربعه مستحلبی ویره لر ام اربعین یعنی لسان ترکیده چیان دیدکلری جانوردر
سام ابرصک لدغندن حاصل اولان حالتلر بونده دخی عارض اولور علاجی دهن زیت ایله
ماء مالح فاتر یاخود ماء الرماد ایله خل حاذق ممزوج اولنوب غسل اولنه وسائر علاجی دخی
سام ابرص علاجی کبیدر رتیلا وعنکبوت ترکیده بو تسمیه اولنان اورمجکدر بونک لدغندن
ویاخود قضا ایله بونلرک اکل ایتمکله امراض ردیه ظهور ایدر مثلا بدنده رعشه ورباح بطن وقراقر
عارض اولور وبرودت اطراف ایله لونده تغیر کلور وبکا وتشنج وعرق بارد ظهور ایدر وانواع
عناکب لسعنه آلات موسیقی ایله صحبت بولنجه مدام اغازه ایمک لازمدر بو تدبیر قلدقدن کا تریاق
اولنور علاجی اکر بو عوارضات تناولدن عارض اولدیسه جوز جیکی ایله اسارون
استعمال ایتدوروب قی ایتدوره لر بعده شراب ایله تریاق ویره لر یاخود اسقوردیون وسقی
ویا خل ایله طین ارمنی یاخود زراوند ایله کون ایکیشر درهم خمر ایله استعمال ایده لر جنطیانا
وکمافیطوس وشونیز شراب ایله استعمال اولنه یاخود مرصافی وحلتیت شراب ایله ویره لر واکر
لدغندن اولور ایسه صوقدوغی یری ماء مالح ایله غسل ایدوب سرکه ایله ام کیجی طبخ وکماد ایده لر ورتین
شیر التین طلاء غایت نافعدر شرب سالا آمنددا اسالامنددا آلبجلوره عسل ایله قاصنی
استعمال ایتدوره لر وسلحفات بری وبحری بیضه سنی طبخ ایدوب اکل ایتدوره لر تریاق
ومثرودیطوس وبزر انجره وورق السرو کبیلرک ممکن الحصول اولانلرینی اخذ ایدوب انجوره لر
تریاق ومثر کبی اکل ایتدوره لر وزبل المعزی شراب ایله ضماد ایده لر یاخود دقیق الشعیر وعسلی
شراب ایله طبخ ایدوب ضماد ایده لر وبر درهم شونیزی ماء ایله شرب ایتدوره لر وچنار یمیشنی
ایچمک غایت مجربدر موغالی تعبیر اولنان عنکبوتک نهشنه کند وسمه مقوی ضماد
ایده لر وثوم وورق تین وکون اخذ اولنوب ضماد ایده لر وشراب ایله افسنتین انجوره لر ودقیق
شعیری سرکه ایله ضماد ایده لر ویا قاصنی ضماد ایده لر ویا شراب ایله جنطیانا انجوروب
واوزرینه دخی اوره لر تریاق ومثرودیطوس نافعدر ابن عرس برکسنه یی لسع ایتسه جرجیری
اکل ایتدوروب اوزرینه جرجیر استعمال ایده لر یاخود ونجدتو سیقو مسحوقی شراب ایله
استعمال اولنه عض الکلب الاهلی الغیر الکلب ایچون لوزمر وعسل ایله ضماد اولنه یاخود مدبری
دق ایدوب ضماد ایده لر یاخود برقیا یا لغی شق ایدوب اوزرینه اوره لر یاخود بود جاغی
خمر ایله عجین ایدوب ضماد ایده لر لسان الحمل وانجره نک هر نوعی وورق رمان صغیر
وکبیر بونلرک هر بری ضمادا نافعدر ورماد خشب الکرمی سرکه ایله ضماد ایده لر زنابیر
والنحل یعنی اشک آروسی وبال آروسی لسعندن متضرر اولان کسنه ده ودم حاره ایله وقع

کثیره

کثیره عارض اولور علاجی برمقدار طین مختوم ورماد وزیت اخذ اولنوب ممزوجا طلا ایده لر
ولسع ایتدوکی موضعی ماء مالح ایله غسل ایده لر ورق خبازی وورق لسان الحمل ودقیق الشعیر
خل حاذق ایله ضماد ایده لر یاخود دهن بلسامینا ویاد باب منحوق ضماد ایده لر یاخود
دبل بقر یا خل ایله ویاخود طین ارمنی دخی کلاب ایله طلا ایده لر وبرمقدار کبریتی بزاق ایله
طلا ایتسه لر هم وجعی وهم شیشینی دفع ایدر وسکر ایله طرخشقوق دخی غایت نافعدر
سمک ذو سم یعنی انواع سمکدن ذو سم اولان سمک اسقوربوط ودراقونیا درکه
عقرب بحری دخی دیرلر بونلرک صوقدوغی کسنه عقرب صوقمش کبی متألم اولوب وجع
شدید ایله متورم اولور علاجی ماء مالح ایله غسل ایدوب حجامت ایده لر برقاچ دفعه
شیشه چکوب اوزرینه کبریت ایله سمن بقر وضع ایده لر کذلک خمیر حامض ونطرون
وخردل ونوشادر ممزوجا وضع ایده لر بلنیوس نام عشابه دیرکه حیواناتک تجربه نک
ذو سم اولانلرینک باد زهری اوغلاق وقوزی مایه سیدر بونلرک بر درهمی خمر صرف
ایله ایچسه لر غایت نافعدر ومرصافی واسقوردیون وفلفل وقسط وسمزیق کوکی
دخی نافعدر بونلردن بر درهم اخذ ایدوب بعد السحق خمر صرف ایله استعمال ایتمک
غایت مجربدر ویاخود تریاق کبیردن ایکی درهم شراب ایله استعمال ایده لر

الفصل الثامن فی طرد الحیوانات الموذیة والحشرات الارضیة بقول کلی

معلوم اوله که بعضی کسنه یه یا اقتضا بر محل مخوفه وموحشه مسکن ایدوب قرار داده اولمق
ویاخود اول محلده اکثریا نائم اولمق لازم کلدکده حیات وعقارب وسائر حشرات موذیه دن
امین وسالم اولمق ایچون اول مسکنی تبخیر ومناسب عصاره ومطابیخ ایله ترطیب ایده لر
مثلا ورق خطمی وخبازی عصاره لری وبرمقدار تحملیری اخذ ودهن زیت ایله ممزوج اولنوب
اطراف فراشلرینه طلا اولنه یاخود اوف الحیه عصاره سنی طلا ایده لر کذلک عصاره ورق
صنوبر ومیعه سائله ودهن زیت اخذ وممزوج اولنوب طلا ایده لر یاخود خل ودماغ ارنب
وزیت بالسویه اخذ اولنوب مجموعی برینه ممزوج واطراف فراشه طلا ایده لر یاخود جوز السرو
وقره اقاجی دانه سی وورق بنجنکشت یاخود اصل ابجدان وبزر کشوربری یاخود حب بلسان
واصل عرطنیثا وبونلرک هنقسی ممکن الحصول اولورسه اخذ اولنوب دهن زیت ایله ممزوج واطراف
فراشه طلا ونثر ایده لر حیوانات موذیه وحشرات ارضیه اول محله قریب اولمیه اما تبخیر مراد
اولنورسه مناسب اولان اصل شجرة الرمان واصل السوسن وقصنی وقرن الایل وظلف الحمار وحلتیت
وسکبینج وحب الغار وورق حب الغار وحجر مغناطیس ٧ وکوکرد اوتی کبی اشیالرک ممکن الحصول اولندن
اخذ اولنوب کرک مفردا وکرک مرکبا تبخیر ایده لر حیوانات موذیه یی طرد ودفع ایدر وطلاء ایل
یعنی کیک بوینوزی خرش اولنان موضعه حیوانات موذیه کلمز تجربه ایلدیلر کذلک بنجنکشت وقصنی
وچام اغاجی براده سی بالسویه اخذ اولنوب بخور اتسه لر عظیم النفعدر وخانه لرده
بیاض اوردک وبیاض خروس بسلمک بالخاصه حشرات ارضیه یی طرد ایدر اما اکر هم طرد
وهم هلاک ایتمک مراد اولنورسه اکا مخصوص دوالره مراجعت ایتمک لازمدر مثلا طرد الحیات
حیاتی طرد وقتل ایدن اشیالردن بری کبریت ایله نوشادردر که خل ایله تخمیر ایدوب
بعد التجفیف بخور ایده لر اکر غزدل دخی وضع ایده لر ایسه هم طرد وهم هلاک ایدر زیرا غزدل
اولان موضعه حیه قرار ایده مز طرد العقارب عصاره فجلی یاخود عصاره معده نوازی

٧ عقیقی واسقف دردونه ودهن البیض ودخان ... وحنظل بیلک سنحه

موضع عقربه نشر ایتسه‌لر مجموع عقربلر اول موضعدن فرار ایدرلر طرد البراغیث اولا خانه‌یی غبارو
دنسدن پاك ایدوب بعده عصارهٔ قثاء الحمار ایله ترطیب ایدرلر مجموع براغیث فراری قراره
تبدیل ایدرلر کذلك ثوم ایله قوین ماعز براده‌سی طبخ اولنوب مطبوخی ایله خانه‌یی ترطیب ایتسه‌لر
مراد حاصل اولور و اگر بر مقدار زنکده قانی بر چقوره دفن ایتسه‌لر مجموع براغیث اول چقوره جمع
اولورلر کذلك بر خشبه شحم قنفذ ایله طلا ایدوب خانه‌نك بر محلنه وضع ایتسه‌لر مجموع براغیث اکا
جمع اولورلر یاخود حشیشة البراغیث تعبیر اولنان نباتی دق ایدوب غبار دخی فراشه نشر ایتسه‌لر
براغیث سر سم اولوب ادیوشر طرد البعوض والبق یعنی سوری سکك و تخته بتی کیدرملك ایچون
برادهٔ شجرة الصنوبر و نبات شونیز و قلقندیس اخذ اولنوب بعد الدق والمزج تبخیر ایدرلر
کذلك ورق الآس یابس و کبریت و زبل البقر و اوزرلك بیراغی اخذ اولنوب بعد الطبخ مطبوخی
تخته بتی اولان موضعه نشر ایدرلر و بلا طبخ تبخیر ایدرلرسه بو دخی فعل ایدر کذلك ترمس و افسنتین
و سذاب و چنار اغاجی اخذ اولنوب بعد الطبخ مطبوخی محل بقه نشر ایدرلر یاخود اجزاء
مذکوره‌دن بخور ایدوب تبخیر ایدرلر مجرب‌در طرد ابن عرس یعنی کلنجك رائحهٔ سذابدن فرار
ایدر مراد اولنان محله وضع اولنه طرد الفار سم الفار و حریق و بزرنج و اصل کرنب و بصل الفار
کبیج و الردن ابن عرس و فاره‌لر هلاك اولورلر بر ترکیب ایله اکل ایتدرسه‌لر مجموعی هلاك اولور
اگر بر ادمك فاره‌یی اخذ ایدوب حصیه‌لرینی قطع و یاخود بوینك دریسنی سلخ ایدوب بر قوی
سیجم ایله عقد و اول محله قویویرسه‌لر مجموع فاره فرار ایدر طرد النمل مقناطیس و زفت
و قطران و حلتیت و مرادهٔ بقر بالسوا اخذ اولنوب بعد الدق و المزج اول مکانه وضع ایدرلر
مندفع اولور و اگر کوه دیدکلری حیوان موذیی طرد مراد ایدرلرسه افسنتین و قوتنج و قشر اترج
و قثاء الحمار عصاره‌سی اخذ اولنوب بعد الدق و المزج کوه اولدیغی محله بخور ایدرلر طرد سام ابرص
صار و جر کرتکلر در خانه‌لرده اولور اگر ملحه قی ایدرسه المعاذ بالله اوله اکل ایدن برص
بهقه مبتلا اولور بس ایمدی اول حیوان موذیی طرد ایچون زعفران ایله قرنفل الابل اخذ اولنوب
بخور ایدرلر اول خانه‌دن بعد قرار ایدرمز فرار ایدر

الكتاب الرابع في الكلام الكلي والجزئي لاحكام الادوية المفردة والمركبة
في الطب الكيميائي والجالينوسي وهو يشتمل على جزئين
الجزو الاول في احكام الادوية المفردة
بقول كلي وجزئي وهو يشتمل على مقالتين
المقالة الاولى في ماهية الادوية المفردة ودرجاتها ومزاجها
وانواع قواها بطريق المتقدمة يحتاج الطبيب معرفتها وهو يشتمل على بابين
الباب الاول في اخذ الادوية وماهيتها وكيفية تأثيرها
ودرجاتها وانواع قواها وهو يشتمل على خمسة فصول
ومزاجها
الفصل الاول في حسن القبول المفيد في اخذ الادوية على نمط السديد

تحقيق خدا اتمكه طالب وطريق اسلافه كتمكه راغب اولنلره لازم ولابددركه اخذ ادويه شروطنه عارف وادويه نك اصناف واشكال ونقص وكمال امثالی احوالنه واقف اوله زيرا بو معرفت ووقوف طبيبه مجهول ونامعروف اولدوغی تقديرجه تدبيرنده مطلوب اولان تأثير اولمز وبر دواكی تدبيرده بولمدوغی تأثيری تدبير ديكرده بولمز دواده بو حالده وانك قبل الاخذ نقص وكمال وسائر تغاير احوالنده ايديكی اغلب احتمالدر مثلا دوا مرنبات عرض اولنسه اول نباتك كماله رسيده اولدوغی حالی ناقص ونارسيده اولدوغی حالنه مغايردر بلكه بو بابده ازمنه واماكنه نك دخلی اولمغله فصول اربعه دن برنده نابت اولان اول فصلك غيرنده نابت اولانك من وجه خلافی اولدوغی كبی سهل اولان محلك نباتی بعض جهات ايله نبات جبلك غيری ايديكی ظاهر وباهردر اشبو حالت يعنی بروجه مشروح بو نوعك افرادی بينسنده اولان مغايرت ومخالفت جميع مولداتده محقق اولمغله كتب متوجاتك بعضنده مولداتدن برفردك مذكور اولان حالی كتب آخرده مسطور اولان مقالنه نوعا مخالفت علتی ديں بو قول مفيد طبيب لبيبه دستور سديد اولوب مولدات ثلثه دن اخذ ادويه مراد اولندقده حسب الامكان دستور مذكور ايله عمله اهتمام بيورلمه مصرع بن محقق سويلدم استرطوتمه سن
بوندنصكره معلوم اولكه اخذی مراد اولنان دوا معدن جنسندن ايسه لازمدركه اول دوا اول جنسنك اجود واعلاسی اولوب جوهری صاف وبی غش وشفاف اوله والحاصل اخذی مقصود اولان معدنك كمال معدنيسی نه ايسه انكله اتصاف اوله جوهر مقصود الاخذه اجود اوصافندن معدن ذاتنده بو وصف ايله موصوف اولدقده بعض عوارضك عروضنه اعتبار اولنمز زيرا اكثر معادن باتعمل صفوت وعوارضدن سلامت اوزره بولنمز مثلا تبر سيمك كمال معدنی اولان حالت يعنی صفوت وشفافت ايله حدت كبريتيت تصفيه ايله ظهور ايتدكده زاجك كمالنه حكم اولنور معدننده اخذی وتنده تراب ايله مغشوش اولمسی كمال مذكوره منافی اولمز كذلك مقناطيسك كمال معدنی جذب حديد ايسه دواعی ثوم عارض سيله اول كمال آنده معدوم ونابديد ونامعلوم ايكن خل حاد ايله مقناطيس غسل اولنوب كمالی اولان جذب حديد حالی بديد اولدقده مقناطيس كامل اولوب عارضه مذكوره كمالنه مخل اولمق ثبوت بولمز بعض مواضعده اخذ معدنياتی اولد شتايه تخصيص ايتمشلر بو مجرد الحروف دركه اكرچه اخذ ادويه ده وقتك مدخلی منكر دكلدر لكن بو تخصيصده قصر مسافه اولنمق طی ايله يكلش بولمشلر زيرا اخذ ادويه ده مراعات اوقات اولنمق ادويه نك ماهيتی وانظار فلكيه واتصالات كواكبه نسبتی كبی امورك معلوميتنه توقف

ایتمك

ایتمك محققدر فليندبر واكر اخذی مراد اولان ماده دوا نباتات اولورسه بو خصوصده برنيجه وجه اعتبار اولنه مثلا اخذ اولناجق نباتك اصولی ايسه اول نباتك اصلنه توجهی زماننه اعتبار اولنور زمان مذكورده اول نباتك اول سنه نماسی تمام واوراق واثماری سقوط ايتديكی هنكامدر اخذ اولناجق نسنه شاخ وقشور ولبوب وبزور مثللی يشيلر ايسه انلرده دخی كذلك نضج كامل واقتضای نوعه كوره ما به الكمال اولان حال انلرده بالفعل حاصل اولمق كركدر اكر ازهار واوراق اخذ اولنورسه ازهارك تمام شكفته سی اوراقك دخی كماله رسيده وپخته سی اوله شويلكه قوه مقه مائل وآب وتاب وطراوتی زائل اولمش اولميه اما كل احمر عنادانده احسن وابهی اولدوغی كبی زمان اخذنده دخی سائر چچكلردن ممتاز ومستثنادر يعنی كل شرخ غنچه ايكن اخذ واجتنا اولنور ازهار سائره كبی دكلدر واكر اخذی مراد اولان نبات ميوه وثمره ايسه انك دخی نضجی تمام وكمال نوعی تمام اولمش اوله مكر كه نا پخته وخام ايكن اخذی مطلوب اوله واكر اخذ اولناجق نسنه تخم وحبوبات نوعندن ايسه اول نوعك ما به الكمالی نه ايسه نوع آكا رسيده اولدوغی وقتده اخذ اولنه وقت مذكورده غذاسنی تمام جذب ايدوب قورمغه ميل ايلديكی وقتدر اكر صموغ وعصارات اخذ اولنمق قصد اولنورسه انلرك زمان نضجی منتظر اوله زمان مذكور صمغ وعصاره سی مطلوب اولان شجرك شكوفه سی ساقط اولوب ما تحتنده ميوه انعقاده آغاز ايتديكی زمانده بحث بعض مواقعده اخذ نباتاتده حين زمان اتمشلر ديمشلركه مطلقا نباتاتدن دوا ايچون اخذ اولنمق اولنسه يا جوف ليلده ياخود اخشام يا صباح وقتلرنده لفظ اولنه مجرد الحروف دركه بو قوله دخی حول تام اولمق انما ذكر اولندیغی اوزره روابط فلكيه وعلايق انظار كواكبه توقف ايتديكی محققدر واكر مواد ادويه نوع حيواندن اخذ اولنمق اقتضا ايدرسه اولا اول حيوان علتدن سالم وقواسی تام صحيح الاندام اولوب ذبح اولندقده بلا تأخير اخذی لازم اولان جزئی اخذ وتدبير اولنه وزمان ذبحی فصول اربعه دن مزيد قوتی ومزيت جودتی زمانی اوله بو زمان اكثر حيوانات برينده فصل بهار اولمق ظاهر واشكاردر تذييل القول بعلدن بو دخی محاط علم يقين اولكه باديه لرده وصحرالرده ومواضع يابسه ده وجبالده نابت اولان نباتات بستانلرده واماكن نديه وسهل اولان برينلرده خصوصا كنار انهار جاريده نابت نباتاتدن اقوی وادويه بجر يده مواد بريدن سريع التأثير وجيد القوی درديمشلر لكن بو كلام ايله اول فصلك مرور ايدن بعض كلمات بينده نوعا منافات صوری كوريتور اما منافات مذكوره غلطات حسيه دن اولمين دفعی ايدنی تأمل احوال اولنمشدر تتمه بو دخی معلوم اولكه مواد معدنيه عوارض حادثه دن مصون اولدوغی حالده حفظ اولنورسه خواص ومنافعنده سنين وآونه ده خلل عروض محتمل دكلدر مواد نباتيه نك قابته اولدوغی ديارده اخذ اولنان اوراق واثمار معموله سنه دن اولنلر مواضع مناسبه ده موافقی ايله حفظ اولنورسه برسنه مدتده قواسنه بقا علمولندر اكر اول اوراق واثمار آخر دياردن كلمش اولورسه آنك صلاحی وفسادی اول بابده وقوفی اولانلرك رأينه محولدر ديس بو تقرير اوزره چای ختبير اولنان ورق وسنبل هندی وهليلجات خمسه كبی عقاقيرك جيد ورديسی بونلرك امثالی اوراق واثمارك احوالنه صاحب وقوفك نظر اعتبارينه كوره در واكر حفظی مراد اولنان شكوفه وازهار نوعندن اولورسه امكنه يابسه ده حفظ اولنه تاكه بقای قوتی برسنه متمادی اولمه مكركه ورد احمر وزهر دغه مثللی ازهار اوله واكر اخذ اولنان بزورات وحبوبات نوعندن ايسه موضع يابسه ده حفظ اولنه اكر بويله حفظ

اولنمز ایسه قواسی ایکی سنه یی تجاوز ایتمز و اکر مواد نباتیه قشور و اصول نوعندن اولور ایسه مکان
بعیددن کلمش دکل ایسه قوتلری اوچ سنه قدردر اکر مکان بعیددن کلوب اخذ زمانی
معلوم دکل ایسه بونده اهل وقوف نظرینه موقوفدر عصارات و صموغات ده دخی حالی و شأنی
بویله در و اکر حفظی مراد اولنان مواد حیوانیه ایسه بعد التدبیر مواضع یابسه ده حفظ اولنه
حتی قوتی سنه یی تجاوز ایلیه مکر ناب الفیل و قرن الایل و قرن کرکدان امثالی نسنه لر اولدکه
بقاسی مدت مدیده ممتد اولور محرر الحروف درکه اقامت ادله نظریه ایله تمییز سلب و ایجاب
اصحابنه خفی دکلدرکه بو مذکورات و حفظ مواد ادویه ده تعیین اوقات مذاق اهل طب اوزره اصحاب
تجربه مماشاتندر خصوص مرقوم شهادت تجربه دن غیری ایله معلوم و محکوم اولمغله و حال تجربه
بر موضعده موافق ایسه موضع آخرده غیر مطابق اولوب جرح و تعدیلدن سالم اولمغله حفظ
ادویه ده تعیین ازمنه و بوکا بکزر مجربات متخالفه ده تخصیص ممکنه کبی امورک عدم ثبوتنه
لازم کلورکه بویله تعیین و تخصیص یا اهل رشدی مثال ایله ارشاد یاخود امر غالبی فکر ایله
اکتفا مراددر تذنیب لازمهٔ حفظ ادویه دندرکه ادویه امکنه ندیه ده حفظ اولنه و مواضع
حاره دخی بویله در علی الخصوص ذات الرایحه اولان نبات حار اولان مواضع ده صیانت لازمدر
حتی شعاع شمسه دخی وضع ممنوعدر مکر تجفیفی ضیاء شمس اقتضا ایدر نسنه اوله و صوغ و ربوب و خلاصاتک حفظی ظروف

الفصل الثانی فی ماهیة الادویة المفردة وکیفیة تأثیرها فی بدن الانسان

معلوم اولدکه جوف انسانه و سائر حیوانه وارد اولان نسنه یا بسیطدر یا مرکبدر و بسیط
دیدیکمز شول اشیادرکه بدنه غذا اولمیه لکن غذایه معین اوله نفس اولان هوا و شرب اولنان ما
کبی زیرا هوا ایله بو ما شول بسیطلردرکه جوف انسانه و حیوانه وارد اولورلر لکن غذا اولمزلر اما غذایه
معاونتلری معتبردر و مرکبدن مراد شول نسنه درکه جوف انسان و حیوانه ورود ایلسه لر انلرک احوالی
ذکر اولنان بسائطک احوالی کبی اولمیه بلکه بدنده حالت اخری حدوثنه سبب اولوب بدن اندن
متأثر اوله مثلا انسان و حیوانک بدنی اول مرکبات دن بری جوفه ورودندن اول نه حالده ایسه
بعد الورود اول حالی تغییر ایلیه بس ایمدی بو اجمالی تفصیلده جرح و تعدیله مجال اولمغله دیرزکه تغییر
مذکور کتب قدیمه ده برقاچ صورت اوزره تصویر و هر صورتی بر نوع تسمیه ایله تحریر اولنمشدر لکن اول
تحریرده تصویرده نوعا تصور اولمغله امعان نظر اهلنه مورث فتور اولمقدن غیری اوری حقنده و محققین
اول صورتلری هامش کتابه اخراج و قول معتمد متن مسطره ادراج اولنمق مناسب کورلدی معلوم
اولدکه جوف انسانه واصل اولان طعام و غذانک بدنه تأثیری کیفیتی جهتی ایله اولور ایسه اول طعام
غذایه دواء و اکر کمیتی و مقداری ایله اولور ایسه غذا و اکر صورت نوعیه سیله ایسه ذو الخاصه تسمیه
اولنور پس دوا تسمیه اولنان دخی جوفه وارد اولوب حرارت غریزیه دن منفعل و متغیر اولمغله
بدنده بر کیفیت زائده احداث ایتمز ایسه اول دوایه دوای معتدل اکر بر کیفیت زائده حدوثنه باعث
اولور ایسه اکا دوای غیر معتدل تسمیه اولنور کیفیت حادثه مذکوره دن مراد بدنده اولان کیفیته
سبیله
مشابه و مماثل اولمق وجهی اوزره اولان کیفیتدرکه اول کیفیت مزاج انسانک کندی کیفیت مخصوصه
یوخسه دوانک کندی ذاتنده اولان کیفیتی دکلدر پس دوانک کیفیت احداثی یاخود عدم احداثی
دوا اعضای انسانه تأثیر ایتمکله مزاج انسانک کندی کیفیتی نه ایسه انک شبیهنی احداثه
باعث اولدی یاخود باعث اولمیه دیمکدر یوخسه دوانک کندویه مخصوص کیفیتی کیفیت مزاج
انسانه مطابقت ایتمکله کیفیت مذکوره حدوثنه باعث اوله اولمیه دیمک دکلدر امر مذکورک

سببی

سببی بعض ادویه ده اولان کیفیتک قلت و کثرتی دواء آخرده اولان کیفیته قیاس ایله بولندوغیدر
و هر بر دوانک مقدار شربتی کیفیت غالبه سنک تجربه و قیاس حسبیله مزاج معتدلده اولان اثر
و فعلنه کوره تعیین اولنمدوغیدر پس بر دوانک مقدارینی تقلیل و تکثیر ایله فوق و تحتنده
اولان کیفیت محسوسه سر به مشتبه اولسه باعث اشتباه دوانک مقدارنی تقلیل و تکثیر اولور
یوخسه کیفیت دوائی اولمز زیرا مقدار دوانی تقلیل و تکثیر سببیله اجزاء بارده ایله اجزاء حاره
بیننده اولان نسبت دکشمز متقدمین یونانیه و متأخرین افرنجیه لاطینیه بدن انسانده کیفیت
تأثیر دواده اختلاف ایتمشلر خصوصا اطباء افرنجیه دن زیر پلا یعقوب درکه عناصردن مرکب
دواده حرارت غریزیه فاعل اولوب اول دوا بدنه منتشر اولدقده غالب اولان عنصرک فعلی ظاهر
اولور مرقوریالس نام طبیب دیرکه هر بر دوانک کندویه غالب بر کیفیتی واردر لکن جرمنک
کثافتی و صلابتی اول کیفیتی قوتدن فعله چقارمغه مانعدر اما بزم بدنمزده اولان حرارت
اول دوانک جسمنی تلطیف ایدوب متخلخل قلدقده انده موجود اولان کیفیت ظاهر اولور
اطباء جرمانیه دن سنفلیوس نام طبیب دیرکه دوانک فعلی خاصه سیله و صورت نوعیه سیله در
فرفیونک بدنی تسخینی ایلسی کندوده اولان قوت و خاصه سیله در یا لکز آتشدن اولن تسخین
پیدا اولمز کذلک افیونک بدنی تبرید ایدوب حرارتی افنا ایتمسی کندوده موجود اولان
قوة و خاصه ایله درکه صوقدن اول برودت پیدا اولمزنه کم بحک تسخینی و زنجالک تبریدی
کندولرده اولان خاصه ایله اولوب عالم کون و فساد ده اثرلری ظاهر اولدیغی کبی و بعضیلر
دیدیلرکه دوانک تأثیری کاه ایله درکاه دخی صورت نوعیه سیله اولور زیرا افسنتین ایله
غافث تسخین و تجفیف ایدر لکن تسخینی نارک حرارتنه و تجفیفی ارضک یبوستنه مشابه
دکلدر سنادرطوس نام حکیم دخی دوانک تأثیری صورت نوعیه یاخود شخصیه سیله اولمسنه
قائل اولمشدر و مزاجه تابع اولان خاصه تبریددر و یا تسخیندر یاخود تبرید و تسخینک
غیریدر و نوعه تابع اولان خاصه خفیه درکه اکثر اقوالده خاصه تعبیر ایدرلر پس ایمدی
مزاج توسطیله کیفیت اولی ایله فاعل اولان دواء تعبیر اولنور و نوعه تابع اولان کیفیت خفیه
ایله فاعل اولان ذو الخاصه تعبیر ایدرلر سقمونیانک صفراوی و تربدک بلغمی اسهال
ایتمه سی کبی کذلک مغناطیسک حدیدی و کهربانک صمانی جذب ایتمه سی کبی

الفصل الثالث فی معرفة الدرجات الادویة و مقادیر شرباتها

معلوم اولدکه حکماء عظام
درجات ادویه یی و مقادیر اشربه یی ازمنه ماضیه ده اولان کمسنه کرک مزاجلرینی اعتبار ایله تعیین
ایتمشلر یعنی بعضیلر معتدل المزاجه و بعضیلر ضعیف المزاجه و بعضیلر قوی المزاجه قیاس ایله
تعیین مقدار شربت ایتمشلر و بعضیلر دخی شول مقداری اعتبار ایتمشلرکه اکر اندن قلیل اولسه
تأثیراتیه لکن اولی و انسب اولان حد اعتدالی مراعات و احتیاط ایتمکدر و متأخرین دیدیلرکه
دواء غیر معتدلک مقداری معتاد استعمال اولنوب تکرار بتکرار یاخود اکثار اولنمدقجه احداث ایلدیکی
کیفیت محسوس و مشاهد اولمز ایسه اول دواء درجه اولیده در اکر محسوس و مشاهد اولوب
لکن ضرر ویرمک مرتبه سنه بالغ اولمز ایسه درجه ثانیه ده در و اکر ضرر مرتبه سنه بالغ اولوب
لکن قتل و هلاک مرتبه سنه بالغ اولمز ایسه درجه ثالثه ده در دیمشلر و هر درجه ایچون مرتبه
ثلثه اعتبار اولنوب درلرکه درجه ثانیه نک اولنده یاخود درجه ثانیه نک اوسطنده
یاخود درجه ثانیه نک آخرنده بو دواء حاردر یاخود باردر دیرلر و متقدمین دن

برکوره دخی درجات اربعه‌یی بو طریق ایله تقریر وایضاح وتحریر ایدوب دیدیلر که جناب خالق القوی
والقدر بدن انسانی معده کبی نیجه فضالردن وعروق کبی نیجه مجرالردن وبونلرده محفوظ اولان اخلاط
وعروق شعریه وسائر اعضاء بدنیه دن وبونلرده منبثه اولان مثال شبنم رطوبات ثانیه دن
وبونلر کورانك مجموعنده ساری اولان ارواحدن مؤلف بر نسخهٔ کبیر ومجموعهٔ عظما قلمشدر پس ایمدی
هر نسنه که مقدار معتدله بدن انسانه وارد اولوب حرارت غریزیه دن منفعل اولدقده تصکره ایچی
فضالرده محصور اولان هواده تاثیر ایدوب آنلردن ایلرو تجاوز ایتمزسه اکا معتدل تسمیه اولنور
واکر تاثیری مجرالرده اولان روحه تجاوز ایدوب آنلردن ایلرو تجاوز ایتمزسه درجهٔ اولیده در واکر
روح واخلاطه تاثیر ایدرسه درجهٔ ثانیه ده در واکر روح واخلاط ورطوبات ثانیه یه دخی تاثیر
ایدرسه درجهٔ ثالثه ده در واکر روح واخلاط ورطوبات ثانیه دن ماعدا اعضاء سائره یه دخی
تاثیری شامل اولورسه درجهٔ رابعه ده در ودرجهٔ رابعه ده اولان دواء زهر قاتل وسم هلاهل
حکم صورت نوعیه سنده ترجیه اولدو دخی معلوم اولدکه بالاده ذکر اولنان معتدل حقیقی دکلدر زیرا
عند الحکماء دلیل وبرهان ایله ثابت ومسلمدر که معتدل حقیقی ممتنعدر ماداکه دواده بر کیفیت
غالب حس اولنمیه معتدل مجازی حدودنده در پس ایمدی حار ایله بارد بیننده معتدل اولان
دواده برجزؤ بارد واردر ودرجهٔ اولیده اولان دواده ایکی جزؤ حار برجزؤ بارد واردر ودرجهٔ
ثانیه ده حار اولان دواده اوچ جزؤ بارد واردر ودرجهٔ ثالثه ده حار اولان دواده درت جزؤ
حار وبرجزؤ بارد واردر ودرجهٔ رابعه ده حار اولان دواده بش جزؤ حار وبرجزؤ بارد واردر
هر بر درجه ده اولان اجزاء حاره نك بر بینی جزؤ بارده مقابل عد ایلدکده بر در جزؤ نقصان بولوب
باقی قالان جزئی غالب اولور بو صورتده درجهٔ اولیده جزؤ غالب بر وثانیه ده ایکی وثالثه ده
اوچ ورابعه ده درت اولور برودت ورطوبت ویبوست دخی بو قیاس اوزره در وبو مقامده
متاخرین بن بعضیلر دیدیلر که استعمال اولنان ادویه نك حرارت وبرودت وضعف وقوتلرنده
بر برینه تفاوتلری دخی متفاوت ومتدرکدر ایسه اول دوا مفرد وکرك ایسه مرکب وکرك مصلح وکرك
مسهل اولسون درجات اعتباریله درده تقسیم اولنمشدر وهر مفرد دواء عناصردن
مرکب اولمغله حار مطلق وبارد مطلق اولمزلر بلکه حار وبارد تعبیر اولندقده جزؤ غالب اعتباریله در
لهذا دوانك حرارت وبرودتنده درجه سنی فرق ایتمك مشکلدر ولهذا بین الاطبا ابحاث کثیره واقع اولمشدر
اما تحقیقه قریب اولان مذهب فلاسفهٔ حکماء افرنجیه در که درجات ادویه‌یی طریق هندسه ایله
علی سبیل التضعیف تقسیم ایلیوب دیدیلر که دواء معتدل اول دوادر که آنده کیفیات متعادله
برابر اولدر ودرجهٔ اولیده حار اولان دواده حرارت دواء معتدلده اولان حرارتك ضعفیدر ودرجهٔ
ثانیه ده حار اولان دوانك حرارتی درجهٔ اولیده اولان حرارتك ضعفیدر بو تقدیرجه درجهٔ اولیده
ایکی جزؤ حرارت ودرجهٔ ثانیه ده درت جزؤ حرارت ودرجهٔ ثالثه ده سکز جزؤ حرارت ودرجهٔ رابعه ده
اون التی جزؤ حرارت اولور وبعضیلر دخی عدد درجاتی اعتبار ایله درجهٔ اولیده بر وثانیه ده ایکی
وثالثه ده اوچ ورابعه ده درت جزؤ حرارت وار دیدیلر اما ارسطاطوس جرمانی بو قولی غایت بعید
کوروب دیرکه درجات بیننده مخالفت عظیم واردر کورمزمیسکه درجهٔ اولیده حار اولان دواء
ایله درجهٔ ثانیه ده حار اولانك بیننده اولان مخالفت درجهٔ رابعه بیننده اولان تفاوت ومخالفت
نسبتله قلیلدر زیرا درجهٔ ثالثه ده حار اولان دواء بلا خوف استعمال اولنور اما رابعه ده حار اولان
دوالرك استعمالندن سمومدن احتراز ایدر کبی احتراز اولنور پس ایمدی بودکلدر الآتین الرصینی واقع

اولان

اولان تفاوت عظیمه دن ناشیدر وجماهیر حکماء افرنجیه دخی بو قوله ذاهب وراضی اولمشلردر

الفصل الرابع فی معرفة مزاج الادویة المفردة معلوم اوله که حکماء متأخرین یونانیه عندنده
مزاج اجزاء متصغرهٔ عناصر اربعه نك بر برینه مماس اولوب بعضیلرینه فعل وانفعال وقوعنده
کیفیات اربعه بیننده حاصل بر کیفیت متوسطه دن عبارتدر ذکر ایکی نوعدر برینه مزاج اول
وبرینه مزاج ثانی تعبیر اولنور مزاج اول اولدر که عناصردن بلا واسطه حاصل اوله ومزاج ثانی
دخی نیجه نسنه لرك امتزاج واجتماعندن حادث اولور که اول نسنه لر دخی عناصردن مرکب اولوب
هر برینده اولان قوه آخرینده اولان قوته مخالف اولمغله مرکب القوی تعبیر ایتدکلری دخی بوندن
کنایتدر ومرکب القوی دخی یا ترکیب طبیعیدر لبن کبی که مائیت وجبنیت وسمنیتدن مرکب
یاخود صناعیدر که تریاق ومثرودیطوس کبی که بونلر نیجه ادویهٔ مفرده دن مؤلف ومرتب اولمشدر
وهر بری ایچون بر مزاج مخصوص واردر بو جهتدن کاهیجه مرکب القوی اولان دواءلرده بر برینه
مخالف اثر ظهور ایدر حرارت وبرودت وتحلیل وقبض کبی نته کم مزاج وردك جوهرنده درجهٔ
اولیده حرارت وثانیه ده برودت واردر ومزاج ورد ایکی جوهردن مرکب اولوب جوهر اولیسی
ملین ومرطب وجوهر ثانیسی مکثف ویابسدر پس بو جوهرلرك بری هوائیدر که اوزرینه
حرارت غالبدر وبری دخی ارضیدر که اوزرینه برودت غالبدر انکیچون طلاء صداع حاره‌یی تسکین
ایدر ودماغی محرور المزاج اولان کمسنه استشمام ایلسه عطسه ایراث ایدر وحکماء کیمیاویه دیدیلر که
بر دوانك مزاجی مشتبه اولسه انك اجزاء عنصریه سنی تفریق وتفصیل ایتمکله تعیین مزاج ممکندر
مثلا اول دوادن قدر الکفایه اخذ اولنوب بر قرعه‌یه وضع وقرعه‌یی انبیقه کچوروب تقطیره مباشرت
اولنه ابتداء جریان وسیلان ایدن جزئی اجزاء مائیه وجزء زبدیسی یعنی کوپکی اجزاء هوائیه
وقرعهٔ انبیقه صعود ایدن اجزاء ناریه واسفل قرعه ده باقی قالان ثقلی اجزاء ترابیه سی اولور پس ایمدی
جزؤ غالب حسبیله تعیین مزاج اتمك ممکندر ودواده صورت عناصر مزاج ثانی دخی باقیدر ودخی
بعض مرکباتده صورت نوعیه ولجزء ماء ایله ممزوج تراب کبی وماء ایله هوادن مرکب زبد کبی یعنی
کوپك کبی وماء ایله ناردن مؤلف اولان بخار کبی وصورت نوعیه سی اولان دخی یا مستحکم
الترکیبدر بر رتبه ده که اجزاء عنصریه سی حل وتفریق ممکن دکلدر ذهب کبی یاخود حل وتفریق
ممکندر لکن زیاده صعوبت واردر سائر معادن سبعه کبی پس ایمدی اکر مزاج ثانینك
ترکیبی قوی اولورسه قوت انك اجزاسنی بر برندن تفریق ایده مز ذهب کبی زیرا ذهب
زیبق جید وکبریت نقیدن مرکبدر وزیبقه جزؤ مائی وکبریته جزؤ ارضی غالب اولوب بو ایکی
اجزا بر برینه محکم ممزوج اولوب بر برندن تفریق ممکن اولمغله نار طبخ ایله تفریق ممکن دکلدر
زیرا جزؤ مائی فوقه وجزؤ ارضی سفله جذب ایتمکله بر برندن مفارقت محالدر اما مزاج
ثانینك ترکیبی اولورسه قوت نار ایله اجزاسنی تفریق قابلدر اما طبخ ایله ممکن دکلدر
بابونج کبی زیرا بابونج ایکی جوهردن مرکبدر که بری قوهٔ قابضه وبری قوهٔ محلله در
پس قوهٔ محلله نار غالب اولمغله هوایه صعود ایدر وقوهٔ قابضه ده ارضیت غالب اولمغله
جرمنده باقی قالور واکر مزاج ثانینك ترکیبی زیاده ضعیف اولورسه نار طبخ ایله اجزاسی
تفریق اولور اما غسل ایله ممکن دکلدر عدس کبی زیرا عدس ایکی قوتدن مرکبدر بری قوهٔ
قابضه وبری قوهٔ محلله در اکر طبخ اولنورسه مطبوخیله قوهٔ محلله‌سی اخراج اولنور
قوهٔ قابضه‌سی جرمنده باقی قالور واکر مزاج ثانینك ترکیبی بوندن دخی زیاده اضعف

اولورسه اجزاسی غسل ایله تفریق ممکن اولور هند باکبی زیرا هند بااکی جوهردن مرکبدر
بری مائیهٔ ارضیه وبری مادهٔ ملطفه درکه تفتیح سدّه ایدر وغسل اولنورسه جوهر ملطفه سی
زائل اولوب ریاح کثیره تولید ایدر لهذا اطبا انی غسلدن منع ایتمشلردر واونك اوچ
نوع کیفیت خفیه سی واردر اولکیسی ادویهٔ مسهلهٔ السّودا خلط سودادن ماعدا صفرا وبلغمی
دخی اسهال واخراج ایدر ایکنجیسی دوانك عضو واحده مخصوص اولمسیدر که ادویهٔ طحالیه
وکبدیه کبی اوچنجیسی دوانك بادزهریتی اولوب سمومی دافع ووجود انسانه هر وجهله نافع
اولمسیدر وبو کیفیت خفیه نك تحقیق بیانی طوق بشردن خارجدر اما جالینوس فاضل درکه
انسانه لایق وواجبدر که حق اولان نسنه دن بحث ایلیه اگرچه واصل اولمزایسه بادی غریب اولور
بو مقامده حکماء متقدمیندن بعضیلری دیدیلرکه کیفیت خفیه شول نسنه درکه نفسدن واده
صادر اولوب اولاجز ویجد براولاندر اما بو قول ضعیفدر زیرا دوانك نفس حیاتی باقی ایکن
استعمال اولنسه امر بو یله اولور اما بویله دکلدر زیرا اطبا دوانی تسخین وتجفیف ایدوب نفوسی
زائل اولدقدنصکره دخی نتیجه افعال اشکاره ومشاهده اولنور مثلا داوندچینی وقاوانیانی
تجفیف ایدوب نفوسی مفارقت ایتدکدنصکره استعمال اولنسه خشبه اولنلرده فعل وخاصیت
ظاهر اولور پس ایمدی بو خاصه حقیرا اولنان نسنه نردر وبونك مبدأی نه نددر دینلورسه حکما
مذکوره نك اقوالندن منفهم اولنان بودرکه دوانك کیفیاتنك مجموعی دکلدر الا مزاجلیدر بلکه
مزاجدن مراد ایچی نفسدر وبو افعال نفسدن صادر اولور زیرا کتاب اسطقسات مقالهٔ
اولی سنك باب سابعنده نفس مزاجه تابعدر بلکه نفس دیمکز مزاجدر دیو تحریر اولنمشدر
وینه کتاب مزاجك مقالهٔ ثالثه سنك باب اولنده تحریر ایدر که بدن انسانده اولان افعال اربعه که
بری هضم وبری جذب وبری امساك وبری تمییزدر وبونلر شول قوای ادبعه دن صادر اولورلرکه
برینه قوای هاضمه وبرینه جاذبه وبرینه ماسکه وبرینه ممیزه تسمیه ایدرلر حقیقتده حرارت
وبرودت ورطوبت ویبوستدن ترکیب اولنان نسنه لردن صادره دردغیری دکلدر وینه کتاب
مذکورك مقالهٔ ثالثه سنك باب رابعنده تحریر ایدر که هرجسمك افعالی وخاصه سی ینه کندی
مزاجندن صدور ایدر ومتاخرین حکماء افرنجیه نك اکثری دیدیلرکه کیفیت خفیه دیدکلری
کیفیات اولی ومزاجه تابعدر دیو باشقه برکیفیت ثانیه اثبات اعتدیلر ومزاج ایچون نفس
دوانك بقاسنه حاجت یوقدر زیرا بردوای یابسه جی کوردوز که یبوستی حالنده دخی خاصیتی
ظاهر اولور مع هذا نفاست وطراوتی محو اولمشدر پس بومعنی مزاجك بقاسندن
ناشیدر غیری دکلدر ایمدی بو کیفیت خاصه مزاجك خواصندن ایمش

الفصل الخامس فی انواع قوی الادویة المفردة ودواء المستعملة بداخل البدن وخارجها

معلوم اوله که قوای ادویه دخی عند الاطبا انواع ثلثه اوزره اولوب بعضیسی قوای اول
وبعضیسی قوای ثانیه وبعضیسی قوای ثالثه اوزره در وقوای اول حرارت وبرودت ویبوست
تعبیر اولنان کیفیاتدن عبارتدرکه فعلی تسخین وتبرید در وقوای ثانیه بوقوتلردن ظهور
ایدن قوتلردرکه فعلی تفتیح وتحلیل وترقیق وتلطیف ولطافتدر وقوای ثالثه بوکیفیات
مذکوره ایله قوای ثانیه نك اجتماعندن صادر اولان قوتلردرکه فعلی ادرار بول وحیض
حیض وتفتیت حصاة در مثلا رازیانجده اولان قوه اولی حرارت ویبوستدر وقوه ثانیه
حرارت ویبوستدن حاصل اولان تفتیح ولطافتدر وقوه ثالثه حرارت ایله تفتیح وتلطیفدن صادر

اولان

اولان ادرار بولدر اما حقیقتده فاعل صور نوعیه در لکن کیفیت واسطه وسیله عمل ایدرسه
همان اول کیفیت فاعل وبلا واسطه عمل ایدرسه صورت نوعیه بر فاعل تعبیر اولنوب وبالخاصه
نوعنه داخل اولور اما بالخاصه دخی گاه اولورکه بدنه مناسب وموافق اولور بادزهریات وتریاقات
کبی وگاه اولورکه مخالف ومضاد وغیر مطابق اولور سمومات کبی وبهر تقدیر کرك کیفیتی
خاصه سنه اعانت ایلسون بحیثی وسم هلاهل ده اولان حرارت کبی وکرك اعانت ایلمسون
مقناطیسك حدیدی جذب ایتمسی کبی پس ایمدی معلوم اوله که حکما ادویه یی اقسام
ثلثه یه تقسیم ایدوب قسم اولی خارج بدنه وقسم ثانیسی داخل بدنه وقسم ثالثی خارج
وداخل بدنه استعمال اولنمغله تاثیری ظاهر اولور دیدیلر مثلا قسم اول که خارج بدنه تاثیر ایدر
بصل کبی که ضماد اولنمغله بدنی متقرح ایدر اما اکل اولنسه ضرر اصابت ایتمز ایمدی بونك
اسباب اربعه سی واردر سبب اول اولدر که اکثر مرده اکل اولندقده مأکولات آخر ایله معاً
استعمال اولنمغله قوتی وکیفیتی منکسر ومتغیر اولور اما ضماد اولندقده قوة وکیفیتنه مجرد
اولدیغی ایچون حل کلمز سبب ثانی بصل معده ده رطوبت ایله ممزوج اولدقده عمل ایدوب
قوتنی کسر ایدر اما خارج بدن رطوبتدن خالیدر سبب ثالث اولدر که حرارت غریزیه
بصلی هضم ایدوب تفریق ایدر مکان واحده ده باقی قومز وزمان قلیلده متمکن اولمغله
تقرح ایتمك ممکن دکلدر سبب رابع حرارت غریزیه مزاجنی تغییر وقوتنی تحلیل وتکسیر ایدر
اما ضماد اولندقده غیر واقعدر زیرا حرارت داخلده اکثر وخارجده اقلدر قسم ثانی اولدر که بدنك
داخلنه تاثیر ایدر اسفیداج کبی زیرا اسفیداج تناول اولندقده بدنده تغییر عظیم واقع اولوب
اکثریا هلاك ایدر اما ضماد استعمال اولندقده بوکونه فعل ظهور ایتمز زیرا اسفیداجك اجزاسی
غلیظ وخارج بدنك مساماتی ضیق اولمغله نفوذ ایدهمز اما داخلا استعمال اولندقده مجاری
داخله واسع اولمغله اسفیداجك جزو لطیفی منافذ روحه داخل واعضاء رئیسه یه واصل
اولمغله هلاکه ایصال ایدر قسم ثالث اولدرکه خارج وداخل بدنه تأثیری متضاد ایله اولور
کزبره کبی دیو اکثریرده خارجا طلا اولنسه تحلیل وتسخین مشاهده اولنور واکر تناول اولنسه
تغلیظ وتبرید ایدر زیرا ایکی جزئدن مرکبدر جزو اولی حار ولطیف ومحللدر وجزو ثانی مکثف ومبرد

الباب الثانی فی معرفة قوی الادویة المفردة بطریق الثلاثة وبیان صفات الادویة والاغذیة ومزاج اشیاء الممتزجة بمزاج الثانی قد یکون غلطاً واقعة بلون ورایحة وطعم وهو یشتمل علی خمسة فصول

معلوم اوله که درجات عقاقیره ~~واقف~~ واقف ودقیقهٔ قوای ادویه یه عارف اولنلره خفی
دکلدر که حکمای دقایق شناس واطبای فطانت استیناس قوای ادویه یی ایکی طریق ایله
تمییز ایلیوب اول طریقلرك برینه طریق تجربه وبرینه طریق قیاس دیمشلر اما بو طریقلردن
غیری بر طریق دخی وار درکه اول طریقین مذکورینندن اصح واقوی ایدیکی مقرردر سیل ایدی
بو صورتده قوای ادویه یی بیلمك طریق ثلثه یه موقوف اولمغله طریق اوله الهامی وطریق ثانیه تجربی وطریق ثالثه

الفصل الاول فی معرفة قوی الادویة المفردة بطریق الالهام

یعنی طباع التام که روحانیت
فیلسوفدر اکر ظاهرا امر خفی اولوب اعلام ایتمزسه باطنا الهام ضمنك بری ایله خبر ویرر
لکن بو حال تلطیف غذا وتکثیر سهر امثالی ریاضات مناسبه ایله مرآت قلبی تصفیه
بلکه برمرتبه کاملدن حسن تربیه ایله حاصل اولور زیرا ارهندکور باطباع تام یاخود ملائکه الهام

بو سبیلدن حضار بروطلا ضمنا عقد دیدیلر

قیاسی اولمشلر

وساطتی ایله اشعه ملکوتیدن انعکاس طریقیله اولمغله قلبک انجلاسنه منوط وبو شانه شایان
اولمق نه جهت ایله اولورکه بیلور بر فاضلک دلائلنه موقوف مربوطدر لهذا بو حالک اهلی کبریت احمردن اعزددر

الفصل الثانی فی معرفة قوی الادویة المفردة بطریق التجربة معلوم اولسونکه ذکری مرور ایدن
طریقلرک ایکنجیسی طریق تجربه در که بو بابده اصل اصیل اولان طریق جلیلدر لکن خطرناک و بلکه
مؤدی الی الهلاکدر بو اجلدندرکه حکما تجربه ده وصیتلر ایلمشلر و تجربه بر نیچه شرطله مشروط
کرکدر دیو و آخر سوز سویلمشلردر بعضلر که بر کمسه علم طبک نظریه و عملی قسملرینه علم استدلالی
ایله عالم و طریق تجربه بر حزم و احتیاط ایله سالک و عازم اولمیه اول کمسه یه لابد و لازمدرکه
شروط خمسه یه رعایت بعده تجربه و امتحانه شروع و عزیمت ایلیه **شرط اول** تجربه بدن انسانده
اولمقدر غیری حیواناتده اولماقدر زیرا بدن انساندن غیریده تجربه ایکی شاهد ایله فاسد
ایدیکی امضا کرده عقول فحولدر شاهد اول بعض ادویه نک بدن انسانده ظهور ایدن کیفیتی
غیری حیوانک بدننده ظهور ایدن کیفیتک غیری اولور و عیندر راوندک بدن انسانده
ظهوری حار بدن فرسده بارد اولدیغی کبی شاهد ثانی بعض دوانک بدن انسانده ظهور
ایدن فعلی سائر حیواناته ظهور ایدن فعلی اولماقدر بیش دیمکله متعارف اولان سمیتلی کوک
کبی که انسانده سم قاتل خطاطیفه غذاء کاملدر زیرا خطاطیفده اولان عروقلرکه قلبه غذا
اندن واصل اولور غایت ضیق اولمغله غذاء اندره بر مقدار ممکن اقتضا ایدوب اول مقدارینه
حرارت غریزیه سی آنی تصرف ایتمکله سمیتی زائل اولوب بلا سمیة قلبه واصل اولور **شرط ثانی**
ادویه نک کیفیت ذاتیه سی اعتبار اولنمقدر کیفیت عرضیه سی دکل آب نابک برودتی اعتبار
اولنوب اکر تسخین اولنمش ایسه حرارتی معتبر اولمدوغی کبی زیرا آبک کیفیت ذاتیه سی برودتدر
بو خصوصده حرارت دکلدر و فرفیون حاردر مادامکه برودت عارضه سی اولمیه تبرید ایدر و سمک
بالطبع بارددر وقتا که مملوح اولسه سخونت حاصل ایدر اما اعتبار اولنمز **شرط ثالث** بر دواء
ایکی بسیط علتده استعمال اولنمقدر ایکی علتدن مراد بری برینه بحسب الکیفیت مغایر و مخالف
اوله دیمکدر مثلا اول ایکی علتک بری حار و بری بارده اوله پس بو خصوصده تجربه سی مراد
اولان دواء اول ایکی علتلرک صاحبلرینه استعمال اولنوب نظر اولنه اکر دواء علت حاره یه فائده
ایتمش ایسه اول دواء بارددر اکر علت بارده ده مفید اولمش ایسه اول دواء حاردر اکر
بر بینه فائده ایدوب آخره مضر اولمز ایسه تجربه صحیح دکلدر زیرا دواء احتمالدرکه علتک برینه
بالذات و برینه بالعرض مفید اوله و سقمونیا بالعرض حمی بلغمیه یه فائده ایدر سخونتی
سببیله برودتی کسر ایدر بو تقدیرجه دوانک حالی تجربه اولنمش اولوب حرارت و برودتدن
بری ایله موصوف ایدیکی تحقیق اولنمز بو شرط ایله تجربه دن مراد ایسه دوانک کیفیتی
معین اولمقدر بو حال ایسه دوانی ذکر اولندوغی اوزره ایکی علت متغایره ده استعماله
محتاجدر **شرط رابع** دوانک استعمالی علتک قوتنه کوره اولمقدر زیرا دوانک مثلا حرارتی
علتک برودتندن ناقص اولسه تاثیری ضعیف اولور بونک عکسنده دخی حال و شان بویلهدر
شرط خامس دوانک تاثیری دائما اولمق و یاخود اکثریا اوله اوکیدن مراد تاثیرک بالذات
اولمسیدر بالواسطه اولمسی دکلدر بر دوانی آخر ایله ترکیبدن حاصل اولان تاثیر کبی
دوامدن مراد دخی دوانک کیفیتی ابتداء حالنده نه ایسه انتهای حالنده دخی اول حال
اوزره اولمقدر اکثریدن مراد دوانک اکثر اوقاتده اولان حالیدر دیمکدر مثلا

بر دوانک تاثیری تسخینی ایکن بر طریق ایله فرط جفوفه عارض اولوب تبرید ایتمسی کبی

الفصل الثالث فی معرفة قوی الادویة المفردة بطریق القیاس قوای ادویه نک
تعیینده ذکر اولنان ایکی طریقک ایکنجیسی طریق قیاسدر که بر دواده بولنان بعض
اوصاف دوای آخرده دخی بولنمغله دواء ثانینک قوتی دوای اولک قوتی کبی اولدوغی
فهم ایتمکدر و اشبو حال بر قاچ وجهله استحصال اولنور وجه اول دوانک لونی و نمایشنده
اولان بعض کیفیاتی اعتبار ایله در وجه ثانی رایحه سیله استدلال اولنمقدر وجه ثالث
طعمیله استدلالدر **تفصیل الکلام کما یلیق بالمقام** اصحاب تتبع و اعتبار عندنده واضح
و آشکاردرکه بعض اشیای رطبه بعض احیانده اشیای حاره دن کسب حرارت ایله
متأثر و کسب و تاثیر ایله لون و نمایشی متبدل و متغیر اولور لکن بو حال اول شیئک
طبیعت و خواصنه نوعا اختلال ایراث ایتمک احتمال ایسه ده خواص و آثاری ازاله
محالدر زیرا حار اولان رطب اولانی تسخین ایتمسیله شفاف ایدوب اجزاسنک بعضندن بعضنه
شعاع منعکس اولمغله بیاض کورینور و برودت یبوستک اجزاسندن اولان هوای شفافی
اخراج ایتمکله سخونت لازم کلور پس بویله اولدقده الوان ایله استدلالده اختلاف و دلائل صحیح
اولیوب خلاف اولور و حار اولان اجناس عقاقیردن نوع کثیر متحد اللون ایکن متضادة الافعال بولندیغی
غیر منکردر مثلا نوره و فلفل و حرمق ابیض کبی که اوجی دخی حاردر شرکلردر و یاخود کافور و صندل
و اسفیداج کبی که اوجی دخی بارد اولوب اما لونلری مختلفلردر پس آیمری فلفل ابیضه بارد دیمک
لازم کلور حال بو که حاردر و صندل احمره حار دیمک لازم کلور حال بو که بارددر و دخی دیمشلردر که لون بیاض
اکر جسم رطبده اولورسه برودتنه و جسم یابسده اولورسه حرارتنه دلیل اولور و لون سواد جسم
رطبده حرارتنه و جسم یابسده برودتنه دلیل اولور و دواء بارد جسم رطبی ابیض و جسم یابسی
اسود ایدر و دواء حار جسم رطبی اسود و جسم یابسی ابیض ایدر و حرارت و برودتک فعلی معلوم
اولمیجه کیفیتی معلوم اولمز ایمدی حرارتک فعلی اولدرکه تخلخل ایجاب ایدوب تذویب و تحلیل
و صعاد و خفت افاده ایدر و برودتک فعلی کثافت و جمودت و تخدیر و ثقلت افاده ایدر **وجه ثانی**
وجه اوله کوره وجیه ایدیکی مستغنی عن التنبیه اولمق بعید دکلدر زیرا فن طبیمزده مسطوردرکه
رایحه ذو الرائحه اولان شیئک بر نوع کیفیتی ایله متکیف اولان هوادن قوت شامه ده حاصله
اولان حالتدن عبارتدر بو حالت ایسه بصر ایله رؤیتدن اسلم ایدیکی اهل تجربه عندنده مسلمدر
اکر رایحه نک شدتی مراد اولنورسه ذو الرائحه اولان دوانی ناره وضع ایدرلر حرارت ناردن بخار
رایحه شدت ایله خروج ایدوب قوة شامه یه واصل اولور بعضیلر دیدیلرکه دوانک بخور لطیفه سنک
جوهری قوه شامه یه واصل اولمغله حس اولنور اکر بو رایحه زیاده قوی و حاده اولورسه حرارته
دلالت ایدر افاویات کبی و اکر دوانک رایحه سی عدیم اولوب یا خود نداوتیله ارواحی تسکین
ایدرسه برودته دلالت ایدر ثلج حکما و کافور کبی و دخی معلوم اولسونکه روایح طیبه اکثریا اشیاء
حاره دن ظهور ایدر و شول اشیاء حاره که آنده نداوت و تسکین روح و نفس واقع اوله
روح حرارت طبیعیه سیله آندن راحت ایدر مثلا کافور و نیلوفر کبی که بونلرک جسملرنده اجزاء
حاره ایله معا جزو باردی وارددر و ماده لرینده اولان جزو بارد غالب و جزو حاره یه مصاحب
اولمغله دماغه واصل اولور پس اکر غالب اولمسه جزو حاره یه اختلاط ایله متخلخل اولوب مدرک
اولمزدی ایمدی **وجه ثالث** وجه اول و وجه ثانیدن ارجح و اقوی در زیرا ادویه نک طعمی ایله استدلال

اولنور پس ایمدی بو محلده کشیده سالك تصریح اولنان قول صحیح اوزره طعم برحالتدر ذکر آنکه
متکیف اولان شیء قوت ذائقه ذوق ایتمکله کندوده حاصل اولور بو حالت ایله قوای ادویه‌نی
امتحانده استدلال وجهینی سابقیندن اقوی وارجح اولدیغی اهلی عندنده بداهته قریب حالدر
پس ایمدی حکماء طعومی بیلمك ایچون بر مقدمه تحریر ایدوب دیدیلرکه بر برینه مخالف ومضاده
اولان نسنه‌لردن مرکب اولان اشیاکه انك حاصل اولماسنده اشیای اربعه لازمدرکه انلر اولمدقجه
اول شیء وجود بولمز اولی علة فاعله ثانیسی علة مادیه یعنی نندن اولدیغی ثالثی علة صوریه
یعنی نه صورتده اولور رابعی علة غائیه یعنی نه ایچون اولور پس ایمدی ترکیب اولنان هر نسنه‌ده
علة فاعلیه ایکی کیفیتدن بریسیدر یا ایکی کیفیتك ما بیننده اولان حالتدر وکیفیتدن مراد
حرارت ایله برودتدر وما بیننده اولاندن مراد اعتدالدرکه بو دخی بعضی مرکبده علة فاعلیه
اولور وبو ذکر اولنان فاعللردن برینك تأثیرن قبول ایدن جرم یعنی ادویه‌دن قنقیسی
اولور ایسه اول جرمه علة مادیه دیرلر واول جرمك صورتی ورنکی نه ایسه اکا علة صوریه دیرلر
وبو دوانی استعمال ایدوب اندن حاصل اولان کیفیت کرك حرارت وکرك برودت وکرك غیریده
هر نه ایسه اول دوانك فعلی وتأثیریدر نتکم بیان اولنمشدر اکا علة غائیه دیرلر ودخی علة فاعلیه
اوچ نوع اولدیغی کبی علة مادیه دخی اوچ نوع اولور زیرا جرم دواکه علة مادیه تسمیه اولنور
شونلردن خالی دکلدرکه نفسنده یا لطیف ویا غلیظ ویا معتدلدر پس ایمدی بو فاعل ثلثه‌که
بیان اولندی اوچ نوع ماده‌ده هر بریسنك فعلی ایله طقوز یعنی اصول طعوم فاعلك احوال
ثلثه‌سنی قابلك احوال ثلثه‌سنه ضرب ایله حاصل اولان طقوز نوعه منحصردرکه اول اصول
حرافت ۱ مرارت ۲ ملوحت ۳ حموضت ۴ دسومت ۵ حلاوت ۶ تفاهت ۷ عفوصت ۸ قبض ۹
دیدکلری طعوملردر بونلرك امتزاجندن نیجه طعوم تفرع ایدرکه احصاسی متعذردر
احوال فاعلدن مراد حرارت وبرودت وبینلرنده اولان اعتدال واحوال قابلدن غرض لطافت
وکثافت وبینلرنده اولان اعتدالدر اولحاله اصول مذکوره‌نك کیفیت حصوللرینه دیمشلرکه
کیفیت حاره‌نك لطیفنده فعلی حرافت وغلیظنده فعلی مرارت ومعتدلنده ملوحت کذلك
بارده‌نك دخی لطیفنده حموضت وکثیفنده عفوصت ومعتدلنده قبض فعل ایدر معتدلك
دخی لطیفنده دسومت وکثیفنده حلاوت ومعتدلنده تفاهت فعل ایدر وهر دواکه حریف
ویا مر ویا مالح اوله حاردر وهر دواکه حامض ویا عفص ویا قابض اوله بارددر وهر دواکه
حلو ویا تفه ویا دسم اوله معتدلدر اشبو کلامی بعض فضلا ضبطه سهولت بو یله نظم واملا
ایلمشلردر **نظم** ترش وعفص وقابض از بارد شمار ٭ تیز وتلخ وشور دان از فعل حار ٭
چرب وشیرین وتفه از معتدل ٭ شد طعوم تسعه تو محفوظ دار ٭ در لطیف ودر غلیظ ومعتدل ٭
کرد فعل مختلف پروردکار ٭ **تکملة الکلام** بالاده ذکری سبقت ایدن طریقلرك برقاچی ایله دوانك
معلوم ایتدکدن صکره آنلری قیاسه اوروب مقدمات حدسیه ایله امتحان حاصل ایدوب فکر ایدرلر
اکر دوانك فعلی وتأثیری قوتنه موافق اولور ایسه اکا قیاس حق وقیاس صحیح تسمیه اولنور وبو قیاس
ندن حاصل اولور ایسه اکا مضاف اولنور مثلا ماده‌سی الهامدن اولور ایسه قیاس الهامی واکر تجربه ایله
اولور ایسه قیاس تجربی تسمیه اولنور واکر دوانك تأثیری وفعلی قوتنه مطابق اولمز ایسه انك
فعل وتأثیرینه بالخاصه تسمیه ایدرلر بو یله اولان دوا هر انسانده وهر زمانده وهر مکانده
استعمال اولنماز زیرا بو مقوله احوالك جائزکه اول خاصه‌ده معطل اولدیغی کبی ضدندن

دخی

دخی مدخلی اولوب ضرر ایلیه اما بعضیلر هر حالده فعلی مطلقدر یعنی دائما تأثیری بردر دیدیلر

الفصل الرابع فی غلط الواقعة برایحة ولون وطعم فی اشیاء الممتزجة بالمزاج الثانی

معلوم اولدکه مزاج ثانی ایله ممتزج اولان کاه اولورکه رایحه ولون وطعم سببیله غلط واقع اولور
زیرا مزاج ثانی ایله ممتزج اولان جزؤلرك برینده یا لون ویا رایحه ویا طعم غالب اولوب اول ممزوجك
اجزاء سائره‌سی اول غالب اولان جزؤك کسر ایتمیه واکر حرارة برودتنی کسر ایدر ایسه دخی پس بو یله
اولیجق مزاج ثانیده اول جزؤك یا لونی ویا رایحه‌سی ویا طعمی ظاهر اولور ولکن اول کیفیت که اول
لون ورایحه وطعمه مقتضیدر موجود اولماز بو صورتده لون وطعمك دلالتی کیفیتك وجودنه
مخصوص اولمز ومزاج ثانی اول جزؤ ذی اللون ویا اول جزؤ ذی الطعم حسبیله اولمیوب بلکه بحسب
جزؤ آخر اولور مثلا بحسب اللون واقع اولان غلط که بر رطل لبنه ایکی مثقال فرفیون حل اولنسه
مجموعی قوة حرارة فرفیون ایله جدا حار اولور حال بو که بیاضدر وبیاض خود برودته دالدر
وبو ایکی بسیط ممزوجین مقدارده غالب وقوتده مغلوب اولان لبندر بو خصوص لبن ایله فرفیونك
مجموعی حار دکلدر واکر فرض اولنور ایسه که قبل المزج لبن حامضدر بو خود بارده‌در اما لبن حلیب حاردر
پس ایمدی شول حالده که فرفیون لبن ایله مزج اولنمش ایدی قبل المزج بیاضلغی جهتیله لبنده
برودت موجوددر وقوة مزاج مجموع لبن وفرفیون جهتیله دکلدر وبو ماده‌ده بیاضلغی علامت
برددر بو تقدیر ایله که لبن مختلط حامض اوله حتی بالقوة بارد اوله اما اکر لبن حلیب اولور ایسه
دلالت برد اتمز زیرا بو صورتده مرکبك هر جزوی حار اولور پس معلوم اولدیکه دلالت لون مزاج
ثانی ایله مرکبده اکثریدر تمام دائمی دکلدر وطعوم وروایح خصوصنده دخی بعینه بونك کبیدر مثلا
افیونك طعم ورایحه‌سی مزاجنه دلالت ایتمز زیرا طعمنده مرارت ورایحه‌سنده حدت واردر اکر دلالتی
صادق اوله ایدی مزاجی حار اولوردی مع ذلك کثیر البرودتدر پس ایمدی معلوم اولدیکه
افیونده دخی مر الطعم اولان اجزالردن بری موجوددرکه مزاج افیونك ابطالی ایلمشدر اکرچه
اول جزؤك قوتی مکسور اولمشدر لکن طعمی غالبدر ایمدی بحسب الطعم والرایحه افیون برد قوی
ومر الطعم ورایحه‌سی معجون فلونیانك فلفل وزعفرانی کبی مجموع مفرداتك رایحه‌سنه غلبه
ایلمشدر اما شرح مواقفده تحریر اولنمشدرکه افیون بحسب المزاج حار اوله وانك تبریدی
بالعرضدر وکتاب مزبورده بو عبارت اوزره تحریر اولنمشدر ان الافیون مع حرارته یبرد تبریدا
عظیما فیتخیل انه بارد فینقض به ما ذکرناه من ان فاعل المرارة هو الحرارة لکنه تخیل فاسد الی آخره
محصل الکلام افیون حرارة ذاتیه ایله بسط وتحلیل روح ایدر یعنی قوة حرارت ایله روحك بعضیسنی
تحلیل ایدوب کیدردر وبو حالك وقوعنده مزاج بدنه برودت لازم کلور زیرا حرارة بدنه
نقصان کلور بو یله اولیجق لازم کلورکه جزؤ بارد غالب اوله پس تبرید بالحقیقه فعل افیون
اولمادی بلکه انك فعلی تحلیل روحدر لکن اکا تبرید لازم کلور ومتأخرین افرنجیه دخی بو
مذهبه ذاهب اولمشلردر حتی کافور خصوصنده دخی متقدمین ایله متأخرین بیننده
اختلاف قوی اولوب نیجه ابحاث کثیره‌لری واردر مراد ایدنلر استادم
علی البروسی فاضلك قراصة الکیمیا اسمیله مسمی اولان تألیفنه نظر ایلسونلر

الفصل الخامس فی صفات الادویة والاغذیة والافعال الکلیة والجزئیة والمشابهة الکلیة

بو فصل بین الاطباء مشهور اولان مصطلحات طبیه واوصاف کثیره ایله مذکور اولان ادویه‌لری
بیان ایدر معلوم اولدکه ادویه ایچون افعال کلیه وجزئیه وافعال متشابهه کلیه واردر پس ایمدی

افعال كليه دواء حارك تسخين وتعريقيدر ودواء باردك تبريد وتكثيفيدر ودواء رطبك تليين
وترطيب وسيلان ايتدرمسيدر ودواء يابسك تجفيف وطوتمسي كبي اولان افعاليدر
ودوانك افعال جزئيه سي دوانك صرعه نافع وبواسيره دافع اولمسيدر وافعال متشابهه كليه
دوانك اسهال وهم ادرار اتمسيدر ودوانك كندي ذاتنده صفات كثيره سي واردر كيفيات اربع
وروايح والوان ولطافت وكثافت وخفت وثقلت ولزوجت وسيلان كبي اما بعضيلر صفات
ادويه يي ايكي قسمه منقسم ايدوب دوانك كندي ذاتنده اولان صفتلركه تلطيف وتفتيح
وتسديد وردع وتحليل امثالنه صفت اول وافعال ادويه دن مأخوذ اولان صفتلره صفت
ثاني تسميه ايلمشلر وصفات اغذيه يي دخي اون سكز قسم ايدوب بيان اتمشلر اولكيسي
لطيف وصالح الكيموس وكثير الغذادر خمر عتيق صافي وصفار بيض نيمبرشت وككلك اتي كبي
ايكنجيسي لطيف ورديء الكيموس وكثير الغذادر كبوتر بچه كبي اوچنجيسي لطيف وصالح الكيموس
وقليل الغذادر رمان وتفاح وماء الشعير كبي دردنجيسي لطيف ورديء الكيموس وقليل الغذادر
فجل وبصل وخرنوب ومر ومالح اولان نسنه لر كبي بشنجيسي غليظ وصالح الكيموس كثير الغذادر
كما ايله بشمش صفار البيض كبي التنجيسي غليظ ورديء الكيموس كثير الغذادر لحم البقر وفرج
اتي كبي يدنجيسي غليظ وصالح الكيموس وقليل الغذادر سفرجل وكمثرا كبي سكزنجيسي
غليظ ورديء الكيموس قليل الغذادر لحم القديد وترخانه كبي طقوزنجيسي لطافت وكثافتده متوسط
وصالح الكيموس وكثير الغذادر طوقلو تعبير اولنان قوزي اتي كبي اوننجيسي متوسط ورديء الكيموس
وكثير الغذادر قنبيط كبي اون برنجيسي متوسط وصالح الكيموس وقليل الغذادر زبيب حلو كبي
اون ايكنجيسي متوسط رديء الكيموس وقليل الغذادر چغندر كبي اون اوچنجيسي صالح الكيموس
ومتوسط الغذادر نضاينده طبخ اولنمش فراريج كبي اون دردنجيسي متوسط ورديء الكيموس
ومتوسط الغذادر طبخي كامل اولنمش فراريج كبي اون بشنجيسي لطيف وصالح الكيموس ومتوسط
الغذادر كمال مرتبه طبخ اولنمش خبز كبي اون التنجيسي غليظ وصالح الكيموس ومتوسط الغذادر
بوزاغي اتي كبي اون يدنجيسي لطيف ورديء الكيموس ومتوسط الغذادر نان نانخه كبي
اون سكزنجيسي غليظ ورديء الكيموس ومتوسط الغذادر كرنب كبي بونلر فكره معلوم اولنكده
ادويه بين الاطبا اوصاف كثيره ايله وصف اولنور اول وصفلر كه غايت مشهوردر وشايع
الاستعمالدر بونلردر از جمله دواء لطيف اولدر كه بزم حرارتمز فعلي قتنده متصغر اوله
دارچين كبي دواء كثيف اولدر كه لطيفك ضدي ومقابليدر دواء لزج اولدر كه امتدادي
وقتنده منقطع اولميه عسل كبي دواء هش اولدر كه ادني صقماغيله وقليل ترطيب ايله متفرق
ومتحلل اوله صبر كبي دواء جامد اولدر كه اقتي شانندن اولوب بر حال عارض اولمغله انجماد كلوب
وناره قريب اولدقده سائل اوله شحم وشمع كبي دواء سائل اولدر كه اسفله منبسط اوله
ماء كبي دواء لعابي اولدر كه نقع اولندقده جرمندن منفصل اولان جميع اجزاسي لزج اوله خطمي
وحب ازجر كبي دواء دهني اولدر كه انك جوهرنده دهنيت موجود اوله لبوب اربعه كبي دواء
منشف اولدر كه رطوبت مائيه ملاقي اولسه اول مائيت انك مسامنه عوض ايدوب مادهنك اثر
ظاهر اولميه جير غير مطفي كبي دواء ملطف اولدر كه مادهٔ غليظه يي ترقيق ايده زوفا كبي
دواء محلل اولدر كه حرارت مبخره سي ايله ماده يي تفريق ايدوب مجتمع اولديغي موضعدن
شيئاً بعد شيء اخراج ايليه جندبيدستر كبي دواء جالي اولدر كه عضوك مسامنده اولان

رطوبات لزجه يي ازاله ايليه عسل كبي دواء مخشن اولدر كه عضوك سطحنك اجزاسيني
مختلف الوضع قله يعني سطح عضوك اجزاسيني ارتفاعده وانخفاضده مختلف ايدوب
ملاستني ازاله ايليه يا صقشدرمق سببيله يا تفريقي سببيله خردل كبي دواء مملس
اولدر كه خشونتي اولان عضوك سطحنده منبسط اولوب خشونتني ازاله ايده دواء مخشنك
ضديدر دواء مفتح اولدر كه مراده سدة ايراث ايدن ماده يي اخراج ايدوب نفوذ ايده جك
نسنه لرك نفوذني تسهيل ايليه كرفس كبي وهر نسنه كه لطيف اولوب محلل ويا مقطع
ويا غسال ويا جالي ويا ملطف ويا مستفرغ مواد اوله مفتح اولور دواء مرخي اولدر كه
حرارت ورطوبتي سببيله عضوي كوشك وقابل مدد ايليه ماء حار وضماد بزركتان كبي
دواء مصلب اولدر كه عضوه صلابت ويره ودواء مرخينك ضديدر دواء منضج اولدر كه
خلطك غليظني ترقيق ورقيقني تغليظ ايله سكنجبين وماء الحصرم كبي دواء محلل الرياح
اولدر كه رياح غليظه نك قوامني ترقيق ايدوب دفع ايده سذاب كبي دواء مقطع اولدر كه
لطافتي سببيله سطح عضو ايله مادهٔ لزجه ما بيننه ونفس مادهنك آرالرينه نفوذ واجزاء
صغاره تقسيم ايدوب دفع ايليه كركسه مادهنك غليظلكي ازاله ايتسون وكرك ايتمسون
سكنجبين كبي دواء مشهي اولدر كه طبيعتي غدا طلبنه تحريك ايليه حامضات كبي دواء مغثي
اولدر كه دماغي تحريك ايدوب دفعه قابل ايده دواء مقيء قوصدرجي دواء دركه عصارهٔ فجل
وحب پيوقته كبي دواء مرقق اولدر كه ماده يي ترقيق ايدیجيدر وملطفه مرادفدر دواء مدر
اولدر كه بول وحيض وعرق ولبن كبي مائيت اغذيه وفضول سياله يي اخراج ايليه اصل خطمي
وعين السرطان كبي دواء مسهل اولدر كه فضول اعضايي طريق امعادن اخراج ايليه جلاپا
وسقمونيا كبي دواء ملين اولدر كه منضج يا مزلق اولوب معده وامعاده اولان فضولي طريق امعادن
اخراج ايليه زبيب مليني واجاص كبي دواء مسكن اولدر كه اخلاط وادولمك افراط حركتيني دفع
ايليه دواء معطش اولدر كه طبيعتي ترويحه مشتاق ايليه اول ترويح دخي يا ماء ايله حاصل اولور
معده وكبدك صوسزلغنده اولديغي كبي ياخود هواء بارد ايله حاصل اولور قلب وريه ده
اولديغي كبي دواء معطس اولدر كه قوت نافذه سي سببيله مواد دماغيه يي جانب خيشومه
تحريك ودفع ايدوب عطسه احداث ايليه كندوسه ودخان كبي دواء جاذب اولدر كه
ماده يي بولنديغي موضعدن چكه غاريقون كبي دواء لاذع اولدر كه قوة نفاذه سي ولطافتي
سببيله نفوذ وبر برينه قريب مواضع كثيره ده اتصال عضوي تفريق ايدوب تشعث تشعث
اوله تفريقلر حس اولنميه بلكه جمله سي بردن حس اولنه ضماد خردل كبي دواء محمر اولدر كه حرارتي
سببيله دمي ظاهر جلده جذب ايليه خردل ايله انجير يا تينسي كبي دواء محكك اولدر كه
حدت وتسخيني سببيله مساماته اخلاط لذاعه وحكاكه يي جذب ايليه انجره كبي دواء مقرح
اولدر كه شدت وحرارتي سببيله اجزاء عضوي تفريق ورطوبت اصليه سني افنا ايدوب
مادهٔ رديه جذب ايليه عسل بلادر كبي دواء محرق اولدر كه حرارتي سببيله اخلاطك اجزاء
لطيفه سني افنا ايدوب رماديتني ابقا ايليه فرفيون كبي دواء اكال اولدر كه تحليل ايده و
تفريقيدن جوهر لحمي ناقص ايده واكل ايده زنجار وشب كبي دواء متفتت اولدر كه متحجر
اولان اخلاطك اجزاسني تصغير ايده حجر اليهود كبي دواء معفن اولدر كه رطوبت عضوي
افساد ايدوب بدل ما يتحلل اولمغه صلاحيتني ازاله وروحك مزاجني افساد ايليه زرنيخ كبي

دواء قاشر اولدر که مزاج عضوی تعدیل ایدوب زیاده جلا سندن جلد فاسدك اجزاسنی اخراج
ایده قسط کبی دواء کاوی اولدر که جلد عضوی احراق ایلیه قلقطار کبی دواء مقوی اولدر که
مزاج عضوی تعدیل ایده وفضولی تحلیل ایده وکثافت قبول اتمیه دهن الورد کبی دواء رادع
اولدر که ماده عاصیه واخلاط ردیه نك عضوه نزولنه مانع اولوب عضو قبول ایتدرمیه
حی العالم کبی وجاذبك ضدیدر دواء مغلظ اولدر که دواء ملطفك ضدی اوله وقوام رطوبت
بدنی کثیف ایده قطر کبی دواء مجمد اولدر که لفظ هاضمك ضدیدر چیك وخام معناسنه در
یعنی منجمد برد وایده دیرلر که اولد وادبر برودت سببیله فعل حرارت غریزیه وغریبه یی اغذیه ده
ابطال ایده کثرت شرب ماء بارد کبی دواء مخدر اولدر که ارواحك یاخود اعضانك
حسنه نقصان کتوره یعنی اویوشدوره افیون کبی دواء منفخ اولدر که آنده رطوبت
زائده اوله که حرارت غریزیه آنك تحلیلنه قادر اولمیه بلکه ریحه منقلب اوله لوبیا کبی
دواء غسال اولدر که رطوبت وسیلانی سببیله ماده یی تجفیف ایدوب غسل ایلیه ماء الورد
کبی دواء موسخ اولدر که قروحاتك رطوبتنی زیاده ایدوب مانع اندمال اولور شحم
ودهن کبی دواء مزلق اولدر که سطح مجراده محتبس اولان فضولی ترطیب واذلاق ایدوب
اخراج ایده اجاص کبی دواء مجفف اولدر که تلطیف وتحلیل سببیله رطوباتی افنا ایدوب
قوروده سندروس کبی دواء قابض اولدر که اکر طعمده اولورسه لسانی بروشدروب
سطحنده احداث ایلدیکی خشونت عفص دن ناقص اوله اثری تبرید وتجفیف وتغلیظ
وتقویت واشتهادر اما طعمك غیر یسنده عضوی صقشدروب موادی حبس ایدن
دواء مراد اولنور عفص کبی دواء عاصر اولدر که مانك قبضی عضوك بحوینده ایرشیه
وآنده اولانی اخراج ایلیه دواء مسدد اولدر که کثافت ویبوستی حسبیله مجراده محتبس
اوله دواء مغری اولدر که یبوستی ورطوبت لزجوسی اولمغله مجارنك اغزینه ملاصق
اولوب سیلان موادی حبس ایلیه جیر مغسول کبی دواء مدمل اولدر که مجفف
اولوب جراحاتك ایچنده اولان رطوبتی لزوجت ویروب یاپشیجی ایلمك ایله قرحه نك
اغزینی برپره کتوره دم الاخوین کبی دواء منبت اللحم اولدر که جراحاته وارد اولان دمی
عقد ایدوب لحم ایلیه بوکا دواء ملحم دخی تسمیه ایدرلر دواء خاتم اولدر که جراحاتك سطحی
او زرینه پرده اولوب اوده انزروت کبی دواء قاتل ودواء سم اولدر که بدن وطبیعت انسانی
فساده ویروب خراب ایدن نسنه لردن عبارتدر بیش وسم هلاهل وفرفیون وافیون کبی
دواء باد زهر وتریاقید اولدر که بدن انسانی حفظ ایدیجی دوالردن وزهرلردن خلاص ایدوب
قوتی دوجی حفظ ایلیه اما تریاق وباد زهر اطلاق اولنور بعضیلر دیدیلر که اکر بودوا مصنوع اولورسه اولنور
تریاق واکر غیر معمول اولورسه باد زهر اطلاق اولنور بونده ابحاث کثیره وارد در حرف باده باد زهر بحثنده تحقیق

المقالة الثانی فی تعریف الکیمیا واحکامها للادویة المفردة یجب معرفتها قبل خواصها یحتاج الطبیب الیها وهو یشتمل علی بابین

الباب الاول فی تعریف الکیمیا واحکامها وخواصها وخلقة مولدات الثلثة وهو یشتمل علی خمسة فصول

الفصل الاول فی تعریف الکیمیا واحکامها معلوم اوله که کیمیانك تعریفی اجسام
ثابته یی حل وارواح طائره یی عقد اتمکدر رئیس حکماء کیمیائیه اولان براکلیسوس جرمانی دیرکه

لفظ

لفظ کیمیا اجساد کثیفه یی حل الطبیعی او زره حل ایدوب وارواح لطیفه یی اجساد ثابت اتمکدر
بعضیلر صناعت هرمسیه وبعضیلر سر کهنه تعبیر ایتمشلر زیرا علم کیمیا هرمس دن مقدم مکتوم
ایدی بعده هرمس مثلث مصری ظهور ایدوب معادن ناقصه نك فسادین جوانب صلاحه
تغییر وتبدیل ایدوب سیم وزر ترتیب وتدبیر ایدردی زمان بر امانلرنده اولان محلمانی
هرمس دن علم کیمیا یی اخذ ایدوب انلردن جمیع اقالیم ومما لکه شایع وبراکنده اولدی بعد الزمان
براکلیسوس نام حکیم طرف نجه دن پیدا ونهال پرنسیانی اولحالك خا پاکدن کشیده بالا اولوب
حکمانك اسرار علومنه واقف واستاد محذرانه کاشف اولوب انواع معادنیاتك خواص وتدبیرن
وطبایع وتأثیرنی وهم معادن تنقی افلاك حرکاتندن متولد اولدوغن کما ینبغی بیلوب وجمیع
فلاسفه نك اسرارنها یتنه واصل اولمغله احوال امزاجه عارف وقوانین علاجه واقف اولوب
صناعت کیمیانك غرضینی تغییر قیلوب فرق متحاللفیه انقسام وصناعت طب اقسامنه عدد
ایدوب اسم اسپا غیریقا ایله جستنا ونام ویرمشدر لسان لاطینده معناسی مختلفانك جمع و
تفریقیدر وبواسم مطلق طب کیمیائی صناعتنه مخصوصدر زیرا علم کیمیا حکمت اسرار طبیعتی
تحقیق اولنور انجق لفظ اسپا غیریقا کیمیاء حکما دیمکدر موضوعی اجسام المعدنیه در بو صنعت
ایله معدنیاتك تحلیل وتصلیبی وارواحات لطیفه وادهانات شریفه نك کیفیت استخراجی
معلوم اولور وبو علمك غایتی ایکی قسمدر اولکیسی معادن ناقصه یی تکمیل صورتلرینی صورت
اشرفیه یه تبدیل اتمکدر ثانیسی حفظ صحت بدن الانسان وازالة امراض ابدانددر اما جهلة
ارباب فندن بعضیلری معدنیات ایله علاجی تجویز کورمیوب دیدیلر که معدنیات طبایع
انساندن منفعل اولماز طبایع انسانده منفعل اولمیان جائز دکلدر کثرة سمیت ایله هلاك ایلدکن
معلومی دکلدر که بو صنعت ایله اجسام کثیفه یی تلطیف وسمیتدن تطهیر وتنقیه ایله سمیتدن
خارج اولوب اثار باد زهریت تأثیر ایدر انجق نباتات کبی دکلدر زیرا معدنیاتك بدن
انسانده فعلی قوی یدر حتی افراط فامثل امراض داخله نام کتا بنده بیورمشدر که شول
مرضلر که قوی اوله دواء قوییه یه محتاجدر زیرا معدنیاتده خواص عظیمه بیشمار در

الفصل الثانی فی خلقت المولدات الثلثة یا فیاض یا الله محلنده مبین وبالاستقراء معلوم و
معین اولدیغی او زره اصول عناصر اربعه دن جواهر مرکبات اجناس ثلثه یه منحصر اولدی اجناسدن
هر بری نجه انواعی مشتمل ایدیکی غیر مستتر در اجناس ثلثه مذکوره نك بری معدن وبری نبات
وبری حیواندر که بونلره مولدات ثلثه دیمکله بین العلما شهرت شعار وبونلردن بعضی نافع
وبعضی ضار نجه اثاری حاوی اولدوغی اهلی عندنده واضح وآشکاردر واول اثارده نجه اسرار
وضع وابداع اولنمشدر که اکا وقوف واطلاع ورثة انبیا ومرسلیندن اولان حکمای فضیلتمرتب
حضراتنه الهام وتجربه ایله میسر اولمغله اول اثار واسراردن بعض اموری لسان قلم ایله اظهار و
ابدا وبعض اموره دخی رمز ایله اشارت وایما ایلمشلردر والحاصل منشور قدرت کامله سی
طغرای غرای فعال لما یرید عنوانی ایله معنون اولان علیم بی زوال وحکیم لایزال جل جلاله حضرتلری نك
بو عالم کون وفسادده ابداع واختراع ایتدیکی اجناس مولداته واول اجناسك هر نوع ایتدکلری
ترکیب ایدن انواع مرکباتده نجه اثار ونجه خواص واسرار وارد که اکا اصحاب عقل وصناعت دن
بعض خواص عباد علی قدر الاستعداد مطلع اولوب اخفاسی واجب اولان اموری اخفا
افشاسی لازم ولازب اولانی وجوهی بیان وافشا ایدوب نزلر سو یلمشلردر انشاء الله تعالی

مفردات مذکوره دن کتب معتبرده مسطور و صحیفه طمغازده اصحاب اطلاع وعثور اولنلر انتخاب
و تحریر و خواص و اسراری و منافع و مضاری ثبت و تسطیر اولنمغه تصدی اولنور لکن خصوص
مزبور اجناس مولدات ثلثه دن هر برینک خلقتی و تکون کیفیتی ذکر اولنموب بلکه یا کوز
مفردات ایراد اولنمق وجهی اوزره دره نمای مسطور ظهور اولمق بو یله کتاب حاوینک نقص و ضعفنه
مخالف اولمغله بو بابده برای تکمیل کتاب اصول مولدات و ترکیب مرکبا تدن مسائل طبیه موقوف
علیها اولمق منزلسنده اولدیغی محقق اولان اقوالدن بعضی اجمالات ثبت و تحریر و اجناس ثلثه
مولداتک هر بری بورقول کلی ایله تصدیر اولنمق اختیار اولندی والله المستعان

الفصل الثالث فی جنس المعدن

انفا ایما اولندوغی اوزره مولدات ثلثه نک خلقتنده خصوصا
معدنیاتک تکونی کیفیتنده چوق اقاویل و بری برینه مغایر حیلی قال و قیل وارد لکن بو بابده قول
معتبر بو وجه ایله محرر و مقرردر که معادن بطون ارضده محتبس اولان ادخنه و ابخره دن تکون ایدر
اول ادخنه و ابخره انواع اختلاط ایله مختلطه اولوب کیف و کمی دخی مختلفه اولمغله معادنده صور
متنوعه حاصل اولور و اول اختلاط و اختلاف علی ادخنه و ابخره نک ذواتنده بعض عوارضی
قبوله استعدادی اولمغله خارجدن بعض امورک عروضی و ذواتک انی حسب الاستعداد قبولدن
و بو عروض قبوله ازمنه و امکنه نک مقتضیاتی اوزره تفاوت اولمق دخی مقرردر

التقسیم

نوع معدن بنوع من التقسیم ایکی قسمه منقسمدر که بری منطرق بری دخی منسحق و غیر منطرق
دینمکله موسوم و مرتسمدر منطرق دینمکله موسوم اولان شول نوع واحد حقیقیدر که آنک
کیت و نوعیتده اتحادی واردر لکن کیفیتده اختلافی اولمغله بو نوع علی صور شخصیه سی آلتی وجه
ایله ظهور اتمشدر شویله که اول اختلاف ازاله اولنسه جمله صور مذکوره صورت واحده اوزره
اولوردی اشخاص مرقومه دن مراد ذهب و فضه و نحاس و حدید و رصاص و قصدیر دیدکلری
آلتی معدنیلر در بعضی علما خارصینی دخی نوع مذکوردن معدود در دینمکله اشخاص منطرقه
یدی صورت ایله متصور اولور و بو قسم منطرقده علت کیت اولان دخان و بخار نسبت صالحه
اوزره امتزاج ایدوب ماده معادن اولان زیبق و کبریت تکون ایدر بعده علت کیفیتلری اولان
حرارت و برودت اول قسمک هر بر شخصنده نسبت غیر صالحه اوزره اولمغله بر قسمک جمله
اشخاصی منطرقه اولمغله متفقه اولور و هر نوع شخصی بر در لو صورت ایله متصور اولمغله مختلفه
اولدوغی ثبوت بولور اما منسحق و غیر منطرق دینمکله بین الحکما متعارف اولان قسم ثانی ذکر
اولنان قسم اوله مخالفدر که منطرقه ایله عمل جوله یا تمز و قسم اولدن اولان اشخاص سبعه منطرقه
کبی شهرآره تسلیم و انقیاده کتمز بو قسمده بو صفت که انطراقی عدم تبوله ایله قسم اوله مخالفدر
و بو قسمک ماده سی اولان زیبق و کبریتک اختلاطی یا کمال لینت یا خود زیاده صلابت اوزره
اولدوغندندر که او اختلاط لینی ایسه انلردن زیبق و ادهان معدنیه صلب ایسه یاقوت و غیری
احجار متنوعه تکون ایدر وصل جواهر معدنیه نک بعضی اقسامی دخی واردر که اول اقسامک زیبق
و کبریتدن تکونی بالذات دکلدر بلکه بالواسطه در بو قولک اجمالا تقریری بودر که جواهر
معدنیه دن بعض اجساد دخی واردر که اول اجساد زیبق و کبریتدن تکون ایدن فلزاتدن بعضی
بعض آخر ایله نار سبکده انواع یا خود بطن ام معدنده امتزاج و اختلاط اتمکله حاصل اولور
روح توتیا ایله نحاس احمرک مزج و خلطندن پیدا اولان شبه کبی بو جنسدن اولان اجساد
معدنیه نک بحسب الامتزاج و الاختلاط انواع کثیره سی واردر و اول انواعدن هر برینک

صناعیسی اولدوغی کبی معدنیسی دخی اولور شبه معدنی کبی بو اول جسددر که صفرد دکر ناس
اکا نحاس اصفر دیرلر معدننده روح توتیا ایله نحاسک امتزاج و ازدواجندن ظهور ایدر تنبیه
بو روح و نحاسدن مراد بین الناس شهرت و تعارفی ایله استیناس اولنان روح و نحاس دکلدر
بلکه شول جوهرلردر که انلر روح و نحاس طبیعی اوزره مطبوع و منعقد لردر شویله که کمال
انعقادی وقتنده معدنلردن اخذ و سبک اولنسه لر حاصل اولان جوهرلر روح متعارف و نحاس
مشهور ظهور اتمک مقرردر و بو نوع معدنیاتک هر صنفنده دخی حال و شان و جه محرر اوزره
ایدیکی جزم اولنمشدر و بعضیلر دخی شبه اقرنجا ایله رومی یعنی طوچ تعبیر اولنان معدن مرکبی فلزاتدن
عد ایدوب زیبقی خارصینی مقامنه اقامت ایتدیلر دیمکله فلزاتی طقوز عد ایلیوب مستوی الحجم
فلزاتک تفاوت وزننده بر قطعه غرا نظم ایلیوب بیانه تشبث ایلدیلر نظم نه فلزکم مستوی الحجم اولوب برکسیی
اختلاف وزن دارد هر یکی جا اشتباه • زر لکن زیبق ام اسرب دهن ارزیز حل • نقره نحاس یکی مس و شبه مه رو یی ماه

الفصل الرابع فی جنس النبات

نبات شول جسم نامیدر که انک حشیش معدوم و صکیتی
ذاتنده اولدوغی مجسوس دردر ابتدا خلقت و اصل تکوننده سلف و خلفدن وافر قال و قیل وروده
اتمشلردر و بعض فضلا بعض اخری جرح و تعدیل سمتنه کتمشلردر لکن بو مؤلف فقیرک امعان نظرنده
رجحانی ایله موصوف اولان بودر که نوع نباتک مبداء تکونده اجزاء ارضیه مناسبه ایله اجزاء مائیه
مناسبه نک بقعه ارض مناسبه ده حرارت سماویه مناسبه وساطتی ایله امتزاج و ازدواجندن
بر ماده مخصوصه نشات ایدر بعده اول ماده نک استعدادی نه سمته سوق ایدرسه اولادی
اول سمته کیدر اعنی اول جوهر نو پیدا ذاتنده مود و عد اولان قوای عدیده استدعا سینه نشو و غایه
قابل اولمق اوزره ظاهر و هویدا اولمغله قوت غادیه سیله کندی اصلندن جذب غذا و قوت
نامیه سیله حرکت ابتدا ایدوب نشو و نمایه مائل اولور و نفعه سنده اطراف ارضه نشر
بیخ و صول ایلیوب کو یا سعی ایله رزق مقسومنه وصول بولور و ذکر اولنان قوتلرک
اقتضا سنجه فوق الارض دونمای نشا و انما اولوب انلردن بعضی هر سنه ظهوردی
متجدد و بقول و اعشاب اولدوغی معلوم و معهود بعض آخری دخی قامتکش ثبات
اولوب نیجه ثابت و قائم و زوده هجوم شیا مقاوم درخت ذات الانشعاب ایدیکی محسوس
و مشهوددر تنبیه ائمه فلاحتدن بعضی ذکر اولنان ماده عسیر الانتهایی سهولت
قصد ایدوب حبه ایله تعبیر ایلمش مرادی ماده مذکوره اولمغله و کون نباته حبه دی
مناسب تعبیر بولمغله سوزی برنده سو یلمش لکن خصوص مذکورده محذور ملاحظه اتمش جمهور
سلفک کتدیکی طریق احتیاط کتمش دیر اجتهادن متبادر اولان حبه مزدوعه دیر بو خصوصده نوع نباتک مبداء تکونی

الفصل الخامس فی جنس الحیوان

اشرف مولدات ثلثه اولان حیوان بر جسم نامیدر که
انک حرکتی ارادیه در یعنی استرسه حرکت ایلر استرسه اتمز سکون اوزره اولور بودخی
معدن و نبات کبی ماده عنصریه دن متکوندر خصوصا اشرف مولدات اولان نوع انسانک
ترابیدر بلکه طینتدر یعنی تراب ایله ممتزج آبدن خلق اولندوغی نصوص سماویه ایله تایید
مبداء تکون حیوانده قول کلی بودر که والله اعلم جنس حیواندن بر نوعی خلقه اراده علیه
ازلیه تعلق ایلسه ارض و مادن حاصل و خلقت حیوانه قابل بر نسنه خلق و ایجاد ایدوب
اکا تسلیط حرارت مناسبه نفخ روحه استعدادی کلد کده نفخ روح ایله حیوانک علی الخصوص
انسانک بو مرتبه سنه کمال اوک اطلاق اولنور و بعض افاضل تحقیق دبته انسانیدرجی

ماده همنانسنده ... کملک [illegible]

مولداتدن مرتبهٔ رابعه ده علامتش بوندن مراد انسانك خصایص عدیده ده مزید شرفی
اولدوغن اشعار ردر وعلوم وفضائل کبی کمالات ثانیهٔ مخصوصه ده حیوان سائره دن
امتیاز تام بولدوغنی اظهار ردر یعنی نوع انسانی شول مرتبهٔ اشرف واعلی ده کی جنس حیوانك
نوع ایکن مولداتدن جنس رابع اولمغه سزادر جنس حیوانات وبلکه جملهٔ مولدات
انسان ایچون متلبس لباس وجود اولوب بو جنس وجمله دن مفردات ومرکبات اولان
عجایب اسرار واسرار عجایبه اطلاع اتی عنایت ازلیه دن ایجی انسانه التماع اتمشدر
تأسیس السابق وتأسیس اللاحق سابقا ذکر اولندوغی اوزره خلقت اشیا وکیفیت
تکون مولداتدن بحث وتفصیل وطایف علم طبیعیدن اولمغله اجناس ثلثه مذکوره ده محرر
اولان قول مختصر وکلام مجمل ومقتصر ایله اکتفا اولنوب بعد ذا بعون الله تعالی اجناس ثلثه دن
مفردات بیاننه شروع اولنور یا ولی التوفیق اسئلك العصمة من کل ما لا یلیق

الباب الثانی فی المفردات للجنس المعدنیة والنباتیة والحیوانیة وهو تشتمل علی ثلثة فصول

الفصل الاول فی المفردات للجنس المعدنیة مرتبا علی ترتیب التهجی

حرف الالف الممدودة والمقصورة

آبار مطر ازنام لغت ممتازده سحاب وزننده اولدوغی مصرح لغت عربیده ترکیده قورشون
لسان لاطینده پلومبوم استوم ویونانیده پولیقیون وبعضیلر رصاص محرق واسرب محرق
دخی تعبیر ایدرلر زبان فارسیده سرب سوخته دیمکله مشهوردر ومعروفدر وصناعت اهلی اصطلاحلرنده
ذهب حکما وقمر قوم ولبن عذرا وکیوان عالی وزحل وآدم کبی نیجه اسماء ایله تسمیه ایدرلر
درجهٔ ثانیه ده بارد ویابسدر منافع کثیره ایله شهرت شعار بر جوهر جلیل الاثاردر اگرچه کثرت
وسبخ الکاردآی رداءت اولمشدر لکن ذهب معدنیندن سکزدرجه زیاده فضل وشرافت بولمشدر
خصایص عجیبه وخواص غریبه سبیله السنهٔ حکما ناطقه در واختیارات بدیع نام کتابده اسرب محرقه
آبار اطلاق اولنوردیو تصریح اولنمش لکن بو قول مواضع استعمالده تأمل اقتضا ایتدیکی محل تردد
دکلدر فافهم بلیناس حکیم کتاب الخواصده ذکر ایدر که بر کسه قورشوندن بر صحیفه اتخاذ ایلسه که مقداری
حروف عربیه عددنجه یکرمی سکز درهم اوله وآنی بر انسانك بطننه تعلیق ایلسه صاحب بطنك
شهوتی باطل اولور وشیخ الرئیس ابن سینا ذکر ایلدی که بر کسه آباردن صحیفه پیدا ایدوب خنازیر امثالی
اورام غددیه اوزرینه شد ایلسه اولمغه لری اذابه ایله ازاله ایدر وبو جوهرك
خواصنه نهایت یوقدر مراد ایدنلر خواص کبیر نام کتابه نظر ایده لر
آنق وعبد وزیبق وطیاد وفرار وسحاب کبی عربیده اسماء کثیره ایله مسمادر ترکیده جیوه
دیرلر لسان لاطینده مارقوریو تسمیه ایدرلر درجهٔ ثانیه ده بارد ثالثده رطبدر ابن وحشی
کتاب اسرار الشمس والقمرده تحریر ایدر که بخارات کثیره کثیفه اولوب اجزاسی مجتمع اولدقجه
ماء اولوب اعماق بطون ارضده اولان کهوفك مرادینه جاری اولور ومعدن اول ماء اولان بخارات
حصر ایدوب مخلص ومقر بولدمروا ول مکانده قالور بعده بوحال اجزاء بخار مجتمع اولوب
رطوبت وبرودتدن نما بولوب متکاثفه اولور وبو بخار اوزره حرارت معدن معتدل اولوب
آنی طبخ لین ایله طبخ ایدوب بیاض اولوب جسد محلول ومترجرج اولور که آکا زیبق تسمیه
اولنور برودتی اولمغله ظاهری لین ابیض وحرارتی اولمغله باطنی احمردر ونضج کامله سی سننك

کاملرده تمام اولور وماصیتی قمل وانواع دیدان قتل ایدر لکن رایحه سی هواسائره وحشراتك
انواعنی اهلاك ایدر وبخاری دماغی افساد ایتمکله رعشه ولرزه ایراث ایدوب کاهیجه هلاك
ایدر لکن تن بیرفلا سفه ایله تن بیرا ولنورسه اکثرامراضه علاج تام ودوای الاکلام اولور تصفیه
دمه محتاج اولان علتلرده بو کامعادل بر دوا آخر اولمز انشاالله تعالی بو جوهردن معمول اولنان
اثمد حجر الکحل دخی درلر لسان لاطینده انتمونی ویونانیده سطاوس وفارسیده سرمهٔ اصفهانی
تعبیر اولنور لسان ترکیده سورمه طاشی دیمکله معروف ومشهوردر دمور بوزنه مشابه بر جوهردر که
درجهٔ ثانیه ده بارد وثالثده یابسدر اعلاسی صریعا سحق اولنوب شفافی غالب اولوردر بو
جوهر احجار رصاصیهٔ ترابیه دن اولمغله اوزرینه کبریت غلبه ایتمشدر انواع اربعه سی واردر
اول انواعك اوجی اصفهانده وبری اندلسده مدینه اوباش قربنده بر جبل صغیرده در وبو
جبلدن ماء رصاصی منبع اولور وکسم بو مادن تشرب ایتمز هرسنه ده بر هفته بو جبلدن بر
ماء رصاصی زیبق اسود کبی جاری اولوب بحار یتسنه کتدکده منجمد اولوب کحل اسود اولور
وقت وقت بری بری اوزرینه متراکم اولوب انقضاء مدة جریاننده کسرناس کلوب بو جوهری
رفع وجمع ایدرلر خاصیتی اکتحال ایله عینه صفوت وروح باصره یه قوت ویرور زیاده قابض
اولمغله نزف دمی قطع ومرهمده بهقی ازاله ایدر وصحت عینی حفظ ایدوب لحم زائدی ازاله ایدر قرحه النار
آجر همزه وتشدید جیم ایله فارسیدن معرب طوغله درکاری لبنهٔ مطبوخه در کرمت دیلانی
شیره استعمال عربیده لغوی دکلدر لسان لاطینده آتریس تسمیه اولنور درجهٔ ثانیه ده حار
رابعه ده یابس وجالی ومقطعدر خواصی مسحوقی مای کرفس ایله شربی تفتیت حصاة ایدر وزبل
بقر ایله ممزوجا ضمادی سوء القنیه واورام البلغمیه وانواع استسقایه نافعدر حرارتی سیلان
ایلن دمی قاطع ودیاح غلیظهٔ بارده دن ناشی قولنجه تسخین اولنوب ضماد اولنسه زیاده نافعدر
واکر مواد بارده دماغیه یی تحلیل ونزلات مزمنه وصداع قدیمه سی دفع وازاله ایدوب مزاج دماغی
تعدیل مراد ایدرلرسه مقدار الکفایه صحیفه آجری نارده احما ومسخنا حمره ویا ماء فراحم القاو بخاریله
راس علیلی وضع وستر ایتمکله تعریق ایدوب دوا ایده لر اسرب فی الزاده رصاص اسود اسمیله مجرب در
اسرب محرق آبار اسمیله محرردر اسرنج عربیدر ترکیده سولکن ولسان لاطینده مینو تسمیه
اولنور یونانیده سیلیقون درلر اسربدن معمول بر جوهردر یعنی اولا اسفیداج عمل اولنوب
بعده احراقده مبالغه اولنمغله احمر حاصل ایدوب سولکن اولوردر درجهٔ ثانیه ده یابس ثالثده
یابسدر پس اجزاسی لطیف اولوب لذعی زائل اولمق ایچون غسلی لازمدر خاصیتی مبرد و
مسدد وممری اولمغله جراحاتی مدمل ولحم زائدی مزیلدر واورام حاره یه نافع وقروحات وشقاقانه
دافع در ورماء بنج ایله نباتات شوری منع ایچون مجربدر وفرجه سی حملی وسیلان حیضی دافعدر
شربی خناقی ایراث ایدر بردرهمدن زیاده سی هلاك ایدر اسفیداج عربیدر فارسیده اسفیداب
وسپیداب وزنجار الرصاص درلر لسان لاطینده قالچینا تسمیه اولنور یونانیده مرسینی وترکیده
استبج دیمکله مشهور ومعروفدر درجهٔ ثالثده بارد ویابسدر بعضیلر ثانیه ده بارد ثالثده یابسدر
اسرب ورصاصدن مصنوع بر جوهر ابیضدر اجود واعلاسی رصاصی اولاندر خاصیتی بعد التصویل
والغسل شیافاته ضم اولنمق ایله استعمال اولنور رمد عینی واورام حاره یی طلاء وجعی تسکین ایدر
مبرد ومسدد وممری ومزیل وقروحاتی مدمل وحرق الناره سرکه ودهن الورد ایله علاج کاملدر
صداع لین واورام حاره ده دخی عجایبدر بیاض بیض ایله ممزوجا برد شدیده دن حاصل اولان

شقاقه طلا اولنه جرب ايدلمشدر وعانه ده اولان رايحهٔ كريههٔ يي دفع وازاله ايچون عصارة البنج و
عنب الثعلب ايله طلا اولنه **اسفيداج الجصاصين** زبان فارسيده سفيداب يزدي تسميه
اولنور شهر يزد واصفهان نواحي سنده اولور بر براق طبقه طبقه طاشدن كرج كبي عمل ايدرلر
جالي ومغري در واد جرب وعشي ازاله ايدوب بشره يه رونق وصفا ويرر وجراحات طريه دن
سيلان دمي ودعاني قطع ايدر جمره واورام حاره يه ماء ايله مزج اولنوب طلا اتسه لر زياده
نافعدر اما داخلا استعمالي قاتلدر **اقليميا** يونانيده ايكي نوعدر بريته فضي وبريته ذهبي
تعبير ايدرلر بو شول زبد معدنيدر كه ذهب وفضه ذوب اولندقده فوق وتحت لرنده منجمد
اولوب اخذ ايدرلر تحتنده اولان دخي زبد جنسندندر غيري دكلدر ذهبي سي حمرته
مائل وفضي سي بياض جبره مماثل اولور درجه ثالثده حار ويابسدر بعضيلر حرارت و
برودتده معتدل وبعضيلر هر برنك طبيعتي كندي معدنندن تابعدر ديديلر خاصيتي امراض عينه
نافع ورمد وبياض عيني ازاله ايدوب دمعهٔ شديده يي دافع در جروح وقروحي اندمال ايدوب
التحام ايدر **اكتمكت** حجر الولاده وحجر الماسكه دخي ديرلر حجر اكتمكت اسميله محرردر **الماس** عربيدر
ميم ممدوده وسين مهمله ايله ماس دخي ديرلر احجار نفيسه دندر آتشدن متأثر اولمز وسرنديبدن
ظهور ايدر واقسام اربعه سي واردر قسم اولي بياض وصاف ونوشادر لوننده اولديغي ايچون
نوشادري تسميه اولنور ترمسه وباقلادن كبيريني كورمش يوقدر لكن ابن بيطار ذكر ايدر اوزره
كاهيجه جوز رومي مقداري دخي اولور اما غايت نادردر ديمش قسم ثانيسي ماقدونيدر دخي
تسميه ايدرلر بياضلغي قسم اولدن اقل وقطعه لري آندن اكبردر قسم ثالثي حديدي در لوننده
حديده شبيه اولديغي ايچون حديدي تسميه اولنور قسم رابعي قبرصي در كوموش كبي بياضدر لكن
ناردن متأثر اولور انكيچون بعضيلر بو قسمي الماس اقسامندن عد ايتمديلر واجزايله حضرته مائلي
دخي اولور ديرلر وماقدونيسي افضل واخضر ونقطه دار اولاني الحق در طبيعتي درجه رابعه ده
بارد ويابس بعضيلر عندنده رابعه ده حاردر وخاصيتي مقدار قليلي قاتلدر قلبي قوي وخوفي
تعليقا دفع ايدر سرعت ولادته وخصم غالب اولمغه باعثدر وصرعه نافعدر وفمه دخولي ممنوعدر
زيرا اسناني بلا كلفه مفتتدر وخواصندندر كه قلندقده شكل مثلثدن غيري شكلده قرلماز
وجميع اجسام معدنيه ده مؤثردر وهيچ بري آنده اثر ايتمز ايچي آنده اسرب اثر ايدر **آنك** مد همزه
وضم نون ايله رصاص خالص معناسنه اولديغي مصباح المنيرده مصرحدر بعض علما قورشون معنا
اسربدر ديمش لكن بو قول ثاني اصلنده تغليطات كفا تكدن ايكي ظاهري اوزره عمل ايله بعض طائفه
عندنده شيوع بولوب استعماللرنده اول معنايي مراد ايدرلر بو موقعده آنك لفظي كورسه لر صلي تدد
بلمدن معنايي مراد اسربدر درلر حاصلي عرف ازاده رصاص اسود تحرير اولنان موضعده محرردر
انتيمون عربيده اسمي معلوم اولمغله اسم افرنجيه اوزره تحرير اولنديكي اگرچه بعضيلر انتيمون
عربيده مغنيسا اولق اوزره تحرير ايلمشلر اما مغنيسانك اوصافي انتيمونه مغايردر لكن عربيده
حجر الكحل تسميه اولنان جوهره بالمناسبه يقيندر بو برحجردر كه تركيبي هدهم بو زاني ديمكله مشهوردر
ظاهر موسخ سياه وكسر اولندقده ايچي منكوكب كوكه مائل بياض وبراق جوهر دار برحجردر دبيقي
كثير وزياده مردزن در عنبطي استعمال اولنق جائز دكلدر سم هلاهلدر ودفع جروح ايدر حتي شديددر
لكن حديد اولان ذوب ايدر واعمال كيميائيه ايله تدبير اولنورسه اكسيره مماثل دوا الحاصل اولور
انتيمون محرق معدني ودواء الدق كبي

حرف الباء الموحدة التحتانية

بادزهر معدني

بادزهر معدني معلوم اولدكه بين الناس بادزهر دينمكله شايع ومشهور اولان دوا ايكي جنسدر
بريسي معدني وبريسي حيوانيدر اما جنس اول كه معدنيدر ايكي نوعدر بري صناعي ديگري غير
صناعيدر اما صناعي اولان بادزهر دخي ايكي صنفدر بري بادزهر كيمياوي ديگري بادزهر كنعاني
ديرلر اما بادزهر كيمياوي ديديكمز طب كيمياويده اعمال اتدكلري بر جوهردر كه لون وشكلده اسفيداج
مسحوقه مشابهدر اگر مجرد كبريت انتيمون ايله زيبقدن عمل اولنورسه بادزهر معدني ديرلر
اگر ذهب الحاقيله عمل اولنورسه بادزهر ذهبي درلر كذلك فضه ياخود نحاس ياخود حديد ياخود
مشتري الحاقيله عمل اولنورسه بادزهر فضي وبادزهر نحاسي وبادزهر حديدي وبادزهر مشتري
درلر بادزهرك بو نوعي بحسب التجربه سائرلرندن انفع ومؤثر اولوب جيداً عمل اولنديغي صورتده
اعمال كيميائيه نك مأمون الغائله اولان دوالرندندر وبو بادزهرلرك طريق عمللري اقرباديننده
مفصلا بيان اولنمشدر اما بادزهر كنعاني اكثريا مخروطي الشكل عمل اولنوب اصفر اللون وذهبي
بر جوهردر ديار مصرده كنعان نام بر كيمسه دن شهرت بولمغله اكا نسبت اولنوب بادزهر كنعاني
تسميه اولنمشدر لكن في الحقيقه بادزهر اطلاقي اكا صحيح دكلدر ادويهٔ حاده دن مقئ شديد
ومسهل قوي بر دوادر حذاق اطبا استعمالندن رغبت ايتمشلردر بين العوام مشهور اولوب وافر
بها ايله آلورلر مع هذا استعمالنده چوق كره خطا واقع اولدكلمشدر وبونك دخي طريق عملي
اقرباديننده مذكوردر ترجمه معدني تحريري اثناسنده بيان اولنمشدر اما نوع ثاني كه غير
صناعي اولان بادزهر معدنيدر اوصاف كثيره سي اولوب هر برنده منافع عديده متخالفه واردر
لكن بين الناس بادزهر دينمكله مشهور اولان بر قاچ صنفدر صنف اولي احمد بن يوسف التيفاشينك
جواهر الاحجار نام كتابنده ذكر ايكي كونه در بريسي ابيض اللون وبريسي اصفر اللوندر اما ابيض اللون
اولان دهن الجلك بر حجردركه اوزرينده الوان متخالفه مثلا اكثريا صاري ياخود غيري لون اوزره
نقطه لر واردر حك اولنسه انحكاكي سريع القبول وحكاكه سي بياض اولور حتا في حك اولنوب
ماء ايله ضرب وسقطه موضعنه طلا اولنسه ورمني وسواديني ازاله ايدوب لون طبيعيسني اعاده
والم وجعي ازاله ايتمكده سريع التأثير اولان دوالردندر اما اصفر اللون اولان ديار چيندن
كلور صفرتي شديده ايله اصفر اللون حجارهٔ صغيره دركه اوزرينده الوان متخالفه خضر ده جه
نقطه لري واردر فائده سي لدغ ولسع حشراته حكاكه سي طلا نافع وتجربه دير صنفي دخي حمرته
مائل واد هيم اللون اولديغي دخي كورلمشدر بر صنفي دخي شكلده بادزهر حيوانيه مشابه بيضي الشكل
وبصل مثالد ق اولوب اصفر اللون وبوزرق وبشله مائل وبياضه مائل كوچكي وبويكي
اولور حتي يمش وسكسان درهمي كورلمشدر تحريك اولندقده ايچنده بر شيء حركت ايدر كويا
ايچنده بر مقدار زيبق قونمش كبي حركت مشاهده اولنور واخري هند واقصاي چين ده سرنديب
طرفنده بولنور اول نواحينك معدنلرنده زيبق ايله كبريت مجتمع اولوب رطوبت هوا وحرارت
شمس ايله منعقد ومتحجر اولور ايمش ارباب حيلك زيبق ايله كبريتدن بادزهر عمل اتمه لري بو معنادن
مأخوذ اولوب انلرك عمل ايتدكلري جوهر زيبق ايله كبريتدن بادزهر حيواني صورتنه مشابه
جوهرك وجودينه وامكاننه دليل اولور لكن ارباب حيلك زيبق ايله كبريتي جمع وتركيبلري معدنلرنده
علي الخصوص معادن سالف الذكرده اولان جمع وتركيب كبي اولمديغي اجلدن انلرك عمل ايلديكي
بادزهر منافعده بادزهر معدنينك بو صنفنه معادل ومماثل اولمديغي ظاهردر نته كم موميايي
معدني معدننده زفت ايله قفردن مركبدر لكن خارجده زفت ايله قفر جمع وتركيب اولنسه موميايي

مزبورك منافعنى افاده ممكن دكلدر بلكه دار الجزه ده بولنان موميايى معدنيه منافعده سائر دياردة
بولنان موميائ معدنى معادل ومماثل اولمز وبادزهر معدنينك بو صنفى منافعده بادزهر حيوانى ايله
مقاربدر ديو مجربيندن منقولدر حاجى پاشا شفاسنده بادزهر حيوانى منافع بوقدر ديديكى بادزهر
معدنينك مقدما ذكر اولنان صنفى اولمق احتمال بعيد دكلدر بعضى مجربين بادزهر معدنى بادزهر
حيوانيدن زياده نافع ومؤثردر ديمشلر وبعضى فضلا كلامندن دخى بادزهر مارى تعبير اولنان
جوهرك حيوانى اولميوب معدنى اولمسى منفهم اولنور **بادوت** وثلج صينى درلر اصحاب فن اللهى
اصطلاحلرنده ملح حجر وزهر حجر ونيجه اسمائله دخى ذكر ايدرلر لسان تركيده كوهرچله دينمكله مشهور
ومتعارفدر جوداقلى يرلرده حاصل اولوب منعقد اولمش بخاردر اجزاء كثيفه سى رفع اولمقله بياض
ملح شبيه جوهر اولور اشياءى تقليلده وتحريك ومعادنى تغيير ايچون استعمال اولنور قمر الاقمار صاحبى
داود ضرير درجه رابعه ده حار ويابسدر ديديلر وبعضيلر اوسط ثالثده ده درديلر ساليوس صقلى
استخراج ايدوب كبريت وسوكتكوهرى ايله تركيب ايدوب بارود عمل ايدرلر خاصيتى سيلان دمى
قطع وحبس ايدر وغايت مجربدر طب كيميا ديو بو جوهرك نيجه دوالر عمل ايدرلر ثلج حكماء وبادوت
انتيمونى وستر مضعف ودواء الدق امثالى دوالرك ركن اعظميدر طريق عملى اقرباديننمزده
مفصلا بيان اولنمشدر وحاصرسنندر كه حديد وزهر وزرنيخى بالسواء اخذ ودوب
ايدركن نصلكه چوروقى درجم ايتسه لر زهره حديدن صعود ايدوب حديد ملايم باقى قالور
بسد فارسيده بيخ مرجان ولسان يونانيده قوراليون درلر تركيده ايكى قرداش قانى ديو بيع اولنان
زنجفر كبى شرحه اولان جوهردر وبسدك انواع ثلثه سى واردر بياض واحمر واسود اولور
بياضى ضعيف وسياهى اقويدر واحمرى اجوددر صاف وقومسز اولانى اعلادر درجه اولىده
بارد وثانيه ده يابسدر مفرح وقابض ومجففدر سيلان دمى قطع وقلبه منجمد اولان دمى تحليل ايدر
خصوصا محترق اولمش اولور جنون وعلل سوداويه وصرع وضعف معده وفساد اشتها واسهال
دمويه اصحابنه نافع حصاة مثانه وبواسير وعلت طحالده عظيم النفعدر مقدار استعمالى نصف درهمدن
برنيمچى درهمه وارنجه در **بللور** لسان لاطينده قرستالى وكما ندآ تسميه ايدرلر بو برحجر ابيض
وشفافدر خاصيتى سبل وجرب وبياض عينه اكتحالا علاج نظيردر اطفالك ارتعاش ونائم
ايكن صيحه وصبر امرسنى دفع ايچون تعليقا مجربدر وجع اسنانه مبتلا اولنلر اوذرنده كوردسه لر
وجع اسنانندن امين اولورلر وبعضى مركباته دخى ضم اولنمقله استعمال اولنور **بورق** فتح باء موحده
ايله شول ملحدر كه فارسيده وتركيده بوره دينمكله متعارفدر لسان لاطينده قرجى سوقولا
تسميه اولنور اقسام كثيره سى واردر معدنى وصناعيسى دخى اولور حمرته مائل اولانه نطرون
وخفيف وبياض اولوب دلك اولانه بورة الرمنى وزياده خفيف اولوب ال ايدسينه شبيه
لونى بنفشجى وصلب اولنه بورة افريقى وزبدى اولوب بياض وسنكين اولنه بورق صناعى درلر
ذكر اولنانك استعمال ايتدكلرى بودر وصناعى اولانى دخى انواع كثيره ايله معنوندر اقرباديننمزده انواع
كثيره سى تحرير اولنمشدر نظر ايده لر درجه ثالثده حار ويابسدر محلل وجالى قدمى ظاهر جلده
جذب ايدر استعمالى اخلاط غليظه تقطيع ووجع بطنى تسكين وقولنجك انواعنه نافع طلاسى
جماعى محرك وسمومى دافع بردواء لا نظيردر مقدار استعمالى بردرهمدن ايكى درهمه وارنجه واجود اولان
نوعى نصف درهمدن بردرهمه وارنجه بربحق وزنى ملح ايله استعمال ايده لر معده يه مفسددر دفعى در
مصلحى مصطكى وصمغ در

حرف التاء المثناة الفوقانية

تراب

تراب الهالك وتراب الفار وسم الفار حرف الراده رهج اسميله تحرير اولنمشدر
تتوويه خطايى بين الاطباء اسرار مكتومه دن اولان تسنه لردندر بعضى قرمزى وسياهه مائل
وبعضيسى حشيشه مائل اولور برقسمى نباتات عصاره لرندن معمول ومصنوعدر وبرقسمى احمردركه
اطيان بادزهريه دن طين ارمنى امثالى طينلردن ممزوج ومراراتيله تخمير اولنوب برمق كبى
قرصلر عمل اولنور دبو قرص مركب قوى ورادع ومحلل وقابض اولمقله اورام حاره وبارده يه واوجاع
لذع حشرات نافعدر رأس وساير اعضاده واقع اولان اوجاعى مسكن واورام صلبه وخنازيرى
محلل وجراحاتدن سيلان ايدن دمى قطع وقروحى مندمل ايدر شربتى بردانكدن نصف مثقاله وارنجه در
شربى فى الدم واسهال دموى وبواسير وزحيرى دافعدر قضيبه ومقعده ده اولان قروحى
ادمال ايدوب قرحه سى رطوبات رحمدن حادث اولان علل رحميه وافراط سيلان حيضه نافعدر
لكن ديدبه مضردر مصلحى كثيرادر **تنكار** فتحتين ايله برملحدر كه بورق انواعندندر ايكى نوع اولور
برى معدنى وبرى صناعيدر معدنيسى بياض بوركبى اولور بوكا بعضيلر بورة زنديه درلر و
شيرازده بچك تسميه ايدرلر وبرقسمى دخى قاركبى بياضدر اكا بزملك تسميه ايدرلر اما صناعيسى
متعارف اولان قسمى بربرينه برابر ملح وقليه طاشى ايله ايكيسنك اوچ وزنى قدر بوره ارمنى اخذ
ايدوب اوذرلرينى ستر ايده جك قدر لبن بقر وجاموس ايله منعقد اولنجه طبخ ايدوب حرارت
شمسده تجفيف ايده لر ولحام الذهب اسميله مسمى قسمى بلوغه قريب بولغلمانله ظرف نحاسيده ده
نحاس ايله غناك موضعده وضياء شمسده قرشو سحق ايده لر حتى صلابت حاصل ايده وجميع اصنافى
آخر ثالثده حار ويابسدر ذهبى سرعتله ذوب ايدر محلل وجالى در بواسيرى اسقاط ايدوب
جراحاتده اولان لحم زائدى ازاله ايدر رصاصى تنقيه وحديدى تليين ايدر **توبال النحاس** لسان لاطينده
اسقوآما اريس تسميه اولنور تركيده طوال درلر بام جيلرك قرغى با فردوكرلكن مطرقه سى
ضربسندن دوكلن بوالردن عبارتدر كه بوكا نحاس محرق دخى تسميه اولنور درجه ثالثده حار ويابسدر
توتيا معلوم اوله كه توتيا نحاسه منسوب اولمق وار ورصاصه منسوب اولمق وار اكر نحاسه منسوب
اولورسه اكا توتياء مرضى تسميه ايدرلر واكر رصاصه منسوب اولورسه دوح توتيا تسميه ايدرلر اما نحاسيسى
دخى معدنى وصناعى اولور بعضى عملى اولور كه اقليميادن عمل ايدرلر مناظر العوالم صاحبى بو حجر اقليميا
شكلى اوذره معدن فضه دن حاصل اولور برقاج لونى اوزره اولور سواحل بحرده ومعدن رصاصده
دخى اولور بخار رصاصدن متولددر ديمش لكن خطا ايتمش زيرا ارباب اخراج معادن استادلرى
بيننده بو قول مردوددر واصحاب صناعت عندنده خلافى اولدقلريله ثابت ومحمود اولدروغندن غيرى
جبال محروسه بروسادن برجبلده معدنى توتيانك ظهورى مشهوردر حتى نزهة القلوب صاحبى
ولايت كرمانده قريه توتيا كرانده معد ترابه توتيانى اخراج واغتسه ايدوب طولا بردراع
ميل تسكلنده دوزوب بعد التجفيف شاخوره يه بچنه وضع ايدرلر اوله وجه ايله توت نار توتيانى
خلاف تسكلنده شاخوره دن خارجه چقاردر مؤلف جديد ديركه توتيانك هر قنغيسى اولورسه
اولسون نحاس ذهب كبى صبغ ايدر املاح وحامضات ايله زنجار اولمادقلده ذهب حكمنده اولور آكى
عقرب احراق ايدر مزبور توتيا نحاس دخانيدر ومعدن نحاسده بولنور بعضيلر بوكا ماده جبر درديلر
زيرا دوح توتيا معدنيدر اكسيريت اوذره عقد اولمش زيبقدر واركان اربعه دن تركيب اولنمشدر
ديو اتفاق حكماء وآردز واصطلاح حكماده بو جوهرى اسماء كثيره ايله تسميه ايتمشلردر مثلا دوح
وزيبق حكما وزيبق معقود وعقرب حكماء وذهب قوم وبورق حكما كبى اسماء ايله ذكر ايدرلر علاعينى

ایچون عمل اولنان دوالیه الحاق اولنور اکر بر بوطه ده بر مقداری ذوب اولنوب اوزرینه عصفر قدر
افیون دهم اولنسه مجموعی قطن منفوش کبی بوطرفی عملوا ایدر بونلر اعلا تکلیس اولمزجا لینوس توتیا
اولجه ده بارد وثانیده یابسدر دیمش حسنولی مبرد بلا تجفیف وتکلیسی الطف وروح باصره یه
قوت ویروب عینی علل محوفه دن حفظ ایدر مواد عینه نزولنه مانع اولور قضیب وعانه ومقعده
اولان قروح سرطانیه انواعنه انف وسائر اعضاده اولان جروح وقروحه مراهم مناسبه یه
الحاق اولنمله سریعا اندمال ایدر انواع سیلانی قاطعدر وبدن وزنی قدر شادنج ونصف
وزنی توبال النحاس المغسول در وبعضیلر مرقشیشا واقلیمیا بدلیدر دیمشلر معدنیسنک کلی اکالدر
توتیاء طباشیری وطباشیر معدنی دخی درلر لسان لاطینده یعقوابیقوس تسمیه اولنور
توتیا انواعندن زیاده بیاض وخفیف الوزن نشا کبی بر توتیادر خاصیتی امراض عینک
اکثرینه علاج تام ودواء ما لا کلا ایدر توتیاء مرزبی توتیاء عملی دخی دیرلر ایکی نوعدر معدنیسی
دخی اولور که نحاسه منسوبدر اما صناعیسینک دخی انواع کثیره سی واردر بر نوعی اقلیمیانک
دخانندن حاصل اولور بو نوعی غایت ثقیل وکثیفدر اول صاعد اولان راسبدر رصاص وفضه
وذهبدن دخی حاصل اولور وبو توتیانک افضلی کرمانی اولانیدر ومعدنیسنک افضلی بیاض
اولانیدر عملیسنک ترکیبلر اقرابادینمزده مفصلا بیان اولنمشدر نظر اولنه

حرف الثاء المثلثة الفوقانیة

ثلج حکما ثلج معدنی وباروت مدبر دخی درلر کبریت ایله باروتدن مصنوع بر جوهردر خاصیتی
حمیات ملتهبه نک التهاب وحرارتنی دفع ایدر احتباس بولی وسده لری تفتیح ایدوب قروح فم
ولهاته دیام روض ایله ممزوجا نافع ایدر

حرف الجیم ٥٥٥

جزع یمنی وحبشیه اولور بر حجردر که اوزرنده ابیض واسود واصفر واحمر خطوط مستدیره
واردر زبان فارسیده بابا غوری دیرلر وبر قسمی دخی واردر که اکا سلیمانی تسمیه ایدرلر بعضیلر بوکا
عین الهر دخی درلر درجه ثالثه ده حار ویابسدر حالی وحاده در وشرب اولنسه نوم مانع وبرقانی دافعدر
نسوانک شعرلرینه تعلیق اولنمله عسر ولادتی تسهیل ایدر واطفاله تعلیقی ام الصبیان ولکنه عارضه نی
دفع ایدر کذلک لقوه یه نافع وسنونی جالی ومذروری سیلان دمی قاطعدر لحم فاسدی ازاله ایدوب
لحم جدیدی انبات ایدر واکتحالی بیاض العین ونزول مائی دفع ایدر لکن استصحابی فزعی سیلان لعابی
مورثدر وهولناک رویالر کورمکه موجبدر جص وجبسین دخی درلر فارسیده کج وآهک ترکیده
الچی درلر که اوچ نوع حجردن احراق ایله عمل اولنور اول حجرک بر نوعی بیاض وغیر براق اولور ونوع
ثانیسی حمرته مائل اولور بو نوعین مذکورینن معمول اولان الچی یه جص اطلاق اولنور اما نوع ثالثی
بر حجر براق وقات قات اولور بوندن عمل اولنان الچی یه اسفیداج جصاصین تسمیه ایدرلر انواع
ثلاثه سی درجه ثالثه ده بارد ویابسدر شربی قاتلدر منفردا یاخود غبار الرحی وبیاض البیض
ایله طلاء سیلان دمی قاطع وخل حاذق ایله ممزوجا راس جبهه یه لصق اولنمله رعافی دافعدر
منفردا بدنه طلاسی افراط عرقی منع ایدر اکر حجک وکلادمنی ولحیة التیس وآس مطبوخی سرکه
ایله مزج اولنوب راس طلاء اولنسه ربهی وسائر سیلاناتی دفع ایدر اورام حاره یه ماء کزبره
ایله استعمال اولنور بر جزؤ بوره وبر جزؤ شب یمانی ایله محکم سحق اولنوب خطوط مرقومه اوزرینه
طلا اتسه لر ازاله ایدر جیر نوره وکلس دخی درلر احراق سببیله بیاض اولمق واجزاسی بربرندن
جدا اولمقلغه بالغ اولمش اجسام محترقه دن عبارتدر که زبان فارسیده کج لسان لاطینده

قالجینا

قالجینا وترکیده کرج تسمیه اولنور بونک انواع واقسام کثیره سی واردر اما مشهور وابنیه لره ایچون
مستعمل اولان قسمی معدنیدر که ایکی نوعدر بری سیاه وغایت صلب حجردن وبری مرمردن امرا ایتله
عمل ایدرلر درجه ثانیه نک آخرنده یابسدر قوتی یکرمی کونه دک شدید وحدتلی ومحرق
وجلدی مخرج در وکو کنسنک احراقی اوچ کونه دک باقی در بعده مسخن اولور زرنیخ ایله
مزج اولنوب طلا اولنورسه اولدیغی موضعده اولان شعری مدت قلیله ده اسقاط وازاله ایدر
اکر بیاض البیض ایله ممزوجا انفه ادخال اولنورسه رعافی قطع وضمادا اعصابه تقویت
ویروب واسهالی وحرق الناری وسیلان دمی دفع ایدر شحم خنزیر ایله اورام صلبه متحجره یه
نافعدر وزیت یاغی ایله طبخ اولنوب بعد التصفیه اول یاغی نوازل بارده یه طلاء رافعدر
اما اطباء کیمیا ویه عندنده مقبول وممدوح اولان کلس لر قشر بیض وصدف اللؤلؤ وطروندن
کبی اشیادر که صنعت عملری اقرابادینده تحریر اولنمشدر اکر کلس بیضک مثلی قدر ملح ودبغی
قدر طرطیر اخذ اولنوب بعد السحق طقوز مثلی خل ایله حل وتصفیه اولنوب قرعه وانبیق ایله
تقطیر ایدوب مقطری اخذ اتسه لر اول ماء مقطر عقربی تبییض وزیبقی عقد ایدر ما ما ما ما

حرف الحاء المهملة

حارصینی ترکیده تاتار قرانی دیمکله مشهور اجساد منسحقه دن بر جوهردر که معدنی ولایت
چیندهدر ذوبی حدیدن سریعدر بورق وقلیه ایله ذوب اولور وحکیم انی فضه ذوبی کبی
تیز ذوب ایله تدبیر ایلر حتی حدیدی بالخاصه تلیین ایلر زیرا بو جسد حار ویابسدر و
یبوستی حرارتنه فوق الحد غالبدر پس ایمدی بالطبع افراطیله یابس اولان بالخاصه حدیدی
تلیین ایدر فاضل جلدکی درکه بو جسد نحاس ایله حدید بیننده بر جسد در اما تاتار
ولایتنده اولان حارصینی که انلر تاب قجاق دوزرلر انلر حدیدی مبیض زنکنده بر جسد
چقار اسرب مشتری یه القا اولنسه صلابت حاصل ایدر وحدیدی رصاص کبی تلیین
ایدر ومؤلف جدیدلر درکه بو جسدده ایکی معدن طبیعتی واردر زیرا رصاصیتی تصلیب
وحدیدی تلیین ایدر زیرا طبیعتنده ایکی جسدلر طبیعتی واردر بویله اولدیغنه زمان قلیلده
برهان وتجربه دلالت ایدر پس ایمدی برکمسه سره واصل اولمز الا اجساد طبیعتلرینه وسر میزان
ایله هر قنغی جسدک اولورسه استحالسنه اطلاع حاصل ایدر وحکما بو جسدی جدیدشنه
طبیعتده ممتزج اولان عطارده نسبت ایلدیلر معدننده منسوب مرکب اولدیغی ایچون اما جمهور
حکما آنی اجسام مفرده دن تعداد ایلدیلر حال بوکه اول لطافته وامتزاجنده نحاسیله حجر ارمنی
زبان فارسیده سنک ارمنی ولاطینده لاپس ارمینوس تسمیه اولنور ایکی نوعدر بری لاجوردی
اللون وبری رمانی اللوندر بونی قانون اوزره غسل وتصویل وجزؤ غلیظنی جزؤ رقیقیدن
تفصیل ایدوب لاجورد بدلی بعض خطوط ونقوشده استعمال ایدرلر غایت لطیف لاجورد رنک
اولور وعلل سوداویه ده دخی مستعمل بر حجردر حجر ارمیون بو بر حجر ابیضدر که اوزرنده
خطوط زرقا ایله مخطط وشکلی مخمس در وهر قنقدر کسر ایدرلرسه اجزاء مکسره سی ینه شکل
مخمسده واقع اولور حجر مذکور اکثریا رومده بولنور خاصیتی بونک حاملی نظرده مهیب وشجیع
کورینور دیمشلر اکر اکتحالا استعمال اولنورسه رمدی ازاله ایدر حجر افرنجس بو بر حجردر که
معدن زرنیخده متکون اولور اکر بونک بر مثقالنی اللی مثقال نحاسه طرح اتسه لر نحاس مزبور
مثال فضه بیاض ونرم اولوب صورت اشرفیده حاصل ایدر واکر مسحوقی اورام شدیده موجعه یه

قمی بینلن بر جسددر کوروش مسکرنه قرمی کبی
صاف اولمش اسرب ایله تکلیس اولنمش نحاسه
طاهر نتیجه تصلیب رصاصین وتلیین حدیدی
ایلدسه بودخی اولیه ایله صح

ندا اولنسه وجع وشدتنی ازاله ایلر حجر اکمکت لغت هندیه در عربیده حجر الماسکه وحجر النسر وحجر البسر
وحجر البهت وحجر العقاب تسمیه اولنور لسان یونانیه ده انا طیطس ولاطینده لاپس اقا تیتیس
وترکیده کرکس طاشی وطوشیل طاشی دینکله متعارفدر مقداره عفص قدر مدور وسیاه وخفیفدر
انواع اربعه بیجه آدر برنوعی طویلجه بلوط شکلنده اولوب تحریک ایتدکده ایچندن برصدا استماع اولنور
اما تحقیقی بودرکه بو حجری کسر ایتسه لر ایچنده هیچ برنسنه جقماز و بو صدا آنده بالخاصه در و برتسمیه
دخی نطاکی مدور وصغیردر و برنوعی کا شبیه در اما کبیره جه در و بو ایکی نوعی بیاض و داخلنده
بیاض دمل کبی نسنه وارددر درجه ثالثه ده بارد و یابسدر اورامی تحلیل و سیلان دمی قطع ایلر
اکر حامله لرنک صول اویلوغنه عقد ایتسه لر وضع حملی اسان اوله اکر برخیط احمر عقد ایدوب حامله
صدرنده کتورسه وقتندن مقدم جنینک خروجنی منع ایلر اکر الندن امساک ایتسه لر حصی غالب
اوله مروا اکر شجره تعلیق ایتسه لر اثماری دوکلمیه و مسحوقی قرسودی ایله عقیمه فرزجه اولنسه
عقم حبنی ازاله ایدر معلوم اوله که اکمکتدن مراد قسمین اولیندر حجر اقلیمیا عرف الغده اقلیمیا اسمیله
حجر اسود اصطلاح قومده سمو الانسا نندر حجر اعرابی محک طاشیدر حجر رآن اصطلاح قومده ذهب
وفضه یه اطلاق اولنور حجر اسفنج لسان ترکیده سونکر طاشی درلر لسان لاطینده اپنیسپو نجیس
درلر سونکرک ایچنده تکون ایلر بیاض وصلب حجردر افضلی صلب اولانیدر درجه اولیده حار و ثانیه ده
یابسدر مجفف ومدمل ومحللدر سیلان دمی قطع ایلر و ذرور جراحاتی ادمال ایدوب طلاء اورامی
محلل ونصفه دمی شرابیله شرب حصاة کلی ومثانه ویرقانه نفع ایلر حجر باد زهر عرف الباده باد زهر
اسمیله تحریر اولنمشدر حجر البلور حرف الباده بلور اسمیله تحریر اولنمشدر حجر الباه دیار مصرده مشهور
موجوددر خاصیتی حاملرینک آرزوی جماع منقطع اولیوب قوت حیوانیه سی قوی و شهوتی کثیر
اولور اکر تحت لسانه وضع اولنسه شدت عطشنی دفع ایلر و اکر بو حجری کسر ایلسه لر درونندن عقرب
خروج ایلرسه خاصیتی زیاده قویدر حجر البحر بو بر حجردر که لونی سیاهه مائل و جسمی خشیندر
وساحل بحرده موجود و حاصلدر صویه یا تمز زیرا اجزاء لطیفه ارضیه و بخاریه دن متولددر
خاصیتی حاملی عرق النسادن امین اولور و بو حجری غلیان ایلر صویه وضع ایتسه لر غلیانی منقطع اولور
حجر البسد حرف الباده بسد اسمیله تحریر اولنمشدر حجر البقر فارسیده کاوزن وترکیده حرزه دینکله
متعارف اولان حجر حیوانیدر که اوکوزک کیس مرارده سنده متولد اولور شیخ داود الرغیم علیه الرحمه
اول حرزه بقر جلسندن لونی سیاه اولوب توبلی اولان صغرلرده بولنور کرک ادکل وکرک دیشی
اولسون دیمشدر اما تنسوق نامه و اکثر معتبرا ترده هندوستان کاولرنده بولنور اوزده تحریر
اولنمشدر فقیر قلیل البضاعه کثیرا مشاهده ایلدم که دیار رومده اولان کاولرده دخی بولنور
هنده مخصوص دکلدر مکر اماکن اهویه تخالفی و اختلاف حیوانات تغا و تمله ناشی دیار هندده
کاولرنده بولنان حرزه نک قوتی قوی ظن اولندیغی اجلدن ترجیح اولنمش اوله اما حجم جهتیله
دیار دومده اولان صغرلرده بولنان کبیر اولور دیمشلر و ترکیده حرزه تعبیر اولنان دوم صغرلرینده
بولنان هندوستان صغرلرنده بولنان بادزهر کاویدر حجر جاذب الحدید حرف المیمده
مقناطیس اسمیله محرردر حجر جاذب الذهب مقناطیس الذهب دخی تسمیه اولنور نظرده
رنک و دوری ذهب کبی اصفردر اکر ترابیله آلوده اولنمش براده ذهبه بو حجری مالیده ایلسه لر
مجموع براده ذهبی کندویه جذب ایلر و ذهبک برمقناطیسی دخی تبیینده کم ذهب خلاقی
اولدقلده کندویه جذب ایدوب ممتزج اولور اکر ذهب و رصاص و نحاس و حدید و قصدیر

برادە

براده لری خلط اولنوب اوزرلرینه دنبق القا اولنسه براده ذهبی دنبق اخذ ایدوب اختلاط
ایلر باقی براده لر قالور دیرا بینهما ده مقناطیسیت یوقدر حجر جاذب الفضه مقناطیس فضه دخی درلر
زیرا بو حجر بش ذراع مقداری موضعدن فضه یی جذب ایلر اکر مستمر دخی اولورسه و مقناطیسیا تده
بو حجر کبی قوی الجذب یوقدر دیرلر العهده علی الراوی و بو حجرک لونی ابیض اولوب جزویجه حمرته
مائل اولور والا ایله صقسه لر صریری قصدیر صریرینه مشابه ظهور ایدر مع هذا بو حجرده نر قصدیر دن
اثر ونه قصدیر ده بو حجردن اثر و آردر حجر جاذب الرصاص حجر تلی دخی درلر قبیح الوجه کریه المنظر
و منتن الرائحه بر حجردر حکیم ارسطو درکه بو حجرک مقدار وزن دانقی اون درهم رصاص ذائبه
طرح اولنسه منعقد اولوب سبیک و مطرقه یی قبول و مقام قصیره وصول بولور و حاذق مذکور
تحقیق ایدوب درکه ابار ایله مسما اولان سواد فنا بیلدن تسوید اولک ذکرنی اراده ایللک که
بو حجردن برجزوی اوچیوز یکرمی جزو رصاصی صبغ تام ایلدی انسنا اولان احوان با صفایه
خفی دکلدر فافهم حجر جاذب النحاس مقناطیس نحاس دخی درلر لونی صوریت و کبود اوزره اولوب
لون ارضه قریبدر خاصیتی نحاس ومزج و شبه افرنجی یی کندویه جذب ایلر و بو حجرک بر دانقی
اون درهم فضه ذائبه یه طرح اولنسه فضه یی لون ذهبه ارجاع ایلر و بو لونی اول فضه دن سلخ
اتمک مراد ایلر لرسه مشکلدر بلکه غیر ممکندر و بو حجرک بر مقداری مسحوقا اشربه حلوهنا سبریه القا
و مزج ایدوب مصروعه اعطا ایتسه لر صرعندن خلاص اوله مجربدر حجر جاذب الماء ارسطو تحریری اوزره
بو بر حجردرکه کیجه ایله مستسقینک قوشاغی اوزرینه شد اولنوب صباحه دک ترک ایتسه لر وجهنده
اخذ ایدوب ضیاء شمسه وضع ایده لر بو حجردن قطرات ماء خروج ایدوب متقاطر اولور وینه اعاده
اولنوب علیلک قوشاغنه کیجه ایله شد اولنوب صباح ضیاء شمسه وضع اولنماله مرارا و تکرارا
عمل اولنماله مرض استسقادن برؤ تام حاصل اولور حجر جاذب النوم مقناطیس نوم دخی تعبیر
اولنور بو حجرک لونی احمر و غایت صافی در حتی لیله مظلمه ده اطرافنه ضیا ویرر خاصیتی حاملنی نوم
کثیره مبتلا ایلر و اکر ناعک زیر بالیننه وضع ایتسه لر اخراج اتمدکجه بیدار اولیمز حجر حامی بو حجری
بلاد هنددن کتوردرلر لونی احمر بر حجردر اکر بو حجری نقط سیاهه وضع ایدوب حمرتی بالکلیه زائل اولنجه
ترک اولنمدقده صکره اول نقطی صحیفه نحاسه طلا ایتسه لر نحاسی ذهبی اللون ایلر حجر الحبش
حجر الخطاطیف
غشاوه عینی پاک ایدوب جراحات و قروحاتی التحام ایلر و مکانی دیار حبشدر
قولنج دیدکلری طیرک قانصه سنده اولور کمی ابیض اللون وکمی احمر اللون در درجه ثانیه ده حار و
یابسدر خاصیتی اکر ابیض اولورسه امراض مشکله دن اولان مرض صرعه نافع و اکر احمر اولورسه ناعک
جوابنده بکلمه سینی وخوفنی دافعدر حجر عاطیطس بو حجره صندل حدید و عماهان دخی درلر
لسان لاطینده اماتینه تسمیه اولنور ترکیده قان طاشی درلر ذکر و انثی سی وار در ذکرینه حدید صینی
و انثی سنه حجر الحمار درلر حماری دفع ایلدیکی ایچون بو اسمیله مسمادر صلابتی اکثر و سوادی اقلدر
بلکه طاشنه سورسه لر محلولی زنجفره شبیه صاری اولورسه ذکوردر اما انثی سی که حجر الحمار در
صلابتده اولکندن اقل و محلولی زنجفره کبی قرمزی و برودتی اکثردر محلولندن برنیجه مثقالی
حماری دفع ایلر مجربدر و ایکی نوعی دخی صفراوی و دموی علتلره و اورام عینه نافع و انصباب
موادی دافعدر اعضاءی قوی ایلر محلولندن ایکی درهمی کرک دوا و مسهل کرک آخر سبب ایله
حادث اولان وجع بطنی دافع درکن مسلددر مصلحی عسلدر ادکلک نوعلرندن مصنوع خاتمی
تختم و کیجه لرده مواضع مظلمه ده اولان وحشتی ازاله ایلر و کذا نظر محتی عینی حافظ در ...

حجر البقر بو بر حجردر که لونی زرده مائل وکسی سیاه اولوب اوزرنده خطوط کثیره‌سی واردر حیات
وعقاربک لسع ولدغنه کرفتار اولانلر اوزرلرینه کتوردسه‌لر استعمال تأثیرینه مانع اولوردیو حمادردن سمی
خارجه جذب ایدر حجر الحیه مادهره دینمکله لسان فارسیده مشهوردر لسان لاطینده لاپیس ویبره
دیرلر بو بر حجردر که بعضی حیه کثیره‌نک رأسنده طولانی خندق شکلنده رمادی اللون واوزرنده خطوطلی
ایله مخطوط بولنور خاصیتی بودرکه ملدوغ حیه اولان کسنه‌نک زخمی اوزرینه وضع اتسه‌لر اول زخمه
محکم یاپشوب بدن علیلدن بالکلیه سمی جذب ایدوب اخراج ایدر واول حالده بو حجری لبن الجنه
وضع ایله‌لر حتی مجموع زهر لبن الجنه‌ده کوله وبدن علیلدن چقان سمی جذب ایدلوب متغیر اولوب
لبنه وضع اولنمله ینه حال اولیسنه عودت ایدر واولدخی سم تا المدقتنصکره اول زخمه
یاپشمز ومفتت حصاة در حصاة کلی ومثانه‌یی اخراج ایدر عزیز الوجود بر حجردر منافع کثیره‌سی
واردر ذکر سائر خواصنی طلب ایدرلرسه استادم علی البروسی مرحومک یادزهر رساله‌سنه نظر
ایده‌لر آنده مفصلا بیان اولنمشدر حجر الجبادی لسان فارسیده جرد تسمیه اولنان طیرک حوصله‌سنده
حاصل اولور بر طاشدر خاصیتی بو حجری برکسه اوزرنده کتوردسه احتلامدن امین اولوب اسهالی
واراسه منقطع اوله حجر الحوت حجر السمک دخی تسمیه اولنور حجر الدیک حجر الدجاج دخی تسمیه ایدرلر
بو حجر طارق وخروسک قانصه‌لرنده بولنور خاصیتی حاملندن سست انداملق زائل ودفع اولوب
باهه تقویت حاصل اولور وبصرک نورینی زیاده ایدوب سوداء ومراق وجنون اصحابنه زیاده نافعدر
حجر الدم وحجر الطور وحجر هندی شادنج عدسی در حرف شینده محرردر حجر حدیدی حجر حماطیطس در
حجر روشنائی حرف میمده مرقشیشا اسمیله تحریر اولنمشدر حجر عقاب بو بر حجردر که تمر هندی چکردکنه
شبیه‌در اگر تحریک ایدرلرسه بو حجردن بر صدا پیدا اولوب ایشدیلور واگر کسر اولنسه ایچنده
برخشنکوز وبو حجر اشیانه عقابده بولنور عقاب بونی بلاد هنددن جلب ایدر غیری یرده
بولنمز اخذی مراد اولندقده عقاب واقف اولمق لازمدر زیرا واقف اولدقده اشیانه‌دن اول حجری
دیکر ایدر بر حیله ایله اخذ ایده‌لر که حتی عقاب واقف اولمیه عسر ولادتی تسهیل ایچون بیجا یبددر
حامله‌نک اویلوغنه عقد ایده‌لر بامر الله تعالی وضع حمل ایده واگر تحت لسانه وضع ایدوب
خصیله مقاوله ایلسه‌لر خصمنه غالب اولوب مقضی الحاجت اولور حجر قلمی لسان لاطینده لاپیس
قلمینارییس دیرلر ترکیده قلم طاشی دیرلر که رسامله‌رک صاری تنکمه‌دن اولان قلملرینک اوجنه
اولان قرمزی وسیاه حجردر که آنکله رسم چیقادرلر بعضی بونی توتیاء معدنی دیدیلر زیرا نحاسی
صبغ ایدر بو حجر قبرسده ترتیب بر آطه‌ده بعضی سل یاریغی اولان یرلرده بولنور شکلی مدور وطولی
وکوشه‌لی اولور غایت رزین در حطرقه ایله کسر اولندقده ایچی روح توتیا ایچی کوکبدر انی اخذ ایدوب
آتونه وضع ایتمکله اسهل جریان ایدوب حجر قلمی باقی قالور دبو حجری اطبا تراکیب کثیره‌ده استعمال
ایدرلر وصنعت کیمیا اصحابی غایت اعتبار ایتمشلردر حجر القطن حجر الفتیله دخی تسمیه اولنور لسان
لاطینده لاپیس آمیانتوس دیرلر ترکیده پاموق طاشی دینمکله مشهور ومعروفدر قابض وسیلانی
حابسدر صنعتده تحقیق ایچون بوندن فتیل ایدوب استعمال ایدرلر مرت مدیده خنا بولنمز
حجر القیشور حجر دجال دخی دیرلر ترکیده آیق طاشی دینمکله مشهور ومعروفدر حجر لبنی لسان فارسیده
سنک شیر ویونانیده اوقیبوس تسمیه اولنور بو بر حجردر که مسحوقی غایت بیاض لون و
طعمده لبنه مشابه در درجه حرارت وبرودتده معتدل در بعضیلر اولده یابس وثانیده بارد در
دیدیلر خاصیتی اگر بو حجر ایله ابتداء نزول ماده کحال ایلسه‌لر نزول مایی منع ایدر سبل وقروح وجرب

عینی

عینی ازاله واورام وبثوری دفع ایدر مجربدر حجر الماء بو بر حجردرکه حامله خاتونلر بونکا نظر ایتسه‌لر همان
اول آنده خاتونه غثیان واستفراغ کلوب جنینه ضرر اصابت ایدر غایت حذر کرکدر وبو حجرک بر سی
اولدرکه بر قینار قازغان ایچنه براقسه‌لر اول قازغانک غلیانی ساکن اولور حجر المثانه بو حجر مثانه انسانده
تکون ایدوب تدبیر طبیب حاذق ایله قضیبدن خروج ایدر انواع الوان ایله متلوندر بعضیسی اصفر
وبعضیسی احمر وبعضیسی تبنی وبعضیسی بیاض وسیاهی دخی اولور مقداری صغیر وکبیر اولور حتی
فقیر قلیل البضاعه بر ضراف ارمیندن اصفر اللون مقدار کثیر اخراج ایلدم وبو حجرک خاصیتی اولدرکه
اگر مسحوقی کحل ایله مزج اولنوب عینه اکتحال اولنسه بیاض عینی ازاله ایدر واگر اصحاب حصاة کلی
ومثانه مسحوقنی شرب ایلسه حصاتی تفتیت وکسر ایدوب خارجه اخراج ایدر حجر المرجان حرف المیمده
مرجان اسمیله محرردر حجر النهود حرف المیمده مغناطیس اسمیله تحریر اولنمشدر حجر الیشم حرف الیاده یشم
اسمیله تحریر اولنمشدر حجر الیسر حجر بهت حجر عقاب حجر بجردن عبارتدر حجر الیهود زبان فارسیده
سنک یهود ویونانیده اطیقیداوس ولاطینده لاپیس یوداکیقوس دیرلر ترکیده بنی اسرائیل زیتونی
دینمکله مشهور ومعروفدر درجه اولده حار وثانیده بارد دیدیلر بعضیلر معتدلدر دیدیلر وبو حجر
مقدارده جوز بوا بر شبیه لونی زیتونی کبی مخطط وطولانی در دوردرلر که بو حجر یوم سبتدن غیری
ایامده متحرک اولور انکچون حجر الیهود تسمیه اولندی خاصیتی شرب الکلب المحلوبه نافع وعسر البول
وحصاة کلی ومثانه‌یی دافعدر سقوط شهوة وضعف حمل اصحابنه ادویه محلولرده ... کلی
بو حجرک ارککی رجال ودیشیسی نساء ایچون استعمال اولنور حجر الیرقان بو بر حجردر که لانه خطاطیفده
بولنور بو حجری تحصیل ایچون بروقت حالنده قرلنقج یورولرینی زعفران ایله تلوین ایدوب لانه‌سنه
وضع ایدرلر که آنه‌سی وباباسی واقف اولمیه وقتاکه آنه‌سی کلوب یاورولرینی زحمت یرقانه مبتلا اولمش
تصور ایدوب دفع یرقان ایچون بو حجری تحصیل ایدوب آشیانه‌سنه نظرکاه بچه‌یه وضع ایدر بعده
قصد بولوب اول حجری اخذ ایدوب بچه‌لری دخی پاک ایدرلر کتاب حیوة الحیوانده مذکوردر که حجر
یرقان تسمیه اولنان بر حجر صغیردر که اوزرنده بین الحمرة والاسود خطوط کثیره‌سی واردر خاصیتی
یرقانه مبتلا اولان کسنه بو حجری پیش نظرکاهنه وضع ودائما اکا نظر ایتمکله مرض مذکوره‌دن خلاص اولور
یاخود کردانه تعلیق اتسه ویاخود مسحوقنی ماء مناسب ایله ایچسه اولکسنه یرقاندن خلاص اولور مجربدر
حماهان حجر حماطیطس اسمیله تحریر اولنمشدر حدید زبان فارسیده آهن ویونانیده ده برتیوس
لاطینده آرمو ترکیده دمر دینمکله مشهور ومتعارفدر ارکک ودیشی اولور ارککنه فولاد تسمیه اولنور
ترکیده چلک دیرلر ودیشیسنه فارسیده نرم آهن تسمیه اولنور ترکیده اسمی نامعلومدر درجه ثانیده
حار وثالثده یابسدر وفولادک معدنی وصناعیسی واردر معدنیسنه شابورقان ودمرده نحول
ومصنوعنه فولاد اسطام تسمیه اولنور خاصیتی جمیع سددی قویدیکی تفتیح ایدوب ورم طحال وکبدی
ازاله ایدر مجی ناوکرلر سفوفا منفتح ومدر وقابض وحابس در وجع معده وبواسیری دافع حیض
وسلس البول وعضه کلب الکلبه مفید اولوب ضعیف اصحابنه نافعدر صفرت وجهی زائل ایدوب
جماعه قوت وشرابه احمی واطفی اولنملر اول شراب بکبده قوت وخفقان واستسقایه مفید اولمله
بدنه صحت ویرور واطبا وکیمیا ایله بو جوهردن نیجه علاج تام وارد وآخر ما الکلام علی البلشر اقرباذینمزده بیان اولنور

حرف الخاء المعجمه

خبث خائک وبانک فتحه‌لری ایله سبک وتنقیه اثناسنده اجساد منطرقه‌دن
متمیز اولان وسخ درکه جمیع انواعی حاردر یابسدر خبث الحدید فارسیده ریم آهن ترکیده

دمربوقی درلرجمله حبشلرك افضلی دراشیاء حامضه ایله صلایه اوزرینه دستهٔ سماقی ایله
سحقنده مبالغه ایدوب بعده استعمال اولنور طبیعتی درجهٔ ثانیه ده حار وثانیه ده یابس در
وغایتده مجفف ومعده یه تقویت ویروب سیلان دمی ودرورحیضی وحملی مانع اولور
سلس البول واسترخاء مقعد وبواسیره نافع واعضاء باطنه وطحالده اولان رطوبات
زائده یی تجفیف وقروح امعا ومثانه یی دافعدر مرطب المزاج جماعنه قاتلش وعلاجنه
مایوس اولش کمسنه لره صفار البیض ایله بردنکی شراب اتسه لر قوت جماعیه لرینی تحریك
اتمزه لانظیردر وسکنجبین ایله ادویه قتالده یه نافع واورام حاره یی وثدیده واقع
اولان لبن منعقده یی تحلیل ایچون علاج سریع التأثیردر خشونت اجفانی اکتحالا اذو عللی اذنی
قطورا دفع ایدر لکن دیریه مضردر مصلحی کثیرا او عسل ومقدار شربتی نصف درهم وازیده در
وایکی درهمی قاتلدر واکرماء عسل ایله سحق اولنوب بعد التجفیف اوزرینه اوج برمق مقدار
ستر ابره جك روغن زیت القا وثلثی زائل اولنجه طبخ اولنوب بعد التصفیه بره تجنی با عسل
ایله لعوق اتسه لر بدنه قوت ودمه صفوت ولون وجهه حسن لطافت ویروب فضلات
بدنی اخراج اتمك ایچون بولعوقدن هریوم بر ایکی مبلغ استعمال ایده لر **خبث الذهب** التون
وسخیدر حرارتی مجموعندن اکثر وافعالی خبث فضه دن اقوی وبرتردر آنه وابط وسائر
مواضعده اولان رائحهٔ کریههٔ یی ازالده مجربدر وافعالی اقلیمیا کبیدر **خبث الرصاص** قلای
وسخی دیمکدر زیاده قابضدر مغسولا جراحات عینی ادمال ایدوب باصره یه قوت وعینی
انصباب موادن حفظ وحراست ایدر **خبث الفضه** کومش وسخی در لطیف وشدید القبض
وطلاء قروح عین وشعفه وجرب وبواسیر ونواصیر وجراحات انواعنه نافعدر **خبث النحاس**
باقر وسخی درقوتنه خبث حدیده قریب وملطف وجالی در لکن تناولی سم قاتلدر اما ادویهٔ
عینیه وجراحات وقروحاتده بوکا معادل بر دواء دخی غیر قابلدر

حرف الدال المهمله

دواء شمت دواء وذبیق مصعد وکامران وسلیمانی درلرلسان ترکیده سلمن دیمکله
مشهور ومعروفدر لسان لاطینده سوبلیماطو درلر برجوهردرکه هم زهر سریع التأثیر وهم
باد زهر لا نظیردر زیرا طبیب حاذق بوجوهری تدبیر ایدوب بنجه بنجه دوالر ایجاد وترکیب
ایدوب علل مشکله وامراض مزمنه وعاصیه ده استعمال ایدوب مجرب بولمشلر در لکن بلا تدبیر
دواء قاتل وسم هلاهلدر **دهنج** مشهوردر زبان فارسیده دهنه ولاطینده لاپس سیبیتس
تسمیه اولنور دهنه فرنکی دخی درلر ذهب وفضه ونحاس وحدید معدنلرنده اولور بخار رمادندن
تکون ایدر بر حجردر که زبرجد التون معدننده متکون اولدیغی کبی دهنه دخی بخار رمدندن
تکون ایدر زنجار معدننده افضلی قویو یشل وهوا صافی ایکن صاف اولوب هوا اکدورت اوزره
ایکن بولانق اولاندرکه دهنهٔ فرنکی تسمیه ایدرلر بعده حمرته مائل طاوسی وبرمقدار براق اولان
اعلادر وبعده اصفر اولانی درو مجموعنك الجنی سیاه هم مائل طاوسی اولاندر وشول دهنجکه
آنك مسحوقی اصفر اوله ذهبی وبیاض اوله فضه واحمر اولور سه نحاسی وسیاه وبولانق اولور
حدیدی درلر درجهٔ رابعه ده حار ویابسدر اما بعضیلر بارد ویابسدر دیدیلر جالی
وملطفدر نصف درهمی شرب سم ایدنلره باد زهر وشرب سم اتمیانلره سم قاتلدر که علاجی
غیر قابلدر اما اکتحالی باصره یه قوت وبیاض عینی ازالهٔ ایچون مجربدر قوبا وبهق وسعفه
وبرص امثالی عللره خل حاذق ایله مسحوقنی طلاء اتسه لر برؤ تام حاصل اوله ماوسذاب ایله

انف

انف مصروعه مسحوقی سعوط اولنمغله صرعه برؤ حاصل اولوردهن الحجر عرفا التونده
نفط اسیله محرردر

حرف الذال المعجمه

ذهب زبان فارسیده زر ولاطینده آوروتسمیه اولنور اطباء کیمیائیه وصناعت الهیه
اصطلاحلرنده شمس وقطب وعملان وبونك کبی نیجه اسمائیله مسمی برجوهر بسیطدر
وحدذاتنده جسد طاهر اولوب سید الاجساددر دونی صفا ایله ظاهری حار ویابس
وباطنی بارد ورطب ومعتدلدر وحار ورطب معتدلدر دیدیلر زیرا ذهب بارد ورطب
معتدل اولان فضه ایله ممزوجدر قمرك رطوبتی سببیله کندونك یبوستی کسر اولوب
حار ورطب معتدل اولور ایچون تعلیق وتفصیل اولنمغه هراون درهمنده بر حبه درهم
نقصان اولور اول زمانده ذهب حار ویابس معتدل اولور وبو حرارت ویبوست خالص وتام
اولان ذهبك جسدی نتسنده در و بو جسد اینتك باطنی ذهبده کیزلو اولان فضه نك
جسمانیتی در واول فضه جسمانیه بارد ورطبدر ومعتدلدر وبونك حقیقت سرانی مراد
ایدنلر بلیناسك سر خلیقه سنه نظر ایلسونلر حاصلی برجوهر ادویهٔ قلبیه اشرفیدر و
زیبق استعمالندن یاخود طلا اولنمسندن عارض اولان مضرتی دفع ایدر واعضاء رئیسه یه
قوت وبدنه راحت وبرهکله فرح وسروره باعث اولوب بلسان طبیعی یی تجدید ایدوب
شیبی تجدید ایدر وادویهٔ کلیهٔ جامعه دن اولمغله جمیع اطبانك عاجز وفرومانده اولدقلری
امراض مشکله یه علاج تام ودواء ما لا کلامدر زیرا حرارت غریزیه یه ممد اولوب دمی صافی
واصلاح ایدر وجمیع قوالره قوت ویروب صرع ودوار وسکته ومالیخولیا ومراقیا وجذام
واستسقا ووجع مفاصل وانواع حمیاته عجیب النفعدر والحاصل اعضاء باطنه ده حاصل
اولان سده لرك مجموعنی تفتیح ایدر اختناق الرحم وامراض سوداویه نك جمله سنه نافع
ودافعدر واطباء کیمیاویه بونده یاناجیا تعبیر اولنان دواء الری عمل ایدرلر که اوله والره
ادویهٔ کلیهٔ جامعه تسمیه اولنور

حرف الراء المهمله

راسخج وحجر النحاس وحناء مجنون دخی درلر لسان لاطینده آسوسُ توم صنعت الهیه
عنده نره حرتوس وطقوس دیمکله مشهور ومعروفدر زبان فارسیده روی سوخته وراسخت
وترکیده آستق طاشی دیمکله متعارف برجوهر عملیدر که نحاسدن احراق ایله عمل اولنور
رخام طین حرف الطاده طین قلیمیا اسمیله تحریر اولنمشدر **رصاص ابیض** وقلعی وقزدیر
ومشتری دخی درلر اصطلاح حکماده اثل وفضه جزما وعقد دیمکله مشهور ومتواتردر
اما رصاص لفظی قلایی وقورشونه شاملدر ومطلق ذکر اولندقده مراد قلایدر که فارسیده
ارزیز تسمیه اولنور لونده فضه یه قریبدر لکن رائحه ورخاوتده وصریر ولطافتده مخالفدر
رخاوتی زیبقك کثرتندن وصریری کبریتك علتندندر واسرب ذهبی افساد
ایتدیکی کبی قصد بردخی فضه یی افساد ایدر درجهٔ اولیده بارد ورطبدر بعضیلر
ثالثده بارد وثانیه ده رطبدر دیمشلر خاصیتی بدنه اشماننده واقع اولان قروح د
بثورك انواعنی وعلل فرنجیه وامراض ردیئهٔ سرطانیه نك مجموعنده مستعملدر وقابض ومجففدر
براده سنی لسان الحمل وکشنیج امثالی ادویهٔ قابضه مطبوخلری ایله طبخ اولنوب قروح
وجرب وبواسیر مقعد ورحم وذکرده واقع اولان قروحاته طلاء نافع واعضایه موادك
انصبابنه مانع اولور وقصدیردن معمول خاتم بالخاصه باعث هزالدر واوزرنده رصاص

رخام حجر رخام دخی درلر غایت بیاض برحجردر
معدنی مرمره واستندیل آطه لرنده در اول
محللردن اخذ ایلدکلری ترکیده مرمر دیمکله
متعارفدر اقسام کثیره سی وارددر لکن بو محلده
رخامدن مراد مرمر دکلدر اما مرمره مشابه
ومشبق وبیاض برطاشدر که اوزرنده وقت
وبسیطه لر رسم ایدرلر
بملك ایچون منحرفات
بلاط دیمکله متعارفدر
وبو قسمنه مصر قاهره ده
درجهٔ ثانیه ده
مقبول اولان بیاض قسمیدر
بارد ویابسدر رادع وسیلان دمی قاطعدر
قروح وجروح ادمال ایدر انواع اورامی تحلیل
ایدوب استسقانی دفع ایدر صنونوشاده
ایله بهقه طلاء نافع ودروری بواسیری
قاطعدر ٥

کتوردن کسه اختلامدن امین اولور واکر شجر میوه دارده رصاصدن حلقه ایدوب طوق ایلسه لر
میوه سنی دوکمیه و بوجوهردن کوناکون دوا الرعمل اولنور اقراباذینلرده مبیندر **رصاص اسود**
وآنک عربیده فارسیده سرب و ترکیده قورشون دیرلر جالینوس درکه رصاص فضه جنسندندر
وفضه جوهرندن حاصل اولور لکن رصاص حدندن آفات ثلاثه اصابت اتمشدر که مزاجینی
افساد ایتمشدر آفت اول کبریتدن جسدینک خارجی اولان بخیه سیدر آفت ثانی جسدینک
رخاوتی نار صبرینک قلیتدر وبوحال تراب معدننک ضعفندندر و صامی اصلاحه ترابک قلت
قدرتندندر وشمس وهوا وترابک فعلیدر آفت ثالث سواددر بو سواد جسدینه غالب
اولان کبریت قبلندندر درجه اولاده بارد و رطبدر بعضیلر ثانیده بارد و رطبدر دیدیلر
خاصیتی قروح وجروح وخنازیر وغدد امثالنی دافع وداخل وخارجدن علل شکلیه یه
نافعدر وجوهرندن صناعت ایله ادویه کثیرة المنافع مصنوع وعند الاطباء مجربدر
ممدوح ومطبوعدر اکرتش درهمی خبری یوق ایکن برکسنه نک بالنی الته وضع ایلسه لر
اول کسه مخوف دبریشان واقعه لرکوره ویدی درهمی صحیفه ایدوب بریکی بردق ایچنده
دخل شرطنده ایکی اشجار ماچنینه دفن اتسه لر اوله کانده اولان اشجارک جمیع مضرتی
ازاله اولوب طراوت بوله **رهج** وسم الفار وتراب الفار وتراب الهالک دخی دیرلر
زبان فارسیده مرک موشی ودشک تسمیه اولنور لسان لاطینده قرسنالو وترکیده
صیچان اوتی دینکله معروف ومشهوردر زیرا آنی تناول ایدن فاره لر هلاک اولور
حتی اول هلاک اولان فاره لرک رایحه سنی استشمام ایدن فاره لر دخی هلاک اولور
درلر معدنندن اخراج ایدرلر غایت بیاض وثقیل الوزن وبراق وسم قاتل بر جسم و بر
نوعی دخی اصفردر که آندن الجمید ویدی سنه دنصکره فاسد اولوب لونی اغبردر
وقوتی خفیف اولور درجه رابعه ده یابس ومحلل ومعفن وجراحاتی ادمال ایدرلکن
وجع شدیده طاقت کوجدر وادهان ایله حکه وجرب وکلابیله اورام باردده ده
واستسقاییه نافعدر واکتحالی برکونده طبقات و رطوبات عینی مزیل وضعف درهمی
برکونده قاتلدر تریاقی حیواناتده دریسنک تراشیده سیکه یا غمش اوله ثمن درهمدن
بوردرهمه واریجه تناول اولنه وارباب صناعت المهینه بو معدندن رصاص اخذ ایدرلر
وتصعید ایدوب بعضی عملارنده استعمال ایدرلر واطبا کیمیا یه دخی بومعدندن کوناکون
دوا الرعمل ایدوب استعمال ایدرلر اقراباذینلرده محرراولنور

حرف الزاء المعجمه

زاج عربیده فارسیده زاک ولاطینده ویتریولا تسمیه اولنور معدنی وصناعیسی
واردر وانواع کثیره سی واولنلر اسماسی کثیردر تولدی اجزاء محترقه مائیه وارضیه در
بربری ایله اختلاط ایدرلر وقوت حرارت شمس بو اجزایه تأثیر ایدوب بونلر دهنیت
وملحیت وکبریتیت پیداء اولوب زاج متکون اولور اکر معدننده قوت حدیدیت غالب
اولورسه لون زاج احمر واصفر واکر قوت نحاسیت غالب اولورسه لون زاج اخضر اولور
بعضیلر زاج زیبق مرده ایله کبریتدن متولددر لونی اخضر واحمر واصفر وابیض اولوب
طعمی حلوه مائل اولور دیدیلر وبعضیلر حدیدن واحدیدن ظهور ایدوب بیاض واحمر
واصفر واخضره مائل اولور دیدیلر بیاض زاجه قلقدیس واصفره قلقطار واخضره
قلقند دیرلر لکن زاج اصفر جمله دن افضلدر که براق وذهبی اوله درجه ثالثه ده حار ویابسدر

ومحرق

ومحرق ومغسولنک حدتی قلیلدر سائر املاحه بکزه مز زیرا املاحی احراق اتسه لر حدتی
زیاده اولور خاصیتی جرب وحکه وسعفه یه ماء کزبره ایله طلا ایدرلر وقروح خبیثه یه
واورام لثه یه ذرور اتمک نافعدر سیلان دمی قاطعدر اسد عصاره سیله فرزجه سی سیلان
طمثه وانفه نفخ اولنمله رعافه نافعدر واکثر علل عینده استعمال اولنور جراحات وقروحده
متولد لحم زائدی ازاله ایدر مقدار شربتی بر دانقدر زیاده اولمز مصلحی نره یاغی وسدو شکردر
زاج ابیض صفرته مائل بیاض وخفیف الوزن اولور درجه رابعه ده حار ویابسدر ابریشیمدنک
ویرمک ایچون بونی استعمال ایدرلر زیاده قابض وجالیدر وسائر افعالده زاج اصفر کبیدر **زاج احمر**
زاج ابیض قسمندن برقسمدرکه حمرته مائل وداخلی سیاه ثقبه ثقبه در زاج آخردن اغلظ
وافعالی سائری کبیدر اما صیقل وبنفشجی اللون اولان احمر جنسندن اضعفدر **زاج اخضر**
حرارت ویبوستی سائرلرندن اکثردر درجه رابعه ده وارنجه حاردر و محرق واکالدر لکن محرقی
الطفدر اکر بر درهمی شرب اولنسه دلوجه منتن سمیتی دافعدر وعسل ایله استعمالی دیدانی
اخراج ایدر صوبی حتی قوی یدم رطوب المزاج وقوی البنیه کسه لر ایچسه لر شعر بیاضنی اسقاط
ایدوب یرینه سیاه شعر نابت ایدر مجربدر ودیتریه غایت مضردر زیاده ترطیب اولنمق
کرکدر وطلاسی اغرده وانفده اولان اکله دتحت اللسان واقع اولان ضفدع وبواسیر انفه
وجراحاتدن سیلان ایدن دمه نافعدر جراحات عصبانیه یه مضردر واکثاری قاتلدر
زاج الاساکفه زاج ابیضدن برقسمدرکه کثیف وکثیر الارضیه در وصودر وتنسمه سیاه اولور
برمقدار جالی وقبضی سائرندن اکثردر وجع اسنان دتحرک اسنانه مفیددر صوبی شعری
تسوید ایدر وحقنه سی عرق النسایه مجربدر **زاج قاطر** بونک مائیت لطیفه سی تقاطر ایدوب
بطن ارضنده منعقد اولمله زاج اخضر نوعندن بر زاج اولور زاج اخضرک افضلیدر امتحانی
فولاده طلاء اتسه لر لون نحاسی اولور **زاج جامد** بو دخی زاج اخضر نوعندندر تراب ایله مخلوط
منجمد اولنجه غلیان ایدوب استعمال ایدرلر زاج اسود مطبوخدر بعضیلر بوکه زاج الاساکفه
دیمشلردر **زاج الحبر** زاج اصفردر **زاج سوری** زاج احمردر زاج الاری وکر[illegible] زاج قبرسی
جنسندندر **زاج قبرسی** حمرته مائل زاج اصفردر **زاج بلوری** فارسیده شب یمانی دیرلر
زاوق حرف القافده ابق اسمیله محرردر **زبد البحر** عربیده فارسیده کف دریا وترکیده دکز کوپکی
درلر انواع خمسه سی واردر بری اسفنجی واصفر ورایحه سی کریه اولور ایکنجیسی بیاضه مائل
وتخلخلی اکثر وکراهیت رایحه سی اقلدر اوجنجی ورد شکلنده ولونده کوکلک اولور دوردنجی
دردنجیسی کبرلی بوکه شبیه وتجویفلری کثیر وصفرته مائل بیاضدر بوکه فیون دیرلر بشنجیسی
ابیض وخفیف وظاهری املس وباطنی خشونتلی وطعمی حدتلی ورایحه سی وسائره
اقسامندن افضلدر درجه ثالثده حار ویابس وادویه قتالدندر خاصیتی قی وغثیانی
قاطع وهاضمدر ضماد ابهق اسود وکلف وغشه نافع دهن الورد و شمع ایله قوبا وبثور
لبنیه وقروح وجرب متقرحه امثالنی دافع و شعری مزیل واسنانی جالی وسرکه ایله طلاسی
ازاله سی ایچون مجربدر قصبة الوتره وصونه مضردر مصلحی لعابات وصموغاتدر مقدار
شربتی بردانقدر وبدلی شیحدر وقسم ثالثدن بردانقی مثلی قند کثیر ایله شربی
عسر البول وحصاة کلی واستسقایه وعلل طحالیه یه نافعدر وخل ایله محرق ممزوج اولنوب
داء الثعلبه طلاء اولنسه مجربدر محرق ومغسولنک حدتی قلیل والطف وجلاسی اکثر

وهر برقسمی آخر تسمیه بدل اولنور **زبرجد** بر حجر مشهور ومعروفدر لسان لاطینده پرللا
تسمیه اولنور حکیم ارسطو عندنده زبرجد زمرد جنسندن اولوب معدنی ذهبدن تکون
ایدر اخضر وصاف در وزنکی آز اولنه مصری وحضرته مائل اصفر اولنه قبرسی وحمرته مائل
اصفر اولنه هندی درلر مجموعندن دونجه درد درجه‌ده ثالثده بارد ویابسدر خاصیتی افعالی
زمرده شبیه وجالی ومفرح وسیلان دمی قاطع ومفتت الحصاة اولمغله عسر البولی دافع در
جذام ومرض ارنجیه ده ادویهٔ مختاره دندر هر یوم نصف درهم استعمال اولنه وبر دانق
مقداری سحق ایله استعمال اتسه‌لر قلبه قوت ویرر واکتحال اولنسه بصره قوت وحدت
ویروب نورینی زیاده ایدر تعلیقاً عسر ولادته نافعدر لکن جماعی مسقطدر مصلحی عسل و
مقدار شربتی نصف درهم وارنجه بدلی زمرددر صناعت الهیه اربابی درلر که بو حجری
جزوی نوشادر ایله محکم سحق ایدوب محلول اولنجه تقطیر اتسه‌لر زیبقی عقد ایدر واجساد
وضیعه‌یی مراتب رفیعه‌یه بالغ ایدر وقمر برج حوتده ایکن زبرجد اوزرینه شکل حماد
نقش اولنوب اول خاتمی هر کیم صول الک کوچک پرمغی یاننده‌کی پرمغه یعنی ادسز پرمغه
طاقسه‌لر مجموعی هموم وغمومدن خلاص اولوب صفا وسرور وفرحه باعث اولور واکر سرطان
طالعده ایکن بو حجره بر بالق صورتی نقش اولنوب بو پاره قصدیره صاروب بالق اغنه
تعلیق اتسه‌لر قمر دریاده‌کی بالقلر اول اغه توجه ایدرلر **زجاج** عربیدر فارسیده ابکینه
وشیشه یونانیده وروطوس ولاطینده ویترو وترکیده صرچه دینمکله مشهود ومتعارفدر
معدنی وصناعیسی واردر ایکیسی دخی ابیض والوان مختلفه ایله لون قبول ایدر ارسطو حکیم
بللور معدنی بو جنسدندر عد اتمشدر و آیینه سنک معدنی جمله سندندر وبللورک غیریده
ومعدنی سنک افضلی ابیض اولور درجه اولیده حار ثانیه‌ده یابسدر افعالی صناعی
کبیدر وصناعیسی خرده جه بیاض حجرلردن برابری قلیه طاشی ایله ذوب اولنیدر وشول
زجاج که مغنیسیا ایله ذوب ایدرلر صافی وشفاف وقابل الالوان اولور مینا دخی بو قبیلدندر
وزجاج فرعونی اولدرکه قشر بیضی برهفته لبن طریده نقع ایدوب لکن کونده ایکی دفعه
لبنی تجدید ایدرلر بعده یوز مثقال زجاجه یکرمی درت مثقال قشر بیض منقوعدن رحم و
اطعام ایدرک ذوب ایدرلر ودخی معلوم اولدکه صناعی سنک حرارتی معدنی سنکدن اکثردر خاصیتی
محرقی بلا لذع مجفف ومقطع ومحلل وجالیدر شرباً مفتت الحصاة اولوب ضعف کلی ومثانه
وحرقت بول وحرقت طحالی دافع در طلاءً خرازه‌یه مفیددر دهن زیبق ایله شعری انبات ایدر
واکتحالی بیاض عین وجرب وسبل کبی علل عینه نافعدر وذرور صنوف اسنانی دافعدر
اما غشایه مضر ومعایه مقرحدر مصلحی کثیرا ومقدار شربتی بر درهم وارنجه وبدلی
زبرجددر وناعماً سحق اولنمجه استعمال اولنمیه **زرنیخ** کسر زاء معجمه ایله فارسیده زرنی معربیدر
حلاق الشعر دخی درلر قبرس کافدره علم اصفر یونانیده ارسانیقی وارسانیقون
دخی درلر بعضیلر فرساطیس تسمیه ایدرلر کبریت الارض دیمکدر معدنی دیار بوسنه ده بر
کوه باشکوهده درعمقی التمش قولاچه یتمش ابا دردن نزول ایله حفر واستخراج اولندوغی
وبو معدنده ذخیرهٔ معدنی بولندیغی مشهوددر دیار عجمده بر موقعده دخی معدنی زرنیخ
واقعدر وبو جوهرک کبریت ایله مناسبتی اخ لابوینی مناسبتیدر بینهما ده فرق زرنیخده
اجزای ارضیه‌نک کبریتده اجزای دهنیه‌نک غلبه سیدر اقسام خمسه سی واردر اولکیسی

اصفردر که زرنیخ صفائحی وزرنیخ مورق تسمیه اولنور غایت اعلا وبراق وملایمدر ایکنجیسی
احمردر سوکنه شبیه وصاف وسریع الانکساردر وبرده دخی بیاضدر که اکا زرنیخ التوده
ودواء الشعر تسمیه اولنور مجموعنک الجیدی واخضر واسودی دخی اولور لکن غیر مستعملدر
اصفری درجه ثالثده حار ویابس واحمری رابعه ده وبیاض وسیاهی واحمری اقوی در
وانواع زرنیخ سموماتدندر خاصیتی محرق الطف وشعری ازاله ده اقوی غایتده احمر وبراق
وسمیت وافعالی جمله‌دن اقوی وجمیع اقسامی محرق ولذاع وقابضدر شعری وقوصره اوکلان
لحم زائدی مزیل ودیدانی قاتلدر جرب وحکه وسعفه واکله امثالنده استعمال اولنور داء الثعلب
ایله داء الثعلبه مفیددر واصحاب فن الهیه عندنده زرنیخ اصفرک مصعدی که بیاض اوله
بردرهمی اون درهم زهره‌یی تبییض ایلدوب نقره‌یه مشابه ایدر **زمرد** بو بر حجردر که معدنی ذهبده
متکون اولور بعضیلر معادن سائره ده دخی تکون ایدر دیمشلر انواعی واردر برینه ذبابی
تسمیه ایدرلر که رنکی یشل سکک‌ه مشابه در واوزرنده اولان کمسنریه سکک قوغاز بو نوعی
غایت صاف وصولی کسکیندر که یا تموج ایدر وبریسی دخی ریحانی تسمیه اولنور زیرا لونی
ریحانه شبیه در بو نوعی زمرد نود دینمکله شهرت شعاردر وبریسی دخی فستقیدر که یشل
وسیاهه مائلدر بو نوعنه زمرد کهنه تسمیه اولنور وبریسی دخی صابونی درلر بیاضه مائل
یشلدر بعضیلر بو نوعی زبرجد نوعندندر دیدیلر پس ایمدی جمیع انواعی درجه ثانیه ده
بارد وثالثده یابسدر وقوتی دائما باقی اولوب قلبه وجوهر روحه تقویت ویرمکده لانظیردر
سمومات انواعنه وحشرات سمیه‌نک لدغندن ظهور ایدن علامات ردیه‌نک مجموعنه
نافع بر دواء سریع التأثیردر مفرح القلوب اولمغله خفقان ورعشهٔ قلبه وهموم وغمومه
نافع جذام واسهال دموی وسیلانات دمویه انواعنی دافع در حبس بول وحصاة کلی ومثانه
ویرقان وضعف معده وکبد واستسقا امثالنه مفیددر اکتحال اولنور باصره‌یی قویا ایدوب سبل
دفع ایدر طلاءً سعفه وقروح خبیثه‌یه مجربدر وزمرده دائما نظر ایتمک نور باصره‌یی زیاده ایلر
کلالنی رفع ایدر وکردانه تعلیقی ویا خاتمی پرمغه وضع اتمکله صرعی وسحره دفع ایدر وطالع
میزان وشمس برج هوائیده ایکن بر مثقال التون وبر مثقال کومشدن مصنوع یوزکه بر مثقال
زمرد وضع اولنوب تعلیق اولنسه نظرها سده مهابت وقضای حوائج ومحبوب القلوب اولمق
ایچون مجربدر اولمشدر افعی زهرناکه تقریب اولورسه عرق ظهور ایدر واوزرنده کوزن کمسنه
معاشنده ضیقلق کوره وبصر حیدیه مقابل اولسه چشم حیته کور اولور حتی شاعر بو مضمونده
بر بیت دیمشدر **بیت** چرمش سیدم کوزدن کوکلی کوردم اعیاری • تر حالمدر بوم که خالص
زمرده کور ایدر ماری • شربتی بر دانقدر بدلی زبرجددر **زنجار** زبان فارسیده زنکار ویونانیده
آورقو اسقولاقیا لسان لاطینده فیوردی دآمه وترکیده جنکار وقلم جنکار تسمیه اولنور معدنی
وصناعیسی اولور معدنیسی نحاس معدنندن تکون ایدرکه دهنهٔ نحاسی درلر اما صناعیسی
دخی انواع کثیره اوزره عمل اولنور بری بر ظرفه خل حاذق وضع اولنوب ظرفک اغزینی بر نحاس
قابق ایله سد ایدرلر بخار خروج اتمیه وهر کون قباغی رفع ایدوب قباغن سطح باطننده مجتمع اولان
جنکاری جمع ایدرلر بو کونه عمل اولنان زنجاره مجرود تسمیه ایدرلر ایکنجیسی غایت دقیق صحایف
نحاسه زنجار اولنجه هر یوم خل حاذق رش ایدوب سرداب وضع وترک اتمکله عمل ایدرلر اوچنجیسی
صلایه نحاس سیله نحاس دسته زنا ایله درت بجق وقیه خل حاذقی غلظت حاصل ایدنجه سحق

ایله کندنصکره شب یمانی وملح اندرانی ونطرون هر بریندن دردر مثقال اخذ وخل منکوده ضم
وحرارت شمسده خل منکوده لونی زنجاره شبیه اولنجه سحق اولنوب خیله شکلنده دوزدلر
بو نوعنه ده ودیی تسمیه ایدرلر درجه رابعه ده حار ویابسدر خاصیتی سمومات قتالهدندر
مفص ولدیغی واردر قروح مودت واثاری محو ایلمکده اما قیروطی ایله استعمالی قروح ساعیه وخبیثهنك
تزایدنی وجراحاتك تودمنی مانع اولوب آدمال ایلر صمغ بطم ونطرون ایله جرب متقرح وبرصه
مفید در عسل ایله مطبوخی جراحاتی منقی وبواسیری ازاله ونواصیر مقعده ده دواء لا نظیردر
سائر منافعی مفرداتلرده مصرحدر **زنجفر** زبان فارسیده شنکرف وشنجرف دخی تسمیه اولنور
لسان لاطینده چنابروم درلر معدنی وصناعی اولور معدنیسی ذهب ونحاس وزیبق معدنلرنده
بولنور اما نادر الوجوددر حتی بعضیلر کبریت احمر بوندن عبارتدر دیدیلر خواصی بیشماردر
وصناعیسی کبریت ایله زیبقدن معمولدر صنعت عملی اقربادینمزده مفصلا بیان اولنور
درجه ثانیه ده حار وثالثه ده یابسدر بعضیلر ثانیه ده باردر دیمشلر سمومات قتالهدندر
خاصیتی اورام حاره یی رادع وقبضیتی شادنجدن ازیددر سیلان دمی قطع وقروحی ادمال
ایدوب منبت لحمدر آکله وتعفن قروح وبثور حاره وحکه وحصفه نافعدر قیروطی ایله
مجربدر وایکی درهمی خناق واضطراب ایله قاتل وبدلی شادنج در وبعضیلر مرده سنك
واسفیداج اکا بدلدر دیرلر **زهرة النحاس** زهوة النحاس دخی درلر باقر کوپکیدر فارسیده توبال
ویونانیده اکا قوماتس درلر ترکیده طوال دینمکله مشهور ومتعارفدر فعلی زنجاره مشابهدر
بعضیلر نحاسی دوب وسبك دنصکره اوزرینه ماء افراغ اولنوب اندن بر زبد حاصل اولورکه
اول زبده زهرة النحاس تسمیه اولنور دیمشلر درجه رابعه ده حار ویابسدر **زهره** ضم زا ایله
نحاسده حرف نونده محرردر **زیبق** فارسیده سیماب واصطلاح فن الکیمیاده ابو الارواح وجن
وغسال وبنجه اسماء ایله دخی مسمادر حرف الهمزه آبق اسمیله محرردر **حرف السین المهمله**
سم الفار حرف الراده رهج اسمیله محرردر **سنباذج** لسان لاطینده لاپس سمیره وترکیده ظوجیره
دینمکله مشهور ومتعارفدر بو بر حجردر که کویا قومدن مجتمع اولمشدر حکاکان بونکله طاش کسر
ونقش ایدرلر درجه ثانیه ده بارد ویابسدر محرقی سیلانات دمویه یی قطع ایدر وطلاءً اوداجی
محلل والتهابی مسکن بیاض البیض ایله حرق النار وشحم ایله بواسیره نافعدر عصبه مضردر
مصلحی زعفران وشربی جائز دکلدر **سندروس** لسان لاطینده سندراجه درلر ساحل دریاده
ظهور ایدر بر نوع حجردر محمد بن زکریا اوسط برهنده غلیان ایدر بر چشمه در صویی اصیجق عسل
کبی غلیظ در وقتا که رویی بحرك سطحنه چقه منعقد اولوب کهربایه شبیه طعمی مر بر نسنه
اولور وقرمزیه مائل وبر مقدار آجیدر اما کهربا آجی دکلدر اوچ قسم اولوب بری صاری و
باطنی حمرته مائل براق وبریسی کوکه مائل وبیشاق وبریسی سیاه وخفیف وقیحیدر قسم اول
افضل واعلاسی کهربا مثال چوپلری جاذبدر وقوتی یکرمی سنه باقیدر درجه ثانیه ده حار
وثالثه ده یابسدر خاصیتی دماغ وسائر اعضاده اولان رطوباتی تجفیف وحصره وامعاده اولان
بلغمی قاطع بول وحیضی مدر نفث الدم وسائر سیلانات دمویه یی حبس ایدر دیدان وحب القرع
واسترخاء عصبه وبواسیره وخفقان ودبو وضیق النفس وحمیات نائبه یه نافعدر طحال
واسهال دمویه مزمنه یه نافعدر مداومتی افراط سمنی دفع ایدر جنینی مسقط واکتحالی بیاض عین
وسلاق وقرحه یه نافعدر شربتی بر درهمدر بدلی بر بجنی قدر کهربا وادنی قدر ساذج هندیدر

سیلقون

سیلیقون حرف الغینده اسرنج اسمیله محرر اولنمشدر **حرف الشین المعجمة**
شادنج عدسی فارسیده مرید فارسیسی شادنه عربیده حجر الدم وحجر النحاس دخی تسمیه
اولنور وبو حجر صندل حدید دیدکلری حجردکلدر وصندل حدیدك اسم ترکیسی قان طاشی ولمغله
بعض جهله شادنج ایله صندل حدیدی حجر واحد ظن ایتمش ومجرد تشارك اسمیله استدلال
ایدوب یکلش یولده کتمشدر اکرچه بو حجر دخی ترکیده قان طاشی درلر اما شکلده عدسه شبیه
اولدوغندن شادنج عدسی درلر که سریع الانکسار والوان مختلفه ایله ملون بر حجردر وهندیسی
سیاهه مائل اولور مصریسی احمردر بو جمله دن افضللری صاری وآبلق وابیض اولورلر لکن
جمله سندن الجحی بوزرنك یعنی کل رنکی اولاندر تحفة المؤمنین صاحبی ابیضنی فیروزکوهده
واحمر واصفر وابلقنی خوارزمده وهندی قسمنی جبال قزوینده مشاهده ایدوب تجربه ایلدم
دیدی ومقناطیس محروقدن معمول اولان قسمی سیاه وسرعت انکساری معدنیسندن
زیاده اولور وجمیع افعالده معدنیسی کبیدر اما حجر الحماردن معمول اولانی دکلدر لونی اغبر
وثقیل الوزن اولور وشادنج غیر مغسول درجه اولیده حار واخر ثانیه ده یابس ومغسولی
آخر اولیده بارد وثانیه ده یابسدر ومغسولی مستعمل وقوتی یکرمی سنه باقیدر خاصیتی
مجفف وقابض ورادع وخاتمدر عضل وعصبه قوة ویرر باصره یه تقویت واعضای باطنه
وظاهره دن سیلان ایدن دمی قطع ایدوب قوت ویرر ماء رماننی ایله نفث دمه وخمر ایله
عسر بوله نافعدر سیلان حیض ودرور منی امثالنده دواءً قاطعدر قروح امعا وزحیر
وسحج واسهال دمویی اصحابنه علاج تام ودوایحا الاکلامدر بیاض البیض ایله طلاءً علی العین
وسائر اعضاده اولان اورام حاره ودرع احمره وحرق النار نافعدر وتبرسدی امثالی ایله
اکتحالی رمد ودمعه وسلاق وجرب عین وحکه واحتراق جفن کبی لره دواء لانظیردر مقدار
شربتی بر دانقدن نصف مثقاله واردنجه اما مثانیه مضردر مصلحی کثیرا وبدلی مقناطیس
محرقدر وادویه عینده خولان وعنزروتدر دم الاخوینده **شبه** عربیدر فارسیده روح توتیا
درلر معادن سبعه نك بریدر بعضیلر روح توتیا ایله نحاسدن مصنوع اولوب فارسیده برنج
دیدکلری جسده اصطلاح اولمشدر دیدیلر بو قسمنه شبه افرنجی دخی درلر اکثریا مراد معدنیسی
درکه رصاص ابیضه شبیه وکوکه مائل ودوبانی برمقدار رصاص اسوددن بطیئدر درجه
ثانیه ده حار ویابسدر خاصیتی بوندن معمول ظرفده طعام وشراب اکل وشرب اولنورسه
معده یی وقلبی قوی وخفقانی دفع ایدر محرقی بیاض عین وسلاق وجرب عینه نافعدر
طحاله مضردر مصلحی عسلدر مقدار شربتی بر دانقدر بو جوهرك ارباب فن الکیمیا عندنده نظیری
نایابدر خواص ظاهره وباطنه سی حرف التاده توتیا بحثنده تحریر ایلدك نظر ایده لر **شب** در
معروفدر صورتی کامل اولمیان معادن اربعه دندرکه زاجات واملاح ونوشادرات وشبوبات
واول جوهر که زاجه شبیه وبرمقدار حموضتی واردر اما زاج زیاده حامض در واول اکثر افعالده
زاجه قریبدر وظهوری امنیه وکوجستان ویمن در وبلاد سائره ده دخی واردر واون بش قسمی
واردر اما موجود ومتداول اولانلر بری ابیض وشفاف وحمرته ایله صفرته مائلدر لکن اصفر
دکلدر اکا یمانی درلر بلاد یمنده تعاطی ایدوب مجمد اولوردر شبوبك اصفی واجودی شب
یمانیدر طعمی حلاوت وحموضت وعفوصتدن مرکبدر بعضیلر شب یمانی دیار یمنده ارض
نمیره ده دردیرلرکه بر عیندن ماء صافی کبی خروج ایدوب مسافه قلیله کتدکدنصکره منعقد

اولوب شب يماني اولور معلوم اولدكه بو شب ارباب كافك شب يماني ديدكلري شب دكلدر
انلرك شب يماني ديدكلري نحاسدن معمول برجوهردركه اكا عوام كوز طاشي درلر مشهوردر
وشبك معدني روم وخراسانده وولايت صعيدده دخي موجوددر درجهٔ اوليده بارد وقابض
وثالثه ده يابسدر خاصيتي ماء كدرا ايچنه طرح اولنسه تصفيه ايدر افراط جريان طمثي ودماء
مضعفه يي قطع ايدر ومعده يه قوت وحركت اسناني ازاله ايدوب متانت ويرور طبر ايله حل
جراحات وقروحاته طلا اولنسه انبات لحم ايدر فمده اولان بثور وقروحك مجموعنه مفيددر
غرغره لري ضم اولنه حميات مزمنه يه ادويهٔ لانظيردر شب صباغين قليه طاشي ديمكدر
شب الاساكفه وشب العصفر وشب القلي مصفي قليه طاشيدر شمس لسان قومده
ذهبدركه حرف الذالده ذهب اسميله محرردر شنگرف حرف الزاده زنجفر اسميله محرردر

حرف الصاد المهمله

صداء الحديد زنجار الحديد وخبث الحديد دخي تسميه اولنور حرف الخاده خبث الحديد اسميله
محرردر صداء النحاس قلم جنكار معناسنه در حرف الزاده زنجار اسميله محرردر صداء الحديد
حرف الخاده جرجاطيطس اسميله محرردر

حرف الطاء المهمله

طاليقون زبان فارسيده مس دست ديرلر عربيده صفر ديرلر وفارسيده روي تعبير
اولنان بوندن عبارتدر بعضي نحاس معدنلرنده بالذوب حاصل اولور ذهبي اللون وبرنوع
معمول كبي بو نحاسدر نحاس سائره كبي حرارت ناردن وضرب مطرقه دن قرارمز ناره كيروب
چيقمق ايله كندويه ظل حاصل اولمز غايت صافدر بونك صناعيسي دخي اولور صنعتي بول حماري
اشنان اخضر ايله طبخ ايدوب نحاسي بعد الذوب ايچنه تكرار تكرار دوكمك ايله تنقيه اولنور
معدني كبي اولور واكر بو مقدار رصاص ابيضه طرح اولنسه نحاس صيني تسميه اولنور درجهٔ
آخر ثالثه ده حار ويابسدر خاصيتي نحاس مطهر كبيدر طلا ورق الذهب در طلق فتح
طاء مهمله وسكون اللام ايله برحجردركه كواكب الزمين وكواكب الارض دخي درلر لسان
يونانيه ده حشماديني ولاطينده طلقو تسميه اولنور وتركيده اورن يولي ديمكله متعارفدر
يماني وهندي ومغربي اولور يماني اولاني براق وصدفي اللون قات قات صحايف براق
ورقيقدر مركبدر وبو جمله سنك افضل وجيدي در وبرنوع غليظي واردركه اكا عوام
بلچي طاشي درلر لكن طلقك نوع ابيضي ابلجي طاشي ديدكلري حجر دكلدر بلكه بو حجر جودق
وابيض دركه پرتوي كوكب زمين اطلاقنه شايان ونار دن متأثر اولمز بو حجر بو بيق
وبرلماندركه امام الائمه علي بن ابي طالب حضرتلري من حل الطلق استغني عن الخلق
قول شريفلري ايله ايما بيوردمشلردر درجهٔ اوليده بارد وثانيه ده يابسدر بعضيلر ثانيه ده
بارد وآخر ثالثه ده يابسدر ديمشلر وبو حجري حكما اكثريا محلولاً استعمال ايلمشلردر دخي
اقرباذينلرده طريق حلني مفصلا بيان ايلدك خاصيتي اسهال دموي واسهال كبدي
وسيلان دمويه كبي علل مخوفه يه شربا نافع حصاة كلي ومثانه يي تفتيت ايدوب
حميات حاده يي دافعدر ماء لسان الحمل ايله نفث الدم وسيلان دم باصوره يه بديلدر
طلاء اعضاء عصبانيه ده اولان قروح رطبه وحكه وجرب وجذام امثالنه دوا بيمثلدر
كلا يحضر اولوب مصلحي كثيرا ويوزگره فسددر مقدار شربتي نصف مثقالدر واكر محلولني
غبار نائم ايدوب مكرراً غسل اتمكله طوزني رفع دنصكره صمغ ايله حل اتسه لر اعمال نقشده

كومش ورقندن لطيف واعلا اولور واكر زعفران اضافه اولنورسه محلول الثون ورقي
كبي اولور ودنجار اضافه اولنورسه زمرد كبي اولور واسپيد چيچك صويي ضم اولنورسه
فستقي اولور وشب يماني وخطمي وآشي بوياسي وسركه ويمورطه بياضي ممزوجاً اعصابه
طلا اولنسه آتش حرارتنه مانع اوله ورصاص ابيض ايله ذوب اولنسه ارباب فن الهي
رصاص تطهير ايدر ديمشلر فافهم طين وتراب عربيدر فارسيده كسرهٔ كاف ايله كل وخاك
ولاطينده تره وتركيده طوپراق وچامور درلر افضل وجيدي قومدن وچوراقدن
وكبريتدن پاك اولانيدر وترابك جميع اقسامي احراق وغسلدنصكره برودت ولطافتي
اكثر وخلطي زياده ثابت اولور وخالص ترابلرك مجموعي ساقز جزيره سي ترابندن غيريسي
بارد ويابسدر وترابلرك الطفي ماء حلوك دبنه چوكن ترابدر وطين مصري كه نيلدن
حاصل اولور اقسامنك افضليدر خاصيتي جميع ترابلر اورام حاره يي رادع واعضايه
تقويت ويرور وكثرت ركوب وحركتدن متعبه وسائر اعضاده حادث اولان حرارت
وحمرت وسحجي دفع ايدر اكر تراب خالصي مغشوش ومالح مالره موج ايدوب رسوب ايدنجه
ترك اتسه لر اول مغشوش صولري اصلاح ايدر مالح واجي صولره موج ايدوب تقطير
اتسه لر لذيذ الطعم ايدر مجربدر ودائما حرارت شمسه قرشو اولان ترابي سركه ايله حشرات
لسعنه طلا ايدرلرسه دفع ايدر وهر بار آتشه مجاور اولان تراب غايت مجفف وبثره يي
منقي وبهق وخشونت بدني وحكه يي دفع ايدر طين ارمني بلاد ارمنيدن كلور لسان
فارسيده كل ارمني ويونانيده بلاطربيون ولاطينده بلو آرمنو تسميه اولنور سواده
مائل احمر وبر مقدار يمشق ويا غلي برترابدر درجهٔ ثانيه ده بارد وآخر ثانيه ده يابسدر
بعضيلر درجهٔ اوليده بارد وثانيه ده يابسدر خاصيتي طاعون ووباده واورام حاره يي
دافع اسهال وسيلان دمي وحرارت حمياتي وعطش شديده يي قاطعدر فعلده طين مختومه
مشابهدر ضيق النفس وسله غايت مناسبدر طلا لرمضر مصلحي مصطكي وماء الورددر
مقدار شربتي ايكي درهم وارنجه دردر طين اصفر لسان لاطين وتركيده اوخره ديمكله مشهوردر
متعارفدر نقاشان ورق ذهبك آلتنه طلا ايدوب اوزرينه ورق ذهبي ياپشدررلر
بر صاري ترابدر وبر نوعي دخي واردركه اكا طين اصفر قسطنطنيه درلر بلدهٔ مذكوره حواليسنده
ايكي جبل مابيننده حاصل اولور سواده مائل وصاري اوزرنده صورت صنم منقوش ديرلر
خاصيتي سيلان دم ونفث دم واسهال دمويه ده سائر ترابلردن افضل ومجربدر ديو صاحب
تحفه تحرير ايلمشدر طين اقريطي جميع ترابلر صلب ومجفف درلكن بو تراب لين درا اما حواسه
ضعف ويرنجي در وعلل عينه نافع وحامله عورت كند ودهكتورسه بالخاصه جنيني
حفظ ايدوب رحم مادري دودتوب وجع ايراث اتميوب جلا ويرر طين اندلسي
سياه وكثيف برترابدر ضماد اتده استعمال اولنور طين جلود صفرته مائل قوموي برترابدر
بونكله دريلره لون ورنك ويرورلر برمقدار قابض ومحللدر اسهال واورامه ضماد افضلدر
عجيبه سي واردر طين حكمت انواع كثيره سي اولور صناعيدر اعمال كيميائيده غايت لازمدر
اقرباذينلرده تحرير اولنور طين خراساني غايتده بياض ورائحه وطعمي كوزلدر وجن ديجه لر
مالح بر چامور در وتناولينك مضرتي سائر ترابلردن اقلدر وبعضيلر تراب اكلنه مبتلا اولورلر
ضرري قليل اولديغي اجلدن اطباء طين خراساني تناولني امر ايدرلر طين داغستاني اقسام

ثلثه‌سی واردر برقسمی صفرته مائل حماٰنیدر وبرقسمی مغسول وابیض وقرص شکلنده مصنوعدر
وبرقسمی دخی کوکه مائل اولور جمله‌سی طیب الرائحه‌در خصوصا مغسولی حوالی شیر وآنده‌در
داغستاندن جلب ایدوب کتوردرلر جمیع احوالده وافعالده طین مختومدن افضل واقویدر
وغایتده مفرح وغشی وخفقانی دافعدر سمیت اخلاطی اصلاح ایدر صاحب تحفه ذکر ایدر فقیر
بالدفعات تجربه ایدوب منافع عظیمه‌سنی مشاهده ایلدم **طین رومی** کوکه مائل قرمزی
وبیاض وخشبو اولور بیاض نوعی طین قبرسی نوعندندر افعالده طین ارمنی کبیدر **طین شاموسی**
داوی حذف ایدوب شاموس دخی درلر ایکی قسم اولور بری عنبر صافی وقات قات بلکی طاشنه
مشابه وبر مقدار یالابق وقسم آخری غایت بیاض ورقیق وخفیف الوزن ولسانه زیاده
یاپشیجیدر وایکی قسمی دخی صویه سریعاً منحل اولور بلاد قبرسده وصقالبردن اخذ ایدرلر
طبیعت وفعلده طین مختومه قریب ومغسولندن برمثقالدن مثلی قدر جلنار مصری ایله استعمال
النسم لرحیضی ردیدر وقطع وشرب ایله سمومات حاره‌یه وارد ویه مناسبه ایله نفث الدم
وسیلان الدم اصحابنه نافعدر قروح امعایه عصاره لسان الحمل ایله احتقاناً ولنه شرباً
واحتقاناً قروحات داخلیه‌یه سریع الاثردر اورام حاره ونقرس حاره‌یه کلابیله طلاءً مجربدر
طین صوبی حمید بیاض وطیب الرائحه برترابدر صوبی حمید تسمیه اولنان بقعه‌دن کتوررلر
استسقائی حشرات سمیه لسعنه نافع ومجرباتدندر کذلک موضع لسعه جیدیه طلاءً وشرباً
سمومی دافعدر سائر افعالی طین قبرسی کبیدر **طین فارسی** طین شیرازی دخی درلر
فارسیده سرشوی تسمیه اولنور صفرته مائل وخشبو وجالیدر جلددن وسخی دافعدر وکل ارمنی
فعلنه قریب فعلی واردر **طین ناخور** طین قسطنطنیه‌درکه ایوب چلوری وچومله‌جیلر
چاموری دینمکله مشهور ومتعارفدر بالجمله برقاچ نوع اولور بیاض وصاری وسیاهی واردر
خاصیتی افعالی رادع واوجاع شدیده‌یی دافع واعصابه تقویت ویروب کثرت رکوب وحرکتدن
حادث اولان سحج اعضایه طلاءً نافعدر سائر منافعی طین شاموس کبیدر **طین قوقی** بلاد حلبدن
قوقی نواحیسندن جلب ایدوب کتوردرلر کولی وزیاده یابس وبر مقدار ملاستلی چاموردر دیارمزده
حلب کیلی دینمکله متعارفدر بارد ویابسدر اسهالی دافع وطلاسی شعری وبدنده اولان اوساخی
واورام حاره‌یی دافعدر **طین قیمولیا** لسان یونانیده اماتوس ولاطینده تره قیمولیا وترکیده
کفه کیلی دینمکله مشهور ومتعارف برچاموردر اقسامی واردر برقسمی بیاض وبرقسمی بنفشجی
وباغلی ولزوجتلی وکسه‌وا انحلالی بطیدر اندلس وارمن دن دخی ظهور ایدر لکن اندلسده
اولانک سیاه نوعی جیددر بارد ویابس وبر مقدار محلل وملطف افعالده طین شاموسدندر
واضعفدر وبدلی طین مصریدر **طین الکرم** بلاد سودیادن کلور سیاه وکریه الرائحه برطیندر اقد
آفاتدن محافظه ایچون ابتداء تموزده آصمه چبوغنه سوررلر اول وجهدن طین الکرم تسمیه اولنور
ترکیده آصمه چاموری دیمک اولور مبرد ومحلل وجالیدر حکه‌یه غایت نافع واکحالده دخی مستعملدر
طین مختوم بحر مغربده جزیره لیمون تسمیه اولنان جزیره‌ده ظهور ایدر قدیمده برخاتون
طاغده اولان ترابی جلب ایدوب بر راهبک بقعه‌سنه نقل ایدوب بعد الغسل قرصلر دوزوب
راهبک صورتی نقش ولخشی خاتم ایله مهرلیوب فروخت ایدر ایدی انکیچون طین راهب
دخی تسمیه اتمشلردر دیسقوریدوس وجالینوس درکه دم ماعز ایله مخلوطدر والآن جزیره
مذکورده موجود دکلدر بونک بدلی سائر طینلردر بدری افضلی غایت قرمزی اولوب

داخجی

رائحه‌سی طیب دباغلی ولسانه یاپشیجی اولاندر درجه ثانیه‌ده بارد ویابسدر دیدیلر
اما بزم دیارمزده حالا مستعمل ومشهور ودواب تجربه عندنده مقبول ومذکور اولان طین
مختوم قسطنطنیه‌یه قریب آطه‌لردن ایلیمه آطه‌سی دینمکله مشهور بر آطه‌ده بر محلدن سنده
برکون غلیان ایدوب اطرافنه یاپیلور اخذ ایدوب قطعه قطعه مهرلیوب فروخت ایدرلر
بیاض وقرمزی وکلبنبه‌سی اولور خاصه عجیبه‌سی واردر طبیعتی معتدلدر جمیع سمومی
قاطع وتریاقیتی واردر طاعون وحمیات عفنه وحاده‌یه نافعدر قلبی واعضاء رئیسه‌سی
حفظ ایدر مفرحدر قلوبده تأثیر اهویه ردیه‌دن وسائر سمومات مؤثره‌دن حفظ ایدر
اسهالات انواعنه وقروح وسحج امعایه واعضاء باطنه‌دن سیلان ایدن دمه مفیددر و
قاطعدر حمیاتده اولان عطش والتهابه دواء لانظیردر قروحات خبیثه‌یه ادمال ایدر
عض الکلب الکلبه وضربه وسقطه وانکسار عضوه بارد واسریع التأثیردر کبده مضردر
مصلحی عسل وطحاله مضردر مصلحی کثیرادر مقدار شربتی برمثقاله وارنجه بدلی طین داغستانیدر
طین مصطکی رمادیی اللون برترابدر قات قات وثقیل الوزن وماء ایله سریع الانحلالدر
مصطکی اولان جزیره‌ده اولور سافز طبراغی درلر درجه ثانیه‌ده حار ویابسدر جالی ومفتح
ودمی ظاهر جلده جذب ایدوب بشره‌یه رونق وصفوت ویریجیدر **حرف العین المهمله**
عقیق یمانی بر حجردر معدنی یمنده ارض صنعاده اولمغله عقیق یمانی دینمکله مشهور ومتعارفدر
وبومعدنه قیاسیله تسمیه اولنور وبولندیغی یرده اوزرنده بر رقیق پرده واردرکه پرده‌دن
قوپاروب جدا ایدرلر جوهری ظاهر اولور وانواع عقیق بشدر بری ازرق وبری ابیض وبری
اسود وبری احمر وبری دخی طبیعیدر بونلرک بیننده انواع واردر بوانواع خمسه‌یه تعدادیله
لون احمر کبی ودخی جزع وحابک وعسلی ودبسی وعصفری ومرجانی‌شی کبی وندرت ایله
ونخ بکهی رطل قطعه عقیق بولنور واجودی یاقوتیدرکه لونی دموی صافی رطبی
عصفریدر واحمر صافی مرجانیسیدرکه نقطه ابیض ایلدر وبیاضی شامات کبی نقطه‌لیدر
والحاصل افضلی احمر واصفر وابیضدر درجه ثالثه‌ده بارد ویابسدر خاصیتی اوساخ وسواد
اسنانی ازاله ایدوب اصول اسناندن سیلان ایدن دمی قطع ایدر ورائحه کریهه‌یی لثهی
دفع ونور بصری زیاده ایدر خفقان وسوداء مراقیه‌یه نافع قلب وطحال وکبد وکلی
علتلرینی دافعدر انس بن مالکدن مرویدر رضی الله تعالی عنه قال رسول الله صلعم
تختموا بالعقیق فانه ینفی الفقر وحضرت عیسیدن صلوات الله علی نبینا وعلیه‌دن
مرویدرکه خاتم فضده نکین عقیق اوزره لا اله الا الله الملک الحق المبین نقش ایدوب
کندوده کتورن کمسنه فقر کورمیه وحمد الله بن ابی بکر المستوفی بیوردرکه بن کندی
نفسیمده امتحان ایلدم بویله بولدم وحاملی خصمنه جواب ویرمکده عاجز اولمز وحامل اولانک
اوزرینه دیوار یقلمق واقع اولمز بالخاصه مجربدر وحاملی خصمه هیبتلو کورینور واجابت دعوته
باعث اولور کوچک‌سنه‌لری تفتیح ایدوب حصاتی تفتیت واخراج ایدر اما کلییه مضردر
مصلحی صمغ ومقدار شربتی نصف درهمه وارنجه‌در **عقرب** صناعت الهیه اصطلاحنده کبریتدر
عقاب اولکی ضمی وثانینک تخفیفی ایله صنعت الهیه اصطلاحنده نوشادردر **حرف الغین المعجمه**
غبار الرحی فارسیده کرد آسیا ترکیده دکرمن توزی بوبر غباردرکه دکرمن طاشنک آلتنده
اولان طاشک اطرافنه براغاجدن چنبر کبی حلقه وضع ایدرلر واول حلقه‌نک اوستنه عنکبوت

برده چکوب کندونه بیت دوزر ودکرمن دوران ایتدکجه اول بیتك اوزرینه واطرافنه غبار
جمع اولور اول غباره غبار الرحی تسمیه ایدرلر خاصیتی رعاف شدیده یه سعوط ایتمکله قطع ایدر
واکر ضماد ایدرلرسه انصباب مواد عینه مانع اولور واعضاء عصبانیه تقویت ویرر **حرف الفاء**
فضه اولك کسری وثانینك فتحی وشدّه سی ایله در فارسیده سیم وترکیده کومش درلر لسان
لاطینده آرجنطوم تسمیه اولنور ذهبه اقرب وذهبدن صکره معادن سائره دن غنی
اکثر ومنافعی علل مشکلده ذهبه معادل بلکه همان ذهب در در درجهٔ اولده بارد ویابسدر
انکیجون ادویهٔ حاره ایله ذوب اولنورسه محترق اولور خاصیتی رطوبات زائده ولزجه یی
قطع وقمع ایدر وبلاغم منجمده یی حل واذابت ایتمکله دفع ایدر خفقان وبواسیره لا نظیر اولان
دوالردندر قلب علیله تقویت ویروب فرح وسرور ویرر مالیخولیا وجنون وسودا ومراقیا
وربو وسعال واستسقا وعلل طحال وحصات کلی ومثانه کبی مرضلره عطایای الهیه
موهبهٔ ربانیه دن برعلاج تام ودواء ما لا کلامدر امعایه مضر ومصلحی کزبره در ومقدار شربتی
نصف درهمه وارنجه در **فولاد** حدیدك ارککیدر خواص عجیبه سی بعینه حدید کبیدر
حرف الحاده حدید بحثنده محرردر **فیروزج** فارسیدن معربدر فارسیده پیروزه دیرلر
ترکیده دخی پیروزه دینمکله مشهوردر انواع اقسامی واردر افضلی نیشابوری سیدر که
کوك وصافی اولور لونی صفوت هوا ایله صاف وکدورة هوا ایله مکدر اولور وشیراز و
کرمانده معدنلری ظهور ایدوب لونی بیاضه مائل اولانه شبابکی درلر وجمله سی درون
یاغده ومسك رایحه سندن فاسد اولور درجهٔ اولیده بارد وثالثه ده یابسدر خاصیتی
معده وقلبه قوت ویروب سموماتده هائل اولور زیرا سمومك بادزهریدر اسهال وقروح
امعا وسائر جراحات باطنیه یه نافع خفقان ورعشهٔ قلبی یه دافعدر عسل ایله صرع وعلل طحال
وحصاة کلی ومثانه یه لا نظیر اولان دوالردندر ومعده وظفره وبیاض عین وطبقهٔ قرنیه
وسائر طبقه لرك علتنه نافعدر باصره یی مقویدر امعایه مضر ومصلحی کثیرا ومقدار
شربتی نصف درهمدر اکر بر کمسه اوزرنده کتورسه صویه غرق اولمیه وبر نسنه دن خوف ایتمیه
وصاعقه اصابت ایتمیه ومعادن تکلیس اولندیغی کبی تکلیس اولنوب نفوس جابر اوزرینه
نشر اتسه لر ثابت ایدر وحل اولنوب حفظ اتسه لر عقد یه مراد اولنان نسنه لری عقد ایدر واجساد
لینه یه تقطیر اتسه لر صلب ایدر فافهم **حرف القاف** ٥٥٥
قر الیهود عربیدر لسان یونانیده ابوطاموت ولاطینده اسطاقاس واسپرطم دخی درلر لسان
ترکیده دکز مومیاسی وسلوری مومیاسی دینمکله متعارفدر قسطنطنیه قربنده سلوری دیدکلری
محاره لب دریاده بر مغاره دن تقاطر ایدوب قطعه قطعه منجمد اولور بعضیلر بونك انواعی واردر
دیمشلر مجموعنه قر الیهود تسمیه اولنور مواضع عدیده دن جلب اولنور اما مجموعی کنار بحرده در
بعضیلر بر نوعی ساحل بحیره ده زوب بحر دیر ایله مخلوط مالح بر نسنه خروج ایدر طبخ وتصفیه
کوده تلیین دوتق اولور اما سواحل بحرده اولان نوعی سیاه وبراق ورایحه سی الطف اولور قفر
مطلق ذکر اولنورسه مراد بو نوعیدر وقر الیهودك افضلی بنفشجی اللون حمرته مائل وبراق
وآغر وقوی الرایحه اولاندر وسیاه وسنکلی اولان ردیدر بعضیلر نوع اول افضل واجوددر
وتریاقده وضع اولنان بودر دیدیلر درجهٔ ثالثه ده حار ویابسدر زفت وقطران مقامنده قائمدر
بعضیلر عنبر ده عنبر مقامنه قائمدر واکثر اهالی مجرباتدندر شربا انکسار عضوه وضربه وسقطه

وسعال

وسعال مزمنه وعسر تنفسه وعرق النسایه واسهال رطوبیه یه ولدغ حشراته ورياح غليظه
وقراقر بطن وقرحهٔ ریه وورم لوزتینه وخناق بلغمی وسوداویه یه وصلابت رحم وضعف کبد
وکلایه وتقطیر بول وبواسیره نافعدر دیدانه وصدیده اولان معده یی اخراج ایدر
هاضمه یه قوت ویروب اعصابی والیاف معده یی قوی ایدر جند بید ستر ایله مایوس العلاج
اولان احتباس حیضه سیف قاطعدر معده ده منجمد اولانه دخی سرکه ایله ازاله ایدر ضماداً
اعصابی قوی ودقیق الشعیر ونطرون ایله نقرس ووجع مفاصل واورام صلبه یه نافعدر
ملین ومحلل ومدمل اورام وجراحاتدر منافع کثیره سی دخی واردر سائر مفرداته نظر اولنه مزاج
محرور ریه مضردر مصلحی سرکه وبارد میوه صولریدر بدلی نفط وقیردر ومقدار شربتی
بر درهمه وارنجه در **قلعی** رصاص ابیض اسمیله حرف الراده محرردر **قلقطار** زاج اصفردر
قلقندیس زاج ابیضدر **قلقنت** و **قلقند** زاج احضردر که حرف الزاده محرردر **قمر** حرف الفاده
فضه اسمیله محرردر **قیر** زفته بکزر برجوهردر که لونی اسود موصل وبغداد جانبلرنده
وجودی کثیر ولا بعد در حماملره مرمر کبی فرش ایدرلر ماءدن وحرارتدن متأثر اولوب خنا
بولمز کوییا رخام اسوددر معدنی ایرانده بر مقام آکهی دینی ایلچه وقیلجه تعبیر اولنان یردن
چقوب ماء ایله جریان ایدر وبوندن شیء کثیر جمع اولنور بر معدنی دخی بخارا ایله استروشنه
مابیننده بر جبالده ماءسز قیر صافی دخی خروج ایدر درجهٔ اولیده حار وثانیه ده یابسدر
خاصیتی سعال شدیده وعرق النساء ونقرس ووجع مفاصله دواء بی مثیلدر اورام خنازیر
وخناق کلبی وسائر اورام صلبه یه علاج بیمثیلدر **حرف الکاف**
کبریت ابو الاجساد دخی تسمیه اولنور فارسیده وترکیده کوکرد دینمکله متعارفدر لسان
یونانیده خاردیون ولاطینده صولفوردیس درلر نفوس معدنیه نك اعلاسی اولدیغی
معتبرات حکمیه ده مسطوردر بو جوهرك انواعی واردر باعث تنوعی معدنینه حرارتك
اختلافیدر اکر حرارت افراط اوزره اولورسه کبریت احمر ومعتدل اولورسه اصفر وقلیل
اولورسه ابیض اولور اعلاسی کبریت احمردر که غایت نادر اولمغله وجودی نایاب رتبه سنده
اولان شیلرده ضرب مثل اولنور بعده اصفری معتبردر ابیضی چندان اعتباره شایان
دکلدر وبعض معتبراته احضری اولمق دخی کورلمشدر بو دیارده کبریتك اجود و افضلی
قسطمونی کبریتیدر که بلدهٔ مزبوره جوارنده کره نحاسدن استخراج اولنور فی الحقیقه
بو کبریت جودتده کبریت احمره معادل وفعل خاصنده کبادیت آخردن ممتاز بر جوهردر بحمد الله
ممالك محمیه ده برنجه دیارده دخی معدن کبریت اولدیغی محققدر ودخی معلوم اولدکه اصحاب
فن آکهی جمیع معادندن کبریت استخراج ایدوب اول معدنه نسبت ایدرلر کبریت الحدید
وکبریت الانتیمون کبی جمیع اقسامی درجهٔ ثالثه اخرنده حار ویابسدر وحرارتی یبوستنه
غالب وقوتی اوتوز سنه دره غایت دهنیتلودر لکن بلا احراق استعطا دخی اسرار مکتومه دندر
طریق استخراجی اقرابادینلرده بیان ایلدك خاصیتی محلل وملطف ومسخن ومجفف وجالی
وجاذبدر شربی جمیع سمومه مقاوم اولور بیض نیمبرشت ایله سعال وربو وزکام ونزله
ویرقانه نافعدر ریه وصدرده اولان بلاغم وقیح ومده یی اخراج ایدر اسقاط جنین ایچون
خاتونلر کتورسه لر حیا ومیتا جنینی اخراج ایدر طلاءً ضربه وسقطه نك وجعنی تسکین
وشعر بیض ایدر وعسل ایله کذلك بول ودیق فم ایله لدغ حشراته نافعدر وبو جوهرك

حاصه‌سی غایت کثیردر اما بز محتص بحریه ایلالك معده‌یه مضردر مصلحی کثیرا ولبن طرییه در مقدار
شربتی نصف درهمدن مثقاله وارنجه در بدلی اکثرا افعالده ذرنیخدر وکبریت مصعد معادنی
تکلیس وتطهیر ایچون بیعدیلدر وجوهر زرنیخ معادنی تبییض ایدر **کحل اصفهانی**
حرف الالفده اثمد اسمیله محرردر **کحل سلیمان** اثمددر **کواکب الزمین** حرف الطاده طلق
اسمیله محرردر **کلس** حرف الجیمده جیر اسمیله محرردر **کهربا** لسان یونانیده دیامیطس
ولاطینده سوتجینو تسمیه اولنور مشهوردر حقنده اقوال مختلفه واردر اسلافدن
اسقوردیوس وبعض متاخرین حور رومینك صمغی اولمغه ذهاب ایتمشلر بعض اسلافده
اخلاف دخی جلود واعصاب بتری طوتقال کبی طبخ اولنمغله کهربانك مصنوع اولمسی
سمتنه کتمشلر لکن اقوال خلاف وخطادر بو خصوصده قول اقرب علماء اسلامیه ودانشوران
افرنجیه‌نك قوللریدرکه دیمشلردر کهربا ممالك اوروپادن نمچه واسوج وفرنجه ده
بر ینبوعدن بنوع ایدر بر ماء صافیدر بعده هوادن متأثر اولوب منجمد اولور اکثرا اولمایه
حجر وشجر وحیواندن برشیئه سقوط ایتسه ترکیبی منحل اولوب ماده کهربا اولان ما ایله
اتحاد بولور بو جوهرك ابیضی واصفری واحمری اولور بعضیلر اسودی دخی واردر دیمشلر
بو وقتلرده دار السلطنة العلیه‌یه جلب اولنان کهربا دیار لهدن ظهور ایدن معدندن جدیدلر
ابیض واصفر واحمری مشهوددر اولنشدر درجه ثانیه‌ده حار ویابسدر خاصیتی نزول
نوازله مانع وصرع وسکته وفالج وخناق مثللو علتلری شربا وطلاء دافعدر قطع دم
وازاله ورم وعسر البول وعسر الولاده خصوصلرنده منافع کثیره‌سی واردر ابن سینا
نصف درهم کهربانك سحق وماء بارد ایله صاحب خفقانه شراب اولنسه دوای تامدر
دیمش مرض سلده وافراط نزاق وقیء متواتری قطع ایدر مصطکی ایله سفوفا استعمال
اولنسه قوت قلب ایراث ایدر ریاح معده وامعایه وسیلان دم وزحیر ویرقان اصحابنه
ادویه لانظیردر وبخورا نوازلی قطع ایدر **حرف اللام** ٥٥٥
لاجورد فارسیده لاژورد ولسان لاطینده درلر معدنی خراسان واندلس
وبدخشان وایران زمینی وآذربیجان وکرمان وولایت روم ایلنده بلاد استر وبحر قربنده
دخی واردر اما غایت اعلی وافضلی بدخشانیدر ولونی ازرق اولوب خضرته وحمرته مائل
اولور وبعضی محلنده بیاض مرمر کبی بنکلری اولور انلری ازاله لازمدر مستعمل اولانی ازرق
خالص اولملیدرکه لاجورد بدخشی ولاجورد ذهبی تسمیه اولنور واکر احراق اولنسه
دخانی دخی کبریتی رنکنده اولور بو جوهری بلا غسل استعمال ممنوعدر زیرا مقیئ ومغثیدر
درجه اولاده باردر وثانیه‌ده یابسدر خاصیتی سودا واخلاط غلیظه ده موثری اسهال
ایدوب دمی تصفیه وبالخاصه حوالی قلبده اولان سودایی دافع وجالیدر قلبه تقویت
وفرح ویرر بر مقدار قبضی واردر عوارض سوداویه‌دن هم وغم وتوحش وبخارات
غلیظه‌یی دافع وحیضی مدردر وکحلا اسلاق ورمد ودمعه وقرحه وبیاض عینه
علاج تام ودواء ما لاکلامدر ذرورا قروح ساعیه واکله‌یه نافع ونفوخا سیلان دم
ورعافی قاطعدر دهن زیت ایله فرزجه‌سی اسقاط جنینه مانع سرکه ایله طلاء شعر مجعد
وثوالیلی قالعدر بر صرعه مقیئ وغم معده‌یه مضردر مصلحی مصطکیدر واضطراب غشیان
کتوردرسه مصلحی کثیرا وعسلدر مقدار شربتی نصف مثقالدن بر مثقاله وارنجه بدلی حجر ارمنیدر

لعل بدخشی

لعل بدخشی معلوم اوله‌که بو حجر توابع یاقوتدندر لعل اشرفدر آنك غیریدر وزمان سابقده
کان لعل ظاهر دکل ایدی انکیچون کتب متقدمینده مذکور دکلدر وعهد اسلامده قریب زمانده
ارض بدخشانده بر زلزله شدیده واقع اولوب جبال وارض بدخشان شکافته اولمغله
معدن لعل ظاهر اولدی غایت لطیف واعلادر وبر معدنی دخی آذربیجانده‌در اما بونك
لعلی نضیج اولیوب نارسیده اولمغله تیره رنك وزرقته مائلدر انکیچون قیمتی دخی قلیلدر
بلیناس حکیم درکه لعلك الوان ثلثه‌سی واردرکه احمر واخضر واصفر اولور احمرینه عرب
اخضرینه زبرجد واصفرینه اجود واعلاسی احمر بدخشی اولاندر طبیعتی معتدلدر وبحسب التجربه
منافعی یاقوت احمره شبیهدر وتفریح قلبده وباصوریه تقویتده یاقوتدن اقویدر شربا
دم بواسیری قاطع وسموم قتالهیی دافعدر وعلل سوداویه وعصبانیه‌نك جمله‌سنه
دواء صحیحدر مقدار شربتی بر قیراطدن بر دانقه وارنجه بعضیلر نصف درهمه وارنجه تجویز
ایلمشلر بعضیلر شهوة باهی تحریك ایدر دیمشلر **حرف المیم** ٥٥٥
مرداسنج ومرتك ومرداسنك دخی درلر فارسیدن معربدر اسرب ورصاص وسایر معادندن
دخی اولور قنقی معدندن معمول ایسه اکا نسبت اولنور مرداسنج ذهبی ومرداسنج فضی کبی
ذهبی‌سی اصفر وفضی‌سی ابیض ونحاسی‌سی احمر اولوب غیر مغسولی حاردر مائل درجه ثالثه
آخره یابس ومغسولی بارد ویابسدر وبیاضه قلبخشی الطف واقویدر وکیفیت صنعتی
وطریق احراق وغسل وتبییضی اقراباذینلرده محرردر جمیع اقسامی سم هلاهل وقابض
ومغری وغایتده مجفف ومحلل درحابس ومسددر ولحم زائدی ازاله ایدوب لحم صحیح انبات
ایدر وقروح عمیقه‌یی ادمال ایدر **مرجان** قرون البحر وحجر شجری درلر دنیا معدنی ونباتی
جامعدر یعنی نوعی معدنی حصول تکونی نباتیدر قعر دریاده بعض احجار اوزرنده نباتات
کبی نابتدر ومنبتلرندن خروجنده لونی حمرته مائل بیاضدر بر قاچ کون مکثندن صکره احمر
اولور موقع تکونی سواحل افریقیادن جزایر ساحلی وساحل اوروپادن دوبره وندیك
اوکلریدر بو موقعلردن غیری بعض سواحلده دخی نسبت ایدرلر لکن ذکر اولنان ایکی موقعدن
غیریده وقوعی ممکن ایسه دخی بو دیار معهود دکلدر الوان مختلفه ایله متلون بولنور
دیو کلری دخی مشهود دکلدر وصور الاقالیم صاحبی معدن مرجان ارض اندلسده
غیری موضعده یوقدر دیوب لونی احمر وابیض وازرق اولور کذب صریحدر درجه
اولاده حار وثانیه‌ده بارددر خاصیتی جمیع افعالده بسده شبیهدر دوبرد دهنی جمیع سموم
بادزهری اولور ومسحوقنی اصول اسنانه وضع ویا سنونا استعمال ایلسه‌لر اسنانی اوساخ
واکدارندن صاف ایدوب اسنان متحرکه‌یی متین ومستحکم ایدر دمی امساك ورعافی قطع
وبولی ادرار ایدوب سدد دماغی تفتیح ایتمکله علت صرعه نافع وانواع سیلانات
دمی واسهالی دافعدر اعضاء رئیسه‌یه بر قوتی وانواع حمیاته منفعتی بین الاطباء
مجربدر مشهور ومتواتردر وکاه کاه اکا نظر نفسی بسط وصدری تشریح وغموم وهمومی
ازاله ایتمکله قلبی تفریح ایدر ضربه وسقطه‌دن عینده حادث اولان علت وکدر ودم
محتقنده ظهور ایدن علتی ازاله ایدر رمد ووجع عین ایچون عینه تعلیق اولنسه
اوجاع شدیده‌سی تسکین ایدر وطلبه کاف بو حجرك مکلسی دنبق عقد ایدر دیو ادعا ایدرلر
مرقشیثا یونانیده ترکیبه وفارسیده حجر روشنایی درلر ذهبی وفضی ونحاسی وحدیدی

اولور و بين اليونانيان ميلوفراني ديمكله مشهوردر ولسان لاطينده يعني ديتس و مارقاسيتا
دخي تسميه اولنور و هر بري منسوب اولديغي جوهره شبيه و غير براق دروهر بر معدنده يعني
معادن سبعه دن حاصل ديرلر و انواعنك اجود و اعلاسي ذهبي در بعده فضي بعده
نحاسي بعده حديدي در اما نحاسي بي رديئ و حديديسي اردي در درجه ثانيه ده آخرنده
حار و يابسدر خاصيتي محلل و جالي و قابض و منضج در شربي جائز دكلدر سحق اطلا لرده
نفعي ظاهر اولور و عسل ايله احالجيده آتشده احما ايدرلر و بو فعلي مرارا و كرارا تكرار ايتمكله
الطف اولور و مغسولي مبرد و دحل ايله طلاء برص و بهق و عش و كلف انواعنه نافع بر دوادر
قروحاتي تنقيه ايدوب دانبات لحم ايله اورامي تحليل ايدر ضعف بصره و ظلمت عينه اكتحالا
مفيددر اطفال و صبيانك اوزرينه تعليق اولنورسه خوف و حزن و فزعني دفع ايدر
مجربدر و بو حجري كبريت ايله رقيق اولنجه احراق ايدوب ذهب مغشوشه بعد الذوب
طرح اولنورسه ذهب مغشوشك مجموعي اوساخ و عوارضني كيدروب پاك و صاف ايدر
اكر نحاسه ويا قلعي يه طرح ايدرلرسه لونني لون فضه مشابه و مماثل ايدر مغناطيس
زبان فارسيده آهن ربا و يونانيده ادقلون و لسان لاطينده مغنوس تسميه اولنور تركيده مخلادرض
درلر معدن بحر هند و قلزم قتنده و اندلسده و ارض خراسانده بر ناحيه ده ظهور ايدر و بو حجر
احجار حديديه دندر درجه اولي ده حار و ثانيه ده يابسدر و انواعي واردر بر نوعي جذب حديد
ايدر و بر نوعي حديددن هاربدر و بر نوعي بر جانبي حديددن هارب و بر جانبي حديدي جاذبدر
و بو انواعك افضل و اجودي حديدي جذب قوي ايله جذب ايدندر و اقويسي بودركه
بو حجرك نصف مثقالي بر مثقال حديدي جذب ايده و ساير انواعي احجار بياني اثناسنده
ذكر ايلدك و بو حجر اكر رايحه ثوم و بصله ملاقي اولسه خاصيت جذبي اولانده باطل اولوب
جذب حديد ايده مز اكر دم تيس يا خود خل حاذق ايله غسل اولنسه خاصيتي عودت ايدر
خاصيتي اكر مسموم مسحوقندن بر درهم مقداريني لبن ايله استعمال ايتدرسه لر فعل سمي
ابطال ايدر و آب زهر ايله سيراب آلات حربدن مجروح اولان كمسنه نك جراحتنه مسحوقني
ذر ايلسه لر فعل سمي ازاله ايدر و بو حجرك حاملي وجع مفاصل و نقرسدن امين اولور و اكر
حاملي حامله خاتون اولورسه وضع حملي آسان اوله و حاملينك عقل و ذهني صاف و نسياني
معدوم اوله و اكر تختم ايدرلرسه مقضي الحاجات اولور مغنيشيا حجر كحل كبي بر طاشدر
و مرقشيثايه دخي مشابه در فارسيده رنك كاسه درلر كاسه كرلر ظرفلره بو حجر ايله رنك
ويررلر اكثريا اسربدن حاصل اولور انواع خمسه سي واردر بري سياه و بري سياهه مائل
و بري قرمزي و بري بياضدر و بر نوعك خارجي اصفر و داخلي احمر اولور محمد بن ذكريا ايكي نوعن
برينه شهباده درلركه ديشي در و ملايمدر بري دخي احمر و سياهه مائلدر ذكر ادكلدر ديمش
و عند الجمهور حديديسي سياه و ذهبيسي اصفر و فضيسي بياض و نحاسيسي احمردر
و جميع انواعنده بياض نقطه لر و كوزلر واردر و بر مقدار بلداردر و زجاجي جذب و صاف
ايدوب لونني اخذ ينه قابل ايدر و دم ايله دخي بو فعلي اشلر درجه ثانيه ده بارد و ثالثده
يابسدر خاصيتي معده يي معوي و رطوباتي منقي و عسر البول و حصاة الكليه يي تفتيت و اخراج
ايدر و دوز زاقروجي سركه و عسل ايله كلف و برصي دافعدر قلبه مضردر مصلحي عسلدر
مقدار شربتي نصف درهم و بدلي مرقشيثادر ملح زبان فارسيده نمك و تركيده طوز ديمكله

متعارف اولان اجزاء ارضيه محترقه يابسه ايله مختلط اولان مادن متولددر اكر اختلاطي قوي
اولورسه ملح اجاج يعني ملح مر حاصل اولور اكر اختلاطي معتدل اولورسه ملح حلو حاصل اولور
و ملحك انواع سبعه سي واردر نوع اولي اندرانيدر كه غايت اصفي و الطفدر و هر نه
كيفيتله كسر اولنورسه مربع الزوايا اولور نوع ثاني ملح حلو و خوش طعمدر كه طعامه داخل
و لذت و لطافت غذا انكله حاصل اولور و بو نوعك اجودي ابيض و رايحه سي رايحه بنفشه يه
مشابه در نوع ثالث ملح هنديدر كه ابيض و اصلبدر و بو نوعك صنعت طبخه منافعي
كثيردر نوع رابع ملح شيحيدر بو نوعك الوان اربعه سي واردر بري ابيض و بري احمر
و بري اصفر و بري اخضردر بخاري در بو نوعك معادني اراضي اصفهان و خراسان
و سجستانده در نوع خامس ملح بحريدر كه براده غليظه كبيدر نوع سادس روم ايلي
ارضنده سلانيك و اوخان ناحيه لرنده ساحل بحر رومده اولور ايام باخورده ساحل
بحرده بعضي حفره لر حفر ايدوب و بحردن بو حفره لره ماء بحر اخراج اولنوب حفره لر تمام
طلو اولدقده جريان ايدن مانك مجراسني سد و اول حفره لري بر نيجه ايام ترك ايدلر
اول ماء شمسدن متأثر اولوب اوزرنده ملح منعقد اولور مشهوردر و ملح طعامك بو نوعي
دخي ديار بوسنه ده مملحه يي ناحيه سنده اولور لكن صنعتي طبخ و قدر قليل دم اضافه سيله در
درلر اهلنه معلومدر و نوع سادسك بري دخي ملح حجر معدنيدر كه روم ايلنده ولايت افلاقده
بوكا تركيده قيه طوزي و اولاح طوزي درلر نوع سابع بر ملح بلوريدر كه بو ملحه ملح تركي
درلر بين الناس حاجي بكتاش طوزي ديمكله مشهور و معروفدر كه بو ملحك منافعي كثيردر
حقنده الملح رابع اربعة و مخلص ثلثة و مدبر اثنين و قاتم بواحدة ديلمشدر املاحك منافع
و فوائدي مستغني عن البياندر خصوصا ازاله اوساخ و ادرار ايتدكدن ماعدا اطعمه يه
ايراث لذت و مولداتدن مفردات و مركباتي تعفندن حفظ و حراست ايتديكي جمله يه
عياندر خاصيتي قروح و بثورده حاصل اولان لحوم زائده يي اكل ايله ازاله ايدر جرب و
قوباي و عرق النسايه مفيددر تعفن فساددن حفظ ايچون من قبل الرحمان انسانه
اعطا و احسان اولنمشدر و بو جوهردن اطباء كيميائيه استنباط ارواح و ادهان
ايدوب مفتاح كلي عمل ايدرلر و علل و امراض عديده ده استعمال ايتمكله بين الاطباء مشهور
و مستعملدر موميا معلوم اولسون كه بر زمينك اجزاء لطيفه سنده حرارت و يبوست و دهنيت
غالب اولورسه اول زمينك طبيعتنده اولان نداوت كثرت اجتماعدن متصاعد اولوب
زميندن خارجه خروج ايدر يبوست هوا آنك دهنيتني عقد ايدوب موم كبي اولور
بو جوهره مومي تسميه اولنوب سكون جيم ثانيه و ياي مقصوره ايله تخفيف اولنوب موميا
تعبير اولنديغي و بو جوهره آب تسميه اولنان ارضده زياده اولديغي موميا آبي يه اضافت ايله
موم آبي دينلور و بو لفظ موميا بو جوهرك اسم علميسيدر محمد بن ابي طالب انصاري تحفة الدهرده
ذكر ايدر كه موميا اوچ نوعدر نوع اول معدني نوع ثاني نباتي نوع ثالث حيوانيدر مومياي معدنيسي
ارض فارسدن قراي شيرازدن بر قريه ده و بغداد و قارصده دخي اولور برماء دهني در كه
ايام حريفده بر مغاره نك سقفندن بر حوضك ايچينه تقاطر ايدر و مومياء معدنينك بر صنف
دخي مغربده ارض كنانه دن جلب اولنور ايام شتاده بحر هيجان ايتدكجه عنبر كبي بوفي بحر
ساحلنه القا ايدوب اخذ ايدرلر اما مومياي نباتي كه مخصوص بر شجره دن سيلان ايدر

صو يقي صمغ اسوده شبيه در موميا حيواني ديديم جثث بشر ترابيدر الله اعلم محرر الحروف
دركه دار السلطنة العليه ده بابا جعفر رضي الله عنه حضرتلرينك تكيه سنده اولان محلكه حالا
زندان آنده برقيو واردركه آنك صويني تبركا استعمال ايدرلر بركون حضرت عزيزي زيارت
ايچون تكيه يه واردم تبركا اول قيودن اخراج ماء ايتدم كوردمكه اول اخراج اولنان مانك
اوزرنده اللى درهم مقداري سياه مائل زفته مماثل بر خوشبو جوهر وار تكيه نشيندن استفسا
ايلدم بكره بيوردىلركه سنه ده قرق كون مقداري بو صو بويله ظهور ايدر هر كيجه قيودن
صو يك اوزرنده بو جوهر قيتي اودر صباح بغراج ايله سكسته اولوب پاره لري صو سيله معا
چقردیغی بن دخی چقان جوهری اخذ ایدوب اصحر ومراهم کبیلره ضم ومنفرداً استعمال
ايتدكده منافع موميايي بو جوهرده مشاهده ايلدم كذلك بينه دار السلطنة العليه قربنده
سلوري ديدكلري قصبه محلاته كنارنده بر مغاره واردر آنك سقفندن برسياه نسنه
تقاطر ايدر هوا ده وقتي ايله منجمد اولدقده صلب ونوعاً شفاف برجوهر اولور بوكا سلوري
موميا سي درلركه بين الاطباء قفر اليهود ديمكله مشهور ومتعارفدر

حرف النون

نحاس عربيدر فارسيده مس ولاطينده وغيره لسان تركيده باقر ديمكله مشهوردر در
اصطلاح صنعت الهيه ده زهره وذهب حاسس ونيجه اسمائيله دخي مذكوردر وبو جوهرك
انواع ثلثه سي واردر بر نوعي دو ميددركه بياضه مائل احمر بر نوعي قبرسيد دركه يابس
واحمردر وبر نوعي دخي سو سيددركه شديد الحمره در نزهة القلوب صاحبي تحرير ايدركه
نحاس انواع ثلثه اوزره در بري احمر صافي بري احمر مائل الصفرة وبري اسود اللوندر لكن فقير
ديرمكه نحاس اسود مسموع دكلدر والحاصل مجموعنك طبيعتي درجه ثانيه ده حار ويابسدر
ديديلر ومؤلف جديد علي چلبي ديركه اكرچه نحاسك ظاهري حار ويابسدر اما باطني
بارد ورطبدر وشربي حار ورطب معتدلدر ونحاس معدننده زنجيبه وكبريتيت ايله
منعقد اولمقدر انكچون طعمي حامضدر خاصيتي وجع عين وجريان دمعه نفع ودفع ايدر
افراط طمثي قطع ايدوب قروح عتيقه ده اولان لحم زائدي اكل ايدر ونحاسدن مصنوع
ظرفده اطعمه حلوه وحامضه طبخندن احتراز ايدرلركه جديداً غايت لطيف وقوي
قلابلي اولور زيرا داء الفيل وسرطان ايراث ايتديكي مجربدر وكبد وطحاله فساد ومزاج
انسانه علل كوناكون احداث ايدر **نحاس محرق** حرف الراده راسختج اسميله محرردر

نطرون املاح نوعندن بر ملح شريفدركه معدني بحيره مصرده ظاهر اولور ايديكي معلوم
ومواضع آخرده نايابدر ديو معتبرات نخولده مرقومدر بو ملحك ايكي نوعي واردر بري ابيض بري
دخي احمردر دكر اكا مصرده سلطاني درلر نطرون اجساد واجسامدن ازاله اوساخ ايتمكده
لا نظيردر درجه ثالثه ده حار ويابسدر خاصيتي قولنج ريحيه وقولنج ثقليه يه ونفخ وحرب
ادويه مختاره دندر لكن داخلا استعمالي چندان مناسب دكلدر زيرا قسمه بادي اولمق احتمالي
خطردر دينلر والحاصل داخلا استعمالي طبيب حاذقك رأي وتدبيرينه محتاجدر

نوره ضم نون ايله جمع كلس اطلاق اولنور تقصيله دنيا ده كبي بعض اخلاط اضافه سيله ازاله شعر
ايچون معمول اولان كلس معناسنه دخي استعمال اولنديغي مصباح المنير نام لغت نظيرده
وغيرلرده مصرحدر بو تقديرجه اوزره نوره آلتي معناسنه اولمز اكر لغتده پاصود اصطلاح
اولمغه ده استعمالي محقق ايسه آنى نقل وبيان ايتمك ايدوب نوره آلتي معناسنده دينك عجيب

نی.

بعضی سوز سويلركه درجه رابعه ده حار ويابسدر خاصيتي ازاله شعر ايچون معمول اولان
اشيايه ومحلي اخذ اولنوب بعض خواتيم برائنه موادي اولان اجزايه مزج اولنديغي مشهور
وكيفيت اعمالي بعض حفظلاتده مسطوردر **نوشادر** فارسيده ودیا زمزده تحريف ايدوب
نشادر درلر لسان لاطينده سالارمونيا قودرلر وكيمياكران اصطلاحنده نواميس مصري
وعقاب دخي درلر معدني وصناعي اولور معدنيسي بلاد حاره ده كهرجله كبي قطعه قطعه
بولنور بعضيلر قولنجه جبال اصفهانده وبعضيلر قولنجه جبال خراسانده عيون حارة مالحه واردركه
تربيك اولنسه كثير الزبد اولور اول مائي اخذ ايدوب تبينا نمدقده اوزرنده بياض قطعه لر
منعقد اولور بو ايكي نوعي طبيعيدر وبو جوهرك تولدي ملحك تولدي كبيدر الا نوشادرده
قواء مائيه وارضيه دن قوت ناريه زياده در مصرده واكثر ديار عربده حماملرك كلخنلرنده
احراق اولنان دبل حيوانات وغيريدن حاصل قروم ددكلري نسنه دن معمولدر وطبيعتده
قوت ناريه قوت مائيه وارضيه دن زياده اولمغله تأثيري آخر املاحدن سريع وقوي بر
جوهر شريفدر اعمال كيميائيه به محد ونده دخل عظيمي اولمغله قطب دائره صناعت دينلمكه
مستحق اولمشدر معدني وغير معدنيسي درجه ثالثه اخرنده حار واولنده يابسدر خاصيتي
ملطف وجاذب ومجفف ومقطع وحابس ومدمل در علل اماق بدني خارجه جذب ايدر
وقروحاتي تجفيف وسيلانات دمويه قيحيه قاطع وقئ شديدي دافع در وصلابت طحاليه
دفع ايدوب صدرده اولان مده يي وقروح باطنه يي ادمال ايدر اوج مثقالي لبن حليب
ويا خود ماء القراحيله حل ايدوب مسمومه اشراب اولنسه سمدن خلاص اولور واكر
مصعدني برابري زاج اصفر لاري وعشري تدرجنكار ايله تصعيد اتسهلر احمر اولور

نفط بو جوهرك تكوني موميانك تكوني كبيدر ماء ايله ممزوجاً خارجه خروج ايدر وما دن
تفريق ايدوب دهن صافي اخذ اولنور وبو جوهر ايكي نوعدر برينه نفط ابيض وبرينه
نفط اسود درلر وبوكا بين الاطبا دهن الحجر وزيت الجبل دخي اطلاق اولنور اجود واعلاسي
ابيضيدر ساحل بحر خزرده بلده بادكوده معدني واردركه خفر اولنمش چاهلردر
وبلاد خورستانده مدينه رامهرمزده بر صحراده برعين واردر اول عيندن نفط اسود منبع
جاري اولور وينه خورستانده مدينه عسكر مكرمده برعين واردر انندن نفط اسود منبع
اولور اما بعد التقطير سفيد اولور وقبر موسى عليه السلامده بر حجاره واردركه كسر اولنوب
قطعه قطعه خرده ليوب قرعه وانبيق ايله تقطير اولنوب نفط خالص اخراج اولنور وبو
حجاره يه شراره نار ملاصق اولسه مثال حطب خشك كبي مشتعل وفروزان اولور بونلردن
ما عدا موصلده وبخاراده وتوابع فرغانه دن كوره اسبرده دخي معدن نفط واردر ودخي
جزيره آغريبوزده صنوبر نوعندن بر شجرك صمغي تقطير ايله نفط حاصل اولور بر ما كانده در
لكن منافعده بو معدنيسي كبي دكلدر نفط معدنينك طبيعتي درجه رابعه نك اولنده
حار ويابسدر خاصيتي ادهان حاره نك اكثريدن اقوى وسريع النفوذ ونفع رحيمي
مبرددر امراض بارده دماغيه يه خصوصا فالج ولقوه ورعشه وكزاز وعلل اعصابيه و
بواسير وطحال وسعال مزمنه ويو امثالنه شرباً وضماداً نافعدر وحصات وديدان
اخراج ايدوب سمومي دافع ورياح باطنه يي تحليل ايدوب مغص ووجع مفاصله نافعدر
نزول ماده اكتحالاً وبياض عينه وصمم ورياح اذن امثالنه تقطيراً ولمغله دفع ايدر

برودت رحم واختناق رحمه فرزجه وبخوراً استعمال اولنور اما محرورینه مضراولمغله
مصلحی خشخاش وسرکه در واقچکره مضر اولمغله مصلحی کثیرادر مقدار شربتی بیاضندن
ایکی دانقدن نصف مثقاله وارنجه واسودندن برمثقاله دکین بدلی مثلی حجر دمیم دیمکیلر
عندنده قطران در وسیاهنی شرب بالخاصه بدلی مستن قونید

حرف الیاء التحتانیه

یاقوت بو حجر احجار غیرذائبه‌نک سیدی واشرف وجیدیدر اصناف کثیره سی واردر احمر
شفاف وکلناری سیکه بهرمانی دیرلر که رماندن موهب اولمق کرکدر جمله دن افضلیدر و
یاقوت الوان اربعه اوزره درکه امهات اصول الوانی بودر که بری حمرت و بری صفرت و بری
زرقت اسمانجونی و بری بیاضدر هر بری درو هر لونک جنس عالی کبی خسنده انواع والوانی
واردر ولعل دخی یاقوت احمر اقسامندندر و یاقوت احمردن صکره اصفرنارنجی افضلیدر
بعده زعفرانی بعده لیمونیدر و یاقوت اصفردن صکره کبود یعنی اسمانجونی در بعده لاجوردی
بعده نیلی بعده زیتی درو جمله دن الچق وردیسی بیاضیدر ورماندن غیرسی نار طاقت
کتورمز ورمانینک دونقی نارده مزداد اولور واکر یاقوت ابیضده حمرت شائبه سی اولسه
برکرمت اوزرینه وضع ایدوب نار معتدل اوزرینه قویه‌لر تمام قرمزی اولوردیرلر و یاقوت
الماسدن غیری احجارک جمله‌سندن قیترقدر وحدید و مسنپاره کبی خسنه‌لر یاقوته کار اتمز
الا حجر الماس کار ایدر و یاقوت احمر حرارتده معتدل در و اصفری ثانیه‌ده حار و یابسدر
و اسمانجونیسی ثانیه اولنده و بیاضی اولجه دردو جمله سنده یبوست غالبدر حاصیتی
قلبه فرح ودماغه تقویت ویدر برده هی شرب سمومک تریاقیدر تعلیقا بالخاصه طاعون وصرع
وام الصبیان وخفقانه نافعدر واوزرنده کتورمک قضای حوایجه باعث اولوب صاعقه
اصابتندن وغرقدن اولمقدن امین اولور واغزده طوتمق عطشی و فمک رایحه کریهه‌سنی
دفع ایدر مقدار شربتی برقیراطدن دانقه وارنجه در سائر فوائد کثیره سی طوللرده مسطوردر

یشف آخرینده فاء و باء موحده ایله دخی عربیدر فارسیده و ترکیده یشم درلر انواعی واردر
افضلی زیتونی بعده صفرته مائل یشل بعده جالص یشل بعده بیاضه مائل یشل اولاندر
طبیعتی درجه ثانیه آخرنده بارد و یابسدر حاصیتی معده یه قوت ویروب سیلان دمی قطع
ایدر قروحات باطنه‌نک مجموعنه خصوصا خروج زحیر کاذبه وحرقة البوله وخفقانه شربا
نافعدر تفتیت حصاتده عجایبدر حجرا بیض ایکی اشراب اولنه حاصیتی زهرده قریبدر اکر
کردنه تعلیقا ولنورسه خناقی دافعدر وبامعده اوزرینه تعلیقا معده‌یی قوی ایدر
اکر فخذ اوزرینه تعلیق اولنورسه عسر ولادتی دافعدر وحاملی سحردن واصابت عیندن حفظ ایدر
وصاعقه اصابتندن امین و سالم اولور واکر قمر برج اثنی ده ایکن یشم اوزرینه صورت
انسان نقش اولنوب حامل اولسه جمیع الام باطنیه دن امین اولورلر بعضیلر ذکر اولنان
سائر اثرلرده دخی صورت انسانی نقش اولمق شرطدر دیمشلر و بعضیلر مقداری بر مثقال
اولمق شرطدر دیمشلر واکر برشهره چوق چوق صاعقه اصابت ایدر اولسه اول شهرده بر
موضع عالیه بر پرجه یشم وضع ایدوب اوزرینه یشم وضع اولنسه باذن الله تعالی صاعقه دن امین اولورلر تمّ

استعمالی بر دانه ایدر

الفصل الثانی فی مفردات الجنس النباتیة مرتبا علی ترتیب التهجی

حرف الالف الممدودة والمقصورة

آالسن یونانیده مبری الکلب دیمکدر عض کلب الکلبک سمیتنی دفع ایلدیکی ایچون

بو اسم ایله تسمیه اولنمشدر یونانک ساقی رازیانه ساقنه شبیه بوذراع مقداری
اولور یپراغی فراسیون یپراغنه بکزر اما خشونتی و دیکنلری اندن ازیدر ولونی حمرت
ایله سواد بیننده‌در بزری عریضجه وسیاهلقه مائل یشل و ایکی قات غلاف ایچنده
اولوب نخود هندی کبی حدتلی ومرارتلی طعمی واردر یپراقلرینک دیبنده سیاهلقه مائل
قرمزی زهری واردر طبیعتی درجه ثالثه اولنده حار و درجه اولی آخرنده یابسدر حاصیتی
محلل وجالی ومقطع وهاضم وفضلات مددومعده وکلی ومفاصلدن بلغم و ریاحی زائل ایلدیکی
واعتدال ایله تجفیفی واردر مطبوخی جمود و برودت مفرطه‌یی دفع ایدر ورقی انفیه
مثال برونه چکسه‌لر زکام وضیق نفس وقصبة الریه‌ده مجتمع اولان بلغم مفرطه‌یی اخراج
ایتمکله نفع ایدر عض کلب الکلبه مبتلا اولان کسه‌نک وطعامل ریته بونبانک تخمینی
ذرایره لرباد زهر کبی در مقدار شربتی ایکی درهمه وارنجه کبدیه حار اولدیغنه مضر در مصلحی
کثیرا و بدلی نصفی مقداری دفنه تخمی در یا خود ایکی وزنی نخود هندیدر

اطریلال حرف الراده رجل الطیر اسمیله محرردر

آبانقا حرف الحاده حزازة صخراء اسمیله محرردر

ابروطانو حرف القافده قیصوم اسمیله محرر در

ابهل عربیده سرو بری وسرو جبلی
فارسیده سرو کوهی ولسان لاطینده سابنا و ترکیده دیکنسز آردج تسمیه اولنور انواعی واردر
کثیرا استعمال اولنان تخمیدر تازه سی احمر و نضج بولنسی سیاه و بر مقدار صلاوتلی دقابضی
وصدتلی و عطریتلی در اما سابنا دید کلری تسمینک یمشی عرعر یمشندن کبیر و ورقی الیفی
اغاجی ورقنه شبیه در اما اندن غلیظ وحضرتده ناقصدر رایحه سی حار و ثقیلدر بر نوعنک
یمشی اولماز ودیکلری سرو یپراغندن دقیق وحاددر طبیعتی درجه ثالثه‌ده حار و یابسدر
وغایتده لطیف ومجفف وقابض ولذاع ومحلل وحدر حیض ومولد در حمده اولان جنینی
اسقاط ایدر تریاقیتی اولمغله عفونت ردیه‌یی وجنینی ازاله ایدر ومطبوخی استسقایی
دافعدر ودهنی ریاح واوجاع بواسیره واسافل بدنده اولان اوجاعه نافعدر دیدان
وحیات وحب القرع کبی حیواناتی موذیه‌یی اخراج ایدر واکر بو طبیب تخمی مثلی مسکی ایله
دق ومزج ایدوب بهر لیل برد رهمدن اوج درهمه دک استعمال ایتدرمکله احتباس حیضه
بی شبهه علاج ایدر مجربدر ودخی یپراغی وتخمی ضماداً استعمال ایلسه‌لر ابدانده اولان سواد وساخ
واثار و حمرتی وقروحات ساعیه وآکله و نمله وداء الثعلبه و بونلردن باقی قالان اثار و علامتی ازاله ایده
سرکه ایله طلا اولنسه عجایبدر کبده مضرتی واردر مصلحی خولنجان و معده‌یه مضرتنه حماما و عسل در
و بدلی جوز سرو وسلیخه درکه هر برینک مثلی قدر اوله و تلطیفده بدلی وزنی قدر دارچین در
مقدار شربتی اوج درهمه دکدر

آبنوس مشهور ومعروف اغاجدر هندی وحبشی اولور
شجری عناب اغاجنه مشابه اولوب ورقی صنوبر ورقنه بکزر اما اندن عریضجه در وصیف و
شتاده برقرار اولوب دوکلمز وتخمی حنا تخمنه مشابه در هندی اولان نوعنک بعضی محالرنده
بیاض یرلری واردر اما حبشی سنک تجموعی یری سیاه وصلب در و معتبر در طبیعتی
درجه ثالثه اولنده حار و ثانیه آخرنده یابسدر حاصیتی ملطف ومدر ومفتت ومحلل
ومفتح در کلی ومثانده اولان حصاتی تفتیت واخراج ایدوب بول وحیضی ادرار ایدر
سرد طحال ومامساریقایی تفتیح وبثور وقروح وبیاض رقیق عینی اکتحالاً ازاله ایدوب
جرب وحکه ورمد یابس وشعر الاجفان کبی علل عینه دوای تام وعلاج مالاکلامدر

مقدار شربتی اوچ درهم وارنجه در معده یه مضردر مصلحی عسل وبدلی نبق اغاجیدر
ابوقانس یونانیده ابوقاوس دخی درلر لسان عربده غاسول رومی درلر ترکیده چوبن
درلر مصر وشام وانطاکیه شهرلرنده کثیر اولور نباتیله شجر بیننده بر نباتدرکه دخی ورق زیتونه
مشابه واندن دقیق وصغیر اولور واوراقی مابیننده بیاض دیکنلری اولوب شکوفه سی
بیاض وزهر لبلابه مشابه ودالّلری پراکنده اصلی غلیظ وقوی ورطوبت ایله مملو ارتلینده
وطبده مستعمل اولان اصلی وعصاره سی ورطوبتیدر وبو رطوبتی گاه منفرد واوگاه دقیق ایله
مخروجا تجفیف ایدوب وحفظ ایدرلر وبیراغنی وشکوفه سنی ودالّلرینی اذوب صابون
یرینه استعمال ایتدکلری ایچون غاسول تسمیه اعتشلردر داوود ضریر یونباتی اشنان ظن
اتمکله مالایسع صاحبنك کلامنی غلطه حمل ایلمشدر اما صاحب بصیرته ظاهردرکه غاسول
رومی اشنانك غیریدر زیرا اشناننك ورقی عطریتلی وملازو غاسول فارسی اسمیله
سمّا وما الحدر واکثر صفاتنده غاسول رومیه مشابه دکلدر طبیعتی درجهٔ ثالثه اولنده حار ویابس در
مقطع وملطف ومفتح در استسقا ایچون مجرب اولان دوالردندر یونباتك رطوبتیله دقیق
کرسنه یی خمیر ایدوب بعد التجفیف ماء عسل ایله اون قیراط مقداریسی استسقا یه
شرب ایتدرسه لر اخلاط ثلثه یی وماء اصفری اسهال ایدوب مرضنی ازاله ایدر ویاخود
اصلندن اوچ قیراط وعصاره سندن برمثقال استعمال ایتدورسه لر بنه بو فعل حاصل
اولور لکن احشا یه مضر اولمغله مصلحی عسلدر واگر بو دوا اسهالده افراط ایدرسه قطع
اتمك ایچون علیله ماء بارد شرب ایتدوره لر وجلوسا دخی قطع ایدر ابوخلسا وبخس الحمار
ولسان فارسیده هوچوبه تسمیه اولنور انواعی واردر ودخی ماروله یپراغنه مشابه در
لکن اندن اخشن ورق وخشونتلی وسیاه اولوب زمینه ملاصقدر وساقی توبلی وزهر احمر
وتخمی سیاه واصلی بر برمق مقداری اولوب غایت قرمزی اولور قوتی درت سنه یه دك
باقیدر درجهٔ ثانیه اولنده حار ویابس واخلاط مالحه یی محلل واسهالی قبض وحیضی مدر
ومعده یه نافع وکبد وطحال وکلی وحصاة تفریتس کبی علتلری دافعدر وعصاره سیله کوکنی
قرزحرا انسه لر حیّا ومیتا جنینی اخراج ایدر مقدار استعمالی زهر بیردن یاخود تحمیلدن وباخود
اصلندن برمثقالدر ابراز القطه وحی العالم عربیده فارسیده همیشه بهار دیونانیده ایرون
ترکیده قیا قودغی درلر ایکی نوعدر کبیری اکثریا داغلرده اولور ساقی برذراع مقداری
وزیاده وباش برمق غلظتنده اولوب الدباشور رطوبتی وابجه لسانه مشابه ودخی
وصفرت ایله بیاض بیننده چچکی واردر بستانیقسی جبلی بسندن اولحدر وصغیری طاشلی
یرلرده اولور دیوارلرده وطام اوزرنده وکولکه لی موضعلرده خرده خرده رطوبتلی ودخی
واردر واصل واحد اوزره نابتدر ودالّلری برپرمقدن اقصر شکوفه سی صغیر واصفر
وتخمی بوز خیار تخمنه مشابه در درجهٔ ثانیه نك اخرنده بارد واولیده یابسدر قابض ورادع
کبد وحرارده نك سدّه لرینی تفتیح ایدوب صفرانی اسهال ایدر معده وامعاده اولان
دیدان وحیاتی قتل ایدر ودمك حدتی وحرارتنی قطع ومعده نك حرارت زائده سینی
منع ایدوب تقویت ویرر وبعضیلر درلرکه طحاله مضردر اصلاحی کلارمنی ایلهدر درکو
مقدار استعمالی عصاره سندن اوچ بچق مثقالدن بیش مثقاله دك وارنجه در اثاناسیا
لفظ یونانیده کتب عربیده ثابلوثابله کتابت اولنور بر نباتدرکه ورقلری بیك یپرق تعبیر

اولنان

اولنان نباتك یپراقلرینه مشابه ومماثل ولکن اندن کیچوجه وطعمی مر وارنجه سی کبی ثقیل
وساقی ایکی ذراع مقدارندن طویل اولوب دپه سنده اولان شکوفه سی اصفر وعسلیه مائلدر
ویالکز اصل واحد اوزره اولوب واطرافنده پنجه دیشه لری واردر اکثریا ذیل جبالده نابت
وبوستانلرده وباغچه لرده دخی استنبات ایتدکلری مشهود وثابتدر واطبای متاخرین
بو نباتی اکثریا دیدان حلقیه واخراجنه موافق اولان تراکیبه ادخال ایتدکلری جهتدن بغلوننه
صوغلجان اوتی دیمکله متعارفدر فی الحقیقه دیدان وحیاتی قتل واخراج اتمکده بودوایه
معادل برعلاج یوقدر اترج عربیده فارسیده بالنك وترکیده اغر قاوونی درلر قشری درجهٔ
ثانیه ده حار ویابسدر وحبّی اولی ثالثه ده حار وثانیه ده یابسدر اجودی اترج کبیردن
جلب اولنه سمومی قاطع ودهن مقطری محلل وبواسیره نافع ولبنی معرق ومسهل وتریاق
وباد زهره مائلدر ورق وزهری آخر ثانیه ده حار ومجفف ومحلل وملطفدر وحماضی درجهٔ
اخر ثانیه ده بارد ویابسدر قلبه قوت وقی صفراوی یه سکونت ویرر ومقطع مرّهٔ صفراء
وتریاقیتلی وملطف ومشتهی بردر وادرر وحی ودخی صفرادن تصفیه ایدوب معده وامعا یه
دوکلمسنی قطع ایدر معده وکبده تقویت ویروب اعضاء باطنه نك حرارت زائده سینی
تسکین وازاله ایدر خفقان ویرقان اصفر وعطش مفرطه واسهال کبدی وصفراوی یه نافع
بردوادر اما قشری ایله حماضی بیننده اولان بیاضی درجهٔ اولیده بارد ورطبدر بطی الهضم و
حرارت غریزیه یه ممدّ معده یه مضر اولمغله بودت قولنجدر مصلحی عسلدر وقشری قلب ودماغ
ومعده واعضاء باطنه یه قوتی ومشتهی ومفرح ومعطش ومفتح ومحلل وتریاقیت وباد زهریتی
ارباب تجربه بحثی دکلدر خصوصا عسل ایله مرتبی اولنه لحم ابیضی ایله معا قشری دق اولنوب
لسع افاعی یه ضماد اولنسه غایت نافعدر حبنك مقدار شربتی بر درهمدن اوچ درهمه وارنجه در
اثل عربیده ایلغون اغاجینك نوع کبیرینك اسمیدر سرو اغاجی قدر اولور ودخی خشین
وبرمقدار توکلی وثمری شکوفه سز نخود قدر ونخوددن اکبر اصفره مائل احمر وجوفنده بربرینه
ملاصق خرده خرده دانه لر اولور وبو دانه لره ثمرة الاثل وعذبر تسمیه ایدرلر قانون واختیارات
وجامع انطاکی ومغنی جامع الادویه ومنهاج وکامل الادویه مؤلفلری سرو جبلی وایلغون
اغاجینك اقسامنه مشتبه ذکر ایلمشلردر جامع بغدادیدن ظاهر اولور ایهل ثمرهٔ عرعر سرو جبلی
جنسندن وطرفا واثل ایلغون جنسندندر وجوزا ایهل ثمرهٔ عرعرك غیریدر وعذبر
ثمرهٔ طرفانك غیریدر پس اثل درجهٔ اولیده بارد وثانیه ده یابس وطعمنده برمقدار قبض
وملوحت وحرارت اولوب جالی ومفتحدر ورق ودالّلری واصولینك مطبوخی جذام وسدّ
طحال وصلابت واورام ایچون نافع وقروح ردیه وخبیثه ونار فارسی وغله واکله وامراض
عاصیه یی دافعدر اگر مطبوخی خمر ویاخود خل ایله طبخ اولنورسه ادویهٔ زیبقیه دن سالم
وعشبه مغربی وچوب چینی وعود الغیاق مقامنه قائم اولور ومضمضه سی وجع
اسنانی تسکین وضمادی مجموع اورام وتجراتی تلیین ایدر بخوری خروج مقعده نافعدر
وشعره تقویت ویروب جریان دمی قاطعدر مقدار شربتی عصاره سندن اوتوز
مثقاله وارنجه ومطبوخا قرق پش مثقاله وارنجه دراما برمقدار ضعف معده در مصلحی
صمغ عربی وبدلی جوز سرو ویاخود جوز سرو جبلی در وشیخ داوود انطاکی کبریتی او
مثلی ماء اثل ایله یدی دفعه تسقیه ایلسه لر صبغ الاول دایجاد یوب صنعت الهیه یه

کتاب ابن بیطار وکتاب م

اشادت اعتشدد ثمری درجهٔ ثانیه ده بارد وثالثه ده یابسدر بعضیلر ثانیه ده حار ظن
ایلدیلر خطادر اسهال وسیلانانی دخی قاطع ومواد یی رادع ومعده وکبد وطحاله واعصابی
قوی ایتمك ایله نافعدر **اثلق** حرف الباده بنجنکشت اسمیله محرردر **اثرار** امیرباریس
اسمیله محرر اولنمشدر **آجاص** فارسیده آلو بخارا دیرلر ترکیده ار کلد انواع کثیره سی واردر
اما طبده مستعمل اولان سیاه وصغیر اولان نوعیدر که قسطنطنیه ده اکا اماسیه اریکی دیرلر
طبیعتی درجهٔ اولیده بارد وثانیه ده رطبدر خاصیتی حرارت قلبه وقیء صفراوی یه نافعدر
صفراوی قلع واسهال ایدر وصغیر اولان نوعنك اسهالی ضعیفدر حلو اولانی معده یی رخا
ایدر واکلی لازم کلدکده طعامدن مقدم اکل ایده لر مرطوب المزاج اکل ایدرسه اوزرینه بال
شربتی ایچه لر وماتحمیتی غالب اولوب غدائیتی قلیلدر حلین ومزلق اولمغله صفراء رقیقی
تلیین وحرارت قلبی وقیء صفراوی یی تسکین ایدر حمیات حاده وصداع حاره حکه یه
نافعدر شربتی معده واحماده متولد اولان دیدانی اخراج ایدر واکر ورقنی خل ایله طبخ
ایدوب بطنه ضماد اولنسه دیدانی هلاك ایدر لکن دماغه مضردر مصلحی کلبشکر
وبارد المزاجه مصطکی وکندر وعسلدر مقدار شربتی نصف رطلدر وارنجه بدلی
تمرهندیدر **احداق المرضا** حرف الباده بهار اسمیله محرردر **احیون** حاء مهمله ایله
یونانیده رأس افعی دیمکدر زیرا بونباتك تخمی ییلان باشنه بکزر ونباتی حشن
وایچه ورقی ابوخلسا ومارول ورغدن اصغردر واله یاپشور رطوبتی ودیکنلری
ونوکلری واردر ودالری کثیر وصغیر وبیاضه مائل وایکی جانبنده انجه وخرده ورقلری
وبنفشه رنکنه مشابه زهری وییلان باشنه شبیه تخمی وبر بوغی مقداری انجه و
اوزون وسیاهه مائل اصلی واردر طبیعتی درجهٔ ثانیه ده حار واولیده رطبدر
خاصیتی مفتت حصاة ومدر الحیض والبول ومدر لبن وعرقی مدر اولان اشیا ایله
تناول اولنسه وجع ورکی ازاله ایدر مجربدر وکوکی شراب ایله شرب اولنسه جمیع سموم
حیوانی یی خصوصا سم افاعی یی دافعدر لکن حکه وجرب ایراث ایدر مصلحی لبن در
مقدار شربتی ایکی مثقالدر وارنجه دربدلی حب اترجدر **احریض** فارسیده کل کافشه
ورنك زعفران وترکیده آصپور چچکی دیرلر غلط عوام قبیلندندر بعض ایله عصفور چچکی نك
اسمیدر بستانیسی نك طبیعتی درجهٔ ثانیه ده حار اولیده یابسدر وبریسنك طبیعتی
ثالثه ده حاردر خاصیتی مفتح وقابض ومحرك باه در منوم ومحلل اولمغله دم منجمدی حل
ایدوب کبده قوت ویرر عسل ایله ضماد اولنور وغورد ایله احتباس بول مثانه اوزرینه
اوره لر عسل ایله طلاسی بهق وبرص وقوباء یه مجربدر طحاله مضردر مبخر ومصدع
ومفسد معده در مصلحی عسل مقدار شربتی بر مثقالدر **اذخر مکی** ادخر وحلال مامون
دخی دیرلر فارسیده کاه مکه وکوره دستی وترکیده کعبه صمانی ومکه آیرغی دینمکله متعارفدر
ومشهوردر اصلی غلیظ ودالری کثیر ودقیق انجه ولطیف وچچکی صاری کیبی اصفر وحمرته مائل
رایحه سی ثقیل وزهری کثیر وبیاض وعطریتلیدر طبیعتی درجهٔ ثانیه اولنده حار ویابسدر
خاصیتی محلل ومقوی ظاهر وباطنده اولان اورامی تحلیل ایدر شربا وضمادا استعمال
اولنور حیضی وبولی مدر اولمغله مثانه ده تولد ایدن حصاتی تفتیت واخراج ایدر برودتدن
ناشی وجع اسنانی دفع ایدر لکن کلی یه مضردر مصلحی صندل وکلابدر مقدار شربتی

نصف

نصف مثقالدر بو مثقاله وارنجه بدلی دارچین وقسط دردر **اذخیر رومی** حرف الثاء ده ثیل
اسمیله محرردر **اذراقی** حرف الجیمده جوز کوثل اسمیله محرردر **اذان الفار** بری وبستانی اولور
بستانیسی ماء جاری کنارنده واشجار اراسنده مواضع ظلیمده استنبات ایدرلر یپراغی
مدوره مائل واذن فاره یه مشابه ومماثل ازهار وساقی معدوم اولوب روی زمینه منبسط
ودالری اوچ کوشه لی بر نباتدر اکرال ایله اوغمسه لر حیار کبی قوقر بعضیلر بوکا اناغالیس دیدیلر
دیمشلر خطادر لکن مشابهتی واردر واناغالیسك ساقی مربع الشکل بر ذراع مقداری اولور
اذان الفارك ایسه ساقی معدومدر طبیعتی درجهٔ ثالثه ده بارد ورطبدر وبر مقدار
قبضی واردر اورام حاره وجمره یه عصاره سنی ارپه اونیله مزج ایدوب ضماد ایتسه لر
تحلیل ایدر وجع اذن وصداع حاره یه نافعدر حرارت مفرطه یی ازاله وغشیانی مسکن ودیدانی
قتل واسقاط ایدر مثانه یه مضردر مصلحی مرزنجوش وبزر بقلة الحمقادر ومقدار شربتی ایکی
مثقالدر **اذان الدب** حرف الباده بوصیر انواعندندر **اذان الجدی** حرف اللامده لسان الحمل الکبیر
اسمیله محرردر **اذان الثور** حرف اللامده لبنان اسمیله محرردر **اذان الفیل** حرف اللامده
لوف الکبیر اسمیله محرردر **اذان الارنب** عربیدر اذان الشاة واذان الغزال دخی تسمیه اولنور
وبعضیلر عندنده لطیفیدر دیرلر بو بر نباتدر که دخی لسان الحمل ورغنه مشابه لکن اندن اصغر ودقیق
وبزور خشین اولور ولونی سواده مائل احضر وساقی بر حق قدر غلیظ وبر ذراعدن اکثر اولور
زهری بیاضه مائل آسمانجونی واصلی ذو شعب اولوب قشر ظاهری اسود وداخلی ابیض حریفه
شبیه اولور ولو وجب حارة متخللة سی دخی واردر بر صنفی دخی واردر که ورقی اصفر وزهری
احمر وسیخین اولور طبیعتی درجهٔ ثانیه ده حار ویابسدر عسل ایله مطبوخی شربا خشونت
صدری دافع وسعال شدیده یه نافعدر اخلاط بلغمیه وسوداویه یی قطع ایدوب دهن الورد ایله
عصاره سی اورام مقعدی تحلیل ودفع ایدر بعضیلر کلی یه مضردر دیدیلر مصلحی سکردر
آذریون یونانیدر فارسیده کل آفتاب پرست وبعضی محللرده لسان لاطینی اوذره تلانادوله
تحریر اولنمشدر بین الناس نرکس وقره کوز دینمکله متعارفدر چچکدر که بری اولور وبستانلرده
وصفسیلرده دخی استنبات اولنور شجر ایله نبات بیننده بر ذراع مقداری توپلی وچچکی
کبیر وعریض ومدور وصاری ونراق ووسطنده حمرته مائل سیاه خرده ورقلردن کوبکی واردر
طبیعتی درجهٔ ثانیه ده حار ویابسدر خاصیتی محلل وجالی وتریاقیتلی بر دواردر حیضی
وفضلاتی مدر ورحمدن جنینی مسقط وجماعه قوت ویرر ومفتح هوی وحفتت الحصاة در
قروح دیریه نافع ومعده وکبده تقویت ویروب وجع فم معده یی دافعدر بواسیر ولسع حشرات
سمیه یه مفیددر دماغ واعضاء باطنه یی تنقیه سدد دماغیه ونقصان شم وقولنج امثالی
علل مشکله یه واستسقاء ویرقان وامراض بارده دماغیه یه دواء لا نظیردر مقدار استعمالی
عصاره سندن درت درهمدر ماء حاره ایله مقیئ قویدر وبارد المزاجه نباتندن بر درهم
قلبه قوت ویرر اما مزاجی حار اولان کسنه یه غضب ایراث ایدر عصاره سندن ایکی درهم
شربا استعمال اولنسه احتباس طمثی فتح وجنینی اخراج ایدر اما طحاله مضردر مصلحی بیز شکری
وعسلدر محرور المزاجه جرعه سندن بر مثقال ویره لر وبدلی بر بچق وزنی سلیخه در ودبنجی قدر
زعفراندر وخواصندندرکه اکر بر حامله خاتون بر قبضه سنی صولی النه الوب صاغ الینی دخی
صول الی اوزرینه وضع ایتسه رحمنده اولان جنینه ضرر عظیم اصابت ایدر واکر بو منوال اوذره

برزمان مكس ايدرسه لا محاله جنيني اسقاط ايدر ديرلر **اذناب الخيل** لحية التيس دخي ديرلر
تركيده يلقو ديلمشك اتي وتكه صقالي در شكوفه سي اصفر ويپراغي ورق كراثه بكزر لكن
اوجلري انجه وسوري اولور سوتلي بر نباتدر ومعلوم اولدكه اذناب الخيل بين الاطبا متعارف
اولان ذنب الخيل دكلدر بلكه لحية التيس دركه تركيده تكه صقالي ديرلر اما عوام الناس بيننده
لحية التيس لفظي تغليطا عند الاطباء هيوقسطيداس تعبير اولنان اوته اسم اولمغله
غلطدن اجتنابا اذناب الخيل تعبير اولنمشدر وبو تعبير دخي ما لا يسع صاحبنك لحية التيس
وتسميه الوجب اذناب الخيل كلامندن اخذ اولنمشدر طبيعتي درجهٔ اولیده بارد وثالثه ده
يابس در بعضيلر ثانيه ده ديديلر وبعضيلر دخي اولیده حار اولمق اوزره زعم ايتديلر والحاصل
اعضايي شدتله تمكله ترياقه معادل دوورق يابسه سي قروحات عتيقه وجديده يي مدمل در
وشكوفه سي ورقندن اقوی وقروح ردیه ونفث الدم ونزف دمه عصاره سي ادويه سائره دن
اولیدر معده واعضاء وسائره يه قوت ويروب بطني حبس وقروح امعاني دفع وجراحات
عظيمه يه ضمادا الصاق واسترخاء عضوه اورمغله نفع ايدر اكر عصب دخي منقطع اولمش اولسه

اراقيطون اراقيشون دخي ديرلر يونانيدن معربدر اتراك خارس تصرف ايدوب هزارتره
ديرلر ايكي نوعدر صغير وكبير كبيرينك يپراغي قباق يپراغنه مشابهدر لكن زياده توكلي و
سياهه مائل وغليظ اولوب اوستي احضر اللون التي بياض اولور ساقي بياضه مائل
دكوكنك ظاهري سياه وباطني بياض اولور ايكي نوعنك دخي بعضي محللرده سماقلري س
اولماز احمر اللون شكوفه لري اولور مدور ومشوك ثمره لري اولوب ثيابه ملاصق اولمغله محب الناس
دخي تسميه ايدرلر طبيعتي درجهٔ ثانيه ده حار ويابسدر خاصيتي لطيف وجالي ومجففدر
علل فم ولهاته ووجع اسنان وصدر ومفاصله ونفث مده وعلل صدريه ده علاج بعيدیدر
ومطبوخندن نصف رطلي عسل ايله بروم تام حاصل ايدر عرق النساء ووجع مفاصله ضمادا
نافعدر اما كلي بحصر در مصلحي ادهانيدر مقدار شربتي بر مثقالدر كبد بدلي بزر بنج درما لا يسع
مؤلفي دركه فضلات كبد تربي تنقيه ايچون ايكي درهمي مثلي قند جام فستقي ايله شرب اتسه لر
دوا لا نظيردر **ارجوان** فارسيدن معربدر ارغوان دخي ديرلر وبرمقدار حرارته مائل واخلاط
لزجه يي اخراج وعلل كليه يه وبرودت معده يي زائل ايدر ومطبوخي مقيء وآلات نفس ومعده يي
منقي در وكوكنك قشرندن ايكي درهم طبخ اولنوب استعمال اتسه لر مقيء قويدر مصلحي عناب و
مرهمدر بدلي صندل احمر دنصفه ونخي ورد احمر دد وثمرهٔ ارغوان ادويهٔ عينيه چشم زن
مقامنه قائم بلكه هر وجهله نافع وسالمدر **ارز** وريز يونانيدن معربدر لسان فارسيده
وتركيده پرنج تسميه ايدرلر طبيعتي درجهٔ ثانيه ده يابس وحرارت وبرودته معتدلدر
وبالخاصه محرور المزاج اولان كسنده حرارت ومبرود المزاج اولنلرده برودت احداث ايدر
وظاهر بودركه بو اجلدن قدما واكثر متاخرين اطباء مريضك پرنج استعمالني تجويز ايتميوب اجتنابه
تخصيص ايلديلر زيرا مريضده كيفيت مضاده واضداده كيفيته موافقه لازمدر وحكماء هند
متفقلردركه پرنج طول عمره موجب صحتدر وحديث شريفده دخي بو معني وارد اولمشدر
وهند پرنجنك لوجق اقلدر واكا چيا تسميه ايدرلر ودپرنج فارسينك قرمزيسنك قبضي
ازيد وابيضنك غذاسي اكثردر وجميع اقسامي مسدد وقابضدر منفرد استعمال اولنسه
قليل الغذادر وزحير واسهال دموي واختناق الرحم وامراض كلي ومثانه ايچون مفيددر

واكر لبني وسكو ايله اكل اولنورسه كثير الغذادر ومسمن ومولد مني اولوب قوت جماع حاصل اولور
ارند برند شق اولنمش بصل كبي بر كوكدر سجستاندن جلب ايدرلر تذكرهٔ مؤمنيه ده
سوسن ابيضنك كوكيدر ديمشكه تركيده اكا زنبق درلر غايتده حار وجذاب وجالي در
طلاسي دم بواسيري قطع ايدر شربتي حيضي جاري ايدر مقدار شربتي بر درهم وارنجه در
اما ما لا يسع صاحبي بوكا سوسن احمر برينك كوكيدر ديدي **اربخيون** حرف القافده
قرصعنه اسميله محرردر **ارسطولوخيا** حرف الزاده زراوند طويل اسميله محرردر
ارطاميشيا حرف الباده برنجاسف اسميله محرردر **ارغيس** حسين بن اسحق مع الزاده ذكر
ايلدي يونانيه امبرباريس اغاجنك كوكيدر قابضدر درجهٔ اولیده حار وثانيه ده يابسدر
وبرمقدار برودت وقبضي اولوب تعفن اخلاطه مانعدر مطبوخي كبدي بارده اولان كمسنه
نافعدر وقوت ويورمفتح وقوه رادعه سي دخي واردر وفمده اولان قرحه لره ووجع اسنانه
نافعدر وجميع افعالده ماميرانه مشابهدر كلا بيله نفع اولنوب عينه قطور اولنورسه حفظ
صحت عين ايدر **اربيان** حرف الباده بها اسميله محرردر **ازاد درخت** فارسيده بر شجرك
اسميدركه بنقه اغاجنه شبيه ثمري اولور وچكردكي آق چكردكه مشابهدر آخر بهارده ابريشور
ومدت مديده شجري اوزره دوردر ورقلري املس وسياهه مائل يشل واترج يپراغنه مشابهدر
مائل دروحرنفه دوكيلور خزان اغزده اثمار وتازه دورب طراوتي كتمز وبو شجره تنكابن ده
جلي داروطبرستانده طاخك تسميه ايدرلر وبرنوعي دخي واردركه ثمري فندقه مشابهدر
جمله سمومه مقندر ديرلر عربيه سبسبان وهنديه بكاين ديرلر شكوفه سي احمر وخوشبو وخيري يه
بكزر چچكينك طبيعتي درجهٔ ثالثه ده حار وآخر اوليده يابسدر خاصيتي سده دماغيه يي
تفتيح ايدر ودوغي قمل وبراغيثي قاتلدر شعري تطويل ايدر وثمره سي جملهٔ سمومه ضددر
عصارهٔ ورقي عسل ايله قولنجه نافع واحتباس حيض وبول وعرق النساء ومثانه ده اولان دم
منجمدي دافع وسمومات بارده يه مفيددر مقدار شربتي اوج درهمدر ودالليرينك
عصاره سي مينختج ايله جميع سمومه هائل وورقي انسانه غير حيوانانه سم هلاهلدر
تطويل شعر ايچون بدلي كنور يپراغي قشر بيخ شاهتره وقره هليله ايله طبخ ايدوب شرب
اولنمق جاء بلغميه ايچون مجربدر چكردكنك بر درهمي قاتلدر مؤلف تذكره دركه عصاره سي
مفتت حصات ومعده اليولد غشياني منع ايدر ورقي ودالليري ضمادا خنازيري محلل
ونطولا صداع باردي مسكندر ومؤلف جامع بغدادي دركه عصاره سي شرب اتمك وقت بها
وحريفه مناسبدر وقت صيف وشتاده ممنوعدر ثمري ويپراغي باشده اولان قروح متقيحه نك
وسبخني ازاله ايدر بونلرك عصاره سي ومرداسنج ودهن الورد ايله مرهم اولنوب طلا اولنسه
وهراوج كونده برحمامه كيروب بنه طلا ايده لر قروح ازاله وشعر جديد انبات ايدر
آس بري فارسيده موردبري تركيده بيان مرسيني درلر ودغي بستاني سندن اعرض
وصنوبري ازيد وطرفي دم بند شبيه در شجري صلب قدي بر ذراعدن اقل وثمره سي مستدير
ودغيلر داللري بينده نابتدر واصل واحد ودالري كثيردر وفارسيده بعضيلر مورداسفرم
تسميه ايدرلر وقت شتاده خزان اتمز انقباض شديده سي واردر ثمرهٔ ودغي شرابيله
شرب اتسه لر حصات كلي ومثانه يي تفتيت واخراج ايدر تقطير بول ودرور لبن اصحابنه
نافعدر معده وكبده ودماغه قوة ويرر حمولا مقعده ده اولان ديداني اخراج ايدر صداع بلغمي

ارز آردن خميري دانك سكوفي ايله ثمرها اولنان
آكه زفت سائل بوشجردن
چام اغاجنه ...
سيلان ايله حاصل اولور صح

ورطوبات دماغیه وصرع ام الصبیانه نافعدر **آس بستانی** یونانیدن مورتبدر فارسیده مورد
وترکیده مرسین تسمیه اولنور بری و بستانی اولور بستانیسنك شجری شجر رماندن اکبر و دخی
رمان ورقندن اصغردر لونی اخضر و ثمره سی اسود اولوب خزانی معدوم و عطریله رایحه
لطیفه سی جلیه حلوملدر طبیعتی درجه ثانیه ده بارد و یابسدر خاصیتی سیلان دملك انواعینی
قاطع و نطول اکسر عظام عضوه و حرق النار و اورام حاره یه نافعدر **اسارون** سنبل هندیی
رایحه سنه برنباتك اصلیدرکه لسان فارسیده ناردین دمشقی تسمیه ایدرلر و لسان ترکیده
چتك اوتی وکدی اوتی درلر بروسه ده کشیش طاغی اطرافنده قیه یا اوزرنده غایت کثیردر
و بو نبات عند العوام الاطبا کدی اوتی وکدی کبه سی تعبیر اولنان اوت اولق اوزره زعم ایدرلر
و عشابین اسارون طلب ایدنلره کدی اوتی ویررلر غایت غلط فاحشدر زیرا کدی اوتی
تعبیر اولنان نبات قوه صغیرده که منتن الرایحه و کریه لالدیسی کوکنه شبیه برکوکدر اما
اسارون صحیح اولدرکه صارماشق کبی برذراع مقداری ساقی اولوب روی ارضده بعضی
ساقی مائل و منبسطا اولوب اول محلده دخی کوکلنوب اندن دخی ساق و اغصان حاصل اولور
و اوراقی همان ورق بنفشج کبی مستدیر و حضرته مائل و اغصان و ساقلری احمر و شکوفه سی
چادر چیچکینه مشابه و مماثلدر و بو نباتی سنه هجریه دن بیك یوز یکرمی سنه سنده استادم
فاضل علی البروسوی بروسه دن کتوروب اطباء اسلامبوله دلائل صحیحه ایله تحقیق و بیان
و کتاب مطبولردن اشکال و تصاویرلری ایله اثبات و عیان و حیاتی زاده مرحومك دائره سنده
اولان اطبانك اکثری بو نباته واقف اولوب استعمال ایدر اما اطباء سائره نك بعضیسنك
معلومی اولمدیغی اجلدن بو محله تحریر اولندی و بو نباتك طبیعتی درجه ثانیه نك اخرنده حار و
یابسدر خاصیتی ملطف و محلل و مفتح و مدر اولمغله معده و کبد و طحال و کلیه لرده حاصل
اولان اخلاط بارده یی ازاله ایدر اکر ماء العسل ایله استعمال اولنورسه اسهال قوی ایله بلغمی
اسهال ایدر حصاة کلی و مثانه و عسر البول و احتباس حیض و وجع مفاصل و وجع ورك
و عرق النساء و نقرس کبی علل مزمنه و مخوفه یه نافعدر خصوصا اوچ مثقالی درت بچق
رطل عصیر العنب ایله نقع اولنوب استعمال اولنه اوجاع باطنه یی تسکین و سده ماساریقایی
تفتیح و اورام کبدی تلیین ایدر استسقا و یرقان و سده احشایه نافعدر اما دیه یه مضردر
مصلحی میویزجدر مقدار شربتی بر مثقالدن اوچ مثقاله وارنجه و بدلی مثلی قدر وج یاخود
زنجبیلدر یاخود خولنجاندر **اسطوخودوس** یونانیده لغت عربیه مفرح الارواح و
حافظ الارواح و موقظ الارواح دخی تسمیه ایدرلر قره باش دیمکله متعارف برنباتدر که دخی
صعتر ورغنده شبیه و اندن اطول و دقیق و چیچکی سیاه مائل احمر و ساقی انجه جك قدی
بر قرشدن اصغر و رأس ساقنده بربومق بوغمی قدر موصفنده مثال الشعر اجزادن مجتمع سیاه
ایله حمرت بیننده بخی چیچکی واردر که طعمی حنتلو و بر مقدار مرارتی واردر طبیعتی درجه
اولیده حار و ثانیده یابسدر بعضیلر اول ثانیده حار و یابسدر دیمشلر و بعضیلر مرکب
القوی در دیدیلر و اجزاء بارده سی اجزاء حاره سندن اقلدر دیمشلر بو قولا صوابدر خاصیتی
تحلیل و تلطیف و تفتیح و جلاسی واردر و جزوی قبضی دخی واردر انواع اوجاعی قطع ایدر
الم احشایی دفع ایدر اعضایه قوت و ارواح دماغیه یه تقویت ویرر کره بیمدیل و عفونت
اخلاطه مانع و منضج و دماغده اولان مره سودایی ازاله ایدر بیمثلدر مطبوخی امراض صدره

و نزله

و نزله و سعال امثالی عللرده زوفا ایله مطبوخا اقوی در بلغم و سودایی اسهال و بولی ادرار
ایدوب اورام کبدی ازاله ایدر و تنقیه کلی و طحال ایدر اعصاب مجمده و اوجاع مفاصل و اصلاعه
مفیددر صرع و مالیخولیایه نافع و علل دماغیه نك اکثرینی دافعدر و مرباسی ثلثی قدر کوزبوه یابسه
و ربعی قدر مرزنجوش و تسعی قدر مصطکی و کابلی و کندر هربرندن اخذ و معجون اولنوب
بهر لیل علی الفراش اوچ درهم مقداری استعمال ایلسه لر نازله و رمد مزمن و سست اندا ملق
و دبو و ثقل اذن و ضعف باه امثالی عللردن امین و سالم اولورلر بیوی عدد نیلوفرك ورقلری
ایله بر جزو زهر اسطوخودوسی آلتی فنجان صو ایله طبخ ایدوب نازله شدیده اصحابنه وقت
وقت چای کبی شرب ایتدرمکله نازله سنی قطع ایتدوکی بو فقیرك مجربیدر لکن محرور المزاجه
مضردر غثیان و عطش ایراث ایدر مصلحی سکنجبین و دیدیه مضر اولدیغی ایچون کثیرا
و صمغ عربی ایله اصلاحه محتاجدر مقدار شربتی ایکی درهمدن بش درهمه وارنجه بدلی آلات
نفسده فراسیون و تنقیه سوداده افتیموندر مرباسی سکر و عسل ایله شکوفه سندن
عمل اولنور مداومت اولنورسه بویجق منقالدر **اسفاناخ** لسان فارسیده اسفناج
و یونانیده سرمانیوس درلر بری و بستانی در بریسی افعالده بستانی سینه مشابهدر
اما بستانی سی معروفدر طبیعتی درجه ثانیه نك اخرنده بارد و رطبدر و بعضیلر معتدلدر
دیمشلر ملین و بر مقدار جالی و رادع و سریع الهضم و نفخی سائر بقوللردن اقلدر و امراض صدریه نك
مجموعنه مفیددر و التهاب و عطشی تسکین و حمیات حاده و امراض ریه دن اولان مرض سله
غایت نافعدر عصاره سی سکر ایله ممزوجا یرقان و حصاة مثانه و عسر بوله علاج تام و دواء
مالا کلامدر صداع قوی یه و وجع ورکه و اخلاط مراریه نك لذعنی ازاله ایدر مطبوخا استعمال
ایدرلر و نوازل حاره یه بقله ایله طبخ اولنوب استعمال اولنه مجربدر وجع المفاصل حاره یه
و اورام حاره یه و حرارتدن حادث اولان احتباس بوله طبخ اولنوب ضماد اولنه و مطبوخنی
اسفیداج ایله بتوره طلا اولنسه مفیددر اما بارد المزاج اولانلره مضردر صداع ایراث ایدر
مصلحی دهن لوز حلو و دارچین و مری ایله طبخ اولنمقدر مقدار شربتی عصاره سندن مثقالدر کله
و بدلی سمزاوتی و قطف دردر طحاله مضرتنی اصلاح ایچون طین مختوم در مقدار شربتی ایکی درهمدر
استنوب فارسیده عربیده زنبوع و اسلامبولده خماض لیمونی دیو مشهور خرده جه لیمونلردر
اکثریا مصردن کلدیکندن مصر لیمونی دخی درلر اترج و تودنج و لیمونی بر بریته اشلمقدن
حاصل اولور دخلی اترجدن اضعف و لیموندن اقوی در سمومی دافع و عطش حرارته نافع
و صفرا و دیدیه مضردر **اسفنج بحری** همزه نك حذفی ایله سفنج دخی لغتدر سحاب البحر
و غمام البحر دخی تسمیه اولنور فارسیده ابرك و ابرمرده و ترکیده سنکر دیرلر حاجی پاشا مرحوم
شفاسنده درکه حیوان کبی متحرك برجسم رخو و متخلخل و بحری در و بعضیلر حیوانی اولمسنی
زعم اتمشلر و بعضیلر نباتی دیدیلر کتاب اختیارات بدیعیده محرر درکه اسفنج بحری حیوان کبی
متحرك برجسمدر انی اخذ ایچون وضع ید اتسه لر متحرك اولوب بچیده اولور و اکرچه دریاده
ایکن موضعندن قوپسه انی بحر ساحل دریایه رمی ایدر انتهی پس بو برجسم رخو و متخلخل
و ثقبه ضیق و واسع ثقبه لر ایله قعر متکون و حاصلدر و ذکر و انثیسی واردر ارککینك جسمی
صلب و ثقبه لری صغیر و دیشیسنك جسمی لین و ثقبه لری کبیر اولور طبیعتی درجه اولیده
حار و ثانیده یابسدر خاصیتی مجفف و محلل و بر مقدار جاذبدر طریسی سرکه ایله یاخود خمر ایله

و بعضیلر درجه اولیده بارد و رطبدر دیدیلر

ترطيب ايدوب جراحات جديده اوزرينه وضع اولنسه‌لر اندمال ايدوب سيلان دمي بالخاصه قطع ايدر
مطبوخي غسل ايله جراحات عتيقه‌يه نافع و قروحات عميقه‌يه مجفف اولوب سيلانات فنيّ دافعدر
ومري ازاله ايدوب عينه جلا ويرر زيرا رمادي اكتحال اولنديقده علل عينك اكثرينه دواء لانظيردر
واكر برقطعه اسفنجي برخيطه ربط بعده بلع ايتدروب اوزرينه واقرصوايچه‌لر بعده جذب اولنسه‌لر
حلقومده اولان علق ونشب وعظم وشوك كبيلري اخراج ايچون عجايب تدبيردر واكر تازه اسفنجي
منفردًا ياخود پنبه وياكتان ايله مسعود جراحاته وضع اولنسه فتح ايدر اسفيوس حرف الباده
بزرقطونا اسميله محرردر اسفند سفند حرف الحاده حردل ابيض اسميله محرردر اسقابونا حرف الحاده
حشيشة الجرب اسميله محرردر اسقورديون لسان فارسيده سيرصحرايي وتركيده بيان صارمساغي
درلر والفسنروشين مجرا ايله دخي اختند ومعلوم اوله كه صوغانك ديشلري اولماز ايسه جبلي درلر
اكر ايكي كيبرديشدن مركب اولورسه شامي درلر واكر ديشسز زياده صفير اولوب قشري كندمسنك
آيرلزسه مصري درلر وشعرديون يوناني بونوعندن عبارتدر مر وقابض وللذاع وورقي
خرده ورنكي بوزرق وعرض جستانيسدن اقل وشكوفه‌سي حمرته مائل طويل ساقدر وبرقسمنك
دخي ساقي وشكوفه‌سي بياض اولور طبيعتي درجهٔ ثالثه آخرنده حار ويابسدر خاصيتي محلل
وجالي ومدردر احتباس بول وحيضي آجر وسمومه ترياق اكبر وجميع افعالده بستاني‌يه سندن
اقوي بلكه برتردر چونكه بونك افعالي حرف تاده ثوم محرّرينده بيان اولنور تكرار اولنسه باعث
تطويل اولور مقدار شربتي ايكي درهمه دكلدر وبدلي آطرصوغانيدر وتخمي مبرود المزاج كسه‌نك
غايتله قوة جماعيه‌سني زياده ايدر اسقولوفندريون يونانيدن معربدر معناسي صنعزي
اذالر ايديجي ديمكدر تركيده التون اوتي ديمكله مشهور ومعروفدر ساقي وشكوفه‌سي وثمري اولماز
برنباتدر موضع ظليده بيتر ورنكي ورقي بسفايجه مشابه وطرف اعلاسي احضر واسفلي حمرته
مائل توكليجه واطرافي دستره ديشينه شبيه در طبيعتي درجهٔ ثانيه‌ده حار وثالثه‌ده يابسدر
خاصيتي ملطف ومحلل ومفتح ومدردر مثانه وكلي‌ده اولان حصاتي تفتيت ايدر يرقان وفواق
وصرع وامراض سوداويه ايچون نافعدر وورم طحاله ضمادًا علاج بيعديلدر سكنجبين ايله فرق
كون مداومت اولنسه دفع ايدر مجرب اولنمشدر وتعليق اولنسه حمل مانعدر مقدار شربتي اوچ
درهم وارنجه درقلب ودريه مضردر مصلحي صمغ عربي ومثانه‌يه مضرتنده مصلحي عسلدر وبدلي
كبره كوكي قابغيدر وبعضيلر ايكي وزني قدر كمادريوس دردلر وبعضيلر مرجان محرق دردر
ديشلر وبعضيلر اسقولوفندريون اصل كبره دردلر وشيخ الرئيس دخي بو معنايه اشارت
ايتمشدر اما بوفقيرك استادلرمدن اخذ وضبط وحالا استعمال ايدوب مجرب ايلديكم اسقولوفندريون
التون اوتيدر اسقورجينا لغت افرنجيدر لسان يونانيده آلوين درلر برنباتدر كه قدي
بر ذراعدن قليل وحمرته مائل اغصاني رقيق وصلب وقشري سياه وورقي خرده وشكوفه‌سي
نرم حمرته وصفرته مائل كوكجه‌ود القليلج شبيه رطوبتلجه طعمي حدتلي وتخمي افتيمون تخمنه بكزر مواضع
رمليه وكنار ماء جاريه‌ده نابتدر طبيعتي درجهٔ ثالثه‌ده حار ويابسدر خاصيتي جالي وغسال
ومقطع ومفتح سدد تخمندن بردرهمدن ايكي مثقاله دك بر درهم ملح ودرت وقيه ماء القراح وبر
وقيه سركه ايله علت سوداويه مسهل قوي وجنون مستحكمه مطبوخي مؤثر ومقويدر ودبع
خصوصا قشري دخي اقويدر يرقان اسودي هر نقدر شديد اولورسه ازاله ايدر لكن
مورث سحج در مصلحي كثيرا وعناب ومقدار شربتي اوچ درهم وارنجه در وقشر اصليلنك شربتي

ايكي

ايكي درهمه وارنجه دراسقولاوريا تودري نوعندندر اسقيل يونانيدر لسان عربيده
بصل الفار وبصل العنصل تسميه اولنور فارسيده پياز موش وپياز دشتي وتركيده آط صوغاني
ديمكله معروف ومشهوردر ورنكي پيراغي كبي لكن اندن عريض وطويل وساقي مجوف سنز
مائل وصغيري قليل در وكوكي نرجس صوغاننه مشابه واندن اكبر وغرسه محتاج اولميوب
مكان بارده رطبه‌ده تازه وتراولور ويرده منفردا حاصل اولاني قاره‌يه زهر قاتل وزياده
كبير اولاني دخي سمّ هلاهل در اجودي معتدل المقدار ومستدير الجرم وصاف مرارة ايله
حلو الطعم اولانيدر طبيعتي درجهٔ ثالثه آخرنده حار وثانيه‌ده يابسدر خاصيتي برمقدار
رطوبت فضليه‌سي واردر بولي وحيضي ادرار ومعده‌يي مقوي وجميع اعضايي منقي وجلد
ظاهره دمي جاذب واخلاط غليظه‌يي تلطيف وترقيق ايدر حشرات سميه‌نك زهرينه
ترياقدر ضيق النفس واستسقا وسعال عتيق ودبو علت طحال وعرق النساء ووجع
المفاصل ونقرس ووجع اذن وشقيقه وصداع بارد ونسيان وقيء الدم وحصاة كلي
ومثانه وعسر البول ايچون حاصل الكلام قروح باطنه اسهال الدم وحمي‌دن غيري جميع
امراضده عطيهٔ الهيه وموهبهٔ ربانيه‌دن برعلاج تام ودواء مالاكلامدر ومشهوردر
استعمال اولنانی اكثريا خمير ايله صاروب تحت الرماده طبخ اولنانيدر اما محرور المزاج
كسه‌لره وعصب صحيحه مضر واضطرابه ويرجيله مصدّع ومورث غثياندر ودخي متقرح
ومحرق ومقطعدر مصلحي شول لبره دركه ايچنده قرمش جراطغي اولنمش اوله ديلري حقدادر
شربتي ايكي درهمه وارنجه وبدلي بلبوس وبعضيلر صارمسق وبعضيلر بيان صارمسغي
وقردمانا واكيرددر ديديلر وبعضيلر بدلي يوقدر ديديلر اسل اولدوناتينك فتحي ايله برنباتك
اسميدر كه اندن حصيردوزرلر تركيده قوفه لق درلر وحصيريته قباحصير تعبيرا اولنور
صوكنارلرنده وصولو يرلرده اولوب ذكروانثي‌سي واردر ذكرينه كولات ديرلر دانه‌سي سياه
واستداره‌يه مائل وانثي‌سينك دانه‌سي اكبر ونباتي خشن دروايكي‌سينك دخي طبيعتي
برودت كثيره ايله حرارت قليله‌دن مركبدر وداوود الضرير اقل ثانيده حار واخر ثانيه‌ده
يابسدر ديدي خاصيتي اوجاع شديده‌يي مسكن ومحلل در ضمادًا استسقا وماليخوليايه
نافعدر واصليتك رمادي سيلانات دمي قاطع واورام خنازيري محلل وحكه‌يي دافعدر
ورقينك ثمره‌سندن اوچ درهمي شراب ايله استعمال اولنسه‌لر اسهال وسيلانات دمويه‌يي
قطع ايدر وبرمعتاد ادراري دخي واردر وكوكنه متصل اولان ورقلري لسع رتيلايه ضمادًا
نافعدر ونوع غليظنك ثمره‌سي غايتده منوم درحتي بش درهمي مورث سبات اولور مصلحي
كلبشكر وعسل ومعجون فلافلدر بيواعيري رقيقي ابدان قويه‌يه ومستقيلاره وغليظي
ابدان يابسه‌يه مفيد دراشترغار واشترخار فارسيدن معربدر تركيده دوه دكني درلر
باداوره شبيه زهري ابيض واحمرواصفر اولوب ديكنلري طويل وتخمي سياه شفافلي دد
واصلي انجدان كوكنه مشابه ورايحه وطعمي مستكره ومروحرنيفدر مستعمل اولان كوكيدر وتازه‌سيني
اكثريا قوم يهود صويوب خيار كبي اكل ايدرلر موصل ومصرده دخي اكل ايدرلر وبعضيلر
انجدان خراساني بونك كوكيدر ديشلر طبيعتي درجهٔ ثالثه آخرنده حار ويابسدر خاصيتي
مدر ومفتح وترياقيتي در بلغم محترقدن اولان جماع دبيعه نافع ومعده‌يه موافق اشتهاي غذايه دي
جاذب وهاضمدر غداسي غليظ كلي وكبدده اولان اورامي تحليل ايدوب علل سائره‌سني

دخی دافعدر دماغه مضردر مصلحی خل حاذقدر وعنب ثعلب نضیج ودیبا سنددر ومقدار شربتی بر جزءدن
ایکی درهمه دک بلکه ایکی درهمه دکدر **اشراس** وخنثی وبراق دخی دیرلر عربیده لسان فارسیده سریش
وترکیده چریش دیمکله مشهور اولان کوکدرکه غایت عروقلی ولزوجتلی نسنه‌در وبو کوکی نباتنک
ودخی ورقی خنثی‌یه مشابه‌در انکیچون بعضیلر خنثی ظن ایدرلر اما غلطدر دیوا بونک کوکی
طویل وحمرته مائل اصفر وصلابت اوزره ساقلری اطول وشکوفه‌سی بیاضه مائل احمردر
وورقی اعرض وتدویره قریب وغریق مستدیر وطعمی حدت وعفوصتلی شی عجیبدر اما
خنثینک کوکی اصفر وشکوفه‌سی ابیض واقصردر طبیعتی درجهٔ اولیده حار ویابسدر
ورمادی ثانیده حار وثالثده یابسدر خاصیتی ضربه وسقطه‌دن حادث اولان علتلره
فتق ودمل وقروح قضیبه وخصیه‌یه ضمادا نافعدر کذلک اورام اعضاء عضلیه واعصاب
اورلسنه خل حاذق ایله ضماد اولنه وشیر وغن ایله ممزوجا جرب وحکه‌یه طلا اولنسه دفع ایده
وصلابتلری تلیین ایچون اده‌ری شیر وغن ایله ممزوج اولنوب طلا اولنه ووجع الصدر
وسعال ویرقان وصفرای محترقه وسحج امعاء وخشونت حلق ایچون مطبوخی مفیددر
ومحرقی حیضی وبولی ادرار ایدر لکن سدّه ایراث ایدر مصلحی سکنجبیندر ومعده‌یه رخاسی
وارد مصلحی کلبا شکردر ومقدار شربتی بش درهمدر وارنجه دردر ومحرقندن بر مثقالدر کدر
وتخمندن ایکی درهمه دک بلکه اکثرا اطبا اول غراوی استعمال ایدرلر وبعضیلر مغاث ویاخود کرسنه‌دن
دیدیلر **اشنان** عربیده غاسول دخی دیرلر بیراقسز وقورومش قوردجغزلره مشابه بر خرده‌جه
داللری واردر ترکیده چوغان دیمکله مشهور ومعروف بر نباتدر غسال‌لر بونکله جامه غسل ایدرلر
ایکی نوعدر بری بیاض وبری احضردر بیاض نوعنه خرء العصافیر واحضر نوعنه غاسول
دیرلر معلوم اوله که اشنان ابوقانسی دردیلر خطا ایدرلر طبیعتی درجهٔ ثالثده حار وثانیده
یابسدر خاصیتی جالی ومحرق ومنقی ومفتحدر ومدر قویدر احضرینک اوچ درهمی استسقانک
ماء اصفرینی اسهال ایدر وبر درهمی حیضی ونصف درهمی بولی ادرار ایدر لکن اون درهمی قاتلدر
وبش درهمی جنینی حیا ومیتا مسقط وضمادی لحم زائدی اکل ایدر اسنانه سنون اولنسه اوساخنی
ازاله ایدر اما معده‌یه فساده باعثدر مصلحی حب القرع ودهن البنفسجدر ومثانه‌یه
مضردر مصلحی عسلدر **اشنان داود** حرف الزاده زوفاء یابس اسمیله محرردر **اشنه**
عربیده خبز القرده شبیه العجوز دیرلر لسان فارسیده دوالک وخراسانده کریاسک تسمیه ایدرلر
ترکیده بلید یوصونی ومیشه یوصونی دیمکله متعارفدر که برانجه شجر کبی نباتی تللردن دوزلمش
عریض نسنه‌یه شبیه بر نباتدر جام وبلید وسائر شجرلرده دخی تکون ایدر اجودی اعلاسی بیاض
ولطیف الرایحه اولاندر سیاهی ردیدر طبیعتی درجهٔ اولیده حار ویابسدر خاصیتی هر قنغی
شجردن مأخوذ ایسه انک مزاجنی طوتار خاصیتی اکا تعلق ایدر معده‌یه تقویت وجماعه قوت ویرر
خمر ایله نقع اولنوب شرب اولنسه منومدر ووجع کبده نافعدر محلل وملین ومفتح ومدر الحیض
والبولدر اکثریا خمرده نقع اولنمغله استعمال اولنور معده‌یه قوت وقلبه فرح ومسرت ایراث ایله
غثیان وخفقانی دفع ایدروب روح حیوانیه‌یی حفظ ایدر **اشق** فارسیدر عربیده مصرده
کلخ وشامده قنه وشق وترکیده چادر اوشقی دیمکله متعارفدر اصفره مائل بر بیاض صمغدر که
بر شجر صغیره‌دن حاصل اولور که ساقی دقیق وتوکلی ودپراغی بیاضه مائل وزهری احمر مواضع بارده‌ده
نابت وحاصل اولور بعضیلر اشترغاز صمغیدر دیمشلر وفیه نظر اما فقیر دیر که قلقان دیکندن

اخذ اولنور بو صمغدر طبیعتی درجهٔ ثانیده حار واخر اولیده یابسدر خاصیتی مفتح ومحلل
وملطف وجاذب وجالیدر کبد وطحالده اولان سدّه‌لری تفتیح ایدر عسر تنفس وخناق وبلغمله
حاصل اولان علل کوناکونه نافعدر وازالهٔ درج ایدر وحار جفن سرکه ایله ضماد ایدروب محل کبد وطحاله
اورمغله اورام وریاحی تفتیح وتحلیل ایدر عسر البول واحتباس حیضه صاحبنه نافعدر وحملدن
جنینی حیا ومیتا اخراج ایدروب علل مشکله دخی دافعدر ضمادا امفاصلده اولان تحجراتی وخنازیری
دفع ایدر اما معده‌یه مضردر مصلحی انیسون وکلیه‌یه مضردر بینی زوفا اصلاح ایدر ومقدار شربتی
نصف مثقالدر وارنجه بدلی سکبینج وجاوشیردر **اشقاقل** حرف الشینده شقاقل اسمیله محرردر
اصابع اصفر کف المریم وکف العایشه دخی دیرلر ترکیده مریم انا الی دیرلر کوکی کف اطفال کبی
بش برمق ورطوبت ایله مملو بر نباتدر که قورودقده صفرت ایله بیاضدن ابلق اولور مواضع
رملیه‌ده وصوکنارلرنده نابت اولوب جزوی حلاوتی واردر ورغی پراصه ورغنه مشابه
ودیبندن رأسنه وارنجه رنک بنفشجیده شکوفه ایله برقراردر وبر قسمی دخی واردرکه کوکی
قپلان طرناغنه شبیه واصغر ونوع اولدن حلقی ازید وشکلی اصغردر طبیعتی درجهٔ
ثانیده حار ویابسدر خاصیتی فضول غلیظه‌یی محلل واعضایی منقی وسموم هوامه تریاقی
وجنون وامراض سوداویه‌یه نافع برد واکالمه علل بلغمیه ومنابت اعصابه ایچون مفیددر
ضمادا صلابات وتجاویفه نافع وبخوری فادیه وسام ابرصی دافع برد واء لا نظیردر وقسم اخیری
حیا ومیتا جنینی اسقاط ایدر اما الات بولیه‌یه مضردر مصلحی حب الاس وبلیددر ومقدار
شربتی ایکی مثقالدر وارنجه بدلی بربنجی ودخی قلت سمز قبق وثلثانی قدر طوبلقدر **اصابع هرمس**
حرف الشینده شنبلید اسمیله محرردر **اصابع العذاری** حرف العینده عنب الطویل اسمیله محرردر
اصابع الفتیات حرف الفاده فرنجمشک اسمیله محرردر **اصاف** حرف الکافده کبر اسمیله محرردر
اصطرک قاطر یونانیدن معربدر استراک دخی دیرلر لسان لاطینده استراجرقالامیدا تسمیه
اولنور لسان ترکیده طانلی بخور مریم واداله کونلکی دیمکله معروف ومشهوردر دیسقوریدوس
بو کامیعه السایله نوعندن بر شجردر ومنک صمغیدر دیدی وجالینوس واتباعی دخی زیتون
صمغی اولدیغی اوزره زعم ایتدیلر ایکی قسمدن برقسمی مغشوشدرکه شجرینک تقبنه دودیه
اغاجک چوردکی ایله معا سائل اولور وبر قسمی دخی تقبهٔ مذکوره‌دن تقاطر ایدروب صاف
وبراق ودانه‌دار وحمرته مائل اولور قسمین مذکورینک اجودی حلو الطعم اولوب رایحه
لطیفه خاده‌سی اولور قسم اول مغشوشنه اصطرک تعبیر وقسم ثانیسی اصطرک قاطر
دیمکله تذکیر اولنور طبیعتی درجهٔ ثالثه‌ده حار واولیده یابسدر بعضیلر ثانیه یابسدر
دیدیلر خاصیتی محلل وملین ومنضج وحاردر زکام ونوازل انواعنه نافع ورباح بارده غلیظه‌یی
تحلیل ایدروب بحة الصوت ونزلات بارده وسعال شدیده‌یی دافع وقاطعدر اسهالی حبس
وضعف معده‌یی ازاله ایدروب قوت وبول وحیضی ادرار ایدروب صلابت رحمی تلیین ایتمکله
بدننه نسایه راحت ویرر شیخ ابن سینا ذکر ایدرکه بو دوانک بخوری مجموع نشیده نجار کندر بو
مقاحنه قائم وبدل اولور واکراد دیه اعیایه ضم اولنورسه نوم کتوردر وبر مقعد ادیر علتی بطم
ایله بلع اولنسه طبیعتی تلیین ایدر اما مصدعدر مصلحی شراب نیلوفر وشراب بنفشج وبدلی
جندبیدستردر **اصل الراسن** حرف الراده راسن اسمیله محرردر **اصل السوس** حرف العینده
عرق السوس اسمیله محرردر **اصل الکبر** حرف الکافده کبر اسمیله محرردر **اضراس الکلب** حرف الباده بسفایج

انظفار الجن طرناق پارچه لرینه شبیه
بر اقسونو شکوفه سنه سیاه مائل بر
نباتدر طبیعتی درجه اولیده حار ویابسدر
خاصیتی یرقان اسود وسعال یابسی
دفع ایدر وادرار ایدر سرکه ایله طبخ اولنوب
طلا اولنسه تحلیل وازاله ایدر وسهوی
بالخاصه دفع ایدر دماغه مضردر مصلحی
عناب ومقدار شربتی اوچ مثقالدر دکلد

اسمیله محرردر اضراس العجوز حرف الخاده حسک اسمیله محرردر اطباء الکلبه حرف السینده سبستان
اسمیله محرردر اطماط حرف الباده بندق هندی اسمیله محرردر اغلیس حرف الباده بنجنکشت
اسمیله محرردر اغالوجی حرف العینده عود اسمیله محرردر اغریمونیا حرف الغینده غافث اسمیله محرردر
اغلیقن واغلیقی حرف المیمده میبختج اسمیله محرردر افتیموت یونانیدن معربدر معناسی دواء الجنون
دیمکدر دالّری حمره شعره شبیه دوردقلری زیاده خرده وشکوفه سی قرمزی وتخمی خردلدن اصغر
شو کبی بر نباتدر که قریب بها اولان نباتاته صاریلور کوکی هوا وجه شبیه در بعضیلر دیدیلر که
حوالیسنده نبات بتمز طعمی مر وبر مقدار حریف وشکوفه سی اودرننده ایکی تخمی ظاهر اولور طبیعتی
درجه ثالثه ده حار وثانیه ده یابسدر خاصیتی محلل وملطف دردیدان وحیاتی قتل واخراج ایلر
وبالخاصه امراض سوداویه یه نافعدر اخلاط سوداویه وبلغمیه یی اسهال ایدر وامراض دماغیه دن
جنون ومالیخولیا انواعنه وسرطان ونفخ امعا ورباح مراقیه یه علاج بعدیلدر هریوم اون درهمی
نصف رطل لبن خالص ایله نقع ایدوب اون بش مثقال سکنجبین ایله تناولی اولنسه خفقان
وتوحش ومالیخولیا وتشنج وعلل مراقیه یه دواء لا نظیردر واکر اون درهم تخمی سکسن درهم
حم الطیب ایله نقع ایدوب بعد التصفیه ایچینه شراب بنفشه وشراب الورد بر دوقیه وبش التی قطره
دهن اللوز الحلو ضم اولنوب شرب اتسه لر غریبه سوداییه غایت اسهال ایدوب بدنه ضرر ویرمز
اما صفراوی المزاج اولنلره مضردر وغشی کتورر مصلحی بنفشه دیرلر موافقدر ودیه
مضرتی واردر مصلحی صمغ وکتیرادر مقدار شربتی اوچ مثقال کردکلد ومطبوخاتده اون درهم دکلد
بدلی لاجورد وحجر ارمنیدر یاخود بربچق وزنی قدر حاشا یاخود مثلی قدر حاشا وایکی دانق
تربد درو تخمی دق لازمدر افسنتین یونانیدن معربدر لسان لاطینیده الف ممدوده ایله
آبسنتیو وترکیده بلین دینمکله مشهور ومتعارف شجر کبی بر نباتدر که قوی بلند وبرساق
اوزره قائم ونیجه دالّری واردر که بربرینه پیچیده اولمشدر بیاضه مائل اوراق کثیره دقیقه سی
ورقی بابونه شبیه واصفره مائل خرده جه شکوفه لری واردر وجزوینجه رایحه سنده عطریت
وتلخی واردر وبو قسمه ترکیده آق بلین دیرلر وقسم ثانیسی دخی بویله در لکن قیلجاکی ذراعدن
زیاده طویلجه اوراقی قسم اولک ورقندن عریض وزیاده یشل درو طعمنده مرارت کثیره اولدیغندن
فائده سی عظیم وقسم اولک خاصیتی قسم ثانیدن قلیلدر طبیعتی درجه اولیده حار ودرجه
ثانیه ده یابسدر خاصیتی مفتح وملطف ومشهی ومحرک باهدر وایکی جوهردن مرکب اولوب
جوهر لطیفی ایله تفتیح وجوهر ارضیه سی ایله قبض ایدر بولکه حیضی ادرار ایدوب معده اولان
صفرا واخلاط سائره یی اسهال ایدر عروق وصدرده یی منقی بدن وکبد ومعده بارده یی
مقوی در عصاره سی یرقانه نافع ومطبوخی آنون اولنسه بواسیری وحمیاتی دافعدر صمم
واوجاع واورام اذنه نافعدر رطوبات دماغیه یی تخفیف ایدوب بر مقدار مصدعدر مصلحی
انیسون دردو محرور المزاجه مصلحی شراب رمان در شربتی بر مثقالدن ایکی مثقاله وارنجه ومطبوخی
بش مثقالدن اون مثقاله وارنجه در بدلی حمره ایچون وزنی قدر اسارون ونصف وزنی
هلیلج اصفر وکبد ایچون قیطون اوتی عصاره سی در جمعه وقیصوم دخی بدلی اولور افرنجمشک
حرف الفاده فرنجمشک اسمیله محرردر افراجیا لسان لاطینیده اوفراکیا دخی دیرلر لسان
عربیده حشیشة العین وترکیده کوز اوتی وافراجیا دینمکله مشهوردر وصدر قدبر ذراع قدر یقین
ساق واحد جکر وبعضیسنک دخی دالّری واردر ورقلری پرسیاوشان ورقلرینه بکزر

اکثا اندن طویل وخشین وسود بجه اولوب دیبه سنده شکوفه صغیره سی واحمر ومدور ومائل [illegible]
اکثریا صحرالرده وجابلرده نابت وعلل عندهم عند الاطبا نظیری نایاب اولدیغی بالتجربه ثابت در
دمعه وسیلانات ونزول ماء وضعف بصر کبی علله اولیرده و [illegible] صاعده دن دماغه حاصل
اولان امراضک اکثرینه مطبوخا استعمال اولنور وغایة البیان صاحبی بونباتک [illegible]
دیمکی محرر [illegible] ذکر کتاب [illegible] شکلی وخاصیتی تماما محرر ولسان [illegible]
تسمیه اولنور ولسان عربیده جلال وتوت الثعلب وتوت بری وترکیده چلک دیرلر بونباتک
کوکی قوشقماز کوکی کبی ایجه وساقلری فوقه وارنجه خرده خرده دیکنلیجه وساقینک
دیبه سنده اوجه دانه یپراق ومیوه سی کراس کبی احمر و[illegible] اولور شکوفه سی [illegible] اولندن
اکبر وزهری [illegible] اصفر وطبیعتی [illegible] بارد [illegible] نوع [illegible] حاصیتی [illegible] موجود
اولدوغندن [illegible] فوائدی [illegible] جامع [illegible] اولدیغی عند الاطبا مشهوردر اورام
کبدیی تحلیل [illegible] اعضای [illegible] تفتیح [illegible] ادرار بول ایدر [illegible] عضودن
اولورسه قطع ایدر وحرکت اسهالی [illegible] قوی ونزول [illegible] ایدر بو
دوا مبارکدر افیون یونانیدر [illegible] لسان فارسیده
تریاک [illegible] خشخاش دیرلر [illegible] منعقد [illegible]
غایتله صاف وسیاه [illegible] شمسده سرعتا
ذوبانی قابل اولوب رایحه سی قوی اوله طبیعتی متقدمین اطبا عندنده درجه رابعه ده بارد و
یابسدر ومتاخرین اطبا وافرنجه عندنده افیون بحسب المزاج حاردر وانک تبریدی بالعرضدر
یعنی حرارت ذاتیه سیله بسط تحلیل روح ایدر یعنی قوه حرارتیله روحک بعضیسنی تحلیل
ایدوب کیدررر وبو حالک وقوعنده مزاج بدنه برودت لازم کلور دیرلر اکر حرارت بدنه نقصان
کلوربویله اولمجق لازم کلور که جزء بارده غالب اولدیس تبرید حقیقی افیون اولمادیکه
افیونک فعلی تحلیل روحدر لکن انکا تبرید لازم کلور دیرلر انتهی اکر افیون خشخاش ابیضدن
اخذ اولنمش ایسه طبیعتی درجه ثالثه ده [illegible] مخدر ومنوم واوجاعی مسکن وقابضدر
اخلاطی تغلیظ [illegible] وروح حیوانیی تحللدن حفظ ایدوب مانع اولور سحج وقروح الامعا
واسهالات وسعال وضیق النفس ورمد ونوازل وصداع کبی علتلرده سریع التاثیر
بردواء لا نظیردر لکن طبیب حاذقه مناسب اولان تدبیر ایدوب بعده استعمال ایتدیره
منسیخت نام طبیب هر علت ایچون بو دوادن برکونه لوداتو ترکیب ایدوب استعمال ایلمشدر
فی الحقیقه غایت مجربدر مراد ایدنلر استاذم علی البروسی مرحومک ترجمه منسیخت نام کتابنه
مراجعت ایتسون معلوم اولرکه بو دوایی بلا تدبیر استعمالی مناسب دکلدر زیرا مداومتی اشتهایی
وقوه جماعیه یی اسقاط ایدوب فهمه مضردر ومصلحی جندبیدستر وفرفیون وفلفل ودارچینی
کبی دوالردر مقدار شربتی حرجمک قدردن درت قیراطه وارنجه در وبردانه قلدن زیاده سی ممنوعدر
وایکی درهمی قاتلدر دعشلر [illegible] بردرهمی اکل ایدوب هلاک اولان آدمی کوردم لکن اوتوزدرهم
مقدارینی دخی اکل ایدن ذاتی مشاهده ایلدک انحراف مزاج دخی کلمدی وبودوانک بدلی اوچ
مثلی قدر بزربنج ومثلی قدر لفاح کوکیدر وحبس مواد ایچون طباشیر وکافور وکهربادر
افیلون حرف الشینده شیح جبلی اسمیله محرردر اقاقیا مغیلان نوع علندن قرظ تسمیه اولنان
شوکدنک ثمری دخی خام ایکن اخذ اولنوب دق وعصر دنصکره عقد ایدرلر یاقوتی اللون

برخلاصه اولورکه اقاقیا تسمیه ایدرلر واکثریا بعد النضج اخذ اولنورسه خلاصه سی سیاه
اولور طبیعتی درجهٔ ثانیه ده بارد وثالثه ده یابسدر ومغسولی ثانیه ده یابس ومجفف
وقابضدر سیلانات دمویه یی ونفث الدمی قطع ایدر قاطع ورادعدر وغیر مغسولی برمقدار
لاذعدر نوازل واسهالاتی داخلاً وخارجاً حبس ایدر اعیاء العین وامراض سبیله مسترخی
اولان اعصابی قوی ایدر ضماداً اورام حاره یه وحمره وورم مقعد واظفار دیبنده ظهور
ایدن ورمه علاج بیعدیلدر حدقهٔ عینک خروج وبروزینی منع ایدر حرق النار ایچون ورد
احمر وورق آس ایله استعمال اولنور اطفالده واقع اولان اسهال مزمنی قطع ایچون مجربدر
واکرادهانه مزج اولنوب احتقاناً وضع اولنورسه سحج واسهال دمویه یه نافع اولور
لکن مورث سده در مصلحی دهن اللوزدر مقدار شربتی بردانقدر وبدلی وزنی قدر مرجک
وصندلدر وبعضیلر حولاندر دیمشلر فی الواقع بوانسبدر **اقراص الملک** حرف الجیمده جوز کوثل
اسمیله محرردر **اقحوان** لغت عربیه عین البقر دخی دیرلر لسان فارسیده پابونه کاوچشم
وترکیده صغر کوزی یا پاپادیه سی ویونانیده اوبیانس دیرلر دالری انجه وبیراغی کشنیج
ورازیانج بیراغنه شبیه در شکوفه سی اصفر ومدور واطرافنده خرده بیاض ورقلری واردر
ویا بونجدن اکبر وثقیل الرایحه وبرمقدار آجی وشکلده پابونجه بکزر وحقیقتده پابونجدن
برنوعدر فرقی همان پابونجک تخمی اولور بونک تخمی اولماز مستعمل اولان شکوفه سیدر دیرلر
طبیعتی درجهٔ ثالثه ده حار وثانیه ده یابسدر خاصیتی مسخن قوی ومحلل درکبد وافواه
عروقده اولان سده لری منفتح وملطف وعرق وبول وحیضی مدر ورحمدن جنینی مسقط
وحصاة کلی ومثانه یی مفتت ومثانه ده منجمد اولان دمی محلل وورم مقعد ووجع مثانه
وصلابت طحال واستسقا وفواق وعله کبی علتلره مفیددر کثیراً استعمالی مصدعدر مصلحی
سکنجبیندر رحمه یه اضطراب ویرر مصلحی انیسون وبنفشه در مقدار شربتی ایکی مثقالدر
وبدلی پابونجدر واقحوانک نوع صغیری دخی واردر طبیعتی درجهٔ ثانیه ده حار اولده یابسدر
وفعلی نوع اولدن اضعفدر شراب ایله تحلیل اورام صلبه ایدر وقوروسی اکتحال اولنسه طبقات
عینی قوی وقروح وآثارینه جلا وظلمهٔ بصر ونزول مائی دفع ایدر وادرار عرق ایچون مؤثردر
بردرهمی شرب قولنجه مفیددر **اقسوس** حرف الزاده رأس الشیخ اسمیله محرردر **اکلیل الجبل**
اکلیل النفسا وخبز المریم وکندر الروم تسمیه اولنور ومصر قاهره ده لبان اخضر دیرلر ترکیده
بیربیر دیمکله مشهوردر اهالی بروسه ده فرنک سروسهری وفرنک بربرسی تسمیه ایدرلر
لسان یونانیده لیانوطیس دیرلر لطیف الرایحه برنباتدرکه قدی بر ذراعدن اکثر ودخی طویل
وبربرنیه یقین رنکی توریوتیل سیاهه بکزر ودالری صلب زهری ورقلری بیننده بیاض
ایله اسمانیه یه مائل شکوفه سیله ورغنده برمقدار حرارت وحرافت حاصلدر بعضیلر بونباته
قردمانا دردیلر لکن خطاء فاحشدر طبیعتی درجهٔ ثالثه ده حار ویابسدر خاصیتی بولی
وحیضی ادرار ایدوب ریاحی تحلیل ایدر سده کبد وطحالی تفتیح ودیه یی تنقیه ویرقان اسودی
ازاله ایدوب مزاجی تعدیل ایدر سعال مزمن واستسقا وعلل مثانه اصحابنه نافع حصاة کلی
ومثانه یی تفتیت واخراج ایدوب وجعی قاطعدر ضماداً اورام قدیمه یی تحلیل ایدر محرور المزاجه
مضر اولمغله مصلحی سکنجبیندر مقدار شربتی اوچ درهم وازیده در بدلی افسنتین در
اکلیل الملک عربیدر فارسیده شاه افسر ترکیده عربیسی ایله مشهور ومتعارف برنباتک

تخمیدرکه اول نباتک ورقی مدور کوچک ودالری خشین وصلب وانجه جکدر وبعضی روی
زمینه منبسط وبعضیسنک ساقی بر ذراع مقداری اولوب زهری اصفر وخرده وبعضیسی
بنفشجی وبعضیسی بیاض وپراکنده اولوب بزری مدور خردلدن اصغر وبعضیسی بزر حلبه یه
بکزر برغلاف ایچنده یعنی بزر نخل کبی مختلف درو غلافی هلال کبی دقیق نصف دائره
شکلنده معوج در وبعضی محللرده بوکا قوچ بوینوزی دخی تعبیر ایدرلر طبیعتی درجهٔ اولده
حار ویابسدر وبعضیلر مرکب القوی در حرارت ویبوستی غالبدر دیمشلر وبعضیلر
حرارت وبرودتده معتدلدر نوعا قابضدر تحلیل وتفتیح وتجفیف وتلطیفی واردر اعضاده
واقع اولان اورامی تحلیل اتمک ایله تسکین وجع ایدر وجع اعصابی قوت ولطافتله
تسکین ایدر نطولاً اورام عین ومقعد وخصیتینی ازاله ایدر صداع ونوازلی دفع ایدر
معده وکبد وطحال کبیلرده واقع اوجاعی ومقعد ورحم مرضلرینه مطبوخی شرباً
وضماداً استعمال اتمکله برؤتام حاصل اولور کلی ومثانه ده اولان حصاتی تفتیت ایلر
واکر احتقاناً وضع اولنسه اوجاع باطنه یی تسکین ایدوب امعایه قوت ویرر اما منفرداً
خصیتینه مضردر مصلحی عسل وتین وزبیبدر شربتی ایکی مثقالدر وعصاره سندن
بکرمی درهمدر بدلی پابونجدر **اکرالبحر** حرف اللامده لیف البحر اسمیله محرردر **السنة العصافیر**
لسان العصفور دخی دیرلر ترکیده قوش دلی دیمکله معروف ومشهوردر برشجر منتهادرکه
بعض اطبا بیننده شجرهٔ دردار تسمیه سیله مذکوردر وبو بر شجردرکه ورقی ورق اللوزه
مشابه واقربدر وثمره سی ورق زیتون کبی ولیکن اندن ارق واصغر واصلبدر وهر
بریک جوفنده لبنی یعنی سرچه دلی کبی انجه قشری احمر وداخلی ابیض وصاریه مائلجه در
طعمنده لذع وحرافتی وبرخفیف مراره سی واردر طبیعتی درجهٔ ثالثه اخرنده در اما بررطوبت
فضلیه غالبه سی دخی واردرکه وجع خاصره یه نافع وحصاة کلی ومثانه یی تفتیت وادرار
واخراج ایتمکله دافعدر ورقی سحوقی جراحاتی ادمال ورطوبات قروحاتی تنقیه ایدر واکر
بودوانک تشرسیحی قیثخل حاذق ایله ممزوجاً اطراف بدنده اولان عضل مرخیه یه ضماد
اولنسه علاج کافیدر واحتباس بولی ادرار وباهی تحریک صالحه ایله تحریک وقضیبه قوی
ومتین وجماعی لذیذ ایدوب خفقانه دخی شافیدر مقدار شربتی باه ایچون منفرداً اوچ
مثقالدر وازیده در وبعضیلر ایکی درهم وازیده تعیین ایتمشلر بدلی وزنی قدر جوز بوا ونصف
وزنی بهمن احمردر بعضیلر مثلی قدر جوز بوا ونودری دردیمشلر **السفاقس** لفظ
یونانیدر السفاکس دخی دیرلر لسان عربیده لسان الابل تسمیه اولنور ودیار مغربده ناعمه
ولسان ترکیده دیش اوتی دیمکله معلوم ومذکوردر صاقز وکرید وحوالیسی اطه لرنده نابت
ومشهوردر واول موضعلرده بونباتی جلب وقرعه وانبیق ایله تقطیر ودهنی اخذ ایدوب
فسقو ملیا تعبیر ایدرلر کثیر الفروع وطویل الورق وتویلی لونی آق ونیجه بودقلری واردر
بر ذراعدن زیاده جه در دردقسم ساقی ومجعد وخشین وبیاض وبراقی اولور وفندق
مقداری توپلجه میوه سی واردر لسان ترکیده دهنه یه الماسی یاغی دیمکله شهرت شعاردر
طبیعتی درجهٔ ثالثه ده حار ویابسدر خاصیتی محرق ومفتح ومدر ومقطع ومدمل اولمغله
قروح کلی ومثانه یه نافعدر سعال شدیده ونفث الدم ورطوبات ردیهٔ نوازلیه وعلل
اسکوربوطیهٔ ردیه دن ناشی قروح لثه یه مطبوخاً عجیب النفعدر وصداعات اهویهٔ

اهویهٔ بارده دن اولان علتلره تعریقا ایچون دواء لا نظیر وعلاج سریع التأثیردر شوبی سوداء
وشیبی ابطاء وبول وطمثی ادرار ایدوب جنین ومشیمه یی اخراج ایلر فلج لسانه وتکلمده توقف
وثقللی اولانه اطباء افرنج بونبا ایله علاج ایدر غایت مبارك دوادر اکر بونبانك مجموعی جراسنك
یدی مثقالنی یدی رطل شراب ایله تخفیف اولنسه قروح امعا واخراج مشیمه وجنین ایچون
هر وجهله اعلا بر دواء اولور مقدار شربتی مطبوخندن ایکی رطلدن اوچ رطله وارنجه وار اقندن
ایکی درهمدن اوچ درهمه وارنجه وعصاره سندن ایکی درهمدر اماذیطس یونانیده قیصوم
انواعندندر دیمشلر ترکیده قندیجچکی دیدکلری متعارف بر نبات شجریدر که قدی بر ذراعدن
اقل واکثر ویپراغی پریشان وراسی مسدس بر آق وبعضی قرمزی وخندق قدر ودخی اکبر اولور
واطراف رأسنده بر صاری دائره ایله ثابت وکوکی دقیق وشجرسز کوهستانده نابتدر طبیعتی
حار ولطیفدر اخلاط غلیظه یی تلطیف وتقطیع وبول حیضی ادرار ومعده یه مواد انصبابنه
مانع ورطوبتنی تنشیف وتضییع ایدر ماء عسل ایله معده ومثانه ده منجمد اولانی دخی تحلیله
علاج جی عویل وماء القراح ایله ممزوج شرابیله نوازلی قطع ایچون مجرب بر دوادر بچیل در
ورأسنده عنبری جزوی مستعمل دکلدر ومعده یه مضردر مصلحی عصاره سفرجل ومقدار
شربتی طقوز قیراطدر امیرباریس فارسیده زرشك وترکیده قادین طوزلغی دیرلر مشهوردر
مطلق ذکر اولنسه مراد میوه سیدر بلکه جکردکیننك اوزرنده اولان قشری رقیقدر طبیعتی درجهٔ
ثانیه ده بارد ویابسدر خاصیتی قابض ومقوی اولمغله معده وکبد وقلبه تقویت ویروب
اعضایه مواد مؤذیه نك انصبابنه مانع اولور صفرانك حدتنی ومعده وکبدك حرارتنی
وعطش مفرطنی قاطع اولور غلیان دمی تسکین ایلر وبارد ورطب اولان کبدی وسائر
اعضاء باطنه یی افاویه حاره ایله استعمال اولنسه تقویت ویروب سده لرینی تفتیح
وبرودت وضعفلرینی ازاله ایلر اسهال کبدی واحشایی قبض ایلر ادویه استسقائیه
داخل اولان دوالردندر تقویت ایچون بارد المزاجلره افسنتین ایله نافع وصوفی قیء و
غثیانی مانع وزعفران ایله صلابت کبدی دافع وضماداً اورام حاره یی رادعدر اما امیرباریس
تولد ریاح ایدر مصلحی قرنفل وطبیعتی قبض ایلر مصلحی شکر وطتلولردر مقدار شربتی
صوبندن یکرمی مثقاله وارنجه در جرمندن اون بش مثقاله وارنجه در وجکردکندن
اوچ مثقاله وارنجه دردر بدلی وزنی قدر کل احمر وثلثانی قدر صندل ابیضدر وعصاره سی
فعلده کندودن قوی ولطیفدر وبدلی ایکی وزنی قدر جکردکی اخراج اولنمش امیرباریسدر
املج بین الاطباء بو اسمله مشهور ومعروفدر هندده بر شجرك میوه سیدر که سیاه وطعمی
حموضته مائل مردر وداخلنده اولان جکردکی ازاله اولنوب قشری استعمال اولنور ولبن
ایچنده نقع اولنورسه شیر املج دیرلر وبعضیلر تازه سنی لبن ایچنده بر قاچ کون نقع اولنوب
تخفیف اولنمق شرطدر دیمشلر واکر لبن ایله پرورده اولمازایسه زیاده مر وعفص اولور
طبیعتی درجهٔ ثانیه ده بارد وثالثه ده یابسدر ولبن ایله پرورده اولانی اولی ده بارد و
ثانیه ده یابسدر خاصیتی معده وامعایه موادك انصبابنه وتعفن اخلاطه مانع وغلبهٔ سودا
واخلاط وادواحك عطشنی ورطوبتنی ازاله ایدوب اورام باسور وسیلان دمه
نافعدر رطوبت معده یی تجفیف واشتهاء طعام وجماعی تحریك ایلر ومعده واعضای
عصبانیه یه تقویت وابخرهٔ ردیئه نك صعودینه مانع اولمغله عینه قوت ویرر وسودا

وبلغم

وبلغم رقیقی عصیری ایله اسهال ایلر ومثلی قدر سکر ایله سفوف اولنوب هر یوم بش درهم ماء فاتر
ایله استعمال اتسه لر سحج الامعا وبواسیر ونواصیرده اولان رطوبتنی ازاله ایدر معده وبامره نك
ضعفنی وکوز قرارمسنی ازاله ودفع ایلر واکر تکرار بتکرار ایلجی ماء قراح حاره ایله نقع ایدوب
بعد التصفیه اول ماء منقوعی قطور اتسه لر بیاض عینه ایچون علاج لا نظیردر مقدار شربتی
اوچ درهمدن بش درهمه وارنجه عطا بیچلره اون درهمدر دکلدر بارد المزاج اولنلره وطحاله
مضردر عسل وسنبل هندی ایلر وبعضی کره قولنج ایراث ایلر مصلحی دهن اللوز الحلودر وبدلی
اکثر افعالده وزنی قدر کابلیدر امسوج لغة بربریده لسان ترکیده بوغلجه وآت قویروغی
دیرلر شجر ایله نبات بیننده در وقاش کبی عقده لی ومجوف بر نبات قدر طاشلی وصو کنارلرنده
نابتدر صغیر وکبیری واردر ساقی برقارش مقداری قدر چکر غلیظ وخشین دالری کثیر ومجتمع
وعقدلی بر بیسی جنب اولنسه عقده لرك بعض بعضندن منفصل اولور ورقی زیتون ورقنه
شبیه وثمره سی نخود قدر وقرمزی وفورد قدنصکره سیاه اولور کوکی خشین وصلب
ومرکب القوی در طبیعتی درجهٔ اولی ده بارد وثانیه ده یابسدر خاصیتی قابضدر واعضایه
قوت ویروب نوازله مانع وشراب ایله اسهالی قابض ومطبوخی ملل کلی ومثانه وانواع
فتقه نافعدر اکر مطبوخنه تین ضم اولنسه سعال وضیق نفس دربو وتواتر نفس کبی علل
مشکله یه مفیددر ویابسنی ماء القراحله نصفی زائل اولنجه طبخ ایدوب هر یوم نصف رطل
مقداری شرب اتسه لر کبد وقلب واعضاء باطنه ده اولان ضعفی ازاله ایلر واکر عصیر
عنب ایله طبخ اولنوب منوال محرر اوزره استعمال اولنسه تسمین بدن وتحسین لون ایدوب رحمی
تطهیر وتنقیه ایلر مقدار استعمالی بش درهمدر دکلدر ام غیلان بادیهٔ عربده نابت دیکنلی
بر شجردر که عوام اهل بلاد عرب طلح واهل بادیه سمر ولسان فارسیده وترکیده مغیلان
دینمکله مشهوردر وثمره سینه قرظ وصمغ وثمرینك عصاره سنه اقاقیا دیرلر وشدید الحمره
صمغی اولوردر بر قسمی دخی شجرهٔ تفاح قدر اولور کبی اندن زیاده وکلی اصغر اولور وساقی غلیظ
وابتداء امرده بیاض اما اکتنجه ابنوس کبی سیاه اولور وبر قسمی دخی دیکنلر ایله مملو وساقی
سیاه وزیاده یوکسك اولور وبو ایکی قسمنك دخی ورقلری ورق تفاحدن اصغر وثمره سی
لوبیا کبی غلاف ایچنده مستور وشکوفه سی کیننك بیاض وکیننك اصفردر طبیعتی درجهٔ ثانیه ده
بارد ویابسدر خاصیتی رادع وقاطع وقابض ومقوی وحابسدر ورق وشوکتنك مطبوخی
نطول اولنوب استرخاء اعضایه تقویت واکر شرب اولنورسه اسهالی قطع وسده یی تفتیح ایتمکله
بدنه صحت ویرر وورقی ضماد اولنسه اورام وجراحاتی دافع ومطبوخنه جلوس خروج مقعد
ورطوبات رحم اصحابنه نافعدر وعصاره سی نفث الدم وسیلانات دمویه یی قطع وقشر
اغصان وساقی جراحات طریدن جریان دمی منع ایلر ومعلوم اوله که اکثر کتب ادویه ده
مشتبه اولور که قرظ وام غیلان وطلح هر بری بشقه اوله اما تامل اولنسه اشتباه مندفع
اولور واکثر متأخرین اطباء افرنجیه ام غیلان وقرظ بر نسنه اولمغله ذاهب اولمشلردر اما
علامهٔ قرشی کتاب شاملده فرق ایلمشدر اناغالیس یونانیده لسان عربده حشیشة العلق
دخی تسمیه اولنور سپاهیانك آتلری کوزندکی دیدکلری حلقه مبتلا اولدقده بونکله علاج
ایلدکلری جهتدن بین الدهقانیان لسان ترکیده کوزنده کی دینمکله مشهور ومتعارفدر
ورقلری خرده جدا وبر مقدار مدور آذان الفاره یه براغنه مشابهدر ساقی مربع الشکل بر ذراع

امروسیا اسم یونانیدر امیرو ولیادوکی لاورا ریحانلی بحایدر
دیکیدر ترکیبدر لاورا وقلاوز ودنبکلر منه ورعوق
بدنبا اندرکه ورق صغیر واقصالی کثیر وطویل الاعضاء
الله وبزور وثمر سیاهمر اولور اوراق ورایحه سی الشدید
نبیجهدر مواد مضره بیک اعضایه انصبابنه مانع
وعضو تر زائل البرود ومنضجدر مواد باردهٔ دافع
ورادعدر انتهی الله تعالی اعلم

معقدادي اولوب داللري دوري زمينه منبسط اولور وثمره سي خلافه شبيه وتخمي مدور وخشخاش
تخمي قدر وغايتده مر وحدتلي اولور ايكي نوعدر بريسي ذكر وبريسي انثي در اركككنك شكوفه سي احمر و
ابيض ودیشی سنك شكوفه سي لاجوردي اولور بين الاطباء استعمال اولنان لاجوردي الزهر
اولانيدر طبيعتي درجه ثانيه آخرنده حار ويابسدر خاصيتي جالي وجاذب وبلا لذع تجفيف ومفتحدر
صوديني وتخمي لسع الافاعيه مبتلا كمسنه شرب ايدرسه لر نافعدر واعضاده اولان دمرني ودیکني
خارجه جذب واخراج ايتمك ايچون ضمادايدرلر وقروح خبيثه نك رديئه سنه ذرايديله نافعدر وماء
مطبوخي ايله غرغره اولنسه دماغي بلاغمدن تنقيه ايدر قروح عين وجرب وكنه وسبل كبي علل
عينيده اكتحال اولنسه نافعدر باصره يه جلا ويرر اكثري سحج ايراث ايدر مصلحي صمغ عربيدر مقداري
شربتي بر مثقالدر وانجه درو بدلجير طنيشاد در اناغورس اسم روميدر مصرده خرنوب الخنزير
يعني طكوز كچي بوينوزي ديرلر ثمره سنه حب الكلي تسميه ايدرلر شامده وانطاكيده كثير
النباتدر اغصان واوراق وقضبان ساقي نبات بنجنكشته شبيه شكوفه سي كوك شكوفه سنه
بكزر ولكن منتن وكريه در الوان مختلفه ايله ثمره سي رنكين وبناقي بيوكلكده شجرتينه بكزر
اولور وبو نباتك مجموعي اجزاسي حاد ومحللدر اوراقي طري ايكن سائر اجزاسندن حدتي
قليلدر اما اورام رخوي تحليلده اكسيره مقابلدر لكن جفاف حاصل ايتدكده اخلاطي تقطيعده
قوتي كثير اولور وثمره سنه حب الكلي تسميه ايتدكلري نباتنه اضافت ايله دكلدر بلكه شيء آخر
اضافت ايله در كه اول شيء كلي در حرف الحاده حب الكلي اسميله محرردر انب حرف الباده بادنجان
اسميله محرردر انبوب الراعي ابراز القطه در انتولز اسم فارسيدر قوتي جدواره مشابه
اولديغي ايچون بعضيلر جدوار انديليسي وبعضيلر جدوار رومي ديرلر تركيده آنطوله ديمكله
معروفدر وروطولاني سياه كوكلردر كه ايكي صنفدر صنف اولي اسود ورغي كزبره الثعلب
ورغنه شبيه ولوني اسوده مائل ومنبتي شو آهق جبال واصولي كثير اولوب اصلي واحدن
خروج ايدر كه غلظتي اصل حنثي كبيدر اما ابيضي صغير اولور وبوكا بعضيلر بلوط الارض
تسميه ايدرلر وعروقي بنطافليونه شبيه وصلب ورطوبتلي اولوب داخلي احمر وطعمي لب بنلو وخوخ
كبي مرارت وعفوصتليدر طبيعتي درجه ثالثه اخرنده حار ويابس وحدتي واردر اما جميع
سمومك خصوصا بيشك بادزهري وترياقي در ودیرلر كه بونكله معا بر نباتت بتر كه طعمي غايت
حلو ولذيذ اولوب انكله السوداية مشابه در اكا طواره تسميه ايدرلر اكر فنم اني اكل ايدرسه
اكاسم هلاهل اولور اكر اولا آنره آنتلري اكل ايدرسه بروء حاصل اولورنته كم بيش ايله جدوار
بربرده نابت واكل بيش ايدنلره جدوار ترياق وبادزهر اولديغي ثابتدر اما صنف ثانيا كه
بياضدر اكا انديليسده قيهق تسميه ايدرلر ورقي سنا ورقنه مشابه وثمري فلل انجذان رومي
حرف السينده سيسا ليوس اسميله محرردر انجذان فارسي فارسيده انكدان ديرلر بر نباتدر كه
ساقي مجوف وغليظ وقامتي قامت انساندن ارفع دخي اولور ودخي ورق ادبنه مشابه وزهري
زهر شبت كبي اولور وبياضدر وثمري كمال بولدقده بياض ومستدير ودرهم كبي عريض
وزياده طيب الرايحه اولور وبعضيلر بوكا تركيده بالدران درديمشلر كي خطاء فاحش ايتمشلر
واصلنه عيبته محروثا وصمغنه حلتيت طيب ديرلر وبر قسمي دخي واردر كه ثمره سي سياه
وكريه الرايحه درو ورقي ارضه منبسط صحيحه كبي تمتات ايله مملو در ساقي قسم ابيضدن
اضعف وصمغي كريه الرايحه در كه حلتيت منتن ديرلر فارسيده بوكا انكوره ونباتنه كما ديرلر

ابيضي سياهندن اجود وافضلدر طبيعتي درجه ثالثده حار ويابسدر خاصيتي بولي وحيضي
ولبني ادرار ايدركلي ومثانه يي تسخين واغذيه يي تلطيف واشتهايي وجماعي تحريك ايدر معده
وهاضمه يي تقويه وبلغمي تقطيع ورياحي تحليل ايدر بلغمدن ناشي عسر البولي ازاله وسدد
طحال وماساريقايي تفتيح ايدر اغذيه سميه واغذيه غليظه واخلاط رديه نك ضررني دفع ايدر
حمي ربع وسائر حميات بلغميه ومركبه واوجاع صدر وسعال وعرق النسايه ووجع مفاصل وبرقان
وفواق واستسقايه عظيم النافعدر جنيني حيا وميتا رحمدن اخراج ايچون شربي قويدر اكثر دردي
مثانه يه مضردر مصلحي لبوب اربعه الباردر امعايه مضردر مصلحي شراب رمان وسكنجبيندر
انجبار تركيده دخي انجبار ديمكله متعارف بر نباتدر كه يپراغي بو بجه يپراغنه شبيه واكثر ابو كه تلنه
وياننده اولان اشجاره صار يلور وعبار كبي غايت رقيق توكلري واردر وداللري بو بجه داللرندن
اقوي وحمرته مائل وتقديري قامت انساندن معدادر ويدر وشكوفه سي احمر ودوكلدكدن صكره صغير
غلافلر حاصل اولور داخلنده حرده تخملري واردر وكوكي حشين واحمردر بين الاطبا مستعمل اولان
كوكيدر وكوكينك عصاره سيدر طبيعتي درجه ثالثده بارد ويابسدر خاصيتي جميع اعضادن
خصوصا صدر ومقعددن سيلان ايدن دمي قاطع واسهالات قديمه يي ونوازل دائمه يي حابس
ونافعدر امعا واعضاء باطنه يه قرحه والتهابه صفرا يه وغليان دمه وقيء وغثيانه سكونت
ويروب اشتهايي محرك وبول الدمي ازاله ايدر مرض سل كرك حادث وكرك قديم اولسون
ذبول وتبه سنه دخي وارمش ايسه نافعدر اسهال كبدي وسحج الامعايه شربا علاج تامدر وقروح
وجروحك جريان ايدن دمني دروزا استعمال اولنسه قطع ايدوب لحم جديد انبات ايدر بعجا
مثلي قدر ابر باريس وربع قدر طين ارمنيدر انجره وقريصه دخي ديرلر لسان تركيده واسلامبولده
اصرغان ديكني ديمكله مشهور ومتعارف بر نباتدر كه ورقي خرده ديكنلر ايله مملو واطرافي دستره يه
مشابه طويلجه مدور واخضردر وساقلرنده اولان ديكنلري ظاهرده ملاصق اولديغي جلدده
حمرت وحكه واحراق وحرارت احداث ايدر وشكوفه سي اصفر وبراق ولين وبر مقدار عريض
ورنكي سواده مائل وازيانندن اصغردر طبيعتي درجه ثالثه نك اولنده حار ويابسدر
خاصيتي اخلاط لزجه يي تلطيف وجذب ايدوب بول وحيض وعرقي ادرار ايدر جماعي تحريك
ايدوب معده وصدري وريه يي تنقيه وفم رحمي وكبدي وطحالي علل سدديه دن تحليه ايدر
ورقني سحق ايدوب سعوط ايلسه لر رعافي قطع ومرضاني ايله معا فرزجه استعمال ادرار حيضه
زياده نافعدر ومطبوخي جلاب شعير ايله ريه يي وصدري تنقيه ايدر وتخمي ريه وآلات التنفس
واستسقا وطحال وكلي علتلرينه وبلاغم لزجه ماء اصفريي اخراجه غايتله نافعدر سرطان وقروح
خبيثه انواعنه عسل ايله مرهم اولنسه غايت نافعدر وجماعه قوتي واردر لكن كلي وامعايه مضردر
مصلحي صمغ عربي وكثيرادر ومقعده ضرردر مصلحي عنابدر مقدار شربتي اوچ درهمدر وانجه ددر سلمه
وبرلحي قودمانا ياخود تره دروا كر عصاره سي تهانة واقع اولان اورام وبثوره مضمضه ايدرلر
تحليل واضمحلال ايدر واكر ورقني عزريحا ايله ذرورا استعمال لرسرطان متقرحه وقروحات متاكله غايت
نافعدر تجفيف ايدر انجليقا وحشيشة الملك دخي ديرلر انواع ملثه سي واردر بنجه لرده وباغلرده
وداغلرده دخي اولور وبعضيسي كنار نهرده اولور طبيعتي درجه ثانيه ده حار ويابسدر ودافعي
اولان ادويه درجه ده دافعه سي انواع سومانه نافعدر دخي تصفيه ايدوب طاعون وبادن
حفظ ايدر حرارت غريزيه يي زياده واخلاط بلغميه يي تحليل ايدر واخلاط فجه يي انضاج واصلاح

ایدر سعالی تسکین ایدوب معده و قلبه قوت و یرر و حیضی جاری و سددی تفتیح ایدر واکر بو
کوکلک خلاصه سی اخذ ایدوب استعمال ایدرلرسه فائده و تأثیری زیاده اولور و جمیع مفرحات
و مقویاته مستعملدر مجموع سموماته نافعدر بادزهر تریاقی سبیله غفلت اولنمیه بودخی بکی ظهور
ایدن نباتلردندر **اندرونیا** حرف الهاده هیوفاریقون الکبیر اسمیله محرردر **انزروت**
بردکنلو شجرک صمغیدر که شجره ایکی ذراع مقداری قدر جکوردیکی ورق آسه و شجری شجر کندره
بکزر بلاد حاره و ترکستانده نابت بر شجردر و صمغی ایکی قسمدر که بری احمره و اصفره مائل و بری
بیاض و صافی کندره مماثلدر اردلیسی قسم اول و جیدی قسم ثانیدر که او غلدر و قطعه خرده خرده
کونلک کبی سرخ و منفعت اولور طعمی غایت مرّدر طبیعتی درجه ثانیه اخرنده حار و اولنده یابسدر
خاصیتی مجفف اولمغله قرحه لری بلا تعب ادمال ایدر و جمع عینی و سائر علل عینی ایچون شیافلره
ادخال ایدرلر منافع کثیره سی واردر اخلاط غلیظه یی اسهال ایله اخراج ایدر لکن لبن الحمار ایله
طبخ ایدوب استعمال اولنمق لازمدر جراحتی قروحی التحام ایدر اکر لحم زائدی وار ایسه اکل و ازاله
ایدر و سیلان منی یی قطع و نطرون ایله استعمالی اثار جدری و حصبه یی زائل ایدر خنازیره
مشابه اورامه عسل ایله ممزوجاً فتیل ایدوب استعمال ایدرلر اخشابه مضردر مصلحی صمغ عربی
و دهن لوز حلودر مقدار استعمالی نصف مثقالدن ایکی مثقاله واربجه در مرکباً بر مثقالدر
بدلی فندق قدر صبر اسقطوریدر **انطوفالوس** حرف القافده قرنفل ذکر اسمیله محرردر
انطونیا حرف الهاده هندبا اسمیله محرردر **انقردیا** حرف البادده بلادر اسمیله محرردر
انیسون لسان فارسیده بادیان الرومی تسمیه اولنور بر نباتک تخمیدر که قدی بر ذراعدن
بالاتر و ساقی مربع و رقیق الورق طیب الرایحه و شکوفه سی بیاضه مائل و تخمی طولانی غلاف
ایچنده رازیانه دن اصغردر و تخمینک لونی بیاض ایله صفرت بیننده خضره مائلدر طبیعتی
درجه ثانیه اخرنده حار و یابسدر خاصیتی مدرات جیده دن اولمغله بولی و حیضی و عرقی
ادرار ایدر معده و اعضاء سائره ده اولان ریاحی تحلیل ایدر کلی یه نافع اولمغله جماعه قوت و سددی
کبد و طحالی تفتیح ایتمکله بدنه صحت و یرر صداع بارده و شقیقه یه و وجع الصدر و سعال
و ضیق النفس و دبو و استسقا و سوء القنیه و حمای بلغمیه یه نافعدر کلی و مثانه ده اولان
حصاتی اخراج ایدوب سیلانات رحمیه یی قاطعدر نوازل بارده و اخراج جنین و مشیمه ده
و انواع صداعده بخوراً منافع جلیله سی واردر و محرقاً اکتحالی سبل قرنیه یی محو ایدر و آغزده مضغ
اولنوب رطوبتی بلع اولنسه خفقانی دفع ایدر و اکثر اورامی ضماداً تحلیل ایدر و مطبوخی
وضع حمل ایدن خواتینه عجایب ایدر امعایه مضرتی واردر مصلحی رازیانه در و حار المزاج
اولنلره مصدعدر مصلحی سکنجبین در مقدار شربتی ایکی درهمدن بش درهمه واربجه
بدلی شبث و دیجی قدر رازیانه در و تقویت جماع ایچون مثلی قدر بذر انجره در **انونیدا**
حرف الشینده شرس اسمیله محرردر **اوقیمن** حرف البادده بادروج اسمیله محرردر **اوناونیا**
حرف القافده قثاء الحمار اسمیله محرردر **اهلیلج اصفر** حرف الهاده هلیلج اصفر **اهلیلج چینی**
هلیلج چینی **اهلیلج کابلی** هلیلج کابلی **اهلیلج هندی** هلیلج هندی اسملریله محرردر
ایدع حرف الدالده دم الاخوین اسمیله محرردر **ایرسا** لفظ یونانیدر قوس قزح معناسنه در
عربیده سوسن ازرق و سوسن اسمانجونی و لسان فارسیده سوسن کوهی تسمیه اولنور کوک
سوسنک لونی بیاض ایله صاری و بنفشجی دن مرکب اولدیغی ایچون لسان ترکیده کوک سوسن کوکنا

وکوک زنباق کوکی و بنفشه کوکی دیرلر بو کوکدر که بریسی و بستانیسی اولور مشهوردر کوکی
عریض و بر پرمق مقداری طویل و اوزرنده عقده لر ایله نقاط کثیره اولوب رایحه سی بنفشه
رایحه سندن لطیف و جمیلدر طبیعتی درجه ثانیه ده حار و قلیل الیبوستدر ملطف و مسخن
و ماء اصفری و بلغم غلیظی و مرة الصفرایی اسهال ایدر کبد و طحال و ریه و صدر و احشاده
واقع اولان مغص و وجعی قطع ایدوب صحته ایصال ایدر برودتدن حاصل اولان ضیق النفس
و سعال و استسقا و احتباس حیض و یرقان و بواسیر و عرق النسا کبی عللره نافع و ارحام
و طحالک سددن و اورامنی تفتیح و تحلیل ایدر و کذلک ماعدا حشرات سمیه لسعنی دافعدر
عسل ایله فرزجه اولنسه جنینی اخراج ایدر و ماء عسل ایله مطبوخی خشونت قصبة الریه یی
ازاله ایدر بدلی دهن حب الغاردر و ماء اصفری اسهاله بدلی ثلثی قدر مازریون و بکرمجا
مثقال لبن الابل در مقدار شربتی ایکی مثقاله واربجه در و ریه یه مضرتی ازالده مصلحی عسلدر
ایکر حرف الواوده وج اسمیله محرردر **ایذیخادون** حرف الشینده شیخ الربیع اسمیله محرردر
ایمپراتوریا لفظ افرنجیدر ترکیده سلطان اوتی دینمکله معروفدر کوزل رایحه لی بر نبات تک
کوکیدر فرنکستاندن کلور ظهوری قریب العهد اولمغله سائر السنه ده اسامیسنه ظفر بولنمادی

حرف الباء الموحدة

ابهقان حرف الجیمده جرجیر بری اسمیله محرردر
بابونج عربیدر فارسیده بابونه و ترکیده پاپاتیه تسمیه اولنور جمیع اجزاسی اقحوانه
بکزر و لکن ورقی اقحواندن دقیق و زهری صغیر و رایحه سی لطیف و خوشتردر طبیعتی
درجه ثانیه ده حار و اخر اولیده یابسدر خاصیتی لطیف و مفتح و بلاجذب محلل و عرق و بول
و حیضی مدر اولمغله عسر البول و عسر الولادت و حصاة مثانه ده عجیب الفعلدر دماغ و اعصابه
قوت و یرمکله جماعه نافع حمیات بلغمیه و سوداویه مرکبه یه و صداع شدیده یی دافعدر انواع
نوازل و امراض دماغیه یه و رمد مزمن و ریاح اذن و برودت اعضاء باطنه یه زیاده مفیددر
قولنج شدیدی شرباً و ضماداً و اورام صلبه یی مطبوخنه جلوساً و نطولاً ازاله ایدر بو نباتک
خاصیتنه حد و پایان یوقدر بر اختصار ایلدک لکن حلقومه مضردر مصلحی عسل و شراب
رماندر مقدار شربتی اوچ مثقاله واربجه بدلی قیصوم و برنجاسف و اقحواندر اما احمرک
حرارت و یبوستی اکثر و افعالده شکوفه سندن اقویدر و خوشتردر اکر بر حققالی خمر ایله شرب
اولنسه جماعی تحریک ایدوب ریاح غلیظه یی تحلیل و نقرس و وجع مفاصلی دفع ایدر بخوراً
ثقل سامعه و صمم و حشرات موذیه یی طرد و منع ایدر **بادآورد** فارسیدر کنکر سفید
دخی تسمیه ایدرلر معناسی مذهبة الریح دیمکدر کوز فصلنده صحرالرده روزکارلر اوکنه دوشوب
یوللدیغی ایچون بادآورده تسمیه ایلدیلر ترکیده بغادیکنی و شیطان بشکی و شیطان آره باسی
دیرلر بر دیکنلو نباتدر که ایکی ذراع مقداری قدی و ساقی بر پرمق غلظتنده اغلظ مثلث و یا مربع
اولوب رنکی بیاضه مائل و درونی تهی و توکلجه یپراغی اولور ثمری مدور و دکنلری ابره قدر
و ایچنده پنبه شبیه نسنه سی اولور و تخمی حب قرطم کبی اولور اما بر مقدار مدوردر و شکاعی
تسمیه اولنان شوکته کمال مشابهتی اولمغله بعض اطبا فارسیده بادآورد عربیده شکاعی
و شوکة البیضا و بعضیلر شکاعی بادآورددن بر نوعدر دیمشلر تحقیق بودر که بر نوعدر
لکن شکاعینک شکوفه سی اصفر و دیکنی عریض و بیاضلغی اکثر و طوپوزی کبیر و تخمی بر مقدار
یعنی و ساقی قصیر اولور طبیعتی درجه اولیده حار و یابس و بعضیلر بارد دردیمشلر

لكن حرارتي ظاهردر واصلي مجموع اجزاسندن اقوى ومجفف ومحلل وبرمقدار قوة مبرده سي
اولديغي ظاهر وهويدادر تخمي حار وملطف ومفتح وييراغندن اقوى واولي بلغم غليظي وسوداني
مسهل وبول وحيضي مدر بردواء ادرحصاتي تفتيت وسددي تفتيح واورام بلغميه يي تحليل ايدر
نزف دم واسهال قديم ووجع وضعف معده وعسر البول حميات مركبه مزمنه واستسقا ويرقان
كبيلرده ادويه محمودهدندر دياجي تحليل ايدوب وجع ورك وسائرا وجاعه دخي مفيددر
وطرياسا قيني داء الثعلبه ضماد ائسه لر مجربدر اولمش بردوادر مطبوخي وجع اسنانه مضمضه
وورم بلغميه يه ضمادي جدوا لانظيردر وماء مقطري التهاب وعطشي دافعدر اما رئه يه
مضردر مصلحي افسنتين وبدلي شاهترج ومقدار شربتي تخمندن ايكي مثقاله وارنجه وماء سنك
اوج مثقاله دك اكر كوكي برخانه ده آويزه اولنسه اوخانه دن حشرات قرار ايده لر **بادرنجبويه**
فارسيدن معربدر لسان عربده مفرح القلب وبقلة الاترجيه وحبق الاترجي وترنجان ومفرح المحزون
تسميه اولنور لسان فارسيده بادرنكبويه وبادرنبويه دخي ديرلر ولسان لاطينده مليسا
وتركيده اوغل اوتي ديمكله معروف بر كوزل قوقولي نباتدر كه بري وبستاني اولور بر نوعينك
ورقي لطيف وطولاني واطرافنده دستره يه مشابه ديداني اولور دالري كثير فسلكنه
شبيه ونظيرشكوفه سي رنك بنفشجي ده حمرته مائل اولوب صلته كبي طعاميلر تناول ايدركه
بوكا بقلة اترجيه وترنجان ديرلر ديبي وصيفي اولور تخمي بزركتان كبي قرمزي وكوكه سي
قورويوب جديداً تخمندن نابت اولوب رائحه سي نوعا اولنه مطابق اولور اما انزن حنظلي
وييراغي مدور وصحرايي وبستانيسي اولديغي دخي محرردر دالري غايت كثير اولوب اصلي
وورقي خشين وعريض ونهنا ورغندن اكبر وزائد در شكوفه سي بياض وتخمي غايت از
وكوكي سائر نوعي كبي قرابولمازهرسنه نضا كبي جديداً نابت اولور بوكا بادرنجبويه ديرلر
وبعضيلر تسميه منكوريني نوع واحد قياس ايدوب خطا اتمشلردر ومؤلف اختيارانك
بادرنجبويه بالنكودر ديديكي غلط فاحشدر زيرا بادرنجبويه نك تخمي فسلكن تخمندن دقيق
وقرمزيدر بالنكو اسم نوع ريحاندندر دينلسه لايقدر بادرنجبويه نك طبيعتي درجه
ثانيه ده حار ويابسدر قلب وكبد ومعده ودماغه قوت ويروب حواس وذكايي قوي ايدر
مفرح ومفتح وهاضم وملطف ومحلل وامراض بلغميه وسدد دماغيه وكابوس ومغص وعلل
ورك وكلي يه نافع اولوب سموما ته حائل درعض كلب الكلوب وديلا كبيلرده ورغند نبيش
درهم مقدار سحق اولنوب خمر ايله شرب وتضميد اولنه اما وركه مضرتي واردر مصلحي صمغ
وكمندر وبدلي ضعفي قدر ابريشيم وثلثاني قدر قشر اترجدر مقدار شربتي قورو سنلدن بيش
درهمدن اون درهمه وارنجه وطريسيدن يكرمي درهمه وارنجه دردر وتخمندن فعلي ورغندن قليل
ومقدار شربتي برمثقالدن ايكي مثقاله وارنجه وبدلي بزرريحاندر **بادروج** لغة نبطي در
يونانيده اقيمن وعبرانيده حوك وفارسيده ريحان كوهي وتركيده تره خراساني ديرلر فسلكن
انواعندندر عريض الاوراق دالري كثير ومربع الساق دردواجه سي فسلكندن قليل تروشكوفه سي
حمرته مائل اولمغله مصرده ريحان احمر ديرلر بونباتك بري وبستانيسي اولور وحريفي دريسي وكلدر
طبيعتي درجه ثانيه ده حار واوليده يابسدر ورطوبت فضليه سي واردر قلبه وفم معده يه
تقويت وفرح ويرمكله قوام آلتي مقوي وجماعي محرك تام وبول وحيض وعرق ولبني مدر
ومنضج ومحلل اورام درحقان وغشي وعسر النفس وضعف كبد بارد وسده طحال

ونقصان

ونقصان شامه وحصاة كلي ومثانه كبي عللرده ادويه سريع التأثيردن بردواء تام وعلاج
ما لا كلام دروكثرت استعمالي حلط مراري ودوار وسدد ايراث ايدوب واعاده مددان وحيات
بيدا ايدر مصلحي خيار وبقلة الحمقا وخل الخاذقدر مقدار شربتي عصاره سندن اون مثقال وارنجه دردر
بدلي وزني قدر غام در ويبراغنك مقدار شربتي اوج مثقال وارنجه در **بادزهرنباتي**
لسان لاطينده ونجه توسيقو ديرلر بو اسم ايله بين العطارين مشهوردر لكن بروسرده نباتي
بادزهر دير بو شهرت بولمغله بعضيلر بو اسمي اختيار ايلمشلردر اطباء اسلامبول بينلرنده ونجه توسيقو
اسميله مشهوردر طبيعتي درجه اولده بارد ويابسدر خاصيتي افعي وحيات وعقارب
ودبيلا كبي ذوسم اولان حيواناتك صوقمه وغندن حاصل اولان الم واضطرابه برنجي درهمي
سفوفا استعمال اولنسه دفع ايدوب برء حاصل ايدر وسموم آدمه قرق كون علي الريق استعمال
ايدرلرسه الم واضطرابدن خلاص اولوب شفا بولورلر حكما افرنجيه بيننده غايت عزيز ومشهوردر
وبادزهر نباتي ديمكله مذكوردر داخل بدنده واقع اولان رياح غليظه يي تحليل وجميع اوجاعي
تسكين ايدوب مزاجي تصحيح وتبديل ايدر وبرمقدار رازيانه وبرمقدار انيسون ايله بو
دواء تقطير ايدوب استعمال ائسه لر فوائد مذكوره سنك مجموعنده جامعدر **بادنجان** فارسيدن
معربدر لسان عربده انب ووغد ومغد شميم اولنور شيرازده تنكان دخي ديرلر هند وستانده
بيكن ديرلر عند العوام الناس تحريف اولنوب باطلجان ديمكله شهرت بولمشدر بري وبستاني
اولور طبيعتي درجه ثانيه ده حار ويابسدر بعضيلر حار وبعضيلر بارد ديمشلر لكن اوكلي اصحدر
خاصيتي معده وكبده قوت ويروب سده لري تفتيح ايدر اما كندوسي مسدد وفضلاتي مليندر
اكر روغن ساده ايله طبخ اولنورسه طبيعتي تليين ايدر وسركه ايله قابضدر بولي ادرار ايدر
صداع حاره يه بالخاصه نافعدر رائحه كريهة اللبط وسائر مواضعي ازاله ايدر رطوبات تعري بيرني
تجفيف واضا واسفل بادنجانده اولان اقماع دهن لوزمر ايله ورم بواسير مقعده دواء بيهمتادر
لكن توليد سودا وكوز قرارمسي ايله سدد وسرطان وبواسير بيدا ايدوب جرب وحكه وجذام
وقروح فم ايراث ايدروب لون بشره يي اسود واصفر ايدر پس ايمدي بو ذكر اولنان ردائت
اكثاريندن حاصل اولور بو خصوص بعضي وقت استعمالنده باس يوقدر مصلحي باغلو وسمز اتلردر
سركه ورمان حامض واجدان وكراويا وبونلرامثالي ايله تناول اولنه داود الضرير ديركه
اكر بادنجان ايچنده نوشادري نداده حل اولنجه ترك ائسه لر بعده مذوب مشعري يه بو
محلولدن القا ايلسه لر اوساح وادرانيدن خلاص اولوب صاف ايدر واكر نوشادر كبي نشيي
حل ايدوب بو محلول ايله عنبري سحق ايدرلرسه بياض وثابت اولور **بادزرد** حرف القافده قنه
اسميله محرردر **باقلا** تحريف اولنوب بقله ديرلر تازه سنك
اسميله محرردر **بادنج** حرف النونده نارجيل اسميله محرردر
طبيعتي درجه اولنده بارد ورطبدر اما قوروسنك طبيعتي درجه اولنده بارد وثانيه ده يابسدر
خاصيتي جهكي اعتدال اوزره حار ولطيفدر وقشر داخلي مجفف وقابضدر جماعه قوة ويرر
معده دن انحداري سريع ومسدد دكلدر محلل ومفتح ورطوبت فضليه سي واردر قروح امعا
واسهال وغشيانه نافع ديتر وصدره مقوي دردماغدن مواد رقيقه نك نزولني مانع وسعالي
دافع وخشونت حلقومي ورطوبتني ازاله ايدوب حصاة كلي ومثانه نك تكوننه مانع اولور
مفتح ومحلل ضربه دن حاصل ورم وثديه ده اولان خصوصا انعقاد لبن ودبيلان حاصل
اولدارينه دقي ايله معا ضماد ايده لر شعر خنزير ايله تعرسه مجربدر وخضاب اولنورسه غايت

باذانك عطارلر اصطلاحنده اسپند تخميدر

لطیفدر لکن ثقل دماغ واختلاج ایراث ایدر ونفخ ومفسد ذهندر اخلاط ایله مخیردر مصلحی
دهن لوز وادویهٔ حاره ایله طبخ اتمکدر احراق ایدوب رماد اتسه‌لر اثار جدری وجربی ازاله ایدر
باقلاء نبطی باقلاء قبطیدر باقلای مشهورك نوع صغیریدر که اجی باقلا دیرلر وسیاهدر
غایت رطوبتلی مواضعده نابت وحاصل وکوکی اصل قصب کبی غلیظ ویپراغی باقلای مشهورك
یپراغندن کبیر وشکوفه‌سی قرمزیه مائل اولور زیاده قابض ومعده‌یه موافق وقروح امعا
واسهال مزمن کبیلره دواء نافع اولوب سائر افعالی باقلای معروف کبیدر **باقلاء مصری**
حرف الثاء ده ترمس اسمیله محرردر **بالسامینا** حشیشة البلسان وبلسان هندی حکی دیرلر
ترکیده بربر آمیرسی وخندجانك دیرلر طبیعتی حرارت ویبوستده معتدلدر فائده‌سی جراحاتی
ادمال واصلاح ایدر ماء لسان الحمل ایله استعمال اولنه اما خارجا استعمالی جراحاته هیوفاریقون
یاغیله تربیه اولنوب استعمال ایدرلر واکر شراب ایدوب استعمال اولنسه وجع بطن وقولنج کبیلری
دفع ایدر زیرا بو اوتك ثمره‌سی جمیع یاره‌لره وجبانلره نافعدر واعصابه قوت ویرر دیش
اغریسنی دفع ایدر واکر دهن سمسم ایله بو نباتك ثمرینی نقع ایدوب دهنینی اخذ اتسه‌لر
جمیع بدنده اولان وجعلری تسکین ایدر واکر بو نباتك تخمه‌سنك بزرینك لبنی ایله ماء
هیوفاریقونی معا تقطیر اولنوب دهن مقطرینی اخذ اتسه‌لر منفعتده تجربه فائده‌سی ظهور ایدر
بامیه مشهور اغذیه‌دندر طبیعتی بارد ورطبدر ورطوبتی بقول سائره‌دن اکثردر بدنده تولد
بان ایدن دم ردی وغذائیتی قلیل وکثرتی بعضیلر امزجهٔ حارده مضرتی واقع اولور دیرلر بانی
لسان فارسیده کبوده وترکیده سرقوت دیرلر ایکی نوع شجردر بر مثمره وبری غیر مثمره‌در مثمرها ولان
بر شجر عظیمدر که شجرة الطرفا واثله مشابه‌در وانلر کبی مشهور وعند عوام الناس مسك سکودی
دینمکله معروف ومذکوردر ورقلری عینه ورق طرفا واثله بکزر وشکوفه‌سی طیب الرائحه اولغله
ورد البان اطلاق ایدرلر ثمره‌سی ضقتق کبی حمصدن کبیر وفندقدن اصغر ومثلث الشکل غلاف
ایچنده لوز کبی دهنیتی کثیردر طبیعتی درجهٔ ثالثه‌ده حار وثانیه‌ده یابسدر خاصیتی برص
وبهق وکلف وقروح ودود الاسنان واخلاط لزجه‌یه نافعدر جرب وحکه‌یه ودقیقی عصاره‌سی
طلا اتسه‌لر غایت نافعدر صلابت کبد وطحالی تحلیل واکر دهنینی شرب اتسه‌لر قیء واسهال
ایدر ودر معده‌یه مضردر مصلحی مثلی قدر رازیانجدر بدلی مثلی قدر مرصافی نصفی قدر قشر سلیخه
وعشری قدر تیسباسه‌در وبعضیلر بونك حفظینی ماء الورد موضعنه استعمال ایدرلر
بجور الاکراد بو بر نباتدر که بعضیلر بوکا حماما دردیمشلر لکن دکلدر زیرا حمامانك چیچکی اصفر
وورقی دقیق ورائحه‌سی سنبل رائحه‌سنه بکزر بر نباتدر بجور الاکراد ایسه ساقی رازیانه ساقنه
شبیه ویپراغی کوکینك حوالیسنده مجتمع وشکوفه‌سی اصفره مائل کوکی غلیظ وسیاه و
رطوبتلی واشجاری کثیر طاغلرده نابت وحاصلدر وساقنده حاصل اولان صموغی کریه الرائحه
وحدتلی احمر اللون اولور طبیعتی حار ویابسدر اکر اصلینی جزوجه رطوبتنی اخذ وظلده
تجفیف اتسه‌لر عصاره‌سندن اقوی اولوب درجهٔ رابعه‌ده در وکوکی اول ثالثه‌ده و
عصاره‌سی آخر ثانیه‌ده ومجموع نباتی اول ثانیه‌ده در خاصیتی فضلات مائیه‌یی تحلیل ومحلله
مثانه وکلیه‌یی تطهیر ایدوب حصاتی تفتیت وجنینی ومشیمه‌یی اخراج ایدر مفتح ومحلل
صمغی علل صدریه وامراض ریه وکبدده دواء بیبدیل سعال وفالج وصداع بلغمیه وامراض
بارده‌یه علاج بیمثلدر سرسام بارد وعرق النسا وکزاز مثللو یره ضماد ۱۴ استعمال اولنور

احتناق الرحم وسبات وعسر ولادت ونزلات دائمه ورطوبت دماغیه‌یی تجفیف ایچون استعمال
اولنور وبو نباتك کوکی افعالده صمغندن اضعف ونباتی کوکندن اضعفدر لکن دماغ ضعیفه‌یه
مضر واضطراب ویرر مصلحی نیلوفردر مقدار شربتی صمغندن نصف مثقال وعصاره‌سندن
بر مثقال وجرمندن ایکی مثقالدر بدلی حب الغاردر واکر فرزجه اولنورسه رحمدن جنینی حیاً
ومیتاً اسقاط ایدر مجربدر **بخور مریم** عرطنیثا دخی تسمیه اولنور مشهور ومعروفدر بری و
بستانی اولور شکوفه‌سنك ورقلری نیشتر کبی سوری وبودم بودم بوکلمش کمی بیاض
وکمی احمر وکمی مور وبونی اکری وساقی بوقار رش قدر اولور وکوکی شلغمه مشابه مدور لکن
اندن کبیر وسیاهه مائل اولور ویپراغی ورق بنفشه کبی اخضر وبعضی ورقلرنده آچق
بیشل بریلر حاصل اولور طبیعتی درجهٔ ثالثه اولنده حار وثانیه اولنده یابسدر خاصیتی
مفتح ومحلل وجاذب وملطف ورحمدن جنینی مسقط وبول وحیضی مدردر وسده ماساریقا
وسده سائره‌یی تفتیح ایدوب یرقان وربوه‌یه نافع واقطار بدنده اولان فضولی ف
ادویهٔ سمیه‌نك مضرتینی دافعدر واکر کوکنك عصاره‌سی شرب یاخود بر نسنه ایله
بطن اسفله ضماد اولنسه دیدان وحیات وحب القرعی وحیاً ومیتاً جنینی اخراج ایدر
یرقان وصلابت طحال وغش وکلف کبیلره دخی مفیددر مقعده ومزاجی حار اولنلره مضردر
مصلحی کثیرا وعصارهٔ رماندر مقدار شربتی عصاره‌سندن نصف درهم وکوکندن ایکی
مثقالدر **بجور السودان** بر نباتدر که قدی بر قریش ودالری بربرینه قارشمش ورقی
لاجوردی وشکوفه‌سی بیاض وصمغیتلو رطوبتی واردر که الده تمالکبی یاپشور
طبیعتی ثانیه‌ده حار ویابسدر خاصیتی مغص ورباح غلیظه‌یی تسکین وسده تفتیح واورامی
تحلیل وعرق النسایه نافع واورام صلبه‌یی تلیین ایدر لکن مورث سحجدر مصلحی صمغ عربیدر
مقدار شربتی بر مثقالدر وارنجه دردر بونك خلاصه‌سنی اخذ ایدوب عزیمتخوانلر بخور
ایدرلر وجنلرینه ارواح واجنبی جذب ایچون غایت اسراردندر دیرلر **بوبرسیاوشان**
فارسیده معناسی دواء الصدردر دیمکدر عربیده اسماء کثیره‌سی واردر کزبرة البئر وشعر الغول
وشعر الجن وشعر الحیات وشعر الارض وشعر الکلاب وشعر الخنازیر ولحیة الحمار وساق اسود
وساق الوصیف تسمیه اولنور لسان ترکیده بالدری قره وقره بالدر دیمکله مشتهردر ذکر
وانثی‌سی واردر لسان لاطینده ارکنه بولیطریقون تسمیه ایدرلر ودخی سرحس یپراغنه
شبیه‌در لکن ورق العدس کبی رقیق وساقنده معاذیه مرصفه‌در ساقی سواده مائل
احمر وصلب وبریق اولوب اصولی غایت کثیر وزیاده رقیقدر اولور اما دیشی‌سنك ورقی
ورق کزبره‌یه شبیه ساقی وثمره‌سی اولماز دالری کثیر وانجه وزیاده سیاه اولور رطوبتلی
وسایه‌دار مواضعده نابت اولوب قیالر اراسنده دخی کاه کاه اولور طبیعتی حرارت وبرودت
ویبوستده معتدلدر وبعضیلر بر مقدار حرارت ویبوسته مائلدر دیدیلر ملطف ومجفف
ومحلل ومفتح ومنضج ومدردر امعاده اولان سودا وبلغمی اسهال ایدر صدر وریه وکبدی
منقی دردیو وضیق النفس ووجع صدر ویرقان کبیلره علاج قویدر ادرار وتفتیتی
اولغله کلیه ومثانه‌دن حصاتی تفتیت واخراج ایدوب بول ودم حیض ونفاسی ادرار ایدر
ایدر طحاله مضردر مصلحی مصطکی در مقدار استعمالی جرمندن بری درهم وارنجه ومطبوخندن
یکرمی درهم وارنجه در بدلی اعضاء صدر ایچون مثلی قدر بنفشه ونصفی قدر عرق السوس در

برسیقاریا لفظ افرنجیدر عربیده فلفل الماء وزنجبیل الکلاب دخی تسمیه اولنور کنارمیاه جاریه ده
نابت و یپراغی ورق الخوخه مشابه و یشل و دبندن وسط ورغنه دک قاز ایاغی کبی قومزی
رنك ثابت در لسان ترکیده صوبوبری دینمکله مشهود ومعروفدر طعمنده حدت و شدت حرافت
وزیاده جلاسی واردر طبیعتی درجهٔ ثانیه ده حار و یابسدر خاصیتی اورام بلغمیه یی تحلیل
ایدر عینه عارض اولان حرت دموتیه یی ازاله ایدر عش و کلف و سائر وجه و بشره ده واقع
اولان اثاری ازاله ده دواء لانظیر و علاج سریع التأثیردر و ورغنی دق ایدوب ضماد ایدرلر
برنج کابلی ابرنج کابلی و برنق و حب سندی و هندی و برنك و کابلی تسمیه ایدرلر
مدور واملس و معقدار حب الماش قدر اولور ایکی نوع اولوب بری کبیر و بری صغیر اولور
کبیرینك اوزرنده بیاض و سواد نقط کثیره سی اولوب صغیری غیر منقطدر افضل و
اجودی صغیریدر که حمرته مائل اولور طبیعتی درجهٔ ثانیه ده حار و یابسدر بعضیلر حار فی
درجهٔ اولی ده در دیدیلر بول و حیضی ادرار و بلغم لزجی اسهال ایدر دیدان و حب القرع
و حیات امثالی بطنده متولد اولان حیوانات حادثه یی قتل و اخراج ایدر شیخ الرئیس ذکر
بودوا ادویهٔ دیدانیه نك غایت اعلی و اقوی سیدر وجع مفاصله دخی غایت نافعدر مقدار
شربتی درت درهمدن بری درهمه وارنجه سفوفاً لبن الحلیب ایله استعمال اولنه لکن امعایه
مضردر مصلحی کثیرا و بدلی وزنی قدر ترمس یاخود وزنی قدر قنبیل دراویرب بربخاسف
برولا برنباتدر که طولده برقارش مقداری اولوب سویلاوجی درلر قابض و مجفف برنباتدر
و دخی حد دجه و دقیق امرود یپراغنه مشابهدر چیچکی اوز اقدن یلدز کبی کورینور وسطنده
ذرالورده مشابه زره لری واردر کوکی بیاض و برمقدار عمق عرقنه مائلدر بروسه ده غایت
چوقدر بردی اصفهانده بیزردیرلر عربیده خافیر دخی دیرلر اهالی قسطنطنیه بیننده قوفه لق
دیکلری سازدر که اندن حصیر دوزوب قبا حصیر دیو بیع ایدرلر بر نباتدر که برد راعدن
زیاده طویل الساق و طشی تیر کبی مدور و ایچی سنکر کبی یمشاق در آنی اینجه شق
ایدوب ایپلر ترتیب ایدرلر شکوفه سی مستدیر و اصفر و کمی بیاض و ذهبی اللون و خوش
منظر اولور او راقی صرها یپراغندن اوزون و تخمی بورجلبه دن اینجه و اصفر و کوکی حلاوتلیدر
و سابقده اندن کاغد مصری دوزرلر ایدی الآن متروکدر کتب طبیه ده قرطاس ذکر اولنسه
مراد کاغددر طبیعتی درجهٔ ثانیه ده بارد و اوائلده یابسدر خاصیتی صوبی اسنانی
جالی و هرنه محلدن اولورسه سیلان دمی قاطع و خل ایله معا امراض طحال ایچون شرب اولنسه
نافعدر و کوکی مضغ اولنسه لی فمدن ثوم و شراب رائحه سنی ازاله ایدر و ضمادی اورامی محلل
و محرقی قروح خبیثهٔ مزمنه و آکله یی دافع و جراحات طریه و نفث الدم و نزف الدم کیبلیه
قاطعدر لکن احشایه مضردر مصلحی عسل و بدلی کاغد محرق در برود وسلام حرف اللام
لسان الحمل اسمیله محرردر برطانیقی بعضیلر بو نباته بستان افروز دیدیلر و دخی حماض البری
یپراغنه شبیه و شکوفه سی حمرته مائلدر لکن و دخی حماضدن صغیر و قضبان و اصلی
دقیق و حرافتی ظاهر قرفیریه اللون ملیح المنظر و رائحهٔ عطریه سی غیر موجود و خیبر تبکوزد
مرکب القوی و قوهٔ قابضه سی واردر طبیعتی درجهٔ ثانیه اولنده حار و یابسدر دیرلر
و یپراغی جدا قابض و مدمل جراحات اولغله اطبا عصاره سنی قروحات عفنه و قلاع فم
و آکله امثالنده استعمال ایدرلر مطبوخی لهاته و لوزتینده اولان اورام و بثوری تحلیل

برقولاتمه قولاقاوقی و تخم شوق دیرلر براو تدر که یپراغی بدوردرکلی اولوب ماش یپراغنه مشابه در سور یجه در و اوزرنده قالنجه طمرلری واردر انجق اك نهایتنده واصل اولور ساقی ظهورندن مقدم زمینه منبسط اولور و ساقی رقیق و املس و معدود و کثیر عشبه اولور زهری اصفر و تخم مثال غنچه لری واردر و تخمی خرده و سیاه و براق و برد قطونایه مشابه در مجموع مشیمه سی شبرمه اولغله مشابهتی واردر که نادی نظرده شبرم یاخود شبرم نوعندن ظن اولنور

وازاله

وازاله ایدر شرباً حماته نافعدر دیرلر لکن بورث غثیاندر مصلحی عناب و بدلی جکنددر صوبی در
بربخشك حرف الفاده فرنجمشك اسمیله محرردر برسیان دار حرف العینده عصی الراعی
اسمیله محرردر برغوثا بزر قطونادر برقوق حرف المیمده مشمش اسمیله محرردر بزر البنج بنج
اسمینه نظر اولنه بزر الحلبه حرف الحاده حلبه اسمینه نظر اولنه بزر الکتان حرف الکافده کتان اسمنه
بزر قطونا عربیده فارسیده اصفهانده اسپرزه و شیرازده بنکو و اسپغول دیرلر و قدمادن
بعضیلری اسفیوش دخی دیرلر لسان ترکیده بته یپراغی دیدکلری نباتك تخمیدر لسان لاطینده
پسیلیو و ترکیده قرنی یارق دینمکله مشهور بعضیسی بیاضه مائل کوك و احمر و اسوده دخی
اولوب طولنه بغدای کبی مشقوق و مکسوردر احمر و سیاهی بری و الحق وجید و افضلی بیاضیدر
انجق دبو دوا آنی قدمای اطبا داخلاً استعمالندن اجتناب اولادر دیمشلر طبیعتی درجهٔ ثالثه ده
بارد و ثانیه ده رطبدر خاصیتی التهاب و عطشی ازاله ایدر محلل و بر مقدار ملین در و قاوزد طشی
طبیعتی قبض ایدر حمیات حاده یه و غلیان دم و صداع و لسانده اولان حشونته علاج لانظیردر
امراض دمویه و صفراویه و اخلاط محترقه و سعال و مغص قرحهٔ امعا و زخیره دواء شریع التأثیردر
سرکه و روغن ورد ایله ضماداً وجع مفاصل و نقرسه نافع و اورام صلبه و خنازیر و حمره و حمره
کبیلری تحلیل ایتمکله دافعدر صداع حاره یه دهن بنفسج ایله طلا اولنه اعصاب و اشتهایی ضعف ایدر
مصلحی عسل و سکنجبین عسلیدر مقدار شربتی ایکی درهمدن اون درهمه وارنجه بدلی تبرید
ایتمکده بقلة الحمقا و نضج و برمکده بزر کتان و سعال و خشونت حلق مثللو لرده حب السفرجل
ودق اولنمشندن اون درهمی قادر بسباسه بو دواده اطبا اختلاف اوزره اولوب کمی
جوز بوانك قشر داخلیدر و کمی قشر خارجیدر و کمی شجر جوز بوانك قشر ظاهریدر دیدیلر
اما فقیرك بعضی سیاحاندن مسموعم اولان جوز بوانك شکوفه سی اولمق اوزره در و الحاصل
بو دوانك جیدی لوخ صورت ایله حمرت بیننده بوز شمش و لسان العصفور کبی خشونتی و رائحهٔ
لطیفه ایله حدت و حرافتی واردر طبیعتی درجهٔ ثانیه ده حار و یابسدر بعضیلر اولیده حاردر
دیمشلر خاصیتی محلل و مفتح و مجفف و مفرح رهاءنم و مقویدر صلابت بطن و ریاح غلیظ تحلیل ایدوب
معده یی قوی و رائحهٔ فمی طیب ایدر سلس البول و سحج الامعاء و نفث الدم و علل صدر و ربه و
اسهال مزمن و وجع طحال کبیلرده منافع جلیله سی ظاهردر انصباب فضلات معده یه مانع
و امراض کثیره سی خصوصاً رطوبت ربه سنی دافعدر و عسل ایله غرغره اولنسه حمله یمین اولور
وجع ظهر و اعصابی محکم قلمق ایچون مجربدر لکن مصدعدر مصلحی ماء الورددر و کبده مضرتی اولمش مصلحی
صمغ عربیدر مقدار شربتی اوج درهمه وارنجه و بدلی جوز بوادر دیدیلر بستان افروز
فارسیدر بستان افروز و تاج خروس و حلوا دخی دیرلر لسان عربیده حبق بستانی
و ترکیده سلطان برکی و میر عاشقان و بستان کوزلی تسمیه ایدرلر بعضیلر بو کا حبق
نبطی دردی دیمشلر غلط در حبق نبطی حماحمدن بشقه بر نباتدر و حماحم و دخی عربی
نباتی اقوی و اکبر و الوان مختلفه ایله ملون و شکوفه سی تحلیل تردر اما بستان افروزك
یپراغی ایکی ابنده مائل و کیده رك یشل اولور و فوقنده خرده خرده شکوفه کیبی نفشم ره
مائل قرمزلق و بلا رائحه و تخمی دخی خردل کبی غایت خرده و سیاه و براق اولور طبیعتی
درجهٔ ثانیه ده بارد و یابسدر خاصیتی قابض و رادع و مسکن عطشدر صوبی
سکنجبین یاخود جلاب ساذج ایله ممزوجاً اسهال طحالی تفتیح ایدوب معده و کبدك

حرارتلرینی تسکین وتبرید وحانق النزلك سمیتنی دفع ایدوب مزاجی صحته تردید ایلد
جرمی غایت ثقیل اولمغله مصلحی سکنجبین ومقدار شربتی صویندن برنجی وقیه یه وارنجه
وبدلی حماحملد وتخمی اسهال ایچون لسان حمل تخمینك بدلیدر مدقوقا بر رطل لبن ایچنه وضع
ومهتابه ترك ایدوب صباح علی الریق استعمال اتمکله دردت بش کون مداومت اتسه کرم
حب بوللی وبول الدمی ازاله ده مجربدر مقدار شربتی ایکی مثقالدر **بستورطه** افرنجیدر
لسان عربیده بهمن احمر وترکیده صوقیر بهمنی دیمکله مشهوردر متعارفدر طبیعتی بارد ویابسدر
درجه ثالثه ده قابض دردمی واسهالی قطع ایدوب بدنه قوت ویورر سمومه قابل اولمغله
طاعونه نافعدر وقوت تعریقیه سی واردر ومعده یه قوت ویرمکلکی دفع ایلد حفقان ا
استعمالی بردرهملدر مطبوخا استعمالی دای طیبه کوره در مقطری دخی غایت لطیف وناخوشدر
تصفیه دم واصلاح صفرا ایلدر حیته وافعی لدغه سنده وشرب سموم ایدنلره وحمایی وبائیه ردیه
اصحابنه مطبوخا غایت نافعدر فوق علتنه دخی مناسبدر دیدان وحیات وحب القرع
کبی حیوانات موذیه یی بر درهم سفوف ایدرنا استعمال اولنمغله اخراج ایلد وبو دوا
مجوبی ادویه قلبیه بردن اخلا اولوردتنزوه ودیا حنطومجونی کبیلره **بسفایج** افراس الکلب
دخی دیرلر فارسیدن حوبدر اصلی جیسبا یه درکم کثیر الارجل مناسنه درلسان لاطینده پولیپودیو
دیرلر بو دخی کثیر الارجل مناسنه در ترکیده دخی بسفایج دیرلر کثیر العقده سواده مائل
برسیاه کوکدر کره هر عقده سنده صچقلری کثیر وداخلی احضردر وبیراغی سرخس بیراغنه
مشابه بر قریش قدر اولوروانجار کوکلرنده وقیه بار قلرنده نابت اولور طبیعتی درجه
ثالثه ده حار اولحده یابسدر بعضیلر درجه اولحده حار ویبوستنه معتدلدر دیمشلر مره
سودایی وبلغم غلیظی دعلاقی اولدیغی اخلاطی اسهال ایله تنقیه ایلد معده ده منجمد اولان
لبنی وقولنج ونفخ ورباح غلیظه یی تحلیل ایله بدنی تحلیه ایلد جذام وعلل سودا ویرودیج
مفاصل ومراتیا یه واصحاب سلد ماسا دیقایه کرك مطبوخی وکرك شرابی مأمون الغائله
اولان دوالردندر اکن کلی یه مضردر دیمشلر مصلحی برسیاوشان دردوماء شعیر وفواکه یابسه
وقوجه ضوس ایله طبخ اتمکدر مقدار شربتی جرمندن اوج درهمه وارنجه ومطبوخندن
التی درهمه وارنجه ویدخی مواد سودا ویه ایچون نصفی قدر ملح هندی ایلدر **بشام** برشجر حجازیدر
عراق ومصرده دخی اولور تحتی اطباء مصر حب بلسان مقامنه استعمال ایلدلر وبرنوعی شجر
توت ابیض قدر اولور بلا ثمر اولان نوعی اندن اصغر اولور ودخی صعتر بیراغنه شبیه
ویا بیشقان رطوبتی وجروی حلاوتی واردر شکوفه سی اصفر وثمره سی صفرته مائل
بی طعم کبابه یه بکزر وبعضیسی چام فستقنه شبیه طولانی وبعضیسی احمر واکر بر محلی
قطع اولنسه بر بیاض صو تقاطر ایلد وبجفیف اولنسه حمرته میل ایلد ودیار ورمکه مکرمه دن
دهن بلسان دیو کتوردکلرینك اکثری بودر بلسان صحیح دکلدر وشجری مسواك اولنسه
لثانه قوت ورایحه فمی طیب ایلد وجمیع اجزاسنك طبیعتی درجه ثانیه ده حار واولحده
یابسدر حاصیتی ورغنده اولان جرحی رطوبت فضلیه سی بیاض عینی وسواد ووجع اسنانی
دافعدر قروحانی تجفیف ومنقی وسیلانی دخی تقطیع وبول وحیضی ادرار ایدوب آلات رحمی
معو یدر ریاحی تحلیل ایدوب معده واعضای باطنه یه قوت ویروب عقرب صوقمسنه شربا و
ضمادا نافع واوجاعنه سکونت ویرر ودانه سی مغص واضطراب حاصل ایدرنا ولذا اجتناب

اولنق

ومتعارفدر طبیعتی درجه ثالثه ده
حار ویابسدر بعضیلر درجه ثانیه ده
رطب دردیدیلر حاصیتی ملطف
ومقطعدر برنی ایچندن قانی جذب
ایلد باهی زیاده ایلد وشهوتی تحریك
ایلد وشول کمسنه لرکه دولاتینه ولاتیه
یاخود چشمه دن چشمه یه کیدوب صولر
ایچسه لر وصوفان بیسه لر تبدیل ایتدکلری
صولرین ضررین دفع ایلد واشتها کتوره
ومسهل شربتلردن غثیان کلسه صوغان
قوقلسه لر غثیانی دفع ایلد صح

اسهال ... ینفع ... علی ... بیلی

اولنق اولیدر **بشمه** حرف التاده تشمیزج اسمیله محرردر **بصل** عربیدر ترکیده صوغان دیو مشهور
بصل الفیء برخرده صوغاندرکه قشری وورقی بلبوس بیراغندن اطول وغایتده
حار ومطبوخنك صوبی برمرتبه ده مقیء درکه زیاده جه شرب اولنورسه فضله یه دخی قی
ایله اخراج ایلد قوتی اسقاط وخناق اراث اتمکله قتل ایلد طبیب لبیبه لازم اولان بو
مثلی دوالردن اجتناب ایدر **بصل الفار** حرف الفاده اسقیل اسمیله محرردر **بصل الحیه** و**بصل الخنابلد**
بضاق الرعد حرف الکافده کماه اسمیله محرردر **بطارس** حرف السینده سرخس اسمیله محرردر
بطراسالیوس حرف الکافده کرفس جبلی اسمیله محرردر **بطباط** حرف العینده عصی الراعی
اسمیله محرردر **بطم** عربیدر فارسیده درخت سقز وترکیده صاقز اغاجی دیرلر اشجار
عظیمه دندر کحزان ایلد ثمره سی صلقملی وبیراغی عطریتلی بیشل سماق وعدس کبی
واندن اکبر کبی احضر وقشری حامض درلسان عربده حبة الخضرا وصمغی فارسیده وترکیده
صاقز اسمیله مسمادر اما دیار یمنده صاقز ترمنتین سی دیمکله مشهور وعربیده علك البطم
لفظی ایله موصوف ومذکوردر وبو شجرك اوراقی ودالری وحشبجنك طبیعتی درجه ثالثه
اولنده حار ویابسدر حاصیتی محلل وقابض درقشری نطول اولنسه اورام صلبه یی تحلیل
ودورقی شوایچون حصاب ورماد حشبی داء الثعلبی زائل ومزاج عضوی صحته تبدیل
ایلد وبیراغنك قورلیسی ذیت وخل ایله شعره طلا اولنسه شعری تطویل وانبات ایلد
بطونیقه افرنجیدر عربیسی قسطران درصحرالرده واکثرلر اسنده نابت اولوب بری
وبستانی اولور قریب الظهور اولان نبا تاتندر طبیعتی درجه ثانیه ده حار ویابسدر حاصیتی
ادویه قلبیه دندر قلبه زیاده نافعدر رعشه ودرحم علتلرینه نافعدر داخلا استعمالی امراض
کبدیه نافع اولوب سدد طحال وکبدی تفتیح ایلد وکلیه ده اولان حجری تفتیت واخراج ایلد
وسینه ده خلطلری نضج ویروب اخراج ایلد واد راری واردر مطبوخا ویاخود مقطری
استعمال اولنسه امراض مذکوره یه نافعدر طاعونه ضماد اولنسه فائده ایلد واکر عصیرنی
مرهمه ضم اتسه لر جراحاتی اصلاح ایلد واکر عصاره سندن شراب اتسه لر غایت ممدوح اولور
بطیخ اصفر بولفظ بطیخ ایکی نوعه شامل اولوب لون اصفر یه فارسیده خربزه ویونانیده
عیون وقاونی وسریانیده افیوس دیرلر ترکیده قاون وقارپوز لفظلرینه شاملدر لکن
اکثریا قاون مراد اولنور وقارپوز دیمکله مراد اولنان قاره احضر ویاخود هندی ایله وصف
ایدرلر لذیذ اولیا ینمك طبیعتی درجه ثانیه ده بارد ورطب ولذتی زیاده اولدقجه
حرارته مائل اولوراولور افضل وجیدی لذیذ وحجرم وقلیل الماء اولاندر ولذیذ اولیانی
نوعینك افضلیکه ملیون درخربزه کرمك دیرلر سائر اقسامی کبی سریع التعفندر و
معده ده غالب اولان خلطه سریع الاستحاله دکلدر وصفراوی وسوداوی اولانلره
موافقدر وبعد الطعام اکل اولنورسه تخمه ایجاب ایتدیرور وبیتون کبی اغذیه غلیظه ایله
سددایرات ایلد بین الطعام تناول ایلمك غایت مناسبدر زکر طعام معده دن منحدر
اولمش اوله واکر لحمی اورام عینه ضماد اولنسه وجعنی تسکین وهلا بتنی تحلیل وتلیین
ایلد بوره ایله ومنفردا کلف ونمش واثرلرینی زائل ایلد جلدیه جلالی سی واردر قشری
اورام دماغیه ونوازل ایچون راسه ضماد اولنسه غایت نافعدر خصوصا اطفال اوله
وقشر یابسنك ایکی درهمی حصاتی مثانه دن اخراج ایلد ولحمی سرعت ایله طبخ مادد

اولنسه طبخ ایله الغا اولنسه غایت مجربدر و کوکی برمثقالدن ایکی مثقاله دک وارنجه استعمال
اولنور متجی قوی ویدر و برو وری درجهٔ اولیده حار و ثانیده رطب ملین ومحرك جماعدر
سدد کبد تفتیح و بولی ادرار وکلی ومثانه‌یی اخلاط خوددن تنقیه ایدر وجع وخشونت
صدر ولسان وحلقی دفع وسعال وانواع حمیاته وحرقت بوله وعطش مفرطه نفع ایدر لکن
طحاله مضردر مصلحی عسل ومقدار شربتی ایکی درهمدن بش درهمه وارنجه‌دك **بطیخ هندی**
عربیده دلاع ودابوغبر ولسان فارسیده هندوانه وترکیده قاربوز تسمیه اولنور مشهوردر
طبیعتی درجهٔ ثانیه اولنده بارد واخرنده رطبدر خاصیتی دمك وصفرانك حدتنی کسر ایدوب
عطش وحرارتی تسکین ایدر عرق وبولی ادرار ایدوب طبیعتی تلیین ایدر عصاره‌سی
عسل وزنجبیل ایله بلغمی قاطع ولبن ایله امراض سودا وتربه نافعدر تمر هندی ایله جرب
وحکه ومواد صفراویه‌یه نفعی ظاهر وسکنجبین ایله اخلاط محترقه‌یه وسدد طحال ویرقانه
نافع بردوآوخاخ دیشیر خشت امثالی ایله حمیات حاره وبهق الکیف وقلیل المقدار اولان
خلطی دافع بدنی ترطیب ودمی ترقیق وبلغمی تولید ایدر لکن تولیدی دخی واخمد بارد المزاج
اولان معده وطحاله مضردر مصلحی کلیا شکر وعسل وسکنجبین امثالیدر ومعلوم اولرکه صفراسی
غالب اولان مزاجلره قاربوز قباق صوغی کبی لطافتی سببیله صفرایه مستحیل اولور واکر
بارد المزاج اولان بلا مصلح استعمال ایدرلرسه ضعف باه ووجع مفاصل امثالی علل ایراث
ایدر وبزر بطیخ احضرك طبیعتی درجهٔ ثانیه‌ده بارد ورطبدر وجمیع افعالده حب القرعه‌یه شبیهدر
حصاتی اخراجده مجربدر اکر قشرینی شکر و یا عسل ایله مرتبا ایلسه‌لر برسام ووسواس و
یبوست ایله اولان دبو ووجع صدر وخلط به ده دنا اولان ضعف معده‌یه نافع اولوب معده‌یی
مقویدر **بقس** لسان فارسیده درخت شمشاد تسمیه اولنوب ترکیده بین الناس جمشیر
اغاجی مشهور فی البلاد برشجردر که ودغی ورق رمانه شبیه وانزن اصغر واحضر وساقی بیاض
دالدی برپیشان شکوفه‌سی ابیض ورایحه‌سی لطیف وتخمی سیاه فلفل بکزر خزانی معدوم بر
شجردر طبیعتی درجهٔ ثانیه‌ده حار ویابسدر خاصیتی ودغی حیواناتك خصوصا جمالك شمیدر
اکر نشاده سنی حنا ایله موضع شقوه ضماد ایلسه‌لر شعری قوی ولطیف ایتمکه دوای بعید یلدر
انواع صداع وراسده واقع اولان تفرق الاتصاله صفار البیض ودقیق الحنطه ایله ضمادی علاج
بینلدر کسر عظام وخلع ووثی وضربو وسقطه‌دن حادث اولان عللره نافع اولوب مفاصله
استحکام ویرمکده لانظیردر شکوفه‌سی قلب ودماغه مقوی وماء مقطر زهری چیچك صوینه
اولی واقوی یدر خروج مقعده مبتلالر ورغیناك مطبوخنده جالس اولملر بر ونام حاصل ایدرلر
غایت سریع التاثیردر تخمی قابض ومجفف اولملر رطوبات معده حامعالی ازاله ایدوب
سیلان لعابی قاطع ومطبوخنك خلاصه‌سی ضماد انمله ساعیه‌یه وسعفه‌یه دوای
نافعدر حب افرنجیه وجدری وسائر امراض عاصیه‌دن باقی قلان اثاری ازاله ایچون عسل و حنا
ایله طلاء مفیددر جکرد کسنز تازه تخمینك مقدار شربتی بردرهمه وارنجه وقوروسندن اوج
مثقاله وارنجه‌دکدر **بقم** دیار هند وزنکباره‌ده نابت برشجر عظیمدرکه ودغی ورق لوزه مشبه
اولوب شکوفه‌سی کیچر واصفر وثمره‌سی دیشله مائل اولوب کیره رك قرمزی وکمال بولدقده
سیاه ومدور اولور حشبنی طبایعلر استعمال ایدرلر بین الناس بقم بویه‌سی دینمکله مشهوردر
طبیعتی درجهٔ ثالثه‌ده حار ورابعه‌ده یابسدر داخلا استعمالی جائز دکلدر زیرا آتش

درهمی

درهمی قاتلدر وعلاج دخی غیرقابلدر دیمشلردر لکن دور وراقی وجات جدیده وعتیقه‌یه نافع
وعروقدن سیلانی ایدن دمی قاطعدر ومطبوخی ایله غسل اولنسه لون وجهه رونق ولطافت
ومفاصله دخی غسل ایله قوت ویرر **بقلة الاترجیه** بادرنجبویه‌در **بقلة الانصار** حرف الکافده
کرنب اسمیله محرردر **بقلة البارده** حرف اللامده لبلاب اسمیله محرردر **بقلة الحامضه**
بقلهٔ خراسانیه دخی دیرلر قوزی قولاغی نوعندندر ساقی یوقدر ودغی کربنه شبیه وانزن اصغر
وحامض اولوب مواضع رطبه‌ده نابت اولور طبیعتی درجهٔ ثانیه وسطنده بارد ویابسدر
فعلی وقوتی قوزی قولاغنه مشابه‌در لکن اعصابه مضرتی واردر مصلحی عسلدر **بقلة الحمقا**
وبقلة الزهرا وبقلة المبارکه وبقلة المطلقه وفرفین وفرفخ دخی دیرلر مصرده رجله ولسان فارسیده تخمکان
دیرلر وفرفین دیرلر تسمیه ایدرلر وعبرانیده ازغیلم افرنجیده برغلان صالی وترکیده سمزاوتی
تسمیه اولنور برنبات در که قیجی بردن اعلا اقل ویشل وساقی برمق قدر اولوب اکثریا زمینه
منبسط ومتصل اولور واغصانی نازك قرلمغه مستعد وغایت کورك واوراقی قدر باده قالن
وتدویره مائلدر که درشکوفه‌سی صاری‌یه مائل آق وتخمی بزر ریحان کبی غایت سیاه واوفقدر
طبیعتی درجهٔ ثالثه‌ده بارد ورطبدر وبعضیلر عندنده درجهٔ ثانیه‌ده رطبدر خاصیتی دم
وصفرانك حدتنی تسکین ایدوب نفث الدم وسائر سیلانات دمویه‌یی قطع ایدر نزول
نوازلدن صدرده واقع قروحدن کلان مده‌یی دفع ایدر حصاة مثانه‌یی مفتت ومخرج
حرقت بول ونا سور وباسور وحرارت کبد وحمیات حاره وقروح امعا کبی عللی جدیده وعتیقه‌یه
نافعدر محصل الکلام امراض حاره‌نك مجموعنه نافع برد وآء تام وعلاج مالاکلامدر واکثر امراضده
بونباتك علیل مزوره‌سنی استعمال ایدرلر لکن ضعیف الحراره اولنلرك قوة جماعیه‌لرینه
مضردر وبالخاصه سقوط اشتها وظلمت بصر ایراث ایدر مصلحی مصطکی وکرفس ونعناعدر
مقدار شربتی عصاره‌سندن یکرمی مثقاله وارنجه‌در **بقلة الخطاطیف** حرف الجیمده جلدونیا
اسمیله محرردر **بقلة الذهبیه** حرف القافده قطف اسمیله محرردر **بقلة الیهودیه** حرف القافده
قرصعنه اسمیله محرردر **بقلة الملك** حرف الشینده شاهترج اسمیله محرردر **بقلة الیمانیه**
بقلة المائیه وبقلة العربیه دخی تسمیه اولنور برنبات در که مارولها شبیه وانزن اصغر وکنار
ماء جاریده نابت خوش طعم وحمرته مائل اولور طبرستان وتنکابن‌ده اشکافی ولسان ترکیده اشتر
دینمکله متعارف ومشهوردر تخمی بزر بستان افروزه شبیه‌در طبیعتی درجهٔ ثانیه‌ده بارد و
رطبدر خاصیتی مرطب وملین وقلیل الغذا مسکن العطش وحرارت غریبه‌یی اطفادر سعال
حاره‌یی زائل وخلط جیده لا دخه‌یی تولید وحاصل ایدر قروح واورام عین وصداع حاره‌یه
مجرب وغلیان دمدن ناشی قروح باطنه‌یه نافع وعذبه حکه وجرب دافعدر لکن بطئ الهضم
اولملر امزجهٔ بارده اصحابنه مضر وشهوت جماعی مکسردر مصلحی جوارشات دردو تخمی
بارد ویابس وزاد علت امراض حاره واورام حاره‌یه شربا وضمادا انفع فعیدکلی‌یه مضرتنك
مصلحی شکردر مقدار شربتی اوج مثقاله وارنجه‌دردر **بکا** عربیده مکهٔ مکرمه‌ده مشهور
ومعروف برشجردرکه بشامه شبیه اولوب ورقی اندن اکبر وثمره‌سی مدور وطبیعتی حار و
یابس برشجردرکه اوراقی قطع اولندقده اندن دمعهٔ بیضا ظهور ایدوب متقاطر اولور
واول دمعهٔ بیضانك سواکی آفت اسنانه مانع اولوب وجعنی دخی قاطع وکاسر اولور
واغصانینی مسواك اتسه‌لر اسنانی قوی وبیاض ایدوب کوکی قروحی مدمل وثمره‌سی معدم

بقلة البراری بقلة الرمال دخی تسمیه اولنور
برنبات در که قنابری‌یه بکزر ولکن اندن
اصغر وشکوفه‌سی اصفردر کوکی زمینه
منبسط اولوب قنابری‌یه خفایر
وقنابرینك کوکی تخمی زمینه غائر اولور
وطعمی طوزلوجه ومرارته مائل وآخر شتاده
نابت اولوب نیسان آخرنده حتنا ولدر
تخمی یخنه دانه‌لرینه شبیهدر طبیعتی
درجهٔ اولده بارد ورطوبتنده معتدلدر
بعضیلر حار ویابسدر دیمشلر اعضاء
باطنه ومعده وکبده قوت ویروب
خفقانی ورایحهٔ فمی ازاله ایدر قوت
هاضمه حفظ ولحم لثانی متین ایدر
واکر اصلنی حمای بلغمیه ودبعه بجود الیسیر
برقی تام حاصل اولور واکر تحت بالینه
وضع ایدرلرسه غایت کوزل واقعه‌لر
کورورد یمشلر

مقوی و سعال نافع و ورقی اورام بلغمیه و سوداویه یی محللدر **بلادر** لغت هندیه در عربیده
ثمرة الفهم و حب الفهم تسمیه اولنور بر شجرک ثمریدر که شاه بلوط صغیره شبیه قشری سیاه
و ایکی طبقه سی واردر که ایچلرنده قطران کبی بر رطوبت غلیظه مسطوردر و بین الاطبا اول
رطوبت عسل بلادر دینمکله مشهوردر و طبقهٔ مذکوره لرک داخلنده بادام کبی لبی
دخی واردر و شجری شجر جوز رومی قدر و رایحه سی حدتلی در دخی عریض و اغبر اولور و سایه سنده
نائم اولانه سبات عارض اولور طبیعتی درجهٔ رابعه ده حار و یابسدر سمن بقر ایله استعمال
اولنمق کرکدر محلل و مسخن و ملطفدر علل باردهٔ دماغیه و رطوبات فضولیه و امراض
باردهٔ عصبانیه یه ادویهٔ نافعه دن بر علاج تام و دواء ما لا کلامدر حفظی قوی و ذکاوتی
زیاده ایدوب اعضایه قوت ویرر ریاح غلیظه و سلس البول و نسیان و فالج و لقوه و خدر
و رعشه و اختلاج اعضا کبی علل مخوفه لرده عطیهٔ الهیه و موهبهٔ ربانیه دن بردر و ادر ثوالیل
و جدری و حصبه دن باقی قالان آثاری ازاله ایدر لکن محرور المزاجه مضردر زیرا دماغی احراق
ایدوب یبوست دماغ و جنون و سرسام و مالیخولیا و برنده بثور ایراث ایدر مصلحی دهن
جوز رومی و لب جوز رومی الطری و لعاب الشعیر و آبی آن و بطیخ اخضر کبیلردر مقداری
استعمالی ربع درهمدن نصف درهمه وارنجه بدلی بش وزنی قدر فندق و دنبی قدر بلسا
وسنه سی قدر نفط در و ایکی مثقالی قاتلدر **بلبوس** لفظ یونانیدر عربیده بصل الذیب
و فارسیده زیز و تخذ پیاز و ترکیده طاغ صوغانی و ایت کسه یی دیرلر بیکباره دربصلی قات
قات دکلدر قشری اسود و متشنج و یپراغی صوغان یپراغنه شبیه و اندن عریض و طعم رایحه ده
بعینه بصل کبیدر اکر مطبخ کثیر اولورسه کوکی غایت کبیر اولور طعمنده مرارت ایله حلاوت واردر
بعضیلر ماکولات انواعندندر دیدیلر و ابن تلمیذ دیر که بصله شبیه و صغیر و طویله و لونی دخی اینده
نسوان انیندن کلکونه دوزرلر بونکله بیضه سرخ ایدرلر بصل نرجسه شبیه و یپراغی پراصه
یپراغنه بکزر شکوفه سی بنفشه کبی و طعمی حلاوتلیدر طبیعتی درجهٔ ثالثده اولنده حار و یابس
و بعضیلر درجهٔ اولی آخرنده یابسدر دیدیلر جالی و جاذب و محرک و مسمن و لحمله بل حوالی
قضیبه ضماد اولنسه قوت جماعی تزیید و تحریک ایدر علل اعصاب و کسر عظام امثالنه بحسب العاده
ضماد اولنمغله نافع عظیمه سی ظاهر اولور وجع معده و اوجاع رحم بارده و لدغ عقرب و رتیلا یه
و عض کلب الکلبه شرباً و ضماداً نافعدر ثالیل و مسامیر و بثور لبنیه کبیلره ادیم ارضی ایله
ضماد اولنسه انشقاق عضل و اظفار و حانوت النمر البهق و کلف و آثار قروح امثالنه دخی طلاءً و ضماداً
استعمال اولنور و اکر فرزجه اولنورسه جنینی حیاً و میتاً اخراج ایدر لکن خلطی مولد و عصبه مضر
و مورث مغصدر مصلحی هندبا و عسل ایله لبن طریدر و سرکه ایله مصنوع تورشی سی اشتهایی
زیاده ایدوب مرطوب المزاج اولان کسنه لرک جماعنی تحریک ایدر **بلخته** ابن بیطار تصریحی اوزره
اول و ثانینک کسری و خاء معجمه نک سکونی و تاء نقطتین فوقانینک فتحیله لغت مصریه ده
بر نباتک اسمیدر که دقیق العروق و رقیق الاغصان و بربرینه قارشمش مثال دیوان احمر و زمینه
منبسط اولوب دائره کبی اولمشدر احمر الورق و شکوفه سی حمرته مائل آقدر طبیعتی درجهٔ اولیده
حار و یابس و مقطع و محللدر عصاره سی و یاخود مطبوخی ایله غرغره اولنسه خلقده اولان
علق نا شبی اسقاط ایدر داخلا استعمال اولنمز ضمادی محلل قویدر **بلح** حاء مهمله ایله بسر نخل
و هنوز صفرت و لذت بولمامش خرمانک قوروغیدر رایحهٔ طیبه سی ایچون بعضی دوالره

ادخال

ادخال اولنور طبیعتی درجهٔ ثانیه اولنده بارد و آخرنده یابس و قابضدر اسهالات مزمنه قاطع
و غثیان صفراویی دافع سلس البول و سیلان الرحم و اورام بواسیر کبی عللره دواء عدیم
النظیردر کبدی و لحم لثه یی تقوی ایدر و ضماداً جراحات طریه یی التحام ایدوب اعصاب و عضلاته
قوت تام ویرر و رایحهٔ کریههٔ عرقی دفع و معدا و معی جدادی قطع ایدر لکن صدره و رئه یه
مضردر مولد ریاح و خلط غلیظ ایدر مصلحی عسل و شراب خشخاش و مرباء بنفشه در
مقدار شربتی ایکی درهمدر **بلسان مکی** شجر حبة الخضرایه شبیه بر شجر منتهانک دهنیدر که
اول شجرک ورقی سذاب یپراغنه شبیه و ابیض و رایحه سی اکا شبیه در مصر قاهره نواحیسنده
عین الشمس دیرلر بر موضعده نابتدر شوالی یمانیه طلوع ایتدکده اول شجرک ساقنی جزلر
آندن بر رطوبت سیلان ایدر ابتداء رقیق اولوب مرور زمانیله غلیظ اولور دهن بلسان
بو رطوبتدن عبارتدر اما فی هذا الآن عین الشمس تسمیه اولنان موضعده بو شجردن اثر
قالمادی و دخی عند الاطباء المتأخرین معلوم و محقق اولمغله انک بدلنه پروبلسانی
اسمیله مسمی اولنان دهنی استعمال ایدرلر و حالا تریاق فاروقده حکماء افرنجیه بلسان
بدلنه پروبلسانی وضع ایدرلر حاصلی بلسان مکیه برابر بلکه آندن هر وجهله منافعده
اکثردر و حالا عطارلرک حب بلسان دیو بیع ایتدکلری حب بشامدر و اوراقینک ضمادی
عقرب صوقدوغنه مفیددر مطبوخی نفخ و ریاح غلیظه تحلیل ایدوب وجع اذنی دفع ایدر
و کوکینک محرقی ثالیله نافع و قشر طریسنک مرباسی معده یه مقوی و رطوبتنی دافعدر
و اکر اوراق و اغصان نبتی دهن زیت ایله طبخ ایدوب استعمال اولنسه بلسان مقامنه قائم اولور
بلسان هندجاکی بالسامیناد **بلسان رومی** حرف الخاده خاما اقطی اسمیله محرردر
بلسان بری حرف الحاده حماض الصغیر اسمیله محرردر **بلسکی** عربیده مصفی الراعی و ترکیده
چوبان سوزکی تسمیه ایدرلر بر نباتدر که چوبانلر بونکله لبن تصفیه ایدرلردر اللری کثیر و طویل
و مرتبع و حشو تکلیدر و دخی متفرق اولوب ورق فوه یه شبیه و اسنداده یه مائل تخمی قتی
و مدور و وسطی معوج و شکوفه سی ابیض و لطافتلیدر مرکب القوی و حرارت یبوستی
غالب و ملطفدر جرمندن بش درهمی یاخود عصاره سندن نصف وقیه سی افعی و رتیلا
کبی حیوانات سمیه لسعته پادزهر نافعدر و مطبوخی یاخود عصاره سی دهن الورد ایله
اذنه تقطیر اولنمغله وجع اذنی ازاله و شحم خنزیر ایله ضمادی ابتداء خنازیرده جمیع علاج
جامعدر **بلنجاسف** برنجاسف در **بلوط** تنوردونی او وزره
عربیده طبرستانده دارمازی و فارسیده بالوط دیرلر ایکی قسمدر بر قسمی طولانی
و بر قسمی مستدیر اولور بهشتی تسمیه اولنور طولانی قسمندن الذ و اغاجیکه فندق اغاجنه
شبیه در جمیع بلادده ماکول اولان شاه بلوط بودر ابن تلمیذ شاه بلوطی بلوطک بر قسم
و بلوطی ایکی قسم عد ایلمشدر ما لا یسع صاحبی اوچ قسمدر دیمش بو اصولنده بو صورتن
شاه بلوط اقسامندندر و ما لا یسع صاحبنک کلامی دلالت ایدر که بهشتی تسمیه اولنان
مدور قسمی که اکا عفصنیج دخی دیرلر غایت مر و غیر ماکولدر پس بلوطکه دیارمزده
بلوط تسمیه اولنان انسی میوه دن عبارتدر بهشتی دیمک خطادر دیسقوریدوس
و جالینوسک و ما لا یسع صاحبنک کلامی دلالت ایدر که شاه بلوطدن ماعدا اقسام
بلوط اوچ اولدر ترکیده پلید و بلاموط دیرلر محمد بن زکریا جالینوسدن شجر بلوط حیوان

ایچنده ارنب وطیور ایچنده زغن کبیدر زیرا بعضی بلادده برسنه بلوط وبرسنه عفص ویرد
وبعضی سنه ده هم بلوط وهم عفص ویردر دیو نقل ایدر ماکول ولدیغی اولان قسمنک طبیعتی
درجۀ اولیده بارد وثانیه ده یابسدر وغیر اکلان قسمنک طبیعتی درجۀ ثالثه اولنده یابسدر
ومقام عفصنه قائم اولمغله قابض ومغلظ وحابس وخاصه اسهال وسیلان دم و
وقرحۀ الامعا ونفث الدم وسلس البول کبی علتلری قاطع بردواء سالم در علل فم معده دن
ناشی غثیان وخفقانه نافع وشحم خنزیر ایله ضمادی اورام بلغمیه وقروحات ساعیه واورام
جسقیه یی دافعدر وفرزجه سی سیلان بیضاء رحمی قطع ایدر لکن غلیظ ومصدع ومولد
سودادر مصلحی سکنجبین وسکردر مقدار استعمالی برمثقالدن اون بش مثقاله وارنجه
وبدلی خرنوب نبطی در **بلوط الارض** بوبر نباتدر که یبرقی هندبا یبرقی کبی ودزین رملیده
نابت اولوب اصل انواعندن کولان شمیه اولنان سازک تحتنده ثابت اولوب بلوط کبی
برکوکدر وجد وارانه بسنک نوع ابیضیدر که طعمنده لذت وجزوی مرارت واردر وبعضیلر
سیاه نوعینه مشابهتی وطعمنده جزوی مرارت وحلاوتی واردر دیدیلر طبیعتی درجۀ
ثانیه ده حار واولیده یابسدر خاصیتی فضولی قاطع وبول وحیضی مدر ومفتح سدد
اعضاء باطنه اولمغله علل طحالیه یی دافعدر قروحات متعفنه یی تطهیر واطرافنه
سرایتنه مانع اولوب ابنات لحمه دواء بی نظیردر مقدار شربتی بر درهمدن اوچ درهمه وارنجه
بلوط الملك فارسیده شاه بلوط وترکیده کستانه دیمکله معروف ومذکوردر وبلاد روم وبعض شهرلرنده
کثیر ومشهوردر طبیعتی درجۀ اولیده حار وثانیه ده یابسدر خاصیتی قابض ویبوستی
بلوطدن اقل وغداییتی اکثردر وکلی وبدنی مسمن وبرمقدار رجا ایدر واشربه ایله کبابی باهه
تقویت وسمومی دفع ایدوب بدنه قوت وطاقت ویرر وافعال سائره سی بلوطدن اضعف و
نفاخدر وبلوط الملك حلقومه وثانیه مضردر مصلحی یومجه وسکر وسکنجبیندر واکر شکوفه سی
ربح بواسیردن ناشی معصه مطبوخ ایدوب قهوه کبی استعمال ایدرلرسه اول ساعت علتنه
برؤ حاصل اولور واکر شجرینک قشرینی مهرا اولنجه طبخ ایدوب شوربی طین قیمولیا ایله
بعد الغسل ضماد ایلسه لر غایت سیاه ایدر وکستانه نک رقیق وتوکلی اولان غشاسی سمینده
بورنغ قشرینه مشابهدر **بلوطی** بوبرنباتدر که دیفی وورق ثومه شبیه وتوکلی اولوب لونی سیاه در
ورایحه سی کریه اولوردر بج الاغصان وتوکلی سیاه شکوفه سی مدور وصاری قرمزی برکیاهدر
طبیعتی حار ومحلل عض الکلب الکلوبه ملح ایله اوداقی ضمادی اولمغله نافع ورمادی ایچنده دفن
اولنوب بعده بواسیره ضماد اولنورسه وجعی قاطع اولور دیو ما لایسع صاحبی مجربدر دیمش
وعسل ایله قروحاتی اوساخدن تطهیر ایدوب فراسیون مقامنه قائم واکا نظیر اولور لکن
ایکی مثلی قدر اولمق کرکدر **بلیج** دیار هندده بر شجرک میوه سیدر استداره یه مائل وعفص
ترکیبدن اکبر وهلیله چینه مشابه وقشری قشر هلیله دن ضعیف ورقیقدر دروستعمل اولان
قشریدرکه طبیعتی درجۀ اولی اخرنده بارد وثانیه اخرنده یابسدر خاصیتی ملطف وقابض
واشتهایی تحریک ومعده یی تقویت ایدر بالخاصه وبالطبع مسهل صفراء وصداع ورطوبات
معده وانواع بخار وبواسیره علاج بی نظیردر وتمحیص اولمدقده اسهال عتیقه ومزمنه یه
نافعدر علل عینه دخی اکتحالا نافع جلیله سی واردر معده یه مضردر مصلحی عسل ومقدار
شربتی اوچ درهمه وارنجه وبدلی ثلثی قدر املجدر وکتاب مالایسعده مثلی قدر واقع اولمشدر

وبعضیلر

بُنّ بضم الباء وتشدید النون قهوه در
عرف العاقده قهوه اسمیله مخصوصدر

بعضیلر مثلی قدر حنا چیچکی وثلثی قدر مرسین وسدسی قدر هلیله اسوددر دیمشلر وبونلری
اخذ وجمع ایدوب مثلی مقدار سکر اضافه سیله مزج اولنوب بهر یوم ماء فاتر ایله شربنه
مداومت اولنسه سیلان لعاب فمی قطع ایدوب قوه باصره یی زیاده قوی ایدر **بنینلا**
فرنکیدر لسان یونانیده طرغیون دیرلر معناسی شبیه بالبیش دیمکدر اسلا حبولدو
بنینلا دیمکله مشهور ومعروفدر ایکی قسمدر برینک ورقی کبیر وآلتون اوته شبیه وبر
مقدار تویلیجه وصمغ عربیه مشابهدر که اقریطس جزیره سنده کثیردر وبر قسمی دخی صغیر
اولوب ساقی وصمغی اولماز وهر بر داللری اوزرنده بغدای قدر ایکی چانیجه وقرمزی
دانه لری واردر سواحل دریاده نابتدر طبیعتی درجۀ ثالثه ده حار ویابسدر خاصیتی
حیضی مدر وبدندن شوک وحدید واسرب امثالنی جذب ایدوب اخراج ایدر
حصاۀ مثانه وکلی یی تفتیت ورحمدن جنینی کرک حیا وکرک میتا اخراج ایدر
بنجنکشت فارسیده معناسی ذو خمسة الاصابع دیمکدر یونانیده اغنیس دیرلر ترکیده
آیت آغاجی تسمیه اولنور نباتات ایله شجر بیننده اولوب عظمده شجریته بالغ اولور اغصانی قوی
وعسیرة الرض واوراقی ورق زیتونه شبیه در اما اندن لیندر وهر برغصننده اصابع خمسه
کبی متفرقة الاطراف بش ورق اسفلنه جمع اولمشدر شکوفه سی ابیض واحمر ایله آزرقه
مائل ومقدار حجم نخودی شبیه فلفلدر وشجری ایکی ذراع مقداری بلکه زیاده یه واصل
اولوب ورقلرینی اوغارلرسه بسباسه رایحه سی حاصل اولور لکن طبده مستعمل اولان بزریدر
ودهنی استعمالی قلیل نادردر طبیعتی درجۀ ثانیه ده حار ویابسدر خاصیتی مفتح ومعدد ومحلل
ومسکن درسدد کبد وطحالی تفتیح ایدوب اورام وصلابتلرین تلیین وتحلیل ایدر و
احتباس حیضی ازاله ایدوب دم طمثی ادرار ایتمکله مزاج رحمی صحته تحویل ایدر واکر سحق
ایدوب حاء قراحیله سست اندام اولان کمسنه اعضاسنه طلا ایلسه برؤ تام حاصل اولور
واکر ایکی درهمی شرابیله شرب ایدرلرسه بول وحیضی مدر اولوب درحال علل کثیره سنه
حائل اولور صلابت طحاله نافع وانواع سودا وجنونی دافعدر واکر حشرات سمیه نک لسعنه
تضمید ایدرلرسه سریعا فائده سی ظاهر اولور شقاق مقعد واورام خصیتینه ورقا الحب
ایله ضماد ایلسه لر فائدۀ عظیمه مشاهده اولور اما کثرت استعمالی جماعی قطع ایدوب وجوده
حرارت ایله صداع ایراث ایدر اولی اولان استعمالندن زیاده اولمیه مصلحی صمغ عربیدر
بنطافلون یونانیدر معناسی ذو الخمسة الاوراق دیمکدر لسان ترکیده بش یبرق تسمیه
ایدرلر وکتب مفرداتک اکثرنده فارسیده پنجنکشت تسمیه اولنان شجرۀ بنطافلون اولمق
اوزره غلط واقع اولمشدر ایمدی بنطافلون بر نباتدر که قضبانی دقیق وطولی بو قارش
قدر وورقی نعناع ورقنه بکزر وهر بر دالنده ورقی بش بولک اولوب اطرافلری اسنانی
منشاره شبیه اولور وشکوفه سی بیاض ایله صفرت بیننده در واکثریا رطبه ده نابت
وکوکی احمر وغلیظ وطویل وکثرت منافعی کتب طبیه ده نامعدود وجمیع اجزاسی حرارتده اعتداله
قریب ویبوستی درجۀ ثالثه ده در وبعضیلر ثانیه ده حار ظن ایلدیلر لکن وحدتی نابود تجفیف
وتحلیلی موجود بر دوادر که علل سمیه وادویه قتاله نک تریاقیدر وجع کبد ومفاصل وعرق النساء یه
واسهال وقروح وسحج امعایه کوکینک عصاره سی دواء لانظیردر وجع اسنان وخشونت
حلق ولهاته ولوزتینه مجربدر واولنشدر ضماد اقروح خبیثه نک اطرافنه سرایتنه مانع

وسركه ایله مطبوخی جرب وحمره واورام خنازیر وبواسیره نافعدر لكن معده یه مضردر
مصلحی سكنجبین ومقدار شربتی بر مثقالدن اوچ مثقاله وارنجه بدلی تریاقیدر النون اوتی
وصرعه زمردر **بندق الرومی** فارسیدن معربدر لسان یونانیده قبطاقیاوس سریانیده
ایلاوسن وهندیده دبته وعربیده جلوز وتركیده وفارسیده فندق تسمیه اولنور
طبیعتی درجه اولی آخرنده حار واولنده یابسدر خاصیتی باهی تحریك وجوهر دماغی تزیید
ومعاء صائمی تقوی ایدر قلیل الغذادر بروغیه سی ماء عسل ایله سعال مزمنه نافع
وقورلمشی جوزی فلفل ایله نزله باردی منضج ودافعدر سموم بارده ولسع عقارب
وعلل صدر وامراض ریه خفقان وحرقت بول وهزال كلیه یه انیسون ایله مفیددر واگر
رمادنی شحم خنزیر ایله داء الثعلبه ضماد ایلسه لر بروت تامه واصل ایدر واگر زیت ایله مطبوخنی
صاری وكوك كوزلی اولان طفل رضیعك یافوخنه طلا ایلسه لر صورت وكوكلكنی ازاله ایدوب
سواد حاصل ایدر لكن مولد ریاح وجمیع لبلرك اغلظیدر معده یه مضر ولحلق غثیانه
مورثدر مصلحی ماء عسل وسكر وسكنجبیندر بدلی جوز وحب الصنوبردر مقدار
شربتی یكرمی درهمه وارنجه‌در **بندق الهندی** لسان هندیده قارج تسمیه اولنور
رته دخی دیرلر فندق رومی قدر دانه لردر قشری رقیق ومجلا وشفاف وبراق ورنكی یشله
مائل قرامتق ولبی اصفره مائل آقدر وبعضلر بوكا فوفلدر دیدیلر لكن خطادر طبیعتی درجه
ثانیه آخرنده حار ویابسدر خاصیتی هضمه معین اولوب معده یه قوت واعصاب واعضاء
مسترخیه یه وكبده شربا وضمادا تقویت ویرور رطوبات نوازلیه یی قاطع فالج ولقوه وهیضه
وصرع ورياح غلیظه‌یی دافعدر قوت جماعیه دن مأیوسه اولانلرك قوتلرینی اعاده ایدوب
رجلیتنه قادردر وعصاره سندن سكر قیراطی سكنجبین ایله قولنجی وقشرندن بر مثقالی
عشرات سمیه لسعنه شربا وضمادا دوای قاطع اولور حمی ربع واستطلاق بطن اصحابنه
شربا ونزول الماء وسبل وغشاوه كبی علل عینیه كحلا نافع جلیلدر سی واردر صداع وشقیقه
وبیضه وحوضنه یر سعوطا وریح الصبیان وام الصبیان وصرع حقیقیلرینه ملاصق اولان
تشربینی بخورا استعمال اولنسه دوای لانظیردر واگر لبنی رحمه فرزجه ایدرلرسه جنینی اخراج
ایدوب احتباس حیضه نافع برعلاج اولور مقدار شربتی نصف مثقالدن بر درهمه وارنجه
وبرمثقالنه نصف دانك مقداری سقمونیا اضافه اولنورسه اسهالده سریع الاثر اولور
بنج عربیدر سیكران دخی دیرلر لسان یونانیده افیقواهس وسریانیده ارما نیوس
وبربریده افنفیط واسقیراس دیرلر تركیده باك ولسان لاطینیده سیاهنه حیا نیچیامونزود
واحمرینه حیا نیچیا موحیا جنطو وابیضنه حیا نیچیا موبیا نقو تسمیه اولنور بنج العوام
باك تخمی ایله مذكور وفی زماننا هذا بزر البنج دینمكله متعارف ومشهوردر بونبات تكدر
وانواع ثلاثه سی واردر برینك ورقی ورق ترنجانه شبیه سیاهه مائل اخضر ومشقق
الاطراف اولیوب مدوردر وبرینك ورقی ورق ترنجان ملوكیه شبیه اولوب اما اندن
طویل واكبر واطرافی متشقق وزمینه منبسط بردائره مدور اولور وبرینك قضبانی
غلیظ وبوغم بوغم متفرق واوراقی غایت عریض ومتشقق اولور وبو انواع ثلاثه‌نك تخمی
قدری بر داغ مقداری بلكه دخی زیاده اولوب اغصان وقضبانلرنده اولان بوغملرندن
شكل جلجلاره مشابه لولملری واردر اولكینك زهری وتخمی سیاهدر وثانینك زهری

وتخمی

وتخمی بزر تودوری یه شبیه وصفرته مائل احمر اولوب وثالثینك زهری وتخمی ابیض ویاخود صفرته
مائل وانواع ثلاثه نك ابیضی جید ومستعمل اولوب اسودی قاتلدر وضرورتده احمری دخی
استعمال اولنور واسودینك طبیعتی درجه رابعه ده بارد ویابس واحمری درجه ثالثه آخرنده
بارد ویابس وابیضی درجه ثالثه اولنده یاخود ثانیه ده بارد ویابس خاصیتی مخدر ومنوم
ورادع ومجفف ومسكندر سیلان رحم ورطوبات نوازلیه یی قطع ایدوب اعضایه قوت
وصداع عتیق وضربان مزمنه ووجع مفاصل ونقرس وعرق النساء تسكین ایدوب
راحت ویرور داخلا وخارجا استعمال اولنور واگر ورقنك عصاره سنی شعیر مقشر مدقوقی
ایله ضماد اولنورسه غایت مناسبدر اورام حاره یه ووجع اذن اعنا لنه خمر شعیر مقشر ایله
ضماد ایدرلر اورام دموی حاره نك مجموعنه نافع اولور واگر بونك عصاره سنی مواضع شعره
تكرار بتكرار طلا اولنورسه مواضع مذكوره ده نبات شعره مانع اولور وبزر البنجی مقدار افیون
اضافه ایدوب سركه ایله قروحات سیالهیه ضماد اولنسه تجفیف ورمادینی دارچینی و
زنجبیل وعسل ایله ضماد اولنسه وجع معده یی تجفیف ایدر ادویه مجربه دندر داخلا استعمالی
وخارجا بخوری سیلان دم باصوری قطع وتین ایله فتیله سی اورام بواسیره وامراض مقعدك
اكثرینه نفع ایدر صفار البیض وبعض غیر مملوح ایله مطبوخی خصیه وعانه ده مقعدده اولان
اوجاع ایچون ضماد اولنسه علاج لانظیردر اورام خصیه وثدیینه باقلا اونی ایله ضمادی
وقروح وسیلانات بیضاء رحمیه یه عسل ایله فرزجه سی دواء سریع التأثیردر سعال
ونفث الدم وسیلانات دمویه ودرور طمثه ماء عسل ایله تخمی نافع وافیون ایله ممزوجا
سهری وقطرانی ایله سنونی وجع اسنانی وضمادی وجع كبد عتیقی نافعدر مقدار شربتی
بیاضندن التی قیراطدن نصف مثقاله وارنجه واحمرندن التی قیراطه وارنجه وسیاهندن
درت قیراطه دكین ودرت درهمی قاتلدر بدلی افیوندر مضرتی دوار وسدر وخناق وجنون
ایراث ایدر مصلحی عسل وانیسوندر **بنفسج** فارسیدن معربدر عربیده فرفیر
یونانیده امیرو ولاطینیده فیولا تركیده منكشه دیرلر معلوم ومشهور ازهاردندر
طبیعتی درجه اولی ده بارد وثانیه ده رطبدر بعضیلر اولده بارد رطب وبعضیلر
اولی ده حار ورطبدر دیمشلر مسهل الصفرا ومسكن العطشدر دماغك حدتنی وحمیات
حاره نك حرارتنی قطع ایدوب غشی وخفقانه مفید ومنومدر سعال وصداع حار
وخشونت صدر وحلق وحرقت بول ومثانه یه نافعدر وجع كلی واحتباس بول و
ذات الجنب وذات الریه وخناق وزكام ونوازل كبی علتلری دافعدر ومد قوتندن اوچ
مثقالنی شیرخشت ایله ممزوجا استعمال ایلسه لر غایت سریع العمل بر مسهلدر بدلی اولور
كلباشكر ایله ممزوجا حمیات مركبه ده دواء لانظیردر وشكوفه طری سی سمومه بادزهر
سریع التأثیردر صداع حار ویبوست دماغدن ناشی اولان علل اعصابه علی الخصوص
مقعدده واقع اولان اورام وشقاق واوجاع والتهابه نطول ویاخود تضمید اولنقله
امراض مذكوره نك مجموعنه نافعدر لكن كثرت استعمالی ضعف واضطراب قلب وثقل حس
وغثیان وحمیات حاره ده التهاب ایراث ایدر مصلحی جوزی انیسوندر بدلی نیلوفر
وورقخبازی درسعالده بدلی زهر لسان الثوردر مقدار شربتی جرمندن بش مثقالدن
مطبوخنده اون مثقاله وارنجه ورقنك عصاره سندن بر رطلنی ثلثی سكر ایله طبخ وبرقاچ

دفعه شرب اولنسه خروج مقعد اطفالده غایت مؤثردر دیرلر جرب وحکه وسقوط شعر
وتلیین اعصاب ومفاصل ویبوست دماغ وسعال وحفظ صحت ظفره کبی علتلرده دهن
منقوعی مثللی دواء اولماز ضیق النفس اصحابنه حمامده بعدما دار الحرقه ایکی درهم دهن بنفسج
شربنه مداومت غایت مفیددر **بنات النار** حرف الالف ده ابخره اسمیله محرردر
بنات الرعد حرف الکافده کماه اسمیله محرردر **بناست** حرف العینده علک البطم اسمیله محرردر
بنجشکزوان حرف اللامده لسان العصفور اسمیله محرردر **بنقه** عدسه بکزر واندن کبیردر آنلر دخی
شیرازده مشهور وجلبان انواعندندر بیاض وتدویره مائل بردانه نجیبدر طبیعتی
بارد ویابسدر اما اعتدالده قویدر افعالده عدسه شبیه اولمغله ضمادی فتق واسهاله
دواء وذرورا قروح ساعیه یه نافع واکثاری مولد سوداءدر مصلحی ساده یاغیدر
بنک بالتحریک اسم عربیدر بر قشردر که رائحه طیبه سی زیاده خوبتر وقشر شجرة الغرصاده
شبیه وبعضیلر قشر مغیلان عندیدر دیرلر طبیعتی درجه اولیده حار ویابسدر وعطریتندن
اولمغله دماغه ومعده یه وکبده نافع وجماعه قوت ویبوب اسهال صفراوی وغشیانی
قاطعدر بولمجدر ورطوباتی مجفف طحاله نافع وطلاء تعریقه مانع ورائحه نوره یی قاطعدر
وتحت جلد اولان رطوباتی ناشف ودافعدر مقدار استعمالی بش درهم وارنجه بدلی آس دور
بوزیدان حشین وصلب وطویل وبیاض بر کوکدر که لسان عربیده مستعجل وترکیده
بعضی دیارده دکوطشاغی وبعضیلر سمزلک اوتی دیرلر اما مستعجلدن بر نوعدر
اوز زنده خطوط کثیره سی اولمغله اندن ممتاز اولور طبیعتی درجه ثانیه آخرنده حار ویابس
ورطوبت فضلیه سی دخی واردر بالخاصه صفراوی مسهل وملطف وسموم بارده تلث
تریاقی اولدوغندن ماعدا سمن در سدد کبد وطحاله وماساریقایی تفتیح ایدوب
حیضدن جنینی اسقاط ودیدان وحیاتی اخراج ایدر وجع مفاصل ونقرسی واخلاط
غلیظه یی دفع ایدر عرق النسایه بواسیره مفیددر لکن حصیه یه مضر اولمغله مصلحی عسل
وخرده لدر مقدار شربتی بر مثقالدر وارنجه در بدلی نصفی قدر بهمن ابیض دروبعضیلر
وزنی قدر وجدر دیمشلر وتریاقیتده بدلی نصفی قدر زرنباد وزراوند طویلدر **بوصیر**
عربیده سکران الحوت دخی تسمیه اولنور لسان فارسیده دنبالکاو وماهی زهره وماهی زهرج
ولسان لاطینده ورنا بسقو ویونانیده تلومس دیرلر اذان الدب معناسنه در وسکران الحوت
تسمیه سنک وجهی اولدر که صیادان ماهی بونباتک قشر اصولنی بعدالدق دقیق الحنطه
ایله عجین ایدوب دریایه ویاخود جریان ایدن مایه رمی ایتمک ایله صید سمک ایتدکلری
ایچوندر زیرا بونباتک خاصیتندندر که درون مادهاولان سمکان مست وحیران
وسکران اولوب روی دریایه سرکردان اولوب اخذ ایدرلر ودخی معلوم اولکه بونبات
ایکی قسمدر که برینه ذکر وبرینه انثی تسمیه ایدرلر انثی سنک یپراغی توکلولق وذکرینک
سواده مائل احضر الورق اولور وورقی انثی سی شبیه ورق الکرنب وطول ساقی بر
ذراع مقداری وکثیر الزغب در شکوفه سی زیاده خرده واصفر اصلی غایت غلیظ وبوغن
وطعمی عفصه بکزر منبتی اکثریا صحار روسنکستان در وذکرینه دخی جبینه انثی سنه
بکزر اما اصول وساقی اندن رقیق وصلبتردر بوکا بوصیر ذهبی تسمیه ایدرلر
وبوقسمک بر نوعی دخی واردر که اوراقی کثیر سواده مائل احضر وبادی نظرده ورق

سفرجل بکزر وقضبانی مشابه شجردر وفرق قضبانندن فراسیون کبی اشیاء مستدیره
موجود وازهاری کبیر وذهبی اللون وساقی نابوددر یونانیلر قلومس تسمیه ایدرلر وایکی
صنفی دخی واردر که اوراقی مستدیر وکوجک انجیر یپراغی کبی صغیر وبلا تقطیع توکلولکی
نوع آخرینه موافق ساقی نابود اولوب زمینه ملاصقدر وصنف آخرینک اوراقی ثلاثه یاخود
اربعه کبیره وغلیظه سی واردر واوزرنده زغب ورطوبت دهنیه سی اولوب اوکسه کبی
الدیاپشور مجموعنک طبیعتی درجه ثانیه ده حار یاخود اولده بارد ورطبدر حاصیتی
اورام حاره وبارده یه مطبوخی ضماد اولنسه سریعا تحلیل وقروحات خبیثه یه دخی ضماد اوذرورا
ادمال ومزاج عضوی صحته تحویل ایدر واکر حل الحادق ایله بونباتک ورقنی طبخ ولسع عقربه
تضمید ایلسه لر غایت نافع وشراب ایله طبیخنی مضمضه ایلسه لر وجع اسنانی قاطع بردر وادرار
واکر مسیح قندن بر مثقالنی خمر احمر ایله شرب اتسه لر انواع اسهالی علی الخصوص اسهال بواسیری
سریعا قطع وازاله ایدر اورام بواسیردن ناشی وجع وعلل وانواع سعال وشدخ عضل
کبی علتلرده شربا وضمادا استعمال اولنور بر علاج تام ودوای مالا کلام در اصحاب بواسیرده
افراط انقباض وکثرت ریاح سببیله ظهور ایدن اورام مقعده طبخ اولنوب علیلی بخار دینه
وقتا وقتا اجلاس اتمکله وجعنی تسکین واورامنی تحلیل ایدر بو مؤلف فقیر بکرات تجربه
سنه دکه استعمال ایدرم اصلا تخلف ایتمدی مجرب اولان دوالردندر **بوغلسا** حرف اللامده
لسان الثور اسمیله محرردر **بولیغونی** یونانیدر بین الناس قالدرم صپارناسی دینمکله
مشهور ومعروف بر اوتدر که ایکی نوع اولور بری صغیر وبری کبیردر وکبیری دخی ایکی
صنف اوزره اولوب برینه ذکر وبرینه انثی دیرلر ادکیلنک شعبی دقیق واملس وذو عقد
اولوب ایرق کبی زمینه منبسط اولور ورنکی طویل ورقیق وساقنده موضعه در زهری
کاهی بیاض وکاهی احمر اولور خرده جه تخمی اولمغله ذکر تسمیه اولنور انثی طلاق اولنان
ذنب الخیل کبی مجرد بر ساقی اولور شعبی اولماز بو نوعک کرک ذکر وکرک انثی کوکی غیر مستعمل
وخفائندر اما صغیری شعبی غایت کثیر ورقیق وذو عقد اولوب وجه ارضه منبسط
اولور ورنکی دخی اوزونجه وخرده جه اولور تخمی غایت مدور بیاضه مائل اولوب عناقید کثیره ده
مجتمع اولور **بولیطریقون** بر سیاوشان ذکر در **بهمن** فارسیدر وایکی نوع
اولوب بری ابیض وبری احمر اولور اما بیاضی جزریه شبیه حشونتلی ونا هموار
اولوب بر مقدار صلابتلی وعطریتلی کوکدر که بیاضلقده ظاهر وباطنی برابر واحمرینک ظاهرندن
زیاده باطنی احمردر منبتی کوهستان وساقی بر قاروش قدر وبعضیلری اندن اطول وبعضیسی
اقصر اولور ورقی ارک یپراغنه شبیه وزمینه منبسط ودیکنلری بیشمار وساقینک
فرقنده مجتمع شکوفه سی ورقلری واردر طبیعتی درجه ثانیه ده حار ویابسدر واحمرینی
ثالثه ده دیدیلر ابیضندن احمری قوی وتردر وایکیسی دخی جماعه قوت وقلبه فرح وتقویت
ویریر بلغم لزجی ترقیق ورباح غلیظه یی تحلیل وتسکین وحصاة کلی ومثانه یه نافع و
خفقانی دافع اولوب بدنی بر ودتی تسخین ایدر اما معده یه مضردر مصلحی انیسوندر وکثیرادر
مقدار شربتی جرمندن ایکی مثقال ومطبوخندن اوج وقیه یه وارنجه هر بری آخرینه
بدل وایکیسنک بدلی وزنی قدر توددری ونصفی قدر لسان العصفوردر واحمرینک بدلی
درونج وابیضنک بدلی زرنباددر **بهی** حبلی وزننده صبیانک بسی یسی دیدکلری

قلیجقلی نباتدرکه نبات شمیره مشابه لکن اندن اصغر وقدی زیاده اقصر وخوشه‌سی
چالقندی جوشه‌سی کبی اولوب مواضع ظلیه‌ده بتر طبیعتی درجهٔ ثانیه‌ده بارد ویابسدر
وزیاده قابض اولمغله اسهال مزمنی والقطاع عندن مایوس اولنان سیلان دمی وسلس البولی
قطع وازاله ایدر **بهار** واحداق المرضا تسمیه اولنور واصناف بابونجدندر بعضیلر اقحوان اصفر
دیرلر دیار مغربده خبز الغراب ویونانیلر بقیلیمن دیرلر معناسی عین البقر دیمکدر فارسیده
دخی بو معنایه درکه کاوچشم تسمیه اولنور ترکیده اوکوزکوزی یا بتیه دیرلر مشهور ومعروفدر
انجق مراد شکوفه‌سیدر طبیعتی درجهٔ ثانیه‌ده حار واولیده یابسدر خاصیتی
راسنده اولان ریاح غلیظه‌یی شما زائل ودهن وشمع ایله ممزوج اولنوب اورام صلبه‌یه
تضمید اولنسه برؤتام حاصل ایدر **بهق الحجر** حرف الحاده حزازة الصخر تسمیه اولنور
بهرامج بلخته‌در **بیش** لغت هندیه‌در بلاد هند وچینده نابت بر نباتک کوکیدر دیار
کابلده واطراف سند وهلاهلده دخی اولور وغیر نابتدر وانواع ثلاثه‌سی واردر اولکیسی
قرونه شبیه اکلیل الملک کبی سنبل هندی ایچنده بولنور مقدار نصف اصبع قدر بوکا قرون
سنبل وهلاهل دیرلر زیاده آق کافور وطلق مسحوق کبی شفاف وبراقدر ایکنجیسی زرقه
مائل احضر واوزرنده سیاه نقطهٔ صغیره‌سی اکثر اولوب عروق مامیران کبی اولور
اوچنجیسی بر عود طویل معقددر که اصل قنب فارسیه مشابه ومماثل ومقدار طولی
بر اصبع اولوب صفرته مائل بوکوکدر که انواع ثلاثه‌نک زیاده اخبث واردیدر بعضیلر
بر صنفنی قسط مشابه‌در دیوب دیدیلر که بونی اکل ایدنده سیلان لعاب وبول الدم عارض
اولور وبعضیلر بر قسمنه سوسن اسود درد دیدیلر انک ایچون حواسی باطل واعصابی
قبض ورطوباتی افنا ایدوب دقده قابل ایدر لکن جذامده ادویهٔ مناسبه ایله ممزوجاً
استعمال اولنسه مفیددر وبرصه خارجدن طلاءً وداخلا جذام کبی استعمال اولنور
لا باسدر ونوع ثالثی اول رتبه‌ده دیدیکه اکر بر کمسه‌نک دکابنه سو رسمرلر راکبنه
تأثیر ایدر وشم اولنسه رایحه‌سی هلاکی تبشیر ایدر بو نوعی غایت کمیاب وخزاین
مخصوص اولوب عنبری برده نایابدر واکر قرنی بقره سو رسمرلر اول رتبه‌ده درکه
لبن یرینه دم سیلان ایدر ومعلوم اولدکه انواع ثلاثه‌نک اقسامی کثیر کیمنک فعلی قوی
وسریع وکیمنک خفیف وبطی کیمی صغیر وکیمی کبیردر رئیس بر قسمنه بچهناک تسمیه اولنور
شکلده جدواره مشابه خارجی سیاه وداخلی بیاضه مائل اصفر ونباتی بر ذراع مقداری
قدچکوب ورغی مارول ورغنه شبیه شکوفه‌سی کبی اصفر کبی بنفشجی کبی احمردر وبر قسمی
دخی صنوبری الشکل وصغیر وخارجی صفرته مائلدرک وسمعه کوفی بر شبیه اولوب
اسمنه مبترك دیرلر غایت حدتلی ومرارتلیدر وبر قسمی قسط کبی صلب اولوب لونی
لون فلفلدر وبر قسمی دخی اکلیل الملک کبیدر که قرون السنبلدر وبو قسمی کاهیچه
سنبل هندی آره‌سنده بولنور وبر قسمی دخی بهرات وصورات مسمی اولوب
قصب رومی کوکنه شبیه صفرته مائل آق وعقدهٔ کثیره ایله مقدار طولی بر بر موقددر
وبو قسمی مخروطی الشکل دکلدر وبوکا برهمی ومهوره دخی تسمیه ایدرلر بر دانکی
سم قاتلدر وبر قسمنه هندوا دیرلر زرده چوبه شبیه وکاهی زرده چوب مابیننده
نابت قرمتق جشل واصفره مائل اولور وسیاه بچهناک قدر قوی دکلدر وبر قسمنه

ماچیلك

ماچیلك دیر قسمنه دروسنا وبر قسمنه کخابن تسمیه ایدرلر ومذکورات ثلاثه‌نک مجموعی
بچهناکه شبیه‌در اما جمیع اقسامنک حوالیسنده جدواره قوری سبیله قاتل دکلدر
بس ایدی سمیاتدا عینا دومدا ومتی اولان کمسنه‌لر ایچون اولمکانره اقسام مذکوره
تحصیل ممکندر وجمیع اقسامنک طبیعتی درجهٔ رابعه‌ده حار ویابسدر طلاءً برص وجذامه
مفیددر اما استنشاقی مورث صرعدر دیدیلر **بیش موش بیشا** بیش موش بوحا
دخی دیرلر شیخ ابن سینا وما لا یسع صاحبی دیرکه بر نباتدرکه بیشه مجاور اولمغله
نابت وباد زهریت ایله ثابت در نباتات بادزهریدن تعداد واتلره الحاق اولمغله جذام
وبرص وبهق وانواع سمومه تریاق اولوردیمشلر ولفظ بیشا بو نباته دیرلر اما بیش موش
فاره‌یه مشابه بر حیواندرکه بیش جوارنده ساکن وهویدا وبعضیلر بوکا بوحا تسمیه ایدرلر
خاصیتی بعینه مذکوره مشابه‌در

حرف التاء المثناة الفوقانیة

تانبول وتامول وتنبول وتنبیل دخی دیرلر هندیدن معربدر اطراف بلاد عرب ونواحی عمانده
اولور بر ورق صغیردرکه ورق اترج صغیره مشابه ومماثل طیب الرائحه ولوبیا کبی اولوب
قربنده اولان شجره صاریلوب ثابت اولور وطعمی قرنفل کبیدر ابن بیطار دیرکه اطباء
زمانمز بو ورقی ورق ساذج اعتقادیله استعمال ایدرلر خطاء فاحشدر طبیعتی درجهٔ
ثانیه‌ده حار ویابسدر خاصیتی مفتح ومفرح ومقوی ومحرك ومعطردر دماغ وقلب
وکبده قوت ویروب قوت جماعیه‌یی تحریك وفضلاتی مدد وحصاتی تفتیت واخراج
ایدر زکا وحفظی قوی ایدوب حودث نشاط اولور دهنده مضغ اولنمغله ثمره اولان
رطوباتی ازاله اسنانی قوی ایدر اورام لهاتی ولوزتینی محلل وسیلان منیی قطع ایدوب
ضماداً اجراحاتی مدملدر لکن اکثاری محرورینی مصدع در مصلحی سکنجبین ومقدار شربتی
ایکی مثقالدر وار بجه وبدلی قرنفلدر **تبن** لسانی فارسیده کاه عربجه ایله کاه ترکیده صمان
اطلاق اولنور حنطه وشعیر وفول کبی بقولات جوبندن حاصل اولور معروف نسنه‌در
طبیعتی درجهٔ ثانیه‌ده بارد ویابسدر خاصیتی معرق ومحلل در صدمات اهویهٔ بارده وثلج
برودتیله حادث اولان علل واورام اصحابنه بغدای صمانی طبخ ایدوب مطبوخنده جلوس
وبخارینه تعریق اتمکله علل مذکوره‌یی ازاله واورامی تحلیل ایدر لکن بشرهٔ مریضی تلوین
ایدوب مشابه بشرهٔ علیل ایدر واکر رمادینی نفسنی قدر ملح ومر مقدار خل ایله ممزوجا قروح
ساقینه تضمید اولنسه سریعا برؤ حاصل ایدر وتبن جلبانندن نا ثم اولمزنک اعصابنه یر
رتبه‌ده حل کلوردکه مائمی فلجه واصل ایدر واکر محرور المزاج تبن الشعیر اوزرنده نائم
اولسه سستلکنی ازاله ایدر واکر رماد تبن باقلانی جدری وحصبه ومرض افرنجیدن
باقی برنده باقی قلان اثاره طلا ایلسه‌لر ازاله ایدر واکر مطبوخ تبن باقلا ایله شعرا بیضی
غسل ایلسه‌لر بغایت سیاه ایدر واشجارك ظهور ثمره‌سی وقتنده السندن تبخیر اولنسه
اثمار واوراقنی اصلا وقطعا دوکیه مجربدر **ترمس** فارسیده باقلای مصری وترکیده آجی بقله
دیمکله مشهور ومعروفدر حبی بقله‌دن اصغر ووسطی بر مقدار چوقور ولونی بین الابیض والاصفردر
وبستانی ستانیسی صفرتی ومرارتی وحدتلی ازیددر طبیعتی درجهٔ اولیده حار وثانیه‌ده یابسدر
وبستانیسی آخر اولیده حاردر خاصیتی بولی وحیضنی ادرار ایدر محلل ومفتح وجالیدر رحمده
جنینی اسقاط ایدر دیدان وحیاتی قتل واخراج ایدر ضماداً بهق وسعفه وبثور وجرب

وقروح خبيثه وخنازير ونار فارسي واكله واورام صلبه امثالنه دواء لانظيردر حتى انك سمنى
جاذب سركه وعسل ايله مطبوخي ضماداً عرق النساء ووجع ورك وضربه وسقطه يه علاج سريع
تأثيردر وغدائيتي رديء وبطيء الهضمدر مصلحي حلو ياتندر مقدار شربتي اذويه ايله اولورسه اوج
درهمدن بش درهمه وارنجه منفرداً ايچمك مشققالدر بدلي حلا ويرمكره ضمضي وكدر باقلا وقاوت
وقايپورجكر دكل يدد ديلانزه بدلي خراساني وسائر افعالده افسنتين وخارجدن اولان
نغلى اكوترمسك قشربني ازالد دنصكره اوذيني ستر ايره جك قدر لبن ايله ظرفي نخاسيده
نقع ايدوب ولبني جذب ايدنجه طبخ ايتدكدنصكره ايكي وزني مقداري سمن بقر ايله منعقد
اولنجه طبخ ايدوب بعده اصبحي ايكن عليلك قاصغنه ضماد اتسهلر صفرا اسهال ايده
واكر سرته سي اوزرينه ضماد اتسهلر سوداء اسهال ايده واكر وركينه وبوش برلره ضماد اتسهلر
بلغم اسهال ايده وقتاكه ضمادي دفع ايدوب اول موضعي ماء بارد ايله غسل اتسهلر في الحال
اسهال منقطع اولور معلوم اولهكه بركسي هر وجهله بستاني سندن اعلادر **تربد** ظاهري
سياه ده باطني بياض ومجوف بركوكدر لكن ما لا يسعده قشر اصولدر ديمش خراسان وهند
حواليسنده نابت بر نباتك كوكيدر ودخي بوكوكلجه ورغنه شبيه واوجلريني سوري زهري
اسمانجوني وغره سي قوش دلي كبيدر لكن صربوت كبي داخلي سياه اولاني سمدر واصفري
رديدر وبياض وخفيف وصمغيتلو اولاني افضل وجيددر طبيعتي درجه ثالثه ده اولنده
حار وآخرنده يابسدر خاصيتي بلغم دقيقي مسهل وزنجبيل ايله بلغم غليظي ولزجي قطع لري
واسهال ايدر واماق بدنده اخلاط بلغميه يي جذب ايدوب معده ورحمي تنقيه ايدرسنه
تفتيح وعرق النساء وفالج ورطوبات معده دن ناشي سعاله كابلي ايله استعمال اولنه
ماليخوليا وجنون وصرع كبي مرضلرده بزر الكتان ودهن لوز ايله سعال حرهنده ووجع
صدره مفيددر لكن امعايه مضردر مصلحي قشر سياهيني ازاله ايدوب دهن لوز ايله تدهين
ايدرلر مقدار شربتي جرمدن اوج درهمه وارنجه مطبوخندن بش درهمه بدلي وزني قدر
توت كوكي جوغيدر وبعضي مزاجده غاريقوندر ناعماً دق اولنمش سيدر **ترنجبين**
حاج اسميله مسمى شوكك اوزرينه سمادن نازل اولوب منعقد اولور لذيذ الطعم شبنمدر وقدرت
حلواسي انواعندندر طبيعتي درجه اولده حار ورطبدر خاصيتي سكردن اكثر وجلاسي واردر
وطبيعتي ملين وصفراي مسهل وجماعي محرك وشيرخشتدن الطفدر سعال ووجع صدر
وغثيان وحميات حاره وعطش شديده يه نافعدر ماوجبن ايله اخلاط محترقه يي اخراج
ايدر وبوركك تره ياغي ايله عسر البولي ازاله ايدر ولبن طري ايله جماعي تحريك ايدر طحاله مضردر
مصلحي تمر هندي وعنابدر مقدار شربتي يكرمي مثقالدن اوتوز مثقاله وارنجه بدلي
شيرخشتدر وقرمزي شكر ايله ادويه لعابيده اطفال وحوامله دخي استعمالنده ضرر يوقدر
واتم الصبيانه مجربدر **ترنجان** حرف البادده بادرنجبويه اسميله محرردر **تشميزج** وتشميزج
وچشميزج وچشمك وبشمير دخي ديرلر فارسيدن معربدر چشمك وحشوم وحبة السوداء
دخي تسميه ايدرلر واهل حجاز حب الاسود ديرلر اما حبة السوداء اسم شونيزدر وبو محلده
حبة السوداءدن مراد تركيده چشمزين تسميه اولنان دوادر حب السفرجل قدر مثلث
الشكل وسياه دانه لردر طبيعتي درجه ثانيه آخرنده حار ويابسدر خاصيتي جالي وبري
مقداد حدقلي وغايت قابض ومحلل وباصره يه مقوي دمعه وغشاوه يه نافع واعضاي

عصبانيه

عصبانيه دن حادث اولان قروحي مدمل وبصل ويا خود خميرا يچنه وضع ورماد مسخنه
ايله فرش لحاف ايدوب طبخ ايدرلر بعده چيقاروب نبات حموي ودعفران شرقي وماميران
ايله كحل ايدرلر امراض عينده عطيه الهيه وموهبه ربانيه دن بر دواء تام وعلاج ما لا كلام مدد
تفاح الشامي فارسيده سيب وتركيده الما ديرلر حلو وحامض اولور حلونك طبيعتي درجه
اولده حار وثانيه ده رطبدر وحامضنك طبيعتي درجه ثانيه نك اولنده بارد ويابسدر
مجموعي حرارته معتدل واولي ده يابسدر وجملهسي دماغ وقلب وكبده تقويت ويروب
خفقان وعسر التنفسه نافعدر وطاتلوسي فرح ويروب روح حيوانيه يي تلطيف ومعدهده
حاصل اولان صفراءيه سريعاً استحاله ايدر وترياقيتلودر مطبوخي يبوستدن ناشي سعاله
نافع ومرقة اللحم ايله بلغمي دافعدر وعصارهسي معاجين مفرحه نك فعلني قوي ايدر
واكثاري حميات مركبه ونسيان ورياح توليد ايدر مصلحي اغذيه لطيفهدر واكشيسي
قابض وعطش وقي مسكندر معده وصفراءيه موافق وخميرا يچنده مطبوخي اسهال
دمويي يه نافع وادويه سميه نك ضررني دافعدر ذات الريه وعروقده رياح ايراث ايدر
مصلحي كلبا شكر ودارچيندر **تفاح الارض** حرف البادده بابونج اسميله محرردر **تفاح الجن**
حرف اليادده يبروح اسميله محرردر **تفاح الارمني** حرف الميمده مشمش اسميله محرردر **تفاح البري**
حرف الزادده زعرور اسميله محرردر **تفاح الماهي** حرف الالفده اترج اسميله محرردر
تنباكو وتنباك وطباق بين الناس توتون ودخان تعبير اولنور ولسان لاطينده حربا جوجيد
ونيقوسيانا ديرلر انواع كثيره سي واردر ذكور واناثي اولور نوع كبيرينه عجم تنباكو تسميه
ايدركه بو نوعك انثي سيدر ذكرينه ديار روميه قره طاغ وقره جلي توتوني ديرلر ونوع صغيرينك
انثي سنه يكيجه توتوني وذكورينه اوه توتوني تعبير ايدرلر بونلرك دخي انواعي واردر
ساقي بر ذراعدن اكثر وبعضيسي قد آدم قدر اولور ورقي لسان الثور ورقنه مشابه
جزؤي توكلي ويابشقان كبي اكبر وكبي اصغر اولوب تخمي اسود غلاف ايچنده پنهان اولور
كاتب چلبي مرحوم ميزان الحق رساله سنده نقل ايدركه هجرتك سكز يوزيگرمي طقوز يوزه قريب
اولدقده اسپانيه كيلري يكي دنياي بولوب پورتقال ايله انكليس دخي بحر محيط غربيدن
محيط شرقه چكله كنارلري بولدقده كتاب اطلسده كتب اولنان كنارلره تقريب وارد قلرنده
سفينه خلقندن بر طبيبك بدننه رطوبت هوادن خراجنده استعداد حسبيله امراض بلغميه
عارض اولوب علاج بالضد قانوني اوزره حار ويابس اشيا ايله معالجيه تعهد اثناسنده
سفينه سي مزبور آطه يه واروب كوردكه برنوع ورق استشمام ايدوب حاد الرائحه اولمغله
قلب ودماغه تأثير ايدوب لوله كبي برآلت پيدا ايليوب اتمكه باشلدي ومنتفع اولمغله
ورق مزبوردن وافر الوب اقامت زماننده سفينه خلقي دخي كوروب نافع دوادر ديو
طبيبه تقليد ايله ايچمكه باشلديلر سفينه انكليس كلوب فرانسه دن سائر مكيفات
قبيلندن قلديلر شرق وغربده عام برمعني اولوب خلقي منعدن فراغت ايتمديلر اوائل ظهوري
بيك اون حدودي بوآنده كين بعض واعظلر يريرسويليوب بجه علما دخي كبي حرمت كبي
كراهت دعويسين ايدوب رساله يازديلر ابتلا اربابي دخي اباحتنه ذاهب اولوب جوابلر
ويرديلر ضرر ونفعي واردر ديو اعوم اوزره دخان جوهر هوايي مكدر قلماغه طبعاً مقرردر نهايت
استعماله مانوس اولنسه عادت طبيعت ثانيه اولور اولجهتدن ضرر نه دفع ايدر وابتلاسي

شوقی ایله طبیعتك استماله اجابتی کیفیت ردیئه سیله آلوده هوایی استنشاق حقیقیله تأثیرینه
مانع اولور اولا جلدن بعض مریض آرزو ایدوکی مضر غدایی یمسه چندان ضرر اتمز بلکه
بعضیسنه دوا اولور زیرا طبیعته شوقی اذن وسیله برقوت کلوب مرضی دفع ایدر بو مقوله
اموراك بونره تأثیری طبیعتك اجابتنه واعراضنه موقوفدر اما برکسنه دخان استعمال
اعتیاد کندن غیری حضر دی اولمه وغنه جازم واندن بالطبع متنفرا ولسه اکا استنشاقی
زیاده مضردر اما اکثاری بهرحال یبوست ایراث ایدر اما یابس المزاج من کل الوجوه
مناسب دکلدر بعضیلر طوزلو بلغمه نافعدر دیدکلری آخوددر طبیعتی درجه ثالثده آخرنده
حار ویابس ومعطش ومجفف وانواع سمکه سم دردخانی اصلاح فساد هوا ورطوبات
فاسده دن دماغی تنقیه ایدوب رطوبتدن اولان وجع اسنانی دافع ودبو بلغمی دخی دافعدر
جرب حکه یه مطبوخی طلا ایدرلرسه ازاله ایدر دهن حنظری یعنی قمل وقمقامه طلا اولنسه
دفع ایدر ماء مقطری علل صدره ترید نافعدر وعصاره سندن شراب اولنوب ضیق الصدره
انواعنه استعمال اولنور افعی لذع ایدن کسنه بونك دهنی لذع اتدوکی محله طلا ایدوب
وبر قاج قطره ایچسه لر غایت نافعدر ومرض افرنجیده استعمال اولنان دوالرك مجموعندن
مجربدر رأی طبیب ایله استعمال اولنه تمر فارسیده وترکیده خرما دیرلر ابتداء تکوننده آخرینه
وارنجه یه دك مرتبه سی واردر اولکی طالع در که دلیج دخی دیرلر ایکنجی بلح اوچنجی خلال دردنجی
بسر بشنجی قسب التنجی رطب یدنجی تمر دردنجی بری کندی موضعنده مذکوردر تمرك طبیعتی
درجه ثانیده حار واولیده یابسدر بعضیلر اولیده رطبدر دیمشلر خاصیتی مبرود المزاج
اولنلرده صدره ودیه موافق وقوت جماع معین وکثیر الغذاء اولمغله بو تندن حاصل اولان
دم غایت متین اولور وصلابت مفاصلی تلیین ایدوب اصحاب هزال کلی یه قوت اعیای وامراض
بلغمیه یه دفع واوجاع بارده نك مجموعنی تسکین ایدر بوز رطبه ایله مطبوخی جماع بلغمیه یه
نافع فلج وامراض بارده مجموعنی دافعدر لکن دم احراق ایتمکله ماده سوداویه حاصل وکبد وطحالی
مسدود ایدوب اخلاطی تعفنه قابل ایدر صداع ورمد ووجع اسنان وقروح فمه حدوث تله
مصلحی خشخاش اولور وسکنجبین وعصاره رماندر محرور المزاج اولنلره اجتناب لازمدر
تمر الهندی عربیدر خرما صیار ادخی دیرلر لسان فارسی وترکیده بو اسمیله مشهور اولوب
شجری شبیه شجرة الرمان ویپراغی ورق صنوبر وغیری بر قرش قدر غلاف ایچنده بهانلده
طعمی حامض وچکردکی ترمس قدر مدقق واجاص یابسی کبی لونی سیاهه مائل احمردر
طبیعتی درجه ثالثده بارد وثانیده یابسدر خاصیتی غشیان وعطش وحدت صفراوی
تسکین وخفقان وغلیان دمه دفع ایدوب طبیعتی تلیین ایدر جرب وحکه وقلاع وعطش
وحمیات عشیه ومحرودینه تفریح ایچون بر دواء بیمثال لکن اکثاری مورث سحج وسعال
ومولد سده طحالدر مصلحی کثیرا خشخاش وبنفسج ولعاب حب السفرجل وعناب در
مقداری شربتی بری حقتالدن اون خقاله وارنجه دك بدلی اجاص وتسکین حرارتده
بر دانه بر بادسدن غیری بدلی نایابدر وچکردکی درجه ثالثده یابس وقابض اولمغله
سرعت انزالی دفع ایچون مجرب وضمادی خلع ووثی واورام واوجاعه زیاده انسبدر
محصل الکلام ماده صفرا واخلاط محترقه اسهالا ایدر دواء چوقدر اما حاضرا ترینم بوندن
غیری بر دواء مسهل یوقدر تمرة الغرنم حرف الجاده یلاد راسیلله محرردر غتم حرف السینده

سماق

سماق اسمیله محرردر توت عربیدر فرصاد دخی دیرلر ایکی نوعدر بری بیاض وبری سیاه اولور
حلو وبیاض اولانی بطی واحالی انطاکیه عندنده توت حلبی تسمیه اولنور ترکیده آق طوت
دیرلر وسیاهنه توت شامی وتوت حامض تسمیه اولنوب ترکیده قره طوت دیمکله متعارفدر
بیاضنك طبیعتی درجه اولیده حار وثانیده رطب وبولی مدر وطبیعتی ملین ودم صالحی مولد
جماعی محرك صدره ودیه موافق ودماغی مرطب برد وامجتید در سده کبد وطحالی مفتح وفساده اربعی
مزیل وکلاری مقوی ومصلحی نفاطات وحصبه یه نافع ومعده یه مفسد اولور بولدیغی خلطه
سریعا تابع اولور مصلحی سکنجبیندر وتوت حامضك طبیعتی درجه ثانیده بارد واولیده
یابس وقابض صفرا ودمك حدتنی وحرارتنی مطفی وقاطع ومواد حاره نك اعضایه انصبابنه
خصوصا حلقوم ولسانه مانع ورادعدر عطشی تسکین واشتهایی تحریك وردی ایله
غرغره سی فم ولثات ولسان ولهات ولوزتینده اولان شقاق وبثوری ادمال واورامی
تحلیل واسهال حاره یی قطع وقروح امعایی ادمال ایدوب مزاجی صحته تحویل ایدر لکن
صدره واعصابه مضردر مصلحی جوارشاتدر وقشر اصول شجری طبخ اولنوب دیدان
وحب القرع ایچون شرب اولنسه قتل واخراج ایدر خصوصا ورق الخوخ اضافه اولنه عسل
وتین اضافه سیله مطبوخی سموم وبرسام وجنون ووجع ورك وظهر اصحابنه مفیددر
توت الثعالب ترکیده چلك تعبیر اولنان نباتك یمشیدر که اول نباتك وردی بش برمق
ورقنه مشابهدر لکن اندن کبیر اولوب هر برساقنده اوچ ورقی واطرافلری منشاری اولور
شکوفه سی بیاض بعینه شکوفه علیق کبیدر بر نوعنك یمشی اولمز یمشی اولانك صابلری
صغیر ورقیق وزغبی وارضه مائل اولور یمشی احمر اللون اولوب قوجه یمشنه بکزر لکن
اندن اصغردر بعض محللرده یمشی ابیض اللون دخی اولور کوکی کثیر العدد ورقیقدر
توت العلیق و توت وحشی حرف العینده علیق اسمیله محرردر توت دری فارسیده
یونانیده اردسیمن وعربیده خماحم دیرلر ودیار اصفهانده قدومه واحمرینه قدومه کلکون
دیرلر ترکیده قوش اتکی دیدکلری حبه نك غیریدر اما تخم وطبیعتلری بو بریله قریبدر
وزغی طویل وبی ساق وداللری نزل وصلب ومقداری خرده دیکنلر اولوب تمری غلاف
ایچنده وبوزی عدسدن اصغر وعریض واصفر واحمر واقدر وصفتلیدر طبیعتی درجه
ثانیده حار واولیده رطبدر جماعی ترزید واشتهایی تحریك واعضاء باطنه یی تسخین
ورنك رخساری کلکون ایدوب بدنی تسمین ایدر مواد سوداویه یی دافع سعال و
تصفیه دم ایچون غایت نافعدر لبن ایله مطبوخی مسمن الاعضا ورنك رخساره ایچون
دوای بیهمتادر مقدار شربتی اوچ درهمدن بش درهمه وارنجه بدلی بهمن احمردر اما باقی
قابض وغایتده رادعدر تین عربیدر فارسیده وترکیده انجیر دیرلر معروف ومشهوردر
بوستانی وبستانیسی اولور هر برینك ذکر وانثی سی واردر بوستانیك شجری صغیر الورق
ومیوه سی حدت وحراقت وسمیتله حار مطلقدر ولبن نك قوت محلله سی قوی اولمغله ثوالیلی
ضمادا قاطع ورافعدر وبستانیسنك لبنندن هر وجهیله اقوی وسریع التأثیر ونافعدر اما
بستانیسنك طبیعتی اولیده حار وثانیده رطب وجماعی محرك وطبیعتی ملین وغداسی
سائر میوه لردن سریع الانحدار وحرارت وعطشی مسکن ومعرق ومسهل وقوه غضبیه یی
کاسر وبدنی مسمن بر دواء ظاهر الاثاردر اصحاب هزال کلی یه نافع اولوب سده کبد وطحالی

تفتيح واورام وصلابتلرينى تحليل ايتمكله عضوى صحيح ايدر وجع الصدر وخشونت قصبة الريه
وسعال عتيق وجديد وعسر النفس وربو خفقانى امثالى عللى محو قيله علاج لانظير دواء
سريع التأثيردر دجوندر ومجابلدر تناولى سمومات قتالدنك تأثيرينى باطل وسنا ايله تمام
ترياقدر قائم اولور جفستق ولوز ايله ابدان ضعيفه يه وجوهر دماغه قوت ويرمكله عقلى
كامل ايدر وتين يابسك طبيعتى درجهٔ ثانيه ده حار واوليده رطبدر وافعال تأثيرده
طريسندن ضعيف ومعطش وثقيلدر ولهذا بدنده ثقلت وعطشى تزييد در واكرچه طبيعتى
تليين ايدر اما مواد غضبيه يى طرف جلده دفع ورد ايتمكله كثرت تناولى كهله توليد ايله
اصحاب قولنج وقبض دائميه مبتلا اولنلر جوز دوجى ايله استعمال ايلسه لر مجارى غدايه لرينى
تفتيح ايدر لكن ضعف كبده مبتلالره مضردر مصلحى جوز وانيسوندر وطريسنك
مصلحى سكنجبين واترج وريباس شربتى در ويابسنك مقدار شربتى اوتوز مثقالدر وارنجه
وطريسنك بردطله وارنجه در تين فيل حرف الجيمده جوز الشرك اسميله محرردر

حرف الثاء المثلثه

ثافسيا معلوم اولوركه ابتدا
بودوائك ظهورى ثافسيس جزيره سنده اولوب اندن جلب اولنمغله بو اسميله مسما
ايلديلر لسان يونانيده دائن دخى تسميه اولنور لسان تركيده درياس ديرلر انزرونه
بكزر برصمغدر بوكا صمغ سذاب دردينلر خطا ايلديلر بوبرصمغدركه رائحه سى حاده
وحدت ومرارتى زياده در ونباتى رازيانجه شبيه وتخمى بزرانجره كبى اولوب شكوفه سى
آق وقرفنده شبث كبى شميه لى اكليل ايله خلال كبى طويل ورقيق الورق اولور
كوكى غليظ وزياده حدت ومرارتليدر كوكلرينى جرح لرايدن سيلان ايدن رطوبتى اخذ
ايدوب بعد الانجماد حفظ ايدرلر وبعضيلر مجموعى نباتنى دق وعصر ايدوب عصاره سنى
اخذ وبعد الانجماد حفظ ايدرلر طبيعتى درجهٔ ثالثه آخرنده حار ويابسدر خفيف و
متحلل وسياهه مائل چشيلدر نوعا رطوبت فضليه سى اولور وعتيقدن ماعدا بلغم غليظى
منقى ومسهلدر وجع صدر وبطلان الشهوه ورياح غليظه يه مفيد بر دوا نافعدر داء الثعلب
وانبات الشعر ووجع الورك امثالى عللرى دافعدر شمع وكندر ايله ضماد اولنسه
بواسير محللرينى اسقاط ايدر وساقينده سياه وبنفشنجى اثرلرى ازاله ايدر وجرب
متقرحه يه عسل ايله واورام صلبه يه كبريت ايله ضماد اولنورسه منفع ومنجى درلكن
ايكى ساعتدن زياده تاخيرى مناسب دكلدر مقدار شربتى بش قيراطه وارنجه
اصولينك فعلى صمغى كبيدر دهن الزيت ايله طبخ ايدوب وجع مفاصله طلا ايتمكله
وجعنى تسكين وعصبى قوى ايدر ظالجه شربى غايت مفيددر مقدار شربتى كوكندن
وقشرندن طقوز قيراطه وارنجه در ولكن اكثاريه ايله معده وحلقومده ورم حاصل
وغشى وضيق النفس واحتباس البول كبى عللره مريضى مستعد وقابل ايدر
مصلحى لبن طرى وبزرقطونا وداء الثعلب ايچون بدلى حرف مرددر وتخم سذاب بالخاصه
مضرتنى ازاله ايدر واكرساق ونباتنى اغذيه يه ادخال ايلسه لر شتا ايامنده لباسه
محتاج اولمايجق قدر احداث حرارت ايدر ودنك رحسارى احمر ايدوب رعشه اكثر
امراض بارده يه سنه نافعدر ثاقب الحجر حرف الباده بسفايج اسميله محرردر ثجير
تركيده جبره معناسنه در وقوقى عصاره ايله جرمى بينده در وبو محلده مراد اولنان

جبره

جبرهٔ عنبيدركه قابضدر اورام حاره وصلبه يه وثديينده واقع اولان اورام وانعقاد لبن امثالنه
ملح ايله ضمادى غايت محلل وقروح امعا واسهال مزمن وسيلانات رطوبات رحميه اصحابنه
احتقانى علاج كامل در وجكر دكلرى ايله قاورلمش شرباً قرحه امعا واسهاله غايت مفيده
ومعده يه مقويدر ثفا حرف الراده رشاد اسميله محرردر ثلج فارسيده برف وتركيده قار
ديرلر طبيعتى درجهٔ ثالثه ده بارد ثانيه ده يابسدر مواد حاره دن واقع اولان اوجاع
اسنانى قطع وحلقومده علق نشبى اخراج ودفع ايدر عليلى حمامده طول اقامتدن صكره
فمنه ثلجى تقريب ايدرلر ديدان وحياتى اخراج ايدوب حميات حاره وجرب وحكه يه نافع وحرارت
معده يه مفيد اولوب جبهه يه طلاء رعافى قاطعدر مجمد ومعطش ومورث سعالدر ولهذا
ضعيف الاحشا وبرودت امعا اربابه بطنده اوراحه مبتلا اولنلره مضردر مصلحى قرنفل وعسلدر
ثلج صينى بوبر رطوبتدركه قصب چينى اوزرنده منجمد اولور هند وسنداندن جلب ايدوب بلاد
سائره يه كتوررلر ملحه مشابه بردوادر طبيعتى بارد ويابسدر بياض عين وظلمت بصره اكتحالا
نافع وبربند طلا اولنمغله حكاك دخى دافعدر واطبا كيمياگر بو اسمى كبريت ايله باد وتدبير عمل
ايتدكلرى جوهره اطلاق ايدرلر ثمرة البطم حرف الحاده حبة الخضرا اسميله محرردر ثمرة الطرفا
عربيدر تركيده ايلغون يمشنه ديرلر شجرة الطرفانك نوع كبيرى اولان اثل اغاجنك يمشيدركه
عذبه دراما مراد اولنان بوندن كبير ومثلث الشكل اولوب بوكا كزمازك تعبير ايدرلر وافعالى
اثل يمشنه مشابه وحرارت خفيفى وتقطيع ايله جلاء لطيفى واردر ثمرة الاثل ايلغون يمشنك
صغيرينه دكه عذبه تسميه ايدرلر حمص قدر وانده اكبر وغير مثلثدر طبيعتى درجهٔ ثانيه ده
بارد وثالثه ده يابسدر خاصيتى قابض وسيلان دمى ونفث الدمى قاطع ضعف كبد و
احشا وقروح مقعد وجرب وحكه وربو واستسقايه نافعدر شرباً وطلاء استعمال اولنور
يرقان اصفره وتاكل اسنانه غرغره ايله مفيددر فرجه سى رطوباته دخى تجفيف ودزورى
جراحاتك سيلان ايدن دمنى قطع وطلاسى ذنك روحى لطيف ايدر واكر عذبه يى صندل و
افسنتين ايله طبخ ايدوب سكر ايله شراب ايتسه لر اصحاب سدده طحال نافع ودولوبجه بيل
واعضاء عصبانيه يه واشتهاء ساقطه يه تقويت ويرمكله بمثيلدر اعيابه ومعده يه دخى
قوتى ظاهر ورطوبات فاسده يى تنقيه ايچون غايت مؤثردر ورأسه مضردر مصلحى دوقى
وبدلى مثلى قدر عفص تركى وياخود شحم الرمان در مقدار شربتى جرمندن ايكى مثقاله وارنجه
وبعضيلر درت درهمه وارنجه ديمشلر ثوم عربيدر فارسيده سير وتركيده صارمساق
ديرلر برتيسى وبستانيسى واردر برتيسنه اسقورديون ديرلر بستانيسى دخى ايكى قسم
اولوب برى سنك ديشلرى كبير وبرى سنك هان انجى بر ديشه منحصر اولمغله كويا
بصل صغير در برنوعى دخى واردركه جبليدر وفارسيده اسمى موسير در ورقى نرجس
ورغندن عريض وشكوفه سى بنفشجى وصوغانى ديشى بر دانه اولوب غايت كبيردر
ورائحه سى بستانيسنه شبيه لكن جمله سنك افضلى ديشلرى كثير ومشهور اولانيدركه
بستانيدر طبيعتى درجهٔ ثالثه آخرنده حار ويابسدر وبر مقدار رطوبت فضليه سى واردر
بولى ودم طمثى وعرقى ادرار ايدوب معده نك واعضاء مفاصليه نك رطوبات زائده لرينى
تجفيف ايدر منفخ وجالى وجاذبدر بدنده حرارت غريزيه يه مشابه حرارت ويردوكى تلطيف ايله
وترياقيتى واردر مزاج وزمانه رعايت واعتدال اوزره تناولنه عادت ايمك حفظ صحت ايچون

نافع وامیاه مختلفه نك حضرتنی دفع ایدر واهویه وبایئه نك سمیت وتعفنی قاطع وحمیات
وسائر حشرات لسعندن حاصل اولان سمیه نك تاثیرینه مانع اولور قولنج ورباح غلیظ ودبو
وعلل طحال کبی مرضلره مفید درصوتی صافی واخلاط غلیظه یی قطع ومرطوب المزاج اولنلرك
منیلرینی تولید وقوت جماعیه لرینی تحریك ایلر اما محرورینك منیلرینی تجفیف ایدوب
مورث عطش اولور قروح ریه ومعده ووجع مفاصل وعلق ناشبه فی الحلق وبلاغم لزجه دن
ناشی سده ماساریقایه وبوندن حادث اولان عطش شدید وتقطیر البول وعلل دماغیه دن
فالج ورعشه کبی علتلرك مجموعنه علاج لانظیر ودواء سریع التأثیردر اورام وصلابت
وانواع اثار ودم منجمد وسائر علل جلدیه یرده مطبوخاً وضماداً استعمالی اولنور اکثار
استعمالی سن دفعل ومزاجی مراعات اتمك لازمدر دیرالا محرق وبواسیر وزحیر
وخنازیر اصحابنه مضردر ومولد صفرا اولوب باصره یه ضعف دنوبتی علتلری تهییج
ایدر وریتیه مضردر مصلحی جزوی ملح ایله صوایچنده طبخ ایدوب دهن لوز وسمن غیر مالح
اضافه اتمك وکثیره یابسه وعصارهٔ رمان وبونلر امثالیدر ثومس حرف الخاده حاشا
اسمیله محرردر ثیل عربیده نجم ونجمه ونجیر دخی دیرلر ترکیده آیرق ولسان لاطینده
غرامغنا وتنکابنده کرك جرداش دیرلر صوکنارلرینده ونمناك یرلرده وطرالرده نابتدر
اطراف واکنافه یاییلور ودالری قامش کبی بوغم بوغم اولور وهر بربوغمنده اوراق
رقیقه سی نابتدر شکوفه سی بیاض وحمرته مائل اوراق کثیره ایله مخلوط وطعمی حلاوته
قریب وبولنمسی محلده کثرت تولدی اولمغله اولمحلی اندن خلاص غیر قابل برنبات عجیبدر
طبیعتی درجهٔ اولاده باردویابسدر حاصیتی قابض مطبوخی مغص وعسر البول وقروح
مثانیه مفیدر کلی ومثانه ده اولان حصاتی اخراج ایدوب حرقت بولی ازاله وحمیات
حاره وسلّه واحتباس بوله نافع ظاهر وبریدر جراحات وقروحات واورام حاره
ولسع حشرات سمیه امثالی علتلره ضماداً نافع دم بواسیری قطع ونزول نوازلی منع
ایدوب اورامی تحلیل وقروحی تجفیفده کثیر المنافعدر بونوعی دخی واردرکه شکوفه سی
خوشبو وبیراغی ورق البلابه مشابه وثمره سی خرده وکوکلری پسالجی عددر وبجوق غلظنده
اولور واکرعصاره سی مثلی شراب وباعسل ونصفی مقداری مرصافی وثلثی مقداری فلفل
وایکسی قدر یعنی مر وفلفل مقداری کندر ابیض ایله طبخ اتسه لر علل عینه نافع ومحلل
بردواء لانظیر وعلاج سریع التاثیر اولور دخی غایت مدر واسهال وقی قاطع واحشایه
انصباب مواده مانع وکلی ومثانه ده اولان حصاتی تفتیت واخراج ایدوب قرحه لرینه نافع
برعلاج تام ودواء مالاکلام در وبرنوعی دخی واردرکه هربر زمان آقی بحر اکل اتسه مجموعی
اعضاسی شیشر وبونك رمادی دم بواسیری قطع ایچون غایت مجربدر عسل واوج
دفعه دن زیاده استعمالی حاجت دکلدر دیرلر اکر دهن الورد ایله طریسنك ضمادی غایت
ملین ومنفج ومحللدر

حرف الجیم

جاوشیر فارسیدن معربدر اصلی کاوشیردر حلیب البقر معناسنه در غایت بیاض اولدیغی
ایچون بواسمیله تسمیه اولنمشدر برنبات شجرینك صمغیدرکه نباتی رتیجیه دخی حسته دیرلر
وورقی تین کبی شجهه دار وعدد سبجه سی بشدن زیاده اولیوب ساقی بر ذراع قدر
وآرده ورقی شدید اخضر خشونت وحضرتی ورق ذیتونه بکزر وساقنده غبار ابیضه

مشابه

مشابه التحلیل ایله مرتب اولوب شکوفه سی اصفر وبزری انیسونه بکزر طیب الرائحه در و
کوکینك قشری سواد ایله زرقت بیننده اولوب طعمنده مرارت واردر ووقت ظهورساقنده
بونباتك اصلینی شق ایدوب وحوالیسنی قازوب اصل مشقوقك تحتنه برورق وضع ایدرلر
لبن مثال تقاطر وسیلان ایدن صمغ اولوب صمغ جاوشیر اولور وساقینی دخی شق اتمکله
صمغ اخذ ایدرلر جاوشیرك اجودینك ظاهری سواد ایله حمرة بیننده وباطنی بیاض اولوب
رائحه سی قوی ومرارتی شدید … مائل منحل اولور اما مغشوشی سیاه وسمع ایله
اشق دن مرکب اولمغله ارباب بصیرته ظاهر وبدیلدر طبیعتی درجهٔ ثالثه ده حار وثانیه ده
یابسدر خاصیتی ملطف ومحلل الریاح وملین وجالیدر ومعده در اوجاع رحم بارده نافع
واورام صلبیه یی تلیین ایدوب فالج ومعضی دافعدر اخلاط غلیظه وبلاغم لزجه دن
متولد اولان سعال عتیقه وام الصبیان وصرع وصداع وشقیقه کبی علتلره دواء علیم
وعلاج بیمثیلدر عضل واوجاع الجنب وعرق النساء ووجع المفاصل البارده یه طلاء
لانظیر اولان دواالردندر استسقاء وصلابت رحم وتقاطر بول اصحابنه نافع وشرابیله
برمثقالی شرب اولنسه نافضی وحمیات دائره یی قاطعدر عسل ایله فرزجه اتسه لر
حیضی ادرار ایدوب جنینی اخراج ایدر واکتحال اولنسه بصره قوت ویردر مقدار شربتی
نصف مثقالدن برمثقاله واردر عصبه مضردر مصلحی مرماخوردر بدلی سکبینج و
نصفی وزنی انزروت وبعضیلر وزنی قدر لبن تین البستانیدر دیمشلر جاورس فارسیدن
معربدر اصلی کاورس در ترکیده قرجه طاروُ وعربیده دخن وفارسیده ارزن دیدکلری طارودن
لونی اصفر وفرمتقدر طبیعتی درجهٔ اولاده بارد وآخر ثانیه ده یابسدر حاصیتی زیاده قابض
وقلیل الغذا وطارودن الطف وهضمی اسرع وبدنی مقوی ویاغ ایله مهراً طبخ اولنسه
تناولی باطنه اولان شقاق وجبابلره نافع وغذائیتی کثیر واسهال مرارییه مفیده
وسمینی اولنوب کاداولنسه نفخ معده ووجع باسوره محلل ومسکن علاج لانظیردر
نوازله دخی نفعی واردر لکن مورث سده ومولد دم سوداویدر مصلحی روغن وسکردر
جار النهر عربیده لسان ترکیده صوپازیسی دیرلر برنبات درکه ودخی پازی یپراغنه بکزر
ثمره وشکوفه سی اولیوب کولرده ونهرلرده بتر ورق نیلوفر کبی وجه ماء یه مفروش اولور
طبیعتی بارد وقابض دعمی الراعی کبی لکن جوهری آندن اغلظدر جمیع امراض حاره
جلدیه ده مستعمل دواء نافع اولمغله حکه شدیده یی وقروحات خبیثه وعتیقه یی داخل
اماداخلاً استعمالی مناسب دکلدر دیدیلر خنازیر مرهم وضماد وذرور اولنمغله استعمال
ایدرلر جادی حرفاً الزاده زعفران اسمیله محرردر چلایا لغت افرنجیده بردواء شریفدرکه
متقدمین اکا واقف اولمادیلر زیرا یکی دنیادن چلایا نام محلده ظهور اتمشدر نحل شکلنده
برکوکیدر قطعه قطعه ایدوب بعد التجفیف ممالك محروسه یه کتوروب فروخت ایدرلر
طبیعتی درجهٔ ثانیه ده حار ویابسدر حاصیتی فعل ومنافعده مجموعا اندن مشابه در
لکن اندن قویدر امراض دماغیه یه نافع اولمغله نوازل عتیقه وعرق النساء ووجع مفاصل
ووجع کلی وسعال وقولنج کبی امراضه بردواء لانظیردر صداع وصرع ودوار ویرقان
وانواع استسقاده دخی منافع عظیمه سی واردر بلغمی وماء اصفری اسهال ایله استسقا
اکسیر مشابه سنده در استسقاده ماذریوندن الطف واستعمالی خطرسز وضررسز

بو دواء شريفك مقدار استعمالي نصف درهمدن ايكي درهمه وارنجه در چاي كون صفا الجاده
نسباسه اسميله محرردر چاي خطايي عشب خطايي دخي ديرلر بو بر نبات تك ورغيدر كه
ساقي بر ذراعه قريب ويپراغي سنامكي يپراغندن كثير شريفدر وبو دواء ايكي جوهردن
مركبدر اولكي طيار وروحيدر كه رايحه مرغوبه سندن محظوظ لار واسطه ماء ايله بسهولة
اخذ اولنور ايكنجي ثابت وارضيدر كه حرارت وعفوصت وقابضيت اوزره طعمندن
محسوسدر اعتدال ايله مسخن ومجفف ومفتح ومحلل ومرقق ومدر وملطفدر وعلل
دماغيه نك اكثريني ازاله ايدر دماغ ذاتنده كثير الرطوبت اولمغله اگرچه نقوش خاتمه قابل شمع
مثال قابل اشكالدر لكن صور منقوشه طول زمان باقي اولميوب سريع الزوال اولمغله جوهر
دماغده مطلوب اولنان يبوست معتدله وصفوت اخلاط لازمدر كه بقاء مصورات ممكن اوله
عشب مزبور اعتدال ايله تسخين وتنقيه ايتمكله عقلي قوي وذهني صاف ايدر وابخره دن
متولد اولان علل انواعنده مجرد حفظ صحت ايچون دكل دفع علت ايچون دخي استعمال اولنور
سكته وليثرغس وفالج ودوار وصرع انواعي كه رطوبت رديه نك انصبابندن ناشي اوله
وعلل عين وطنين اذن امثالنده وانواع اوجاع راسيه ده زياده مستعملدر وبو عشب
لطيفي استعمال ايله اكثر لياليي بلا نوم كذران ايتمك ممكندر زيرا بو دواء روح حيوانيه
حركت كثيره دائمه ويرمكله دماغ وبعضي اعصاب كه منفذ ولره متصل قشر [illegible] اولنور اغشيه
رقيقه لريني بر حيثيتله طوترلر كه روحك جوهر دماغه دخول وخروجي ممكن اولمادقجه
بو غشالر قوت حركت ده حلردن ناشي منبسط ومعلق اولور نوم زائل اولور نتيجه كه بعضي
حركات وانفعالات نفسانيه ده ماده امكه جوهر طيار روحي حركتده اولور نومه امكان
يوقدر اما اول كمسه لر كه بر ايشه مشغول اولميوب ديو فكر ايله متفكر اولميه انلره البته نوم
عارض اولور كذلك مست شراب اولنلرده كثرت شربدن حركت مزبوري واعضا مشغول
ايتمكله غلبه نومه باعث اولور كذلك عشب مذكور ضيق الصدرك انواعني ازاله ايدر
سوء هضم وعلت مراق وانواع اعيايه غاية الغايه انفعدر واهالي چين ديرلر كه عشب مزبور
عمر طبيعيه ايصال وقاطع حياة اولان امراضي ازالده بر عطية الهيه وموهبه ربانيه در
معده خصوصنده دخي انفع اشيادر ديرلر ارقه له كثرت حموضت معده يي اصلاح وقبضيتله
معده نك اسبابندن بر سببيله مسترخي اولمش ليفلريني سد ايدر وهضم اكلي اصلاح
ايتمكله فساد ديندن نشأت ايدن علتلري رفع ايدر ومعده وسائر اعضاء باطنه يه تقويتله
اوجاع معده واخلاط فجه ورياح محتبسه دن متولد علل قولنجيه يي وفساد كيلوسدن
منسجب ذربي اذهاب ايدر كذلك دوسنطاريا وذرب مزمن امثالي كه اصلاح اخلاط
وجوده مخل ته وتقويت اعضايه ومحض ماسكه رقيقه يه محتاج اولمنا سبيله وانحلال
اطراف وتفرق الاتصال عرق شد وقبض ايتمكله بابي سبب نفث الدم قطع ايله
وطي الدم وانفع اولان خصوصا نك حدتني ازاله ايدوب حلاوت ويرمكله علل [illegible] دفع
وجع مفاصلده هر نوعنده واوجاع كلويه ده حفظ صحت ايچون استعمالي اولنوبكلو
[illegible]
كيفيت استعمالي برقاچ طريقله در [illegible] درهم چاي اخذ اولنوب
التي وقيه [illegible] ماء الحاره يه القا [illegible]

اسفلد

اسفلد دسوب ايلديچي ترك ايده لر بعده ماء مطبوخ حار ايكن استعمال ايده لر ديرلر انبو يرده لاشي
معقوله سي اولوب [illegible] دخي طبيخ ايدوب استعمال ايتمك ممكندر ايكنجي صنعتي
ايدوب ماء الحاره يه القاء وبلا تصفيه استعمال ايده لر بو استعمالده جزوي شكر ضم اولنور
بعضيلر حين طبيخده [illegible] ياخود [illegible] ياخود قرنفل ياخود دار بيان الخطايي ايله لر
اوچنجي اعياء مناسبه ايله تعظيم ايدوب مقطري استعمال اولنور ودردنجي نصف وقيه سي
اعياء مفرحه ياخود حمرا ايله نقع ايدوب منقوعندن اوچ ياخود درت قاشق اخذ وسكر
الحاليده شرب اولنور بشنجي طرقي ايكن عصرا ايله عصاره سي آليوب عقد اولنه ياخود
مياه مناسبه ايله قانون اوزره خلاصه سي اخذ اولنوب حين اقتضاده اون حبه مقداري
استعمال اولنور آلتنجي دخان ايچر كيبي نارگيله ياخود لوله ايله استعمال اولنور بو طريقله
استعمالي علل راس وصداع وسيلان انفه نافعدر [illegible] سحيق ايدوب بو مقدار سكر
وشراب قسطرايله خلط ايدوب استعمال ايده لر جدوار فرنجيم عرچا ايله بوكوكدر كه معناسي
قاطع السموم ديمكدر فارسيده ماهيرو بي وتاي فارسي ايله زدوار وزدوار دخي ديرلر عربي ايله
ملوكي العقاقير والمفيد ديرلر الغذ نسبتدن مراد كثرت منافعدن كنايه در اطباء افرنج كتابلرنده
انطوره لفظي ايله تحرير اولنان نسخه كه عربيده انتلة السوداء تركيبه انطوله ديدكلري كوكك
اسميدر اطباء مرقوم عندنده جدوار معناسنه دخي منقول اولمغله بعض ناس اول لفظي جدوار
ظن ايدوب هندلك انطوره سي بزم انطوره مزه شول خصوصده مشابه وموافق وبو خصوصده
مخالف وغير مطابقدر ديو بيهوده بحث ايدوب جدواره عدم اطلاعلريني اعلام ايتمشلردر كتب
قدمادن بعضنده مسطوردر كه جدوار اهل خطا لساننده ماهيرو بي ديمكله ذكر اولنور بعض
كتبده دخي مذكوردر كه جدوار ترياق بيش وبيشبوخا دينلور بركوكدر كه طوپلق دينلان كوكه
مشابهدر لكن وزني اندن اثقل واوراق وصلابتي زياده وامتندر ومنبتي هند ايله خطا
بيننده فراحل نام بر جبل عظيمدر جبل مذكورك بر طرفي هند وطرف اخري خطايه تعلق نسبتي
اعتباري ايله جدواري ايكي صنفه تنصيف ايدوب بر صنفنه جدوار هندي وصنف آخرينه
جدوار خطايي ديرلر صنف هندينك اكثري سياه وبياض اولور صنف خطاينك اغلبي اصفر
وبنفشيجي بولنور وهندينك اكبر اولور اجودي صنف خطاييدر وبو صنفك بنفشيجي اولان
نوعي اصغرندن انفعدر تقيلي خفيفندن اولي اولدوغي كيبي طعمنده مرارت واردر لكن لذاع وكال
دكلدر واكثريا جدوارك خشبيشه سي بيش تشبيه اولنان دوانك جوارنده ثابت اولوب شكوفه
وعرقي بربرينه مشابهدر لكن جدوارك خشبيشه سنده مجرد برساق اولوب بعضي موصلنده خرده جبر
ورقلر مجتمع اولور واوراقنك بر طرفي بر آق وطرف اخري يشيله مائل آقدر طبيعتي درجه ثانيه ده
حار ويابسدر وصاحب تقويم قولي اوزره درجه ثالثه ده حار ويابسدر خاصيتي بلا دهر يت
وترياقيت ايله موصوف اولوب عقارب وحيات وغيرهم حشرات سميه نك لسع ولدغنده نفع
عظيمي مجربدر حتي اصيل الدين شرح قانونده جدوار بعضده ترياق فاروقدن انفعدر واستعماله
مداومت ايام وباده دفع عفونت ايدر خلاحاذق ايله مسيحي طاعون طلا ومطعونه اشراب
تام دوا آدر حميات [illegible] كذلك علاج كامل وضعف قلب وخفقانه ووجع كلي ومثانه و
بونلرده اولان حصاته وبونلر امثالي علتلره دخي حنافي شاملدر جدوارك تفاصيل حالاتي
استادم علي البروسي مرحومك سلك حسده منتظم اولوب جدواري بيانده انشا

وتحفة الاخبار اسمی ایله تسمیه ایتدیکی رساله صحیحة المقاله ده مسطور اولمغله بو مقامده بو قدر
کلام ایله اختتام بولمق مناسب کورلدی جرجیر عربیدر بقلة العایشه دخی دیرلر لسان ترکیده
تره دینمکله متعارف ومشهوردر بریسی وبستانیسی واردر بریسنه اصفهان تسمیه ایدرلر ایکی صنفدر
صنف اولنه عرشادیرلر که بوزدراع قدر ساقی ودورقی فجله مشابه اوراقی واردر حدت وحرافتی شدیدر
ایله حشونتی اولوب شکوفه سی اصفر وبعضیلر بوکا خردل بری تسمیه ایدرلر وصنف اخری که کثیر الساق
ودقیق الاوراق اولوب هر دو غصنده بیجه شقوقی ایله حشین وحدتی غایت قوی ومتین ودرستلی سندن
برسی اقوی اولمغله طبیعتی درجه ثالثه ده حار وثانیه ده یابسدر بالغ اولور اجود واعلاسی بستانی
اولاندرکه سمنی منضج ومهیج الباه در منیی زیاده وقضیبی قائم ایدر وادرار بول ایدر لانظیردر
اما سدد وصلاح ایراث ایدر مصلحی ماء الورد وهندبا وخلدر جرجیر الماء عربیدر حرف الما،
وقرة العین وسیسنبر دخی دیرلر لسان یونانیده قوسالیفوس دیرلر معناسی کرفس الماء دیمکدر
لسان ترکیده قازایاغی وصوترسی دخی دیرلر بو بر نباتدر که ماء راکد ایچنده قائم الساق تدویره
مائل متشقق الاوراق وکرفسه مشابه وشکوفه سی اصفر ورایحه سی لطیف بر نباتدر طبیعتی
درجه ثالثه آخرنده حار ویابسدر خاصیتی مسخن ومحلل ومدر ومفتت الحصاتدر ریاحی تحلیل
ادرار بول وطمثی تسهیل ایتمکله حصاة کلی ومثانه یی تفتیت واخراج ومعده وامعایی تسخین
ایتمکله اوجاع معده وجشایی تسکین ایدر دسومتلری تفتیح واخلاط ردیه دن معده وامعایی
تطهیر ایدوب دوسنطاریا وقروح امعایه منفعتی کثیردر ومطبوخی ایله غسل اولنان کلفدن
قشغیره وناقض زائل اولور جرجوب حرف الحاده حلبوب اسمیله محرردر جزبوز حرف الباده
بقلة الیمانیه اسمیله محرردر جزر عربیدر فارسیده کزر وزردك دیرلر ترکیده هاوج وکشور
دینمکله معروف ومشهوردر بستانی وبریسی اولور بستانیسنک برقسمی احمر وبرقسمی اصفر در
ایکیسی دخی طویلدر بعضیلر مستدیر دخی اولور دیدیلر لکن بزم معلوممز دکلدر واحمری ارطب
واصفری اغلظدر دیمشلر طبیعتی درجه ثانیه ده حار ورطب بعضیلر اولیده رطبدر دیمشلر
خاصیتی جماعی قوی ایدوب ملطف وبولی مدر وسدد کبدی تفتیح ایدوب بلغمی قاطع معده یی
قوت وصدر وریه یی تقویت ویروب سعاله نافعدر ووجع کبد ومعده یی تسکین ایدوب
کلی ومثانه ده اولان حصاتی تفتیت واخراج ایدر اطراف اعضاده اولان دم منجمدی تحلیل
ومرباسی جماعه قوت ویروب قضیبی تطویل ایدر ودخی اکلی یرضماد اولنسه نافعدر لکن
بری اکل اولنورسه بطی الهضمدر ونفاخدر محرور المزاجه مضردر مصلحی سمن او غلاق آتیدر
مطبوخی بولدحظ صالح ایدر مقدار شربی چکیردکندن یوز الیمشی مثقال ومرباسندن بیش مثقالدر
تخمنک شربی ایکی درهم وارنجددر بدلی انیسون ودوقودر وجزر بری که اصلی بر مقداری
وچچکی اصفر وتخمنک غلافی دیکنلیدر طبیعتی درجه ثالثه ده اولنده حار واولده یابسدر
وجوفی حتکلی وجماعه تقویتدن غیری افعالده بستانیسندن اقویدر فرزجه اولنسه رحمدن
جنینی اخراج ایدر وخامتی تناول اولنسه سومجی نافع واصلینک دهنی مطبوخی برودتدن
حادث جمودی ازاله ایدر وتعلیق اولنسه اول محلدن حشراتی طرد ودفع ایدر معده وحلقومه
وعصبه مضردر مصلحی انیسوندر جساد حرف الزاده زعفران اسمیله محرردر جشنك حرف الباده
تشمیزج اسمیله محرردر جعده عربیدر لسان فارسیده کبر وکیسو دخی دیرلر یونانیده فولیون
وبربریه ارطالس ولسان ترکیده مریم صاچی دینمکله متعارف ومشهوردر بعضیلر شیخ

وبعضیلر

وبعضیلر سعتر نوعندندر دیمشلر ایکی نوعدر صغیر وکبیری اولور صغیرینه جبلی وکبیرینه بستانی
دیرلر جبلیسی بر نباتدر بیضادر که ودخی دقیق وطول قضبانی بر شبره مقداری اولوب شکوفه سی
صفره مائل ابیض ودقیق دور وراس قضبانی استداره یه مائل وشعر ابیضه شبیه خطوط ایله
بزور کثیره سی واردر رایحه سی ثقیل بر مقدار طیبدر اما بستانیسینک ودخی کبیر ورایحه سی
عنبر کثیردر ومستعمل اولان بر تیسیدر طبیعتی درجه ثانیه ده حار وثالثده یابسدر بعضیلر
صغیری ثالثده حار وکبیری ثانیه ده حار وایکیسی دخی یابسدر دیمشلر تفتیحی واداری
واردر جمیع اعضاء باطنیه ده اولان سددی قوی یرده تفتیح وبول وطمثی ادرار ایدر واکر تجفیف
اولنوب بعد الدق قرحه اوزره ذرور اولنسه سریعا ادمال ایدر وتریاقیتی اولمغله حشرات سمیه نك
لسع ولدغندن حاصل اولان مضرتلری دافع واستسقا ویرقان وحمیات عتیقه انواعنه نافعدر
طبیعتی اسهال ایدر حیات وحب القرع ودیدان وسائر بطنده اولان حیوانات مودیه یی
قتل واخراج ایتمکده دواء لانظیردر وجع مفاصل وعرق النسا وجراحاته مطبوخا وضمادا نافع
اولوب ذهنی قوی ونسیانی ازاله ایچون علاج سریع التاثیردر لکن معده ورأسه مضر ومصدع
مصلحی حماض ومقدار استعمالی بر مثقال وتحلیل ریاح ایچون شیح ایله ودیدان وحیات ایچون
قشر اصل الرمان ایله استبدال اولنور جمدة القنا حرف البادة برسیاوشان اسمیله محرردر
جفت آفرید فارسیدر معناسی مخلوق الزوج دیمکدر بو بر نباتدر که طول ساقی بر شبر قدر
ودخی دقیق وقضبانی کثیر ویپراغی ورق خمصدن دقیق وغایت صغیر اولور وطرف ساقنده
متراکم صنوبری الشکل هلیلج اصفر یاخود لوزه مشابه بر ثمره سی اولوب واطرافی مشوکدر
وهر بر ثمره سنك ایچنده طولانی حب ثلاثه سی وهر برجانبنده بشره نك تخمی واردر که
بزر حلبه یه زیاده مشابهدر که منبتی بلاد شام وروم در طبیعتی درجه ثانیه ده حار واولیده یابس
وبر مقدار رطوبت فضلیه سی واردر وبعضیلر آخر ثانیه ده حار ویابسدر دیدیلر ریاحی تحلیل
ایدوب مغص واوجاع مفاصلی تسکین ایدر تحریك باه وتقویت جماعده خصیة الثعلبدن
اقوی دروا کراون ایکی درهمی لحم غنم ایله محکم طبخ ایدوب اصحاب استسقایه برهفته متوالیا
اکل ایتدیروب وشوربا سنی اکل ایتدیررسه لر استسقاسی زائل اولور واکر سکر ایله مربا
ایدوب استعمال اتسه لر قوت وحرکت باهی بر درجه زیاده ایدر که جماع ایلمسه مضطرب اولورلر
جفت البلوط قشر رقیق بلوطدر که جرم بلوطه محیط اولمشدر طبیعتی درجه ثانیه ده
بارد ویابس وقابضدر سیلانات دمویه نك انواعنی قاطع وسحج امعا وانواع اسهاله
مطبوخا نافعدر بدلی وزنی قدر ورق الآس ونصف وزنی قشر رمان ونصف وزنی
وبر داهمدر بعضیلر جلنار دردیدیلر منافع سائره سی حرف الباده محرردر جلنار
معربدر فارسیده کلنار که ورد رمان معناسنه در نارخوی ونارخود دخی دیرلر لسان
ترکیده بین الناس قتمر نار چچکی دینمکله متعارف ومشهوردر بریسی وبستانیسی اولور دخی
کتب طبیه ده محرر ومسطوردر طبیعتی درجه ثانیه ده بارد ویابسدر خاصیتی قوة
قابضه سی انواع اسهالی قطع وحبس ایدر نفث الدم ونزف دم بواسیر ورحم وامعاده
حادث اولان قروح وبثوره بر مثقالی مطبوخا شرب اولنسه علاج تامدر واکر خل ایله
طبخ اولنوب اورام اطرافنه طلاء اولنورسه نزول ماده یه مانع انسجام دردر ومضمضه سی
قروح وبثور واورام فمه نافع وشقاق لسان وحرکت اسنانی دافع ومانع در اسهال صفراوی

واسهال رطوبتی معاییی قطع وجرب وحکه دن حادث اولان حرارت باطنه یی دفع ایلر
اما رأسه مضر ومولد سدده در مصلحی ثلثی قدر کثیرادر مقدار شربتی بر مثقالدن ایکی
درهمه وارنجه نزف الدم وقطع اسهال الدم مطبوخندن بر مثقالدن زیاده اولیه وسائرلرینده
ایکی درهمه وبدلی وزنی قدر اقماع الرمان ویاخود جفت البلوط در وبعضیلر
قشر رمان یاخود طراثیث دردیمشلر **جلبان** عربیده خرفی وبیقیه دخی دیرلر مصر قلاعه ده
بسله تسمیه ایدرلر ایکی نوع اوزره اولوب بری اصغر وبری اکبر اصغرینه جلبان ابیض واکبرینه
جلبان اسود دیرلر کرسنه یه شبیه حبوب ماکوله نوعندن بر نباتدر حبیبه دکه نباتنک قدی
اوچ ذراع قدر طویل واوراقی صغار ولون شکوفه سی بیاض ایله صفرت بیننده اولوب
رأس اغصاننده قلنلری وار در غمه سی خمص صغیره مقارب اولوب فول کبی ظرف طویل
ایله مظروف لونی غایت بیاض حبه لردر که بین الاطباء جلبان ابیض دینمکله مشهور ومعروفدر
ونوع ثانینک ورقی عریض وقصیر وتدویره مائل وغلافی ثمره سی طول وحجمده فوله مشابهتی
وار در حبوبی مستدیر واکبر ولونی صفرته مائل اغبر اولمغله مصرده جلبان اسوده بسله
دینمکله شهرت شعاردر سنه ده ایکی دفعه زرع اولنور آخر شتاده زرع اولانک صیفده
ثمره سی ظاهر واواسط صیفده زرع اولانک خریفده ثمره سی حاضر اولور طبیعتی درجه ثالثه ده
اولنده بارد وثانیه نک آخرنده یابس در خاصیتی محلل ومنقی ومزیل الآثار اولمغله عسل ایله
ممزوجا مطبوخی قصبة الریه یی تنقیه واوجاع صدر وسعال سببیله اولان فضلات غلیظه یی
صدردن ویدری ادرار ایله تحلیه ایدر خصوصا لبن الحلیب ایله استعمالی اولنه خنازیر واورام صلبه یه
عسل ایله طلاء وضمادا احلال انواع کلف وغش امثاله غسولا ونطولا دواء کاملدر رحلع وکسر
عظام واصلاح عضلات واعصابه لصوقا علاج جامع اولمغله فرس وحیوان سائره یه علف
ایله معا ویرسه لر زیاده نافعدر اما اخلاط سوداویه یی مولد اولمغله وسواس ورياح غلیظه یی
کثیره احداث وکبر انثیین وایلاوس وداء الفیل ودوالی کبی علل مخوفه ایراث ایدر **جلدونیا**
لفظ یونانیدر عربیده ماهیثا وبقلة الخطاطیف وحشیشة الهلالیه تسمیه ایدرلر لسان ترکیده
بلده قسطنطینیه ده قرلنغج اوتی وهلالیه دینمکله متعارف ومشهوردر وبعضی دیارلرده خصوصا
شهر بروسه ده ثمره کوز اوتی دینمکله معروف ومذکوردر بر نباتدر که بر ذراع مقداردن زیاده جه
ساقی اولوب رایحه سی ثقیل ورطوبت دبقیه سی کثیر وکرفس یپراغنه مشابه اوراقی واولور
شکوفه سی ذهبی خشخاس مقرونه بکزر فواوراقی قطع اولندقده زعفرانی اللون لبنی تقاطر ایدر
طبیعتی درجه اولیده بارد ویابسدر خاصیتی حرق النار ورام حاره یه عصاره سنی کماد
ودقیق الشعیر مخمر اولوب عض الکلبه ضماد اولنمغله وجعینی تسکین واورامنی تلیین ایدر
وماء الورد ایله عصاره سی قلاع الصبیان وعینه منصب اولان موادی ودمعه سائله یی
قطع ایدوب بصره قوت ویرر واکر بزر مقوینک اکلنه مداومت اولنسه فی الحال تسکین ویر
متعالی خفقان واسهال صفراوی یی قطع وتسکین ایدر واکر دقیق اولنوب طلاء اولنسه
شرفی یه وحمره شدیده یه ونقرس عتیق وجدیده نافع وظل الحاذق ایله اصل غینه ضماد
اولنمغله صداع صفراوی یی دافعدر وماء الورد ایله ممزوج عصاره سنی کبهاره صبیانه
طلاء اتسه لر رطوبت عین صبیانی قطع ایدر واکر شکوفه سنک عصاره سنی عینه قطور
ایتسه لر دمعه سیلانی قطع ووجعنی دفع ایدر والحاصل علل عینه عظیمة النفع وموجندیاتدن

بر دواء تام وعلاج ما لا کلام مدد **جلجلان** حرف السین ده سمسم اسمیله محرردر **جلیف** حرف الزاده
زوان اسمیله محرردر **جمار** عربیده قلب النخل دخی دیرلر ترکیده خرما یننسی دیرلر طبیعتی درجه
اولیده بارد ویابسدر بعضیلر ثانیه ده در دیدیلر خاصیتی یسیر الغذا وبطئ النزول وقابضدر
خلط صفراوییی قطع ایدوب غلیان دمک سورتنی وحرارت وصدمنی تسکین ایدر مطبوخی
معده یی شد ایدوب اسهالی قطع نفث الدم وقئ صفراوییی منع ودفع ایدر لسع عقارب ورتیلا
وجراحات وقروحه ضمادا دواء لا نظیردر لکن بطئ الهضم اولمغله معده ده برمقدار قرار ایدر
مصلحی اوذرینه جوارشات یاخود زنجبیل المربا یاخود ماء العسل استعمالیدر **جمجم** ایکی نوعدر
بر نوعی صینی وبر نوعی رومیدر که اطباء یونانیه سمقوطن تسمیه ایدرلر بودخی ایکی قسمدر بر قسمنه
سمقوطن سحری وقسم آخرینه سمقوطن سهلی تسمیه ایدرلر سمفاطیس دیرلر لسان لاطینده
تونسولیدا ولسان ترکیده خره قوز وخودان دینمکله متعارف ومشهوردر حرف سینده ایکی قسمی
دخی سمقوطن اسمیله محرر ومسطوردر اما نوع اولکه صینیدر بوکا بعضیلر شقاقل مصری
وبعضیلر بهمن ابیض دیدیلر وفیه نظر در اهو برکوکدر که عروق جزر بریه یه مشابه وصفرتی اولوب
طعمنده حرافت ایله یسیر حلاوت ومرارتی وار در بلاد صیننده بازرکانلر بلاد بخارا وسمرقنده
کتوردلر وانلردن ممالک سائره یه منتشر اولور طبیعتی درجه ثالثه ده حار ویابسدر وظاهر
طعمنده ثانیه ده حکم اولنور وحکماء چین بوکوکی غایت عزیز وشریف طوترلر وذهبدن اخراج
ایتدکده آلت ذهبی ایله اخراج ایدرلر وترکستانده دخی چیقر جمجم خطایی دینمکله معروفدر بر
دبو وضیق النفس وذات الریه وذات الجنب وسعال مزمنه یه بر دواء لا نظیر وعلاج سریع التأثیردر
جماعه قوت وتصلیبه متانت ویرمکله بوکا معادل بر دواء دخی غیر حاصلدر اما طحاله مضردر
مصلحی صمغ عربی ومقدار شربتی نصف درهمدر وبدلی اوچ وزنی قدر خشکنجبیندر
جمشیر حرف الباده بقس اسمیله محرردر **جمیز** بر شجر عظیمک میوه سیدر که شجری شجره تینه
مشابه ویپراغی ورق فرصاده بکزر وسنه ده اوچ درت دفعه میوه سی شجرینی شق ایدوب
بوداغندن خارجه خروج ایدر طبیعتی درجه اولیده حار ویابسدر خاصیتی بطنی اسهال ایدر
واکر لبنی جراحاته طلاء ایدرلرسه سریعا ادمال ایدر انواع اورام وخنازیری تلیین وتحلیل ایدر
حیوانات سمیه نک لسع ولدغندن عارض اولان جراحاته طلاء سمیتنی ازاله واعصابی
تعدیل ایدر ماء القراحیله طبخ اولنوب سکر اضافه سیله شرب اولنسه نزول نوازل رقیقه یه
وصدر وریه ده حاصل اولان امراض حاره یه وسعال جدید وعتیقه یه سریع التأثیر بر دواء
لا نظیردر مأیوس العلاج اولان اسهال مزمنه اصحابنه ورغندن بر درهمی سحق ایدوب
شرب ایتدرسه لر اسهالنی قطع ایدوب برؤ تامه واصل ایدر مجربدر منبتی دیار شام در
جزیره قبرس ومصر قاهره ده دخی کثیر الوجوددر **جنطیانا** جنطس الملک وبقلة الجنطس
دخی تسمیه اولنور ملوک یونانیدن جنطاس نام ملکک زماننده ظهور ایتمکله جنطیانا
تسمیه ایلدیلر لسان ترکیده یلان اوتی دیرلر وبعضی یرلرده اشک طورچی دخی دیرلر جودی
رومیدر ولایتده بروسه ده کثیر الوجوددر وبو نبات مواضع ظلیه ومکان ندیه ده تلجیه ده
نابت اولور ایکی صنفدر بری رومی وبری جرمقانیدر که ورقی جوز رومی ولسان الحمل
ورقنه شبیه ولونی احمر وطرف سطحی مشرف وساقی اجوف واملس وغلظتده اصبع قدر
وطولی قریب ایکی ذراعدن اکثر اولور ساقنده اولان اوراقی بر برندن متباعد زهری احمر

وثمره سی غلاف ایچنده سمسم کبی مشاهده در عروقی زراوند طویل کبی اطول لونی سیاهه
مائل احمر واصلب صفرت وحمرت ومرارتده راوند چینیه زیاده اوتیدر منبتی جبال ومواضع
ندیه وظلیه وتلجیه اولوب طبیعتی درجه ثانیه نك اولنده حار ویابسدر خاصیتی
مفتح ومحلل وملطف ومقوی المعدة البارده وکبد البارده در سده کبدی وطحالی تفتیح ایدوب
صلابتلرینی ازاله ایدر واکر کوکندن بر درهمی فلفل وشراب ایله حشرات سمیه لسع وکدکندن
متضرر اولانلره ایچورسه لرسمك تأثیرینی قطع ایدر عرق النساء والیاف واعصاب وعضلاته
عارض اولان اوجاع واسترخایه مطبوخی علاج تامدر واکر اصلنی خاتونلر فرزجه ویاخود
شاف ایدرلرسه حیا ومیتا جنینی اخراج ایدر ومسحوقنی جراحات وقروحات عاصیه ده
ذروراً استعمال ایلسه لر سریعا ادمال والحام ایدر منافع کثیره سی واردر بو فقیر کندی نفسمده
وسائر مرضاده اکثریا استعمال ایدوب کوردوکم منافعی تجربه ایله قابل حکلردر اما صدره
مضردر دیدیلر مصلحی اسقولوفندریون در وبدلی اولدم صلبه کبدیه وطحالیه وتفتیحده
بر بچق وزنی قدر اسارون ونصف وزنی قشر اصل الکبردر بعضیلر قسط المر وبعضیلر
راسن واکر حصولی ممکن اولمزسه بونك بدلی ایکی وزنی زراوند مدحرجدر وبعضیلر
سنبل الرومی وبعضیلر وزنی قدر اسارون دردیمشلر **جنجل** بونباتی اکثر کتب معتبره ده
نقل ایدرلرکه دیار مصر وشامده نابت وبعضی کتبده دخی اسم هلیون اولمق اوزره
محرردر ثابتدر طبیعتی درجه اولیده حار ورطبدر خاصیتی محرور المزاجه موافق اولوب
طبیعتی تلیین وسده لری تفتیح وتیسیر ابوال ودم محمود اکتکله طبیعتی تصحیح ایدر
جوبچینی فارسیدر عربیده خشب صینی واصل صینی دخی دیرلر لسان افرنجیده رادقس قنه
دینکله مشهور ولسان ترکیده دخی لفظ چوب چینی ایله متعارف ومذکوردرکه طولی
برشبر مقداری ایدر قریب چیندن کلور برکوکدر لسان افرنجده لفظ قنه دیار چینه دیرلر
ورادقس کوك حمناسنه دربس ایمدی بوکوکك انواعی اولوب کمی زیاده غلیظ و
صلب وبروشق آق وکمی سیاه ورزین وشکلده یومری یومری وطویلاق اولور
ابیض وحقیقی غیر بهیمی اجود واعلاسی سیاه ورزین در اما اکر بیاض اولوب صلابت
ورزانتی اولورسه بودخی جیددر دیدیلر طبیعتی حرارت وبرودتده معتدلدر اما یبوستی
ثانیه یه قریبدر جوهری لطیف ورقیق وبرمقدار قوة قابضه سی ورطوبت جوهریه سی
اولمغله غایت رطبدر واول اجلدندرکه وجود انسانی تسمین ایدوب تقویت ایدر واول
رطوبتدن ناشیدرکه مطبوخی بسهولة تعفنی قبول وحموضته تحویل ایدر واجزاء لطیفه
ورقیقه سی اولدیغی اجلدن هاضمه یه قوت ویروب عرق وبولی ادرار وجمیع فضلات
ما یتحللی محو وعدیم الاثار ایدر واحشای بدنی جلا وغلیان دمی تسکین وسدد
ماساریقا وسدد سائره یی تفتیح واخلاطی تعفن وفساددن تامین ایتمکله امراض
جلدیه یی خصوصا حب افرنجی واوجاع مفاصله دواء تام وعلاج ما لاکلامدر اصحاب حولیا
ومراقیایه نافع وبهق وبرص وجذام کبی امراض مشکله وعاصیه یه دافعدر علل دماغیه
واعصابیه ده دخی ممدوح ومقبول اولمغله فالج ولقوه وتشنج وصرع وام الصبیان
وانواع نوازله نافع تأثیری سریع الحصول بردوادر مستعمل شیخ وشاب وکهول لردر وبو دوانك
طبیعتی معتدل اولمغله انسانك ذکور واناثنده واشخاصك اجناسنده واوقات سنه ده

ه

٢٠٩ هر وقتده استعمال اولنور محصل الکلام کثرت غلیان دمویه واحتراق اخلاط بدنیه دن
حادث امراض مشکله وسادیرتك مجموعنه نافع اولدوغندن ماعدا حفظ صحت ایچون
دخی استعمال اولنمغه لایق بردوادر فایقندن مقدار شربتی مطبوخا ایکی درهمدن التی درهمه
وارنجه دردر وطریق استعمالنی ومقدار شربتی تفصیلا اقرابادینمزده تحریر اولنمشدر
جوز بوا عربیده جوز الطیب دخی دیرلر مشهوردر مقداری عفص ترکیدن اکبر وبعضیسی
اندن اصغر وسهل المکسردر طعمنده لذع ورایحه طیبه سنده لطافت وظاهرینده خطوط
اسود وباطننده رخاوت واردر اجودی مستعلی عتیق اولیوب غایت رزین ودیدان تعرض
اتمیوب سمین اولانیدر طبیعتی درجه ثانیه ده حار ویابسدر خاصیتی دماغ ومعده وکبد
وطحال کبی اعضای بدنیه وعلل دماغیه واعصابیه نك اکثرینه نافع معده بروهضمه معین
اولمغله قی وغثیانی دافعدر استطلاق بطن واستسقا لحمی ورباح غلیظه واوجاع
کبد وطحاله دواء بعیدیلدر دماغ ومعده وطحال وکبده قوت ویردیکندن ماعدا رایحه
فمی طیب ایدوب لقوه وفلج واسترخا ایچون علاج بیمثلدر علل عینده دخی مستعملدر
اکرخاتونلر حیضدن پاك اولدقدنصکره مسحوقنی فرزجه ایلسه لر حامل اولملرینه معین
اولورلکن دیته یه مضردر دیمشلر مصلحی عسل مقدار شربتی ایکی مثقاله وارنجه دربدلی
وزنی قدر بسباسه ویاخود بربچق وزنی قدر سنبل هندیدر **جوز الرومی** فارسیدن
معربدر لسان عربیده حسف وفارسیده کوز وچار مغز وکرکان تسمیه اولنور لسان
ترکیده جوز وقوز دینمکله معروف برشجر منتهادرکه محمول اجزاسی ایله قابض ومنبتی
مواضع بارده ایله جبال خصاخص دریمیوه سی بطی الهضم وقلیل الغذا اما اندن دم لطیف
ومحمود متولد ویدادر طبیعتی درجه ثانیه ده حار واولیده یابسدر خاصیتی رطوبت
غریبه سی دخی واردر اما عتیق اولدقده زائل اولور اکر لبن وتین ایله اکل اولنسه انواع
سمومك تأثیرینه مانع وحائل اولور واکر اکلندن اکثار اولنورسه بطندن دیدان وحیاتی
وحب القرع تسمیه اولنان حیواناتی اخراج ایدر واکر طریسنی خرده ایکی مرتبه ایدوب اکل
ایدرلرسه جماعه قوت وعلت بواسیره منفعتی ظاهر اولور وایچ جوز بطنی حبس ومغصی
قطع ایدر واکر سذاب وملح وبصل ایله معا لب جوزی دق ایدوب عض الکلب الکلبه ضماد
ایلسه لر سمیتی سریعا ازاله ایدر واکر جرم لبته محیط وحاوی اولان قشرده قیقنی اسهال
ایچون استعمال ایدرلرسه سریعا قبض ایدر علی الخصوص مقلو اوله وبو جوز معده سی حار
اولان کمسه یه ردیدر زیرا کثرت سمیله ودخانیته سریعا منقلب اولور اما معده بارده صاحبانده
هضم اولوب غذا اولور وجوزك قشر احضر حاد جیك قبضی قشر داخلندن قلیل ولبنه
حاوی اولان قشری زیاده قابض اولدیغندن ماعدا محرقی ودم سوداویه یه ضماداً
دواء بعیدیلدر واکر جوزی قشور ولبی ایله دق وزیت ایله طبخ اولنوب بعده رأس صبیانه
طلا ایلسه لر راسلرینده شعر اسود نابت اولور وداء الثعلبه طلا اولنسه غایت مفیددر
واکر خاتونلر قشر داخلنی بعد السحق شراب ایله عجن ایدوب فرزجه ایلسه لر جریان دم حیضلرینی
قاطعدر وشجرینك قشری واوراقی بعد السحق ایکی مثقال شرب اولنورسه سلس البول
وتقاطر البوله نافعدر واکر قشر احضرینی خبث حدید ایله دق ایدوب امکنه حاره یه وضع
وبهر یوم تحریك ایتمکله بر هفته ترك اولنه شعر ابیضی اسود ایتمك ایچون برخضاب لانظیر

حاصل اولور و بونکله طلاءً قوبا یه دخی علاج ممکندر و دخی معلوم اولسون که محرور المزاجلره
کثیرًا جوز اکل ایتمک مضردر خصوصا عتیق اولسه صداع و تحفّف اسنان و ثقل اللسان ایله
عطش مفرط ایراث ایدر و دهنی لهات و لوزتینده و حلقومده قروح و بثور احداث ایدر
مصلحی سکنجبین و لب خشخاش و لوز حلو در و اکر جوز عتیق اولورسه غایت ردیدر اکلنده
غثیان و غشی و قلق و کرب کتوردر ضدلارندر اکر خطاءً اکل اولنورسه علاجی بعینه
شرب بصل عنصل ایدن کسلره اولان علاج کبی علاج اولنور از جمله ربوب فواکه حامضه دن
رب حصرم و رب ریباس و رب تفاح کبی و بیض و رقی قندجنة الخضرا در ردیء عسل دردر
جوز السودان حرف الخاده خولنجان اسیله محررده **جوز السرو** حرف السینده سرو اسیله
جوز الشرك بین خیل دخی تسمیه اولنور بر شجرك ثمریدر که حبش و سودان ولایتلرنده
کثیر اولور ثمری جوزه مشابه و طولانی مسنّد بر و قشری رقیق و احمردر و قورودقده متشنجًا
ساقط اولور تحتنده زیاده صلابتلو بر قشری دخی اشکار اولور که اول قشرك داخلی
حب الهنیه مشابه و صقلو و حشبو لونی احمر و عنبره مائل حبّه‌لر ایله محتوی‌دار اولور
طبیعتی درجه ثالثه ده حار و یابس در خاصیتی ماء حاره ایله حیضی مدر و جنینی مسقط
و وجع مثانه یی دافعدر و مطبوخی حصاة تفتیت ایدوب دهن مطبوخی اطرافه اعضاده
اولان اوجاعه زیاده نافعدر تقویت جماعده لانظیر قبیلندندر عتاقمشلردر مقدار شربی
بر مثقالدر و ارنجه در اشتهاء جماعی تحریک ایدر لکن مصدعدر و ریه یه مضردر مصلحی کثیرا و بیاض
نصفی قند فلفل و عریك جماعده بیلی برد انجره در **جوز القی** بر شجرك ثمره سیدر که شجری
جبال یمنده کثیر الوجود و بلاد سائره ده معدوم دنا بوددر شجری فندق رومی اغاجنه
بکزر و عظم و قدی درخت بنقه دن اکبردر ثمره سی جوز ماثله قریب اولوب داخلی حب
غشائی ایله محجوب حب صنوبره شبیه و لکن بر مقدار دراغیر منتنه ایله کریه اولور
طبیعتی درجه ثالثه ده حار و یابسدر خاصیتی متی در اکر بردرهمی احذ و بر مثقال
انیسون یا خود دارزیانج ایله سحق ایدوب ماء حاره و عسل ایله شرب اولنسه فالج و لقوه یه
نافعدر رطوبات فضلیه و بلغم غلیظ و لزجی قئ ایله اخراج و اسهال ایدر لکن طبیب
حاذق بولونده و آنی قوت طبیعت علیله و مقدار فضولنه نظر و تجسس ایدرك استعمال ایده
و اکر تدبیر اولنوب استعمال اولنورسه مامون الغائله اولور مثلا بر درهم جوز القی ایکی
درهم ملح الطعام ایله دق ایدوب بر مقدار عسل اضافه سیله عجین ایدرلر بعده یکرمی درهم
ورق شبتی جوز ایکی درهم ماء القراح ایله نصفی قالنجه طبخ ایدرلر بعده بو مطبوخ ایله
عجین معمولی خل و بر مقدار ماء صافی ضم ایتکلرده قوامنی ترقیق ایدوب شرب ایدرلر
وجع مفاصل و وجع ظهره نافعدر **جوز کوثل** و جوز الرقع ورقاع عربیدر و بعض
جوز القی دخی دیرلر لسان فارسیده بجولد و تنکابن و لسان سریانیده ادراقی دیرلر ترکیده قرغه بورنی کن
و کوجلبه بوکن دینمکله مشهوردر بر اجادرکه مدور و عریض و زیاده تلخ و قوروسی غایت قتی و صلبدر
و رقی ورق بنفشه دن احضر و اغلظدر و چیچکی بنفشه یه شبیه و ساقلری بنفشه ساقندن
اغلظ و احمردر طبیعتی درجه ثالثه نك آخرنده حار و یابسدر خاصیتی ذوذنب اولان حیوانانه
سم قاتل و مزاجی بارد اولان کمسه نك اخلاطنی احراق ایتمکسزین بالخاصیه دواء معتدلدر
فلج و وجع ورك و امراض بارده اعصابیه یه نافعدر ضمادًا لقوه و عرق النسایه و وجع مفاصله

معیند در مصرعی ذهنی مشوش ایدوب سکر و برر مصلحی سکر و ادویه خوشبو لردر مقدار
شربتی بردانقدن ایکی دانقه وارنجه در بر مثقالی قاتلدر دیرلر و اطباء هند عندنده کثیر الفوائددر
جوز الماثل عربیدر جوز ماثا و جوز ماثم و جوز مات و جوز ماثل دیرلر اندلس و وادی عربده
شجرة المرقد تسمیه ایدرلر و مصر قاهره ده داتوره و شهر شیرازده کوزکنا و لسان ترکیده طاطوله
دینمکله متعارف اولان زهرناك نباتك تخمیدر که ترکیده آق قرنفل دیدکلری بو نباتك شکوفه سیدر
شجری شجر بادنجان قدر داوراقی بادنجان ورغنه شبیه اما اصغر اولور شکوفه سی ابیض
و کبیر و مقدار طولی بر شبردن قصیر اولور و دخی اشد النفوحه و متین اولوب ثمره سی جوف
کبی خشین اولور و لونی قشری سیاهه مائل اصفر تخمی بزر بادنجاندن کبیر و بزر لفاحدن
اصغردر طبیعتی درجه رابعه ده بارد و رطبدر خاصیتی حرارت مفرطه یی تبرید و اطفا
و التهاب شدیده یی تسکین و اقفا ایدر ادویه منومه قویه دندر سهر مفرطی ازاله ایدر
مقدار استعمالی اوچ حبه دن ربع درهمه وارنجه در ربع درهمی دخی دماغ و قلبه مضردر
و نصف درهمی خفتی و متی قوی و منوم مسبّت اولوب شدتی تحدره سیله هلاکه باعث
اولور و اکر بر درهمی شرب اولنسه بر کونده هلاك ایدر و اکر بر مثقالی سحق اولنورسه اول آنده
هلاك ایدر دیمشلر و اکر ربع درهمدن زیاده جه شرب اولنوب عوارضات ردیئه ظهور
ایدرسه یعنی سبات و زوال عقل و نفس بارد و غشی و صفرت لون و عرق بارد عارض
اولورسه علاجنده اولا لازم اولان متی در مثلا بر مقدار نطرون ماء القراح ایله طبخ ایدوب
اسقی ایدرلر یا خود سمسق و انجدان و فوتنج جبلی چخل ایله طبخ ایدوب اسقی ایدرلر بعد القی
سمن غیر مالح و زبد و لبن و دهن لوز شرب ایتدورلر و یدین و رجلینی ماء حاره یه وضع
ایدوب بعده ادهان مسخنه ایله تمریخ و تسخین ایدرلر و بو اثناده ریاضات قویه و اغذیه
مسخنه استعمال ایتمك لازمدر و معلوم اولسون که بو ارضده فی زماننا بو نباتك ذکر اولنان تخمی و جوز
اوزره فعلی و قوتی اولمادیغی عند الاطباء المجربین ظاهردر و غایا نندا غالبا مرور ازمنه و اختلافات
اهویه و امکنه حسبیله در اما ثمرهٔ لفاحك بو ارضده فعلی بعینه بو نباتك فعلی کبیدر
جوز هندی حرف النونده نارجیل اسیله محرردر

حرف الحاء المهملة

حاشا عربیده صعتر بری دخی تسمیه ایدرلر اهل مغاربه صعتر حمار و یونانیلر تیموس دیرلر
صعتر رومی نوعندندر بر نباتدر که قضبانی کثیر و خشین و حشبی اولور اوراقی کثیر و خرده
و رقیق و ضیق اولوب قضبانی احاطه ایدرلر تمنده خرده غنجه لری واردر اوزرنده فرفیر اللون
شکوفه سی اولور مجموع حشیشه سی باده نظرده اسطخودوس کبی کورینور اکثریا طاغلرده
و قیالر اوزرنده نابت اولور طبیعتی درجه ثالثه آخرنده حار و یابسدر خاصیتی مسخن قوی
و مقطع و مدرّ الطمث و البول اولمغله جنینی اخراج و سدد احشایی تفتیح ایدر صدر و
ریه دن کلن نفث الدمی قطع ایدوب ضیق النفس و انتصاب النفس اصحابنی دخی
مستریح ایدر و اکر ایکی درهمی ملح و خل ایله ممزوجا استعمال اولنسه فضول بلغمیه یی اسهال
ایدر ربو و ضیق الصدر و سائر علل صدریه یه مبتلا اولان کمسنه عسل ایله ممزوجا استعمال
ایده منافعی غایت کثیر بر دواء لانظیردر و خل ایله ضمادًا اورام بلغمیه یی تحلیل ایدوب
دم منعقده و ثوالیل یابسه و نابتره یی قطع و عضوی طبیعی سنه تحویل ایدر عرق النسایه
شراب ایله ضمادًا وجع معده و کبده و قولنجه مطبوخا نافعدر طعام ایله معا اکلی عینه قوت

وبصره حدت ويرور اخلاطى تحليل ايدوب كلى يه قوت وجماعى تحريك وتضعيفه تقويت ويرر
مقدار شربتى اكى مثقالدر وجميع امثالده صمغدن اقويدر حاج بوبرنبات ندركه شجرى سنبلكه كه
اهل شيراز انجار اوارشبيه ايدركه ديار شام ومصرده چوقدر اندن ثابت ترنجبين بوشيانك اوزرنده
مجتمع اولديغى كتب طبيه ده مسطور وثابتدر خراسانده دخى هليون اسود كبى اولور اغاجات
مشوك وشكوفه سى دقيق لونى احضر ورقه مائل در تحلى بزر حبله به شبيه اولوب اصلى
شعب كثيره ايله متشعب وارمنده اول حرخونه شكلى وورق حمضه مشابه ومعرب در اكثر ويا
نبات كشوثى كبى پيچيده اولور طبيعتى بارد ويابس ده حاصيتى رادع وجلى عصاره سى
بياض وجحوظ عينه قطوراً نافع وبزورى علل عينك اكثرينى دافع در واكر عصاره سند
اوج قطره سنى انفه تقطير ايدوب برساعته تمكث ايده دهن بنفشيم دخى تقطير ايلسه لر
صداع عتيقى دفع وازاله ايدر حافظ الكافور حرف القافده قلل اسميله محرر در
حافظ الموتى وحافظ الاجساد حرف القافده قطران اسميله محرر در حبق حرف الفاده
فودنج اسميله محرر در حبق البقر حرف اللامده المحران اسميله محرر در حبق ترنجانى حرف الباده
بادرنجبويه اسميله محرر در حبق الراعى حرف الباده بحنتسف اسميله محرر در حبق الرنجانى
حرف الغين ده شيح اسميله محرر در حبق القرنفلى حرف الفاده بحنشك اسميله محرر در حبق كرمانى
حرف الشين ده شاهسفرم اسميله محرر در حبق الماء حرف النون ده نعناع اسميله محرر در
حبق النبطى حرف الزاده ريحان اسميله محرر در حب بالفتح وتشديد الباء … دانه معناسنه
بعضيلر ثمره معناسنه دخى استعمال ايدرلر حب الطرفاء ثمرة الاثل كبى وحبه دخى …
سكر جزؤى بويله ده نباتك تخمنه دخى ديرلر … حبة السوداء حبة الخضراء … كبى
كبى بس ايلى بو حرفده تحرير ايده جكم براولنان نبات واشجارك اكثرينك اثماريدر وحبوبى
بالمناسبه ذكرى سبقت ايتمشدر اما بعضيلرينك نبات وشجرلرى ايله معاً تحرير اولنانلرى مراتب
طبيعيه لرى ونيجه نيجه فوائد وخاصيتلرينى … تحرير اولوب انسب كورلدى
حبة السوداء عربيده حبة البركه وشونيز دخى ديرلر لسان فارسيده سياه دانه شونيزه اولنور
بر عشبدركه نباتى … شبيه اولوب لكن اندن اطول وورقى شكوفه سى بياضه مائل
اصفر ويا … اولوب كثير ورق اولور واقاتى رقيق اولور … اعظم واكبر
… ايله حبه لرى … اعلاسى حديث ووزنى اولوب …
… سنبليه درجه ثالثده ده حاد
واخر ثالثده يابس بعضيلر ثانيه ده يابسدر ديدلر حاصيتى بالخيه قطع رياح وادرار
… نزول الماء فى العين ده دخى دهن سوسن ايله انفه تقطير
اولنسه نزولدن مانع اولور بول صبيان ايله بيله سركه وكوكنار اغاجى ايله طبوخى دخى
مضمضه اولنسه وجع اسنانه نافع … ايله ضماد ديدان وحيات
وحب القرع اخراجده علاج سيف قاطعدر واكر سعوطى … ايلسه …
اولنورسه دماغى تنقيه ايدوب … حمى بلغميه وحماى
سوداويه دخى بالخاصه قطع ايدر صداع عتيقه ولقوه وحصاة كلى وسدد … دخى
حادث اولان علتلك اكثرينه نفع ايدر اكر شمع ايله دهنى مرهم ايدوب راسه طلا ايتسه لر
سقوط شعره مانع وامراض بارده دماغيه وعصبانيه نك مجموعنه نافعدر مطبوخى وجع مفاصل

وعرق النساء ووجع وركى وبرودتدن حادث اولان رياحى ازاله ايدوب واحتباس دم طمث ونفاسى
تفتيح وجماعى انهاضه … اخراج ايدر … اسقاط
ايدركه مقدار استعمالى … درهمدر وزياده ده اولورسه محرور المزاج
اولانلره نصف درهمى كلى بدمضردر مصلحى كثيرا وبعضيلر … بدلى حبة الخضراء
عربيده ثمرة البطم دخى ديرلر لسان تركيده … وما بين الدهقانيان
منوش اغاجى يمشى ديرلركه متعارف ومشهوردر طبيعتى درجه ثالثه ده حار ويابسدر حاصيتى
مسخن وملطف وملين ومنى وجماعى … قوت مفتح وجاذبدر … سيلان
رطوبات بلغميه … اعضادن جذب ايدر … نافع وكلاوى …
ملطفه …
…
حاصل اولان مضرته …
…
بدلى …
حب البان …
ايچنه … شجرى …
كبير اولور طبيعتى درجه ثانيه ده حار ويابسدر حاصيتى سدد كبد وطحالى تفتيح ايدوب
بلغمى تحريك اسهال ايلدر عصاره سى … استحكام وبرودت تشنج واورام صلبه
ووجع مفاصله وسعفه وصلابت كبد وطحاله ضماداً نافعدر مواد سوداويه بلغميه وجرب
وحكه يى دافعدر كبد ومعده يه مضردر مصلحى رازيانه ومقدار شربتى ايكى درهمدر وابجد دربدلى
بربچق وزنى سليخه وعشرى قدر بسباسه دروياغى جلائى ومحللدر علل اذنك اكثرينه نافع وجع
اسنان واوجاع بارده وامراض عصبانيه نك مجموعنه دافعدر حب البلسان ديار مصره قريب
عين الشمس تعبير اولنان موضعدن غيرى يرده نابود وفى زماننا هذا موضعى معدوم اولمغله
شجرى دخى غير موجوددر حالا ديار مزده بيع اولنان حب بلسان غير صحيح واجزا فروشانك
حب بشام حب بلسان ديدكلرى كذب صريحدر اما بلسان صحيحك طبيعتى درجه ثالثده
حار ويابسدر حاصيتى اخلاط بلغميه وسوداوى تدبيره نافع ورئه ده واقع اولان اورام حاره نك
مجموعنى نافع بردر واكثر سعال وصرع وسدد وعرق النساء وعسر البول كبى علل مزمنه اصحابنه
دواء لانظيردر حيوانات سميه نك لسع ولدغندن حاصل اولان سموما ته مقابل اولور
بر علاج سريع التأثيردر اكر مطبوخندن احتباس حيضى اولان نسوانك اجلاس ايلسه لر احتباس المرئى
زائل اولوب برؤيتامه واصل اولورلر مقدار شربتى بر درهمدر وابجد دراما مثانه يه
مضردر مصلحى كثيرا وبدلى نصف وزنى قشر سليخه وعشرى بسباسه دردر حب الحلو حرف الالف ده
انيسون اسميله محرر در حب الرشاد عربيده حرف دخى ديرلر فارسيده تره تيزك تركيده آجى
تره تخمى ديدكلرى معروفدر اجودى بابلى در طبيعتى حار ويابسدر بوفك ابيضى قليل الحراره در
دهن الورد ماء حاره ايله استعمال اولنسه احمرى زحير ومغص بلغميه يه نافعدر وعرق النسايه
دق اولنوب مسحوقى ورك اوزرينه تضميد ايتسه لر مفيد اولور واوجه دهنى اصحاب قولنجه
شرب ايتدرسه لر غايت نافعدر حب الزلم عربيده مصر ومغربده حب العزيز ولسان بربرده

حب الآس حرف الالف ده آس اسميله محرردر

زناط تسمیه ایدرلر اسکندریه دن کلور بر کوکدرکه اصنافی ایکیدر بری شهرزورده نابت اولوب
مقداری حمصدن اکبر قشر ظاهری سواده مائل کبی بیاض وحلو رایحهٔ طیبه ایله معطردر و صنف
آخری طویل الشکل ظاهری صفره یه مائل باطنی آق دهنیتی کثیر حلاوتی لطیف ولذیذ المذاق در
منبتی حوالی حمص وطبیعتی درجهٔ ثالثده حار ویابسدر اما رطوبت فضلیه سی کثیر اولمغله جدا
منی‌یی تکثیر وشهوهٔ جماعی تحریک ایتمکله ذلیرا ایدر شیخ ابن سینادر که طبیعتی درجهٔ ثانیه ده
حار ورطب ومسمندر مبرود المزاجه غایت مناسبدر اکراوندن ایکی درهمی استعمال اتسه‌لر جوهر
منیلرینی تجدید وزیاده وشهوه باهلرینی تحریک ایتمکله قوت مفقوده لرینی تردید واعاده ایدر
اما استعمالنده کثرت حلق وحنجره یه مضرت وکرب ووجع ایراث ایدر مصلحی سکنجبین در لایق
اولان بودرکه محرور المزاج اولان کمسنه استعمالنده کثرت اتمیه واکر مضغ اولنوب وجهده اولان
کلف وغش وبهق وبرص وضع اتسه‌لر سریعا آثارینی زائل ایدوب برؤتام حاصل ایدر بلکه اشقاقلر
حب السلاطین حرف الدالده دند اسمیله تحریردر **حب السفرجل** اجود واعلاسی سفرجل حامضدن
اخذ اولنمشیدر طبیعتی درجهٔ ثانیه ده بارد ورطب خاصیتی قابضیت من ملین درخشونت حلق
وقصبة الریه وحنجره یی تلیین ولعابیتی ایله اعضاء مذکوره ده واقع اورامی تحلیل ویبوستلرینی
ترطیب وحرارتلرینی تسکین ایدر سعال حاره ایچون ایکی درهمی فانید یاخود نبات ایله استعمال
ایدرلر یاخود لعابنی سکر ودهن لوز الحلو ایله فاترا استعمال ایدرلر اما کلی یه مضردر دیدیلر مصلحی
سکر نبات وبدلی بزر قطونادر **حب السمنه** عربیدر شاهدانج دخی دیرلر لسان فارسیده
حب الخنکلاو دیار خراسانده انقل خواجه تسمیه ایدرلر بر تخمدرکه شجری بر ذراع قدر اولوب
ونخی غایت بیاض واغبر وغره سی غایت سیاه وایچی دهانلی وبیاض اولوب حمص صغیره
مشابه مدور واصغر اولور طبیعتی درجهٔ ثانیه ده حار واولده رطب بعضیلر اولده حار و
رطبدر دیدیلر بطیء الهضم وکثیر الغذادر ریحان جیدا منهضم اولنسه بدنی تسمین ایدوب منی‌یی
تکثیر ایدر اکراوندن درهم مقداری بعد الدق ماء القراح ایله ممزوج ایدوب بعده تصفیه ایچنه
بر مقدار دقیق الحنطه وبر مقدار سکر وبر مقدار دهن اللوز یاخود شیرج وضع ایدوب بعد الطبخ
استعمال ایلسه‌لر برودت ویبوستدن ناشی هزال مفرطی ازاله ایدوب تسمین ایدر واکر ورقنی
دق ایدوب عصاره سندن اللی درهم مقداری شرب اولنسه یبوستی ازاله ایدوب بلغم و
صفرایی اسهال ایدر اما ریه ومعده یه مضردر مصلحی سکر وبدلی نصف وزنی حب الصنوبر
ونصف وزنی لوز حلو ونصف وزنی سمسمدر وبعضیلر حب محلب وبعضیلر حب الزلم دردیمشلر
حب الصنوبر ترکیده چام فستقی وکوکنار دینمکله مذکور وبین الاطبا ایکی قسم اولمق اوزره
مشهوردرکه بر قسمنه صغیر وبر قسمنه کبیر دیرلر بر حبه دکر قسمتدن دقیق وقشری احمر
وغایت رقیق اولورکه جوزی صقلسه سریعا منکسر اولوب لبندن متفرق اولور لبی ابیض
وطعمی لذیذ دهنیتی کثیر اولوب بین الاطبا کبار الصنوبر وشوس دینمکله مشتهردر طبیعتی
درجهٔ ثانیه ده حار واولده رطبدر ابن ماسویه ثانیه ده حار واولده یابسدر دیمش
مسکن ومسخن ومحلل ومغری ومعده وصدر وکلی ومثانه یه تقویت ویرمکله مواضع حسنه یه
تغریسی واردر سلس البول وتقاطر بوله نافع در صدر ورئه یه مجتمع مواد مائیه یی اخراجده
سیف قاطعدر حصاة کلی یی تفتیت وقروح مثانه یی مندمل وبرودتدن حادث سعالی
مسکن ورباح غلیظه یی محلل در کلیتینی تسخین ایدوب منی یی تزیید وباهی تهییج وبولی

ادرار

ادرار ایدر ماء اخشیتین ایله ضمادی فساد معده یی ازاله ایدر قلیجه دخی مفیددر دیمشلر لکن
محرور المزاج کمسنه استعمال ایدرسه بعده شرب حوامض وفواکه بارده استعمال ایدرلر اما بارد المزاج
کمسنه‌یه احتراز لازمدر که اوزرینه فواکه اکل اتمیه زیرا بطیء الهضمدر اما صغیرینک قشری
اصلب ومثلث الذوات الاضلاع اولوب لبنده حدت وحرافت وعفوصتی واردر طبیعتی درجهٔ
ثانیه ده حار ویابس ومنضج وملین ومحلل ومسمن ولذاع خصوصا طری اولهٔ واکر
ماء القراح حاره ایله نقع اولنوب کیفیات مذکوره سی ازاله اولنسه غذائیه صالح اولور استرخا
وضعف بدنه نافع وریه ده اولان رطوبات فاسده یی مجفف وقیح ونفث دمی قاطعدر واکر
درت درهمی سمسم وسکر طبرزد ایله تناول ایلسه‌لر منی‌یی تکثیر ایدر رطوبات کلی و
مثانه یی جس ایتمکله تقویت ویروب بلاغم لزجه یی اعضاء مذکوره دن قطع وتدمیر ایدر
وفی الجمله حب الصنوبر منضج وملین ومحلل ومسمن در اندن دم محمود حاصل اولور لکن جوهری
غلیظ اولمغله هضمی بطیء در اما اندن بدنه غذاء کثیر واصل اولور اما رأسه مضردر ولذعی
واردر مصلحی ماء القراح الحاره ایله نقع اولنمقدر وعسل ایله اکل اولنه ومحرورین سکر طبرزد
ایله تناول ایده‌لر **حب الضراد** حرف المیمده مازریون اسمیله تحریردر **حب العروس**
حرف الکافده کبابه اسمیله تحریردر **حب الغار** حب دهمشت دخی دیرلر ترکیده دفنه تخمی دینمکله معروف
بر حبدرکه قشری دقیق واسود حجمی فندقدن صغیر لبی ایکی پاره صفره مائل عطریتی قلیل تریاقیه یی
کثیردر طبیعتی درجهٔ ثالثده حار ویابسدر ایکی مثقالنی میبختج ایله شرب اتسه‌لر عسر الولاده یی
تسهیل احتباس دم حیض وتقاطر بولی ازاله ایدوب ریاح رحمی تحلیل ایدر بهق ولذع هوامه
طلاءً نافع خمر وسویق یاخود خبز ایله اوراعه تضمید اولنسه داءالفیل ربو واوجاع اعصاب وضیق النفس
ونفس الانتصاب امثالی عللرده لهوقا دواء لانظیردر امراض رحم نسا وعلل مثانه وکلی اصحابی
مطبوخنه جلوس ایتمکله مرضلرینه دواء اولدیغی کالشمس فی وسط السما ظاهر وهویدادر تفتیت
حصاة کلی ایچون نصف مثقالی شرب سموم ایدنلره ایکی درهم استعمالی پادزهر بیدیل ودواء
بیمثیل در ریاح غلیظه وبلغم لزجه دن ناشی صداعه مطبوخ راسن ایله شربی دواء نافع ومسحوقندن
ایکی ملعقه سی نفس شدیده یی دافعدر لکن جنینی اسقاط ایدوب صدره مضرتی واردر مصلحی
کثیرادر بدلی حب محلب ویاخود لوز حلودر **حب الفقد** فانک وفاتک فتحیه سیله عربیده
دافقد النسل معناسنه در فلفل صغار ابدر دخی دیرلر فارسیده تخم بنجنکشت تسمیه ایدرلر ترکیده
بش برمق تخمی وآیت تخمی دینمکله متعارف ومشهوردر بعضیلر نباتنه شجرة رهبان تسمیه ایدرلر زیرا
شهواتی قاطع اولمغله کسر نفس ایچون رهبانلر بو نباتک اوراقنی فراشلرینه بسط ایدرلر ایمش
حرف الباده بنجنکشت اسمیله مفصلا بیان اولنمشدر **حب القلب** بالقاف المضمومة واللام الساکنة
کاسرانجر وماش هندی دخی دیرلر ترکیده کوزه‌کی طاروسی ودارغان طاروسی وکونش طاروسی
دینمکله متعارف بر بیاض تخمدر نباتی کوهستان وسنکستانده نابت اولوب اغصانی کثیره واوراقی
ورق بنجنکشته مشبه ونظیر اولور وهر بوداغنده خرده ورقلر ایله مجتمع تخملری اولور انجق
کبی آق جرمی کتان تخمندن کبیر وصلب ومجلا وبراق در طبیعتی درجهٔ ثانیه ده بارد واولده
رطبدر وبعضیلر حار ویابسدر دیدیلر مفتت ومدر اولمغله بولی ودم حیضی ادرار ایدوب
دم وشانه یی فضول ردیه دن تطهیرده لانظیردر ایکی درهمی خمر ابیض ایله استعمال اولنسه
حصاة کلی ومثانه یی تفتیت واخراج ایدوب فواق واستطلاق بطنه دخی سریع التأثیردر

حب القلقل عربیده عصفور الجنه اسیلیجه دیرلر

بواسيري تجفيف ايدر اما قرحه يه مضردر مصلحي عسل ومقدار شربتي بر درهمدن ايكي درهمه
وارنجه دك در حب القلقل بزر رمان بريه دركه بعضيلر بونك شجرينك كوكنه مخاث ديرلر برحبه دركه
حجمي قرطمدن اكبر لوبيايه اقرب لوني بياض وطعمي مرارتلي ورايحه سي اطيب در طبيعتي درجه
ثانيه نك اولنده حار ورطبدر بعضيلر يابسدر ديمشلر باهي قوي واعضايي تسمين ايدوب
بلسان طبيعي يي تجديد ايدر واكر سمسم وعسل ايله معا استعمال اولنورسه قوت باهي تأييد
ايدر واكر تحميص اولنورسه فعلي دخي قويجه اولور اما معده علتي وكثيرا استعمالي هيضه ايراث ايدر
مصلحي عسل يا خود نبات حمويله بدلي ونفي مقداري نودري درودرت وزني حب القثاء
واون بجق وزني ابهل در ديمشلر وبعضيلر وزني قدر مخاث وزني قدر حب الصنوبر در ديمشلر
مقدار شربتي اوج درهمدن اون ايكي درهمه وارنجه دردر ديمشلر حب القرع حرف القافده قرع
اسميله محرردر حب القطن داخيسفوح دخي تسميه ايدرلر لسان فارسيده پنبه دانه وتركيده
پاموق چكردكي ديمكله مشهوردر اجودي كبير وابيض اولاندر طبيعتي درجه ثانيه ده حار و
رطب در بعضيلر بارد ديديلر ديوه نافع وصدري تليين وسعال حاده يي تسكين ايدر بطني
ملايمت اوزره طوتر مقدارا استعمالي بر درهمدر اما كلي يه مضردر مصلحي جيره بنفشه وبدلي
حب خرشف در حب الكاكنج وحب قنبل وجوز المسيح وبزر كاكونج دخي تسميه اولنور ايكي
نوعدر بري وبستاني اولور بريسنه لسان فارسيده عروس در پرده وبستانيسنه شيرازده
پكوبن تسميه ايدرلر طبيعتي اعتدال اوزره بارده در مغص واوجاعه نافع بولي مدد وقروح مثانه يي
داخي دوا اما كلي يه مضر ومصلحي تراب فارسيده جالينوس بدلي عنب الثعلب در ديمش حب الكلي
نباتات اناغورسك ثمره سيدر كه ماهيت وقوت طبيعتي حرف الغاده مذكوردر اما حب الكلي يه تسميه
ايتدكلري ماهيتي جهتي ايله اولديغي دخي مشهوردر اوزرنده الوان متنوعه سي اولوب كالدر ايرشوب
اخذ اولنور طبيعتي درجه ثالثه آخرنده حار و ثانيه ده يابسدر اكر بر درهمي ماء الحاره ايله
شرب اتسه لر بالقوه بلغمي قي ايله اخراج ايدر وبر مثقالي شراب ايله استعمالي ربو وضيق الصدر
اصحابيني مستغني العلاج ايدر طمثي ادرار وبالقوه رحمدن جنيني ومشيمه يي اسقاط ايدوب
نصف مثقالي خمر ايله صداع باردي دفع وبالخاصه تعليقا جنيني اخراج ايدر اما بلا تدبير
استعمالي مخاطره لي اولمغله استعمال ايدنلري تدبير اطبا ايله تدبيره محتاج ايدرلر زيرا مسكر شديد
ومخدر قوي وخانق در مصلحي صمغ عربي ومصطكي وانيسوندر ابن رضوان مقدار استعمالني
يكرمي درهم ديمش غلط فاحش اتمشدر زيرا بو وانك نهايت مقدار شربتي ايكي درهمه وارنجه در
بو دخي خطردن خالي دكلدر زيرا افراط ايله قي ايدر وركيف بو وزني اوزره تقدم ايليه
حب المسم حب المقسم وحب منسم دخي ديرلر بر عطريات حبه در كه مقدار ده فلفل قدر
وقشر ظاهري صفرته مائل احمر اولور رايحه سي طيب واملس ولطيف ومليح ولبي غايت بياض
وعطريت ايله صبيح در واهل يمن وحجاز رايحه عطريه سي ايچون استعمال ايدرلر طبيعتي درجه
ثانيه ده حار و يابسدر معده بارده مسترخيه يي تسخين ايدوب قوت ويرر رطوبات فضليه يي
بطريق نشف ازاله ايدوب بطلان هضمي دفع وقلبه تقويت ويرر مقدار استعمالي بر مثقالدر
حب محلب اجود واعلاسي رزين اولور طبيعتي حار ويابسدر ديديلر بعضيلر حرارة وجلاء
قوتيسي واردر ديمشلر مدر ونعال واولمغله اورام صلبه يي تحليل وبولي ادرار ايدوب كلف ونمشي
مدقوقي طلاء ازاله ايدر ديدلر وحب القرع كبي حيوان حوديري قتل وبطندن اخراج ايدر

علل

علل كبد وطحاله نافع ورطوبت صدر ورئه دن ناشي اولان نفثه معين اولور حب النيل عربيدر
حب العجيب وحب طم هندي دخي ديرلر تركيده عصفور تخمي وجويد تخمي ديمكله متعارف ومذكوردر بونبات كه
لبلاب كبي جوارنده اولان نباتات واشجاره صارلمغله مشهوردر قضبان واغصاني نيل ودقاق
شكوفه سي اسمانجوني اللون اولوب احضر الاوراق اولور ظرف واحد ايله مظروف حبه ثلاثه يي
وارد ركه هر بري زوايايي ثلاثه ايله مشكل ومقدار حجمي زبيب جبلدن اصغر وقشري ابيض اللون ومجلا
ومصيقل اولور طبيعتي درجه ثالثه ده حار ويابس وبعضيلر ثانيه ده حار ويابس ديديلر داود ضرير
درجه اولده بارد ورطبدر ديدي مفتح ومنقي ومسهل در بلغم غليظه ولزجه دن بدني تنقيه ايتمكله
اوجاع مفاصل ونقريس وعرق النسايه نافع وانواع ديدان وحيات وحب القرعي قتل واخراج ايدوب
بهق وبرصه دخي دافع در والحاصل خارجدن دخي لصقه اولنمغله سدد ماساريقايه نفعي ظاهر
سقمونيا ويا تربد ويا شحم حنظل ايله ممزوجا استعمالي صفرا وبلغمي مسهل وكاسردر اما مغثي در
قلق وكرب احداث ايدر خصوصا شبابنده وكاهيجه قيء الدم ايراث ايدر تدبيره محتاج در تدبيري
دهن اللوز حلو وهليلج اصفر ايله معا سحق بليغ لازمدر مقدار شربتي درت قيراطدن طقوز قيراطه
وارنجه در بر درهمدن زياده سي هلاك ايدر ديمشلر ونقض نظر وصاحب ملا يسع ديركه بر درهمدن اوچ درهمه دك
استعمال ايدنلري مشاهده ايتدم بعضيسنده قليل وبعضيسنده كثير عمل ظهور ايدوب بعضيسنده
اصلا وقطعا عمل ظهوره گلميوب يكرمي درت ساعتدن صكره عمل ايلدي غالبا مفرد اولديغي ايچون
مركبه محتاجدر ومركبا استعمال اولنسه هر وجهله اولي ومرجح نظر علاجدر بدلي نصف وزني
شحم حنظل وسدس وزني جار اميخدر حب الهال حرف القافده قاقله كبير اسميله محرردر
حدق بادنجان نوعندندر تا اوله قدر ديكنسز وچكردكسز وتيز فاسد اولور بر ثمره در ابتدا احضر
بعده اصفر اولور ونباتي بادنجانك جزؤي اكبردر اهل قدس اكا بادنجان بري ديرلر واهل حجاز شوكة العقرب
ديرلر استانبولده قونك بادنجاني دقوه طه ديدكلري در طبيعتي درجه ثانيه ده حار ويابسدر وغايته
حالي وصابون معاونته قائم اولور واهل شام انكله جام غسل ايدرلر وبخوري بواسيره نبيد ايلدر
وزيت ايله طبخ اولنوب بدنه طلاء مقويدر ووجع اذني قطع ايدر نساوي مضردر مصلحي سكنجبين در حدج
حنظل در حرشف اسم نبطي در شوك انواعندن اولمغله كثيردر اما مشهور اولاني ايكي نوع
اولور بري كه بستاني وبري بريدر بستانيسنه لسان فارسيده وتركيده كنكر تسميه اولنور اما
عربيده اصناف حرشفك مجموعنه هيشر ديرلر بعضيلر فقط بريسنه ديرلر ديمشلر والحاصل حرشفك
منبتي سنكستان وموضعي كنار آب روان در اوراقي وورق حسدنه عريض ومشرف واكبر ورطوبت
دبقيه ايله مملو واملس وسواده مائل احضر در ساقي ايكي ذراعه قريب اصبع غلظتنده ساقي
وطرف اعلاي ساقنده ورقه لبلابك صغيرينه شبيه اصفر ومستطيل اوراقي اولور راسنده
تفاحه مشابه تاج مشوكه ايله شكوفه سي احمر وكوكنك رنكي احمر ولزوجت مخاطيه سي
ورقتنه اكثر اولور وبالجمله كنكرك طبيعتي درجه ثانيه ده حار واولي ده يابسدر اما رطوبت
فضليه دن خالي دكلدر اكر كوكني حرق النار وسوء العصبه ضمادا ايلسه لر غايت نافع ديدين
ورجليده واقع اولان نقض عضله يي ازاله ايدر وقروح بريه يي ادمال ايچون غايت مفيددر
بروقيه سي اوج مثقال ماء القراحيله ممزوجا جميع اورام صلبه يي تحليل ايدر كذلك غسولا جرب
وحكه يي ازاله ده بي نظيردر داء الثعلب وبرش وغش وجهه شمع ودهن ايله عصاره سي مرهم
اولنوب استعمال اولنسه سريعا ازاله ايدر لكن غليظ الجرم وبطي الانحدار ومنفخ در توابل وابازير

ایله استعمال اولنسه باهی تکثیر وجماعی تحریک ومثانه وکلیه‌یی تسخین ایدر سحج امعایه نافع و
اخلاط بلغمیه‌یی مخرج ودافعدر اما مولد سودا ودماغه مضردر مصلحی سمن ومهرا طبخ ایتمک
وسکنجبیندر اما بر نوعی که عند الاطلاق حرشف ایله مسما ولسان یونانیده سقلومس
ومغربده لصف دینمکله معروف بین الاطبادر ودرقی زیاده اسود وکنکر یپراغندن اصغر
ساقی اطول اولوب اوراق کثیره ایله مملو وشوکی غایت قوی حدیدن برتودر وراسنده رمان کبیر
مقداری سیاه وغلیظ اکلیل مشوکه‌سی واردر وکوکینک پوستی سائر اجزاسندن قلیلدر
طبیعتی درجه ثانیه آخرنده حار ویابسدر مدر وبول منتنی کثیرا ادرار ایدر واکر خمر ایله
شرب اولنسه عرق منتنی‌یی وبدنده اولان رایحه کریهه‌یی طیب ایدوب بونلره موجب اولان
اخلاط فاسده‌یی اخراج ایدر کلیه ومثانه‌یی تسخین ایدوب باهی تهییج ایدر واطباء حادیم
مابیت دیتریه واصحاب دبوه بو دوا ایله علاج ایدر واکر مطبوخی ایله راسی غسل ایلسه‌لر
قمل وقمقامی قتل وازاله ایدر کذلک حرارتی اذهاب ایتمکده بو دوا نایابدر سرقندیی دکه بو دوا
هلیوندن اسخن والطف واقل الطعمدر بعضیلر حرارت وبرودتده معتدلدر دیدیلر وبعضیلر
ثانیه‌ده رطب وبعضیلر اولده حار وبعضیلر بارد ورطب وبعضیلر بارد ویابسدر دیدیلر
پس ایمدی بو نباتک اصنافی جهتیله مختلف الطبایع بحسب البقاع والبلاد اولمسی بعید دکلدر
واستعمال اولنه‌جق اکثاری صداع ووجع ضرس ایراث ایدر وبر جنسنک نوع صغیری واردر که دیکنلو
نوعنه قریب ورأسی اکلیلدن وساقلری نصیبدر وبر صنفی دخی واردر که عربیده حوحح
تسمیه اولنور بونک ایکیسی دخی محلل ومقطعدر وطبیعتلری دخی خلاف حرشفدر حرف
اسم نبطیدر رشاد وحب الرشاد دیرلر وعربیده ثفاء تسمیه اولنور ترکیده تره دیرلر نباتی جرجیر
انواعندندر بریسی وبستانی اولور رشاد بستانیسیدر که ماکول نوعیدر جرجیر بحریی اثناسنده
ذکری سبقت اعتشدر وبزری اشقر وطولانی ودقیق تدویره مائل واطرافی منشاردر بو نباتک
طبیعتی درجه ثالثه‌ده حار ویابس وملطفدر دیدان وحیات وحب القرعی قاتل بلغم غلیظی
مقطع ورياحی محللدر وروسنک فعلی بزدینه قریبدر اما معده ومثانه‌یه مضر اولمغله تعطیش
بولی مورثدر مصلحی مارول وسرکه‌در وبریسی بستانیسنه شبیه‌در اما حدتی اندن اکثر
وبستانیسنک افعالی قوی وبزوری اکبردر لکن قیاسه نظر اولنورسه بریسنک تخمی اقوی
اولمق اقتضا ایدر ایدی ومستعمل اولان بستانیسیدر وبستانیسنک بزدینک طبیعتی درجه
ثالثه‌ده حار ویابس وجماعی زیاده محرکدر بولی مدر واورام طحالی محلل ورحمده‌کی جنینی
وحب القرع ودیدانی قاتلدر ذهنی قوی ایدوب مواد فاسده سوداویه‌یی ورطوبات غلیظه
بلغمیه‌یی اخراج ودفع واعضای عصبانیه‌نک استرخاسنی دفع ایدر اخلاط غلیظه‌دن حادث
اولان وجع صدر وسعاله مفید عسل وبیض نیمبرشت ایله علل عضله صدر وصدمه وضربه
سبیله منصب اولان مواد صدره فائده‌سی قیاسدن بعیددر قاورلمسی غایت قابض اولمغله
سحج امعا واسهال بلغمیه‌یه عظیم الفائده‌در لکن معده وکلیه‌یه مضردر مصلحی شکر وخیار ردر
بدلی خردل وبزر جرجیر ومقدار شربتی دوت درهمدر وارجحدر حرف بابلی بو بر نباتدر که ورقی
بر قریش ورق حشیش زهری اصفر وبزری بیاض ومدوردر تنکابنده تره وماژندرانده کله تره
وشاه تره دیرلر که حب الرشاددن ابیض واحمردر طعمی مدر ورحمدن جنینی مخرج ودمامیلی
منضج ومفجردر واکثر امراض بارده‌یه خصوصا عرق النسایه مفید وزیاده قوتلی مقتی شدیددر

جذب

جذب وتفتیحی قوی اولمغله دم باصوری سائل وافعال سائره‌سی حب الرشاددن اقوییی
وشکوفه‌سنک اوتی الحی قراطی اخلاط مصره‌یی اخراج ایچون مقی ومسهلدر مقدار شربتی بر درهمدر
حرف ابیض حرف بستانینک بر صنفی دخی بودرکه ورقی عریض واصلی اکبر شکوفه‌سی بیاض وحدتی
رشاددن اکثردر بعضیلر بوکا حرف بابلی وبعضیلر خردل سفید فارسی تسمیه ایدرلر اشتهایی قوی
ایدوب جشاع ایله ریاح غلیظه‌یی محلل ورطوباتی منشفدر وافعال سائره‌سی رشاده مشابهدر
حرف السطوح حرف مشرقی‌دیر وحرف مشرقی حرف بستانیدن بر قسمدرکه نباتی بر ذراع قدر
ود الکوی اینجه واوزرنده ایکی جانبنده ورقلری خرنوب نباتی کبی وشیطرج ورقینه بکزر واندن
الین وابیض اولور عزبی آغزشغه شبیه تخمی بیاض وجرم وحدتی بعینه حرف بلودر واطعمه‌ده حرف
مقامنه قائم اولمغله اکا بدلدر شکوفه‌سی شعبه‌لرینک اطرافنده پیدا وجمیع افعالده حرف
بستانیدن اولی واقوادر دم حیضی ادرار وجنینی اخراج ایچون شربا وحمولا نافع وامراض
دماغیه‌یه خصوصا نوازل ولقوه وعرق النسایه داخی مفیددر حرمل ایکی نوعدر بری ابیض وبری
احمر اولوب ابیضنه حرمل عربی دیرلر یونانیده مولی وسریانیده سیسمباسا تسمیه اولنور ودخی
ورق خلافه شبیه بیاض وصغیر وشکوفه‌سی یاسمین کبی رائحه طیبه‌سی بی نظیردر اما نوع
اخری که بین الاطبا حرمل دینمکله مشهور ولسان فارسیده اسفند وترکیده اوزرلک تخمی ایله
مذکوردر بو نباتدر که قدی اوچ ذراعه قریب مرتفع وبر کوکدن نیچه قدانلر متفرع اولور ودخی ورقی
صفصافه شبیهدر ومستدیر شکوفه‌سی ابیض وبر ظرفنده اوچ دانه تخم اسودی واردر که
خردلدن کبیر وسریع التفرک وثقیل الرائحه‌در اول خریف آخرنده جمع اولنور قوتی درت سنه‌یه دک
باقیدر طبیعتی درجه اولی آخرنده حار وثانیه‌ده یابسدر حاصیتی اخلاط غلیظه ولزجه‌یی
تقطیع ایدوب طریق بولیه‌دن اخراج ایدر قولنج وعرق النساء ووجع مفاصل ووجع ورک
امثالی علل مزمنه‌یه مطبوخی نظولا دوادر لانظیردر صدر وریه واحشاء بدنیه‌دن مولد
بلغمیه لزجه جلا ورياح غلیظه امعایی تحلیل وافنا ایدر اما محرور المزاجه نامناسبدر دماغ
وبدنک برودتنی شربا وشما ازاله ایدوب تسخین ایدر بولی وطمثی شربا وحمولا ادرار
ایدر وتقویه دمی تصفیه وسودایی تحلیل وطبیعتی تلیین ایدر قوه مسکره شدیده‌سی
واردر واکر بر من مقداری اوتوز رطل خمر ایله دبیغی ذائل اولنجه طبخ اولنوب مصفی وعده بر یوم
درهم مقداری اعطا اولنورسه صرع علتنه برء حاصل ایدر واکر بر خاتونه بر دفعه حامله اولوب
بردخی حامله اولمازسه مطبوخ مذکوردن اوچ کون متوالیه استعمال اتسه‌لر باذن الله تعالی
حمل واقع اوله وانتفاعنک علامتی اولدرکه قی واقع اولور واکر جنینی سحق ایدوب عسل
وحمره مراره دجاج وزعفران وماء رازیانج ایله محکم مزج اولنه قدحه کره عینه مکحله ایله
کشیده اولنسه ضعف بصری ازاله ایدوب عینه قوه وجلا ویره وحرمل عربینک کوکنی سحق
ایدوب دهن آیرسا ایله قوزجه اولنورسه عروق دخی تفتیح ایدر اکوری قیق السیلم دخی اضافه
اولنورسه جریان دمعه کثیر النفعدر واکر حرمل مشهور دهن شبث ایله مخلوطا سر پر وخاصره تنیه
قطنه خارجدن طلا اولنوب ویاخود شربا اولنسه قولنج مزمنی تحلیلده مجربدر اما
مصدع ومسدر ومکرب ومغثیدر مصلحی فواکه قابضه ودبوبات حامضه‌در بدلی وزنی
قدر قردماما ویاخود بزر سذابدر حرازة الصحراء مصر قاهره‌ده حنا قریش دیرلر فارسیده
کل سنک وترکیه قیاقیرسی تسمیه اولنور لسان لاطینده ایاتقا دیرلر تمثال طاشلی اوزرنده

بوسون كبي قرمزيه وبياضه مائل يشل خستير در آلرسور سلر حنا رنكنه شبيه اولور طبيعتي
بارد ويابسدر وبر مقدار جالي در ضماداً قوبا انواعنه نافع وسيلان دمي قاطع وحرارت
اعضايي مسكن واورام تذبيله ويرقانه غسل ايله اغزده مضغ ايدوب اوزرينه تضميد
ايتكله نافعدر حزنبل اسم معربدر مرياقيلون انواعندن اولمغله على الاطلاق جمعيلم مريافيلون
تسميه ايلمشلر حتى شيخ داود ضمن مركبة النسر وكف الدابو مرياقلون تعبير ايلمشدر لسان
نبطي ده جهانه ديدكلري دخي مرياقلون ترياقي دركه اهالي اسلامبول بيننده حزنبل ديمكله
متعارف ومشهور بر كوكدر لسان تركيده بيلان چيقاران كوكي ديولر بيك بيراق ديدكلري
اوتك نوعندندركه نباتنك اوراقي متراكم وعريض وورق لفاحه شبيه لكن مزغب اولور
وسط قضيبي مجوق حركت ايله صوت بيننده مزغب اولوب اوراق صغار ايله محيطدر شكوفه سي
بياضه مائل اصفر وارتفاع قدري ايكي ذراع قدر اولور رأسنده برجسم اسفنجي متكون اولوب
داخلنده رطوبت يسيره واطرافنه محيط شوك كثيره سي وارد راصلي غليظ اغبره مائل ابيض
وبر مقدار صفرتي دخي واردر منبتي طرابلوس وشام وجبال بيت المقدس در قوتي ايكي سنه
باقي قالور جيدي طراوه تره مائل حلو ورايحه سي حاد وشمع كبي لين اولور طبيعتي درجه ثالثه
اولنده حار وثانيه اوسطنده يابسدر خاصيتي صداع عتيقه بر نافع اولوب تصاعد ابخره يه
مانع جوهر دماغه تقويت ويرمكله نزلاتي قاطعدر وعدد اوجاع لهات ولثتني ازاله ايدوب سعال وربو
وضيق النفس وضعف معده ورياح غليظه وقولنج وضعف كبد وطحاله نافعدر حصاة كلي ومثانه يي
عسل ايله شربا تفتيت ايدر هر يوم ايكي مثقالني اسبوع تمامنه دك استعمال ايلسه لر استسقا لحمي يي
دافعدر ذتي يه دخي مفيددر اخلاط رديه يي تنقيه ايدوب لون وجهي كوزل ايدر سكنجبين ايله
استعمال اولنه وعلق كلي يه لب بطيخ ايله وسيلان دمي قطع ايچون جلنار ايله شرب اولنه واكر
ماء كراث ايله شرب اولنورسه بلا قطع بواسيري ازاله ايدر واكر سذاب وثوم وزيت ايله طبخ
اولنوب دهن عمل اولنوب عرق النسا وفالج ولقوه وخدر وكزازه طلا اولنسه سريع التأثير
بر دوا لانظيردر اولورادنه تقطير ايله صممي ازاله ايدر وحزنبلي سحق ايدوب سلاق وظفره وبياض عينه
اكتحال ايلسه لر غايت نافعدر تهييج باهره عظيم النفعدر خصوصا حمام ايله شرب اولنه واكر
حزنبلي قطعه قطعه ايدوب لبن حليبه وضع وبر مقدار ترك نصكره شرب اولنسه بر سنه يه دك
سوهمدن امين اولور بعضيلر رايحه سي مضردر ديديلر مصلحي انيسوندر مقداري شربتي اوج درهم
افعالنده بدلي بو قدر دينوا بوده مانك حنا في غايت جوقدر خصوصا طرسوسي يا خود شامي ويا
قدسيسي اوله حسدع معرب فندغ بيره اضراس العجوز دخي ديرلر مغربده عصى الامير تسميه ايدرلر
لسان فارسيده خار حسك وشكوهج وشكوهك دسير ازده خارشوخك واصفهاننه سروا
تركيده دمر ديكني ديمكله متعارف صنوبه مائل شوك بر نباتدر بري وبستانيسي واردر بريسي
مواضع خرابانده كنار آبده نابت يپراغي ورق زيتونه مشابه وقضباني ارض اوزرنده منبسط وثابت
اولوب اوراقنه قريب خرده جه شوكلري واردر بستانيسنك دخي منبتي مواضع رطبه وكنار
جويبار وقضباني ارضدن مرتفع اولوب شوك كثير ايله برقرار در اوراقي عريض وقضباني اطول
واعظم واغلظ من الاسفل اولور وبو نباتك جوهرنده رطوبت يسيره وحرارت لطيفه ايله يبوست
كثيره اولمغله محلله خفيفه سي واردر ديديلر بعضيلر طبيعتي اعتدال ايله بارد ودرجه اولده يابسدر
ديديلر وبعضيلر درجه اولده حار وبعضيلر معتدلدر ديديلر خاصيتي اورام حاره ولثه يه وقلاع

وقروحات

وقروحات عفنيه يه نافع اولوب حصاة كلي ومثانه يي مفتتدر ودافعدر قولنج وعسر البول ٢١٥
ولسع افعي وادويه سميه قتاله شرب ايدنلره مطبوخي شربا دواء لانظيردر وباد زهر سريع التأثيردر
وعصاره سي تهييج باهده مجربدر اما رأسه مضردر مصلحي دهن لوز الحلو ومقدار شربتي بش
درهمه واربجه در حشيش فارسيده بنج يا بر تسميه ايدرلر سكون نون ايله بنك تعبير اولنان
اوتدركه اصطلاح عوامده بنكيلك ومصلق وچيرانلق وزوزك وباكوري واسرار ديمكله
مشهوردر اطعمه اشراه نندر وبين البنكيان يشل ملك وزياده كسكين اولنده زره مست تعبير
ايدرلر حشيشة الاسد حرف الطاده طراثيث اسميله محرردر حشيشة البرص حرف الواده
رجل الغراب اسميله محرردر حشيشة الثلج حشيشة الفلج دخي ديرلر اهالي اسلامبول عندنده
قارچيچكي وبهار چيچكي ديمكله متعارف ومشهوردر شكوفه سي چوره مائل احمر بر نبات تدركه
بهاره قريب تحت ثلجده چيقار منافع كثيره سي بيشماردر خصوصا مرض فلجه بالخاصه عطيه
الهيه وموهبه ربانيه دن بر دواء تام وعلاج ما لا كلامدر حشيشة الجرب عربيدر لسان افرنجيده
اسقابيوزا ديرلر تركيده اويوز اوتي وبجيك اوتي ديرلر لكن اسلامبولده اسقابيوزه اسميله
بين العشابين مشهور اولوب ايكي نوعدر بري كبير وبري صغيردر كبيرينك ابتداء ظهورنده
ورقنده شعبه لري اولميوب مارول يپراغي كبي متشعب وبي الاطراف اولور بعده حادث اولان
ورقلري خرده جه شعبه لري اولوب قضبان وشعبنده بولنان ورقلري غايت خرده اولور
ساقي بر بچق ذراع مقداري قدر چكرمدر وبياض توكلري اولور شكوفه سي احمر وبخمي خرده
وسياهتر كوكي باش بر موقدر ودخي قالنده طعمي جرزه مشابه ومنشعب صاچاقلري ابجه
اولور صغيرينك ابتداء ظهورنده ورقي خرده وشعبه لي بياض توكلجه اولوب كوكنك اطرافنه
منبسط اولور اما ساقي ظهورندن صكره شعبه لري غايت ضيق وظاهر اولور وساقي دقيق وممدود
ومستقيم ومتشعب اولور شكوفه سي اسما نجوني وجمعيسي صولوق رنكلي اولور اصلي بر قارش
مقداري طويل ومتشعب اولور وبو نباتك كتب قديمه ده موجوددر دكلدر طبيعتي درجه ثانيه ده
بارد وثالثه ده يابسدر خاصيتي سيلان دمي قطع ايدوب قروحي ادمال واورامي دفع ايدر
جرب وحكه وخنازير كبي امراض مزمنه يه دواء لانظير وحقنه سي قروح امعا واسهال مزمنه يه
سريع التأثيردر حشيشة الخطاطيف حرف الجيمده جلدونيا اسميله محرردر حشيشة الدامس
لسان يونانيده فارنوخيا ديرلر لسان تركيده قولغن اوتي ديمكله متعارف ومشهوردر ورقي
عدسه شبيه لكن اكبر وقليل اولوب زمينه منبسط ومنبتي صخوردر طبيعتي درجه ثانيه آخرنده
حار ويابس ومحللدر ضماداً ادا حسه مجربدر وقروح رأسه وسائر قروحات رديه ده دخي
ضمادي سريع التأثيردر وتحليله محتاج اولان علتلرك مجموعنده مستعمل بر دوادر كه جوهرنده
لطافت كثيره سي واردر حشيشة الدم حرف العينده عصى الراعي اسميله محرردر حشيشة الدينار
حرف القافده قورآلينا اسميله محرردر حشيشة الزجاج اندلسيده حبيقه وحبيقا تسميه ايدرلر
دومينه كسيني ولسان تركيده بين الناس ياپشقان ديمكله نامدار اولوب منبتي سباغ وخرابه زار
وكنار ديوارلردر قضباني رقيق واحمر ودخي مزغب تدويره مائل احضر وقضبانلرينه بر نجه مشابه آق
وشيشه كبي شمشع وبراق دردر بو نباتك الدواتوابه طوقندقده ياپشور طبيعتي درجه ثانيه ده
بارد ورطبدر خاصيتي اورام حاره نك مجموعنده ضماداً نافع وعصاره سي دهن الورد ايله ممزوجاً
اذنه تقطير اولنسه وجع اذني دافعدر مطبوخي شربا سدده لري تفتيح وسعال عتيقه يي تسكين

ایدوب مزاج علیلی تصحیح ایدر ورق مدقوقی حرق النار وبواسیر مقعده تضمید وعصاره سی
اسفیداج ایله وجهده اولان اثاره مفید اولور نفاسی جریانا ایچون بوغ اولنور سم عظیم النفعدر
واحتقانا ند وضع اولنمغله سددلری تفتیح وجریان حیضه معین اولمغله ارحامی تطهیر وتنقیح ایدر
والحاصل استعمالی کثیر بر دوادر لانظیردر بعضیلر راسه مضردر دیدیلر مصلحی سکنجبیندر مقداری شربتی
جمهوره ایکی درهمدر حشیشة الطحال وحشیشة الدودیة حرف الالفده اسقولوفندریون اسمیله
محرردر حشیشة الجرم حرف الشینده شرش اسمیله محرردر حشیشة العلق حرف الالفده اناغالیس
اسمیله محرردر حشیشة الملك حرف الالفده انجلیقا اسمیله محرردر حصرم عربیدر فارسیده غوره
وکحت وکم ترکیده قوروق دیرلر مراد عنب غیر نضیجدر که اجود واعلاسی حلاوتی اولمیوب حامض
اولانیدر طبیعتی درجهٔ ثانیه ده بارد وثالثده یابسدر بعضیلر درجهٔ اولده یابسدر دیدیلر
حرارت شدیده وعطشی منع وحدت اخلاط صفراویه یی تسکین وقطع ایدر توحم واسترخاء
معده یی وقیء ونفث دم واسهال صفراویه یی دفع ایدوب هضمی تقویه ایدر کذلك ثوران دمی
تسکین وبدنی تبرید وتقوی وهیجان ایدوب حمیات وبائیه وحمی حادهٔ عفنیه یی ازاله ایدر کبد
معده یه قوت ویرمکله حوامله انفع اشیادندر اگر عصاره سنی ظرف نحاس احمره وضع ایدوب
شعاع شمسده تجفیف وبر مقدار عسل اضافه سیله توقیف اولنوب شرب اتسه لر فره واقع اولان
اورام وبثوراته وقروح حلق ولثه ولهاته عظیم النفعدر کذلك عصارهٔ حصرم خل ایله ممزوجا قروح (?)
عفنیهٔ عتیقه وناصوریه ده دخی دواء کامل وارحام نساده اولان قروح عتیقه وسحج امعایه
احتقانا وضع ایتمکله مرهم دوادر تقطیر اولنسه وجع وصممی قاطع وعینه قطور اولنسه جلا
وحدت ویرمکله نافعدر اما مولد ریاح اولمغله مغص وقبض احداث ایدر مصلحی سکنجبین وبدلی
ریباس وحماض اترجدر حضض حمره یه مائل زفت کبی بر معقود عصاره در بر نبات شجریك
مشوکه نك ورغندن مستخرجدر که اسمی فارسیده کولان دهلل وپیل زهره ولسان هندیده
فیل زهرجدر حضض عربی وحضض مکی وحولان هندی وحولان مکی دخی دیرلر لسان یونانیده
لوقیون تسمیه ایدرلر بر عصارهٔ معقوده معمولدر که شجری شامکه سنك طول اغصانی ذراع ثلثه یه
قریب قشری اصفر ورقی رقیق ورق شمشاده شبیه وملزز وثمره سی فلفل اسود کبی مدور وملزز
واملس اولور وبودوانك جیدی حضض مکیدر بعضیلر طبیعتی درجهٔ ثانیه ده یابس وحرارت
برودتده معتدل وقبضندن تحلیلی اقویدر اما حرارت وبرودتده اعتدالی اولجهتدندر که ترکیبنده
جوهر ناری وجوهر ارضی واردر لاجرم اعتدال قریب اولور اما قبضی تحلیلندن اضعفدر
زیرا جزو ارضی اکتسابه مرادی برودت ذاتی سندن تنزل ایلمشدر پس قبضنده ضعف
ظاهر اولور وتحلیلی جزو ناریدن که فاعلیتك اقویه سیدر وچونکه جزوینی مرکبه نك هربری
یابسلردر لاجرم یبوست قوی اولور اما بعضیلر دیدیلر که حضض مکینك قبضی کثیر وتحلیلی
قلیلدر وهندینك تحلیلی کثیر وقبضی قلیلدر شعری قوی وکلف ونمشی زائل ایدوب داحسه
نافع ومفاصل شدت ایدوب نزف دمی قاطعدر کذلك قوی قابضه سیله زحیری ازاله ایدوب
طبقهٔ قرنیه یه جلا ویرر حدقه ده ظلمات بصره باعث اولان غبار واشیاء سائره یی تحلا
دافعدر کذلك تلطیف وتفتیح وتحلیلی اولمغله یرقان وعلل طحالیه واورام رخوه وعلم وقروحات
خبیثه نائع (?) ودشورلثه وقروح امعایه دواء لانظیر واسهال مزمنه اصحابنه احتقانا بروقی برکله
ماننددر اکسیردر اما حضض هندی که شجری شاپك واغصانی اصل واحددن مخرج ورغی زیتون

ورغی

٢١٦ ورغی کبی اولوب اسمی لسان فارسیده پیل زهرجدر وعصاره سی بین الناس حولان هندی نامله
وحضض مکیدن زیاده منافع جلیله سی واردر عض الکلب الکلبه شربا وطلاء نافع خوانیق ونزلات
وربو واورام حلق وحنجره یی شربا وتغرغرا دافعدر بواسیره طلاء اولنمغله ازاله ایدر اما ریه یه
مضردر مصلحی کثیرا ومقدار شربتی بر درهمدن بر مثقاله وارنجه بدلی مثلی قند فوفل ومثلی قلته
صندل ابیض وبعضیلر مثلی صندل ودبغ قدر قرنفل دیدیلر حلتیت صمغ محروتدر محروث انجداندر
ورانه دخی تسمیه اولنور فارسیده انکدو وبلاد شیرازده انکشت کنده ولسان هندیده هنك وبین الناس
لسان ترکیده قاصنی دیمکله مشهوردر ایکی نوعدر نوع اولنك نباتی وصمغی طیب الرائحه ونوع ثانینك
نباتی وثمره سی وصمغی کریه الرائحه اولور بر نوعنه ترکیده شیطان بوقی دیمکله متعارفدر عربیده
اولکینه حلتیت طیب وثانیسنه حلتیت منتن دیرلر وبو صمغی اخذ ایتمك وقتی آخر برج اسدده
ساق نباتی کالدو اصل واوراق وثمره سی کامل اولوب ابتداء انعقادنده اصل وساقنی شرط ایله
شق ایدوب صمغنی اخذ ایدرلر اجودی حمره یه مائل بیاض طیب الرائحه وقرصا فیه شبیه اولور
وردیسی سواده مائل احضر وکثرت بشاعتله رائحه سی کراث کبی کریه اولور ودخی جیدی
مایه سرعتا منحل اولوب لبن کبی اولور وردیی ومغشوشی حل اولمیوب رائحه کریه ایله فائق اولور
وبو صمغك نباتی بلاد کرمانده نابت وبقای قوتی یدی سنه ثابت اولور طبیعتی درجهٔ رابعه
اولنده حار وثالثده یابسدر بعضیلر ثانیه ده یابس دیدیلر خاصیتی مسخن ومحلل ریاح غلیظه یی
کسر وطرد ایدوب صوتی صافی ایدر تسخین وتحلیلی قوی اولمغله جدا عصبه نافع اولوب
تقویت ویرر اگر مقداری قلیلی احلیله وضع اتسه لر انعاظ قوی ایله انعاظ ایدر فالج ومغص
وقولنجه مفید اولوب اخلاط غلیظه یی تقطیع وبول وحیضی ادرار وجنینی حولا اسقاط ایدر
خل وفلفل ایله لعوق اولنسه داء الثعلبه نافعدر قویا ودبیلایه علاج لانظیردر رماد قراحیله
محلولی حشونت حلق مزمنه یه نافع سعال مزمن وشوصهٔ بارده یی دافعدر واسهال عتیق
البارده یه مفیددر واگر بر مقدارینی دهن الزنبق ایله بر شیشه یه وضع وایام کثیرا ترك
اولنوب قضیبه مسح وجماع اتسه لر رجل ومرأه لذت عجیبه ایله متلذذ اولور عض الکلب الکلبه
وهوامه خصوصا عقرب ورتیلایه زیت ایله ممزوجا طلا اولنه وسکنجبین ایله استعمال حمی عبه مفیددر
کبده مضردر مصلحی رمان مزوجطو وسفرجلدر دماغه مضردر مصلحی بنفشه ونیلوفردر مقداری
شربتی نصف مثقال الروارنجه دربدلی جاوشیر وسکبینجدر حلوسیا حرف الکافده کثیرا اسمیله
محرردر حلبه فریقه واعنون دخی تسمیه اولنور زبان فارسیده شنبلید دیرلر ترکیده بین العوام
بوی تخمی دیمکله متعارف ومشهوردر بر تخمدر که نباتی بر ذراعدن دون زهری اصفر وتخمی ظرف رقیقه
ایله مظروف ومکنوندر وقت اخذی تموز واجودی حدیث ورزین ومدت بقای قوتی ایکی سنه دیر
یقیندر طبیعتی درجهٔ ثانیه ده حار واولده یابس بعضیلر درجهٔ اولك آخرنده حار وبعضیلر
درجهٔ ثانیه ده حار ویابسدر دیدیلر خاصیتی جزو لعابیه سی کثیر ورطوبت فضلیه سی تحلیل
محلل وملین اولمغله اورام صلبه وصلابات سائره یی تلیین وتحلیل ایدوب زبیب وتین وتمر وعسل
ایله مطبوخی ربو وضیق النفس وسعالی دفع ایدوب اوجاع صدر مزمنه یه دخی استعمالی غایت
مؤثردر خصوصا برسیاوشان ضم اولنه واگر منفردا ماء القراحیله طبخ اولنوب شرب اولنسه
ریاح غلیظه یی تحلیل ایدوب مغصی تسکین وبقایای دم نفاس وحیضی ادرار واخلاط
محترقه وکیموسات عفنیه یی تلیین ایدوب اخراج ایدر تسهیل الولاده واخراج مشیمه ده

نطول ویاخود مطبوخنه علیلی جلوس ایتدوره‌لر مجربدر اکرچه اکلنده معده‌یه نفعی واردر واما تخمه
ایدوب صداع ایراث ایدر اکر مدقوقنی نطرون ایله طلا وتضمید اتسه‌لر اورام وصلابتی تحلیل
وتلیین ایدر واکر مطبوخی ایله رأسی غسل اتسه‌لر سعفه وتخالیه‌یی ازاله ایدوب شعری قوی و
متین ایدر بواسیری دفع وامعا فی‌العادة بلغمیه‌دن تنقیه ایدوب جماعی قوی وبعضی ریاح
غلیظه‌دن تحلیه ایدر اما صداع وعرق منتن وکیموس غلیظ احداث ایدر مصلحی سکنجبین ومقدار
شربتی بش درهمدن اون درهمه وارنجه بدلی بزری در معلوم اوله که بو دوا بدنن آثار حمی
اولان کمسنه‌نک استعمالی جائز دکلدر **حلبوب** اسم نبطیدر انده لیسره حاء مهمله ایله حب تو املس
وبلاد سائره‌ده خاء معجمه ایله خصی هرمس وعصا هرمس دخی دیرلر ذکر وانثی‌سی واردر لسان
ترکیده دهقانیان ذکرینه قولوج اوتی وانثی‌سنه ایجه اوت وسلطان اوتی وبعضیلر حلیمه دیرلر
دار السلطنة العلیه‌ده بین الاطباء وعوام یرفسلکنی دیبان فسلکنی دینمکله متعارف ومشهوردر
لسان افرنجیه‌ده مرقور یالس دیرلر بر نباتدر که اغصانی ذو عقد وشعبه‌سی کثیر ودخی
بادروج ورغنه شبیه ولکن اندن صغیردر ذکرینک شکوفه‌سی شکوفه خیاره مشابه ودخی
صفرته مائل اخضر ثمره‌سی صغیر ومستدیر جبه تجندن مترکب وقد طول نباتی شبر واحدر متعادلدر
اما انثی‌سنک ثمره وتخمدن عناقید کثیره‌سی واردر طبیعتی درجه ثانیه‌ده حار ویابسدر
خاصیتی محلل وملین در اکر عصاره‌سندن نصف رطل استعمال اولنورسه اخلاط مائیه‌یی
ومره صفراییی اسهال واخراج ایدر بعضیلر زعم ایدرلرکه نسوان بعد التطهیر للحیض ذکرینک
ورقنی دق ایدوب شاف کبی کتوررسه ارکک اوغلانه حامل اوله کذلک دیشی‌سنی کتوررسه
دیشیه حامل اوله لکن فی الحقیقه بو نباتک ارباب سودا واحتباس حیض وعلل رحمیه‌ده
احتقانده وضع اولنمقله منافع عجیبه‌سی مشاهده اولنمشدر ادبانه معلومدر تفصیله حاجت
یوقدر **حلحل وحلاحل** حرف الباده بصل اسیله محرردر **حماض** بر نباتک اسمیدرکه حموضته انک
شانندندر لکن کاهیجه حامض وکاه مر وکاه تفه وکاه عذب وغیر عذب اولوب اصناف کثیره ایله
مشهور وعند الاطباء افرنجیه اوقسلیدا اوقسلاپاطوا وجیتولاپاطو ولسان ترکیده قوزی قولاغی
متعارف ومذکوردر بریی وبستانی ومائیسی اولور بریسنک ودخی لسان الحمل کبی اولوب
اسمنه حامض البقر ومائیسنه حامض الاجامی وحماض سواقی دیرلر که ودخی غایت عریض وصلب
ودقته مائل نباتی قرب میاه وانهارده نابت وحاصل اولور اما بستانیسی اکر عریض الورق
وتفه اولورسه سلق البری ودقیق الورق وحامض اولورسه حماض بستانی تسمیه اولنور والحاصل
مجموعنک اوراقی ورق هندبایه مشابه اولوب اصولی احمر ورؤوسنده قدره سنابیل طوال اشعریدن
ثمره‌سی ظهور ایدر ودوشر وکلرکی زمان صفرته مائل آق وجزوئی وعمق ایله تخم اسود وبراق
اولورپس ایمدی بو نباتک اجود ومختاری اصناف بستانیسیدرکه ودخی معتدل حامض اولور
اکر تفه اولورسه طبیعتی درجه اولیه‌ده بارد ورطبدر واکر حامض اولورسه طبیعتی درجه ثانیه‌نک
اولنده بارد ویابس وبزری اول ثالثنده یابس وقابض معتدلدر بو نباتک قوه محلل ایله قوه
تعقیددن مرکب قوتی واردر قروح وسحج الامعاء واستطلاق وغلیان صفرایه مشویا وغیر مشویا
دواء لا نظیردر ودخی زعفران ودهن الورد ایله مدقوقا اورام صلبه‌یه تضمید اولنمقله تحلیل ایدر
قوباو شقاق الاظفار وداء حس کبیلرده دخی ضماداً علاج سریع التأثیردر واکر خل ونطرون
ایله طبخ اولنوب جرب وحکه‌یه طلا اولنورسه مفیددر اورام طحالی ازاله‌ده عجایبدندر خل ایله طبخ

٢١٧ اولنوب کاداً اولنه حصاة مثانه‌یی تفتیت وبولی وطمثی ادرار ایدوب یرقانی دفع مرهٔ صفرا
ویبوست ثقلدن ناشی اولان سحج امعایی وهیجان صفراییه وقیء وغثیانی قطع ایدر واصولی
بالخاصه اورام خنازیری ازاله ایدر واکر بو بوری صره اولنوب حاتون عضد ایسرینه تعلیق
ایلسه حامله امکه اوز ارتزه اوله حامله اولمیه دیمشلر المهدة علی الراوی وبعضیلر حماض بستانینک دمینه
بر نوعنی دخی بحر یرا ایدوب دیرلرکه ودخی اصبع قدر صغیر اولور ودخی هندبا ودخی کبی دوری
یا بیلور ساقی غایت صغیر وراسی کثیر البزور وبزری شکوفه‌سندن مقدم الظهور وزیاده
حامضدر بزرسیحقنک اوج مثقالی حمر ابیض ایله شرب اولنسه عموم همومی ازاله ایدوب
خفقان حاره‌یه نافع ونباتی استرخاء معده‌یی دفع ایدوب قیء وغثیانی قاطعدر اما دیریع
وشهوة جماعیه‌یه مضردر دیمشلر مصلحی سکر ومقدار شربتی بزرندن اوج درهمه وارنجه
وجرمندن اون سکز درهمه وارنجه دردیرلر **حماما** اسم نبطیدر یونانیده آموعن وآمون دیرلر
لسان فارسیده باهلو وافرنجیده آموعو وترکیده حماما دینمکله متعارف ومشهوردر وادرکه
شجر متشبکه سندن عناقید ایله دهنی احمر کبی شکوفه‌سی صغیر ولونی ذهبی ویاقوتی
لونه مشابه لون حشبی اولور رایحه‌سی لطیفه سنبل هندیه بکزر وار رلقی ورق فاشرایه
شبیه دردیرلر طبیعتی درجه ثانیه‌ده حار ویابسدر معده وکبده تقویت ویروب ریاحی
تسکین وسده‌لری تفتیح ایدر مرقق ومنضج وبر مقدار قبضه دخی واردر اصحاب نقرسه
مطبوخی شرب وابزن اتمکله منافع کثیره‌سی مشاهده‌در لسع عقربه بادروج ایله ضمادی
دواء لا نظیردر شیخ ابن سینا دیرکه طبیعی اورام حاره‌یه شرباً وضماداً نفع ویروب رحم حاره‌یه
نطولی نافعدر شوصه بارده واوجاع ارحامه دواء سیفه قاطعدر افعالده اکرچه وج
کبیدر اما وجک تجفیفی وحمامانک انضاجی کثیردر وبرضیقه دخی واردرکه مواضع رطبه‌ده
نابت اولوب غلیظ ورایحه‌سی ثقیل سنبله مشابه واحضردر اجود ومختاری حوالی ارمینیه‌ده
اولانیدرکه ذهبی اللون ولطیف الرایحه اولور اما معده‌یه مضردر مصلحی بزرکرفسدر مقدار
شربتی ایکی درهمدن اوج درهمه وارنجه بدلی مقداروزنی وج ونصف وزنی اسارون در
یاخود مثلی اسارون یاخود عود یاخود قرنفلدر بعضیلر مثلی وج ومثلی کون ابیضدر دیمشلر
حمام نبطیده حبق دردو بستان افروزک غیریدر ودخی بستان افروز دخی کبیدر لکن اندن اکبر
والوان مختلفه ایله ملون وساقی انک ساقندن اقوی وخوشترددر باغچه‌لرده بستان افروز
ایله معاً غرس ایدرلر لا لا لاحطاری وکل عاشقان دخی دیرلر بعضیلر فرنک فسلکنی دیمشلر در
طبیعتی درجه اولینک آخرنده بارد ویابسدر خاصیتی بر مقدار محلل ورادع وسده دماغ وزکام
ونوازلی دافع ودخی حرق الناره تضمید اتمکله نافعدر بزری قلبی قوی ایدوب قاورلمشی کل باغی
وماء بارد ایله اسهال حرفتریه مفیددر اکثاری مثانه‌یه مضر ومصلحی کندر ومقدار شربتی ایکی
درهمه وارنجه در بدلی بستان افروزدر **حمص** بضم الحاء والمیم المشددة که عربیده کسر حاء ایله دخی دنیلر
دخی لغتدر زبان فارسی وترکیده نخود ولسان افرنجیه‌ده چچی تسمیه اولنور حبوبات ماکوله‌دن
بین الناس معروف ومشهور بر حبدرکه بستانی وبریسی اولور ونوع بستانیسنک ابیض و
کباری واصلب واسود واحمر وصغاری ومقدارده معتدلی دخی واردر ونوع بریسی دخی
بستانیسنه مشابهدر اما حدت ومرارت وشدت سخونت ایله قدری اصغر ولونی اکمد
وبالقوه افعالی بستانیسنه شبیه اولوب لکن بستانیسنک وجوده غذاسی اجوددر

وبونوعنه حمص كرسني تسميه ايدرلر وحمصك جيدى واعلاسى بياض وكبير اولانيدر وقوتى اوج
سنه دك باقيدر طبيعتى درجهٔ اولينك آخرنده حار ويابسدر بخان جفاف حاصل اتسه رطوبت فضله سى
باقيدر وطريسنك طبيعتى حار ورطبدر وبرمقدار يبوستى دخى واردر وابيضدن احمرى واحمرندن
زياده اسودى حاردر وبرتيسى جمله سندن زياده حار ويابسدر منفخ وملين ومدر البول ودرمنى
ولبنى زياده ايدر اسودى ادراره جمله سندن اقوى وماء مطبوخى مفتت حصاة مثانه وكلى در
وحمص كرسني سدهٔ كبد وطحالى وكلى يى تفتيح وورم خلف اذن وورم حصيتين تليين ايدوب جرب
وقوباى غسولاً جلا وتنقيه ايدر واكر دقيق حمصى عسل ايله عجين ايدوب قروحات جبيثه سرطانيه
وجراحات قويه وقوباء ساعيه يه لصقه اولنور دسه سريعا اندمال والتحام ايدر بردواء در وحمص كلى و
ومثانه متقرحه يه مضردر اما نفوعنك على الريق استعمالى انعاظى زياده وقضيبى قوى ايدر وحمصك
جرمندن مطبوخى اولادر وحمص اسودك مطبوخى طبيعتى تليين وباجى تحليل ايدوب جنينى اسقاط
وامراض بارده ورطبه يه شرباً ونطولاً علاج سريع التأثيردر وحمصك شانندندر كه دعه كثرت
وبدنه قوت ويروب صوتى صافى ولون بشره يه حسن ويرديكندن ماعدا دتريه غذا ويرمرده لانظير در
حنا لسان يونانيده اقبرس ديرلر وزبان فارسيده دخى حنا ديمكله مشهور وبين العوام اسم قنه
مذكور برنبات شجريدركه كبر وعظمده شجر سدر قدر اولوب منبتى جزاير السوس وصولو يرلردر
ودخى ورقى آس كبى اولوب لكن اندن اعرض والين شكوفه سى بياض ورايحهٔ طيبهٔ حاده ايله كوزيا
مسك ختن در ودخى شكوفه سى عناقيد بچيده دن آچيلور دنقاى قوتى ايكى سنه در ورطبه
بوشكوفه فاعيه اسمى ايله مسمى ولفظ حنادن مراد ايجى ورقى حضرا در طبيعتى بارد ويابسدر
وبعضيلر حار در ديديلر وبعضيلر حرارت وبرودتده معتدل وبرمقدار برودته مائل ويبوستى
ثانيده در ديديلر جالينوس فاضل ديركه ورق وقضبانند قوت محلله وقوت قابضه دن قوت
مركبه سى واردر زيراكه اورام حاره واورام بلغميهٔ بارده يى محللدر دافع اولوب قروح وانواع قلاع
وبثوره غرغره ومضمضه سى هر قبل بردواء نافع در تجفيف وتفتيحى دخى واردر انفتاح افواه عروقه
نافع وحرق الناره مطبوخى صب اولنمغله تجفيف ايدر واكر ابتداء جدريده ورقى مسحوقنى كلابيله تخمير
ايدوب تحت قدم عليله اورسه لر عيننده جدري ظهوريده مانع وعلتنى تخفيف ايدر واكر جبهه يه
ضماد اتسه لر عيننه نزول ايدن مايى قطع وماء كزبره ايله لصقه سى حرق النارى دفع ودهن
شكوفه سى اوجاع عصبه وفالج وتمدد ولقوه علل محوفده دواء تام على الخصوص تشنج وصلابت
اعضايى تليين واعيايى ازاله ايدوب وجع مفاصله علاج مالا كلام ايدر لكن مطلوبه حضر در ديديلر
مصلحى كثيرا در **حناء الغول وحناء الغزال** حرف الالفده ابو حلسا اسميله تحرير اولندى **حناء قريش**
حزازة الصخرادر **حند قوقا** لسان بربريده ازدود وفارسيده ديو اسفست وانده قوتى تركيده صادر
يونجه ديرلر برى وبستانى اولور برقسمنه لسان عربيه درق وتركيده يابان طرفيلى ديرلر يونانيده ه
لوطوس اغريوس تسميه اولنور معناسى حند قوقاى بري ديمكدر وبستانيسنه لسان يونانيده
طريفلى تسميه اولنور واجودى بستانى در وبستانيسنك برزى نباتندن زياده حار ويابسدر لكن
نباتى لطيف وصغير الاوراق وبريسى كبير الورق وطويل الساق اولور برزى بزر حلبه يه شبيه واندن
صغير وطعم ورايحه سى كريه در وطبيعتى درجهٔ ثانيه نك آخرنده حار ويابسدر بعضيلر وسط
ثانيه ده ديديلر وبعضيلر آخر اولنجه ده ديديلر وبعضيلر درجهٔ ثالثه ده در ديديلر خاصيتى منفخ ومحلل
ومدر درمعه بارده يه نافع اولمغله رياح غليظه يى اخراج ايدر بول وحيضى ادرار ومنى يى

تكثير

٢١٨ تكثير وتقاطر بول وبرودة مثانه يى ازاله ايدوب اوجاع انثيين وارحامى تسكينده لانظير در
وجع ظهر ووجع وركه ورياح غليظه دن حادث وجع مفاصله دخى طلاءً نافعدر اكر مطبوخى
لذع عقرب طلا اتسه لر اضطراب ووجعى قاطعدر كذلك انفه سعوط اولنمغله جنون وصرعه
مفيددر وعصاره سى عسل ايله ممزوجا بياض وغشاء عينى حديدل ودافعدر وجع كلى
واستسقايه تخمندن برددرهمى ماء القراحيله شرب اتسه لر غايت نافعدر خصوصا بوجى اولده
لكن محرورينه صداع وحوانيق ووجع حلق احداث ايدر مصلحى كثيرا وهندبادر **حنطه**
فارسيده كندم وتركيده بغداى تسميه اولنور وبلاد عربك بعضنده فوم وبر ودخى قمح دخى تسميه
ايدرلر وبرنوعى دخى واردركه لسان عربيه مبارك وعجمده برح ديرلر سائر حنطه لردن طبيعى
سرجيدر وحنطه حبوبات ماكوله نك جمله سندن اعلا واجوددركه حال صحتده وزمان علتده
اكلى سبب نشو ونماى ابدانيه يه باعث صحت مزاج انسانيه در اجودى سخافت وصلابتده
معتدل ولونى بياض ايله حمرت بيننده صفرته مائل اولانيدر واردئ سى عتيق ومتعفن
اولوب لونى اسود اولور وحنطه جيده دقيق اولدقده مرتبهٔ اربعه سى اولوب هر برى بر
اسميله شهرت شعار اولوب مرتبهٔ اولى خبز خشكاردركه مربدرعربى وفارسيده استعمال
اولنور خبز خشكار ونان خشكار ديرلر كبى اتمك معناسنه در نته كه ابن النفيس موجزشرحنده
والخشكاري هو الخبز كثير النخاله وهو المعمول خبز استقصاء في النخل وفي انتزاع لبابه
ديمشدر ومرتبهٔ ثانى حوارى دركه ضم وتشديد ايله حوراء لفظندن مأخوذ درحور التبييض
معناسنه حوارى بياض اولمش ديمك اولور اصحاب عيسى عم حواريون اطلاقى كانلر تنظيف
وتطهيرا يديجيلردر معناسنه در لكن كتب طبيه ده دقيقه صفتا استعمال اولنوب دقيق حوارى
ديرلر غسلنده مبالغه وتكرار ايله تبييض اولنان حنطه دن متخذ دقيق معناسنه در نته كه
حاجى پاشا وما اتخذ من دقيق الحوارى وهو ما تبيض بالمبالغة فى الغسل والبل ديمشدر
ومرتبهٔ ثالث دشيش دركه تركيده ايرمك ديرلر حنطه بعد الطحن بر انجه الكدن الكنوب
اجزاء دقيقه سى يعنى لبنى وحاص اون وسميد تعبير اولنان اجزاسى اخذ اولندقدنصكره
الكدن باقى قلان تكرار برسيرك الكدن الكدكده نخاله سى الكده قالوب الكدندن كچن ايريجه
اون كه بغداينك غليظجه اجزاسيدر آكا دشيش وايرمك تعبير اولنور نته كه حاجى پاشا
وما اتخذ من الدشيش وهو الدقيق الذى قد اخرج منه حماضيه من اللباب والسميد
بعد نزع النخاله ديمشدر ومرتبهٔ رابع سميد دركه تركيده حاص اون ديرلر نخاله سى كليا
ازاله اولنمش اون ديمكدر نته كه حاجى پاشا حنطه دن اتخاذ اولنان جروكك احوالنى بيان
اثناسنده وما اتخذ من السميد اى المنزوع النخاله ديمشدر وحنطه نك طبيعتى درجهٔ اولىده
حار وثانيه ده رطبدر خاصيتى حرارتى ابدانه مطابق وغداسى مزاج انسانه موافقدر
اكر حنطه يى مضغ ايدوب دماميل وخراجاته وضع اولنسه سريعا نضج ويرر كذلك عض الكلب الكلبه
دخى ضماداً نافعدر ودقيق حنطه يى خمير ايدوب ماده نزولى اعشى اعضايه تضميد اتسه لر
مفيد اولور واكر خل حاذق يا خود شرابيله خمير ايدوب حيوانات سميه لسع ولدغنه وضع اتسه لر
منافعى ظاهر وبديد اولور وبولاج اولنجه طبخ ايدوب سعال شديد ايله صدردن كلن نفث دم
اصحابنه شربه ايتدرمكله فائده عظيمه سى اولور كذلك ماء نخاع وزبد ايله طبخ اولنوب سعال
وخشونت صدر اصحابنه شرباً نافعدر ودهن الحنطه حزاز وكلف وقوباء وغش كبى اثاريى ازاله ايلر

واكر حنطه يي حيل اكل اتسه ضرر شديد اصابت ايلر واكر انسان چيك ايكن اكل ايدرسه ديدآن
تولدينه باعث اولور خصوصا رطب اولور وحنطه مسلوقه بطي الهضم ونفاخدر لكن استمراري بسبيله
غذائيتي سائر احوالندن زياده در ودقيقي نخالرسندن پاك وحنطه سي تكرار بتكرار غسل اولنمله
نشايه قريب اولسه تسديد وتغليظ وبطوء انحدارده نشا كبي اولور لايق اولان اولدركه حنطه
اكل اولندقده اوزرينه شرب ماء اتميه لر زيرا قولنج ريحي ايراث ايدر وچيك حنطه نك مصلحي
مربي بنطي وخل تغنيف در **حنظل** علقم دخي ديرلر فارسيده كوشت وكرمانده خرزهره وخربزه روباه
دخي تسميه ايدرلر لسان يونانيده واغريجه ده قولوقويتنكاء ديرلر اغصاني اوراقي روي ارضه مفروش
اولوب بطيخ احضره مشابه ثمره سي اولور اجود ومختاري قشر ظاهري اصفر وايچي بياضه مائل
خفيف الوزن ومتخلخل اولور وقت حريفده نضجي كامل واوقات سائره ده اخذ اولنورسه غير نافع
وبيحاصلدر واكر جوفي كبودي اولورسه رديّ الاضال وشجرنده بر دانه اولاني دخي زياده قتال
واكر شحمني اخراج ايدوب حفظ ايلسه لر زماني قليلده قوتي ساقط اولور لايق اولان قشري ايله
حفظ ايدوب وقت حاجتده اخراج واستعمال اتمكلدر ودخي معلوم اولكه حنظلك قشرني وحبني
استعمالدن اجتناب لازمدر زيرا بونلر جدا غليظ ويابسلردر معده وامعايه ملتصق اولوب مغص
شديده ايله وجع معده ايراث ايدر بلكه قاتل اولوب اسهالي اوخاديمدن مرتبه هلاكه واصل ايدر
طبيعتي درجه ثالثه ده حار وثانيه ده يابسدر خاصيتي محلل ومقطع جاذب اوجاع اعصابه نافع وجع
مفاصل ونقرس وعرق النساء ونفس الانتصابي دافعدر زيرا اخلاط غليظه يي اعماق بدندن جذب سني
واجزاء صغاره تجزي ايدوب استفراغ ايدر اكر اوراق واغصاني نظر ايسه اخذ ودق ايدوب عصاره
جذام وداء الفيل اصحابنك بدننه طلاء اتسه لر مفيد در ومضمضه اولنمله وجع اسناني قاطع وقلع
اسناني تسهيل ايچون منافعي ظاهر وبديدر دماغي تنقيه ايدوب مرة السودا وصفراوي وبلغم
غليظه اسهال ايدر كلي ومثانه يه دخي نافعدر واحتقانانده وضع اولنمله قولنج شديده يي دافع
ومره سوداء غير نضيجه يي اخراج ايدوب ماليخوليا وصرعه دخي نافعدر معلوم اولكه حنظلي ايام
حاره شديده ده اسقي اتميه لر زيرا جگر وامعايه مضر اولمغله افواه عروقدن نفث الدم ايراث ايدر
وايام بارده شديده ده دخي استعمال اتميه لر زيرا اكر امعاده مغص وكرب شديد اخذ ايدر رأس
ومعده وامعايه مضردر مصلحي انيسون وملح هندي وكثيرا ونشا وصمغ عربيدر بدلي حب الخروع در
وبعضيلر وزني مقداري جعل ودرته دانق ونمقي وثلثاء قثاء الحمار وبعضيلر درت دانك ونصف آنك وزني
فستق در ديمشلر مقدار استعمالي شربتي سدس درهمدن ثلثين درهمه وارنجه در **حود** حانك ضمي
وراء مهمله ايله حرما اغاجنه قريب بر شجر دركه تركيده قواق ديرلر ودخي سكوت ودغينه مشابه
لكن آندن ارق واطول ودانه لري بغداي قدر در چچكنك رايحه سي خوشدر بنطي ودوميسي
واردر درويجي سنه فارسيده درخت نوز ديرلر وعشرينه نوز ديرلر يايچي اوراستعمال ايدرلر بعضيلر
كهربا بونك صمغيدر ديمشلر محضا خطادر شجره بنطي سنك شجرندن اكبر وورقي ودغندن
اطولدر ونطي سنك صمغي اولماز طبيعتي درجه اولده حار وثانيه ده يابسدر قشرينك بر
مثقالي عرق النسايه وتقطير البوله نافعدر ودغنك حرارتي قشرندن اكثر وثمري عسل ايله اكتحال
اولنسه غشاوه عينه نافعدر سي برترد ورويجي سي بلغار وروس بلادنده نابت اولوب طبيعتي
درجه ثالثه ده حار واولجه ده يابسدر قشور واغصاننده اخذ اولنان دهن خواص مذكوره يه
جامع واكثر علل مشكله يه نافع بلسانه قريب بر دهن دردر **حي العالم** حرف اللام لغه ابرآز القطه اسميله محرردر

حيات

219

حيات الموتى حرف القافده قطراتي اسميله محرردر **حيصل** حرف الباده بادنجان اسميله محرردر **حيفا**
حشيشة الزجاج در

حرف الخاء المعجمة

خاتم سليمان حرف الثينده شقاقل اسميله محرردر **خاما سوقي** يونانيده حامادنين ديمكده
وسوقي انجير معناسنده در يعني تركيده يرانجيري تسميه ايدرلر يساقي وپشكوفه بر نباتدر كه
داللري سدايله مملو وطولي درت پرمق قدر ورري عرضه منبسط بر دائره شكلنده در ورغي پچك
ودغنه شبيه وثمره سي مسدس پر وتحت ورغنده در وكوكي دقيق ونجاتره در طبيعتي درجه
ثالثه ده حار ويابسدر خاصيتي حاد وجالي وملين واخلاط غليظه يي مقدار قليلي استعمال اولنمغله
اسهال ايله اخراج ايدر وحاللريني دق ايدوب ضماد ايلسه لر بواسيري اسقاط ايدر ولبني طلاء
اثنع عقادبه واورام بلغميه يه نافعدر وعسل ايله اكتحال اولنسه قروح عيني ازاله ايدوب ظلمت
بصري دفع ايدر وشراب ايله فرزجه اولنسه وجع رحمي قطع ايدر صدره مضردر مصلحي كثيرا
ومقدار شربتي بر قيراطدر **خامالبون** حرف الباده بابونج اسميله محرردر **خاما ذريون** حرف الكافده
كمادريوس اسميله محرردر **خاما نيطس** حرف الكافده كمافيطوس اسميله محرردر **خاما اقطي** خمان صغيردر
خاماليدونيون حرف الميمده ماميران اسميله محرردر **خامالا** حرف الميمده مازريون اسميله محرردر
خانق النمر بعضيلر مازريون اسود وبعضيلر آطه صوغاني در ديمشلر وامين الدوله بيان صار مساغي
چيچكي در ديمش ما لا يسع وصاحب تذكره مازريون دكلدر ديمش ودخي قثا ورغنه شبيه لكن اندن
صغير وخشين اولوب اوچ درت عدددن كثير اولماز وساقي بر قارش قدر وكوكي عقرب قويروغنه
بكزر ويلدز آيجي در لسان تركيده قپلان اوتي ديمكله مشهوردر طبيعتي درجه رابعه ده بارد و
يابسدر خاصيتي سموم قاتلدندر وسباع مقولرسنده تأثيري زياده در طلاء اورام حاره يي
رادع ووجع عيني مسكن وبواسيري مسقط ودافعدر **خانق الذيب** خانق النمر نوعندندر
ودخي حناوورغنده مشابه لكن اندن اصغر وسياهلغي زياده وتشريحكوزلكلي وساقندن نابت
داللري ابجد وطويلدر ودبيبي بالخاصه قاتل وسائر افعالده خانق النمره مشابه دروممانلدر **خانق الكلب**
تركيده كوجك بوكن وفرنجه بوكن دردي يمشلر اما مؤلف ما لا يسع ديركه بو بر نباتدركه ودخي صرمشق
ورغنه شبيه واطرافي كسكين ورايحه سي زياده كريه در لوني اصفر ورطوبت لزجه سي اكثر
ودالري ابجد وطويل وقطعي عسير وثمره سي باقلا مثال غلاف ايچنده لوني سياه ودانه لري
صغيردر طبيعتي درجه رابعه ده حار ويابسدر خاصيتي سومات قتالردن اولمغله ودخي
كلبي وسباعي قاتل وضمادا اورام بارده ونفخيده اكسيره مشابهدر ومما يلد **خبازي**
ضم خاء وباء مشدده ايله وتخفيفي دخي جائزدر ودآء معجم فتحي ايله اجناس خطميدن بر نباتدركه
فارسيده نان كلاغ وپيرك وتركيده ايم كچي ومازندرانده بچيلك ديرلر بري وبستاني اولور بريسنه
ايم كوبجي وبستانيسنه ملوخيا ديرلر دواء ايچون مستعمل اولان بريسيدر ودخي مسدير ولدانسي
وزهري زهر خطمي كبيا حمر ولكن اندن اصغردر طبيعتي درجه اولده بارد ورطبدر بعضيلر ثانيه ده دن
ديمشلر مركب القوي وبورقيتلو اولمغله طبيعتي تليين وبولي ادرار ايدوب منضج ومفتح سدد وملوخيا
لطيفدر مطبوخا قروح امعا ودخير وجرب وحرقت مثانه وبحة الصوت ووجع الطحال ويرقان كبيلره
نافعدر ضمادا اورام حاره وصلبه يي تليين ايدر وبزري بارد ورطبدر وكثير اللعاب ومزلق ومغري
وملين وسعال حاره ويابسه وكلي ومثانه ده اولان قروح وسحج امعايه نافعدر اما معده ضعيفه يه
مضردر مصلحي جوب فواكه در مقدار شربتي بش درهمه وارنجه بدلي خطميدر وخبازي بستاني كم

ملوخيه ديرلر ودخى طويل اوذهبى اصفر وحبادجيكندن اصغر وبزرى سياه طويل شونيزه بكزر مراده‌قى
كثير غلاف ايچنده در برودت ورطوبتى بردرجه‌دن اكثر طبيعتى وصدرى تليين ولطافتى سببيله
حرارتى محرك وخشونت صدر وحميات حاره‌يه نافع ومعده‌يه مضردر مصلحى ادويهٔ حاره در بزرى
اخلاط غليظه‌يى اسهال ايدر سددى تفتيح وعرق النسايه نافعدر مقدار شربتى ايكى درهمدر
خبز خانك ضمى وبانك سكونى ايله در فارسيده نان وتركيده اتمك ديرلر اكثر حبوباتدن عمل اولنور
اما اعتدال ايله طبخ اولنمش وكبكى اخراج اولنمش مغسول وبياض بغداى اتمكى جمعندن افضل
اولديغى جمله‌نك معلوميدر اكر سوت وصفار البيض ايله طبخ اولنسه بطئ الهضم اولور وكلايه مقويدر
وخبز سمين رطوبات معده‌يى تجفيف ايدر ودوشى قامشمسنى حرقلدر اكر صوق وتازه اولورسه
بدنى ترطيب ايدوب سريعا منحدر اولور وقورسى بطئ الهضم ومجففدر وجميع اقسامى مورث
عطشدر دازيانه وكمون وشونيز وحلبه ايله طبخ اولنورسه اشتهايى محرك ورياحى محلل ورطوبات
زائده‌يى مجفف ومفتحدر وكبكى اخراج اولنمامشى مسدددر وادبه اتمكى برنج اتمكندن هضمده
اسرعدر قليل الغذا ومبرددر ضعف معده ايله اولان حميات حاره واسهاله نافعدر مبرود المزاج
اولانلره مورث قولنجدر مصلحى ماء عسل وماء نخيمدر خبز ادزه يبوستى زياده ومعطش و
مسدد وكثير الغذا ومقوى البدندر اسهال صفراوى ودمويه مفيددر لونى وجهى كوزل ايلر
بغداى ومرنج واربه ايله ممزوج خبز خبز سائره‌دن افضل وسريع الهضم اولور خصوصا لبن ايله
يوغرولمش اوله اما نخود وباقلا وبليد وداريدن معمول اولورسه بطئ الهضم وقليل الغذاء مسدد
وقابض اولور خوامضاتيله مضرتى زياده‌در مصلحى حلويات وسمين طريدر خبز الطابو ساج
اوزرنده طبخ اولنان يوفقه‌در قابض وسريع الانحدار اسهال بواسيره نافعدر خبز الملة ترمش
طاش واتشلى كل ايچنده طبخ اولنان اتمكدر زيرا ملة لام مشدده ايله كل ديمكدر ديار مرده كلاه
بشردكلرى بوغاچه‌دن عبارتدر وچقل بره سى اولمق دخى محتملدر خبز التسميد خاص اتمكدر كثير الغذاء
وبطئ الانحداردر حصاة كلى وسدد كبده مورثدر مصلحى انيسون ورازيانه وسكنجبين بزورى
وسكردر خبز حوارى حاء مهمله‌نك ضمى وواو مشدده وراء مهملهٔ مفتوحه ايله مبالغه كبكى چقمش
اتمكدن عبارتدر خبز خشكارى معربدر عرفى ونفاد سيره استعمال اولنور خبز خشكار ديرلر خرجى
اتمك معناسنه‌در تركيده فوطله ديديكلرى اتمكدر سريع الانحدار وغير مسددر وبعض امزجده
طبيعتى ملين ومولد دم سوداويدر بدنى مضعف ومورث بواسير وجربدر مصلحى لبن وياغلر
وحلوياتدر خبز كعك دقيق حاصدن اولان اتمكى تكرار طبخدن نصكره تجفيف اولنور تركيده بقسماط
ديرلر غليظ ومسددر طلاء محلل ومنضجدر وجع مفاصله ادويهٔ مختاره‌دندر ومعلوم اولكه خبزك
انواع كثيره‌سى دخى واردر حنطه بحثنده دخى برمقدار تفصيل اولنمشدر نظر اولنه حرتوق ابيض بر نباتك
كوكيدركه اول نباتك ودخى لسان الحمل ورغينه شبيه اندن اكبر ساقى دردت پرمق قدر مجوف و
دخى احمردر وكوكى مستطيل واكا متصل دقيق صغيرنه مائل بياض ومراد تلو شعبه‌لرى واردر
وكسر اولنسه اندن غبار دكبى برنسنه ظاهر اولور واچنده بيت عنكبوت مثالى برنسنه واردر
طبيعتى درجهٔ ثالثه‌ده حار ويابسدر خاصيتى اخلاط غليظهٔ بلغميه وللزجه‌يى اسهال ومعده‌يى
تطهير وتنقيه ايدوب حيضى ادرار وجنينى قتل واخراج ايدر حصاتى مفتت وسدده‌لرى تفتيح ايدر
فالج وسرسام وامراض باردهٔ دماغيه‌يه نافعدر مقدار شربتى نصف درهمدن برمثقاله دكدر وارنجه
بلحجوز الطيبدر مصلحى دهن بادم ودهن مصطكيدر ياخود يكرمى درت ساعت ماء القراح ايله

نقع

نقع ايدوب منقوعنى سكر ايله عقد وتناول ايده‌لر حرتوق اسود بر نباتك كوكيدركه تركيده
قره چوپلمه وقره چراوت ديمكله معروف ومشهوردر نباتك ودخى خبازى ورقنه مشابه
واندن اصغر واطرافى دندانه منشار كبى اولوب ساقى قصير وشكوفه‌سى بنفشجى وحمره‌يه
مائل آق حوشنه شكلنده‌در وثمره‌سى عصفور تخمنه مائل براق وكوكلرى اينجه وسياه بر اصله
صاچقليدر ومستعمل اولان بوكوكلردر طبيعتى درجهٔ ثالثه آخرنده حار ويابسدر خاصيتى حقيقت
وخطرليدر ابيضدن اقوى ومرهٔ سوداوى وبلغم ايله مخلوط صفراوى اسهال ايدوب اخلاط
فاسده‌يى اعماق بدندن جذب واخراج ايدر حرتوق ابيضدن امراض بارده‌ده اقويدر برقان
سدديى وامراض مزمنه وعلل مراقيه وجنون وامراض جلديه انواعنه نافع بردوادر قصبهٔ ريه
ومثانه ورحم واعضاء باطنه‌يى تنقيه ايدر لكن كلى‌يه مضردر مصلحى كثيرا وسعتر وياديونج
ومصطكيدر وايكى مثقالى شرب اولنسه خناق واسهال شديده ايراث ايتمكله قتل ايدر مقدار
شربتى نصف درهمدن برمثقاله دكدر وارنجه‌در بدلى حرتوق ابيضدر وبعضيلر نضجى مقدارى ماديون
ثلثانى مقدار غاريقون ياخود ماهى زهرجه‌در خردل ودخى خجل ودغنده مشابه واندن اصغر وخشين
مرتفع الساق ذهبى اصفر بر نباتك تخميدر ديرلر انواعى واردر برى وبستانى اولور برتيسنك برقسمنه
لسان تركيده يبجى تسميه ايدرلر احمر اللون مدور بر تخمدر وقسم آخرينه يبجى تسميه اولنور ودخى
بستانى‌سندن اصغر وبزرى غير مدور واحمردر وحدتلودر بوقسمك بياضنه اسفند ديرلر
وحرف ابيض تسميه اولنان ذكرى سبقت ايتدى مطلق ذكر اولندقده مراد احمردر طبيعتى دردنجى
اولى اولنده حار ويابسدر خاصيتى اعماق بدندن جاذب وهاضم ودماغ ومعده واعضاء
سائره‌ده اولان رطوباتى محلل وسده‌لرى تفتيح ايدوب فضلاتى مدردر حصاتى مفتت وكبد
وطحاله وجع بلغميه ورنجيه ونسيان بارده كبى امراض بارده‌يه علاج نافعدر شراب ايله ضعف
درهمى جماعه قوت ويرر عسل ايله دبوه وسعاله وحماى بلغميه وسوداويه نافع اولوب ديدانى
اخراج ايدر نقرس واوجاع مفاصل وعرق النساء ولينز عنس وورم طحال وداء الثعلب كبى
عللره ضمادا نافعدر مواديى ظاهره جاذبدر عسل وياخود زيت ايله اذابه اولنمش شمع ايله ممزوجا
طلاء اولنه قوام آلت ايچون طلاسى مجربدر ولسانه اولان ثقلت واسترخايه ووجع اسنانه
نافعدر اما محرور المزاجه مضر وعطش وغشيانى مورثدر مصلحى هندبا وبادم ياغى وسركه‌در بدلى
ضعفى مقدارى بزرجرجيردر وذلك تخميدر مقدار شربتى اوچ درهمه وارنجه‌در خردل برى
لسان تركيده يبجى تسميه ايدرلر حرارتى بستانى‌سندن اقلدر حصاتى مفتت وجلديه جالى وسعال
مزمنه‌يه نافع وذهنى قوى ايدر يوغورت ايله ضمادا سعفه‌يه مجربدر وافعال سائره‌سى بستانى‌سنه
مشابه‌در خرنوب تركيده كچى بوينوزى ديرلر برى وبستانى اولور بستانيسى ايكى قسمدر
برينه خرنوب شامى ديرلر كه شجرى جوز رومى شجرى قدر ودخى مستدير وغلظته مائل ذهبى
وثمره‌سى برشبردن اصغر وسياهه مائل اصفردر جكردكى باقلاء صغيره قدر حلوتيلو مسهله
وقسم آخرينك شجرى ديكنلو وورقى ملايم وتدويره مائل ثمره‌سى باقلا غلافنه شبيه واندن
ارق وجكردكى ترمس قدر طعمى لذيذ وديار عجمده مشهور ومأكول اولان بوقسميدر ايكى قسمى
دخى تازه‌سى مسهل ومدر وقوروسى حارث وبرودتره معتدلدر طبيعتى درجهٔ ثانيه‌ده يابس
ولذيذ اولان نوعى حاردر تماثل جكردكى بارد ويابس وزياده قابضدر صدعى وسعقطريه رطوبتى
ضماد ايتسه‌لر مفيددر ولبنه القا اولنسه لبنى لذيذ ايدوب اشتهايى اجر وبرخى مستمى وسعال

نزمندینی مزیلدر جکرد کی مفتوقین تناول ایلسه مفید اولور اوراسی محلل وخروج مقعدی زائل ایدوب
سیلان دمی قطع ایدر ومعده یه مضردر مصلحی حب الآس وجلنار وبدلی قرظ وطراثیث در مقدار
شربتی بش درهمه وارنجه در **خرنوب نبطی** جنس بردر اما بو دخی ایکی قسمدر برقسمنک شجری
شامیه مشابه دیکنلی وثمرسی اصغر وجرطعم وغایتده قابض در اکا قرظ وسنط وام غیلان
دیرلر وبرقسمنک نباتی برذراع قدر برنوع دیکندر دالاری پراکنده ودیکنلری جنتلی خرده وچچکی
قرمزی وصاری ونقطه‌لی وثمری کوجک بورکه شبیه در وخرنوب بری ونبطیدن مراد بونوعیدر
طبیعتی درجهٔ ثانیه ده بارد ویابس در خاصیتی قابض شدید ومعده یی مقوی وانواع سیلان
دمی واسهالی قاطع یرقان وبواسیر ومغص وسیلان حیضه نافعدر مضمضه وسنونی اسنانی
قوی ایدر بونک مطبوخی ایله مطبوخ الآسی مزج ایدوب اجساد معدنیه‌یی بونکله تسقیه ایدرلر
خرنوب الخنزیر حرف الالفده اناغورس اسمیله محرردر **خرنوب هندی** خیارشنبردر **خروع** حبینی
حرف الدالده دند اسمیله محرردر **خزاما** ترکیده خزاما دیمکله مشهور برچچکدر که رایحه‌سی زیاده لطیفدر
فارسیده خیری دشتی وترکیده بعضی محللرده یبان شبوئی دیرلر اما مؤلف تذکره خزاما
خیری برینجه کلدر بلکه بنفشه یه مشابه وزهری لاجورده مائل ورایحه‌سی زیاده لطیف وتخمی
سیاه شونیزه مماثل وطاغلرده نابت برنباتدر دیدی وما لا یسع صاحبی دیرکه خیری بودر
وشاخلری طویل وورقی صغیر شکوفه‌سی احمردر وامین الدوله‌نک خیری ذکر اثناسنده
خیری برینک زهری احمر وخزامانک شکوفه‌سی که مخالفتر اولدیغنی جالینوسدن نقل ایلدیکی
صاحب تذکره قولنی تأیید ایدر وصفات وخواص خیریدن دخی خزاما خیری اقسامندن
اولدیغی ظاهردر اما صحرا شکوفه‌لرینک مجموعندن اعلا واطیبدر بیاضی واردر نفحه‌ده حنا چچکنه
مماثل ومشاکلدر طبیعتی درجهٔ ثانیه‌ده اولنده حار ویابس بعضیلر رطبدر دیمشلر خاصیتی چچکی لطف
ومسهلی دماغه قوت وسدد دماغی تفتیح ایدوب زکام ونوازل ورطوبات زائده دماغیه‌یی دافع
ورباح وصداع وسائر علل دماغیه‌یه نافعدر قلب وکبد وطحال وکلی‌یه قوت ویروب فضلات
بدنیه‌یی ادرار ایله اخراج ایدر رحمی تنقیه ایچون فرزجه ایدرلر رحمک رطوباتنی ازاله وسیلان
مزمنه‌سنی دفع وبرودتنی تسخین ورایحه کریهه‌سنی تطییب ایدر وبو شکوفه‌نک مقدار شربتی
اوج درهمه وارنجه در بدلی بابونجدر **خس** فارسیده کاهو وترکیده مارول دیرلر بری وبستانی
اولور بریسی بستانیسندن ابردر وایکی نوع اولوب برنوعنک طعمی آجی ودیشله مائل ساقسز خشین
اوراقی ونوع آخرینک ایکی قارش مقداری ساقی اولور طبیعتی درجهٔ ثانیه آخرنده بارد واولیده رطبدر
خاصیتی منومات کبی سدیه جنتلی وجالی وحاردر که حیضی ادرار ایدر اخلاط مائیه‌یی اسهال ایلر
سرکه وماء ایله ممزوجا شرب ایدرلر دهن الورد ایله معاً اسعاطا اتسه‌لر صداع شدیده‌یه کافیدر
وطبقهٔ قرنیه‌ده واقع اولان قروحه اکتحالا زیاده نافع اولوب باصره‌یه قوت ویرر حشرات سمیه
لسع ولدغنه طلاءٔ عجایبدر اما ورق وساقنک افعالی خشخاش ابیض کبیدر وبستانیسی دخی
ایکیدر برینک ساقی موجود وبرینک ساقی نابوددر لکن ایکیسی دخی ثانیه‌ده بارد ورطب
سریع الانحدار ورقیق القوام دم جید تولد ایتکدر عفونت مائیه واهویه وبائیه‌نک تأثیرینه
مانع واخلاط صفراویه‌نک حدتنی کسر ایدوب سدد باطنه‌نک مجموعنی تفتیح ایچون زیاده نافعدر
منوم ومبرد واورام حاره‌یی رادع وعطش والتهاب حمایی وحرارت خماری دافع بردوادر جنون
وجذام ویرقان وحرقهٔ مثانه وصداع ونوازل حاره ویبوست صفرادن ناشی سعال شدیده‌یه

علاج

علاج بردر الساعه در اما اکثاری جماع واصحاب سل وربوه مضردر تولید ریاح ایدوب ظلمت بصره
مورثدر مصلحی نعناع وکرفس وهلیله وکندر مقدار شربتی صوینک اوتوز درهمه وارنجه وتخمنک ایکی
درهم ومطبوخنک غذائیتی وسرعت انهضامی اکثردر **خس الحمار** حرف الالفده ابوخلسا اسمیله محرردر
خشب الدبق لسان عربیده بالکسر دبق دیرلر ترکیده برج واکسه اغاجی دیمکله مشهور ومعروفدر
بو بر شجردر که قدی ایکی قارش قدر اولوب اطرافنده اغصان کثیره‌سی واردر هر غصننده
طویل الساق اوراق کثیره‌سی واردر لونی بیاضه مائل مثل وورق الغاردن طویل وعرضی قلیل
وخشونتده اکا مماثل در کهنه شجرلرک برحا بنده نابت واکثریا شجر امرود بداغنده ظهور ایدوب
صیف وشتاده نابت اولور بعضیلر بونی فضلهٔ مرغاندن حاصل اولور دیمشلر واکسه دیدکلری
نسنه بونک ثمره‌سندن حاصل اولور طبیعتی درجهٔ ثانیه آخرنده حار واولنده یابسدر وبر مقدار رطوبت
فضلیه‌سی واردر اعماق بدندن رطوبات رقیقه وغلیظه‌یی جذب وتلطیف ایدوب تحلیل ایدر
قشور وبزوری ماء حاره ایله برکیجه نقع ایدوب بعد التصفیه جوز دومی لبنی ایله شرب اتسه‌لر
سوداوی وبلغمی تنقیه ایدوب سده‌لری تفتیح ایدر امراض بارده‌یه نافع وعلل دماغیه دوالیه
داخل اولور بو دوادر بالخاصه قلبه مضردر مصلحی بادرنجبویه‌در ومقدار شربتی بر مثقاله وارنجه‌در
خشب رودیوس خشب الورد دخی تسمیه اولنور ترکیده کل اغاجی دیرلر غایت صلب ومتین
وشجر ایله نبات بیننده براغاجدر رنکی احمر ورایحه‌سی بعینه بوی کل بکزر ساقلری طویل واسفل
ساقندن نهایتنه وارنجه بری برینی ولی ایدر ورقلری منتظم وبعید بلدر وبادی نظرده
شجر آس ظن اولنور طبیعتی درجهٔ ثانیه‌ده حار ویابسدر خاصیتی اعضای عصبانیه‌یه قوت
ویروب رطوبات غلیظه‌یی تخفیف وجوهر دماغه تقویت ویرر مقدار شربتی ایکی درهمه وارنجه‌در
کبد وطحاله مضردر مصلحی وقوه مصطکی‌در **خشب نفریطیقوس** لفظ یونانیده بوکرک
وعضلرینی دفع ایدیجی اغاج دیمکدر بو شجردر که رایحه‌سی لیمون رایحه‌سنه مشابه اسبانیه مملکتندن
کلور ظهوری قریب العهد اولان دوالردندر حالا اسلامبول اطباسی عندنده دخی بوکرک اغاجی
دیمکله مشهور ومعروفدر خواص کثیره‌سی واردر لکن علل کلیه‌ده اکسیر اعظمدر **خشب صینی**
حرف الجیمده چوب چینی اسمیله محرردر **خشل** حرف المیمده مقل مکی اسمیله محرردر **خشخاش**
ابیض واسود اولور ابیضنه بستانی واسودینه بری دیرلر بستانی خسنک چچکی وتخمی بیاض وبریسنک
چچکی مور واحمر وتخمی سیاه اولور وخشخاش اسودک دخی نوکلی وتسری نوعی اکثردر اما بیاض خشخاش
بونک خلافنه اولدیغی ظاهردر وبیاضنک تخمنک طبیعتی درجهٔ ثانیه آخرنده بارد واولنده رطبدر
خاصیتی منوم ومخدردر مواد رقیقهٔ صفراویه‌یی نضج ویرر خشونت صدر وسعال حاره وحمیات
دقیقه وحرقت مثانه امثالی امراض حاره‌یه اون درهم مقداری سکر ایله استعمال ایدرلر ضعف
کبد وکلی ونفث الدم اصحابنه مفیددر اکر مثلی نوزحلوا ایله ممزوجا اکل اولنسه هزالی دفع ایدوب
دم صالح تولید ایدر اکر طری ایکی قشری ایله بزوری معاً سحق ایدوب اقراص عمل اتسه‌لر
وجع صدر وسعال عتیق وحرقت بول واسهال مزمن کبی امراضه دواء بعید یلدر وقشری رادع
ومسدد ویبوسته مائلدر اسهال صفراوی والتهاب معایه برمثقالی احشام وصباح
استعمال اولنسه دوادر تازه‌لر وقشرینک عصاره‌سی که اکا کوکنار تسمیه ایدرلر طبیعتی بارد
ورطوبته مائل وافعالی تخمندن اقوی ومداومتی اعضایی ادخی وحواسی مشوش ایدر جماعی
قاطع اشتها وقوی هاضمه‌یی افساد ایدوب مورث نسیان اولور اوجاع حاره ویابسه‌یی

وسعالده واعضای عصبانیه یه ونافعدر ومبرودینده وکبدی ضعیف اولانلره وباصره یه ومسحج ٢٢٢
وارباب هزاله زیاده مضردر مصلحی حلویات ومرقحم وسحیقه دردیدیلر **خلال المیمون** حرف اللام الالف
ادخیر اسمیله محرردر **خلال ابراهیم** حرف الجیمده جزر بری اسمیله محرردر **خلال جلیل** حرف اللام الالف
اطریلال اسمیله محرردر **خلاف** ترکیده سکوت دیرلر فارسیده بید مشک وبید برقی وبید موله یه
مشابهلردر مطلق ذکر اولندقده مراد بید بر تحدر که اصطلاح اطباده صفصاف تسمیه اولنور بونک
نوع ابیضنه باذامک تسمیه ایدرلر شکوفه سی ورقندن مکره ظهور ایدوب صفرته مائل وبر مقدار رایحه
لطیفه سی خوشه یه مشابه بر وجماثلدر داللری اوزونده نابتدر کتب بید دیرلر اکثر مواضعده موجوددر
وادکل نوعینک زهری نابوددر وصفصافک زهرینک طبیعتی درجه ثانیه ده بارد واولیده رطبدر
وورقی اولیده یابس وثمره سی اولیده بارد ورطبدر وبید موله نک خلی لرندن اضعف اولوب
سدد کبدی تفتیح ایدر ملطفدر خفقان وعطشی ومعده حاره نک ضعفنی دافع وحمیات صفراویه
ومحرقه وجمیع امراض حاره ردیه ورمد وانواع صداعه نافعدر شکوفه سنک ماء مقطری جوهرندن
الطف وشجرینک کوکی اورام ظاهره وغدد وثوالیل وسیلان دمه تاثیری حصفدر وجرمی اوراقی
رادع وقابض وعصاره سی صفرا وبلغم وسوداوی مسهل وسدد کبد وطحالی تفتیح ایدوب صلابت
طحال ویرقان واختناق الرحم وصرعه نافع ودافع نقرس ووجع مفاصلدر حاره یه مضردر مصلحی
کلاب وسکر ومقدار شربتی بر کرمی درهمدر **خلاف بلخی** فارسیده بید مشک وشامده شاه بید
وترکیده سلطانی سکوت دیرلر بونک شکوفه سی ورقندن اول ظهور ایدر مقداری بلید قدر
ولونی صفرت ایله حمرت بیننده وسواد وبیاض ایله ملون اولوب رایحه لطیفه سی واردر طبیعتی
جالینوس عندنده بارد ورطبدر اما جمهور اطبا درجه اولیده حار ویابس اولمسنه ذاهب اولمشلر
خاصیتی محلل وملطفدر دماغک سدد خفیفه سنی تفتیح ایدوب دماغ وقلبه تقویت ویرر ابخره
ردیه ومواد حاره دن ناشی صداعی تسکین ایدر وماء مقطری جمیع افعالده سکوت مقطرندن اعلا
وماء الورددن اقوی اولدیغندن ماعدا طبیعتی تلیین ایدر قلب واحشایه وجماعه قوت ویرر
شجری واوراقی خواصی ومصلحی ومقدار شربتی سکوت کبیدر **خمان الکبیر** لغت نبطیدر وترکیده
مورور دیرلر ایکی نوعی واردر بری کبیر وبری صغیردر کبیرینه خمان شجری وصغیرینه خمان الارض
دیرلر ترکیده اغاج موروری دینمکله معروف ومشهوردر شجرینک داللری بیاضه مائل مستدیر
وقصب مثال مجوف ودخی ورق جوزه مشابه ولکن اندن اصغر ورایحه سی ثقیل وهرشاخنده اوچ
یاخود ویابش عدد مائلدر وهر برداللرینک نهایت رأسنده شکوفه بیاض نابت وثمره حبة الخضرایه
شبیه سواده مائل بنفشجی وشکلی خوشه کبی نابت اولوب رایحه سی شراب کبیدر محلل ومجففدر
اوراق طریه سی جراحاتی ادمال اتمکده لانظیردر **خمان الصغیر** حمان الارض دخی دیرلر ترکیده
یرموروری دینمکله مشهوردر مربع الساق وعقدلری کثیر ودخی لوزحلو ورقنه مشابه وعقده
نابت لکن بربرندن دوردر واطراف اوراقی منشاره مماثل ورایحه سی ثقیل وشکوفه ایله ثمره سی
نوع اوله مشابه واصلی مستطیل وغلظتده برمق قدر اولوب سواده مائل احمردر ومعلوم
اولاکه خمان مطلق ذکر اولندقده نوع صغیر مراد اولنور جسا عمدی قوتی وطرد خی یسیر ایله
برودت کثیره دن مرکب ودرجه ثانیه ده یابس اخلاط لزجه یی مسهل ورادع وزیاده مجفف
وبر مقدار محللدر وساق ورقینک مطبوخی صفرا وبلغمی اسهال ایدر شراب ایله اصولنی طبخ
ایدوب استسقا ووجع مفاصل لسع حیه اصحابنه اشراب اولنسه عظیم النفعدر حمولی وجع رحم

تسکین ایدوب منوم قوی وبالعرض حرارت ورطوبت غریزیه یی محلل ونشاط افزادر وقومنک
مقدار شربتی بش درهم واربجه وتخمندن اون درهم واربجه وقشرندن برنجی مثقالدر واربجه وشکوفه سندن
بر درهم واربجه دردرهمدر اومحی مبرودینه ورئه یه مضردر مصلحی عسل ومصطکی وسکردر **خصیة الثعلب**
عربیده لسان یونانیه ده ساطریون تسمیه اولنور ترکیده دلکوطا شعی دیمکدر اما بین الناس ثعلب
دیو شهرت شعار مفرح بر دوادرکه عسل ایله طبخ ایدوب سوق بازارده بیع ایدرلر وبعضیلر بوکا
طرنغلن تسمیه اعشکر مقاسی اوچ ورق دیمکدر زیرا بو بر نباتدرکه اکثرا اوراقی ثلثه اولور رکه ورق
حماض وورق سوسنه مشابهدر لکن اندن اصغر ولونی حمرته مائل وساقی دقیق وبر ذراع مقداری
طویل اولوب زهری سوسن ابیضه مماثلدر واصلی طولانی ومدور جوز قدر ظاهری بیاض وباطنی
لزوجتلی وحلو الطعم اولور طبیعتی درجه اولیده حار ورطبدر بعضیلر بارد دیمشلر تشنج وعقده
وفالج ایچون مفیددر باهه تقویتده خصوصده قائم مقام سقنقوردر بلکه اندن اعلادر خصوصا
شراب قابض ایله استعمال اولنه **خصیة الکلب** طبیعتده خصیة الثعلبه مشابهدر اما بونک بر
ودخی یوکسک وبرودتی الجفده اولور حاصیتی اورام بلغمیه یی تحلیل وقروحاتی تنقیه وپاک
وبواسیری تفتیح ایدر ورطب حسنده قوت جماعیه واردر اما قوری اولانی جماعه نقصان ویرر دیمشلر
وبعضیلر برعکسدر دیو تحریر ایدرلر **خطمی** خانک کسری ایله ودفتحی ایله دخی مستعملدر لسان
ترکیده شکوفه سنه خاتم چچکی وختم چچکی دیرلر ابیض واحمر والوان سائره ایله دخی ملون اولور بری وبستانی
اولور جالینوس بونک طبیعتی بارد ورطبدر دیمش اما شیخ ابن سینا اعتدال ایله حار اولمسنه
ذاهب اولمشلردر واکثر اطبا مرکب القوی وبرودت ورطوبته مائلدر دیوب حبازی نوعندن
عد ایتدیلر محلل ومفتح ورادع ومرخیدر ورق وساقندن شکوفه سی اضعف ورق وساقینک
بعد التجفیف سحوقا استعمالی افضلدر مطبوخی امعا ومقعدی جالی ونافع وادویه مسهله نک
حدتندن ناشی اولان ضرری دافعدر بول وحیضی ادرار ایدوب قروح امعا ومغص شدیده
واسهال ومواد سوداویه واخلاط نجه وحار اولان سعال انواعنه نافعدر واجاعی مسکن وقولنجی
دافع اوراض دیه ونفث دم وسوء صدر وذات الجنبه نافعدر اورام صلبه وثدییده واقع اولان
انعقاد لبنه ضماداً اعجایبدر عرق النسا ووجع مفاصل ونقرس ووجع وردک کبی اوجاعه مفیددر
احتقانلرده استعمال اولنور معده یه مضردر مصلحی عصاره امبرباریس وعسل ورازیانجدر بعضیلر
رئه یه مضردر دیمشلر مصلحی عسلدر دیمشلر مقدار شربتی بر مثقالدن ایکی مثقاله دک واربجه مطبوخندن
یوز مثقاله دک واربجه در بدل حبازیدر **خل الثقیف** فارسیده وترکیده سرکه دیرلر عنب وخرما
وسکر وعسل وانجیر وتوت واوزم امثالی فواکه دن عمل اولنور مطلق ذکر اولندقده مراد عنب طریندن
اولان سرکه درکه بوکا خل خمر دیرلر وجه تسمیه شیره خمر اولمادقچه سرکه اولماز اما سائرلری ابتداء
امرده سرکه اولور ومجموعندن اعلا وافضل اولان عنب طریندن اولاننده بعده توت واوزمدن اولانیدر
بعده انجیردن بعده عسلدن اولانیدر وانواع ثلثه اوزرینه در نوع اخیری حار ویابس
وعنب طریندن اولانی مرکب القوی وثانیه ده بارد ویابس بعضیلر یبوستی ثالثه ده در
دیمشلر قابض وزیاده مجفف وسریع النفوذدر وقوت ادویه یی اعضایه ایصال ایدوب
اخلاط غلیظه یی ترقیق وتلطیف ایدر حرارت وعطشی قطع ایدوب هضمه معین اولور
سیلان دمک انواعنی قاطع سدد طحال وماساریقایی تفتیح ایدوب ادویه قتاله نک مضرتنی
دافعدر حتی جوقدر بو مختص قالدی اما پیران وشیوخه وامزجه سوداویه اصحابنه وارباب جماع

وامراض متعدده ونواصيره لانظير دراما رتبه يه مضرددر مصلحى عسل ومقدار شربتى ايكى مثقالدر وارنجه در
خمور خمرك جميدد خمر لفظى اگرچه عنب طرينك عصاره سنده اتخاذ اولنمش يعنى عصارۀ عنب
برمدت ترك اولنمغله غليان وقذف زبد ايدوب اجزاء غليظه سى رسوب ايتمش مايع صافيدن
عبارتدر لكن صافىء مزبور بعضى ادويه ايله نقع اولنوب بعده تصفيه اولنمش اوله يا خود سفرجل
ورمان وقراصيا وخامض امثالى اثمار ناضجه نك عصاره لرى برمدت ترك اولنمغله غليان وقذف
زبد ايتمش اوله خمور دوائى ديرلر زيراكه تداوى ايچون عمل اولنمشدر بحسب الاقتضا اعمال طبيه ده
استعمالى لازم اولور مثلا خمره مبتلا ومعتاد اولنلر فلج امثالى علل عصبانيه يه مبتلا اولدقلرى
حالده خمر عسلى ويريلور كذلك ادويه استعمالندن استكراه ايدنلره على الخصوص مدت مديده
دوانك مداومتى لازم اوله علتنه مناسب دوالرى خمر ايله نقع اولنوب بعد التصفيه ايچمكى شراب
بولنه ويريلور كذلك خمور دوائيه نك بعضيسى ايله از جمله خمر افسنتينى ايله ادويه مسهله نك
بشاعتى مختفى وغير محسوس اولور چوق كره مشاهده اولنمشدر كه بعضى كسه لر بلا استكراه
ولا غثيان خمر افسنتينى استعمال ايدرلر ادويه مسهله نك بشاعتى مختفى وغير محسوس اولور چوق كره
مشاهده اولنمشدر كه بعضى كسه لر بلا استكراه ولا غثيان خمر افسنتينى استعمال ايدرلر ادويه مسهله
استعمالنده دوا اولدقلرينى ادويه مسهله خمر افسنتينى ايله ويرلمك مناسبدر ومعلوم اولدكه خمور
دوائيه نك دخى سائر ادويه تركيبى عسلى ومنفجى ومقيئى ومسهلى اولور كذلك سادجى ومركبى اولور
الحاصل انواع كثيره وافراد وافره سى عمل اولنمق ممكن اولور اما شول خمر كه عصارۀ عنب طرينك غيريدن
عمل اولنه اكا نبيذ تسميه ايدرلر واصنافى فعلى اعتبارى ايله آلتى يوزدن اكثردر خردل اضافه اولنسه
قيناقسنرك لذيذ شراب اولور وزعفران اضافه سيله سرور شديده يه باعث اولوب قلبى
وكبدى تقويه ايدر واگر عنبى نواة لريله معا شراب ايدرلرسه قابض اولور ومعلوم اولدكه شراب
التى ايلق اولورسه مسطار ديرلر وفارسيده ولانى تسميه اولنور طبيعتى درجۀ ثانيه ده حار ورطب در
وبعده سنه تمامنه وارد قده درجۀ ثانيه آخرنده حار ورطوبته مائل اولور واگر عصارۀ عنب طريئى
ديبى زائل اولنجه طبخ ايدوب بعده كوپه وضع ايدرلرسه اكا جمهورى تسميه اولنور لكن مشهور اولان
نصفى زائل اولنجه طبخ اتمكدر وشراب كه غليظ ولذتسز اوله اكا جهوره تسميه اولنور قاطع باهدر
وشراب كه ايكى سنه لك اوله اكا عتيق ديرلر درجۀ ثالثه ده حار وثانيه ده يابسدر وورت سنه
مرور ايتجه اكا قديم تسميه اولنور يبوستى درجۀ ثالثه ده در قيناتمش اولان شرابى لايق اولان
شهور ثلثه مرور ايتدكجه استعمال اولنمقدر اصفر ورقيق وعتيقى اقوى وبياض وجديدى اضعفدر
رقيقى مفتح وسريع النفوذ ايدوب غليظى بطى الهضم وكثير الغذا واعضايه تقويت ويرور حلو الطعم
اولانى ثقيل اولوب غذائيتى غالب وحامضى فساد هضمه موجب واعضايه مضر اولوب خوف
وحشت وزياده قابض وحابس طبيعت وخشونت صدر ودباغت معده يه باعث وحمادى
كثير اولور وشراب مركه جالى ومفتح وهاضم در اما شراب اسود كه هضمى بطى اولوب مولد سوداء در
وشراب احمركه رايحه سى لطيف اولورسه سائرلرندن اولى واعلادر اما حصرم دور رايحه سى
كريه اولورسه امراض مهلكه يه مورث اولور وجمهورى تسميه اولنان غليظ ومسمن ومفتح در واعصابه
تقويت ويرور لكن مصدع ودر وزيرزمينه كوب ايله مدفون اولوب شعاع شمس كورمامش شراب
غليظ وبطى الهضم ومتعفن اولوب حميات مزمنه ايراث ايدر شراب كهنه وصرف شراب اعصابه
مضر اولوب سكته يه باعثدر لكن ماء صافى ايله ممزوج حالده بدنى اصلاح ايدر واگر ماء كثيره ايله

ممزوج

ممزوج اولورسه اعضايى سست ايدوب استسقا ايراث ايدر شرابك ثقيلى بطى الهضم وخفيفى سريع النفوذ
وقديمى حواس واعصابه مضر وطريسى نفاخ وبطى الهضم اولوب امراض بلغميه يه باعث اولور جديد وبولانق
شراب حصاة كلى ومثانه يى مولد ومسدددر اما صافى وبراق اولدقده مفتح ومدر وباعث سرور اولور
خصوصا سنه ولحدى سيقف ايدوب قوامى معتدل ورايحه سى لطيف ولونى حمرت ايله صفرت بيننده
اولوب طعمى لطيف مرارت ايله حلاوت بيننده متوسط اوله مقدار استعمالنده اختلافات كثيره واردر
بعضيلر آلتى يوزدرهم وارنجه جواز كوسترمشلردر جالينوس وشيخ الرئيس ابن سينا امزجه حسبيله
تقدير مقدار اعتمشلردر محرورينه وقت طعامده وبعد الطعام عطشى دفع ونشاط مفرط ديه سنه
بالغ اولميجق مقدار تعيين اعتمشلر وبياض ورقيق واصفر واحمر قسمندن ماء القراح ايله ممزوج
اولمق لازمدر ومعتدل المزاج ومبرودينه افراط سرور مرتبه سنه وارنجه بلا مزج استعمال اولنه
وابدانى قويه واخلاط غليظه اصحابنه حد سروري تجاوز ايدوب ثقلت حواس وغلبۀ نوم ديه سنه
بالغ اولنجه استعمال اولنه معلوم اولدكه شرابك زياده حاد اولانى قرمزى اولور صارى سى حارتده
اندن قليلدر وابيضى ابرد اولديغى بين الاطبا متفق عليهدر وبعضيلر بو مقامده ديديلركه شيخ الرئيس
وجالينوس حاشاكه محرورينه قرمزى وصارى شراب تعيين ايدهلر ناقلينك تساهلندن خطا
واقع اولمشدر واستعماللرنده اوقاته رعايت لازمدر جوع مفرطده وعطش وشبع وتعب وحركات قويه
وغضب واهويه حاره وصيفده وقت ظهرده استعمال ايتميهلر وافراط ايله سرخوش اولنجق قدر
شرب اولنميه مكر كه استراحت ارواح ايچون آيده بردفعه اوله واكثر اطبا اون بش كونده ويا هفته ده
بردفعه استعمال ايدرلر ديديلر ومجلس شراب ازهار لطيفه وروايح طيبه ونغمات لذيذه واسباب
سرور بهجت آميز وعاقل وفهيم ومحبوب ساقيلر واخلاق حميده اصحابى يارغارلر ايله مزين ومرتب
اولوب كنار جويبار اولمق لازمدر ومجلسده مسككه سبب اولدركه بخارلك يوقاريده دماغه تصاعد ايلدكده
هنوز اوكى متحلل اولمدن برى دخى تصاعد ايدوب بو بخارلرك تحتنده خواصك مستور اولميدده
انكيچون ضعفت دماغ اصحابى تيز مست اولور واما قوى الدماغ اولان كسه ده بخارات متصاعده
نوبنو متحلل اولمغله تيز مست اولمزلر وهر مزاجده خلط غالبى تحريك ايتمكله اول خلطك اثرى
ظهور ايدر مثلا اخلاط غليظه اولان كسه لرده كريه وحزن ظهور ايدر واخلاط لطيفه سى اولانلرده
خنده وسرور ظاهر اولور واخلاط حاره اصحابنده غضب واخلاط بارده اصحابنده خوف وسكوت
باعث اولور واستعمال خمرده مقدار وسن وفصل ومكان واوقاته رعايت لازمدر حتى صحتى حافظ
اولوب لون بشره يه حسن ولطافت وفكر وفهم وحواسه واعضاى رئيسه يه قوت وهضم معين
اولوب مجارى ومساماتى تفتيح ايدر بدنى تسخين وفضول بدنيه يى تحليل وبلغم وسوداء
واخلاط غليظه يى اسهال وصفراوى ادرار بول وعرق ايله اخراج ايدوب باعث سرور وشجاعت
وسخا وسبب اخلاق حميده اولوب مرآت طبيعته جلا ويرور ماليخوليا ومراقيا وجنون وجوع الكلب
ووحشت وخيالات باطله وانواع فكر فاسده يى دفع ايدر خست وبخل وغضب وسوء الخلقى
دفع ايدر واكثر سمومك پاد زهرى وترياقى اولور جماعدن قالمشلره تهييج باه وانتشار قضيبه
باعث اولمغله كثرت قوت سبب در وشراب ابيض ماء القراح ايله ممزوج اولوب حمى غشيه ودقيه
اصحابنه اعطا اولنسه اعضالرينى ترطيب ايدوب هاضمه لرينه قوت ويرور حميات بلغميه وحمى ربعه
واهويه وبائيه يه تا خود ادويه مناسبه ايله عللها طلا اولنورسه دوايى محلنه ايصال ايدر ومنافع
جزويه سنه نهايت يوقدر اما مقدار وسائر شروطه رعايت اولنمزسه ضررى نفعندن كثيردر

دنیا کتیری موت فجأ وخناق وسکته وصرع وفالج وجنون وسرسام ورعشه امثالی امراض دماغیه
ورمد ووجع اسنان وعلل اذن وفم وخیشوم کبی عللر ظهوردینه باعثدر اسهال دموی وورم کبد
وطحال وضیق الصدر وخفقان وبطلان شهوة جماع وامراض جلدیه واستسقا ایراث ایلر **خمیر حامض**
فارسیده خمیرمایه وخمیر ترش ترکیده مایه دیرلر بغدای اونی ماء القراح وبر مقدار شیر وعن
یاخود زیت ویا لبن ویا یوغورت ایله محکم مزج وعجین برکیجه ترک ایدرلر حتی طعم ورایحه سنده
حموضت ظاهر اولدقده مایه اولور فطیر خبزه بوندن برمقدار امتزاج ایدرلر طبیعتی مرکب القوی وثانیه ده
حار ویابسدر وغایت جالی وملطف ومواد بی اعماق بدندن جاذب ودمامیله نضج وبرملک ایچون
مقدار کثیر ملح اضافه سیله تضمید اولنه واورام بارده بی تحلیل واوجاعی تسکین ایدر منافع کثیره سی
کتب طبیه ده تحریر اولنمشدر **خنثا** حرف اللام ده اشراس اسمیله تحریر اولنمشدر **خندروس** حنطه رومیه دخی
تسمیه اولنور فارسیده دیو کندم ترکیده قرنجه بغدای دینمکله معروف ومشهوردر نباتی قمشه مشابه
ساقی وبر برینی ولی ایدر اوراقی وثمره سی بو برینه متصل رنکی صاری وآق وقزل بعینه خوشه کندم
کبی خوشه دار اولور طبیعتی حرارته مائل درجه ثانیه ده یابس وبلغمی ودم حامدی محلل وطبیعی
قابض وغذائیتی غالب ونفاخ وثقیلدر تشقق وتقشر الاظفاره ضمادی اتمکله برؤ
حاصل اولور کذلک حشرات سمیه لسعنه ولدغنه وناصور عینه نافعدر الم شدیده سی اولان
قروح امعایه مطبوخی احتقانا استعمال ایدرلر انواع اسهاله مفیددر بلکه ذرة دخی **خوخ**
نفاخ فارسیده دخی دیرلر لسان فارسیده ترکیده شفتالو دیرلر انواعی واردر برقسمنه ات شفتالوسی
وبرقسمنه یارمه شفتالو وبرقسمنه دراقی وبرقسمنه حلو دیرلر جمله سنک طبیعتی درجه اولیده بارد
وثانیه ده رطبدر خاصیتی تلیین وغلیان صفراوی ابخره حاره وعطش شدیده ویبوست مفرطه بی
تسکین ایدر حمی صفراویه ودمویه ورایحه کریههٔ فمی ویبوست دماغی واخلاط محترقه وسوداویه بی
تلیین ایدر امزجه حاره صاحبلرینه جماعه قوت حاصل ایدر وشهوت طعامی تحریک ایدر برکیجه ترک اولنمش نصف
رطل عصاره سی سکر ویا ترنجبین ایله اشراب اولنسه اخلاط محترقه ومرة الصفراوی اسهال ایدوب
دفع ایدر اما سریع التعفن ومرطوبیته واعصابه مضردر برایکی آیدنصکره حمیات مزمنه یی مورثدر
مصلحی عسل وزنجبیل مرباسیدر واکثر شکوفه سی مربا اولنسه دیدان وحب القرع وحیاتی قتل
واخراج ایدر وعصاره ورقی حوالی سره یه طلا اولنسه ینه بو فائده یی ایدر وجکردکندن یاغ اخذ
اولنوب وجع اوذنه وصمم ووقر ودویه ایچون استعمال اولنسه ادویه مجربه دندر **خوخیته** حرف الفاده
فلفل الماء اسمیله تحریر در **خولان هندی** حرف الحاده حضض اسمیله تحریر در **خون سیاوشان**
حرف الدالده دم الاخوین اسمیله تحریر در **خولنجان** ترکیده دخی خولنجان دیرلر سیاهه مائل احمر عقده لی
وحدتلی لذیذ وعطریتلی ادویهٔ هندیه دن برکوکدر که سواحل دریا یه آشیانه طوغانده بولنور دیرلر
اما داوود ضریر تذکره سنده تحریر ایدر که نباتی برذراع قدر اولوب ورقی قرفه یه مشابه شکوفه سی
ذهبی اللون اولور غلیظ وعقده لی اولانی خولنجان قصبی اینجه وعقده سز وصلب اولانی خولنجان
عقاربی تسمیه اولنور افضل واعلاسی قسم اخیردر وقوتی یدی سنه یه وارنجه باقیدر طبیعتی
درجه ثانیه آخرنده حار ویابسدر خاصیتی معده وهاضمه واعضای باطنه یه قوت ویروب
قوة جماعیه یی ازید ورباحی کاسر قولنج وجشاء حامض وبرودة کلی ومثانه ووجع ورک و
اوجاع بارده بلغمیه اصحابنه علاج ماثردر خنازیر وسرطان ورایحه کریهه فم کبی امراضی دافع وبر
مدت فمده دوریسی قوام الته سبب اولوب مسحوقا بروده مهی بروقیه لبن ایله شرب اولنمسی قوت

جماعه فالج ومجربدر بعضیلر لبن الحلیب ده درهم اولمدسنی اولی درد یتشلر حجاب صدر وقلبه مضردر
محرورینه مصدعدر مصلحی صندل وطباشیر وماء بقلة الحمقا وانیسوندر بولی حبس ایدر مصلحی
کثیرادر مقدار شربتی برمثقالدر وارنجه بدلی دارچین وکبابه در **خیار** مشهور ومعروفدر
طبیعتی درجه ثانیه ده بارد ورطبدر خاصیتی غذاسندن غلیظ بلغم متولد اولور معده وکبدک
حرارتنی تسکین ایدر کبدده اولان احتراق صفراوی یه نافعدر کبد وطحالک اورامنی تحلیل ایدوب
زینده واقع اولان مواد مرضه واوجاعی دافعدر بولی غایت ادرار ایدر وبزوری زیاده ابرد وحلدر
اما بطیء الهضمدر کثرت اکلی قولنج ورباح غلیظه ووجع کلی ایراث ایدر معده یه واعصابه زیاده
مضردر مصلحی جوارشاتدر **خیربوا** حرف القافده قاقوله صغیر اسمیله تحریر در **خیری** بو نباتدر بیده
منثور فارسیده وترکیده شبوی دیرلر زیرا رایحه سی کیجه ایله زیاده اولور ومرکوزلک چیچکلری الوانی کثیردر
اصفر واحمر وبیاض والاحمر سی دخی واردر مطلق ذکر اولنده مراد اصفر ایدر اما بری سنده
مراد احمر ایدر وبو چیچک خزامانوعندندر دکلدر بوکا خزاما دینلر خطا ایتدیلر طبیعتی درجه ثانیه ده
حار ویابسدر خاصیتی مدر ومحلل وملطف وجالی وجاذب اولمغله اخلاط مضره یی اعماق
بدندن جذب ایدر عصاره سندن اوچ درهمی شراب اولنسه فوائدی تسکین ایدر کذلک مسحوقی
حیضی مدر وجنینی حیتنی ومشیمه یی اخراج ایدر زهرینی وبزورینی واصلنی وحشیشه سنی
کرک منفردا وکرک مجموعی ابرزنی یاخود فرزجه ایتمکله استعمالی فوائد مذکوره یی افاده ایدر وصلابت
طحاله اصلنی سرکه ایله طبخ ایدوب تضمید ایدرلر اورام رحم ومفاصله مناسب مرهم ادخال ایدوب
استعمال اولنسه لرغایت نافعدر وشقاق اصابع ومقعده ده تیر وطی ایراضافه اولنوب استعمال
اولنسه عجایبدر اکر شکوفه سی استشمام اولنورسه دماغده اولان بلغم ورباحی محلل ودافع وکوکلک
مطبوخی اسباب بارده دن حادث وجع اسنانی مزیل وقاطعدر مقدار شربتی درهمدر

حرف الدال المهملة

دارچین دارصینی ودارچینی دخی دیرلر ترکیده دخی بو اسمیله مشهوردر اشجار هندیه دن بر
شجرک داللرینک قشریدر که شجر مذکور شجر رمانه مشابهدر ودخی جوز رومی ودغنه بکزر لکن انذک
رقیق وبزور وشکوفه سی اولمز قشرینک افضل وجیدی سیاهه مائل احمر ورایحه سی لطیف اولوب
طعمی قبض ایله حلاوت ولذت مرکب حرارته مائل وطبیعتی درجه ثانیه آخرنده حار ویابسدر قوتی اون
بش سنه یه وارنجه باقیدر غایت لطیفدر بولی وحیضی ادرار ایدوب رحمدن جنینی حیا
ومیتا اسقاط ایدر مواد بارده ورباح غلیظه یی تحلیل ایدر مفتح ومنضج وملین ومفرحدر سموم
حیوانیه ونباتیه ومعدنیه یه مقاوم اولوب عفونت اخلاطی اصلاح وقوت نفسانیه وحیوانیه
وطبیعیه یی حفظ ایدر نوازل وسعال ورطوبات فضلیه دماغیه ازاله ایدوب باصره یه قوت
وجلا ویرر سوء القنیه واستسقا وخفقان ومراقیا وجنون ووحشت ووسواس امثالی امراض
مهلکه ومضره یه نافعدر عسر البول ووجع کلی وسده کبد وطحالی تفتیح ایدوب اعضاء رئیسه نک
علل کثیره سنی دافعدر رطوبات دماغیه یی تجفیف وبلغم غلیظه دن ناشی خشونت صوتی ازاله
ایدوب قصبة الریه وحنجره دن رطوبات لزجه یی اخراج ایدر دماغ واعضای عصبانیه ده اولان
اوجاع بارده یی وعفونات بدنیه یی دافعدر خصوصا که ایله مطبوخی فوائده مجربدر محرورینه مصدع
مثانه یه مضردر مصلحی کثیرا واسارون در مقدار شربتی ایکی مثقالدن بش مثقاله وارنجه تحلیل و
تلطیف وتقویت اعضاده بدلی مثلی قدر حب الهال وکبابه در واصلاح ادویه ده سلیخه وتقویت

جماعده حولنجان دردو باغی كه اوج یوز مثقال زیتون یاخود شیره وغنده اللی مثقال دارچین مسحوقی ادخال
واقل بر اسبوع اكثر اوقات تحریك اولنور بعد التصفیه استعمال اولنمسی جمیع افعالده دارچینه شبیه اولور
مقدار استعمالی ایكی مثقالدر معطر صوری تأثیرده جرمندن زیاده در **دارشیشعان** اسم فارسیدر یونانیده
اسپلاطونوس عربیده قندول وعود البرق دیرلر دنیا اوزرینه برق وقوس قزح واقع اولدقده دارجیسی
عود هندیدن اطیب واعلا اولور بعضیلر عود فرنكی وبعضیلر قاره چالی دیدكلری شجر شوكداردر دیو تمثیل
ایدرلر قصیر بر شجر شوكداردر كه دالاری دقیق وصلب اوجلری دیكن كبی تیز وصلتلی واوراقی بوبرتن
متساعد زیاده خرده حتی دوبی عسیر در شكوفه سی اصفر وكوكی اسود خشبیدر ومستعمل اولان
كوكیدر وافضلی سنكین دانجه سی لطیف وزیاده كسكین وقشرنی ازاله ایتدكده لونی حمرته مائل وطعمنده
مرارت اولاندر ابیض وجه دانجه اولانی ضعیف وبی حاصلدر طبیعتی درجهٔ ثانیه ده حار ویابس
دیر مقدار برودتی وبعضی واردر طعمی حسكی ومقدار قلیل مرارتلیدر قوتی مدت كثیره زائل اولور دیاجی
محلل رطوبات غلیظه در مجفف اعضای عصبانیه یه متوجه در جنینی حیا ومیتا اخراج ایدر بواسیری
اسقاط ایدر نوازل وصداع بارده ووجع صدری ازاله ایدر مایوس العلاج وجع بارده معده ده مطبوخ
شرابی سكر ایلر ویوسه لر مریتد ومطبوخی قلاع وصحت اسنان ایچون وقروح خبیثه وعفنیه نافع
وحصیه ایله مقعد بیننده اولان قروحی بالخاصه نافعدر سیلان الدم ونفث الدم واسترخاء اعصاب
وتعفن اخلاطی دافعدر مقدار شربی ایكی درهمدر وارد ضركبد وطحاله مضردر مصلحی دقو ومصطكی
وبدلی وزنی قدر اسارون وثلثانی قدر داوند مدحرج ونصفی قدر دوقودر وخواصندندر كه آلتی
دانه كونلك ایله برپاره سنی بخور ایدوب بر بزه عقد ایتدكدنصكره آیك اوندردنجی كیجه بالیغی
القته قویوب یاتسه لر حاجتلرنه ایسه رؤیاسنده مشاهده ایدرلر **دارفلفل** فارسیده فلفل درازه
تسمیه ایدرلر لسان لاطینده پیپه لونغا دیرلر شجر رمان قدر شجری ولوبیا كبی غلاف ایچنده ثمری واردر كه
دارفلفل اول غلافك ایچنده توت كبی اوزری دانه دانه اولور قوتی اوچ سنه یه وارنجه باقیدر طبیعتی
درجهٔ ثانیه آخرنده حار ویابسدر مواد بارده یی تحلیل ایدوب سده كبدی تفتیح ایدر قوای هاضمه یی
وجمیع اعضای باطنه یه قوت ویروب جماعی تحریك ایدر بولی وحیضی ادرار وجنینی رحمدن اخراج
ورایحهٔ دهنی تطییب ایدر الیاف معده یه قوت ویرمكله قی وغثیانی قطع ورباحی تحلیل ایدر لدغ عقارب
ورتیلا ظهور ایدن اضطرابی دفع ایدر ومعده تری غشا وظلمت عین ایچون اكتحال اولنسه مفیددر
مقدار شربی برمثقالدر وارنجه مضردر مصلحی صمغ وصندلدر وكلابدر بدلی فلفل ابیض وبعضیلر
وزنی قدر بالسویه زنجبیل ایلر زرنباددر دیمشلر **دبس** فارسیده دوشاب وتركیده بكمز دیرلر
عصارهٔ عنب وتمردن اولور لكن صناعت طبیه ده مطلق ذكر اولنسه مراد عنبدن عمل اولنان بكمزدر
پس ایمدی عصارهٔ عنب ویا عصارهٔ خرمانی ویا مطبوخنی قوام مناسبه كلنجه طبخ اولنمله اولور
طبیعتی درجهٔ ثانیه ده حار ویابسدر وطبعی ملین ایدر كثیر الغذادر بلغمی وبارد المزاجلو اولنلره
موافقدر سعال وفالج ووجع مفاصل انواعنه نافعدر منفردا یاخود قسط وملح ایله كلفنه وشونیز
ایله برودتدن اولان جمود اعضایه طلاء عجیب المنفعه در لكن سودایی تولید ودمی احراق ایلر مصلحی
سركه ولوز حلو وخشخاش وحامض نارددر واو زمدن اولانه دبس العنب تسمیه اولنور طریق عملی
عصارهٔ عنبی اخذ ایدوب بكمز طوپراغی ایله چلقایوب بعد التصفیه ربع قالنجه طبخ ایدرلر الذیذ
بكمز اولور اگر طوپراقسز طبخ اولنورسه رب عنب تسمیه ایدرلر اسلامبولده نار دنك دیدكلری
یادكاردر ودبس العنبك طبیعتی درجهٔ اولیده حار وثانیه آخرنده رطبدر مولد دم صالح وسمین

ومفتح

ومفتح ولیندر ولوز حلو ایله اكلنه مداومت ایدلرسه هزال مفرطی وخفقانی وضعف احشایی ازاله ایدر
یرقان وامراض طحالیه یه جوزی سركه ایله عجایبدر دفع غضب وحزن وغم ووهم ایچون برمقدار زعفران ایله
استعمال اولنه افتیمون ایلر وحشت وجنونه حلبه وتین ایله سعال كوناكونه وسذاب ایله ام الصبیان
وصرعه مجرب بر اولنمشدر وبونلردن غیری جمیع افعالده خرمانه قائمدر دیمشلر مقدار شربی
مثقالدن یكرمی مثقاله وارنجه اكثاری دمی محرق ومصدعدر مصلحی بزر ریحان وبزر خشخاشدر ردیء عشیلر
دبا حرف القافده قرع اسمیله محرردر **دباب** حرف النونده نمام اسمیله محرردر **دبق** حرف الخاده خشب الدبق
اسمیله محرردر **درداب** فارسیده دستنبو عربیده شمامه وتركیده یابلغ دیرلر رایحه سی غایت لطیف
وخوبدر بطیخ اصو جنسندن اولوب كوچك اصغر وكوكی الاجه اولور افعالی قاوون وملیون كبیدر اما استشمامی
دماغه سخونت وقوه ویروب سدده حوییه سنی تفتیح ایدر اكثر اطباء شمامه یی ملیون ظن ایتمشلر لكن خطادر
درونج فارسیده عقربی الشكل ورمادی اللون عقده لری كثیر بر كوكدر طعمی مر ورایحه سی لطیف صلابتلی
داخلی بیاضدر ونباتی ارضه ملاصق واوراقی صنوبره مائل ورقی اسارونه مشابه ومعافله دور تلوی
اورتاسنده نابت ایكی ذراع مقداری مجوف قامش كبی ساقی واوزرنده بربرندن متباعد
صغیرجه بش التی ویا یدی اوراقی واردر كه ارضه ملاصق اولان ورقلردن كوچك وطولدر ورأس
ساقنده كاسه كبی مجوف شكوفه سی والحجه رایحه سی جعلدر وطبده مستعمل اولان كوكیدر
قوتی اون سنه یه وارنجه باقیدر طبیعتی درجهٔ ثالثه ده حار ویابسدر خاصیتی اخلاط بلغمیه
وسوداویه ورباح غلیظه یی تحلیل ایدر معده وكبد وطحال وقلبه قوت ویرر وحواس باطنیه یی
تقویت ومزاجی تعدیل ایدر مفرح القلوبدر خفقان وطاعون ولدغ عقارب ورتیلا امتلاسنه
تریاق اكبر وجع صدر وصداع بلغمی ومالیخولیا ومراقیایه اكسیر برابردر ودرونی خنازیره تعلیق
اولنسه بالخاصه طاعونی دافع وحیط ایلر تحت كركاه حامله یه تعلیق اولنسه جنینی جمیع آفاتدن
حفظ ایدوب تسهیل ولادته نافعدر واگر طولاندلوب ناس علیله بند اتسه لر احلام ردیه دن
امین وعند النوم واقع اولان فزعی دفع وازاله ایدر لكن مصدعدر مصلحی رازیانه وتحویریدن اشربه
بارده وحامضه در مقدار شربی بودم مثقالدن ایكی درهمه وارنجه بدلی وزنی قدر زرنباددر ثلثی قدر
قرنفلدر **دردی** فارسیده لای وتركیده تورطی وبوصه دیرلر جمیع عصاره لرك دبنه چوككنه دیرلر
تورطولرك افضلی دردی الخمردر كه خمر برسنه بچیده ترك اولنغله دبنه طورطسی رسوب ایدر
منجمد اولورسه تمامنه شرابی اخذ ودبنده اولان تورطوی اخذ ایدرلر سیاهه مائل احمر صحیفه صحیفه
كبریت كبی بر جوهردر قره مود الطرطیر وملح الطرطیر بو جوهردن عمل اولنوب انشاء الله تعالی محلنده
ذكر اولنور طبیعتی درجهٔ ثالثه ده حار ویابسدر خاصیتی اورام وجمره یی تحلیل وقلاع وانواع قروحی
تدمیل ایدوب سیلان دمی قاطع وجراحاتده اولان لحم زائدی اكل ورافعدر سیلان دم حیضك
دوام وافراطنی تحت السره ضماد اولنمقله قطع ایدر ثالیل وجدری وحصبه وكلف وغشا امثالی
علتلری ازاله ورفع ایدر لون وجهی محسن اوجاع بارده ووجع مفاصلی مسكندر **دفلی**
عربیدر فارسیده خرزهره ویونانیده شیریون وسریانیده رودیون وتركیده آغو آغاجی دیمكله
مشهوردر شجری ایكی ذراع مقداری اولوب ورقی حب الغار ورقنه مشابه ولكن اندن اطول
اطرافی دوز وكریه الرایحه ومر الطعم وشكوفه سی احمر وشكلی سوسنه شبیه وثمری درو بعضی
اصفر وسیاهی دخی واردر اصولی طویل وایچی وقوم زی ومالحدر طبیعتی درجهٔ ثالثه آخرنده حار و
یابسدر خاصیتی محلل ومجفف وجالیدر نقوع ودخی جمیع حیواناتك سمیدر والتهاب ویریجیدر

اکرچه مقدارنه ایکی درهمدن زیاده جدا استعمال اولنور ایسه انسانی قتل ایدر و استعمالی خارج بدنده مخصوصدر
ومطبوخندن نصف وقیه سنی شراب ایله شرب سموم و حشراتی دافع و مطبوخنی ضماد ایتمکله اورام
صلبه و رکبه و ساقینده اولان وجع و عرق النساء و وجع مفاصل و جرب و حکه و قوبا و متقشر
کبی علتلره نافعدر و بردر دهمی خناق والتهاب ایراث ایتمکله قاتلدر دیدیلر مضردر مصلحی عسلدر
دم الاخوین فارسیده خون سیاوشان و ترکیده ایکی قرداش قانی دیرلر قرمزی ملون مدید باقی
قالور بر صمغ احمردر جزیرهٔ سقطره دن کلور بعضیلر هند نواحیسندن اخذ اولنور قرمزی نباتک
عصاره سیدر و بعضیلر بر شجرک صمغیدر دیمشلر و الحاصل بو آنده کلیجه کسبه نباتی معلوم اولمامشدر
طبیعتی درجهٔ ثالثه ده بارد و یابسدر خاصیتی قابض قوی و جمیع اعضادن سیلان دمی
قطع ایدر و جراحات و قروحاتک رداءتنی بالذات و انبات لحم جدید ایدروب حرارت احشا
و کبدی اطفاء و دفع ایدر جراحات طریهٔ [illegible] امثالنی سرعتا ادمال و زحیر و اسهال دموی و
صفراوی و سحج و شقاق مقعده اصحابنی صحته ایصال ایدر اکتحالا باصره یی تقویت و قروح عینه
منفعتی واردر کلی یه مضردر مصلحی کثیرا و مقدار شربتی نصف درهمدن بر مثقاله وارنجه دربدلی
شادنج عدسی و مادرول عصاره سیدر بللور و زجاجه بونکله رنک ویرسلر غایت صاف لون عقیقی اولور
دمعة الشجر لبلابدر دیمشلر غایتده جالی در ازالهٔ شعر ایچون استعمال اولنسه مجربدر
دمادم لوبیاء هندی انواعندن بر نوعدر ترکیده قرغه بقله سی دیرلر مقداری ماش قدر لونی
احمر و بر آنده رأسنده سیاه نقطه لری واردر هندیلر اکا مسو دیرلر طبیعتی حار و یابسدر
خاصیتی رطوبت دماغی تجفیف ایدروب تقویت ویروب لعاب فمی قطع ایدر مقدار شربتی
اطفالده نصف دانق در **دوقو** یونانیده بیابان حاوجینک تخمیدر نخوهٔ هندی یه شبیه در لکن
اندن اصغر و برمقدار حدتلی اولور نباتی بر ذراعدن قلیل و قصیر و اوراقی رازیانه هردغنه شبیه
لکن اندن دقیق و کثیردر و شکوفه سی اصفر و حدتلی و تویلی و خوشبو و کوکی بر موقدر غلیظ
و طویل اولوب طعمی حاوج کبیدر جمیع افعالده بستانیسندن افضل و اقویدر اما تحریک جماعده
اندن اضعفدر و بو محلده مراد تخمیدر طبیعتی درجهٔ ثالثه ده حار و ثانیه ده یابسدر خاصیتی
حیضی و بولی و عرقی ادرار ایدروب معده و هاضمه یی و جماعه قوت ویرر محلل و مقطع سعال
و فصول صدریه یی و حصاة مثانه یی اخراج ایدر مغص و حب القرع و دیدان و حیات امثالنه علاج
لانظیردر سحج امعا و استسقاء طبلی ده مجربدر محرورینک شهوت جماعیه لرینه مضردر مصلحی
کثیرادر و مقدار شربتی ایکی درهم وارنجه دربدلی نصفی مقدار بزرجزر و یاخود وزنی قدر کرفس
دینساقوس یونانیده معناسی دائم العطش دیمکدر عربیده شو الدراج و مشط الراعی
تسمیه اولنور ترکیده چوبان طرغی و صرقلق دیرلر شوک انواعندن بر نباتدر که اوراقی مایول و دغنه
شبیه و مشوک ساقی طویل و هر ساقک عقده لرنده ساقنه محیط ورق مشوکه سی منسطحدر و
داخل و خارج اوراقی صوفر حبه کبی عقدهٔ مشوکه ایله عقده دار و هر ورقی ساقنه مائل مجوف
و عمیق اولغله میاه امطاره جای قراردر لهذا دائم العطش دینمکله شهرت شعار و هر بر شعبه
ساقنده رأس قنفذ مثالی رأسی واردر که اکا جفاف کلدکده بیاض اولور و قتا که وسطی اولدقده
داخلنده دیدان صغار کثیره خروج ایدر طبیعتی درجهٔ ثانیه ده حار و یابسدر خاصیتی مجفف
و جالی و تریاقیتلی در بکوماء التراحیله نقع ایدوب ایام ثلاثه متوالیه شرب اتسه لر علل
طحالیه و اخلاط غلیظه یی مجری جسهوله تحلیل ایدر و اکر مطبوخ ایدرلرسه امراض و قصبة الریه دی

[illegible] و الولته و افیون و فرفیون امثالی اشیا ایله استعمالی ممنوعدر و اکر لبن حمار و سمن غیر مالح ایله استعمال
[illegible] سحج الامعا ایراث ایدرسه اکر بعد الاستعمال لبن طری اکل ایدرلرسه ضرر مذکوردن امین اولورلر حی
[illegible] ساعتدن [illegible] استعمال ایدرلر و اکر سمک اکل ایدرلرسه مناسبدر

دند خروع جینی و صینی [illegible] بریدر مقداری [illegible] قدر [illegible] طبیعتی [illegible] حار و یابسدر خاصیتی رطوبات فاسده و اخلاط [illegible] بلغمیه یی [illegible] اسهال ایدر [illegible] بلا مشقه [illegible] استعمالی [illegible] مقدار شربتی [illegible] اخراج ایدروب [illegible] عصاره [illegible] استعمالی [illegible]

ه نقد مشد یدا اولورسه دفع ایدروب اعضائی [illegible] مزاج اصلیه لرینه ترديد و تحویل ایدر
دیدان و حیات امثالنی اخراج ایدروب بولی ادرار و خناق سرهاً تحلیل ایدر لکن [illegible] مضردر مصلحی
صمغ عربی و مقدار شربتی اوچ مثقالدر و ابدالی [illegible]
حرف الذال المعجمه
ذافنی الاسکندرانی اسم یونانیدر معناسی غار اسکندرانی دیمکدر یونانیده [illegible] ورق الغار
[illegible] ورق الآسه شبیه اولوب لکن اندن اکبر و ساقی اوزرینه ثابت و دالینک طولی بر
قریش قدر و ثمری اوراقی بیننده نابت در و مقداری حمص قدر [illegible] و مدور و کوکی غایت لطیف
و خشبو اولور [illegible] طبیعتی درجهٔ ثانیه ده حار و یابسدر
خاصیتی بولی و حیضی ادرار ایدروب رحمدن جنینی حیا و میتا اخراج ایدر [illegible] نافعدر
مقدار شربتی [illegible] **ذافنی و بداس** یونانیده [illegible]
[illegible]
[illegible] اسمیله مذکور و بلاد شامده [illegible] و لسان ترکیده [illegible] معروف
و مشهور [illegible] ساقی بر ذراع قدر و دغی ورقی [illegible] کبی خشبین و نصفی اعلای ساقنده
اغصانی کثیره و دقیق اولوب [illegible] و شکوفه سی ابیض و ثمری [illegible]
سیاه اولوب حب الغاردن اصغردر طبیعتی درجهٔ ثانیه ده حار و یابسدر خاصیتی منضج
و محلل و جالی و اخلاط غلیظهٔ بلغمیه یی مسهل و مفتح و بول و حیضی مدر و آثار جدری و جمیع
[illegible] اثارینی دفع [illegible] استعمالی [illegible] مقدار شربتی [illegible]
[illegible] مقطع و محرق [illegible] مضردر مصلحی [illegible] کثیرا [illegible] و بدلی
نصفی مقداری مازریون در **ذره** [illegible]
لسان ترکیده مصر بغدایی و [illegible] معروفدر [illegible] و ساقی
قصب السکر کبی بوغم بوغم بر آدم قدر طویل اولوب ثمری [illegible]
طبیعتی بارد و یابسدر خاصیتی غذاسی [illegible] اغلظ و [illegible] اسهالی قطع و جمیع
افعالده خندروسه شبیهدر [illegible] **ذنب الخیل** عربیده ترکیده
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] اولان کوکلر [illegible] شکوفه سی [illegible]
اولان کوکلر [illegible] طبیعتی درجهٔ ثانیه ده بارد و یابسدر خاصیتی قابض [illegible]
[illegible] نزف الدم و سیلان دم [illegible] امعاء و جراحات
مثانه و [illegible] اسهال [illegible] و استسقاء
و امراض [illegible]
[illegible] **ذنب السبع** [illegible] ساقی ایکی ذراع قدر اولوب اسفلی ثلث و اعلاسی
[illegible] مائل
[illegible] شعر

ودیوکر مشابه بر جسم نابتدر طبیعتی درجه اولیده حار وثانیه ده یابسدر خاصیتی قوت قابضه سی
ایله برمقدار رطوبت لزجه سی واردر اورامی تحلیل ایدوب جراحاتی ادمال ایدر وجع مفاصل
وکسر عظم وخلع کبی عللره شربا وضمادا اطبا استعمال ایدرلر اما مصدعدر مصلحی کشنیز وبدلی
عنب الثعلبدر مقدار شربتی بر مثقالدر وادیجه در ذنب العقرب بونبات جالینوس عندنده
صامر یوما دراما بعضیلر عندنده اوراقی خرده وقلیل اولوب امکنه بارده ده نابت وعقرب
قویروغنه مشابه اولدیغی دوبت ایله ثابت دردیدیلر طبیعتی درجه ثالثه ده حار و یابسدر
خاصیتی سم عقارب وسائر سمومات بارده یه بادزهر نافعدر ذو خمسة الاوراق حرف الباده
بنطافیلون اسمیله محرردر ذو الف ورقات حرف المیمده مریافیلون اسمیله محرردر ذو ثلاث حبات حرف الزاده
زعرور اسمیله محرردر ذو ثلاث شوکات حرف الشینده شکاعی اسمیله محرردر ذو خمسة الاصابع حرف الباده
بنجنکشت اسمیله محرردر ذو خمسة اجنحه حرف الباده بنطافیلون اسمیله محرردر ذو مائة شوکة حرف القافده
قرصعنه اسمیله محرردر

حرف الراء المهمله

رأس الشیخ لغتنامه بیده یونانیده اقسون تسمیه اولنور بر نباتدر که دکی باد آورد ورغنه مشابه وساقی
اندن اصغر واغلظ وشکوفه سی باد آورد کبی دیکنلر ایله مملو ودنی جانبنده اولان دیکنلری ابره یه
بکزر تخمی اسپیو وتخمندن اصغر در تازه ایکن ساقنی صویوب اکل ایدرلر اما قوروده آجی وبرمقدار
حدتلی اولور طبیعتی درجه ثانیه ده حار اولنزه یابس وغایت لطیف دربیوستك غیریسندن اولا
کزاز وتشنج ایچون شراب ایله شربی مجربدر دیرلر ضمادی اورام مزمنه وشدخ عضل ایچون نافع وتخمی
شراب ایله سموم قاتله یه دافعدر لکن کلایه مضردر مصلحی خشخاش ومقدار استعمالی اوج درهمدر
بشوه هروار بحه در بدلی وزنی قدر شکاعی دراداب بصیرته بود وانك اشترغاز دن فرقی یوقدر
ظاهر بود رکه یونانیده اقسون اشترغاز اسمی ایلوق دخی جناسیدر راسن ترکیده آند زدیولر
کوکنك رایحه سی لطیف ولونی حمرة ایله احض بینده ساقی شجیدار ودغی عریض وطویل اولور
ایکی نوع اولوق اوزره شهرت شعاردر بونوعنك دخی ورغی ورق عدس کبی خشینی وتیبا صنده
مجتمع ونابت وبربری اوزرینه دریش شکوفه سی اسمانجونی اولوق اوزره ثابتده ودانه لری تخم عصفوره
شبیه وبرمقدار عریض وطعمی حدتلی ورایحه سی لطیف دروکوکی صفرته مائل کوجك برمق مقداری
غلیظ اولوب سیاه ورقیق واعلاسی اسفلندن اغلظدر واستعمال اولنان کوکدر وبعضیلر بکا
سوسن جبلی کوکیدر دیدیلر طبیعتی درجه ثالثه اولنده حار و یابسدر خاصیتی معده وقلب ومثانه یه
قوت و یروب کبد وطحالك سده لرینی تفتیح ایدر حالی و برمقدار رطوبت فضلیه سی دخی واردر مخرج
وتریاقیتلی رصد ودیه ده الگان اخلاط غلیظ لری تقطیع وتقاطر بول وما لیخولیا ومراقیا واختلاج
قلبی ازالة ودوت جماعیه تزیید ایدر انکحالله انسانی تشجیع ایدر وانواع اوجاع خصوصا وجع مفاصل
وجع ورك کبی علل شکایتی ازاله ایدروب معده وهاضمه یه قوت ویرور دیا کبی تحلیل واجتماع حیضی
وعلل مثانه یی واشتراک الدمعده واقع اولان توحش وحزنی زائل ایدر وحر ایله مطبوخی سموم حیات
بارده ولسع حشرات سمیه یه نظولا اولنمغله تاثیر سموم باطل ایدر شیشه واورامی دخی بدیه نافع
واورامی محلل واوزن تعطیری دوی وطینی وطرشی کبی علل اذنی دافعدر بحور اصیغی اوراد ایله
بحور الرواهه مصدع عددر کثیری دخی اشهاده ایدوب جماعی قطع قطع ایدر مصلحی سرکه دروب باره ده
وحمیره بنفشه بدل مقدار شربتی ایکی درهم دردبدل خلق قدر آیرسا وبعضیلر قسط حلو دردر عشر
وشیخ الرئیس برکده آسنلك نوع صنوبری دار وکه اونك اصل وادراقی ورق عدس مشابه اصلی ودالراو ربی

دوی

دوی زمینه منبسط اولوب لبد دیاده نابت در وبونوع حسرات سمیه لسعنه برؤ الساعه دردر عش
راتیانج حرف الصاد ده صنوبر اسمیله محرردر راوند چینی فارسیده ریوند دیرلر ریباس چنیک
کوکیدر دیمشلر انواعی واردر اولا چینی در که شق اولندقده ایچی صفرته مائل احمر ورایحه سی ثقیل اولور
بونوعی افضلدر درجه ده ترکی و رومی سیدر که لونی زعفرانی ورایحه سی قلیل اولور بعده خراسانی سیدر که
جمله سنك اکثریدر سیاه وبراق وصلبدر وراوند دواب حبشی وکثیف اولور و ریباس کوکنك ظاهر
زمینه قریب اولان ایچه کوکلری سیاه وراوند حشا بدر کلاد اما ایکی ذراع مقدار صفر اولنسه راوند
ظاهر اولوردیمشلر مؤلف فقیر حرره حالا اطباء افرنجیه واسلامیه نك استعمال ایتدکلری راوند چینی
کتاب مطولره تصویر اولنمشدر کوکی غایت غلیظ وبوغون اولوب لون لون ظاهر یسی سیاه
مائل احمر وشق اولدقده بعضی موضعی احمر وبعضی موضعی اصفر اولور ورایحه سی غایت کثیر اولوب
ودنی زمینه برابر کوکندن نابت وقلاً ندوله ورغنه مشابه ونوبلی ودمینه مائل اولور لکن اغصانی
وساقی اولمزهمان برشکوفه ایله ترادف ایدر طبیعتی مرکب القوی و درجه ثانیه اولنده حار و یابسدر
خاصیتی عصرعی ایله اخلاط غلیظه و رقیقه یی اسهال ایدر بر مقدار قبضی واردر کبدك قوه جاذبه سنی
قوی ایدوب طحال وامعانك سده لرینی تفتیح دبول وحیضی ادرار ایلمشانه ورحمی تنقیح ایدر منضج
ومقطع و مجفف ومحلل وملطف وجالیدر سمومات بارده یه بادزهر سریع التأثیر وانواع استسقا
وتمدد ومغص ویرقان سددی واورام بارده احشا وماساریقا یه علاج لانظیردر دوره احمر قابض
ایله اسهال دموی تریپی قاطع خفقان وحمیات وقروح امعا ونواصیر وبواسیر وحمی ربع انواعنه
نافعدر کابلی وغاریقون وصبر ایله معا استعمالی دماغی تنقیه ایدوب صداع بلغمیه وصفراویه و
انواع شقیقه یی دفع ایدر کذلك فالج وکزاز ودوار وجنون ونوازل وسائر امراض دماغیه نك مجموعنه
نفع ایدر مقدار شربتی ایکی درهمه واربحه بدل جمیع امراض معده وکبدده بر بچق وزنی کابل احمر وخمسی قدر
سنبل هندیدر رازیانج مصرقاهره ده شمار دیرلر لسان یونانیده برتسنه آمو مارثون وبستانیسنه
مارثون تسمیه ایدرلر وترکیده رزنه و رازیانه دیرلر مشهوردر بستانیسنك طبیعتی درجه ثالثه اولنده حار
واواخرنده یابسدر تخمینك حرارتی ورغنه اکثر وکوکی اجزاء سائره سندن اقوی وبرتره و مجموع اجزاسی
موادا بن دبول وحیضی مدرا ولحلکلی ومثانه یی تطهیر ایدر کبد وطحالك سده لرینی تفتیح صدر ومعده
وباصره یی قوی ایدوب ریاح واخلاط غلیظه یی تحلیل اتمکله مزاجی صحیح ایدر سمومات حیوانیه نك تریاقیدر
مجفف و قوی و برمقدار قابضدر دهن لسان الثور ایله خفقان وغشی زائلده مجرب وبرسیا وشان وتین
ایله ربو وسعال وعسر تنفس اصحابنه اکسیر کبی بر دواء عامضدر وجع جنب وخاصره واسهال مزمن
وبلغم حامض ظهور ایدن علل متشکلده ده دواء لانظیردر دقو لبن ومغص ورباح غلیظه وقی وغثیان
امثالنه سریع التأثیر در مطبوخانه داخل اولمغله قوه ادویه یی اقطار بدنه ایصال ایدر خصوصا
سکنجبین ایله حمیات عتیقه ومزمنه یه نافع ومحرورینه مضردر مصلحی صندل وسکنجبین در کوکی عصاره سی
حراره چیلاق ایله برشیشه وضع وبرهفته حرارت شمس ایله طبخ ایدوب بعده اکتحال ایلسه لر
نزول مایه مانع وضعف بصر ایله انتشاری دافعدر وبوخاصیتی حضرت آدم علیه السلامدن نقل ایتمشلردر
وهرسنه شمس حمله تحویل ایلدیکی کوندن سرطانه دکین برابچه برد درهم رازیانج حلی سکر ایله تناول
ایلسه لر اصلا بر مرضه مبتلا اولمیه لر تخمینك مقدار شربتی بر مثقال وکوکنك مطبوخانده ایکی مثقالدر
تخمینك بدلی بزر کرفس در دوّ رازیانج برّی تنك داللریعنی یمنی دیباسه شبیه بزری خرده وغایت
لطیف وخوشبودر طبیعتی درجه ثالثه اخرنده حار وثانیه ده یابسدر تقطیر بول واسهال مزمن

واحتباس حیضه نافعدر قروح رحمی تنقیه وادمال ایدر رعمه اول دنبا تنك فتحی ایله ترکیده قاطرتاغی
دیدکلری نباتك اسمیدر ایکی نوع اولوب بری سیاه و بری بیاضدر سیاهنك قضبانی ذراع واحددن
اکثر و ورقلری نابود وهر قضبانده شکوفه سی اصفر و ثمره سی مختلف و دانه لر عدس کبی موجوددر بیاضنك
دخی قضبان و شکوفه و ثمری جنسنه نوع اولکیدر انجق قضبانی بیاضدر طبیعتی درجه ثالثده حار و
یابسدر خاصیتی جاذب و محلل و برمقدار قابض و حدتلیدر و ثمرندن و یا دهنندن ایکی درهمی استعمال
اولنسه نفث شدید و عصاره سی احتقانلرده اصحاب عرق النسایه مسهلدر عض الکلب الکلبه شربا
وضمادا نافع دیدان و حیاتی قتل ایدوب رحمدن جنین میتی مخرجدر نافعدر لکن معده یه مضردر مصلحی
سکنجبین و مقداری شربتی برمثقالدر رجل الغراب لسان ترکیده قوزغون ایاغی دیمکله مشهوردر
بونباتدر که بیت المقدس نواحیسنده کثیر اولوب نباتی برقریش قدر اوراقی سواده مائل احضر اولوب
حرف بستانی ورغنه شبیه دهر برودنی ایکی شعبه منقسم و شامل اولوب بینهاده ابنجه شعبلری
واردر که غرغدچیکالده مشابه و مماثل دکوکبنك طعمی حدتلی وجوزی قابض زحلا و تلخ طعم جوزده مشابه
دمینه غایتده غائز و مستدیر اولوب ظاهری اصفر و سحق اولنده ابیض اولور طبیعتی درجه اولیده
حار و ثانیده یابسدر خاصیتی مفتح و محلل و مفتت حصاتدر قولنج ریحی و مغص و وجع ظهر و ورك
ودیاح غلیظه تحلیلده افضل محللاتدر اصولنك مطبوخی اسهال مزمنه یی دفع و خلاصه سنی منقوعی
وجع مفاصل بارده و نضجی قدر لعاح ایله طلاسی وجع مفاصل حاره یی حاطمدر لکن محرور المزاجه
مضردر مصلحی ماء ورد و مقداری شربتی ایکی درهمه وارنجه دک رصاص حرف الحاده حضض اسمیله محرردر
رس حرف الثاء ده ثیل اسمیله محرردر رسیب حرف الباده بحور السودان اسمیله محرردر رشاد حرف الحاده
حرف البستانی اسمیله محرردر رطب اولك ضمی و ثانینك فتحی ایله تازه خرمادر و خرمایه نسبتی تازه میوه لرك
قوریسنه نسبتی کبیدر ولو رحلو ایله تازه خرمایه مداومت ایدن غایت سمین اولوب مجمع اولور دنیا
تحریك جماعده کلی و دوکبینی قوی ایدر وافعال سائره بعینه تمر کبیدر رعی الحمام ترکیده کوکرجین اوتی
دیرلر طولی برقارشدن اکثر اوراقنك منشاده مشابر لونی بیاضه مائل احمردر و اوراقی ساقی اوزرنده نابت
وکوکی صفره مائل قزل و برقارش قدر دیردیبنده ثابت دردنجی بو درجه شبیه در کوکرجین بونباتی غایت
سور و تذکره مولفی دیرکه بو نباتك ورغی سیاهه مائلدر کوکنی بو یاجیلر استعمال ایدرلر برمقدار عطری
واردر مصرده کثیر الوجوددر و ساق الحمام دیمکله معروف و مشهوردر طبیعتی درجه ثانیده حار و یابسدر
خاصیتی مجفف قوی و محللدر و برمقدار برودت و قبضی واردر لکن احتباس حیضی ازاله ایدر جراحات
و قروحات خبیثه و ساعیه یی خاردار طریقیله ضمادا و لخلخه ادمال ایدر دهن الورد و شحم طری ایله
اوجاع رحمی دافع و سرکه ایله دیخ احمری و عسل ایله قروح عمیقه یه نافعدر لکن یره مضردر مصلحی کثیرا و مقدار
شربتی ایکی درهمه وارنجه دک وبدلی قوة الصبغ در رمان الحلو عربیدر فارسیده انار و ترکیده نار دیرلر
انواع کثیره طعمی لذیذ اولدقلری بعضی نوعنك بکبیر و بعضی نوعنك صغیر اولوب اوج قسمه منقسم اولور
بری املیسی در که ترکیده طاتلو نار دیرلر و بری مزدر که انکا میخوش و اکشیسنه نار دیرلر بری حموضت لطیفه سی
واردر انکا لفان نار دیرلر واملیسی اولان سائرلرندن الطف واعتدالده در بیدر طبیعتی درجه اولیده
بارد و رطبدر خاصیتی برمقدار قابض و تکلیل الغذادر اما خلط صالح تولید ایدر و نفاخدر محرور المزاجك
قوام الشه باعث حد بولی ادرار ایدر جالی و مفتح و ملین و عطشه مورثدر و بعد الطعام تناولی انحدار
طعامه موجب و روح حیوانه کبدی تصفی ایدوب کبدی قوی سوء القنیه وانواع استسقایه
مناسبدر خفقان و یرقان و علل طحال و وجع صدر و سعال حاره امثالنی دافعدر صوتی صافی و بیخی

تسمین

تسمین ایدوب غذانی اعضایه ایصال ایچون زیاده نافعدر لون وجهی احسن و ابهاوا اکثاری مضلی
افساد و معده یه ارخا ایدر مصلحی رمان حامضدر بارد المزاجلرده مربی زنجبیل در و رمان حلوك
رب صوینده اقوی و معده یه ارخا ایدر مصلحی مصطکی در رمان المز عربیدر فارسیده انار میخوش
دیرلر که دار السلطنة العلیه ده لفان نار دیمکله مذکوردر و سائرلرندن برودت و رطوبته اعتدالده قریب
اولوب حموضت لطیفه سی و لخلد بین الناس مقبول و مشهوردر طبیعتی درجه ثانیده بارد و یابسدر
خاصیتی بول ادرار ایدوب حرارت معده یی و غلیان دمی ساکن ایدر معده یه مواد سیلاننه مانع و خفقان
حاره و ابخره غذائیه نك دماغه صعودینی و خمار و قی کبی امراض حاده یی دافعدر اما اکثاری قروح و سحج
امعایی مورثدر بارد المزاجه مضردر و قوت جاذبه ترکیبی ضعیف ایدر مصلحی رمان حلو و زنجبیل مرباسیدر
شحمیله عصر اولنمش ماء رمانین نصف رطل یاخود بر رطل اخذ اولنوب یکرمی درهم سکر ایله شرب
اولنسه صفراوی اسهال و معده یی قوی و حمیات صفراویه و یرقانه نافع اولوب قروح جرب و حکه یی
ادمال ایدر و قشری دانه سیله طبخ اولنسه ضمادا مطبوخی جرب و حکه یه مجرب و حرا ایله مطبوخی اورامه
بیحدیل و فخذه اولان قروح خبیثه و قلاعه زیاده انسبدر رمان الانهار حرف الهاده هیوفاریقون کبیر
اسمیله محرردر روین حرف القافده قوة الصباغین اسمیله محرردر رواص حرف القافده قرة المین اسمیله محرردر
رمان السعال حرف الخاده خشخاش اسمیله محرردر رواث حرف الخاده خشخاس اسود اسمیله محرردر
رهشی فارسیده ارده و ترکیده طحین دیرلر قاورلمش وارلشو یاغی النماهش سوسام در طبیعتی
حار و رطب در ظاهر و باطنده اولان صلابتلری حلین و مفتح و قروح و بثوری منضجدر جماع تحریك ایدر
اشتهایی فاسد ایدر غلیظدر مصلحی عسل و سرکه در و ذرداله وشفتالو و فستق لبلرندن عمل اولنان
طحین اصللری هر بر طبیعتنده ایسه اول طبیعتده قابعدر ریحان کوهی حرف الباده بادروج اسمیله محرردر
ریحان قرنفلی حبق قرنفلی دکمه خرده ورقلری ورائحه سی لطیف و طعم و رائحه ده بعینه قرنفله مشابه در
ریحان الکافور ترکیده کافور اوتی و کافوری دیرلر شبویه شبیه شکوفه و غصبان و ساقی و رمان
بیراغنه مشابه لکن اندن خرده اوراقی اولوب لون شکوفه سی کوك و بیاضه مائل و مجموع اجزاسنك
رائحه سی کافوره مشابه و مماثلدر طبیعتی درجه ثانیده حار و یابسدر خاصیتی استشمام اولنسه
رطوبات دماغیه یی تحلیل ایدر صداع ضمادا نافع و اورامی محلل عصاره سی شرب اولنسه سددی
تفتیح و یرقان و سیلان دمی قاطعدر ذرورا قروحات و جراحاتی ادمال ایدر محرورینه مضردر مصلحی
سکنجبین و مقداری شربتی بر درهم و عصاره سندن یدی درهمدر ریحان سلیمانی اجناس عشقه دندر
اشجاره صاریلور همواره یشل و اوراقی صارمشق ورغنه بکزر شکوفه سی آق و دانه لری سیاه مثال
فلفل در طبیعتی حار و یابسدر خاصیتی لطیف و مجفف و غائلدر مسهل سودا و احتراقدن دمی حافظ
و منقادر نفخ و ریاح باطنه یی تسکین ایدوب رطوبات لزجه معده یی ازاله ایتمکله علل معده یه دن
امین ایدر بواسیر و امراض سوداویه و اوجاع رحمه مطبوخا و ضمادا استعمال اولنور لدغ عقارب و
فالج و لقوه یه طلاء و ضمادا و شربا استعمال اولنور مقداری شربتی و رغنندن اوج درهم و صوینندن
اون درهمه وارنجه دک ریحان الملك حرف الشینده شاهسفرم اسمیله محرردر ریعانی
حرف الشینده شراب طیب اسمیله محرردر

حرف الزاء المعجمه

زبیب فارسیده مویز و ترکیده قوزی اوزم دیرلر جیدی لحمی کثیر چکردکی قلیل و حجمی کبیر
اولور طبیعتی درجه اولیده حار و اولیده رطبدر خاصیتی خلط غلیظی انضاج ایدوب
اعتدال ایله تحلیل و معده و امعایی جلا و تطهیر ایتمکله مزاجی تعدیل ایدر و مبرود ینك

قوة جماعيه لرينه قوت ویروب خفقان وامراض قصبة الريه وسائر علل احشادن
عليله صحت ویرركنده ایله نسيانه وخل حاذق ایله برقاننده مجربدر زبيب منزوع النواة فلفل ايله
استعمال ايلسلر برودت كلي ومثانه وتقاطر بولي ازاله ايدوب حصاة تفتيت ايلر وانيسون ايله
طبخ اولنوب دهن لوز ايله استعمال اولنسه سعالي قاطع وشحم حيواناتله متمادي اورامي
محلل وغانغرينايه نافعدر محرورينه مضردر مصلحي سكنجبين وحموضتلي ميوه لر وخشخاشدر
مقدار شربي اوتوز درهمدر **زبيب بلانوی** عربيدر كشمش دخي ديرلر تركيده كشمش اوزمي
ديرلر چكردكسز چجكي اصفر لوني اسود وابيض واحمر واحمر در بيشلي افضل واعلا وسياهي
ايچي وارد آدر ومجموعي زبيب كبيردن الطف ومحرك باه وبرمقدار مسهلدر اگر مطبوخ
وياخود منقوعني سكنجبين ايله قوام ويرسه لر سعال وامراض صدرده اكسير معادلدر زعفران
وصفار البيض واصبور چجكي ايله ضمادي دماميلي تنجير واورام صلبه وسقيروسيري
تحليلده بي نظيردر وافعال سائره سي زبيب منزوع النوى كبيدر اكثار ثقل وامحاء اوق ايدر
مصلحي ذكر اولنمشدر **زبيب الجبل** زبيب البري دخي تسميه اولنور اگرچه بعض كبراء زبيب اسمي
مناسب دگلدر ديمشلر لكن غلط مشهور قبيلندن اولوب شيء آخره التباسي دخي اولمغله اختيار د
اولنمش فارسيده مويزك وتعريب ايدوب مويزج ديرلر تركيده مويزك ديمكله مشهوردر نباتي
آصمه يه مشابه وثمره سي اوج دانه عريض وغير مستدير غلاف ايچنده مستوردر رنگي سياه وحمره يه
مائل خشونتلي داخلي ابيض وطعمي زياده حدتلي اولوب طبيعتي درجه ثالثه اخرنده حار ويابسدر
خاصيتي زياده جالي وجلده مقرح وحاد ومنفعتلر رحمدن جنيني اسقاط ايدر غرغره اولنسه
رطوبات دماغيه يي جذب ايدوب اخلاط بلغميه دن منقي ايدر وجع اسنان وككه عارضه يي
ورطوبات رديه لثاتي ازاله ايتمكله محافظه اسنان ولثات ايدر دياموروني وعسل الورد وسركه ايله
قلاع وبثور فمه علاج مجربدر بلدر وساقينه اولان اوجاعه مطبوخي نطولا مفيددر طحاله مضر
ومصلحي كثيرا وبرمثقالدن زياده سي خناق ايراث ايدوب اعضاي باطنه يي تقريح ايدر بدلي
وزني قدر عاقر قرحادر **زردوار** حرف الجيمده جدوار اسميله محرردر **زرشك** حرف اللام الفده امبرباريس
اسميله محرردر **زردك** حرف الجيمده جزر اسميله محرردر **زردآلو** حرف الميمده مشمش اسميله محرردر **زرنباد**
عربيدر لسانمزده تركيده زرنبه ديرلر عطرلي بركوكدر ظاهري اغبر وباطني اصفره مائل جيني وبنگاله دن
جلب ايدوب كتوررلر نباتي ايكي قارش قدر ودخي نار ورغنه بكزر شكوفه سي اصفر وثمري بزر الورده
بكزر كوكي زراونده مشابه وطعمي نك مرارتي واوج سنه يه وارنجه قوتي واردر ولذيذ اولانك
قوتي ضعيف اولور طبيعتي درجه ثالثه اخرنده حار ويابسدر طبيعتي برمقدار رطوبت فضليه سي
واردر قلب ومعده ودماغه قوت ويروب رياحي تحليل وروح حيوانيه وطبيعيه يي تقويت وبرمكله
مزاج ارواحي تعديل ايدر باهي تهييج وبول وحيضي ادرار ايدر مسمن ومسهل سودادر قيء و
غثياني حابس وسمومات حيوانيه نك ترياقي اولمغله وحشت وحزن وخفقان كبي مرضلره
دوادر واگر كبير الحجم بر دانه سني حقه ويننه تعليق ايدرلرسه مأيوس لوك قوة جماعيه لرين
تحريك ايدوب مقوي باهدر اما مصدعدر قلبه مضر ومصلحي بنفشه وبدلي تمر هنديه ضعفي قدر
درونج وسومي رفعي مثلي درونج وخصفي حب الترنج وثلثاني قدر طرخشقوق در مقدار شربي
برمثقالدن ايكي درهمه وارنجه در **زرنب** اول وثانينك فتحي وثالثنك سكونيله بر نبات
اسميدر كه تركيده چكركه اياغي ديرلر زعتر ورغنه عريض وصفرته مائل ورايحه سي اترج رايحه سنه

مشابه

٢٢٩ مشابه ومائلدر شكوفه سي اصفر نباتي بر ذراع ومنها اقل واقصردر ساقي مربع ومجوف وطعمي حدتلي وقوتي
درت سنه يه وارنجه باقيدر جبال فارسده نابت وسرو تركستانيده ديمكله مشهوردر طبيعتي درجه
ثانيه اخرنده حار ويابسدر خاصيتي ملطف وزياده مفرح وجوزي قبضي واردر معده واعضاء رئيسه يه
تقويت ويرور دارچيني مقامنه قائم وامراض عصبانيه واسهال وعسر بول وبرودت كلي ومثانه كبي
امراض مشكله يه مقاوم اولور بلغم ورياح غليظه يي تحليل وصوتي صافي وسمومك تأثيرني تعطيل
ايدر محرورينه مضردر مصلحي كشنيش ومقدار شربي ايكي درهمه وارنجه در بدلي ضعفي قدر دارچيني
وبعضيلر كبابه وسليخه در ديمشلر **زراوند طويل** فارسيده يونانيده ارسطولوخيا ديرلر ذكر وانثيسي
واردر ذكري طويل وانثيسي مدحرج ديرلر ومطلق ذكر اولنسه زراوند طويل مراد اولنور باشي برمقدار
زياده غليظ واوزون ظاهري حمرته مائل سياه وباطني صفرته مائل احمر كون طعمي آجي وبرمقدار
دهانتلي ودخي لبلاب كبير ورغنه مشابه اندن طويل واعرض وغصباني برقريش قدر ايجه وشكوفه سي
بنفشجي امرود چچكي شكلنده در وبرقسمي دخي ضعيف الاشكال اولديغي ايچون عند الاطبا قليل الاستعمالدر
لكن عطريت وحدتي اولديغندن ادهان عطريه يه ادخال ايدرلر برانجه اوزون كوكدر قدي بر ذراعدن
اكثر قشري غليظ وچچكي سذاب چچكنه بكزر برعجايب كوكدر قسم اولينك طبيعتي درجه ثالثه ده حار
وثانيه ده يابسدر خاصيتي بول واحتباس حيضي فتح ايچون معدكامل وسمومات نباتيه وحيوانيه يه
بادزهر وترياق اولديغندن ماعدا ديداني وجالي قاتلدر جاذب وجالي ومحلل اولمغله اخلاط بلغميه يي
تقطيع وحصاة كلي ومثانه يي تفتيت واخراج ايدوب سدده لري تفتيح ومجاري توسيع ايدر بواسير
وتشنج واسترخاء عصبه نافع صدر وكبدي اخلاط مضره دن تنقيه ايدوب لوني وجهه صافي ورياحي
داخل دار فلفل ومرتصافي ايله احتباس حيضي فتح ايدوب دخي تنقيه وجنيني اخراج ايدر وشراب عسل ايله
برمثقالي اخلاط غليظه بلغميه يي اسهال ايدر صرع وكزاز وضعف احشايه نافع وقرحه رحم وقروحات
سائره يي انبات لحم ايتمكله اندمال ايدر مقدار شربي ايكي درهمدن ايكي مثقاله وارنجه طحال وكبده مضردر
مصلحي عسل وبدلي زراوند مدحرج در **زراوند مدحرج** فارسيده زراوند گرد واصفهانده نخود الوندي
ديرلر نباتنك داللري بر ذراعدن اكثر ودخي لبلاب كبير ورغنه بكزر ورايحه سي طيب وصلبدر شكوفه سي
ابيض وداخل شكوفه سي احمر ومنتن الرايحه كوكي شلغم كبي مدور وايكي سنه يه قدر قالير وحالا دار السلطنة العليه ده
عشابلرك زراوند مدحرج ديو بيع ايتدكلري بو اوصاف ايله موصوف دگلدر اما مدور رومي اسميله
مشهور اولان كوك بو صفتله موصوفدر وبروسه ده مدور رومي كثير اولمغله استادم مرحوم تحقيق ايلشدر
وحاجي پاشا مرحومك دخي ترجيح ايتديكي اولان مدور رومي ديدكلري كوكدر طبيعتي درجه ثانيه ده
حار ويابسدر خاصيتي زراوند طويلدن زياده تحليل وتلطيفي واردر معده وقصبة الريه ودماغي
تنقيه علاج بعيدیل وسمومات حيوانيه ونباتيه نك بادزهري اولوب ربو وضيق النفس وسعال
مزمنه يه دوا وبعضيلر صرع وجنون وفواق ووسوسه امثاللي دافع واسناني وسخ ورطوبات
رديه دن تنقيه ايدوب اورام طحاليه ووجع جنب امثاللي دافعدر وافعال سائره سي زراوند طويله
مشاركدر مقدار شربي ايكي درهمه وارنجه اما طحاله مضر واعضايي مجففدر مصلحي عسل ودهن القرع
وبنفشه در وبدلي وزني قدر زراوند طويل ونصفي قدر راوند چيني در وبعضيلر وزني قدر
زرنباد ونصفي قدر قسط وثلثي قدر بسباسه در ديديلر **زعفران** عند الناس معلوم و
مشهوردر طبيعتي درجه ثالثه ده حار وثانيه ده يابسدر خاصيتي آلات نفس واعضاي باطنه يه
قوت وتفريح شديد ايله قلبه فرح وحواس خمسه باطنه يه وجوهر روح حيواني وكبده تقويت

ویروب باعث سرور ونشاط اولور بشره یه رونق ولطافت وسده کبد وطحالی تفتیح ایتمکله اعضای
مذکوره یه امراض مخوفه دن سلامت ویرور کلی ومثانه یی تطهیر وعسل ایله حصاتی تفتیت واخراج
وتنشیف ایدر جنونه وریاحی تحلیل وطبیعتی قبض ایدر واکر اکتحال اولنسه عینه جلا ویرور دمعه و
غشاوه وزرقه عین وسلاق وجرب عینه نافع حمره واورام اذن وصداع باردی مسکن وسهری
داخوره حولی وجع رحم ومقعدی طلاسی وجع مفاصل ونقرسی ازاله ایدر مطولاً سهر وصداع شدیده یه
نافعدر مبخر ومصدع وموروث غثیان ومضعف اشتهادر مداومتی اعصابه مضر وحواسی کلدردر
مصلحی انیسون وسکنجبین ومقدار شربتی ایکی درهمه وارنجه در اوچ درهمی تفریح مفرحی سببیله
قائم اولور بدلی مثلی قدر قسط ووزنی قدر حب اترج ودبعی قدر سنبل وسدسی قدر سلیخه و
اون درهمی ماء القراح ایله عجین اولنوب جوز کبی مدور ایدوب عسر ولادت واخراج مشیمه ایچون
حاملیه تعلیق اتسه لر غایت مجربدر **زعرور** عصفور وزنده تفاح بری وتفاح الجبل ومثلث العجم
دخی دیرلر فارسیده کیل دار وکم بنج دیرلر ترکیده آلج وهالج دیرلر طبیعتی درجهٔ ثانیه اخرنده بارد
واولنده یابسدر حاصیتی صفرا ودمک حدتنی تسکین وتقاطر بول واسهالی قبض ایدوب کبد و
معدهٔ حاره یه نافع واشتهایی تزیید وسکر ایله عصاره سی صداع حاره یی رفع ایدوب اورام
صلبه وحمره یی دافعدر لکن کلیه یه مضردر وقولنج ایراث ایدر مصلحی عود وانیسوندر مقدار شربتی
صو ایله اون یکرمی بش درهم وحب رمضانی اون ایکی درهمه دک بدلی تفاح حامضدر **زفت رطب**
میوه سنه قضم قریش وکندوسنه تنوب تسمیه اولنان شجر صنوبر دکوزن سیلان ایدن رطوبتدر که
منجمد اولمسه راتیانج تسمیه اولنور اما ثمری سرو قوزلاغنه شبیه واندن صغیر وسرو اصنافندن
اولان شجردن سیلان ویاخود بالصناعه حاصل اولانه قطران تسمیه ایدرلر طبیعتی درجهٔ ثالثه ده
حار واولده یابسدر حاصیتی اخلاط غلیظه یی نضج ویروب صلابتلری تلیین وشربا دبوره
نافع وحلق وصدری تنقیه ایتمکله ضیق النفس وسعال شدیده یی تسکین ایدر وادویه قتالهنک
سمیتنی دافع ونفث الدم ایله صدردن اولان مدة یه نافعدر ضماداً ادمی ظاهر جلده جذب ایدوب
اعضایی تسمین وملح ایله حشرات سمیه لدغنه واورام صلبه دحمیردی تلیین ایدر ریه ورأسه
مضردر مصلحی کثیرا وبنفشه در ومقدار شربتی اوچ درهمه وارنجه در بدلی مثلی قدر قیردر
وبعضیلر دبقی قدر قطراندر دیمشلر **زفت یابس** زفت رطبک کندو کندویه ویاخود طبخ ایله
یابس اولمشدر طبیعتی درجهٔ ثالثه ده حار وثانیه ده یابسدر حاصیتی بودر که بونک تجفیفی زفت
رطبک تجفیفندن اقوی وانضاجی اضعفدر جربه وسعفه یه نافع وقروح وبثوری ادمال
ایدوب صفار البیض ایله شربا دم بواسیر وحیضی قاطعدر دحمی مقوی وسائر احوال وافعالده
زفت رطبدن اضعفدر مقدار شربتی ایکی مثقاله وارنجه در زفت بحری قطرانه مشابه واسود
وسائر نفط یاغی کبی یردن چقار وقیر تعبیر اولنان نسنه نک نوع سائلی در که مراجعه ادخال
اولنور براق وصاف وعشاق اولان افضل وکاملیدر طبیعتی درجهٔ ثالثه ده حار ویابسدر
حاصیتی ریاح واخلاط بلغمیه یی محلل ومفاصلی مقویدر عرق النساء وفالج وجذامه نافع
وکسر وخلع سببیله اعضاده واقع اولان اوجاع شدیده یی دافعدر مقدار شربتی بر درهمدن ایکی
درهمه وارنجه دک ودبریه مضردر مصلحی کثیرا وبدلی قطراندر بعضیلر جاوشیر ومصطکی در دیمشلر
زقوم بر شجر کبیردر شامی وحجازی بسنک قدی قامت انسان قدر اولوب واوراقی نار ورقندن
عریض واطرافی اسنان منشار کبی موزوندر وطرفی اعضانده شکوفه سی یاسمین هیئتنده

اصفر

اصفر وثمری سیاه وهلیلجه شبیه وایچنده اولان دانه لری بزر سمسم بکزر بقای قوتی اون ایکی سنه در
طبیعتی درجهٔ ثالثه ده حار ویابسدر حاصیتی ودهنی وثمری طریا جراحات طریه یه نافع وقوت قابضه سی
واردر عرق النساء ونقرس واریاح غلیظه یه شربا وطلاءً دافعدر اما شامیسی حجازیدن اکبر و
دیکنلی وثمری هلیلهدن کبیر شکوفه سی اصفر وثمری نضیج اولسه طعمی حلو ایله تعد وبرمقدار عفوصتلی
اولوب موروث غثیاندر طبیعتی درجهٔ ثانیه ده حار ویابسدر حاصیتی ریاح غلیظه یی تحلیل ایدوب
زیاده جالی اولمغله اثار جلدی وحصبه یی ازاله ایدر مقدار شربتی بش درهم وارنجه دردر وتحنک یاغی
جوزی مخنده دیمر وریه مصدع وجلدی سواد ایدر مصلحی تازه لبن ومقدار شربتی درت قیراطه
وارنجه دردر بدلی نفطدر **زقال** فارسیده عربیده قرانیا وترکیده قزلجق تسمیه اولنور بر شجرک
میوه سیدر یاقوتی اللون زیتون قدر اولوب تجفیف اولندقده سیاه اولور حامض وبرمقدار
عفوصتی وقابض اولمغله اسهال وقروح امعاءه نافع واعتدالدن قریب برودتی اولمغله عطش والتهاب
معده یی قاطعدر خلط صفراویه ودموییه نک غلیانی وسورانی قطع وابخرهٔ ردیه نک دماغه
صعودینی منع ایدر لکن صدره مضردر مصلحی شکردر **زنجبیل** معروف کوکدر نباتی شقاقل نباتنه
مشابه لکن اندن زیاده اصفر اولوب شکوفه وثمری اولماز طبیعتی درجهٔ ثالثه ده حار واولی ده
یابس وبرمقدار رطوبت فضلیه سی واردر هاضمه یه معین اولوب معده وکبده قوت ویرر وقوای
حافظه یی قوی وطبیعتی تلیین وسده کبدی تفتیح وشهوت جماعی تحریک ایدر معده وامعاده اولان
ریاح غلیظه یی تحلیل ورطوبات فضلیه یی تجفیف ایدوب بلغمدن ناشی اولان عطشی تسکین و
تعدیل ایدر سموم حیوانیه وحلق ودماغده مجتمع اولان رطوباتی ازاله ایدوب برودت هوادن
ناشی امراض دماغیه یی دفع ایله یرقان وتقطر البول وفساد غذادن اولان اسهالی قطع ایدر دیلدن
وحیات واخلاط غلیظه یی اخراجده لانظیردر نبات حلوایی وکندر ایله فواکه طریه نک مضرتنی
دفع ایچون دواء سریع التأثیردر وصفار البیض ایله استعمالی منی یی تکثیر وتزیید ایله مفاصل وساقینده
اولان رطوباتی اسهال ایله ازاله ایدر ضیق وخولنجان ایله جماعه اسهلدر مکتومهٔ مجربدر دندان کتحالاً
غشاوه وبیاض عین وسبله یی تعدیل وضماداً اعضاء عصبانیه تقویت ویروب فالج وکزاز
ووجع بواسیره دوای بیمثلدر مقدار شربتی ایکی درهم بدلی دارفلفلدر لکن حلقومه مضر
ومصلحی عسل وبادم یاغیدر **زنجبیل الکلاب** حرف الفاده فلفل الماء اسمیله مجردر **زوفای یابس**
بونباتک اغصانی روی ارضه مفروش وعقده لری کثیر وهر عقده سی کثیر الورق وچیچکی اصفر اولوب
مابین عقده یتنی ورقلن حالی وبوشلدر ودهنی مرزنجوش وصعتر ورغیته مشابه عطریتلی تحنتر
بر نباتدر طبیعتی درجهٔ ثانیه ده حار واخر ثانیه ده یابسدر حاصیتی جبلیسی بستانیسندن
اقوی والطفدر بلغم وریاح غلیظه یی اسهال ایدوب دیدان ودم جامدیی اخراج ایدر اورام
صلبه یی تحلیل وسعال مزمنه ودبو وعسر تنفس ونزله ووجع صدر وریه دفع ایتمکله مزاج
علیلی تعدیل ایدر معده وکبده نافع قولنج وسحج وفالج وداء الثعلب وداء الحیه ولدغ حشرات
سمیه اواعنده دواء لانظیردر مطبوخی سکنجبین ایله اخلاط غلیظه یی اسهال وقی دماغا
وبنفشه کوکی ایله اسهالی اقوی واستسقایه خمر ایله علاج بیمثلدر وجع اسنانه نافع
وکبده مضردر مصلحی صمغ ورمان حامضدر مقدار شربتی مطبوخ اولدقده بش درهمدر وارنجه
بدلی زعتردر **زیتون** بری وبستانی اولور جبقا یتسنک شجری اکبر ورقنک رطوبت وبیشلکی
اکثر اولوب شجری سنین اربعه دن صکره میوه دار اولور وبیک سنه یه وارنجه روی زمینده

باقی قالور میوه‌سی نضجه‌سی اعتدال اوزره حار و بر مقدار قابض و غیر نضیج اولانی بارد و زیاده
یابسدر سیاهی حار و یابس اولمغله سودا و صفرایه سریعاً استحاله ایدر نضیج و غیر نضیجنی
ماء مالح ایله پرورده اتسه‌لر مضرتی گیدر و تناولی اثنای طعامده در طعامدن مقدم و یا
مؤخر تناول اتمیه‌لر بو شروطله تناول اولنور ایسه معده‌یه قوت و اشتها و جماعه تقویت
ویروب طبیعی حابس و سهره و هزال مورثدر مصلحی جوز و لوز و ادهان و سرکه‌در مداومتی
اخلاطی احراق ایدر و دبیر مضردر مصلحی حلویاتدر شجرینک و کوکینک و ورقینک و جگردکینک
خواص کثیره‌سی واردر برانلره تعرض ایلملک **زیتون الارض** حرف المیمده ماذریون
اسمیله محرردر **زیت** روغن زیتون دخی تسمیه اولنور ترکیده زیتون یاغی دیرلر زیتون نضیجندن
اخذ اولنان یاغه زیت عذب دیرلر مغشوش اولمیانه زیت سطح بدنده اوزره سریع الانتشار
و اجزاسی بر بریندن منقطع اولماز اما مغشوش اولان بوکا مخالفدر و بو نوع زیتک طبیعتی
درجهٔ ثانیه‌ده حار و بر مقدار یابس و قابضدر و بعضیلر رطبدر دیدیلر هیچ بر سبب یوقدر
اکر غسل مراد اولنور ایسه اوزرینه ماء القراح المسخن ایله بر موضعده وضع ایدوب تحریک کثیر
ایله تحریک ایدرک چالقیه‌لر بعده بر موضعده بر زمان ترک اتمکله صودن دهن متفرق اولوب
اخذ ایدرلر بلا لذع و زیاده لطیف زیت اولور بو زیتک اون درت مثقالی بر رطل ماء الشعیر المسخن
ایله مسهل صفرادر اولوب وجع اعصاب و عرق النسایه نافعدر خمر و ماء حار ایله مغص و قولنج
ثفلی و وجع مفاصل و انواع وجعی دافعدر دیدانی و حیاتی اخراج ایدوب سمیت ادویه‌یی دفع
ایدر و کتب طبیه‌ده بر زیت اولنان بر سنه‌یی مرور ایدن کن نصکره زیت عتیق تسمیه اولنور
حار دخی زیت غیر عتیقدن اکثردر **زیت الانفاق** خام زیتوندن اخراج اولنان یاغدر که
معتدل و قابضدر بعضیلر طبیعتی درجهٔ اولی آخرنده باردر و اولنده یابسدر طبیعتی مسمن
و مبرد و مغشی للحصا کدر معده ولثاته قوت ویرر اخلاط فاسده‌یی تنقیه و سده‌لری تفتیح
و عفونتی قطع ایدوب اعضایه تقویت ویرر مغسولی وجع اعصابه موافق و مواد حاره‌یه
مناسب ولاتقدر بشره‌یه حمرت و جمال و لون وجه حسن کمال ویرر اما زیتون ترینک یاغی
دهن الورد مقامنده قائم و رادع و مبرد و عرقی راحقدر شورک سوادنی حافظ و سقوطنی مانعدر
اسنانی حرکتدن قوت ویروب لوز تعفندن رطوبات سائله و لثاتدن جریان دمی قاطعدر
و هر قده عتیق اولور ایسه او لقدر حرتی زیاده اولور حتی سنین سبعه‌یی تجاوز ایدر ایسه دهن
بلساندن اقوی و نافعدر و زیتون حنضفه‌دن اخذ اولنان دهن خلط ردی و حکه ایراث
ایدر و غایته مبخردر مصلحی شراب بنفسجدر **زیوهٔ صحرایی** حرف الکافده کمون بری اسمیله محرردر
زیناد زیتون یاغنک یوصنه دیرلر اکر ظرف نحاسیده نار لینه ایله طبخ اولنوب عسل قوامنده
کتوریسه‌لر قوت قابضه اکتساب ایتمکله فعلی حولانه مشابه اولور طبیعتی درجهٔ ثانیه‌ده حار
و افعالی حولاندن اقوی‌دردر وجع مفاصل و عرق النساء و نقرس و استسقایه ضماداً نافع و ابدانک
یابسه‌ده واقع اولان قروحی ادمال ایدوب خمر و یا ماء عسل ایله وجع اسنانی قاطعدر نقوع
ترمس ایله جرب و حکه‌یه مفیددر و هر نقدر عتیق اولور ایسه او لقدر قوی اولور

حرف السین المهمله

ساج بر شجر هندیدر که چنار اغاجنه مشابه و مائل قیرمزی قرمزی و سیاهه مائل اولور غایت
صلب و اوراقی کثیر رایحه‌سی کوزل بر اغاجدر و مدهٔ زاج دیو مشهور اولان اغاجدر حلبی

آبنوس

٢٣١ آبنوس دردیو خطا اتمش و صاحب تذکره فندق هندی ظن ایدوب یکلش بولمشلر طبیعتی
درجهٔ ثانیه‌ده بارد و یابس و بر مقدار حاردر دیجراو زره سودوب ماء بارد ایله طلا اولنسه صداع
حاره و اورام حاره‌یه نافع و نشاره‌سی تناول اولنسه عطش و التهاب معده‌یی دافعدر ماء عسل
ایله دیدان و حیاتی قتل و اخراج ایدر مقدار شربتی بر مثقالدن اوچ مثقاله واردر جگرده
مضردر مصلحی عنابدر **ساذج هندی** ترکیده دخی ساذج هندی دینمکله معروفدر آماذوکی الان
مفقوددر هندوستان کوللرنده نابت شکوفه و ساقی نابوده بر ورقدر که جوز رومی ورقنه شبیه
و سیاهه مائل یوزی تورلکی و بجبین و دخطوط اولوب رایحهٔ لطیفه‌سی سنبل هندیه معادلدر
بعضیلر هنددن غیری یرده دخی اولوردیمشلر و قوتی اوتوز سنه‌یه وارنجه باقیدر طبیعتی
درجهٔ ثالثه‌ده حار و ثانیه‌ده یابسدر خاصیتی بول و حیضی ادرار ایدوب معده‌یی اصلاح
و اعضای باطنه و حواس خمسهٔ باطنه‌یه تقویتی واردر ارواح و اخلاطی تعفندن حفظ
ایدوب قلبی تفریح و ریاح غلیظهٔ امعایی تحلیل و سده احشایی تفتیح ایدر و معده و
اشتراک معده ایله اولان نتن رایحة الفم و خفقان و وسواس و جنون و وحشت کبی ملل
سوداویه‌یه علاج لانظیردر خصوصاً وجع کبد و وجع فواد و یرقان و استسقاء و امراض طحالیه
و رحیم و عسر الولاده و اخراج مشیمه‌ده دواء سریع التاثیردر اکتحالی سلاق و ظفره و ظلمت
و بیاض عینی اصحابنه نافع و تحت اللسان وضع اولنمغله لکنت عارضه‌یی دافعدر لکن ریه‌یه
مضردر مصلحی مصطکیدر دوستانزیه مضردر مصلحی شراب سفرجلدر مقدار شربتی بر مثقاله
وارنجه درهمی ایکی و زنی قدر سنبل هندیدر **ساریغون** حرف الشینده شیخ اسمیله محرردر
ساطریون حرف الخاده خصیة الثعلب اسمیله محرردر **ساسم** حرف الالفده آبنوس اسمیله محرردر **سالیون**
حرف الکافده کرفس اسمیله محرردر **ساق اسود** حرف الباده برسیاوشان اسمیله محرردر **سبستان**
فارسیده عربیده اطبا الکلب دیرلر بر میوه‌نک اسمیدر که شجری قدی آدم قدر اولوب اوراقی مستدیر
و کبار و قشری بیاضه مائل و اغصانی بیشل و عناقیدی واردر که اول عناقیدده اولان میوه‌لری
نضج بولدقده اصفر و جفاف حاصل ایتدکده سیاه اولور اکثر طبیعتی حرارت و برودته معتدل
و درجهٔ اولیده رطبدر محرور المزاج کمسه‌لرک طبیعتی تلیین ایدوب مواد سوداویه‌یی اسهالا ایدر
ازالتی واردر حلقومی ملین و حدت صفرا و عطشی مسکن و امعایه قوت ویرر حرقت بول و حرارت
و یبوست سبیله اولان سعال و بحة الصوت و حرقت ادویه‌دن حادث اولان سحج انواعنه
نافعدر دیدانی اخراج و ادویهٔ مسهله‌یی اصلاح ایدوب حمیات حاره‌یی دافعدر مقدار شربتی
اوتوز عدددن یکرمی مثقاله وارنجه‌در معده‌یی مضعف و کبده مضردر مصلحی مبرود المزاجلرده
ورد احمر و سائرلرنده عناب دربدلی خطمیدر **سبع الارض** حرف الباده برسیاوشان اسمیله محرردر
سحاب البحر حرف اللامده اسفنج اسمیله محرردر **سبع الشعر** حرف الالفده افتیمون اسمیله محرردر
سبخ خاء معجمه ایله اذخره مشابه اغصانی کثیر و طعمی مرادتلو بر نباتدر لانظیردر طبیعتی درجهٔ ثالثه‌ده
حار و یابسدر خاصیتی معده‌یی تسخین اتمکله تقویت ویروب سده‌لری تفتیح ایدر ریاحی
تحلیل و بلاغم لزجه‌یی تقطیع و سده دماغیه‌یی تفتیح و مجاریی توسیع اتمکله صرع و سکته
و فالج امثالی علل دماغیه‌ده مجربدر لکن محرورینه مضردر مصلحی خاصه‌ات مناسبه‌در مقدار
شربتی بر مثقاله دکدر بدلی بر بجی وزنی قدر اذخردر **سدر** اولک کسری و ثانینک سکونی ایله
فارسیده کنار تسمیه اولنور بر شجر مشهوردر که عربیده ثمرینه نبق و شجرینه سدر دیرلر اما

عرف اطباده مسهوقی مراد اولنور بریی وبستانی اولور بر نسنک بستانی سنذاب حدیقی ودکلری کثیر
اما بستانیسنک میوه سی خامض ولذیذ وکبیر اولوب کچی اصغر وکچی احمر خوشبو اولور شجرینک نشاره سی
درجۀ اولی اخرنده بارد واخر ثانیده یابسدر حاصیتی سیلان دمی قاطع وعلل طحالیه واستسقایه
نافعدر ضعف معده وقروح امعا واسهال معدی وسحج امعایه احتقانا عظیم الاثردر وذرورا
جراحاتلرده اکسیره برابردر مقدار شربتی یدی درهمه وارنجه دردر واوراقی جراحاته مفیددر واوساخ
بدنی ازاله ایدوب قوایء عصابی تزیید ایدر شعری تقویت وسقوطندن مانع وحشرات سمیه نک
مضرتینی دافعدر خمر ایله ضمادی اورام حاره یی تنضیج وتحلیل ایدر وثمره سی کبد نبق تسمیه ایدرلر
طبیعتی درجۀ اولیده بارد وثانیه ده یابسدر بعضیلر اولیده حاردر دیمشلر وتنفیخ ایلیوب
حامض اولانی قابض ولزج اولنوب عصری سببیله مسهلدر اما نضجی قلیل الغذاء وبطیء الهضم
وصالح الکیلوسدر ونصف رطل مقداری عصاره سندن شرب اولنسه معده وامعادن
صفراوی اسهال ایدر حرارت غریبه وعطشی اطفی وقطع وحامضی دماغه ابخره نک صعودنی
منع ایدر وحلوسنک عصاره سی سدده لری تفتیح ودیدانی قتل واخراج ایتمکله امعایی تطهیر
وتنقیح ایدر مبرودینه مضردر مصلحی کلبا شکردر محرورینه سکنجبیندر **سذاب البستانی**
عربیده یونانیده فیجن وترکیده سذف دیمکله مشهوردر بستانی وبریسی اولور بستانیسنک
بر ذراع مقداری ساقی واغصانی کثیر وکریه الرائحه جوده جه اوراقی اولور لونی ودخی توزلی
مائیه مائل اخضر وهر بر اغصانه بزور اربعه ایله شکوفه سی اصفر اولور طبیعتی درجۀ
ثالثه ده حار ویابسدر اما طریسنک یبوستی قلیل وعصاره سی بول وحیضی ادرار ومنی یی
تجفیف ایدوب جماعی تعطیل ایدر جنینی اسقاط وسدده لری تفتیح وریاحی تحلیل وقولنج ریحی
ویرقان وطحال وصدر ومقعده ورحم مرضلرینی دفع ایتمکله تعدیل ایدر ضیق النفس ومغص
ووجع صدر وذات الجنب وسعال مزمن وریته ده واقع ورم حاره یه مطبوخا مفیددر عرق النسا
ووجع مفاصل وانواع حیاتک دیره مسنه منافعی مزیددر مطبوخی دیدانی اخراج ایدوب
استسقاء لحمیه بر وجه حاصل ایدر جوز وتین ایله سموم مشهوره بریه ولدغ حشرات سمیه یه بهر روم
بر درهم مقدار تناولی سمیه یه مقاوم اولور فالج وتشنج ورعشه یه نافع وفره مضغ اولنمله
رایحۀ ثوم وبصل وسائر روایح ردیه یی دافعدر لکن مورث صداع وثقلت راس اولور مصلحی رمان حامض
وسفرجل حلودر وبزرندن اون سکز قیراطی شرب اولنسه ادویۀ قتالدنک مضرتینی دفع ایدر وایکی
درهمی عقرب ورتیلا لسعنه نجاه ایدر عض الکلب الکلب دخی مجربدر بر مختصر ایلالک خواص کثیره سی
واردر اما مداومتی بصری مضعف ومصدع واخلاطی ومنیی محرقدر مصلحی سکنجبین وانیسوندر
مقدار شربتی اوچ مثقال وبدلی زعتردر کرک بستانی وکرک بریسنک صمغی غایتده حار ویابسدر
سذاب البری بو نباتک دخی بستانیسندن رقیق وعنبر کبیر واغصانی قلیل وحدت ورایحه
کریه سی کثیر اولور طبیعتی درجۀ رابعه ده حار ویابسدر حاصیتی سموم اقرب ودرت درهمی
هلاکه سبب دردر قلیدنی اشددر عصاره ویا مطبوخی حدیده وشجشم یه طلاء اولنسه وسحقد
پاک اولوب پاصلنمیه وموضع ماکیانه نثر اولنسه لر او موضعه حیوان موذیه کلمیه داء الثعلب
شراب ایله تضمید اولنورسه دفع ایدر واوراق مسحوقه سی ضمادا موادی جاذب ومحرقدر
سرخس فارسیده یونانیده بطادس وترکیده ایرانجی دیولر عقده لری واینجه صاچقلری کثیر
حمرته مائل بر سیاه کوکلد ساقی وثمره سی وشکوفه سی یوقدر انجق انلن نابت بر ذراع قدر دالی

ویشل اوراقی اولور غایت خشنی وبالی وبر مرغه شبیه اولمغله بو نوعنه ذکر تعبیر ایدرلر وانثی سی
دخی کرچه بو کا مشابه در انجق دالی یوق بر ورقدر تفعه منحصردر طبیعتی ثانیه ده حار واولیده یابسدر
حاصیتی بلا لذع تجفیف وجالی ومفتحدر دیدان وحیاتی قاتل ورحمدن جنینی مسقط وقوتلو
مسهلدر خصوصا حب النیل واسود وسقمونیا ایله اوله عسل وخمر امثالی ایله ممزوج اولوب بخار سوداوی
رافع ونفخی محللدر وقوتی درت سنه یه وارنجه باقی وکاملدر خفقان وعسیرة العلاج اولان
جراحاتکلی وثاندیه نافعدر واوچ عدد صغار البیض ایله بر مثقالی ضرب وسقیطه دن ظهور
ایدن اعراض شدیده یی دافعدر عصروده اولان فضولی ضمادا ایتمکله اخراج وحنظل ایله بخار اسه
ادرسه لر نزول مائی دفع ایدر مجربدر لکن ریته یه مضردر مصلحی شیح ارمنی ومقدار شربتی ایکی مثقاله
وارنجه در وبدلی تنبیل در **سرو** شجر معروفدر طبیعتی درجۀ اولیده حار وثالثه ده یابسدر
وثمرینک حرارتی اجزاء سائره سندن اکثر وصمغنک حرارتی ثمره سندن برتر وحدتلیدر و
سیلان ایدن رطوبتی شربین اغاجندن سائل اولان قطرانندن اضعفدر ونشاره سی سیلان
فضوله مانع ومرضا فی ایله ضمادی قوت ویروب فواشه ثبوتلی دافعدر ودبیره مضردر مصلحی
کثیرادر رمادی خشونتلی حرق النار وغیر مغسولی جراحات رطبیه وجوز طی سی عصاره سی
بواسیر انفه نافعدر جراحاتی تجفیف واورام صلبه یی تحلیل وسیلان دمی قاطعدر بدلی مثلی قدر
انزروت احمر نصف وزنی قدر قشر اناردر **سرمق و سرمج** حرف القافده قطف اسمیله محرردر
سعد اولک ضمی وثانینک سکونی ایله فارسیده مشک زمین وترکیده طوپلق تسمیه اولنور
خارجی اسود وداخلی ابیض رایحه سی لطیف زیتون قدر بوکوکدر ودخی بواصیر ودغنه مشابه درو — اسکی
اندن اطول وعرضی اقل وابجر رکدر وصلابت وخشونتی واردر طبیعتی درجۀ ثانیه اخرنده
حار ویابسدر حاصیتی تجفیف ومفتحدر وبلا لذع بول وحیضی ادرار ایدوب حصاة کلی
ومثانه یی اخراج ایدر لذع ولسع حشرات سمیه یه وشرب سموم ایدنلره شربا وضمادا نافع
اعضای عصبانیه یی وعقل وفهم ومعده یی تقوی ایدوب ریاح وخفقانی وصداع بارده ویرقانی
دافعدر بواسیر علتنی دخی ازاله ایدر دهن حبة الخضرا ایله وجع ورک وبرودت کلی ومثانه
وتقاطر بول اصحابنه وعیاده مزمنه وقی وغثیانه علاج لانظیردر فرزجه ویا شرب او تحمله
برودت رحمی ازاله ایدوب فم رحمی تضییق ایدر اسنان ولثاتی محکم وقوی ایدر بلیغ التاثیردر
زفت ایله طلاسی داء السره واقع اولان بثوره نادر دواء مناسب وغسولا لون بشره یی احسن ایدوب
حمره تنی جالبدر خلقومه وصوته مضردر مصلحی شکر وریه یه مضردر مصلحی انیسوندر ومداومتی
دمی محرق وجذامه مورثدر مصلحی ایام ثلثه سرکه ده نقع اتمکدر مقدار شربتی ایکی مثقاله وارنجه
وبدلی مثلی قدر سنبل هندی ونصفی قدر مرصافی وربعی قدر دارچین دردر برنوع سعد هندی
واردر که زنجبیله شبیه اولوب مضغ اتسه لر اصفر اللون اولور ایکی دانقی جنونی مورث
وزیاده قاتلدر طلاءی جلدی محرق واکالدر واول انره شعری مزیلدر **سعدان** دمردکنه
مشابه دیکنلی وبیاضلغی آندن اکثر والین الورق بر نباتدر که ثمری مدور دیکنلی وتخمی عریض
واصول وثمری بوللی مدرر واسهال وذخیری کسر دیرلر **سعید** حرف الحاده حرمل اسمیله محرردر
سعالی عربیده ظفر الخیل دخی تسمیه اولنور لسان افرنجیه ده فارفاره ویونانیده سقاطیس
وفنجیون دیرلر ترکیده اوکسرک اوتی دیرلر لکن استانبول عشابلری عندنده فارفرا دیمکله
معلوم ومشهور بر نباتدر که ورقی توءمه شبیه والتی بیکی دانه کوکندن نابت بو طرفی ویشل

وطرفاغزي بياض وزمينه ملاصقه ثابت دركوشه لري كثير وساقي بهارده برقرشدن
كبير اولور شكوفه سي اصفر واون كوندن زياده دوره ميتر بواجلدن اكا ساقسز وشكوفه سز ديرلر
ديرلر كوكي غايت دقيق وغناك مواضعنده نابتدر طعمنده مرارت قليله ايله حدت وقابضيت
واردر طبيعتي درجه ثالثه ده حار ويابسدر ومستعمل اولان طرييدر وكوكندن ياخود ورقندن
برمقدار فمده طوتسه لر سعال مزمن وربو وضيق وقروح الصدري رفع ايدر ورياحي تحليل ايدر
بخوري واستنشاقنده دخي بو تأثير معتبردر وضماداً اورام بلغميه وخنازيري ... وجراحاتي
تحليل وتدميل ايدر عسل ايله جنيني حيا وميتا اخراج ايدر اما قوه سي حدتلي دگلدر مستعملدر
سفرجل عربيده فارسيده به وتركيده ايوا ديرلر حلو وحامضي اولور حلوي برودتده اعتداله
قريب اولوب درجه اولينك آخرنده رطبدر توليد مده وقلب ومعده ودماغي قوي ايدر مع هذا
تهييج اطراف سوء القنيه يه عصاره سي خاثرا طلاء اولنمقله علاج مجربدر وحامضي درجه
اوليده باردر وثانيه ده يابس وتقويت معده ده حلويندن اقوي وايكيسنك دخي جرمي قابض
واكثاري عصوري ايله مسهلدر خصوصا بعد الطعام اولسه ومزاجي حار اولنلرده معده خالي ايكن
تناول اتسه لر طبيعتي قبض ايدر قواي حيواني ونفسانيه يي تفريح ايدوب قوت ويرر وتناولي
وسواس وكسل وخفقاني دافع رحمده جنيني حافظ وكبد ومعده يي قوي واشتهايي تحريك
ايدوب صداع ونوازلي دافعدر ابخره نك دماغ وقلبه صعودني ومواددك انصبابيني واسهالك
عطشي والتهابني دفع ايدر قي وغثيانه ومواد محترقه سبيله واقع اولان وجع فم معده يي دفع
ايدر لكن جرمي مسددر ومضره في عصاره سندن اقوي مصلحي عسل ايله مربي ايلمكدر احشاي
ضعيفه يه مضر وقصبة الريه يه خشونت ويروب رعشه وسعال وقولنجي مورثدر خصوصا
غير مربي اولان جرمي ومصلحي عسل وانيسون امثاليدر ومقدار شربتي عصاره سندن اون
درهم وارنجه دردر رب سفرجل حامض درجه اولينك آخرنده بارد ويابسدر قي واسهال
مراريي قابض وقاطعدر وعطش والتهابي مسكن وصعود ابخره يي مانعدر ورب سفرجل
حلو اعتداله قريب ويبوستي غالب وقبضي حامضندن اقل وجميع افعالده اكا شبيه ولاحشاي
ضعيفه يه اندن انسب وهر برينك مقدار شربتي يگرميشر درهمدر وحب سفرجل درجه
ثانيه ده بارد ورطبدر وبرمقدار قابض ولعابي خشونت حلق وحنجره يي تليين وسعال حار
ويابسي تسكين ايدر حرارت معده وحميات وفم ولسانده واقع اولان احتراق وسوادي
وبثوري ازاله ايدوب يبوست لساني دفع ايدر حرارت شمس وحرق النار امثالنه طلاء
نافع واعضاء نفسه موافق وسل وقروح امعاء وبحة الصوتي دافعدر مقدار شربتي ايكي مثقال
ولعابندن اون مثقالدر لكن معده يي ارخا ايدوب ضعف ايراث ايدر مصلحي محرور دينده
سكر ومبرود دينده رازيانجدر وبدلي بزرقطونادر **سقمونيا** محموده دخي تسميه اولنور
شدلين كبي سد ايله ممتلي بونباتك سوديدركه اصل واحددن نابت واغصاني كثير واوج
دورت ذراع مقداردر يي ارضه منبسطا نابت اولور وبعضي امكنه ده غير منبسط اولوب
اوزرنده رطوبت لزجه سي واردر اوراقينك اوجي سوري ودبي چتال ورقيق ولين اوقدن
زياده ثقيل زهري بياض ومستدير مجوف وكريه الرائحه اولمغله شمي محالدر كوكي عظيم الجثه
وبياض جوز شبيه ورطوبت ايله ممتلي ورايحه سي كريهدر وسد ديني اخذ مراد ايدنلر
اطرافني حفر ايدوب كوكني برمقدار قطع وآلتنه ميديه قبوغني قيوب جريان وسيلان ايدن

لبني

لبني اخذ ايدرلر سقمونيا بو لبندن عبارتدر افضل وجيدي صافي وخفيف الوزن وسريع الانكسار ٢٣٣
اولوب رنگي كوكلكه وصفرته مائل بياض اولور وبو اوصافك غيري مغشوش ولبن يتوعاتدن
معمول ومصنوعدر وقوتي اوتوز سنه يه وارنجه باقيدر وبلا تربيه استعمالي جائز دگلدر
وهر نوع تربيه سي اقرباذينلرده مصرحدر محرور المزاج واطفال وضعف القلب والاحشاء
غايت حار وغايت بارد هوالرده استعمال ايتمه لر طبيعتي درجه ثالثه ده حار وآخر ثانيه ده
يابسدر خاصيتي صفراوي واخلاط لزجه يي اسهال ايدر وادويه مسهله نك فعل وقوتني
زياده ايدر وسريع الاجابت ايدر جالي ومحلل ومفتح وفضلات بدنيه يي ادرار وديداني
قتل واخراج ايدر مواد بلغميه ده زنجبيل وتربد ايله واعراض سوداويه ده سنا ولاجورد
ايله استعمال اولنه اكثاري قلب ومعده وكبد وامعايه مضردر كرب وغم وعطش ايراث ايدوب
اشتهايي كسر ايدر وبر درهمدن زياده سي قاتلدر مقدار شربتي خفيف دانقدن ايكي دانقه وارنجه
ومعقدن بر درهمه وارنجه دردر بدلي بربحق وزني قدر صبر ونصفي قدر هليله اصفردر **سكر**
لسان تركيده شكر ديرلر برنباتك عصارهٔ معقوده سيدركه نباتي قميشه مشابه بوغم بوغم اولور
وعصاره سي بلا تصفيه عقد اولنه قده سكر احمر تسميه ايدرلر وحل وعقدنده هر نه قدر تكرار
اولنورسه اولقدر بياض ولطيف اولور واگر بردفعه دخي حل اولنوب صنوبري الشكل برظرفده
دوكلورسه آنده عقد اولنوب كله شكري ديرلر واگر طبخنده مبالغه اولنورسه ابلوج تسميه
ايدرلركه فارسيده قند مكرر تعبير اولنور اگر طرفيني مساوي مستطيل ظرفه افراغ اولنورسه
قلم دينمكله معروف اولور وبوني بردفعه دخي حل ايدوب بعد التصفيه شيشه ظرفه افراغ
ايدرلرسه نبات قرار دينمكله شهرت شعار اولور واگر تكرار ماء القراح ايله حل اولنوب منعقد
اولنجه طبخ اولنورسه فانيد خزائني وفانيد شجري تعبير اولنور واگر طبخ ثالثده عشري
قدر تازه سود اضافه اولنوب عقد اولنورسه سكر طبرزد تسميه اولنور واكثر اطباء
قند مكرره سكر طبرزد ديرلر وعصاره سكر قصبك طبيعتي درجه اوليده حار وآخر اوليده
رطبدر خاصيتي حلق وصدر وريه يي تليين ايدوب رطوبتني جالي وسعال واحتباس بول
وحرقت بوله نافعدر ودم ممتلي حاصل ايدوب مورث نفخدر وقصب السكر اوزرنده ملح
كبي منعقد اولان صمغ عينه جلا ويرر وسكر احمرك طبيعتي درجه ثانيه ده حار واوليده رطبدر
وسكر طبرزد ايله نبات اعتداله اقربدر واقسامنك افضلي وهر نه قدر صاف اولور حرارتي اولقدر
قليل وهر نه قدر كهنه اولورسه يبوستي اولقدر غالب اولور وسكرك انواعي صالح الغذاء وجالي
وطبيعتي وآلات نفسي تليين ايدر ارواحي وكبدي قوي ايدوب رياح امعايي تحليل وجماعي
تحريك ايدوب عسر البولي ازاله وقولنج ريحيي تسكين ايدر امراض سوداويه يه نافع وايكي
مثلي روغن ساده ايله سودا اخشامي دافعدر ونباتك هر يوم بروقيه سنه مداومت
اولنورسه سعال وخشونت حلق وحنجره وصدره نافعدر وكثرت جماعدن حادث اولان
ارتعاش وخفقاني دافعدر اكتحالي بياض عين ولحم زائدي ازاله ايدوب لؤلؤ وزنجبيل كلر
ايله سلاق وجربي زائل ايدر اصحاب سل واسهال ومعضه علاج مؤثردر صفراوي المزاجه
مضر ومولد دم صفراويدر خصوصا وقت افراط جوعده استعمال اولنه وسكر كهنه دخي محرق
واخلاطي مفسددر مصلحي لوز حلو ولبن طريدر وحوامضات وسفرجل ورمان وطباشير
ومارول امثاليدر بدلي تقويت جماع وتليين وترطيبده مثلي قدر ترنجبين وتسكين قولنجده

حسبي الله وحده
من الكتب التي وقفها الفقير
الى الله ربه ذي المواهب

عسل و مقدار شربتی اوتوز درهمدر **سکر العشر** بر رطوبت منعقده در که عشر تسمیه اولنان شجرك
اوزرنده پاره پاره ملح کبی بیاض و سیاه اولور بیاضنه یمانی و سیاهینه حجازی تسمیه اولنور افضلی
یمانیسیدر که ابتداء امرده حلاوت ایله جزئی قبضی بعده مرارتی ظاهر اولور طبیعتی درجهٔ اولیٰده
حار و یابس در ابن تلمیذ معتدلدر و سکردن الطفدر دیمش اما حجازیسنك حرارتی یمانیسندن
اکثر و جمیع اقسامی مفتح و کبد و ریه یه تقویت ویروب آلات نفسی تلیین ایتمکله اکسیره برابردر
وجع صدر و سعال و معده و کبد و کلی و مثانه و قروح ریه اصحابنه دواء لا نظیردر و بهر یوم بر
وقیه سنی ماء فاتر ایله اوتوز کون دك شرب اتسه لر ربو و ضیق النفس و امراض صدرك انواعنه
مجرب و سریع التاثیردر اکتحالی بیاض عینی زائل و باصره یه تقویت حاصل ایدر اما محرورینه
مصدعدر مصلحی دهن لوز حلو و بدلی بعضیلر ترحالم دردیمشلر مقدار شربتی بر وقیه و قوتی
یکرمی سنه یه وارنجه باقیدر و صاحب اختیاراتك ترحالم بدلیدر دیدیکی خطاء فاحشدر
زیرا سکر عشرك شجری اشجار بادیه دن یتوعات کبی لبن ایله ممتلی بر شجره در اکر بر یرینی قطع
اتسه لر بر رطلدن زیاده لبن خروج ایدر و اوچ درهمی شرب اولنسه تفریج ایله انسانی هلاك
ایدر و اول شجرك اغصانی کثیر و دقیق و دخی لین و بعض اماکنده ارغوان و دخی قدر عریض
ورقی واردر بلاد کرمانده دخی اولور شکوفه سی بنفشجی و بعض بلادده صفرته مائل و ثمری
انجیر کبی اولوب زیاده کبیر و جوفی حریر و پنبه یه شبیه لبن نفسنه ممتلی و کاملدر اوراقی
مصبانی (?) درجهٔ ثالثه ده حار و یابس و دیت ایله اوراقنك مطبوخی جرب و تشنج و فالجه طلاءً
نافع و درور ری قروح خبیثه و اکله یه ذرور اتسه لر وسخ و لحم زائد قروحی اکل ایدوب جفاف حاصل ایدر
و پنبه سنی جراحات طریه دن سیلان ایدن دمی منع اتمکله غیر سائل ایدر طبیعة لبنی درجهٔ
رابعه ده حار و یابس در خاصیتی شعری ازاله ایدوب دائد بواسیری قاطع سعفه و قوباء متقشره یه
نافعدر بو شجرك لبنی غایت زهرناکدر احتراز لازمدر و بو شجرك بر نشی دخی واردر که سایه سنده
جلوس ایدن کسنه هلاك اولور و دخی صمغ مشق و رغنه مشابهدر و قسم آخرینك و دخی
ایلغون و رغنه شبیه شکوفه سی آق و ثمره سی عصفره مشابه اوفق و حمرته مائل اولور کیسوس
بن ثابس (?) درهم که بو قسمندن سکر اخذ ایدوب بر مقدار حلاوت ایله ایکی مثقالنی اکل اتسه لر دیدیلر
اوچ کونه وارنجه اول کسنه هلاك اولدیغی و بو جهتدن سکر العشر اقسامنی خزائن ملوکده حفظ
ایدرلر **سکباج** کسر سیعن (?) ایله حل ایله تربیه اولنمش بو نوع طعامدر که ملطف و مقطع
و مبرد و صفراءیی قاطع و غلیان دمی مسکندر ابدان نحیفه اصحابنه و علل مراقیا و سائر
امراض سوداویه و دماغیه اربابنه خصوصا سعال و سحج و ضعف معده و مثانه و رحم کبی
علتلرده ترکی واجب و اوجاع مفاصله و ادویه مسهله استعمال ایدنلره غیر مناسبدر مصلحی
حلویات و بالوده لردر صنعتی مقدار الکفایه لحمی اخذ ایدوب حد اعتدال اوزره دوغرایوب
واکر دجاج اولورسه آنی دخی بندلرندن جدا ایدوب ماء القراحیله بر مقدار طبخ ایدهلر
بعده بصل و جزر و پراصه یی دخی صو ایله بر مقدار طبخ ایتدکدنصکره اخراج ایدوب
ماء بارد ایله غسل ایدهلر بعده لحم مطبوخی و سائر حوائجی سرکه و ابازیر لطیفة الرائحه ایله
معاً بر ظرفده وضع و مهرا اولنجه طبخ ایدهلر بعده عسل و سکر ایله لذت ویروب جزئیجه
زعفران ایله تلوین ایدهلر **سکبینج** فارسیدن معربدر یونانیده ساغافیون دیرلر خادره (?)
شبیه بر نباتك صمغیدر افضل و جیدی خارجی احمر و داخلی آق رطوبتی ظاهر و رایحه سی

خلتیت

حلتیت ایله قنه بعینه اولوب جرمی بر آق اولماید بعضیلر دیدیلر که قنه سکبینجه مستحیل اولور
و کاهیجه انکله غش اولنور فرقی قنه نك بیاضی و سکبینجك رطوبتیدر مدت قوتی یکرمی سنه یه
وارنجه باقیدر طبیعتی درجهٔ ثالثه ده حار و یابس و بعضیلر ثانیه ده یابسدر دیمشلر خاصیتی
مسخن و ملطف و جالیدر ریاح و اورام صلبه یی محلل و دم طمثی ادرار ایدوب بلغم غلیظی و ماء
اصفری مسهلدر موادی اعماق بدندن و مفاصلدن جاذب و ادویه مسهله یی اصلاح ایدوب دیدان
و جنینی مخرج و ربو و سعال و وجع صدر و استسقاء و امراض بلغمیه یه و وجع مفاصل
و نقرس و حمیات سوداویه یه نافعدر خصوصا صداع بارد و صرع و فالج و مغص شدیده یه
زیاده مؤثردر خمر ایله لدغ حشراته مفید اولوب شهوت باهی عسل ایله تزیید ایدر فرزجه سی
احتباس حیضی دافع صرع و اختناق رحمه بخوری دواء نافعدر اکتحالی ظلمت بصر و نزول الماءی
قطع ایدر محرورینه مصدعدر و اورام باطنه ایراث ایدر و مثانه یه مضردر مصلحی اشقدر و کلایه مضردر
مصلحی کثیرادر مقدار شربتی بر درهمه وارنجه در بدلی قنه در بعضیلر دفع سمومك غیرنده بدلی
راتینجدر دیدیلر **سلیخه** هند و عماننده اولور و دخی ایرساه رغنه شبیه و ساقی و قشری غلیظ
بر شجرك اغصانینك قشریدر که یدی قسمدر بری غلیظ و لطیف الرائحه اولوب لونی اصفر ایکنجیسی
دون و لطیف الرائحه اولوب رنکی احمر اولور اوچنجیسی بی رائحه و لونی صفرته مائل آقدر دردنجیسی
حمرت ایله سواد بیننده اولوب اینجه و الجاق (?) اولور بشنجیسی اسمانجونی و رائحه سی کل رائحه سنه مشابه
و مماثل و آلتنجیسی قسط لبی غیر براق و منکرج و بی حاصل اولور یدنجیسی غایت سیاه و کریه الرائحه
اولوب قشری دقیق و شجری دارچین ده دخی حاصل اولمسی تحقیقدر دیمشلر و بعضیلر سلیخه دارچینه
مستحیل اولور دیمشلر و بو اقسام سبعه نك افضل و جیدی قسم اول و ثانی و خامسیدر که طعمنده
حدت و قبضیت اولوب مرارت اولیه قوتی یدی سنه یه وارنجه باقیدر طبیعتی درجهٔ ثانیه آخرنده
حار و یابسدر خاصیتی ملطف و منضج و مقطع و مسخن و مفتح و محلل در سده کبد و طحال و ماساریقانی
تفتیح و ریاح غلیظه یی تحلیل و بول و حیضی ادرار ایدوب مزاج علیلی تصحیح ایدر و ربو و سعال
و انتصاب النفس اصحابنه و رحم و حجاب معده و اوجاع اولان اوجاعه زیاده نافع نوازل
و زکام و حمیات دائره یه و لسع حشرات سمیه نك ضرورتنی دافعدر و کلایه مضردر مصلحی کثیرا
و ماء ورد مضردر و مصلحی بسبستان مطبوخی و کثیرادر بدلی دارچین و مقدار شربتی ایکی درهمدر بدلی
سلق سینك کسریله و لامك سکونیله دی و فارسیده چغندر و ترکیده پازی دیرلر اوراقی کبیر و احمر
اولانه سلق اسود و اوراقی صغیر و جوزه و صفرته مائل ساقی دقیق اولانه سلق ابیض تسمیه ایدرلر
مرکب القوی در درجهٔ اولیده حرارتی و برودتی واردر بر مقدار قابض و رطوبتی جالی و محلل
و بر مقدار مبرد و معطش و جرمیله طبیعتی حابسدر و مائیتی ایله ملیندر قلیل الغذادر
انتشار قضیب و شهوت جماعه نافع و عصاره و دخی اصول و ساقندن افضل و اولنی قاطعدر
مطبوخی علل طلا ایدرده زیاده مؤثردر کلی و مثانه ده اولان اوجاع و امراض مقعد و وجع مفاصل
و نقرس وجعیه منافعی ظاهر خردل ایله شوی محسن و دهن لوز ایله اولیکی محلل و ضد افراطی ایله
تناولی ریاح غلیظه یی و قولنجی مسکندر اما کثارتی معده یی احراق ایدوب قولنج و وجع مفاصلی
مورثدر مصلحی عدس ایله طبخ و خردل ایله استعمالیدر اکثرا **سلق المائی** و **سلق البری** و
سلق الجبلی حرف الخاده خاص اسمیله محررده **سلدانیوس** لغت یونانیده معرب قاعده ده سیندیان
دیرلر شجری شوکدار اغاجیدر قرتیز ایدر و اوراقی قواق ورغنه مشابه و مائل اوفی و شکوفه سی احمر

وبزری کتو برقدر لذید وقبضه مائلدر طبیعتی درجهٔ ثانیه ده حار ویابس در خاصیتی ودخی تخمی
سموم حیوانیه نك مجموعنه خصوصا سم افاعی یه دوادر لانظیردر قصبهٔ الریه یی تنقیه وصوتی صاف
ورغنك مطبوخی نطولاً اورام صلبه یی تحلیل ایچون عجیب التأثیردر سماق الدباغین بعضیلر
عفص الصفار وحب جبلی دیرلر وبعضیلر ورق سماق دیرلر دباغلر آنکله جلدلری دباغت ایدرلر
جمیع افعالده سماقه شبیه وقبضی سماقدن کثیردر سمسم فارسیده کنجد وترکیده سوسام ولغهٔ
حبشده جلجلان دیرلر قوتی ایکی سنه یه وارنجه باقیدر طبیعتی درجهٔ اولده حار ورطبدر خاصیتی
خشونت حلق ولهاتی تلیین وصوتی کوزل ومواد سوداویه واخلاط محترقه یی اصلاح واغذیهٔ
صالحه تولد ایتمکله وجودی تسمین ایدر اورامی تحلیل وشراب ایله استعمالی لسع حیاته نافع مثلی قدر
لوز حلو وثلث قدر خشخاش وعشری قدر بزر بنج ابیض ایله هر یوم بر وقیه استعمال اولنسه
تنخه سمز ایچون غایت مجربدر وحمص ایله معاً طبخ شرب اولنسه حیضی ادرار ایدوب رحمدن
جنینی اخراج ایدر بطیء الهضم واعضائی مرخی ونتن رائحهٔ الفمی مورث ومصدعدر مصلحی عسل
وتحمیض اتمکدر مقدار شربتی بش درهم وبدلی بزر کتاندر دهننك قوتی یدی سنه یه
وارنجه باقیدر طبیعتی درجهٔ ثانیه ده حار ورطبدر شیروغن اسمیله معروفدر تفتیح وتلیین
وتسمین وترطیب ایدر احتراقاتی ازاله ایتمکله حرقت بولی دافع سعال یابس وضیق النفس
وتشنج یابس وجراحات ریه ده دخی دواء نافعدر بیاض البیض ایله طلاسی صلابت اورامی
تحلیل وصفار البیض ایله ودم عیونی ازاله ولعاب بزر قطونا ایله خشونت جلد وقروح
حرق الناری تدمیل ایدر مجربدر سوداویلره مضر ودماغ ضعیفی محمسدر وصنوبره قریب
الاستحاله در مصلحی برمقدار رهنیرا ایله طبخ ایدوب ماء لیمون ایله تناول اتمکدر مقدار شربتی
اون درهم وارنجه در بدلی دهن لوز حلودر سمقاطیس سحالی در سمقوطن سهلی یونانیده
سمقاطیس دخی دیرلر لسان افرنجیده قونسولیدا وعند الاطباء الروم مجهم ولسان ترکیده قره قوزد
دیمکله معروف ومشهوردر نباتدرکه طولی تدرسافی ایکی ذراعه قریب اولوب اوزرنده ذنب کیبی
ایله مملو مجوف الساق وکوکنند داسنه وارنجه بر برینی ولی ایدر اغصان واوراقی اولوب
ورق لسان البقره مشابهدر وزوایای اغصاننده یعنی ما بین الساق والاغصان اوراق
صغارلری متوزع اولوب انلره ملتزقاً ملاصق اولور واغصان وساقنده اولان شکوفه سی
اصفر وثمره سی نبات قلومس ثمره سنه بکزر وبو نباتك اجزاسی شبیه برخشونت ولذاعیت
واردرکه اکر ید ایله تعرض اولنجق اولورسه خارج من التحمل برحکه شدیده حادث وحاصل
اولور وکوکنك لون ظاهری اسود ولون باطنی ابیض ولزوجتلیدر واکثر مستعمل اولان کوکیدر
وبو نباتك سمقوطن صحروی کبی طعمنده حلاوتی ورائحه سنده طیب ولطافتی یوقدر ما لا یسع
صاحبی درکه ودخی ورق عنصله شبیه در اما حرارتی اندن ضعیف در ورطوبت فضلیه سی
اولدوغندن باهی زیاده تهییج ایدر وایکی مثقالی استعمال اولنسه صدردن اولان نفث الدمی
قاطع شدخ عصب وقطع عضله یی دافعدر اورام حقعده شربا وجراحات طریه یه لصقاً علاج
سریع التأثیردر سمقوطن صحروی یونانیده بو نباتك اطبانك اختلافی واردر بعضیلر بوکا
حی العالم دردیدیلر لکن دکلدر واطباء یونانیه بو نباتك ایکی نوع اوزره تحریر ایدوب برینه صحروی
وبرینه سهلی دیدیلر صحروی سی بر نباتدرکه اغصانی شیخ الرسیعه مشابه دقیق ویپراغی
رازیانه یپراغنه شبیه صغیر ودقیق اولور رأس ساقی واغصانی رأس حاشیه مشابه ومائل

واوراق

واوراقی اجزاسی جاسی وصلب وطیب الرائحه اولوب طعمی حلاوته مائلدر واصلی مستطیل وبر اصبع
مقداری قالین اولوب فرفیری اللون اولور واکثر معتاد دخی مضغ اتسه لر لعاب فمی جذب وجلب
ایدر طبیعتی درجهٔ ثانیه ده حار ویابس وقابضدر پس ایمدی حرارت ایله تجفیفدن محققاً ولمش
صدر وریه یی تنقیه وتبضیله نفث الدمی وضاوتدن حادث اولان عطشی مسکن و
مطلفیه ایدر محلل ومجمع ومصلب وقابض اولمغله انواع منعقد ضماداً علاج بیدیل وعضل وعصب
مفتحه یه خل وعسل ایله شربا دواء بمثیلدر قروح امعا ونزف دم النساء وخلط غلیظدن حادث
اولان حصاة ووجع کلایی قطع ایدر مطبوخی اخلاط بلغمیه یی تحلیل وکذا دی جراحاتی سریعاً
تدمیل ایدر لکن کلی یه مضردر مصلحی کثیرادر مقدار شربتی بر درهمدن بش درهمه وارنجه در
سناء مکی اولکه فتحی ایله ترکیده دخی سنامکی دیرلر بر نباتدرکه ساقی رقیق وحنا نباتنه
مشابه شکوفه سی اسمانجونی ودقیق دردانه لری عریض وبر مقدار طولی وکلایه شبیه غلاف
ایچنده مسطوردر ومستعمل ولی اوراقیدر قوتی یدی سنه یه وارنجه باقیدر طبیعتی درجهٔ
ثانیه آخرنده حار واولده یابسدر خاصیتی بلغم وسوداء وصفرا واخلاط محترقه یی اسهال
ایدوب دماغی تنقیه ایدوب بدنه قوت ویر رجالی جالی وامراض بلغمیه وسوداویه دن بدنی
حالی ایدر جنون وصرع وصداع وشقیقه ووجع مفاصل ووجع جنب امثالی علتلرده کبریت احمر
دهن زیت ایله مطبوخی شربا وجع ورك وبواسیره مفید وسرکه ایله مطبوخی ضماداً حکه وجرب وکلف
وبهقه اکسیر وبابر دواء لانظیردر جراحاتی ادمال وحنا ایله شوربی سفید ایدوب سقوطندن مانع
اولور مطبوخی جرعه دن اولی وسحوقی عسل ایله بر هفته استعمال اولنورسه وجع مفاصل
امثاله مجرب دوادر اما غثیان ومغص وامنطرابه مورثدر مصلحی چوبلرینی اخراج ایدوب
دهن لوز ایله تدهین وهلیلهٔ اصفر وانیسون وبنفشه وفواکه مطبوخلری ایله استعمال اولنمقدر
مقدار شربتی جرمندن ایکی درهم مطبوخندن اون درهمه وارنجه بدلی مثلی قدر تربد ونصفی قدر
هلیلهٔ اصفر وربعی قدر بنفشه در سنبل افرنجی حرف الخاء ده خزاما اسمیله تحریر در سنبل اسد
حرف المیمده مو اسمیله تحریردر سنبل جبلی فارسیده دیشته دیرلر بعضیلر مودر دیمشلر
بو بر نباتدرکه ودخی قرصعنه ودغنه بکزر واغصانی دخی بعینه انکا شبیه ولکن اصغر واوراقی دخی
دیکنسز ونحیف ساق وایکی دانه مدور کوکی واردرکه خارجی سیاهه مائل وداخلی آق در قوت
والمیه سی سنبل هندیه یقین خاصیتی معده وکبده وقوت ماسکه یه تقویه معین در
ریاح ونفخ باطنه یی تحلیل ودفع ایدوب استسقاء وقیء بلغمیه یی منع ودفع ایدر منافع شرابی
سنبل هندی کبیدر سنبل رومی ونار دین اقلیطی دخی دیرلر بو نباتك مستعمل اولان اصولدر
ساقی ایله شکوفه سیدر وافضل رائحه سی لطیف واصولی کثیر وانفراکی زیاده عسیر اولوب حرارتی
سنبل هندیدن کثیر وقبضی قلیل وافعالی ضعیف اولور وشکلده اکا مشابه دکلدر ادرار وتفتیح
وتحلیل وتریاقیتی واردر نفخ معده یی واورام کبد وطحالی تحلیل ایدوب وجع کلی ومثانه یی تقطیع
ایتمکله عسر بولی تسهیل ایدر ملطف ومحلل در امراض ظاهره وباطنه نك بادیه عجایب دوادر
مقدار شربتی بر اوقیه یه وارنجه در سنبل هندی یونانیده ناردین دیرلر عرف اطباده خوشه شعیر
وخنطه یه شبیه اوله اکا سنبل دیرلر وسنبل رومی وسنبل جبلی یه شاملدر اما مطلق ذکر اولنسه
مراد سنبل هندیدر درکه شکوفه سی وثمری نابود ذنب سموره شبیه واندن رقیق طولی بر مقدار
صغیره تر مائل سیاه ورائحهٔ لطیفه سی موجود بر نباتدرکه قوتی اوج سنه یه وارنجه باقیدر طبیعتی

درجهٔ ثانیه ده حار و یابسدر خاصیتی کبد و فم معدهٔ بارده یه قوت ویرر و بول و حیضی ادرار
ایدر معده و دماغ و صدرده اولان رطوباتی تجفیف معده و امعایه موادک انصبابنه مانع اولوب
لذعنی تخفیف ایلمکده دفع ایدر یرقان و بواسیری دافع و سعال شدیده ایله وجع طحال و صدرده نانفخ
اورام و نفخ باطنه و استسقایی تحلیل و صلابت و اخشنیتنی ایله اشتهایی تحریک ایدر معده یی
تقوی و هضمی تسهیل ایدر کلی یه مضردر مصلحی کثیرا و مقدار شربتی بر مثقالدر وارنجه دربدلی دخی کچی در
سنبوسه یونانیدر ترکیده بورک تعبیر اولنان طعامدر که اعصابی قوی و سمین ایدر اشتهایی
تحریک و بدنی تسمین ایدر کثیر الغذادر و مجموعی سده و ریاح و ثقیلدر مصلحی سکنجبیندر سورنجان
توم بریه یه مشابه استداره یه مائل بر کوکدر که قشری حمره یه مائل بیاض و درونی زیاده آق و رطوبتی
کثیر و لذتلی و عشاقدر یابسنده صلابت وار ایچی سیاه و قرمزی اولاننده سمیت واردر توم کراثیه
مشابه اوراقی و شکوفه سی اصفر و بر قارش قدر ساقی واردر ایکی اسود و احمر اولانی سم قاتل
اولوب و مجموعنک منبتی جبال و سنکستانلردر طبیعتی درجهٔ ثالثه ده حار و ثانیه ده یابسدر
و قوتی اوچ سنه یه وارنجه باقیدر خاصیتی اخلاط بلغمیه نک انواعنی مسهل و قاطع و مفاصله
سده یی تفتیح ایدر اخلاط لزجه یی عمق اعضادن جلب و دفع ایتمکله یرقان و علل طحال و
عرق النسایی دافعدر فلفل و زنجبیل ایله قوت جماعی زیاده والاتی متین زعفران و بیض ایله
ضمادی اورامی تحلیل و وجع عظیمه یی تسکین ایدر معده و کبده مضعف و مورث مغصدر
مصلحی کثیرا و مثلی قدر زنجبیل و فلفلدر که فعلی قوی ایدر شکوفه سی شم اولنمقله سده دماغیه یی
تفتیح و ریاحی تحلیل و صداع باردی دفع ایدر سیسالیوس فارسیده کاشم رومی دیرلر درت
قسم اولور بر نباتدر که بری رازیانجه مشابهدر اندن اقوی و قبه سی شبت کبی و ثمری انجداندن
ثمره سندن اطول حدتلی و کوکی بر قارشدن زیاده عطریتلی بردر واردر و برینک ورقی جلاب کبیدر
ورغنه شبیه لکن اندن اصغر و اطول اولوب قبه سی شبته مشابه بزوری سیاه و بغدای کبی
و اندن اکبر و حدتی دارچینک لطافتی قسم اولدن اکثردر و بو قسمک بزوری سائر اجزاسندن
اقوی اولور و اوچنجی قسمک ورقی زیتون ورقنه بکزر و کثیر الخشونت و ساقی ایکی قسم اولک
ساقندن اطول و قبه سی اکبر و ثمره سی عریض و کبیر اولور رایحه سی کوزل و قوتی قسم اولدن
اقوی و قسم ثانیدن اضعف و ارزلدر و دردنجی قسمک نباتی انجدانه شبیه و ثمری زیاده بیاض
و طولانی و مستدیر اولوب طعمه تین کبی کوکی بنوده حدت ایله عطریتی واردر اکثر قشری ازاله اولنمش
رازیانه دن طویل احضره مائل اولوب طعمی اترجه مشابه لذتی واردر طبیعتی درجهٔ ثالثه ده حار و
یابسدر خاصیتی محلل و ملطف و مسکن درد اوجاع باطنه یی تسکین ایدر بولی و حیضی ادرار
و سده لری تفتیح ایدر معده و هاضمه یه قوتی صرع و عسر النفس و تقطیر البوله منفعتی واردر حملن
جنینی اخراج ایدر بلغم منجمدی تحلیل ریاح غلیظه و وجع رحمی ازاله ایتمکله اخراج رحمی تعدیل ایدر
فلفل و خمر ایله اهویه بارده نک مضرتنی دافع و بزرندن طقوز قیراطی میبختج ایله اولنوکودک
مداومتی وجع کلیه یی دافعدر و قسم آخرینک کوکی عسل ایله لعوق اولنسه صدر و ریه ده اولان
فضولی ازاله ایچون بیحدیلی و سعال مزمن و امراض کلی و مثانه یه علاج بیمثلدر محرور المزاجه
مضردر مصلحی کثیرا ادر و اکثاری کبده مضردر مصلحی امبرباریسدر مقدار شربتی بر مثقالدر
وارنجه بدلی انجداندر سیسنبر فارسیده عربیده نمام و ترکیده ماریمدینکله مشهور و معروف
بر نباتدر بری و بستانی اولور بر قسمنه دباب دیرلر و دخی سذاب و رغنه مشابه و بستانیسنک

اقوی و بستانیسی نعنایه شبیه و آقلغی اندن اعلی و خوشبو و بزری ریحاندن اصغر اولور
طبیعتی درجهٔ ثانیه نک آخرنده حار و اولنده یابس و مفرح دل روح حیوانیه و نفسانیه یه
قوت و سده اعضای باطنه یی تفتیح ایدر دماغ و قلبه آفاتدن سلامت و یورر احتباس
طمث و بولی ادرار و دیدانی اخراج ایدر و اکر مطبوخندن آبزن اولنوب حامله لری اجلاس
ایلسه لر جنینی اسقاط ایدر امراض بلغمیه یه و وجع صدر و معده و اورام کبد و طحال و دریه
دواء لا نظیردر ریه یه مضردر مصلحی کشنیجدر و مقدار شربتی قوریسندن بر مثقال و بدلی
مرزنجوشدر

حرف الشین المعجمة

شاهترج فارسیده و ترکیده شاهتره دیرلر ایکی نوعدر برینک ورقی غایتده صغیر
و کزبره یه مشابه و چیچکی بنفشجی و برینک ورقی عریض شکوفه سی بیاض و ایکی قسمنک دخی
طعمی مر و بر مقدار حدتلی و قابضدر و دخی سائر اجزاسندن افضل و مرکب القوی و حرارتی
معتدلدر طبیعتی درجهٔ ثانیه ده یابسدر بعضیلر ثانیه ده حاردر دیمشلر اما شیخ الرئیس
درجهٔ اولیده بارد دیو دیمش خاصیتی سده کبدی تفتیح و معده یی تقوی بولی و صفرایی
ادرار ایدر و اخلاط ثلثه یی خصوصا سوداء و مرهٔ محترقه یی اسهال ایدر عصاره سی نقوع
تمر هندی ایله اخلاط سوداویه و بلغمیه و صفراویه دن معده و امعایی تنقیه اشتهایی
تحریک و حمیات مزمنه یی دفع یرقان و جرب و حکه و امراض جلدیه یی دفع ایدر و دمی تصفیه
ایدر عصاره سی اکتحال اولنسه باصره یه قوت ویرمکله نافع و صمغیله معا طلاسی شعر منقلب
اجفانی بعد النتف بر دفعه دخی بتمسنه مانعدر مضمضه سی فم و لسانده اولان قروحی
زائل و لثاتی قوی ایدر و اسنانه متانت حاصل ایدر مصلحی هندبا و مقدار شربتی جرمندن
اوچ درهمدن بش درهمه وارنجه عصاره سندن اون و قوز مثقالدن الخمس مثقاله وارنجه
و مطبوخاتنده اون درهمدن بدلی نصفی قدر سنامکی و ثلثانی قدر صاری هلیله در شاهسفرم
فارسیده عربیده ریحان و ترکیده فسلکن دیرلر ایکی نوعدر بری صغیر الورق و صفرته مقارب یشل
و نوع آخرینک ورقی کبیر و سوادی غالب یشلدر طبیعتی درجهٔ اولیده حار و ثانیه ده یابسدر
خاصیتی جمیع اورامی محلل و ریاح غلیظه و سده دماغیه تفتیح و تحلیل ایتمکله علل دماغیه یه
دواء کاملدر رایحه سی عفونت وبائیه یه مانع و محرورین و مسافرینک صداعلرینه نافعدر
خفقان و ضعف معده و وجع صدر و سعال و ربو امثالی علل ریه و صدریه ده سکر ایله عصاره سی
استعمال اولنور مضغ و مضمضه سی قلاع فمی ازاله ایدر سموم مشروبه یه بزوری کبی دواء
نادرا بولنور مقدار شربتی اوچ درهمه وارنجه و دهنک عصاره سی اون درهمه وارنجه
استنشاقنه مداومت دماغه مضردر مصلحی نیلوفردر و بدلی دخی بادرنجبویه در شاهبلوط حرف الباده
بلوط اسمیله محرردر شبت نباتة معروفدر فارسیده شوید و ترکیده دورق اوتی دیرلر
جلیله معلومدر بقای قوتی اون سنه در طبیعتی درجهٔ ثانیه نک آخرنده حار و اولنده یابسدر
خاصیتی محلل و منضج و مدر اولمغله لبن و بول و حیضی ادرار ایدر و بواسیر الله بزوری کندرن
اقوی کبد و طحال و حصاة کلی و مثانه یه و مغص و قولنجه علاج لا نظیر و امراض بلغمیه
و سده ماساریقا و ضعف معده سببیله اولان فساد و نقصان هضمه دواء سریع التاثیردر بزرسی
آلات تناسله واقع اولان مرضلره مفید و عسل ایله سموم و یرقان و فواق بلغمیه ده فائده
مزیددر و بزوری اطعمه و ترشی ایله استعمال اولنسه معده اصلاح ایدر و یجلب الطعام

ترشيشي استعمال ايلسه لرمخي قوي ايدر واكثا دي مداومتي باصره يه ضعف ويروب مني يي
تقليل ايدر محرور ديه مضر در مصلحي ليمون صوي اخنا ايلدر مقدار شربتي بر درهم وار بجه
وبزر ندخا اوج درهم در وبدلي دار يا بجلد در مثلر شبرم سود لكن انواعندن اولوب ارضي
معموره ده نابت ساقي قامش كبي عقده لري كثير وبو ذراع قدر قالدار اوراقي طرخون ياخود
ثمري قصر تركيش اولان صنوبر ورغنه مشابه ومماثل وشكوفه سي خرفيري وثمري عدس كبي
بياض وصفوه ته مائل اولور كوكي غليظ ولبن ايله مملو اولوب ثمره سنك اقوى وثمري دوغندن
اولي در جيد وافضلي خفيف الوزن واحمر اولوب جلد ملفوفه شبيه اولور وردي سي بونك خلافيدر
طبيعتي درجه ثالثه ده حار واخر ثالثده يابسدر وقتال در اخلاط بلغميه وسوداويه يي وماء اصفري
قويله اسهال ايدر وبو مقدار قبضي وارد را فواه عروقي حسنده لري تفتيح واعماق بدندن اخلاط
مضره يي جذب ايدوب ادرار واسهال ايله اخراج ايتمكله بدني تطهير وتنقيح ايدر علل معده يه
لايق قولنج ووجع مفاصل واستسقاء ذقي يه موافقدر ضمادي قوبا يه عظيم الاثردر محرور دينه
وضعف البنيه لره مضرتي اكثر در منجي اعراق واشتهايي ضعيف ايدوب حميات حاده ايراث
ايدر بر متعال خناق وقيء وغشي واضطراب ايله هلاك ايدر وسندن نصف مثقالي قا تلدر
واصلاحي سد ايچره نقع اولنوب بعد التجفيف انيسون ومقل وهليلج اصفر وصبر ايله ممزوجا
استعمال اولنور مقدار شربتي بر دانقدر وبدلي مازريون در **شجرة ابي مالك** تركيده كوپركن ديرلر
عرطنيثا دن بر قسمدر بري وبهري اولور جويبار دومكان سايه دار ده نابت ساقي واحد مربع
وبوغم بوغم واخضر وبعضي حمره مائل اولوب اطرافي اوراقي دندانه منشاره بكزر وساقنك هر
عقده سنده ايكي ورق بتر وشكوفه سي بنفشجي وخرده وثقيل الرايحه اولوب ثمري نخود قدر اولور
وايچنده بزوري ابجه وسياه وكوكي كبير ولونو جلد طشره سي سياه ايچي بياض اولوب صابون
كبي صويه اوديسه لركوپكي غايت كثير اولور طبيعتي درجه ثانيه اولنده حار ويبوسنده اعتدال قريب در
كوكي بر دواء شريفدركه خلط سوداوي رفق ايله اسهال ايدر لاجوردن افضل وجميع امراض
سوداويه يي وجذامي دفع علاج اسهالده حتى نقل ايدرلركه شكلي تغيير اولنمش جذامي مداومتي دفع
ايدر حالي ومقطعه بر تيسنك كوكي ضماد اولنمقله خنازيري دفع ايدر بوتي ونهري سنك ودغي صداعي
ازاله وجراحاتي ادمال ايدر معائديه مضر در مصلحي سكنجبين ومقدار شربتي اوج درهم وار بجه
وبدلي وزني قدر جار دمنجه در **شجرة الراهب** محمد بن زكريا ذكر ايدركه بو شجر ماهدانه نك غير يده
بلاد شامده استنبات ايدرلر ثمري ماهدانه ثمرينه مشابهدر وبوندن اخذ اولنان دهنك طعمي
دخي ماهدانه ياغنه مشابهدر واعلاي اغصانده اولان دانه لر مقيء واسفلنده اولان دانه لر مسهل
واوسطنده اولان دانه لر هم مقيء وهم مسهلدر مقدار شربتي اون بش عدد دن قرق عدده وار بجه در
شجرة الطلق شجرة المريم وكف المريم دخي ديرلر بو بر نباتدر كه داللري مجتمع وبر برينه مشتبك در
اگر صويه وضع ايدرلر سه ممتد اولوب سمور وجفاف كلدكده حالت اوليه سنه عودت ايدر طبيعتي
درجه ثالثده حار ويبوسنده معتدلدر خاصيتي مفتح ومحلل دم بلغمي ازاله ورفع ايدوب بشره يه
حمرت ولطافت وير حاملة سي وارد در تقويه عسر الولاده واخراج جنينده بعيد يلد طلاسي بهق
وبرص وبواسيره دواء بعيدلدر جراحات شديده يي مرهمل ولحم زايدي مزيل ومؤكل در ريه يه
مضر در مصلحي كثيرا ومقدار شربتي نصف درهم وار بجه در **شجرة الحيات** حرف السين ده
سرو اسميله محرر در **شجرة الحمد** حرف الجيمده جنطيانا اسميله محرر در **شجرة البارده** حرف اللامده

لبلاب اسميله محرر در **شجرة الابراهيم** حرف الباده بنجنكشت اسميله محرر در **شجرة الرستم** حرف الزاده
زراوند طويل اسميله محرر در **شجرة الدب** حرف الزاده دعوود اسميله محرر در **شجرة التيس** حرف الطاده
طرغيون اسميله محرر در **شراب وشراب الطيب** حرف الخاده خمود اسميله محرر در **شربين** تركيده قطران اغاجي
ديمكله مشهود ومعروفدر اصناف سرو دن اولوب اما ودغي سرو دن اعرض وثمري جوز سروه
مشابهدر لكن اندن اصغر اولور وقطران اندن حاصل اولور بعضيلر اكا صنوبر اقسامندن عداد
اعتشلر اما سروه مشابه وصغير در ديو بكلش بولدكمشلر طبيعتي درجه ثالثده حار ويابسدر
خاصيتي دالرينك مطبوخني شرب التسم لر قروح ظاهره وباطنه يه واعضاي عصبانيه نك استرخاسنه
زياده نافع وضعف كبد ومعده سببيله تولد ايدن رياح غليظه يي تحليل ايدوب علل كبد و
معده يي دافعدر نطولا سقوط شعري مانع بدنده ظهور ايدن قمل وقمقامي دافع درا ورام
صلبه يي تحليل ايدر امراض رحم ومقعده دواء سريع التاثير ودروري سيلان رحمي داعيا يه
مثال اكسير در رايحه بدني طيب وجميل وقروح جديده وعتيقه يي تدميل ايدر لكن هزال وصداعي
مورثدر مصلحي فواكه حامضه وكزبره يابسه در **شنشريت** ديرلر الغزبا تعبير اولنان موضعدن
جلب اولنوب مصره كتورلر ايچي صفره يه مائل بر موق غلظتده وآندن اغلظ وبجطع بوكوكده
استسقا زقي اصحابنه تجربه اولنمشدر بلا مشقت واضطراب ماء اصفري اسهال ايدوب
عليلي برء حاصل ايدر مقدار شربتي ايكي درهمدر **شعير** فارسيده جو تركيده اريه ديمكله
معروف ومشهوردر افضلي طري وبياض وكبير اولوب عتيقي كه سنه واحدي تجاوز ايده رديدر
واعتباردن دوردر طبيعتي درجه اولي اخرنده بارد ويابس وقليل الغذا وبرمقدار جالي وقابض
ومجفف ورادع در غليان دمي وعطش صفراوي تسكين ايدوب نتوعاتي مصلح ومورث هزال
اولوب مثانه يه مضر در مصلحي ادهان وانيسوندر اما قاوردلمش اوني كه اكا سويق تسميه اولنور
مقدار الكفايه سكرا ضافه سيله اطفال ايچون افضل اغذيه در ندر واكر خوصت حاصل ايدرسه ترك
اولنوب خميري يوغورت ايراننده حل ديركيجه تركنصكره بوقيدن بوز طلا وارجه شرب التهاب
التهاب وعطش مفرط معده يي تسكين ايدوب حميات واسهال صفراوي وقيء صفراوي قطع
وهيجان اخلاطدن امين ايدر وماء مقشر شعيركه ماء القراحيله شعير مهرا اولنجه طبخ اولنمش اولد
الكماء الشعير ديرلر طبيعتي بارد ورطبدر اخلاط محترقه وحدتي دمي مسكن وسريع الانحدار
ومولد دم خالص وبدني مرطب وحميات حاده ايچون منافعي بيشماردر بولي ادرار ايدوب
كبد حاره واصحاب سل ودق وقروح ريه واحمايه نافعدر اما معده مرخي واحشاء باردده
اصحابنده مضر ونفاخدر مصلحي حمرة الورد وطبيعتده انقباض وارايكن استعمالي جائز دكلدر
وكشك الشعير كه ماء الشعيردن اغلظ اولوب اسهال صفراوي وامزجه حاره اصحابنه نافع
ودقيقي ماو كزبره ايله خنازير واورام صلبه انواعني محلل ورادعدر **شعير هندي** حرف الهاده
هليلج اسود اسميله محرر در **شقايق النعمان** تركيده كلنجك چيچكي ديمكله معروف ومشهوردر
بري وبستاني اولور بو نباتدر كه ودغي اصغر وبزور وثمري خشخاشه بكزر اما اندن صغيري
ومخدردر واندن اخذ اولنان افيون غايت ايله مسكردر طبيعتي درجه ثانيه ده حار ويابسدر
خاصيتي جاذب ومفتح وملطف واثاري جالي ايدوب جلدي مجففدر وبيخ دم شكوفه مسحوقه سي
مبيخج ايله شرب اولنسه اعضاء ظاهره وباطنه ده واقع اولان امتجاجي قاطع وتين الشمس
ايله ورق وساقنك مطبوخني شربا لبن حيضي ادرار ايتمكله امراض رحمي دافعدر عصاره سي

شربش كسر شين معجمه وسكون راء مهمله
ايله دردر يونانيده انونيدا وانوليسغ حي
ديرلر لسان تركيده صيان قران ديمكله
متعارف اصناف شوكتدندر شجري الشكل
بر نباتدر كه طول اغصاني بر شبر وكثير العقود
واطرافنه شعب كثيره ايله متشعب ودوس
كثيره سندير هسي اولوب ودغي ورق
سنا يه شبيه صغار ودقاق ومزغب اولوب
طيب الرايحه اصلي ابيض وصلب ومستحجر
اگر قشرينجا هايله شرب ايدرلرسه بولي ادرار
وحصاة كلي ومثانه يي تفتيت ونثار
قروحات خبيثه وعفنه يي ادمال وخلها ذق
ايله طبخ اولنوب مضمضه اولنسه وجع
اسناني تسكين وعليلي خوشحال ايلدر

دسنج جراحاتی مزیل و نفث حلقی دفع ایدوب ودم عیسنی محللدر دسعوطی رطوبات دماغیه یی
تنقیه و قطوری بیاض عینی ازاله ایدر … وجع باصره یی تصفیه ایدر لکن رأسک بردرهمی موزث
جنوننده مصلحی ابن طای در واکر بر مقدار شکوفه سنک فوق و تحتنه رأسوخت مسحوق فرش اولنوب
برعظیمده ضع وضم … سنک قرونک تعفین اولنسه لا نظیر بر خضاب ثابت اولور مجربدر دمشلر
شقاقل کثیر العقد ولزوجتلی وطعمی حلو بجمهه لذیذ بر کوکدرکه بروسه ده کشیش طاغنده وسائر
یرلرده زیاده نابت برمق قدر غلیظ و طویل اولوب ساقنده عقده لری کثیر و هر عقده سنده
برورق ثابت و … قند و سیاه و رطوبتله مملو و زهری بنفشه دن اکبر اولوب اشجار
ملتفه تحتنده … اولان کوکیدر بقای قوتی درت سنه در طبیعتی درجهٔ
اولیده حار و ثانیه ده رطبدر خاصیتی مقوی ومفتح و بلغمی قاطعدر معده و کبدی تسخین ایدوب
جماعه قوت و قضیبه متانت ویرر لکن مصدع و اشتهایه مضردر مصلحی عسل و یاخود عسل ایله مربی
اتمکدر شربتی بش درهمدر بدلی … شام نستغی در و یاخود بوزیداندر شکاعی
ترکیده قلتقان دیکنی دیرلر باد آورد اصنافندندر لکن قبض و تجفیفی اندن اکثر و بعضیلر ایکیسی
شیء واحد در دیمشلر اما اول اولکه احمر در دیرلر باد آورد فارسیده شوکهٔ بیضا و شوکهٔ عربیه بر سامل
اولوب بعض بلاده … بو نوعک شکوفه سی بیاض و بر نیک دخی لونی بنفشه یه
مائلدر و نوع ثانیسی شکاعی اسمیله مشهور اولوب جمیع افعالده اولکندن اقویدر و مستعمل اولان کوکی
و تخمیدر و کوکی تخمندن اقوی و اولیدر طبیعتی درجهٔ ثانیه ده حار و یابس و متأخرین افرنج بوستی
درجهٔ ثالثه ده دیدیلر خاصیتی سیلانات دمویه یی قاطع و مطبوخی حمیات اطفالده و حمیات مرکبه یه
نافعدر بلغم غلیظی تلطیف و … ایدوب تریاقیتی واردر لکن کبد و ریه یه مضردر مصلحی
صمغ عربیدر مقدار شربتی ایکی درهمدر و بدلی باد آورددر شلجم شلغم فارسیده مر بدو عربیده لفت
تسمیه ایدرلر … برقسمنک و دخی باش برمق قدر عریض
… اراسنده نابت لبنی آق و بزری سیه کون دردو بر قسمی
کنار جویده … اولوب زیاده احمر … کوللندر و دخی بستانی و دخی غیند شبیه
… و تخمی بستانیسی کبی سیاهه مائل و دقیق اولور
و قسم ثالثی … بستانیه قریب و حرارتی اندن اقوی و رطوبتی
اقلدر بستانینک طبیعتی درجهٔ ثانیه ده حار و اولیده رطب و کثیر الغذادر جماعی تحریک و بولی
ادرار … ایدوب سعالی قطع و باصره یه قوت ویرر برد واردر لکن نفاخ
و بطیء الهضمدر مصلحی … طریقی دق ایدوب عسل ایله اکحسر لر علل طحالیه
و عسر بول … شلجم ترشیسی رطوبات صدری
ملطف و اعضای باطنیه یی مقوی … در و جمیع اجزاسنک مطبوخی کرک نطول و کرک
ضماد … تخمنک طبیعتی درجهٔ ثالثه ده حار و اولیده رطبدر
تقویت … جماعه … باهی تحریک ایتمکله علیلی باهه راغب ایدر و جمیع
… اما مولد ریاح … مصلحی
سکنجبین … شربتی ایکی درهمدر و بدلی در شمار حرف الراء ده
… شبلید اسم … جالینوس بوکا تفاح سورنجان و صاحب منهاج
ورق سورنجان … ایدی چون وقت خزان کلوب شمس برج

جدي

جدی یه وارد قده بو نباتک زهری نارنج کبی شکوفه سی آچیلور و لونی حمره ده مائل بیاض و زکیة الرائحه ٢٣٨
اولور طبیعتی درجهٔ ثانیه ده حار و یابسدر و استشمامی صداع بارده و ریاح غلیظه دماغیه یه
نافع اولوب خیاشیم و دماغک سده لرینی تفتیح ایلر شوکران یونانیده ترکیده بالدران دیرلر
لزوجتلی و رازیانه دن کبیر عقدلر ساقی و دو ورق اوتی ورغنه مشابه اوراقی اولوب کریه الرائحه
اولور شکوفه سی بیاض و دو ورق اوتی شکوفه سنه مشابه و دالری تاجدار و هر شعبه سی ساقنده
نحوهٔ هندی و انیسون کبی بیاضه مائل تخمی وارد ساقی و کوکی مجوف در طبیعتی درجهٔ رابعه ده
بارد و ثالثه ده یابسدر خاصیتی مخدر و مسکر و منومدر و ایکی درهمی آدمی قتل ایدر عصاره سی
طلاء ریح احمره و نمله یه و اوجاع حاره امثالنه عظیم النفعدر اوراق و بزوری ضمادا احتلام و
اورام انثیینی اصحابنه نافعدر باکره لرک کبر تدیینه مانع سیلان دم و اسهال و رعافی قاطعدر
مقدار شربتی نصف دانقدر و بش درهم کوکی مثلی بزربنج ایله دق اولنوب یوز اللی درهم زبیب
احمر رزاقی و یوز اللی مثقال ماء القراحیله ماء محو اولنجه طبخ دنصکره اوزرلری تجفیف ایدوب
ادویه دن تفریق اتسه لر مسکر قوی و امساک منیده مجربدر مقدار شربتی بر دانقدن اوچ دانقه
وارنجه در و زیاده سی منوم قویدر شوکة المبارکه طبیعتی درجهٔ ثانیه ده حار و یابسدر
خاصیتی برودتدن اولان علل عصبیه یه غایت نافعدر دوار و صرع کبی علل دماغیه ده محلل و …
اخلاط بلغمیه لزجه یی تنضیج ایدوب اخراج ایلر صدری تلیین و دمی مصفا ایدوب دم حیضی
جاری ایدر طاعونده غایت نافعدر کرک مطبوخ و کرک رب و کرک خلاصه اولنوب استعمال اولنه
و حیوانات سمیه لسعنده و حصاهٔ کلی و مثانه یی اخراج و دفعنده ادویهٔ عجیبه دندر مفتح و مدر
و معرق و باد زهر نباتیدر شوکة الابراهیم حرف القافده قرصعنه اسمیله محرردر شوکة العلک
حرف اللامده اشخیص اسمیله محرردر شوکة المصریه شکاعیدر شوکة البیضاء حرف الباده باد آورد
اسمیله محرردر شوکة الجمال حرف اللامده اشترغار اسمیله محرردر شونیز حبة السوداء اسمیله محرردر
شوحط عربیده دالری صلب و … و دخی سوکوت ورغنه مشابه بر شجر عظیم درکه یایجیلر
آندن یای دوزرلر جمیع اجزاسی قابض و اسهاله نافعدر اما سایه سنده جلوس ممنوعدر احتراز لازمدر
شیطرج اسم معربدر بر نباتک کوکیدر ترکیده سرکله و زرکله دخی دیرلر قرمزی و زیاده حاد و اجناس
و دخی تره و رغنه بکزر اوراقی شتاده اعلاسنده اولان اوراقی جفاف کلوب کوکنه قریب اولان شردن
ورقلری تازه و تر اولور و صیفده دالرندن صغیر و کثیر الورق شکوفه سی ظاهر اولور تخمی بزر خشخاش
زیاده اصغر و طبیه استعمال اولان کوکیدر و منبتی اکثریا خرابه یرلردر و بقای قوتی بش سنه یه
وارنجه در طبیعتی درجهٔ ثالثه آخرنده حار و یابسدر خاصیتی جالی و جلدی محمردر اخلاط لزجه یی
اسهال ایدر لبن و یا سرکه ایله استعمالی سده لری تفتیح و شهوهٔ جماعی تحریک و حرارهٔ غریزیه یی
انعاش و اشعال ایدر مقدار شربتی بر درهمدر اما دیرییه مضردر مصلحی صمغ عربی و بدلی
طحال علتلرینده مرجان و غیرلیسنده زرنباد و فوه در شیح شین معجمه نک کسریله و حاء مهمله ایله در
فارسیده درمنه و ترکیده بر نوعنه یوشان دیرلر شکوفه سی لطیف الرائحه و مر الطعم و بر مقدار
حدتلی افسنتینه شبیه بر نباتدر که اقسامی واردر جبلی و صحرائی اولور جبلیسی صحرائیسندن اقوی
و شکوفه سی صفره مائل و دخی سنایه بکزر و نباتی شبثدن اصغر اولان قسمی شیح ارمنی ایله
مسمیدر اما سیاهه مائل رطوبتلی و یا بشتان اولوب شکوفه سی اصغر اولانی شیح جبلیدر
و عریض الورق اولوب شکوفه سی احمر اولان قسمی شیح خراسانی و شیح ترکی دردکه بوکا خشیرک

وفارسیده درمنه ترکی دیرلر طبیعتی درجهٔ ثالثه ده حار و یابسدر خاصیتی سدد فویردی تفتیح و
اخلاط بلغمیه‌یی قطع ایدوب فضلات مائیه‌یی ادرار ایدر انواع دیدانی قتل ایدر و ریاح غلیظه‌یی محلل
واخلاط فاسده‌یی مدتیه‌یی مسهل و لسع عقرب و رتیلا و سمومات حیوانیه ده باد زهر و مماثل
بردو آیجیبا لاشود و وجع ورک و عسر نفس و حمیات مرکبه‌یه نافع و معده و اعضای عصبانیه‌یه
مضر و مصلحی مصطکی و تر مسدر رمادینک زیتیله طلاسی داء الثعلبه مفید و
ذرودینک قروح خبیثه و اکله‌یه فوایدی عظیم در مطبوخی طلاء اورام بلغمیهٔ عین و سائر
اعضاده واقع اولان ورم بلغمیه‌یه نافعدر شربتی سومره اوچ درهم و ارنجه و سائر مواضعده
ایکیجه درهم و ارنجه دربدلی مثلی قدر افسنتین در بعضیلر سفنا بیدر دیدیلر و دهن منقوعی عیانی
اولان عرقی دافع و امراض باردهٔ و استسقا و اورام حمره‌یه نافعدر **شبیه** عربیدر بستانلرده
وکثیر المطر مواضعده نابت اولوب ساقی و دالری بیاض و دخی بیاضه مائل و توزلوجه اولور
و بادی نظرده مقراض ایله خرده لنمش کبی کورینور رایحه‌سی کوزل و حدتلی اولوب بمینه زعتر
رایحه‌سنه مشابه‌در اولور طبیعتی درجهٔ ثالثه ده حار و ثانیه ده یابسدر خاصیتی مفتح و محلل
ومدر اولمغله سدد و ریاح ارحامی تفتیح و تحلیل ایدوب دم طمثی ادرار ایدر فضلات بدنیه
ومواد نوازلیه‌یی تنقیه و مواد بلغمیه و دریحیه‌دن بدنی تخلیه ایدر ضمادی اورام ریحیه و بلغمیه‌یی
دافع و مواد و رمی ابتداسندن مانع و انتهاسنده محلل در اقدر مقدار شربتی بر مثقال در و ار نجه در
شیرخشت آخری تازه کافایله دخی جائزدر ترنجبین کبی سماد دن یاغر شبنم معمولدر سیندن
ترکیبه قدرت حلواسی دیرلر افضلی بیاض و لذیذ اولوب جبه‌لری کبیر اولور سه آغزده دود
لسانی تبرید ایلینیده دار به اولندن مصنوع و معمول اولان مغشوش سنده بو حالت بولنمز طبیعتی
درجهٔ اولیده حار و رطوبته معتدل و تغویت جاعدن عبری افعالی ترنجبیندن اقوی در حالی
وملیّن اولمغله اخلاط محترقی و فضلات حرکبه و رقیقه‌یی اخراج ایچون مسهل اعلی‌در کبد و معده
و احشایی تقویت و یروب خشونت حلق و سعال اصحابنه راحت و یرر مواد رقیقه‌دن حادث اولان
حمیات و حرارت کبده دواء و ماء الشعیر ایله اصحاب حمایه افضل غدادر لکن معده ده مولد قراقر ایله
مصلحی دهن لوز حلو و رازیانه‌در مقدار شربتی یکرمی مثقالدر و ار نجه بدلی ترنجبین در شیخ الرئیس
بعض مقالاتنده شیرخشت اخلاط رقیقه‌یی مسهل ایکن یبته قولنج اصحابنه مضردر دیمشلر

حرف الصاد المهملة

صامریوما سریانیدر عربیده حشیشة العقرب و ترکیده بابنال ادی و عقرب اوتی و کوند باقن و آیی کون
چیچکی دیرلر ایکی نوعدر کبیرینک کوکندن درت و بش عدد ساقی ایله نابت ده هر ساقینک شعبه‌لرنده
ورق تفاحه شبیه لکن اندن صغیر و تویلی و حشونتلی اوراقی اولوب شکوفه‌سی حائی و ذنب العقرب
کبی منحنی و اراضی خشنه ده نابت اولور و نوع صغیرینک و دخی صغیر و مدور و ساقلر بحد و دی
ارضه منبسط شکوفه‌سی مائی و لب جوده و صوباصن محللرده بتر و ایکی نوعنک دخی شکوفه‌سی
دق ایدوب نبیذ العصر صمغ ایله لاجورده بدلا استعمال ایدرلر کتابتده و نقشده لاجورددن اعلا
اولور و مستعمل اولان ورق و ساق و بزریدر طبیعتی درجهٔ ثانیه آخرنده حار و اولنده یابسدر
خاصیتی بلغم و مرّهٔ سوداییی اسهال ایدوب دم طمثی ادرار و جنینی اخراج ایدر سمومات حیوانیه‌یه
تریاق اکبر و دانه‌سینک ادچی قبل النوبه حمای بلغمیه‌یی و درت دانه‌سی حمای ربعی دفعه آکسیره
برابر در ضمادی الترای عصب و نقرس و ثوالیل و توبایی دافع و لبن ایله دماغ اطفالده حادث

اولان

شیخ الربیع اسمیدر یونانیده ایرنجا دیرلر بر نباتدر که ساقی بر ذراع قدر در اجرودری جرجیر الماییه مشابه‌در لکن اندن اصغر زهری بنفشج زنکنده شبیه رایحه‌سی دیجر تفاحیه بکزر و سط زهرنده عین مخنی شعر کبی بر نسنه نابت در دیرلر سنکستان و ظاب شهرلرده چوق قلی برلرده چوق‌در شکوفه و اوراقی استعمال اولنوب کوکنده نفع یوقدر دیرلر طبیعتی برودته مائل و بر مقدار محلل و ضمادی اورام حمیه و معقده نافع دواء کاملدر و اعضای عصبانیه‌ده اولان جراحات دفع و جاذبه کند ابیض سمیدی خیله ضماد اتسه لر غایت نافع و خل حاذق ایله دخی ضمادی علل حد کورده یی دافعدر اما طریسنک شربی درعقب حناق اراث ایدر فطر عالی دلوجه منظره مشابه‌در

اولان درم حجابدر نافعدر و نوع صغیرینک ثمری نطرون و ملح هندی ایله دیدان و حیاتی و نوع کبیرندن
ایکیجه درهمی دمل و حصاتی اخراج ایدر و کبیرینک اصولی لدغ عقاربدن حادث اولان وجعی تسکین ایدر
طلا اولمضر در مصلحی عسل و مقدار شربتی ایکیجه درهم و ارنجه در **صابون** جمیع السنه ده صابون
تسمیه اولنور دیرلر هرمس حکیمک مخترعاتندن اولمق اوزره نقل ایدرلر صنعتی اولدر که جیر قلیه دن
بر جزء و جیر خامدن نصف جزء اخذ اولنوب محکم سحق و نصکره بر ظرفه ایجنه بش مثلی ماء القراحیله
وضع و ایکی ساعت تحریک و نصکره دوردلدقلریمده ما و صافیسنی اخذ و جدیداً ماء القراحیله
یوصدری نقع و تحریک ایدوب بعد الرسوب ینه ماء صافیسنی اخذ و حفظ ایدرلر بو عملی نیجه
دفعه تکرار بو صدیه ماء جدید و وضع اتمکله عمل ایدرلر حتی بو صدده حدتدن اثر قالمیه ینه صولری
علی الترتیب باشقه باشقه حفظ ایدرلر بعده آخرندن اخذ اولنان صودن اون مثلی دهن الزیت
اخذ و بر ظرفه علی النار وضع و غلیان اثناسنده اول جمع ما الردن صکره اخذ اولنان اوزرینه
وضع ایدوب ماء محو اولنجه غلیان ایتدورلر بعده قسم ثانی اولان صودن دخی وضع ایدوب
ینه دینی غلیان ایتدورلر اولدخی محو اولدقده قسم ثالثی وضع و محو اولنجه طبخ اولنوب
مجموع میاهلر علی الترتیب وضع و طبخ اولنمقله زیت خمیر کبی اولدقده شکل مخصوص اوزره قطع
ایدرلر بعضیلر زیتون یاغی یرینه قویرق یاغی و سوسام یاغی و عصفور تخمی یاغی و بونلر امثالی
ادهان ایله عمل ایدرلر لکن جمله‌نک افضلی دهن زیتدر طبیعتی درجهٔ ثالثه آخرنده حار و یابسدر
خاصیتی مقطع و معفن و اکال و منضج و جالیدر اوذامی تلیین و فرزجه‌سی حیا و میتا اخراج جنین ایدر
ادرار حیضده زیاده مجربدر و مثلی قدر حنا ایله ضمادی اولنسه وجع رکبه و عرق النسا و وجع مفاصله
عظیمدر ربدر دهن الورد ایله راس اطفالده اولان سعفه‌یه و بثور و قروح شهدیه‌یه نافعدر دبل
حمام ایله دماغی مجربه و شعری یونکله غسل اتسه‌لر اوساخ و قمقام و قملی ازاله‌ده زیاده مؤثردر
ولعابات ایله جرب و حکه اثارینی دافع و فتیله‌سی دیدانی مخرج و انواع قولنجی دافعدر بولی
ادرار ایدر اما درت درهمی شرب اولنسه قروح امعا و احشاء حدوثیله قاتلدر **صابون القاف**
و **صابون الشباب** حرفالرنده ذکر اولندی شجرهٔ ابی مالک اسمیله محرر در **صاصلی** شاصلی دخی تسمیه ایدرلر
تازه حلقاییه شبیه و اندن اصغر و نازک و سریع الانکسار بر نباتدر و تازه‌سی ماکولدر طبیعتی
حار و رطب در خاصیتی وجع فواد و ریاح فم معده‌یه نافعدر بزورینک فعلی جودک اوتیه مشابه
اولوب کوکی مبلوس صغیره بکزر بجند و جا محلها کولدر اکثاری جامعی محرکدر **صبر** بر نباتدر
عصاره‌سیدر که ورقی سوسن ورقنه شبیه لکن اندن عریض و غلیظ و حشین و رطوبت ایله
مملو و غایت تر اولوب اصلی عریض و فجل مشابه و صلب و دوزین اولور عتیق اولدقده وسط
اوراقندن بر ذراع مقداری بر ساقی ظهور ایدوب رطوبت عسلیه ایله مملو بر مقدار حلاوتی ده
ورایحه‌سی کریه و ثمره‌سی حرفها قوروغنه شبیه اولوب بعده قرمزی اولور و اول صبرکه بلاد عنددن
سقوطریٰ جزیره‌سندن جلب اولنور حمرته مائل و سریع التفتت و براق و خشبو و جمیع اقسامندن
افضلدر و قسم عربیسینک براقیتی قلیل و صفرت ورز اندر قسم اولندن غیر ثقیل در
و قسم سمجانی که اکا صبر فارسی دخی دیرلر منتنه الرایحه سیاه‌لغی غالب و بجذر و نقی اولورکه
اقسامنک زیاده اردیسیدر محمد بن ذکریا بر نوعنی دخی ذکر اتمشدر که اول نوع صبر اسقطو
دنصکره جید و افضلدر که اسمی حضرمی ایله مسمی دیمش و شول صبر که سنین سبعه‌یی
بلکه سنین اربعه‌یی مرور اتمش اوله و اول صبر که بیر الرایحه و سیاه و دونق و جید و نقی اوله استعمالی

جائز دکلدر وصبرک سحقنده مبالغه لازمدر واستعمالی غایت بارد وغایت حار هواده وشبان
ومحرور المزاجلرده واحشاسی خصوصا کبد وامعاسی ضعیف اولنلرده وسدده ماساریقا وبواسیر
وعلل مقعده اصحابنده استعمال اولنمیه واکر استعمال اولنور ایسه تربیتنده مبالغه ایده لر طبیعتی
درجهٔ ثانیه ده حار وثالثه ده یابسدر خاصیتی مواد عاصیه مهیجی قوتیله مسهل وغیر مهیج اولان موادده
اثری ضعیفدر اخلاط سوداویه وبلغمیهٔ غلیظه ورقیقه یی ومواد مضره صفراویه رقیقه یی مسهل وسدد
کبد وطحال ومجموع احشایی مفتح ورياح غليظه يي محلل ومغسول لثه يي مجفف ومصطكي ايله
دماغی منقی واوجاع مفاصلی مجفف بلکه دافعدر علل صدر وامراض معده یه ورم ومصطکی ایله
مناسبدر وماء بارد ایله نفث الدم وامراض سوداویه وعلل کلی وطحاله نافع وديدان وحياتی مخرج
وبلغم ایله مخلوط صفرادن اولان عطشی دافعدر اما بالخاصه کبده ومعده یه مضردر واکثاری موجب
اسهال دموی وعتیق اولان نوعی کاهیجه معده ده ایام ثلثه باقی قالوب موجب اضطراب اولور
مصلحی مقل ازرق ومصطکی وهلیلهٔ اصفر وکثیرا وزعفران وافسنتیندر مقداری شربتی بر مثقال
وبدلی اورام وجراحاتده ضعفی قدر حولان واسهالده نصفی قدر تربد وبر مقدار محموده در صبار
حرف التاده ثمر هندی اسمیله تحریر اولندی صريمة الجدي اندلسده سلطان الجبل دینمکله معروف بر نباتک د
ورقی لبلاب کبیر ورغنه مشابه لکن اندن اصغر واغصانی غلیظ وعقده دار اولوب جوارنده اولان
اشجاره صاریلوب زهری بیاض بوداجسی مثال عنبردر وثمری لبلاب ثمرینه شبیه ولزوجتلی ومواضع
خشنه ده نابت اولوب وبر جزوی حرافتلیدر طبیعتی درجهٔ ثانیه آخرنده حار ویابسدر اما حرارتی
یبوستنه غالب وبرودتی بولی مدر وطبیعتی ملین ومشیمه یی مخرج ومفتحدر وهر یوم بر مثقالی
اشربهٔ مناسبه ایله شرب اولنور ایسه امراض طحالیه وعسر تنفس وشرب سمومه دواء لا نظیردر
ومطبوخی دخی واستشمام شکوفه سی دماغی تنقیه ایدوب مورث نشاط ومحرک جماع اولان دواء سریع
التأثیردر اما کلی یه مضر ومصلحی عنابدر مقداری شربتی ایکی درهمدر وارنجدر صعتر صاد وسین ایله
بر نباتک اسمیدر که ترکیده کاکلک اوتی دیرلر بری وبستانی اولور بر قسمنک ورقی حد قدر
وبر قسمنک خرده وطولانی اولوب وجمیع اقسامی حدتلی وسواده مائل اخضردر وازهاری کوکه مائل
اولوب مجموع اقسامنک ماهیتی وافعال وقوتی بر بربنه مقاربدر طبیعتی درجهٔ ثانیه آخرنده حار ویابسدر
لکن جبلیسنک اکثر افعالی بستانیسندن اقوی وتجفیف وتقطیع وتریاقیتی دخی ظاهر وهویدادر
ریاح غلیظه واخلاط بلغمیهٔ غلیظه ورقیقه یی تحلیل ایدوب اشتهایی تحریک واغذیهٔ غلیظه یی تلطیف
وکیلوس جیده یه تحویل ایدر کبد ورئه یی رطوبات فضلیه دن تنقیه ودماغه ابخره نک صعودینه
مانع اولوب ارواحی تصفیه ایدر وایکی مثقال شکوفه سی سرکه وملح ایله سودا وبلغمی اسهال ایدر
ومطبوخی ادویهٔ مسهله ایله معا مغص وقولنجی ودیدان وحیات وحب القرعی دافع وغثیان وعفونت غذا
ووجع فؤاد وقولنج سوداویی قاطعدر مطبوخی عسل ایله لدغ حشراته وتین ایله سعال وربوه
وماء کرفس ایله عسر بول وحصاة کلی ومثانه یه استعمال اتسه لر سریع التأثیردر ومثلی قدر عناب
واون درت وزنی صو ایله دردی قالنجه طبخ اولنوب بعده استعمال اتسه لر بالخاصه ترقیق دم ایچون
دواء لا نظیردر لکن دبیر یه مضر ومحرور المزاجه مصدعدر ومصلحی سرکه ومقداری شربتی بش مثقالدر
صعصاف حرف الخاده خلاف بری اسمیله تحریر اولندی صمغ معلوم اولدیکه صموغ اشجار ونباتاتدن سیلان ایدن
رطوبتدر منجمد اولدقده صمغ اطلاق اولنور ترکیده پوس وضمغ دخی دیرلر وهر نباتک صمغی کندی اسمی
ایله ذکر اولنور ومطلق ذکر اولندقده مراد صمغ عربیدرکه مغیلان اغاجندن حاصل اولور افضلی بیاضنه

مائل اصفر وآق وصاف براق اولاندر طبیعتی حرارته معتدل وثانیه ده یابسدر اعتقاد جالینوسده
جمیع صموغ حاردر وقابض ومغری ومعده وامعایی مقوی در صدرده موادک انصبابنه مانع وحدتی
مصلحدر دافعدر اوجاع صدر ورئه وسل وسعال وسحج معده وامعا ایله واقع اولان اسهاله مجربدر
دهن الورد ایله تمریخ اولنسه صدر ورئه دن سیلان ایدن دمی قاطع وحرق النار بیاض البیض ایله
طلاسی زیاده نافعدر ماء الورد ایله قطوری رمدی وسلاق وجربی ازاله ایدر وسعاله مضردر
مصلحی کثیرادر شربتی ایکی مثقالدر وارنجدر صمغ الداميثا طعمی مر ولونی حمرته مائل صاف وغایته
حدتلی بر صمغدر که حبشی نخلی سی دیرلر فارسیدن ظهور ایدر ملطف وقوتلی مسخن وریاحی محلل
ومزاج واعضایی ورایحهٔ منتنه ده خلتیته مماثلدر مقدار شربتی نصف درهمدر وارنجدر صنوبر
بر شجر عظیمدر که فارسیده درخت کاخ وناژون وترکیده چام دیرلر ذکر اولنان ثمری بیتمز واندن
المنان قطران شربین قطران اندن اولمدر وانثیسنک صغیری وکبیری واردر صغیرینه صنوبر
صغار وتنوب دیرلر ثمری قوزوب بورننه شبیه واندن اکبر ولبنی بیاض ومرارتلیدر وانجه قرمزی
پرده سی ولماز قضم قریش اندن عبارتدر ودانیاجد آنک صمغیدر کبیرینه صنوبر کبار وقسطنطینیه ده
فستق اغاجی وبعضی دیارده کوکنار دیرلر کیلان دیارنده غایت کبیر اولوب شجرینه درخت چلغوزه
ولبته ثمرینه چلغوزه دیرلر که چام فستقی دینمکله مشهور ومعروفدر وصنوبرک جمیع اجزاسنک
طبیعتی درجهٔ ثالثه ده حار ویابسدر واصلنک قشری قابض ومجففدر ایکی مثقالی اسهال
وسحج امعایی دافع ودر رویی ضربه وسقطه دن وجرحا الماوردن حادث الحی دافعدر قشری ایله
دخانک حرارت ویبوستی اکثر وجع کبد وقروح رئه امثالنه اکسیردر برابرده رعاف وجره وحدقه
سیلان ایدن دمی قاطع دهن الآس ایله سطح الجلده واقع قروحی وزاج احمر ایله قروح خبیثه یی
دافعدر بر مثقالی ماء العسل ایله شربا ورم رئه وعلل مزمنه یه بی بدیل ومطبوخی شربا وجلوسا
عفونت عرق واسترخاء امراض رحم ومقعد واعیایه دواء بی مثلدر مضمضه سی وجع اسنانه
ومجوریشیمه وادرار حیض نسوانه عجایبدر سقوط شعر الاجفان وحاجبینه وسلاق
ودمعه وجرب عینه زیاده مناسبدر دینار بن المجربین امراض رئه ده بو دواء صحیح وسالم
اولمغله جو یچینی مقامنه قائمدر اما حبت صنوبر کبیرک طبیعتی درجهٔ ثانیه ده حار واولده
رطبدر وقوتی بر سنه یه وارنجه باقیدر سدده لری تفتیح واعضای عصبانیه یی مقوی
وشهوت جماعیه یی تزیید ایدوب فلج ولقوه وخدر ورعشه وامراض کبد وطحال وکلی ومثانه دن
بتعید ایدر امراض رئه وسعال مزمنه یه مجرب رحم ومقعد ومثانه یه مجربدر مقدار شربتی
حبنک اوندر درهمدر وعصاره سندن اوچ درهمدر ومطبوخندن بر وقیه در اما محرور رئه
مضردر مصلحی سکنجبین وبدلی تقویت باهده شقاقل وحب محلب وعلل معده واحشاده
حبت الغاردر وحب صنوبر صغیرک عصاره سی مسهل وصدر ومثانه وامراض کلی امثالنده
کبیرندن اقوی ومقبلدر اما افعال سائره ده بعینه الکا مماثلدر شجر صنوبرده بر دیشل
قورد حقو حاصل درکه سیتیده ذراریح کبیدر صنوبر الارض حرف الکافده کماقیطوس اسمیله تحریر اولندی
صندل معروف شجریدر جوز رومی قدردر وثمری حبة الخضرا سلقمنه بکزر وشجرینک قوقی اوتوز سنه یه
وارنجه باقیدر ابیض واصفر واحمری واردر طبیعتی درجهٔ ثانیه ده بارد وثالثه ده یابسدر حابس
معده وقلبی مقوی ایدوب مفرح ورادع وقابض وتریاقیتلیدر خفقان وحمیات حاره وحاده یه
نافع وعطش التهابی ودماغه صعود ابخره یی قاطع برد واد طلاسی صداع حاره حرز منک

صمغ الامیر راجع الیه لطیف بر صمغدر محلل
ومنفخدر وفاضلنک تفصیلی حرف الامیم
شجر الامیره ذکر اولنمشدر ح

رایحه‌کریهه سنی دافع نمله وجمره وریح احمر واورام حاره ونمر بیسه نافعدر جماعی قاطع وصوته
مضردر مصلحی نبات ومقداری شربتی برمثقال وبیاضنک بدلی نصفی قدر کافور واحمرینک بدلی
فوفلدر

حرف الضاد المعجمة

ضجاج نتح ضاد معجم ایله عنبه اولوردیکنلی وحمره‌یه مائل وبراق برشجرک صمغیدر طبیعتی درجه
ثانیه‌ده حار ویابسدر خاصیتی غسل اسباب ایچون صابوندن افضلدر وصمادی قروحی
ادمال ایدر وجلجم ذاتنی اکحل واورام بارده وجراحاتی غسل ایتمکله بر حاصل ایدر اعلینا به زیاده
نافعدر ضرو بلاد عنبه اولور میشه اغاجنه شبیه برشجر منتهادر ثمری بطم صلغمنه مشابه
لکن حبه‌لری آندن اکبر اولوب صمغنه حصلبان ذکر دیرلر ورقی ودالی وثمره سی حار ویابسدر
مطبوخندن سکر ایله اشربر عمل اولنسه خشونت حلقوم وصدره وسعاله واوجاع فمدنا حله
وحبوبنک دهنی خوشبودر رطوبت معده‌یی تجفیف وبلغم ورباحی تحلیل ایتمکله هضمی دافعدر
جرب وحکه‌یه مفید ودهنی خشبو ومطبوخندن اوج وقیه‌سی وجع جنبینی تسکین ایدوب
مضمضه‌سی لثاتی متین وتجدید ایدر قلاعی دافع وجروحدن سیلان ایدن دمی قاطعدر
وعصاره‌سی مثلی قوی ودهنی مطبوخی وجع اذنه تقطیر اولنسه مفیددر وشجرینک نحی جراحات
مفعد وذکره قائره‌سی مزیددر ضیمران حرف الشین‌ده شاهسفرم اسمیله محرردر حرف الطاء المهملة
طالیسفر بوبر دوادرکه ماهیتنده اختلاف کثیره واردر بعضیلر ورق زیتون هندیدر دیدیلر حالبوکه
هند زیتونی اولماز وبعضیلر توت اغاجی کوکیدر دیدیلر وبرجماعت دخی قشر شجر لسان العصفور
اولسنه ذاهب وبعضیلر نیسباسه وفرقه اولسنی احتمال الغالب دردیدیلر والحاصل بو بر قشردرکه
بلاد هندن کتوررلر بوقشرک طبیعتنده غلظت وقبض شدید ایله حلاوت وعطریت وار وطعمینک
لونی اشقره مائل عتیقنک لونی سیاهه مائل بیشل دوقواسی مختلف جوهر ارضیسی غالب
اولوب درجه ثالثه‌ده یابس وحرارت وبرودتده معتدلدر ضمادی قروح امعا ونفث الدمه نافع
دم بواسیر وجمیع سیلانات حابس وقاطعدر سرکه ایله طبخ اولنوب مضمضه اولنسه وجع اسنانی
قطع ویر مقداری ثمره مسک اولنورسه قلاعی ابیضی دفع ایدر لکن اعضای یابسه‌یه مضردر
مصلحی ماء سبستان وعسلدر بدلی ثلثانی خرنوب ونصف وزنی ایهلالدر طباشیر بو بر نسنه‌در
کهنه هند قامشنک جوفنده اولور بعضیلر دیرلرکه اول قامشلر شدت ریاح ایله بربرینه دوقنمغله
محترق اولوب اول قمشلرک بندلری طباشیر اولور که حد الاحراق رمادینک ایچنده بولنور
تزویق ایدوب اخذ ایدرلر افضلی بیاض ومستدیر وبرمقدار حمتلی ولسانی لذع اولاندر ومغشوشی
عظم وقرون محروقدن مصنوعدر طباشیره قار شدوروب فروخت ایدرلر لکن برمقدار مالح
دخی حدتی اولور طبیعتی درجه ثانیه‌ده بارد وثالثه‌ده یابسدر خاصیتی قلب ومعده وکبد حاره
تقویت ویروب اسهال دمویه وقی صفراویه‌یی قاطع ورطوبات معده‌یی تجفیف وغشی وخفقانی
دافعدر حرارت مفرطه‌دن حادث اولان ضعف اعصابی شرباً وضماداً ازاله ایدوب قوت ویرر
حمیات حاره وبواسیر وقلاعه سکنجبین ایله شربی زیاده مفید وغم وتوحش واضطراب
والتهابه ادویه سائره‌دن تأثیری مزیددر دهن بنفشه ایله سعوطی تقویت باصره‌ده مجربدر
لکن مداومتی جماعه مضردر مصلحی مصطکی وعسلدر ودیه دخی مضردر مصلحی عناب ایله
عسلدر مقداری شربتی بر درهم وارنجه وبدلی وزنی قدر قاورلمش بزر بقلة الحمقا ونصفی قدر
سماق وطین مختوم وصندل ابیض بدللرینک افضلیدر طباق بعضی محلده اولک

ضمخه

ضمخی وتاثیرنک شدتی سبی ایله ضبط اولنمشدر انلر لسیما غاشی بوینده استعمال اولنور بونی تدبیر
ایکی صنفدر کبیری وصغیری واردر کبیرینک قدی قامت مقداری اولوب ورقی زیتون ورقنه
شبیه لکن اندن اطول ومزغب الورق وحقت ومرارتلی وچیچکی واغصانی کریه وانقلاقدر
بوکا طبیعات منتن تسمیه اولنور اما صغیری برقرش قدر اولوب ورقی مربع الانکسار وچیچکی
صفرته مائل وجذری ایله ابه جزویجه لذیذدر طبیعتی درجه ثانیه اخرنده حار ویابسدر خاصیتی
اکر فرش اولنسه حشرات موذیه‌یی وپیره‌لری دافع دماغی کبیری صغیرندن اقوی شکوفه‌سی مفتح
وکبده تقویت ویرر وبکلکده ماعدا دم حیضی وجنینی ومشیمه‌یی ادرار ایله اخراج ایدر وسموم
تریاق نافعدر ورقی شکوفه‌سی اخلاط محترقه‌یی اسهال ایله تنقیه وحصص ویرقان سوداوی
وصرع بلغمیه امثالی امراضی بدندن تحلیل ایدر مطبوخی وجع رحم وصماخی صداع شدیده یرویرت
ایله کزاز وجرب وحکه‌یه نافعدر [illegible] صداع
امراض ایدر مصلحی [illegible] طرخشقون
[illegible]
[illegible] طرفا
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] طرخون [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] طرغیون حرف الباده بنیقلا اسمیله محرردر طراثیث [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
طرفیلون [illegible]
[illegible]

قریب اولوب بداللری رقیق وسیاه وادحیر مکیه شبیه برنباتدر ودخی خند قوقا ورغنه مشابه
وهر شعبه سنده اوج دانه شکوفه سی بنفشجی اللون ورایحه سی عصفور شبیه درکوکی صلب و
اطول وبزری عریض وتوبیلی اولوب ورق وتخمی طبده مستعملدر طبیعتی درجه ثالثه ده حار ویابس در
خاصیتی ادویه معده دن اولغله بول وحیضی ادرار ایدوب معده وکبده قوت سکنجبین ایله لذع
حشرات سمیه یه وعلل طحالیه دن علیله صحت ویرور صرع وعسر البول وابتداء استسقاء ووجع
رحم بردوا وسریع التأثیر وکوکی تریاق قتلی اولدیغندن معاجین کباره داخل اولور دیرامثالی انظیر در
مقدار شربتی ایکی درهمدر لکن کلاه مضرد ومصلحی کثیرا ودیرلرکه اوراق تلاثه سی ایله بزور تلاثه
حمی غبه وهر برینن دردردانه سی حمی ربعه بالخاصه نافعدر ومطبوخی نطولا لذع حشرات سمیه یه
نافعدر اما جلدی تفرح ایدر مصلحی لعاب بزر قطونادر **طریقولیون** اسم یونانیدر وبو برنباتدرکه
سواحلده وامیاه شطوط وانهار اولان مواضعده نابتدر ودخی ورقی نخله شبیه لکن اندن غلیظ
وطول ساقی برشبر قدر اولور زنه تابتدر شکوفه سی وقت صبحده بیاض ونصف نهارده بنفشجی
واخشاملرده قویو قرمزی اولور کوکینک رایحه سی مسکه شبیه ومثیل وطعمنده بعینه آق زنجبیلدر
طبیعتی درجه ثالثه اولنده حار وآخرنده یابسدر حاصیتی اخلاط بارده یی قاطع ومعده وکبده یه
تقویت ویروب بولی ادرار واخلاط لزجه یی اسهال ایله حفقاندن وسمومدن نافعدر مقدار شربتی
ایکی درهمدر وارنجه معده یه مضردر مصلحی کثیرادر **طلع** شکوفه خرما درکه آچلدقده آنک غلافندن
خرما ظهور ایدر بنیرما یدسی اوتکبی حاصل اولور اما دقیق النخل دیرلر خرمانک دیشی سنده وضع
ایدرلر بین العرب اکر بو طلع کیفیت مخصوصه اوزره وضع اولنمزسه میوه سی اولمز طبیعتی
درجه اولیده بارد وثانیه ده یابسدر حاصیتی حرارتدمی تسکین ایدوب معده یه تقویت
ویرر وطلع یابسک نصف وقیه سی اسهالی قطع ایدر حمیات حاده ده اولان عطش وحرارتی
ونفث دم وسیلان دمه نفع ایدر هضمی بطئ واکثاری قولنج وعسر البول ایله وجع صدر
ایراث ایدر مصلحی شیر وغن وعنبر بمنجنک مصلحی باغلر وطوبا تدر دقیقی برمقدار حار در
باهی غایت محرکدر دیرلر **طلیلافیون** یونانیدر بقله الحمقایه شبیه برنباتدرکه اوراقینک
بیننده نابت خرده جه شاخلری واردرکه آلتی عدددن زیاده اولمز وهر برشاخنده اوراق
کثیر وغلیظدر اکرآل ایله اوغنسه لزج رطوبت لزجه سی ظاهر ومتودار در شکوفه سی بیاض ومنبتی
اکثر وباغلر اراسنده در طبیعتی درجه اولیده حار وثانیه ده یابسدر حاصیتی رحمدن جنینی
ومشیمه یی اخراج ایدر طلاء برص وبهقده مجرب اولنمشدر وجلده جراحاتی مورث در مصلحی
اول موضعی غسل ایدوب یرینه دقیق شعیر طلا ایتمکدر **طورمنتیلا** طبیعتی درجه ثالثه ده
بارد ویابسدر حاصیتی قابض در اسهالی قطع ایدر بدنه تقویت ویروب سمومی وطاعونی
دفع ایدر ومعرق اولغله حمیات وبائیه ده دواء لانظیردر وعلل سمیه نک مجموعنه نافع وقئ وغثیانی
واسهالی دافعدر مقدار استعمالی سفوفا بردرهمدر ومطبوخا استعمالی رأی طبیبه مفوضدر
ماء مقطری دخی استعمال اولنور اخلاط دمویه وصفراویه یی اصلاح ایدر افاعی وحیات نسعندن
متضرر کسنه لره وحمیات وبائیه مبتلا لره سفوفا ومطبوخا علاج تام ودواء ما لا کلامدر وداخلده
اولان دیدان وحیات وحب القرع کبیلری قتل ایدوب اخراج ایدر وقئ ایچون دخی مستعملدر
مقدار استعمالی بر درهمدر **طیرانه** منثور عندندر اما اندن اکبر اولور تازه سی ابیض وقورودسی
اصفر اولوب بیشه وزیتون اغاجلری التنده نابت اولور ستم قالدر حتی استشمامی دخی آدمه هلاک ایدر

حرف الظاء المعجمة

٢٤٣ **ظفر** اولک وثانینک ضمیله در واولک کسریله شاذدر مطلقا طرناقدر اما ظفره کم اکا ترکیده طرناق
اوتی دیرلر بر یوزینه منبسط اولور برنباتدرکه ورغی عدود وطرنغه شبیه ظاهری احضر وباطنی
سواده مائل احمر در واوراقی مابیننده برقریش قدر ساقی نابت شکوفه سی بیشل وکوکینک بوغمی
قدر لون سیاه ایله آقی نابت اولوب ملون ومنقشدر وکتابلای یسمده شکوفه سی اصفر
وکوکینک ظاهری اسود وباطنی ابیض ولمق اوزره مجرب در وبلاد نسترده کثیر الوجود در طبیعتی
درجه رابعه ده حار ویابس در حاصیتی غایتده حاد سم قاتلدر ضمادی لحم زائدی وثؤلیلی
ونواصیری وآکله یی مزیل ومدملدر **ظفر الجبل** ایکی نوعدر کبیر وصغیری اولور مطلق ذکر اولنسه
مراد صغیریدرکه اکا عشابلر فارفاره دیرلر ترکیده اوکسرک اوتی دیرلر ظفر الجبل دنسه مراد اولوعودر
بیراعیدرکه آچی بیراقدخی دیرلر **ظفر العط** عربیدر یونانیده قلومابن دیرلر ایکی صنفدر بری
بری وبری بهریدر بریسنه شجرة ابی مالک تسمیه ایدرلر وبودوایی جالینوس ذکر ایلمدی بس ایمدی
بو برنباتدرکه ساقی مربع باقلا ساقنده ورغی لسان الحمل ورغنه شبیه اولوب ساقی اوزرنده
زهر آیرسابه کبی شکوفه سی ایله ممزوج بعضیسنه جعفیسنه مائل غلافلری واردر طبیعتی
درجه ثانیه ده بارد ویابسدر برمقدار قبضی اولغله دماغی قاطع وجراحات طریه یی ادمال
ایچون زیاده نافعدر اسهال ودمدن واقع اولان نزف دمی قطع وازاله ایدر وسفله مضردر
مصلحی صمغ عربیدر مقدار شربتی برمثقال وبدلی اقاقیادر **ظیان** یاسمین بریدر یاس سمنی
اندن عبارتدر اهل اندلس لغتنده عشبة النار دیرلر وقسم مغربیسی عشبه لفظی ایله معروفدر
وبو برنباتدرکه لبلابه مشابه وبربرینه دولشمش شکوفه سی زیاده خوشبو در وبر قسمینک
دخی داللری اوزره اولان دیکنلری کلدیکنلرینه شبیه وشکوفه سی یاسمین بستانیدن اصغر
وکوکی سیاه وانجه اولوب شعباتی اکثر در کوکنک توتی بکرمی سنه یه وارنجه باقیدر طبیعتی
درجه رابعه ده حار ویابس واجزاء سائره سی ثالثه ده در حاصیتی محلل وملطفدر شکوفه سنی
استشمام ایلسه لر صداع وشقیقه یه ودهنی علل بارده ودبور وسعال مزمن ولقوه وفالجه
ودماغ ضعیفه یه علاج تام ودواء ما لا کلامدر اصول اغصانینک مطبوخنی سکر ایله شرب
ایتسه لر ضیق النفس وسعال شدید واسترخاء امثالنی ازاله ایدر فرزجه سی ادرار دم حیضه
سبب واسقاط جنین ومشیمه یه مجربدر ورق ودالارندن اوچ درهم اخذ اولنوب مثلی قدر بسفایج
ومثلی قدر عسل ایله طبخ اولنوب شرب ایتسه لر اخلاط سوداویه یی بلا اضطراب اسهال ایدر وسرکه
ایله مطبوخی مضمضه اولنورسه وجع اسنانی قطع ایدر اما کوکندن برمثقالینی کرب ومغص
ایله قاتلدر وقوتی حریق اسود کبی بلغم وسوداوی مسهلدر مقدار شربتی نصف درهمدر وارنجه در
مصلحی دهن لوزدر وطلاء جلدی محرق ومقرحدر برص وبهقه علاج تامدر عرق النساء ووجع مفاصل
امثالنه مفیددر

حرف العين المهملة

عاقرقرحا اسم نبطیدر عود القرح وعود القرح لغت عربیدر یونانیده قوردنوندیرلر وعاقر قرحا یحدن مشتقدر
مغربده کثیر الوجود برکوکیدرکه نباتنک شکلی وقضبان واوراقی وشکوفه سی بابونج کبیره مشابه
ومماثل لکن قضبانی مزغب ویر یوزینه منبسط اولوب کوکی برقریشه قریب وبرپرمق غلظتنده در
وحرقتی شامل بعضیلر بوکا طرخون جبلینک کوکیدر دیدیلر اما طرخون جبلینک کوکی عود القرحدرکه
دیار شامده کثیر وشکوفه سی اصفر اولوب زهر بابونج کبی دیشیدر او اولغله بابونج کبیره شبیه

ونظیر اولور وعاقرقرحانك قوتی یدی سنه یه وارنجه باقیدر طبیعتی درجهٔ ثالثه آخرنده حار و یابسدر
خاصیتی مفتح ومحلل وبارد المزاج اولانلرده جماعه تقویتی وارددر بول وحیض وعرق ولبنی مدر اولوب
بلغمی مسهلدر وجع صدر وسعال ولقوه وفالج ولکنت لسان ورعشه کبی عللره دواء کاملدر
خصوصا وجع مفاصل واستسقایه شربا وضمادا نافعدر ونوشادر ایله نمه طلاسی احراق نآ ده
مانعدر واثاد غریبه سندندر که چوریمش اسنان اوذرینه ترك اولنسه اوقاتلر وضمادی ادها
ایله عدم حسنی رافع ولثه جماعی مورث وخل ایله مطبوخنی مضمضه اتمکله لهات ولوز تینده
اولان استرخاء وتحریك اسنانی دافعدر وانفه نفخ اولنسه سدد دماغیه یی تفتیح ایدوب نوازل
متواتره یی قطع ایدر اما ادیره مضردر مصلحی مویزك وکثیرادر مقدار شربتی بر درهمه وارنجه در
بدلی دارفلفلدر عاقول شوك الجمالدر که جفاف ویبوستی شدید بر نباتدر اگر بواسیره بتخیر
ویاخود عصاره سنی طلا اتسه لر برؤ حاصل اید دکذلك مطبوخی دخی شربا بواسیری زائل اید
ورمادی اوساخ قروح جلاء اعلاء لانظیردر ودیرلرکه جاهل بو نباتی اکل ایتدیکی اجون بواسیردن
امین اولور زیرا بونبات دواء بواسیردر وعصاره سندن معمول دهن حقنه وعجاع اوجاع مفاصل
ووجع ورك امثالی اوجاعه نافعدر عبیثران عبوثران دخی دیرلر بعضیلر قیصوم دینمکله
غلط ایلدیلر بونباتدرکه قیصومه شبیه وتویلی ورنگی اصفر ودائحه عطریسی سنبله
مشابه لکن ثقیل وشکوفه سی اصفر اولور طبیعتی درجهٔ ثانیه ده حار و یابسدر خاصیتی اکر
مسحوقنی عسل ایله معجون ایدوب کی مبلول ایدوب نسوانه فرجه اتسه لر حامله اولملرینه معین
اولور وعقربی دخی ازاله ایدر واستنشاقی برودت دماغی ازاله ایدوب تسخین ایدر وصداع
بارده وزکام کبیلره دواء لانظیردر زیرا دماغه قوت ویروب سدد دماغی وخیاشیمی تفتیح ایلر
عشق تاو مثلثه ایله عربیده بر نبات شجری درکه قامت قدر اولور ورنگی کبره ورغنه تشبیه
اولنسه موافق دراما اندن غلیظ وکثیف اولوب منبتی دخی شواهقدر طبیعتی درجهٔ ثالثه
آخرنده حار و یابسدر حاصیتی محلل قوی ومحرق شدیددر اگر عصاره سنی مکرر اضماد ایدرلرسه
شوری حزرهه کبی ازاله ایدر عجایبدندر عدس مشهوردر ترکیده مرجمك دیرلر بری وبستانی اولور
بریسی صغیر ورنگی ویره مائل آجی وبستانیسی مدور وکبار اولور قوتی اوچ سنه یه وارنجه در طبیعتی
حرارته اعتداله مائل ودرجهٔ ثانیه ده یابسدر وبعضیلر درجهٔ ثانیه ده بارد و یابسدر دیدیلر حاصیتی
جلدی جالی وجرمی قابضدر مطبوخنك صوبی مسهل ودهن لوز ایله خوره سی مندفع اولمش
جمانك نکسنه مانع وحائل دروسرکه ایله مهرا طبخ اولنمشی بلا نفخ معده یه تقویت وسرکه سن
طبخ اولنمشی نفاخ اولملغله اذیت ویرر مطبوخنك صوبی سعال ووجع صدره نافع ومضمضه سی
قلاع وحناقی دافعدر عسل ایله متمادی قروحات عتیقه یه وبیاض البیض ایله حمره وشقاقه
ونمله یه عظیم الاثردر ورق کرنب ایله ابجاد لبنه واورام ثدیینه اکسیره برابردر اکلنك اکثاری
بصره مضر وسرطان وجذام ومالیخولیا واحتباس حیض ایراث ایدوب دمی محرق در حلویات ایله
قولنج واستسقای مولددر بواسیر وعسر بول ایراث ایدر مصلحی شیرو وعن وجکندر ونقلة الحمقا
وسرکه ایله طبخ اولنمقدر عروق الصفر عربیدر فارسیله زرده چوب وترکیده صاری اغاج دیرلر
قسطنطنیه ده زرده چاو دینمکله معروفدر بر نباتدر کوکیدر که اغصان واوراقی کزبره ورغنه
شبیه اولوب کوکه مائل بر ذراع قدر ساقی اولور دالری رقیق واوراقی کثیر وشکوفه سی
بیاض ایله صفرت بینده جرمی صغیر اولور ورقنك صوبی حمرته مائل وثمره سی خشخاشه

مشابه وحمادر وبو نباتك نوع آخر صغیرینه مامیران تسمیه ایدرلر طبیعتی درجهٔ ثالثه ده حار و
یابسدر حاصیتی جالی سدد کبد وطحالی تفتیح ایدوب استسقا ویرقانه نافع ودر ضمادا جرب
وحکه ایله علتینی دافعدر ذرورا جراحاتی تجفیف وسنونا مضغ اتمکله وجع اسنانی تجفیف
بلکه بالکلیه دفع ایدر اکتحالا باصره یه قوت ویروب مجلا وبیاض دقیقه عینی افنا ایلر
وراحمه ادخال اولنورسه اورامی محلل وقروحات عتیقه عسیرة البرو کی مدمل در لکن قلبه مضردر
مصلحی لیمون واترجدر مقدار شربتی ایکی درهمه وارنجه بدلی مامیران درو بعضیلر قرنل بو یدردر دیمشلر
عرعر سروجبلیدر ترکیده طاغ سرویسی ودیکنلی آردج دینمکله مشهور ومعروفدر سرودن
اصغر وثمره سی فندق رومی قدر اولوب قلیل المقدار حلاوتی واردر وآردج تخمیل عنبریدر
طبیعتی درجهٔ ثالثه ده حار و یابسدر خاصیتی سمومه مقاوم ووجع صدر وسعالی
مسکن بولی وحیضی مدر وبر مقدار قابض ومسخندر سددلری تفتیح ایدوب لدغ حشراته
سیمه یه نافع ضعف معده یی ازاله لیدوب درو رمنی ومزنی ووجع رحمی قاطعدر مطبوخنده
جلوسی اولنملغ احتناق رحمه مفید وضمادی بدنی قوی وافراط عرقی قطع ایدر لکن خشونت
صدری تزیید ایدر مصلحی کثیرا مقدار شربتی بر مثقالدر وثمره سندن سکر داندسینی باشلره
کتوردسه بین الناس مقبول ومرغوب اولوب هیبت صلابتلو اولور عرطنیثا بخور مریم
اصنافندندر دیمشلر اما فی زماننا هذا بین الاطباء مشهور ومعروف اولان بخور مریمه اطلاق اولنور
لکن بو محلده بخور مریم اصنافندن اولان عرطنیثا که بر نبات مشوکدرکه انکله صوف وثیاب
عسل ایدرلر وبو نباتك بر قرش قدر مشوکه ساقی واغصانی کثیر اولوب ودق کرنبه مشابه
اوراقی اولور دهر طرف اغصاننده حمصه مشابه ظرف ایله بروری مظروف وهر بر ظرفنده ایکی ویا اوچ
دانه اولور ترکیده ارسلان آیرسی دینمکله معروفدر شکوفه سی صفرته مائل کوکی سیاه وشلجمه مشابه
وحماتلدر طبیعتی درجهٔ ثالثه ده نك وسطنده حار ویابسدر اگر شرابیله کوکندن بر مثقال شرب
اولنورسه سموم ملزوعه ونك اوجاعنی سرعتا تسکین ایدر واحتقانا عرق النسایه نافعدر
قروحاته وجراحاته ذرورا ادمال ایدر حمولا وشربا جنینی اسقاط ایدر دفع سمومده بدلی
زراوند طویل وحب اترج وفود بخورد اوج مثقالی حناق واسهال وتشنج ایله قانلدر فنجان
بونلردن بری واقع اولسه اسهال الدمی ایله وحناقه حقنه ایله وتشنجه شرب لبن ایله علاج ایدر
عسل النحل جنس حیوانی محلنده تحریر اولندی عشقه حروف ثلثه نك فتحه لریله لبلاب کبی
غایت قلیل الورق ودالری قوی قدی اطول وصارلدیغی شجری قوروددیجی وتخمی حلبه دن
صغیر یووارلق بر نباتدر تنکابنده لو دیرلر جمله اطبا بونی کسوت دردیمشلر عصی الراعی
عربیدر ترکیده چوبان دکنکی دیرلر کبیرینه ذکر وصغیرینه انثی دیرلر کبیرینه فارسیده سرخ موذ
تسمیه اولنور بزور وساقی احمر ورنگی بنفشیه مائل منبتی اکثریا باغلردر وصغیرینه تنکابونده
حالك تره تسمیه اولنور ورنگی وساقی کبیرندن اصغر واخضر تخمی بیاض واوراقی اوزره کول
سن بلش کبی عنبر اولور وایکی قسمنك دخی تخمی تحت الورق مستور وکبیرینك فعلی صغیرندن
اقوی اولدیغی بین الحکما مشهوردر طبیعتی درجهٔ ثالثه ده بارد واولیده یابسدر حاصیتی
رادع وبولاد اولوب حرارت ظاهره وباطنه یی تسکین ایدر صدردن سیلان ایدن دمی
وافراط جریان حیضی ورعاف ونفث الدمی قاطعدر اسهال مراری وقروح امعاء وقی صفراوی
وحمیات دائره یه نافعدر ضمادی اورام حاره وجراحات انواعنه مفید وانصباب مواده مانع

اولقلر ترديد ايلد لكن ريته مضردر مصلحی تين ومقدار شربتی صو ايلدن يری شقا لدوار نجه در
عصفور عربيدر تركيده آسپور ديرلر مراد زهر نبات ترطمدر كه طبيعتی درجهٔ ثانيده ده حار و
اولجه ده قابضدر خاصيتی اكر سحوق عسل ايله ممزوج اغوباته طلا ايدرلرسه ازاله ايدر قلاع وبهق
وبرص وساير اعضای جلديده اولان اثاری دخی ازالده لانظيردر وطعمی عسير اولان
لحمه بر مقدار وضع اقسلر تيز طبخ اولور وكثرت اكلی دسی تسخين ايدوب صداع اوراث ايدر
ومبخر در رأسه بخار چيقاردر ومعده يه فاسد ايدر اكر سركه ايله حره يه واورام حاره يه طلا اتسه لر
زياده مفيددر ومحرك حسنه ايله باهی تحريك ايدر وبر تيسنك قوتی بستانيسدن اقوی ايدر
عطب حرف الفاده قطن اسميله محرردر عطارد اسم بنطاح در حرف اليده سنبل رومی اسميله محرردر
عفص عربيدر فارسيده وتركيده مازو ديرلر جمله نك معلوميدر برضعددر كه شجری ميشه
آغاجنه شبيهدر وبعضی بلادده برسنه مازو وبرسنه بللوط ويرمك اوزره مشهوردر
وثمرينك افضلی احضر وغير مشوكه ودلكسز اولانيدر قوتی اوج سنه يه وارنجه باقيدر
طبيعتی درجهٔ ثانيه ده بارد وثالثده يابسدر خاصيتی زياده قابضدر اسهال وعرق
وحيضی قطع ايدر مطبوخی سيلان رطوبت دخی دفع ايدر صفار البيض ايله مسحوقی
قروح امعا واسهال مزمنه يی قاطع ومطبوخی ضماداً جميع اورام معقده وخروج معقده
ورا يحهٔ كريهه عرقه دوائی نافعدر سركه ايله مطبوخی قوباء وريح احمر وسيلان حيضنه
وخروج سرة اطفاله سريع التأثير بر دواء لانظيردر كذلك محرقی دخی جميع اعضادن سيلان
ايدن دمی قطع ايدوب قروحی تجفيف وغمه وكمله نك اطرافنه انتشارينه مانع اولور مثال اكسير در
سنوخی مطبوخی ايله مضمضه اولنورسه قلاع وقروح لثانه مفيددر دواكحال دمعه وسلاق
وجرب عينه فائده سی مرئيدر ولكن صدره وحلقومه مضردر مصلحی كثيرا ومقدار شربتی بر
مثقال وبدلی قشر رمان در عكبه لغة بربريه لعيه نك اسميدر كه اكثر اطبا بر نوع سود نجانك
دقيقيدر ديمشلردر طبيعتی درجهٔ ثانيه ده حار ويابسدر خاصيتی بود واپی نسوان سمنا ايچون
استعمال ايدرلر بغير ضرر اثار جيده سنی مشاهده ايدوب لون وجهلری احمر وبدنلری سمين اولور
وكثرت استعمالی وجهی احمر واحسن ايدوب تبييج باهه معين اولور لكن استعمال ايده نلره اكثار وافراط
اولندقده كاهيجه امراض حاده نك هيجانه باعث اولور ونيجه زمان راسده ديا وجهده ويامفاصلده
حرقت اثری باقی قالوب زائل اولمز عكبر بعضيلر بال آروسی قواننده بولنور بر جزؤی عسل ايله
ممزوج بالموم در ديمشلر وبعضيلر وسخ الكوائر دركه فارسيده برموم وتركيده پره بولی ديمكله
متعارفدر واول بر سياه بالمويدر كه قوانك دلكلرينی انكله سد ايدرلر طبيعتی درجهٔ ثانيه
آخرنده حار ويابسدر خاصيتی ضمادی دمرقی ودیكنی بدندن قوتيله جاذب وضربه وسقطه
وانكسار عظام انواعنه استحكام وير مكده مجايبدر موميا معادنه قائم اولديغی ايچون موميای نحلی
تسميه ايدرلر واكر بر مثقالنی اون مثقال نبات ويا عسل ايله شربت ايدوب شرب اتسه لر ضربه
وسقطه امثالی علل مخوفه دن خلاص اولورلر عليق اولك ضمی وثانينك فتحی وشده سی ايله
تركيده بكورتلن ديمكله مشهور ومعروف بر شجردر كه شكلی واوراقی كل اغاجنه مشابه ومماثل
وثمری شكلده وطعمده فرصاده اسوده شبيه ومعادلدر طبيعتی مركب القوی وبرودت ويبوستی
غالب ودرجهٔ ثانيه يه بالغدر وجميع منافعی بالتجربه محرردر اولنمشدر جميع اجزاسی رادع ونزف
دمی وسيلاتی دخی قاطعدر مبرد ومجفف واعضايه تقويت ويرر وورق طريسنك دالری ايله

عصاره سی

عصاره سی بر مقدار صمغ ايله حل اولنسه امراض حاده وبارده يه علی الخصوص دمعه وظفره وقرحه
واورام عينه امثالنه زياده مؤثردر اسهالی قاطع وسيلان دمی حابس سحج وبواسيره مفيددر
وجراحاتی مندمل ودماميلی منفجر ودرغنی جيننك قروح لثات ورايحهٔ كريههٔ فمه نافع وحين سيلان
حيضده كلابيله شربی حملی ماحنددر ودرغنك ضمادی نمله واكله نك اطرافنه سرايتنه مانع اولوب
جراحات رأس وشقوق حلقه يه علاج لانظيردر وثمره سنك قبض اجزا سائره سندن اكثر اصابه
قوت ويروب كوكی حصاة كلی ومثانه يه تفتيت اتمه ده دواء اكبردر وثمره سنك مطبوخی شعری
تسويد ايدر اما اكلی يه مضردر مصلحی شكر ومقدار شربتی عصاره دن وشكوفه سندن
اوج درهمدر وقسم جبلی سنك ديكنلری غايت قليل ودالری بياض وتدويره مائل واغصانی
قسم اوله مشابه اولوب شكوفه سی زياده محللدر عليق الكلب عليق المقدس دخی ديرلر
عليقدن زياده اكبر وشبيه بالشجر بر نباتدركه ورق آسدن زياده عريض الورق واغصان وقضبانی
مشوك وصلب وشكوفه سی آق اولور ثمری زيتونه شبيه وپيشدكجه صوفيله مملو واحمر
اولدقده نضجی كامل اولور اكر ثمرينك جوفنده اولان صوفی اخراج ايدوب شرابيله مطبوخی استعمال
ايتسلر بدنك جفافنه وطبيعتك انقباضنه سبب در بولی امساك ايدر شكوفه سی بارد و
يابسدر خاصيتی اسهال وذرب قبض ايدوب جراحاتی ادمالده زياده مجربدر ديمشلر نفث الدم
وضعف معده يه دواء مؤثردر اما جوفنده صوف كبی اولان نسنه يی تناولی مهلكدر علك البطم
علك الانباط دخی ديرلر فارسيده سقز واصفهانده قندرون تركيده ساقز ترمنتين سی ديمكله
متعارفدر كه بطم تسميه اولنان شجرك صمغيدر طبيعتی درجهٔ ثانيه آخرنده حار ويابسدر خاصيتی
محلل وملطفدر بولی ادرار ايدوب هاضمه يه قوت ويرر وحكماء يونانيونك بالاتفاق افعالده مصطكی دن
افضل وغسل ايله شربی جراحات باطنه يه علاج اسهل در ضمادی جراحاتی تنقيه ايدوب انبات
لحم ايدر دمرن وشوك ورطوباتی بدندن جاذب وزيتون ياغی ايله اورامی محلل واعصابه
قوت ويرمكله عضلاته زياده منافع سيدر مضغی رطوبات بلغميه يی دماغدن جذب وتنزيل
ايدوب حلقومی اخلاط لزجه دن تطهير ورطوبات معده يی تحليل ايدر اما محرورينه مضردر
مصلحی سكنجبين واعصابه مضردر مصلحی عسلدر مقدار شربتی بر مثقالدر وارنجه در علك يابس
حرف الفاده قولوفونيا اسميله محرردر علقم اسم عربيدر شديد المرارة اولان دوايه اطلاق ايدرلر
بعضيلر قثاء الحمار وبعضيلر حنظلدر ديمشلر اما ابو العباس دركه جاذره بر نباتك اسميدركه
ورقی وزهری مكرمة البيضا ورق وزهرينه مشابه اولوب رويی زمينه مفروش وممتد اولور
ثمره سی خيار صغاره شبيه ولونی بين الخضرة والبياض در واوزرنده اولان شوك لطيفه سی بر برندن
متباعد اولور وطعمی آجی خيار وافعانی قثاء الحمار كبيدر عنب عربيدر فارسيده انكور وتركيده
اوزم ديرلر مراد عنب طريدر افضلی جرمی كبير وقشری رقيق وحكردكی غير كثير اولانيدر بعضيلر
صلحی غليظ ودانه لری سيرك وجرمی طولانی بياض وطعمی لذيذ وكورك اولور ديمشلر طبيعتی درجهٔ
اولده حار ورطبدر غذائيتی ميوه سائره دن افضل وازيد اولوب بدنی سمين وامزجهٔ اخلاطی
معتدلا جوددر مولد دم صالح اولمغله شحم كلاتی تكثير ومواد سوداويه واخلاط محترقهٔ اصلاح
ايدوب صدر ورئه يی تطهير ايدر اما معده سنده رطوبت ورياح اولان كمسنه يه مضردر مصلحی
كونه وارديا نجدر سيدكه وطالد وقولنجه مضر در مصلحی كرفس تخمی در طبيعتی تليين ايدوب
عطش ايراث ايدر مصلحی سكنجبين وحوامضاتدر وعنبی بعد التناول اوزرينه ماء بارد

لسان [illegible]

شرب ایتمك غایت مضردر استسقا و حمیات عفنه ایراث ایدر لایق اولان دو ساعت ایکی کون
مرور ایدنجه بعده بین الاطعمه تناول اولنه و عنبك جکردکی درجه ثانیه‌ده بارد و یابسدر مولد ریاح
و بطی الانحداردر عنب غیر نضیج عفوصتلی و برودته مائل اولوب غلظتی واردر و عنب رازقی ایکی
صنفدر ابیض و احمر اولور و حارتلری عنب سائره‌دن ازید و اکثر اولور و اصابع الزینب که عنب
طویلدر بو دخی ایکی صنفدر صنف اولی کبیر و ایجنده جکردکی بر و صنف ثانیسی صغیر و ایجنده
جکردکسزدر و عنب طویلك صنف اولنك بر قسمی دخی واردر که اکا ترکیده برمق اوزمی دینمکله مشهوردر
قشری رقیق و لطیف اولوب بیاض ایله عفوصتی بجنسه اصفر طعمی غایت لذیذ و لطافتده قند نباته
بکزر لذتی و لطافتی کثیر و دیجی عنب سائره‌دن قلیل و لغلظه مقبول و اصحاب ریاح معده‌یه نافع
و ناقهینه دخی بغیر ضرر ماکولدر دیمشلر عنب الثعلب فارسیده سك انکور و ترکیده ایت اوزمی
تسمیه اولنور انواع کثیره‌سی واردر بریسی و بستانی و هر برینك ذکر و انثیسی واردر بر تیسنك
ذکرینه کاکنج جبلی و انثیسنه عنب الثعلب الجبلی تسمیه ایدرلر و بستانیسنك ذکرینه کاکنج بستانی
و انثیسنه قنا تسمیه ایدرلر و عنب الثعلب مطلق ذکر اولندقده مراد اول نباتدر که شجر ایله بنات
بینده اولوب داللری کثیر و دخی سواده مائل احضر و ثمری حمرته ایله صفرته بیننده اولوب حجمی
نخوددن صغیر اولور طعمی بر مقدار لذیذ و لزوجتلی اولوب جکردکی برز خشخاش ابیضه مشابه
اولور اما سیاه قسمی غیر مستعمل و مستعملی طبیعتی درجه ثانیه‌ده بارد و یبوسته مائل و بعضیلر
عندنده اولده بارد و رطبدر مبرد و رادع و قابض و ملطف و مستعمل اولان دانه‌لری ید عطشی
تسکین و اورام حاره‌یی تحلیل ایدوب مغص و زحیر و اورام معده و استسقاء حاره‌یه نافعدر
حقنه‌سی جنونه و مشرابه مفید اولوب ضمادی معده و اعضاء سائره‌ده اورام حاره و التهاب
و ورم احمری دافعدر حرق النار و جدری باقی جراحات و قروحات ساعیه و سرطان متقرحه‌یه
علاج لانظیر و دواء سریع التأثیردر عصاره‌سی باصره‌یه قوت و فرزجه‌سی رطوبات و سیلان
افراط حیضدن افاقت ویرر ملح ایله طلاسی جرب و حکه‌یه و اغذیه‌لرنا صوری حاق عینه نافعدر
اما مثانه‌یه مضر و مصلحی سکردر بزرنجه کاکنج و بعضیلر بطباطه دیدیلر مقداری استعمالی بشر مثقالدر
وارنجه مطبوخ حندن اون مثقالدر وارنجه و صوینده یکرمی مثقالدر وارنجه‌در عنب الثعلب الجبلی
بو بر نباتدر که دخی جرشف و رغنه مشابه و اغصانی بر ذراعدن زیاده اون و یا اون ایکی قدر اولوب
مجموعی اصل واحدن بتر و هر روس اغصانده زیتونه شبیه و اندن اعرض و اکبر ثمره ذلیه مشابه
و مز عنبه غلافلری واردر و اول غلافلر منفتح اولدقده ایچنده اسود اللون شکوفه‌لری ظهور ایدر
بعده ثمری دخی عناقیده شبیه اولوب ایکی دانه مقدر و سیاه و عشقی حبلر ایله اشکال دردر
و اول حبلر حب دبقه مشابه و حرفه و کوکی بیاض و غلیظ و مجوف و بر ذراع مقداری اولور
منبتی اماکن حجرستان و کوه بیابانلردر طبیعتی درجه رابعه‌ده بارد و یابس و بو شقالی زیاده
مسکر و بوندن زیاده‌سی درجه مثقالدر وارنجه قاتلدر لکن مواد حاره‌ده ضمادی استعمالی
جائز کورمشلردر عنب الذئب ترکیده رهوار اغاجی دینمکله مشهوردر شجری جبلیدر ذکر و انثیسی
واردر ذکرینك قامت آدم قدر اغصانی زیاده زمینه مائل و دخی رمان و رغنه بکزر ثمری
نبقه قدر صالقملی اولوب کاکنج کبی احمر و جوفنده درت بش عدد چکردکلر واردر طعمی
جوزوی لذیذ و مرارتلی دلزوجتلی و قابضدر شکوفه‌سی حمرته مائل اصفر و ابیضدر انواعنده دیرلر
طبیعتی درجه اولاخرنده بارد و یابسدر خاصیتی نفث الدمی قطعدر دوا و عجیبه‌در

مجفف

مجفف و قابض و جاذب و محلل‌در اورام صلبه‌یی تحلیل ایدر دو بابك اورامنه بیطارلر
استعمال ایدرلر و انثیسنك و رقی خشیلی و شمشاد و رغنه شبیه و اندن اصغر اولور کوکی
عود البرتج‌در سائر اجزاسی سمیتلی و بلاد کرمانده کثیر و برکلك دیومه کوردر و دخی مسکر
و کوکی دکللدر عناب معروفدر کبیری و لذیذ اولانی جید و افضل و قروسی طریسندن انفع و
اکمل‌در حرارت و برودته معتدل اولوب رطوبته مائل و قوتی ایکی سنه‌یه وارنجه کامل
و بعده زائل اولور اعضای باطنه‌یی ملین و غلیان و سوراندمدن ظهور ایدن حدتی و
حرارتی والتهاب و عطشی مسکن‌در اخلاط غلیظه‌یی منضج و رقیقه‌یی مسهل و صدر
و حلقده اولان خشونت و دبور و سعال منافعی شاملدر اوجاع کلی و مثانه‌یه مفید اولوب
امراض مقعد و فساد و مزاج کبد صلاحیته تردید ایدر و رقیننك مطبوخی نصف رطل
سکر ایله بش کون استعمالی حکه‌یی دفع ایدر و قروسنك دزوری قروح خبیثه و اکله‌یی
رفع ایدر مجربدر خصوصا اولا عسل طلا اولنوب بعده ذر اولنه و ساقنك قشری منفرد
و یا اسفیداج ایله قروحات خبیثه‌یه دبثینك شرابی سبح و جرب و حکه‌یه و ضمادی خلع
و کسر و وثی امثالنه عجایبدر جکردکی ایله دق اولنمش عناب قروح امعایه نافعدر و صفنی
سرکه ایله قویا یه دواء و متفرد الامراض عینه شفادر و اما عناب بطی الهضمدر مصلحی سکر و قروا اوزنجه
ومنی‌یی تقلیل ایدر مصلحی عسل و ادویه باهیه‌در مقداری شربتی التی درهمه‌دک عود
مطلقا اشجارك ساق و اغصاننه اطلاق اولنور اسم جنسدر لکن اصطلاح اطباده بلاد هندده نکلور
خشبو بر اغاجدر که انواع و اقسامی کثیر و هر بر قسمی کندی شهرینك اسمیله مشتهردر عود ماوردی
عود قماری و عود بنکالی و عود سمندوری و عود مندلی و عود هندی و عود خام کبی
و عودك مجموعی ترابه دفن اولنوب بنجه مدت مرور ایتدکده اخذ اولنوب صنعت مخصوصه
ایله تدبیر ایدرلر و تدبیر ایله مدترا اولمیان قسمنه عود خام و عود قماری تعبیر اولنوب بازارکانلر
فروخت ایدرلر افضلی سیاه و صلب و براق اولوب طعمی مر و رایحه‌سی ماء الورد کبی اولور
و سمندورینك دهنیتی غالب و بنکالینك اوزری بیاض خطلرله مخطط نقوش عجایبدر
طبیعتی درجه ثانیه آخرنده حار و ثالثده‌ده یابس و هر قسمی بلغمی قاطع و تقویت معده‌ده بیعدیلدر
اعصاب و اعضای باطنه‌یه قوت ستره‌لری تفتیح و اعضاء رئیسه‌یه تقویت و بو مکله ریاحی
تحلیله بیشیلدر معده‌نك رطوبت برودتنی و آنده اولان اخلاطك عفونتنی ازاله ایدوب
برؤ حاصل ایدر سعال و ضیق النفس و استسقاء و ربو و خفقان و غثیان و غشی اصحابنی
صحت تامه‌یه واصل ایدر جماعه قوت و حامله صحت و جنینی سقوطدن سلامت ویرر و شراب
ریحانی ایله مطبوخی سمومك انواعنه باد زهردن افضل و بخوری مفرح و لطیفدر که قلبی تقوی
و رطوبات دماغیه‌یی تحلیل ایچون زیاده مستعملدر و دماغی اسنانه جلا ایچون مجربدر
اما محرورینه مضردر مصلحی سکنجبین و کافور و تفل و مقعده مضردر مصلحی صمغ ایله کلابدر
مقدار شربتی بر مثقالدر وارنجه‌در عود بریجی ترکیده رهوار اغاجی تعبیر اولنان عنب الذئب
دینلی قسمنك [illegible] بکیدر کرمانده کثیر الوجود اولوب ساعد غلظتنده بر ذراعدن اطول
و ابلق و یا غلی اولوب و رایحه‌سی رایحه عود در و افعال ده عود هندینك اضعف‌در و اکا
بدل اولمغه صالحدر دیمشلر عود الحیه بو دوانی مؤمن قزوینلدن عنزی بو کسنه ذکر ایلمیجی
بلاد بربریه و صعود آننده نابت و نباتی سوسنه مشابه و کوکی عرق السوس‌نه شبیه و بر مقدار

وورقنك مطبوخی رحم ومثانه یه موافقدر وضمادی لدغ حشراته وجمیع سمومده دوا وصادقدر
ربو وضیق النفس وسعال قدیم ورياح غليظه مغص وقولنج انواعنه علاج لانظیر کلی
وکبد ومثانه‌ده متولد حصاتی تفتیت ایدوب طحال ووسواس وصرع ووجع مفاصل
واحتباس حیضه دواء سریع التأثیردر مقدار شربتی بر مثقالدر بدلی سادج وحب الحلب
یاخود جنطیانا واکی باد مددر معده یه مضردر مصلحی انیسون وصدره مضردر مصلحی
کثیرادر کوکنك قشرندن طقوز قیراط حصاتی اخراج ایده وکبدك امراض بارده سنه
نافعدر واکردا اللوینی اوزرنده کتورسه‌لر حصول حاجات وقبول عامه وارتفاع جاهه
باعثدر ومطبوخی ایله حمامده اغتسال سحری ابطال ایدر ویوم اربعه‌ده قبل الطلوع الشمس
مفقود الزوج اولان کسه انکله بخورلنسه ازدواج میسر اولور مجربدر **غاریقون** ترکیده
قطران کوبکی دیرلر معروف ومشهور بر دوادرکه جزائر بحر رومدن کتوررلر شجر تین وچمشیر مثللی اغاجلرك
جفنده تعفن سببیله تکون ایدن نسنه‌در میشه اغاجنده قاو حاصل اولدیغی کبی جید وافضلی بیاض
وخفیف الوزن وجرمی اوغاغله متفرق اولوب کبیر الحجم وطبقه طبقه اولاندر ذکر وانثی سی واردر
ذکرینی استعمال جائزدر که لر سیاهی سومدن واحمر واصفری سومه قریبدر وغاریقونی دق اتمك خطادر
زیرا اجزاء لطیفه سی طیران ایدوب عدمی لازم اولان ثقل الك اوزرینه سورمکله اجزاء لازمهٔ لطیفه سی
الکلدن چکوب اوزرنده طریان کبی اجزاء سمیه سی باقی قالور قوتی درت سنه یه وارنجه باقیدر
درجهٔ ثانیه‌ده حار ویابسدر طعمنده حلاوت بعده حرافت وقبض واردر بلغم وسوداویی وبونلر ایله مخلوط
صفراویی مسهل ومواد غلیظه یی قطع وسدهٔ کبد وکلییی تفتیح ایدوب اعصاب وعضلاتی مقوی وریاحی
محللدر کابلی ومصطکی ایله دماغی تنقیه وشقیقه وصداع مزمنه یه مجرب دوادر الجنی مهلك ومورث
اسطرابدر جمیع حالده مصلحی جندبیدستر ومقدار شربتی بر مثقاله وارنجه در وبدلی نصفی قدر
شحم حنظل وبعضیلر مثلی قدر تربد وربعی قدر زنجبیل دردیمشلر وبعضیلر ضعفی قدر بسفایجدر دیمشلر
غاسول حرف الالفده اشنان اسمیله محرردر **غاسول رومی** حرف الالفده ابوقانس اسمیله محرردر
غافت عربیدر رسالهٔ لاطینیده آغریمونیا **غبیرا** فارسیده سنجد وترکیده ایکده دیمکله معروفدر
جید وافضلی کبیر اولاندر طبیعتی درجهٔ اولیده بارد وثانیه‌ده یابسدر خاصیتی قابض وقلیل
الغذادر [illegible] امراض اطفاله لایق [illegible] وقوت ماسکه یی تقویت [illegible]
[illegible] بخار صعود ایدنه [illegible] قی واسهال صفراوی وسحجه [illegible] سیلان رطوبتی
قاطع وسعال حار وانواع صداعه نافعدر [illegible] مضردر مصلحی [illegible] مقدار شربتی
[illegible] وشکوفه سی آق وصفرته مائل وغایتده خوشبودر [illegible] خصوصا [illegible]
نیسانده زیاده حاصل اولور **غبار الرحی** [illegible]
[illegible] **غرب** ترکیده [illegible]
مشهور ومعروف بر شجردرکه [illegible] بر قدر طویل واوراقی [illegible]
بیاضدر [illegible] طبیعتی درجهٔ ثانیه‌ده بارد و
یابسدر خاصیتی قابض وبلا لذع مجفف [illegible]
[illegible] ودفع ایدر وجراحاتی [illegible] زیاده نافع [illegible]
عصاره سی نافع [illegible] جراحات مزمنه [illegible] دافعدر
[illegible] ورقینك عصاره سی [illegible]

زیاده غلظتی وعاقرقرحا کبی صلابت وخشونتی ومرارت وحدتی واردر طبیعتی درجهٔ
ثالثه‌ده حار ویابسدر خاصیتی سمومات مأکوله وملدوغه عدرنك تریاقیدر قلبه فرح ودماغه
قوت ویرمکله حواس خمسهٔ باطنه قوی ورياح غليظه يي تحليل ايدر ودهن زيت ايله مطبوخی
عرق النساء واوجاع بارده یی دفع ایتمکله عضوی تعدیل ایدر وخواصندندر کماالنده عود الحیه
اولان کسمه یی یلان کورسه حس وحرکتی باطل اولور **عود العطاس** بو بر کوکدرکه بعضیلر
عندنده کندر وسه وبعضیلر عندنده کندر وسدیر مشابه بر کوکدرکه رأسی بر حق قدر غلیظ وطرفی
آخری اینجه مسماره شبیه ظاهری قره وباطنی آق اولور نباتنك دالاری کثیر واینجه
نباتنه مشابه وریحی بابونج ورغنه بکزر صغیر ورقیقجه اولور رایحه سی حدتلی ومعطسدر
بیطارلر آنی جراحات دواب ایچون استعمال ایدرلر تازه سنك طبیعتی درجهٔ ثانیه نك آخرنده
حار ویابسدر وقوروسی درجهٔ ثالثه آخرنده یابس وقوتلی معطس وجالی ومحللدر ضمادی
نمش وکلف وبوشی دافع وبهق وبرص ودم میتی رافعدر دیمشلر **عود الصلیب** حرف الفاده
فاوانیا اسمیله محرردر **عود القمر** عاقرقرحادر **عوسج** برنبات شجریدرکه ارتفاع طولی
شجر رمانه قریب ورق وشوکی کثیر واوزرنده رطوبت دبقیه سی اکا یاپشور مثل علك
وکثیردر وبو نبات ایکی صنفدر بری بیشلدرکه سیاهه بکزر ودیکری بیاضه مائل اخضر
اولور بیشلینك اوراقی حمرته مائل واغصانی مشوك اطول وصنف بیاضندن اضعف
وثمره سی عریض واحمر خصه مشابه ومغلف اولور منبتی سباخ وزمان طویله قائم اولور
طبیعتی درجهٔ اولیده بارد وثانیه‌ده یابسدر خاصیتی مجفف وورقنك عصارهٔ منعقده سی
بیاض عینه نافع واکر ماء عوسج ایله توتیایی تصویل ایدوب عینه اورسه‌لر رمدی دافعدر
واکر ماء سنی شرب اتسه‌لر جرب صفراویه منافعی کثیردر وبر هفته متوالیه عصاره سینی
عینه تقطیر اتسه‌لر بیاض عینی ازاله ایده ولبن نسا ایله ثمره سنك عصارهٔ معقوده سینی
حل ایدوب عینه چکسه‌لر امراض عینك اکثرینه فائده ایده وبو نباتك اغصانندن تاج یاپه
تعلیق اتسه‌لر تأثیر سحردن امین اولورلر مجربدر واوزرنده کتورمك مناسبدر ورمادی
ذرودن اقروحی ازاله ایده اما طحاله مضردر مصلحی کثیرادر **عین الدیك** فارسیده چشم خروس
شبیه اولور احمر ومصیقل وبراق ومدوردر وحجوری عریض دانه‌لری واردر وشجری فلفل
اغاجنه قریب اولوب صلقمی ساقز اغاجی صلقمنه مشابه ومنبتی کوهساردر طبیعتی درجهٔ
ثالثه‌ده حار ورطوبت ویبوستی مختلفدر خاصیتی مفرح وجمیع اعضایی خصوصا جماعی
مقوی وبو مرتبه مولد منیدرکه استعمال ایدنلر کثرت جماعدن مضطر اولانلر قوایی
حفظ ایدوب نسیبی ابطال ایدر معجون ملوکینك جزؤ اعظمیدر محرورینه مضردر مصلحی
کثیرهٔ یابسه‌در مقدار شربتی بر مثقالدر سکر وترنجبین ولبن ایله استعمال اولنمق کرکدر
عین الهدهد بو نبات اذان الفاردر میسك اسمیله افریقیه‌ده عرق النساء ایچون استعمال
ایدرلر وبیلرنده غایت ممدوح ومجربدر

حرف الغین المعجمة

غار ترکیده دفنه وتفنه دیرلر شجری بیك سنه یه وارنجه باقی قالور یونانیان عندنده
زیاده محترم بر شجردر ودخی زیتون وبر قسمی سکوت ورغنه شبیه واندن اکبردر ثمری
فندق قدر قشری رقیق واسود ولبی ایکی پاره صفرته مائل عطریتی قلیل وتریاقیتی
اکثردر طبیعتی درجهٔ ثانیه نك آخرنده حار ویابس وحبنك حرارتی سائر اجزاسندن اکثر

ودرقنك

مؤثردر و مطبوخنك حطولى نقرس و فالج و كزازه نافعلكى ظاهر و باهردر شكوفه سى و اغاجنك
قشرى سركه ايله ثواليله مفيد و شكوفه يابسه سى جراحاتى مجفف و صمغى سيلانى ايدن رطوبتى
و بياض عينى نابديد ايدر و شجرينك رمادى مغسولى توتياء مقامنه قائم اولور لكن كلاه مضردر
مصلحى صمغ عربى و بدلى نصفى قدر اقاقيادر **غوشيه** اسم فارسيدر كماة نوعندندر تركيده
كُبلك ديرلر بر جنس طوزلو منتاردركه بيت المقدسده و بلاد عجمده كثير و غلظتى قليل و لطافتى
سائر منتارلردن افضلدر طبيعتى بارد و يابسدر خاصيتى محرور المزاج اولنلره موافق و غذائيتى
كوزلدر ديمى تغليظ و صدتنى كسر ايدر اولحا ولان اولدركه كثيرا اكل اولنمه و اكر كثيرا اكل
اولنورسه آنك اوزرينه شرابه جيد استعمال اولنه زيرا بطئ الهضمدر معده يه مضر و مصلحى
زنجبيل مرباسيى و كلنا شكردر

حرف الفاء

فاوانيا يونانيدر عربيده عود الصليب و تركيده شقايق كوكى دردكر و انثى سى اولور ذكرينك
نباتى نبات جوزه شبيه و اصلى واحد و بر قريش قدر طولى اولوب غلظتده برحق قدر اولور اكر قرسم له
داخلنده ايكى خط صليبى ظاهر اولديغى ايچون عود الصليب اسمى ايله شهره ور اولور و انثى سنك
كوكى بيت سكز دانه بعضه كبى لكن زياده اطول و چوق خط صليبيدن خالى و نباتى كرفس برکی به
شبيه و شكوفه سى بنفشجى و سياهه ميل اولور و ثمره سى لوز طرى كبى مغلف و ايچنده دانه لرى
دانه رمانه شبيه زياده احمر و طعمى جزوى عابض و حرّ و وسطدانه لرى سياهه مائل قرمز اللون
ايله مؤلفدر و مطلق ذكر اولندقده مراد اصلى ذكريدر و قوتى يدى سنه يه وارنجه باقيدر طبيعتى
درجه ثانيه نك اخرنده حار و يابسدر خاصيتى منقولدركه شمس ميزانه تحويل ايتدكده حديدسز آلت
ايله قطع اتسه لر بالخاصه اولان اثرلرى مشاهده اولنور و الا ايچى منزاحى اولان اثرلرى ظهور ايدوب
بالخاصه اولان فعلى مشاهده اولنمز ديرلر و صليبى حطلرى اولانى خواصنده زمرددن افضلدر
ديرلر و فاوانيا رياح غليظه يى محلل و طعمى مدر و ملطف و مفتح و مجفف و جرورى قابضدر
كبد و كليه نك سده لرينى تفتيح ايدوب تقويت و ير و شرابيله مطبوخى اسهالى قطع و وجع معده يى
تسكين ايدوب امراض دماغيه نك اكثرينه نافع اولمغله دماغه قوت و ير و ضمادى بحص عدو ضربه
و سقطه يه نافعدر حتى تعليقا دخى عظيم النفعدر لكن معده يه مضر و مصلحى كثيرادر مقدار
شربتى بر مثقال و صرعده بدلى زمرد و سائر امراضده زراوند مدحرجدر و تحتى اخلاط لزجه يى
اخراج ايدوب افراط حيض و سيلان دمى قطع ايدر فالج و رعشه و صرع و جنون و وسواسه
نافع و اون يا خود اون بش دانه سى خمر قابض ايله شرب اولنسه وجع والتهاب معده يى و
حصاة مثانه اطفالى و ماء عسل ايله كابوس و صرعى دافعدر و بخوردى كذلك جنون و صرعى
و تعليقا فزع صبيانى ازاله ايدر و خط صليبى اولانى قسمى شروط مذكوره ايله قطع اولنوب
حايضه عورت يا چشمه قسوزى بر صارى بز پاره سى ايله تعليق اولنسه حسن ولادتى تسهيل
ايدر كذلك سحر و نظرنا سدن هيجت ايچون مجربدر اولنمشدر اكر بر خانه ده اندن اولسه اجنى
و حيوانات موذيه اول خانه يه دخول ايدمز ديديلر و اكر قمر زهره يه تثليثا ناظر ايكن ايكى
حصك باشلرينى التنه وضع ايلسه لر دائما الفت و محبتلرينه باعث اولور **فاشرا** سريانيدر
فارسيده هزارجشان و تركيده اوذن كلى و آق اصمه ديرلر قسطنطنيه ده سن تبق دينمكله مشهور
و معروفدر نباتى اوزم چبوغنه شبيه و ديكنلى اولوب اوراقى ملاسلى تنديره مائل ثمرى
صلقم شبيه و دانه لرى نخود قدر قرمزى و براق و قشلرده انجق اوراق ثلثه يه مانلدر

طبيعتى

[illegible]

طبيعتى درجه ثانيه اخرنده حار و يابسدر خاصيتى كوكنك حرارتى ثمر و ورقندن اكثر و حدتلى
و جالى و ملطف و محلل اولوب سموم مطلقه و عديه ترياق اكبردر و حيضى اولانى جنينى قتل و اخراج
ايدوب فضلاتى حايضه يى ادرار ايدر كلى و مثانه ده متولد اولان حصاتى تفتيت و اورام
طحالى تحليل ايتمكله صحتى برقرار ايدر صرع و نسيان و فالج و سدر كبى علل دماغيه و سعال
مزمن ايله وجع و رياح معديه و معائيه انواعنه علاج تام و دواء ما الاكلادر و ماء العسل ايله
مسهل بلغمدر و بهارده شجرينى قطع سبيله خروج ايدن صوى دخى بلغمى مسهل و مقدار
شربتى بر بچق درهمدر و اوراق و ثمرينك ايكى درهمى قوتلى مقيئدر و اصلينك سركه ايله محلول
ضمادى علل طحال و جرب و تقشر جلد و كلف و بثور و ثواليل امثالى امراض جلديه ده عظيم الاثردر
مطبوخنك ابزنى رحم تنقيه و جنينى اخراج ايدر اصول و ثمرينك افراط اوزره استعمالى راسه
مضر و مورث اختلاط ذهندر مصلحى جدالتى ربوبات مناسبه استعمال ايدر و افعال ثمرى اصولنك
قريب و تازه ساقلرينك جمجم فواد و معده دمد و اء عجيبه در اصول و ثمرينك بدلى دونى قدر
دونج و نصفى قدر جبسا اسه دردیمشلر **فاشرشين** سريانيدر فارسيده شنبدان
و تركيده قرماصه ديرلر ورقى لبلاب ورقنه شبيه و جوارنده اولان نباتاته صارمشق كبى صارلور
ساقى اسود و ثمرى عناقيد حصرميه مائل اسود اولور كوكنك ظاهرى سياه و باطنى قزل
و افعالده فاشرادن اضعف و ضمادى حيواناتك جراحاتى والتواءى عصبنه نافع و مدملدر
فائل الرهبا زنجبيليه دخى تسميه اولنور بر نباتدركه بوز رنكلى بياضه مائل و بر ذراعه
قريب ساقى و حنا ورقنه شبيه بلكه اندن اصغر اوراقى واردر شكوفه سى صفره و تخمى جرجير
تخمنه بكزر كوكى زياده خشبو و منبتى لب دريا و ياكنار جودر طبيعتى درجه ثانيه اخرنده
حار و يابسدر خاصيتى تقويت باه ايچون مجرب سعال و عسر النفس و ربو امثالى علل صدريه ده
زياده انسبدر ضمادى رياح غليظه و اورام صلبه يى محلل و دافع و وجع مفاصل و نقرسه
و عرق النسانه و ورم خصيه و انفسكاخ عضلى عصبى دافعدر كوكنك مرباسى زنجبيلدن انفع و افضل
اولمغله معده و كلى و مثانه يى تسخين ايدوب قواى هاضمه يى تقويه و جماعى تحريك و مواد
باريده يى اولمغله تحليل ايدر **فجل** فارسيده ترب و تركيده تورب ديمكله مشهور و معروفدر برى
دستانى و بستانيسى اولور بستانيسى اولدركه بوز شلجمه بكزر ايچنده بوز بغلى بر شلغم
[illegible]
[illegible]
[illegible]
و مطلق بجلك برورى اجزا و ساره [illegible] اقوى بعده تخمى بعده خزيره و ورقى بعده
اوراقى كيدر سى بعده لحمى طبيعتى درجه ثالثه ده حار و ثانيه ده يابسدر خاصيتى بولى
ادرار ايدوب بعد الطعام هاضم و رياحى تحليل و جماعى تحريك ايدر و مقدار طبيعى تليين
ايدر لونى وجهى حسن و لطافت و يرمكله بهقى ازاله ايدر و عصاره سى سددلرى تفتيح و قى
و غثيانى معين اولور كذلك عسل ايله مطبوخى سعال مزمنه يه نافع و اخلاط غليظه يى
تلطيف ايدوب احتباس حيضى دافعدر كثرت تناولى كلكده تولد ايدن [illegible]
عصاره سنك بر وقيه سى حصاة مثانه يى اخراج ايدر [illegible]
[illegible] ربع رطل عصاره سى سكر ايله استعمالى نافع و ماء اصولى اخراج ايدر

بكنارتناولي مغص وتعفن اخلاط ايراث ايدر راس وحلقه واسنانه مضردر مصلحي عسل
وكون فوتردر منها نوع قروح خبيثه وداء الثعلبه نافعدر شعري انبات ايدوب رطوبتلو بثوره
زياده مفيددر وخل ايله توتيا اولنمشي اخلاط غليظه يي تقطيع وبرودتي بولي ولبني ادرار ايدوب
اصحاب جماعي تهييج ايدر كبد بارده وورم طحالده ولسع حيزدنبي الغزوند شرابيله اشراب اولنه واطفال سعالنه نيمي
اجزا مسايره مسددن اوچ عدد وبعد الطعام نصف مثقال طعامي هضم ايچون ادويه سائره دن
اولحدر وهو اصح ... اكر فجلي بعد الطعام برمقدار ترك اتسه لر متعفن اولوب ديدانه تكون ايدر انلري
برطرفده حبس اتسه لر بر بريني اكل ايدوب برقاچ دانه سي قالور انلري حل اتسه لر بر محلول اولور كه معادني
حل طبيعي اولور ... حل ايدر اطفال ... تذكره ده تحرير اولنمشدر لكن خميرده موجود
اولان تذكره نسخه لرنده بر وراولمغله ادوزه محرر در المهرة على الراوي فرفيون وفربيون دخي ديرلر
جبيبي رمادي اللون صفرته مائل وعتيقي حمرته مائل اولور طعم ورائحه سي حدتلي بر صمغدر نباتي مادولم
شبيه ومتشعب وسلحي واق وبر قسمي دخي كثير اللبن ومشوك واسود الورق اولور بلاد سودانده
كثيردرلر ونقل ايدرلر كه بو نباتك سودني اخذ امكاني قاملدر بودركه بر قيودن اشكمبه سني بو نباتك تحتنه
بسط ايدوب جرمه حدتي شاميه واصل اولمسون ديو بر محل بعيده دن حربه ايله اول نباتي جرح ايدرلر
دفعةً واحده ده لبني كثير جريان ايدر واشكمبه ايچنده جمع اولدقده تجفيف اولنوب استعمال ايدرلر وخالصي
ايله مغشوشي تميزي امتحانده ايدرلر خالصي [illegible] مغشوشي [illegible] ديرلر انزروت ايله
مخلوط اشتداد ايدر كذلك مغشوشي متخلخل وطعمي حدتلي اولمز ولسانه [illegible]
سنه يه وارنجه قوتي باقيدر وباطلاق مفسد مدده قوتي حفظ ايدر طبيعتي درجه رابعه ده حار و
يابسدر خاصيتي ملطف ومحرق شديد ومسهل بلغم وماء اصفري اخراج ايدوب استسقاء وامراض
طحال وعرق النسا [illegible] مفاصل ووجع ورك [illegible] نافع [illegible] جنيني
مخرج [illegible] جنيني خارج اولور وعسل ايله
اكتحالي نزول ماده مفيددر [illegible] درجه حرارتدر لحم
زائده يي اكل وفالج ولقوه [illegible] اوچ حبه دن
وارنجه فرجه سي احتباس حيض [illegible]
دهن اولور [illegible] عظيم
ولدغ باطن وفواق احداث ايدر مصلحي [illegible]
وتفاح الشامي [illegible] مقدار شربتي ايكي قيراطدر [illegible] بدلي
استحقاقه [illegible] فراسيون تركيده ابت [illegible] ديرلر [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ومشيم

ومشيم وجنيني اخراج ايدوب حواملده قوت ويرر وشرب سموم ايدنلره بادزهر مساويدر وفسادي جراحات
قديمه وقروحات عتيقه ده حاصل اولان لحم فاسدي ازالده بيعديلدر ومايله نضج ويروب وجعني تقطيع
وتسهيل ايدر بر وسقطه دن حاصل اولان اورامه وانكسار عضوه مفيددر وعصاره سي امراض عينك
اكثرينه دواء لا نظيردر اما اشانده كلي يه مضر واكثاري بتول دمه مورثدر مصلحي كثيرا وعسل وسنبلدر
وعند البعض دارزيانه نك بادزهري وفعلني تقويه ايدر مقدار شربتي اوچ درهم واربعه وبدلي امراض صدرده
ايكي وزني برسياوشاندر وتحليل رياح اسارون در فرنجمشك برنجمشك ورآيه عوض لام كتوروب
بلنجمشك وكاهيجه اولنده الف كتوروب افرنجمشك ديرلر مجموعي فارسيدر معربدر قرنفل بستاني دخي ديرلر
بلاد شامده ما معطر بني كتوردرلر معروف ومشهوردر بري وبستاني اولور بريسي سنكستانده نابت
ورقي ورق نمامه شبيه واغصاني كثير ساقي تدويره مائل ورائحه عطريه سي حدت ايله تابكدر بستانيسنك
ساقي مربع وورقي بادروجه مشابه حشين ورائحه سي قرنفله شبيه تخمي ريحان تخمنه بكزر وآندن
اطول ومنبتي جرابر زاد وبساتيندر طبيعتي درجه ثانيه آخرنده حار ويابسدر اما بريسي اقوى وطردقي
اكثردر شمّاً واكلاً وطلاءً سدده مصفات ومخرج رياحيي خصوصا سرد دماغيه يي تفتيح ايدوب كبد و
معده وقلب بارده قوت ويرمكله تفتيح ايدر اطعمه غليظه يي هضمه اعانت وبشاء كريه الرائحه يي تطيب ايدر
واثمالي مرزنجوش وثماريندن افضل وخفقان ووسواس وسوداده وامراض طحاليده ادويه سائره دن
اعظم واجلدر رياحي تحلل واشتهايي تحريك وصداع باردي مقطع ومره سوداييي مولدر ومحرور المزاجه مصدعدر
مصلحي بنفشه وسكنجبين ومقدار شربتي اوچ درهم وبدلي تمام دردي تخمي زياده يابس ومجفف منيدر
وبدلي نمام وقيقام توليد ايدر وهامتيدر لبن ايله قوام اكتسه سمين اولور مقدار شربتي اون درهم وارنجه در
خل وخمر وعصاره زبيب وسائر اشربه يه ادخال اتسه لر فسادينه مانع اولور فستق فارسيدن معربدر
فارسيسي پسته در شجري ساقي اغاجنه شبيه در قشري ازلدار ولنمش فستقك بنجمه سنه بافيلد
اما قشري اوچ شهر مروردن فاسد اولور ولبون صوبي فساددن حفظ ايدر طبيعتي درجه ثانيه ده
حار ويابسدر وعند البعض اولنده رطبدر خاصيتي رطوبت فضليه سي واردر جماعي تحريك ايدر ولدغ
حشراته وسمومات بارده يه ترياق اكبردر سدد كبدي تفتيح ايدوب مولد خلط صالح وتقويت فم معده ده
اكسيره برابردر [illegible] زياده مستعمدر لبوب سائره بونك دينده سنه بالغ اولماز خصوصا البنه ملاصق اولان
قرمزي قشري حرارته معتدل ويابس قشري دقيقي ايله تناول اولنه وجع كبد وقي وغثيان ومغص وسعال
مزمن وخفقانه نافع وكلاجي سمين وذهني قوي وقلبي حفظ ايدوب برودت كبد وطحال ويرقاني
دافعدر اما محروره مصدع ومورث شرادر مصلحي حامضات وبارد ميوه لردر وقشر خارجي يعني يشل
قابغي بارد ويابسدر معده وقلبي قوي ايدر قابضدر اسهال وعطشي وقيء وغثياني قطع واسناني
قوي ورائحه فمي طيب وقلاعي انواعني دفع ايدر فطر ونبات الرعد عربيدر تركيده منتار ديرلر باشي يومري
نصف بيضه شكلنده تزلر مائل اق رنكي واولقي بوق همان اولان بر قصه جق ساقنده جوقي قات قات
صحيفه لر ايله مملودر اعلاسي قومي يرلرده اولا يندر فارسيده سمارغ خشميه ايدرلر اطعمه اعرابنده
اصنافي كثير اولوب بعضي صنفي قتالدر اما ماكول نوعنه تركيده كبلك وفارسيده قارچ تسميه اولنور
وفطر وكماة ماكولدر لزوجتسز ورائحه سز وغير ماكوله شامل اسم جنسدر وعند البعض قتال اولان
فطر غير ماكول كماة در تركيده طومالان وقوزي كوبكي ديرلر ولزوجتسز ورائحه سز واق يا عنبريه مائل اولان
وصغير اولوب پاك يرده نابت اولان ماكولدر وسياه اولاني غايت سميتليدر خصوصا اق وقرمزي يه
مائل اولوب زيتون ويا انجير ويا جوز اغاجي آلتنده نابت اولنلر كذلك جيفه لر حوصله ده اولاندن

قانکلدر وبیاض اولوب مأکول اولان نوعی قرمزی اولان نوعنک تریاقیدر دیمشلر طبیعتی درجهٔ ثانیه‌ده
بارد ورطبدر خاصیتی اکر طپراغی صویی ایله سرمهٔ اصفهانی تربیه اولنوب اکتحال اولنسه بیاض
عینی زائل وبصره یی قوی وقشورنک مسحوقی اسهال وذرب وزلق الامعا اصحابنه بونی حاصل ایدن
سرکه وغراء السمک ایله ضمادی فتق وقیل وسره خروجنه مجربدر وتناولینه مداومت نسلی قطع ایدر هضمی
بطیٔ وتولید خلط غلیظ ایدر وعفونته قابل اولدقده افراطیله متعفن اولوب سدد وقولنج ووجع معده
وفالج وسکته ایراث ایدر مصلحاتنک افضلی مری وخردل وطوز ودورقاودنی وبادیوز وشیروغن وزیت
یاغی وزعتر وفلفل ایله طبخ وزنجبیل مرباسی وجوارشلر تناول ایدر واوزرینه ماء باهره شرب ایتمک
زیاده مضردر کذلک بیض ولحم ایله جمعی مضردر ومعده سنده منطبخ اولان کسنه یی حیواناتک سمیته
لذع ولسع ایتسه اصلا اکا بر دوا مفید اولماز **غطراساليون** یونانیدر کرفس جبلی معناسنده در بوکا کرفس
صخری ترکیده طاش کرفسی وعند الناس معدنوس دینمکله مشهوردر وقدی بزری نخوهٔ هندیه شبیه لکن
رائحه سی اندن اطیب وحدتی اکثردر وافضل اجزاسی بزریدر طبیعتی درجهٔ ثالثه‌ده حار ویابسدر خاصیتی
اخلاط لزجه یی قطع ایدوب بول وحیضی ادرار ایدر قوتیه الاثردر جنینی حیاً ومیتاً اخراج ونفخی تحلیل
وسموم بارده‌نک تأثیرینی منع ایدر مفتح قوتیدر مغص ووجع جنبه کثیراً نفع ایدر وجمیع افعالده سائر
کرفسدن اقوی وبین الاطبا انک بریته بزر کرفس بنطی استعمالی اولیدر دیمشلر مضرتی خفقانه
اضافی ایله بیان اولنور **فقاع** زمان وزننده نبیذ انواعندن اولوب ترکیده بوزه دیرلر مسکر دکلدر
مسکر ایتمک دخی ممکندر وطعمی حموضت ایله حلاوتدن مرکبدر حبوباتدن ادویهٔ مناسبه اضافه سیله
ترتیب ایدوب عمل ایدرلر هر برینی رطل ماء الواحد عود وفلفل وسنبل هندیه وقرنفل وسداب
وکرفس ونعناع ومصطکی وقاقله وقشر نارنج هر بریندن برمثقال اضافه اولنه وفقاع الشعیر یعنی
اریه بوزه سی مجلدر بارد وبولی مدر دیمشلر ترطیب ایدوب سعال ودیبنک امراض حاره سنه
نفعی اکثر اما اکلی وجماعی دماغ واعضای عصبانیه یه مضرتی اکبردر مصلحی ادویهٔ حاره در اما خیزدن
مصطکی وسنبل وقاقله وطرخون ایله معمول بوزه کثیر الغذا معده واعضای باطنه یه سائر بوزه لردن
اقوادر وقوری اورمدن وصهادن وعسلدن اولان بوزه لرک حرارتی سائر بوزه لردن زیاده در
فلفل عربیدر یونانیده ارنیقس وترکیده بیبردیرلر شجری ساقز اغاجنه شبیه وعنقودی ساقز
اغاجی عنقودینه مشابه اولور واوراقی کزبره ورقنه بکزر لکن اندن رقیق واصغردر الکری ملاو
اولان طرفلری احمر وطرف آخرلری اخضر اولور واوراقندن اول عنقود ایله ثمره سی غناقینه عنب کبی
ظهور ایدر وب فلفل اسود وابیض ظاهر اولور بعضیلر اسودینه نضیج وابیضنه غیر نضیج دردیمشلر
ابیضی املس وبعضی شدید واسودی خشین وحدتی مزید در طبیعتی درجهٔ ثالثه آخرنده
حار ویابس وبیاضی ثالثه اولنده حار ویابس دبعضیلر برعکس دردیرلر والحاصل فلفل هاضم
وجاذب ومحلل وجالیدر سموم بارده نک تریاقیدر بلغمی وسعال بارده یی وربو وضیق النفس
ورباح غلیظه ومغصی قطع ایدر حافظه یی قوی ومسدة لری تفتیح ولبن وسکر ایله باهی تحریک
واغذیهٔ غلیظه یی تلطیف ایدوب جشاع حامضی دفع ایدر لکن مثانه یی تجفیف وحلقومی
محشن وکبد وکلاسی حار وقلیل الدم اولانلره واعضای باطنه سنده جراحت ومجاری بولنده
الم اولنلره مضردر مصلحی ادهان بارده در وبارد المزاج اولنلره عسلدر مقداری شربتی برمثقالدر
وارجه دربدلی زنجبیلدر **فلفل الماء** زنجبیل الکلاب وحیض مریم وخوخیه دخی شبیه اولنور
ترکیده قاسم پاشا اوتی دینمکله متعارفدر غایت حریف اولغله کلبی قتل ایدر بورنیاتده ذکر ورق

شفتالو

249 شفتالو ورقنه شبیه وصاینه یقین محلی احمر ناصع وساقی عقده لی وقدی برذراع قدر واغصانی
کثیر وتخمینک دانه لری خرده و مجتمع عنقوده بکزر وطعمی حدتلی فلفل طعمنه شبیه اولوب عطریتی
نابود وفلفل بدلی اطعمه ده استعمال ایچون اکثر محاللرده موجوددر طبیعتی درجهٔ ثانیه‌ده حار
ویابسدر خاصیتی معده وکبدی تسخین ایدوب هضم معین اولور ورق وثمرینک ضمادی بلغم
غلیظه واورام صلبه یی تحلیل وتلیین ایدر وکوکی آثار جدری وحصبه وکلف وغش وبوش
مزمنده قویه الاثر واکسیر برابردر **فلفل السودان** برحبه مستدیر الشکلدر که فول کبی ضعف
طویل ایله موصوف ومنبتی بلاد بربر وحبش اولغله عند الاطبا مصر فلفل حبشی دینمکله دخی
معروفدر شجری وداللری قورمش اغاج کبی اوراقی خالی ومحروم وحبتک ظرفلری کوبیا بربره
جمع وتعلیق اولنمش بردسته موم درو حبتی حلبا تره شبیه اولوب طعمنده مرارتی قلیل وحدتی
وخرافتی کثیردر طبیعتی درجهٔ ثانیه آخرنده حار ویابسدر خاصیتی ریاح غلیظه وبلغم لزجه یی
تحلیل انواع سدده یی تفتیح ایدر عسل ایله جماعی تحریک ایدوب قولنج وابلاوسی دفع ایدر ووجع
وحرکت اسنانه غایت مؤثردر لکن حلقومه مضردر مصلحی عناب ومقداری شربتی ایکی درهمدر وارجه بدلدر
فو اسم یونانیدر بوناتدکی کرفس کبیر الورقه شبیه در بعضیلر بکا سنبل بری تسمیه ایدرلر ساقی برذراع عدت
اکثر لونی فرفیری مائل املس ومجوف وعقده لری کثیر شکوفه سی نرگسه مشابه لکن اصغر اولور کوکی غلیظ
ومعوج واشقر واسفلنده شعبات کثیره سی اصل اذخره وحرجق اسوده بکزر رائحه طیبه سی سنبل رومیه
مشابهدر ومطلق ذکر اولندقده مراد کوکیدر طبیعتی درجهٔ ثالثه آخرنده حار ویابسدر خاصیتی سده لری
تفتیح ورباحی تحلیل ایدر بول وحیضی ادرار ایدوب وجع جنب وطحال وعرق النسا ومغص وصدده
اولان عللی بارده یه نافعدر ضمادی داء الثعلبه ادویه مختار ه دندر لکن کلیه مضردر مصلحی رازیانه
وعسلدر بدلی کبابه ومقداری شربتی جهتندن برمثقال ومطبوخاتده ایکی مثقالدر **فوة** عربیدر
فارسیده روناس وترکیده قوقل بویه دیرلر بویاجیلر کثیراً استعمال ایدرلر ایچون فوة الصبغ وفوة الصباغین
دخی تسمیه اولنور برقرمزی کوکدر بری وبستانیسی اولور دیرلر ثمره سی مدور وبعد الکمال سیاه اولور طبیعتی
درجهٔ ثانیه ده حار ویابسدر خاصیتی مفتح وبول وحیض ولبن وعرقی ادرار ایدوب رحمده اولان جنینی
اسقاط ایدر ومعده یه قوت ویرر عسل ایله مطبوخی وجع ورک وعرق النسا وفالج ویرقان واسترخا
اعضایه نافعدر سکنجبین ایله سده کبد وطحاله معیندر لکن مثانه یه مضر اولغله بولی الدم مورثدر مصلحی
کثیرا ودراسه مضردر مصلحی انیسوندر مقداری شربتی برمثقال ومطبوخاتده اوچ مثقالدر وارجه واستعمال
ایدن کسنه هریوم حمامه کیتمک کرکدر وثمره ورق ودالاریک مجموعی سموم حشراتی دافع دبق وقوباد وسعفه
وخرازه وضربه وسقطه دن حاصل اثرلری دافعدر بدلی کبابه در وبعضیلر عندنده نصفی قدر سلیخه وثلثی
قدر زنجبیل اسوددر **فوفل** کوبل هندیدن معربدر عند عوام الناس فلفلک دینمکله مشهوردر وحجمی وقدی
جوز بوا قدر مدوردر طعمنده عفوصت ایله حدت وبعض مرارت واردر لونی احمر ویا سیاه اولور شجری نارجیل
اغاجنه شبیه در طبیعتی درجهٔ ثانیه ده بارد ویابسدر خاصیتی قلب واعضایه قوت ویرر ابخره‌نک فاسدینک
دماغه صعودینه مانع وغایتده قابض اولغله استرخاء عصبی واوجاع حاره یی دافعدر احمری عصبی بسبیله
برمقدار مسهل در وادرار عرق وسیلان دمی قطع ایدر اسنانی وقلاع وقرحه اولان امراض حاره یه نفع ایدر لکن
صدره خشونت ویرر مصلحی کثیردر اکتحالی استرخاء جفن وطرفه ودمعه والتهاب ورمد وجرب اجفانده مفیددر
مقداری شربتی برمثقالدر وارجه دربدلی قدر صندل احمر ونصفی قدر کزبره در **فودنج** فارسیدن معربدر
فارسیسی پودنه در عربیده حبق تسمیه اولنور یونانیده غلیجن وترکیده یارپوز دیرلر انواعی کثیردر بری

وبستانی نهری وجبلی اولور مطلق ذکر اولندقده مراد بریّی در وجبلی سنه مشکطرامشیع دیرلر ونهری نوعندن
طویل الاوراق وکبیر الساق اولان صنفی بستانلرده دکسه لر ایکی سنه دن صکره نعنایه تحویل اولور وفودنج بریّنک
ساقی متفرق ورایحه سی حدتلی وعطریتلی در ورقی حرده استداره یه مائل وبزوری بزر ریحانه مشابه
ومماثلدر طبیعتی درجهٔ ثالثه ده حار ویابسدر خاصیتی غایته ملطفدر عرقی وحیضی ادرار ایدوب
رحمدن جنینی ومشیمه یی اخراج وخلط سوداویه یی اسهال ایدر حشرات سمینک لسعنه تریاق اکبر
ریاح غلیظه یی تحلیل ویرقان واستسقایه فائده سی اکثردر فواق وغثیان واحتراق معده وکزازه نافع وصلب
ومعده ده اولان فضولی ردیئه یی مخرج ودافعدر ضماداً اجذام اعضای جلدیه ده اولان اسود وابیض
آثاری زائل وفرزجه سی رحمدن جنینی اخراج ومطبوخنده جلوس رحمک ریاح وصلابتنی تحلیل ایدوب
برؤ تام حاصل ایدر لکن امعایه مضردر مصلحی کثیرو مقدار شربتی ایکی درهم وارنجه وبدلی مثلی قدر فودنج
نهریدر وفودنج بریّنک بر قسمنک ورقی طویل ولین وسیاهه مائل شکوفه سی خوشبو وحدتلی ورنکی
لون بنجه مشابه ومماثلدر **فودنج نهری** ایکی قسمدر بر قسمنک ورقی بادروج ورقنه بکزر واغصان وقضبانی
قرواه وشکوفه سی قرمیزی وکنار انهارده بتر وقسم آخری نعنایه شبیه اولوب طویل الاوراق وکبیر الساق
اولور طبیعتی درجهٔ ثالثه اخرنده حار ویابسدر خاصیتی بولی مدر وعسل ایله مرقدر مطبوخی داء الفیل
وانتصاب نفسه وحمیات بلغمیه وسوداویه ومرض جذامه نافعدر وشرابیله انواع سموم ومغص وهیضه
وفتقی دافعدر ملح وعسل ایله حیات وحب القرع انواعنی قتل واخراج ایدر ورقنک فرزجه سی احتباس
حیضی فتح وجنینی خارجه دفع ایدر اکر یابسی موضع لسع حشراته ذرور اولنسه اول موضعی مفرح وسمیتی
جذب ایدر وهر نه عضوده که دیدان تکون ایده فودنج ذرور اولنمغله منقطع اولور لکن کلیه مضردر
مصلحی کثیرا ومقدار شربتی بر درهمدر بدلی نعناع وعند البعض قرهمانادر **فودنج جبلی** حرف المیمده
مشکطرامشیع اسمیله محرردر

حرف القاف ٥٥٥

قاقله معروفدر فارسیده هیل دیرلر کبیر وصغیری اولور کبیرینک غلافی جوز بوا قدر مثلث الشکل ودانه لری سیاه
تدویره مائلدر اما صغیرینک غلافی بیاض ودانه لری اصغر وحدت وحرارت وعطریتده ایکیسی برابردر نباتی
ایکی ذراع قدر اولور ورقی عریض وخشنی ورایحه سی حدتلی وعرقیسی ودالاری متفرقدر هنددن کتوررلر کبیرینه
ذکر وصغیرینه انثی دیرلر قوتی اون سنه یه وارنجه درباقیدر کبیرینک رایحه سی صغیرینکندن الطف وتفریحی زیاده
وافعال سائره سی اقوی در طبیعتی درجهٔ ثالثه ده حار ویابسدر خاصیتی محللدر سیمغی وهاضم ومفتح سدد
معده وقلبه قوت ویروب سده لری تفتیح ایدر وبر مقدار قابض وملطف وجالی در رایحه سی وعرقی طیب ایدوب
ریاح معده وامعانی وغثیان وقیئی دافع ووجع وسدد کبدی وصرع وحصاة کلی ومثانه یه نافعدر خصوصا
علاقیله معا استعمال اولنسه انفعدر معطسدر صداع وصرع وجنون اصحابنه فائده سی کثیردر لکن دبره مضر
ومصلحی شکردر مقدار شربتی بر مثقاله وارنجه دیر بدلی بزرنجی وزنی قدر قاقله صغیردر یا وزنی قدر کبابه در
اما قاقله صغیرک طبیعتی درجهٔ اولی آخرنده حار وثانیه ده یابسدر خاصیتی تقویت هاضمه ده قاقله کبیردن
اقوی قی وغثیانی تسکین ایدوب رطوبتلری تجفیف وافعال ایدر وافعال سائره ده کبیره مشابه در ومماثل لکن
قوة قابضه سی اندن اقلدر امعایه مضردر مصلحی کثیرا ومقدار شربتی ایکی درهم وارنجه در بدلی نصفی قدر کبابه
ونصفی قدر حب بلسان در **قاطانیقی** اسم یونانیدر کف العقاب معناسنه در ترکیده طوشنجیل الی دیرلر نباتنک
ورقی مرسین وزیتون ورقنه مماثل وعرقی دالک دالک وتفاح صغیره شبیه وتخمی نخود هندیه معادل اولور
وبعضیسی کرسنه کبی در ودیرلر که مراد اولان کسنه نک والده سنک اسمی ایله انجسه لمرو یاخود ابریسم ایله عشق
ومحبته موثردر وتعلیقی مانع عشقدر دیدیلر **قاتل النخل** حرف النونده نیلوفر اسمیله محرردر **قاتل العلق**

اناغالس

اناغالس نوعندن انثی سیدر که حرف العینده محرردر **قاطر** حرف الدالده دم الاخوین اسمیله محرردر **قثا** ثاء مثلثه ایله
فارسیده خیار در اسلامبولده آجور دیدکلری شهرت شعار در وبعضی بلادده بر ذراع قدر طویل اولور طبیعتی
درجهٔ ثانیه ده بارد ورطبدر خاصیتی حرارت وعطشی مسکن وحصاة کلی ومثانه یی تفتیت ایدوب معده
وکبده اولان التهابی اطفا ایدر وخیاردن الطف وهضمی اندن اسرع وجکر دکی بولیجه ره مفتح وجالی وخیار
جکر دکندن اقوی در قشری ولحمی ودرباجی وقولنجی مولد وبطی الهضمدر واندن اولان خلط عفونته مستعددر وکذا
افعالده خیاره شبیه در مصلحی عسل وزبیب ورازیانه در مطبوخ وقطرایسی شراب المطبوخ ورق
یابسی اسهاله نافعدر **قثاء الحمار** قثاء بری دخی دیرلر فارسیده خیار دشتی وترکیده قرقدروکی
دیرلر غایته آجی اولور نباتی ساق اوزره قائم وزمینه غیر مفروش ورقی قثاء بستانیدن اصغر وخشونتلی
ومزغب ثمری بلوطه مشابه برکوکی ابیض واکبر اولور رایحه سی کریه ومنبتی خرابه زار مواضع رملیه ایله
سنکستانده ومزارده در واجزاسنک اقواسی ثمرینک عصاره سیدر اخذ اولنوب بر مقدار صمغ ونشاسته
ایله قرص اولنوب ظلده تجفیف وحفظ ایدرلر بقاء قوتی اون سنه در طبیعتی درجهٔ ثانیه ده حار و
یابسدر خاصیتی مرّة السوداء وبلغم لزج وماء اصفری مخرج ومسهلدر استسقا وسعال بارد
وربو وضیق النفس اصحابنه نافع وریاح غلیظه یی محلل در حصاة کلی ومثانه وعلل طحالیه وانواع
بواسیر وفالج ولقوه کبی علل دماغیه یه نافع صرع وکزاز وبیضه وخوذه تسمیه اولنان صداعی
ووجع مفاصل ونقرس وعرق النسانی دافعدر فرزجه سی بول وحیضی مدر وجنینی قاتل ومقدار
شربتی ایکی قیراطدن التی قیراطه وارنجه قاتلدر لکن محرورین وابدان ضعیفه یه مضر وغایت
مقیء در وافراطی ده مصلحی قابض میوه لر وسرکه وماء بارد ایله سویق الشعیردر وافراط
اسهالی واتشی ایله ستیسنه چیکلکه وماء بارده جلوس وقابض بارده شربتیدر وانک فعلنده مناسب
ادویه ایله استعمال اولنمق شرطیله تمرهندی ومقل ودارچین وصبر وتربد وانیسون وملح هندی وماء عسل
وزعفران ومصطکی وادهانات کبی اما محموده وحنظل ایله استعمالی جائزدر که لده عسل وزیتون یاغی
ایله طلاسی اورام خنزیریه یه دوا وجلیل در سرکه ایله کلف وآثار وقوبا وثوالیل انواعنی وعلل
بلغم ایله دمامیله علاج ودفع ایدر وکوکنک مطبوخنده مداومت جذامی دفع ایدر واون سکز قیراطی
مرهٔ صفرا وبلغمی اسهال ایله اخراج ودفع ایدر استسقانک افضل ادویه سیدر مقدار شربتی
مطبوخندن اوچ وقیه یه وارنجه در وبزور وشکوفه سنک متمادی وجع مفاصل حرمنده یه مفیددر
ومقدار شربتی بر درهم وارنجه ادویه اوتی وکثیرا ایله تناول اولنه **قثاء النعام** حرف الحاده حنظل
اسمیله محرردر **قثاء هندی** حرف الخاده خیار شنبر اسمیله محرردر **قثاء الحیه** حرف الزاده زراوند
طویل اسمیله محرردر **قند** عربیده شیرازده خیار بالنک وخراسانده بادرنک واسلامبولده خیار
دیدکلری معروفدر طبیعتی درجهٔ ثانیه اخرنده بارد ورطبدر خاصیتی صفراویه وده اولان حرارتی
واعضای باطنه ده اولان التهابی تسکین ایدر بولی ادرار وحصاتی اخراج وسدد کبدی تفتیح
ایدوب سکر ایله الی مثقال صوینی شرب اولنسه حمله ومعده ده اولان مرهٔ صفرایی تلیین ایدر واجوردن
اغلظدر حرارت ایله اولان اسهال حرطدن ناشی ضعفی دافع وحمیات حاده وصداع ویرقانه نافعدر
وقوری قشری ایکی بچق مثقال مقداری شرب اولنورسه عسر ولادتی تسهیل ایدر غایت موثردر
لکن مبرودینه مضر وغذاسی منفج وخلط خام ووجع خاصره یی مولد ومعده دن فاسد اولسه سمّ مستحیل اولور
مصلحی نخوه ومعاجین حاره وعسلدر وخیاری استشمام روح حیوانیه یی انعاش وصداع حاره الحمی ان
مفیددر وتریشیسی مبرد وحرارتی مصفی وغایته بطیء الهضم وطعامدن وبعد الطعام مضردر وجکردکی

آجو جکر دکیدن ابرد و بولی مدردر و عسل ایله ضمادی اورام جلدیه یی تحلیل ایدر لکن خصیه لره
مضردر مصلحی کثیرا و بدلی آجو جکر دکیدر مقدار شربتی بش درهمدر وارنجه **قردمانا** اسمی
یونانیدر معربدر نباتی بابونجه شبیه لکن اندن اکبر و قضبانی مدور و معوج و متفرق اوراقی قلیل
بیاضه مائل و اخضر اولور زهری اسمانجونی تخمی طویل و اینجه و کراویایه شبیه لکن اندن اطول و طعمی
آجی و رایحه سی حدتلی و کراویانک برقسمی اولمق اوزره بعضیلر عندنده مستعملدر طبیعتی درجه ثالثده
حار و یابسدر خاصیتی سموم بارده و حیوانیه تریاقیدر صرع حنقی و قولنج و ریاح غلیظه یی محلل
و سدد کبد و طحالی مفتح و دیدان و حیاتی قاتلدر سعال و صرع و عرق النساء و وجع کلی ایله فالج و استرخایه
دوا و مؤثردر و قشر اصل شجرة الغار ایله حصاتی مفتتدر بجوز و فرزجه سی جنینی قاتل و طحاله مضردر
مصلحی افتیمون و انیسوندر مقدار شربتی بر مثقالدر و بدلی اذخر و باحوملدر **قرنفل** قرآدم قند
بر شجر هندینک شکوفه سیدر لکن ایکی قسمدر برقسمی زیتون کبی اولور بکا قرنفل ذکر تسمیه ایدرلر
و قسم آخرینه انثی تسمیه ایدرلر زهری یاسمینه شبیه اولور لکن لونی سیاه و رایحه سی حدتلی و عطریتی
قوی و مرارتی کثیر اولور شجرینک ورقی غلیل و ورق الغاره شبیه لکن اندن عریض و عرضا عروق صغیره سی
کثیر و طولا عروق ثلثه سی کبیر اولور طبیعتی درجه ثالثده حار و یابسدر خاصیتی محلل و مفتحدر
معده و قلب و کبد و اعضاء باطنه یی و قوای هاضمه یی و جوهر دماغی و قوه جماعیه یی قوی ایدر قی و
غثیان و علل سوداویه و بلغمیه و استسقا و تقطیر بول و ریاح غلیظه یه دافع امراض بارده رحمیه یه
و رطوبات فضولیه دن ناشی ذلق الامعا و علل بارده دماغیه یه نافعدر فالج و نوازل دائمه و خفقان
و وحشت و وسواس و سوداویه امراضنا [illegible] سریع التأثیردر لبن طری ایله نصف درهمی مداومت جماعی
زیاده [illegible] ایدر [illegible] اکر [illegible]
[illegible] سکته و سدد [illegible] مقوی و غشاوه یی دافعدر [illegible] رأس [illegible]
جماعک [illegible] طلاسی سکته و سدد دماغیه و نوازل بارده یه مجربدر
مسعوط و نفوخ [illegible] درهم [illegible] احمر و [illegible] لسان الثور
و ورقه [illegible] ماء الورد [illegible] تعطیر [illegible]
قائم [illegible] حرارت [illegible] استسقا [illegible] و امراض بارده یه
ازاله [illegible] مضردر مصلحی صمغ و مقدار شربتی [illegible] و بدلی [illegible]
[illegible] **قرنفل بستانی** [illegible]
قرفه [illegible]
[illegible] قرفة القرنفل و قرفة الطیب
[illegible]

٢٥١ **قراصیاء حلو** عربیدر حب الملوک دخی دیرلر فارسیده آلوبالو تسمیه اولنور ترکیده کراس دیرلر جمله‌نک حلو ویک
طبیعتی درجه اولیده بارد و رطبدر خاصیتی طبیعتی ملین و معده ده غالب اولان خلطه سریع الاستحاله در
محرور دینده جماعی محرک و بعد الطعام تناولی تجمیری مورث و معده یی تضعیف و اشتهایی تحریک ایدر حشونت حلقومه
و رئتیه مفیددر اما معده دن سریعا منحدر اولور مصلحی جوارشاتدر **قراصیاء حامض** ترکیده وشنه
دیرلر مشهوردر طبیعتی درجه ثانیه ده بارد و اولیده یابسدر خاصیتی قابض و عطش و التهاب بدنیه یی
و حدت اخلاط دمویه و صفراویه یی تسکین ایدوب قی و غثیانی دفع و معده یی قوی و متین ایدر چکردکینک
سختلنی عشری قدر دار یاغ ایله تناولی حرقت بول حصاة مثانه یه دواء لانظیردر و قورسنک قبضی
اکثر چکردکینک لبی بنیه ایله محکم دق اولنوب اینجه فتیله‌لر ایره‌لر بعده احلیله وضع ایتکله مجاری بولده
اولان جراحاته حرقت بول و مده یه سریع التأثیردر و قراصیانک ایکسنک دخی صمغی حار و یابسدر جالی و
مفتتدر سعالی قطعده مجربدر جماعی مقوی و حصاتی مفتت و اشتهایی محرک و حشونت حلقوم و قصبه یی
دافعدر باطنه واقع اولان جروح و دمالی ایدر ضمادی وجهی تحسین ایدر و اکتحالی باصره یه قوت ویروب
جرب عینی دافعدر مقدار شربتی بر مثقالدر و ارنجه در **قرة العین** جرجیر الماء و کرفس الماء دخی
تسمیه ایدرلر دیز اطعم و رایحه ده جرجیره شبیه و ورقی و ساقی کرفسه مشابهدر منبتی کنار ماء
اولمغله ترکیده صو تره سی اسمی ایله شهرت شعاردر شکوفه سی اصفر و عطریتی ایله حدتی واردر طبیعتی
درجه ثانیه آخرنده حار و یابسدر خاصیتی محلل بول و حیضی ادرار ایدوب حصاة کلی و مثانه یی تفتیت
ایدر مزاج بارده معده یی تسخین قوای هاضمه یی قوی و سده لری تفتیح ایدر وجع جنب و طحال و یرقان و مغص
امعا و مغص اصحابنه نافع بر دواء لانظیردر احشادن سیلان ایدن دمی قاطع مطبوخی حمرة وجه ایراث
ایدوب نطولی قشعریره و نافضی دافع بر اکسیر سریع التأثیردر لکن سفله مضردر مصلحی عنابدر
قرع فارسیده کدو و ترکیده قباق دیرلر ایکی نوع اوزره تحریر اتمشلر برینه کدوی سبز و برینه کدوی رومی
دیرلر اما دیار رومده انواع کثیره سی واردر دولمه قباغی و بال قباغی و حلواجی قباغی و ترنج قباغی کبی طبیعتلری
درجه ثانیه ده بارد و رطب اولمق اوزره تحریر اتمشلر لکن بال قباغنده نظر واردر خاصیتی ملین و مفتحدر
بولی و عرقی ادرار ایدوب عطشی تسکین ایدر اما قلیل الغذادر و اکر مقدار الکفایه قرعی خرده لیوب بر طنجره یه
وضع و اوزرینه ماء القراح قیوب طنجره نک قباغی قپایوب خمیر ایله صوایوب طبخ بعده سوزوب مطبوخنه
قدر قلیل عسل ایله نطرون ضم و حل ایدوب شرب اتسلر اعتدال ایله صفراوی اسهال ایدر خیار شنبر
و ترنجبین و بنفشه خمیره سی ایله استعمال ایدرلرسه صفراوی و دموی حمی لری دفع ایدر تمر هندی و شکر
ایله صفراوی محترقی اسهال ایدوب ابخره حاره دن ناشی صداعه نفع ایدر حرارت دماغ و وسواس
و جنون و رمده لانظیردر کلی و امعاده حاصل اولان موادی تنقیه ده مثال الاکسیردر مقدار
شربتی اللی مثقالدر و ارنجه و عصاره سی حمیات حاده یه و سعال و حرارت کبدی دافع فرج وجع القرع
ایله طبخ اولنان خروس بلجی حمیات حاده لو لان غشی و سمیت اخلاطه نافعدر مرتاسی مواد
سوداویه یی اصلاح و دماغه تقویت ویروب مولد خلط صالح ایدر و ترشی سی ملطف و هاضمه
دم و صفرانک حدتنی تسکین ایدر و قرعک جمیع اقسامی نفاخ و مضعف معده و مسقط اشتهادر
و مواد بلغمیه یه و بلغم محترقه دن ناشی سوداییه مضردر قولنج ایراث ایدر و مشتری اعمده ده موجود
اولان خلطه سریع الاستحاله در و اغذیه ایله معا اولورسه طبع غالبه منقلبدر و هر نه زمان معده ده
فاسد اولورسه خیار کبی خلط سمی تولد ایدر مصلحی کون و ادویه حاره در و صفراوی المزاج اولانلره
مضر و سرکه امثالیدر ضمادی اورام حاره و التهاب معده و احشا و صداع حاره و سهر و یبوست دماغ کبی

جرادت ويبوستى اولان علتلره نافعدر دهن الورد ايله عصارهسى وجع اذنه تقطير اولنور وقرسى ايله
سعوطى سرسام حارهيى دافعدر صوى ايله غرغره خناقه مفيددر شكوفهسى تمرينك عصارهسى اكتحالا
رمد عينده وعينده واقع اولان صفرته غايت مفيددر وقشر يابسنك محرقى جراحاتدن سيلان ايدن
دمى قطع ايدر وقروح اكاله وساعيهيه نفع ايدر سمن طرى ايله حرق النار هوسركه ايله بهق وبرصه
مجربدر تناولى بواسيره واعضاى باطنهدن جريان ايدن دمه واكر خبث الحديد ايله قرعان چوقنى
طولدروب قرق كون تركدن نصكره عصر ايدوب عصارهسى حنا ايله عجين ايليسهلر غايت اعلا
خضاب اولور ولب حب الزنج درجهٔ ثانيهده بارد واولى ده رطبدر حرقت بول وقروح مثانهيه
وهزال كلايه وخشونت صدره ونفث الدمه وحميات حاره وعطش وسعال وقروح امعايه مفيددر
ولبنك دهنى سهر ويبوست دماغ ومغص صفراوى وسل وحميات حارهيه بيعديلدر مقدار شربتى
لبنى ودهنى بيرى مثقالدر وارنجه بدلى حب بطيخ احضردر **قرصعنه** عربيدر معربه شوكة ابراهيم
ديرلر تركيده پيغمبر ديكنى وابراهيم ديكنى وعياصل كوكى وفرنكيده ارنجيو ديمكله متعارفدر نسلطان
يابرنين عشابلرى بينده ادنجيون وعياصل كوكى ديمكله شايعدر انواع كثيرهسى واردر برقسمنك
ساقى عقدلى وشوكى عقدهلرندن كثير الظهور وشكوفهسى اولوب بياض واصلى غليظ وطعمى لذيذ
وبرمقدار حدتلى وطعم جزره مشابهتى مشهوردر ايكنجى قسمينك ورقى ملايم وشوكى املس
وزياده يشل وساقى برذراع قدر وسط اوراقندن چقوب واغصانى نصف ساقندن اعلاسندن
خروج ايدوب اطرافه مائلدر وبوقسمى اولان اقوى در اوچنجى قسمنك ورقى اسكدارهيه مائل
مقطع وكوكى طويل وغلظتى متوسط وشكوفهسى بياض وغلظت ساقى براصبعدر دردنجى
قسمنك ورقى حسك بر وساقى شعبهسز وقدى برذراع قدر كوكى مائل وشوكى قسم اولدن كثير
وكوكنك ظاهرى سياه وباطنى بياض وبعض ابيضه حشابه وماثللر وبشنجى قسمى قرصعنهٔ بيضا
اقسامندندركه ورقلرى كثير وساقى خشونتلى كنكره شبيه وشوكى زياده صلتلى كبير والتنجى
قسمى قرصعنهٔ جبليدر وورقى مجذب لحرارة در بيت المقدسده وجع الظهر ومواد باردهايچون
مجربدر ديمشلر ويدنجىسى عريض الورق وقليل خشونته وزياده آق وكوكى سست وبرجزو مجم
لذتى اولمغله تقويت جماعه عظيم الاثردر سكزنجى قسمنك ساقى بوبچى قارش قدر وبياضه
مائل ودالرى آلتى دانهدن زياده اولماز رأسى حسكدير ورأسنك اطرافنده حدتلى ورقيق
آلتى عدد ديكنلرى واردر انكيچون بوكا مسدس ديرلر اصلى طويل وبرمق غلظتنده اولوب طعمى
جزره شبيه ومثيلدر وقرصعنه مطلق ذكر اولندقده مراد بوقسميدر كه قرصعنه مسدس تسميه
ايدرلر طبيعتى درجهٔ اولى اخرنده حار ويابسدر خاصيتى سموم ملدوغه ومشروبهنك ترياقى
ومعدهده اولان صلابتلرى وخلط بلغمى تحليل ايدوب حيض وبول وعرق ولبنى ادرار ايدر
حصاتى تفتيت وهضمى تسريع ايلر بقولات سائرهدن افضلدر عصارهسى مغص بطن واحتباس
طمث وامتلادن ناشى وجع كبده نافع وسكر ايله ماء مطبوخى جراحات واورام باطنهيى تسكين
ايدوب مداومتى اخلاط فاسدهٔ بدنيهيى دافعدر رمثلى قدر سذاب ايله مطبوخى وجع جنبه
مجربدر وكوكنك بر مثقالى مثلى قدر جزر ايله جماعه انسبدر وعسل ايله مرهمى اعضاى باطنهيه
قوت واستحكام ويروب مثلى قدر دقيق الشعير ايله ضمادى ساقده واقع اولان قروح رطبهيه
برؤنام وبرر كتانك داء الفيلك ابتداسنده دواء مؤثردر لكن مثانهيه مضردر مصلحى كثيرادر
مقدار شربتى بر مثقالدر **قرقمان** اشجار كهنهنك جوفنده خصوصا شجرهٔ جوز حجازى وصعيدنكده

حاصل

حاصل اولور وقاو كبى برنسنهدر بعضيلر شجر مقله مخصوصدر ديمشلر طبيعتى درجهٔ ثانيهده في
حار ويابسدر شديد القبض واليبسدر سنوناته ادخال ايدرلر لحم لثهيى قوى ايدوب اسنانى
تبييض وفى ايدر وخل ايله ضمادى جلدى ملين واسهال المزمن وسائر سيلاناتى مقطع
ومسكندر **قرطم** حب عصفردر كه برى وبستانى اولور بستانيسنه فارسيده تخم كافشه
وحسكدانه تركيده آصپور تخمى ديمكله معروف ومشهوردر احريض ديدكلرى نباتك تخميدركه
طولانى بياض وبراق قشر ايله محصور ومستوردر طبيعتى درجهٔ ثانيهده حار واخر اولده يابسدر
خاصيتى مستحلبى اخلاط محترقه وبلغم لزجه اسهال ايدوب سعال وربو اصحابنه نافع وانواع
سدهيى مفتح وماليخوليا ومراقيا وجذام واستسقا انواعنى دافعدر لونى وجهى محسندر اكر لبنى
درهمى نصف رطل لبن طرى ايله حل اولنوب بعد التصفيه شرب اولنسه رياح غليظه ونوازل
وامراض باردهيى كاسر وجماعى قوى وصدرى تنقيه ايدوب افتيمون ايله امراض سوداويه
وحميات شتريه ايله حميات بلغميهيه زياده مؤثردر عسل ونطرون وبادم وانيسون وفلفل ايله
دماغى وبدنى جميع اخلاط فاسدهدن تنقيه ووجع مفاصلى دفع وشرى ايله ابخرهٔ دمويهٔ ازاله
ايدوب دمى تصفيه ايدر نخوداب ومرزوه ماش ايله تفتيح وتحليلى واردر اخلاط لزجهٔ رقيقه وبلغم
محترقهيى اسهال ايدر مستحلبى احتقانه وضع اولنسه امراض دماغيه اصحابنى دواء سائرهدن فارغ
البال ايدر ومطبوخنده قوة مسهلهسى ومعدهيه مضرتى واردر مصلحى انيسون ومقدار شربتى اون
درهمدن يكرمى درهمه وارنجهدر ودهنى دهن بزر الجزره مقامنده قائم اولور ربوه مفيد ودباغى
محلل وديدانى مخرج ومعدهيه مضردر وشرب وطلاسنه حلاوت مورث بوصددر ديمشلر
قرطم برى نباتى بستانيسنه شبيه وساقلرى ورقسز آق شكوفه وثمرى واوراقى طرف
راسى ساقندن نابت ولونى شكوفهسى صاروآقدر طبيعتى درجهٔ ثانيهده يابس وحرارتده معتدل ايدر
خاصيتى ورق وثمرندن مثقالى فلفل اسود ايله شرب اولنسه لدغ عقاربه نافعدر ديرلركه عقرب
صوقمش كمسنه مادام كه بونى النده طوته المو اضطرابنى ادراك ايلمز والندن براقسه ينه المو اضطرابنى
حس ايدر ديمشلر **قرون السنبل** بردوادركه حقنده بين الحكما اختلاف كثيره واقع اولمشدر
حكماء هند كتابلرنده بيش اقسامندن اولق اوزره كلاملرى بخته ويازغ اولمشدر وبعضيلر
ديديلركه سنبل قتالدر بو عندنده بردوادركه شديد السواد ودقيق واجزاسى ايله راجى سعدكه
شبيه وانده طويل ودقيق اولور وبعضيلر دخى ديديلركه ماهيت سنبل هندى كوكلرى ما بيننده
بولنور وبرقسمى دخى بياض اولور وبعضيلر حانوت نخر كوكيدر ديديلر والحاصل ماهيتى تحقيق
اولنمشدر والردنده طبيعتى درجهٔ رابعهده حار ويابسدر خاصيتى خل حاذق ايله ضمادى جراحات
وقروحات عتيقهيه نافع ودهن مطبوخى صلابت اعضا واوجاع باردهيى دافعدر ودبع درهمى
اختلاط عقل وبول الدم ايله قتل ايدر **قسط** نواحى هندده كلور اصل لقاحه شبيه بركوكدر
اصناف ثلثهسى واردر نباتى برساق وسطعه هنده منبسط الاوراق اولور صنف اولى الندرق خفيف
وابيض عطريلى دركه اكا قسط بحرى وقسط عربى تسميه ايدرلر صنف ثانيسى اسود وخفيف
وغليظ ورايحهسى قليل طعمى احيدركه بوكا قسط هندى تسميه ايدرلر صنف ثالثى حمرته مائل
سنكين رايحهسى كوزل مراد خسنر دزين اولور مطلق ذكر اولندقده مراد قسط حلودر وانك
افضلى ابيض وطرى وقورطمش اولوب لسانه بر مقدار طوقنه بقاى قوتى درت سنهدر
رايسن ايله بيننده فرق عدم عطريه لسانه طوقنسيدر طبيعتى درجهٔ ثالثهده حار ويابسدر

حاصیتی بول وحیضی ادرار ایدوب اعماق بدندن اخلاط عاصیه‌یی جاذب وسموم حیوانیه‌یه
تریاق اولوب سدده‌لری تفتیح واخلاط لزجه‌یی تقطیع اغذیه ادویه سائره‌یه غالب دردمعده و
کبد وجماعه تقویت ویروب وجع صدر ورحم وعلل اعصاب وعضلاته نافع واوجاع خزمنه
ورباح غلیظه ورقیقه‌یی دافعدر یرقان وامراض طحالیه واستسقا امثالنه مفید وحصاة
مثانه‌یی مخرج وسکنجبین ایله جماعی زحیر وعسل ایله مرض دبوه وضیق النفس وعلل دماغیه‌یه
نافع اولملغله دواء فالجدر خصوصا تشنج وکزاز ورعشه وخدره دواء لانظیر بخوری جنینی
قاتل وزکامی دافع وضمادی کلف وعرق النسایه سریع التاثیردر سعوطی صداع مزمنه‌یه ودخی
ذرور زنجی قروح رطبه‌یه معیندر فرزجه‌سی حیضی مدر وجنینی قاتل وعسل ایله طلاسی داء الثعلب
وغشه نافع ومثانه‌یه مضردر مصلحی کلیا شکردر ودیه‌یه مضردر مصلحی انیسوندر مقدار شربتی بر درهمدر
بدلی نصفی قدر عاقرقرحادر **قسط شامی** حرف الزاده رآسن اسمیله محرردر **قسوس** اسم یونانیدر لبلاب
کبیر نوعندندر حرف لامده لبلاب اسمیله محرردر **قسطل** شاه بلوطدر حرف البا بلوط اسمیله محرردر
قسطون یونانیدر بو نباتک ساقی مربع وقدی بر دراعدن اکثر وورقی طویل بلوط ورقنه شبیه
وساقندن نابت ورایحه‌سی خوشتر وروزمینه قریب اولان اوراقی کبیر وشکوفه‌سی اصفر ودقیق
ورایحه‌سی زعفرانه شبیه وبزری ساقنک انتهاسنده مجتمع وکوکی حرنق کبی رقیق ودر وطبده مستعمل
اولان اصول اوراقیدر طبیعتی درجه ثالثه‌ده حار ویابسدر حاصیتی شربی سمومک مقدم ومؤخر
مضرتنی دفع ایدوب مجربدر طبیعتی اسهال وبولی ادرار ایدر وجع طحال وضعف کبد وصرع وجنونی
وقروح ردیه‌یه نافع وجع اذن ووجع اسنانه وترم سنک غلافنده [illegible] دافعدر
هضمه زیاده نافعدر **قشمش** حرف العینده عنب اسمیله محرردر **قصب** عربیدر فارسیده نی
وترکیده قمش دیرلر ایکی نوعدر بری مجوف وبری غیر مجوفدر وهر نوعنک اقسام کثیره‌سی واردر
مجوف اولان نوعی کہ اکا قصب فارسی تسمیه اولنور منبتی ماء راکد وکوللر وکنار انهاردر وبر قسمی
دخی مجوف ورقیق صلابتی کثیر وحرارت شمسدن الوان قبول ایدوب اسود واحمر واصفر اولورکم
اکا قلم دیرلر وغیر مجوف وعصی اولینی هندیدر کہ اندن نشاب عمل ایدرلر ودخی اقسامی واردر قصب
سکر وقصب الزریره وغیر ذلک بونلری مفردا ذکر ایدرز وجمیع قصبک طبیعتی درجه ثانیه‌ده
حار ویابسدر حاصیتی رمادی وکوکی اقوی وبرمقدار حدتلیدر وطریسی بعد الدق ضماد اولنسه
دمرن وشوک وعظمی بدندن جاذب ومنفعتلیدر خل ایله ضمادا وجع صلبی دفع واوراق طریسی
بعد الدق اورام حاره وریح احمره ضمادا نافعدر مسحوقی عسل ایله شربا سعاله مفیددر ورمادینک
بردانک مقداری شربا سده‌ مراره‌یی تفتیح ایدر لکن دیه‌یه مضردر مصلحی کثیرا وسکر النبات تدر
ورمادی جرب وحکه وجراحتلی یارلره مفیددر وسنوق جالی ولثه‌لردن سیلان ایدن دمی
قاطع وقشری ایله معا محرق کوکی متلی قدر حنا ایله شعری منبت بشره‌یه رونق وجلا ایچون
زیاده نافعدر واوراقنک اوزرنده مجتمع اولان رطوبتی اکحال اولنسه بیاض عینه مجربدر
قصب السکر قصب الحبیب دخی دیرلر فارسیده نیشکر وترکیده شکر قامشی دیمکله متعارفدر
طبیعتی درجه اولیده حار وثانیه‌ده رطبدر حاصیتی عصاره‌سی بدنی تسمین وسده‌لری
مفتح ردی ملطف وبولی مدر سعال وخشونت صدره دافعدر طبیعتی تلیین وقی وغثیانی
تهییج وجماعی تحریک والتهاب معده‌یی قاطعدر ونفخ ورداءتی مولددر لکن برجوشی طبخ ایله نفخی
زائل اولور واکر بونک ایله قی اولنورسه جمیع بدنک تنقیه‌سی کاملا اولور وغیر مطبوخنک اکثاری

اشتهایی

اشتهایی فاسد ایدوب بیرلره مضردر مصلحی انیسوندر **قصب الزریره** ترکیده دخی بو اسمیله مشهوردر
لسان لاطینده قالاموس اودوروس تسمیه اولنور وبعضیلر قصب هندی وبعضیلر قمحه دیمشلر
بو بر قامشدرکه ساقی رقیق ومجوف اولوب ظاهری احمر وصفره مائل وداخلی بیاض پنبه کبی
نسنه ایله مملو وعقده‌لری کثیر وحرارت وقبض ایله حدتت وعطریتی کاملدر طبیعتی درجه ثانیه‌ده
حار ویابسدر حاصیتی اخلاط غلیظه‌یی تلطیف وبولی ادرار ایدوب سده‌لری تفتیح ایدر معده
وکبد وقلبه تقویت ویرمکله خفقان واستسقاده اطبا بونی دواء سائره‌یه ترجیح ایدر وجع صدر
وکبد ورحم وعسر البول وتقاطر البول اصحابنه اکسیره نظیردر واورام وعضل علتلرینه وامراض کلی وسعال
مزمنه‌ده بزرکرفس مطبوخیله دواء سریع التأثیردر کذلک وجع فؤاد باردده وجنونده عجایبدر مطبوخنده
جلوس وجع رحمه ودخانی استنشاق سعال رطبه‌یه ورایحه کریهه بدنی ازالده زیاده مناسبدر
واکتحالی باصره‌یی جالی مقویدر لکن ورک وقطنه مضردر مصلحی انیسوندر وترنجبین ایله استعمالی
ادویه سائره‌دن افضلدر مقدار شربتی ایکی درهمه دارچینه وبرنجعرس المرددر واظفار الطیبدر
قصد حرف العینده عوسج اسمیله محرردر **قصیصه** حرف التاده تودری اسمیله محرردر **قطران**
ایکی نوعدر بر نوعی سیاه وبراق وغلیظ اولوب رایحه‌سی حدتلیدر اکا قطران بری دیرلر وبر نوعی
رقیق وغیر براق وسیالدر نبی دیرلر نوع اول شجرة الشربیندن ونوع ثانی سدر اغاجندن ودخی
سائرلرندن حاصل اولور طریق عملی اولدرکه انجاری اخذ ایدوب قطعه قطعه خرده ایدوب بر اسفلی
مثقوب کوبه وضع بعده زمینه چوملک کومب وکوبی اول چوملک فمنه چوروب محکم مابیننی
ترابیله سد ایدرلر بعده اطرافندن نار خلقه ایدوب تدریج ایله ناری کوبه قریب ایدرک نار شدید ایدرلر
حتی اولکوبک مجموعی اتشده مستور درون نارده احمرار حاصل ایدوب آتش کبی کبی اوله بو بیله
اولنجه کوب ایچنده اولان خشب محترق اولوب قطرانی اسفله نزول ایدر وبعضیلر شجرمن کوردن
سیلان ایدن رطوبتی منعقد اولنجه طبخ ایتمکله عمل ایدرلر وبو قسمنه عراق وشامده زفت یابس
تسمیه ایدرلر اما افضلی شربین اغاجندن سیلان ایدن بوردیدر اما تقطیر ویا تنکیس ایله اخذ
اولنان سرکه ویا بیاض البیض ایله تبییض اولنسه غالیه‌لر ایچون افضلدر ودخانی اصلندن
الطفدر طبیعتی درجه ثالثه آخرنده حار ویابسدر حاصیتی اجساد موتایی حافظ وعفونتی مانع
ودیدان وجنینی قاتل ومخرج وتریاقیله سمیه طاعونه دوایی قاطعدر مجفف ومسخن ومحلل ودمی
ظاهر جلده جاذب دردشربا وجع صدر وضعف کبد واستسقا انواعنه مناسب مقدار شربتی نصف
مثقالدن بر مثقاله وارنجه زیاده‌سی قاتلدر دیمشلر بدلی نفط اسود وجاوشیردر وعند البعض وزنی
قدر نفط ونصفی قدر ودق شجره شربیندر **قطلب** اسم شامیدر جوبو غوزه درکه شجری سیجر سنوجه
مشابه ومماثل واوراقی رقیق وثمره‌سی اجاص قدر چکردکسز لیلی اولوب وبعد الکمال یاقوت احمر
کبی اولور رایحه‌سی کوزل وبرمقدار قابضدر وبعد التناول آغزده صمان کبی تغلی باقی قالور ودوری
ومصدعدر شجرینک مجموع اجزاسنک طبیعتی درجه ثالثه‌ده بارد ویابسدر حاصیتی ثمره‌یی
سمومات قاتله‌نک تریاقیدر وضمادی عینه نازل اولان مایی قدحه قابل ایدر ورقنک مطبوخی
اورامی تحلیل ووجع مقعد ورحمی وبثور ودمامیلک شدت وسوداءنی تسکین وتندیل ایدر
ذرور قروح رطبه‌یی تجفیف ایدوب ثوالیل وحرق الناره نافع وصمغی شربا اسقاط جنینی
وحمولا بواسیری وبخورا اکرو سمر وافسونی دافعدر **قطن** جمله‌یه معلومدر فارسیده پنبه
وترکیده پنبوق دیرلر طبیعتی درجه ثانیه‌ده حار ویابسدر حاصیتی مجفف سکوفه‌سی غایتده

مزاج ددر وبروقيدسي سكوه قريب كيف ايدر وزهر قطندن مصنوع شراب بنك بكرمي درهم
مقداري استعمال اولنسه خفقان واختناق الرحم ووسواسي دفع ايدر ورق وشكوفه سنك
ضمادي وپنبه نك محرقي اورامي تحليل وحكه يي رفع ايدر ورقنك عصاره سي شراب تفاح ايله بر
قاچ كون يكرمي بشر درهم استعمال اولنسه اسهالي قاطع والبسه سي مستحسن ومجفف وتازه بيلنه بدني
مقوي كزاز ورعشه وفالج اصحابنه موافق ونافعدر ورقي دهن الورد ايله ضمادي انقرسيه عرق المدنيه
ومطبوخنه جلوس اختناق الرحم امثالنه بيمثيل ددر بجوزي ذكاه وعرق جراحتك دمني قطعه
مجربدر وشجرينك دالليريندن بر پاره سني اذنه وضع ايدوب طرف آخرني جراحه اوزرنه محبس
اولان ماني جذب ايدر وبزورينك لبني سكنجبين ايله محرور ديننه وادرجين ايله مبرود ديننه جماعي
محركدر شكوفه سنك مقدار شربتي اون سكز درهمه وارنجه وبزورينك ...
ودهن بزوري مقوي وملطف وجالي ددر سعالي حصفصي دافع وطلاء امراض بارده يه نافعدر **قطف**
عربيدر تنا وسيدره سرمق ديرلر بقلة الروميه واسفناج روميه ديمكله نامدارلردر وطنيع كبي بركوك اولوب
ماء جاري كنارلرنده نابت ورقي صغره تمايل احضر وطويل وسريع الانكسار در شكوفه وبزوري صغره
مائل ومقدار قليل لزوجتلودر وبرنيسي بستاني سندن اقوى وبرودت ورطوبتي اكثردر طبيعتي
درجه ثانيه ده بارد ورطب درخاصيتي سهيح الهضم در ظاهر وباطنه اولان اورام حاره وحدت اخلاط
صالحي مولد اولوب كبد حاره وحميات حاده اصحابنه موافق وزياده نافعدر سائر ادويه يي تعقيم ف
وطبيعتي تليين اورام ظاهره وباطنه يي تحليل وحصاة كلي ومثانه يي تفتيت واخراج ايدر وبزوري سحق
عنز محلل ايله جماعي محرك ورياحي مولد در مصلحي رايحه سي كوزل ادويه لردر ورقنك عصاره سي طلاء جرب
وحكه آثارني زائل ايدر ومطبوخنك صوبي حرير ديوكدن مصنوع وجامه لري غسل اولنسه لونني ف
لونني تقويت ايتمكسزين وسخيني ازاله لطافت حاصل ايدر بزرينك طبيعتي حار وبارد معتدل ورطب ويابس
خاصيتي مفتح ومسهل ومقيي در اورام ظاهره وباطنه يي تحليل وبالخاصه جماعي تحريك ايدر وشربتي اسبوع ثلثه
وارنجه استسقايه برؤ حاصل اولديغنه تجربه شاهد عادلدر ضعف كلي وعسر البول وتقطير البول ده ف
التهاب اعضاي باطنه اصحابنه وحميات رديه وسميه بر باد زهر معادلدر وقيل مصلحي طلعوه
وشكر ايله اكتحالي جربه مفيددر مقدار شربتي ايكي درهمدر ونوع بريسنك تخمندن اوچ بجي
طقسان مثقال ماء القراحيله نضجي قالنجه طبخ ايدوب مطبوخني ايچمك اخراج جنيني ومشيمه ايچون
غايت مجربدر **قطف بحري** عوسجه شبيه برشجره در ورقي زيتون ورقي كبيدر لكن صوتي اكثر
وبرمقدار ملح اولوب سبني ساحل دريا وجوراقلي برلرده ديارشامده اكاملوخ ديرلر اقسام قطفك
افضليدر طبيعتي درجه اولي حار ورطبدر طبيعتي درجه اولي ده حار ورطبدر خاصيتي ابن معيني حولده
وجماعي محركدر اصولندن ايكي درهمي عسل ايله استعمال ايليسلر بولي ادرار وبعضي تسكين وشرقي عضلي
ادمال ايدر وبعضيلر قطف بري علوجيا ددرلر **قطاب** عربيدر تركجه طابه ده پشيرلركدر بوركدركه
ياغلي خميردن ايچنه وكوچك يوفقه لر ايچوب ايچني فستق ولوزجلو وسكر ايله ياخود طبخ ايلنمش سبزه وات
وقيمه ودلم ايله حلو ايدوب ياغ ايچنده قزاردرلر جميع اقسامي مولد ومسمن وكثير الغذا اولمغله بدني
سمين ايدوب جماعي تحريك ايدر لكن هضمي بطيء در ومولد سده در وسمنه دخي اوليو مستعد ايله مربا ترطيبه
اقوي وغدا ايچيجي سائرلرندن افتدر مصلحي عسلدر اقسام سائره سنك مصلحي سكنجبيندر **قطايف**
فارسيده رشته خطاي ديمكله معروفدر وديارمزده مشهور اولان قطايفك دخي بركيلا اولاده عرب
كنافه تسميه ايدرلر وبلعضي قطايفه قطايف تسميه ايدرلر پس رشته خطاي ... قطايف اولدقده شك

اولمز انتهى عسل ايله تناول اولنسه دم صالح توليد ايدر وسريع الهضم وكثير الغذادر ضعيف القوة وناقه
واعضاء ضعيفه يه تقويت ويرر وجوز ايله تناول اولنوب اوزرينه سكنجبين ايچيلسه لمرسيمه
كثوت ويرر **قجيل** اسم نبطيدر يونانيده ستراطيون تسميه ايدرلر وبعضيلر قطر اقسامندندر ديديلر
بلبوسه شبيه واندن كبير شلجم كبي لوني حمرته مائل مرارتلي ولساني اصير بجي بركوكدر ورقي براصه
وسوسن وزرين ورقنه مشابه ومماثلدر طبيعتي درجه ثالثه ده حار ويابس وبعضي افعاله عنصل
شبيه در عصاره سني يوغرجق اولنجه ايله اقراص عمل اولنوب هر بري اوچ درهم اولق اوزره ايدرلر
بوقرصك برني استعمال اولنسه امراض طحاليه نك اكثرينه خصوصا استسقايه نافع وصاحب منهاج
ديركه ساقي كنكره شبيه وبياض وغليظ اولوب اوراق وشكوفه وطعمي دور وقور وده قليل حمرته
مائل اصفر اولور بوغوت وسرمساق ايله طبخ ايدوب تناول ايتدكلري مشهوردر رئيس ايمدي صاحب
منهاجك وصفنه كوره قطر اقسامندن اولمسنه شبيه يوقدر وصاحب منهاج دخي كا فانواعندندر دخي
قلقاس بركوكدركه ورقي ندوره مائل عريض ورقي لوز قدر اولوب اصل واحددن نابت شاخلري
كثير وهر بر شاخنك غلظتي برمق قدر اولوب اوزرلرنده ورقي واحد وبي ساق جزردن زياده غليظ
وكبير واحمر وقصير در داخلي بياض وبرمقدار قابض وصدتلي ولذيذ در منبتي كنار جويبار ومصرفا هرده
كثيره تي واردر طبيعتي درجه اولده حار وثانيده رطب در خاصيتي غايت مسمن وصالح الغذا وعرقك
جماعدر سعال وخشونت صدر وجذام وسحج امعا وهزال الكليه واسهال دافعدر نفاخ اولمغله مداومتي مولد
سودا وموجب سده در مصلحي عسل وسكنجبين ورايحه سي كوزل دوالر ددر وبزري اضالدم بزركربه
قريب ومقدار شربتي بزرنده ايكي درهمدر وبر نوعي دخي واردر كه زياده مستدير اولور هر نقدر طبخنده
سعي اولنسه بنه پشمز وضمادي اورامي منضج واصلي قروح وقلاعه نافعدر وشعره مقويدر **قلقل**
اولوثانيتك كسر ايله ثمنه شبيه برنباتدركه دالليري طويل وساقي احمر وثمري مستدير واملس
وقلقلدن اكبر اولور خارجي اسوده مائل لبي برمقدار لزوجتلي واحلي وساقنك قشري قنب
قشرندن اعلا واقويدر شكوفه سي بياضه مائل اولوب طبخه مستعمل اولان حبيدر كه
بعضيلر الكاحب السمنه ددر ديدليلر طبيعتي درجه ثانيه ده حار ورطب درخاصيتي جماعي
محركدر خصوصا سمسم ونبات ايله استعمالي ابره لر زياده مسمندر مقدار استعمالي بر اوقيه
وارنجه در اما مصدعدر مصلحي تاورمق وسكنجبين ايله استعمال اولنمقدر **قلب** اولك ضمي
باء موحده ايله ورقي زيتون ورقنه شبيه واندن اعرض وقوي بر زراعدن اكثر دالليري انجه
وايكي طرفنده ايكي يه منقسم ساق كبي حسنه سي اوزرنده ضرده ورقليري واردر وانجه دالليري
ادخيرمكي بر بكوز بكوز برنباتدر ودانه لري بين الاوراق جرجتال سنكين وثابت ولوني اسود
ومستدير ولزوجتلي اولوب مواضع خشنه واماكن غالبه ده نابت در طبيعتي درجه ثالثه ده
حار ويابسدر خاصيتي مدرر دربو وسعال وضيق النفس واسهال وخراته نافع وحمر ابيض
ايله حصاة كلي ومثانه يي تفتيت وبواسيري دافعدر مقدار شربتي ايكي درهم وارنجه در باهي
مضعف در مصلحي حام فستقي در **قلوس** اذان الدب در حرف الباده بوصير اسميله محرر در
قنه صمغ انجدانه در حرف الالفده انجدان اسميله محرر در **قنه قنه** امارتيا لسانده اخذ
اولنمشدر معناي لغويسي وسبب تسميه سي معلوم دكلدر لكن امارتيا لسانده بلا تكرار قنه
ديرلر اعيش لسانده اقرنجه قنه ديار چينك اسمي اولمغله چوب چيني بر رادهس قنه تسميه
اولنمشدر چوب چيني معناسنه دبعد مجاوره لرنده حذف مضاف ايله قنه تعبير ايدرلر چوب چيني

اسمی لفظی ایله شایع اولمشی وقتا که بو دوا ظهور ایلمش چوبچینیدن فرق ایچون قنه لفظی مکرر
ذکر ایله قنه قنه دیمشلر کذلك قنه قنه وقشور درجی وقشور دیر دیانا وسفوف اما دیقا
وسفوف یویانا وسفوف هندی امثالی اسامی عدیده سی واردر وسفوف تعبیرلری اکثریا
سفوفا استعمال اولندیغندندر دیر احاء رجعه تأثیرینه شهرتی زیاده اولمغله دافع ربع دخی
تسمیه ایدرلر والسنهٔ اسلامیوله اختصار مطلوب اولدیغندن ماعدا تبدیل اسم الزام مالا یلزمدر
دیو علم اصلیسی اولان قنه لفظی تفخیم اولنوب لکن بین العوام قنه تعبیر اولنان حنا یه التباسی
دفع ایچون قنه قنه اطلاق ایلدیلر بو دوا قنابرس نام بر شجرك قشریدر که طعمنده مرارة وفی الجمله
قبضی واردر وقنابرس قافك فتحی ونونك مفتوحیتك اشباعی بعده فتح باء عجمی وکسر راء
وسکون سین ایله دربو دوا پروا یا لسانده قویطه اولکه سنده لوقسه نام شهر طرفنده واقع
اولان طاغلرده اولوب شجری کراس اغاجنه مشابه وسط القامه بر اغاجدر دالارینك امتدادی
عرضا اولوب اعلا بر جندان هلیلی بوقدر ورقلری ورق اجاص کبی بكدیره مائل و دندانه دار
وشکوفه سی بعینه شکوفهٔ انار در بعضی سنك رنكی بیاض وبعضی سنك مائی وقرمزی سی
دخی واردر دیرلر مشهور اولان میوه سی نابود وبعضیلر وسط شکوفه سنده مضرفا لوز قدر بیاض
ویا متی تخمی موجوده ردیدیلر وبو شجره بعضیلر شجرة الحیات دخی تسمیه ایدرلر وبو شجرك استعمال
اولنان قشریدر واعلاسی دارچینی اللون اولوب تخنی یعنی قالنلغی تا با دارچینی کبی اولوب جوهری
کورك اولمغله سحقی سهل القبول اولوب ضرب شدید ایله دق اولنورسه اجزاء کثیره سی طیار اولور
طعمنده مرارت واردر لکن مسکره دکلدر وجزویجه رایحه افادیر وکوخسی بر قوقجی حتی اولنور اما
اول قنه قنه که سیاهه مائل وجوهرینه لوحت اولوب عسیر السحق اوله وطعمنده اناویت واجیلق
اولمیه صورتده دخی مسکره اوله ودلبران اوله جید دکلدر بلکه مغشوشیدر زیرا که صبری قنطریون
مطبوخ حل ایدوب اکا بکزر قشوردی بوتکله نقع ایدوب فروخت ایدرلر بودوانك حاصیتی کثیردر
انجمله سقوط اشتها وعدم هضم امثالی دفعنده لانظیردر اوجاع مفاصل نائبه که بعض مفاصل وقت
معینه ده وجع عارض اولور یاخود وجع موجود اولوب وقت معینه ده شدة بولور قنه قنه بو علته
دخی مجربدر ودخی نوبت حمی کبی نوبتی اولان علتلرك مجموعنه دواء نافع وعلاج قاطعدر خصوصا
حمیات دائره ونائبه یه عطیهٔ الهیه وموهبهٔ ربانیه دن بر دواء تام وعلاج مالا کلامدر طریق استعمالی
سفوفا یاخود ماء اترجه وضع ایدوب وقتا وقتا بر فنجان اچمکله ویاخود کلبشکر ایله معجونا
ویا حبلر اولنوب بین النوبتین استعمال اولنه وبعضیلر خلاصه ایدوب ویاخود مطبوخندن سکر
ایله شربت ایدوب استعمال ایدرلر مثلا اوچ وقیه قنه قنه مسحوقی بر رطل ماء القراحیله نصفی قالنجه
طبخ ایدوب بعد التصفیه عکر یتی ایکی اوچ دفعه دخی منوال سابق اوزره طبخ ایدوب مطبوخ مصفا
قدر الکفایه سکر مدهن الاترنجی ضم وشراب قوامنده کلینجه طبخ اولنه مقدار استعمالی اوتوز ایکی درهمدن
قرق درهمه وارنجه اکر مطبوخندن خلاصه عمل اولنورسه مقدار استعمالی ثلث درهمدن ثلثان درهمه وارنجه دکدر
لکن قنه قنه نك بوکونه استعماللرنده تأثیر وعدم تأثیرینده اختلاف اولنوب اکثر عدم تأثیرینه ذاهب
اولمشلردر حتی استادم فاضل علی البروسی لاجل التجربه ایکی اوچ دفعه ویردم اکرچه تأثیر مشاهده اولندی
لکن تحقیق تجربه اولنمدی دیدی ایدی بودوانك منافع کثیره سنی وحقایق ودقایقنی مراد ایدن اخوان
استادم فاضلك رساله قنه قنه سنه نظر ایدرلر مقدار استعمالی ایکی درهمدن سکز درهمه وارنجه دربدلی
جنطیانادر **قنطریون کبیر** اسم یونانیدر کبیر وصغیری واردر کبیرینه غلیظ وصغیرینه دقیق

تسمیه

٢٥٥ تسمیه ایدرلر کبیرینك ساقی بوزی قولاغنه شبیه وهر شعبه سنده خشونتلی ایکی اوچ ذراع قدر
شعبه لری کثیره واوراقی جندا ورانه مشابه وهر شعبه سنده شکوفه سی توپلی وبزری حب قرطمه
شبیه ونظیردر کوکی غلیظ وصلب وزیاده طویل واحمر وبر مقدار حدت وقابضیتی واردر وعصاره سی
لون یاقوته برابردر منبتی طاغلر واثنا به ترشو یرلردر بقای قوتی اون سنه یه وارنجه در طبیعتی
درجهٔ ثانیه اخرنده حار ویابس در حاصیتی کوکنك عصاره سی اجزای سائره سندن اقوی ودم طمثی
مدر وجنینی حیا ومیتا اخراج ایدوب سعال مزمن وضیق نفس وفسخ عضل وانکسار عضوه سائر
دوالردن افضل واولی در سدد قویدی تفتیح ایدوب دماغ وصدره منقی وبرقان واستسقاء مطبوخینه
نافع وجع الجنب ورحم ومغص ونفث الدم عتیقه یی قاطعدر طریسی ضمادا ویابسی مرهملره اضافه
ایتمکله جراحاتی ادمال ایدر وتأثیری قسم صغیرینه مماثلدر لکن اندن اضعف وادنی فعل ایدر ورأسه
مضردر مصلحی عسل بدلدر شربتی ایکی درهمدر **قنطریون دقیق** صولرکناریده نابت اوتدر شبیه
وساقی کوشه لی بر شبردن اکثر وشکوفه سی احمر وقرمزی یه مائل وشبوی چچکینه شبیه لکن
اندن اصغر اولور ورقی سذاب ورخته وعری بغدایه شبیه شدید المراره اصلی دقیق وبی منفعتدر
وقوتی اون سنه یه وارنجه باقیدر طبیعتی درجهٔ ثالثده اولنده حار ویابسدر حاصیتی کبیرندن
الطف واعلادر وساقی وورقی وشکوفه سی عصاره سندن اقوی وبلا لذع مجفف وجمیع افعالده
کبیرندن اقوی اولور ایکی مثقالنی بش مثقال ماء القراحیله نصفی قالنجه طبخ ایدوب سکر ایله شرب
ایتسه لر مره سوداء ومره صفراییی وبلغمی ومائی صفری اسهال ایدر حشرات سمیه نك لسع ولدغنه مفید
اولوب قولنج وصرع وامراض بلغمیه یی ازاله ایتمکله مزاجی اعتداله ایدر وجع مفاصل وعرق النساء وسدد
کبد وصلابت طحال وعلل اعصاب دماغیه ده دواء لانظیردر وطریا ضمادی قروح خبیثه وجراحاته مفید
وشحم المعز ایله جدید وعتیق جراحاتی اولان اولرامه سریع التأثیردر ودقیق ترمس ایله وجع مفاصل
بارده یه ودقیق شعیر ایله وجع مفاصل حاره یه نافع عصاره سی مطبوخ حلبه ایله شربا امراض صدره
وسکر ایله طلاسی اخلاط سکردن حادث اولان صداعی دافعدر وعصاره سی نوره ایله ازاله شعره
وسکر ایله تروح رأسه طلاء عجایبدر بول الکلب ایله توتیا ایله نافع وعسل ایله قمل وقمقامی دافعدر لبن الجداری
ایله اجفان عینده واقع اولان اورام واوجاعه ماء الکرنب ایله وغلظ اجفان وجرب عینه ماء رازیانج ایله
استعمال ایدرلر ولبن ایله اوجاع مزمنهٔ عین واثار قرحیه وشعیره یه مفیددر اکر عصاره سنی ماء رمان
ایله ممزوجا اجفان عینی تغلیب ایدوب طلا ایتسه لر جرب وحکه سنی در حال دفع ایدر وماء مرزنجوش
ایله اکتحالی سبله ودهن شبوی ایله وجع وضربان اذنی تقطیرا رفع ایدر فرزجه سی حیضی مدر و
جنینی مخرج ونطول وبخوری کزازی دافعدر لکن امعایه مضر ومصلحی صمغ وکثیرادر مقدار شربتی طریسنك
ایکی بچق درهم ویابسنك اوچ درهم واحتقاناته بش درهم وعصاره سندن بر درهمدر بدلی ورقی
قدر پرسیاوشان ونصفی قدر ورق حنادر **قنب** قافك کسری ونونك شده سی وفتحی ایله در
فارسیده کنب دیرلر ترکیده کندر وکنور دیمکله مشهوردر ومعروفدر وبر نوعی دخی واردر که انك ورقنه
بنك واسرار وورق الخیال وحشیش دخی دیرلر قشرینه کنب وبزرینه شاهدانه وترکیده کنور تخمی
وشکوفه سنه غنچه دیرلر که نارکیل ایله اجرلر حکیتفات ردیه دندر ورقی مرکب القوی اولمغله طبیعتی
درجهٔ ثالثه ده بارد ویابسدر وحرارت لطیفه ایله برودت کثیفه دن ممتزج ومسکردر وجزؤ
حاریسیله مفرح واشتهایی وقوهٔ جماعیه یی محركدر واول جزؤ حار منحل اولوب اجزاء بارده باقی
قالدقده مجفف وحواسی وکبد ومعده یی ضعیف ایدوب فساد لون واستسقاء وبلادت وکسل

وجنون وارواح دماغیه یی مکدر درمنی یی تجفیف ایدوب اشیاء حلوه ایله اذعانی قوی وحوامض ایله اذعانی فاسد ودر دخی اولور بر تیسی وجستانیسی وارد بر تیسی بستانیسندن قوی اولوب عصاره سی اذنه تقطیر اولنمغله دیدانی قاتل وسعوطی دماغی منقی ومطبوخی ایله دلکنسی غسل اتمسه کهله وخزاز الابریه وسعفه یه علاج کاملدر اورام حاره یه ضمادا دافع واوجاع شدیده یی مسکن ودافعدر مقدار شربتی بردرهمدن ایکی درهمه وادویه وبزرینک طبیعتی درجهٔ ثالثه ده حار ویابسدر **قنبیط** لونک فتحی ونونی مفتوحه دنک شده سی وباء موحده نک کسری ایله درقا رسیده کلم رومی وکلم کرد وترکیده تحریف ایدوب قرنبیط دینمکله مشهوردر رطوبت غلیظه وقوه مغنیه دن مرکب القوی ومحلل وبولی مدردر وبالخاصه حماری دفع ایچون دواء بیقصوردر لکن سوداوی مولد ودماغی مضعف وردی الغذا ومسدد اولوب افعال سائره سی لحنه کبیده مصلحی دهن لوز حلو وزیت در مطبوخا وجع مفاصله نافع وتخمی بعد الجماع فرزجه اتسه لر منی یی افساد ایدوب حمله مانع اولور **قهوه** عربیه بن دیرلر عینه براغاجک یمشیدر واقعا ابتداء ظهوری دخی اول دیارده در مثلا ریاضات وسلوکه موافق وکسر شهوانه مناسب ومطابق بارد ویابس ودواء کرسنکی بر دوا اولمغله بعض مشایخ طریقت وخواجکان حقیقت یمن طاغلرینی ماوی ومسکن ایدینوب فقراسیله حبوب معهوده یی دق ایدوب برلردی کی دخی تحمیص وماثله طبخ ایدوب نوش اتمکله قناعت ایدردی مرور روزکار ایله اهالی یمن دخی بربریدن کوروب مشایخ وصوفیون وغیرهم استعمال ایدلیلر حتی سال تاریخ هجرت خمسین وتسعمائیه داخل اولدقده کیدرک ایلده دیار رومه دخی کلوب شیوع بولدی الآن اسمی قهوه ایله شایعدر قلب وبون دخی دیرلر عینه وشنه اغاجنه مشابه بر اغاجک یمشیدر مادت آیله حتی غرس اولنور واغستوسده بیوب قطع اولنورکچی برموی قدر ساقی اولوب اوچ ذراع مقداری اوزون اولور وبیاض چچکی اولوب حبی بندق قدر اولور واکثر باقلا کبی یمشی اولور وقشری ایکی نوع اولوب ایوسی اغبر وصاری اولورسیاهی ایو دکلدر الحاصل قهوه کندوسی بارد ویابسدر وکنه شبهه یوقدر شیخ داود الضریر الانطاکی تذکره سنده درجهٔ اولیده حار وثالثه ده یابسدر اکرچه بارد ویابس اولمق اوزره شایعدر اما اویله دکلدر زیرا مرّدر وهر آجی حاردر وممکندر که قشری حار ونفس قهوه اولیده معتدل اولر یاخود بارد اوله دیدوکی مسلم دکلدر نهایت صو ایله قینایوب نفع بخشی اولدقده برودت زائل اولمزیکه دخی زیاده اولور زیرا صو دخی بارددر انکچون عطشی دفع ایدر وبر عضوه دوکلسه یاقمز زیرا آتک حرارتی حرارت غریبه در تأثیر ایلمز لکن یبوستنه بر مقدار فتور کلور مثلا کندو اوچنجی درجه ده حار ویابس ایکنجی درجه ده بارد ورطب ایله ممتزج اولدقده یبوستک بر درجه سنی کیدرر درجهٔ ثانیه ده یابس قالور وبو یبوسته نوعی دفع ایدر رئیس الاطباء صالح افندی مرحوم غایة البیان اسمیله موسوم تألیف مرقومنده دیرکه قهوه عربیه بن دیرلر مشهوردر یمن دیارنده بتر آنده جمیع دیاره یمندن کلور استعمالی شایع اولوب اکثر ناس مبتلالردر قاوررلر باغمق مرتبه سنه وارنجه بعده دوکرلر وصو ایله بیشوروب شکر ایله یا شکرسز فنجانلر ایله ایچرلر بونک طبیعتی ظاهرا غالب احتمال بودرکه تخمی اعلا ولطیف اولوب اعمدالصوق اولدیر زیرا انی برآزه جق قبضیت وبر جزوی حرارت وتفتیح یعنی حار مفتح دخی واردر پس مرکب القوادر اما یبوستی درجهٔ ثانیه ده در بعد التحمیص بر مقدار حرارت کسب ایدر وبالجمله اکر عادت مشهور اوزره تحمیص ودق اولندقدنصکره بالغا طبخ اولنوب صوینی ایچسه لر دمدن وبلغمدن حادث اولان امراض رطبیه نافعدر زیرا مجففدر واخلاطی عفونت قبولندن منع ایلر معده یه قوة ویرر سدد کیدرر آجر غلیانی دمی تسکین ایدر مزاجه کوره مطلقا ادراری واردر بولی ادرار ایلر

اوجاع

٢٥٦ اوجاع مفاصل وفالجه نافعدر قوردیجی اولدیغی اجلدن خصوصا عود وعنبر ایله نوش اولنه وفکری قوی ایلر وذهنی صاف ایلر هضم معین اولور اصحاب هزال وحمای دقه نافعدر وبالجمله نزلاتده ف رطوبتدن حادث اولان سعاله نافع ومجربدر لکن قهوه یی چوق ایچمک سوداوی ارترر باش اغریسین کتوردر بواسیر اولکسنه لره ضرردر اصلاحی سکر ایله یا بال دم یاغیله در یاخود قهوه ایچردن اول سکر ایله قیمق یا بادام یا فستق یینه لر بعده قهوه ایچه لر ضرر ایلمز لکن امزجهٔ یابسه اصحابنه خصوصا سوداوی وصفراوی المزاج اولنلره وارق کشیلره قهوه چوق ایچمک مناسب دکلدر انلر کبیلره لایق اولان بودرکه اذا ایچرلر وایچدکده بر مقدار صوق ایچه لر زیرا انلر کبیلره مخالفدر کثرت استعمالی سهر ووسواس سوداوی یه سبب اولور وصداع دودی محدثدر کاهیجه غثیان کتوررسده لر ایراث ایدر لونی افساد ایدر سوء القنیه حدوثنه باعث اولور بواسیره مبتلا اولنلره مضردر صفراوی وسوداوی ونحیف البنیه اولنلر آز ایچوب کثرتندن اجتناب ایدرلر لکن مرطوب المزاجه خصوصا نسوانه غایت موافقدر آنلر آغز قهوه لری چوق چوق ایچمک سوداوی اولمق شرطیله کثرتی املوه ضرر اعتز قهوه سنجه نافعدر بوده غونلی کیده در بعد الاکل شرب اولنسه هاضمدر ملطف ومقوی ونافذدر اشتهایی آچر قوی ایدر طبیعتی ادرار ایدر اعضاء رئیسه یه وبصره قوة ویرر لکن تحمیص اولنمغله جوهر ارضیه سی غالب اولوب بر جزوی حرارت کسب ایتمکله کثرة استعمالی حدوث مالیخولیا وباعث تولد اخلاط سوداویه اولور شیخ داود الزعیم ایدر قهوه تجفیف رطوبات وسعال بلغمی ونزلات وفتح سدد وادرار بوله مجربدر والآن اسمی قهوه ایله شایعدر تحمیص وبالغا طبخ اولنوب ایچسه لر غلیانی دمی تسکین ایدر جدری وحصبه وشرا دموی یه نافعدر لکن صداع دوی مجلبدر وجذام مولدر وسهر ایراث ایدر وبواسیر تولید ایدر وشهوة باهی قطع ایدر وکاهیجه مالیخولیایه مفضی در شول کسه که نشاط ودفع کسل ایچون شرب مراد ایدر طاتلولر وفستق یاغی ومطلقا یاغله ایچمک کرک شول قومکه سود ایله ایچرلر خطا ایدرلر قودیجلر که برص ایراث ایلیه **قیصوم** ایکی نوعدر بری صغیر وبری کبیردر صغیرینه قیصوم ابیض ولسان لاطینده ابروطا نوماسچیو وترکیده جوان پرچمی دینمکله معروف ومشهوردر وکبیرینه قیصوم کبیر وشجرة الکافور الیهود ولسان لاطینده ابروطانو فمینا وترکیده ایوه دانه وکافوریه اسمی ایله مذکوردر بوکا برنجاسف دیینلر خطا ایتدیلر بو بر نبات شجریدرکه اکثریا اصل واحدن ساق واغصان اولوب شعبه لری اولماز کبیرینک ورقی ورق افسنتینه شبیه ولکن اندن دقیق واطرافی منشقق وزیاده صغیر ودقیق اولور شکوفه سی اصفر وطیب الرایحه وثقیل ومرّ الطعم اولوب شکوفه سی طیبینه ظهور ایدر طبیعتی درجهٔ ثالثه ده حار ویابسدر خاصیتی افسنتیندن زیاده محللدر دهنی وطبیخی دیدانی وحیاتی قاتلدر وجع الصدر وضیق النفس وریاح ووجع مفاصل وعرق النسایی دافع وضمادا اورامی محلل ولسع عقرب ورتیلا وادویهٔ قتاله نک ضررینه زیاده نافعدر بخوری حشراتی دافع ونطولی صداع بارده وسیلان دمی قاطعدر امادیه یه مضردر مصلحی کثیرا وخشخاشدر ومعده یه ضرری واردر مصلحی عسل وشیخ در مقدار شربتی ایکی درهم وبدلی افسنتین وبابونجدر

حرف الکاف العربیة والفارسیة

کافور بر شجرک صمغیدر برقاج قسمدر ریاحی تسمیه ایدرلر حمرته مائل بیاض مصطکی یه شبیهدر وجه تسمیه سی ابتدا کافوره ظفریاب اولان بر پادشاهدر که اسمیه ریاح دیرلر ایمش لهذا کافور ریاحی تسمیه ایدرلر بر قسمی شجرک ظاهرینه ظهور وبروز ایدر وبر قسمی دخی زیاده بیاض وصحیفه کبی رقیق وصافدر اکا کافور قیصوری تسمیه ایدرلر شجرک جوفنده بولنور وبر قسمی دخی شجرک جوفنده اولان خرده

اغاجلري طبخ وغليان ايتدرمكله حاصل اولور كه كافور موقى تسميه اولنور وبر جنسي دخي سياهه مائل
وغير صافدر كه جلد سندن اردي در شجر كافور بلاد هنددن سرنديب ده اولور غايت كبير اولور كه
تحت سايه سنده يوز آدمي متمكن اولمق قابلدر وهواره تازه وبياض وخفيف الوزن اولوب شكوفه وثمري
عزحاصلدر واول محلده پادشاهلر ايچون آنلرن تخت ياپرلور نواحلرنده سنن نزدكه حشرات وسوري سنك
دكهله وبره انك اطرافنه اوغره مز ونقل ايدرلركه كافورك قلتي اول مكانك حرارتي سببيله قپلانلر ويلانلر
كندولريني تبريد ايچون شجر كافورك اطرافنه جمع اولوب متمكن اولدقلري اجلدندر وشجرك قطع اثناسنده
متقاطر اولان نصوح ماء الكافور اسميله مسمى در ودانجه سي غايتده حدتلي وغليظ وحمرته مائل اولور
طبيعتي درجه ثالثه ده حار ويابسدر برفي وانواع جالي وذباحي طرد ايدر وعظام ومفاصلده
اولان اوجاعي وامراض بارده يي دافعدر اما مصدعدر مصلحي دهن بنفشجدر اما كافورك طبيعتي درجه
ثالثه ده بارد ويابسدر خاصيتي مفرح وسيلان دمي ورعافي قاطع واسهال والتهاب كبد وعطشي
دافعدر اصحاب دق وهزال وسل وقروح ريه وحرقة بول وجميع امراض حاره يه علاج كاملدر ومحرورينك
حواسني تقويت ايدوب سموم حاره نك پادزهري اولمقدر ومبرود المزاج اولانلرده مسك وعنبر ايله
ممزوجا استعمال اولنمقله روح حيوانيلريني تقويت ايدر ماورد بره ايله سعوطي رعافي قطع ايدر وماء هندبا ايله
محرور المزاجك سهريني دافع ودهن الورد ايله اورام حاره يه نافعدر وسنوناتي تأكل اسناني وذرورا
قلاع وقروح خبيثه ساعيه يه وادويه مناسبه ايله جراحات عاصيه يه لا نظيردر لكن جماعه مضردر
ومثانه ده حصاة تولدينه باعثدر واكثاري نسل واشتهايي قاطعدر مصلحي مسك وعنبر ودانجه سي كوزلك
دوالردر وافراط ايله استشمامي مورث سهردر مصلحي سوسن دكلي باغيدر مقدار شربتي بر دانقه دار بجه در
وايكي مثقالي جماعي قاطعدر ديمشلر اما بو دواده متاخرين ايله متقدمينك اختلافي واردر اضعوننه اولدوغي
كبي زيرا متاخرين افرنج طبيعت كافوري حار اولمق اوزره تحقيق ايتمشلردر بحث كثيره لري اولمغله بو مقامده
ترك اولندي **كاشم** فارسيده بوتانيده ليغوستيقون تسميه اولنور بو نبات اشجار كثير ايله سايه دار
اولان جبل منتهاده نابت اولور وساق شبثه مشابه انجق ساقي واكليل الملك ورقنه شبيه اوراقي
اولوب عقده لري كثير ودانجه سي بي نظيردر واعلاي ساقنده اولان اوراقي اسفلنده اولان اوراقدن
رقيق وانشقاقي كثير وطرف ساقنده اولان قبه سنك جوفنده اولان ثمري سياه ورازيانه يه شبيه
واندن دقيق اولوب طعمنده حدت وعطريت واردر واصلي انجدانك كوكنه مشابه وخوشبودر ومستعمل
اولان اصلي وتخمي دركه قوتي اوچ سنه يه وارنجه باقيدر طبيعتي درجه ثالثه ده حار ويابسدر
خاصيتي رياحي تحليل واخلاط نجه يي تنضيج وسدده لري تفتيح وبول وحيضي ادرار ايدوب اشتهايي
تحريك ايدوب وهاضمه يه قوت ويرمكله معده يي تصحيح ايدر ضماداً عرق النساء وامراض بارده يه
نافعدر اما ريه يه مضر ومصلحي رازيانج وكثيرا ادرمثانه يه مضر مصلحي رازيانجدر مقدار شربتي ايكي
درهمدر بدلي كمون وبزركرفس جبلي وبزرجرزدر **كادي** لغت اهل يمندن اسم عربيدر وبعضيلر
لغت هنديه عربيه كددر درلر مكه مكرمه دن حجاج ماء مقطر ينبي بلاد رومه كتور درلر اجلدن معلومدر
عمان ويمن نواحيلرنده كثير اولور ونباتي شجر خرمايه شبيه وورقي بر مقدار دعشقلو ايله صلب وقوي
اولوب طويل وادبي كسكين اولور وثمري غلافه شبيه هر بر غلاف ايچنده كي بوسوزي جكر دكينه
مشابه ددت عدد دانه لري اولور وشكوفه سي زهر خرما كبي غايت لطيف وخوشبودر طبيعتي درجه
ثانيه آخرنده حار ويابس وبعضيلر عندنده معتدلدر اكر ثمري قبل انشقاق ادهان ايله تربيه اولنور سه
اكا دهن كادي تسميه اولنور خاصيتي وجع مفاصل ورياح غليظ وجذامه زياده نافعدر حواسي

مقوي ومفرحدر اعيايي دافع وخفقان وماشرا وبثوراتي دافعدر اوجاع عصبه يي تسكين ايدوب
جدري وحصبه امثالنه شرابي لا نظيردر حتى اهالي هند چيچك چقاراننك كسه بدننده طقوز دانه
ايكي شراب كادي ايچدكن نصكره اون اولمق احتمالي يوقدر ديو مبالغه ايدرلر ورمادي جراحاتي
الالتام ايچون مجربدر ودانه لري معده وقلبه وكبد وطحاله مقويدر وورقي دانه لرندن اقويدر
بدلي وزني قدر صندل احمر وبقمدر وشرابي جمع حشبي سندن طبخ ايدوب سكر ايله عمل ايدرلر
كاكنج اسلامبول عشابلري عندنده قنبيل ديمكله مشهوردر تركيده فر چيچكي وكالن فندقي ديرلر فارسيده
عروسك پس پرده ديرلر عنب الثعلب انواعندندر بري وبستاني اولور بستانيسنك نباتي عنب الثعلب
نباتنه شبيه لكن ورقي اندن اعرض واكبر ودالري طويل وزمينه مائل اولور وثمره سي قرمزي غلاف
ايچنده فندق قدر دانه لريدر وبعد الكمال احمر اولور شكوفه سي بياض حمرته مائلدر اما جبلي سنك ورقي
الما ورقنه مشابه وغبار آلود وسياه ويايشماق رطوبتلودر برياني بستانيدن اكبر وشكوفه سي زياده
احمر واغصان وقضباني وثمره سنك دانه لري حمرته مائل اصفر وغلافي دخي صفرته مائل اولوب منبتي
سنكستاندر كاكنج منوم عنب الثعلب منومدر تجربه ده خشخاشدن اقويدر بولي ادرار ايدر وبر مثقالي
منوم وزياده سي اختلاط عقل وجنوني مورثدر مطلق ذكر اولندقده مراد كاكنج بستانيدر ومستعمل اولان دانه لرينك
قشر احمريدر قوتي اوچ سنه باقيدر طبيعتي درجه ثانيه آخرنده بارد ويابسدر خاصيتي بولي مدر ومثانه
وكلي حصاتنه نافع صفرايي مخرج وكبدي مصلحدر وعسر تنفسي ازاله ايدوب قروح داخليه يه نافعدر
يرقاندكونده بر مثقال استعمال اولنسه بري كونه وارنجه دفع ايدر واكر يدي دانه سي بعد الطهر بر قاچ
كون بلع اولنسه حملي منع ايچون مجربدر لكن محذوردر مصلحي كلبشكر ومقدار شربتي دانه لرينك قشرندن بش
درهمه وارنجه وبدلي عنب الثعلبدر **كبر** اسلامبولده كبره ديمكله مشهور ومعروف بر نباتدر كه ديكنلي
ودالري كثير ودقيق الورق وشكوفه سنك غلافي زيتون كبي اولوب شكوفه سي آق اولوب وسطنده شعره
شبيه بر نسنه سي اولور وثمره سي خيار كبي بللوطدن اطول اولور منفتح اولدقده ايچندن احمر واصفر
دانه لر ظهور ايدوب اوزرنده رطوبت لزجه سي اولور منبتي طاغلر ومواضع خرابه در واصولنك قشري
اجزاء سائره سندن اقوي واولادر طبيعتي درجه ثالثه ده حار ويابسدر خاصيتي سدد كبد وطحالي
تفتيح واخلاط لزجه يي تقطيع ايدوب اعضاي باطنه يه قوت ويرور واكر دالري سركه وعسل ايله پرورده
اولنورسه رياح غليظه يي تحليل ايدر ومرة السوداي ادرار ايله اخراج ايدوب مزاجي تعديل ايدر انواع
سمي معتادم اولور فالج كبي امراض بارده دماغيه يه نافع وجع مفاصل وفسخ عضل كبي عللده عظيم الاثر
بر دوادر جامعده ادخير مكي وسنبل هندي وعسل ايله علل صدريي بلاغم لزجه يي دافع ومطبوخي غرغره اولنمغله
اعضاء نفسده اولان مواديي قاطعدر وثمري قبل الانفتاح كه شكوفه كبر ديرلر زيتونه شبيه اولان غلافيدر
طبيعتي درجه ثالثه ده حار ويابسدر خاصيتي ملطف مقطع وجميع افعالده اصلنه مشابهدر لكن اندن
ضعيفدر ذروري نواصير عفنه يه نافعدر وخيار كبي اولان ثمري حار ورطبدر ودانه لري ثالثه ده حار
ويابسدر وخيار كبر كه بللوط كبي اولان عشبندن عبارتدر نضج اولان دانه لريني مضغ ايتمدن تناول ايتسه لر كريني
طبيعتي ملايم ايدر وشكوفه سنك ترشي سي اشتهايي تحريك ايدوب بلغمي ازاله وكبد وطحالك سددنه
تفتيح ايدر وساقلري جميع افعالده ورقندن اقوي وجميع اجزاسنك مطبوخي ايله غرغره سي دماغي منقي
وسدده لريني تفتيح ايدر مقدار شربتي جوهيندن سكز درهمه وارنجه عسل وسكر وسركه ايله استعمال
اولنور واصلندن اوچ درهمه وارنجه ومطبوخ حامضه يدي مثقاله وارنجه استعمال اولنور مثانه يه مضر
مصلحي انيسون ومحرور المزاجك معده لرينه مضر مصلحي سكنجبيندر **كبابه** فلفلدن كبير حب بلسانه

قریب دانه‌سی كوزل سیاهه مائل لبی بیاض هندن كلوردانلر در تركیبه بعضی محللرده قوبرقلی بوبر
دیرلر و شعری شعر اسه شبیه و قوتی اون سنه باقیدر طبیعتی درجه ثانیه ده حار و یابسدر خاصیتی
غایت ملطف و اعضاء باطنه ده اولان سدده لری تفتیح و كلایی تنقیه و بولی ادرار و حصاة مثانه یی
تفتیت ایتمكله مزاج مثانه یی تصحیح ایدر علل كبد و طحال و خفقان و صداع مزمن و اسهال انواعنه نافع
معده و امعا و سائر احشایی قوی ایدروب نفس رائحه سنی طیب و صوتی صافی ایتمكله بحة الصوتی دافعدر
قلاع و قروح لثاته مفید و شحوم ایله ضمادی اورام صلبه یی محلل و غالیه لر ایله بدنی معطر و رائحه سنی
كوزل ایدر و بر مقدار مضغ اولنوب لعاب ایله دبقنی وقت جماعده ذكره طلا اولنورسه جماعده زیاده
لذت ویرر و مثانه یه مضر مصلحی مصطكی و مقدار شربتی بر مثقال و بدلی قاقله و دارچیندر **كتان**
فتح كاف و تاء مشدده ایله در بر ذراع قدر ساقی شكوفه سی لاجوردی و زیاده رقیق اوراقی واردر
و طرف ساقنده جوز قدر و تخم ایله مملو قبه سی اولور قشرینی پنبه كبی دق ایدوب البسه ترتیب
ایدرلر طبیعتی درجه اولیده بارد و یابسدر خاصیتی لباسی حرارتی دافع و عرقی تقلیله باعث اولور
جرب و حكه یه و اورام صلبه یه نافعدر و بنا تنی بخور ایتمكله سر دیناشی دفع ... معیندر رمادی
جراحاتی ادمال ایدروب سیلان دمی قطع ایدر شكوفه سی قلبه فرح ویروب قوه ویرر كوكی بورده تره مائل
و خروری قروحاتی هرمل حدبر روزی كه تركیبه كتان تخمی دیرلر صفرته مائل املس و بعضیسی بیاضدر
و بر قسمی حمرته و بر قسمی سیاهه مائل اولور طبیعتی درجه اولیده حار و یابسدر اما بر مقدار رطوبت
فضلیه سی واردر خاصیتی بولی و حیضی ادراردن ماعدا عرقی و لبنی تكثیر ایدر محلل و جالی و ملین و منضجدر
كلی و مثانه ده واقع اولان حصاتی تفتیت و قروحاتی ادمال ایدر مطبوخی احتقانا انده فضولی اخراج ایدروب
امعا و رحمه واقع اولان احتراقاتی دافعدر كذلك مطبوخنده جلوس وجع رحمه مفیددر قوه هاضمه یی ضعیفلندر
مصلحی سكنجبین و باصره یه مضرتی ظاهر مصلحی كشنش و خصیه یه مضردر مصلحی عسلدر مقدار شربتی
اوچ درهمدن اون درهمه وارنجه بدلی بزر حلبه در و بزر كتاندن اولان دهن تركیبه بزر یاغی دیمكله معروفدر
طبیعتی حار و رطبدر دهن الورد ایله معا احتقانی امعاده اولان جراحاتك وجعنی تسكین ایدر طلاء
قوبایه و قروح ظاهره یه مفیددر **كثیرا** ثانك مثلثه ایله قتا تسمیه اولنان شوكن صمغیدر بیاض و حمرته
مائل اولور حرارت و برودتده معتدل و اولده رطبدر و بعضیلر اولده بارد و یابس دیدیلر خاصیتی
مركب القوی و معری و جرحی مجفف و مواد رقیقه یی مغلظ و صلابتلری ملین و اخلاطك لذعی و حدتنی
مسكن و قروح عینه نافع و نفث الدمی قاطع و ادویه سمیه یی مصلح و مطلق ادویه مشروبه نك حدتنی دافع
و خلطی قوی ایدر طبیعتی تلیین ایدوب سعال و خشونت صدر و سل و بحة الصوت و حرقة بول و لذع امعایه
نافع و مقوی یدر كلی و مثانه ده اولان وجعی مسكن بادم و خشخاش و سكر ایله بالسویه سفوف اولنوب استعمالنه
مداومت اولنسه بدنی غایت تسمین ایدر خصوصا اوردینه نارجیل ایله طبخ اولنمش ابن یچه لر مجربدر طلاء
كلف و غشه یه نافع و جلد تحته تلیین و خشونتی دافعدر شقاق شفه ایچون مجربدر اكتحالی رمد و امراض
عینه و ادویه مناسبه ایله قروح حاره نك اكثرینه مفیددر سعاله مضر مصلحی انیسوندر مقدار شربتی
بر درهمدن التی درهمه وارنجه بدلی صمغ عربی تلیین و تخلیطده قبوقجق كیدر **كرفس** معروف و مشهوردر
اقسامی واردر بستانی و بری اولور جبلی سنك صخری قسمی فطراسالیون دیرلر غیر صخری سنك بزوری كونه
مشابه بر و اصلی بستانیدن رقیق اولور و قسم نبطی سنه شونیزی و مشرقی تسمیه اولنور ساقی مجوف و طویل و بیناق
و خمه سنه مائل و ورقی عریض و اكلیلی شبته مشابه تخمی اصبور تخمنه قریب اسود و معطر بیلو اولوب فطراسالیونه
اقسام سائره سندن زیاده مشابهدر و حمائلدن كوكی بیاض و كبیر اولوب طعم و رائحه سی كوزلدر لكن خواصی

بستانیدن

بستانیدن ضعیف اولور كرفس برینك ورقی عریض و زمینه قریب اولان ورقلری خارجه منحنی و بر مقدار
یاپشیجی سندیر رطوبتی و صمغی اولور دانه سی خوش و صفرته مائل و ساقی صلابتلی بزوری مسندیر
بزركلر شبیه و سیاه و صمغلی و اكلیلی كرفس نبطی اكلیلنه شبیه در منبتی سنكستانلر و شاهق جبالدر
و اغلبی فطراسالیون كبیدر بری دخی كرفس اجامیدر كه اكا مائی و نهری دخی دیرلر كنار ماء جاریده نابتدر
قوتی اقسام سائره دن اضعفدر و كرفس بستانینك ورقی ندییه مائل و كوبره ورقنه مماثلدر و كرفس
مطلق ذكر اولندقده مراد تخمیدر كه بونك تخمی سائرلرینك اصغر و لونی سیاهه مائل و صمغلی و عطریتلی مقدار
انیسونه قریب اولوب كوكی كبیر و اجزاء سائره سنك اقویسی و جمله بزوری جمیع خواصنه شاملدر
طبیعتی درجه ثانیه اولنده حار و یابسدر خاصیتی سدد كبد و طحالی زیاده تفتیح ایدوب بولی و حیضی
ادرار ایله مثانه و رحمی تطهیر ایدر و قوت معده سی زیاده اولمغله جنینی رحمدن اخراج ایدر ریاح غلیظه
و نفخ باطنه یی تحلیل و تكسیر ایدر قوت جماعیه یی و اشتهای طعمه یی تحریكده لانظیردر ادویه
مسهله نك عملنه معین اولوب حدتنی كسر ایدر مهیج امعا و ربو و ضیق النفس و فواق و برودت
احشا و وجع جنب و ورك و عرق النسا و حصبه و عطش و مغص كبی عللره عظیم الفائده در
حصاة كلی و مثانه یی تفتیت ایدر جاورمان و سكر ایله ممزوجا سموم مشروبه یی دفع ایدر لكن بعد تناول
صكره استفراغ اولنمق كركدر حتی نافع اولا و الا درعقب استعمالنده ضرر ایرامق مقرردر سموم ملدوغه یه
دخی نافعدر اصول و اوراقی معده یه قوة ویروب غثیانی تسكین ایدر سركه ایله پرورده اولنمسی محرورلره
موافق و احشایه تقویت ویروب سددی تفتیح و اشتهایی تحریك ایدر حوامله مضردر تحریك
باه سببیله مصروعلره فاسد ایدر جنینی و مولودی ام الصبیان و صرع حقیقه مبتلا ایدر مصروعلرده
تحریك صرع ایدر مصلحی انیسون و مقدار شربتی كوكندن مطبوخنده بش درهم عصاره سندن اون بش
درهمه وارنجه و تخمندن اوچ درهمدر كرفس بستانینك تخمی اجزاء سائره سندن اقوی اولوب معده
و جمله فضولی جاذب و غدایی هاضم و سائر منافعی كوكی كبیدر دیریه مضر مصلحی عنابدر و بعضیلر
هندبادر دیرلر موروث مهیجدر مصلحی كثیرا و مقدار شربتی بودهم بدلی نخوه و كموندر **كرم** تركیبه اصمه
و اوزم چبوغی دیرلر بستانی و بری اولور میوه سی محلنده تحریر اولنمشدر و جمیع اقسامنك تازه داللری
و فلزلرینه لغا الكرم و عسالیج تسمیه اولنور طبیعتی درجه ثانیه آخرنده بارد و یابسدر و افضل اجزاسی
فلزلری بعده اوراقی و عصاره سی افضلدر خاصیتی معده حاره یی تقویت ویروب قیء الدمه نافع و سقوط
جنینه مانعدر غثیان و حماری دافع بولحمدر و قروح امعا و اسهال صفراویه یی شربا و احتقانا نافعدر
و معده ده اولان اخلاط رقیقه یی و خفقان صفراویه یی دفع ایدوب اشتهای ساقطه یی تجدید ایدر و كاهیجه
جلاسی سببیله حدوث اسهال اولور و تازه فلزلرینك تناولی دماغه بخار صعودینه مانع و قوه جماعیه یی
مضعفدر و سعاله مضر مصلحی عسلدر **كرنب** اول و ثالثك فتحی و ثانینك سكونیله در فارسیده
كلم و تركیبه لاخنه دیرلر بری و بستانی و بحری اولور قرنبیط بستانینك اقسامندندر كرد كوی بسبعت
اعشندر و قسم معروفك كوكی چكندر كبی یشل و ورقی غلیظ اولور اصنافی واردر شامی و همدانی
و اندلسی و موصلیدر و اشكالی مختلفه ایله متشكل اولور و جمله سی مركب القوی اولوب طبیعتی درجه
اولیده حار و یابسدر خاصیتی جماعی تحریك ایدوب منی یی تولید ایدر لون وجهی تحسین و منوم و دماغه
بخار صعودینه و سكره مانع و اطفالك سرعت حركتنه باعث اولور و حقیقه طبخ اولنسه مسهل و مهرا
اولیه طبخ اولنسه قابض اولور خمار و سعال مزمن و رعشه یه نافعدر بر یوم مروخیه استعمال اولنسه
وجع طحال و بحة الصوته مفیددر وجع ورك و اورام حجاب و احشایه و رطوبات سببیله اكلات

ظلمت بصره مجرّبدر باسوره ومحرور وینه وامزجهٔ سوداویّه یه مضردر مولّد سودادر ودم غلیظ تولید
ایدر مصلحی لحم شحیم وسمین ایله ویا دهن بادام امثالی ایله طبخ اولنه ومبرود ینه خردل وانک امثالی
ایله طبخ ایده لر تخمنک طبیعتی درجهٔ ثانیه ده حار ویابسدر جماعه تقویت ویروب دیدان وحیاتی
قتل ایدر مقدار شربتی ایکی مثقالدر وارنجه در دوکرنب بریّ شکلنده بستانی کبیدر زیاده بیاض و
توبلی ومرارتلی در تخمی فلفل ابیضه مشابه در طبیعتی درجهٔ ثالثه ده حار ویابس طبیعتی درجهٔ ثالثده
حار ویابس وزیاده جالی ومحلل در کوکلرن وتخمندن ایکی درهمی لمنع حیاته نافعدر وتخمی جماعی تحریک
ایدر کرنب بحری ورقی طویل واحمر زراوند مدحرج ورقنه بکزر مالح الطعم وبرمقدار مردر بونک
تناولی جائز دکلدر ضمادًا استعمال اولنور تخمندن ایکی مثقالی دیدان وحب القرعی اهلاک ایدر
زیاده مؤثردر **کراث** فارسیده کندنا وترکیده پراصه دیرلر بریّ وبستانی اولور بستانی سنه
نبطی دیرلر برقاج قسمدر دقیق الورق وتمام سنه موجود اولنه کراث البقل وکراث المائده تسمیه ایدرلر
وآخر شتا واول بهارده حاصل اولان کرصوغانه مشابه در انکا کراث الشامی تسمیه ایدرلر وکراث مطلق ذکر
اولنسه مراد کراث البقلدر طبیعتی درجهٔ ثالثه ده حار وثانیه ده یابسدر خاصیتی بعد الطعام تناولی هضمده
طعامک اکثریه سنه مانعدر طبیعتی ملین وحیضی مدّر ومطلقدر قولنجی دافع وسدد کبد وطحالی تفتیح ایدوب
قوت حاضمه یه نافعدر وقصبهٔ الریه تنقیه ومنقی وعصاره سندن اوج بچق مثقالی دم باسوری قاطع وجع
صدر وجمیع امراض بارده ورطبه یه وماء عسل ایله سموم مشروبه یه نافعدر اما هضمی بصلدن ابطا ونفاخه
لثاتی فاسد ایدر مزاجی حار اولانه مضردر مبخر ومحرق دمدر ظلمت بصر ایراث ایدر مصلحی کزبره وهندبادر
تخمنک طبیعتی درجهٔ ثانیه اخرنده حار ویابسدر خاصیتی جماعی محرکدر خصوصا شراب ایله زیاده مقوی در
صوف بابلی ایله اسهال مزمن وزحیری قاطع ودباغ امعایی محلل وضمادی لمنع افعی یه ولا ناکله واوجاع بارده یه
نافعدر وکراث شامینک تخمی جماعه تقویتده لانظیردر وکراث بریّ ثومه شبیه وغایتده حدتلی ومقطع
ومفتح در بولی وحیضی غایتده مدردر فرزجه سی جنینی جاذب وعصاره سی مورث اسهال دمویدر **کرسنه**
اولبو ثالثک کسری ونون مشدده ایله اسم عجمی وجلبانه دن بر نوعدر فارسیده کاوداننه وعربیده حب البقر
وترکیده برجق دینکله معروف مقدّر حمصه قریب وسیاه ایله حمرتیه مائل وبرمقدار مرّ ادن وصدفی اولوب
غیر ماکولدر طبیعتی درجهٔ اولده حار وثانیه ده یابسدر خاصیتی بولی ادرار وطبیعتی تلیین ایدر صدری
ودیه یه منقی وتریاقیتلی وجالی ومقطع وسدده لری مفتح بردوادر لکن مولد خلط فاسددر واکثاری
اورام دموی واسهال دمویی مورثدر مصلحی کلاب وکل ادهنی ومقدار شربتی اوچ درهمه وارنجه در
کراویا فارسیده زیره رومی وشاه زیره وقرنباد تسمیه ایدرلر کموندن اطول واکبر اولوب صفرتیه مائل
آجی وحدتلی در بریّ وبستانیسی وارد بستانیسنک نباتی بر ذراع قدر اولوب ورق شبث کبی
دقیق الاوراق وکوکی جزره مشابه شکوفه سی اق اولور طبیعتی درجهٔ ثانیه اخرنده حار وثالثه
اولنده یابسدر قردمانادن اضعفدر خاصیتی ریاحی وتخمی محلل وملطف وطبیعتی قابض ونفاخ
اولان غذالری مصلحدر بول وحیض وعرق ولبنی مدردر وهاضمدر دماغه بخارک صعودینه مانع تخمه
ووجع معده ومغص وعلل صدریه نک اکثرینی دافع اولور دیدانی وخفقان بارده وضیق النفس
امثالنی ازاله ایدر مثانه ده اولان ریاح غلیظه یی دفع ایدوب بدنی قوی وسمین ایدر تحلیل بلغمده
عجایبدر استسقایه اوچ درهمی بر وقیه زیتون یاغی ایله ممزوجا هر یوم بر هفته یه وارنجه ملازمت
اولنسه مجربدر مقدار شربتی بش درهمه وارنجه دیر بیر مضر مصلحی عسل وزعتردر دکلی یه مضر مصلحی
کثیرا وبدلی قردمانا وانیسون وکمون دو قسم بزتیسی قردمانادر **کزبره** فارسیده کشنیز

ودیار عزه

٢٥٩ ودیار عزه ده کشنش دیرلر بریّ وبستانیسی وارد بریسنک ورقی اصغر وصفرتیه مائل وتخمی
دخی اصغر وهر ایکی دانه سی بر برینه ملاصق اولوب جمیع انواعنه بستانیسندن اقوی ورداتی اکثردر
بریّ وبستانیسی مرکب القوی وبقراط عندنده درجهٔ ثانیه ده بارد ویابس وجالینوس و
شیخ الرئیس حاردر وتازه سی برمقدار حدتلی وقوهٔ جماعیه یی قاطع وعصاره سندن اون توز مثقال قاتل
ویری مثقالی شکر ایله اشتهایی تحریک ایدوب نوم ایراث ایدر تخمه یی دفع وابخره نک دماغه صعودینه مانع
اولور خصوصا سرکه وسماق ایله اوله وجرحی صفرلو التهاب معده وعطشی دفع وتسکین ایدر قی وغثیان
وازلاق معده یی دافع وضمادی مواد حاره نک انصبابنه مانعدر اورام وریح احمر کبی جمره وانمله قوروسی
ایله قروح ساعیه وجرب وحکه وسلاق ورمده لبن عز ایله ضربانی عینده استعمالی اولنسه زیاده نافعدر
مقدار شربتی عصاره سندن براوقیه وجرمندن اوج اوقیه در بدلی ماورد وخشخاش ورقی وتخمی که
کزبرهٔ یابسه اندن عبارتدر درجهٔ ثانیده بارد وثالثده یابسدر مفرح ومقوی ودماغه ابخره صعودینه
مانع واسهال دمویه حابسدر خصوصا قاورلمش اوله وخفقان وهیضه یه نافعدر ضمادا صداعه مفید
صندل وانیسون ایله شربتی معده یی تقوی وجشاء حامضه یی دافعدر وسنبوسج ایله منی یی تولید ودیدانی
اخراج وتکونینه مانع وسیلان دمی قاطعدر ضیق النفس وجماعه مضر وحیضی تقلیل ایدر اکثاری اختلاط
ذهنه مورثدر مصلحی نیمبرشت یمورطه وشراب وسکنجبین سفرجلدر ومقدار شربتی بش درهمدن براوقیه یه
وارنجه وبدلی خشخاش وماورد لخمیدر **کشمش** فارسیده اسلانجبوده توش اوزنمی دیرلر چکردکسز قوری
اوزم در سیاهی واحمری وبیاضی واخضری دخی اولور افضلی کبیر اولانیدر ادویهٔ مسهله یه اضافه اولنور
جماعه تقویتی وارد **کشک الشعیر** اربه سوزمه سیدر منافعی شعیر بحثنده محرردر **کف الضبع** ارسلان
آیه سی دیرلر وقتی ربیعده نابت اولوب برقاج کوندن زیاده ثابت اولمز اوراقی قلیل ومدور ورقی کرفسه
مشابه منشعق رویی زمینه منبسط اولوب توبلی وشکوفه سی اصفر وبیاض اولور داللری اینجه زمینه
منبسط اولور واصل واحدده ثابت وکمازماده جاریه وغمائک محللرده نابت اولور طبیعتی درجهٔ ثانیده حار و
یابسدر خاصیتی ملطف ومقطع ومحلل وجالیدر دکچک لحم زایدی ازاله ولحم صحیحی انبات ایدوب جراحاتی تنقیه
وثوالیلی دفع اعزه مجربدر اکتحالا بیاض عینی رافعدر **کمثرا** کافک ضمی ومیم مشدده فتحی وثاء مثلثه نک
سکونیله در فارسیده امرود وترکیده آرمود دیرلر بریّ وبستانی اولور انواع واصنافی کثیردر حلو و
حامضی وارددر اصنافی حلونک افضلی چینی ونطنزیدر که ابن سینا دخی مدح اتمشدر غالبا بزم ملکمزده اکنده سی
دیدکلری امرود اولمق محتملدر والحاصل مطلق حلو اولان امرود معتدل وحرارتیه مائل اولور طبیعتی درجهٔ ثانیده
رطبدر خاصیتی بخاری حابس ومفرحدر معده وقلبه دهضه قوه ویرر عطش وخفقانی ونوازل و
احتراق مثانه یی دافع وطبیعتی ابتدا ملین جده قبض ایدوب دماغی ترطیب وتسمین کافیدر اعلدر لکن
اکثاری قولنج ورباح احداث ایدر مصلحی زنجبیل مربی وبزر رازیانجدر اما حامضینک افضلی لطیف وابدار
ونضیج اولانیدر طبیعتی درجهٔ اولیده بارد وثانیده یابسدر خاصیتی قابضدر کبده ومعده یه قوت
ویرر اشتهایی زیاده ایدر حرارت دمی وغلیان صفراوی وعطشی حفظه طی تسکین وقبل الطعام تناولی
قابض وبعد الطعام طبیعتی اسهال وتلیین ایدوب مولد خلط صالح ایدر اما مسرده ومثانیه مضردر مصلحی
عسل وجوارشات وکونک استعمال اولنمودر اما خام وعفص اولان امرود اخلاط غلیظه یی مورثدر وامرود
چکردکنی ایکی مثقال اصحاب دیدانه ایچورسلر دیدانی قتل ایدر وشکوفه سی قلبه قوه ویروب تعبیه
سببدن نفث الدم وقیئ الدم واسهالی قطع ایدر وضمادی اورام حارهٔ عینه نافعدر وبرکیسنک عفونتی
وتبعی شدید اولوب مسددر **کمافیطوس** یونانیدن معربدر اصلنده خاما بیطس یونانیده صنوبر الارض

معناسنه در ترکیده یرچامی دیرلر رایحه سی صنوبره شبیه و طعمی مُر و جز و یجه قابض و حدتلی اولوب
ساقی صغیر واوراقی حی العالم الصغیر ورقنه شبیه واندن رقیق و صغیر اولوب تویلی و باشجی رطوبتی اولور
داللری جمرته مائل شکوفه سی اصفر وابیض و تخمی بزرکه فسدنا اصفر کوکی بیاض و قوتی اون سنه یه واصل
اولور طبیعتی درجهٔ ثانیه ده حار و ثالثه ده یابس و مستعمل اولان ورقی و شکوفه سی و بزوریدر تفتیح
سدد ایدر بول و حیضی ادرار ایده لانظیردر اعضای باطنه یی جالی و منقی و بلغم غلیظی مسهل استسقا
و یرقانه مثال اکسیر در وجع مفاصل و نقرس و عرق النسا و وجع ورك امثالنی دافعدر ریاحی محلل
و تو بال النحاس و راتیانج ایله ماء اصفری اسهال ایدروب رحمی و سائر اعضایی تنقیه ایچون نافعدر ضماداً
قروحی ادمال و تن بینده اولان ادرام صلبه یی تحلیل ایتمکله حال طبیعی سنه ایصال ایدر اما دیر یه مضر
و مصلحی انیسوندر مقدار شربتی ایکیدرهمدن اوچ درهمه وارنجه در بدلی مثلی قدر سیساالیوس و نصفی
قدر سلیخه در و ذکر کرده که غایت حرارتلی هوالرده اطفال محرورینه استعمال اولنمیه کادریوس بوده
یونانیده معربدر اصلی جاماد ریوس در بللوط الارض معناسنه در ترکیده یر پلیدی دیرلر طولی
بر قریش قدر ودفی جزده ولون شکلی وانشقاقی ورقی بللوطه شبیه طعمی مُر و جروی حدتلی و شکوفه سی
بنفشیجی و جزده بو نباتك که طاشلی یرلرده نابت بزوری انیسوندن اصغر و حدتلی تموزده ایریشور
و قوتی بری سنه یه وارنجه باقی و ثابتدر طبیعتی درجهٔ ثانیه اولنده حار و آخرنده یابسدر خاصیتی
بولی و حیضی ادرار ایدر امراض طحاله نافع و سعال مزمنه یی دافعدر اخلاط غلیظه یی قطع ایدر سائر
افعالده کامافیطوسه شبیه در عسر البول و یرقان و علل عضله و استسقا یه مفیددر جنینی رحمدن
مخرجدر و حصاة کلی یی اخراجده تجربه اولنمشدر اوچ درهم مسحوقنی جلاب یا عسل ایله بر قاج کون تناول
ایتمکله صدرده و نواحی صدرده اولان وجع و برودتی ازاله ایدر مقدار شربتی اوچ درهمدر و مطبوخنك
بری درهمدر اما وکلی یه مضردر مصلحی کثیرا بدلی مثلی قدر سیساالیوس و ربعی قدر سلیخه در و بعضیلر
غافث و سلیخه در دیمشلر کوت معربدر یونانیده خامون دیرلر فارسیده زیره دیرلر بری و بستانی
اولور و هر برینك اصناف مختلفه سی وارد بری و بستانینك سیاهنه کرمانی و اصفرینه فارسی
و شامی و ابیضنه نبطی تسمیه اولنور و هر صنفنك بریسی بستانیسندن اقوی در و بریدن بر صنفی
چورك اوتنه شبیه و قوی الحراره در کوت مطلق ذکر اولندقده مراد کرمانی در یونانیده بو صنفنه باسلیقون
دیرلر معناسی ملوکی دیمکدر و جملهٔ نك افضلی کرمانی بریسی در ولجنی ابیض و بستانی در قوتی یدی سنه در
نباتی رازیانه دن اصغر و رقی مدور و حبه سی شبته مشابهدر طبیعتی درجهٔ ثالثه اولنده حار و یابسدر
خاصیتی غایت ملطف در بول لبنی ادرار ایدر معرق طبعی و حیضی حبس ایدر سموم و حشرات سمیه نك
تریاقی و باد زهریدر ریاح و نفخی تحلیل ایدروب هاضم و محرك جشادر و لحوم غلیظه یی ملطف و عسر النفس
و تخمه و مغص و ریحی و فواق رطوبی و ورم طحال و رحمیه یی دافع خل ایله تربیه اولنمش قدر نصکره قاورولمشی
قوی القبض و رطوبت معده یی ازاله ایتمکده قوی الاثر در و لوناقعدر دهن زیت ایله فرزجه سی
حیضی قاطع و مطبوخی مضمضه اولنمقله وجع اسنان و نوازلی دافعدر خصوصا زعتر ایله اولور دهن
زیت ایله ضماداً اورم طحاله و بقله اوتی ایله ضمادی اورام سائره یه عجایبدر اما ریه مضر و مصلحی
کثیرا و مقدار شربتی ایکی درهمه وارنجه در کوت کرمانینك بدلی سائر اقسام کوتدر و کوتك شامینك
بدلی کراویا و برابره تخمیدر کندر ضم کافیله اسم فارسیدر عربیده لبان و ترکیده کونلك دیمکله مشهور
و معروفدر بلاد شحر و عمان و جبال یمنه مخصوصدر که بر مورصمغدر جمرته مائل اولانه
کندر ذکر و لبان ذکر و بیاض اولوب سریع الانکسار اولانه کندر انثی و لبان انثی تسمیه

ایدرلر

ایدرلر تازه ایکن طغارجق ایچنده تحریك ایتمکله مستدیر اولور کامدحرج دیرلر و قشر رقیقی که بر برینه سودکن
بیدا اولنور اکا قشار الکندر تسمیه ایدرلر و قشور کبی اولیوب دقیق اولانه دقاق الکندر تسمیه ایدرلر
و کندرك قوتی یگرمی سنه یه وارنجه باقیدر و مغشوشی نادردر شعلاننمز و شجری ایکی ذراع قدر مشوك
و تخمی بزوری ورقی حب الاسه شبیه اولور طبیعتی درجهٔ ثانیه ده حار و ثالثه ده یابسدر خاصیتی
ملطف و ریاحی محللدر اعضاء ظاهره و جبه دماغدن سیلان دمی و نفث الدمی قاطعدر قلب و معده
و هاضمه و حافظه یه قوت و یرور روح حیوانی و دماغی افاتدن حفظ ایدوب تقویت و یرر بلغمی مجفف
و تریاقیتی اولمغله خفقانی دافع مصطکی ایله رطوبات دماغ و غثیان و قئ و اسهال رطوبیی قاطعدر
نصف درهمی مثلی نخوه ایله دخیری و زنجبیل ایله دیت یاغی ایله بروره مزمنهٔ عظمی و صمغ عربی ایله
رایحهٔ کریهه حیشومی دفع ایدر سعال مزمن رطوبیی و ربوی و عسل و سکر ایله ضعف معده
و ریاح غلیظه و نسیانی و میویزج و زعتر ایله ثقلت و لکنهٔ لسانی رفع ایدر صفار البیض نیمبرشت
ایله جماعی قوتی و منی یی زیاده ایدر خصوصا جوز بوا و بسباسه ایله اولور و اکتحال بصری جالی و عینده
اولان قرحه و دم منجمدی و دمعه و سلاق و بیاض و جرب و حکه و ظلمت بصری ازاله ایدر خصوصا
عسل ایله اولور دوروری قروح خبیثه و ساعیه و قرحهٔ مقعد لانظیر دو بر منقالنی ماء القراحیله
جلقیوب اول صویی ایچمکله مداومت نسیانی دفع ایچون مجربا تندر و اکثاری دم و بلغمی محرقدر محرورینی
مصدع و جنون و جذام و بهق اسود ایراث ایدر مصلحی برنج فارسی و سکردر مقدار شربتی نصف درهمدر بدلی
مصطکی در کندس اسلامبولده کندوسه دیمکله مشهور تشعار در کنکره مشابه بر نباتك کوکیدر ورقی
بیاضنه مائل احضر و کوکنك ظاهری سیاهه مائل باطنی اصفر اولور رایحه سی لطیف و خشبو و حدتلو
و شمس سرطانده ایکن ایریشور قوتی یگرمی سنه یه وارنجه باقیدر طبیعتی درجهٔ ثالثه آخرنده حار و یابسدر
خاصیتی سیملو بلغمی محرق و مرهٔ سوداییه و بلغم غلیظی اخراج ایدروب ریاحی تحلیل ایدر مدر و معطی در بول
و حیضی ادرار و جنینی حیا و میتاً اخراج ایدر برودت کبد و معده یی ازاله ایدوب قوة و یرر طلی و مطسهٔ
طلاءً استسقا یه و علل طحال و یرقان و وجع مفاصل و عرق النسایه زیاده نافعدر و عسل ایله بهق و برص
و حکه و قوبا کبی علل جلدیه انواعنه لانظیردر مقدار شربتی قیء ایچون بردانکدن نصف درهمه وارنجه
و طحال و یرقان امثالنده بر دانکدن بش قیراطه وارنجه و ایکی درهمی خناق و وجع بطن و عطش مفرط ایله
هلاك ایدر ریه یه مضردر مصلحی کثیرا و لبن طریدر و قئ ایچون بدلی مثلی جوز القئ و ثلثی قدر فلفلدر
و افعال سائره ده ضعفی قدر مقدونس و نصفی قدر شیطرجدر کنکرز صمغ حرشفدر طبیعتی درجهٔ
ثانیه ده حار و اولده یابسدر خاصیتی صفراییی و بلغمی منقی و ضمادی اورامی محلل و مقدار شربتی بر درهمدن
ایکی درهمه وارنجه بدلی جوز القئ در

حرف اللام

لادن بر رطوبتدر که طاغلردن بعضی شجردن اخذ ایدرلر شجر مذکور شجر رمان قدر اولور کسه لغاجه شبیه
ورقی عریض و بر برینه متصل و صلب و دقیق اولور شکوفه سی حمرته مائل و ثمره سی زیتونه شبیه و جوفنده ایچه
و سیاه دانه لری اولور و اول رطوبت غلیظه که شجر مزبورك ساق و اوراقندن جمع ایدرلر اضامجی وارد در
و بو اقسامك افضلی لادن عنبری اسمیله مسمی در که قویون اول شجری اوتلر ایکن بوکلری اوزرینه یاپشور
اول بوکلردن جمع ایتدکلری لادن قسم اولدر الحقدر بعضیلر دیرلر که رطوبت مذکوره صرمستق انواعندن
قسوس تسمیه اولنان نباتك اوزرینه اولور اول نباتی اوتلیان حیوانك بوکلرینه یاپشان ماده یی اخذ
ایدرلر رایحه سی لطیف و لونی حمرته مائل یشل و سیاه اولور که لادنك جیدیدر اما بو فقیر کرید اطالیسنده
مسموعم اولان بودر که لادن ادنی دیمکله مشهور بر نباتك اوزرینه شبنم کبی بر رطوبت غلیظه صلصه یقین

سمادن نازل اولور وصباح اولدقده آنی اخذ ایدرلر اللرینه بر بوقالیشی کبی عریض برقایش اولوب اول
نباته ضرب ایدرلر وقتاکه اول رطوبت قایشه بولاشه بچاق ایله قازیوب بر شیشه یه وضع ایدرلر اعمش دواق
عسل کبی بر ماده ایمش وجیدی وحاصل اولان بودر اما بونی بعضی اوراق ورمل ایله مختلط ایدوب بر حق
چورکی کبی اشکال مخصوصه ایله فروخت ایدرلر مغشوش شدر وبو فقیر بوغاز ابچنده روم ایلی حصارنده لادن
اوتی نابت اولوب اندن لادن اخذ ایتمش ادم کوردم اما اصل کریت لادنی کبی لطیف دکل ایمش والحاصل افضلی
کریدیسیدر طبیعتی درجهٔ ثانیه ده حار اولدیغی یابس در حاصیتی لطیف وجاذب وبر مقدار قابض ومنضج
تولید اولنماهٔ عروقی تفتیح ایدوب بول وحیض ولبن وعرقی ادرار ایدر رحمدن جنین ومشیمه یی اخراج ایدر
معده یه قوت ویروب خناق واوجاع بارده یی ازاله ایدر طلاءٔ صداع وصلابت معده وکبده نافع وجراحات
عتیقه یی ادمال ایدوب فرزجه سی احتناق رحم واحتباس حیض وصلابت رحمی دافعدر طلاءٔ دهن آس ایله
شعر انبات واسود ایدر اکر بر عورت بعد البتول بخور اتسه در عقب ینه بتول اقتضا ایدر سه اول عورت
قابل حمل اولدر والا دکلدر وسفلهٔ مضردر وموجب اضطرابدر مصلحی سنبلدر مقداری شربتی بر درهمه وارنجه بدلی
لاله شکوفهٔ مشهوره دندر باغچه لرده مغروس ایدرلر انواع کثیره سی واردر اکر صوغانی متلی قوبرق باغیله
دوکوب محکم صوبی مضمحل اولنجه قیناده سه لم بعد التصفیه عرق النسایه طلا اولنسه زیاده نافعدر مجربدر ولاله
نعمانی فارسیده دو ق سوسن ودرقی سبیه واوج درت عدده مخصر وچیچکی شقایقه مشابه وصوغانی فندق
قدر طولانی اولور وبرنج پرده لری حاجبنده بشمش ابرشیم کبی غایت یمشق نسنه لری واردر وبرههٔ خارجی
سیاه وداخلی آق ولذیذ در ساقی درت برمق قدر اولور مسکر ومعرحدر جماعی تحریک ایدر رخساری قزل
ایدوب منوم ورقلیل الحرارة وکثیر الرطوبتدر واشتهایی تحریک وهاضمدر مقدار شربتی بر درهمدن ایکی درهمه وارنجه دکن
لاعیه عین مهمله ایله یتوعات انواعندندر که ترکیده صاری سود لوکن وبعضی محللرده قزلجه سد لوکن دیرلر
سد لوکن انواعنک جمله سندن ناصلحدر مع ذلک بر مقدار سمیتلیدر نباتی سد ایله مملو محموده بنا تنه بکزر ورقی
مدور وشکوفه سی اصفر وحمرته مائل نرجسه شبیه وجزئی رایحهٔ لطیفه وتخمی برزقطوناس مدور در
طبیعتی درجهٔ ثانیه آخرینده حار ویابس در حاصیتی لبنی مسهل قوی ومقیء وجلدی تقریح ایدر کذلک ورقی
وتخمنه دخی بو اثر مقرردر استسقاده ماء اصفری اخراج ایچون زیاده نافعدر وحتی ایله حبلر اولنسه ده
سمک انواعنی هلاک ایدر وسدی محموده دن اقوی در دقیق الشعیر ایله سدنی استعمال ایدرلر سه استسقا
عجایبدر دیمشلر مقدار شربتی بر انقدن برنجی دانقه وارنجه دقیق الشعیر ایله مخلوطا اولورسه بر درهمه
وارنجه استعمال اولنور ورقندن مطبوخی جائزدر بر درهمه دکین امعایه مضردر مصلحی کثیرادر **لامی** اشجار
هند وستاندن بر شجرک صمغیدر رایحه سی لطیف کویا مرصافی ایله حصی کدن مرکب بر رایحه در لونی بیاض ایله صفرت
بیننده در طبیعتی درجهٔ ثانیه آخرینده حار ویابس در حاصیتی مسخن وملطف در سده لری تفتیح ایدوب بلغم
لزجی دافع انکسار عضو وضعف عصب وامراض بارده یه نافعدر طلاءٔ قروحه نافع ولدوامی محلل واعیایی
ودامجه کی بهدی دافع درعلو الآس ایله اعضایی مقوی وسرعت حرکت اطفال ده معین اولوب بخوری معروفدر
لکن مصدعدر مصلحی کثیرا ومقدار شربتی نصف درهمدر **لبلاب** ایکی نوعدر صغیر وکبیر اولور صغیرینه هیل
وکبیرینه قیسوس دیرلر ترکیده صرمشق دینمکله معروف ومشهوردر شاخلری ممتد اولوب بجار ودرختلرده لاب
اشجاره صاریلان نباتدر اسمرجنس در وکبیری بیاض وسیاه اولور بیاضنک ثمری وشکوفه سی
قورت بجامد شبیه آق ویوکرله ورقنه مشابه دو مائل اوراق ایله حزتیندر وسیاه نوعنک ثمری سیاه وشکوفه
بنفشجی اولور ونوع صغیری برنج قسمدر ابیض واصفر ویشیل واحمر اولوب حجلرسنک ثمری حمرته مائل
سیاه وغلافی ایله مغلف وورقی وشکوفه سی نوع کبیرینک ورق شکوفه سندن اصغر اولور وبر قسمی

دهنی ثمره سز اولور وکبیر وصغیر جمیع اقسامنک ساقی سد لی اولوب مرکب القوی در وعند جالینوس طبیعتی
درجهٔ ثانیه ده بارد ویابس در وابن ماسویه عندنده حاردر حاصیتی منضج وملین ومحلل درمره صفراوی وماء
اصفری مسهل ومطبوخنک اسهالی اقل وتنقیه سی اکثر اولور اما عصاره سی بونک خلافندر وکبیرینک نوع
ابیضنه حبل المساکین تسمیه ایدرلر ورقی جراحات عظیمه یه وحرق النار ده وصداع وامراض صدره وصوتی
سعال وقولنج انواعنی دافع وخیار شنبر ایله ورم مفاصل واحشا وقرحهٔ امعا ودبوره زیاده نافعدر وشکوفه
اوج درهمی قروح امعایه وبثاره ورقنک متمادی وجع طحاله مفید اولوب ودهن مطبوخی طلاءٔ اورام
اوجاعی تحلیل ودفع ایدر عصاره سی ایرسا ونطرون وعسل ایله سعوطی صداع مزمنی قطع ایدر وسیاه
قسمنک عصاره سی شعری حسوید وورق طریسنک مطبوخی قروح خبیثه وحرق الناری عفونتدن جید
ایدر وجمیع ثمره اولان قسمنک شکوفه سی شرب وفرزجه اتمکله حیضی ادرار ایدوب بعد الطهر بخوری حمله
مانع اولور وصوبینک حرارت وحدتی شدید اولمغله طلاءٔ شعری مزیل وکهلی قاتلدر وصنف کبیرینک
ورقی حشین وطویل وسواده مائل اولان کمر پره شیخیه دیرلر طبیعتی بارد ویابسدر حاصیتی سعال
وقولنج ووجع صدر وحمیات مزمنه ودبیع وطحاله مصلی ینه نافعدر صوبیندن ایکی رطل ایکی درهم آنیسون
بوبیر ایله ممزوجا شرب اولنسه سیلان دمک انواعنی قاطعدر واقسام لبلاب عصبه منافیه مضردر
مصلحی سکر مقدار شربتی صوبیندن بر وقیه دن اوتوز درهمه وارنجه واکثر حمیاته مفیددر مقدار شربتی صوبیندن
نصف رطل در بکرمی درهم سکر ایله ویره **لحیة التیس** ترکیده تکه صقالی دیرلر اطبا بو ماده اختلاف
ایتدیلر داود انطاکی وبعضیلر عندنده ورقی پراصه ورقنه شبیه وعددی قلیل وارضه منبسط بر نباتدر
دیدیلر حنین بن اسحق وبعضیلر دیسقوریدس هیوفسطیداس دردیدیلر وبو قول معتبردر هیوفسطیداس
ترکیده لادن اغاجی وبامو قلی اغاجی دیمکدر دیکلی عهدر هیوفسطیداس انک دیبنده کوبامنز کبی نابت
اولور واول شجر صغیره شبیه اولوب دالاری صلب وورقی تویلی وشکوفه سی جلناره مشابه بر نباتدر وبر
قسمنک شکوفه سی بیاض اولوب ونباتاتنک کوکندن بر نوع طرانیث بتر یاقوتی اللون وکلانی افضلدر
دیرلر بعضی بیاض وبعضی اشقر اولور رومیده اکا هیوفسطیداس ویونانیده ابوقطس دیرلر هیوفسطیداس نباتنک
جمیع اجزاسندن اقوادر ولحیة التیس عصاره سندن مراد بو طرانیث عصاره سیدر که طبیعتی درجهٔ اولی
آخرینده بارد وثالثده یابسدر حاصیتی قابضدر یرقان وسیلان دمی وحیضی ومراری واسهال دمویه یی
قاطعدر امعا وریده اولان قروحی ازاله ایدوب ضماداً اعضاء ضعیفه وفم معده وکبده قوة ویرمکده زیاده
نافعدر سائر افعالده اقاقیادن اقوی واولیدر مقدار شربتی عصاره سندن اوج اوج درهمه وارنجه
ورق وشکوفه سندن درت درهمه وارنجه ودروراً شکوفه سی جراحاته لانظیر وقیرطی ایله شکوفه سی
اورام حاره وحرق النار ده دواء سریع التأثیردر تناولی قروح معده وامعایه نافع ومواد حوادثک انصبابنه
مانعدر کلیه یه مضر ومصلحی عناب وبدلی حولان واقاقیادر **لسان الحمل** ترکیده سکرلی یبراغی دینمکله
معروف ومشهوردر ایکی قسم اولوب صغیر وکبیری اولور صغرینک ورقی صغیر ورقیق وملاستی اکثر وساقی
کوشه لی وطرفی زمینه مائل وساقینک راسنده شکوفه سی اصفر اولوب بزری سیاه وخرده اولور وقسم کبیرینک
کذلک ساقی کوشه لی حمرته مائل وبر ذراع قریب وتخمی قسم اولندن اصغر وشکوفه سی دخی کاکبرز وانکی
قسمنک دخی کوکی تویلی وبرمق غلظتنده در وصغیرینک منافعی کبیرینه غالب ومطلق ذکر اولندقده مراد
صغیریدر طبیعتی درجهٔ ثانیه ده بارد ویابسدر حاصیتی ورقی وبزوری الطف وجالی ورادع وقابض
وکبدی مقویدر وجمیع اعضادن سیلان ایدن دمی قاطع واصولنده اوراقی ملح وخل وعدس ایله مطبوخی اسهال
دمویه یه نافعدر عصاره سی عطشی تسکین ایدوب فساد هضم واصحاب دق وسله دواء نافع دبق

وصرع وحميات حاره ونفث الدم وضعف كبد وطحالى دافع در سده لرى تفتيح ايدوب سدر وبثور لثه
وقروح رديئه يى ازاله ايتمكده عظيم الاثردر حرقت بول وسيلان دم حيض ودم باسوره دخى دواء لا نظيردر ريه يه
مضردر مصلحى عسل وعصاره سى طحاله مضردر مصلحى مصطكى ومقدار شربتى صوينده اون مثقالدن نصف
رطله وارنجه بدلى حماض بستانيدر **لسان الثور** فارسيده گاوزبان وتركيده لسان ثور ايله مشهوردر
معروفدر ورقى خشونتلى غليظ وسواده مائل وزمينه منبسط ويوزى بياض نقطه لر ايله منقط وتويلى در
ساقى بر ذراع قدر تويلى كذلك داللرنده دخى تويلى ودقيق وبياض وشكوفه سى لاجوردى بنورى مستدير
ولعابى دخى بتيجى اكثر خرابه زار وبساتين وجبالدردر وبعضى محللرده از جمله اصفهانده لسان الثور ديو استعمال
ايتدكلرى مرماحوردر كه شكوفه سى لاجوردى وصغير ومدور اولور طبيعتى درجۀ اولاده حار ورطبدر
قوتى برسنه يه وارنجه باقيدر شكوفه سى الطف وجميع اجزاسى مفرح واعضاء رئيسه يه وحواسه مقوى
ومرۀ سوداء وصفراوى مسهل وامراض سوداويه وسرسام وبرسام وجنون وماليخوليا وخفقان وخشونت
صدر وسعال وضيق النفس وحصاة مثانه يه دواء كامل وحرارت غريزيه يه مقوى وطحاله مضردر مصلحى
صندل ومقدار شربتى صوينده دردت وقيه يه وارنجه وجرمندن اون درهم دربدلى وزنى قدر ابريشم خام
وثلثانى قدر قشر اترج در **لسان العصافير** فارسيده زبان كنجشك وتركيده قوش دلى ديدكلرى شجر
ثمرها در ورقى ورق لوزه مشابه وغيرى عريض وطولانى ومتفرقا اولوب هر برينك جوفنده بزر خياردن
اطول وسرچه دلينه مشابه خارجى احمر وداخلى صفره يه مائل حلقتى مر الطعم لبى اولور قوتى اون سنه يه وارنجه
باقيدر طبيعتى درجۀ ثانيه اخرنده حار ويابسدر خاصيتى رياح غليظه يى تحليل ايدر رحم وخاصره
وجنب ووركده اولان اوجاعى وانواع مغصى تسكين ايدوب حصاة مثانه يى تفتيت ورطوبت
فضليه يى بول ايله اخراج وجماعى مقوى ضيق النفس وسعال بلغميه يى ازاله ايتمكده دواء آخره غير
احتياج ايتديرمز رئيه مضردر مصلحى كثيرا ومقدار شربتى اوچ درهمه وارنجه بدلى مثلى قدر
جوز بوا ونصفى قدر بهمن احمر وبعضيلر وزنى قدر جوز ونصفى قدر تودرى دردر ديمشلر **لسان السبع**
تركيده ارسلان دلى ديرلر بر نباتدر كه ورقى طويل واطرافى دندانه منشاره مشابه وصلب وبياض
وصفره يه مائل يشيل اولور داللرى كوشه لى وايكى ذراع قدر تبى اولوب راسنده اولان قبه يه مستدير
وشكوفه سى بنفشجى وكوكى مربع وسياه در طبيعتى درجۀ ثالثه ده حار ويابسدر خاصيتى حصاة
كلى ومثانه يى تفتيت ايدوب اخراج ايدر كوكنك فرزجه سى حيضى ادرار ورحمده اولان جنينى و
مشيمه يى اخراج ايدر **لسان الكلب** يونانيده بعضيلر لسان الحمل وبعضيلر حماض صغير ظن ايلديلر
لسان لاطينده چنوغلو زاد ديمكله مشهوردر وحالا اسلامبولده لسان الكلب اسميله معروف ومذكوردركه
بين الاطباء حب لسان الكلب تسميه اولنان حبك جزء لازمه سيدر وبو نباتك انواع ثلاثه سى
واردر نوع اولك ورقى لسان الثور ورقندن اطول ومزغب وزمينه منبسط اولوب بلا ساق
فقط اوراق اولور ونوع ثانينك ورقى ورق خوخه مشابه واندن عريض واكبر وملا ستلى ارى
واطرافى حاد اولوب قد ساقى ايكى ذراعدن اكثر اولور وراس ساقنده قريب شعبه كثيره وعقده لرى
واردر شكوفه سى بنفشجى واول صيغه نابت وتخمى دقيق وحمره يه مائل كوكى بياض ومنبتى
كنار انهاردر ونوع ثالثك ورقى ورق الدحانه شبيه وساقى نابود واوراق كثيره سى موجوددر
وكوكى زياده غليظ واحمر اولور طبيعتى درجۀ اولاده حار وثانيه ده يابسدر خاصيتى مطبوخندن
بر رطل استعمال اولنمغله صلابت طحاله برء حاصل اولور وجراحات طريه يه ضمادى نافعدر وجراحات
عتيقه يه منبت لحمدر وقشر اصولى حبوباته داخلدر سعال ونوازله واسهال انواعنه مستعمل بردر واكثر

لقاح

لقاح عربيدر فارسيده سابيزك تسميه ايدرلر يبروحك ثمره سيدر صرف الياده يبروح اسميله
مجهوردر **لفت** صرف الشين شلجم اسميله مجهوردر **لك** حشايش هنديه دن برحشيشه نك
صمغيدر فارسيده رنك لاك تسميه اولنور مرماحيه شبيه در بعضيلر شبنم دركه اول نباتك اوزرينه
ياغر لادن كبى ديمشلر وهرسنه آخر ميزانده جمع ايدوب اخذ ايدرلر احمرى افضلدر قوتى اون
سنه يه وارنجه باقيدر طبيعتى درجۀ ثانيه ده حار وثالثه ده يابسدر وصناعتلرده مستعمل
اولان مغسوليدر طريق غسلى اقرابادينلرده تحرير اولنمشدر كبد واعضاء باطنه يى قوى ايدوب
كبد وطحالك سده لرينى تفتيح ايدر محلل وجاليدر اثار جلديه وعصبيه يى زائل ايدر استسقاء
لحمى وزقى وفالج ويرقان وسعال ودبو وخفقان اصحابينى برء كامله واصل ايدر كذلك كلى ومثانه
وسائر احشاء باطنه نك ضعفنه نافعدر اما طحاله مضردر مصلحى مصطكى ومقدار شربتى بر
مثقاله وارنجه وبدلى تفيخده ثلثانى قدر زراوند ونصفى قدر اسارون وربعى قدر طباشيردر
وهر كون سركه ايله برودتلى حرقى كوتنه وارنجه استعمال اولنورسه غايتله موجب هزال اولوب هيچ
برشنه بوامرده اكا معادل اولماز واكر اوچ دردت مثقالنى اوچ دردت كون سركه ايله ايله استعمال انسه لر
كذلك بدنه بوتأثير معروفدر ابريشيم وياغى ويثبه يى تلوين ايدر بوندن غيرى نسنه تلوين ايله من
مثلا طرطيردن برجزء ولك دن يكرمى جزء اخذ اولنوب ماء القراحيله طبخ وتصفيه دنصكره اشياى
مذكوره يى بوصو ايله نار حقيقه ده تكرار طبخ ايدرلر رنك لطيف حاصل ايدر واشنان احضرى
يكرمى دردت ساعت ماء القراحيله نقع ايدوب بعده لك اضافه ايدرلر بعده بر برندن آيريلوب
اشنانك صوينى احمر ويلدرجحا ولنجيرير دك نار لينه ده طبخ اولنه ثمره لطيف وصافى صمغ ايله
مزج اسه لركتابت ونقوشه امثالنده اجهزه دن الطف وافضلدر بونك تعلقى زركران وقلچيلر
قبضۀ شمشير وخنجره استحكام ايچون استعمال ايدرلر **لوز الحلو** فارسيده بادام شيرين وتركيده
طتلو بادام ديرلر طبيعتى درجۀ اوليده حار ورطبدر خاصيتى حافظ القوى واعضاء باطنه يى جالى
سده لرى تفتيح واورامى وطبيعتى تليين ايدر كلى وصدره موافق وجماعه معين بولك ومنيدن حرقتنى
تسكين ايدر بدنى مسمن ومسكر ايله غذاسى كثير وجوهر دماغى حافظ وسكر فانيد ايله مستحلبى سعالى
دفعده لا نظيردر صدر وحنجره نك خشونتنى ازاله ايدوب دبو وانتصاب نفس اصحابنه فوائد
عظيمه سى واردر قروح امعا ومثانه يه ورطوبت معده ونفث النفس كبى عللرده مستعملدر ذات الجنب
وذات الريه يه برمقدارى ماء الورد ومقدار الكفايه بلسان مكى ايله مزج وجا استعمالى بين الاطبا مشهوردر
وتجربه دو منافع سائره سى جمله نك معلوميدر **لوز المر** فارسيده بادام تلخ وتركيده آجى بادام ديرلر
منافعى طتلودن زياده در وشجرينك كوكى حار ويابس وجالى ومحلل دردهن الورد وسركه ايله ضمادى
صداع بارد وكلفه نافع مطبوخى طحال وكلى وجعنى وقولنجى وديدانى دافعدر دماغى حرق النار
معيندر ومغرى درجۀ ثالثه اولنده حار واخر اولنده يابسدر خاصيتى اخلاط غليظه ورقيقه يى تحليله
بى عديل صدر وريه ده اولان اورام ودبو وسعال خصوصا تنشا ونغنا ايلر ومينضج ايله امراض
امراض كلايه يى تشيلدر يرقانه نافع وسده لرى دافعدر امعايه مضردر مصلحى شكردر فرزجه سى
حيضى مدردر **لوبيا** تركيده بورجه ديرلر نباتى لبلابه شبيه وير يوزينه منبسط وبعضى
مجاورينه اولان نسنه لره صاريلور وبعضى سنك دانه لرى بياض وبعضيسى احمر وبقلردن اصغر
غلاف ايچنده اولور قوتى ايكى سنه يه وارنجه باقيدر بقلردن افضل وخصوصا الحى جز احمرى درجۀ
ثانيه اخرنده حار وبارده اعتداله مائل وجماعى محرك ومنى يى مولد وبول وحيضى مدردر وبر مقدار

قبضی اولوب برقاچ مسیندہ مطبوخی ایچلن ویا شرب اولنسه دم نفاسی منقی ومشیمه وجنینی حیّاً
ومیّتاً اخراج ایدر ووجع کلی یه مفیددر وبطی الهضم ونفاخ ومولد خلط غلیظ ایدر مصلحی صردل تری
ور نجبیل در و الحاصد مودت غثیان ایدر مصلحی دارچین وسکنجبین در **لوبیا هندیه** حرف الدال
ده مادم اسمیله محرردر **لم لم** حرف العین ده قطف بحری اسمیله محرردر **لوف** عربیده فارسیده بیلکوش
وترکیده یلان یصدیغی دیرلر اقسام ثلاثه سی واردر کبیر وصغیری اولور کبیرینه لوف الحیه دیرلر
زیرا ساقی حیه کبی منقش وورقی لبلاب کبیره شبیه والوان مختلفه ایله منقش ودالری عصا
کبی وساقی غلیظ ملون وثمری صلجم کبی اولوب ایچنده اسنان آق وجمیا اکمال الاصفر اولور کوکی
بلبوسه مشابه اولوب ثمنالق وسایه دار جولرده نابتدر طبیعتی درجه ثانیه آخرنده حار ویابس در
حاصیتی اخلاط غلیظه ولزجه یی مخرج وملطف وسده لری تفتیح ایدوب جالی ومدر واونغله حصاتی
تفتیت واخراج ایدر وکوکی انتصاب نفسه وعسل ایله عسر البوله نافع وشرابیله جماعی محرک
وضماد اسرطان ونواصیر انف وجراحات طریه یی دافعدر خصوصا ورق وثمری ایله معا اولد عصاره سی
قرحه دن حادث اولان بیاض عینه قوی الاثردر ساقی نواصیره وفرزجه سی جنینی رحمدن اخراج
ایچون نافعدر مطبوخی شماتی حزمنه واثار لرایچون وتاره صلغمی نک صوینی زیت یاغی ایله وجع اذنی
مسکندر وشکوفه سی استشمام رحمدن جنینی مسقطدر کبده مضردر مصلحی صمغ ومقداری شربتی
بر درهم وبعضی اصنفینی در محمدبن ذکریا کوکینک قودره سی دقیق الحنطه وشیر وغن وملح ایله خمیر
ایدوب اعمک اتسه لر هر یوم اصحاب بواسیره بو انمکدن یری هنتمال لمتنا ول اتمکله ظاهر وباطنده
اولان بواسیری دفع ایلدیکی مجربدر دیمش وقسم ثانیسنک ورقی صغیر وبیک رنک وساقی بر قرش
قدر وبنفشجی وثمره سی قسم اوله شبیه در بوقسمنه لوف الجعد وفیلجوش تسمیه ایدلر حادثی
قسم اولدن اقل اما بوسنی اکثردر وکوکی جمیع اجزاسندن اقوی واخلاط لزجه یی مقطع ومعده یی منقی
وصفر نزکی ایله غرغره سی نافع واعمال سائره ده کبیری ایله برابردر وقسم ثالثنه لوف صغیر تسمیه ایدلر
قسمین اولیندن اصغر ورق وشکوفه سی املره بکزر وکوکی زیتون قدر وقوی الحراره در طبیعتی درجه
رابعه یه قریب محرق ولذاع وسائر اقسامندن اقوی در ضمادا بواسیر داند لرییی وتوالیلی مسقطدر
لحم فاسدی ازاله ایدر واصول واثمارندن طبیخ ایله حاصل اولان دهنی طلا جدا مدک افضل ادویه سندندر
اکر بنفشه یاغی ایله طبخ اولنورسه دیغ الشوکه تعبیر اولنان علته مجربدر **لیمون** جمیع اعضا لده
اترجه شبیه اولوب قشری درجه ثانیه ده حار ویابسدر حاصیتی معده وقلبی قوی ایدوب
قابض واشتهایی وهضمی قوی ایدر قولنج ریحی یی تحلیل وجمیع واقع اولان سده لری تفتیح حشا واخلاط
ردیه نک کیفیتنی صلاحه تبدیل ایدر سموم مشروبه وملدوغه نک پادزهری اولوب افعال سائره ده
اترج معا منه قائم اولور دکشی سنک طبیعتی درجه ثانیه ده بارد ویابسدر حاصیتی معده حاره منافی
مقوی وملطف وجالیدر اخلاط غلیظه ولزجه یی مقطع دره یقی اسود وقوبایی جالی وغلیان دم
وصفراوی والتهاب معده یی تسکین ایدوب حمیات حاره دمویه وصفراویه وعفونت دم وبثور
وقروح وحلقوم ولوزتینده واقع اولان اورامی ازاله ایدر قی صفراوی وغثیانی دفع ایدوب
خفقان سوداوییی دفع ایدر اکثر حالده سرکه معا منه قائم وم‌هضمی یه سرکه دن اولی در عصبیه
وسعال وبارد المزاج اولنلره مضردر ومعده حالی ایکن اکثاری امعاء ضعیف ایدر مورث مغص
مصلحی شکر وعسلدر چکردکی درجه ثانیه ده حار وآخر اولیده یابسدر حاصیتی سمومی دفع ده
حب اترجه مشابه ومماثلدر مقداری شربتی بر درهمدن ایکی درهمه وارنجه ماو فاتر ایله استعمال اولنه

لیمونیون

لیمونیون حماض کبیر الورقدر که حرف الحاء ده حماض اسمیله محرردر **لینوفر** حرف النونده نیلوفر اسمیله
محرردر

حرف المیم ٥٥٥

ماهودانه اسم فارسیدر معناسی قائم بذاته واسهالی کافی عجزده دیمکله موصوف واطباء
مشارقه عندنده حبّ الملوک اسمیله موسوم ومعروف بر حبدر که نباتنک بر ذراع مقداری قرساقی
وفلقطی اصبع قدر اولوب ورقی لوز کبی اوراقی اولور وطرف ساقنده اولان شعبه لرنده اوراقی صغار
وتدریه مائل وورقی لبلاب ودراوند طویله مشابه ومماثل اولور شکوفه سی اصفر وحبوبنک غلافی
فندق کبی مدور وجوفنده اولان حبلر بر بردن متفرق هر بری بر غلافیله مستور مقداری کرسنه
اکبر وقشری حمره یه مائل اغبردر لبّی غایت بیاض وسمین وحلو الطعم اولور قوتی ایکی سنه باقیدر
وانواع یتوعاتدن عد اولنمغله بالقوه الباب یتوعات کبی اسهال ایدر ونبات مجموع اجزاسی
ایله حار ویابسدر وحبی مستعملدر طبیعتی درجه ثالثه ده حار ویابسدر حاصیتی اکر بری حبی سحق
شرب اتسه لر بلغمی وکیموس ردییی اسهال ایدر قولنج ووجع مفاصل ونقرسی واستسقایه مفیددر
دیلک المهرم یاخود دجاج سمین ایله ودقیق محکم طبخ ایدوب شرب ایدلر وبعضیلر اوندن بش حب
اخذ ایدوب بعد الشرب اوزرینه ماء البارد استعمال اتمکله اسهال مفرط ایدر ودرلر واکر بونیله اغز لره
اسهالی اعتدال ایلر اولور وبالقوه معنی مغثی ومکرب درکه معده یه مخالف وبتوعاته مشابه دوم ادمانی
بر مسهلا والغاله مصلحی انیسون وکثیرادر واکر جبنه وزنی قدر مصطکی ومثلی ورد ومجموعی قدر
سکر ضم اولنوب شرب اولنسه ضرری قلیل بلکه بالکلیه زائل اولور ومعلوم اولکه طبیبه لازم اولان
بودر که بوکونه دوائی قوی المعده اولان کمسنه لره ویروب معده سی ضعیف اولانلدن احتراز ایده لر بلکه
حب خروع وبعضیلر نصف وزنی دند وبعضیلر بر بچق وزن حب النیل دردیمشلر **ماهیزهرج** حرف الباء ده
بوصیر اسمیله محرردر **ماذریون** فارسیدن معربدر زیتون الارض دخی دیرلر یونانیده حاما لاوتره کبده
قولریا دیرلر نباتی شجر شماق قدر وورقی زیتون ورقنه بکزر سوتلی ودقیقتر ایکی قسم اولوب برقسمنک
اوراقی صفره یه مائل صغیر وبرقسمنک لونی سیاه وورقی غلیظ وقسم اولندن کبیردر وجمیع اقسامنک
طبیعتی درجه رابعه ده حار ویابسدر اما سیاهی ردی وغیر مستعملدر وبیاضی اصفر قلدن افضل وما اصفری
دیدان وحیاتی مخرج ومواد سوداویه وبلغمیه یی اخراج ایچون مستعملدر استسقاء لحمی وزقی ویرقانه
وضعف کلاییه نافع وبهق وبرص وغش امثالی آثار جلدیه یی طلاء دافعدر محمودیته وضعیف البنیه یی
واطفاله مضردر وبلا تدبیر ایکی درهمی قاتل ومصلحی دخی بکده مضر ومعقی ومورث غم واضطرابدر
مقداری شربتی مصلحات ایله الی قیراطدن نصف درهمه وارنجه وسودی محرق وکال وقا تلدر وتدبیری
خل ایله نقع ایدوب اوچ دفعه خلنی هر ایکی کیجه ده بدل بدل اتمکدر بعده غسل ایدوب تجفیف ودهن
لوز ایله ترطیب اتمکدر **ماميثا** اسم نبطی در بونبات که خشخاش مقرون دیمکله مشهور اولان خشخاش
ساحلییه غایت مشابهدر واوراقی بیاض واطرافی منشاری وتوکلی یا پشقان ورطوبت دیفیه سی
اکثر وخشخاش عندکوه کبی شکوفه سی اصفر رنکی لطیف رائحه سی ثقیل وبزوری سیاه ثمره سی خشخاش
بحری یه مشابهدر وعبیلدر وبهر سنه مضمحل اولوب سنه آتیه ده جدیدا بتر طبیعتی درجه ثانیه ده
بارد ویابسدر افضلی سیاهه مائل اصغریدر که رائحه سی قوی اولوب حرنفیجه مرارتی واردر اصغری
رادع وقابض واعضایی قوی ایدر محللیه مخفف دره عصاره سی جمهرتی اولی طلاء اورام حاره ورمد
الحمره وصداع ووجع مفاصل حاده ده عظیم الاثر واطلادر حرق النار وسعجه اقدام امثالنه نافع وانصباب
مواد عینه مانعدر طحالی مضردر مصلحی دهن لوزدر مقداری شربتی بردرهمه وارنجه دربیلی سحاق در

بروری سمن و بر مثقالی صفرا ایله اسهال ایدر **ماميران** ایکی نوعدر بر نوعنه لسان عربیده عروق الصباغین
و عروق الصفر دیرلر بر نوع اولی ترکیده زرده چاو دیدکلریدر کوکی قسم صغیر بیدر بر نوع ثانیسی هندیدرکه
ادویه عینیه نك زیاده محمودیدر ساقی و اغصانی زمیندن مرتفع ورقی ورق ثومه مشابه و کوکی
صفرته مائل لرزوجتلی و شعبه سی کثیر و عقده لی اولوب علل عینیه زیاده نافعدر منبتی کنار ماءدر و نوع
ثانیسی هندیدر سیاهه مائل اصفر و چینیسی زیاده اصفر و هندی یدن ردی و احمردر طبیعتی درجه
ثالثه اخرنده حار و یابس اولوب قوتی یکرمی سنه یه وارنجه باقیدر خاصیتی مفتح و مفرح و جالی و مدر
و محللدر شرابی یرقانه و مغص و ریاح غلیظه یه نافع و طلاسی کلف و برش و بهق و آثار جربی دافعدر اکتحالی
بیاض عین و ظلمت بصر و ظفره یه زیاده نافعدر اما کلی یه مضردر مصلحی عسل و مقدار شربتی نصف
مثقال و بدلی حنظلی قدر زرده چاو و نصفی قدر هاقیدر **ماش** شین معجمه ایله ترکیده دخی بو اسم ایله
مشهوردر اما اصل ترکیده مرجمك دیدکلری معروفدر طبیعتی درجه اولی اخرنده بارد و یبوسته مائلدر
قوتی اوچ سنه یه وارنجه باقیدر جمله سنك الطف و نفخی اقل و مولد خلط صالح ایدر صفرانك الهاب
و حرارتنی تسکین ایدر و حمیات اصحابنه افضل اغذیه در سعال و صداع و ضعف بصر و نوازل امثالنه سبب
نافع و مطبوخ آلاس ایله اورامهانده مفید و جماعی قاطعدر اسنانه مضر و بطی الهضمدر محرورینه منا
و مبرودینه اصلاحه محتاجدر مصلحی جوارش کمونی و خردل و مصطکیدر **ماش هندی** حرف الحاده
حب القلب اسمیله محرردر **مثلث** اول شرابدرکه طبخ ایله ثلثانی کیدوب ثلثی قالر منافعنده خمره قریب
و مولد دم صالح و هاضم و جدری و حصبه اصحابنه و ذات الجنب و ذات الریه یه موافقدر بارد المزاجه
قوت جماعیه سی ظاهر نمایاندر اما محرورینه مضردر **محموده** حرف السینده سقمونیا اسمیله محرردر
محلب حرف الحاده حب المحلب اسمیله محرردر **محلصه** حاء مهمله ایله در ترکیده نوروز اوتی دینمکله شهرت
شعاردر لسع و لدغ حشراته و انواع سمومه نافع اولمسی اسمندن ظاهر عند المجربین اشکاردر اختلاف
امکنه حسبیله اشکالی مختلف اولور و اقسام سبعه یه دك مشاهده اولنمشدر لکن مجموعنك شکوفه سی
منحرف و معکوس محجمه کبی اولور و اغصان و ساقی کرفسه مشابه و اوراقی اندن یمشق و مرارتلی
اولوب اولندن آخرینه وارنجه مشقق و اغصانی هر نقدر اوزارسه اوراقی اولقدر لین و رقیق
اولور و رنك شکوفه سی اسمانجونی و بو صنفنسی سیاه ایله حمرت بیننده اولور و برقسمنك ورقی
خرده شکوفه سی آق و بر مقدار صفرت ایله سواد بیننده اولوب کثیر الاوراقدر و بو قسمنه رأس الهدهد
تسمیه ایدرلر و برقسمنك ساقی ایکی اوچ قرش قدر مستدیر اولوب شاخی و اوراقی اولماز و شکوفه سی
عقربه مشابه لونی اسمانجونی اولور و برقسمنك ساقی مربع اوراقی معدود مشقق ورق بادرنجبویه
شبیه اولور و برقسمنك دخی اوراقی قلیل و دالری حقی و اغبر و اوجنده تاجی مزغب و لونی بنفشجی
یا بوغچه مشابه اولور اما تاجنك دائره سنده خرده ورقلری اولماز بلاد شامده کثیردر قسم اولی
ارض یابسه ده بتر قوتی یکرمی سنه یه وارنجه باقیدر طبیعتی درجه ثالثه اولنده حار و یابسدر
خاصیتی شرب سموم ایدنلره زیاده نافعدر و قولنج شدیده ده عجیب النفعدر اخلاط لزجه یی تقطیع
و تحلیل ایدر وجع مفاصل و ورك ده اولان وجعی دفع ایدر معده و کبده طلاسی تقویت ویرر مقدار
شربتی بر مثقالدر و آفتاب حمله تحویل ایلدکده اوچ کون تختندن بر مثقال تناول اولنسه بر سنه یه دك
مضرت سمومدن امین اولور و ماء مقطری محلل و ملطفدر و قولنج ریحی یی دفع ایدوب اعضاء
رئیسه یه قوت ویرر مبرود المزاجه موافقدر **مرزنجوش** فارسیدن معربدر مرزنکوش دخی دیرلر
بعضیلر اذان الفاره دیمشلر لکن دکلدر زیرا ورقنك اذان الفاره مشابهتی یوقدر ریاحین انواعندن اولوب

رایحه

رایحه لطیفه سی واردر صنعتی ایله خانه لرده انبات ایدرلر ترکیده تحریف ایدوب مرجان کوشك
دینمکله شهرت شعاردر ورقی طویل و عرضی قلیل شکوفه سی حمرته مائل آق بروزری خشخاش تخمنه
شبیه و بر آقندر طبیعتی درجه ثانیه اولنده یابس و آخرنده حاردر خاصیتی محلل و ملطف و مفتح جالی
و حار بلغم مرضدن افضلدر بولی مدر و حصاتی مفتت و اعضانی تسخین ایدوب رطوباتنی
و امعایی تجفیف ایدر مغص و قولنج ریحی و استسقایه نافع و سدد کبد و طحالی تفتیح ایدوب
مفتانی دافعدر وجع فؤاد و مالیخولیای مراقی و لقوه و سعال و اصحاب ضیق النفسه عظیم المنفعه
صداع و شقیقه و زکام و عسر البول و احتباس حیض سریع التأثیردر یازه بیراغی ایله ورقی
مرزنجوشی دق ایدوب بدل المصر عصاره سنی سعوط ایدرلر سدد دماغی زیاده تنقیه ایدوب
لقوه و صرع امثالنه مجربدر اکتحالی نزول ماءنك ابتداسنه و ضعف بصره نافع و فرزجه سی حیضی
مدردر مقدار شربتی جرمندن ایکی درهمدن ایکی مثقاله وارنجه و مطبوخلرده بریکی مثقالر وارنجه در
اما کلی یه مضردر مصلحی بزر هندبا و بزر بقلة الحمقا و بدلی مارصمدر **مرصافی** دیار عربده اولور
مغیلان اغاجنه شبیه و دیکنلی بر شجرك صمغیدر که شجر مزبوری جزوب تحتنه بر حصیر بسط
ایدرلر اندن سیلان ایدن صو منعقد اولوب صمغ اولور اولا بیاض بعد الانجماد رنکین اولور غایتله
آجیدر افضلی حمرته مائل و رایحه سی حاد و خفیف الوزن و سریع الانکسار اولور و کسر اولندقده
داخلنده طرناغه شبیه بیاض نسنه لر ظهور ایدر بو قسمنه ده مرصافی تسمیه اولنور و ساق شجری
اوزرنده صمغ کبی منجمد اولان صمغ اصفر اولور جودتده قسیم اولدر معا هند قاتم درمه بطارخ اسمیله
متعارفدر و بر قسمی دخی اولور که شجرینك اجزاسنی عصر ایدوب جریان ایدن صویی تجفیف
ایدرلر سیاهه مائل اولور و میعة السائله یه خریده مرجشی اسمیله شهرت شعاردر و بو قسمی
قسم ثانیدن ردیدر و اول قسم که عصر ایدوب عصاره سنی طبخ ایله تجفیف ایدرلر غایت سیاه
و رایحه سی کریه و صمغلی و قتالدر شربی جائز دکلدر طبیعتی درجه ثالثه اخرنده حار و ثانیه
اخرنده یابسدر قوتی یکرمی سنه یه وارنجه باقیدر خاصیتی مفتح و مدر و جنینی مسقط و دیدانی
و حیاتی مخرجدر صفار البیض ایله نصف درهمی سیلان حیضك افراطنی دفع ایدر مجربدر عسر نفس
و سعال مزمن و وجع جنب و صدر و اسهال مزمنه انواعنه عجایبدر قروح امعا و وجع کلی و مثانه
و مغص ریحی و بلغمی و وجع رحم و مفاصل و اورام طحال امثالنه نافعدر و سموم بارده نك مضرتندن
امین ایدر لکن مثانه یه مضردر مصلحی عسلدر مقدار شربتی ثلث درهمدن نصف درهمه وارنجه در
بدلی صمغ لوز المردر و عند الجالینوس وزنی قدر قصب الذریره و قسط مردر **مرماخور** راء مهمله
و میم ایله مرویدر و مرو جبلی فارسیده مرو خوش تسمیه اولنور ساقی بر شبردن اکثر صلابتلو
و ورقی خوشبو و معدود طولانی و احضر و دخی ساقنه ملاصق مر الطعم و بشیع و بزوری بزر کتان
کبی مغلف و شکوفه سی صفرته مائل اغبردر طبیعتی درجه اخر ثانیه ده حار و یابسدر خاصیتی
معده و امعایه تقویت ویرر و اسکار شرابه معین اولوب سدد دماغیه یی تفتیح ایدر خفقان سوداوییه
و ضعف کبد بارده یی ازاله ایدوب معده و احشانی قوی و متین ایدر قی و غثیانی دفع و حواملده
ظهور ایدن اوجاعه نفع ایدر کذلك مطبوخی نطولاً و جلوساً اعضاء ظاهره و باطنه ده اولان
اوجاع و ریاحی ازاله ایدر مقدار شربتی ورقندن و شکوفه سندن ایکی درهمه وارنجه و مطبوخندن
بر اوقیه یه وارنجه در مضر عصبدر مصلحی مرسین و بدلی بادرنجبویه در **مستعجله** بعضیلر بوزیدان
و بعضیلر سورنجان اولمق اوزره تحریر اتمشلر اما استاد کامل ابن بیطار فاضل عندنده مصرده مشهور

وظاهر اولوب منبتی اسكندريه ده وجميع بلاده ادنی منتشر اولور ورقی هندبا بری ورقنه شبيه
برنبات ندر كوكنی اطباء مصر وشام بوزيدان يرينه استعمال ايدرلر طبيعتی درجهٔ ثانيه ده حار واولی ده
رطب در خاصيتی بيخی تسمين ايدوب قوة جماعيه يی تزييد واعضاء تناسلی تسخين واعصابی تقويت
ويروب فساد اخلاطه اصلاح ايدر حافظ القوی در وشرب سموم ايدن كمسنه قبل الشراب استعمال
اولنسه تأثير سمه مانع اولور وحلقومه مضر در مصلحی عسل ومقدار شربتی اوچ درهم وارنجه دربدلی
خمير مايه در **مشمش** فارسيده زردآلو در تركيده دخی زردآلو دیرلر املاقی زماننا اسلامبولده مشمش
اسميله مسما اولان يمشك برجانبی لعل رنك وبرجانبی صفره يه مائل اولوب مدور الشكل حلو الطعم
وچكردكی دخی حلو اولور لكن بين الناس مشهور اولان چكردكی ادنيا ولانه قيصی وچكردكی آجی اولان
نوعنه زردآلو تسميه ايدرلر اقسام كثيره سی واردر لكن واينداز قليل الجرم خوش طعم اولان اجود در
قوروسی تازه سندن افضل در طبيعتی درجهٔ ثانيه ده بارد ورطب در خاصيتی سنه لری تفتيح وصلابتلری
تليين ايدر طلوسی مليّن وغليان دم صفراوی يی وعطش والتهاب معده يی مسكن در جشاء دفع ايدر
حميات حاره وحادّه بلغميه اصحابی بعد التناول ادنيد نه ماء حاره ايله ممزوج عسل نوش ايدوب قیٔ ايله
اخلاط كراثيه وزنجاريه يی اخراج ايدوب حمی سی زائل اولور مجربات ندر لكن سريع التعفن ونفاخ
مولد جشاء حامض ايدر مصلحی جميع امزجه ده سكر وانيسون در بعد الطعام تناولی وكذلك اوزرينه
شرب ماء ايتمك مضر در وهر بار قايصی وزردآلو تناولنا يتدكده بعده فصد اتسه لر جريان ايدن دمی
بياضه مائل خروج ايدر لهذا مداومتی حدوث برص ده در بولر وزردآلو چكردكی اجيد طبيعتی درجهٔ
ثانيه ده حار ويابس وقايصی چكردكی ادنيد در درجهٔ اوليده حار ورطب ومقوی باه در **مشط الغول**
دقيق الاغصان ودقيق الورق برنبات ندر كه ورقی كز بره ورقنه بكزر وصلابتلی چچكسز وثمره سز بتر
طبيعتی درجهٔ ثانيه ده حار ويابس در خاصيتی رياح غليظه يی تحليل وسدد احشائی منحل ايدر وقنك
اوچ وقيه عصاره كلب الكلبه بر دواء مجربدر دیرلر ابادزهر تر ترنی واردر **مشكطرامشيع** لسان
امزيجيده دكتامو دیرلر فوتنج اقسامندن تعداد اولنور لكن فوتنجدن اقوی واعلادر ورقی تويلی
وعشق وفوتنج بری ورقندن اكبر واستداره يه مائل آق اولور شكوفه وثمره سی نابود وجيد واعلاسی
كريد اطرافنده موجود در خاصيتی درجهٔ ثالثه آخرنده حار وسطنده يابس در خاصيتی حيض
ودم نفاسی زياده ممد اولمغله رحمدن حيّا وميتاً جنينی اسقاط ايدر حصاة تكليوی ومثانه يی تفتيت
وصدر ورئه دن رطوبات غليظه يی اخراج ايدر قولنج واوجاع رحم امثالی علتلره نافع واشتهايه
تقويت ويروب شربتی غشی واضطرابی دافع در واطفال سائره سی جمیعنه فوتنجدن اقوی وسريع
التأثير در اما معده يه مضر در مصلحی خل حاذق مقدار شربتی بر مثقال در ومطبوخلرده ايكی مثقال
وبدلی وزنی قدر فوتنج وقردمانا وادرار حيضده وزنی قدر عدس المرد در **مصطكی** لسان يونانيدن
معربدر كه مسطنجی دیرلر لغت عربيه علك وتركيده صاقز دينكله معتاد دخی در بر شجرك صمغيدر كندر دن اصغر ودر
بياضی وسياهی واردر بياضنه رومی وسياهنه نبطی تسميه اولنور شجری آخر ثانيه ده قابض
ومجفف در حرارت وبرودتده اعتدال اوزره در وشيخ الرئيس عندنده شجری بارد ويابس در قشور
واصولی وعصاره و ورقی وثمره سی اقاقيا ولحية التيس مقامنه قائم اولور اما جالينوس عندنده
حار ويابس ومحلل وقابض در اوراق واغصان وثمر وقشوريندنی دقّ ايدوب عصاره سندن قالان
اوزره خلاصه اتسه لر اسهال مزمنه ونفث الدم وقروح امعا وسيلانات دمويه وخروج رحم وسره
ومقعده زياده نافع دواء لا نظير اولور سيلان حيض مفرط وانكسار اعضا يه علاج سريع التأثير اولور

ومصطكی

٢٦٥ ومصطكی درجهٔ ثانيه آخرنده حار ويابس در معده وكبد بارده يی اعتدال اوزره تسخين وحاضمه و
اشتهايی قوی ومتين ايدر جالی ومحلل اولمغله رياح معده يی فوق وتحتدن اخراج ايدر صداع ونوازل اصحابنه
وضعف كبد ومعده وقروح امعايه مفيد در غاريقون ايله بلغمی وصبر ايله صفراوی وهليلجات ايله سوداوی
اخراج ايدر ماليخوليايه دواء لا نظير در منافع جليله سی كثير در اما بر اختصار ايلدك اما تنا مثانه يه مضر در
دیرلر مصلحی كثيرا در كذلك بر كون بر كيجه سركه ايله نقع اتمكدر بدلی وزنی قدر كندر ياخود نصف وزنی قدر
علك البطم در مقدار شربتی بر مثقاله وارنجه در **مقل** بلاد يمندن جلب اولور بر شجرك صمغيدر كه مقل ازرق
دينمكله مشهور ومعروفدر ديرلر افضلی ازرق وصافی اولور وبعضيلر صفره يه مائل اجود در ديمشلر اما مره
مائل ومر الطعم وسريع الانحلال اولوب احراق اولنسه قره رايحه سی لطيف اولانی جيد واعلادر وصفره يه
مائل مقل يهود وغبرت وسواده مائل اولانی صقلی دیرلر ونواحی يمندن جلب اولنان بادنجانی اولور كه
مقل عربی دیرلر مجموع نوعنك قوتی يكرمی سنه يه وارنجه باقيدر طبيعتی درجهٔ ثالثه اولنده حار وثانيه
اولنده يابس در خاصيتی جالی ومحلل وملين در بول وحيضی ادرار ايدر ثريا قبيلنده حصاة كلی ومثانه يی
تفتيت وسددی تفتيح وسعال رطوبيه يی دفع ايدر عرق النسايه وبواسيره دوا ء عند مجربدر رئه يه
مضر در مصلحی كثيرا وكبده مضر مصلحی زعفران ومقدار شربتی بر درهمه دك بدلی ثلثانی قدر صافی ودبقی قدر
صبر در **مقل مكی** شجره دوم ثمر يدر طعمنده عفوصت وجرمنده خشونت واردر طرينه نهش ويابسنه
وقل دیرلر ماكولدر وشجری خرما شجرينه مشابه در طبيعتی بارد ويابس در خاصيتی قابضدر اسهالی وسيلان
دمی قطع ايدر مطبوخی نفث الدم وتقاطر بول وضعف معده يه نافعدر ومطبوخ حنده جلوس اولنسه انفجار
عروقی دافعدر وشجرينك مطبوخی دخی قروح مزمنه يه نافعدر بلغمی تنقيه وليفلرينك رمادی ننك حطرنجی
ايله برنی غسل اتسه لر جرب وحكه وكهله وسركه تولديني منع ايدر **ملوخيا** بستانی ابركجی نوعندنده
ملوكن وملوفيا شماره تعبير اولنان قاوندر **مو** اسم يونانيدر فارسيده رتبه ده وآله تسميه ايدرلر بو بر
نبات ندر كه ورق وساقی شبتك ورق وساقنه زياده مشابه ومماثل لكن اندن بر مقدار غليظجه وقدی ايكی
ذراع مقداری اولوب كوكی انجه وطويل وصغير تمامللر وشعب اصولی بعضيسی مستقيم وبعضيسی منحنی
اولوب خوشبودر وممنوع اولمغله لسانی تسخين ولدغ ايدر بعضيلر اكا سنبل جبلی ديمشلر بقاء قوتی
ايكی سنه در طبيعتی درجهٔ حار وثالثه ده يابس در خاصيتی قابضدر بول وحيضی ادرار ايدر ملطف ومنوم ومحلل
كلی ومثانه ده كثرت فضولدن ناشی وجعی تسكين ايدر رياح معده وبلاغم لزجه وبخار كريه الرايحه امثالی
ازاله ايدر امراض عصبی دافع وجماعه تقويت ويروب منی يی تكثير ايدر عسر البول واحتباس حيضه مفيد در
اما طحال ومصر ومصلحی بزركرفس وعسل در صداع ايراث ايدر مصلحی سركه ده نقع اتمكدر مقدار شربتی ايكی ديمشلر
مثقاله وارنجه بدلی نصفی قدر سنبل الطيب ونصفی قدر جوزبوا در بعضيلر بدلنی مثلی قدر فطراساليون در
ميعهٔ يابسه تركيده قره كونلك دينمكله مشهور ومعروف بر شجرك قشريدر جميع افعالده ميعهٔ سائله يه بكزر
لكن اندن حرارت ويبوست وقابضيته اكثر در حمولا سيلان دم باسوريی وحيضی قاطع لكن جنينی اسقاط
وخم رحمه حلا بتنی دافعدر بخوراً رطوبات دماغيه ولقوه واهويه دوائيدر اصلاح ايدوب مضرتنی دافعدر
مصدع در مصلحی دارزيانه وبدلی جاوشير ومقدار شربتی ايكی مثقاله وارنجه در **ميبختج** فارسيدن معربدر
عربيده عقيد العنب واسلامبولده نار دنك دينمكله معروفدر طبخ ايله ثلثانندن زياده سی زائل ولثی اوزم
صويی در حموضته مائل اولور اكر بكمز طبراغی ايله طبخ اتسه لر حلو الطعم اولوب بكمز اولور ايدی طبيعتی درجهٔ
ثانيه ده حار واولی ده يابس در خاصيتی جماعی محرك وطبيعتی تليين ايدر صدر ورئه يه وجلدی وحصبه يه
موافقدر محرورينه اكثاری مولد صفرادر اولور مصلحی بارد ورطب ميوه لری در بدلی اوزم بكمزی در

ميبه فارسيدر تركجه ايوه شربتی دركه شرابی ويا عصير عنبی ياخود بكمزی سفرجل نضيج ايله
تربيه ايدرلر عجايب دوادر علل معده واسهاله سريع التأثير علاج لانظيردر **ميويزج** حرف السين ده
زبيب الجبل اسميله محرردر

حرف النون ٥٥٥

نانخواه فارسيدر عربيده كمون ملوكی تسميه اولنور اسلامبولده نحوه هندی بعضيلر كمون هندی دخی
ديرلر وبعضيلر زعتر جبلی تخميندر ديمشلر انيسونه مشابه دركه انيسوندن اصغر وصفرته مائل احمردر اچه سی
حريفلی وطعمی حراقتلی در بقای قوتی يدی سنه در طبيعتی درجه ثالثه ده اولنده حار ويابس در خاصيتی
مجفف ومدر اولمغله بول وحيض وعرقی ادرار ايدر سموماتك ترياقی ورياح غليظه دن ناشی صلابت
كبد وطحال ووجع معده يی ازاله ايدر برد وآی فواقی در مغص وصدرده اولان رطوبات لزجه ومعده يی
تنقيه ايدر ادويه مسهله وافيونك مضرتنی دفع ايدر عسر البوله وحصاة كلی ومثانه يه وقیء وغثيانه
وكريه الرايحه جشاء وتخمه وفساد اشتهايه دواء سريع التأثيردر احتباس بول وحميات مزمنه يه خصوصا
حمی ربعه وبرودت احشاء وبهق وبرصه دواء لانظيردر امزجه مبرده يه نافع حب القرع وديدانی مخرج و
دافعدر سكنجبين ايله جميع امراض رحمه نافعدر ذائقه سنه طعام لذيذ اولميان كمسنه يه موافقدر عسل ايله
اونجاعی واورامی تحليل ايدر كذلك دم منجمدی وبرص وسائر اثار جلديه يی ادويه مناسبه ايله استعمالی
عجايب مأثردر اما محرورينه مصدعدر مصلحی كزبره در ولبن مرضعه يی تقليل ايدر مصلحی ترمس در
مقدار شربتی اوج درهمدر وارجح تسميات عنبر نه شونيزدر ومفطری فالج ورعشه وامراض عصبيه انواعنه
وعسر تنفسه علاج برؤ الساعه در **نارجيل** عربيدر فارسيده نارگيل تركيده هندوستان قوزی ديرلر
جوز هندی ديمكله معروف در قشر خارجندن فنجان ظرفی وناشق دوزرلر جوز كبيردركه شجری خرما شجرينه
شبيه دردبرلر يوز سنه يه وارنجه قوتی باقيدر ويدی سنه دن صكره يمش ويرر دورتنده لبنه
مشابه صويی واردر وابتدا ثمره سنك ظهورنده ثمرينی وباشاخنی قطع ايدوب بر ظرفده وضع ايدسه لر
بر رطلدن بش رطله وارنجه صو جمع اولور اكا سندی تسميه ايدرلر حلاوتی بركون بركيجه باقيدر واسكار
وتقويت باه ايچون اقوی واولجه بر كوندن صكره حموضت تحصيل ايدوب خلاوتی زائل اولور ذكر وانثيه سی
واردر ذكرينك ثمره سی اولماز دالرندن مرسابق اوزره اخذ اولنان صويه طاری تسميه ايدرلر وبو
شجرك لبغلری غايت خشين ويابس ونتيجه مره باقی اولوب فاسد اولماز وبوندن مصنوع ظرفلرده
اولنان اشيايه حيوانات موذيه يقين اولماز درجه ثانيه نك اخرنده حار واولده يابس در ومتغير اولوب
فاسد اولمشی غايتده حار ويابس در ومضرتی دخی زياده در صويی حار ورطب وسركه سی اولده
حار وثالثه ده يابس در ونارجيلك لبنی بی تزييد وكليتينی تسخين ومبرود المزاجی تسمين
تقاطر بول وبرودت مثانه ووجع مفاصل مزمنه ومواد بلغميه وسوداويه دفع نفخ كثير فالج وجنون
وضعف كبد وقروح باطنه وبواسير اصحابنه دواء لانظيردر ورايحه فمی تطييب وسكر ايله مولد دم
صالح ايدر حرارت غريبه يی قوی ايدوب باهه تقويت ويرر جرمی بطیء الهضم ومولد خلط غليظدر مصلحی
سكر نبات در محرور المزاجه مضردر مصلحی فواكه حامضه وليموندر فاسد ومتغير اولمشی مورث غثيان
وغشيدر مقدار شربتی جرمندن اوچ مثقال وصويندن اوچ وقيه در شرابی جنون وماليخوليايه
نافع وجماعه تقويت ويروب هاضمه يی قوی ايدر حب القرع وديدانی اخراج ايدر **نارجيل بحری**
بر ثمره دركه مقدارده بطيخ اصغر قدر طولانی ولونی منبتی نامعلوم در روی دريادن اخذ ايدرلر ولبنی
بياضده صفره يه مائل وغليظ اولور ونارجيل غلافی كبی غلافی واردر وبعضيلر بونك غلافندن
كچكول وطاس كبی صو ايچه جك قابلر مصنوع ايدرلر سمومك وصورلك مضرتنی دفع ايدر نارجيل بحری قوتلی

مخدر

مخدر ودوطاشه سورمكله اخذ اولنان بر ديراطی لدغ ولسع حيات وعقارب وسائر حشرات موذيه نك
شربا وطلاء ترياقيدر سموماتك انواعنه مجربدر وسموماتدن خلاص ايدلكه علامتی اندفاع قیء دروماداميكه
قیء ايدرلر تناول ايتمك لازمدر وحشرات سميه لدغنه طلاء فی الحال وجعنی تسكين ايدر كركدر هفته ده
بر ايكی دفعه بر نيم مقداری خلاب ايله حل ايدوب ايچه لر حفظ صحت ايدر وحميات مركبه وبارده ده اولان
عرقی وفالج ووجع مفاصلی قیء ايله دافع واهويه سميه وبائيه نك تأثيرينه مانع ودافعدر واخلاط رديه يی
اعماق بدندن جاذب ودافعدر وبدنده اخلاط رديه اولمدقجه تحريك قیء ايتمز لكن اكثاری جنانه الدر ديمشلر
نارنج عربيدر فارسيده نارنك تسميه اولنور اسلامبولده ترنج ديمكله معروف ومشهوردر شجره سنك
وثمرينك قشری وچچكی وچكردكی واصولی درجه ثانيه ده حار ويابس در وحامضی درجه ثانيه
اخرنده بارد ويابسدر خاصيتی صداع ونوازل وسعال حاره يه موافق وورقی وقشری غايتده مفرح
وجميع اجزاسی جميع اخلاطه اغاج قاوندن افضل دردبرلر وقشر اصفری صداع شركه ايله ضمادی مجربدر
وقشر يابسندن بر نيمچه درهمی ماء فاتر ايله شربا ديدانی ومغصی وقیء وغثيانی دفعده عجايبيدر ثمرتما
طاعونی وفساد هوايی دافع وحامضی سكر ايله صفراوی مسهل وخماری وعصبه اولان امراض حاره يی
دفعده اكسيردر جمله اكثاری كبده مضعف ويرر مصلحی عسل وسكردر **نارمشك** فارسيده
بر شجرك شكوفه سيدر لونی احمر واصفره مائل ونخی نحوه هنديدن اكبر اولور واشكالی چچكه دكمش
صغير انار شبيه وشجری شجر اناره مشابه اولمغله نارمشك ديرلر خراسانده كثير الوجود وبعضيلر عندنده
نارمشك نار قيصر نوعندن معرود در ديمشلر طبيعتی درجه ثانيه اولنده حار ويابسدر خاصيتی دماغه
ابخره نك صعودينه مانع وكبد ومعده وقلب واعضايه تقويت ويروب اخلاطی تلطيف ايدر ماليخوليا واسهال
وسيلان دم اصحابنه نافعدر مثانه يه مضر وصفرت وجهی مورث در مصلحی بادم باغی وهندبادر مقدار
شربتی ايكی مثقال وبدلی نصفی قدر قشر فستق وزنی قدر زنجبيل وسدسی قدر سنبل هنديدر **نبيذ**
خمرك غيری مسكر ومانع اولان شربتلر در اقسام كثيره سی اولمغله هر برينك اسم مخصوصی واردر فقاع
اندن بر قسمدركه تفاح وانار ومثللو فواكه دن وطاری وحبوباتدن ترتيب اولنور طبخيله مسكر اولمجق قدر
ترك اولنجه اكر بر مدت ترك اولنورسه اكه مضنع ديرلر وجميع نبيذلر دماغه اعراغ ايدوب دماغی مضعف و
حواسی مكدردر اقسامی قوری اوزوم وخرما وعسل وسكر ومكوز وادبه وبرنج ومصر بغدايی وطاری واكثر
امثالندن عمل اولنور صنعتی عند المتقدمين قوری اوزوم وخرما واكثر امثالی اثمار يابسه دن اولورسه ايكی
مثلی ماء صافی ايله بركيجه دردت ساعت نقع ونصفی قالنجه طبخ دنصكره تصفيه اولنوب تكرار ثلثی زائل
اولنجه طبخ ايدوب بر ظرفده وضع وفم ظرفی محكم سد وبش التی ايه وارنجه ترك اولنه اما متأخرين بش مثلی
مقداری ماء قراح ايله نصفی قالنجه طبخ ايدرلر وبعضيلر هر اون رطلنه جوز بوا ودارچين وزعفران وعود
امثالی مفردات ومقوياتدن بشر درهم اخذ وصره ايدوب غليان اثناسنده اضافه ايدرلر سكر وعسل
امثالندن ترتيب ايدرلرسه اوچ مثلی ماء القراح ايله ثلثی زائل اولنجه طبخ ايدرلر شكر قامشی صويندن
ترتيب اولنورسه ماء القراح لازم دكلدر همان ثلثی زائل اولنجه طبخ ايدرلر **نبيذ الزبيب** قوری
اوزومدن معمول نبيذدركه تركيده ماوزه وفارسيده موبرآب تسميه اولنور طبيعتی درجه ثانيه ده حار
واولده رطب در خاصيتی مولد دم متين وهاضمه دسده يی تفتيح مجاری يه تقويت ويروب مسمندر
اكر مقدار قليل عسل اضافه اولنسه بولی ادرار ورياحی تحليل وصدر وديری تنقيه وكلي ومثانه يی تسخين
ايدوب جماعه قوت والات تناسله مزاجنی تعديل ايدر سوداوی اخلاط غليظه يه سريع الاستحاله در جوهر
دماغی افساد ايدوب مولد استسقادر ديمشلر **نبيذ العسل** تركيده بال صويی ديمكله مشهوردر و قدر

کوناکون عمل اولنور وبعضیلر برکوچک اغاج قوغه یه عسلی حلوینی غالب شربت ایدوب ایچنه برایکی دانه غرابیه تعبیر اولنان مایدن وضع ایدوب برکون موضع حارده ترک ایتمکله قوغه ده اولان شربت غلیان ایدوب قذف زبد ایدر اخذ اولنوب شرب ایدرلر وبرنوعی دخی بودرکه مقدار الکفایه عسلی ماء القراحیله طبخ ایدوب بعد الطبخ ایچنه بربیضه وضع ایدرلر اکر وضع اولنان بیضه شربتک قعرینه کیدرسه تکرار طبخ ایدرلر واکر وضع اولنان بیضه نک نصفی شربتک ایچنده ونصفی طشره ده دورر ایسه شربتک طبخی تمام بعده برظرفه وضع اولنوب مکان حارده ترک ایدرلر غلیان ایدوب قذف زبد ایدر بعد التصفیه استعمال اولنه طبیعتی درجه ثالثه ده حار وثانیه ده یابس در خاصیتی اخلاط غلیظه یی محلل ورطوباتی مجفف ومبرودینه نافع حواسه تقویت ویروب فالج ورعشه مثللی امراض بارده یی دافعدر اکر ادویه اقاویه ایله مدبر ایدرلرسه منافعی خمردن زیاده ومضرتی قلیل اولور **نبیذ السکر** سکردن معمول نبیذدر سائرلرندن الطف وحراره ده اقلدر ناتهیج وسوداوی مزاجلره مواقدر اخلاطی محرق وصفراوی کرانی وبخاری تزیید ایدر نبیذ خرمادن حرارتده بیوسته اقلدر **نبیذ الدبس والسیلان** خرما شیره سندن نبیذدر افعالی خرنبیذی کبیدر **نبیذ الارز** فارسیده وترکیده بوزه وعربیده مزر تسمیه اولنور طاری وبرواریه وسائر حبوباتدن معمول نبیذلرک جمله سنه بوزه اطلاق اولنور طبیعی حابس لون وجهی محسن واشتهایی محرک ومسکردر جماعی قطع ایدر اما عسل اضافه سیله تهییج جماع ایدر متعیفه الابدانه موروث سل در مصلحی سمک طریدر اربه دن معمول اولانی نفاخ ومسهل ومدرها ضمدر مفسد وجماعی کسر ایدر وطاری دن معمول اولاندخی بو بله در معمول نبیذ که میوه معمولاردندر اولور حبوباتدن اولانلردن اولی ومسکر وسریع الفساد ونفاخدر مصلحی عسل وادویه اقاویه در **نخاله** جوبادر جربادلورسه کیکینه نخاله تعبیر اولنور اما بو محلده مراد بغدای کیکیدر حراره ده جزئی اوندن اقل و یبوستی اکثر وجالی وطبیعی ملین ومطبوخی سکر ویا عسل ایله سعال ده بووخشونت صدره امثالنده نافع ونا نهاره غذاء مناسبدر اتمکی قابض ورطوبات معده یی مجففدر شرابیله مطبوخی تب یبنده انعقاد لبندن ناشی وجعی ضماداً ازاله ایدر **نشاستج** لسان عربده نشا وفارسیده نشاسته ویونانیده مونوس تسمیه اولنور طبیعی درجه اولی اخرنده بارد ویابس وبعضیلر بارد ورطب دردیدیلر خاصیتی حمزی وقابض واکراد عدد امعایه موافق وادویه حاره یی اصلاح وتعدیل ایدر اسهال وسیلان دمی قاطعدر خصوصا قاورلمش اولسه سکر ودهن لوز ایله قاترانسه اولی خشونت حلق وسعال ووجع صدر ومرض سل امثالنده دوالا نظیردر دم حیضی وبواسیری قطع ایدر سحج امعاء ایله حقنه سی سحج وادویه مسهلرنک عمل مفرطه سنی ازاله ده سریع التاثیردر حقنه سی قروح وسحج امعایه زعفران ایله طلاء کلف وغشه وخل ایله خناق واورام حاره امثالنده مفیددر مسدد وبطیء الهضم ومقلل المنیدر مصلحی حلویات وکرفس وقرنفلدر بدلی برنج مغسول وغبار الرحی در مقدار شربتی برمثقالدن بش مثقاله وارنجه در **نعنع** تحریف ایدوب نانه دیرلر معروفدر بو بر دوادرکه جمیع افعالده خودنجدن اقوی واعلادر طبیعتی درجه ثانیه اخرنده حار ویابس در خاصیتی معده وقلبه وهاضمه یه وماسکه یه قوت ویروب فم معده یی قوی ومتین ایدر معوی ومفرحدر دم غلیظی ترقیق ومواد بارده ورباح غلیظه معده یی تحلیل ایدر باهه قوت ویروب جشاء حامضی ودیدان وحیات دخی اخراج ایدر خل حاذق ایله نفث دمی قاطع وشاخلری ماء رمان حامض ایله شربا فواق وغثیان وقی هیضه واشتهای ساقطه یه نافعدر وجع معده وخفقان ووجع فواد وصدری ازاله ده لانظیردر خصوصا صدر وقصبه الریه ده مجتمع اولان رطوباتی منضج وتنقیه سریع التاثیردر طرسیسی مولد ریاحدر مصلحی کرفس وبدلی قوتنغ انوجه در مقدار شربتی ایکی مثقاله وارنجه در **نیلوفر** اسم

فارسیدر

فارسیدر عربیده کرنب الماء تسمیه اولنور کوکی جذر کبی وساقی لین وطولی اولوب عمق نهردن سطح مایه وارنجه اوزره شکوفه سی تفاح صغیر قدر خشخاش راسی کبی اولور جوفنده بزوری عریض وسیاه ولونی جلی وشکوفه سی سطح مادن خارج اصفر اللون دائماً لطیفه سی کثیر واوراقی عریض وکبیر اولور طبیعتی درجه ثانیه ده بارد ورطبدر ایچی کوکی حار ویابسدر احمر وازرقی دخی اولور دیرلر خاصیتی اعصاب رأسیه قوت ویرر حمیات حاره نک عطش والتهابنی دافع صداع ونوازل وسعال حاره وخشونت صدره وبیوست دماغ وقروح ظاهره وباطنه یه نافعدر دا حجین وزعفران ایله خفقان وضعف قلبه علاج برء الساعه در وزهر اسطوخودوس ایله مطبوخی ضعف دماغه نافع ونوازل انواعنه وحمی نوازله قهوه کبی شربا مؤلف فقیرک مجربیدر منا نیر مضرردر دعشا ومصلحی نبات در باهه مضردر مصلحی لیموندر مقدار شربتی جرمندن اوچ درهم مطبوخاته یدی مثقاله وارنجه در

نیل نیلج دخی دیرلر ترکیده چویت دینمکله مشهور ومعروفدر بستانی وبریسی واردر نباتی کتانه شبیه وساقنک شعب ثلاثه سی واردر ورقی ورقی کبره مشابه ومماثل وبزوری نواة خرنوب کبی اولوب لکن آندن صغیره لونی حمرته مائل اولور برتیسی بستانی سنه بکزر اما خشونتی وسواد لونی اکثر وثمنسز اولور دیسقوریدوس وجالینوس دیرکه بناتی لسان الحمل نباتنه مشابه واسود اولوب ساقی برذراعدن اکثر وبرتیسنک ورقی مارول ورقنه شبیه ودالاری کثیر واحمر واطرافنده غلافلری اسمانیه شبیه وایچنده ضرده تخمی واردر طبیعتی درجه اولی اخرنده حار وثانیه ده یابس در وبعض البعض معتدلدر خاصیتی محلل ورادع وقابضدر اورامک ابتداسنده طلا اولنور نفث الدم وسیلان دمی قاطع وبرجکرک مقدارینی ماء بارد ایله شربی هیجان اورامی مسکن وخروج دمامیل مانعدر سعال شدیدن اطفال ووجع صدر وکلی ورباح غلیظه یه رافع سکنجبین ویا خل حاذق ایله ادویه طلالیده غایت مناسب وقرحه دبیه وذات الجنب سوداویه یی دافعدر ضماداً سعفه وتقشر جلد وقروح خبیثه ونمله ودرج احمر وکلفه نافعدر لکن رئه یه مضردر مصلحی عسل ومقدار شربتی ایکی درهمه وارنجه بدلی وزنی قدر بر اونی وثلثی قدر مامیثادر

حرف الواو ٥٥٥

وج فارسیده سوسن زرد تسمیه ایدرلر ترکیده اکیر دیرلر بعضیلر دخی فارسیده وترکیده اکیر دیرلر دیمشلر برنباتک کوکیدر که ورقی نرکس ورقندن اطول واعرض وخشین وساقی بلند وشکوفه سی زنبق کبی حمرته مائل اصفر وکوکی عقده لی وبربرینه پیچیده وعطریت وحدت ایله لونی بیاضه یقین در طبیعتی درجه ثالثه اولنده حار ویابس اولوب قوتی دردی سنه یه وارنجه باقیدر خاصیتی اخلاط بلغمیه یی قطع ایدوب حشرات سمیه نک تریاقیدر معده وکبد وهاضمه یه تقویت ویرر دماغی تنقیه ایدر جماعی تهییج ورطوبات زائده یی تخفیف وبول وحیضی ادرار ومعده واحماده اولان ریاح غلیظه یی تحلیل ولون وجهی محسن وتصفیه ایدر وجع صدر وجنبه وطحال لرنافعدر سعال ومغص وتقاطر بول وحصاة کلی اصحابنه دواء سیف قاطعدر بهق وبرص وتشنج وفالج امثالی علل دماغیه یه حمیدر زعفران ایله فرزجه سی حمله معین اولور اکتحالا بیاض عینه ومضغی ثقل لسانه نافعدر اورام بلغمیه وعلل مفاصل قاطعدر مطبوخندن وجع رحم اصحابی جلوس اتسه لر سریعا ازاله ایدر رأسه مضردر مصلحی رازیانج در ومحرور المزاجه مضردر مصلحی سکنجبین ومقدار شربتی برمثقال وبدلی مثلی قدر کون وثلثی قدر زراوند طویلدر **ورد** جمیع اجناس شکوفه یه اسمدر لکن مطلق ذکر اولندقده قرمزی کل مراد ایدرلر زیرا کلک اقسامی واردر ابیض واصفر واحمر اولور وهر برقسمنک بری وبستانیسی اولور وهر برینک دخی اسم مخصوصی واردر نسبتا کثیر الورق وبرتیسی یالنقت وراسی اوفاق اولور ابیض بریسنه لسان فارسیده نسترن سفید

تسمیه ایدرلر وورد ابیض بستانی نسترندن اکبر واوراقی اکثر یعنی قتمر وقرمزی کل قدر اولور شجرینک
دیکنی قلیل ولونی آق واغصانی نسترین دن اضعف در وورد اصفر بری شجری دیکنلی وشکوفه سی اصفر
وبالن حت واغصانی نسترین سعیدنه بکزر وورد اصفر بستانی نسترین ذرد تسمیه اولنور شکوفه سی قتمر
وکبیر وغلی ووردابیض بستانی یه شبیه در وورد احمر برینک شکوفه سی قزل وبالن حت اولور قتمر دکلدر
وورد احمر بستانی فارسیده کل سرخ وترکیده قرمزی کل دیرلر ایکی صنفدر برینه ادرنه کلی دیرلر قابضدر
وبرینه صاقز کلی دیمکله معروف ومسهلدر افضلی هنوز اچلمامش اولانیدر که مرکب القوی وعندالاکثر
طبیعتی درجهٔ اولاده بارد وثانیه‌ده یابس وعند البعض حار ورطب وبعضیلر معتدلدر دیدیلر
خاصیتی مفرح القلب بدن اعضایی ورأسیه قوت ویروب صفرا وبلغم رقیقی اسهال ایدر وبر مقدار
قبضی وار در یابسنک قبضی اکثر وسددن ماساریقایی تفتیح ایدروب کبد وکلیه‌ده اولان ضعفی وغشی
وخفقانی ازاله ایدر دیتر ورحم ومعده‌ده واقع اولان عللره نافع وعصاره سی طلاء صداع ووجع
عین واذنی دافعدر ومضمضه سی لثه‌یه قوت وضمادی انواع اورامه وجلدده حادث اولان سحجی
دفع ایدروب جلده لطافت ویرر وقروحات وبثورات وجراحات انواعنه ذرور ایسه دیل وقروح جدری
وحصبه ده وسیلان دم اشقالنده دوای بیمثلدر وبعضی امزجه‌ده استشمامی عطسه یی تحریک
وبعضی امزجه‌ده مسکن در مصلحی کافور وبادهر مضر در مصلحی انیسون ومقدار شربتی طریسندن
اون درهم وارجند وبابسندن دت درهم وارجند وصوینک اون سکز درهم وارجند در بدلی
مثلی قدر بنفشه ودخی قدری مرزنجوش در ودهنی منفوعنک خاصیتی بجینه کندنی کبیدر

ورد الحمار ابن بیطار دیرکه بو کلک داخلی احمر وخارجی اصفر اولور طبیعتی بارد ویابس در خاصیتی
اعضایه تقویت ویروب ابخرهٔ حاره دن رأسده حادث اولان التهابی تسکین ایدر وصوینی حرارتدن
حادث اولان صداعه نافع وقاطعدر **ولب** عربیدر یونانیده بابلس وبابلص دیرلر متنوعات
انواعندندر دقتی بر ذراع قدر ورقی خشین وسدلی وبعض امکنه‌ده شربین اغاجی ورقنه
یقین اولور امّا بعضی امکنه‌ده ورق آسه شبیه بر نباتدر که شجرة الراهب وماهودانه‌نک غیریدر
خاصیتی مقیء ومسهل قویدر دیمشلر اگرچه اعلا سندن قطع ایدروب تناول ایدرلرسه مقیء وجهة اسفلندن
قطع ایدرلرسه مسهل اولور ایکی خلط جامع ودیدانی وحیاتی اخراج ایدروب اکثاری مورث غشی
وصحته مانعدر مصلحی تفاح ومقدار شربتی نصف درهم وارجند بدلی لالا در

حرف الهاء

هاسمونیا لغة نبطیه‌در بر نباتک اسمیدر که کوکی فجل کبی غلیظ واسود وزیر زمینده کندکجه
اینجه اوله ورق بر شبر قدر ممتد اولور مطبوخی وعینی مطبوخی ماکولدر لذت وحدتی وار در ساقی
مزغب وقضبانی اوزره اوراقی حرده وقضبانندن زیاده مقرب اولمد وسائر موصفده ورقلری
ظاهر اولماز طبیعتی درجهٔ ثانیه‌ده حار واولده یابس وعند البعض رطبدر خاصیتی اخلاط غلیظه
ورباحی ملطف قلبه تقویت ویروب صحتی محافظه ایدر سعال وطحال ومثانه وکلیه‌ده اولان اوجاع
امثالنه نافع وتناولی بالخاصه ارکک تولدنه باعث اولور ونطولا سرعت حرکت اطفاله موجبدر
وخواصندندر که یوم اربعه‌ده قبل طلوع الشمس بر بیشل بزه تعلیق اولنوب کتورسه لر سحری وعصابت
عینی ابطال ودفع ایدر **هِپُقاقوانا** هاء هوزنک کسری وباء عجمینک ضمی وعینک فتحی ایله در
وبعضیلر کسر همزه وفتح باء عجمی وضم قاف ثانیه ایله اِپَقاقُوانا اسمیله روایت ایدروب منبتی
اولان مواضعده اسم اوّلی ایله تسمیه اولنور دیدیلر ومنبتی آلتون معدننه قریب موضع اولمغله بو اسمیله
تسمیه اولندی وبعضیلر منفعتنه نسبت ایدروب برازیلیا کوکی ودوسنطاریا کوکی دیمشلر وبو دوا

اکرچه امادیقادن کلور لکن امادیقانک قطعنده نابت اولور اختلاف ایتمشلر اما اولا پاد سمر کتوروب
انتها رینه بادی اولان عزّه نیره نام بازرکان امریقانک پرو تعبیر اولنان قطرنده اولور دیمش وبعضیلر
براسیلیاده اولور لهذا براسیلیا کوکی دینمکله دخی معروفدر دیمش ایپقاقوانا بو کوکدر که مامیرانه مشابه
دقیق ومنحنی وذو عقد اولوب ایچنده بر لیف وار در قشری اول لیفی احاطه ایتمشدر اکثریا قشرینک
ثخنی قدر لیفنک ثخنی قدردر طعمنده حرافت ومرارت مغثیه وار در مضغ اولندقده فمه بر لعابیت
حس اولنور وقشرینده صمغیت ودهنیت مشاهده در لهذا مدت طویله ادخار اولنسه قوتنه خلل کلمز
لکن طری اولدیغی حالده حرافتنه ومرارت مغثیه سنه جفاف حالنده نقصان کلدیکندن تقادم ایله
قوت مغثیه سی ناقص اولمق بلکه زائل اولمق خلهم اولنور دیمشلر وایپقاقوانانک ایکی نوعی اولوب بری ابیض
وبری اسود اولور بعضیلر اصفری دخی اولور دیمشلر اما ابیضی لوننده عین ابیضه مشابه در وتخته سیاهنک
انجه‌در وسیاه قدر عقده لری ومرارتی اولماز ورقی خاضنک مستدیر الورق اولان نوعنه وبعضیلر
قلسقون ورقنه بکزر دیدیلر لکن نادر جه بولنمغله چندان مستعمل دکلدر اگرچه سیاهی قدر حرارتی یوقدر
لهذا مامون الغائله در حوامله وصبیانه دخی ویرلک جائزدر دیو استانبول واطفال الجماسی سائر
نوعنه ترجیح ایتمشلردر اما سیاه دیدیکمز نوعی لوننده مامیرانک اکحل اللون اولان خراسانی نوعنک
لوننه مشابهدر حشیشه سی وسیط القامه اولوب بعضی دالری بر میانور وبعضیسی طول قلمک
نصفی مقداری مرتفع اولور ورقی حشیشة الزجاج ورقنه مشابه اولوب تشویر قلیجیکی اولور ایمش
اما اصفر اولان نوعی لوننده مامیرانک اصفر اللون اولان چینی نوعنک لوننه مشابهدر وایچنده اولان
لیف ظاهری کبی دکل بیاضنه مائل اولور وفوردهلی بالسهوله منکسر اولور فالنلفی سائر نوعلردن
زیاده وعقده لری قلیل حشیشه واوراق وشکوفه سی سیاه نوعنه مشابهدر بعضیلر بو نوعی ترجیح
ایدروب دیرلرکه بو نوعی آلتون معدنی اولان جبالک قدسنده اولور اما بیاضی وسیاهی اول جبالک
دیبنده واقع دره لرده واورمانلرده وباغچه لرده اولور لهذا بو نوعی نادرا بولنور ودار السلطنة العلیه
عند بزرم متعارف ومستعمل اولان سیاه نوعیدر وبو نوعک اجود ومختاری جدید اولوب ممتلی
اولاندر وقشری غلیظ ومتکاثف ولدنی اولوب بالسهوله منکسر اولیه طعمی حریف ومر ومغثی اوله
وسطنده لیف اوله اگر قیل کبی اینجه دیشه لری اولورسه تعریق اولنوب بعده استعمال اولنه زیرا منافعی
ذو عقد اولان پارچه لرده در ومعلوم اوله که بو دوانک اجزاء ترکیبیه سنک جنسیتی ثابت وبعضیسی
طیار اولوب اجزاء طیاره سیله بو دواده حرارت وحدت واجزاء ثابته سی ایله قابضیت موجود اولور
وبو اجزانک هیئت ترکیبیه سندن حاصل اولان صورت نوعیه سی ایله طعمنده مرارت مغثیه اولوب
قوة مقیئه ثابت اولور لکن کاه تنقیه سی تحت ایله ظهور ایدوب اسهال ایله دفع اولنور کذلک قوة پادزهریه
معرضه سی وار در کذلک قلبه تقویت وتعریقی وسده لری تفتیحی دخی بعضی آثارندن ظاهر ومشاهد در
زیرا بو دوا علل کثیره یه علاج تام ودواء ما لا کلام در علی الخصوص اسهالاتی دفعده بیمثل وعدیم العدیلدر
واکثر امراضده بونکله تدبیر اولنمق ممکندر فی الواقع مادهٔ علّت هر نه قدر غلیظ ولزج اولورسه قوة مقیئه سی
ایله تنقیه ایدر واونن قوة مسهله سی ایله تنقیه ایلدیکی کبی کذلک امعا وسائر احشایه متانت ویروب
قوة پادزهریه معرضه سی ایله دوسنطاریا امثالی اسهالات سمیه نک پادزهریدر دخی کاذب وحمیات
دائره ومزمنه وعسیر البرء بولنوب معادل دواء اولماز مقدار استعمالنده اختلاف اطبا وار در بعضیلر سعوفا
ثلث درهمدن زیاده ویریلمز مگر که علیل زیاده قوی اوله بو صورتده نصف درهم ویره لر وبعضیلر
سعوفا نصف درهمدن بر درهم وارجنده قدر ویرلک ایکی شقلیدر وبو اختلاف غالبا دوانک

حدیث وقدیم اولمسندن نشأت ایدر زیرا تقادم ایله قوّت معتبره سنه نقصان کلور تذکره اسلامبولده
مشاهد درکه ابتداء ظهورنده نصف درهم کفایت ایدرکن الحالة هذه بر درهمدن ایکی درهمه وارنجه
سفوف ویریرلر هال بوا صرف القاف ده قاقله کبیر اسمیله محرردر هلیون یونانیدن معربدر فارسیده
مارچوبه ترکیده قوشقونماز دیرلر ساقی کبره یه شبیه وبر مقدار سُرلی وشکوفه سی بیاض مائل
وبزوری صاف اوزندن اصغر وصلابتلی در طبیعتی درجهٔ ثانیه ده حار واولده رطب وکوکی ثانیه ده
یابس واولده حار وتری سنده یبوست غالبدر خاصیتی سدهٔ کبدی تفتیح وبولی ادرار وباهی تحریک
ایدر وانتفاخی محلّل وغذائیتی کثیر وهاضمدر حصاتی مفتّت ووجع صدر وظلمت بصری ازاله ووجع
دیزبی واستسقایی دفع ایدر مطبوخی ماءین ووجع امعایی دافع وشرابیله شربی سموم حیوانیتی
دافع ومضمضه سی وجع اسنانه نافعدر مداومتی وجع مفاصلی محرک وطعامی فاسد ایدوب مورث
غثیاندر مصلحی عسل وکلبی مهلك در دیرلر تخمی سدهٔ طحالی تفتیح ایدر حصاتی عسل وبلسان تخمی ایله
اخراج ایدر فرزجه سی حیضی مدردر مقدار شربتی ایکی مثقاله وارنجه ورأسه مضردر مصلحی عسلدر
دیزبیه مضردر مصلحی سکنجبیندر بزورینك مقدار شربتی اوچ درهمه وارنجه هیشه بهار حرف الالفده
ابراز الفقط اسمیله محرردر هندبا مشهوردر فارسیده کاسنی وترکیده کوینك دیرلر بستانی وبریسی
اولور بستانیسی ایکی قسمدر بر قسمنك ورقی کبیر وطویل اولور خشین وعریض مائل شکوفه سی
کبیر واسمانجونیدر که اکا هندباء شامی تسمیه اولنور تبرید وترطیبده سائرندن افضلدر وبر قسمنك
دخی ورقی صغیر ورقیق شکوفه سی اسمانجونی خرده وحرارتی زیاده در اکا هندباء بقل تسمیه اولنور
وایکی قسمی دخی درجهٔ اولده بارد ورطبدر واجزاء حارهٔ لطیفه سی دخی واردر که غسل ایله زائل
اولور ولطافت مفرطه سی سببیله هوا وزمان وامکنه اختلافی ایله طعم ولون وطبیعتی متغیر اولور
انواع سددی تفتیح ایدوب کبده تقویت ویرر حرارت دم صفراوی ومعده نك عطش والتهابنی تسکین
ایدر کلی ومجاری بولی تنقیه ایدر ورقنك صوینی رازیانه صوینی ایله ممزوجاً یرقان سددینك
افضل ادویه سندندر مطبوخی سکنجبین ایله حمیات مزمنه ورطوباته متعفنه یه عجایب ایدر ومعده یه
نافع وکلبا شکر ایله حمی ربعی قاطعدر عصاره سی طلاء اورام حاره یه ووجع عینه واسرب مسحوقه
ودهن الورد ایله سرطان متقرحه یه بیعدیل دهن بنفشه وخل وار برابر اولنه ایله عصاره سی ممزوجاً
وجع مفاصل ونقرس حاره یه بیچیلدر مقدار شربتی صوینك نصف رطله وارنجه دکی اصحاب سعاله
مضردر مصلحی شکردر وبزوری درجهٔ ثانیه ده یابس وحرارته مائل واجزاء بارده سیله ممتزجدر
سدد رحم ویرقان وصداع وخفقانی نطراحی کبری دافعدر مطبوخ رازیانج ایله ضعف کلی ومثانه یه
وشرب سموم ایدنلره نافعدر وسیلان دمی قاطع واشتهایی محرک وترطیبدن غیری جمیع افعالده ورقی
هندبا مقامنه قائمدر اولور مقدار شربتی ایکی درهمدن بش درهمه وارنجه ومورث غثیاندر مصلحی
سکنجبیندر وکوکی درجهٔ اولده حار وثانیه ده یابس وزیاده مفتح واخلاط لطیف ومجاری غذائیه یی
تنقیه ایدر حمیات مرکبه ومزمنه یه نافع واعضاء باطنه دکی اورامی واستسقایی دافعدر
دمی تصفیه ایدر مقدار شربتی مسحوق قدیمی بر درهمدن درت درهمه وارنجه مطبوخاتنده بش درهمدن
اون بش درهمه وارنجه وهندبانك انواع واقسامی کثیردر لکن فائده سی بربرینه قریب اولمغله
طبیعتی کلالکلسون دیو مجموعی بر اولمغه هیوفاریقون یونانیدن معربدر اقسام ثلثه سی
واردر جمله سنك شجره مشابه عره سی واردر بر قسمنك ساقی برقارشدن اکثر ورقی سذاب ورقی
کبی وشکوفه سی احمر ورایحه سی راتیانج رایحه سنه مشابه بر وتقیل تخمی حبوب غلاف ایچنده سیاه

واردیه کبی مستطیلدر درجهٔ ثالثه ده اولنده حار ویابسدر قوتی اون سنه یه وارنجه باقیدر مجفف وملطفدر
بول وحیضی ادرار ایدوب دهمدن جنینی حیّاً ومیّتاً اخراج ایدر ودیاحی تحلیل وسده لری تفتیح ایدوب
عرق النسایه نافع تحملندن نضضدر دهمی ماء عسل ایله مداومتی عرق النسایه مجرّبدر اولمشدر وتضمیدی
قدر سذاب ایله حماء ربعه کذلك مجربدر بلك بر رشحث وانیسوندر وقسم ثانیسی قسم اولندن
اکبر ورقی منفع ورقیق قدر وشعب کثیره ایله مستقیم وساقی احمر شکوفه سی اصفر وبزوری بزرخشخاش
کبی مختلف وحطوط ایله مخطط رایحه سی راتیانجه بکزر درجهٔ ثانیه آخرنده حار ویابسدر تحملندن
ایکی درهمی صفرایی غلیظی اسهال ایدر وماء بارده تناولی عملنه معین اولور واحمال سائره سی قسم
اولنه شبیه در شرابیله مطبوخی طلاء جراحات عظیمه یی دافعدر وقسم ثالثکه قسم اولندن اکبر
وقسم ثانیدن اصغر وغایت ایله احمردر قضبانی کثیر ورقی سذاب ورقی کبی شکوفه سی اصفر
ورایحه سی قسم اوله شبیه وحرارتی اندن اکثردر قمر منعدن اولان رطوبانی اسهال ایدر مجففدر
وجمیع افعالده قسم اول وثانیدن افضل واقوی در لون وجهه حمرت ومعده یه قوت ایدوب فالج و
رعشه وعرق النساء وعسر البولی دافع حصاه کلی وجنینی مخرج وحیض وبولی مدردر استسقا
وقولنج وحبابدرج اصحابنه نافعدر عصاره سی طلاء بهق ونمش واثار رسائره وبواسیره مفیددر
قرحانی ادمال ایدر محرور المزاجه مضردر مصلحی سکنجبین ومقدار شربتی بر درهمدر واقسامی بزورینه
بدلدر وجمله نك بدلی وزنی قدر اذخر ونصفی قدر کبره کوکیدر هیوقسطیداس لحیة التیس
السّدره نابت بر نوع طرثوثدر لحیة التیسك غیری مقدم ذکر اولنمشدر حرف الیاء التحتانیه
یاسمین معروف ومشهوردر بری وبستانی اولور بریسنه ظیان دیرلر فارسیده یاس تسمیه اولنور
حرف الظاده ذکری سبقت ایتمشدر اما بستانیسنه چنبلی دیرلر یاسمین هندی دیدکه ابیض واصفری
اولور امین الدوله ارغوانیسی دخی واردر دیمش وبین الاطبا یاسمین حقنده اختلافات کثیره واردر
ذکری اطنابه باعثدر اما جماهیر اطبانك قولی اوزره شجر یاسمین شجر آسه شبیه واوراقی املس
واوراقی ملایم وعریض ودقیق اولور وقسم ابیضك شجری ضعیف وشکوفه سی ابیض ورایحه سی غایت
لطیف اولور وشمس برج اسددن عقربه وارنجه شکوفه ویرر اما بلاد حارده دائما شکوفه سی
موجوددر وقسم اصفرینك شجری عظیم وشجرهٔ موزه شبیه وشکوفه سی اصفر ورایحه سی
نابوددر درجهٔ ثانیه ده حار ویابسدر سدّه یی مفتح وبلغم وسوداء وماء اصفری اسهال ایدوب
ریاح غلیظه یی تحلیل ووجع مفاصل امثالنی ازاله ایدوب فالج عضوی تعدیل ایدر فالج ورعشه یه
نافع حیضی مدر وباهی محرك وسرمی دافعدر استشمامی دماغه قوت ویروب صداع ورباح دماغیه یی
دافعدر مطبوخی نطولی اوجاع بارده وصداع عمادی کلف وغشیه نافع در وجهی محمر ایدر وقوام النه
سمین اولور دیدیلر وحبّانی اخراج وشعر سوادی سفید ایدر محرورینه مضردر مصلحی بنفشه
وخل الورددر مقدار شربتی جرمندن اوچ درهم وصوینندن اون درهمدر واقسامنك هر بری آخرینه
بدلدر ویاسمین ایکی نوعنه دخی بدل اولوردیرلر کذلك دهن منقوعی منضج ومحلل جمیع افعالده
مذکورلردن قوی التأثیردر مقدار شربتی اوچ درهمدن بش درهمه وارنجه دریاس سفید فارسیده
یاسمین بری وحشیة الناره دکه حرف الظاده ظیان اسمیله محرردر بیروح سرپانیده معناسی
صورتین دیمکدر وهر جفت اولان تسمیه یه اسم جنسدر ولفاح جبلی وبری یه شاملدر لفاح جمیع
اقسامنه شامل اولدیغی کبی مطلق ذکر اولندقده مراد قسم جبلی سیدر وقنغی نوعی اولورسه اولسون
لفاحك کبیرینی شق اتسه لر ایکی انسان صورتی مشاهده اولنور لهذا بیروح تسمیه اولنمشدر لکن

لفاح جبلی نک کوکندن صورت انسانه مشابهت قلیل اولوب لفاح بریه زیاده نما یافته در
یبروح الصنم عبد السلام دخی تسمیه اولنور ایکی نوعدر برینه لفاح و برینه یبروح الصنم
تسمیه ایدرلر نوع اولکه لفاحدر کوکی بربرینه متعانق ایکی انسان صورتنده در که لسان فارسیده
مهرکیاه و سکن دخی دیرلر نوع ثانیسی دخی ایکی کوکدر بربرینه متلاصق ردم النه نوره قو بده
برین داغی دینمکله معروف یبلاقده کثیر الوجوددر ذکر و انثیسی واردر بو عجب حکمتدر که ارکلک
ذکری و دیشی سنک فرجی موجوددر و اعضاء انسانیه دن بریرده نقصانی یوقدر حتی طرنقلرینک
دائره سنده حاله لری دخی مشاهده در وقتا یبروح الصنمی بولمق مراد ایدنلر کیجه لرده اولدیغی محله
نظر ایدرلر شمع و قنادیل مثال شعله کورلر و اول محله نشان ایدوب صباحی چوده یانتی حفر
ایدوب آچرلر بو جزء و محل ایلسنک یری قالور بعده خیط عقد ایدوب و دینه شراب دوکرلر
خیطک بو اوجنی غایت اج بر کلبک بوغازینه بندو محل جیده دن چاغروب اتمک کوستررلر
کلب اتمک ارزوسیله شتاب مراد ایدوب یبروحی یرندن قلع ایدر اول حالده کلب هلاک اولور دیرلر
العهدة علی الراوی و نبات مذکورک قدی بر ذراع قدر و ورقی لسان الثور ورقنه شبیه لکن اندن
طویل و رنکی سواده مائل و هر ورقی دیبنده اوز و اکره قدر ظاهری قرمزی و باطنی بیاض ثمره سی
اولوب دانه سی حبة السابلاه شبیه و مثیل اولور شکوفه سی بیاض و کیجه لرده درخشان اولور
و ابن بیطار مرحوم دیرکه ایکی نوعدر ذکر و انثیسی واردر بر نوعنک ورقی مارول ورقنه مشابه
لکن اندن صغیر یره دوشمش بیتر و هر ورقی دیبنده اکره ایچی بیاض و طشره سی قزل اولوب
ایکی کوکی بربرینه ملاصق درونی بیاض و بیرونی سیاهه مائل احمر اولور که انثیدر و نوع ثانیسنک
ورقی چکندر ورقنه شبیه و کوکی نوع اولنه مشابه در و انثیدر ایکسنه دخی لفاح تسمیه اولنور
و بو صورت انسانه اولانک رأسی مادام که قطع ایتمیه لر الحتش سنه یه وارنجه قوه سی باقیدر
طبیعتی درجهٔ ثالثده اولنده بارد و آخرنده یابس خاصیتی مجربدر دراننی سنک هر عضوی رجالک
همان اول عضونه دوا اولور و ذکرینک هر عضوی نسوانک هر عضونه دوا اولور دعوران ایله شرب
عرق النساء و وجع مفاصل و نقرسیه سریع التأثیردر عسل ایله بواسیره و سکنجبین ایله حقنه
و هندبا ایله حرقت بوله دواء لانظیردر ثمره سی خدر و احمر خبیثه و اکلره مفیددر دمی تغلیظ
و دهنی تولید ایدر مصلحی ادهان و مقداری شربتی درت قیراطدر و اعمال نیرنجاتده تاثیر عظیمی
مجربدر حکیم هرمس دن نقل ایدرلر که عمل اوقاتنک افضلی مریخ شرفنده و یا حظوظندن بر حظنده
و سعدینده و یا ایکی سعددن برینه متصل ایکن و یا قمر ایله برج واحدده ایکن اوله و یا شنبه کونی
طلوع افتاب وقتی اوقات سائره دن افضلدر و اکر اعضاسندنه و ثمره سندنه دهن البان
و دهن سوسن ابیض و دهن خلاف هر برندن بر جزء اخذ اولنوب مجموعی بربرینه مزج و محکم
سحق ایدوب یوزنی و یدین و رجلینی بو دهن ایله تدهین ایلسه لر عند الملوک معزز و مکرم
اولوب حاجتلری مقبول اولور و اکر بو کوکی بتو بخره و یا خود بر عصوخی آلت ایله قطع ایتمکسزین
قیروب کرکدنه یا خود بازوسنه تعلیق ایدن کسنه غرق و حرق و صاعقه و جراحتلردن امین
و سالم اولور کذلک تعلیقی صرع و غضب ملوکدن حفظ ایدر بجو دی شیاطین و جنینی و فساد
عقل و جنونی دفع و منع ایدر عربی دهن الورد ایله مزج اولنوب حوامل بلنه و بطننه طلا
ایتسه لر جنینی و حوامل اسقاطدن امین اولور شکوفه سنک دهن مطبوخی عسر ولادته عجایبدر
و شکوفه سنک بر دانه غنچه سنی اخذ و بریز پاره سنه یدی دکلو یوک ایلکی ایله صاروب

مصروع

مصروع اولان طفلک کردننه و یا بازوسنه تعلیق ایدن صرعی و ام الصبیانی دفع اولور بو نباتک
خواص کثیره لا یعد و لا یحصی در برا اختصار قصد ایلدک **یبروح الوقار** یبروح الصنم در یبروح
حرف الباده بادنجان اسمیله محرردر **ینبوع** مجموع سدلی اولان نباتاته شامل در اسم جنسدر مطلق
ذکر اولندقده مراد لاعیه در دیرلر زیرا اقسامنک افضلیدر چونکه هر برینک اسم مخصوصی اولمغله
اول اسم ایله مذکوردر بو محلده جمله سنه شامل و افعال کلیه سی ذکر اولنور ینبوعاتک مجموعی غایت قصواده
حار و یابس در و اکثری درجه رابعه ده در دیرلر سمیتلی و مقرح و جمیع امرجه ده مسهل قوی در و اسهال
دموی پیدا ایدر زحیر و مغص و قروح امعا و غثیان و انقلاب معده و تقلب نفس و غشی امثالی
امراض مهلکه یه باعثدر لکن حار جدندن استعمال جائزدر اکر داخلا استعماله محتاج اولنورسه ایکی
و اوج قطره دن زیاده سی بلا تربیه جائز دکلدر تربیه سی نشاسته و دقیق شعیر و دهن لوز
و ورد احمر و عرق السوس و کثیرا ایله حبلر ایتمکدر و افراط عملی ماء بارد ایله اولان آیرانی قطع ایدر
یلنجوج عرسید حرف العینده عود هندی اسمیله محرردر **ینبوت** حرف الخاده خرنوب اسمیله محرردر
ینمه هندباء بریه یه شبیه و ورقی اندن اصغر ساقی بر قاریشدن زیاده و شکوفه سی اصفردر
اختیارات بدیعی صاحبی اکا شیرازده مبتل و ارو دیرلر دیرلر که بعض طبیبلری جراحات طری تیزیدر و
یابس ذرور ایله جراحات عتیقه یه علاج تام و دوائی حالا کلامدر و بعضیلر عندنده بو خند دیلیدر

الفصل الثالث فی مفردات جنس الحیوانیه مرتبا علی ترتیب التهجی

حرف الالف الممدوده و المقصوره

ابل اسم جمعدر لفظندن واحدی یوقدر فارسیده اشتر ترکیده دوه دکلری حیوان عجیبدر عظیم الهیکل
قلیل المأکل باردش و قاتدینه سنی اولور انواعی بحری بر مستغنیدر مریض اولسه ورق البلوط اکل ایدوب
صحت بولور و اکر حیه لدغ ایتسه سرطان اکل ایدوب سمدن سالم اولور و لحمی ثانیده حار و ثالثده
یابس در خاصیتی غلظت سودایی تکثیر ایدر و کبد ابل دفع نزول دمعه ایدوب بصره جلا ویرر
و شحمی وضع اولنان موضعدن حیاتم فرار ایدر و بواسیره طلاء مفیددر و اکر شعرینی اویله
عقد ایتسه لر تقطیر بول مبتلا اولان آدمه نفع عظیمی اولور و قطران طلا اولمش ابلک شعرینی
احراق ایدوب سیلان ایدن دم و رعافه ذرور ایتسه قطع ایدر و اکر ابلک قرادینی عاشق اولان
شخصک اکمامنه عقد ایتسه لر حالات عشقی زائل اولور و اکر بولنی سکرانه ایچورسه لر فی الحال
سکردن خلاص اولور و لحم ابل عورت باهی تزیید ایدوب بعد الجماع قوام ذکری قوی و قائم ایدر
و خاتونی تطهیر حیضندن اوج کون صکره تنساق ایلی بر قطعه قطنی یا خود صوف ایله فرجنه
ایلسه بعده مجامعت اولنسه اکر علت عقره مبتلا ایسه دفع اولوب حامل اوله **ابن آوی**
بمد الالف و فتح الواو و القصر چقال و فارسیده شغال دیرلر کلب کبی بر حیوانکه کیجه لرده خوفندن
فریاد ایدر طویل الاظفار و سریع المشی در طیوردن و غیریدن یتشدکی صید و اکل ایدر و دجاجلک
چقالدن خوفی رؤیتندن اولان خوفندن زیاده در اکر دجاج بر موضع اعلاده اولسه چقال
اول موضعک تحتنه واردقده دجاجلر خوفندن کندولرینی اشاغه القا ایدرلر طبیعتی درجهٔ ثانیه
آخرنده حار و یابس در خاصیتی اکر چقالک لسانی بر خانه یه وضع ایتسه لر اهل بیت بیننده خصومت
واقع اولور و اکر عین یمناسنی اخذ ایدوب اوزرنده کتورسه لر نظر تعلقندن امین اولورلر و قلبنی
کتورسه لر اول کسنه سباع سائره دن امین اوله و لحمی صاحب صرعه اکل ایتدرسه صرعی
مندفع اوله و جنونه دخی نافعدر و شحمی دخی بوله دروه مراده سنی ماء الفراحیله حل ایدوب

اوج درت كون متواليا شرب اتسه لر وجع طحالى دفع ايدر واكر كبريت ايله بر مثقال صرع استعمال
ايتديسه لر دفع ايدر وعظمنى سحق ايدوب بورق ايله ممزوجا برصه طلاء اولنسه لوننى حال اولينه
اعاده ايدر **ابن عرس** بر حيوان معروفدر كه فارسيده راسو وموش خرما تركيده كلينجك تسميه
اولنور فاره يه شبيه واندن اكبر واقدام وقرى اطول وشعر ذنبى اولبرمش غايت اجنه واكثر
اولور خانه لرده ماًلوفدر طبيعتى درجه ثالثه ده حار ويابس در خاصيتى لحمى رياح غليظه يى تحليل
ايدوب بكيه قوت ويرر جماعه قوتى وبارد المزاجلرك استسقاسنه منفعتى واردر ورق نشب
وشيرو غن ويا زيت طرى وماء القراحيله طبخ اتسه لر وياخود جلد واحشاسنى اخراج ايدوب
لحم قديد اتسه لر جميع سموم بارده يه بادزهر بيعديلر ياخود بوظرفده بالجمله اجزا سيله مع احراق
اتسه لر رمادى خل حاذق ايله مخلوط ايسه طلاء دواء بعيشيلردر دمندن ايكى مثقالى ماء عسل ايله
اصحاب صرع وخنازيره شرباً عجايبلردر بيضه سى زهرى جذب ايچون لحمى ضماد اتسه لر زياده
مناسبدر محرور المزاجه مضردر مصلحى خل وماورد ورمان حامض در احشاسيه مضردر اصلاحى
شيرو غن وزيت ايله طبخيدر اكرطو بوغنى اخراج ايدوب نسوان اوذرينه تعليق ايلسه لر بالجمله
حبله مانع اولور **ابوال** مجموع بوللرك اعلالى بول انساندر خصوصا صبياندر اوله بمله ايل جده
بقراط بولندر جملهسنى تجبير ايله عقد اتسه لر قروحات خبيثه يى ادمال والحام ايدوب نواصيره
بيعديلر وبول انسان قروح عميقه وساعيه ورطبيه وحكه وجرب بهقى ونفاطات وسعفه يه
دواء بعيشيلردر قروح خبيثه نك تزائدينى منع ايدوب داء الثعلب وبرص ونمش جلدى دفع ايله
عض كلب الكلبدن حادث اولان جراحاتى غسولا دفع وادمال ايدر وشرباً اضادهو اولدغ حشرات
سميه وسموم ماكولهدن حاصل اولان علتلرى ازاله ايدوب عليلى صحته ايصال ايدر مرض يرقان
اصفرده مجربدر اورام مقعدى بول حار ايله غسل اتمك زياده نافعدر وداء الحيه ده اولان سقوط
شعرى غسولا ازاله ايدوب مانع سقوط اولور وحقنه سى قولنج ومغصه عجايبدر دواداهان
حاره ايله ماق عينه اولان ناصور ورمد وظلمت عينه نافع وباصره يه قوت ويرر ونحاس
احمر ايچنده طبخ اولنان مطبوخى عسل ايله قرحه دن حاصل اولان بياض عينى دافعدر آجمر كولى
ايله ضمادى سيلان دمى قاطع وبول صبيان شرباً انتصاب نفسه نافعدر وبول دب غايتده
جالى دربر قروحات صبيانه ونواصيره مفيددر ذكر دبك بولى ديخ بواسيره ووجع معده يه ورم صافى
ايله وجع اذنه وسركه ايله وجع اسنانه نافعدر وبول بقر خردل ايله طبخ اولنوب بدنى عليلى غسل
اتسه لر جرب اعضايى دفع ايدر مجربدر وبول خنزير بياض عينه وحصاة كلى ومثانه يه بعيديلر
بول حمار وجع كلى يه وبول ماعز هر يوم قرق مثقال وبرمقدار سنبل هندى ايله استعمالى استسقايه
نافعدر خصوصا استسقاء لحمى اوله وبول كلب طلاءً انواع ثؤلوله وبول اسد اورام طحال وكبد
واستسقاء وسدد احشاء وامراض بارده نك مجموعنه كافى وجماعى مقوى در وبول جاموس
وجع اذن بارده يه تقطيرى مجربدر **اخثاء البقر** خاء معجمه ايله صغر تزكينه ديرلر فارسيده
سركين كاو تسميه اولنور طبيعتى درجه اولى اخرنده حار وثانيده يابس در خاصيتى محلل و
جاذبدر رمادينى ايكى مثقال اوج بچق مثقال داريجه استسقا وسموم ايچون استعمال ايلسه لر
غايت مجربدر الات جارحه دن عارض اولان جراحاته وسيلانات دمه وقروحات عفنيه نافع
ووجع مفاصل وعرق النسا وعض حشرات عرضيه ضماداً نافعدر بخوره واورام حاره يه دقيق الشعير
ايله ممزوجا ضماد اولنه اورام بارده يه عسل ايله واستسقايه بورق وكبريت ايله وسائر

اورامه

اورامه زعفران ايله ضماداً علاج لا نظير در دود قيق باقلا ايله اورام ثديه وعصارهٔ اسقيل
ايله قوبا وسعفه يه دواء الثعلبه مجربدر زنبور وعقرب لسعنه واورام صلبه وسرطانيه يه
روغن زيت ايله طبخ اولنوب طلا اولنه وجنينى اخراج ايچون تحت السره ضماد اولنمغله اثر عظيمى
ظاهر اولور لكن مدت مديده ضمادى رحمده اولان جنينك هلاكنه باعثدر واكر تعريق ايچون
احراق اولنوب بخار ودخانى عرقه باعثدر محصل الكلام كرك بخور اوكرك ضماداً وكرك ادويه مناسبه ايله
ممزوجا استعمالى انواع اورام واوجاعه نافع بر دواء عديم العديل وبر علاج بعيشيلردر **اربيان**
عرف الجميره جراد البحر اسميله محرردر **ارنب** فارسيده خركوش وتركيده طوشان ديرلر نسوان
كبى حيض كوررلركى ديشى وديشى سى اركك اولور ديرلر بياضى اجوددر طبيعتى درجه ثالثه اولنده
حار وثانيده رطبدر بعضيلر يابسدر ديمشلر خاصيتى لحمى ادرار بول ايچون غايت نافعدر واجودى
صيد ايله اولاندر اكلنده اعتيادى هزال ووسوداً ايراث ايدوب ابا زير مرطبه نك ضررينى دفع ايدر ولحم
ارنب امزجه بارده اصحابنه موافقدر وفراشنه بول ايدنه نافعدر حكيم قزوينى ديركه لحم ارنبى
بر خاتونه شرب ايتدرسه لر من بعد حامله اولماز واكر بهق اسود وكلف ونمشه طلاء اتسه لر ازاله
ايدر واكر دماغنى خاتون اكل ايدوب ودخى اوذرينه كتورسه ومجامعت ايلسه باذن الله تعالى
حامل اوله واطفالك موضع اسنانه طلاء اتمكله سهولتا اسنان ظهور ايدر واكر دمنى اكتحال ايدرلرسه
اجفان عينده اولان شعر منقلبدن امين اولورلر ودماغنى طبخ ايدوب فلفل ايله اكل اتمك امراض
رديه دن حاصل اولان ارتعاشه غايت نافعدر ودماغينك ايكى حبه سنى ايكى وقيه لبن بقر ايله
شرب اتسه لر شادينه ابن التيليب طارى اولماز واكر برد انق دماغندن اخذ ايدوب ماء القراحيله
حل وايكى حبه كافور ضم ايدوب شرب ايتدرسه لر شادينى هركيم كوررسه محبت ايدر لكن افواه
ناسده كافور قطع منى ورجليت ايدر ديو مشهور اولمغله تحرى ايدرلر وانفحه ارنب ذكرى بر خاتون
ايچسه اركك طوغوره واكر انفحهٔ ارنب انثى يى ايچسه ديشى طوغوره ارسطاليس ديركه
مسمومه خل ايله انفحه ارنبى شرب ايتدرسه لر سمك تاثيرينى قطع ايدر واكر ترمسه مقدارينى حمى
ربعه شرب ايتدرسه لر دفع ايدر واكر حوامله درت درهمى شرب ايتدرسه لر جنينى حيا وميتاً
اخراج ايدر تسهيل ولادت ايچون بوكا مماثل دواء اولماز واكر بر كسنه نك عضونده پيكان تير ياخود
شوك كيروب خارجه خروجى ممكن اولمسه انك اوذرينه لعاب خطمى ايله بر مقدار انفحه ارنب حل
اولنوب وضع اولنسه سهولت ايله اخراج ايدر واكر زبل ارنبى بر خاتون اوذرينه كتورسه اوذرنده
اولدقچه حامله اولميه واكر قوبا وبهق ونمشه طلاء اتسه لر منافع عظيمه سى اوله وحشرات سميه لسعى
ايچون موضع لسعه حصيهٔ ارنبى طلا اتسه لر سمك تاثيرينى دفع ايدر محمد بن زكرياء الرازى ديركه وجع
اسنانى اولان كسنه اسنانه ارنبى اوذرنده كتورسه الحذائلى اوله ومرارهسنى لبن نساء ايله
ممزوجاً اكتحال اولنسه قروح وبياض عينى ازاله ايدر ومرارهسى شرب ايدن كسنه نومدن باش
قالدره مز ومرارهسى ماء القراحيله قضيبه طلا اولنسه انعاظ شديد ايله انعاظ ايدر وعرقوب ارنبى
اصحاب نقرسك اوذرنده ربط اتسه علتدن خلاص اوله وعرقوب ايمن نقرس ايمن وعرقوب ايسر
نقرس ايسر ايچون نافعدر وحصيهٔ ارنبى عاقره خاتونه اكل ايتدرسه لر حامل اولور حكيم محمد بن
عطا ديركه رماد رأس ارنبى اسود واحمر اولان اسنانه طلاء ايلسه لر سوادنى ازاله ايدوب
پاك ايدر وقحالنى طبخ ايدوب نبات حلوى ايله اكل اتسه لر سعال شديدى ازاله ايدر ولحمى قولنج ووجع
مفاصل ونقرسه نافعدر ورماد عظامنى موضع تشنجه عقد اتسه لر اصلاح ايدر وكعبنى اوذرنده

کوندن جشم بدنی امین اولور ارنب بحری صدفی الشکل وحمرته مائل واجزاسی بینلك ورقا
اشنانه شبیه بیشل نسنه لر اولور بر حیواندر سم قاتل وحار ومحرق لکن دق اولنوب منفردًا یاخود بزر
انجره ایله ضماد اولنسه شعری ازاله ایدر وبونك ایله طبخ اولنمش دهنی دخی طلاء اولنورسه رینه
نملة حاصل اولور ومحرقی جشمه صفوت واسنانه سنون اولنسه جلا ومتانت ویرر ودخی
بهق وکلفه طلا اولنسه ازاله ایدر ورماد رأسی منفردًا یاخود شحم الدجاج ایله داء الثعلبه
طلاءً مفید در وابن تلمیذ طلاسی لدغ زنابیرا ایچون پادزهر در دیدی اسپرماجت
لغت لاطینیده در عربیده نطفة النون ونطفة الحوت معناسنه در بین الاطبا اسپرماجت واسپرماست
لفظیله مشهور ولسان ترکیده بالق نفسی دینمکله معروفدر بعضیسی قوق انواعندن اولوب
دریاده اولان طشلر اوزرنده بولنمسه وبعضیسی طبیعی وبعضیسی صناعی اولنسه ذاهب
اولمشلردر اما فی زماننا شایع ومستعمل اولان اولدر که لسان عربده بیله و ترکیده قادرغا بالغی دیدکلری
بالغك باشنده اولور بر دسومتلی و دهنیتلی صودر اخذ اولنوب قبل الکلد یاخود بر بزدن
سوزب مائیتی تفریق ایدرلر الك اوزرنده فضله کبی قلانی دماد عکر الخمر وکلس غیر مصفی دن
معمول ماء الرماد ایله حل ایدوب بنجه مره حرکت ایتدرمکله چالقنه لر حتی لبن کبی بیاض اولوب
کوپره اوزرندن کوپکنی اخذ ایدوب موضع ظلیده تجفیف ایدرلر بر بیاض و براق کافوره مشابه
خفیف الوزن جوهر اولور حالا فرنکستاندن کتوروب غلطه ده بیع اولنور اسپرماجیتی واسپرماستی
دیرلر علل صدریه نك اکثرنده مستعمل بر دوادر سعال جدیده وعتیقه بر علاج تام وتواتر نفس وربو
وضیق النفس کبی علل مزمنه یه دواء الاکلاده در خناق واورام نوازلیه یی تحلیل ایچون غایت مجربدر
اضمده مناسبه یه ضم اولنوب استعمال اولنه علی الخصوص تدبین نساده واقع اولان انعقاد لبن
واورام صلبه عسیرة الانحلاله کثیر النفع در سائر منافعی مراد ایدنلر کتاب سلوی یه نظر ایده لر
اسد وسبع دخی دیرلر فارسیده شیر و ترکیده ارسلان دیرلر السنه ده اسماء کثیره سی وارد در
ارسطو دیرکه اسددن بر نوع کوردم وجهی انسانه وذنبی عقربه شبیه ایدی وبر نوعی دخی بقره
شکلنده ایدی و بر شبره قریب قرونی وار ایدی وانثی اسد ولد واحددن زیاده طوغرمز و
طوغردقده اوکلی کلوب ولدینه مرة بعد اخری نفخ ایدر حتی متحرك ومتنفس اولور واعضاسی
متفرج وصورتی متشکل اولور بعده دیشیسی کلوب ارضاع ایدر وکوزلری یدی کوندن
صکره فتح اولور والتی آیه اولدقده تعلیم و تدریب ایلرکندی ایچون اکتساب تکلیفنده اولور
واسدك جوعه صبر ومایه قلت احتیاجی سباعدن اخر حیوانده یوقدر وغیرك شکارینی اکل
اتمز و بر نسنه دن بر مقدار اکل اتسه اکا کیرو عود ایتمز واجقدقده بدخو اولور وطعامدن
امتلا اولسه پرهیز ایدر وکلب ولوغ ایتدوکی مادن ایچمز وشجاعت وجبن ایله موصوفدر
وجبننده نقل که صورت دیك دن کریزان اولور وسنور وديك ابیضدن دخی کریزان اولور
ونار کوردکده متحیر اولور وشدت بطشده سباعدن بریسی ایله الفت ایتمز زیرا سباعده
کندویه مکافات اولدجق حالکوردمز وعمری کثیر وسقوط اسنانی موتنه علامت کبیر در وکندوده
تواضع وتبصبص ایدن حیوانه قصد ایتمز دیشی اوذریه غیور اولور وبو جهتی سلاطین اوصافیده
لهذا اسده شاه سباع دیرلر و بو شوکت و بو عظمت ایله دائما محمود وسایر امراضدن اکل
ترد ایله خلاص اولور وخروس سفید وطاووس واتشدن هراسانندر اما فیلك عدو سیدر
و غلك خوفندن ارض تدکیریه فرار ایدر واکر مورمیان بنجه سنه کیرسه اندن خلاص

بولیوب هلاك اولور خاصیتی شحم اسدی برکسه مجموع بدننه طلاء ایلسه سباع اول کسه دن فرار
ایده و برد شدیددن امین اوله وقمل اکا قریب اولمیه وطلاء بواسیره واورام ودمله فائده ایدر وشحم
ایله جلدی قبل البلوغ صرعه مبتلا اولان اوزرنه کتورسه صرعی مندفع اوله وشوری بر موضعده
احراق اولنسه سباع اول موضعدن فرار ایده وجلدندن بر قطعه ثیاب ایله صندوقه وضع اولنسه
اکا نسنه ضرر ایتمیه وجلد اسدك اوستنده قعود ایدن نقریس وبواسیردن امین اوله واکر جلد
اسددن طبل دوزسه لر اوز اسماعدا رمیده اولور ومراره سندن بر دانق اخذ اولنوب لعاب
بزرقطونا ایله یرقانه غایت نافع ومجربدر وخصیه سی بورق ومصطکی ایله مملوح اولوب تجفیف وسحق
اولنه بعده سویق ایله خلط اولنوب شرط اولنسه قولنج وزحیر وبرودت رحم وبواسیره نافعدر واسنان
اسدك حاملی وجع اسنانندن بری اولور واکر دماغنی زیت عتیق ایله اذابت اولنوب اختلاج و
ارتعاش اولان اعضایه طلا اولنسه ازاله ایدر ومراره سی عسل ایله خنازیره طلاءً مفیددر ازاله ایدر
وذنبنی حامل اولان حیلهٔ حیله کاردن امین اوله ومراره سنی اکتحال اتسه لر بصره جلا وحدت ایراث
ایدر وانسانه شجاعت ویروب صرع وداء الثعلبی ازاله ایدر اظفار الطیب لسان فارسیده ناخن بویا
وناخن خرس وناخن بویا و ترکیده ابلیس طرنغی دینمکله متعارفدر مدور طرنغه شبیه ولطیف الرائحه
جرمدر مائل بیاض صدفه مشابه جسمی صلب بر دواء حیواندر که سواحل بحر هندده ظهور ایدر خلزون
انواعندندر وبعض قرمزی چوقورلی وبعض بیاض وکبیر دسمیتلی وقلیل الرائحه در برقسمی دخی
قسم اولدن اکبر وقسم ثانیدن اصغر وسیاه درکه بوکا زبان فارسیده ناخن دیو تسمیه ایدرلر
اجودی قسم اولیدر وجمیع انواعی احراق اولندقده جندبیدستر رائحه سی ظاهر اولور طبیعتی درجهٔ
ثانیه ده حار ویابسدر خاصیتی فضلات دماغیه یی اخراج واخلاط غلیظه یی تلطیف واختناق رحمی
ازاله و رطوبت معده دن ناشی خفقانی دفع ایدر کبد وزحیره اولان اوجاع باهره وکلیه ده منعقده
اولمش دماغی اخراج وامراض بارده رحمیه نك اکثرینه بودوا ایله علاج ممکندر صرع وسکته ونوازل
وغشی واختناق الرحم واحتباس طمث کبی علل مخوفه ده بخورًا استعمال اولنور اما مصلحی
سکنجبین در وسیخ ایراث ایدر مصلحی کل ارمنیدر مقدار شربتی بر درهمدن ادرج درهمه وارنجه وبدلی
قصب الذریره در افعی عربیدر لسان فارسیده مار و ترکیده ایلان ولسان لاطینیه ده
ویبره دیرلر قصیر القامه ودقیق العنق وعریض الراس بر ذی سم حیواندر که اکثریا فوق رأسنده قرنه
کبی ایچیکی واردر ومسکنی سنکستان وقیالردر ونقوش صورتی بعینه اسقوری تسمیه اولنان
سیرن کبیدر بطی الحرکه ومغرور واغزنده ایکی کبیر استانی واردرکه چنکال کبی بین الناس مشهوردر
وبو افعینك غایت شدیدر یکدوم الترناد ترنه وادوسجق اطرافنده کثیردر اطباء عرب وعجم تسنده
علی الخصوص اطباء قسطنطنیه واخر تجربه عندنده غایت مجرب ومقبول بردواء اولمغله بو بلاده طبیبده کثیر
الاستعمالدر وبعضیلر نقل ایدرلر افاعی درت آی ایام شتاده زیر زمینده مختفی اولوب بعده طشره چقد
کوزلری کور اولور وبو اثناده رازیانه یی بولوب ورق رازیانه یه کوزلرینی سوردکده علت عمیدن خلاص
اولور واطبادن بعضیلری تحریر اتمشلردر که افعی مجامعت ایتدکده بعد انزال دیشیسی ارککنك رأسی
کمال اشتهاسندن چکوب قوپاروب هلاك ایدر بعده کندی حامله اولوب وضع حملی وقتی کلدکده یاورو
انا سنك احشاسنی اکل ایدوب خارجه چقارلر انه سی دخی هلاك اولوب مجازات اولور دیشلر وبعضیلر
افاعی بیضه دن چقر طوغمز دکلدر دیدیلر لکن بو کلامك تجربه سی عنبر واصعددر زیرا مترجم فقیر دار السلطنه
العلیه ده اوتوز سنه مقداری سلطان سلیم ده مشهور اولان محلده بر دکانده ایجاد دوا ایتدکده علاج مرضی ایله

اوقات كذا اولوب بروفن جليل القدرده نيچه دوالراشتها دايلديكم اثناده افعى خصوصنده واقف وواصل
ونيچه تجربلر ايله بالمعاينه حقيقت تولدنه علم حاصل ايلدم كه افعى بيضه دن خروج ايتميوب طوغورر وادن
بش مقدارى تولد ايدر ونيچه دفعه بونى كندم مشاهده ايلدم زيرا هر سنه فقيره برقاچ بوذ افعى كتورلر
وبيع ايدرلر ايدى فقير دخى قانون اطبا اوزره بعضيسنى لحم قديد وبعضيسنى سفوف وبعضيسنك
روغنى اخراج ونيچه سنى عبرت مزيد حياً محافظه ايلديكم اثناده تولد ايتديكنى رأى العين مشاهده ايلدم
ودفع اثناسنده بطننده هر برى برطرف ايچنده خروج ايتديكنى دخى مشاهده ايلدم وبرحالده دخى مشاهده
ايلمشيدم بلكه فقيره كلنجه بركمسنه مشاهده ايتمش ولدا اول حالت بودركه بركون صباح افاعى برمقدار
افاعى كتوروب مجموعى ذبح ايدوب تجفيف ايتمك ايچون دكانده تعليق ايتمك مراد ايلدم اماده كان يكرمى كوندن
مقدم بجل الذبح تعليق اولنمش افاعى واردى پس مقدم اولانلر افاعى وبعده كلان افاعيسنك لحملرينى جمع
ايدوب برقصعه يه وضع وذوب مراد ايلدم تعليق اولنان افاعيلرك تحتنده ناره قصعه يى وضع
ايدوب ذوب ايدر ايكن يكرمى كونلك قديد اولمش لحوم افعى لرك مجموعى متحرك اولوب بيچ اندر بيچ
حركته اغاز ايتديلر بوفقيره حيرت كلوب نكره واردم وبلدم كه افعيده قوت روح حيوانيه نك كثرتى
وبدن انسانده قوت ودوا ايشنى حدته نافرون ايلمش طبيعتى درجه رابعه ده حار ويابسدر بعضيلر
ثالثه ده تحرير ايلديلر خاصيتى تجفيف ومحللدر مواد غليظه يى طرف جلده دفع ايدوب تحليل ايدر وبو
معنا مجنونلرده تجربه اولنمشدر وكثرت تناولندن بدن متقرح اولوب بالى بولك كبى متقشر اولوب
دوكيلور ومقالات اوزره تناولنده اخلاط متعفنه غليظه رقيق اولوب جلددن قمل وقمقام كبى اولوب منع
اولور واخلاط اكثريا تقشر جلد ايله مندفع اولور جذام وخنازير وبرص وحب افرنجى كبى امراض عاصيه يه
علاج تام ودواى حالاكلامدر شيشبى ابطا وروح حيوانيه وحواس خمسه يه تقويت ويروب باطول
عمر ايچون مؤثردر سنه ده بردفعه تناول اولنه واكر حيات وعقارب وياخود رتيلا لسع ولدغندن
متضرر اولمشلر موضع لسعه لحم افعى بفضماد ايلسه لر مفيددر داء الثعلب وداء الحيه واوجاع بارده ده
مزمنه يه نافع دركلى استعمالنده كنارى اخلاطى احراق ايدر ومصلحى عسل ومصلحى لبن وربوب فواكه در
ودم افعى اكتحال ايلديكده بصره جلا وحدت وقلب افعينك حامليه تأثير سحردن امنيت بولور واكر انسان
افعى فخذ مرأه يه تعليق اولنسه مادام كه اوزرنده اوله حامل اولميه دنشيحى ايله لسع هوام طلا
اولنسه برؤتام حاصل ايدر وطلاء بواسيرى ازاله واكتحال الابياض عينى دفع ايدر اكر برخيطى
كردن افعى يه بند ايتمك ايله افعى هلاك اولنجه ترك اولنسه خناقى دفع ايچون مريضك كردننه تعليق اولنسه
خناقى ازاله ايدر مجربدر وبين الناس خيط ارجوانى ديمكله مشهور ومتعارفدر مصر قاهره دن
بلاد سائره يه كبار ايچون هديه ايدرلر اقط فارسيده كشك تركيده كش ديرلر ايران طرفنده ايدينجد
اولورقنقصكره سوزوب قورودرلر طبيعتى بارد ويابسدر خاصيتى بطى الهضمدر قابض ومبرد
وقاطع لشهى اسهالدر غايت نافعدر مجرب وقيسك ضمادى داء الثعلب وسيلان دم بواسيره ايچون
مفيددر ومثلى قدر يانمش بونوز ايله ضمادى قوباء ايچون مجربدر اول باشى كل ياغنى
ايله تدهين ايدوب جعلوضماد ايدرلر رياح غليظه وبلغم لزج وسودا توليد ايدر مصلحى جوارشات
وكلبا شكردر اكارع عربيده فارسيده وتركيده پاچه ديمكله معروف ومشهوردر طعامدر افضلى
قوزى وكچى پاچه سيدر كثرتى قولنجى اولمغله بطى الهضمدر اما بعد الهضم دم صالح ورقيق
القوام توليد ايدر معتدل الغذاءدر وناقهينه مناسبدر اصحاب قرحه وسودا اولى محترقه وبواسير
انواعنه دوا سائره يه غالبدر سحج الامعا وصدد وحلقده اولان حشونت وشقاق شفتينى

ولسان

ولسان وبحة الصوت وسعال يابسه برنافعدر سل ودق ونفث الدم وعسر البول وهزال مفرط
ازاله ايدر مع عرقچيا بلغم مواد حاره نك لذعنى واسهال مرارى ومشروب اوكلان دواء حاره نك
مضرتنه مانعدر وپاچه سويى ايله احتقان اولنسه يابس المزاجلرك اسهال وزحيردن سحجنه زياده نافعدر
نطولا دماغك ضعفنى واورام صلبه يى وخنازيرى تحليل وازاله ايدر كاهيجه قولنج ايراث ايدر مصلحى
شراب عتيق وسركه وعسلدر وياخود كرفس ودارچين امثالى ايله طبخ ايدرلر انسان اشرف مخلوق
اولان حيوان ناطقدر كه ادم دخى ديرلر وهر برعضونك خاصيتى تحرير ده قلم معجز بيان عاجز وقاصر
وشرف ماهيتينى تحرير ده لسان وصاف ابكم وحاصردر انجمله وسخ اذنى شراب ايله شرب اولنسه
رياحى توليد ايدر اكر كثير المقدار اولورسه هلاكه باعث اولور واكر شقيقه يه ضماد اولنورسه صرعيا دفع
اولوب برؤتام بولور وچورومش عظم انسانى قروحات خبيثه يه وكلف يه وبثورات عاصيه وساعيه يه
ذرور اتسه لر تزايدندن منع ايتمكده عظيم الاثردر وعظم محرقنى هريوم برمثقال قدر مثلى سكر ايله ممزوجا ايام
ثلثه استعمال ايلسه لر صرع وعرق النسا ووجع مفاصلدن خلاص اولورلر مجربدر ويراق صاتمى
ديراندن ايچون صماخ اذنه ادخال اتسه لر قتل ايدر كركسه خارجدن دخول اتسون وكرك داخلده
حاصل اولسون لسع عقارب ورتيلا وحيه يه نافع واثار وقوبا وقروحات طريه وبياض عينى
دافعدر واكر نبل عصور ايله ممزوجا ثواليل وقوباء يه طلاء اولنسه مفيددر منخردن سيلان دمى قاطع
ومعمل قروح ديد وانسانك عضو ايتديكى ايتمك اورام صلبه يه ضماد اولنسه تحليل وتفتيح ايدر و
واسنان انسانى صولمباز وعقدا بمكله وجع اسنان شديده يه تسكين ايتديكى بين المجربين مشهور
وعسر ولادتى تسهيل ايچون دخى مجرب ومذكوردر ودم انسانك فصد وحجامت ايله اخذ اولنوب
تربيبى وعرق النساء ووجع مفاصل كبى علل مزمنه امثالنه غايت نافعدر اما شربى بلادت ايراث ايدر
وحيض دمى قاتل وموروث جذامدر اما طلاء اوجاع صعبه يى تسكين ودفع نوبت حمياته ظهور ايدن
رعشه وقشعريره يى ازاله ايچون حيض برخرقه يه بخور اتسه لر غايت مجربدر وبول انسان خصوصا
اطفالك بولى سعال عتيقه وجرب متقرح وحكه وقوباء وقروح خبيثه وعسر التنفس ايچون
ماء الحمص وماء العسل ايله برقاچ كره استعمال اولنورسه علاج لانظيردر وعلل هيئته قطوردن
غايت نافع واكثر عللرى دفع ايدر خصوصا ملح البول اوله بياض عينده مجربدر واغذيه لطيفه دن
حامل اولان فضله اطفالى تجفيف ايدوب خناق كلبى واورام حلقى ازاله ايچون بوغازه نفخ اولنسه
تفتيح ايدوب ازاله ايدر واكر عسل ايله ضماد ايدرلرسه دخى يا تحليل ويا تفتيح ايدر مجربدر طلاءن
قروحات دمال وعفونتنى ازاله ايدوب جمره يه نافع وشربا قطع يرقان واسهال ايدر الات سميه دن
اولان جراحاتك سميتنى دفع ايتمكده بيعديلو حميات ضدائره سميت ادويه قتالر ولسع حشرات دواء
بيمثلدر وبرمثقالنى مثلى قدر دهن النوشادر ايله مزج ايدوب شرب ديبق مصمك ايدن كمسنه لره
اعطا ايدرلر تجربه اولنمشدر ومحرقى قروح لثه واكله امثالى علل عاصيه يه ذرور وسنون اولنه
انبات لحم ايدر واكر يدينك اون عدد اظفارينى قطع واطراف نصكره بركسيه ايچورسه لر صاحب
اظفاره محبتى اول رتبه زياده اولوركه تعشق مرتبه سنه بالغ اولور وبعضيلر اظفار قدمين
دخى بويله دردديلر وشعر محرق انسان استسقا وسموم قتالره وحصاة كلى ومثانه ويرقان
ودبوى ازاله ايدر واكتحال الابياض عينى ايچون دهن الورد ايله قطور اولنه وجع اسنان واذنه مجربدر
واكر بول الصبيان ظرف نحاسيده عسل ايله زياده غليان ايتدرورسه لر بياض عين وظرفه ايچون
علاج بينظير ودواء سريع التاثير اولور ومنى انسان بهق وبرصه طلاء اولنسه ازاله ايدر ومشيمه انسان

صرع ویجناهد ناخمد جذام ایراث ایدر دیلر تجربه ایتمشلردر وتحف وجحیم انسان علل رحمیه
ودماغیه دن صرع وجنون واختناق الرحم وصرع الصبیان کبی علتلره دواء مجربدر واطباء متأخرین
اوبجنیه بینده غایت ممدوح ومستعملدر بونلردن کونا کون دوالراجاد ایتمشلردر اقراباذینده
انشا الله تعالی مفصلا بیان اولنور وشعر انسان کره اصحاب صنعت الکیمیا مفتاح تعبیر ایدر مقطر
دهن الشعردر ومحلول الشعردر بونلرک دخی طریق استخراجی مفصلا اقراباذینده بیان اولنور
محلنه مراجعت اولنه **انفحه** لسان فارسیده پنیرمایه دیرلر ایچی سود ایله تغذی ایدن حیوانات
صغارک اچواقنده لبن منجمد کبی بولنان نسنه در که مجموعنک طبیعتی درجه ثالثه نک اخرنده حار و
یابسدر حاصیتی ملطف ومحلل وتریاقیتلی در که مایع اولان نسنه یی تغلیظ وعقد وغلیظ اولان
نسنه یی مایع وسائل ایدر مثلا معده ده منجمد اولمش دم ولبنی اذابه ایدوب رعاف واسهال مزمنه
وسیلان دمویه یی قبض ایدوب انجماد حاصل ایدر ودخی رطوبات رحمی حبس واختناق رحمی ازاله
ایتمکله امراض نسائیه نافع وسحج امعاء ووجع معده واکثر امراض احشایی دافع بردوا ولا نظیردر وجماع
ایچون مجرب اولانلری حمار وحشی وطاغ کچیسی وغزال وجمل وغنم وفیل ونیجه سائره لری
دخی استعمال اولنور مجربدر مقدار استعمالی حمصه قدردر **اوز** اطبادن بعضیلری اوردک وبعضیلری
قازدر دیمشلر والحاصل اوردک وقاز معناسنه استعمال ایتمشلردر اما بو محلده مراد قازدر طبیعتی درجه
ثانیه اولنده حار واخرنده رطبدر حاصیتی مسمن وغلیظ وبطی الهضمدر بارد المزاجلرک شهوت جماعیه سنی
محرکدر ادویه حاره ایله طبخ اولنورسه اولحدر مری ورمان مصلحیدر ودماغی طلاء ورم مقعده
مجربدر اورام صلبه وشقاق مقعد وجلد سجحنی ازاله ایچون شحمی عجایبدر اورام ثدیینه دقیق نعلیه وقشر
ایله بالخاصه مفیددر ودخی ماء مالح ایله شرب اتسه لر وجع مثانه یی دفع ایدر غایت مجربدر و
بیض مسحوقی اسهال دموی ایچون دواء لا نظیردر **ایل** اولک فتحی وضمی وکسری وثانینک شدی سی
ایله درلسان فارسیده کوزن وکاوکوهی وبقر الوحشی وترکیده صغن دینمکله مشهوردر کیک انواعندن
بر وحشی حیواندر که صیادی حتی ایتدکده کندویی جبلدن جبله رمی ایدر اما اصلا متضرر اولماز
وعمره سنین عمری قرننده اولان عقدک عددی مقداریدر وایل سمک ایله مصادف اولدقده دروق سمکی
کورمک ایچون ساحل بحره وارروسمک دخی آنی کورمک ایچون بره قریب اولور واکثریا ایلک
اکل ایتدیکی حیات ترو کاه اولورکه اثناء اکلده حیات ایللی لسع ایدر وحرارت سم سببندن بخار
متصاعد اولوب عینیندن ایکی دمعه سائله حاصل اولور وتحتنه سیلان ایدوب انده منجمد
اولورکه بادزهر حیوانی بوندن عبارتدر دیرلر وایلک اماکنی بلاد هند غربی وسند وفارسده
قرونی بعد سنتین ظهور ایدوب سنه ثالثه ده متشعب اولور والتحسنه ثمانیه دک شعبی
زیاده وسنه تاسعه ده رأسنده قرنینی ایکی شجر کبی اولور بعده هر سنه ده برکره قرنینی
ساقط اولور وبدکی وقت شمسه مقابل طورورکه سخت وصلب اولور ومجموع انواعنک افضلی
کوزن دیدیکلریدر که زیل جبالده شجرستانده توطن ایدر جثه سی آهودن اکبر وشعری وقت
شتاده سیاه وصیفده احمر اولور وقویروغی اولماز بوکا وعل دخی تسمیه ایدرلر وبرنوعی دخی جبال
حاره ده اولوب ذوذنبدر اکا یحمور دیرلر وجبال بارده ده اولان نوعنه بقر جبلی دیرلر وجمیع
انواعنک صغیرده قرونی ساقط اولور وجمیع اقسامنک لحمی غلیظدر سوداوی مولد وبولحمده
ویابس المزاجه جماعه قوت ویرور ودنبی حملی سمی دفع ایدر وهواء حاره ده اتعاب ایتدکدن صکره
ذبح اولنان کیکک لحمنده سمیت واردر ولحمنک مصلحی یاغلر ایله زیاده طبخ اتمکدر وبعد الاکل

شراب وماء عسل شرب ایتمک لازمدر ومثانه یه مضردر مصلحی بوشقال کتیرا ایله برابری رماد قرن
مجربدر وهرنه موضعدن اولورسه سیلان دمی واسهال مزمنی قطع ایدوب امعاده اولان قروح
وسحج وقولنج شدیدی ازاله ودفع ایدر وجع طحال وسیلان رحمه مفیددر وانفحه سی جماعه قوت
ویرور اکر خاتون بعد التطهیر اوچ کون فرزجه ایلسه لر حملی منع وشحمی تشنج وامراض بارده یی دفع ایدوب
اورام صلبه یی تحلیل ایدر واکر قرنینی برمکانده تبخیر اتسه لر حیات وعقارب وسائر حشرات حیوانیه فرار
ایدر وبولی دخی بویله در ورماد قرنی ایل ایله مضمضه تسویک اتسه لر فساد اصول اسنانی وسواد وصفره نخی
قلع ایدوب اصولنه استحکام ویرر وقضیبی تجفیف وسحق ایتدکدن صکره تهییج باه ایچون استعمال
اولنسه غایت مجربدر ودخی حصاة کلی ومثانه یی شربا تفتیت ایدر ودخی ایلیکی مبتلا اولان کسنه نک
اوزرینه عرق ایل ربط اولنسه حمی سی زائل اولور وسائر اعضاسنک منافعی کثیردر محلنده ذکر اولنور

حرف الباء الموحده **بادزهر حیوانی** انواع کثیره سی واردر لکن بین الناس شایع
اولان درت اسمیله مشهور اولمشدر برسی مارمهره وبرسی بادزهرهاری وبرسی بادزهرکانی
وبرسی بادزهر حیوانیدر اما مارمهره که فی زماننا مجرد مهره لفظی ایله دخی تعبیر اولنور رمادی اللون
برجوهردر اختیارات بدیعی صاحبی دیرکه حجر الحیه ایکی نوعدر برسی معدنی وبرسی حیوانیدر
یعنی مارک قفاسنده متولد اولور وشبه کبی برشیدر ووقتا که ماردن تفریق ایلدکلری حینده
ملایمت اوزره در تلاصق هوا ایله متحجر اولور نصیر طوسی دیرکه مارمهره حیاتک باشنده بولنور
برمهره در بین الناس دفع سموم ایچون استعمال اولنه کلمشدر لهذا بادزهریت ایله شایع اولوب
بعضیلر بادزهرهاریته مماثل وبعضیلر انی انفع ومؤثر عد ایدرلر اما بادزهرهاری دینمکله شهرت
شعار اولان حجره نصیر طوسی واختیارات صاحبی حجر التیوس تعبیر ایتمشلردر اکثریا طویل
الشکل اولوب بالوطه مشابه اولور برشکلده در بادزهرهاری سائر اشکالده دخی معمولدر وکاهی
مدور عریض دخی اولور وفی دیرلرکه بادزهر حیوانین اخراج اولندقده آغز ایچنده اولوب تقلیب ایلدک
هرنه شکل مراد اولنورسه اول شکله کتورورلر لونی زیتونی اولوب سواد وخضرته مائل اولور و
بعضیسی صفرته مائل اغبر اولور الحاصل بادزهرهاری الوان مختلفه ده بولنور مقالة الحسون
فی الخواص صاحبی دیرکه بعضی جهلا بادزهرهاریدن بریکی کوروب آنک لونینی محافظه ایدر بعده اول لونده
کوردیکی بادزهری اخذ ایدوب سائر لوننده اولان بادزهری طرح ایدر مع هذا بادزهرک منافعی لونیله حسیلر
دکلدر وبادزهرهارینک سطحی شفاف واملس اولوب فی الجمله حرارت کوستریر داخلی بصل مثالی قتدر لکن
وسطنده برچوب اولوب ماده سی اول چوبک اوزرینه قت قت مجتمع اولمشدر مجرد مشابه وخفیف ورخو
حک اولنسه انحکاکی سریع القبول وحکاکه سی بیاض اولور وهرقنده بیاض ولبنی اولورسه اول قدر معمولدر
کسر اولنسه بالجوده احراقی اولنسه رائحه سی لطیف ودهند شرقیدن ممالک فارس وچینه قریب بعضی
نواحیدن کلور بعضیلر شبانکاره ودار الجرده تخصیص ایتمشلر صاحب مفرده خراسانده دخی اولور دیمش
والحاصل نواحی مزبوره ده برنوع کچی اولور که شکلده کچیه وکیکه مشابهدر اطباء لاطین اکا تیس ایلی دیرلر
قدمادن بعضیسی ایلی وبعضیسی کوسفند دخی تعبیر ایتمشلر جثه ده دوم ایلی کچیلری قدر اولور لکن الآخر
وقپلان کبی بنک بنک اولوب بینوزلری کچی بینوزندن اوزون وطوغری اولور وانلرک غذاسی اکثریا
افاعی محلصه وسائر محلصه امثالی نباتات بادزهریه در افرنج اطباسی دیرلرکه اول حیوانلرده قوتنه یوره
غایت چوق اولور مزبور کچیلرک اکل ایلدکلری اکثریا قوتنه یوره در بادزهرهاری تعبیر اولنان جوهر
مار الذکر حیواندن قومک وجودنده کیلوسدن حاصل ومتلون اولور لکن موضع تکوننده وکیفیت حصولنده

ایکی قول واردر قول اول حیوان مرقوملك كوزلرنده متكون اولمقدر كه طشره ده مجرد كوزلری ف
بوزنی قالور بو حالده انك داخلنده بر بخار رطب كوزلرینه صعود ایدوب مائیته مستحیل و بوزنی طرفنده
واقع اولان كوز پكارلرندن كوزیاشنه مشابه بر رطوبت خروج ایدوب سیلان ایدرملّه سقفت حوالیه
منجمد اولوب بوزنی طرفنده واقع اولان اشعاریندن بر شعر ایله معلقا باقی قالور دیمه حیوان مرقوم تكرار
عارضهٔ مذكوره عارض اولوب كلا اول جسد بخصوصیه القا و بخار رطب كوزلرینه صعود و كوزیاشی
شكلنده خروج ایدوب بیله اولا منعقد و متحجر اولور متوالی مجمرا اوذره عارضهٔ مزبوره وضل مذكور متكرر اولدقچه
ماده متحجره متزاید و ثقیل اولوب ساقط اولور یاخود حیوان مرقوم ماده متحجره یی استثقال ایدوب
حك ایله اسقاط ایدر احمد بن یوسف التیفاشی بو قولی تایید ایچون نقل ایدركه امراء عظامدن برینسنه
بادزهر شكلنده سواده مائل لكن متحجر دكل شمع كبی رطب بر جوهر كوروب اصلی نه دیو سؤال ایتدم دیدیكه
حلب ایله دیار روم بیننده مرعش تعبیر اولنان موضعده بر نوع ایل واردر كه حیات اكل ایدوب انفاذ كوز
اولان وجه اوذره كندولری بر صویه القا و كوزلرندن دمعه جریان ایدوب منعقد اولور صیدلرینه قصد
ایدوب بعضیسنده خمصه مقداری و بعضیسنده بادام مقداری بولوب جمع و حفظ ایلدك تجربه اولندیغی
دیو سؤال الادم دیدیلر كه تجربه ایلدك لكن ایل حنه كوردك حیات اكل ایدوب بعده كندو یه صویه القا و بو
جوهر اولحالده حاصل اولدوغنه تحقیقا واقف اولدق قول ثانی بو بادزهر حیوان مرقوملك اعضای باطنه سنده
متكون اولمقدر نته كه هوا حاصنه لر جردن كلی و مثانه انسانده متولد اولان حصاة و بقرلك كیس مراره سنده
متولد اولان حرزه كبی لكن بادزهر حیوان مرقوملك اعضاء باطنه سنك قنغیسنده متكون اولدیغنده اختلاف
اوزره در اطباء مصردن ابن جمیع دیركه حیوان مرقوملك قلبنده متكون اولور و بعضیلر دخی كیس مراره سنده
اولور بقرلك كیس مراره سنده متكون اولان حرزه كبی و بعضیلر بو قولی تایید ایچون دیمشلردر كه بادزهر جدید
ایكن اغزه آلنسه طعم مراره مشاهده اولنور و بعضیلر دخی حیوان مرقوملك معده سنده متكون اولور دیمشلر
و معلوم دركه كچی و قیون و صغر امثالی كوشنیجی حیوانلرك بر تاج معده لری واردر لكن معدهٔ اولی لرینه كرش تركیده
شیردن و فارسیده شیردان تعبیر اولنور بادزهر انده بلنور و كاهی سائر معده لرنده دخی بلنور دیرلر
بو قولی تایید ایدركه بعضی جبال شاهقه ده تعیش ایدر تیوس بری واردر ایام خریف واخرنده صید
اولندقده انك بعضینك معده سنده بر ماده متحجره بولنور كه ماده مزبوره اكثریا مستطیل الشكل اولوب
اولده ایچ برموق مقداری اولور بادزهر حاری كبی ماده سی بر چوبك اوزرنه قت قت متراكم اولمشلردر
بعضی صغیر و بعضی كبیر اولوب لوحخ كستانه رنكنده و بعضی رمادی اللون اولور براق لكن بور و سنجی
بر قشر اولور و زنی خفیف و رائحه سی طیب اولور حتی نجچه دیارده بعضیسی جبال شاهقه ده بر تیوس
واردر كه اكثریا اكل ایلدیكی درونج عقرب و سائر نباتات بادزهریدر انلرده بو حجر بولنور اطباء لاطین
اكا بادزهر حیوانی تعبیر ایدرلر حمیات ردیه امثالنده استعمال ایدرلر مادهٔ سمیه سی دفع و ازاله ده نفع
عظیمی تجربه اولنمشدر شراب ایله استعمال اولنسه نشاطی زیاده ایدر اعضاء رئیسیه واردا علی الخصوص
دماغه قوة ویرر دواره عظیم النفعدر و مشیمه یی خارجه زیاده ناضعدر دیسنطاریا و انواع سمومده
و وجع قولنج امثالنده یكی نحودجه سی میاه موجد ایله استعمال اولنور درت حبه یاخود بش حبه سی شراب ایله
هر یوم استعمال اولنسه طاعوندن و سائر سمومدن محافظه ایدر حاصل كلام بادزهر حاری حیوان مرقومده
متكون اولدیغنده اتفاق اولوب موضع تكوننده قوللر جنه كوردین ایله اختلاف واردر قول اول حیوان
مرقوملك كوزلرنده و قول ثانی اعضاء باطنه سنده متكون اولمقدر لكن ارباب عقل و فطانت و اصحاب فهم و
كیاسته قول اوله رجوع و قول ثانی طرح كو دیوردلر احوال انلكن برحیوانلك كوزنده بادزهر مشابه

حجری المشكل جوهر متكون اولدیغی مشاهده اولنمادیغندن ماعدا اكثرندن اخراج [illegible] متحجر ایلدكه
ووسطنده چوب نجه بلنور احیانا انك اعضاء باطنه سنده مادهٔ متحجره بولندیغی اكثرندن [illegible]
مشاهده ده علی الخصوص بیان اولنان كیسه معده سنده و بوكا مراره سنده بولنان ماده متحجره صورتده و منافعده
فی الجمله بادزهره مائل و معادل اولدیغی بادزهر معده ده اولدیغنی اعلام ایدر والحاصل اكثر حكما
بو خصوصده بادزهر مادینك معده ده متكون اولدیغنه ذاهب اولمشلر و كیفیت تكوننده بر كوزه بیان
ایدرلر هند شرقیده حیوان مرقومك غذاسی حیات و خلاصه سائر نباتات بادزهر اولوب نبات
مزبورك بعضیسی صلب اولوب معده ده بر سرها هضم اولمیوب چوپه لرندن بعضیسی باقی قالور [illegible]
[illegible] بعضی اجزای اول چوپه ملتصق اولوب حرارت معده ایله منعقد و متحجر اولور و قتا فوقتا انك
اوزرنده كیلوس دن اجزای اخر ملتصق و متحجر اولور [illegible] بادزهر كاری
بادزهر حاری كبی [illegible]
[illegible] بادزهر حاری مشابه [illegible] الشكل
لكن [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
تیس ایلی و برلیسی دخی هند غربیده اولان تیس ایلی مشابهی ورده مشابهی حیوان و برکیسی دخی بیونك
فی طبیعة الباد زهر معلوم اولدكه بادزهر بعضی اراضیدن بر سمیه اصحابنك حرارت كاذبه سینی تسكین
والتهابلرین اطفا ایلدیكندن بین العامه طبیعتی بارد اولمق اوزره مشهور اولمشلردر حتی السنهٔ ناسده
بادزهرك زیاده و مكرر استعمالندن احتراز كركدر دیرلر امعده فی بترینلر ایدر دیو ضرب مثل اولمشلردر لكن
خطاء محض و غلط فاحشدر كذلك امور عجیبه دندر كه حذاق قدمادن قوللری اعتماده شایسته چوق
كسنه لر بادزهرك كالحرارتیه ذاهب اولمشلردر علامهٔ قرشی علیه الرحمه شامل نام كتابنك مفرداتنده
دیركه بادزهرده كیفیات اربعه دن یعنی حرارت و برودت و یبوست و رطوبتدن بر نسنك غلبه سی
مشهور دكلدر زیرا سمومك انواعنده یعنی حاره سنده و بارده سنده و یابسنده و رطبنده بادزهرك منافع عظیمه سی
مشاهده و تجربه اولنمشدر اكر آنده كیفیات اربعه دن بریسی غالب اولسه انك نفعی اول كیفیته غالب اولانك
مقابلی ایله تسكیف اولان سمومه مخصوص اولوب ما عداده نفعی اولمازایدی مثلا بادزهر حار اولسه سموم
بارده ده نفعی اولوب سموم حاره و یاجسده نفعی اولمازایدی بلكه حارده استعمال اولنور سه ضرر عظیمه
باعث اولورایدی ایدی بادزهرك طبیعتی اعتدال اوزره در و بعضیلر حرارته میلی واردر دیرلر در تأثیر بالخاصه در
یعنی خواص مطلقه دن اكا مخصوص اولان صورت نوعیه سی ایله در لهذا منافع و تأثیری بلنمز الا تجربه ایله بلنور
اما متأخرین اطباء افرنج دیرلر كه بادزهر ادویه نشافه دندر زیرا انده ملحیت بارودیه واردر كه انك واسطه سیله
مواد ردیه یی تقطیع ایدوب تعریق یاخود تنفیس ایله اخراج ایدر اما انده اولان خواص و منافع حیوان
مار الذكرك اكل ایلدیكی نباتات بادزهریدندر بلكه بادزهرك وسطنده بولنان چوپ نبات مزبوردن
هر قنغیسنك چوپی ایسه بادزهرینك منافعی انده در لهذا هر حجر كه بطون حیواناتده بولنه بادزهر مشابه نفعنده
اولماز بلكه حاصل اولدیغی كیلوسك ماده سی اكلانان مأكولات حسبیله هر برینده منافع اخری اولور كورمزمسنكه
بادزهر جوهلی دیدكلری نجچه ولایتده طاغلرده تعیش ایدن یبان كچیسی معده سنده بولنان بادزهر حاری
مشابهی حجردر او علتده زیاده مؤثر در حتی حائل كبی بوینه تعلیق اولنسه دوا آری دفع ایدر دیرلر اول حیوانلرك
اكل ایتدكلری درونج عقرب ایدركه درونج عقربده اوه نفع عظیمی اولدیغی كبی آنی اكل ایدن حیوانك كیلوسندن

حاصل اولان تجربه فی دواره نافع اولور وبعد الامتحان بادزهرهارینک صحیحی اولدیغی تحقیق اولدقدن صکره
تجربه سنده خطا یوقدر زیرا بادزهرهاری صحیحک اگرچه جملهسی خلطده مساوی دکلدر لکن خلطده بربرینه
متقاربلردر بالحاصل بدن انسانده انواع کیفیت سمیه یی گاه تعریق وگاه تنفیس ایله وطاهر بدنه وسطح
شکلنده اخراج ایتمکله وگاه ادرار ایله دفع وازاله ایدوب مزاجه ضرر ایراث ایتمکسزین ارواحی ترویح و
جمیع اعضایه علی الخصوص قلبه قوت ویرر فی منافع بادزهرهاری بادزهرهاری صحیح جمیع اعضایه علی الخصوص
اعضاء رئیسه یه قوة ویروب ضعف قلب ومالیخولیا وداء وصرع وغشی واختلاج قلب ویرقان وقولنج
ودیسنطاریا وحصاة کلی ومثانه واحتباس طمث وعسر الولاده وطاعون امثالی علل اصحابنه وشرب سموم
ایدنلره نفع عظیمی اولدیغنده شبهه اولمز مقدار استعمالی اون حبهدن اون بش حبهیه یاخود یکرمی ویا یکرمی بش
حبهدن نصف درهمه وارنجه دروه یورلرکه هرکون نصف دانک بادزهری استعمال ایدن کمسه انواع سموم
وسائر افات رویهدن امین اولور اختیارات بدیعی صاحبی دیرکه بادزهرک استعمالی بهر یوم استعمال اولنوب
هفتهده ایکی کون ترک ایدهلر ارسطاطوس حرمانی بادزهری بعضی سفوفات بادزهریه ایله مثلا سفوف
احمر امثالی ویا امیتوندن معرق ایله ممزوجا استعمال اولنسه موادحامضه غیر طبیعیهنک حموضتنی نشف و
ازاله ایدر موادصفراویهنی تعدیل واخلاطی تحلیل ایدر انواع امراضده دوادکلی وعلاج جامعدر ضعف قلبه
واختلاج قلب وغشی امثالی عوارضی دفع ایدر عوارض مزبوره مسهلات قویهدن نشات اتمش ایسه ازاله
ایدر کذلک حمیات رویه انواعنه تجربه اولنمشدر شوکه حوفمانوس حکیم دیرکه سکز ایلق حامله عورت
حمی رویه یه مبتلا اولمش بر قاچ دفعه ماء لسان الثور ایله منفردا بش حبه بادزهرهاری ویرمکله خلاص
اولدیکه کذلک حمیات رویهنک بادزهر ایله اندفاعی عنده زاقوطوس وسائر مجربین تجاریب کثیره ایتمشلر
زاقوطوس دیرکه بادزهر ادویهء نشانده تنده بدن انسانده موجود اولان موادک حموضت زائدهسنی کرک
ایسه غیر سمیه اولسون بطریق النشف ازاله ایدر هذا وقتنده یکانه رئیس اطبای سلطانی اولان
حیاتی زاده مرحوم قرق کون بادزهره مداومت عوارض مراقیه یی دفع ایدر دیو تحریر ایلمش دردیرا معلوم درکه
عوارض مراقیهنک سببی اخلاطک حموضتیدر دیرسیدر بادزهر حموضت نشف ایتمکله بروکلور وقرق
کون تعیین ایلمسنک وجهی اولدرکه مراقیه امثالی علل مزمنهنک دوا ایله استیصالی ایجی قرق کون لازم
اولور لکن علل مراقیهده بادزهرک مقدار استعمالی زیاده جه کرکدر مثلا بحسب المزاج والعلة نصف
درهمدن درت ثلث درهمه وارنجه علی الریق سیما امیاه مفرحه ایله استعمال اولنه کذلک نص لغه ده بادزهر
بادزهرمادة الحیاة تسمیه ایدوب دیرلرکه سنی اربعینی تجاوز ایدوب مزاجنده ضعف شیخوخی حس
اولنان کمسه افتاب حمله تحویل ایتدکده که هوانک اعتدالی وقتیدر اوچ کون متوالیا بادزهرهاریدن
بردانک سحیق اخف ایدوب اشربه مناسبهدن بری ایله استعمال ایلسه مزاجنده قوة عظیمه مشاهده
ایدر لکن مقدما اخلاط فاسدهدن بدنی تنقیه لازمدر زیرا بونک امثالی ادویه استعمالنده قدما تنقیه یه
زیاده اهتمام ایتمشلردر کذلک استعمال ایلدیکی کونلرده اغذیه غلیظه ولبنیات وحامضات وجماع
وانفعالات بدنیه ونفسانیهدن حمیه ایدوب سریع الهضم وجید الکیموس غذالر استعمال ایتمک شرطدر
بعده سنهء آتیهده استعمال مراد ایدرسه سنهء اولده استعمال اولنان مقداردن بردانک زیاده اخذ
اولنوب مثلا کوندهء یارمیشر درهم بادزهر سحیقا متوالی مشروح اوزره استعمال اولنسه تکرار سنهء ثالثهده
برد آنکدن دخی زیاده اولنوب کونده اوچر دانک استعمال اولنه متوالی مشروح اوزره بهر سنه بردانک
زیاده اولهرق برمثقاله وارنجه تزیید اولنه بعده بهر سنه کونده برمثقال متوالی سابق اوزره معلوم
اولهکه بادزهرک نوروزده کیفیت استعمالی ذکر اولنان وجه اوزره مشهوردر وبعضیلر ادویه سائره

ایله

ایله ممزوجا استعمال ایدرلر ازجمله بادزهر نصف مثقال طباشیر ولولو غیر مثقوب هر بریندن برر مثقال
عنبر اشهب ومسک یارمیشر دانک صندل ابیض صحیح بر درهم عود ماوردی نصف درهم مصطکی
بردانک ورق ذهب اون عدد ورق فضه بش عدد اخذ اولنوب بادزهر ولولو سماقی اوزرنده
کما ینبغی صلایه وسائر اجزا الرناعما سحق اولنسه بعده قدر الکفایه نبات شامی کلاب ایله حل وشربت قوامنه
کلنجه طبخ اولندقدن صکره مزبور اجزا الرئی الحاق ایدوب معجون اولنه وقتا که افتاب حمله تحویل ایدر بو معجون اوچ
قسمه تقسیم اولنوب اوچ کون علی الریق استعمال اولنه لکن اولکونلرده ماسبق کبی حامضات ولبنیات وجماعدن
حمیه شرطدر ضعف قلب وتقویت باه ایچون دخی ادویه مناسبه ایله جمعا استعمال اولنور وجمیع مفاصل وقدیم سنجی اعضاء
باطنهء یادویهء مناسبه ایله استعمال اولنه خنازیر متقیحه وسرطان متقرحه امثالنه دروزا استعمال اولنوب لذع
افاعی ماء دارنارنج ایله سحق اولنوب اول موضعه طلا اولنسه الم ووجعنی دفع ایدر کذلک حشرات سمیه وهوام
انواعنک لذع ولسعنده اولان افاتک جملهسنی موضع لسعه ذرورا سمیتهء تنی حاد جذب ایدوب
فعلنی ابطال ایدر امتحانات بادزهر میخائیل واغولیدوس دیرلرکه بادزهر جمیع سموماتک دفعنده وموادک
رد یتنی اصلاح ایتمکده غایة الغایه ممدوح اولان دوالردندر لکن زمانمز اطباسی نادرا استعمال ایدرلر
زیرا بادزهرهاری جوهر عظیمة القدر انواعندن اولمغله ارباب حیل مغشوش بادزهرلر عمل ایدهکلمشلر
کورمزمسکه تمامیه دیاری بادزکانلرینه اول قدر بادزهرهاری بولنورکه بادزهر معدنی اولان هندستان
قریب اولان ممالک فارسده اولمقدر بادزهر بولنمز والحاصل بادزهرهارینک بیکده بیری صحیح اولمدوقندن
ماعدا قیمتی دخی زیادهجه اولمغله دیارمز اطباسی بادزهر استعمالنه نادرا رغبت ایدرلر اعدی بودوایه
رغبت ایدنلره صحیح ایله مغشوشنی فرق ایچون امتحاناتی بلمک لازمدر ازجمله بادزهرهاری دقت اوزره
وزن اولنوب بعده یکرمی درت ساعت ماء القراح ایله نقع اولندقدن صکره اخراج ایدوب تکرار وزن
اولنه اگر دخی اولکی مقدارده کلور ایسه صحیحدر اگر اولکی مقداردن زیاده ویا ناقص کلور ایسه مغشوشدر کذلک
تدقیق ایله بادزهرک اوزرینه محکم سورتیله اگر سورتیلن موضعده حرارت کلور ایسه صحیحدر اگر بادزهرک
سطحندن بعضی مواضعده جیردن بعضی اجزا دحل ایدوب قالور ایسه مغشوشدر کذلک بادزهر جزوی
ترطیب اولندقدن صکره اوزرینه جیر ویاخود رماد ابیض سوریله اگر جیر ویا رماد احضر اللون اولور ایسه
صحیحدر والا مغشوشدر کذلک بادزهر وجیر معا بر ظرف ایچنه قونوب اوزرینه ماء صافی القا اولنه اگر ماده
یسیره ده اصفر اللون اولور ایسه صحیحدر والا مغشوشدر بوندن صکره اگر تجربه وامتحانات وفائدهء کثیرهسی
مطلوب اولنور ایسه استادم علی البروسی مرحومک رسالهء بادزهریه سنه نظر ایدهلر بطارخ بیضهء سمک مادهء سیدرکه
هنوز بیضه جامدی بر موقعده وقوم کبی سائل اولور ترکیده حاویار دیرلر غایت مشهوردر افضلی تازه وصفرهء
مائل اولاندر طبیعتی درجهء ثانیهده حار ویابس درحاصیتی بلغمی قاطع وقصبهء ریهیی جلا وطحالی نافع ریاحی
محلل وسریع التعفن ومحرور المزاجه مضردر مصلحی زنجبیل دارچین وعطشی بالخاصه دفع ایدر سکنجبین ومطلقا
حامضات دخی بویلهدر بط فارسیدر اگرچه تاز معناسنهدر اما قاز واوردک معناسنه الفاظ مشترکهدندر
اطبا تعیین مراد ایچون اوردک معناسنه اصطلاحا تخصیص ایتمشلردر طیور مائیهء انواعندندر الوان مختلفه سی
واردر وحشی واهلی اولور طبیعتی درجهء ثانیهده حار اولهجق یابس ورطوبت فضلیهسی ایله مرطب
وکثیر الغذادر بدنی دکلی سمین وجماعی تحریک وریاحی دافعدر صوتی صافی ودم غلیظ تولید ایدر
اما بطی الهضم وسریع التعفن ومصدعدر مصلحی خل وزنجبیل وادویهء حاره وسکنجبیندر لحمی ملح ایله تو ابلی
ضماد اولنوب وزنبق کلف وغش خنازیری نفع ایدر شحمی شحوم سائرهدن افضل وحار ولطیف وملین
ومحلل وسریع النفوذ درخناق واورام تدیینه دقیق باقلا ایله عجیب النفعدر تنا ولی سعال نافع وتسلیس

صیمادوره دائم اولور وشحمی دزیتغ احمر ایله خلط بنه تبخیر اتسه لر عقارب وسائر هوام ادن
کریزان اولور وقوردن بتری سحق ایدوب جماع صاحبینک ظفرمنه توقیسه لر حماسی زائل
اولور ومرارهٔ بقری ماء کراث ایله بواسیره طلا اولنسه وجعنی تسکین وازاله ایدر واکر عسل
ایله مزج اولنوب اکتحال اولنسه ظلمت عینه نافعدر ولبن ایله مزج واکتحال اولنسه بیضو حدقه
وبثور وعلل کثیره سنی دفع ایدر وروث بقری توتیله طلا اتسه لر فی الحال زائل اولور واکر
حامله تبخیر اتسه لر حیا ومیتا اخراج جنین ایدر ومشیمه یی دخی علی الفور اخراج ایدر واکر روث
بقری تقریسیه وضع اولنسه غایت نافعدر ومنافع سائره سنی مراد ایدنلر مفردات مفصله یه مراجعت
ایده لر **براق** عربیدر دیار شام ومصرده تحته بغنه دیرلر غلط مشهوردر اما صحیحی قسافس
اولمق اوزره تذکرهٔ داودده محرر ومذکوردرکه احمر اللون وعرسی الشکل راسی اسود وایدی الارجل
وسریع الحرکه بر حیوان مودیدر امکنهٔ حاره ورطبه ده متولد اولور زمان صیفده حصیر وخشب والواح
متعفنه ده دخی اولور طبیعتی درجهٔ ثالثه ده حار ویابس اولوب جزوئی سمیتی واردر صداع مزمن
واختناق رحم استنشاقی نافع ورمادی عسل ایله لعوق اولنسه سعال مزمنه یی دافع اولور و
بلع اتسه لر عسر البولی ازاله ایدر ومجاری بوله وضع اولنسه بوله مدر وحصاهٔ مفتتدر واکر
بیه دانه سی بر بقله ایچنه وضع ایدوب حمای ربعه توتیجنه دن مقدم بلع اتسه لر دفع ایدر
مجربدر دیرلر واکر زرنیخ ونوشادر ایله شحم نعز ایله ممزوج ابرکا تره بر قاچ کون تبخیر اتسه لر
تولدینی منع ودفع ایدر مجربدر دیمشلر **بلبل** آوازی تیز وخوش زبانه ونوع طیورده خوش الحان
وهر یرده مشهور ومعروف بر قوشدر طبیعتی درجهٔ ثالثه ده حار ویابسدر خاصیتی غایتده جماعی محرکدر
خصوصا دماغ وبیضه سی لحما اکل اولنسه رحم وجنینی اسقاط ایدر ورمادی بر وبالی جراحاتی
ادمال ایدر مجربدر **بنات وردان** فتح واو ایله بر حیواندرکه بوکا قالیة الافاعی دخی تسمیه
اولنور بردوییه درکه اماکن ندیه ده متولد اولور واکثر حمامات وسقایا تده اولور والوان اسود
واصهبی اولور ومنکوسنا اولدقده قسافدا ایدر وبیضه مستطیله وضع ایدر وبو حیوانه ترکیده
حمام بوجکی دیرلر طبیعتی درجهٔ ثانیه ده حار ویابسدر خاصیتی محلل ومجففدر محرقی عسل
ایله بر بچق مثقال شراب اولنسه احتباس بول وحیضی حرقت بول وعسر تنفسی ازاله ایدر
ووجع رحم وسمومی دافع وجنینی اسقاط ایدر ارسطو قولی اوزره بنات وردان زیت ایله طبخ
اولنوب اذنه تقطیر اولنسه وجعنی قطع ایدر واکر قروح ساقبخنه طلا اولنسه زمان قلیلده
اندمال حاصل ایدر **بیض** مطلق ذکر اولنسه مراد طاوق یمرطه سیدر که حرارت هوایی
اضساد ایدر طوز ایچنده محافظه سی ممکندر افضلی کبیر واول کون ظهوره کلمش اولان وصو ایچنده نیمبرشت
یمرطه اعدل اغذیه در حرارته مائلدر قشری درجهٔ اولی ده بارد ویابس وبیاضی ثانیه ده بارد ورطب
وصفاری اولیده حار ورطبدر کثیر الغذا وقلیل الفضول والحل خلط صالح تولید ایدروب جماعه وقلبه
وبدنه تقویت ویرر معده وامعایه خصوصا قرحهٔ مثانه وکلی وصدرده واقع خشونت ونفث الدم
اصحابنه دوای لا نظیردر ونوازل حاره نک صدره نزولنه مانع وسیلان دم سبیله عارض اولان هزالی
ومنعنی دافعدر امزجهٔ سوداویه یه موافق بر غدادر وایدر سرکه ایله طبخی طبیعتی قابض ومعده یه
مواد انصبابنه مانعدر سماق وعفص واوزم چکردکی ایله اسهال مرادیه بر ومصطکی وجمیع امعایه
نافعدر وبزر جرجیر الله ونشنقور وبرادهٔ قضیب الایل ودوه بینیری یه ایله استعمالی تقویت
جماعده نظیر نایاب بر دوادر واکما یدر وصفار بیضی بلا طبخ اچمک ادرار ولسع حیاته وحرقت مثانه یه

وتصفیه

وتصفیهٔ صوته مفیددر معده یه مضر وملل وعمت اکثاری بوق وکلفه مورث ومولد حصاة کلی ودر
وقتی چیتمشی بطی الهضم ومورث قولنجدر مصلحی ادویهٔ حاره مریی در ونمیر شیی مزاج المعاالده
لبن مقامنه قائم اولور کندر ایله سعاله وبزرکتان ایله ضیق النفسه ودم اخوین ایله زحیره
مفیددر وطباشیر وکهربا ایله سیلان دمی قاطع وسحجی دافعدر کندر ابیض وانزروت وملح
قلیل ایله بر نی مسمی برد وابها ... متفرحا اشتاق معتدره نافعدر بیاضی مغر بیدر خلط خام
ولزج تولید ایدر واصوفی ایله تناول محرور المزاجه موافقدر دقیق الشعیر ایله تناولی
نفث الدم وسیلان دمی قطع ایدر حرق النار والمائیه وحرارت شمسدن رنجیده اولان اعضا
مفیددر کندر ابیض ایله جبهه یه طلا اسی نزول مایی دفع ایدر منفرد ا رادع ومساماتی مسددر
واورام حاره یی محلل ودهن الورد ایله ضربان معتدره ورحمه مفیددر واکتحالی اعینه
انصباب موادی وحرارت مفرطه یی ازاله ایدر کافور وبرزبنج ایله صداع حاره یه مجربدر وقشری
جالی وقروحی مجفف ورعافی قاطع جرب وحکه امثالنی دفع ایدروب صدف ایله بیاض عینی جلی
ودافعدر سیاه اولنجه احراق اولنمش قشری که بیاض اولیه انفه نفخ اولنسه رعاف مهلکی قطع ایده
مجربدر اما بیاض کلس اولنمشی عسل ایله بیاض عینه ایچون غایت سریع الاثردر وقشر طریسنک
مسحوقی عسل وسرکه ایله طلاء اورام محلل ودرور اسیلان دمی قاطع وعتیق وجدید جراحاتی
ادمال ایدر وقشر بینه ملاصق اولان انجه که غشاسی دم حمام ایله فرجه اولنورسه بکارتی اعاده
ایدر اسرارجکاددندر ودهن معصوره سی حار وملطف ومحلل ووجع مقعد وبواسیر ووجع اسنان
وانبات شعر ایچون غایت مؤثردر جالینوس بیضه یی طبیعیه دیرکه اکر قنار صویه وضع ایدلرسه
بونده صاپنهر واکر ماء بارده وضع ایدرلرسه اوچیوز عدد صابنجه تاخیر ایدرلر نیمبرشت
اولور دیمشدر حمد اوشربتی دنق عدده دن اون عدده وار دبحر وصناعت هرسیده کثیر الاستعمالدر
نوشادر ایله قشر محروقی مشتریه یی تنفید ده بوروق عجیب الاثردر واصفرینی نوامیس مصریه ایله
تحمیص ایدوب معصره دن عصر ایلر دهنی اخذ ایلسه لر تطهیر احسباده لا نظیر مجربدر واصل
جاری انکار حل اشسر لر اعتداد ایله مال ایدر واصل بار هیی دخی ثابت ایدر **حرف التاء المثناة الفوقانیه**
تمساح فارسیده نهنک ولسان یونانیده قورقودیلو تسمیه اولنور عظیم الجثه بر حیواندر که
درون ماده ونر وصحراده تعیش ایدر ومکانی انهار بلاد سودان ونیل مصر قاهره ده دخی فراواندر
وبو حیوانک جلدی غایت خشن وجثه سی کبیر وسقنقور کبی دست وپاسی قصیر اولور
حتی اطبادن بعضیلری بوکا سقنقوردر دیمشلر طبیعتی درجهٔ ثانیه ده حار وثالثه ده یابسدر
خاصیتی اکل لحمی جماعی محرک وبرخی سمین اولوب قولنجی ازاله ایدر وشحمی دهن الورد ایله وجع
کلی یه طلا اولنسه وجعنی تسکین ایدر صداع وشقیقه وصمم امثالنی اذنه تقطیر وطلاء اولنمله
دفع ایدر وزبلی بیاض عینه ایچون اکتحال ایلسه لر مجموع علل عینی رفع ایدر مجربدر

حرف الثاء المثلثه

ثعبان حیهٔ عظیمه یه دیرلر **ثعلب** لسان فارسیده روباه وترکیده تیلکو
دیرلر بر حیله کار وصاحب خدعه حیواندرکه شکمنی نفخ ایدروب قوائمنی رفع ایدر حتی مرده
ظن اولنور وبو حالده اکال بر حیوان قریب اولسه اودرنه صچرایوب صید ایدر اما بو حیله سنی کلب
صیاده تمام ایرمز صنعت ارزاقده عجایبدندرکه ذئب ثعلبی صید واکل ایدر وثعلب قنفذی
صید واکل ایدر وقنفذ افعی یی صید واکل ایدر وافعی عصفوری صید واکل ایدر وعصفور جراده یی

صید واکل ایدر وجراده فراخ زنابیری صید واکل ایدر وذنابیر نحلی صید واکل ایدر ونحل ذبابی
صید واکل ایدر وذباب بعوضه‌یی صید واکل ایدر وثعلبك شانندندرکه برج کبوتره داخل
اولدقده شیحان اولنسه کبوتری قتل ایدوب بر یره محو ایدر وبویلد ایتدوکی حیوانی غالب اولدقده
کلوب اکل اتمك ایچوندر ثعلبك اولادینه ذئب دشمندر اکل ایدر لکن ثعلب طوغردقده اوراق
عنصلدن دوشنك اطرافنه فرش ودائره ایدر تاکه ذئب اندن فرار ایده زیرا ذئب اوراق
عنصله قدم باصسه هلاك اولور خاصیتی بودرکه لحم ثعلبی جذام ولقوه صاحبنه اکل
ایتدیرسه‌لر شفا بوله وشحمنی بعد الذوب تمریخ طلاء اتسه‌لر فی الحال وجعی ساکن اوله واسنان
ثعلبی ریح الصبیان مبتلاسی اوزرنه کتورسه شفا بوله کذلك اثنای نومنده فزع ایدن معصوم
دخی تعلیقاً نافعدر واکر مرارهٔ ثعلبی مصروعك انفنه نفخ اولنسه ابداً صرع اخذ اتمز وخصیه‌سی
صبینك اوزرینه ربط اتسه‌لر بلا الم اسنانی طلوع ایده واکر برکسیه مجق ایدوب ایچورسه‌لر
جماعه قوتی زیاده اولوب انعاظ وانتشاری حددن افزون اوله وثعلبك دمنی راسی صبی یه
طلا اتسه‌لر شعر کثیر نابت اوله واکر انسان اوزرینه کتورسه اکا اصلا حیله وخیال تاثیر اتمز
وطحال ثعلب وجع طحالدن ثعلب عنقنه ظهور ایدن خنازیره تعلیقاً نافعدر وقضیب ثعلب
صداع ایچون رأسه تعلیق اولنسه صداعی بوق حاصل اولور واکر کیجه لرده بکاء کثیره مبتلا
ونومی یقظه سنده فزع ایدن صبیانك اوزرینه ربط اتسه‌لر بکا وفزعی زائل اوله واسنانی دخی
بو خاصیتی ویرر وکبد ثعلبدن بر مثقال اخذ اولنوب وجع طحالده مبتلا اولان کسیه علته مناسب
شرابیله اعطا اولنسه برء تام حاصل ایده ودبر ثعلب ربو وضیق النفسه علاج نافعدر واکر
شحم ثعلب ایله اطراف بدن میتی یدین ورجلین طلاء اولنسه مضرت بردن حفظ اولیه‌لر
ورماد رأسیله دماغی مزج اولنوب داء الثعلبه طلاء اولنسه قروح وحزاز وبثور وسقوط شعر
کبی امراضی ازاله ایدر واکر ذبلی دهن الورد ایله سحق ایدوب وقت جماعده احلیله طلاء اولنسه
قوت باهی تکثیر ایدر وابن ماسویه دیرکه قلع اسنان ایچون اسنان ثعلبی قلع اولنجق سنه بوردر
وضع اولنسه اسنانی وجعدن اخراج ایدر لکن سن عناسی عناسنه وسن یسراسی یسراسنه اولمق

ثور حرف البا ده بو اسمیله محرردر

حرف الجیم ٥٥٥

جاموس فارسیده کاموش دیرلر بقردن بر نوعدر لحمی حار ویابس وغایتده غلیظ وهزال کلیه
وریاضات اصحابنه مناسبدر ومولد سودا ووجع مفاصل امثالنه مضردر مصلحی مربی ودارچینی
وادویهٔ ملطفه در وظرفنی رماد اتسه‌لر شر باصره مفید اولور ورثت ایله ضمادی خنازیره نافع
ومحللدر سرکه ایله داء الثعلبه دافعدر وطوبوغنی احراق ایدوب عسل ایله استعمالی اوجاعی مسکن
وکبدی مقوی وقلبی مفرح ایدر دزوری قروحی مجفف وحکه‌یی دافع وباصره‌یی قوی ایدر
مقدار شربتی اوچ مثقالدر وادبخر وشعرینك وقرونینك تبخیرندن حیات فرار ایدر مجربدر
جرّی جیمك کسری ورانك تشدیدیله عربجه‌ده ویونانیده سلورس تسمیه اولنور ترکجه ده سلور
دیرلر عظیم الجثه وسیاه بالقدر شارب کبی ثالری واردر لسان ترکیده یایین بالغی دیمکله معروفدر
مشهوردر طبیعتی حار ویابسدر ضمادی بدنده اولان دمرن ودیکن امثالنی جاذب وطبوخنده
جلوس قرحهٔ امعایه مناسب بردرکه مواد ظاهره جذب ایدر حقنه‌سی عرق النسایه بیحدل
وتانوسی طبیعتی ملین وتصفیهٔ صوت وقصبة الریه ومرض سلی بیجیلدر نصف ودیه دمی مثلی
خل ایله نفث دمه علاج ودوا ولماکلرا معدیه بلغمیلرنجی مولدر وبطی الهضمدر کلام مضر مصلحی زعتر

دفعی سکنجبین ومربیدر جراد فارسیده ملخ وترکیده چکرکه دیرلر طبیعتی درجهٔ ثانیه ده حار ویابسدر
خاصیتی اخلاط غلیظه‌یی جالی وتقطیر بوله نافع وعلل قصبة الریه‌یی دافع وجماعی زیاده ایدر ایکی
جرادك راسنی واطرافنی قطع ایدوب بر درهم ورق الآس ایله سحق ایدوب شرب استسقایه مجربدر اولنمشدر
وجذامه بالخاصه مفیددر وبخوری بواسیره وعسر البول اصحابنه نافع وآیقلری دق اولنوب ضماد اولنسه
جرب وکلف وثؤلیلی دافعدر وجوفی دبیضه‌سی طلا وکلف وغشه وقباد ثوز قسمنی تناول اتسه‌لر
لذع عقاربه وکردنی طویل وپشل اولان نوعی حمای ربع اصحابنه تعلیق ایلسه‌لر بالخاصه ازاله ایدر بونی
اولاد عرب زیاده سیله اکل ایدرلر غداسی قلیل وخلط ردی تولید ایدر جرب وحکه‌یی مورث واخلاطی
محرقدر مجففدر مصلحی سکنجبین ورمانیدر جراد البحر اربیان دخی دیرلر لسانی فارسیده ملخ دریا وترکیده
کروویت دیرلر راسی مربع وباشی منخسفدر ولا بحر صغیر الجسم اولوب هر جانبنده عنکبوت ایاغی کبی
اوندن عدد ایاغی واردر وباشنده ایکی بوینوزی وتحت عیننده ایکی بوینوزی واردر حرارت ویبوستی
جراد بری دن اکثر وهر یوم اوچ عدددن یدی یه وارنجه تناولی جذامی تزایددن منع ایدر رمادنی
ایکی مثلی وزنه نخود صویی ایله برهفته شرب اولنسه حصاهٔ کلیه ومثانه‌یی اخراج ایدر مجربدر جغد
فارسیده بوبر قوشیدرکه کیجه لرده کورور وکوندز کورمز وانواعی واردر بریده فارسیده بوف وترکیده
صاروقوش دیرلر وبر نوعی دخی واردرکه سائرلرندن عظیمدر اکا فارسیده شاه بوم تسمیه ایدرلر وبر
نوعنه دخی بیلاقی دیرلر جثه‌سی سندن اصغردر ومکی حقکو قوشی کم سائرلرندن احقر ومربی قدر اولور
وقسم اوسطینك لونی سیاه وجثه‌سی ایله سمّا درتکا بینده کوره بوم دیرلر حکیم مهربارس دیرکه وقت
ذبحنده هنوز حار ایکن قلبنی صاحب لقوه‌نك وجهنه وکوکدننه ضماد ایلسه‌لر زیاده نافعدر ودماغی
صاحب شقیقه‌نك طرفی موافقه‌دن انفنك دلوکنه دهن بنفسج ایله تقطیر اتسه‌لر مجربدر و
مراره‌سی ایلغن رمادی وعسل ایله شربی سلس البول وبول فی الفراش ایچون مجربدر اولنمشدر ودخی
ادهانا ایله طلا اتسه‌لر قمل وقمقامی قتل ایدر ومراره‌سی ایله دخی اکتحال کیجه کورمك علتنی دفع ایدر
وذبح اولدقده بر کوزی مفتوح وبری مغلق قالور مفتوح اولان کوزینی تعلیق مورث سهر وقپالی
اولان کوزنی تعلیق مورث نوم اولور جلد فارسیده پوست وترکیده دری دیرلر طبیعتی لحم نسبت
بارد ویابسدر وهر نقدر طبخنده زیاده لك اولورسه اول قدر غدائیتی زیاده اولور وبطی الهضمدر
مصلحی مربی وادهان حاره در وضربه وسقطه اصابت ایدن عضوی هنوز مذبوح قیون ویا کچی‌لر منك
درسینی تازه وحار ایکن صارسه‌لر اوراقی تحلیل واوجاعنی تسکین ومزاج عضوی تعدیل ایدر جلد
ماعز زهراوی یی جرب ایچون وجلد غنم قروح خبیثه وجرب حکه ایچون وجلد ماعز تراشه سی
تازه جراحات وسیلان دمی قطع ایچون دواء لانظیردر وجمیع جلود حرق الناره سحق مفیددر
وذکر ایدر یعنی تعبیر اولنان حیوانك جلد محرقی بورجق اونی ایله ایام ثلثه متوالیه ضماد اولنسه سرطانی
دفع ایدر مجربدر جلد فیل تعلیقاً برودت حمایی دفع وجلد شغال عض کلب الکلب اصحابنه خوف
مائی منع ایدر جند بیدستر معلوم اولدیکه جند بیدستر کلب بحری هیئتنده بر حیوان مائیدر لسان ترکیده
قندز تسمیه اولنور بلاد قفجاقده وکافرلرك موضعلرده اولور دیرلر وبعضیلر غیر موضعده دخی موجوددر
دیرلر حتی قسطنطنیه ده بغاز ایچی دیدیکلری خلیجده کورولدوکی منقولدر لکن صحیح دکلدر امان کوردکلری
کلب مائی دور زیرا جند بیدستر هیئتی هیئت ثعلب کبیدر ولونی احمر ویدینی نابود ورجلینی موجود
طویل الذنب راسی انسانه مشابه وجهی مدوردر دائما صدری اوزره اتکا ایله مشی ایدر کویا قوائم
اربع اوزره یوروردر وخصیه‌سی واردر ایکیسی ظاهرده وایکیسی باطنده در جند بادستر اسمیله

مشهور اولان حصيهٔ ظاهر ايدر و بو حيوانك شانندندركه كندوينى اخذ ايچون كلن صيادى كوردكده
فرار ايدر صياد دخى اهتمام ايدرسه لاعلاج اولوب كندو حصيهٔ ظاهرهسنى اسنانى ايله قطع و جانب
صياده رمى ايدر اكر صياد كوده حيوب بينه هجوم ايدرسه همان ايكى اياغى اوزرينه قالقوب يرقفا طودوب
حصيهلرينك جريان ايدن دمى كوستروب قطع ايتديكنى اعلام ايدر و صياد دخى كرويه عودت ايدوب
جند بيد سترى اخذ ايدر و بو حيوانك اكثر اوقاتى درون آبده كذران و اكثر اكل ايتديكى سرطانات
و ماهيلردر اكرچه قعر بحرده ساكندر اما براده دخى تعيشى واردر طبيعتى درجهٔ ثالثده حار و يابسدر
بعضيلر ثانيهده ديديلر خاصيتى اكر نهش سموم باردهٔ حيوانيه و نباتيهيه استعمال اولنورسه علاج تام
و دوا لا كلامدر علل باردهنك اكثرينه نافع و فالج و استرخا و تعرقيس بارده و صرع و تشنج باردهيى
دافعدر اعصاب باردهيى تسخين ايدوب رعشه و خدر و نسيان و صداع باردهيه مفيددر حيضى
ادرار و مشيمهيى و جنين ميتى اخراج ايدر و تخضيب طلا اولنسه قوى ايدوب عسر البولى ازاله
و اكلاً و شماً رياح و بخارى تحليل ايله اوجاع رياحيهيى تسكين و معدهٔ باردهيى تسخين ايلر
و افيونك ترياقيدر و جند بيد سترك بدلى حشيش وج و نصفى فلفلدر **حرف الحاء المهملة**
حربا حراج اللعه ده كسر وعد ايله و لسان فارسيده افتاب پرست ديرلر و بو حيوان دائما شمسه استقبال
ايدوب انكله بيله دور ايدر و جرم شمسده الوان كوناكون ايله متلون اولور و بو حيوان دائما طلب شمسدهدر
طلوعنده اكا متوجه اولوب شمس مستور اولدقده تمام ليل صباح اولنجه طلب معاشنده اولور و بو حيوانك
رأسى داس عجله و بدنى سمكهٔ صغيره شبيهدر و سام ابرص كبى درت اياغى واردر و خرطومنك لسانى
جناب حق و خلاق مطلق خلاف معتاد اوزره حلق ايتديكه كندودن اوچ شبردن زياده بعيد
اولان نسنهيى آنكله اخذ ايله و كندويى تخويف ايدر بر نسنه كورسه بر هيئت و بر شكل ايله تلون
و تشكل ايدركه انى كورن خوف ايدر قرادر طبيعتى درجهٔ رابعهده حار و يابسدر و سمومدن عداد اولنور
خاصيتى اكر اجفان عينه اولان شعر منقلبى ازاله ايدوب اصولنه دم حربا طلا اولنسه ابدا نابت اولمز
و مرارهسى ايله اكتحال اولنسه غشاوهٔ عينى ازاله ايدر و صاحب نزهه ديركه اكر حربانى اخذ ايدوب
بر موضعه وضع و اوچ كون اوچ كيجه تحت نارده حبس اولنه قدر نصكره مصروعه تعليق اولنسه صرعى
بالجمله ازاله اولور و حربانى خارج قريه و مزارعه سلخ ايدوب جلدينى وسط قريهده بر موضع
مرتفعده تعليق اتسهلر مزرعهلرى برد و جراد شرندن امين و سالم اولور **خردون** انواع كسرهسى
ايله سام ابرصه و دلبرتىيه شبيهدركن اندن صغير اولوب رأس حيه كبى راسى و يدين و رجلينى
واردر و يوم واحدده الوان مختلفه ايله متلون اولور ديار رومده كرتنكلر ديمكله معروف الاشتهاردر
جانلرده و طاغلرده اولور جملهٔ سموعندندر طبيعتى درجهٔ ثالثده حار و يابسدر خاصيتى قلبنى
اخراج ايدوب سياه بزه بغليوب تعليق اولنسه حماء ربع امثالنى دفع ايدر و جلد محروقنى عسل ايله
مزج اولنوب هر بر موضعه طلا اتسهلر اول موضعك قطعدن متألم اولميجق قدر حسنى زائل ايدر
و دخى اكتحالاً باصرهيى قوى ايدر زبلى بياض عينه و ضماداً بشرهده اولان اثاره مفيددر شحمى
و لحمى ضماداً شعرى ازاله ايدر و جوده بر كيسه صاغ با دو نسنه تعليق اتسه جماعه اشتهاسى زياده
اولور و كليتينى تسخين ايدر بوكا معادل دوا اولمز و عرق النساء صاحبنك اسمى ايله صيد ايدوب
اويلقنده باطن اولان طرفى بر آلت ايله اخذ ايلهكر نصكره موضعى شق ايدوب عرق النسا صاحبنك
نيتنده اول طرفى قطع ايلهكنصكره آلت سرهانا اليله ارنسهلر بالخاصه اول علتى دفع ايلديكى
مكرراً تجربه اولنمشدر ديرلر اما لحم و مرقنى تناولى حرمتدن جذامدر **حلزون** حانك و لامك فتحى ايله

صدفنك

٨٤٦

٢٧٩ صدفنك اسميدر برى و بحرى سى واردر صدف و شيخ و ودع و اظفار الطيب و خف الغراب
و صدف مرواريد و نطاح و غيريلرينه شاملدر و جلد جرييسى درجهٔ ثانيهده بارد و يابسدر و افعالى
حرف صادده صدفده ذكر اولنوردر اما لحمى درجهٔ ثانيهده بارد و رطبدر بريسى كه اشجاره تعليق
ايدر اكا نطاح تسميه اولنور تركيده قابقلى سمكلى بوجك ديرلر بريسى و كريه الرائحه و حتى و مسهلدر
و ديگرى دينكلو يكه بلاد مصرده اكا ام الحلول تسميه ايدرلر برى اقسامندن مستطيلدر و سائر
حلزونلردن الطفدر و دم صالحه سريع الاستحاله و جذام و جرب و حكه و جنون و سودايه نافعدر
عطش و التهاب معدهيى قطع ايدوب ضماداً اقى با و عض كلب الكلب ذهربنى دافعدر و طويابت
زائده و سوء القنيه امثالنى محلل و قروح و اورام نقرسيه دواء لا نظيردر و حلزونى اكنه ايله دلوب
انشه تقريب ايتدكده سيلان ايدن رطوبتى اخذ و مرصافى و صبر ايله جراحات خبيثه اولوده
الحام ايدر عجب اورامى تحليله مثال اكسيردر و قشر ايله محروقنى اكتحالا قروح عينك اثرلرينى
دافع و طلاء جرب متقرحه و بهقه مفيد و خل ايله جبهه و اصداغه طلاء رعافى قاطعدر و
شاعت هر جنسيهده مستعملدر كه بالخاصه منطرقات متصلبهيى غايتده تليين ايدر مثلا
لحمى مثلى قدر ترا اميس مصرى و نصفى قدر عقرب و سدسى مقدار ملح ايله دق اولنوب تقطير اولنسه
مثبتين امغال جليلدسى مشاهده اولنور و هارجى عقد ايدوب ثابت ايدر ديمشلر **حمار اهلى**
ذكور و اناثنه لسان فارسيده خر و تركيده اشك ديرلر مرو قدع عربيده اتنه مى اتان كلور طبيعتى
درجهٔ ثانيهده حار و يابسدر و بعضيلر درجهٔ ثالثده اولدرد ديديلر خاصيتى اذننده حاصل اولان وسخنى
بر كيسه شرابله ايچورسهلر اول كيسه نا تمام ايهوش ولا يعقل اولور و اكر حمارك مرق لحمنى اخذ ايدوب
بر موضعه وضع و كرازه مبتلا اولان كمسنه اوزرينه جلوس اولنسه نفع كثيرينى مشاهده ايدر و حمارك
اظفارندن خاتم اتخاذ اولنوب مصروعه تعليق اولنسه صرعدن خلاص اولور و بولنى اخذ ايدوب بر
مقدار خل الضامر سيلده شم اولنسه سيلان رعافى قطع ايلر و اكر ذنب حمردن بر شعر اخذ اولنوب
اندام اولان كمسنه فخذنى اوزرينه عقد ايلسه انتشار قضيب واقع اولوب تهييج باه ايدر و ... ساق
الحمارى رأسه طلاء اتسهلر شعر رأسى كثير و طويل اولور و كبدنى كباب ايدوب جعله حل ايتچه (?)
وضع دنصكره اخراج و مصروعه اكل ايتدورسهلر غايت نافعدر و لبن اتان ايله ذكرى طلاء اتسهلر
انعاظ ايدر و لسع عقرب طلاء يا خود اوزرينه وضعاً و جميعى ازاله ايدر مجربدر و اكر لبن اتان ايله
سلاح صار و سهل سموم اولوب جهتدن كمسنه خلاص اولماز و اسنان حمارى تحت باليه (?)
وضع اتسهلر نوم اراث ايدر و اكل طحالى لبنى زياده ايدر و اكل لحمى ذهر جذامى دفع ايدر و شحمى
ازالت اولنسه جراحات و قرحاتى اصلاح ايدر و اكر لبنى ايله غرغره اولنسه وجع اسنانى قطع ايدر
و اكر لبنى شرب اولنسه مرض سل و دق و سعال شديدهيه علاج لا نظيردر و دواء سريع التأثيردر **حمار وحشى**
فارسيده كور ديرلر طبيعتى درجهٔ ثانيهده حار و ثالثده يابسدر خاصيتى غليظ و مولد سودا و مطبوخنك
صوبى دهنى وجع مفاصل و رياح غليظهيى محللدر شحمى طلاءً كلف و غش و قوبايى دافع و دهنى نسط
ايله وجع كلى و وجع وركه نافعدر لبنى مرضا ايله اطفالك بكالرينى دفع ايدر و مرارهسى دوالى و داء الثعلبه
مفيد اولوب درت قيراطى خولنجان و مقدار كبر ايله شربى احتلامى قاطعدر و سحوق دبرسى عسل
و كثيرا ايله سعال و عسر نفسه و ربوه نافعدر و پنيرمايهسى جماعه تقويت ويرر **حمار قبان**
تركيده تسبيح بوجكى ديرلر برد و يبنه مستكبره دركه اماكن نديهده متولد اولور و ظهرى اوزره سپر
كبى بر نسنه واردر و ظهرى قبه كبى مرتفعدر وحشى ايتدكده اياقلرى اطرافندن غيبى برى كوردمز

وسوادی خنفسادن اقلدر وانلرن اصغردر والتی ایاقی واردر اماکن سباخ ایله مألوفدر طبیعتی
درجۀ ثانیه ده بارد ویابسدر خاصیتی اکر شراب ایله شرب اولنسه عسر البول ویرقان اصفره غایت
نافعدر وحار قبانی برکز باسه صرتی ایدوب حمی مثلثه یه مبتلا اوزرنه کتورسه حماسی بالکلیه منقطع اوله
حمام فارسیده کبوتر وترکیده کوکرجین دیرلر خانکی وصحرایی سی واردر طبیعتی درجۀ ثانیه اخرنده
حار واولنده یابسدر وبر مقدار رطوبت فضلیه سی دخی واقلده اهلیسنک یاوروسی افضلدر خصوصا
پربالی هنوز بتمش اوله کلایه قوت ویروب مولد دم صالح ومنی ایدر زیاده مسمن واخلاط بارده یی
قاطع فالج ولقوه ورعشه کبی علل دماغیه وعصبیه یه زیاده نافعدر استسقاء زقی وطبلی یه علاج
لانظیردر زیرا هم غذا وهم دوادر دمنی جبهه یه طلا اتسه لر جبهه دمعانی اولان رعافی قطع ایدر ورأسده
اولان جراحاتکه عظمه منتهی اوله اصیبتی دمندن صب اولنسه زیاده نافعدر وکبوتر پچه مک دخی
اکتحالا جراحات عینه وغشاوه وطرفه یه مجربدر وکبوترک خضله سی درجۀ ثالثه ده حار ویابسدر
اکر دقیق الشعیر ایله اورام صلبه یه وزیت ایله حرق الناره وخل ایله خنازیره تضمید اولنورسه سریعا
تحلیل ایدر سرکه ایله سعفه یه وانواع استسقایه علاج مجربدر سکنجبین ایله بر درهمدن اوچ درهمه
وارنجه شربی استسقاء بارده یه مفیددر وایکی درهمی اوچ درهم دارچین ایله حصاة کلی ومثانه یی
تفتیت ایدر ومطبوخنده جلوس عسر البولی ازاله ایدر حصبه وجدری چقرمشلری کبوترلر اولان محلک
بافوقنده ویا تحتنده جلوس وسکون ایدرسه لر بالخاصه باعث شفا اولور وکبوترلرک مجاورتی
بالخاصه خدر وفالج وسکته وسبات وطاعون ووحشت امثالی اماندر سبب در فساد هوایی
ازاله ایدر وکبوترک تناولنه مداومت برص احداث ایدر محرور سنه مضر ومصلحی دخی احراقا ایلیک
مصلحی ماء حصرم وسرکه ایله طبخ اولنمقدر هندبا وخیار ایله تناول اولنه اکر طوزسز همان شیر و
ایله طبخ ایدوب تناول اتسه لر کلی ومثانه دکی حصاتی اخراجده علاج برءالساعه در **حیّه**
لسان فارسیده مار وترکیده ییلان تسمیه اولنور بر حیواندر دنی سمدر که انواعی غایت کثیر واجناسی
دخی صغیر وکبیردر وحیوانک لسانی مشقوقدر انکیچون بعضیلر ظن ایدرلرکه لسانی ایکی اولور وحیلت
نهم وشره ایله موصوفدر زیرا فراخی بلا مضغ بلع ایدر ویوتدوغی خسته ده عظم ویاخود عظمه مشابه
خسته اولمسه شدت التوا ایله بر شجره التوا ایدرکه جوفنده اولان منکسر اولور وحیوانک عادتندندرکه
نهش ولسع ایدر ومنقلب اولور وبعضی ناس توهم ایدرکه بو ایله اغسی سمنی قی ایچون اوله بویله دکلدر
وحیوانک شانندندرکه طعمه بولمسه زمان کثیر نسیم ایله تعیش ایدر وجوعه حددن تجاوز داخی انسه
اکل اثمر الولیم دنی اکل ایدر وغرایبندندرکه حیه طرفی مایه واشتها ایتمز لکن شراب سم انسه کندو بی
شرابدن ضبط ایدمز طبیعتنده شرابه شوق واردر وشرابی بولدقده مست اولنجه ایچر وکاهی اولورکه
سبب هلاکی اولور وحیوانک ادکلی موضع واحدده مقیم اولماز اما دیشیسی افراخی کسب قوت ایدنجه
اوزرنه مقیم اولور بعده سیر وحرکته شروع ایدر وحیه نک عینی حرکت اتمز وقلع اولنسه کرو عود ایدر
واسنانی قلع اولنسه اوچ کونده صکره ینه نابت اولور وذنبی قطع اولنسه ینه بتر وعجیبدرکه رجل عریانی
فرار ایدر ونار ی طلب ایدوب فرح ومسرور اولور ولبنه حب شدید ایله مایل اولدر وحیه نک بری سی
مجرده وبحری سی برده تعیش ایدر وهر سنه جلدی منسلخ اولور وحیه یی عقرب لدغ اتسه هلاک
اولور وحیه نک انسانه عداوتی واردر طبیعتی درجۀ ثالثه اخرنده حار ویابسدر خاصیتی اکر
اسنانی حیه یی حمی ربع صاحبی اوزرنه کتورسه حماسی زائل اوله ووجع اسنانی اولان کتورسه
وجعی ساکن اوله ولحمی بدن تنقیه ودمی تصفیه ایدوب اسقامی تحلیل ایله بدندن اخراج ایدر

واکر جلدی احراق وزیت ایله عجین اولنوب اسنان متقوبه یی انکله طولدرسه لر وجعنی ازاله ایده
رماد سلخ ورأسی جعل السحق اشیای مناسبه ایله داء الثعلبه طلا اولنسه مفیددر ابن ماسویه
دیرکه حلال حیه مقل وقشر اصل کبر وزراوند طویل وبلادر مستاویا اخذ وجمع اولنوب بواسیره
ظاهره وباطنه یه تبخیر اولنسه اسقاط بواسیرده عجیب الاثردر وقلب حیه یی حمی ربع صاحبی
کتورسه نافعدر وصاحب نزهه دیرکه اکل لحم حیه جذامی دفع ایدر ولحمی اکل ایدوب شحمنی
بواسیره طلا ایلسه لر نافعدر ولحمی ظرف نحاسیده احراق وحل اتسه لر سبل وغمام ووجع عینی
ازاله ایده

حرف الخاء المعجمة

خراطین حانک قنجی ایله صو فلجان در امعاء الارض دخی دیرلر طبیعتی درجۀ اولده حار و
رطب وعنوبتی دخی واردر خاصیتی قوروسندن اوچ درهمی بول ادرار ایدر شیروغن ایله مطبوخی
خناقه وسعال عتیقه زیاده نافع ومجربدر سمیر قادهن لوز ایله قتق معانی یه تجربه اولنمشدر حصاة
کلی ومثانه یه وعسر ولادته مفیددر وشراب ایله یرقانه برءالساعه دواءدر اورام حلق ولهاة ولوزتینه
ضماداً نافع وتاندوسی عصب مقطوعه یه ضماد اولنسه ادماله ایدر مجربدر والحاصل اعضای عصبانیه ده
اولان جراحات وقروحاته نظیری نایاب بر دواء کیمیا بلدر وموضعندن حرکت اتمش مفصللری عباد
رخاء ایله تضمید اولنسه موضعنه تردید ایدر ضربه وسقطه واورام حاره یه مجربدر دقق
وورق قرع ایله ضماد اولنسه عظم آلت ایچون غایت مؤثردر وقضیب حمار ایله مطبوخی بو بابده
مجربدر **خصیه** فارسیده خایه دیرلر جمیع اعضای حیواناتنک الطفیدر رطوبتی غالب حتی دد
وجمله سنک افضلی خصیه دیکدر خصوصا سمنی اولر جماعی محرک ومولد دم صالحدر وتربیه سی سمتو
وملح ایله قاورمقدر بعده استعمال اولنور **خطاطیف** خطاف دخی تسمیه اولنور رمان وتنی
اوذیرسندر فارسیده پرستو وترکیده قرلانغچ دیرلر معروف قوشدر لحمی درجۀ ثالثه ده حار ویابس
وکبابی سره لری مقوی یدر یرقان وامراض طحاله نافع رمادی اکتحالاً باصره یه قوة ویرر ودماغی
ودنلی ایله ورمادی عسل ایله نزول مانک ابتداسنده مجابدر جرب وسبل وظفره وبیاض
عینه مفیددر واصیبتی قانی دخی نافعدر وخرئی غایتده جالی اولمغله بهق ونمش امثالی اثاری دفع
ایدوب لون وجهه لطافت وحسن ویرر ومرارة البقر ایله شعر اسودی تبییض ایدر نیچه دفعه تجربه
اولنمشدر واکر شعر ابیضی یولوب یرینه دم خطاطیفی طلا اتسه لر شعر اسود انبات ایده واکر مرارەسنی
سواد شعر رأسی ایچون مسعوط اتسه لر نافعدر شعر لحیه یی دخی تسوید ایدر مالایسع صاحبی دیرکه
شعرک آغرسی وقتندن اول اولورسه مفیددر وسعوط ایدن کسنه اغزینه لبن آلمق لازمدر حتی
اسنانی دخی سواد ایدرد تیشلر وسنه ده ایکی دفعه یاورولر دفعۀ اولیده کی یاورو سنک بطننی
قمرک نوری زیاده ایکن وقتنده شق اتسه لر ایکی حجره ده طاش بولنور که بری بیاض وبری ملون در وغیر
ملون اولان طاشی اخذ وحفظ ایدر ومش بوزاغی جلدیکه آنی دخی تراب مس اتمامش اوله اول طاشی
بو جلده بغلیوب مصروعک کردنینه تعلیق اتسه لر بالخاصه صرعی دفع اولور دیو اتفاق اطبا ایله
مجربدر دیشلر وبیاض حمره ملون اولان طاشی صاروب اوزرلرینه کتورسه لر باعث جاه وقبول
وقضای حوایج اولور **خفاش** فارسیده شب پره وترکیده یاراسه دیرلر طبیعتی درجۀ ثالثه ده حار
ورابعه ده یابسدر خاصیتی مصبوغنک صوینی شرب فضلات غلیظه یی وماء اصفری اسهال ایدوب
استسقایی دفع ایدر لحمی طلاء احتباس بولی ازاله ایدر مطبوخنده جلوس اتمکله فالج دخی
نافع اولور شحمی فرزجه اولنسه حیضی نافع ودمی قبل البلوغ طلا اولنورسه نبات شعره مانع وثدیلک

کبر تیتنی مانع ومراره سی فرجه طلا اولنسه عسر ولادتی دافعدر خلد خانک ضمی وفتحی ولامک سکونیله در
فارسیده موش کور وترکیده کور سیچان وکور سچان دیرلر کوزی وقولاغی والی ایاغی یوقدر فاره دن
اصغر ولونی قرمزی اولور ودائما اغاج کوکلری اکل ایدوب نمناک یرلرده دلک دلک ایدر مزارستانده
وطراوده چوقدر وبعضیلر جلدی التنده کوزلری واردر اشیایی کورور دیمشلر طبیعتی درجهٔ ثانیه ده
حار وثالثده یابس در غایت حساس والحذری عسیر وصیوانلر اکر موضعنه دقتنده اولانی قانی اخذ
ایدوب بهق وقوبا وخنازیر وبرص وبیاض عین وجلده اولان اثار وثوالیله طلاء نافعدر ودماغی دخی
دهن لوز ودهن الورد ایله امراض مذکوره یی دافعدر ومراره سی بونجه کوکی صویی ایله بر مقدار زعفران
اضافه اولنوب سعوط اولنسه اقوی در اذا الدوه مجربدر وشفهٔ علیاسنی تعلیق اتسه لر صرع وحمی دخی
دفع ایدر دیرلرکه قلبنی تناول اطاعت روحانیاته معین اولور وقیواشکی التنه دفن اتسه لر اثر سحر
ابطال ایدر واسنانی بر جماعتک ایچنه اتسه لر ویاخود شمعی احراق اتسه لر او جماعتک ما بیننده تفرقه
واقع اولور خنفسا لسان فارسیده کوکاد وترکیده بوبنورد برلر وبعضیلر دیرلرکه خنفسا جعلدن
اضعف دویبه سودادرکه عفونت ارضدن متولد اولور وعقرب بیننده حلت وصداقتی واردر
انکیچون اهل مدینه شریفه خنفسایه جاریة العقرب تسمیه ایدرلر وانواعی واردر بر نوعینه بنات وردان
وبر نوعینه جمل بری وبر نوعینه حمار القبان دیرلر وبری خنظب درکه خنفسانک ذکریدر وخنفسا ظرفا
کبی کثرت فسوه مخصوص صددر متحرک اولدقجه فسو ایدر اما کتاب تحفة المؤمنینده تحریر ایدرکه
خنفسایه جعل دخی دیرلر وترکیده اوصوروغان بوجکی وطوکزلاتی بوجکی دیرلر قنادلی وقنادسز
اولور برنسی کبیر واهلیسی صغیر اولور قنادلیسی اوزی در طبیعتی درجهٔ ثانیه ده حار ویابسدر
قزوینی عجایب مخلوقاتنده حکایت ایدرکه برشخص خنفسایی کوروب الله تعالی بونی خلق اتمکدن
مرادی حسن شکلی میدر یوخسه رایحهٔ طیبه سیمیدر سبب خلقی عجبا نه در دیدی اول شخصی الله تعالی
برقرحه یه مبتلا ایلدی که علاجنده اطبا عاجز اولدیلر برنیجه زمان مرورندنصکره سیاحین اطبادن
برطبیب کلوب اول عارضی ایتدکده بنی بکا برخنفسا کتورک دیدی اول شخصک خادملری طبیبی [illegible]
ایتدیلر لکن نه چاره کتوردیلر واول طبیب خنفسایی احراق ایدوب رمادینی اول شخصک قرحه
[illegible] ذر ایتدی بامر الله تعالی [illegible] کلوب اول شخص صحت بولدی حاضر اولان جماعت عجبه
قالدیلر شخص مذکور اول جماعته دیدی که بر وقتده بن دیدم که جناب خالقک مرادی [illegible] بو خنفسا
خلقدن حسن وجهی میدر یاخود رایحهٔ طیبه سی میدر ایا نه اولدی دیدم جناب حق وحکیم مطلق بنی بو قرحه یه
مبتلا ایدوب اخس مخلوقاتی احسن مخلوقاتی ایچون اعز ادویه ایدیکنی بلدردی خاصیتی اکر رأس
خنفساسنی برج کبوتره وضع اولنسه انده کبوترلر اجتماع ایدر واکر جوف خنفساده اولان رطوبتی بصره
اکتحال اولنسه حدت وجلا ویروب غشاوه وبیاض عینی ازاله وسبل مفرطه یه بلیغ النفعدر واکر
عصیر زبیب ایله خنفسا طبخ اولنوب اذنه تقطیر اولنسه اوجاعنی قطع ایدر کذلک خنفسایی دق
ایدوب لسع عقرب اوزرینه وضع اولنسه وجعنی قطع ایدر ورمادی [illegible] نافعدر
واکر انسان غفلتا خنفسایی اکل اتسه وحیا بطننده واصل اولنسه اول ساعتده قتل ایدر حنین بن اسحق
دیرکه اماکنی خاصیته که [illegible] طرح اولنسه اول مکاندن فرار ایدر واکر ورق دلب برمکانده تبخیر اولنسه
اول مکاندن خنفسا فرار ایدر خنزیر لسان فارسیده ارکنه خوک ودیشیسنه کراز دیرلر ترکیده طوکز
دیرلر مردار وهر جزئی نجاست غلیظه اولدیغی جمله یه معلوم واشکاردر حیواناتک زمان هیجانی شهوتی
اولدقده رأسنی ظهرینه دوندروب ذنبلرینی تحریک وصورتلرینی تغییر ایدرلر ودیشیسی ایکی آیده بر طوغوردر

واون

واون ایکی سنه دن صکره حامله اولماز قوتی حیوان سائره دن کثیر وانیابی قطع اشیاده مثال شمشیردر
وحیات وافاعیی اکل ایدر سمیتی اکا تاثیر ایتمز وخنزیر بر شئدن زیاده پرهیزکار دراوچ کون مقداری
جوع صبر ایدر بعده اکل ایسه ایکی کونده سمین اولور ارسطودن منقولدرکه اکثرینک کملی ایچنده ایکی
اولور وبعضیسنک دخی مراره سی یوقدر لحمی درجهٔ ثانیه ده حار وثالثده رطب ولذیذدر طعمنده لحم انسانیله
فرقی یوقدر دیرلر نور اسلام ظهورندن مقدم مقتول الرک لحومنی لحم خنزیر اولمق اوزره بیع ایدرلر ایمش مزاج
انسانه جمیع لحومدن اوفقدر هضم اولدقده جمله سی جزو بدن اولور منعم ومسمن در لکن فساد عقلی
مورث ومودت وغیرتی زائل ایدر صداع مزمن وداء الفیل ووجع مفاصل ایرث ایدوب [illegible]
مصلحی شراب در طبوغندن اخراق ایدوب ایکی مثقالی شراب ایله موضع لسع عقربه تجته شربا وعسل ایله
طلاء برصه مجربدر وبیاض اولنجه احراق اولنمش رماد دیشک برمثقالی نفخ باطنی محلل ومغص مزمنی زائل
ایدر وخنزیر وحشینک بولی حصاة کلی ومثانه ده وافعال سائره ده بول بقره مشابه وجمائلدر زبلی نفث دمه
وجنبده اولان اوجاعه ماء القراح ویا شراب ایله نافع شحم ودهن الورد ایله التواء عصبی دافعدر مراره سی
اذن اعضاء سائره ده اولان قروحاته مفید اولوب بواسیری قاطع وعسل وفلفل ایله شعورلاسی منبت
وشحمی ایله احتقان سحج امعاءیه نافعدر رحم ومقعده اولان اوجاع وحرق الناره مجربدر وشحم عتیقی
مسخن وملین در شراب ایله معشوقی ذات الجنب وشوصه زیاده مناسب در جالینوس دیرکه شحم غیر
مملوحی مومیا ایله صمم وعصم ازاله ایدر ماده ذات دخی اولور سرودی جمیع اعضاده دم انسانه مشابه
وجمائلدر اورام تدریجیه ولبن منعقده وسائر علل تدریجیه بالخاصه نافعدر رماد عظمی ذرورا بواسیره
ورماد ظفری شراب ایله سلس البول ورماد شعری زفت ودهن الورد ایله مرفوع العلاج اولان قروح عتیقه یه
نافعدر خیل حرف الفاده فرس اسمیله تحریر در

حرف الدال المهملة

دب فارسیده خرس وترکیده ایو دیرلر حیله کارلقده حیوانات سائره یه غالب وکثیر الخوف وشدید
القوة در درجهٔ ثانیه ده حار وثالثده رطبدر اما مستاولانی یابس المزاج اولور اکر مراره سی دم دیکنی
وسکنجبین عسلی وفلفل ایله شرب اتسه لر وجع کبد یا ردی ازاله ایدر استسقاء لحمی وصرعه نصف مثقالی
نافعدر عسل وفلفل ایله [illegible] یرده طلا اولنسه ذهاب شعری موجب اولسه اولان قروح کالدید
وانبات شعری حسن ایچون مناسب در عسل وماء دازیانج ایله اکتحالی باصره یی قوی وبیاض عینی زائل ایدر
ومزکانلری منبت وپنیرمایه سیله بدنی مسمن ودماغی برمثقالی صرع بلغمی یه نافعدر وشحمی درجهٔ ثالثده
حار ویابسدر وسمادی وجع مفاصل مزمن وبرص وداء الثعلب وسعال باره ده وعظملر خلع ورض وانکسار
وتحجر اعصابه نافع وشحمی جمیع اورام وقروحه وجروحه واوجاع بواسیره نفع عظیمی بین الاطباء
شایعدر وحین ولادته بدن اطفاله طلا اولنسه جمیع علتلردن اطفالی امین وسالم ایدوب بدننی قوی ایدر
پوستنی کورک ایدوب کیمک واوزرنده جلوس اتمک ایله فالج ونقرس وبواسیر وقشعریره امثالنه
نافعدر وطلاغ کوزینی تعلیق هرب ووحشته باعث وایکی کوزینی بربزه بغلیوب اصحاب حمی دیجک
کودننده تعلیقا اولنسه اندفاع علته سبیدر واسنانی بادغیه تعلیقا تاثیر سحره مانع وشوی بخورا
حشراتی طرد ایچون نافعدر وزبلی اورام خناقی تحلیل ایدر وتناولی مغص شدیده یی ازاله ایدوب مزاجی
علیلی تحویل ایدر دجاج فارسیده مرغ خانکی وترکیده تاوق دیرلر وتاوغه نسبت ایله خروسک حراره ده
اقل ویبوستی اکثردر خروسک یاوروسی اعدل ورطوبته مائل وسمز تاوق طبیعتی درجهٔ اولیده
حار ورطوبته معتدل وپلچک رطوبت فضلیه سی آزدر اکثردر خروس یاوروسنک برودتی ایله
تجربه ده قیاسه مخالفدر زیرا حیواناتک ماینکک عرقی جمیع حیواناتک لحملری حاردر وخروسک

حوادثی تاوقتنه اقل در دویدر کی منظور قیلندی بلکه اکثر در دیمك مناسبدر مهراچشمش کثیر الغذاء و
اکثر طیوردن الطف واعلادر اکلندن دم صالح تولد ایدر اما عنبر مهراسی بونك خلافنه در وخروس
مسنك مطبوخی طبیعتی ملین ودیلجی محلل وسودا ایله ممزوج درقولنج انواعنه نافعدر واکر برخروسك ایچنی
ملح وحب القرطم ایله دولدروب ممتلئ الطبخ ایرتسی بو مطبوخی ایچسه لرحمیات وبائیه ومزمنه یه
وربوو رعشه ووجع مفاصل ونفخ معده یه وسوء الهضمه اصحابنه دواء لانظیر در وتازه خروس تصفیه
دم وتکثیر منی ایچون مانندی کمیاب در وامراض حاره دن خلاص اولمش ناقهینه خروس یاوروسی زیاده
نافع وبلغ وکنج طاوق اقویدر برنی سمین ایدوب لحمی وجهی صفی در جوهر دماغی صافی ایدوب
فهمی زیاده وحیا الیحت فاسده یی دفع ایدر تازه یلغیله مطبوخی سعال یابسه یی دکباتی رطوبت معده
وکبد اصحابنه والمل تراب ایدنلر کمسنه لرك شهوت غیر طبیعیه سنی دفع ایدر وشحمی مواد سوداویه نافع
وابلیجی ایکن راسه طلاسی جنون ومالیخولیایی دافعدر وحب القرطم ایله بسلنمش طاوغك شحمی ابتداء جذامه
معیندر وفلی زیاده جالی وحبی تلیلده حمره یاخل ایله برمثقالی شرب اولنسه قولنجی وکماة سمینك
سمیتنی ازاله ایدر بهق وبرص امثالنه وسرکه ایله عض کلب الکلوبه نافعدر وتاوغك کبدی کثیر الغذا
ومستمدر اما هضمی بطیدر وبلا طبخ دماغی حضرات سمیه نك اثرنده وجاب دماغدن اولان نقصان العقل
مجرب اولمشدر وطبخ اولنمش دماغی قوة مفکره یی قوی ایدر وغشاوة قانصه سی بعد التجفیف سحق
اولنوب شرابیله شرب اولنسه وجع معده یی وعلل مثانه یی قطع ایدر وخایه سی بعد سحق صفار بیض
ایله شربا جماع قوة ودهن سوسن ایله قاسغه طلاسی موجب قوام آلت اولور اما تاوغی لبن
ویاکشکك ویا یوغورت ویا پینیر ایله تناول ایتمه لر دیرا موردنی قولنجدر ومداومتی باعث نقرسدر مصلحی
ادویه حاره وخمر ومیبختجدر اما محرورالمزاجلره سکنجبین در وسیاه تاوغك کلکنی مثلی اودم بوغیله
احراق ایدوب رمادینی بوره بولی ایله مزج ایدوب فرزجه اولنورسه بکارتی اعاده ده اسرار حکمادن
عد اولنور **دراج** رمان وزنده جنده کلکه قریب خوش منظر بر قوشدر تراج دخی دیرلر صاحب
تذکره بلدرجین ظن ایتمکله خطا ایتمش طبیعتی درجه ثانیه ده حار ویابسدر کلك وسوکلندن الطف
اعلادر لحمی جوهر دماغی وحفظ وزکای قوی ایدوب مادهٔ منوییه یی تکثیرده نظیری عنایاب بر دوادر
اعضایه تقویت ویرر محرورین ویابس المزاجلره مضردر مصلحی اضافه ادلی ومراره سی جالی وبیاض
عین واثار جلدی دافع وشحمی دهن سوسن ایله وجع اذنه عجیب الاثردر **دلدل** [illegible]
المسمیله محرردر **دلفین** یونانیده بر نوع سمکك اسمیدر که فارسیده ماهی عجیبی دیرلر وترکیده
طوکوز بالغی ویونس بالغی دیمکله معروف ومشهوردر وباشی طوکوز باشی کبی بوکهسن بر بالقدر
طبیعتی بارد ورطبدر واعتدال ترکیب وموالد خلط غلیظ در واعضا [illegible] شحمی حار وتناولی
وطلاسی وجع مفاصله نافع وشحم حنظل ایله شحمی طبخ اولنسه صممی ازاله ایچون مجربدر استاد نخلیقا
فزع صبیانی دافعدر **دلق** اولك ونابنك فتحی ایله سموره شبیه برحیواندر فارسیده دله تسمیه
اولنور ایکی نوعدر ترکیده برنیسنه زرده واو برنیسنه سکسار دیرلر لحمی جماعه تقویت ویرر واعضاء
سائره سی بوینه سموره شبیه در **دماغ** کسر دال ایله دده فارسیده مغز سر وترکیده بینی دیرلر
طبیعتی بارد ورطبدر خاصیتی هضمی بطی وتریاقیتی واردر دماغه قوة ویروب منی یی تولید ایدر
طلاء یبوست دماغ وسرسام وشقاقه معیندر لکن معده یه مضردر مصلحی نعناع وسرکه ومری
وادویهٔ حاره در ومعلوم اولدکه اکثر ذکر اولنان حیواناتك دماغلرینك نفعی کبدی ایله بیلجه
مجرب اولمشدر **دود القز** فارسیده کرم پیله وترکیده ایپك قوردی دیرلر برحیواندر که

اعجب

٢٨٢ اعجب مخلوق الله تعالی دندر دیرلر ودود القز ابتدا اسنده اصفره مائل بر بزردر که بوصیره ایله برحقه یه
ومنع ومکان حاره ده ترك ایدرلر اندن دودلر خروج ایدر وگاه اولور که حضوع جنبه مکث وتأخیر
ایدر اول وقتده نسوان اولحقه یی تحت ثدیلرینه وضع ایتمکله حرارت انساندن خروج ایدوب
متحرك اولور وبرطبق اوزرینه قویوب ورق توت ابیضی خرد ایدوب اوزرینه وضع ایدرلر
ورق توتی اکل ایدرك عدسه مقداری اولور بعده اوچ کون اوچ کیجه نائم اولور بعده اکل
ورقه مشغول اولور واسبوع تمام اولنجه اکل ایدر وکبیر اولنجه دخی اوچ نوبت نائم اولور
اولا سواد بعده بیاض اولور ومقدار اصبع اولمالری اتمش کونده اولور بعده فملرندن خروج
ایدن نسج ایله کندو اوزرلرینه نسج ایتمکه شروع ایدرلر وجوقلرینه اولانی تمام اولوب اوزرلرینه
بیضه صغیره هیئتنده برظرف اولور واون کون قدر بیضه ایچره محبوس اولوب بعده بیضه یی
تثقیب ایدوب ایچندن مثال فراش ابیض ایکی جناح ایله خروج ایدر که جناحلری اضطرابدن
ساکن اولماز وخروجدن صکره حین سفادده هیجان ایدر وارکك دیشی سنك دبنه
الصاق ایدوب بر مدت ملتحم اولور بعده ایریلوب بوتلر برفرش ابیض اوزرینه قوب دیشیسی
بیضه اولان بزوری آخراولنجه برآز واظهار ایدر بعده ایکیسی دخی هلاك اولور وبوکونده اولسی
الوردن بزور تحصیل ایتمك ایچوندر اما اگر مراد بر تحصیلی اولنورسه اوزرلرینه بنا ایتدکی
بیضه صغیره نك نسجندن فارغ اولدقدن صکره اون کون کامل وبرساعت حرارت شمسده
تجفیف ایدرلر وبو حیوانك اسرار طبیعتندندر که صدای رعد وطوب وتفنگ وضرب طست
وهاون ورائحه خل ودخاندن هلاك اولورلر وخاییصندخانون وحیدندن وفاده وعصفوردن
ونمل ووزغ وکثرت حر وبرد کبی نسنه لردن هلاکی امر مقرر در واوزرینه اولان بیضه حرفنده
صلبه اولنورسه اولقدر بری خوب اولور واکرهوا گشاده اولنورسه اول بیضه یی شمسده
تجفیف ایدوب ابریشم چکرلر واکرهوا سحاب وتراوت اوزره اولنورسه دود منکور اول
بیضه یی ثقب ایدوب ایچندن استطاله سی استداره یه مبدل اولور وبرود خبار ازولیثا
ایدر وطیران ایدوب طعمه طیور اولور واکر نسجه شروع وقتنده تحلون وغمه ایدوب نسج
ایتمزلرسه ورق توت اسود ایله اطعام ایدرلر نسجه شروع ایدوب حریر حاصل اولور وحریرك
طبیعتی درجه اولده حار ویابسدر خاصیتی بدنه سمونت وقلبه تقویت ویرر واحراق
اولنوب رمادی اکتحال اولنسه عینك نورینی زیاده ایدر واکر دود القزی زیت ایله طبخ
اولنوب بدنه طلا اولنسه لدغ هوام وذوات سموم مانع اولور واکر دود القز قوردن اخراج
اولنوب دجاجه اطعام اولنسه غایت سمین اوله **دوغ** حرف المیده مخیض اسمیله محرردر **دیك**
ترکیده خروس دیرلر دجاج بحثنده مذکوردر

حرف الذال المعجمة

ذباب اولك ضمی ایله در فارسیده مکس وترکیده سنك دیرلر فضلاتدن تکون ایدر ابتداء
بیاض قورد جقزلر اولور بعده بر اسبوعدن اقل مدتده پروبال حاصل اولوب طیران ایدر کافور
وذرنیخ وزیت یاغندن فرار ایدر اگر کندس وذرنیخ سیلك صورتی یاپلوب برمحله وضع
اولنسه لر اول محلدن سنکلر فرار ایدر وعسل طبیعتی درجه اولده حار ورطبدر وافضلی سیاه
بعده کوکی در اما اصوری سمیندن خالی دکلدر خاصیتی محلل وجاذب اولمغله ضمادا اورام صلبه یی
تحلیل ایدر جراحاتده لحم زائدی ازاله وانتشار شعر وداء الثعلب وقوبا وحکه یی دفع ایدر اورام
عینی تحلیل ایدر واجفاننده اولان لحم زائدی وشعیره یی ازاله ده عجایبدر مجرب اولمشدر

ومجرینی مجرای بوله نفع ایتمکله احتباس بولی دفع ایچون مناسبدر وحما ایله شربی تسهیل
ولادته مجربدر و زبلی ماء العسل ایله شربا مغص وقولنج وخناقه مجربدر وشیروغن ایله منقوع
دهن ذباب انبات شعرده لانظیر مثال اکسیردر **ذراریح** ذباب اخضر وذباب اسپانیاوی
دخی دیرلر فارسیده کوکار وترکیده بابل قوردی وقودوز بجکی ولسان لاطینیده قانطاریدس
دیرلر بر دونیه حمراء دکه سواد ایله منقطدر وطیران ایدر وذوات سمومدندر انواع مختلفه سی
واردر لکن فی زماننا مستعمل اولان اکثریا بلاد افرنجدن کلور اخضر اللون ومتشعشع بر طائر
ذنبوریدر بر نوعی حنطه دن متولد و بر نوعی دود الصنوبردر و بر نوعنک اجنحه سنده خطوط
صفر واردر والوان مختلفه واجسامی کبار طوال اولدرکه نبات ورداته قریب الشبه در طبیعتی
درجهٔ ثالثه ده حار و یابسدر و زیاده حدتلیدر جلدی مقرح وسم قاتل ومقطع ومفتحدر
حصاة کلی ومثانه یی تفتیت ایدوب حیض وبولی ادرار ایدر ذکریاء الرازی دیرکه امراض
جلدیه دن جرب وحکه وقوباء منتشره وسرطان رذیه واورام کبی لره مناسب ادویه یه
خلط اولنوب استعمال اولنسه منافع عظیمه سی واردر واکر ذراریح ایله اکتحال اولنسه ظفره یه
غایت نافعدر واکر زیت ایله طبخ اولنوب قمل وقمقام وداء الثعلبه طلا اولنسه ازاله ایدر واطبا
متقدمین دیدیلرکه بر مقدار ذراریحی برابر کرباس اجنحه سی قیوب محموم اوزرینه کوترسه حاصیته
عجیبه سی واردر واکر شرب ایدرلرسه مجاری بول ومثانه وامعاده قروح احداث ایدر دیدیلر
وبعضیلر دخی انسانی قتل ایدر دیرلر واکر ذراریحی بعد الدق دهن البان ایله طبخ اولنوب
بر موضعه طلا اولنسه انده شعر نابت اولمیه ومقابرده اولان ذراریح ایله زیت طبخ اولنوب
کلف وغشه طلا اولنسه ازاله ایدر **ذیل** اولک فتحی وثانینک سکونیله در ترکیده قاپلوبغه دیرلر
هند قاپلوبغه سنک قشریدرکه بعضیلر ککیدر دیرلر صدف ایله معا پیشوش تخته یه وبعضی اوان بیتیه
تزیین ایدوب دوشرلر غایت سیاه وبعضی اجزاسی صفره مائلدر براق وصلب اولور طبیعتی درجهٔ
ثانیه ده بارد و یابسدر خاصیتی غایتله قابض وجالیدر براده سی شربا بواسیری مسقط وعسل ایله
قصبة الریه ده واقع اولان قروحی ادمال ایدر بیاض بیض ایله محروقی شقاق کعب وزحمت ولادتدن
حاصل شقاق رحم وشقاق مقعده وخروج مقعده نافعدر ضمادا اورام خبیثه وسرطانیه وخنازیر
امثالنه مفید اولوب فرزجه سی سیلان رحمی قطع واسقاط جنینه ما خذدر لکن کبده مضر ومصلحی المادر
مقدار شربتی ایکی درهم وادنجه وبدلی کهربی ککیدر ودنجردن مصنوع طرقی بالخاصه شعر دبنه اکلر
مخالدی وقمل وسقوط شعری بداهقدر **ذیب** فارسیده کورک وترکیده قورد دیرلر معروف بر حیواندر
وخوف عظیم مصحتی اذابت ایدر ونوعی تمیزی اذابت ایده مز وذیب انفراد ووحدت ایله موصوفدر
وعجیب طبیعتندندرکه ورق عنصل اوزرینه باصسه فی الحال هلاک اولور وغنم ایله عداوتی محرومدر
وبرحیثیت ایله درکه جلد غنم جلد ذیب ایله مجتمع اولسه جلد غنم مرتفع اولوب کویا فرار ایدر والحال
عجیبه دندرکه نوم ایتدکده بر کوزی نائم و بر کوزی یقظان اولور حین عینی نائمه سی ایله نومدن
اکتفا ایتدکده آخر اچوب عین آخریسی نائم اولورکه یقظان ایله احتراس ونائم ایله استراحت ایدر
وقوت شامه سی اولقدر درکه مشمومینی بر فرسخ مسافه دن ادراک ایدر واکثر غنمه تعرض وقت
صبحده در زیرا کلبلرک نومی وکلال وفتنی کورهٔ در طبیعتی درجهٔ ثالثه ده حار و یابسدر خاصیتی
اکر راس ذیب کبوترخانه یه تعلیق اولنسه مستور وسائر حیواناتدن امین اوله وخصیهٔ ذیبی شق
ایدوب ملح وسمن ایله طوزلنوب وجع خاصره یه مبتلا اولان برمثقالن ماء جرجیر ایله شرب

٢٨٣ اتسه ازاله ایدر واکر ماء حاره وعسل ایله شرب اتسه لر ذات الجنبه نافعدر ودم ذیبی دهن جوز ایله
مزج ایدوب اذنه تقطیر اولنسه صممه یی ازاله ایدر ودماغی ماء سذابیله علل باردهٔ ظاهره
وباطنیه که برودت حاصل اولمش اوله طلاءً غایت نافعدر ومرارهسی عسل وماء ایله خلط ایدوب
وقت جماعده ذکره طلا اولنسه خاتون زوجنه حب شدید ایله محبت ایدر وقضیب ذیبی کباب ایدوب
بر پاره سی مضغ اولنسه تهییج باه ایدر وزبلی تبخیر اتسه لر اول محلده فاره ساکن اولمز وجلد ذیبه
قعود ایدن کمسنه قولنجدن امین اولور واکر شحمی داء الثعلبه طلا اتسه لر نافع اولور مرارهسی شربا
استرخاء بطنه نافعدر وقضیبه طلا اولنسه استدوکی قدر مجامعت ایدر جالینوس دیرکه مرارهٔ ذیب
ایله دهن بنفشه مزج اولنوب شقیقه یه مبتلا اولانه اسعاط اولنسه ازاله ایدر واکر هنوز طوغمش طفله
اسعاط اولنسه مدة عمرنده صرعدن امین اوله واکر مرارهٔ ذیبدن بر جزء وماء عسلدن بر جزء اخذ
اولنوب اکتحال اولنسه ضعف بصر وظلمت عینی ازاله ایدر وعین ذیب مصروعه تعلیق اولنسه ازاله
اوله وعین ذیبی کردن فرسه تعلیق اتسه لر غایت چابک وپویرک اولور وعین یسرسی کورملک
سهره مبتلا ایدر واکر غشاء عینی پاک ایدوب دمیلر ودهن جوز بوا ایله ممزوج اذنه تقطیر
اولنسه صممی ازاله ایدر واکر خصیه سنی کباب ایدوب اکل اتسه لر باهی تهییج ایدر وبولی قولنجه شربا نافعدر

حرف الراء المهمله

رتیلا ضم راء مهمله وفتح ثاء مثلثه ایله هوامدن بر جنسدر فارسیده انکورک وترکیده بو دیرلر
اورمجکه شبیه ایاقلری قصیر بر حیوان در دیمشلر وبعضیلر عناکبدن بر نوعدرکه بوکا عقرب الحیات
تسمیه اولنور زیرا افاعی وحیاتی قتل ایدر بعضیلر التی وبعضیلر سکز نوعدر دیدیلر اما جمیع اصناف
عنکبوتدن اولمق اوزره اتفاق ایتدیلر حذاق اطبا وفیلسوفان حکما دیدیلرکه بو انواعک اشد واعظمی
رتیلاء مصریه در واما غالب بلادک اکثر بیوتنده موجود اولان ایکی نوع عنکبوتدر وبونلرک انکایتی
قلیلدر اما انواع اخرک بعضیسی غالبا اربا فرنه بولنور ورتیلادن بر نوع دخی واردرکه ذغبی واردر
اهل مصر بوکا ابو صوف تسمیه ایدرلر وبو انواعک مجموعنک نهشی لسع عقربه قریبدر حاصیتی
اکر رتیلا بدن انسان اوزرندن مرور اتسه وجع عظیم ظهور ایدوب رنک دخی اصفر ایدر وصداع
وسهره مبتلا ایدر زیرا اللری وایاقلری مانند نیش تیزدر وسمی واردر قتل ایده وکاه اولورکه بی احتیاط
انعاظ ایدوب اخراج منی ایدر واکر بر کمسنه یی صوقسه کندو سنی دق ایدوب صوقدوغی محله اورسه لر
سمیتنی جاذب ورافعدر **رخمه** خاء معجمه ایله در فارسیده مرغ مردارخور وترکیده قرتال دیرلر وبعضیلر
کرکس نوعندندر دیمشلر اما رخمه اول وثانی وثالثک فتحی ایله قرتالدر اولمق اوزره مشهوردر وبعضیلر لوری
قوشیدر دیو تحقیق ایدرلر کبیر الجثه وقیرمائل ابیض وبعضیسی اصفر طاغلرده وبیابانلرده ساکن اولور
وغایت سمائف در طبیعتی درجهٔ ثانیه ده حار واولده یابسدر وبیضه سی جمیع اجزاء بیضنک افضلیدر
وتجربین حکمادن منقولدرکه بو بیضنک بیضه دانه سی طریق مخصوص اوزره ابتداء علتده مجذومه
استعمال ایتدیرسه لر برؤ تام حاصل اوله سائر ادویه نک تاثیرندن نا امید اولسون طریق استعمالی
اولدرکه علیل بعد التنقیه بیضه نک بر دانه سنی اخذ ایدوب بلا طبخ همان چکچه تناول ایدوب الی
ساعت مرورندن صکره یاغلی چوربا تناول ایده وبر هفته دن صکره عمل مذکوری تکرار ایدرلر وبوبیضه نک
قشری دوز (٣) سیلاندمی قاطع وجراحاتی ادمال ایدوب سرکه ایله قویلر طلاء نافعدر وزبلی سرکه
ایله برصه بیحد یل فرزجه سی ومجوری اسقاط جنین وادرار حیض ایچون بیشلدر وحدل ایله
لحم قدیدنی یری دقعه ارلکی بغلو اولان کمسنه یه بخور اتسه لر بالخاصه جوز ولاغایت مؤثردر

رعاد اولك فتحى وثانينك شدّه سى ايله انواع سمكدن بر بالقدر چنان دائما كرفتار اولسه دائمي جكن
صيادلك الى دترد واولشور قريبى عريض وقصير وظهرى دوز و سياهه مائل وقارنى غايت بياض در
بحر احمر وقلزم ونيل مباركده بولنور بر نوع بالقدر طبيعتى درجۀ ثالثده حار و يابسدر وخاصيتى
خيّى يكن راسه عقد اولنسه صرع وشقيقه ودوارى ازاله ايچون غايت مجربدر لحمى شهوة بيراني محرك
وبلغم لزجى ازاله ايدر سدد طحال ويرقان وسيلان دم امثالنى قاطعدر ودنيت باغيا يله رعاد
مهرا اولنبه طبخ اولنمش باغى وجع مفاصل ونقرس وبل اغريسنه نافعدر وجماعى زياده محركدر
وابن بيطار ديركه رعاده شبيه بر بالق كوردم غايتده محلددر وتناولى قاتلدر روبيان فارسيده
ماهى روبيان واسلامبولده استغوز ديمكله معروف وبين العياشان مشهوردر لونى سياهه مائل
قرمزى وكثير الرجل بر حيواندر لحمى غايت بياض ولذيذ در صوايچنده طبخ اولنمزدن قشرى سياه
ايكن قرمزيه مائل انقودي اللون اولور طبيعتى درجۀ ثانيه ده حار ورطبدر خاصيتى جماعى محرك
ودم صالح توليدينه باعثدر رحمه تقويت وبرمقدار حامضين اولور سكنجبين ايله ديدان وحب القرع
اخراج ايدر فرزجه سى رحمى تسخين ايدوب حامضين اولور ضمادى اورام صلبه يي تحليل ايدر
دمرن ودكن امثالنه بر برنه برمرت قالمش اولسه اول محله ضماد اولنمقله برندن خارجه جذب ايدر
ودو بيانى دنيت باغيله محكم طبخ ايدوب اول باغى وجع مفاصل ونقرس اصحابنه طلا اولنسه زياده
معيددر اما محرور ديه مضر ومصلحى دبوب خامضدر ومولد سوداءدر وحكۀ ثشل بيره در رتيله
فارسيده شتش وتركيده اوركن واق جكر دير لر غداسى قليل وخفيفدر افضلى لبنى التحالق قوذيجى
واو غلاق جكر يدر بر سنه يي وارنجه وناقهينه معيددر اما مرا ومنى مورثدر ديشلر مصلحى خل ايله
كراويا دوحارايكن ضمادى ورم عينه مجربدر وقدمده پابوشدن حادث اولان سحجه نافعدر وبر
سنه لك قوزى ديترسى بلا ملح كباب ايدوكن انندن برقانلو صو تقاطر ايدر اولصوقباد ونواليلى طلاء
ازاله ايدر وفخرجي دخي سحجه مجربدر ديشلر

حرف الزاء المعجمه

زبد اولك ضمى وثانينك سكونى ايله طونسن تره ياغيدر فارسيده مسكه وروغن كره تسميه
اولنور مراد غنم وماعز وبقردن اولان تره ياغيدر كه طبيعتى درجۀ اولده حار واخرا ولحده رطب در
حاصيتى ملين ومنضج ومسمن ومفتحدر صوتى صاف وقصبۀ ريه ده وخلقده اولان خشونتى دافع وسعال
يابس واورام ظاهره وباطنه يي دافع وفضلاتى مدر در ذات الجنب وذات الريه يه مفيددر مواد صلبه يى
منضج ورافعدر وظاهر بدنه طلاسى وشكر وخشخاش ايله تناولى غايتده مسمندر لوزمز ايله
فضلات ديتريى دافعدر وادويۀ قابضه ايله حدت اخلاطدن حادث اولان اسهال وسحجه زياده نافع
وشراب ورد ايله دواء مسهلك فعلنى وبنپرشت صغار بيض ايله اخلاطك نوعني قاطعدر
واون بش مثقالى بر مثقال سكر ايله عسر البوله مجربدر وبالخاصه طلا ايله بر نه غدا اولور آلات
غذايه وارد اولمنه موقوف دكلدر اورام صلبه يى تليين وانضاج ايدوب حيات وعقارب لسعنه
نافعدر واطفالك لثه لرينه طلا اولنسه سرعت انبات اسنانه باعث اولور وحقنه سى قروح امعا
واورام صلبه يى دافعدر واحراق ايدوب دوده سنى اخذ اتسه لر سيلان مواد عينه مانع وقروح
وجرب وضعف بصر وغلظت اجفانه نافعدر اما فم معده يه مضر واشتهايى اسقاط ايدر مصلحى
قوابضات وملح وسكر وعسل در بر ناى خمسى كيدبجه قيناشش ابن طريدر مقدار شربتي اوتوز درهمدر
زبل ذال هو ذلك كرى وبانك سكونيله فضلۀ حيوانا تدر جمله سى حار ومحلل ومجفف در وهر
برينك فضله سى صاحبى ايله محلنده مذكوردر زراقه فارسيده شتركاو پلنك وتركيده ظورنيه

٣٨٤ دیرلر باشی دوه باشنه وبوینی دوه بوینه شبیه اولوب ولونی جیران کبی بیاض نقطه لر ایله
منقط قپلان کبی اولوب قرون ورجلینی بقره مشابهدر اما یدینی رجلیندن اطول ومکانی
بلاد حبشدر طبیعتی حار ویابس ومولد خلط غلیظ سوداویدر کتب طبده اطبا نفعنی ذکر اتمدیلر
انجق مرارهسی نزول مایه مفیددر زنبور ترکیده آری دیرلر جمیع انواعنه شامل اولور احمری نك
سمیتی اغلبدر عسل وملح ایله طلاسی برص واورام بارده یه نافع ولدغی فالج مثللی امراض مزمنه وعصبانیه
اصحابنه غایتده مفید ومجربدر وسیاه اریبك دنیت باغی ایله مطبوخی ضماداً برص وبهق وآثار عمیقه یه
مؤثردر وقورومش اریبك مسحوقندن بردرهمی شرباً سمّی بیضددر دیرلر زوفاء رطب قیونك
قوبروغی آره سندن وقارنی التندن اخذ اولنان یاغیدر مجتمع اولان وسخدر که فارسیده سنکل ویش
وترکیده شعلداق دیرلر هنیتی وجرمایه جقیجه طبخ ایدوب یاغیندن تصفیه ایلدکدنصکره تکرار طبخ
وتصفیه ایدلر حتی یاغیندن بالکلیه مفارقت ایدنجه طبخ وتصفیه یی تکرار ایدرلر طبیعتی درجۀ ثانیه ده
حار واولده رطبدر دیمیشلر اولحده یابس دردیمشلر حاصیتی منضج وملین ومحلل درمغص وصلابت
کبد وطحال وبرودت اعضاء باطنه وکلی واستسقایه شرباً وضماداً نافعدر اورام معقده ودجم
ومثانه یه وجمیع صلابت وتحرک مفاصله تلیین ایچون دواء نافعدر تعقد اعصاب والحد وجرب عین
وسقوط اجفان وحاجبین وتشنجه دواء لانظیر در شحم البط واوز ایله اذن وقضیب وفرجده اولان
قروح وشقاق مزمنه یه علاج سریع التأثیر در تحلیل الملك وزبد ایله فرزجه سی احتباس وعسر الولادی
دافعدر محرور دینه مضر وباعث اضطرابدر مصلحی سکنجبین ودهن الورد وخل دربدلی لادن ومخ
ساق الغنم وبقردر مقدار استعمالی بر مثقالدن اوچ مثقاله وارنجه وبعضیلر یاغنیسی احراقا ایدر
استعمال ایدرلر

حرف السین المهمله

سالامندره یونانیده سمندر نوعندندر پلانه شبیه بر حیواندر اما یدین ورجلینی وآردی
اقصر وبطی الحرکه لونی اصفر واسود ایله متلون وقصیر الذنبدر ترکیده پلانه آغو ویرن دیرلرکه
ایکی آتش تأثیر اتمز دیرلر اما جمهور اطبا بو قولی باطل ایدر دیشلر بر مثقالی سمّ قاتلدر وغایتده حار ویابس
ومعفن وجلدی مقرحدر وزیت ایله بهرا اولنجه طبخ اولنوب دهنی اخذ اولنسه طلاء شعری مزیلدر
اعصابی مفرح در ویدین ورجلینی قطع ایدوب احشاسی اخراجدن صکره بر قاچ کون عسل ایچنده
ترک اتسه لر عسل من بورك طلاسی وجع مفاصل واورام بارده یه عظیم النفعدر وتناولی قاتلدر
وبادزهری بیض سلحفاتدر سام ابرص فارسیده کرباسو دیرلر وزغ صغیر الراس وطویل الذنب
غایت قبیح وکرتکله یه شبیه وسیاه نقطه لر ایله منقط بر حیواندر حقنده کیدرسه القاخروا ایدر
وانسانه وجع عظیم ویرد وکاه اولور که قتل ایدر حقنده دیمشدرکه بونی قتل اعتاق رقبه دن اولی
واحسندر طبیعتی درجۀ ثالثه ده حار ویابسدر حاصیتی اکر حمی ربعه مبتلا اوزرنده کتورسه حمی سی
زائل اولور واکر لحمی لسع عقرب اوزرینه قوسه لر سمّینی جذب ایدوب اخراج ایلیه واکر زخم ایچنده
پیکان قالسه اوزرینه سام ابرصك لحمی وضع اتسه لر اخراج ایدر وبو سام ابرص عمل اولان
موضعه وارص واکر قاننده برنی انسان بردامله اصابت اتسه مورث برص در سبع حرف العین
اسد اسمیله محرردر سرطان نهری فارسیده خرچنك وترکیده طتلو صو یینکجی دیرلر طبیعتی
درجۀ ثانیه ده بارد ورطبدر وبرمقدار جاذب ومحلل ودیشیسی افضل وعلامتی اورقسند
برابره صوقده بر بیاض صو ظاهر اولور محرور المزاج کسنه لرده قوۀ جماعیه یی محرك وکثیر الغذا
وبطی الهضم دکه کهضی ودزبانندن مقدار طبخنه اوچ وقیه سی ایله استعمال اولنسه حصاتی

تعفنيت وحيضى ادرار وفضلاتى اخراج ایدر باد روج ایله مسمی قی لذع وعقاربه وشرابیله عسر البول
ولبن اتان ایله لسع رتیلا وعقاربه نافعدر ودق اولنوب عصاره سی ایله غرغره اولنسه خناق
واورام حلق وحنجره یه مفید اولوب اوجاعنی سریعا دافعدر ومدقوقنی ضماد ایتمکله جراحاتده
قلان دمرن ودیکن وحشب کبی نسنه لری جذب ایدوب اخراج ایدر اورام حاره یی محلل ووجعنی
زائل ایدر وعینینی تعلیق ایتمکله حماء غبه مفید اولور وجلیننی شجر میوه داره تعلیق ایتمکله سقوط
میوه لرینه مانعدر وبر قاج دانه سنی اصرکوکی وماء الرماد ایله غسل ایدوب بعده ماء العلو ایله
تکرار غسل اولنه قدر نصف کره شعیر مقشر ایله طبخ ایدوب مسلول ومدقوق ومهزول دیبوست اعضا
اصحابنه شرب ایتدرسه لر زیاده نافعدر صمغ وادویه مناسبه ایله ومحروقنده دخی بو تأثیر معهود
وبواسیره غایت موثردر محروقی ضمادا سرطان ثدیینه مجرب اولنمشدر وقرمزی باقرده برقاج
دانه سنی احراق ایدوب بهر یوم بر ملعقه سنی طقوز وقیه خمر ایله عض کلب الکلوبه شرب ایتدرسه لر
سمیتینی دفع ایدر مجربدر وموضع جراحاته جاوشیر وخل وزیتدن مصنوع مرهم وضع اولنه
واکر عض کلب الکلب وقوعندن برمدت مرور ایتمش ایسه بهر حال یکنش ملعقه وبر رطل واحرقندن
دخی شرط بودرکه شمس اسده تحویل ایدوب شعرلی یانی طلوع ایتمش اوله وشمس مقابله قمرده
اولیه وکذلک بر جزؤ محرق مذکوره نصف جزؤ جنطیانا وعشر جزؤ کندر اضافه ایدوب درت
بش کوندن بهر یومده اوچ مثقالنی ماء بارد ایله شرب ایتسه لر بینه بوا ثرام معهوده غسل ایله طبخ
اولنمش رمادینی ماده سرطانیه حادث اولان شقاقه واکره وآیقده برودتدن حادث اولان
شقاقه ضماد اولنه نافعدر اما منا بعد مضردر مصلحی طین قبرسی وطین مختوم ومقدار شربتی
محروقندن اوچ مثقال ومطبوخندن بش مثقالدر **سرطان بحری** دکز یینکیدرکه ایکی قسمدر
بری دریاده ساکن اولور وبری دریادن خروج ایدوب هوا حوقندقده حرکتدن قالدرلمغله هلاک
اولوب تحجر ایدر وبو مقامده دریاده ساکن اولان اولیوب تحجر ایدن ینکج مراد اولنور که صدف الجسم
وقسم اولندخی الینی سرطان نهری قیدر واذن اصغر بجر در طبیعتی درجه ثانیه ده بارد ویابس در
محروقنک جلادی وتلطیفی اکثر وطبقات عینه منصب اولی رطوبات مجفف وعضلات معوی ظفره
ودمعه وسلاقه اکسیره برابر در سنونا اسنانی جالی وطلاء کلف وغشاء علی الاعالیدر وقسم اخری
سرطان نهری کبی اولیوب غایتده آق وکوسته بکه مشابه در صیادان سمک آنی داملرسه وضع ایتمکله
بالقلره طوزاق اولور طبیعتی بارد ورطبدر محروقنک فعلی قسم اولدن اضعف وتناولی قاتلدر
سقنقور تمساحدن متولددر بیضه چقدقده اکر مایه میل ایدرسه تمساح اولور واکر رمله میل
ایدرسه سقنقور اولور که کلره شبیه در طبیعتی درجه اولده حار وثانیه ده رطبدر خاصیتی
تهییج باه ایتمکدر بیعلیل وعلل بساریه ده دوا بیتشارد بهارده صید اولنان سقنقور سائر اوقاتده
صید اولنا ندن تهییج باهده اقوی در وکذلک سمتینی دخی اقوی در بطنی سائر اطرافندن اعلادر
وبالخاصه حولیه ترسان اولان اطفالک اوذرینه اجزاء سقنقوردن بر جزؤ تعلیق اولنسه خوفی زائل
اولدیغی منافعندندر وپایانی یوقدر مختصر بحر براولنزی **سلحفات** ضم سین مهمله وفتح لام ایله دکه
نادرسیده سنک پشت دکشف وباخه دخی دیرلر ترکیده قاپلو بغه دینکله متعارفدر ایکی نوعدر
بری برّی وبری بحریدر داویه نقل ایدرلرکه بو حیوان وقتاکه یرا اوذرینه وضع بیضه ایدره اکر بیضه سندن
بچه دوشرسه سلحفات بحری اولور واکر علی الارض دوشرسه سلحفات بریه اولور وایکی صنفی
دخی غایت کبیر ومجسم اولور حتی ایکی صنفندن هر بری جمل عقدری اولنجه بویرو دیشی یی وضع

بیضه

بیضه ایتدکه بیضه سنی تحصین ایتمز دریا اسفلی صلب وبلا صراد ندر وبیضه سنی نظر ایله حضانه
ایدر الله تعالی بو بیضه یه برو لدتخلق ایدنجیه دک نظرینی قطع ایتمز وارککلی ایکی ذکری ودیشی سنک
ایکی فرجی واردر ارککی سفاده اراده ایتسه دیشی یی اکا اطاعت ایتمز حتی ارککی اغزنه بر حشیشه آلور
بو حشیشه نک خاصیتی بودرکه هرکیم آنی حامل اولسه سفاده انثایی حیل ایلدر بش بو حشیشی اغزنه
الدقده دیشی یی اکا مطیع اولور بیت بو حشیشه هرکیاه دیرلر ترکیده کوینک دیکان ایله متعارفدر
بو حشیشه یی سلحفاتک سفادت حالنده سلحفاتدن اخذ ایدوب کندوده کتورسه خلق اول کسیه
مطیع ومنقاد اولوب محبت ایدرلر خاصیتی اکر مفاصل ایچون یدین ورجلینه طلا ایلسه لر
برؤ تام حاصل ایدر وحل اولنان شیرک موضعنه طلا ایتسه لر ابدا شعر بیتمیه وانسانک عضوندن
واقع اولان اوجاع قنقی یرده ایسه سلحفاتک اول عضوندن عضو انسانه تعلیق ایتمکله شفا بولور
سلحفاتک وقت هیجان شهوتنده هرکیم که ساق قدمنه تعلیق ایتسه تهییج باه ایدر واکر مراره سیله کاغد
بحریرا یتسه لر کوندوزن نابود وکیجه ذهب کبی ظاهر وموجود اولور صرع وخناقه دخی مفیددر واکر
مراره سنی عسل ایله مزج ایدوب اکتحال اولنسه نزول دمعه عینی قطع ایدوب جالی بصر اولور واکر نعم یسه
مبتلا اولان رجل سلحفاتی رجلنه ربط ایتسه نفع بین ایله نافع اولور **سلخ الحیه** لسان ترکیده یلان قاوی
دیرلر وقت بهارده ابندندن چقدقده یلانک ترک ایتدیکی دریدرکه اککیلک دریسی افضلدر که غلیظ وصغرته
مائل سیاق ویراق اولور طبیعتی درجه ثانیه اخرینده حار وثالثده یابسدر خاصیتی بر درهمی ایکی درهم
دقیق الشعیر ایله ایتمک کبی بشرسه لر بواسیری کرک ظاهرده وکرک باطنده اولسون دفعنده مجربدر
کذلک بو درهمی اوچ عدد صحا ایله ادرج کون تناول اولنسه تو الیل مسقط وجرو چند مانع ودهنه مسبب در
وزجاج مکلس ایله عصاره متانذری تعتیتنده سریع الاثردر وسرکه ایله مطبوخی فاتر اغمضه اولنسه قروح
لثه ووجع اسنانه اکسیره برابردر واکر سلخ الحیه یی زیت ایله طبخ ایدوب اذنه تقطیر ایتسه لر وجعنی
قطع واذندن سیلان ایدن موادی دفع ایلر جرب عین ودمعه واسترخاء جفن وسلاق وامثالنی
دفع ایدوب باصره یه قوة ویرر بخوری حشراتی دافع ورحمدن جنین ومشیمه یی سریعا اخراج ایدر
وحوامل اوبلوغنه بند اولنسه تسهیل ولادت ایچون بالخاصه نافعدر حونا میس مصری ایله ابق ف
برصه واثار جلدیه دوا لانظیر وزیت وخمر ایله دهن مطبوخی طلاء داء الثعلب ابنات شعر
ایچون سریع التاثیردر قروح رطبه یی تجفیف ایدوب شقاق مقعدی طلاءً ازاله ایدر اما تناولی
ظلمت بصری مورث ومصلحی کزبره ومقدار شربتی بر درهمدر واردجه ده **سمانی** بو قوش ایچون بین الاطبا
اختلاف وار در بعضیلر سلوادر وبعضیلر دکلدر دیمشلر وحکیم بغدادی دیرکه سلوا سمانینک غیریدر
ورجلینی سمانیدن اطول ولونی پروبالی اکا زیاده مشابهدر اما ظاهر بودرکه ترکیده سمانی جنسندن
اولان بلدرچین دیدکلری قوشدرکه صوسز مکانلرده اولمز وباران کثیر وقتنده کثیر اولور بارانی
اولمادقده قلیل الوجوددر طبیعتی حار ویابسدر خاصیتی معده دن سریعا منحدر اولور جماعه قوة
ویرر شهوتی محرکدر وعطش محکه وبثور امثالنی مورثدر مصلحی یاغلر وحوامضاتدر ومطبوخندن
کباب اولی در **سمک** فارسیده ماهی وترکیده بالق دیرلر اقسامی غایت کثیردر وافضلی رضراضی درکه
بارد ولذیذ وطاشلو وعمیق صولرده اولور وقلوتی کثیر وجمی صغیر ودیکنی کبیر وبطنی بیاض
ظهری سیاه نقطه لر ایله منقط حضرته مائل اولور واوستی خط اسود ایله مخطط اولوب
همان اول یومده صید اولنمش اوله وانواع سمک کثافت ولطافت وکیفیت استعمال وزمان ومکان
اختلافیله مختلف اولور وبعضیسی بعضیسنه نسبت ایله حرارتته مائلدر اما فقیر دیرم که

اطباء زمانمزك تجربه لري عندنده افضل سمك اولدر كه غايتده كبير الجثه وغايتده صغير اولميه
وصلابت ولينده وسمن وهزالده اعتدال اوزره اولوب دريسي اينجه وپوللري صغير وطعمي
لذيذ اوله ورايحه سي سهوكا كريهه اولميه دياريمزده اولان اسلامبولده معروف ومقبول اولان
قيد وتكير وبيسي وقلقان ولوفر ومرجان ولوركبا القليه كبي بحسب المكان طاشلي وقومصال
ونباتي جيده سي كثير يرلرده وشديد الجريان وكثير الماء ودياجي مكشوف وكثير التموج طاتلي
صولي انهار كبيره اوله وسمك بحري سمك نهريدن افضلدر وكاه اولوركه وصف اولنان انهارده
اولان سمكلر بحري الجريان وكنار شهرده ويانيق محللرده اولان انهارك سمكلري بحريدن اولور طبيعتي
درجه ثانيه ده بارد ورطبدر كبابي ياغ ايله قاورلمشندن اوليدر اكرچه عسير الهضم وغليظ الجوهردر
لكن كيدن ودن دم رقيق حاصل اولوب صالح الغذا ومرطبدر محرور المزاج اولنلرده جماعه محركدر
واخلاط حاده يي مصلح ومسمندر قصبة الريه وسل وضعف كلي ويرقانه نافع وسعال يابسي مسكندر
سببي حار اولان ذخيره ومغصه نافع وسماق وحصرم ايله كبابي اسهال الصفرادي ودمويه يي قاطعدر
وتقويت جماعده قوي الاثردر اكرديي ايكن بطننی شق ايدوب ضماد ايلسه لر موادي ظاهر جلده
جذب ايدر وعلت سرسامده اختلاط ذهنی دفع ايدر زيرا اورام حاره يه دواء بعيد بالدر ومولدر
كثير سمك تناول اولنوب ماء حاره وعسل وسكنجبين امثالي ايله قئ فضول غليظه واخلاط فاسده يي
تنقيه ايدوب وجع مفاصل وعرق النسا وبهق واثرلره مجربدر ومراره سي بياض عيني دافع وامزجه
بارده يه ودماغ رطبه يه ومعده بارده بلغميه يه واعصابه غايتنا مضردر ومضرتني واردر مصلحي شيروغن
وجوز ولوز دهنيله طبخ اتمكدر وبعد التناول زنجبيل مرباسي وعسل وكلباشكي وخمر ومربي
وادويه حاره تناول ايلكدر بالخاصه مورث عطش وسركه ومريي اني دافعدر وبعده شرب ماء
غايت مضردر اكر شراب ايچرلرسه معيندر وكذلك يمورطه سنده مشتبه يوقدر كه طريسي غلظتي ايله
وملحي غلظت وملوحيتي ايله مورث عطشدر لبنيات ولحوم حيوانات تربيه ايله تناولي غايتده
مضر ومورث امراض مزمنه در وعظيم الجثه وغليظ اولان اصنافي عمور الصيد برنوع كون مردا تمش
اولاني مورث سدد ومولد خلط خام در وباصدرهرسي كه حرارت ويبوسته مائل اولوب بلغم طعامه
جرو ودنه موافق وانتهاسي حرارت والبابي محل بدره قوه ومروب ماسكه يه نافعدر اما اخلاط فاسده
توليد ايدر ومحرقين ضمادي اورام مقعد وشقاق لدغ عقارب وعض كلب الكلب الحيوابه زياده نافعدر
كبابات وادهانات مناسبدر ايله اورام لهات ولوزتيني دافعدر **سمكة صيدا** برنوع بالقدر كه
شكلده كرتنكله يه مشابه در دركونك علامتي قويي ايجه واوزون وراسي صغير وقويروغي طويل
اولور وچكديسي اكثريا سنك لري واردر بلاد شامدن صيدا قرسندن دوكل قرييسي بر بلده يه قويتوده
بولنور شباطك اوندن مارتك اخرينه وارنجه هيجان وحركتي اولوب صيد ايدرلر وبازلوكو شارثلدن
بركوك تكون ايدوب صويه داخل اولور انلري جمع ايدرلر اكر برچيه سي صفا والبيض ومطبوخ فراوج
ايله شرب اولنسه تقويت جماع وشدت قوام ايله حدة هلاكه بالغ اولور ويا انك كذ وسندت
نيجه مرتبه اويقي در وبلصدر سندن نصف درهمي جماعه تقويتي غايت قصوايه بالغ ايله تقويت
جماعده بويكا معادل بردوا اولمز ومعتمد ذكر يرجالده وانثاسي نسوانده مؤثردر اما اكثر اطبا
انفع تسترنه اثر يوقدر ديمشلر واول محلده اولان ارماغن اطرافنده ومحل ايچنده اولور شكلي دخي نه
بركه مشابه برنوع دخي واردر انى صيد ايدرلر لكن انده اولان خاصيت وتاثير بونده اولمز دخي
جماعك معلوم ايدر حالاده بلادمزده سقنقور ديو بيع ايدكلري ترمدن صيد اولنان **سمن**

بسمان

سينك فقتي وميمك سكوني ايله درفارسيده روغن وتركيده ساده ياغي ديرلر افضلي صغر وقويون وكجيدن
اولاندر وتازه سنه عربيده زبد وتركيده تره ياغي ديرلر وصغر ياغي سايرلرندن الطفدر وجمله سنك طبيعتي
درجه اولانك اخرنده حار ورطبدر وهرنقدر عتيق اولورسه حرارتي اكثر اولوب رطوبتي اقل اولور وايكي
سنه اكتدكن يبوستي درجه اولايه واصل اولور اصالي تره ياغندن اقوى ومحلل ومنضج وسمومه مقاومدر
وسم افاعينك بدنده تاثير ووصولنه مانع جلدي تليين وبشره يي لطيف ايدوب دماغ وصدرده اولان
فضولي دافعدر بعض سمين وخيشوم وحلقده اولان يبوستي تليين ايدوب سعال ويرقان وطحال و
حصاتي دافع ويرو قيدسي نصف وقيه سكر ايله شربا عسر البول ايچون مجربدر وسموم مشروبده ماء
حار ايله شرب اولنوب قئ ايتسه لر زياده نافعدر زحير وقروح امعاده ماء الرماد ايله حقنه سي علل
امعايي دافعدر شحم الدجاج ايله قرحه سي دخي تنقيه ايدوب شقاق وبواسير وسيلان رحمي قاطعدر
ومكررا اطلاسي اورامي تحليل وقم قروحي تفتيح ايدوب ادماله مانعدر واسكي ياغ حنا ايله مرهم بسيليل
وعنب الثعلب ايله ضمادي عينيه بيتشللد نوم ايله مطبوخي وجع مفاصله غايتده مؤثر وعلل رطبه و
بلغمي المزاج اولنلره مضردر محرورينه مولد صفرا وقواي هاضمه يي مضعفدر مصلحي محرورينه
حامضات ومبرودينه جوارشاتدر ومقدار شربتي تداوي ايكي وقيه يه وارنجه در **سمور**
فتح سينك وميمك ضم ميمك مشدده ايله در سنوره مشابه وسياهلدر سكسادن زياده سياه وجميع
انحاله انت قوي اولوب عبد اللطيف بغدادي قولنجه اوزره سمور بر حيوان جريدر كه حيوانا تنده انسان
اوزرينه هجوم ايتمكده سموردن جري يوقدر انجق حيله ايله صيد ايدرلر يعني انكچون برمقدار جيفه اخذ
ايدوب زمينه دفن ايدرلر حيوان مذكور كلوب اول جيفه يي اخراج ايدوب اكلنه مشغول ايكن صيد ايدرلر
جلدي مرطوب المزاج اولنلرك جماعلريني قوي ايدر وسائر كوركلردن زياده مسخن در وشعر محرقي
قرحه لري تجفيف وشحمي ضمادا اكلي وصدره يي تسخين ايدر **سنجاب** بيانخ فاره دن اكبر معروف
حيواندر قويروغي قصير وسياه وقرني اليه بياض وسائر موضعي كوك لوننده در اكثريا يتجه لرده
ساكن اولور طبيعتي درجه اولاده حار وثانيه ده رطبدر لحمي حرارتي مسكن ووجع صدر وسعال
وقروح ريه يه نافع ومولد قولنجدر مصلحي دهن اللوز وكوركنك مزاجي معتدل ووجع عصبي دافع وتويلري
سيلان دمي قاطع وجراحاتي ادمال ايدوب عسل ايله اورامي دافعدر **سنور** كسر سين مهمله وفتح
نون مشدده ايله در لسان فارسيده گربه وتركيده كدي ديرلر برحيواندر كه انسانه مطيع ومنقاد
ومتواضع وصاحب الفت در وجناب حكيم مطلق انى دفع فاره ايچون خلق اتمشدر وسنور اوچ نوع
اوزره در بري اهلي وبري وحشي وبري سنور زباديدر كه لسان تركيده مسك كديسي ديمكله متعارفدر
واهلي ايله وحشي سنك اغذيه مقبوله سي لحم جحا اكلا اتمكلادر ووحشي اهليدن كبير وذنبي لري
سنه ده ايكي دفعه حامل اولوب مدت حمللري الاي كوندر طبيعتي درجه ثانيه نك اخرنده حار ويابسدر
خاصيتي اكر بركسنه سنورك لحمني اكل اتسه اكا سحر كار اتمز وكوزلريني تجفيف ايدوب هركم كندوني بخور ايلسه
مطلوبي اولان حاجت مقضيه اوله وقلبني جلدندن برقطعه سنه عقد ايدوب اوزرنده كتوره سه لر اكا اعداسي
كسنه ظفرياب اولمازو اكر مراره سي ملح وكمون كرماني ايله ممزوج ايدوب جروح وقروح رديه يه طلا ايلسه لر
بروحاصل اوله ودمني مجذومه شرب ايتدرسه لر خلاص اوله واكر نسوانه شرب ايتدرسه لر غايت ايله
مجنونه اوله واكر بولني رحم تبخير ايلسه لر مشيمه يي اسقاط ايده وقرونبخي بخور المشيمه كه اكر مراره سنور اسود
ايله مرارة دجاج اسودي تجفيف وسحق ايدوب بونلري كحل ايله ممزوج وخلط ايدركه بصكره اكتحال اتسه لر
اكا جنيلر ظاهر اولوب مدمشي ادا وحوايجني قضا ايدرلر مجربدر وسنور برنيك مخ ساقي وجع كلي

وعسل البول ایله نافعدر ماء جبن ایله مسحوقی حمامده شرب اولنه و مرارهسنی اکتحال ایلسهلر ظلمت لیلده
حدّت بصر ایراث ایدر و زیت ایله ممزوج اولنوب لقوه یه طلا اولنسه مفیددر و اکر لحمی طبخ ایدوب نقرسیه
ضماد ایتسهلر وجعی تسکین ایده و شحمی علل اعصابیه یه طلا اولنسه غایت محموددر و شحمی علل بارده اعضا یه
بلسانلرینک جزو اعظمیدر و بو مجربدر قیقنوس بنجه دنمه فلج انواعنه تجربهسی واقع اولمشدر سقنقور الوادی
سقنقور ماهی کبیدر لکن دنبی اندن طویل و جسمی کبیره دکل سواده مائل و کلی ابرص الشکلدر بلاد هند و سنددن
جلب اولنور دوالرایحه بر حیواندر که جبینه دانجرسی مسک کبی طیبدر عوام الناس بیننده مسک
کدیسی دینمکله مشهوردر و بو حیوانک ابطیندن و باطنندن و فخذیندن و باطن دبرندن و جلدن
دبرندن اخذ ایدرلر بعضیلر دیرلر که بو حیوانک حوالی صدرنده بر عرق حاصل اولور انی ملعقه ایله جمع
ایدرلر و بول و غایطینک مخرجلری بیننده بر منفذ دخی واردر اندن دخی زباد حاصل اولور و صدرنده
اولان عرقدن بو منفذده اولان زباد مرتبهده دوندر و بو حیوانک مجموع اعضا و اندامنده رائحه
زباد واردر و زبادک طبیعتی درجه ثالثهده حاردر و رطوبت و یبوستده معتدلدر خاصیتی نوازل
بارده یه نافع و علل بارده دماغیه یی دافعدر دماغه قوت و ارواحه لطافت ویروب فلج و سکته
و تشنج بارده و رعشه کبی علل اعصابیهده ادویه محمودهدندر سیبیا سمک انواعندندر عربیده
لسان البحر و فارسیده ماهی مرکب و ترکیده مرکب بالغی و جهنم کورکی دیرلر بحر قلزمده کثیر الوجوددر
ظاهری صدفی و باطنی لحمی و جوفنده سیاه رطوبتی اولوب سرطان بحریه مشابهدر اما منافع سمکدن
معدوددر طبیعتی درجه ثانیه آخرنده حار و یابسدر خاصیتی بطیء الهضمدر رطوبتی طلاءً داء الثعلبه
نافع و رماد عظمی بهق و غشی و آثاری جالی و علل اجفان عینی دافعدر مکلسی ملح ایله انسانک
و جمیع حیوانلرک بیاض عینینی زائل و سنوناً اسنانی جالی و درور اجراحاتنده جفاف حاصل ایدر

حرف الشین المعجمة

شحرور آدی ضمی ایله ترکیده قره طاوق دینمکله مشهور و معروف بر سیاه قوشدر که رجلینی و منقاری
صاری یه مائل احمر و مقداری قمری قدر اولور طبیعتی درجه ثانیهده حار و رطب خاصیتی صالح الغذادر
کزاز و مالیخولیا و فالجه زیاده نافع و دمی دهن اللوز ایله مورث حسن صوت و رافع بحة الصوتدر
شغال حرف اللامده ابن آوی اسمیله محرردر شغنین بری فاختهدن اکبر و بیاض ذرعنقده نصف دائره
کبی سیاه طوق ایله مطوق بر قوشدر که عربیده یمامه و ترکیده آلاخاخته دیرلر و بعضیلر اکیکدر
دیمشلر و ابن بیطار مترجمی طورغای قوشیدر دیمش طبیعتی درجه ثانیهده حار و یابسدر خاصیتی غایتده
مسمندر مجموع اعضاسی خلط صالحه مستحیل اولور و قوه ماسکه یه و حواسه تقویت ویرر ناقهلره
و مفلوجلره موافقدر و قوه حافظه یی تزیید ایدوب جماعی لذیذ و قوی ایتکده دواء صاددر لکن
اکثاری محرور دینه مضردر مصلحی کزبره و خل حاذقدر و لبن طری انک فعلنی قوی ایدر و حیات حیوان
مذکوردر که اکر بر کسنه انک دمنی ذکره طلا ایدوب جماعه مباشرت ایلسه اول عورت ایله آخر کسنه
مباشرته قادر اولماز و جالینوس دیرکه بیضهسی بر مقدار عسل و جوزوی بورق ایله وجع کبده و
زلالک فرزجهسی وجع رحمه مجربدر شغنین بحری دریاده اولور بر حیواندر که پر و بالی و لون شکلی
شبیره یه مشابهدر و قویروغی فاره قویروغی کبی طویل و دبنده اکنه کبی دیکنی اولور که آنکله صوقدقده
وجع عظیم حادث اولور اکر اول دیکنی زیره بالینه وضع اتسهلر سهولتله باعث اولور و اکر بر خانهده
دفن اتسهلر اهالیسی بیننده تفرقه حاصل اولور و محرقی مسحوقینی ایکی کسنه اوزرینه نثر اتسهلر
بینهماده عداوت حاصل اولور و بو جهتدن اکثر حوت الشر تسمیه ایلمشلردر و بر کسنه بتول ایلدیکی موضعه

صوقنقر

صوقسهلر صاحب بولنه حرقت و وجع عظیم حادث اولور مادامکه اول دیکنی جوفنده باقیه ساکن اولماز
شقراق فاخته قدر طوطی کبی یشل بر قوشدر فارسیده سبز قبا و ترکیده آرو قوشی دیرلر طبیعتی
درجه ثانیهده حار و یابسدر خاصیتی کریه الرایحهدر لکن ریاح غلیظه یی و مواد بلغمیه یی قولنجی حلل
و بطیء الهضم و مصدعدر مصلحی سکنجبین و زیتدر غشی و کلفه عظیم المنفعهدر شیخ
شیخ البحر دریا حیوانلرینده در دریای مغربده کثیر الوجوددر شکلی دریا قبلوبغهسنه شبیه و رأسی
وانی بوزاغیه مماثلدر یوم سبتده موضعندن حرکت اتمز ایکیجیوی اکثر سمک الیهود دخی دیرلر و پوستندن
مصنوع مستی کیمک مرض نقرسیه نافع و تولد اینه مانعدر و بر قطعهسنی حمیات بلغمیهده تبخیر ایلسهلر
زیاده نافعدر سوری سکلی قتلا ایچون عجایبدر و دمی داء الثعلبه و بهقه مفیددر

حرف الصاد المهملة

صافر حتی کو قوشیدر که استانبولده اسیجی قوشی دینمکله مشهور و معروفدر بعضیلر بیقوشک نوع
صغیریدر دیرلر زیرا مجموع افعالده اکا مشابهدر صحناه صلامورهٔ بالغیدر صدف خلزونک معناسنه در
بعضیلر خلزون حیوانی و قشری صدفدر دیمشلر اما صدف مطلق ذکر اولندقده مراد صدف اللؤلؤدر
طبیعتی درجه ثانیهده بارد و یابسدر خاصیتی محرقی ملطف و مسخن و جالی و مسددر اسهالی
و سیلان دمی و نفث الدمی قاطع و لثانه تقویت ویروب قروح عتیقه و اکله یی دافعدر اسنانی جالی
و نفوخی و رعافی قاطع و بخوراً بواسیره و بیاض بیض ایله طلاءً حرق الناره نافعدر و ادویه مناسبه
ایله کلف و بهقه و اکتحالاً قروح عین و سلاق و شعر زائده معیندر و بر نوعی دخی واردر که اکا خف الغراب
تسمیه اولنور اکر انک محرقی خل ایله ضماد اتسهلر ثؤلیل و بواسیره انهلرینه زیاده نافعدر و مقدار
شربتی بر درهمدر و بیلجه محرقی طاغ اکوزی بو ینوردید صدف فرفیری و صدف فرفور
دخی دیرلر سیاهه مائل و غایتده صلابتلی بر نوع صدفدر بخوری مشیمه یی اخراج ایدوب اختناق
رحمی دفع ایدر محرقی اکتحالاً باصره یی زیاده جالیدر صدف البواسیر خف الغراب دیرلر که صدف
بحثنده مذکوردر صرصر چکرکه یه شبیه و غایتده صغیر خانهلرده و کیجهلرده فریاد ایدر بر بوجکدر که
ترکیده اغستوس بوجکی و جرلایق بوجکی دیرلر طبیعتی درجه ثانیهده حار و یابسدر خاصیتی قورو مشید
اوج دانهدن اون دانه یه وارنجه برابری فلفل دانهلری ایله شرباً قولنج شدیده یی و ریاح غلیظه یی
رفع ایدر تجربه اولنمشدر و قاورلمشی وجع مثانه یه و زیت ایله قیناتمشی ثقل سامعه یه تقطیر
اولنسه نافعدر و ایکی اوچ دانهسنی برقشه وضع ایدوب اغزینی موم ایله بند ایدوب هر کک
تحت سربالینه بخبر ایکن وضع اتسهلر تا بصباح نومه مانع اولور صعقر بالق یمورطهسیدر
صغراغون اوزنجیدر شرحه یه قریب بر قوشدر که فارسیده دمسیجه دیرلر بر قوشدر که دائما قویروغنی
تحریک ایدر اوصافندن منهم اولنان بودر که صاری ادامه و قویرق صلان دیدکلری قوشدر سرچه
اولمق دخی احتمالی واردر لحمنک قدیدی و خامی ماء عسل ایله حصاة کلی و مثانه و عسر بول ایچون غایت
موثردر

حرف الضاد المعجمة

ضنان حرف الغینده غنم اسمیله محرردر ضب فارسیده سوسمار و ترکیده کلر دیک ایله شهرت شعاردر
فتح ضاد معجمه ایله حشرات حیوان بریه دندر و ضب شرب ماء اتمز دیدی یوز سنه مقداری تعیش ایدر
دیرلر و هر قرق کونده بر بول ایدر و سقوط اسنان واقع اولمز و اسنانی قطعه واحدهدر دیرلر دیشیسنک
ایکی فرجی و ارککنک ایکی ذکری واردر و دیشیسی تمشیدن زیاده بیضه وضع ایدر و بیضهسی
بیضه حمامه شبیهدر و ضب بیضهسنی اخراج افراخ مراد اتسه ارضده حفره حفر ایدوب
بیضهلرین القا ایدر و تراب ایله ستر و افراخی چقنجه هر کون بو مکانی تفقد کوندنمکده افراخی خروج ایدر

وضيقچقده كليل البصر چقوب بصريني شمسه مقابل طوتمغله جلا ويرور ونسيم هوا ايله اغتدا ايله
وبرد هوا ايله تعيش ايدركه هرم وفناء رطوبات ونقصان حرارت عارض اولدقده بوكونه اغتدا وتعيش
ايدر وبونك ايله عقرب بينلرنده مودت وارددر عقربي كندو موضعنه كتوروب اكا القا زهر ايدر حتي عقربي
اخذ ايچون احتيال ايدر ايرنجي لسع ايرز حاصيتي اكر بوكسنه شحمني اذابت ايدوب قضيبه طلا اولنسه
شهوة جماعي تهييج ايدر وشحمندن اكل اولنسه نتيجه زمان عطش عارض اولماز وخصيه سني كتورن
ادمك خصمه سيكا محبت شديده ايله محبت ايده وكعبني وجه فرسه ربط اتسه لر اني سبق بر خيل اولميه
وجلدني قبضه سيفه قاپلسه لر صاحب سيفه شجيع اولم وجلدن زن ضرب عسل اتحاد اولنسه اندن
اكل ايدن كسنه يه تهييج شهوة جماع وانعاظ ايدر وذبلني برصه وكلفه طلاء اتمك غايت نافعدر وعينه
اكتحال ايله نزول دمعه وبياض عيني ازاله ايدر وصاحب نزهه ديركه اكر طحالني وجع طحاله مبتلا اولان
اكل اتسه مفيددر ودمي دقيق الحنطه ايله بهقه طلاء اتسه لر ازاله ايدر وعينه تقطير اولنسه روشن
ومجلا ايدر وشربا جماعه قوت وبدنه راحت ويروب تشنج وعطشي دفع وازاله ايدر **ضبعة عرجا**
فارسيده كفتار وتركيده صرتلان ديرلر وعرجا ايله موصوف اولديغي صول الى قصير اولديغي ايچوندر غايتله
ضعيف القلب وخائف وكثير الجماعدر لحمي درجهٔ ثانيه اخرنده حار واولنده يابسدر حاصيتي لحمي ايكي
صيد اولنوب بدين ودجليني بندماء صافي وروغن زيت ومشبث ايله مهرا اولنجه طبخ اولنوب
مطبوخني برن اتسه لر جميع نقرس ووجع مفاصل امثالنه دوا وبي نظيردر وبوشن بو برينك دريسي
زيت ايله محكم سحق اولنوب مقعده طلا اتمكله مرض ابا ني ازاله ايدر واكر جلدي اوزرينه جلوس
اتسه لر مورث مرض اپنه در ومراره سي شعري ازاله ده نصكره اوزرينه طلا اتسه لر مردني انباتنه
مانع اولور **ضفدع**

حرف الطاء المهمله

طاوس معروف قوشدر يا دوروسي اوچ سنه ده كامل اولور طبيعتي درجهٔ ثانيه آخرنده حار و
يابسدر حاصيتي غايتده غليظ وقبيدر بطيء الهضم ومولد خلط غليظدر سذاب ايله طبخ اولنمش
مرقه سي وجع معده وقولنجه نافع وشحمي آلته ومقعده ويله طلاء اتمكله قوة باهيه يي ومني يي
تزييد ايدر انزروت وملح ايله طلاء قروح خبيثه يه ومراره سي سركه ايله حشرات سميه لدغنه وذبلي
ثوابيله طلاء مفيد ايدر مراره سندن نصف درهمي سكنجبين وماء فاتر ايله شربا اسهالي قاطع
وعظم محرقي كلف ونمشه نافعدر ورؤيتي بالخاصه سم سمومي مضعف ولون برصي تغيير ايدر
واكر طعام مسمومي كورسه فرياد ايدوب حركات غريبه ايله حركت ايدر حكماء هند طاووسك حقنده
عجايب خاصه لر نقل ايدرلر نقلي تطويل كلامه باعث اولمغله ترك اولندي **طحال** تركيده تحريفا ولنوب
طلاق ديرلر حاصيتي غليظ ومولد سودادر اكر قانني تجفيف ايدوب جراحات طريه يه ذرا اتسه لر
سيلان دمي قطع ايدر **طيهوج** فارسيده تيهو وتركيده چيل دينمكله معروف ومشهور بر قوشدر
كلليكدن اصغر لوني وجميع افعالده اكا شبيه در حاصيتي ناقهلره وضعيف احشا اولانلره غايت
مناسب وموافقدر

حرف الظاء المعجمه

ظبي فارسيده آهو وتركيده كيك ومغوليده جيران ديرلر وظبينك ياورسنه غزال ديرلر طبيعتي
حار ويابس وبعضيلر درجهٔ اولده بارد وثانيه ده يابسدر ديرلر حاصيتي ذكريا رازي ديركه لحم ظبي
لحوم صيدك اصلحيدر قولنج وفالجه نافعدر وكثير الفضول اولان ابدانه نافعدر لكن اعضايي تجفيف
ايدر وضرريني ادهان وحوامض دفع ايدر ولحم ظبي دم حاد احداث ايدر وامزجهٔ بارده اصحابنه
وكهوله موافق ومناسبدر وشتاده اكلي اصلحدر ابن وحشيه ديركه قرن ظبي بر مكانده تبخير اولنسه

هولي

هولي طرد وازاله ايدر واكر مراره سني اذنه تقطير اتسه لر وجع اذني ازاله وقطع ايدر واكر ذبل
وجلدني احراق اولنوب دبر السعي لحم ظبي ايله خلط ايدوب اكل اتسه لر قوت حافظه وذكاني
قوي ايدر وفصاحت وبلاغت لسان ايله عديم الاقران اولور **ظهوره** فارسيده كربهٔ دشتي وتركيده
يبان كدي سي ديرلر

حرف العين المهمله

عروسك حلزون وصدف انواعندندر **عسل** فارسيده انكبين وتركيده بال ديرلر افضلي صاف وحمرته
مائل وقوامي وجوزي حدتلي وحوش طعم ومومسز اولانيدر بعده بياضيدر ولجي اخضر وسياه و
مر الطعم وعتيق كه ايكي سنه يي تجاوز اتمش اولاندر وشول عسل كه غايتده حريف ورايحه سي حدتلي
استشمامي عطسه يي محرك اوله محرق اخلاط ومورث جنون ومهلكدر وعسل خام اخلاط لزجه يي مسهل
وسعالي محرك ودنباصدر وجع معده يه موافق وورم امعايه مناسب وصالح الغذا دروجالي وحدتده آتش
كورمشدن اقوي ومحرك غثيان وقيء ددر وذبردن آري اولان عسل زياده نافذ وانضاج وغدا نيتي
كثير ونفخي غايت قليلدر بولي ادرار ايدوب سعالي تسكين ايدر مجموعنك طبيعتي آخر ثانيه ده حار
واولنده يابس وحالي درد بلغم ورطوباتي حلل قطع ايدوب حرارت غريزيه يي تقويت وبروب اعماق بدندن
رطوباتي جاذب ايدر افراه عروقي مفتح وسموم بارده نك بادزهري اولوب قوت ادويه يي حافظ وعلل
دماغيه يه مناسبدر صدر وريه ومعده وكبده وطاله اولان فضولي تحديري دافع استسقا و
يرقان وفالج ولقوه امثالنه نافعدر حصاتي تفتيت وعسر بولي ورياح مثانه يي ازاله ايدر اشتها وجماعي
محرك وصو ايله ممزوجي اعصابي مرطب وبولي ادرار وقرحهٔ مثانه يي ادمال ايدر وبالخاصه مغصي وعطشي
تسكين وانكلت سموم بارده وافيون مضرتندن امين ايدر دهن شبث ايله وجع مفاصلي تقويت
باه ايچون مجربدر وكلوبي ضعيفي ادامه سنا وعض كلب الكلبه دواء انسدر وصو ايله اكتحالي بياض
عينه ودمعه وحكه وجرب ونزول ماء علاج بي نظيردر انزروت وملح معدني ايله دباح ورطوبت
ووسخ اذنه سريع التاثيردر لسان الحمل صويي ايله اوچ درت كون دك حقنه سي قروح امعايي ادمال ايدر
بي مثيلدر لكن محرور المزاجه مضردر صفرايه سريع الاستحاله ومصدع ودماغ حاري مضعفدر مصلحي
سركه وكزبره واكشي دبلر وحامض ميوه عصاره لريدر مقدار شربي اون بش مثقالدر بدلي تمردر
وخواص مجربه سندندر حامل اولان خاتونه عسلي صو ايله شربت ايدوب على الريق ايچسه لر موجب
مغص اولورسه ذكر حامله در اولمزسه انثيدر اكرچه حوامض لايعد ولايحصي در لكن تغيير قصد ايچون آدايله
عصفور فارسيده كنجشك وتركيده سرچه دينمكله معروف بر قوشدر بري واهليسي واردر طبيعتي
درجهٔ ثانيه ده حار ويابسدر حاصيتي برسينك يوستي كثير وجماعي محرك وبدني سمين ومرطوبتي
ومبرودينه وزياضت شاكيلره موافق ومناسبدر ومرقه لحمي طبيعتي تليين ايدوب جرمي قابضدر
واستسقا وفالج وضعف كبد ويرقانه اكسيره مماثلدر ومقعد ريد ضعف جماع ايچون تزدنلري وقندم
دماغلري وبيضه لري اخذ اولنسه زياده موثر برد وآدر وصغار البيضي جماعه نافع وقرزجرسي
حلوا حمين اوليلر بمثيلله دمي وذبلي بياض عيني جالي وكلف وثواليلي ازاله ايدر مجروريه مضردر
مصلحي ماء رمان امثالي ايدر عظم سيحوق حمره يي قوي ايدوب اسهالي قطع ايدر اما غير سحوقي اخشايه
غايتده مضردر واكر ناسنده اعدا جميع تويلريني يولوب آري قوانده اربلره صو قدر ماغله هلاك
اولنجه دوردقدنصكره زيت ايچنده طبخ ايدوب بعد التصفيه امل دهني قضيبه طلا اتسه لر استرخاسي
زائل ايدوب زياده قوي ايدر مجربدر **عقرب** عربيدر فارسيده كژدم ديرلر اصطلاح صناعت
هرمسيه ده عقربدن مراد كبريتدر اما بو محلده مراد تركيده عقرب دينكلري حيواندر كه الوان مختلفه ايله

حلو اولور وحین حرکتده دنبالنی ترفیع ایدرسه شبال در واکر سودرسه جرّاره دیرلر و بر نوعی شبالردن
اصغردر و جملسنك اسنّدی قنادلی اولمیندر و بر اولانی افضلی شبالدر تسمیه و صاری اولمیندرکه
مجرّب اولمشدر اکر صود وقوناش آجر جدیده هر مقدار صوصه بوپ بربری اوذریده وضع ایدرب
خصوصا فصل صیفده عقربلر تکون ایدر اول وقتده ترك اتسه لو عقربلر حاصل اوله احبابمزدن بر مجرب
کسنه بو مجرب ایلدم بر مقدار ضلکنی خرده خرده قطع ایدوب ایکی عدد آجر جدیدك بینینه وضع و بر تاك
موضعده قرق کون قدر ترك ایدوب نظر ایلدم مقدار کثیرده عقرب تکون اتمش دیدی طبیعتی درجهٔ
ثالثهٔ اخرنده بارد و یابس در خاصیتی کندوسنی دوکوب عقرب صوقدیغی موضعه اورسه لر سمّینی
جذب ایدر و قاودشی شرباً صدرده ماولان قرحه یه و سعاله و لسع عقربه نافع و محرقی ادویهٔ مناسبه
ایله حصاة کلی و مثانه یی و عسر البولی دافعدر و اکتحالی فلفل و ادویهٔ حارّه ایله انسان و حیوانك بیاض
عینینه و صفرتنه مجرّب اولمشدر و نصفی مقداری زنبل خاره ایله طلاء بواسیر و بهق و برص و کلف و نمشی
و قروح خبیثه امثالنه قوی الاثردر و ادرر و بالخاصه اسقاط جنینه مانعدر دائما اسقاط جنین ایدن مثلا
اولان خاتونلر اوبلوغنه بند اتسه لر اسقاط جنیندن امین اولورلر عصبدن عنزی موضعی النکی فالجه
نافع و مجرباتدندر اما شربی دیریه حضرده مصلحی کلارمنی و بزرکرفس در و مقدار شربتی نصف درهم
و ابدالی بجه در **عقرب بحری** اسقور بیت دیدکلری بالقدرکه ظهری طرفندن کیبی شوك کثیره ایله
مشوك و قدی قصیر و کندی عریض و بوغن و راسی کبیر اولور اکثریا صیادلر بنی جرپوب اول دیکنلر
ایله صوقر سمیتلی اولمغندن وجع عظیم احداث ایدر بعضیلر بونك باشنه بر بیاض دیکن واردر
انکله صوقر دیرلر لکن خطا ایتدیلر زیرا اسقور بیتك باشنده دیکنی یوقدر اما ظهرینه چوقدر و راسنده
بیاض دیکنی اولان بالوغه عقرب بحری دکلدر انکا دراقونیه تسمیه ایدرلر سمیتده اسقور بیتدن زیاده
شدیدر محرقی اکتحالا نزول ماء و غشاوه و قرحه و بیاض عینه مفیددر و طلاء داء الثعلبه کثیر النفعدر
عقاب اولك ضمی و ثانینك تخفیفی ایله سباع طیوردن معروف بر قوشدرکه فارسیده آلد و ترکیده
طوشنجل دیمکله معروف و مشهوردر اما صناعت هرمسیه اصطلاحنده نوشادره دیرلر طبیعتی درجهٔ
ثانیه ده حار و یابس در خاصیتی مراره سی نزول ماء و بیاض عینه نافعدر باصره یه تقویت ویرر
دیمی ادرامی و صنادیری محلل و دافعدر ذبلی کلفی و وجه ده اولان بثوری ازاله ایدر **عقعق**
طیور معروفه دندر که ترکیده صقصغان دیرلر طبیعتی حار و یابسدر و دردینه دفعلره آلتیجه قرعنده قربجه
مرّاده سنی اکتحال اولنسه نظرناسده محجوب اولمغی نورتندر **علق** اولك و ثانینك فتحی ایلدر فارسیده زلو و ترجه
و ترکیده سلوك دیرلر برعق قدر و اندن اکبر سیاه بر قوددر متعفن موضعرده و صولرده اولور اجعان عینی
و لثات کبی محجمه یر قابل اولیان اعضاء ضعیفه و صغیره ده حجامته بدل سلوك یاپشدیررلر طبیعتی
درجهٔ ثانیه ده بارد و یابسدر خاصیتی محرقی اثار ریح جالی و حصاة خفت و بنفشه یاغی ایله تقطیری
حرقت بول و قرحهٔ مثانه یه مجرب اولمشدر و صبر ایله مسحوقی بواسیری تجفیف ایدر و عسل ایله
لعوقی عناقی محلل و زیت ایله مطبوخ دهنی آلتندن دلك اولنسه عظم و کبرینه باعث اولور و محرقی
سرکه و یا ماء البنج ایله شعیری یولدقده نکوه برینه طلا اتسه لر بردخی اولمغو موضعده ظهور اتمز مجربدر
عنکبوت حرف الراده رتیلا اسمیله محرردر **عناق** اولك فتحی ایله کجی یاوروسیدر فارسیده بزغاله
و عربیده جدی تسمیه اولنور **عنبر** معرب قلدد **عین السرطان** بنجکوزنید **حرف الغین المعجمه**
غداف قرغه انواعندن زاغچه قدر کوچك قره قرغه در بوز رسیاهی دخی اولور انفی و رجلی احمر
اولمزاما زاغچه نك بورنی سیاه و یا ناری قرمزی اولوب لحمی صلب و خلط فاسدی تولید ایدر

وشبث ایله مطبوخی دباح جنینی و وجع رکبه یی دافعدر نبلی و مراره سی جالی و حدتی دافعدر انواع
اثاری دافعدر **غرا** فارسیده سریشم و ترکیده توتقال دیرلر اجسامی بربرینه وصل ایلمکله بحب
یاپشدیجی نسنه لردن عبارتدرکه اقسام کثیره سی وارددر مطلق ذکر اولنسه جلد بقردن مصنوع
اولان توتقال مراد اولنور سمکدن عمل اولنان مراد اولنور جملسنك طبیعتی حار و یابسدر لکن
مراتبده بربرندن تفاوتی وارددر **غراء الجلود** حیواناتك جلدلرینی مهرّا اولنجه تکرار تکرار طبخ
و تصفیه دتصکره انعقاد رتبه سنه کلنجه حرارت شمسده بربرینه ضرب اولنمغله حاصل اولان
توتقالدر افضلی جلد بقردن معمول اولاندر طبیعتی درجهٔ ثانیه ده حار و یابسدر خاصیتی قروح دیریه
شربا نافع و نفث دمه مجرب و قاطعدر و ضمادا اورام جراحاته لا نظیردر و عظام مکسوره یی معتدل
و برص و بهق و شقوق امثالنه دواء کاملدر جرب متقرحه و حرق النار و قوبایه و تقشر جلد اصحابنه
زیاده نافعدر محرق و مغسولی توتیا مقامنه قایم اولور **غراء السمك** ترکیده بالق توتقالی
دیرلر خنزیر البحر تعبیر اولنان طویل القامه بر سمکدن و بو امثالی سمکلرك جوفنده حاصل اولان
رطوبت متجمده در بعضیسی سواده مائل و بعضیسی آق و حرارت و یبوستی غراء الجلوددن قلیلدر
براقدر و جمیع افعالنده اکه شبیه و بهر یوم بر مثقالدن ایکی مثقاله وارنجه دك مدام اولمق ازالهٔ سل
ایچون مجربدر ضمادی برصه و شقاق وجهه مفیددر نشا و برنج امثالندن مصنوع اولان توتقال
اصلنه قریبدر و بنبر توتقالی صنایع غریبه ده مستعمل و عجیب الفعلدر **غراب** فارسیده کلاغ
تسمیه اولنور ابلق اولانه غراب ابقع دیرلر و ترکیده آلا قرغه و سیاه و کبیر اولانه عربیده غراب
اسود و ترکیده قوزغون دیرلر سیاه و صغیر اولانه که اکنلرده چوق اولور غراب الزرع و فارسیده
کلاغ سیاه دیرلر و غراب الزرعدن اصغر اولوب بورنی و ایاقلری قرمزی اولانه فارسیده زاغچه
دیرلر و غدافك غیریدر و خواصی غراب الزرعه شبیه و اول اضعفدر و کلاغ سپید که ابقع دیرلر
درجهٔ ثانیه ده حار و یابسدر تناولی جماعی قطع ایلدیکی مجربدر و عینی تعلیق اولنسه سهری مورثدر
و تناولندن اجتناب هر وجهله اولیدر و قوزغون غایتله ردی الغذادر درجهٔ ثالثه ده حار و
یابس و اضافه غذا در مشابر در مطبوخنده جلوس دباح رحم ایچون مفیددر و جکرینی بر ظرفه
وضع ایدوب اوزرینه سرکه و حماض الاترج امثالی حامضات و برادهٔ حدید وضع اولنوب حمام
حکاکه و یا بطن فرسده میقات موسی تمام اولنجه تعفین اولنسه دهنیتلی بر ماء اسود حاصل اولور که
مدت مدیده لونی زائل اولماز خضاب قویدر و لون برصی تغییر ایدوب انبات شعر ایدر مجربدر
و قره قرغه و زاغچه درجهٔ اولی ده حار و یابس و مولد دم صالح اولمغله تحریك جماع ایدر لکن محرورینه
مضردر مصلحی سرکه و مطلقا مراره قرغه بیاض عینه و ظفره یه مجربدر و دنبلی برصه و جمیع اثرلره نافعدر
غزال حرف الظاده ظبی اسمیله محرردر **غنم** عربیده فارسیده کوسفند و میش دیرلر ترکیده قوین
دیرلر افضلی بر و یا ایکی سنه لك و سمز یدر اما درت سنه لکی غلیظ و مولد خلط فاسددر لحمنك
افضلی کردن و اطراف کرده نده اولاندر لحمیدر طبیعتی درجهٔ ثانیه ده حار و رطبدر خاصیتی بدنی مسمن
و مقوییدر کثیر الغذا و مولد دم متین و سریع الهضمدر یورکی قلب انسانی و کبدی کبد انسانی
و کلیه سی کلیه یی تقویه ایدر اما بینی مولد بلادت و نسیاندر و برمقدار سرکه و عسل ایله مهرّا اولنجه
طبخ اولنمش لحمك صوینه مداومت اولنوب غذا ایله اقتصار اتسه لر بنیه یی بغایت مقوی و غثیان
و خفقان دمرالی زائل ایدر و بعد الذبح شحمی برودت کسب اتمزدن مقدم یاخود قندو دوب
شرب اتسه لر سعال و وجع صدر و ضیق نفس و حرقة البول بر و حاصل ایدر مراره سی قوبا یی

واناری جالی ودافع واکحال الابیاض عینه ودمی حکه وجربه نافعدر وذبلی اودامحی و استسقایی
محلل وجراحاتی ادمال ایدوب سرکه ایله حرق النار ودا حسی وشرایجی ودهن الشمع ایله ثوالیلی
زائل ایدر وقبرقه کمکلرنی احراق ایدوب شرب اتسه لر اسهال وسیلان دمی قطع ایدوب صحته
واصل ایدر وذبح ایدوب هنوز حار ایکن جلدینی ضربه وسقطه دن حاصل اولان وجع ایجون بدنی
علیله صاردسه لر عضو علیله راحت دیروب وجع وعوارضات سائره سنی دفع وازاله ایدر وایام وقیا
وطاعونده لحم غنمی کثیرا تناول ایتمک جائزدکلدر زیرا دم کثیر تولید ایدر سرکه ومرهی ملطف وتقلیلی

حرف الفاء ٥٥٥

دفع ایدر **غندب** عنکبوت در
فاخته اوکیکدر رمادی اللون کردنی طوق کوکرجینه قریب بر قوشدر طبیعتی درجهٔ ثانیه اخرنده
حار ویابس در حاصیتی مطبوخی فالج ورعشه کبی امراض عصبانیه یه دیریاج غلیظ یرنافع در رسده لری
تفتیح ایدر اما مورث سهردر کبابی بطی الهضم در مصلحی شکر وباغلر وسرکه در ردمی بیاض عینه قاتوا
تقطیر اولنسه دوادر لانظیر در ذبلی کلفه وسرکه ایله اودامی محلل ومنضجدر **فاره** عربیدر فارسیده موش
وترکیده سیجان دیرلر انواعی بسیاردر حیوان مضر وزیانکاردر وبو انواعک ایکی صنفی واردر که کافاره
مسک دیرلر بر صنفی ناحیهٔ منبره اولوراتی صیادان صید ایدوب سکرلرینی شد ایدوب تعلیق
ایدرلر اول وقته دک کرسره سنده دمی مجتمع اوله بعده ذبح وشد اولنان سره سنی اخذ وجامد اولان
دم مختنق مستحیل اولوب مسک ذکی اولورکه نخشی قالمز و بوفارهٔ مسکی اول ناحیه ده کثرت اوزره
اکل ایدرلر وصنف ثانیسی که اکثر بیوتده اولور داخرسی فارهٔ مسک کبیدر لکن بوندن مسک اخذ اولنمز
دیرلر و بو قول صاحب راموز کردر حاصیتی راس فاره یی حرقه کتانه شد اولنوب صرع وصداع شدیده
مبتلا اولان کسنه اوزرینه کتورسه خلاص اوله وصین فاره یی قلنسوایه ربط اولنسه انسان تسهیل
مشی ایدر و جماع دخی تعلیقا دخی مفیددر واکر طرد فاره مراد اولنور سه بر فاره یی صید ایدوب ذنبنی
قطع اولنوب وسط بیته دفن ایدرلر مادامکه اندره اوله اول بیته ایچره فاره داخل اولماز واکر ذنب
فاره یی بر قطعه جلد حماره صاروب بعده برحرقهٔ حریر ایچینه قیوب یدیسراسی اوزرینه ربط و تعلیق
اتسه لر حاملینک هر بر حاجتی روا ایسه عند الملوک قضا اولنه وفاره نک بولی حطی ودقتن قلع وحک
ایدر وطریق اخذ بول فاره بودرکه بر فاره صید اولنوب قفس فولاد ایچنه وضع وبر جانبنه میل
ایند روب آلتنه براغزی آچوق قاب وضع ایدرلر بعده فاره بر بر سنور کوستروب فی الحال شدت
خوفندن بولنی ایدر اخذ ایدرلر معلوم اولکه مجوسی فاره حاصیتنه یردر واکر جراحاته بر فاره یی
شق ایدوب اوردسه لر بر مقدار ترکرن صکره اخذ ایدوب احراق ورمادی دروب روغن ایله مزج وکرد
اول جراحته طلا اتسه لر اندمال ایدر وشعر اجفانه عیضی قلع ایدوب اوزرینه دم فاره سوردسه لر
بردخی نابت اولمیه وشحمی دهن الورد ایله دوب ایدوب کلف و عشه طلا اولنسه ازاله ایدر وخصیه
حاتونه کتورسه حامله اولمیه وذبلی ذیت ایله داء الثعلبه و بهقه طلا اتسه لر ازاله ایدر **فراخ**
فارسیده جوجه وترکیده پلیچ دیرلر اما طاوق یاورو سنه فروج دیرلر وافضلی طاوق وکوکرجین
یاورو سیدر کوکرجین یاورو سنک کبابنه ادویهٔ حاره وتوم ایله مداومت مولد حرارتدر دیرلر
دکندوشی ایله طبیخ اولنمشی تقویت جماعده لانظیردر اما خروس یاوروسی بالخاصه جماعی مضعفدر
دیشلر **فراء** فارسیده خرکور وترکیده قولان دیرلر حمار وحشی وحمار اهلیه شبیه در که بر برندن
فرق ممکن دکلدر و حمار وحشی نک دیشیسی بی طوغرمق صعوبتندن اولکلانه خصیه سنی قوپاردر
تاکه بردخی تسافد ایله طوغرمق لازم کلمیه وحمار وحشی طویل العمر اولوب بیک سنه زنده اولور

حاصیتی

حاصیتی دماغی ذیبق ایله بهقه طلا اتسه لر ازاله ایدر ومرارهسنی بتول قواشه مبتلا اولنه مفیددر
ولحمی کلاب ایله کلفه بند اتسه لر نافعدر وحافری جنون وصرعی ازاله ایدر واکر حافرینی احراق
ایدوب رماد اتسه لر دعاقی قطع ایدر واکر کحل ایدرلر سه عینه جلا ویرر **فرس** وخیل عربیدر
فارسیده اسب وترکیده آت دیرلر وارککنه عرب کسرحا ومهمله ایله حصان وفارسیده نر وترکیده آیغر
تسمیه اولنور ودیشی سنه عرب رمکه ولسان فارسیده مادیان وترکیده قصراق دیرلر لحمنک طبیعتی
درجهٔ ثانیه اخرنده حار ویابسدر حاصیتی اسنان فرس غربی اطفال اوزرینه ربط اولنسه اول
طفلک اسنانی بلا الم ظهور وخروج ایده ودوننده غط ایدن کسنه نک ناسنه ربط اولنسه غطی ترک
ایده وعرق فرسی صبینک عانه وابطنه طلا ایلسه لر ایکسنده دخی شعر بتمیه وعرقی سباع وثعابینک
مجموعه سم قاتلدر واکر فرسک ذنبندن بر شعر اخذ اولنوب خاتر نک بابی اوزرینه دق اولنسه
مادامکه شعر اندن طوره اول خاتینه ذباب داخل اولمیه واکر بر خاطون لبن فرسی شرب ایدوب علی الفور
زوجی ایله جماع اتسه باذن الله تعالی حامله اولور واکر عسل ایله ممزوجا ایچرسه جماعتی غایت لذیذ اولور
ورماد ظلفی زیت ایله ممزوجا خنازیره وضع اتسه لر ازاله ایده ونزهة القلوبده تحریر اولنمش درکه
فرسک ظلفی بر خانیده دفن اتسه لر اول خانده دن مجموع فاره لر کریزان اولور ولحمی اکل مورث شجاعت
وقسوت قلبدر جرودینده جماعی محرک ومحرقی اسهالی قاطع وکبابی خلط فاسد تولید ایتدر مصلحی
مهرا اولنجه طبیخ وایران صوبی و انار صوبی وتقویت جماعده سوده ایله استعمال اولنه **فنك** اول وثانیک
نتحی ایله فارسیده دار السلطنة العلیه ده قارساق دیمکله معروف ومشهوردر کوکنه که بیاض وقرمزی
اولوب اوزرینده سیاه بنکلری واردر سنجابدن اکبر وسنوردن اصغردر ایچرسی کوزل سمور دن بارد
وسنجابدن حاردر ولباسی جمیع امزجیه خصوصا اطفاله موافقدر دیمشلر **فیل** کسرفا ، تحریک ایله
صاحب راموز قولیدر اوزره جمعی افیال وفیول وفیله در ایکی نوع اولوب بری بری وبری اهلیدر وفیلک
ذکری التی یاشنده اولدقجه مجامعت اتمز وزمان مجامعتی فصل ربیعده در وانثی سی ایکی سنه حامل اولور
وحامل اولدقدنصکره ذکری اکا قریب اولماز ومس دخی اتمز وضع حمل ایتدکدنصکره اوچ سنه مرور ایتمینجه
ذکری انثی ایله جمع اولماز وانثی سی وضع حمل ارادهسی ایتدکده نهره داخل اولوب وضع حمل ایدر زیرا قیامی
حالنده وضع حمل ایدر قوائمنده مفاصل یوقدر وبعد الوضع ارککی ودیشی سی ولدینی حیاتدن غایت
حفظ وحراست ایدر وعجیبدرکه بوقدر عظیم الجثه ایکن صداسی بر صبی قدر یوقدر اما قوتی اولقدر در که
بر شجرهٔ منتهایی ضخ طویله منبتلرندن قلع ایدر وفهم وادراکی وآردرکه قبول تادیب وترتیب ایدر
وسنور ایله بونک بیننده عداوت طبیعیه واردر حتی فیل سنوردن کریزان اولور نته کم سبع دیک ابیضدن
قاچر وفیل حسته اولسه جیفه اکل ایدوب صحت بولور حاصیتی بر کسنه فیلک اذنی طبیخ ایدوب شرب اتسه
بری کون قدر نائم اوله ومرارهسنی بر مصر طلا اتسه لر واوچ کون هر ساعتده ترک ایتموب طلا اولنمله
ازاله ایدر وعظمی صبیان اوزرینه تعلیق اتسه لر فزع صبیانی قطع ایده وبر شجره تعلیق اتسه لر
اول سنه مثمر اولمیه وطرد ذباب ایچون خانیه تبخیر اولنسه طرد ایده نشارهٔ عاجدن ایکی درهم ماء
عسل ایله شرب اولنسه ذهنی جید وحفظی قوی ایلیه ونشارهٔ عاجی مرارهٔ حاوته یه بر یری کون
معتادی ایچوروب جمع ایله مجامعت اولنسه باذن الله تعالی حامله اولور وحمی ربع ایله مبتلا اولان
کسنه جلدندن بر قطعه اوزرینه کتورسه حماسندن خلاص اوله وتشنجه دخی بوکیلدر واکر خاتون
اوزرینه کتورسه مادامکه اوزرینده اوله حامله اولمیه واکر بواسیره بخور اتسه لر بواسیری ازاله ایده
وقیلنی بعد الاحراق عسل ایله مزج ایدوب اجفانه طلا اولنسه سقوط شعری دفع ایدوب شعر جدید

ابنات ایدر وجرب بن اطبا دیدیلرکه شحم فیلی شم اتمك جذام ایرات ایدر الحذر ومعلوم اولدکه فیلك
جمیع اعضوانندن فائده لی ومقبول اولان اسنانیدر حاصلی حردن افزوندر

حرف القاف ٥٥٥

قاقنه فارسیده چینه دان وسکدان وترکیده طاشلق ودینی دیرلر قوشلرك معده سی
مقامنده در اوردك وسمین طاوق قنی سی سائرلرندن افضلدر عصب وغشالرینی تغذیه ایدن
صکره کثیر الغذا وجید دم صالح اولوب خفقانی دافع وبطیء الهضمدر مصلحی مری ومحرور دماغلره
اولان غشا سنی دبا الجفف سی ایدوب ماء بارد ایله شربًا وجع معده وزلق امعا واسهاله
غایده نافعدر بعضیلر علاجلرنده تاثیر عظیمه سی مشاهده ایلدم دیو تجربه اتمشلردر

قاقوم فاره اکبر بیاض ودنبالرسی اقصر ودنسی وقویرغنی سیاه برحیواندرکه کورکی
مشهوردر ولبسی سنجابدن احر وسموردن ابرد وافعاله قارسنجه مشابه دردیمشلر اما
حرارتی سنجابدن اکثر اولدیغی تجربه ومشاهده یه مخالفدر **قبج** اولك فتحی وثانینك سکونیله در
فارسیده کبك وترکیده کلکینك تسمیه اولنور طبیعتی درجه ثانیه ده حار ویابس در حاصلی
کثیر الغذا وسریع الهضمدر ومولد دم صالح اولغله جماعی محرکدر اسهالی قاطع فالج ولقوه وعلل
دماغیه یی نافعدر معده وصدر وکبد واعضاء باطنه ده اولان امراض بارده یه مفیددر
محرور ودیده وحرارت هواده ومزاجلره مصدع ومورث حکه در مصلحی سکنجبین وحوامضدر
ودماغی برمثقالی نصف مثقال مصطکی ایله برقانه نافعدر کبدنده برمثقالی صرعه نافع
ومرارهسی باصره یی جالی ومقوی اولغله شبکور وبیاض عینه لانظیردر ولؤلؤ ونبات ایله
بالسویه جرب وبیاض عینه مجرب وسریع التاثیردر وبرابری دیت ایله مداوی نزول ما یه
وهر اول شهرده بردفعه سعوطی حافظه وذکایه نافع ونسیانی دافعدر وبیضه سی سعال وخشونت
صوتی دفع ایدوب مورث فصاحت اولور وبلا طبخ کندر ایله تناولی بدنی سمین ایدر و
قوریدیش قاقنی زجاج ابیض ایله اکتحال اولنسه جرب عین وظفره یی مجابیدر وتحریقی اورام صلبه یی
تحلیل ودنبی طلاء کلف وغشی ازاله ایدر **قرن البقر** حرف البادده بقر اسیله تحریر در **قرن وحید**
کرکدان بویندر یعنی **قرمز** حرف الدالده دود قرمز اسیله تحریر در **قرد** کسر قاف وسکون راء مهمله ایله
لسان فارسیده کپی وبوزینه دیرلر واتراك شرعیه بیجن دیرلر لسان ترکیده میمون دیمکله
شهرت شعار برحیوان سریع الفهم درواهل عشرت بعضیلری آکا تعلیم ایله مصالحی اوزره اقامت
ایتدیرلر حتی بقال وقصاب کبیلری آکا دکانینك حفظنی تعلیم ایدوب کندولری دکانلرندن
کیدوب عودت ایدنجه قرد دکانی حفظ ایدر وقرد غایت سارق در سریعه ایدر وسهوتی
بیلور وبطن واحدده اون ایکی ولد طوغورر ودکوتجرده اناثی وذکره غیوردر واکثر حالاتده انسانه
شبیهدر حاصلی اکر لحمی اکل اتسه لر جذامی دفع ایدر وجلدی شجره تعلیق اولنسه مضرت دوددن
ایمن ایدر جلدندن غربال اتخاذ اولنوب انکله زراعت اولنجق تخم الکنسه جرادن ایمن اوله واکر اسنانی
کثیر سر لر حامله نوم غلبه اتمز وحال نومده فزع اتمز واکر نائم تحت بالینی رأسنه شعر قرد وضع
اولنسه منامنده اهوال ومفزعه کورد واکر اون کون هر صباح برکسه وجه قرده نظر اتسه آکا بر سرور
حاصل اولور که اتمك ایچون برنسنه دن حزن ممکن اولماز ودرزقی متسع اولور ونسوان آکا حب
شدید ایله محبت ایدر **قمری** اوکیکدن اصغر وکردنی خلقه سبز وسیاه مائل کوك ومانوس بر
قوشدر ایکی نوعدر برنوعی زیاده خوش منظر وسیاه ایله اصفره مائل کوك اولور ونوع آخری
کردنی سیاه خلقه لی وکول رنکی اولور وبرنوعی دخی واردرکه الحاق قمران تسمیه اولنور دیلرمده

معروف

معروف ومشهوردر طبیعتی درجه ثانیه ده حار ویابس در حاصلی مرطوب بدن ومبرود بدنه موافقدر
اخلاط فاسده یی مولددر اکثاری مورث وسواس وجذامدر مصلحی بیاغلر وادویه لطیفه درو
دهنی ایله تدهین سرعت حرکت اطفالی باعث وبیضه سی سرعت نطفه یه معین اولور وحانه لرده
بولنسی سحری منصل واصابت عینی مانعدر **قمل** اولك فتحی وثانینك سکونیله در فارسیده
سپش وترکیده بت وکهله دیرلر حاصلی بعلاجی حلوب ایکی دانه کهله یی اول دلوکه وضع ایدوب
اصحاب حمای ربعه بلع ایدرسه لر حمایی قطع ایدر نیجه دفعه تجربه اولنمشدر واکر کهله یی
ذکرك دلوکنه صالیورسه لر احتباس بول شدیده یی دفع ایدر وحو اصندن رکه برمحسنه یه موت
قریب اولسه اولحسته دن کهله فرار ایدر واکر حامله عورت برکهله یی کفنه قوب اوزرینه سد
صاغنسه اکر اول کهله حرکت ایدرسه حامل اولدیغی جنینی ارککدر واکر حرکت اتمزسه قزدر مجربدر
قمّل اولك ضمی وثانینك شده سی وفتحی ایله در ترکیده کنه وصا قرقه دیرلر انواعی واردر **قنفذ**
ضم وفتح قاف واخری ذال معجمه ایله در فارسیده خارپشت وترکیده کرپی دیرلر و اسمی دخی لسان عربده
دلدل در قنفذ ایله دلدل بیننده فرق بقر ایله جاموس بیننده اولان فرقی کبیدر ودلدل بلاد شام
وعراق ومغربده کثیر الوجوددر ودلدلك شأنی بودرکه دائما تسافد ایدر ودیشیسنك ظهری
ارککینك ظهرینه ملاصق اولور ودیشیسی بش برطه یعنی تحقیقده برده دکلدر صورت
بیضه ده جلدر واکر برسومه یکی کوررسه منقبض اولوب مثال تیر شوکی ظهور ایدر وکه
طوقنورسه جرح ایدر زیرا ظهرینده اولان شوکی برد راعه قریبدر ومعلوم اولکه بعض صغیرینه
قنفذ وکبیرینه دلدل دیدکلری اطبا بیننده مسلمدر طبیعتی حار ویابس در حاصلی لحم
قنفذ صالح الغذا درماحی وقولنجی محلل وجالیدر کلف وغشی ازاله ایدر وبعضیلر زعمنجه
لحمی مرطب اولوب سل اصحاب تشنجه نافعدر دیدیلر ودخی جذام ووجع کلیه وبول فراشه
کرفتار اولان صبیانه ونهش هوام واستسقایه نافعدر اما الحلته ادمان اولنسه عسر البول ایرث
ایدر اصلاحی عسل ایله در و[illegible] طیب الطعم ومعده یه نافع وبطنی تلیین وبولی ادرار ایدر
[illegible] طلاء حلامه نافعدر [illegible] تسکین ایدر واکر [illegible] ذیت
ایله طبخ ایدوب اذنه تقطیر اتسه لر صممی ازاله ایدر ومرارهسی [illegible] طلاء اولنسه ابنات
شعر ایدر واکر [illegible] ایله ممزوج [illegible] طلا اولنسه ازاله [illegible]
طبخ ایدوب مصطکی ایله [illegible] وکلیه سی تجفیف وسحق ایدوب بردرهم [illegible]
اسود ایله عسیر البولی [illegible] استعمال ایتسه لر [illegible] حاصل اوله [illegible] وخصیه سی عسل ایله خلط
اولنوب اکل اولنسه [illegible] وقنفذ جلدی حار قرنی سائر انواعندن اکثر
وتناولی کذلك لحمی ضفادع قرین [illegible] اکسیر [illegible] برابر در افعال سائره ده [illegible]

حرف الکاف العربیه والفارسیه

کباب اصطلاحا [illegible] لحمدر که [illegible]
هو المحلل [illegible]
[illegible] کباب دم [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] کباب

اکل اولنوب درعقب شرب ماء ایتمك زیاده مضردر **کبد** اولك فتحی وکسری وثانینك سکونی
ایله واولك فتحی وثانینك کسری ایله دخی فارسیده جکر وترکیده باغر وقره جکر دیرلر افضلی طاوق
وسمیز اوردك وقوشلر جکری دربعده اوغلاق وبوسنه لك قوزی جکریدر طبیعتی حار ورطب
وغلیظ وبطی الهضمدر وبونلردن تکون ایدن دم سریعاً عفونته قابلدر مصلحی مری وسرکه وملح در
وصمغ ایله کبابی قروح امعا واسهال دموی الاثردر وکچی جکری بالخاصه مصروعك صرعنی محرکدر
وهر حیوانك کبدینك خواصنی برر اشناسنده ذکر ایلدك محلنده نظر ایده لر **کرش** حیواناتك اشکنبه وامعاسندن
عبارتدر افضلی غنم وماعز یاورولرینك اولاندر طبیعتی بعضیلر بارد ویابس وبعضیلر حار ورطب
دیدیلر هاضمسی کثیر الغذا وبطی الهضمدر ومعده ده تعفن غذانی دافع ومولد خلط غلیظ وبلادتدر
سکته وصرع وظلمات بصری مورثدر مصلحی سرکه ولطیف الرایحه ادویه ملطفه ایله مهرا طبخ ایتمکدر
کرکند وکرکندن وحمار هندی وحریش ووحید دخی تسمیه اولنور ترکیده کرکدان دیرلر عرق فیلدندر
قدرده جاموسدن دونیدر کرشی ایله جاموسدن متولددر دیرلر وبینه نظر راسنده قرن واحد عظیمی
واردر تعلقدن نخع راس ایرمز وبو قرن مجوف دکل مصمتدر فوقی کلاصل وحاد الراس یا الکوز بر
قرندر بو نکل معا تلاقی ایدر وبو قرن طولنجه سوادده بیاض ایله طاووس وغزال وانواع
طیور واشجار وامثالی صور ونقوش عجیبه وصور مختلفه چیقر وکرکند فیلی کوردکده هجوم ایدوب
قرنینه الوب برهوا قالدرور ودخی ابن میوب فیلك شحمی حرارت شمس ایله ذوب اولوب کرکندك
عیننه داخل اولمغله اعمی ایدوب ایکیسی دخی هلاك اولورلر خاصیتی اکر قرن کرکند صحیح اولورسه
هر عقده یه حل ایدر اکر قولنجه مبتلا وحملی اولان نسا قرن کرکندی لمس ایتسه لر قولنجی زائل وحملی اسان
اولور ومصروعه شرب اولنسه نافعدر وحامل چشم بردن اوین اولور سوار اولسه فرسدن ساقط
اولمیه واکر ماء حاره یه وضع اولنسه بارد ایدر ومجموع سمومه نافعدر **کرکی** اولك ضمی وثانینك سکونی
وثالثنك کسری ایلدر فارسیده کلنك وترکیده طورنا دیرلر لحمی درجه ثانیه ده حار ویابسدر خاصیتی
سده لری متفتح وبرخی قوی ایدر قولنج ورباح غلیظه یی تحلیل ایدر بطی الهضم ومولد خلط غلیظدر
مصلحی ذبح ایدوب بر ایکی کوندنصکره سرکه وباغلر ایله طبخ اولنمقدر وقانیسی اسهالی قطع
وحبس ایدر وحکیم مهربارس دیر که قنی سنی تجفیف ایدوب بعد السحق ایکی درهمی مطبوخ الحمص
ایله شرب اولنسه کلی ومثانه ده اولان وجعه مجربدر زبلی کلف ودمی تغز لیسه ودماغی سنبکرده
نافعدر ربیدا البحر ونبات ایله بیا من عینه مفیددر وماء حلبه ایله اوداجی تحلل دردماده شعر بی
یا سوریی زائل ایدر ومرارهسنی جکندر صوبی ایله اوچ کون وماء مرزنجوش ایله اوچ کون
اسبوع تمامنه دك سعوط اولنسه لقوه یی دفع ایچون مجربدر اما اول کونلرده جوز باغی ایچوب
وطلا ایدوب آیندلمغه تمامی شرطیله درد کبانی نزول ماء وغشا وظفره واثر جدری یه نافعدر
طلا وبرص وجرب متقرحه یه قوی الاثر بر دوا جامعدر دماغ ومرارهسندن بر قیراط اخذ
اولنوب دهن سوسن ابیض ایله برنج دفعه سعوط اولنسه نسیانی دافع وشم راسی ازاله
وشیبی ابطا ایدوب بیاض لحیه یه مانع اولور حافظه یه تقویت ویرمکده لانظیردر وشحمی
خل عنصلی ایله شرب اسیلان دم حیضه سریع التاثیردر **کروان** اولی وثانینك فتحی ایلدر
سرجه دن اکبر وایاقلری اوزون وطبیعتده سرجه یه شبیه بر قوشدر بعضیلر کلك وبعضیلر
طوی وبعضیلر طورنا وبعضیلر اغ دلکن وبعضیلر یا لحین در دیدیلر ما لا یسع مولفی
ایعلریجا بجه واوزون بر قوشدر دیمش ومولف تذکره سرجه نوعندندر دیمش غیر قلیل البضاعه

مخنثی

تحقیق ایده مدیکم اجلدن کلامی قصر ایلدم **کلب اهلی** فارسیده سك وترکیده ایت وکوپك
دیرلر اکرچه اخس واخبث حیواندر اما وفادار وجفاکش وجوعه صبرده وصاحبنه ملازمتده وفی
دشمنه اشتغالده چابك وچالاکدر وبر نفر دخی آج طوتسه لر حق نعمتی فراموش ایتمز وولی نعمتندن دور
اولوب چوق سنلر کمز ونومی قلیل وخفیفدر ومرض جوعه مبتلا اولسه سنبله حنظلی اکل ایدوب
شفا بولور دست پایی دراز وباشی کوچك وصدقه عینی طشره چقمش اولان شکارا ایچون
لا بددر وکلب سبع وبهیمه دکلدر کاندخلق مرکبدر زیرا طباع سبعیتی تمام اولیدی انسان ایله
مألوف اولمازدی اکر طباع بهیمیتی تمام اولیدی لحمی اکل ایتمزدی وکلب برقاچ نوعدر بری اهلی وبری
مائیدر وکلب مائی ایکی قسمدر بری بحری وبری نهری دعربیده کلب مائی دیرلر جند بید ستر
بو قسمدن حاصل اولور وکلب اهلینك اقسامی کثیر وقابل تعلیم صید اولنه عربیده سلوقی دیرلر
وسلوق یمنده بر شهر نامیدر کلاب اکا منسوب اولنور که ترکیده طازی دیرلر وزغر دخی بو قبیلدندر
وقابل تعلیم صید اولمیانه عربیده عکلی دیرلر وکلب التمش کون حامل اولور وبعضیسی اوندن اقل
دخی اولور وولدلری عمیا طوغوروب اون ایکی کوندنصکره کوزلری آچیلور وکلب ایله ضبع بیننده
عداوت شدیده واردر ضبع مهتاب بر موضعده تعهده القاطالیستکلب کندن وی اولخالی اوذرینه
رمی ایدوب مخذول اولور وضبع انی اکل ایدر وکلب ایقظ حیوانلردن نومی احتیاج وقتنده کوزینی یوممز
وغالب نومی نهارده درکه صاحبنی حراستدن مستغنی دردوغی ثم اولدقده اجفان عینینی مکسور اولوب
کوزینی اوزرنه بوریلور اولسی خفت نومندندر وسبب خفت نومی بودر که دماغی انسانه نسبت
کلبك دماغی بارد ویابسدر خاصیتی کلبك عجایب طبعندندر که ناسك جلیل واهل جاهنه
اکرام ایدر واوزرینه هجوم ایتمز وضعیف الحال وردی الثیاب اولان کسنه لره هجوم ایدر ووضع کلبدر
ذنبی ایله تبصبص وترضی وتودد وتألف واردرکه هر نقدر ضرب ایدرلرسه چاغرسه لر کلور وبعد
رجوع وعود ایدر وصاحبی ایله ملاعبه ایتسه اسنانی مانند ایکن صاحبنی عض غیر موثر
ومؤلم ایله عض ایدر وقبول تأدیب وتلقین وتعلیم ایدر حتی باشی اوزره شمعدان وضع اولنوب
ماکول وضع اولنسه مادامکه اولحالده در التفات ایتمز وجمله سنك طبیعتی درجه اخر ثانیه ده حاردر
یابسدر وبکمی کونلك یاوروسی حار ورطبدر خاصیتی اسنان کلبی بر طفلك اوزرینه ربط اتسه لر
اول طفلك اسنانی اسان وجهیله طلوع ایدر واکر قولنج شدیده یه مبتلا اولان کسنه کلب نانحی بو ضعفندن
قالدروب انك مکاننه بتوله ایتسه قولنجی کلبه انتقال ایدوب اول کسنه دن علت زائل اولور
واکر عض الکلب مبتلا اولمش کسنه اوزرینه کتوریسه وجعی ساکن اولور وبرقافی اولان کسنه یه دخی کتورسه لر
نافعدر واوزرینه اسنان کلب اولان کسنه یه کلاب هجوم ایتمز واکر قضیب کلبی بعد التجفیف فخذینه
ربط ایتسه لر تهییج باه ایدر ولبن کلبی شعره طلا ایتسه لر تجعید بیچیده اولور ولبن کلب شرب اولنسه
سعالی تسکین ایدر واکر بولنی ثولولره طلا ایتسه لر ثولولی قطع وازاله ایدر مجربدر وشعر کلب اسود
مصروع اوزرنه ربط اولنسه نافعدر وحکیم قزوینی درکه لبن کلبی ایچمك سمومی دفع ایدر وجنینی
ومشیمه یی اخراج ایدر واکتحال اولنسه بصره حدت ویروب تمام لیلده سهر اراث ایدر ودبل کلب که
اصطلاح اطباده بیاض یونانی دیمکله متعارفدر تجفیف اولنوب ماء کزبره ایله عجین واودام
صلبه طلا اولنورسه تفتیح ویاخود تحلیل ایدر علی الخصوص خناق کلبیه بر علاج لانظیردر
ضمادات مناسبه یه مزج اولنوب من الاذن الی الاذن تضمید اولنسه مدة قلیله ده تفتیح ویا تحلیل
ایدوب برء تام حاصل ایدر کلب اسودك عینی هر نه موضعه دفن ایدرلرسه اول موضع خراب اولور

ومراره سی ظلمت عینی ازاله ایدر و کبدی عض کلب الکلبه طبخ اولنوب اکل اتدرسه لر شفا بولور
ومخ و شحمی غنا دیره طلاء نافعدر و شعرنی مصروعه دبط اتسه لر نافعدر **کلب بری** طبیعتی
درجۀ ثالثه ده حار و یابسدر خاصیتی کلب اهلی کبیدر **کلب الماء** بحری قسمیدر کلب اهلی
قدر و اندن اکبر و بدن و رجلینی زیاده اقصر دنباله سی نابود و کثیر الوجود در جلدندن دهن
النفط و شمع اتمکه صرف اولنور لر تاجلری غایت متین در و مراره سنیدن بر مثقالی سم فالج ایله
اصلاء علاج ممکن دکلدر جالینوس دیر که اکتحالی بیاض عینی ازاله ایدر و ثمار ده دیرسی نقرس به
علاج تام و دوای ما لاکلامدر **کلب نهری** سمور دن اکبر بدن و رجلینی طویل سکساره بکزر
قویر و غی غایت اوزون اولور آق صولر وایر مقلرده بولنور افعالی کلب اهلی یه قریبدر کلب الماء
الیلغاری کلب نهری در **کلیه** عربیده فارسیده کرده و ترکیده بوکرک دیرلر بطی الهضم مولد
خلط غلیظ و سریع الفساد در بلی و بوکرکی قوی ایدر افضلی سمز و کودیه حیواندن اولانیدر مصلحی
٥٥٥ **حرف اللام**
ادویۀ حاره و مری در و بوکرک باغی اودام صلبه ده تلیین و تحلیل ایدر مجربدر
لبا لامک کسری ایله عربیده فارسیده فلک و ترکیده آغز دیرلر حدیث الولاده اوج درت کون واریخه
کلان لبن غلیظدر که بروقیه سی اون رطل سری دوندر تسمین بدن و تحریک جماعده مجرب ومیله
موثردر و زیاده مسدد و مورث قراق و مولد حصاة و بطی الهضمدر مصلحی حلوایاتدر **لبن الاتان**
اشک سودیدر که مائیتی کثیر و دهنیت و جبنیتی غایت قلیل در و جمله لبنلرک ارداسیدر اما
غایتده مرطب و مبرد و مفرح و جالی و مفتح و معده ده خلط غالبه استحاله سی بطی و دق و سل و هزال
اصحابنک دواسی در سعال حار و نوازل حاده و عسر نفس حار و نفث الدم امثالی علتلره علاج تام
و دوای ما لاکلامدر رحم و مثانه و آلات بولده اولان قروح و حرقته نافع کذلک قرحه امعاء و زحیره و
اسهال دم و قرحۀ رحمه احتقانا قروحی مدمل و اسهالی قاطعدر و مضمضه سی لثاتی قوی ایدر تفرغان
ایله ضماد یه ظاهر و باطنده اولان اورام حاره یه مفیددر معده و سلاقه مجابیدر مرطوب المزاج
و اصحاب صداع بارده مضردر مصلحی کلبشکر و معتدلا استعمالی نصف رطلدر و ارنجه دد سکر و کثیرا
در
و دهن القرع و رب السوس امثالی ایله هر علته مناسب اشیا ایله و برلک شرطدر بولی لبن اللعز
لبن الرماک قصرق سودیدر اکثر البانده حرارتی اکثر و جبنیتی اقلدر جماعی قوی و اشتهایی
تحریک ایدر و فرح ویرر بولی و حیضی ادرار ایدر مثانه و مجاری بولده واقع اولان قروحه زیاده
موافقدر و حقنه سی قروح رحمی تنقیه ایدر و براده ناب الفیل ایله بعد الطهر فرجه سی عملیسی
اولور و حرسنده برجز و بچه اطفاله پرسه لر اول سنه ده طفل یچیغاره حزب الحاصد مجربدر اکرچیغادر
دخی غایت قلیل العدد ظهور ایدر و خصوصیت حاصل اغنی قصرق سودینه قمیز تسمیه ایدرلر اکثر افعاله
اقوییدر **لبن الخنزیر** طکوز سودیدر بعضیلر عندنده غایت مجرب و صحدر سل و دق و هزال حفظ اصحابنه
موافقدر لکن بیق و برص مورثدر دیمشلر **لبن الغزال** و **لبن الحمار الوحشی** کیک سودیدر
و لبن حمار الوحشی بیان اشکی سودیدر بونلرک حرارتلری قصرق سوندن اکثر و اندن الطف و
تحریک جماعده اقویدر **لبن حامض** فارسیده ماست و ترکیده یوغورت دیرلر طبیعتی درجۀ
ثانیه ده بارد و رطبدر محرور مزاجه جماعی قوی ایدر عطشی مسکن و غدایتی ایرآندن نسبت اکثر
و مرطبدر و سائر لغالدره ایرانده قریب معده باردده یه مضردر و ثقیل و بطی الهضم و مسددر و مولد خلط
٥٥٥ **حرف المیم**
خام در حمیات مرکبه و حمی عفنیه ده اجتنابی مضردر و مصلحی معاجین حاره و زنجبیل مربادر
ماء الجبن جیمک ضمیله یاخود پانک سکونیله سودک صویدر که صورتعه یدیکله معروف

ومشهور در ترکیده پینر صوبی دیرلر خاصیتی جالی و غسال و مسهل و مرطب و مفتح در علل حاره و
سودای مراره و مالیخولیا والتهاب و جرب و حکه و داء الفیل و احتراق اخلاط و حرقت بول و ضعف کلی
امثالی علتلره زیاده نافعدر حصاة کلی و مثانه یی اخراج ایدر و لبن ماعزدن اولان ماء الجبن سائرندن
افضلدر **ماء اللحم** آلاتدن تقطیر و ساطتیله اخذ اولنان صودر که زیاده لطیفدر قلبی و روح
حیوانی و طبیعی و نفسانی یی مقوی و مولد دمدر اکثر امراضده استعمال اولنور مسهلات و فصد
و جماع امثالندن حادث اولان ضعفی دفع ایدر و طریق اخذی اشخاص حسبیله مختلف اولور بوامرده
اتمک اتوانسی بر سنه لک قوزی انجه دراخذ اولنوب باغدن تعریق و خرده خرده قطع ایدک نصکره
مقدار الکفا ماء ایله مهرا و لنجه طبخ اولنه بر ماده غلیظ شکلنده اولور بعده قرعه و انبیق ایله تقطیر
ایدرلر و اکر زیاده تقویت مراد ایدرلرسه ادویه مناسبه ایله معا حزج ایدروب تقطیر ایدرلر محرور
المزاجه سفرجل و تفاح کبی ادویۀ عطریۀ بارده ایله و مبرود المزاج اولنلره قرنفل و ترنجان کبی
اشیاء حاره لطیفه انضمامیله طبخ و تقطیر ایدرلر اما متأخرین اطبادن کیمیائیه بر طریق جدیده ایله
ماء اللحم استخراج ایدر لر که طریق اولکه نسبت طریق ثانی ایله استخراج ایتدکلری ماء اللحم اکسیره مماثل
هم غدا و هم دوای کاملدر طریقی بودر که علته مناسب لحمدن بر مقدار اخذ اولنوب شحمدن تعریق
و نصکره خرده جیه قطعه قطعه قطع اولنوب تخمینا اون وقیه ماء الورد بر شیشه یه وضع و تم شیشه یی
بر مشتین ایله محکم سد ایدروب اوزرینه بر تعبیه جک ایدرلر که بخار اندن کوزرایدرکه شیشه انکسارندن
حفظ اوله بعده شیشه حمام ماریه وضع ایدوب درت ایش الی ساعت طبخ اولنه شیشه ده اولان
لحمک تخمینا نصفی قدر دلحم صوی ایدر لحمدن تعریق اولنوب استعمال ایدرلر مسلولین و مدقوقین ف
ناقهینه بو نفعلی بو مادده کوردیکم نفعی سائر اشیاده کورمدم **مالک حزین** فارسیده بوتیمار
و ترکیده بالقچین دیرلر طیور مائیه دندر طویل الحنق والساق و طوقدن اصغر و زیاده آق در و
صوکناره لرنده اولوب سمکی کودر بر قوشدر طبیعتی درجۀ ثانیه ده حار و یابسدر خاصیتی
لحمی جماعی تحریک و کلی یی مقوی مولدی ریاح غلیظه در مصلحی ادویۀ حاره در شحمی طلا در باسوری
قاطع و دمی جامده طلاء نزول نوازله نافعدر **مار ماهی** ترکیده یلان بالغی دیرلر یلانه مشابه
دلق و دنبالرسندن بآسنه وارنجه ایکی جانبندن تغیه سی وار در وسائر بالقلر کبی دوی مانه جغاز
طبیعتی حار و رطب در خاصیتی مطبوخی جماعی محرک و دماغی محلل و سیلان دمی قاطع در وجع و رک امثالنه
مفید بر دوادر **مخ** حاء معجمه ایله مطلق ذکر اولندقده درون عظامده اولان ایلک مراد اولنور طبیعتی
حار و رطب در خاصیتی ملین و کثیر الغدا و مسمن در اکثاری مفسد اشتها و مورث غثیان ندر
مصلحی زعتر و دارچین در محرور المزاجه حامضات دراطلاسی تشققات و علل عصب و عضلاتده
اولان صلابته عظیم الاثردر افضلی ساقده اولاندر و طلاده افضلی صغر ایلکیدر **مخیض** فارسیده
دوغ و ترکیده ایران دیرلر افضلی مایه سی و دهنیتی بالتمام الخمش اولانیدر طبیعتی درجۀ ثانیه ده
یابس و رطوبتی یبوسته غالب و کم صفرانک غلیانی مسکن در محرور المزاجک جماعی تحریک
و اشتهاسنی تزیید ایدر مقوی و مسمن و سمومات حاره نک حدتنی اطفا حمی دق و عطش
والتهاب معده و کبده مفید ایدر اطرفیل و خبث الحدید ایله معده یه قوت ویرر حدید ویاجر حمی
اطفا اولنمش ایران خصوصا طراثیت و قوابض ایله اسهال دموی و صفراوی قاطع جیلدسی
ظاهر و بدیده در حمای دق و تسمین بدن ایچون کمک ایله دیع رطلدن نصف رطله وارنجه
ویرلر و حمی دقده کمک اون مثقال اکثر جائزدکلدر و اکر بزر بقلة الحمقا مسحوقی ادج کوند وارنجه

ایران ایله تسقیه و تجفیف اولنسه حین اقتضاده مقدار قلیلی شرب ایدرقاج کونده اك عطش مفرطنی در
دفع ایدر اسرار حکمادندر و ایران حمیات خلطیه ده متعفن اولور مصلحی قی و سکنجبین و سفرجل
و مرودر حمره اصحابنه مورث دوار و غشی در مصلحی فلافل و جوارشاتدر **مرارات** فارسیده
زهره و ترکیده اود دیرلر و اکثرینك افعالی هر برینك حیوانی ضمننده افعال کلیه سی ذکر اولنمشدر
اما بو محلده افعال جزئیه سی ذکر اولنور معلوم اولسونکه مراره نك جمله سی حار و یابسدر حجاب
دماغده اولان سده لری تفتیح ایدوب ظلمت بصری دفع ایدر نافض شدید اولنلره حول الحسن یه
طلاسی و فتیله سی مسهل و فرزجه سی حیضی مدر و علل رحمی دفع ایدر و افضل و جیدی حمرته
مائل اصفر و ردیئی لون زنکاری و لاجوردیدر که استعمالی جائز دکلدر و جمله منك اقواسی
مراره اسددر و ضعیفی مراره خنزیردر و هر برینك اختلاف احوال حسبیله مختلف اولورلر
زیرا ذکورك عطش و جوع حیننده و حرکت مفرطه عقیبنده مذبوح اولانك مراره سی قوی
الحراره در و بونك خلافی اولانك مراره سی ضعیف در و مراره نك طریق معقطی انشاالله تعالی
اقرباذینمزده مفصلا بیان ایده رز مراره اسد عسل ایله و سرچه و قورد مراره سو دخی طلاء
بهق و برصه نافعدر و هدهد مراره سی عسل ایله و دم و جراحاتی دافعدر و مراره قنفذ حصیه
الثعلب ایله سعوط اصرعی دفع و بر درهمی برابری شمع ایله شرب اولنمدن جنین میتی اخراج ایدر
مجربدر حجلو و آهو مراره سی سمن بقر طریه ایله حامده علی الریق شرب دیو دیهری زائل ایدر و بیقوش
مراره سی رماد ایلغن عسل ایله شربی بتول فی الفراش ازاله وعلیلی برء و اصل ایدر و سیاه طاوق
مراره سی آلته طلا اولنسه نشوانده لذت عظیمه و بهجت مفرطه یه باعث اولور و سرچه مراره سی
عود القمر و بر مقدار دهن سوسن ابیض ایله آلته و خصیه یه و عانه یه و اولحوالیلره طلاء اولنسه
شدت قوام آلته باعث اولور حتی طبعانی زمینه بعد بچه اول حالت مندفع اولماز دیمشلر **مسك**
اهو چینی دیرلر بر حیوانك سره سنده منجمد اولان دمدر و اول حیوان اهودن اصغر و یدین
و رجلینی اسفلدن حنی و اقصر اولور و ایکی آزی دیشی واردر و قرنی طویل معنی اولوب در
دنبالرسنه منتهی و اوزدی استنشاق ایچون ثقبه داردر و مسکنی هند و چین و بلاد ترك
دیمشلر و مسك آهونك اقسام اربعه سی واردر بر قسمی ترکیدر که اول حیوان حیض و یا بواسیر
طریقیله دفع ایدکی دمدر که احجارك اوزرنده منجمد اولوب فالوب اخذ ایدرلر بو نوعی غایت خشبو
و مورث رعاف در لونی اصفر و پارچه لری طویل و صلابتلی اولوب قلیل الوجود در قسم ثانیسی
تبتیدر که کوبکنده اطراف سره ده اجتماع ایدن حاصل اولور بعد الکمال حکه سبیله بعض مواضعه
سوریوب طرفنی الکان مسك کوبکنی اسقاط ایدر و قسم ثالثی چینیدر که اندن اول حیوانی صید
ایدوب کوبکنی شق ایدکدن صکره اول کوبکك اطرافی حوالیسنده اولان دمی دخی موضع واحده یه
جمع اولینجه اطراف سره یی دلك ایدرلر و قتاکه اول دم جمع اوله اخذ ایدوب تجفیف و حفظ ایدرلر
بویله اولان مسك سیاه و صلابتلی اولور و قسم رابعی هندیدر آنده اول حیوانی ذبح ایدوب
دمنی و کبدنی و زبلنی اخذ ایدوب بر برینه مزج و تخمیر ایدرلر و جیده حب لر ایدوب تجفیف ایدرلر
بو نوعی احمر مائل بیشق اولور و عملی سی راوند و عود و سنبل و عسلبند و قوری نجی چکری
و مرهسین بیراقی و قرنفل و دم حمام و بر مقدار خالص مسك ایله تربیت اولنوب کوبکلره وضع
ایدرلر غایت سیاه و ثقیل اولور کتان کف الیدده بر مقداردینی وضع ایدوب توکرك ایله اوغه
منحل اولورسه خالصدر و اگر منحل اولورسه مغشوشدر و کوبك ایچنده اولان مسکك امتحانی

برابلکی ایکنه ایله ابتدا اکوبکه کچروب بعده قومه کچوره لر اگر ایلکده رایحه قوم مسکه غالب اولورسه
مغشوشدر و الا خالصدر و بعضیلر دیرلرکه چیننده و تبتده اولان مسك اکثریا ظرفلر یعنی
کوبکی ایله اخذ اولنور و کوبك دخی پاکدر و کندو یه ساقط اولور و یا صید اولنوب قطع ایدرلر و
طاشلر اوزرینده بولنان منجمد مسك دخی اول حیوانك سره سندن مترشح اولور یا خود سره سنده
منجمد اولوب بر حکه شدیده عارض اولدیغندن طاشلره سوردکره بعبانلر کبی منجی اولوب
روی حجرده منجمد قالور ارباب انی اخذ ایدوب کوبکلره وضع ایدرلر بو نوعی غایت اعلی و شدید
الرایحه در لکن نادر بولنور ملوك و کبار چین کندولره استعمال ایدرلر دکمه و قتده تجار الینه کیرمز
و ارسطو دیرکه مسك خالص اگر بر رطوبتلی ظرفده بر ساعت مقداری ترك اولنسه وزنی زیاده اولور
و مسکك بتی اولانی نوعی افضل و اعلادر قوتی درت سنه یه وارنجه باقی در و ناقصدن اخراج
اولنمشی نك قوتی بر سنه یه وارنجه در طبیعتی درجه ثالثه ده حار و ثانیه ده یابس در و عتیق
اولدقجه حرارتی ناقص و یبوستی غالب اولور اخلاط بارده یی محلل و سده لری تفتیح و اعضاء
رئیسه و حرارت غریزیه و اعضاء ظاهره و باطنه یه قوت ویرر حواسی قوی ایدوب باهی تهییج ایدر
مفرح قلوبدر طبعی حابس و سوداوی نشاتی ایدر ضعف قلبه نافع در غشیه و ادویه سمیه
و مسهله و سمومات و غم و وحشت و خفقان بارده امثالی علتلری دافعدر مالیخولیا و وسواس و جذام
و فالج و لقوه و رعشه و بلادت و نسیان و ریاح امعایه دواء لا نظیردر فرزجه سی حامل اولوب
طلاسی و سعوطی سکته و جمیع امراض بارده دماغیه یه سریع التاثیر در رنك رخساری تحسین
و قوت ادویه یی اماق بدنه موصل و شربا سم هلاهل و قرون سنبل امثالنك سمیتنی دفع ایچون دواء
کاملدر دهن لبان ایله معتم دماغه طلاسی و استنشاقی نوازله و صداع بارده یه نافع و دهن خیری
ایله رأسه اطلیه طلاسی باهی محرك و سرعت انزال سبب در اکتحالی بیاض عینه و ظلمت بصره
و دمعه و ظفره یه علاج مجربدر محرورینه مضر در مصلحی کافور و دهن بنفشه در و استشمامی
صفرت وجهی موجب و شربی و رایحه سی مورث در مصلحی ماء الورد و مقدار شربتی نصف درهمه
وارنجه در بدلی مثلی قدر جند بیدستر و نصفی قدر ساذج هندیدر **معز** فتح میم و سکون عین ایله
کچیدرکه قیونك مقابلیدر و جوهری تصریح ایدر معزك شعری طویل و ذنبی قصیر در لسان فارسیده
بز و عرب ارکگنه تیس و دیشی سنه جدی و قوزی سنه اولاد معزه اطلاق ایدر فارسیده
بزغاله ترکیده اوغلاق دیرلر طبیعتی لحمی درجه اولیده حار و یابسدر خاصیتی بلغمی و نسیانی زیاده
ودمی اضداد ایله سوداوی تحریك ایدر اما دماغیله نافعدر و قرون معز ابیض سحق اولنوب بر یره
برخیه صره ایدوب سهره مبتلا اولانك تحت بالیننده وضع اتسه لر نوم ثقیله مبتلا اوله و مراره سی
مرارة بقر ایله ممزوجا فتیل ایله ادنه وضع اتسه لر طرشی و نزول دمعه ری قطع و ازاله ایدر و شعری
اجفانی ازاله ایتدکدن صکره مراره تیس ایله اکتحال اولنسه شعر منقلبی انباتدن منع ایدر و کذلك
وغشاوه اکتحالا دفع ایدر و داء الفیله طلاء نافعدر و اگر کبدینی ناره وضع ایدوب اندن حاصل اولان
مایی اخذ و اکتحال اتسه لر بو دخی غشاوه عینی ازاله ایدر و کبدینی نشولی کندوده کتوررسه
کندوده کتوررسه کندودن آرزوی رجل زائل اولور و کعب معزی سحق ایدوب سکنجبین ایله معجونا
٥٥٥ وجع طحال صاحبنه استعمال ایتدیرسه لر اول وجع دفع و باهه قوت ایراث ایدر **حرف النون**
نطفة النون حرف الالفده اسپرماست اسمیله تحریر دز **نخام** فارسیده شترمرغ و ترکیده
دوه قوشی دیرلر معروف و مشهوردر طبیعتی درجه ثالثه ده حار و یابسدر رحا صیتی

لحمی دباج بلغمی محلل در لقوه وفالج وخدر ووجع مفاصل واستسقا وجمیع امراض بارده یه نافع
وبطی الهضم در محرور المزاجه مضر ومصلحی سرکه در واده هاندر وشحمی اورام منضج در طلاءً نافع
استسقا در تهییج اطراف وسم عقربی محلل در وافعدن شربا وطلاءً سرعت حرکت اطفال در باعث اولور
وبرکسنه شحمی بدننه طلا ایلسه اولکسنه دن حیات فرار ایلر واکر قریب اولورسه یحسن اولور
حرکته عجانی قالمز دیرلر کلف وغش وآثاری واقع وشعر بیتک دمادی اکلدرلی دافعدر **نمر** اولک
ضمی وعین مجمه نک فتحی ایله مطلقا سرجه در وعند البعض سیاه دکوجک وقی بروغی نهایتده
قصیر در اتمام حرکت کثیره بر مائل بر نوع قوش در ترکیده باشده قره دیرلر طبیعتی حار ویابسدر
خاصیتی عسر البول وحصاة مثانه یه نافع واکر ایچی پاك ایدوب لحمنی قدید ایتسه لر اسهال شدیده یی
دافعدر **نمل** فارسیده مور ومورچه ترکیده قارنجه دیرلر انواعی کثیردر سیاه هندی وصغیریته
بلدی قناتلی کبیر بینه طیار وطویل الرجل اولاننه نمل فارسی دیرلر جلاسی سیتلی در طبیعتی درجه
ثالثده حار ویابس در خاصیتی قوت شامه سی جمیع حیواناته غالب در مسحوقنی طلاءً ثالث بتمه سنه
مانع قلع اولدقده بردفعه طلاسی کافیدر اما بر قح دفعه قلع اولنمش ایسه ایکی اوچ دفعه طلا ایله
تکراره محتاجدر ومقابرده اولان نملك بوزدانه سنی دهن سوسن ایله بیض ایچنه وضع ایدوب
اسبوع ثلاثه تمامنده وارنجه حرارت شمسه ترك ایتسه لر بعده اول دهنی تقنینه واطرافنه وعانه یه
طلا ایتسه لر باهی زیاده تهییج ایدر وعننه برعلاج تام ودواء ما لاکلامدر کبر وصلابت آلته
معین اولدیغی تجربه اولنمشدر وقنا ولی موجب مغص واضطراب ایدر مصلحی عسلدر **نمر** فارسیده پلنك
وترکیده قپلان دیرلر لحمی حار ویابسدر وهیچ برحیوان انك لحمنی اکل ایتمز وکثیر الحیادر حراره سی
سم قاتل وایکی دنکی اوچ ساعتده مهلکدر دماغی کلفی وبهقی وآثاری رفع ایدر ومهویابس در کردهسی
طلاءً جمیع علل عینی دفع ایدر شحمی ولحمی زیتون صوی ایله مهرا اولنجه طبخ اولنوب شرا وقروح وخنازیری
ازاله ایدر دماغنی ماء سوسن ابیض ایله احلیله تقطیر اولنسه جماعی قوی ولذیذ ایدر کذلك
مخ ساقی فرزجه اولنسه وجع رحمی تسکین وعند الاطباء شحمی فالج ووجع مفاصل وامراض بارده یی
ازاله ایدوب اعصابی تسخین ایدر وپوستنده جلوس حشراتی وباسوری دفع ایدر وبرکسنه
سرتلان شحمنی جمیع اعضاسنه طلا ایلیوب قپلان اوزرینه وارسه قپلان حرکته قادر اولمیوب
الحاله در وقپلان دریسنه کهنه اراولان کسنه فاره بولندن احتراز ایلمك لازمدر زیرا اکر فاره نك
بولی اول جرحه ایرسه نجات متصور دکلدر **نون** حرف السینده سمك اسمیله محرردر **حرف الواو** ۵۵۵
ودع صدف وحلزون انواعندندر ترکیده قاطر بونجغی دیرلر یبوستی کثیر ومائیتی جددر وجالی
وعسر البول علاج لا نظیر در حصاة محرج ودافعدر ولیمون صوییله محلول جزوی نوشادر
ضمیله ضمادی اثار جلدیه نك مجموعنی دافعدر ومحروقی جمیع افعالده شیخ کبی در لکن دیرید مضر
ومصلحی عسلدر ومقدار شربتی نصف مثقالدر وارنجه در **ورل** فارسیده ترکیده بونجه دیرلر
کرتنکلدن اکبر وقوبروغی انیندن اطول جلدی سیاه وخشین وخطوط اصفر ایله مخطط وابلق
ترین برحیواندر طبیعتی درجه ثالثه اخرینه حار ویابسدر جمیع افعالده سقنقور مقامنه قائم
اولور جماعی محرك وریاحی محللی در لحمی ضمادی سی ودمرقی وشوك خشب کبی اشیایی ودمی
مرده یی خارجه جاذب وبند اولدیغی عضوك سمن وتقویتنه باعث دواء مناسبدر ولحمی
زیت ایله مهرا اولنجه طبخ اولنوب بعد التصفیه بودهنی جلده طلا ایتسه لر کلف وغش وآثاری
دفع ایدوب شعرك عدم نباتنه باعث اولور ورأس صبیانه واقع اولان قمحلری وداء الثعلب

وحکه

وحکه وقوبایی دفع وشحمی طلا ودلك شدید ایله دلك اولنسه عظم آلته باعث ودبلی بیاض عینی ازاله
ورفع ایدر **ورشان** یبانی کوکرجین نوعندندر لکن اندن اکبر وکرد مطوق اولدیغی ایچون بعضیلر
اکا ترکیده اوکیك دردیلر اضافی یبان کوکرجینه شبیه واندن اجود در مهرا اولنجه زیت ایله
طبخ اولندقدنصکره طلاءً استعمالده شحم نعام یعنی دوه قوشی شحمی مقامنه قائم اولور وتناولنده مداومت
مورث سوء خلق وصداعدر مصلحی سرکه در **وزغ** حرف السینده سام ابرص اسمیله محرردر **وشق** قپلاندن
غایت اصغر ولون شکلده اکا شبیه وقوبروغی برشبر قدر اولور برحیواندر ترکیده اکا پلنك خولی
دیرلر وحاصر سی قپلان حاصر سینه شبیه درو کودکی بلس باهه نافع اولوب وباسوردرعه وضنه مانع
اولور ورماد شعری قروح مزمنه عتیقه یه ذرورا لانظیر در **حرف الهاء** ۵۵۵
هامه حرف الجیمده جغد اسمیله محرردر **هدبه** حرف الخاده خار القبان اسمیله محرردر **هدهد** فارسیده
مرغ سلیمانی وترکیده ایبك قوشی دیرلر طبیعتی درجه ثانیه ده حار ویابسدر خاصیتی سنبت
ایله مهرا اولنجه طبخ اولنوب مطبوخی مغص وقولنج وسده اصحابنه مفیددر دمی منجمدی محلل وحصاة
کلی ومثانه یی مفتت ودم ومراره سینك بیاض عینه فائده سی ظاهر وبدیدر دکلك بهق وسعفه یه
دخی لا نظیر در وعظمی حمار رجعه نافع وپروبالنی ولسانی تعلیق مورث جاه ومحبتدر دکلك الخیزا اسفلی
تعلیقا بواسیره موثر وصول قنادینك عظمی تعلیقا عقد اللسان وعدا وتلوی مودته تبدیل ایچون تاثیری
ظاهردر وعینی حافظه یی قوی ونسیانی زائل ایدوب جذامدن امن ایچون تعلیق ایتسه لر مفید ایدر
ومذبوحنی بتمامه بابه تعلیق ایتسه لر جنونی وسحر قوبرنی ابطال وتردید ایدر وعیب ذبحله هنوز
حار ایکن قلبنی بلع ایتسه لر حافظه یی غایتده قوی در وطرفانجی وقنادینی برصاری خریره بند ایدوب
ایکی خصمك فراشی تحتنه دفن اولنسه الفت ومحبتلرینه موجب اولور خصوصا قمر سنبله ده ونظره
محسله ظاهر اولدقده ادینی استصحاب غلبه خصمی باعثدر دیمشلر **حرف الیاء** ۵۵۵
یربوع فارسیده موش دشتی وترکیده عرب طوشانی دیرلر برحیواندرکه فاره یه شبیه لکن
اندن اکبر ودنباله سی زیاده اطول اماید بن ودجلینی اقصر در طبیعتی درجه ثالثه ده حار ویابس در
خاصیتی کثیر الغذا وطبیعتی ملین وبولی مدر وجماعی محرکدر فالج ورعشه ووجع مفاصل کبی امراض بارده یه
لا نظیر وحصاة کلی ومثانه یی اخراج ایچون دواء سریع التاثیردر دائما اکلی مراق ایدر مصلحی فواکه حامضه
وطریدر **یسروع** اوت اراسنده اولور قرمزی بوجکدر وعند البعض قوم ایچنده اولور باشی قزل وبدنی
آق اصابعه شبیه برقورتدر **یعسوب** ارکك آریدر وعند البعض ادمنك بکیدر امیر النحل معناسنه
یعقوب ارکك کلکیکدر **یلم** حرف العینده عراء السمك اسمیله محرردر **یمامه** حرف الفاده شفنین دیوی
اسمیله محرردر

تمت

٨٥٤
٢٩٦

الجزء الثاني من كتاب الرابع

في احكام الادوية المركبة في طب الكيميائية والجالينوسية

وهو يشتمل على مقالتين

المقالة الاولى

في كليات التي يحتاج اليها من اراد اعمال التراكيب في هذه الصناعة

وهو يشتمل على بابين

الباب الاول

في افعال الادوية وكيفيت تأثيرها والسبب الذي من اجل الاحتياج لاطبا الى الدواء المركب وذكر قوانين التي يعمل عليها في الاوزان الادوية

وهو يشتمل على سبعة فصول

الفصل الاول

في افعال الادوية وكيفيت تأثيرها معلوم اوله كه
بو صناعت اهاليسي عندنده جميع اعضا وابدان انسانده
موجود اولان موادك جمله سي كرك طبيعي و
كرك غير طبيعي اجزاء ذيمقراطيسيه تعبير اولنان اجزاء
صغاردن مركبدر كه هر عضوك وبدن انسانده اولان
سائر ماده لرك هيئتي ومقداري وموضعي كذلك
حركت وسكوني اول اجزادن حاصل اولديغي سلويوس نام
طبيبك كتابنك جلد اولنده تحرير وبيان وتجربيات كيميائيه
ايله اثبات اولنمشدر كذلك ادويه دخي اجزاء صغار
مزبوره دن مركب اولوب بدن انسانده افعال وتأثيراتي
مادهٔ اصليه سي اولان اجزا وساطتيله اولديغندن موالید
ثلثه دن يعني معادن ونبات وحيواناتدن اولان ادويهٔ
مفرده نك افعالني وكيفيت تأثيرني تفسير وبيانه محتاج اولنور
اگرچه كتاب اولده مذهب قديما اوزره عناصره نسبت اولنوب افعال و
كيفيت تأثير ادويه اجمالا تحرير وبيان اولنمشدر اما معلوم اوله كه عناصرك ظاهر واشكال
اولان كيفيات اربعهٔ اوليه سنك افعال وتأثيراتي كما لخفاده اولمغله بو آنده كليته كما ينبغي
بركسه نك معلومي اولميوب تعيين وبيان اولنمشدر ومعلوم وتعيين اولنان افعال
وتأثيرات ادويه نك صورت نوعيه سنك مادهٔ اصليه سي اولان اجزاء
صغارده در كه اول اجزاء نافعه ومؤثره ادويه نك تخمندن متولد اجزاء
اوليه سي اولوب جوهر ادويه نك داخلنه مسكن اولمشدر مثلا
فوقلعاديا كه اسكوربوط علتنك معالجاتنده ندر لكن
حار اولديغي جهتندن دكل بلكه صورت نوعيه سنك
اجزاء اصليه سندندر يعني اول اجزاء حاد ودقيق ونافذ اولمغله اسكوربوطك سببي

اولان

اولان مادهٔ حامضه يه واصل وممتزج اولوب حموضتني اصلاح وازاله ايلديكندندر كه
مادهٔ حامضهٔ مزبوره نك مركب اولديغي اجزا ايله ممتزج اولمغله ماده نك صورت
نوعيه سني تبديل وتغيير ايدوب مزاج آخره نقل وتحويل ايلديكي اسكوربوط
علتنده فوقلعاديانك فعل وتأثيري اجزاء طياره وحاده سندندر كه بعضيلر
اكا ملح طيار حاد ديرلر سائر اجزاسنك بو علتده فعلي وتأثيري يوقدر كذلك
طين اقريطي التهاب معده ده سريع التأثير اولان ادويه دندر لكن بارد اولديغي
جهتندن دكل بلكه مادهٔ اصليه سي اولان اجزادندر كه ما يحات حامضه دن
هر قنغي سنه القا اولنسه در عقب حموضتني بطريق النشف ازاله ايلديكي
كبي التهاب معده اصحابنك دخي معده لرينه واصل اولدقده التهاب مزبورك
سببي اولان مادهٔ حامضه نك حموضتني نشف ايمكله مادهٔ مزبوره نك
مزاجني تحويل ايدوب التهاب معده يي ازاله ايدر زيرا بو التهابه باعث اولان
حموضتدن ناشي ماده نك غليان وتخمريدر سببك نسبتي رفع ايله سبب زائل
اولوب علتنك دفعي حاصل اولور هذا موالید ثلثه ماده اصليه سي اولان
اجزانك يعني اجزاء حامضه واجزاء قليه ثابته واجزاء قليهٔ طياره وجوغلبه سي
جهتندن منافع وافعالنه حكم اولنور سائر اجزاسي كه اجزاء كبريتيه ومائيه
وارضيه سيدر انلره نظر اولنمز زيرا موالیدك صور نوعيهٔ متكثره اجزاء حامضه
وقليه سندندر كه جميع جواهر موجوده نك طبيعي وصناعيسنك افعال مختلفه سي
دخي اول اجزا ايله اولور كوره مز سنكه ادويهٔ مفرده نك طعمندن فعلنه استدلال
اولنور اشيانك طعمي ايسه ملح اصليه سيندن اولديغي ظاهر ومبيندر ايمدي
معلوم اوله كه نباتاتده اجزاء ملحيه وقليه زياده در وحيواناتده اجزاء قليهٔ طياره كه
اجزاء بوليه دخي ديرلر غالب اولوب اجزاء كبريتيه يعني اجزاء دهنيه نك كثرتي
ايله تعديل واجزاء حامضه سي مختفي اولمشدر ومعادنده اجزاء حامضه كثير
اولوب يا غيبطا قائم اولور ياخود اجزاء كبريتيه ايله مستور اولور كذلك
كاه اولور كه ثابت اولوب معتدل وشريف اولور معادن سبعه اولديغي كبي
ياخود طيار وحاد اولور املاح معدنيه وزاجاتده اولديغي كبي لكن اجزاء غالبيه
بحسب النوع فعل وتأثيرده مختلف اولور مثلا خردل يوريده اولان اجزاء
قليه علت مراقيايه مناسبدر وحلدونيا كبيرده اولان ملح طيار ردهيف
يرقانه مناسبدر وروح ملح ده اولان اجزاء حامضه مدر البول وروح البارودده
اولان اجزاء حامضه محلل رياحدر ديو حكم اولنور ومعلوم اوله كه فلفل وخردل
امثالي وانلردن معمول اولان ادويه نك حرارتي وانلره حار اطلاقي يا اولجهتدندر
لسانه ملاصق اولدقده اجزاء حاده وحريفه سي منبسط اولمغله بين الالياف
والاعصاب داخل اولوب اجزاء ناريه دن حاصل اولان حالت وكيفيت حس و
مشاهده اولنور نته كه روح بارودده عيان وآشكاره در ياخود اجزاء حادهٔ
مزبوره دمك قوامني تحليل ايمكله ملح طيار دهني يي تحريك ودمده غليان
كمي بر غليان حاصل ايدوب سخونت وبر محله عضوده حرارت زائده حادث

اولور نته كه ادهان مقطره وادواح مشتعله ده ظاهر و مشاهددر زيرا بونلر دمك
كبريتنى يعنى دهننى زياده تحليل ايمكله ملح طيا دينى تحريك ايدوب دمده غليان
و سخونت زائده احداث ايدرلر اما ادويهٔ بارده بونك خلافنه در يعنى انلرده
ماسبقده ذكر اولنان حالت و كيفيت قطعا حس اولنمز بلكه عزيزى جهتدن متحرك
اولوب حرارتى مقتضى اولان اجزانك حركت وانبساطنى منع ايدر بو جهتدندر كه
اسهب بارد در والتهاباتى دفع ايدر ديرلر ياخود دمك قوامنى تغليظ يا غلياننك
زياده لكن ازاله ايمكله دمك سخونتنى كسر ايدر داخلا استعمال اولنان حامضات
على الخصوص ادويهٔ باردونيه كبى اما ادويهٔ يابسه اول دوالره در لركه بدن انسا
اولان رطوبات فضليه يى ياخود اعضانى تبليل ايدن رطوبت غذائيه يى ياخود
بدن انسانده دم كبى جريان و دوران ايدن لمفا تعبير اولنان ماء رقيقه يى
تنشيف و تشرب ايليه مثلا قرن الايل المحرق و سائر مكلسات كبى ياخود رطوبات
مذكوره يى تحليل و ازاله ايله تنقيه ايدر يجى دوالر على الخصوص معرقات كبى
اما ادويهٔ رطبه بونك خلافنه در كه انلردن رطوبات مذكوره متولد و حاصل
اوله زبيب ولوز حلوا امثالى معتدل لات جبرة الهندا و فقاع الشعير كبى كذلك
رطوبات مزبوره يى انحلال و زوالدن منع و حفظ ايدن دوالر ادويهٔ رطبه دن
عد اولنور تحذرات معتدله و قابضات كبى اما مصلحات حسميه اولنوب مواد
بدنيه يى حال غير طبيعيه دن حال طبيعى سنه تحويل ايدر يجى دوالردر فعلى ايكى
طريقله در طريق اول بجارئ اوجى تعبير اولنان يعنى مرى و معده و ماساريقا
و امعا و انلرك ملحقاتى اطرافنده متولد اولان حموضت غير طبيعيه نك رد يعنى
ازاله ايدر يعنى تنشيف طريقيله حموضتى تشرب ايدوب ازاله ايدر ادويهٔ بحريه
و قرن الايل المحرق امثالى مكلسات و طين مختوم امثالى اطيان نافعه كبى ياخود
دوالرك اجزاء قليه سى حموضت مزبوره نك اجزاسنه ممتزج اولوب بماده حامضه يى
مزاج آخره نقل و تحويل ايمكله در ادويهٔ ملحيهٔ ثابته و طياره كبى ياخود دوالرك
اجزاء كبريتيه سى حموضتى تعديل ايمكله در ادهان ثابته و طياره كبى طريق ثانى
بدن انسانده على الخصوص دم و صفراده اولان قليتك رد يعنى اصلاح و ازاله ايمكله
يعنى دم و صفراده اولان اجزاء قليه يه قوت و حدت و برمكله ياخود حموضت
دهنيتلرينى تعديل ايله اصلاح ايدر زيرا حموضت و قليت مساويه اولدقده اجتماعده
مزاج آخر معتدل حاصل اولور نته كه خارجده مشاهد در منوال اوزره فاعل اولان
ادويه يا على وجه كلى فاعل اولور يعنى مواد رديه يى اصلاح ايچون علل مختلفه ده
استعماله صالح اولور نته كه مر اولان دوالرك جمله سى حموضت ممرضه دن حادث
اولان عللرك جمله سنده استعمال اولنور ياخود ادويهٔ مزبوره على وجه جزئى
فاعل اولور يعنى علت مخصوصه نك سببى اولان رديت ممرضه يى اصلاحه استعمال
اولنور مثلا افسنتين حمايى غبك سببنى و قنه قنه حمايى ربعك سببنى و مرهاتى
احتباس طمثك سببنى اصلاح ايچون استعمال اولنور بو نت نصكره معلوم اوله كه
اول دوالركه مواد حريفه و حامضه يى اصلاح ايدوب انلرده اجزاء ملحيه نك غليانى

زبيب و عرق السوس و بادام و لبوب اربعهٔ بارده و لعاب بزر سفرجل و كبريت
و صمغ عربى والبان و شحوم امثالى حلو الطعم ياخود غير حلو ياخود دهنيت لطيفه سى
بالعابيتى اولان ادويهٔ معتدله كبى بونلر داخلا مواد مالحه نك حرافتنى كسر
ايلدكلرى جهتدن مغذيات تسميه اولنور و فعل مزبور مواد مذكوره يه لزوجت
ابراث ايله اولور يعنى جهتدن مغلظات ديرلر و حنجره ولهات تليين ايدوب
بجارئ نفثى ازلاق ايله فضول صدريه يى اخراج ايلدكلرى جهتدن ادويهٔ
صدريه ديرلر و خارجا وضع و لصق ايلر اوجاعك حدتنى تسكين و اوجاعدن
نشأت ايدن الياف انقباض و تشنجنى ازاله ايلدكلرى جهتدن مخدرات
ديرلر و مواد حامضهٔ منعقده نك انعقادينى اعتدال ايله ازاله ايلدكلرى جهتدن
ملينات ديرلر و حرافتى تعديل ايتمه لرى ايله حرافت حامضه و حرافت قليه يه
امتزاج و بروب مزاج آخره تحويل يعنى فتيه مستحيل ايلدكلرى جهتدن منضجات
و مفتحات ديرلر اما ملينات نك خلافنه اولوب قابضات تسميه اولنان دوالر
اجزاء ارضيه و حامضه دن حاصل اولان تراكيب قابضه و فجه لرى ايلر فاعل
اولوب مواد سياله يى تغليظ ياخود عقد ايتمه لرى ايله سيلاننى قطع ايدرلر
ياخود اجزاء اصليه لرى بين الالياف دخول ايمكله عضويى تضييق ايدوب عصر و
تنقيص ايدرلر شب و تراب معدنيهٔ حامضه و قروف و عظام مكلسه و لسان الحمل
و عفص تركى و اقاقيا كبى اما دافع الحميات اولان ادويه كه مصلحات انواعندندر
انلرك حميات حائره ده فعل و تأثيرلرى يا حمانك سببى و خميرمايه سى كبى تخمير
و غليانك باعثى و مايه سى اولان حموضتى اصلاح و قوتنى كسر ايمكله در روح نوشادر
و روح افسنتين و روح قنطريون صغير و روح شوكة المبارك امثالى ادويهٔ قليه
طياره كبى و انتيمون معرق و صدف اللؤلؤ المكلس و ملح افسنتين امثالى ادويهٔ
قليه ثابته كبى كذلك مدر الحيض اطلاق اولنان ادويه نك افعالى يا حموضتى
تنشيف ايلر در ادويهٔ معدنيه كبى ياخود اجزاء طياره سى ايله دمك غليانات
طبيعيه سنى تحريك ايمكله در مرصافى و زعفران والكليل الجبل و ارواح و املاح طياره
كبى كذلك جراحات و قروحاتى مدمل اولوب ادويهٔ جراحيه تعبير اولنان
دوالر دخى مصلحات انواعندن عد اولنور انلرك افعالى جراحات و قروحاتك
داخلنده اولان حموضت غير طبيعيه و رديه كه جراحاتده خفيف و قروحاتده شديد
ايدر ادويهٔ مزبوره قليت و لطيفه و معتدله سى ايله حموضت مذكوره يى ازاله
ايلر و بو مايهٔ مفسده زائل اولدقده طبيعت اول تفرق الاتصالى ادمال والتحام ايدر
بو فعل ادويه يى موضع ماوفه وضع و لصق ايلر اولور كذلك داخلا استعمال ايله
دخى اولور كه معده و كيلوسك حموضت فاسده سنى جيدا اصلاح ايلدكلرندن
موضع ماوفه حموضت انصبابى منقطع اولوب تفرق الاتصال بسهولة ملتئم و
ملتحم اولور سرطان نهرى و عين سرطان و اسرب و لسان الحمل كبى اما فتحات نك
مفتحات تعبير ايلدكلرى بز بيم عند بزده اول دوالره اطلاق اولنور كه انلرك
داخليه سنه مقطعات و مرققات و موضعيه سنه محللات تسميه اولنور

انلرك اجزاء حريفهٔ ملحيه لرى مواد لزجه يه نفوذ ايدوب تقطيع وترقيق ايلهكلريندن
مواد منعقده يى بلكه مواد صلبه يى تليين ايدوب سيلانه قابل ومستعد ايدرلر
طرطير زاجيه ونوشادر امثالى ملحات معتدلر كبى كذلك روح الملح المحلول وروح الزنجار
وسكنجبين امثالى حامضات لطيفه كبى كذلك خردل برى وافاويات و افسنتين
وروح النوشادر امثالى ادويه قلبيه كبى كذلك بعضى صموغات داخلا وخارجا
استعمال اولنمغله بو فعلده ادويهٔ مذكوره دندر منوال محرر اوزره فاعل ومؤثر
اولان دوالردن تجربه نك تجربه لرينه بعضى دوالر بولنمشدر اسباب مرضنك
رديتنى صحيحا وتحقيقا ازاله ايدر انلره مجربات درلر انلرك بعضيسى بعضى اعضايه
غايت نافع اولور افاويانك دماغ واعصابه ومرا اولان دوالرك كبده وترمنتينك
كليه يه نفعلرى كبى وبعضيسى بعضى اعضايه زياده مضر اولور وذراريحك مثانه يه
بصلك بصره زاجاتك د ترية زنبقك اعصابه مضرتى كبى بونلر دم ايله ياخود
لمفا ايله معا دوران ايدوب عضو مخصوصه واصل اولدقلرنده اجزاء متصاعره لرى
بحسب المشاكله اول موضعه دخول ايتمكله صحيحا وتحقيقا اول عضوى تغيير ايدرلر
ياخود اول عضوده اولان بعضى ماده مرضه يى تحقيقا تحويل واصلاح ايدرلر مثلا
زنجفرهٔ انتيمونى ادويهٔ دماغيه دن ودافع الصرع عد ديرلر زيرا اول خصوصيت
مخصوصهٔ دماغيه كه اعصابى متشنج ايتمكله حالت صرعيه احداث ايدر زنجفرهٔ
انتيمونى اول خصوصيتى اصلاح ايتمكله بحسب التجربه سائر دوالردن اقوى لدر ومعلوم
اولدكه افاويات دخى منوال محرر اوزره فاعل اولان مصلحاتدندر كه انلرده اولان رائحه
ونفوذ وطعملرينده اولان حرافت ومرارت قليله انلرده ملحيت ودهنيتك زياده لكنه
تعيين واعلام ايدر وبونلرك ادهان معطره سى اجزاء اصليه صرفه لرى اولمغله فعل
وتأثيره زياده متهيئ ونافذ اولوب دمك عليانى تحريك ودمك رغوه سيكه صفرا
تعبير اولنور زياده ايلدكلريندن حار درديو حكم اولنورلر خولنجان وقرنفل واكليل الجبل
وجند بيدستر كبى وبونلر ملح طيار دهنيسى ايله مواد حريفه يى تعديل ومواد لزجة
لزجه يى تحليل ايتدكلريندن معده وامعاده بحاجه حامضه دن مجتمع اولان اوساخ
ومواد لزجه نك خصوصيتندن متولد اولان رياحه نفع عظيملرى واردر لهذا افاويانه
ادويهٔ معديه ومحلل الرياح درلر ايمديكى دماغ واعصاب واعضاء غشائيه ده
اولان خصوصيت تجربه بوديه نك جمله سنى اصلاح ايدوب اعضاء مزبوره يى تسخين
وانعاش ايدرلر لهذا افاويانه ادويهٔ عصبيه وادويهٔ راسيه وادويهٔ رحميه
دخى ديرلر وبعضيلر مدرة الطمث دخى ديمشلر وبونلرك ملح طيار دهنيلرى تخمير
وتقطير ايله روح طيار اولمغه زياده مستعد اولوب بالمناسبه ارواح حيوانيه
ونفسانيه يه تقويتده كندى اثاريندن انسب اولمغله افاويانك ماء الحياة
وماء المسك تين امثالى ارواح وامياه اتخاذ اولنور وبعد هذا يعنى ادويه نك
مصلحاتى عندن صكره مسهلات ومقيئاتدن مقدم ايكى نوع دخى واردركه
انلره مدرات ومعرقات ديرلر اما مدراتك افعالى متخالفه دركه يا كليه يى
حك وجلا ايدوب فضول بوليه نك اندفاعنك مانعى اولان مواد بحازاله ايتمكله در

اصلاح

اصلاح طيارهنك انواعى كبى ياخود بولك مانحنفه حدت ودقت ويرمكله در بخلاف معمول
اولان كذلك عقرب وذراريح امثالى بعضى حشراتدن معمول اولان دوالر كبى ياخود كلى ده اولان
مائهٔ مخصوصه نك قوه ملحيه سنه حدت ويرمكله دراديه بادويهٔ طياره كبى مدراتك
بو قسمى اوكلى قسملردن شريفدر اما معرقات دمك خصوصيتنى تضعيف ايدوب قوامنى تحليل
وترقيق ايدوب سيلان ودورانى زياده ايتمكله دمده اولان مائيت بالتسهيل دمدن متفرق اولور
ايتمكله معا بعضى فضول دخى مندفع اولور روح قرن الايل وملح طيار قرن الايل وروح دم الانسان
امثالى ادويهٔ طياره وخلاصهٔ شوكة المباركه امثالى عصارات وانتيمون معرقى وملح شوكة المباركه
وبطريق الفلاسفه ترتيب اولنمش قرن الايل امثالى ادويهٔ ثابته كبى كه انلرده قليل وكثير طبيعت
قليه اوله اما پادزهريه تعبير اولنان دوالر يا معرقات انواعندندركه سميت سادينه نك ماده سنى
تعريق ايله دفع وازاله ايدر صپارينه وعود الغياق وچوب چينى كبى كه مرض افرنج ماده سنى
تعريق ايله دفع ايدر كذلك شوكة المباركه كبى كه حميات رديه ماده سنى تعريق ايله دفع و
ازاله ايدر ياخود مصلحات انواعندندركه مواد سميه يى اجزاء اصليه سى ايله تغيير واصلاح
ايدر پادزهر كبى كه انتيمون وسم الفارى تغيير واصلاح ايدر كذلك پادزهر ايله معمول اولان
انتيمون ثابت كبى كه حماى رديه نك مادهٔ سميه سنى اصلاح ايدر بو نبذ كره معلوم اولدكه
على وجه كلى فاعل اولان ادويه كه ادويهٔ كليه وعلاج كلى تعبير اولنور انلردن اكثرى عمليات كيمياويه
على وجه جزئى فاعل اولان دوالر مابينده وانلرك صورتنده تحرير اولنور لكن بعضيسنك علل
كثيره ده منافعى معتاد ايله ادويهٔ كليه دن اولديغنه اشارت اولنمشدر الحاصل كتب الطباده
علاج كلى دن ادويهٔ كثيره وارددركه انلره بلا تجربه متفطن اولمق امور مشكله دندر لكن پاراكلسوس
وهلمونت امثالى بعضى طبيبلر ادويهٔ مزبوره دن بعضيسنى تحرير وبيان ايلمشلردر اكسير
شجرة الحيات كبى كذلك افيون دخى ادويهٔ كليه دن عد اولنمغله شايسته دركه عوارض
مختلفه نك انواعنى تسكين وارواح وموادك حركات رديه لرينى تخدير واستيصال
ايله علل متخالفه يى دفع ايدر ايمدى ادويهٔ كليه دن ياخود انلره قريب نباتات وحيوانات
ابخرهٔ افيون واردركه جيدا تربيه واصلاح اولنديغى صورتده اسباب حاده مرضيه دن
حادث اولان عللرك جمله سنى تسكين وازاله ايدر نته كه بو صناعتك رئيسى اولان سلويوس
تحقيق وبيان اتمشدر كذلك معادندن معمول اولان كباريت ثابته مواد حامضه وقليهٔ طياره
جمله سنى تعديل وماده تينخ بوريتن دن حادث اولان عللرك انواع عوارضنى ازاله ايدر
هلمونت نام طبيبك كبريت الزاج الثابتى كبى كذلك انكله معمول اولان زنبق معرق كبى
كذلك تجديد اوصحيحا عمل اولنمش صنع الذهب كبى كذلك كبريت انتيمون الياسو وباسليوس نام طبيبك تجربه ايتديكى كبى
الفصل الثانى في سبب تركيب الادوية وقوانين تركيبها طبيب لبيبه لازمدركه بر علته دواء وير
مرضه علاج اقتضا ايلدكده غدا ايله ياخود مفرد ايله مداوات ممكن ايكن مركبات اختيار اولنميه زيرا طبيعته
مزدم كبدن احقدر اما بعض دواء مفرد ايله مقصود حاصل اولميه اول وقت تركيبه مضطر اولور ايمدى دواء
مفرد ايله مقصودك عدم حصولندن تركيبه مضطر اولمق بر نيچه امورى داعيدر كه اول امورك بعضيسى
من جهة المداوا تدر واما من جهة الدوا وتركيبيدر اى اولان اولدركه مطلوب اولان دواء مفردك حدتنى كسر
وكيفيتنى اصلاح ايدر بعضى مصلحات ايله تركيب اولنمقدر ياخود دوانك طعمى بشيع ويا رايحه سى كريهه
ومنتنه اولورسه بشاعتنى اخفا ورايحه سنى طيب ايدر دواء ايله تركيب اولنمقدر ياخود دوانك قوتنه

تقويت ويرنجي بعض ادويه ايله تركيب اولنمقدر ياخود دوانك اعضادن بر عضوه ضرري اولورسه
ضررني دفع ايدوب عضو متضرره قوت ويرنجي دواء ايله تركيب اولنمقدر اما من جهة الدواء تركيبي
داعي اولان دخي عضو مخصوص اولمق وار مرضه مخصوص اولمق وار اما عضوه مخصوص اولان اولدركه
عضو متألم معده دن بعيد اولسه دوانك وصولي وقتنده كه قوتي ضعيف اولمغله ايچون توسيع مسالك
ايدوب زمان قريبده اول دوايي سرعت ايله عضو متألمه ايصال ايلمك دواء ايله تركيب اولنمقدر ياخود
عضو متألم اعضاء رئيسه دن اولسه مثلا كبد كبي اول وقت اورامي تحليلده دواء خالص محتاج اولدقده
تلك الاعضانك ارواح وقواسي محلله اولمق ايچون بعضي قبضيت وعطريتي اولان مصطكي وورد كبي
دواء ايله تركيب اولنمقدر وبو مذكوراتدن مصلحات ايله دخي تعبير ايدرلر اما مرضه مخصوص اولان امور
اولدركه مرضك حالي مختلف اولدقده مثلا اورامك وقت تزايدنده محلل اورادع محتاج اولديغي كبي پس
اول وقت بر دوانك وجودي ممكن دكلدر كه انده افعال متضاده موجود اوله يعني بر دوا هم محلل وهم
رادع اوله ايمدي بو ايله اولدقده محلل ورادعدن تركيبه مضطر اولنور ياخود مرضك قوت وشدتي اولدقده
مرضه مقاوم اولور بر دوا بولنمديغي حالده غرض حاصل اولجق مرتبه مناسب اولان ادويه دن تركيبه
مضطر اولنور مثلا بر سوء مزاج حارك مرتبه سي ايكنجي درجه ده اولسه وبو مرتبه ده بر دواء موجود بولنمسه
بلكه ايكنجي درجه دن زياده وناقص بولنسه اول وقت غرض حاصل اولسون ايچون تركيبه مضطر اولنور
اكر ذلك الدواء مراد اولنان رتبه دن زياده ايسه درجه سني تنقيص ايدر بعضي مناسب دوا ايله تعديل
اولنور ياخود ناقص ايسه زياده ايتمكله تعديل اولنور پس آنچه بوندن معلوم اولديكه شخص واحده اولان
سوء مزاج دخي زياده ونقصان اولديغي كبي مخصوص اولان تدبير ودواسي دخي مرتبه مقصوده
نسبت ايله زياده ونقصان اولمغله تعديل اولنور اما مرض طبيعيه لازمدر كه مرضك احوالات ادويه سنده
مقتضاي حاله مناسب تركيبده تصرف ايليه بلكه هر بر مزاجه كوره تركيبده تصرف لازمدر لكن بعضي تركيبده
بعضي دواء اصل ولمعاله مثلا ايارج فيقرا اسمنده صاحب متن ايلوب ايارج عمل اولنمق مراد اولدقده معطيا
بر جزئي زعفران اولوب زعفران بعضي احوالده مورث صداع اولمغله تبديل اولنمسي اولادر ايمدي معلوم اولديكه
تركيبده تصرف ايتمكك شروط وقيودي معلوم اولدقده تركيبه شروعك دخي قانون واسلوبنه مراعات
لازمدر ايمدي تركيبه مباشرت ايدن كمسنه به مركبك لوازم داخليه وخارجيه سني بيلمك لازمدر مركبك لوازم
خارجيه سي مركبك صورت بولمسنه توقف ايدن بعضي احوالدر مثلا آلتي كبي وكيفيت عمل كبي اما
كيفيت عملده قانون بودركه اكر مركب مطبوخ ايسه مطبوخه وضع اولنان اجزانك ترتيبنه مراعات اولنور
اقوي اولاني تقديم والطيف اولاني تأخير اولنمقدر ومطبوخه وضع اولنان مانك مقداري اولقدر اولمق
كركدركه طبخ سببيله در تبلو كيدن اوچ بلوكي زائل اولدقده ربع باقي مقصوده كافي اوله ودخي سحق
مراد اولدقده اجزاء مفرده سحق اولنمقدر خصوصا صلابت وهشاشت ولطافت وغلظتده قوامي
مختلف اولان دوالر على حده سحق اولنمقدر اما مركبك لوازم داخليه سي اولدركه جميع ادويه مفرده نك
تحقيق ماهيتي وقواسي وكيفياتني ودرجاتني وافعالني ومقادير شربانتي وتركيبده تقليل وتكثير
ايجاب ايدن شيء بلمكدر معلوم اولديكه مركبده واقع اولان ادويه مفرده نك وزنلري مختلف اولوب
بعضيسي بعضيسي تكثير ايجاب ايتمسنه اسباب سبعه بيان ايلديلر سبب اول دوانك كيفيتنده
اولان ضعف وقوتيدر كه دوانك تسخيني وتبريده قوتي شديد اولورسه اول دوانك وزني مركبده
تقليل ايجاب ايدر واكر قوتي ضعيف اولورسه تكثير ايجاب ايدر سبب ثاني دوانك منافعنك قلتي
كثرتيدر منافعنك قلتي تقليل وكثرتي تكثير ايجاب ايدر سبب ثالث دوانك منفعتنك شرفي وخساستيدر

٣٠٠ پس ايدي منفعتي شريف اولان تكثير وخسيس اولان تقليل ايجاب ايدر سبب رابع دوانك منفعتده
غيره مشاركتي وياخود منفعتده انفراديدر پس ايدي منفعتده غيره مشارك اولان تقليل ومنفعتده
منفرد اولان تكثير ايجاب ايدر سبب خامس دوانك عضو عليله معده دن تقرب وبعديدر حسبيله در
پس اكر عضو عليل معده به قريب اولورسه دوانك تقليلني وبعيد اولورسه تكثيرني ايجاب ايدر سبب سادس
مركبده شول دوانك وجودي بودركه اول دوانك وجودي بعضي دوانك قوتنك ظهورينه مانع وياقوتنه
معين اولور ايمدي ظهور قوته مانع اولان تقليل ومعين اولان تكثير ايجاب ايدر سبب سابع دوانك
بعضي اعضايه مضر اولمقدر پس بو يله مضر اولان دوا تقليل ايجاب ايدر اولمزسه تكثير ايجاب ايدر ايمدي
ادويه نك تقليل وتكثيرني ايجاب ايدر سببلر بونلردر ايمدي قچان دواء واحده موجبات تكثير مجتمعه
اولسه اول دوانك مقداري مركبده كثير قلنور كذلك موجبات تقليل مجتمعه اولسه مقداري قليل قلنور و
قچان موجبات تقليل وموجبات تكثير دواء واحده ده مساوي اولسه اول دوانك مقدار قليل وكثير
بينده متوسط قلنور واكر موجباتك بعضيسي مجتمعه اولمسا اولحق غالب ايله عمل اولنور ايمدي
بحسب الاعراض كوك هر بر مزاجه كوره تركيب ايجاد اولنسون دكوك وقت حاله مناسب تركيبده تصرف اولنسون
ذكر اولنان دستور وقوانين ايله عمل اولنمق كركدر ودخي معلوم اولديكه بر بدندن اخلاطي تنقيه ايتمك ايچون
تركيبه مضطر اولنوب مسهل اشربه وجوب تركيب اولنمق مراد اولدقده قانون تركيب بودركه بدنده اولان
اخلاط ثلثه دن استفراغي لازم كلن اخلاطك مقدار طبيعيسي اوزره بدنده زياده اكي بر بر ينه نسبت
اولندقده مساوي اولجق وار متفاوت اولمق وار اكر مساوي اولورسه اول وقت عمل ايكي طريق اوزره جاريدر
اولكيسي بودركه غرض حاصل اولجق ادويه مفرده اندن اخذ اولنوب هر قاچ عدد ايسه هر برينك مقدار
شربتندن عدد ادويه ايچون جز سمي سي اخذ اولنمقدر يعني اكر عدد ادويه ايكي ايسه هر برندن نصف
شربت واكر اوچ ايسه ثلث شربت واكر درت ايسه ربع شربت بو قياس اوزرينه اخذ اولنوب تركيب اولندقده
مجموعندن حاصل بر شربت اولور اما طريق ثاني ادويه ماخوذه نك هر برندن بر شربت اخذ اولنوب تركيب
اولندقده مجموعندن بر شربت اخذ اولنمقدر يعني عدد ادويه ايكي ايسه مجموعندن نصف واكر اوچ ايسه ثلث
واكر درت ايسه ربع بو قياس اوزره بر شربت اخذ اولنمقدر اما اكر بدنده اخلاطك زياده لكي بر بر ينه نسبت
اولندقده مساوي اولميوب متفاوت اولورسه اول وقت ينه عمل ايكي طريق اوزره جاريدر اولكيسي بودركه
ينه كالاول غرض حاصل اولجق ادويه مفرده اندن اخذ اولنوب هر برينك مقدار شربتلرندن اخلاطك
مقدارينه نسبت ايله اخذ اولنمقدر مثلا استفراغي لازم كلن اخلاط فرضا صفرا وبلغم وسودا اولسه
حدس صناعي ايله معلوم اولسه كه صفرا بدنده نسبت قليل وبلغم صفرا يه نسبت قليل وسودا يه نسبت كثير
وسودا ايكيسنه نسبت ايله جمله كثير اولسه مفرداتدن صفرا ايچون سقمونيا وبلغم ايچون تربد وسودا ايچون
افتيمون اخذ اولنوب اول اخلاطه نسبت اولندقده سقمونيادن سدس شربت وتربددن ثلث شربت
وافتيموندن نصف شربت اخذ اولنوب تركيب اولندقده مجموعي بر شربت تامه اولور اما طريق ثاني
اوزره عمل اولنديكه ادويه مذكوره دن نسبت معهوده اوزره شربت تامه اخذ اولنمقدر يعني سقمونيادن
بر شربت وتربددن ايكي شربت وافتيموندن اوچ شربت اخذ اولنوب تركيب اولندقده مجموعندن شربت
اولمغله عدد شربانندن جزء اخذ اولندقده مقدار سدس شربت تامه اولور پس ايمدي على كلا الطريقين
وجه مشروح اوزره ادويه مذكوره دن شربات اخذ اولنوب على وجه المرام شربت تركيب اولندقده قاعده
سالف الذكره دخي مراعات اولنوب ادويه ماخوذه نك تقليل وتكثيرني ايجاب ايدر سببلره نظر
اولنمقدر ايمدي اسباب مذكوره يه نظر اولندقده تركيب حزبوره ده سودا ايچون وضع اولنان افتيمون

مقدارده كثير اولوب اصحاب صفرايه غشي احداث ايتدوكندن حساسيني متبين اولوب تقليل ايجاب
ايمكله تركيب بر بو غرض معهود اوزره عمل اولنور تصرفه محتاج اولدي ايمدي حبوب مسهله وغير مسهله الملك
تركيبني عملنده تصرف بودركه مرضنه اختصاصي اولان دوا منفرداً تدن اخذ اولنه مقداره نظر اولنه اكر تقليل
موجبه اولورسه سبب بولنورسه تقليل ايجاب ايتمسي حسبيله غرضك حصولي فوت اولنسه اولحق اول
دوا بر نفعده مشارك اولور بعضي ادويه اخرى دخي علت وكثرتنه حاجت حسبيله غرضك حصولي
فوت اولنسه اولحق اولدوا بر نفعده مشارك اولور بعضي ادويه اخرى دخي علت وكثرتنه حاجت حسبيله
على مراتبها اضافه اولنور بعده هر برينك مقدارش بتلر ميدن بحسب الاعراض مقدار اخذ اولنور ودخي
معلوم اولكه ادويه مسهله وغير مسهله كه لاجل الاعراض اتكلدعلى اولنه مقدار ضعيف اولوب كاه دوانك
قوتندن ناشي تقليل وكاه مريضك قوتي ومرضك شدتي حسبيله تكثير وبالعكس دخي اولور مثلا
غرض استسقا انك مائيتني استفراغ اولدقده اول غرضه اختصاصي اولان مازريون وحب النيل وشبرم
كبي ادويه قويه دن تركيبه مضطر اولنسه باي وجه كان ثلث درهم استعمال اولنور كذلك غرض منفذ
تنقيه دماغ اولدقده غرضنه اختصاصي اولان هليلجات وصبر كبي ادويه خفيفه دن تركيب مضطر
اولنسه بلا خوف اوج دورت درهم مقداري استعمال اولنور حاصل كلام ادويه ماخوذه نك هر برينك
مقدارش بتلر ميدن بحسب الامراض مقدار اخذ اولنوب مقصود حاصل ومطلوب كامل اولدقده اوله
مسهلاته مصلحات دخي اضافه اولنه ومسهلاته مصلحات اضافه اولندقده قانون بودركه مصلح حتى كود
اول مسهلك ربعي يا ثلثي مقدار بيا اولمق كركدر والحاصل وجه مشروح اوزره غرض تام وتركيب احتيار بولدقده
بالاده تحرير اولنان طريق اوزره طبيعتي ومقدار شربتي معلوم اولوب مريضك حالنه وقوتنك ايجاب
ايلديكي وجه اوزره استعمال اولنه پس ايمدي بو محلده على طريق المثال جدول رسم ايليوب غرض معهود اوزره

جدول معرفة عمل تركيب الحب المسهل بوجه كلي على ان نسبة الاخلاط غير متساوية كما قلنا

اسباب موجبات التقليل والتكثير	ادوية الحب	الطبايع	اوزان الادوية	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	سقمونيا	حار يابس في الثانية	دانق	الانصف درهم	ثلث	١	١	٠
[illegible]	هليلج اصفر	بارد في الاولى يابس في الثانية	درهم	خمسة دراهم	خمس	٠	خمسان	خمس
[illegible]	تربد	حار يابس في الثانية	اربعة دوانق	الى درهمين	ثلث	ثلثان	ثلثان	∴
[illegible]	شحم حنظل	حار يابس في الثالثة	دانق	[illegible]	ربع	[illegible]	[illegible]	∴
[illegible]	افتيمون	حار يابس في الثالثة	نصف درهم	اربعة دراهم	ثمن	[illegible]	[illegible]	∴
[illegible]	بسفايج	حار في الثانية يابس في الثالثة	نصف درهم	درهمان	ربع	نصف	[illegible]	∴
[illegible]	هليلج اسود	بارد في الاولى يابس في الثانية	درهم	درهمان	نصف	∴	١	نصف
[illegible]	مصطكى	حار يابس في الثانية	دانق	درهم	سدس	ثلث	ثلث	∴
[illegible]	زنجبيل	حار في الثالثة يابس في الثانية	دانق	درهمان	[illegible]	سدس ونصف سدس	سدس	∴
[illegible]	ورد	بارد في الاولى يابس في الثانية	دانق	خمسة دراهم	[illegible]	∴	ثلث العشر	[illegible]
[illegible]	نخوه	حار يابس في الثانية	دانق	درهم	سدس	ثلث	ثلث	∴
[illegible]	كثيرا	حار يابس في الاولى	دانق	درهم	[illegible]	∴	سدس	سكك
[illegible]	مقل	حار يابس في الثانية	دانق	درهم	سدس	ثلث	ثلث	∴
	المجموع		∴		٠	[illegible]	[illegible]	[illegible]
	الباقي بعد الاسقاط		٥		[illegible]	[illegible]	[illegible]	المطرح

جميع شروط و
قيودينه رعايت ايله
تركيب وضع ايده لم
تفهيم اسان وقانون
تركيب نمايان اولوب
سائر مراد اولنان
تركيب دخي بوكه
قياس اولنه
والله تعالى هو
المرشد والهادي
اولاده واخسر
وهو الموفق
على كل سداد
تمت

الفصل الثالث في بيان اوزان المتداولة في الطب معلوم اولكه بو فن جليله المقدرده حاليا
متداول اولان اسامي اوزان بونلردركه ذكر اولنور درهم ومثقال ودانق وقيراط وطسوج وحبه
ومن ورطل واوقيه واستار وغيرلي اما درهم ومثقالده اسلاف بيننده اختلاف واقع اولمشدر
واختلافلري بوكونه جاري اولمش ايديكه ناس اوچ فرقه اولوب بر فرقه سي درهم اون قيراط اولمق
اوزره اعتبار ايدوب بر فرقه سي اون ايكي قيراط اعتبار ايدوب بر فرقه سي دخي يكرمي قيراط اولمق
اوزره اعتبار اتمش ايدي وبوكونه اعتبارلرندن بينلرنده واقع اولان بيع وشرالرنده منازعه ومعاملاتنده
مجادله حادث اولمش ايدي تا كه امير المؤمنين عمر ابن الخطاب رضي الله عنه حضرتلري زمان سعادتلرنده
كلدكده ناسك بوكونه نزاعلرين صواب كوروب درهم بينلرنده نسق واحد اوزره جاري اولمسني
رأي ايدوب اصحاب رسول الله عليه السلام حضراتي ايله مشاوره بيوردقلرنده اول بابده رأي بيوردبلركه
فرق ثلثه نك كومنك معتبرلري اولان درهملرينك هر برندن ثلث اخذ اولنوب يعني اونك ثلثي
واون ايكينك ثلثي ويكرمينك ثلثي اخذ اولندقده مجموعي نه مقدار ايسه ناس بيننده درهم بو
اعتبار اوزره جاري اوله ديو فرمان شريفلري اولمغله احتثالا للامر العالي هركس بو رأي مستحسن كوروب
وجه مشروح اوزره اوندورت قيراط اتمكله الى هذا الآن درهم بو مقدار اوزره اعتبار وبو سياق اوزره
اشتهار اولنمشدركه درهم شرعي دروعند الاطبا دخي درهم بو اعتبار اوزره در اما عند العطارين درهم
اون التي قيراط اولمق اوزره در وهر قيراط بر بچق ينوزي چكردكي مقداري اولوب بر درهم اون ايكي
چكردك اولمق اوزره اعتبار ايدرلر وبو ديارلرده بو اعتبار شهرت بولمشدر المثقال مثقال يكرمي
قيراط اولمق اوزره در وبو اعتبار ايله يدي مثقال اون درهم ايدر ديرلر اون درهم اولدرد قيراطدن
يوز قرق قيراط ايدر كذلك يدي مثقال دخي يكرمشر قيراطدن يوز قرق قيراط ايدر اما عند العطارين
مثقال بر بچق درهم ودرهم اون التي چكردك اولديغي تقديرجه مثقال يكرمي دورت چكردك ايلر بو
صورتده يدي مثقال اون بچق درهم ايدر حاصل الكلام اجزاء درهم واجزاء مثقال مختلف فيه اولوب
لكن درهم سبعة اعشار المثقال ومثقال مثل الدرهم ومثل ثلثة اسباعه اولمسي عند الاطباء متفق عليه در
ودخي معلوم اولكه درجاتي بجملهم مراد اولنان تراكيبده اعتبار اولنان درهم ومثقال دخي بودر الدانق
دانق دانك لفظندن معربدر فارسيده سدس معناسنه در ودرهمي دخي التي به تقسيم ايدوب هر بر
قسمنه دانق اعتبار ايتديلر وهر بر دانق سكز حبه وايكي خمس حبه در ودو قيراط اعتبار ديلهم بر دانق
ايكي سدس قيراطدر اما عند العطارين دانق ربع درهمدر وهر بر دانق دورت چكردكدر والتي دانق
بر مثقالدر يعني بو اعتباره كوره سدس مثقالدر دانقكم بو دخي مشهوردر القيراط قيراط اوچ حبه
واوچ خمس حبه در پس بو اعتبار اوزره درهم كه اون دورت قيراط ايكي حبه وايكي خمس حبه در
ومثقالكه يكرمي قيراطدر يتمش ايكي حبه در اما عند العطارين قيراط دورت حبه دركه بر چكردكلدر
الحبه حبه دن مراد معتدل اولان اربه در الطسوج طسوج ايكي حبه در ثمنيه قلوب
طسوجان درلر دورت حبه مراد ايدرلركه بر چكردكدر الاستار استار دورت بچق مثقالدركه التي
درهم وثلثة اسباع درهمدر وبو اعتبار قيراط طقسان قيراط ايدر الاوقيه اوقيه بر استار
ايكي ثلث استاردر واستاركه دورت بچق مثقال اولديغي تقديرجه اوقيه بر بچق مثقال ايدركه
اون درهم وخمسة اسباع درهمدر الرطل رطل اون ايكي اوقيه در وهر اوقيه بر بچق مثقال اولديغي
تقديرجه رطل طقسان مثقال ايدر وطقسان مثقال دخي يوز يكرمي سكز درهم واربعة اسباع درهمدر
اما السنة ناسده رطل مقداري يوز اوتوز درهم اولمق اوزره جاريدر المن من ايكي رطلدركه يكرمي

درت وقیه در و بحساب درهم ایکیوز الی یدی درهم وسبع درهمدر السکرجه لفظ سکرجه مطلق
ذکر اولنسه مراد اوچ وقیه در بحساب درهم اوتوز ایکی درهم وسبع درهمدر اما کبیره تعبیری ایله
متصف اولنسه طقوز وقیه مراد اولنور و بو سکرجه کبیره یه صرفه دخی تسمیه اولنور یعنی صرفه دخی
ذکر اولنسه طقوز وقیه در القسط قسط رومی بر بچق رطلدر که اون سکز وقیه ایدر بحساب درهم
یوز طقسان ایکی درهم وستة اسباع درهمدر اما قسط شابوری اوچ رطلدر الکیلجه کیلجه مطلق
ذکر اولندیغی تقدیرجه بر من وسبعة اثمان مندر که قرق بش وقیه ایدر و بحساب درهم دریوز سکسان
ایکی درهم وسبع درهمدر اما بعضیلر درت رطل اولق اوزره تفسیر ایلمشلردر بو اعتباره کوره قرق
سکز وقیه ایدر الملعقه والجوزه لفظ ملعقه مجرد استعمال اولنورسه درت مثقال مراد
اولنور واکر دواء یابسه استعمال اولنورسه ایکی مثقال مراد اولنور واکر مطلق ذکر اولنورسه طقوز
درخمی مراد اولنور کذلک جوزه دخی ملعقه کبیدر الدرخمی درخمی لفظ یونانیدر مراد بر مثقالدر و بعضیلر
بره درهمدر دیدیلر نتکم ابو الفرج مفتاح الطب نام کتابنده درهم درخمینک معربیدر دیمشدر ظاهرده بو
ذکر ایدر لکن درخمی بزم استعمال ایتدیکمز درهم ومثقال اولمدیغی معیندر زیرا درخمی التی اوبولوس در
دیدیلر وهر اوبولوس اوچ قیراط اولق اوزره بیان ایلدیلر پس بو اعتباره درخمی اون سکز قیراط ایدر
و بو تقدیرجه درخمیدن مراد بر درهم واثنان اسباع درهمدر نتکم ابن فراسیون وسائر اطبا قتنده
دخی بو اعتبار متفق علیهدر حاصل کلام مقادیرده زیاده اختلاف واقع اولدیغی مقدمات مذکوره دن مفهوم
اولدی لکن دراهم مذکوره دن تقیسی اختیار اولنوب ترکیبده استعمال اولنسه نسبت محفوظ اولدیغی
صورتده ترکیبه اصلا خطا کلمز نتکم الآن تراکیبده استعمال اولنان درهم عند العطارین مستعمل درهمدر اما
دنجانی بیلک مراد اولنان ترکیبده اعتبار اولنان درهم مقدم ذکر اولنان درهمدر که درهم شرعیدر ذکری بسبقت

الفصل الرابع فی صور الاوزان من الحبة الی المن وهو صورة التاسع عشر معلوم اوله که فی زماننا
هذا صناعت طبده شهرت شعار ومتداول اولان اوزانک مجموعی معلوم بالجدول یکرمی صورتده که هر بر
شعیره یه حل ایدوب هر برینک مقدارینی علی الانفراد تحریر ایدرلم الصورة الاول فی میزان المن
الرومی که دوماینین دخی دیرلر بونک مقداری من لاطینک بری و دربعیدر و رطل عامینک بری و ثلثانی
و رطلک اوچی و ثلثی ایدر واوقیه نک یکرمی سیدر واستارک قرقی در و دولاس یعنی مثقالینک
التمشیدر وسجلیقوس یعنی ثمره نک سکسیندر وسقیطولاس یعنی مثقالک یوز یکرمی سیدر
و درخمی یعنی درهمک یوز التمشیدر و بعلة شامیه نک ایکیوز قرقیدر وترمسک اوچیوز یکرمی سیدر
وترمیس یعنی ترمیسک اوچیوز التمشیدر واسفرو بولوس یعنی نواتنک دریوز سکسندر واو بولوس
یعنی نتره نک طقوز یوز التمشیدر وخرنوبینک بیک درتیوز قرقیدر سمیوبولوسک بیک طقوز
یوز یکرمیسیدر وحبه یعنی قیراطک ایکی بیک سکز یوز سکسندر وحلقوسک بش بیک یدی یوز
التمشیدر وحبه یعنی شعیره نک اون بر بیک بشیوز یکرمیسیدر الصورة الثانی فی میزان المن
لاطینی که من الاثنوبین دخی تسمیه اولنور بونک مقداری بر رطل وثلث رطلدر و رطلک ایکیسی و ثلثانی در
واوقیه نک اون التیسیدر واستارک اوتوز ایکیسیدر ودولاسک قرق سکزیدر وسجلیقوسک
التمش دردیدر وسقیطولاسک طقسان التی سیدر ودرخمینک یوز یکرمی سکزیدر وبعلة شامیه نک
یوز طقسان ایکیسیدر وترمسک ایکیوز التی الیسیدر وترمیسک ایکیوز سکسن سکزیدر ونواتنک
اوچیوز سکسن دردیدر ونتره نک یدیوز التمش سکزیدر وخرنوبینک بیکیوز التی الی ایکیسیدر
وایمیوبولونک بیک بشیوز اوتوز التیسیدر وقیراطک ایکی بیک اوچیوز دردیدر وطسوجک

درت بیک التیوز سکزیدر وشعیره نک طقوز بیک ایکیوز اون التیسیدر الصورة الثالث
فی میزان الرطل بونک مقداری ایکی رطل ایدر واوقیه نک اون ایکیسیدر واستارک یکرمی دردیدر و
مثقالینک اوتوز التیسیدر وثمره نک قرق سکزیدر ومثقالک التمش ایکیسیدر و درهمک طقسان
التیسیدر وبعلة شامیه نک یوز قرق دردیدر وترمسک یوز طقسان ایکیسیدر وترمیسک ایکیوز
اون التیسیدر ونواتنک ایکیوز سکسن سکزیدر ونتره نک بشیوز التمش التیسیدر وخرنوبینک
سکز یوز التمش دردیدر وایمیوبولونک بیکیوز الی ایکیسیدر وقیراطک بیک یدی یوز یکرمی
سکزیدر طسوجک اوچ بیک درتیوز الی سکزیدر وحبه نک التی بیک طقوز یوز اون ایکی سیدر
الصورة الرابع فی میزان الرطل یعنی نصف رطلدر و بو اوقیه نک التیسیدر واستارک اون
ایکیسیدر ومثقالینک اون سکزیدر وثمره نک یکرمی دردیدر ومثقالک اوتوز التیسیدر و درهمک
قرق التیسیدر وبعلة شامیه نک یتمش ایکیسیدر وترمسک طقسان التیسیدر وترمیسک یوز
سکزیدر ونواتنک یوز قرق دردیدر ونتره نک ایکیوز سکسن سکزیدر وخرنوبینک درتیوز
اوتوز ایکیسیدر وایمیوبولونک بشیوز یتمش التیسیدر وقیراطک یدیوز التمش دردیدر وحبه نک
اوچ بیک درتیوز الی التیسیدر الصورة الخامس فی میزان الاوقیه بونک مقداری استارک
ایکیسیدر ومثقالینک اوچی در وثمره نک دردیدر ومثقالک التیسیدر و درهمک سکزیدر
وبعلة شامیه نک اون ایکیسیدر وترمسک اون التیسیدر وترمیسک اون سکزیدر ونواتنک
یکرمیسیدر وخرنوبینک یتمش ایکیسیدر وایمیوبولونک طقسان التیسیدر وقیراطک یوز قرق
دردیدر وحلقوسک ایکیوز سکسن سکزیدر وشعیره نک بشیوز یتمش التیسیدر الصورة السادس
فی میزان الاستار بونک مقداری مثقالین دیر نصفیدر وثمره نک ایکیسیدر ومثقالک اوچیدر
و درهمک دردیدر وبعلة شامیه نک التیسیدر وترمسک سکزیدر وترمیسک طقوزیدر
ونواتنک اون ایکیسیدر واو بولوسک یکرمی دردیدر وخرنوبینک اوتوز التیسیدر وسمیوبولوسک
قرق سکزیدر وقیراطک یتمش ایکیسیدر وطسوجک یوز قرق دردیدر وحبه نک ایکیوز
سکسن سکزیدر الصورة السابع فی میزان المثقالین بونک مقداری ثمره نک بری وثلثی در
ومثقالک ایکیسیدر و درهمک ایکیسی وایکی ثلثیدر وبعلة شامیه نک بشی ونصفیدر وترمسک
بش و بر ثلثیدر وترمیسک التیسیدر ونواتنک سکزیدر واوبولوسک اون التیسیدر وسمیوبولوسک
اوتوز ایکیسیدر وقیراطک قرق سکزیدر وحلقوسک طقسان التیسیدر وشعیره نک یوز طقسان
ایکیسیدر الصورة الثامن فی میزان الثمره بونک مقداری بر مثقال ونصف مثقالدر و درهمک
ایکیسیدر وبعلة شامیه نک اوچیدر وترمسک دردیدر وترمیسک دردی ونصفیدر ونواتنک
التیسیدر واوبولوسک اون ایکیسیدر وخرنوبینک اون سکزیدر وسمیوبولوسک یکرمی دردیدر
وقیراطک اوتوز التیسیدر وطسوجک یتمش ایکیسیدر وحبه نک یوز قرق دردیدر الصورة التاسع
فی میزان المثقال بونک مقداری درهمک بری وثلثیدر وبعلة شامیه نک ایکیسیدر وترمسک
ایکیسی وایکی ثلثیدر وترمیسک اوچیدر ونواتنک دردیدر واوبولوسک سکزیدر وخرنوبینک
اون ایکیسیدر وسمیوبولوسک اون التیسیدر وقیراطک یکرمی دردیدر وحلقوسک قرق
سکزیدر وشعیره نک طقسان التیسیدر الصورة العاشر فی میزان درهم بونک مقداری
بعلة شامیه نک بری ونصفیدر وترمسک ایکیسیدر وترمیسک ایکیسی و ربعیدر ونواتنک
اوچیدر واوبولوسک التیسیدر وسمیوبولوسک اون ایکیسیدر وقیراطک اون سکزیدر

٣٠٣

الفصل الخامس في بيان كسر

معلوم اولدكه علم حسابده بيان اولنديغى وجهه اوزره كسورى جمع ايلدوب مخرج مشتركه مساوى اولورلر مجمل طلقده قاعده بودركه مخرج مشتركندن كسور اخذ اولنوب جمع اولندقده مخرج مشتركه مساوى اولور ياخود مخرج مشترك اوزرينه زياده اولور ويا ناقص اولور پس ايمدى اكر مساوى اولورسه بى شبهه عدد صحيح واحد در واكر زياده اولورسه مخرج مشترك اوزرينه تقسيم اولنوب مخارج صحيح وباقى مخرج مشتركدن كسر اولور واكر ناقص اولورسه مخرج مشتركه نسبت اولنور يعنى مخرج مشترك اجزاسندن قاچ جزؤ اولورسه اكا كوره اعتبار اولنور معلوم اولدكه مخرج مشترك ديو شول عدده ديرلركه اول عددن مقصود اولان قصورى اخذ ممكن اوله مثلا كسر جزء ربع ايله ثمن اولسه مخرج مشتركى سكز ايدر زيرا سكز عدده ربع وثمن واردركه ربعى ايكى وثمنى بردر پس ايمدى ربعله ثمنك مخرج مشتركى سكز اولدى بعده بو مخرج مشتركدن اخذ اولناجق كسور فرضا اوچ ربعله ايكى ثمن اولسه مخرج مشتركدن اوچ ربع ايچون التى وايكى ثمن ايچون ايكى اخذ اولندقده مجموعى سكز ايدر پس ايمدى مخرج مشتركه مساوى اولمغله بو عدد صحيح اولدى ياخود بنه بو صورتده مخرج مشتركدن اخذ اولناجق كسور فرضا اوچ ربعله اوچ ثمن اولسه مخرج مشتركدن اوچ ربعله اوچ ثمن اخذ اولنوب جمع اولندقده طقوز اولور پس ايمدى بو صورتده كسور مخرج اوزرينه زياده اولمغله مخرج مشترك اوزرينه تقسيم ايتدكده خارج صحيح بر وثمن كسر اولدى ياخود بو صورتده بنه مخرج مشتركدن اخذ اولناجق كسور فرضا اوچ ربعله بر ثمن اولسه مخرج مشتركدن اوچ ربعله بر ثمن اخذ اولندقده مجموعى يدى ايدر پس ايمدى بو صورتده كسور مخرج مشتركدن ناقص اولمغله مخرج مشتركه نسبت اولندقده واحد الاثمن حاصل اولدى صورت آخر مثلا كسر جزء ثلث ايله خمس اولسه مخرج مشتركى اون بش ايدر زيرا اون بش عددين ثلثيده وخمسيده واردر ثلثى اوچ وخمسى اوچدر پس ايمدى ثلث ايله خمسك مخرج مشتركى اون بش اولدى وبو مخرج مشتركدن ثلث ايله خمس اخذ اولندقده مجموعى اون التى ايدر مخرج مشتركه نسبت اولندقده نصف وثلث العشر حاصل اولور ياخود بو مخرج مشتركدن اخذ اولناجق كسور بر ثلث وبر خمس وبر سدس وبر عشر اولسه بو كسورك دخى مخرجى مشتركى اوتوز ايدر زيرا اوتوز عددين ثلثى وخمسى اولديغى كبى سدسى وعشرى دخى واردر سدسى بش وعشرى اوچدر پس ايمدى مخرج مشتركدن كسور مذكوره اخذ اولنوب جمع اولندقده يكرمى درت ايدر بنوجه مشروح اوزره مخرج مشتركه نسبت ايتدك ثلثان وعشر وثلث عشر حاصل اولدى ايمدى كسورى جمع ايمكه بو مقدار بيان كافيدر سائرلر دخى بوكه قياس اولنه دخى زياده كسورك دقايقنه واصل اولمق مراد ايدنلر شرح بهائيه مراجعت ايتسونلر

الفصل السادس في معرفة استخراج المقادير الاشربة المركبة والمعاجين وسائر ادوية المركبة

معلوم اولدكه ادويه مركبه نك درجه سنى بيلمك مراد ايدرسك مثلا حاره مى در يا خود باره ميدر بونك طريقى اولدركه اولا حالى دكلدركه مركبده واقع اولان ادويه نك مقدارلرى متساويه اولمق وار مختلفه اولمق وار وعلى كلا التقديرين كيفياتلرى دخى متفق اولمق وار متضاد اولمق وار پس اكر مقادير شربات متساويه اولوب كيفياتلرى دخى متفق اولوب يعنى مجموعى حار اولمق ياخود مجموعى بارد اولمق كبى پس بو تقديرجه اجزاء حرارت ياخود برودت جمع اولنوب عدد الادويه ايچون جزؤ سنى اخذ اولندقده مركبات طبيعتى اول اولور وجزؤ سنى ديديكمز هر بر اسمك مماثليدر مثلا ايكينك نصف اوچك ثلث دردك ربع بشك خمسى كبى واكر كيفيات متفق اولميوب متضاد اولورسه مثلا بعضى حار وبعضى بارد اولمق كبى پس اول وقت نظر اولنور اكر اجزاء حرارت واجزاء برودت متساوى اولديغى اولورسه بوقدركه بو صورتده تركيب معتدل اولور اما متساوى اولميوب متفاوت اولمق اولورسه اول وقت

وطسوجك اوتوز التيسيد وحبه نك الحتمواكيسيدر المصورت الحادي عشر في ميزان نقل شامى بونك مقدارى بر ترمس ونك دردر ترميسك برى ونصفيدر ونواتدنك ايكيسيدر واوبولوسك دردرد وحربتيك التيسيدر وسميو بولوسك سكزيدر وقيراطك اون ايكيسيدر وخلقوسك يكرمى دردرد وحبه نك قرق سكزيدر المصورت الثاني عشر في ميزان ترمس بونك مقدارى بر ترميسا وثمن دريعنى نواتدنك برى ونصفيدر واوبولوسك اوچيدر خرنوبتينك دردر ونصفيدر وسميو بولوسك التيسيدر وقيراطك طقوزيدر وطسوجك اون سكزيدر وحبه نك اوتوز التيسيدر المصورت الثالث عشر في ميزان ترميسو بونك مقدارى نواتدنك برى وثلثيدر واوبولوسك ايكيسى وثلثيدر وخرنوبتينك دردر بدر وسميو بولوسك بشى وثلثيدر وقيراطك سكزيدر وخلقوسك اون التيسيدر وحبه نك اون ايكيسيدر المصورت الرابع عشر في ميزان نوابد بونك مقدارى اوبولوسك ايكيسيدر وخرنوبتينك اوچيدر وسميو بولوسك دردر بدر وقيراطك التيسيدر وخلقوسك اون ايكيسيدر وشعيره نك يكرمى دردر بدر المصورت الخامس عشر في ميزان شاموس بونك مقدارى بر قيراطينك برى ونصفيدر وسميو بولوسك ايكيسيدر وقيراطك اوچيدر وطسوجك دردر بدر وحبه نك اون ايكيسيدر المصورت السادس عشر في ميزان خرنوبتين يعنى قيراطين بونك مقدارى سميو بولوسك برى وثلثيدر وقيراطك ايكيسيدر وحبه نك سكزيدر المصورت السابع عشر في ميزان سميو بولوس بونك مقدارى بر قيراط ونصفيدر وخلقوسك اوچيدر وحبه نك التيسيدر المصورت الثامن عشر في ميزان قيراط بونك مقدارى خلقوسك ايكيسيدر وحبه نك دردر بدر المصورت التاسع عشر في ميزان خلقوس بونك مقدارى ايكى حبه دردر پس ايمدى معلوم اولدكه حبه اوزانك صغارندن اولوب تندكم وحبت امر احدن اولديغى كبى سائر اوزان انك الحاق وانضماميله ماخوذ تضعيف وتكثير ايله اولور الحاصل باقى اوزانك كبارلك جميعسى نهايتنده صبرنده ... اولوربابى ... شلى اوزانك ... فى زمانيا ... هنا ... اولان ابناء ...

شعيره / حبه																			
حلقوس / طسوج	٢																		
خرنوبه / قيراط	٢	٤																	
سميوبولوس / نصف اوبولوس	١½	٣	٦																
خرنوبتين / قيراطين	١½	٢	٤	٨															
اوبولوس / شاموس	١½	٢	٣	٦	١٢														
نواته	٢	٣	٤	٦	١٢	٢٤													
ترميس / ترميسا	١⅓	٢⅔	٤	٥⅓	٨	١٦	٣٢												
ترمس / ترمس	١⅛	١½	٣	٤½	٦	٩	١٨	٣٦											
باقلاء شاميه	١⅓	١½	٢	٤	٦	٨	١٢	٢٤	٤٨										
درخمى / درهم	١½	٢	٢¼	٣	٦	٩	١٢	١٨	٣٦	٧٢									
مثقال / سقطولا	١⅓	٢	٢⅔	٣	٤	٨	١٢	١٦	٢٤	٤٨	٩٦								
سجليوس	١½	٢	٣	٤	٤½	٦	١٢	١٨	٢٤	٣٦	٧٢	١٤٤							
مثقالين / دولا	١⅓	٢	٢⅔	٤	٥⅓	٦	٨	١٦	٢٤	٣٢	٤٨	٩٦	١٩٢						
سقطاريوس / استار	١½	٢	٣	٤	٦	٧	٩	١٢	٢٤	٣٦	٤٨	٧٢	١٤٤	٢٨٨					
اونجيه / اوقيه	٢	٣	٤	٦	٨	١٢	١٦	١٨	٢٤	٤٨	٧٢	٩٦	١٤٤	٢٨٨	٥٧٦				
بطيل / نصف رطل	٦	١٢	١٨	٢٤	٣٦	٤٨	٧٢	٩٦	١٠٨	١٤٤	٢٨٨	٤٣٢	٥٧٦	٨٦٤	١١٥٢	٣٤٥٦			
رطل / رطل	٢	١٢	٢٤	٣٦	٤٨	٧٢	٩٦	١٤٤	١٩٢	٢١٦	٢٨٨	٥٧٦	٨٦٤	١١٥٢	١٧٢٨	٢٣٠٤	٦٩١٢		
منا اطيقى / من الاتوى	[illegible]	[illegible]	١٦	٢٤	٤٨	٦٤	٩٦	١٢٨	١٩٢	٢٥٦	٢٨٨	٣٨٤	٥٧٦	٧٦٨	١١٥٢	١٥٣٦	٢٣٠٤	٤٦٠٨	٩٢١٦
منا الردمى / من الرومانى	[illegible]	[illegible]	[illegible]	٢٠	٤٠	٨٠	١٢٠	١٦٠	٢٤٠	٢٤٠	٣٢٠	٣٦٠	٤٨٠	٩٦٠	١٤٤٠	١٩٢٠	٢٨٨٠	٥٧٦٠	١١٥٢٠

بيان رويش اسامى
شعيره حبه
حلقوس طسوج
خرنوبه قيراط
سميوبولوس نصف اوبولوس
خرنوبتين قيراطين
اوبولوس شاموس
استروبولس نواته
ترميس ترميسا
ترمس ترمس
باقلاء شاميه باقلاء شاميه
درخمى درهم
مثقال سقطولا
سجليوس
مثقالين دولا
سقطاريوس استار
اونجيه اوقيه
بطيل نصف رطل
رطل رطل
منا اطيقى منا الاتوى
منا الردمى منا الرومانى

اکثردن اقل اسقاط اولنوب باقی فلان عدد دن ینه عدد ادویه ایچون جزؤ سنی اخذ اولندقده مرکبك
طبیعتی اول اولور پس ایمدی بو صورت اوزرینه بو مثالی ذکر ایدهلم که حتی تفهیم اسان و استخراج عیان اوله
صورت اول مثلا ترکیبمز ایکی دوادن مرکب اولسه مقدار شربتلری متساوی و کیفیتلری متفق اولدیغی
حالده ایکی دوانك بری درجهٔ اولیده حار و بری درجهٔ ثانیهده حار اولسه درجهٔ اولیده حار اولانك
بر جزو حرارتی و درجهٔ ثانیهده حار اولانك ایکی جزو حرارتی اولوب مجموع اجزاء حرارت اوچ اولور و عدد
ادویه ایکی اولدیغندن جزؤ سنی یعنی نصف ایدر و مجموع اجزاء حرارتدن نصفی اخذ اولندقده اوچك نصفی
بر بچق ایدر پس معلوم اولورکه ترکیب بر بچق درجهده حار اولور یعنی ایکنجی درجهنك اوسطنده
دیمکدر کذلك کیفیت منفعله لری دخی بونك کبیدر یعنی رطب ایسه اجزاء رطوبت و یابس ایسه
اجزاء یبوست جمع اولنوب وجه مشروح اوزره عمل اولنور و اگر بر ترکیبه بر دوا معتدل اضافه اولنسه
معتدل ایچون کیفیاتدن بر شی اخذ اولنمز زیرا معتدللره اعتدالدن خروجی ایجاب ایدر شی یوقدر
انجق انده کیفیات اربعه متساویدر لکن قسمته اعتباردن خالی اولمز زیرا کیفیات جمیع ادویهده
ساریدر پس ایمدی مثال مذکوره معتدل اضافه اولنسه عدد ادویه اوچ اولور سمی یعنی ثلث اولوب مجموع
اجزاء حرارت اوچ اولمغله اوچك ثلثی بر در بو تقدیرجه ترکیب درجهٔ اولیده حار اولور کذلك بارد اولان
دخی بونك کبیدر صورت ثانیه مثلا ترکیبمز ینه ایکی دوادن مرکب اولسه مقدار شربتلری متساوی
لکن کیفیتلری متضاد اولدیغی حالده ایکی دوانك بری درجهٔ ثانیهده بارد و بری درجهٔ رابعهده حار اولسه
وجه مشروح اوزره حساب اولندقده ایکی جزو برودت و درت جزو حرارت اولوب اکثردن اقلی
اسقاط ایلمك یعنی درت جزو حرارتدن ایکی جزو برودتی اسقاط ایلدك ایکی جزو حرارت باقی قالدی
ینه عدد ادویه مز ایکی اولدیغندن جزؤ سنی یعنی نصف ایدر و جزؤ باقی ایکی اولوب نصفی بر اولمغله ترکیب
درجهٔ اولینك اواخرنده حار اولور بو دخی معلوم اولسونکه هر بر درجهده مراتب ثلاثه اعتبار اولنمشدر نته کم
فلان دوا درجهٔ اولینك اوائلنده یاخود اواسطنده یاخود اواخرنده دینلدیکی کبی پس ایمدی اولسه مثال
مذکوره بر معتدل اضافه اولنسه عدد ادویه اوچ اولور و سمی یعنی ثلث ایدر و جزء باقی ایکی اولوب ایکینك
ثلث اخذ اولندقده ایکینك ثلثی ثلثان ایدر بو تقدیرجه ترکیب درجهٔ اولینك اواسطنده حار اولور
محصل الکلام مقادیر شربات متساوی اولدیغی صورتده کیفیات دخی متفق اولسون متضاد اولسون
قواعد مذکوره استخراج اولندقده درجهسی معلوم اولور اما مقادیر شربات متساوی اولیوب مختلفه
اولدقده یعنی ترکیبده واقع اولان دوانك بعضیسی بر شربت و بعضیسی ایکی شربت یاخود دخی زیاده
اولسه نته کم اکثر معاجین و جوارشده اولدیغی کبی اول وقت ترکیبك درجهسنی بلمکده قاعده و اسهل
طریق بودرکه ترکیبده واقع اولان ادویه مفردهنك هر برینك هنگی درجهده ایسه بولنوب کیفیتنك
درجهسی هر بر مفردك مقدار شربتنك عددینه ضرب اولنوب کیفیت فاعله و منفعلهدن حاصل ضرب
نه اولورسه حساب اولنوب جمع اولنه اگر ترکیبده کیفیت متضاده بولنورسه اکثردن اقل اسقاط اولنوب
باقی عدد حفظ اولنه کذلك عدد شربات دخی حساب اولنوب جمع اولنه بعده کیفیات جملهٔ عدد
شربات اوزره تقسیم اولنوب خارج نه اولورسه مرکبك طبیعتی اول اولور بو دخی معلوم اولهکه معتدل
بولنورسه معتدل ایچون اگرچه کیفیاتدن بر شی اخذ اولنمز لکن مقدار شربتی جملهٔ شرباته داخل
حساب اولنمشدر نته کیم بالاده دخی ذکری سبقت ایلمشدر پس ایمدی معلوم اولدی که طبایعی استخراج ایلدیکمز
مرکباتك مقدار شربتلرینی دخی بلمك مراد اولندقده قاعده بودرکه ترکیبده واقع اولان ادویهٔ مفردهنك
مجموعنك درهملرینی حساب و جمع اولنوب جملهٔ عدد شربات اوزره تقسیم اولندقده خارج نه مقدار اولور

ذلك

ذلك المرکبك مقدار شربتی اول مقدار اولور پس ایمدی جمیع مرکباتك طبایعی و مقدار شربتلرینی بلمك
مراد اولندقده طریق مذکور اوزره حساب اولنه درجهسی و مقدار شربتی معلوم اولور لکن بعضی مرکباتده
مفرداتی کثیر اولدوغندن حساب متعسر اولمغله بعض کاملر بو بابده جدول رسم ایلیوب درجهسنی
مراد ایلدکلری ترکیبی جمله مفرداتی و طبایعی و سائر احوالاری جدوله تحریر ایدروب اول جدولدن استخراج ایلدکلرکه
حتی حساب راست و استخراج درست اولوب خطا واقع اولمیه ایمدی بو محلده مثال ایچون بر جدول وضع ایدرم

جدول معرفة استخراج طبیعة اطریفل							
ادویة الاطریفل	الطبایع	اوزان الادویة	الشربة التامة	ما وقع من الشربات	برودت اجزاء	یبوست اجزاء	حرارت اجزاء
کابلی	بارد فی الاولی یابس فی الثانیه	١٠	خمسة دراهم	٢	٢	٤	٠
بلیلج	بارد یابس فی الثانیه	١٠	ثلثة دراهم	٣ وثلث	٦ وثلثان	٦ وثلثان	٠
املج	[illegible]	١٠	ثلثة دراهم	٣ وثلث	٣ وثلث	٦ وثلثان	٠
هلیلج السود	[illegible]	١٠	درهمان	٥	٥	١٠	٠
هلیلج الصفر	[illegible]	١٠	خمسة دراهم	٢	٢	٤	٠
عسل	حار یابس فی الثانیه	١٥	عشرون درهما	٧ ونصف	٠	١٥	١٥
المجموع		٠	٠	٢٣ وسدس	١٩	٤٦ وثلث	٠
الباقی بعد الاسقاط		٢٠٠	٠	المقسوم علیه ٢٣ وسدس	المقسوم علیه ١٤	المقسوم علیه ٤٦ وثلث	المطروح
طبیعة الاطریفل بارد فی الاولی یابس فی آخر الثانیة							

پس ایمدی بو جدولده
وضع اولنان معجونك
طبیعتی درجهٔ اولینك
اولنده بارد و درجهٔ
ثانیهنك اخرنده یابس
اولدی زیرا مجموع اجزاء
برودت مجموع شربات
اوزره قسمتدن خارج
تقریبا سدس و مجموع
اجزاء یبوست مجموع شربات
اوزرینه قسمتدن خارج
ایکیدر و بو اطریفل
معجوننك بو بیان اوزره
عمل اولندقده مقدار شربتی سکز بچق درهم و سبع درهم ایدر تقریبا زیرا مجموع اوزانی مجموع شرباته
تقسیم ایلدك خارج اول مقدار اولدی تنبیه معلوم اولدکه هر بر مرکبك وجه مشروح اوزره مقدار شربتی
استعمال مقدار معیندن زیاده و یا ناقص اولمقده لکن امزجه و طبایع مختلفه اولمق حسبیله بعضی طبیعت
مقدار قلیلدن متأثر اولوب و بعضیسی مقدار کثیره محتاج اولمغله بحسب امزجه مقدار معیندن نقص
و یا زیاده استعمال اولنمق جائزدر نته کم طبیب کامل نجیب الدین سمرقندی رحمة الله علیه اصول ترکیبده
ذکر ایلدوکی سورنجان معجوننك وجه مشروح اوزره استخراج اولندقده مقدار شربتی درت درهم ایکن
شربتیه استار و علی الدوام ثلثه دراهم دیدیکی دوانك مقداری بحسب الامزجه زیاده و نقصان
اولمسنه دلیلدر لکن رأی طبیب ایله اولمق شرطدر زیرا امزجه مقدار تعیین ایلمك حدس صناعیله رأی
طبیبه مفوضدر سؤال واگر سؤال اولنوب وجه مشروح اوزره استخراج اولنان شربت تامه بحسب الامزجه
زیاده و نقصان قبول ایدروب هر مزاجه مقدار تعیین ایلمك رأی طبیب ایله اولدیغی حالده قاعدهٔ
مذکوره ایله مقدار شربت استخراجی بیانی اینکی مستغنی عنهدر دینورسه جواب ویرورزکه
وجه مشروح اوزره مقدار شربتی بیان مستغنی عنه دکلدر زیرا بیان اولنان شربت تامه هر بر مزاجه
مقدار تخمینیه مقیس علیه در هرکم آخر مقیس علیه اولدقی بیان مستغنی عنه دکلدر پس ایمدی شربت
تامهنك بیان مستغنی علیه اولدیغی حیثیت ایله مستغنی عنه دکل ایدوکنه تسلیم اولنسون لکن اطریفل
معجوننك مقدار استعمالی اقرباذینلرده اوچ درهم ذکر اولنمش ایکن سزك سکز بچق درهم دیدیکمز کیفیت
ایلدرد دینورسه جواب ویریلور که بلی اقرباذینلرده اوچ درهم در لکن اطبانك کتب معتبرهسنده
تقریر اولنان اصولك اقتضا ایلدیکی بزم بیان ایلدیکمز مقداردر بو خصوصه اقرباذینلرده ذکر اولنان

مقداردكلدرننكم شيخ رئيس منظومه كبراسنده قاعدهٔ مذكوره يي تحرير وبيان ايلمشدر اول محله نظر اولنه
پس ايمدي سياق سابق اوزره اطريفلك مجموع اوزاني مجموع شرباتي اوزرينه تقسيم اولندقده خارج
برنم ديديكمز مقدار اولور اما اقرباذينلرده اوچ درهم ذكر اولندوغنك وجهي بودركه اطريفلك يبوستي
اولمغله حرتي تجاوز ايتدكده قوت هاضمه يه ضرر ويره بيلدكندن مداومتي حورت هزال اولور ديديكلرينه
بناءً دربكه علي الدوام استعمالنك مقدارني بيان اولمدوغي ظاهردر پس بوندن معلوم اولديكه
اطريفلك يبوستي سببيله مقدار معينه سندن ناقص استعمال اولنمق لازم كلمكين سائر حدتي وسودتي
اولان مركباتي مقدار شربتلرندن درن استعمال ايلمك بطريق الاولي در اما برنم بحسب الامزجه مقدار
معينه سندن زياده استعمالي جائز ديديكمز ادويه لطيفه دن مركب اولوب اعتدال قريب اولندركه
ذلك المركب مغرجانرنا اولسون نكرك لومسهلاتدن اولسون بو خسه درجه ثالثه ده ورابعه ده اولوب
خصوصا حدتي وسورتي اولان مركبات دكلدر پس بو مثللي اولان مركباتي لايق اولان بودركه مقدار
معينه سندن ثلث مقدارني استعمال اولنمق كركدر ننكم ترياق اربعه نك وجه مشروح اوزره
مقدار شربتي درت بچق درهم ايدركن اكثر اقرباذينلرده برمثقال ذكر اولنديغي طبيعتي درجهٔ
ثالثه نك اواسطنده حار يابس اولدوغندندر ننكم بو جدولده رسم اولنوب طبيعتي

الادوية	الطبايع	الاوزان	الشربة التامة	ما وقع من الشربات	حرارت اجزاء	يبوست اجزاء
جدول معرفة الترياق الاربعة						
حب الغار	حار يابس في الثالثة	١٠	درهم ونصف	وثلثان	٢٠	٢٠
مر مكي	حار يابس في الثالثة	١٠	درهم	١٠	٣٠	٣٠
زراوند	[illegible]	١٠	مثقال	٧	١٤	١٤
جنطيانا	[illegible]	١٠	درهمان	٥	١٠	١٠
عسل	حار يابس في الثالثة	١٢٠	عشرون درهما	٦	١٢	١٢
المجموع		٠	٠	المجموع ٣٤ وثلثان	المجموع ٨٦	المجموع ٨٦

ومقدار شربتي بيان اولندي
پس ايمدي وجه مشروح اوزره ترياق
اربعه نك طبيعتي درجهٔ ثالثه اواسطنده
حار يابس دير زيرا مجموع اجزاء حرارتي ٨٦ اجزاء
يبوست مجموع شربات اوزرينه قسمت دن
خارج ايكي ونصفدر تقريبا مقدار شربتي
دخي بو سياق اوزره عمل اولندقده
درت درهم وثلثان درهمدر

الفصل السابع في كلمات العرفية والالفاظ المشكلة والاصطلاحية في الصناعة

بو فصل بعضي كلمات عرفيه واصطلاحيه وآلات مخصوصه صناعيه نك تحرير ولري بياننده در اداد في
تأمل واممان ايله معلوم وغايا ندركه خالق معاني مجرده نك عبارتنه نسبت ايله واسع دهر برمعنايه
تعيين لفظ وتخصيص كلمه اولنمدوغي اهل درايت عندنده معلوم ومشاهددر بو جهتدندركه بر نوع
انسان عرب ويونان كبي هر نه قدر واسع اللسان ايسه دخي چوق كره مرامني ادايه امكان بولميوب
كندي لغتلرنده بعض معانيه بر موضوع اولان لفظي اول مرامي افاده ده عرف واستعمال ايدرلر ياخود
لغت اخرده اول معنايي افاده يه موضوع عد كلمه يي كندي لغتلرينه نقل ايتمك سمتنه كيدرلر فوني مدونده
اولان مصطلحات وبلكه اكثر مجازات واستعارات مستعمل الفاظ وكلمات دخي جوملهدرجون بو مابده
حال وشان ذكر اولندوغي كبي اولي بي حاندر فلاجرم اطباي سلف والباي خلف في شيح الارجاي
طبده دخي حسب الاحتياج وضع اصطلاحاته محتاج اولمشلردر ومقتضاي بعض فن اوزره اعلام
مراملرينه لغات متنوعه دن بچه الفاظ كلمات بولمشلردر خصوصا طب جديد وطريق حقانيه وقت
قريبده حادث وبديد اولمغله بناي طبك وضع قديمي ذكر اولنان فنلره كوره كار كرا ولمغين مواضع
كثيره ده وضع اصطلاحي جديد اقتضا ايتديكي امر جلوه آوردر **تنبيه** كلام ما الذكردن منعم به
اصطلاحك معناي اصطلاحيسي بر قومك بر كلمه نك معناي لغويسندن اخذ ايدوب معناي آخره

استعمال اوزره اتفاقيدر بر شخصك كلمه يي معناي آخرده استعمالي التزام ايتمسي دخي اصطلاحدر
عرف دخي بويله در لكن اصطلاحدن اعمدر بوتمهيددنصكره معلوم اولدكه برفني تحصيل صددنده
اولان مستفيد درسيد اول فنك كلمات اصطلاحيه والفاظ عرفيه سني ضبط وحفظ ايمدكجه مسمي
غير سديد ايديكي كليات مسلمه دن اولمغله فن طبي تحصيل صددنده اولانلره واجبدركه آنك عرف
واصطلاح اولان اموره واقف وضبط وحفظ ايله طبيب عارف اوله اسبوخصوصك حصولي
فن طبك اصطلاحيات وعرفياتني تعريفه توقف ايلديكنده ادنى ادراك اشنا ترددايلمز وخلافي
عاقل دكل جاهل دخي تجويز ايدوب بو ش سوز سويلمز لكن بو بابده كما ينبغي اول مصطلحاتي جامع
نربركتاب مسموع اولديي ونه برمحله معتبره يه مصادفه وقوع بولدي پس عنرت عاجز آنرم اقتضا
قصد ايلديكه بو كتاب مستطابده برفصل مستقل عقد اولنه واول فضلاء طب قديم وجديدك تعريف
مصطلحاتي بولنه لكن بو دخي پيشين ترين علم يقين اولمق كركدركه جوهر كيميا بابنكه اوزره تعريف و
توصيف اولنديغي اوزره برجوهر عام الاثردركه قدماي حكما انجق اني تحصيل مال وجمع دنياي سريع
الزوال ايچون تدبيرا ايتدكلري مقرردر بلكه الهام ياخود انبياي كرامدن تعلم واستعلام ايلدكه امراض متنوعه يه
دواي وافي اولدوغندن غيري انقلاب فلزات ووضع طلسمات كبي بچه اثاري حاوي برجوهر فريد الذا
اولمق قصدي ايله عمل ايدوب خواص واثارني بيان واول وجهله قدرت الهيهٔ غير متناهيه يي وانسانه
احسان اولنان رتبهٔ فضل موهوبي عيان ايلمشلردر پس بو تقرير اوزره اكسير سيدان دوايه اولوب
علم اكسير دخي علم طبدن بلكه علم طب علم اكسيردر ديدك ظاهر ونمايان اولور حتي بعضي فضلاء تك
كيمياني مجرد دواء ايله توصيفي مصرح وبعضي اطبانك كيميا ايله علاجي مصحح در لكن جوهر مذكورك
دن بيرون افشا واشاعه سي خراب عالم وافتراق اجتماع نوع بني آدم اولمغله نا اهلدن اني اخفا واهلنه
اظهار وابدا اعتشلردر بعده ابتقدير الله تعالى ديار غربده بعض ازكيا ظهور ايدوب فنون
حكميه وعلم صنعته اشتغال ايله بذل مقدور ايله بين الناس علم طب ديو كلمه شايع ومشهور
اولان فن مواضع كثيره ده ناقص وقاصر وعلم طب تام اولور سه انجق قانون كيميا اوزرينه
اولمغه مخصوص ومقصور ايديكنه مطلع وعاثر اولدقدنصكره اول فني طرز سديد اوزره تقرير
ومقاصد حكماي اضاسي مباح وجائز اولان امورده بيان وتحرير ايتشلردر وبعض مصطلحاتي
علي حالها ابقا وحسب الاقتضا بعض اوضاع جديده ايله بعض مقاصده افهام مرامي اشتغال ايلوب
اول وجهله ترتيب فصول وابواب وبچه كتب فاخره تصنيف ايتديكي اريا بنده الحق لسان
نبوتدن صادر اولدوغي اوزره دين اسلام برقاح وجهله تاييد اولندوغي كبي العلم علمان
علم الفقه للاديان وعلم الطب للابدان كلامي امامينه علم دينك عديلي اولان علم طب دخي صناعت
جديده نك مرتب ومخترعي برفيلسوف كافر ايله تشييد وتسديد اولنمشدر اعجب احوالدركه
ابناي زماندن بچه جهال طب جديدي شكونه صناعتدر واصول وفروعي نه دن عبارتدر اصلا خبري
يوغيكن مجرد كيميايه نسبت اولنوب طب كيمياوي ديدلدوكي برطريق ايله مسموعي اولمغله كيميانك
اصلي اولميوب بردخي كوردن ياخود اشيدرده لك ديو جوهر كيميايي انكار ايدي كبي صناعت جديده يي
ذم وانكار ايدرز والله تعالى يهدي من يشاء الى صراط مستقيم چونكه انفا اشارت وايما اولندوغي اوزره
برفنه وقوف اول فنك مصطلحاتني بيلمكه موقوفدر بو صناعتك تحصيلي دخي تعرف مصطلحاتي علمه
متوقف اولوب وبو اصطلاحاتك بچه سني جمع بياننه تصدي ايتمش كمسه معلوم ومعهود اولمدوغي اول
فن نافع وعميم المنافع طالب وتحصيله صدق وسداد ايله راغب اولنلرك استجلاب دعاي خيرلري

اولمق ملاحظه سیله فن طب قدیم وجدیدده عرف واصطلاح طریقیله استعمال اولنان الفاظ
وکلماتی وذکری مفید تلقی وبعض اسماء الآتی حروف ابجد ترتیبی ایله جمع وترتیب وترجمه شروع
اولندی **تنبیه** معلوم اوله که بو کتابده مسطور اولان ترکیبکبارك صنایعی بیان اثناسنده
هر مفرد که ذکر اولنه اندن مقصود اولان اصلی یاخود ورقی یاخود شکوفه سی یاخود بزری اولدیغی
مصرحدر مثلا اصل خطمی وورق خطمی وزهر خطمی وبزر خطمی تحریر اولنور اما اول مفرد که
بین الاطبا اصلی یاخود ورقی ویا شکوفه سی یاخود تخمی متداول اولیوب سائر جزوینك استعمالی
ترك اوله مطلق ذکر اولنورسه مشهور ومتداول اولان جزوی مراددر مثلا زرنباد دینلسه مراد اصلی
وسادج هندی دینلسه ورقی وورد دینلسه مراد شکوفه سیدر وانیسون دینلسه مراد
تخمیدر بونلردن ماعدا بلا اضافه ذکر اولنان مفرددن مطلوب اولان حشیشه سیدر که اغصان
وسیقان واوراقدن عبارتدر مثلا شاهترج ذکر اولنسه مجموع حشیشه سی مراد اولنور والله ولی التوفیق
ومنه الاعانة الی سواء الطریق **حرف الالف الممدودة والمقصورة** **آجر جدید** ادهان
مقطره یی استخراجده قرعه وضع اولنان مسحوق کرمید درکه دهن شمع ودهن خلا سفه کبیلره
ارضیه اولور **اجساد** شول اشیادر که نفوس وساطتی ایله ضبط ارواح ایتمك شاننده اوله
ومادة ملاقی ایلدکده نفور ایتمیه بلکه ذهب ویاقوت کبی محترق دخی اولمیه **اجسام** حکمادن بعضی ابعاد
ثلثه یی یعنی طول وعرض وعمقی مشتمل اولان جواهردر دیمش بعض آخر دخی اشارت حسیه یی قبول ایدن
شیلردر دیو تعریف ایلمش بو تقریر اوزره اجساد ایله اجسام بیننده عموم وخصوص مطلق اولمش در
وبعض اجسام لطافت ایله متصف اولمغله هوا وماء صافی وارواح مقطره ونفوس مرتفعه امثالی
نسنه لره دخی اجسام اطلاقی صحیح اولور قدمای صناعت کیمیادن بعض عظمانك تقریر وتحریری
اوزره اجسام اصطلاحده شول اشیادر که اتلرده مائیت غالب اولمغله بعض مرتبه حرارت
ایله محترق اوله وجسمیتلری متحمله وفساد تام ایله فاسد اولیوب صلاحی ممکن اولمیه **محرق الجوف** درکه
ارواحك موائد النعمه تعریفی اوزره اجسام اصطلاحیه مذکوره ایله فرقی بودرکه ارواح ادنی حرارت
ایله بالکلیه نفور ایدوب برنده نسنه قالمز اما اجسام نفوذ ایتمیوب محترقه اولور وبرنده بقیه
محترقه قالور اجسام مذکوره نك بینه کتاب مرقومده معرفه اولان نفوس ایله دخی فرقی بو یله در
خوشیجه تامل اولنه **اجزاء ذیمقراطیسیه** حکیم ذیمقراطیس مورخینك ماده اجسام دیدیکی اجزادر
بو اجزا حکیم مرقومك عندنده شول اجزادرکه هر نه قدر صغار ایسه ده عقلا الی غیر النهایه تقسیم
تجزیه قبول ایدر اجزاء صغارك جمهور حکمادخی الی غیر النهایه تقسیمی قبولنه قائللردر لکن اجسام
هیولی وصورتدن ترکب ایدر دیوب اجزاء مذکوره نك ماده اجسام اولمسنه قائل دکللردر اما متکلمین
اجزاء صغار الی غیر النهایه قسمت قبول ایدر قولنی رد وانکار ایدوب جزء تجزیه شول دیتید نهایت
بولورکه انی اولدنده عقل ووهم تقسیم وتجزیه قادر اولمز دیو جزء لا یتجزی اثبات ایتمشلردر
وبو اجسامك بو یله اجزای لا یتجزادن ترکب ایتدیکی مسلکه کتمشلردر پس بو تقریردن ذیمقراطیسك
اجزای صغارده مذهبی حکما ومتکلمینك مذهبلری بیننده مذهب ثالث اولدوغی نمایاندر بحث اجزاء
وترکب اجسام حکمت وکلامده بر وجه تفصیل مذکور وکو بیانی مر مسیجوردر اطلاع مراد ایدن
شیخ الاشراقیین سهروردینك کتاب المشارع والمطارحات نام تصنیفنه ارجاع ایلیه **احجار
مفرحه نفیسه** جواهر مستعمله یاقوت احمر وازرق وسیلان وزمرد ودیاسنا وعقیق در
ادهان النافعة المعده دهن افسنتین ودهن سفرجل ودهن مصطکی ودهن جوز بوادر **ارض مقدس**

اکثریا غلبه ددکلری جوهر مطهردر که بابا وسطده اکا ذهب زراعت اولنوب ماء الهی ایله تسقیه
اولنور بو جوهری ارضیه مقدسه ایله تفسیر خطا وفاحش ایدیکی غیر نکیردر دنیا جوهر ارض
اطلاقی قابل زراعت اولدیغندندر ارضیه ایسه قابل زراعت دکلدر تامل **ارضیه** همزه و رانك فتحلری
ایله تقطیری مراد اولنان نسنه یی احتراقدن حفظ ایچون قعر قرعه یه وضع وبسط اولنان شیدر
واول شیء کاه ملح اولور وکاه رمل اولور وکاه تراب اولور واخر نسنه لر دخی اولور لکن ارضیه اطلاقنده
متبادر اولان تقطیری مقصود اولان بعد التقطیر قعر قرعه ده اولان بقیه در **ارضیه مقدسه**
بقیه مقطری قرعه دن بعد الاخراج اوساخدن تطهیر اولنان نسنه در بر بدحه معدنی وباد زهریات
معدنیه کبی **ارضیه عطشی** ارضیه یابسه دخی دیرلر بو شول ارضیه درکه رطوبتی تبخیر ایله
بالکلیه ازاله اولنمش اوله حتی رطوبت اصلیه سی دخی قالمامش اوله **ارواح** شول نوع شی لطیفدرکه
عبارتدر که شیء آخر اتکله شی اولور روح شراب که قبل التقطیر شراب الکلمه شراب ایدی اما بعد التقطیر
قعر قرعه ده قلان نسنه یه شراب دینلمز کتاب موائد النعمه ده مذکور اولان تعریفه کوره ارواح زیبق
ونشادردر دوا ادنی حرارتدن نافره اولان اصلاح لطیفه دریس کتاب مرقومده تعریف اولندیغی اوزره
نفوس وارواح نوع واحددن اولمدیغی ارواحك نفوری ادنی حرارتدن اولوب نفوسك نفوری
بو یله اولمغله ظاهر اولور **ازهار قلبیه** زهر لسان الثور البستانی والبری زهر البنفسج وورد احمر
وزهر اکلیل الجبل یاخود زهر ترنجان در **ازهار المعدنیه** قوت نار ایله حبه انبیقه صعود ایدن اجزاء
لطیفه معدنیه در نبات وحیوان تقطیرندن متصاعده اجزایه اطلاقی غیر متعارفدر انلره ملح طیار تعبیر
اولندیغنه ارباب صناعت واقفدر **اسپیار** مولدات ثلثه دن مفرد ومرکب دوالری قانون اوزره
عمل وتدبیر ایتکده یه صنعت ایدن کسنه یه اطلاق اولنور لفظ لاطینیدر بو یله صنعتی اولان کسنه یه
عرب شرابانی درعرف اولمشدر **استورطه** انبیق ورقبی ومعوجه نك متعارف الیك لسان
لاطینیده اسمیدر **آسنین ابراطی** لغت عبریه مصفاة لسان ترکیده سوزکی ددکلری آلتدر نوعندن
کلاه بقورداران خاصه کبی مخروطی الشکل بر آلتدر غالبا عبادن معمول ومعتادی اکثریا بر زراع اولمق
معقول ایدر تصفیه سی مراد اولنان مایعات وعصاراتی اکا القا ایدوب بر محله تعلیق اولنمغله مایعات
وعصارات مذکوره اول آلتك مسامات ضیقه سیندن نفوذ ایتمکله تصفیه اولنور **اصول خمسه مفتحه صغیره**
اصل هندبا واصل قرصعنه واصل کبر واصل فوه وآیرق در **اصول خمسه مفتحه کبیره** اصل کرفس
واصل رازیانج واصل بعده نواز دهر دم بهار وقوشقو نماز کوکلوجی در **اعتدال** مشتاك کیفده ویاخود
کمده وسط الحال اولمسیدر اکر کیف وکم اصل طبیعتده اولحالی اوزره ایسه اکا اعتدال الطبیعی دیرلر اکر
تدبیر وصناعت ایله حاصل اولمش ایسه اعتدال الصناعی درلر **آلت دوریر** بر انبیقدرکه خیلی قندن
بر باشی ایکی مجراسی اولور مجرا بر ایسه بطن قرعه ده بر ایکی ایسه ایکی ثقبه لی اولور شو یله که بو انبیق
قرعه سنه وضع اولنسه اول مجرالرك اوجلری درون قرعه یه وقوع بولور تا جان بو آلت ایله عمل اولنسه
اول مجرالردن جریان ایدن جوهر سیال ینه قرعه یه دخول ایلیوب تبخیر ایله منفصل اولدیغی تقطیره
وصول بولور آلات قدیمه دندر **آلت تعریق** بو آلتك انواع کثیره سی واردر مجموعی ملمود اولمق اوزره
معمول اولمشدر واسفل بطننه خارجدن انکشت مثال بر فضله زائده وصول بولمشدر کینك شکلی
قدحه ماثل وموافق وکینك شکلی ابریق وصور بر مماثل ومطابقدر وقت حاجتده دهن ایله ممزوج
اولان ماء مقطری اچینه القا وثقبه سنی بر نسنه ایله محکم سد ایدوب بر مقدار علی حاله ترك ایدرلر
وقتا که دهنك مجموعی ما و معطراتك فوقنه صعود ایده الك ثقبه سنی فتح ایدوب ماسنی تماما سیلان

ایدرو مکله دهن معطری اخذ ایدرلر **امیاه مقطرهٔ مفرّحه** ماء اخلاهور وماء اترج وماء ترنجان
وماء ورد وچیچک صوینه دد **اناء حکما** اصحاب حکمتک استعمال ایلدکلری ظروفه وآنیهٔ معروفه
وغیر معروفه ایله تفسیر اتمشلر و بو تفسیرده طریق مسامحه یه کتمشلر زیرا اناء حکمادن مراد اولان
انائ مختوم دد دکلری انادر غیره اطلاقی بطریق الاستعاره والمجاز اولدوغی اربابنه معلومدر **انبیق**
انواع کثیره سی وارد رغاسرینه یاخود زجاج ورصاصدن مصنوع وحین عملده قرعه نک اوستنه موضوع
اولان آلتدر که ابخره یی تقطیر ایدر اسم انبیق بصیر واکر بوغینه سه انبیق اعمی دیرلر **انبیق اعمی** آلتدر
انواعندن تعیین ایچون برنوع آلتدر که یکی صغیر و یکی کبیر اولور بعضیسنک قرعه سی انبیقنه متصل
و بعضیسنک انبیقی قرعه سندن منفصل اولوب رأسلرنده بر ثقبهٔ صغیره لری وارد رکه حین
اقتضاده **انبیق حیّه** برنوع انبیقدر که حسب الاقتضا مجراسی طویل اولمقدر اول مجرای خلقه خلقه
ایدوب کانون عندنده بر عمود که نماریه مار پیچ کبی طولانور بوحیله ایله قرعه وانبیق بیننده قصر مسافه
بولنور رغالبا بو انبیقک رأسی و مجراسی سرب و یا رصاصدن اولوب قرعه سی نحاسدن معمولدر لسان
لاطینده سر پنتلا دینکله مشهور واطبا وکیمیائیه عندنده ممدوح ومقبولدر **انبیق رقبیی** بیوننه
نسبتیله دریاءِ نسبتی تخفیف لفظ ایچون حذف ایدوب انبیق رقبه دخی دیرلر واکری مناسبنه
عوجنه تفعیل صیغه سنک اسم مفعولی وزنی اوزره معوجه دخی دیمشلردر یاء لاحقه تاء تقلیدندن
منقلبه در بو انبیق حقیقتده انبیق دکلدر بلکه آلات تقطیر صناعتنده برنوع آلتدرکه اطبای لاطین
استورطه دیرلر بونی اطلاق اولنان مجرای مقطری اکری بر آلتدر ترکیده دوه بوینی دیرلر **حرف الباء**
بالموحدة التحتانیه **برآده** ضم باء موحده ایله برده یه معنی اکریی اعالیدن سقوط ایدن اجسام صغارک
اسمیدر نکا ترکیده اکتی دیرلر بو معنی بحسب اللغه نشاره صادق اولماز زیرا نشاره منشاری یعنی
دستره وی اعالیدن تساقط ایدن اجسام صغاردر نور بیچی اعالیدن ساقط اولان دخی سقاطه نشا
کبی نشاره در بو تحقیقدن صکره براده یرنشاره یه براده اطلاق اتمک استعاره مجازیتیله کیتمک
ایدیکی نمایان اولور **بزورات اربعهٔ حارهٔ صغیره** نانخواه وبزر رحایما وبزر کرفس ودوقودر **بزورات اربعهٔ**
حارهٔ کبیره انیسون وبزر رازیانج وکمون وکراویادر **بزورات اربعهٔ بارده صغیره** بزر هندبا
وبزر بقلة الحمقا وبزر هندبای بری وماروله تخمیدر **بزورات اربعهٔ بارده کبیره** لبوب اربعه دخی دیرلر
بزر بطیخ اصفر وبزر بطیخ احضر وبزر قثاء وبزر قرع در **بطن فرس** مؤدای لفظ اولان معنی آت قارنی
دیمک اولور اما مراد آت زبلیدر لکن بر محلده برمقدار مکث ایله حرارتی ظهور ایدن زبللرک جمله سنه اطلاق
اولنور امر مذکورک حرارتنده تأثیر مخصوص اولمغله بعض تعفینات وتحلیلاته امور محتاج الیها دندر
بوطه وبوطقه دخی دیرلر صنعت الکیمیه عندنده کلاه دینکله مشهور ومعروفدر **بیاض یونانی** کلب بیضنک
دوننه اطلاق اولنور اطبا بیننده عرفی خاصدر اصحاب مفردات بعضیسی دیر که اروآثر دوث مسقوردن
عنزینک معنای عرفیسی بوقدر بلکه هر دونی فاعلنه اضافت ایله استعمال اولنمق عرفی اولمشدر مثلا روث بقر
وروث بغل دیمک شیوع بولمشدر **حرف التاء** بالمثناة الفوقانیه **تبرید** برودتدن مصدردر
مطلق صووقتمق معناسنه عرف اطباده بارد استعمالی اقتضا ایدن اشربه واغذیه یی وبونلرک امثالی معمولاتی
ثلج وبرج ویاخود ماء بارد ایله یاخود دیر زمینه وضع وآبارده تعلیق ایله صوغتمقدن عبارتدر والحاصل
تبریدی قصد اولنان معمولی تبرید وجوه مذکوره دن قنقیسی ایله اولورسه ومعمولی مناسب ترایسه
معمولی انکله صوغتمقدن کنایتدر **تجفیف** مطلقا قورتمق معناسنه لغت عربیه در عرف اطباده لوف الحیه
وعود الصلیب وعرطنیثا کبی قابل تعفن اولان شیلرک رطوبتنی ازاله در **تحلیل** تعقیدک ضدنده

مستعمل

مستعمل مصدر عربیدر عند الاطبا ملح وزاج وصدف وزجاج مثللی خشنه لرک انعقادینی ازاله معناسنه اعمال
مشهوره دندر **تخمیص** راوند وهلیلجات واثمد کبی نسنه لری قاورمق معناسنه لغتده واصطلاحده
مستعملدر دیمشلر **تدبیر** عرف اطباده بر دوایی تحصیل ایچون اولدوغی مخصوص اولان عملدن تعبیردر
ودوادن مراد مطلق دوا اولمغله موادک جمله سنه شاملدر بو شمول بو یله منقول اولدوغندن ذهوله
ایدوب تدبیر انجق اعمال معدنیه دن تعبیردر دیمکه جسارت ایدن جاهل غافلی اسکات ایچون متعالی
ابنانه تدبیرک مواضع استعمالی شاهد عادلدر **تذویب** شمع وراتیانج وزفت امثالنی نار لینه وکهربا
وقفر الیهود وتقانقا امثالنی نار قویه ایله ارتمک معناسنه در **ترطیب** نملندرمکدر لکن بعض ادویه یی
ما یعات مناسبه دن بری ایله نملندرمکده استعمال اولنور عرف خاصدر **تسخین** مطلقا قزدرمق
معناسنه لغتدر لکن بعض اجزائی امتزاج ایچون یاخود بعض ادویه نک فعلی ونفوذی سریع اولمغیچون
قزدرمق عادت اطبادر **تسقیه** صوارمقدر لکن صناعت الکیمیا اربابی بعض معمولاتی میاه مخصوصه
یاخود بعض ادهان مناسبه ایله صوارمق کبی عملده استعمال اتمشلر **تشویه** لغتده شوادن
تفعیلک مصدریدر شوی کسرشین ایله بریان معناسنه کباب معناسنه دکلدر دیمشلر یعنی
تشویه لغتده لحمی بریان اتمک معناسنه اولور اصطلاح صناعت الکیمیاده شیئک رطوبتی زائل
وجفافی حاصل اولنجه نار مناسبه ایله پشرمسنه دیرلر بو عملدن مراد معمولی کبی تحصیل انعقاددر
ترکیب خالدده اولان تسقیه لردن صکره ایلدیکک تشویه لرکبی و بو عمل ایله کاه اولورکه حل عقود دخی
مقصود اولور بعض املاحک حل ندآده عقادی وقتنده اولان تشویه کبی مثلا ملح باروت ذوب
اولنوب ندایه وضع اولنمغله منحل اولمز تشویه یه محتاج اولور بو مسئله لرنک صورتی بودرکه املاحدن
حل ندا ایله انحلالنی مراد ایتدیککک ملحی ذوب ایدوب یا میاه مناسبه ایله حل ایدوب عقدن صکره بعد السحق
ندایه وضع برایکی کون مکثدن صکره اخذ وندا ایله کسب ایتدیکی رطوبتی نار ایله ازاله اولنوب تکرار ندایه
وضع و برمدت مکث ایله کدن صکره ینه رطوبتی ازاله اولنور تا که ندا ایله ملحی انحلال کله اشبو وجهله ازاله
رطوبته تشویه اطلاق اولنمق اصطلاح قدیمدر وبعض زماننده تشویه دن غرض معمولک قوت قریبه ده
اولان کمال طبیعیسنی فعله چیقرمق اولمقدرکه اول کمال معمولک آتشه اولسون کرک کمال ثانیسی اولسون
تشویه ده بونلردن غیری دخی اعمال وارددر اطلاع غرضی اولانلر فاضل جلدکینک تقریب وکنز الاختصاص
نام کتابلرینه مراجعت ایلیه **تشمیس** شمسه وضع ایله حاصل برنوع عملده مستعملدر حقیقتده بو
عمل برد دلو تعفیندن عبارتدر **تشمیع** عرف حکماده مطلق ذوبیدن عبارتدر بعض فضلا دیلرکه
تشمیع شیئک رطوبتی کسب اتمسیدر شو یله که شمع کبی ادنی حما ایله ذوب اولوب هوا ایله منجمد
اوله و بعض عظماء دیلرکه تشمیع معمولی یشادوب موم کبی اتمکدر وبو تعریف صحیح اولدوغنده اتفاق
وارددر لکن بو معناجه تشمیع نه ایله حاصل اولور آنده اختلاف اولنمشدر بعضیلر کوکرد ایله تشمیع ایله
حل ایله اولور بعض آخر دخی دیرکه شیئک رطوبت فاضله سینی تجفیف ایله اولور بو تجفیف دخی
یا تشویه ایله دریاخود تصعید وسحق ایله دریا خود تعفین ایله دردر الحاصل معمولک شمع کبی اولمسی
مقتضای حال مذکوره اولمقدر حکیم غرب ابو الحسن اندلسی حل الشذور نام کتابنده دیرکه تشمیع
حکیم یاری معمول اوزرینه قویوویرمکدر ماء دهنی جسده غوص ایدوب متحد اولنجیه دک بو تعبیر التعبیر دیرکه
حکیم ابو الحسنک قولی اقوال سالفه یه مخالف دکلدر بلکه فکر اولنسه تشمیعک عند الحکما معنای عرفیسی
ذوب مطلقدن عبارتدر دیمک تعیندر **تصفیه** اشیانک جزء لازمنی آخذ وجزء لازم غیرنی ازاله
اتمکدن عبارتدر و بو عمل اکر عصارات نباتیه اولورسه بیاض البیض ایله طبخ اولنوب آستندن انبراطیدن

سوزمك ايله اولور واكر معدن اولور ايسه نار ايله ذوب وبورق مناسبه ايله احراق ايله اولور يلفوق
امياه حاده ايله كسورمك ايله اولور تصويل تعبير معناسنه در اشياء صلبه يي حكم سحق وماء
كثير ايله غسل اتمكدر ياقوت وجزارمني ومرجان ولولو كبي حاجي پاشا مرحوم كتاب شفاده جزارمني
بياني اثناسنده معني التصويل ان يسحق الحجر ناعماً ثم يغسل بالماء الكثير غسلاً جيداً ديمشدر تطييب
رايحه كريهه سي اولان ادويه يه بعض روايح طيبه اضافه سيله رايحه كريهه سني ازاله ايدرد ديمشلر لكن
تطييب ادويه انجق رايحه كريهه يي ازاله يه مقصور اولمغله تعريف من كورده قصور كوريلور ايمدي
تطييب ادويه ديمك ادويه يي طيب اولان شيلردن بعضي ايله طيب اتمكدر بو حال ايسه ادويه نك
بشاعتي يعني طبايع سليمه نك تنفرينه باعث اولان حالتي ازاله وادويه طيبه دينلمكه صالح
حالده احاله دن عبارت اولور فافهم تعفين لغتده عفونتدن تفعيل صيغه سيدر عفونت چوريمك
معناسنه مصدردر اصطلاح حكماده شول طبخ لبنددن عبارتدركه تكوينه حد وقوفه بالغ اوليان
شيئي اول طبخ ايله تكوينه حد وقوفه بالغ اولور يعني شيئك قوتدن فعله كلميان كمال ذاتيسي
طبخ مذكور ايله فعله كلوب اول شيء كمال بولور في الواقع تعفين مذكور بر صناعتدركه انك
وساطتيله ظهوره كلان امور صناعت اخرى ايله حصوله كلمه يكي متعذر غير مستوردر حد
وقوفدن مراد شيئك كمالي اولمغله نهايتنه ادراك وبلوغيدر وبو حال مولدات ثلثه دن اعني
نبات وحيوانك حاليدر معدنك دكل بو قول كلي مقتضاسنجه معدنك تعفينه غايت اولمقدر
محرر الحروف ديركه معدنه حد وقوف يوقدر قولي صناعت الهيه نك امكان وامتناعنه ايراد اولنان
شبهات وابهاماتك فتح وحلنده مفتاح اعظمدر زيرا نجه اصول اولاهل اصيل اوزره مبتنيدر تعليق
شول عملدن عبارتدركه انكله اجساد وسبعه مغشوشه تطهير وتصفيه اولنور عمل مذكور معلق
ايله تسميه نك وجهي تصفيه سي مراد اولنان جسدي اجزاي مخصوصه سيله فرش لحاف وبرظرفه
وضع ونار ملتهبه يه تعليق اولنمغله اولمدوغيندر بو مقامده حقندن مراد اجزاي خرجي اولمغله
اجزا وانضلاطي وناره كيفيت تعليق وارتباطي كيفيت صناعت حوالد مقتضاي حال مناسب بلكه
وجوه عاديه ايله واجب كورلدي تعليق حكما برعمله كه انكله ذهب صبغي زياده قيلنور بو
تعليق ايله تعليق اولك فرقي بودركه بو تعليق ذهبي كاغد كبي ترقيق ايدوب اجزاي حاده سيله
براناء يه وضع وخل حاذق حكما ايله طبخ ايدر تعليق سابقده متعلق ما بقدره حال بويله دكلدر بلكه تطهيري مراد اولنان
جسدي اجزا معهوده ايله ناره تعليقدر بو محرر الحروف ديركه اجساد معدنيه يي اصلاح وتصفيه ده
افضل طريق انجق طريق تعليق واجساد معدنيه اصلاح وتصفيه ده اصلي تجه اختياري قوتي
فعله كلمك امريني عاقلدر كل جاهلدر حتي غير حقيقي اولمغله حقيقي صاف ذهب دخي ذهب
صاف وكامل الاوصاف دخي اولورسه تعليق اولنمغله وعلامت ظهور خواص ايلان لون
ذهبيه بولنديغجه خواص ذهبيه ظهوره كلمك محال اولور دخي محقق اولمغله صناعت تعليق
تعريف وتعليق علم تعليق حاصددن تفريق وتنضيف اولنمغله اصحاب بصيرته تنبيه قصد
اولنديكي والله ولي التوفيق تفصيل شيئي شيئدن ايرمق لطيفي كثيفدن تنقيتي حقيقتدن
ايرمق كبي عرف ولغتده بويله مستعملدر تقطير لغتده قطره دن تفعيلدر تقطير معناسنه
اصطلاحده بعض مايعاتي بنفسه تبخير ايله ياخود اجساد مفرده ومختلطاتك اجزاء مائيه
وجواهر روحانيه سني كذلك تبخير ايله قرعه دن انبيقه ووساطتيله ما قابله يه
نقل اتمكدر تكليس لغتده كلسدن تفعيل صيغه سيدر كلس كسرك فا وسكون لام ايله

كرج

كرج معناسنه در اصطلاحده اجزايي تدقيق وتهبيه اتمكدر بو عملك انواعي واردر بر نوعي اجزايي حرارت
لينه ايله تجبيس وتقشيد دراجزاده بو حالده رطوبت زائده نك زوالي ايله اولور شويله كه اكر اول رطوبت
زائده عود ايليسه اجزا اولكي صورتي بولور بر نوعي دخي اجزايي احراق ايله در بو نوعده رطوبت اصليه نك
زوالي معتبردر بر نوعي دخي رطوبت باقيه ايكن اوراقدن تأثير ايله اولور بو تأثير بعض اجزاده خواص
مقبولدر سيد بعض اطبا سحقه دخي تكليس اطلاق ايدرلر تليين مطلقا برشيئي يومشاتمق معناسنه
مصدردر عرف اطباده اشياء صلبه يي مطلوب اولان وجه اوزره يومشاتمقدر لادني بعض ادهان
مناسبه ايله طلا يه قابليت رتبه سنه كلنجه يومشادلدوغي كبي وذهبي بعض بوارق ايله ذهب ابجلك
يومشاقلغي مرتبه سنه وارنجه يومشادلديغي كبي استعمال مسهلاته طبيعتي بعض ادويه ايله
اسهاله مستعد قلمق دخي تليين اصطلاحيدر تنقيه لغتده شيئك جيدني برديسندن آيروب
انتخاب اتمكدر اصطلاحده ادويه نك اجزاي غير طبيعيه سني اجزاي طبيعيه سندن تفصيل ايدوب
شيئي صفوت ذاتيسي اوزره صاف اتمكدر وفضه يي زنجار ومعدن خسندن يعني معدننده فضه ايله
معاً تكون ايدن زنجاردن فضه يي تفصيل كبي تنكيس لغتده برنسنه يي باشي اشاغه قيلمقدر
اصطلاحده آلت تقطيري باشي اشاغي قيلمق طريقيله اولان عملدركه بعض ادهانك استخراج بو طريقه
محتاجدر تصوير عمل بودركه دهني مقصود اولنان ادويه يي برشيشه يه قويوب شيشه نك
بوغازينه دهنك خروجنه مانع اولمز برنسنه صوقوب شيشه يي باش اشاغه وضع ايليه
شويله كه شيشه نك بوغازي ظرف عملك دلكندن طشره چقوب شيشه طرف عملك ايچنده
قله بعده شيشه يي رماد ايله احاطه ايدوب نار فحم ايله قاعده اوزره عمل اولنه تاكه ادويه
آتشدن متأثر اولوب دهني اشاغه سيلان طريقيله تقطير اولنوب مقابله يه جمع اوله
بو عمل احتياج اخراجي مقصود اولان شيء غليظ اولمغله تبخير ياخود غيري تقطير ايله حصوله
كلمديكيدر دكلو رسم دخي احتراقدن سالم اولمدوغيندر توبال وتبال تانك ضمي ايله شيء فاني
معناسنه لغتده اصطلاحده واو اشباع ايله حديد ونحاسه اضافت ايله توبال الحديد وتوبال النحاس برلرن
معناسي قزمش حديدن ياخود قزمش نحاسدن مطرقه ايله ضرب اولندقده قشر بيض كبي ساقط اولان
خرده لردركه شدت حرارت نار ايله حديدك ياخود نحاسك رطوبت مخصوصه لري فنا بولوب مكلس
اولمغله حديد ايله ياخود نحاس امتزاج ايتميوب منفصل اولمشدر تهبيه هبادن مصدردر برشيئي
هبا قلمق معناسنه در يعني سحق اولان عقاقيري كمال مرتبه سحق ايدوب جزء مخصوصي اولمق حالنه
يتشديرمكدر بعض علمانك قولندن مستفاد اولان بودركه هبا ايله جزء لايتجزي بيننده ترادف اوله
يعني ايكسي برمعنايه اطلاق اولنه اطبانك بو مقامده مرادي عقاقيرك حقيقتده بو حاله ادراكي كلدر
بلكه انفا ذكر اولندوغي اوزره عقاقيرك زياده سحق اولنوب جزء مخصوص معين اولمسي مرتبه سنه
وارماسيدر حرف الثاء بالمثلثة فوقانيه ثابت در وجهه تام معناسنه مستعملدر ارواح طياره يي
تدبير ايله تدبير اولنوب عقد اولندقده ثابت تعبير اولنور زيبق معقود وانيمون معقود الثابت
وروح الملح المعقود كبي ثلج بلوري باروت مدبر باروت مذاب بلور معدني ثلج حكما دخي تسميه
اولنمغله مشهور ومعروفدر حرف الجيم جامد اقمق شانندن اولوب لكن يابس اولان نسنه يه
ديرلر شمع عسل وشحم ماعز وزفت وراتيانج كبي جريش ناعمك عكسيدر يعني اصطلاحده دوايي
بعض اجزايه دق اتمكدن عبارتدر هليلجات واطريفلاتي دق ايتدكلري كبي جير غير مطفي جير حام
وجير غير مصفا وجير حي دخي تسميه ايدرلر صو بجدك كرج معناسنه در حرف الحاء المهمله

حبّه شعیره دخی تعبیر اولنور مقدار معتدلدر بر دن عبارتدر حجر الکریم هب أقوم معناسنه
اصطلاح قدیمده حرق بالفتح یاقمق و یاقمق لازم و متعدی اولور معادنی تکلیس و عقاقیری رماد
اتمکدن عبارتدر اسرنجه عرب ایله تکلیس و افسنتین ملحی ایچون رماد ایتدکلری کبی حشایش سهریه
پرسیاوشان اسود و ابیض و سرخس والتون اوتی در حشایش خمسه ملینه خبازی و خطمی
و سلق و بنفشج و حلبوب در حل تشدید لام ایله عقدک خلافیدر لغت عربده عقده یعنی دوکم چوزمک
معناسنه اولدوغی وانی ترجمه محاصره تصریح ایدر اصطلاح صناعتده قدیم و جدیدده عقد طبیعی
ایله یا خود عقد صناعی ایله معقود اولان شیئک عقدنی ماء ایله یا خود ماء دن غیری محللاتدن بعض
اشیا ایله ازاله اتمکدر ماء ایله عقد طبیعی حل ملح معدنینک ماء ایله حلی کبیدر عقد صناعی حل ملح
صناعینک حلی کبیدر محللات سائره ایله اولان تحللات دخی بوکا قیاس اولنه حل جوانی حل صناعینک
اسم آخریدر حل برانی حل طبیعینک اسم آخر اولدوغی کبی حل صناعی حل مذکور صناعی مثول حلدر که
انک محلولنده نفس و روح و جسد انحلال تام ایله منحل اولور بو اجلدن تقطیرده جمله محلول متقاطر
اولوب ظرف قعرده نسنه قالمز بو تعریف اوزره حل صناعی حل طبیعینک بعض وجوه ایله خلافی اولمش
اولور حل طبیعی بو حل معقودک ایچی عقد طبیعیسنی ازاله در بو حالک محلولنده انحلال کلی اولیوب
نفس و روح و جسد نوعا متمیز اولدوغی جهتله محلول مذکور تقطیر اولنسه روحدن غیری نسنه
تقطیر اولنمز لهذا انضاج الصناعه صاحبی حل طبیعینی تعریفنده حل مذکور شول حلدر که انک محلولی
بالکلیه تقطیر اولنمز دیمشدر حل ندلی بو بر نوع حلدر که رطوبت اوزره معقود اولان شیء برودت
هوادن متأثر اولغله حاصل اولور جیر و نطرون مرکبنک ملح صناعینک و ملح الطرطیر صناعینک حللری کبی
بو حلده ظرفنک فمی واسع و مظروف مکشوف اولمق لازمدر بو حلدن غرض معمولی تصفیه در شویله که
معمولک هر کره حل و عقدنده و سخی ناسب اولوب صفاسی غالب اولور حمام بخاریه اشیانک جزئی
طیاریتی تقطیر ایله افنا ایچون بو حمامی استعمال ایدرلر مثلا بر قرغانک ایچینه نصفنه وارنجه ماء القراح
قیوب بعده اغزلر اوزون بر صاج ایاغی دخی اول صو بیره وضع ایدرلر دخی اوزرینه قرعه زجاجیه دخی
وضع ایدرلر شول حیثیت ایله که قرعه‌نک دبی ایله ماء القراح بیننی ایکی برمق مقداری بعید اوله
بعده قرغانک قپاغنی یاخود بر مناسب تخته‌یی دلوب اول دلکدن قرعه‌نک بوغازینی طشره خروج
ایتدوره‌لر بعده اوزرینه انبیق وضع و شد وصل ایدوب تقطیره مباشرت ایدرلر و بو حمامه ایکی و یا
اوج قرعه دخی وضع اتمک ممکندر اهلنه معلومدر حمام رمادیه بو بر حمامدر که کانون حکمایه طین
نحاردن مصنوع و معمول بر ظرف صابر علی النار وضع و ایچینه رماد منخول قیوب قرعه و یا انبیق رقبه‌دن
اولدماد منخول ایله نصفنه وارنجه ستر ایدوب درجات ناره رعایت ایله تقطیر اتمکدن عبارتدر
حمام رملیه بو دخی حمام رماد کبیدر اما رماد یرینه حرارتی بر رتبه زیاده‌جه دریز ارملدن
رماددن شدید یوکثیردر حمام مائیه بو حمام متقدمین حکماء یونانیه‌دن ماریه نام بر عورتک
ایجادیدر که صنعت الممهیده تالیف کثیره‌سی واردر و صناعت طبیده دخی مستعمل بر حمامدر که اشیانی
تا تعفین ایله تقطیر مراد اولندقده بو تکلف عمل ایدر و بو حمامک قرغانلرینک اشکال و انواعی کثیر
اولوب کیمی طولی الشکل کیمی مربع و کیمی مستدیر و کیمی مستطیل اولغله زیاده مصنوعدر اکثریا نحاسدن مصنوع
و نه شکل ایله متشکل ایسه قپاغی دخی اکا مناسب و مطبوع در سطحی اوزرنده قرعه‌نک بوغازی کچه‌جک
قدر ثقبه‌لری واردر حین اقتضاده قرغانی مذکوری ماء القراح ایله ملو ایدوب قرعه‌لری ایچنه وضع
ایدرک قلیل اولنجه ماء القراح سخینی ایله نقصانی تکمیل ایدرلر نهار ماء بارده وضع اتمکدن حفظ ایدرلر

زیرا

زیرا قرعه‌نک انکسارینه سببدر حمام یابسه کانون فلاسفه دیرلر حکما تسمیه اولنور حکماء
کیمیا دیرا اصطلاحلرنده آتانور دینمکله مشهوردر و بو کانونک انواع کثیره‌سی واردر ایمدی برینی
عمل ایدرلر باقیسنی اکا قیاس ایدرلر صنعتی بودر که اولا بر مقدار طین نا صفی منخول و نصفی مقداری
ریل مغسول اخذ ایدوب ایچینه بر مقدار شعر ماعز یا خود شعر غنم وضع ایدوب ماء القراح ایله
محکم دق ایدرک خمیر ایدرلر بر و یا ایکی کون مقداری ترک ایدوب قدر قلیل ماء اضافه‌سیله تکرار
محکم دق ایدرک صاف قیلندوره‌لر بعده عرضی ایکی برمق و طولی آلتی برمق مقداری طوغله یا خود
کرمت پاره‌لری جمع ایدوب خمیر مذکور ایله کانونه ابتدا مربع الشکل رسم اولنوب اطرافی اربعه‌سندن
نصف ذراع دیوارلر بنا ایدرلر اما بر جانبنده بر باب ترک اولنوب فوق دیوار اربعه‌یه حدیددن
مصنوع چبقلر وضع اولنه یعنی بر دیواردن بر دیواره حدیددن چبقلر وضع ایتمکله کانونک قفسی
ایدرلر بعده ینه دیوار اربعه‌نک اوزرلرینه بر ذراع مقداری دیوار چکرلر و اسفل دیوارده ترک
اولنان بابک اوزرینه بر باب دخی وضع ایدرلر که اول بابدن فحم و حطب وضع اولنور و کانونک
داخل و خارجنه همواره صو الرصوا یوب اوزرینه بر یلکن برزی بسط ایدوب صاره‌لر که کانون
شکافلنمیه و ایکی دیواره برر ثقبه وضع ایدرلر که ثقبه ایله قفس کانونک ما بینی نصف ذراع
اوله و بو ثقبه‌لره حدیددن چبق کچوروب قرعه و یا معوجه مطینه‌یی انک اوزرینه وضع ایدرلر
بعده قرعه و یا معوجه‌نک کانوندن طشره قالان جانبنی کرمت پاره‌لری و بالچق ایله سترده دقت
ایدرلر حتی علو خارجه خروج اتمیوب معوجه‌یی محیط اولدقده منقار معوجه‌یه مقابل وضع ایدوب
اولا نار لینه بعده وسط بعده شدید نار ایله تقطیره مواظبت ایدرلر نوع آخر حمام یابسه‌نک
بر نوعی دخی واردر که آنده جوانب سز معوجه‌لر وضع اولنمق ایله معنا حار و ارواح و امیاه حاده و
ادهان معدنیه و مصنوعات امثالی اشیانی تقطیر ایچون موضعدر و بو کانونک بعضیسی مربع
و بعضیسی مدور و بعضیسی منقل اوزرینه عمل ایدرلر و بو کانونی حدیددن و نحاسدن دخی عمل
ایدرلر حمی و اطفی قزدروب سو بیندرمکدن عبارتدر مثلا احجار و معدنی تکلیس و یا اصلاح
اتمک ایچون حمره یا خود خل حاده و یا زیت و یا عسل و یا بول الصبیان کبی اشیایه مراد اولنان
نسنه‌یی نار ایله قزدروب اشیای مذکوره‌ده سوندرمک ایله تدبیر اتمکدر یا خود بو عملدن مقصدی
اشیانک اجزاسنی تغییب ایتمکله خرده خرده ایدوب و یا قوة مبرده و یا قابضه و یا ملطفه و یا منقیه
ارلمق ایچوندر مثلا اسرنج عصارة ریحانه دفعات کثیره ذوب و القا اتمکله اطفا اولنوب ساخ
وادر آندن متنی و صلابت حاصل ایدوب قزدیره مشابه اولور و توتیا جلا عین ایچون لبن نساده
یا خود عسل جامده و مرهم ایچون شراب قابض و یا خل حاده ایله تدبیر ایدرلر و سیلان دمی قطع ایچون
اسفنجی یا خود عفصی بعد الاحراق خل حاده اطفی ایدرلر و ماء صافی‌یی قابض اتمک ایچون چلک
و یا حدید محمی‌یی حمایه القا و اطفی ایتمکله قابض ایدرلر حرف الخاء بالموحدة الفوقانیة خاتم هرمس
حکماء کیمیانک اصطلاح مشهوره‌سندندر که بو ختم ایله ثم اناء حکمایی محکم سد اتمکدن عبارتدر مثلا
تعفینی اولدجق اشیایی بر رقیق العنق و طویل القامه اناء زجاجیه القا اولندقدنصکره ذکر انک لهم
ایچون استعمال ایتدکلری قندیل دبروسی ایله فم اناءیه تمار فتیله قندیلی یعنی دبرقی ایله اوزرینه دک
محکم تسخین ایتدکدنصکره قرغز ماج ایله فم اناءیه صقوب بر جانبنه میل ایتدوره لحتی فم انا تماما
شد وصل اولمش اوله بعده تعفینه وضع ایدرلر حرف الدال المهملة دانق درهمک درت جزؤندن بر
جزؤنه دیرلر اون التی شعیره‌دن عبارتدر درهم التمش حبه‌دن عبارتدر هر حبه بر شعیره و قمشه‌در دسته

لفظا قا رسيده دشت رجال مثال مدور دكى سماقى وكى بياض مرمردن معمول بر آلتدركه انكله سطح صلايه ده احجار
نفيسه ومعادن مستعمله يى سحق وتصويل ايدرلر دستۀ خشبى دستۀ شجرى دخى تعبير اولنور ايكى
نوعدر برى هاون حجريده دق اولنان اجزاء بنا ايچون مستعمل وبرى دخى جمشيردن مصنوع اولوب
سكر فروشان وشربتجيان بينده تيرديمك ايله مشهور ومتد اولوطويل القامه بر آلتدركه سكرى بعد التنقيه
انكله تبييض ايدرلر دق جريش اصطلاح اطباده نردوانى بر مقدار ريجه دوكلدن عبارتدر كه اجزاء
اطريفلات وايارجات كبى دمس صناعت الهيه وطب كيميائيه اصحابنك اصطلاحلرينده روبوش اولمقدركه
نارى نار تعليمقدن خفيفه ونار تعفيندن شديدجه اولور مثلا اشياء طياره يى عقاقير مناسبه ايله
بر بوطه يه وضع وفرش لحاف ايدوب بعده بوطه نك اغزنى محكم شد ايتدكدن صكره بر موضعه وضع ايدوب
اوزرندن نار خفيف وتدريجله ماديغى تكسير انكله اشياء طياره مذكوره يى كسر جناح ايدوب نابت
وعقد ايتمكدر شنكرف ودهج وروح توتيا وملغمه زيبق كبى حرف الراء المهمله رد تقطير ارواح
ولمياهى تقطير ايدوب بطن فرجه باقى قلان ادهنه سنه رد ايدوب ينه تقطير ايتمكدن عبارتدر رطل
اطباء متأخرين كيميائيه بينده اون ايكى وقيه وهر وقيه سكز درهم اولمق اوزره طقسان التى درهم عبارتدر
رطوبت مشاكله بر رطوبتدر كه حامينده يبوست مشاكله دكلرى يبوست ايله متحده اولان قلعه ذهب
حكما بر غدا اولور وانكله ذهب حكما نمو بولور هيولاى اولاسى زيبق وعمل فك حجاب ايله اولور دخى محققدر
روح الفيلسوفى روح جوانى وروح التام دخى تسميه ايدرلر روح مذكور عرف اطباء كيميائيه ده
شول روحدن عبارتدر كه انده تقطير اولنان شيئك نفس وروح وجسدى روح اولدقده صالح موجود
اوله بو نوعدن اولان روحه ارضيه قالمز مرتبه بعد اخرى تقطير ايله ادهنيه جمله روح اولور بو طريقه حيلى
صعوبت واردر كيفيت على استادم خاتم الاطباء ابو احمد على البروسى مرحومك بضاعة المبتدى نام كتابنده
روح الزاج تقطيرى محلنده محرردر حرف الزاء المعجمه زبل الفرس فرسك فضله سيدر كه تركيبده
تشقيق ديرلر صناعتده تعفين ايچون غايت كركلودر زجاج ماده مفتاح عمل اولان ملح طاهر معناسنه
مصطلحات مشهوره دندر حجر موهمه دخى ديرلر الوان متنوعه رنجولرده اتخاذ لرى اولدى وعجون بورق
معناسنه ده استعمال اولنور زيت الانفاق خام زيتوندن اخراج اولنان ياغدن عبارتدر كه زيتون
حلم ايكن استخراج اولنان زيت زيتون صاحبلرينك مجرد انفاق اسمى المرتين نشات انكله زيت الانفاق
تعبير اولنمشدر نتهكم حاجى پاشا مرحوم وزيت الانفاق وهو المتخذ من الزيتون الاخضر الخ على سبيل
الاستعمال ديمشدر پس صناعتده بعض محلرده بودخى استعمال اولنور حرف السين المهمله سام الكانون
هباء الكانون دخى تسميه اولنور لسان تركيده اوجاق قوروسى ديمكله مشهور واصحاب صناعة الهيه
بينلرنده نقشلرله لفظى ايله مرموز ومذكوردر العمدة على الراوى سحق دوائى دق الدق صلايه اوزرينده
دستۀ حجرى ايله زياده ازمكدن عبارتدر احجار نفيسه مستعمله وسفوف تعبروه كبى دو الرغبار ناعم
ايتدكلرى كبى سقى صوارمق وصولامق معناسنه در حرف التاء ده تسقيه لفظى ايله محرردر
حرف الشين المعجمه شد وصل انبيق ومقابله وسائر الات تعفينيه نك فمنى محكم قپامقدن عبارتدر
حرف الصاد المهمله صابون المغربى دهن زيتدن عبارتدر اما صناعت الهيه اصطلاحنده زيبق
وانتيمون كبيلره بعض مواضعده مياه غساله يه دخى اطلاق اولنور نتهكم ذهبى انتيمون ايله تطهير
ايلدكلرى كبى وحرقوسى دهن زيته حمى واطفا ايله تطهير ايلدكلرى كبى صلايه بر آلتدركه اكثريا
سماقى مرمردن اولوب سطحى هموار وشكلى مربع وبعضيسى دخى تكنه مثال مقعر ومعمول ومصنوع
اولوركه احجار نفيسه يى سحق وتصويل وادويه كيميائيه يى بعد الدمس تدبير لاكرمرسنى تكميل ايتمك ايچون اولور

حرف الطاء المهمله طبخ پشرمك معناسنه در بو عمل نار ايله وتعفين ايله دخى اولور طبخ طبيعى
تعفيندن بر نوعدر طبيخ قينا ديلوب صوى استعمال اولنان نسنه در طحن اون اوكتمك معناسنه در
ذكرى معناسنه دخى اطلاق اولنديغى لازمك اسميله تسميه قيلندى طين حكمت بونك دخى انواع
كثيره سى واردر لكن فى زماننا هذا مستعمل ومأمون الغائله اولان بودركه قدر الكفايه طين اصفرى ايكى
مثلى رمل مغسول وبر مثلى زجاج مسحوق ونصف مثلى براده حديد ايله اخذ ايدوب بياض البيض المضروب
بماء القراحيله هاون حجريده دق ايدرك عجين ايدرلر بعده وآقرجه شعر الماعز المقطوع ياخود شعر الخيم المقطوع
ضم وتكرار دق ايتمكله مزج اولنه حين اقتضاده قرعه ومعوجه يى بو طين ايله مطين ايدوب استعمال ايدرلر
حرف العين المهمله عصاره نباتاتك بعد الدق والعصر حاصل اولان صو ينى حرارت شمس ويا
وساطت نار ايله قوروديب بجنحا اولمسندن عبارتدر كه خلاصه حربق وخلاصه شاهترج كبى
عصر صقمق معناسنه در عصير نباتات انواعندن صقمق ايله اخذ اولنان صودن عبارتدر شوكة
المباركه وشاهترج صيقندسيو كبى عكر عربيده تركيده پورصه وطورطى ديرلر شراب طورطيسى كبى
حرف الغين المعجمه غبار ناعم اصطلاحات طبيه دندر مبالغه ايله انجه ورقيق سحق اولنمش اشيادن
عبارتدر حديد برنج تبر ولاجورد مصول ومرجان مسحوق كبى غبيط اشياء عنبر مدبره معناسنه در فولاد
غبيط وانتيمون غبيط تعبيرلرى كبى غسل يقمق معناسنه در اما اصطلاح اطباده عقاقيرك اجزاى
فاسدۀ غريبه سنى تفريق وتفصيل وكيفيت رديه دن تطهير وتعديل ايتمكدن عبارتدر صبر اسقطورى و ملك
واقاقيا امثالى تصفيه ايتدكلرى كبى حرف الفاء فاتر اليجق ديمكدر وبوندن مراد اكر بو لفظ ادويه
واشربه جنسنده ايراد اولنمش ايسه ادويه واشربه نك قوتنى تزييد وتأثيرينى سريع ايتمك ايچون اليجق
ايدوب شرب ايتمكدن عبارتدر ياخود تعفين ايله قوتنى زياده ايتمك ايچوندر مثلا مكان فاتره ترك
اولنه دركه صيجاجق يرده قومق معناسنه در فتح انا صناعت كيميائيه ده غايت ايله بلمسى لازم
اولان اشيانك برى دخى فتح نادر كه شد وصل اولنان الاتى ناردن تنزيل ياخود دمس ويا تعفيندن
اخراج ايدوب اغزينى آچمق مراد ايتدكده بخار ودخاندن غايت احتراز لازمدر زيرا اول بخار ودخان
امراض كثيره حادث وكاه اولوركه اول انده هلاك طبيبه باعث اولور حذر لازمدر پس ايمدى
سمن انتيمون وعسل بلادر استخراج ايدن كمسنه لر كندو وجودينى نتكه محافظه ايدرلرسه فتح انا ايدن
كمسنه او يله محافظه ايتمك لازمدر فرفيرى اللون يعنى بنفشه رنكى ديمكدر فرش لحاف لغتده
دوشيوب اورتمك معناسنه در اصطلاح اطباء كيميائيه ده ادويه محلوله يى اناء حكماده تربيه
ياخود عقد وتثبيت ويا تعليق ايله تنقيه مراد اولندقده بحسب الاقتضا محلولك فوق وتحتنه مناسب
اولان اشياء دوشيوب واورتمكدن عبارتدر فك الحجاب حل برانى ايله محلول اولان ماء بورقى
تعفين وتقطير واسطه سيله ماء دهنيته نقل ايتمكدر عمل مذكور منتهاى اعمال عظامدندر بو آنه كلنجه
انى تعريف تام ايله اتمامه كمسه جسارت ايتديكى معلوم ومسموع دكلدر فاستغفر الله العظيم فلزات
لغتده جواهر ارضيه نك ذوبندن حاصل اولان خبثنه ديرلر اما اصطلاح صناعتده معدنيات عبارتدر
اكر سبعه ايله استعمال اولنور ايسه معادن سبعۀ معهوده مراد اولنور فيولا فانك كسرى ويانك ضميله
لسان لاطينده طويل القامه رقيق العنق شيشه دن عبارتدر طويل العنق قرعۀ زجاجى كبى حرف القاف
قاضى بالحق عرف صناعت كيمياده ناره اطلاق اولنور قاضى بالعدل صناعت معهودده
ميزان معناسنه عرف اولنشدر قذف زبد مطابيخك بعد الغليان حاصل اولان كوپوكينك رسوب
ايدوب اسفل انايه واصل اولمسندن عبارتدر وعصير عنبك نار طبيعى ايله غليان ايدوب

بعده پوصه سی دینه چوکوب حمراولدیغی کبی قرعه انبیقك التاسی مشابه سنه بر آلتدر که
تقطیری مقصود اولان نسنه بطننه وانبیق ذاسنه وضع اولنوب بعد شد الوصل تقطیر اولنور قرعه
کلمه سی اصلنده هاسز قباق معناسنه ایکن آلت مذکوره قباغه مشابه اولمغله لفظ مذکوری کندی
معنا سندن نقل ایدوب آخره نام و تقلید للحاقیله آلت مذکوره ده استعمال ایلمشلردر اکثری زجاجدن
معمولدر نحاس وترابدن دخی اولوب کیمنك قامتی طویل بطنی صغیر و کیمنك قدی قصیر و بطنی کبیر
اولور انبیق اعمی دکلری آلت تعفینك حابب اسفلنه دخی بعض احیانده قرعه دیرلردر قرمود
لفظ قرمود کسر خاف وفتح را ائلر لغت لاطینیدر لب و زبره معناسنه کلور اشیانك جوهری و زبده سی دلتیجی
دیمکدر قرمود الطرطر کبی قوام مشاشه قوام طرزد دخی حقیر اولنور سکری ماء القراح ایله حل
و بیاض البیض ایله تصفیه دنصکره قوام اصلیه سنه کالاول کتورمکدن عبارتدر سکر طرزد کبی
حرف الکاف کانون فلاسفه کانون حکما دخی تسمیه اولنور ترکیده اوجغی دیمکدر حرف الحاده
جلم بالبسه اسپید محرر براولنشندر کفکیر لغت فارسیدر ترکیده کوکیر دیرلر عسل و سکر و اشیای
سائره یی طبخ ایدرایکن حاصل اولان کوپکی اخذ ایچون استعمال اولنان چوق دلکلی برقاشقدر
دبر نوعی دخی طبخه کبی اولور کلب القوم میاه حلاله اصنا بعیه دن بر ماء مخصوصه دیرلر کیمیا
عربیده اکسیر دکلری جوهر عزیز الشاندر که اجساد حیوانیه ده و اجسام انسانیه ده افعال خارقه العاده
واردر امراض مختلفه یی دفع ایدر دیدیکلری اولدیغندن عزیز اجساد ناقصه یی اتمام ایدوب دینه کالدییور در
حتی اسلاف حکمت الکلیه نجه طلسمات عمل ایلدکلری مشهور و کتب معتبره ده مسطور در اصطلاح
اهل طب جدیده مولدات ثلثه یی تحلیل و تفریق و جمع و تدقیق ایله تدبیر اولنان ادویه نك مفرد
و مرکباتنه اطلاق اولنور جسی اتفاقی اولنان جوهر عزیز الشان بو تعریفه داخل و بو تعریف اول جوهره
دخی شامل اصحاب طب جدیده دخی اولجوهری ادویه دن عدا ایلدکلری بو دلیل کافیدر حرف المیم
ماء حدادین دمورجیلر صویی دیمکدر آهنکرانك جکجك و قصاچلر بنی سوندردکلری صودن عبارتدر
و ناسك بجلك پاره سنی نارده اجمی و مایدالقا اغکله اطفی ایدکلری بو مادن کنایه در ماء القراح
ماء حلو صافی دن عبارتدر ماده حکما زیبق شرقی ایله زیبق غربینك عمل اولنمکله ایله ازدواجلی
حاصل اولان جوهر و دیرلر عمل اول تکونك نصف ثانی سنه نسبت ایله هیولایی اولی دکلری جوهر بو در
مادة السریان املاح سائره ده استعمال اولنور اصطلاح قدیمیدر لکن متاخرین دن بر طائفه روح
شرابه دخی اطلاق ایلمشلر عرف صناعت الهیه ده زیبقدن معمول و مصنوع اولان املاح وار و احد
دخی اطلاق ایدرلر مبلغ آلتابیح دیمکدر فضه و حدید و شبه دن و غیر یدن دخی معمول اولور مشهور آلتدر
بعضیسنك برجانبی و بعضیسنك الکترك دخی کورك کبی یلچی اولور مثقال بر بیچی درهمدن عبارتدر
مراهم اربعه الحاره مرهم خطمی و مرهم اغریباوه مرهم مرطیاطوم و مرهم ادعونت دن عبارتدر مراهم اربعه
البارده مرهم الورد و مرهم بجولیون و مرهم کافور و مرهم جالینوس دن عبارتدر مرضوض ناعك
معنا بلییدر یعنی ازیجه دقاولنان اجزایه مرضوض صادق اولمشی دواء دیرلر مزاج ارکان جسمك بر بری
ایله اختلاطندن حاصل اولان کیفیتدن عبارتدر مصفات آلت تصفیه دیمکدر انواع کثیره سی
واردر حرفی الالفده آستینا بتراطی کبی مطرقه چکچ معناسنه در معصره ترکیب منکسه و جندره
دیرلر ادهان منفوعه و حشایش مرقوقه و مطبوخه یی عصر ایچون استعمال اولنور دهن لوز و
عصاره شاهترج کبی معوجه انبیق رضید دخی دیرلر حرف الالفده اسطورطه لفظی ایله محرر اولنشدر
مفتاح الصناعه طب کیمیا و بیزك النزم لوازمندن اولان اشیانك اولکسی حفظ ایدرکه عقاقیرك

مجمعی

مجمعی جوهر لا رفه یعنی کال صلاح اوزره استخراج اتمك ایچون استعمال اولنور انواع کثیره سی واردر
امیاه و ارواح جنسندن اولور مثلا ماء القراح و خل حادق و خمر طیب و روح الشراب و ماء فاروق
و ماء معشر و سائر امیاه حاده کبی مفرقه کسر میم ایله آلت فرق معناسنه ایدیکی ابن المظفرینك
بارقه غریبه نام کتابنده مسطور و استخراج ادهان صنعتی اونلرك التلرندن بر نوع آلتدر دیو
منکورد راشکال مشوعه ده یا بلور زجاج و بلوریدن اولوب غیریدن اولمدوغنی اهلی بلور کبی
ابریق دصو یه بکزر و کچی صورت قدح ایله مصوردر لکن اسفلنده ماسوره کبی یند کندنه متصل
مجراسی واردر قپان دهن مادن تفریق مراد اولنسه اول مجرانك فمنی محکم سد اولنوب آلت تمیز یقه
دهن ایله مخلوط مایی افراغ و بر مقدار ترك ایله دهن مایه احتلاط ایلدکده اول مسدود اولان فم
فتح اولنوب مجرادن اللّه اولان ما بالکلیه جاری اولدقده دهن باقی قالور مقابله اصطلاح اطبا ده
منقار انبیقه وضع اولنان شیشه دن عبارتدر که اکثریا وسعت دروتی اوتوز و قیه صو المغه قابل
اوله ملحقه اصل معناسی اوزره تاشق دیمکدر ملغمه ضم میم الغامدن مفعول صیغه سی اوزره در
اصلی لغامدن در لغام ضم لام ایله دوه نك اغزنده حاصل اولان کوپوکه دیرلر عرف عامه ده ذهبی
یاخود برآخر معدنی اوج مثلی زیبق ایله امتزاجدن حاصل اولان مرکبدر نته کم برچیط الطوق
شمسی و برچیط الطوق قمری عمل اولنور منفخ لغتده کورك معناسنه دراما اصطلاح طب کیمیائیه ده
صاحب نفس اولدیغی ایچون شیخ دینك ایله مشهور و معروفدر مواد الصناعه مولدات
ثلثه دن تدبیر دوایه قابلیتی اولان اجزاء عقاقیره اطلاق اولنور لفظ مصطلحیدر میقات موسی
قرق کون اولان مدت تعبیدندن عبادت اصطلاحیدر دهر نسنه نك کمالی بو مقدار مدتدن اول حصول پذیر
اولمازدیر اجناب حق جل شانه قرآن عظیمده بیوردیکه و وعدنا موسی ثلثین لیلة و اتممناها بعشر فتم میقات
ربه اربعین لیلة یعنی برموسی علیه السلام امر ایتدك اوتوزکون ماه ذو القعده یی صائم اولمرو ماه ذو الحجه نك
عشر اولنده دخی صوم ملیه انی تمام ایتدك اویله اولنسه بعده رب تعالی نك اکا تکلمی وقتی قرق کون
تمام اولدیغی روایت اولندیکه موسی علیه السلام بنی اسرائیل حصرده ایکن وعد ایتدی الله تعالی
عدولرین هلاك دنصکره الموه بر کتاب بدیره کم اندن فعل و ترك اولنانجق امورك ذکری اولا موسی
علیه السلام اول وعده کریم انجازینی الله تعالیدن دیلدی بیوردیکم اوتوز کون صائم اولان اوتوز
کون تمام ایدیجك اغزینك قوخوسنی ازاله ایچون خرنوب صودسوالك ایله تنقیه ملاحظه دیدیلرکه بر
سنك اغزینك مسك رایحه سنی شم ایدردك سوالك ایلرانی ضاد ایتدك الله تعالی امر ایلدیکه
اون کون دخی صائم اولمرودیدیکم یا موسی بلمدکمی صائمك اغزی قوخوسی عندمده رایحه مسکدن
اطیبدر بو قوله دخی امر ایلدی اوتوزکون صائم و عبادته تحلی ابره بعده اول زیاده اولان اون
کونده اکا تورانی آنزال ایلدی حرف النون نار رطب معناسی لعوبیسی اولان اودون
آتشی دیمك مراد اولنور نار حکما کلب قومه دخی دیرلر امیاه حاده دن عبارتدر نار رطب حرف البلاده
بطن فرس لفظی ایله محرردر نار ذبل بو دخی بطن فرسدن عبارتدر نار فحم کومر آتشی دیمکدر نار ق
قاحش آتشید دکه نار شدیده دن عبارتدر نار مباشره اصطلاحده شول ناره اطلاق اولنورکه
معمول ایلرانك میانده قرعه دن یاخود غیری الاتدن ماعدا نسنه اولمیه آلتسز ناره وضع اولنان
معمولك ناری دخی نار رضید کوردن عد اولنور نار مجوبه نار مباشره نك خلافیدرکه معمول ایله
یاخود التی ایلر اولنارك بیننده رماد کبی بر نسنه حجاب اوله نافخ النفس لغتده کندی اوفوریجی
دیمك اولور اما عرفا اهل صناعته شول آلتدرکه انسان کله سی کبی نحاسدن معمول و بر ماسوره دن

غیری تعبیر یوقدر شویله که اول ماسوره کبی اولان ثقبدن اول جمعك دبو حالی قلدیغی
رتبه یه کلنجه ماء صافی قونیلوب آتشه برحیثیت ایله وضع اولنه کر ایچنده اولان صو غلیان نه
باشلدقده اول غلیاندن اولحالی علده حاصل اولان بخار اول ماسوره نك ثقبندن خروج ایتدکده
کندی اتشنه نفخ ایلیه زمان نفخی وضع اولنان صوبك قلتنه وکثرتنه کوره در دیر اصوباخی و
غالی ایکی نفخه نفاد کلمز بومحرر الحروف دیرکه اشبو تعریف مشاهده ایله ایکن نافخ النفسدن تعریف
وتوصیفیدر اصحاب قابلیتدن اولوب نافخ النفسك تبخیر ایله نفخ ایدر آلت اولدیغی بلدکده
اشکال مختلفه ایله اعمال ووجوه متعدده اوزره استعمال ایدر **نحاس حکما** مروفقدر اهل صناعت
عندنده ذهب توهمدر **نحل الملك** معناسنه در **نداء** اکثره رطبه یه حل اولناجق اشیایی حل ایچون وضع
اتمکدن عبارتدر اصطلاح قدیمدر نده حرف الحاده مفصلا بیان اولنمشدر **نزع الرغوه** اشیانك
طبخ ایلدیکن کوپکنی المقدن عبارتدر **نشاره** حرف الباده براده بحثنده محرردر **نفوس** شولی
اشیاده که اجساد ایله ارواح بینلرنده ارتباطه واسطه اولور حوائر التخمیر نام کتابنده مسطور اولدیغی
اوزره نفوس شول اشیادن عبارتدر که ناره ملاقاتنده ثباتی اولیه بو تعریف اوزره کبریت وتدیح
وبهج وصمغ محترقه نك کلیسی نفوسدن عد اولنمدیغی بینه کتاب مذکورده مصرحدر **نقع ونقوع**
اصلنمق معناسنه در که اطباء اشیای ماء القراح ویا ماء معطر یا خود ارواحدن برمفتاح ایله اصلانوب
اجزاء لازمه سنی اخذ اتمکدن عبارتدر فواکه وقشور واقاویا بی طبخدن اول ماء القراح ایله
اصلاتمق وبعض دوایی ماء حاره ایله اکثره حاره ده ترك اتمکله قوت تامه سنی المق کبی **حرف الواو**
وعاء بالفتح والکسر اغنده ایچنده شیء وضع اولنان قابه دیجی اوعیه کلور اصطلاح اطباده
ظرف ومعوجه والات تعفین کبی لرك مجموعنه اطلاق اولنور **وقیه** عند الاطباء
الافرنجیه وطب جدید کیمیائیده سکز درهمدن وطب قدیم جالینوسیده ده
اون ایکی درهمدن عبارتدر **حرف الهاء** **هاون** عربیدر
ترکیده کبیرینه دیبك وصغیرینه هاون اطلاق اولنور **هباء الکانون**
حرف التینده سحام الکانون اسمیله محرردر

الباب الثانی فی ادویة المنقیة وهو تشتمل علی اربعة فصول

معلوم اولدکه ادویهٔ منقیه نك بعضیسی علی وجه کلی تنقیه ایدیجی
وبعضیسی علی وجه جزئی تنقیه ایدیجیدر اما علی وجه کلی تنقیه ایدنلر بش صنفدر
یعنی مقیٔ ومسهل ومدر ومعرق ومسیل اللعابدر بونلر اکرچه بدنك جمیع موضعندن
تنقیه اتمزلر لکن بونلرك فعلی بدنك جمیع موضعنده اولان موادی جذب وبسط
ایلدوب برمقدارینی اخراج اتمکدر اما علی وجه جزئی تنقیه ایدیجیلر سعوطات
وعطوسات امثالی موادی مجرد راس ودماغدن تنقیه ایدیجیدر والرکبی
کذلك مقعد ومثانه ورحم تنقیه سنده استعمال اولنان شیافات وحمولات کبی

الفصل الاول فی ادویة المقیئة

معلوم اوله که مولدات ثلثه دن ادویهٔ کثیره واردر
لکن حیواناتدن بین الاطباء مختار ومستعمل مقیٔ یوقدر
الا ظفر الانسان واردرکه برکیجه برظرفده نقع اولنوب
بعده تصفیه اولنسه جرم مصفی ادویهٔ مقیئه جیده دن اولور

نته که

٣١٢ مطلب فی ادویة النباتیه

نته که نوفلیوس بیان ومدح ایتمشدر اما نباتاتدن اساروندر وورق الدخان
وخربق ابیض وزیت وعصارهٔ فجل بری وحماض کبیر وصغیرك ورقلری ظهوردنیده
غایت رقیق ورغبی اولان ورقلری وعجم حب الخان الکبیرك دهنی وعصارهٔ
حی العالم الصغیر کبی اما اساروند عند القدما لانظیر مقوله سندن عد اولنان
ادویهٔ مقیئهٔ مشهوره دندر نته که دیسقوریدوس عظیم مدح اتمشدر وفی الواقع
اسارونه نظر وتامل اولنسه مدح اولنمغه سزاوار اولدیغی ورقنده واصلنده اولان
حرافت لذاعه دن وبو طعم حریفك زنجبیل وزرنباد طعمنه مشابهتندن استدلال
اولنور مثلا قوهٔ مقیئه سی مخ حریفندندرکه بو اجزاء حریفهٔ لذاعه سی اغشیه
والیاف معده یی علی الخصوص معده نك فم ایمنی اطرافنده اولان الیافی لدغ ایتدیکندن
الیاف مزبوره منقبض اولمغله معده ده بولنان موادك خارجه اندفاعنی اقتضا
ایدر کذلك طعمنك حرافتی بالنوع زرنباده مشابهتندن ادویهٔ مصلحه دن اولمسنه حکم
اولنور کذلك حمیات مزمنه وربعی دفع وبولی ادرار وریاح طحالیه یی تحلیل ایلمسنه
صورت نوعیه سندن استدلال اولنمق ممکندر کذلك اوراقنك ایام شتاده
کمال خضرتی وطراوتی اولمسی وایام صیفده بوزلمسی ادویهٔ بلسانیه دن اولدیغنه
دلیل قویدر لهذا بعض اطبا ادویهٔ وبائیه نك مختاراتندن عد اتمشلر بعضیلر معالجات
حمیاتده اساروندن مدح ایدوب حمای ربعی دفع ایدر دیو تجربه اتمشلر طریق استعمالی
اولدرکه حمانك نوبتنك ابتداسنده یعنی علیلك وجودینده برودت ظهور ایتدکده
ثلثان درهم یا خود بر درهم اساروندن سدس درهم فلفل ابیض ایله ممزوج اولنوب
شراب حار ایله استعمال ایتدوره لر لکن ذکر اولنان قاعده معتنی بر قاعده دکلدر اکرچه
بو طریقله حمای ربعه علاج ممکندر لکن اوچ دفعه یا دخی زیاده تکرره محتاجدر کذلك
حمای غب مزمن که کاه اولور حمای ربعدن دخی عسیر العلاج اولور تکرار استعمال الاتی دخی
دفع ایدر ایمدی معلوم اولدکه اسارونك قاعدهٔ استعمالی وانکله حمیاته علاج اوچ طریقله در
طریق اول مسحوقا استعمال اولنمقدر لکن ناعما سحق اولنمق لازمدر که ناعما سحق اولندقده
اجزاء صغیره سی طبقات معده یه کما ینبغی دخول اتمکله موادی قیٔ وادرار وتعریق
ایله جیداً تنقیه ایدر اما ناعما سحق اولنمدیغی صورتده بو افعالده ناقص اولوب خفی
ابحق اسهال ایله ظهور ایدر مقدار استعمالی نصف درهمدن بر درهمه وارنجه قوی المزاج
اولنلره درت ثلث درهمه وارنجه شراب حار ایله استعمال ایدر علی حمیاتده شراب برقدحدن
زیاده جه اوله طریق ثانی منقوعا استعمال اولنمقدر مثلا طقوز عدد ورق الاساروند
الاخضر اخذ اولنوب خرده جه طوغراندقدن صکره اوتوز ایکی درهم ماء شوکة المبارکه
ودرت درهم ایدر رومالی ایله برکیجه نقع ایدوب بعده تصفیه واستعمال اولنه مقیٔ
خفیف اولور **یا خود** طقوز عدد ورق اساروند الطری اخذ اولنوب هاونده جریره
محکم دق اولندقدن صکره اوراق مزبوره عصاره یی اولنجه ایدر رومالی الحاق اولنه
بعده اوتوز التی درهم ماء شوکة المبارکه اضافه ایدوب استعمال اولنه مقیٔ قوی اولور
طریق ثالث مطبوخا استعمال اولنمقدر اکر اسارونك کوکی ماء القراح ایله طبخ اولنورسه
قوهٔ مقیئه سی زائل اولوب ابحق ادراری باقی قالور اکر شراب ایله طبخ اولنورسه

قوة معيّنه سى شرابه خروج ايدوب شراب مزبور شراب منىٔ اولور بو تجربه اهلى نيسوس
نام طبيبكدر وبعضيلر دخى تجربه ايدوب طبيب مزبورك كلامنى تأييد اتمشلردر زيرا
ماء ايله طبخ اولندقده اتك مخ طحال حرارتنه سى طبراتمله زائل اولوب قوة اصلاحيه سنك
ماده سى اولان اجزاء محيته سى ثابت اولحاله مطبوخنده مرارت باقى قالوب انجق مدد
اولور اما شراب ايله طبخ اولندقده مح طحال مزبور طيران اتمزدن مقدم شراب اسارونك
جوهرينه نفوذ ايدوب مخ مزبورى طيراندن منع ايدر كذلك ايدرومالى ايله اسارون
طبخ اولنسه قوة معيّنه سى زائل اولوب صدرده مجتمع اولان موادى بلغميه نفث ايله اخراج
وازالده ادويهٔ لطيفه دن اولور ومعلوم اولكه مقيئات نباتيه دن اسارون قدر متخى
شريف اولمز سائرلرى رداءتدن خالى دكلدر على الخصوص ورق الدخان عليك بخب
عظيمه باعث اولور ودبرلركه دهن الدخانك ايكى اوچ قطره سى سموميات قويه دندر
هذا فى ايجون ورق الدخانى استعمال بين الاطباء مرغوب دكلدر زيرا مقيئات قويه دن
اولديغندن ماعدا فعلى زياده حدت وشدت ايله ظهور ايدوب وجوديه زياده
اضطرابه باعث اولديغى مشاهده ايله بكندن خوف ايدردكم بو عارضه ثقيله ومخوفه يه
مؤدى اوليه وبن كوردمكه كوردمكه سعفه يه مبتلا بعض صبيانك رأسلرينه ورق
الدخان المسمى قدن ممعول بعضى اطبيه طلا اولنمغله تشنج وغشى ويرقان ابيض و
عرق ذوبانى امثالى علتلر ظهور ايلدى اما فى ايجون كيفيت استعمالى اوچ طريقله در
اولكى دخان ايجيسنده جزئى دخانندن بلع ايتدورلمسه فى الحال قئ ايتدرر ايكنجى
شرابه نقع ايدوب بعد التصفيه استعمال اتمكدر ياخود قدر الكفايه ورق الدخانى
دوغ الشراب ايله بر كيجه نقع ايدوب جرعه اولنه قدن صكره حين اقتضاده درت
درهم مقدارى استعمال اولنه عجيب الفعل مقيئاتدن اولور اوچنجى خمس مقدارى
ورق الدخان بو مقدار مضغ اولنوب لعابيله معا بلع اولنه فى الحال قئ ظهور ايدر
الحاصل ذكر اولنان طريقلر ايله استعمالى ممكندر لكن احتراز ايدوب استعمال اولنمسى
مناسبدر لكن حشيشك سمينك على وجه كلى مصلحاتى اولان ملح الطرطير ومحلول
باروت الثابت امثالى ايله ورق الدخانى اصلاح اتمك ممكندر بو تقديرجه قوة
مقيئه سى قليل بلكه كليا زائل اولوب نفخ الصدر وضيق الصدر الرطبه ده ممدوح
بردوا اولور كذلك ورق الدخان دخى بو علتلرى بالسهوله دفع وازاله اتمكله ادويه
ممدوحه دندر اما حربق ابيض بين القدما شايع الاستعمال اولان مقيئاتدندر لكن
وجود انسانده عوارض رديه حدوثنه باعث اولديغى جاى اشتباه دكلدر زيرا بونك
قوة مقيئه ومسهله سنده اولان مرتبه حدت وشدت مقيئات نباتيه وحيوانيه و
معادنيه دن بردوا وآده يوقدر تجربه برعورت اسپه چبانلرك بريسندن حربق اسود
معمول بر حبوب استه مش اسپه چبانلرك خادمى اول حبوب حربق ابيضدن عمل ايدوب
ويرمش عورت اول حبوبى استعمال ايلدكده درعقب قئ شديد واختلاج قلب وعرق
بارد ظهور ايلمش بو خصوص حربق اسوددن اولمق اوزره عظيم حيرته قالمشيدك
هله حربقك ابيض اولديغى معلوممز اولدى ومزبور قئ شديد عورتك انتظام مزاجنه
خلل كتوروب عاقبت مخوف ومهلك احتناق رحمه مؤدى اولدى الحالتزهده بعضيلر

سكته

سكته امثالى علتلرده عطوسا استعمال ايدر وبعضيلر عندنده كليا متروكدر يعنى داخلا ۳۱۳
وخارجا استعمال اتمزلر اما قدما كتابلرينده مواضع كثيره ده استعمالى تحرير اولنوب مقيئات
لطيفه دن عد اولنديغى احتمالدركه اول وقتك آدملرى غايت قوى البنيه اولورلر
ياخود انلرك اقليمى حسبيله حربق ابيض ده بزم مشاهده ايلديكمز افعال موجود اولميه
زيرا معلومدركه اقاليم حسبيله افعال ادويه مختلف اولور لكن بو ديارلرده دخى حربق
ابيض شراب حلو ايله اصلاح اولنوب استعمال اولنمق ممكندر زيرا شرابك حلاوتى
انك حدتنى ازاله ايدوب بعض علتلرده على الخصوص ماليخوليا ده بالخاصه علاج عظيم اولور
ومعلومدركه متوغ استعمال اولنمز بن ماليانك ازاله سى مشكلدر اكرچه آنده مقيئات
انتيمونيه استعمال اولنه كلمشدر لكن ادويهٔ انتيمونيه علتى كليا ازاله ايلمز بلكه تخفيف
ايدر اما بو طريقله اصلاح اولنمش حربق ابيض ماليخوليا بالكليه ازاله اتمكله بالخاصه اولان
ادويهٔ جليله دندر طريق اصلاحى وكيفيت استعمالى اولدركه بر درهم حربق ابيض اخذ
اولنوب قدر الكفايه شراب حلو ايله بر كيجه نقع ايتدكدن صكره بر مقدار طبخ ايدوب
شرابى ازاله ايدرلر زيرا حربقك حدتى بو شرابه خروج اتمشدر بعده بو شراب ايچنده نقع
وطبخ اولنان حربقى تكرار قدر الكفايه شراب حلو آخر ايله بر كيجه نقع ايدوب تصفيه ايدرلر
وخمر مصفادن ماليخوليا يه مبتلا اولنلره بر بچق درهم ياخود ايكى درهم ويرهلر بالخاصه ماليخوليا
ازاله ايدر اما زيت ما سبقده مقيئاتدن عد اولنمشدر طريق استعمالى اولدركه قرق درهم
زيت اخذ اولنوب ماء فاتر ايله ممتزجا استعمال اولنه اكرچه مقيئات خفيفه دندر
لكن معده نك الياف واغشيه سنى ارخا ايدوب نظام واستحكام تربيه خلل ايراث اتمكله
معده نك ضعفنه مؤدى اولور اما شلجم بزرينك عصاره سى اون التى درهم ياخود
يكرمى درت درهم اخذ اولنوب ايدرومالى ايله استعمال اولنسه مقيئات قويه دندر لكن
قوى المعده اولنلرك معده سنده بر مدت باقى قالوب سريعا اجابت ايلمديكندن نا شى
معده ده اولان ماده لزجه يى تحليل ايدوب رياح ثقيله تولد ايدر مؤدى اولور اما حماض
صغير وكبيرك هنوز ظهور ايدوب حرده وذغى اولان ورقلرى خل وزيت ايله صلوطه كبى
يابوب بر قاچ لقمه استعمال قوياً قئ ايتدرر وكرك قليل وكرك كثير استعمال اولنسون
لكن بو دخى نظام معده يه خلل ايراث ايدر كذلك تخم حب الخان دن عصر ايله استخراج
اولنان دهنك اوچ درت قطره سى متخى قوى اولنوب برقانى ازاله اتمك اوزره مدح
ايدرلر لكن اسارون كبى متخى شريف وار ايكن انكا حاجت يوقدر زيرا اسارون دخى
برقانى ازاله ايدر اما نجم العالم الصغيرك شرابله دق اولنوب جمره عصر اولنمش
عصاره سى دخى مقيئات قويه دندر حمايى غبى ازاله ايدر نوبتدن مقدم استعمال
اولنه اسابيع كثيره بو حمايه مبتلا اولمش كسه لرده تجربه اولنمشدر اما معادنيه دن
مطلب فى ادويه المعدنيه
اولان مقيئاتك جمله سندن اجود واسلم اولان معمولات انتيمونيه دررزيرا مقيئات
زاجيه ومقيئات زنبقيه معده نك اجزاء عشائيه سى ايله مضاد اولمغله معده نك
قوتنى اسقاط ايدرلر على الخصوص زجاج انتيمونك بر دفعه استعمالى كرك صورت
يابسه ده وكرك صورت رطبه ده استعمال اولنسون سائر مقيئاتك دفعاتله استعمالى
مقامنه قائم اولور كذلك قروليوسك وكرك منسيختك تعليملرى اوزره عمل اولنان تربد

معدنینک عنف وشدتندن خوف اولنوب زجاج انتیمونه التجا اولنمق هنا سببدر
ایمدی زجاج انتیمونک اجود ومختار اولان طریق تعملینی بیان ایده لم معلوم اولکه انتیمون
معادن ناقصه دندر لکن حکمانک انتیموندن مرادی رصاص انتیموندر دیمک ممکندرکه
صورت نوعیۀ معدنیه آنده موجود اولوب جوهر انتیمونک رصاصدن ماعدا اجزاسی
کبریت صرف معدنیه در زیرا ظاهر انتیمونده اولان سواد کبریت صرف اولدیغنده شبهه
یوقدر ایمدی انتیمونک رصاصی معادن کامله دن اولوب آنده حموضت یعنی کبریتیت
کذلک قلیت طیاره یعنی زیبقیت موجوددر ومعلومدرکه نباتاتده حموضت تعبیر
اولنان اجزایه معادنده کبریتیت دیرلر ونباتاتده قلیت طیاره تعبیر اولنان اجزایه
معادنده زیبقیت دیرلر ایمدی کبریتیت زیاده اولان معادنده حموضت غالب اولوب
زیبقیت زیاده اولان معادنده قلیت غالب اولور پس رصاص انتیمونده کبریتیت
وزیبقیت موجوددر اما کبریتی طبیعت ذهبیه ده در یعنی کبریت کامل ذهبه قریبدر
کویا که انتیموندن ذهب ناقص اولوب ذهب اولمغه قریب اولمشدر اما زیبقی طبیعت
اسربده در لهذا انتیموندن بعض اعماله سعی ایدنلر انک کبریت ذهبیسنه اعتماد
ایدرلرکه کبریت مزبور کمال مرتبه ده ثابت دکلدر بلکه فی الجمله طیاره تیی واردر بعضیلر
رصاص انتیموندن حجر فلاسفه اتخاذینه سعی ایدکلرندن ناشی رصاص مزبوره اسرب
فلاسفه تعبیر ایدرلر نته که اسفر ودروس بیان ایدر الحاصل جوهر انتیمونده ایکی کونه
اجزاء کبریتیه واردرکه بریسی خارجنده در اما داخلنده اولان کبریتی ثابت اولوب طبیعت
ذهبه قریبدر رصاصک اجزاء زیبقیه سیله ممتزج اولمشدر اما خارجنده اولان
کبریت معدنیه کثیره درکه رصاصک سطح ظاهرینه ملتصقدر وکبریت سوقیدن
فرقی یوقدر دلیلی اولدرکه جریشادق اولنمش قدر الکفایه انتیمون عبیط تیزابه القا اولنسه
تیزاب آنک رصاصنی حل ایدوب کبریت ظاهرینی تفریق ایدر بعده تفریق اولنان
اجزاسی برتاشق ایله اخذ ایدوب ماء الحاره القا اولنسه بعینه کبریت سوقی کبی
اولور فقط کبریت سوقیدن زیاده جه حضرت مائل اولور بعضیلر قدر الکفایه انتیمونی
دهن الزاج الخالص ایله عز ایدوب معوجه ده تقطیر ایدرلر اعلاسی معوجه یه کبریت
سوقی مثال برکبریت صعود ایدر ومعلوم اولدیکه انتیمونک بوکبریتی منفرد الاستعمال
اولنسه قوة اسهالیه سی واردر اما رصاص ایله ممتزج اولدیغی حالده قطعا فعل واثری
یوقدر وبو کبریت انتیموندن رصاص عملنده منفصل اولور زیرا رصاص عملندن ضم اولنان
اجزاء قلیه یعنی باروت وطرطیر بوکبریت حامضه نی بطریق النشف اخذ وقبض
ایلدکلرندن ناشی انلر ایله معا منفصل اولوب جوهر رصاصده کبریت ثابت ذهبی
باقی قالور کذلک زجاج انتیمون عملنده کبریت خارجی آتش واسطه سیله بالکلیه طیران
ایدوب جوهر زجاجده کبریت ثابت ذهبی باقی قالور اکر زجاج انتیمونک حقیقتی ندر
دیو سؤال اولنورسه جوابنده دیرزکه کبریت حامضۀ ثابته ایله اجزاء قلیۀ ارضیه دن
معمول برزجاج درکه ذوب واسطه سیله اجزاء کبریتیه ایله اجزاء قلیه کمال مرتبه
اتحاد حاصل ایدوب صورت نوعیۀ زجاجیه حاصل اولمشدر کانه رمل ایله رماد
قلیه دن معمول اولان زجاج صناعی سوقی کبی مصنوع اولمشدر زیرا حموضت رماد

قلیه

قلیه یی اکل ایدوب ذوب ایله کمال اتحاد حاصل ایتدکده صورت نوعیۀ زجاجیه
حاصل اولور نته که اسرب مکلس یاخود سیلقون ایله رمل یاخود حجر النار المسحوق
بربوده ده ذوب اولندقده زجاج اسربی حاصل اولور اکر زجاج سوقی برابری املاح
ثابته دن بری ایله بر بوطه ده ذوب اولندقدن صکره ماء القراحله حل اولنوب خل
ایله ترسیب اولنسه اسفله رمل مسحوقه مشابه برجوهر رسوب ایدر نته که
نظریات زجاجیه نام کتابده تحریر اولنمشدر کذلک تقانیوس طب بقراطی کیمیاویده
بیان ایدر زیرا زجاج برابری املاح ثابته دن بری ایله ذوب اولندقده اجزاء
ملحیۀ قلیه سی غالب اولوب مثلا حموضتک حوصله سندن زیاده اولمغله حموضتک
اجزاسی متخلخل اولوب اجزاء قلیه یی ضبطه قادر اولمز وماء القراحله حل
اولندقده اجزاء ملحیه نک غلبه سی اجزاء رملیه یی ضبط ایدوب رسوبنه مانع
اولور وقتا که محلوله اوزرینه خل حامض رش اولنه حموضت خلیه ایله اجزاء
حامضۀ اصلیه قوة بولمغله اجزاء ملحیۀ قلیه دن منفصل اولوب اسفله رسوب
ایدر الحاصل صورت نوعیۀ زجاجیه اجزاء رملیۀ حامضه نک اجزاء قلیۀ ثابته
ایله کمال اتحادلرندن حاصل اولدیغی بو تحریرلردن فهم اولنمغله زجاج انتیمونک
دخی اجزاء حامضۀ کبریتیۀ ثابته مذابه نک اجزاء قلیۀ زیبقیه ایله علی وجه
الاستحکام امتزاجندن اولدیغنه حکم ایدرز اکر سؤال اولنورسه که زعفران
معدنی وشراب انتیمونی امثالی انتیموندن معمول اولان دوالر زجاج انتیموندن
اتخاذ اولنمغله وجهله مختار اولمشدر جوابنده دیرزکه مقیئات قویه نک جمله سنده
نظر اولنان مجرد قوة تنقیه سی دکلدر بلکه قوة اصلاحیه سنه وعلت مخصوصه یه
بالخاصه نفعنه نظر اولنوب اختیار اولندیغی کبی ادویۀ انتیمونیه ده دخی مجرد
تنقیه یه نظر اولنموب تحدیر معده لهسنه واصلاحنه نظر اولنور بو تحدیرده
املاح ایسه انتیمونک کبریت ثابت ذهبیسنه در ومعلومدرکه زجاج انتیموندن
عملنده کبریت خارجی مضمحل اولوب ایچی جوهر انتیمونه اشد التصاق ایله ملتصق
اولان مقدار قلیلی کبریت ثابت ذهبی ایله معا باقی قالور ایمدی زجاج انتیمونده
اولان حرافت زاجیۀ انتیمونیه قیئی محرک اولوب کبریت ثابت ذهبیسی جهتندن
ادویۀ مقویه ومعدله دن وانواع حموضتی اصلاح ایدیجی دوالردن اولور لهذا
ادویۀ انتیمونیه نک زجاجدن معمول اولنانلری سائرلرندن ترجیح اولنور اما زجاج
انتیمونک طریق عملی وانک اجود ومختاری قرابادین کیمیاویده تحریر
وتفصیل ایدرز لکن قوة مقیئه ومسهله ومحدره سی نه جهتدن اولدیغن تحقیق ایده لم معلوم
اولسکه انتیمونک کبریت خارجیه سنده قوة مقیئه یوقدر بلکه قوة مقیئه رصاصنده در
ایمدی قوة مقیئه اجزاء ثابته سنده درکه ادویۀ انتیمونیه مقیئه نک جمله سنده
حموضت کبریتیۀ ثابته نک اجزاء زیبقیه ایله امتزاج وترکیبندن طبیعت زاجیه حادث
اولوب معده یه داخل ایتدیکندن ناشی مضطرب ایدوب قیئک حدوثنی اقتضا ایدر بعضیلر
بو معانی انتیمونک قوة مقیئه ملح ثابتنده در دیو تعبیرا عشلر بو کلامی تخمینه دلیل
اولدیکه زیبق الحیاتک طعمنده طعم زاجه مشابه بر طعم محقق اولورکه زیبق الحیاتک

استعماللنده جوهر ینك طبقات معده یه التصاقندن اسهال وقیئك تمادیسنه مؤدی
اولملری هیضهٔ مخوفه ومهلکه یه باعث اولمسندن خوف اولنور اگر سؤال اولنورسه که
طرطیر مقیء دخی ادویهٔ انتیمونیه دندر نك یاپلسی بیدن نه وجهله اسلم ومختار اولور
جوابنده دیرز که طرطیر مقیء نقوعات انتیمونیه دندر انجق صورت یابسه ده در بو کلام
ظاهرا غریب ایسه ده اما فی الواقع صحیحدر زیرا طرطیر حمرك ولدیغی مشابه سنده در که طرطیر
حموضت حمرك اجزاء قلیلهٔ زائده ایله اجتماع وانعقادیندن متولد در ایدی طرطیر
ماء القراح ایله حل اولدقده محلولده حموضت شراب وارد ر وطرطیر مقیء عملنده انتیمونك
اجزاء لازمهٔ معینه سی حموضت مزبوره حمریه یه اخذ ایدوب جرعلنده اولندقده زجاج
انتیمونك جوهر ینده آنده قطعا برشی قالمز که زجاج انتیمون حمر ایله نقع اولنوب
جرعلنده دنصکره جوهر زجاجدن آنده برشیء قالدیغی کبی فرقی انجق طرطیر مقیء عملنده
جرعلنده دنصکره حموضت ماء القراح دن منفصل اولوب ملح بللوری مثال منعقد اولور
اما نقوعده حموضت حمردن منفصل اولیوب مایعا استعمال اولنور وبعد هذا طرطیر
مقیء عملنك اجود مختاری اولدرکه زجاج انتیمون اون التی درهم اخذ اولنوب مثلی
قرمور الطرطیر ایله سحق ایدلدکدنصکره قدر الکفایه ماء القراح ایله طبخ ایدوب حار ایکن
جرعلنده ایدلر صوغودقده اسفل ظرفده طرطیر رسوب ایدوب بللور مثال منعقد اولور
مقدار استعمالی ایکی حبه یاخود اوچ حبه دن درت حبه یه وارنجه ونادرا بش حبه یه
وارنجه بعضی مالیخولیا اصحابنه التی حبه ویریلور کذلك ماینانك سببی اولان
حموضت عاصیه ومعانده اولملریله زیاده جه ویریلور وحین استعمالده غثیان ایراث
اتمسون ایچون سکر الحاقیله استعمال اولنسی مدح ایدرلر مثلا طرطیر مقیء ایکی حبه یاخود
اوچ حبه یاخود درت یاخود بش حبه سکر ابیض التی حبه یاخود سدس درهم
اخذ اولنوب سفوفا استعمال اولنه ایکی قطره دهن النعنع الحاق اتمك دخی ممکندر
اگر قیء ایله معا اسهال مراد اولنورسه سقمونیاء ضم ایدوب استعمال ایدرلر
مثلا طرطیر مقیء ایکی حبه سقمونیاء مدبر بالکبریت ایکی حبه یاخود اوچ حبه سکر
ابیض درت یاخود بش حبه اخذ اولنوب سفوف اولنه حین احتقاده برقاشق
یاخود ایکی قاشق مرق الدجاج یاخود مرق اللحم ایله استعمال اولنه یاخود طرطیر مقیء
بو کونه ترکیب اولنوب استعمال اولنه مثلا عصرة النعنع بر درهم طرطیر مقیء ایکی حبه
اخذ اولنوب جوزی دارچین شربتی الحاق ایدوب عجین واستعمال اولنه یاخود
خلاصهٔ حب الابهل نصف درهم طرطیر مقیء ایکی حبه محموده مدبره بالکبریت بر حبه
اخذ اولنوب شراب قشر الاترج ایله عجین اولنوب استعمال اولنه اگر دیرسك که
کبریت ذهبیء انتیمونی ذکر اولنمق مناسب دکلیدر جوابنده دیرزکه فی الواقع انك
دخی احوالنه وقوف مراد ایدنلره تعلیم اتمك مناسبدر ایمدی معلوم اولدکه کبریت ذهبی
عملنك اجودی اولدرکه انتیمون وطرطیر وباروت صافی علی السویه اخذ اولنوب
انتیمون بر بوطه ده ذوب اولنه بعده طرطیر وباروت مسحوقا انتیمون مذابك اوزرینه
یسیرا یسیرا القا اولنه واحراق واشتعالی منقطع اولدقده منفخ ایله ذوب ایدوب
بر درجه یه افراغ ایده لر ایکی کونه جوهر اولور بریسی رصاص انتیمون وبریسی دخی

حبث

حبث المعادن مثال برجوهر اولورکه اکا حبث الانتیمون تعبیر ایدرلر اگر بو جوهرده
رصاص قالمق احتمالی اولورسه تکرار باروت وطرطیر ایله کالاول احراق وذوب ایده لر
تاکه باقی قالمش رصاص وار ایسه منفصل اوله بعده بو جوهری ماء القراح الحار ایله حل
ایدوب حار ایکن برکتان بزندن تصفیه ایده لر ومحلول صافی بر مدت بلا تحریك ترك
ایده لر اسفله کبریت انتیمون رسوب ایدر اخذ ایدوب محلولی تکرار بتکرار بلا تحریك
ترك ایده لر تاکه اسفله کبریت رسوب اتمز اوله بعده اخذ اولنان کبریت لری ماء القراح
ایله تکرار غسل ایدوب تجفیف وحفظ ایده لر ومحلولی جرعلنه ایدوب نار خفیفده
تقطیر ایدنجه ترك ایده لر بعده تبرید وجرعلنه وحفظ ایده لر معلوم اولدکه بو عملده
طرطیر وباروتك قلیت ثالثه سی انتیمونك کبریت بخارجیسنی بطریق النشف اخذ
ایدوب رصاصینی تخریق ایدر ایمدی حبث مزبور انتیمونك کبریت غلیظ خارجیسی
ایله بعضی اجزاء رصاصیه سیدر لکن قلیت طرطیر واسطه سیله غلظتی زائل اولمشدر
یعنی حموضتی بر مقدار منقطع اولمشدر مقدار استعمالی بش حبه دن التی حبه یه وارنجه
اگر ابتدا رسوب ایدن کبریت جمعه اخذ اولنوب بعده رسوب ایدنلر دخی جمعه اخذ
اولنورسه صکره اخذ اولنان سالم اولمغله نصف حبه یه یاخود بر حبه سی صبیانه
ویرلمك جائز در اگر حبث انتیموندن کبریت مزبور دفعاتله اخذ اولنورسه حبث برجوهر
ثابت اولوب قوهٔ مقیئه سی غایت قلیل اولور بلکه مجرد معرق ومخدر اولور وکبریت
ذهبینك طریق استعمالی بو درکه قرمور الطرطیر سدس درهم کبریت ذهبی التی حبه
سقمونیاء مدبر ایکی حبه اخذ اولنوب سفوفا دفعهٔ واحده ده استعمال اولنه اما ماسبقده
جرعلنه وحفظ اولنان محلول ادویهٔ جالیه دندر مجاری بولده واقع اولان ماده
لزجه یی تحلیل ایدر مدر البول وحفت الحصا ندر خدائی واحد حبقیوندن ادویهٔ جلیله دندر
وبعد هذا بعض مقیئات انتیمونیه کما ینبغی بیان اولندقدنصکره مقیئات زیبقیه وزاجیه
دخی بیان اولنمق لازمدر که خاطر طلبه دن بو ایکی عمده دخی منحل اوله اما ادویهٔ مقیئهٔ
زیبقیه دن قرولیوس یاخود منسیخنك تعلیملری اولان تربد معدنی کافیدر وتعلیم ایدلدکه
بو صناعت اهالیسی عندنده ادویهٔ زیبقیه نك مسهلاتنه تربد معدنی اطلاق اولنور
ایمدی اولا زیبقك بعضی احوالنی تعلیم اتمك مناسبدر که تربد معدنی کما ینبغی فهم
اولنه معلوم اولدکه زیبق معدنی برشیء مایعدر که مادهٔ اصلیه سی اجزاء مائیه وارضیه
متساویة المقدار دن متولد اولمشدر یعنی بو ایکی عناصرك ترکیب وامتزاجندن
بر مایعك مزاجی حاصل اولمشدر وبو مایع معدنی قلیتی غالب اولان معادن دن اولمشی
ظاهر در که حامضاتدن متغیر اولوب قلیات ایله آنك اجزاء حامضهٔ معدنیه منفصل
اولور کذلك حامضات ایله متغیر ومنعقد اولدقدنصکره قلیات ایله انحلال اولجسنه
عودت ایدوب کندویه مخصوص قوام مایعه کلمك ممکن اولور اما حامضات ایله متغیر
اولسی ازجمله کبارت ایله انعقاد ایدر لکن حموضت کبریتیه نك اختلافی حسبیله
انعقادی مختلف اولور مثلا کبریت سوقی ایله زنجفره اولوب کبارت معدنیات
ایله منعقد اولدقده ثابت اولوب معادن ناقصه صورتنده اولدیغی کبی کذلك روح الملح
وروح الباروت وروح الزاج امثالی حامضات واضحه دن سریعا منعقد اولور لکن

استعمالنده جوهرینك طبقات معده یه التصاقندن اسهال وقیئك تمادیسنه مؤدی
اولمغله هیضهٔ محرقه ومهلکه یه باعث اولمسندن خوف اولنور دیو سؤال اولنورسه کر
طرطیر مقیٔ دخی ادویهٔ انتیمونیه دن ایکن یابسلر بیلدن نه وجهله اسلم ومختار اولور
جوابنده دیرز که طرطیر مقیٔ تنوعات انتیمونیه دن دها ایکی صورت یابسه ده دیو کلام
ظاهراً غریب ایسه ده امّا فی الواقع صحیحدر زیرا طرطیر محرك ولدیغی مشابهه نسنه دن ذکر طرطیر
حموضت حرك اجزاء قلیهٔ زائده ایله اجتماع وانعقادیندن متولددر ایدیکی طرطیر
ماء القراح ایله حل اولدقده محلولده حموضت شراب وارد در طرطیر مقیٔ عملنده انتیمونك
اجزاء لازمهٔ مقیئه سنی حموضت مزبوره خرجیه اخذ ایدوب جر علقه اولندقده زجاج
انتیمونك جوهر ینده آنده قطعا برشی قالمز نته که زجاج انتیمون حمرا ایله نصح اولنوب
جر علقه دنصکره جوهر زجاجدن آنده برشیئ قالمدیغی کبی فرقی ایچی طرطیر مقیٔ عملنده
جر علقه دنصکره حموضت ماء القراح دن منفصل اولوب ملح بللوری مثال منعقد اولور
امّا تنوعده حموضت حمردن منفصل اولیوب مایعاً استعمال اولنور وبعد هذا طرطیر
مقیٔ عملنك اجود مختاری اولدرکه زجاج انتیمون اون ایکی درهم اخذ اولنوب مثلی
قرمور الطرطیر ایله سحق ایتدکدنصکره قدر الکفایه ماء القراح ایله طبخ ایدوب حار ایکن
جر علقه ایدرلر صوغودقده اسفل ظرفنه طرطیر رسوب ایدوب بللور مثال منعقد اولور
مقدار استعمالی ایکی حبه یاخود اوچ حبه دن درت حبه یه وارنجه ونادراً بش حبه یه
وارنجه بعضی مالیخولیا اصحابنه التی حبه ویریلور کذلك مانیانك سببی اولان
حموضت عاصیه ومعانده اولمغله زیاده جه ویریلور وحین استعمالده غثیان ایراث
اتمسون ایچون سکرلهالقیله استعمال اولنسنی مدح ایدرلر مثلا طرطیر مقیٔ ایکی حبه یاخود
اوچ حبه یاخود درت یاخود بش حبه سکر ابیض التی حبه یاخود سدس درهم
اخذ اولنوب سفوفا استعمال اولنه ایکی قطره دهن النعنع الحاق اتمك دخی ممکندر
اگر قیئ ایله معا اسهال مراد اولنورسه سقمونیاء ضم ایدوب استعمال ایدرلر
مثلا طرطیر مقیٔ ایکی حبه سقمونیاء مدبر بالکبریت ایکی حبه یاخود اوچ حبه سکر
ابیض ودرت یاخود بش حبه اخذ اولنوب سفوف اولنه حین اقتضاده بر قاشق
یاخود ایکی قاشق مرق الدجاج یاخود مرق اللحم ایله استعمال اولنه یاخود طرطیر مقیٔ
بوکونه ترکیب اولنوب استعمال اولنه مثلا خمیرة النعنع بر درهم طرطیر مقیٔ ایکی حبه
اخذ اولنوب جوزئ دارچین شربتی الحاق ایدوب عجین واستعمال اولنه یاخود
خلاصهٔ حب الابهل نصف درهم طرطیر مقیٔ ایکی حبه محموده مدبره بالکبریت بر حبه
اخذ اولنوب شراب قشر الاترج ایله عجین اولنوب استعمال اولنه اگر دیرسك که
کبریت ذهبیٔ انتیمونی ذکر اولنمق مناسب دکلمیدر جوابنده دیرزکه فی الواقع انك
دخی احوالنه وقوف مراد ایدنلره تعلیم اتمك مناسبدر ایدیکی معلوم اولدکه کبریت ذهبی
عملنك اجودی اولدرکه انتیمون وطرطیر وباروت صافی علی السویه اخذ اولنوب
انتیمون بر بوطه ده دوب اولنه بعده طرطیر وباروت مسحوقاً انتیمون مذابك اوزرینه
یسیراً یسیراً القا اولنه واحراق واشتعالی منقطع اولدقده منفخ ایله دوب ایدوب
بر درجه یه قدر فراغ ایدهلر ایکی کونه جوهر اولور بریسی رصاص انتیمون وبریسی دخی

حبث

حبث المعادن مثال بر جوهر اولورکه اکا حبث الانتیمون تعبیر ایدرلر اگر بو جوهرده
رصاص قالمق احتمالی اولورسه تکرار باروت وطرطیر ایله کالاول احراق ودوب ایدهلر
تاکه باقی قالمش رصاص وار ایسه منفصل اوله بعده بو جوهری ماء القراح الحار ایله حل
ایدوب حار ایکن برکتان بزندن تصفیه ایدهلر ومحلول صافی برمدت بلا تحریك ترك
ایدهلر اسفله کبریت انتیمون رسوب ایدر اخذ ایدوب محلولی تکرار بتکرار بلا تحریك
ترك ایدهلر تاکه اسفله کبریت رسوبی تمام اوله بعده اخذ اولنان کبریتلری ماء القراح
ایله تکرار غسل ایدوب تجفیف وحفظ ایدهلر ومحلولی جر علقه ایدوب نار خفیفده
تقشر ایدنجه ترك ایدهلر بعده تبرید وجر علقه وحفظ ایدهلر معلوم اولدکه بو عملده
طرطیر وباروتك قلیت ثابتهسی انتیمونك کبریت خارجیسنی بطریق النشف اخذ
ایدوب رصاصنی تخریق ایدر ایدیکی حبث مزبور انتیمونك کبریت غلیظ خارجیسی
ایله بعضی اجزاء رصاصیه سیدر لکن قلیت طرطیر واسطه سیله غلظتی زائل اولمشدر
یعنی حموضتی بر مقدار منقطع اولمشدر مقدار استعمالی بش حبه دن التی حبه یه وارنجه
اگر ابتدا رسوب ایدن کبریت جمعه اخذ اولنوب بعده رسوب ایدنلر دخی جمعه اخذ
اولنورسه صکره اخذ اولنان سالمأ اولمغله نصف حبه سی یاخود بر حبه سی مقیئانه
ویرلمك جائزدر که حبث انتیمونده کبریت مزبور دفعاتله اخذ اولنورسه حبث بر جوهر
ثابت اولوب قوة مقیئه سی غایت قلیل اولور بلکه مجرد معرق ومخدر اولور وکبریت
ذهبینك طریق استعمالی بودرکه قرمور الطرطیر سدس درهم کبریت ذهبی التی حبه
سقمونیاء مدبر ایکی حبه اخذ اولنوب سفوفا دفعة واحده ده استعمال اولنه امّا اسبقده
جر علقه وحفظ اولنان محلول ادویهٔ جالیه دندر مجاریٔ بولده واقع اولان مادهٔ
لزجه یی تحلیل ایدر مدر البول ومفتت الحصا در غذایی واحد حیفچون ادویهٔ جلیلهدندر
وبعد هذا یعنی مقیئات انتیمونیه کما ینبغی بیان اولندقدنصکره مقیئات زیبقیه وزاجیه
دخی بیان اولنمق لازمدرکه خاطر طلبهدن بو ایکی عقده دخی منحل اوله امّا ادویهٔ زیبقیه
زیبقیه دن قرولیوس یاخود منسخنك تعلیملری اولان بو تبدیل معدنی کالیندو ونحلو مددکم
بو صناعت اهالیسی عندنده ادویهٔ زیبقیه نك مسهلاتنه تربد معدنی اطلاق اولنور
ایدیکی اولا زیبقك بعضی احوالنی تعلیم اتمك مناسبدرکه تربد معدنی کما ینبغی فهم
اولنه معلوم اولدکه زیبق معدنی بر شیئ مایعدرکه مادهٔ اصلیه سی اجزاء مائیه وارضیه
متساویه المقداردن متولد اولمشدر یعنی بو ایکی عنصرك ترکیب وامتزاجندن
بو مایعك مزاجی حاصل اولمشدر وبو مایع معدنی قلیتی غالب اولان معادندن اولمشی
ظاهردرکه حامضاتدن متغیر اولوب قلیات ایله آندن اجزاء حامضهٔ معدنیه منفصل
اولور کذلك حامضات ایله متغیر ومنعقد اولدقدنصکره قلیات ایله حالی اولیسنه
عودت ایدوب کندو یه مخصوص قوام مایعه کلمك ممکن اولور امّا حامضات ایله متغیر
اولمسی اجله کبارت ایله انعقاد یدر لکن حموضت کبرتیه نك اختلافی حسبیله
انعقادی مختلف اولور مثلا کبریت سوقی ایله زنجفر اولوب کبارت معدنیات
ایله منعقد اولدقده ثابت اولوب معادن ناقصه صورتنده اولدیغی کبی کذلك روح الملح
وروح الباروت وروح الزاج امثالی حامضات واصحودن سریعاً منعقد اولور لکن

ثابت اولمز بلکه طيّار اولور اما روح البارود ايله منعقد اولدقده ثابت اولور لهذا روح
الملح ايله تربيه اولندقده سهولتله تصعيد اولنور اما روح البارود ايله تربيه ده بونك
خلافنه اولوب سهولتله منعقد اولور بو كلامدن بر قاعدهٔ مهمه معلوم اولديكه روح
الملح ايله روح البارودك هر بيريدن آخره مضاد بر فعل واردر يعنى روح الملح تحليل
وروح البارود تثبيته اثبات واردر كذلك زيبق روح البارود ايله حل اولنوب بعده
روح البارود تقطير ايله ازاله اولنسه حموضت بارودك زيبق منفصل اولوب اسفل
قرعده ثابت اولور هر نقدر آتش زياده اولنسه تصعيد اولمز اما زيبق روح البارود
ايله حل اولندقدنصكره محلوله روح الملح القا اولنسه زيبق اسفله رسوب ايدر بمره زيبق
مرسوب آلت تصعيد ايله آتشه وضع اولنسه صعود ايدوب بر زيبق حاد اولور اعنى
ملح اطاره ايديجى بارود اثبات ايديجى ايش الحاصل زيبق دجراجى حامضات ايجى
منعقد اتمكله متغير ايدر اما زيبقك قليات ايله كندويه مخصوص قواحه عودت
ايلديكى مثلا نجمرو ملح طرطير وبول الانسان ورماد عكر الخمر امثالى ايله حوجريه
وضع اولنوب تقطر اولنسه مقابله زيبق دجراج تقاطر ايدر معلوم اولدكه اجساددن
زيبق دجراج استخراجنك امكانندن بحث اتمك تذكر اولنان قاعده لوجى ملاحظه
وتأمل ايله ممكن اولور كه بحث مزبور حامضات زيبقك رشته عقده انعقادى
اولوب ملح الطرطير ورماد عكر الخمر امثالى قليات انكشت انحلالى اولمسنه مبنى در
معلوم اولدكه حامضات ايله انعقاد دنصكره قليات ايله محل اولان زيبقيه بين الحكما
زيبق صافى معناسنه زيبق بكر ديرلر كذلك زيبق الزيبق دخى تسميه اولنور كانه زيبق
زيبق سوقى دكلدر كه ملاقى اولديغى حامضاتى نشف ايدوب آنكله منكوح ومجتمع اولاسى
شانندن ومعهذا البت كبريت ايله اجتماعى مقرر اولمغله كبريتك اجزاء متصاغره
سيله متلاصق اولمشدر هذا صافى بكر دكلدر اما ادويه قلعه واسطه سيله اجزاء كبريتيه
مزبوره آندن منفصل اولوب صافى وبكر اولور بوندنصكره معلوم اولدكه زيبقك
مواد لزجه بحل اقسى دكلدر الا حموضت واسطه سيله در بونك دليلى اولدكه
كر زيبق سوقى بر شيشه يه وضع اولنوب محكم الرأس حلة مديد نار حفيفده ترك
اولنسه بعينه بر بسيط طوتعبير اولنان ذرور احمره مشابه بر درد زور اولور سببى
زيبقك كبريت خارجيسنك حموضتى آتش واسطه سيله قوة بولوب بالقوه ايكن
بالفعل اولديغى در كر آنك واسطه سيله زيبق منعقد اولمشدر ايمدى زيبق بالفعل
حامض اولان كبريت خارجى ايله اجتماعندن مهيج وسيل اللعاب اولوب برنم وجوه
اولان حموضاتك جمله سنى نشف ايدر كذلك علل سادينك سببى اولان حموضتك
ملاصق اولديغى مواد لزجه يى كرك طبيعى وكرك غير طبيعى اولسون ترقيق وتحليل واذابه
ايدوب لعاب لزج شكلنده مدت اساله ايدر لهذا مرض افرنجه ادويهٔ زيبقيه ويريلور
اساله لعاب ايله علاج اولنور دينرا زيبق مرض افرنجك سببى اولان حموضتى قليتى
حسيله نشف ايدوب جوهرينه ممتزج اولان كبريتك حموضتى حسيله اذابه وتحليل
ايدر اما كبريت مزبورك زيبق عندده حموضتى بالفعل اوليوب بالقوه اولمغله آندن نه
قى ونه اسهال ظهور ايدر اما داخله برمدت مستقر اولنسه اسالهٔ لعاب اغثى واسهالى

ظهور

ظهور ايدر اما داخله برمدت مستقر اولنسه اسالهٔ لعاب اغثى واسهال مقرردر وفى الواقع
زيبق دجراج بزم وجوديمزده زيبق صليمانى اوقى واشبه وجوق كسه لر زيبق دجراجنى
تندكيترا استعمال ايدوب بلا مضرة ولا تعب فائدهٔ عظيمه سينه مشاهده اتمشلردر مثلا
ايلاوسه مبتلا بر عورته يكرمى درت درهم زيبق چى ويروب تكرار يكرمى درت درهم
دخى ثم وثم يكرمى درددرهم ويره رك ايكيوز درهم زيبق ويردم دردت كون زيبق
عورتك وجوديندن قالدى بعده سيلان لعاب ظهور ايدوب علت مزبوره نك مادهٔ
لزجهٔ عاصيه سنى تحليل اتمكله انقباضى زائل اولوب ايلاوس منفتح اولدى بوندنصكره
معلوم اولدكه زيبق ادويهٔ معيّنه دن اولمغله زيبقى مثبت اولان حموضاتله تربيه اولنود
لكن زيبق چى ذاتنده حدت ومضرتى اوليوب حموضات ايله مجتمع اولدقده حدتى مقرردر
ايمدى ادويهٔ معيّنه زيبقيه ده حموضت كثير اولدقده حاد اولوب اعلى واسفلدن تنقيه
ايديجى اولور اما حموضت قليل اولدقده اسلم وخفيف اولور نته كم زيبق مصعد حموضت
كثيره ايله مجتمع اولديغندن حاد اولور اما كا زيبق چى الحاق اولنوب زيبق حلو عمل اولنسه
قليل الحموضت اولمغله ادويهٔ سليمه دن اولوب بلا تعب اسهال ايديجى اولور كذلك زيبق
روح الزاج ياخود روح الكبريت ايله تربيه اولنوب روح مزبور آتش شديده ايله آندن
برقاچ دفعه اخراج اولنسه زيبقده حموضت قليل قالمغله ثابت وتنقيه سى خفيف اولور
اما روح مزبور آتش خفيفه ايله اخراج اولنورسه تنقيه سى شديد وحاد اولور نته كم زيبق
روح البارود ايله تربيه اولنوب آندن بر دفعه روح البارود اخراج اولنسه داخلا بر وجه ايله
استعماله صالح اولمز اما روح البارود آندن برقاچ دفعه آتش شديد ايله اخراج اولنورسه
آنده حموضت كثيره قاليوب ثابت اولور وتنقيه سى خفيف اولور سببى اولدركه حموضت
ايله زيبقك امتزاج وانعقاديندن طبيعت زاجيه متولد اولوب حرافت طعم ايله معدنى
نوعندن قى تحريك ايديجى اولور ايمدى حموضت قليل اولدقده حرافت مزبوره محو قليل وخفيف
اولوب معده يى دخى حفت اوزره اولمغله تنقيه سى خفيف اولور بوكونه ادويهٔ زيبقيه نك
تدبيرلرينى وانواعنى تقاتيوس طب بقراطى كيمياوى سنده كذلك سلويوس عمليانتك
دردنجى كتابنده مفصلا بيان اتمشلردر مراد ايدنلر مراجعت ايلسونلر بز بو مقامده قروليوسك
مختارى اولان تربه معدنيه نك تدبيرينى بيان ايدهلم اما قروليوسك مختارى اولان
تربه معدنيه نك باسليقى كيمياوى نام كتابنده تحرير ايلديكى اوزره طريقى اولدركه اللى
درهم زيبق اخذ اولنوب يوز درهم روح الكبريت المكرر ايله بر معوجه يه قوب حمام
رملده آتش شديده ايله تقطير ايدهلر ومقطرى معوجه يه رد ايدوب ينه تقطير اتمكله
اوچ دفعه تقطير ايده كدنصكره جرخ جديد روح الكبريت اضافه اولنوب ينه معوجه يه
القا اولنه بعده روح مزبور بالكليه خروج ايدنجه تقطير ايده كدنصكره برمدت آتشى
قطع ايده لر تا كه معوجه نك اسفلى احتما وحرارت حاصل ايده وبعد البتر يد معوجه ده
كرايه لر زيبق منعقد اولوب ابيض اللون بر جوهر اولمش بولنور سحق ايدوب بر
قرعه يه وضع واوزرينه وافر جه ماء المطر المقطر قيوب برمدت ترك ايدهلر جوهر مزبور
اسفله رسوب ايده اوزرندن ماءى افراغ ايدوب تكرار اوزرينه ماء المقطر قيوب
برمدار قرار شد ورد قدنصكره ينه برمدت ترك ايدهلر تاكه جوهر مزبور ينه اسفله

رسوب ایده منوال محرر اوزره جوهر مزبوری مکرر غسل ایده لرتا که حدت وحموضتی بالکلیه
زائل اوله جوهر ابیض مزبور اصفر اللون اولور بعد التجفیف بر طویل العنق بر شیشه یه
قویوب وشیشه نک اغزینی قپایوب سکز کون حمام رمادیه ده ترک ایده لر و ایام مزبوره
مروریله شیشه یی کسر ایده لر زیبقک کما ینبغی ثابت اولیان اجزاسی عنق شیشه یه
صعود ایدوب کما ینبغی ثابت اولان اجزاسی اسفل شیشه ده مستقر اولمش بولنور
اسفلده بولنان زیبقی اخذ وسحق ایدوب اوزرینه اوچ دفعه روح الشراب الخالص
احراق ایتدکدنصکره حفظ ایده لر معلوم اوله که قرو لیوسک منوال محرر اوزره عملدن
مرادی اولا حموضت ایله زیبقی اثبات اتمکدر لکن حامضلردن روح الکبریت اختیارینک
وجهی روح الکبریتک حموضتی روح الملح ایله روح الباروتک بیننده متوسطدر وروح
الزاجه ترجیحنه سبب اولدرکه روح الزاج دائما صافی بولنور دکلدر زیرا اجد کندو
معدننده جمعی اجزاء معدنیه متلاصق اولوب تقطیر اولندقده روح ایله معا تقاطر
ایدر لهذا روح الزاج هر نقدر صافی اولسه برمدت ترک اولنمغله کدورت وسواد حاصل
ایدرکه اجزاء معدنیه نک انفصالندن ناشیدر کذلک ایام حاره شدیده صیفیه ده غلظت
حاصل ایدرکه اجزاء معدنیه نک انفصالندن ناشیدر کذلک ایام حاره شدیده صیفیه ده
غلظت حاصل ایدرکه اجزاء معدنیه ایله اجزاء حامضه نک اجتماعندن ناشیدر وطبیب
مسفورک روح الکبریتی زیبق اوزرینه اوچ دفعه تقطیردن مرادی آتش واسطه سیله
اجزاء حامضه نک زیبقیه ایله اتحادی کما ینبغی اولمق ایچوندر که بر دفعه تقطیرده
بو اتحاد اولمغله زیبقده حدت زائده حاصل اولور وجوهر مزبوری غسلده ماء المقطر
اختیار اتمه سنک وجهی غسل ادویه نک جمله سنده ماء المقطر لازمدر که امیاه اهالی جمله سی
مالح اولمغله بعضی حموضاتی ازاله سی کما ینبغی اولمز واوزرینه روح شراب احراقنک
وجهی اولدرکه اشیاء حاده نک جمله سنی روح شراب تعدیل ایدوب حدتنی ازاله ایدر
اما تربد معدنینک مقدار استعمالی درت حبه دن بش حبه یه وارنجه یکن سفوفا استعمال
اولنمق مناسب دکلدر زیرا لثه یه ملاصق اولورسه متآکل ایدر ولهاته اذا او زحمت
ویرر ایمدی مناسب اولان حب یاخود بندق شکلنده استعمالیدر و اولنمقدر مثلا تربد معدنی
بش حبه اخذ اولنوب قدر الکفایه تریاق صحیح ایله عجین ایدوب استعمال اولنه یاخود
رب السوس الاندلسی ایله حبلر ایدوب استعمال اولنه اما مفسخت تعلیمی اوزره تربد
معدنی عملینک طریقی اولدرکه قدر الکفایه زیبق حصه اخذ اولنوب ماء القراح ایله بر
شیشه ظرفده یاخود تراب مزججده حل اولنجه طبخ اولنه بعده جزء علقه ایدوب محلول
مصفا ایدر قطرة بعد قطرة محلول الطرطیر تقطیر اولنه اسفله اصفر اللون سواده مائل بر
جوهر رسوب ایدر ماء معطر ایله مکررا غسل اتمکله ما الحیث زائلدره سین ازالدن صکره
اوزرینه برقاچ دفعه روح شراب احراق اتمکله بالکلیه حدتنی ازاله ایدوب حفظ ایده لر
زیرا ما ایله غسلده اجزاء مالحیه سی بالکلیه زائل اولوب اوزرینه روح شراب احراق
اولندقده اجزاء مزبوره لهب ایله معا طیران ایدوب زائل اولور مقدار استعمالی بش
حبه دن التی حبه یه وارنجه ماسبق کبی حب یاخود بندقه عمل اولنوب استعمال اولنه
اما تربد معدنینک منافعی سائر دوالر ایله ازاله واندفاعی ممکن اولمیان بعضی علل

مستحکمه نک ازاله ودفع اتمکده ادویه قویه دندر مواد مزمنه نک تقطیع قوتی ایله تقطیع ایدر
وحموضات ردیه هر نقدر ردی ومستحکم اولورسه تنشیف ایدوب قیء ایله اخراج ایدر مرض
افرنج وردی وعتیق اولان دیدان المنی وجرب مستحکم وجذام وبادشنام امثالی حموضتدن
متولد اولوب مشکل العلاج علتلری دفع ایدر حمای ربعه نوبتلرندن مقدم ویرلسه
استیصال ایدر قوة عملیک تحلی اولورسه بو علتلرده علاج قطعیدر وبعضی اثار جلدیه یی
ازاله اتمکده ملح الاسرب ومحلول الطرطیر کفایت ایتمدیکی صورتده تربد معدنی طلاء ازاله
ایدر الحاصل جوهری حسبیله حموضتی تنشیف ایدوب کبریتی حاره جنسی حسبیله مواد لزجه یی
اذابه وصورت نوعیه سنده حادث اولان کبریت زاجیه سی حسبیله مقیئ اولور ودخی هله
الکلام بجرالکلام مقتضاسنجه ملح الزاج المقیئ دخی بیان اولنمق لازمدر که انجلو سا له نام
طبیب کذلک لانجیوس نام طبیب کتابلرینده عظیم مدح اتمشلردر نه طریق ایله درسبان
اتمک مناسبدر ایمدی بو محلک طریق عملی اولدرکه قدر الکفایه زاج اجود اخذ اولنوب
اسود کالفحم اولنجه تکلیس اولنه یعنی احمر اللون اولنجه اوقدنصکره مدة مدیده آتشنی
قطع ایتمیه تاکه اسود اللون اولنه بعده مکلسی سحق وماء القراح ایله حل ایدوب جز علقه
ایتدکدنصکره محلول مصفایی نار لینه ده قانون اوزره طبخ ایدوب عقد ایده لر زهر الخوخ
لوننه متشابه کلکونی رنک بر ملح منعقد اولور حفظ اولنه معلوم اوله که زاجی اسود اللون
اولنجه تکلیس لازمدر که احمر اللون اولنجه تکلیس اولنمش زاجدن ماء القراح واسطه سیله
اخذ اولنان ملح اولمز بلکه بنه زاج خالص اولور وبو ملح روح زاج دکل ودهن زاج دکل
وارضیه زاج دکلدر بلکه زاجک اجزاء حامضه سندندر که اولا بر مقدار روح اولوب وبر مقداری
دهن اولورحین تکلیسده طیران ایدوب بر مقداری دخی جمعی اجزاء معادن ایله اذابه
اختلاطندن اسفل ظرفده ثابت اولوب مستقر اولمشدر زیرا جمیع زاجات اجزاء حامضیه کبریتیه
ایله اجزاء حدیدیه یاخود اجزاء نحاسیه نک ترکیب واجتماعندن متولددر ایمدی ملح الزاج
المقیئ دکلدر الا زاج خالصدر یعنی آنده حموضت اکالهٔ کثیره مجتمع اولوب اجزاء معدنیه قلیله
ایله منعقد اولمشدر بونک دلیلی اولدرکه ملح مزبور بر کشاده موضعه وضع اولنسه یسیرا
یسیرا صورت نوعیه سنک حرکت غیر محسوسه سندن سطحنده بر تخلخل حاصل اولوب احضر
اللون بر زاج اولور اما بو ملح زاج غایة الغایه مقیئ اولان دوالردندر که معده یه کثرتیله
غثیان واستکراه تکدر فیئ ظهور اتمز وبرقاچ کون معده ده آنک غثیانی ممتد اولورسه
نظام معده یه اورتبه حلل ایراث ایدرکه جبیری ممکن دکلدر زیرا بو ملحک قوة مقیئه سی
اجزاء کبریتیه دن دکلدر کذلک اجزاء حدیدیه دن دخی دکلدر زیرا بونلر مقیئ دکلدر و
بونلردن خوف دخی اولنمز بلکه بو ملحک قوه مقیئه سی اجزاء نحاسیه دندر که غایة الغایه
صغیر اولان ذره سی جوهر دمک مجموعنه تأثیر ایدر مثلا یوز درهم ملح زاجک سدس درهم
اجزاء نحاسیه اولسه مقیئ اولور زیرا نحاسک انبساط شاننده نحاس ایله معده بیننده
کمال ضدیت مقرر ومثبتدر وبعد هذا معلوم اوله که مقیئات استعمالی قئتی اولنلره
وحامله عورتلره وخروج الرحم امثالنه مبتلا اولان عورتلره مناسب دکلدر وسائرقیئ
استعمالی مناسب اولمیانلری مفسخت اقربادینده طرطیر مقیئ تحریر ایلدیکی محلده مفصلا
بیان اتمشدر مراجعت اولنه ومعلوم اوله که مقیئ استعمال اولنوب قیئ عسرت ایله اجابت

ایدرسه الی درهم مقداری فقاع الشعیر مسخناً استعمال اولنه یاخود مرق اللحم السمین استعمال
اولنه قیئ بسهولة اجابت ایدر و در اکر قیئ افراط اوزره اولورسه فاتراً الی درهم
مقداری شراب رقیق استعمال اولنه فی الحال قیئی قطع ایدر و معده اضطرابندن اولان آلام
واضطرابی تسکین ایدر اکر دفعةً اولحده حمر دخی قیئ ایله خروج ایدرسه بر لقمه خبز ایله
حمر رقیق ینه استعمال اولنه صحیحاً قطع ایدر کذلك افاویه ایله ترکیب اولنمش
ادویهٔ افیونیه استعمالی و حمر ایله تریاق استعمالی قیئی سریعاً قطع ایدر کذلك تریاق
روح شراب زعفرانی ایله مسخناً معده‌یه لصق اولنسه قیئی قطع ایدر

الفصل الثانی فی ادویة المسهلة

معلوم اوله که ادویهٔ مسهله‌نك فعلندن اخلاط امعایه منصب
اولوب امعادن خارجه منفعه اولور ایمدی اخلاطك ادویهٔ مسهله واسطه‌سیله امعایه
انصبابنك اولان مجراسی بیان ایدرلر یعنی جلابا و خربق اسود امثالی ادویهٔ مسهله استعمال
اولندقده مادهٔ فضلیه جوهر دمدن منفصل اولدقده امعایه منصب اولمسنه مجری ندر
دیو سؤال اولنورسه جوابنده دیرزکه موادك امعایه مجراسی ایکیدر برنجیسی بانقراتیس
و مرابض تعبیر اولنور عروق ماساریقا ایله امعای اثنا عشری نك مابیننده اولان
غده‌لردر و برنجیسی دخی اوعیهٔ مرتیه تعبیر اولنور کیسهٔ مراره و کبددن صفرانی امعای
اثنا عشریه ایصال ایدن اوعیه‌در وقتا که طبیعت موادی دمویه جوهر دمدن
تفریق ایدوب دفع و نفض ایده بو ایکی مجرادن امعایه بعده غدد امعائیه تعبیر اولنان
غدد صغیره واسطه‌سیله داخل امعایه واصل اولور و بونلردن غیری مجری اولدیغی
معلوم و متبین دکلدر بعضیلر ادویهٔ مسهله استعمالنده اوعیهٔ ماساریقادن دخی
امعایه مواد منصب اولور دیمشلر لکن قانون کلیه طبیعته مخالفدر دیرلر زیرا معلوم
اولدیغی وجه اوزره عادت طبیعیه بو ایله‌در که طبیعت جوهر دمدن تفریقی لازم اولان
موادی تفریق ایتمز الا بعض آلات واسطه‌سیله تفریق ایدر که اول آلات مزبوره
مصفاة کبی اولوب رطوبت غیر لازمه انلردن سیلان و جریان ایدر اکر بویله اولمسه
یعنی طبیعتك مواد غیر لازمه‌یی تفریقی مصفاة کبی اولان بعض آلات واسطه‌سیله اولمسه
تفریق اولنان موادی دم ایله مختلط خروج ایدردی سیلان دم باسور و رعاف بحرانی
وقیئ دموی حالنده اولدیغی کبی ایمدی بوندن حدس اولنور که ادویهٔ مسهله واسطه‌سیله
ماساریقادن امعایه اخلاط دمویه منصب اولمز بلکه مجرد بانقراتیس و اوعیهٔ مرتیه‌دن
منصب اولور و معلوم اوله که ادویهٔ مسهله جیده‌دن مطلوب اولان بدن انساندن مجرد
مواد فضلیه‌یی اخراج ایدوب مواد نافعه‌یه تعرض ایلمیه اما بین العوام مستعمل بعضی
مسهلات واردر که اخراجی لازم اولان مواد فضلیه‌دن ماعدا مواد لازمه‌یی اخراج ایلدیکلرندن
کرك اصحاء و کرك مرضایه زحمت و مشقت ویرر اکرچه مواد و سخیفه‌یی بالکلیه اخراج
ایدر لکن بو دخی بلا مضرة ممکن دکلدر لهذا بعد التنقیه بدنه ضعف ایراث ایدر علی الخصوص
عاصیه و معانده تعبیر اولنان بعضی علل مزمنه‌ده تشنج امثالی بعضی عوارض ثقیله احداث
ایدوب آنی اصلاح و ازاله‌یه محتاج اولنور بوندن صکره معلوم اوله که ادویهٔ مسهله‌نك
جمله‌سنده معده‌یه ردیئت و مضرت مقرردر الا صبر ایله راونده دکل زیرا ادویهٔ مسهله
کرك مواد فضلیه و کرك مواد غذائیهٔ لازمه‌یی خلاف عادت طبیعت تحلیل و اذابه ایدوب

مواد

موادی و سخیفه‌یه مصادفه ایلدیکی صورتده مواد لازمه‌ده تأثیر ایدرلر اما صبر ایله راوند بالخاصه
معده‌نك خصوصیت طبیعیه‌سینی فی الجمله اصلاح ایدرلر اما ادویهٔ مسهله‌نك فعل و تأثیرلری ایکی
طریقله‌در برنجیسی تحریش و لذعدر یعنی ادویهٔ مسهله حرافت مرهسی ایله بانقراتیس
و اوعیهٔ مریه و غدد صغیرهٔ امعائیه تعبیر اولنان اوعیه‌لرك فوهاتنی تحریش و لذع ایله
انلرده واقع اولان موادی دائره‌یی امعایه منصب ایدوب امعایی دخی تحریش و لذع ایدن
امعایه تشنج و تمدد کمکله فضلاتی خارجه دفع و اخراج ایدر اکر خروج ایدن ماده طبیعی ایسه
اکثریا صفرته مائل اولور زیرا اکثریا صفرادن منصبغ اولمشدر اکر خروج ایدن ماده غیر
طبیعی اولورسه یاخود استعمال اولنان ادویهٔ راوند و صبر و ادویهٔ حدیدیه امثالی ادویهٔ
صابغه اولورسه خروج ایدن فضلات انلرك اقتضاسی اوزره الوان متخالفه ایله ملون
اولور اما طریق ثانی اذابه و ترقیقدر یعنی ادویهٔ مسهله دخی و دمدن متولد اولان موادی
اذابه و خلاف طبیعت تحلیل و ترقیق طریقیله اسهال ایلدیکی ایمدی ادویهٔ مسهله‌نك جمله‌سنده
حرافت طیاره اولمق لازم اولور لکن طعملرینده محسوس اولمق شرط دکلدر اما نباتات مسهله‌ده
حرافت مزبوره‌ده ملح طیاره دهنی سنده اولوب دهن ایله ممتزج اولمغله مرارتدن حاصل اولمشدر
لهذا مسهلات نباتیه‌ده دهنیت و صمغیت واردر اما معادنده قوهٔ مسهله صورت نوعیهٔ
کبریتیه و زاجیه سنده یاخود زهیی الطبع اولان کبریت طیارهٔ حاده سنده‌در ایمدی اشیاء
حامضه‌نك جمله‌سی ادویهٔ مسهله‌نك اسهالینی قطع ایدرلر زیرا حامضاتك خصوصیتی ادویهٔ
مسهله‌ده اولان ملح طیار حریفك حرافتنی ازاله ایدر کذلك املاح ثابته ازجمله ملح الطرطیر
مسهلات نباتیه‌یی اصلاح ایدر زیرا مسهلات نباتیه‌نك دهنیتلری که جوهرلرینده لزوجت
حاصل اتمشدر املاح ثابته دهنیت مزبوره‌یی اصلاح ایتمکله آندن حاصل اولان لزوجتی
ازاله ایدر ایمدی ادویهٔ نباتیهٔ مسهله‌نك صورت نوعیهٔ ذاتیه‌لرینك اذابه حملنی
دخی املاح ثابته ازجمله ملح الطرطیر ازاله ایدر کذلك ادویهٔ مسهله‌نك اخلاطه ایراث
ایلدیکی غلیانی دخی تسکین ایتمکله ادویهٔ مسهله‌نك شدت و حدتنی دفع ایدر اما
ادویهٔ مسهلهٔ معدنیه‌نك کبریت طیاره سنده اولان محذوراتی بارود اصلاح و ازاله ایدر
نته که بارود انتیمونك کبریتنده اولان قوهٔ اسهالیه‌یی رد یعنی ازاله ایدوب انتیمونی
معرق ایلدیکی کبی بوندن صکره معلوم اوله که مسهلات اوچ قسمه تقسیم اولنوب قولاغوغون
و فلغماغوغون و ملانخوغوغون دیرلر بونلرك اصطلاحنده مسهل الصفرا و مسهل البلغم
و مسهل السودا معناسنه‌در ایمدی بو اوچ قسم مسهلاتك برنجیسی بحسب الاقتضا نوعیسی
یاخود جنسی اختیار اولنور لکن ادویهٔ مسهله‌نك جنسیسی مواد مرضیه‌یی اسهال و ازاله‌دن
ماعدا علت مخصوصه‌نك سببینی اصلاح ایلدیکی جهتدن اختیار اولنور مثلا خربق اسودك
قوهٔ اسهالیه قویتی اولدیغندن ماعدا بالخاصه مالنخولیایه نفع عظیمی واردر کذلك علل
کلویه تنقیه‌سنده راوند اختیار اولنور کذلك جیداً تربیه اولنمش شحم الحنظل علل مراقیا
و علل نسائیهٔ مزمنه و مرض افرنج و دردور المنی امثالنده اختیار اولنمغه مناسبدر اما
زنبق حلو بعضی ادویهٔ مناسبه ایله هر علتك تنقیه‌سنده اختیار اولنمغه لایقدر اوراد
برد واردر و معلوم اوله که ادویهٔ حیوانیه‌دن استعمال اولنور مختار اطبا اولمش بر دوا مسهل
یوقدر اما نباتاتك اکرچه ادویهٔ مسهلهٔ کثیره واردر لکن انلردن اسلم و الطف دت

یاخود بش عدد دواء اختیار ایتمك طبیب لبیبه کفایت ایدر مثلا چلاپا و سناء مکی و حب نیل و ریوند
راوند چینی و صبر اسقوطری ادویهٔ مسهله کافیه دندر اگر بونلردن زیاده جمع عمل مطلوب
اولورسه بر مقدار محموده یاخود خلاصهٔ شحم الحنظل الحاق اولنوب استعمال اولنور کذلك
مسهلات معدنیه دن زیبق حلو و جیدا عمل اولنمش مسهلات انتیمونیه کفایت ایدر
اما بو ادویه نك استعمالاتنده طرق متعدده واردرکه بونلرك بریدن یاخود ایکیسندن
معمول اولان دوا بحسب اقتضاء هذا و ذاك بر صورتده حقنه ایله اولنوب اول صورتده استعمال
اولنمسی مناسبدر ازجمله زیبق حلو بعضی خلاصات جامعه یه الحاق اولنوب حب صورتنده
استعمال اولنمسی مناسبدر اگر تنقیه سنك خفت او زره اولمسی مطلوب اولورسه حبلانمش
ایله مزج اولنمق کفایت ایدر اما تذکره مانك ادویهٔ غمیطهٔ مسیحی قدردن عمل اولنمش ایارج امثالی
بعضی ترکیبلری جیدا الاصلاح اولنمش دکلدر لهذا فی زماننا چندان استعماللرینه رغبت
اولنمز اما متأخرینك بعضی خلاصات مفرده و مرکبه لریکه روح شراب طرطیر یحلیله یاخود
صبغ الطرطیر ایله عمل اولنمش اوله کثیر الاستعمال اولنور ممدوح دو الرد نندر زیرا ملح الطرطیر ادویهٔ
مسهله نك سمیتنی اصلاح ایلدی ولدوویقوس نام طبیبك حب الصبری دخی مسهلات
ممدوحه دندر اما سفوفات مسهله دن سفوف چلاپا ادویهٔ کافیه دندر کذلك نقوع السنا
سنامع الراوند دن یاخود سنامع الحریق الاسود دن عمل اولنان نقوع مشهور ادویهٔ جیده دندر
اما معاجیندن مقدار استعمالی قلیل جمعی معاجین ممدوحه و مستعمله واردرکه اقرباذینلرده
مذکوردر کذلك بعضی ربوبات واردرکه تخمر واسطه سیله عمل اولنور غایة الغایه ممدوح
و مختار اطبا اولنمشدر ازجمله شحم حنظل حرذه جه طوغراندقدن صکره قدر الکفایه عصارهٔ السفرجل
یاخود عصارهٔ التفاح ایله نقع اولنوب بر مقدار ملح الطرطیر الحاق اولنوب تخمر و غلیان ایدنجه
ترك اولندقدن صکره جرعلقه اولنوب رب قوامنه یاخود خلاصه قوامنه کلنجه طبخ اولنه
مقدار استعمالی ثلث درهمدن نصف درهمه وارنجه ادویهٔ جیدهٔ مسهله دندر زیرا تخمر واسطه سیله
کما ینبغی اصلاح اولنمشدر بعضیلر بو دخی روح شراب ایله تکرار نقع و صبغنی اخذ ایتدکدن صکره جرعلقه
ایدوب خلاصه قوامنه کلنجه طبخ ایدرلر غایة الغایه سلیم و ممدوح ادویهٔ مسهله دن اولور
اما ذکر اولنان ادویهٔ خمسه دن چلاپا قریب الظهور اولدیغندن خفتا بشندر که کتب تذکره ده
تحریر اولنمشدر زیرا هند غربی تعبیر اولنان ینکی دنیاده متقسقانه دیدکلری ولایتده
بولنمشدر بعضیلر انکا مچوعقان اسود تسمیه ایتمشلردر زیرا مچوعقان ابیض ایله چلاپا
منافعده بر برینه متقاربدرلر نته که اسقرودروس قرابادینلرنده بیان ایتمشلردر اما چلاپا
نرکوند حشیشه نك کوکی اولدیغی دیار بعیده ده اولوب کما ینبغی معلوم اولمغله اوصافی
ترك اولنمشدر لکن بزیم دیارلریمزده باغچه لرینده اولان چلاپا که بین الناس فلوس مرابله
یعنی عجیب چیچك مناسبتنه کذلك پروپا سمیی دنیلمکله متعارفدر بعینه متقسقاندن
کلن چلاپا منافعه در اگرچه بعضیلر اهل چلاپا اولدیغنی انکار ایتمشلر اما بعضیلر ایکی
وجهله اثبات ایدرلر وجه اول برده اولان چلاپانك کوکی قطعه قطعه قطع اولنوب
تجفیف اولنسه بعینه متقسقانه دن کلن چلاپا یه بکزی اولوب قطعا فرق اولنمز اگرچه
ایکی برطله بر برینه بکزه مك ممکن دکلدر لکن ایکیسی دخی برطله اولسنده شبهه یوقدر
وجه ثانی بزیم چلاپامز متقسقانه چلاپاسی ایله فعل تنقیه ده مساویدر لکن متقسقانه

چلاپا

٣٢٠ چلاپاسنده صمغیت زیاده اولمغله ثلث درهمنك فعلی بزیم چلاپامزك نصف درهمنده
یاخود ثلثان درهمنده بولنور بو فرق اقالیمك اقتضاسی اولمق او زره حکم اولنور لهذا
اطبادن جم غفیر چلاپا اولسنده شبهه ایتیوب استعمال ایدرلر علی الخصوص اوراقی دق
و عصاره سنی اخذ ایدوب سکر ایله شربت قوامنه کتوروب صبیانه ویررلر غایة الغا
لطف ایله تلیین ایدر اما انکار ایدنلرك قطعا ایل عقلیسی یوقدر مجرد ظن و وهم
ایله انکار ایتمشلردر بوندن صکره معلوم اولسون که چلاپانك استعمالی یا علی وجه کلی اولور
یعنی مواد مائیه نك انواعنی تنقیه ده استعمال اولنور یاخود علی وجه جزئی اولور
یعنی سوء القنیه بلغمیه و استسقا و سیلان الرحم و نوازل امثالی علل رطبه ده استعمالی
اختیار اولنور علی الخصوص استسقاء یه بالخاصه عظیم النفعدر دیو مدح اولنور
اما چلاپانك قوة اسهالیه سی جوهر راتیانجی سنده درکه جوهر مزبور اجزاء دهنیه سنك
اجزاء حامضه ایله کمال امتزاج و اتحادیندن متولد اولمشدر ایمدی چلاپانك قوة اسهالیه سی
اجزاء حامضهٔ ما حرود هنیه سنده در دیمك اولدیکه روح شراب ایله چلاپانك جوهر
راتیانجی سی یعنی صمغی استخراج اولنه باقی قلان ارضیه سنده قطعا قوة اسهالیه قالمز
کذلك صمغیتی زیاده اولوب احراق بالنار اولندقده مشتعل اولان چلاپانك فعلی
بو وصف ایله موصوف اولمیان چلاپانك فعلندن زیاده و اقوی اولور لهذا چلاپانك
خلاصه و نقوعنی عمل ایتدکده میاه مناسب کورلیوب مایعات دهنیه یاخود روح شراب ایله
عمل ایدرلر ایمدی چلاپایی خمر ایله و فقاع الشعیر ایله یاخود ماء القراح ایله نقع و اسطه سیله
بعضی ادویه اتخاذ ایدن طبیبلرك عملری بیهوده و فاسده در زیرا چلاپا یوز رطل
ماء القراح ایله نقع اولنسه اجزاء راتیانجیه سندن ذره و شمه ماء القراحه خروج
ایتمز انجق بر لعابیت جك خروج ایدر اما چلاپانك اجزاء صمغیه سنك بدن انساندن
کیفیت تأثیری ایکی طریقله در برنجیسی اجزاء صمغیه نك لزوجیتی حسبیله معده و امعایه
متلاصق اولمغله درکه معده و امعایه تشنج و انقباض کلمکله کندولرده موجود اولان
موادی دفع و نفض ایدرلر و ایکنجیسی دخی اجزاء صمغیه حرافتی حسبیله مجاری اولیده
واقع اولان موادی ترقیق و تحلیل و اذابه ایدوب مائیته مستحیل ایتمکله در لهذا
چلاپا استعمال اولندقده ماء الجبنه مشابه فضلات مائیه خروج ایدر اما طریقین مزبورتین
ایله عمل ایتمه سنه دلیل اولدرکه چلاپانك صمغندن اون بش حبه اخذ اولنوب منفردا
یاخود سکر ایله استعمال اولنسه مغص شدید ایله اسهال ایدر زیرا صمغك جوهری
امعایه متلاصق اولدیغندن تشنج و مغصی موجب اولور اگر اون حبه سی صفار البیض
ایله حل اولنوب استعمال اولنورسه خفت و لطافت او زره عمل ایدوب مغصی اولمز
زیرا صفار البیضك دهنیتی صمغك جوهرینی حل ایدوب معده و امعایه التصاقدن مانع
اولور ایمدی صمغ چلاپانك فعلی ایکی طریقله اولور مشکه بریسی التصاق و اذابه
ایلدرکه صورت اولیده اولدیغی کبی و بریسی دخی موادی تحلیل و اذابه ایلدرکه
صورت ثانیه ده اولدیغی کبی و معلوم اولدرکه اطبا چلاپایی صورت یابسه ده و صورت
مایعه ده استعمال ایدرلر اما صورت یابسه ده استعمالی چلاپا سحیق اولنوب سفوفا استعمال
اولنمقدر مقدار استعمالینك وسطی ثلث درهمدن بش یاخود التی عمل ایدرلر اگر قوی طبعه

ياخود طرطير زاجيه ايله مزج اولنوب استعمال اولنورسه اولى وانسب اولور زيرا اكثر مواد
لزجه‌يى تقطيع ايتمكله جلاپانك فعلنده قوة ويرر مثلا قرمو طرطره اون بش حبه ياخود ثلث
درهم جلاپاى مسحوق سدس درهم ياخود اون ايكى حبه ياخود اون بش حبه دهن الانيسون
برقطره ياخود ايكى قطره اخذ اولنوب مزج وسفوف اولنه تسخين اولنمش مايعاتك مناسبه ايله
استعمال اولنه اكر عملى قوى اولمق مراد اولنورسه جلاپاء مسحوق سدس درهم ياخود اون بش
حبه ياخود اون التى حبه قرمو طرطره ياخود طرطير زاجيه ياخود سر مضعف اون ايكى ياخود
اون بش حبه سقمونياء مدبر برحبه ياخود ايكى حبه دهن انيسون ياخود دهن الدارچين
ايكى قطره اخذ اولنوب سفوفا ما سبق كبى استعمال اولنه بو سفوفه بولينم سطون بناءً
مسهل درلر مواضع كثيره ده استعمال اولنور ياخود جلاپا سدس درهم ياخود اون بش حبه
باروت مصفى سدس درهم ملح الطرطير درت حبه محموده مدبره برحبه ياخود ايكى حبه
دهن الانيسون ياخود دهن البساسه برقطره ياخود ايكى قطره اخذ اولنوب سفوف اولنه
بردفعه ده استعمال اولنور بلا مغص ولا تعب عمل ايدر ياخود قرمو طرطره ثلث درهم صمغ جلاپا
سدس درهم ملح الطرطير يدى حبه دهن الانيسون ايكى قطره اخذ اولنوب سفوف اولنه
ياخود خميرهٔ زهر القرنفل نصف درهم قرمو طرطره اون بش حبه جلاپاء مسحوق سدس
درهم دهن البساسه ايكى قطره اخذ اولنوب شراب الورد المكرر ايله عجين اولنوب استعمال
اولنه ياخود عجو الزبيب ايكى درهم جلاپاء مسحوق ثلث درهم محموده مدبره برحبه اخذ
اولنوب قدر الكفايه شراب شاهترج ايله عجين واستعمال اولنه ياخود خلاصهٔ قاتليقون
اون ايكى حبه صمغ جلاپا درت حبه خلاصهٔ قرص الحنظل ايكى حبه اخذ اولنوب مزج وحب اولنه
اما صورت مايعه ده استعمالى ازجمله روح شرابله ياخود ارواح مناسبه دن بريى ايله
نقع وصبغى اخذ ايدوب استعمال اولنمقدر مثلا بارطوليتوس نام طبيبك جوهر الاثريجى
كبى صبغى يودر روح شراب الخالص يوز درهم جلاپا اوتوز ايكى درهم قشر الاترج التى درهم
زعفران بش حبه اخذ اولنوب برشيشه ايله برقاچ كون مكان فاترده نقع ايدوب بعده
جر علقه وحفظ ايدرلر مقدار استعمالى درت درهمدن التى درهمه وارنجه ياخود خليطا
استعمال اولنمقدر مثلا ماء زوفا سكز درهم ماء دارچين اوچ درهم جلاپاء مسحوق اون
بش حبه خلاصه قرص الحنظل ايكى حبه شراب الهندباء الراوندى درت درهم اخذ اولنوب
خليطا استعمال اولنه ياخود صمغ جلاپا سدس درهم ياخود اون ايكى حبه ملح الطرطير
التى ياخود يدى حبه اخذ اولنوب سحق اولندقدن صكره قدر الكفايه شراب الورد
المكرر ايله مزج ايدوب استعمال ايده‌لر بو تركيبده ملح الطرطير الحاقى صمغ جلاپانى اصلاح
ايچوندركه طبقات معده‌يه متلاصق اولميه ياخود لب بزر الخيار سدس درهم صمغ
جلاپا التى حبه ياخود يدى ياخود سكز ياخود اون ايكى حبه اخذ اولنوب حكم دق
اولندقدن صكره سكز درهم ماء الورد ياخود ماء النعنع ياخود سائر مياه مناسبه دن
بريى فاترا القا اولنوب قارشدوره‌لر تا كه مستحلب كبى اوله زيرا لب بزر الخيار دهنى
صمغ جلاپانى حل ايدوب مايله ممتزج ايلديكندن ماء مزبور مستحلب صورتنده اولور
بعده ايكى درهم ماء الدارچين اضافه ايدوب طعمنه لطافت ويره‌جك قدر شراب الورد
المكرر ياخود اشربهٔ لطيفه دن بريى ياخود مشماش لؤلؤيى الحاق اولنوب استعمال اولنه

اكر عملى دخى قوى اولمق مطلوب اولورسه ايكى حبه محموده مدبره ياخود برحبه خلاصهٔ
قرص الحنظل سكز حبه ملح الطرطير ايله سحق اولنوب ما سبقه الحاق اولنور بعضيلر صمغ جلاپانى
صورت مايعه ده بو كونه استعمال ايدرلر مثلا صمغ جلاپا يدى حبه ياخود سكز ياخود اون
حبه قوى المزاج اولنلره اون ايكى ياخود اون بش حبه اخذ اولنوب برزجاج ياخود مرمر هاونده
برعدد صفار البيضك نصفى ايله ياخود تماميله دق ايدرك محكم مزج ايتدكدن صكره
ماء رازيانج ياخود ماء النعنع درت درهم ياخود قدر الكفايه الحاق ايدوب مستحلب كبى
اولنجه قارشدوره‌لر بعده بر درهم ياخود ايكى درهم ماء الدارچين اضافه ايدوب
قدر الكفايه سكر ايله ياخود شراب الدارچين ايله حلاوت ويروب استعمال ايدرلر
لطافت اوزره زياده‌جه عمل ايدر قوى المزاج برعورته بو شربتى ويرمش ايدم بلا مغص
ولا تعب اعلى واسفلدن افراط اوزره تنقيه ايلدى ايمدى بو شربت زياده تنقيه مراد
اولنان مواضعده استعمال اولنمغه مناسبدر اما سناكه مسهلات جيده ومختاره نك
غاية الغايه اسلم واحسنى در اطباء يونان عصرلرينده معلوم اولميوب اطباء عرب
ومغرب عصرلرينده بلنمشدر ديار مصرده اسكندريه قربنده چوق اولمغله سناء
اسكندرانى ديرلر لكن برحشيشه دخى واردركه چيچكى وورقلرى سنايه مشابهدر
وانك دخى بونك كبى قرونى واردركه آنك وورقلرينى سنالره قاتوب اوزره بيع ايدرلر فرقى
اولدركه سناء صحيحك ورقلرى براق اولوب بياضه مائلدر آنك ورقلرى غبشى كبى
طين اصفر صورتنه مائلدر كذلك سنانك قرونى بيضى اولوب ايچنده بزرى اولمز آنك
قرونى ثخين اولوب ايچنده بزرلرى اولور بعضيلر سناء صحيحك برمثلنك مقامنه آنك
ايكى مثلنى لازمدر ديمشلردر نته كه بارطوليتوس تحرير ايدر اما سنانك استعمال اولنان
ورقلريدر چوبلرى دكلدر زيرا چوبلرينك قشرى ورقندن زياده مغص ايراث ايدر بعضيلر
سنانك چوبلرينى قابض اولديغندن استعمال اولنمز ظن ايتمشلردر باطلدر چوبلرى
مغص عظيمى موجب اولديغندن استعمال اولنمز اما سنانك استعمالى سائره واوكى يا
على وجه كلى ياخود على وجه جزئى اولور اما على وجه كلى استعمالى تكثير بطن ايچوندر كذلك
مواد مائيه‌يى ومواد لزجه‌يى تنقيه ايچون استعمال اولنور اخراج ايلديكى فضلاتى
صفرت ايله تلوين ايدوب اخراج ايدر لكن اسهالى بلا مغص دكلدر اما على وجه جزئى
استعمالى امراض مزمنه ده وقجع ايله تنقيه مناسب اولميان محللرده استعمال اولنور
على الخصوص علل مزمنه نك سببى اولان مواد لزجه‌يى تنقيه ده زياده مؤثردر مثلا
حماى ربع وسائر حميات مزمنه وعلل مراقيه واختناق الرحم واسكوربوط ويرقان اسود
ومالنخوليا ومراقيه ده استعمال اولنور هذا قدما اسنايه مسهل السودا ديرلر زيرا المرك
موادينى كلى هضم اولمز متولد اولان حموضت رد ايدر لكن ماليخوليا ده تأثيرى ماده‌سى
زياده حريف اولوب محترق اولديغى صورتده در اما سنانك قوة اسهاليه‌سى اخذه اولان
جوهر مايى ده در هذا لمائى اخراجه مايعات مائيه ايله مثلا ماء القراح ياخود ماء الجبن
ياخود فقاع الشعير ياخود شراب ايله نقع ياخود طبخ ايدرلر كانه انك لعابى برصمغ رقيق
وحريفدركه آنك واسطه‌سيله اسهال ايدر وبو لعاب ايكى قسمدر بريسى طيار وبريسى
غليظ ولزجدر طيار اولان قسمى لطف ايله عمل ايدر غليظ اولان قسمى مغص وتعب ايله

عمل ایدر لهذا موضع حاره ده نفع اولنسه‌دن احتراز اولنورکه لعاب غلیظی لعاب رقیقی ایله
معاً خروج ایدوب علیله مغص واذا ویرمیه و بین الاطبا سنانجی طرطیر و زنجبیل ایله
استعمال ایدرلر زیرا زنجبیل آنك لعابنده اولان حرافتی اصلاح ایلد و طرطیر بعضاً قیموطرطره
یاخود ملح الطرطیر آنك لعابنی ترقیق و صاف ایمکله مغصنی ازاله ایدر مقدار استعمالی سفوفاً
نصف درهمدن بر درهمه وارنجه نقوعاً ایکی درهمدن درت درهمه وارنجه اما سفوفاً
استعمالی بو آنده کلنجه طرطیر و سنادن معمول و منطغاتنه تسمیه اولنان سفوف السنا
استعمال اولنوردی لکن سفوف مزبور معنتی اولمغله شمدی نادراً استعمال اولنورلر زماننا
اسکوربوط و علل مراقیا امثالی علل مزمنه ده تلیین ایچون استعمال اولنان سفوفلردن
ترکیبی بودر قریموطرطره و سناء منقی ایکشر درهم زنجبیل و انیسون و دارچین وخولنجان
هر برینك سدس درهم اخذ و سفوف اولنه بو سفوفلدن بجاق اوجنه کلجك مقدار
یاخود علیلك مزاجنه کوره استعمال اولنه علی الریق برقاشق مرق اللحم ایله استعمال اولنسه
دخی منا سبدر بلا زحمت و لا تعب تلیین ایلد اما سنانك ماهیا استعمالی اکر مجرد نفع
ایله اولورسه ملح الطرطیر الحاق اولنور اکر طبخ ایله اولورسه قریمور الطرطیر الحاق اولنور
لکن مطبوخاً استعمالی نادردر زیرا طبخ ایله لعاب رقیق طیران ایدوب انجق لعاب غلیظی
قالمغله مغصدن خوف اولنور ایمدی اولی اولان منقوعاً استعمال اولنمقدر لکن معرداً
نقوعی دخی نادراً لاستعمال اولنوب حربقاً اسود ایله معاً نقوع اولنمسی شایعدر زیرا حربق
اسود ایله نفعده جیداً عمل ایدر اما مطبوخنك طریقی بودر سناء منقی و بنفشه محکوك
اوجر درهم قریموطرطره بر درهم اخذ اولنوب قدر الکفایه ماء القراح ایله مستور الرأس
طبخ اولنه بعده تصفیه ایدوب مطبوخ مصفادن یکرمی درت درهمه اوج درهم ماء دارچین
و درت درهم شراب لسان الثور الحاق اولنه اما نقوعك طریقی بودر سنا منقی ایکی درهم
یاخود اوچ درهم یاخود درت درهم یاخود دخی زیاده جه زنجبیل یاخود انیسون ثلث
درهم ملح الطرطیر اون بش حبه یاخود ثلث درهم اخذ اولنوب قدر الکفایه ماء القراح
یاخود ماء الشاهترج یاخود ماء الهندبا ایله نقع ایدوب موضع فاترده بر کیجه ترك
ایدلکدن صکره تصفیه اولنه بعده اکر عملده خفت و قلت مطلوب اولورسه نقوع مصفادن
اون التی درهم اکر عملده قوت و کثرت مطلوب اولورسه اوتوز ایکی درهم اخذ اولنوب
ایکی درهم یاخود اوچ درهم یاخود درت درهم ماء دارچین و ایکی درهم یاخود درت
درهم شراب القرمز یاخود شراب الورد المکرر الحاق اولنوب استعمال اولنه ملح الطرطیردن
ناشی احمر اللون بر نقوع اولور لطیف الطعم و خفیف العمل بر شربت بولنور اما حربقاً اسود ایله
یاخود راوند ایله اولان نقوع ممدوحك طریقی بودر سناء منقی بر بچق درهم یاخود
ایکی یاخود درت درهم حربق اسود یارم درهم یاخود بر درهم یاخود راوند چینی بر
درهم یاخود ایکی درهم انیسون ثلث درهم یاخود بر درهم یاخود زنجبیل ثلث درهم
یاخود نصف درهم ملح الطرطیر اون بش حبه یاخود ثلث درهم یاخود نصف درهم
اخذ اولنوب قدر الکفایه ماء القراح یاخود ماء القسطران یاخود ماء الشاهترج
یاخود ماء الزوفا یاخود ماء الهندبا ایله بر کیجه مکان فاترده نقع اولندقدن صکره تصفیه
اولنوب مصفادن اون التی درهم یاخود یکرمی درت درهم یاخود اوتوز ایکی درهم

ماء الدارجین ایکی درهم یاخود درت درهم شراب التفاح یاخود شراب الورد المکرر نصف
درهم الحاق و استعمال اولنه اکر بو نقوع بالدفعات استعمال ایچون اجزاسی ایکی قات یاخود
اوچ قات اخذ اولنوب نقع اولنورسه نقوع مصفادن قرق سکز درهم اخذ اولنوب ایکی
دفعه ده ویریلور اما بعضی مالیخولیالی مراقیا اصحابی که حار المزاج کوریلورلر آنلره حرافت
و سخونتی قلیل اولان دوا ویرلمکله مرطبات مناسبدر بو صورتده بالدفعات استعمال
ایچون کذلك وجع قولنج اصحابنه نقوع السنا بو کونه عمل اولنمق مناسبدر مثلا زبیب
منقی درت درهم اخذ اولنوب مرمرهاون آنده دق اولندقدن صکره بر بچق رطل ماء القراح
الحار ایله نقع اولنه یاخود ماء القراح بر بچق رطل قالنجه طبخ اولنه بعده بو مطبوخ
دخی حار ایکن یکرمی درت درهم سناء منقی و سکز درهم قریموطرطره و اوچ کره اوچ
بر موق درهم البنفسج نقع ایدوب مستور الرأس بر شیشه ایله مکان فاترده قانون
اوزره نقع ایدوب بعده تصفیه ایدوب علیلك مزاجنه یاخود خواهشنه کوره هر
کون علی الصباح یاخود عند النوم استعمال اولنه یاخود کون آشوری استعمال اولنه
حولیاء مراقیا اصحابنده تنقیه مطلوب حسبیله و مجاری اوجی لرینك انسداد دیندن
محافظه حسبیله یکرمی درت درهم یاخود اوتوز ایکی درهم ویریلور لکن بو نقوعك
سکز کوندن زیاده محافظه سی ممکن دکلدر زیرا اسکی کونه دك حموضت حاصل ایدوب فاسد
اولور اولی اولان بش التی کونده جدیداً عمل اولنمقدر اما بعضی علل مزمنه ده که حمای ربع
و حمای غب مزمن امثالی نوبتی اولیان کونلرده تنقیه یه محتاج اولور بو صورتده نقوع
السنا بو کونه عمل اولنوب تجربه اولنمشدر مثلا سنا مکی منقی اوچ درهم حربقاً اسود
بر بچق درهم زنجبیل یارم درهم ملح الطرطیر ثلثان درهم اخذ اولنوب جمله‌لری بر کتان
برینه باغلنوب یوز التی درهم ماء القراح الحار یاخود فقاع الشعیر الحار ایله موضع فاترده
قانون اوزره نقع اولنه کاه اولورکه بو نقوعه وج دخی الحاق اولنور حمای ربع عتیق اصحابنه
نوبتدن ایکی ساعت یاخود درت ساعت مقدم اون التی یاخود یکرمی درت درهم ویره لر
خفت و لطافت اوزره جیداً تنقیه ایدر اکر صبیانه اقتضا ایدرسه بر درهم یاخود ایکی
درهم سناء منقی بر کتان برزینه باغلنوب قدر الکفایه فقاع الشعیر ایله نقع اولنسه جیداً
تنقیه ایدر علی الخصوص جزوی ملح الطرطیر الحاق اولنمش اولسه اما حربقاً اسود ورقلری
دائما خضرت اوزره اولان حشا یشدندر اما شتاء شدیده ده مثلا کانون ثانی و شباطده
کذلك تحت الثلج خضرت و طراوت حاصل ایدر اسود ایله توصیفی کوکینك سیاه اولدیغندندر
چچکی ابیض اللون یاخود لون الورده مائل اولور اما حربق ابیض بونك خلافنه در که
کوکی بیاض و چچکی سواده مائلدر معلوم اولدکه حربقاً اسود مالیخولیا و مانیا اصحابنی فکر
فاسددن دوندردیکی جهتدن ورانثروم تسمیه اولنور و ززتند و لفظلرندن مشتق در که
دوندر مکدن معناسنه در اما حربق اسودك اختیار اولنان کوکینك فتیله لریدر اصل
کوکینك حشبیتی زیاده اولمغله اختیار اولنمز اکرچه فتیله لرینده دخی حشبیت وار در
لکن قلیلدر زیرا غالب اجزاسی قشردر اجزاء حشبیه سی قلیلدر و معلوم در که حشبی
دوالرك جمله سنده قشرك قوتی اغاجك قوتنك ضعفیدر نتکم عود الغباتك قوتنه
قشرینك قوتی ایکی قات اولدیغی جمله نك مجربیدر و حربقك کوکینك طعمی اکرچه حریف

ولذا عندلکن ملتهب دکلدر حشایش اسکوربوطیه حرافتنه منشأ بعلتکه محرق وحریف
شدید دکلدر وبو طعم اجزاء طیاره سندندرکه سایر اجزاسنه اجزاء طیاره سی غالبدر
زیرا احراق اولندقده رماد بندن ملح ثابتی غایت قلیل اخذ اولنور حتی بکاه اولورکه اخذی ممکن
اولمز ایمدی اجزاء طیاره سی غالب اولوب احراق واسطه سیله طیران ایتمش اولور اما
حربق اسودك علی وجه کلی منافعی بطنی تلیین ایدر عند القدما مسهل السودا قبیلندندر
اما علی وجه جزوی منافعی براکلسوس جرمانی مدحنده مبالغه ایدوب کمتندن ناشی اسمنی
تبدیل ایدوب داء ورثه تعبیر ایتشدرتین معناسنه ودیرکه درت علت مشکله یه یعنی
سکته وصرع ووجع الکلی ووجع المفاصله علاج قطعیدر انتهی وفی الواقع علل مزمنه عصبیده
صرع ومانیا یه منفرداً علاج کاملدر وبونده ایکی نوع قوه موجوددرکه بریسی قوه اصلاحیه
اما قوه اسهالیه سی اجزاء لعابیه حریفه سندهدرکه مجاری اوجی یه ملاصق اولمغله اسهاله
مؤدی اولور اما قوه اصلاحیه سی حشایش اسکوربوطیه نك اجزاء طیاره سنه مشابه
اولوب سهل الطیران اولان اجزاء طیاره سندهدرکه مالنخولیا وحمای ربع وجرب امثالنك سببی
اولان حموضتی اجزاء مزبوره اصلاح ایدر بوندن فهم اولنورکه حربق اسوددن مسهل حکل حصه
برجوهر اخذ اولنمق ممکن ایمش شمنکه بعضیلر عمل ایدیلر ومعلوم اولهکه حربقك قوه اسهالیه سی
اجزاء لعابیه واجزاء صمغیه سنده اولمغله خلاصه سنی اخراجده مایعات مائیه ومایعات
دهنیه معاً استعمال اولنمق مناسبدر نتکم ماء القراح ایله تحلیل وروح شراب ایله صمغی اخذ
اولنه وخلاصه سنك مشهور اولان طریقی بودر قدر الکفایه اصل الحربق الطری اخذ اولنوب
بعد الدق ماء القراح ایله مستور الغم برظرفده جزوئی طبخ ایتدکدنصکره ماء القراح ملون اولنجه
ترك اولنه بعده تصفیه ایدوب ارضیه سنه تکرار ماء القراح صبوب کالاول صبغی اخذ ایدهلر
بومنوال اوزره اوچ دفعه یاخود دخی زیاده عمل ایدهلرتاکه ماء القراح ملون اولمیه اوله
بعده میاه مصفاتی جمع ایدوب طبخ ایدهلر خلاصه قوامنه کلنجه‌یه دك بعده ارضیه سنك
ماسبق کبی مکرر روح شراب ایله قوه صمغیه سنی اخذ ایدوب آنی دخی طبخ ایدهلر خلاصه
قوامنه کلدکدنصکره ماسبقده ماء القراح ایله اخذ اولنان خلاصه یه ضم ومزج ایدوب
حفظ ایدهلر اکر اصلاحی ایجون برمقدار ملح طرطیر الحاق اولنورسه غایة الغایه اولور وانسب
اولور حربقك بو طریقله اخذ اولنان خلاصه سی قوه اسهالیه سی اولان اجزاسنی وقوه
اصلاحیه سی اولان اجزاسنی جامع برجوهر اولور اما حربقك جرمنی نادراً استعمال ایتمك یاخود
استعمالندن کلیاً احتراز ایتمك مناسبدرکه انك اجزاء طیاره سنك حرافت حرصه سی بدن
انسانه اضطرابنده تشبیه بوقدر نتکه انجلوساالرنام طبیب دیرکه حربقك جرمی چشمه
تغیر اولنان یاقوبلجنه قوتسه وجود انسانه کوردیکی اضطراب عجیبی مشاهده ممکن
اولور ایمدی مناسب اولان حربق اسودك نقوعی یاخود خلاصه سی استعمال اولنمقدر
بعضیلر حربقك جرمنی حل حرده نقع ایتمکله ترتیبه ایدوب استعمال ایدرلر لکن بو اصلاح
حربقك قوتنی کسر یاخود ازاله ایتمکدر غیری فائده سی یوقدر زیرا جمیع مسهلات نباتیه نك
قوتنی حامضات ایله کذلك قلیات ایله منکسر اولور اما حامضات ازجمله خلماء الخل
وخلماء الزاج الحامض وروح الزاج امثالی مسهلات نباتیه نك صمغیتنی حل ودائما ایتمکله
قوه اسهالیه لرینی کسر یاخود بالکلیه ازاله ایدرلر ایمدی حربق دخی حل ایله نقع اولنمغله

ترتیبه

٣٢٣ ترتیبه اولندقده مجرد قوه اسهالیه سی ضعیف یاخود زائل اولور بوخصوصده مواد فضلیه ده
نقل وتأثیرینه استعداد کلور یاخود بعضی اعضایه اولان اذاسی زائل اولور دکلدر اما
قلیات ایله ازجمله ملح الطرطیر ایله مسهلات نباتیه اصلاح اولندقده بونك خلافنه درکه
ادویه نك صمغیتنی حل ایتمزلر بلکه لزوجتلرینی ازاله ایدوب اخلاطده سریعاً امتزاجلرینه
اعانت ایدرنتکه صموغ مسهله ازجمله صمغ جلاپا ملح الطرطیر ایله حل اولندقده سریعا
اخلاطله ممتزج اولمغله اعضاء باطنه یه اذا وزحمت ویرمیوب بلا مغص بالسهوله عمل
ایدر الحاصل بین الاطباء مختار ومستعمل اولان اصل الحربق الطریدن ملح طرطیر الحاقیله
اصلاح اولنوب مایعات مائیه ایله عمل اولنان نقوعدر لکن منفرداً حربقدن عمل اولنان
نقوع نادراً استعمال اولنور بلکه شایع الاستعمال اولان سناء مکی ایله ماسبقده ذکر
اولنان نقوع السنا کبی عمل اولنان نزدانجق نقوع السناده سنانك مقدار استعمالی حربقه
غالب اولوب نقوع الحربقده حربقك مقدار استعمالی سنایه غالب اولور اما مایعات مائیه نك
اختیاری مثلا یابس المزاج اولان اسکوربوط اصحابنه واعضاء باطنه لرینده حرارت ویبوست
اوزره اولان اصحاب عراقه وجرب اهالیسنه ماء الجبن اختیار وصحیح المزاج اولنلره خمر اختیار اولنور
وبونلرك بیننده اولانلره ماء القراح اختیار اولنور مثلا اسکوربوط اصحابنه مختار اولان
بودر اصل الحربق الاسود ایکی درهم سناء مکی بردرهم اخذ اولنوب قدر الکفایه ماء الجبن
المصفی ایله برکیجه نقع اولندقدنصکره تصفیه اولنه کاه اولورکه بسفایج وحرف امثالی الحاق حین
اولنوب نقع اولنور بعده نقوع مصفادن یکرمی درت درهم روح قوقلماریا بردرهم ماء اللذ
ایکی درهم اخذ اولنوب مزج واستعمال اولنه اما خلاصه حربقدن مختار ومستعمل اولان
ماسبقده ذکر اولنان خلاصه مرکبه در کذلك سهل الماخذ بو طریقله دخی عمل اولنوب استعمال
اولنور مثلا اصل الحربق الاسود المدقوق خمر رقیق ایله نقع اولنوب بالکلیه صبغ وصمغی خمره
خروج ایدنجه مکان فاترده ترك ایتدکدنصکره تصفیه ایدوب خلاصه قوامنه کلنجه طبخ و
حفظ اولنه اکر حین تجدیده برمقدار ملح طرطیر الحاق اولنسه زیاده اولی وانسب اولور اکر
خلاصه حربق مجرد روح شراب ایله عمل اولنورسه زیاده مغص ایراث ایدیجی اولور ومعلوم
اوله که خلاصه حربق حب صورتنده استعمال اولنمق مناسبدر مثلا صرع اشتراکیده زیبق
حلو ایله مزج اولنوب حب اولنور طریقی بودر خلاصه حربق سدس درهم یاخود اون بش
حبه زیبق حلو سدس درهم یاخود اون بش حبه یاخود ثلث درهم اخذ اولنوب جوهر النعنع
یاخود جوهر سالویا یاخود جوهر الماصغراس ایله حبلر اولنه اکر عملی زیاده جه اولمق
مطلوب اولورسه برحبه یاخود اوچ حبه خلاصه قرص الحنظل یاخود محموده مدبره بالکبریت
الحاق اولنه کذلك اسکوربوط وسوء القنیه اصحابی تنقیه ده طریق ترکیبی بودر
حب الطرطیر لغوردیتانوس وخلاصه حربق اسود هر برندن اون ایکی یاخود اون بش
حبه محموده مدبره برحبه یاخود اوچ حبه اخذ اولنوب محلول الحدید ایله حبلر اولنه
نوفکیوس نام طبیبك حب بلسانی اسمیله مسمی اولان حب ممدوحینك اساسی خلاصه
حربقدر علل مزمنه ده تنقیه خفیفه ولطیفه مطلوب اولدیغی صورتده استعمال اولنمغه سزاوار
ادویه جیده دندر ترکیبی بودر حب روفس وخلاصه حربق اسود هر برندن سدس
درهم اخذ اولنوب مزج وحبلر اولنه احشام طعامندن مقدم استعمال اولنور بعضی حذاق

بو ترکیبه بش حبه طباشیر زاجیه و بر حبه صمغ چلاپا الحاق ایدوب جوهر الاشق ایله حبلر
ایدر فی الواقع بو ترکیب علل مزمنه ده استعمال اولنمغه زیاده مناسب و اصل نسخه سنده
اسهالدر بزیم دیارمزده علل مراقیه یه مبتلا اولانلر بو حبی استعمال ایدوب منافعنی نقل ایدرلر
بعضیلر حربقی تقطیر ایدوب معطرینی اخذ و استعمال ایدرلرمش لکن بو ریختیوس که
امور طبیعیه ده تجربه صاحبی بر کسنه در کتابنده تحریر ایدر که حربق اسودك کوکی حمام
ماریه ده تقطیر اولنوب معطری اخذ اولنسه غایة الغایه شدید مغص کتوردیکی مرد اولور
انتهی بعضیلر اصل حربق اسود الی درهم حمر رقیق الیوز درهم اخذ اولنوب خمر و ابیق
ایله تقطیر اولنسه معطری بلا تعب و لا مغص تنقیه ایدیجی اولوردیو تحریر ایتمشلر لکن
بو کلامه اعتماد تجربه یه موقوفدر لکن حربق اسودك ورقلرینی جوهر صورتنده عمل
اولنسه مسهل اولیوب مجرد ادویه مصلحه دن مالنخولیاء مراقیه یه مناسب بر دوا اولوردیو
اطبادن جم غفیر تحریر ایتمشلردر اما صبرکه مسهلات مختاره دن عد اولنمشدر ایکی جنسدر
بر جنسی آسیایی و بر جنسی امارنیقائی در یعنی بر جنسی هند شرقیده و بر جنسی هند غربیده
حاصل اولور اما صبر امارنیقائی مستعمل دکلدر استعمال اولنان صبر آسیایی در و بو دوا بر حیثیتله
عصاره سیدرکه حیثیته مزبوره دکلدر الآحی العالم نوعندندر بنته که حی العالم الکبیر البحری
تسمیه ایدرلر اکثریا وسط بحرده واقع تلالده حاصل اولور بر حیثیتله ضخمه دیرکه ورقلری
غلیظ و طویل و حاد الرأس و کثیر العصاره در بونك ورقلرینك عصاره سنی اخذ و تجفیف
ایدوب بو دیارلره کتورورلر لکن عصاره مزبوره یی اخذ و تربیه جهتندن بالجمال اوزره
تصفیه اولنمشدر یاخود اولنمشدر لهذا صبرده درت نوع اولور بر جنسی مایالینادرکه دیار
مصرده آت صبری دیرلر و بر جنسی دخی آیاتیقادرکه لون جهتندن کبده مشابهدر و بر جنسی
دخی اسقطوری و بر جنسی دخی اصفر براقدر جمله نك صافیسی براق اولاندرکه رایحه سی اصفر
مشابهدر بوندن صکره اسقطوریدرکه جزائر هند شرقیدن اسقطور جزیره سنده اولور
اما مایالینا تسمیه اولنان لونده قره قرمزی اولوب براق اولمغله جمیعنه کبده مشابه اولدیغندن
ایاتیقا دیرلر اوچ اولان داخلا استعمال اولنیوب بعضی جراحه ضما اولنمقده اما قابالینا
تسمیه اولنان جمله نك ردیسیدرکه وسخ کثیر ایله آلوده در بعضیلر آنی آتلره ویرمکله
قابالینا و آت صبری تسمیه اولنمشدر معلوم اولدکه صبر تسمیه اولنان عصاره محلوده
مزبوره سائر حشایشك عصاره لری کبی ایکی جوهردن مرکبدرکه بر جنسی جوهر لعابی
و بر جنسی دخی جوهر راتنجیدر کوریلمزمی که صبر ماء القراح ایله غسل اولنسه جوهر
لعابیسی ماء القراحه خروج ایدوب جوهر راتنجیسی اسفلده قالور زیرا جوهر راتنجی
ماء القراح ایله حل اولنق ممکن دکلدر اعنی صبردن اسهال مطلوب اولدیغی جهتدن
بین الناس مشهور اولان غسلی عمل جید و مناسب دکلدر زیرا غسل مزبور ایله جوهر
لعابیسنك اکثریسی زائل اولور صبرك ایسه بو ایکی جوهر بینه ایکی نوع قوتی واردر
اما جوهر لعابیسنده قوه اسهالیه سی واردر دیمکی اولدکه جوهر لعابی مزبور ماء القراح
ایله اخذ اولنوب تکرار عقد اولنمقده نصکره احتشام طعامدن مقدم یاخود علی الریق
استعمال اولنسه جیدا اسهال ایدر اما جوهر راتنجیسی قابض و مواد لزجه یی جالیدر
و حرارت بلسانیه سی ایله موادك جمله سنی اصلاح ایدر و معده نك ضعفندن ناشی

معده ده

معده ده مجتمع اولان بلغمنك ازاله سنده ادویه جیده دندر کذلك دم باسوری اساله ده
مؤثردر اما قدمادن کرك اطباء یونان و کرك اطباء عرب صبری کثیرا استعمال ایدرلر
نته که صبر جمیع حبلرینك اساسیدر کذلك کرك تلیین قصدیله و کرك معده یه تقویت
قصدیله جرم صبری دخی استعمال ایدوب بلا تعب نفعنی مشاهده ایدرلرمش کذلك
جراحات طریقیه یه صبر مسحوقا ذرا اولنسه یاخود روح شراب ایله نقع اولنوب منقوعی
جراحاته وضع اولنسه بلا تقیح و لا عفونة اندمال ایصال ایدر اما فی زماننا قلیلا استعمال
اولندیغی حرارت و رایحه سی غثیان ایراث ایدیجی اولدیغندندر کذلك هر مزاجه مناسب
اولان ادویه دن دکلدر زیرا یابس المزاج اولنلره و نحافت و حرارت اصحابنه چندان
مناسب دکلدر بوندن صکره فی زماننا ادویه مسهله ایکی قسمه تقسیم اولنوب بر قسمی
بر دفعه یاخود ایکی دفعه استعماله مناسب و بر قسمی دخی دفعات کثیره مداومته
مناسبدر مثلا علل مزمنه ده دفعات کثیره استعماله مناسب اولان مسهلاته مداومت
اولنور اکرچه ایسه اصطلاحه الکا حب مستعمل دیرلر اما صبر بر دفعه استعمال ایچون
مناسب اولان دوالردن دکلدر اکر اقتضا ایلسه بر درهم استعمال اولنور لهذا صبردن
حبوبات مستعمله عمل اولنوب علل مزمنه ده ملازمت ایدرو دیرلر مثلا علل مراقیه
و استسقا و احتناق الرحم اصحابنه مسهلات قویه دائما مناسب دکلدر زیرا بونلرده
تنقیه دن علتی استیصال مراد اولنمز بلکه آنکره دفعاتله استعمال المصالح اولان مسهلات
ویریلورکه بعضی عوارض منفعه اوله ایمدی رطب المزاج اولنلرده صبرك جوهر لعابیسی
منعقدا و منفردا و حار المزاج و حومنت اصحابنه بعضی حبوبات صبریه مستعملدر هر آیده
بر دفعه یاخود ایکی دفعه یا دخی زیاده جه استعمال ایتدرو دیرلر بونك کبی محللرده
شایع الاستعمال و محمد اولان حب مستعملك ترکیبی بودر صبر اصفر براق ایکی درهم اشق
صافی محلول بالخل بر درهم طباشیر زاجیه نصف درهم اخذ اولنوب جوهر الاشق ایله حرده جه
حبلر اولنه مقدار استعمالی اون یاخود اون بش حبدر احتشام طعامدن مقدم استعمال
اولنه ایرتسی کون خفت اوزره تنقیه سی ظهور ایدر اکر حب مذکور برقاچ اصحابنه
ویریلك اقتضا ایدرسه جرم صبر بدلنه ماء الهندبا یاخود عصارة الهندبا ایله استخراج
اولنمش خلاصه صبر یعنی صبرك جوهر لعابی معقودینی وضع اولنور نته که بعضیلر بو خلاصه یی
مجرد حب مستعمل اتخاذ ایدوب استعمال ایدرلر خلاصه نك صنعتی بودر قدر الکفایه صبر
براق اخذ اولنوب ماء الهندبا یاخود ماء الرازیانج یاخود عصارة الهندبا ایله یاخود
عصارة الورد یاخود عصارة البنفسج ایله حرارت خفیفه ده قارشدروه رق جوهر
لعابیسی اخذ اولنوب تصفیه اولندقدن صکره نار خفیفه ده عقد ایدرلر اسود اللون
بر خلاصه اولور بو خلاصه دن حرده جه حبلر یعنی هر حب ایکی حبه یاخود اوچ حبه
اولق اوزره حبلر اولنه مقدار استعمالی ماسبق کبیدر اکرچه مستعملك قوتیجه سی مطلوب
اولورسه طریقی بودر خلاصه صبر درت درهم اشق صافی ایکی درهم بریاضی اولنجه
تکلیس اولنمش زاج الحدید بر درهم قرص الحنظل اون ایکی حبه اخذ اولنوب جوهر الحدید
ایله حرده جه حبلر اولنه مقدار استعمالی اون بش یاخود یکرمی عدد در بو حب
حفظ صحت ایچون غایتا جود و ممدوح بر حبدر هر آیك اواخر بینه اجتماع قمردن

مقدمجه استعمال اولنه اما راوند اگرچه ددت نوعدر لكن مختار بجه جينى اولاندر كه اجوزى
لونده اصفر طيني اولوب حمرته مائل و ثقيل الوزن اولور طعمنده مرارت و قبض اولور بوده اكا
ايكى جوهر واردر برنسى طيار روحيدر كه امياه ايله منحل اولور و نار حينمده طيران
ايدوب فى الجمله قوة اسهاليه سى باقى قالور ايكنجى جوهرى ثابت و قابض و نشاف
و مجفف در رايجى راوند اولكى جوهرى واسطه سيله مسهل خفيف و لطيفدر ايكنجى
جوهرى واسطه سيله قابضدر جميع سيلاناتى قطع ايدر علل استطلاقيه نك جمله سنه
مناسبدر لهذا راوندك جرمى استعمال اولنورسه اولا اسهال بعده قبض ايدر بين الاطبا
راوندك كبده نفعى اورتيه ده ممدوحدر كه راونده روح الكبد تسميه ايدرلر زيرا توليد
دمده كبده اعانت عظيمه سى واردر بر لر بو نيم صناعتمز اصطلاحيجه كبدك نظام
و انتظامنه استحكام ويرر حقير اولنور لهذا يرقان و استسقا اصحابنه عظيم الفائده در
پراكلسوس جرماتى وجع كلايه غايت مدح ايدر و فى الواقع بولى تلوين اتمه سندن
كليده تأثيرى ظاهردر اما وجع كلايى ازاله سى كلاده اولان ارواحه قوت ويرمكله
و وجع مزبورك سببى اولان مادۀ مرضيه نى اصلاح اتمكله اولور اما راوندك جرمنك
مقدار استعمالى بر درهمدر لكن انسب و اولى اولان سحوقا كذلك نقوعا استعمالدر ادويۀ
مناسبه ايله مزج اولنمقدر از جمله حماى غب ايچون نقوعينك طريقى بودر فقاع القنطريون
بر قبضه راوند چينى ايكى درهم ياخود اوچ درهم سناء مكى بر درهم ملح الطرطير سدس
درهم اخذ اولنوب خمر افسنتينى ايله بر كيجه نقع ايتدكدنصكره تصفيه اولنوب نقوع
مصفادن على الريق يكرمى درت درهم استعمال اولنه كذلك يرقان و سوء القنيه
امثالى علل كبديه ده تعديل ايچون و مزاج دمى اصلاح ايچون مداومته نقوع الراوندك
طريقى بودر زبيب صغير مدقوق سكز درهم ياخود اون ايكى درهم راوند چينى
درت درهم ياخود التى درهم دارچين ايكى درهم اخذ اولنوب يونانا لاوجا درهم ماء
القراحله يكرمى درت ساعت حمام ماريه ده نقع اولندقدنصكره تصفيه اولنوب صباحلين
يكرمى درت درهم استعمالنه مداومت اولنه ادويۀ لطيفه دندر مزاج مرضايه زياده
مناسبدر مجرد تنقيه قصديله استعمال اولنمز بلكه اعضاء باطنه يه نظام و استحكام
ايچون استعماله دخى انسبدر كذلك افراط سيلان دم باسوردن حفظ صحت و دفع
علت ايچون و استسقايه منتقل اولمغه قريب اولمش استطلاق بطن اصحابنه و ذوسنطاريا
علتنك ابتداسنده راوندك مداومت طريقيله استعمال اولنان مجرب طريقى بودر
راوند چينى و قرن الايل المحرق يارمشر درهم خلاصۀ ترياقى درت حبه ياخود لودانوم
بريجى حبه دهن الدارچين بر قطره ياخود ايكى قطره اخذ اولنوب سفوفا بودفعه
استعمال اولنه اما بين العوام اسهالا لاجلا راوند مغلى مغلوقا استعمال ايدرلر لكن مناسب
دكلدر انسب اولان مغلو او محمص راوند اجود صحيح سحوقا استعمالدر كذلك
سيلان دم باسورده راوندك بو سفوفنى مدح ايدرلر تركيبى بودر راوند اجود
غير مغلى اون بش حبه حجر حاطيطس مدبر سدس درهم مرجان احمر مدبر بش حبه
اخذ اولنوب سفوف اولنه بطنى تليين ايدوب سيلان باسورى قطع ايدر كذلك
افراط سيلان بواسير الانف و بواسير الرحم دوالرينه راوند ضم اولنور كذلك و سوء القنيه

ومراهقا

ومراهقا اصحابنك كبدلرينه نظام و استحكام ويرمك ايچون زبيب و راونددن عمل اولنان
معجون ادويۀ ممدوحه دندر كذلك زبيب صغير مدقوق اوتوز ايكى درهم راوند ناعم
السحق درت درهم اخذ اولنوب شراب الورد المكرر ايله معجون اولنور يرقان اصفره
ادويۀ مجربه دندر على الريق جوز بوا قدر استعمال اولنه تا فهمينه دخى مناسبدر بعضيلر
روح شراب ايله راوندك خلاصه سنى اخذ ايدوب آنى بعض ادويه يه اتخاذ ايدرلر لكن
راوندك آنده قطعا نفعى اولمز بعضيلر دخى راوندك خلاصه سنى ماء القراحله عمل ايدر
بو دخى راوندك قوتنى كسر اتمكدر اما سقمونيا و شحم الحنظل كه حدت و شدتلرى
اولمغله بين الاطبا منفردا استعماللرى نادردر بلكه سائر مسهلاتدن زياده جه عمل
مطلوب اولديغى صورتده بونلر الحاق اولنمغله تقويت ويريلور ياخود ادويۀ مسهلدن
بريسنك مقدار استعماللرى بحسب الاقتضا تقليل مراد اولنسه بونلر الحاق اولنور مثلا
غورجيانوسك حب الطرطيرينك مقدار استعماليك اقلى نصف درهمدر ثلث درهم اخذ
اولنوب ايكى حبه سقمونيا و بر حبه شحم الحنظل الحاق اولنور كذلك حب ايارج غاريقونى
و حب الاشق هر برينك سدس درهم محموده مدبره ايكى حبه قرص الحنظل بر حبه اخذ
اولنوب معتاد جسباسيه يا غيله حبلر اولنور ياخود حب ايارج غاريقونى اوينا ايكى حبه
ياخود اون بش حبه ياخود ثلث درهم اشق محلول بالخل سدس درهم محمودۀ مدبره
ايكى حبه خلاصۀ قرص الحنظل بر حبه اخذ اولنوب جوهر الافسنتين ايله حبلر اولنور بونلر
شربت مقامنده استعمال اولنور مسهلات جامعه دندر كذلك خلاصۀ بنجاعوغون
اون بش حبه ياخود ثلث درهم خلاصۀ الافسنتين التى حبه سقمونياء مدبر و خلاصه
قرص الحنظل بر حبه ياخود ايكشر حبه اخذ اولنوب صبغ الطرطير ياخود الكبرد و الخالص
ايله حبلر اولنه كذلك بونلردن بر سفوف تركيب اولنور ادويۀ مسهله جيده دندر
بنم عنديمده زياده مقبول بر سفوفدر زيرا شربت قوتلريسى بوقدر و مقدار استعمالى دخى
كثيردر كهلدر بلكه خفت اوزره التى ياخود يدى عمل ايدر تركيبى بودر طرطير زاجيه
اون ايكى حبه ياخود اون بش حبه محموده مدبره بر حبه ياخود ايكى حبه قرص الحنظل
بر حبه ياخود ايكى حبه اخذ اولنوب سفوف اولنه كذلك سفوف مراهقاء مسهل
بر درهم محمودۀ مدبره بر حبه ياخود ايكى حبه اخذ اولنوب شراب الورد المكرر ايله
معجون اولنه معلوم اولدكه سقمونيا بر حشيشه نك عصارۀ منجمدسيدر كه حشيشۀ مزبوره
لبلاب انواعندن اولوب بعضى اغاجلره صارمشور ايكى كونردر بونلرك برنسى حشين
و برنسى املس در حشين اولان صباريته مناقضه در سقمونيا املسدن اخذ اولنور
و بو حشيشه ارمن شامده كثير اولور انطاكيه قربنده كثير اولمغله سقمونياء انطاكى ديرلر
اما بو حشيشه نك عصاره سى ايكى طريقله اخذ اولنور برنسى حشيشۀ مزبوره نك
كوكى اخذ و ما فوقى قطع اولنوب و سطندن تثقيب اولنور بعده مكان فارغده ترك
اولنور آندن لبن كثيره يعنى عصارۀ وافره جريان ايدر عصارۀ مزبوره تجفيف اولنوب
حفظ اولنور بو طريقله حاصل اولان سقمونياء صحيح اولور بر طريقى دخى حشيشۀ مزبوره نك
كوكى و ورقلرى ايله معادق اولنوب عصر ايله عصاره سى اخذ اولنور نقدنصكره تجفيف
و حفظ اولنور بو طريقله حاصل اولان سقمونيا برچندان صحيح دكلدر بعضيلر سقمونيا يى

ابن الشبرم یاخود لبن الیتوعات ایله مغشوش ایدرلر دیرلر بونلر سقمونیایه غایتله غایه
مشابهدر ایمدی سقمونیاء صحیحی مغشوشدن فرق ایتمک لازمدر و فرقی ایکی وجهله در
اولکیسی سقمونیاء صحیحک لبن الشبرم قدر حرافتی یوقدر ایکنجیسی سقمونیاء صحیح ماء
القراح ایله دق اولنه رق حل اولنسه آندن رایحه اقاویه عنبریه ایله حس اولنور اما
سقمونیا مغشوش بونک خلافنه در الحاصل سقمونیاء صحیح بر عصاره معقوده درکه
سائر حشایشک عصاره لری کبی ایکی جوهردن مرکبدر که برنیسی جوهر لعابی و برنیسی
دخی جوهر راتیانجیدر اما جوهر راتیانجیسی ایکی قسمدر برنیسی حریف نافخ و برنیسی
تفه غیر نافعدر اما جوهر لعابیسی ماء القراح واسطه سیله اخذ اولنور طریقی بودر
قدر الکفایه سقمونیاء مسحوق اخذ اولنوب مرمرهاونده ماء القراح ایله دق ایدرلر
تا که ماء القراح لبن کبی ابیض اللون اولدکده سقمونیانک جوهر لعابیسی جوهر راتیانجیسنک
قسم اولی ایله ماء القراحه ممتزج اولمشدر اوزریندن ماء القراحی اخذ ایدرلر اسفل ظرفده
باقی قالان ماده نک مضمضدن غیری نفعی یوقدر اما جوهر راتیانجیسی منفرداً روح
شراب واسطه سیله اخذ اولنور اعتدال ایله تنقیه ایدر بجید علی الخصوص سائر ادویه ایله
ممتزجاً استعمال اولنه بین الاطبا مشهور و کثیر الاستعمال اولان سفوف قورناخند کرامراض
ماده نک جمله سنده استعمال اولنور انک اساسی روح شراب ایله استخراج اولنمش راتیانج
سقمونیادر ترکیبی بودر راتیانج سقمونیا سدس درهم انتیمون معدیر بالبارود یاخود
انتیمون معرق سکز حبه قرمز یموطراوه اوچ حبه اخذ اولنوب سفوف اولنه بو سفوف طرق
مختلفه ایله عمل اولنوب بعضی طریقیله عمل اولنه مسهل و بعضی طریقیله عمل اولنه مقیئ اولور
بو سفوفه بر ایکی دفعه مداومت ایله حمای غب منقطع اولور لکن بو کونه ترکیب اولنمسین
تنبیه ایدرلر راتیانج سقمونیا اون ایکی حبه انتیمون معرق طقوز حبه قرمز یموطراوه بش
حبه اخذ اولنوب سفوف اولنه بو قورناخنه اسمیله موسوم اولان سفوف دخی
و بلغمی المزاج اولنلره مناسبدر کذلک نحیف و صفراوی اولنلره ویریلور بو سفوفده
راتیانج سقمونیا مجرد تلیین ایچون الحاق اولنمز بلکه قوة اصلاحیه سنه دخی نظر اولنور
و معلوم اولدکه سقمونیانک علی وجه کلی استعمالی ادویه مسهله نک عملنی تزیید ایچون
ما سبقده ذکر اولنان وجه اوزره استعمال اولنمقدر اما علی وجه جزئی استعمالی مواد
رقیقه و حریفه یی اسهال ایچون استعمال اولنمقدر لهذا قدما قولاغوغون دیرلر مسهل الصفرا
معناسنه در اما کیفیت اسهالی جوهر راتیانجیه سنک مجاری اولحیه التصاق
و لذعی ایله در و جوهر لعابیسنک ماده یی اذابه ایدوب ماء الجبن صورتنده استحاله سی
ایله در و سقمونیاء صحیح و اجود اولورسه اوقدر شدید و حاد دوالردن دکلدر
صبیانه دخی ویریلک ممکندر اگر سفوفات مجیه یه الحاق اولنورسه زیاده جمله عمل ایدر
مثلا قرمز مور الطرطیر اون بش حبه طرطیر زاجیه سدس درهم سقمونیاء مدبر ایکی
حبه قرص الحنظل بر حبه اخذ اولنوب سفوف اولنه بو سفوف بش التی عمل ایدر یاخود
عجو الزبیب بر بچق درهم طرطیر زاجیه یاخود مخ سنجق المراقی یاخود نوشادر المصفی
اون ایکی حبه راتیانج جلاپا التی حبه سقمونیاء مدبر ایکی حبه اخذ اولنوب شراب
الورد المکرر ایله عجین اولنوب دفعةً استعمال اولنه اما سقمونیا سائر ادویه مسهله یه

الطافه

الطافه مدبر کرکدر منفرداً راتیانجی جوهر دوایه الحاق مناسب دکلدر مثلا خلاصه حربق اسوده
ضم اولنسه مغص ایراث ایدر ایمدی تربیه سنک احسن طریقی اولدرکه قدر الکفایه سقمونیاء
مسحوقا اخذ اولنوب قدر الکفایه عصارة السفرجل الحامض ایله نقع ایدوب مرمرهاونده
دسته حبشی ایله محکم تارشدوروب بعدنصکره مکان فاترده بر مدت ترک ایدرلر بو طریقیله عصاره یه
جوهر لعابی خروج ایدر عکرینی تعریق ایدوب نار خفیفه ده طبخ ایدرک خلاصه قوامنه
کتوره لر یاخود تجفیف اولنوب حین اقتضاده مسحوقا استعمال اولنه اما قدما سقمونیایی
طریق آخر ایله تربیه ایدرلر مثلا بر دانه سفرجلک وسطنی تجویف ایدوب سقمونیایی
طولدوررلر بعده سفرجل مزبوری فورونه یاخود تحت الرماد طبخ ایدوب بعد التبرید
سقمونیایی اخذ و حفظ ایدرلر اما سقمونیایی بخار کبریت ایله تربیه چندان عمل جید
دکلدر زیرا انک اساسی کبریتک اجزاء روحیه سی سقمونیایه نفوذ و اصلاح ایتمک اوزره در
ایمدی بو تدبیرده بخار کبریتک سقمونیا [illegible] وصولی علی السویه اولیوب نفوذی بعضی
اجزاسنه کثیر و بعضی اجزاسنه قلیل اولور و روح کبریت شدت حموضتی ایله سقمونیانک
قوة اسهالیه سنی ازاله ایدر بوندنصکره معلوم اولدکه لاجل التنقیه سقمونیانک منفرداً
استعمالی اگرچه نادردر لکن گاه اولورکه استعمال اولنور از جمله راتیانج سقمونیا اون ایکی
حبه یاخود اون بش حبه اخذ اولنوب ایکی درهم یاخود اوچ درهم سکر ایله محکم دق
ایدکدنصکره اوزرینه درت درهم یاخود التی یاخود سکز درهم عصارة الاترج یاخود
عصارة السفرجل یسیر یسیر الحاق اولنوب دق و مزج ایدرلر لبنی الشکل بر شربت اولور
خفت و لطافت اوزره عمل ایدر کذلک سقمونیاء غبیط یاخود مدبر سدس درهم یاخود
اون بش حبه اخذ اولنوب مرمر یاخود زجاج هاونده دق اولندقدنصکره اوزرینه
قدر الکفایه ماء الورد یسیر یسیر القا و دق ایدرلر مستحلب الشکل اولور لکن ماء الورده
جزوی محلول الطرطیر الحاق اولنمش کرکدر بعده عکرینی تعریق ایدوب محلوله جزوی ماء
الدارچین و سکر یاخود اشربه لطیفه دن برینی ضم ایله حلاوت و لطافت ویروب
استعمال اولنه اما حنظل که قثاء الحمار انواعندندر شدت اوزره تنقیه ایدیجی دوالردندر
استعمال اولنان کمال اوزره نضج بولمش شحمیدرکه دیار مصرده تجفیف اولنوب
دیارلره کلور حکردیکی نادراً استعمال اولنور اما علی وجه کلی منافعی سائر ادویه مسهله یه
تسلیمه قوة ویرر منفرداً استعمالنده شدت و مغص ایله تنقیه ایدیجیدر اما علی وجه جزئی
منافعی قدما اصطلاحی اوزره بلاغم زجاجیه یی تنقیه ایدر یعنی مواد لعابیه یی اخراج
ایدر مرض امزجه ده زیاده ممدوحدر و معلوم اولدکه شحم الحنظلده مرارت طعم و تلاصق
و اجزاء صغار کثیره سنک انتشاری واردر لهذا استعمالنک عقیبنده التهاب شدید
و عطش و قلعی معده و مغص و اسهال مفرط حاصل اولور بلکه تشنجدن خوف اولنور
ایمدی انک افراط حرافتنی تعدیل و اصلاحه محتاج اولنور و بعد التعدیل آنده قوة
تحلیلیه و اسهالیه باقی قالیوب مواد طرطیریه یی تنقیه ایدیجی اولور لهذا علی قول
هلو تسیوس حنظلده قوة ادراریه دم طمث وارد رحنین و مشیمه یی اخراج
ایدر کذلک سوء القنیه یه عظیم النفعدر بعضیلر اکسیری سوء القنیه یه الحاق
ایدرلر اما تعدیل و اصلاحی ازجمله خلاصه سینی اخذ ایتمکدر و خلاصه سنک عیاه ایله

اخذ اولنمسنی توصیه ایدرلر اگرچه ارواح ایله اخذ اولنور لکن میاه ایله اخذ اولنمسی
ارواح ایله اخذ یندن مناسبدر زیرا میاه اجزاء رأتیانجه سنی تعدیل ایدر اماقرما
شحم الحنظلی ذبت وکثیرا ایله اصلاح ایتدکدنصکره قرصلر ایدوب قرص حنظل دیرلرکانه
حنظل مدبر معناسنه در بعضیلر بول الانسان ایله اصلاح ایدرلر اما جملهدن اولی و
احسن اولان اصلاحی ملح طرطیر جوهری ایله مزج و برمدت ترک اتمکله اصلاح اتدکلریدر
ملح طرطیرانک حرافتنی گیدروب انجق مرارتی باقی قالور اما حنظلک طریق استعمالی که
شحم الحنظل بلا تدبیر قطعا مستعمل دکلدر الا بعضی احتقانات حاده یه الحاق اولنور
متأخرین برکتان برنیده باغلیوب بعضی نقوعات مسهله یه ضم ایدر بعضیلر بوندبیره
استهزا طریقیله شحم حنظل بزه باغلنمغله سندن زائل اولوب اصلاح اولور ایمش دیو
تبسم ایتمشلردر الحاصل بعضیلر نصف درهم یاخود بر درهم شحم الحنظلی برکتان برنیده
معقود بعضی نقوعاته الحاق ایدرلر لکن اولی اولان بعضی مسهلاته قوه ویرمک ایچون
حنظلک قرصندن برحبه یاخود ایکی حبه الحاق اولنمقدر زیرا حنظلک قرصندن اولی
وانسب استعمالده صالح مدبر یوقدر خلاصه سندن چندان امین اولنمز که اجزاء رأتیانجه سی
حسبیله مفصل ایراث ایدبیلیر بعضیلر حنظل مع قشره و شحمه و بزوره اخذ اولنوب
طوغرانددقدنصکره قرعه و انبیق ایله تقطیر اولنسه اندن خروج ایدن دهن جیددر
تنقیه ایدبیجی اولوردیمشلر لکن بلا تجربه اعتماد اولنه جق کلام دکلدر اما زیبق حلو که
ادویه مسهله معدنیه دن مجرد آنی اختیار اتمک طبیبه کفایت ایدر دیمش ایدی بعضی
مسهلاته ضم اولنوب استعمال اولنسه مرض افرنج و جرب ردی و صرع قدیم امثالی
علل مشکله و مزمنه نک جمله سنی دفع اتمکده ادویه جامعه دندر مثلا جرب ردی
اصحابنه طریق ترکیبی بودر خلاصهٔ بنجاعوغون لعروالیوس یاخود خلاصه حرمل
اسود اون بش حبه زیبق حلو سدس درهم یاخود اون بش حبه سقمونیا مدبر برحبه
یاخود ایکی حبه خلاصة الحنظل برحبه یاخود بربچق حبه اخذ اولنوب جوهر النعنع
یاخود جوهر الصاصفراس ایله حب اولنه بین الاطبا بو حبه حب زیبقی دیرلر
یاخود خمیرهٔ الشاهترج بر درهم زیبق حلو اون بش حبه یاخود ثلث درهم سقمونیا
مدبر بش حبه اخذ اولنوب شراب علیق الکلاب ایله عجین اولنه

الفصل الثالث

مواد فاسده یی تنقیه و ازاله ایدیجی دوالردندر که فضلات بولیه یی کثرت اوزره
اخراج ایلدیکندن انکله معا فضلات وسخیه یی دخی اخراج و ازاله ایدر معلوم اولا که
ادویهٔ مدره ایکی قسمدر برقسمی طیار و برقسمی ثابتدر اما طیار اولان از جمله
ماء فطراساليون اون التی درهم یاخود یکرمی درت درهم ماء کاکنج سکز درهم
جوهر الابهل التی درهم یاخود سکز درهم یاخود اون ایکی درهم روح الخراطین
اوچ درهم روح طرطیر الطیار یاخود روح محلل الریاح درت یاخود التی درهم شراب
لبلاب الارض یاخود شراب الرازیانج اوچ درهم یاخود التی درهم اخذ اولنوب
بعد المزج کونده برقاج دفعه بر ر قاشق استعمال اولنه کذلک ماء لبلاب الارض
ماء او نوبنداء و ماء فطراساليون سکز درهم جوهر الابهل اون ایکی درهم روح الخراطین
اوچ درهم روح النوشادر بربچق درهم شراب لبلاب الارض سکز درهم اخذ اولنوب

مزج واستعمال اولنه مقدار استعمالی ایکی قاشقدن اوچ یاخود درت قاشغه وار نجه
کذلک ماء لبلاب الارض و ماء او نوبنداء و ماء فطراساليون سکز درهم جوهر الابهل
التی درهم روح الخراطین اوچ درهم دهن الترمنتین اوچ قطره یاخود دهن الابهل التی
قطره شراب لبلاب الارض التی درهم اخذ و مزج اولنوب اوچ درت دفعه ده استعمال اولنه
کذلک ماء قراغاریا اون التی درهم صبغ الطرطیر ایکی درهم شراب لبلاب الارض نصف
درهم اخذ اولنوب مزج واستعمال اولنه یاخود ماء قراغاریا یکرمی درت درهم
ملح الطرطیر الجوهری اوچ درهم رب بوجی بر درهم شراب لبلاب الارض درت درهم
اخذ و مزج واستعمال اولنه یاخود ماء قراغاریا یکرمی درت درهم عین السرطان
المدبر و روح الملح المحلو هر برندن بر درهم شراب لبلاب الارض درت درهم اخذ اولنوب
مزج واستعمال اولنه کذلک ادویهٔ طرطیریهٔ طیاره نک از جمله روح الطرطیر الطیار بو قبیلدندر
کذلک صبغ نفریطیقوس ذهبی تسمیه اولنوب حجر النار ذهبی و بادوب و طرطیر
و اشنودندن معمول اولان دوادخی مدر اتک بو قبیلدندر طریق عملی بودر بادوت
ماء القراح ایله حل اولنوب محلولی ایله سائللری مزج و برمدت مواضع رطبه ده ترک
اولندقدنصکره معوجه ده تقطیر اولنوب مقطری حفظ اولنه کثیر الاستعمال اولنان
دوالردندر مجربه مدرده کلدر نفریطیقی دخی واردر علل اسکوربوطیه ده زیاده معتنی
اولان دوالردندر کذلک میخائیل نام طبیب نامداک روح مثلث و محلل الریاح
دیو لیقهرسطون تعیین اولنان دوا بو دخی ادویهٔ مدرهٔ طیاره نک مختاریدر اولوب
ریاحی دخی تحلیل ایدیجی اولمغله محلل الریاح تسمیه اولنمشدر طریقی بودر بادوت
و طرطیر اخذ اولنوب معوجه ده تقطیر اولنور لکن مقابله یه برمقدار روح الشراب
الطرطیری قونوب اوزرینه تقطیر اولنه بعده مقطری برقاج دفعه ارمینه سنه
رد ایدوب تقطیر و حفظ ایدهلر کذلک روح النوشادر و روح الخراطین ایکیشر درهم
اخذ اولنوب مزج اولنه بر روح مدر اولور مقدار استعمالی قرق قطره دن التمش قطره یه
دار نجه کونده ایکی دفعه خمر ایله ویره لر و خمر واسطه سیله حمره دخی اولور کذلک
صبغ الطرطیر الطرطیری دخی مدرات مختاره دندر مقدار استعمالی اون بش قطره در کذلک
روح محلل الریاح المثلث ایکی بچق درهم روح الخراطین بربچق درهم اخذ اولنوب مزج اولنه
مقدار استعمالی قرق قطره در کذلک محلول تراب الطرطیر اوچ درهم روح النوشادر بربچق
درهم اخذ و مزج اولنه مقدار استعمالی قرق قطره در کذلک کهربا و ملح و ملح طیار کهربا
و دهن کهربا و دهن الحجر و ادویهٔ فجلیه و ادویهٔ اقاویه و ثومیه و بصلیه نک جمله سی بو نوع
مدراتندن عد اولنور بعضیلر پرسیقاریا مدرات معدوده نک جمله سنه غالبدر دیمشلر
کذلک ترمنتین و دهن ترمنتین و حب الابهل روحی و دهنی و جوهر الابهل که روح الابهل
ایله خلاصة الابهل مزج اولنوب برمدت تخمیر ایله عمل اولنمشدر و مدرات قویه دندر
بعضی حشراتدن معمول نقوعات واردر از جمله ذراریح مسحوق ثلث درهم اخذ اولنوب
یکرمی درت یاخود اوتوز ایکی درهم خمر دقیق ایله نقع ایده یسکان فاتره ده برقاج
کون ترک اولندقدنصکره جرعلقه اولنوب حفظ اولنه مقدار استعمالی اون قطره دن
اون بش قطره دن یکرمی قطره یه وار نجه کوندن کونه تزیید اولنه رقیق عرق الحم الغاتر ایله

استعمال اولنه یاخود بو نقوعدن بر قاشغنی یدی قاشق حمر دقیق ایله مزج ایدوب
بو ممزوجدن اولکی کون بر قاشق ایکنجی کون ایکی قاشق بو منوال اوزره ترقی ایدرك
استعمال اولنه لکن معلوم اولمکه اد و یهٔ ذرار یحیه کاه اولورکه مثانه ضرر ایراث
ایدوب متقرح اتمکله دم ایله ممتزج بول اخراج ایدر علاجی فی الحال دفعاتله بر قدح
لبن واقره و یرمکدر علی الخصوص ملح الطرطیر ایله و دیله هلموتنیوس نام طبیب بتوله
یعنی ترکیده ایقه اغاج دیدکلری اغاجك عصاره سی بر مدت ترك اولنمغله حمر کبی تعفین
اولنوب حل حاذق کبی حرافت حاصل ایتدکده ادو یهٔ مذکوره نك جمله سنه غالب بردوا اولور
دیو تحریر ایتمشدر کذلك بو نوع مدرات بعضی مطابیخ مستعمله وار در از جمله فراغاربا
وحشیشة الزجاج بر بچق قبضه اصول خمسة مفتحه اون درهم وحب الکاکنج وحب الاهل
النبشر درهم بزر لسان العصفور وحمص احمر اوچر درهم قرمور الطرطیر ایکیشر درهم اخذ اولنوب
ماء قطراسالیون یاخود ماء الکاکنج ایله طبخ ومصفا یه اون ایکی درهم رب الاهل سکنجبیل
شراب الحطمی وحموضت وحلاوت و یره جك قدر روح ملح الحاق ایدوب حفظ ایدهلر کذلك
بادهٔ شجرة الاهل یکرمی درت درهم اخذ اولنوب قدر الکفایه بر ماء القراح ایله طبخ ونصفنه
صکرمحار ایکی مطبوخ مصفایه حب الاهل اوچ درهم اصل دار زیانج بر درهم تراب الطرطیر
اوچ درهم الحاق اولنوب بر کیجه نقع اولنه بعده تصفیه ایدوب مصفایه قدر الکفایه
شراب الاصول ایله حلاوت و یروب حفظ ایدهلر اما مدرات ثابته املاح صناعیه نك
جمله سی کبی از جمله طرطیر زاجیه و بارود و ملح منضج المرافق کبی کذلك نوشادر و ملح الطرطیر
روح النوشادر تقطیر اولندقده بطن قرعه ده باقی قلان ارضیه مدرات قویه و ثابته دندر
کذلك جیداً انکلیس ولحوق اولنمش نباتاتك رمادیندن اخراج اولنان املاح ثابته که ملح
سیقان الباقلا وملح الزعفه کبی کذلك دب الاهل و بزر البنفشیج وحب القلب و بونلردن
اخذ اولنان مستحلبات وخلاصة الکاکنج کذلك عجز القنار اجما و اطفا اولنمش خمر مدرات
متوسطه دندر کانه امزجهٔ معتدله اصحابنه مناسب مدرات دندر اما بو نوع مدرات
مرکباتی از جمله طرطیر زاجیه اون بش حبه ملح الزعفه سدس درهم اخذ و مزج اولنه
یاخود طرطیر زاجیه بر بچق درهم ملح سیقان الباقلا وملح الزعفه وملح ذرق الحمام یارمشر
درهم اخذ وسفوف اولنوب بر قاچ دفعه ده حمر ایله استعمال اولنور و بحسب الاقتضا
درت قطره یاخود بش قطره دهن الترمنتین یاخود دهن الاهل الحاق اولنمق دخی ممکن
اولنور کذلك طرطیر زاجیه نصف درهم ملح سیقان الباقلا ثلث درهم دهن حب الاهل
التی قطره اخذ و مزج اولنوب ایکی دفعه ده استعمال اولنه یاخود طرطیر زاجیه ثلث
درهم عین السرطان نصف درهم ملح ذرق الحمام اون بش حبه ملح طیار الکهربا سدس
درهم اخذ وسفوف اولنوب اوچ دفعه ده استعمال اولنه یاخود سترهضمف نصف
درهم ملح سیقان الفول ثلث درهم دهن حب الاهل یاخود دهن الترمنتین درت قطره
اخذ وسفوف اولنوب ایکی دفعه ده استعمال اولنه یاخود طرطیر صافی یاخود قرمور الطرطیر
یاخود بارود صافی یاخود بارود انتیمونی ثلثان درهم ملح الطرطیر ثلث درهم
دهن الترمنتین یاخود دهن الاهل اوچر درهم اخذ اولنوب ایکی دفعه ده استعمال
اولنه یاخود ملح الزعفه وملح سیقان الباقلا وعین السرطان هر بریندن سدس درهم

ملح طیار الکهربا اوچ حبه اخذ اولنوب سفوف اولنه یاخود قرمور طرطیر ثلثان درهم
عین السرطان ثلث درهم اخذ وسفوف اولنوب ایکی دفعه ده مایعات مناسبه
حاره ایله استعمال اولنه یاخود تراب الطرطیر بر بچق درهم عین السرطان المدبر نصف
درهم اخذ و مزج اولنوب اوچ دفعه ده استعمال اولنه یاخود قرمور طرطیر ثلثان
درهم زاج الحدید ثلث درهم اخذ اولنوب ایکی دفعه ده استعمال اولنه یاخود ملح
طرطیر جوهری بر درهم زاج الحدید نصف درهم اخذ اولنوب مرمرهاون ایچنده دق ایدلك
تجفیف ودرت دفعه ده استعمال اولنه کذلك روح الملح الحلو و روح البارود الحلو
امثالی حامضات الطبع اولمرده یخی مدرات دندر کذلك دب الاهل بر درهم عین السرطان
اون بش حبه طرطیر زاجیه سدس درهم اخذ اولنوب عجین و استعمال اولنه کذلك
حمرة البنفشیج سکز درهم رب الاهل درت درهم عین السرطان ایکی درهم سره ضمف
بر درهم اخذ اولنوب شراب لبلاب الارض ایله معجون اولنه تقدیم نصکره جزئی دوع

الفصل الرابع في ادوية المعرّقة معلوم اولمکه وقتاکه دمك قوامی لسبب من الاسباب
تحلل اوله یعنی گویاکه مذاب اولمش کبی رقیق اوله بدنك هر موضعنده دمك حرکت
دوریه سی زیاده اولور و بو حرکتدن ناشی دمك اجزاء مائیه سی دخی ادق اولوب
جوهر دمده مستکن اولان موادك کذلك حرکت تحریریه واسطه سیله دمدن منفصل
اولمش موادك مخیستی حل ایدوب اخذ اتمکله اجزاء مائیهٔ مزبوره ماء الرماد
طبیعی کسب ایدر وقتاکه حرکت دوریه ایله بعضی اعضایه واصل اوله غسل
وتطهیر وآنده اولان بعضی اوساخ غذائیه یی جلا ایدر بو اثناده دمك ونمغانك
حرکت دوریه مزبوره سی واسطه سیله سطح اعضایه قریب اولان عروق شعریه یه
واصل اوله عروق مزبوره دن ملیئادس تعبیر اولنان تحت الجلد واقع غدد صغیره یه
نفوذ ایدوب آندن قطرات صغیره صورتنده ظاهر جلده خروج ایدر ایمدی مع قات
قوام دمی تحلیل ایدیجی دوالردرکه آنلره طیار یاخود ثابتدر اما طیار اولنلر
حیوانات ونباتاتدن اولان املاح طیاره نك جمله سی و انلرك ارواحی کبی اما حیواناتدن
مجرد تقطیر واسطه سیله اخذ اولنور ملح قرن الایل و روح قرن الایل و ملح البول و
روح البول و ادو یهٔ نوشادریه کبی که نوشادر بولك و لدیلد کذلك روح قحف الانسان
وروح دم الانسان وروح الافاعی کبی که بونلر بخیف وسمین اولنلره معرقات قویه دندر
اولاذکر اولنان حرارت مفرطه سن خرجیق مراد اولندقده استعمال اولنور ثانیا ذکر اولنانلر
نترییق ایله معا حرارت زائده احداثی مراد اولندقده استعمال اولنور اما نباتاتدن املاح
طیاره تعفیندن صکره تقطیر ایله اخذ اولنور روح شوکة المبارکه و روح الاهل کبی
کذلك تریاق ومترودیطوس ومعجون اسقوردیون بو قبیلدن عد اولنور کذلك
مرکبات تریاقیه خل ایله یاخود حمر ایله استعمال اولنسه کثرت اوزره تعریق ایدیجی
کذلك روح تریاقی الکافوری و روح زهر الاقطی و روح اکلیل الجبل امثالی ارواح طیاره
دهنیه وصبغ باد زهر یه الکافوری وخلیط سادج ودهن کهربا ودهن قرنفل ودهن
کافور الصحیح امثالی بعضی ادهان مقطره کبی کذلك دهن الطرطیر ودهن عود القباق
ودهن شجرة البقس امثالی کذلك بعضی عظامدن اخراج اولنوب ارمینه سی اوزرینه

بنفسجه در

برقاج دفعه تقطیر اولنوب رایحه سنك كلیاً نتنی زائل اولمدن ترك اولنمان ادهانده
برقاج قطره استعمال اولنسه كثرت ایله عرق منتن الرایحه اخراج ایدر دیو آبوادهان
دكلدر الا انلرك جوهر راتیانجی سیدركه آتش واسطه سیله مذاب اولنشدر نته كه
بعض اشجاردن منعقد اولان راتیانجات راتیانج الغیاق كبی كذلك جوهر الاشجار
وجوهر تریاقی معرقاتندندر كذلك مرادخی اولان بعض نباتات كه افسنتین و
شوكة المباركه وبخه طوسقو وشجرة الاقطی نك زهر وحب وعصاره سی وقنفذ
وصاصفراس وشجرة البلوط كبی معرقاتندندر اما بونوع معرقاتك صورت تركیبی بودر
نوشادر الطیار اون بش حبه كافور ایكی حبه اخذ ومزج اولنه معرقدر بردفعه ده
استعمال اولنور یاخود ماء الشاهترج سكز درهم روح قرن الایل مع ملح الطیار
بر درهم شراب شوكة المباركه ایكی درهم اخذ اولنوب مزج واستعمال اولنه یاخود
ماء زهر الاقطی سكز درهم روح حب الاقطی بر درهم روح النوشادر نصف
درهم یاخود بر درهم كافور ایكی حبه شراب شوكة المباركه درت درهم اخذ اولنوب
بردفعه ده استعمال اولنه یاخود ماء شوكة المباركه اون ایكی درهم روح النوشادر
بر درهم یاخود ملح طیار النوشادر ثلث درهم دهن القرنفل بر قطره یاخود ایكی قطره
شراب الرازیانج یاخود شراب قشر النارنج درت درهم اخذ اولنوب استعمال اولنه
یاخود ماء اسقورجینا سكز درهم ماء الدارچین درت درهم روح تریاقی الكافوری
نصف درهم ملح طیار قرن الایل اون ایكی حبه ملح طیار الكهربا التی حبه شراب
الاسقوردیون درت درهم اخذ اولنوب ماسبق كبی استعمال اولنه اما معرقات ثابته
ازجمله املاح رمادیه نك جمله سی كبی جیداً عمل اولنوب آنده اجزاء حامضه نباتیه دن
انتقال ایدوب قلوی خالص اولمق شرطیله زیرا انلرده اجزاء قلویه ایله اجزاء حامضه
مجتمع اولدیغی صورتده كه بر ملح تحت عنایت ایدر زاد لری معرقیتی غالب اولور كذلك
كبریت معدنیه ثابته كبی ازجمله بارودت ایله عمل اولنمش ادویهٔ انتیمونیه نك جمله سی
كبی مثلا انتیمون معرق وپادزهر معدنی ساذج ومركب وانتیمون معرق الحدیدی وذهب
معرق وزنجفرهٔ انتیمونی كبی كذلك اجزاء حیواناتدن قرون وعظام كه بلا نار تكلیس
اولنمش اوله عظم الانسان وقرن الایل وقحف الانسان كبی كذلك بعض معادن كه طین
مختوم وقرن الوحید المعدنی كبی لكن معرقات ثابتهٔ معدنیه دن انتیمون معرق
الحدیدی ادویهٔ جامعه دندر طریق عملی لودوویقوس اقراباذیننده تعلیم اتمشدر
كثیراً استعمال اولنور دوالردندر یرقان وحمیات واسقوربوط امثالی علل مزمنه ده
نفعی مشاهده اولنمشدر زیرا كبریت انتیمون ایله كبریت حدید كبی ایكی شریف كبریتك
امتزاج واجتماعندن حاصل بردوادركه فی الحقیقه معرق ایچون استعماله مناسبدر
اما پادزهر كورك كاوپی وكورك ماربی آنده قوة معرقیه مشاهده اولنمز زیرا بیك دانه
برینی صحیح بولنمز بلكه سی كاذب ومكسی صناعیدر حجر الانسان كه مثانه دن خروج ایدر
پادزهره غلبهٔ كثیره وارد جیداً تعریق ایدوب علل وبائیه ده منفرداً علاج دافعدر
اما معرقات ثابته نك صورت تركیبی بودر انتیمون معرق وقرن الایل المكلس بلانار
وملح شوكة المباركه اون ایكیشر حبه اخذ اولنوب مایعات مسخنه ایله علی الریق استعمال او

یاخود

یاخود انتیمون معرق ساذج یاخود حدیدی ثلث درهم ملح شوكة المباركه سدس درهم لودانوم
برحبه یاخود ایكی حبه اخذ اولنوب مزج وبردفعه ده استعمال اولنه یاخود قرن الایل المكلس
بلانار اون بش حبه زنجفرهٔ انتیمونی سدس درهم پادزهر ذهبی درت حبه اخذ اولنوب
ماسبق كبی استعمال اولنه یاخود رب الاقطی یاخود رب حب الابهل بر درهم یاخود ایكی
درهم قرن الایل المدبر بلانار ثلث درهم یاخود نصف درهم انتیمون معرق سدس درهم
اخذ اولنوب شراب علیق الكلاب ایله عجین واستعمال اولنه یاخود خلاصه شوكة المباركه
سدس درهم لودانوم برحبه یاخود ایكی حبه اخذ اولنوب دهن انیسون یاخود دهن الطرطیر
ایله حبلر اولنه معرق ومنومدر یاخود خلاصه شوكة المباركه سدس درهم یاخود ثلث
درهم خلاصه تریاقی بش حبه اخذ اولنوب دهن كهربا ایله حبلر اولنه كذلك معرقات
ثابته وطیاره دن صورت تركیب بودر انتیمون معرق الحدیدی ثلث درهم ملح طیار الافاعی
بش حبه اخذ اولنوب سفوف اولنه علیلك اضطرابی اولدیغی صورتده برحبه یاخود ایكی
حبه لودانوم ضم اولنه یاخود ماء زهر الاقطی سكز درهم قرن الایل المدبر بلانار نصف درهم
ملح طیار قرن الایل بش حبه شراب زهر القرنفل ایكی درهم اخذ ومزج اولنوب استعمال اولنه
یاخود ماء زهر الاقطی سكز درهم تریاق اندروماخس یاخود معجون الاسقوردیون بر درهم
ملح طیار الافاعی التی حبه كافور برحبه شراب علیق الكلاب درت درهم اخذ ومزج اولنوب بردفعه ده
استعمال اولنه كذلك صبغ پادزهری دخی نصف درهم استعمال اولنمغله تعریق ایدر بحیدر قوی المزاج
اولنلره بر درهم ویریلور الحاصل بوذكر اولنان معرقاتك جمله سی دمك حركت تحمیه سنی اعاده
وتجدید واندن حاصل اولان مواد تحیه اصلاح اتمكله ادویهٔ كافیه دندر

المقالة الثانی فی تفصیل منافع التراكیب وضایعها وهو یشتمل علی جملتین

الجملة الاولی فی ادویة الكیمیائیة ومعرفة صنایعها وهو یشتمل ابواب

الباب الاول فی استخراج امیاه المفردة والمركبة المستقطرة وهی یشتمل علی ثلثة فصول

الفصل الاول فی امیاه المفردة المستقطره

بحث خیرفن اشیاسنه معلوم اولدكه ماء بسیطك فائده سی ماكولات ومشروباتی ترطیب
انهضامه استعداد ویرمكدر اما بین الاطبا مستعمل اولان امیاه مقطره عقاقیر ماخذلری
اولان دوانك اجزاء روحیه لری حامل اولمغله ماء صرف كبی بسیطه دكلدر زیرا روحدن
اجزاء مائیه سی بالكلیه تفریق ایدوب كبریت صرف ایتمك ممكن اولمادیغی كبی امیاه
مقطره دن دخی اجزاء روحیه سی بالكلیه تفریق ایدوب ماء صرف ایتمك ممكن دكلدر
انجق بعضی مقطره ده روح وبعضیسنده ماء تعبیر اولنمق غلبه اجزا ایله در مثلا اجزاء
روحیه سی غالب اولان مقطره روح تعبیر اولنوب اجزاء مائیه سی غالب اولان مقطره
ماء تعبیر اولنور نتكم ارواح بحثنده بیان اولنمشدر الحاصل امیاه مقطره ده حامل
اولدیغی روحك فائده سی روحده ماخذی اولان دوانك فائده سی اولمغله امیاه
مقطره ماخذلری اولان دوانك منافعندن خالی دكلدر دیو حكم اولنور لكن امیاه
مزبوره ایكی نوعه تقسیم اولنوب برینه امیاه روحیه وبرینه امیاه ساذجه دیرلر
اما امیاه روحیه كه اجزاء روحیه سی غالب اولان امیاه مقطره در انلردن بانفرادها
بعضی علته مقاومت ومقابله مامول اولور وبونوع مقطره ده اجزاء روحیه نك غلبه سی

اكثريا مأخذلرينك بعضى ادواحله غمر اولنمسندن على الخصوص خمير حامض وبقول الشوير امثالى
حركت تخميريه تحريك ايديجى اشيا الحاق اولنمش اوله اما امياه سادجه كه حشايش رطبه نك عصاره
ياخود ماء سادج ايله غمر اولنمش حشايش واثمار واصولدن تقطير اولنان امياه مقطره در انلرده
اجزاء روحيه نك قلتى اولمغله فائده معتمد بها مأمول اولميوب منفردا استعماللرينه چندان رغبت اولنماز
لهذا اكثرا اولور عليله صو يرينه ويريلور مثلا بعضى محموم صو يرينه ماء هندبا ويردكلرى كبى ياخود
بعض ادويه نك حدتندن ياخود بشاعتندن منفردا استعمالى معقول كورلميوب امياه مناسبه ايله
ممتزجا ويريلور روح الكبريتك كلاب ايله ممتزجا ويرلديكى كبى ياخود ادويه نك يبوستى اولوب بلعنده
عسرت اولديغى صورتده علته مناسب امياه ايله ويريلور مثلا حميات لازمه ده قرن الايل المحرق
وحميات دائره ده قنه قنه نك ماء شوكة المباركه ايله ويرلديكى كبى وبوندنصكره **معلوم** اوله كه
امياه سادجه مفرده نك منافع وعوارضى بو محلده بيان وتفصيل تطويل بلاطائلدر كه امياه مزبوره نك
منافعى مأخذلرينك منافعى كبيدر مأخذلرينك منافعى مفرداتده مفصلا تحرير وبيان اولنمشدر
اما صنعت استخراجلرينه قانون اولدركه عقاقير نباتيه دن ازجمله افسنتين امثالى كثيرة العصاره
اولان حشيشه رطبا اخذ وبعد الدق معصره دن عصر اولنوب عصاره لرى حمام ماريه ده
تقطير اولنه كذلك انبيق نحاس ايله دخى تقطير اولنمق ممكندر لكن نار شديده ويرلميوب نار
خفيفه ايله تقطيرنده عجله اولنميه تقطير اولنه وانبيقه وضع اولنان عصاره يا كليله خروج
ايدنجه تقطير اولنميه اكر حشيشه مزبوره ذو الرائحه اولورسه برمقدار مرضوضا برقرعه يه قونلوب
وعصاره سى ايله غمر اولنوب تقطير اولنمق مناسبدر زيرا ذو الرائحه اولان حشايشده بر روح طيار
واردر كه عصر ايله زائل اولور اول روح طياردن ممكن اولديغى قدر مقطره ده بولنمق مناسبدر
جميع اثمار واصول كه كثيرة العصاره اوله امياه مقطره لرى منوال محرر اوزره تقطير اولنور
كما اولور كه كثيرة العصاره اولان اثمار واصول بعد الدق ماء القراح ايله غمر اولنوب منوال مشروح
اوزره تقطير اولنور كذلك ازهار دخى بو منوال اوزره تقطير اولنور لكن دق اولنمه احتياج يوقدر
انجق ماء القراح ايله غمر اولنوب تقطير اولنه اكر ازهار ذو الرائحه اولورسه منوال محرر اوزره تقطير
اولندقدنصكره مقطرى ايله بردفعه ياخود ايكى دفعه ازهار جديده غمر اولنوب تقطير اولنمق
مناسبدر تاكه مقطره ده مأخذينك رائحه سى كما ينبغى حاصل اوله كذلك اول حشايش واثمار
واصولكه قليلة العصاره اوله ياخود يابسه اوله قطرلرى حالنده تقطير اولنمق اقتضا ايدر بعد الدق
ماء القراح ايله غمر اولنوب يكرمى درت ساعت على حاله ترك اولندقدنصكره منوال محرر اوزره
تقطير اولنور لكن ادويه مزبوره يابسه اولورلرسه بعد الغمر ايام بارده ده اوچ كون ترك اولنوب
بعده تقطير اولنمق مناسبدر وايام حاره ده يكرمى درت ساعتدنصكره تقطير اولنه بعده
مقطرى حاصلنه رد ايدوب بردفعه دخى تقطير اتمك مناسبدر بوندنصكره معلوم اوله كه اصطلاح
اطباده بر ماده نك ماء ايله غمر اولنمسى ماء مزبورك اول ماده نك درت برمق تجاوز اتمه سندن
عبارتدر اما بعض ادويه نباتيه تقطيرنده ماء القراح ايله غمر اولنديغى ماء القراحك مقدارى
دوائك درت برمق تجاوز ايده جك قدر ايله تخمين اولنديغى كبيدر لكن بو تخمينه هر طرفك مسلكى
يوقدر اولى وانسب اولان تخمينى ماء مقطره ده ايتمكدر بعضى ماء مقطر دوانك مقدارندن
زياده اخذ اولنمقدر مثلا بر وقيه افسنتين بعد الدق برمقدار ماء القراح ايله نقع اولنه كرك
ايسه ماء مزبور ماده غمر ايده جك قدر كرك ايسه زياده ونا قص اولسون لكن تقطير اولنه قالى

مقطردن

مقطردن بر وقيه دن زياده اخذ اولنميه بلكه ناقص اخذ اولنورسه اولى اولور **معلوم** اوله كه
ادويه نباتيه تقطير اولندقدنصكره بر شيشه يه قونلوب وشيشه نك اغزينه بر بز باغلنوب
برهفته ياخود دخى زياده افتابه تعليق اولنوب بعده استين ابراطيدن تصفيه اولندقدن
صكره حفظ اتمك لازمدر واما برو روافا ويا تك امياه مقطره لرينى استخراجده مشهور اولان
ناعره بعد الدق سكز مثلى ماء القراح ايله سكز كون تخمير اولندقدنصكره تقطير اولنور
مقطردن ماء القراحك حقيقى قدر اخذ اولنمقدر لكن اولى اولان برو روافا ويا تك ماء مقطرلرى
ماء الدارجين كبى بعض ارواح الحادقه استخراج اولنمقدر نتكم ماء الدارجينده ذكر اولنور
اما عقاقير معدنيه دن ازجمله زاج وبارود وملح امثالى املاحك امياه مقطره لرى املاح مزبوره
منفردا ياخود رمل وتراب امثالى اجزاء ارضيه ايله ممتزجا بر معوجه يه ياخود بر قرعه يه قونلوب
تقطير اولنمغله اخذ اولنور روح الشب وروح الزاج امثالى تقطيرده روحدن مقدم اخذ
اولنان ماء الشب وماء الزاج كبى اما حديد وذهب امثالى معادن منطرقه نك امياه سادجه لرى
استخراجنده قانون معدنلرينك اخذ اولنان ماده ارضيه لرى اتشه وضع اولنمقسزين
اخذ وبر معوجه يه وضع اولنوب نار لينه ايله تقطير اولنمقدر مثلا حديد معدنندن اخذ اولنان
ماده ارضيه بر معوجه يه قونلوب نار لينه ايله تقطير اولنور حديده مقطرى حديد ماده اوزرينه
القا ايدوب تكرار تقطير وبو عمل برقاچ دفعه تكرار اولنمغله قدر الكفايه بر ماء مقطر اخذ اولنور
اما معادن مزبوره ذوب اولنوب اتش ايله انلردن اجزاء مائيه احراق وازاله اولندقدنصكره
انواع احجار كبى منفردا تقطير اولنمغله مقطر معيدا اخذ اولنمق ممكن دكلدر اكرچه معادن
مزبوره براده اولنوب معوجه ده تقطير اولنمغله برمقدار ماده مائيه خروج ايدر لكن ماء صرف
كبيدر لكن معادن مزبوره بردفعه احمى ومياه مناسبه ده اطفى اولنمغله انلردن برمقدار اجزاء
منفصل اولنوب ماء مزبوره متحلل اولور نتكم حديدا طفى اولنمش امياهك اسهالا امساكا بنه
قانونندن متبادر اولور ديرلر لكن منفصل اولان اجزا وغاية الغايه قليل اولمغله فوق الحد دفعه
احمى واطفى يه محتاجدر بعضيلر جوهر ذهبى جوهر حديده قياس ايدوب ذهبا طفى اولنمش
مياهك علل قلبيه وعلل سوداويه ده فائدهء عظيمه سى وارددر ديمشلر ومعلوم اوله كه معادن
تقطيرنده اولان دقايقى كما ينبغى تعليم وتفهيم تطويل كلامه واكثر جزئياتنى ايراد وبيانه
محتاجدر بو محلده برمقدار ايله اكتفا اولنوب اكر تفصيلنى مراد ايدرلرسه استادم فاضل فيلسوف
على البروسى مرحومك قراضة الكيميا نام كتابنده على وجه التفصيل تحرير وتبيين اولنمشدر
نظر ايده لر اما عقاقير حيوانيه دن بين الاطباء مستعمل ومشهور اولان ماء قرن الايل وماء اللحم
اولكيسى تقطير ايله ايكنجيسى طبخ ايله عمل اولنور مثلا قرن الايل راس ايله هنوز صلابت حاصل
اتمكسزين قطع اولنور قطعه قطعه اولندقدنصكره حمام ماريه ده تقاطرى منقطع اولنجه
تقطير اولنوب ادويه پادزهريه دندر حميات لازمه وردئيه ده ويريلور اما ماء اللحم قدر الكفايه
لحم الغنم ياخود لحم الدجاج شحمندن تعريق اولنوب بر شيشه كبيره يه وضع وشيشه نك
اغزى محكم سد ايدوب حمام ماريه ده تخمينا درت ساعت مقدارى طبخ اولنه لحم مزبوردن
مائيه تميز اولور ضعف وهزال اصحابنه على الخصوص سيلانات مزمنه دن حادث اولان غاية الغايه
مناسب وموافقدر **ماء اترج** سميت وعفونتى دفع ايدر قوة پادزهريه سى واردر عرقى دراد
ايدر سفلجانلرى قيرلر جيعادر امراض سميه وعلل رديه نك جمله سنه علاج كاملدر صنعى بودر

تنالاترنج اقشارينى قدر الكفايه ... برچوغنى ... وضع ايدوب تقطير ايدرلر بعضيلر

اترج الاصفر النضيج اوج عدد خرده طوغرايوب ياخود رنده دن كچوروب برقرعه يه وضع ايدوب
اوزرينه ايكى اوج پرمق اورته جك مقدارى عصارة الحماض وعصارة لسان الثور قيوب
اغزينى محكم قپايوب مكان حارده يكرمى درت ساعت نقع اولندقدنصكره قرعه وانبيق ايله
حمام ماريده تقطير ايده لر استعمالى بربچق وقيه دن اوج وقيه يه وارنجه ماء زهر عند الناس
چيچك صويى ديمكله شهرت شعاردر طبيعتى درجهٔ ثانيه ده حار و يابسدر ضعف دماغ
وسدد مصفات ونزلات ودهه ونفخ ومغص ووجع صدره علاج كافيدر شهوت طعام وشهوت
باهه قوة ديرر غشى وخفقانى اذهاب ايدر مفرح القلوبدر خصوصا عنبر حل اولنمش اوله
صنعتى بودر زهر اترج الطرى التى رطل برقرعه يه وانبيق ايله حمام حماده توابنى كليه اوزره
تقطير ايده لر اكر مقطرى تكرار تازه چيچك اوزرينه رد ايدوب منوال مشروح اوزره تقطير
ايتسه لر دخى انفع اولور ماء ملكى بين الناس قرالصويى ديمكله شهرت شعار اولمش
اوجاع مفاصل وعرق النساء اصحابنه هفته ده ايكى دفعه وهر دفعه ده درت درهم اسقى
اولنوب عضو ما وفه هر كون طلا اولنه رأسك سوء مزاج باردينى تعديل ايدر انفه سعوط
اولنوب بر بز ايله صدغينه لصق اولنه ساير منافعى وكيفيت استعمالى مشهوردر صنعتى بودر
زهر اكليل الجبل الطرى ايكيوز درهم اخذ اولنوب سكز يوز درهم روح شراب خالص ايله
ايكى اوج كون نقع اولندقدنصكره حمام ماريه ده تقطير اولنه ماء فاوانيا فلج وسكته
وساير علل رأسيه اصحابنه زياده مناسبدر اكر صبيانه قرق كون مداومت ايتدوريلسه صرع
وام صبياندن دفع وحصاة كلى لرين تفتيت ايدر فلج اللسان اصحابنه اعانت عظيمه سى واردر
كونده برقاج دفعه مضمضه اولنه صنعتى بودر احمر الزهر اولان فاوانيانك چيچكندن برجزء
وكوكندن ايكى جزء اخذ اولنوب بعد الدق ماء القراح ايله غمر ويكرمى درت ساعتدنصكره
تقطير اولنه مقدار استعمالى ايكى درهمدن اون التى درهمه وارنجه

الفصل الثاني في امياه المركبة المستقطرة

ماء اسكوربوطى علل اسكوربوطيه ده كثير الاستعمالدر صنعتى بودر ورق لوف الحيه
وقوقلماريا ء البستانى وورق الجرجير واصنتين هر برندن التشر قبضه قشر النارنج الطرى درت
وقيه جوز البوا ايكى وقيه اخذ اولنوب سكز رطل ماء الشعير ايله بركيجه نقع اولندقدنصكره
تقطير اولنوب حفظ اولنه آخر ورق الشاهترج وورق الجرجير وقوقلماريانك ايكى نوعى وتعابو
هر برندن اون ايكشر قبضه لسان الايل وهندبا وكمافيطوس وكمادريوس وفراسيون وغافث
وقنطريون الصغير هر برندن اون قبضه افسنتين رومى وابانقه دردر قبضه اصل خاشرا سكز
وقيه ورق سرخس وحانى الكبير ولبده وقشر الداخل السنة العصافير واغاجطلى ديدكلرى
اغاجلق قابغى هر برندن التشر وقيه بزر لسان العصفور بربچق وقيه بزر انجليما نصف وقيه
اخذ ودق اولندقدنصكره ايچنه بر رطل حديد يكرمى دفعه اطفا اولنمش اون درت رطل احمر
الحاد ايله بركيجه نقع وتقطير اولنوب ماء مقطرى حفظ ايده لر ارضينه سنددنخلاصه حل ايدوب
خلاصهٔ اسكوربوطى تسميه ايده لر صنعتى بودر ادويهٔ مذكوره يى معصره دن محكم عصر ايدوب
بعد التصفيه ايچنه التى درهم قرص الكبير المسحوق وبربچق وقيه حب الفولاد ضم ايدوب
خلاصه قوامنه كلنجه طبخ وحفظ ايده لر ماء استسقائى استسقائيه مخصوص اولان ادويه
لطيفه دندر جكر بارده تسخين ايدوب قوت ديرر وسده لرينى تفتيح ايدر وافعالنى زياده

ايدوب

ايدوب رياح غليظه يى تحليل ايدر بادى سوء القنيه وسبب استسقا اولان موادى قوة تعريقيه
اذهاب ايدر صنعتى بودر بزر الرشاد نصف رطل بزر لسان العصفور وبزر الكمون وبزر الكرفس
بربچق وقيه اصل الوج واصل قرنجشك بادرنبانى واصل الكركم واصل القسط المر واصل
شوكة المريم واصل حماء اقطى واصل عشب مغربى بردر وقيه راوند چينى وخولنجان وجوزبوا
وقرنفل التشر درهم قشر الكبر اوسط الحمان وقشر اوسط الطرفا يارمشر وقيه غافث وكربه بحرى
وحب الابهل الاخضر يارمشر وقيه زهر يا بتقاء ابيض وزهر الحمان ايكشر درهم اخذ وبعد الدق
سكز رطل شراب صوفله اون درت كون مكان حارده هر كون برقاج دفعه تحريك ايده رك
نقع ايتدكدنصكره ماء افسنتين وماء القيصوم وماء ابانقا ايكى رطل ماء البرنجاسف وماء
شوكة المباركه وماء الدبا بربر رطل الحاق ايدوب حمام ماريه ده تقطير ايده لر مقدار استعمالى
بروقيه دن ايكى وقيه دن اوج وقيه يه وارنجه ماء اصطماخيقون الحاره معده
بارده يى تسخين واصلاح ايدوب تقلب المعده واوجاع معده يى دافعدر معده ده مجتمع
اولان بلاغمى ومواد فجه يى انضاج واذابه ايدر قى وغثيانى وجشاء حامضى قطع ايدر ترايس
بارده يى دافع درمشايخ ضعيفة المزاجك اشتهالرينى تهييج حرارت غريزيه لرينه اعانت ايلمزده
ورياح غليظه يى تحليل وسده لرى تفتيح ورطوبات فضليه يى تحليلده عظيمة النفعه در صنعتى بودر
خولنجان بربچق وقيه قرنفل وجوزبوا ودارچين سيلانى وزنجبيل ابيض ومصطكى واصل طرخون
واصل راسن واصل الوج المائى بروقيه نعنع تجره التى درهم اكليل الجبل وساليه وافسنتين يارمشر
وقيه قاقولتين وقصب الذريره وبسباسه ودارفلفل ونانخواه اوچر درهم اذخر مكى وسنبل
وعود هندى ايكشر درهم خمر صرف سكز رطل ماء فلسقون وماء بادرنجبويه بربر رطل اخذ
واون كون نقع ايتدكدنصكره حمام ماريه ده تقطير وحفظ اولنه مقدار استعمالى برقاشقدن ايكى
قاشقدن اوچ قاشقه وارنجه ياخود نصف وقيه دن ايكى وقيه يه وارنجه ماء بادزهرى
ايام وباده حفظ صحت ودفع علت ايچون استعمال اولنان دوالردندر كه ماء ترياقى دخى تعبير ايدرلر
اكرچه متاخرين ادويهٔ بادزهريه دن بونك امثالى كوناكون نسخه لر اتخاذ ايدوب كندولره نسبت
ايتشلردر بو نسخه جرجان اطباسندن هلوك نام طبيبك نسخه سندن اختيار اولنمشدر صنعتى بودر
اصل الجليقا وايمپراطوريا وخولنجان كبير وجنطيانا وطورمنتلا وتوعتره يروه واصل طرغيون
واصل قرنفلى وذرنباد وراسن وزراوند مدحرج هر برندن سكز درهم اسقورديون وسذاب
وذوالف ورقات وزهر تاالندولا وزهر قرنفل البستانى وورد احمر وبزر الاترج وبزر شوكة المباركه
وبزر الشلجم وقشر الاترج وحب الابهل هر برندن درت درهم ترياق اوتوز ايكى درهم روح الابهل
وماء الغو وماء الحماض هر برندن اليتوز درهم اخذ اولنوب برقاچ كون مواضع ذائره ده ترك
اولندقدنصكره تقطير اولنه مقدار استعمالى درت درهمدن التى درهمه وارنجه حفظ صحت ايچون
هر كون على الريق ياخود كون آشورى دردر درهم استعمال اولنه ماء بابونج مركب حصاة
تفتيت ورياح غليظه يى تحليل ايدر قولنج واحتباس حيضه ادويهٔ عجيبه دندر صنعتى بودر
زهر بابونج اوتوز قبضه اخذ اولنوب اون رطل ماء البابونج المقطر واون التى رطل شراب ابيض ايله
يكرمى درت ساعت نقع اولندقدنصكره معصره دن عصر وتصفيه اولنوب تكرار ايچنه يكرمى
قبضه زهر البابونج الطرى وقشر الاترج الاصفر الطرى ايكى وقيه افسنتين دمحه قنطريون وفلسقون
وسعتر هر برندن ايكى بچق قبضه بزر شبث ايكى وقيه انيسون ورازيانه وكراويا وكود وشوكة المريم

هر برندن بر بچق وقیه حب الغار وحب الابهل یارمیشر وقیه جوز البوا اوچ وقیه مدقوق کافم اولنوب
یکرمی درت ساعت نقع اولندقدنصکره تقطیر اولنوب حفظ اولنه آخر فقاع الافسنتین سکز
وقیه زهر بابونج وجوز البوا هر برندن بر رطل روح الشراب التی رطل ماء القراح اوتوز رطل اخذ
اولنوب حمام حکاده اوچ کون اوچ کیجه تنعیفندنصکره حمام ماریه ده ارضنیه یا انبیق قانبیقه
تقطیر وحفظ اولنه **ماء تریاقی** بر دوا شریف وعلاج لطیفدر کم کمال لطافتیله اعضانک جملهسنه
سریع النفوذ اولدیغی جهتدن حرارت غریزیه یی انعاش ایدر تجربه اولان علل واعراضک
کلیسنده استعمال اولنور از جمله حمیات ویرقان ودیدان ومرض افرنج ووجع الجنب واصلاح القلب
وطاعون ودمک تلطیفنه محتاج اولنان محللرده تریاق ومثرودیطوس دن تاثیری اسرع
وفویدهدر زیرا نفس تریاق قدر معدهنک انده فعلنه محتاج اولمز صنعتی بودر تریاق بندقی
سکز وقیه طین مختوم ایکی وقیه انجلیقا وطورمنتیلا وراسن یارمشر وقیه قرن الایل المدبر بلا نار
وقرن حمار الوحشی المدبر کذلک وحب صاصفراس وحب الابهل وقشر الاترج بررر وقیه قضیب الایل
ومرمکی احمر التیشر درهم انتیمون معرق وزعفران خالص اوچر درهم اخذ وسکز کون یا اون درت
کون خمر صرفله نقع دنصکره حمام ماریه ده تقطیر اولنه مقدار استعمالی نصف وقیهدن بر وقیهیه
وارنجه **ماء تریاق هلفرك جرمانی** هلفرك نام طبیبک مختاریدر ایام وباده حفظ صحت
ایچون استعمال اولنور کذلک علل سمیهده دفع علت ایچون استعمال اولندیغی مجربتی الاطبا عندنده مسلمدر
صنعتی بودر انجلیقا وایبراطوریا وفو وچنطیانا وطورمنتیلا وقونتره یروه واصل طرغیون واصل
حبق القرنفلی وزرنباد وراسن ودراونجوضج هر برندن بر وقیه اسقوردیون وسذاب ودوالفه
وخزاما ونعنع ونفل البستانی وزهر الورد وبزر الاترج وبزر شوکة المبارکه وبزر الشلجم وقشر الاترج
وحب الابهل هر برندن نصف وقیه تریاق فاروق درت وقیه روح الابهل وماء الفول وماء الحماض
هر برندن التی رطل اخذ اولنوب بر مدت نقع دنصکره صنعت اوزره تقطیر ایدوب حفظ ایدهلر
مقدار استعمالی نصف ملعقهدن بر ملعقهیه وارنجه زیادهدخی استعمال اولنور **ماء جفالیقانی**
ماء دماغی دخی دیرلر سوء مزاج رأس وصداع امثالنده استعمال اولنوب علل دماغیهنک کثرتندهء
استنشاق وشقیقهلره واطراف اذنه بو مائک محکم دلک اولنور ودخی فمده مسک واذنه طلا
اولنور کذلک بر بز پارهسنی بو مائله تبلیل ایدوب محل دماغه وضع ایدهلر معلوم اولهکه بونک
اکثر استعمالی تسکین وجع ایچوندر صنعتی بودر اصل الفاوانیا الذکر درت وقیه انجلیقا
ونفی بر بچق وقیه اصل فرنجمشک بر وقیه ورق السلیمه واکلیل الجبل وبتونیقه ومردنجوش
وبادرنجبویه ودهن الخزاما وزهر بتونیقه وزهر الفاوانیا وزهر قلندولا وزهر السلیمه وزهر
اکلیل الجبل وزهر سوسن ازهری وزهر اخلاموده هر برندن بر قبضه اسطوخودوس بر بچق وقیه
وردا حمر وزهر حشیشة الفلج ایکیشر قبضه حشیشة الورد الافرنجی وصندل اصفر الیکیشر درهم
جوز بوا بر بچق وقیه خولنجان نصف وقیه قاقوله وکبابه اوچر درهم اخذ اولنوب اون درت
رطل خمر ابیض ایله اون کون تنقیع ایدوب بر رطل دارچین سیلانی ضم وایکی کون دخی
تنقیع ایدوب بعده تقطیر اولنه **ماء حرقة البول** حرقة البول وعسرة البولی ازاله ایدر
اغذیه حارهدن نشأت ایدن حدت بولی دفع ایدر الات بولیه وحالبین ومثانهده واقع
اولان قروحاتی کرک ناسوریه وکرک غیر ناسوریه اولسون تنقیه واندمال ایدر کذلک مثانهده
عسرة البوله باعث اولان حجر المثانهیی دفع ایدر زیرا فضلات مخاطیه ولزجیه موجعه فی

اصلاح وازاله ایدر صنعتی بودر عرق السوس واصل الخطمی واصل الخبازی واصل الاترسا ایکیشر
وقیه حب الصنوبر ولوز الحلو بر بچق وقیه لب البطیخ الاصفر وبزر السفرجل المقشر وبزر الکرفس
وبزر الخشخاش الابیض وبزر اندوبا وبزر الخس المقشر درهم حب الکاکنج وحب الاس وخیار شنبر
وخولنجان اوچر درهم ورق البنفشج وحشیشة الفلج الصغیر وروغنا ایکیشر درهم اخذ و
بعد الدق بر قرعیه وضع واوزرینه ماء شقایق النعمان وماء الخبازی الکبیر والصغیر بر بچق رطل
ماء لسان الحمل وماء بقلة الحمقا وماء البنفشج وماء الخس وماء ورق البلوط وماء غولغریا بررر رطل
افراغ اولنوب بر قاچ کون نقعدنصکره حمام ماریه ده تقطیر وحفظ اولنه مقدار استعمالی بش
وقیهدن اوچ وقیهیه وارنجهدر **ماء خیری** ادویه قلبیه وعصبیهدن لطیف الرایحه بر
صودر حیضی ادرار ومشیمه یی اخراج ایدر صنعتی بودر زهر الخیری الطری التی قبضه ایرسا
مدقوق بر وقیه بر قرعیه قونلوب مقدار الکفایه ماء القراح ایله عجن وحمام ماریه ده تقطیر اولنه
مقدار استعمالی سکز درهمدن یکرمی درت درهمه وارنجه **ماء دافع الحمیات** بعد تدبیر کلی
استعمال اولنسه غب غیر خالصه وحمای ربعی دفع ایتسنه شبهه یوقدر صنعتی بودر سفوف المحمومین
درت وقیه قنطاریون وشوکة المبارکه وبنطافیلون واقسنتین اوچر وقیه اخذ اولنوب ماء الجبن
الماعزی ایله بر قاچ کون نقع دنصکره حمام رملیده تقطیر وقطری اصلنه رد وینه تقطیر ایتمکله
اوچ دفعه تکرار ایدهلر مقدار استعمالی ایکی وقیهدن درت وقیهیه وارنجه صباحلرده وعند النوم
استعمال اولنه **ماء دارچین مرکب** ماطبول نام طبیبه نسبت اولنور اعضاء رئیسه ومعدهیه
قوت ویروب ارواحی انعاش ایدر لهذا غشی واختلاج القلب وسوء هضم وصرع وفلج امثالنده
مناسبدر ریاح تحلیل ایدر علل رحمیه اصحابنه دخی عظیم الفائدهدر صنعتی بودر یوز درهم دارچین
سیلانی بعد الدق درتیوز درهم ماء الورد ویوز اللی درهم خمر اندلسی ایله بر قرعیه وضع اولنوب
حمام ماریه ده یکرمی درت ساعت ترک اولندقدنصکره درتیوز درهم مقداری خروج ایدنجه تقطیر
اولنه دارچین غایت ایو اولورسه درتیوز درهمدن زیادهجه اخذ اولنمق ممکندر لکن الجق
اولدیغی صورتده درتیوز درهمدن دخی ناقص ایدهلر مقدار استعمالی اون ایکی درهمدن یکرمی درت
درهمه وارنجه جمیع افاویهک امیاه مقطرهلری منوال محرر اوزره تقطیر اولنوب قرنفل وجوزبوا
وبسباسه وزرنباد کبی کاه اولورکه یوز درهم دارچین بعد الدق التیوز درهم روح شراب عامی
ویوز درهم ماء الورد ایله حمام ماریه ده یکرمی درت ساعت نقع اولندقدنصکره تقطیر اولنوب
ماء الدارچین سکز یوز درهم عصارة التفاح یاخود عصارة السفرجل ایله منوال سابق اوزره
تقطیر اولنوب ماء الدارچین التفاحی وماء دارچین السفرجلی اطلاق اولنور وکاه اولورکه یوز
درهم دارچین سکز یوز درهم ماء الشعیر ایله تقطیر اولنور ماء الدارچین الشعیری دیرلر سکنجبین
عنصلی ایله ضیق النفس اصحابنه زیاده محمود وکاه اولورکه دارچین یوز درهم قشر اصل لسان الثور
البری یکرمی درهم زهر لسان الثور البستانی وزهر الترنجانی هر برندن سکز درهم سفوف
دیاردون درت درهم اخذ اولنوب التیوز درهم ماء لسان الثور البری وایکیوز درهم ماء البنفشج
وایکیوز درهم ماء الورد ایله یکرمی درت ساعت نقع اولندقدنصکره تقطیر اولنوب ماء الدارچین
البغلساقی تسمیه اولنور وکاه اولورکه دارچین مدقوق اوچیوز درهم ماء الورد التیوز درهم
ماء البنفشج وماء لسان الثور البستانی هر برندن درتیوز درهم ماء لسان الثور البری وماء الترنجانی
هر برندن ایکیوز درهم بر قرعیه قونلوب سکز کون مواضع فاترهده ترک اولندقدنصکره تقطیر

اولنور ماء الدارجين المفرح دیمکله معروفدر ادویهٔ قلبیه دن ومفرحات عمده سندندر **ماء دماغ الخصي**
ودق وسل اصحابنه وعلل مزمنه طولیله دن نحیف ومهزول اولنلره وناقهینه مناسبدر صنعتی بودر
بر املخی ذبح ایدوب توکلرینی واحشاسنی ازاله وتطهیر وقدر الکفایه ماء القراح ایله مهرا اولنجه
طبخ ایلدکدنصکره مزبور املخی مع عظامه محکم دق ایدوب ینه اول طنجره یه کندکی مرقنک ایچنه
وضع ومرقهٔ مزبوره ایکیوز اللی درهم قالنجه تکرار طبخ اولنوب بعده عصر وتصفیه اولنه بعده ماء
لسان الثور البستانی وماء لسان الثور البری هر برندن یوز اللی درهم ورد احمر وبنفشج وزهر
لسان الثور البری وزهر لسان الثور البستانی هر برندن ایکی درهم دارچین سکز درهم اخذ
اولنوب مرق مصفاه ایله معا بر خرده یره قونلوب حمام رملیه ده تقطیر اولنه معلوم اوله که کتب
اقرابادینیه نک اکثرنده بو نسخه وبو نسخه یه مشابه بر نسخ کثیره مسطوردر ولهذا بو نسخه نک
امثالی عوام اطبا مابیننده مشهور اولمشدر لکن بو مقطره دن منافع مزبوره یی افاده مأمول دکلدر
زیرا منافع مزبوره متغذی ایله اولور مرق الحملک تقطیر ایله خروج ایدن اجزاء باقیه سیدرکه آنده
غذائیت یوقدر زیرا لحم طبخ اولنمقده روح طیاری طیران ایدوب معنیه سی ماء القراحه متحمل اولور
ماء مزبور تقطیر اولنمقده اجزاء معنیهٔ مزبوره طیران ایدوب مقطره جمع اولمز واکر طیران
ایلسه مقدما طبخ اولنمقده طیران ایدوب مرق الحملک تغذیه سی بولنمز ایدی کذلک بر وقیه لحم قدر الکفایه
ماء القراح ایله کما ینبغی طبخ اولنسه ماء مزبورک بر وقیه وکلک بیادم وقیه یوز درهم قالسون
اندن بر وقیه حملک تغذیه سی واردر کذلک بر وقیه مرق اللحم یا دم وقیه یا خود یوز درهم قالنجه
طبخ اولنسه بعده آندن بر وقیه مرق الحملک تغذیه سی واردر دیو ذکر اولنان قاعده ارباب تجربه نک معلوملریدر
اکر مرق الحملک اجزاء معنیه سی تقطیر ایله طیران ایدیدی اخراق مزبوره نک تغذیه سی زیاده ونقصان
اولمق اقتضا ایدردی ایمدی اولی وانسب اولان ازهار اربعه ودارچین وماء لسان الثور البری
وماء لسان الثور البستانی نسخهٔ مذکوره ده بر اولنان وزن اوزره اخذ اولنوب قانون اوزره تقطیر
وماء مقطر حفظ اولنه بعده بر املخی ذبح ایدوب توکلری واحشاسین تطهیر وعظامنی کسر ایلدکدنصکره
بر شیشه یه قویوب فم شیشه محکم سد ایدهلر بعده حمام ماریه ده بر ساعت مقداری طبخ ایدهلر
لحم املخدن بر مقدار ماء منفصل اولور ماء مزبوری مقطر محفوظ ایله مزج ایدوب علیله وقتا
وقتا ویرهلر **ماء صرعی** صرع ودوار ولیترغس وجمود وعلل سباتیه نک انواعنه حفظ صحت و
دفع علت ایچون استعمال اولنور صنعتی بودر وقتنده جلب وقطع اولنمش اصل فاوانیا ایکی وقیه
اصل زراوند مدحرج واصل شکطرامشیع ابیض واصل الجلبغا برر بچق وقیه دبق البلوط وذنب الطاوس
واسقیل مدبر وانقردیا برر وقیه بزر فاوانیا ذکی وکزبرة المدبر وکوادیا وبزر الرازیانج اونشر درهم
مشیمة الجحفه وجندبیدستر یارمشر وقیه شوکة المبارکه ودوالف ورقات وسذاب بری
وسالوریا واکلیل الجبل ایکشر درهم اخذ وبعد القطع والدق اون ایکی رطل خمر صرفله سکز کون
مواضع حاره ده کاهی تحریک ایدهرک نقع ایتدکدنصکره قرعه وانبیقله تقطیر ایدوب مقطری
حفظ ایدهلر بعده زهر فاوانیا وزهر سوسن آزرقی درت وقیه زهر السقطرآن وزهر اخلاموز
وزهر الخباز وزهر الترنجان وزهر لسان الثور البری والبستانی برر بچق وقیه جوزبوا وکبابه
وبسباسه ودارچین سیلانی ودارفلفل وقرنفل برر وقیه اخذ ومقطر سالف الذکر ایله نقع و
حمام ماریه ده تقطیر ایدوب استعمال ایچون حفظ اولنه مقدار استعمالی دفع علت ایچون عند نوبة الصرع
بر وقیه دن بر بچق وقیه یه وارنجه حفظ صحت ایچون بر قاشقدن ایکی قاشقه وارنجه تربیع قمرده

ماء برج السرطانی منسخت نام
طبیبک مختاری محمد وحیدر بر ماء
عجیب وذیقیمتدر ادویه عنبره نک
لانظیر لریندندر فرولیوس نام طبیب
حاذق بوددر انی وصف ایدوب
دیرکه بو ماده اولان جلدونیا وسرطانا
وقتنده جمع اولنمش ایسه تأثیری متحیر
العقولدر زیرا علل عسیرة البرء نک
انواعنی ازاله ایدر جراحات
عسیره یی یکرمی درت ساعتده اندمال
ایله انتهی کلامه بعض طبیب مشهور
بورادانک صنعتی کرکی کبی تعلیم ایلمدی
معلوم اولملکیکن ایتدیکندن
یا خود کندوده خی اقتضا اولنوب
ضیری دن معمولا اختیار ایدوب استعمال
اتمشیدر بز کمال دیانت ایدوب ایدهلم
صنعتی بودر ماه حزیرانده شمس
وقمر برج سرطانده ایکن اوتوز عدد
سرطان نهری اخذ ووزنی قدر
جلدونیا مجلله ایله معا دق ایدوب
بو معجونه بزر الرازیانج مدقوق برر وقیه
قرنفل وصبر اسقطوری وتوتیاء هندی بر
ایکشر درهم ضم وبو مجموعی وزن واوچ
قسمه تقسیم ایدهلر بعده بر قسمنی حمام
ماریه ده ارضیه یابسه قالنجه تقطیر
ایدوب ماء مقطری قسم آخره افراغ
وینه حمام ماریه ده تقطیر ایدهلر
مقطری ضم ثالثه افراغ وحمام ماریه ده
تقطیر ایدوب حفظ ایدهلر بعضیلر
ارضیه سنی احراق وملحنی اخراج وماء
مزبوره ضم ایدهلر حین اقتضاده
بر قطره یا ایکی قطره یا اوچ قطره
عینه تقطیر اولنه یا خود بر سیاه
طاوق یمکی ایله عجن طلا اولنه بو
طریقله کونده ایکی اوچ درت
دفعه استعمالنه مداومت اولنه
ماء شعیر منافعی ماء شعیر
مقطره ده تصریح اولنمشدر صنعتی بو
اول [illegible] ربیعده شعیر سنبله سی
[illegible] قدر الکفایه مع ادراقه
سنبله اخذ اولنوب بعد الدق قدر
الکفایه ماء القراح ایله مزج وتقطیر اولنه
بو طریقله اخذ اولنان ماء مقطر
انفع واطلاق اولنور صح

دهوا

دهوا رطوبت غریبه میل ایتدکده وبر بلور **ماء صدری** ضیق الصدر ودبو سعال واخلاط
طبیبیه سیریکلی ودیه ده ادویهٔ مؤثره دندر صنعتی بودر اصل الراسن وزراوند مدحرج اوچر وقیه
ایرسا برر بچق وقیه اصل فطراسالیون واصل الرازیانج وعرق السوس هر برندن برر وقیه ورق الدخان
درت قبضه اسقا بیوزادورونقه وظفر الخیل وزوفاء یابس وفراسیون وبرسیاوشان
شوکة المبارکه هر برندن بر قبضه عناب وسبستان اوتوز عدد تین المحیم وتمر اونشر عدد
بزر الدخان اوچ درهم شونیز بر درهم بزر الکتان وبزر الجزره وبزر الحرف وخردل هر برندن
ایکشر درهم حب الغار التی درهم عود الغیاق المسحوق سکز وقیه صغار البیض ایله حل اولنمش
ترنجبین بندقی ایکی بچق وقیه خمر ابیض اون التی رطل اخذ اولنوب بر شیشه یه وضع وبطن
فرسده اوچ کون تعفین دنصکره تقطیر اولنه لکن حین تقطیرده التمش عدد حمار القبانی بر پاره صرع
اولنوب مقابله بر تعلیق اولنه **آخر** تین التی رطل اصل الراسن وعرق السوس اوچر رطل ایرسا
بر بچق رطل انیسون وبزر الرازیانج برر وقیه روح الشراب اون ایکی رطل اخذ اولنوب بالاده
تحریر اولنان ماء صدرینک یکرمی التی رطلی ایله اون کون مکان حاره ده تعفین وعرضیه
قالنجه تقطیر وحفظ اولنه **ماء طحالی** طحال وماساریقاده مجتمع اولان مواد غلیظه وفضلات
سوداویه ترقیق وتلیین وعضوین مزبورینک سده لرینی تفتیح ونفخ ریاحی تحلیل ایدر یرقان
اسود وحمیاء مراقیه وحمای ربع امثالنه عجیب النفعدر صنعتی بودر اصل الرخس واصل البسفایج
واصل الکرفس برر بچق وقیه زراوند مدحرج واصل الوج هندی وقصب الزریره واصل افوسطقون
برر وقیه وراوند وقشر اصل الکبر وقشر الطرفا اونشر درهم افسنتین وبرنجاسف وغافت وشاهترج
واسقولوقندریون وکشوث یارمشر وقیه بزر افوسطیقون وبزر الرازیانج وکمون وانیسون وکراویا
ایکشر درهم اخذ ورضوضا اون التی رطل خمر طیب ایله سکز کون نقع دنصکره حمام ماریه ده تقطیر
ایدوب حفظ ایدهلر مقدار استعمالی بر وقیه دن اوچ وقیه یه وارنجه صباحا ومساء استعمال اولنه
ماء قاتل الدیدان انواع دیدانی قتل واخراجده علاج کاملدر صنعتی بودر براده قرن الایل
درت وقیه ملح وخل ایله غسل وتطهیر اولنمش زیبق الحی ایکی وقیه سنامکی وبزر وخشیرج وبزر
الاترج واشنه بحری برر بچق وقیه لب قلب الخوخ وراوند وغاریقون وترمکاحی برر وقیه قشر
اصل شکطرامشیع ابیض ودرزاوند مدحرج وزرنباد اونشر درهم طرطیر ابیض وباروت مدبر
وزعفران یارمشر وقیه فقاح قنطریون وانانا سیا وورق الخوخ ونشارة خشب البندق
اوچر درهم اخذ اولنوب رضوضا درت رطل ایدروماله ایله سکز کون نقع دنصکره ماء افسنتین
وماء قیصوم برر بچق رطل ماء شوکة المبارکه وماء النیل وماء اسقوردیون بر رطل الحاق ایدوب
تقطیر ایدهلر **ماء قلبیه** ادویهٔ قلبیه دندر انواع ارواحی انعاش ایدر غشی وسقوط القوه
اصحابنه مناسبدر عفونت اخلاطی اصلاح ایدر ریاحی تحلیل وابخرهٔ فاسده نک قلبه صعودینه
مانع اولور صنعتی بودر قشر اصفر اللیمون درت وقیه قشر النارنج اوچ وقیه دارچین ایکی وقیه
جوزبوا وبسباسه وقصب الزریره وکزبره هر برندن برر وقیه کبابه التی درهم قرنفل وکراویا
وقاقوله یارمشر درهم زعفران بر درهم روح الشراب التی رطل ماء القراح اون ایکی رطل اخذ
ویکرمی درت ساعت نقع دنصکره قانون اوزره تقطیر وحفظ اولنه **ماء قلب العجل**
سقوط الرجولیت خصوصنده عجیب النفعدر صنعتی بودر قلب العجل الجدید الرخو التی عدد اخذ
وقطعه قطعه اولنه لب الخبز المسکران فی لبن البقر بر رطل ماء الورد الخالص وماء الرازیانج

بر رطل اترج المقطوع اوچ عدد دارچین درت وقیه بسباسه بر وقیه جمزا ببیض ایله علی اولنمش حلام
قرنی الایل درت رطل دم المغنم ودم العجل المصفی ایکشر رطل ابیض اوچ رطل اخذ اولنوب ضعف اوزره
تعطیر اولنه **ماء قلب البارد** جمیع حمیات محرقه وسائر شدید الحراره وحتی لوازم اصلره عظیم
النفع وحرارت التهابی قلبی تعدیل ایدوب تقویت وفرح ویرور وجمیع ضعیف اولمش قوالره
قوت ویرر انحلال ارواحدن نشئات ایدن ضعف قلب وخفقانی ازاله ایدوب قوتلرنی اعاده
ایدر جمیع اسباب ضاره وسمیه اعضادن تحلیل وازاله ایدر دوچ افراط حرارتدن ضعیف اولمش
ونحافت سبیله حادث اولان ارتعاش قلبی ازاله ایدوب سریعا حالتنا اولی سنه ارجاع وتقویت ایدر
صنعتی بودر حمیرة الورد بر بچق رطل ثمرة علیق جبلی بر رطل عنبار دیار دون وغبار دواء اللولو
البارد بر بچق وقیه بزر الحماض بر وقیه صندل ثلثه یا رمیشر وقیه ازهار قلبیه ثلثه ایکشر درهم
ماء الحصیض وماء النیلوفر وماء توت الثعالب وماء البنفشج وماء لسان الثور البری وماء البستانی
بر در رطل اخذ وممزوجا بر قاج کون ترک ایدکدنصکره ماء الدارچین البغلسانی بر بچق رطل
عصارة السفرجل المصفی وعصارة اللیمون وعصارة الاترج یارمشر رطل الحاق ایدوب حمام
ماریده تقطیر وحفظ ایدرلر مقدار استعمالی بر وقیه دن ایکی وقیه یه وارنجه **ماء قلب الحار**
علل قلبیه بارده نک جمله سنه اعانته عجیب العملدر اختلاج قلب وغشی وسقوط القوه
امتلائنه زیاده نافعدر دوچ حیوانی انعاش ایدر بلاسبب نشئات ایدن غم وغصه ازاله ایدر
قلبه فرح ویرر امراض مزمنه دن ضعیف کمسه لره قوت ویرر واعضاء انسانیه نک جمله سنه
طراوت ویروب شیبی ابطا ایدرسن شیخوخته اولان کمسه لره بودوایه مداومت انسانلر
حفظ صحت ایچون دوای آخره محتاج اولمزلر صنعتی بودر دارچین سیلانی درت وقیه قرنفل
اوچ وقیه قرنفل وطین مختوم بر بر وقیه قاقولیتین وخولنجان وبسباسه وزرنباد وقشر اصفر
النارنج وقشر اصفر الاترج وبزر الریحان القرنفلی یارمشر وقیه عود هندی وزعفران وزهر
لسان الثور البری وزهر لسان الثور البستانی بر بر مثقال اخذ وبعد الدق درت رطل شراب
صرفله عز ایدوب سکز کون نقعدنصکره عز ایله مستخرج ماء الدارچین وماء زهر قرنفل البستانی
بر بچق رطل ماء اکلیل الجبل وماء خزاما وماء الترنجان وماء السفا قس بر در رطل اضافه اولنوب
حمام ماریده تقطیر اولنه مقدار استعمالی بر قاشقدن ایکی قاشقدن اوچ قاشقه وارنجه
ماء قوباتی سنا رطوبسنه نسبت اولنور توبا ء امثالی علل جلدیه نک اکثرینه الطف عملدر
صنعتی بودر زیبق الحی ایکی وقیه محلول الطرطیر نصف رطل بر صحوجه یه قونلوب تقطیر اولنه
اولا زیبق رجراج ضروج ایدوب بو ماء رقیق خروج ایدر ماء مزبور دعضو ما وفد طلا اولنه
ماء کبد البارد حمیات محرقه وثالثه ودائمه ودبع امثالی کمی حرارت شامله سی جمله بدنه حاوی
ایدوب اشتعال کبده دخی باعث اولان عللرده عظیم النفع در کذلک معده ورئه وطحاله
حرارت مفرطه وحاده سنی تعدیل واصلاح ایتمه ده ادویه لا نظیره وسریعة التاثیر در صنعتی بودر
توت الثعالب النضیج بر رطل عنبار دیار دودون اوچ وقیه اصل الهندبا واصل الغافث واسقوردینا
واصل ریخیون بر روقیه زهر قنطریون وزهر ابا تیقا ابیض وزهر لسان الثور البستانی
ورد احمر یارمشر وقیه راوند چینی اوچ درهم صندل ثلثه ایکشر درهم لبوب اربعة البارده
وبزر الحماض بر مثقال اخذ ودرت رطل احمر ایله سکز کون نقعدنصکره ماء اباتیقا وماء بقلة الحمقا
وماء الحصیض وماء انثدبا وماء البطیخ الاصغر وماء هندبا وماء علیق جبلی وماء کشوث بر در رطل

ضم

ضم اولنوب حمام ماریده تقطیر اولنه مقدار استعمالی بر وقیه دن ایکی وقیه دن اوچ وقیه یه
وارنجه منفردا یا اشربه مناسبه ایله استعمال اولنه **ماء کبد الحاره** علل کبدیه حاره نک
جمله سنه وسدد کبد وطحالک امراض عتیقه ومزمنه سی استیصال ایدر دیراکبد وطحالده مجتمع
اولان رطوبت بارده یی ازاله ومواد غلیظه لزجه یی تقطیع وترقیق ایدر صنعتی بودر عنبار
جوارش الکبابه اوچ وقیه اصل القسط المر واصل الکرفس واصل الکرکم واصل الرازیانج وحب الاهل
وانیسون ونانخواه ودوقو بر روقیه قصب الزریره وراوند وسلیخه صحیحه التشر درهم
سنبل هندی وزعفران خالص وادخر مکی اوچر درهم فیصوم افسنتین وغافث وودبا به
واسقوردیون یارمشر وقیه زهر اباتقاء ابیض وزهر اسطوخودس اصفر بر در مثقال اخذ
اولنوب بعد الدق التی رطل شراب صرفله سکز کون نقعدنصکره ماء قنطریون وماء الهندبا
بر بچق رطل ماء ورونقا وماء پرسیاوشان وماء البابونج وماء الشاهترج وماء فراسیون
وماء اسقلوفندریون وماء اباتیقاء ابیض یارمشر رطل ضم وحمام ماریده تقطیر وحفظ
اولنه مقدار استعمالی بر وقیه دن ایکی وقیه دن اوچ وقیه یه وارنجه منفردا یا اشربه مناسبه
ویرولر **ماء للآثار** بین الناس لکه صوبی دینمکله مشهور اولنلرک انوا عند ندر اثار جراحات
علی الخصوص موضع جرحده باقی قالان اثارک سهو منی ازاله ایدر صنعتی بودر خرمرف
اوچ رطل اصل اللوف الاخضر بر رطل شب محرق التی وقیه لیمون لبثه عدد اخذ اولنوب اصل اللوف
دق ولیمونی خرده جه قطع ایدکدنصکره انبیق زجاجی ایله تقطیر اولنه **ماء لتبییض الاسنان**
بعضی علل وعوارض حسبیله سواد حاصل اتمش اسنانی بوماثله اوغه لر بیاض ایدوب حال
اولاسنه اعاده ایدر صنعتی بودر شب احمر قرق سکز درهم ملح افلاق یکرمی درت درهم
مصطکی سکز درهم مرجان ازی درت درهم قرنفل التی درهم اخذ اولنوب قرعه وانبیق ایله
تقطیر اولنه **ماء للرحم** علاجنده مایوس اولنمش اختناق الرحم اولهائله دن وابدنه نشات
ایدن عوارضی ازاله ایدر صنعتی بودر حب الحمان الجفف اوچ وقیه اصل الغاشرا واصل
مستکطرامشیع ابیض وعود الصلیب وزرنباد بر روقیه دیقا البلوطی التی درهم سلیخه
ومرجان زجاجی وقاقوله صغیره وزعفران وجند بیدستر یارمشر وقیه فنجنکشت وکمون درد
وبزر السذاب اوچر درهم زهر بلسا تلا ایکی درهم اخذ اولنوب بعد الدق التی رطل خمر صرفله
اون درت کون نقعدنصکره ماء البرنجاسف وماء مطر یقاریا وماء فلسقون وماء الترنجان
وماء الفودنج بر در رطل ضم اولنوب حمام ماریده تقطیر اولنه مقدار استعمالی ایکی قاشقدن اوچ
قاشقه وارنجه منفردا یا ثلث درهم سفوف مشتری یا سدس درهم قرص مشتری ایله عند
النوبه استعمال اولنه حفظ صحت ایچون تربیع قمرده بر قاشق منفردا استعمال اتمک کفایت ایدر
آخر طینوس نام طبیبک مجرب عیدا اختناق رحمه وصرعه ادویه عجیبه دن شربتند ندر
خواص غریبه وتجربه سی مشاهده اعتقاددر صنعتی بودر دارچین بر وقیه قرنفل وزنجبیل وجوزبوا
الشر درهم قشر الاترج وقشر النارنج یارمشر وقیه سنبل هندی درت درهم اسقادیولا واسقوردیون
وبادرنجبویه ونعنع وقیصوم انثی ومطر یقاریا ایکشر وقیه سالویا سکز وقیه مرزنجوش
نصف وقیه فقاع اکلیل الجبل درت وقیه جند بیدستر نشا درهم وثلث درهم خمر معتق التی
رطل شراب ریحانی اون التی رطل اخذ واوچ کون مواضع حارده ممزوجا ترک اولنه دنصکره
حمام ماریده تقطیر وحفظ اولنه **ماء للسل** سل مرضنی دفعه وقروح دیه یی ادمال

وصندل وديگر بو مواد غليظه دن تنقيه ده اسرار بر بر دنند نوازلدن حادث اولان سل وضيق النفس
وذات الريه ده بو طريق ايله استعمال ايده رز مثلا ماء مزبوردن اون درت وقيه نبات حموي اوچ
وقيه لبن الكبريت ايكي درهم زهر الكبريت بر مثقال لبن اللؤلؤ ولبن المرجان بر درهم اخذ ومزج
اولنوب صباحلرده ونصف النهارده وعند النوم بر قاشقدن ايكي قاشقه وارنجه استعمال
اولنه بو ممزوجي استعمال غايت سمن ويرر زيرا بدن انساني ترطيب وتليين وتقليه ايدوب
قوت ويرر رطوبة اصليه يه اعانت ويرر وارد سعالي تسكين ايدر هر كيكي ودقاقليني دفع
ايدر اكثر تقطير ... صنعتي بودر جيره اصل قوجنسو ليدا كبير وورد احمر بر رطل لب
حب الحنطه درت وقيه حب الصنوبر المنقي دمشق الشامي اوچر وقيه چوپ چيني ايكي وقيه
زهر باتيقاء ابيض زهر اكليل الجبل ولب جوز الهندي بر وقيه بسباسه نصف وقيه ماورد اكليل
ايكي رطل هاو لسان الحمل وماء املوج بر بچق رطل ماء الدارجين البغلساني وماء درونقا
وماء اسقابيوزا يا دمشر رطل اخذ اولنوب اجزاء مزبوره بو مياه مذكوره ايله بر قرعه ده
سكز كون نقع ايده لر بعده عصاره ظفر الخيل ولبن الماعز بر ر بچق رطل دم الخنوص الواحد
بر بچق وقيه حلزون مقشر المدقوق اوچ عدد كبد ديك دلو بر درهم زعفران صنعي ايله حمام
ماريه ده تقطير اولنه ماء مسكوتين ماء الصوفيون تسميه ايدرلر دماغه واعضايه قوت
ويروب ذهن وفكره معين اولور سكته وفلج وساير علل رأسيه مخوفه دن حفظ ايدر اخلاطي تقطيع
وترقيق ايدر دمي تصفيه ايدر لون بشره صاف ايدر سكته ده داخلا وخارجا استعمال اولنور صنعتي بودر
بزر الحرف بر رطل بزر سيساليوس وكراويا وانيسون بر ر وقيه اصل فرنجمشك درت وقيه عود الصليب
الذكر وعود القرح واصل الوج الهندي ايكشر وقيه حب الابهل اوچ وقيه حب الغار المقشر بر بچق
وقيه كمافيطوس وزوفا ومرزنجوش وسعتر ودعي الحمام يا دمشر وقيه اخذ وبعد الدق بر قرع عظيمه
كبيره يه وضع واوزرينه اون درت رطل شراب صرف وايكي رطل روح الورد قيوب اون درت كون
نقع دنصكره حمام ماريه ده ارضيه يابسه قالنجه تقطير ايده لر بعده زهر السوسن الازهر الطري وزهر
حشيشة النيل الطري وزهر الخزامى هر برندن درت وقيه زهر سالويا وزهر آذريون وزهر القسطرانا
وزهر اكليل الجبل بر بچق وقيه قاقوليتين وكبابه وعود هندي وجوزبوا وبسباسه ودارچين سيلاني
وخولنجان ودار الفلفل بر ر وقيه اخذ ومقطر مزبور ايله نقع ايدوب حمام ماريه ده انبيق قراز ايله
تقطير دنصكره مقطري يكيدن بر قرعه يه قيوب انبيقي سد ايدوب تكرار بر دفعه دخي تقطير اولنه
لكن بو تقطيرده ثلث درهم قرص غاليه بر بچق يه لف اولنوب خنقه انبيقه وضع اولنه مقدار
استعمالي بر قاشقدن ايكي قاشقه وارنجه ماء مسهل مواد مائيه يي اسهال ايدر ادويه
مسهله استعمالي استكراه ايدنلره واصحاب استسقايه مناسبدر انواع ديداني قتل واخراج ايدر
وصبيانه دخي ويريلور صنعتي بودر حب الجان الكبير وحب الجان الصغير كما ينبغي تنقيع اولدقلري
حالده تقدا لكفايه اخذ اولنوب معصره دن عصر وعصاره لري اخذ اولنه بعده معصره ده
قلان بو صبري محكم دق ايده لر تا كه جگر دكلري كبي دق اولنه بعده مدقوق مزبوري
عصاره محفوظه ايله معا بر قرع عديه قيوب حمام ماريه ده تقطير ايدوب حفظ ايده لر مقدار استعمالي
سكز درهمدن اون التي درهمه وارنجه عصاره السفرجل يا خود ماء الدارچين امثالي ايله تقطير
اولنوب ويريله آخر ماء مزبورك مركبي منافعي مذكوره يي افاده ده انفع واقوى اسيده
صنعتي بودر سوال سابق اوزره تقطير اولنمش ماء حب الجان الكبير وماء حب الجان الصغير هر برندن

حنوص والمالكنز بر مناسبه د
الواحد ايله توصيف اولنمه سي
عرض بو تركيبه بر خنوصك
حين ذبحه چقان قاننك
مجموعي اخذ اولنور ديمكدر

بوز

بوز درهم ماء عصارة الطنباك وماء عصارة زهر الخوخ الشترة رهم زهر الجان الكبير وزهر الجان
الصغير وزهر هيوفاريقون وزهر قنطوريون هر برندن ايكي قبضه اخذ اولنوب ازهار اربعه
دق اولندقدنصكره امياه اربعه ايله بر قرع عديه قونلوب حمام ماريه ده تقطير اولنه بعده صبر
اسقطوري اوتوز ايكي درهم سقمونيا اون التي درهم مرصافي اون ايكي درهم وبزر الرازيانج
وانيسون هر برندن سكز درهم بعد الدق بر قرعه يه وضع اولنوب مقطر محفوظ ايله خمير اولنه
بعده قرعه يه انبيق ولولؤا انبيقه مقابله گچوريلوب جيدا شد ووصل اولندقدنصكره حمام
ماريه ده يكرمي درت ساعت تعفين اولنوب بعده ارضيه يابسه قالنجه نار قويه ايله
تقطير اولنه معلوم اوله كه بونك امثالي ارضيه يابسه قالنجه تقطير اولنق لازم اولان امياهك
تقطيرنده قرعه وانبيق ومقابله نك وصلاري محكم وجيدا شد اولنمق لازمدر تا كه ماء مقطره
رايحه محترقه اولميه ومقدار استعمالي سكز درهمدن اون التي درهمه وارنجه ماء مسهل صبري
بو بر ماء عجيب الفعالدر كه بر كتان بزي يا خود سونگر ايله حارا بطن اوزرينه وضع اولنسه
بطني اسهال ايدر ملوك وظرفايه مناسب بر مسهلدر صنعتي بودر صبر اسقطوري اون
التي وقيه عصارة السنامكي الطري وعصاره قثاء الحمار درر وقيه قرنجا زنجار بر وقيه
اخذ اولنوب معا قرعه وانبيق قراز ايله نار خفيفه ده تقطير ايده لر ماء مفتح انواع سده لري
على الخصوص كبد وطحال وماساريقاده اوله تفتيح ايدر لهذا علل مراقيا امثالي سده دن متولد
اولان علتلره عظيم النفعدر صنعتي بودر اصل قرصعنه واصل الرحس واصل قنطوريون الكبير
واصل الاس البري واسقورجنا هر برندن درت درهم اصل الرازيانج واصل الكبر وقشر الطرفا
وقشر لسان العصفور هر برندن اوچ درهم قشر الاترج ايكي بچق درهم بزر قنجنكشت وبزر
شوكة المباركه وبزر الهندبا هر برندن درت درهم بزر اندويا وبزر اسقوريولا وبزر الحرف
وبزر الاترج هر برندن ايكي درهم برسياوشانك ايكي نوعي واسقلوقندريونك ايكي نوعي
وكشوث وقسطران واندريا هر برندن بر بچق قبضه فقاح الحاشا وافتيمون وفقاح الهمل
وزهر هيوفاريقون وزهر البوصير وزهر لسان الثور وزهر البنجان هر برندن بر قبضه زبيب
رازقي سكز درهم دارچين وسفوف دواء الملك يا دمشر درهم اخذ اولنوب اولا بزور بعده
اصول بعده حشائش دق اولندقدنصكره بر قرعه يه قونلوب اوزرلرينه ماء الهندبا ماء اسقلوقندريون
وماء شوكة المباركه وماء الهندبا هر برندن يوز درهم خمر صرف دقيق القوام يوز الكي درهم
القا اولنوب بعده قرعه يه انبيق ولولؤا انبيقه مقابله گچوروب محكم شد ووصل ايتدكدنصكره
حمام ماريه ده اوچ كون تعفين ايدوب نار قويه ايله تقطير ايده لر بعده مقطري ارضيه سنه
رد ايدوب ينه تقطير ايتمكله ايكي دفعه يا خود اوچ دفعه دخي تقطير ايدوب حفظ ايده لر
اكثر نسخه لرده مقدار استعمالي بر قاشق اولمق اوزره محرردر ماء مفاصلي
مفاصل واعضايه قوت ويرر اوجاع مفاصل بارده يي بالخاصه تسكين وازاله ايدر رعشه
وفلج امثالنده وقولنج تشنجيده دخي معونة عظيمه سي واردر بر كتان بزيني بو صويه باتوروب
عضو ماؤفه اوزرينه ايله جيدا اوغه لر وبعده من بود بزي تكرار ماء مزبوره باتوروب عضو
ماؤفه لصق ايده لر صنعتي بودر زهر بابونج وفلسقون وخزاما ومرزنجوش هر برندن سكز
درهم زهر اكليل الجبل يكرمي درت درهم مرصافي وورق السليخه وكمافيطوس هر برندن
اون التي درهم قرنفل ودارچين ايكشر درهم جوزبوا وعود الصليب هر برندن درت درهم

عود الفقص وابرساهر بر درهم مثقال کبابه بر درهم اخذ اولنوب بعد الدق درت یوز
درهم روح شراب خالص ایله بر شیشه یه قونلوب محکم الرأس اون درت کون مواضع
فاتره ده ترك اولنه بعده حمام ماریه ده تقطیر ایدوب مقطری حفظ ایده لر معلوم اوله که
کتب اقرابادینیه ده ماء مفاصلی عنوانی ایله معنون نسخهٔ کثیره تحریر اولنمشدر لکن ماء
مزبور جمله‌دن مستحسن کودیبوز ارکانی اولان عقاقیرك جمله سنی تقطیر ایله اجزاء منافعه سی
اخذ اولنمغه قابلیت واردر اگرچه عود الصلیب وعود الفرحك تقطیر ایله اجزاء نافعه لرینك
شیء قلیل اخذ اولنور لکن بزم معمولمز اولان مفاصلی ده بو محلوردخی بو قدر زیرا ماء مزبوری
عمله بزم طریقمز بودر که عقاقیر مزبوره اخذ اولنوب منوال المشروح اوزره تقطیر اولنه قدن
صکره ماء مقطر ده درت درهم عود الصلیب و درت درهم عود الفرح مواضع فاتره ده اوچ
درت کون نقع اولنوب بعده حفظ اولنور **ماء ملوکی** ادویهٔ قلبیه و رأسیه نك اشرفیدر
شربا ارواح حیوانیه ونفسانیه وطبیعیه یی انعاش ایدر اعضاء باطنه نك جمله سنه علی الخصوص
اعضاء رئیسه یه قوة ویرر کذلك علل قلبیه ده محل قلبه کمادا اولنوب علل رأسیه ده سعوطا و صدغینی
وهامه یی کمادا استعمال اولنور عضو مفلوجه دخی کمادا اعظم النفعدر صنعتی بودر زهر اکلیل الجبل
وزهر المتوسن الازهری وزهر البنفسج وزهر لسان الثور البستانی هر برندن قرق سکز درهم
زهر السلیخه وخزاما وزهر اندویا وسنبل هر برندن سکز درهم جوز بوا وبسباسه وزنجبیل وقرنفل
ودارچینی وهیل بوا کبیر وکبابه وخولنجان وخشب الدیق وخشب البندق وبزر الفاوانیا
وبرادهٔ قرن الایل هر برندن بر درهم اخذ اولنوب بر قرعه یه وضع اولنه بعده اوزرینه ماء
خزاما وماء السنبل وماء الورد وماء توت الثعالب هر برندن اوچ یوز درهم شراب ابیض
بشیوز درهم القا اولنوب حمام ماریه ده اوچ درت کون تعفین اولنه قلدن صکره تقطیر
اولنه لکن حین تقطیرده حندق انبیقه یاخود مقابله شیشه سینه اوچ قیراط مسك بر
برده یا غلیوب وضع اولنه بعضیلر بتل المقطیر ورق الذهب ولؤلؤ المدبر وعظم قلب الایل
المسحوق وحجر الحوت هر برندن درت درهم الحاق ایدرلر لکن بونلری الحاقنه مطلوب نه
ایچوندر ونه ملاحظه ایلدکلری معلوم دکلدر زیرا بونلردن بعض اجزاء نافعه منفصل اولور
مقطره ممتزج اولمدیغی ظاهر بودر که ادلی ده اولان ادویه مزبوره طرح اولنمقدر **ماء نسائی**
وضع حملی تسهیل ایدر مشیمه وجنین میتی سریعا اخراجده غایة الزم بردواردر زیرا منکورلرك
طول زمان رحمده مکث واحتباسده مضرت عظیمه سی واردر اول اجلدن کرانلرك مدت مدیده
احتباسی تعفیندن ناشی انلردن مترقی ومتصاعد اولان ابخرهٔ ردیه اشتراکلری حسبیله قلب
معده ودماغه واصل اولمغله مضرت عظیمه سی اول عضولره عام وشامل اولماسندن اجتنابا مذکورلری
بلا تأخیر اخراجنده مسامحه وتکاسل روا کورلمز کذلك ماء مزبور بطوء طمثی دخی حالت معتاده سنه
اعاده ایدر وقیله اجرا ایدر صنعتی بودر سلیخهٔ صحیحه ایکی وقیه اصل البرنجاسف واصل
جنطیانا واصل مشکطر امشیع ابیض بر در بچق وقیه لورد ولبه قلب الخوخ ولب قلب الفراصیا بر در
وقیه مرجان زی احمر وبورق بندقی وبزر الخزاما یادمشر وقیه فراسیون وسذاب وسابنا اوچر
درهم زهر قنطریون وزهر الاقحوان زهر الخیری ایکیشر لب حجرا لکمکت وجند بیدستر وجاوشیر
وسکبینج وحلتیت بردر بچق درهم فلفل اسود وزعفران خالص وکهرباء ابیض بر در درهم اخذ
اولنوب مرضوضا دق والتی رطل خمر صرفله بر قاح کون نقع نصکره ماء الفودنج وماء لسان الثور

وماء

ماء منوم مفتح نام حکیم نامدارکده
سهر مزمن واوجاع حاده وحمیات محرقه
وملتهبه نك جمله سنه بو دوانك استعمالی
سائر جملة ادویه دن هم وجمله اولی واسلمدر
زیرا آنلره بزر البنج والافیون امثالنك
جوهرلری داخل اولور آنلرك جوهرلری
الیسه غایت قوی وزیاده مرقد صنعتی
بودر بزر خشخاش ابیض واشو سکزر
وقیه بزر بطیخ اصفر وبزر الشبث وانیسون
بردر وقیه لودخی ایکی وقیه عرق السوس
وجوز بوا بردر بچق وقیه قاقوله وبسباسه
وزعفران یاردمشر وقیه زهر شقائق
منثور وزهر بنفسج الطری بر در درهم
اخذ وبعد الدق برمرغیم قوب او وقیه
ماء الخس اوچ رطل ماء الورد وماء النیلوفر
ایکیشر رطل ماء بقلة الحمقا وماء الدیو یا
بر رطل افراغ ومواضع حاره ده ایکی
کون یا اوچ کون ترك وحمام ماریه ده
تقطیر اولنه مقدار استعمالی نصف وقیه دن
ایکی وقیه یه وارنجه در بحسب الاقتضا
زیاده ونقصان دخی استعمال اولنور
منفرداً اما قدر الکفایه لوز ایله یاخود
لبوب الباریده ایله مستحلب یاپوب
استعمال اولنور دخی

وماء مطر یقادیا وماء برنجاسف وماء دعی الحمام وماء فلسقون بر بر رطل ضم ایدوب تقطیر
ایده لر معتاد استعمالی بر قاشقدن ایکی قاشقدن اوچ قاشقه وارنجه

الفصل الثالث فی امیاه الحادة المستقطره

وهو عند القوم مفاتح الصناعة
ماء باسلیقی ماء ملکی معناسنه در جمیع قروحاتك اوجاعنی تسکین ایدر ولحوم زائده یی
اکل ایدوب اوکلدر وجمیع اسنانی قطع ایدر واکلة اللثه یه علاج عظیمدر قلاع مرضنه واغزده
اولان یاره لره علاج کافیدر اگر بر یاره سنی بو مقطر ایله اصلدوب دیشلری انکله اوغیسه لر
جلا ویروب غایت بیاض ایدر اگر سدس درهمی عرق اللحم ایله محمومه ایچورسلر انواع حمیات
دفع ایدر صنعتی بودر کبریت اصفر وشب ابیض وملح اندرانی هر برندن ایکیشر رطل بورق
ارمنی ایکی وقیه بونلری جمله معاً محکم سحق اولنه قلدن صکره قرعه وانبیق زجاج ایله حمام
رملیه ده نار قوی ایله تقطیر ایده لر لبن الحلیب مثالنده بر ماء بیضا خروج ایدر بر قنینه یه
وضع ایدوب بعده بر قیراط مسك خالصی نصف وقیه ماء الورد المکرر ایله حل ایدوب مذکور
مقطره ضم والحاق ایدوب اغزنی محکم قپایوب حفظ ایده لر بعضی نسخه ده بورق اون وقیه
اولمق اوزره تحریر اولنمش بعضی حکما دخی مرجان احمر وصدف اللؤلؤ ایکیشر وقیه حل المصعد
درت وقیه زیاده ایدوب مذکوراتله معاً تقطیر اولنمق افضلدر دیمشلر **ماء حادة الحلاله**
جمیع اجساد وارواح وانفاسی حل ایدر زیبق وحجر مغنیسیایی تکلیس ایدر اعمال کیمیائیه نك
اکثرنده مستعملدر ماء مثلث ومعشردن اقویدر صنعتی بودر ملح البارود الابیض وزاج الابیض
المکلس وطین الفاخور مجفف مسحوق اوتوز ایکیشر وقیه جمله سنی مدقوقا بر طیندن معمول
معوجه یه وضع ایدوب نفس نار ایله تقطیر ایده لر وطقوز ساعت نار شدید ایده لر اوتوز
درت وقیه ماء حاصل اولور حفظ ایده لر **ماء حکاك** بر سونکر یاره سنی بو مقطره باتروب
یادیلوکاغذه سوروسه لر یاروسنی حك ایدوب کیدر صنعتی بودر ملح طعام عوام وملح اندرانی
وشب ابیض هر برندن درت وقیه نوشادر الابیض البللوری سکز وقیه جمله سنی مدقوقا بر
شیشه قرعه یه وضع ایدوب انبیق ایله محکم شد وصل ایدوب نار مجوب ایله تقطیر ایده لر
ماء ذهبی ذهبی حل ایدر تیزاب فضه یی حل ایلدیکی کبی اعمال ذهبیه وانتیمونیه نك اکثرینده
استعمال اولنور صنعتی بودر اوتوز ایکی درهم ملح اندرانی بعد الدق بر معوجهٔ کبیره یه قونلوب
اوزرینه قرق سکز درهم روح البارود القا اولنه بعده بو معوجه یی حمام ماریه یه رملیه یه
وضع ایدوب عنق معوجه یه بر مقابلهٔ کبیره کچوره لر لکن شد وصل جهتندن اهتمام ایتمیوب
فی الحال منفذ ترك ایده لر بعده نار اولی ایله تقطیره مباشرت ایدوب روح باروت بالکلیه
تقاطر ایدوب ملح اندرانی یابس الجوهر قالنجه اتش ثانیه یی تجاوز ایتمیه وبعده ناری زیاده
تقاطرده دخانی منقطع اولنجه تقطیر ومقطری بر شیشه یه قویوب محکم الرأس حفظ ایده لر
اولی اولان ماء مزبور حین اقتضاده عمل اولنوب استعمال اولنمقدر قراق نام طبیب سکز درهم
ملح اندرانی واوتوز ایکی درهم روح البارود اخذ ایدوب منوال محرر اوزره تقطیر ایدر
لکن لیرینه اقربادیننده تحریر اولنان ماء ذهبی عملندن قویدر صنعتی بودر ابیض اللون
اولنجه تکلیس اولنمش زاج انکروسی وباروت وملح طعام هر برندن یوز اللی درهم نوشادر
اللی درهم شب محرق ایکیوز درهم اخذ ایدوب ممزوجا بر معوجه یه وضع ونار مکشوفه
ایله تقطیر اولنه لکن ابتداده نار خفیفه ایدوب وقتا که روح طیاری تماما خروج ایده

نادینی زیاده ایتمك لازمدر باسلیوس نام طبیب یاروتدن ایکی جزو نوشادر وجر الانهار
اوچ جزو اخذ ایدوب سحق ایدر بعده برمعوجه مطینه یه قونوب وضع ایدوب عنقنه مقابله
کبیره بکی در لکن اول معوجه نك ظهرینه قمع شیشه شکلنده عمل اولنمش برموق صنباجق قدر ثقبه
لازمدر وقتا که معوجه مزبوره احما حاصل ایده مسحوق مزبوردن برمقدارین ثقبه معوجه دن
القا ایدوب ثقبه یی سد ایده برمده مرور ایتدکده برمقدار دخی القا ایدوب برمده دخی
مرور ایتدکده برمقدار و مدت مروریته برمقدار القا ایده رك سفوف مزبوری اتمام ایده
بو اثناده مقابله بر برماده خار تقاطر ایدرکه ذهبی حل ایتمکده امیاه زرنیخیه نك عملسندن
اقوی ومؤثردر وبعضیلر قدر الکفایه روح الباروت یاخود تیزابه ربع مثلی نوشادر الحاق
ایدوب وماء حار اوزرنده نوشادر حل اولنجه ترك ایتدکدنصکره جوهر علقه وحفظ ایدرلر
بو طریق ایله عمل اولنان ماء زرین شهرت شعار وکثیر الاستعمال در که امیاه زرنیخیه نك مرور
مدتنده قوتنده حلل کلوب محافظه سی مشکلدر اولی اولان حین اقتضاده عمل اولنمقدر ایمدی
عجبا لرماء زرین جمله دن اسهل واعظم شایع الاستعمال اولمشدر **ماء معشر** رئیس اهل کاف
اولان جابر مرحومك مختاریدر جمیع اجساد وانفاسی بلا فساد حل ایدر زیبق وحجر مغنیسانی تکلیس ایدر
صنعتی بودر زاج یابس بر رطل ملح الباروت الابیض المطهر نصف رطل شب احمر درت وقیه مطین
قرعیه وانبیق ایله قاعده کلیه اوزره تقطیر ایدرلر اکر شب اوچ وقیه اولنسه معقول اولور زیرا نحاس
وفضه یی سهولتله حل ایدر **ماء المثلث** جمیع ارواح واجسادی حل ایدر لعمال کیمیائیه نك اکثرنده
مستعملدر صنعتی بودر شب مجفف وملح الباروت الابیض المصفی وزاج الاصفر المکلس ایکیشر رطل علی السویه
محکم سحق ایدوب طین حکمت ایله مطین برقرعیه وضع ایدرلر اما نصفی مقداری بوش قالمه بعده
انبیق ایله سد وصل ایدوب حمام رماد یه ده نار میزان ایله قاعده اوزره تقطیر ایدرلر **ماء مسقط**
لاطین حکماسندن دوندلیوس حکیمك مختاریدر بوزده وسائر اعضا ده اولان سکلره طلا اقسه لر
دفع واسقاط ایدر وبوزده حاصل اولان بثور داند سورسه لر تجفیف ایدوب ازاله ایدر صنعتی بودر
نوشادر الابیض المصری وزاج الرومی وزنجار العراقی ایکیشر وقیه شب الاحمر بر وقیه کلس غیر المطفی
نصف وقیه بعد الدق قرعه وانبیق زجاج ایله تقطیر ایدرلر **ماء نقطة الخارقه** مفتاح اعظم ونار
حکادر اجساد ناقصه یی بونار ایله ذوب اولنسه تطهیر وتقلیب وتکمیل ایدوب اشرف مناز ل
واعلای درجه ومراتبه ایصال وابلاغ ایدر ارواح طائره ونفوس هاربه یی ثابت ایدر صنعتی بودر
ملح صینی الابیض المطهر وشب الاحمر بر رطل توتیاء المرازنجی وروح التوتیا یارمشر رطل زاج یابس
اون وقیه زنجفرة الرمانی سکز وقیه بونلری برناره صابر طین فخاردن معمول قرعیه وضع ایدوب
انبیق زجاج ایله قپایوب طین حکمت ایله محکم شد وصل اولندقدنصکره نار مغلوبه ایله التی کون
التی کیجه تقطیر ایدرلر **ماء هالك** جمیع اجسادی تکلیس وحل ایدر وارواح طائره وهاربه یی
عقد وثابت ایدر حکماء کیمیائی بخبط اطوار تعبیر ایله ذکری جوهر جلیله یی غالبا بوماء ایله عمل ایدرلر
صنعتی بودر زرنیخ الاسود وسم الفار الابیض وملح الحجر الصافی هر برندن درت وقیه زنجفرة الرمانی
ونوشادر الابیض المصری وملح القلی وملح اندرانی ایکیشر وقیه زیبق مصعد بر وقیه زاج الاخضر
القبرسی وشب الابیض اوچر وقیه بونلری جمله معا محکم سحق اولندقدنصکره برمطین مائل الرقبه یه
وضع ایدوب قاعده کلیه اوزره نار میزان ایله تقطیر ایدرلر **ماء هدام** اوریحوس نام حکیمك مختاری
اجساد وانفاس وارواحی بلا افساد حل ایدر صنعتی بودر زرنیخ الاصفر المورق وزهر النحاس ایکیشر

وقیه زاج الرومی بر بچق رطل ملح الجر ایکی رطل شب الاحمر اوچ رطل قرعه وانبیق ایله قاعده اوزره تقطیر ایدرلر

الباب الثانی فی استقطارات الارواح عن مولدات الثلاثه وهو یشتمل علی فصول

معلوم اوله که **مولدات ثلثه نك** هر نوعندن صناعت تقطیر ایله اوچ نوع جوهر منقطر اخذ
اولنمق ممکندر برنیسی اجزاء دسمیه سید رکه اکا دهن دیرلر برنیسی دخی اجزاء مائیه سیدر که
اکا ماء منقطر دیرلر برنیسی دخی اجزاء کبریتیه وملح طیار حقیقی اولنان در که اکا روح دیرلر لکن
بزم روح دید یکمز اجزاء کبریتیه صرفه دکلدر بلکه اجزاء مائیه ایله اجزاء کبریتیه دن مرکب
بر جوهر در انجق اجزاء مائیه کبریتیه سی غالب ملاحظه اولنمغله روح اطلاق اولنمشدر لهذا
بعضی ارواحه ماء اطلاقی دخی شایعدر روح شرابه ماء محرق وباروت وزاجدن استخراج
اولنان روحه تیزاب یعنی ماء حاد اطلاق اولندیغی کبی زیرا اجسامده اجزاء مائیه اجزاء
کبریتیه یی حامل وهر بری آخره امتزاج تام ایله ممتزج اولمشلردر لهذا اجزاء مائیه یی اجزاء
کبریتیه دن تفریق حقیقی ایله تفریق ایتمك امور متعسره دن بلکه متعذره دندر که کورمز
روح الشراب قانون اوزره آلت مخصوصه ایله بالمضاعفه تقطیر اولندقدنصکره کبریت صرف اولدی
ظن اولنور زیرا احراق اولنسه مشتعل اولوب اجزاء مائیه دن اثر قالمز لکن فی الحقیقه کبریت صرفه
دکلدر زیرا ایچنه برمقدار ملح طرطیر امثالی املاح قلویه دن بری القا اولنوب برمدت ترك اولنسه
ملح مزبور آنی ویرر اجزاء مائیه نشف ایدر اکر سؤال اولنورسه که روح مزبوردن اول رطوبت
نشف ایدن ملح تفریق اولنوب سؤال مجرد اوزره برقاج دفعه دخی جدیداً ملح القا اولنسه عاقبت
القا اولنان ملح رطوبت نشف ایتمز اولور بو صورتده باقی قالان روح صرف دکلدر جوابنده دیرزکه
روح مزبور کبریت صرف اولدیغی نتدن معلوم در جائزکه صنعت آخر ایله انده برمقدار دخی اجزاء
مائیه تفریق ممکن اوله نتکم بورده روح شرابدن نصف درهم روح اخذ اولنوب باقیسی
ماء تفه یعنی ماء صرف کبی قالمق ممکن اولدیغی صنعت آشیانه معلومدر کذلك کرچه کبی تقطیر اره ده
اهتمام اولنوب بالکلیه اجزاء مائیه سی ازاله اولنمش ظن اولنان روح زاج طین مختوم ایله معوجه ده
اوچ یاخود درت دفعه تقطیر اولنسه زاجك اجزاء کبریتیه حامضه سی طین مختومده منعقد اولوب
اجزاء مائیه واقوه تقاطر ایدر کذلك اجسام قلویه تقطیر ایله استخراج اولنان ماء ودهن اجزاء مائیه
صرفه واجزاء دسمیه صرفه دکلدر بلکه انلر دخی اجزاء کبریتیه ایله ممتزجلردر بونلردنصکره مولدات ثلثه دن
هر برینك اجزاء کبریتیه سی نه طریق ایله تفریق اولنور بتمام مراد اولنورسه ذکر اولنجق ارواح مستعملك صنعت استخراجلری بیان اولنور

الفصل الاول فی استخراج الارواح المعدنیة

روح انتیمون بر روح
فعالدر که شنکرف وزیبقی ثابت ایدر صنعتی بودر انتیمون المغیط وطرطیر المغیط هر برندن
بر رطل اخذ اولنوب درت ساعت مقداری نار شدیده ایله دس ایدرلر بعده خل المقطر ایله طبخ
وجوهر علقه ایدوب عقد ایدرلر بر سفوف اولور بو سفوفدن بر رطل وزاج محرق ایکی رطل اخذ اولنوب
ترابدن معمول برقرعیه یه وضع واوچ کون اوچ کیجه صنعت اوزره تقطیر اولنه **روح انتیمون الکبریتی**
ادویه حاره ومعرقه ومفتحه نك اشرفیدر صنعتی بودر انتیمون وباروت وکبریت علی السویه
اخذ اولنوب تقطیر اولنه بعده منقطری برقاج دفعه دخی تقطیر ایدرلر مقدار استعمالی برماء
مناسبه به حموضت ویره جك قدر الحاق اولنوب استعمال اولنه **روح باروت** مدرات
قویه دن در قولنج وحمیات علی الخصوص ربعیه دن فائدهٔ جلیله سی واردر لکن استعمال اولندقده
شربه یه زیاده طلا اولنمق لازمدر دیمشلر مایعات مناسبه یه الحاق اولنوب غرغره اولنسه

خلقه عارض اولان قروحاته عظیم النفعدر کذلک اعمال کیمیاویه نك اکثرینده استعمال اولنور کذلك
بعضی معادن حل ایتمکده تیزآبه معادل بلکه اندن عملده جیدر صنعتی بودر قدر الکفایه باروت صافی
اخذ اولنوب اوچ مثلی یاخود درت مثلی طین مجفف یاخود رمل ممزوج سحق ایدوب بر مطین
معوجه یه قویه لر لکن معوجه نك ثلثی خالی قاله بعده فم معوجه یه بر مقابله کبیره کچوروب
بش یاخود التی ساعت مقداری نار خفیفه ایده لر بر ماده مائیه صرف خروج ایدر وقتا که
مقابله نك ایچنده دخان ابیض کورینه مقابله یی تغییر ایدوب ناری زیاده ایده لر بر دخان
احمر ظهور ایدوب مواد مائیه ایله مختلط روح باروت تقاطر ایدر بو منوال اوزره اون یاخود
اون ایکی ساعت آتش ایده لر وقتا که دخان احمر منقطع اوله روحك بالکلیه تقاطر ایتدیکی علامتدر
مقابله ده مجتمع اولان معطر اخذ اولنوب منفرداً بر جدید معوجه یه قونلوب حمام رملیه ده
نار خفیفه ایله تقطیر اولنه ابتدا بلا طعم بر ماده خروج ایدر باروتك اجزاء مائیه سیدر وقتا که
قطراتده حموضت طعم مشاهده اولنه مقابله یی کچوروب معوجه ده اولان روح بالکلیه تقاطر ایدنجه
تقطیر ایدوب معطری حفظ ایده لر مقدار استعمالی اون قطره دن اون بش قطره یه وارنجه
حرق اللحم و حمر امثالی حمیات مناسبه ایله استعمال اولنه اکر روح مزبورده زیاده حدت
وجودت مراد اولنور سه بر قاچ دفعه دخی منوال محرر اوزره تقطیر اولنه هر دفعه ده
ابتدا بر مقدار ماده مائیه خروج ایدوب بعده روح خالص خروج ایدر وقتا که تقطیرك
ابتداسنده ماده مائیه خروج ایتموب بطن معوجه ده رسوب دخی قالمز اوله معطر مزبور روح
کامل اولمش اولور اکا دهن الباروت دخی تسمیه ایدرلر اغولوبوس نام طبیب دیرکه بو عملك
ابتداسنده باروته ممزوج اولنان طین مجفف یاخود رمل مغسول باروتك اون مثلی یاخود
دخی زیاده اولمق مناسبدرکه بو صورتده باروت بالکلیه منحل اولوب تقاطر ایدر ایمدی
روح زیاده اخذ اولنه دیمکده در ماعدا اجزائی تغییر اولنان معمولاتدن اولمش اولور زیرا ارواح
املاحك جودتلری جوهر ملح بالکلیه منحل اولمق شرطدر ومعلوم اولدکه مقابله ده مشاهده
اولنان بخار احمر باروتك احمر اللون روح طیاریدر اول روح طیاری اخذ ایتمکده قاعده اولدکه
متعدد مقابله کبیره حاضر ایدوب وقتا که ماده مائیه بخار ابیض منقطع اولوب بخار احمر
ظهور ایده یکیدن بر مقابله کچوروب مقابله مزبوره بخار ایله ممتلی اولدقده اول مقابله یی الوب
و مقابله اخری کچوروب در حال اولکی مقابله یی محکم قپایوب و ایکنجی مقابله یی شد و وصل ایده لر
اول دخی بخار ایله ممتلی اولدقده کالاول اخذ ایدوب مقابله اخری کچوره لر منوال محرر اوزره بخار
مزبور منقطع اولنجه عمل ایده لر بو اثناده بخار احمر ایله ممتلی اولان مقابله لرده بخار مزبوری روحه
مستحیل اولور سه اول مقابله لری جدید مقابله لر بیننده استعمالی ممکن اولور اکر سهواً مستحیل اولمز سه
بو مقدار کافور القا ایده لر در حال استحاله ایدر بعده مقابله ده مجتمع اولان روحی اخذ ایده لر اوزرنده
دهن مثالی کافور محلول بولنور تفریق ایدوب حفظ ایده لر احمر اللون غایت طیار بر روح اولور که
محافظه سی زیاده مشکلدر مکرر در عقب اندن روح الباروت الحلو عمل اولنه

روح باروت الحلو

روح محلل الریاح و روح القولنج دیمکه ریاح تحلیلی و معده و سائر علل معده یه و مراقیه نك اکثرینده عظیم الفائده
علی الخصوص ریاح ایله معاً التهاب و قلاغورس اولمه زیاده عمل وجیده روح الباروت الساذج کبی
فائده سی دخی یوقدر صنعتی بودر روح الباروت الساذج بر جزؤ و روح الشراب ایکی جزؤ اخذ اولنوب
بر مدت تعفین اولندقدنصکره بر قاچ دفعه معوجه ده تقطیر ایدوب حفظ ایده لر مقدار استعمالی

یکی

یکرمی قطره دن اوتوز قطره یه وارنجه اکر روح شراب خالص اولوب روح باروت دخی کما ینبغی
صافی اولمش اولور سه بر برینه ممزوج اولندقده غلیان ایدر بو صورتده در حال بر قرعه یه قونلوب
انبیق و مقابله کچوره لر یسیراً یسیراً روح شراب تقاطر ایدر وقتا که غلیان منقطع اولوب
روح باروتدن بخار احمر متصاعد اوله نار لینه ویروب بطن قرعه ده اولان بالکلیه خروج ایدنجه
تقطیر ایده لر بعده معطری بر دفعه دخی تقطیر و حفظ ایده لر کاه اولور که روح شراب یرینه
روح انیسون یاخود روح الابهل یاخود روح الشراب الابهلی یاخود روح شراب الانیسونی
وضع اولنور **روح جیر** علل حصاتی دفع ایتمکده بی مثل و عدیم العدیلدر صنعتی بودر
هنوز فروندن اخراج اولنمش قدر الکفایه جیر اخذ اولنوب و حار ایکن جزء جزء لنوب تبرید
اولنه بعده صلابه اوزرینه ناعماً سحق اولنوب بر قرعه یه وضع اولنه بعده یسیراً یسیراً اوزرینه
روح الشراب الاصلی القا اولنه لکن روح مزبوری انجق جیرك تشرب ایده جك مقداری اولوب
جیره بر غنا کتوره جك قدر اوله اما جیرده رطوبت ظاهر اولمجق قدر اولیه بعده اوزرینه
انبیق قپایوب روح ایله جیر اتحاد حاصل ایده جك قدر مدت ترك اولندقدنصکره حمام
ماریده روح شراب بالکلیه خروج ایدوب جیره یبوست تمام کلنجه نار لینه ایله تقطیر
ایده لر اکر تقطیردن مقدم بر مدت تأخیر اولنیوب تقطیرده عجله اولنور سه روحك
حدتی جیرده مخفی قالوب و مقابله یی کسر ایتمك احتمالی وار بعده خروج ایدن روحی بطن قرعه ده
اولان جیره یسیراً یسیراً القا ایدوب قرعه و مقابله یی یکیدن طین ایله تطیین و کالاول تقطیر ایده لر
منوال محرر اوزره روح معطری بطن قرعه ده اولان جیره رد ایدوب تقطیر ایتمکله اون دفعه تقطیر
ایده لر بعده تبرید و بطن قرعه ده اولان جیر و عشری ملح طرطیر مجفف مسحوق و عشری طرطیر
محرق مغسول و مجفف اخذ اولنوب هر بری علیحده سحق اولندقدنصکره در عقب بر معوجه یه
قویه لر که اول معوجه نك وسط عنقنده بر موضعا جق قدر بر دلکی اوله تا که اندن ماده مائیه
خروج ایدوب زائل اوله و معوجه مزبوره نك ماده مذکوره دن ثلثی ممتلی و ثلثان خالی
قاله بعده بر مقابله کبیره نك ایچنه یکرمی درت درهم مقداری روح شراب قویوب معوجه نك
عنقنه کچوره لر بعده شد و وصل ایدوب نار خفیفه ایله بو مقدار تقطیر اولنه قدر قلیل ماده
مائیه خروج ایدر وقتا که بر بخار ابیض ظهور ایلیه تدریجا ناری زیاده ایده لر منوال محرر اوزره
بخار مزبور منقطع اولنجه آتش ویره لر بعده تبرید ایدوب معطری منفرداً بر قاچ دفعه تقطیر
ایتمکله آخره اولان ماده مائیه یی و ممکن اولدیغی رتبه روح شرابی تقطیر ایدوب حفظ ایده لر
یاخود روح شرابی احراق ایلیه بالکلیه ازاله ایده لر مقدار استعمالی اوچ قطره التی قطره یه
وارنجه اغولوبوس بو روحك اخراجنده قدر الکفایه کلس عتیق مطفی اخذ ایدوب اوزرینه عناك
اولمجق قدر یسیراً یسیراً روح الملح القا ایده لر بعده بر معوجه یه تقطیر ایدوب روح بوله مشابه
بر مقدار روح اخراج و حفظ ایدر انجق طبیب مسفور معطر مزبوره جیرك روح مدد بو خصیصه دکلیدر
اکرچه اشتباه ایتمشدر لکن روح ملحك حموضتی جیرك اجزاء ارضیه سنی اکل ایدوب و اکل اتحاد
حاصل ایتمکله جیرك روح طیاری قیددن خلاص اولوب خروج ایتمك امر جیددکلدر
روح زاج اطباء کیمیاویه ده کثیر الاستعمال و شهیر المنافع بر جوهر عجیبه و کوهر غریبه در
سنا فنی حکمه نك معلومیدر تفصیل و بیانه حاجت یوقدر صنعتی بودر قدر الکفایه زاج قبرسی
یاخود زاج انکروسی اخذ اولنوب بعد التصفیه قرون حبانیده رطوبت زائله سی زائل اولوب

ابيض اللون اولنجه تخفيف اولنه ياخود برقوعديه قيوب حمام ماريه ده رطوبت زائله سي زائل
خروج ايدنجه تقطير ايده لر بعده زاج مزبوري برمطين معوجه يه قيوب عنق معوجه يي بر مقابله
كچيره لركه اول مقابله تخمينا فوق اوقرصو آله ومعوجه يي نفس ناره قيوب درجات ناره رعايت
ايده رك نار اولندن بداء ايدوب تدريجا درجه رابعه يه وارنجه يه دك زياده ايده لر درون مقابله ده
برغمام ظاهر اولوب روح زاج متقاطر اولور منوال محرر اوزره مدت وافيه مثلا يتمش ياخود
سكسان ساعت للحاصل مقابله ده غمام كوكرنز اولوب قطرات منقطعه اولنجه آتش ويره لر
بعده ترك ايده معوجه كوكچي كبي برودت كسب ايتمزدن مقدم مقابله عنق معوجه دن اخذ اولنه
تاكه ارضيه زاج برودت حاصل ايدوب خروج ايدن روحي بطريق النشف اخذ ايليه
بعده مقابله ده بولنان مقطري منفردا برجديد معوجه يه قيوب حمام رمليده تكرار تقطير
ايده لر ابتداء برمقدار ماده مائيه خروج ايده وقتاكه قطراتده حموضت ظاهر اوله مقابله يي تجديد
درون معوجه ده اولان بالكليه تقاطر ايدنجه تقطير ايدوب مقطري حفظ ايده لر اكر منوال
محرر اوزره برقاج دفعه دخي تقطير اولنورسه اولي واجود اولور معلوم اولكه روح الزاج استخراج
اولنجق زاجي تصفيه ايتمك لازمدر زيرا جوهر زاجده معدنيت اجزاء زرنيخيه وسم الفار ممتزج
تصفيه اولندقده اجزاء مزبوره منفصل وزائل اولوب بدن انسانده اولان مضرتلرندن امين
اولنور طريق تصفيه اولدركه قدر الكفايه زاجي ماء القراح ايله حل ايدوب كاغددن ياخود آستين
ابترالطيدن تصفيه ايده كدنصكره نار لينه ده طبخ اولنه تاكه اجزاء زاجيه نك برمقداري منعقد
اولوب اوزرنده قشر شكلنده مشاهده اولنه بعده ناردن تنزيل ايدوب برحالي مكانده ترك ايده لر
اسفلنده زاج منعقد اولور اوزرنده منعقد اولميان محلولي الوب تكرار كالاول طبخ ايدوب
عقد ايده لر اكر زاج معقودك اوزرنده اصفر اللون بر تراب مشاهده اولنورسه تكرار بردفعه ياخود
ايكي دفعه دخي كالاول حل وتصفيه وعقد ايده لر تاكه زاج مزبور زمرد پاره لري كبي صافي وبراق
اولور بوندنصكره معلوم اولكه زاج ارضيه سندن هرنقدر صافي اولورسه روحي كثير وسريع الخروج
اولوب مدة قليله ده روحي بالكليه اخراج ممكن اولور لهذا اطبا وكيمياويه بو خصوصده طرق شتي
بيان ايتمشلردر از جمله قدر الكفايه زاجي وآفرجه ماء القراح ايله واسعه برظرفده قيوب نار خفيفه
وضع ايده لر وقتاكه غليان ايدركلوب زاج مزبور دخي حل اولدرده مثلي ياخود نصف مثلي برادهٔ حديد
القاء اولنوب برمقدار دخي طبخ اولنه زاجك اجزاء ارضيه سني حديد ايله معا اسفله رسوب ايله
بعده محلولي كاغددن تصفيه ايدوب ما سبقده ذكر اولنان قانون اوزره عقد ايده لر حصر في
زائل برزاج صافي اولور ياخود قدر الكفايه دخي ماء القراح ايله حل اولنوب بعد التصفيه ياخود
بلا تصفيه ضيق الاسفل وواسع الفم تپه چامي شكلنده معمول برظرفده وضع اولنه لكن ظرف مزبورك
كنارندن ايكي پرمق ياخود اوچ پرمق مقداري خالي قاله بعده برحالي مكانده برمدت ترك ايده لر
ايام حارده ده ايكي اوچ كونه دك ظرفك خالي اولان كنارينه برمقدار زاج صعود ايدر مصعدي
اخذ وحفظ ايدوب ظرفي على حاله ترك ايده لر كالاول برمقدار زاج دخي صعود ايدر منوال
محرر اوزره مدة مديده ده زاجك جوهر صافيسي بالكليه صعود ايدر بعده حفظ اولنان
مصعداتي ماء القراح المقطر ايله حل وكاغددن تصفيه ايدوب قانون اوزره عقد ايده لر
وبعضيلر دخي بو طريق ايله تصفيه اولنمش زاجه زاج مصعد ديرلر بعضيلر روح الزاجي
نحاسدن معمول زاجدن اختيار ايتمشلردر زيرا استخراجنده سهولت واردر كذلك مستخرجنده

سهولت

سهولت ومعده عليلتزيه وسده اصحابنه مناسب اولمغله بعضي كره حديددن معمول زاج
اختيار اولنور بوندنصكره معلوم اولكه اطبا وكيمياويه نك زياده اعتنالري اولمغله روح الزاج الحديدي
وروح الزاج التام وحل فلاسفه وحل معدني امثالي اسامي كثيره ايله تسميه ايلدوب علاجات
كليه دن عد ايلدكلري روح زاجك صنعتي بودر قدر الكفايه زاج الكروسي اخذ اولنوب ما سبقده
ذكر اولنان طريقلردن بري ايله تصفيه وتطهير اولندقدنصكره برمعوجه يه قيوب بعينه بالاده
تعليم اولنان وجه اوزره درجات ناره رعايت ايله تقطير ومقطري حفظ ايده لر بعده معوجه يي
كسر ايدوب ايچنده بولنان ماده محترقه يي سحق ايدوب ماء المطر المقطر ايله اسربين زجاجدن
معمول برظرفده اون ايكي ساعت نقع وبرمقدار طبخ ايدوب جرعلقه ايله صافيسني اخذ ايده لر
محرق مزبورده مستكن اولان اجزاء زاجيه يي حامل برمايع بعده برقاج دفعه دخي منوال
محرر اوزره محرق مزبوري ماء المطر المقطر ايله طبخ وجرعلقه ايله صافيسني اخذ ايده لر تاكه محرق
مزبورده طعم زاجدن اثر قالميوب احمر اللون تراب كبي باقي قاله بعده اخذ اولنان صولري
اسربين ياخود زجاجدن معمول برظرفده اون ايكي ساعت نقع وبرمقدار طبخ ايدوب جرعلقه
ايله صافيسني اخذ ايده لر محرق مزبورده مستكن اولان اجزاء زاجيه يي حامل برمايع اولور
بعده برقاج دفعه دخي منوال محرر اوزره محرق مزبوري ماء المطر المقطر ايله طبخ وجرعلقه ايله صافيسني
اخذ ايده لر تاكه محرق مزبورده طعم زاجدن اثر قالميوب احمر اللون تراب كبي باقي قاله بعده اخذ
اولنان صولري اسربين ياخود زجاجدن معمول ظرفده قانون اوزره عقد ايده لر برزاج صافي متولد
اولور اخذ ايدوب برمعوجه يه وضع كالاول نار شديده ايله بردفعه دخي تقطير ومقطري حفظ
ايده كدنصكره بطن معوجه ده قالان ارضيه يي منوال سابق اوزره ماء المطر المقطر ايله اون ايكي
ساعت نقع وبرمقدار طبخ ايدوب كاغددن جرعلقه ايله تصفيه دنصكره عقد ايده لر اكر معقود مزبور
زاج رنكنده اخضر اللون اولورسه تكرار بردفعه ياخود ايكي دفعه دخي منوال سابق اوزره نار
شديده ايله تقطير ومقطري حفظ وارضيه يي ماء القراح ايله حل ايدوب عقد ايده لر تاكه بطن
معوجه ده قالان ارضيه اسود اللون اولوب وانفل اخذ اولنان زاج رنكنده اولميوب حمرة مائل
برملح اوله اول ملحي ماء مقطر ايله برقاج كره حل وعقد ايتمكله كما ينبغي تصفيه وحفظ ايده لر
بعده حفظ اولنان مقطراتي جمع وبرمعوجه يه وضع ايدوب نار لينه ايله تقطير ايده لر ابتداء
اجزاء مائيه سي خروج ايده وقتاكه قطراتده حموضت مشاهده اولنه مقابله يي تجديد ايدوب بطن
معوجه ده اولان بالكليه خروج ايدنجه تقطير اولنه بعده ملح محفوظي برمعوجه يه قيوب اوزرينه
روح مزبوري تيسيرا تيسيرا القاء ايدوب برقاج كون ياخود برقاج هفته مواضع حاره ده ترك
ايده كدنصكره حمام ماريه ده تقطير ايده لر وقتاكه اوزرينه وضع اولنان روح خروج [illegible]
زياده ايدوب برمدت نار شديده ده ترك ايده لر بعده مقطري بطن معوجه ده قالان ملحي رد
ايدوب كالاول تقطير ايتمكله بالدفعات تقطير ايده لر تاكه ملح مزبور بالكليه منحل اولوب روح ايله
معا تقاطر ايده لكن بو دخي معلوم اولكه ملح مزبور طريق مسطور ايله بالكليه منحل اولوب
تقاطر ايتمك امور متعسره دندركه دفعات كثيره منوال محرر اوزره تقطير اولنمغه محتاجدر
ايمدي طريق اسهل اولدركه ملح مزبوري ايكي مثلي خل مقطر ايله برمعوجه يه قويلوب خل مزبور
خروج ايدنجه تقطير اولندقدنصكره تكرار اوزرينه كالاول خل مقطر جديد قويلوب تقطير
اولنه منوال محرر اوزره بالدفعات اوزرينه خل مقطر قويلوب تقطير اولنه تاكه وضع اولنان

خل مقطر طعم اصليسي كبي حامض الطعم خروج ايدر اولدبعده ملح مزبور روح الشراب الاصلي
ايله برمعوجه يه وضع وتقطير اولنوب مقطري اصلنه رد وتكرارا بو عمل بالدفعات تقطير
وهر تقطيرك آخرنده اتشي زياده ايده لرتا كه ملح مزبور بالكليه منحل اولوب روح شراب ايله
معا تقاطر ايده لر بعده مقطري برقرعه يه قويوب حمام ماريه ده تقطير ايده لر ابتداء روح شراب
خروج ايدوب اسفل قرعه ده ملح مزبور محلولا باقي قالور اخذ ايدوب ذكر سبقت ايدن
روح الراحلة مزج ويرد فعه دخي تقطير ايدوب حفظ ايده لر معتادا استعمالي اون قطره دن
يكرمي قطره يه وارنجه هر علتنه مناسب امياه ومايعات ايله ويره لر ازجمله صرع علتنه مله[؟]
قرا صياه اسود ياخود ماء فاوانيا ايله اسابيع كثيره استعمالنه مداومت اولنه استادم على البروسي
مرحوم بروبسر بچه مطعونلره ويرمشدر مثلا اون قطره ياخود اون بش قطره سني برفنجان كلابه
الحاق ايدوب استعمال ايتديرمش بعده برفنجان كلابه دخي حموضت ويرجك قدر الحاق ايدوب
بو معتاد ينجه في اول صوبه ياتورروب طاعونك اوزرينه لصق ويبنه قورود بچه تجديد ايتمكي
امر ايدرمش باذن الله تعالى جميعا خلاص اولورلر **روح زاج الطيار** رئيس اطبا وكيمياويه
براكليسوس صرع علتنه زياده مدح ايدر كذلك ماء القراصيد حموضت لطيفه ويره جك قدر الحاق
اولنوب مجموعينه صويرينه ويرليسه حماى انكروسي وحماى محرقه امثالنه تأثير عظيمي واردر وخليط
سادج امثالي ادويه يادزهريه الحاق اولنور صنعتي بودر قدر الكفايه زاج انكروسي اخذ
اولنوب بعد التصفيه قانون اوزره بالكليه روحي خروج ايدنجه تقطير اولنوب مقطري منفردا
تكرار تقطير ايتمكله اجزاء مائيه سي تفريق ايتدكدنصكره ايكي مثلي ماء القراح المقطر الحاق ايدوب
قرعه وانبيق زجاج ايله حمام ماريه ده تقطير ايده لر ماء القراح ايله ممازج اولوب روح طياري
خروج ايدوب اسفلده دهن الزاج قالور اگر روح طيار مزبوري ماء القراحدن تفريق مراد
اولنورسه هنوز حار ايكن درعقب برقرعه يه قويوب وقرعه يه انبيق مقابله صغيره كچوروب
حمام ماريه ده تكرار تقطير ايده لر ابتدا روح طيار خروج ايدر اخذ ايدوب حفظ ايده لر
وبعضيلر دخي قدر الكفايه زاج مصفاني رطوبت زائده سي زائل اولوب ابيض اللون اولنجه
تكليس ايتدكدنصكره بو شيشه قرعه يه قويوب حمام رمليه ده قطراتي منقطع اولنجه تقطير
ايدوب مقطري تكرار قرعه انبيق زجاج ايله حمام رمليه ده تقطير ايده لر ابتدا بلا طعم مادهٔ مائيه سي
خروج ايدر وقتاكه قطراتده حموضت ظاهر اوله مقابله كچوروب بطون قرعه ده اولان بالكليه
خروج ايدنجه تقطير ايده لر وبعده مقطري برقاچ دفعه دخي منوال محرر اوزره تقطير وحفظ ايده لر
وبعضيلر زاجي قرعه وانبيق كبي ايله ما سبق كبي تقطير ايتدكدنصكره مقطري ارضيه سنه رد
ايدوب تقطير ايتمكله بالدفعات تقطير وحفظ ايدرلر بعضيلر دخي برادهٔ حديد ايله كاشني
تطهير وتصفيه وبياض اولنجه تكليس ايتدكدنصكره روح شراب ايله ترطيب وبرمعوجه يه
قويوب قانون اوزره تقطير ايدرلر بعده مقطري تكرار قرعه وانبيق زجاجله حمام ماريه ده تقطير
ايتمكله روح شرابي تفريق ايتدكدنصكره حمام رمليه ده تقطير ايتمكله ابتداء زاجك اجزاء مائيه سين
بعده روح طياريني اخراج ايدرلر بطون قرعه ده دهن زاج قالور على حده هر بريني اخذ وحفظ
ايدرلر **روح زاج الفيلسوفي** ضعف معده يه مناسبدر لهذا اكاسير معده يه الحاق
اولنور كذلك جدري وحصبه امثالنده بو روح ايله صبغ الورد وصبغ دهن حشيشة النحل[؟]
عمل اولنوب ويريلور صنعتي بودر زيبق الحيات عنواني بيان اثناسنده تحرير اولنان جقدر اول

محله نظر اولنه معتادا استعمالي بش قطره دن اون بش قطره يه وارنجه **روح زنجار** نقصان
الشهوه ده زياده ممدوحدر معده يه قوت ويرر فجاجتي معده ي ازاله ايدر كذلك علل رأسيه
ومراقيه يه منفعت عظيمه سي مشاهده اولنور حمي معدبلا ايدوب حيضي ادرار ايدر واختناق رحمي
دفع ايدر باسيليوس نام طبيب صرع ايچون تأثير عجيبي واردر ديو مدح ايتمشدر صنعتي بودر
قدر الكفايه زنجار بعد السحق برشيشه يه قونلوب واوزرينه درت برمق تجاوز ايدجك قدر
خل مقطر القا اولنوب مواضع حارده برقاچ كون ترك اولنه خل مزبور ازرق اللون اولور خل
مصبوغ جر علقه ايله اخذ اولنوب عكري اوزرينه تكرار خل مقطر القا اولنه اول خل مقطر دخي
مصبوغ اولنجه اخذ اولنوب منوال محرر اوزره بردفعه ياخود ايكي دفعه دخي جديد اخل مقطر
القا ومصبوغ اولدقده جر علقه ايله اخذ اولنه بعده حلالات مصبوغه يي جمع ايدوب قانون
اوزره عقد ايده لر زاج الزنجار اولدكده قروحاتي تنقيه ايتمكده ادويهٔ ممدوحه دندر بعده بو زاجدن
قدر الكفايه اخذ وبرمعوجه يه وضع وروح الزاج تقطير ايدركبي تقطير ايتدكدنصكره مقطري
قرعه وانبيق زجاج ايله حمام رمليه ده برقاچ دفعه منفردا تقطير ايده لر ابتداء تقطيرده اجزاء
مائيه بعده اجزاء روحيه خروج ايدر معتادا استعمالي سدس درهمدن ثلث درهمه وارنجه
روح زيبق الابيض دوبخلي نام حكيمك درار وصلابتلي سقيروسي تحليل ايدر حمياته دخي
مناسبدر اورام حصيتين سريعا تحليل ايدر امراض افرنجيه كه عتيق اوله ماء ترياق وياماء
عود الخياق وياطبوخ چوب چيني ويا ماء مقطر تنباكو ايله ويره لر رطوبات فاسده يي عرق
ايله اخراج ايدر جراحات وقروحاتك انواعني تجفيف ايدوب ماده لره نافعدر طاوق توكيله
سوره لر اوجاغلري تسكين ايدر صنعتي بودر زيبق مصعد بر رطل طين الارمني اوچ رطل
اخذ اولنوب ماء القراصيد عجين وقرصلر ايده لر بعد التجفيف مائل الرقبه ايله قانون اوزره
تقطير ايده لر معتادا استعمالي ايكي حبه دن اوچ حبه يه وارنجه **روح سحام** روح النوشادر مناصفي
جامع بكه اذن قوي اولديغندن ماعدا كثير غشى وصرع علتنه مقابل ومقاوم اولور اطباء
كيمياويه معتمدلرندن ارطمانوس اوچ قطره سي خل الحاذق ايله ممزوجا سرطان متقرحده عظيم
الاثر درديو مدح ايتمشدر صنعتي بودر قدر الكفايه سحام كانوندن اخذ وبرمائل الرقبه يه وضع
اولنوب حمام ماريه ده تقطير اولنه درون مقابلده برغمام ظاهر اولور بو اثناده سحامك روح
ودهني متقاطر اولوب اطراف مقابلده ملح طياري متلاصق اولور بعد التبريد مقابلده چالقيدرق
ملح طياري روحده حل ايده لر بعده اوزرينه بربچه ايله دهني اخذ ايدوب ماعداسي مثلي روح شرابيله
معا برقرعه يه قويوب تقطير ايده لر بو روح لطيف اولور معتادا استعمالي اوچ قطره دن التي قطره يه
وارنجه **روح سم الفار** انطونوز غوبيوز حكيمك حد بيده حل طبيعي اوزره حل ايدوب
سرطان واكله يه نافعدر لحم زائدي اكل ايدر صنعتي بودر سم الفار الابيض ايكي رطل زيبق مصعد
درت رطل اخذ اولنوب مائل الرقبه ايله نادقويه ده تقطير ايده لر بعده مقطره مثلي قدر ماء الحاده
ويره لر اسفل قرعه يه برباض سفوف رسوب ايدر بو رسوبدن بر رطل ملح القلاق ايكي رطل زاج
ابيض درت رطل اخذ اولنوب مائل الرقبه ده على الارضيه اوچ دفعه تقطير ايده لر بر روح اسماجوني
اولور **روح شب** انطونوز غوبيوز حكيمك بولي ادرار ايدوب متانه يه نافعدر حرارت
حمي وعطش شديده يي دافعدر قروح فم وساير قروحات خبيثه ومتعفنه يه علاج لا نظيردر
صنعتي بودر شب احمر بر رطل طين الارمني ايكي رطل اخذ اولنوب مائل الرقبه ده نار شديده ايله

تقطیر ایدرلر وامراض مذکوره ده عرق ایله استعمال ایدرلر **روح طرطیر** تعریق ایتمکده نادراً تخلف
ایدن دوالردندر علی الخصوص اصباغ بادزهر بروتی یاقیته ایله استعمال اولنه اعضاء باطنه ده
اولان سده لری تفتیح ومواد لزجه یی تقطیع وترقیق ایدوب عرق یاخود ادرار ایله تنقیه ایلر
لهذا انواع استسقا واوجاع مفاصله وفالج واسکوربوطه علتنده کثیر الاستعمالدر کذلک مواد
انعقادینه مانع اولمغله سقیروس مفاصلدن حفظ ایدر صنعتی بودر قدر الکفایه طرطیر اخذ
اولنوب قرمور الطرطیر علتنده تحریر اولنان طریقله بردفعه یاخود بالدفعات غسل ایتدکدنصکره
برمعوجه یه قویوب دهن الطرطیرده ذکر اولندیغی وجه اوزره تقطیر ایدرلر ابتداءً ماده روحیه
بعده ماده دهنیه خروج ایدر بعده بربجبه ایله یاخود برمقدار ماء القراح اضافه ایدوب
کاغددن سوزمک ایله دهنینی تفریق وازاله ایتدکدنصکره مابقیه یی برقرعه یه قویوب
حمام رملیده تقطیر ایدرلر ابتدا اجزاء مائیه ها وصرف رنکنده خروج ایدر وقتاکه قطرات
رنکی تغییر اولنمغه باشلیه قروب بطن قرعه ده اولان بالکلیه خروج ایدنجه تقطیر ایدوب
حفظ ایدرلر مقدار استعمالی ثلث درهمدن ثلثان درهمه وارنجه بعضیلر روح مزبوری منوال
محرر اوزره منفرداً بردفعه تقطیر ایله اکتفا ایدرلر بعضیلر اوچ یاخود درت دفعه تقطیر
ایدرلر وبعضیلر دخی اوچ دفعه زاج محرق اوزرندن تقطیر ایدوب مقطری تکرار منفرداً
اوچ دفعه دخی حمام رملیده تقطیر ایدرلر بوندنصکره معلوم اولکه معوجه یه تقطیر ایچون
وضع اولنان طرطیر قلیل الکمیه اولورسه روح مقدارده زیاده جه اخذ اولنور مثلا بر
معوجه کبیره یه اوچیوز درهمدن زیاده طرطیر وضع اولنمق مناسبدر کذلک بعد التقطیر
ادمینه سنی اخذ واوچیوز درهم طرطیر خام ایله مزج اولنوب کالاول تقطیر اولنورسه دفعه اولده
اخذ اولنان زیاده روح اخذ اولنور کذلک تقطیری مراد اولنان طرطیر بعد السحق روح شب
خالص ایله ترطیب اولنوب تقطیر اولنورسه طیارتیتی زیاده جه اولور **روح طرطیر المرکب**
منافعی ماسبق کبیدر لکن اندن موثر وسریع النفوذدر صنعتی بودر برقاچ دفعه غسل اولنمش
قدر الکفایه طرطیر قانون سابق اوزره معوجه ده کماینبغی تقطیر اولندقدنصکره ادمینه سینی
احراق وقانون اوزره ماء القراح ایله ملح صافیسنی اخذ اولنوب معقطره الحاق اولنه بعده حمام
ماریده ملح مزبور محلول اولنجه تعفین اولندقدنصکره مقدار کفایه طین اصفر یاخود مختوم الحاق
ایله عجین کبی یغوروب وپارچه پارچه ضرده لیوب تجفیف ایدرلر بعده برمعوجه یه قویوب
نارمکشوفه ایله روح الملح تقطیر ایدر کبی تقطیر ایدرلر روح ودهن خروج ایدوب بعده ملح طرطیر
دخی طیران ایدوب روحه ممتزج اولور دهنی تفریق وروحی حفظ ایدرلر مقدار استعمالی ماسبق
کبیدر **روح طرطیر الطیار** منافعی ماسبق کبیدر لکن طرطیردن استخراج اولنان ارواحک
جمله سندن بحسب التأثیر زیاده در علی الخصوص تعریقده وسددی تفتیحده غایة الغایه موثردر
صنعتی بودر قدر الکفایه ملح طرطیر مثلی جیر غیر مطفی ایله تکلیس وماء القراح ایله حل وتصفیه
اولندقدنصکره عقد اولنه بعده ملح معقودک یوز درهمی حدتی شدید ماء الرماد کبی اولنجق قدر
ملوّ المقطر الحار ایله حل اولنوب حار ایکن ایچنه برمقدار قرمور الطرطیر الناعم السحق القا
اولنه انده برغلیان حادث اولور موقت قلیله مکث ایتدکدنصکره برمقدار دخی القا اولنور
منوال محرر اوزره یسیراً یسیراً قرمور الطرطیردن یوز درهم یاخود غلیان حادث اولمز اولنجه
القاء اولنه بعده برشیشه یه قویوب مدة مدیده مواضع حارده تعفین ایتدکدنصکره قرعه و انبیق

زجاجله

زجاجله اجزاء مائیه سینی ازاله ایدرلر بطن قرعه ده بر ملح منعقد اولور اخذ ایدوب برمعوجه یه
قویوب تقطیر ایدرلر بر روح طیار ونافذ خروج ایدر مقدار استعمالی ماسبق کبیدر **روح طرطیر الفیلسوف**
سدد باطنه نک جمله سنی تفتیح ایدر اوجاع مفاصلک طبیاً روثابته سین دفع ایدر احتباس طمثی دفع
ایتمکده اسرار مکتومه دندر که اوچ دفعه استعمال اولنمغله حیضی ادرار ایدر صنعتی بودر قدر الکفایه
ملح الطرطیر بربوطه یه قونلوب یکرمی درت ساعت تکلیس اولنه لکن اتش ملح طرطیر دوب ایده جک
قدر شدید اولیه ازرق اللون برجوهر اولور بعده برشیشه یه قویوب اوزرینه یسیراً یسیراً خل مقطر
وضع اولنه تاکه خل مزبور ملحی اوچ برمق تجاوز ایده بعده خل مزبور احمر اللون اولنجه تعفین ایتدکدنصکره
برعلقه ایله اخذ ایدوب قانون اوزره عقد ایدرلر وارضیه سینه منوال محرر اوزره تکرار اوچ دفعه
دخی خل مقطر قویوب تعفین وملون اولدقده برعلقه ایله اخذ ایدوب عقد ایدرلر بعده منعقد
اولان املاح اربعه یی جمع وبرشیشه یه وضع ایدوب اوزرینه روح شراب المکرر قویوب مواضع
حارده روح مزبور ملون اولنجه ترک اولندقدنصکره روح ملونی الوب ارضیه نک اوزرینه
تکرار روح شراب وضع اولنه منوال محرر اوزره بالدفعات اوزرینه روح شراب قویوب ملون اولدقجه
اخذ ایدرلر تاکه وضع اولنان روح ملون اولمز اولنجه بوندنصکره اکر شیشه ده ملح قالورسه تکرار
خل مقطر ایله کالاول صبغی الوب عقد ایتدکدنصکره ینه روح شراب ایله صبغی اخذ ایدرلر الحاصل
ملح مزبور بالکلیه روح شراب ایله منحل اولنجه منوال مسطور اوزره سعی ایدرلر بعده اصباغ محفوظ یی
برقرعه یه قویوب حمام ماریه ده تقطیر ایتدکدنصکره مقطراتی اصلنه رد ایدوب تکرار تقطیر ایتمکله
اون درت دفعه یاخود زیاده تقطیر ایدرلر وقتاکه تقطیرات مزبوره نک اواخرینده قطرات ده
حموضت مشاهده اولنه تقطیر ایدوب بطن قرعه ده باقی قالان محلولی برمعوجه یه قویوب نار خفیفه
ایله تقطیر ایدرلر احمر اللون روح طرطیر خروج ایدوب بطن معوجه ده برجوهر احمر ویابس قالور روحک
مقدار استعمالی درت قطره دن طقوز قطره یه وارنجه بطن معوجه ده بولنان جوهر احمر حل ذهب
ایچون اسرار عجیبه دندر **روح طین مختوم** انظر نوزغو بوز حکیمکده وجع مفاصلده نافعدر
عفونتی منع ودفع ایدر جرب وجمیع اوجاعی تسکین ایدر صنعتی بودر طین مختوم اصفر قدر الکفایه
اخذ اولنوب مائل الرقبه ده نار منفخ ایله اون ایکی ساعت تقطیر ایدرلر بعده حمام ماریده قرعه
وانبیق ایله اوچ دفعه دور ایتدرده لر بعده حفظ ایدرلر مقدار استعمالی سردسی درهمدر **روح قمر**
معرق ومسکندر علل دماغیه نک اکثرینده فالج وجنون ومالیخولیاده مستعملدر صنعتی بودر
قدر الکفایه قمری ماء المعشر ایله حل ایدوب اوزرینه ماء البحر ویره لر بربیاض ذرور رسوب
ایدر غسل وتجفیف ایدرلر بعده خل المقطر ایله غمر ایدوب حل ایدرلر وبعد الحل حمام ده عقد ایدرلر
بعده دهن طرطیر کبی نزاده حل ایدوب مائل الرقبه ایله تقطیر ایدرلر مقدار استعمالی اوچ قطره در
ماء بتونقا وماء سالویا ویا ماء اترج ایله استعمال اولنه **روح کبریت** روح الزاج منافعنی
جامع اولدیغندن ماعدا حمیاتده اولان التهابی قطع اتمکده علی الخصوص حمیات صفراویه ومولد متعفنه دن
حادث اولان حمیاتده روح الزاجدن بحسب النفع زیاده در کذلک قوة شاهیه یه ومعده یه واسعادیه
تقویه ویرمکده وعلل صدریه یی دفع ایتمکده علی الخصوص ضیق الصدر وسل علتلرینه عظیم النفعدر
اکرچه حامضات علل صدریه ده مناسب دکلدر لکن حامضات کبریتیه نک صدریه علتلرینه بحسب التجربه
منافع عظیمه سی مشاهده اولنمشدر کذلک داخل فم ولهاتده واقع اولان قروحاته غرغره لره الحاقی
روح الزاجدن ممدوحدر صنعتی بودر معلوم اولکه جوهر کبریتک تصعیده زیاده استعدادی اولمغله

سائر ارواح حامضه كبى تقطيرى ممكن اولمادیغندن بالاخره اطباء كيمياويه احراق طريقيله تقطيرينى
اختيار ايتمشلر مثلا كبريتى سحق ايدوب بربوطه يه وضع ايده لر مثلا مذابه باتورلمش برفتيله يى بوطه
ايچنده اولان كبريت مسحوق فتيله قنديلك كبى وضع ايدوب احراق ايده لر وقتاكه مشتعل اوله لر اوزرنه
برانبيق كبير تعليق ايده لر لكن برحيثيتله كه كبريت منطفى اولميه دخانى داخل انبيق دخول
ايده منوال محرر اوزره برمقدار روح الكبريت متقاطر اولور مقدار استعمالى روح الزاج كبيدر
مايعات مناسبه يه حموضت لطيفه ويره جك قدر الحاق واستعمال اولنه بوندنصكره معلوم اولدكه
منوال مشروح اوزره عمل اولندقده روح كبريت غايت قليل خروج ايدر لهذا روح مزبورى استخراج ايچون
اطبا وكيمياويه آلات متعدده اتخاذ ايتمشلردر از جمله طوله وشكلده فانوسه مشابه برقرعه اخذ
اولنوب اوزرينه انبيق وضع اولنه انبيقه مقابله كچوروب شد وصل اولنه بعده شيشه دن بر طبق
اخذ اولنه كه مزبور قرعه نك اسفلى اول طبقه قوندقده اول طبقك هر طرفى بر برمق مقدارى
زياده قاله وبر شيشه فنجان التوب اول طبقك اورته سينه وضع اولنه جمله كبريت مسحوقى
بر بوطه يه قويوب بوطه يى فنجانك ايچنه وضع ايتدكدنصكره آنفا ذكر اولندى كبى برفتيله احراق
اوزرينه دخى قرعه مزبوره تعليق اولنه منوال محرر اوزره برمقدار روح انبيقدن مقابله يه
وبرمقدار قرعه نك اطرافنده طبقه يه تقاطر ايدر اكر قرعه وانبيق ابتداء ترطيب اولنورسه روحك
زياده خروجنه باعث اولور ياخود خسروانى شكلنده ترابدن معمول برظرف اخذ اولنه اول
ظرف تخمينا ايكى قوغصو المغه قابل اولوب اغزينك اطرافى خندق انبيق كبى اولوب جيدا مزجج
اوله واول خندقدن ظرفك طشره سنه نفوذ ايتمش ايكى ياخود اوچ دلكى اوله اول ظرفك
ايچنه كبريت مسحوقى ايله مملو بربوطه يه قويه لركه معدما ظرفه بوطه نك طولى تجاوز ايتميه جك
قدر صو قونمش اوله بعده فتيله لر ايله بوطه نك ايچنده اولان كبريتى احراق ايدوب ظرفك اغزينه
تپه چاجى شكلنده لكن طولجه اوله برشيشه يه وضع اوله اول شيشه كنار ظرفده اولان خندقى
احاطه ايدهجى وكنار ظرفه موازى اوله وخندقجه بورده اولان دلكلر محاذى مقابله لر قويه لر منوال
مشروح اوزره شيشه دن خندق ظرفه وخندقدك دلكلريندن مقابله لره روح الكبريت تقاطر ايده
بوصورتده دخى ظرفك اوزرنده اولان شيشه ترطيب اولنمق مناسبدر اكر ظرف مزبور شيشه دن
اولورسه احوط وانسب اولور ياخود عريض لكن قصير القامه بر واروك اخذ اولنه كه اعلاسى اسفلندن
واسع اوله ايچنه برمقدار صو قويه لر كه اغاجدن معمول بر تخ عرضنده ظرفك قونسه اول صونك
اوزرنده حركت ايليه بعده اول ظرفك ايچنه مسحوق كبريت قويوب اوزرلرينه احمى اولنمش حديد
پارچه لرى القا اولنوب دعقب واروك اغزينى ضيق وقالين بربز ايله چادر شكلنده قاپليه لر
لكن مزبور بزلر اصلنمش اولور دايما ترطيب ايده لر منوال مشروح اوزره كبريتك دخانى اول بزلك رطوبتنه
منحل اولوب واروك ايچنده كى صويه متقاطر اولور وقتاكه مزبور صوده حموضت مشاهده اولنه
قرعه وانبيق ايله روح الزاج كبى تقطير ايتمكله اجزاء مائيه سندن تفريق ايدوب حفظ ايده لر الات
مزبوره نك عملنسندن استخراج اولنان روح الكبريتك اجزاء مائيه دن تفريق وتصفيه سى جميع
روح الزاج كبى اولور **روح لضيق النفس** علل صدريه ده مستعملدر مواد غليظه لزجه يى ترقيق
وتحليل ايدر صنعتى بودر نجار مسحوق المنشى درت درهم اشق اوتوز ايكى درهم كبريت اصفر
اون ايكى درهم اخذ وسحق اولنوب مائل الرقبه ايله حمام رمليده تقطير اولنه روح ايله معادن
خروج ايدر دهنى تفريق ايدوب روحى بالدفعات منفردا تقطير ايده لر وهر تقطيرده قرعه يى

تجزيه

٣٤٥

تجزيه ياخود كاينبغى تطهير ايده لر مقدار استعمالى بش قطره دن يكرمى قطره يه دك وارنجه **روح ملك**
روح محلل الرياح دخى ديرلر ورياحى تحليل ايدر احتباس بول اسبابندن هر قنغيسى سبب اولور ايسه
دفع ايتمكده وانزين حفظ صحت ايتمكده ادويه ممدوحه دندر كذلك اسكوربوط وعلل صفراويه وعلل
رحميه اصحابنه زياده مناسبدر صنعتى بودركه بادروت صافى وطرطير الغبيط هر برندن يوزدرهم
اخذ اولنوب سحق اولندقدن بعده معوجه اخذ اولنه كه اوزرنده بر برمق صيغاجق قدر بوداكى اوله
قوندروضع اولنوب عنقنه برمقابله كبيره كچيروب شد وصل اولنه مقابله نك ايچنه
ابتدا ايكى درهم روح شراب خالص قونمش اوله بعده قوندن آتش ايدله وقتاكه معوجه احتقا حاصل
ايده اوزرنده اولان دلكدن برقاشق مسحوق مزبور القا اولنوب بوده لك سد اولنه
بعده برمدت مكث اولنوب مسحوق مزبوردن برقاشق دخى القا اولنه منوال محرر اوزره مسحوق
مزبور تمام ايدنجه عمل اولنه بعده مقابله نك ايچنده بولنان روحى اخذ ايدوب جرعلقده نصكره
حفظ ايده لركه مراد اولنور سه بر دفعه ياخود ايكى دفعه قرعه وانبيق ايله تقطير ايدوب
حفظ ايده لر مقدار استعمالى اون قطره دن اوتوز قطره يه دك وارنجه بعضيلر دهه وارنجه دكشار
روح ملح معدنات لطيفه دندر حصاتى تفتيت ايدر مواد لزجه يى ترقيق وتحليل ايتمكده ادويه
قويه دندر لهذا انواع سده لرى تفتيح ايچون كثيرا استعمال اولنور استسقا ويرقان اصحابنه
مناسبدر عطشى اطفاده فعل عجيبى واثر غريبى واردر اسنانه طلا اولنمغله سوادينى ازاله
ايدوب بياض ايدر قروحانه عارض اولان فسادى بلا وجع اكل ايدر دهن ترمنتين ياخود دهن
البوصير وشمع ايله ممتزج وجع نقرسى تسكين ايدر رأس وساعد وسائره بلغم جقيصدن حاصل
اولان سلعه مشابه ورم صلبك ماده سينى كذلك تحليل ايدر معادن حل ايتمكده بين الاطباء سائر
ارواح حامضه دن ممتاز وجلد حتى بعضيلر مدحنده مبالغه قصد ايدوب ذهبى حل طبيعى ايله حل
ايدر ديمشلر صنعتى بودركه ايكيوز درهم ملح بحرى ياخود املاح مأكولدن هر قنغيسى مراد اولنور سه
انى سحق اوچ مثلى طين اصفر ياخود طين ارمنى ايله مزج وبرمقدار ماء القراح ايله عجين اولنه
ياخود ملح مزبور ماء القراح ايله حل اولنوب اول محلول ايله طين عجين اولندقدنصكره بيندقه
مثال حبلر ايدوب شمسده ياخود فرونده ياخود على حاله ترك ايتمكله تجفيف اولنه بعده مطين بر
معوجه يه قويوب نار خفيفه ايله تقطيره مباشرت اولنه ابتدا بلا طعم اجزاء مائيه خروج ايدر
وقتاكه قطراته حموضت مشاهده اولنه برمقابله كبيره كچيروب شد وصل ايتدكدنصكره نارينى
زياده ايدوب بردخان ابيض ظهور ايدوب روح متقاطر اولور ودخان مزبور وتقاطر روح
منقطع اولنجه آتش ايده لر اكثريا اون ساعت اون ايكى ساعتده تمام اولور بوندنصكره برمدت دخى
نار شديد ايدوب بعده تبريد ومقطرى قرعه وانبيق ايله منفردا بر دفعه ياخود بر قاچ دفعه
دخى تقطير ايتمكله سائر ارواح حامضه كبى اجزاء مائيه سندن تفريق ايتدكدنصكره حفظ ايده لر
مقدار استعمالى اون قطره دن يكرمى قطره يه دك وارنجه ياخود مشروبات مناسبه يه حموضت لطيفه
ويره جك قدر بو روحك عملنده طين اصفر يرينه آجر مسحوقى ياخود رمل مغسولى اخذ اولنمق
دخى ممكندر لكن طين مختوم بحسب النفع جمله دن اولى كى ديو معلوم اولدكه روح الملح اجزاء
مائيه سى تفريق اولندقدنصكره وزن اولنه اكر ماخذى اولان ملحه مساوى اولورسه مزبور
تمام الجوهر وجوانى اولوب معادن حل ايتمكده وسائر منافعده ممدوح اولنمغه لايق وسزاوار اولور
ديرا ملاحك وسائر معادنك روحى تقطير واسطه سيله عمل اولنمش محلول جوهر ملحك جزوى

قلیل اولمق کوردیبور زیرا ملحك جرمنده البته بر اجزاء غریبه وارده ر لکن معلوم در که روح صرف ممکن
دکلدر البته آنده اجزاء مائیه واردر اجزاء مائیه من بعد اول نقصانی تکمیل ایدروب روح الملح وزننه
معوجه یه وضع اولنان ملحه مساوی اولمق اقتضا ایدر ایمدی روح الملح استخراجنده اولی اولان
منوال مشروح اوزره تقطیر اولندقدنصکره مقطر اصلنه رد اولنوب تکرار تقطیر اولنمغله بالدفعات
تقطیر اولنه تاکه معوجه یه وضع اولنان ملحك مقداری قدر روح الملح خروج ایده لکن هر تقطیرك
آخرینده معوجه‌یی برمدت نار شدیده ده ترك ایتمك لازمدر یاخود معوجه نك ایچنده قالان
ارضیه اون کون یاخود بش کون رطوبتلو واچق بر موضعده ترك اولنه قدنصکره تکرار بر
معوجه یه قونوب کالاول برمدت مواضع مکشوفه وندیه ده ترك ایدروب تکرار تقطیر ایتمکله
بر مقدار روح دخی اخذ اولنور الحاصل منوال محرر اوزره دفعات کثیره عمل اولنمغله وضع اولنان
ملحك مقدارینه مساوی یاخود قریب الوزن روح اخذ اولنه بعده اخذ اولنان روحلری بر
یره جمع اولنوب بالدفعات تقطیر ایله اجزاء مائیه سی تفریق وحفظ اولنه لکن ذکر اولنان طریقلردن
اسهل طریق اولدرکه ارضیه مزبوره بعد السحق قدر الکفایه ماء القراح ایله تنقیع وطبخ اولنوب
جرعلقه ایله صافیسی اخذ اولندقدنصکره تکرار ارضیه سی ماء القراح ایله بالدفعات طبخ وجرعلقه
ایله صافیسی اخذ اولنه تاکه ماء القراحده ملوحت مشاهده اولنمیه بعده تصفیه اولنان
صولری قانون اوزره طبخ ایدهلر بر ملح منعقد اولور ملح مزبور یکیدن اوچ مثلی طین ایله عجین
اولنوب کالاول معوجه دن تقطیر اولنه ابتدا خروج ایدن روحدن زیاده روح خروج ایدر
بعده محرر منوال اوزره ارضیه سندن ملح اخراج ایدوب اوچ مثلی طین ایله عجین وبعد التجفیف
تقطیر ایتمکی بر یا ایکی دفعه تکرار ایدهلر تاکه وضع اولنان ملحك مقدارینه موازی یاخود قریب
روح اخذ اولنه غلوبروس نام طبیب روح الملحك استخراجنده دیرکه اوتوز ایکی درهم ملح مکلس
یاخود ملح مذاب یوز یکرمی سکز درهم ماء القراح ایله حل اولنوب محلول مزبوره یسیرا یسیرا
اوتوز ایکی درهم دهن الزاج الحاق اولنه برمقدار غلیان ایدر منقطع اولدقده قرعه وانبیق ایله
یاخود معوجه ایله تقطیر اولنه ابتداء بلاطعم ماده مائیه خروج ایدر بعده حامض الطعم روح ملح
جوانبی خروج ایدوب بطن قرعه ده دهن الزاج ملحك اجزاء قلویه سی ایله منعقد باقی قالور
معقود مزبور ماء القراح ایله حل وتصفیه دنصکره قانون اوزره عقد اولنوب ملح عجیب تعبیر
اولنور اطباء کیمیا اویر بیننده مشهوردرکه اولورکه روح الملح جدید مدبرا ایله مزج اولنوب
بالدفعات تقطیر وهر دفعه ده ملح تجدید اولنمغله روح الملح حضرته مائل اولوب روح الملح الاحمض السبحی
تعبیر اولنور کاه اولورکه تکلیسده افراط اولنمش ملحدن اون ایکی درهم اخذ اولنوب بعد السحق
ما تحتی غالب بولانمق کبی اولنجه دهن الملح ایله مزج وبر شیشه یه وضع وغم شیشه محکم سد
اولندقدنصکره کانون فلاسفه ده نار خفیفه ایله برمدت ترك اولنور مدت مزبوره ده دهن
ملح جوهر ملح ایله امتزاج وانعقاد حاصل اولوب طیب الرائحه وذهبی اللون بر ملح اولور ملح مزبور
معوجه یه قونلوب قانون اوزره آتش ویرلدکده غایت بیاض دخان اولوب دخان مزبور منحل اولوب
ور روحه مستحیل اولور بو صورتده روح الملح الجوهری تعبیر اولنوب قی قطع ایتمکده ادویه برقی الناس
اولدیغندن ماعدا روح الملحك سائر منافعی افاده ده مجربات صحیحه وصادقه دن اولدر
مقدار استعمالی اوچ قطره در جمیع املاحك کذلك املاح نباتیه معمولرنك ارواحی منوال محرر
اوزره استخراج اولنور ملح اندرانی وملح افسنتین کبی املاح نباتیه ارواحینك منافعی نباتلرینك

منافعی

منافعی کبیدر بعضی محلرده بحسب الاقتضا نباتی اختیار اولنمیوب روحی اختیار اولنور روح ملح الحلو
روح الملح السادجه نسبتله حلو تعبیر اولنمشدر ایام وباده حفظ صحت ایچون ادویه مختاره دندر
زیرا انواع عفونتی دفع ایدر معده وسائر اعضاء باطنه نك مزاج اصلیلرینی حفظ ایدر کذلك
بو روحله صبغ المرجان اخذ اولنور صبغ الذهب اخذنده باسیلیوس نام طبیبك مفتاحنده صنعتی بودر
کما ینبغی اجزاء مائیه سندن تفریق اولنمش روح الملح وروح الشراب علی السویه اخذ اولنوب
اتحاد حاصل ایدنجه تقطیر تکرار اولنه الحاصل بعینه روح الباروت الحلو کبی عمل اولنور مقدار
استعمالی اون قطره دن اوتوز قطره یه وارنجه هر کون علی الریق سکر ابیض ایله ممزوجا استعمال
اولنه اگر روح الملح اجزاء مائیه سندن کما ینبغی تفریق اولندقدنصکره بر شیشه یه وضع وشیشه
طین حکمت ایله محکم سد اولنوب کانون فلاسفه ده برمدت ترك اولنه حدتی زائل اولوب ماسبق
کبی حلو اولور کذلك ملح مذاب اون دفعه ماء القراح المقطره ایله حل وعقد اولنه حدتی منکسر
اولوب نوع حلاوت حاصل ایدر بعده ملح مزبور طین اصفر ایله مزج وروح شراب ایله عجین و
تجفیف اولندقدنصکره روح الملح السادج کبی تقطیر اولنه خروج ایدن روح الحلو اولوب منافع
مزبوره یی افاده دن ماعدا اکثر معادنك صبغنی اخذ ایتمکله مستعد اولور کذلك فتق لحمی
دفعنده علاج عظیم در اولنور عند الیوم وعلی الریق الالیش قطره استعمال اولنوب کوننده اوچ
دفعه عضو ماؤفه طلا اولنه بعضیلر آجی قطعه لوبینی قرد روب دهن الحجر بالدفعات القا
ایتمکله اول قطعه لره دهن مزبوری تشرب ایتدیررلر بعده معوجه دن تقطیر ایتمکله روح حلو
اخذ ایدوب حل الذهب محلنده استعمال ایدرلر روح ملح الحدیدی بعضیلر دهن الحدید
الابیض دیرلر انواع سده لره علی الخصوص کبد وطحال وماساریقا ورحمده واقع اولان سده لره
زیاده مؤثردر وامتداد مرحوم سوء القنیه وبعضی استسقا اصحابنده بالدفعات منافع
عظیمه سین مشاهده ایلمشدر صنعتی بودر قدر الکفایه برادة حدید اخذ اولنوب روح الملح
ایله حل اولندقدنصکره بلاتصفیه مائل الرقبه بر شیوب تقطیر ومقطری حفظ ایدهلر بعضیلر
ملح اندرانی یاخود ملح طعام ایکی مثلی برادة الحدید ایله روح الملح السادج تقطیر اولنوب
کبی تقطیر اولنوب روح مقطر منفردا بر قاچ دفعه دخی تقطیر واجزاء مائیه سندن تفریق
وحفظ اولنه دیمشلر مقدار استعمالی بش قطره دن اون بش قطره یه وارنجه روح ملح مرجانی
اختلاج وغشی امثالی علل قلبیه نك انواعنه عظیم النفعدر صنعتی بودر ملح الطعام اوچیوز
درهم مرجان احمر یوز درهم اخذ اولنوب صلایه اوزرینده محکم سحق اولندقدنصکره ایکیوز
یاخود اوچیوز درهم رمل مغسول ایله معوجه یه قونلوب قانون اوزره تقطیر اولنه بعده مقطری
منفردا بر قاچ دفعه دخی تقطیر ایتمکله اجزاء مائیه سی تفریق اولنوب حفظ اولنه مقدار استعمالی
سدس درهمدر روح مرجان براکلیوس نام حکیمکدر خفقان وامراض قلبیه نك انواعنه
عظیم الفائده در صنعتی بودر مرجان احمر مسحوق بر رطل ملح الطعام اوچ رطل انبیق رقبه ایله
تقطیر ایدهلر مقدار استعمالی ثلث درهمدر روح نوره انحلو نوز غوبیوز نکیمکدر عرق النسا
وجع مفاصل واورام وتعریس مجربات انواعنه ناحعدد ارواح معدنیه نی ثابت واجسام لوینی
حل ایدر صنعتی بودر عرق عامی ایله اطفی اولنمش جیر خام اون وقیه مثلی ملح الطرطیر ابیض
اخذ وسحق اولنوب مائل الرقبه ایله نار قویه ده تقطیر ایدهلر روح نوشادر ادویه معرقه
ومقطعه ومفتحه وممدده دندر اگر بونکله ذهب وحدید امثالی معادن حل اولنوب بعده

تقطیر اولنسه روح مزبوردینه اولکی کبی حار خروج ایدوب تفتیح سده و تفتیت حصاتده قوی
اولور کذلک روح شراب ایله ممتزج برقاج دفعه طلا اولنسه وجع نقرس تسکین ایدر علی الخصوص
برمقدار کافور حل اولنمش اوله صنعتی بودر قدر الکفایه نوشادر مصری ماء القراح الحار
ایله حل اولندقدنصکره برمقدار آجر جدید قطعه لرینی آتشده قزدوروب ایچنه القا ایدوب
محلول مزبوری بالکلیه تشرب ایتدردکلرندنصکره مزبور قطعه لر سحق و معوجه یه وضع اولنوب
حمام رملیه ده یاخود نار مکشوفده تقطیر ایده لر بعده مقطر مزبوری برقاج دفعه تقطیر ایتمکله
اجزاء مائیه سندن تفریق و حفظ ایده لر یاخود قدر الکفایه نوشادر مصری تصعید اولندقدن
صکره روح شراب خالص ایله ترطیب ایدوب حمام ماریه ده برمدت ترک اولنه مصعد
مزبور حل اولور محلول بعد التصفیه برطویل العنق قرعه یه قویوب نصفی خروج ایدنجه
تقطیر اولنوب بعده مقطری اصلنه رد ایدوب کالاول تقطیر ایتدکدنصکره اسفل قرعه ده
قلان فضله یی نار شدیده ایله تقطیر ایده لر نوشادرک جمله سی حل اولوب تقاطیر ایدر بعده
مقطری برقاج دفعه منفرداً تقطیر ایتمکله اجزاء مائیه سندن تفریق و حفظ ایده لر یاخود
قدر الکفایه نوشادر بعد السحق طین اصفر ایله مزج و ماء القراح ایله عجین اولنوب بندقه
مثال حبلر اولندقدنصکره تجفیف اولنوب سائر املاحک ارواحی کبی معوجه ده تقطیر
اولنه مقداراستعمالی اوچ قطره دن التی قطره دن طقوز قطره یه وارنجه **روح نوشادر
الانیسونی** روح النوشادر الطیارک منافعنی جامع اولدیغندن ماعدا انیسونده ادعاء
اولنان منافعی افاده و زیاده مؤثردر مثلا تحلیل ریاح ایتمکده فائده عظیمه سنده اشتباه اولنمز
صنعتی بودر یوز درهم ملح طرطیر مثلی ماء القراح ایله حل اولندقدنصکره اوتوز ایکی درهم انیسونی
مدقوق اولنوب برقاج کون موضع فاتره ده ترک اولنه بعده ایچنه یوز درهم نوشادر مسحوقی
القا اولنوب قرعه و انبیق ایله حمام ماریه ده تقطیر اولنه مقداراستعمالی اون قطره دن اوتوز
قطره یه وارنجه انیسون بدلنه سائر افاویات مثلا قرنفل وضع اولنوب منوال محرر اوزره عمل
و بحسب الاقتضاء استعمال اولنور **روح نوشادر الطیار** سده لری تفتیح ایتمکده مفتحاتک
جمله سندن سریع النفوذ در اکثر امراضده منافعی مشاهده اولنمش بر دوادر علی الخصوص
علل رأسیه دن صرع و سکته و ثقل السمع امثاللرنده شماً و شرباً کذلک علل رحمیه دن احتباس طمث
و اختناق رحم امثاللرنده زیاده نفع ویرر اگر ضیق النفم بر شیشه یه قونلوب فم شیشه فرج نساء
ادخال اولنسه عسر ولادتی ازاله ایدوب وضع جنینی تسهیل ایدر صنعتی بودر نوشادر مصری
التمش درت درهم کلس غیر مطفی ایکیوز درهم اخذ اولنوب علی حده سحق اولندقدنصکره
مزج ایدوب درحال برمعوجه یه قونلوب اوزرینه اوتوز ایکی درهم ماء القراح القا اولنه
بعده علی الفور معوجه یی حمام رملیه ده قویوب عنقنه مقابله کیچوروب شد وصل اولنه درت
ساعت مقداری بلانار تقاطیر ایدر بعده درجات ناره رعایت ایله تقطیره مباشرت
اولنه تخمیناً اوچ ساعتده نوشادر مزبورک روح طیاری بالکلیه تقاطیر ایدر و بعضیلر
قدر الکفایه کلس حامی برقرعه یه قویوب قرعه یی حمام ماریه یه وضع ایدرلر بعده ماء القراح
ایله عمل اولنمش محلول نوشادردن کلس مزبورک اوزرینه برمقدار القا ایدوب قرعه یی
انبیق ایله قاپایوب مرّة قلیله دنصکره تکرار برمقدار محلولدن القا و کالاول انبیق ایله سد
ایده منوال محرر اوزره محلول مزبوری یسیراً یسیراً القا و تمام اولدقده لولدیه مقابله

کیچوروب

کیچوروب انبیقه شد وصل ایدوب حرارت لینه ایله تقطیر ایدرلر روح طیار خروج ایدر
اگرچه برمقدار اجزاء مائیه ایله ممتزج در لکن بر دفعه دخی منفرداً تقطیر اولنمغله اجزاء
مائیه سندن منفصل اولوب طیاردیمی اولکی حالدن زیاده اولور و بعضیلر التمش درت
درهم نوشادری مثلی ملح طرطیر ایله علی حده سحق ایتدکدنصکره برقرعه یه قویوب و
اوزرینه یکرمی درت درهم ماء القراح القا ایدوب درعقب انبیق و مقابله کیچوروب
حمام رملیه ده نار ثانیه ایله تقطیر ایدرلر وقتاکه قطرات منقطعه اوله و قبه انبیقه
برجوهر ابیض صعود ایتمکه باشلیه مقابله اخذ و لولؤ انبیقی سد ایدوب آتشی
زیاده جه ایدرلر زهر نوشادر صعود ایدر انی دخی الوب حفظ ایدرلر کذلک
بطن قرعه ده قلان فضله یی ماء القراح ایله حل و جرعلقه ایتدکدنصکره عقد ایدوب حمیات
دائره ده استعمال ایدرلر مقداراستعمالی سکز حبه دن اوتوز حبه یه وارنجه قبل النوم ماء
القنطریون امثالی ایله ویره لر کاه اولورکه نوشادر مصری مصفی مثلی برادة الحدید یاخود
یاخود جدید محدبتوا ایله مزج ایدوب ترابدن یاخود صیندن معمول برقرعه یه قویوب و انبیق
مقابله کیچوروب نار مکشوفه ایله تقطیر ایدرلر ابتدا برمقدار روح طیار خروج ایدوب مقابله یه
تقاطیر ایدر بعده قبه انبیقه صفرته یاخود حمرته مائل برجوهر صعود ایدر روح مقطره
روح نوشادر الطیار الحدیدی جوهر مصعده زهر نوشادر الحدیدی دیرلر اگر قرعه نک ایچنده کی
ارضیه بعد السحق برمدت ندایه وضع اولنوب بعده تکرار معوجه یه وضع و تقطیر اولنسه
برمقدار روح دخی خروج ایدر اکا دخی روح نوشادر الحدیدی تسمیه ایدرلر و کاه اولورکه
حدید بدلنه ناعما سحق اولنمش حجر حاطیطس وضع اولنور **روح نوشادر الحلو** منافعی
ماسبق کبیدر ماسبقدن حدتدن و بشاعت استعمالندن ابا اولندقده و بعضی کاسیر
واصباغ استخراجنده استعمال اولنور صنعتی بودر نوشادر مصری و ملح الطرطیر هر بریندن
اوتوز ایکیشر درهم مسحوق برقرعه یه وضع اولنوب اوزرینه سکسان درهم روح شراب
القا اولندقدنصکره قرعه یی حمام رملیه قویوب و انبیق و مقابله کبیره کیچوروب شد وصل
ایده لر بعده برمقدار آتش لینه ویره لر وقتاکه قبه انبیقه و اطراف مقابله یه ملح طیار
صعود ایدوب متلاصق اوله تدریجا آتشی برمقدار زیاده ایده لر بر روح لطیف متقاطر
اولوب اطراف مقابله یه ملح طیار متلاصق اولور مقابله یی اخذ ایدوب جانبلرنده
اطرافنده متلاصق اولان ملح الطیار منفصل اولوب روح ایله ممتزج اوله بعده اول مقطری معوجه
اخرایه قویوب ایکی اوچ دفعه تقطیر ایده لر تاکه ملح طیار مزبور روحده منحل اوله مقداراستعمالی
اون ایکی قطره دن اوتوز قطره یه وارنجه **روح نوشادر الذهبی** محرق قوی و ادویه رأسیه
و قلبیه دندر علی الخصوص لیترغس و فالج و اسکوربوط و مراقیا اصحابنه اسرار عظیمه دندر
حیضی ادرار ایدر و رحمدن تصاعد ایدن ابخره فاسده یی منع ایدر کذلک شرباً استعمال
اولنمقده ماسبق لرندن هر وجهله انفع و اولی و اسلمدر صنعتی بودر قدر الکفایه نوشادر
مصری مثلی ملح الطرطیر ایله برقرعه یه وضع اولنوب اوزرینه بر برموق مقداری تجاوز ایده جک
قدر روح شراب خالص وضع اولندقدنصکره بعینه ماسبق کبی تقطیر اولنه روح ایله معاً ملح طیار
خروج ایدر بعده مقابله یی چالقیوب ملح طیاری حفظه مزج ایتدکدنصکره وزن ایدوب
هر سکز درهمنه بر درهم دهن القرنفل یاخود دهن الدارچین یاخود دهن النعنع امثالی

اوجهانك بحسب الاقتضا بریسندن یاخود ایکیسندن یاخود اوجندن الحاق اولنوب براغ ایله
قاردشدوره لر تاکه دهن مزبور ملح طیاره ممتزج ایله بعده بو قرعه یه قیوب برقح کره دخی تقطیر
ایده لر ملح طیار منحل اولنوب روحلر معا تقاطیر ایده مقدار استعمالی درت قطره دن اون بش قطره یه
وارنجه در معلوم اولکه روح النوشادر الذهبی عملنده اگرچه اطبا وکیمیاویه طرق متعدده اختیار
ایتمشلر لکن ذکر اولنان جملهدن اجود وممدوح در کذلک ممدوح اولان طریقلردندرکه روح شراب
اوچ جزو طرطیر ایکی جزو نوشادر بر جزو اخذ اولنوب تقاطیر اولنه دقدنصکره روح مقطر دارچینی
یاخود انیسون امثالی افاویه دن بری ایله تکرار تقطیر وحفظ اولنه صناعت کیمیاویه ده تجربه
کامله ودربه بالغه اصحابندن بعضیلر طریق مذکور ایله دارچینی اوزرینه تقطیر اولنان
روحه سلویوسه مخصوص اولان ملح الطیاردر دیو ادعا ایدر ودیرکه اگرچه سلویوسک عمل
ایلدیکی ملح الطیار مکتومدر لکن انک عملی اولان روحده دارچینی رایحه سیله معا روح النوشادر
رایحه سینی مشاهده اولنور وبر قح قطره سی ماء القراحه تقطیر اولنسه قدره جوهر لبنه مشابه
بر بیاض جوهر ظاهر اولور ایدی فهم اولنورکه روح مزبور دارچینی اوزرینه تقطیر اولنوب
دارچینک اجزاء دهنیه سینی تشرب ایتمش اوله وشرابه تقطیر اولنسه قدره لون احضر مشاهده
اولنماسی آنده روح النوشادر اولدیغنی تحقیق ایدر کذلک انده فی الجمله رایحه طرطیر مشاهده
اولنماسی روح الطرطیر اولماسنی کوستررو تقطیر ایله بر مقدار اخراج اولنسه استقلاله قلان ماده نک
اوزرینه بر دهن منتن کلورکه اول دهن طرطیره مخصوصدر اگرچه طعمنده عفونت حس اولنور لکن
اجزاء قلویه ایله غلیان وامتزاجندندر کذلک طعمنده روح شرابک زیاده لکی فهم اولنور مشاهدات
مذکوره دن ماعدا ایلو واحمدر اگر ذکر اولنان وزن وقانون اوزره عمل اولنسه قدره خروج ایدن روح
بعینه سلویوسک عمل ایلدیکی روح کبی اولوب تجارب مزبوره ده اندن قطعا فرقی اولماز

خل انیمون معرقدمی تعدیل واصلاح ایدر وغلیان وثوراننی ازاله ایدوب حرارت
والتهابنی اطفا ایدر حمیاته علی الخصوص حمیات ردیه وترحسته لکی تغییر اولنان حمیده عظیم
النفعدر اشتهایی آچر معده یه عصر ایله استحکام وقوت ویرور صرع وخفقان اصحابنه نفع عظیمی واردر
دیدانی قتل ایدر دم حیضی وبولی ادرار ایدر وحارجدن حاصل اولان التهابی تسکین ایدر بسکر
الرحل ایله ممتزجا موضع مأووفه کما داولنسه صنعتی بودر حورندن اخذ اولنوب هنوز تازه وضع اولنمش
انیمونی انکرومی قدر الکفایه اخذ وجریشادق اولندقدنصکره تراب بر ماتل الرقبه یه وضع
ایدوب درجات ناره رعایت ایله یکرمی درت ساعت تقطیر اولنه یاخود رطوبتی منقطعه اولنونجه
تقاطیر امتزاولنجه تقطیر اولنه بر مقدار خل انیمون تقاطیر ایدر جوهر انیمون ماتل الرقبه نک
ثلثنی املا ایده جک قدر اولوب ماتل الرقبه نک ثلثان خالی قالمق لازمدر ومقابله شیشه سی
هر نقدر واسع اولورسه اولی اولور اقلی یکرمی وقیه صو آلمغه قابل اولمدقده بتر بل ایده لر مقابله ده
قدر قلیل خل انیمون بولنور تکرار قدر الکفایه معدن انیمونن مسحوقا اخذ ایدوب بر ماتل الرقبه
وضع واوزرینه مقطر لکی مزبوری افراغ ایدوب اوچ یاخود درت کون مواضع فاتره ده ترک
اولندقدنصکره کالاول تقطیر ایده لر اولکی مقداردن زیاده خل انیمون خروج ایدر منوال المشروح
اوزره مقطری تکرار بتکرار معدن تندن اخذ اولنمش انیمون اوزرینه تقطیرده زیاده اولدرق
قدر الکفایه خل انیمون حاصل اولور مقدار استعمالی درت قطره دن اون قطره یه وارنجه حمیات
ملتهبه ده نافع حکما حل اولنمش میاه متناسبه یه تقطیر اولنوب استعمال اولنور بعضیلر قدر الکفایه

میاه متناسبه یه عفونت ویره جک قدر الحاق ایدوب استعمال اولنه دیمشلر معلوم اولکه ماتل الرقبه ده
باقی قلان انیمونی اوچ درت آی مواضع مکشوفه رطبه ده ترک اولنوب بعده ینه تقطیر اولنسه
کالاول بو مقدار دخی خل انیمون خروج ایدر اگرچه بو خلک استخراجنده بر قاچ طریق دخی تعلیم اولنمشدر
لکن باسلیوس نام طبیب نامدارک صنع انیمون وجمرسمنده تعبیر اولنان علاج کلیسی طریقی مشروح
اوزره استخراج اولنمش خل انیمونی یه محتاج اولدیغی طبیب مسفورک کتابنده مصرحدر

الفصل الثانی فی استخراج الارواح النباتیه

روح افسنتین

معده یی تسخین ایدوب قوت ویرر وهضمه معین اولور وقیئی قطع ایدر ودیدانی قتل ایدوب
اخراج ایدر ووجع اسنانی تسکین ایدر برودتدن تولد ایدن امراض کبد ومعده نک جملهسنه ظاهر
النفعدر صنعتی بودرکه برج حمل تحویل ایلدکده افسنتین رومیدن کفایت مقداری اخذ ایدوب
خرده طوغره یوب بر اغاج چناغه وضع ایدوب قدر الکفایه ماء الحاره ایله غمر ایدوب براسیجق
یره ده ایکی اوچ کون ترک ایده لر تخمیر اولنجه طوروه بعده قرعه وانبیق نحاس ایله تقطیر ایده لر بو طریقله
جمله افسنتین تمام اولنجه مقطری ارضیه جدیده اوزرینه رد ایتمک اوزره تقطیر ایده لر بعده مقطری
بر طویل العنق وضیق الفم قرعه زجاجه وضع ایدوب انبیق ایله محکم شد وصل ایلدکدنصکره
دوری ایله بر قاچ دفعه دخی تقطیر ایده لر مشتعل بالنار بر روح لطیف اولور بعضیلر دخی
افسنتینی بعد الدق میشه اغاجندن معمول چناغه ایچنده قدر الکفایه شراب صرف ایله غمر
ایلدکدنصکره طریق مسبوق اوزره روحنی اخراج ایدرلر جمیع حشائشک ارواحی منوال
مشروح اوزره استخراج اولنور مستطرادنه وافراجیا وقنطریون ومرزنجوش ونعنع وصعتر کبی

روح انیسون ریاح غلیظه یی تحلیل ایدر سعال بارد وضیق النفس ووجع صدره علاج عظیمدر
هضمه معین اولور معده یی تسخین ایدر برودتدن حادث اولان امراض صدریه نک انواعنه
بلیغ النفعدر صنعتی بودر انیسون الاخضر النقی یکرمی رطل ملح طعام التی قبضه خمیر الخباز
بر رطل ماء القراح الحاره التمش رطل ابتدا انیسونی جریش ادق اولندقدنصکره مکان حاره ده
تخمیر اولنجه ترک ایده لر بعده انبیق ایله سد ایدوب نار معتدله ایله تقطیر ایده لر بعده دخی
مائدن تفریق ایدوب ماء مقطری کرارا تقطیر ایده لر ایکی وقیه صودن بر درهم روح لطیف
حاصل اولور بعضی نسخه ده ماء القراح سکسان رطل وملح املاق سکز قبضه وخمیر خامض
ایکی رطل اولق اوزره تصریح اولنمش وخمیر یرینه طرطیر الشراب قو یلمق دخی جائزدر دیمشلر
جمیع بزور واصول وقشور واخشاب وافاویه نک ارواحی منوال محرر اوزره استقطار
اولنور بزر رازیانج وبزر کرویا ودارچینی ودار صینی وقرنفل وعود الغیاق کبی بعضیلر دخی
ایکی رطل انیسون مدقوقی یکرمی درت رطل شراب عتیق ایله غمر ایدوب بر قاچ کون تخمیر اولندقدنصکره
قرعه وانبیق زجاج ایله حمام مریده تقطیر ایدرلر یاخود قرعه وانبیق نحاس ایله تقطیر
ایدرلر بعضیلر دخی انیسون مدقوقی درت برمق ستر ایده جک قدر روح الشراب ایله غمر ایدوب
سکز یاخود اون کون نقع اولندقدنصکره منوال مذکور اوزره تقطیر ایدرلر

روح ترنجبین ادویه معرقه شربینه دندر حمیات وبائیه وعفنه دائمه یه نافعدر عرق متعفنه ایله تعریق ایدر
صنعتی بودر قدر الکفایه ترنجبین اخذ اولنوب قرعه وانبیق زجاجه وضع اولندقدنصکره
نار لینه ایله تقطیر اولنه بر روح لطیف بلا طعم خروج ایدر اخذ وحفظ اولنه مقدار استعمالی
بر قاشق قدر

روح ترمنتین ادویه مدره دندر کلی ومثانه ده اولان رملی ادرار ایله اخراج ایدر

ومواد لزجه‌یی ترقیق ایدر قولنج کلویده زیاده ممدوحدر سل علتنه علاج عظیمدر لبن الکبریت
ایله ویره‌لر لکن عماسی اولمغله مناسب دکلدر صنعتی بودر دهن ترمنتین تقریری اثنا سنده
بیان اولنمشدر مقدار استعمالی درت قطره‌دن اون قطره‌یه وارنجه مایعات مناسبه ایله
ویره‌لر جمیع علل وضعفلک اروایحی روح ترمنتین کبی اخراج اولنور روح تریاق الکافوری
تقویه‌یه محتاج اولان عللرک اکثرینه مناسبدر علی الخصوص حمیات دائمه و یتره و بائیه‌نک جمله‌سنه نفع
عظیمی مشاهده اولنور صنعتی بودر تریاق اندروماخیس قرق درهم مرصافی یکرمی درهم زعفران
درت درهم روح شراب خالص یوز التمش درهم اخذ اولنوب سکز کون تعفین اولندقدنصکره حمام
مارده تقطیر اولنه بعده مقطری ارضیه سنه رد ایدوب ینه تقطیر ایتمکله اوچ یاخود درت دفعه
دخی تقطیر ایده‌لر و دفعۀ اخیره‌ده حنق انبیقه ایکی درهم کافور وضع اولنه مقدار استعمالی ثلث
درهمدن بر درهمه وارنجه بطن قرعه‌ده قالان ارضیه‌نک اوزرینه قدر الکفایه روح شراب قونلوب
صبغی اخذ وجرعلقه اولندقدنصکره خلاصه قوامنه کتوریلوب خلاصه تریاقیه تعبیر اولنور بعضیلر
بو وجهی استخراجده روح شراب یرلرنده روح حب الاقطی اختیار ایتمشلر بعضیلر دخی تریاق بدلنه تریاقک
مفرداتنی اخذ ایدوب مرصافی وقاصنی امثالی تقطیرده ضائعه سی اولیان مفرداتنی طرح ایتمشلر
مثلا صموغدن ماعدا مفردات تریاقدن یوز درهم زعفران خالص اوتوز ایکی درهم روح حب الاقطی
ایکیوز اللی درهم اخذ ایدوب ماسبق کبی بالدفعات تقطیر ایتدکدنصکره دفعۀ اخیره‌ده حنق
انبیقه یاخود مقابله شیشه سنه سکز درهم کافور وضع ایدرلر بعضیلر دخی بو وجهی مجرد نقع ایله
عمل ایدوب جوهر تریاق الکافوری وصبغ تریاق الکافوری تعبیر ایتمشلر مثلا یکرمی درهم مرصافی
و درت درهم زعفران شرقی اخذ اولنوب اللی درهم روح شراب خالص ایله نقع و برقاچ کون تعفین
ایدرلر و قتاکه روح شراب ملون اوله جرعلقه ایله اخذ ایدوب ارضیه سینی تکرار روح شراب ایله نقع
ایتمکله صبغنی اولوب و خلاصه قوامنه کتوروب مقدما اخذ اولنان صبغه الحاق ایدرلر بعده قرق
درهم اندروماخیس قرق درهم روح شراب یاخود روح حب الاقطی ایله تعفین اولندقدنصکره
ممکن اولدیغی مرتبه تقریق وجرعلقه ایدوب ماسبقه الحاق ایدرلر بعده سکز درهم روح شرابیله
حل اولنمش ایکی درهم کافور الحاق ایدوب بر شیشه‌یه وضع و بر هفته مواضع حاره‌ده ترک ایدلکدن
صکره برقاچ دفعه جرعلقه ایتمکله تصفیه و حفظ ایدرلر مقدار استعمالی قرق قطره‌دن اللی قطره‌یه وارنجه
وفی الواقع دواء مزبور بونده عمل اولندقده تقطیر ایله عمل اولنان‌دن مؤثر و عظیم النفع اولور زیرا
تقطیر ایله عمل اولندقده اجزاء تریاقیه‌نک اکثرینک و مرصافی و زعفرانک اجزاء لازمه سی بطن
قرعه‌ده قالوب تقطیر واسطه سیله روحه خروج ایلمز روح شراب اطبا و کیمیا دیرمنده
مفتاح کلی مقامنده اولوب اکثر اعمالرینه علی الخصوص موالداتک اجزاء علکیه و دهنیه سی حل
طبیعی ایله حل اولنمق مراد اولندقده بو روحه محتاج اولور سائر منافعی مشهور و متواتر در
محتاج تفصیل دکلدر صنعتی بودر قدر الکفایه شراب صرفی انبیق نحاسه وضع اولنوب و لوله
انبیقه مقابله کبیره بکوروب شد و وصل ایتدکدنصکره تقطیر ایده‌لر جریان ایدرکبی بلا
فاصله روح خروج ایدر و قتاکه جریاندن قالوب تقاطر ایدرکبی خروجه باشلیه مقابله‌یی
اخذ ایده‌لر بطن مقابله‌ده بولنان مقطره روح شراب العامی دیرلر بعده مقطر مزبوری بر شیشه
قرعه‌یه قویوب حمام مارده تقطیر ایده‌لر لکن بطن قرعه‌ده بو مقدار فضله قالمه که شرابک
اجزاء مائیه سیدر مثوال محرر اوزره بالدفعات تقطیر ایله اجزاء مائیه سن ممکن اولدیغی

مرتبه

مرتبه ازاله ایدوب حفظ ایدرلر روح مزبورک جودتنه علامت اولدرکه برمقداری بر ظرفه
قویوب احراق اولنسه مشتعل و بالجمله هوایه منقلب اولوب ظرف مزبورده فضله باقی قلمیه اما
کمال جودتنک علامتی بر یوکسکجه یردن قطره قطره تقطیر اولندقده قطرات اسفله نزول
ایتمکسزین هوایه منقلب اولمقدر بعضیلر شرابی انبیق نحاس ایله ماسبقده ذکر اولنان
وجه اوزره تقطیر ایتدکدنصکره انبیق الحجره تعبیر اولنان آلته قویوب نار خفیفه ایله تقطیر
ایدرلر روح خالص متقاطر اولوب اجزاء مائیه سی بطن انبیقده قالور بعضیلر مقطر شرابی
بر قرعه‌یه قویوب بعده قرعه‌نک اغزینی زیت ایله تدهین اولنمش جوقه ایله باغلیوب
و اوزرینه انبیق کچوروب حمام مارده تقطیر ایدرلر روح خالص تجاوز ایدوب اجزاء مائیه‌نک
تجاوزینه مزبور جوقه باغلی اولمق حسبیله مانع اولور معلوم اولدکه روح شرابک اجزاء مائیه‌دن
تفریقنده ذکر اولنان طریقلردن اجود و احسن طریق اولدرکه مقطر شراب کرک ایسه بردفعه
و کرک ایسه بالدفعات تقطیر اولنمش یوز درهم قدر اخذ و بر شیشه‌یه وضع اولنوب ایچنه
بر قبضه ملح الطرطیر القاء و شیشه‌یی بر مقدار تحریک ایتدکدنصکره بر کون یاخود دخی زیاده علی حاله
ترک اولنه ملح مزبور اجزاء مائیه‌یی نشف ایدوب محلول کالاسفل شیشه‌یه رسوب ایدر اوزرینده‌کی
روحی اخذ ایدوب تکرار بر قبضه ملح الطرطیر ایله بو شیشه‌یه قویوب کالاول بر کون یاخود دخی
زیاده ترک ایده‌لر ملح مزبور دینه محلل اولورسه کالاول اوزرینده‌کی روحی اخذ ایده‌لر مثوال محرر
اوزره بالدفعات عمل اولنه تاکه القا اولنان ملح الطرطیر محلل اولمیه اول بعده روح مزبوری
حمام مارده بردفعه یا ایکی دفعه منفردا تقطیر ایدوب حفظ ایده‌لر کاه اولورکه روح شراب
طریق آتی ایله استخراج اولنور مثلا قدر الکفایه شراب صرفی بر شیشۀ عظیمه وضع اولنوب محکم
الرأس اون درت کون یاخود اوچ هفته یاخود درت هفته بطن فرسده تعفین اولندقدنصکره
التیوز درهم مقداری اخذ و طویل العنق بر قرعه‌یه وضع اولنوب ایکیوز درهم قدر خروج
ایدنجه تقطیر اولنه بعده مقطر التیوز درهم تعفین اولنمش شرابیله بر طویل العنق قرعه‌یه
قویوب حمام مارده ایکیوز درهم روح خروج ایدنجه تقطیر ایده‌لر بعده مقطری مثوال مشروح
اوزره بش دفعه دخی التیوز درهم تعفین اولنمش شرابیله حمام مارده تقطیر ایدوب هر دفعه‌ده
ایکیوز درهمدن زیاده اخذ اولنمیه بر روح لطیف و طیار اولورکه حفظی متعسر بلکه متعذر
اولور مکرکه آلت هرمسیه‌یه وضع اولنوب خاتم هرمس ایله ختم اولنه بین الناس ذهب قادر
روح الذبیب
تعبیر اولنان صبغ الذهب عملنده استعمال اولنمغه مناسب بر روحدر اما اطباء اهل اسلام
روح شراب بدلنه روح الذبیب استعمال ایدوب کتابلرنده روح شراب تعبیر لرندن دخی
مرادلری روح الذبیبدر صنعتی بودر قدر الکفایه ذبیب حلو اخذ اولنوب ادنی طبخله طبخ
اولندقدنصکره بروار ولوه قویوب ایچنه بر مقدار خمر حامض یاخود بقولة الدرزن یاخود بقول الشعیر
القا و مواضع حاره‌ده غلیان و قذف زبد ایدنجه ترک اولنه بعده روح شرابده ذکر اولنان
طریقلردن هر قنقیسی ایله مراد اولنورسه روحی اخذ و حفظ اولنه کاه اولورکه مقطر شرابک
بالدفعات تقطیر ایله کما ینبغی اجزاء مائیه سی ازاله اولندقدنصکره حمام مارده اون ایکی
دفعه دخی تقطیر اولنور بعده آلت دوره‌یه قویوب بطن فرسده قرق یاخود التمش کون تعفین
اولنور اسفله بر جوهر ابیض رسوب ایدوب اوزرینده روح صافی اسمانجونی اللون و تفاحی
الرایحه ظاهر اولور اول روح صافی تفریق و حفظ اولنوب حل الذهب عملنده استعمال اولنور

دهن الشراب دخی دیرلر بعضیلر مقطر شرابه بر بز باتوروب اول بزی احراق و بر قرعه‌نك ایچنه
القا و قرعه‌یه درحال انبیق کیچورلر بو مقدار روح تقاطیر ایدر مزبور بزده اولان روح محترق
اولوب تمام اولدقده ینه مقطر شرابه باتوروب درحال قرعه‌یه القا ایدرلر منوال مشروح اوزره
مراد اولنان مقدار روح تقطیر ایدنجه‌یه دك بعده مقطری اون ایکی دفعه دخی حمام ماریه‌ده تقطیر
و آلت دوریه ایله بطن فرسده تعفین ایدرلر بعده ماسبق کبی اوزرینه اسما نجونی اللون وطیب
الرائحه روح صافی اخذ اولنوب بونلردنصکره یعنی شراب تقطیر اولنوب روحی اخذ اولندقدن
صکره عکری تجفیف و احراق اولنوب ملحی اخراج و روحه حل اولندقده اول روحه روح شراب
الاصلی دیرلر کذلك عکر مزبور بیاض اولنجه احراق اولندقدنصکره اللی درهم اخذ و بر قرعه‌یه
وضع و اوزرینه ایکی یوز درهم روح شراب وضع اولنوب رماد حار اوزرنده یکرمی ساعت
ترك اولنسه بعده نار خفیفه ایله روح مزبور خروج ایدنجه تقطیر دنصکره بو مدت نا ریخی
سندیره ایدوب بعده بطن قرعه‌ده اولان تفلی ینه احراق و روح مقطر ایله یکرمی درت
ساعت رماد حار اوزرینه ترك و کالاول تقطیر اولنوب منوال مشروح اوزره بالدفعات
عمل اولنجه بطن قرعه‌ده بقیه قالیوب بالکلیه روح ایله معا خروج ایلسه اول روحه روح
الشراب الفیلسوفی دیرلر کذلك بر مقدار شرابدن روح استخراج اولندقدنصکره اخراج
اولنان ملح روحه الحاق یکرمی درت ساعت رماد حار اوزرینده ترك اولنوب بعده تقطیر
و مقطری دفعات کثیره ملح مزبور اوزرینه رد و تقطیر ایتمکله ملح مزبور تحلل اولنوب روح ایله
معا تقاطر ایلسه اول روحه دوریه کبیره دیرلر برالکلیوسه نسبت اولنور کذلك بیاض اولنجه
تکلیس اولنمش طرطیر بر قرعه‌یه قونوب اوزرینه ایکی برمق تجاوز ایدنجه‌یه دك قدر روح شراب
وضع اولنوب روحك نصفی خروج ایدنجه تقطیر اولنسه اول روحه روح شراب الطرطیر دیرلر
کاه اولور که روح شراب الطرطیری بر نیچه دفعه طرطیر مکلس اوزرندن تقطیر اولندقدنصکره
حفظ اولنه **روح عود الخیاق** محرقات جلیله‌دندر مرض افرنج و فساد دمدن نشات ایدن
علل جلدیه‌نك جمله‌سنه صبا دینه و عود خیاق مطبوخلرندن انفع و مؤثردر حتی دیرلر که بودخی
برد دخی صبا دینه و عود الخیاق مطبوخلرینك اللی درهمندن اولی و مؤثردر صنعتی بودر
قدر الکفایه نشاره عود الخیاق بر معوجه مطینه‌یه وضع اولنوب تقطیر اولنه ابتداء اجزاء مائیه
بعده روحیه بعده اجزاء دهنیه خروج ایدر و قتاکه قطرات منقطعه اوله تبرید ایدوب روح
الطرطیرده اشاره اولنان قانون اوزره مقطردن دهنی تفریق و ازاله و ماعداسنی بر قرعه‌یه
قویوب تقطیر ایده‌لر ابتداء اجزاء مائیه بعده اجزاء روحیه خروج ایدر مقدار استعمالی نصف
درهمدر جمیع اشجارك و قرون و عظامك ارواحی منوال محرر اوزره استخراج اولنور حتی خشب العرعر
و خشب البقس و قرن الایل و ناب الفیل کبی لکن اشجار عطریه‌نك ارواحی روح الابهل کبی استخراج
اولنور صاصفراس و عود هندی کبی **روح قراصیاء الاسود** امراض راسیه‌یه نافعدر اختناق
الرحم و صرع مزمنه و غشی انواعنه علاج مجربدر ادراری دخی واردر صنعتی بودر قدر الکفایه
قراصیاء الاسود اخذ و دق اولندقدنصکره بر شیشه‌یه وضع و تعفین اولنوب بعده تقطیر اولنه
مقطری حمام ماریه‌ده بر قاچ دفعه تقطیر اولندقدنصکره حفظ اولنه مقدار استعمالی ایکی درهمدن
بر وقیه‌یه وارنجه **روح قوقلاماریا** اخلاط ثابته و بخره‌یی ازاله ایدوب عفونتی اصلاح و دفع
ایدر امراض طحال و استسقا و امراض طرطیریه علی الخصوص اسقوربوط مرضنه ادویه مجربه‌دندر

صنعتی

صنعتی بودر قدر الکفایه قوقلاماریاء البستانی المزهر اخذ اولنوب بعد التعفین انبیق و صا
ایله تقطیر اولنه ابتداء روحی خروج ایدر حفظ اولنه بعضیلر قدر الکفایه قوقلاماریاء البستانی
الطری المزهری اخذ ایدوب اوزرینه یکرمی درت رطل روح الشراب قویوب اون ایکی ساعت
مکان حاره‌ده نقع و نصفی خروج ایدنجه تقطیر ایدوب مقطری اخذ و ایچنه کالاول جدید
قوقلاماریاء قیوب بعد النقع نصفی خروج ایدنجه تقطیر و حفظ اولنه بو روح ایله دراتاغ
سقمونیا یا خود دراتاغ جلاپه‌نك صبغنی اخذ و جرعلقه ایله تصفیه ایدوب روح قوقلاماریاء
مسهل تسمیه اولنور مقدار استعمالی یکرمی قطره‌دن اوتوز قطره‌دن اوتوز بش قطره‌یه وارنجه
مایعات مناسبه ایله استعمال اولنه **روح کافور** محللات شریفه‌دندر انواع صداع و وجع
اسنان و وجع المفاصل و نقرس امثالی برودتدن و مواد لزجه‌دن حادث اولان اوجاعی
قطع ایدر اصحاب فلج و سکته‌یه دخی مناسبدر صنعتی بودر کافور یکرمی درت درهم ملح الطرطیر
اون اللی درهم روح شراب خالص یوز درهم اخذ و قرعه‌یه وضع اولنوب حمام ماریه‌ده
تقطیر اولنه بعده مقطری قرعه‌یه رد ایدوب ینه تقطیر ایتمکله بر قاچ دفعه تقطیر ایده‌لر
تا که جوهر کافور بالکلیه روح ایله معا متقاطر اولوب آخر تقطیرده قبه انبیقه جوهر کافور
صعود ایتمز اوله بعده مقطری حفظ ایده‌لر روح اکر شراب یرینه روح حنطه اولورسه اولی
و انسب اولور زیرا روح الحنطه‌نك تجربی زیاده‌در بعضیلر التمش درت درهم روح الشرابه
یا خود روح الحنطه‌ده سکز درهم کافور حل ایدوب بلا تقطیر حفظ ایدرلر لکن طریق
اول منافع مزبوره‌ده بحسب التاثیر زیاده‌در زیرا تقطیرات واسطه‌سیله جوهر کافورده زیاده
رقت کلوب و قوی النفوذ اولوب طبیعت روحیت و اکسیریت کسب ایدر **روح ورد** لطیف
الرائحه بر روحدر روح حیوانیه‌یی انعاش ایدر غشی و ضعف القوه اصحابنه مناسبدر حتی محل
نبضه لصق اولنمق کفایت ایدر دیمشلر کذلك بعض اصباغ و جواهر و عطریه استخراجنده استعمال
اولنور صنعتی بودر قدر الکفایه ورد احمر شامی قبل طلوع الشمس اخذ اولنوب مرمر هاونده محکم
دق اولندقدنصکره میشه اغجندن مصنوع بر ظرفه قیوب ایچنه بر مقدار ماء الورد ایله حل
اولنمش خمیر حامض الحاق اولنه بعده ظرف مزبوری محکم قپایوب بر مدت ترك ایدرلر و قتاکه
ورد مزبور متخلل اولوب انده شرابیسی بر رایحه حادث اوله دیبی اخذ اولنوب انبیق نحاس
ایله تقطیر اولنه بعده ورد مزبورك دیبی دخی مقطر مذکور ایله معا انبیقه قونلوب کالاول
تقطیر اولنه بعده دیبین اخرینك هر بری علی حده اخذ اولنوب اوزرینه معا اخذ اولنان
مقطری بر طویل العنق القا و تقطیر ایتمکله ورد مزبوری تماما تقطیر ایده‌لر بعده مقطری بر
طویل العنق قرعه‌یه وضع ایدوب تقطیر ایده‌لر ابتداء روح الورد خروج ایدر اخذ ایدوب
بر قاچ دفعه دخی تقطیر ایتمکله اجزاء مائیه‌سندن ممکن اولدیغی مرتبه تفریق و حفظ ایدوب
روح شراب کبی احتراق و اشتعالی قابل بر روح اولور بعضیلر وردی دق ایتدکدنصکره اوزرینه
ماء القراح قیوب ماسبق کبی تعفین و تقطیر ایدرلر و بعضیلر تخمیر و غلیانه اعانت ایچون
سکر ضم ایدرلر مثلا یابس هوالرده اخذ اولنمش ورد شامی مدقوقا یدی بچق وقیه سکر
النبات بر وقیه اخذ و مزج ایدوب اون درت کون بر مزجج ظرفده محکم الرأس ترك ایده‌لر
و قتاکه ورد مزبور تخمیر ایدوب انده شرابیسی بر رایحه حادث اوله قدر الکفایه ماء الورد
الحاق و ماسبق کبی تقطیر ایده‌لر و بعضیلر قدر الکفایه وردی بر ظرفه قیوب ماء المالح ایله

غم ایتدیککده مدة مدیده ترك ایدوب بعده تقطیر ایدرلر و بو طریق ایله تقطیرده بر مقدار
دهن دخی خروج ایتدیککده ماعدا روحك دافع حمیسی قوی اولور دیو ادعا ایدرلر لکن ماء
مزبورك ملوحتی او دکلو کوککدر که اوزرینه بر یومورطه وضع اولنسه غوص ایتمیوب اوزرنده
قائم اوله **خل مقوّی المقطر** ادویهٔ معینهٔ حفیفه و لطیفه دندر که مواد بارده و حاره یی بلا
مشقة تنقیه ایدر حمیات دائمه و غب خالصه و غیر خالصه ده استعمال اولنور کذلك اخلاطك
کثرت و حدتندن نشأت ایدن غثیانی ازاله ایدر حمیات نائبه یی نوبتی تجاوز ایتدکده
ویرهلر صنعتی بودر قشر اصل بنتون درت وقیه اصل اسارون ایکی وقیه حب القرطم المقشر
بر وقیه دارچین سیلانی نصف وقیه اخذ ایدوب بعد الدق درت رطل خل الخمر الحاذق ایله بر
شیشه یه محکم الرأس ده اکثریا تحریك ایدرک شهرا کاملا تعفین ایتدیککده حمام ماریه ده
انبیق اسربی ایله ارضیهٔ یابسه قابله ده تقطیر اولنه حلو الطعم بر ماء خروج ایدر حفظ اولنه
مقدار استعمالی ایکی وقیه دن اوچ وقیه یه دك یادخی ناقص یا زیاده ویرهلر سکنجبین ایله استعمال اولنه

الفصل الثالث فی استخراج الارواح الحیوانیه

روح افعی جمیع سده لری
ازاله ایدر کمال اوزره تنقیه ایدر و اردر عفونتی ازاله و جمیع حمیاتی دفع ایدر علی الخصوص حمی
ربعه ادویهٔ لانظیره دندر صنعتی بودر قدر الکفایه افاعی یابس اخذ اولنوب قرعه و انبیقه وضع
و لولهٔ انبیقه بر مقابلهٔ کبیره یکیجوریلوب سد و وصل اولنه بعده حمام رملیه ده وضع اولنوب
نار خفیفه ایله تقطیره مباشرت اولنه بعده تدریجا ناری زیاده ایدهلر اولا مادهٔ مائیه
بعده روح اصفر بعده دهن احمر خروج ایدوب قبهٔ انبیقه اجزاء دهنیه ایله ممتزج ملح طیار
تصاعد ایدوب متلاصق اولور اخذ اولنوب امرودی الشکل بر شیشه یه قونلوب و شیشه نك
اغزینی بر بخنه ایله سد ایدوب نار خفیفه ایله تصعید ایدهلر اولا ملح طیار صاعد صعود
ایدوب شیشه نك اعلاسنه متلاصق اولور و قتاکه شیشه نك اسفلنده ملح طیار قلیل
دهن سائج مشاهده اولنه ناردن تنزیل ایدوب علی حاله ترك ایدهلر و قتاکه برودت تام حاصل ایده
شیشه یی کسر ایدوب اعلاسنه متلاصق اولان ملح طیاری اخذ و بر شیشه ده محکم الرأس حفظ
ایدهلر و روح اصفر ایله مادهٔ مائیه یی بر دفعه دخی تقطیر و حفظ ایدهلر و دهن احمری دخی
باشقه جه حفظ ایدهلر مقدار استعمالی درت قطره دن اون قطره یه وارنجه **روح حمار القبان**
جمیع سده لری تفتیح ایدر معرقات قویه دندر امراض عینه و داء قیتس مرضنه نافعدر اذنه
تقطیر اولنور خلل صممی ازاله ایدر صنعتی بودر قدر الکفایه حمار القبان اخذ اولنوب قرن الایل
تقطیر ایتدیکی بر قرعه یه وضع و اوزرینه انبیق و لولهٔ انبیقه بر مقابلهٔ کبیره یکجوروب
سد و وصل اولنه بعده حمام ماریه ده نار خفیفه ایله تقطیره مباشرت اولنه تدریجا ناری
زیاده ایدرك تقطیر اولنه قبهٔ انبیقه و اطراف مقابله یه ملح طیار متلاصق اولور آنی دخی
اخذ و حفظ ایدهلر **روح دم الانسان** سکته و فالج و قروح ردیئه ده برد و ای تام و علاج
مالاکلامدر صرع علاجنده حکما توصیه ایتمشلردر صنعتی بودر بر صحیح المزاج و قوی البنیه
شابك قاننده قدر الکفایه اخذ اولنوب بر شیشه یه وضع و تعفین اولنه بعده حمام رملیه ده
ارضیهٔ یابسه قابله ده تقطیر اولنوب مقطری بر قاچ دفعه دخی تقطیر اولنه مقدار استعمالی
اون قطره دن یکرمی قطره یه وارنجه دخی زیاده جه وارنجه بر آی کامل استعمال اولنه
روح عنبر قلب و دماغه قوت ویرر غشی امثالی علتلرده عظیم النفعدر صنعتی بودر

عنبر

عنبر اشهب نصف درهم مسك تبتی اون بش حبه سکر النبات بر درهم اخذ و سحق
اولنوب درت وقیه روح الشراب ایله بر قرعه یه وضع و حمام ماریه ده تقطیر ایدوب بعده
روح مقطری ارضیه سنه رد و آلت هرمسیه یه وضع و بطن فرسده شهرا کاملا تعفین ایدوب
بعده جر علیقه ایله تصفیه و حفظ اولنه مقدار استعمالی التی قطره در **روح قرن الایل الکهربائی**
ادویهٔ معرقه و معیده نك اشرفیدر اختناق الرحم و صرعه بر علاج کثیر التأثیردر صنعتی بودر
قدر الکفایه نشارهٔ قرن الایل اخذ اولنوب نصفی قدر کهربا مسحوق ایله مزج ایدوب
بر قرعه یه قویلر بعده اوزرینه انبیق و لولهٔ انبیقه مقابله یکجوروب سد و وصل اولنوب حمام
رملیه یه وضع و نار خفیفه ایله تقطیره مباشرت اولنه بعده تدریجا ناری زیاده ایدهلر اولا
بر مادهٔ مائیه بعده روح خروج ایدوب قبهٔ انبیقه و مقابله یه ملح طیار تصاعد ایدوب متلاصق
اولور اخذ اولنوب امرودی الشکل بر شیشه یه قونلوب و شیشه نك اغزینی بر کاغد یاخود بخنه
ایله سد ایدوب نار خفیفه ایله تصعید ایدوب حفظ ایدهلر و خروج ایدن روحی دخی باشقه
حفظ ایدهلر ملح طیارك مقدار استعمالی اوچ حبه دن ثلث درهمه وارنجه و روحك مقدار استعمالی
بش قطره دن اون بش قطره یه وارنجه **روح الجنین** خوف و سائر اسباب خارجیه مورث
الوهمدن ناشی غشی و خفقان و ضعف القلبه مبتلا اولان حوامله نافعدر کذلك حوامله
اولان نفخی اذهاب ایدر جنین مریضه قوت ویرر و رباطاتی دخی محکم ایدر دوران دمه حمین
اولوب مرض صرعی دفع ایدر کذلك وضع حمله مبتلا اولان نسایه زیاده نافعدر صنعتی بودر
اوچ عدد املغك شحمی تفریق ایدوب لحمی اخذ اولنه بعده تمر لجیم بر رطل زبیب صغار بر بچق
رطل بادرنجبویه درت قبضه ورق الخلیقا و مرزنجوش و قرنفل بستانی هر برندن اوچ قبضه
بزر ریحان نصف وقیه بزر رازیانج و بزر الخلیقا و قشر اللیمون هر برندن اوچ وقیه قشر اترج
و اصل فاوانیا و اصل لسان الثور و حمیرهٔ زهر لسان الثور و حمیرهٔ قرنفل البستانی و حمیرهٔ مرزنجوش
هر برندن درت وقیه اصل الخلیقا بر بچق وقیه زعفران شرقی بش درهم خمر اسپانیولی اوتوز
ایکی رطل اخذ اولنوب ارضیهٔ یابسه قابله تقطیر اولنه بعده ماء مقطره روح ارمینون بر
رطل ماء قراصیاء الاسود و ماء بادرنجبویه هر برندن اوچ رطل ماء لسان الثور درت رطل
الحاق اولنه بعده یوما ثلاثه بر بچق رطل لوز المقشرك مستحلبنی اخراج ایدوب ایچنه حمیرهٔ زهر
فاوانیا التی وقیه حمیرهٔ زهر لسان الثور و حمیرهٔ قرنفل البستانی هر برندن درت وقیه زهر
البنفسج و زهر حشیشة القلب و زهر القرنفل البستانی و ورد احمر و زهر اکلیل الجبل و زهر قالاندولا
هر برندن درت قبضه عود هندی اوچ درهم صندل اصفر ایکی بچق درهم دارچین سکز وقیه
سنوف انا و یا و بالورد بر وقیه اخذ اولنوب سکز کون حمام فلاسفه ده ترك بعده تقطیر اولنه
مقدار استعمالی بر قاشقدن ایکی قاشقه وارنجه بحسب الاقتضا ویرهلر **روح لؤلؤ** انطونوز
غوبیوس حکیمك مختاریدر مفرح القلوب صحت بدنی حافظ و قوای تقویه یی حاصل ایدوب
انسانی عمر طبیعیه یه واصل ایدر ارواحه قوت ویروب حواس خمسهٔ ظاهره و صفات سبعهٔ
باطنه یی قوی ایدر افعال سائره سی سلطان المعادن اولان ذهب کبیدر صنعتی بودر
ملح اللؤلؤ یوز درهم طین مختوم خالص ایکیوز درهم اخذ اولنوب بعد السحق روح الورد
ایله عجین اولنوب ترسه قدر قرصلر اولنه و بعد التجفیف مائل الرجهیه نار شدیده ایله
تقطیر اولنه عنبر مثال بر طیب الرائحه روح خروج ایدر مقدار استعمالی بش قطره دن یدی قطره یه وارنجه در

الباب الثالث في استقطارات الادهان المستخرجة عن المولدات الثلثة وهو يشتمل على ثلثة فصول

الفصل الاول في استخراج الادهان المعدنية ؞ دهن اسرب

معلوم اولسون كه اكر ذهب مكلس بو دهن ايله بر هفته مكان حارده تعفين اولنسه ذهبك جوهر
صبغيسي بو دهنه خروج ايدر ونسوانك ثديلرنده حاصل اولان مرض خبيثه وسرطانيه
واكله يه علاج كاملدر صنعتي بودر ملح اسرب وملح طعام بالسويه اخذ اولنوب محكم سحق ومائل الرقبه يه
وضع ايدوب نار ميزانيله تقطير ايدرلر احمر كالدم بر دهن خروج ايدر ملح اسربك دخي افونيجي در
دهن انتيمون اطبا وكيميائيونك رئيسي اولان براكليسوس جرمانينك مختاريدر قروح عتيقه
وخبيثه وبهديره واكله نك جملهسنه عجيب الفعلدر لحم زائدهيي اكل وافنا ايدر صنعتي بودر
انتيمون الخبيط بر رطل نحاس مكلس وزيبق مصعد وملح اندراني ايكشر وقيه نوشادر مصري
وزيبق لحي بر روقيه بونلري جمله معا سحق اولنديقدنصكره مائل الرقبه يه وضع ايدوب نار
قوي ايله تقطير ايدرلر احمر كالدم دهن لطيف خروج ايدر دهن انتيمون الجراحين بوزده
ظهور ايدن سرطانه سيف قاطعدر قروح عفنه وبهديره دخي اوكالدر صنعتي بودر انتيمون الخبيط
بر رطل ملح معدني نصف رطل آخر مسحوق بش رطل بونلري جدا سحق بو مائل الرقبه يه وضع
ايدوب نار قوي ايله تقطير ايدرلر دهن زاج بو دخي دهن البارود كبي اولور روح زاجدن
عبارتدر كه اجزاء مائيهسي واجزاء رقيقه روحيهسي تفريق اولنمش اولمز نتهكم دهن البارود روح
بارودك غايت اجوديي واحسني در ديمكدر يعني روح البارودده ذكر اولناجق قانون اوزره بارود
اطيانندن برطيني ايله مزج اولنوب معوجهدن تقطير اولنديقدنصكره منقطعسنه دابرجديد
معوجه يه قونلوب تكرار تقطير اولنور ابتداء اجزاء مائيه خروج ايدر بعده روح حامض خروج ايله
وقتاكه روح مزبوردن برمقدار خروج ايدوب قطراتنده غلظت مشاهده اولنه مقابلهيي تغيير
ايدرلركه بوندنصكره خروج ايدن روح البارودك اجودي واحسنيدر بو روحه دهن البارود
دخي ديرلر ياخود معقطر بارود برزجاج قرعه يه قونلوب حمام رمليده تقطير اولنور وقتاكه
اجزاء مائيهسي تقاطر ايدوب روح حامضدن دخي نصف مقداري خروج ايده تبريد اولنه
بطن قرعهده دهن البارود قالور اخذ اولنه جميع املاحك ادهاني منوال محرر اوزره عمل اولنان
ارواحدن عبارتدر دهن الزاج ودهن الملح كبي دهن زرنيخ ادرنا خوس حكيمك مختاريدر
عسل ايله ياخود ترمنتين ايله خلط ايدوب اوكالدر منقي ومجفف وجاذبدر داء الفيل وقروح
متعفنه وناخن ديه تقاطات تحليل ايدر شحم مات ايله ياخود زيت يا غيله خلط ايدوب مرهم كبي
اولدقده صلابات قويه يه طلا اتسه لر هر نه قدر بيك شيسه لر اولورسه البته تحليل ايدر منضج
وملطفدر وقمل اوزرينه سورسه لر قتلري كيدر داء الثعلب وداء الحيه وپادشاه عظيم النعمه
بورون واغزده حاصل اولان بثور وقروح بهديري اوكالدر لحم زائدهيي اكل ايدر وكوزده اولان
قحهيي كيدرر كوز ياشرهسني قطع ايدر تولول ومسامير سوررسه لر اسقاط ناصور وغنغرينا
وسرطان وجمره وقروح عتيقه وبهديره واكله نك جملهسنه غايت نافعدر مناسب مرهمله
وضمادلره قونوب استعمال ايدرلر صنعتي بودر زرنيخ الاصفر المورق بر رطل ملح البارود الابيض
المصفي ايكي رطل ايكيسني معا تاما سحق ايدوب بر بوطه يه وضع ايدوب نار فحم ايله ذوب ايدوب
تدريجا آتشي ارتوره سين بارود مشتعل اولوب طيران ايدر دب بش ساعت نار شديده
ايره سين زرنيخ بوطهده سمن بغري كبي اولور بعده صووب صلايه اوزرينه قيوب مكان نداره

وضع ايدهلر رطوبتيله حل اولور بعده شولي مائل الرقبه يه وضع ايدوب حمام يابسده تقطير
ايدهلر دهني چيقار دهن زيبق الحيات باد زهرات عليه نك مفتاح اعظم وركن معظميدر
دهني حل ايدر اسفاقيلوس واكله تسميه اولنان علل خبيثه يه علاج كليدر مناسب مرهملره
وضمادلره قونوب اوكلرز خبيث يارهلره لصق اولنسه لحوم زائده لحملرين اكل ايدوب اوكالدر صنعتي بودر
حجر المغنيسا الزجلي وزيبق مصعد بر رطل بونلري محكم سحق اولنديقدنصكره بر واسع العنق شيشه
مائل الرقبه يه وضع ايدوب حمام يابسده هوائيده وياخود رمليده نار فلكي ايله تقطير ايدهلر
بر دهن غليظ تقاطر ايدر بوما بجنسه كاه بيكاه مائل الرقبه نك بوغازينه بر آتشجك كوستره لر
تاكه صعود ايدن اشيا بوغازنده تراكم ايدوب منفذي سد ايتمكله معوجه نك انكسارينه باعث
اولميه بو منوال اوزره السندن واوستندن آتش ويروب تدريجا نارديني ارتوره لرسين جزئي مثال الدن
بر دهن مصنع خروج ايدر ومائل الرقبه نك قبه سنه بر قرمزي جوهر صعود ايدر حكماء كيمياء عندنده
اول جوهره زنجفره الانتيمون تسميه ايدرلر قطرات منقطع اولدقده دهن مقطري بر قصير العامه
شيشه قرعه يه وضع ايدوب انبيق ايله محكم سد وصل ايدوب مكان حارده ايكي اوچ كون
ترك اولنديقدنصكره حمام رماديده بر ايكي دفعه دخي تقطير ودوراندوب حفظ ايدهلر
دهن طين مختوم حماي بهديه وجدري وطاعون ووبايه بالخاصه نافع وسمومات قاتله
مهلكيه مقابل ومقاوم اولور واسهال ودوسنطاريايه علاج كاملدر عفونتلري ازاله ايدر
قلبه قوت ويرر حصاتي تفتيت ايدر افعالي ذهب احوالنه قريبدر صنعتي بودر طين مختوم
اصفر بر رطل بر قرعه افلاطوني يه وضع ايدوب قدر الكفايه ماء المطر المقطر ايله غمر ايدوب
قرق كون كامل بلا تحريك مكان حارده تعفين ايدهلرصويك اوزرينه بر دهن كلور آنه متفارقه
زجاجي ايله اول دهني تفريق ايدوب بر قرعه يه وضع ايدوب الي مثلي قدر روح شراب ايله
غمر ايدوب حمام يابسده نار ضعيف ايله تقطير ايدهلر روح ايله معا ذهبي اللون بر دهن لطيف
خروج ايدر واسفل قرعهده ابجي كبي بر بياض جوهر قالور ماء المطر ايله قاعده اوزره ملحي اخراج
ايدوب اول ملحي دهن مزبوره اضافه ايدوب اون بش كون كامل وضع حارده دوره ده تعفين
اولنديقدنصكره بر زجاج مائل الرقبه يه وضع ايدوب حمام رمليده تقطير ايدوب دهن مقطري
حفظ ايدهلر مقدار استعمالي التي قطرهدر مياه مناسبه ايله استعمال ايدهلر دهن طرطير
معرقات قويه دندر تعريقه محتاج اولان علتلره وقولنج واختناق الرحم امثالنده عظيم النفعدر
كذلك بعضي اعضاده محلل يه مزج اولنوب اورام طلبه يه وضع اولنسه تحليل ايدر از جمله ضماد الفتة
الزعفراني ايله مزج اولنوب ثديي نسوانه وضع اولنسه انعقاد لبندن حادث اولان صلابت
ثدييي ازاله ايدر صنعتي بودر قدر الكفايه طرطير الابيض المطهر اخذ اولنوب بمقدار الدقيق طين
بر معوجه كبيره يه قونوب مقدار معوجه يه بر مقابله عظيمه كچوردكدنصكره نار مكشوفه ايله
روح زاج تقطير ايدر كبي تقطير ايدهلر روح طرطير ايله ممتزج دهن الطرطير خروج ايدر مجموع
مقطري بر مقدار روح شراب ياخود ماء القراح الحاق ايدوب كاغددن سوزه لر روح الطرطير
روح شراب ياخود ماء القراح ايله معا كاغددن بجوب كاغدك اوزرينده دهن الطرطير قالور
دهن مزبور اخذ اولنوب قرن الايل المحرق ايله مزج اولنديقدنصكره تكرار تقطير اولنه بعده
مقطري تكرار جديد قرن الايل المحرق ايله مزج وتقطير ايتمكله ايكي دفعه ياخود اوچ دفعه
دخي تقطير ايدوب حفظ ايدهلر بعضيلر روح مزبوره ماء القراح ياخود خل مقطر الحاق ايدرلر

قرة بعد اخرى تقطير ايدرلر وهر دفعه ده ماء القراحي ياخود خل مقطري تجديد ايدرلر بو
تقطيراتدن مراد رايحهٔ منتنه سيني ازاله در كه شربا استعمال اولنديقده استكراه اولنمنيه
اما طلاءً ياخود ادويهٔ موضعيه ايله استعمال اولنديقده بو تقطيراته حاجت يوقدر مقدار استعمالي
اوچ قطره دن درت قطره يه واريجه **دهن كلس** قابض ومجفف در كمك قيرلماسنه وچاتلمسنه
مومياي كافي مثابه سنده در فاسد اولمش وجوده عشق چكاره سودسزلري اصلاح ايدر صنعتي بودر
كلس غير مطفى ايكي رطل بر شيشه يه تعبيه ووضع ايدوب اوزرينه بر رطل زيت الصافي صب ايدوب
درعقب اوزرينه انبيق بكيدوب حمام يابسه ده نار خفيفه ايله تقطير ايدرلر **دهن كبريت**
اعضاء باطنيه نك سددلريني تفتيح ايتمك وسوء القنيه امثالني دفع ايتمك وعلل وبائيه دن حمي
حفظ ايتمك وربو وضيق النفس امثالي علل صدريه يي ازاله ايتمك امثالي منافع كثيره سي وخواص
وافره سي واردر تفصيلني مراد ايدنلر استادمز استادي قدوة الاطبا درويش عمر شفا عينك
منهاج نام تاليفنه نظر ايتسونلر صنعت استخراجنده اساتذه حكماء طريق شتى بيان ايتمشلردر
لكن بو رساله ده طلبا للاختصار طريق مزبوره دن جواني العمل اولوب دهن الكبريت اطلاق
اولنمغه سزاوار اولان طريقلردن بعضيسني انتخاب وتحرير اولنمشدر ازجمله دهن الكبريت الذهبي كه
قدوة الكفايه كبريت قسطوري اخذ اولنوب بر قاچ دفعه نار خفيفه ايله دوب وماء القراح
ايله افراغ اولنه بعده كبريت مزبوره دن يوز درهم حجر القيشور ياخود رمل منقى ومغسول
اللي درهم اخذ اولنوب جيدا ممزوج وسحق اولندقدن صكره بر معوجه نك اوزرينه ايكي برمق قدر
تجاوز ايده بعده معوجه نك التنه واوستنه نار فحم وضع اولنه ونار مزبور اول قرار اوزره اوله كه
بطن معوجه ده كبريت دوب اولوب مرارا بار قرارده ثابت اوله يعني صو غبي منجمد اولميه
قدر نار نقصان بولميه وكذلك كبريت محترق اولميه قدر نار زياده اولميه منوال محرر اوزره اوچ
كون اوچ كيجه نار دن بوره يي دائم ايدرلر معوجه نك اوزرينه دخي آتش اولمله قبه انبيقه
كبريتك تصاعدي ممتنع اولوب بالآخره مرة من كوره ده حرارت ناريه واسطه سيله
كبريت منحل اولوب مقابله يه ذهبي اللون بر دهن تقاطر ايدر حفظ اولنه **كذلك** دهن الكبريت
الاحمر كه صنعتي بودر قدوة الكفايه كبريت قسطوري معتبرا اخذ اولنوب ايكي مثلي كلس غير
مطفى ايله قاعدهٔ آنفة الذكره رعايت اوزره تقطير اولنه احمر كالدم بر دهن متقاطر اولور حفظ
اولنه طاعوني وبائيه يي ايضا جده زياده محمود در **كذلك** غلوسوس نام طبيبه نسبت اولنان
دهن الكبريت كه بين الاساتذه دهن الكبريت الصحيح اطلاق اولنور صنعتي بودر كبريت صافي
ياخود كبريت مصعد دن اولنه التي درهم اخذ اولنوب بر شيشه يه وضع واوزرينه اللي درهم
روح ترمنتين القا ايدوب اون ايكي ساعت مقداري رمل حار اوزرنده ترك ايدرلر كبريتك بر
مقداري حل اولوب روح مزبور احمر اللون اولور اول روح اخذ اولنوب عكي شكلنده قلان
كبريت عيني محلوله اوزرينه جديدا روح ترمنتين قيوب اول روح دخي احمر اللون اولنجه منوال
محرر اوزره رمل حار اوزرينه ترك اولنوب اخذ اولنه الحاصل ايكي دفعه ياخود اوچ دفعه
كبريت مزبورك اوزرينه روح ترمنتين وضع اولنه رق كبريت بالكليه منحل اولدقدن صكره حفظ
اولنان ارواح ملونه يي بر معوجه يه قيوب حمام ماريه ده نار خفيفه ايله تقطيره مبادرت
ايدرلر ابتدا روح ترمنتين تقاطر ايدر وقتا كه دهن احمر تقاطر ايتمكه باشليه مقابله يي تغيير
ايدرلر وتدريجا آتشي زياده ايدرلر منتن الرايحه بر دهن خروج ايدر وقتا كه آتش زياده اولنق

معوجه يه احتياجا كاه سواده مائل بر دهن غليظ خروج ايدر دهن مزبور اخذ اولنوب منفرد
حمام رمليه ده بر قاچ دفعه تقطير اولنمله روح ترمنتيندن بالكليه تفريق ودهن كبريت صافي اخذ
اولنه بعده دهن مزبوري بر شيشه يه وضع ايدوب شهر كاملا بطن فرسده تعفين ايدرلر رايحهٔ
منتنه سي زائل اولور حفظ ايدرلر مقدار استعمالي اوچ قطره دن درت قطره يه واريجه اشربهٔ
مناسبه ايله ويره لر ياخود صفار البيض ايله استعمال اولنه معلوم اوله كه طلبهٔ علم كاملك جمله سي
طرفندن دينلورسه كه دهن كبريتي استخراج ايتمك طريقي مكتومدر كتب حكماده محرر اولنان
طريقلر صحيح دكلدر زيرا دهن الكبريت لايحترق وصبغي ثابت اولمق لازمدر نتكم كتب قومده
لايحترق وثابت ايله توصيف اولنمشدر كتب حكماده محرر اولان طريقلر ايله استخراج اولنان ادهان
كبريتيه نك مجموعي قابل الاحتراق وطيار اولديغي جمله نك مجربيدر ايدي كتب حكماده دهن
الكبريت استخراجي ايچون محرر اولنان طريقلر صحيح دكلدر جوابنده ديرزكه كبريت مجرد دهن اولمق
يعني صنايعدن بر صنعت ايله حل اولنمله لايحترق وثابت اولمق ممكن دكلدر بلكه تصور وملاحظه ده
احتراقي وعدم ثبوتي زياده اولمق لازم كلور زيرا جوهر كبريت ذاتنده احتراقي وطيراني سهل القبول
ايكن منحل اولوب اجزاسنه رقت ولطافت كلمله احتراقي وطيرانه اشد استعدادي اقتضا ايدر اما
كتب قومده لايحترق وثابت ايله توصيف اولنان دهن الكبريت كبريت فلاسفه دن عبارتدر
دهن كبريت سوقي اوليديغي تسليم اولنديغي صورتده جائزدر كه محرر اولنان طريق ايله
استخراج اولنان دهن الكبريت تدابير فلاسفه دن تدبير آخر ايله تدبير اولنوب لايحترق وثابت
اولدقدن صكره وصفين مزبورين ايله وصف اولنمش اوله نتكم معادنه نسبت اولنان ادهان
وارواح طياره نك جمله سيني تدبير فلاسفه ايله اثبات ايدوب غير محترق ايتمك صنعت
اشباهنه معلومدر **دهن كهرباء مرجاني** صرع وسكته وسائر بونلره مماثل ومشابه اولان امراض
دماغيه نك جمله سنه علاج كاملدر صنعتي بودر مرجان احمر مسحوق بر رطل كهرباء ابيض مرجي نصف
رطل بونلري ممزوجا بر مائل الرقبه يه ياخود بر قصير الغامه زجاج قرعيه وضع ايدوب انبيق ايله
محكم شد ووصل اولندقدن صكره حمام رمليه ده نار مجوب ايله تقطير ايدرلر بو منوال اوزره كهرباء
صنع مرجاني انبيقه جذب ايدر احمر كالدم بر دهن لطيف خروج ايله تقطيره استيناف قطره قطره دن اول اكثره بر دانه

الفصل الثاني في استخراج الادهان النباتيه **دهن ابهل**

اندرناخوس حكيمك اختراعيدر اطباء كيماني بو دهن شريفه بلسان صحيح اطلاق ايدرلر شربا وطلاءً
وجع قولنجي تسكين ايدر نزلاري دفع ايدر فالج ورعشه وتشنج وعرق النسايه ونقرس ووجع رحم ومغص
ووجع السره يه شربا وطلاءً بليغ النفعدر ضعف برودة معده يي ازاله ايدر سموماتي قطع ايدر برودتدن
كائن اولان دماغ ومعده مرضلرينه نافعدر عرق واعصاب وعظامه نفوذ وارد حصاتي تفتيت
ايدر وبولي ادرار ايدر وبوكلري تنقيه ايدر بل صوغوقلغنه نافعدر وجع رحمي تسكين ايدر
سنجانلري قيرار صيد ودبري غليظ خلطلردن تنقيه جرب واسكي ياره لره وال وآياق يارلرنه
سود سكله نافعدر قروح دبريه وافراط جريان دم طمث ومانيا وديسنطاريا ومالنخوليا وصرع و
ضيق الصدره شربا وطلاءً غايت معيندر اورام رحمي تحليل ايدر هضمه قوت ويرر وكبد وطحاله
اولان ماده لري ادكلد ومعده ده اولان غليظ بلغمي اخراج ايدر ناصور وسرطان وانواع قروحات
وجراحاتي طلاءً اذكلدر ورياح غليظه تحليل ايدر اوچ كون متواليا اوچ كونده بر دفعه على الريق
درهمي ايچي شراب ايله ياخود شكر ايله مخمور ايچورسه لر اوچ ساعت درت ساعت درلد

وجمایع قیء دفع ایدر بوکوکلرك مرضلرینه وضعف هضمه ووبایه عظیم النفعدر قیء وغثیانی دفع ایلر
صنعتی بودر قدر الکفایه حب الاثل اخذ اولنوب هاون حجرده محکم دق اولنه قدنصکره بر قرعه یه
وضع ایدوب مقدار الکفایه شراب مصفا ایله غمر اولنه قدنصکره بر اسیجق یرده اون کون تخمیر ایدهلر
بعده قرعه وانبیق نحاس ایله تقطیر ایدهلر ماءنك اوزرینه دهنی کلور تفریق ایدوب حفظ ایدهلر
مقدار استعمالی اوج قطره دن درت قطره یه وارنجه جمیع حبوباتك ادهانلری منوال محرر اوزره
تقطیر اولنور وحب الغار وحب اللبلاب کبی بعضیلر دخی حب ابهلی بعد الدق بر مقدار خمر ابیض ایله
ترطیب ایدوب بر مائل الوجیه یه وضع ایدوب حمام ماریه ده نار خفیف ایله تقطیر ایدرلر لس

دهن اینسون دوار وعسر تنفس وسعال امثالی وعلل راسیه وقوازلیه ده وفواق ودیاح معده
وجشاء حامض امثالی علل معدیه ده مجرب حدر استعمالنه مداومت اولنمغله سکته وفلج امثالی علللردن
امین اولنور کبد ومثانه یه قوت ویروب ادراری اولمغله استسقادن محافظه ایدر علی الخصوص مزاج
نساده زیاده مؤثردر رحمه قوة ویروب ریاحنی تحلیل وعدم انتظام طمثی ازاله ایدر وب علل
رحمك اکثرینی دفع ایدر لکن حوامله استعمالی مناسب دکلدر ایکی قطره سی صبیانه مرق الدجاج یاخود
دهن لوز حلو ایله ویرلسه موصلی ینی ام الصبیان لرینی دفع وعلتدن منبوره تیتلك عرضندن امین
ایدر صنعتی بودر یوز درهم اینسون بعد الدق قدر الکفایه ماء الحار ایله غمر اولنوب بر قبضه
ملح طعام یاخود سکز درهم طرطیر غیبط الحاق اولنه قدنصکره سکز یاخود اون کون مواضع
حاره ده تعفین اولنه بعده انبیق نحاس ایله تقطیر ایدهلر ماء کثیر ایله ممتزج بر مقدار دهن خروج
ایدر تفریق ایدوب دهنی حفظ ایدهلر مقدار استعمالی اوج دهنی حفظ ایدهلر مقدار استعمالی اوج
قطره دن بش قطره یه وارنجه علل راسیه ده نومدن مقدم اوج درت دفعه فاصله ایله برر قطره
استعمال ایتدروب وهر صباح ایکی یاخود اوج قطره سنی مرق الدجاج ایله ویرهلر جمیع بزور و
افاویه نك ادهانی منوال محرر اوزره استخراج اولنور بزر رازیانج وکمون ودارچین وقرنفل کبی کذلك
افسنتین وبادرنجبویه امثالی حشایشك وذهب بابونج واسطوخودوس امثالی ازهارك ادهانی
دخی بو منوال محرر اوزره استخراج اولنور لکن حشایش وازهار طریی اولدقلری صورتده ماء القراح
ایله غمر وملح یاخود طرطیر الحاق اولنوب بلا تعفین تقطیر اولنور لکن بر مقدار تجفیف اولندقدنصکره
ماء الحار ایله نقع وملح طعام یاخود طرطیر مسحوق یاخود عکر فقاع الشعیر یاخود سکر الحاق وتعفین
اولنوب تقطیر اولنسه لر طریا تقطیر اولنمه لرندن اولی وانسبدر کذلك ورق الغار امثالی قویة الرائحه
وقلیلة العصاره اولان اوراق وحشایش قدر الکفایه ماء قراح وملح کثیر ایله سلاحور شکلنده نقع
اولنوب درت بش آی ترك اولندقدنصکره تقطیر اولنمق مناسبدر زیرا بو طریقله تقطیر اولندقلری
صورتده دهنك مقداری کثیر اولدیغندن ماعدا قوی الرائحه اولور کذلك حب الابهل وحب الغار
امثالی اثمارك دخی ادهانی منوال المشروح اوزره استخراج اولنور لکن بونلره خمیر حامض یاخود عکر الخمر
الحاق ایدوب مواضع حاره ده غلیان وقذف زبد ایدنجه ترك اولندقدنصکره تقطیر اولنور اما الحلیلجا
وزرنباد امثالی اصولك وقشر الاترج وقشر النارنج امثالی قشورك ادهانی بعد الدق ساد جاماء القراح
ایله تعفین اولنوب تقطیر اولنور بعضیلر ادهان مزبوره نك تقطیرینده انبیق نحاس اختیار ایلمشلر
بعضیلر قرعه وانبیق نحاسدن کوکدر لکن انبیق زجاج شکلنده اولمق مناسبدر دیمشلر کذلك
قرعه سی نحاس وانبیقی زجاج اولمق دخی ممکندر ومعلوم اولهکه حین تقطیرده دهن تقاطره شروع
ایتدکده آتشی زیاده جه ایتمک لازمدر علی الخصوص دهن قرنفل ودهن دارچین امثالی ثقیل الوزن

اولان

اولان ادهانده آتش افراط اوزره اولمق مناسبدر کرد دهن تفریق اولنان ماء المقطر ایله بطن انبیقده
قلان قلیل کالاول تعفین اولنوب تقطیر اولنسه بیندما ایله ممتزج بر مقدار بلکه اولکیدن زیاده جه
دهن خروج ایدر دهنی تفریق ایدوب تکرار ماء مقطر ایله بر قاج دفعه تقل مزبور تعفین وتقطیر
اولنمغله واقوجه دهن اخراجی ممکن اولور بعضیلر حشایش وازهار وبزورك ادهانی استخراجده
بعد الدق بر قرعه یه وضع ایدوب اوزرینه ستر ایده جك قدر روح الملح القا ایدرلر بعده حمام رماد یده
تقطیر ایدرلر وضع اولنان شیئك حامل اولدیغی دهنك جملهسی روح ملح ایله معا خروج ایدر روح
مزبوری نار لینده تقطیر ایله اخراج ایدر اسفل قرعه ده دهن لطیف قالور اخذ ایدوب حفظ
ایدرلر بعضیلر افاویه نك ادهانی استخراجده طریق آخر اختیار ایتمشلردر مثلا قدر الکفایه دارچین
جریش دق اولندقدنصکره بر معوجه یه قونلوب عنقی معوجه یه بر مقابله کبیره کچیروب حمام رماد یده
درجات نار ایله قطرات بالکلیه منقطعه اولنجه تقطیر ایدرلر بر مقدار ماء ثخین رقیق وبر مقدار دهن
غلیظ متین خروج ایدر کاغددن سوزلدکده ماء متین جریان ایدوب دهن کاغدده قالور دهن
مزبوری قدر الکفایه ملح الطرطیر ایله مزج وتعجین ایدوب تکرار معوجه ایله حمام رماد یده تقطیر ایدرلر
دهنك بر مقدار غلظتی ونتنی زائل اولور بعده قرعه وانبیق زجاج ایله حمام رماد یده اوج درت
دفعه دخی تقطیر ایتمکله دهنك بالکلیه غلظتی ورائحه منتنه سنی ازاله ایتدکدنصکره بر مقدار دارچین
مسحوق ایله بر قرعه یه قویوب ماء الورد امثالی امیاه عطریه دن بری ایله غمر وسکز کون مستور الراس
ترك ایدوب حشایش وافاویه نك ادهانی استخراجده ذکر اولنان قاعده کلیه اوزره تقطیر ایدرلر
ماء ایله ممتزج رقیق ودارچین رائحه سنده بر دهن لطیف خروج ایدر اجزاء مائیه سندن تفریق وحفظ
ایدرلر بوندنصکره معلوم اولهکه ادهانی ماء مقطردن تفریق بر قاج وجهله اولور اولکی اون یاخود
اون درت کون بلا تحریك مواضع بارده ده ترك اولنمغله دهن قرنفل امثالی ادهان ثقیله اسفله رسوب
ایدر اوزرینه ماء مقطر افراغ ایله تفریق اولنور ودهن خزاما امثالی ادهان خفیفه اعلایه
صعود ایدر بر پنبه ایله اخذ وتفریق اولنور ایکنجی بو حشبی ونشاف کاغددن مصفاة اتخاذ اولنوب
معطرتبو دکا القا اولنور ماء مقطر کاغددن کچوب دهن کاغدده قالور اوچنجی حمام ماریه ده
تقطیر اولنوب ماء وروح تقاطر ایدوب اسفل قرعه ده دهن قالور دردنجی تفریق ایچون موضوع
آلت مخصوصه ایله تفریق اولنور **دهن افسنتین** شربا وطلاء معده یی تسخین ایدوب قوة
ویرر اشتهاسنی آچر قیء قطع وتسکین ایدر سنجلانلری قیرار دحالری ازاله ایدر سمومی قطع ایدر
صلابت طحالی تلیین وتحلیل ایدوب قولندن جریان ایدن قانلری وجراحتلری قطع ایدر سده لری
تفتیح ایدر نسوانك ممه لرنده حاصل اولان صلابات ولبن جامدی تحلیل ایدر اسهال بدنی یه عظیم النفعدر
صنعتی بودر افسنتین رومی کر بستانی اولوب چچکلو اولدقده قورو سندن اخذ اولنوب منوال ماذکر اولندیغی
اوزره ماء المالح ایله غمر ایدوب ایکی هفته مکان حارده نقع اولنه قدنصکره قرعه وانبیق نحاس
ایله تقطیر ایدهلر صویك اوزرینه بر دخی یشیل اللون دهن چیقار تفریق ایدوب حفظ ایدهلر اکر افسنتین
طریدن تقطیر اولنسه اسمانجونی اللون چیقار مقدار استعمالی بش قطره در امیاه مناسبه ایله استعمال ایدهلر

دهن السفاقس صرع وسکته وفلج واسترخاء ورعشه یه وعلل دماغیه وعصبیه نك انواعنه
شربا وطلاء عظیم النفعدر رأس ودماغ ومعده یه قوت ویروب آغزده ودیش اتلرنده ولهاتده
یاره لری اوکلدر زهرناك حشرات صوقدوغنه تریاق اکبردر رحیقی ادرار ایدر معده یی تسخین ایدر
وحرارت قلبی انعاش ایدوب معده وکبد ودیده ده ظهور ایدن اورام وصلابتی تحلیل ایدر اوجاعلری

قطع وتسکین ایدر یاره لری اوکلدر اختلاج قلبی دفع ایدر اورام طاعونیه یه عظیم النفعدر
صنعتی بودر قدر الکفایه آلسیفاقس دن اخذ اولنوب ماء المالح ایله عجن اولندقدنصکره سکزکون
مواضع حاره ده تخمیر ایدرلر بعده قرعه وانبیق نحاس ایله قاعده اوزره تقطیر ایدوب صودن دهنی
تفریق ایدوب حفظ ایدرلر **دهن بابونج** حصاتی تفتیت ایدر مفاصل واعصابلره قوت ویرر
حیات حشرات صوقدوغنه شرباً نافعدر حادن عارض اولان صداعی دفع ایدر انواع جرب وشقاق
وشفتین ووجع اذن وسکته وتشنج وسعال واستسقا ونقرس وسرطان وجذامه ویره لر
شرباً وطلاءً عظیم النفعدر کوز یاشرماسنی قطع ایدر منجمد لبنی تحلیل ایدر وجع لحشا ووجع صدر
ووجع کلیتین ووجع قولنجی قطع ایلر قروح کلاییه اوکلدر رطوبات واعصابلرده حاصل اولان صلابتلری
تلیین ایدر وتحلیل ایدر امیاه مناسبه ایله مخلوطاً احتقان اولنسه مغص ووجع کلی ومثانه یی ووجع
رحمی قطع وتسکین ایدر شراب مصعد ایله خلط اولندقدنصکره ایچنه انجه کتان بزی باتوروب فاتر
عضوما او فرکاد انسه لر فالج وبرودت عضوی دفع ایدر جمیع اغریلری تسکین ایدر صنعتی بودر صلب
خشین ویابس یرلردن درلک اولنوب کولکه ده قورودلمش زهر بابونجدن درت رطل طرطیر غبیط
التحوجید وبونلری بعد الدق برمرتبص نحاس قرعه یه وضع ایدوب اوزرینه درت یومق ستر ایده
قدر ماء حاره ایله غمر ایدوب مکان حاره ده ایکی هفته تخمیر وتعفین اولندقدنصکره قاعدۀ کلیه
اوزره تقطیر ایدوب مائك اوزرینه دهنی کلور تفریق ایدوب حفظ ایدرلر **دهن بابونج ازرق**
ارطمانوس حکیمك مختاریدر بو دهن مطلق قولنج ایچون تألیف اولنمشدر نفخ ورباح غلیظه یی
تحلیل ایدر صنعتی بودر زهر بابونج بش قبضه ترمنتین صافی بش وقیه بونلری برمرتبص نحاس
قرعه یه وضع ایدوب کفایت قدر ماء الحاره ایله غمر ایدوب قاعدۀ کلیه اوزره نارلین ایله تقطیر ایدرلر
مائك اوزرینه بومائی دهن کلور تفریق ایدوب حفظ ایدرلر مقدار استعمالی بش قطره در مرق اللحم
ایله ویره لر **دهن بسباسه** قولنج بارده یه وناردیله لره نافعدر دماغه وقلب ومعده یه ورحمه
قوت ویرر خوندن یورك اوینماسنه نافعدر نزله لرك رأسدن نزولنه مانع اولور امراض رحمك جمله
سنه بلیغ النفعدر اختلاج قلب وخفقانه دخی بر عجیب النفعدر ذکره طلا انسه لر سکرلره قوت ویرر شهوت
جماعی تهییج ایدر صوقدن حاصل اولان عسر البول شرباً وطلاءً فائده ایدر رحمده ومثانه ده اولان
سده لری آچار امراض بارده نك جمله سنه علاج کاملدر صنعتی بودر قدر الکفایه بسباسه آلوب
جرجیشا دق اولنوب برقرعه یه وضع ایدوب مقدار کفایه ماء الحاره ایله یاخود روح الشراب ایله غمر
ایدوب یکرمی درت ساعت تخمیر اولندقدنصکره قرعه وانبیق نحاس ایله تقطیر ایدرلر بعده دهنی
روحدن تفریق ایدوب حفظ ایدرلر مقدار استعمالی اوچ قطره دن درت قطره یه وارنجه **دهن ترمنتین**
بین الجراحین کثیر الاستعمالدر قروحاتی التحام واورامی تحلیل ایتکده ادویه مؤثره دندر اعضایه قوت ویرر
صنعتی بودر برمعوجه مطینه یه تصفیه کلنمش ترمنتین بندلخی اوزرینه ایکی اوچ استوجی قوم
اولندقدنصکره حین تقطیرده ترمنتینك اجزاء غلیظه سنك خروجنه مانع اولور بعده معوجه یی نفس ناره
قویوب بدرجات نار ایله تقطیر ایدرلر ابتدا روح بعده دهن اصفر بعده دهن احمر خروج ایدر ابتدا
خروج ایدن روح ودهن اصفر منافعده احدهما اخره قریب اولمغله بین الناس دهن اصفره دخی
روح ترمنتین اطلاقی شایع اولمشدر دهن ترمنتین دیمکله شهرت شعار اولان صکره چیقان
دهن احمر دیکه بین الجراحین استعمال اولنور بطن معوجه ده قلان ارضیه ر آتیا نجا اسود بلیل
مراهم واضمده یه ضم اولنور جمیع علکلك ادهانی وارواحی منوال محرر اوزره استخراج اولنور علی
دبلسان

دبلسان مکی ودیعه سائله کبی **دهن حنطه** شقاق الثدی وشقاق الشفه ویه وقوبا الرجل
وغایه وقوبا امثالی الته عجیبه النفع اولندر صنعتی بودر قدر الکفایه حنطه اخذ اولنوب برمائل
الرقبه یه وضع وحمام وملیرده تقطیر ایدرلر برماء رقیق ایله دهن خروج ایدر تفریق ایدوب حفظ
ایدرلر مراد اولنورسه دهن مزبور منفرداً بردخی دخی تقطیر اولنوب تصفیه وحفظ اولنه
معلوم اوله که ارزدن وکاغددن وقشر جوز هندیدن منوال محرر اوزره دهن اخراج اولنوب دهن الحنطه
مقامنده استعمال اولنور لکن کاغدك دهنی منافع مزبوره یی افاده دن ماعدا صمم الاذنه دخی نافعدر
بعضیلر برمقدار حنطه یی یاخود ارزی برحدید صحیفه سی اوزرینه قیوب حدیدن مصنوع برهاون
دسته سنی اتشده قزدروب حنطه نك یاخود ارزك اوزرینه محکم باصرلر صحیفه نك اطرافنه
دهن منتشر اولور اخذ ایدوب حفظ ایدرلر **دهن دارچین** درجه ثالثه ده حاردر بصره قوت
قوت وروح باصره یه قوت ویرر بخری ازاله ایدر نکهتی طیب ایدر قروح وجراحات باطنه یی اوکلدر
برودت معده وصداع وغشی وخفقانی ازاله ایدر هضمه معین اولور شرباً وموضع رحمه طلاء حیضی
آچار وبطونلرنده اتره جنینی اسقاط ایدر وخسته لکدن حفظ ایدر عسر الولاده غایت مؤثردر حامله
خاتونلره استعمالی زیاده مناسبدر قلبه فرح ویرر اکر روح ترمنتین وماء ذنب الخیل ایله استعمال اولنسه
سعال بارده منشده یی دفع ایدر واکر لبن الکبریت استعمال اولنسه سل مرضنه عظیم النفعدر اکر ماء النعناع
وماء الافسنتین ایله استعمال اولنسه رطوبات معده یی تجفیف ایدر اکر ماء الکاکونج ایله استعمال اولنسه
حصاتی تفتیت ایدر وقروح مثانه یی اونولد عسر البوله نافعدر اکر ماء الکادریوس ایله ویرلسه اعصابك
قوه ویرر اکر ماء المستعجلان ایله استعمال اولنسه فلج واسترخایه بلیغ النفعدر اکر شراب ریحان ایله ایچسه لر
شهوت جماعی تحریك ایدر ومنجمد قانلری تحلیل ایدر اکر ماء البرنجاسف ایله استعمال اولنسه دخی تنقیه
ایدر احتناق رحمه غایت مفیددر اکر خمر ابیض ایله سقی اولنسه قولنج بارده یی دفع ایدر ومعده
اغریسنی قطع ایدر وطعامه اشتها کتورر ورباح غلیظه یی تحلیل ایدر ومعده یه قوت ویرر کوکس اغریسنه
نافعدر رغذا صالح تولید ایدر حافظ بلسان طبیعی در سوء القنیه وحمیات ردیه یه نافعدر سمیتی
طاعونیه یی دفع ایدر صنعتی بودر دارچین مدقوق درت رطل ملح اندلوق نصف رطل بونلری برقرعه یه
وضع ایدوب اون ایکی رطل ماء الورد خالص ایله غمر ایدوب یکرمی درت ساعت مکان حاره ده ترك
اولندقدنصکره مرتبص قرعه وانبیق نحاس ایله تقطیر ایدرلر درت مثقال دهن چیقار صودن تفریق
ایدوب حفظ ایدرلر مقدار استعمالی اوچ قطره دن سکز قطره دن یکرمی درت قطره یه وارنجه جمیع فاویلك
ادهانی منوال محرر اوزره استقطار اولنور قرنفل وجبابسه وجوزبوا وفلفل وقاقوله وزنجبیل کبی
بعضیلر اون ایکی کون بعضیلر اون درت کون تخمیر اولنمق کرکدر دیمشلر ودارچین جرجیشا دق اولنمق
کرکدر واقرابوس حکیم بر رطل دارچیندن نصف درهم دهن چیقار دیمشدر **دهن بسکر**
ارطمانوس نام طبیبکدر انواع سعاله علی الخصوص اهویه ردیه دن اولمش اوله زیاده نافعدر کذلك
ادویه جراحیه یه بر یا قطره تقطیر اولنمغله جراحاتی ادمال ایدر صنعتی بودر روح الاپهل سکز درهم یاخود
روح الشراب ودهن الاپهل سکز درهم سکر ابیض اون ایکی درهم اخذ اولنوب بربرینه مزج اولندقدنصکره
برکاسه یه قونلوب اوزرینه آتش طوتوندروب روح مزبور اشتعال ایله محترق اولوب سکر محلول باقی
قالور قدر قلیل خلاصه زعفران الحاق اولنوب جیس ایسیر استعمال اولنه بعضیلر طریق مزبور ایله ایتدکدن
صکره تکرار برقاج دفعه دخی روح الشراب ایله مزج ایدوب احراق ایدرلر چندان فائده ملاحظه اولنماز دیورلر
بعضی ادویه صدریه روح الشراب ایله نقع ایتدکدنصکره روح مذکوری تصفیه وسکر ایله مزج واحراق ایدرلر

دهن السكر المركب اطلاق ایتمشلردر بعضیلر بر بیورطه‌لی صفوف اولنجه طبخ ایدوب صفادینی اخراج وبیا
ایچنه سکر مسمی قطوله ودوب امکنهٔ رطبه‌یه وضع ایدرلر سکر بر بورده منحل اولوب دهن اولور دهن صابون
تشنج وشقیقه امثالی علل دماغیهٔ بارده‌ده محل نخاعه وصدغین ومنخرینه طلاء عظیم النفعدر کذلك
ضربه وسقطه امثالینه وسعفه‌یه طلا اولنوب اوزرینه ورق الکرنب وضع اولنسه سریعا طلاء
قولنج ریحی امثالی ریاحدن حاصل اولان اوجاعی ازاله ایدر کذلك وجع الخاصره ووجع الکلی ووجع
ماساریقایه نافعدر اوجاع مفاصل بارده ونقرسده عضو ماؤفه طلا وجعنی تسکین ایدوب عضو
عزودن ونقرسه منسوب ودم بلغمی صلبیدن حفظ ایدر صنعتی بودر صابون طرابلوسی ایکیوز
درهم اخذ اولنوب رنده‌دن کچوردکدن صکره درتیوز درهم کلس غیر مطفی ایله مزج ایدوب قرعه‌ه
انبیق زجاجلو یاخود معوجه ایله حمام مارده تقطیر ایدرلر ابتداء بر ماء رقیق بعده دهن خروج ایدر
تفریقا ایدوب حفظ ایدرلر بعضیلر قدر الکفایه دنه لنمش صابونی مثلی طین اقریطی ایله مزج وتحبین
وجوز بوا مقداری حبه‌لر ایدوب معوجه ایله حمام رملیده درجات ناره رعایت ایله تقطیر ایدرلر
اولا بر روح خروج ایدر بعده لون کراثیه مائل بر دهن خروج ایدر تکرار بر قرعه وانبیق ایله یاخود
معوجه ایله برقاج دفعه دخی تقطیر ایدرلر اصفر اللون بر دهن اولور حفظ ایدرلر بعضیلر جیر غیر
مطفی وطین اقریطی بدلنه ادویهٔ قلویه‌دن ملح بحری مکلس ودمل مطهر مغسول امثالی اختیار ایتمشلر
وبعضیلر دنه لنمش صابونی روح الشراب خالص ایله معوجه‌ده تقطیر ایدوب ابتداء بر ماء واحسن بعده
دهن خروج ایدر تفریق ایدوب دهنی تکرار جدید روح شراب ایله برقاج دفعه تقطیر ایدوب
حفظ ایدرلر بعضیلر صابونی عسل قوامنه کلنجه قدر روح شراب ایله حل ایدوب مثلی کلس غیر مطفی
ایله مزج وماء الرقیده تقطیر ایدرلر بعده مقطری ارضیه‌سنه رد ایدوب تکرار تقطیر ایتمکله برقاج
دفعه دخی تقطیر ایدوب دهنی اخذ وحفظ ایدرلر دهن عود الغیاق منافع جلیله‌سی بعینه
مطبوخ عود الغیاق کبیدر لکن اندن قوی وعظیم التأثیر وسهل الاستعمالدر تعریق واسطه‌سیله جوع
دمی تنقیه ایدر کبد ودیرنك سده‌لرینی تفتیح ایدر علل افرنجیه‌ده کرك معوجه وکرك غیر معوجه
اولسون بو دهنك استعمالی بحسب النفع والتأثیر ادویهٔ زیبقیه‌دن مادون دکلدر ومع هذا ادویهٔ
زیبقیه‌دن مأمون الغائله اولدیغی جمله‌نك معلومیدر مرض افرنجیدن نشأت ایدن قروح جمله‌سنی
واغزی ایچنده اولان یاره‌لری طلاء ودفع ایدر صنعتی بودر قدر الکفایه نشارهٔ عود الغیاق اخذ
اولنوب ماء القراح الملوح ایله غمر ایدوب مسدود الرأس بطن فرسده قرق کون یاخود دخی زیاده تعفین
اولنه بعده قرعه وانبیق نحاس ایله قانون اوزره تقطیر اولنه ماء کثیر مختلط اصفر اللون بر دهن
خروج ایدر تفریق وحفظ اولنه کرخروج ایدن ماء مقطر ارضیه اوزرینه القا اولنوب تکرار تقطیر اولنسه
کالاول ماء ایله مختلط بر مقدار دهن دخی خروج ایدر وجه محرر اوزره ماء مقطری برقاج دفعه ارضیه
رد ایدوب تقطیر ایتمکله هر دفعه‌ده بر مقدار دهن اخذ ایتمك ممکن اولور بعضیلر نشارهٔ عود الغیاق
بر مطین معوجه‌یه قیوب نار قوی ایله حرارتده اولیدن بدأ ایدوب حرارت ثانیه انتهاسنه دار تدریج
نار دیکی زیاده ایدرك تقطیر ایدرلر روحیله معا دهن خروج ایدر دهن الطرطیرده ذکر اولنان قانون
اوزره تفریق ایدوب دهن مزبوری ملح طرطیر ایله یاخود ملح عود الغیاق ایله تحریر(?) وجابر برقاج دفعه دخی
تقطیر ایدوب حفظ ایدرلر اکر دهن مزبور بوندن صکره بر مقدار نشارهٔ عود الغیاق وقدر الکفایه
ماء القراح یاخود ماء زهر الاخلاط هور(?) امثالی عطریة المراجحه(?) اولان امیاه مناسبه ایله برقچ کون تعفین
اولنوب قرعه وانبیق ایله تقطیر اولنسه اولی وانسب اولور بعضیلر دخی عود الغیاقك دهنی

تنکیس

تنکیس ایله امتزاج ایدوب بعده منوال محرر اوزره برقج دفعه دخی تقطیر ایتمکله اصلاح وحفظ ایدرلر
مقدار استعمالی اوچ قطره‌دن درت قطره‌یه وارنجه امیاه مناسبه ایله صباحلرده ویریلوب وعقبنده درت
ساعت مقداری اورتوب تعریق سیحا(?) ایدرلر جمیع اشجارك ادهانی منوال محرر اوزره استخراج اولنوب
لا عود هندی وشجر البقس وصاصفراس کبی دهن فلاسفه ودهن آجر ودهن مبارك تسمیه اولنور
ابن ماسویه‌نك مختاریدر حاجی پاشا مرحوم ذکر بو دهنك منافعی ودهن النفتك یعنی
نفط یاغی دیمکله متعارف اولان یاغك منافعی کبیدر لکن بونك طبیعتی اندن حار وجوهری
اندن اسرع وامراض باردهٔ بلغمیه‌یه نفعی اکثردر وبو دهنك لطافتندن در که باطن کفنه طلا
اولنسه سریعا ظاهرینه نفوذ ایدر اکر بو دهنك قطره‌سی بر ثوب بر متقاطر اولسه ثوبك واوزیحلنه(?)
سرایت ایدر فالج ولقوه وعرق النسا ونقریس واوجاع مفاصل امثالنه شربا وطلاء عجیب الاثردر
ظاهر بدنه طلا اولنمغله برد شدیدك تأثیرینه مانع اولور مؤخر رأسه طلا اولنسه نسیانه عظیم الفائده‌در
اکر اذنه تقطیر اولنسه دماغ غلیظه‌دن نشأت ایدن طنینی دفع وجوفده متولد اولان دیدانی قتل ایدر
اکر انفه تقطیر اولنسه انسداد خیاشیمی ازاله ودماغی تسخین ایدر صرعك نوبتنی سریعا قطع ایدر اکر
عینه اکتحال اولنسه نزول مائك ابتدالرنده منفعت عظیمه‌سی مشاهده اولنور وچوق کره اولورکه
بالکلیه دفع ایدر اکر اسنان موجعه‌یه بر پنبه ایله وضع اولنسه وجعنی تسکین ایدر اکر بر مقدار صوف
ایله رحمه فرزجه اولنسه طمثی ادرار وجنینی حیا ومیتا اخراج ایدر کذلك معقده‌یه حمول اولنسه
معقده متولد اولان دیدانی قتل ایدر اکر بو دهن ایله اشق حل اولنوب موضع طحاله یاخود سائر
اورام صلبیه‌یه ضماد اولنسه تحلیل ایدر شراب زوفا ایله شربا دیرتی فضول غلیظه‌دن تنقیه
ایدوب ضیق النفس امثالنه فائده ایدر امیاه معده ایله ویریلسه حصاة وسائر علل کلی ومثانه‌یه
ادرار بول منفعت ویرر لسع العقارب وشرب الافیون وشرب البنج والیبروح امثالندن نشأت
ایدن سمیت بارده‌نك جمله‌سنه مقاوم ومقابل اولور صنعتی بودر قدر الکفایه آجر جدیدك
خرده چه پاره‌لری نار شدیده‌ده کاروسریعا(?) مقدار الکفایه زیت عتیقه القا اولنوب علی حاله اون
ایکی ساعت ترك اولنمق بودکدن(?) پارچه‌لری دیکی کما ینبغی تشرب ایده بعده اخراج ودق
وبر مطین معوجه‌یه وضع ایدوب عنق معوجه‌یه بر مقابلهٔ کبیره کچوردکدن صکره نفس ناردن درجات
ناره رعایت ایله تقطیر اولنه ابتدا بر ماء رقیق بعده دهن خروج ایدر دهن مقطری قدر الکفایه آجر جدید
مسحوقی ایله مزج وبر جدید معوجه‌یه وضع ایدوب حمام رماده‌ده تکرار تقطیر ایدرلر بر دهنی رقیق
رصاصی اولور حفظ اولنه مقدار استعمالی درت قطره‌دن بش قطره‌یه وارنجه مایعات مناسبه ایله
استعمال اولنه معلوم اوله که جمیع ادهانك تقطیری هر نقدر تکرار اولنورسه اولقدر ارق والطف
ونفوذی اسرع اولور ایمدی بو دهن دخی تقطیر ینه کی دیدکدن صکره تکرار آجر جدید ایله مزج
وحمام رماده برده برقاج دفعه دخی تقطیر اولنسه لعمری والطف اولور کذلك بو دهنك اساسی
اولان زیت هر نقدر عتیق اولسه اولقدر نافذ واقوی اولور اکرچه بعضیلر طاتلو زیت جدید ایله عمل
اولنمسنی دخی تجربه ایلمشلر بعضیلر آجرك جدیدی اولمسنی مناسب کوروب دیمشلر که آجر جدید
اولوب رطوبت کورمش اولدیغی صورتده مساماتی منکشف اولوب زیتی بسهولة تشرب ایدر
وبعضیلر آجرك عتیقنه میل ایدوب دیمشلر که آجر عتیق اولدیغی صورتده ضیق المسام اولوب زیتك
غایة الغایه لطیفنی تشرب ایدوب اول امرده زیته رقت ولطافت کلمش اولور دهن قرنفل طبیعتی
درجهٔ ثالثه‌ده حار ویابس در دهن بلسان مقامنه قائم اولور داخله وخارجه استعمالی جائزدر

اعضاء دیمسه یه دخی روح نفسانی یه قوت ویرور بصری صاف ایدوب حدت ویرور ارواح سوداویه دخی
تحلیل ایدر غلظت وکدورتی حواسی ازاله ایدوب حواس خمسه یه حدت وصفا ویرور عقلی زیاده ایدر
ضعف بصر ودما لنحولیا ودوار وخفقان واسکوربوط واسهال بارد ونوازل قدیمی وصداع بارده یه
عجیب النفعدر ارواحه قوت ویرور معده یی تسخین ایدر هضمه معین اولور بخرینی دفع نکهه یی طیب
ایدر معده ده اولان مواد غلیظه لزجه متعفنه یی ازاله ایدر حمیات مساریقه وامراض وافره نك انواعنی
واختناق رحمه سریع التاثیردر قی وغثیانی منع ودفع ایدر عضو طبیعی یه قوت ویرور ودم سوداوی یی
تنقیه واصلاح ایدر مفرح القلوبدر امراض سوداویه نك جمله سنه عظیم النفعدر برودتدن حادث
اولان قلب ومعده وکبد وامعا ورحم مرضلرینه وعلاج ماغیه نك کلیسنه علاج کاملدر احشایه
طلا اولنسه وجع قولنجی تسکین ایدر مراهم مناسبه ایله مخلوطا استعمال اولنسه جراحات طریه یی
لحم انبات ایدر بر قطره سین قولاغه طمزدنسه لر طنین ووجع اذن بارده یی دفع ایدر بنیه ایلدیش
اوزدینه قویسه لر اغریسنی تسکین ایدوب دیش اتلری جروحسنه مانع اولور صنعتی بودر قرنفل درت
رطل طرطیر غبیط التی وقیه بونلری جریشا دق اولندقدنصکره بر قرعیه وضع ایدوب یکرمی درت
رطل ماء القراح ایله عز ایدوب بش کون کامل بر صیجق یرده یاخود بطن فرسده تعفین وتخمیر
ایده لر بعده بر مرمص وقصیر القامه قرعه وانبیق نحاس ایله تقطیر ایده لر درت وقیه دهن حیقا
صودن تخلیص ایدوب حفظ ایده لر مقدار استعمالی ایکی قطره دن اوچ قطره دن درت التی قطره یه
وارنجه شراب عتیق یاخود مرقة اللحم ایله یاخود سکرجلرزدا ایله استعمال ایده لر بعضیلر طرطیر یرینه
ملح القلاقی یا رمشلر اما طرطیر مجدن اولمیدر **دهن الکافور** داخلا استعمال اولنمغله عوارض رحمیه نك
جمله سنه مناسبدر تفریق عنی مخصوص ایله مواد موذیه یی اخراج وازاله ایدر خارجا استعمال اولنمغله غانغرینا
ووجع الاسنانه علاج بیمثلدر عدیم العدیلدر اکر بر مقدار طلق مسحوق یاخود طلق مکلس ایله برشیشه یه
وضع اولنوب ایکی کون حمام ماریه ده ترك اولنسه لبن مثال ابیض اللون بر جوهر اولور وجه وسائر
بشره ده ظهور ایدن نمش وکلف امثالی اثاری وکله لری ازاله ایتمکده آثار ومنافع جمله یه مشاهد
اولمشدر صنعتی بودر قدر الکفایه کافور ربع مقداری اوچ مثلی طین مختوم یاخود طین اقریطی یاخود
طین ارمنی یاخود طین اصفر امثالی اطیان مستعملدن بر طین ایله محکم سحق اولنوب بر مقدار
ماء القراح ایله خمیر کبی یوغریلوب وبندقه مثال خردلیوب تجفیف ایتدکدنصکره عمیق معوجه یه
کچوروب شد ووصل ایده لر بعده معوجه یی حمام رملیه یه قویوب تقطیر ایده لر ابتدا بر مقدار کافور
متصاعد اولوب بعده دهن خروج ایدر ودهن مزبور متصاعد اولان کافوری حل ایدر بعده
اوچ مثلی روح شراب ایله مزج ایدوب ایکی دفعه دخی تقطیر اولندقدنصکره تکرار قرعه وانبیق
زجاج ایله حمام ماریه ده حرارت خفیفه ایله روح شراب خروج ایدوب اسفل قرعه ده ذهبی
اللون بر دهن باقی قالور اخذ وحفظ اولنه یاخود قدر الکفایه کافوره ایکی مثلی اطیانلردن
بر طین ایله مسحوقا بر معوجه یه وضع اولنوب حمام رملیه ده تقطیر اولنسه سمن مثال ابیض اللون و
غلیظ القوام بر دهن خروج ایدر ایکی مثلی طرطیر مکلس خرج ایدوب اوزرینه اوچ بر حقه یحیا وذا اوزرینی
قدر روح شراب قیوب قرعه انبیق ایله حمام ماریه ده تقطیر اولنه وحتی که روح شراب خروج ایده
بعضی اجزاء کافوریه متصاعد اولمغله باشلیه نادرینی اطفی ایده لر بعده خروج ایدن روح شراب
بر شیشه یه قیوب اوزرینه یسیرا یسیرا بر مقدار ماء القراح المقطر اخراج اولنه ابیض اللون
اولور بر مقدار مکث اولنه دهن کافور منفصل اولوب حفظ اولنه بعده بطن قرعه ده قلان

ادهنیه اوزدینه برنج دفعه دخی روح شراب قیوب منوال محرر اوزره تقطیر ومعطلك اوزرینه
ماء القراح المقطر القا ایتمکله دهنی تفریق وحفظ اولنه بو طریق ایله استخراج اولنان دهن
کافور یکرچه قلیل الکمیه اولور اما که قوی التأثیردر ادطمانوس نام حکیم قدر الکفایه روح الزاجه
یاخود باروت وزاجدن استخراج اولنمش تیزاب بر مقدار کافور القا ایدوب مواضع حاره ده
بر مدت ترك ایدر کافور حل اولوب دهن مثال روح مزبورك اوزدینه کلور اول دهنی اخذ
ایدوب حفظ ایدر کاه اولور کر منوال محرر اوزره حل اولنان کافور مثلی دهن الکهربا ایله اتحاد
حاصل ایدنجه یا المخفات مائل الرقبه دن تقطیر اولندقدنصکره برنج دفعه دخی خلقطادار اوزرینه
تقطیر اولنوب دهن کافور الکهربائی تسمیه اولنور مواد فضلیه یی تعریق عنی مخصوص ایله ازاله
ایدر حمیات ربعیه نك جمله سنه مناسبدر ادهان مزبوره نك مقدار استعماللری بش قطره دن
سکز قطره دن اون قطره یه وارنجه مایعات مناسبه ایله استعمال اولنه **دهن مر صافی**
دماغ ومعده بارده یه قوت ویرور هضمه معین اولور ریاح غلیظه یی تحلیل ایدر وجع قولنجی تسکین
ایدر ضماد کبد ودربری ازاله ایدر ضیق الصدره ولینتر غس مرضنه عظیم النفعدر سخلجانی قیرار
وچیقار رسده دخی تفتیح ایدر وجنینی حیا ومیتا اخراج ایدر صنعتی بودر مرمکی احمر وملح املاق
مکلس التنشر رطل بونلری مدقوقا بر قرعیه وضع ایدوب یکرمی التی رطل ماء القراح ایله عز ایدوب
یکرمی درت ساعت موضع حاره ده تخمیر اولندقدنصکره قرعه وانبیق زجاج ایله حمام یابسه ده
نادیجوب ایله تقطیر ایده لر ماء ودهن معا چیقار تفریق ایدوب حفظ ایده لر مقدار استعمالی
درت قطره دن اون ایکی قطره یه وارنجه **دهن مصطکی** علل معده یه وذرب وزحیره ودوسنطاریا
امثالنه داخلا وخارجا استعمال اولنور اغولریدوس نام طبیب دیر که زحیره علاج اولندقدنصکره
قصه لوبینی ادمال ایچون بش قطره سخماء النعنع وماء لسان الحمل یاخود ماء الفلسقون ایله استعمال
اولنمق غایة الغایه ممدوح اولاندر والرد ندر صنعتی بودر قدر الکفایه مصطکی اخذ اولنوب بعد الدق
بریکی مثلی حصات مکلس یاخود رمل منقی ومغسول ایله جیدا مزج اولندقدنصکره بر معوجه یه
وضع اولنه لکن معوجه نك نصفی خالی اولمق لازمدر بعده حمام رملیه ده نار خفیفه ایله تقطیر اولنه
ماده مائیه ایله معا بر دهن ابیض وبراق خروج ایدر ماده مائیه دن تفریق وحفظ اولنه جمیع صمغ
ادهان مقطره سی منوال محرر اوزره استخراج اولنور مقدار استعمالی درت قطره دن التی قطره یه وارنجه

الفصل الثالث في استخراج الادهان الحيوانية

دهن سقط الانسان
اوکلمه سی مشکل برامزیاره لری اوکلد سرطان وناصوره وداء الثعلب تسمیه اولنان مرضنه طلاء
علاج کافیدر صنعتی بودر صحیح المزاج وکنج آدمك بجنسنی بر حرجاغه قیوب کونشده قورودوب
بعده محکم دق ایدوب قرعه وانبیق ایله حمام یابسه ده تقطیر ایده لر بر منتن الرائحه قرمزی
یاغ چیقار حفظ ایده لر **دهن شحم الاسد** شربا حمای نائبه وحمای ربع انواعنه علی الخصوص
سوداوی وحاره بلغم ایله سوداك تعفننندن حاصل اولان حمیات مختلطه ومرکبه نك انواعنه
بالخاصه علاج کاملدر وذهرا ایچمش کسنه لره باد زهر حیوانی منابه سنده در وخارجدن طلاء اولنور وصلابات
قوبه نك جمله سنی تحلیل ایدر خصوصا کهرقرمزی اوله وحمره اوذیمائیه ووجع اذنه غایت نافعدر صنعتی
کبد ورسکرلرده اولان اغریلری تسکین ایدر وسدد قوبه نك جمله سنی تفتیح ایدر صنعتی بودر
شحم الاسد ایکی رطل عظام الاسد المحرق درت رطل روح الشراب نصف رطل بونلری بر زجاج
مائل الرقبه یه وضع ایدوب مکان حاره ده اوچ کون تعفین اولندقدنصکره حمام یابسه ده نار

معتدل آتشده تقطیر ایدهلر صویك اوزرینده دهنی كلور تفریق ایدوب حفظ ایدهلر مقداره استعمالی
نصف درهمدن بر درهمه وارنجه **دهن شحم الایل** ملین وملطف ومسكن دروجع مفاصل ونقرس
وعرق النسایه عظیم النفعدر اغریلرك جملهسنی تسكین ایدر كونده ایكی دفعه فاتر اعضا مأوفه طلا ایدهلر
صنعتی بودر شحم الایل الذائب بر رطل طین یابس ایكی رطل خلط ایدوب بر زجاج مائل الرقبهیه وضع
ایدوب حمام رماده یاخود نار معتدله ایله تقطیر ایدهلر بعده مقطری بر كرهٔ دخی وضع ایدوب مثلی قدر ماء المطر
ایله خلط ایدوب حمام ماده تقطیر دوری ایله اوچ دفعه تقطیر ایدهلر بر دفعه دخی ماء الورد
المكرر ایله تقطیر ایدوب حفظ ایدهلر **دهن شمع** ملین وملطف ومحلل وسریع النفوذدر واورام
بارده صلابات قویه یی تحلیل ایدر نقرس ووجع مفاصل ووجع اذن وانواع شقاق طلاء غایت
مفیددر اكثر جراحات واضلات مناسبه ایله مخلوطا استعمال ولعنه حلمی الثدیده حاصل اولان
شقاق ویاره مزیاره لری اوكلدر اگر دهن عقرب ایله خلط ایدوب قاصفه طلا اتسهلر بولی ادرار ایدر
اكر دهن الآجر ایله خلط ایدوب سرّه یه طلا اولنسه قولنجی دفع ایدر اكر كونده اوچ دفعه عضو مفتوقه
طلا ایدوب و بش قطره ماء شوكة المباركه ایله ایچسهلر فتق علتنه نافعدر اسكی و یكی یاره لری ایچمله سنی
اوكلدر داخلده وخارجده مستعملدر واكمكله جنینك مشیمه سنی اخراج ایدر اگر اوچ یاخود درت قطره مرق الدجاج
ایله ایچسهلر بعده ومراق اغریلرینی قطع و تسكین ایدر اوكسورو كی كیدر و طلاء اعصابلره قوت ویرر
صنعتی بودر شمع اصفر جدید بر رطل ملح مكلس ایكی رطل بونلری بر زجاج مائل الرقبهیه وضع ایدوب
نار الرماد ایله تقطیر ایدهلر بعده مقطری تكرار یا الكوجه تقطیر دوری ایله بش كره دخی تقطیر ایدهلر
سكون وقیه دهن رقیق وصافی ونافذ خروج ایدر مقدار استعمالی التی قطره در **دهن عسل**
وجع نقرسیه طلا اتسهلر و یاخود ایچنه ایچه بزلر باتوروب اوزرینه كماد اتسهلر قطع و تسكین ایدر
و یخنه ایله اغریان دیشلرین اوزرینه قوسهلر اغریسینی قطع ایدر و داخلا مناسب صولرله ایچسهلر
سدد قوینی تفتیح ایدر سوء القنیه واستسقاء عجیب النفعدر حصاتی تفتیت ایدر و بولی
ادرار ایدر صنعتی بودر عسل النحل ایكی رطل زاج مكلس اصفر وطرطیر عنبیط برر رطل روح شراب
خالص التی وقیه بونلری بالجمله بر مائل الرقبهیه وضع ایدوب حمام یابسه ده یكرمی درت ساعت
كامل نار حفیف ایله تقطیر ایدهلر مقدار استعمالی یدی قطره دن سكز قطره یه وارنجه **دهن عظم
قحف الانسان** ددیبوس حكیمك مختاری در صرع مرضنه بالخاصه اكسیر مثابه سنده در واوجاع
باطنه نك جملهسنی قطع و تسكین ایدر سكته ودوار وفلج وتشنج ولقوه وخدر وشقیقه وصداع
ومانیا واختناق رحمه وسائر بونلر امثالی باش ودماغ مرضلرینك جملهسنه نافعدر منه
اولورسه دفع ایدر موروث دخی اولورسه ازاله ایدر ام الصبیانه علاج كافیدر اگرچه بر مكروه
شدید شرعا قبیح كوریلور و یانمه سنده دخی كناه وارددر اما حكما غایت مرجح ایدوب بالتجربه
منافع عظیمه سنی مشاهده ایلدك دیمشلر اول اجلدن بزدخی تحریر ایلدك صنعتی بودر اوچ ودرت
دانه ادم قفاسنك كوكینی الهلیوب براده سنی بر بیوك شیشه مائل الرقبهیه وضع ایدوب
یدی كون بطن فرسده یاخود حمام رطبه ده تعفین ایدهلر بعده چیقاروب حمام یابسه ده نار
میزان ایله تقطیر ایدهلر بر منتن الرائحه وذهبی اللون دهن چیقار بعده اول دهنی مثلی روح الشراب
ایله خلط ایدوب قرعه وانبیق ایله حمام رطبه ده تقطیر دوری ایله بر قاچ دفعه دخی تقطیر
ایدهلر تا ایچنده كی بهه سی بر مقدار ناقص اولور بعده روحدن تفریق ایدوب حفظ ایدهلر مقدار
استعمالی اوچ قطره دن التی قطره دن سكز قطره یه وارنجه هر ایلك اولنده و آخرنده استعمال ایده لر

دهن

دهن قرن الایل خارجده طلاء وجع مفاصل وعرق النسایه ونقرس بارده یی وجمله
اغریلری تسكین ایدر اكر بو دهندن اكلارینه وكوبكه صورسهلر اختناق رحمه فائده ایدر وتهش
حیات ایچون عضو ملسوعه طلا اتسهلر ومقدار نصف بر سكزدن قطره سنی بر درهم مقرودیطوس
یاخود تریاق اكبر ایله خلط ایدوب التی ساعتده بر دفعه یوروزن اوزره استعمال اتسهلر
سمی خارجه دفع واخراج ایدر صنعتی بودر درت رطل نشارهٔ قرن الایل اخذ اولنوب بر بطن شیشه
مائل الرقبهیه وضع ایدوب حمام رطبه ده درت ساعت نار ایله تقطیر ایدهلر روح ودهن معا چیقار تفریق ایدوب حفظ ایدهلر

الباب الرابع فی البلسانات المفرده والمركبه والمحلولات المستعمله فی هذا الصناعه وهو تشتمل علی فصولین

الفصل الاول فی البلسانات المفرده والمركبه **بلسان اترج** معلوم اولسكه لفظ
بلسان اصلنده شجر معروفدن تقاطر ایدن علك مشهوره اسمیدركه بلسان مكی دیمكله شهرت
شعار اولمشدر بعده متاخرین تعمیم ایدوب علك خربوردن ماعدا بر قاچ نوع علكه بلسان اطلاق
ایتمشلردر بر و بلسانی وطلو بلسانی وقوپا بلسانی كبی بونلری لفظ بلسان تكرار تعمیم
اولنوب اوچ نوع ادهان عطره معمولهیه اطلاق اولنمشدر نوع اول بعضی ادهان عطره وطیبه دركه
شمع ودهن جوز بوا امثالی ایله تمغیط اولنوب مرهم قوامنه كلمش اوله بلكه عضوه طلا اولنور قده
شریعا زوال وتحابوتحق ایچون مرهم قوامندن زیاده جه صلابت ویرلمش اوله **نوع ثانی** صموغ
وعلوك وافاو یا تدن بعضی ارواح ایله ممتزج تقطیر اولنمش ادهاندركه **بلسان عصبانی** كبی یاخود
املاح تكلیس واسطه سیله بعضی ارواح ایله ممتزج اولمش ادهاندركه بلسانه الصابون كبی **نوع ثالث**
سمن وشحم وشمع وكبریت وبعضی ادویهٔ مسحوقه امثالی مخلطات قوام الحاقیله مرهم قوامندن
مادونجه قوامه كتورلمش ادهاندركه بلسان اندلیسی كبی بلسانات ثلثه بو نوع عنكله مرهمدن فرقی
ایچی رقت قوامیله در مثلا ادویهٔ مسحوقه الحاق اولنان مرهمده سكز درهم دهنه ادویهٔ مسحوقه دن
اوچ بچی یاخود درت درهم الحاق اولنور اما بلسانات ثلثكده بر مثقال مقداری زیاده الحاق اولنور
بونلردن ماعدا اطبا وكیمیائیه دخی لفظ بلسانی تكرار تعمیم ایدوب بعضی املاح محلوله یه اطلاق
ایتمشلردر بلسان الطرطیر كبی اما نوع اولكه ساده جا و مركبا عمل اولنور ساده جا عمل اولنانلردن
ارجحلر بلسان الاترج صنعتی بودر مقدار الكفایه دهن قشر الاترج اخذ اولنوب نصفی یاخود ثلث
مثلی یاخود مراد اولنان قوامه كتوریله جك قدر دهن جوز بوا المدبر الحاق اولنور قدر نصكره تلطیف قلته
یاخود مراد اولنان لونه كتوریله جك قدر خلاصه قشر الاترج اضافه وحفظ اولنور معلوم اولسكه بلسانات
بو نوعنه دهن جوز بوا الحاق قوام مناسبه كتوریلمك ایچوندر لكن تربیه اولنوب لون ورایحه سی
ازاله اولنور قدر نصكره الحاق اولنور مثلا مقدار الكفایه دهن جوز بوا بر قرعه یه قونلوب اوزرینه
بر پرمق تجاوز ایده جك قدر روح شراب الخالص القا وایكی و یاخود اوچ كون مواضع فاتره ده
ترك ایتدكدن نصكره حمام ماریه ده روح شرابك خروجی ایچون تقطیر اولنه بطن قرعده دهن منجمد
ابیض اللون و بلا رایحه باقی قالور ماء الورد ایله بر قاچ دفعه غسل اولنور قدر نصكره بلسانه الحاق
اولنور اگر دهن مذبوح جوز بوادن عصر اولنور قده اولا خروج ایدن بر مقدار دهن اخذ اولنوب
بعده خروج ایدن اخذ اولنور سه كذلك روح من بوده طرطیری اولورسه اولی و یاخود اولور
بعضیلر دهن جوز بوا بدلنه شمع ابیض وبعضیلر ترب الغنم وبعضیلر مخ ساق العجل اخذ
ایدوب بعد الغسل یاخود انفا ذكر اولنان تدبیر ایله تربیه دن نصكره الحاق ایدرلر لكن شمع

وتربیه قبل التربیه سد سلری یاخود ثلثلری قدر دهن اللوز الحلو اضافه اولنمق مناسبدر
ذوالمزروس دیورکه بو خصوصده اولان دهن جوز بوادرکه شمع وترب ورخ هرنه طریقا ایله تربیه
اولنورلرسه انلر ایله عمل اولنان بلسان مدت قصیرده فاسد اولوب رایحهٔ کریهه حاصل ایلدیکندن
ماعدا مرور مدت ایله صلابته کلوب اعنیه صلبه کبی اولور اما دهن جوز بوا ایله عمل اولنان
بلسانده رایحهٔ کریهه حادث اولمدوغندن ماعدا مرور مدت صلابت ایله حاصل ایدر ایسه دخی
بلسانك دکنی اولان دهن حقطردن برقاج قطره الحاق اولنمغله قوام اصلیسنه کتورملك ممکندر
غورجتانوس نام طبیبدن دهن جوز بوا ایله ترنجبین الحاق منقولدر بعضیلر طبیب مسفورك
مرادی شکر مصفی اولمق اوزرینه تفسیر ایتشلر اسقرودیروس دیرکه غورجتانوسك مرادی
شمع مصفی در و ترنجبینی اسمانی تعبیر ایتمشدر بو لفظ ایسه مسفورك کتابنده مواضع عدیده ده
شمع معناسنه استعمال اولندیغی ظاهردر بوندنصکره معلوم اوله که بلسانك بر نوعنه خلاصه
الحاقی داخلا استعمال اولندیغی صورتده در طلاءً استعمال اولندیغی صورتده اقتضاسی
یوقدر ایمدی بو صورتده بلسانانك لونی اسود یاخود ادهم اولور زیرا خلاصه‌نك لونی
اکثریا اسود یاخود ادهمدر لهذا بعضی بلسانانك قفر الیهود امثالی ایله تسوید اولنمسی داخلا
استعماله صالح بلسان اولدوغن اعلام ایدر اکر بلسانانك رنك طبیعی ویرملك مراد اولنورسه
مثلا بلسان الاترج ایسه اترجی اللون اولمق بلسان الورد ایسه احمر اللون اولمق بلسان السذاب
ایسه احضر اللون اولمق مراد اولنورسه اولی اولان خلاصه برلنه ماجسته‌ر با تعبیر اولنان جوهر
الحاق اولنمقدر مثلا بلسان الاترج مراد اولنورسه اترجك قشر اصفرندن بلسان الورد ایسه ورد
احمردن بلسان السذاب ایسه ورق السذابدن لون طبیعیلرینه اولدقلری حالده قدر الکفایه
اخذ اولنوب مع الطرطیر الحاق اولنمش ماء القراح ایله طبخ وتصفیه دنصکره مصفایه ماء صافی
ایله عمل اولنمش محلول الشب قطره اولنه قشر الاترج ایسه اترجی اللون ورد ایسه احمر اللون
و ورق السذاب ایسه احضر اللون بر جوهر متمیز اولور کاغذدن مصفایه القا اولنه اجزاء مائیه‌سی
مترشح اولوب جوهر جزء بوررکاغذده قالور اخذ اولنوب ماء القراح ایله یاخود قشر الاترج ایسه
ماء الاترج ایله ورد ایسه ماء الورد ایله سذاب ایسه ماء السذاب ایله ملوحتی زائل اولنجه غسل ایلنوب
رطوبتی فی الجمله زائل اولنجه ترك اولنه بعده بو جوهردن فی الجمله رطوبتی وار ایکن مراد اولنان
بلسانه رنك ویره‌جك قدر الحاق ایتمکله بلسان مزبوره لون طبیعی ویرمك ممکندر اولور

بلسان اسرب مبرد وقابضدر شهوهٔ باهك زیاده‌لکنی ازاله وقطع ایدر انواع فلغمونی
کرك داخلده وکرك خارجده اولسون عظیم النفعدر داخله اولدیغی صورتده مایعات متناسبه
ایله ویریلور خارجده اولدیغی صورتده زیت صافی ایله ممزوج ومحکم قارشدوره‌رق مرهم قوامنه
کتورلوب لصق اولنور قروح ردیه ومتآکله‌یی سهولتا تنقیه وادمال ایدر ماء رازیانج وماء
انراجیا امثالنه الحاق اولنوب عینه قطور اولنسه مواد حریفه‌دن حادث اولان فلغمونی عینه
وحمرت عینه نافعدر صنعتی بودر قدر الکفایه مرداسنج ذهبی اخذ اولنوب بعد السحق بر
شیشه‌یه وضع واوزرینه درت بارمق تجاوز ایده‌جك قدر خل المقطر القا اولندقدنصکره
بوغاج ایله قارشدوره‌رق نار حفیفه‌ده طبخ ایده‌لر تاکه خل مزبورك طعمندن حموضت
زائل اولوب حلاوت مشاهده اولنه یاخود التمش درت درهم مرداسنج بر شیشه‌یه قونلوب
اوزرینه یوز التمش درهم خل المقطر القا وحمام مادیه ده یکرمی درت ساعت تعفین اولنه

كى

356

کی کاه کاه شیشه‌یی تحریك ایتمك لازمدر بعده تصفیه ایدوب خل مصفایی حمام مادیه ده عسل قوامنه
کلنجه طبخ ایتدکدنصکره اوزرینه التمش درهم یاخود قدر الکفایه ماء صافی افراغ اولنه لبن مثال ابیض اللون
بر جوهر مایع اولور جر علقه ایله تصفیه اولنوب مصفایی تکرار حمام مادیه ده عسل قوامنه کلنجه طبخ
ایتدکدنصکره اوزرینه التمش درهم یاخود قدر الکفایه ماء صافی افراغ اولنه ولبن مثال ابیض اللون
بر جوهر مایع اولور جر علقه ایله تصفیه اولنوب مصفایی تکرار حمام مادیه ده عسل قوامنه کلنجه
طبخ ایتدکدنصکره اوزرینه التمش درهم یاخود قدر الکفایه ماء صافی افراغ اولنه لبن مثال ابیض
اللون بر جوهر مایع اولور جر علقه ایله تصفیه اولنوب مصفایی تکرار حمام مادیه ده عسل قوامنه
کتوروب کالاول اوزرینه ماء صافی القا وبینه جر علقه ایله تصفیه ایدرلر منوال محرر اوزره درت
بش دفعه حمام مادیه ده طبخ وماء صافی الحاق ایدوب جر علقه واسطه‌سیله اجزاء غلیظه وارضیه‌سین
تفریق وآخرده اولان سرکه رایحه‌سین بالکلیه ازاله دنصکره حمام مادیه ده بلسان قوامنه کلنجه
طبخ وحفظ اولنه معلوم اوله که محلول مزبوره ماء صافی الحاق وجر علقه ایتمکده هر نقدر تکرار
اولنسه بلسان مزبور اول قدر رقیق ونافذ اولور بعضیلر بو جوهره دهن الاسرب الحلو تعبیر
ایدوب دوج شراب ایله صبغنی اخذ جر علقه وحمام مادیه ده بلسان قوامنه کلنجه طبخ ایتدکدنصکره
حفظ ایدرلر اطبانك اکثریا استعمال ایلدکلری بلسان الاسرب الصحیح بودر بعضیلر مرداسنجی
یاخود سیلقونی خل مقطر ایله منوال مشروح اوزره حل ایتدکدنصکره محلول مصفایی مثلی
دهن اللوز الحلو ایله یاخود دهن لبوب البابونه ایله مزج ایدوب نار حفیفه ده طبخ ایله
بلسان قوامنه کتوروب بلسان الاسرب وسمن الاسرب تسمیه ایدرلر بعضیلر قدر الکفایه
ملح الاسربی اوج مثلی دوج ترمنتین ایله بر شیشه‌یه وضع وملح مزبور حل اولنجه تعفین ایتمکله
بلسان الاسرب وسمن الاسرب عمل ایدرلر لکن طریقین مزبورین ایله عمل اولنان بلسانلر
خارجا استعمال اولنمق کلشدر بعضیلر بر درهم ملح الاسربی یکرمی درت درهم دهن ترمنتین
یاخود دهن حب الابهل ایله یکرمی درت ساعت تعفین ایتدکدنصکره بر درهم کافور قیصوری
واوج درهم جند بیدستر الحاق واون ایکی ساعت دخی تعفین ایدوب بلسان الاسرب
المترمنتین تسمیه ایدرلر ادویهٔ مسکنه ومخدره دندر خارجا اوجاع مفاصل ووجع نقرس
وسائر اوجاع عصبانیه‌یه نافعدر کذلك داخلا وجع کلی ومثانه واختناق الرحم مناسبدر
مقدارا استعمالی ایکی قطره دن اون قطره‌یه وارنجه **بلسان اندلیسی** افرنج جراحلری
عندنده اسپانیه بلسانی دیمکله شهرت شعار وغایت الغایه مقبول ومحمود حتی جراحات طریه‌یی
اکر اعصابه نفوذ ایتمش دخی اولورسه یکرمی درت ساعتده ادمال ایدر دیو ادعا اولنور صنعتی بودر
قوهٔ کبیر واصل شوکة البادکه سکز درهم بعد الدق سکز درهم حنطه غیر مقشور فوقا ایلمعا برقرعه
قونلوب بوند درهم شراب ابیض ایله یکرمی درت ساعت مواضع فاتره ده نقع اولندقدنصکره
اوتوز ایکی درهم زیت عتیق واون التی درهم دهن هیوفاریقون الحاق ایدوب حمام مادیه ده
شراب زائل اولنجه طبخ اولنه بعده محکم عصر وتصفیه دنصکره دهن مصفایه اون التی درهم لبان
ابیض اولنمش درت درهم ترمنتین بندقی الحاق ونار لینه ده طبخ ایله ذوب ومزج اولنوب
حفظ اولنه فی آخره اطباسنه شارلس الحام جراحلر دهن هیوفاریقون زیت عتیقدن
اولی واوفقدر دیو دیمی طرح ایدوب بدلنه مثلی قدر دهن مزبوردن وضع ایلمش بو نسخه‌سنده
دهن هیوفاریقون قرق سکز درهم اولمق اوزره تحریر اولنمشدر اما بو بلسانك استعمالی بودرکه

جرحه شراب ابیض بارد ایله اولا غسل اولنوب بلسان منبور جمیع مواضعنه طلا اولنه اکر
جرحه وخز ایله اولوب جمیع مواضعنه طلا ممکن اولمزسه زراقه ایله ایصال اولنه بعده باغ ایله
یاخود درز ایله یاخود مغریات ایله افواه جرحه‌یی بربرینه کتوروب اطرافنه دخی بلسان
منبوردن طلا اولنه قدنصکره اوزرینه بلسان منبور ایله یاغلنمش برکتان بزی وانك اوزرینه
شراب اسوده یا توزلنمش وعصر اولنمش برکتان بزی وانك اوزرینه قوری برکتان بزی دخی
قونلوب عصابه ایله محکم شد اولنه بلسان اصطماحیقون معده‌یه مناسب بلساندر یاغی
دیمکدر شاراس حکیمك مختاریدر فاترا موضع معده وصدره طلا اتسه‌لر معده‌یه وصدره قوت
ویروب تسخین ایدر قی وغثیانی منع ایدر هضمنه معین اولور اشتهایی آچر نفخ ورباح غلیظه‌یی
تحلیل وبرودت صدر ومعده‌یی ازاله ایدر وجع معده وقولنجی تسکین ایدر وبطون ارحامه تدریج
جنینی اسقاطدن وخسته لکدن حفظ ایدر بسط ادیا علتنه وبرودتدن متولد اولان
دماغ ومعده وکلی ومثانه مرضلرینك جمله‌سینه طلاء علاج کاملدر صنعتی بودر دهن مصطکی
ودهن الخزاما ودهن افسنتین ودهن جوزبواء المقشر وشمع ابیض مغسول هر برندن درت
مثقال دهن افسنتین المستقطر ودهن النعناع ودهن دارچین ودهن قرنفل ودهن حاشا
ودهن بسباسه هر برندن درهم بونلری بربرینه خلط ومزج ایدوب حفظ ایده‌لر بلسان اعصابی
نستعمل طلاء اعصابه قوت ویرر فلج وغدد وامثالی علل عصبانیه‌نك جمله‌سنه عظیم النفعدر
صنعتی بودر قاصنی وقومالینی هر برندن قوق سکز درهم صمغ البلاذب ولبان ابیض وقرصافی
وصبر اسقطوری ولادن اقریطی وجندبیدستر هر برندن اون التی درهم مصطکی سکز درهم
اخذ اولنوب ممکن اولدقلری مرتبه خرد اولندقدنصکره یوز درهم ترمنتین واون التی درهم
دهن حب الغار ایله ممزوجا اوتوز کون مواضع حاره‌ده ترك اولنه بعده خولنجان وقرنفل ودارچین
وجوزبوا وزرنباد وکبابه هر برندن درت درهم سنبل اشیع ابیض واصل الجمجم هر برندن
یکرمی درت درهم اخذ اولنوب بعد الدق یوز الی درهم روح شراب ایله ایکی اوچ کون نقع
اولندقدنصکره ما سبقه الحاق بعده قرع وانبیق زجاجه قونلوب حمام رملیده تقطیر اولنه
اولا بر روح بعده دهن اصفر بعده دهن اسود خروج ایدر روح ایله دهن اصفر اخذ اولنوب
علل مزبوره‌ده استعمال اولنه معلوم اوله که بو ایکی نوع عقاقیر مزکوره بعد المزج بر مجموعه‌یه
قونلوب بطن فرسده اوچ درت کون تعفین اولندقدنصکره تقطیر اولنمق منوال محرر
اوزره اولان عمله اولا ونسبدر آخر ذوکیثوس نام طبیبکدر منافعه ما سبقه معادلدر ماخذه
اذن اسهلدر صنعتی بودر دهن جوزبوا درت درهم کافور بر درهم زعفران نصف درهم
دهن القرنفل ثلثان درهم شراب الطرطیری یکرمی درت درهم اخذ ومزج اولنوب مواضع
فاتره‌ده اتحاد حاصل ایدنجه تعفین وحفظ اولنه بلسان باذهر النافعة للوباء
انطونوس غوبیوس حکیمك مختاریدر شما وطلاء اعضاء رئیسه‌یه قوت ویرر سمیت عفونتی
وامراض ساریه‌یی وافه وبانك اصابت وسرایتنه مانع اولور احتناق رحم وسکته وسرسام بارد
وسائر بونلرك امثالی برودتدن تکون ایدن باشی مرضلرینك جمله‌سنه طلاء علاج کاملدر صنعتی
دهن السذاب ودهن زرنباد هر برندن ثلثان درهم دهن اصل الانجلیقا ایکی درهم ودهن
حب الابهل نصف وقیه دهن قشر الاترج ودهن کهربا بر روقیه ودهن آلسفاقس ودهن اکلیل الجبل
هر برندن درت درهم دهن قرنفل ودهن اصطراك یادیمشر درهم خلاصه حصلبان جاوی

وخلاصه

وخلاصه عود هندی بر مثقال دهن جوزبواء المقشر درت وقیه کافور قیصوری بر درهم
داوناتش حبه روت السذاب ایکی مثقال بونلری بربرینه قرشدوروب حفظ ایده‌لر بلسان جالب النوم
بودخی حکیم مزبورك مختاریدر قولاقلره اوجلوه وبورونه دکلرینه وطباخ الشریر وصدغینه ونبض
طمرلرینه وجبهه‌یه طلا اولنسه بالخاصه ترطیب دماغ ایتمکله حمیات دائمه‌ده عارض اولان سهری
دفع ایدوب ایراث ایدر صنعتی بودر دهن جوزبواء المقشر درهم بوپولیون بر روقیه دهن
البنلوفر ودهن الورد دهن ساق الاول ایکیشر مثقال دهن بزر البنج ودهن خشخاش ابیض
وخلاصه افیون وخلاصه زعفران ایکیشر درهم مسك تاتاری وعنبر اشهب وزباد ودهن
دارشیشعان سکز حبه جمله‌سنی بربرلرینه قرشدروب حفظ ایده‌لر بلسان جراحی
فولیوسك اختراعیدر جراحات کرك قطع ایله کرك وخز ایله اولسون ادمال ایتمکده غایة الغایه
مؤثردر کذلك اورام وفلغمونی وتشنج ورض وکسر العظم امثالنه دخی مناسبدر صنعتی بودر
زهر هیوفاریقون یوز درهم ورد احمر یکرمی درت درهم میعه سائله اون التی درهم زهر الخیری
وقنطریون وزهر جالدونیا وزهر حشیشة الثلج وبابونج وزراوند واصل قونسولیدا وموم یایی بحری
وقرصافی ولبان ابیض اون ایکیشر درهم مصطکی سکز درهم اخذ اولنوب دقه صالح اولنلری دق
اولندقدنصکره سکز یوز درهم روح شراب ایله بر قاج کون نقع بعده عصر وتصفیه اولنوب روح
مصفایه سکز درهم زیت صافی ویوز الی درهم ترمنتین بندقی ویوز الی درهم علك الصنوبر
الحاق اولنوب اون درت کون مواضع حاره‌ده ترك اولندقدنصکره حمام مادیه‌ده روح شراب خروج
ایدنجه تقطیر اولنه بطن قرعده احمر کالدم بلسان لطیف قالور حفظ اولنه طریق استعمالی بعینه
ما سبق کبیدر معلوم اوله که زهر هیوفاریقون حزیرانده بجدد قرددن مقدم قبل طلوع الشمس
جلب اولنمق مناسبدر کذلك زیت صافی بر مقدار برادة شجرة الصنوبر الصمغ ایله سکز کون
مواضع فاتره‌ده ترك اولندقدنصکره تصفیه اولنوب الحاق اولنمق مناسبدر کذلك علك الصنوبر
بر ماء هیوفاریقون ایله غسل اولنمق مناسبدر کذلك روح شراب ایله نقع اولنان ادویه‌نك
روح شرابلری مقدار مزبور ایله صبغ اخذ اولندقدنصکره تکرار بر دفعه یاخود ایکی دفعه دخی
جدید روح شراب ایله صبغی اخذ اولنوب زیت وعلك الصنوبر ارواح مزبوره‌نك مجموعنه الحاق
اولنمق مناسبدر بلسان چفالیقا انطونوس غنبیوس حکیمك مختاریدر برودت ورطوبتدن
عارض اولان امراض دماغیه‌یه علاج نزلة الساعه‌در واختناق رحمده شما وطلاء اکسیر اعظم مثابه‌سنده‌در
صنعتی بودر دهن مرزنجوش ودهن کهربا یادیمشر درهم دهن اصطراك ثلث درهم دهن کبابه ودهن
الخزاما ودهن اکلیل الجبل هر برندن ثلثان درهم دهن جوزبواء المقشر ایکی بچق وقیه عسل البلادر
ایکی بچق درهم عنبر اشهب اون سکز حبه مسك خطایی طقوز حبه زباد خالص بری حبه بربرینه
قارشدوروب حفظ ایده‌لر نسوانك ایچون استعمال اولنورسه عنبر ومسك وزباد بر مینه ثلثان
درهم جند بیدستر الحاق ایده‌لر زیرا عنبر طیبه استشمامی نسوان طائفه‌سنه غایت مضر اولور
احتناق ایراث ایدر بلسان ذو الرائحه قورلیوس نام طبیبك مختاریدر اولان بلساندن خالی الرائحه‌نك
صنعتی بودر جوزبوا اون التی درهم عنبر اسود ایکی بچق درهم عنبر اشهب ایکی درهم مسك بر مثقال
زباد ایکی بچق درهم دهن مرزنجوش ودهن خزاما یادیمشر درهم دهن قرنفل النجیه دهن کهربا
ودهن دارچین هر برندن سدس درهم اخذ اولنوب عنبر ادهان مقطره ایله صلایه‌ده زبده
حل اولندقدنصکره مسك قدر قلیل کلاب ایله محلولا الحاق ومزج اولنه بعده دهن جوزبوا قدر الکفایه

پرو بلسانی اضافه ده حکم مزج وحفظ اولنه آخر میخائیل نام طبیبه منتسب اولنان بلسان ذوالرایحه
بلسان مذکوردن لطیف وسهل المأخذ در صنعتی بودر پرو بلسانی سکز درهم عنبر اشهب بر درهم
مسك اذفر دردت ثلث درهم دهن القرنفل ودهن الدارچینی هر بریندن ثلثان درهم دهن الورد یاخود
دهن خشب الورد سدس درهم دهن جوزبوا اوتوز ایکی درهم اخذ اولنوب قانون سابق اوزره
مزج وحفظ اولنه **بلسان صابون** رومیلوس نام طبیبک مختاریدر حرقت والتهاب ایله معاً
اکلان اوجاع مفاصل ووجع نقرس وعرق النساء امثالنده عضو ماؤفه طلا اولنوب وایچنه بزلر
باتوروب لصق اولنماغله عظیم النفع وسریع التأثیر در صنعتی بودر صابون بندقی اون التی
درهم کافور قیصوری ایکی درهم اخذ اولنوب قدر الکفایه روح شراب ایله حل اولنه قد نضکره
بر شیشه یه قونلوب مسدود الراس مواضع حاره ده بر قاچ کون تعفین اولنه بعده اسفل شیشه ده
عکر بولنور ایسه تعزیق اولنوب حفظ اولنه گاه اولور که بحسب الاقتضا کافور دردت درهم الحاق
اولنور گاه اولور که ایکی درهم زعفران اضافه اولنور **بلسان صناعی** بطروس ابانوس حکیمک
مختاریدر شرباً وطلاءً عضو اجسام عصبانیه یه قوت ویروب سوء مزاج بارده لری دفع وازاله ایدر واعضا
بدنیه نك حرارت طبیعیه لرینی تحریك وتهییج ایدر قوالره قوت ویرر فالج وخدر ورعشه یه شرباً وارقه
فقره لرینه طلاءً بلیغ النفع وسریع التأثیر در بورونه دکلرینه سورسنلر وقوقلرینه طمزرسنلر ودل
آلتنه بر قاچ قطره طملتسه لر ویا اغزده طوتسه لر عسرت تکلم وثقلت لسان وثقل اللسانی دفع ایدر فقرات
ظهره طلا اتسه لر حمیات ربع وانع اولان ناقص وقشعریره وبرودتی قطع ایدر شرباً وطلاءً قلبه قوای
نفسانی وطبیعی یه غایة الغایه قوت ویرر اختلاج قلب وغشی وخفقانی ازاله ایدر دیبه یه سورسه لر
وایکیشر اوچر قطره سنی عرق الدجاج ایله استعمال ده مداومت اتسه لر صرع وام الصبیانی دفع ایدر
قلبه فرح ویرر سوداوی المزاج اکلانکسنلر ومالیخولیایه استعمالی غایة الغایه انسب واوفقدر فرجه طلا
اتسه لر اختناق الرحمی دفع ایدر وابدانده جنت موتاتی یوده هنلر بو هیناتسه لر تعفن وفساددن حفظ
ایدر جراحات طریه یی زمان یسیرده اوکلدر غایة الغایه مبارك دهندر دهن بلسان شجری مقامنه
قائم اولور صنعتی بودر مرمکی وصبر اسقطوری وسنبل الطیب ودم الاخوین قاطی ولبان ابیض
ومومیای انسانی وجاوشیر ومقل وحب بلسان واشق وانزروت وزعفران ومصطکی وصمغ عربی
ومیعه رطب ایکیشر درهم لادن قبرسی وجند بیدستر ایکیشر بچق درهم مسك خالص بر بچق درهم
ترمنتین صافی اوتوز التی بچق درهم بونلری جمله معاً بر مائل الرقبه یه وضع ایدوب حمام رملیه ده
نار مجوب ایله تقطیر ایده لر بر طیب الرایحه بلسان لطیف خروج ایدر بعضیلر قرعه وانبیق زجاج ایله
تقطیر اولنور دیمشلر وبعضیلر دخی ترمنتین حل ما عدا جمله اجزالری مدقوقاً بر قرعه یه وضع ایدوب
قدر الکفایه روح الشراب ایله تخمیر اولنه قد نضکره اوچ کون کامل تعفین اولنه قد نضکره چیقاروب
ترمنتینی دخی الحاق ایدوب حمام رماد یده ده تقطیر اولنه دیمشلر بعضی حکما دخی مسك نصف درهم
الحاق اوزره تحریر ایتمشلردر **بلسان طرطیر** داخلاً وخارجاً استعمال اولنور ملینلردر علاجی منفعتی
اکثر ینه تأخیر حصاة کلی ومثانه یی تفتیت ایدر اوجاع مفاصلی ونقرسی طلاءً تسکین ایدر
صنعتی بودر بیش ایکی درهم محلول الطرطیره المتشمس دردت درهم قرهور الطرطیر المسحوق الحاق اولنوب
نار لینه تجفیف اولنه بعده بر شیشه یه قونلوب قدر الکفایه روح الشراب یاخود خل المقطر ایله
قانون اوزره صبغی اخذ ایتدکدن صکره جرعلقه ایدوب مجرور مصفی حمام ماریده ده عسل
قوامنه کلنجه طبخ وحفظ اولنه مقدار استعمالی نصف درهم در **بلسان عجیب** بولی ادرار ایدر

وحصاتی

وحصاتی تفتیت ایدر سنجلجا انلری وقوردلری قیرار قولنجده اوکاصغیر طفلین ونفخ غلیظلری دفع ایدر
فالج ولقوه وتشنج وعرق النساء ونقرس ووجع مفاصل واوجاع مفاصل بابنده نك جملهسنه شرباً
وطلاءً عجیب العمل لدر وجع کلاری قطع وتسکین ایدر صنعتی بودر ترمنتین خالص بر رطل ذیت عتیق
نصف رطل دهن حب الغار دردت وقیه دارصینی وسنبل الطیب ایکیشر وقیه آجر الجدید الغوتی الطبخ
المدقوق سکز وقیه قرعه وانبیق زجاج ایله حمام یابسه ده قاعده اوزره تقطیر ایده لر **بلسان قتنه**
بو بلسانك بر اکلیسوسنه نسبت ایله شهرت شعار اولمشدر ادویه عصبانیه دندر استرخاء وخدر وتشنج
امثالنده زیاده ممدوحدر صفاقه طلا اولنماغله وجع قولنجه علی الخصوص قولنج تشنجی اولدر عظیم النفعدر
صنعتی بودر قتنه بر جزء دهن ترمنتین اوچ جزء بر قرعه یاخود معوجه یه قونلوب اون دردت
کون مواضع حاره ده ترك اولنه قد نضکره تقطیر اولنه اولا بر روح بعده دهن اصفر بعده دهن احمر
خروج ایدر علی حده حفظ اولنه یاخود دهنین مزبورینه بر مقدار روح شراب الحاق اولنوب بر هفته
قدر مواضع حاره ده تعفین اولنه قد نضکره تکرار تقطیر اولنه دهنین مزبورین متحد اصرفع ایدر
بعضی متأخرین قاصیده دن بر جزء دهن اصفر ترمنتین دن ایکی جزء اخذ ایدوب اون دردت کون
تعفین دن صکره تقطیر ایدرلر بو صورتده دهن واحد خروج ایدر نسنا وطوس جرمانی الحی درهم
قاصینی واوچیوز درهم دهن ترمنتین تقطیر ایدندن خروج ایدر دهن اصفر سکز درهم دهن خزاما
الحاق ایدوب بر قاچ کون تعفین دن صکره تکرار تقطیر ایدوب حفظ ایدر اکر بونلردن صکره بر مقدار روح شراب
الحاق اولنوب بعد التعفین تکرار تقطیر اولنور ایسه بحسب التأثیر والنفوذ ازید واقوی اولور دیوردیوس
دیرکه بلسان القتنه قولنجا یجوتن عدیم المثیلدر لکن بو خصوصده فراطون نام طبیبك تعلیمی اوزره
عمل اولنمه لودر مثلا قوما لیحی وصمغ اللبلاب وقاصینی ودهن حب الغار علی السویه اخذ اولنوب معوجه ده
نار رمل ایله تدریجاً تقطیر اولنه ابتدا مائیه ماده خروج ایدر بعده دهن صافی بعده عسل قوامنده دهن
غلیظ خروج ایدر بعده دهن صافی حفظ اولنوب حین اقتضاده صفاقه طلا اولنه **بلسان قولنجی**
انطونوس غوبیوس حکیمك مختاریدر کوبکه سورسه لر وجع قولنجی قطع وتسکین ایدر انواع
قولنجه نفعی اولور ایسه اولسون بالخاصه علاج بروالساعه در صنعتی بودر دهن بابونج المقطر
ایکی مثقال دهن اینسون ودهن الرازیانج ایکیشر درهم دهن کراویا ودهن کمون ودهن السذاب
ایکیشر بچق درهم دهن حب الاثل بر وقیه دهن حب الغار المقطر دردت مثقال دهن قرنفل بر درهم
دهن قشر النارنج بر مثقال زباد خالص بش درهم مسك تبتی ثلث درهم ملح بابونج اوچ بچق درهم
دهن جوز بوا المعتصر اوچ وقیه صابون ابیض محلول بمطبوخ الصعتر البری وبمطبوخ القنطوریون
الصغیر بر وقیه بونلری بر بریله خلط ایدوب حفظ ایده لر **بلسان الکبریت** حل اولنمش بعض ادهاندن
عبارتدر اکر دهن الترمنتین ایله حل اولنمش ایسه بلسان الکبریت الترمنتینی دیرلر کذلك دهن کهربا
یاخود دهن اینسون یاخود دهن الابهل ایله حل اولنمش ایسه بلسان الکبریت الکهربائی وبلسان الکبریت
الاینسونی وبلسان الکبریت الابهلی تعبیر ایدرلر اما بلسان الکبریت الترمنتینی بر علاج جامعدر که
داخلاً وخارجاً استعمال اولنور اما داخلاً قروح داخلیه یی تنقیه وجلاء ایدوب ادرار ایله دفع ایلر
وتیحك تولیدینی منع ایدر لهذا سل وذات الریه وقروح کلی ومثانه امثالنده ادویه مختاره دندر سعال
وضیق الصدره علی الخصوص صبغ المسلا ایله ممزوجاً عظیم النفعدر اشتهایی آچار اخلاطی عفونت وفساددن
منع ایدر ادویه مدره دن اولمغله احتباس طمث وسیلانی الرحم وحصاة کلی ومثانه یه مناسبدر
انزلریوس دیرکه بر قریه ده ذوسنطاریا ساری ظهور ایلدی بو بلسانك قد کثیره ملاقات ایدنلر

خلاص اولنديكن حماسى اولنلره جائزدر كلدر بلكه استعمالنده ملاحظه وتأمل لازمدر دیرکه حتى احداث
ايليه كذلك يابس المزاج ونحيف اولنلره دخى مؤدى اوليه اما رطب المزاج اولنلره زياده انسب
ولا وفقدر اما خارجا استعمالى منفردا ياخود بلسان اسود ايله مجروح جراحات جديده يى سريعا ادمال
والحام ايدر وجراحات عتيقه كه ترحة طبيعيه كسب ايتمش اوله اولا تنقيه ايدوب بعده ادمال ايله
كذلك انواع خراجى تفتيح ايدوب اندمال ايصال ايدر وقروحاته على الخصوص كموكى اوله وثدى فساده
وسائر اعضاء غدديه ده اوله كذلك متقرح اولمش جيارق وجره يه عظيم النفعدر اما بلسان الكبريت الانيسونى
وبلسان الكبريت الابهلى منافع داخليه ده ماسبق كبيدر لكن علل رئويه وتوازليه ده كهربائى وعلل معديه ده
ابهلى مناسبدر كذلك بلسان انيسونى علل صدريه ده عظيم النفعدر خصوصا فى مرة نك اوآخرنده
زياده مناسبدر صنعتى بودر سكز درهم زهر الكبريت قرق سكز درهم دهن الترمنتين ياخود دهن
الكهرباء ياخود دهن انيسون ياخود دهن الابهل ايله بر شيشه يه وضع اولنوب حمام حكاده ياخود
حرارت آفتابده كاه كاه شيشه يى تحريك ايده رك تعفين اولنه تاكه اجزاء كبريتيه منحل اولوب
دهن مزبور احمر اللون اوله بعده تصفيه وحفظ اولنه مقدار استعمالى سكز قطره دن يكرمى قطره يه
وارنجه صبيانه اوچ قطره كفايت ايدر المورط نام طبيب تعليمى اوزره قدر الكفايه كبريت صافى
طين فخاردن معمول ممزوج بر ظرفده ذوب اولنوب ايكى مثلى ملح الطرطير المسحوق الحاق اولنه كبريت
ايله ملح الطرطيرك نار واسطه سيله تلاقيسندن بر غليان حادث اولور غليان بر بوز منقطع اولوب
كبريت ايله ملح الطرطير ممتزج اولنجه براغاج ملعق ايله قاريشدروره لر ادهمى اللون بر جوهر بعد التبريد
بو جوهردن قدر الكفايه مسحوق بر شيشه يه قونلوب اوزرينه درت برمق مقدارى زايد اوله جق قدر
دهن ترمنتين ياخود دهن الابهل وضع اولنوب حرارت لينه ايله تعفين اولنه تاكه اجزاء كبريتيه
منحل اولوب اوزرينه وضع اولنان دهن ذهبى اللون اوله بعده تصفيه وحفظ اولنه بلسان
الكبريتك طريقى طريق سابقدن اسهل واجوددر زيرا بو طريق ايله كبريتك جوهرنده مستكن
اولان مالحيت ماده ملح طرطير واسطه سيله اصلاح اولنوب كبريتك دبقيتى زائل اولور
اما بو طريقدن دخى اسهل واجود طريق اولدركه انفا ذكر اولنان وجه اوزره كبريت ايله ملح
الطرطيردن ممتزج جوهردن يكرمى درت درهم دهن ترمنتين ياخود دهن انيسون الثنا لنده
قرق سكز درهم روح شراب خالص بر رطل اخذ اولنوب معا بر قرعه يه وضع واوزرينه انبيق
نجى وب حمام ماريه ده روح شرابك خروجى ايچون تقطير اولنه روح مزبور ايله معا دهنك
دقيقى خروج ايدوب اسفل قرعه ده بلسان لطيف قالور تصفيه وحفظ اولنه بو طريق ايله
عمل اولنان بلسان الكبريت ده رائحه كريهه محترقه اولمادوغندن ماعدا روح الشراب واسطه سيله
اجزاء كبريتيه يه كما ينبغى انحلال مطلوب دهن ايله تام الامتزاج اولور اما طريقين سابقين ايله
عمل اولنان بلسان الكبريتده اجزاء كبريتيه ده بو انحلال اولمادوغندن ماعدا رائحه كريهه محترقه دن
خلاص اولمز مشكلدر دينلدر بعض اطبا بلسان الكبريتى ادهان مطبوخه ومعصوره ايله عمل ايدرلر
بو طريق عمل اولنان اكثريا خارجا استعمال اولنور طريقى بودر يكرمى بدرت درهم زهر الكبريت اخذ
وبر شيشه يه وضع اولنوب اوزرينه الى درهم دهن النخل ياخود دهن جوز رومى واون التى درهم
حمام احمر وضع اولنه قدنصكره نار خفيفه ايله سكز كون تعفين اولنه بو ايامده كاه كاه شيشه يى
چالقلمق لازمدر بعده حمرة زائل اولنجه طبخ ايدوب بعد التصفيه حفظ اولنه معلوم اولدكه بو طريقده
دخى كبريت ماسبقده تحرير اولنان وجه اوزره نصف مثلى ياخود ايكى مثلى ملح الطرطير ايله ممزوج

اولنوب

اولنوب كبريتك ايكى مثلى دهن النخل ياخود دهن جوز رومى يا امثالى ايله بر شيشه يه وضع وحرارت
خفيفه ايله تعفين اولنغله عمل اولنمق اولى در انسبدركه كبريت بسهولة منحل اولدوغندن ماعدا
بلسانده دخى ماسبق كبى داخلا استعماله صالح اولور زيرا كه ملح الطرطيرك كبريتى اصلاح ايلديكنه
ماسبقده اشارت اولنمشدر ومعلوم اولدكه بعضيلر بلسان الكبريتى دهن كهربا ياخود دهن ترمنتين
ايله كبريت انتيمونيدن عمل ايدوب جراحات ادويه برء الساعه دن عد ايدرلر حتى دولند وس نام
طبيبه نسبت اولنان بلسان الكبريت كه جراح وقروحك كليسنى تفتيح وتنقيه واندمال ايصال ايله
ادويه كافيه دندر على الخصوص ثدى فساده واقع اولان قروح خبيثه وجرص رديدن زياده مؤثردر
طريقى اطباى افرنج بينده اختلاف اوزره اولمسنك سببى دولند وسك حكيمك كتم عملى اولان
بلسان الكبريتك نقلى كتب وعملرنده بولنميوب هر برى بحسب رأيهم دهن اختيار ايدوب
عمل ايتمشلردر اما اكثر مجربين قولنجه كبريت انتيمونى ودهن النخل ايله عمل اولنمق اوزره دركذلك
شنكوف انتيمونى ايله دهن الانيسوندن بلسان الكبريت عمل اولنورسه زياده مناسب واحالله
مؤثردر **بلسان كبريت مركب** كاه اولوركه بحسب الاقتضا بلسان مركب عمل اولنور مثلا ايام
وبائيه ده حميات كثيره اولان مواضعده حفظ صحت ايچون صبر ومر صافى ايله تركيب اولنوب بلسان
الكبريت المركب تسميه اولنور صنعتى بودر يوز درهم كبريت صافى طين فخاردن معمول ومزجج بر ظرفده
ذوب اولنوب الى درهم ملح الطرطير البارودى دخى اولنه بعده براغاج ايله قاريشدروه رق جيدا
مزج ايدوب وظرفك اوزرينه بر قپاق قپايوب اوچ درت ساعت مقدارى دمسه ايتديكدنصكره
نارينى زياده ايدوب ذوب ايده لر بعده صبر اسقطورى ومر حجازى يكيشر درهم اخذ اولنوب
مسحوقا براغاج ظرفه وضع اولنه لكن مزبور ظرفى اولا ماء ايله ترطيب اولنه بعده ذوب اولنان جوهرى
اول ظرفك ايچنه صبر ومرك اوزرينه افراغ ايدوب برودت حاصل اولنجه ترك ايتديكدنصكره اخراج
وسحق وبر قرعه يه وضع اولنه بعده اوزرينه يوز درهم دهن حب الابهل وايكيوز درهم روح شراب
خالص وضع وبر مدت تعفين اولنه قدنصكره حمام ماريه ده تقطير اولنمز دهنك روح شراب ايله
معا رقيقى خروج ايدوب اسفل قرعه ده بلسان الكبريت المركب قالور تصفيه وحفظ اولنه مقدار
استعمالى ماسبق كبيدر معلوم اولدكه داخلا استعمال ايچون عمل اولنان بلسانات كبريتيه نك جمله سنك
تعفين وطبخنده حرارت نار دير ممكن اولدوغى مرتبه خفيفه ولينه اولمق كركدر زيرا حرارت قويه ايله
عمل اولنديقده انده بر رائحه ثقيله حاصل اولماغله استعمال ايلنلره جشا عتيدن ماعدا غثيان احداث
ايدر الحاصل حمام ماريه ده عملدن مناسبدر **بلسان لعلل الاسنان** انطونيوس غوبيوس حكيمك
مختاريدر وجع اسنانه پنبه ايله وضع اولنسه وجعى فى الحال سبيدن اولورسه قطع ايدر ديشلرده
حاصل اولان قورد لرى قيرار واسنانه قوت ويرر انصباب موادى مانع اولور صنعتى بودر دهن
قرنفل ايكى درهم دهن مر صافى ايكى بچق ثلث درهم دهن عود الغياق ودهن عود البقس ياردمش
وبر خلاصه افيون درت ثلث درهم عصاره البنج المصفى المروق نصف درهم كافور قيصورى
بر درهم دهن جوز بواء المقصر درت مثقال روح الكبريت ثلث درهم بونلرى قاعده اوزره
بر برينه خلط ايدوب حفظ ايده لر **بلسان لعلل الرحم** بو دخى طبيب مسفورك اختراعيدر
علل رحميه يه باردة نك جمله سنه على الخصوص اختناق رحمه طلاء وشم اسيف نافعدر صنعتى بودر
دهن فلسفيون ثلثان درهم دهن السفا قس ثلث درهم دهن جيباسه ودهن دارچين سكينج
اون بشر قطره ودهن مرزنجوش اون قطره ودهن كهربا ايكى بچق ثلث درهم خلاصه قاصنى وخلاصه

ایکیشر مثقال خلاصه حلتیت بر درهم جند بیدستر بش ثلث درهم دهن حب الغار المعتصر ایکی
وقیه بر برینه خلط ومزج ایدوب حفظ ایده‌لر بلسان لمفاصل لاطین حکماسندن دیودیوس
حکیمك مختاریدر وجع مفاصل ونقرسه علاج برء الساعه در ریش الدجاج ایله فاتراً موجع
وجعه طلا اتسه‌لر جمیع اغریلری تسکین ایدر صنعتی بودر مصطکی ولبان ابیض ومر صافی
ومقل مکی وجاوشیر واشق ومومیاء بحوریه ایکیشر وقیه زاج قبرسی بر رطل عسل شمع ایکی
رطل طرطیر خام بر بحق وقیه روح الشراب درت رطل بونلری جملةً معاً تهعد وانبیق زجاج ایله
حمام یابسه‌ده نار وسط ایله تقطیر ایده‌لر بلسان لوغاطلوس شرباً انواع حصات
وقروح کلی ومثانه وعسر البول ولصقةً حرق النار وفلغمونی وجراحات وقروحاته عظیم النفعدر
کذلك صنوبر وسقطه‌دن حادث اولان افاتلره جملةسنه شرباً ولصقةً استعمال اولنور صنعتی بو
اوتوز ایکی درهم شمع اصفر یوز درهم خرخرف ایلمعاً نار خفیفه‌یه وضع اولنوب شمع
ذوب اولندقدنصکره زیت صافی وماء الورد ایله غسل اولنمش ترمنتین بندقی یوز درهم
الحاق وخمر زائل اولنجیه طبخ اولنه بعده اون التی درهم دهن هیوفاریقون اون ایکی درهم بر و بلسان
وسکز درهم ناعما سحق اولنمش صندل احمر الحاق ومزج اولنوب تبرید وحفظ اولنه معلوم اولکه
بین الاطبا مشهور ومتداول اولان بلسان من بوز منوال مشروح اوزره عمل اولنور لکن استادم
علی البروسی مرحوم دیرکه بو بلسانك برکادی بور مملکتنه نسبت اولنان نسخه سی اختیار ایدوب
منافع عدیده‌سین تجربه ومشاهده ایلدم اول نسخه بودر شمع اصفر المتش درت درهم دم الاخوین
درت درهم مومیایی بحری ایکی درهم حشیشة الثلج بر قبضه ورق الغار وقفاح اکلیل الجبل یارمش
قبضه اخذ اولنوب شمع ترابندنه معمولاً مزج بو ظرفده نار خفیفه ایله ذوب اولندقدنصکره دم الاخوین
ومومیا وحشیشه‌لر سحق قالحاق ومزج اولنه بو اثناده اللی درهم میعه سائله واوتوز ایکی درهم
ترمنتین بندقی یاخود قبرسی وسکز درهم دهن هیوفاریقون وایکی یوز التی درهم زیت صافی
ویوز درهم ماء الورد ویاخود ماء لسان الحمل واوچ یوز درهم ماء القراح بر واسیجه ظرفه قونلوب
بلا غلیان نار لینه‌ده ربع ساعت طبخ اولندقدنصکره ممزوج سابق الحاق اولنه بعده بر بلسانی
وناعما سحق اولنمش صندل احمر سکز درهم اضافه اولنوب بر مقدار دخی طبخ اولنه لکن بو اثناده
بر اغاج قاشق ایله متصلا تحریك لازمدر که صندل اسفله رسوب ایلمیه بعده ناردن تنزیل وحار
ایکن تصفیه اولنوب صوغومغه ترك واجزاء مائیه سی ازاله ایدنصکره تکرار ذوب وخرده جه
ظرفله افراغ ایده‌لر رونق وقوامده زیاده مشابر بر بلسان اولور مواضع یابسه ومحللرده حفظ
اولنه یکرمی سنه بردلو قوتنه خلل کلمز معتاد استعمالی بر درهمدن ایکی درهمه دك ونارنجه
بلسان مبارك مواد بارده‌دن عارض اولان سوء مزاج دماغی ازاله ایدوب دماغه
قوت ویرر تشنج امتلائی وفالج ورعشه وخدر واخلاط مختلفه‌دن حادث اولان وجع مفاصل
بارده‌یی طلا دفع ایدر اگر درز اکلیلی اوزرینه طلا اولنسه صرع وام الصبیانه نافعدر اگر ابتداء
مراهم قوییر ایله پاك اولندقدنصکره ناصور تغبیه اولنان اوکلمز حاده‌لری سورسه‌لر تجفیف ایدر
اکلمه قروح عتیقه وجلد بدنی زمان یسیرده اونکلیدر نوازل بارده ورطوبات دماغی ازاله ایدر
ادواهمه قوت ویرر واخلاط بارده‌دن مجاری وعروق دماغده حاصل اولان سده‌لری تفتیح ایدر
اکر منبعه ایله بر قطره قولاغنه طمزرسه وجراحت اذن وسائر صوقرلرده حاصل اولان قولاق
مرضلرینه نافعدر اکر کل پرمسنی بر دهنله اصلدوب صدغینه الصق اتسه‌لر شقیقه وسدد

ودوار

ودوار وسدد مجاری دماغ دفع ایدر اگر اوچ کون متوالیةً علی السحر یارمشر وقیه سنی شرابدن مانی
ایله ایچسه‌لر قلب وذیه بر قوت ویرر صوتی صاف ایدر نکهه‌یی طیب ایدر وجمیع دهنانك
مضرات صوکندرغنه تریاق اکبر حقا مندده ضعیف واسترخاء اعصاب ووجع مفاصل افرنجی‌یه
طلاء علاج کاملدر دهن بلسان شجرینه اولان منافع وخواصك جملهسی بو دهنده موجوددر
صنعتی بودر زیت الانفاق ایکی رطل اصطراك ولادن قبرسی وزعفران ولبان ابیض وصمغ عربی
ودم الصباغین وصمغ البلاذب وصبر اسقطوری ومصطکی وقرنفل وجوز الطیب وخولنجان
ودارچینی وکبابه ایکیشر وقیه قومالیبی بر رطل مر صافی ومقل بردبحی وقیه قاصفی المکی
وقیه سنبل الطیب وعود هندی بر وقیه سکبینج وجاوشیر واشق اون‌در درهم بونلری قرعه
وانبیق زجاج ایله حمام یابسه‌ده علی الارضیه اوچ دفعه تقطیر ایده‌لر ولکن هر دفعه تکدر مجالة
یکرمی درت ساعت تمام اوله بر دهن لطیف چیقار بلسان مبارك آخر قالو بیوس نام جراحك
مختاریدر باشده عارض اولان یاره‌لره وبره‌لره طلا اولنسه غیری دوایه محتاج ایتمز صنعتی بودر
دهن ملك الصنوبر وبیاض البیض المسلوق بر درهم ل داتیاغ صافی المتی وقیه قومالیبی ایکی وقیه
بونلری بر مطبخی مائل الرجید وضع ایدوب حمام مادیه‌ده نار لیش ایله اوتوز التی ساعت تقطیر
ایده‌لر بلسان مقوی انطوبوس غوبیوس طبیبك ایجادیدر حرارت وانثیان وقضیب وطحال
المتنی بو دهن ایله تدهین اتسه‌لر ذکری قوام کتوروب وشهوت باهی تهییج وتحریك ایدر
حکمانك اسرار مکتومه‌لرندندر صنعتی بودر عمل الطیار مع بیضا نها درت وقیه زلمح الاحمر البندقی
ایکی مثقال حرجودن نصف وقیه دهن جوز بوا المعتصر اوچ وقیه دهن بزر الجرجیر المعتصر ودهن
بزر الخردل بر درقیه دهن النارجیل درت مثقال دهن حب الصنوبر ودهن قلب الفستق الشامی یارمش
وقیه دهن اصطراك ودهن جند بیدستر بر درهم دهن قرنفل ثلثان درهم دهن السفاقس
ردهن کبابه ودهن الخزاما یارمشر درهم زباد خالص بر مثقال مسك خطایی اون ایکی حبه ابتدا
زرارنج وغلی بر شیشه ایچنه قیوب ادهان معتصره ایله مزج ایدوب یکرمی درت کون مکان حاره‌ده
تخمیر وتعفین ایده‌لر بعده چیقاردوب محکم عصر اولندقدنصکره چیقان دهنه مذکور ادهان
ستغطره‌یی دخی الحاق ایدوب حفظ ایده‌لر بلسان مسکوتین فرانسه حکماسندن شارلس حکیمك
ایجادیدر ایکی اوچ هفته علی التوالی کف الیده واکسه‌یه وصدغینه وبورونه دکلرینه سورسه‌لر
سکته وصرع ودوار امثالی امراض دماغیه‌نك انواعنه بالخاصه عظیم النفعدر سره‌یه طلا اولنسه
وجع قولنجی تسکین ایدر فرجه طلا اتسه‌لر اختناق رحمی دفع ایدر غایة الغایه مؤثردر صنعتی بودر
دهن جوز بواء المعتصر ایکی وقیه عنبر اشهب اوتوز ایکی حبه مسك ترکی وحصالبان جاوی
لادن صافی واصطراك قاطر ودهن السذاب ودهن اکلیل الجبل ودهن الخزاما ودهن دارچین
هر برینك سدسر درهم ودهن قرنفل اون التی قطره ودهن کهرباء الیی قطره بر برینه مزج ایده‌لر
حفظ ایده‌لر بلسان مصر وعین شاراس حکیمك مختاریدر بر قاچ کون علی التوالی نبض
طمرلرینه وباشنه وبورون دکلرینه سورسه‌لر صرع وام الصبیان تسمیه اولنان مرضلر
تخی سببدن اولورسه باذن الله تعالی دفع ایدر صنعتی بودر دهن جوز بواء المعتصر بر
وقیه دهن کهربا نصف درهم دهن الورد المقطر ودهن دارچین هر برینك ثلث درهم ودهن
خزاما ودهن مرزنجوش هر برینك ربع درهم دهن السذاب ودهن حصالبان هر برینك سدس
درهم دهن قرنفل ودهن قشر الاترج بر قیراط عنبر اشهب بر مثقال زباد خالص درت ثلث

درهم مسك تبتى بر درهم بربرينه خلط ايدوب حفظ ايدرلر **بلسان موفى للجراحات**
انطونس قلمطيوس حكيمك ايجاد ايدوكيدر جميع تازه يارهلرى قطعى سبيددن اولورسه زمان يسيرده
اوكلدر جراحان اوندن بونك اسرار مكتومهلرندندر صنعتى بودر ترمنتين بر رطل قاصنى وقوماليمى
وصمغ البلاب ولبان ذكر ومرصافى ومصطكى ايكيشر وقيه صبر اسقوطرى وعود هندى
وخولنجان ودارصينى وجوز الطيب وقرنفل وكبابه بر بر وقيه شراب مصفى اوچ وقيه بونلرى
بالجمله بر مائل الرقبهيه وضع ايدوب يكرمى درت ساعت مكان حارده نقع وتعفين اولندقدن
صكره على الارض ايكى دفعه تقطير ايدرلر **بلسان نافع القلبيه** انطونوز غوبيوس حكيمك
مختاريدر استشمام ايتمكله موضع قلبه طلا ايتمكله قلبه قوت ويروب فرح ويرر وغشى وخفقان
وامراض قلبيهنك جملهسينه اكسير اعظم منزلهسندهدر صنعتى بودر دهن بادرنجبويه وخلاصه
زعفران بر درهم دهن قشر الاترج دهن قشر النارنج هر بريندن ثلثان درهم دهن بسباسه
ودهن الورد المقطر ودهن دارشيشعان يارمشر درهم دهن قرنفل ثلث درهم دهن جوز بوا
المعتصر بر بجق وقيه حب القرمز درت ثلث درهم مسك خالص وعنبر خام اون ايكيشر حبه
بر برينه خلط ايدوب حفظ ايدرلر **بلسان نوازلى** نوازل وزكام اصحابنه حفظ صحت و
دفع علت ايچون استعمال اولنور صنعتى بودر دهن مرزنجوش بر درهم دهن الكهربا ايكى درهم
دهن السذاب درت درهم دهن جوز بوا سكز درهم اخذ اولنوب مزج وبلسان اولنه
بلسان يقوى الدماغ ديوريدس حكيمك اختراعيدر عند النوم باشه وبورون دكلرينه سورلر
اعصابه ودماغه قوت ويروب قزدرر وانواع صداع بارده يى دفع ايدر بوردتدن تكون ايدن
علل دماغيه وعصبيهنك جملهسنه طلاءً بليغ النفع وسريع التأثيردر صنعتى بودر دهن زهر النارنج
التى مثقال دهن كهربا بر مثقال دهن آسفاقس ودهن اكليل الجبل يارمشر مثقال ودهن الخزاما
سدس درهم شمع ابيض ايكى مثقال بونلرى نار معتدل ايله بر برينه خلط ومزج ايدوب حفظ
ايدرلر **بلسان يقوى الرأس** يوحنا ارطمانوس نام حكيمك مختاريدر قبل الطعام بعد الطعام
مياه مناسبه ايله استعمالنه مداومت اولنسه رأس ودماغى تسخين ايدوب قوت ويرر وابخره
غليظه ردیهنك تصاعدنه مانع اولور وهضمه معين اولور ونوازلى منع ايدر نفخ ورياح
غليظهيى طرد وتحليل ايدر معدهيى اصلاح ايدوب قوت ويرر وبرودتدن حاصل اولان باش
ومعده مرضلرينك جملهسنه علاج كاملدر صنعتى بودر دهن انيسون دهن دازيانج ايكيشر مثقال
دهن الكزبره ودهن هيل بوا ودهن الكبابه ودهن دارچين بر درهم دهن جوز الطيب ودهن بسباسه
يارمشر درهم ودهن قرنفل قطوز بجق درهم بونلرى بر برينه خلط ايدوب حفظ ايدرلر مقدار استعمالى سكز قطرهدر

الفصل الثانى فى المحلولات المستعملة محلول اسفيداج

اعضاء خارجيهده واقع اولان اورام وحرقت وفلغمونيايى تبريد وتجفيف ايچون استعمال اولنور
اوجاعى تسكين ايدر ومرض عينى واقع صفرة وجه وبشرهده اولان اثارلك جملهسنى ازاله ايدر
لون انسانه طراوت ورونق ويرر صنعتى بودر اسفيداج صحيح بر وقيه توتياء طباشيرى نصف
وقيه حجر قلاميناريس ومرداسنج ايكيشر درهم توتياء مدبر وطباشيرى هندى بر بر درهم اخذ
وناعما سحق ايدلدكدن صكره ماء حى العالم البستانى وماء لسان الحمل الكبير وماء الورد الاحمر اوچر وقيه
اخذ ومسحوق مذكوره ايله جيدا مزج وحفظ اولنوب حين اقتضاده كونده بر قاچ دفعه عضو مأوفه
طلا اولنه **محلول انتيمون** بلسان الانتيمون الجراحين دخى تسميه ايدرلر باسليانوس

حكيمك مختاريدر منبت اللحمدر قروحات وجراحاتى اوكلتمكده بى نظير اولان اسرار حكمادن ايدندلدر
مادهلرى وسائر اوكلمز خبيث يارهلرى زمان يسيرده دفع وازاله ايدر مفرداً ايلنور اوكلدكجى
مرهملرله مخلوطاً طلا ايدرلر صنعتى بودر كبريت اصفر درت وقيه بعد السحق بر مزج جملكه قى منع
نار لين ايله ذوب ايدوب بعد الذوب ايچنه تدريجاً آز آز نصف رطل زيبق مغسول الشديد بروب
متصل اغاج ايله قارشدورهلر بحاله امتزاج بولدقده اتشدن اندورهلر صووده لر بر سياه شئ
اولور الوب ايچنه حجر مغنيسا الدخلى وزرنيخ اسود هر بريندن درت وقيه زعفران الحديد
ايكى وقيه اخذ اولنوب ذكر اولنان جوهره الحاق ايدوب شئ واحد اولنجه سحق اولندقدن صكره
بر تصعيد شيشهسنه وضع ايدوب قاعرهٔ منقار دن اوزره درجات نار ايله تصعيد ايدرلر زنجفره
الرمانى لسكنده بر قرمزى جوهر صعود ايدر محكم سحق ايدوب بر قرعيه وضع ايدوب قدر الكفايه
خل المصعد ايله عمر اولندقدن صكره شهراً كاملاً مكان حارهده تخمير ايدرلر بعده جرعلته ايدوب محلول
مصفايى قرعه وانبيق ايله حمام حكاده تقطير ايدرلر اسفل قرعهده بر قرمزى عنبان قالور ذكر اولنان مقدار
كفايه روح الشراب ايله عمر ايدوب اغزى انبيق لمبى ايله محكم سد ايدوب حمام رطبده اوتوز كون
كامل تعفين ايدرلر بعده حمام ماريده نار لينه ايله تقطير ايدرلر اسفل قرعهده جوهر يابس باقى
قالور جيعارو بر شيشه چناغنه قيوب موضع نديه وضع ايدرلر زمان طيلده حل اولوب محلول
صافى اولور حفظ ايدرلر **محلول بارودى** امراض ملتهبه وزحيرنك كليسنده استعمال اولنور
ادويه محرقه ومدرزه وباد زهريه ومبرده نك الطف واشرفيدر صنعتى بودر عصارهدن تقطير
اولنمش ماء شوكة المباركه اون درت وقيه رب الريباس درت وقيه سكر لؤلؤى ساده
ايكى وقيه باروت مدبر بر وقيه اخذ وبعد المزج حفظ اولنه مقدار استعمالى بر وقيهدن ايكى
وقيهدن اوچ وقيهيه وارنجه **محلول توتيا** اعضاء خارجيهيى تبريد وتجفيف ايدر انواع
فلغمونى واورام واوجاعى ازاله ايدر صنعتى بودر توتيا مدبر ومرداسنج واسفيداج يارمشر
وقيه كافور بر درهم شب خام نصف درهم ماء لسان الحمل وماء الورد دردر وقيه اخذ اولنوب
بعد المزج حفظ اولنه **محلول تفتيت حصاة** قروليوس حكيمك مختاريدر بدنده طاش
تولد ايتمش كسلره ايچورسلر بوكركلرنده ومثانهسنده وهر قنغى عضونده اولورسه اولسون
بالخاصه طاشلرى پارهلر وچيقارر ومجارى بولده اولان بلغم دبقيه لزجهيى بول ايله دفع ايدر
اخراج ايدر صنعتى بودر عين سرطان النهريه وحجر اليهود وكهربا وحجر الاسفنج وحجر الطيطس
وحجر مثانة الانسان وبللور معدنى هر بريندن درت وقيه اخذ اولنوب ناعما دق وسحق
اولندقدن صكره جملهسنك اغرى قدر كبريت اصفر مسحوق الحاق ايدوب بر بيوك بوطهيه
وضع ايدوب نار شديد ايله احراق ايدرلر وبعد التبريد محروقى تكرار مثلى قدر ملح البارود ايله
محكم سحق ايدوب كالاول احراق ايدرلر بعده محروقى محكم سحق ايلدكدن صكره بر قرعيه وضع ايدوب
اوزرلرينه درت پرمق اورتهجك مقدارى خل المقطر ايله غمر ايدوب يكرمى درت ساعت
مكان حارهده تعفين ايدرلر بعده محلولنى كاغددن جرعلته ايدوب محلولى حمام حكاده عقد
ايدرلر اسفل قرعهده ملح ابيض قالور بر قاچ دفعه دخى حل عقد اولندقدن صكره ملح معقودى
قاعرهٔ كليه اوزره مكان ندايه وضع ايدرلر وحل اولندقده محلولنى حفظ ايدرلر مقدار استعمالى
ثلث درهمدن ثلثان درهمه وارنجه مناسب صولر ايله استعمال ايتدرهلر **محلول اجغاليقانى**
علل رأسيهده زياده مستعملدر صداع وشقيقه وصرع وسكته وجنون ودوار اصحابنه اعانت

عظیمه سی وار در دیرا دماغه قوت ویرور و حواسه لطافت وذهنه حدت ویرر عقل زائل اعاده
ایدر صنعتی بودر ما سبقده ذکر اولنان ماء مسکوتین درت وقیه ماء صرعی وماء المسوس الازرجی
اوچر وقیه ماء مرزنجوش ماء قسطران ماء السفاقسی برر بچق وقیه جوارش دواء عنبر بر وقیه
معجون زمرد نصف وقیه ملح کهربا ثلث درهم اخذ اولنوب جیداً امزاج وحفظ اولنه مقداری استعمالی
بر قاشقدن اوچ قاشقه وارنجه **محلول جوابجی** صبحاً ومساءً استعمال اولنمله عمق اعضایه
نائب اولان اشیاء خارجی رد ایدر صنعتی بودر اصل خولنجان وزنباد وعیون السراطین
وبسباسه یادمشر وقیه مومیای بحری ایکی درهم جوز الحی اون بشر حبه اخذ اولنوب بر رطل
شراب صرفده مواضع فاترده نقع اولنه مقداری استعمالی بر قاشقدر جراحات رئیسه ده استعمال مراد
اولندقده جوز الحی اخراج اولنور مناسبدر **محلول حجر** مواد طرطیریه ولعابیه یی تقطیع ایدر حصاة
کلی ومثانه یی تفتیت وسده لری تفتیحده عظیم الاثردر صنعتی بودر حصاة المحرق اوچ رطل وملح الطرطیر
البادورقی التی رطل اخذ و بربرینه مزج ایدوب بر بوطه ده احراق اولنه بر بیاض جوهر اولورندایه
وضع ایدرلر حل اولور تصفیه اولنوب حفظ اولنه **محلول حدید** اسهال الدم ورعاف وقئ الدم
ونفث الدم وجمیع اسهاللری وسیلانی وجمله اعضادن کلن قانلری قطع وحبس ایدر غایة الغایه
قابض مجففدر صنعتی بودر برادهٔ حدیدی تکرار بتکرار سرکه ده طوزایله وسخ وسوادی زائل
اولنجه غسل ایدوب بعده بر قاچ دفعه دخی ماء القراح ایله غسل ایله لکن سرکه بر قوت عید وضع
ایدوب اوزرینه مثلی قدر ماء کبریت وایکی مثلی قدر ماء القراح قیوب مکان حارده جمله سی
حل اولنجه ترک ایدرلر بعده نار خفیف ایله قرودوب قاعدهٔ کلیه اوزره تصعید ایدرلر بعده مصعدی
الوب بر زجاج صلایه اوزرینه وضع ایدوب مکان ندایه قویه لر حل اولوب قان کبی محلول اولور
حفظ ایدرلر مقداری استعمالی اوچ قطره دن التی قطره یه وارنجه بو محلول اهل کاف عندنده دخی
غایت مرغوبدر لکن صدد یمزدن خارج اولمغله اشعار اولنمادی **آخر** برادهٔ مریخ وعقاب بر
رطل زیبق مصعد اوچ وقیه ملح قلیه ایکی وقیه اخذ اولنوب بعد السحق بر بوطه یه وضع واون ایکی
ساعت نار خفیفه ایله دمس ایدرلر بعده اخراج ایدوب وزن ایدرلر اگر نقصان گلور ایسه نقصانی
عقابدن تکمیل ایدوب ینه دمس ایدرلر منوال محرر اوزره هر دفعه ده نقصانی عقابدن تکمیل
ایدرلر حتی وزنی تمام چقنجه اون ایکیشر ساعت دمس ایدرلر بعده جوهر تا بتجه نداه وضع ایدوب
حل ایدرلر بر دهن احمر ناصع اولور اگر بو دهندن نخفرهٔ علیله بر تسقیه السه لر حتی بر صبرسی صحیفه
قمره غوص وجریان ایدر اگر اول زنجفرهٔ مدبرك برنی بش قمره بر قطب ایله اطعام اولنسه قمر
درجهٔ علیایه واصل اولور **آخر** برادهٔ مریخی ماء فاروق ایله عجن ایدوب بعده تجفیف ایدرلر اناده
زعفران باقی قالور بعده وزنی قدر نوشادر مصری ایله سحق ودرت دفعه تصعید ایدرلر
بعده مجموعنی خل ثقیفه یه وضع وایکی کون حرارت لینه ایله حل اولنجه ترك ایدرلر بعده محلولی
جر علقه ایدوب خلی تبخیر ایدرلر بعده نار رشدیده ایله نوشادر مصری یی طیران ایتدردب
اسفلده زعفران ذائب قالنجه نار شدیده قطع اتمزلر بعده نداوه وضع اتمکله محلول اولور
محلول حلزون وجع نقرس یسی طلاء تسکین وثآلیلی ازاله ده مجرب وجلد عضوی تجفیف فاتراً طلا
اولنوب اوزرینه بو محلول ایله تبلیل اولنمش صوف وضع اولنسه فائدهٔ عظیمه سی مشاهده اولنور
اکرم صنعه بر قاچ قطره سنی فقاع الشعیر ایله استعمال اولنمه مداومت ایلسه صبیاننده اولان سعال وخرق
امثالنی دفع وازاله ایدر صنعتی بودر حلزون بستانی مدقوق وملح الطعام علی السویه اخذ اولنوب

استین ابتر الحتة وضع ایدوب مکان رطبه یه تعلیق اولنه محلول سیلان ایدوب حفظ اولنه
محلول حامض اللؤلؤی راس ودماغ ومعده وقلب وکبد امثالی اعضاء رئیسه نك کلیسنه قوت
ویرر سکته وصرع ودوار وجذام ومرض افرنج امثالنك حدوثنه مانع اولور نافعیته مناسبدر
اشتهایی تهییج وعفونات وسمیتی ازاله ایدر حمیات محرقه وامراض ملتهبه نك کلیسنه نافع
تمام عیشی دفع ایدر صنعتی بودر لبن اللؤلؤ عملنده باقی قالان خلی حمام ماریه ده تقطیر ایدوب
مقطردن ایکی وقیه روح الزاج المقطردن ایکی وقیه روح الزاج المقطر مع روح الشراب بر وقیه
اخذ و مزج اولنه بیاضه مائل بر محلول اولور حفظ ایدرلر مقداری استعمالی سدس درهمدن ثلث
درهمدن نصف درهمه وارنجه ادویهٔ مناسبه ایله استعمال اولنه **محلول حامض المرجانی**
علل رأسیه وصرع ومالیخولیا ودوسنطاریا وبواسیر الرحمه مناسبدر دمی تصفیه ومعده یی اصلاح
ایدر امراض داخلیه نك اکثرنی استیصال ایدوب روح حیوانی انعاش ایدر غایة الغایه شریف
ولطیف دوادر صنعتی بودر لبن المرجان عملنده باقی قالان خلی حمام ماریه ده تقطیر ایدوب
مقطردن ایکی جزء روح الشراب ایله بر قاچ دفعه تقطیر اولنمش روح الزاج بر جزء اخذ ایدوب
بعد المزج حفظ اولنه مقداری استعمالی سدس درهمدن ثلث درهمدن نصف درهمه وارنجه ادویهٔ
مناسبه ایله ویررلر **محلول زنجار** دهن زنجار دخی دیرلر بثورات افرنجیه وثآلیل امثالنه طلاء
دفع وازاله ایدر ادویهٔ کاویه دندر صنعتی بودر زنجار ایکی وقیه بارود اوچ وقیه اخذ اولنوب
بعد السحق بربرینه مزج اولنه قدر نضکره بر بوطهٔ کبیره ده احراق اولنه بعده مکان مرطوبه یرده ترك
ایتمکله حل اولور تصفیه وحفظ اولنه **محلول زیبق** بلسان الزیبق دخی تسمیه ایدرلر ابراکلیسوس
اتباعلرینك عورجنا نوس حکیمك مختاری در مجرابی بولده ومثانه ده سائر داخل بدنده اولان
یاره لرك جمله سنی اوکلدور وخارجده علاجی مشکل اولان اوکلمز یاره لر وجبانلره علی الخصوص توفنك
یاره لرینه طلاء سیف قاطع مثابه سنده در صنعتی بودر زیبق الحی المغسول وکلس قشر البیض برر
بچق رطل بونلری بر طاشده اوان اجزاء شیء واحد اولنجه سحق ایدوب بعده تصعید شیشه سنه
وضع ایدوب قاعدهٔ کلیه اوزره تصعید ایدرلر بعده مصعدی محکم سحق ایدوب بر شیشه قرعیه
وضع ایدوب اوزرینه درت برموق سته ایده جك مقداری خل المقطر ایله عجن ایدوب مقطری
هر دفعه ده ارضیه سنه رد ایتمك اوزره یدی دفعه حمام یابسده تقطیر ایدرلر زیبق مصعد
اسفل قرعده ده بر قرمزی عبا اولور سحق ایدوب بر حقه شیشه سنه وضع ایدوب اوزرینه
التی رطل روح الشراب قیوب اغزینی محکم سد ایدوب حمام حماده سکز کون تعفین ودود
ایتدوره لر بعده قرعه وانبیق رجاجله حمام بحریده تقطیر ایدرلر روح الشراب تقاطر ایدوب
اسفل قرعده ده زیبق محلول قالور مقداری استعمالی ایکی قطره دن اوچ قطره یه وارنجه مناسب
صولر ایله استعمال ایدرلر **محلول زیبق المجسد** بو دخی عورجنا نوس حکیمك مختاریدر توفنك
یاره لرینه سور سرلر بالخاصه زمان یسیرده اوکلدر صنعتی بودر زیبق الحی المطهر درت وقیه رصاص
ابیض منقی بر وقیه بونلری قاعده اوزره ملغمه ایدوب اول ملغمی بر حدید مغرفه الجنیه قیوب
بر غناك یره وضع ایدرلر حل اولوب دهن اولور **محلول زیبق الحماضی** جدری تنقیه البدن طلاء
قویا وکلف امثالنه علاج کاملدر صنعتی بودر زاج ابیض وکافور یادمیشر وقیه زیبق مصعد
واسفیداج المغسول وطرطیر ابیض وشب محرق ایکیشر درهم تو تیا طبا شیری نصف درهم اخذ
اولنوب ناعماً سحق وسفوف اولنه بو سفوفدن نصف وقیه خل حمر الثقیف ودرت وقیه اخذ ومزج

وحين اقتضاده برطاوق يلكيله عضو ماؤفه طلا اولنه **محلول زيبق السكرى** قوباء وكلف
انواعنی هر نوعندن عسير البرء اولورسه دفع ايدر صنعتی بودر ماء لسان الحمل وماء الورد دردر
وقيه اسفيداج بر وقيه زيبق مصعد وبنات ابيض ودوج شراب يارميشر وقيه ماء الحادة ثلث
درهم اخذ ومزج وبر شيشه يه قويوب محكم جالقيه لر حين اقتضاده برطاوق يلكيله عضو ماؤفه
طلا اولنه **محلول سم الفار** زهرناك وفرنكی ياره لر وسرطان وقوبا وناصور المقعد وقودوز
كلب طلاوغنه وساير اسكی وخبيث اوكلمز ياره لرك جمله سينه عظيم النفعدر بعضی حكما بو
محلولدن بر وقيه دهن مرصافی ايكی وقيه بربرينه الحاق ايلدكدنصكره حق كوده مرضلرده طلا
استعمال ايدرلر صنعتی بودر سم الفار الابيض البلوری وطرطير غبيط وملح بارودت المصفى
بودبجق رطل بونلری معا سحق ايدوب بعده بر بيوك بوطرفی نار شديده وضع ايده لر
قرمزی اولدقده ايچنده مسحوق سمدن بر قاشق قويوب ادخنه سی سميدی غليا في منقطع اولنجه
اتش ايده لر بعده بر قاشق دخی قويوب قارشدردقدنصكره ينه اتش ايده لر بو منوال اوزره
جمله سی تمام اولدقدنصكره يكرمی درت ساعت كامل نار شديده ده طوره بعده چيقاروب
ماء الحارة ايله طحيق كيدبجه غسل ايده لر بر بياض وثابت غبار قالور داول غبارى بر مرمر صلايه
اوزرينه وضع ايدوب بر عنانك يره قويه لر حل اولدقدنصكره محلولنی حفظ ايده لر **محلول صدائی**
جبهه يه لصق اولنسه صداعی دفع ايدر صنعتی بودر ايكی درهم كافور قيصوری ايكی وقيه دوج
الشراب ايله حل اولنوب استعمال اولنه بعضيلر بو محلوله قدر الكفايه دوج الورد ياخود عطرشاهی
الحاق ايدوب بعده نار خفيف ايله تسخين ايدرلر روحك اكثريسی زايل اولنجه واوزرينه
ثلث درهم جوز البوا المسحوق ونصف درهم زرنباد ذر اولنوب حفظ ايدرلر **محلول طرطير**
سطح جلدده وجبهده اولان چاللری ولكه لری سورمكله كيدروب جلا ورونق وير روبياض
ايدر بهق وقوبا وبادم مالح وجرب وساير بونلرك امثالی علل جلديه نك جمله سينه طلاء عجيب النفعدر
وجميع حدتلو صولرك ماء معشر وماء مثلث وماء الفاروق كبی حدتنی كسر ايدر اعمال الكيميائيه نك
اكثرينه مستعملدر صنعتی بودر كفايت مقداری طرطير غبيط اخذ اولنوب بواتشه طايانور چولمكه
قويوب چولمكچيلر فرونده بياض كرج كبی اولنجه احراق ايده لر وبعد التبريد محروقی بر
كنو بردن دكلمش كيسه نك ايچنه قويوب بر عنانك يرده اصالر والتنه برصرچه دن كاسه
قويه لر طرطير مكلس حل اولوب واول كاسه ده جمع اولور حفظ ايده لر **محلول طرطير رصاصی**
يوزده وساير اعضالرده اولان كلف وآثار وبثوراتی دفع وازاله ايدر وبشره يه رونق وجلا
ويروب بياض ايدر صنعتی بودر طرطير ابيض غبيط اوچ رطل ملح البارودت المصفى درت
وقيه رصاص ابيض مكلس اوچ وقيه شب احمر بر وقيه بونلری بالكليه ناعما دق وسحق ايلدكدنصكره
بر ناده صابر چمكه وضع ايدوب نار شديد ايله بياض كرج كبی اولنجه احراق ايده لر بعده
بو مكلسك هر وقيه سنی بر رطل دوج شراب ايله حل ايدوب بر شيشه يه وضع اغزنی محكم
سد ايلدكدنصكره بر هفته حمام حكاده تحمين ايده لر بعده حفظ ايده لر ومحل اقتضاده لكذلرينه
طلا ايده لر **محلول طلق** كلف وغش وساير اثار جبهه يی ازاله ايتمكده مجربدر صنعتی بودر
طلق وطرطير وبارودت هر برينك بر رطل اخذ ومحكم سحق ومزج ايتدكدنصكره طين حكمت ايله
معمول صابر على النار بر ظرفده فرش خالف وهم ظرفی محكم سد ايدوب التی ساعت دمس اولنش
بعده اخراج وظل المتقطر ايله لونی استخراج ايدوب جو علته ايله تصعيد دنصكره حمام رمله ده

املاح سائره كبی عقد ايدوب بعده محزونه وضع ايتمكله حل اولنوب حفظ اولنه **محلول طين مختوم**
ابن ماسويه نك مختاريدر سيلانات دمويه نك جمله سنی قطع ايتمكده زياده مؤثردر صنعتی بودر درت
نشأت ايدن نوف دمه ماء بقلة الحمقا ايله ومقعددن سيلان ايدن دمه واسهالاته ماء
عصا الراعی ايله ونفث الدمه لسان الحمل ايله وبعه لر رعافی منع ايدر ومايعات قابضه ايله
بر دانه سنی مزج اولنوب جبهه يه لصق اولنسه طمثك افراطنی قطع ايدر وعصارة بوليقون في
ياخود لسان الحمل ياخود طوبياض البيض ايله مزج اولنوب فخذ وعانه يه لصق اولنسه ياخود
مايعات قابضه ايله حل اولنوب داخل رحمه زرق اولنسه بول الدمی ازاله ايدر عانه وعجانه يه
طلا ياخود مثانه يه زرق اولنه صنعتی بودر دم الاخوين وصمغ عربی وقرص رامك وورد احمر
وبزر الورد نشاستج مجفف وطباشير هندی واقاقيا ورب لحية التيس وحجر جماطيطس مدبر
وطين مختوم وطين ارمنی ومرجان وكهرباء هر برينك ايكيشر درهم اخذ اولنوب ناعما سحق
اولندقدنصكره ماء لسان الحمل الحاق ودق ايدرك عجين وقرص اولنه مقدار استعمالی ثلثان
درهمدن بر درهمه وارنجه اكر بو نسخه يه ايكيشر درهم افيون مدبر ضم اولنورسه ديسنطاريا
وزلق الامعا وساير استطلاقاتی منع ايتمكده زياده مؤثر اولور بو صورتده دخی مقدار استعمالی
ماسبق كبيدر **محلول عكر البول** جميع اعضاده واقع اولان اخلاط طرطيريه يی ازاله ايدر حصاة
كلی ومثانه يی دفع ايدر سدد تولدينه مانع اولمده عجيب النفعدر صنعتی بودر قدر الكفايه
بول الانسان اخذ اولنوب بر صرچه سز ترابدن معمول ظرفه وضع اولنوب بر مقدار ترك
اولنه اسفل ظرفده بر شی رسوب ايدوب ملاصق اولور اخذ ايدوب احراق ايله تكليس
ايده لر مكلسی نداوه يه وضع ايده لر حل اولور حفظ اولنه **محلول عينی** التصاق الاجفان
وسرة العصبة المجوفه ونزول الماء امثالنه عجيب النفعدر عينه تقطير اولندقده اصلا وجع
اراسی ظاهر اولماز صنعتی بودر ماء الرمد السرطانی نصفه وقيه ماء افراجيا وماء دازيانج
ايكيشر درهم قرص الرمد المنسخی وسفوف رمدی المنسوخ هر برندن ثلث درهم اخذ ومزج
وحفظ اولنه حين اقتضاده على الريق عينه تقطير اولنه ايام كثيره مداومت اولنه **محلول قلبی**
ضعف قلبدن ناشی اولان اختلاج قلب وخفقان وغشی امثالنی ازاله ايدر ارواحی تقويه ايدوب
نفسه فرح وسرور ويرر ضعيف ونحيف اولنلره طراوت ويرر قلبه قوت ويروب طاعون امثالی
علل كثيره دن حفظ ايدر صنعتی بودر ماء قلبی البارد وماء قلبی الحار المذكورين دردر
وقيه ماء دارچين البغلسانی وماء قلب الابل بر وقيه معجون القرمز ايكی درهم وملح اللؤلؤ
وملح المرجان هر برندن ثلث درهم اخذ ومزج ايتدكدنصكره بو بيچی وقيه مشاش ساده جلاوت
ويروب حفظ ايده لر مقدار استعمالی بر قاشقدن ايكی قاشقه وارنجه در **محلول كافوری** بر بز
پاره سيله عضو ماؤفه لصق اولنمغله اسباب حاره دن حادث اولان وجع مفاصلی دفع ايدر
بعض محللرده عمليلر كونده ايكی دفعه ماء زهر الاقحوان ايله ثلثان درهم بارودت مدبر ويره لر
صنعتی بودر دوج الشراب الكافوری ايكی وقيه ماء جملة الازهار وماء بزور الضفدع بودبجق
وقيه كبريت الزاج المخلد مردرهم اصطراك سائله وافيون ودوج الزاج يارميشر درهم اخذ
ومزج وحفظ اولنه **محلول كبريت** ضيق النفس وسعال وسل وذات الجنب امثالنه نافع
صنعتی بودر زهر الكبريت وسكر النبات هر برندن بر وقيه اخذ اولنوب محكم سحق ايده لر
بعده درت عدد بيضی پك پشوروب اصفرينی اخراج وبياضنك ايچينه مسحوق مزبوری

وضع ایدوب جمره اوزرینه تعلیق اولنه تاکه حل اولان ترشح ایده بعده اخذ اولنوب حفظ
اولنه مقدار استعمالی یکرمی قطره دن اوتوز قطره یه وارنجه **محلول لؤلؤ** مفرحات قلبیه نك
اشرف واعظمیدر قلبه قوت وفرح ویرد سمیت وعفونت هوایی قلبه وصولدن منع ایلد کبد
وسردطحالی آچر عطشی اطفا ایدر شهوت جماعی تهییج منیی ادرار بول ادرار ایدر حصات کلی
ومثانه یی تفتیت ایدر اسهال بواسیری قطع ایدر اعصابلره قوت ویرد سکته وتشنج یبسی
وصرع فلج وفرانیطس ودق وسل وذبول وانواع مالیخولیا یه مبلغ النفعدر شیخ ابطال ایدر
وملبسان اصلیه یی حفظ ایدر وقوالره قوت ویر رایام وباده استعمالی حافظ طبیعتدر لبنی
ادرار ایدر سائر اخفالی ذهب اخفالنه تربیدر صنعتی بودر سحیق انجوی عصارة الليمون ایله
عجین ایدوب یکرمی درت ساعت ترك ایدهلر بعده برقرعیه وضع ایدوب اوستنی درت
برمق اورتجك قدر خل المقطر ایله غمر ایدوب برهفته علی التوالی مکان حاره ده تحمین اولندقدن
صکره بعده کاعدن جرعلته ایدوب ارضینه نك اوزرینه بش تکرار خل المقطر صبوب بینه برهفته
تعفین اولندقدن صکره جرعلته ایدهلر وبومنوال اوزره جمله انجو حل اولنجه تکرار ایدهلر بعده
جمله محلولی قرعه وانبیق ایله حمام حکاده تقطیر ایدهلر اسفل قرعه ده ملح معقود قالور بعده
بوقاج دخی ماء المطر ایله حل وعقد ایدهلر حتی حموضتی زائل اولنجه بعده ملح معقودی برصلایه
رخام اوزرینه بسط ایدوب قاعدة کلیه اوزره برعناك یره وضع ایدهلر حل اولوب برسیاض
دهن اولور حفظ ایدهلر مقدار استعمالی درت قطره دن سکز قطره دن اون ایکی قطره یه وارنجه
مناسب صولر ایله استعمال ایدهلر محلول المرجان دخی بومنوال اوزره استخراج اولنور
محلول مبرد امراض ملتهبه وحمیات حاره ده تبریدی واردر وعلیله قوت ویرر صنعتی بودر
عصاره دن تقطیر اولنمش ماء الحصرم باسکز وقیه ماء علیق الجبلی وماء شوکة المبارکه وماء الورد
وماء اندیویا وماء حماض درددر وقیه رب الریباس رب لابنر یادس عنبر السکری وشراب
الحماض وشراب الاترج اوچر وقیه یادوقسیز برثلث درهم اخذ ومزج وحفظ اولنه مقدار
استعمالی ایکی وقیه دن اوچ وقیه یه وارنجه **محلول مرجان** الاحمر انطونوزغوبوس حکیمك مختاریدر
بدننده طاش تولد ایتمش کسنه لره انجورسه لر بوبرکلرینده ومثانه سنده وهر قنغی عضونده اولور
اولسون بالخاصه طاشلری پاره لرو چیقاردر ومجرایی بولدره آولان بلغم دبقیة لزجه یی برل
ایله دفع واخراج ایدر صنعتی بودر مرجان احمر سحیق بر رطل ثلج الحکماء نصف رطل ابتدا ثلج الحکمای
بربوطه ده نار فحم ایله ذوب ایدوب بعده مرجانی سحوقی دخی الحاق ایله کد نصکره اوچ
ساعت کامل نار شدیده ده ترك ایدهلر بعده چیقاروب محکم سحق اولندقدنصکره برمرمر
صلایه اوزرینه قیوب بوعناك یره وضع ایدهلر حل اولوب دهن اولور مقدار استعمالی بش
قطره دن اون برقطره یه وارنجه بعضیلر ثلج حکمایه بدل ملح بارود ته قونلق دخی جائزدر دیمشلر
محلول مزیل الاثار انواع اثوابدن کرکرك صوف وکرك حریر وچوقه وکتان وپنبه
اوله جمیع دهنی ودزقتی وسائر لکه لری قلع وازاله ایدر ماء القراح ایکی رطل رماد صکو الخمر
بررطل جوزبوا یکیر اوله خرده جه طوغرنمش اترج برعدد اخذ اولنوب جمله ممزوج یکرمی
درت ساعت مواضع فاتره ده ترك نصکره آستین اجزالرندن تصفیه وحفظ ایدهلر
حین اقتضاده ابتدا ثوبك لکه لی موضعنی ماء القراح الحلو ایله محکم غسل نصکره بومحلولیله
غسل ایدهلر **محلول عرق** جمیع سمومی قلبدن نحریقله دفع ایدر غشی وصرع ومالیخولیا وخفقان

وفلج واستسقا ویرقان وذات الجنب ومرض افرنج وطاعون وابیدیمیا وضیق الصدر وحمیات رد یه
عفنه واحتباس طمث وتمدد واسکوربوط وجرب امثالنه ادویه قوییدر نلدر بوناسبه لری دفع
وعفونات اصلاحنه سائر اودیه دن فضیلتی واردر فلجده مداومت اولنمغله نفع عظیمی ظهور ایلد
دیلر اجماله اعصابدر عضلاتده واحتابه نفوذ ایدوب بونلرده اولان مضرتی اصلاح ودفع ایدر
صنعتی بودر ماسبقده مذکور اولان ماء تریاقی التی وقیه روح الطرطیر المقطر اوچ وقیه
روح الطین المختوم منفرد اوروح عود الغیاق بر وقیه محلول خامض اللؤلؤ ومحلول خامض المرجانی
بارمیشر وقیه اخذ اولنوب جمله الممزوج برشیشه یه قویوب وراس شیشه سد ایدوب درت
هفته تهضیم اولندقدنصکره جرعلته وحفظ اولنه مقدار استعمالی نصف درهمدن بردرهمه دک
ایکی درهمه وارنجه ماء قرن الایل ویا ماء شوکة المبارکه ویا سائر میاه مناسبه ایله ویره لر
محلول مفاصلی مزمن وعتیق اوجاعده اسرار حکمادندر وجع بالکلیه زائل اولنجه موضع مأوفه
طلادن خالی اولمیه لر صنعتی بودر غسل خام مع شمعه ایکی رطل صوفیه حاصل ایدنجه تکلیس
اولنمش زاج قبرسی بر رطل حصاة نهری المکلس نصف رطل اکلیل الجبل وهی الحلم النشر
وقیه سورنجان ابیض اوچ وقیه اشق ومصطکی ولبان ومرصافی ومقل وجاوشیر ایکیشر
وقیه کبریت اصفر وملح بحری وطرطیر ابیض بردرهمی وقیه عصارة بنج معقود وموميايی بحری
وافیون خالص بردر وقیه اخذ وبرزجاج قرعیه قیوب اوزرینه عکر شراب احمردن استخراج اولنمش
روح الشراب یاخود لودانوم عملندن استخراج اولنمش روح الشرابدن بش رطل افراغ ایدوب بوقاج
کون تهضیمدنصکره انبیق مقابله کبیره یه کوروب درجه ثانیه ده اولان نار ایله تقطیر ایده لر
وقتاکه قطرات وروح منقطع اولور تبرید ایدوب ارضینه سنی اخراج وسحق نصکره مقطر ایله مزج
ایدوب بردخی تقطیر ایتمکله اوچ دفعه یاخود درت دفعه تقطیر ایدوب حفظ ایده لر
محلول نقرسی بومحلولدر که اطباء کیمیائیه بینلرنده غایت مرغوبدر ومستعملدر برکتان
برنی بومحلول ایله تبلیل ایدوب خارج اعضو ماؤفه متواترا الصق اولنه کونده اوچ یاخود درت
دفعه لصق اولنمغله مداومت حالی اولمیه لر تاکه بالکلیه اوجاع والامی زائل اوله بوطریقله استعمال
اولنسه منفردا وجع نقرسی دفع اعکاره ادویه مجربه دندر صنعتی بودر روح الشراب ایکی رطل
ماء بزور الضفدع بربچق رطل اخذ وحمام ماریه ده تقطیر ومقطری حفظ ایده لر بعده ارضینه سنی
اخذ وسحق ایدوب ایکی رطل ماء رماد حشب الکرم ایله مزج دنصکره طرطیر ابیض نصف درهم زاج
مقطر مع روحه درت وقیه جند بیدستر الی درهم زعفران نصف وقیه ترمنتین بندقی ایکی
درهم ملح مذاب بردرهم الحاق اولنوب یکرمی درت ساعت تهضیم دنصکره تقطیر ومقطری
حفظ ایده لر بعده ارضینه سنی اخراج اولنوب بعد السحق مقطر اول ایله مزج ایدوب تکرار تقطیر
ومقطری اصلنه رد وینه تقطیر ایتمکله اوچ دفعه تقطیر دنصکره مقطری محفوظ ثانی ایله مزج ایدوب
حمام ماریه ده بردفعه دخی تقطیر وحفظ اولنه بوکه ماء بزور الضفدع المرکبه دیرلر بعده قرنفل
التی درهم سورنجان ابیض وحب الابهل یارمیشر وقیه جوز بوا ایکی درهم ربع الحمام وورق
الافطی ایکیشر قبضه زهر الخزاما وسنبل هندی ومرزنجوش واکلیل الجبل وقسطران برر قبضه اخذ
اولنوب بعد الدق والقطع بش رطل شراب طیب ایله یکرمی درت کون تهضیم دنصکره تقطیر
اولنوب مقطر حفظ اولنه بوکه ماء مفاصلی دیرلر بعده شب ایکی رطل زاج ابیض وزنجار یارمیشر
رطل طرطیر ابیض ومرداسنج وسیبیا واسفیداج درددر وقیه اخذ وناعما سحق ومزجدنصکره

ترابين معمول برظرفده نار حقيقه ايله تبخير ايده لر عقد اولوب برحجر اولور كه حجر عجيب تسميه اولنور
بعده ذكر اولنان ماء بزور الضفدع المركب درت رطل ماء مفاصلى بر رطل حجر عجيب اوچ درهم بارود
بللوري ايكي درهم زعفران خالص ثلث درهم اخذ و بعد المزج بر كيجه ترك ايدوب ايرتسى جر علقه و
حفظ اولنه منسحق طبيبك ممدوحى اولان محلول نقره بيسيجى بودر محلول نوشادر
قوباو بلغم مالح وعند الناس ماده وناصور تعبير اولنان اوكلى خبيث يارهلره و قروح رديه وعتيقه نك
جملەسنه طلا و علاج كامل الدلحم زائدى اكل ايدر سرطان واكله يه و بثورات افعجيه نك جملهسنه عظيم
النفعدر صنعتى بودر بردانه پك پشمش يمرطه الوب قبوغى صويه لر و بياضنى ايكى شق ايدوب
اچنده صاروسنى چيقاروب اول صارونك يرينه نوشادر مصعد طولدروه لر و ايكى شقى
بو بر برينه قپايوب واول يمرطه نى بواغزى بوللو شيشه نك اغزنه قويوب بر نمناك يره وضع ايده لر يمرطه نك
ايچنه نوشادر مصعد حل اولوب اول شيشه نك ايچنه سيلان ايده بعده محلولى حفظ ايده لر

الباب الخامس في المكلسات والترابات والزعفرانات والاسفيداجات والباجناجات وهو يشتمل على سبعة فصول

الفصل الاول في المكلسات المعدنية

معلوم اوله كه ارباب صناعتك عندنده معدنى تكليسدن مراد تدبير اولنان بر نوع تدبيردر كه تدبيرسز عملدينده داخل اولمزلر ايمدى بو فصلده بعضيلرينى بيان ايده لم **تكليس ذهب** قدر الكفايه ذهب انكروسى اخذ اولنوب انتيمون ايله احراق و تخصكو
ايچنده صحيفه لر ايدوب دهن ملح ايله قانون اوزره حل اولنه بعده ابيق زجاجيده حمام رمليده تقطير اولنه
اسفلنده غايت الغايه اصفر اللون ذهب مكلس قالور اخذ ايدوب بعد السحق حفظ ايده لر
تكليس طلق صحيفه طلقى مثلى بارود ومثلى طرطير ايله فرش الحاف ايدوب يكرمى درت ساعت
دمس ايده لر بعده اخراج وماء القراح ايله مكررا غسل وتجفيف وحفظ ايده لر **تكليس قمر العقربي**
برادة فضه اون درهم زهر كبريت يكرمى درهم ملح مدبر بش درهم اخذ اولنوب آلت تصعيده وضع
ورد على الارضيه ايتمكله علي اسبوع تمام اولنجه تصعيد ايده لر اسفل آلتده قمر مكلس قالور ماء القراح ايله
غسل و تجفيف اولنوب حفظ ايده لر **تكليس قمر الزيبقي** اون درهم صحيفه قمرى يكرمى درهم زيبق
مصعد ايله بر بوطه ده فرش الحاف ايدوب احراق ايده لر بعده بو محروق اون درهم اخذ و ايكى مثلى
ملح اندرانى ايله تكرار فرش الحاف ايدوب سكز ساعت مقدارى دمس ايده لر قمر مكلس اولور بعد الغسل
تجفيف وحفظ اولنه **تكليس قمر بماء المعشر** قدر الكفايه قمرى ماء معشر ايله كسوب بر قمر جزو قيه
وملح مدبردن ايكى وقيه ودعقاب ايكى درهم اخذ اولنوب محكم مزج و اسبوع تمامه دك احراق ايده لر
و بعد الاحراق اخراج وماء القراح ايله مكررا غسل و تجفيف وحفظ ايده لر **تكليس كواكب الزهين**
قدر الكفايه طلقى مثلى بارود ومثلى طرطير مكلس ايله فرش الحاف ايدوب يكرمى درت ساعت
دمس ايده لر بعده اخراج ايدوب بعد الغسل والتجفيف حفظ ايده لر

الفصل الثاني في الترابات

تراب بادزهريه علل سميه رديه ووبائيه
سادير ده بادزهر بليغ التاثيردر صنعتى بودر انجليقا وبادرنجبويه واسقورديون و بنفلا و
اسقا بيوزا هر برندن ايكشر قبضه درا قونسيون بر قبضه زهرة للند ولاو زهر قرنفل البستانى اوچ
قبضه عود هندى نصف وقيه حب القرمز يعنى قوقوديدكلرى وقرمز المتعارف ايكى درهم شراب ابيض
ايكى رطل اخذ بر شيشه يه وضع اولنوب مكان فاتره ده يكرمى درت ساعت ترك ايتدكدنصكره عصر وتصفيه
ايده لر بعده سكز وقيه طين ارمنى المدبر المسحوق اخذ اولنوب مصفاء مزبور ايله بتون ترطيب وصادت

شمسده

٣٦٥ شمسده تجفيف اولنه بعضيلر تنزوه قرصى كبى قرصلر عمل ايدرلر مقدارا استعمالى ثلث درهمدن بر
درهمه واريجه **تراب باروت المورق** طحال وماساريقانك سده لرينى تنقيح ايدر راوند وسناءمكى
خلاصه لرينه الحاق اولنمغله الملوك قوت اسهاليه لرينه قوت ويروب نهاللرينك لطف ايله ظهوريته مؤدى
اولور حميات ملتهبه ده امتصا ايدن مليناته واحتقانات ادخال اولنمق زياده منا سبدر صنعتى بودر
قدر الكفايه باروت مصفى بربوطه يه قونلوب نار رشديده احمايا خوده ذوب اولنه قدنصكره بر
پارچه يانمش كومور القا اولنوب باروت مزبور بر صدا ايله غليانه كلوب كومور پارچه سنى
افنا ايدر تكرار بر كومور پارچه سنى دخى القا اولنه كالاول صدا ايله باروت بر مقدار دخى غليان
ايدوب اول پارچه يى دخى افنا ايدر منوال محرر اوزره تكرار بتكرار كومور پارچه سى القا اولنه تا كه
باروتك غليانى وصداسى ظهور اتمز اوله بعد التبريد باروت مزبور خل مقطر ايله حل وجر علقه
ايله تصفيه اولنوب نار حقيقه ده طبخ ايله تجفيف اولنه بعده جوهر مجففى كالاول ايكى دفعه دخى
خل مقطر ايله حل وجر علقه ايله تصفيه ايدوب نار حقيقه ده طبخ ايله اتمدكدنصكره تجفيفى روح
شراب ايله حل وجر علقه ايدوب حمام ماريه ده روح شراب خروج ايدنجه تقطير ايده لر بطن
قرعه ده باروت طلق كبى مورق وشمع كبى اد فى حرارتله ذوبانى قابل باقى قالور حفظ اولنه
مقدار استعمالى نصف درهمدر تفتيح سدد ايچون اصول منحيه مطبوخيله ويره لر **تراب زاج الحلو**
ديسنطاريا ء رديه و بواسير عسير البرء عظيم الاثردر صنعتى بودر دهن الزاج تقطير اولندقدنصكره باقى قلان ادمينه في احمرار حاصل اولنجه تكليس اولنوب جمله ماء القراح ايله كمالى مرتبه
ملوحيتى زائل اولنجه غسل ايده لر تجفيف وحفظ اولنه بر تراب احمر اولور مقدار استعمالى
سدس درهمدن نصف درهمه واريجه **تراب طرطير المورق** ملينات لطيفه دندر علل
مراقيه واوجاع مفاصل ونقرليس وعلل حصاتيه وحميات على الخصوص حميات دائره مزمنه
امثالى مشكل العلاج وعسير البرء اولان عللرك باديسى اولان موادى اصلاح و ازالده
وسده لرى تفتيح كذلك دمى تصفيه يه محتاج اولان عللرده بحثلو عديم العديل اولديغى
اصحاب تجربه يه ظاهر و باهردر خصوصا ملح طيارتقون الابل يا خود ملح طيار الافاعى ايله
استعمال اولنه صنعتى بودر قدر الكفايه ملح الطرطير بالمغمات ماء صافى ايله حل وجر علقه اولنوب
عقد اولنمغله كما ينبغى صافى اولندقدنصكره سكز يا خود اون دفعه خل مقطر ايله حل اولنوب نار حقيقه ده
عقد اولنه تا كه ملح مزبور اسود اللون اولوب تكرار بر مقدار خل مقطر ايله مزج و تقطير اولنور سه خل ابعد
كالاول حامض خروج ايليه بعده ملح مزبورى روح شراب خالص ايله حل ايدوب جر علقه ايله
تصفيه و زجاجدن يا خود چينى ظروفدن معمول ومزجج ظرفده نار حقيقه ايله عقد ايتدكدنصكره
تكرار بر قاچ دفعه دخى منوال محرر اوزره روح الشراب حل ايدوب جر علقه و عقد ايده لر تا كه ملح
مزبور ابيض اللون اولوب اسفل ظرفده مورقا باقى قاله بعده اخذ اولنوب بر شيشه ده محكم الرأس
حفظ اولنه مقدار استعمالى سدس درهمدن ثلث درهمه واريجه اتمولوس تراب الطرطير عملنده
طريق اخصر بيان ايدوب ديركه قدر الكفايه كما ينبغى صاف اولمش ملح الطرطير اون ايكى مثلى خل مقطر
ايله بر شيشه يه وضع اولنوب اتحاد حاصل اولنجه بطن فرسده يا خود مواضع حاره ده تعفين
اولندقدنصكره نار حقيقه ده تجفيف اولنه بعده ملح مجففى اون ايكى مثلى روح شراب ايله كالاول
تعفين ايتدكدنصكره نار حقيقه ده تجفيف وحفظ ايده لر بو صورتده ايكى عمل ايله ملح الطرطير الجوهرى
حاصل اولور يعنى ملح الطرطير ده طبيعت طرطيريه رجوع ايتمش اولور ديرا ملح الطرطير تكليس ايله

حموضت طرطیریدن منفك اولوب طبیعت تلویه اکتساب ایتمش ایدی حموضت غلیه یی تشرب
ایتمکله حموضت زائله خاصل ایدوب روح شراب ایله حل و عقد واسطه سیله حموضت زائله زائل
و ما بقیه جوهر ملح ایله بر اتحاد طبیعی حاصل ایتمش اولور اگر تراب الطرطیر مواضع مکشوفه ده بر
قاچ گون ترك اولنسه حل اولوب حمریته مائل بر دهن اولور اکسیر ذو الخاصه الحلو عملنده محلول الطرطیر
بدلنه غایة الغایه مناسبدر نوفلکیوس نام طبیب تراب الطرطیر عملنده دیرکه طرطیر غلیظ قانون اوزره
معوجه ایله تقطیر اولنه قدر نصکره مقطر دن دهن الطرطیر تفریق و ازاله اولنوب برد فعه دخی منفرداً
حمام رملیه ده تقطیر و مقطر مزبور مثلی روح شراب ایله مزج اولنه بعده قدر الکفایه ملح الطرطیر المصفی
بر شیشه یه قونلوب اوزرینه درت پرمق تجاوز ایده جك قدر ممزوج مزبوردن القاء و مواضع
حاره ده بر گون تعفین اولنه قدر نصکره نار لینه ده ملح یابس قالنجه رطوبتی تبخیر و ازاله اولنه بعده
تکرار بش دفعه یا خود التی دفعه کالاول روح الطرطیر و روح الشراب ممزوجی ایله تعفین اولنوب
نار لینه ده تجفیف اولنه لکن دفعه اخیره ده طویل العنق بر قرعه ده تبخیر یا خود تقطیر اولنه
ملح الطرطیر متصاعد اولوب اطراف قرعه یه کافور مثال متلاصق اولور اخذ اولنوب محکم الرأس
بر شیشه ده حفظ اولنه اگر ملح مزبورك فعلنه تقویت مراد اولورسه بر شیشه یه قونلوب اوزرینه
ایکی یا خود اوچ پرمق تجاوز ایده جك قدر روح شراب وضع اولنوب ملح مزبور منحل و روح ایله
متحد اولنجه مواضع حاره ده تخمیر اولنه قدر نصکره مواضع بارده یه وضع اولنه روح مزبوردن
بر ملح بلوری حتمیز اولوب منعقد اولور محکم الرأس بر شیشه ده حفظ اولنه بعضیلر بو ملحی
ذهب و سائر معادنك کبریت صحیح استخراجنده اسرار حکمادن عد ایدرلر مثلا بر جوهر ذهب
و التی جزؤ زیبق نقی ایله الغام اولنوب بعد الغسل ملغمه مزبوره ایکی مثلی کبریت صافی ایله مزج و نار
لینه ده کبریت و زیبق احراق اولنمغله ذهب تکلیس اولنور بعده مکلس مزبوردن بو ملح وساطتی
ایله اوتوز گونده کبریتی جوانی اخذ اولنوب جسد ذهب ابیض اللون باقی قالور دیو ادعا ایدرلر
هلمونت نام طبیب تعلیمی اوزره ملح مزبوردن سکز درهمی یوز درهم روح شراب خالص الخلال و اتحاد
حاصل ایدنجه تعفین اولنسه اکسیر ذو الخاصه عملندن و سائر نباتات و حیوانات تلت
کذلك اکثر معادنك تقطیره کلور جوهرلرینی اخراجده بر مفتاح عظیم اولور
تراب نقی طرطیر منقی دیرلر املاح بخشنده ملح الطرطیر اسمیله محرردر

الفصل الثالث فی الزعفرانات

زعفران حدید مفتح مواد غلیظه یی
تقطیع و انواع سدده لری تفتیح ایدوب مجاریده سته حدوثنی منع ایدر لهذا استسقا و سوء
القنیه و علل مراقیه رحمیه اصحابنه مناسبدر علی الخصوص جوع الکلب اصحابنه زیاده کول اولنلره
غایة الغایه انسب و اوفقدر لکن سقوط اشتها اصحابنه و ماساریقا لرنده سدده قویه اولنلره
جندان مناسب دکلدر اکا آنلره تاج الحدید و صبغ الحدیدی امثالی مایعات حدیدیه ویره لر
صنعتی بودر برمقدار حدید یا خود چلك پارچه سنی نار شدیده ده اول رتبه قزدرا که اندن
شرار ظاهر اوله بعده اخراج ایدوب ماء القراح مملو بر ظرفك اوزرینه بر دانه چوبوق کوکوردی
مزبور حدیده ملاصق ایدوب محکم بصه لر اجزاء کبریتیه ایله معاً اجزاء حدیدیه صویه منصب اولور
منوال محرر اوزره عمل ایدرك قدر الکفایه حدیدی تکلیس اولنه قدر نصکره صویه منصب اولان اجزاء
حدیدیه و کبریتیه یی معاً نار شدیده ایله احراق ایده لر اجزاء کبریتیه محترق اولوب زعفران الحدید
باقی قالوب تکرار منفرداً سحق و حفظ اولنه مقدار استعمالی بش حبه دن و ثلث درهمدن نصف

درهم

٣٦٦ درهمه وارنجه بش حبه دن بدأ اولنوب کونده کونده زیاده ایدرك مدة مدیده استعمالنده
مداومت لازمدر زیرا حموضت موادی نشف ایدوب سدده لری تفتیح ایتمسی مدة مدیده یه
محتاجدر یا خود قدر الکفایه برادة حدید اخذ اولنوب ماء القراح ایله جید غسل و اثناده
اولان اوساخ و سائر اجزاء غریبه ازاله اولنه قدر نصکره مثلی کبریت ایله مزج و برمقدار صو
ایله عجین اولنه بعده عجین مزبوری طین نخاردن معمول بر ظرفه قیوب درت ساعت نار
لینه ده ترك ایده کر نصکره آتشی تدریجله زیاده ایدرك اشتداده کتوره لر و منوال محرر
اوزره بر حدید ایله قارشدروه رق احراق ایده لر بر تیج ساعتده کبریت محترق و حدید مکلس
اولوب شدید الاحمر بر جوهر اولور مقدار استعمالی ما سبق کبیدر ظرف تکلیس حدیدیدن
دخی اخذ اولنمق ممکندر لکن ظرف مزبور سریعاً فنا بولور معلوم اوله که طب کیمیاوی قانونی
اوزره حدیدك مواد غلیظه یی تقطیع و سدده لری تفتیح ایتمسی مواد حامضه نك حموضتنی بطریق
النشف اخذ و قبول ایتمسی ایله در اعنی منوال محرر اوزره عمل اولندقده اجزاء حامضه
کبریتیه جوهر حدیده دخول ایدوب انده ثابت و ساکن اولمغله حدیدك قوه نشافه سینی
یعنی حموضاتی نشف ایتمسنی ابطال ایدر زیرا کبریت ذاتنده مواد حامضه یی اخذ و قبول ایتمز
کورمزمسنکه مواد حامضه دن و مایعات حاره دن بر شیء بو قدرکه کبریتی حل ایده ذاتنده
حموضتی نظر یقله اخذ و قبول ایده الحاصل بر بنده حموضت زائده مشاهده اولدیغی صورتده
زعفران الحدید بر الته حدیدیدن ترا استعمال اولنمق مناسبدر زعفران حدید لسوء القنیه
تعبیر اولنور صنعتی بودر قدر الکفایه بارود بر بوطه ده ذوب اولنوب اوزرینه قلیلا
برادة الحدید القا اولنه تا که بارود حدید ایله ممتلی اولوب صلب الشکل مشاهده اولنه بعده آتشی
زیاده ایدرك بر مقدار ترك اولنه بارود مشتعل اولوب محترق اولور بعده اخراج و حار ایکن
ماء القراح الحاره افراغ و ماء مزبور ایله جید آزکنه قدر نصکره جرعلمه اولنوب محلول مجرور یکرمی
درت ساعت ترك اولنه اسفلده احمر اللون بر غبار رسوب ایدر مقدار استعمالی سدس درهمدن
ثلث درهمدن نصف درهمه وارنجه زعفران حدید قابض قابض و مجففدر داخلا استعمال
اولنمغله دیسنطاریا و استطلاقات البطن و سیلان دم باسور و افراط طمث و درور المنی امثالی
سیلاناتك جملهسنی قطع ایدر کذلك خارجا ذرور اولنمغله قروحات و جراحاتدن سیلان
ایدن دمی قطع ایدر صنعتی بودر قدر الکفایه برادة الحدید اخذ اولنوب طین نخاردن معمول
صابر علی النار بر ظرفه قیوب نار شدیده ایله احمر اللون و متحلل اولنجه مدة مدیده احراق ایدرلر بعده
ماء لسان الحمل ایله یا خود ماء القراح ایله یا خود ماء القراح ایله یاقوت عصاره لری طریق قانونی
اوزره اجزاء غلیظه سی وار ایسه تفریق اولنه بعضیلر حدیدك تکلیسنه اعانت ایچون اولا ملح ایله
احراق ایدرلر مثلا برادة الحدید بر جزؤ ملح مکلس بر بچق جزؤ یا خود علی السویه اخذ ایدوب
جیدا مزج ایده کر نصکره تماماً بر کون احراق ایدرلر بعده محکم سحق و ماء القراح ایله ملوحیتی
زائل اولنجه غسل ایده کر نصکره تکرار سکز یا خود اون کون احراق ایدرلر و هر کون اخراج
ایدوب ماء لسان الحمل ایله مزج و محکم سحق ایدرلر غایة الغایه دقیق الجوهر بر زعفران اولور
بعضیلر کبریت ایله عمل اولنمش زعفران الحدیدی خل حاذق ایله بش دفعه یا خود التی دفعه
غسل ایدوب هر دفعه بر ساعت مقداری خل مزبور ایله منقوعا ترك ایدرلر بعده بش یا خود
التی ساعت نار شدید ایله احراق ایدوب حفظ ایدرلر مقدار استعمالی ثلث درهمدن بر درهمه وارنجه

[illegible]

بونيلسكو معلوم اولدكده روح الحديد تقطير اولندقده نصكره بطن معوجده قلان ارضيه مذكور آنك
جدسندن اجود وبين الاطبا مختار بر زعفران الحديددر كه قابض و مجففدر لكن روح مزبورك
تقاطيري منقطع اولدقده نصكره ايكي ساعت قدر مكشوفا نار شديده ده ترك ايتمك اولى وانسبدر
كذلك روح الزاج ياخود روح الكبريت ياخود تيزاب امثالي ايله حديد حل اولنوب جرعلقده نصكره
صكره ارضيه يابسه قالنجه رطوبتي ازاله بعده برمرتبه نار شديده ده تكليس اولنمله زعفران الحديد
عمل اولنور **زعفران ذهب** معرق وفاد ويه قلبيه دندر صبغ الذهب امثالي اعمال الذهبيه نك ركندر
صنعتي بودر انتيمون ايله تطهير اولندقده نصكره دقيق بارود مصفي وملح طعام ياخود ملح اندراني
هر برندن التمش درت درهم ملح طعام وشب خام هر برندن اللي درهم ياخود براده ذهب مطهر
درت درهم بارود مصفي سكسن درهم شب خام التمش درهم ملح طعام قرق درهم اخذ اولنوب
بشيوز درهم ماء القراح المقطر ايله حمام رمليده حرارت ثانيه ايله ذهب حل اولنوب ماء مزبور اصفر
اللون اولنجه طبخ اولندقده نصكره نا دينى زياده ماء يعني رطوبتني ازاله ايدرلر تاكه بطن قرعده جوهر
ذهب ايله ممتزج برمادهء ملحيه قالور ماده مزبوره اخذ اولنوب ماء القراح ايله حل وجرعلقده نصكره
محرور مصفايه يسيرا يسيرا محلول القطره قطرة تقطير اولنه جوهر ذهب اسفله رسوب ايدر اول وقتده جوهري
زائل اولنجه غسل وتجفيف اولندقده نصكره طبراق برظرفده نار وسطي ايله ربع ساعت تكليس
اولنه قرمزي اللون برجوهر اولور حفظ اولنه مقدار استعمالي برحبدن ثلث درهمه وارنجه كذلك
ذهب الرغو مثلي كبريت اصفر ايله سحق وجيدا مزج اولنوب بر بوطه يه وضع وبرحديد ايله
نار شديدده ارق كبريت محترق اولنجه تكليس اولنمله قرمزي اللون زعفران الذهب عمل اولنور لكن
ذهب ذوب اولنجق قدر آتش زياده اولمق لازمدر كذلك قدر الكفايه ذهب مطهر زيبق مغسول
ومطهر ايله الغام اولندقده نصكره بر بوطه يه قيوب نار لينه ايله زيبق طيران ايدنجه تكليس اولنه
ذهب مزبور برغبار ناعم اولور اول غباره مقدارى كبريت رجم اولنمله قرمزي اللون زعفران الذهب
اولور ياخود زيبق نحو ايله بر بوطه يه قيوب زيبق طيران وكبريت محترق اولنجه برحديد ايله
نار شديدده ارق تكليس ايدرلر زعفران الذهب حاصل اولور نه كاه اولور كه ذهب ماء زرنين ايله حل
اولنوب محلول مزبوره بر بز پارچه سي باتوريلوب اول بز تجفيف اولندقده نصكره نار وسطي
ايله تكليس اولنمله جوهر ذهب برغبار ناعم اولور فائده سي برمقدار لعاب ايله ترطيب اولنوب
اواني فضيه يه محكم سورمكله اول اواني مذهب يعني يالدزلنمش اولور **زعفران معدني**
مواد مرضيه عاصيه نك جمله سني قئ ايله استيصال ايدر لكن مقيئات عنيفه دن اولمغله
استعمالنه رغبت اولنمق چندان مناسب دكلدر لهذا في زماننا نادرا استعمال اولنور لكن
اندن عمل اولنان شراب مقئ وسكنجبين مقئ وطرطير مقئ امثالي مقيئات بين الاطباء شايع
الاستعمالدر صنعتي بودر قدر الكفايه انتيمون مثلي بارود مصفي ايله ناعما سحق اولنوب
بر بوطه يه ياخود برحديد هاونه قونلوب بر پارچه ياتمش كور طقوندوريله بارود كبي
اشتعال وصدا ايله محترق اولور ياخود بر بوطه آتشه قونلوب اتمام احما حاصل ايتدكده
مسحوق مزبور دفعة القا اولنه ماسبق كبي محترق اولور لكن بو طريق ايله احراق اولكي
طريق ايله احراقدن اولى وانسبدر بعده تبريد وبوطه يي كسر ايدرلر ايكي كونه جوهر ظهور
ايدر برييسي قره جكره مشابه برجوهردر وبريسي دخي شكل آخرده در اولكي جوهره كه
كبد الانتيمون تعبير اولنور شكل آخرده بولنان جوهردن تفريق اولنوب بعد السحق امياه

مغرو

مغرو ايله ياخود ماء القراح ايله حدت بارودية زائل اولنجه بالدفعات غسل وحفظ اولنه مقدار
استعمالي ايكي حبدن سدس درهمه وارنجه شراب ايله منقوعا استعمال اولنديغي صورتده ثلث درهمه
وارنجه اون التي درهم ياخود دخي زياده جه شراب ايله بر كيجه نقع اولنوب جرعلقده نصكره مجرور
مصفي استعمال اولنه اكر نقع اولنان زعفران تجفيف وحفظ اولنسه بر دفعه دخي استعمالي ممكن اولور
اكر كبد الانتيمون بلا غسل اخذ اولنوب ايكي درهم مقداري فرسه ويريلسه مثلا اوتلوق ترطيب
اولنوب كبد الانتيمون مسحوقا ذر اولنوب اكل ايتديرلسه فرسك جميع امراضنه علاج كلي در
ديو منقولدر نتكم فرانسه دياريده شايع الاستعمالدر رولانديوس نام طبيب قدر الكفايه بارود
بر بوطه ده ذوب ايدوب ناردن تنزيل ايتدكده نصكره برمقدار انتيمون مسحوق رجم ايدر اكر
محترق اولورسه برمقدار دخي تبريد ايدر تاكه رجم اولنان انتيمون محترق اوليه بعده بارودك
رتبه مزبوره ده اولان حرارتني محافظه ايدوب يسير يسير انتيمون مسحوق رجم ايدرك وبرحديد
ايله تارشديد ارق بارودك مثلي قدر انتيمون الحاق ايدر وقتا كه انتيمون ايله بارود جيدا ممتزج
اولدر بر ياتمش كور طقوندروب احراق ايدر ما سبق كبي مشتعل اولوب ايكي كونه جوهر حاصل اولور
كبده مشابه اولاني اخذ ايدوب ما سبق كبي سحق وغسل وحفظ ايدر منافعه ومقدار استعمالي
ماسبقدن فرقي يوقدر لكن بو طريق ايله عمل اولنديغي صورتده جوهر بارود جوهر انتيمونك
داخلنه نفوذ ايتمكله انتيمونك كبريتني جيدا اصلاح ايدوب اولكي طريق ايله عمل اولنان زعفراندن
سالم اولمش اولور مورطيوس نام طبيب انتيمون مسحوق وبارود مصفيدن اون التيشر درهم
ملح مكلسدن سكز درهم اخذ ايدوب نار شديده احمي اولنمش بوطه يه ملعقه بملعقه القا ايله
احراق ايتدكده نصكره ذوب ايدوب بر ساعت مقداري منابا آتشده ترك ايله زجاج اسود شكلنده
برجوهر اولور و ذرينده بولنان اجزاء ملحيه يي ازاله دنصكره سحق ايدر قرمزي اللون برغبار
اولور حفظ ايدر منافعي ومقدار استعمالي ماسبق كبيدر بلكه ماسبقلرك جمله سندن اصلح و
اسلمدر وبعضيلر دخي انتيموني بارود وملح طعام ايله على السويه اخذ وبر بوطه يه وضع ايدوب
وبوطه نك اوزرينه بر قپاق وضع ايدركه او قپاغك وسطنده بر ثقبه اوله بعده بوطه يي آتشه قيوب
مزبور ثقبه دن ملحك وانتيمونك وكبريتك بخارلري منقطع اولنجه نار حفيفه ده ترك ايدرلر بعده
آتشه منفخ ويروب بوطه نك ايچنده اولان ماده يي ذوب ايتدكده نصكره ربع ساعت مقداري
آتش مزبوره ده ترك بعده تبريد ايدوب بوطه يي كسر ايدر زنجفره رماني شكلنده برجوهر ظهور
ايدر اول جوهرك اوزرينده واقع اولان فضلات ملحيه يي ازاله دنصكره بلا غسل حفظ ايدرلر قوه
اسهاليه سي قوه مقيئه سندن زياده برجوهردر مقدار استعمالي ماسبق كبيدر منسخت نام طبيب
دخي قدر الكفايه انتيموني مثلي افسنتين ايله سحق ايدوب نار شديده ده قانون اوزره تكليس ايدر
حمرته مائل بر ثابت جوهر اولور ماء صافي ايله حدت ملوحتي زائل اولنجه غسل وحفظ ايدر
مقدار استعمالي اوچ حبه دن درت حبه دن التي حبه يه وارنجه مايعات مناسبه ايله استعمال اولنه
زعفران نحاس قابض ومجففدر داخلا وخارجا استعمال اولنور اضعف قابضه ومجففه يه الحاق
زياده ممدوحدر صنعتي بودر روح الزاج النحاسي تقطير اولندقده نصكره ارضيه سي قدر الكفايه ماء المطر
ايله طعم زاجيت زائل اولنجه برقچ دفعه غسل وحفظ اولنه مقدار استعمالي سدس درهمدن ثلث درهمه وارنجه

الفصل الرابع في الاسفيداجات

اسفيداج انتيمون داخلا وخارجا
استعمال اولنور اما خارجا مجفف واعتداله قابض وجاليدر اما داخلا منافعي بعينه انتيمون معرق

كبيدلكى قروح حبيثه وجرب عتيق وبثورات عسيرة البرؤى دفع ايتمكده عظيم المنفعدر على الخصوص
ذهبى اوله منافع مزبوره يى افاده ده اسرار مكتومه دندر اوج ياخود درت هفته ياخود دخى زياده
هر كون على التوالى استعمالنه مداومت اولنمق محسب الامزجه افعال نجا لفه سى ظهور ايدر بعضيلر بر نوع
ايرات ايدوب نفث كثير وسيلان لعاب ايله ايكى اوج كون تنقيه ايدركن بعضيلره ايام سائره ده تنفيس
ايله يعنى تعريق غير محسوس ايله تنقيه ايدر و بعضيلره اعتدال لينت ويرر و بعضيلرده بالكليه
تنفيس ايله غير محسوساً تنقيه ايدوب انجق اواخرده في الجمله تعريق محسوس ايله تعريق ايدر
صنعتى بودر قدر الكفايه رصاص انيتمون ساذج اوج مثلى باروت مصفا ايله سحق اولنه قدر نصفكره
بر بوطه يى آتشه قيوب نار منفخ ايله كما ينبغى احمى ايدرلر بعده مسحوق مزبوردن برمقدار اول بوطه يه
القا اولنه في الجمله اشتعال محترق اولور وقتا كه احتراقى تمام اوله برمقدار دخى القا اولنه اولى
دخى محترق اولدقدن صكره برمقدار دخى القا اولنه منوال محرر اوزره مسحوق مزبور تماماً احراق اولندقدن
صكره بر ساعت قدر آتشده ترك اولنه بعده جوهر محترق حار ايكن بوطه دن اخراج ايدوب ياخود
اخراج ايتمكسزين بوطه سى ايله معاً اسيجق صو ايچنه القا و بر مدت ترك ايدرلر تاكه منعقد اولان
اجزاء بارودیه منحل اولوب جوهرك تجرد وانعقادى زائل و بوطه دن منفصل اوله بعده انيتمون معرق
ذكر اولناجق قانون اوزره ماء القراح ايله اجزاء غليظه سيندن اول اجزاء دقيقه سينى اخذ ايدوب طعم
باروديه زائل اولنجه بالدفعات غسل ايتدكدن صكره تجفيف وحفظ ايدرلر مقدار استعمالى سدس درهمدن
نصف درهمه وارنجه اسفيداج معرق الانيتمونى اسفيداج انيتمون خارج مثلى باروت ايله سحق وكالاول
احراق وغسل اولنوب اسفيداج معرق انيتمونى اولور دير انفعلى تجرد تعريق ياخود تنفيس ايله اولوب
قوت معينه سى زائل اولور اسفيداج ذهبى الانيتمونى رصاص انيتمونك سكر درهمى بردرهم ذهب ايله
مذاب اولنوب بعد التبريد اوج مثلى باروت ايله سحق وذكر اولنان وجه اوزره احراق وماء القراح
ايله اجزاء غليظه سى تفريق واجزاء رقيقه سى اخذ وغسل وتجفيف اولنورسه اصفر اللون بر جوهر اولوب
اسفيداج ذهبى تعبير اولنور لكن معلوم اوله كه جوهر مزبوره مسحوق اولان ذهبدن قدر قليل ايله
رصاص انيتمون ذرد ذهبك اكثر اجزاسى تفريق اولنان اجزاء غليظه دن منتصا غرا باقى قالمشدر
اكر ذهب بولنه زعفران الذهب وضع اولنورسه ذهبى دخى بالكليه جوهره مستحيل اولمق ممكن اولور
اسفيداج الحديدى الانيتمون مقدار الكفايه رصاص انيتمون الحديدى اخذ اولنوب اوج مثلى باروت ايله
منوال مشروح اوزره عمل اولنوب اسفيداج حديدى تعبير اولنور و معلوم اوله كه اسفيداج انيتمون
بعد الغسل والتجفيف احراق اولنان رصاصك وزننده زياده اولورسه اسفيداج مزبوره غايت الغا
جودة وكمال اوزره عمل اولنمشدر اسفيداج حديدى منافع بعينه مذكور كبيدر صنعتى بودر
قدر الكفايه رصاص الحديدى اخذ اولنوب بعينه ما سبق كبى عمل اولنور بعضيلر طقوز مثلى باروت
ايله عمل ايتمشلر انيتمون الاطباء انيتمون معرقدن فرق جزوى ايله متغاير قدر صنعتى بودر انيتمون
غبيط جزو رقيه ملح الطعام درت و رقيه ملح الطرطير بر رقيه اخذ اولنوب صلايه اوزره محكم سحق
دنصكره صابر على النار بر ظرفده احراق اولنوب بعده ماء مطر المقطر ايله جزوى رقيقنى جزوى غليظندن
تفريق ايدرلر غسل وحفظ ايدرلر انيتمون الحى بعد الممات معرق لطيفه ومقى خفيفدر محتاج
اولان علتلردن اكثرينه مستعملدر صنعتى بودر انيتمون غبيط و نوشادر مصرى على السويه اخذ وتصعيد
اولنوب مصعدى اصلنه رد وينه تصعيد ايتمكله اوج دفعه تصعيد اولنه بعده مصعدى حل المعتبر
ايله مكان خاره ده قرق سكز ساعت نقع ايدوب بعده نار لينه ايله خل مقطرى تبخير ايدرلر بر جوهر

يابس

يابس باقى قالور آكوب ماء معطر ايله غسل وتجفيف وحفظ اولنه انيتمون محرق بودوانك اكرچه
تعريق متعارف ايله فعلى نادر ظهور ايدر لكن جوهرينى نشف ايله موادى ترقيق ايدوب يسيراً يسيراً
وغير محسوساً مساماتدن اخراج وازاله ايله موادى موذيه وعفوناتى دفع ايتمكله معرقه مشابهدر لهذا
اطباء اسلاميه دن كتب لاطنيه مترجملرى بو دوانى معرق لفظى ايله وصف ايلمشلر علل مشكله نك
اكثرنه على الخصوص كبد وطحال وماساريقا وسائر احشاده اولان سده لرى تفتيح ايتمكله علل سدديه نك
اكثرنه استعمالى انفع مناسبدر كرادويه مسهل ايله ممزوجاً استعمال اولنسه تفتيح سددده موثر صحيح
وبلا شبهه اولديغندن ماعدا مسهل مزبورك فعلى بلا تعب ولا مغص ظهور ايدوب مضعف اولور
مثلا سدس درهم جلاپايه اوج حبه ياخود درت حبه انيتمون محرق اضافه اولنوب ويرلسه
بلا تعب ولا مغص ثلث درهم جلاپا قدر اسهالى اولور حيضى ادرار ايتمكله اختناق الرحم وعذرا رايه
مخصوص اولان سوء القنيه وسائر علل رحميه يى دفع ايدر ارطمانوس نام طبيب ماء البرنجاسف المركب
ايله استعمالى ادرار حيضده اسرار مكتومه دندر ديو مدح ايتمشدر لكن بو خصوصده اولى وانسب
اولان انيتمون معرق الطرطيريدر جوهرده مصاف ايتمكله مرض افرنجه نافعدر عشبه مغربى وعود عنا
مطبوخلرى ايله ياخود دورت حبه الاقطى ايله ويريلوب تعريق اولنه جربك هر نوعنى دفع ايدر
ايكى هفته ياخود اوچ هفته مداومت اولندقدن صكره برد فعه قرنفلى ايله ويريلوب ايرتسى
كون حمامه ادخال وغسلات مناسبه ايله غسل ياخود ابزن جرب امثالنه اجلاس اولنه قروحات
خارجيه وداخليه يى ادمال ايدر لهذا ديسنطاريا ردينك ابتداسنده عظيم النفعدر ماكولات
ومشروبات الخاق ايدوب ويره لر كذلك طاعون وجدرى وحصبا امثالنده وحميات بطريق الفلاسفه
تربيه اولنمش قرنفلى ايله ممزوج اولنوب مستحلبات مناسبه ايله ويرملى اكر ثلث ياخود سدس
درهمه برحبه ملح افسنتين ياخود سقمونيا مدبر الحاق اولنوب ويريلورسه حماى دبع وسدى
مزمنه دن نشأت ايدن حميات دائره يه عظيم النفعدر داخلده واقع اولان انفجارات جراحاته
نافعدر ضربه وسقطه امثالندن منعقد اولوب اسود اللون اولمش دمى تحليل وازالرده موثرمالده
معادل وممانلدر عين السرطان ايله ويره لر مراهم مناسبه ايله قروحات خارجيه يه دخى وضع اولنور
صنعتى بودر قدر الكفايه انيتمون غبيط مثلى ياخود ايكى مثلى باروت ايله سحق اولندقدن صكره
بوطه يى آتشه قيوب منفخ ايله كما ينبغى احمى ومسحوق مزبوردن دفعة ياخود تدريجاً اول بوطه يه القا
اولنه باروت مثال اشتعال وصدا ايله محترق اولور بعده بوطه يى كسر وجوهر محترقى اخذ وسحق
ايدوب تكرار ايكى دفعه ياخود اوچ دفعه دخى كالاول مثلى ياخود ايكى مثلى باروت مسحوق ايله ممزوج
واحراق ايتدكدن صكره بوطه دن اخراج ايدوب ياخود بوطه سى ايله معاً اسيجق صو يه القا و بر مدت
ترك ايدرلر تاكه منعقد اولان اجزاء بارودیه منحل اولوب جوهرك تجرد وانعقادى زائل و بوطه دن
منفصل اوله بعده قارشدوره رق ياخود الايله او غدرق جوهر مزبورى حل ايدر غليظى اسفله
قالوب رقيقى مايه خروج ايتمكله ماء القراح ابيض اللون اولور اجزاء غليظه سى رسوب
ايدنجه ان قليل على حاله ترك اولندقدن صكره ماء مزبور طرف آخره افراغ اولنه لكن بر حيثيت ايله كه
رقيقنك برمقدارى مائله كيدوب غليظى و رقيقنك برمقدارى دخى اولكى ظرفده قاله بعده
باقى قلان جوهرك اوزرينه تكرار ماء مصفى قونلوب وقارشدوريلوب كالاول طرف آخره
افراغ اولنه بو طريقله برقاچ دفعه عمل اولنمقله جوهرك رقيقى ماء القراح واسطه سيله بالكليه
غليظندن تفريق ايدوب ظرف آخره كتوره لر بعده ظرف آخرى مزبورى بلا تحريك بر مدت ترك

ایده‌لر جوهر مزبور اسفله رسوب ایلدی اوزرینده‌ن مائی افراغ و تکرار اوزرینه ماء صافی وضع اولنوب
بر قاشق ایله بر قاچ دفعه تحریك اولنه و بینه جوهر اسفله رسوب ایدنجه ترك ایده‌لر کذلك اوزر
ماء افراغ و کالاول ماء صافی وضع اولنه منوال محرر اوزره جوهر مزبورك اوزرینه ماء جدید وضع
و افراغ ایده‌رك غسل ایده‌لر تا که اوزرینه وضع اولنان ماء صافیده طعم باروتیه ظاهر اولمیه بعده
تخفیف اولنه اگر بعد الغسل و التخفیف بر دفعه دخی مثلی باروت ایله منوال محرر مشروح اوزره احراق
و ماء القراح ایله طعم باروتیه زائل اولنجه غسل اولنور ایسه غایة الغایه ابیض اللون و اصفی الجوهر اولور
بعضیلر طریق مزبوردن مختصر آخر بیان ایدوب دیرلر که قدر الکفایه انتیموندن غیبط مثلی باروت
ایله سحق اولندقدنصکره بر بوطه یه وضع و اول بوطه‌نك اوزرینه اسفل متثقب اولمش یعنی
دلنمش بر غیری بوطه قپایوب طین حکمت ایله محکم شد و وصل اولنه بعده نار حلقه یه قونلوب بر
ساعت مقداری ترك اولنه دلکدن بر دخان ظهور ایده مسحوق مزبور یسیراً یسیراً تکلیس اولور
و قتاکه اول دخان منقطع اوله بوطه‌یی آتشدن اخراج ایدوب ایچنده اولان جوهری ماء الحار ایله
غسل و تجفیف ایتدکدنصکره نصفی یاخود مثلی باروت ایله سحق ایدوب بر دفعه دخی منوال مشروح
اوزره تکلیس و طریق سابقده ذکر اولنان قانون اوزره ماء صافی ایله اجزاء غلیظه‌سین ازاله و اجزاء
رقیقه‌سین اخذ ایدوب بعد الغسل تجفیف و حفظ اولنه [illegible] نام طبیب انتیمون معرق عملنده
تعلیم اولنان طریقلرك جمله‌سندن اسهل و احصر و اجود طریق آخر تعلیم ایدوب دیرلر که قدر الکفا
انتیمون انکروسی اوچ مثلی باروت ایله ناعما سحق اولندقدنصکره اسفیداج انتیمونیدن ذکر اولنان
قانونی اوزره آتشدن احمر اولمش بوطه یه قلیلاً قلیلاً القا اولنوب مسحوق مزبور تمام اولدقده
مدة قلیله آتشده ترك اولنه بعده بوطه‌دن اخراج ایدوب یاخود اخراج اتمکسزین بوطه سیجاق ایله
معا اسیجق صو ایچنه القا و بر مدت ترك ایده‌لر جوهر مزبورك تجزی کیدوب صو یه منحل اولور
بعده ماسبقده ذکر اولنان کبی ماء القراح ایله اجزاء غلیظه‌سین ازاله و اجزاء رقیقه‌سین اخذ
ایدوب بعد الغسل تجفیف ایده‌لر معلم مسفور دیرلر که بو عملده تکلیس ایچون طین بخاردن معمول
صابر علی النار و ممتزج ظرف اتخاذ اولنمق بوطه‌دن اولی در که ظرف ممتزجدن جوهرك انفصالنده
سهولت وارد معلوم اوله که انتیمون معرق عملنده ایکی شرط مراعات لازمدر اولکی باروتك کما ینبغی
تصفیه اولنمه‌سیدر که انتیمون معرق ابیض اللون اوله اگر باروت کما ینبغی تصفیه اولنمش اولور
انتیمون معرق صفرته مائل ظهور ایده ایکنجی بعد الاحراق آتشده بر مقدار ترك اولنمقدر آتش
مزبور انتیمونی ذوب ایده‌جك قدر شدید اولمیه و جوهر اتم مدت مدیده ترك اولنمیه اگرچه
بر مدت ترك اولنمق کوزتمدن خالی دکلدر امتداد وقتله انتیمونك جمیع اجزاسنی کما ینبغی تکلیس اولملکن مدة
مدیده آتشده ترك اولنمغله اجزاء باروتیه اجزاء انتیمونیه یه کمالیله منتشر اولوب ثباتی و قلویتی زیاده
اولور امدی حین تبریده و جمعه جوهرك داخلنه هوا منجذب و اثره محتبس و متعفن اولمغله جوهر
مزبوری افساد ایدوب قی و غثیان و قلق امثالی بعضی عوارض ردیئه ایراثندن خوف اولنور
بوندنصکره معلوم اوله که انتیمون معرق بعد الغسل و التجفیف بر شیشه یه قونلوب روح شراب
خالص ایله منقع و یدی سکز کون تعفین اولندقدنصکره روح مزبور ازاله اولنوب انتیمون معرق
بلا غسل تجفیف و حفظ اولنسه منافعی افاده‌ده غایة الغایه بالغ و سریع اولور باسلیوس نام طبیب
دیرلر که بعد التعفین روح الشراب احراق اولنمغله ازاله اولنسه انتیمون معرق حله قابل اولوب مواضع
ندیه‌ده مکشوفاً ترك اولنمغله محلول اولور کذلك معلوم اوله که انتیمون معرقدن بر مقدار بلا غسل

حفظ

٣٦٩ حفظ اولنسه تلیین لطیف ایله تلیین ایدیجی اولور علی الخصوص اعتقال بطن عارض اولان
محمومینه زیاده مناسبدر که انلره تلیین لطیف ایله لینت و برد یکندن ماعدا آنلره مسکن اولان
اجزاء باروتیه ایله حرارت حمایی دخی تسکین ایلر بو صورتده مقدار استعمالی نصف درهمدر ذو لفروس
نام طبیب انتیمون معرق عملنده طریق آخر تعلیم ایدوب دیرلر که یوز درهم انتیمون غیبط و الی درهم
باروت مصفی و یکرمی درت درهم طرطیر خام اخذ اولنوب ناعما سحق اولندقدنصکره بر بوطه یه
قونلوب اوزرینه یانمش بر پارچه کومور وضع اتمکله احراق اولنه یاخود بر بوطه‌یی آتشده احمر
ایدوب مسحوق مزبوری دفعة القا اتمکله احراق ایده‌لر بعده جوهر محترقی ایکی دفعه دخی هر دفعه‌ده
الی درهم باروت و یکرمی درت طرطیر الحاقیله کالاول احراق ایتدکدنصکره ماء القراح ایله حل ایده‌لر
اجزاء غلیظه‌سی سریعاً اسفله رسوب ایدوب اجزاء رقیقه‌سی ماء القراح‌ده قالور ماء مزبور
ظرف آخره افراغ اولنوب کاغددن معمول مصفادن وضع اولنه اجزاء باروتیه ماء القراح‌له مترشح
اولوب انتیمون معرق کاغدده قالور منوال محرر اوزره بر دفعه یاخود ایکی دفعه دخی ماء صافی
ایله مزج و کاغددن سوزلمکله غسل اولنوب تجفیف اولنه اگر اوچ دفعه احراق ایله ابیض اللون
اولمزسه انتیمونك عدم جودتندندر الی درهم باروت و یکرمی درت درهم طرطیر ایله سحق
ایدوب بر دفعه دخی احراق و غسل ایده‌لر لکن بو دفعه نار شدیده‌ده احمر اولمش بوطه یه القا
اولنمغله احراق اولنمق لازمدر زیرا جوهر مزبورده فلان کبریت انتیمونی فی الجمله ثابت اولمشدر احتراق
و زوالنده عسرة وارد نار خفیفه ایله محترق اولوب زائل اولمز بعده جوهر مغسولی بر بوطه یه
قویوب نار شدیده‌ده ایکی اوچ ساعت ترك اتمکله تکلیس ایدوب حفظ ایده‌لر مقدار استعمالی
ماسبق کبیدر معلم مسفور دیرلر که بو طریقله عمل اولنمش انتیمون معرقدن بر درهمی بنجه مطعونه
و سائر علل وبائیه مبتلا لره ویردم باذن الله تعالی جمله‌سی خلاص اولدیلر معلوم اوله که طریق
مزبورده طرطیر الحاقی انتیمونی تحلیده رتبه اقصایه ایصال ایچوندر و غسل اولندقده سریعاً رسوب ایدن
اجزاسی اخذ اولنمیوب ماء القراح حامل اولدیغی اجزاسنك اخذ اولنمسی تحلیده کمال بولمش اجزاسی
اخذ اتمکدر کذلك اجزاء مزبوره‌نك تحلیده کمالندندر که ماء القراح‌دن تفریق اولنمقده بر مدت علی حاله
ترك اولنمغله کما ینبغی رسوب اتمیوب کاغددن سوزلمکه محتاج اولور اما بعد الغسل و التجفیف
ایکی یاخود اوچ ساعت نار شدیده‌ده تکلیس اولنمسی جوهر مزبورك ثباتی زیاده اولمق مطلوب
اولدیغندندر ماعدا قوة قابضه کسب ایدوب ذوسنطاریا امثالی استطلاقات عارض اولان
علل ردیئه اصحابنه بلیغ النفع اولمق ایچوندر بوندنصکره معلوم اوله که انتیمون معرق هر نه طریقیله اولنور
عتیق اولدیغی صورتده مرور ایامله داخلنه هوا منجذب اولوب محتبس و فاسد اولمغله استعمالی
اولندقده قلق و کرب و غشی و غثیان و قی امثالی عوارض ردیئه و قوعنه مؤدی اولور اگرچه بو کلام
فیه ما فیه قبیلندندر لکن اولی اولان انتیمون معرق عمل اولنمق بعده ایکی یاخود اوچ آی مرورنده
بر مقدار باروت مصفی الحاقیله یاخود منفرداً بر بوطه یه قونلوب بر ساعت یاخود ایکی ساعت احراق
بعده غسل اتمکله داخله‌ده مزبوره‌یی ازاله اتمکدر کاه اولور که انتیمون معرق برابری ملح الطرطیر ایله بعد السحق
بر بوطه یه قونلوب درت ساعت مقداری آتش شدیده‌ده ترك اولندقدنصکره سحق اولنوب مکشوفاً
مواضع ندیه‌ده وضع اولنمغله محلول اولوب دهن کبی اولور بو معلوله مثلی روح زاج تقطیر اولندقده
اسفله بر جوهر رسوب ایدر تجفیف اولنوب انتیمون معرق الطرطیری تسمیه اولنور و دار چینیده
زیاده ممدوحدر که ماسبقده اشارت اولنمشدر مقدار استعمالی بر حبه‌دن اون حبه‌یه وارنجه

كذلك كاه اولوركه انتيمون معرق ماء القراح ايله برمقدار طبخ اولنوب كاغددن تصفيه اولندقدنصكره
مصفا ايه حل معطر وش ايدرلر برجوهر خفيف وسوب ايدر غسل تخفيف اولنوب خلاصة الانتيمون
وزهر الانتيمون الثابت تسميه اولنور مقدار استعمالي اون بش حبه در تقابنوس كيميائيه بقراطنه
نام كتابنده ديركه زهر الانتيمون الثابت عملنده اولى اولان اولدركه اوج مثلي باروت ايله احراق اولنمش
جوهر انتيمون بلا غسل ماء القراح ايله طبخ اولنوب جرعلقه اولندقدنصكره مجوور مصفا ايه قدر الكفايه
خل معطر تقطير اولنه ابيض اللون وخفيف الوزن وسخيف واسفنجى برجوهر رسوب ايدر غسل و
تخفيف اولنه جوهر مزبور انتيمونك كبريت ثابت وصافيسيدر كه باروت ايله احراق وماء القراح
ضم اولنمق ايله منحل اولمشدر لبن الكبريت عملنده منحل اولان كبريت كبي طبيب مسفور طاعون
وسائر علل وبائيه ده بوجوهرك بر درهمي انتيمون معرقك سكز درهمنه اقوى وانفعدر ديو
ادعا ايدر **مشتري معرق** معرق القرد يرى دخي تسميه ايدرلر حماي ردئيه وحصبه وجدري و
امراض كبد وطحال جملهسنه علاج كافيدر سيلان مني واسهال ودمي بواسيري قطع ايدر زلق الامعا
وذوسنطاريا وافراط دم طمث ورعاف ونفث الدم ونزف الدم وانواع اسهاله علاج كافيدر طاعونه
يرقانى دفع ايدر وحيضى ادرار ايدر ابخرهنك قلب ودماغه تصاعدينه مانع اولور اختلاج قلب وخفقان
دفع ايدر واعضاء باطنهده حاصل اولان سدهلرى تفتيح ايدر استسقايه عظيم النفعدر صنعتى بودر
رصاص انتيمون الحديد ورصاص ابيض انكروسي مطهر سكز وقيه اخذ اولنوب بر بوطهده نار فحم
ايله ذوب ايدهلر بعده برحديد هاونى آتشده برمقدار قزدروب ايچنه برمقدار شمع العسل
طلا ايدوب بعده ذكر اولنان اريمش جوهرى اول هاونك ايچنه دوكهلر وصوودقده چيقاروب
اوج مثلي باروت ابيض مصفا ايله ناعما محكم سحق ايدوب بعده بريوك بوطهيى شديد كوره آتشنه
قيوب قرمزى آتش كبي اولدقده ايچنه ذكر اولنان مسحوق جوهردن ايكى قاشق القا ايدهلر دخانى و
اشتعالى منقطع اولدقده ايكى اوج قاشق دخي القا ايدهلر بو منوال اوزره تكرار ايدهلر جملهسى تمام اولدقده
برساعت مقدارى نارى شديد ايدوب برحديد ايله قاريشدورهلر بعده صوودوب جوهر محروق
بوصولنمش چناق ايچنه قيوب اوزرينه كفايت مقدارى قينار صو قيوب بش التى ساعت نقع اولندقدن
صكره اوزرندن صويني سوزهلر تكرار اوزرينه اسيجق صو قيوب ينه التى ساعت نقع اولندقدنصكره
سوزهلر بو منوال اوزره حدت وملحيتى كيدنجه كرارا غسل اولندقدنصكره تجفيف ايدوب حفظ
ايدهلر مقدار استعمالي اون حبهدن ثلثان درهمه وارنجه هر مرضه امياه وخمرات مناسبه ايله ويرهلر
دواء الدق بوطريوس نام حكيم كدر اخلاطك حدتني قطع ايدر اصحاب دقه برعطية الهيهدر
هزالك اوائل ظهورنده اثر عجيبي واردر لكن مستحكم اولدوغى صورتده منفردا استعمال اولنميوب
مطابيخ صدريه ومرطبه ايله استعمال اولنمق مناسبدر كذلك خارجا ذرور اولنه غلر ياخود اصمه
ملحم بر مزج اولنه ضاله قروحات عتيقه ورديهده عجيب النفعدر صنعتى بودر جيدا عمل اولنمش
وكما ينبغي صاف اولمش رصاص انتيمون اوتوز ايكى درهم تلجي مطهر قرق درهم اخذ اولنوب بربوطهده
ذوب اولندقدنصكره تبريد ايدوب ناعما سحق ايده بعده سحق مزبورى اوج مثلي باروت مصفا ايله
مزج وتكرار ناعما سحق ايده كدنصكره بربوطهيى آتشده قيوب محكم قزدروب وقتا كه بوطه احمرار تام
حاصل ايده مسحوق مزبوردن درت ياخود بش درهم مقدارى القا اولنه فى الحال اشتعال ايله بارود
مشتعل اولور وقتا كه احتراق وصداسى منقطع اوله مسحوق مزبوردن تكرار درت بش درهم
مقدارى دخي القا اولنوب ينه احتراق وصداسى منقطع اولنجه مكث ودرت بش درهم دخي القا اولنه

منوال محرر اوزره مسحوق مزبور تمام اولنجه قليلا قليلا القا اولندقدنصكره جوهر محرق برساعت
مقدارى ياخود بياض اولنجه نار شديده تكليس ايدهلر بعده اخراج ايدوب انتيمون محرقه ذكر اولنان
قانون اوزره ماء القراح ايله اجزاء غليظهسين ازاله واجزاء رقيقهسين كما ينبغي غسل وحفظ ايدهلر
ابيض اللون برغبار اولور معلوم اوله كه اسطما خيقون بوطريوسده تعليم اولندوغى كبي بو عملك
دخي اساسي باروتك تصفيه وتطهيرنده مبالغه ايتمكدر زيرا اولنمدوغى صورتده تلميذك كبريت طيارى
زائل اولميوب جوهر مزبورده سكون اولماغله جوهر مزبور ادهم اللون ومقيء اولور ابتولريوس ديركه
حين احراقده برچبوق ايله كاه بيكاه قاريشدورهلر تاكه چبوغك احتراقي واسطهسيله جوهرك
احراقنده شدت كلوب تلميذك كبريتي كركى كبي طيران ايدوب زائل اوله بو صورتده جوهر مزبور ابيض
اللون اولوب اندن مقيء الا حوفى اولمز كرد واء مزبورك عملنده منوال محرر اوزره اهتمام اولنميوب
ينه ازرق اللون اولورسه تكرار اوج مثلي باروت ايله سحق ايدوب كالاول بردفعه دخي احراق ايدهلر
مقدار استعمالي اوچ حبهدن يكرمي ياخود اوتوز حبهيه وارنجه لكن افرنج ديارنك بعضيسنده متعارف
اولان دواء الدق ازرق اللون اولمق اوزره در طريق عمليسى اولدركه رصاص انتيمون الحديدى وتلجي مطهر
على التسويه اخذ اولنوب بعد الذوب اوج مثلي باروت ايله انتيمون معرق عملى كبي احراق وبادم
ساعت تكليس ايدوب غسل ايتمكدر ازرق اللون برجوهر اولور ايچى كيفيت استعماللرى دخي بويلهدر كه
بش حبهدن ياخود التى حبهدن بدء ايدوب يوما فيوما برحبه زياده ويرهلر تمقعد ارنده
عليله غثيان كلورسه اول مقداردن ناقصينه سنه مداومت ايدهلر

الفصل الخامس في البادزهريات

بادزهر انتيموني سدد كبد
وطحال وماساريقايه نافعدر افراط طمث ويرقان واستسقا وحماء ردئيه وبائيهيه عجايبدر
جرب ردى وجذامه ومشكل العلاج اولان قرحه تربيحايه علاج مجربدر لر صنعتى بودر زجاج
انتيمون قدر الكفايه اخذ اولنوب ناعما سحق اولندقدنصكره برنيشيه وضع واوزرينه درت برمق
تجاوز ايلهجك قدر خل معطر ايله غمر اولنوب يكرمى درت كوندنصكره جرعلقه ايدوب حمام رماديهده
دهن كبي قالنجه تقطير ايدهلر بعده قرن ايل الملتبر درت درهم اخذ اولنوب دهن كبي باقي قالان
مادهنك اون التى درهمي ايله رماد حاره اوزرنده قرن الايلي تسقيه ايدهلر برغبار بادزهرى اولور
مقدار استعمالي التى حبهدن اون حبهيه وارنجه **بادزهر اسربي** امراض طحالينك انواعنه
عطية الهيه وموهبة ربانيهدر ذات احتناق رحمه جدا نافعدر صنعتى بودر حجر النار المكلس ايله
سيليقوندن معمول زجاج الاسرب المسحوق اخذ اولنوب برزجاج قرعيه وضع اولنوب اوزرينه
قدر الكفايه سمن الانتيمون قيوب درت بش كون ترك ايدهلر تاكه سمن الانتيمون زجاج اسربك لونني
بتمامه اخذ ايده بعده تصفيه اولنوب بر قرعيه وضع واوزرينه قدر الكفايه روح الباروت افراغ اولنوب
اون ايكى ساعتدنصكره تقطير اولنه واوزرندن خارج دفعه روح الباروت تقطير اولنوب اسفلنده حمرده
باقى قلان ارسنيكى بربوطهده احراق ايدوب روح شرابه القا ايتمكله اطفا ايدهلر بعده اخراج وتجفيف وسحق
ايدوب حفظ ايدهلر مقدار استعمالي التى حبهدر **بادزهر ذهبي** منسخت نام حكيمك كتابندن مترجمدر
علل مختلفهنك اكثرينه اسرار حكمتومدادوية مؤثرهدندر سمومات معدنيه وحيوانيه ونباتيهنك
جملهسنه مقاوم اولور مثلا زنبق مصعد وسم الفار وحيات وعقارب وبيش وشوكران امثالي
سمومك تاثيرينى قلب وسائر اعضاء رئيسهدن قوة حرارتيه سيله دفع ايدر وجميع اعضايه نفوذ
ايدوب حفظ ايدر بعد التنقيه استعمال اولنسه جمله عفونانى اصلاح ورطوبات زائده بدنيهيى تجفيف

اتمکله سوء القنیه واستسقانک هر نوعنه اثر عظیمی واردر حره یه وحماء عرقیه ووجع الجنب وجدری وحصبه
وضیق الصدر ومالیخولیا و مرض افرنج وسدد واوجاع کبد وطحال وجذام وتشنج امثالی امراض طویله
وعاصیه ده عجیب الاثردر کذلک وجع مفاصل ونقرس وعرق النساء وحمیات واحتباس طمث ویرقان
وقولنج وایلاوس ده ادویهٔ منفرده ومجربه دندر ودخی وباء امثالی علل ساریه وافره نک کلی سنداسرار
عظیمه دندر نته کیم جمیع سمومی بدن انساندن ازاله ده علاج کلی اولدیغی سابق الذکردر بو خصوصه
استعمال ایدن مرضادن جم غفیر شاهدلردر حره وشیر بنجه وخیارق مثلی ورمله وذات الجنبه
نافعدر الحاصل بو برجوهردر که برد فعه استعمال ایدوب بش ساعت مرور ننه برد فعه دخی ویروب
علت ظهور ایلدیکی ساعت کامل کره بر دخی اسقا او لنمغله علل مهوده فی ازاله وصحت معتق ده بی
ردائمه ده بی شک ولا شبهه در اگر علیل بعد البلع قی ایله اخراج ایدر سه فی الحال برد فعه دخی ویره
وقانون کلیه دندر که بونک امثالی ادویه باشرو تریاقیه ومعرقه استعمالنده دفعهٔ واحده کفایت
اتمز بلکه تکراره محتاجلردر تاکه بدندن اثر سمیت بالکلیه مضمحل اوله چوق کسه لر بو قاعده دن
غفلت اتمکله هلاک مرضا وهتک عرض دواید باعث اولورلر و حین شربنده حمیرة الورد الراجیه
وحمیرة الحماض ورب العلیق وشراب الاترج وشراب الرمان وامیاه معرقه امثالی ویرلک لازمدر
وایکی دفعه عرق بکمال جریان ایدنجه علیلی نومدن منع ایدهلر بعد التعریق بدنی بر طاهر وخاتر بز ایله
محکم تخفیف ایتدکده قمیص وثیابنی تبدیل ایده لر لکن بو اثناده نکتدن خوف ایدوب هواء بارده
زیاده حذر لازمدر اگر علیله ضعف طاری اولور سه خفو یا ترنج بیض طری ومرق اللحم وکشک الشعیر
امثالی مقدار قلیل تغذیه سی کبیر غذالاطعام اولنه صنعتی بوددر تریاق اندروماخیس ومثرودیطوس
سکز وقیه برادهٔ عود الصیاق وبرادهٔ صاصغرساس التیشر درهم حب الابهل واصل راسن وانجلیقا
هر برینه ندرت درهم باد زهر نباتی وزرنباد وطورمنتلا ایکشر وقیه اصل سرخطاریا وایمراطون
واصل فو واسقورجینا واصل مسکطرامشیع ابیض واصل اراقطو هر برینه بر وقیه مصطکی
ومر حجازی وعود هندی رزین وقصب الزریره وقاقلة الصغیر و زنجبیل و زعفران وبسباسه هر
برینک التیشر درهم اخذ اولنوب بعد السحق قدر الکفایه روح الشراب ایله قانون اوزره صبغنی
استخراج ایدوب حمام ماریه ده عسل قوامنه گلنجه تبخیر اولنه بعده بو خلاصه یه معجون قرمز برو قیه
باد زهر مشتری ومعرق معدنی وباد زهر حیوانی هر برینه بیا رمش وقیه بطریق الفلاسفه تربیه
اولنمش قرن حمار وحش وقرن الایل وشنکرف معدنی وطین مختوم وزهر باروت هر برینه اوچر
درهم قرن وحید معدنی وقرن وحید ذهبی وقرن وحید الحیوانی بر دیجی درهم ملح اللؤلؤ وملح
المرجان وزهر صلبان ولبن الکبریت بر درهم ملح ورونقه وملح حشیشة الجرب وملح اسقوردیون
هر برینه درت ثلث درهم جواهر خمسه مستعمله مدبره وعظم قلب الایل وقلب الحیه یار میشر
درهم عنبر اشهب ومسک ارفر نلش درهم ضم اولنوب محکم مزج اولندقدنصکره دهن الورد ن
ودهن انجلیقا ودهن بزر النارنج ودهن کهربا ابیض ودهن قرنفل ودهن جوز بواء مقطردن
دارچین ودهن الکافور ودهن السذاب ودهن الاترج بر درهم اخذ اولنوب اضافه ومزج
اولنه اگر ماسبقده صبغی اخذ اولنان ادویه نک بعد الاخراج ملحی استخراج وبو معجونه ضم اولنسه
دخی اقوی واولی اولور مقدار استعمالی سدس درهمدن ثلث درهمه وار نجه مطبوخ ثمانوس البرو
ابتداء نصف درهم یاخود ثلثان درهم ویرلک مناسبدر ماء قرن الایل یاخود ماء تریاقیه
یاخود ماء شوکة المبارکه امثالی مایعات مناسبه ایله استعمال اولنه باد زهر زیبقی مرضا فرنج

وضاد

وضاد مدن نشات ایدن علل جلدیه نک مجوعنه ادویهٔ شریفه دندر صنعتی بوددر زجاج
زیبق الحیاتک وسمن الانتیمونی ایله لونتی استخراج ایدوب روح الباروت ایله بعینه باد زهر مشتری
کبی عمل ایده لر باد زهر شمسی ادویهٔ معرقهٔ شریفه دندر مرض افرنج وطاعون ونقرس واستسقا
وحمیات وسدد طحال امثالی عللرده اکسیر لانظیر و باد زهر سریع التاثیردر صنعتی بوددر قدر الکفا یه
ذهب انکروسی مطهری غایت دقیق صحیفه ایدوب روح الباروت الباد زهری ایله قانون اوزره
حل ایتدکدنصکره محلولی اوزرینه آهسته آهسته سمن الانتیمون القا اولنه بعده قدر الکفایه روح
الباروت ایله بعینه باد زهر مشتری کبی عمل اولنه مقدار استعمالی اوج حبه دن سکز حبه یه وارنجه
باد زهر قمری صرع وتشنج وسکته وشقیقه امثالنه بالخاصه نافعدر معرق ومجددر حره یه
علاج جیده دندر صنعتی بودر قدر الکفایه قمری روح الباروت ایله حل ایدوب محلولنی اخذ
وسمن الانتیمون ایله باد زهر مشتری کبی عمل اولنه مقدار استعمالی التی حبه دن اون ایکی حبه یه وارنجه
باد زهر قادر مصنفنک نام حکیمک کتابندن ترجمه برد واء شریف وعلاج لطیف دردکه سموم
مهلکه نک هر نوعنه سیف قاطع ومقابل ومادامکه علی الخصوص باعث علت ووبائیه ومعدنی وقوای حیوانیه
اولان ابخرهٔ سمیهٔ عفنه نک تاثیرینه مقاوم اولوب قلب وسائر اعضاء رئیسه یه قوة ویرر کذلک انواع
خنازیره ومهلکه یه وجدری وحصبه وذات الجنب الوافده امثالنه حره وسائر عوارض سمیه ده قوة
تریاقیه باد زهر یه سیله عفونت ردیه یی اصلاح ودمی تصفیه اتمکله فضل عظیمی واردر صنعتی بوددر باروت
صافی وروح الزاج الخالص علی السویه اخذ و بر معوجه یه وضع ایدوب درجات ناره رعایت ایله
حمام رمادیه ده تقطیر دنصکره مقطری منتی روح الشراب الطرطیریه اضافه اولنوب ارمنیه سینه رد
وایکی دفعه دخی تقطیر ایده لر لکن هر تقطیرده ابتداء بر مرتبت اوله قدر لین نار ویره لرکه حتی روح
الشراب دخی خروج ایتمه بعده تدریجله نار ثانیه وثالثه دن انتهای رابعه یه وارنجه ناری زیاده
ایده لر معوجه ده بر تراب ابیض قلیل قالور مقابلرده جمع اولان روحی حفظ ایده لر بعده بر وقیه باد زهر
شرقی اخذ وسحق اولنوب بر تشیشه قرعیه وضع واوزرینه درت برمق تجاوز ایدنجه روح محفوظ دن
افراغ ایدوب حمام معتدلرده روح مزبور لون احمر ایله ملون اولنجه اولنوب بینه تملنه کالاول
روح جدید افراغ و بر مرتبت مکث ایتدکدنصکره باد زهر مزبور تمام حاصل اولور بو روحی جمع علقه وروح
اول ایله مجموعا بر زجاج قرعیه وانبیق ایله نار لینه ده تقطیر ایده لر اسفل قرعه ده بر خلاصه قالور اوزرینه
بر قج دفعه روح شراب افراغ وتقطیر اتمکله بالکلیه حدتی وملحیتی ازاله ایده لر بعده ماء قرن الایل
یاخود سائر امیاه معرقه ایله خلاصه مذکوره حل ایدوب باکاغذدن جرعلقه ایتدکدنصکره درت
وقیه صبغ قالنجه تبخیر ایدوب حفظ اولنه مقدار استعمالی ثلث درهمدن بر درهمه وارنجه مایعات
مناسبه ایله ویره لر باد زهر مرتیخی اسهال کبدی وسیلانات سائره یی قطع ایدوب اعضاء
باطنه یه قوة ویرر صنعتی بوددر قدر الکفایه زعفران اخذ اولنوب سمن انتیمون ایله لونی اخراج
ایدوب بعده روح الباروت ایله بعینه باد زهر مشتری کبی عمل ایده لر یاخود بر وقیه برادهٔ حدید
مقدار الکفایه ماء زیتون ایله حل ایدوب اوزرینه آهسته آهسته سکز وقیه سمن الانتیمون القا اولنه
بعده روح الباروت ایله بعینه باد زهر مشتری کبی عمل ایده لر مقدار استعمالی سدس درهمدر
باد زهر معدنی ادویهٔ تریاقیهٔ عظیمه دندر عرقی زیاده ادرار ایتمکله امراض سمیه ووبائیه یه علاج
عظیمدر صنعتی بوددر سمن الانتیمون بر رطل اخذ اولنوب بر قرعهٔ زجاجیه یه وضع واوزرینه یسیرا
یسیرا اوچ رطل روح الباروت القا اولنه بعده تقطیر اولنوب مقطری اسفلره اولنمغله اوچ دفعه

تقطیر اولنه بعده باد زهر مشتری نك کبی عمل ایدرلر بعضیلر باد زهر معدنی روح البارود الباد زهری نك
ارضیه سنرینه عمل ایدرلر مقدار استعمالی التی حبه‌دن اون ایکی حبه‌یه وارنجه‌یه **باد زهر مشتری نك**
ادویهٔ معرقه و مخدره دندر امراض وجعیه و امراض سائره که نسوانده کثیر العروض اوله زیاده مؤثردر
کذلك حمیات وبائیه و اسکوربوط و علت ابید بیماً امثالی امراض ردیه انواعنه علاج خاص و انواع
سموم مهلکهٔ مشروبه و ادویهٔ باد زهریه و معرقه‌یه محتاج اولان علتلرك کلیسنه دواء مؤثردر
صنعتی بودر رصاص انتیمون اوچ وقیه قلعی مطهر انکروسحا ایکی وقیه اخذ و معاً ذوب اولنوب
بعد التبرید التی وقیه زیبق مصعد ایله محکم سحق و مزج ایدروب مائل الرقبه ده قانون اوزره
تقطیر اولنه سمن مثال بر بیاض و غلیظ جوهر رطب خروج ایدر اخذ اولنوب بر قرعه‌یه وضع
و حمام ماریه ده تبخیر ایتمکله تجفیف دنصکره جوهر مجففه بعد السحق مثلی روح البارود افراغ
و تجفیف اولنجه تقطیر اولنه بعده بینه سحق و ایکی وقیه روح البارود حدید ایله مقطر نزد کورد
اوزرینه رد و بینه تقطیر ایله تجفیف ایدرلر بعده کالاول مقطری ایکی وقیه روح البارود تجدید
ایله جوهر مجففه رد و تجفیفدنصکره مجففی بر بوطه ایله ایکی ویا اوچ ساعت نار تحمره وضع
ایتمکله احراق بالنار ایدروب حاد ایکن روح الخمر ایچینه القا اولنه بعده اخراج و تجفیف و سحق
اولنوب حفظ اولنه سنجابی اللون بر سفوف اولور مقدار استعمالی اوچ حبه‌دن درت حبه‌یه
وارنجه‌دک **باد زهر نحاسی** جذام و امراض رأسیه و دماغیه ده استعمال اولنور خارجدن دخی
قروحات عتیقه و ناسوریه و جرب امثالنه نافعدر مراهم مناسبه ایله مخلوطاً استعمال اولنور صنعتی
قدر الکفایه نوباد النحاسك سمن الانتیمون ایله لونینی استخراج ایدروب روح البارود ایله
ماسبق کبی عمل ایدرلر مقدار استعمالی اوچ حبه دن ... التی حبه‌یه وارنجه‌یه‌در

الفصل السادس في الذهبات المستعملة في صناعة الطب

ذهب الحیات علاج کلیدر و بابه نافعدر صنعتی بودر ذهب منقی درت درهم ماء الفاروق اون التی
درهم عقاب درت درهم ایچنه حل ایدروب بعده ایچنه قرق درهم زیبق مغسول حل ایدوب
مزبور محلوله شروب طویلة العنق قرعه ده تقطیر ایدرسن اسفیلی ماء القراح و عراق ایله
غسل ایدرسن مقدار استعمالی درت حبه‌دن سکز حبه‌یه وارنجه‌دک **ذهب الحیات آخر**
مسهل المنی‌ی در معده‌یی پاك ایدر استسقا و مرض افرنج و امراض جلدیه نافعدر رطوبات اصلیه‌یی
زیاده ایدوب رطوبت فاسده‌یی اسهال ایدر صنعتی بودر ورق ذهب اوتوز ایکی درهم
زیبق مغسول یوز یکرمی سکز درهم الغام ایدوب و غسل ایدوب اوزرینه ایکیوز المتشح درهم
ماء زرین ایکی کوندنصکره علی الارضیه بش کره تقطیر ایدرسن التنجیده اوچ کون ایچ کیجه
نار قوی ایله احراق ایدرسن و غسل ایدرسن بعده عراق ایله حمام ماریه ده علی الارضیه بش
کره تقطیر ایدرسن مقدار استعمالی درت حبه‌دن سکز حبه‌یه وارنجه مسهلات مناسبه ایله
ویره‌سن **ذهب الحیات آخر** تصفیهٔ دم ده سائر ادویه‌نك جمله‌سندن اولی درد دیدانه و مرض افرنج
و حصبه و طاعون و حمای ربع امثالنه عدیم العدیل اولان دوالرد ندر صنعتی بودر ذهب ایکی درهم
زیبق المطهر ایکی وقیه ذهبی ماء زرین و زیبقی ماء فاروق ایله حل ایدوب بو ایکی محلول بر برینه
مزج و بر معوجه ده ارضیه‌یی یابسه قالنجه تقطیر ایدرلر ارضیه‌سنی اخذ ایدوب بر بوطه ده تکلیس
دنصکره ماء القراح المقطر ایله غسل ایدوب اوزرینه روح شراب وضع ایله احراق ایدرلر مقدار استعمالی
اوچ حبه‌دن التی حبه‌دن سکز حبه‌یه وارنجه سکر الورد یاخود بعض شربت یاخود مرقالیه ایله

استعمال

استعمال اولنور یاخود سقمونیا مدبر ایله مزج اولنوب عرق ایله ترطیب و حبلر ایدوب استعمال اولنور
ذهب الرعد ادنی حرارتله علی الخصوص حدید حاره ملاصق اولدقده محترق اولوب بارود کبی
صدا ویرر دهشتلر عره تشبیه اولنوب ذهب الرعد دینلشدر مشبهك مشبه‌به اضافتی قبیلندندر
مغص صبیانه و انزف لمثانات ایرنام الصبیانه علاج کافیدر برحبه‌سنی یاخود ایکی حبه‌سنی بش
حبه ... ایله ممزوجاً ویره‌لر استطلاق ... دن مأیوس اولنمش اعتقال بطن اصحابنه بوکه معادل
علاج اولماز بعض مسهلاتله ممتزجا ویریله اکثر اوقاتده انقباضه میلا اولنلر صباحلرده حمیره
البنفسج ایله استعمال ایدرلر بعض ایلر اولان اسهال اصحابنه راوند ایله ویرلك مراد اولندقده
ایکی حبه یاخود اوچ حبه الحاق اولنه اکر سکز درهمنه ثلث درهم زعفران و بر قیراط عنبر و مسك
اضافه اولنوب التی حبه مقدار استعمال اولنورسه ادویهٔ معرقه قلبیه‌دن اولور عوارض سوداویه
علی الخصوص سده‌دن اوله زیاده نافعدر صنعتی بودر قدر الکفایه ذهب مطهر اخذ و صحیفه
اولنوب خرده خرده قطع اولندقدنصکره اوچ مثلی ماء زرین ایله بر شیشه‌یه قونلوب ذهب مزبور
بالکلیه حل اولنجه رمل حار اوزرینه یاخود نار قلیله کنارینه ترك اولنه و قتاکه ذهب محلول اوله
محلولی بر واسع شیشه ظرفه قیوب اوزرینه یسیر یسیراً محلول الطرطیر تقطیر ایدرلر تاکه محلول
مزبوردن صفرت زائل اوله بو صورتده ذهب بالکلیه رسوب ایتمش اولور بعضیلر عندنده نوشادر
مثلی عکل الخمردن استخراج اولنمش روح النوشادر بو خصوصده محلول الطرطیردن اولی دانسیلدی
زیرا ذهبی بالکلیه ترسیب ایدر دیرلر بعده بر مدت بلا تحریك ترك ایدرلر تاکه جوهر ذهب
اسفل ظرفه رسوب ایده بعده اوزرینه اولان مادهٔ رطبه‌یی الوب اسفلده بولنان جوهری
ماء المقطر ایله قانون اوزره باللطافت غسل و تجفیف و حفظ ایدرلر بر درهم ذهبدن درت
ثلث درهم جوهر حاصل اولور و بو جوهرك تجفیفنده احتیاط لازمدر که ادنی حرارت ایله بارود
مثال محترق اولور ایمدی مناسب اولان کاغد اوزرینه اولنوب بر حالی مکانده جفاف تام
حاصل اینجه علی حاله ترك اولنمقدر کذلك بعد التجفیف سحقنده دخی احتیاط لازمدر زیرا سحق
ایدرکن دخی محترق وهبا اولدیغی کراراً مشاهده اولنمشدر لکن بر قج حبه زهر الکبریت یاخود
بر قج قطره روح الملح یاخود روح الکبریت الحاق اولنسه سحقده اولان مخاطره‌دن امین اولنور
بعضیلر آغج دسته ایله سحق اولنه دیمشلر و معلوم اولدیکه اکثر اطبانك بو عمله اختیار ایلدکلری
ماء زرین اولدرکه زاج ایله بارودتدن استخراج اولنان تیزابك اوتوز درت درهمنه سکز درهم
نوشادر رصاص حل اولنمش اوله **ذهب القادر** ادویهٔ مؤثره‌نك جمله‌سنه تفضیلی وارددر خصوصا
حفظ صحت انسانیه ده غایة الغایه انفع و اعلادر زیرا اعضاء باطنه‌یی فساد و علیل ایدن عوارض
و امراضك کثیرینی بلکه کلیسنی دفع ایدر طبایعی تجدید و صحت اوزره حفظ ایدر روح حیوانیه‌یه قوة
ویرر رطوبت ردیه فضلیه‌یی ازاله ایدوب دم جید ایراث ایدر انسانه فرح و سرور ویرر ادویهٔ
قلبیه‌نك لانظیرلریندن در ادویهٔ کیمیاویه ده بوکا معادل بر دواء اولمز عطیهٔ الهیه‌دن بر خزینهٔ عظمی
و دفینهٔ کبرادر صنعتی بودر قدر الکفایه ذهب الکرویسی اخذ اولنوب انتیمونیله احراق دنصکره
ایچه صحیفه‌لر ایدوب دهن الملح ایله قانون اوزره حل اولنجه بعده انبیق زجاج ایله حمام رملیه ده
تقطیر اولنه اسفل قرعه ده غایة الغایه اصفر اللون ذهب مکلس قالور الوب بعد السحق بر زجاجه
وضع و اوزرینه عجین اولنجه قدر دهن دارچین قویه غلیان ایدوب اسود اللون بر جوهر اولور
اوزرینه بر برمق تجاوز ایدنجك قدر طرطیر ایله نفع اولنمش روح الشراب خالص قیوب تقطیر اولنه

وبيه كالاول روح جديد قيوب تقطير اتمكله برنجى دفعه تقطير اولنه تاكه جوهرى بورد جميسنه
ذهب كبى اصفر اللون ومتشمش باقى قاله بعده اوزرينه جديد روح شراب قيوب روح ملون اولنجه
ترك وملون اولدقده جرعلقه ايله اخذ ايده لر وجديد روح قيوب ملون اولدقده اخذ اتمكى برنجى
دفعه تكرار ايده لر تاكه روح اوكلدن ملون اولميه اوله بعده باقى قالان جوهرى دهن الملح ايله حل
كالاول حل اولنماله برنجى دفعه تكرار اولنه بو طريقله ذهب بالكليه حل طبيعى اوزره حل اولنمش اولور
ودهن المحلل مقطرى دهن دارچينى ايله منكس اولوب ظاهر اولور مقدار استعمالى اوج قطره دن بش
قطره دن التى قطره يه وارنجه مايعات وساير ادويه مناسبه ايله على الريق استعمال اولنه

ذهب القادر آخر بطاليانوس نام طبيبك تحريرى اوزره امراض مختلفه ده علاج كلى مجربدر
معرق بى عديل وادويه باد زهريه وترياقيه نك اشرفيدر صنعتى بودر ذهبى ايكى دفعه انتيمون
ايله تطهير ايدوب اوج دفعه تكليس اولنه اولا زيبق وكبريت ايله ثانيا ملح بحرى الذائب ايله
ثالثا ملح الطرطير ايله تكليس اولنه بعده كبريت الاشرف ايله تحرير سابق اوزره صبغنى استخراج
ايدوب حفظ اولنه مقدار استعمالى بردن قطره يا خود سكز قطره در شراب المرقى يا خود ساير
ادويه مناسبه ايله استعمال اولنه **ذهب موسايى** ادويه معرقه شريفه دندر اولمغله امراض
حاده نك اكثرينى ومواد سميه ورديه نك جملهسنى تعريق ايله دفع ايدر صنعتى بودر مشترى
ونوشادر مصرى وكبريت قسطمونى فى ملى التسوية اخذ وسحق اولنوب ممزجا تصعيد اولنوب حفظ اولنه مقدار استعمالى اوندن

الفصل السابع فى بناچياتات

بناچياء دواء كلى معناسنه در **بناچياء احمر**
سميات مهلكه واهويه وبائيه ساريه وعفونت اخلاط رديه فاسده يه طاعون وجدرى وحصبه
امثالى امراض عفونيه يه ادويه كامله دندر صنعتى بودر ظفر السرطان الاسود الماخوذ فى الحزيران
قوندره يه واتيكش وقيه لولو ومرجان احمر وابيض عين السرطان هر برندن بر درهم مقدار اخذ اولنوب
عصاره ليمون ايله صلايه اوزرينه محكم سحق وتجفيف اولنمش اوله هر برندن بروقيه كهربا وملو الون
ايله سحق اولنمش بللور معدنى بردرهم وقيه عصاره اترج وروح الزاج ايله صلايه اوزرينه عجين د
تجفيف اولنمش قرن الايل المدبر بروقيه باد زهر عرقى وطين مختوم يارميش وقيه اسفيداج انتيمونى
الثابت ايكى وقيه عنبر اشهب بر مثقال مسك نصف درهم قرمز نصف وقيه ماء شوكة المباركه ايله
معجون اولوب جزوى زعفران ايله مصبوغ اولمش سلخ الحيه وهلام قرن الايل ايله عجين ايدوب قرصلر
اولنه اكر ايكى وقيه سفوف الحبشى ضم اولنسه بناچياء بهود تسميه اولنور مقدار استعمالى سدس
درهمدن نصف درهمه وارنجه **بناچياء ارطانوس** علاج كليه قريب اولمغله تعريق ايله دمى
تصفيه ايدر وتعريقه محتاج اولان امراضك كليسنده استعمال اولنور على الخصوص مرض افرنج وساير
امراض جلديه يى ازاله ايدر صنعتى بودر كبريت الانتيمونى المستعمل بروقيه دهن الزاج ماخوذ دهن
كبريت اوج وقيه رصاص انتيمون بروقيه اخذ اولنوب بر معوجه يه وضع واون كون مكان حارده
تعفين بعده حمام رمليده تقطير اولنوب مقطرى ارضيه سنه رد تقطير اتمكله بش دفعه تقطير ايده لر
بعده نارينى زياده ايده لر بش ساعت مقدار احراق ايده كدنصكره اخراج وماء الورد ايله محكم غسل د
تجفيف وسحق اولنوب هر وقيه سنه ايكى درهم ملح مرجان ضم ايدوب حفظ اولنه مقدار استعمالى
اون حبه دن يكرمى حبه يه وارنجه **بناچياء انتيمون** دهن انتيمون الجامع دخى تسميه ايدر
بو بر دوادركه امراض مهلكه نك اصول وفروعنه سيف قاطع وعلل سميه وساريه يه باد زهر نافعدر
صنعتى بودر ايكى دفعه ذوب ايله تطهير اولنمش انتيمون بر رطل زاج مجرى ايكى رطل خل المقطر درت

وقيه اخذ اولنوب بر واسع مائل الرقبه يه وضع ايدوب نار خفيفه ايله رطوبتينى تبخير ايده لر بعده نار دخى
شديد ايدوب اون ايكى ساعت نار قويه ايله حمام ماريه ده تقطير ايده لر اسفل قرعه ده دهن اصفر قالور
اخذ اولنوب بو دهنك بروقيه سنه ايكى وقيه صبر اسقطورى مسحوق اضافه اولنوب بر قرعه يه
وضع واسبوع كامله حمام ماريه ده تعفين ايده لر بعده رطوبت زائده سن تبخير ايله ازاله ايدوب
حبلر ايده لر مقدار استعمالى اوج حبه دن بش حبه يه وارنجه در **بناچياء جفاليقانى** بو بر علاج
كليدر كه امراض دماغيه نك جمعى عنه عطيه الهيه وموهبه ربانيه دن بر علاج تام ودواء مالكلام
صنعتى بودر زيبق انتيمون بر رطل دهن الزاج الاحمر درت رطل اخذ اولنوب بر طويل العنق قباشه
زجاجيه يه وضع وفم قباشه يه انبيق زجاج وضع ايدوب درجات ناره رعايت ايله تقطير
ايده لر وقتاكه قطرات منقطع اوله نارينى زياده ايتمكله تصعيد ايده لر بعده مصعدى ومقطرى
ارضيه سنه رد ايتمكله اوج دفعه تقطير ايده لر بعده اوج مثلى روح شراب ايله ميقات موسى تمامنه
اتون حكماده تعفين ايده لر بعده اخراج ايدوب حمام ماريه ده تقطير ايده لر اسفل قرعه ده دهن
قالور مقدار استعمالى ايكى قطره دن اوج قطره يه وارنجه **بناچياء دماغى** اكسير مجرب المكرم دخى
تسميه اولنور علاج كليدر علل دماغيه دن صرع وسكته وفلج وتشنج امثاللرينه نافعدر عرق النسا
ويرقان ووجع كلى ومثانه ورحم وقولنج وانواع استسقايه دواء لا نظيردر رياحى تحليل ايدر حميات
وبائيه رديه نافعدر وحمى ربعه ووجع مراق وكبد وطحال امثاللرينى تسكين ايدر اختناق رحم
وامراض سميه يه سريع التاثيردر طبيعته قوت ويروب هضمى معين اولور ديدانى قتل ايدوب
امراض حصن يرى دفع ودمى صاف ايدر صنعتى بودر راوند چينى اون ايكى درهم شيوم الانسان
يكرمى درت درهم زعفران ومرصافى صبر التيشر درهم عصير حماض اترج يكرمى درهم اخذ اولنوب
بر قرعه يه وضع وفم قرعه يى محكم سد ووصل ايدوب رماد حاره اوزرنده اون بش كون ترك ايده لر
بعده نصف ساعت نار خفيفه ايله طبخ ايده لر زفت مثال بر نسنه اولور بعده اوزرينه ايكى درهم
ماء الدارچينى وضع اولنوب نار رماديه ايله تقطير ايده لر ومقطرى ارضيه سنه رد ايتمكله درت
كره نصكره تقطير ايده لر بر رطوبت اصل ملسان خروج ايدر اخذ وحفظ اولنه مقدار استعمالى
ثلث درهمدن بر درهمه وارنجه اون بش كون على التوالى شراب ايله استعمال ايده لر

الباب السادس فى استخراج الاملاح الثابتة والعلوية والذاتية الجوهرية والطيارية الجملة فى صناعة الهرمسية عن المولدات الثلثة وهو يشتمل على ثلثة فصول

معلوم اوله كه صناعت كيميائيه ده املاحك تعريف وتقسيمى تطويل كلامه محتاجدر زيرا
فنك موضوعى كبى واقع اولمشدر استادمك استادى درويش عمر شفائينك قراضة الكيميا
نام كتابنده مفصلا تحرير اولنمشدر بو بابده بحق ملح عامى صورتنده اولان املاحك صنعتلرين بيان اولنور

الفصل الاول فى استخراج الاملاح المعدنية

ملح اسرب عند الحكما اسبكر دخى
تسميه ايده لر يكرمى درت ساعت مرور ايتمدن التى حبه سنى مناسب صولر ايله طاعونه ايچورسه لر
طاعونى دفع ايدر استسقايه وقولنجه وجذامه مناسب صولر ايله ايچورسه لر نافعدر احتلامى منع ايدر
حماى ربعه وامراض طحالك جمله سنه علاج عظيمدر وفلغمونيلرى دفع وكبدك سوء مزاج حاره سنى
اعتدال اوزره ايدر وشهوت باهى قطع ايدر اكر دهن نيلوفر ايله حل ايدوب كوبكه وقاسقلره وموضع
كلايه وذكره طلا اتسه لر ومناسب صولر ايله ايچورسه لر سيلان منى قطع ايدر اكر افراجيا صو ايله
حل ايدوب كوزه قطره سه لر كوزده اولان جرب وحكه وحمرتى دفع ايدر مرهملره وضمادلره الحاق ايده لر

خارجدن استعمال اولنسه اوكمز علاجى مشكل اولان قرحهٔ عتيقهٔ اوكلرده لحم زائدى اكل ايدر سرطانه
واكله يه وسائر قروحات خبيثه يه ذرور ايدلدكده نك جملهسنه بليغ النفعدر واورام صلبه لرى تحليل ايدر
وشقاقلرى اوكلرده اكر ماء لسان الحمل ايله حل اولنوب غرغره اتسه لر اغزده اولان اسكى يارهلرى
اوكلر ودنارسى وحمره وجمره وباد شنام وحرق النار وسائر بثورلره وصولجيلره مناسب شيلر
ايله ايچورسه لر دفع ايدر دنانى غايت چوقدر اكثريا ترياكيه ادخال اولنور صنعتى بودر كفايت
مقدارى ياسمين طهر آلوب بلا انظمام الاشيا نار شديد ايله احراق ايدهلر بياض كلس اولور بعده السحق
بر شيشه قرعه يه وضع ايدوب مقدار كفايه خل مقطر ايله غمر ايدوب اون بش كون على التوالى حمام
حكاده تعفين ايدهلر بعده جيقاروب كاغددن جرعلقه ايدوب تكرار ارضيه نك اوزرينه خل المقطر
قويلر ويندا اون بش كون تعفين ايدهلر بو منوال اوزره برقاج دفعه تكرار ايدهلر تاكم خل المقطرده
حلاوت ظاهر اولنجه له بعده جرعلقه اولنان سركه لرك جملهسنى جرشيشه قرعه يه وضع ايدوب حمام
حكاده نار قويه ايله رطوبتى بانيه سنى طيران ايتدوره لر اسفل قرعه ده عسل كبى برغليظ جوهر قالور
جيقاروب بر صوفيه يه قويه لر عقد اولوب ملح تكلار اوج دفعه روح الشراب ايله ياخود ماء القراح
ايله حل وعقد اتسه لر بياض لق بلوريت كسب ايدر حفظ ايدهلر مقدار استعمالى اوج حبه دن درت
حبه دن التى حبه يه وارنجه اكرچه مرداسنج وسليقون واسفيداج دخى استخراج اولنور
اما بونلردن جيقان فقد جراحاته استعمال اولنور داخلا استعمالى جائز اولماز اما نفس
اسربدن استخراج اولنان ملح كرك داخله وكرك خارجه استعمالى جائزدر زيرا مذكورلرده
سميت وامثالى داخلا استعمالدن خوف اولنور **ملح انتيمون** جوهرنى تصفيه واصلاح ايدر ومرض
افرنج ونقرس امثالنه علاج كاملدر قروحات واورام باطنه يى تجفيف ايدر ذات الجنبه عجيب الفعالهدر
قروحات عفنه يى دور ايدر اولنسه تنقيه ايدوب اندمال ايدر وحجر سمندرك برركنيدر صنعتى بودر
قدر الكفايه انتيمون غبيط اخذ اولنوب بعد السحق طين حكمت معمول غير ممزوج بر ظرفه قويوب
زجاج انتيمون ذكر اولنديغى كبى نار لينه ده ما عبر اللون ياخود رمادى اللون اولنجه تكليس اولنه
بعده مكلسى بر زجاج قرعه يه قويوب اوزرينه قدر الكفايه ماء القراح القا وحمام رمليده نار لينه
ايله التى ساعت طبخ ايدهلر بعده ماء مطبوخى كاغددن سوزوب قانونجه اوزره طبخ ايدهرك عقد
ايدهلر تحيسا يوزدره هم انتيموندن برده هم ملح منعقد اولور مقدار استعمالى ايكى حبه دن درت حبه
وارنجه امياه مناسبه ايله ويره لر وآدميه كبى قلان جوهر انتيموندن زجاج انتيمون عمل اولنمق
ممكندر **ملح بوليقرسطون** باغتمانسنده دقولنج صفراوى وعرق النسايه وحماء نائبه وعب واستسقايه
وسائر حميات ذميمه يه نافعدر فروح دم وقروح مثانه يى اوكلرده صلابت طحالى تحليل ايدر بولجادرار
ايدر واعضاء باطنه ده حاصل اولان سده لرى تفتيح ايدر تصاعد ابخره يه مانع اولور وعطشى اطفا
ايدر حصاتى تفتيت ايدر وجع كلاه يى تسكين ايدر محرور المزاج اولنلره على الخصوص لميفدر نك
عملنه علاج كاملدر صنعتى بودر ملح حكما سكز وقيه بر شيشه يه وضع ايدوب اوزرينه درت
وقيه كبريت قويوب حمام ماريه ده نار معتدل ايله رطوبتى ذائل اولنجه قيناده لر عقد اولوب بيوركنى
وبياض ملح اولور مقدار استعمالى اون حبه دن ثلثان درهمه وارنجه مرق اللحم ايله ياخود سائر
مناسب صولر ايله استعمال ايدهلر **ملح زاج** صرع ونقرس وصداعدن رأسه صعود ايدن ابخرهٔ حاره
فاسده دن كائن اولان عوارضده ماعندكه انواعنه علاج كاملدر بولجادرار وترابى تحليل ايدر ذات الجنب
وحماى وبائيه يه عجيب الفعالدر سده كبد وطحالى تفتيح ايدر اكر بو ملحدن برجزئى انفحه كسه لر منقطعدر

بلا تعب ولا ضرر دماغى تنقيه ايدوب اخلاط مائيه وفضلاتى اخيدر واعمال كيمائيه نك
اكثرنده مستعملدر خناق وغشى وسكته امثالى مرضلره نافعدر سنجانلرى قيرار صولوى مواد فاسده لى
فى ايله جيقاردر نزله نك نزولنه مانع اولور صنعتى بودر زاج احضر قبرصيدن قدر الكفايه
اخذ ايدوب بر بيوك بوطره يه وضع ايدوب نار قويه ايله مرجان كبى اولنجه احراق ايدهلر
بعده محروقى قدر الكفايه ماء القراح ايله حل ايدوب كاغددن جرعلقه اولنديقدن صكره حمام
ماريه ده نصفى قالنجه قيناده وب بعده بر صوق يره وضع ايدهلر عقد اولنوب ملح اولور اوزرندن
رطوبتى تفريق ايدوب ملح معقودى تكرار نار شديد ايله احراق ايدوب تكرار تكلا اول ماء القراح
ايله حل وعقد ايدهلر بلور مثالنه بر بياض ملح اولور دهر قدر حل وعقد نك تكرار اولنسه اولقدر
لطيف اولور مقدار استعمالى سدس درهمدن نصف درهمه وارنجه مناسب صولر ايله استعمال
ايدهلر بعض زاج احضرى نار رحيم ايله قان كبى قرمزى اولنجه احراق ايله كر نصكره مكلسى ماء القراح
ايله غمر ايدوب يكرمى درت ساعت ترك ايدهلر بعده كاغددن جرعلقه ايدوب محلول مصفايى
قواعد كليه اوزره نار لطيف ايله عقد ايدهلر قرمزى يه مائل بر بياض ملح اولور دييه تمثيلى
ملح زاج البارودى غلوديوس نام حكيمك اختراعيدر قوصدوريجيلر سوء القنيه وانواع الاستسقا
علاج عظيمدر حصاتى تفتيت ايدر احتناق رحم واحتباس حيضه بليغ النفعدر صنعتى بودر
زاج احضر قبرسى وملح بارود الابيض بردر رطل ناعما سحق ايدوب بر صبر على النار جكه وضع
ايدوب مفتوحا نار شديد ايله سكز ساعت على التوالى احراق ايدهلر بعده جوهر محروقى كفايت مقدار
ماء القراح ايله حل ايدوب كاغددن جرعلقه اولنديقدن صكره نار معتدل ايله آهسته آهسته رطوبتن
اوچوره لر اوزرنده برقشرى ظاهر اولدقده زجاج ايله موضع بارده يه وضع ايدهلر بلور مثال بر ملح
نفيس عقد اولور تجفيف ايدوب حفظ ايدهلر مقدار استعمالى ثلث درهمدن ثلثان درهمدن برده وجهه وارنجه
ملح طرطير الزاجيه مواد فاسده نك جملهسنى انضاج ايدر انواع برقانى دفع ايدر اخلاط
لزجهٔ طرطيريه يى تحليل ايدر امراض طرطيريه نك جملهسنه عجايبدر حصاة كلى ومثانه يى تفتيت
ايدر احتباس حيضه علاج عظيمدر ماليخوليايه واستسقايه وصداع بحاريه يه غايت نافعدر صلابت
طحالى تحليل ايدر اعضاء باطنه ده اولان سده قويرى تحليل ايدر سوداء مراقيايه حماى ربع وخنازير
وانواع حمياته بليغ النفعدر صنعتى بودر محلول ملح الطرطيردن درت وقيه بر بيوك شيشه قرعه يه وضع
ايدوب اوزرينه قطره بعد قطره بر وقيه روح زاج تقطير ايدهلر غليانى منقطع اولنجه اغزنى سد
ايدوب رماد حارده اوزرنده رطوبته مفرطه يى طيران ايتدوره لر عقد اولوب بر بياض وبراق ملح اولور
اكر روح زاج اول محلول طرطيرك اوزرينه غالب اولورسه اول ملح مقدر ومتنوع اولور مقدار استعمالى سدس
درهمدن ثلث درهمه وارنجه مناسب صولر ايله استعمال ايدهلر **ملح طرطير المقى** ترابا الحق دخى تسميه
ايدرلر حماى ربع وانواع استسقايه ومرض افرنجه وسائر بونلره مماثل قوصديمه محتاج اولان علله قويدنك
كليسنه معالجات مجربه دندر على الخصوص حميات دخى بوكا معادل بر معالجه جليله مسطور دكلدر اولمدى
اخلاط فاسده ومواد عاصيه يى بلا تعب قى ايله اخراج ايدر صنعتى بودر قرمز طرطير درت وقيه محكم
سحق ايدوب بر صرليوجه يه وضع ايدوب درت رطل ماء افسنتين ايله حل ايدوب اچنه نصفى وقيه
زعفران معدنى الحاق ايدوب نار خفيف ايله طرطير حل اولنجه قيناده لر دواسيجق ايكن بر بياض
عبادن سوزه لر بعده محلول مصفايى برده جامه وضع ايدوب حمام ماريه ده نار معتدل ايله
ثلثى قالنجه قيناده لر بعده مكان بارده يه وضع ايدهلر عقد اولوب بر بياض ملح اولور رطوبتن

تغريق وتجفيف ايدوب حفظ ايدهلر مقدار استعمالی اوچ حبه دن بش حبه دن اون حبه دن
ثلث درهمه وارنجه مرقة اللحم ايله ياخود سائر مياه مناسبه ايله استعمال ايدهلر **ملح فضه** زاج الفضه
دخی تسميه ايدرلر جنون ومانيا وقرانيطيس ونسيان وماليخوليا وصرع وام الصبيان دفع وسكته
وهذيان واختلاط العقل وسائر بونلره مماثل ومشابه اولان علل راسيه ودماغيه نك جمله سنده
بالخاصه علاج كافيدر على الخصوص رحم مرضلرينه اكسير مثابه سنده در زكا وفطانتی ارتورر قوه حافظه يی
قوی ايدر صنعتی بودر فضه مطهره درت وقيه اخذ اولنوب دقيق صحيفه اولندقدن صكره بر شيشه
قرعه يه وضع ايدوب بر برمق اوزرنه چيقجق مقداری روح البارود صبوب يگرمی درت ساعت حمام
حكاده تعفين ايدهلر بعده نار حضانه ايله تقطير ايدهلر ثلثانی تقطير اولندقدن صكره تكرار اوزرينه
جديد روح البارود صبوب ينه يگرمی درت ساعت تعفين اولندقدن صكره ينه تقطير ايدهلر
بومنوال اوزره تكرار ايدهلر تاكه فضه وزننك ثلثی قدر زياده لك حاصل ايده بعده تكرار اوزرينه ينه
بر برمق اوزرنه چيقجق قدر روح بارود دخی صبوب يگرمی درت ساعت تعفين ايدهلر بعده چيقاروب
حمام بخاريه ده رطوبت مائيه سين طيران ايتدورهلر قرع مكلس اسفل قرعده باقی قالور بر تمغين
شيشه سنه وضع ايدوب اغزنی محكم طين ليوب اوتوز كون على التوالی بطن فرسده تعفين ايدهلر ياخود
حمام بخاريده تعفين ايدهلر فضه حل اولوب بر يشيل صو كبی محلول اولور چيقاروب بر صوق يره وضع
ايدهلر عقد اولوب زاج اخضر مثالنده بر ملح آسمانجونی اولور مقدار استعمالی بش حبه دن اون ايكی حبه يه
وارنجه در بس معلوم اولدكم ملح الذهب الزاجيه دخی بومنوال اوزره تدبير اولنور اما تدبيرنده لازم
اولان روح البارود مثلی قدر ملح افلاق مدبر ايله استقطار اولنمش كركدر وحكمانك تدبيرلرنده
ملح ذهب وملح فضه بياننده مرادلری بوطريقله استخراج اولنان محلولدر واكر بوملحی كانون فلاسفه ده
لونی حمره يه منقلب اولنجه طبخ وتسويد اولنسه جميع امراضده بر حبه سنی استعمال اولنسه زمان يسيرده
برؤ تام حاصل اولديغی اوزره بين المجربين مشهوردر **ملح فولاد** رحم وعروق ماساريقا وكبد وطحال
وسائر اعضاء باطنده حاصل اولان سده لری تفتيح ايدر وحيض ادرار ايدر علت مراقيا وسوء القنيه
وحميات مزمنه يه وامراض سوداويه نك جمله سنه سريع التاثيردر صنعتی بودر براده فولاد سكز وقيه
بر قرعه يه وضع ايدوب اوزرينه تدريجا سكز وقيه روح كبريت القا ايدهلر غليانی منقطع اولدقده تكرار
اوزرينه اوتوز ايكی وقيه ماء القراح الحاق ايدوب مكان حاره ده اون بش كون نقع ايدهلر بعده بر
بيا من عباده ن سوزوب ماء مصفايی بر د يرجامنه وضع ايدوب وحمام رماديرده نار خفيف ايله من
اوزرينه قشر حاصل اولنجه قدر [illegible] بعده بر صوق يره وضع ايدهلر دم ديی اللون بر ملح اخضر اولور مقدار
استعمالی ايكی حبه دن بش حبه يه وارنجه اشربه واديه مناسبه ايله استعمال ايدهلر **ملح قزدير**
سده دخی تفتيح ايدر ودم رحمی تسكين ايدر احتناق رحمی وعلل رحمك انواعنه بالخاصه سريع التاثيردر
وبلغم التعقيد صنعتی بودر رصاص ابيض مطهر دركفايت قدر اخذ اولنوب نار شديد ايله بياض
رماد اولنجه احراق ايدهلر بعده محكم سحق ايدوب بر قرعه يه وضع ايدوب قدر الكفايه بر خل المصعد ايله
غمر ايدوب بر هفته كامل مكان حاره ده تعفين ايدهلر بعده چيقاروب جرعلقه ايدهلر وارمينه نك
اوزرينه جديد خل المصعد صبوب ينه بر هفته تعفين ايدهلر بعده كاغد دن جرعلقه ايدوب جمله محلوللری
بر شيشه قرعه يه وضع ايدوب حمام حكاده تقطير ايدهلر اسفل قرعده عسل كبی جوهر قالور
تكرار اوچ دفعه ماء القراح ايله حل وعقد ايدهلر بر ملح ابيض قالور مقدار استعمالی اوچ حبه دن
درت حبه يه وارنجه ماء البرنجاسف ايله استعمالنه مداومت ايدهلر **ملح كبريت** بطون انسانده

مطلب ملح الذهب الزاجيه

تولد

تولد ايدن سفليانلری وذی روح ضمنك انواعنی قتل ايدر وتولد ديدانه باعث ومادی اولان
مواد فاسده يی قطع وازاله ايدر صنعتی بودر روح الكبريت استخراج اولندقده انبيقك اسفلنده
باقی قالان ارضيه دن واخرجه الوب بر بوطه يه وضع ايدوب نار شديد ايله ابيض كالثلج اولنجه احراق
ايدهلر بعده ماء الافسنتين قاعده مسبوق اوزره محلولی چيقاروب زجاجه ده حفظ ايدهلر مقدار
استعمالی اوچ حبه دن بش حبه دن اون حبه يه وارنجه ماء الافسنتين ايله محلولا استعمال ايدهلر
ملح نوشادر الثابت مفرقات لطيفه دن اولمغله عفونت اخلاطی اصلاح ايدوب عرق ايله اسماما
اخراج وازاله ايدر سده لری تفتيح ايتمده عجيب الاثردر صنعتی بودر قدر الكفايه نواميس مصری
اخذ اولنوب نصف مثلی جير خام ايله مزج اولندقدن صكره بر بوطه يه وضع ونار شديد بعده منفخ
ايله اعانت ايدهلرك ذوب ايدوب بعده ماء القراح ايله صنعت اوزره محلولی اخراج وحفظ ايدهلر
مقدار استعمالی بش حبه دن سكز حبه دن اون حبه يه وارنجه **ملح نوشادر الطيار** روح النوشادر
الطيار وروح النوشادر الدهنی عملنده قبة انبيقه واطرافنه يابديه تصاعد ايدن ملح طياری الوب
بر شيشه ده محكم الرأس حفظ ايدهلر اقراباذين باطيانوس نوشادر وملح طرطير اخذ اولنوب
تصعيد اولنه ديو تحرير اولنان كلام ذكر اولنان كلامك عينی كبی واقع اولمشدر تأمل اولنه
الفصل الثانی فی املاح النباتيه امّا **ملح افسنتين** انواع سده لری تفتيح وجميع
موادی تقطيع وترقيق واصلاح وعفوناتی ازاله ده ومعده يه قوت ويروب هضوم ثلثه يه اعانت
وجوهر دماغی ايله تنقيه وتطهير ايتمكده عطيه الهيه وموهبه ربانيه دركه مثلی مقسوم ومافوقی
مقدور بشر دكلدر سائر منافعی اصحاب تجربه نك معلوملريدر صنعتی بودر قدر الكفايه افسنتين اصولم
وزهره اخذ اولنوب احراق ورماد اولنه بعده رماد مزبور طين لخاردن معمول بر ظرفده قونلوب
بر مدت نار شديده ده ترك ايدهلر تاكه اوراق وعيدان واصولندن فحم شكلنده باقی قالمش وآداب
محترق اولوب بالكليه رماد ابيض اوله بعده رماد مزبوری قدر الكفايه ماء الحار ايله بر كيجه
نقع ايدوب بعده وافرجه طبخ ايدهلر تاكه ماء مزبورده فی الجمله ملوحيت ظاهر اولمش اوله
بر مدت على حاله ترك اولنه تاكه اجزاء رماديه اسفله رسوب ايده اوزرنده ماء الرماد الصافی
اخذ اولنوب بعده اسفله رسوب ايدن رمادی بر دخی ياخود ايكی دفعه دخی طبخ ايدوب
منوال محرر اوزره اوزرينك ماء الرماد الصافی اخذ اولنوب بعده اخذ اولنان ماء الرماد اسفلن
ابتر اليدن ياخود كاغددن تصفيه اولنوب بر شيشه ظرفده ياخود طين دن معمول بر مزجج ظرفده
طبخ ايدهلرك رطوبتی بالكليه ازاله ايدهلر اسفل ظرفده ملح منعقد اولور اولملح مقصودی كما ينبغی تجفيف
ايدوب تكرار ماء صافی حل وكاغددن سوزوب نار لينه ده ياخود حمام ماريده طبخ ايدهلر تاكه
بر مقدار ماده ملحيه منعقد اولوب محلولك اوزرينده قشر كبی ظاهر اولور بعده مواضع بارده ده
بر كون ياخود دخی زياده ترك ايدهلر بر مقدار ملح منعقد اولدا اخذ ايدوب تجفيف وحفظ ايدهلر
بعده منعقد اولميان ماده يی تكرار نار لينه ده ياخود حمام ماريده كالاول اوزرينده قشر مثال
بر مقدار ماده ملحيه منعقد اولنجه طبخ ايدهلر بر مقدار ملح دخی منعقد اولور منوال محرر اوزره بر قاچ
دفعه عمل ايتمكله محلول مزبوری بالكليه عقد ايدوب ملح ايدهلر مقدار استعمالی ثلث درهمدن بر درهمه
وارنجه جميع حشايش واصول واشجارك واملاح ثابته سی منوال محرر اوزره استخراج اولنور
ملح خل الثابت ادويه مفرقه دندر عفونات تعريق ايله اصلاح وازاله ايدر صنعتی بودر
خل تقطير بلنك باقی قالان ارضيه يی احراق ايله تكليس ايدوب مكلسی ماء القراح ايله حل وتصفيه

وعقد ایده‌لر مقدار استعمالی بش حبه‌دن اون حبه‌یه وارنجه‌دك **ملح خل الجوهری** منافعی وکیفیت
استعمالی ملح خل الثابت کبیدر صنعتی بودر خل تقطیر بیندن باقی قلان ارضیتی ماء القراح ایله طبخ
ایدوب جرعلقه دنصکره قانون اوزره عقد ایدوب ملحیتی استخراج ایده‌لر **ملح شوکة المبارکه**
معرقدر باد زهر نتیجه وارد طاعون وحمای ردیه ووبائیه وحصبه وجدری یه بالخاصه علاج کافیدر
زهرناك حشرات اصرد وغیره وامراض ساریه وافره‌نك حبلر سنه تریاق اکبر مقامنده در صنعتی بودر
قدر الکفایه شوکة المبارکه طرحی دن اخذ اولنوب هاون حجرده حکم دق اولندقدن صکره معصردن
عصر ایدوب عصاره سنی بیاض البیض ایله تصفیه ایده‌لر بعده عصارهٔ مصفایی برقرعیه وضع ایدوب
نار خفیف ایله ذوب کبی اولنجه قیناده‌لر بعده برمعاره ایچنه یاخود برصوقیره وضع ایده‌لر اوچ
درت کون ترك ایده‌لر قرعه‌نك دبنده الماس قطعه‌لری یاخود بللور پارچه‌لری کبی بر بیاض ملح
لطیف عقد اولور اوزرنده رطوبت مائیه سنی تعریق ایدوب قورودوب حفظ ایده‌لر مقدار
استعمالی اوچ حبه‌دن درت حبه‌یه وارنجه میاه مناسبه ایله استعمال ایده‌لر جمیع عصاره سی زیاده
اکلان خشخاش حارة نك املاحلری منوال المشروح اوزره استخراج اولنور افراجیا و سداب ومامیثا
ودارزیانج وحصرم کبی **ملح طرطیر** انواع حموضات نشف ایتمکله ادویهٔ نشاقه‌نك اثرینده جمیع موادی
ترقیق وتحلیل وازاله ایدوب ادرار بوله ایله تنقیه ایدر منفعت الحصاتده تلیینی وارد ادویهٔ مسهله‌نك
فعلنه اعانت ایدوب مغص حدوثنی منع ایدر قروح عتیقه ورقوبا وسعفه وجرب انواعنه داخلاً وخارجاً
نفع عظیمی وارد مولدات ثلثه‌نك صبغنی استخراجده املاح جیده دندر واعمال کیمیائیه‌نك اکثرینده
استعمالی اولنور صنعتی بودر قدر الکفایه طرطیر غیبط طبی نخاردن محول وصابر علی النار برظرفده
نار شدید ایله بیاض اولنجه احراق اولنه بعده قدر الکفایه ماء حار ایله حل اولنوب وکاغددن سوزدروب
مصفایی برشیشه ظرفده یاخود جید امتزاج تراب ظرفده رطوبتی بالکلیه زائل اولنجه تجفیف ایده‌لر بر ملح
ابیض اولور اکر زیاده صافی اولمسنی مراد اولنورسه برقاچ دفعه ماء صافی ایله حل وکاغددن تصفیه
ایدوب کالاول عقد جید تجفیف ایده‌لر بعده ضیق الفم برشیشه ده محکم الرأس حفظ ایده‌لر مقدار
استعمالی اوچ حبه دن اون ایکی حبه‌یه وارنجه‌در کین ناقرباذینده مسطوردر که ایوز درهم مقداری
طرطیر ایکی اوچ قات حشبی کاغده لف اولنوب برایلك ایله کاغدی برایوجه باغلیه‌لر بعده بر مقدار
صو ایچینه براغه‌لر تا که اوزرینه لف اولنان کاغد جیدا ترطیب اوله بعده ایوجه یاغش کور آتشنه
قویه‌لر لکن برحیثیت ایله که منبور کاغدی کور بالکلیه احاطه ایده منوال محرر اوزره اوچ ساعت مقداری
آتشنی اکسلتمیه تکمیل ایده‌لر مدت مزبوره ده طرطیر تکلیس اولوب ابیض اللون اولور و پارچه‌لری
بربرینه یاپشوب جسد واحد اولور اکر بالکلیه ابیض اللون اولمیوب بعضی جزونده سواد قالورسه
آتشده کما ینبغی اولمادیغندندر تکرار حشبی کاغده صاروب بردفعه دخی احراق ایده‌لر بعده ماء القراح
ایله حل وتصفیه وعقد ایده‌لر بونه اقرباذین مزکورده مسطوردرکه روح الطرطیر تقطیر اولندقدن صکره
بطن معوجه ده قلان ارضیته قدر الکفایه ماء القراح ایله بردمور ظرفده طبخ اولنوب بعده علی حاله
یکرمی درت ساعت ترك اولنه تا که ارضیهٔ مزبوره ده مستکن اولان ملح الطرطیر جید امنحل اوله بعده
ماء مزبور کاغددن سوزلمك ایله تصفیه اولنوب بردمور ظرفده رطوبتی بالکلیه زائل اولنجه طبخ
وتجفیف ومزبور بربوطه ده برساعت احراق ایدوب برمدة علی حاله ترك ایده‌لر منحل اولور کاغددن
سوزوب محلول مصفایی زجاج ظرفده تجفیف وضیق الفم برشیشه ده محکم الراس حفظ ایده‌لر وکاه
اولورکه طرطیر غیبط مثلی یاخود ایکی مثلی بارود ایله سحق اولنوب بعده نار حجم ایله احماء اولنمش بربوطه‌یه

یسیر یسیر القا اولنمغله احراق اولنور بعده ما سبق کبی ماء القراح الطل وکاغددن تصفیه وعقد اولنه
ملح طرطیر الطیار معلوم اوله که حکمای صنعت نزدنده طبیعیه منسوب ملح الطرطیر الطیار تعبیر اولنور مولدات
ثلثه‌یی حل طبیعی ایله حل ایدر دیرلر اطباء کیمیائیه لسانلرنده بو مفتاح مشهوردر اکرچه کتب اقرباذینده
ملح الطرطیر الطیار عنوانی ایله اعمال الکثیره تعلیم اولنمشدر اما اول اعمالدنه مطلوب اولان ملح طیار حاصل
اولمدیغی ظاهردر که مطلوب اولان ملح طیار طرطیرك بعد الثابت طیار اولمش ملح حالصدر لکن مطلوبدن
مزبوره افاده تمام اولنان اعمالدن برینه ذکر ملح الطرطیر الثابت برقرعه دیه قونلوب اوزرینه ارواح مناسبه
بر روح وضع وتقطیر اولنه بعده منقطریی ملح مزبورك اوزرینه رد ایدوب تکرار تقطیری اتمکله دفعات
عدیده تقطیر اولنه تاکه ملح مزبور ثابت ایکن طیار اولوب روح ملح معا بالکلیه مقابله بر متقاطر اوله بو عمله
بعضیلر روح شراب وبعضیلر روح طرطیر وبعضیلر روح الطل یاخود روح الطرطیری اختیار ایتمشلردر
لکن ملح طیار دخی بورك بو محله تحریر مطلوب دکلدر مطلوب اولان طرطیرك ملح عامی صورتنده اولان
ملح طیار درکه ادویهٔ مدره ومفتحه‌نك اشرفی ومؤثری ومختاریدر جوهر دمی صاف ایدر انواع
ردیت وعفونتی اصلاح ایدر صنعتی بودر دفعات کثیره حل وعقد اولنمغله کرکی کبی تصفیه اولنمش
ملح الطرطیر الثابت اوتوز ایکی درهم روح شراب خالص التمشیح درت درهم اخذ اولنوب معا بر قرعه دیه
وضع اولنه بعده تقطیر اولنوب منقطری اصلنه رد وتقطیر اتمکله اوچ یاخود درت دفعه دخی تقطیر
اولنه ملح مزبورك بر مقداری طیران ایدوب اعلای قرعه‌نك اطرافنه ملاصق اولان اخذ وحفظ ایده‌لر
مقدار استعمالی اون حبه دن یکرمی حبه یه وارنجه روح مزبور دخی اکسیر ذو الخاصه امثالی بعضی اصباغ
وجواهر استخراجنه غایة الغایه مناسب بر مفتاح اولور **قرمور الطرطیر** معلوم اوله که لفظ قرمور
کسر قاف وفتح راء ایله زبده ولب معناسنه در بو جوهر دخی طرطیرك زبده سی ولبی اولمغله قرمور
الطرطیر تعبیر اولنمشدر مرقق مقطع ومفتح در جمیع احشایه علی الخصوص معده ده اولان مواد
ردیه‌یی انضاج واصلاح ایدر حرقة المعده یه علاج کاملدر دیرلر کذلك تلیین لطیف ایله تلیین
وسائر ادویهٔ مسهله ومطلیه‌نك تأثیرینی زیاده ایدوب فعللرینك بلا عنف ظهورینه مؤدی
اولور صنعتی بودر قدر الکفایه بعد السحق والزجه ماء القراح ایله بر واسع ظرفده حل اولنجه
طبخ اولنوب حارا ایکن آستین ابرلیدن تصفیه اولنه بعده مصفایی نصفی زائل اولنجه طبخ
ایدوب ترابدن معمول وممزوج برظرفده ایکی یاخود اوچ کون ترك ایده‌لر ظرفك اسفل واطرافنه
قرمور الطرطیر متلاصق اولور اخذ اولنوب تجفیف وحفظ اولنه واوزرنده قلان ماء مطبوخ بر
تاج دفعه دخی طبخ ایدوب برمدة ترك ایتمکله بر مقدار قرمور دخی اخذ اولنمق ممکن اولور
صیادله کیمیاویه مشاهیرندن لمری نام صیدلانی بو جوهرك مزبورك عملنی منوال مشروح
اوزره تعلیم ایتمشدر لکن بو جوهرك کما ینبغی وجوده کتورمکلک تعلیم مزکورك عدم کفایتی
صنعت اشیاننه معلوم مدر ایمدی معلوم اوله که بو جوهرك عملنده قاعده جیده اولدر که قدر الکفایه
طرطیر غیبط جریشادق اولنوب برظرف کبیرده موافق جه ماء صافی بارد ایله قادشده وردب بر
مقدار ترك اولنه جوهر طرطیر اسفله رسوب ایدوب ماء مزبور موسخ اولور ماء موسخی انا له
وکالاول ماء جدید بارد ایله منوال محرر اوزره تکرار بتکرار غسل اولنه تاکه ماء صافی موسخ اولمیه
بعده طرطیر مزبوری وافر جه ماء القراح ایله بر طنجره یه وضع اولنوب نار شدیده طبخ اولنه لکن
حین طبخده طنجره‌یی برقپاق ایله تماماً مناسب دکلدر زیرا مسدود اطنجره حرارت زیاده اولمغله طرطیر
سریعاً انحلالنه باعث اولور وقتاکه مدة طبخ برساعت مقداری اولوب طرطیر منحل اوله بر مقدار

ولوب بطرطیر منحل اوله برمقدار ماء القراح ایله ضرب اولنمش برقاچ عدد بیاض البیض القا اولنور وقاکر
بیاض البیض منطبخ اولوب بعضی اوساخی اخذ وجمع ایده آستین ایله اطیدن یاخود برصیق بزدن
سوزه لر اکر طرطیرك مقدارینه نسبتله طبخ صفره اولوب جوهر طرطیردن برمقدار منحل اولنمش
اولورسه تکرار بردفعه یاخود ایکی دفعه دخی قدر الکفایه ماء القراح ایله جوهر طرطیر بالکلیه حل اولنجه
کالاول طبخ وبیاض البیض الحاق واستین ایله اطیدن تصفیه ایده لر وبعده محلولات صافیه یی برقاشق
ایله قارشدروب رق طرطیر محلولی منعقد اولوب ظرفه ملتصق اولمش واکر ایسه ظرفدن منفصل
ایتدکدنصکره جمع ایدوب نصف ساعت طبخ ناردن تنزیل وبرودت حاصل ایدنجه مسدود الرأس
ترك ایده لر صوینك اوزرینه وظرفك اطراف اسفلنده قرمور الطرطیر منعقد اولور اجزاء مائیه سین
ظرف آخره افراغ ایدوب منعقد اولان جوهری ماء بارد ایله وسخی زائل اولنجه غسل وحفظ ایده لر
معلوم اوله که ظرف آخره افراغ اولنان اجزاء مائیه ماء صرف بکیمدد ابنه طرطیری قالماز قالدیغی صورتده
قدر قلیل باقی قالور اکر برقاچ کره نصفی زائل اولنجه طبخ اولنسه هردفعه ده برمقدار قرمور الطرطیری
املاح تلوید برقیاس ایدوب قطعا ملاحظه وتجربه ایتمکسزین تحریر ایتمشلردر اکی قرمور الطرطیر
ذکر اولنان وجه اوزره عمل اولندقدنصکره برقاچ دفعه دخی کالاول ماء القراح ایله طبخ اولنوب
بعد التصفیه برمدة ترك اولنخله عقد اولنورسه جوهر قرمور زیاده ابیض وبراق اولدیغندن
ماعدا بحسب التأثیر دخی زیاده اولور زیرا حل وعقد ننه تکرار اولنخله جوهر طرطیرده مستکن اولان
حموضتك اکثری زائل اولمش اولور کذلك قرمور الطرطیر سنا مکی وحربق وجلاپا امثالی ادویه مسهله
مطبوخلریله کالاول طبخ اولنوب عقد اولنورسه قوة اسهالیه سی زیاده اولور کذلك ادویه
مفتحه مطبوخلری ایله طبخ وعقد اولنورسه قوة ادراریه وتفتیحیه سی زیاده اولور لکن صلابه
اوزرینه سحق اولندقرینه کالاول ابیض اللون اولور بونلردنصکره معلوم اوله که قرمور الطرطیرك
جوهری خرده اولیوب چارشوده بیع اولنان کبی قطع کبیر اولمق مراد اولنورسه ماء القراح ایله حل
وتصفیه اولندقدنصکره عقد ایچون آغاجدن معمول برظرفه وضع اولنه قرمور الطرطیری قطعه قطعه
منعقد اولور ارباب حیلدن بعضیلر طرطیری حین طبخده برمقدار شب یاخود باروت الحاق ایدرلر
بوصورتده دخی قرمور الطرطیری قطعه قطعه منعقد اولور لیدنده یادنده منسوب اولان قرابادینده
تحریر اولندیغی اوزره طرطیر مغسول بعد الطبخ والتصفیه عقد ایچون برمدة ترك اولندقده ماء مطبوخ
اوزرینه قشر مثال برجوهر منعقد اولوب ظرفك اطراف واسفلنده طرطیری بللوری متلاصق
اولور قرمور الطرطیر قشر مثالی منعقد اولان جوهره دز انجلد ننه معنی الکنکیرا ایله جوهر مزبور
اخذ اولنوب بعد التجفیف حفظ اولنه وظرفك اطراف واسفلنده متلاصق اولان طرطیری بللوری
منوال محرر اوزره تکرار بتکرار ماء القراح حل اولنجه طبخ اولنوب برمدت علی حاله ترك اولنخله طرطیری
مزبوردن مقدار کفایه قرمور اخذ ایتمك یاخود بالکلیه قرمور مستحیل ایتمك ممکن اولور ما ما ما ما

الفصل الثالث فی الاملاح الحیوانیة

ما ملح بول الطباب مجددات لطیفه دندر اوجاعی
تسکین ایدر مایعات مناسبه ایله موضع موجعه یه سوره لر داخلا استعمال اولنسه طرطیر تلیه
سدده شانده وما سار نقایی حل ایتمده ادویه معتبره لردندر اسکوربوطه وسوء القنیه ویرقان
اصفر واسوده ادویه قویه دندر حصاة کلی ومثانه یی تفتیت ایدوب وجعلرینی تسکین ایدر
صنعتی بودر قدر الکفایه بولی برمقدار طین ایله تخمیر ایدوب بعده مائل الرقبه ایله تقطیر
اولنه مقابلینك اطرافنه ملح طیار ملاصق اولور اخذ وحفظ ایده لر مقدار استعمالی اوندن بشه دك

اوتوز

ادتوز حبه یه وارنجه **ملح ضفدع البری** ما ئیت اخلاطی ادرار ایله دفع واخراج ایدر
استسقایه بالخاصه عجیب العمل در صنعتی بودر بیان قورباغه سندن کفایت قدر اخذ
اولنوب نار قوی ایله بیاض کرج کبی اولنجه احراق ایدوب رمادینی برصرلو چولمکه قیوب قدر
کفایه ماء القراح ایله قینادوب کرجله کاغددن جرعلقه ایدوب ماء مصفاتی برشیشه قعرینه
وضع وحمام بحریه ده رطوبتی طیران ایتدروب لر اسفل قعرنده ملح معقود قالور مقدار
استعمالی درت حبه دن التی حبه یه وارنجه شراب ایله یاخود سائر میاه مناسبه ایله استعمال
ایده لر **ملح طینا والافاعی** ادویه نافذه دندر عفونات اصلاح ایدوب سدده لری
تفتیح ایدر مالیخولیا ونقرس وحصاة کلی ومثانه ده عجیب العمل در صنعتی بودر قدر الکفایه افعی
اخذ اولنوب برقرعیه وضع اولندقدنصکره قرعیه انبیق ولولا انبیقه مقابله یجور بلوب شد
وصل اولنه بعده حمام رملیده نار خفیفه ایله تقطیره مباشرت اولنه بعده تدریجا نارینی زیاده
ایده لر اولا ماده مائیه بعده دهن اصفر بعده دهن احمر خروج ایدوب قبه انبیقه اجزاء دهنیه
ایله ممتزجا ملح طیار تصاعد ایدوب متلاصق اولور اخذ اولنوب امرودی الشکل برشیشه یه
قونلوب وشیشه نك اغزینی برپنبه ایله سد ایدوب نار خفیفه ایله تصعید ایده لر اولا ملح طیار
صافی صعود ایدوب شیشه نك اعلاسنه متلاصق اولور وقتاکه شیشه نك اسفلنده ملح طیار
قالمیوب دهن سادج مشاهده اولنه ناردن تنزیل ایدوب علی حاله ترك ایده لر وقتاکه برودت تمام
حاصل ایده شیشه یی کسر ایدوب اعلاسنه متلاصق اولان ملح طیاری اخذ وبرشیشه ده محکم
الرأس حفظ اولنه باقی قلان ارصینه سندن ملح الثابت دخی اخذ اولنور مقدار استعمالی التی حبه دن
سدس درهمه وارنجه **ملح قرن الایل الطیار** ادویه بادزهریه دندر دمی تصفیه ایدر مقطع ومفتح دخی
مرقدر واسکوربوط علتنه وجدری وحصبه امثالنه عظیم النفعدر وبعضی ترکیب کباره ادخال
اولنور صنعتی بودر قدر الکفایه براده قرن الایل برمعوجه یه قونلوب بعینه ملح الطیار الکهربا کبی
والکبریتی کبی تقطیر اولنه ملح طیارینك برمقدارینی روحله تقاطر ایدوب برمقدارینی روح شراب ایله
عنق معوجه یه واطراف مقابله یه صعود ایدر مقابله یه برمقدار روح شراب القا اولنوب اطراف
مقابله یه متلاصق اولان ملحی حل ایده لر بعده اول روح شرابی مجموع مقطر ایله مزج ایدوب کاغددن
مصفاتدن وضع ایده لر ملح طیار روح ایله معا مترشح اولوب کاغدده دهن سادج قالور مترشح اولان
ماده یی برقرعیه یه قیوب تقطیر ایده لر ملح طیارك برمقداری روحله محلول تقاطر ایدوب برمقداری
قبه انبیقه متقاطر اولور اکر اول ماده محلولده قرن الایل المحرق ایله مزج ایدوب تصعید ایدرلرسه
متصاعد اولان طیار غایت صافی اولور مقدار استعمالی اون حبه دن ثلث درهمه وارنجه جمیع حیوانات
املاح طیاره سی منوال محرر اوزره استخراج اولنور **ملح المحیات** جمیع حمیاته ادویه ممدوحه دندر
علی الخصوص حمای غب وشطر الغب امثالنده نوبتدن مقدم استعمال اولنسه نوبتنی قطع ایدر
صنعتی بودر ابستردیه تعبیر اولنان حرفك قابغلوسیدن قدر الکفایه اخذ اولنوب نار شدید ایله
بیاض اولنجه احراق ایتدکدنصکره قانون اوزره ماء القراح ایله ملحی استخراج ایدوب حفظ ایده لر

الفصل الرابع فی البواریت والشبوب والاسرار

ما **باروت احمر** حمیات ملتهبه ده وم
عفنده دیلکم حمیات حاره نك جمله سنه علی الخصوص محرق استعماری وترشحه لکی وحمای انکروسی
دیکلر متعارف اولان علتره خارجا وداخلا منفعت عظیمه سی وار در صنعتی بودر قدر الکفایه ثلج حکما
اخذ اولنوب ایکی مثلی عصاره ابن باریس ایله نار خفیفه ده ثلج حکما حل اولنجه طبخ اولندقدنصکره

بركتان بزيندن سوزوب نار حفيفه ده طبخ ايده‌لر تاكه اوزرينده قشر امثالي برشي حاصل اوله بعده
ناردن تنزيل و مواضع بارده ده برمدت ترك ايده‌لر بارودتدن برمقداري منعقد اولوب اسفل ظرفه
رسوب ايدر اوزرينده قلان ماده رطبه‌يي اخذ ايدوب كالاول طبخ و مكان بارده ده ترك ايده‌لر بو مقدار
بارودت دخي منعقد اولوب رسوب ايدر بعده منعقد اولان بارودتلري تكرار عصاره ما نيرباد ريس جلي
ايله كالاول حل ايدوب عقد ايدر كون صكره بردفعه دخي منوال محرر اوزره حل و عقد ايدوب حفظ
ايده‌لر مقدار استعمالي ثلثان درهمدن بر درهمه وارنجه معلوم اولاركه ما اولور كه بحسب الاقتضا بارودت
يعني ثلج حكما سائر عصارات ايله دخي منوال مشروح اوزره عمل اولنور عصارهٔ لا مريح و عصارهٔ
شوكة المباركه و دهن السقنقور كبي و كاهي عصارات بدلنه بعض مطابيخ دخي اتخاذ اولنور كذلك لحوم
معادنيه و مطابيخ اجزاء حيوانيه دخي اتخاذ اولنه‌كلمشدر بارودت اسربي علاج صداع يرده دخي نظير در
على الخصوص ضيق الصدره علاج بر و الساعد ده صنعتي بودر ملح اسرب و بارودت مصفا على السويه
اخذ اولنوب ثقل القطر ايله حل ايدوب بعد العقد حفظ اولنه مقدار استعمالي بش حبه دن التي حبه دن
يدي حبه يه وارنجه بارودت انتيموني وجود انسانه اولان مواد رديه‌يي تعديل ايدوب عطشي
تسكين ايدر مدرات جيده دن اولمغله اصحاب استسقاده استعمالني زياده مرعي ايدرلر سميت سائره
و بائيه يه مقابل و مقاومه و مادام اولمغله حميات رديه و بائيه امثالي علتلرده ثلج حكما بدلنه استعمال اولنور
مرهن افرنجه دخي نافعدر ديمشلر صنعتي بودر قدر الكفايه بارودت مصفي اخذ اولنوب بر بوطه ده ذوب اولنه
صكره ايچنه ثلثي مقداري زجاج انتيمون الحاق و كما ينبغي مزج اولنه بعده تبريد و سحق ايدوب بجوهر
مسحوقي وافرجه ماء صافي ايله نقع ايدوب بحكم اوغدر اتاكه جوهر بارودت صويه منحل اولوب
جوهر انتيموندن متميز اولدقجه كاغددن سوزوب ماء مصفايي نار حفيفه ده طبخ ايدوب ملاحه
ذكر اولناجق قاعده اوزرينه عقد ايدوب بارودت معقودي حفظ ايده‌لر مقدار استعمالي درت
حبه دن بش حبه دن يدي حبه يه وارنجه بعضيلر انتيمون حرقي غسل اولنان مائي جرعلقه ايله تصفيه
صكره نار حفيفه ده طبخ و عقد ايتمكله بارودتي انتيموني اخذ ايدرلر و بارودت
كبريتي اطلاق اولنور مقدار استعمالي ماسبق كبيدر و كاه اولور بارودت مصفي و ملح مرجان ياخود ملح اللؤلؤ
ياخود سكر زحل مساوية الوزن اخذ اولنوب ماء القراح ياخود سائر مياه مناسبه ايله حل ايدلكدن
صكره نار حفيفه ده عقد ايدوب بارودت مرجاني و بارودت لؤلؤئي و بارودت زحلي تسميه اولنور
بو تركيب دخي مقدار استعمالي ماسبق كبيدر و كاه اولور كه بارودت و ملح طرطير على السويه اخذ اولنوب
ماء الورد الاحمر ياخود ماء برنجاسف ايله حل كالاول عقد ايدوب بارودت طرطيري و بارودت خنثى
اطلاق اولنور تنبيه سدده على الخصوص طحال و ماساريقاده اولان سدده‌لري ازاله و حصاة كلى و
مثانه‌يي تفتيت ايتمكده ادويهٔ مؤثره دن عد اولنور مقدار استعمالي ثلث درهمدن نصف درهمه وارنجه
بارودت الثابت بالدور معدني و مسكن معدني و بارودت مدبر و بارودت منذاب و ثلج حكما دخي
ديرلر عفوناتي ازاله و التهاب و عطشي اطفا و مواد لزجه‌يي قطع و اندردن حاصل اولان اوجاعي
تسكين ايدر داخلا و خارجا نفعي مشاهده اولنمش بر دوادر اما داخلا حميات محرقه و عفنه امثالنده
على الخصوص ترلد حسته لكي و مجاري سمته حرجنكلد مشهور اولان حمايه ادويهٔ مؤثره دندر سفوف خرجه
ايله ويرلوب اوزرينه مايعات مناسبه ويرلور و داخل فم و لهاتده حادث اولان التهابه عظيم بر نفع
مياه مناسبه ايله بر قدح قطره روح الزاج تقطير ايدوب غرغره اولنه سدده كبد و ماساريقاو الرد
حادث اولان حمياته نافعدر يرقان و التهاب كبد و طحاله نافعدر حصاة صغيره كلاي اخراج ايدوب

مطلب ثلج حكما

بولي

بولي ادرار ايدر صنعتي بودر قدر الكفايه بارودت صافي اخذ و بر بوطه ده ذوب اولنوب اوزرينه
اون ايكي مثلي ذهر كبريت رجم ايده‌لر تاكه بارودت حراب بوطه‌نك ايچنده صافي و براق اولوب
كدر و دقي قالميه جمله بر مرمر اوزرينه افراغ ايدوب تبريددن صكره ماء القراح ايله حل و جرعلقه
و عقد و حفظ ايده‌لر مقدار استعمالي ثلث درهمدن نصف درهمدن بر درهمه وارنجه بارودت حديدي
بارودت سوء القنيه دخي تسميه اولنور اشتهاي آجر سوء القنيه و علل اسكوربوطيه و وجع كلى و مرهن
انونج و فالج حار و تمدد اعصابده ادويهٔ محمد و حددندر سموم و معرفه دكاه اولور كه تليين حفيفه ايله
تليين ايدر صنعتي بودر بارودت مصفي بر جزو سه مضعف بش جزو زاج الحديد درت جزو اخذ
و ناعما سحق اولنوب بر شيشه يه وضع و حمام حكماده حرارت لينه ايله بر قاچ كون ترك اولنه احمر اللون
بر جوهر اولور نادرتي زياده ايده‌لر متحجر اولور تبريد ايدوب حفظ ايده‌لر بعضيلر اجزاء مذكوره‌يي
اوزان مذكور اوزره اخذ ايدوب ماء صافي ايله حل و جرعلقه ايتدكدن صكره نار لينه ده عقد و تجفيف
ايدوب حفظ ايده‌لر مقدار استعمالي التي حبه دن يكرمي حبه يه وارنجه بارودت حشيشي بارودت طرطيري
دخي ديرلر اخلاط غليظه و طرطيريه‌يي تقطيع و تنقيه ايتمكده ادويهٔ مجربه دندر مجاري سدده‌يي
تنقيه ايدر حصاة كليه‌يي تفتيت و اخراج و بولي ادرار ايدر على الخصوص طحال و ماساريقاده
اولان سدده‌لري ازاله ايدر ادويهٔ مؤثره دندر صنعتي بودر بارودت صافي و ملح الطرطير على السويه
اخذ اولنوب ماء الورد الاحمر ايله حل و جرعلقه اولنه قدر نصف صكره نصفني تبخير ايدوب امكنهٔ بارده ده
ترك ايده‌لر بللور پاره‌لري كبي اسفله مترسب ايله اخذ و حفظ اولنه مقدار استعمالي يكرمي
حبه دن اوتوز حبه يه وارنجه بارودت زاجيه بعضيلر روح الزاج المعقود دسه مضعف دخي
ديرلر لكن سه مضعفك صحيح طريقي آخردر منافع سه مضعفدن صنعيفه و ثلج حكمادن اقوى و سريع
التأثيردر على الخصوص حميات محرقه و ملتهبه ده اثري مأمولدن زياده در صنعتي بودر
يوز درهم بارودت مصفي اخذ اولنوب ماء القراح حل اولنه قلدن صكره بر قرعه يه قيوب اوزرينه
اللي درهم روح الزاج الخالص وضع اولنه بعده انبيق دجاج ايله حمام رمليده رطوبتي زائل
اولنجه تقطير ايده‌لر اسفل قرعه ده روح زاجك برمقداري بارودت واسطه‌سيله منعقد اولوب معقود
مزبوري حفظ ايده‌لر مقدار استعمالي التي حبه دن سدس درهمدن ثلث درهمه وارنجه‌در بارودت
كبريتي منافعي ثلج حكمايه معادلدر صنعتي بودر بارودت مصفي و رسوب الكبريت على السويه اخذ
اولنوب بر قرعه يه وضع و تقطير اولنه و حفظي اصلنه رد و ينه تقطير ايتمكله اوچ دفعه تقطيردن
صكره باريني زياده ايده‌لر تاكه شيشه ده بيوضيت ظاهر اوله بعده شيشه‌يي كسر ايدوب بارودتي
اخذ و حفظ ايده‌لر مقدار استعمالي التي حبه دن سدس درهمدن ثلث درهمه وارنجه‌در بارودت
لؤلؤئي ادويهٔ قلبيه‌نك اثر فيدسد التهاب حميات تسكين ايدر صنعتي بودر بارودت مصفي اوچ جزو
و ملح اللؤلؤ بر جزو اخذ اولنوب جنفر دكاه ماء الورد ايله حل ايليه بعده مزج ايدوب قانون اوزره
عقد اولنه بارودت مرجاني انواع حمياته نافعدر و قوتي صنعيف اولمشلره ضاير قوت ويرمكده
لا نظيردر صنعتي بودر ملح المرجان ايله بارودتدن بعينه بارودت لؤلؤئي كبي عمل اولنور مقدار
استعمالي ثلث درهمدر بارودت مصفي معلوم اولدكم بارودتدن ياخود بارودت واسطه‌سيله
عمل اولنان اعمال كيمياويه ده بارودتك تصفيه اولنمسي لازمدر بلكه بعضي اعمالده كه دواء الدق
واسطه‌سي حيقون بوطه بوش كبي بونلرده بارودت غاية الغايه تصفيه اولنمق لازمدر صنعتي بودر
قدر الكفايه بارودت ماء القراح ايله حل اولنوب جرعلقه ايله تصفيه و نار حفيفه ايله نصفني زائل اولنجه

طبخ اولنه‌رق‌دن صکره برکیجه علی حاله ترک اولنه بر مقداری منعقد اولوب بللور پارچه‌لری کبی
طویل الشکل اسفل انایه مترسب اولور منعقد اولان اخذ وحفظ اولنوب منعقد اولمیان
ماده مائیه‌یی تکرار تصفیه کلیجه طبخ ایدوب ینه برکیجه ترک ایدرلر کالاول بر مقدار بارود دخی
منعقد اولوب اسفل انایه مترسب اولور سوال المحره اوزره عمل اولنمغله بارودده معده نباته ممزوج
اولان اجزاء ملحیه غریبه ماء مزبورده محلولا باقی قالوب اخذ اولنان بللور پارچه‌لری کبی
طویل الشکل اولان بارود صافی اولمش اولور اما تصفیه بارودده زیاده‌لک مراد اولنور ایسه
طریق اولدر که بارود منوال المشروح اوزره تصفیه اولندقدن صکره یسیر یسیر کبریت صافی
رجم اولنسه تاکه بارود مذاب بوطه‌نک ایچنده ماء صافی کبی براق وصافی مشاهده اولندقده بعده
مرمر اوزرینه افراغ اولنوب برودت وانعقاد حاصل اولدقده کالاول ماء صافی ایله حل وانعقاد
ذکر اولنان طریق ایله عقد ایدوب حفظ ایدرلر ومعلوم اولسه که تصفیه‌سی مراد اولنان بارودک
حل وعقدنده کذلک ذوب وکبریت رجم اتمکه هر نقدر تکرار اولورسه بارودک تصفیه‌سی اجود
اولوب اعمال کیمیائیه‌نک مشکلاتنده استعماله صالح اولور ومعلوم اولسه که بارود ماء القراح
ایله حل اولنوب محلولی مزبوردن منوال المشروح اوزره بارود صافی بالکلیه اخذ اولندقدن صکره
محلول مزبور جرعله ونارلینه ایله طبخ وتجفیف اولنسه صفوته مائل بر ملح منعقد اولور ملح مزبوری
بر بوطه‌ده نار شدیده ایله بر مرتبه احراق وترک ایدرلر ابیض کالثلج بر جوهر اولور بونک ایله الیا بو جوهر
عقد طلس ابیض دیرلر ادویه حاره‌نک مؤثری وسریع التاثیر یدر حرقة البولی ازاله ده وحصاة
کلی‌یی تفتیتده تجربهات صحیحه دندر مقدار استعمالی ثلث درهمدن نصف درهمه دک بر درهمه وارنجه
شب حلو سکر الشب دخی دیرلر منافعی وکیفیت استعمالی سرشب کبیدر صنعتی بودر قدر الکفایه
شبی اوچ درت دفعه ماء القراح ایله حل وجرعلقه ایله تصفیه اولندقدن صکره عقد ایدرلر حتی حلاوت
حاصل ایدر بعده بر زجاج ظرفده حفظ اولنه شب محموین ادویه معرقه‌نک رئیسیدر نقدر تعریقه محتاج
اولان علتلرده مستعملدر نوبت حمی دفعنده مستعمل اولنمغله تعریق لطیف ایله تعریق ایدر صنعتی بودر
بر بیچق رطل ماء المقطر شوکة المبارکه اخذ اولنوب مقدار الکفایه دم الاخوین المسحوق ایله نقع اولنوب
ماء مزبور تماما دم الاخوینک صبغنی اخذ ایتدکدن صکره نار لینه ده رطوبت زائده‌سی تبخیر و
تجفیف وحفظ اولنه مقدار استعمالی ثلث درهمدر سر زاج منفعت تام طبیبک مختاریدر بودوا
بالخاصه علل معده‌ده ادویه جلیله اولدیغندن ماعدا جمیع عللدن صحتی حفظ اتمکده علاج جلیلدر
صنعتی بودر قدر الکفایه زاج طبیعی اخذ اولنوب بعد التکلیس مائل الوجبه ده تقطیر اتمکله
بالکلیه دهن احمری خروج ایدنجه تقطیر اولنه بعده ممخنی اخراج ایدرلر لکن ملح مزبورده طعم
زاجدن اثر باقی قالمق شرطدر بعده بو ملحدن اوچ جزء ودهن زاجدن ایکی جزء اخذ اولنوب
مزج اولندقدن صکره نار خفیفه ده تجفیف اولنه وتکرار کالاول اوزرینه دهن القا
ایدوب تجفیف ایدرلر تاکه ملح اولکی وزننک ایکی مثلی اوله بعده بو ملحی الک هرسیه یه قیوب
اوزرینه یسیرا یسیرا بر مثلی دهن زاجدن القا اولندقدن صکره حاتم هرمس ایله ختم ایدوب
حمام حکاده قانون اوزره عقد اولنه مدة قلیله ده منعقد اولور مقدار استعمالی اوچ حبه‌دن
بش حبه‌دن الی حبه‌یه وسکز حبه‌یه وارنجه مایعات مناسبه ایله استعمال اولنه
سر زیبقی اسهال ایله تنقیه ایدیجیدر استسقا ونقرس ومرض افرنج وقروح خنوص اجاح
وسرطانات امثالی علل عسیرة العلاجه اسرار عظیمه‌سی واردر صنعتی بودر بر رطل زیبق الحی اخذ

اولنوب

اولنوب بر قرعه‌یه وضع واوزرینه اوچ رطل روح البارود القا ایدوب حمام رملیده تقطیر
اولنه بعده مقطری اخذ واصلنه رد ایتمکله اوچ دفعه تقطیر اولنه بعده قرعه‌یی کسر واوزرینی
اخذ ایدوب تکلیس بالنار وغسل وحفظ ایدرلر مقدار استعمالی درت حبه‌دن التی حبه‌دن
دخی زیاده‌یه وارنجه سر شبی علل صدریه‌نک اکثرینه نافعدر ورائح معادنیه‌دن نشأت
ایدن غدد النفسه منفعت عظیمه‌سی واردر لثه‌یه وضع اولنمغله وجع اسنانی قطع وازاله ایدر
صنعتی بودر شب برو قیه ملح الذائب التی وقیه اخذ اولنوب محکم سحق ومزج اولندقدن
صکره بر بوطه‌ده احراق ایدوب بعده ماء المطر المقطر ایله جیدا غسل اولنه مقدار استعمالی سدس
درهمدر سر مشتری ادویه معرقه‌نک اعظمی اولمغله تعریقه محتاج اولانه علتلرده عجیب الاثردر
صنعتی بودر قدر الکفایه مشتری مطهر مثلی زیبق المطهر ایله ملغمه اولنوب وسحق اولندقدن
صکره بر قرعه‌یه وضع واوزرینه مقدار الکفایه روح البارود قیوب بر مقدار نقع اولنوب
ارضیه یابسه قالنجه معوجه‌ده نار وسط ایله تقطیر اولنه بعده ارضیه‌یی اخذ وناعما سحق
ایدوب اوزرنه اوچ دفعه روح الشراب احراق وحفظ اولنه مقدار استعمالی اوچ حبه‌دن
سکز حبه‌یه وارنجه سر مضعف امراض وبائیه وحمیات ردیه وسائر انواعنه وعلل
سوداویه وما یلحق لیاء وجنون وهذیان واسکوربوط اصحابنه عطایای الهیه وموهبة ربانیه‌دندر
صنعتی بودر بارود ایله زاجدن استخراج اولنان تیزابک ارضیه‌سنی اخذ ایدوب ماء المقطر
الحار ایله حل وجرعلقه وعقد ایدرلر بعده ملح معقودی ترابدن معمول بر قرعه‌یه قیوب اون ایکی
ساعت آتش ایدرلر لکن گاه گاه قاریشدرمق ومدة مذکوره‌نک آخرنده قرعه‌نک اسفلنه احمی
کلنجک قدر ناری زیاده اتمک لازمدر بعده تبرید وقرعه‌یی کسر ایدوب ملح مزبوری تکرار ماء القراح
المقطر ایله حل وعقددن صکره منوال سابق اوزره اون ایکی ساعت دخی احراق ایدوب حفظ
ایدرلر مقدار استعمالی ثلث درهمدن ثلثان درهمه وارنجه بعضیلر بو عمولک یدی یاخود اون
جزئنه بر جزء کلس الذهب یاخود کلس الفضه ضم ایدوب صلایه اوزرنده سحق ایتمکله امتزاج
ویروب بعده بر شیشه‌یه وضع وکانون حکاده نار صاعیله مدة مدیده ترک ایتمکله امتزاج تام
حاصل ایدوب حفظ ایدرلر واسرار مکتومه وادویه کلیه‌دن عد ایدرلر

الباب السابع في الزيابق المصعدة والشنكرفات وهو يشتمل على الثلثة فصول

الفصل الاول في الزيابق

زیبق الانتیمون معادندن زیبق دجاج استخراج
اگرچه ارباب کاف عندنده اسرار مکتومه‌دندر اما اطباء کیمیائیه طریق عدیده‌سینی بیان و
تحریر اتمشلردر بز دخی بو محلده سابق الذکر جمی سمنندرک ارکانندن اولان زیبق انتیمونی بیان ایدرز
صنعتی بودر قدر الکفایه انتیمون غیبط مثلی ملح النوامیس المصری ایله سحق ومزج مکشوفده
متخل اولنجه ترک اولندقدن صکره تصعید اولنوب مصعد حفظ ایدرلر بعده ارضیه‌یی مثلی
ملح الطیار المصری ایله مزج وکالاول تصعید ومصعدی حفظ ایتمک اوزره تکرار بتکرار تصعید
ایدرلر تاکه جوهر انتیمون بالکلیه صعود ایدوب آلت تصعیدده ارضیه قالمیه بعده مصعدی
جمع وایکی دفعه دخی تصعید ایتدکدن صکره روح الطرطیر ایله غمر ایدوب شهرا کاملا مونفخ
نارده ترک ایدرلر اجزاء ملحیه روح الطرطیره منحل اولوب جوهر انتیموندن متمیز اولور
جوهر مزبور اوچ مثلی حبث الحدید یاخود ملح الطرطیر ایله بر معوجه‌یه وضع ایدوب عنق معوجه
بر مقابله کبیره یه کوره‌لر لکن مقابله مزبوره‌نک نصفی ماء القراح البارد ایله مملو اوله بعده تقطیره

مباشرت اولنه دروندن مقابله یه زیبق دجاج تقاطیر ایدر باسلیوس قدد الکفایه انیتمونی شهرا
کاملا نوشادر مزج اولنمش دوح الطرطیر ایله تعفین ایتدکدنصکره تصعید ایدوب مصعدی
بر دمور تابه یه صوب قارشدره رق زیبق دجاج اخذ ایدر کذلك سمن انیتموننی تقطیر اولنوب
تمام اولدقدنصکره مقابله‌سی دفع اولنوب برینه مضغی ماء القراح ایله مملو مقابله اخری کچورلیکن
برمدت المش اولنسه مقابله یه زیبق دجاج تقاطیر ایدر زیبق مزبور انیتموندن اولمق اوزره
منقولدر زیبق انیتمون آخر انیتموننی غبیط بر رطل طرطیر اوج رطل اخذ اولنوب بعد
السحق بر معوجه یه وضع اولنه بعده اوزرینه ایکی رطل محلول الطرطیر القا اولنوب مکان
حاره ده سکز کون تعفین وتخمیر اولنه بعده زیبق نشنکنی کبی نار میزان ایله تقطیر
اولنه زیبق انیتمون الحلو ملاج کلیدر رطوبات فاسده‌یی اسهال ایدوب مرض فرنجیه
وسیلانمنی یه نافعدر قروحات خبیثه وانواع شقاقه دواء لانظیردر دیدان وامراض
جلدیه یه شرباً وطلاءً نافعدر صنعتی بودر زیبق لا انیتمون وزیبق الحلو الجوهرینی هر برندن
بر رطل اخذ اولنوب الت تصعیده وضع ورد علی الارضیه اوج دفعه تصعید اولنه
مقدارا استعمالی اونحبه‌دن یکرمی حبه‌دن نصف درهمه وارنجه مسهلات ایله استعمال اولنه
زیبق جامع مسهل بیناچیا مقامنه قائم بر دواء کلیدرکه استسقاء ومرض افرنج و
نقرس وجرب ردی امثالی امراض جلدیه‌نك انواعنه عطیهٔ الهیه وموهبهٔ ربانیه‌دندر
قروح ردیهٔ سرطانیه یه نافعدر ماده مرضیه‌یی اسهال ایله دفع ایدر صنعتی بودر زیبق خالص مغسول
بر رطل باروت مصفا وزاج مصفا ایکیشر رطل اخذ اولنوب هاون حجریه‌ده دسته حشبی ایله
دق ومحکم مزج اولنوب بر مقدار خل ایله ترطیب اولنه قدنصکره اون ایکی ساعتده تصعید
ایده‌لر بعده باروت وشب محرق بریر رطل اخذ اولنوب مصعد ایله سحق وترطیب اول
کبی ترطیب ویکرمی درت ساعت تصعید ایده‌لر بعده مصعدی امیاه مفرحه ایله غسل
ایدوب نارده احمرار حاصل اینجه ترك ایده‌لر بعده ینه غسل وتجفیف ایدوب حفظ
ایده‌لر مقدارا استعمالی اوچ حبه‌دن بش حبه یه وارنجه زیبق جامع معرق بو بر علاج
کلیدرکه جمیع امراضك اصول وفروعنی قطع ایدوب مواد عاصیه‌یی تعریق ایتمکله اخراج ایله
صنعتی بودر زاج محرق وباروت ابیض ایکیشر رطل شب محرق وزیبق بر در رطل اخذ اولنوب
بعد السحق علی الارضیه یدی دفعه تصعید ایده‌لر بعده غسل وتجفیف اولنوب اوزرینه
خل المصعد صوب اوچ کون دوره بعده محلول الجرعلقه ایدوب حمام مادیه‌ده تقطیر ایده‌لر
رسوبی ماء حار ایله یدی دفعه غسل ایده‌لر بعده بو معمول جوهردن خرقی درهم ذهب الرعد
ودغعران الحدید اون بشر درهم اخذ ومزج اولنوب حفظ ایده‌لر مقدارا استعمالی بش
حبه‌دن سدس درهمه وارنجه لسان الثور حمیره سیله ویره‌لر زیبق حلو زیبق مصعد الحلو
معناسنه دراد و بزر بعضیلرنك اکثرندن مقبول وکثیر الاستعمالدر زیرا بدن انسانه اوکلان سلاه زرای
تفتیح ودیدان صبیانی قتل ودهنی تصعید ایتمکله عدیم النظیردر مرض افرنج وجرب وقوبا تصفیه‌یه
محتاج اوکلان علتلرده غایة الغایه ممدوح وظاهر اتاثیردر مواد مائیه‌یی تلیین ایدر بعض مسهلات
مناسبه ایله ممزجا استسقا اصحابنه فائدهٔ عظیمه‌سی واردر سائر ادویه زیبقیه کبی داخل
وخلقده فلغمونی امراضه ایدوب احابه کثیره وسیلانه باعث اولمز مکرکه کوننده ایکی دفعه یاروینش
درهم استعمال اولنمه کذلك خارجینده استعمال ایله علل جلدیه‌نك جمله‌سنه نافعدر صنعتی بودر
قدد

قدد الکفایه زیبق مصعد اخذ اولنوب مثلی زیبق دجاج مطهر ایله بر مرمر هاونده صوب دسته
حشبیه ایله طول زمان سحق ایده‌لر تاکه زیبق حی کورنمز اولوب اسود اللون بر غبار اولوب اطباء
کیمیاشه‌نك متأخرلری عندنده بو سحق هر نقدر زیاده اولورسه اولقدر حلاوتی زیاده اولور بعده
اول غباری طویل العنق ومخروطی الشکل بر شیشه یه صوب حمام رملیده ابتدا نارلینه ایدوب بعده
یسیرا یسیرا درجهٔ ثالثه یه وارنجه ناری زیاده ایده‌لر تخمینا التی یاخود یدی ساعتده بالکلیه صعود
ایدوب اسفل شیشه‌ده بر غبار احمر قالور بعده ناری ازاله وبرودت حاصل اینجه ترك ایتدکدن
صکره اخراج ایدوب عنق شیشه‌ده غبار ابیض شکلنده بولنان غباری ازاله ووسط شیشه‌ده
بلوری الشکل اوکلان مصعدی اخذ ایدوب تکرار سحق وکالاول تصعید ایده‌لر بعده ینه شیشه یه
تصعید اوکلانی ازاله ووسط شیشه‌ده بولنانی تکرار بر دفعه یاخود ایکی اوچ دفعه دخی منوال محرر
اوزره تصعید ایدوب حفظ ایده‌لر لکن تصعیدی زیاده اولدقجه قوة اسهالیه‌سنه نقصان کلور شیشه‌نك
اسفلنده قلان غبار احمر بر ماده سمیه درو عفونته صعود ایدن غبار ابیض خارجا جرب وقوبا امثالنه
استعمال اولنور ووسطنده بلوری الشکل اوکلان زیبق حلودرکه داخلا استعمال اولنور مقدارا استعمالی
التی حبه‌دن نصف درهمه وارنجه خارجا والخیر یاخود سائر مطابیخ مناسبه ایله عضو ماؤفه
لصق اولنور ومعلوم اولکه زیبق حی ایله زیبق مصعد سلوبی اولمق شرطیله کاه اولورکه بحسب العمل
زیبق مصعد زیاده حار اولوب مثلثیدن زیاده زیبق دجاجی نشف ایدوب قتل ایدر وکاه
اولورکه حدتی قلیل اولوب مثلی قدر زیبق دخی نشف ایده‌مزحونکه زیبق حلو عملنده مطلوب اوکلان
زیبق مصعدك حدتنی ازاله در زیبق حینك حدتنه کوره زیاده ومساوی وناقص اخذ اولنمق
ممکن اولور زیبق حلو الجوهرین اعمال کیمیائیه‌ده استعمال اولنور زیبق الحلودن کثیر الفائده در
صنعتی بودر زیبق غبیط مغسول ورصاص انیتموننی الملیشره رهم ملح مدبر سکز درهم زاج مکلس
اون ایکی درهم اخذ اولنوب ماء الفاروق ایله حل وعلی الارضیه اوج دفعه تصعید اولنوب حفظ ایده‌لر
زیبق حلو الساذج قدد الکفایه زیبق مغسول روح الباروت ایله حل وماء القراحیله غسل ایدوب
مثلی زیبق ایله سحق ودرت دفعه علی الارضیه ردایدوب تصعید ایده‌لر مقدارا استعمالی التی حبه‌دن
اون ایکی حبه یه وارنجه‌در اون بش دخی استعمال اولنور زیبق حلو الساذج آخر قدد الکفایه زیبقی
ماء فاروق ایله حل ایدوب دهن طرطیر ایله ترسیب ایده‌لر بعده ماء القراح ایله غسل ودرت دفعه
علی الارضیه رد ایدوب تصعید ایده‌لر مقدارا استعمالی سکز حبه‌در زیبق حلو الشرقی مسهل ومعرقدر
امراضك اصول وفروعنی قطعده دواء لانظیردر صنعتی بودر زیبق مطهر اوج وقیه ورق الذهب
بر وقیه قاعده اوزره ملغمه اولنوب بعده درت وقیه زیبق حلو ایله محکم سحق ایدوب آلت تصعیده
وضع وریح علی الارضیه رد ایتمکله درت دفعه تصعید ایده‌لر زیبق حلو الغربی طاعون وویایه نافع
استسقاو یرقان وذات الجنب ونقرس وغشی امثالنی دافعدر مرض افرنج ودیدان ونوازل مزمنه
وقروحات خبیثه وامراض جلدیه انواعنه نافعدر رطوبات فاسده‌یی تجفیف ایدوب دمی د تخامیحی
صاف ایدر صنعتی بودر زیبق غبیط المغسول بر وقیه زیبق حلو ایکی وقیه ورق الفضه اون
درهم اخذ اولنوب بعد السحق علی الارضیه رد ایله درت دفعه تصعید اولنه مقدارا استعمالی ثلث
درهمدن ثلثان درهمه وارنجه ادویهٔ مسهله ایله ویره‌لر زیبق حلو المرجانی خواصی حبه‌ترید محکی
کبیردر صنعتی بودر زیبق مغسول وملح اندرانی هر برندن بر رطل زاج محرق ایکی رطل اخذ وسحق
اولنوب ظرف شجریه وضع وخل المقطر ایله ترطیب ایدوب بر معتدل الطول مرتبه‌ده العاقدم فرهدیه

انبیق کبی دوب نار رماد ایله تقطیر ایده‌لر بعده ناری بخرزیاده ایتمکله یکرمی درت ساعت نار شدید
ایله تصعید ایده‌لر بعده صاعد اصفری واحمری اخذ ومثلی ملح اندرانی وشب محرقا ایله خلط ایدوب
ومقطر بر بوری اوزرینه قیوب نار قویه ایله تصعید ایده‌لر بعده مصعد اصفری اخذ وبر بوطه یه
وضع ایدوب نار قویه ایله احمر اولنجه آتش ایده‌لر بعده اخذ و مز بور بحرور ده نجی مزج ایدوب دفعات
کثیره ماء القراح ایله غسل و تجفیف ایدوب حفظ ایده‌لر مقداراستعمالی اوچ حبه‌دن بش حبه‌یه
وارنجه‌در **ذیبق حلو المرجانی** حواصی ذیبق حلو المرجانی کبیدر برمسهل لطیفدر اصحاب صناعت
عند نده کثیر الاستعمالدر صنعتی بودر ذیبق المصعد وروح الزاج وروح البارود بالمسواه اخذ
اولنوب تقطیر ایده‌لر بعده نار قویه ایله تصعید ایده‌لر بللور مثالنده بیاض وشفاف برجوهر ظهور
ایدر مقداراستعمالی اوچ حبه‌دن بش حبه‌یه وارنجه‌در **ذیبق الحیات** مواد عاصیه‌نک جمله‌سنی
قیء واسهال ایله تنقیه ایدر حدتی اولمغله فی زماننا استعماله چندان رغبت اولنمز صنعتی بودر
قدر الکفایه سمن انتیمونی زجاجدن برکاسه کبیره‌یه وضع اولنوب اوزرینه اون مثلی یاخود دخی
زیاده ماء القراح ایله القا اولنه اسفله برغبار ابیض رسوب ایدر ماء القراح ایله مکررا غسل
وحفظ اولنه مقداراستعمالی برحبه‌دن اوچ حبه‌یه وارنجه بعضیلر سمن انتیمونک اوزرینه یسیرا
یسیرا محلول الطرطیر تقطیر ایدرلر انده برغلیان حاصل اولوب برمدت مروردنصکره اسفله برجوهر
رسوب ایدر لکن غلیانی منقطع اولدقجه محلول الطرطیری تقطیردن فراغت ایتمک لازمدر بعده جوهر
مرسوبی ماء القراح ایله غسل وحفظ و ذرد محدلی تسمیه ایدرلر معلوم اوله که اطبا وکیمیائیونک
متأخرلری اتفاق ایتمشلردر که سمن الانتیمونک اجزاء انتیمونیه‌سی حرفندر که ذیبق مصعدلک خموضتندن
متأکل اولوب مصعدک شکلنده متصاعدا یتمشدر اجزاء ذیبقیه‌ی الکا امتزاج تام ایله ممتزج اولمشدر
لهذا تربیه واصلاحنده ماء القراح امثالی ایله مزج وغسل اولنمق کفایت ایدر ایمدی ذیبق الحیاتی
تکلیس ایله اصلاح صددنده اولنلرک عمللری سهودر بلکه خطادر زیرا اجزاء دقیقه‌سی طیران ایدوب
اجزاء غلیظه‌سی باقی قالور **ذیبق الحیات المسهل** ادویه مسهله نافعه‌دندر صنعتی بودر قدر الکفایه
ذیبق الحیات برقاح دفعه مع ایله سحق اولنوب ماء القراح ایله غسل ایده‌لر مقداراستعمالی التی حبه‌دن
اون ایکی حبه‌یه وارنجه‌در **ذیبق الحیات المصلح** منحصر نام طبیب نامدار کرد حمای ربع وسائر
حمیات دائره‌یه وامراض راسیه اکثرینه طاعون واستسقا وجذام ومرض افرنج وقروحات ردیه
امثالی علل عسیره‌یه عجیب العمللدر صنعتی بودر قدر الکفایه ذیبق الحیاتدن اخذ اولنوب ناعما سحق
دنصکره برقرعه‌یه وضع واوزرینه تفعا ایده‌جک روح الملح ایله حدت ویرلمش خل المقطر قیوب حمام
رماد یده تجفیف اولنه بعده خل مزبوردن کالاول وضع وتجفیف ایتمکله درت یاخود بش دفعه
تکرار ایده‌لر تاکه بکمال حدت خلیتی بوطه‌یه قلب زائل اولوب برسفوف ابیض بلطعم باقی قالور حفظ
اولنه مقداراستعمالی ضعفا ایچون ایکی حبه‌دن اوچ حبه‌یه وارنجه قوی المزاج اولنلره درت حبه‌دن التی حبه‌یه
وارنجه **ذیبق شنکرفی** دنجفره رمانی بر رطل جیر الحی اوچ رطل اخذ اولنوب بعد السحق بر
معوجه کبیره‌یه وضع ایدوب کانون فلاسفه‌ده نار حفیفه ایله یکرمی درت ساعت ترک اولنوب
بعده نار حضانه دن ابتداء ایدوب تدریجا ناری زیاده ایده‌رک تقطیر ایده‌لر تخمینا یوزد درهم
قریب ذیبق خروج ایدر **ذیبق مصعد** بین الناس سلمن دیمکله مشهوردر اگرچه اکال وقطاع
وحرق اولمغله سموم کبی داخلا استعمالی جائز دگلدر لکن ماء جیر وماء لسان الحمل امثالی ایله حل
اولنوب قروحات خبیثه وافرنجیه‌یه لصق اولنمده منافعی انکار اولنمز وقروحات مزبوره‌نک

ومنجی ولحم زائدی یعنی اکل ایدر صنعتی بودر ذیبق مطهر وزاج محرق وملح مکلس هربرندن یوزدرهم
وبارود مصفی اوتوز ایکی درهم اخذ اولنوب مرمرهاوانده قدر قلیل سرکه الماتیله اولقدر سحق
وتحریک اولنه که ذیبق حیکو ونمز اولدر بعده مسحوقی برحطاب قرعه‌یه قیوب اوزرینه انبیق کچوروب
دورنجات نخادده رعایت ایده‌رک سکز یاخود اون ساعت متصلا آتش ایده‌لر ابتدا تیزاب کبی برماده
حاره تقاطر ایدر بعده ذیبق صعود ایدوب ثلج کبی برجوهر اولور اگر جوهر مزبوردن یوزدرهم
یوزدرهم ملح مکلس واوتوز ایکی درهم زاج محرق ایله سحق ومزج اولنوب تکرار بردفعه یاخود
ایکی دفعه دخی تصعید اولنورسه زیاده اولی وانسب اولوب مصعدی بللور الشکل اولور
بعضیلر یوزدرهم ذیبق مطهر روح البارود یاخود تیزاب ایله حل ایدوب نار لینده رطوبتی
زائل اولنجه تجفیف ایتدکدنصکره مجفف مزبوری یوزدرهم ملح مکلس ویوزدرهم زاج مکلس
ابیض ایله مرمرهاوانده سحق ومزج ایدرلر بعده نار شدید ایله تصعید ایدوب مصعدی حفظ
ایدرلر بعضیلر دخی ذیبق مطهری تیزاب ایله حل ایدوب محلولی برقاح قبضه ملح مکلس الحاق
ایتدکدنصکره رطوبتی زائل اولنجه نار حفیفه بعده تدریجا نار شدیده ویرمکله تصعید ایدوب
مصعدی حفظ ایدرلر **ذیبق المصعد الاحمر والاصفر** اقربادین بطایانوس‌دن منقولدر
استسقا ومرض افرنج ونقرس وجربه وقروحات سرطانیه امثالنده اسرار دندر اسهالدر تنقیه
ایلدیجیدر صنعتی بودر ذیبق مطهر وبارود وزاج مکلس التیشر وقیه اخذ اولنوب ناعما سحق
اولندقدنصکره برشیشه‌یه وضع وحمام ماریه‌ده تصعید اولنه بعده شیشه‌یی کسر ومصعدی
اخذ ایدوب جوزی تکلیس اولنمش شب وبارود صافی هربرندن اوچر وقیه اخذ ایدوب تکرار
سحق ومزج وخل الحاد ایله عجین ایدوب تکرار تصعید اولنه برجوهر احمر واصفر صعود ایدر تفریق
ایدوب هربرینی علیحده غسل واوزرلرینه روح الشراب احراق اولنوب حفظ اولنه مقداراستعمالی
بش حبه‌دن سکز حبه‌یه وارنجه **ذیبق المصعد الثابت** بین الاطبا علاج کلی مقامنده قائمدر رطوبتی
فاسده‌یی تجفیف ایدوب معرقدر وجمیع امراضده استعمال اولنور صنعتی بودر ذیبق الحی المغسول
اوچ وقیه کبریت اصفر ایکی وقیه نوادیس مصری المصفا بر بچق وقیه اخذ اولنوب بعد السحق الناعم
آلت تصعیده وضع وحمام یابسه‌ده جمله‌سی اسفل آلتده ثابت قالنجه کرارا ومرارا تصعید ایده‌لر لکن
هرتصعیدده مصعدی ارمینه بریهود وسحق ایدوب تصعید ایده‌لر بومنوال اوزره اسفل آلتده جوهر
ثابت اولنجه رد وتصعید اولنه اسود اللون برجوهر اولور اخراج ایدوب حفظ ایده‌لر مقداراستعمالی

الفصل الثانی فی الشنکرفات **شنکرف رمانی** بخورات نافعه ومراهم
واضمده وسائر تراکیب کباره ادخال اولنور واعمال کیمیائیه‌نک اکثرنده کثیر الاستعمالدر طلبه علم
کافک اکثری اوقاتنده اکسیر طلبیله احراق بالنار ایلدکلری جوهرلک بری دخی بودر جهل وحماقتلرندن
ناشی اثبات تنوسنی ایدرلر وبعضیلری دخی برانده غاسجکا اخراج ایده‌رز دیو نما اللونی آکنشی اولور
صنعتی بودر کبریت اصفر قسطونی بر رطل اخذ اولنوب بعد السحق بر چچکه وضع ایدوب
نار حفیفه ایله ذوب ایده‌لر بعده تدریجا ایچینه اوچ رطل ذیبق الحی المغسول قیوب متصلا بر
حشب ایله قارشدروه‌لر کما ینبغی امتزاج ایتدکده تبرید ایدوب سحق ایده‌لر بعده طینه الحکمه ایله مطلی
محول برقرعه‌یه وضع وانبیق اعمی ایله شد ووصل ایدوب اون ایکی ساعت نفس نار ایله تصعید
ایده‌لر قبه انبیقه دنجفره رمانی صعود ایدر اخذ ایدوب حفظ ایده‌لر بعضیلر ذیبق وکبریتی
علی السویه اولمق اوزره تحریر ایدرلر **شنکرف رومی** بو دخی برعجایب دنجفره‌در صنعتی بودر

عبد مغسول بر بچق و قیه کبریت صافی بر وقیه هاون چجرینه محکم سحق و مزج ایده لر بعده لبتن
درهم علم احمر سحوقی دخی ضم ایدوب بر واسع البطن و قصیر المقام شیشه یه وضع ایدوب بر ساعت
مقداری نار معتدل ایله تصعید ایده لر **شنکرف خرقوسی** زنجفرهٔ رماییدن اعلا واجددر
صنعتی بودر قدر الکفایه خرقوس حلبی اخذ اولنوب بعد السحق آلت زنجفر ثیه یه وضع اولنه
مثلی قدر زیبق مغسول بالصابون صبوب و فم شیشه یی محکم سد ایدوب تنور حکاده برکون بر
گیجه ترک ایده لر احمر ناصع زنجفرهٔ لانظیر ظهور ایدر **شنکرف لاجوردی** عدیم المثیل بر زنجفره در
صنعتی بودر زیبق مغسول اوچ وقیه کبریت صافی خصطونی ایکی وقیه نوانیس مصری بر وقیه
اخذ و محکم سحق و مزج اولنوب زنجفره ثیه تعبیر اولنان شیشه ده صنعت اوزره تصعید اولنه
لاجوردی اللون بر زنجفره ظهور ایدر **شنکرف معرق** امراض جلدیهٔ ردیه نک اکثرینه مستعمل در
خصوصا مرض عاصیهٔ افرنجیه یه سکر الورد ایله و بر بلوب اوزرینه مطبوخ صپارنیا ایچوره لر
مسهل و معرق قدر صنعتی بودر زنجفرهٔ رمانی اوچ وقیه ملح الطعام نصف درهم دهن الکبریت
نصف رطل اخذ اولنوب بعد السحق و المزج درت کون علی حاله ترک اولنوب بعده علی الادهنیه دایما
اوچ دفعه تقطیر اولنه بعده ماء القراح ایله غسل ایدوب امراضا یره لر مقدار استعمالی بش حبه دن اون حبه یه وارنجه در
الفصل الثالث فی الازهار واما زهر انتیمون اطبای کیمیاویه قدمالرینک متهم
اولدقلری ادویه لردندر زیرا بو جوهر انتیمونک اجزاء حامضهٔ نجسه سندن منفصل اولمادیغندن
ناشی غایة الغایه حدت و شدت ایله قیء ایتدررلکن بعضی تدبیرلرده اقتضاسی اولدیغی حسبیله
تحریر اولنمشدر صنعتی بودر معلوم اولدیکه اطبا بو عمل ایچون طرق کثیره و آلات عدیده ایجاد ایتمشلردر
جمله دن اسهل و مختصری اولدر که معوجه اخذ اولنه که عنقی واسع و طویل اولوب و وسط ظهرنده
دلکی اولوب اولمعوجه یی طین ایله کما ینبغی تطیین ایتدکدن صکره نار مکشوف اوزره وضع بر مقابله کبیره
گچیره لر و تا که معوجهٔ احماحاصل ایده سادجا سحق اولنمش یا خود مثلی رمل ایله سحق اولنمش
انتیموندن بر مقداری اوزرینه اولان دلکدن القا اولنه انتیمون مذکور دن بر مقدار اجزاء دخان
شکلنده مرتفع اولوب مقابله یه واصل اولور و تا که بخار مذکور منقطع اولنجه بر مقدار انتیموندخی
القا اولنه منوال محرر اوزره عمل ایده رک کفایت مقداری زهر الانتیمون مقابله ده مجتمع اولور
بو طریق عمل اولندقده مقابله ده اوچ نوع یعنی ابیض و اصفر و احمر زهر الانتیمون بولنوب هر برینی
منفرد اخذ و حفظ ایتمک ممکن اولور مقدار استعمالی بر حبه دن ایکی حبه دن اوچ حبه یه وارنجه
کاه اولور که انتیمون ایکی مثلی نوشادر ایله سحق و طین مخاردن معمول قصیر القامه بر قرعه یه وضع
اولنوب اوزرینه انبیق زجاج گچوروب حمام رملیه ده نار خفیفه ایله تصعید اولنور احمر اللون
بر جوهر صعود ایدر ماء القراح ایله غسل ایتمکله نوشادری تفریق و ازاله اولندقدن صکره اولنه
بو صورتده زهر انتیمون معرق اولور صبغ انتیمون یابس مقامنده استعمال اولنور مقدار استعمالی
اوچ حبه دن اون حبه یه وارنجه اما نار شدید ایله تصعید اولنورسه مقیئ اولور **زهر انتیمون الثابت**
خلاصهٔ انتیمون المعرق دخی دیرلر باسلیوس نام طبیب سفوف الابیض الانتیمون تسمیه ایدوب
اورام داخلیه و مرض افرنجیه روح عود الغیاق ایله استعمال اولنمسنی درج ایدوب بش کون مداومت
کفایت ایدر دیو تحریر ایلمیشدر بونلردن ماعدا انتیمون معرقا استعمالی مناسب اولان علتلرده استعمال
انتیمون معرقدن اولی و سریع التاثیردر صنعتی و مقدار استعمالی انتیمون معرق تعلیمی اثناسنده
بیان اولنمشدر مراجعت اولنه **زهر انتیمون المصلح** زهر انتیمونک قی شدید ایله استفراغی مخاطره

حالی

صنعتی بودر

حالی اولمق ایله بعضی تدبیر کیمیائیه ایله زهر مذبور تربیه اولنوب شدت و حدتی ازاله و قوت مقیئه سی
قوه اسهالیه یه استحاله اولنور مثلا قدر الکفایه عسل بر قرعه یه قونلوب اوزرینه درت برمق تجاوز
ایده جک روح شراب وضع اولنوب مواضع حارده بر قاچ کون ترک اولنه بعده حمام مادیه ده یاخود حمام
مادیه ده تقطیره مباشرت روح مزبور خروج ایتدکدن صکره بو مدت دخی اتشی زیاده ایده لر تا که
عسلدن دخی بر مقدار روح خروج ایلیه یا خود قدر الکفایه منفرد انقطیر اولنه اولا بر روح تفه بعده
بر روح حامض خروج ایلیه اولا خروج ایدن روحی اخذ ایدوب مثلی روح شراب حامض ایله مزج
ایده لر بعده قدر الکفایه زهر انتیمونی آلت دورتیه یه یا خود بر مناسب شیشه یه قونلوب اوزرینه
روح مزبوردن درت برمق تجاوز اولنجق قدر وضع اولنوب کانون حکاده بر شهر کامل تعفین
اولنه بعده روح مزبور ازاله و زهر انتیمون تجفیف و حفظ اولنه مقدار استعمالی بش حبه دن
یکرمی حبه یه وارنجه به دکین قدر الکفایه زهر انتیمون بر زجاج کاسه یه صبوب و کاسه نک ایکی قات
کاغد ایله قپایوب حرارتی معتدل بر فرونه وضع و شهر کاملا ترک ایده لر لکن کونده ایکی دفعه قارشدره لر
لازمدر زیرا علی حاله ترک اولندقده اسود اللون اولور و مدت مزبوره ده زهر الانتیمون مائل الحمره
و متحلل الجوهر اولوب کبریت گبی منتن سی اوزرینه که کاغده مرتفع اولور مقدار استعمالی بش
حبه دن سکز حبه دن اون حبه یه وارنجه کاه اولور که زهر انتیمون بالادغاث ملح مدبر ایله سحق
و ماء القراح ایله غسل اولنمقله اصلاح اولنور **زهر انتیمون المعرق** و مقیئ شدید در لهذا
استعمالندن اماکر کیدر زیرا اطبا و یه قدما لرینک اتهام و تشنیعنه بادی اولان ادویه لردندر لکن
بعضی تدبیرلرده اقتضاسی اولدیغی حسبیله تحریر ایده لر معلوم اولدیکه بر جوهر انتیمونک اجزاء حامضه
نجسه سندن منفصل اولمادیغندن ناشی غایة الغایه حدت و شدت ایله قی ایتدررصنعتی بودر
قدر الکفایه انتیمون ایکی مثلی طرطیر مکلس یا خود رمل مغسول یا خود نوشادر مصری اخذ و سحق
اولنوب طین مخاردن معمول قصیر القامه بر قرعه یه وضع اولنوب اوزرینه انبیق زجاج گچوروب
حمام رملیه ده نار خفیفه ایله تصعید اولنوب احمر اللون بر جوهر صعود ایدر ماء القراح ایله غسل
ایتمکله نوشادری تفریق و ازاله اولنه بو صورتده زهر انتیمون معرق اولور مقدار استعمالی اوچ
حبه دن اون حبه یه وارنجه نار شدید ایله تصعید اولنورسه مقیئ اولور مقدار استعمالی ایکی
حبه دن درت حبه یه وارنجه **زهر انتیمون مسهل و معرق** ملح الطعام و بارودن عمل اولنمش
ماء الفاروق ایله قدر الکفایه انتیمون عبیط اخذ اولنوب بعد الحل قانون اوزره تصعید
اولنه مقدار استعمالی اوچ حبه دن یدی حبه یه وارنجه حمیرهٔ الورد الاحمر ایله ویره لر
زهر انتیمون المدبر مسهل اللطیفدر صنعتی بودر عسل المصفی و روح الشراب العامی هر برندن
بر رطل اخذ اولنوب قرعه و انبیق ایله تقطیر اولنه بعده مقطرک مثلی زهر الانتیمون ایله آلت تعفینه
وضع ایدوب حمام حکاده شهرا کاملا تعفین ایده لر بعده تجفیف و حفظ اولنه مقدار استعمالی
بش حبه دن اون حبه یه وارنجه در **زهر بارود** منسحت نام طبیبکدر حمای انکروسی محرقه
امثالنده عظیم النفعدر حلق و حرارتی اولان خشونت و التهابی و سوادی حال ابتداده سریعا
ازاله ایدر کذلک معده و رئه و کبد و طحال و کلیه و مثانه نک سوء مزاج حارلرینی تعدیل ایدوب
حصاتی تفتیت و بولی ادرار ایدر صنعتی بودر قدر الکفایه تلج حکما کلاب ایله حل اولندقدن صکره
طین مخاردن معمول غیر مزجج بر قدریه قونلوب مواضع بارده یه وضع ایده لر بو مدته مرور دینده
زهر بارود قدره نک طرف خارجیه سنه نفوذ ایدوب انده مستقر اولور رجل الارنب یا خود

ریش الدجاج ایله اخذ اولنوب حفظ اولنه مقدار استعمالی نصفدن بر درهمه وارنجه در
زهر بارود آخر حمای ثالثه نک حرارتنی قطع و عطشی تسکین ایتمکده لانظیر در صنعتی بودر
بارود صافی بر رطل مثلی ملح طعام ایله آلت تصعیده وضع اولنوب تصعید اولنه زهر ابیض
ظهور ایده زهر حصلبان علل صدریه ده غایة الغایه ممدوح و مقبول اولان دوالردندر ضیق
النفس و سعال و سل امثالی علل صدریه یه اصابته ویریلور صنعتی بودر آلتمش درت درهم یاخود
دخی زیاده عسلبندی ترابدن معمول بر طنجره یه قیوب اوزرینه کلاه تبردارلر خاصه شکلنده
کاغددن بر کلاه کیچوروب محکم باغلیه لر لکن کلاهک بورک دیبنده منفذ اولمجق قدر بر ثقبه جک
لازمدر بعده طنجره نک آلتنه بر ساعت یاخود دخی زیاده نار لینه ایده لر بر مقدار زهر الحصلبان
کلاهده متصاعد اولور آلوب حفظ ایده لر ممتزجا استعمال اولنور اکر طنجره ده باقی قالان ارضیه
بعد التبرید سحق اولنوب بر دفعه دخی کالاول عمل اولنور ایسه بر مقدار زهر الحصلبان دخی متصاعد
اولور منوال محرر اوزره اوچ درت دفعه عمل ایدوب هر دفعه ده بر مقدار مصعد اخذ ایلمک ممکندر
اکرچه بو کلاهده اجزاء دهنیه صعود ایدوب اوزرینه دهنیت ظاهر اولور ایسه تجدید اولنق
لازمدر و بعضیلر عسلبندی مثلی قوم ایله مزج ایدوب منوال محرر اوزره تصعید ایدرلر
و بعضیلر زهر الحصلبانک جوهرینه رونق و لطافت ویرمک ایچون تکلفنه نظر ایتمیوب طریق آخر
اختیار ایتمشلر مثلا حصلبان مسحوق الی درهم روح شراب خالص فرق درهم اخذ و بر معوجه یه
وضع ایدوب حمام رملیه ده تقطیر ایدرلر ابتدا بر ماء رقیق خروج ایدوب بعده لبن کبی بیاض
و نخی الجلد بر ماده و بعده سواده مائل بر ماده خروج ایدر مواد ثلثه یی بشقه بشقه الوب حفظ
ایدرلر بعده اخذ اولنان ماده ثانیه یی ماء القراح الحار الحاق ایتمکله تحلیل ایدوب در حال کاغددن
سوزرلر رطوبتی بچوب کاغدک اوزرنده زهر الحصلبان اللطیف قالور مرهم کبی بر ظرفه قیوب
علی حاله ترک ایدرلر یسیرا یسیرا متصاعد اولوب الطف و لطیف بر جوهر اولور کذلک سواده
مائل اولان ماده یه دخی ماء القراح المقطر الحار ایله حل ایدوب کاغددن سوزملکه کاغدک
اوزرنده زهر الحصلبان قالور لکن ابتداء اخذ اولنان قدر لطافتی اولماز زهر ذهب باد زهر نبی
وارد در مرض افرنجه دن زیبق و رنجوره بخور ایتمکله یاخود مفصلره دهن زیبق طلا اولنمغله
عارض اولان مضرتی دفع ایدر و تن البجیده مواد ردیه یی عرق ایله یاخود ادرار بول ایله دفع و
اخراج ایدر علل قلبیه و امراض ساریه و امزجه و سمیه نک جمله سنه علی الخصوص طاعونه اکسیر مثابه سنده در
صنعتی بودر روح الملح ایله تکلیس اولنمش ذهب مطهر بر وقیه نوشادر ابیض مصفی بر بچوق وقیه
بونلری ناعما محکم سحق ایدوب بر تصعید شیشه سنه وضع ایده لر بعده اوزرینه انبیق اعمی کچوروب
محکم شد و وصل اولندقدن صکره درجات نار ایله قاعده اوزره تصعید ایده لر مصعدی تکرار
آلوب ارضیه سینه رد ایدوب محکم سحق اولندقدن صکره ینه تصعید ایده لر بو منوال اوزره
ذهبک جمله سی صعود ایدر تکرار ایده لر بعده جمله مصعدی آلوب ماء القراح ایله حل ایدوب
حدتی و ملحیتی کیدنجه کرارا غسل اولندقدن صکره تجفیف ایدوب و حفظ ایده لر مقدار
استعمالی اوچ حبه دن طقوز حبه یه وارنجه در زهر زاج جراحات متعفنه یی تطهیر ایدر
منبت اللحمدر آثار جراحاتی ازاله ایدر صنعتی بودر زاج قبرسی و ملح المذاب علی السویه اخذ
اولنوب آلت تصعید ایله تصعید ایده لر زهر زنجار ملح زنجار دخی دیرلر جراحاتی تنقیه ایدر
ماوراسی مقصود دکلدر صنعتی بودر قدر الکفایه زنجار اخذ اولنوب خل المقطر ایله حل اولنه

جراحتلره ایله تصفیه و تارحیفیه ده عقد اولنوب حفظ اولنه زهر زرنیخ اصفر اعمال کیمیاییده
مستعمل در صنعتی بودر زرنیخ اصفر و قلقطار و ملح الطعام و براده حدید بر درهم بیزن بر رطل اخذ
و بکسم سحق اولنوب علی الارضیه رنگ ایله اوچ دفعه تصعید اولنه زهر زیبق الحیات مسهل للبلغم
صنعتی بودر زیبق الحیات ایکی یمجی وقیه زیبق مغسول غبیط اون درهم اخذ اولنوب علی الارضیه
رنگ ایله اوچ دفعه تصعید اولنه مقدار استعمالی بش حبه دن اون حبه یه وارنجه در
زهر شادنج عدسی ادویه عینیه دندر صنعتی بودر شادنج عدسی بر رطل عقاب صافی ایکی
رطل اخذ اولنوب محکم سحق اولندقدن صکره تصعید ایده لر مصعدی ماء القراح ایله حل ایدوب دهن
طرطیر ایله ترسیب اولنوب غسل و تجفیف اولنه مقدار استعمالی اوچ حبه در زهر عقاب ادویه
و معرفتک اثرندندر صنعتی بودر ملح المذاب و نوشادر مصری علی السویه اخذ اولنوب بعد المزج
تصعید اولنه مقدار استعمالی بش حبه دن اون بش حبه یه وارنجه زهر عقاب الحدیدی معده
اکلان خاملجی ازاله ده علاج کاملدر افسنتیندن یاخود صاصفراس ایله ویره لر عرقی ادراره جالی
ربعه جدا نافعدر صنعتی بودر قدر الکفایه براده حدیدی و نوشادر مصری علی السویه اخذ
و تصعید اولنه بعده مصعدی اخذ ایدوب مثلی نوشادر ایله مزج اولنوب قانون اوزره تصعید
اولنه مقدار استعمالی ما سبق کبیدر زهر عقاب حرقی امراض معده یه ده لانظیر در شراب
افسنتین و مطبوخ صاصفراس ایله استعمال اولنه حمای ربع انواعنه سیف قاطع و سریع التأثیر در
صنعتی بودر براده حدیدی مثلی عقاب ایله تصعید ایده لر بعده مثلی ملح طرطیر ایله علی الارضیه رنگ
ایله بیری دفعه دخی تصعید ایدوب جوهر مصعدی حفظ ایده لر مقدار استعمالی اوچ حبه دن
درت حبه یه و سدس درهمه وارنجه در زهر فضه اعمال کیمیاییده مستعمل در صنعتی بودر
روح البارود ایله تکلیس اولنوب ملح ایله احراق اولنمش فضه مکلس بر رطل عقاب بللوری ایکی رطل
اخذ اولنوب علی الارضیه رنگ ایله دفعات کثیره تصعید اولنوب بعد الغسل و التجفیف حفظ ایده
زهر کبریت بو عمل اکرچه اعمال بلا فائده دندر ظن اولنوب زیرا کبریت سوخته دخی صافی یاخود
طریق عام ایله تصعید اولنمش اولدیغی صورتده ادویه باد زهریه و صدریه و جراحیه دندر تصعید
اولنمقله فائده زائده کسب ایتمز لکن کبریتک تصعیدینه سنده تصعیدینه معادل عمل متصور اولا المحاله
کبریت استعمال اولنجق اعمالده زهر الکبریت اختیار اولنور لهذا کبریتک قبل التصعید استعمالی
مناسب دکلدر حکم معدندن تصاعد ایدوب بعض آغزدا للرینه حتلاصوقا دلمش کبریتی او
دیوبن لا اطبا شهرت شماردر صنعتی بودر مقدار دونزده درهم یاخود ناقص کبریت اصفر
اخذ اولنوب بعد السحق ترابدن یاخود حدیدن بر قرعه یه قونلوب اوزرینه زجاجدن یاخود
ترابدن بر انبیق کیچوروب و لولو انبیقه مقابله کیچوره لر لکن انبیقک تپه سنده بر دلک اولمق
مناسبدر بعده نار لینه ایله تصعیده مباشرت ایدوب یسیرا یسیرا زیاده ایده لر لکن قدر
انبیغه وضع ید اولندقده تحمل ایده جک قدر حرارت اولوب زیاده اولمیه قدر قلیل بر ماء حامض
مقابلینه تعاطی ایدوب کبریت صعود ایتمکه باشلر منوال محرر اوزره آتشی دائم ایده لر تا کم کبریتک
اکثری تصاعد ایدوب قدر قلیل بطن قرعه ده قاله اکر اثناء تصعیدده مصعدیک اخذ ایچون
انبیق تغییر اقتضا ایدرسه دهی عقب قرعه جسد ایتمک لازمدر زیرا بطن قرعه ده اولان کبریت
هوا ملاصق اولمغله مشتعل اولوب محترقا اولور و بعضیلر کبریت منفردا و الدقه شریحا ذوب
و اشتعال ایدر دیو خوفدن ناشی زاج محرق ایله مزج اولنوب تصعید اولنه دیمشلر خوف فروس

دیوکه بو صورتده زاج محرقک جوهرینده مستکن اولان اجزاء معدنیه خصوصا کبریت ایله متاکل
ومتحد منفعت کبریتی ازاله ایلدیکندن ماعدا کما ینبغی تصعید نده دخی مانع اولور ایدی اولی
وانسب اولان ملح مکلس ایله ممزوجا تصعید اولنمقدر مثلا کما ینبغی احراق اولنوب دوکی بالجمله
ازاله اولنمش ملح مکلس اخذ اولنوب نصف مثلی کبریت ایله امتزاج اولندقدن صکره مطین بر زجاج
قرعه یه قونوب حمام رملیه ده درجات ناره رعایت ایله تصعید اولنه مقدار استعمالی سدس
درهمدن نصف درهمه وارنجه بعضیلر کبریتی رمل مغسول ایله مزج ایدوب تصعید ایدرلر
وکاه اولورکه قدر الکفایه باروت وکبریت رجم ایدرلرک باروتی اثبات ایتدکدن صکره
محکم قپانوب ایکی ساعت اوستندن والتندن نار تخم ایله تکلیس اولنور بعد التبرید باروت
مز بوردن یکرمی درهم اوتوز ایکی درهم کبریت ایله سحق وحمام رملیه ده تصعید
اولنوب زهر الکبریت الابیض دیمکله سایح ومنافعی لبن الکبریته معادل بر جوهر صعود ایدر
مقدار استعمالی ثلث درهمدن نصف درهمه وارنجه **زهر کبریت ابیض** رطوبت طبیعیه نک
بلسما ینده افعال طبیعیه یی قوتلندر وقالخی صاف ایدر جذام ومرض افرنج وتشنج وسکته یه وعلل
عصبیه یه نافع در نزله لری منع ایدر ضیق النفس وسل وسعال عتیق ودبوه وامراض صدریه نک جمله سنه
بالخاصه علاج کافیدر کوکسده اولان بلغملری تنقیه ایدر ریاح غلیظه یی تحلیل ایدر مواد مفصلاره
انصبابنه مانع اولور کیفیت خفیه وصورت نوعیه سیله انسانک حفظنده تأثیری کبی مرضلرده تأثیر
ایدر ورطوبات فاسده یی تخفیف ایدر معده یه وده ماغه قوت ویرر قولنج وعرق النسایه ووجع مفاصله
نفعی عظیمدر صنعتی بودر کفایت مقداری باروت ابیض مصفی الوب بر بوطه یه وضع ایدوب نار
تخم ایله ذوب ایدوب بعده الروب اوزرینه کرارا کبریت مسحوق رجم ایدرلر تا که باروت اتشده ایکی
عقد اوله بعده بوطه نک اغزینی محکم قپایوب التندن واوستندن ایکی ساعت مقداری نار شدید
ایدرلر باروت ثابت اولور بعده بو ثابت جوهردن بر رطل الوب ایکی رطل کبریت اصفر ایله محکم سحق
ایدوب بطین مختاردن معمول بر قرعه یه وضع اولندقدن صکره اوزرینه انبیق اعمی کچوروب محکم شد
وصل ایدرلر بعده حمام رملیه ده نار قوی ایله قاعده اوزره تصعید ایدرلر قار کبی بر بیاض جوهر
صعود ایدر الوب حفظ ایدرلر مقدار استعمالی اون حبه دن اوتوز حبه یه وارنجه هر بر مرضه مناسب
صولر ایله ویررلر **زهر کبریت ابیض آخر** خواصی لبن الکبریت کبیدر صنعتی بودر باروت ابیض
بر رطل اخذ وذوب اولنوب اوزرینه تدریجا بو وقیه زهر کبریت رجم اولنوب ایکی ساعت
مقداری نار قویده ترک اولنه ثابت اولور بو جوهری اخذ ایدوب مثلی کبریت ایله سحق
وتصعید ایدرلر ابیض کالثلج زهر ظهور ایدر **زهر کبریت الزاجیه** تعفن اخلاطه مانع اولور
تولید یحدد وقوه ویرر طاعونه وحمای وبائیه یه عظیم النفعدر نزله یی منع ودفع ایدر صرعه
ومرض افرنجه عظیم النفعدر حمی تنقیه ایدر اسکی ویکی اوکسورک وربوه وضیق النفس
وقولنج وامراض صدریه و نزله دن وعفونتدن حادث اولان مرضلرک جمله سنه نافعدر
رطوبتلری تخفیف ایدر صنعتی بودر کبریت اصفر قسطونی بر رطل ملح طعام عرق وقلقطار
مکلس یار دیمشر وقیه بونلری بعد السحق بر طویله القامه تراب قرعه یه وضع ایدوب انبیق التصعید
ایله محکم شد ووصل ایدوب حمام یابسه ده نار مجوبه ایله سکز ساعت یاخود اون ایکی ساعت
تصعید ایدرلر بعده مصعدی آلوب تکرار یار دیمشر رطل ملح محروق وزاج مکلس ایله محکم سحق
ایدوب بنه کالاول تصعید ایدرلر بو منوال اوزره اوچ دفعه تصعید ایدرلر ولکن خود دفعه

ج

١٩٤١

٣٨٤ ملح محروقی وزاج مکلسی تجدید ایدرلر بعده مصعدی الوب حفظ ایدرلر مقدار استعمالی سدس
درهمدن نصف درهمه وارنجه ادویه حمرات ومیاه مناسبه ایله استعمال ایدرلر بعضی
نسخه لرده کبریت وزاج مکلس وملح محروق هر برینی علی السویه اولمق اوزره تحریر اولنمشدر
بعضیلر دخی ملح محروقی ذکر ایتیوب فقط کبریت ایله زاج مکلس علی السویه تصعید اولنه دیمشلر
بعضیلر دخی کبریت مثلی قدر رمل الانهار ایله سحق اولنوب تصعید اولنه دیمشلر حتی لاطینی
حکماسنک متأخرلرندن تابع پراکلسوس قرولیوس حکیم کیمیا الملکی نام تألیفه تحت ارقامنده
تصریحا بیان ایدرکه کبریت جمیع اعمالده بلا تصعید بسیطا استعمال اولنمق لایقدر کلام مکرر کندو
حدتندن تصعید اولنمش اولدیرا بلادامی بحزه طالبا تسمیه اولنان بلادنک اطرافنده یوجه
داغلر واردرکه اول داغلرده کبریت معدنی اولمغله داتما آتش یانار اول یانان اتشک ایله اطرافنده
اولان طاشلر اچلره چوق کبریت صعود ایدوب جمع اولور اول طرفک اهالیسی اول مصعد
کبریتلری جمع ایدوب بعضی قصبه لره کتوریر بیع ایدرلر صنعتیله تصعید اولنان کبریت ایله
بر کبریتک فرقی یوقدر دیمش بو یله اولمق معلوم اولدیکده مقصود همان کبریتک تصعیدی
اولمغله روحانیت ورقت وخفت کسب ایتمه سیدر هر نه طریق ایله تصعید اولنورسه قوتنده
وفعلنده ومنفعتنده یکساندر **زهر کبریت المرکب** طاعون وحمیات وبائیه سائره یه وذات الجنب
وقولنج وجمیع امراض صدریه یه عطیه الهیه وموهبه ربانیه دندر سده کبدی تفتیحده نظیری یوقدر
صنعتی بودر کبریت حصعن بر بچق رطل قلقطار بیک وقیه صبر اسقطوری درت وقیه لبان
ومر صافی ومصطکی هر برندن اوچ وقیه زعفران بر وقیه ملح الطعام بش درهم اخذ اولنوب بعد السحق
والمزج علی الارضیه دایلر یدی دفعه تصعید ایدرلر مقدار استعمالی ثلث درهمدن نصف درهمه وارنجه
زهر مرقشیثا وجودا نسانده اولان تکلفت وغشی امثالی اثارلری ازاله ایدر وفخذ
ورحمی تیبیسلری دفع ایله محمود اخلاط کذلک ایکی مثلی دهن الیاسمین ایله طلا اولنسه امراض
جلدیه ردیه وانواع قوبایه نافعدر صنعتی بودر مرقشیثاء مکلس وغباب علی السویه اخذ اولنوب
بعد المزج صنعت اوزره تصعید اولنه **زهر مشتری** داخلا وخارجا استعمال اولنور احتناق رحمه
عجیب الاثردر صنعتی بودر مشتری بر جزو باروت ایکی جزو اخذ اولنوب تصعید اولنه بعده
مصعدی اخذ ایدوب ماء الحار ایله غسل وحفظ اولنه مقدار استعمالی ایکی حبه دن التی حبه یه وارنجه در
زهر ملح ادویه یاد زهر یه نک جمله سیدر صنعتی بودر دهن الملح تقطیر اولندقدن صکره تادینی زیاده ایدرلر
عنق بوجه بر ملح حصعن صعود ایدر اخذ اولنوب حفظ اولنه مقدار استعمالی ثلث درهمدر
الباب الثامن فی الرصاصات والسمنات والکبارت والاکاکیل وهو یشتمل علی اربعة فصول
الفصل الاول فی الرصاصات . مامار رصاص انتیمون الشادج الجباء کیمیائیه
بو رصاصک سادجی وسائر معادن ایله مرکبنی عمل ایدوب بعضی عمالرنده استعمال ایدرلر از جمله اسفیداج
انتیمونی واصطلاحی حقیقی بوطریوس ودوا الذهب امثالنک جزو اعظمیدر کذلک بو رصاصدن
صنلر اخذ ایدوب حب جاودانی تسمیه ایدرلر بردانه سنی استعمال اولندقده برقح مجلس عمل ایدوب
فضلاتیله مصاحبه دخی خروج ایدر الوب بعد الغسل حفظ ایدرلر حملنده ووزننده نقصان کلمزدفعات
کثیره استعمالی ممکندر صنعتی بودر انتیمون معرق بر رطل طرطیر وباروت صافی هر برندن نصف
رطل اخذ وسحق اولندقدن صکره بر بوطه یی آتشده قیزدروب منفخ ایله نفخ اولنه وقتا که بوطه
احمر احاصل ایده مسحوق مزبوردن بر قاشق القا اولنه باروت کبی اشتعال وصدا ایله محترق اولور

وقتنکه احتراق تمام اوله برقاشق دخی القا اولنه اولدخی کالاول محترق اولور الحاصل منوال محرر
اوزره القا اولنان محترق اولدقجه برقاشق القا ایده رك بوطه ممتلی اولنجه القا اولنه وقتاکه
بوطه ممتلی اوله منفخ ایله نفخ ودوب اولنوب برظرفه افراغ اولنه بعده برودت حاصل ایدیجه ترك
ایدوب برمطرقه ایله ضرب ایده لر اوزرنده قشوری منفصل اولور فضه مثالی رصاص متشمشع
باقی قالور اکر رصاص مزبوردن ایکی جزو بارود وطرطیردن برجزو اخذ وسحق اولنوب تکرار
کالاول عمل اولنورسه رصاص مزبور زیاده صافی اولمش اولور بعضیلر رصاص مزبوری ذوب
ایدوب اوزرینه بارود رجم ایتمکله صاف ایدرلر بعضیلر بو رصاصك عملنده انتیمونی بر بچق رطل
وطرطیر وبارودی بر رطل اختیار ایتمشلر بعضیلر انتیمون وبارود وطرطیرك علی السویه اولمسنی
اختیار ایتمشلر **رصاص انتیمون الحدیدی** تحریك لعاب ایتمکسزین مرضا فرنجی دفع ایدر صنعتی
سکز وقیه خرده حدید جکك پارچه لرینی یاخود نعل دکمه لرینك جیقان دمور پارچه لرینی بر بوطه
بوطه ایله اتشه قیوب منفخ کبیر ایله واقوجه نفخ ایده لر وقتاکه حدید کمال ایله احتما حاصل ایدوب
آتش حرف رنکنده اوله انتیمون مسحوق القا ایدوب ذوب اولنجه نفخ ایده کرین صکره اوزرینه بسیرا
اوج وقیه بارود رجم ایدوب صیری ذوب ایده لر وقتاکه اندن شراره ظاهر اولمز اوله
شمع طلا اولنمش بر دمور ظرفه افراغ اولنوب حرارتی زائل اولنجه ترك اولنه بعده مطرقه ایله ضرب
ایده رك قشوریتی ازاله و رصاصی اخذ ایدوب تکرار بوطه آخرده ذوب وایکی وقیه بارود صافی رجم
وکالاول بر دمور ظرفه افراغ ایده لر بعده تکرار قشورینی ازاله ورصاصی ذوب ایدوب ایکی وقیه انتیمون
مسحوق دخی القا وبعد الذوب کالاول اوچ وقیه بارود صافی رجم ایده لر بعده ایکی دفعه دخی
تکرار ذوب ایدوب انتیمون القا ایتمکسزین بارود رجم ایده لر رصاص مزبور متشمشع ومکوکب
اولور حفظ ایده لر بعضیلر برادهٔ حدید ایکی وقیه بارود وطرطیر وانتیموندن درد در بچق وقیه
اخذ ایدوب تحریر سابق اوزره عمل ایدرلر **رصاص انتیمون الذهبی** تفتیح سدده لانظیر
اولان دوالرد بندر احتناق الرحم منافع عظیمه سی واردر صنعتی بودر نصف وقیه ذهب مطهر اخذ
وبر بوطه ده ذوب اولنوب ایکی وقیه رصاص انتیمون الساذج الحاق وذوب اولنوب بعده حفظ
اولنه **رصاص انتیمون الفضی** کابوس وصرع ومالیخولیا وسائر علل دماغیه ده مستعمل
صنعتی بودر سکز وقیه رصاص انتیمون الساذج وبر وقیه برادهٔ فضهٔ الخالص اخذ اولنوب رصاص
ذهبی کبی عمل اولنه **رصاص انتیمون المشتری** امراض رحمك اکثرینه علی الخصوص احتناق الرحم
ادویهٔ شریفه دندر جمیع سدده لری تفتیح ایدر صنعتی بودر قدر الکفایه رصاص الانتیمون
الساذج اخذ وذوب اولنوب بعده ایجینه مثلی برادهٔ مشتری مطهر القا اولنه بعده تبرید
وحفظ اولنه **رصاص انتیمون النحاسی** کبد وطحال وماساریقا وسائر احشاده اولان سدده لری
تفتیح ایدر راقتیس مرضنه ادویهٔ مجربه دندر صنعتی بودر برادهٔ النحاس وطرطیر وبارود
هر بریندن درت وقیه انتیمون غیط سکز وقیه اخذ وسحق اولندقدن صکره رصاص انتیمون
الساذج کبی عمل اولنه **رصاص زحل** صنعتی بودر رسم الفار الابیض سکز وقیه بارود
مکلس وطرطیر هر بریندن التیشر وقیه برادهٔ حدید درت وقیه فحم مسحوق بر وقیه اخذ اولنوب

الفصل الثانی فی السمنات

سمن الاسرب قدر الکفایه
ملح اسربی اوج مثلی روح ترمنتین ایله بر شیشه یه وضع وملح مزبور حل اولنجه تعفین ایتمکله
سمن الاسرب عمل ایدرلر بعضیلر نسیلیقون یاخود مرد اسنجی خل مقطر حل ایتدکدن صکره

محلول

محلولی اصفاقی مثلی دهن اللوز الحلو ایله یاخود دهن الحبوب الاربعة البارده ایله مزج ونار خفیفده ده
طبخ ایله سمن الاسرب عمل ایدرلر **سمن الانتیمون** ادویهٔ محرقه دندر لحم زائدی اکل ایدر وغانغرنیایی دفع
ایدر اطرافنه طلا اولنسه حمرهٔ وبائیه یی تحلیل ایدر واطرافنه طلا اولنوب اوزرینه ضمادهٔ مناسبه وضع اولنه
وجع نقرسی تسکین ایتمه ده اثر عظیمی واردر بر درهمی نصف رطل روح الشراب ایله حل اولنوب
موضع ماؤفه لصق اولنه صنعتی بودر سکز وقیه انتیمون خالص درت وقیه زیبق مصعد ایله صلابیه
اوزرینه محکم سحق و کما ینبغی مزج اولندقدن صکره برمائل الرقبه یه وضع ایده لرکه عنقی غایت واسع
اوله بعده عنقنه بر مقابلهٔ کبیره کیجیروب شد ووصل ایتدکدن صکره حمام رملیه یاخود نار مکشوفده
نار اولیدن ابتدا ایدوب نار وسطی ایله تقطیر اولنه ابیض اللون سمن کبی غلیظ بر ماده خروج
ایدر اکر حین تقطیرده مادهٔ مزبوره برودتدن منعقد اولوب عنق معوجه یه ملاصق اولورسه
بریانمش کومری اول محله طوتوب تسخین اولنه تاکه مادهٔ مزبوره مقابله یه تقاطر ایده زیرا بو عمل
اولنمدیغی صورتده اول مادهٔ متراکم اولوب معوجه نك انکسارینه باعث اولور حاصل کلام بو عملی
تکرار ایتمه دن خالی اولمیه لرتاکه مادهٔ مزبوره منقطعه اوله بعده درت ساعت نار شدیده ایده لر
عنق معوجه یه شنکرف انتیمون صعود ایدر بعده مقابله یی الوب نضفی ماء القراح ایله مملو مقابله
اخری کیجوره لر بر زیبق دجاج تقاطر ایدر کرا انتیمونك زیبقی در دیرلر بعده اول مادهٔ غلیظه یی
منفرداً ایکی دفعه دخی تقطیر ایدوب حفظ ایده لر معلوم اولدکه انتیمون ایله زیبق مصعدك وزنینده
اطبای کیمیائیه نك رایی مختلف اولوب بعضیلری علی السویه و بعضیلری انتیمونك نصفی قدر و بعضیلر
بر انتیمون ایکی بچق زیبق مصعدی اختیار ایتمشلردر **سمن الشمع** دیسنطاریایه علاج بی عدیلدر
صنعتی بودر قدر الکفایه شمع اصفر صافی اخذ اولنوب اوزرینه روح الشراب خالص وضع
او لنمغله حل اولندقدن صکره کاغددن مصفاته وضع اولنه روح الشراب کاغددن مترشح
اولوب کاغدده سمن الشمع قالور حفظ اولنه وقتدار استعمالی بر درهمدر **سمن اللوز**
محدر لطیفدر بطون صبیانده اولان مغصی دفع وتلیین ایدر صنعتی بودر قدر الکفایه لوز الحلو
اخذ اولنوب قشری قابل ... اولنجه ماء باریده ده نقع وقشری ایدوب بعده تجفیف
بر رطل اخذ اولنوب هاون حجریده آز آز ماء القراح رش ایده رك محکم دق ایتدکدن صکره
قدر الکفایه ماء القراح ایله جهر مسنی محکم عصر ایتمکله اخراج ایدوب جریرهٔ مزبوره یی نار ضعیف
ایله قا رشدوره رق طبخ ایده لر تاکه عقد اوله بعده ایجینه بر وقیه عصارهٔ لیمون حصفا
ضم ایدوب بر صیحنه یه ایجینه وضع وتعلیق اولنه ماء الجبن مثال بر صو خروج ایدر بر جسد باقی
قالان الوب طعم لذیذی حاصل ایده جك قدر سکر وماء الورد الحاق وحفظ ایده لر **سمن مشتری**
زیاده مجرب دریاقو اجقی ایچون استعمال اولنور وغانغرنیانك اطرافنه طلا اولنمغله دفع ایدر
باد زهر مشتری بونده عمل اولنور صنعتی بودر برادهٔ قلعی الکلیسی درت وقیه زیبق مصعد
اون ایکی وقیه اخذ اولنوب مرمر هاونده دق ومزج ایدوب بر معوجه یه وضع وحمام رملیه ده
تقطیر اولنه ابتدا بر روح رقیق بعده سمن کبی غلیظ بر مادهٔ بیضا خروج ایدر بعده بر مدت
آتشی زیاده جه ایده لر عنق معوجه یه قلعی صعود ایدر اسفلده قدر قلیل بر جوهر احمر
قالور روح رقیق دخی غانغرنیایی دفع ایدر کذلك قلعی مصعد موضع مکشوفده ترك ایله حل

الفصل الثالث فی الکباریت

کبریت انتیمون الذهبی اطبای کیمیائیه
بو جوهرك عملنده طرق کثیره تعلیم ایتمشلردر اما شایع الاستعمال اولان اوجدیری کبریت

انتیمون الذهبی وبری کبریت انتیمون المشتعل وبری کبریت انتیمون الصحیح در اما کبریت انتیمون
الذهبی کبی بعضیلر قیئ ایله تنقیه دن صکره تعریق ایدر وبعضیلر اسهال ایله تنقیه دن صکره تعریق
ایدر حمیات نائبه ده اثر عجیبی واردر نوبتدن بر ساعت مقدم ویره لر مرض افرنج امثالی تصفیه
دمه محتاج اولان علتلرده دخی عظیم النفع در صنعتی بودر رصاص انتیمون عملنده باقی قلان
قشوری قدر الکفایه ماء القراح ایله طبخ ایدوب جرعلقه ایده لر بعده مجرو رمصفایه یسیرا
یسیرا بر مقدار خل حاذق تقطیر اولنه اسفله کبریت الانتیمون الذهبی رسوب ایلر ماء
صافی ایله غسل وحفظ اولنه مقدار استعمالی بش حبه دن التی حبه یه وارنجه کبریت انتیمون
علل تلبسیریه وتجربعه محتاج اولان علتلرده منفعت عظیمه سی واردر سائر کبریتلر کبی ادهان
مقطره ایله مخل اولور هذا مروکندیوس نام طبیبه نسبت اولنان بلسان الکبریت کبی الانتیمون
بو نوعندن عمل اولنور اوزره مشهوردر کذلک ذهبی اللون اولمغله ارباب کلف جرلرینه وضع و [illegible]
بو کبریتین فعل عجیب ایدر ایدرلر صنعتی بودر اوتوز ایکی درهم ماء ذرین بر شیشه یه قونلوب
قدر قلیل انتیمون مسحوق الحاق اولنه بطن قرعده ده بر غلیان ظهور ایدر غلیان مزبور منقطع
اولنجه ترک ایتدکدن صکره بر مقدار انتیمون مسحوق دخی القا اولنه وینه غلیانی قطع اولنجه ترک
اولنه الحاصل بر مقدار انتیمون مسحوق القا وغلیانی منقطع اولدقده بر مقدار دخی القا ایده رک
سکز درهم انتیمون مسحوق القا اولنه بعده فم شیشه یی سد ایدوب مواضع فاتره ده یکرمی درت
ساعت ترک ایتدکدنصکره صافیسنی اخذ اولنوب ماء صافی ایله مملو بر کاسه یه افراغ
ایده لر ماء مزبور ابیض اللون اولور درعقب کاسه آخره افراغ ایده لر کاسه اولنک اسفلنده
ثقیل وغلیظ بر جوهر قالورکه کبریت انتیمون در اوزرینه ماء صافی القا اولنمغله تکرار غسل
اولنه تکرار القا اولنان ماء صافی ابیض اللون اولمز اوله بعده تجفیف وحفظ اولنه مقدار استعمالی
اوچ حبه در ومعلوم اوله که کبریت مزبورک اوزرینه اخذ اولنان ماء ابیض بر مدت علی حاله
ترک اولنمغله اسفله ابیض اللون بر جوهر رسوب ایدر اوزرینده ماده مائیه یی ازاله ایدوب
جوهر مرسوبی ماء جدید ایله مزج وبر مدت علی حاله ترک ایتمکله تکرار غسل ایتدکدنصکره
کاغددن مصفادن القا ایده لر اجزاء مائیه سی مترشح اولوب جوهر ابیض کاغدده قالور تجفیف
اولنوب انتیمون مسهل تسمیه اولنور لکنه اقرابادینده زهر انتیمون الابیض تعبیر اولنمشدر
مقدار استعمالی اوچ حبه دن درت حبه یه وارنجه کبریت انتیمو الصحیح منافعی ما سبق کبیدر
کذلک بو کبریتدن علاج کلی معاهده بنا جیاد دیمکله معنون بر دوا عمل اولنور صنعتی بودر
رماد عکر الخمر وکلس عین مصفی علی السویه یاخود ملح الطرطیر وبارود وکلس عین مصفی علی السویه
اخذ اولنوب بونلردن قدر الکفایه ماء القراح ایله ماء الرماد اتخاذ اولنه کذلک اخذ اولنان ماء الرماد
حدتلو اوله بعده بو ماء الرماد ایله قدر الکفایه شنکرف انتیمون المسحوق اوچ یاخود درت ساعت
طبخ اولنه شنکرف مزبوردن کبریت انتیمونی ماء الرماده منحل اولوب اسفله زیبق رسوب
ایدر ماء مزبور جرعلقه ایدوب بر مدت علی حاله ترک ایده لر کبریت انتیمون ماء الرماددن
منفصل اولوب اسفله رسوب ایدر ماء القراح الحار ایله بالدفعات غسل ایتدکدنصکره حرارت
خفیفه ایله تجفیف ایدوب حفظ ایده لر مقدار استعمالی ما سبق کبیدر کبریت مزبوردن بنا جیاد
عملنک طریقی اولدرکه کبریت مزبور ورصاص الانتیمون هر برینی سکز درهم بعد السحق بر
معوجه یه قونلوب اوزرینه یکرمی درت درهم روح الکبریت یاخود روح الزاج القا اولنوب

٣٨٦ مواضع حاره ده سکز کون ترک اولنه قدرنصکره حمام رملیده تقطیر اولنه بعده متقطری اصلنه رد ایدوب
ینه تقطیر ایتمکله اوچ دفعه یاخود درت بش دفعه دخی تقطیر ایتدکدنصکره بادرنجی زیاده ماء ایدوب
اون ایکی ساعت احراق ایده لر بعده معوجه یی کسر ایدوب بطن معوجه ده قلان جوهری ماء الورد ایله
غسل وتجفیف دنصکره بش یاخود التی ساعت احراق ایده لر بعده بو جوهردن سکز درهم اللؤلؤ
یاخود مرجانی اون التی درهم اخذ اولنوب مزج وحفظ اولنه مقدار استعمالی اون حبه دن یکرمی حبه یه
وارنجه در حرارت وتصفیه یه محتاج اولان علتلرده جارسیده علاج تام ودوا کاملدر کبریت ذهب
زعفران الذهب دخی بو بر محلنده مذکوردر کبریت زاج الحلو دیو علتلرده وضع ودوا [illegible]
مناسبدر کذلک قوه وحرارت عطری تنقیه ایدوب اوزرینه حسک اشنه حاصل ایلدی صنعتی بودر
قدر الکفایه زاج مصفی ماء القراح ایله حل ایدوب جرعلقه دن صکره مجرو مصفایه قطره قطره [illegible]
یاخود ماء الرماد عکر الخمر تقطیر اولنه کبریت الزاج رسوب ایدوب ماء صافی ایله غسل وحفظ اولنه
کوز زاج الحدید اخذ اولنوب منوال المحرر اوزره عمل اولنور ایسه بر کبریت احضر رسوب ایدر
انواع دیدانی قتل ایدر واخراج ایتمکده منفرد اعلاج کاملدر مقدار استعمالی بش حبه دن اون
حبه یه وارنجه کاه اولورکه زهر النوشادر الحدیدی ماء صافی ایله ملوحتی زائل اولنجه غسل اولنه
صکره نادر دفعه در بو مقدار مجلس اولنوب کبریت الزاج الحدیدی تسمیه اولنور منافعی کبریت الزاج
الحلو کبیدر علی الخصوص صداعلری تسکین ایتمکده زیاده مؤثردر مقدار استعمالی بش حبه در کبریت
زاج الحدید بعضیلر کبریت الزاج الثابت تعبیر ایتمشلردر نزل ایل منع واوجاع تسکین ایلدیکنده
وسائر مناخده اولور اخذ ایده معادل وماء القراح صنعتی بودر یوز درهم زاج الکوبسی الی درهم [illegible] ماده
الحدید وغایه قونلوب اوزرینه ایکی برمق تجاوز ایده جک قدر خل المقطر وضع وبرقاچ کون مواضع حاره ده
ترک اولنه بعده صکره حمام رملیده رطوبتی زائل اولنجه طبخ وبعده احتمال حاصل ایدنجه یه دک آتش
ویره لر احمر اللون بر جوهر اولور مسحوق ایدوب واسع شیشه یه وضع ایدوب اوزرینه درت برمق تجاوز
ایده جک قدر خل المقطر القا وحمام رملیه ده خل مزبور احمر اللون اولنجه ترک ایتدکدنصکره خل
مصبوغنی جرعلقه ایله اخذ وباقی قلان جوهره برقاچ دفعه دخی منوال المحرر اوزره خل مقطر وضع ایدوب
حمام رملیه ده بر مدت ترک ایتمکله بالجمله صبغی اخذ ایده لر بعده اصباغ مزبوره یی جمع ایدوب یسیرا
یسیرا محلول الطرطیر ایده لر کبریت الزاج رسوب ایدر ماء صافی ایله مکررا غسل وحفظ ایده لر مقدار
استعمالی ایکی حبه دن التی حبه یه وارنجه کبریت فیلسوفی علل دماغیه ده مستعمل بر دوادر
صنعتی بودر زاج محرق درت وفضه مکلسه بر وقیه اخذ اولنوب خل المصعد ایله یکرمی درت
ساعت ایکنده فاتره ده ترک اولنه بعده قرعه وانبیق زجاجیه ده علی الاهنیه ایله اوچ دفعه تقطیر اولنوب بسط
الفصل الرابع فی الاکالیل الاکلیل اخضر العطار دیر الاکلیل النحاسی دخی تسمیه ایده لر
سیلان منی انواعنی قطع ایتمکده وبالخاصه اسرار حکاده تدد علی الخصوص فرنک مرضندن حاصل اولان نبل
صرفلغینه هر نه قدر عتیق وشدید اولورسه دفع ایدر صنعتی بودر زیبق الحی المغسول درت وقیه
بر قرعه یه وضع ایدوب اوزرینه اون وقیه ماء المعشر قیوب مکان حاره ده زیبق حل اولنجیه دکین ترک
ایده لر بعده بر وقیه نحاس احمر الوب انی دخی بشقه ماء الفاروق ایله حل ایده لر بعده ایکی محلول مزبورینی
الحاق ایدوب قرعه وانبیق ایله حمام رملیه ده نار رقوی ایله ارضیه یابس قالنجه تقطیر ایده لر اسفل قرعه ده
جوهر مکلس قالور اوزرینه آلتی برمق قادرنجه خل المصعد قیوب انبیق کلاهی ایله محکم شد وحل
ایدوب الی کون التی کیجه حمام حکاده تعفین ایده لر بعده ایکی دفعه غلیان دنصکره محلولنی جرعلقه ایده

بعده محلول مصفاتی قرعه و انبیقه ایله حمام رملیده نار خفیف ایله تقطیر ایده لر اسفل قرعده بر شی
غبار قالور حفظ ایده لر مقدارا استعمالی ایکی حبه دن سکز حبه یه وارنجه مبارزینه مطبوخیله استعمال ایده لر
اکلیل اصطماخیقون معده مرضلرین دفع ایدیجی جوهر دیمکدر بوطریوس نام حکیمک ایجادیدر وقانی
صافی و اصلاح ایدر سموم قاتله یه مقابل و مقاوم اولور و زیبقک تجاوز دخانندن حاصل اولان
عوارض ردیه و مضرتی دفع ایدر فلج مرضنه بالخاصه علاج کاملدر معده یه قوت ویرر صرع و سکته
ولیثرغس مرضنه سریع التاثیردر قلبه و دماغه قوت ویرر اغزدن سیلان ایدن لعابی قطع ایدر
ابخره ردیه سمیه نک تصاعدندن حاصل اولان مرضلرک جمله سینه اکسیر مثابه سنده در طاعون و حمیات
ردیه و حصبه و جدری یه نفعی عظیمدر دیسنطاریا و زلق الامعا و اسهال بواسیری و افراط دم طمث
و رعاف و نفث الدم و انواع نزف الدم و اسهالی قطع ایدر تقیؤ و غشیانی دفع ایدر صنعتی بودر رصاص
انتیمون صدیدی درت وقیه براده ذهب مطهر نصف وقیه ملح البارود الابیض المصفا اون ایکی وقیه
اخذ اولنوب ناعما سحق و محکم بر برینه مزج ایده لر بعده بر ایکی بوطه یه دینار تخمرو وضع ایدوب احمرار
شدیده حاصل ایتدکده جوهر مسحوقدن بر قاشق ایچنه القا ایدوب دخانی و اشتعالی منقطع
اولنجه احراق ایده لر بعده بر قاشق دخی القا ایدوب منوال محرر اوزره جمله سی تمام اولدقده نار شدیده
ایله بر ساعت مقداری دخی احراق ایده لر بعده ماء القراح الحاره ایچنه القا اولنوب ایکی ساعت
ترک اولندقدن صکره اوزرینده ماء القراحی سوزوب تکرار اوزرینه ماء القراح قیوب اون ایکی
ساعتدن ینه صوینی سوزوب منوال محرر اوزره حدت و ملوحیتی زائل اولنجه غسل ایدوب حرارة
شمسده تجفیف ایده لر بعده ینه بر حدیدی بوطه یه قیوب نار فحم ایله بر ساعت مقداری بر حدید
ایله متصل تارشدوره رق احراق ایده لر بر ثابت جوهر اولور حفظ ایده لر مقدارا استعمالی التی حبه دن
اون حبه یه وارنجه در **اکلیل انتیمون الجامع** جمیع امراضه مناسبدر ماده مرضی یا اسهال و یا
ادرار و یا عرق ایله ازاله ایدر رطوبات فاسده یی ازاله ایدوب رطوبت اصلیه یی زیاده ایدر جمیع
امراضک اصول و فروعنی قطع ایدوب سکته و فالج و صرع و انواع استسقاء و سوء القنیه اصحابنه
عطیه الهیه و موهبه ربانیه دن بر علاج تام و دواء لا کلام در اون بش کونده بر دفعه ویریلور ایکی دفعه
ویریلمکله برء حاصل اولور صنعتی بودر انتیمون غبیط و براده حدید بر رطل ملح طرطیر مکلس درت رطل
اخذ اولنوب بر بوطه ده نار شدیده ایله ذوب ایده لر بعده مرمر اوزرینه صب ایده لر قرمزی اللون بر جوهر
اولور بو جوهری مثلی عقاب ایله محکم سحق ایدوب علی الارضیه اوچ دفعه تصعید ایده لر بعده مصعدی
مثلی ملح حجری و زاج مکلسین ایله ینه علی الارضیه اوچ دفعه دخی تصعید ایده لر احمر اللون بر دهن
اولور غسل و تجفیف ایدوب روح الزاج صدیدی ایله تربیه ایده لر بعده نوشادری مثلی حجر
خام ایله بوطه ده دخانی منقطع اولنجه احراق ایدوب ماء القراح ایله ملحنی اخراج ایده لر بعده بو ملحی نداه
وضع و حل ایدوب محلولدن اوچ رطل و زهره مذکوردن بر رطل اخذ و حل اولنوب کاغدلره تشرب
ایتدوره لر بعده قرعه و انبیق ایله تقطیر ایده لر بر زنبق محلول خروج ایدر بعده بو مقطر زهره مذکوره
و مدبر لؤلؤدن بر وقیه مرجان مدبر نصف وقیه وضع ایدوب درت کوندن صکره علی الارضیه درت
دفعه تقطیر ایدوب بعده تجفیف و ایچینه ایکی درهم دهن ذهب الحاق و مزج ایده لر بعده اوزرینه
روح شراب عامی وضع ایدوب علی الارضیه درت کره دفعه تقطیر ایده لر اسفل قرعده اکلیل قالور
مقدارا استعمالی صبیانده اوچ حبه و شبانده یدی حبه قوی طبیعتلره اون ایکی حبه یه وارنجه مایعات
مناسبه ایله ویره لر **اکلیل انتیمون** منافعی اکلیل انتیمون الجامع منافعیدر مسهل خفیف جمیع حماره

والامراض

والامراض مختلفه یه دواء شریفدر صنعتی بودر رصاص انتیمون الحدیدی مثلی عقاب ایله سحق اولنوب اوچ
دفعه تصعید اولنه بعده مصعدی مثلی زاج حدید مکلس و قلقطار ایله اوچ دفعه دخی تصعید ایده لر
احمر اللون بر زهر اولور بعد الغسل و التجفیف روح الزاج الحدیدی ایله تربیه ایدوب حفظ ایده لر مقدار
استعمالی اوچ حبه دن التی حبه یه وارنجه در **اکلیل شمسی** زیبق المکلس المذهبی و ذهب الحیات
دخی تسمیه اولنور هرقیل نام حکیمک مختاریدر مسهل الجامع اولمغله جمیع اخلاطی اسهال ایله اخراج ایدر
دیدانی قتل ایدوب مرض افرنج و طاعون و حمی ربع و حصبه و سائر بونلره مشابه و مماثل اولان عللرکه
حکما علاجنده مایوس قالدقلری امراض مشکله نک جمله سنه بالخاصه کافیدر صنعتی بودر ذهب ابریز
مطهر و زاج انتیمون بر وقیه زیبق مغسول درت وقیه اخذ اولنوب هر بری باشقه باشقه ماء الذهبین
ایله حل اولنوب بعده بو اوچ محلولی بر برینه مزج و الحاق ایدوب مائل الرقبه یه وضع و حمام رملیده
نار معتدل ایله تقطیر ایده لر قطرات منقطع اولدقده ناری زیاده ایده لر حتی تصعیده قابل اولان
بالکلیه عنق معوجه یه صعود ایلیه بعده اسفل معوجه ده باقی قالان ارضیه یی و مصعدی بر برینه
مزج و الحاق ایدوب بعد السحق تکرار معوجه یه وضع و اوزرینه ینه ماء الذهبین قیوب کما اولا تقطیر ایده لر
منوال محرر اوزره بش دفعه علی الارضیه تقطیر ایده لر لکن هر دفعه ده ماء الذهبین تجدید اولنمق لازمدر
بعده اسفل معوجه ده باقی قالان جوهری اخراج ایدوب سحق ایده لر و بر صدفه ایچنه قیوب
نار شدید ایله ادخنه سمیه و ابخره ردیه فاسده سی منقطع اولنجه احراق ایده لر بعده اخراج و تکرار
ماء القراح ایله غسل اولندقدن صکره تجفیف و حفظ ایده لر مقدارا استعمالی اوچ حبه دن التی حبه دن سکز
حبه یه دک اللحم ایله استعمال ایده لر و یا حب مناسبه یه الحاق ایدوب ویره لر **اکلیل شمسی آخر**
ماطیاس اونترروس نام طبیبک در مرض افرنجیه یی برء اینکره عزیز الوجود و عدیم العدیل اولان
مداوات هر سیندن در صنعتی بودر زیبق الحی ایکی وقیه ذهب المطهر الخالص نصف وقیه اخذ اولنوب
قاعده معلومه اوزره الغام ایده لر بعده ملغمی بر اناء زجاجی یه وضع ایدوب حرارت لیننده شهرا
کاملا تهضیم ایده لر بعده حمام رماد یه ده بر مقدار حرارت ایله اوچ کون تهضیم ایده لر بو اسلوب اوزره
جمیع شمس زیبق ایله متحد اولور بعده اوزرینه بر برمق ستر ایده جک مقدار دهن الزاج ایله غمر ایدوب
حمام رماد یه ده حرارت معتدله ایله جمیع رطوبتی محو اولوب شمس ایله متحد زیبق شدید الحمره اکلیله
صائر اولنجیه دکین طبخ و تهضیم ایده لر مشمش و منور و احمر کالدم اکلیل احمر اولور مقدارا مقدار
استعمالی اوچ حبه دن درت حبه یه وارنجه در **اکلیل شمسی آخر** بو دخی حکیم مسفود کنه
اکثر امراض مختلفه عسیره البرءده عطیه الهیه و موهبه ربانیه دن علاج سریع التاثیر و بی نظیر دواء
لا نظیردر صنعتی بودر زیبق الحی المنقی المستخرج من الدواء الشمعث اول مرتبه ایکی وقیه ذهب
مطهر خالص بر وقیه اخذ اولنوب قاعده معروفه اوزره الغام اولنوب ماء الحاده ایله بالتعاقب غسل
اولنوب ملغمدن اقا البیاض اولان ماء ایله غمر ایدوب ایکی کون تهضیم اولندقدن صکره عسل قوامنه
کلنجه تقطیر ایده لر بعده ما مقطری ینه ارضیه یه رد ایدوب کالاول تهضیم بعده تقطیر ایده لر والحاصل
بو اسلوب اوزره اوچ دفعه علی الارضیه رد و تعفین و تقطیرنه تکرار ایده لر و انتهاء تقطیرده
ارضیه یابس قالنجیه دکین نار دخی تزیید ایده لر بعده بو اکلیلی اخذ ایدوب ماء بیاض البیض ایله غمر
ایدوب بعد التعفین تقطیر ایده لر بعده جدیدا ماء بیاض البیض ایله غمر و تعفین و تقطیر ایده لر
و بو منوال اوزره اوچ دفعه تقطیر و هر دفعه ده ماء بیاض البیض تجدید ایتمکله اکلیلک جمیع حدتی
منسلخ اولور بعده بو اکلیله شی کثیر روح الشراب تسقیه اولندقدن صکره بر دیر زمین ایچینه وضع

ایدرلر محلل اولوب بر محلول حلو اولور بعده بو مادهٔ محلوله‌یی قاعدهٔ صنعت اوزره کالانون فلاسفه
عقد ایدوب مسدود الراس بر شیشه ده حفظ ایدرلر مقدار استعمالی ایکی حبه‌دن اوچ حبه‌یه وارنجه
ماء مذکورک صنعتی بودر زاج صافی وباروت ابیض وشب محرق علی السویه قدر الکفایه اخذ
اولنوب بر مطین مائل الرقبه‌یه وضع ایدوب نار مکشوفه ده قانون اوزره تقطیر اولنه بر ماء
حاده خروج ایدر بعده بو ماء حاده‌یی وزنی قدر روح الشراب الخالص ایله خلط ایدوب اوچ کون
اوچ کیجه کاملا تصعید اولنه قدن صکره مائل الرقبه ایله قطرات منقطع اولنجه تقطیر ایدرلر بر مفتاح
حاده وحلال حاصل اولور **اکلیل شمسی آخر** بونک فائده‌سی ومقدار استعمالی حبینه مذکوره مشابهدر
صنعتی بودر ذهب الخالص المطهر نصف وقیه اخذ اولنوب ایکی وقیه ماء الوزنین ایله عمر وحل ایدرلر
بعده زیبق المنقی المطهر التی وقیه اخذ اولنوب بر رطل ماء الحاده الحلال العامی ایله عمر وحل ایدرلر
بعده بو ایکی محلولی بر بیرینه خلط ایدرلر محلولینک اختلاطندن درعقب بر سواد شدید ظاهر اولور
بعده بو محلول اسودی قرعه وانبیق زجاجی ایله حمام رملیه ده نار لینه ایله تقطیر ایدرلر وعلی التدریج
ناری تزیید ایدرلر حتی اسفل قرعه آتش کبی احمر اوله بعده عرضینی اخراج ایدوب بر قدح صغیره
وضع ونار شدیده ده بر حدید المرتخیک ایده‌رک تکلیس ایدرلر حتی ماء حاده‌نک جمیع ارواحی مفرق
ومتفرق اوله بعده جمیع ملوحتی ذهاب ایدنجه ماء العذب ایله کرارا ومرارا غسل اولنوب بعد التجفیف
روح الشراب الخالص ایله عمر وبنجد دفعه علی الارضیه رق وتقطیر ایدرلر اکلیل مدبر ذهبی حاصل اولور
زجاج مسدود الفم ده حفظ ایدرلر **اکلیل مهرب الحمیات** فرانسه حکماسنک دیتسلرندن شارا س
نام حکیمک درسهل الطیفندر وجمیع حمیاتی بالخاصه دفع ایتمکده اکسیر مثابه‌سنده در صنعتی بودر ذهب
بندقی مطهر وزجاج انتیمون هر بریندن علی السویه اخذ اولنوب بعده ذهبی ماء زرنیخ ایله وزجاج
انتیمونی ماء فار وقیله بشقه بشقه حل ایدوب بعد الحل ایکی محلولی بر بیرینه الحاق ایدوب قرعه و
انبیق ایله حمام رماد یده نار وسط ایله تقطیر ایدرلر قطرات منقطع اولوب ارضیه یابس قالدقده
اوزرینه کفایت مقداری روح الشراب صبوب تقطیر دوری ایله حمام یابسه ده علی الارضیه بش
دفعه تقطیر ایدرلر لکن هر دفعه ده روح الشرابی تجدید ایدرلر بعده اسفل قرعه‌ده باقی قالان غباری
چیقاروب سحق ایدوب بر بوطه‌یه وضع ایدوب نار قویه ایله دخانی منقطع اولنجه احراق ایدرلر
بر ثابت جوهر اولور شیشه ایچینه صبوب اغزینی محکم سد ایدوب حفظ ایدرلر مقدار استعمالی بش حبه‌دن
اون حبه‌دن یکرمی حبه‌یه وارنجه بعضیلر بو جوهرک اون التی حبه اخذ ایدوب اون ایکی حبه حلاوه
سقمونیا ایله خلط ایدوب حبلر ایدرلر **اکلیل نقاشین** نقاشانک ذهب محلول یرینه استعمال
ایدرلر اکرچه بر نوعه اهتمام اولنوب سوادی یخ کرکی کبی ازاله ایدرلرسه تحریر اولنان ذهب محلول ایدر
یوخسه اکلیلدن فرق اولنمز صنعتی بودر قصدیر انکروسی مطهر وکبریت مصعد وملح نقشلم المصری
هر بریندن یوز درهم زیبق الحی المغسول سکسن درهم اخذ اولنوب اولا قانون اوزره زیبقی
قصدیر ایله الغام ایدوب بعده ملغمی اجزاء سائره ایله صلابه ده سحق ایده جسم واحد اولنجه محکم
سحق ایدوب بر طویل العنق مطین قباسه‌یه وضع ونار حلقه تخفیفه ایله اهسته اهسته طبخ ایدرلر
ایدرلر وقتا کم لوننه صفرت کلمکه باشلیه ناری بر مقدار زیاده‌جه ایدرلر حتی لوننده صفرت ذهبی
ظاهر اوله بعد التبرید قباسه‌یی کسر وجرم مکلسی اخذ ایدوب تکرار تکرار ماء الرأس وبول الصبیان
ایله سوادینی ازاله اولنجه غسل اولنوب صمغ ایله حل وتحریر ایچون استعماله شایسته بر جوهر اولور

الباب التاسع فی الاحجار والزجاجات والتثبیتات وهو یشتمل علی ثلثة فصول

الفصل الاول فی الاحجار المعمولة منها حجر جحیم حجر المنقط وحجر الملکی دخی دیرلر یاقومه اولنان
موضع ترطیب اولنه قدن صکره بو حجردن عدس مقداری اوزرینه وضع اولنوب واوزرینه دیاخلون
امثالی اضمدهٔ مبرده لصق اولنسه زمان قلیلده اول موضعی احراق ایدوب تنفیط ایدر کذلک
قروحات ناصوریه اوزرینه سورلسه ناصوری ازاله ایدر کذلک ثوالیل بو حجر ایله احراق اولنوب
بعض مره تکرار احراق اولنمق بالدخات احراق اولنسه عاقبت فانی وزائل اولور صنعتی بودر
قدر الکفایه فضه اخذ اولنوب اوچ مثلی روح الباروت یاخود تیزاب ایله حل اولنه قدن صکره
نار خفیفه ده بالکلیه رطوبتنی ازاله ایدرلر ازرق اللون بر ملح اولور که بین الاطباء ملح الفضه و
ملح القمر دیمکله شایعدر بعده بو ملح مزبوری بر واسعجه بوطه‌یه قیوب نار لینه‌یه وضع ایدرلر غلیانی
منقطع اولدقده ناری زیاده ایدرلر شمع مثال ذوب اولور فی الحال برد حدید افراغ وتبرید ایدوب
بر شیشه ایچنده محکم الرأس حفظ ایدرلر بعضیلر ذوب اولندقدن صکره بر مدت اتشی زیاده
ایدرلر بر غبار اولور حفظ ایدرلر معلوم اوله که بو حجر سواد مجرا اوزره نحاسدن دخی عمل اولنمق
ممکندر لکن مدت قلیلده عملنه حلال کلور **حجر جراحین** قرولیوس حکیمک اختراعیدر مناسب صولر
ایله حل ایدوب محلولک ایچینه کتان بزلری باتوروب اسکی پاره‌لره کماد ایتسه‌لر یارک ایدوب
تخفیف والم زائلری افنا ایدر ومحرق دیشلره سورسه‌لر محکم ایدوب دیش اتلرنی اوکلدوب
حفظ ایدر اکر ماء افراحیا وماء الرازیانج کبیلر ایله حل ایدوب ایچینه بر پاره بز باتروب اطراف
عینه کماد ایتسه‌لر دمعه‌یی قطع ایدر حمره‌یی ووجع وغمام عینی دفع ایدر ماء النسرین وماء ورد الحمام
کبیلر ایله حل ایدوب کوزه طمزرسلر انواع رمده عظیم النفعدر حمره وماشرا تسکین اولنمز علتلرینی
بو حجرک محلولی ایله غسل وکماد ایتسه‌لر یکرمی درت ساعتده دفع ایدر وعند النوم بر یخنی بونکله
غسل ایتسه‌لر مجرب وحکه‌یی دفع ایدر سعفه وبثورات وسوجیلره وحرق النار طلا علاج کامله
اغزده حاصل اولان قلاع وقروحات خبیثه‌یی غرغره ایتمکله اوکلدر وتدبیسنده حاصل اولان
اکله وسرطانی کماد ایتسه‌لر زمان یسیرده دفع ایدر علاجی مشکل اولان قروح ردیئه اکاله‌دنک
جمله‌سینه عظیم النفعدر صنعتی بودر زاج اخضر حجر تیسی بر رطل زاج ابیض نصف رطل شب
ابیض بر بچق رطل ملح النطرون وملح اندلاق اوچر وقیه ملح طرطیر وملح افسنتین وملح برنجاسف
وملح هندبا وملح برسیقادیا وملح لسان الحمل یادمیشر وقیه بونلری بعد الدق بر صرحیه لوجمکه
وضع ایدوب قدر الکفایه خل الورد ایله عمر ایدوب نار خفیف ایله حتی اده‌لر عمقه قریب اولدقده
ایچینه اسفیداج بندقی نصف رطل طین ارمنی درت وقیه ضم ایدوب نار وسط ایله رطوبتی
طیران ایدنجه حتی اده‌لر عقد اولوب قوت نار ایله صلب بر حجر اولور حفظ ایدرلر ومحل اقتضاده
بو حجردن بر وقیه‌سنی بر رطل ماء مناسب ایله استعمال ایدرلر **حجر حکما** بونک دخی منافعی جلیله‌سی
وکیفیت استعمالی مذکوره مشابهدر صنعتی بودر زاج اخضر ایکی وقیه زاج ابیض وطرطیر
مکلس وبوره قارمنی ومصطکی ولبان ابیض ونوشادر مصری بر وقیه شب ابیض درت وقیه
اسفیداج الحد وقیه طین ارمنی اوچ وقیه بونلری بعد السحق بر حلکه وضع ایدوب ماء البحر ایله
عمر ایدوب نار خفیف ایله حتی اده‌لر عقد اولوب بر حجر اولور حفظ ایدرلر **حجر سمندر** اتباع
پراکلسوسدن باسلیوس نام طبیبه نسبت اولنوب صبغ الاستعمال تغییر اولنمشدر استادمک
استادی درویش عمر شفائی فاضل تقریری اوزره بر علاج جامع وبر دواء نافعدر که صورت
نوعیه‌سی وکیفیت خفیه‌سی ایله بدن انسانده اولان عوارض ردیئه‌نک جمله‌سنی ازاله ایدر

امراضك حادثه وباردندور وطبنه ويابسنه وشدت نيتبه وخفيفنه وحادثنه ومزمننه علاج كامله
استعمال اولنمقده علاج تدنك اقطار واطرافنه سريان ايدوب اصول وفروع امراضي قلع وقمع ايدر
بلسان عزيزيدر حفظ ايدر وجود انساني فساددن صيانت ايدر بلكه مزاج طبيعي يي تجديد ايدوب
اعتداله كتوروب قوة ناميه يه قوت ويروب مهزولين وقضافني تسمين ايدر سقوط اشعار
واظفار اصحابي استعمالي الملسه لر برداً اشعار واظفارلرين انبات ايدر رأس وصدر ومعده وكبد
وطحال دكلي ومثانه ورحم مرضلري نچه قدر مزمن وعتيق دخي اولورسه دفع ايدر سمومات
قاتله ومهلكه يه مقاومت ومقابله دخي ترياق اكبر وكبريت احمر دينمكله سزاواردر عقر مرضني
ازاله ايدوب ردائت نطفه يي صحت وصلاحه رد ايدر كذلك بعضي اعضايه الحاق اولنوب بعضي
قروحه لصق اولنسه اول قروح هرنه قدر عسير البرؤ وخبيث دخي اولورسه زمان يسيرده مندمل
اوله اكرچه اطبا كيميا ديه معادندن انواع امراضه استعمال ممكن تجدد والروجوده كتورمشلردر
اما بونره اولان منفعت انلردن زياده اولدوغندن ماعدا قوة ناميه يه قوت ومهزولين ي
مصعاني تسمين واظفار واشعار ساقطه يي انبات خصوصنده حجر مكرم وجوهر فلاسفه ده دخي تعيين
اولنمامشدر صنعتي بودر باسليوس تعليمي اوزره باروت ايله تكليس اولنمش معدن انتيمونك
معمول قدر الكفايه زجاج الانتيمون اخذ اولنوب ناعما سحق اولندقدن صكره برشيشه يه قونلوب
اوزرينه درت بارمق تجاوز ايده جك قدر خل انتيمون وضع وبرهفته حمام رمليده ترك اولنه
وقتاكه خل مزبور ملون اوله جرعلقه ايله اخذ اولنوب تكرار اوزرينه خل انتيمون قونلوب كالاول
برهفته حمام رمليده ترك وخل مزبور ملون اولدقده ينه جرعلقه ايله اخذ اولنه منوال محرر اوزره تكرار
اوزرينه خل انتيمون قويوب اخذ ايده رك زجاج مزبورك بالكليه صبغي اخذ اولنه بونره حلاوت حصبرغه
برقرع عربيه قونلوب حمام رمليده اجزاء مائيه سي زائل اولنجه تقطير اولنه اسفل قرعده عسل قوامنده
برجوهر قالور بعده بو جوهرك اوزرينه ماء المطر المقطر قونلوب تقطير اولنه اغلو وهر دفعه ده ماء
المطر المقطر تجديد اولنه اغله دفعات كثيره تقطير اولنه تاكه جوهر مزبورده اولان حدت وحموضت
زائل اولوب ماء مقطر الحلو الطعم خروج ايده اولده بعده بطن قرعده قلان جوهري تجفيف دستي
ايتدكدن صكره قانون اوزره بالدفعات روح شراب ايله غمر وتصفين ايدوب بالكليه صبغني اخذ
ايده لر بعده بو صبغك هر يوز درهمنه اون ايكي درهم ملح انتيمون المسحوق اضافه ايدوب آلت
دوريه تعبير اولنان شيشه يه وضع وحمام حماده قرق كون دور ايتدكدن صكره ابتدا حمام مادنده
روح شراب خروج ايدنجه تقطير اولنه بعده قرعده قلان جوهري معوجه يه قويوب حمام رمليده ده
نار قويه ايله تقطير ايده لر احمر كالدم بردهن لطيف تقاطر ايدر اول دهن احمري ايكي دفعه دخي
منفرداً تقطير ايدوب حفظ ايده لر بعده انتيمونك استخراج اولنمش زيبق دجاج قدر الكفايه
اخذ وبرقرعه يه وضع اولنوب اوزرينه نصف مثلي روح الزاج الحديدي قويوب حمام رمليده ارضيه
يابسه قالنجه تقطير اولنه بطن قرعده ارضيه مقرسه عصسا باقي قالور اول ارضيه يي ميقات
موسي تعبير اولنان آلته وضع ايدوب اوزرينه مثلي قدر انفاذ كر اولنان دهن احمري قويوب
فم آلتي خاتم هرمس ايله ختم ايدوب كانون نار سفده مدة مديده تصفين ايده لر ابتدا ارضيه منحل
اولوب بعده دهن مزبور ايله ممتزجا دخي دا منعقد اولوب احمر اللون برحجر مزبور مجمع كبي اداني آتش
ايله ذوبانه قابل ومدة مديده نار شديديه متحملدر مقدار استعمالي اوچ حبه دن درت حبه يه وارنجه
لكن معلوم مدركه بونك امثالي ادويه لري وجوده كتورمك صناعتنده مهارت بالغه صاحبي فيلسوف

كامل

كامله محتاجدر وفي الحقيقه بونك كبي مبتدي تعليمي ايچون وضع اولنان كتابده تحريري دخي
مناسب دكلدر ايچون مستغني بكبريت لايحترق مشكلاتندن برنبذه اشراب ايچون تحرير اولنمشدر
حجر سلامه بونك دخي خاصه سي وكيفيت استعمالي مذكور اولان حجر الجاحين ترو ليبوس كبيدر صنعتي بودر
زاج ابيض وزاج احمر وسكر طبرزد وملح الباروت بريچق رطل نوشادر ابيض بريچق وقيه شب عيني
محرق درت وقيه كافور قيصوري بر وقيه بونلري بالكليه ناعما سحق ايدوب برصرلوچمكه قويوب
قدر الكفايه مرق الزيتون ايله عسل كبي عجين ايدوب نار خفيف ايله رطوبت مائيه سي طيران ايتدوره
عقد اولنوب برحجر اولور حفظ ايده لر **حجر قوعا** ادويه تلبيسنك بعدبل معرفات باد زهر برنال حي مثلي
اولدوغندن ماعدا طاعون وجدري وحصبه وحميات رديه نك كليسنه عظيم النفعدر عقرب وتشنج
دنمنده بالخاصه نافعدر صنعتي بودر دياسنتا وطوباج وياقوت ازرق وياقوت احمر ولؤلؤ بر
وقيه يدغرد نصف وقيه باد زهر معادني ومرجان احمر ومرجان ابيض ايكيشر وقيه مسك تبتي
وعنبر اشهب يارديشر وقيه ورق الذهب قرق عدد اخذ اولنوب ناعما سحق وماء الورد ايله عجين
ايدوب بعض تمثال طولي قرصلر اولنوب سايه ده تجفيف ايدوب مهرة حزني ايله جلا ويره لر مقداري
استعمالي ثلث درهمدن نصف درهمدن ثلثاني درهمه وارنجه **حجر قونتره برو** امنافعي حجر القوعا كبيدر
صنعتي بودر لبن قرن الايل ولبن المرجان الاحمر ولبن المرجان الابيض ولبن اللؤلؤ ولبن عين السرطان
وخلاصه كهرباء ابيض هربرندن ايكي درهم اصل قونتره برو نصف وقيه ظفر السرطان الاسود ايكي وقيه
اخذ اولنوب بعد المزج مرق الافعي ايله عجين ودرقصلر اولنوب التون ورقي ايله ورقلنه لر بعده تجفيف و
حفظ ايده لر بعضيلر بريچق درهم عنبر ضم ايده لر مقدار استعمالي سدس درهمدن نصف درهمه وارنجه
حجر كاوي حكماء كيميائيه نك كوناكون شيشلردن ساختنه وبرد لخترده الاكري احجار نافعه يه
عمليه وصناعيه دن هربري براسرار غريبه ومنافع عديده وعجيبه يي شامل اولدوغي بالتجربه والامتحان
نمايان ومستغني عن البياندر انلردن جمله زمانمزده معروف وشهرت شعار اولان حجر الكاويه كه داغلامجي
طاشي معناسنه در ياقوطاشي تعبير ايدكلري طاشدركه ارباب صناعت لسانلرنده حجر الكي وحجر السقر
وحجر الجحيم وحجر الاكال وحجر المفرح وحجر المفقط وحجر المفرق وحجر الارغم وبونلر امثالي اسامي عديده
ايله موسومدر وتناكر برمرتبه بحسب الاقتضاء چشمه آچمق مراد اولنوب آتشدن نوبت
ايتسه لر بو حجردن عدس مقداري نمناك ايدوب اول عضوك اوزرينه وضع ايدوب ماغليه لردر عقب
زمان يسيرده اول محلي آتش كبي احراق ايدر بعده قواعد كليه اوزره تحرير ايله اشلدورلر صنعتي بودر
كلس غير مطفي بررطل طرطير مكلس ايكي رطل بونلري بيوك چمكه وضع ايدوب قدر الكفايه ماء الحار ايله
غمر ايدوب يكرمي التي ساعت نقع اولنمقدن صكره نار خفيف ايله برايكي دفعه غليان دنصكره صافيسي
كاغددن جرعلقه ايدوب برنحاس طنجره يه قويوب نار خفيف ايله رطوبتي طيران ايتدوره لر اسفل
طنجره دن برملح قالور بعده اول ملحي بوطه يه وضع ايدوب نار تحم ايله دوب رطوبتي زائل اولوب
ياغ كبي اريدكده برمرمر اوزرينه دوكوب اسيجق ايكن پارچه پارچه قطع ايده لر بعده برشيشه يه وضع
ايدوب واغزيني شمعه ايله محكم سد ايدوب حفظ ايده لر نمناك يردن وهوا اصابتندن صيانت
ايده لر زيرا حل اولوب فاسد اولور **حجر كي** بهلوان دخي تسميه ايدرلر منافعي جليله سي مذكوره مشابه
وعماتلمدر صنعتي بودر زهاد حسب الكره درت رطل ملح اندراني ايكي وقيه حجر الحي بريچق رطل بونلري
برصرلنمش طبراق چمكه وضع ايدوب اون ايكي رطل ماء القراح ايله غمر ايدوب نار خفيف ايله برايكي
دفعه غليان دنصكره حرارتي باقي ايكن كاغددن جرعلقه ايدوب بماء مصفاسني تكرار چمكه قيوب

نار خفيف ايله طيران ايدنجه‌يه‌دك عقد اولنوب بر حجر اولور كالاول حفظ ايدرلر **حجر محرق**
فرنك جراحلرندن قالوبيوس جراحك مختار ايتدكلري قنقي عضوده عدس مقداري باغلسه‌لر نصف
ساعت مرور ايتمزدن جلدي آتش كبي احراق ايدر وبعد الاحراق اوزرينه موم ياغي ياخود تره ياغي
سوره‌لر تمام قشر ومعهوده حاصل ايتدكدن صكره عادت اوزره اشلهلر صنعتي بودر زاج رومي
وشب ابيض وملح اندراني ونوشادر مصري وملح البارود وطرطير مكلس بور وقيه بونلري بعد
السحق بر حجكه وضع اوزرلرينه اوچ رطل ماء الصابون قيوب يكرمي درت ساعت مكان حاره‌ده
نقع اولنه‌دقدن صكره كاغددن حرعلقه ايدوب نار معتدل ايله قاعده كلسه اوزره عقد ايدرلر
بر حجر اولور حفظ ايدرلر **حجر منقط** حجر الكي وحجر الجحيم وكاوي فضي دخي تسميه اولنور ياقو
مراد اولنان موضعه ترطيب اولنه قرنصكو بو حجردن عدس مقداري اوزرينه وضع اولنوب
دياخلون امثالي اضمده مبرده لصق اولنسه زمان قليلده او موضعي احراق ايدوب تنفيط
ايلد كذلك ثواليل برقاچ نوبت بو حجر ايله احراق اولنسه عاقبت فاني وزائل اولور كذلك
قروحات ناصور ويريه سور مكلر ناصوريني ازاله ايدر صنعتي بودر قدر الكفايه فضه
اخذ اولنوب اوچ مثلي روح البارود ياخود ماء الحاده ايله حل اولنه‌دقدن صكره نار لينده
بالتحليه رطوبتني ازاله ايده‌لر ازرق اللون بر ملح اولور كه بين الاطباء ملح الفضه وملح القمر ديدكلري
شايدر بعده ملح مزبوري بروا سعجه بوطه‌يه قويوب نار خفيفه‌يه وضع ايده‌لر غلياني
منقطع اولدقده نارني زياده ايدوب شمع مثال ذوب اولور في الحال برد حجر يه
افراغ وتبريد ايدوب بر شيشه‌ده اجزايه محكم الرأس حفظ ايده‌لر

الفصل الثاني في الزجاجات

زجاج انتيمون معده ومجاري اولى
وجوارلرينده اولان مواد غليظه هر نه قدر لزجه وعاصيه دخي اولورسه قدر كثيري يعني قي ايله
وقدر قليلي اسهال ايله اخراج ايدر اگرچه اكثر امراضه علاج كامل اولمق اوزره دركلي بو زجاجك
جرعه استعمال المذجزاتي ايتمك مبتدي طبيبلره دكل بلكه كامل ومكمل اولان فيلسوفلره دخي
لايق وسزاوار دكلدر دنرا كتب قراباديننده بو قدر مقيئات شريفه موجود ايكن بونك كبي
احد وحاد مقيئه تصديكي لايق دكلدر اما بعضي اعمال كيميائيه‌نك دخي اولمغله كتب قوميه
تحريرينه التزام اولنديغي كبي بو محلده تحرير بيد تصديكي اولنمشدر صنعتي بودر قدر الكفايه
انتيمون ناعما سحق اولندقدن صكره طين نخاردن معمول صابر على النار بر ظرفه قويلوب نار لينده
بر قاشق ايله قاروشدراراق تحميص ايدر كبي تكليس ايده‌لر اگر حين تكليسده انتني زياده‌جه
اولنوب انتيمون ذوب واجزاء سحقيه قدسي متراكم ومجتمع اولورسه تبريد ايدوب تكرار
سحق ايده‌لر سوال محرر اوزره آهسته آهسته تكليس ايتمدن خالي اولميه‌لر تاكه انتيمون
مزبور رمادي اللون ياخود اشهبي اللون اولوب انده دخان اولمزاوله لكن حين تكليسده
على الخصوص خزينه‌ده ظاهر اولان دخاندن احتراز كركدر بعده مكلس مزبوري بر بوطه‌ده كما ينبغي ذوب
وبر مرمر اوزرينه افراغ ايده‌لر اسود اللون وغير صافي بر زجاج اولور تكرار ذوب اولنه تاكه سواده
مائل بر حجر اغبر ابي لونسز بر براق زجاج اوله مقدار استعمالي اوچ حبه‌دن شراب ايله بر كيجه نقع
وحرعلقه اولندقدن صكره نقوع مصفا استعمال اولنه اگر انتيمون مثلي ياخود نصفي مثلي
ملح الطعام ايله مزج اولنمزسه سريعا تكليس اولور لكن بعد التكليس اولا ماء القراح الحار ايله
ربعده حل منقطر ايله غسل اولنمق لازمدر كذلك حين ذوبده بوز درهم انتيمونه مكلسه

درت درهم بورق رجم اولنورسه سهلجه ذوب اولوب جوهر زجاج صوري دخي كوزرمز
زيرا بورقك اكثر اجزاسي طيران ايدوب درت درهم بورقدن انجق نصف درهم
قالور باسليوس نام طبيب قدر الكفايه انتيمون خام يعني معدندن اخذ اولنمش وهنوز
ناره وضع اولنمش انتيمونه مثلي بارود صافي ايله سوال سابق اوزره تكليس ايتدكدن صكره
ذوب ايتمكله زجاج انتيمون عمل ايدوب اندن صبغ انتيمون اخذ ايلدكاه اولوركه درت درهم ذهب
مطهر المنش درت درهم انتيمون ايله بر بوطه‌ده معا ذوب اولنوب بر ظرفه افراغ اولنور
لكن عقيب ذوبه بوطه‌دن افراغ عجله لازمدر تاكه ذهب رصاصيت كسب ايدوب جوهر
انتيموندن منفصل اولميه بعده جوهر مذاب سحق وانتيمون سادج كبي تكليس اولنه‌دقدنصكره
ماسبق كبي بالدفعات بوطه‌ده ذوب اولنوب زجاج انتيمون الذهبي تسميه اولنور اگر
زجاج انتيمون الذهبي
حين ذوبه اوزرينه بر مقدار كبريت اصفر رجم اولنورسه سهلجه براق وصافي اولوب رماني
اللون وصبغ لا انتيمون اخذ اولنمغله زياده مناسب بر زجاج اولور ومعلوم اولمزكه ذوب اخيرده
زجاج انتيمونك ايچنه بر دمور پاتورلسه زجاج مزبوردن بر مقدار دموره متلاصق اولور
اول زجاجه نظر اولنه اگر كما ينبغي براق دكل ايسه بر مقدار دخي نشن ايده‌لر بعده تكرار بتكرار
كالاول نظر اولنوب كما ينبغي براق اولدقده مرمر اوزرينه ياخود بر نحاس ظرفه افراغ اولنه
اگرچه زجاج مزبورك عمله طرق عديده دخي واردر لكن بو محلده [illegible] طرق ثلثه مذكوره ايله
عمل اولنان زجاجلري بيلمك كفايت ايدر **زجاج انتيمون اصفر** اعمال كيميائيه‌ده مستعمل بر دوادر
صنعتي بودر انتيمون ايكي وقيه ملح الطعام وبارود صافي وارصينه ماء معشر هر برندن ايكيشر درهم
اسرب درت درهم اخذ اولنوب معا ذوب نارده ايكي ساعت ترك اولنمغله زجاج اصفر حاصل اولور
زجاج انتيمون المصلح كاه اولوركه زجاج انتيمونك تدبير فلسفي ايله قوه مقيئه‌سي اصلاح
اولنوب حدتي ازاله اولنور صنعتي بودر قدر الكفايه زجاج انتيمون بعد السحق بر شيشه‌يه
قونلوب مقدار كفايه روح الملح ايله نقع وبرقاچ كون مواضع حاره‌ده ترك ايتدكدن صكره اوزرندن
روح مزبوري اخذ ايدرلر بعده برنج دفعه دخي سوال محرر اوزره روح الملح القا وبرقاچ كوندن
صكره صافيسني اخذ ايدرلر بعده ارواح مصنوعدني بر شيشه كبيره‌يه قيوب اوزرينه وافرجه
ماء القراح القاونم شيشه‌يي سد ايدوب على حاله بر مدت ترك ايدرلر اسفل شيشه‌يه بر غبار
رسوب ايدر اول غبار مزبور مقيء ومسهلدر لكن في الحقيقه زجاج غير مصلح قدر عنف وحدتي
يوقدر مقدار استعمالي ايكي حبه‌دن التي حبه‌يه وارنجه **زجاج انتيمون المسهل** زجاج انتيمونك
قوه مقيئه‌سي قوه اسهاليه‌يه استحاله اولنور صنعتي بودر ناعما سحق اولنمش زجاج انتيمون
سكز درهم اخذ اولنوب سكز درهم روح الزاج ياخود روح الكبريت ايله مزج ونار لينه‌ده
تجفيف وحفظ ايده‌لر اگر سكز درهم مصطكي بوز درهم روح شراب خالص ايله درت
كون نقع وتصفيه‌دن صكره مصفي ايله مدبر مزبور اوچ كون نقع اولنوب بعده بر تراب
ظرفده بر قاشق ايله قارشدوره‌رق روح مزبور احراق وباقي قالان جوهر مدبر تجفيف وحفظ
اولنه زجاج مزبورك تربيه‌سي واصلاحي اجود واكمل اولور زيرا زجاج انتيمون سوال محرر اوزره
تربيه اولندقده روح زاجك حموضتي ايله جوهر زجاجدن اولان حدت وحرافت اصلاح اولنوب
بعده روح شراب ايله تربيه‌ده جوهر مزبوره حلاوت كلوب غشاء معده‌يي لدغ ايتمز ايله
لدغ ايدوب مواد محرصه‌يي اسهال ايله استيصال ايدر مقدار استعمالي اوچ حبه‌دن

الى حبه یه وارنجه اکرچه زجاج مزبورك ترتیبی واصلاحنده طرق عدیده بیان اولنمشدر
اما ذکر اولنان طریق جمله دن احسن واسهل العمل واخلد محتبر اولنوب ماعداسی ترك اولنمشدر
زجاج فضه صرع وفلج وتشنج وسکته وامراض دماغیه ونخاعیه نك انواعنده مستعمل
بر دواء لانظیردر صنعتی بودر دهن الزاج ایله طبخ اولنمش ذرور ایکی وقیه وماء فاروق
ایله تکلیس اولنمش قمر خالص وعقاب صافی هر برندن ایکی درهم اخذ وسحق اولنوب تصعید
ایدهلر اسفل اناده کلیل مثال جوهر قالور اخذ ایدوب بر بوطه یه وضع ونار شدیده ایله
ذوب ایدهلر احضر اللون بر زجاج حاصل اولور مقدار استعمالی بش حبه دن اون حبه یه وارنجه
زجاج سم الفار حمی شدیده نك انواع اخلاط طبخی ایله اخراج ایدر وقرحات خبیثه یی
ادمال ایدر صنعتی بودر بر مقدار امرجی نار شدیده ایله ذوب ایدوب اوزرینه بر ملعقه
سم الفار مسحوق دیروب التی ساعت ترك ایدهلر بو طریق اوزره اوج دفعه سم الفار مسحوقندن
ویروب نظر ایدهلر تمام باغ کبی اولدقده بر مرمر اوزرینه صب ایدهلر یاقوت مثال
بر جوهر احمر ویاخود اصفر اولور مقدار استعمالی اون حبه دلکر برکون برکیجه شراب ایله
نقع اولنوب منقوعی استعمال ایدرلرسه زجاج انتیمونیدن زیاده فائده سی مشاهده اولنور

الفصل الثالث فی التثبیتات الارواح والانفاس والاجساد

معلوم اولهکه حکماء متأخرین اتفاق ایلدیلرکه ذهبك صبغی منسلخ اولمسه دخی متغیر اولور
بلکه بالکلیه جوهر ابیضاً قمر کبی قالور ونارده ثابت اولدیغندن اکا قمر ثابت تسمیه ایدرلر وبو قمر ثابت
همان شمسیه اولماز بلکه مطلقا قمردن دخی اولور مثلا صناعت کیمیائیه واسطرسیلر وبعضی ادویه
معاونتیله قمر تثبیت اولنسه شمس مثالنده ناره صابر ومتحمل اولمسه اکا دخی قمر ثابت تسمیه اولنور
کذلك ذهبدن دخی صبغ احمر واصفر اخراج اولنسه عند العوم قمر ثابت تسمیه اولنور ایدی بر
ایکیسنك قنقیسی اولورسه اولسون تکرار معا الحرایله صبغی اعاده اولنمق ممکندر مثلا بونلرك برینی
انتیمون یاخود مریخ ایله ذوب وسبك اولنسه تکرار کندولره صبغ کامل ظهور ایدر زیرا مخ
مغنیساده ومریخده کبریت شمسی الطیار غیر نضیج واردر قمر ثابت ایله متحد ومؤتلف اولنسه لر
ثابت اولورلر انتیمونك ویاصریدك کبریت ذهبیه سنی کندویه جذب ایتمکله تکرار مجدداً
ذهب کامل العیار اولور وصبغی کالاول کما کان اولور دیدیلر تثبیت القمر لبراکلیسوس جرمانی
دوباصدن چقمش قمر خالصدن سکز وقیه اخذ اولنوب ماء الحاده ایله حل وترسیب دنصکره
مثلی قدر دواء الشمع ومثلی قدر زهره مکلس یعنی راسختج کما اضافه اولنوب علی التحالیه ارضیه
ردا ایله اون بش دفعه تصعید ایدهلر وهر دفعه ده دهن الطرطیر ایله تسقیه وتجفیف
ایدهلر حتی جمله سنك ونفی قدر دهن الطرطیر اسقا اولنه جق نعلی ذوب وسبك
ایدهلر قمر ذهب کبی ثقیل ورزین ومتداخل اولوب خلیقه متحمل بر جوهر ذهبی اولورکه اصلا
فنا بولماز تثبیت القمر حکیم مذکورکده قدر الکفایه زنجفره یی سحق ایدوب مثلی قدر طرطیر ایله
فرش لحاف ایدوب دمس ایدهلر جمله بورق صناعی ایله ذوب وسبك ایدهلر علی الفور متلون
اولوب سهولت ایله صبغ قبول ایدر تثبیت القمر بودخی حکیم مذکورکده صحیفه قمری زعفران
الحدید ایله فرش لحاف ایدوب التی کون علی التوالی دمس ایدهلر قمر ثابت اولوب ماء فاروقدن
متضرر اولماز وصبغ دخی اخذ ایدر اکر بو عملی تکرار ایدرلرسه لونی غالب وصبغی زیاده جالب
اولور تثبیت زنجفره بر دفعه زنجفره لی اخذ ایدوب ثلج قتر نسیجی ایله فرش لحاف

وسکز

اوسکز کون رمل حاره ده دمس ایدهلر ثابت اولور بعده بو جوهر ثابتك اون ایکی رطلنی سکز
وقیه قمر منابه نشأ قنیه تنکر ایله طرح واطعام وطبخ ایدهلر سکز رطل اولور بو خفی نار دکاء ایله
حل اولندقده نصف مقداری درجه علیایه واصل بر جسد کامل حاصل اولور واکر قلیلدن
عمل اولنور ایسه زنجفره ثابتدن اون سکز بچق درهم وبر دانق قمر خالصدن بر درهم کرکدر
تثبیت زنجفره آخر اون درهم زنجفره یی بر دانق قند ملح اندرانی ایله محکم سحق ایدوب ایکی مجمر
ایچینه وضع وفم مجمر یی بربرینه کچوروب بعد التطیین نار تصعید ایله تصعید ایدهلر بعده
صاعدی ارمنیه سنه رق وتکرار تصعید ایدهلر وصعود اتمز اولنجه تصعیدی تکرار ایدهلر حتی ثابت
اولوب مشمع اوله تثبیت عبد المجمر الشمسی زهج ابیض خشناسیحی وطرطیر سکز درهم
عبد مطهر اون درهم ذهب مدبر بر درهم اخذ اولنوب عبد مطهر ایله ذهبی ملغمه ایدوب
بعد الانعام اشیاء باقیه ایله بالجمله سحق وایکی مطین بوطه ایچینه وضع اولنوب یکرمی درت
ساعت نار خفیفه ایله دمس ایدهلر بعده ایکی ساعت مقداری نار شدیده ایله طبخ ایدهلر
بعد التبرید اخذ ودوباصه وضع ایدهلر اون درهم ملایم جسد احمر ظهور ایدر بو جسدی مجری
صناعت هر بیسه ده زنجفره ثابت یرینه استعمال ایدهلر فافهم تثبیت السم الفار یوز درهم
زهج المصعد اخذ اولنوب ایکیوز درهم باروت صافی ایله معا بر بوطه یه وضع وفم بوطه یه
بر بوطه دخی وضع ایدوب تطیین ایدهلر بعده اون ایکی ساعت مقداری نارده ترك ایدوب
بعده غسل وینه مثلی قدر باروت ایله احراق وغسل ایدهلر علی هذا المنوال دفعه ثلاثه ده ثابت اولور

الباب العاشر فی الخلاصات المفردة والمرکبة والرازیانجات المعولة وهو یشتمل علی ثلثة فصول

الفصل الاول فی الخلاصات المفردة

خلاصهٔ اسرب سل ودق وحمیات ملتهبه
وسائر اورام حاره وصلبه وحمای ربعده استعمال اولنور امراض طحال وقولنج ومرض افرنج خصوصنده
اسرار تندد خارجه عفونت الفم وقروحات رئویه وسرطانیه وبین الناس اورتعبیر اولنان
ورم زائده وناصور وحرق النار وبثورات وحمرت الوجه وحمرة العین امثالنده استعمال اولنور
صنعتی بودر قدر الکفایه اسرب الاحمر یعنی سیلیقون اخذ اولنوب بر شیشهٔ کبیره یه وضع
ایدوب اوزرینه خل المقطر القا ایدوب حمام رملیه ده طبخ وجر علقه ایله تصفیه دنصکره دهن
الزاج ایله ترسیب وغسل وحفظ اولنه بعضیلر قدر الکفایه اسرب روح الزاج ایله یاخود
شب ویاروتدن اخراج اولنمش تراب ایله حل ایدوب جمله تصفیه ونصفیایه قدر الکفایه
روح شراب خالص یاخود ماء ملح القا ایدرلر غایة الغایه ابیض بر جوهر رسوب ایدر مکرر
غسل وحفظ ایدرلر مقدار استعمالی درت حبه دن التی حبه یه وارنجه قدماء کیمیائیه دن
قبور نام طبیب ایکی رطل اسفیداجی سحق وبر شیشه یه وضع ایدوب اوزرینه یسیرا یسیرا
بر رطل روح الزنجار القا ایدر بعده حمام ماریه ده اون ایکی ساعت ترك ایدوب حار ایکن
جر علقه ایله تصفیه دنصکره اون ایکی ساعت دخی حالده ترك ایدر بر مقدار ملح ابیض منعقد
اولوب اسفل ظرفه رسوب ایدر اوزرندن محلولی اخذ ایدوب حمام ماریه ده رطوبتی
بالکلیه خروج ایدنجه تقطیر ایدر اسفل قرعده بر جوهر ابیض قالور اول جوهره خلاصهٔ اسرب
ولبن اسرب وماجستریاء اسرب تعبیر اولنور مقدار استعمالی ماسبق کبیدر خلاصهٔ افیون
لودانوم سادج دخی دیرلر مخدرات شریفه دن ومسکنات لطیفه دندر سائر منافعی ومحل استعمالی
فی زماننا مشهور ومتواتردر الحاصل قدماءنك بر شمعسار دوا وسا استعمال ایلدکلری عللك جمله سنده

عظیم النفعدر صنعت عملی ایکی طریق ایله دربریسی طریق نقع وبریسی تخمیردر اما طریق نقع
اولدرکه قدر الکفایه افیون اخذ اولنوب برشیشه یه وضع واوزرینه دردت پرمق مجاوز
اوله جق قدر روح شراب قیوب روح مزبور ملون اولنجه اوچ دردت کون تشمیس اولندقدن
صکره جرعلقه ایله صافیسنی النوب عکرینه کالاول برقاچ دفعه دخی روح شراب ایله تقعیل
وجرعلقه ایله صافیسنی اخذ اولنه تاکه اوزرینه وضع اولنان روح الشراب ملون اولمیه
اوله بعده اخذ اولنان مصفالری جمع ایدوب حمام ماریه ده طبخ ایدرک خلاصه قوامنه
کتوروب حفظ ایدرلر ومعلوم اولدرکه اخذ اولنان اصباغ تجمیع وتقطیر اولنمزدن مقدم
مواضع حاره ده برمدت ترک اولنمق اولی وانسبدر بلکه هرنه قدر زیاده مکث اولنورسه
مثلا برآیی مکث اولنورسه یاخود ایکی آیی مکث اولنورسه دخی اعلا واجود اولور زیرا مکث
ایله اجزاء غلیظه سی رسوب ایدوب صفوت خالصه کسب ایلدیکندن ماعدا حرارت وروح
الشراب وحرارت دورنلکله واسطه سیله افیونده اولان اجزاء فجه منطبخه اولمش اولور بعضیلر
دیرلرکه افیونک بدن انسانه مضر اولان اجزاء کبریتیه سی روح شراب ایله اصلاح یاخود
ازاله اولنمز بلکه روح شرابک فعلی انجق شیئک اجزاء کبریتیه وعلکیه سن اخذ ایتمکلدر بو صورتده
روح شراب واسطه سیله اخذ اولنان افیونده بدن انسانه مضر اولان اجزاء کبریتیه اولوب
مضرتی جوهر افیوندن زیاده اولمش اولور اعتده انسب اولی اولان بر مسئله ده ذکر
اولنان قانون اوزره افیون اولا برصحیفه اوزرنده نار خفیفه ایله تجفیف ایتمکلدر بو طریق
ایله افیونک اجزاء کبریتیه سی برمقدار طیران ایتمش اولور یاخود بعض حذاق تعلیمی اوزره
اولا خل مقطر ایله افیونک خلاصه سی اخذ اولنسه یاخود عصارة اللیمون امثالی حموضت
ویرلمش ماء القراح ایله خلاصه سی اخذ اولنه یاخود افیون نصفی مقداری خل حاذق ایله نار
لینه ده ذوب اولنوب بعده یسیرا یسیرا تجفیف اولنه بو طریق ایله افیونک اجزاء کبریتیه سی
برمقدار اصلاح اولنمش اولور بعده بو ایکی نوع تدبیر ایله تربیه اولنان افیونک روح شراب
ایله خلاصه سی اخذ اولنه بعضیلر افیونک خل مقطر ایله خلاصه سین اخذ ایدوب روح شراب
ایله تکرار خلاصه ایتمکسزین استعمال ایدوب خلاصة الافیون المستخرج بالخل المقطر دیرلر
اما طریق تخمیر اولدرکه قدر الکفایه افیون اخذ اولنوب خرده جه طرغاد قدن صکره اون مثلی
عصارة السفرجل یاخود عصارة التفاح الشامی ایله بر واسعجه ظرفده قونلوب مواضع حاره ده
برمدت ترک اولنه خمر کبی غلیان واجزاء غلیظه سی اسفله رسوب ایدوب اوزرنده برجوهر
صافی احمر حاصل اولور صافی جزبوده جرعلقه ایله اخذ اولنوب حمام ماریه ده خلاصه قوامنه
کلنجه حفظ اولنه بعضیلر اخذ اولنان خلاصه یی روح شراب ایله نقع وصبغنی اخذ اولنان
خلاصه یی روح شراب ایله نقع وصبغنی اخذ ایدوب جرعلقه ایتدکدن صکره حمام ماریه ده
تکرار خلاصه قوامنه کتوروب حفظ ایدرلر بوندنه صکره معلوم اولدرکه خلاصة الافیون مثل
مجرد اوزره عمل اولنوب سادجا استعمال اولدوغی کبی بعض عقاقیر مرکبا دخی استعمال
اولنور بوخصوصده حذاقک هربری بحسب رأیهم برنسخه اختیار واتخاذ ایتمشلردر
خلاصهٔ انتیمون معرق منافعی اسفیداج انتیموندن قویدر صنعتی بودر قدر الکفایه
انتیمون معرق ماء القراح ایله طبخ وجرعلقه اولندقدن صکره اوزرینه شب محلول تقطیر ایدرلر
برجوهر رسوب ایدر اخذ ایدوب غسل وتجفیف وحفظ اولنه مقدار استعمالی سدس

درهمدن ثلث درهمه وارنجه **خلاصهٔ ترید معدنی** مرض افرنج وخنازیر وسعفه امثالنده
ادویهٔ شریفه دندر صنعتی بودر قدر الکفایه زیبق المصعد اخذ اولنوب ماء المطر المقطر
ایله طبخ ایدرلر بعده مخلوص جرعلقه ایتدکدن صکره محلول الطرطیر ایله ترسیب ایدوب ماء المقطر
ایله زیاده غسل وحفظ اولنه مقدار استعمالی سدس درهمدن اون بش حبه یه وارنجه
ایکی درهم یاخود اوچ درهم معجون آمق ایله ویررلر **خلاصهٔ حصلبان** ادویهٔ صدریه نک
اشرفیدندر صنعتی بودر قدر الکفایه حصلبان الابیض روح شراب ایله حل اولنوب ماء اللبن
المقطر ایله ترسیب دنصکره اخذ وتجفیف وحفظ اولنه مقدار استعمالی سدس درهمدن
ثلث درهمه وارنجه بعضیلر طریق استعمالنی بوکونه اختیار ایتمشلر مثلا بو خلاصه دن نصف
وقیه سکر النبات الابیض سکز ثلث درهم اخذ ومزج اولنوب سکز قسمه تقسیم ایدوب
هر صباح برقسمنی استعمال ایدوب اوزرینه برقاشق نقاع الشعیر البسباسی یاخود
اشربهٔ مناسبه ایله استعمال اولنه **خلاصهٔ خربق اسود** صنعتی بودر خربق اسود النقی
وقیه بزر انیسون بروقیه اخذ اولنوب بعده الارض اوچ رطل روح الشراب ایله مکان فاتره ده
التی کون نقع ایتدکدن صکره عصر ایدوب بعد التصفیه خلاصه قوامنه کلنجه تبخیر اولنه مقدار
استعمالی سدس درهمدن ثلث درهمه وارنجه **خلاصهٔ حنظل** اخلاط مائیه یی اسهال
ایتمده عجیب النفعدر صنعتی بودر شحم حنظل که بزوریندن منقی اولمش اوله دردت وقیه
عرق السوس وانیسون یارمیشر وقیه اخذ اولنوب دردت رطل ماء الجبن ایله یکرمی کون
مکان حاره ده تنقیعدن صکره عصر وتصفیه ایدوب خلاصه قوامنه کلنجه تبخیر وبعده
حفظ اولنه مقدار استعمالی بش حبه دن اون بش حبه یه وارنجه **خلاصهٔ حدید تیز مفتحه**
کبد وطحال وماساریقا وسائر عروق واوعیه ده واقع اولان سده لری تفتیح ایدوب سدد
مزبوره دن حادث اولان امراضه علی الخصوص علل مراقیا ویرقان اسود وباکره لره مخصوص
اولان یرقان ابیض امثالنده عظیم النفعدر صنعتی بودر خبث الحدید یتمش ایکی درهم
اخذ اولنوب حدیدن معمول برظرفده وضع اولنه واوزرینه عصارة العنب الطری دردت
یوز درهم ماء العسل وعصارة اللیمون هربرندن یوز درهم افراغ وجیدا مزج اولندقدن
صکره اوچ نار لینه ایله تعفین اولنه بعده نار خفیفه ده یسیرا یسیرا اوچ ساعت
مقداری طبخ اولنه لکن کاه کاه بردمور مبلغ ایله قاردشدرلق لازمدر وقتاکه عصارهٔ مزبوره
اسود اللون اوله ناردن تنزیل ایدوب تبرید وآستین ابتراطیدن تصفیه دنصکره مصفاسی
مزبور ترابدن یاخود شیشه دن معمول ظرفده نار خفیفه ایله خلاصه قوامنه کتوریلوب
حفظ اولنه مقدار استعمالی اون بش حبه دن ثلثان درهمه وارنجه حب صورتنده یاخود ماء
مناسبه ایله محلولا استعمال اولنه **آخر** منافعی ماسبق کبیدر بین الاطبا شیوع استعمالی ماسبقدن
زیاده در صنعتی بودر یتمش ایکی درهم تمرهندی وجیوز درهم عصارة الحماض المصفی ایله نقع
اولنوب برقاشق ایله تمر بو رحل اولندقدن صکره چکردکلرینی اتوب جزوی طبخ ایدرلر بعده آستان
ابتراطیدن تصفیه ایدوب مصفاسنی وتوزایکی درهم برادة الحدید ایله برشیشه یه وضع ایدوب اوچ
کون اوچ کیجه مواضع حاره ده ترک اولندقدن صکره سوزوب حمام رملیه ده خلاصه قوامنه کتوریلوب
حفظ اولنه بعضیلر عصارة الحماضدن اوچ یوز درهم تمرهندی وبرادة الحدیددن یوز درهم
اخذ اولنوب عصارة الحماض ایله تمرهندی نقع وطبخ وتصفیه اولندقدن صکره برادة الحدیدی احمی

وعصاره مزبوره یه القا ایتمکله اطفا ایدرلر بعده کالاول طبخ و تصفیه ایدوب خلاصه قوامنه کتوررلر
مقدار استعمالی نصف درهمدن بر درهمه وارنجه معاجین واشربه ومایعات مناسبه ایله ویررلر
خلاصهٔ حدیدیهٔ قابضه دیسنطاریا واسهال بواسیر وسائر استطلاقاتی وافراط دم طمثی
قطع ایدر صنعتی بودر بتشر ایکی درهم خبث الحدید ناعما سحق وحدیددن معمول بر ظرفده اوزرینه
درت یوز درهم خمر احمر غلیظ الحاق اولنوب کاه کاه قاریشدروره رق تا رلیده تلثی زائل اولنجه
طبخ اولنه قدن صکره تصفیه ومصفاسی خلاصه قوامنه کتوریلوب حفظ اولنه مقدار استعمالی
اون بش حبه دن تلثان درهمه وارنجه قابضات مناسبه ایله استعمال اولنه **خلاصهٔ طرطیر**
اخلاطلی اسهال ایدر علاجدن مایوس اولنان امراضک کلیسنه زیاده نافعدر صنعتی بودر قدر الکفایه
ملح الطرطیری اخذ ایدوب بر قرعدیر وضع واوزرینه قدر الکفایه خل الحاذق صبّوب تقطیر اولنه
برطا تسنز ماء خروج ایدر باقی قلان ارضیه نک اوزرینه تکرار جدید خل الحاذق صبّوب تقطیر اولنه
بو منوال اوزره بر قاج دفعه تقطیر اولنه تا که خروج ایدن ماء زیاده حامض خروج ایتمکه باشلیه بعده
ارضیه نک اوزرینه روح الشراب صبّوب بر قاج دفعه تقطیر ایدرلر اسفل قرعده ده ملح الطرطیر محلولاً
دهن کالاحمر کبی اولور **خلاصهٔ غوتغبه** اخلاط لزجهٔ بلغمیه یه نافعدر علل بارده ده ماعنده
صلابت معده ورئه یه منافع عظیمه سی واردر امراض سوداویه یه علی الخصوص استسقا وسوء القنیه یه
ویرقان امثالنه نافعدر ووجع مفاصل وخفقان وانواع جنون وامراض مزمنه نک اکثرینه ادویه
مختاره دندر صنعتی بودر غوتغبهٔ صافی اوچ وقیه صبغ الورد بر بچق رطل عصارة اللیمون نصف رطل
روح الزاج بر درهم اخذ اولنوب بر مدت مکان معتدلده نقع وتصفیه دنصکره خلاصه قوامنه کلنجه
تبخیر اولنوب حفظ اولنه **آخر** غوتغبه ایکی وقیه محلول الطرطیر بر وقیه روح الشراب التی وقیه اخذ
اولنوب بعد النقع والتصفیه خلاصه قوامنه کلنجه تبخیر اولنه **خلاصهٔ کهربا** منافعی جمیع کهربا
کبیدر نکو یا که کهربانک غایة الغایه خالصی واجودیدر صنعتی بودر قدر الکفایه کهربا ناعما سحق اولندقدن
صکره بر شیشه یه قونلوب اوزرینه درت پرمق مجا وز اوله جق قدر روح الشراب الخالص وضع اولنوب
روح مزبور ملون اولنجه مواضع حاره ده ترک اولنه قدن صکره روح مزبور جرعلقه ایله النوب تکرار
ارضیه سی اوزرینه روح شراب خالص وضع ایتمکله کهربانک بالکلیه اجزاء علکیه سی اخذ اولنوب بعده
اصباغ مأخوذه حمام ماریه ده نصفی زائل اولنجه طبخ اولنوب حار ایکن زائل اولان روح مقداری
ماء القراح البارد الحاق اولنه کهربانک اجزاء علکیه سی اسفله رسوب ایدر بعد الغسل حفظ اولنه
بعضیلر کهربانک روح الشراب الاصلی ایله بالتمام صبغنی اخذ ایتدکدن صکره اصباغ مأخوذه یی
حمام ماریه ده عسل قوامنه کلنجه تقطیر ایدوب اسفل قرعده باقی قلان خلاصه تکرار روح معطر
ایله مزج ایدوب بر قاج کون تعفین وجرعلقه ایله تصفیه دنصکره حمام ماریه ده عسل قوامنه کلنجه
تکرار تقطیر ایدرلر ومنوال محرر اوزره بالمدخنات باقی قلان خلاصه یی روح معطر ایله حل ایدوب
عسل قوامنه کلنجه طبخ ایدرلر اسفل قرعده خلاصه دهن مثال باقی قالور الوب حفظ ایدرلر
بعضیلر ناعما سحق اولنمش قدر الکفایه کهربانک اوزرینه درت پرمق مجاوز ایدیجک قدر
خل معطر وضع وحمام رملیه ده اوچ درت کون ترک ایدرلر خل معطر حرارت نار یه واسطه سیله
طیران ایدوب مقدارنده نقصان کلورسه نقصاننی تکمیل ایدرلر وقتا که خل مزبور حمرته مائل
اوله جرعلقه ایدوب طبخ ایله خلاصه قوامنه کتوررلر بعده خلاصهٔ مزبوره یی اوچ دفعه ماء
الورد ایله حل وجرعلقه ایله تصفیه ایدوب تکرار خلاصه قوامنه کتورد کدنصکره تکرار ماء الورد ایله

حل ایدوب اوزرینه روح الزاج ایله تقطیر ایدرلر جوهر کهربا رسوب ایدر بعد الغسل حفظ ایدرلر
خلاصهٔ مرآره افراط جریان حیض ونفاسه ادویهٔ مجربه دندر اسهال دمویه واردر صنعتی بودر
مرارة الجاموس المجفف فی الشمس ایکی وقیه روح الشراب الخالص بر بچق رطل اخذ اولنوب بر قرعه یه
وضع وحمام ماریه ده روح ملون اولنجه ترک اولنه بعده روح مصبوغی اخذ وتصفیه دنصکره نار لینده
تبخیر ایدوب خلاصه ایدرلر مقدار استعمالی تلث درهمدن نصف درهمه وارنجه **خلاصهٔ مسهل القوی**
صنعتی بودر سقمونیای مسحوق اوچ وقیه عصارهٔ جملة النارنج ایکی رطل اخذ اولنوب ایچکوتا امکنه حاره ده
تعفین اولنوب بعد التصفیه خلاصه قوامنه کلنجه طبخ اولنه مقدار استعمالی سدس درهمدن نصف
درهمه وارنجه در **خلاصهٔ مشتری** اختناق الرحم امثالی عللره منافع عظیمه سی واردر صنعتی بودر
مقدار الکفایه دهن المشتری اخذ اولنوب ماء صافی ایله حل وجرعلقه دنصکره بر ظرفه وضع واوزرینه
تطره قطره محلول الطرطیر یاخود شب الحلول تقطیر ایدوب ترسیب اولنه جمله ماء الفاتر ایله غسل
وتجفیف وحفظ اولنه مقدار استعمالی درت حبه دن التی حبه یه وارنجه **خلاصهٔ مرقشیثا** قوبا
وردائت جلدیه وخشونته یه امثالنه نافعدر بشره ده اولان اثاریکی ازاله ایدر صنعتی بودر مرقشیثا
مسحوق بر جزؤ واوچ جزؤ روح النیاروت ایله حل وماء المالح ایله ترسیب اولنه بعد الغسل والتجفیف حفظ اولنه
الفصل الثانی فی الخلاصات المرکبه **خلاصهٔ استسقائی** بالخاصه استسقاء یه
نافعدر ماء الجنبه مشابه مواد یه ورطوبات زائده یی وماء اصفری ازاله واخراج ایدوب باعث اولدم
اولان موادی تقطیع ایدر کذلک اخلاط مالحه ومحترقه دن متولد اولان داء الفیل وجرب وجذام
وسرطان وقوبا وداء الحیه وقروح ردیه یی دفع ایدر ناسوردن حفظ ایدر صباحلرده علی الریق
استعمال اولنه لکن استعمالنده بصیرت اولمق اوزره زیرا بلاغم غلیظه ومائیه یی عمق اعضادن
جذب وتنقیه ده ادویه قویه دندر قثاء الحمار المجفف سکز وقیه اخذ ایدوب سقوف دیار ودق
نقع اولنمش روح شراب ایله قانون اوزره صبغنی استخراج ایدرلر بعده شحم حنظل اصل تربد ابیض
اصل جز بوا سود درهم وقیه راوند چینی وجلاپا ومحو عقاق ایکیشر وقیه قشر اصل الکمان وقشر
اصل البلوط وقشر اصل خدا نغولا بر وقیه قراچیولا وشاهترج وحب مازریون وحب حان الصغیر
اتیشر درهم اخذ اولنوب سقوف مجون الکبابه نقع اولنمش روح الشراب ایله کالاول صبغنی استخراج
ایدرلر بعده ارواح مصبوغه یی جمع ایدوب نار خفیفه ایله عسل قوامنه کلنجه تبخیر ایلدکدنصکره باقی
قلان خلاصه یه غوتغبه مدبر وسقمونیای مدبره بالورد بر وقیه طرطیر زاجیه ودیاسنای مدبر
یاریمشر وقیه زعفران مصطکی الاصطکینی وزیبق الحیات ایکیشر درهم روح الزاج الخالص بر درهم
مزج ایتدکدنصکره دهن دارچینی ودهن قرنفل ودهن بسباسه ودهن بابونج ودهن
النعناع المحجد یاریمشر درهم ضم ایدوب حفظ ایدرلر **خلاصهٔ اسکوربوطی** ماء الاسکوربوطی
دنلنده تحریر اولنمشدر نظر اولنه **خلاصهٔ افسنتین** صنعتی بودر قدر الکفایه فقاح افسنتین
اخذ ودق اولنوب روح شراب ایله قانون اوزره بالکلیه صبغنی اخراج ایدوب بعد التصفیه
خلاصه قوامنه کلنجه طبخ وهر وقیه سنه نصف درهم ملح افسنتین وضم ومزج وحفظ اولنه **آخر**
بر مقدار افسنتین اخذ اولنوب بعد الدق معصره دن عصر وتصفیه دنصکره حمام ماریه ده
طبخ ایدرلک خلاصه قوامنه کتوروب حفظ ایدرلر اگر اجزاء عرضیه سی احراق ورماد اولنوب
قانون اوزره ملحنی اخراج وخلاصه الحاق ایلسه لر غایت اولی وانسبدر کذلک ماء معطر افسنتین ایله
خلاصه مزبوره نقع اولنوب صبغنی استخراج وجرعلقه اولندقدنصکره تکرار حمام ماریه خلاصه

قوامنه کتورسه لر دخی الطف وانسبدر غوارجنانوس نام طبیب کثیرة العصاره اولان خشخاشن
بعد الدق حمام ماریده رطوبتی بالکلیه خروج ایدنجه تقطیر ایدوب بعده ارضیه سین سحق
ومقطری ایله نقع ایدوب صبغنی اخراج وجر علقه دن صکره حمام ماریده خلاصه قوامنه کلنجه
طبخ وحفظ ایدر لکن تعدیل واهتمام لازمدر زیرا ارضیهٔ مزبوره حین تقطیرده محترق اولمیه جمیع
کثیرة العصاره اولان خشخاشک خلاصه لری بو یله عمل اولنور دشوکة المبارکه وحنظل یوب
وجنطیانا کبی **خلاصهٔ بنجاغوغون** ادویهٔ مسهله جالبه دن هر سنه ده استعمال اولنور
انواع واجناس مواد مجتمعه وموذیه یی جمیع اعضادن بسهوله ولا غثیان تنقیه ایلر صنعتی بودر
سنامکی مصری سکز وقیه شحم حنظل وتربد ابیض مصمغ وحربق اسود دردر وقیه مجموعقان
وسورنجان ابیض وعصارة قثاء الحمار المجفف وجلاپا اوچر وقیه صبر مدبر بالورد وراوند
چینی وحب الحمان ایکشر وقیه اخذ اولنوب قانون اوزره روح شراب ایله خلاصه سین استخراج
ایتدکدن صکره سقمونیاء مدبر بالورد وقرمور الطرطیر برر وقیه دهن قرنفل ودهن دارچین
ودهن رازیانج ودهن مصطکی ودهن بابونج ودهن النارنج ودهن الیسانسون هر برندن
ثلث درهم الحاق ایدوب حفظ اولنه **خلاصهٔ بولیقرسطون** مسهل الجامع معناسنه درکه
انواع امراضه نافع وجمیع اخلاطی تنقیه ایلر دیمکدر صنعتی بودر صبر مدبر بالورد وسنامکی منقی
دردر وقیه سورنجان ابیض وتربد مصمغ وجلاپا اوچر وقیه حربق اسود ومجموعقان وقوم الحنظل
ایکیشر وقیه غاریقون وتخم ومرجانی احمر ومصطکی واشق وسکبینج وجاوشیر وانزروت برر
وقیه غاریقون مقرص وحب حمان الصغیر وراوند برر وقیه هلیلج اصفر وهلیلج اسود وبسفایج
وانیسون اقریطی وکون ودهن اسطخودوس یا دیمشر وقیه جند بیدستر وسنبل هندی دقرنفل
ایکیشر درهم اخذ ایدوب قدر الکفایه روح الشراب ایله قانون اوزره خلاصه سی استخراج اولنوب
حفظ اولنه مقدار استعمالی نصف درهمدن بر درهمه وارنجه مفرداً یا مأخوذ ادویهٔ مناسبه ایله
استعمال اولنور بعض حالرده سقمونیا مدبر ایله تقویت ویریلور **خلاصهٔ تریاق** تریاق
اندروماخیس محرر برینجا اثناسنده نقل اولناجق وجه اوزره متقدمیندن جم غفیر تریاق کبی
دواء جلیل الشاننه اثرلری یاد اولنمق ایچون تریاقک نسخهٔ قدیمه سنه بعضیلر زیاده بعضیلر
نقصان صددنده اولدقلری کبی متأخریندن اطباء کیمیا وبر دخی خلاصه سین استخراج ایله
براثر جدید مرصد ایتمشلردر اگرچه تأثیر وفعالده اصل تریاق کبی دکلدر لکن لطافت اجزاسی حسبیله
اصل تریاقدن ابلغ النفع واعجب الاثردر دیو ادعا ایدرلر کتب اقرباذینیهٔ کیمیاویه نک اکثرنده
تحریر اولنان طریق اوزره درصنعتی بودر مقدار الکفایه تریاقه اندروماخیس اخذ اولنوب
قدر الکفایه روح الشراب یاخود روح الابهل یاخود سائر ارواح تریاقیه وارواح بادزهریه ایله بر
طویل العنق شیشه یه وضع اولنوب مسدود الراس کاه بیکاه جالقیه رق روح مزبور ملون اولنجه
تعفین اولنه بعده روح ملون جر علقه ایله اخذ اولنوب ارضیه سنه تکرار دیکر روح مزبوردن
وضع وتعفین وجر علقه ایله اخذ ایده رک تریاق مزبورک بالکلیه صبغنی اخراج ایده لر بعده تفلنی اجرای
ورماد ایدوب ماء المطر ایله ملحنی اخذ واصباغ محفوظه ایله معا حمام ماریده طبخ یاخود تقطیر
ایده رک خلاصه قوامنه کتوروب حفظ اولنه مقدار استعمالی بش حبه دن ثلث درهمدن نصف
درهمه وارنجه در معلوم اوله که فی الواقع تریاقدن کما ینبغی خلاصه استخراج اولنمقدن اصل تریاقه
قوت الاثردر وعظیم النفع اولدوغن انکار حکم یعنی دعوی بلا دلیلدر اما طریق مزکور ایله اخذ

اولنان

اولنان خلاصه نک منافعی تریاقک منافعی کبی اولدوغنده اشتباه اولنور زیرا تریاقه ادخال اولنان
عقاقیردن هر برینک کما ینبغی خلاصه لری مفتاح واحد ایله اخذ ایتمک ممکن دکلدر ازجمله استعمال
اولنان مفتاح روح الشراب اولورسه صمغ عربی امثالی صمغک خلاصه سین اخذ ایده مز کذلک سکبینج
امثالی لعابیدر دهنیه اولان عقاقیرک خلاصهٔ علکیه سین اخذ ایدر خلاصه وبعسرسین اخذ ایده مز
وقس علیه سائره الحاصل بو طریق عمل اولنان خلاصه تام الجوهر دکلدر ایمدی قدیم الایامدن الی
یوم هذا مجرب اولنمش تریاقک منافعی بو خلاصه ده موجود اولدوغنی مسلم دکلدر تکیف منافعنه
زیاده دردیو ادعا اولنه اگرچه دینلمک ممکندرکه تریاق ترکیب اولنور اجزالری ممتزج اولدقدنه
انده بر تخمر وغلیان حادث اولوب وبرمدتدن صکره منقطع اولور اجزا الجوهر بوره نک کمال اتحادلری
بر طبیعت ثالثه کسب ایتدکلرندن صکره منقطع اولور اجزاء مزبوره نک کمال اتحادلری بر طبیعت
ثالثه کسب ایتدکلرندن ناشیدر بعده خلاصه عملنده صبغنی اخذ ایتمک ایچون ارواح تلویندن
بر روح ایله معا بطن فرسده یاخود سائر مواضع حاره ده تعفین اولندقدن صکره اول ارواح ایله
دخی امتزاج تام حاصل ایلدی ایمدی اجزاء تریاقک کما ینبغی خلاصه سین ارواح تلوین واسطه سیله
اخذ ایتمک ممکندر ولکن بو دعوی تسلیم اولنه دخی صورتنده سؤال آخر وارد اولورکه احتمالدر
که بعدکه تریاقک منافعی اجزاء رقیقه طیاره واجزاء غلیظه سنک مجموعنده اوله خلاصه عملنده
ایسه تعفین واسطه سیله اجزاء رقیقه سی طیار واجزاء غلیظه سی رقیق اولور بعده قوام ویرمک
ایچون طبخ یاخود تقطیر اولندقده اجزاء رقیقه سی بالکلیه طیران ایدوب اجزاء غلیظه سی رقیق الجوهر
ومتکاثف اولدوغی حالده اسفل ماده باقی قالور بعضیلر بو خلاصه نک عملنده اجزاء تریاق منفرداً
اخذ ایدوب هر برینی علی حده مفتاح مناسب ایله قانون اوزره خلاصه ایتدکدن صکره تریاق
ترکیب ایلدکی ترکیب ایدرلر بو طریق ایله عمل اولنان خلاصه ده دخی شبهه وارددر زیرا تریاقده لحوم
افاعی وافیون وعسل واساس اولدقلری کبی ادخال اولنان افاویه نک اجزاء طیاره عطریه لری
دخی ملاک الامردر افاویهٔ مذکوره نک خلاصه لری استخراج حالنده اجزاء عطریه لری طیران
ایدوب خلاصه لری ناقص الجوهر اولنمش اولور مگرکه افاویه نک روح شراب ایله صبغنی اخذ وبعد
التصفیه حمام ماریده نار لینه ایله تقطیر اولنوب اول روح افاوی ضایع اولمسزین مقابله دن
اخذ اولنه بعده اخذ اولنان روح ایله قاصنی امثالی صمغک خلاصهٔ علکیه لری اخذ اولندقدن
صکره ترکیب اولنوب حکاکه افاعی خلاصه سین استخراج حالنده ضایع اولان ملح طیاری بدله بر مقدار
ملح طیار افاعی الحاق اولنه بعضیلر اجزاء تریاقی علی حده خلاصه ایتدکدن صکره ترکیب ایدوب
افاویه نک ضایع اولان اجزاء طیاره سی بدلنه افاویهٔ مزبوره دن بر مقدار اخذ وتقطیر
ایتدکدن صکره ترکیب اولنان خلاصه یه الحاق ایدرلر بوندن صکره معلوم اوله که بو محلده تطویل
کلامدن مطلوب اولان بالمناسبه بعضی قواعد لازمه یی بیان وتعلیمدر زیرا تریاق وسائر
معاجین وحب قوقیا وحب ترمسین وحب عرجی امثالی ادویهٔ مرکبه نک خلاصه لرین استخراج
مراقی اقدام اطباء کیمیائیه دندر **خلاصهٔ تریاق الاسمانیه** بو خلاصه یی تریاقه اضافت
تریاقک ارکانی کبی منافعی بو خلاصه ده اولمغله واسمانیه ایله وصف اولنمق الطاف الهیه دندر
مناسبتله در جمیع سمومات واهویهٔ ردیه وآفت یه مقابل ومقاوم اولور اداوات واخلاطک
تولدنه وحدتنی تسکین ایلر اوجاع نوازلیه یی قطع وسهری ازاله ایدر بلسان عزیز یدقوت
ویروب بدن انسانی عفونتدن حفظ ایدر تفریح قلوبده عدیم النظیردر سائر منافعی

تریاق اندروماخسه مماثل ومعادلدر صنعتی بودر دارچینی سیلانی اون ایکی درهم قصب الذریره
وسلیخه وقسط وفلفل ابیض واسود وادخر مکی وسنبل هندی واسطخودوس وزرنباد
وزنجبیل الیشر درهم هیل بوا وحب بلسان وکبابه وساذج هندی وخولنجان وقرنفل
وبسباسه وسنبل رومی هر برینک درت درهم دارفلفل اوج درهم عود هندی ایکی درهم
اخذ اولنوب بعد الدق روح شراب ایله قانون اوزره کما ینبغی صبغلری استخراج وحفظ اولنه
بعده ورد احمر واسقوردیون وابرسا ومرزنجوش وحرو ودارشیشعان وصندل اصفر وغاریقون
وشوکة المبارکه وبزر شلجم البری اون ایکیشر درهم کابلی وفودنج جبلی ومشکطرامشیع اقریطی
وفراسیون ابیض وانجلیقا وبنطافیلون وراوند چینی وطودریشلا وبزر فطراسالیون هر
برینک التی درهم حب الابهل وقیصوم وکمادریوس وکمافیطوس وسعتر اقریطی وجعده
وکحلیل الجبل وسلیخه صغیرة الورق واسقابیوزا وزراوند مدحرج واسارون وسعد کوفی
واصل مشکطرامشیع ابیض وراسن وجنطیانا وایمپراطوریا واصل الحو واصل طرغیون و
فوة صغیر وکبیر ولوف الحیه وسجیسا وبذر ذهر بنادق ونانخواه وحماما وانیسون وحب الانج
وبزر الرازیانج وبزر هیوفاریقون وسیساالیوس وبزر جرجیر ابیض هر برینک التی درهم
حب الغار وزهر هیوفاریقون وزهر قنطریون وزراوند طویل وعود الصلیب ودوقو اقریطی
ایکیشر درهم اخذ اولنوب ماء القراح المقطر ایله بالدفعات نقع وطبخ ایله تماما صبغلرینی اخذ
ایدوب ارضیه لرین وبلاده روح شراب ایله صبغلری اخذ اولنان اقاویلک ارضیه لرین مجموعا
احراق ورماد ایدوب ماء القراح المقطر ایله ملحنی اخذ واخراج ایدهلر بعده بلاده ذکر اولنان روح
شراب ایله اخذ اولنمش صبغ اقاوی بو صبغه الحاق اولنوب حمام ماریده تقطیر اولنه الا روح اقاویک
خروج ایدر کن روح تریاق تسمیه اولنور حفظ اولنه بعده خروج ایدن ماء مقطره ماء تریاقی دیرلر
اسفل قرعده خلاصه قالور اشبو رهتیده ده اخذ اولنان ملحی بو خلاصه یه الحاق ایدهلر بعده عنصل مطبوخ
مدبر ولحم الافاعی المدبر المسحوق هر برینک قرقر سکز درهم طین مختوم مدبر التی درهم طین ارمنی
وقرون الایل المحرق هر برینک درت درهم اخذ اولنوب مسحوق تریاقی ایله ترطیب وخلاصه مزبوره یه
الحاق اولنه بعده بلسان ودهن جوز بوا اون ایکیشر درهم ودهن قرنفل بر درهم دهن الکهربا
المطفور برچی درهم روح الزاج درت درهم اخذ اولنوب خلاصه مزبوره یه الحاق وجیدا
مزج اولنه خلاصه مندروس واصطرک قاطر هر برینک درت درهم مصطکی ایکی درهم لبان
ابیض التی درهم خلاصه الزعفران المسحوق بروح الشراب سکز درهم اخذ اولنوب مصطکی
ولبان ناعما سحق اولندقدن صکره بلاده محفوظ اولان روح تریاق ایله صلایه اوزرنده سحق
ایله کما ینبغی حل ایدوب خلاصه مزبوره یه الحاق اولنه بعده خلاصه الافیون المستخرجة بالخل المقطر
یکرمی درت درهم رب قسطاوس واقاقیا وسکبینج هر برینک درت درهم مرصافی وقاسنی
وجاوشیر هر برینک ایکی درهم اخذ اولنوب خل مقطر ایله حل اولندقدن صکره خلاصه قوامنه
کتوردیلوب خلاصه سابقه یه الحاق اولنه بعده صمغ عربی درت درهم رب السوس اون ایکی
درهم اخذ اولنوب بلاده محفوظ اولان ماء تریاقی ایله محلول الذلک التی درهم ترنجبین خراسانی
روحیله حل اولنمش قفر الیهود ایکی درهم جوهر الجند بر درهم اخذ اولنوب ما سبقه الحاق
مبارک تسمیه اولنوب عود چینا بوس تام طیبینه نسبت اولنور بعده بو خلاصه دن بر
التی درهم اخذ اولنوب بلاده محفوظ اولان روح تریاقی ایله نقع وتعفین وروح مزبور

ملون

ملون اولنجه قدر اخذ ایدوب ارضیه سنه بالدفعات روح شراب وضع ایتمکله خلاصه عکسیه سین
بالکلیه اخذ ایتدکدن صکره بلاده محفوظ اولان تریاقی ایله دخی بر قاج دفعه نقع ایدوب خلاصه
دن بقیه سنی تماما اخذ اولنوب بعده روح الملح وروح البارود ایله حدت ویرلمش خل مقطر ایله
نم وتعفین ایدوب بر مقدار دخی صبغ اخذ وحفظ ایدهلر بعده ارواح مصبوغه‌یی حمام ماریده ده
طبخ یاخود تقطیر ایتمکله خلاصه قوامنه کتوردکدن صکره لبن المرجان ولبن اللؤلؤ سکزر درهم اقلیمیای ذهب
دن بر ویاقوت مدبر وزمرد هر برینک التی درهم باد زهر حیوانی وباد زهر معدنی وملح المرجان
وملح اللؤلؤ هر برینک درت درهم باد زهر ماری وطین مختوم وقرن الوحید المدنی وعظم قلب الایل
هر برینک اوچ درهم عنبر اشهب ایکی درهم الحاق اولنوب حفظ اولنه مقدار استعمالی اوچ
حبه دن اوچ قیراطه وارنجه **خلاصهٔ جامعه** خلاصهٔ پنجاغوغون وخلاصهٔ قاتیلیقون دخی
دیرلر بو بر دوادر که بدن انسانه مضر اولان حوادثک هر نوعینی دفع وسهولت ایله تنقیه ایدوب
اخراج ایدر صنعتی بودر صبر اسقطوری وجلاپا الیشر وقیه راوند چینی وسنا مکی
اون ایکیشر درهم سقمونیا بر وقیه حربق اسود وتربد ابیض هر برینک اوچر وقیه اخذ اولنوب
بعد الدق بر شیشه‌یه وضع واوزرینه مقدار الکفایه روح الشراب القا اولنوب حمام ماریه ده
روح الشراب ملون اولنجه ترک اولنه بعده اوزرندن دخی جرعه ایدوب اخذ وینه تکرار روح
جدید وضع ایدهلر حتی وضع اولنان روح ملون اولمزاولنجه روح تکرار ایدهلر بعده ارواح ملونه‌یی
اخذ وحمام ماریه ده طبخ ایدرک خلاصه قوامنه کتوره‌لر **خلاصهٔ دیاسنا** یعنی خلاصهٔ دواء
سنا مکی دیمکدر بو مسهل خفیف ولطیفدر که هر مزاجه علی الخصوص سوداوی المزاج اولنلره مناسبدر
صنعتی بودر سنا مکی منقی درت وقیه جلاپا وبسفایج ایکیشر وقیه غاریقون ابیض وحربق
اسود نصف وزراوند چینی بر وقیه بزر رازیانج نصف وقیه دارچین سیلانی وادخر مکی ایکیشر
درهم زنجبیل ابیض ودرنباد بر درهم اخذ وماء القراح ایله نم ومکان فاتره ده اوچ یا درت
کون ترک ایتمکله صبغنی استخراج ایدوب بعده ارضیه‌یی ماء القراح الجدید ایله تکرار نم ایله
بالکلیه صبغنی اخذ اولندقدن صکره مصبوغه‌یی خلاصه قوامنه کلنجه تبخیر ایدهلر بعده دهن انیسون
ودهن قرنفل ثلث درهم ضم ایدوب حفظ اولنه مقدار استعمالی بر درهمدن درت ثلث درهمه وارنجه
خلاصهٔ رحمیه ادویهٔ رحمیه نک جنطیر وجعیل اسراوند نقد زیرا احتناق رحم هر نقد
شدیدا ولورسه سببنی ازاله ایتمکله دفع ایدر احتباس حیضدن ویا بر ضرب شیدن ناشی علل رحمیه
مایوس البرؤک کلسنی اذهاب ایدر حرکت رحمی کما ینبغی تسکین ایدر صنعتی بودر ثمرهٔ الحمان الکبیر
وثمرهٔ الحمان الصغیر درهم وقیه اصل فاوانیا واصل برنجاسف واصل مشکطرامشیع ابیض واصل
فاشرا ایکیشر وقیه دبق البلوط وبرزنانخواه وفلسنموت وبادرنجبویه وسلیخه بر وقیه زعفران
وجندبیدستر یاریمشر وقیه اخذ ایدوب قدر الکفایه روح الشراب ایله قانون اوزره خلاصه سی
استخراج اولندقدن صکره مستخرج مزبوره قوتنه قورعیش بعده ماء الرحم باد زهر مشتریقی ایکی
درهم لبن المشتری ولبن صدف اللؤلؤ ولبن المرجان بر مثقال دهن انجلیقا ودهن کهربا ودهن
النارنج بر درهم ضم ایدوب حفظ ایدهلر مقدار استعمالی ثلث درهمدن نصف درهمه وارنجه
اوچ یاخود درت صباح ماء الرحم یاخود ماء حبق الراعی یاخود ماء ترنجان یاخود ماء مطر بهاری
امثالی امیاه مناسبه ایله استعمال اولنه **خلاصهٔ قولنجیه** اسباب بارده ورطبه وریحیه دن
متولد اولان قولنج وایلاوسی ازاله ایدر فضلا تک احتباسندن نشأت ایدن اوجاع شدیدهٔ بطن

وامعانی تسکین ایدر زیرا مواد غلیظه یی ترقیق وریاحی تحلیل ایدر اصحاب مراقك بطنلرینه
حاصل اولان نفخی دفع ایدر صدرك برودتنه واعضاء باطنه نك ضعفنی کیدر درجاتی زحیره مبتلا
اولنلره ومشایخه نافعدر هضمه اعانت وارد امعایه ملاصق اولان اخلاط لزجه یی تقطیع ایدر
صنعتی بودر قشر اصفر النارنج الی وقیه سفوف دواء الکمون وحب الابهل اوچر وقیه اصل السوس
واصل طرغیون واصل فرنجمشك وزرنباد بودرهمی وقیه بزر فطراسالیون انیسون وحب الغار
وحشیشة الذبابه ومرزنجوش ودب السوس بر وقیه قاقوله صغیره وزعفران اونبشر درهم
اخذ ایدوب روح الشرابله صبغنی استخراج وعسل قوامنه کلنجه تبخیر ولنه قدرینه صکره بادروب
ناجیه اوچ درهم قرن الایل المدبر بطریق الغلا بسته وعرقوب الارنب وعرقوب الخنزیر
المدبرین بطریق الغلا سنه ایکیشر درهم کهربا ومدبر لبن المرجان وحجر السماك بودرمثقال
مرق معدنی وباد زهر مشتری وباد زهر حیوانی ولبن الکبریت بر درهم روح الملح نصف
درهم ضم ایدوب تکرار روح شرابله قانونی اوزره خلاصه سی استخراج اولنوب بو خلاصه یه
ادهان بجنده ذکر اولناجق دهن بجلال الریاح دن ایکی درهم دهن بحلیقا ودهن القرنفل ودهن
الکهرباء ودهن المصطکی ودهن البسباسه ودهن الدارجینی ودهن الاترج هر برندن ثلث درهم
الحاق وحفظ اولنه مقدار استعمالی ثلث درهمدن نصف درهمه وارنجه ماء المقولنج یا خود سائر
میاه مناسبه ایله استعمال اولنه **خلاصة للصدر** علل صدریه نك ادویه عجیبه سندندر صنعتی بودر
ورق اسقابیوزا وزوفاء یابس ولبلاب الارض هر برندن اون ایکیشر قبضه فراسیون ابیض
اون قبضه طغرالجبل وراسن اون سکز قبضه اخذ اولنوب بعد الدق معصره دن عصر وتصفیه
صکره حمام ماریه ده عسل قوامنه کلنجه طبخ اولنه مقدار استعمالی بر قاشقدر کونده اوچ دفعه استعمال
اولنوب اوذرینه مطبوخ الصدر استعمال اولنه **خلاصة للنوازل** انواع نوازلیه وعلل دماغیه نك
انواعنه علی الخصوص صرع وعلة العین واذن ووجع اسنان امثالنه ادویه نافعه دندر صنعتی بودر
خلاصه بنجماعوغون عملنده استخراج اولنان صبغه قدر الکفایه صبغ الافیون ضم اولنوب بعده
نار لینده خلاصه قوامنه کلنجه تبخیر اولنه بعضیلر نصف درهم صبغ بنجماعوغونه برجنه صبغ
افیون الحاق اولنجه کرکدر دیمشلر **خلاصة للیرقان** استسقاء ویرقان وسده قولنجیه نافعه
صنعتی بودر ذنب الشاة الطری درت وقیه اصل جلد وینا اون درهم عروق الصفر بر بچق وقیه
خراطین مدبر المحدد درهم قنطریون الصغیر ایکی قبضه فوه دمدبر ایکی وقیه عصارة اللیمون
التی وقیه ماء الهندباء درت رطل اخذ اولنوب بر قرعه یه وضع وحمام ماریه ده قرق ساعت
نقع وعصردن صکره خلاصه قوامنه کلنجه تبخیر ایدوب اکثرینه بر بچق درهم خراطین المدبر الحاق
اولنه کونده اوچ دفعه استعمال اولنه اوذرینه درت وقیه مطبوخ یرقان استعمال اولنه
خلاصة مزیح مفتحة قوة تفتیحیه وتحلیلیه وتجفیفیه سی وار دربکد وطحال وماساریقانك
سده لرینی کرك حدیث وکرك قدیم تفتیح ایدر واورام وصلابتلری ازاله ایدوب جفاف وتقویت
ویرور کذلك مرقق ومصلح مره سوداء اولمغله خولباء ویرقان اسود وصداع ربیع امثالی اخلاط کثیره
محتبسه نك تعفنندن متولد اولان عللری ازاله ایدر سده عروق دمی تفتیح ایدوب بعضلی
طمثی ادرار ایدر صداع ابیض وسوء القنیه واستسقانك اوائلنه ادویه مجربه دندر وحال
ونسانك رطوبت کثیره دن ناشی الات تناسلیه ده واقع اولان استرخاء وضعفی ازاله ایدر
قوة ویرر سیلان منی رجال وسیلان بیضاء منیة نساء هر نقدر عتیق دخی اولور سه دفع ایدر

صنعتی

صنعتی بودر سکر وقیه تمر هندی اخذ اولنوب اوچ رطل عصارة حماض ایله ترابینه بمعول ظرفده
نقع ومزج ایدوب چکردکلرینی اخراجدن صکره بر جوزی طبخ بعده ایکی عدد بیاض البیض الحاق
ایتمکله استینیا پوراطرین تصفیه ایده لر بعده مصفاتی درت وقیه برادة المریخ المطهر ایله بر قرعه یه
وضع ایدوب وراس قرعه یه انبیق اعمی کچوروب مواضع حاره رملیه ده کاه بیکاه بر خشب ایله حرکت
تحریك ایده رك اوچ کون اوچ کیجه ثلث اولنه قدر ان صکره کاغددن چهلقه اولنوب مصفاتی زجاج
باترابینه معول ظرفله حمام رملیه ده خلاصه قوامنه کلنجه طبخ وحفظ اولنه چهلقه دن باقی قلان
حدیدی دخی بعد التجفیف سحق وحفظ ایده لر کذلك طبیب ثانی اکا فولاد مطوّر یجعل التمر هندی تسمیه ایدوب
مواضع عدیده ده استعمال اتمشلردر خلاصة مزبوره نك طعم حدیدیه سی مضمحل اولمغیچون قند
ضم وترکیب ایله حلا ایدوب وکاغددن چرا اولنسه تفتیح وتحلیله محتاج اولان عللرك کلیسنه خلاصه
اقوی ومؤثر اولوب تمر هندی تسمیه اولنور خلاصه نك مقدار استعمالی نصف درهمدن بر درهمه
وارنجه زیاده وناقص دخی استعمال اولنور حسب رأی الطبیب معاجین وخمیرات واقواح
مناسبه ایله ویره لر تمر مریخك مقدار استعمالی ایکی وقیه دن اوچ وقیه یه وارنجه منفرداً یا خود
مایعات مناسبه ایله ممزوجا استعمال اولنه **خلاصة ملینة** تلیین مراد اولنان مرضایه استعمال
اولنور صنعتی بودر صبر اسقطوریا المدبر بعصارة الورد وجلاپا انیکیشر وقیه راوند چینی وسنامکی
اونیکیشر وقیه اخذ اولنوب قدر الکفایه روح الشراب ایله قانونی اوزره صبغنی استخراج ایدوب
بعد التصفیه حمام ماریه ده تبخیر ایدوب خلاصه قوامنه کتوروب حفظ ایده لر **آخر** قنطریون
صغیر وجنطیانا وافسنتین ومرصافی وزهر البابونج واشق وجوز بوا وزعفران هر برندن ایکیشر
وقیه جند بیدستر بر وقیه حاشا نصف وقیه اخذ ایدوب بالاده محرر اولنان ترکیبه الحاق
وروح الشراب ایله قانونی اوزره صبغنی اخراج وحمام ماریه ده خلاصه قوامنه کلنجه تبخیر وحفظ اولنه
خلاصة مسلولین سعال یابس وسعال مسلولین امثالی عللره عظیم الاثردر صنعتی بودر ورق
طغر الجبل وحشیشة الزبیر المیکیشر وقیه عرق السوس سکز وقیه زبیب منزوع العجم ایکی رطل نقاع
الشعیر الغیر المحمول الحادث المصفی اوتوز رطل اخذ اولنوب یکرمی رطلی زائل اولنجه طبخ وعصردن صکره
قوام مناسبه یه کلنجه تبخیر ایدوب حفظ اولنه مقدار استعمالی ایکی درهمدر کونده اوچ دفعه استعمال
اولنه **خلاصة مفتحة** باکره لرده ظهور ایدن علت لونیه واسکوربوط مرضنده زیاده مؤثردر
سده لری تفتیحده عظیم الاثردر علی الخصوص سده طحال وکبد ورحم وماساریقایه منافعی واردر
صنعتی بودر عود هندی وخولنجان وقرنفل هر برندن نصف وقیه دارچین وجنطیانا بر وقیه
اصل اللفت واصل نخل البحری ایکیشر وقیه ورق فودنج وفلسقون وافسنتین بر قبضه فولاد
مبرد الکبریتی سکز وقیه خمر ابیض ومطبوخ الطرطیر ایکیشر بچق رطل اخذ بر قرعه یه وضع اولنوب
مکان حاره ده اوچ کون نقع وتمعین وتصفیه وتصفیه دن صکره خلاصه قوامنه کلنجه طبخ وانجینه
بر وقیه صبر ایکی درهم مرصافی الحاق وحفظ اولنه **خلاصة مقویة** حمیات واوجاع رأسیه واوجاع
مفاصل ونقرس ویرقان واستسقا وسده کبد وطحال امثالی تقویه یه محتاج اولان امراضده استعمال
اولنور شهوت غذائیه وجوهر معده یه قوت ویرر زیرا مواد عامیه نك کلیسنی قی ایله استیصال ایدر
وسائر مغیثات کبی اعضاء باطنه یه مضرتی یوقدر صنعتی بودر سفوف دیارودون بر بچق
وقیه اصل اسارون صحیح واصل فاشرا واصل عرطنیثا بر وقیه قشر اصل فرانقولا وراوند چینی
وعرق السوس ومصطکی یاریمشر وقیه اخذ اولنوب قدر الکفایه روح الشراب ایله بر قاچ کون نقع

ایدوب صفنی اخراج ایدرلر بعده اصل شبرم صغیر مدبر سکز درهم اخذ و مرضوضاً بر زجاجه
وضع واوزرینه بالاده ذکر اولنان روح مصبوغی افراغ ایدوب اون درت کون حرارة معتدلده
ترک ایلدکدن صکره اوزرندن روحی اخذ و یکیدن روح جدید افراغ اولنه بو روح دخی جیداً مطبوع
اولنجه ترک اولنه تا اندن صکره جرا اولنوب مصبوغ اول ایلمه مجموعی خلاصه قوامنه کلنجه تبخیر ایده لر
بعده ملح الزجاج الابیض نصف وقیه غو تحمیه دوطریز زاجیه ایکیشر درهم دهن قرنفل و دهن دار
و دهن جوز بواهر بریندن ثلث درهم ضمله حفظ اولنه مقدار استعمالی بحسب المزاج السن ثلث درهمدن
نصف درهمه وارنجه مایعات مناسبه یا حب کبی استعمال اولنه طعامدن زمان طویل مرور ایتمه‌دن
ویره‌لر کدر قیح ده تعب ویرمیه **خلاصة یقطع الحمیات** دائره ده عند النوبه ویرسه‌لر دفع ایده
صنعتی بودر قنه قنه درت وقیه قنطریون الصغیر وجنطیانا الکبیر وقیه لوف الحیه الورحانی
بر وقیه روح الشراب درت رطل یاخود مقدار الکفایه اخذ اولنوب بر شیشه یه وضع وحمام ماریه ده
روح مزبور ملون اولنجه ترک وبعد التصفیه رطوبت زائده سین تبخیر ایله ازاله ایدوب خلاصه
ملائمه قوامنه کتوره‌لر مقدار استعمالی سدس درهمدن نصف درهمه وارنجه‌دک

الفصل الثالث فی الراتیانجات المعموله المستعمله فی الطب

معلوم اولسون که متأخرین
بعض اشجار و اصولک اجزاء علکیه سین تفریق و اخذ ایدوب علی حسب الاقتضا استعمال ایدرلر
راتیانج جلاپا صنعتی بودر بر رطل جلاپایی دق محکم دق ایدوب اوچ رطل روح الشراب ایله غمر اولنوب
مکان فاتره ده ترک ایده‌لر بعده روح مزبور ملون اولدقده جرعلقه ایله اخذ اولنوب مسوال مجرد
اوزره عکری بر قاچ دفعه دخی روح الشراب ایله غمر و مواضع فاتره ده ترک و روح مزبور ملون اولدقده
اخذ اولنه تاکه اندن وضع اولنان روح ملون اولمزا اوله بعده ارواح مصبوغه‌یی بر جرعه یه قیوب
حمام ماریه ده تخمینا یوز درهم قالنجه تبخیر اولنه بعده حار ایکن یوز درهم مقداری ماء بارد
الحاق اولنه لبن مثال الابیض اللون اولوب بر مدت ترک اولنه قدح اسفله ترسیب کبی علکی بر
جوهر رسوب ایدر آنی ماء القراح یاخود میاه عطریه ایله ترسیبین غسل ایدرک بی غسل ایدوب
مزوج ظرفده تخفیف ایده‌لر لکن ظرف مزبوره اولا دهن لوز طلا اولنمق مناسبدر که جوهر مزبور
قودیوب سائر صموغ کبی اولدقده ملتصق اولمیه مقدار استعمالی درت حبه دن اون حبه یه دک
راتیانج سقمونیا قدر الکفایه سقمونیای انطاکی اخذ و دق اولنه قلنصکره بر شیشه یه وضع
واوزرینه غمر ایده جک قدر روح الشراب وضع ایده‌لر ملون اولدقده اخذ و ینه روح الشراب جدید
وضع ایتمکله تماما لونی اخذ ایده‌لر لون دت نام طیب اخذ اولنان ارواح مصبوغه‌یی جمع و جرعه
علقه دن صکره مثلی قدر ماء القراح القا ایدوب لبن مثال الابیض اللون اولدقده بالکلیه روح خروج
ایدنجه تقطیر ایدوب و بطن قرعه ده صمغ اسفل رسوب ایدوب اجزاء مائیه اوزرینه کلور
کذلک طیب مسفوردرکه جلاپا و سقمونیانک عقاقیر مسهله‌نک صمغلرینی اخراجه روح
شراب غایت بالدفعات تقطیر اولنمش روح الشراب خالص دن اولی و انسبدر زیرا روح الشراب
المعالی ایله اخذ اولنان صمغک قوة مسهله‌سی زیاده اولور اما روح الشراب کما ینبغی اجزاء مائیه‌سندن
تصفیه اولنمیوب صورتده جلاپا و سقمونیانک امعایی تحریک ایدیجی اجزاء صمغیه‌لری روح شراب
خالص دن زیاده منکسر اولوب اخذ اولنان صمغک قوة مسهله‌سی ضعیف اولور کوردکن مستحکم
صمغ سقمونیانک اسهالی اصل سقمونیادن خفیف اولور اما روح مزبور ایله عود الغیاق امثالی
معرقاتک صمغی اخذ اولنسه قوة تعرقیه‌سی زیاده اولور **راتیانج عود الغیاق** حرقه لطیفنده

دمی تصفیه ایدوب ریاح غلیظه‌یی تحلیل ایدر طریق استخراجی عینیه راتیانج جلاپا کبیدر
راتیانج عود ماوردی استخراج دهن عودک عملی اولیلد و عود مسحوق بر شیشه عنبر و مزج اولنوب قهوه ایله
استعمال اولنور عود دخی سحقده عسرت عظیمه وارد اما بونک سحقی زیاده اسهل ایله

الباب الحادی عشر فی الاکاسیر و الاصباغ و الجواهر المستعمله و هو مشتمل علی ثلثة فصول

الفصل الاول فی الاکاسیر

اکسیر اترج امراض قلبیه‌نک انواعینه نافعدر
دماغه و معده یه قوت ویرر حرارت کبدی تعدیل ایدر مفرح القلوبدر صنعتی بودر قشر اترج طری
بر رطل روح الشراب درت رطل اوچ کون مکان حارده طوره بعده قرعه و انبیق ایله تقطیر ایده
مقطرک ایچنه زعفران بر درهم سکر طبرزد اوتوز ایکی درهم ماء الورد و عصاره حماض الاترج
ایکیشر درهم ضم اولنه استعمالی درت درهمدن سکز درهمه وارنجه **اکسیر باد زهریه** ادویه بلسانیه دندر
حمیات ردیئه و بائیه امثالنده دفع علت و حفظ صحت ایچون استعمال اولنور صنعتی بودر قدر الکفایه
سفوف تریاقیه ایکی درهم زعفران اوچ درهم مرجان زی الحال ایدوب نصف رطل روح حب الافلی
ایله صبغی اخراج ایتدکدن صکره جرعلقه اولنوب صبغ مصفایه دهن الابهل و دهن الکهربا ایله عمل
اولنمش بلسان الکبریت قدر الکفایه ملح طیار کهربا بر بچق درهم ملح طیار و قرن الایل بر درهم کافور درت
ثمن درهم حل اولنه مقدار استعمالی حفظ صحت ایچون اون قطره دن یکرمی قطره یه وارنجه دفع علت
ایچون سدس درهمدن ثلث درهمه وارنجه **اکسیر جامع** جمیع اخلاطی اسهال ایدر مزاجده و هم
طبیعته مناسبدر حفظا قوت ویرر صنعتی بودر راوند چینی بر بچق وقیه سنبل الطیب صندل ثلثه
عرق برندن بر درهم روح العرعر التمش درت درهم حمام ماریه ده سکز کون تخمیر اولنوب بعده جرعلقه
ایله ایچنه روح راتیانج قرق سکز درهم حب ابهل اوتوز ایکی درهم غاریقون و دارچینی سکزر
درهم زنجبیل بر بچق درهم جوز بوا و چلاپا اون بر درهم تربد اون ایکی درهم سورنجان سکز
درهم بسفایج و لوف الحیه و اسارون اوچر درهم خربق اسود و ماوردیون المنشر بچق درهم قشر اترج
و قشر نارنج دردر درهم بنفشه و لسان الثور و زهر رتمه یازدیشر قیطه سنامکی و حب العرطم
ارخ ایکیشر درهم حب المرور اوچ درهم بسباسه بر درهم روح الانیسون درت یوز درهم اون
بش کوندنصکره جرعلقه ایده‌سین مقدار استعمالی سکز درهمدن اون ایکی درهمه وارنجه **اکسیر حیات**
امراض معده و صرع و استرخایه نافعدر ریاحی تحلیل ایدر مسخن‌در ارواحی انعاش ایدوب قلبه قوت
و فرح ویرر و سکته مرضنه نافعدر صنعتی بودر جوز بوا و بسباسه و دارچین سیلانی بر ر وقیه قرنفل نصف
وقیه قشر اصفر النارنج و قشر اصفر الاترج اوچر درهم زعفران الخالص ایکی وقیه اخذ و بر شیشه یه وضع و اوزرینه
اوچ رطل روح الشراب الخالص صب اولنه بعده مکان فاترده اوچ یاخود درت کون ترک اولنوب بعده جرعلقه
ایله تصفیه و حفظ اولنه **اکسیر ذو الخاصة الحلو** امراض ردیه و مراقیه و رحمیه و معدیه و امتلاییه یه عظیم النفعدر
نقصان الشهوه‌یی دفع ایدر خارجده قروح وسیخه‌یی پاک ایدوب تدبیل ایدر صنعتی بودر مر صافی و صبر
اسقطوری و زعفران هر بریندن بر وقیه اخذ اولنوب سکز وقیه روح الشراب الطرطیری ایله درت بش
کون تخمیر دنصکره کاغددن مصفاتده وضع و تصفیه و حفظ اولنه مقدار استعمالی اوتوز ایکی قطره دن
اوتوز قطره یه وارنجه **اکسیر ذو الخاصة الحامض** منافعی عینیه اکسیر ذو الخاصه الحلو کبیدر لکن مواد حامضه
اصحابنه مناسب اولمیوب آنلره اکسیر الحلو ویرلکدیکی بعض و جاعی تسکینده ما سبق دن قوی و سریع
التأثیردر بعضیلر نقصان الشهوه و بطلان الشهوه امثالنده عظیم النفعدر دیمشلر لکن علل مزبوره نجاست
معده دن اولدیغی صورتده در اما نجاست حامضه دن اولورسه مناسب اولان اکسیر الحلو ویرلکدر صنعتی بودر

اکسیر النوم بو دخی زمان وباده
بوده دن نوم عتیق اوفن
مستعملدر صنعتی بودر رطل حام ماد بیروده
عند عراق درت رطل اجنه بینه نوم عتیق
تقطیر اولنه بعده اجنه بینه تقطیر ایده‌لر اولن
اون عدد قتوب بینه تقطیر ایده‌لر
درهم کافور قتوب بینه تقطیر ایده‌لر اولنه
مقدارا استعمالی برقاشقلدر ماء شعیر
المبارکه ایله ع

[illegible]

اکسیر ذو الخاصة الوبائیه طاعون وحمیات ردیه وسساریه وعلل وبائیه نك حمله سندن
دفع علت وحفظ صحت ایچون استعمال اولنور صنعتی بودر مر صافی وصبر اسقطوری و زعفران
هر بریندن درت درهم اخذ و بر شیشه یه وضع ایدوب اوزرینه ایکی وقیه روح قرن الایل ودرت
وقیه روح الخمر الخالص افراغ اولنوب درت یا خود بش کون حمام فاترده ترك ایدلدکدنصکره روح مصبوغ
جرعلته ایله تصفیه وحفظ اولنور مقدار استعمالی اکسیر ذو الخاصة الحلو کبیدر اکسیر راسیه
خوخما تویس نام طبیبك اختیار ایلدیکی علل راسیه باره ده ادویه کافیه دندر صنعتی بودر اصل قاقلنیا
قاقلیغا و بورنیدان وفووج وطورمنیلا ودرونج عقربی وعود الغیاق وحشب بروانه وبیس
وشجرة البقس ایکیشر وقیه اکلیل الجبل و مرزنجوش وورق السلیخه وزهر الاخلامور وسوسن ازرق
برنه هر حشیشة الفلج وزهر قاوانیا یارمیشر قبضه ورد احمر بر قبضه کهربا ودیق البلوط بر درهم
براده قرن حماری الوحشی وقرن الایل بر درهمی وقیه بزر فلونیا و بزر الرازیانج و بزر ریحان بر در
وقیه تلادری التی هر دانه اخذ اولنوب قدر الکفایه روح الشراب الراسی ایله اسکر کون تعفین ایدلدکدنصکره
محکم مصرا بدروب بعد التصفیه بر رطل شراب زهر قاوانیا ضم اولنوب بر مدت دخی تعفین قیحفظ
اولنور مقدار استعمالی ثلث درهمدن نصف درهمه وارنجه معلوم اولمکر بو ترکیبده روح الشراب الراسی
مراد اولن روح شرابدرکه روح الزاج ایله اتحاد حاصل ایدنجه اوچ درهم شنکرف استخوینی ونصف وقیه
ملح طعام ونصف وقیه ملح الطرطیر ازرینه مکررًا تقطیر ایتمش اوله اکسیر رحمی حیضی مدر
وسده لری مفتح واختناق رحمه نافع صنعتی بودر جند بیدستر التی درهم زعفران التی درهم
قدر الکفایه عرق ایله بیری کون تعفین دنصکره جرعلته ایدوب ایچینه خلاصه بر نجاسف اوتوز
ایکی درهم ملح لولو اسکز درهم دهن انجلیقا دهن انیسون ودهن کهربا ایکیشر درهم سنکسن
کون تعفین اولنه مقدار استعمالی ثلث درهمدن نصف درهمه وارنجه اکسیر زاج ادویه
شرعیه دندر وحموی بومعده دخالا و نظیری کتب اقرابادینیه ده موجود اولمدیغنه تجربه شاهد
عادلدر اکو ماء اصطما خیقون منحنت یا خود ماء نعنع مجمد امثالی اخیاه مناسبه ایله استعمال
اولنه امراض معده نك هر نوعنه اسرار عجیبه دندر امعایه دخی قوت ویرر واعضاء رئیسه باره ده
تسخینی ایدر اشتهایی آچر وصرع وسکته دن محافظه ده عظیم المنفعه در دماغی تنقیه ایدوب
راس وجمیع اعضادن رطوبات نوازلیدی تخفیف ایدوب اوجاعلرین تسکین ایدر صرع
علتنده ماء قاوانیا وماء سوسن ازرقی ایله وبحار معده دن ناشی اوجاع راسیه ده ماء
القسطران ایله وانواع حمیاتده ماء قنطریون وماء شوکة المبارکه ایله استعمال اولنور صنعتی بودر
خولنجان بر بچق وقیه قصب الذریره بر وقیه نعنع مجمد وساالویا یارمیشر وقیه دارچینی سیلا
وقرنفل و زنجبیل ابیض اوچر درهم جوز بوا و کبابه ایکیشر درهم عود هندی اجود وقشر
الاترج بر دره هم سکر النبات اوچ وقیه اخذ اولنوب بعد السحق روح الشراب ایله غسل
قوامنه کلنجه ترطیب اولنه بعده بو ممزوجی بر شیشه یه وضع ایدوب واوزرینه درت بر مق
مقداری تجاوز ایدنجه روح زاج غناسی یا خود روح زاج حدیدی افراغ و شیشه محکم سد
اولنوب شهر اکاملا مواضع حالیه حاره ده ترك دنصکره اوزرینده روح زاج مصبوغنی اخذ
و بر بیند مقدار کفایه روح شراب قیتوب بر ایام مکث و بو روحی دخی جرعلته ایله اخذ ایله لر بعدا
روحین مصبوغین مزج وآلت هرمسیه یه وضع ایدوب محتوما اون درت کون حمام مادیه ده
دورایتدروب حفظ ایده لر مقدار استعمالی سدس درهمدن ثلث درهمه وارنجه اکسیر صحت

حفظ صحت ودفع علتده ادویه مختاره دندر صنعتی بودر سناء مکی درت وقیه عود الغیاق واصل
الراسن المجفف وانیسون وکراویا وکزبرة الحدبر وعرق السوس المحکوك هر بریندن ایکیشر وقیه زبیب المنزوع
العجم سکز وقیه روح الشراب العامی التی رطل اخذ اولنوب مکان بارده ده قرق سکز ساعت ترك ایدلوب
استبین ابو الطیبدن تصفیه دنصکره حفظ اولنه معلوم اولمکه بو اکسیره بعض اطبا ملح الطرطیر وراوند چینی
وسقمونیا و انطاکیا امثالی ادویه مسهله ضم ایتمکله عمل ایدرلر مقدار استعمالی عند النوم بر یا خود ایکی ملعقه
وعلی الریق اوچ یا خود درت ملعقه در اکسیر صرع امراض قلب ودماغك انواعنه نافعدر سکته دن
اوچ ساعتده صرعی طفوز کوننده دفع ایدر صنعتی بودر زاج اصفر بر بچق رطل خشب الدبق
وظلف حمار الوحش وحب قاوانیا بررو وقیه ماء الرقبه یه وضع ایدوب تقطیر ایده سن تقطیردن
بر رطل جند بیدستر ودواء المسك هر بریندن نصف وقیه بلادر التی درهم روح الشراب درت رطل
ملح قاوانیا محلول ولولؤ محلول ومرجان بر دره هم دهن انیسون ودهن کهربا بر بچق درهم
اوتوز کون تعفین ایده سن مقدار استعمالی نصف قاشقدن بر قاشقه وارنجه ماء قاوانیا المدبره سن
اکسیر کافوری طاعون ووبایه وعلل سساریه یه عظیم النفعدر حفظ صحت انسان ودفع علت
ابدان ایچون استعمال اولنور واختناق رحمه جدا نافع اولان دوا الردندر صنعتی بودر کافور
قیصوری نصف وقیه روح الشراب المصبوغ بالزعفران التی وقیه اخذ ایدوب هاون حجر یده
کافوری بر مقدار دق بعده اوزرینه روح مصبوغی القا و تحریك ایده رك روح ایله کافوری حل
ایدوب حفظ ایده لر مقدار استعمالی ثلث درهمدن اکسیر للضیق النفس امراض ریه یه مناسبدر
وعلل امعایی ازاله ایدر مزاج مشایخه مناسبدر امراض صدر وسعال واورام داخله واخلاط لزجیه
مناسبدر صنعتی بودر راسن قرق سکز درهم بسفایج ایرسا بکریمی درر درهم بصل العنصل
اوتوز ایکی درهم ظفر الخیل وفراسیون وزوفا و بولونار یا واسقا بیوزا ایکیشر بچق قبضه
ساالویا واکلیل الجبل بر در بچق قبضه شوکة المبارکه ونعناع وکاکنج بر ر قبضه حب العرعر ودارچین
درر درهم بزر انجره وزرازیانج سکز درهم انیسون التی درهم روح العرق بیك درهم
التی کوندنصکره ربعی قالنجه تقطیر ایدوب حمقطری ارمنیه سنه ویروب ایچنه زهر کبریت
اون ایکی درهم عسل بعده سکز درهم میعه سیاله و زعفران درر درهم زهر عقاب التی درهم
بکرمی درت کوندنصکره ایچنه یوز درهم شراب زوفا قته سن مقدار استعمالی نصف درهمدن
بر درهمه وارنجه اکسیر تقویی امراض کلی ومثانه یه نافعدر جمیع اقربخیان جرمانیات فرانسه
راسپاینده حکما سنك معتبر لریدر صنعتی بودر زنجبیل ودار فلفل درر درهم دارچینی جوز بوا
بشر درهم بسباسه وقرنفل وقاقوله وکبابه اوچر درهم بزر انجره و بزر جرجیر سکز درهم
لسان عصفور اون درهم فستق شامی درت درهم عراق درنبوز درهم شراب قدیم ایکیوز
درهم ماء زهر الاترج التی درهم بش کوندنصکره حمام ماریه ده تقطیر ایدوب مقطراته ایچنه
اصل الساطریون اوتوز ایکی درهم بصل الزعفران شقاقل طری سکز درهم خصیة الدیك سترة
السقنقور یکرمی درر درهم دماغ عصفور وجوز هندی اون ایکیشر درهم حمام ماریه ده
اون ایکی کون دوره بعده بر ساعت قدر طبخ ایدوب ایچنه عنبر اشهب اوچ بچق درهم دهن
دارچینی بر بچق درهم دهن قشر الاترج نصف درهم سکر ابیض اون التی درهم شراب القرمز و
مرتا جوز بوا اوتوز ایکیشر درهم مهتاب زنجبیل اون التی درهم حمام ماریه ده بش کون تعفین اولنه
مقدار استعمالی سکز درهمدن اون التی درهمه وارنجه قبل الجماع بر ساعت شراب ایله ویره لر اکسیر وبائی

قرولیوس نام طبیب نامدارك اختراعیدر ادویه دندر باشدنك اشرفی واعظمیدر حرقیق ایله موادسمیه یی
ازاله ایدر دفع علت وحفظ صحته استعمال اولنور صنعتی بودر زهر الکبریت اوچ وقیه دهن
کهربای المعطر بره نصف اخری ایکی وقیه دهن حب الابهل سکز وقیه اخذ اولنوب معاً برشیشه یه
ایله مسدود الفم مواضع حاره ده گاه گاه تحریك ایدرك بکرمیشه حل اولنجه ترك ایدرلر بعده بررطل
تریاق بندقی خالصك روح شرابیله صبغی اخذ ایدوب بعد التصفیه خلاصه قوامنه گلنجه حمام
ماریه ده تقطیر اولنه بعده ابنجیقا واصل راسن وحب الابهل اوچر درهم اخذ اولنوب روح
شرابیله صبغی اخذ وتصفیه دنصکره تریاقدن اخذ اولنان خلاصه یی وکبریت ایله عمل اولنان
دهنی الحاق ایدوب الت دوردیه ایله حرارت خفیفه ده اون درت کون تعفین اولنوب حفظ
اولنه مقدار استعمالی دفع علت ایچون ثلث درهمدن ثلثان درهمه وارنجه حفظ صحت
ایچون درت بش قطره کفایت ایدر ماء اسقوردینا امثالی مایعات مناسبه ایله استعمال اولنه

الفصل الثانی فی الاصباغ **صبغ ابهل** استسقاء وسدد قویه ماساریقا
وحصاة کلی وقولنج امثالنه منفرداً علاج قویدر صنعتی بودر حب الابهل بروقیه روح الابهل بر رطل
اخذ اولنوب برشیشه یه وضع وحمام ماریه ده برمدة تهضیم اولنوب بعد جرعلقه ایله تصفیه دنصکره
حفظ اولنه مقدار استعمالی ایکی قاشیقدر کونده اوچ کره استعمالی اولنه **صبغ انتیمون** نجبه
اطباسی رئیسلرندن هلمونت نام طبیبك اختیاریدر ادویه معرقه مقامنده استعمال اولنان
دوالرك جملهسندن مؤثردر مسهله لری تکفیه ایدر مواد غلیظه ولزجه یی تقطیع وترقیق ایدر و
دمی تصفیه ایدر صنعتی بودر انتیمون انکروسی نصف رطل نارج وطرطیر علی السویه احراق
اولنوب اندن استخراج اولنمش ملحدن ایکی وقیه اخذ اولنوب معاً سحق اولنه تبدیل نصکره
بربوطه ایله نار شدیده یه وضع ایدوب احتماماً حاصل ایدنکدنصکره اوزرینه برمقدار فحم سحق
رجم اولنه فحم مزبوری محترق اولوب زائل اولورسه برمقدار فحم رجم اولنوب محترق اولدقده ای
تکرار رجم ایدرك فحم مزبور محترق اولمز اولنجه رجمدن خالی اولمیه لر بعده برساعت مقداری
نار شدیده ویروب ناردن تنزیل وتبرید ایدهلر بعده سحق وبرشیشه یه قیوب اوزرینه روح
الشراب الخالص قیوب مواضع فاتره ده روح مزبور رنكلنوب اولنجه ترك اولنه بعده جرعلقه وحفظ
اولنه مقدار استعمالی درت قطره دن یکرمی قطره یه وارنجه ادویه مناسبه ایله استعمال اولنه
صبغ بادزهریه نوفلیوسك اختیاریدر مواد ردیه وسمیه یی تحریق ایله ازاله ده ادویه
مؤثره دندر صنعتی بودر خلیط سادج وسکباج روح طین مختوم بروقیه قونتره یروه و
جدوار هر برندن اوچ درهم وثلثان درهم اسقوردینا طوز درهم وثلث درهم انجلیقا
التجه درهم اخذ اولنوب برشیشه مسدود الراس ایله مواضع فاتره ده سکز کون تقع اولنه بعده
ایکی درهم جوهر قشر الاترج وثلثان درهم خلاصه زعفران ودرت درهم معجون قرمز الحاق ایدوب
برقاچ ساعت دخی ترك ایتدکدنصکره جرعلقه وحفظ اولنه مقدار استعمالی ثلث درهمدن بر
درهمه وارنجه مایعات مناسبه ایله استعمال اولنه مثلا نوفلیوس حیات ردیه ووافده ده
بوطریق ایله استعمال ایدر ماء اسقوردینا وماء شاهترج بارمیشر وقیه شراب حماض الاترج
بروقیه صبغ بادزهریه ایکی درهم معجون دیاسنتا سدس درهم اخذ ایدوب بعد المزج علیله
اسقی اولنه **صبغ ذو الخاصه** حولیا وشقیقه ودوار وفلج ونوازل وضیق الصدر وسعال
وضعف معده وضعف قلب وخفقان ربع وحصاة اصحابنه ادویه مجربه دندر مشایخه

دخی قوت ویردیکی بطریق ایله صنعتی بودر روح شراب انیسون اون التی وقیه اکسیر ذو الخاصه
بروقیه معجون قرمز نصف وقیه زهر قرنفل بستانی الاحمر بر درهم اخذ اولنوب محروج ابر شیشه یه
قیوب روح شراب انیسونی بکماله مصبوغ اولنجه ترك اولنه بعده جرعلقه وحلاوت ویره جك
قدر سکر اضافه وحفظ اولنه مقدار استعمالی بر درهمدن ایکی درهمه وارنجه ادویه مناسبه ایله
استعمال اولنه **صبغ صاصفراس** نقرس ووجع مفاصل عرقنا یی تسکین ایدر صنعتی بودر
صاصفراس درت وقیه سلیخه یابس ایکی وقیه جوز بوا بروقیه دارچین نصف وقیه عنبر اشهب
سدس درهم اخذ اولنوب ایکی رطل روح الشراب ایله قانون اوزره صبغی استخراج وحفظ
ایدهلر مقدار استعمالی ایکی ملعقه در **صبغ طرطیری** منسختك تعلیمی اوزره تحریر اولنمشدر
مواد فضلیه یی ادرار بول ایله ازاله ایدر مثانه وزیرده اولان مواد غلیظه وحصاتی ترقیق وتفتیت
ایدوب اخراج ایدر تفتیح سدد وازالة عفونات ده ادویه نك جملهسندن اقوی ومؤثردر اعصابك
هر طرفینه نفوذ ایدوب قوة ویردکمله حرکتدن دوزیه سنه قوة ویرمکله حمره وجرب وحکه ومرض
افرنج وقوباء امثالی علتلرك کیلسنه ادویه محلله دندر صنعتی بودر برقاچ دفعه حل وعقد اولنمش
غایة الغایه تصفیه اولنمش ملح الطرطیردن قدر الکفایه اخذ وبرشیشه یه وضع اولنوب اوزرینه
درت پرمق تجاوز ایده جك قدر روح الشراب الاصلی القا اولنه واوچ گونی درت کون گاه گاه
تحریك ایدرك مواضع فاتره ده تعفین ایدهلر وقتاکه روح مزبور احمر اللون اوله اوزرندن جرعلقه
ایله اخذ ایدوب ارضینه سنه برقاچ دفعه دخی روح جدید قیوب کالاول تعفین ایتمکله ملح مزبورك
بالکلیه صبغنی اخذ ایدهلر بعده ارواح مجتمعه یی مزج وجرعلقه وحفظ ایدهلر مقدار استعمالی نصف
قاشیقدن برقاشیقه وارنجه بحسب السن والمزاج والعاده زیاده ونقصان دخی استعمال اولنور
بوصنعتده ملح طرطیری بربوطه ده ازرق اللون اولنجه نار شدیده ایله احراق ایدوب کالاول
روح الشراب الاصلی ایله لونینی اخراج ایدرلر نار رملده روحك ثلثانی خروج ایدنجه تقطیر ایدوب
اسفل قرعه ده باقی قلان ثلثنی حفظ ایدرلر مقدار استعمالی اون قطره دن یکرمی قطره یه وارنجه
صبغ عسل سل وبوق وضیق النفس وسعال عتیق وعسر النفس ونوازل امثالی علل صدریه نك
جملهسنده ادویه لانظیره دندر اعضاء نحیفیه غذا ایصال ایدر صنعتی بودر ایکی رطل عسل النحل
اوچ رطل رمل مغسول ایله مزج ایتدکدنصکره ایکی رطل روح شراب الخالص ایله مواضع فاتره ده
تعفین ایدوب روح مزبور ذهبی اللون اولدقده جرعلقه وحمام ماریه ده شراب قوامنه گلنجه
تقطیر ایدوب حفظ ایدهلر مقدار استعمالی بر درهمدن درت درهمه وارنجه **صبغ کبریت**
اهویه ردیه نك تأثیرندن حفظ صحت ایچون استعمال اولنور حموضاتی اصلاح ایدوب دیدنی
نسادن حفظ ایدر علل صدریه ده دواء لانظیردر اکثر برپنبه ایله اسنانه وضع اولنسه وجعنی
تسکین ایدر اذنه تقطیر اولنمغله وجع اذنی قطع وتسکین ایدر صنعتی بودر کبد الکبریت ایکی
وقیه برشیشه یه وضع اولنوب اوزرینه بر رطل روح الشراب قیوب مکان حاره ده تعفین وتصفیه
وحفظ اولنه بعضیلر قدر الکفایه ملسان الکبریتی حمام ماریه ده بیوست حاصل ایدنجه
طبخ ایدوب بعده سحق وروح شراب ایله مواضع حاره ده برمدت ترك ایدرلر تاکه روح مزبور
احمر کالدم اوله بعده جرعلقه وحفظ ایدرلر مقدار استعمالی اون ایکی قطره در **صبغ لك**
لثه ده ظهور ایدن عوارض اسکوربوطیه ده ادویه مجربه دندر لثه نك استرخاسنی و
عفونتنی وفمك رایحه کریهه سنی اذهاب ایدر لثه نك فاقی اولمش لحمی تجدید ایدر لثه دن

زفت دمی قطع ایدر صنعتی بودر صمغ الک مسحوقی نصف وقیه شب محرق ایکی درهم اخذ ومزج
اولنوب بر زجاجه ده وضع واوزرینه ماء الورد وماء السفاقس ایله مستخرج ماء حجر الجراحین اوچ
رطل افراغ ایدروب کما هی تحریک ایدرك ماء مزبور احمر اللون اولنجه ترك اولنوب بعده جرعلقه
وحفظ ایدرلر **صبغ مرجان** علل قلبیه یه نافعدر بولحاد داروده یدانی قتل ایدر صنعتی بودر قدر الکفایه
مرجان مسحوقی بر شیشه یه وضع واوزرینه غمر ایدرجك قدر روح الخبز وضع وحل اولنجه ترك اولنه
بعده جرعلقه وتبخیر اولنوب تکرار روح الشراب ایله صبغنی اخراج ایدروب جرعلقه دنصکره ثلثی
تبخیر اولنوب حفظ اولنه مقدار استعمالی اوتوز قطره دن قرق قطره یه وارنجه مایعات مناسبه ایله
استعمال اولنه لریوس نام صیدلانینك تعلیمی اوزره عمل اولنمش صبغ المرجان دن تعریق محسوس
یاخود غیر محسوس ایله وادرار بول ایله مواد ردیئه فاسده یی اخراج وازاله مأمولدر صنعتی بودر
قدر الکفایه شمع ابیض اخذ اولنوب بعد الذوب بر مقدار مرجان مسحوق الحاق اولنوب مسدود
الرأس حمام حکماده ایکی کون یاخود دخی زیاده ترك اولنه تاکه شمع مزبور احمر اللون اولوب جوهر
مرجان ابیض اللون اوله بعده اول مرجانی بو تعریبیله شمعدن تعریق ایدروب شمع مزبوره منوال
محرر اوزره بر قاچ دفعه دخی مرجان مسحوق الحاق وکالاول حمام حکماده ایکی اوچ کون ترك ایدرلر
تاکه شمع مزبور کرکی کبی منصبغ اولوب انده لون مرجان مشاهده اولنه بعده اول شمعی تبرید
ایدروب وحرده لیوب دردت برمق تجاوز ایدنجك قدر روح الشراب ایله غمر ایدرلر روح مزبور ملون
اولنجه حمام حکماده ترك اولنوب روح مصبوغ جرعلقه ایله اخذ اولندقدنصکره ثلثی ارباعی زائل اولنجه
حمام ماریه ده تقطیر اولنه بطن قرعه ده صبغ مرجان قالور حفظ اولنه مقدار استعمالی اون قطره دن
یکرمی قطره یه وارنجه **صبغ مسهل** موسیطانوس نام طبیبك مروجیدر تنقیه یه محتاج
اولان علتلرك جمله سنده استعمالی جائز اولان مسهلات جامعه دندر صنعتی بودر جلاپا اوغو کغنبه
وسقمونیا بردن وقیه اخذ اولنوب بعد السحق بر شیشه یه صوب اوزرینه دردت برمق تجاوز ایدنجه
روح الشراب الخالص القا اولنه بعده فم شیشه یی سد ایدروب شیشه یی رماد حار اوزرینه وضع
ایدرلر لکن رمادك حرارتی روح مزبوره غلیان ویرمیه جك قدر اوله وکاه کاه چالقیه رق بو منوال
اوزره دردت کون ترك ایدرلر بعده روح مزبوری جرعلقه ایله اخذ ایدروب حفظ ایدرلر مقدار
استعمالی بر درهمدن ایکی درهمه وارنجه اشربه وجلابات مناسبه ایله استعمال اولنه
صبغ نحاس صرع وامراض رحمیه ده ادویه شریفه دندر صنعتی بودر زنجار بر جزء
نوشادر مصری ایکی جزء اخذ اولنوب بر بوطه ده نار خفیفه اوزرینه مزج ایتدکدنصکره
قانون اوزره روح الشراب ایله صبغنی اخذ وتصفیه وحفظ اولنه **صبغ ورد** حمیات ملتهبه نك
عطشنی اطفا ایدروب کبده تقویت ویروب هضمه معین اولور اسهال وافراط دم طمثه نافعدر
صنعتی بودر ورد احمر نصف وقیه دهن الزاج اوتوز قطره ماء الحار ایکی بچق رطل اخذ اولنوب اوچ
ساعت نقع وتصفیه دنصکره ایچنه اوچ وقیه سکر النبات حل وحفظ اولنه مقدار استعمالی ایکی وقیه دن دردت وقیه یه وارنجه

الفصل الثالث فی الجوهرات المستعملة فی الطب

جوهر افسنتین
علل معدیه یی دفع ایده دواء سریع التاثیردر وازالهٔ عفونات ده دخی نظیری در صنعتی بودر قماح افسنتین
مجفف بش وقیه اخذ اولنوب بعد الدق بر شیشه یه وضع واوزرینه یکرمی وقیه روح الشراب
صب وحمام ماریه ده بر قاچ کون تنقیع دنصکره محکم عصر ایدروب روح معصورك ایچنه جدید
قماح افسنتین ضم وتنقیع وعصردنصکره ینه روح معصورك ایچنه جدید قماح افسنتین ضم وتنقیع

وعصر

وعصردنصکره جرعلقه ایدروب حفظ ایدرلر مقدار استعمالی اون قطره دن اوتوز ایکی قطره یه وارنجه بر قدح
خمر یاقوتی یاخود فقاع الشعیر ایله استعمال اولنه **جوهر اترج** ضعف قلب وضعف معده یه مجاب اعانت
عظیمه سی واردر زیاده تحلیل ایدر مجری ازاله ونکهه یی طیب ایدر حمره یی القا اولنمسه طعم ورایحه سنه
لطافت ویرر صنعتی بودر قشر اترج کرملم ابیضی بالحلیه ازاله اولنمش اولدیغی اوتوز ایکی درهم اخذ اولنوب
بعد الدق یوز درهم روح شراب ایله بر قاچ کون نقع اولندقدنصکره حمام ماریه ده روح مزبور بالکلیه خروج
ایدنجه تقطیر اولنه بعده روح متقطر ایله کالاول اوتوز ایکی درهم قشر اصفر اترج نقع اولنوب بر قاچ کون
تعفین دنصکره جرعلقه وحفظ اولنه بعض حالاتده ویره جك قدر شراب اللیمون یاخود شراب حماض
الاترج الحاق ایدرلر **جوهر ازهار** بعض کل وبنفسج ولسان الثور وشقایق وزهر فاولیا امثالی
ازهارك جوهرلرینی اخذ ایدروب استعمال ایدرلر صنعتی بودر ازهاردن زهر قنقسی مراد اولنور ایسه
اخذ اولنوب بر شیشه یه قهرمانك نصفنه کلنجه طولدیره لر بعده قهرمانك اوزرینه انبیق اعمی کچوروب
حمام ماریه یه وضع وچیچکلك رنکی زائل اولنجه ترك اولنه بعده عصر ایدروب عصاره سنه یکیدن چیچك
قیوب کالاول حمام معتدلده رنك شکوفه زائل اولنجه ترك ایتدکدنصکره عصر ایدروب عصاره سنه
تکرار یکیدن چیچك قیوب کالاول بر دخی عمل اولنه بعده عصارهٔ مزبوره یی بیاض ابیض ایله تصفیه
ایدروب حمام ماریه ده رطوبت زائده سی زائل اولنجه عسل قوامنه کلنجه تقطیر ایدرلر جوهری مطلوب
اولان زهرك رایحه وطعمی زائل اولمسون اسفل قرعه ده خلاصه شکلنده بر جوهر قالور اخذ اولنوب
حفظ اولنه مقدار استعمالی سدس درهمدن ثلث درهمه وارنجه کندو معطری یاخود عرق الحم ایله ویریلور
جوهر اشجار بو دوائك جملاحی جوهر اولدوغندن ناشی بین الاطبا جوهر دینمکله شایع
اولمشدر بو نسخه فی الحقیقه صبغ انواعندندر معرقات مختاره دندر نوازل ومرض افرنج وجرب
امثالنده کثیر الاستعمالدر صنعتی بودر نشارهٔ عود الغباق وبرادهٔ صاصفراس یوزدر هم جوز بویا
وصبا دینه هر برینك یکرمی سکز درهم اخذ اولنوب روح الشراب الطرطیری ایله ترطیب ایتدکدن
صکره بر شیشه قیوب اوزرینه دردت برمق متجاوز اولجق قدر جوهر النشاهترج وضع اولنه بعده بطن
فرنسه ده سکز کون تعفین ایدروب معصره دن عصر ایتدکدنصکره جرعلقه وحفظ ایدرلر **جوهر جند بیدستر**
علل عصبیه ورحمیه ده استعمالی اولنور صرع دخی مناسبدر صنعتی بودر جند بیدستر من قوی
بر وقیه اخذ اولنوب محلول الباروت الثابت ایله حسبی کبی اولنجه مزج ایتدکدنصکره نار خفیفه ایله
بر زجاج مسدود الفم ده تجفیف اولنه بعده دردت وقیه روح الشراب الخالص ایله تعفین ایدروب لوننی
استخراج وحفظ ایدرلر

الجملة الثانیة فی ادویة الجالینوسیة ومعرفة صنایعها وهو تشتمل علی اربعة عشر بابا

الباب الاول فی المیاه والخلات والسکنجبینات والاشربة المسهلة وغیر مسهلة والاغسال والربوب

وهو تشتمل علی تسعة فصول

الفصل الاول فی المیاه

ماء جبن بالحی العالم عسلی تسکین ایدوب التهابی دفع ایلر
حمیات صفراویه ده عظیم الفائده در صنعتی بودر عصارهٔ حی العالم الکبیر بر رطل ولبن الماعز ایکی رطل
اخذ اولنوب بر قلایلی طنجره ایله نار خفیفه ده طبخ ایدرك کسدوره لر بعده بر مقدار ترك وتصفیه ایدروب
حفظ اولنه مقدار استعمالی کونده بر کره بر رطلدن ایکی رطله وارنجه **ماء جبن خردلی** سعال
وضیق الصدر انواعنده مستعملدر صنعتی بودر لبن الماعز الاصغر ایکی رطل اخذ اولنوب بعد التسخین
ایچنه اوچ قاشق خردل مسحوقی الحاق ایدوب قاریشدوره رق کسدوره لر بعد التصفیه حفظ

ایره‌لر علی الصباح وعند النوم حاراً مجوبجی بر دفعه‌ده استعمال ایده‌لر اوچ یاخود درت کون استعمال اولنه
مداومت لازمدر **ماء جبن شبیتی** منافعی شبت المجوبین کبیدر صنعتی بودر شبت اوچ درهم
لبن الماعز درت رطل اخذ وطبخ ایده‌رك کسدیروب بعده تصفیه واینجه دوت وقیه سکر ابیض الحاق
وبیاض البیض ایله تصفیه وحفظ اولنه **آخر** بو بیت حمی دهن حقنه‌دن استعمالی اولنسه دخی ایله تنقیه ایلد
صنعتی بودر لبن الماعز یدی وقیه شبت اوچ درهم اخذ وطبخ وتصفیه وحفظ اولنه **ماء جبن کبدی**
حرارت مفرطه کبدی ازاله وعطشی اطفا ایدوب دم محرقی ایدر سدد کبدی تفتیح ده منافع عظیمه‌سی
وارد ر صنعتی بودر ورق شاهترج وورق هندبا وورق ابنوو یا هر برندن ونا وجرجهر ایا
ایکی قبضه غافث ولسان الایل ولسان الثور البستانی ولسان الثور البری هر برندن بر ر قبضه
کی او یا بر دیرهم ما خذ ودقا اولندقدن صکره اوچ رطل ماء الجبن ایله خمخ بعده عصر واینجه ایکی وقیه
سکر ابیض ضم ایدوب تصفیه وحفظ اولنه معتاد استعمالی بر رطلدر کونده ایکی دفعه استعمال اولنه
ماء جاجیکی باطیا نوسکدر جراحات وقروحاتی ادمال ده عظیم النفع وسریع التاثیر در صنعتی بودر
زاج خالص نصف وقیه یاروت صافی ایکی درهم اخذ اولنوب ایکی رطل ماء القراحیله قوقی سکز
ساعت نقع اولنه بعده بلا تحریك اوزرندن صافیسی اخذ ایدوب حفظ ایده‌لر معتاد استعمالی
نصفه وطلدن بر رطله وارنجه کونده ایکی دفعه یاخود اوچ دفعه استعمال اولنه **ماء جبن بیض الجراحین**
مشهوردر بوکونه عمل اولنور صنعتی بودر کلس غیر مطفی بر رطل ماء القراح اوچ رطل اخذ اولنوب
ثلثی زائل اولنجه طبخ اولنه بعده تصفیه وحفظ ایده‌لر **ماء حامض معدی** علل معده نك حاره‌سینه وبارده‌سینه
ادویه نافعه‌دندر نقصان الشهوة وتخمه کم سودا کثیره نك معده‌یه انصبابیندن حادث اولان دفع
ایدر بطلان هضم وبطء هضم وسوء هضمك جمله‌سنی ازاله ایدوب معده‌یه قوت ویرر صنعتی بودر
سکر ابیض بر رطل حمیره ورد احمر وماء الورد هر برندن درت وقیه ربع الزاج نصف وقیه اخذ اوله
جیداً مزج اولنوب محکم تصفیه ایدوب حفظ ایده‌لر حین اقتضاده طعامدن بر ساعت مقدم استعمال
اولنه بو صورتده حرکت لازمدر دکلدر امراض حاره‌ده شراب رمانی یاخود شراب الیمونی یاخود شراب
الحماض یا شراب الاترج یا صبغ الورد ایله ویره‌لر امراض بلغمیه‌ده ماء العلب یا ماء اصطماحیقون
یا خمر افسنتین یا خمر صرف ویره‌لر معتاد استعمالی نا بهات مز بوره‌یه بر حمومقت ویره‌جك قدردر
ماء رمد اخضر طرفه وقلتمونی وجرب ودمعه وحرقة العین ونا سور وبثور وسیلان رقیقه
ورمض امثالی علل عینیه‌یی دفع ایدر صنعتی بودر عسل خام سکز وقیه توتیای الثعالب النفیع
اوچ وقیه زاج ابیض وملح طعام یا دمیشر وقیه اخذ اولنوب وعاء مزججیده وضع ایدوب مکانی
بارده‌ده وترسیطلر رکا هی تحریك ایده‌رك اخضر اللون اولنجه ترك اولنه بعده خمر صرف بر رطل ماء الورد
وماء زهر الاقطی یا دمیشر رطل ماء قو تبسو لیداء محلوکی وماء افراجیا وماء جلد وینیا وماء العود
وماء عنبر هر دردروقیه اخذ ومزج وبر زجاجه وضع ایدوب راس زجاجی محکم ایتدکدن صکره
مواضع حاره‌ده شهراً کاملا تعفین ایده‌لر یا بر قاج هفته مواضع شمسه وندایه وضع اولنه اوزرینه
اخضر اللون بر ماء صافی کلوب اسفلنده عکر غیر صافی رسوب ایدر رسوب اوزرندن ماء صافی
بر عنبری شیشه‌یه افراغ اولنوب تکرار حرارت افتا بر بر قاچ هفته تعلیق ایده‌لر اخضر اللون بر محلول
اولور حفظ اولنه حین اقتضاده کونده ایکی یا اوچ دفعه بر قطره یا ایکی قطره عینه تقطیر ایده‌لر
وعلیله کوزینی اچوب قپامغی امر ایده‌لر تا که زوایای عینك کلیسنه واصل اوله **ماء رمد صابغ**
شعری تخضیب ایدوب رونق وصفرت ویروب محمود ویرر صنعتی بودر واصل نا شرا

واصل

واصل جلد وینیا واصل کرکم یا دمیشر وقیه زعفران وسوسن الابیض ایکی درهم زهر البوصیر وزهر
اسطوخودوس اصفر وزهر رتمه وزهر هیوفاریقون بر ر درهم اخذ اولنوب ایکی رطل ماء رماد الحشب
الکرم ایله طبخ وتصفیه دن صکره حفظ اولنه **ماء رماد الطرطیر** بر قاچ کون کونده بر دفعه شرباً
استعمالنه مداومت اولنسه حصاة تفتیت واخراج ایدوب کلی ومثانه‌دن مواد لزجه‌یی ازاله ایدر صنعتی بودر
اسود اللون اولنجه احراق اولنمش طرطیر ابیض قدر الکفایه اخذ وماء القراح المقطر ایله مزج دن صکره تصفیه
ایدوب وحفظ ایده‌لر **ماء رماد المدر** اصحاب استسقایه نافع ومواد مائیه‌یی ادرار قویله ادرار ایده
کذلك حرقة البول وعسرة البول همانه اسراع ایدند صنعتی بودر لینا ریاه موهره و رتمه مزهره وحا اقطی
بجملته ولاوراق الاقطی مع سیقانه هر برندن قدر الکفایه اخذ اولنوب احراق وو ماد ایتدکدن صکره شراب
ریحانیله ماء الرماد ایده‌لر معتاد استعمالی ایکی وقیه‌دن اوچ وقیه‌یه وارنجه منفرداً یا ادویه مناسبه ایله
استعمال اولنه **ماء زیبقی** حمره الوجه وبثوراتنا منالنه علاج سریع التاثیردر محل ما وفه بر قطره
تقطیر اولنوب ودرعقب بر بز ایله سله‌لر صنعتی بودر اصل السوسن الابیض ایکی درهم اخذ وبر مقدار
ماء القراحیله بر رطل قالنجه طبخ وتصفیه دن صکره بو مائه ایکی درهم لوزمرك مستحلبی اخراج ایدوب
بو مستحلب ایله ایکی درهم زیبق مصعدی هاوان زجاجیده حل ایدوب حفظ ایده‌لر **ماء شبی**
جراحات وقروحات وناصوره غسولا استعمال اولنور صنعتی بودر شب امن یجی وزاج ابیض مالسو
اخذ اولنوب بر تراب ظرفنده نار خفیفه ایله تجرا ایلنجه طبخ اولنه وحین اقتضاده بوندن درت
درهم اخذ اولنوب بعد السحق ایکی رطل ماء القراح ایله حل اولنجه طبخ وتصفیه اولنوب غسولا اولنه
ماء شریانی بر جراره‌سنی بو ما ایله بتلیل ایدوب قطع اولنان شریانك اوزرینه وضع اولنه
سیلان دمی منع ایدر وجرح شریانی ادمال ایدر کذلك داخل انفه تقطیر ایتمکله رعافی قطع ایدر
صنعتی بودر قلقطار وشب محرق ونبات حموی یا دمیشر درهم بول الانسان وماء الورد هر برندن
نصف وقیه ماء لسان الحمل ایکی وقیه اخذ اولنوب بر شیشه‌یه وضع اولنه قدلندکره وافرجه جالعانوب
مسرور الرأس حفظ اولنه حین اقتضاده اوزرندن صافی سنی اخذ ایدوب استعمال ایده‌لر
ماء شعیر ابن ماسویه ید حسبت اولنور حمیات لازمه وملتهبه‌ده استعمال اولنور مبردات
لطیفه‌دندر عطشی تسکین والتهابی قطع وصدر وریه‌ده اولان بلاغم غلیظه‌یی تقطیع وصدر
وحلقی تلیین ایدر صنعتی بودر بو درهم شعیر منقی بعد الغسل بر مقدار ماء القراح ایله جرو‌یی طبخ
اولنوب ماؤ من بور افراغ وازاله اولندقدن صکره جش وقیه ماء القراح ایله نار نعم لینه ده ثلثی زائل اولنجه
طبخ اولنوب بعد التصفیه حفظ اولنه معلوم اوله کی ماء الشعیر دن جلاب مطلوب اولورسه شعیر
غیر مقشر مناسبدر واکر مجرد تبرید وتلیین مراد اولنورسه شعیر مقشر مناسبدر کذلك تبریده زیاده
مراد اولندقده ماء الشعیر المقطر مناسبدر **ماء فول** رجال ونسایه عارض اولان درون المنی نك
هر نوعنه مناسبدر صنعتی بودر قدر الکفایه سیقان الفول اخذ اولنوب رماد اولنجه احراق اولنه
بعده رماد مز بوری وزن ایدوب درت مثلی ماء القراح ایله بر کون بر کیجه نقع ایتدکدن صکره جرعلقه
وحفظ ایده‌لر معتاد استعمالی اوتوز ایکی درهمدر اوچ کون متوالیة علی الریق استعمالنه مداومت اولنه
ماء قابض نزف دمك انواعنی قطع ایدر بر بز پاره‌سیله موضع ما وفه لصق اولنه صنعتی بودر
قلقطار یعنی زاج محرق وشب محرق ونبات حموی هر برندن بر درهم بول الصبیان وماء الورد الاحمر
هر برندن سکز درهم ماء لسان الحمل اوتوز ایکی درهم اخذ وبر برینه مزج اولنوب مواضع فاتره‌ده
بر قاچ کون ترك اولنوب بعده جرعلقه وحفظ اولنه **ماء کافوری** سیلانا فی قطع ایدر منی وجفف

وعضوه قوت ویرر تجدید انسانی قوتی وضعفی ازاله ایدر فارفارسنی والده ظهور ایدن حمى يه
علاج عظیمدر مدورد معده یه عجیب بلااثردر جمیع قروحات و جراحاته فائق اکا داولنور صنعتی بودر
زاج رومی وطین ارمنی درد روقیه کافور قیصوری بر وقیه اخذ اولنوب محکم سحق ومزج اولندقدن
صکره بو سفوفك بر وقیه سنی درت رطل ماء العراجیله جزوی طبخ ایدوب نارودن تنزیل وبو
رسوب ایدنجه ترك اولنه بعده صافیسنی اخذ ایدوب حفظ اولنه **ماء الجراحات** قروحات و
جراحاته علاج سریع التاثیردر نزف دمك انواعنی قطع ایدر بر بز پاره سیله موضع ماوفه لصق اولنه
صنعتی بودر زاج محرق وشب محرق ونبات حمویجه هر برندن بر درهم بول الصبیان وماء الورد
الاحمر هر برندن بر وقیه ماء لسان الحمل درت وقیه اخذ ومزج اولنوب مواضع فاتره ده برقاچ کون ترك
اولنه بعده بحر علته و حفظ اولنه **آخر** قروحات ردیه وعفنیه وخراجات عسیره البرؤ علاج تام ودوا
ملااکلامدر صنعتی بودر زاج قبرسی نصف وقیه بارود مصفی ایکی درهم اخذ اولنوب بر شیشه یه وضع
واوزرینه اوتوز رطل ماء العراح الغاو قریق مکث ساعت مکان فاتره ده ترك ایدوب اوزرندن صافیسنی
اخذ و حفظ ایدهلر معتاد استعمالی نصف رطلدن بو رطل وارنجه کونده ایکی دفعه یاخود اوچ دفعه استعمال اولنه
ماء النخالة بر بز پاره سنی بو ماء ایله تبلیل ایدوب نملدنك اوزرینه وضع اولنه وقتاکه تجفیف بوله
بنه بو ماء ایله تبلیل ایدوب وضع ایده لر منافع عظیمه سی ظهور ایدر صنعتی بودر شب بر وقیه زاج ابیض
ایکی وقیه خل الحاده بر رطل اصل الراسن ایکی وقیه ورق طباق بر قبضه اخذ اولنوب نار خفیفه ایله
ثلثی زائل اولنجه طبخ و تصفیه دنصکره ایچنه نصف وقیه زاج محرق حل ایدوب حفظ ایده لر

الفصل الثاني في الخلات

ماه **خل احتاقى** متواترا شم اولنمغه احتقانی
رحمی ازاله ایدر کذلك دوار ولیثر غشی امثالنه نافعدر داخلنه دخی استعمال اولنور صنعتی بودر
سذاب مجفف وحب حماقطی بر وقیه سکبینج رتاصنی یا دمیش وقید بخور الاکراد وجند بیدستر
ایکیشر درهم ناصور الفرس وحلتیت بر درهم اخذ ایدوب قدر الکفایه خل الخمر الحاده ایله بش یا التی
کون حمام ماریه ده نقع اولنوب بعد التصفیه حفظ اولنه معتاد استعمالی نصف ملعقه دن بر ملعقه یه دك
خل اسکوربوطی اسکوربوط مرضنه مبتلا اولنلرك جمیع عللرینه بو خلدن بر مقدار مزج اولنه صنعتی بودر
ورق قوقلمار یا بحری اوچ وقیه سکر طبرزد ابیض التی وقیه ملح قوقلمار یا بر وقیه اخذ اولنوب بلیغا
دق اولندقدنصکره التی وقیه عصارة النارنج الحاق اولنه **خل باد زهری** مفرد یاخود امیاه قلبیه ایله
ممزوجا باد زهری عاری منافعی جامعدر طاعون وهوای وامراض ساریه وحشرات سمیه لسعنه عجیب الاثردر
کذلك انواعی سموم که کرك مشروب و کرك عیر طریقله تأثیر ایتمش اولدفع ایدر قلبه وارواحه جمله سنه
قوة ویرر صنعتی بودر اسقورچینا واصل الجلیقا واصل مشکطرامشیع بر ر وقیه طور خشلا ودرنباد
وآسن یار میشر وقیه کافور بر مثقال اخذ و بر شیشه یه وضع ایدوب ما سبقده ذکر اولنان باد زهر
ذهبی مستخرج روح الشراب وخل افطی بعظ متساویه اوزرینه افراغ ایده تاکه اجزاء مزبوره یی التی
برمق تجاوز ایده بعده هم شیشه یی محکم سد ومواضع فاتره ده برقاچ کون ترك اولنوب بعده بحر علته
ایله حفظ اولنه معتاد استعمالی حفظ صحت ایچون نصف ملعقه صباحلرده استعمال اولنه دفع علت ایچون
نصف وقیه دن بر وقیه یه وارنجه ماء شوکة المبارکه وماء حشیشة الخطاطیف وماء اسقورديون
امثالی ایله ویره لر **خل ترياقى** علل ساریه نك انواعندن حفظ صحت ودفع علت ایچون استعمال اولنور
صباحلرده على الريق استعمال اولنه باذن خدا علل مزبوره اصابتندن امین اولنور دفع علت ایچون
ثلث درهم باد زهر ذهبی یاخود ذهب آدریانوس ایله ویره لر کذلك صباحلرده بربر ودسعفینی

بو خل

٤٠٢ بو خل ایله غسل ایدوب وبر پارچه سونکری بو خله باتوروب متواترا شم اتمك غایت مرورصدر لکن
یابس الدماغ اولنلره وسهره مبتلا اولنلره دایما خلیه فی کثیرا استعمالندن حذر ایتمك بلکه کلیا امتناع
اتمك لازمدر صنعتی بودر ترياق اندروماخس بر وقیه قرن الحمار الوحشی المدبر وحب الابهل وبزر
شوکة المبارکه یارمیشر وقیه ورق رعی الحمام وورق اسقوردیون وورق سذاب ایکیشر درهم مرجان ذکی
وقشر الاترج بر درهم مثقال طور منتلا وانجلیقا ودرنباد واصل ارا قطون بر درهم کافور وعود هندی
دبیباسه یارمیشر درهم اخذ ایدوب قدر الکفایه خل خمر ایله برقاچ کون نقع ایده لر خل مزبور بکمال مصبوغ
اولدقده تصفیه وحفظ اولنه معتاد استعمالی حفظ صحت ایچون برقاشق دفع علت ایچون ایکی قاشقدر
خل خمر اکرچه خمرك بلا عمل ولا تکلف خله استحاله سی ممکندر لکن مرة مدیده انتظاره محتاجدر اما ذکر
اولنان طریق ایله عمل اولندقده زمان یسیرده محصول اولنور غایة الغایه اجود وحاد اولور
اعمال طبیه ده خصوصا اعمال الکیمیا ئیه ده استعماله زیاده مناسب اولور صنعتی بودر تخمینا خرقی اوقه
آلور بروار ول اخذ اولنوب ایچنی عرق ایله ترطیب ایدوب تجفیف ایده لر بعده اون وقیه سرکه واون
وقیه شراب مستخرین اولنوب بعض بور وآر ولده القا اولنوب بعده فلفل اندلسی وقاقوله وعاقرقرحا وقرنفل
وزنجبیل وخمر حامض سکرزد درهم اخذ اولنوب وبرکتان بز یه عقد اولنوب وار ول ایچنه تعلیق
اولنه بعده اوچ کون مواضع فاتره ده ترك ایدوب کالاول اوزرینه خل حار دخی اضافه وجدا مزج
اولنه اوچ کون تاخیر ایدوب اون وقیه خمر حار صوب جیدا مزج وترك ایده لر لکن بو اثناده مواضع فاتره ده
اولمسی لازمدر بو طریق ایله شراب اناب مرة قلیله ده خل حاذقه مستحیل اولور حین اقتضاده قدر الکفایه
اخذ اولنوب اخذ اولنان مقدار خمر حار القا اولنه حرة مدیده بو طریقله اخذ واستعمال اولنه **آخر** اکرچه
نفس خمردن مستحیل اولمش دکلدر لکن منفعت وحدتده اکا مشابه اولدوغندن مشبهه بو قلدر بو خل خمر
عصارة العنب دن معمول سرکه دیمکدر صنعتی بودر بروار ول اخذ اولنه که اسفلنه قریب بر مصنع دلکی
اولوب طبه ایله قپانمش اوله اول وار ولك ایچنه قدر الکفایه عنب نجل العصر عصاره و نخلی ایله معا وضع
اولنوب برقاچ کون ترك اولنه جبره سی اوزرینه کلوب عصاره سی اسفله رسوب ایله واروالك دبنده
اولان طبه یی اخراج ایدوب مزبور عصاره یی اخر ظرفه افراغ واخذ وحفظ ایده لر بعده طبه یی قپایوب
واروالی ستر ایدوب ایچنده اولان جبره سخونت حاصل ایدنجه دکین مکث اولنه وقتاکه جبره سخونت
حاصل ایده عصارة محفوظه جبره نك اوزرینه افراغ ایدوب تکرار اوچ درت کون ترك ایده لر مدة مزبوره ده
بنه جبره اوزرینه کلوب بنه عصاره اسفله رسوب ایدنکه کالاول عصاره یی داخلدن برمدت مکث ایله جبره یی
تسخین ایدوب بنه عصاره اوزرینه وضع اتمکی تکرار ایده لر مدة قلیله ده عصاره مزبوره کمال بسبب حموضت
وصرت حاصل ایدوب خل حاذق اولور حفظ اولنه اکر باقی قالان جبره نك اوزرینه ماء القراح صب
کالاول عمل اولنور سه مزبور ماء القراح دخی بر خل لطیف اولور فی زماننا تابع اولنان طریق حاده وهم
وجهله اولی واجود اولور **خل طیب افاوی** منسیخت نام طیبکدر بر پارچه کتان بزینی بو خله باتوروب
شم اولنه دماغه قوة وحواسه حرارت ویرر اوراحی تجدید ایدر وزوال عقلی ازاله ایدر کذلك علل قلبیه نك
انواعنه نافعدر صنعتی بودر اصل ابرسا بر بچق وقیه زهر حماما وریحان احمر وزهر قرنفل بستانی بر ر وقیه
قرنفل ودارچین سیلانی یارمیشر وقیه جوز بوا وبسباسه وخولنجان وزرنباد اوچر درهم قشر النارنج
وقشر الاترنج ایکیشر درهم اصطرك ومصطکی وحصلبان جاوی بر ر مثقال ورق اکلیل الجبل وورق السذاب
وورق المرزنجوش وورق آکسفافس بر ر درهم قرص غالیه وعود هندی وصندل اصفر وسنبل هندی یارمیش
درهم اخذ ایدوب قدر الکفایه خل خمر بنفشه ایله برقاچ کون نقع ایتدکدنصکره تصفیه وحفظ اولنه

خل عسل وسكر بونلر دخی بحسب الاقتضا طبیبه لازم در صنعتی بودر بر وقیه سكر یاخود عسل
اخذ اولنوب اون وقیه ماء القراح ایله ربعی زائل اولنجه طبخ اولنه بعده بر وارولر قیوب بر رطل قدر خمیر حامض
اضافه ایدوب ترك ایده لر تا كه غلیانی وقذف زبد ایدوب تخمیر ایلیه بعده اوزم جبره سی كرك طری وكرك
یابس درت یوز درهم عاقرقرحا یاخود زنجبیل یاخود دارفلفل سكز درهم خمیر حامض اللی درهم اخذ
ومزج اولنوب ایكی حصه یه تقسیم اولنه قرن صكره برقسمی بر ظرفه وقسم اخری ظرف آخره قیوب ظرفین
مزبورینك بربینه مناسبتی تخمیر ایدن ماء السكری یاخود ماء العسلی افراغ ایدوب بركون بركیجه ترك ایده لر
بعده ماء مزبوری اول ظرفدن ظرف آخره افراغ ایده لر لكن برحیثیت ایله كه جبره وافاویات ومخمردن انجماد
اولنمانه ایه اول ظرفده قالا بعده یكرمی درت ساعت علی حاله ترك ایده لر مادام كه مزبوره سخونت حاصل
ایده اوزرینه ظرف آخردن ماء مزبوری كالاول افراغ وتكرار یكرمی درت ساعت ترك ایده لر بو ظرفده باقی
قالان ماء ایردخی سخونت حاصل ایده منوال محرر اوزره ماء مزبوری یكرمی درت ساعتده بركره بولنده دخی
ظرفدن ظرف آخره افراغ ایتمكی تكرار ایده رك ماء مزبوری كما ینبغی حموضت حاصل ایدوب خل حاذق اولور
خل عنصل منافع وخواصی جالینوس سنه مبالغه ایله منقولدر حتی كه ماطیولس تحریر ایتمشدر طبیب
مسعود ابن بحر برجا اوزره هر صباح علی الریق طعامدن ایكی ساعت مقدم استعمال ایدوب بر مقدار
ریاضت حقیقیه ایدن كمسنه سنین كثیره صحیح المزاج اولوب علل الی كردن امین اولور
فم ولثاه وعمل سنه بو علت ظهور ایلمز صوتی صغونت اوزره اولوب بحة الصوت وعسرت النفسدن
خلاص اولور بصر وسمعنه قوت كلور بشره سی تازه وطری اولور دباغ وابخره دن امین اولور اصل طبیعتی
كسل وكثافتدن اوزره دخی اولور سه جمیع اعضاسنك افعال وحركاتی كمالده وسرعتده اولور نكهه سی
لطافت اوزره اولوب جشاء حامض ونكهت رویه دن بری اولور وهضمنده فساد اولماز هر طعامی
واصل اولور سریعا اخلاط حیله یه مستحیل اولوب فضلاتی دخی سریعا بلا تعب كذری طوع وارادة سیلان ایدر
اولور سل وصرع اصحابی ایكسه لر علتلری بحیث اولدخی صورتده فائده سی عظیمدر ومشاهده ایدرلر خوف
وخشیتی دفع ایدر وجع مفاصله عجیب النفعدر كبد وطحال وماساریقا وسائر اعضاده اولان سده لری
تفتیح ایدر الحاصل هر وجهله صحتی حفظ ایلدیكندن ماعدا انسانی عمر طبیعیسنه ایصال ایدر المهدة
علی الراوی صنعتی بودر ایلم حرینده اولان عنصلك قشرینی ودرون نقصان بولنور قرمه بصل عنصلك حتی تصغیر
المقداری اخذ اولنوب اوزرینه اولان قشور یابسه سی ازاله اولنور نصكره وحشبدن معمول سكین ایله
الی یاخود سكز موضعدن شق ایدوب صحیفه صحیفه تفریق ایده لر بعده حشبدن ابره ایله بر رشته یه
چكوب مواضع ظلیله ده دوزكاره قرشو قرق كون تعلیق اولنه تا كه اعتدال اوزره جفاف حاصل
ایده بعده بو مجففدن بر یوز درهم اخذ وبر شیشه یه وضع اولنوب اوزرینه سكز درهم خل حاذق قیوب
وشیشه یی محكم سد ایدوب قرق كون حرارت افتابه تعلیق ایده لر بعده تصفیه وحفظ ایده
ایده لر بعضیلر عنصل مزبوری تجفیف ورشته حشبیه ایله بر مقدار دقاولنه دیمشلر وبعضیلر خل
خل غیر معطردن اولحددر دیمشلر بعضیلر بصل عنصلی وقت بونیه اخذ وقشور یابسه سنی ازاله دن
صكره خمیر ایله لف ایدوب فرون جدارینده طبخ ایده لر بعده اوزرندن خمیری كیدروب یوز اللی درهمی
بر شیشه یه درهم خل حاذق ایله بر شیشه یه قیوب قرق كون حرارت افتابه تعلیق دنصكره حمام رحلیده
بو مقدار طبخ ایدوب تصفیه وحفظ ایده لر مقدار استعمالی ماطیولس قولی اوزره اوناتی درهمدن یكرمی
درت درهمه قدر در لكن متاخرین درت درهم تحریر ایتمشلر خل الوبا ایام وباده شم اولنوب
ومضمضه اولنمقله سرایت وبایه مانع اولور صنعتی بودر اصل الحلیفا وزرنباد بر وقیه حب الهال ایكی

وقیه سذاب اوچ قبضه اخذ اولنوب بعده اوچ رطل خل الحاده ایله اوچ كون نقع اولنوب بعد التصفیه
حفظ ایده لر خل مثرد یعقراطیس منافعی وكیفیت استعمالی خل تریاقی كبیدر صنعتی بودر
مثرد یعقراطیس وطین مختوم بر در وقیه طورمنتلا واصل راسن وانجلیقا هر بریندن اوتوز درهم قرنفل
وسنبل الافاعی ومرجان هر بریندن نصف وقیه بذر اترج المقشر وبزر الحماض وحب الاهل هر بریندن
اوچ درهم زهر قالمندوكلاو زهر قرنفل البستانی ایكیشر درهم زعفران شرقی وقرنفل وكافور هر بریندن
بر درهم اخذ ایدوب مقدار الكفایه خل حاذق الوردی ایله برقچ كون نقعدن صكره تصفیه وحفظ اولنه
خل مرداسنجی وجع اعضا نه ظهور ایدن حمره وبثورات وسائر روئیت جلدیه یه مناسبدر قروحات
رطبه ومستقدره یی تجفیف ایدر غلبه وقوبا وفلغمونی یه دهن زهر الجان یاخود دهن بنفشه ایله ممزوجا كاه
اولنه صنعتی بودر مرداسنج ذهبی یوز درهم اخذ اولنوب ناعما سحق اولنه نصكره ایكیوز درهم خل حاذق
ایله برشیشه یه قیوب احیانا تحریك ایده رك مواضع فاتره ده برقاچ كون ترك ایده لر تا كه خل حاذق كما ینبغی
حلاوت ایده بعده جرعلته وحفظ ایده لر خل ترنجی منفعتی تام طبیبكدر سموم وبائیه یه معتاد وم
ومقابل اولور مخزین ومواضع نفسه اولنه یاخود بر پارچه سونكری بو خله باتوروب شم ایده لر وبا خود
بر پارچه آجو یاخود چمری اسما ایدوب بو خلده اوزرینه صب اولنه دا خلا دخی حفظ صحت ایچون استعمال اولنور
صنعتی بودر مرجا رحاحمر بر وقیه جنطیانا نصف وقیه شوكة المباركه وسذاب وافسنتین ومشیشه
وورونغا واسقوردیون ایكیشر درهم زعفران وسلیخه وجند بیدستر بر درهم اخذ ایدوب قدر الكفایه
خل قرنفلی ایله برقچ كون نقع ایدوب بعد التصفیه حفظ اولنه خل عرق بو دخی طبیب مسعوركدر
قوت تحریكیه سی ایله خراج رأس ودماغ اصلاحنه وكبده تقویتنده عظیم طحالی ازالده ومستسقیه اعانت
ایلدده وحصاة كلو یه یی تفتیت واخراجده وزلیخی تكسیرده وقی وغثیانی قطعده وحضمه معین اولده
وعفوناتی اذهابده وعلل سمیه یه مقاومتده وداء الفیلك ابتداسنده دفع ایتمكده ادویه جیده محمود
كذلك زیاده تجفیف واعتدال تسخینی ایدوب سیلاناتك هر نوعنی قطع ایدر لكن نحیف وضعیف المزاج
اولان كمسنه لره مناسب دكلدر كذلك بر قطعه اسفنجی بو خله باتوروب شم ایتمكله علل وبائیه یه ساریه نك انواعنه
مقابل ومقاوم اولور صنعتی بودر اصل عشب مغربی رجوم یحیینی بر وقیه حشب صاصفراس الحی درهم
زهر الاقصلی یارم وقیه سلیخه ایكی درهم اخذ ایدوب قدر الكفایه خل حاذق ایله برقچ كون نقع ایدوب
صكره تصفیه وحفظ اولنه مقدار استعمالی بر قاشقدن ایكی قاشقه وارنجه مزدا یاخود ما یعات
مناسبه ایله استعمال اولنه خل ورد دواء وغذاء استعمال اولنور منقطع ونجالی ومعتد لددر اشتهایی
آچر جبهه یه لصقه صداعی حاره یی ازاله ونومی جلب ایدر قی وغثیانی قطع ودیدانی قتل واخراج ایدر
مسهلات قویه نك فعلنی تعدیل والتهابی تسكین ایدر بلغمی انضاج وتنقیه ایدر دم باسوری قطع ایدر
تیمار دیر هوای وبا فعلدر مراهم واضمده نك اكثرینه ادخال اولنور صنعتی بودر ورد احمر مقلوم الاظفار
اخذ اولنوب اوچ كون خلاله تجفیفا اولنه تلث صكره وزن اخذ ایدوب برشیشه ده اوچ مثلی خل خمر
ایله نقع ایدوب اولنمش یاخود یكرمی كون حرارت افتابه تعلیق اولنه بعده عصر وتصفیه ایدوب
خل مصفا یه كالاول ورد احمر مجفف نقع ایدوب اون بش یاخود یكرمی كون حرارت افتابه تعلیقدن
صكره تصفیه وحفظ ایده لر بعضیلر ایكیوز درهم ورد شامی طری اخذ ایدوب بعد الدق سكز یوز درهم
خل خمر ایله برزجاج قرعه یه قیوب فا دلینه ایله ارضیه یا بسه قابلنه تقطیر ایده لر بعده معطر مزبورده
اوتوز ایكی درهم ورد احمر طری نقع ایدوب اوتوز كون حرارت افتابه تعلیق ایتدكدن صكره
تصفیه وحفظ ایده لر اطبا كیمیا ئه بر مقدار خل حاذق كلك دا یحه سی شاهد اولنجق قدر

روح الورد الحاذق ایدوب برقاج کون تعفیندن صکره حفظ ایدرلر
الفصل الثالث فی السکنجبینات الساذجه بقول کلی **معلوم اولهکه** سکنجبین
فارسیدن معربدر اصلنده سرکه انکبین ایدی لفظ سرکه دن رانک حذفی و لفظ انکبیندن
کاف عجمینک جیمه قلبی ایله سکنجبین دینلشدر **سکنجبین ساذج** اخلاطی تقطیع وجلاوسنی
تفتیح ایدر عسلی یعنی سکرینی اولور سکرینیسی مواد حاره یی تعدیل وحمیات حاره و خالصه ده
عسلیدن انسبدر کذلک عسلیسی مواد بارده غلیظه یی ترقیق ایتمکده و بلغم و صفرادن نشات ایدن
حرارت شدیده سی اولمیان غیر خالص حمیات مزمنه ده فایده ایتمکده سکرینه اولیدر صنعتی بو
عسل خام یاخود سکر طبرزد ایکیوز اللی درهم اخذ اولنوب درت یوز درهم ماء القراح ایله
طبخ ورغوه سنی اخذ ایتدکدن صکره یوز درهم خل خمر الحاذق ایلاوب برمقدار دخی طبخ و
حفظ اولنه منقولدرکه سکنجبین حذاق قدمادن بر طبیبک تلمیذی ملاحظه ایدوب تفاخر
ایدرک اوستادینه دیمشکه شویله بر دوای جلیل اختراع ایلدم استاد دخی اگرچه دوای مزبوره
استحسان ایلمش لکن تلمیذک وضع فضولیسنه رنجیده اولوب دیمشکه ملاحظه و تصورکده قصور
وارد تلمیذ دخی ایله یکی وصنعه پشیمان اولوب اوستادینه تظلم داولقصورک تکمیل وتعلیمنی نیاز
ایلمش استاد دخی دیمشکه سرکه نک معده یه اولان نغایبی بود واده ازاله اولنمشدر ایمدی
حین طبخده نعناع و الدریله قارشدرلمق مناسبدر بو بیان معلوم اولهکه عسل ماء القراح ایله طبخ
اولنوب سرکه وضع اولندقدن صکره اکر زیاده جه طبخ اولنورسه سرکه نک اجزاء رقیقه و نافذه سی
طیران ایدوب سکنجبیندن مطلوب اولان خاصه نقصان کلدیکنده سببه اولنمز ایمدی سکنجبینک
طبخنده قاعده جلیله اولدرکه عسلی اولدیغی صورتده عسلک رغوه سی نزع اولندقدن صکره صلابت
حاصل ایدنجه طبخ اولنوب ناردن تنزیل اولنه بعده سرکه الحاذق و تکرار آتشه وضع و برمقدار
غلیان ایدنجه مکث اولنوب اندن رفع وتبرید و حفظ اولنه **کذلک** سکنجبین سکری اولدیغی صورتده
ایکیوز اللی درهم سکری ماء القراح حل اولنوب بیاض البیض ایله تصفیه اولنه قدر تصکره طبرزد
قوامنه کلنجه طبخ اولنه بعده ناردن تنزیل و حار ایکن ایچینه یوز درهم خل الحاذق اولنوب قارشدر
مزج وحفظ ایدرلر **سکنجبین عنصلی** وکاه اولورکه سرکه بدلنه خل عنصل الحاذق اولنوب سکنجبین
عنصلی اطلاق اولنور حمی ربعه عظیم النفعدر **ودخی معلوم اولهکه** سکنجبین مطبوخ البزور ایله عمل
اولنورسه سکنجبین بزوری تعبیر اولنور سدهلری تفتیحده زیاده مؤثردر مثلا حمیات حاره ده بزر
هندبا و بزور اربعة البارده امثالی وحمیات بارده ده بزر کرفس و بزر رازیانج امثالی حمیات
مرکبه ده و بزور حاره و بارده مطبوخلری ایله عمل اولنور وکاه اولورکه بزور بدلنه اصول حقیقیه اخذ اولنور
سکنجبین اصولی دیرلر کذلک بر رطل سکر طبرزد و اوتوز ایکی درهم سرکه والتمش درت درهم عصاره
رمان الحامض دن سکنجبین عمل اولنوب سکنجبین رمانی تسمیه ایدرلر مواد ملتهبه یی تبرید و عطشی
اطفا ایتمکده عظیم الاثردر وکاه اولورکه عصارة الرمان بدلنه عصارة السفرجل الحاذق اولنوب سکنجبین
سفرجلی دیمکله معنون اولور معده یه و هضمه قوت ویروب ناقهینک اشتهالرینی تحریک ایتمکده زیاده محمود و مجرب
الفصل الرابع فی السکنجبینات المرکبة الاصولی والبزوری سکنجبین مرکب
ابن ماسویه نکدر کویا که سکنجبین بزوری واصولیدن مرکب دیمکله معا تعده ساذج کبیدر
لکن اندن تاثیری زیاده در مثلا موادک غلظتی شدید و سدهلر سدید و حمیات مزمن و عتیق
اولدقده استعمال اولنور صنعتی بودر اصل الکرفس واصل فطراسالیون واصل الحلیون الذکر و تخم الا

واصل

واصل الحلیون الانثی وقشر اصل الرازیانج هر برندن اون التیشر درهم بزر کرفس و بزر الرازیانج
و بزر الفطراسالیون هر برندن سکز درهم اخذ اولنوب جریش دق اولندقدن صکره بر شیشه یه
وضع اولنوب یوز اللی درهم خل الخمر والتیوز درهم ماء القراح ایله یکرمی درت ساعت نقع اولنه
بعده ثلثی زائل اولنجه طبخ اولنوب محکم عصر و آستیندن ابقراطیدن تصفیه اولنه بعده مصفایه اوجیوز
درهم عسل الحاذق ایلاوب شیشه دن یاخود طینی فخاردن معمول مزجج ظرفده قوام مناسبه کلنجه
طبخ وحفظ اولنه معلوم اولهکه بو سکنجبینانک طبخنده طریق اجود و عمل صحیح اولدرکه اصول و
بزور مزبوره جریش دق اولندقدن صکره بر قرعه یه قونلوب اوزرینه یوز اللی درهم خل معطر
وضع اولنه بعده قرعه یه انبیق و مقابله کچوروب محکم سد وصل ایتدکدن صکره حمام ماریه ده اوقدر
یابسه قالنجه تقطیر اولنوب معطر حفظ اولنه بعده بطن قرعه ده قلان ارضیه یی قدر الکفایه
ماء القراح ایله نصفی زائل اولنجه طبخ ایدوب محکم عصر و آستین ابقراطیدن تصفیه دن صکره اوجیوز
درهم عسل منزوع الرغوه ایله قوام صلبه کلنجه طبخ اولنه بعده ناردن تنزیل و بالاده محفوظ
اولان خل معطر اضافه و حفظ اولنه سکنجبین مزبور طریق مذکور ایله عمل اولنمق اولی و بلکه
لازمدرکه ارکانی اولان اصول و بزورک کذلک سرکه نک اجزاء دقیقه و نافذه لری ضایع اولنوب
سکنجبیندن دخی مطلوب و امید اولنان فائده زائل اولمیه **سکنجبین مدبر** امروسیوس
طبیبک مختاریدر بولجه ادرار ایدوب کلی و مثانه ده اولان حصاتی تفتیت ایدر صنعتی بودر
فجل کبیر بروجیه اصل رازیانج اون درهم اصل کرفس و اصل حندقوقا و اصل ریمه واصل اسارون
و کراویا هر برندن اوچر درهم کربره و کمون یدیشر درهم بزر رازیانج و بزر حندقوقا و بزر حلیون
و تخم هردم بهار هر برندن ایکیشر درهم خل الخمر ایکیوز درهم اخذ اولنوب مرکب طپراق طنجره ده
نار لینه ایله حالک نصفی قالنجه طبخ اولنوب بعد التصفیه ایچینه یوز اللی درهم عسل وضع و قوام
مناسبه کلنجه طبخ اولنوب استعمال ایدرلر **سکنجبین البزوری البارده** سده کبد و بولی
ادرار ایدوب سوء القنیه یی دفع ایدر حمیات حاده یه نافع اولمغله عطش و التهابی تسکین ایدر
صنعتی بودر بزر هندبا و بزر بطیخ و بزر القثاء هر برندن بش درهم قشر اصل هندباء اون درهم
قشر اصل الرازیانج اوچ درهم اخذ و جریش دق اولنوب اوچ رطل ماء القراح و بر رطل خل الثقیف
ایله یکرمی درت ساعت نقع دنصکره ظرف مزججده نار لینه ایله ربعی زائل اولنجه طبخ و ناردن
تنزیل وجیداً تصفیه اولنوب بر رطل سکر طبرزد ضم ایدوب قوام مناسبه کلنجه تکرار طبخ و حفظ
اولنه **سکنجبین البزوری الحاره** سده کبد و معده یی تفتیح ایدوب فضول بلغمیه دن
معده یی تنقیه و بولجه ادرار ایله استسقا و تهییج سوء القنیه یه بلیغ النفعدر عطش کاذبی
ازاله ده عجایبدر صنعتی بودر بزر کرفس و بزر رازیانج و بزر انیسون و بزر هندبا و بزر کشوث
هر برندن بش درهم اصل رازیانج و اصل کبر و اصل کرفس هر برندن یدی درهم عصارة غافث
و راوند چینی اخذ اولنوب جریش دق اولندقدن صکره اوچ رطل ماء القراح و بر رطل خل الحاذق
ایله ظرف مزججده نار لینه ایله ربع زائل اولنجه طبخ اولنوب بعد التصفیه حفظ اولنه
سکنجبین لنفث الدم نفث الدمی قطع وازاله ایچون کونده اوچ دفعه استعمال اولنور
اوقات سائره ده قلیلا قلیلا استعمال اولنه صنعتی بودر اصل خطمی واصل جمجم الکبیر واصل
انجره هر برندن بروقیه ورق پخینلا و ورق حشیشة الربیه و لبلاب الارض هر برندن
بر بچق حفنه ثمر الیق عدد سبستان یکرمی عدد اخذ اولنوب قدر الکفایه ماء القراحیله اوچ رطل

تا لیجه طبخ و تصفیه اولنه قندصکره درت وقیه عسل منزوع الرغوه ضم و تکرار طبخ و قدر الکفایه
خل الحاذق اضافه اولنوب حفظ اولنه مقدار استعمالی درت وقیه در

الفصل الخامس فی السکنجبینات المرکبة المسهلة والمقیئة م سکنجبین جرجانی

بولیابونس طبیبک مخترعیدر اطباء افرنجیه عندنده مشهوردر اخلاط غلیظه و رطوبتی اخراج
ایدوب سددی تفتیح و عفونتی اصلاح و منع ایدر امراض جلدیه‌یی دافع و جمیع بدنه قوتی نفوذ ایتمکله
صرع و ربو علتنه و مالیخولیایه و شقیقه‌یه و معده و کبد و طحال مرضلرینه نافعدر کلی وجع و وجع
مفاصل کبی علتلره عظیم النفعدر مسهل استعمال اندن برقاچ کون مقدم امیاه مناسبه ایله استعمال
اولنه و یاخود بعضی مطابیخ مناسبه ایله استعمال اولنه اخلاطی انضاج ایدر و شرب سم ایدن کمسنه‌لره
بر وقیه استعمال ایدرلرسه سمک اذا مضرتی دفع ایدر کما دریوس مطبوخنده وجع مفاصل ایچون
برقاچ کون مداومت اولنور [illegible] دفع ایدر دم حیضی ادرار و حصاة مثانه‌یی اخراج و دیدانی اهلاک
ایدوب دم باسوری جاری ایدر استسقا و سوء القنیه اصحابنه و یرقان اصفره منافع عظیمه‌سی واردر
صنعتی بودر ورق السذاب و ورق الدبابه و مشکطرامشیع و زوفا و فراسیون و شوکة المبارکه سنبل
و مر و هند باکوکی کابنج هر بریندن بر قبضه نوتنج نصف قبضه بزر الرازیانج و بزر الریحان و بزر الجزر
و بزر شبث هر بریندن ایکی درهم انجلیقا و اصل الخطمی و لوف الحیه و شیمشیر اطه صوغانی و تربد و زراوند
طویل و زراوند مدحرج و ایرسا و اذخر و بسفایج هر بریندن بر وقیه جربق اسود و جربق ابیض و جوز دم
اخذ اولنوب دق اولنجه جقلری دق و طوغره‌نجقلری طوغرانوب بر رطل خل الحاذق ایله ترابدن معمول
ظرف مزججه یه وضع ایدوب امکنه حاره‌ده اوچ کون ترک اولنوب بعده نصفی قالنجه طبخ ایدهلر
بعده ایچنه ایکی درهم غاریقون ابیض وضع ایدوب جزوی طبخ دنصکره سوزوب ایچنه بر رطل
سکر ابیض و بر رطل عسل و یره ایله قوام مناسبه کلنجه طبخ اولنه بعده قرنفل و زعفران و زنجبیل و حب
و بسباسه بر درهم اخذ و مسحوق اضم اولنوب حفظ ایدهلر **سکنجبین مسهل** انواع اخلا
[illegible] و عاصیه‌یی دقیق و ملایمتله اخراج ایدوب باعث صحت بدن انسانیه اولدوغی عظیم المنفعه و موجبه
رباییه‌دن بری و آزاد صنعتی بودر سنا مکی درت وقیه تربد ابیض و جلاپا ایکیشر وقیه جربق اسود
ایکی درهم دارچین ایکی درهم زنجبیل ثلث درهم اخذ اولنوب بعد السحق ایکی بچق رطل خل الحاذق
ایله زجاج مستور الفم وضع و امکنه حاره‌ده اوچ کون اوچ کیجه نقع ایدوب بعده کاغددن سوزوب
ایچنه بر وقیه قمور الطاطیر ضم ایدوب ینه زجاج مستور الفمه حرارت خفیفه ایله قیوم حل اولنجه
ترک اولنه بعده درت وقیه عسل مصفا ضم اولنوب حفظ اولنه مقدار استعمالی بر وقیه‌دن بربچق
وقیه‌یه واریجه‌دک **سکنجبین مقیء** اقراباذین باطیانوسدن ترجمه اولنمشدر صنعتی بودر زجاج
انتیمونه سکز درهم اخذ اولنوب ناعماً سحق اولندقدن صکره یوز درهم خل الحاذق ایله بر شیشه‌یه
قونلوب یکرمی درت ساعت حمام مادیه‌ده ترک لکن کاه کاه شیشه‌یی تحریک ایدهلر بعده کاغددن
سوزوب خل مصفایه التمش درت درهم سکر الحاق و عسل قوامنه کلنجه طبخ ایدوب حفظ ایدهلر
مقدار استعمالی سکز درهمدر **سکنجبین مقیء آخر** منسوختی نام طبیبکدر طبیب مزبور بودوائی
مالیخولیا و صرع امثالی علل راسیه‌ده و رطوبات الجنب و ضیق النفس امثالی علل صدریه‌ده کذلک علل معدیه‌ده
دفع مضرت سموم ماکوله‌ده و نقرس و درد و ستطاده [illegible] حفظ صحته زیاده مدح ایدر صنعتی بودر
زعفران معدنی و وجا احمر هر بریندن نصف درهم سلیخه ایکی درهم عود ماوردی و انجلیقا بوردر درهم
اخذ اولنوب یوز یکرمی درهم خل دم قرنفل البستانی ایله یکرمی درت ساعت مواضع حاره‌ده نقع

اولندقدن صکره

اولندقدن صکره جرعلتر ایله تصفیه و یوز یکرمی درهم سکر ابیض الحاذقه عسل قوامنه کلنجه طبخ و حفظ
اولنه مقدار استعمالی بردن اوج درهمه وارنجه‌یه دکین [illegible] مناسب میاه باخود سائر مایعات مناسبه ایله ویرهلر

الفصل السادس فی الاشربة المسهله م شراب بسفایج

سوداء و مرة الصفرا اسهال
ایدر و طحالک ردائتی ازاله ایدر لهذا سدد طحال و یرقان اسوده مبتلا اولنلره عظیم النفعدر
و دمی صافی ایدوب حکه و جربه نافعدر صنعتی بودر بسفایج طری یوز درهم اخذ اولنوب جرضوضا
بیلک ایکیوز درهم ماء القراح ایله یکرمی درت ساعت نقع ایتدکدنصکره نصفی زائل اولنجه طبخ ایدوب
بحکم عصر و تصفیه ایدهلر بعده قصب الزریره سکز درهم بزر رازیانج یکرمی درت درهم اخذ اولنوب
مطبوخ مصفی ایله بر کیجه نقع و بر مقدار طبخ ایدوب بعد التصفیه مصفایه نقوع الورد المسهل یوز
اللی درهم عصاره لسان الثور و عصاره الشاهترج و عصاره الحماض هر بریندن ترق سکز درهم الحاق
اولنه بعده بو ممزوج ایله قشر هلیلج اصفر و قشر کابلی و هلیلج اسود اونر ایکیشر درهم زبیب منزوع
العجم یکرمی درت درهم نقع و ثلثی زائل اولنجه طبخ اولنوب اخر طبخده التمش درت درهم سنا مکی
منقی الحاق اولنه بعده بحکم عصر ایدوب بیاض البیض ایله تصفیه دنصکره اوچیوز درهم سکر
ابیض ایله شراب قوامنه کلنجه طبخ اولنه مقدار استعمالی اوتوز التی درهمدن التمش درهمه وارنجه
معلوم اوله که شراب مزبورک طبخی اکرچه منوال محرر اوزره متعارفدر لکن بو طرز طبخ اولنان قدر
رازیانه و قصب الزریره نک قوتی انا ویرلرینه مطبوخ بسفایج قدر قلیلی اخذ ایدوب تکرار طبخ اولنه
اول دخی ضایع اولور بوندن ماعدا سنانک قوة مسهله‌سی دخی کما ینبغی اخذ اولنمز اعتبار بو شرابک
طبخنده قاعده جیده اولدر که بسفایج و قشر هلیلج اصفر و کابلی و هلیلج اسود و زبیب بعد الدق
بر قرعه‌یه وضع و اوزرینه ماء القراح التیوز درهم عصاره لسان الثور و عصاره الحماض و عصاره
الشاهترج هر بریندن ترق سکز درهم القا اولنوب بطن قرعه‌ده ایکیوز درهم ماده ما یبقی
قالنجه حمام رملیه‌ده تقطیر اولنه بعده ماء مقطر حفظ اولنوب بطن قرعه‌ده باقی قالان دخی عصر
و بیاض البیض ایله تصفیه دنصکره حفظ اولنه بعده سنا مکی ترق سکز درهم اخذ اولنوب ماء
مقطر محفوظک نصفی ایله بر کیجه نقع و بر مقدار طبخ ایدوب تصفیه دنصکره تکرار مزبور سنا مکی
ماء مقطرک نصف اخری ایله جیداً طبخ و بحکم عصر و تصفیه ایدهلر بعده بو ایکی مصفایی بیاض البیض
ایله تصفیه دنصکره بالاده مذکور و محفوظ اولان مصفایه الحاق اولنه بعده بو ممزوجه یوز
اللی درهم نقوع الورد و اوچیوز درهم سکر ابیض الحاق اولنوب شراب قوامنه کلنجه طبخ اولندقدن
صکره مطلوب اولان طعم و رایحه‌یی کتورمک ایچون قدر سکر مدهن الرازیانج و سکر مدهن الاترجی
اضافه و حفظ اولنه اکر تقطیر اتمکسزین عمل مراد اولنور ایسه بسفایج مطبوخی ابتدا تعلیم اولندیغی
اوزره بسفایج مطبوخی ایله و عصاره‌لر ایله هلیلجات و زبیب نقع و طبخ اولندقدن صکره
بیاض البیض ایله تصفیه اولنوب مصفانک نصفی ایله سنا مکی بر کیجه نقع بعده طبخ و تصفیه
اولنه بعده مصفانک نصف اخری ایله تکرار سنا مزبور بر دفعه دخی ماء القراح ایله طبخ و بحکم
عصر و تصفیه اولنه بعده بو اوچ مطبوخی جمع ایدوب بیاض البیض تصفیه و نقوع الورد و سکر
الحاق اولنوب شراب قوامنه کلنجه طبخ اولندقدن صکره قدر الکفایه سکر مدهن الرازیانج و سکر
مدهن الاترجی الحاق و حفظ اولنه **شراب بنطاغوغون** منسوختی نام طبیبکدر مواد
عاصیه و ممرضه نک انواعنی اسهال ایدر تنقیه‌یه محتاج اولان علتلرک کلیسنده استعمالی
مناسبدر زیرا اسهال خفیفله اسهال ایدوب اوعیه و سائر اعضاء باطنه‌نک سده‌لرینی

تغنيم ايدر هرسنده وهرجنسده صبيانده وضعيف المزاج اولنلره دخی ويريلور صنعتی بودر
اصل بسفايج وسورنجان ابيض دردر رطلی بر من صمغ ومجوعتان ايكيشر وقيه راوند چينی
بربچق وقيه صبر ثقا اسود مدبر وجلا يابرر وقيه غاريقون مقرص وهليلجات خمسه يارميشر
وقيه اخذ وجعد الدق حمر ابيضله برقاج كون نقع اولنوب بعد النقع قانون اوزره طبخ وتصفيه
اولنوب مصفادن درت رطله سنا مكی منقی اوچ وقيه زبيب منزوع العجم ايكی وقيه قرمود
القطرطير بر وقيه بر سياوشان وورنقا وشاهترج يارمشر وقيه بزرداز يانج وانيسون ايكيشر
درهم زهر الخوخ وزهر البنفسج وورد احمر وزهر اقاقيا وافتيمون بردرهم بعد النقع بركيجه
ترك اولنه بعده برمقدار طبخ ايدوب تصفيه دن صكره مطبوخ مصفايی ايكی رطل سكر ابيضله
شربت قوامنه كلنجه طبخ ايده لر حين طبخنده قاقوله صغيره وقرنفل وخولنجان وبسباسه وزنجبيل
ابيض وداريچين وسنبل هندی يارميشر درهم اخذ ونا عماديق اولنوب بعده بقليوب ايچنه
القا وكاهيجه اوغرلر تاكه قوت اخذ ايده لر شربته خروج ايده مقدار استعمالی بر وقيه دن
ايكی وقيه دن اوچ وقيه يه وارنجه دكن مزاج اولنلره هر علته مناسب ادويه مسهله ايله ويريلور

شراب تفاح مسهل

ابن ماسويه نكلر شراب التفاح المسهل ديرلر وطعمنه لطافت اولمغله
شراب التفاح الملوكی دخی ديرلر افرنج اطباسی بيننده صبورك ديمكله شايع اولمشدر مانيا
ومالنخوليا امثالی علل سوداويه نك جمله سنده استعمال اولنور وقلبه قوت ويرر صنعتی بودر
عصارة التفاح الحلو وعصارة لسان الثور البری والبستانی هر برندن يوز اللی درهم اخذ
اولنوب بونلرده اون التی درهم سنا مكی منقی نقع اولنه بعده برمقدار طبخ وحفظ اولنه
وحين طبخنده بر درهم زعفران بر كتان پارچه سنه بغلنوب ايچنه القا ايده لر بوشرابك طبخنده قاعده جيده
اولدركه عصاره لر تصفيه اولندقدن صكره نصف ايله سناء مكی نقع وطبخ اولنوب سوزيله بعده
سناء مذبوری تكرار عصاره لرك نصف اخری ايله دخی طبخ وتصفيه اولندقدن صكره تكلابن
دخی دخی ماء القراح ايله طبخ ايدوب سوزيلر بعده براوچ مصطكی ممزوجا بياض البيض ايله تصفيه
اولنوب سكر ابيض ايله شراب قوامنه كلنجه طبخ وحفظ ايده لر

شراب ديسنطاريا ء مالين

ديسنطاريا يه وخروج امعايه باعث اولان مواد صفراويه يی بلا تعب تليين خفيفله تنقيه ايدوب
وجعنی تسكين ايتدكدن صكره طبيعتی قبض ايدر مسهل وقابض بردوا بی مثال اولمغله صنعتی بودر
اصل بسفايج ايكی وقيه عرق السوس المحكوك واصل طرغيون ابطاليقی برر وقيه طورمنتلا
واصل هندبا التيشر درهم اسقولوقندريون وغافث وورونقا وبولينقونی يارميشر وقيه اخذ
اولنوب مرضوضا قدر الكفايه ماء اصل قونسولدا وماء اصل لسان الحمل وماء ورق البلوط ايله
ثلثی زائل اولنجه طبخ وتصفيه دنصكره مصفادن اوچ رطله راوند چينی بربچق وقيه مجوعتان
وهليلج اصفر وسنا مكی بررو قيه غاريقون مقرص نصف وقيه ورد احمر وزهر سوسن ابيض
وزهر كلا قطی وزهر ابابونج وزهر البوصير ايكيشر درهم بزر السفرجل وانيسون وبزر مثبت
بر مثقال سليخه وقرنفل وجوز بوا بردرهم الحاق وبركيجه نقع ايدوب نار لينه ايله برمقدار
طبخدنصكره تصفيه وايكی رطل سكر طبرزد ابيضله شربت قوامنه كتوره لر مقدار استعمالی
اول سن سنتابره اولنلره بر وقيه دن بربچق وقيه يه وارنجه انتهاء سنتابره اولنلره ايكی
وقيه دن اوچ وقيه يه وارنجه

شراب سقمونيا

منافعی جمله نك معلومیدر صنعتی بودر سقمونيا
مدبر التی درهم زبيب منزوع العجم وسكر ابيض هر برندن سكز وقيه روح الشراب ايكی

رطل

رطل اخذ اولنوب نار خفيفه ايله نصف زائل اولنجه طبخ وتصفيه دنصكره حفظ اولنه مقدار
استعمالی نصف وقيه دن بربچق وقيه يه وارنجه

شراب مسهل

بلغم ومره تين انواعنی اسهال
ايدر جامعه وبواغرسطون حقير اولنان ادويه مسهله دندر انواع سددی تنقيه ايدوب
سده سببيله متمادی اولان حماره عظيم الغائره دردر صنعتی بودر سنا مكی منقی قرق سكز درهم
روح الزاج بر درهم اخذ برحقه يه وضع واوزرينه ايكيوز درهم نقوع الورد المسهل الحاق
اولنوب مسدود الرأس حمام ماريه ده يكرمی درت ساعت ترك اولندقدن صكره برمقدار
طبخ اولنوب بعده محكم عصر وتصفيه ايدوب مصفايه تكرار قرق سكز درهم سنا مكی نقع
وبرمقدار طبخ وتصفيه دن صكره مصفايه تكرار سنا منقی قرق سكز درهم راوند چينی
وغاريقون ابيض اون التيشر درهم زنجبيل وقرنفل ايكيشر درهم دارچين اوچ درهم
سنبل هندی بر درهم نقع ايدوب حمام ماريه ده يكرمی درت ساعت ترك ايتدكدن صكره
برمقدار طبخ اولنوب بعده عصر وتصفيه وحفظ اولنه بعده بسفايج وعرق السوس اون
ايكيشر درهم بر سياوشان ذكر وانيسون هر برندن برقبضه زبيب كبير منزوع العجم وزبيب
صغير منقی هر برندن يكرمی درت درهم اجاص حلو اوتوز عدد اخذ اولنوب ماسبقده
نقوع الورد ايله نقع اولنوب صبحی اخذ اولنمش سنا مكی دخی الحاق اولندقدن صكره درت يوز
اللی درهم ماء القراح ايله يوز اللی درهم قالنجه طبخ ايدوب آخر طبخنده زهور اربعه قلبيه
هر برندن اوچ كره اوچ بوتوق قشر كلا ترنج الطری ايكی درهم الحاق اولنه بعده محكم عصر ايدوب
كما ينبغی تصفيه دن صكره حفظ اولنان نقوع مصفادن يوز درهم الحاق وبرمقدار دخی طبخ
اولنوب حفظ اولنه معلوم اوله كه بحالة مسهل مايع اقتضاء ايلدكده بوشراب حاضر بولنديغی
صورتده كفايت ايدر ايدی اشغال كثيره ميجی اولان طبيبه لا سيما على الخصوص اسلامبول كبی
محل جمعيت اولان بلده عظيمه ده طبابت ايدنلره زياده لازم ايدوكی بو كتابده تحرير اولنديغی لكن
شراب مزبورك لطريقی عمل كتب قومه منوال المحرر اوزره تحرير اولنديغی ارباب تتبعه معلوم
اولديغی كبی حوصله ليحد حمی صناعت عجز بولنديغی ظاهر وباهردر تفصيلی اطناب بكلامه مؤدی
اولور الحاصل بو شرابك طبخنده قاعده جيده اولدركه سناء منقی يوز اللی درهم راوند چينی و
غاريقون ابيض هر برندن اون التی درهم بسفايج اون ايكی درهم زنجبيل ايكی درهم قرنفل
بربچق درهم سنبل هندی بر درهم اخذ اولنوب مرضوضا برقرعه يه قونلوب اوچيوز درهم
نقوع الورد ايكيوز درهم ماء القراح ايله بركيجه نقع وبرمقدار طبخ اولندقدن صكره عصر و
تصفيه اولنوب مصفاسی حفظ اولنه بعده مصفادن ثفلان اجزايی تكرارا اوچيوز يا خود درتيوز
درهم ماء القراح ايله بركون يا خود بركيجه نقع وبرمقدار طبخ ايدوب بعد العصر والتصفيه
مصفاسی حفظ اولنه بعده بو مصفاتره باقی قلان اجزائی برده دخی ايكيوز درهم
ماء القراح ايله نقع وطبخ وتصفيه دن صكره مصفاسنی حفظ اولنان مصفالر ايله جمع ايدوب
بياض البيض ايله تصفيه وحفظ ايده لر بعده عرق السوس اون ايكی درهم بر سياوشان ذكر
وانيسون هر برندن برقبضه زبيب كبير وزبيب صغير هر برندن يكرمی درت درهم اجاص حلو
اوتوز عدد اخذ اولنوب قدر الكفايه ماء القراح ايله يوز اللی درهم قالنجه طبخ ايدوب آخر طبخنده
زهور اربعه قلبيه يعنی زهر البنفسج وورد وزهر لسان الثور البری وزهر لسان الثور البستانی
هر برندن اوچ كره اوچ برموق الحاق اولنوب ناردن تنزيل اولنه وبعد التبريد عصر ايدوب

بیاض البیض ایله تصفیه ایدرلر بعده بلاده محفوظ اولان مصفا ایله جمع ایدوب یوز اوتوز درهم
سکر ایله شراب قوامنه کلنجه طبخ اولنمقدن صکره روح الزاج بر درهم سکز درهن القرنفل و سکز
درهن الدارچینی و سکز درهن الاترجی کفایت مقداری یعنی شراب مزبوره لطافت طعم و رایحه
ویرهجك قدر الحاق اولنوب حفظ اولنه و معلوم اولاکه روح الزاج اصل نسخه ده ذکر اولنمدیغی
کبی ابتدا وضع اولنمقدن شراب طبخ اولنمقدن صکره وضع اولنمق مناسبدر دیرا ابتدا وضع اولنسه قبل
عصر اولنورکن معصره دن دایجه کریه آخذ ایدر بوندن صکره معلوم اولاکه بو شرابه الحاق
اولنان سکر بحسب الاقتضا یوز اوتوز درهمدن زیاده الحاق اولنمق دخی ممکن اولور

شراب ورد جرنتی امراض سوداویه نك جمله سنه و جرب و حکه و مرض افرنج
و جذام و سرطان و برص اسود امثالنده مسهلات مجربه دندر صنعتی بودر قشور هلیلجات
خمسه هر بریندن اوتوز ایکی درهم اخذ اولنوب رضوضا بر مقدار دهن اللوز ایله فرك اولندقدن
صکره بیك ایکیوز درهم نقوع الورد المکرر ایله یکرمی درت ساعت نقع ایدرلر بعده سنا مکی
منقی و افتیمون و بسفایج هر بریندن قرق سکز درهم بزر الاترج و عرق السوس هر بریندن
اوتوز ایکی درهم قرنفل سکز درهم قشر خربق اسود التی درهم الحاق اولنوب نار لینده
ثلثی زائل اولنجه طبخ و تصفیه اولنمقدن صکره بشیوز درهم سکر ابیض ایله شراب قوامنه
کلنجه طبخ اولنسه و حین طبخنده اون اوچ درهم راوند چینی برصره یه باغلنوب شرابه القا
اولنه لکن اولحالده مطبوخدن نقودانا الکفایه ایله مقدارا اوندن نقع اولنوب عصر و تصفیه دن
صکره مصفاسی آخر طبخنده شرابه اضافه اولنمقدر معلوم اولاکه کتب اقرباذینك اکثرنده بو شرابك
قاعدهء طبخی منوال محرر اوزره تعلیم اولنور لکن معلوم اولاکه قاعدهء جیده دکلدر اولی و اجود اولان
قشور هلیلجات خمسه بزر الاترج هر بریندن اوتوز ایکی درهم بسفایج قرق سکز درهم قرنفل
درت درهم اخذ اولنوب بعد الدق برقرعه یه قونلوب بیك ایکیوز درهم نقوع الورد ایله نقع و
یکرمی درت ساعت مکان فاتره ده ترك ایتدکدن صکره بطن قرعه ده اوچیوز درهم
مادهء مایعه قالنجه تقطیر و مقطر و حفظ اولنه بطن قرعه ده قالان ماده یی معصره دن عصر
ایدوب بیاض البیض ایله تصفیه و حفظ ایدرلر بعده سنا منقی قرق سکز درهم اصل خربق اسود
التی درهم راوند اون التی درهم اخذ اولنوب بعد الدق بلاده محفوظ اولان مقطرك ثلثی ایله نقع
و طبخ و تصفیه دن صکره تکرار ایکی دفعه دخی مقطرك ثلثان اخریا ایله نقع و طبخ و تصفیه ایدرلر
بعده بو نقوعات ثلثه یی بیاض البیض ایله صاف ایدوب مقدما حفظ اولنان مصفایه الحاق
ایدرلر بعده بشیوز درهم سکر ابیض الحاق ایدوب شراب قوامنه کلنجه طبخ اولندقدن صکره
ناردن تنزیل و بر مقدار سکز درهن الدارچینی و درت درهم قرنفل مسحوق و حفظ اولنه

شراب ورد مسهل بین الناس کل شکر شربتی دینمکله شهرت شعاردر منافعی کیفیت
استعمالی جمله نك معلومیدر بیانه محتاج دکلدر صنعتی بودر التی بش رطل ورق الورد الشامی
طین فخاردن معمول و مزجج بر ظرفده وضع اولنه بعده ایکیوز رطل ماء القراح غلیانده کتوروب
ورد مزبورك اوزرینه القا و مستور الرأس یکرمی درت ساعت ترك اولندقدن صکره عصر و
تصفیه اولنه بعده نقوع مصفایی تسخین ایدوب غلیانه کتورمکسزین التی رطل ورق الوردك
اوزرینه کالاول القا و یکرمی درت ساعت ترك ایتدکدن صکره عصر و تصفیه ایدرلر بعده من الاول
مخرج اوزره نقوع مصفایه قرق بش رطل بعده قرق رطل بعده اوتوز بش رطل بعده قرق رطل بعده

اوتوز

٤٠٧ اوتوز بش رطل بعده اوتوز بعده یکرمی بش رطل بعده یکرمی رطل ورق الوردك اوزرینه القا
و هر برینه یکرمی درت ساعت ترك ایتدکدن صکره عصر و تصفیه اولنه الحاصل ایکیوز رطل
ماء القراحده اوچیوز رطل ورد منقی نقع اولنور منوال مشروح اوزره عمل اولنان نقوعه نقوع الورد
المکرر و نقوع الورد المسهل دیرلر بعده نقوع مزبوره التی رطل سکر ابیض الحاق ایدوب شراب
قوامنه کلنجه طبخ اولنه مقدار استعمالی سکز درهمدن اون التی درهمدن یکرمی درت درهمه
وارنجه معلوم اولاکه شراب مزبورك تحریر اولنان مقداردن قلیلنی عمل ایتمك مراد ایدنلره
تسهیل ایچون بو جدول وضع اولنمشدر عمل ایده لر ٥.٥.٥

مقدار	رطل	وقیه	رطل	وقیه	رطل	وقیه	رطل	وقیه	رطل
ماء القراح	٢٠٠	٠	١٠٠	٨	٦٦	٠	٥٠	٠٠	٢٥
ورد ١	٥٥	٦	٢٧	٤	١٨	٩	١٣	١ـ	٦
٢	٥٠	٠	٢٥	٨	١٦	٦	١٢	٣	٦
٣	٤٥	٦	٢٢	٠	١٥	٣	١١	٧ـ	٥
٤	٤٠	٠	٢٠	٤	١٣	٠	١٠	٠	٥
٥	٣٥	٦	١٧	٨	١١	٩	٨	٤ـ	٤
٦	٣٠	٠	١٥	٠	١٠	٦	٧	٩	٣
٧	٢٥	٦	١٢	٤	٨	٣	٦	١ـ	٣
٨	٢٠	٠	١٠	٨	٦	٠	٥	ـ	٢
سکر	٥٠	٠	٢٥	٨	١٦	٦	١٢	٣	٦
اشیاء مذکوره		نصف		ثلث		ربع		ثمن	

شراب هندباء و راوندی کبدك مزاج حارینی تعدیل ایدوب سده لرینی تفتیح ایدر یرقان
و سده طحال و مالیخولیا اصحابنه نافع سبدر سوء القنیه امثالی رد تیب اختیاریه باعث اولان موادی
تحلیل ایدوب ادرار و تلیین ایله تنقیه ایدر آلات غذاییه استحکام ویرر مصروعینه علی الخصوص
ام الصبیانه بالخاصه عجیب العمل اولمق اوزره مدح ایدرلر صنعتی بودر شعیر عنز مقشر و اصل
کرفس و اصل رازیانج و اصل هلیون و قرمو و الطرطیر هر بریندن اون التی درهم هندباء بستانینك
ایکی نوعینك ورقاری و هندباء بری و ورق طرخشقوق و ورق خس بستانی و ورق خس
بری و جراد الصحراء و شاهترج و ورق الحماحم هر بریندن برقبضه برسیاوشان اوچ نوعی
و اسقولوفندریون و عرق السوس و حب کاکنج و کشوث هر بریندن التی درهم اخذ اولنوب بیك
درهم ماء القراح ایله ثلثی زائل اولنجه طبخ اولنوب محکم عصر و بیاض البیض ایله تصفیه دن صکره ایکیوز
درهم سکر ابیض ایله معجون قوامنه کلنجه طبخ اولنه بعده راوند چینی قرق سکز درهم و بزور الطرطیر
سکز درهم سنبل هندی التی درهم اخذ اولنوب اوچیوز درهم ماء هندبا ایله بر قرعه یه قونلوب
حمام ماریه ده یکرمی درت ساعت ترك اولندقدن صکره طبخ ایدوب عصر ایدرلر بعده اوتوز ایکی
درهم سکر ابیض الحاق و بیاض البیض ایله تصفیه ایدوب بالاده ذکر اولنان معجون قوامنه کلمش
مطبوخه اضافه و تکرار شراب قوامنه کلنجه طبخ و حفظ اولنه مقدار استعمالی سکز درهمدن یکرمی
درهمه وارنجه بو شرابك طبخنده قانون و قاعدهء جیده اولدرکه ابتداء شعیر عنز مقشر و بزور الطرطیر
المسحوق ایله نصف ساعت طبخ اولندقدن صکره اصول ثلثهء مذکوره مدقوقا الحاق و نصف
ساعت دخی طبخ اولنه بعده حب الکاکنج و حشایش فی الجمله خرده لنوب القاء ربع ساعت طبخ
اولندقدن صکره عرق السوس و کشوث اضافه اولنوب جزوی طبخ و ناردن تنزیل اولنه بعده

برودت کسب ایتمکه قریب اوله جق قدر ترك محکم عصر و بیاض البیض ایله
تصفیه دن صکره سکر ابیض ایله شراب قوامنه کلنجه طبخ اولنه

الفصل السابع فی الاشربة المتخذة المسهله

شراب آس ابن ماسویه نکده
مبرد و مجفف و قابضدر سوء مزاج حاردن نشأت ایدن رعافی ازاله ایدوب احشایه متانت
واستحکام و یرر معده یه قوة و یرمکله قی و غثیانی منع ایدر سیلان دمك جمله سنی کرك صدره
ورئه وکرك کلی وکرك رحم و مثانه دن و مقعده دن اولسون قطع ایدر الحاصل استطلاقاتك هر
نوعنه کذلك دیابیطس علتنه مناسبدر استفراغات مفرطه اصحابنه عارض اولان سعاله عظیم النفع
صنعتی بودر حب الآس یکرمی درهم ورد احمر و صندل ابیض و احمر و سماق و جلنار مصری و امیرباریس
هر برندن اون بشر درهم مشمله یکرمی بش درهم اخذ اولنوب سکز یوز درهم ماء القراح ایله نصفی
زائل اولنجه طبخ اولندقدن صکره عصر و تصفیه اولنه بعده سکر ابیض اوچیوز درهم عصارهٔ تفاح
بری و عصارهٔ سفرجل هر برندن اللی درهم الحاق اولنوب شراب قوامنه کلنجه طبخ و حفظ اولنه
معلوم اولدکه بو شرابك طبخ اولنمسنه ایام خریف زیاده مناسبدر مشمله نك کمال نضجی و خیدد
هنوز صلابتی دخی باقیدر ساقطدر وصلوده وصف مزبور اوزره بولنمز

شراب اسقوردیون النافع
علل وبائیه و حمیات ردیئه ده استعمال اولنور عفونت داخلیه یی ازاله و اخلاطی فساد و تعفندن
حفظ ایدر سمومه مقابل اولور اوعیه منفجره یی تقویه و دیدانی قتل و صداعی تسکین ایلر
صنعتی بودر عصارهٔ اسقوردیون بعد التصفیه ایکیوز درهم اخذ اولنوب یوز اللی درهم سکر
ابیض ایله شراب قوامنه کلنجه طبخ و حفظ اولنه مقدار استعمالی سکز درهمدن اون التی درهمه یکرمی
درهمه وارنجه اکر اسقوردیونك طازه سی بولنمز ایسه عصاره بدلنه طبیخی وضع اولنور لکن مطبوخ
مزبور وافرجه اسقوردیوندن عمل اولنوب انده اجزاء کثیره یی حامل اولمق کرکدر که عصاره مقامنه
قائم اوله معلوم اولدکه بو شرابك طبخنده طریق اجود اولدر که اوچیوز درهم عصارهٔ اسقوردیون
حمام ماریه ده ایکیوز درهم مقطر خروج ایدنجه تقطیر اولنوب اسفل قرعه ده قالان ارضیه عصر و
تصفیه اولنه بعده مصفاسی یوز اللی درهم سکر ابیض ایله طبرزد قوامنه کلنجه طبخ ایتدکدنصکره نازل
تنزیل ایدوب حار ایکن مقطر محفوظدن یسیراً یسیراً الحاق و مزج ایده رك شربت قوامنه کتوروب
تکرار طبخ المکسدن حفظ اولنه مقطراتك ما عداسی حین استعمالده شراب مزبوره اضافه اولنور
شراب مزبور بو طریق ایله عمل اولندقده اسقوردیونك اجزاء روحیه سی ضایع اولمز لهذا شراب
بحسب النفع والتاثیر زیاده اولدوغنده اشتباه اولنمز یاخود شراب مزبور حشایش عطریه نك
شرابلری بینده ممدوح و مختار اولان قاعده اوزره طبخ اولنه مثلا یوز درهم اسقوردیون بعد الدق
درتیوز درهم عصارهٔ اسقوردیون ایله بر قرعه یه وضع اولنوب حمام ماریه ده یوز درهم یاخود
یکرمی درهم خروج ایدنجه تقطیر اولنوب مقطری حفظ اولنه بعده بطن قرعه ده باقی قالان ماده یی
عصر ایدوب ایکیوز درهم سکر ابیض الحاق و بیاض البیض ایله تصفیه ایتدکدن صکره طبرزد
قوامنه کلنجه طبخ و مقطر محفوظ اضافه و حفظ اولنه بادرنجبویه و نعناع امثالی حشایش
ذو الرائحه نك شرابلری منوال محرر اوزره عمل اولنمق زیاده ممدوحدر

شراب اسقوردیون المرکب
شراب مزبورك ترکیبیدر که مرکب تعبیر اولنور اخلاطك تعفن و فسادندن حاصل اولان امراضك
جمله سنه نافعدر صنعتی بودر بنفشه و ورد احمر و زهر لسان الثور و زهر کلاه ترنج و بقلة الیهود
و ورق لسان الثور و ورق الحماض و ورق الطرغیون هر برندن بشر کره اوچ درهم بزر الحماض

وحب الاترج

وحب الاترج بشر درهم اخذ اولنوب اوچیوز درهم ماء الشعیر ایله ثلثی زائل اولنجه طبخ و تصفیه اولندقدن
صکره مصفاسی اوچیوز درهم عصارهٔ مصفیهٔ اسقوردیون و درتیوز درهم سکر ابیض الحاق ایدوب
شراب قوامنه کلنجه طبخ و بعده کافور قیصوری و مسك بتی اوترجبه الحاق و حفظ اولنه مقدار استعمالی
سکز درهمدن یکرمی درهمه وارنجه معلوم اولدکه بو شرابك طبخنده دخی قاعده جیده اولدرکه ماء الشعیر
ایله طبخ اولنه جق ادویه یی الجدق اولندقدن صکره ایکیوز درهم عصارهٔ اسقوردیون ایله نقع اولنوب
حمام ماریه ده ارهینه یابسه قالنجه تقطیر اولنه بعده ارهینه مزبوره یی یوز درهم عصارهٔ اسقوردیون
اوچیوز درهم ماء الشعیر ایله نصفی زائل اولنجه طبخ و تصفیه ایدوب درتیوز درهم سکر ابیض ایله
طبرزد قوامنه کلنجه طبخ ایتدکدنصکره کافور و مسك و مقطر محفوظ الحاق و حفظ اولنه لکن قدر قلیل
دهن لوز ایله کافوری و ماء مقطر ایله مسکی حل ایتمك لازمدر

شراب اسکوربوطی
سدد ماساریقا
و طحالی تفتیح ایدر اسکوربوط عوارضنك جمله سنی تسکین بلکه دفع ایدر لثه و حلقده عروض اولان قروحاتی
اکلدیی ازاله ایدر صنعتی بودر عصارهٔ حرف الماء و عصارهٔ اناغالیس مائی اللیشر درهم عصارهٔ الشاهترج
و عصارهٔ الحماض هر برندن یکرمی درت درهم اخذ و جمع اولنوب علی انده کلنجه نار لینه یه وضع اولنه اجزاء
غلیظه سی متمیز اولور آستنی ایلا ترابطیدن یاخود صبغجه کتان برندن سوزمکله صاف ایتدکدن صکره
التمش درت درهم سکر ابیض ایله شراب قوامنه کلنجه طبخ و حفظ اولنه مقدار استعمالی اون التی درهمدن
یکرمی درت درهمه وارنجه معلوم اولدکه ادویهٔ اسکوربوطیه نك منافعی طیاره ده اولمغله بو
شراب هر نه قدر نار لینه ده طبخ اولنسه بیله قوتنه نقصان کلوب فائده امید اولنمز ایمدی اولی و انسب
بلکه الزم و اوجب اولان عصاره لری حمام ماریه ده قرق درهم مقطر خروج ایدنجه تقطیر اولنوب بعده
شراب اسقوردیونده ذکر اولندیغی کبی عمل اولنمقدر

شراب اصول
مواد غلیظه یی ترقیق و سدده لری
تفتیح ایچون منفرداً یاخود بعض مشروبات منضماً استعمال اولنور صنعتی بودر اصل رازیانج و اصل کرفس
و اصل فطراسالیون و اصل الهلیون و اصل آس بری اون ایکیشر درهم اخذ اولنوب بعد الدق قدر الکفایه
ماء القراح طبخ و تصفیه دن صکره ایکیوز درهم سکر ابیض ایله شراب قوامنه کلنجه طبخ اولنه مقدار
استعمالی سکز درهمدن یکرمی درت درهمه وارنجه بعضیلر اوتوز ایکی درهم خل ابیض الحاق ایتمشلر
کاه اولورکه اصل رازیانج و اصل فطراسالیون اوتوز ایکیشر درهم اخذ اولنوب بعد الدق قدر الکفایه ماء
القراح ایله طبخ و تصفیه دن صکره ایکیوز درهم سکر ابیض ایله شراب قوامنه کتوریلوب شراب الاصلین
تعبیر اولنور منافعی ما سبق کبیدر لکن حقیقتده بو شرابك طبخنده دخی اولی و انسب اولان اصول
مزبوره یی بعد الدق اوچیوز درهم ماء القراح ایله بر قرعه یه قیوب حمام ماریه ده اللی درهم خروج ایدنجه
تقطیردن صکره مقطری حفظ و بطن قرعه ده قالانی عصر و تصفیه ایدوب ایکیوز درهم سکر ابیض
ایله طبرزد قوامنه کلنجه طبخ و مقطری الحاق ایتمکدر

شراب افسنتین
ابن ماسویه نکده معده و کبد و سائر
احشایه قوت و یروب ضعفلرینی و وجعلرینی ازاله ایدر سوء القنیه یی علی الخصوص برودتدن اوله
زیاده نافعدر سقوط اشتهایی دفع ایدوب اشتهایی تحریك ایدر و دیدانی تحلیل ایدر و مواد غلیظه یی
ترقیق ایدوب ادرار بول ایله اخراج ایدر سیلان بیضا و سیلان دم حیضه بلغمی امثالنه دخی نفعی علاج
عظیمدر صنعتی بودر افسنتین رومی اللی درهم ورد احمر اون التی درهم سنبل هندی اوچ درهم اخذ
اولنوب اوچیوز درهم خمر عتیق و اوچیوز درهم عصارهٔ السفرجل ایله بر کیجه نقع اولندقدن صکره
طبخ و تصفیه و ایکیوز درهم سکر ابیض ایله شراب قوامنه کلنجه طبخ اولنه مقدار استعمالی سکز درهمدن
یکرمی درت درهمه وارنجه معلوم اولدکه بو شرابك طبخنده دخی قاعده جیده اولدرکه افسنتین و ورد

وسنبل بعد الدق شراب ايله عصارة السفرجل ايله بر شيشه قرعه ده يكرمى درت ساعت نقع اولندقدن
صكره حمام ماريه ده وضع وبطن قرعه ده يوز درهم مقدارى مادهٔ رطبه قالنجه تقطير اولنوب
ابتدا خروج ايدن معقطردن سكسان درهمى اخذ ومنفردا حفظ ايدوب بعده خروج ايدن معقطرى
دخى باشقجه حفظ ايده لر بعده بطن قرعه ده قلان ماده يى عصر ايدوب بياض البيض ايله تصفيه دن
صكره مضاعفى اوتوز ايكى درهم قالنجه طبخ ايدوب بعده ابتدا خروج ايدن سكسان درهم معقطر ايله
حل اولندقدن صكره اول محلول ايله ايكيوز درهم سكر ابيض ايله نار لينه اوزرنده بلا غليان حل اولنوب
حفظ اولنه معقطرلرك ما بقيه سى حين استعمالده شراب مزبوره منضما ويريلور **شراب اقطى** ادويهٔ
ترياقيه دندر امراض قلبيه وعلل رحميه يه نافع در ترتيبى وارد ر صنعتى بودر حب الاقطى النضيج المنقى
ايكى رطل قشمش المنقى المدقوق بر رطل زهر لسان الثور اليابس وزهر البنفسج اليابس وورد احمر
اليابس هر بريندن نصف وقيه خمر احمر بر رطل اخذ اولنوب حمام معتدلده بر معتدل نقع بعده نار
خفيفه ايله طبخ اولنوب بعد التصفيه مثلى سكر ابيض ايله شراب قوامنه كلنجه طبخ ايدوب حفظ اولنه
شراب ايدراغوغون سوء القنيه وانواع استسقا يه بالخاصه دواء تام وعلاج ما لا كلام مدد محققدن
تا يوسا اولمش چوق عليله بونكله علاج اولنمشدر صنعتى بودر ايرساء طرى محكوك اخذ وبعد الدق
عصر ايدوب عصاره سنى بر شيشه يه وضع وعكرى اسفله رسوب ايدنجه ترك ايده لر بعده اوزرنده
كلى صافى سندن اون الى وقيه ماء دارچين درت وقيه خلاصهٔ غوتجبا بر وقيه اخذ وبر شيشه يه وضع
وفم شيشه سد ايدوب يكرمى درت ساعت مكان فاتره ده تركدن صكره اوزرندن صافيسين
آلوب اون الى وقيه سكر ابيض ايله شربت قوامنه كلنجه طبخ اولنه لكن حين طبخده سفوف ديارودون
ورد آوند يارميش وقيه صندل احمر وانيسون ايكشر درهم بر بزه بغليوب ايچنه القا اولنه بعده قرنفل
ودارچين سيلانى وبسباسه بر در درهم قرص غاليه ثلث درهم اخذ وناعما بعد الدق شراب مزبوره
مزج ايدوب حفظ اولنه مقدار استعمالى نصف وقيه دن ايكى وقيه يه وارنجه زياده ونقصان دخى
استعمال اولنور **شراب برسياوشان الساذج** نوازل رقيقه وعلل صدريه حاره يه مناسبدر
ذات الجنبك ابتداسندن استعمال ايدرلر تعنتهى دخى وارد ر صنعتى بودر برسياوشان قرق سكز
درهم اخذ اولنوب التيوز درهم ماء القراح ايله يكرمى درت ساعت نقع اولندقدن صكره نصفى زائل
اولنجه طبخ اولنوب بعد العصر والتصفيه يوز اللى درهم شكر ايله شراب قوامنه كلنجه طبخ اولنه شراب
مزبورك حقوالى محرر لدزره طبخده باس يوقدر لكن مراد اولنور سه برسياوشانك بر مقدار اجزاء
روحيه سى تقطير ايله اخذ اولنوب بعد الطبخ شراب مزبوره الحاق اولنه **شراب برسياوشان المركب**
مجارى عروقى تنقيه وتفتيح ايدر كلى ومثانه دن اخلاط مخاطيه يى ومواد رمليه يى اخراج ايدر صنعتى بودر
برسياوشان قرق درهم عرق السوس اوتوز الى درهم اسقولوفندريون ياخود لسان الايل بر قبضه
اخذ اولنوب التيوز درهم ماء القراح ايله يكرمى درت ساعت نقع اولندقدن صكره نصفى زائل
اولنجه طبخ اولنوب بعد العصر والتصفيه سكر ابيض وفانيد شيجرى وماء معقطر برسياوشان هر
بريندن التمش درت درهم الحاق اولنوب شراب قوامنه كلنجه طبخ اولنه اكر بو نسخه يه بعضى اطبا
تعليمى اوزره اصل الهليون واصل الآس البرى سكز درهم بزر خبازى ايكى درهم الحاق اولنور سه
منافع مزبوره يه افاده ده قوى اولوب فرنقوليس نسخه سنه معادل وانك مقامنه قائم اولور لكن
بزر خبازى بدلنه ورق خبازى الحاق اولنسه شرابك عملنده سهولت اولور زيرا بزر خبازينك
لعابى مطبوخ مزبورى غليظ ولعابى ايدوب فساددن منع ايده جك قوامه كتورمك مشكل اولور

معلوم اولدكه بو شرابك نسخه سنه الحاق اولنان فانيد وماء معقطر برسياوشاندن فائده امید اولنماز
زيرا معلوم در كه ماء معقطردن طبخ ايله اجزاء روحيه طيران ايدر باقى قالور ايسه انجق اجزاء مائيه صرفه
قالور وكذلك فانيد دخى بعضى خطايخ ايله حل اولندقده سكر ابيض طعمندن غيرى طعم حاصل ايتمزكه
شرابه لطافت ويرمك ايچون الحاق اولنمش اوله وسكردن زياده بحسب النفع فائده سى يوقدر
صدره نافعدر ديدكلرى ممزوج حل اولنمسنده سهولت اولوب مصيبا استعمال ايتدرمكه سهولت
وارد روح ممزوج ملايمت اولمغله صدره ملايمت ويرمكده سائر سكرلردن مناسبجه در معناسنه در
اما حل اولندقدن على الخصوص طبخ اولندقده بو فائده لر دخى ملحوظ اولمیوب سكر صافيدن فوقيتى قالماز
ايمدى بو شرابك طبخنده اولى اولان برسياوشان وعرق السوس واسقولوفندريون بو تيجى التيوز
درهم ماء معقطر برسياوشان ايله يكرمى درت ساعت نقع ايتدكدن صكره حمام ماريده التمش
درت درهم خروج ايدنجه تقطير ايدوب معقطرى حفظ وبطن قرعه ده باقى قلانى محكم عصر وتصفيه
ويوز يكرمى درهم سكر ابيض ايله طبرزد قوامنه كلنجه طبخ اولنه بعده معقطر محفوظى اضافه وخلط ايده لر
شراب برنتين ابن ماسويه نكدد برنتيه استانبولك اسمى اولوب بو شراب دخى اطباء استانبول
بيننده كثير الاستعمال اولمغله استانبوله نسبت اولنوب برنتين ديلمشدر ياخود ابن ماسويه بو
شرابى استانبول اطباسندن اخذ ايتمكله برنتين ديلمشدر بلغم ايله صفرانك اجتماع وتعفننده حادث
اولان حمايه نافعدر اخلاط لزجه بلغميه يى تقطيع وترقيق ايدوب سده لرى تفتيح ايدر بر قاچ فائدهٔ
عظيمه سى وارد ر صنعتى بودر عصارهٔ هندباء بستانى وعصارهٔ كرفس وعصارهٔ حمل وعصارهٔ لسان الثور
هر بريندن يوز درهم اخذ اولنوب مجموعا نار خفيفه ده بر دفعه غليان ايله رغوه وعكردن صاف
ايدوب مصفادن درتيوز درهم ايكى يوز اللى درهم سكر ابيض اضافه وشراب قوامنه كلنجه طبخ اولنه
مقدار استعمالى اون الى درهمدن اوتوز ايكى درهمه وارنجه بو شراب دخى شراب اسقورديون ساذج
كبى طبخ اولنمق زياده مناسبدر **شراب برنتين المركب** ما سبقده تركيبنده حميانك ابتداسندن
استعمال اولنور صنعتى بودر ورد احمر اون الى درهم عرق السوس درت درهم انيسون وبزر الرازيانج
وبزر كرفس هر بريندن اوچ درهم سنبل هندى ايكى درهم اخذ اولنوب بعد الدق بر ظرفه يه قويوب اوزرينه
عصارهٔ هندباء بستانى وعصارهٔ كرفس هر بريندن ايكيوز درهم عصارهٔ الحمل وعصارهٔ لسان الثور
هر بريندن يوز درهم القا وطبخ اولندقدن صكره عصر وتصفيه ايدوب اوچيوز درهم سكر ابيض وايكيوز
درهم خل حاذق الحاق وشراب قوامنه كلنجه طبخ اولنه مقدار استعمالى ما سبق كبيدر لكن بو شرابك طبخنده
شراب سكنجبين ذكر اولنجاق قاعده يه رعايت اولنمق مناسبدر **شراب بلسانى** امراض صدريه دن
ضيق النفس وضيق الصدر امثالنه كذلك اصحاب سلّه ادويه نافعدر صنعتى بودر عود بلسان حب
وبلسان المكى واصطرك القاطر وعسلبند ولبان ابيض ومصطكى وحرصافى واشق وتكامكا ودقو مالبى
وترمنتين قبرسى واصل ايرسا هر بريندن نصف وقيه ماء بقيمه بويچى رطل اخذ اولنوب بر قرع عرق
مسدود الفم ده رمل حار اوزرينه وضع ومدت مديده ترك اولنه لحمله امتزاج تام حاصل ايده بعده اخراج
وقدر الكفايه سكر ابيض ايله شربت قوامنه كلنجه طبخ وحفظ اولنه مقدار استعمالى ايكى درهمدن
نصف وقيه يه وارنجه **شراب تفاح** ضعف قلبى ازاله ايدوب غشى واختلاج القلب اصحابنه
نافعدر وادره مرة السوداءدن نشأت ايدن امراض قلبيه نك جمله سنه مناسبدر تقويت معده و
تسكين عطشده دخى فائده سى وارد ر ديرلر صنعتى بودر عصارهٔ التفاح الحلو وعصارهٔ التفاح
الحامض هر بريندن بشيوز درهم اخذ اولنوب نصفى زائل اولنجه طبخ اولندقدن صكره بلا تحريك

لنظ بقيه ناظر الصدر ومنفث
سعلسندر بو تركيبده نافع
ومنضج خلط اولان صحوددن
اخذ اخذ لمنه

ایکی کون مواضع حالیه ده ترك اولنه بعضی اجزاء غلیظه سی اسفله رسوب ایده اوزرینده صافیسی
اخذ ایدوب اوچیوز درهم سکر ابیض ایله شراب قوامنه کلنجه طبخ اولنه لکن اکثریا عصاره تفاح
حلو اختیار اولنور تفاح حامض ترك اولنور و تفاحك عصاره سی اخذ اولنمزه قانون اوزره
جدولری و بعضی چورك بولریحه آرایسه ازاله اولنوب مع قشره عصر اولنمقدر زیرا تفاحك
قشرنده اولان طعم و رایحه بالخاصه قلبه تاثیر و دیوا دعا اولنور بوندن صکره معلوم اولدیکم شراب
من بوری و سائر خشایش و اثمار اخذ اولنان شرابلری ذکر اولنان وجه اوزره یعنی طریق
عامه ایله طبخ ایتمك اجزاء روحیه سینی ضایع ایتمکدر ایمدی مناسب اولان ایکیوز درهم
عصاره الی التی یاخود التمش درت درهم مقداری قالنجه تقطیر اولنوب مقطری حفظ اولنه
بعده بطن فرعده قلان عصاره بعد التصفیه یوز درهم سکر ایله طبرزد قوامنه کلنجه طبخ اولنه
صکره حار ایکن مقطر محفوظدن یسیر یسیر الحاق و شراب قوامنه کتوروب حفظ اولنه
مقطرك مابا قیسنی حین اقتضاده شرابه الحاق اولنور مثلا سکز درهم شرابه سکز درهم
یاخود اون ایکی درهم مقطر الحاق اولنوب ویریلور **شراب بجفالیقابی** صداع و شقیقه
و صرع و سکته و فلج امثالی علل رأسیه مخوف نك جمله سینه عجیب الاثردر رأس و دماغ و معده
قوت ویرر رأس و قلبه منصب اولان موادی ازاله ده غایة الغایه مناسبدر صنعتی بودر عصاره
شوکة المبارکه و عصارة ذی الف ورقات بر رطل ماء حلما و ماء القسطران یارمشر رطل
اصل فو نجشك و اصل فاوانیا برر و صه سلیخه و جوز بوا و کبابه یارمشر و فیه موز نجوش
و رعی الحمام و اکلیل الجبل و سعتر اقریطی اوچر درهم زهر سوسن ازهری و زهر اخلاموز
و زهر حشیشة الفلج و زهر اکلیل الجبل و ورد احمر ایکیشر درهم بزر رازیانج و بزر خراما و بزر
بسالوبا و بزر فاوانیا بر مثقال عود هندی و رق الذهب و زعفران بردرهم اخذ و مزج اولنوب
ثلثی زائل اولنجه طبخ و تصفیه اولنه بعده قدر الکفایه سکر ابیض ایله شربت قوامنه کلنجه طبخ
ایدوب حفظ ایدهلر بعضیلر بر درهم سعوف دواء مسك و بردرهم جوارش العنبر ایله تقطیر
ایدهلر مقدار استعمالی نصف وقیه دن التی درهمه وارنجه منفردا یا میاه مناسبه ایله ویره لر
شراب حریر شراب التفاحك مرکبیدر قرمز معجونی ایچون کباره و بیرك ایچون عمل اولنور صنعتی بودر
عصارة القرمز ایله یاخود صبغ القرمز ایله بویانمش حریر یوز درهم اخذ اولنوب یوز الی درهم
عصارة التفاح و یوز الی درهم ماء الورد ایله یکرمی درت ساعت نقع اولنه اندن صکره حریر ملاقی
حاصل ایدوب عصاره و ماء الورد احمر اللون اولنجه طبخ اولنه بعده محکم عصر و تصفیه اولنوب یوز
الی درهم سکر ابیض ایله شراب قوامنه کلنجه طبخ اولنه معلوم اولدکه نحاس ظرفده قلایلی یاخود یالدزلی
اولور سه عصارة التفاحی وضع ایتمیهلر زیرا بالخاصه مدة قلیلده نحاسدن زنجار اخذ ایدر ایمدی
اولی اولان جامدن یاخود شیشه دن یاخود مزجج ظرف اتخاذ ایتمکدر و معلوم اولهکه کتب اقرابادینك
اکثرینده و ابن ماسویه نسخه لرینده معجون القرمز تعلیمی اثناسنده بو شراب منوال مشروح اوزره تحریر
اولنور لکن حریرك قرمز ایله بویانمش اتخاذ اولنماسی امور عجیبه دندر زیرا یوز درهم حریر سکز درهم
قرمز ایله مصبوغ اولور بعده عصارة التفاح و ماء الورد ایله طبخ اولندقده قرمزدن قدر قلیل صبغ
خروج ایدر کذلك یوز درهم حریر اوچ یوز درهم عصارة التفاح و ماء الورد ایله نقع اولنوب بر مقدار
طبخ اولنمغله ظاهر حال بودرکه اجزاء حریره انحلال کلمز ایمدی بو شرابك نسخه سنه منوال محرر اوزره
حریر الحاقنك فائده سی معلوم دکلدر لکن شو قدر جهد ایتمك ممکندرکه ابن ماسویه عربستانده

اول

اول دیارلرده ابن ماسویه وقتنده قرمز بولنمیوب طبیب مسفور بالاجزه قرمز ایله مصبوغ حریرا اعتبار ایدنه
محتاج اولمش اوله و بو نسخه ابن ماسویه احتراعی اولمغله سائر کتابلرده دخی انك نسخه سی حسباننه یاخود
بمرادفه نقل و تحریر اولنمش اوله تأمل کذلك ماء الورد داخل اولنمسنده دخی فائده مأمول دکلدر زیرا شراب
قوامنه کلنجه طبخ ایله بالکلیه طیران ایدر مکه جلاب تعریفنده ذکر اولندیغی کبی سکرك حرارتنی و حدتنی
کسر ایچون الحاق اولنمش اوله ایمدی بو شرابك طبخنده تکلیفات مذکوره یی اختیار ایتمکدن ایسه بعضی
حذاقك تعلیمی اوزره عمل ایتمك اولی و انسبدر مثلا سکز درهم حب القرمز یوز درهم عصارة التفاح ایله
نقع اولنه اندن صکره درت بش قطره محلول الطرطیر تقطیر اولنوب بر کیجه مواضع حاره ده نقعین و بر
ایکی دفعه قیناد وب سوزه لر بعده مصفاسنده قلان قرمزی تکرار یوز درهم عصارة التفاح ایله نقع
و اوچ درت قطره محلول الطرطیر تقطیر اولنوب بر مقدار تمضیغ و طبخ ایدلکدن صکره تصفیه اولنه
بعده بو ایکی مصفا یر یوز الی درهم سکر الحاق ایدوب طین تحاردن معمول مزجج ظرفده شراب قوامنه
کلنجه طبخ اولنوب ایکی درهم سکر مرهن الوردی الحاق اولنه یاخود عصارة التفاح ایکی یوز درهم
ماء الورد یوز درهم اخذ اولنوب ماسبقده ذکر اولنان قانون اوزره حمام ماریه ده یوز الی درهم
مقداری خروج ایدنجه تقطیر اولنه بعده بطن فرعده قلانی یوز الی درهم سکر ایله طبرزد قوامنه کلنجه
طبخ ایدوب مقطری الحاق ایده لر بعده احمر اللون اولمق قدر صبغ القرمز یاخود عصارة القرمز الحاق اولنه
شراب حلزون سل و دق امثالنده ادویه نافعه دندر صنعتی بودر قبل طلوع الشمس اخذ و قشرندن
تعریه اولنمش حلزون البستانی المدقوق بر رطل سکر النبات الناعم السحیق نصف رطل اخذ اولنوب
بر مرته ترك اولنه اندن صکره استیفن ابراطیدن تصفیه اولنه بر مادهٔ جریان ایدر اخذ و حفظ اولنه
یاخود حلزونی قشریله معا دق و سکر النبات ایله ماسبق کبی عمل اولنور مقدار استعمالی بر قاشقدر
هر ساعتده بر استعمال اولنه **شراب سلیخه** ضعیف و بارد المزاج مشایخه مناسبدر اخلاط طبیعیه
و حرارة غریزیه یه قوت ویرر زیاده مایدوب قلب و سائر اعضاء رأسیه و معده یارده یه قوت ویرر
غشی و اختلاج قلبی دفع ایدر قی و غثیانی و فواقی دفع ایدر صنعتی بودر دمیة السفرجل یعنی حب
سفرجل بر رطل اخذ اولنوب منفردا نار خفیفه ده عسل قوامنه کلنجه طبخ اولنه بعده شراب رقیق
القوام اولنجه صبغ السلیخه دیر وقیه سکر مرهن السلیخی اضافه ایدوب حفظ ایدهلر مقدار استعمالی
نصف وقیه دن بر وقیه یه وارنجه منفردا میاه مناسبه ایله استعمال اولنه **شراب صدریه** علل
صدریه نك اکثرینده مستعملدر صنعتی بودر مرهانی و اصطراك و نکامکا و مصطکی و اشق و ترمنتین
قبرسی و لبان ابیض و فوما لیجی و طولو بلسانی و قوبا بلسانی هر برندن ایکیشر وقیه زعفران نصف
درهم عرق السوس الجدید درهم ماء الصدر ربع درت رطل سکر ابیض سکز رطل اخذ اولنوب ماء ایله حل او
حل و سائرلرین سحق تام ایدوب نار خفیفه ایله رغوه سی اخذ اولنجه طبخ اولنوب حفظ اولنه **شراب طباقی**
عورجیناتوس نام طبیبه نسبتی اولنور مواد بارده مایئزی اعلی و اسفلدن تنقیه ایدر ضیق صدر و ضیق
و صرع و سعال و وجع المعده و ضعف البصر امثالنده ادویه عجیبه دندر صنعتی بودر عصارة طباق
درت رطل خل الحاد درت وقیه ماء العسل بر رطل اخذ اولنوب بر شیشه یه وضع و حمام ماریه ده اوچ
کون ترك ایدهلر اجزاء غلیظه سی اسفله رسوب ایتدکجه تقریبا ایده لر تاکه کرکی کبی صاف اولوب
اجزاء عکریه رسوب ایتمیهلر لکن بو تصفیه ده اهتمام تام لازمدرکه قوة معینه شربه سی تصفیه ایله
اصلاح اوله بعده مصفاسی مذکوره یی ایکی رطل سکر طبرزد ابیض ایله شراب قوامنه کلنجه طبخ و حفظ اولنه
مقدار استعمالی ابتداء علتده مادامکه کرکی و فیندده دیت درهم ویریلور بعده زیاده اولور

شراب عاقرقرحا سكته وتشنج وصرع وعرق النسا امثالى امراض عصبيه ده عظيم التاثيردر مواد عاميه‌يى
تحليل ونضجى ايلر تحليل ايدر وانواع اوجاعى تسكين ايدر صنعتى بودر عاقرقرحا اوقيه يون ابيض بر بچق وقيه عاقرقرحا
بر وقيه اصل خاوانيا ذكر واصل وج واصل طراغيون يارميشر وقيه بزر رازيانج وبزر فاوانيا وحب ابهل
اوچر درهم مطريجاريا وغافث وزوفا وحشيشة الفلج ومرزنجوش وفوتنج نهرى وجبلى ايكيشر درهم
زهر سوسن ازرقى وزهر بوصيرى وزهر لسان الثور البرى وزهر البنفسج بر مثقال دارچين سيلانى
وجوزبوا وكبابه بربر درهم اخذ اولنوب بعد الدق اوچ رطل ماء سالويا اوچ رطل ماء مرزنجوش ايله
بر گيجه نقع ودفكده ثلثى زائل اولنجه طبخ اولنوب مطبوخندن درت رطله ايكى رطل سكر حل وشربت قوامنه
گلنجه طبخ اولنه مقدار استعمالى نصف وقيه دن بر وقيه يه وارنجه شراب عود الغياق منافع جليله سى
بجينه مطبوخ عود الغياق كبيدر حتى واسطه سيله جوهر دماغى تنقيه ايلر كبد وديرنك سده لرينى
تفتيح ايدر علل افرنجيه ده بو شرابك استعمالى بحسب النفع والتاثير ادويه زنجبيله دن مادون دگلدر
صنعتى بودر نشارة عود الغياق درت وقيه جوز البوا نصف وقيه صاصفراس ايكى درهم ماء عود الغياق
ايله اجزاء مذكوره يى اوچ گون حمام ماده ده تعفين وبعده طبخ ايدوب درت رطل سكر ابيض ايله
شربت قوامنه گلنجه طبخ وحفظ اولنه شراب فراسيون ابن ماسويه نكد علل صدريه نك حرضنه
وعتيقه نافعدر ضيق الصدر ومزاج بارده اصحابنده ومشايخده مواد غليظه ولزجه دن نشأت ايلين
سعال منابيدر صدرده مجتمع اولان فيجى تقطيع وتحليل وجلا ايدوب تجفيف ايدر صنعتى بودر
فراسيون ابيض اون التى درهم عرق السوس سكز درهم برسياوشان وزوفا اليابس درهم فوتنج
وانيسون واصل كرفس واصل رازيانج هر برندن بش درهم ايرسا وبزر خبازى وبزر حلبه اوچر درهم
بزر كتان وبزر سفرجل ايكيشر درهم زبيب منزوع العجم فرق درهم تين لحيم يوز درهم اخذ اولنوب
بيك درهم ماء القراح ايله نصفى قالنجه طبخ وتصفيه دن صكره مصفايه ايكيوز درهم فانيذ شجرى وايكيوز
درهم عسل منزوع الرغوه الحاق اولنوب شراب قوامنه گلنجه طبخ اولنوب مقدار استعمالى سكز درهمدن
يگرمى درهمه وارنجه معلوم اوله كه بو شرابك ديگر نسخه سنده اولان بزر خبازى وبزر حلبه وبزر كتان ده
اولان اجزاء لعابيه بو شرابى كما ينبغى قوامه كتورمكه مانع اولديغندن شكلنى وطعمنى دخى تغيير ايدوب
مستكره ايدر ايمدى بر زومز بوده طرح اولنوب سائر عقاقيرك تقطيرى ايله بر مقدار معتطرى اخذ اولنور
بعده قرعه ده قلان مادة معصره دن عصر وتصفيه اولندقدن صكره سائر شرابلرده ذكر اولنان قانون
اوزره شراب عمل اولنسه اصل نسخه ده ذكر اولنان عقاقيرك مجموعندن عمل اولنان شرابدن اولى وانفع اولور
شراب قابض ديسنطاريا واسهال كبدى به حدت اخلاطى تسكين ايدر شهوة غذائيه يى تهييج ايدر
ديابيطس علتنى دفع ايدر مواد مائيه بلغميه دن حاصل اولان استطلاقات مزمنه نك انواعنه موافق
ومناسبدر ونزف دمك انواعنى وافراط سيلان طمثى قطع ايدر قئ وغثيانى دخى منع ايدر صنعتى بودر
اجاص برى وقشر بطيخ المجفف بربر رطل اصل الوج المائى وطور منتيلا واصل سرخنطاريا وزرنباد
بربر وقيه قشر الرمان وقشر السفرجل المجفف يارميشر وقيه عفص تركى ورد احمر وجلنار مصرى ايكيشر درهم
بزر حماض برى وبزر سانقونبناريا وبزر لسان الحمل بربر مثقال اخذ وقدر الكفايه خمر ابيض ايله قانون
اوزره طبخ وتصفيه دن صكره مصفانك درت رطلنه ايكى رطل سكر طبرزد ابيض حل وشربت قوامنه
گلنجه طبخ ايدرلركن دارچين سيلانى وقرنفل وبسباسه وجوز بوا وزعفران وزنجبيل ابيض وحب الغار
بودر درهم زهر شقايق منثور وزهر قرنفل بستانى يارميشر درهم اخذ وبرسيرك بزه بغلنوب اثناء
طبخده القا ايدرلر مقدار استعمالى بر وقيه دن ايكى وقيه يه وارنجه تجديد النبض الكلى استعمال اولنه

شراب

شراب قليبة ذهبى امراض قلبيه اكثرينده مستعملدر صنعتى بودر ماء ماينتاء المركب بر رطل سكر ابيض
ايكى رطل اخذ اولنوب نار خفيفه ايله شراب قوامنه گلنجه طبخ وانجق عصارة قرمز وشراب المرجان ايكيشر
وقيه وزرق الذهب يگرمى عدد الحاق ومزج اولنوب حفظ اولنه شراب كمافيطوس سنارطوس
جرجانينك كتابندن ترجمه اولنمشدر اعضاء عصبيه منصب اولان مواد بلغميه يى نضج ويروب تحليل وازاله يه
مستعد ايدر بين الناس مشهور ومستعمل بر تركيبدر صنعتى بودر كمافيطوس ايكى قبضه سليخه ومرزنجوش
واكليل الجبل وجعده وسعتر اقريطى وفودنج جبلى وفودنج نهرى وزوفا وفلسقون وحاشا وحرمل
وسذاب وقنطوريون ودبابرهر بريندن بر قبضه اصل الوج وزراوند مدحرج ومجوز الاكراد وفو واصل
فاشرا وجنطيانا واصل شكطراشيج هر بريندن درت درهم اصل رازيانج واصل فطراساليون واصل كرفس
واصل هليون واصل آس البرى هر بريندن سكز درهم اسطوخودس عرجب وانيسون وبزر رازيانج
وبزر لغوسطيقون وسيساليوس هر بريندن اوچ درهم عاقرقرحا درت درهم زبيب منزوع العجم
اون التى درهم اخذ اولنوب قدر الكفايه ماء القراح ايله دبى زائل اولنجه طبخ وتصفيه دن صكره مقدار
كفايه عسل منزوع الرغوه ايله شراب قوامنه گلنجه طبخ وحفظ اولنه مقدار استعمالى سكز درهمدن اون
ايكى درهمه وارنجه مياه مناسبه ايله ويرهلر معلوم اوله كه بو شرابه قاعده جيده اوزره كه نسخه سنده
اولان عقاقير قدر الكفايه ماء القراح ايله بر ابخيمه ده منع اولنوب تقطير اولنه بر مقدار معتطرى
اخذ اولنه بعده قرعه ده قلان ماده يى معصره دن عصر ايدوب بعد التصفيه قدر الكفايه عسل منزوع
الرغوه ايله شراب قوامنه گلنجه طبخ وحفظ ايدرلر حين اقتضاده شراب مزبوره معتطر مخلوطندن بر مقدار
الحاق ايدوب ويره لر شراب ليمون مبرد وناقذ حر عضونانى ازاله ودياذى قتل ايدر قلب ومعده
ارواحنى انعاش ايدوب قوالرى حفظ ايدر حميات حارت شديده سنى قطع ايدر علل صفراويه ده
شراب حماض كلاتر جيدن انفعدر وسائر منافعده شراب مزبوردن فرقى دخى يوقدر حتى اترنج نادر بولنان
ديارلرك از جمله تجه مملكتنك اطباسى شراب مزبور بدلنه شراب ليمونى استعمال ايدرلر كذلك
ايتاليا مملكتنك اگرچه جمعيسنده اترنج چوق اولور لكن حماضى قليل العصاره اولدغندن انلرك اطباسى
دخى رغبت ايتميوب بدلنه شراب ليمونى استعمال ايدرلر زيرا اترنج وليمون عصاره لرينك بحسب الطعم والرائحه
فرقى قليل اولوب يوق دير جك رتبه ده اولمغله منافعده دخى فرقى يوقدر ديو ادعا ايدرلر صنعتى بودر
آسيتون ابتراطيدن برنج دخمه سوزلك ايله مصاف اولنمش عصارة الليمون ايكيوز درهم سكر ابيض
درت يوز درهم اخذ اولنوب شراب قوامنه گلنجه طبخ اولنه معلوم اوله كه شراب مزبورك لوننه كسافت
وسواد گليوب براق وصافى وبياض اولمسى مراد ايدرلكن عصارة الليمون ايكى مثلى سكر ايله شراب
قوامنه گلنجه طبخ اولنوب وصف مزبور اوزره اولماز لهذا اطبا طبخنده ايكى قاعده جيده بيان ايتمشلردر
اولكيسى درت يوز درهم سكر ابيض درت يوز درهم ماء القراح حل وبياض البيض ايله تصفيه دن صكره
نارلينه ده طبرزد قوامنه گلنجه طبخ ونار دن تنزيل اولنوب حار ايكن ايكيوز درهم عصارة الليمون
الحاق اولنه بعده برودت حاصل اولنجه براغ ايله تحريك ايدوب حفظ ايدرلر ايكنجيسى ايكيوز درهم
عصارة الليمونى بر زجاج ظرفه وضع ودرت يوز درهم سكر ابيض طبرزد مسحوق الحاق اولنوب سكر
حل اولنجه قارشدروب رقيق نارلينه اوزرنه طوتوب جمره ناردن تنزيل وبر آغ ايله بر وقت حاصل
اولنجه تحريك ايدوب حفظ ايدرلر شراب حماض الاترنج وشراب النارنج امثالى عصاره حامضه سى
اولان فواكهك شرابلرى منوال مذكور اوزره طبخ اولنور لكن عصارات مزبوره آسيتون ابتراطيدن
برنج دفعه سوزلك لازمدر تاكه كمال صفوت ايله مصاف اولنه شراب لنفث الدم نفث الدمه

ادويۀ عجيبه دندر صنعتى بودر عصارۀ لبلاب الارض وعصارۀ لسان الحمل وعصارۀ الغافث وعصارۀ
حى العالم الكبير وعصارۀ بقلة الحماض هر برندن بعد التصفيه نصف رطل اخذ اولنوب مجموعنك صنعفى
قدر سكر الورد ايله شراب قوامنه كتوره لر مقدار استعمالى ايكى وقيه در التى وقيه ماء اللبن ايله وقت
تجرده استعمال اولنوب عند النوم التى وقيه ماء شقايق النعمان ايله ويره لر **شراب لؤلؤ** دماغ وذهن
وقلبه قوت ويرر صحت بدن انسانى حفظ ايدر هزال ودق ودق شيخوخيه‌يى دفع ايدر مواد عاميه‌يى
تخفيف ايدر لبن ومنعۀ تكثير ايدر رطوبت طبيعيه‌يه ممد اولور نسا ونجالك قوت مولوده سنى
تقويه ايدر سكته وصرع وفلج امثالى امراضدن حفظ صحت ايچون هفته ده بر قاچ دفعه استعمال ايده لر صنعتى بودر
ماء الورد وماء لسان الثور البستانى وماء لسان الثور البرى التيشر وقيه ملح اللؤلؤ نصف وقيه اخذ
وممزوج اولنوب بو مجموع وجله بر مقدار لوز حلونك مستحلبى اخراج ايدوب مستحلب مستحن جى بر رطل سكر له
شربت قوامنه كلنجه طبخ وحفظ ايده لر مقدار استعمالى نصف وقيه دن التى درهمه وارنجه منفرداً
يا ادويه مناسبه ايله ويره لر **شراب مفتح** كبد وماساريقا وسائر احشاده اولان سده لرى تفتيح
حميات عتيقه واندن نشأت ايدن سوء القنيه واستسقايه عظيم النفعدر ذكر وحج زاج الحديدى
امثالى ادويه مضادات مفتحه الحاق اولنوب ويريلور ايسه منافع مزبوره‌يى افاده ده اقوى اولور صنعتى بودر
اصل كرفس واصل آس واصل هليون واصل فوه الصبغ وباديان بيانى وحب الكاكنج هر برندن سكز
درهم غافث اوچ نوع هر برندن برنجى قبضه كشوث واسقولوقندريون دبر سياوشان ذكر وانثى
وشوكة المبارك وفقاح افستين وذهر قنطريون هر برندن نصف قبضه اخذ اولنوب التيوز درهم
ماء القراح ايله ايكى يوز درهم قالنجه طبخ وتصفيه دن صكره مصفايه عصارۀ اصل هندبا وعصارۀ طرخون
وعصارۀ شاهترج وعصارۀ حمل هر برندن قرق سكز درهم عصاره فطراساليون وعصاره رازيانج
هر برندن يكرمى درت درهم خل عنصلى ايكيوز درهم الحاق ايدوب اوچيوز التى درهم سكر ايله شراب
قوامنه كلنجه طبخ اولنه مقدار استعمالى سكز درهمدن اون التى درهمدن يكرمى درت درهمه وارنجه
معلوم اولدكه بو شرابك طبخنده دخى قاعده جيده اولدر كه نسخه منده ذكر اولنان عقاقير ذكر اولنان
عصارات ايله خل عنصلى ايله نقع اولنوب حمام رمليده تقطير ايله يوز درهم معطر اخذ وحفظ اولندقدن
صكره بطون قرعه‌ده ايكيوز درهم مقدارى ماده مايعه قالنجه تقطير ومقطرى اخذ اولنوب منفرداً
حفظ اولنه بعده بطون قرعه‌ده باقى قالان محكم عصر وبياض البيض ايله تصفيه دن صكره اوچيوز التى
درهم سكر ايله زياده جه قوامنه كتوروب ابتدا حفظ اولنان معطر الحاق وحفظ اولنه ثانيا حفظ اولنان
معطر حين استعمالده الحاق اولنوب ويريلور ومعلوم اولدكه بو شرابك نسخه سنده الحاق اولنان عصاره
الهندبانك مجرد اصلندن اخذ اولنمش عصاره اولمق اوزره تحرير ايلدكلرى شراب مزبورك عملى مشكل
ديو وقع ويرسكدر يوخسه هندبانك ذا الذنب بوداغى وكوكى بالجمله اخذ اولنوب بعد الدق عصر
عصر اولنمغله اخذ اولنان عصاره مجموع هندبا كوكندن اخذ اولنان عصاره دن اولى اولديغى محل شبهه
شراب مفتح آخر ما سبقدن قويدر سوء القنيه واستسقاده نفع عظيمى وارد صنعتى بودر اصل كرفس
واصل رازيانج واصل فطراساليون و فوه الصبغ وزراوند مدحرج هر برندن اون التيشر درهم اخذ
اولنوب بعد الدق طين فخاردن معمول ممزوج بر ظرفه قونلوب خل عنصلى ايله ترطيب ايدوب يكرمى درت
ساعت مواضع حاره‌ده ترك اولندقدن صكره سكز يوز درهم ماء الحدادين ايله نار لينه ده ربعى
اولنجه طبخ اولنه حبق الراعى وغافث وفلسفون وكمادريوس اوچر برحق سذاب نصف قبضه الحاق
اولنوب ربع ساعت طبخ اولندقدن صكره افيتمون ومطبوخ دايا وبابونج وحبوفاريقون هر برندن

ايكى كره اوچ يومى اضافه ايدوب بو مقدار دخى طبخ اولنه بعده عصر وتصفيه اولنوب بش رطل
سكر ايله شراب قوامنه كلنجه طبخ وحفظ اولنه اكر شراب مزبور بحسب الاقتضا مسهل مراد اولنور ايسه
راوند چينى وسنا مكى وچلاپا وحب غاريقون وسورنجان وقنطراهر بر برندن سكز درهم طربطر اچى
التى درهم اخذ اولنوب صيق الفم ترابدن معمول ممزوج بر ظرفه قويوب اوچيوز درهم ماء بادرنجبويه
ايله يكرمى درت ساعت نقع وبر مقدار طبخ اولندقدن صكره تصفيه ومصفايى شراب مزبوره اضافه
وتكرار شراب قوامنه كلنجه طبخ ايده لر بعده تبريد ايدوب درت درهم سكر مرهم الدارچينى ودرت
درهم صبغ الزعفران الحاق اولنوب حفظ اولنه مسهلات جليله دن بر شراب اولور مقدار استعمالى
سكز درهمدن اون التى درهمه وارنجه معلوم اولدكه بو شرابك طبخنده قاعده جيده سائر شرابلرده
ذكر اولنان قوانينى ملاحظه وتأمل ايله معلوم اولور **شراب مفرح** قلبه فرح ويرر نفس ناطقه يه قوت
وجرأت ويرر وماليخوليانك انواعنه ادويۀ مؤثره دندر غم وغشى مشابهى ضعف قلب كه غمدن
عارض اولمش اوله قلبه قوت ويرمكله دفع ايدر صنعتى بودر دارچين سيلانى ايكى وقيه اصل
لسان الثور البرى بر وقيه ورد احمر وذهر بنفشج وذهر لسان الثور البستانى وذهر الترنجان بادرنجبويه
وقيه قاقله صغيره وجوز بوا وعود هندى ايكيشر درهم زعفران بيباسه بر درهم اخذ وبعد الدق
اوچ رطل خمر طيبه عقاقيرك طعم وصبغنى اخذ ايدنجه نقع ايتدكدن صكره وعاء مضمدده ثلثى زائل
اولنجه طبخ اولنه بعده تصفيه وبر رطل سكر اضافه ايدوب شربت قوامنه كتوروب ناردن تنزيلدن
صكره درت وقيه ماء القلب الحار ودرت وقيه ماء القلب البارد ضم اولنوب حفظ ايده لر مقدار
استعمالى نصف وقيه دن بر وقيه يه وارنجه منفرداً يا ادويه مناسبه ايله استعمال اولنه **شراب مصطكى**
قئ وغثيانى منع ايتمكده زياده ممدوح ومستعملدر صنعتى بودر ايكيوز درهم سكر ابيض اخذ اولنوب
ماء القراح ايله حل وبياض البيض ايله تصفيه وطبخ ايدوب قوامنه كلنجه طبخ اولندقدن صكره يوز درهم ماء
المصطكى الحاق وممزوج اولنوب حفظ اولنه لكن معلوم اولدكه قدر الكفايه ماء المصطكى اخذ اولنوب بر
مقدار سكر ايله حلاوت ويرلسه منافع مزبوره‌يى افاده ده ادنى وانفع اولور شراب المصطكى عنوانيله
معنون اولنوب زيب وكان مكا شربت اولمق ايچون عمل اولنه **شراب مرجان** قواى طبيعيه يه قوت
ويرمكله وسوء مزاج كبددن نشأت ايدن علتلرك جمله سنده بالخاصه منفعت عظيمه سى اولدر وعندن
ماعدا اسهال كبدى ودوسنطاريا امثالى استطلاقات بطنه النفعدر صنعتى بودر التى درهم مرجان
احمر بر قرعه يه وضع اولنوب اوزرينه درت پرمق تجاوز ايدنجه قدر زرشك نفيع عصاره سى
القا وحمام ماريده اوچ كون تعفين اولنه تاكه جوهر مرجانك بر مقدارى منحل اوله بعده جر علقه ايله
صافيسنى اخذ اولنوب حل اولميان مرجانك اوزرينه تكرار عصاره جديده قونلوب كالاول حمام ماريده
تعفين اولنه مرجانك بر مقدارى دخى منحل اولور بعده ينه جر علقه ايله صافيسنى اخذ اولنوب منوال
محرر اوزره منحل اولميان مرجانك اوزرينه عصارۀ مزبوره دن وضع وكالاول تعفين ايتمكى تكرار
ايده لر تاكه جوهر مرجانك اكثرى منحل اولوب اوزرينه وضع اولنان عصاره ده حمرت مشاهده اولنمز
اوله بعده مزبور عصاره لرى جمع ايدوب نصف حتى سكر ابيض ايله شراب قوامنه كلنجه طبخ وحفظ ايده لر
مقدار استعمالى درت درهمدن سكز درهمه وارنجه اكر اشتباه اولنور ايسه كه عصاره زرشك احمر اللون
اولمغله حمرت مشاهده اولنمق ياخود اولنمق نه معنا يه اولور جوابنده ديرزكه عصاره نك حمرتى اولا
مشاهده اولنوب مرجان نقع اولندقدن صكره اولكى حالندن زياده الك كلديكى ياخود كلديكى كه كوره
حمرت مشاهده در ياخود دكلدر ديو حكم اولنور بوندن صكره معلوم اولدكه بو شرابك طبخنده ذكر

اولنان قاعده دهلنه اوليه جيده كوريلور لكن ملاحظه اولنسه جندان جيده دكلدر زيرا اللى درهم مرجاني
حل ايتمكه سكز يوز يا خود بيك درهم عصارهٔ زرشكه محتاجدر بو مقدار عصاره ده شراب قوامنه
كلنجه يه قدر طول مدت طبخ اولنمقدن صكره حاصل اولدوغى اجزاء مرجانيه اندن منفصل و اسفله
مترسب اولوب منعقد و ملح اولور نتركم بعضى عصارات ايله ملح جوهرى استخراج ايدنلره معلومدر
بو صورتده شراب مزبورك شراب زرشك ساده دن فرقى قليل اولور ايمدى بو شرابك طبخنده قاعده
جيده اولدر كه حل مقطر ايله حل وجرعلقه وعقد اولنمغله اندن سركه نك حموضتى ازاله اولندقدن
صكره سكز درهم اخذ اولنوب التمش درت درهم تصفيه اولنمش عصاره زرشك ايله حل اولنه بعده
يوز درهم سكر ابيض ايله شراب قوامنه كلنجه طبخ وحفظ اولنه **شراب مرجان آخر** منفعتى تام
طبيبك مختاريدر طبيب مسعودك نقلى اوزره قلبه قوة ويرور بلكه قوت اصليه سنى زياده ايدر كبد
وطحال وكلينك سوء مزاج حارلرين تسكين وسده لرين تفتيح ايدر سيلانات دمويه نك هر نوعنى
قطع ايدر جوهرى مصاف ايدر هيضه علتنى ازاله ايدر وقىء صفراوى قطع ايتمكده وعطشى تسكين
ايتمكده عظيم المنفعتدر معده وسائر احشانك التهابلرى دفع وقوا رئيسى انعاش ايدوب نظاملرينه
استحكام ويرر ولهذا ديسنطاريا و اسهال كبدى وسائر استطلاقاتك جمله سنى و درور المنى
وسيلان الرحمى قطع ايتمكده لا نظيردر حتى استغراغاتى دخى قطع ايدر حملك ظهورندن بدأ ايدوب
آيده ايكى دفعه درت درهم استعمال اولنسه رحم ماده جنينه قوت ويروب سقوطندن حفظ ايدر
منفعتى بودر عصارهٔ هندبا دن تقطير اولنمش ماء هندبا ايله عمل اولنمش صبغ الورد سكسن درهم
اخذ اولنوب اندن درت درهم ملح المرجان حل وجر علقه اولندقدن صكره يوز درهم سكر ابيض
دب زرشك ورب ريباس الحيشرد درهم الحاق وشراب قوامنه كلنجه طبخ اولنوب حفظ اولنه
مقدار استعمالى درت درهمدن سكز درهمه واربجه در **شراب ورد اليابس** استطلاقات بطنك
انواعنه نافعدر اعضاء باطنه يه قوت ويرر قرحه لرى ادمال ايدر قىء وغثيانى منع ايدر منفعتى بودر
ورد احمر يابس يوز درهم اخذ اولنوب اليوز درهم ماء القراح الحار ايله يكرمى درت ساعت مواضع
حاره ده نقع ايتدكدن صكره عصر وتصفيه ايدوب نقوع مصفايه ايكى دفعه دخى منوال محرر اوزره
هر دفعه ده يوز درهم ورد احمر يابس نقع اولنوب عصر وتصفيه دن صكره اوجيوز درهم سكر
ابيض ايله شراب قوامنه كلنجه طبخ وحفظ اولنه مقدار استعمالى اون درهمدن اوتوز درهمه وارنجه
معلوم اولدكه بو شرابك عملنده اولان نقعده هر نقعده تكرر نقع ايله نقوعه اجزاء ارضيه سندن قدر
كثيرى حاصل اولور اما ورد مزبور طرى اولدقده بونك خلافنه دركه نقعنك تكرارى اولنديغى صورتده
تلييني زياده اولور زيرا وردك اجزاء مائيه سنده قوه مليه واردر تكرار نقع ايله نقوعه اجزاء مائيه سندن
قدر كثيرى حاصل اولور اعنى يوز درهم ورد احمر طرى درت يوز درهم ماء القراح ايله نقع اولنوب
عصر وتصفيه دن صكره ايكى دفعه دخى هر دفعه ده يوز درهم ورد طرى نقع اولنوب بعد التصفيه
مصفاسنه يوز درهم بشيوز درهم سكر ابيض الحاقيله شراب قوامنه كلنجه طبخ اولنه حالى ومنفعتى
ومنضج وملين بر شراب اولور اما نقعده بر نقع دفعه دخى تكرار اولنورسه تلييني زياده اولور **شراب هندبا**
كبدك مزاج حاريني تعديل ايدوب سده لريني تفتيح ايدر يرقان وسده وطحال وماليخوليا اصحابنه مناسبدر
سوء القنيه امثالى رديت احشايه باعث اولان موادى تحليل ايدوب ادرار وتليين ايله تنقيه ايدر
آلات غذايه استحكام مصروعينه على الخصوص ام الصبيانه بالخاصه عجيب النفعلى اولمق اوزره مجرب ايدر
منفعتى بودر شعير عنز مقشر واصل كرفس واصل رازيانج واصل هليون وتخم ورد الطرطير هر برندن

اون

اون اثنى درهم هندبا بستانينك ايكى نوعينك ورقلرى وهندباء برى وورق طرخشقوق وورق
خس بستانى وورق خس برى وجزاز الصحراء وشاهترج وورق هل هر برندن بر قبضه برسياوشانك
اوج نوعى واسقولوفندريون وعرق السوس وحب الكاكنج وكشوث هر برندن اثنى درهم اخذ
اولنوب بيك درهم ماء القراح ايله ثلثى زائل اولنجه طبخ اولنوب محكم عصر وبياض البيض ايله تصفيه دن
صكره التيوز درهم سكر ابيض معجون قوامنه كلنجه طبخ اولنه بعده راوند چينى ترقى سكز درهم
تخم ورد الطرطير سكز درهم سنبل هندى التى درهم اخذ اولنوب اوجيوز درهم ماء هندبا ايله
بر ترخ جديد قيوب حمام ماريه ده يكرمى درت ساعت ترك اولندقدن صكره طبخ ايدوب عصر ايدرلر
بعده اوتوز ايكى درهم سكر ابيض الحاق وبياض البيض ايله تصفيه ايدوب بالاده ذكر اولنان معجون
قوامنه كلمش مطبوخه اضافه وتكرار شراب قوامنه كلنجه طبخ وحفظ اولنه مقدار استعمالى سكز درهمدن
يكرمى درهمه وارنجه بو شرابك طبخنده قانون وقاعده جيده اولدركه ابتداء شعير عنز مقشر وتخم ورد الطرطير
المسحوق ايله نصف ساعت طبخ اولندقدن صكره اصول ثلثه مذكوره مدقوقا الحاق ونصف ساعت
دخى طبخ اولنه بعده حب الكاكنج وحشائش فى الجمله خرده لنوب الحاق وربع ساعت طبخ اولندقدن صكره
عرق السوس وكشوث اضافه اولنوب جزوى طبخ ونار دن تنزيل اولنه بعده برودت كسب ايتمكه
تربيب اولنجق قدر ترك ايدوب محكم عصر وبياض البيض ايله تصفيه دن صكره سكر ابيض ايله شراب

الفصل الثامن فى الاعسال عسل اكليل الجبل وجع القولنج ووجع
الرحمى تسكين ايدر واحشانك سخونت محرورها ايله تسخينى ايدوب دماغ ومعده وقلبك
قوا لرينى زياده ايدر امعا واطراف ماساريقاده اولان مواد بلغميه نك انضاج ايدر قولنج
تسخيدن خوف اولنان وجع شديده وقولنجده احتقان الحاق اولنسه منفعتى اولنور
حفظ ايدر منفعتى بودر عسل الورد اوجيوز درهم زهر اكليل الجبل الطرى التى قبضه اخذ اولنوب
بعد المزج يكرمى درت ساعت مواضع حاره ده ترك اولنه بعده عصر وتصفيه اولنوب
بر مقدار طبخ وحفظ اولنه لكن معلوم اولدكه عسل الورد اولا قوام مناسبه يه كلمش اولورسه
زهر اكليل الجبل نقع وتصفيه اولندقدن صكره بر مقدار طبخنه دخى حاجت قالماز زيرا زهر اكليل الجبل
هر نقدر تازه اولسه التى قبضه سى اوجيوز درهم عسلك قوامنه خلل كتورمز مع هذا طبخيله
زهر مزبورك روحى طيران ايدوب رائحه سى زائل اولور ايمدى اولى اولان زهر مزبورى
عسل الورد ايله مواضع حاره ده نقع ايدوب بعد التصفيه بلا طبخ حفظ ايتمكدر اگر بعد
التصفيه طبخ اقتضا ايدرسه اولى اولان عسل مزبورى بر ترخ جديده قيوب حمام ماريه ده
بر مقدار تقطير ايتدكدن صكره مقطرى عسل مزبوره الحاق ايتمكدر بعضيلر اوجيوز درهم
عسل صافى ايله يوز درهم زهر اكليل الجبلى بر شيشه يه قيوب شعاع افتابه وضع ايتمكله عمل ايدرلر
آخر زهر اكليل الجبل اليوز درهم ماء القراح الحار ايله اون ايكى ساعت نقع اولنوب بعد التصفيه
مصفاى مزبوره ده ايكى دفعه دخى منوال محرر اوزره ورق اكليل الجبل نقع اولنه يعنى هر
دفعه ده مصفاى مزبوره تسخين اولنوب يوز درهم ورق اكليل الجبل نقع اولنه بعده درتيوز
درهم عسل منزوع الرغوه ايله عسل قوامنه كلنجه طبخ وحفظ اولنه لكن معلوم دركه بو طريقيله
عمل اولنان اكليل الجبل روحى طبخيله بالجمله طيران ايدوب عسل مزبورده اكليل الجبلدن فائده قالماز
الحق بشاعت طعم قالور نتكم بعض اشربه سكزنجى ده بيان اولنمشدر ايمدى اولى اولان اولدركه
ايكيوز درهم يا خود اوجيوز درهم ورق اكليل الجبل يا خود زهر اكليل الجبل بعد المزج بر ترخ جديده

وضع اولنوب یوز اللی درهم ماء الکلیل الجبل یاخود حماً ابیض ایله نقع اولنه بعده حمام مادیه ده
ارضینه یا شمس فالنجه تقطیر اولنه قدر نصب کوه معطر من بوری اصلنه رد ایدوب یوز درهم خروج
ایدنجه تقطیر و مقطری حفظ ایده لر بعده بطن قرعده قلان ماده یی بو مقدار ماء القراح الحار ایله
طبخ ایدوب بعد التصفیه مطبوخ مصفایی دریوز درهم عسل مصفا ایله طبرزد قوامنه کلنجه
طبخ ایده کرکدن صکره دخی حار ایکن معطر محفوظی اضافه و جیداً امزاج و حفظ ایده لر عسل املج
قلبه و دماغ و کبد و معده یه تقویه عظیمه سی وارد و بعضی معجونلرده دخی استعمال اولنور
صنعتی بودر یوز درهم مقدار املج جرجیناً دق ایدوب اللی یوز درهم ماء القراح ایله ثلثی
زائل اولنجه طبخ اولنوب بعد التصفیه یوز درهم عسل ایله قوام مناسبه یه کلنجه طبخ و حفظ
اولنه عسل انقردیا امراض بارده دماغیه و اعصابیه نك اکثرینه نافعدر و معجون انقردیا
ترکیبنده استعمال اولنور صنعتی بودر قدر الکفایه بلادر دیک اخذ و قطعه قطعه دوغرایوب
صو ایله قیناده لر قوتی تماماً صویه چقدقده سوزوب تفلنی آتلر و ماء مصبوغنی عسل قوامنه
کلنجه طبخ ایدوب حفظ ایده لر اما بعضیلر بلادری سحق ایدوب بش مثلی خل الحاذق ایله سکز
کون امکنه فاتره ده ترك ایده لر بعده نار رشیده ایله نصفی قالنجه طبخ ایدوب بعد التصفیه
عسل قوامنه کلنجه تکرار طبخ و حفظ اولنه عسل بنفشج مبرد و مرطبدر حمیات حاده و شدیده
احتقانلرده استعمال اولنوب سائر منافعی عسل الورده کیبیدر صنعتی بعینه عسل الورد کیبی
عمل اولنه عسل ریحان بری حقنه لره الحاق اولنور بین القدما شایع الاستعمال اولدیغی اعتدال
ایله تلیین ایدر مواد صفراویه و مائیه یی تنقیه و رحمی تطهیر ایدر صنعتی بودر اوجیوز درهم
عصارۀ ریحان بری بعد التصفیه اخذ اولنوب یوز درهم عسل منزوع الرغوه ایله عسل
قوامنه کلنجه طبخ و حفظ اولنه معلوم اولدیکه بودوانك طبخی عصارلرینه عمل اولنان شربتلرده
ذکر اولنان قاعده جیده ایله اولور ایسه فوائد مذکوره یی افاده ایدر لکن نبات من بورك مطبوخی
کتابت ایدرکن تکلف مزبور بیهوده و بلا فائده اولدیغی جای اشتباه دکلدر عسل زبیب حرارتدن
ناشی علل صدریه یه نافعدر نوازل حاده نك صدر و ریه یه نزولنی دفع ایدر اکثریا ادویه صدریه
و الرینه الحاق اولنور صنعتی بودر درت یوز درهم زبیب رزاقی اخذ اولنوب بیك ایکیوز درهم
ماء القراح الحار ایله یکرمی درت ساعت نقع اولنوب بعده ثلثی زائل اولنجه طبخ اولنه و برودت
حاصل ایتدکده الدری ایله زبیبی محکم ازوب کفکیردن ویاخود قل الکردن کچوروب نار خفیفده لدا ایله
قوام مناسبه یه کلنجه طبخ و حفظ اولنه عسل نعنع معدۀ بارده یی تسخین ایدوب هضمه معین
و خلقه عارض اولان اورام بلغمیه یی تحلیل ایدر صنعتی بودر عصارۀ النعنع الصفاة و عسل منزوع
الرغوه علی السویه اخذ اولنوب عسل قوامنه کلنجه طبخ اولنه معلوم اولدیکه نعنع بر نباتدر که آنده علیا
و تسخین و تجفیف واردر و فوائد مذکوره نك اجزاء رقیقۀ طیاره کبریتیه سنده در ایمدی عسل
مزبوری طبخ ایتمکده تنبید و اهتمام کرکدر که تا کم نعنعك اجزا ناطعیه سی طیران ایدوب زائل اولمیه
الحاصل عسل کلیل الجبلده ذکر اولنان قاعده اوزره عمل اولنمق لازمدر یاخود اللی درهم نعنع بعد الدق
ایکیوز درهم عصارۀ النعنع ایله بر قرعیه وضع اولنوب یوز درهم مقداری خروج ایدنجه تقطیر
اولنه بعده ادیوز ایکی درهم نعنع الطری بعد الدق معطر مزبور ایله سکز یاخود اون ساعت نقع
اولندقدن صکره تصفیه اولنوب نقوع مصفا حفظ اولنه بعده تقطیردن و نقعدن باقی
قلان نعنعلر ماء القراح الصافی ایله یوز درهم قالنجه طبخ اولنوب بعد التصفیه مصفایی مزبور

ایکیوز

ایکیوز یاخود اوچیوز درهم عسل منزوع الرغوه ایله عسلیه قوامنه کلنجه طبخ اولنوب ناردن تنزیل
و بلادن ذکر اولنان نقوع حار ایکن الحاق و جیداً امزاج و حفظ اولنه عسل ورد المسهل
معده یی جلا و مواد لزجه دن تنقیه ایدوب قوة و یرر هضمه معین اولوب مواد نجری انضاجه
اعانت ایدر لثه و لهات و اطراف دهانه الکان قلوغ منیلره مناسبدر صنعتی بودر یوز درهم ورد شامی
طری و درت یوز درهم ماء القراح الحار ایله نقع اولنوب عصر و تصفیه دن صکره مصفا یه اوچ
دفعه دخی هر دفعه ده یوز درهم ورد طری نقع اولنوب منوال محرر اوزره عصر و تصفیه اولندقدن
صکره مصفادن یوز یکرمی بش درهمه یوز درهم عسل منزوع الرغوه الحاق و عسل قوامنه کلنجه
طبخ و حفظ اولنه الحاصل عسل الورد المسهل بعینه شراب الورد المسهل کبی عمل اولنور مقدار استعمالی
اون اللی درهمدن یکرمی درت درهمه وارنجه عسل ورد الاترجی امراض قلب و معده یه نافعدر
اخلاطی عفونتدن منع ایدر مفرح و ملطفدر صنعتی بودر عسل الورد الساذج درت یوز درهم حماض
الاترج مع قشره ایکیوز درهم اخذ اولنوب بعد الدق عسل الورد الساذج ایله ممزوجاً فرق کون
مقداری بر موضعده ترك اولنوب اولنوب بعده الکدن کچوروب حفظ ایده لر
الفصل التاسع فی الربوب رب ضم راء و تشدید با موحده ایله تربیب لفظندن
مأخوذدر تربیب تغلیظ معناسنه در اصطلاح اطباده رب اول عصارات و مطابخدر که منقی د
یاخود سکر یاخود عسل الحاقیله طبخ اولنوب تغلیظ اولنمش اولا ایدی سکر یاخود عسل ایله عمل اولنمش
حالده رب ایله شرابك فرقی سکر و عسلك عصاره و مطبوخدن زیاده و یا ناقص اولمسیدر که سکر و عسل
عصاره و مطبوخدن ناقص اولورسه رب زیاده اولورسه شرابدیرلر معلوم اولدیکه تغلیظ مزبور
کرك فی الجمله مایع اولسون و کرك صلب اولسون رب اصلاکی اولنه کلمشدر رب الیمون و رب السوس
دیدکلری کبی بونلر صکره معلوم اولدیکه ربوب بعینه خلاصات کبی عمل اولنور از جمله کثیرة الاعصاره
اولان اثمارك ربی عصاره لرندن عمل اولنوب رب الحصرم و رب الرمان کبی قلیلة العصاره اولان
اثمارك ربی ماء القراح ایله ملایمت حاصل ایدنجه طبخ اولنوب مطبوخ مصفالرندن عمل اولنور رب ابهل
معده و امعاء و رحمك علل بارده لرینه نافعدر حصاتی اخراج ایدر کلی و مثانه ده اولان مواد لزجه یی
ادرار ایله ازاله ایدر باحتقی واردر معده و اهویه ردیه و بائیه نك تأثیرینه مانع اولور صنعتی بودر
قدر الکفایه ابهل اخذ اولنوب جرجیشا دق اولندقدن صکره بر مقدار الکفایه ماء القراح ایله ملایمت حاصل
ایدنجه طبخ و بر بزدن تصفیه اولنه بعده تفلنی تکرار ماء جدید ایله کما ینبغی طبخ و محکم عصر ایدوب
بو ایکی مطبوخی بر شیشه یه قیوب حمام مادیه ده بر مدت ترك ایده لر بعضی اجزاء غلیظه سی اسفلده رسوب
ایدر اوزرندن صافیسنی آلوب نار خفیفده ایله رب قوامنه کتوروب حفظ ایده لر لکن اولحوا نسب
اولان یوز درهم ربه اخر طبخده ایکی درهم دهن الابهل بر مقدار سکر ابیض ایله مخلوطا الحاق اولنمقدر
رب اجاص بری اطبا امرغ اقاقیا مصری بدلنه استعمال ایدوب منافع اقاقیا موجود دردیر
دبسطاریا و اسهال العمری علی الخصوص ماده مائیه و صفراویه دن اولور زلق الامعا امثالنه مناسبدر
معده و امعایه متانت و استحکام ویرر صنعتی بودر قدر الکفایه اجاص خام بری اخذ اولنوب ماء القراح
ایله ملایمت حاصل ایدنجه طبخ و تصفیه اولندقدن صکره مصفا نار خفیفده ایله قوام صلبه کلنجه طبخ
ایده لر بعده بر ظرفه قیوب حرارت افتابه ضعف حاصل ایدنجه ترك ایده لر کذلك اقاقیا دخی فرط
تنبیل اولنان شوکه مصریه نك ثمره سندن طریق مزبور ایله عمل اولنور و معلوم اولدیکه عصارات
و مطابخ حامضه نك تصفیه سنده قانون اولدرکه ادنی طبخ ایله طبخ اولنوب بعده کاغددن یاخود

آستين ابو الطيبدن سوزمك ايله تصفيه اولنور ياخود بر موضع حاره ده ترك ايتمكله اجزاء غليظه
اسفله رسوب ايدوب اوزرندن صافيسنى اخذ اولنور رب توت ودياموروندن شراب التوت
دخى ديرلر منافعى بعينه رب جوز رومى كبيدر صنعتى بودر بشيوز درهم عصارهٔ توت اسود نضيج
اخذ اولنوب يوز درهم عسل ايله شربت قوامنه كلنجه طبخ اولنوب حفظ اولنه رب جوز رومى
ابن ماسويه نكَد خناق وامراض رقبه ده استعمال اولنور نوازل دقيقه يه غرغره ايتمكله دفع ايدر
صنعتى بودر قشر اخضر جوز رومى اخذ اولنوب هاون حجرده محكم دق ومعصره دن عصر اولنوب
هر ايكى رطل عصاره يه بر رطل عسل ضم اولنوب قوام مناسبه ويريلوب حفظ اولنه رب حصرم
باهى وقابض ومعده صفرادن نشأت ايدن عطشى كسر ايدر ووقت صيفده استعمالى زياده مناسبدر
صنعتى بودر عصارهٔ حصرم ايكى رطل سكر طبرزد ابيض يوز درهم اخذ اولنوب شربت قوامنه كتوروب
حفظ ايده لر رب حماض الصغير مواد صفراويه وبلغميه ومائيه يى تليين خفيف ايله ازاله ايدر
معرق واصحاب استسقايه موافقدر نقرسه مبتلا اولانلر كسرله تجربه ايله نفع عظيمى واردر صنعتى بودر
يوز درهم حماض صغير عصاره سنى اخذ اولنوب الى درهم سكر ايله تصفيه ورب قوامنه كلنجه طبخ اولنه
ربوبات سكر يرده سكرك وزنى اكثريا مثل المحرر اوزره اختيار اولنور

الباب الثانى فى المشروبات والمنقوعات والمطبوخات والخمور الدوائيه وهو يشتمل على اربعة فصول

الفصل الاول فى المشروبات

مشروب ابيض امراض كلى ومثانه يه نافعدر اكلات
بولى تنقيه ايدر على الخصوص سيلان منى يه دواء مجربدر اعلا واسفلدن تنقيه ايدر صنعتى بودر ترمنتين
المغسول نصف وقيه دهن جوز البوا المقطر بر قطره مح ابيض درت وقيه صفار البيض بر عدد شراب
الخطمى بر وقيه اخذ ومزج اولنوب حفظ اولنه مجموعى بر شربتدر مشروب جراحى بين الجراحين
جراحاتك تدبيراتنا سنده استعمال اولنان مشروبات ندركه عوز جتانوس ديمكله متعارف اولان
طبيب نامدارك نسخه سندن تحرير اولنمشدر جراحات هر قنغى عضوده اولورسه اولسون بو تركيب
مناسبدر صنعتى بودر طورمنتيلا وسمفاطيس الكبير والصغير بر در وقيه سلق البرى وسانقوله
وپرونكلا ودعى الحمام وحشيشة النجم دير سيقاريا برر قبضه قصاب مصرى وابرة الراعى يادمشر قبضه
زهر الزغه وزهر هيوفاريقون وزهر القنطريون ايكشر درهم سرطان مغسول ومجفف التى عدد موميا
نصف وقيه اخذ اولنوب بر قرعه يه وضع اولنه اوزرينه ماء دعى الحمام وشراب ابيض ايكشر رطل القا
ايدوب حمام ماريه ده ايكى كون ترك ايده لر بعده عصر ايدوب آستين ابو الطيبدن تصفيه ربع بچه
دارچين وكزبره مدبره وعصارهٔ السفرجل ايله تعطير ايدوب صباحا ومساء بر در وقيه استعمال اولنه
بعده اوچ ساعت مقدار طعامدن تأخير ايده لر آخر جراحات راسيه ده استعمال اولنور صنعتى بودر
سوسن ازهرى وزهر القنطريون بر در درهم خولنجان وبسباسه اوچر درهم پرسيقاريا ومابينا
وقصاب مصرى ودعى الحمام وقنطريون يادمشر قبضه اخذ اولنوب اوچ رطل شراب احمر ايله يكرمى
درت ساعت نقع ايتدكدن صكره تصفيه اولنوب صباحا ومساء استعمال اولنه آخر طوب وتفنك امثالى
آلات حربيه نار يه دن حاصل اولان جراحاتده استعمال اولنور صنعتى بودر قصاب مصرى وسوسن
ازهرى بر در جز وخولنجان وزرنباد ايكشر درهم موميا وطين ارمنى بر بر درهم نطفة النون نصف
درهم اخذ اولنوب درت رطل خمر ابيض ايله درت كون حمام ماريه ده نقع ايدوب بعد التصفيه
ماسبق كبى استعمال اولنه آخر كسر العظامده استعمال اولنور صنعتى بودر زراوند مدحرج ودرهم سنبل
وسرفنطاريا وسمفاطيس ومنقار اللقلق برر قبضه سانيقوله نصف قبضه بسباسه وزرنباد

دعين السرطان يادمشر وقيه موميا وخولنجان بر بر بچق درهم اخذ اولنوب اوچ رطل خمر ايله درت كون
حمام ماريه ده نقع ايدوب بعد التصفيه كالاول استعمال اولنه مشروب جراحى آخر موسيطا وتسك
مدد وجيددر جراحاتك هر نوعنه مناسب وموافقدر اولان ادويه جراحيه دندر صنعتى بودر قونتره يوم
بر وقيه مرجان احمر وابيض وطباشير هندى وابنوس معرق بر بچق وقيه قرن الايل المكلس يا انار
ويادزهر معدنى يادمشر درهم عنبر اشهب اون بش حبه لؤلؤ بر ايكى درهم طين مختوم ابيض
وطين ارمنى يادمشر درهم اخذ اولنوب وسحق وسعوف اولنه حين اقتضاده بو سفوفدن بر درهم
ياخود بر مثقال اخذ اولنوب ماء ترياق وشراب اسقورديون ايله استعمال اولنه حفظ صحت ايچون
نصف درهم كفايت ايدر مشروب دافع الحميات انواع حميانده استعمال اولنور صنعتى بودر
ملح افسنتين ثلثان درهم روح الكبريت ثلث درهم ماء الهندباء درت وقيه اخذ ومزج اولنوب
نوبتدن مقدم مجموعى استعمال اولنه معرق مجربدر دندر صنعتى بودر عصارهٔ لسان الحمل اوچ وقيه
ترياق اندروماخيس بر درهم شراب الاصول بر وقيه اخذ اولنوب استعمال اولنه آخر عصارهٔ
لسان الكلب درت وقيه عسل بر وقيه ماء الورد وعصارهٔ النارنج ايكشر وقيه اخذ اولنوب
بعد المزج بياض البيض ايله تصفيه دن صكره ايكى قسمه تقسيم ايدوب بر قسمنى نوبتدن ايكى ساعت
مقدم وقسم اخرينى نوبت محلنده استعمال ايده لر مشروب للاستسقاء مرض استسقاده
استعمال اولنور صنعتى بودر خمر ابيض درت وقيه شراب شوكة الابل ايكى وقيه ملح احكما بر درهم
اخذ ومزج اولنوب استعمال اولنه مشروب لذات الجنب بعد الفصد كونده اوچ دفعه ياخود
درت دفعه استعمال ايتمكله ذات الجنبه علاج بديعدر صنعتى بودر عصارهٔ زبل الفرس وشراب ابيض خمر بر يدنك ايكشر
وقيه شراب الورد بر وقيه لبان صمغى نصف درهم دهن جوز البوا المقطر اوچ قطره اخذ اولنوب بعد المزج استعمال اولنه

الفصل الثانى فى المنقوعات

نقوع ابهلى ضيق الصدر وسعال امثالى
علل صدريه نك جمله سنده استعمال اولنور كذلك ضعف معده وانتفاخ معده يى دافعدر حرقة البول وعسرة
البول وحصاة امثالنه ادويه عظيمه دندر صنعتى بودر روح شراب ابهلى اوچ رطل ماء اصل الراسن وماء
طرخ الجبل وماء لعوق الفصح بر بر رطل دارچين سيلانى ايكى وقيه قرنفل غير مدقوق بر بچق وقيه اخذ اولنوب
بر قاچ كون نقعدن صكره آستين ابو الطيبدن تصفيه ايدوب اون التى رطل نبات حموى ايله حل ايدوب
حفظ اولنه نقوع افسنتين طبيب مذكور كبد سوء القنيه واستسقا وسدد كبد وطحال وحميات
وقولنج واسكوربوطه وجرب امثالنه بالخاصه ادويه نافعه مليّنه دندر مواد عفنه نك جمله سنى يسيرا
يسيرا انضاج وتليين ايله ازاله ايدر صنعتى بودر سنامكى بر بچق وقيه تربد ابيض وحجو عقان
النيشر درهم افسنتين وحب الابهل يادمشر وقيه ابرسا وشبرم صغير مدبر اوچر درهم بزر رازيانج
وكراويا ايكشر درهم قصب الذريره وزنجبيل ابيض ودارچين سيلانى وقرنفل وزرنباد بر بر درهم
زهر ياسمين ابيض وزهر اقطى وزهر الزغه يادمشر درهم زعفران خالص وافتيمون اقريطى بر بر درهم
التى درهم اخذ وبعد الدق اوتوز التى وقيه شراب طيب ايله حمام ماريه ده بر قاچ كون نقعدن صكره
جزئى طبخ ودرت وقيه سكر طبرزد ضم ايدوب آستين ابو الطيبدن تصفيه وحفظ اولنه مقدار
استعمالى درت وقيه در نقوع انيسونى بو دخى طبيب مذكورك در عسر التنفس وضيق الصدر
امثالى ريو وقصبه ملتحج ماده مه باردهٔ غليظه دن نشأت ايدن علل صدريه ده استعمال اولنور مواد
مزبوره دن متولد سعال عتيق دخى علتنى دافعدر صنعتى بودر روح الشراب الانيسونى اوچ رطل
ماء لعوق الفصح وماء فراسيون وماء زهر البنفسج بر بر رطل سليخه صينيه ايكى وقيه بسباسه مدقوقه

نصف وقیه اخذ اولنوب ممزوجا سکنکوین مکان فاتره ده بعد الترك اون ایکی وقیه نبات ابیض
حل ایدوب استین ابقراطیدن تصفیه وحفظ اولنه مقدار استعمالی بر وقیه دن ایکی واوچ وقیه دکدر

نقوع اندلیسی نقوع دب السوس معناسنه در لکن بین الافرنج اسپانیه دب السوسی حمدوح و
مستعمل اولمغله بو نقوع اسپانیه یه ایتشدر در حلق وصدره وجوارلرینه منصب اولان موادك
حدتنی ازاله وتقطیع ایدوب نفث ایله اخراج ایدر عند النوم التی درهم استعمال اولنه مواد صدریه دن
یاخود دیر وقصبیه نزول ایدن مواد حریفه دن نشئات ایدن سعاله حرکیجه اوتوز درهم استعمال
اولنوب صباحلرده ادویه کثیره ایله مجتمع اولان حمای نزارلدن کونده برقاچ کره تعلیلاك حواهشی
مقدار اسیجق قهوه کبی دیره لر صنعتی بودر ابجه صحیفه اولنوب حرده لنمش دب السوس سکز درهم
ملح الطرطیر درت درهم زعفران نصف درهم اخذ اولنوب اوچیوز درهم ماء القراح ایله یکرمی درت
ساعت نقع اولنه بعده تصفیه واستعمال اولنه **نقوع خربقی** مواد محترقه نك تنقیه سی ایچون
آمق معجونی بو نقوع ایله استعمال اولنور صنعتی بودر قشر اصل الخربق الاسود ایکی درهم انیسون
ورلزیانج بر درهم دارچین وقرنفل اوچر درهم اخذ اولنوب مقدار الکفایه ماء القراح بر کیجه نقع
اولنه دکدن صکره تصفیه واستعمال اولنه اکثریا اوتوز بش درهم صوایله نقع اولنوب بعد التصفیه
یکرمی درت درهم ویریلور **نقوع راوندی** امعایه ملتصق اولان مواد مودیه نك تنقیه سی ایله
ورباحی تحلیل ایدوب مغصی قطع ایدر واحشایه قوت ویروب زلق امعا ومعده یی ازاله ایدر
لهذا انواع اسهالاته علاج صحیح در صنعتی بودر راوند اون ایکی درهم هلیلج اصفر بر درهم ملح افسنتین
اون بش حبه اخذ اولنوب مرضوضا اون التی درهم ماء لسان الحمل واون التی درهم ماء دارچین ایله
مواضع فاتره ده بر کیجه نقع اولندقدن صکره سوزلوب بر قطره دهن انیسون درت درهم یاخود
التی درهم شراب الورد الحاق اولنوب استعمال اولنه یاخود راوند ایکی درهم روح الشراب اون ایکی درهم
ماء دارچین سکز درهم شراب الورد المکرر و بر قطره دهن جوز بوا وسدس درهم راوند مسحوق
اضافه واستعمال اولنه **نقوع زبیبی الملین** ربو وضیق الصدر وذات الجنب وسعال عتیق امثالی
علل صدریه نك جمله سینه وعلل کبد وطحالده دخی مجرب در صنعتی بودر خرما ایله مغسول
زبیب صغیر ایکی وقیه سناء مکی منقی ومجوعقان بر وقیه عرق السوس المحکوك ودارچین سیلانی
وانیسون مدقوق یارمیشر وقیه حشیشة الربیع ولسان الایل ایکیشر درهم ظفر الخیل وفراسیون
بر مثقال زهرا یانقا ابیض ورزوفا وسلیخه برر درهم زعفران وبسباسه یارمیشر درهم انجیر
وعناب وسبستان وتمر منزوع النوی سکز عدد اخذ اولنوب بر ظرفه وضع ایدوب ادذنیه
ایدرومالی عتیق وماء الشعیر اوچر رطل قیوب یکرمی درت ساعت نقعدن صکره درت وقیه
نبات ابیض ضم واستین بقراطدن تصفیه وحفظ اولنه مقدار استعمال درت وقیه دن التی
وقیه یه وارنجه **نقوع سناء مکی** مسهل جامعدر مواد فاسده نك جمله سی تنقیه ایله
دفع علت وحفظ صحت ایچون استعمال اولنور صنعتی بودر سناء مکی التی درهم یاخود سکز درهم
راوند یاخود خربق اسود وملح الطرطیر هر برندن بر درهم اخذ اولنوب التی درهم ماء الهندبا یاخود
ماء لسان الثور یاخود ماء القراح ایله اون ایکی ساعت نقع اولندقدن صکره بر بزدن سوزلوب بعد
المزاج اون درهم یاخود اون بش یاخود یکرمی درهم ترنجبین حل اولنه بعده بیاض البیض ایله تصفیه
واستعمال اولنه کاه اولورکه ترنجبین بدلنه گل مکرر شربتی وکاه اولورکه ترنجبین گل مکرر شربتی
وضع اولنه معلوم اولورکه بو نقوعك بیاض البیض ایله تصفیه سنه اهتمام لازمدر زیرا کما ینبغی صاف

اولمادیغی صورتده مغص ایراث ایدر سناء مکی نك خواصندندر **نقوع عود الغیاق** ادویه
باد زهریه شربتیدر دنزردمی تصفیه وعفونتی اصلاح وسده لری تفتیح وصحتی حفظ ایدر اسکوربوط
واستسقاء ومرض افرنج واوجاع مفاصل امثالی مواد غلیظه عکریه دن حادث اولان عللره
عظیم النفعدر صنعتی بودر برادهٔ عود الغیاق قرق درهم ملح الطرطیر وعرق السوس المرضوض
هر برندن اون التی درهم اخذ اولنوب بیك درهم ماء القراح ایله التی کون نقع اولندقدن صکره
تصفیه وحفظ اولنه مقدار استعمالی اوتوز درت درهمدر دفع علت ایچون کونده درت دفعه استعمال
اولنه **نقوع کلوی** وجع کلایه استعمال اولنور دیزه احصاة کلی ومثانه ادرار بول ایله ازاله ایدر
مجاری بولیه نك توسیع ایتمکله وخواصره وحقوین وکلاده سده دن ناشی اولان ثقلی تفتیحیله
اذهاب ایتمکله حصاتی بسهولة اخراج ایدر صنعتی بودر شمیر عنز مقشر وحمص احمر برر بجق
وقیه اصل انوبینا وارنجوید برر وقیه عرق السوس واصل فطراسالیون یارمیشر وقیه حب الابهل
المدقوق وحب الکاکنج ایکیشر درهم حب القلب وزعرور الاودیه وبزر الخطمی وبزر الخبازی برر
مثقال زهر الربعه وزهر البنفسج برر درهم تین الحیم وسبستان هر برندن اون بر عدد اخذ اولنوب
اوچ رطل شراب ایله رقیق ابیض واوچ رطل ماء مطر ایله یکرمی درت ساعت نقعدن صکره ثلثی
زائل اولنوب درت رطل قالنجه طبخدن صکره دورت وقیه سکر ابیض حل ایدوب استین ابقراطدن
تصفیه وحفظ اولنه مقدار استعمالی صباحا علی الریق برقدح یا اوچ قدح درت وقیه یه وارنجه
نقوع المسکته سکته نك هر نوعنه وفلج وسبات وجدری وصبات سحری وسهر سباتی
وسدد وزوال العقل امثالی علل دماغیه یه واول کسلره که حال نومده مرتق الموت وافزع ترکب
ایدکدن صکره بینه یا دوزلر انلره دخی ادویه عجیبه دندر صنعتی بودر سناء مکی منقی ایکی وقیه
تربد ابیض بر وقیه حب الابهل و دزنباد یارمیشر وقیه غاریقون ابیض وخربق اسود ایکیشر درهم
خولنجان وکبابه وزنجبیل ابیض ودارچین برر درهم زهر خزاما وزهر حشیشة البلغ وزهر آذریون
وسوسن ازهری یارمیشر درهم اخذ واوتوز التی وقیه خمر طیب ایله حمام مادیه ده ایکی کون
نقعدن صکره جزئی طبخ والتی وقیه سکر ابیض ضم ایدوب استین ابقراطدن تصفیه وحفظ
اولنه مقدار استعمالی اوچ وقیه دن درت وقیه دن بش وقیه یه وارنجه صباحا علی الریق استعمال اولنه
نقوع الصرع صرع امثالی علله تنقیه ایچون استعمال اولنور صرعه باعث اولان موادی استیصال
علیه الهیه دندر لکن بو دوایی استعمال ایدن مصروع کسه لر خوف وغضب وما ونار وشراب امثالندن
وحرکات نفسانیه شدیده نك جمله سندن طاعون دن احتراز ایدرکبی احتراز ایدهلر صنعتی بودر
سناء مکی منقی ایکی وقیه تربد ابیض ومجوعقان یارمیشر وقیه نشارهٔ قرن الایل ونشارهٔ
قحف الانسان وجوز بوا ایکیشر درهم اصل فاوانیا وبزر فاوانیا ودبق البلوط بر مثقال قاقله
صغیر وسلیخه صحیحه وقرنفل برر درهم زهر فاوانیا ذکر وسوسن ازهری وزهر الخزاما وزهر اخلاموره
یارمیشر درهم اخذ اولنوب یکرمی التی وقیه شراب طیب ایله ایکی کون مواضع حاره ده بعد النقع
جزئی طبخ واوچ وقیه سکر ابیض ضم ایدوب استین ابقراطدن تصفیه وحفظ اولنه مقدار استعمالی
ایکی وقیه دن درت وقیه یه وارنجه صباحلرده علی الریق استعمال اولنه **نقوع مسهل** بو دخی حکیم
سفور کرد جمیع اخلاطی تنقیه ایدر ایام بهار وایام خریفده حفظ صحت ایچون تنقیه مراد اولندقده
زیاده مناسبدر صنعتی بودر بسفایج محکوك التی درهم قیور الطرطیر ایکی درهم انیسون نصف درهم
اخذ اولنوب مرضوضا یوز التی درهم ماء القراح ایله ثلثانی زائل اولنجه طبخ اولنوب اخر طبخده بر درهم

زهر البنفسج الحاق اولنه بعده سنا مکی التی درهم راوند چینی ایکی درهم دارچین وحب نیل اسود
هر برینڭ بر درهم خرده طوغرانوب بر کاسه یه وضع ومطبوخ سابقی حار ایکن اوزرلرینه صوزه لر
واون ایکی ساعت مواضع فاتره ده ترك ایتدکدن صکره صوزوب بحسب المزاج اون یاخود اون بش یاخود
یکرمی درهم ترنجبین حل ایدوب علی الریق ویره لر اکر صوغوق اولورسه ترنجبین بدلنه کل مکرر
شربتی حل اولنه بلغملره حب نیل بدلنه بر مثقال مجوع غاریقون یاخود بر درهم جلاپا وضع اولنه

نقوع مسهل آخر نوادر بلغمیه وعائیه فی مفاصلدن اسهال ایله اخراج ایدر صداع وصرع اصحابنه
معین اولور سیلان عتیق نزلاتنی منع ایدوب بو سیلاندن حادث اولان نقرس ووجع مفاصل
انواعنه عظیم النفعدر ووجع الحلق وکلاده استعمال اولنور ادویه مسهله دندر صنعتی بودر سنا مکی
منقی ایکی وقیه ایرسا بر وقیه ومجوع غاریقون وسورنجان ابیض وتربد مصمغ یارمیشر درهم وقیه غافث
وحشیشة الذهب وورونغا ایکیشر درهم بزر الرازیانج وانیسون بر مثقال سلیخه صحیحه وقرنفل
وزنجبیل ابیض وقاقله صغیره برر درهم زهر الغم وزهر الترنجان وزهر لسان الثور التربی وزهر التلیه
یارمیشر درهم اخذ اولنوب یکرمی درت ساعت شراب عتیقده نقع اولندقدن صکره طبخ وتصفیه ایدوب
مصفا نك اون التی وقیه سینه درت وقیه ترنجبین وبر وقیه ماء الدارچین وبر درهم سکر بهن
اترجی اضافه وحفظ اولنه مقدار استعمالی اوچ وقیه دن درت وقیه یه وارنجه

نقوع مسکی بودخی حکیم مذکورکدر بعد تنقیة البدن استعمال اولنسه دماغی کرینه فی وانفی ازاله ایدوب دماغه
لطیفه احداث ایدر ادویه معجون بر ذلنده معده وقلبه دخی تقویت ویرر صنعتی بودر سلیخه صحیحه نصف
وقیه قرنفل ایکی درهم جوزبوا وبسباسه وقشر الاترج برر درهم ایرسا وخولنجان یارمیشر درهم
صندل اصفر وعود هندی هر برندن ثلث درهم عنبر اشهب ومسك ازفری هر برندن سدس
درهم اخذ اولنوب یکرمی وقیه شراب طیب ایله بر قاچ کون نقع اولندقدن صکره درت وقیه روح الورد
اضافه ایدوب آستین ابقراطوندن تصفیه وحلاوت ویرمك ایچون نبات ضم اولنوب حفظ اولنه
مقدار استعمالی بر قاشقدن ایکی قاشقه وارنجه هر صباح علی الریق استعمال اولنه

نقوع معدی بودخی حکیم مزبورکدر علل معدۂ بارده نك اکثرینه مقابل ومقاوم اولور کذلك اختلاج قلب
وغشیی امثالنه عظیم النفعدر صنعتی بودر دارچین سیلانی بر وقیه نعنع مجفف نصف وقیه
مصطکی وخولنجان وقرنفل ایکیشر درهم قصب الذریره وقاقله صغیره وزنجبیل ابیض برر
درهم عود هندی واصل الطرخشقوق وزرنباد یارمیشر درهم اخذ اولنوب اوتوز ایکی وقیه خمر صرفه
بر قاچ کون نقع اولندقدن صکره آستین ابقراطوندن تصفیه وحفظ اولنه مقدار استعمالی بر قاشقدن
ایکیدن اوچ قاشقه وارنجه بر قطعه یا ایکی قطعه روح النعناع تقطیر ایدوب ویره لر صبح ومسا
وحین اقتضاده استعمال اولنه

نقوع مفاصلی بودخی حکیم مذکورکدر اوجاع مفاصل المختلطه
کلدکده بو نقوع عزیزلر یا بریلوب موضع مأوفه لصق اولنه سوء مزاج باردی ورياح غلیظه
لزجه فی مفاصلدن جذب وازاله ایدر صنعتی بودر زهر اکلیل الجبل یوز درهم نشادر الطیار
یاخود زهر نوشادر سکز درهم اخذ اولنوب درت یوز درهم روح شراب ایله بر شیشه یه قویوب
محکم الرأس بطن فرس ده قرق کون تعفین اولنه بعده یکرمی کون افتابه تعلیق اولنه قرقدن صکره
تصفیه وحفظ اولنه

نقوع نقرسی بودخی حکیم مسفورکدر مفاصل وسائر اعضادن بلغم
غلیظ جذب واخراج ایدر مادۂ مزبوره دن متولد اولان نقرس واوجاع مفاصلی دفع ایدر
صنعتی بودر سورنجان ابیض وسنا مکی بر وقیه تربد ابیض ومجوع غاریقون یارمیشر وقیه کمادریوس

ودعی

دعی الحلم ایکیشر درهم بزر الرازیانج وانیسون بر مثقال قاقله صغیره ودارچین سیلانی وبسباسه
وزعفران برر درهم زهر ایرسا وزهر بوصیر وزهر البنفسج وزهر اکلیل الجبل یارمیشر درهم
اخذ اولنوب اوتوز التی وقیه سکر ابیض ایله واستین ابقراطوندن تصفیه وحفظ اولنه مقدار استعمالی
درت وقیه دن بر درهم قرمز الطیار ضم ایدوب صبحا علی الریق فاتر استعمال اولنه اما اوکسه لرده
اون ساعت مرورنده بو نقوعك فعلی ظهور ایتمیه عند اللزوم دخی بر قدح ویره لر
علل مزبوره زائل اولنجه منوال محرر اوزره استعمالنه مداومت اولنه

الفصل الثالث فی المطبوخات

مطبوخ ابیض حمیات ملتهبه نك
عطشنی اطفا وتسکین ایتمك ایچون استعمال اولنور صنعتی بودر ایکی وقیه قرن الایل
المکلس اخذ اولنوب درت رطل ماء القراح ایله نصفی زائل اولنجه طبخ وحار ایکن بر سیرکن بزدن
سوزه لر بعده ایچینه اوچ وقیه شراب عصارة النارنج ضم وحفظ اولنه

مطبوخ احمر جدریه
وحصبه وحمیات حاده معتاده یرینه استعمال اولنسه منافع عظیمه سی مشاهده اولنور صنعتی بودر قرن الایل
المکلس بر وقیه قرمز الحیر المدقوق نصف درهم اخذ اولنوب قدر الکفایه ماء القراح ایله بر بچق
رطل قالنجه طبخ ایدوب بعد التصفیه ایچنه ماء الدارچین السفوفی نصف وقیه وقدر الکفایه
سکر ابیض الحاق وضم اولنوب استعمال اولنه مجموعی بر دفعه ده دخی استعمال ایده لر

مطبوخ اسقورجینا
کاه صو یرینه وکاه دفعةً استعمال اولنور انواع حمیاتی علیلك هواهشی قدر استعمال ایتدکده لر
منافع کثیره سی مشاهده اولنور صنعتی بودر اسقورجینا اوچ وقیه قشر الاترج السکری ایکی وقیه
قرن الایل المکلس بر وقیه کراویا التی درهم اخذ اولنوب درت رطل ماء القراح ایله ثلثی زائل اولنجه
طبخ وتصفیه دن صکره بر وقیه عصارة النارنج واوچ وقیه سکر ابیض ضم وحفظ اولنه

مطبوخ تفاح
مرة المحترقه یی اصلاح ایدوب سده لری تفتیح وبولی ادرار ایدر حمیاتك وما لیخولیانك ازاله سنه نافعدر
صنعتی بودر تفاح الشامی المعروق مع قشره وبزره ایکی عدد اصل اسقورجینا بر وقیه اصل النجیل
واصل هلیون واصل الخاص واصل الهندبا واصل الرازیانج هر برندن نصف وقیه جلاب مع اصله
وبزره وترخیل الحامض وورق لسان الثور هر برندن بر قبضه براده ناب الفیل وقرن الایل
اوچر درهم طرفا التحدی درهم قشمش اوچ وقیه اخذ اولنوب قدر الکفایه ماء القراح ایله بر بچق
رطل قالنجه طبخ وتصفیه دن صکره ایچنه شراب الاصول الخمسه وشراب النارنج ایکیشر وقیه ضم وحفظ
اولنه مقدار استعمالی درت وقیه در کونده اوچ دفعه

مطبوخ جامع دموی تنقیه ومواد مجرای ترقیق
ایدوب بجید لهذا سوء القنیه واستسقا واسکوربوط وما لیخولیای مراقی وجرب امثالنه زیاده مناسبدر
صنعتی بودر اصل بسفایج الفستقی اوچ وقیه اصل الهندبا وسنا مکی ایکیشر وقیه راوند الراهب التی
وقیه بزر الرازیانج وعرق السوس بر وقیه زبیب منزوع العجم درت وقیه قدر الکفایه ماء القراح
ایله درت ساعت نقع وطبخ اولنوب بعد التصفیه مطبوخدن ایکی بچق رطل اخذ اولنوب ایچنه
عصارة الفوقلعادیا البحری المصفی سکز وقیه سکر الاحمر وترنجبین اوچر وقیه ضم وبیاض البیض
ایله تصفیه اولنوب حفظ اولنه مقدار استعمالی درت وقیه دن سکز وقیه یه وارنجه

مطبوخ جرآنجی
بچه اطبا سندن حلفرنك نام طبیبك ممدوحی ومعتبولی در قروحات متعفنه رحمیه نی اصلاح
ایدوب اندماله ایصال ایدر صنعتی بودر سذاب وسابینا برر بچق قبضه ورق البلوط بر قبضه
زراوند سکز درهم اسفیداج ومرداسنج وحجر قلمی وطین ارمنی وشب هر برندن اوتوزر ایکی درهم
ملح طعام بر قبضه اخذ اولنوب درت یوز درهم ماء القراح ویوز درهم خل القطر ایله ثلثی زائل

اولنجه طبخ و تسخینی اولندقدن صکره برکتان بزی یا تریلوب بعده محکم عصر اولنه و مزبور بز هنوز
دفئ حار ایکن درت جزو قات اولنوب قرحه نك اوزرینه لصق اولنه مطبوخ جوبچینی سعال شدیده
و سل و دق امثالی علل مخوفه ده شایع الاستعمالدر صنعتی بودر جوبچینی المدقوق بر وقیه اخذ اولنوب
التی رطل ماء الشعیر ایله اون ایکی ساعت نقع ایدوب بعده اچنه لبلاب الارض درت قبضه
ظفر الخیل و پرسیاوشان ایکیشر قبضه زنجبیل و عمر اوجر وقیه ضم و ثلثی زائل اولنجه طبخ و تصفیه دن
صکره ایکی وقیه سکر النبات الحاق ایدوب کونده اوج دفعه فاترا بر قدح استعمال اولنه
مطبوخ حافظ الصحة سمومات مهلکه نك هر نوعنه سیف قاطع و معتادا اولوما تولد علی الخصوص
اهویۀ ردیه و بائیۀ ساریه و عدوی خوای حیوانیه دن عد اولنان ابخرۀ سمیه و عفنیه نك تأثیرینه
مقادم و مانع اولوب قلب و سائر اعضاء رئیسه یه قوت ویروب حفظ ایدر صنعتی بودر سذاب
بر قبضه زنجبیل و دارفلفل ایکیشر درهم جوز بوا بر درهم اخذ اولنوب اوج رطل خمر العرضا ایله
نقع و ثلثی زائل اولنجه طبخ و تصفیه دن صکره تریاق اندروماخیس ایکیشر درهم مثرودیطوس بر
درهم ماء البخلیقا درت وقیه الحاق اولنوب حفظ اولنه معتادا استعمالی حفظ صحت ایچون کونده
بر قاشقدر دفع وبا ایچون اوج قاشقدر مطبوخ حربق حمای ربعه و مرض افرنجه و مواد محترقه دن
نشأت ایدن امراضك جملهسینه عظیم النفعدر صنعتی بودر قشر حربق اسود درت ثلث درهم اپتیمون
و حب الاترج و قرنفل یارمیشر درهم اخذ اولنوب التمش درهم قدر ماء القراح ایله ثلثی زائل اولنجه
طبخ اولنه بعده مطبوخ مصفادن اوتوز ایکی درهم معجون امق درت درهم شراب شاهترج سکز
درهم اخذ اولنوب بر برینه مزج و استعمال اولنه مطبوخ دیسنطاریانی مطبوخ الخنزدخی دیرلر
دیسنطاریایه علاج لانظیردر صنعتی بودر اوج عدد حامض انکك قشر اسفانجی اخذ ایدوب التی
رطل ماء القراح ایله بر رطل قالنجه طبخ و تصفیه اولندقدن صکره اچنه ایکی درهم قرنفل المسحوق
ضم و ایکی ساعت ترك اولنوب بعد التصفیه اچنه بر رطل خمر صافی و قدر الکفایه سکر ابیض الحاق
و حفظ اولنوب استعمال اولنه مطبوخ راوندی راوند ایکی درهم کشمش المدقوق درت وقیه
اصل الحماض اوج وقیه بزر الرازیانج بر درهم اخذ اولنوب اوج رطل ماء القراح ایله ایکی رطل قالنجه
طبخ و تصفیه دن صکره بر وقیه سکر ابیض حل و استعمال اولنه معتادا استعمالی درت وقیه در کونده اوج
دفعه استعمال اولنه مطبوخ سناء مکی مسهل جامعدر مواد مختلفه نك انواعنی اسهال ایله اخراج
ایدر و اعضاء باطنه ده اولان سدهلری تفتیح ایدر و هر سنده استعمالی جائزدر صنعتی بودر
سناء مکی منقی اوج درهم قرموز الطرطیر بر درهم اخذ اولنوب درت وقیه ماء الشاهترج
ایله بر کیجه نقع ایدوب علی الصبح قرموز حل اولنجه طبخ و تصفیه دن صکره التی درهم ترنجبین الحاق
و حل ایدوب تکرار تصفیه و بر درهم ماء الدارچین و سدس درهم سکر مرهن کلاترجی اضافه
اولنه مجموعی بر شربتدر کاه اولورکه بو مطبوخ سنا مکی ایکی درهم راوند چینی و قرموز الطرطیر
بر درهم اخذ اولنوب کالاول عمل اولنور بو صورتده مطبوخ السناء الراوندی تسمیه اولنور
مطبوخ سفرجل غثیان و قیء قطع ایدوب و ضعف معده یی حفظ ایدر صنعتی بودر سفرجل
ایکی عدد قدر الکفایه ماء القراح ایله ایکی رطل قالنجه طبخ ایدوب بعده اچنه ایکی درهم دارچین
مدقوق ضم و تبرید اولنوب بعد التصفیه ایکی وقیه سکر النبات الحاق اولنوب حفظ اولنه
معتادا استعمالی هر اوج ساعتده بر اوج وقیه در مطبوخ شاهترج دمی تصفیه ایدر مرۀ صفرا
و محترقه یی ازاله و سدۀ کبدی تفتیح ایدر و سدۀ مزبوره دن حادث اولان یرقانی زائل ایدر

صنعتی

صنعتی بودر عصارۀ شاهترج قرق سکز درهم عصارۀ لسان الثور البستانی و عصارۀ الهمل
و عصارۀ الهندباء البری و عصارۀ الهندباء البستانی هر برینك یکرمیشر درهم عصارۀ الترنجان
و عصارۀ المسطران هر برینك اون التیشر درهم زبیب مرقوق اون ایکی درهم زهر اکلیل الجبل
و زهر لسان الثور البستانی هر برینك اوج کره اوج برمق ورد احمر ایکی کره اوج برمق صندل
اصفر المثرود بر درهم عرق السوس المحکوك المدقوق اوج درهم اخذ اولنوب مجموعا بر قرعه یه وضع
اولنه بعده قرعه یه انبیق پچی روب حمام ماریه ده تخمینا التمش درهم مقداری معطر عرق ایدنجه
تقطیر اولنه بعده تبرید ایدوب بطن قرعه ده قلان ماده یی عصر و تصفیه دن صکره مصفایه
معطر محفوظی الحاق ایدوب حفظ ایدهلر معتادا استعمالی اوتوز ایکی درهمدن قرق درهمه وارنجه
آخر مطبوخ الشاهترج اغوسطانوس اقرابادینده تحریر اولندیغی اوزره صنعتی بودر عصارۀ الشاهترج
التمشر درت درهم عصارۀ الهندباء البستانی و عصارۀ الهندباء البری و عصارۀ الحمل و عصارۀ لسان
الثور هر برینك اوتوز ایکی درهم اخذ اولنوب جزوئی طبخ اولندقدن صکره تصفیه و حفظ اولنه
یا خود مصفایی مزبوره ایله یکرمی درت درهم تمر هندی و سکز درهم زبیب مرقوق و ایکی
درهم کشر هلیلج اصفر و ایکی درهم شیر هندی جزوئی طبخ اولندقدن صکره محکم فرك و تصفیه
و حفظ معتادا استعمالی ما سبق کبیدر مطبوخ صابادیناء جفالیقانی جفالیقانی دماغه
منسوب دیمکدر علل رأسیه و دماغیه نك مجموعنه رأی طبیب ایله استعمال اولنور صنعتی بودر
اصل صابادینا التی وقیه صاصفراس بر وقیه اخذ اولنوب درت رطل ماء القراح الحاره ایله
نقع بعده اصل فاوانیاء ذکر و اصل فو یارمیشر وقیه قسطران درت قبضه زهر اکلیل الجبل اوج برمق
جوز البوا درت عدد زنجبیل ایکی وقیه اخذ و منقوعه مذکوره ضم و ثلثی زائل اولنجه طبخ و تصفیه
اولنوب حفظ اولنه معتادا استعمالی بش وقیه در کونده اوج دفعه استعمال اولنه مطبوخ صابادیناء
للجراحات لعلل جراحیه ده عظیم النفعدر صنعتی بودر صابادینا اوج وقیه جوبچینی نصف وقیه
ورق بعولد و بلوسلدو و رونعه هر برینك بر بچق قبضه حشیشة النجم بر قبضه زبیب التی وقیه
اخذ اولنوب قدر الکفایه ماء القراح ایله نقع و طبخ و تصفیه اولنوب مطبوخ مصفانك هر رطلنه
درت وقیه سکر النبات ضم اولنوب و حفظ اولنه معتادا استعمالی التی وقیه در کونده اوج دفعه
مطبوخ صابادیناء المجفف علل افرنجیه نك قروحات ردیهسنی تجفیف ایچون استعمال اولنور
سائرنا فی جملهنك معلومیدر صنعتی بودر صابادینا سکز وقیه برادۀ عود الغیاقا ایکی وقیه
اخذ اولنوب اون رطل ماء القراح ایله اون ایکی ساعت نقع ایدوب بعده نصف رطل زنجبیل
ضم و نصفی زائل اولنجه طبخ و آخر طبخده بر وقیه عرق السوس المحکوك ضم ایدوب بعد التصفیه حفظ
اولنه معتادا استعمالی نصف رطلدر کونده اوج یا خود درت دفعه استعمال اولنه مطبوخ صابادیناء
المعتدله تصفیۀ دمه محتاج اولان علتلرك مجموعنه نافع و علل دماغیه و امراض جلدیه یه دافعدر
صنعتی بودر صابادینا التی وقیه جوبچینی بر وقیه اخذ اولنوب سکز رطل ماء القراح ایله
اون ایکی ساعت نقع ایدوب بعده سکز وقیه زبیب ضم و ثلثی زائل اولنجه طبخدن صکره اچنه
درت قبضه ورق قوقلماریا و الملائکه ضم و جزوئی طبخ و تصفیه اولنوب حفظ اولنه مطبوخ صدری
سعال شدیدیه و نوازل رقیقه و علل صدریه و امراض ردیه یه علاج مجربدر صنعتی بودر راسن
بر وقیه عرق السوس ایکی وقیه ورق ظفر الخیل و اسقولوبندریون ایکیشر قبضه اخذ اولنوب قدر الکفایه
ماء الشعیر ایله بر بچق رطل قالنجه طبخ اولنوب آخر طبخده اچنه نصف وقیه انیسون ضم و تصفیه دن صکره

ایچینه شراب البنفسج ایکی وقیه شراب زوفا و شراب العناب بر وقیه وصره اولنمش سدس درهم
زعفران الخالص ضم و برمقدار ترك اولنوب حفظ اولنه مقدار استعمالی درت وقیه دركونده اوج دفعه
مطبوخ طحالی جمیع سده لری تفتیح ایدر فساد دمدن نشأت ایدن امراضك جمیعنه نافعدر على الخصوص
مرض اسکوربوطه اسرار مکتومه دندر صنعتی بودر اصول خمسه مفتحه هر برندن بر بچق وقیه حرص الکبر
وقرص راوند هر برندن البتش درهم ورق کمادریوس درت قبضه نعناع بر بچق قبضه لسان الابل
بر قبضه بزر قوقلماریا و بزر جرجیر بر وقیه قشر صاصفراس نصف وقیه زبیب منزوع العجم اون وقیه
طراطیر مدبر بر وقیه شراب ابیض ایکی رطل ماء القراح التی رطل اخذ اولنوب بش رطل قالنجه طبخ اولنو
بعد التصفیه ایچینه قوقلماریا بحری التی قبضه وضع و نقع ... دن صکره اوج درهم روح النعنع
المرکب ضم وحفظ اولنه **مطبوخ طینی** نزف الدم الداخلی بحرو استطلاقات البطن امثالنه نافعدر
صنعتی بودر طین المسحوق اوج وقیه اخذ اولنوب ایکی بچق رطل محشه اغاجی فلزینه صوبی ایله تلثی
زائل اولنجه طبخ ایدوب ایچینه انحوسا ایله مصبوغ چوقه پاره سی نقع ... مطبوخی تلوین ایدوب
بعد التصفیه ایکی وقیه خمیرة الورد الحاق و برمقدار ترك ... معصره دن عصر ایدوب ایچینه
ایکی درهم طین مختوم ضم وحفظ اولنه بعض اولنوب ... وقیه شراب الورد الجلاب ضم واستعمال ایدرلر
مطبوخ عود الغیاق المسهل امراض دماغیه وتصفیه دمه محتاج اولان علتلرده استعمال اولنور
صنعتی بودر براده عود الغیاق درت وقیه صندل ابیض وچوب چینی بر وقیه صاپارینا ایکی وقیه
اخذ اولنوب منقوع مذکوره الحاق ایدوب ثلثی زائل اولنجه طبخ ایتدکدن صکره تصفیه ایدوب ایچینه
سکز وقیه شراب الورد المسهل ضم وبیاض البیض ایله تصفیه وحفظ اولنه مقدار استعمالی بش وقیه در
مطبوخ قوة الصبغ حمرت وجه وبثورات امثالنه علاج مجربدر صنعتی بودر قوة الصبغ ایکی
وقیه انیسون وعرق السوس یارمشر وقیه اخذ اولنوب درت رطل ماء القراح ایله نصفی زائل اولنجه
طبخ وتصفیه وحفظ اولنه مقدار استعمالی درت وقیه در یکرمی کون استعمال اولنه **مطبوخ لسان الکلب**
مواد رقیقه یی تغلیظ ایدوب صدره نزولدن منع ایدر سعالی نافعدر صنعتی بودر ورق لسان الکلب
درت قبضه زوفا و برسیاوشان وسعالی هر برندن بر قبضه انیسون وعرق السوس البتشر درهم
اخذ اولنوب الیتوز درهم ماء الشعیر ایله دریتوز درهم قالنجه طبخ اولندقدن صکره تصفیه وحلاوت
ویره جك قدر سکر نبات اضافه وحفظ اولنه مقدار استعمالی اوتوز ایکی درهمدر کونده اوج کره
یا خود درت کره استعمال اولنه **مطبوخ للجراحات** انواع جراحات وقروح اندمالنه ... اولان دوالردندر
صنعتی بودر راسن وهیوفاریقون وورتقه نك ایکی نوعی وغافت هر برندن ایکی قبضه
چوب چینی واصل جمجم وصندل ابیض وخشب نغریطیقوس هر برندن بر وقیه تمر ... عرق السوس
بر بچق وقیه اخذ اولنوب قدر الکفایه ماء المبارك ایله اون ایکی ساعت نقع وتصفیه دن صکره
منقوع مصفی دن درت رطل اخذ وایچینه اشربه مناسبه نك برندن درت وقیه ضم ایدوب مکان
بارده ده حفظ اولنه مقدار استعمالی التی وقیه در **مطبوخ للخنازیر** مرض خنازیره تدکار ...
اولنورسه ده بو مطبوخ ایله علاج ممکندر صنعتی بودر حب ابرة الراعی وبقابونغه اوچر قبضه الجزه ...
التی قبضه عرق السوس وانیسون بر وقیه زنجبیل درت وقیه سنامکی اوج وقیه حب القرطم ایکی وقیه
غاریقون التی درهم اخذ اولنوب سکز رطل ماء القراح ایله نقع اولندقدن صکره التی رطل قالنجه
طبخ ایدوب بعد التصفیه حفظ اولنه مقدار استعمالی اوج وقیه در کونده اوج یا خود درت دفعه
استعمال اولنه معلوم اولاکه بو مطبوخك ایچنده اولان اجزاء مسهله یی اخراج ایدوب باقیسنی مطبوخ

عمل

419 عمل اولنوب مریضه صوییرینه استعمال ایدرلرسه بو اثناده موضع ماوفه مرهم دیاخیلون الصاق اولنه
مطبوخ للرأس امراض دماغیه وعلل رأسیه نك مجموعنده استعمال اولنور صنعتی بودر اصل فاوانیا الذکر
ایکی بچق وقیه اصل الفوا اوج وقیه قصب الذریره نصف وقیه ورق بتونقه اوج قبضه اکلیل الجبل نصف
قبضه زبیب منزوع العجم ایکی قبضه اخذ اولنوب قدر الکفایه ماء القراح ایله طبخ اولنوب آخر طبخده
بر وقیه کراویا مدقوق ضم واوچ رطل قالنجه طبخ اولنه مقدار استعمالی درت وقیه دركونده اوج دفعه
استعمال اولنه **مطبوخ للسل** دق وسل امثالنه منافع عظیمه سی معلومدر صنعتی بودر چوب چینی
المدقوق اوج درهم براده ناب الفیل بر درهم براده قرن الایل بر بچق درهم ثمر درت عدد قدر الکفایه
ماء القراح ایله مکان حاره ده نقع ایدوب بعده ورق لسان الکلب وجمجم وغافث وورونقه وعصاء ذهبی
رودقحطی و برسیاوشان وتفاح العلیق طقوزر برمق شعیر التی برمق زبیب ورآسن یارمشر
قبضه اخذ اولنوب نقوع مزبورك ایچینه الحاق وایکی رطل قالنجه طبخ وتصفیه دن صکره ایکی وقیه
خمیرة الورد الاحمر ضم واوچ ساعت ترك ایدوب بعد التصفیه استعمال اولنه **آخر** منافعی ما سبق کبیدر
صنعتی بودر سرطان نهری اون ایکی عدد اصل راسن ایکی وقیه ایرسا وجمجم کبیر بر وقیه عرق السوس
نصف وقیه ورق حشیشة النجم ولبلاب الارض ... وبراق ولسان الحمل الصغیر دودرونقه وحشیشة
... العالم الکبیر ایکیشر قبضه خمیرة الورد التی وقیه اخذ اولنوب قدر الکفایه ماء التی رطل قالنجه
طبخ وبیاض البیض ایله تصفیه دن صکره قدر الکفایه روح الکبریت ضم وحفظ اولنه **مطبوخ للسعال**
سعال شدیده یی قطع وازالهده لانظیردر صنعتی بودر ورق لسان الکلب درت قبضه زوفا و برسیاوشان
وظفر الخیل بر در قبضه انیسون وعرق السوس البتشر درهم اخذ اولنوب التی رطل ماء الشعیر ایله طبخ و
تصفیه دن صکره قدر الکفایه سکر النبات الحاق وحفظ اولنه مقدار استعمالی درت وقیه دركونده اوج
دفعه درت کون استعمال اولنه **مطبوخ للمصروعین** صرع علتنه ... ایچون استعمالی غایت الغایه
مجربدر صنعتی بودر ورق دیحیتالیس ترکیده یوکسك چیچکلی دیرلر درت وقیه یا خود ایکی قبضه
تشمش المنقی ایکی وقیه اخذ اولنوب بعد الدق ایکی رطل فقاع الشعیر المعیز الحلی ایله نصفی زائل اولنجه
طبخ ایدوب محکم عصردن صکره حفظ ایدرلر **مطبوخ للعطش** اطبای انکلیزك اهل تجربه سینك اکثری
بو مطبوخی ازالهٔ عطش ایچون غایة الغایه مدح ایدرلر صنعتی بودر ورق الحماض ایکی قبضه اخذ
اولنوب قدر الکفایه ماء القراح ایله نصف رطل قالنجه طبخ وتصفیه دن صکره ایچینه اون ایکی عدد لیمونك
عصاره سی وایکی رطل خمر احمر و درت وقیه سکر ابیض ضم اولنوب حفظ اولنه یا خود مطبوخك لطافت
ویره جك قدر سکر الحاق وحفظ اولنه **مطبوخ لعض الکلب الکلب** عض الکلب الکلبده عظیم النفعلیدر
صنعتی بودر ورق سذاب التی وقیه اصل الثوم وتریاق اندروماخیس هر برندن درت وقیه براده
تلی نصف وقیه فقاع الشعیر الحلی العتیق درت رطل اخذ اولنوب نصفی زائل اولنجه طبخ وترك ایدرلر
حین استعمالده التی قاشق تصفیه اولنوب استعمال اولنه کونده ایکی دفعه طقوز کون استعمال اولنه دوت
اولنه ماء مصفادن باقی قلان ثفلاتی پاره سی اوزرینه لصق اولنه **مطبوخ مر** حمیات دائره ده اصلاح
مواد ایچون متأخرین عندنده شایع الاستعمالدر صنعتی بودر فقاع القنطریون وزهر البابونج وغافث
هر برندن نصف قبضه بزر شوکة المبارکه وبزر الاترج هر برندن بر حقه الجنطیانا ایکی درهم
اخذ اولنوب ایکی یوز درهم ماء القراح ایله نصفی زائل اولنجه طبخ اولندقدن صکره تصفیه اولنوب
اوج دفعه یا خود درت دفعه ده ویره لر اکر تلیینی مراد اولنورسه التی درهم سنامکی و بر درهم
راوند الحاق اولنه **مطبوخ مرآفاقی** مواد فاسده یی اصلاح ایله بکذا نماء عل المعدة تسخین

ورياحی تحليل ايدر صنعتی بودر قصب الزريره وجنطيانا ايكيشر درهم خولنجان دركی ثلث درهم قنطريون صغير وافسنتين وزهر البابونج واسطوخودوس هر بريندن بر درهم اخذ اولنوب اوچيوز درهم ماء القراح ايله يوز درهم قالنجه طبخ اولنه واخر طبخنده درت درهم كراويا يسير اضافه اولنه مقدار استعمالی اوتوز ايكی درهمدر كوننده ايكی دفعه ويره لر **مطبوخ مسهل** محرور المزاج واكثر عليلانه محتاج اولان مرضايه نافعدر كذلك حميات صفراويه وعلل سوداويه ده مستعمل بر دوادر صنعتی بودر اصول خمسه مفتحه هر بريندن اوچ درهم تمر هندی بر وقيه سنامكی ايكی درهم قشمش درت وقيه اخذ اولنوب ايكی بچق رطل ماء القراح ايله ثلثی زائل اولنجه طبخ اولنوب اسنين ابقراطيدن تصفيه دنصكره ايكی وقيه شراب الورد ضم وحفظ اولنه مقدار استعمالی بش وقيه دركوننده ايكی دفعه استعمال اولنه **مطبوخ حورق** محرقات لطيفه دندر استسقاء وسوء القنيه ووجع المفاصل الحزير الثابت ونقرس وحميات رديه امثالنده استعمال اولنور صنعتی بودر سكز وقيه طاری اونی اخذ اولنوب التی رطل ماء القراح ايله ثلثی زائل اولنجه طبخ ايدوب آخر طبخنده ايچنه اون وقيه خمر ابيض ضم ايدوب ونار دن تنزيل ايدوب بعد التبريد اسنين ابقراطيدن تصفيه وحفظ اولنه مقدار استعمالی نصف رطلدر **مطبوخ يرقانی** امراض سدة يه نافعدر على الخصوص يرقان اصفرده ادويه ممدوحه دندر صنعتی بودر اصل الهندبا بر بچق وقيه چلك مع ورقه واصله وورق پنطافليون هر بريندن بر قبضه كشمش اوچ وقيه حب الابهل ايكی وقيه حاصكی كوپسی تخمی بر وقيه اخذ اولنوب قدر الكفايه ماء القراح ايله ايكی رطل قالنجه طبخ ايدوب اسنين ابقراطيدن تصفيه وايچينه ايكی وقيه شراب الاصول الحاق وحفظ ايده لر مقدار استعمالی درت وقيه دركوننده اوچ دفعه استعمال اولنه **آخر** ذبل الاوز وبرادة ناب الفيل بر وقيه جلد ونيا ولسان الايل وزهر هيوفاريقون هر بريندن ايكيشر قبضه زعفران نصف درهم خمر ابيض وماء القراح ايكيشر رطل اخذ اولنوب نصفی زائل اولنجه طبخ وقدر الكفايه سكر ضم ايدوب بياض البيض ايله تصفيه وحفظ اولنه مقدار استعمالی بش وقيه دركوننده ايكی دفعه استعمال اولنه

الفصل الرابع في الخمور الدوائية

خمر ابقراطی دماغ ومعده يه قوت ويرر ارواحی زياده ايدر روح حيوانی انعاش وقوة معقوده يی اعاده ايدر هاضمه يی استحكام ويرر صنعتی بودر دارچين اون ايكی درهم زنجبيل درت درهم خولنجان بر مثقال بستانی قاقوله صغيره وكبيره بر درهم قرنفل وانيسون يارمشر درهم سكر ابيض يوز اللی درهم اخذ اولنوب جريشا دق اولندقدنصكره بيك درهم خمر صافی ايله اون ساعت ياخود اون ايكی ساعت نقع بعده اسنين ابقراطيدن تصفيه وحفظ اولنه **آخر** دارچين سيلانی اون التی درهم خولنجان وزنجبيل هر بريندن ثلثان درهم جوزبوا ثلث درهم سكر ابيض يوز درت درهم اخذ اولنوب بش يوز درهم خمر ايله يكرمی ساعت نقع اسنين ابقراطيدن تصفيه وحفظ اولنه معلوم اولدكم بعضيلر خمر ابقراطی يه ادخال اولنان عقاقيری روح شراب ايله برقاچ كون نقع ايدوب روح مزبور ملون اولدقده جرعلقه وحفظ ايدر لكن اقتضاده مقدارنی قدر الكفايه خمر صرفه الحاق ايدرلر بو خمر مزبوره خمر ابقراطی منافعنی جامع اولور بو صبغك مدة مديده محافظه سی ممكن اولماغله عند الحاجه حاضر بولنوب خمر ابقراطی عجالة اقتضا ايلدكده بو طريق ايله عمل اولنور صنعتی بودر دارچين سيلانی اون ايكی درهم قاقوله كبيره وجوزبوا وقرنفل وزنجبيل بر بر درهم فلفل ابيض نصف درهم اذخر مكی سدس درهم سنبل هندی بر حبه اخذ اولنوب بعد الدق ايكيوز قرق درهم روح شراب

ايله

ايله درت كون تعفين اولنوب كوننده ايكی دفعه تحريك اولنه بعده جرعلقه وحفظ اولنه حين اقتضاده بو صبغدن اون التی درهم سكر ابيض اوتوز ايكی درهم خمر صافی يوز اللی درهم اخذ اولنوب مزج واستعمال اولنه **آخر** دارچين اون التی درهم قاقوله كبيره اوچ درهم قرنفل وجوزبوا بر بر درهم زنجبيل ودارفلفل يارمشر درهم اخذ اولنوب بعد الدق اللی درهم روح شراب ايله اوچ درت كون نقع ايدوب بعده جرعلقه وحفظ اولنه حين اقتضاده بو صبغدن اون التی درهم سكر اللی درهم خمر صافی درت يوز درهم اخذ اولنوب مزج واستعمال اولنه **خمر اسقوربوطی** اسقوربوط مرضنه خصوصا ساقيسنی ماؤف اولنلره نافعدر صنعتی بودر ورق الحماض وبقلة بونغه وحرجير وقوقلهارياء البستانی هر بريندن اوچ قبضه اصل الراسن وايرساء الافرنجی واصل النجيل واصل اللفت هر بريندن بر بچق وقيه بزر قوقلهارياء بر وقيه اخذ اولنوب دق وتعفين ايدوب بعده تصفيه وحفظ اولنه **خمر افاعی** جذام وبرص ابيض امثالی علتلرده وعموم علتلره علاج سريع التأثيردر عمری طويل ايدر صنعتی بودر اوچ آخر فصل ربيعده صيد اولنمش افاعی نك التی عددی اخذ اولنوب رأس وذنبی قطع اولنوب جلدلرينی سلخ واحشالرينی ازاله اولندقدنصكره التی يوز درهم خمر اندلسی ايله برشيشه يه قونلوب برقاچ كون تعفين بعد التصفيه وحفظ اولنه مقدار استعمالی يكرمی درت درهمدن اوتوز ايكی درهمه وارنجه بر مدت استعمالنه مداومت اولنه معلوم اولدكم خمر اندلسی يعنی اسبانيه شرابی ديدكلری حلو الطعم بر شرابدر بولنمديغی صورتده برلنه مسكت ديدكلری شراب مناسبدر **خمر افسنتين** خمر استعمالنه معتاد اولنديغی حالده معده سنده ضعف مشاهده اولنان كسنه لره خمر صرف بدلنه ويرلك مناسبدر صنعتی بودر التی وقيه مقداری عصارة العنب الطری اخذ اولنوب بر مقدار طبخ اولندقدن صكره حرارت غليانی زائل اولمقسزين ايچنه بر وقيه افسنتين الطری القا اولنه بعده بر واروله قويوب اوزرينه يوز وقيه خمر صرف خالص افراغ وبر مدت ترك اولنه اندن بر غليان طبيعی ظهور ايدوب مدت قصيره ده ترقی رند وافسنتين ايله اجزاء غليظه سی اسفله رسوب ايدوب اوزرنده صافيسی اخذ اولنوب حفظ اولنه جميلر طقوز يوز درهم مقداری خمر صرفه بر قبضه افسنتين يابس نقع ايدوب ايكی اوچ كوندن صكره تصفيه وحفظ اولنه **خمر حديدی** استسقا ويرقان وحمای ربع امثالنه مناسبدر وحيضی ادرار عندرايه مخصوص اولان علتلره نافعدر صنعتی بودر برادة الحديد النمش درت درهم ادبخون وراسن اونر ايكيشر درهم صندل اصفر سكز درهم مرجان احمر وناب الفيل هر بريندن التی درهم قرنفل ودارچين وزنجبيل اوچر درهم اسقلوفندريون وزهر اكليل الجبل وزهر دعه وافتيمون هر بريندن ايكی كره اوچ برچق اخذ اولنوب التيوز درهم خمر ابيض ايله سكز كون حمام ماريده تعفين اولنه بو اثناده كاه كاه چالقنمق مناسبدر بعده اسنين ابقراطيدن تصفيه وحفظ اولنه مقدار استعمالی اون ايكی درهمدن يكرمی درت درهمه وارنجه يكرمی اوتوز كون استعمالنه مداومت اولنه **آخر** برادة حديد ياخود خبث الحديد قرق سكز درهم افسنتين رومی بر قبضه برادة ناب الفيل وبرادة صندل احمر بر مثقال اخذ اولنوب ايكی يوز درهم خمر احمر ايله قرق سكز ساعت نقع اولندقدن صكره اسنين ابقراطيدن تصفيه وحفظ اولنه مقدار استعمالی سكز درهمدن يكرمی درهمه وارنجه **خمر راوندی** دماغی صاف ايدر معده وكبد وطحالدن مرة الصفرا ومرة السودا امثالی مواد فاسده يی تنقيه وسده لری تفتيح ايتمكله استسقا ويرقان واسقوربوط وعلل مراقيه واكثر حميانه مسهلات مناسبدر صنعتی بودر رسنامكی اون التی درهم راوند سكز درهم اسقوزجينا درت درهم لسان الايل وابانقا اوچر درهم بزر قطراساليون وبزر كرفس ايكيشر درهم خولنجان وسليخه وزنجبيل

وقرنفل بر درهم دهن قسط بون وورد احمر وزهر هند بابا رمیش درهم زعفران وافتیمون هر برندن
ثلث درهم اخذ اولنوب ایکی یوز اللی درهم شراب رقیق القوام ایله حمام مادیه ده ایکی کون نقع
اتدکدن صکره اوتوز ایکی درهم سکر ابیض الحاق ایدوب اسستین ابترا طیدن تصفیه وحفظ اولنه
مقدار استعمالی اوتوز ایکی درهم در بر درهم حرمور الطرطیر الخاصیله استعمال اولنه **خمر عسلی**
بین الناس بالصوفی دینکله شهرت شعار دمعده یه قوت ویروب قلبه فرح ویرر عسرة التنفس
ازاله ایدوب بالسهوله تنفسه اعانت عظیمه سی وار در دیت هوالک مضرتندن حفظ صحت
ایچون ظرفا ایه مناسب دوا الرد در صنعتی بودر مقدار الکفایه عسل خام اخذ اولنوب سکز مثلی
ماء القراح ایله ثلثی زائل اولنجه یاخود اوزرینه برطل براغلدقده یاقیوب اوزرینه طودجق
قدر قوامه کلنجه تارحفیفه ده طبخ اولنه وحین طبخده اوزرینه رغوه کلدکجه اخذ وازاله اولنه
بعده مرة قلیله ترک اولنوب بر مقدار حرارتی باقی ایکن اسستین ابترا طیدن سوزوب بر آوانیده
وضع اولنه اکر ایام صیف ایسه شعاع افتابده اکر شتا ایسه حمام واتش کنارنده التمش یرکرده
ترک اولنه بر آیده یاخود ایکی آیده غلیانی تمام اولوب قذف زبد ایدوب عکرنی ازاله ایدوب بر بورده دن
رفع ومواضع بارده ده حفظ ایده لر لکن بو ادویه ایدن مقدم استعمال اولنمق مناسب دکلدر
اکر غلیانه اعانت ایچون تخمینا قرق اوقه سینه بر رطل قدر خمیر خامض واوتوز یاخود قرق درهم
صبغ الطرطیر الحاق اولنور بسه خمر صرفدن فرقی قالموب انده طعم عسل دخی حس اولنمز وحده
مدیده قوتندن حل کلمز **خمر لسوء القنیه** سوء القنیه وضیق النفس ودبو وانتصاب النفس
امثالنده استعمال اولنور صنعتی بودر اصل الراسن الطری وسکر ابیض هر برندن قرق سکز
درهم قشمش المدقوق النمش درت درهم اخذ اولنوب اوجیوز درهم خمر ابیض ایله قرق ساعت
مواضع بارده ده ترک اولندقدن صکره تصفیه وحفظ اولنه مقدار استعمالی اوتوز ایکی
درهمدر کونده ایکی دفعه استعمال اولنه **خمر سنسقین** امراض سودیه نک جمله سنه نافعدر
خصوصا سوء القنیه واستسقا امثالنده ادویه نافعه دندر صنعتی بودر ایرسا افرنجی بر درهم
راسن واسقیل مدبر واصل جمان الکبیر وقشر اصل جمان الصغیر بر ر وقیه سنامکی بر بچق وقیه
غاریقون ایکی درهم زنجبیل بر درهم اخذ ودق اولنوب درت رطل خمر ابیض اسپانیولی
ایله مکان فاتره ده قرق سکز ساعت ترک اولندقدن صکره تصفیه وحفظ اولنه **آخر** منافعی
ماسبق کبیدر صنعتی بودر ماء رغه وماء ابهل بر ر وقیه شراب احمر اسپانیولی اوج رطل اصل
ایرسا افرنجی بر بچق وقیه آجی طتلو اغاجینک قابغی نصف وقیه قشر الداخل الاقطی وقشر الداخل
الجمان الصغیر بر ر وقیه راوند ایکی درهم مجموعنا نصف وقیه سنامکی بر وقیه کراویا التی
درهم قشر الصاصفراس درت ثلث درهم اخذ اولنوب دق اوله جقلری دق ایتدکدن
صکره مکان فاتره ده بر مقدار ترک ایدوب بعد التصفیه ایچینه سکر الابیض درت وقیه ورد
الشامی ایکی جمعنه ضم وتکرار نقع وتصفیه وحفظ اولنه مقدار استعمالی اوج وقیه در بو قاچ
کون هر صباح علی الریق استعمال ایده لر **خمر معدی** معده نک سوء مزاج بارد امثالی ره دیکلرینک
اکثرنده واختلاج القلب وغشی امثالنده وبونلردن نشأت ایدن قیء قطع ایتمکده بالخاصه ادویه
نافعه دندر صنعتی بودر دارچین سیلانی سکز درهم نعنع درت درهم مصطکی وخولنجان
وقرنفل ایکیشر درهم قصب الذریره وقاقله صغیره وزنجبیل ابیض وعود ماوردی واصل غافت
وزرنباد هر برندن بر درهم اخذ اولنوب بعد الدق ایکیوز اللی درهم خمر صرف ایله بر قاچ کون

نقع اولندقدن صکره اسستین ابترا طیدن تصفیه وحفظ اولنه مقدار استعمالی اون ایکی درهمدن
اون التی درهمه وارنجه بر طمله روح الزاج تعطیر وجیدا مزج اولنوب صبحا ومساء یاخود حین
اقتضاده استعمال اولنه **خمر مفاصلی** ایکی صنف عمل اولنوب بری مسهل وبری مصلح در اوجاع
مفاصله مبتلا اولنلره ایام ربیع وخریفده سکز کون مسهلنه مداومت ایدوب بعده اوتوز یاخود
قرق کون مصلحنه مداومت ایده لر مسهلینک صنعتی بودر جوز بچینی وصاصفراس اودن التیشر درهم
بسفایج یکرمیشر درت درهم راوند وسنامکی هر برندن سکز درهم چلاپا ایکی درهم قرنفل بر
درهم اخذ اولنوب التیوز درهم خمر ابیض ایله اوج کون نقع وتصفیه دن صکره هر کون علی الریق
اوتوز ایکیشر درهم استعمال اولنه مصلحینک صنعتی صپا پاریلا وعود الغیاق سکز درهم خشب الدیق
التی درهم کمادریوس وکمافیطوس وسالویا یکرمی درد در درهم زهر حشیشة الثلج وزهر اکلیل الجبل
وسوسن ازرقی هر برندن درت درهم زهر حیو غاریقون التی درهم اخذ اولنوب بیک درهم
خمر ابیض ایله اوج کون نقع وتصفیه دن صکره کونده ایکی دفعه التمشر درهم استعمال اولنه
خمر مفتح ادویه مفتحه ومدره لطیفه دندر صنعتی بودر یکرمی درت عدد حضرطین کر بوغازینی اطرافحله
حرت ظاهر اولمش اوله درت وقیه قشمش المنقی ایله هاوان جرده دق اولنوب اوج رطل خمر الصرفی
ایله بر مقدار نقع نصف وقیه بلور المعدنی المحلول بالخمر ضم اولنوب اسستین ابترا طیدن تصفیه وحفظ اولنه
مقدار استعمالی اوج وقیه در بر وقیه ماء الدارچین الشعیری ایله ممزوجا کونده اوج دفعه استعمال اولنه

الباب الثالث فی اللعوقات واللعامات والمستحلبات والجلابات وهو یشتمل علی اربعة فصول

الفصل الاول فی اللعوقات

لعوق ابیض حرارة الفم وتآکل الفم امثالنده نافعدر
صنعتی بودر بیاض البیض المضروب اوج وقیه سکر النبات بر بچق وقیه اخذ ومحکم مزج اولنوب
لعوق اولنه **لعوق ابیض آخر** سعال صبیانه نافعدر صنعتی بودر دهن اللوز الحلو الطری وسکر النباتدن
علی السویه اخذ اولنوب شیء واحد اولنجه هاون زجاجیده تا رشد ودق بر بیاض شیء اولور حفظ
اولنه لکن بو عمل بر استاد اسپچیاره محتاجدر **لعوق اسقیل ساذج** معلوم اوله که لعوقات
ارل ادویه صدریه دن عبارتدر که قوامی شراب قوامندن زیاده جه ومعجون قوامندن مادون
اولور حین اقتضاده وقتا وقتا بر مقداری فمده مسک اولنوب ازدیکچه بلع اولنور تا که قصبة الریه
جوانبندن مروری ممتد اولوب بطریق الرشح قصبه مزبوره ونفس ریه یه واصل اوله ازجمله جالینوسه
نسبت اولنان لعوق لا اسقیل که منوال محرر اوزره استعمال اولندقده صدر وریه دن مواد غلیظه
یلدنیدی تقطیع وترقیق ایدوب نفث ایله اخراج ایده لهذا سعال عتیق وضیق النفس وعسر التنفس
وتیح الصدر اصحابنه زیاده مجرب وصدد علی الخصوص علال مزبوره حشا یخده اولدیغی صورتده زیاده
نافعدر صنعتی بودر شعرای یمانیه طلوع وضعنده قدر الکفایه اسقیل اخذ اولنوب اوزرینه
تنور یابسی تعریق وازاله دن صکره مرمر هاوانده دسته خشبیه ایله دق اولنه بعده صیق ومتین
برکتان بزینه قونلوب معصره دن محکم عصر اولنه بعده عصاره مزبوره دن هر یوز درهمه یوز اللی
درهم عسل منزوع الرغوه الحاق ایدوب لعوق قوامنه کلنجه طبخ اولنوب حفظ اولنه ابن ماسویه
عصاره اسقیل وعسل علی السویه اولمق اوزره تحریر ایده **لعوق اسقیل مرکب** ابن ماسویه نک
مختاریدر لعوق سابق الذکرک مرکبیدر لعوق ضیق المعتدک ضیق النفس دخی دیرلر ما سبقنک
منافعنی افاده ده ما سبقدن قوی وعظیم التأثیردر سعال حشانجی تسکین ایده مقعر صدرده
مجتمع اولان مواد لزجه ولدسی تنقیه ده ادویه قویه دندر صنعتی بودر اسقیل مشوی درت درهم

فراسيون وزوفاهر بريدن بر درهم ايرسا ايكي درهم مرصافي وزعفران ياريمشر درهم اخذ اولنوب
بعد النقع لعوق قوامنه كلنجه قدر الكفايه عسل الحاق ايدوب حين اقتضاده استعمال اولنه
لعوق اهلي سعال وضيق الصدد انواعنه ونفثه معين اولور صنعتي بودر دهن اللوز
الحلو الطري ددت وقيه شراب العناب وشراب برسياوشان ايكيشر وقيه سكر ابيض ايكي درهم
اخذ اولنوب هاوان زجاجيده ياخود مجريده شيء واحد اولنجه دق ومزج اولنوب حفظ او
بودخي لعوق ابيض كبي غايت استاده مجاجدر **لعوق بنفشجيه** سعال وضيق الصدد وسل
امثالي علل صدره فائده ادويه مجربدندر صنعتي بودر حميرة البنفشج كر آخر طبخده ماء كبريت النقل
ددت وقيه لعوق الصحه ايكي وقيه سعوف دواء اللولؤ البارد وسفوف ديا ايرسا ياريمشر وقيه
ونهر الكبريت المركب ورب السوس اوچر درهم زعفران واصطراك قاطر هر بريدن ثلث درهم دهن
زوفا ودهن حصلبان درد رقطره اخذ اولنوب قدر الكفايه شراب الصدد ايله لعوق ايدوب حفظ
ايدرلر مقدار استعمالي فندق قدردر **لعوق خناقي** خناقك شدتي وقيده وقناووقكا بر در
قاشق استعمال اولنور صنعتي بودر شراب الورد ايكي وقيه زب حب لاقطي بر وقيه عسل الورد
بر بچق وقيه بياض يوناني مسحوق ايكي درهم اخذ اولنوب محكم مزج ولعوق اولنه **لعوق الصحه**
صدد ويتردن مواد غليظه‌يي تنقيه ايدر بو دتكن نشات ايدن علل صدره يرنك اكثرينه
عظيم النفعدر وبحة الصوت البارده اصحابنه معونتي عظيمي واردر لكن علل صدره يرنك وسعالك
حارينه فائده ايلمسنه اشتباه اولنور صنعتي بودر دارچين وزوفا وعرق السوس هر بريدن نصف
وقيه عناب وسجستان هر بريدن اوتوز عدد زبيب منزوع العجم وتين لحيم وتمر لحيم هر بريدن
ايكيش وقيه برسياوشان بر قبضه بزر حلبه بش درهم بزر كتان وبزر الرازيانج وانيسون وايرسا
وفودنج هر بريدن نصف وقيه اخذ اولنوب درت رطل ماء القراح ايله نصفي زائل اولنجه طبخ اولنه
بعده عصر حفيف ايله عصر وبياض البيض ايله تصفيه دن صكره ايكي رطل سكر قاتيل الحاق اولنوب
لعوق قوامنه كلنجه طبخ اولنه بعده حب الصنوبر بش درهم لوز حلو مقشر ورب السوس وكثيرا وصمغ عربي
ونشا هر بريدن اوچ درهم ايرسا ايكي درهم اخذ اولنوب ناعما دق اولنه قدرن صكره ما سبق
الحاق وحرت وافره قادرشد روب حفظ اولنه **لعوق صدري** انواع سعال وصدد ورئه ده
محتبس اولان مواد غليظه باردهدن ناشي بحة الصوته مجربات صحيحه‌دندر كذلك علل صدرك
انواعنى وعسر التنفس وذات الجنب ووجع اضلاع امثالني دفع ايدر صنعتي بودر شراب الصدد الساذج
وشراب الصدد المركب ايكيش وقيه لعوق اصل ظطر الجبل ولعوق الصحه بر وقيه سكر مدهن ابنسوني المجي
درهم سفوف ديا رودون نصف وقيه زنجبيل مرتجا اوچ درهم اخذ اولنوب ومزج ولعوق اولنه
مقدار استعمالي جوز بوا قدردر كوننده بر قاج دفعه استعمال اولنه **لعوق لعابي** خلطفوني وبحة الصوت
وحرقة الفم امثالنه نافعدر صنعتي بودر لعاب بزر السفرجل بر وقيه شراب اللوز وشراب
بنفشج بر وقيه اخذ اولنوب مزج ولعوق اولنه **لعوق قادر** لعوق مبارك لخي ديرلر خروج
نفثه‌يه اعانت عظيمه‌سي اولور هر درت ساعتده بر قاشق استعمال اولنه صنعتي بودر صابون بلدي
ايكي درهم لعوق الصحه ايكي وقيه شراب العناب وشراب ظطر الجبل وشراب برسياوشان هر بريدن
بر وقيه اخذ اولنوب قاروره‌ده مزج اولنوب استعمال اولنه **لعوق صابوني** منافعي ما سبق
٥ كبيدر صنعتي بودر صابون طرابلوسي ايكي بچق درهم دهن اللوز الحلو وشراب البنفشج ايكيش وقيه
اخذ اولنوب قدر الكفايه سكر ابيض ايله لعوق اولنه **آخر** لعوق اهلي اوچ وقيه صابون طرابلوسي

بردرهم

بر درهم اخذ ومزج اولنوب لعوق اولنه **لعوق لنفث الدم** نفث الدمي قطع وازاله ايدر بودواء
جليله المقدادر صنعتي بودر حجر حماطيطس وصمغ عربي وكهربا ابيض هر بريدن ثلثان درهم
نشاسته الحنطه نصف وقيه عرق السوس ثلث درهم بياض البيض قدر الكفايه اخذ اولنوب
مزج اولنه احياناً عرق السوس المدقوق ايله استعمال اولنه **آخر** منافعي ما سبق كبيدر صنعتي بودر
حميرة الورد العتيق اوچ وقيه شراب سمغاطيس ايكي وقيه شراب النيلوفري وشراب بقلة الحمقا
بر بچق وقيه بزر البنج المدقوق ايكي بچق درهم بزر الخشخاش ابيض ومرجان احمر بر بچق درهم
روح الكبريت التي قطره اخذ اولنوب مزج ولعوق اولنه **لعوق وردي** سعال عتيق وبحة الصوت
وذات الجنب اصحابنه مناسب ومعيندر رئه‌دن فضلاتي بسهولت اخراج ايدر صدر ورئه‌يي تفتيح
وتفريحنه وتنفس عسيره يرادويه مؤثره دندر دخي تصفيه ايدر صنعتي بودر حميرة ورد احمر المصنوع
بروح الكبريت درت وقيه لعوق اصل ظطر الجبل السكري ايكي وقيه سفوف ديا رودون بر وقيه
لبن الكبريت نصف وقيه طين ارمني مدبر ورب السوس ايكيشر درهم زعفران خالص بر درهم دهن
حصلبان وقلقول صغيره وبسباسه ياريمشر درهم بلسان الكبريت لانيسوني ثلث درهم
دهن الورد المعطر درت قطره شراب الصدد الساذج ايله لعوق ايدرلر مقدار استعمالي فندق قدردر

الفصل الثاني في الهلامات

معلوم اوله كه هلامات جيلاتين قيش كونلرنده اوچ
درت كون ويا زكونلرنده ايكي كون تعيين اولنمشدر لكن اوليكي حد معينه نظر اولنميوب ذاتنه نظر
اولنمقدر اكر قوامنه خلل كليوب بعضي يرلري دخي متحلل اولميوب طعمنه فساد كلمزسه تورلي باقيله
هلام حوامل اسهال حوامل قطع ايتمكده ادويه مختاره دندر صنعتي بودر بر وقيه دارچيني ايكي رطل
فقاع الشعير غير المحلي وبر رطل ماء القراح ايله ثلثي زائل اولنجه طبخ ايدوب بعده التصفيه الجيده لوز الحلو
الغير المقشر المدقوق المنخل عدد ضم ايدوب وجزوي طبخ ايدوب الكدن چكوروب ايكي وقيه سكر طبرزد
ضم ايدوب استعمال ايدرلر **هلام قرن الايل** غذا ودوائي اطلاقي ممكندر زيرا مغذيات معدوده دندر
قلب ومعده‌يه قوت ويرر حيواناتك هر نوعنده على الخصوص حميات عفنه‌ده استعمال اولنور ايام وباده
دخي معدوده‌در وانواع اسهالده ادويه مجربه دندر صنعتي بودر اللي درهم برادة قرن الايل اليتوز درهم
ماء القراح ايله مزج بر ظرفده ثلثاني زائل اولنجه طبخ اولنوب بعده محكم عصر وبياض البيض ايله تصفيه
دن صكره مصفا يه درت يكرمي درهم سكر ابيض وسكسن درهم عصارة الاترج الحاق ايدوب فالوزج
قوامنه كلنجه تكرار طبخ اولنه بعده بر ظرفه وضع اولنوب مواضع بارده‌يه وضع ايدرلر منعقد اولور
جميع حيواناتك واعضاء حيواناتك هلاملري منوال محرر اوزره عمل اولنور هلام افاعي وهلام
جلد المستعمل كبي بعضيلر سكر ايله معا اوتوز درهم خمر ابيض وضع ايدرلر اكر تعطير مراد اولنورسه
قبل التبريد بر قاج قطره جوهر الاترج ياخود جوهر الدارچين امثالي اضافه اولنه **هلام مدقوقين**
نجه اطباسنه‌دن هلملرك نام طبيب مدقوقينه هلامي بوكونه اختيار ايتمشلردركه يكرمي درت درهم
برادة قرن الايل وچيوز ياخود ايكيوز درهم ماء القراح ايله التي يدي ساعت نقع ايتدكدن صكره
درت قبضه زهر حشيشة الثلج الحاق ايدوب نصفي زائل اولنجه طبخ ايدر بعده نارده تنزيل ايدوب
سكسن درهم حميرة الورد حل ايتدكدن صكره تصفيه ومواضع بارده‌ده ترك ايتمكله منعقد ايدر
هلام مفرح طبيب مسفورك مختاريدر علل قلبيه اصحابنه مناسبدر صنعتي بودر برادة قرن الايل
وبرادة ناب الفيل هر بريدن اون التي درهم اخذ اولنوب ايكيوز درهم ماء الحار ويوز درهم
شراب ايله التي ساعت نقع اولنه قدن صكره طبخ اولنه بعده يكرمي درت حميرة الورد حل اولنوب

كونده بر قاج دفعه استعمال ايدرلر

تصفيه اولنه بعده مصفاسنه التى درهم معجون القرمز ودرت درهم جوهر الاترج السكرى الحاق ومواضع بارده يه وضع اولنه عقد ايره لر بو هلاحل عليلك حواهشنه كوره وقتا وقتا وير يلور
هلام نيلوفرى درور المنى وجريان سيلان ايدن ماء ابيضه منافع عظيمه سى وارد رعلى الخصوص وضع حملدن احتراز ايدن نسايه ادويهٔ ممدوحه دندر صنعتى بودر اصل نيلوفر بر وقيه غراء السمك وبرادهٔ قرن الايل وبرادهٔ ناب الفيل وصندل ابيض هر برينه ايكيشر درهم بسطور طه نصف درهم تمر هند درت ادرز بر قبضه اخذ اولنوب نصف رطل فقاع الشعير غير الهملى وبر رطل ماء القراح ايله ثلثى زائل اولنجه طبخ وتصفيه دن صكره بر عدد بيض مع صفاوه وابيضه اخذ وقدر الكفايه سكر ابيض ضم اولنوب حفظ اولنه مجموعى ايكى دفعه ده استعمال اولنه

الفصل الثالث في المستحلبات

مستحلب اسقورجينا انواع حمياتى دفع وازاله ايدر صنعتى بودر اسقورجيناء الطرى ايكى وقيه شعير ايكى قبضه ماء القراح اوج رطل اخذ اولنوب ايكى رطل قالنجه طبخ وتصفيه دن صكره ايكى دقيه اسقورجينايى بر وقيه بزر بطيخين واوج عدد لوز الحلو ايله دق ايدوب بعده مطبوخ مذكور ايله مستحلبنى اخراج ايدوب بر وقيه سكر النبات ودرت قطره ماء النعنع المركب الحاق اولنوب نصفنى عند النوم ونصفنى نصف الليل استعمال ايده لر مستحلب بندقى سيلان منى وحرقة البول وعلل مثانه نك اكثرينه علاج مجربدر صنعتى بودر بندق طر برانى قرق عدد بزر العنب وبزر البطيخ الاصفر بر وقيه بزر بقلة الحمقا التى درهم لوز الحلو المقشر سكز عدد اخذ اولنوب بعد الدق ايكى بچق رطل ماء الحسن الساذج والتى وقيه ماء الورد ايله مستحلبنى استخراج ايدوب ايچينه ايكى وقيه سكر النبات ضم وحفظ اولنه مقدار استعمالى نصف رطلدر بر درهم برادهٔ قضيب الايل ايله استعمال اولنه مستحلب تمرى وضع حملدن نشأت ايدن صلب مرضنه وسيلان منى ودق وسعال وقضافت امثالنه ادويهٔ نافعه دندر صنعتى بودر تمر ملفوظ النواه اون بش عدد اخذ اولنوب ايكى بچق رطل فقاع الشعير المعير الهملى ايله طبخ ايدوب بعد التصفيه يكرمى عدد لوز الحلوك مستحلبنى مصفاء مذكور ايله اخراج ايدوب قدر الكفايه سكر النبات الحاق وحفظ ايده لر مقدار استعمالى نصف رطلدر كونده اوج دفعه قرق ياخود اللى كون استعمال اولنه مستحلب صابارينا مبرد ومغلظ ومسكن بردوآء جليلة القدردر صنعتى بودر اصل صابارينا ملهوق اوج وقيه اصل نيلوفر بر بچق وقيه برادهٔ ناب الفيل اوج درهم اوج رطل ماء القراح ايله سكز ساعت نقع ايدوب بعده زبيب المشقوق درت وقيه ضم وايكى رطل قالنجه طبخ وتصفيه ايدوب مصفى ايله بر وقيه بزر البطيخ الاصفر والتى درهم بزر الخس والتى درهم بزر القثا وسكز عدد لوز الحلو المقشر مستحلبنى اخراج ايدوب ايچينه ماء الورد ايله ضرب اولنمش بياض البيض ايكى عدد سكر النبات ايكى وقيه ضم اولنوب استعمال اولنه مقدار استعمالى نصف رطلدر على الريق وعند النوم استعمال اولنه مستحلب فاوانيا صرع ودوار وشقيقه امثالى علل دماغيه ده مستعملدر صنعتى بودر بر وقيه بزر فاوانيا اخذ ودق اولندقدن صكره ماء السفرجل وماء ترا صيا الاسود وماء فاوانياء المركب هر برينك اللى شر وقيه الحاق ومستحلبنى اخراج ايدوب بر بچق وقيه سكر اللولؤ ضم وحفظ اولنه مقدار استعمالى اوچ قاشقدر صباح وعند النوم استعمال اولنه اكثر بعضى محاجين مناسبه استعمالندن صكره استعمال اولنور سردخى باعث اولور مستحلب قابض بر دواء قابضدر كه استطلاق بطن ودوسنطاريا ومواد حادهٔ صفراويه دن ناشى اولمه دفع ايله

٤٢٣ موادى بوره دن حادث اولوب مانع نوم اولان سعالى تسكين ايدر صنعتى بودر لوز حلوا ايكى وقيه بزر خشخاش ابيض نصف وقيه لبوب اربعهٔ بارده بر بر درهم بزر الخس نصف درهم عصاره نتطير اولنمش ماء السفرجل وماء ذو الف ورقات درد درد وقيه ماء لسان الحمل ماء طورمنتلا وماء شقايق النعمان اوچر وقيه ماء ورق البلوط وماء دارچين البغلسانى بر بر بچق وقيه اخذ اولنوب قانون اوزره مستحلبنى اخراجدن صكره درت وقيه جلاب الورد وبر درهم لبن المرجان الاحمر ضم وحفظ اولنه مقدار استعمالى بر قدحدر مستحلب قنب سيلان منى انواعنه غايت الغايه مناسب ودوا فقدر كذلك حميات محرقه وصفراويه وغليان دمدن حادث اولان حماره مناسبدر صنعتى بودر بزر القنب بر بچق وقيه لبوب اربعهٔ بارده بر بر درهم اخذ وقدر الكفايه ماء زهر النيلوفر وماء ورد ايله مستحلب اولنه بو مستحلبدن اون درت وقيه شراب عصارة البنفسج ايكى وقيه ماء دارچين البغلسانى بر وقيه اخذ ومزج وحفظ اولنه مقدار استعمالى ايكى وقيه دن اوچ وقيه يه وارنجه در مستحلب للجدرى جدريك رديئنى داخلدن خارجه دفع وازاله ايدر صنعتى بودر بزر الاترج المقشر نصف وقيه دق اولندقدن صكره ماء اترج وماء شوكة المبارك وماء اسقوردون المركب هر برينه اوچر وقيه اخذ اولنوب قانون اوزره مستحلبنى اخراج دن صكره ايچينه بر وقيه سكر النبات حل وحفظ اولنه مقدار استعمالى اوچ قاشقدر هر ايكى ساعتده بر دفعه استعمال اولنه مستحلب لذات الجنب ذات الجنبى دافعدر اوجاع جنبك كليسنى سريعا بلا تحدير تسكين وازاله ايدر لكن هر كون احتقانات حقنيه امثاليله بطنى تليين لازمدر صنعتى بودر بزر شوكة المريم بر وقيه بزر شوكة المباركه نصف وقيه بزر خشخاش ابيض ايكى درهم ماء شوكة المباركه وماء زهر شقايق النعمان وماء البابونج وماء حشيشة الجرب درد درد وقيه الحاق ايتكله مستحلبنى اخراجدن صكره حلاوت قدر نبات بنفسجى ضم وحفظ اولنه مقدار استعمالى ايكى وقيه دن اوچدن درت وقيه يه وارنجه مستحلب للسل دق وسل مرضنه منافع عظيمه سى معلومدر صنعتى بودر عناب درت وقيه ورق پرسياوشان وورق ظلف الخيل بر بچق قبضه بزر البنفسج وبزر القطن وبزر بقلة الحمقا ايكيشر درهم انيسون بر بچق درهم اخذ اولنوب درت رطل ماء الشعير ايله ثلثى زائل اولنجه طبخ وتصفيه دن صكره بزر البطيخ الاصفر بر وقيه لوز الحلو التى عدد فستق نصف وقيه اخذ وبحكم دق ومطبوخ مصفى ايله مستحلبنى اخراج ايدوب درت وقيه ماء الورد بر وقيه سكر النبات الحاق ومزج اولنه مقدار استعمالى درت وقيه در قنا ترا هر درت ساعتده بر استعمال اولنه مستحلب لنفث الدم نفث الدم وقئ الدمى دفع وقطع ايتكده ادويهٔ مجربه دندر صنعتى بودر ورق ظلف الخيل ايكى قبضه تمر وعناب ايكيشر وقيه شعير بر وقيه عرق السوس اوچ درهم اخذ اولنوب قدر الكفايه ماء القراح ايله طبخ وتصفيه ايدوب مطبوخ مصفادن اوچ رطلنه بر وقيه طين ارمنى ناعم السحق ولبوب اربعهٔ بارده هر برينك اوچ درهم بزر بقلة الحمقا وبزر الخشخاش الابيض هر برينك نصف وقيه ضم ومستحلب اولنوب بعده شراب الآس وشراب بقلة الحمقا ايكيشر وقيه مستحلب مزبوره ضم اولنوب حفظ اولنه مقدار استعمالى درت وقيه در كونده اوچ دفعه استعمال اولنه مستحلب المغذى دق وسل امثالى علل مشكله ده استعمال اولنور صنعتى بودر ورق ظلف الخيل درت قبضه عناب درت وقيه تفاح الحلو درت عدد اخذ اولنوب درت رطل ماء الشعير ايله ايكى رطل قالنجه طبخ وتصفيه اولنوب حفظ اولنه بعده لوز الحلو المقشر اوچ عدد بزر البطيخ الاصفر وفستق الشامى بر وقيه اصل ارجيون المملو بر بچق وقيه

بزر القطن اوچ درهم اخذ اولنوب مطبوخ مصفاسنك بر بچوق رطلی ایله مستحلبی استخراج و بر بچوق وقیه
ماء الورد الحاق اولنوب استعمال اولنه مقداری استعمالی اوچ وقیه در دفعاتله هر اوچ ساعتده بر استعمال اولنه
مستحلب ملین اعتقال بطن صبیانه ادویه مجربه دندر کذلك حمیات حارّه و ملتهبه و قالنه وداء
ودق و ذبول و حمای لیقوده یا و حمای محرقه و سونوخس امثالنه غایة الغایه مناسب و موافقدر صنعتی بودر
لوز حلو ایکی وقیه لبوب اربعهٔ بارده بر در درهم ماء زهر الهندبا وماء زهر الخوخ وماء دهن کلاً قانیا
وماء زهر البنفشج در دردر وقیه اخذ و قانون اوزره مستحلبنی استخراجدن صکره ایکی وقیه ترنجبین
خراسانی ضم ایدوب بعد التصفیه نصف وقیه ماء الدارچین [illegible] الحاق و حفظ اولنه مقدار
برفنجان در مستحلب منوم منوم لطیفدر صنعتی بودر لوز حلو ایکی درهم بزر خشخاش ابیض بر
درهم بزر البطیخ الاصفر نصف درهم بزر الخس سدس درهم ماء البنفشج وماء النیلوفر بر بچق
وقیه [illegible] منوم در درهم اخذ اولنوب قانون اوزره مستحلب اولنه جق حلاوت
ویره جك قدر نبات حموی واوچ حبه لبن اللؤلؤ واوچ حبه لبن المرجان ضم ایدوب عند النوم
بالتحلیل استعمال اولنه مستحلب نیلوفری حرقة البول و حمره سیلان ایدن ماء ابیض و سیلان
منی امثالنده استعمال اولنور صنعتی بودر اصل النیلوفر درت وقیه اخذ اولنوب قدر الکفایه ماء حل
ایله یکرمی درت ساعت نقع و ثلثی زائل اولنجه طبخدن صکره ایچینه تمر الهند عددا اصل الشفا کل
ایکی وقیه ورق قونسولیده صغیر و کبیر و زهر لامی هر برندن ایکشر قبضه ضم و بر مقدار طبخ و
تصفیه اولنوب مصفاسنك ایکی رطلی ایله اوچ عدد تمر و اون ایکی عدد لوز الحلوك مستحلبنی اخراج
ایدوب حفظ ایده لر مستحلب وردی سوء مزاج حارهٔ راسی تعدیل ایچون استعمال اولنور
معده و صدر و قلب و سائر اعضاء باطنهٔ سفلیه نك التهاباتنی دفع ایدر صنعتی بودر لوز حلو
بر وقیه بزر خشخاش ابیض ایکی درهم لبوب اربعهٔ بارده بر در درهم ماء الورد سکز وقیه ماء ترت
الثعالب وماء رعی الحمام دردردر وقیه اخذ اولنوب قانون اوزره مستحلبنی اخراجدن صکره حلاوت
ویره جك قدر جلاب الورد ضم وحفظ اولنه مقداری استعمالی بر بچق وقیه دن ایکیدن اوچ وقیه
واربعه مستحلب یرقانی مرض یرقانده عجیب العملدر صنعتی بودر حاصکی کویه سی تخمی نصف
وقیه اخذ اولنوب دق اولندقدن صکره التی درهم ماء جلد ونیا ایله مستحلبنی اخراج ایدوب
ایچینه نصف وقیه سکر اللؤلؤ الحاق اولنوب استعمال اولنه مجموعی ایکی بش سکز کونده ایکی دفعه
استعمال اولنه آخر اصل هندباء بر بچق وقیه ورق چیلك واصل بنطافلون بر قبضه عناب ایکی وقیه
قشمش اوچ وقیه اخذ اولنوب قدر الکفایه ماء القراح ایله ایکی رطل قالنجه طبخ و تصفیه دن صکره
مطبوخ مصفا ایله بر وقیه حاصکی کویه سی تخمی و درت عدد لوز الحلو المقشر مستحلبنی اخراج اولنوب
ایکی وقیه شراب اصول خمسهٔ مفتحه ضم اولنوب حفظ اولنه مقداری استعمال بش وقیه دن التی وقیه یه

الفصل الرابع فی الجلابات

جلاب اترج ادویهٔ مفرحهٔ بادزهریه نك اشرفیدر
حمیٔ ردیه وبائیه ده علی الخصوص تفریحه محتاج اولان علل مادیه سمیه ده بادزهرلق الساعددن عد
اولنور صنعتی بودر قشر الاترج السکری اوچ درهم ماء لسان الثور بر وقیه اخذ اولنوب دقاقندن صکره
معصره دن محکم عصر ایدوب اوچ وقیه ماء جلد الاترج وایکی درهم عصارة الترمز التی درهم و شراب
القرنفل واوچ درهم سکر اللؤلؤ ضم اولنوب جلاب اولنه مقداری استعمالی بش قاشقدر جلاب جو یجینی
نوازل دقیقه نك نزولنی منع و تغلیظ ایدوب وحمی نوازل ودق امثالنده تجربه ایچون مستعملدر
صنعتی بودر جو یجینی و نیلوفر اوچر وقیه براده صندل الابیض بر بچق وقیه بزر الخس [illegible]

ادن

اون درهم لبوب الاربعة البارده التی درهم اخذ اولنوب بعد الدق والمزج اوچ قسمه تقسیم
بر قسمنی فراخ الدیوك ولحم العجل [illegible] لری ایله معاً قدر الکفایه ماء ایله طبخ اولنوب بعد التصفیه
استعمال اولنه جلاب چیلك حمیات ملتهبه نك حرارت والتهابنی قطع و دفع ایدر صنعتی بودر
چیلك یمشی بر بچق رطل خمر ابیض وماء القراح بر در رطل سکر الابیض و تراب [illegible] بر در
بچق وقیه ومکان بارده ده اوچ ساعت مقداری ترك بعده تصفیه وحفظ اولنه جلاب حوامل
سقوط جنیندن حفظ ایچون استعمال اولنور صنعتی بودر ماء الحلیل الجبل درت وقیه سکر ابیض
بر وقیه اخذ ومزج اولنه مقداری استعمالی بر قاشقدر کوننده بر قاچ کره ویره لر آخر ماء الورد الجلاب
بر رطل بلسان للجنین درت وقیه مرجان احمر درت ثلث درهم قرص السکری اللؤلؤیی بر بچق وقیه اخذ
اولنوب جلاب اولنه جلاب حیات مفرحات مشهوره دندر بین الناس عنبر تیره دیمکله متعارف
اولمشدر نوازلی منع ایدر صدره قوت ویروب تلیین ایدر مواد غلیظه ولزجه دن حادث اولان
سعالی دفع وهضمه معین اولور دیاجی تحلیل ایدر ذهب قادره قادر اولمیانلره ذهب قادر مقامنه
قائم اولور دیو اطباء افرنج تحریر ایدرلر صنعتی بودر یوز التمش درهم سکر طبرزد ابیض اخذ اولنوب
درتیوز درهم ماء الورد ایله حل اولندقدن صکره درت یوز درهم روح شراب خالص الحاق و بر شیشه یه
وضع ایدوب محکم چالقیه لر بعده مستور الراس یکرمی درت ساعت ترك ایدوب کاغددن تصفیه
وحفظ ایده لر کاه اولور که روح شراب ایله معا یوز درهم شراب طیب یاخود و شتاب دقیق وصافی
اضافه اولنور وکاه اولورکه سکر ماء الورد ایله حل اولندقدن صکره خموضت لطیفه ویره جك قدر
عصارهٔ لیمون یاخود رب قراصیاء حامض یاخود رب امبر بارس امثالی الحاق اولنور کاه اولورکه
روح شراب بدلنه روح تفاح یاخود قشر اترج یا صندل نقع اولندقدن صکره کاغددن سوزیلوب
یاخود حمام مادیه ده تقطیر اولنوب منوال مشروح اوزره سکر اضافه اولنور بو صورتلرده دارچینیه
واترجیه و صندلیه دیرلر وکاه اولورکه بونلره قرمز یاخود کرکم الحاق اولنوب رنگ لطیف ویرلور
صورتلری کورمه نك کلیسی طعم ورایحه ده لطافت ایچون یاخود استعمال ایدنلر کسنك مزاجنه
مناسبت ایچون اختیار اولنور مقداری استعمالی بش درهمدن اون درهمه اون بش درهمه وارنجه
جلاب سفرجلی حوامله ظهور ایدن غثیان وقیء شدیده یی تاخیر و سقوط جنیندن حفظ ایدر
صنعتی بودر ماء سفرجل الساذج التی وقیه ماء النعنع بر بچق وقیه شراب الرمان ایکی وقیه اخذ
اولنوب صنعت اوزره جلاب اولنه مقداری استعمالی ایکی قاشق یاخود اوچ قاشقدر جلاب علیق
حمیات ملتهبه نك عطش وحرارتنی دفع و تسکین اتمکله عجیب العملدر صنعتی بودر [illegible]
الجلاب الطری بر رطل سکر الابیض ایکی وقیه ماء القراح بر بچق رطل اخذ اولنوب اوچ ساعت
مکان بارده ده حفظ وبعده تصفیه اولنه جلاب لؤلؤی دماغه وقلبه قوت ویروب علل قلبیه
ودماغیه نك اکثرینه مناسبدر غشی و صرع و سکته و فالج امثالنده حفظ صحت ایچون هفتده
بر قاچ کره استعمال اولنه دق و سل وهزال اصحابنه نفع عظیمی واردر رطوبت اصلیه یی تجدید ایتدیکی
رجال ونسوانك منیلرینی زیاده ایدر صنعتی بودر ماء الورد وماء لسان الثور البری والبستانی
هر برندن التی درهم اخذ ومزج اولندقدن صکره بر مقدار لوز مقشر دق اولنوب ماء ممزوجدن
یسیراً یسیراً الحاق ودق ایده رك لوزك مستحلبنی اخراج و بر بزدن محکم عصر اتمکله تصفیه
ایده لر بعده یوز درهم جلاب قدیم الحاق اولنوب نار لینده طبرزد قوامنه کلنجه طبخ اولندقدن
صکره ماء زهر النارنج ایله حل اولنمش درت درهم ملح اللؤلؤ صحیح العمل اضافه و جلاب اولنه

مقدار استعمالی درت درهمدن التی درهمه وارنجه جلاب نیلوفری حمای نوازله علاج کاملدر دماغه
قوت ویروب نوازلی نزولدن منع ایدر نوازل حاره نک انصبابندن حادث اولان اعراضک اکثرینی
دفع ایدر کرارًا ومرارًا تجربه اولنمشدر صنعتی بودر اون عدد زهر نیلوفرک کنارنده اولان ورقلری
اخذ اولنوب اوج پارمق اسطخودوس غربی وقدر الکفایه ماء ایله طبخ وتصفیه دن صکره حلاوت
ویره جک قدر سکر ابیض یاخود شراب نیلوفر الحاق ایدروب نصفنی ظاهرا عند النوم ونصف آخرینی علی الریق
ویره لرکاه اولور بحسب الاقتضا کونده اوج دفعه یاخود درت دفعه ویریلور

الباب الرابع في الخميرات، والجوارشات، والمفرحات والمعاجين المقوية، والملينة، والمسهلة وهي يشتمل على خمسة فصول

الفصل الاول في الخميرات معلوم اوله که لفظ خمیره لفظ مرتبی ایله مرادفدر که خمیرهٔ
الاسطخودوس دیمک سکر ویا عسل ایله معجون کبی ترتیب اولنمش اسطخودوس دیمکدر **خمیرهٔ اسطخودوس**
امراض دماغیه یی زیاده نافعدر اخلاط غلیظه ورقیقه دن حادث اولان امراض عصبانیه نک
اکثرینه دواء بعید یللدر فلج وتشنج وصرع ودوار امثالی عللره بتمیلدر نوازلک نزولنه مانع
وتواتر نفسه ودماغ ومعده یه نافعدر راسه صعود ایدن ابخره یی رد ایدر قطع ایدر خصوصا علل
عصبیه معجون اطرخیل ایله ممزوجا استعمال اولنمادوغی مجربدر دیدلر صنعتی بودر مقدار الکفایه زهر
اسطخودوس اخذ اولنوب بالکن اوراق زرقاسی وزن اولنوب قوام مناسبه کلنجه اناء مضعفده
قانونا وزره تحریک ایده رک طبخ اولنه یاخود برکاسه یه وضع وبرتبا ایله ستر اولنوب آفتابه
وضع اولنه گاه اولور که اناء مضعفده نیم قوام اولنجه طبخ اولندقدن صکره آفتابه وضع وقوام
تام حاصل ایدنجه ترک اولنور یاخود اوراق مزبوره خنفره ایا یاخود قدر قلیل سکر اضافه سیله
دق اولنوب بعده اوج مثلی سکر ابیض وقدر الکفایه ماء القراح ایله حل وبیاض البیض ایله
تصفیه اولنوب تکرار طبرزد قوامنه کلنجه طبخ اولندقدن صکره ناردن تنزیل وحار ایکن اوراق
مدقوقه یی الحاق ودوافرجه تارشد وریلوب حفظ اولنه جمیع ازهارک خمیره لری بو منوال مجبه اوزره
عمل اولنور بعضیلر خمیره لرده سکر برینه عسل وضع ایدرلر علل دماغیه ایچون عسلی ادکو تناسبدر
خمیرهٔ زهر الاقطی قولنج ورباح معده یی دفع ایدر حصاة کلی ومثانه یه نافعدر بطنی تلیین ایدر
صنعتی بودر زهر الاقطی ایکی وقیه ماء زهر الاقطی ایله محلول سکر ابیض بر رطل اخذ اولنوب حرارت
آفتابده ویاخود نار لینده طبخ وحفظ اولنه **خمیرهٔ زهر الخوخ** بطنی تلیین ایدر صبیانده اولان
دیدانی قتل واخراج ایدر صنعتی بودر زهر الخوخ المدقوق ایکی وقیه ماء الورد ایله حل اولنمش سکر ابیض
طبرزد بر رطل اخذ اولنوب ماسبق کبی عمل اولنه **خمیرهٔ زهر قرنفل البستانی** امراض قلبیه
ودماغیه وعصبیه یه ادویه شریفه دندر فساد معده یی دفع وازاله ایدر صنعتی بودر زهر قرنفل
بستانی التی درهم قرنفل ثلث درهم ماء الورد الشامی ایله محلول سکر ابیض اون ایکی وقیه اخذ اولنوب
خمیره قوامنه کلنجه طبخ ایدوب ایچنه اجزاء مذکوره یی الحاق ومزج وحفظ اولنه **خمیرهٔ ساطریون**
رجال ونسانک آلات تناسلیه یی تسخین ایدوب قوت ویروب شهوة باهی زیاده وتحریک ایدر
انزال حکمی مرددندر صنعتی بودر مقدار الکفایه اصل ساطریون اخذ اولنوب ماء القراح ایله حلو
ایچنه القا ایدوب مانک اوزرنده چیقان ساطریونی اخراج ایدوب ومانک استفلنده قالانی
اخذ ایدوب دق وتصفیه الکلدن صکره دوب برابر سکر اضافه سیله ماسبق کبی طبخ ایدرلر وهر رطلنه
التی درهم جوز بوا الحاق اولنوب حفظ اولنه **خمیرهٔ قونسولیدا** نفث الدم امثالنه مستعملدر

صنعتی

صنعتی بودر قدر الکفایه اصل السنفاطلس اخذ اولنوب جوز بوا الحاقیله بعینه ماسبق کبی
عمل اولنور **خمیرهٔ لسان الثور** منافعی مشهوردر صنعتی بودر قدر الکفایه قشر اصل لسان
الثور اخذ اولنوب بعینه ماسبق کبی عمل اولنور **خمیرهٔ تاریخ** قولنج ریحی ومغص شدید
امثالنده مستعملدر صنعتی بودر نصف وقیه قشر اصل التاریخ الطری اخذ اولنوب جزده جه
قطع اولندقدن صکره بر رطل سکر الابیض ایله محکم هاوان حجریده دق ایدروب حفظ ایدرلر

الفصل الثانی فی الجوارشات معلوم اوله که لفظ جوارش فارسیدن معربدر اصلنده
کوارش ایدی هاضوم معناسنه اصطلاح اطباده طعم رایحه سی لطیف اولان معاجینه اطلاق اولنور
ایدی کذلک زیاده جه قوام ویریلوب صوغودقدن صکره سکر طبرزد شکلنه منعقد اولان
معاجین مخصره اطلاق ایدرلر ایدی بعده بعضی عقاقیر منتنه وبشیعه دن ترکیب اولان بعضی
معاجینه اطبا مرضانی تطییب ایچون جوارش تعبیر ایدرک الحاله هذه لفظ جوارش لفظ
معجون ایله مشترک کبی اولمشدر فرقی مجرد بعضی معاجینه جوارش اطلاقنک شیوعیدر لهذا
بر اسمله شهرت شعار اولان معاجینک بو محله تحریری مناسب کورلمشدر **جوارش افاویاء
بالورد** جبریل نام طبیبک اختراعیدر معده ده مجتمع اولان رطوبات فضلیه یی تجفیف ایدوب
تعفیننه مانع اولور رخاوت معده یی اصلاح ایدروب معده وآلات غذا وبطن اسفلده اولان
اعضانک حملرسینه قوت ویرر هضمه اعانت ایدر واشتهاء ساقطی اعاده ایدروب غشیانی
دفع ایدر علل مزمنه دن ضعیف اولمش ناقهینه زیاده انسب واوفقدر صنعتی بودر ورد احمر
قرق بش درهم عرق السوس یکرمی بر درهم دارچین اون التی درهم عود هندی وصندل احمر
طقوز درهم قرنفل وبسباسه یدیشر بچق درهم صمغ عربی وکثیرا هر برینک یدی درهم جوز بوا
وقاقله صغیره وخولنجان اوچر درهم سنبل هندی ایکی درهم اخذ اولنوب ناعما دق وسفوف
اولنه حین اقتضاده قدر الکفایه سکر طبرزد ابیض ایله جوارش اولنوب ایکی درهم عنبر اشهب
وبر درهم مسک بتمیز اضافه اولنه یعنی جلاب قوامده ذکر اولندوغی کبی سکر ماء القراح ایله حل
وتصفیه اولنوب مراد اولنان قوامه کلنجه طبخ اولندقدن صکره جوارش العنبرده ذکر اولندیغی قاعده
اوزره عنبری ومسکی وسفوفی الحاق ایدرلر بعضی نسخه لرده سنبل هندی یدی بچق درهم تحریر
اولنمشدر معلوم اوله که اطبانک جوارشاته قاعده لری بر درهم سفوفه بش درهم یاخود التی
درهم یاخود اون درهم سکره الحاق ایتمکدر امما زمانمزده معجون جیلری کبار بسند اولمشدر ایچون
بر درهم سفوفه اون بش درهم بلکه یکرمی درهم سکر ایله عجین ایدرلر **جوارش جالینوس** برودت
ورباحدن وبلاغم غلیظه دن متولد اولان امراض کبد ومعده واحشایه نافعدر نفخ وقراقر
وجشا وحامض وغثیان کبی عللری دافعدر مثانه عللرینی تفتیح ایدروب سخنه یی صاف
وبراق ایدروب عرقی ورایحه یی طیب ایدر کبد وکلیه یی تسخین ایتمکله جماعه زیاده قوت ویرر
صنعتی بودر عود هندی وبهار اون ایکیشر درهم وج خالص التی درهم قرص غالیه وبسباسه
ودرونج عقربی ودار فلفل وجوز بوا وسلیخه ونعنع یابس وسنبل هندی ومصطکی ودارچین
واسارون وقرنفل وزعفران وقاقله صغیره وکبیره وصندل اصفر واحمر وراوند چینی وقسط
عربی وکبابه وزنجبیل وبزر رازیانج وانیسون وبزر کرفس سطیقون اوچر درهم سکر طبرزد ابیض
قرق سکز درهم شراب سفرجل یوز درهم عسل مصفا ایکیوز درهم اخذ اولنوب صنعت
اوزره جوارش اولنه مقدار استعمالی ایکی درهمدن اوج مثقاله وارنجه در **جوارش دارچینی**

ابن ماسویه نکدر معده یه قوت ویروب هضمه معین اولور رطوبات فاسده یی تجفیف ایدوب
غدانی اطراف ابدانه ایصال ایدر صنعتی بودر دارچین سیلانی بش درهم کمون ورازیانه هر برندن
درت درهم خولنجان التی درهم قرنفل ودارفلفل وقاقله صغیره وکبیره وزنجبیل وجوز بوا
وعود هندی اوچر درهم زعفران بر درهم مسک خالص ثلثان درهم سکر طبرزد قرق درهم
عسل مصفا سکسان درهم اخذ اولنوب صنعت اوزره جوارش اولنه **جوارش عنبر** ابن ماسویه نک
مختاریدر اسباب بارده دن متضرر وضعیف اولمش قلب ومعده ودماغ وسائر اعضاء باطنه یی
تسخین ایدوب قوت ویرر ارواح حیوانیه ونفسانیه یی زیاده وذهنی قوی وصاف ودواری
ازاله ایدر مفرح القلوب ومعین الهضم مدر مزاج مشایخه غایة الغایه موافقدر مسک وعنبر الحاق
اولنمغله صودته مزاج نساده دخی عجیب الاثردر سوء مزاج بارده یی تعدیل ایدوب اندن متولد
اولان علل رحمی دفع ایدر صنعتی بودر دارچین سیلانی ودرونج عقربی وقرنفل وبسباسه وجوز بوا
وسادج هندی یاخود سلیخه صحیحه وخولنجان اوچر درهم عود هندی وصندل اصفر ودارفلفل
ایکشر درهم زنجبیل ابیض بر بچق درهم سنبل هندی وقاقله صغیره وقاقله کبیره بررر درهم
اخذ اولنوب دق وسعوف اولنه حین اقتضاده ماء الورد ایله تصفیه وطبخ اولنمش درت مثلی
یاخود بش مثلی یاخود اون مثلی سکر ایله قانون اوزره جوارش اولنوب حفظ اولنه اوچ درهمه
وارنجه معلوم اولدکه رائحه لطیفه سی مراد اولنان جوارشاتده یاخود سائر معاجینده عنبر و
مسک الحاق ایلدکده قاعده اولدرکه سکر تصفیه اولنوب جوارش یاخود معجون قوامنه کلنجه طبخ
اولنه قزان صکره ناردن تنزیل دعقب ایچینه عنبری دحم وطبخ ونک اغزینی برقپاق ایله سد
ایدهلر مده قلیله ده عنبر حل اولور بعده مسکی جزوئی کلاب ایله حل ایدوب انی دخی القادن صکره
بردفعه قارشدروب تکرار طبخوی قپایرلر وموضوعنده ترتیب اولنجه ترک ایدهلر بعده سائر
حوائج مسحوقه یی الحاق ومزج ایدوب متوالی تحریک اوزره عمل اولنان معاجین اوچ درت کوندن
صکره صلابه اوزرنده دسته سنک ایله محکم سحق اولنسه سکرک دانه دارلغی زائل اولوب معجون
من بوده جرم لطیف حاصل ایلدیکندن ماعدا رائحه سی اولکی حالندن زیاده ولطیف مشاهده اولنور
جوارش عود قلب وکبدک ومعده سوء مزاجلرینی تعدیل ایدوب قوت ویرر هضمه معین اولور
نکهتی تطییب ایدر غشی وخفقانه مناسبدر صنعتی بودر عود هندی اون درهم اخذ اولنوب
ناعماً دق اولندقدن صکره ماء الورد ایله ترطیب ایدرک صلابه اوزرنده خمیره کبی اولنجه سحق
اولنه بعده ماء الورد ایله حل اولنوب جوارش قوامنه کلنجه طبخ اولنمش یوز درهم سکر طبرزد
ابیض ایله معجون اولنه مقدار استعمالی بر درهمدن اوچ درهمه وارنجه بعضیلر بو جوارشی مرکب عمل
ایدرلر از جمله ابن ماسویه نک مختاری بودر عود هندی ورد احمر سکزر درهم سنبل هندی وقرنفل
وبسباسه وجوز بوا وکبابه وقاقله صغیره وکبیره ودارچین سیلانی ومصطکی وسعد کوفی
واذخر مکی وزرنباد وبهمنین وسادج هندی وصبر خام محرق ولؤلؤ ومرجان وکهربا وورق
شجرة الاترج وفرنجمشک وثمام ونعنع یابس ومرزنجوش ودارفلفل وزنجبیل هر برندن درت
درهم اخذ اولنوب ناعماً سحق وسعوف اولنه حین اقتضاده اون بش درهمی یوز یکرمی
درهم سکر طبرزد ایله جوارش ایدوب نصف درهم قرص غالیه اوچ قیراط عنبر وبر قیراط مسک
اضافه اولنه مجموع ترکیبه درت درهم قرص غالیه وبر مثقال عنبر وثلث درهم مسک الحاق
اولنور مقدار استعمالی ماسبق کبیدر **جوارش کمون** ابن ماسویه نک مختاریدر معده وسائر

اعضاء باطنه یی تسخین ایدوب هضمه معین اولور واعضادن بوره ده ریاح تولدینه مانع
اولور صنعتی بودر کمون مدبر بالخل اون درهم زنجبیل ابیض ودارچین سیلانی
هر برندن درت درهم قرنفل وعود هندی وبسباسه وجوز بوا ایکشر بچق درهم خولنجان عراقی
ودارفلفل وقاقله هر برندن ایکشر درهم مسک بچق سدس درهم اخذ اولنوب ناعماً
سحق وسعوف اولندقدن صکره قدر الکفایه سکر ایله قانون اوزره جوارش اولنه مقدار استعمالی
بر درهمدن درت درهمه وارنجه معلوم اولدکه کمون خل ایله تربیه ده قاعده اولدرکه کمونی بر
کاسه یه قویوب اوزرینه کمونی تجاوز ایتجک قدر خل حاذق وضع اولندقدن صکره کاسه نک قپاغی قپایوب
برکون بوکیجه ترک ایدهلر تاکه کمون خل موضوعی تشرب ایلیه بعده بو طبق اوزرینه انواع ایدوب
تجفیف ایدهلر اکر وضع اولنان خلی بالکلیه تشرب ایلمدیسه باقی خلی تفریق ایتیوب محماً
تجفیف ایدهلر بعض اطبا کمون بو وجهله تربیه اولندقده تحلیل ریاحده فعلی قوی اولور
دیو ادعا ایدرلر بعضیلر دیرلرکه کموننده سمیت وسائر کیفیت ردیه یوقدرکه اصلاحه محتاج
اولور کورمزمیسکه اغذیه ده قدر کثیر اوزره استعمال اولنه کلمشدر مع هذا حضرتی مشاهده اولنورکه
بر کمسه دن مسموع دکلدرکه بر تربیه ایله فعلده قوی اولور دیو ادعا اولنورسه دعوای بلا
دلیلدر بلکه بو تربیه ایله فعلده نقصان کلور زیرا معلومدرکه افاویه نک رائحه سی زائل
اولدقده قوتی دخی ضایع اولور وتجربه اولنمشدرکه کموننک منقوعنک رائحه سی غیر منقوعک
رائحه سندن ضعیفدر **جوارش کمون آخر** نیقولاوس اسکندرانینک مختاریدر مواد فجه
ورباحدن حادث اولان عقد مراقی دفع ایدر ومواد غلیظه بارده دن نشأت ایدن اوجاع
مفاصل وعسر النفس وسعال اصحابنه اعانت عظیمه سی واردر قولنج ریحی چوق کره بو دوا ایله
مندفع اولمشدر سائر منافعی ماسبق کبیدر صنعتی بودر کمون مدبر یکرمی بش درهم دارچین
سیلانی اون بش درهم قرنفل یکرمی بچق درهم خولنجان عراقی وطرخون وفودنج وزنجبیل
وفلفل اسود بشر درهم نانخواه ولیفوسطیقون هر برندن اوچ بچق وثلث درهم ودرت
حبه دارفلفل وسنبل وجوز بوا هر برندن ایکی بچق درهم اخذ اولنوب ناعماً دق وسعوف
اولندقدن صکره قدر الکفایه سکر ایله جوارش اولنه مقدار استعمالی ماسبق کبیدر
جوارش مسک ابن ماسویه نکدر دماغ وقلب ومعده یه قوت ویرر صرع وخفقان واختناق
رحمه زیاده نافعدر صنعتی بودر عود هندی التی درهم دارچین اون درهم شراب الورد یوز
درهم عنبر اشهب اوچ درهم مسک خالص ثلثان درهم اخذ اولنوب صنعت اوزره جوارش
اولنه مقدار استعمالی بر درهمدن بر بچق درهمه وارنجه در **جوارش وج** امراض اعصابه عجایبدر
حواس خمسه یی قوی ایدر صداع ونوازل بارده دن ناشی اولان امراضک مجموعنه نافعدر
مزاج مشایخه زیاده مناسب وموافقدر صنعتی بودر اصل الشقاقل الطری یوز اللی
درهم قدر الکفایه مائله محرقاً اولنجه طبخ اولنوب بعده بیک درهم عسل منزوع الرغوه ایله
قوام مناسبه کلنجه طبخ اولنه بعده حب الصنوبر واصل الوج یوز اللیشر درهم فلفل سکزر درهم
دارفلفل وورد احمر یابس وقرنفل وبسباسه وزنجبیل هر برندن درت درهم جوز بوا
وخولنجان وقاقله اوچر درهم اخذ اولنوب بعد الدق سابقا قوام ویریلن عسل ایله جوارش
اولنه مقدار استعمالی بر درهمدن ایکی درهمه وارنجه در علی الریق استعمال اولنه برسنه عمری واردر

الفصل الثالث في المفرحات

مفرح ازرق روح حیوانی ونفسانیه یه

ومرهٔ سوداوی حاصل اولان امراضك كليسنه على الخصوص سوداوی مراقيايه زياده نافعدر ف
ادويهٔ قلبيه نك اشرفيدر صنعتی بودر سكر الابيض اون التی وقيه ماء لسان الثور ايله قوام
مناسبه كلنجه طبخ ايدوب ايچينه التی وقيه لسان الثور چچكی و دخی كوسطنده اولان سياه دكن
كبی اولانلردن پاك اولمش اوله ضم ايدوب بر مقدار دخی طبخ اولنه قدرنه صكره ناردن تنزيل
ايدوب ايچينه ورق الذهب اون التی عدد عنبر اشهب يكرمی درت حبه الحاق اولنوب حفظ
اولنه **مفرح جالينوس** لطيفيقانيه ديمكله مشهوردر معده يه و حرارت غريزيه يه قوت ويرر
هضمه معين اولور و ارواحی انعاش ايدر ماليخوليا و علل قلبيه نك اكثرينه نافعدر شبيهی
ابطا ايدر صنعتی بودر زرنباد و زعفران و بزر فرنجمشك و عود هندی و قرنفل و قشر الاترج
و خولنجان و بسباسه و جوز بوا و اصطرك هر برينه ن ايكيشر درهم انيسون و طباشير
وجاشا و افتيمون بور درهم لؤلؤ مدبر و عظم القلب الايل و عنبر اشهب و مسك و كافور
يارميشر درهم ورق الذهب و ورق الفضه هر برينه ن ثلث درهم اخذ اولنوب ناعما سحق
و سفوف اولنه قدرنه صكره عصارهٔ لسان الثور ايله محلول قدر الكفايه سكر ابيض ايله
معجون اولنه مقدار استعمالی ايكی درهمدن اوچ درهمه وارنجه **مفرح رازی** ذكريا رازی
منصوری نام كتابنده ذكر ايتمشدر معده و قلب و كبده قوت ويرر اختلاج قلب امثالی علل قلبيه يه ف
نقصان الهضم امثالی علل معده يه كذلك ماليخوليايه عظيم النافعدر صنعتی بودر ترنجان و قشر الاترج
و قرنفل و مصطكی و قرص غاليه و زعفران و دارچين و جوز بوا و قاقله كبيره و قاقله صغيره
و بهمن ابيض و بهمن احمر و زرنباد و درونج و بزر فرنجمشك و بزر فاوانيا هر برينه ن درت
درهم مسك خالص ثلث درهم اخذ اولنوب سفوف اولنه بعده يكرمی عدد كابلی و يكرمی
عدد ابلج مرضوضا اوچ رطل ماء القراح ايله بركيجه نقع بعده ايكيوز درهم قالنجه طبخ و تصفيه دن صكره
ايكيوز درهم عسل منزوع الرغوه ايله معجون قوامنه كلنجه طبخ اولنوب ناردن تنزيل و برودته
قريب اولدقده سفوف سابق الذكر الحاق و معجون اولنه مقدار استعمالی جوز بوا قدردر **مفرح**
صندلين تقويت و تسخين اولنور كبدك و سائر احشانك سوء مزاج حارينه ن ضعيف المزاج
اولنلره كذلك اختلاج القلبك حارينه مبتلا اولنلره و دق و سل و يرقان اصحابنه غاية النافع
الانسب و اوفقدر حميات حاده الخطاطر كلدكده دخی ويريلور صنعتی بودر صندل ثلاثه نك
هر برينه ن سكز درهم راوند و طباشير هندی و رب السوس و بزر بقلة الحمقا هر برينه ن
التی درهم تباشير و صمغ عربی و كثيرا و لبوب اربعة البارده و بزر هندبا هر برينه ن
درت درهم كافور بر درهم و زهر البنفشج اون ايكی درهم و ورد احمر مجموعك مثلی قند
اخذ اولنوب ناعما دق و سفوف اولنه اكثريا سفوفا استعمال اولنور مقدار استعمالی ثلث
درهمدن ثلثان درهمه وارنجه كاما اولور كه درت مثلی شراب القرمز ايله معجون اولنوب
ويريلور بو صورتده بر مثقال ياخود ايكی مثقال ياخود دخی زياده جه ويريلور لكن بو نسخه يی
دخی اطبا كونا كون اتخاذ ايتمشلردر مؤلفنك اصل نسخه سی محرر اولان نسخه ديركه اكثر
الاطبانك مختاری ايدر لكن استادم مرحوم و يوناجو الحروف فقيره … نام طبيبك نسخه سی
جلدن خوش كلمكله عليا تره اكتفا ايتمشيدر صنعتی بودر صندل ثلاثه و بزر البنفشج ور درهم
هر برينه ن درت درهم و راوند و برادهٔ ناب الفيل و رب السوس هر برينه ن ايكی درهم كثيرا و صمغ
عربی و بزر هندبا و بزر بقلة الحمقا و لب بزر الخيار هر برينه ن بر درهم اخذ اولنوب دق و سفوف

اولنه

٩٨٤

٤٢٧

اولنه مقدار استعمالی ماسبق كبيدر معلوم اولدكه بو سفوفك شديد الاحمرار اولماسی مراد اولنور سه
صندل احمر ناعما سحق اولنوب و غاية الغايه اينجه چك الكدن كچوريلوب بعده صلايه اوزرنده
كلابيله ترطيب ايدرك وافرجه سحق اولنوب بعده صندلين اخرين الحاق اولنوب تكرار كلابيله
ترطيب و سحق ايده لر شديد الاحمرار بر معجون اولور بعده تجفيف اولنوب و سائر ادويه دق
اولندقدن صكره مجفف مزبوره الحاق و كما ينبغی امتزاج ايچون مجموعی بر دخی الكدن
كچوروب بو سفوفك مجموعی شديد الاحمرار اولور كذلك تعزوهك دخی احمر اللون اولماسی
اركانندن اولان صندل احمر منفردا صلايه اوزرنده مدة وافره سحق اولنمغله ممكن اولور صبغ
القرمز الحاقنه حاجت يوقدر **مفرح عظيم** بر دواء تام و علاج هلالاكلا امدر كه سموم مهلكه نك
مجموعنه سيف قاطع و مقابل و مانعدر على الخصوص الجزهٔ سميه عفنه نك تأثيرينه مقاوم اولوب
قلب و سائر اعضاء رئيسه يه قوة ويرر كذلك حصبه و جدری و طاعون امثالی امراض مهلكيه
نافع و عوارض سميه يی رد ايدر ده قوة حريفه و بادزهريه و ترياقيه سبيلنه دافعدر علل دماغيه
و قلبيه و سوداويه ده لانظير اولان دواء الرد تنذم ارقيا و اسكودريوطه دخی تأثيری عظيمدر صنعتی بودر
زهر اكليل الجبل و زهر القرنفل و زهر لسان الثور بری و بستانی و ورد احمر و ورد الشامی و زهر
البنفشج و زهر الاقطی و زهر حصطالان و زهر النارنج و زهر الياسمين و كوزن چچكی هر برينه ن
بر وقيه زعفران درت ثلث درهم و ورق شوكة المباركه و اسقورديون و ورق الخليفا و ترنجان
و نعنع و مرزنجوش و ورق الفوه هر برينه ن اللشر درهم اصل بتطافلين و زرنباد و زراوند
مدحرج و قشر فرنجمشك هر برينه ن نصف وقيه جنطيانا ايكی درهم بزر ريحان و قشر الاترج و صندل
اصفر و حب الابهل و حب القرمز و قاقله هر برينه ن نصف وقيه كبابه اوچ درهم قشر صاصراس
و عود هندی بر وقيه اخذ اولنوب بعد الدق اوتوز رطل روح الخمر ايله مزج و تمصيف
ايدوب حمام ماء زنده يكرمی رطل خروج ايدنجه تقطير اولنه معطری حفظ ايله لر بو كه دوج
ازهار قلبيه دخی ديرلر فی عدده باقی قلان ارضيه جعصر و تصفيه و خلاصه قوامنه كلنجه طبخ
ايدوب هر بر وقيه سينه ايكی وقيه سكر النبات و بر وقيه حب القرمز و التی درهم لؤلؤ المرجان
و نصف وقيه لؤلؤ مدبر و ايكی درهم طين مختوم و بر درهم باد زهر حيوانی و بر درهم باد زهر
شرقی و ثلثان درهم عنبر اشهب و سدس درهم مسك تبتی و يكرمی عدد ورق الذهب ضم
و محكم مزج و حفظ اولنه **مفرح قلوب طباشيری** قلبه فرح ويروب طاعون و اهويهٔ
وبائيه انواعنه نافع و امراض سميه و عفنيه نك مجموعنه دافعدر صنعتی بودر طباشير هندی
و لؤلؤ غير مثقوب و لعل مدبر و دارچين سيلانی و طور مثلا و طين ارمنی هر برينه ن اوچ درهم
صندل ثلاثه و قرن الايل و قرن كركدان هر برينه ن ايكيشر درهم ياقوت اصفر و ازرق و
مرجان احمر و ابيض و كهربا و ابيض و اصل الفوه و اصل مشكطرامشيع ابيض و عود هندی و زرنباد
بر درهم طين مختوم ايكی درهم صبر خام و بهمنين هر برينه ن ثلثان درهم عظم قلب الايل
نصف درهم و ورق الذهب اللی عدد مسك اذفر و عنبر اشهب او ترجيم سكر طبرزد ابيض
يوز يكرمی درهم اخذ اولنوب صنعت اوزره معجون اولنه مقدار استعمالی بر درهمدن
ايكی درهمه وارنجه در **مفرح ملوكی** قلبه فرح و زياده قوت ويروب حافظه ارواح و اخذه صرع و
سكته و غشی و خفقان و طاعون و حميات وبائيه يه نافعدر دماغ و معده يی قوی ايدوب جميع
امراضی دفع ايدر مزاج مشايخه مناسبدر صنعتی بودر قشر اترج طری و قشر نارنج هر برينه ن

التمش درت درهم اخذ اولنوب قدر الكفايه ماء هندبا ايله يكرمى درت ساعت نقع ايدوب
بعده نار لين ايله دبى قالنجه طبخ اولنوب بعد التصفيه ايچينه بشيوز درهم سكر حل ايدوب
عسل قوام مناسبه كلنجه طبخ ايدهلر بعده رب النارجيل فرق سكز درهم بسباسه سكز درهم
و زعفران ولؤلؤ ومرجان احمر ودهن دارچين ايكيشر درهم قرمز وعنبر اشهب ودهن جوز بوا
اوچر درهم عود درت درهم دهن قرنفل بر درهم دهن الورد نصف درهم مسك بر درهم
و رق الذهب الى عدد اخذ اولنوب قانون اوزره معجون اولنه مقدار استعمالى بر درهمدن
بر مثقاله دك وارنجه دك **مفرح ياقوتى** ادويهٔ قلبيه دن مائل الحراره مشهور ومستعمل بر معجوندر
صنعتى بودر دهن اللوز ايله تدهين اولنمش املج يكرمى درهم ورد احمر بشر درهم لسان الثور
و باد رنجبويه وبزر فرنجمشك وبهمن احمر وابيض هر برندن يديشر درهم دارچين سيلانى
وكزبرهٔ مدبره وطباشير هندى وكهربا ومرجان وعود ماوردى حرير خام ولؤلؤ مدبر وقرنفل
و زرنب هر برندن ايكى درهم زرنباد ودرونج وكبابه وقاقله وصندل ابيض اوچر درهم
زعفران بر مثقال ياقوت احمر ومسك يارميشر مثقال اخذ اولنوب ناعما سحق اولندقدن
صكره المنتشر درهم عسل كابلى مربى ويوز يكرمى درهم شراب التفاح ايله معجون اولنوب بعده
نصف درهم ورق الذهب ونصف درهم ورق الفضه الحاق اولنوب حفظ اولنه مقدار استعمالى
بر مثقالدن ايكى مثقاله دك وارنجه زمانمزده كار بسند اولنان معجون على الخصوص نور وزينه ايچون

الفصل الرابع في المعاجين المقويه **معجون ارنجيون** وجوده قوت
و يروب تغذيه ايتمكده ادويهٔ شريفه دندر صنعتى بودر اصل ارنجيون المربى السكرى درت
وقيه جوز البواء المربى السكرى ايكى وقيه خميرهٔ زهر عين البقر بر وقيه لاميى زنجبيل ايكى وقيه قضيب
فرس البحرى التجه درهم شراب اصل ارنجيون درت وقيه صنعت اوزره معجون اولنه مقدار استعمالى
اخشام وصباح كستانه قدر در اوستنه بر فنجان هلام الحوامل استعمال اولنه **معجون بيض**
ايام وباده حفظ صحت ايچون استعمال اولنور دنيا مواد سميه في اعضاء رئيسه يه سرايتدن منع
ايدوب تعريق ايله دفع ايدر وقى دخى قطع ايدوب هيضه يه وسائر امراضه الا نك جمله سينه مناسبدر
صنعتى بودر بر عدد بيض طرى اخذ اولنوب بر طرفندن جزو يجه دلوب بيا ضى اخراج وانك
يرينه زعفران غير مدقوق طولديره لر بعده اول دلوكى بر خميرى يموردهنك قابغى ايله قپايوب
نارلينه ده ياخود فرون خبازيده مزبور يمورطه نك قابغى سوادده ميل ايدنجه طبخ ايده لر لكن
احتراز واهتمام ايده لركه زعفران محترق اولميه بعده يمورطه نك قبوغنى ازاله ايدوب ايچندن خروج
ايدن ماده يى مثلى خردل ايله دق ايده لر بعده مشكطرامشيع ابيض وطورمنتلا ايكيشر درهم ترمصافى
وبرادهٔ قرن الايل وجوز المقى هر برندن بر درهم انجليقا واصل طراعيوث وحب الابهل وزرنباد
وكافور هر برندن درت درهم اخذ اولنوب دق وسفوف اولندقدن صكره مدقوق سابقه
الحاق اولنه بعده وزن ايدوب مجموعك مثلى ترياق اندروماخيس ايله صلايه اوزرنده سحق
ايده لر كما ينبغى مزج ايدكدن صكره قدر الكفايه شراب الليمون الخاقيله معجون قوامنه كتوروب
حفظ ايده لر لكن معلوم اولاكه مزبور يمورطه جفاف حاصل ايدنجه سحقه قابل اولنجه زعفران
محترق اولمق قابل دكلدر اعنى اولى اولان يمورطه منعقد اولنجه طبخ اولنوب قابغى ازاله اولنه
صكره ادويه مسحوقه ايله مزج اولنوب تجفيف اولنه بعده سحق اولنوب تكرار الكدن كچوروب
سابقده ذكر اولندوغى كبى ترياق وشراب الليمون ايله معجون ايده لر **معجون بسباسه** سموم مهلكه نك

علاوه اولندقده شراب التفاح ذى بناده جمله للخفقان ايدم

هر نوعنه سيف قاطع ومقابلهما نقدر على الخصوص باعث علل وبائيه اولان ابخرهٔ عفنه نك
تأثيرينه مقاوم اولوب اعضاء رئيسه يه قوت ويرر طاعون وامراض رديه نك مجموعنه مستعملدر
صنعتى بودر ماء الورد ايله ممزوج خل الحاده ايله يكرمى درت ساعت نقع اولنمش بسباسه
بر وقيه بزر الاترج وبزر شوكة المباركه وحشيشة الحياة هر برندن بر بچق درهم اخذ اولنوب
ناعما سحق اولندقدن صكره ايچينه سفوف النجاة الجالينوس بر درهم قشر الاترج المربى
بر وقيه ترياق اندروماخيس اوچ درهم خميرهٔ ترنجبيل الحامض ايكيشر وقيه شراب ترنجبيل الحامض
ايله صنعت اوزره معجون اولنه **معجون جواهر الحار** سوء مزاج حارلرين ازاله ايدوب قوت
ويرر سوء مزاج مزبوردن متولد اولان عللره نافعدر صنعتى بودر ياقوت ازرق واغدانى
وياقوت رمانى وزمرد وعقيق يمانى هر برندن بر بچق درهم لؤلؤ مدبر وزرنباد ودرونج
وقشر الاترج وبسباسه وبزر فرنجمشك ايكيشر درهم مرجان احمر وكهربا وبرادهٔ ناب الفيل
هر برندن بشر ثلث درهم بهمن ابيض وبهمن احمر وقرنفل وزنجبيل ودار فلفل وسنبل وساذج
وزعفران وقاقلهٔ كبيره هر برندن بر درهم وقرص ديا رودون وعود ماوردى هر برندن بشر
درهم دارچين وخولنجان وزرنباد بر مثقال مسك يارم درهم ورق الذهب وورق الفضه
يارميشر مثقال وعنبر ايكى درهم اخذ اولنوب قدر الكفايه سكر ايله قانون اوزره معجون
اولنه مقدار استعمالى ديا چستطو كبيدر **معجون جواهر البارد** معده وقلب ودماغك
وكبدك علل بارده لرينه استعمال اولنور اعضاء مزبوره لرينه سوء مزاج حار اولنلره وعيال
ملتهبه اصحابنه نافعدر صنعتى بودر لؤلؤ مدبر اوچ درهم طباشير هندى ومرجان احمر
ومرجان ابيض هر برندن ايكى درهم ورد احمر ياقوت ازرق بر بچق درهم اغدانى وزمرد
وياقوت رمانى وسيلانى وصندل ابيض وصندل احمر وصندل اصفر وزهر لسان الثور البرى
وزهر لسان الثور البستانى وبزر حماض وبزر ريحان وبهمن ابيض وبهمن احمر هر برندن بر
درهم عظم القلب الايل نصف درهم اخذ اولنوب قدر الكفايه سكر ايله ياخود شراب التفاح
ايله معجون اولندقدن صكره اون بش عدد ورق الذهب واون بش عدد ورق الفضه الحاق
اولنوب حفظ اولنه مقدار استعمالى دياچستطو كبيدر بونك دخى **معجون خطمى** دق وسل انواعنده استعمال
اولنور مبرد ومغلظ درنوازلى ضبط ايدر صنعتى بودر قدر الكفايه اصل الخطمى اخذ اولنوب
بعده ماء الشعير ايله محكم طبخ والكدن چوكلش ايكى وقيه عجو العناب وعجو السبستان بر وقيه
سفوف كثيرا البارده اوچ درهم سكر خانيد ايكى وقيه اخذ اولنوب قدر الكفايه شراب
نيلوفر ايله معجون اولنه مقدار استعمالى اوچ درهمدر كونده ايكى دفعه لبن الحمار ايله استعمال اولنه
معجون زمردى ترياق زمردى دخى ديرلر دماغه قوت ويروب مزاجنى اصلاح ايدر وصرع وسكته
وكابوس ودوار وسدد امثالى علل دماغيه نك جمله سنه مناسبدر صنعتى بودر زمرد مدبر
اوچ حبه اغدانى نصف درهم بزر فاوانيا ودارچين وعود الصليب هر برندن درت ثلث
درهم بزر اترج المقشر واصل مشكطرامشيع ابيض ايكيشر درهم مرجان احمر وحب القرمز
وبزر الحماض اوچر درهم زعفران وحشيشة الدلق وطباشير وزرنباد هر برندن ايكى درهم
اخذ اولنوب التمش درهم شراب الليمون والتمش درهم عسل منزوع الرغوه ايله معجون اولنه
مقدار استعمالى بر درهمدن ايكى درهمه وارنجه كباره بر بچق درهمدن اوچ درهمه وارنجه
معجون ساطريون صغير تقوية وسده نسبت اولنور كلى ومثانه نك سوء مزاج بارده لرينه

تعدیل ایدوب بدنه قوت ویرر منیء زیاده ایدر تقویت باه ایچون شهرت شعار اولان
دوا گوردرر صنعتی بودر اصل ساطریون واصل جزر البری واصل الشقاقل یاخود اصل قرصعنه
هر برندن اون ایکیشر درهم طریا اخذ اولنوب هر بری منفردا دق اولندقدن صکره برمثلی
یاخود ایکی مثلی زیاده جه قوام ویرلمش عسل الخالی محکم مزج اولنه بعده لب جوز کبیر و
حب الصنوبر وفستق شامی اون ایکیشر درهم اخذ اولنوب محکم دق اولندقدن صکره مرتبات
سابقه الخالی ومزج اولنوب بعده زنجبیل وقرنفل وبزر لسان العصفور وانیسون و بزر الجرجیر
وبزر الجزر ودارچین وسره السقنقور هر برندن ایکی بچق درهم ناعما سحق اولنوب ماسبقه
الخالی اولنمجره اوچیوز درهم عسل منزوع الرغوه ایله معجون اولنوب ایکی قیراط مسک قدر
قلیل الحلا ایله محلولا الخالی اولنه **معجون ساطریون کبیر** شارلس نام طبیبکدر منافعی معجون
ساطریون صغیرکیدر صنعتی بودر اصل ساطریون الکبیر الطری اوتوز ایکی درهم اصل
قرصعنه المربی وفستق الشامی المنقی ومعجون القرمز هر برندن اون التی درهم جوزبوا مربی
وزنجبیل مربی هر برندن سکز درهم سره السقنقور وقضیب الایل وخصیه الایل وسفوف
الافاعی هر برندن التی درهم عنبر اشهب وبزر الحرف وبزر لسان العصفور ودارفلفل وقاقله
صغیره هر برندن برمثقال مسک بچق نصف درهم دهن الدارچین ودهن القرنفل هر برندن
التی قطره اخذ اولنوب قدر الکفایه زهر قرنفل البستانی ایله معجون اولنه مثلا ساطریون طرینک
قشری ازاله اولندقدن صکره صیق الفم برظرفه قونلوب قدر الکفایه ماء زهر الاترج ایله غمر
ایدوب مسدود الراس ملایمت حاصل ایدنجه طبخ اولنه بعده اخراج اولنوب مرهم‌ها وآکره دستی
حشبیه ایله محکم دق اولندقدن صکره قرصعنه مربی وفستق شامی وجوزبوا مربی وزنجبیل
مربی مسحوقا الخالی اولنه بو اثناده شراب زهر القرنفل دخی قلیلا قلیلا الخالی اولنه رقت معجون
قوامنه کلنجه قدر الخالی اولنه بعده عنبری دهن دارچین ودهن قرنفل ایله صلایه
اوزرنده سحق ایدرک امتزاج ویرلدکدن صکره ماسبقه اضافه اولنه بعده مسک ماء زهر
الاترج ایله حل اولنوب مزج اولنه مقدار استعمالی بردرهمدن ایکی درهمه وارنجه صباح واخشام
طعامدن مقدم استعمال اولنه معلوم اوله که سقنقور بونک امثالی معاجینه ادخال اولندقده
اللوی وآیقلری برابرندن قطع اولنوب وسطی اخذ اولنوب بعده اکثر ملوح ایسه ملوحیتی
زائل اولنجه غسل اولنوب بعده تجفیف ودق اولنور کذلک خصیه الایل وزن معتدله ده سحق
قابل اولدجق قدر تجفیف اولندقدن صکره سحق اولنه اما قضیب الایل بعد التجفیف براده اولنور
معجون سمقاطیس ضعیف الظهر وسیلان منی ورحم نساءدن سیلان ایدن ماء ابیضه
نافعدر صنعتی بودر بجو اصل قونسولیدا الکبیر وسکر ابیض اوچر وقیه اخذ اولنوب معجون
قوامنه کلنجه طبخ اولنوب بعده قضیب القریس البحری نصف وقیه شراب جوز البوا بردینه
ضم ومعجون اولنه مقدار استعمالی نصف وقیه در عند النوم ووقت الضحی دن برساعت مقدم
استعمال ایده‌لر اوزرینه برایچم ماء الجبن الثمری ایله طبخ اولنمش ورق قونسولیدا مطبوخی
استعمال اولنه **معجون صابرینا** وجع مفاصل ونقرس انواعنده استعمال اولنور صنعتی بودر
صابرینا اوچ وقیه بزر ریحان الصغیر التی وقیه وبزر هیوفاریقون ورق کمادریوس و
کامانیطوس هر برندن اوچ وقیه اصل انجلیقا اوچ درهم زراوند مدحرج التی درهم دارچین
ایکی بچق درهم قرنفل درت ثلث درهم زعفران ثلثان درهم اخذ وسحق اولنوب اوچ

مثلی

مثلی عسل منزوع الرغوه ایله معجون اولنه مقدار استعمالی اوچ درهمدر برسنه کامل هر کون
استعمال اولنه **معجون عود الغیاق** دمی تصفیه ایدوب ارواحه تقویت ویرمکله عطایاء
الهیه ومواهب ربانیه دندر صنعتی بودر اصل رنجیون المقلو اوچ وقیه اسقوردینا المقلو
بربچق وقیه دوچ زهر عین البقر المرکب ایکی وقیه اخذ اولنوب اصول مزبوره روحیله بتلیل
ایدوب محکم دق والکرتن بچوره‌لر بعده خلاصه عود الغیاق بر وقیه اسفیداج الانتیمونی
التی درهم اخذ اولنوب صنعت اوزره معجون اولنه **معجون فالج** رعشه وسکته ولقوه وفلج
امثالی علل مشکله‌نک مجموعنه ادویه سریع التأثیردر صنعتی بودر خمیره زهر سالویا اوچ وقیه
خمیره زهر اکلیل الجبل بر وقیه وخمیره قوقلماریاء البحری التی وقیه بزر قوقلماریا بربچق وقیه
سفوف افاویاء بالورد وسفوف دیارودون دردر ثلث درهم شراب اسطوخودوس اوچ
وقیه دهن الکهرباء ثلث درهم اخذ اولنوب معجون اولنه مقدار استعمالی اوچ درهمدر کونده
اوچ دفعه استعمال اولنه **آخر** مرض فالجه نافع بردوای تام وعلاج مالاکلامدر صنعتی بودر
بزر خردل بش وقیه بزر الحرف ایکی وقیه شراب عصاره السنفاقس بر رطل یاخود قدر الکفایه
اخذ اولنوب معجون اولنه مقدار استعمالی درت درهمدر هر کون علی التوالی برقاچ ای استعمال اولنه
معجون فلفلی وجع المعده ووجع قولنج امثالنده مجیب العملدر فلفل اسود بربچق وقیه
ورق السذاب نصف وقیه ملح اندرانی بش درهم تریاق اندروماخیس اون ایکی وقیه اخذ
اولنوب بعد المزج استعمال اولنه **معجون قرمز** ابن ماسویه‌نکدر تفریح قلب وتقویت اعضاء
رئیسه‌ده بکدر جمیع علی الخصوص معده‌یه قوت ویرمکله وارواحی انعاش ایتمکله جمله‌نک ممدوحی
واکثر ناسک مجربیدر مزاج مشایخه غایه الغایه انسب واوفق اولان دوالردندر غشی وخفقان
ومالیخولیا ووسواس فکریه سدا صحابنه اعانت عظیمه‌سی واردر سائر منافعی مشهوردر
محتاج تفصیل دکلدر صنعتی بودر حریر خام یعنی فیلج درد القز بوجکلری وبعض اوساخی
ازاله اولندقدن صکره یوز درهم اخذ اولنوب اولنه بعده مقراض ایله صرده‌جه طوغرانوب
برقوعیه وضع واوزرینه یوزالی درهم عصاره التفاح الحلو ویوزالی درهم ماء الورد القا
ایدوب مسدود الراس حمام ماریه‌ده یکرمی درت ساعت ترک اولنه بعده حریر مزبوری
جیدا فرک ومحکم عصر ایدوب مصفا ایدرلر ایکیوز درهم سکر ابیض حل اولنوب ظرف قوامنه
کلنجه طبخ اولنه بعده یوز درهم عصاره حب القرمز یاخود مراد اولنان لونه کتوره‌جک قدر
صبغ قرمز الخالی اولنوب نار لینه‌ده معجون قوامنه کتوره‌لر بعده دارچینی وعود هندی الیتش
درهم لولو مدبر ولاجورد مدبر وعنبر اشهب هر برندن درت درهم مسک نصف درهم
ورق الذهب بردرهم الخالی اولنوب معجون اولنه مقدار استعمالی یارم درهمدن برمثقاله
وارنجه معلوم اوله که حریر خام کرم قارسیله پیله وترتیب اولنوب فیلج وترکیده ایپک قوزاغی
دیرلر طبخینک یاخود نقوعنک بو معجونده الخالی اولنمسنده اختلاف اولنمشدر بعضیلر مناسبکه
دیوب دیمشلر که حیوانات اجزاسنده ومستفرغاتنده ملح طیارک کثرتی ظاهردر وا ملاح
طیاره‌نک منافعی واعمال طبیعته‌ده استعمالی جمله‌نک معلومیدر ایمدی حریر خامده دخی
ملح طیارک وجودی ظاهردر نفع ایله نقوعنده طبخنده منحل اولور ایمدی حریر خامک
نقوعنده وطبخنده منفعت تام اولدر مع هذا اطبادن جم غفیرک استعمالی طبیخ الحریرده
منفعت وجودینی تأیید ایدر لکن لازمدرکه دود القز قوزاقلغی صاروب تمام اولدقدن اوچ کون

کون مرو دینده اخذ اولنوب ومقراص ایله کسوب بوجکنی اخراج ایدوب واوزرینه برقات
غشاسی وایجنده بوجکی ملاصق اولان غشاسی ازاله اولنه زیرا اول غشا لرده اجزاء متعفنه
وارد رمنوال محرر اوزره اخذ اولنان طبیخ حریرده حل طیار رنا خود انکار اولنمز بعضیلر شفقت
مزبوره یی انکار ایدوب دیمشلرکه حریردن نفع وطبخلر بعضی اجزاء نافعه نك انحلالی واقع ایسه
غایة الغایه قلیل اولدیغنده اشتباه اولنماز اما حریرده اولان اجزاء عفنه نك کثرتی که زائحه سندن
مشاهده در طبخ ونقوعنده انحلالی دخی انکار اولنمز زیرا رایحهٔ مزبوره انلرده دخی وارد را عدی
اولی اولان معجون القرمز بلا حریر عمل اولنمش شراب التفاح القرمزی ایله عمل اولنمقدر **معجون**
لطفیقانته مفرح القلوب در حفقانه بالخاصه نافعدر صنعتی بودر سفوف لطفیقا نته
لجالینوس ایکی درهم عظم قلب الایل نصف درهم قشر الاترج السکری بر بچق خمیرهٔ زهر القرنفل
وخمیرهٔ زهر تا المندولا برو وقیه ماء بادر نجبویهٔ المرکب ایکی بچق درهم اخذ اولنوب بروقیه
شراب القرنفل ایله معجون اولنه مقدار استعمالی اوچ درهمدر کونده اوچ دفعه جلاب المفرح
ایله استعمال اولنه **معجون للسیلان المنی** کثرت احتلام وسیلان منی نك انوا عندن
استعمال اولنور صنعتی بودر بزر فنجنکشت وبزر البنج هر برندن بر درهم کافور ایکی درهم
عرق السوس درت ثلث درهم خمیرهٔ زهر نیلوفر اوچ وقیه اخذ اولنوب شراب نیلوفر ایله
معجون اولنه مقدار استعمالی ایکی درهمدن اوچ درهمه وارنجه کونده ایکی دفعه استعمال ایدوب
اوزرینه ماء الجبن الفولاذی استعمال ایده لر بو اثناده موضع کلی وخصیه لره دهن بزر البنج المغصوب
طلاء اولنه **معجون للصدر** سعال وضیق الصدر و دبو امثالنه نافعدر صدرو قصبة
الریه یی بلاغم لزجه دن تنقیه ایدر صنعتی بودر الکدن بچکردکلنش زبیب والکدن بچمش کلبا شکر
وشراب برسیا وشان هر بریندن درد ردوقیه سکر النبات اوچ وقیه سفوف کثیرا البارده
نصف وقیه دوح الکبریت یکرمی بش قطره اخذ اولنوب معجون اولنه **آخر** منافعی جمیله ماسبق
کبیدر صنعتی بودر دهن الکبریت اوچ وقیه دارچین بر درهم زنجبیل درت ثلث درهم زعفران
ایکی درهم مسك الثی حبه عسل منزوع الرغوه الثی وقیه اخذ اولنوب معجون اولنه مقدار
استعمالی اوچ درهمدر کونده ایکی دفعه استعمال اولنه **آخر** منافعی ماسبق کبیدر صنعتی بودر
ماء الشعیر ایله مستخرج حب الصنوبر بر وقیه خمیرهٔ الورد الاحمر ایکی وقیه لعوق الصحه وشراب
برسیا وشان اوچر وقیه اخذ اولنوب قانون اوزره معجون اولنه **معجون مصروعین** مرض
صرعه ادویهٔ مختاره دندر صنعتی بودر دبل الابیض الطاوس المجفف واصل فاوانیا الذکر ایکیشر
وقیه اصل الفو بر وقیه بزر فاو انیاء المقشر اوچ وقیه کراویا نصف وقیه اخذ اولنوب عسل
الخلیل الجبل ایله معجون اولنه مقدار استعمالی ایکی درهمدن اوچ درهمه وارنجه **معجون نیلوفری**
مواد حارهٔ رقیقه یی تغلیظ ایدوب وانزال نشاءت ایدن عللرین اکثرینه نافعدر مبرد ومقوی
عللی منا ندر علی الخصوص حرقت بولدادویهٔ مختاره دندر صنعتی بودر خمیرهٔ نیلوفر اوچ وقیه
حب الکبیر وخمیرهٔ حب السکری بر وقیه بزر الخس بر بچق وقیه اخذ اولنوب بعد الدق شراب
نیلوفر ایله مزج ایدوب الکدن بچوره لر بعده اصل نیلوفر المسحوق ایکی درهم سفوف کثیراء
البارده بر بچق درهم اخذ ومحکم مزج ومعجون اولنه مقدار استعمالی اوچ درهمدر کونده
اوچ دفعه بر قدح مرق جوجه ایله ویره لر **معجون یحد البصر** بصره مضرتی ویرمده ادویهٔ
شریفه دندر صنعتی بودر عصارهٔ سذاب وعصارهٔ جلدونیا دردر وقیه عسل مصفا بر رطل

اخذ اولنوب شراب قوامنه کلنجه طبخ ایدوب ایچینه فقاع اقراجیا ایکی وقیه بزر الرازیانج الثی
درهم دارچین وکبابه وقرنفل وبیبا سه ودار فلفل هر بریندن بر درهم اخذ اولنوب ودق
اولندقدنصکره ضم ومعجون اولنه مقدار استعمالی اوچ درهمدر کونده ایکی دفعه استعمال اولنه

الفصل الخامس في المعاجين الملينة والمسهلة

معجون آبق ابن ماسویه نکدر مرة الصفراء ومرة السودایی کذلك بلاغم مالحه یی تنقیه ایدر لهذا جرب
وتوبا وبرص اسود وسرطان امثالی مواد مزبوره دن متولد اولان عللرده عجیب النفعدر
حمای دبعه مطبوخ جربوا اسود یاخود نقوع خربق ایله ویره لر صنعتی بودر هلیلج اصفر اوتوز
ایکی درهم کابلی وشعیر هندی وراوند هر برندن اون التی درهم غاریقون وشحم حنظل
وبسفایج هر برندن اون سکز درهم افسنتین وحاشا وسناء مکی هر برندن سکز درهم
زهر البنفشج اون بش درهم افتیمون اون التی درهم انیسون وبزر رازیانج وورد احمر الثیش
درهم اجاص شامی المقشر عدد زبیب منزوع العجم قرق سکز درهم اخذ اولنوب بعد الدق
ضیق الفم بر ظرفه قونلوب اوزرینه یوز درهم عصارهٔ الشاهترج وعنرا یره جك مقدار ماء الجبن
القا اولنه بعده ظرفك اغزی محکم سد اولنوب مواضع فاتره ده بش کون ترك اولندقدن
صکره بر مقدار طبخ بعده محکم ترك اولنوب تصفیه اولنه بعده مصفای مزبوره یوز الی درهم
سکر ابیض حل اولنوب معجون قوامنه کلنجه طبخ اولنه بعده مقوم مزبوره اون التی درهم
ترنجبین واوتوز ایکی درهم عسل خیار شنبر وقرق درهم لحم التمر هندی النحول الحاق اولنوب
مراد اولنان قوامه کلمك ایچون بر مقدار دخی طبخ اولنه بعده سقمونیا محمودی اون ایکی درهم
هلیلج اصفر وکابلی وشعیر هندیه هر برندن درت درهم بلیلج واملج وراوند چینی و بزر
شاهترج اوچر درهم انیسون وسنبل هندی ایکیشر درهم مسحوقا الحاق ومعجون اولنه مقدار
استعمالی اوچ درهمدن التی درهمه وارنجه معلوم اولهکه اطریفل فارسینك طبخنده ذکر اولنان
قاعدهٔ جیده ترکونتر کرکدر معلوم اولورلکن اندن دخی اولی واجود طریق اولدر که راوند وغاریقون
وحنظل وبسفایج وسناء مکی اخذ اولنوب یوز درهم عصارهٔ الشاهترج واو جیوز درهم
ماء الجبن ایله مواضع حاره ده بر کون یاخود ایکی کون نقع اولندقدن صکره بر مقدار طبخ اولنوب
عصر اولنه بعده بو صورتی تکرارا جیوز درهم ماء الجبن ایله بر کون نقع اولندقدن صکره
بر مقدار طبخ اولنوب عصر اولنه وبو ایکی عصاره لر جمع اولنوب حفظ اولنه بعده هلیلج اصفر
وکابلی وشعیر هندی وافسنتین وبنفشج وبزر رازیانج وانیسون وورد واجاص وزبیب
جریشا دق اولنوب التیوز درهم ماء الجبن ایله بر کون نقع اولندقدن صکره طبخ اولنه محکم فرك
وعصر اولنوب عصاره سی سابق الذکر اولان عصاره یه الحاق وبیاض البیض ایله تصفیه دن
صکره یوز الی درهم سکر ابیض ایله حل اولنوب معجون قوامنه کلنجه طبخ اولنه بعده ترنجبین
وعسل خیار شنبر ولحم التمر هندی وبعده سائر ادویهٔ مسحوقه الحاق ومعجون اولنه معلوم
اولهکه مطبوخ مزبور بیاض البیض ایله تصفیه اولنمله معجونك حدت اسهالی زائل اولوب
مغص ایراثندن امین اولنور **معجون اترج المسهل** صفرا وبلغمی اسهال ایدر سائر منافعی
دواء قرطم کبیدر صنعتی بودر قشر الاترج المربی وخمیرهٔ زهر لسان الثور البستانی وخمیرهٔ
زهر لسان الثور البری وخمیرهٔ بنفشج هر بریندن بش درهم سفوف کثیراء البارد و
سقمونیاء محمود هر بریندن درت درهم تربد التی درهم اخذ اولنوب سقمونیا وتربد ناعما

سحق اولنمش قدن صكره امياه مفرحه ايله حل اولنمش ومعجون قوامنه كتورلمش يوز درهم سكر
ابيض ايله معجون اولنه كاه اولوركه بو نسخه يه بش درهم سناء مكى الحاق ايدوب وزياده جبر
قوام ويرمكله جوارش ايدوب هر دانه سى درت درهم اولمق اوزره قرصلر ايدرلر بو صورتده
حماى عتيقه وماليخوليايه عظيم الفائده عد ايدرلر **معجون اجاص** نقولاوسه نسبت
اولنور دواء الاجاص دخى ديرلر مواد حاده وصفراويه يى تنقيه ايدوب عضولرده مواد محترقه دن
ناشى اولان سوء مزاج حاريتى تعديل ايدر كذلك كثرت صفرادن متولد اولان حميات دائمه
دائره ده ممدوح الاستعمالدر كذلك مجاريى اذلاق ومواد كثيره يى رقيق ايله تنقيه
ايلديكندن صدر وكلى ومثانه علتلرينه زياده مناسبدر صنعتى بودر اجاص حلو شامى
يوز عدد اخذ اولنوب قدر الكفايه ماء القراح ايله حلاوتى حاصل ايدنجه طبخ اولنه قدن صكره
اجاص مزبوره برمقتيجه اكلدن سوزمك ايله لبنى اخذ اولنوب شمسده ياخود حرارت خفيفه ده
قوام مناسبه كتوريلوب حفظ ايدرلر بوكه دواء الاجاص الساذج ديرلر بعده مزبورك طبيخى
اولان مائيه درت درهم زهر البنفشج الحاق وبر مقدار طبخ ايتدكدن صكره تصفيه ايدرلر بعده
مصفايى مزبور ايله ايكيوز درهم سكر حل اولنوب معجون قوامنه كلنجه طبخ اولندقدن صكره
لحم اجاص مزبوردن يوز درهم عسل خيارشنبر لحم التمر هندى المنخول هر برندن سكز
درهم الحاق ومزج اولنه بعده صندل ابيض وصندل احمر وطباشير هندى وراوند چينى
ودارچينى هر برندن اوچ درهم ورد احمر وبنفشج وبزر بقلة الحمقا وبزر هندباء بستانى
وزرشك ورب السوس وكثيرا ايكيشر درهم لبوب اربعة البارده هر برندن بر درهم
اخذ اولنوب ناعما سحق والحاق اولنه بعضيلر سكرى طبيخ الاجاص ايله حل اتميوب بلكه
بنفشجى اون ايكى درهم اخذ ايدوب يوز اللى درهم ماء القراح ايله طبخ ايدرلر بعده
تصفيه ايدوب مصفاى مزبورك بر مقداريله خيارشنبر وتمر هندينك لبلرينى اخراج
ايدوب ماباقيسى ايله سكرى حل ايدرلر بعده لب خيارشنبرى ولب تمر هندينى ولب الاجاص
سكر محلوله الحاق ايدوب قوام مناسبه كلنجه طبخ ايدرلر وبو نسخه يه الحاق اولنان لحم
الاجاص المنخولى اجاص طبيخندن اخراج اولنمش اولماسى اولى واجود عد ايدرلر بعضيلر
بو معجون مزبورى مقدار استعماله فى الجمله قلت كلمك ايچون سكرى يوز اللى درهم اختيار
ايلمشلر شاراس نام طبيب معجون مزبورك مقدار استعماله قلت ايچون راوند سكز
درهم الحاق ايدوب مسحوقا الحاق اولنان اون ايكى درهم بنفشج يرينه سكز درهم
تخم البنفشج وضع ايدر كذلك بزر هندبا وبزر بقلة الحمقا وزرشك وكثيرايى طرح
ايتمشدر كه بونلرك تبريد وتفتيحى افاده ازدياد اولنان راوند وتخم بنفشج كفايت
ايدر كذلك صندل ابيضك وطباشيرك صحيحلرى بولنماز لكن صندل ابيض مقامنه صندل
اصفر وطباشير مقامنه ناب الفيل قايم اولوردى ونسخه سنده صندل اصفر وناب الفيل
وضع وتحرير ايتمشدر الحاصل طبيب مسفور زهر البنفشج الحاق وطبخ اولنمش طبيخ الاجاص
ايله ايكيوز درهم سكر ابيضى معجون ملايم قوامنه كلنجه طبخ ايدوب لحم اجاصى ولحم تمر هندى
وعسل خيارشنبرى ماسبقده تحرير اولنان وزن اوزره الحاق وقوام مناسبه كلنجه
تكرار طبخ ايتدكدن صكره راوند چينى وتخم البنفشج هر برندن سكز درهم ورد احمر
وصندل اصفر وصندل احمر وبراده ناب الفيل ورب السوس هر برندن اللى درهم

لبوب

لبوب اربعة البارده هر برندن بر درهم اخذ اولنوب سحق ناعم ايله مسحوقا الحاق ايدر
مقدار استعمالى درت درهمدن التى درهمه وارنجه دك اما كاه اولوركه سكز درهم ويريلور
منفردا ياخود سائر معاجين مسهله ايله ياخود مايحات مناسبه ايله ويرهلر كاه اولوركه
بو معجونك هر يوز درهمنه درت درهم سقمونيا مسحوقا الحاق ايدوب كثرت صفرادن
متولد اولان حميات دائره ده استعمال ايدرلر **معجون اسقف** ابن ماسويه يه نسبت
اولنور مواد صفراويه وبلغميه يى تنقيه ايدر رياح عمق اعضادن جذب وتحليل ايدر اوجاع
مفاصل واوجاع وركه واوجاع ظهر واوجاع حالبين وقولنج امثالنه مناسبدر كلى ومثانه يى
تنقيه ايدر حاجى پاشا مرحوم باهى زياده ايدر ديو تحرير ايتمشدر صنعتى بودر تربد وسقمونيا
بشر درهم فلفل ابيض وفاقوله هر برندن اوچ مثقال زنجبيل ودارچينى وانيسون وبسباسه وقرنفل و
جوز بوا هر برندن بر مثقال سكر ابيض الملتمس درت درهم اخذ اولنوب ناعما دق اولندقدن صكره مجموعنك
مثلى عسل منزوع الرغوه ايله معجون اولنه مقدار استعمالى ايكى درهمدن درت درهمه وارنجه بعضيلر
عسل ايله معجون ايتميوب اللى درهم سكر الحاق ايله سفوفا استعمال ايدرلر بعضيلر دخى عسل يرينه سكر
اخذ ايدوب زياده جه قوام ويرمكله جوارش ايدرلر معلوم اوله كه اشبو تحرير اولنان نسخه حاجى پاشا
مرحومك شفاسنده تحرير اولنمشدر لكن اوستادمك استادى السيد محمد البتليرى طب جالينوسيه ده
دربئ وافره صاحبى بركسه در نقل ايدر ايشتمكه شفاده تحرير اولنان اسقف معجونى نسخه سنى
كوردم كه اركانى بنده اولان نسخه دن زياده بنده اولان نسخه نك سهو نساخ ايله نقصانى نه
ذاهب اولوب بو معجونى شفا نسخه سنه كوره عمل ايتمكه باشلدم اما بنده اولان نسخه يه كوره
عمل اولنان معجونك منافعنى اننه مشاهده اولنمادى بلدم كه بنم بو معجونده مجرب ومشاهدم اولان
منافع بنده اولان نسخه نك هيئة تركيبيه سنه مستتبع ايمش اول نسخه بودر سقمونيا وتربد ابيض
التيشر درهم قرنفل ودارچينى وزنجبيل واملج وجوز بوا وبسفايج هر برندن ايكى بچوق درهم سكر
ابيض اللى درهم اخذ اولنوب ناعما دق وسفوف اولنه مراد اولنورسه سكسان درهم عسل منزوع
الرغوه ايله معجون ياخود سكر ايله جوارش اولنه **معجون بنجاعوغون** معناسى مسهل اخلاط
الاربعه ديمكدر جميع اخلاطى اسهال ايدوب بدنى تطهير ايدر هر امراضه نافع وهر طبيعته مناسبدر
ايارجات مقامنه قايم اولور صنعتى بودر اصل حربوا اسود سكز درهم بسفايج فستقى يكرمى درت
درهم اسارون وراوند چينى اون ايكيشر درهم غاريقون وسناء مكى سكز درهم اخذ ودق
اولنوب قدر الكفايه ماء القراح ايله ثلثى زائل اولنجه طبخ ايدوب بعده چلا يكرمى درت درهم تربد
ابيض اون التى درهم سقمونيا مدبر سكز درهم انيسون وكشنيز مدبر وجوز بوا هر برندن درت
درهم اخذ وبعد السحق مطبوخ مذكور ايله معجون ايدرلر مقدار استعمالى ايكى درهمدن اوچ درهمه وارنجه
معجون خيارشنبر ملينات لطيفه دندر صفراى تنقيه ايدر وبطنى اعتدال ايله تليين ايدر
على الخصوص اعتقال بطن يبوست طبيعتدن نشأت ايتمش اوله زياده مناسبدر مشروبات
ملينه واحتقانات الحاق اولنور صنعتى بودر اجاص حلو شامى اون التى درهم زهر البنفشج بر بچق
قبضه اخذ اولنوب يوز اللى درهم ماء القراح ايله نصفى زائل اولنجه طبخ وتصفيه دن صكره مصفايه
اون التى درهم ترنجبين حل ايدوب تكرار تصفيه دن صكره مصفايه عسل خيارشنبر قرق سكز
درهم لب التمر هندى المنخول وسكر النبات وفانيد هر برندن سكز درهم الحاق ايدوب جيد
مزج ونار لينه ده رطوبت زائده سى زائل اولندقدن صكره اون التى درهم شراب البنفشج واوتوز ايكى درهم

خيرة البنفشج الحاق وحفظ ايده لر مقدار استعمالی عسل خیارشنبر کبی سکز درهمدن اون
ایکی درهمه وار بخه احتقانلرده اون التی درهمدن یکرمی درت درهمه وار بخه بعضیلر خيرة البنفشج
بدلنه شراب البنفشج وضع ایدرلر تاکه معجون مزبور احتقانا نافع یاخود بعضی مشروبا نه حل اولنه لر
خيرة البنفشجدن بعضی اجزاء غلیظه قالیه **معجون دیاقاتلیقون** نیقولاوس نام طبیبه
نسبت اولنور معلوم اوله که لغت یونانیده لفظ دیا دواء معناسنه وقاتلیقون مسهل الکل معناسنه در
معنای مزبور بو دواده موجود اولمغله دیاقاتلیقون تسمیه اولنمشدر زیرا بدن انسانده اولان
مواد موذیه نک کلیسنی اسهال خفیف وتلیین لطیف ایله تنقیه ایدر کذلک اعضای باطنه ده
واقع اولان سده لرک جملهسنی تفتیح ایدر لهذا انواع حمیات کرک نائبه وکرک لازمه اولسون
غایة الغایه انسب ومأمون الغائله اولان دوالردندر کذلک دستطاریا وذرب حمره وامعا
اصحابنه تنقیه اقتضا ایلدکده ویریلور دهرسنه وهر مزاجه مناسبدر حوامله دخی ضرر اصابت
ایتدرمکسزین تنقیه ایدر دیرلر لکن حواملده اولی اولان ابتداء حملدن اوچ ایی مرور ایتدکدن
ویرلیه کذلک یدنجی ایدن صکره ویرلیه صنعتی بودر بسفایج فستقی التی درهم بزر رازیانج
سکز درهم اخذ اولنوب بعد الدق سکز یوز درهم ماء القراح ایله اون ایکی ساعت نقع دن
صکره درت یوز درهم قالنجه طبخ اولنه بعده تصفیه اولنوب مصفایه درت یوز درهم سکر
ابیض وایکی درهم نبات حموی وایکی درهم فانید شیخجی حل اولنوب شراب قوامنه کلنجه
طبخ اولنه فتدن صکره عسل خیارشنبر ولب تمر هندی المحلول هر برندن اوتوز ایکی درهم
الحاق اولنه اگر قوامنه حلل کلور ایسه بر مقدار دخی طبخ ایده لر بعده سناء مکی اوتوز ایکی درهم
راوند چینی وزهر البنفشج وبسفایج مجفف وانیسون هر برندن اون التی درهم عرق السوس
محکوک ایکی درهم لبوب اربعة البارده هر برندن درت درهم اخذ اولنوب ناعما دق وسحق
اولندقدن صکره بالاده ذکر اولنان شراب ایله معجون اولنه مقدار استعمالی درت درهمدن التی
درهمدن سکز درهمه وار بخه بعضیلر بزر رازیانجی طرح ایدوب بسفایجی منفردا طبخ ایدرلر
ودیرلرکه بزر رازیانج بسفایجی اصلاح ایچوندر لکن حین طبخده بزر رازیانجک قوة افاویهسی
زائل اولور واجزاء دهنیهسی جرمنده قالوب مطبوخ مخل اولمز ایمدی بزر رازیانجدن بسفایجی
اصلاح امیدا اولنمز مع هذا بسفایجک مصلح حقیقیسی انیسوندر که نسخه معجونده موجوددر
وبعضیلر دخی سفوفده ادخال اولنان بسفایج مجففی اخراج ایدوب بدلنه مثلی بسفایج طری
اخذ ایدوب طبخ اولنان بسفایجه الحاق ایدرلر یعنی الی درهم بسفایج مقامنده التمش
التی درهم بسفایج طبخ ایدرلر بعده سفوفده بسفایج الحاق ایتمزلر ودیرلرکه بسفایج مجفف
هر نقدر ناعما سحق اولنسه معجونه الحاق اولندقده بعضی رطوبتی تنشف ایدوب تهییج ایدر
بو صورتده معجونک بعضی اجزاسی غلیظ وبعضی اجزاسی ناعم اولوب مستوی القوام اولمز
مع هذا بسفایجک جرمی چندان مستعمل دکلدر ولهذا سفوفده الحاق اولنیوب مطبوخا اولنمی
مناسبدر فرانسه اطباسندن شاراس نام طبیب مطبوخدن التی درهم بسفایج زیاده
ایلدیکندن ماعدا سفوفده دخی بسفایج مجفف بدلنه اون التی درهم راوند چینی زیاده ایلدی
یعنی التمش التی درهم بسفایجی اون ایکی درهم بزر رازیانج ایله طبخ ایدر کذلک اجزاء سفوفیه
نسخه سنده راوند چینی اوتوز ایکی درهم اخذ ایدر کذلک شکوفه واوراق واغصان واصول
معجونک منافعی تخم جامه دیو دهر بنفشج بدلنه تخم البنفشج وضع ایدر کذلک طبیب

مسعود

مسعود بو معجونک شرابنه نبات ایله فانید اضافه ایلمز فی الواقع بر وجه سکر ایکی درهم نبات
وایکی درهم فانید اضافه اولنوب فائده امیدا اولنمز امور مستحسنه دندر **معجون دیافنیقون**
ابن ماسویه نک کتابنده حمیات مرکبه ده نافعدر صفراوی وبلغم غلیظی اسهال ایله اخراج ایدر قولنج
ووجع امعا واحشایه نافعدر صنعتی بودر یگرمی درت ساعت خل الحاذق ایله نقع وطبخ
اولنوب المکدن کچمش لحم التمر یوز درهم سکر فانید الّی درهم لوز حلو اوتوز درهم تربد مجوف
اوتوز بش درهم محموده مشویه یگرمی درهم زنجبیل ودارفلفل وسذاب یابس ودارچینی وانیسون
وبسباسه وعود هندی وبزر الرازیانج ودوقو وخولنجان ایکیشر بچق درهم عسل النحل یوز التی
درهم اخذ اولنوب قانون اوزره معجون اولنه مقدار استعمالی درت درهمدن التی درهمه وار بخه
معجون سناء مکی نیقولاوس کتابنده امراض سوداویه نک انواعنه علاج کافیدر صنعتی بودر
سناء مکی یگرمی درت درهم بندق مقشر الی عدد حریر محرق ایکی درهم حجر ارمنی بر درهم
لاجورد بدخشانی اوچ درهم دارچینی سیلانی سکز درهم سکر نبات قرق سکز درهم قرنفل
وخولنجان وفلفل وسنبل هندی وبزر ریحان وقاقله وزعفران وزنجبیل وزرنباد ودهن البلیلج الجبل
ودار فلفل ایکیشر درهم اخذ اولنوب بعد الدق سفوف اولنوب یوز قرق سکز درهم عسل
منزوع الرغوه ایله معجون اولنه مقدار استعمالی بش درهمدن یدی درهمه وار بخه **معجون غوتغیا**
سراطباء حاصه صالح افندینک مختاریدر علل افرنجیه ده ووجع مفاصل وانواع اوجاعده وعلل
نوازلده وحمیات مرکبه لرده خصوصا حمی ربع وخمسده ادویه مجربه دندر امراض جلدیه نک اکثرینه
سریع التأثیر بر دواء لانظیردر صنعتی بودر معجون مفرح صندلینی اون التی درهم عسل خیارشنبر
بش درهم غوتغیا اون درهم دارچینی سیلانی ایکی درهم اخذ اولنوب قانون اوزره معجون
اولنه مقدار استعمالی بر درهمدن بر بچق درهمه وار بخه **معجون فلغماغوغون** معناسی مسهل
بلغم دیمکدر غورجیتانوس نام طبیبکدر صفرا ایله مرکب بلغمی اولان حالرده منافعی کثیردر
امعاده وریده اولان محترق وخام بلغمی اسهال ایدر صنعتی بودر اصل الراسن سکز درهم
بسفایج وحب النیل اون التیشر درهم حاشا وکمادریوس وکمافیطوس وزوفاء یابس بر
قبضه انیسون ورازیانج هر برندن درت درهم زهر اسطوخودوس وزهر قسطران وزهر نرجس
وزهر جیوفاریقون هر برندن نصف قبضه ماء قسطران ایله بونلری طبخ وتصفیه دن صکره
ایکیوز درهم رب العنب وعصیر سفرجل وعصیر الورد هر برندن یوز درهم غاریقون اون
التی درهم تربد ابیض یگرمی درهم سناء مکی یگرمی درت درهم اسارون اون ایکی درهم
محموده مدبره التی درهم قرنفل ودارچینی وزنجبیل هر برندن درت درهم ترنجبین ابیض
یوز درهم سکر طبرزد اوتوز ایکی درهم اخذ اولنوب قانون اوزره معجون اولنه مقدار
استعمالی درت درهمدن التی درهمه وار بخه **معجون ملین** دیاقاتلیقونه مشابهدر لکن مجاری
ازلاقده اندن زیاده مجددر مواد صفراویه وبلغمیه وسوداویه یی بلا مغص ولا تعب تلیین خفیف
ایله تلیین ایدر حمیات مادیه اصحابنه کذلک ذات الجنب وسائر علل صدریه اصحابنه تنقیه اقتضا
ایلدکده سائر ملیناتدن اهون واوفقدر مواد حارهدن نشأت ایدن علل کلی ومثانه واعتقال
بطنده دخی زیاده مناسبدر صنعتی بودر شعیر منقی وبسفایج محکوک وسناء مکی وزبیب منزوع
العجم هر برندن اون التی درهم عناب وسبستان وتمر هندی واجاص ملفوظ النواة هر برندن
سکز درهم ریحان بری اون ایکی درهم بنفشج طری وپرسیاوشان بورجقنه عرق السوس

دوت درهم اخذ اولنوب طقوز يوز درهم ماء القراح ايله كما ينبغي طبخ وتصفيه اولندقدن صكره
مصفايه ايكيوز درهم سكر حل اولنوب معجون قوامنه كلنجه طبخ اولنه بعده عسل خيارشنبر ولحم
التمرهندي المحلول ولحم الاجاص وحميرة البنفشنج وسناء مكي مسحوق هر برندن التي درهم
راوند چيني مسحوق وانيسون هر برندن سكز درهم الحاق ومعجون اولنه مقدار استعمالي دوا يا قاليقن
كبيدر معلوم اوله كه كتب اقرابادينده بو معجونك نسخ كثيره سي تحرير اولنمشدر لكن تحرير
اولنان نسخه سي شارس نام طبيبك نسخه سيدر كه جمله دن اجود واستاد انه اوله نجيفون اشيانه
معلومدر على الخصوص طبخنده تقيد واهتمام اولنه مثلا شعير مقشر بعد الغسل ماء القراح جزوى
طبخ اولنوب ماء مزبور اخراج وازاله اولنه بعده بسفايج بعد الحك دق اولنوب شعير مزبور ايله
معا كما ينبغي طبخ اولندقدن صكره اثمار مزبوره الحاق اولنوب ربع ساعت طبخ اولندقدن صكره
ريحان بري وعرق السوس وبرسياوشان اضافه اولنوب مرة قليله ده ناردن تنزيل اولنه
وبرودتنه قريب اولنجه ترك ايدوب محكم عصر ايدهلر بعده سناء مكي ايكي دفعه ده
الى درهم مقداري ماء صافي ايله طبخ وعصر اولنوب عصارهسي عصارهء سابقه يه الحاق اولنه
بعده سكر الحاق اولنوب بياض البيض ايله تصفيه دن صكره نار لينده معجون قوامنه كتوريلوب
حارا ايكن عسل خيارشنبر وامثالي الحاق اولنوب قارشدرلر وبرودته قريب اولدقده
راوند امثالي ادويه مسحوقه الحاق ومعجون اولنه **آخر** بودخي منافعده ما سبق كبيدر لكن احتقانلره
استعمال اولنمق ايچون تركيب اولنمشدر صنعتي بودر بسفايج اوچيوز درهم ورق الخبازى
وورق الخطمي وورق البنفشنج وحشيشة الزجاج وريحان بري وشيح الربيع هر برندن درت
قبضه زهر البابونج واكليل الملك ايكيشر قبضه اخذ اولنوب اولا بسفايج دن قوقابيك بشيوز
درهم ماء القراح ايله برساعت مقداري طبخ اولندقدن صكره سائر حشايش الحاق اولنوب نصف
ساعت مقداري دخي طبخ اولنه بعده عصر وتصفيه اولنوب بيك يوز درهم عسل منزوع الرغوه
ايله معجون قوامنه كتوريلوب درت يوز درهم لحم اجاص المحلول وايكيوز درهم عسل خيارشنبر
وايكيوز درهم لحم التمرهندي المحلول الحاق اولنوب تكرار نار لينده معجون قوامنه كتوره لر بعده فاشرا
وسورنجان وعرق السوس وسناء مكي وتراجيبولا وبزر البنفشنج وانيسون يكرمي بشر درهم
راوند وغاريقون هر برندن يتمش ايكي درهم مسحوقا الحاق اولنوب معجون اولنه حين استفاده
مطابخ مناسبه ايله درت درهمدن سكز درهمه وارنجه الحاق اولنوب ادهان مناسبه وسكر
اضافه سيله احتقان اولنه **معجون ملين آخر** ابدان ضعيفه يه حفظ صحت ودفع علت ايچون
استعمال اولنور بلا مغص ولا تعب بطني تليين ايدر وقت الضحى دن مقدم استعمال اولنه محافظه يه
حاجت يوقدر صنعتي بودر عسل الخيارشنبر كه اول آنده استخراج اولنمش اوله اوچ وقيه جلابا
وكراويا اوچر درهم شراب التفاح المسهل اوچ وقيه اخذ ومحكم مزج اولنوب معجون اولنه
مقدار استعمالي اوچ درهمدر هر كون استعمال اولنه **معجون مسهل** مواد فاسده نك هر نوعني
اسهال ايدر على الخصوص حيات وديدانك انواعيني قتل واخراج ايتمكده لا نظير اولان دوالردندر
صنعتي بودر بزر خراساني اوچ درهم جلابا درت ثلث درهم كراويا ثلثان درهم معجون الملكي
درت وقيه شراب الورد وغاريقون بر ربعي وقيه اخذ اولنوب صنعت اوزره معجون اولنه
مقدار استعمالي التي درهمدر على الريق استعمال اولنه **معجون مسهل الملوكي** امراض بارده نك
جملهسنده استعمال اولنور وجوده زحمت ويرمكسزين سهولت ايله تنقيه ايدر قوه نفسانيه يي

زياده

٤٣٣ زياده ايدر اشتهايي اچوب دماغي اصلاح ايدر مغز وانفع اولان دا نجدكي بهر خيار ازاله ايدر رياح
غليظه يي تحليل ايدوب اضطراب قولنج دفع وازاله ايدر صنعتي بودر الككدن كچمش تربد وزنجبيل
ايكي وقيه دانيتانج السقمونيا بر وقيه معجون القرمز نصف وقيه وبرداج وقرمور الطرطير ايكيشر
درهم دهن الدارچين يكرمي قطره دواء تربد وزنجبيل ايله معجون اولنه مقدار استعمالي بر درهمدن
ايكي درهمه وارنجه **معجون ورد** نقولاوس نام طبيبك مختاريدر مواد صفراويه يي اسهال
ايدر اوجاع مفاصل وصداع ودوار وسدر ورمد امثالي مواد حاره دن متولد اولان
علتلره مناسبدر صنعتي بودر عصارة الورد وسكر ابيض هر برندن يوز قرق درهم اخذ
اولنوب بعد التصفيه معجون قوامنه كلنجه طبخ اولنه قدندن صكره صندل ثلاثه هر برندن التي
درهم طباشير اوچ درهم سقمونيا ومن ترانجبين ايكي درهم كافور ايكي درهم مسحوقا الحاق
ومعجون اولنه مقدار استعمالي ايكي درهمدن درت درهمدن سكز درهمه وارنجه دركن بو نسخه دخي
دخي طبا كونا كون اتخاذ ايتمشلردر از جمله صندل اكا اوچ درهم اخذ وطباشير برلنه مصطكي وضع ايدوب كافوري

الباب الخامس في الايارجات والاطريفلات والترياقات والمعاجين المخدره وهو مشتمل على اربعة فصول

الفصل الاول في الايارجات **ايارج روفس** بلغم ومرة السوداي
اسهال ايدر داء الثعلبه نافعدر جليل القدر بر دوادر صنعتي بودر شحم حنظل يكرمي مثقال
كمادريوس اون مثقال سكبينج وجاوشير وسليخه سكزر مثقال بزر كرفس وراوند
وفلفل ابيض واسود بشر مثقال دارچين واسطوخودوس وزعفران وجعده ومرصافي هر برندن
درت مثقال عسل منزوع الرغوه در تيوز يكرمي اوچ درهم صنعت اوزره معجون اولنه
ايارج فيقرا جالينوس فاضلك مختاريدر مسهل المرمناسنه دردر ايارج دواء الهي و
اصلاح اولنمش مسهل ديمكدر لفظ فيقرا آجي معناسنه در مواد لزجه يي قطع ايدوب رأس و
معده وامعاده متولد اولان رطوبتي ازاله ايدر كبد وطحال وماساريقانك سددلريني تفتيح
ايدر دم طمثي ودم بواسيري سيلان كتوروب بونلرك احتباسندن ناشي صعود ايدن ابخره يي
دفع ايدر صنعتي بودر عود بلسان واسارون ودارچين وسنبل هندي ومصطكي وزعفران
هر برندن التي درهم صبر اسقطوري يوز درهم اخذ ودق اولنوب سفوف اوله لكن مناسب
اولان مصطكي وزعفران وصبري على حده دق اولندقدن صكره وزن اولنمقدر بعده در تيوز
يكرمي درهم درت درهم عسل منزوع الرغوه ايله معجون اولنه مقدار استعمالي نصف درهمدن
بر درهمه وارنجه احتقاناته درت درهمدن سكز درهمه وارنجه استعمال اولنه **ايارج فيلاغوريس**
ماليخوليايه علاج كافيدر حجاب دماغي تنقيه ايدر كيموسات غليظه ولزجه اوضيه يي اخراج ايدر
صنعتي بودر خربق اسود وقراسيون واسطوخودوس وكاشفطوس وكمادريوس وفطراساليون
ومجده وزراوند مدحرج زعفران وجنطيانا وكبابه بوزيدان وسادج هندي واسارون وحماما
ودارچين وسنبل ومر ومو وفلفل وحب بلسان واسقورديون وسليخه وفقاح الاذخر وهيوفاريقون
وسنبل هندي هر برندن ايكي درهم غاريقون وافتيمون وبسفايج وشحم حنظل اوچر درهم صبر
اسقطوري يتمش ايكي درهم عسل منزوع الرغوه در تيوز اوتوز سكز درهم اخذ اولنوب صنعت
اوزره معجون اولنه **ايارج لوغاذيا** نيقولاوس كتابنده امراض مختلفه اصحابنه نافعدر صرع و
ماليخوليا وسبات ولقوه وتشنج وفالج وثقل اللسان وصداع عتيقه وشقيقه وامراض معده وكبد
وطحال ورحم نافعدر وجع مفاصل وعرق النسايي دفع ايدر امراض كلي ومثانه يه علاج تام

ودواء ما الکلا مدر بولی وطمثی ادرار ایدر سموم قاتله‌یه مقاوم اولور لدغ عقرب وافاعی‌یی
دفع ایدر جذام وسرطان وجرب وامراض جلدیه‌نک اکثرینه نافعدر صحتی حفظ ایدوب وجمیع مزاجی
اصلاح ایدر صنعتی بودر شحم حنظل بسفایج ایکیشر مثقال افتیمون وجعده ومازریون بر ر مثقال والتیشر حبه
افسنتین ومرصافی بر ر درهم اون ایکیشر حبه قنطریون صغیر واشق وغاریقون وسادج هندی
وسنبل طیب واسقیل مشوی ومحمودة مدبر هر برینک بر درهم صبر وحاشا وسلیخه وکمادریوس
وفراسیون ومقل ازرق هر برینک ثلثان درهم واون درت حبه دارچینی وجاوشیر وحب بلسان
وزراوند وقلاقل ثلاثه وزعفران وفطراسالیون وسکبینج یارمیشر درهم خربق اسود وابیض
التیشر حبه اخذ اولنوب سکس سکز درهم عسل مصفا ایله معجون اولنه مقدار استعمالی آلتیدن بر
دفعه اوچ درهمه دک **ایارج قسطنطینه** بو ایارج قسطنطینیه‌یه مخصوصدر امراض دماغیه‌ده
عطیهٔ الهیه وموهبهٔ ربانیه‌دندر دماغی تنقیه ایدوب اکثر علل دماغیه‌یی دفع ایدر صنعتی بودر
هلیلج اصفر واسود وافسنتین رومی وکابلی وبنفشه هر برینک درت درهم املج وبلیلج وسلیخه
وسنامکی وافتیمون وغاریقون وکشوث وتفاح الارض وراوندچینی هر برینک ایکیشر درهم
درهم انیسون وسنبل هندی ومصطکی وعود هندی وملح اندرانی وبورق ارمنی هر برینک بر
درهم اخذ اولنوب یدیوز یکرمی التی درهم عسل منزوع الرغوه ایله معجون اولنه **ایارج هرمس**
ابن ماسویه نکدر صداع وشقیقه ودوار وفالج وصرع ورعشه ولقوه امثالی علل دماغیه‌یی وتنکاثیه‌یی
نافعدر وجع قولنج ومثانه ورحم واوجاع مفاصلی دافعدر کرک غلیظ وکرک رقیق رأس ومعده
ومفاصلده اولان اخلاط فاسده‌یی تنقیه ایدر صنعتی بودر صبر اسقطوری سکز درهم
قرص حنظل سکز مثقال تربد وغاریقون ولوف الحیه وسکبینج وایرسا وهلیلج اصفر واسود
وکابلی بر ر مثقال خربق اسود وزنجبیل ودارچینی ومصطکی ومقل ازرق وفرفیون واسارون
وسلیخه وملح هندی وجندبیدستر وزعفران وبزر کرفس وبزر لحیه وسطیمون وشبرم واسطوخودوس
هر برینک بر درهم بصل العنصل المشوی ایکی بچق درهم سقمونیا ایکی درهم عسل مصفا ایکیوز سکز
درهم اخذ اولنوب صوغانی شراب ریحانی ایله حل ایدوب اجزاء سائره ادویه‌یی مسحوقا عصاره
قثاء الحمار ایله اوچ دفعه نقع وتجفیف ایدوب بعده بر مقدار دهن جوز رومی ایله ترطیب اولنوب
معجون ایدرلر مقدار استعمالی بر درهمدن ایکی درهمه وارنجه‌دک بعض اطبا آلتی آیدن صکره استعمال ایتمشلردر

الفصل الثانی فی الاطریفلات

معلوم اولسون که اطریفل لغت هندیه‌دن مصحف
اصلنده کابلی وبلیلج واملجک اسمی اولوب بو معجونک دخی ادویه ثلثه اساسی اولمغله اطریفل اطلاق
اولنمشدر **اطریفل صغیر** معده ودماغ عللرینده شایع الاستعمال بر دوادر ابخره‌نک رأسه تصاعدینی
منع ایدر صنعتی بودر کابلی وبلیلج واملج وهلیلج اصفرک قشرلری وهلیلج اسود علی السویه اخذ
اولنوب جریش دق اولندقدنصکره سمن طری یاخود دهن لوز حلو ایله چرب ایدوب ترکون
ترک اولنه بعده عسل صافی ایله معجون اولنه حاجی پاشا مرحوم شفاسنده ذکر ایتدیکی اطریفللرک
اعظمنده تمامیت وکمال مراد اولندقده اولی اولان ایکی مثلی عسل ایله معجون اولنمقدر که ضاربه
ولطافتده زیاده لکی وبشاعتنک بر مقدار ازاله‌سی مراد اولنورسه اوچ مثلی عسل ایله معجون اولنور
انتهی لکن بو زماننا هذا بشاعتنک زیاده‌جه ازاله‌سی مطلوب اولمغله بش مثلی عسل ایله معجون
اولنمق شهرت شعار اولمشدر مقدار استعمالی مداومت اولندیغی صورتده بر مثقالدن ایکی مثقاله
وارنجه‌دک اولوب فاضل کتاب التصریح بو اطریفلک استعمالی معده‌یه اطعمه واشربه‌دن کلیاً خالی اولدیغی

محلو

بیلدره‌رک کدر کذلک اطریفلده‌نی معده‌دن بالکلیه منحدر اولنجه اغذیه‌یی تأخیر ایتمک لازمدر
معلوم اولسون که بر کیمسه‌نک معده‌سنده رطوبات فضلیه مجتمع اولوب او کیمسه‌یه مقیئه ادویه یاخود
مسهلات حاره ویرلمک مناسب اولمدیغی صورتده رطوبات مزبوره‌یی معده‌دن امعایه تدریف
ومعده‌یه تقویت ایچون او کیمسه‌یه اطریفل ویریلور زیرا کابلی وبلیلج واملجدن هر بری اعضاء
عصبانیه‌یه قوت ویروب آلات غذایی رطوبات فضلیه‌دن جلا ایدیجیدر منفعتلری مزبوره‌ده
بونلر مشارک ومعاون اولملری حسبیله جمع وترکیب اولنوب هلیلج اصفر واسود دخی مزاج
ومنفعتده بونلره قریب وتنقیه‌ده تقویت واعانتلری اولمغله اضافه اولنمشلردر اما
بونلرک سمن طری یاخود دهن لوز ایله تدهین اولنجه‌لری شدة یبوستلرینی کسر ایچوندر
زیرا یبوست حددن تجاوز ایلدیکی صورتده قوه هاضمه فاسد اولور اطریفل ایسه مدة طویله
مداومته محتاجدر هلیلجاتک یبوستی کسر اولنمدیغی صورتده یبوست حدی تجاوز ایدوب
قوه هاضمه‌یی افساددن خوف اولنور اگرچه سمن طری مزاج انسانه سائر ادهاندن
موافقدر لکن اطریفلی طول زمان محافظه مطلوب اولورسه اولی اولان دهن لوزدر زیرا
سمن طری مرور مدتله فاسد اولوب رایحه‌سی متغیر اولور اما اطریفلک عسل ایله معجون
اولنمسی عسل حالی اولوب امهالده هلیلجاته معاون اولدیغی ایچوندر بوندن صکره معلوم
اولسون که اطریفل ایله تنقیه‌سی مطلوب اولان رطوبات بارده اولدیغی صورتده خمیره اسطوخودوس
امثالی ادویه حار ایله ممزوج اولنمق رطوبات حاره اولدیغی صورتده خمیره نیلوفر امثالی
ادویه بارده ایله ممزوج اولنمق مناسبدر اگر رطوبات طبقات معده‌ده اولورسه ایارج فیقرا
ایله ممزوجا ویریلور تا که صبرک قوتی ایله طبقات معده‌یه غوص ایدوب اول رطوباتی
افنا ایلیه **اطریفل عربی** ابن ماسویه نکدر معده‌یه وجگره قوت ویروب هضمی قوی ایلر
ریاح غلیظه‌یی کسر ایدوب عفونتی منع ایدوب رطوبات غریبه‌یی تجفیف ایدوب بشره‌نک
لونی کوزل ایدر ومرضلری دفع ایدوب صحتی حفظ ایدر صنعتی بودر هلیلجات خمسه هر برینک
بش درهم دارچینی وفلافل وشقاقل یاخود اصل قرصعنه وسادج هندی یاخود بسباسه وسنبل
هندی وقاقله صغیر وکبیر وسلیخه وشیطرج هندی وسعد وبزر کرفس ولسان عصفور
وقرنفل وبهمنین وزنجبیل هر برینک ایکی درهم جوز بوا وسمسم مقشر اوچر درهم لوز حلو ولوز
بشر درهم عود وراوند وسداب ورازیانج ومصطکی هر برینک ایکی درهم فستق ونعنع
وصعتر هر برینک بر بچق درهم اخذ اولنوب ابتدا هلیلجات تربیه اولنوب بعده اجزاء سائره
دخی ناعما سحق اولنوب قرص سنکره اوچ مثلی عسل منزوع الرغوه ایله معجون اولنه **اطریفل فارسی**
اساسی هلیلجات اولمغله اطریفل دینلوب نسخه‌سی بعض کتب فارسیه‌دن اخذ اولنمغله فارسی
لفظی ایله توصیف اولنمشدر معده وکبدک سوء مزاج حارلرینی وعواد محترقه‌دن نشأت ایدن
امراضک جمله‌سنه مناسبدر عطشی قطع وسوء هضمدن حاصل اولان یرقانی دفع ایدر ابخره صفراویه‌دن
حادث اولان آفات بصریه‌یی ونزول ماء عظیم الفائده‌در دمی تصفیه ایدوب صاف ایدر
صنعتی بودر دهن البنفسج ورد احمر اوچر درهم سنامکی اون التی درهم غاریقون ابیض سکز
درهم اجاص شامی الی‌عهدج کشوث درت درهم دهن لوز حلو ایله چرب اولنمش هلیلج اصفر
واسود وکابلی هر برینک اون التی درهم سنبل هندی اوچ درهم اخذ اولنوب بعد الدق
ترابرین معمول منزوج بو طنجره‌یه قونلوب واو زرینه عصارة الهندبا اوچیوز درهم عصارة الکرفس

وعصارة الهلام برينين ايكي يوز درهم عصارة عنب الثعلب وعصارة الزرشك هر برينك يكرمي
درت درهم الثا اولندقدن صكره عصارات مزبوره دن ايكيوز درهم ما ثبت زائل اولنجه طبخ اولنه
بعده ترك درهم افتيمون اقريطي الحاق ايدوب برمقدار دخي طبخ ايتدكدن صكره محكم عصر اولنوب
تصفيه اولنه بعده مصفايه اوجيوز درهم سكر ابيض ويوز درهم خل خمر الحاق اولنوب نار حفيفده
عسل قوامنه كلنجه طبخ اولندقدن صكره يكرمي درت درهم لحم التمر هندي المخول واون ايكي درهم
ترنجبين واوتوز ايكي درهم عسل خيار شنبر ويوز درهم شراب البنفسج حل ايده لر بعده رازيانه
جيني اون التي درهم كابلي وشعير هندي سكز درهم بليلج واملج درددرهم بزرشا هترج
وقرص ديناردون وبسباسه ومصطكي وسنبل هندي وكبابه وطباشير هندي وصندل اصفر
هر برينك ايكي درهم لبوب الاربعة البارده هر برينك ايكي بچق درهم انيسون درت درهم
اخذ وناعما سحق اولنوب معقوم سابق الذكر مزج ومعجون اولنه مقدار استعمالي درت درهمدن
سكز درهمه وار بجه ماء بارد ياخود عصارة هندبا ايله استعمال اولنه معلوم اوله كه معجون
مزبورك قاعده طبخي اكرچه كتب قوم منوال محرر اوزره تحرير اولنمشدر لكن اولى واجود
اولان اولدركه سنا مكي وغاريقون عصارات مزبوره دن ايكي يوز درهم ايله برمقدار طبخ
اولنوب عصر وتصفيه اولندقدن صكره مزبور سنا وغاريقون تكرار ايكي دفعه دخي ماء القراح
ايله طبخ وتصفيه اولنه بعده زهر البنفسج ورد احمر واجاص وكشوث وهليلج اصفر وكابلي وشعير
هندي وسنبل هندي وافتيمون اخذ اولنوب عصاراتك بقيه سي ايله طبخ اولنوب بعد العصر
ايكي دفعه دخي حوايج مزبوره يي ماء القراح طبخ وعصر ايده لر بعده سنا وغاريقون مطبوخلريني
وسائر حوايج مطبوخلريني جمع ايدوب بياض البيض ايله تصفيه دن صكره اوجيوز درهم
سكر ابيض الحاق ايدوب عسل قوامنه كلنجه طبخ ايده لر بعده اصل نسخه ده محرر اولنان كبي
الكدن كچمش تمر هندي وعسل خيار شنبر وترنجبين وشراب البنفسج المسهل الحاق وسائر حوايج
دخي سحق ومزج ومعجون اولنه معلوم اوله كه طبخ اولنان هليلجات دهن لوز ايله تدهين ايلمك حاجت
يوقدر **اطريفل فنجنوش** ابن ماسويه نك لوفي صاف ايدوب معده يه قوت ويرر اخلاطي
افساد وعفونتدن منع ايدر بصر قوت ويرر ضعف معده يي ازاله ايدر اخلاط مني واسهال البواسيري
قطع ايدر مثانه يه قوت ويرر صنعتي بودر كابلي وهليلج هندي واملج وبليلج وجوز بوا هر برينك بش
درهم بزر الحرف وصمغ فارسي وفلفل وكندر ونانخواه هندي وزنجبيل وقشر الاذخر وثمرة الطرفا
وسنبل هندي وسعد كوفي هر برينك درت درهم خبث الحديد المدبر بخل الحاذق يعني بش كون
خل حاذق ايله نقع واحراق اولنمش اوله اون بش درهم مسك خالص بر درهم هليلجاتي سمن البقر ايله
تحميص ايدوب باقي ادويه لري دهن لوز ايله تربيه اولندقدن صكره اوجيوز يكرمي درت درهم
عسل مصفي ايله معجون اولنه مقدار استعمالي بر درهمدن اوچ درهمه وار بجه آلتي ايدن صكره استعمال اولنه
اطريفل كبير متاخرينندن نقولاوس يونانينك اختراعيدر بعضي منافعده اطريفل كبيره
مشابه اولغله بين المتاخرين اطريفل كبير ديمكله شهرت شعار اولمشدر بو خسته سائر اطريفلات
كبي نسخه سنده اطريفلات يوقدر عفونت اخلاطي ازاله ورد يتني اصلاح ايدوب حال اصليسنه
اعاده ايدر مطبوخ انيسون ياخود مطبوخ مصطكي ايله استعمال اولنسه سوء مزاج معده يي
ازاله ايدوب وجعني تسكين ايدر بشره يه رونق وجلا ويررامزجه نسايه زياده اوفق د
انسبدر مطبوخ برنجاسف ايله استعمال اولنسه برودتدن حادث اولان عللي دخي دفع ايدر

دهن برنجاسف ايله مزج اولنوب برمقدار پنبه ايله رحمه ادخال اولنسه حيضي ادرار
ايدر وحمل معين اولور مائيات مناسبه ايله شرب اولنسه حلب ايدر مقعد قيليلرني مينيان
برصنعه سي سودى ايله ويرسم لرا نلره دخي ايراث نوم وتسكين وجع ايدوب استرخاده ويرد
صنعتي بودر افيون مدبر ايكي درهم دارچين وقرنفل وخولنجان وسنبل هندي وزرنباد
وزنجبيل وقسط واصطرك قاصر وسعد كوفي وقصب الذريره وآيرسا وانزراسيوذ
ودوج وقشر لفاح وورد احمر ونار دين اقريطي وفلفل وانيسون وبزر فطراساليون وبزر
رازيانج ودقو وبزر زنجان وبزر البنج وزوفا وكمون هر برينك بر درهم عسل منزوع الرغوه
طقسان درهم اخذ اولنوب قانون اوزره معجون اولنه **اطريفل كحالين** بعني كحالين
منقول وعلل عينده مستعمل ومقبول لردر صنعتي بودر هليلجات خمسه وسنا مكي منقي وكزبره مدبره
بالخل وبزر شلجم وبزر رازيانج علي السويه اخذ اولنوب هليلجات دهن لوز حلو ايله جرب
اولندقدن صكره بش مثلي عسل مصفي ايله معجون اولنسه علل عينده اصل اطريفلدن هرو جهله
اولي وانفع اولور زيرا سنا مكي هليلجاتك عمق اعضايه غوص واسطر اولديغندن ماعدا
تنقيه لرينه اعانت عظيمه سي معتبردر كذلك كزبره يابسه تصاعد ابخره يي منع ايدر بزر رازيانج
بصره حدت ويروب بزر شلجم عينه قوة ويرر ومعلوم اوله كه عسل خام كبي طبخ اولنمش
ودعوه سي اخذ اولنمش عسلك حدت وحرارتي ويرر ايچي زياده در لكن نفخ وآردر لهذا
ادويه باهيه ده استعمالي اولى ومناسبدر اما عسل مطبوخ كه عسل مصفي ومنزوع الرغوه دخي
ديرلر طريق تصفيه سي اولدر كه مقدار الكفايه عسل ربع مثلي ماء القراح ايله نار لينده د ه
رغوه سي ظهور ايدنجه طبخ اولنوب ناردن تنزيل وقدر قليل ماء بارد رش اولنه بعده
ظاهر اولان رغوه سني اخذ وازاله ايدوب تكرار برقاج دفعه دخي نار لينده طبخ ورغوه سي
ظهورده ايتدكدن صكره ناردن تنزيل وماء بارد رش ايدوب رغوه سني اخذ ايده لر تاكه عسل
مزبوره طبخ ايله رغوه ظهور ايلميه اوله بعده بر بزدن سوزيلوب حفظ اولنه
اطريفل مختار لابن ماسويه ابن ماسويه نك مختاري واطريفل صغيرك كبيرى ديدكه بعضي
قابضات ومفتحات ومحللات ومقويات معده الحاق اولنغله تركيب اولنمشدر لهذا انواع اسهالات
وافراط دم بواسير ودم طمث امثالي سيلانات زياده مناسبدر معده وامعايه وكبد وكلي
ومثانه يه قوت ويرر صنعتي بودر كابلي وبليلج واملج وهليلج اسود وجوز بوا اونبشر درهم بزر الحرف
واسارون وسعتر اقريطي وفلفل ولبان ابيض ونانخواه هندي وزنجبيل وثمرة الطرفا ياخود
ورق الطرفا وسنبل هندي واذخر مكي وسعد كوفي هر برينك درت درهم خبث الحديد ياخود
خل ايله تربيه اولنمش زعفران الحديد يكرمي درت درهم اخذ وهليلجات دق اولنوب دهن لوز ايله
تدهين وبركون علي حاله ترك ايتدكدن صكره سائر حوايجي مسحوقا الحاق واوچ مثلي
عسل مصفي ايله معجون ايده لر مقدار استعمالي نصف درهمدن بر درهم درت برمثقاله وار بجه
الفصل الثالث في الترياقات معلوم اوله كه هر دوا كه صحت دوحيه يي حافظ
اوله وعوارض رديه سميه يي دافع اوله اصطلاح اطباده بادزهر وترياق تعبير اولنوب بعده
عليه استعمال ايله دواء مزبور مفرد اولورسه بادزهر ومركب اولورسه ترياق اطلاق اولنمشدر
ترياق اترج التهاب وعطش صياقي قطع ايدر علل صادريه وسميه يه مناسبدر قلب ومعده
وكبد وطحال وكلي امثالي اعضاء شريفه يه قوت ويروب سده لري تفتيح وعفونتلريني ازاله ايدر

في مسهلاتی قطع ایدر صنعتی بودر حمرة الورد بر بچق رطل ورب ابنر باریس ورب ریباس بور
رطل شراب حماض کلا نیج وسکنجبین سکری وشراب حصرم یارمیش رطل حمرة عشر کلا نتج اوتنا
ایکی رطل روح الزاج ایله تبلیل اولنمش سعوف دیا رودون التی درهم یاوودت عود بر سکز درهم
اخذ اولنوب قدر قلیل ماء الدارچینی ایله عجین ایدوب حفظ ایدهلر مقدار استعمالی بر درهمدن
ایکی درهمه وارنجه کونده بر قاچ دفعه استعمال اولنه **تریاق اربعه** ابن ماسویه نکدر حشرات
سمیه لسع و لدغنه وادویه قتالهیه مقابله ومعا ومنده زیاده ممدوح بردوادر خصوصا لسع
العقاربه وعض الکلب الکلبه بر شربا وطلاء عظیم النفعدر تشنج واسترخا وصرع ولقوه امثالی
علل بارده دماغیهده اثر جلیلی واردر ریاح معدهیی تحلیل وبطوء هضمی ازاله ودفع ایدر
اغولیوس دیرکه اکر بو تریاقک بردرهمنه برحبه مقداری افیون اضافه اولنسه مثنا فحده
تریاق اندروماخیس ومثرودیطوسه مماثل ومعادل اولوردی علی الخصوص زیاده جرعمل اولنوب
برمدت ترک اولنماغله مخمرا اعتش اوله صنعتی بودر جنطیانا وحب الغار ومرصافی وزراوند مدحرج
اون التیشر درهم اخذ اولنوب بعد السحق ایکیوز درهم عسل منزوع الرغوه ایله معجون اولنه
قرابشم حکماسینک معتمدلرندن شاراسینام طبیب یوز درهم عسل ویوز درهم عسل قوامنه
دب کلابهل اختیار اعتشدر مقدار استعمالی بردرهمدر معلوم اولاکه اندروماخیس بو تریاقی
حب الغار وجنطیانا ومرصافی وقسط ومردن ترکیب ایدوب بعد زمان فیثاغورث نظر
ایدکده ترکیبه استحسان اعتش لکن قسط مرطبیعتده مرصافی یه قریب اولوب زراوند سموم
هوایه وادویه قتالهیه مقاومنه زیاده مؤثر اولدیغله قسط بدلنه زراوند طویل اختیار ایلمش
وفقاکه متأخرین زراوند طویل ومدحرج دن هر بری اخرک مقامنه قائم اولوب قوتجه وانساب
لحمیه طویل اولی وسائر منافعده علی الخصوص مقاومت سمومده مدحرج اولی واقوی اولدیغن
مشاهده ایدوب بناء علیه طویلدن بدل زراوند مدحرج اختیار اعتشلردر بو اختیارلک صاحبی
ابن ماسویه اولمق احتمالدر که فی زماننا بو ترکیب ابن ماسویه یه نسبت اولنور اما زراوند
مدحرج حکمانک تعریف وتوصیفلرینه فی زماننا زراوند مدحرج دینمکله شهرت شعار اولنوب
عطارلرک زراوند مدحرج دیو بیع ایلدکلری نکارا اوند مدحرج اولدیغی ظاهردر زیرا زراوند
مدحرج مقدارده شلجم قدر مسند برو مینر مستوی داخلی بشر جیسک صغر تنز مشابه اصفر
وطعم ورائحهده زراوند طویله مشابه اولمق اوزره وصف اولنور ومعلومدر که زمانمزده
مدحرج دینمکله مشهور اولان بو اوصاف ایله موصوف دکلدر لکن مدور رومی تعبیر اولنان
کوکه بو تعریف صادق اولدیغندن ماعدا بعضی استاددن مدور رومی زراوند مدحرج دردیو
سمعم عددر کذلک مدور رومی بورسرده کثیر اولمغله استادم علی البروسی اول تقریب ایله تحقیق
اعتشدر که شفا صاحبنک زراوند مدحرج تعریفنه وتشبیه ورقه ورق صنف من اللبلاب بطیب الرائحه
مع حدة الی الاستدارة ناعم ذو شعب کثیرة من اصل واحد مسند برکالشلجم واغصانه طوال
وزهره ابیض وداخل زهره احمر منتن الرائحه کلامی بعینه مدور رومی یه مطابقدر **تریاق
زمردی** استادمک استادی درویش عمر شفائینک مختاریدر صرع وسکته وفالج ولقوه
ودواره نافعدر والحاصل علل دماغیه ونخاعیه نک مجموعنه تریاق اکبردر صنعتی بودر زمرد
خالص حجر اوندن حبه یاقوت اصفر نصف درهم حب فاوانیا ودارچینی وعود الصلیب درهمان
وقرمز وبزر حماض هر برندن اوج درهم حب اترج ومشک اشنیع الیتیشر درهم زعفران وحب الاذن

وطباشیر

وطباشیر هندی وزرنباد ایکیشر درهم شراب لیمون وعسل مقوم یوزر درهم اخذ اولنوب
صنعت اوزره معجون اولنه مقدار استعمالی بر مثقالدن ایکی مثقاله وارنجه **تریاق ساهتونیا**
بردواء شریف وعلاج لطیفدر که قوای محسوسه وباعیزی محسوس ایله بدن انسانی صحت اوزره
حفظ وامراضی تقلیلنک اکثرینی دفع ایدر حمیات نائبه ومواظبه ورهیده ازاله ایدر کذلک
استسقا ونار فارسی واسکوربوط ویرقان وطاعون واختناق رحم وعلل رحم ومرض افرنج
وجرب وحکه وجذام امثالنه ادویه ممدوحهدندر صنعتی بودر رب حماض ورب حماقطی
ایکیشر وقیه قرن الایل مدبر بطریق فلاسفه یوز وقیه عصارة الشاهترج المعقود وشراب
الخشخاش الساذج ودوع الابهل هر برندن نصف وقیه طین احمر شرقی ایکی درهم دهن
بزر انجلیقا ودهن زرنباد بور درهم اخذ اولنوب جیدا مزج وحفظ اولنه مقدار استعمالی
جوز بوا قدردر مستعملک سن وجنس وقوتنه قیاس ایله جوز بوادن قلیل یاخود کثیر
دخی استعمال اولنور **تریاق طاعونی** زمان وباده استعمالی عجائب ایدر اهویه ردیهنک
تأثیرینه مانع اولمغله عفونتک قلبه سرایتنی دافعدر صنعتی بودر نبیذ اللحیم قرق سکز
درهم جوز رومی وزرنباد وخلاصه حب الابهل هر برندن اون التیشر درهم طین ارمنی اوج درهم
سداب یابس دردت درهم جنطیانا نافع رومی یکرمی دردت درهم تریاق عتیق اندروماخیس
اوتوز ایکی درهم شراب حماض دردت یوز اللی درهم اخذ اولنوب قانون اوزره معجون اولنه
مقدار استعمالی بردرهمدن اوج درهمه وارنجه **تریاق فاروق** تریاق اکبر دخی تسمیه
اولنور اصلنده اندروماخیس قدیمک ترکیبیدر اندروماخیس ثانی تکمیل واتمام اعتشدر
حکیم اولک مولودندن حکیم ثانی یه کلنجه بیک یوز سکسان سنه مرور ایدوب سنین متکورده
دوای مزبوره ده بیچه حکیم نامدار تصرف ایدوب کاله کتورمشلردر شیخ رئیس ابن سینا
قانونده دیرکه بودوانک افضل واولی اولان نسخهسی اندروماخیس قدیمک اصل نسخهسیدر که
انک اوزرینه تحقیق بحث اولنمشدر اکرچه اطبادن جم غفیر نسخهء قدیمهسنه زیاده ونقصان
صددنده اولدیلر لکن بحسب الاقتضاء دکلدر بلکه مجرد بونک کبی دوای جلیل الشاننده براثر
باقی قالوب نامعز ذکر اولنمغه باعث اولسون دیو ایلمشلردر اما معمول ایلمشلر زیرا احتمالدر که
بعض اجزاسنی زیاده وبعضیسنی نقصان یاخود وزننی تغییر اعتمکله هیئت ترکیبیه سنه
منتج اولان منافع حاصل اولمیه اکر انلرک کندی ترکیبلری اقتضاسنی بلورلردی دیو ادعا
اولنور بسه دخی هوای بلاد لیلدکر بعینه قرس انسانده اولان عناصرک وزننی بیلمک کبیدر انتهی کلامه
حاجی پاشا مرحوم شفاسنده بوده زیاده تصرف ایدن حکمای سبعه نک تصرفلری اقتضاسنی
منفصلا بیان ایلدکدن صکره دیرکه اولکسه که ادویه نک قوی وافعالنه عارف وبزم
بو محلده ذکر ایلدیکمز قواعده واقف اوله اول کمسه یه اندروماخیس ثانینک زیاده ایلدیکینک
سببنی بیلمک معتبر دکلدر انتهی لکن علی کل حال نسخه تریاقه ادخال اولنه بعضی عقاقیرک
فی زماننا وجودنده اشتباه اولمغله الحالة هذه نسخه قدیمه طبقنجه تریاقه رغبت
ایلمشلردر که نسخهسی مقتضای حال اوزره تصرف اولنمش وبرمدتدر که تجربه واستعمال
اولنمشدر اعدی برمقتضای حال بورسالهده بونک تریاقی دینمکله معروف بنادقه دیارندن
دیار عزه کلان تریاقک منافعنی وکیفیت استعمالی وترکیبنی بیان ایدهلم **اما منافعی** حفظ
صحت ودفع علت ایچون علل مختلفهده متفق علیه اولان مجرباتندر هوای ردینک قلبه

تاثیرینده مانع اولور مجفف ومرقق در صداع مزمنه ودوار وثقل السمع وضعف بصر اصحابنه
بش قره مقداری خمر عسلی ایله وفالجه بر درهمی ماء العسل ایله ویره لر لقوه یه بر درهمی شراب
اصول ایله ویروب درت حبه سنی عصارة السلق ایله سعوط ایده لر صرع میاه مناسبه ایله غرغره
ایدروب ربع مثقالنی ماء فاوانیا ایله ویره لر فقدان تکلمی ازاله وتکنت عارضه سنی دفع ایله
بو مقداری ایله لسان وحنکی اوغدلر اگر دخی حرکی مراد اولنورسه بروج خرا صیاء اسود ودهن
انیسون ایله حل ایدوب اغز ایچنده طوته لر ضیق النفس ودبوه ربع مثقالنی سکنجبین عنصلی
ایله ویره لر سعال کهنه جدید وعتیقه ووجع الصدره وذات الجنب اصحابنه ترمسه مقداری دخی
ایدر وماء ایله اگر حماسی اولور ایسه جلاب الورد ایله ویره لر بحة الصوته باقلا مقداری ماء
العسل ایله یاخود ماء رب العنب ایله ویره لر یاخود تحت اللسان طوتوب اریدنجه بلع ایده لر
مطبوخ سمفاطیس ایله ترمسه مقداری صباح ومساء استعمال ایده لر خفقان وغشی اصحابنه
ترمسه مقداری ماء تفاح مفرح ایله ویره لر سوء مزاج معده وضعف هضم وقیء وغثیان ونفخ معده
وجوع الکلب اصحابنه ثلثان درهمی خمر ایله ویره لر هیضه علتنه ربع مثقالنی شراب قابض
ایله ویره لر یاخود علل مزبورده معده یه ضماد اولنه اصحاب مراقیایه ثلث درهمی بعضی
مفردات ایله سدیلی ایعب ویره لر سدد کبد وصلابت طحال ازاله ایدوب یرقانی دفع ایله
ترمسه مقداری سکنجبین ایله ویره لر استسقانک هر نوعنه علی الخصوص استسقاء لحمی یه
علاج تویدر قبل الطعام ترمسه مقداری مطبوخ اسارون ایله ویره لر وجع قولنج وایلاوس
ودیدان امعا ومغصده بعینه ماسبق کبی ویره لر یاخود سره یه طلا ایده لر دیدانک هر نوعنی
قتل ایدر عصارة النعناع ایله ویره لر حصاة کلی ومثانه یی اخراج ایدر نصف درهمی مطبوخ کرفس
ایله یاخود مطبوخ دوقو ایله ویره لر مثانه دن نشأت ایدن عسرة البول وگاه اولورکه قروح مثانه یی
ازاله ایدر حماسی اولمدوغی صورتده مطبوخ بابونج ایله ویره لر حیضی ادرار وجنینی میتی اخراج
ایدر ترمسه مقداری مطبوخ سذاب ایله یاخود مشکطرامشیع ایله ویره لر اسباب بارده دن
حاصل اولان اسهالات وسیلان دم بواسیره بر درهمی ماء لسان الحمل امثالی مایعات قابضه ایله
ویره لر نقرس ووجع مفاصله مناسبدر علتین مذکوره تین انحطاطنه کلدکده قوه وسن مزاجه
قیاسله بر درهم وارتخه بالدفعات استعمال ایدروب وبر مقداری دخی اعانات ایچون موضع
مأوفه لصق ایده لر حمیات دائره نک علی الخصوص حمای ربعک نوبتنی قطع ایدر تدبیر کلی ایله تدبیر بدن
صکره قبل النوبه ترمسه مقداری دخی نقطا ایله ویره لر علل سوداویه دن وعض الکلب الکلبی دن
حادث اولان عوارضی ازاله ده وحمیات ردیه ده خل حاذق ایله ویره لر حاصل کلام ذکر اولنان
علتلرک کلیسنده دفع علت وحفظ صحت ایچون علاج کلی مقامنده بر دوادر بعضی مجربین دیمشلردر که
حمیات امثالنده علیلک عطشی شدید یاخود عوارض رأسیه سی ثقل اولدوغی صورتده
ملح افسنتین یاخود انیسون معرق یاخود بادزهر معدنی امثالی ایله ممتزجا ویرلمک مناسبدر
مثلا تریاق بر درهم ملح افسنتین ثلث درهم یاخود نصف درهم اخذ ومزج اولنوب سن ومزاجه
قیاس ایله بر دفعه ده یاخود ایکی دفعه ده درت درهم خل حاذق ایله ویره لر تحریق حمی ایله
تعریق ایدر یاخود تریاق بر درهم انیسون معرق ثلث درهم مزج اولنوب ماسبق کبی استعمال
اولنه یاخود ماء زهر الافقطی اون ایکی درهم خل الافقطی اوچ درهم تریاق فاروق ایکی درهم
انیسون معرق نصف درهم کافور درت حبه شراب شوکة الجمال ایکی درهم اخذ ومزج اولنوب

ایکی

ایکی دفعه ده یاخود اوچ دفعه ده ویره لر نوبتدن صکره معلوم اولدکه تریاق بحران کونلرنده
ویرلمک جائز دکلدر کذلک سن شبابده اولنلره صفراوی المزاج ونحیف الابدان ومدقوق
اولنلره ودوام استعمالنه معتاد اولمیانلره مناسب دکلدر کذلک ایام صیفده کثرة حیا ومتی
ممنوعدر ایام شتاده تکرر قلیلنه مداومت ممدوحدر زیرا اعضاء داخلیه نک ثوبی مثابه سنده
اولوب حرارت غریزیه یی حفظ ایدر کذلک صبیانه ویرلمسی دخی مناسب کورمشلردر زیرا
صبیانک قواسی تریاقک قوتنه متحمل دکلدر حرارت غریزیه لرینی اطفا ایدر دیمشلردر اما بعض
مجربین دیمشلرکه بو حبه سی ویرلمک لا بأس در مغص واوجاعلرینی دفع ایدر معده لرینه منعقد
اولمش لبنی تحلیل وازاله ایدر الحاصل تریاق فاروق بارد ورطب وبلغمی المزاج اولنلره وسن
انحطاطده اولنلره واترک علتلرینه مناسبدر ومنافعی کما ینبغی تا ستیدرکه بدن انسانده
مؤثر اولدوغندن ماعدا حیواناته ویرلسه انلرک دخی علتلرینی دفع ایدر ترکیبی وکیفیت
عملی بودر معلوم اولدکه بو دوانک اجزالری سکز قسم اوزره اخذ اولنور قسم اول ایرسا
واسقوردیون وبزر الشلجم البری وانیسون وسیسالیوس اقریطی وجعده هر برینک درت
درهم زرنباد یری درهم ... یاخود بدلی عود هندی ومرزنجوش واسارون هر برینک
ثلثان درهم اخذ اولنه قسم ثانی جنطیانا وکمادریوس وبزر رازیانج هر برینک درت درهم
حماما سکز درهم یاخود حماما بدلنه حب الاترج المقشر وبزر هیوفاریقون هر برینک درت
درهم بنطافلیون وفراسیون وفودنج جبلی هر برینک التی درهم اخذ اولنه قسم ثالث
نو یاخود الجلیفا وفو وسنبل اقریطی وکمافیطوس وبزر خردل ابیض هر برینک درت درهم
زراوند طویل ایکی درهم مشکطرامشیع اقریطی التی درهم اخذ اولنه قسم رابع ورد احمر اون
ایکی درهم زهر هیوفاریقون درت درهم فقاح القنطریون ودوقو ایکیشر درهم بزر فطراسالیون
التی درهم اخذ اولنه قسم خامس نانخواه هندی وقصب الذریره یاخود انک بدلی وج هر برینک
درت درهم دارچین سیلانی اون اوچ درهم سلیخه وزراوندیا التیشر درهم دارفلفل کرمی درت
درهم بادرنج هندی درت درهم یاخود بدلنه ایکی درهم قرنفل وایکی درهم بسباسه اخذ اولنه
قسم سادس اسطوخودوس عربی وزنجبیل ابیض وفلفل اسود وابیض هر برینک التی درهم
تاقوله وحب بلسان یاخود کبابه هر برینک درت درهم اخذ اولنه ذکر اولنان عقاقیرک منوال
محرر اوزره قسم قسم لخلخه ایدوب ناعما دق وقسم قسم حفظ ایده لر قسم سابع قرص الاسقیل
قرق سکز درهم قرص الافاعی یاخود سفوف الافاعی یکرمی درت درهم غاریقون مقرص
اون ایکی درهم زعفران خالص ولبان ابیض وسنبل هندی واذخر مکی التیشر درهم طین
مختوم وقلقطدیس محرق وصمغ عربی هر برینک درت درهم قفر الیهود وجند بیدستر ایکیشر
درهم عود بلسان بر درهم دارشیشعان ثلثان درهم مصطکی ثلث درهم اخذ اولنه
بو قسمک هر جزوی منفردا سحق بعده وزن ایدوب جند بیدستر قسم سادسه عود بلسانی
ودارشیشعان وسنبل واذخر قسم رابعه الحاق اولنوب مابا قیسی فردا فردا حفظ اولنه
زعفرانک منفردا سحق اولنمسنک طریقی بو شیشه یه یا تنه ذکر اولنمشدر اما سنبل هندی
واذخر مکی ناعما سحق اولنمسنک طریقی اولدرکه هر بری علی حده دق اولنمغه ممکن اولدوغی
مرتبه جرده لندکدن صکره هر برینک وزن مذکور اوزره التیشر درهم اخذ اولنوب خمر ایله
ترطیب ودرت درهم صمغ عربی محلول ایله عجین ایدوب تجفیف وبعده سحق اولنه بو طریق ایله

خمر عتيقا ايله سحق اولنمش اولور **قسم ثامن** افيون مدبر يكرمي درت درهم بلسان تخمي يا خود
بدلي دهن جوز بوا اون اوج درهم رب السوس اون ايكي درهم مرصافي سكز درهم ترمنتين
مصطكي التي درهم عصاره هيوفسطاوس واقاقيا واصطراك قاطر وسكبينج هر برندن
درت درهم جاوشير وقاصني ايكشر درهم اخذ اولنه بو قسم دخي منوال مرقوم اوزره وزن
اولنه فقدنصكره مرصافي وقاصني وجاوشير وسكبينج خمر عتيق ايله حل اولنوب عسل قوامنه
كلنجه طبخ وحفظ اولنه اقاقيا وعصارهٔ هيوفسطاوس ورب السوس وافيون مدبر
يعني بر شيشه ده ذكر اولنان طريق ايله تدبير اولنمش افيون يا خود لود انوده ذكر اولنان
ماء القراح واسطر سيله تدبير اولنمش افيون اخذ وخمر عتيق ايله حل اولنوب حفظ اولنه
قسم سابعده منفرداً سحق اولنوب بانفرادها حفظ اولنان قفر اليهود ولبان ومصطكي
وقسم ثامنده اصطراك وترمنتين وبلسان نارلينه ده معا دوب اولنوب حفظ اولنه
اكر ترمنتين غليظجه اولور سه بر مقدار عسل الحاقيله دوب ايدرلر وبعد هذا درت يوز اللي
درهم عسل منزوع الرغوه اخذ اولنوب نضجي مقداري فاتر ايدر واسع ظرفه قونلوب بالاده
حفظ اولنان قسم اول الحاق وجيدا مزج اولنه فقدن صكره قسم سابعده منفرداً دق اولنان
غاريقون مقدمي خمر ايله ترطيب ايدوب الحاق ومزج ايدرلر بعده قسم ثانيدن برمقداري
مزج ايدوب صموغات محلوله الحاق ومزج اولنه قسم ثانينك بقيه سي وعسلك برمقداري
دخي الحاق وجيدا مزج اولنه بعده قسم ثالث بعده دوب محلوله بعده قسم رابع بعده بلسان
وترمنتين ايله دوب اولنان صمغلر بعده قرص الاسقيل وسفوف افاعي خمر ايله ترطيب
اولنوب الحاق ومزج اولنه بعده قسم خامس وقسم سابعده منفرداً دق وحفظ اولنان
زعفران وطين مختوم وقلقنديس محرق خمر ايله ترطيب اولنوب الحاق اولنه بعده قسم سادس
وعسلك بقيه سي فاتراً الحاق ومزج اولنوب هر قسم الحاق اولندقجه بر خشب ايله جيداً مزج
ايلمكه تقيد واهتمام لازمدر وبعده برودت حاصل ايدنجه ترك ايدوب حاصل اولان ترياقك
ضعفي اخذه قابل مزجج بر حقه يه قونلوب مواضع حاره يه وضع اولنه وبر هفته يه دك هر كون
بر قوتيجه خشب ايله تحريك ايدرلر وبر هفته دن صكره بر آيه وارنجه هفته ده بر دفعه بعده
سنه تمام اولنجه آيده بر دفعه تحريك ايدرلر معلوم اولكه شيخ لوننده قرص اندروخودن نسخه ده
دخي موجود در كانه قرص مزبورك مخصوصا علي تحلق عد اولنوب ذكر اولنان مقدار ترياقه
ادخال اولناجق قدر قرصك اجزاسي قدحاً افرح اوزنلري اوزره ادخال اولنمشدر بوندن صكره
معلوم اولكه ترياقك علي تكميل اولنوب تمام اولدقده نفعلنك ظهور مرتبه ده اطبا اختلاف ايدوب
بعضيلر عملي تمام اولدوغي كونده ظهور ايدر بعضيلر بو سنه مرورنده وبعضيلر التي آي مرورنده ظهور
ايدر ديمشلر لكن جمهور اطبا واكثر متاخرين وابن سينا قول اخيري اختيار ايتمكلر في زماننا
بو قول ايله عمل اولنور ايدي قول اخيره ذاهب اولنلره كوره ترياق بو شهور سنده كويا كه
طفلدر بعده بلدان حاره ده اون سنه يه دك وبلدان بارده ده يكرمي سنه يه دك متر عرعده
يعني قوتي زياده اولمقده در بعده بلدان حاره ده اون سنه دن يكرمي سنه يه وارنجه شابده
يعني قوتي كماله كا كان تعليه يا قيدر بعده بو بلدانك حاره وبارده سنه كوره يكرمي سنه دن
قرقه وارنجه يا خود قرقدن التمشه وارنجه وقت انحطاطدر يعني قوتي كوندن كونه نقصان
بولمقده در بوندن صكره درجهٔ ترياقيتدن منحط اولنوب قوتي ساقط اولور والله اعلم بحقيقة الحال

٤٣٨ **ترياق متروداتس** بو تركيب افرنج قراللرندن بر قرالك ايجادي در كه اسمي مترد اتس اولمغله
ترياق مترد اتس ديمشلر علل مختلفه نك اكثرينه وهواء رديه مهلكه نك انواعنه سمومات
معدنيه وحيوانيه ونباتيه نك جمله سينه مقاوم ومقابل اولور قلب وسائر اعضاء رئيسه دن
قوه ترياقيه سيله دفع ايدر علي الخصوص طاعون وحماي رديه نك كليسنه علاج مجرب در صنعتي بودر
اصل الشقاقل واصل بسطورطه وطودمنتلا وايبراطوريا وجنطيانا وقور اليناو ذراوند
طويل ومدحرج وبنطافيلون وزرنباد وفوه كبير وفونتره يروا واجليفا وراسن ولوفا الحيه
وعصاره اوبطاريا وشوكة المباركه وورق السذاب والسفاقس وفلسقون واسقورديون
وهيوفاريقون وقشر الاترج وقشر النارنج ودارچين وحب الغار وحب الابهل ولحم ضفدع الاسود
البري ايكيشر وقيه لحم الافاعي درت وقيه زعفران نصف وقيه اخذ اولنوب بعد السحق
خلاصهٔ حب الابهل وسكر مقوم هر برندن قدر الكفايه اخذ ومعجون اولنوب ايچينه
سكر بدهن السذاب وسكر بدهن الكهرباء وسكر بدهن القرنفل وسكر بدهن الابهل هر
برندن ثلث درهم ضم اولنه فقدن صكره هر رطلنه ترياق اندروماخيس ومثروديطوس
ايكيشر وقيه الحاق اولنوب محكم مزج وحفظ اولنه مقدار استعمالي نصف درهمدن ايكي
درهمه وارنجه **ترياق مقدس** مطوديوس حكيمكدر نفعي بعينه ترياق اكبر كبيدر لكن
سهل المأخذ اولمغله بو محله تحريري مناسب كورلمشدر صنعتي بودر دورنج عقربي وزعفران
سكز درهم وعود الوج اون التي درهم فقاح الاذخر درت درهم عاقرقرحا ايكي بچق درهم
اصطراك درت درهم وثلثان درهم فطر اساليون بر درهم وثلث درهم لحية التيس درت
درهم ترياق اكبر وبزر رازيانج سكز درهم ساذج هندي وزراوند مدحرج وعرق السوس
وورد احمر يابس ودارچين وجلنار هر برندن اوچ درهم سنبل هندي بر درهم اخذ اولنوب
قدر الكفايه عسل مصفا ايله قانون اوزره معجون اولنه **ترياق نسائي** جنس نسايه مخصوص
ترياقدر محتاج اولان علل حاره وبارده يه مرهقات لا نظيره دينلمشدر صنعتي بودر ترياق اندروماخيس
اوچ وقيه بادزهر مشتري نصف وقيه قرن الايل المدبر بطريق فلاسفه بر بچق درهم جوهر الجند
نصف درهم لبن الصدف اللولو ولبن المرجان هر برندن ثلث درهم دهن الكهرباء ابيض سدس درهم
اخذ ورب تمان ايله معجون وحفظ اولنه مقدار استعمالي ثلث درهمدن بر درهمه وارنجه مناسب ايله ويره لر

الفصل الرابع في المعاجين المخدره

بر شيشاء برؤ الساعه معناسنه در
تحريف عوامدن ناشي برش عصادينمكله شهرت شعار اولمشدر حاجي باشا مرحوم شفاسنده
منافعنك در حال ظهور ايدر وبعضيسي بر كونده وبعضيسي بر آيده وبعضيسي بر سنه ده ظهور
ايدر بو منافعني تعداد ايدوب مبالغه ايله وصف اعشدر اما نوازل وسائر مواد رقيقه يي تغليظه
محتاج عللرده وسعال وسيلان لعاب امثالي علل رطبه ده واوجاعي تسكين وافراط عرقي قطع اتمسنده
شبهه يوقدر كثرة اوزره شرب شراب ايدنلره استعمالا يلمه لكثرة شربك بعضي مضرتندن امين
اولورلر وخمار حالنده دخي نفع عظيمي مشاهده اولنوب خماردن حادث اولان مضاري دفع ايدر
بين الناس كيفيات مشهوره دندر صنعتي بودر فلفل ابيض واسود وبزر البنج الابيض يكرمي بشر
درهم افيون خالص اون درهم زعفران بري درهم سنبل هندي وفربيون وعاقرقرحا بر مثقال
اخذ اولنوب هر بري علي حده دق اولندقدن صكره وزن اولنه بعده اوچيوز يكرمي بش درهم
عسل منزوع الرغوه ايله معجون اولنه التي آيدن صكره استعمال اولنور بش سنه عمري واردر مقدار

استعمالی ربع درهمدن مثقاله وارنجه معلوم اوله کم افیونك علی حدة دق وسحق اولنمسی طریقی
اولدرکه حدیددن یاخود ترابدن بر صحیفه اخذ اولنوب حرارت نارینه دیمه سنده حرارتنه ویره جك
قدر اتش اوزرینه وضع اولنه بعده قدر الکفایه افیون اخذ اولنوب ممکن اولدیغی مرتبه بصحایلوب
مزبور صحیفه نك اوزرینه وضع وکاه کاه تقلیب ایده لر تاکه افیون مزبور جفاف حاصل ایدوب
سحقه قابل اوله لکن اتش زیاده اولوب محترق اولمیه جمیع تراکیبه ادخال اولنان افیون بو طریق ایله
عمل اولنمق لازمدر زیرا بو طریق ایله افیونك بدن انسانه مضرا اولان کبریت سمیه سی فی الجمله طیران
ایدوب تربیه اولنمش اولور اما زعفرانك منفرداً سحق اولنمسنده قاعده اولدرکه قدر الکفایه
زعفران اخذ اولنوب ایکی قات خشاف کاغد یاخود کتان بزی ایچنه قویه لر بعده بصیحه و آغرجه
بر حدیدی قزدروب حیاطین اثواب اوتیلرکبی مزبور کاغدك یاخود کتان بزینك اوزرینه
تیز تیز سوره لر حرارت حدید واسطه سیله زعفرانك بر مقدار شمعی اوله کاغده یاخود کتان بزینه
جمیعه مزبور کاغدی یاخود کتان بزینی تجدید ایدوب کالاول عمل اتمکی تکرار ایده لر تاکه زعفران ایل
بالکلیه شمعی منزوع اولوب سحقه قابل اوله **آخر** منافعی ماسبق کبیدر بین الناس مشهور وما سبقدن
معتبول بر ترکیبدر صنعتی بودر افیون خالص الغش اوچ درهم بزر البنج الابیض وفلفل هر بیرندن
اللیدرهم اتلتر السوداء ونشا سنج الحنطه ومصطکی هر بیرندن یکرمی اوچ درهم ترنجبان یتمش
بشی درهم صمغ عربی وزعفران خالص هر بیرندن اون ایکیشر درهم فرفیون وایرسا وعاقرقرحا
هر بیرندن التی درهم اخذ اولنوب ایکی بیك بشیوز درهم عسل مصفی ایله معجون اولنه
معلوم اوله که بو معجونك طبخنده قاعده اولدرکه اولا مصطکی وزعفران علی حدة سحق اولنه لر
صکره وزن اولنوب حفظ اولنه بعده فلفل واتلتر السوداء وترنجبان وفرفیون وایرسا وعاقرقرحا
مرضوضا اخذ اولنوب بزر البنج علی حاله الحاق ومزج اولندقدن صکره افیون ایله معاً بر واسع
وعریض ظرفه قیوب ظرف مزبوری نار فحم خفیفه اوزرینه وضع ایده لر ودسته سنك مثالی بر اغاج
ایله تحریك ایدرك عقاقیر مزبوره یی تحمیص وافیون ایله مزج ایده لر بعده بتر بیدا ایدوب ناعما دق
وحفظ ایده لر بعده صمغ عربی ماء الفراح ایله نقع وحل اولنوب تصفیه وعسل قوامنه کلنجه طبخ اولنه لر
صکره عسل مصفی ایله معا بر طنجره یه قیوب متصلا تحریك ایده رك معجون قوامنه کتوروب ناردن
تنزیل وماسبقده حفظ اولنان زعفرانی بر ساعت یاخود ایکی اوچ ساعت ماء قلیل ایله منقوع
اولدیغی حالده الحاق ایدوب محکم قارشدوره لر تاکه زعفرانك صبغی عسل مصفایه خروج ایله
بعده مصطکی الحاق وکالاول مزج اولنوب سائر معاجینده اولان قانون اوزره برودت
حاصل ایلدکده نشاء وسائر اجزاء مسحوقه یی الحاق ومزج ایدوب حفظ ایده لر
فلونیاء رومی فلونیاء کبیر دخی دیرلر نقولاوس اسکندرانینك مختاریدر وجع قولنجی کذلك
سوء مزاج بارد ورباح غلیظه دن ومواد بخره دن نشأت ایدن مراق البطن ومعده ورحم وکبد
وطحال وکلیه ده واقع اولان اوجاع شدیده یی قطع ایدر سعال شدید ونواحی تسکین ایدر مومل
قولنج علتنی محل وجعه لصوق اولنمقله دفع ایدر دیو بعضی اطبادن منقولدر صنعتی بودر فلفل ابیض
وبزر البنج الابیض هر بیرندن بشر درهم افیون مدبر ایکیشر درهم سلیخهٔ صحیحه ودارچینی
سیلانی بر مثقال وبزر فطراسالیون وبزر رازیانج ودوقو هر بیرندن ثلثان درهم ودرت حبه
زعفران ثلث درهم سنبل هندی وعاقرقرحا وزرنباد هر بیرندن بشر حبه فرفیون ومر صافی
وجند بیدستر وبزر کرفس هر بیرندن بر درهم اخذ اولنوب اوچ مثلی عسل منزوع الرغوه ایله

معجون

معجون اولنه مقدار استعمالی نصف درهمدن بر درهمه وارنجه وعصارهٔ لسان الحمل یاخود ماء الورد
ایله وقدر قلیل خمر ایله استعمال اولنه **فلونیاء فارسی** ابن ماسویه نکرد بواسیر وباسور الرحم
ودیسنطاریا وافراط دم طمث امثالی سیلانات دمویه نك جمله سنی قطع ایدر صنعتی بودر
فلفل ابیض وبزر البنج ابیض هر بیرندن اون درهم افیون مدبر وطین مختوم بشر درهم جرعاطیطس
وزعفران هر بیرندن ایکی بچق درهم جند بیدستر وسنبل هندی وفرفیون وعاقرقرحا ولؤلؤ هر بر
وکهربا وزرنباد ودرونج عقربی وقرص رامك یا دمیشر درهم کافور سدس درهم اخذ اولنوب
اوچ مثلی عسل منزوع الرغوه ایله بر شیاف ذکر اولنان قانون ملاحظه ایده رك معجون اولنه
مقدار استعمالی حمصه یاخود باقلا وصغیره قدردر **معجون اثاناسیاء کبیر** نیقولاوسکدر
اسهالی حبس ایدوب دیسنطاریایه نافع ودم حیضك افراطنی قاطعدر زلق معده یه
مفید وقوت ماسکه یه قوت ویرر صنعتی بودر دارچین وسلیخه اوچر درهم ویدی حبه
زعفران وادخر مکی واصطرك قاطر وسیسالیوس وفو وقسطران وبزر البنج وافیون
وبزر کرفس ودوقو وانیسون هر بیرندن بر بچق درهم واوچ حبه سنبل هندی وساذج هندی
وجند بیدستر ومر صافی ودم اخوین وکهربا وموميا ومرجان احمر وطین ارمنی وقشر قوز وانزد
ووج واسارون وقشر اغاج وجعده وقنه نخی ومو وفلفل ابیض ودارفلفل وممره نوار نخی
هر بیرندن نصف درهم بزر لسان الحمل وحب الاس وورد احمر هر بیرندن بر درهم ودرت حبه
هیوقسطاودس واقاقیا ورب انبرباریس وبزر انبرباریس هر بیرندن اون التی درهم عصارهٔ
ورق لسان الحمل یکرمی درت درهم اخذ اولنوب اوچ ادویه مثلی عسل مقوم ایله قانون اوزره
معجون اولنه **معجون اسقوردیون** معجون جدید دخی تسمیه ایدرلر بلاد افرنجیه نك اکثرینده
استعمالی کثیردر منافع جهتیله تریاقه مماثلدر دیرلر صنعتی بودر دارچین وسلیخه هر بیرندن درت
درهم توم بری سکز درهم مشکطرامشیع وطور منتلا وبسطورطه وقصبی وصمغ عربی وجنطیانا
هر بیرندن درت درهم افیون بر بچق درهم مسعهٔ یابسه درت بچق درهم قوزی قولاغی تخمی بر بچق
درهم طین ارمنی وطین مختوم هر بیرندن اون ایکی درهم دارفلفل وزنجبیل ایکیشر درهم عسل
مصفی ایکیوز التی درهم کلباشکی یوز درهم شراب ریحانی اللی درهم اخذ اولنوب قانون اوزره
معجون ایده لر **معجون راحه** نقولاوسه نسبت اولنوب مخدر ومنوم وجمیع اوجاعی تسکین ایدر
داخلا وخارجا مستعملدر مثلا خارجا نبض طرفلرینه وصدغینه و آوج ایچینه طلا اولنسه وجع الفؤادی
تسکین ایدر صنعتی بودر ورد احمر وزهر البنفسج وبزر بقلة الحمقا وقشر اصل التفاح وجوز بوا
ودارچین وزنجبیل هر بیرندن بر مثقال سکبنات بر درهم صندل اصفر وصندل احمر
وطباشیر وکثیرا هر بیرندن ایکی ثلث درهم ودرت حبه اخذ اولنوب سکسان درهم سکر
ابیض ایله قانون اوزره معجون اولنه **معجون ذهبی** نیقولاوس اسکندرانینکدر وجه
تسمیه اولدرکه معادنك افضل واشرفی ذهب اولدیغی کبی بو معجونك دخی معاجین سائره دن
فضیلتی واشرفیتی اوله وعند البعض علل دماغیه نك برودتدن اولانلرینه اکسیر کبیدر نوازلی
داخلا وخارجا استعمال ایله دفع ایدر اوجاعی طلاءً تسکین ایدر حواس خمسهٔ ظاهره وباطنه یه
قوت ویرر سیلان رطوبت عینه ووجع اسنانه وصرع وتشنج وسکته وفالج وما لیخولیا و
جنون انواعنه نافعدر سعال وضیق النفس وعلل قلبیه یه لانظیردر قولنج ووجع سره واسهال
وکلی ومثانه ده اولان اوجاعه وتقاطر بول وسلس البول اصحابنه نافعدر وخارج عروق اولان

حیاتده بعد التنقیه نوبتدن مقدم استعمال ایدرلرسه نوبت حمی یی قطع ایدوب راحت ویروب
عفونتی طرد ایدر صنعتی بودر اسارون وحب بلسان وبزر بنج ابیض هر برندن ایکی بچق
درهم افیون وفرصافی وسعد ایکیشر درهم دهن بلسان ودارچینی وساذج وفرفیون وزرنباد
وزنجبیل وقسط وسلیخه ومرجان وکثیرا وکندر ومو واصطرک یابس وسالونیا وقاقله وسیسالیوس
وبزر خردل وطرعیون وبزر شبث وانیسون هر برندن بر درهم قرص غالیه وجندبیدستر
وسنبل وخولنجان وجاوشیر وانقردیا یعنی بلادر دخی دیرلر مصطکی وکبریت وقاقونیا وتشق
ودبابه ووج وبارنوز وزراوند طویل وجنطیانا ولفاح وکمادریوس وتخم هندبه ودوقو
ودارفلفل وفلفل ابیض وعود بلسان وکراویا وحاما ومعده نواز تخمی وبیان ها وجی تخمی وسذاب
تخمی وانبرباریس تخمی وورق الذهب وظفر الابلیس ولولؤ وعظم قلب الایل هر برندن ثلث درهم
واون ایکی حبه وقصب الزریره وبرادهٔ ناب الفیل وعاقرقرحا هر برندن طقوز حبه اخذ اولنوب
قدر الکفایه عسل مصفا ایله معجون اولنه متاخرین اطباءدن نجیب الدین روحانی قیسوس حکیم بو
ترکیبه بعضی دوالر دخی ضم اعتشدر که بونلردر فندق محمص ایکی درهم یاقوت ازرق وزمرد
وهیشم هر برندن بر درهم خرما وبهمن هر برندن نصف درهم ومتاخریندن ذکریاء یونانی
بو ترکیبدن بزر خردلی بدل تخم کرفس وضع ایلدی وبادرنبویه بدل کاکنج ومرصافی یرینه حب
الآس وشبث یرینه کراویا وورد احمر وضع ایتشدر معلوم اوله که حضرت عیسی صلی الله علی نبینا
وعلیه حضرتلرینک ولادتندن بیک بشیوز سکسان تاریخنده بعض اطباء جمع اولوب بو معجونک
ترکیبنده اتفاق ایدوب نیقولاوس طبیبک نسخه سنی اختیار وبعضی بولنمیان دوالرین
بدلنی وضع ایمه اقرار قلدیلر وانقاقردی بونک اوزرینه اولدیکه بدل وضع اولنمغله ترکیبه ذکر
اولنان منافعدن قطعا قصور کلمیه مثلا دهن بلسانه بدل دهن قرنفل وعود بلسانه بدل صندل
اصفر ایله عود بابراولنغلرحالاده حب بلسانه بدل کبابه سادجه بدل بسباسه وخوبر بدل الخلیقا وحامایه بدل حب ع

الباب السادس فی السفوفات والاقراص والحبوب وهو تشتمل علی ثلثة فصول

الفصل الاول فی السفوفات

سفوف ابیض بادزهر ی
تریاقیه تعبیر اولنان سفوفات مقامنده استعمال اولنور صنعتی بودر بادزهر حیوانی وکهربا
ابیض ومرجان احمر ولولؤ مدبر هر برندن بروقیه عین السرطان وظفر السرطان ایکیشر وقیه
اخذ اولنوب بعد السحق والمزج سفوف اولنه سفوف ابیدیمیقانی فلسوس نام طبیبک
ابیدیمیا علتنده ادویهٔ مجربه‌دندر صنعتی بودر سکر النبات الشامی درت وقیه بلسان
الکبریت بریچق درهم زعفران الثی حبه اخذ اولنوب بعد السحق والمزج سفوف اولنه مقدار
استعمالی بر درهمدر علی الریق وعند النوم خمر ایله عمل اولنمش برانجیم ماء الجبن ایله استعمال اولنسه
سفوف اختناق الرحمی اختناق الرحم هر نقدر شدید اولورسه دفع وازاله ایتمکده لانظیر
اولان دوالردندر صنعتی بودر غشاء قانصة الاملاق درت وقیه قشر الاصفر النارنج بر درهم
اخذ اولنوب سفوف اولنه مقدار استعمالی بر درهمدر نوبت محلنده هر درت ساعتده بر
استعمال اولنه سفوف ادهمی استطلاق بطن ورعشة القلب وحموضة الدم وحصاة کلی
امثالنده استعمال اولنور صنعتی بودر عین السرطان وسلیمه هر برندن ایکیشر وقیه طین ابیض
مدبر بروقیه جوز البوا بر درهم اخذ ومزج اولنوب سفوف اولنه مقدار استعمالی ثلث درهمدن
بر درهمه وارنجه سفوف افراجیا صداع وضعف البصر امثالی علل عینک اکثرینه

ادویهٔ مختاره دندر صنعتی بودر ورق الافراجیا بروقیه بزر الرازیانج اوج درهم بسباسه
بر درهم سکر ابیض بروقیه سفوف اولنه بعد الطعام بر قاشق استعمال اولنور سفوف اغذیه
جمیع استعمال اولنان غذالر ایله استعمال اولنسه بصره حدت ویرر نزول مائک ابتداسنده
حفظ صحت ایچون استعمال اولنور غمام عینه نافعدر حفظ معین اولور صنعتی بودر فقاح
افراجیا اوج وقیه بزر الرازیانج ودارچینی وجوز البوا هر برندن بر درهم اخذ وسحق اولنوب
ایچنه سکز وقیه ملح ابیض مسحوق ضم وسفوف اولنوب استعمال اولنه سفوف آملی
دق وسل اصحابنه زیاده مناسبدر زیرا قرحهٔ رئتیه وتغریه سی وارد نوازل رقیقه ومادهٔ یی
تغلیظ ایدوب دیه وحلقه نزولدن منع ایدر خشونت حلقی تلیین ایدر صنعتی بودر بزر خشخاش
ابیض بش درهم صمغ عربی ونشا سبع الخنطه وکثیرا وطباشیر هندی ورب السوس یاخود
اصل السوس المحکوک هر برندن بر مثقال بزر بقلة الحمقا وبزر القطن بزر الخطمی وبزر الخبازی
هر برندن ایکی بچق درهم لبوب الاربعة البارده وبزر السفرجل المنقی هر برندن اوچ بچق درهم
نابد شجری قرق درهم اخذ اولنوب سحق وسفوف اولنه مقدار استعمالی بر درهمدن بر مثقاله
وارنجه معلوم اوله که بو سفوف حین اقتضاده عمل اولنوب مداومت واوزره اقتضا ایلدیکی
صورتده دخی زیاده عمل اولنمیه زیرا لبوب اربعه یه مدة قلیله ده فساد کلوب سفوفک طعمنه
بشاعت وفعلنه نقصان کلور سفوف اصطماخیقون غورچیانوس نام طبیبه نسبت
اولنور طبیب مزبورک بو سفوفی کثرت استعمالی اوزرینه ایمش کو یاپدرمق مراد ایلدکده یکرمی
اوقیه اولنق اوزره امر ایدرمش علل معده نک اکثرینه علی الخصوص مراقیا اصحابنه عظیم النفعدر
سوء القنیه واستسقانک ابتدالرینده غایت ممدوح ومستعملدر کذلک سدد ودوار امثالی
علل راسیه دماغیه نک اکثرینه نفع عظیمی مشاهده اولنور مطبوخ جای ایله استعمال اولنسه
شقیقه نک حدتی وجعنی تسکین ایدر صنعتی بودر اصل اللوف المدبر اون الثی درهم اصل الوج
واصل الطرعیون هر برندن سکز درهم عین سرطان درت درهم دارچینی اوج درهم ملح
افسنتین وملح ایهل بر درهم اخذ اولنوب مثلی نبات الورد یاخود نبات الابیض ایله سفوف
اولنه مقدار استعمالی بر درهمدن مثقاله دک وارنجه معلوم اوله که اصل اللوف اوائل ربیعده ورقلری
فی الجلد ظهور ایلدیکی حالده اخذ اولنوب اغاجدن معمول بچاق ایله جرمنک صغیر وکبیرینه کوره
التی یاخود یدی یاخود سکز یا دخی زیاده شق ایدوب برکیجه خمر ابیض ایله نقع بعده اخراج
وتجفیف وحفظ اولنه بعضیلر سرکه ایله نقع اولنمسنی اختیار ایتمشلر لکن اولی وانسب اولان
اغاج بچاق ایله حده جه قطع اولنه قدن صکره اغاج ابره ایله برابیه دزوب تجفیف وحفظ
ایتمکدر زیرا نقعدن مراد حدت لاذعه سنی کسر ایتمکدر بو مقصود تجفیف ایله دخی حاصل اولور
بلکه نقع ایله قوه لاذعه سی بالکلیه زائل اولوب بلا شبهه منفعتنه نقصان کلور آخر منافعده
ما سبقه معادل ومماثلدر استادم علی البروسی مرحوم دیرکه کثیرا استعمال ایدوب منافع عظیمه سین
ایلدیکم دوالردندر صنعتی بودر عین السرطان سکز درهم اصل اللوف الجید المدبره وحب الاثل
وبرادهٔ ناب الفیل هر برندن درت درهم افسنتین ایکی درهم عود هندی یاخود صندل احمر
بر درهم اخذ اولنوب سحق وسفوف اولنه بحسب الاغراض ما سبق کبی مثلی نبات الحاقیله
دخی عمل اولنور مقدار استعمالی بلا سکر اولدقده نصف درهم وسکرلی اولدقده بر درهمدر
سفوف افاعی اطباء افرنج عندنده بادزهر بروتریاقینک اعظم التاثیرلی دمختار وممتازیده

دخی تصفیه ایدر امراض جلدیه بونک جملهسینه نفع عظیمی وارد ر جذام علتنه علاج تام و دوای
حالا کلا معدد دیرلر نوفلیفوس نام طبیب تعلیمی اوزره صنعتی بودر برقاج عدد افاعی انتخا اخذ
وقابون اوزره ذبح اولنوب جلدلرینی سلخ و احشالری تطهیر اولندقدن صکره لحملرینی وقلب
وکبدلرینی حب الابهل ایله تبخیر اولنوب تجفیف اولنه بعده لحوم مجففه عظاملرینی اخراج
اولنمقسزین قلب و ریهلرینی ایله سحق اولنوب مسحوقدن ایکی درهمی بیکی درهم سکر ایله
مزج اولنوب یکرمی درت قطره جوهر المسک العنبری الخاق وحفظ اولنه دوقلفوس نام
طبیب قدر الکفایه افاعی اخذ ایدوب بعد الذبح والسلخ لحومنی مع عظامه وقلوب واکبادلرینی
بومقدار بارودت مصفی یاخود نوشادر مصعد یاخود ملح طیار الافاعی ایله عقلیجه دن صکره
بر قرعهیه صیوب حمام ماریهده نار خفیفه ایله ایکی کون یاخود اوج کون قدر تقطیر ایدر
لکن بو اثناده قرعهیی اجوب بر چبوق ایله قاریشدرمق لازمدر که لحوم مزبوره بر بیرینه
ملاصق اولمیه حتی مزبوره ده مادهٔ کثیره متقاطر اولوب لحوم افاعی دخی جفاف حاصل ایدوب
سحق قابل اولور اندن اخذ ایدوب سحق و حفظ ایدر طبیب مسفور دیرکه اولی اولان
سفوف افاعی ساذجا استعمال اولنمقدر سائر ادویه الحاقی بیهوده در لکن اطبا بحسب
الاغراض والمقاصد بعضی اشیا الحاق ایده کلمشلر مثلا طعمنه لطافت ویرمک ایچون سکر
وطیب الرائحه اولمق ایچون عنبر امثالی الحاق ایدرلر وبعضیلر بعضی ادویه بادزهریه الحاق
ایتمکله ترکیب ایدوب مرکبا استعمال ایدرلر مثلا بر درهم عنبر اشهبی نصف درهم لب حب الاترج
ایله محکم دق ایتدکدن صکره نصف درهم دهن الدارصینی و نصف درهم دهن بسباسه
اضافه و مزج ایدرلر بعده اوتوز ایکی درهم سفوف افاعی الساذج ویکرمی درت درهم سکر
من هن الاترجی الحاق ایدوب حفظ ایدرلر رایحهسنه زیاده لطافت مراد اولنور سه سدس
درهم مسک الحاق ایدرلر مقدار استعمالی ثلث درهمدن ثلثان درهمه وارنجه نوفلیفوس
تعلیمی اوزره سفوف الافاعینک مرکبی بوکونه عمل اولنور که عظام الافاعی الناعم السحق الیقی
درهم ویکرمی سکز حبه قلب وکبدلری ایله معا سحق اولنمش لحوم افاعی ومطبوخ افاعی
توبیه اولنمش عین سرطان هربریندن بش درهم ویکرمی حبه دهن الاترج بر درهم وسکز قطره
جوهر المسک والعنبری نصف درهم درت قطره اخذ اولنوب سفوف اولنه مقدار استعمالی
ثلث درهمدن نصف درهمه وارنجه یوما فیوما زیاده ایدرک بر درهمه دک استعمال اولنه
واکر سفوفین مزبورین مطبوخ افاعی وکثیرا ایله عجین وقرصلر اولنوب حفظ اولنورسه
بر مدت قوتلرینه نقصان کلمز لکن قرص اولنور کن عامل الالرینه دهن الاترج و دهن الانجلیقا
طلا اولنمق مناسبدر **سفوف احمر** حمیات ردیه وبائیه وسائر علل سمیه یه علی الخصوص
حال ابتداده بادزهر بلیغ التأثیردر جدری وحصبه وطاعون امثالنه وقلب و دماغه ابخرهٔ
ردیه نک وصولنی منع ایدر صبیانه ومشایخه دخی ویریلور صنعتی بودر ماء الورد و ماء الحماض
ایله تربیه اولنمش طین ارمنی یکرمی درت درهم طین مختوم اون التی درهم مرجان ابیض
التی درهم لؤلؤ مدبر وطباشیر هندی بشر درهم مرجان و زمرد و سیلانی و یاقوت ازرق
واعنابی وقرن الوحید الصحیح یاخود عظم قلب الایل هربریندن درت درهم برادهٔ ناب الفیل
اوچ درهم دارچین سیلانی و بزر حماض و صندل احمر ایکیشر درهم قشر الاترج و صندل ابیض
بر ومثقال قرنفل و زعفران بر در درهم ورق الذهب یکرمی عدد اخذ اولنوب سفوف اولنه

مقدار

مقدار استعمالی ثلث درهمدن نصف درهمه وارنجه **آخر** ما سبقک منافعی افاده ده ما سبقده
زیاده مؤثردر صنعتی بودر طین مختوم قرق سکز درهم طورمنتلا و مشکطرا مشیع هر بریندن
اوتوز ایکیشر درهم طین ارمنی اون التی درهم مرجان ابیض اون ایکی درهم لؤلؤ غیر مثقوب اون
درهم مرجان احمر واعنابی و زمرد و یاقوت ازرق و یاقوت رمانی هر بریندن سکز درهم قرن
الوحید یاخود عظم قلب الایل و درونج عقربی هر بریندن التی درهم طباشیر هندی و برادهٔ
ناب الفیل بش درهم بزر حماض و کافور ایکیشر درهم قشر الاترج بر مثقال صندل ابیض بر درهم
اخذ اولنوب دق و سفوف اولندقدن صکره الی عدد ورق الذهب الحاق و حفظ اولنه مقدار
استعمالی ما سبق کبیدر اکرچه بو نسخهیه ادخال اولنان فو و طورمنتلا و کافور امثالی سفوفک
طعمنه فی الجمله بشاعت ویرمشلردر لکن بحسب المدافع قوی و مؤثر اولمسنه بادی اولمشلردر
ومعلوم اولدکه بحسب الاقتضا بو سفوفلر سکر ایله جوارش اولنمق دخی ممکندر یوز درهم
سکر ابیض کلاب ایله حل اولنوب جوارش قوامنه کلنجه طبخ اولندقدن صکره سفوف احمردن اون
ایکی درهم الحاق و مزج و جوارش اولنور **سفوف ایرسا** مواد رقیقهنی صدر و قصبه الریه
وحلقه نزولندن منع ایلدیکندن ماعدا تغلیظ ایدوب اخراج ایدر و اعضای مزبورهیی تلیین
ایدر صنعتی بودر سفوف کثیراء البارد سکز درهم ایرساء مسحوق اون التی درهم صمغ عربی
وکثیرا هر بریندن درت درهم اخذ اولنوب سفوف اولنه کاه اولورکه ایرسا درت درهم
سفوف کثیراء البارد و سکر النبات ایکیشر درهم اخذ و سفوف اولنوب سفوف ایرساء
ساذج تعبیر اولنور **سفوف بادزهری** امراض ردیهده بادزهر معا منذ استعمال اولنان
دوالردندر که متأخرین بونک امثالی ادویه بادزهریهدن مرکب نسخ کثیره اختراع ایدوب کندولره
نسبت ایلمشلر ایدی بوکتابره تمثیلا للطالبین بعضیسی تحریر اولنمق مناسب کورلمشدر از جمله
سنارطوس جرمانینک مختاری اولان سفوف بادزهری که صنعتی بودر بطریق الفلاسفه تکلیس
اولنمش قرن الایل درت بچق درهم عین السرطان و طین مختوم و بادزهر معدنی و کهربا و لؤلؤ مدبر
و مرجان احمر مدبر هر بریندن بر درهم عظم قلب الایل و زمرد و اعنابی و سیلانی هر بریندن نصف
درهم ورق الذهب طقوز عدد اخذ اولنوب سفوف اولنه مقدار استعمالی ثلث درهمدن
نصف درهمه وارنجه **آخر** ما سبق کبیدر صنعتی بودر طین مختوم بطریق الفلاسفه تکلیس اولنمش
قرن الایل و انجلیقا هر بریندن سکز درهم قشر الاترج و مرصافی ایکیشر درهم زرنباد بر درهم
اخذ اولنوب سفوف اولنه **آخر** ما سبقلردن قوی و مؤثردر صنعتی بودر ظفر مقدم السرطان
البحری و عین السرطان هر بریندن اون ایکی درهم سفوف الافاعی و اصل النیلوفر سکز درهم
بادزهر معدنی و لؤلؤ مدبر و صمغ البحر هر بریندن اوچ درهم ملح قرن الایل الطیار نصف درهم
عنبر اشهب سدس درهم اخذ اولنوب سفوف اولنه بعضیلر هلام قرن الایل ایله قرصلر ایدوب
ورق الذهب ایله ورقلنه مقدار استعمالی صبیانه لشو حبهدن ثلث درهمه وارنجه سائرلره نصف
درهمدن بر درهمه وارنجه **سفوف تولید** حیض ادرار ایدوب رحمه قوت ویرر ولادتنه
زیاده مددر صنعتی بودر زعفران و سلیخه و مرصافی و کهربای ابیض هر بریندن ایکیشر
درهم بورق الصناع بر وقیه اخذ اولنوب بعد السحق سفوف اولنه مقدار استعمالی درت
ثلث درهمدن ماء بوبخاسف یاخود ماء ساینا ایله استعمال اولنه **سفوف حب الاقطی**
دیسنطاریا و افراط دم طمثده ادویهٔ مجربهدندر صنعتی بودر عصارهٔ حب الاقطی النفیح

ايله قدر الكفايه جاودار اوفی بنی خمير ايدوب قرونده ياخود حرارت شمسده صلابت حاصل اولنجه
تجفيف اولنه بعده تكرار سحق ايدوب تكرار عصارهٔ حب الاقطیء جديد ايله عجين وطبخ و تجفيف
اولنه بعده سحق وتكرار عصارهٔ جديد ايله عجين وطبخ و تجفيف وسحق ايدوب هر وقيه سينه
بر درهم جوز بوا ضم وحفظ اولنه مقدار استعمالی بر درهمدر صفار البيض ايله ويره لر
سفوف حديدی المركب منعظ قويدر سوء القنيه كرك رجال وكرك نساده وكرك شيخ
وكرك شابده اولسون علاج مجربدر صنعتی بودر حديد مدبر التی درهم سليخهٔ صحيحه
وجوز البوا هر برندن نصف وقيه قرنفل وبسباسه ايكيشر درهم سكر ابيض ايكی وقيه
اخذ اولنوب محكم سحق ومزج وسفوف اولنه مقدار استعمالی بر درهمدر **سفوف حصاتی**
حصاة كلی ومثانه يی تفتيت واخراج ايدر صنعتی بودر زهر شوكة النجم بر وقيه اصل فطراساليون
وبزر فطراساليون هر برندن اوچ درهم بشقه بشقه اخذ وتجفيف وسحق دن صكره بربره
مزج وسفوف اولنه مقدار استعمالی ثلثان درهمدر شراب ابيض ياخود مرق اللحم ايله استعمال اولنه
سفوف حمی الثالثه نوبت حمی ثالثه وربعی قطع ودفع اتمكده نادرا تخلف ايدر صنعتی بودر
مقناطيس ايكی وقيه دم الاخوين القاطر بر درهم ناعما سحق وسفوف اولنه مقدار استعمالی
بر درهمدر نوبتدن مقدم استعمال ايدوب اوزرينه ماء الورد اوچ وقيه عصارة النارنج التی
درهم سكر الابيض نصف وقيه مزج ايدوب اوچ دفعه ده استعمال اولنه **سفوف حوامل**
سقوط جنيندن حفظ ايچون حامله خاتونلره ويريلور صنعتی بودر مرجان احمر ولولؤ مدبر
بر بر درهم صندل ناصع وناب الفيل اوچر درهم حب القرمز ايكی درهم سكر اللولؤ نصف وقيه
اخذ ايدوب ناعما سحق وسفوف اولنوب قرق ايكی قسمه تقسيم ايدوب هر قسمنی هر صباح
بيض نيمبرشت ايله استعمال ايده لر **سفوف دافع الحميات** حميانك نوبتنی قطع اتمكده ادويهٔ
مختاره دندر بين النوبتين هر درت ساعتده بر دفعه شرابله ياخود مايعات مناسبه ايله ويره لر
صنعتی بودر لوف الوزجنائی ايكی درهم قونتره بروه وجنطيانا وزرنباد وبزر الاترج وبزر شوكة
المباركه وبادزهر عربی هر برندن بر درهم قنترقنه درت وقيه اخذ اولنوب محكم سحق وسفوف
اولنه مقدار استعمالی بر درهمدر **آخر** قنه قنه درت وقيه جنطيانا ايكی وقيه زرنباد وشوكة
المباركه بر وقيه كافور بر درهم اخذ اولنوب سفوف اولنه مقدار استعمالی ثلث درهمدن بش
درهمه وارنجه نوبت حمادن مقدم استعمال اولنور **سفوف ديدانی** حيات ودود القرع
وديدان انواعنی قتل واخراج ايدر صنعتی بودر قرن الايل المدبر وراوند چينی وقور الينسا وطراسانی
هر برندن علی السويه اخذ اولنوب سفوف اولنه مقدار استعمالی ثلث درهمدن نصف درهمه
وارنجه تجدد قمرده وامتلاء قمرده اوچ كون مداومت اولنه **سفوف رمدی** بصره حدة
وجلا ويرر نزول مائك ابتداسنده حفظ صحت عين ايچون استعمال اولنور عمام عين امثالنه
ادويهٔ محدودندر صنعتی بودر قماع اقراجيا اوچ وقيه بزر رازيانج ايكی وقيه بزر السذاب
نصف وقيه بسباسه ايكی درهم سكر ابيض التی وقيه اخذ اولنوب بعده سحق وسفوف
اولنه مقدار استعمالی بر قاشقدر كونده اوچ دفعه استعمال اولنه ٧ **سفوف زنجفرهٔ مركب**
انواع صرع وسائر علل دماغيه مجرب قدر عسيرة العلاج بلكه ممتا بو سنة المرؤده تجربه اولنمشدر
منسخت نام طبيب نامدار ديركه اوتز سكز سنه در علل مذكوره يه مبتلا اولنانه بو سنة البرؤ مرضاء
كثيره يه بو سفوف ايله علاج ايلدم باذن خدا جمله سی صحت تام بولديلر صنعتی بودر شنكرف

٧
سفوف رمدی آخر منسخت نام
طبيبكه علل عينك انواعنه اسرار
مجربدندر ازجمله غلظ اجفان وبياض
وسائر اثار دمعی ازاله ايدر غايتده
بعض منصب ادكلی ماده جلا ايدر
بصره حدت ويروب صافی ايدر
صحت [illegible] حفظ ايدر صنعتی بودر
نبات ابيض [illegible] وتوتياء مدبر
ايكيشر درهم لولؤ مدبر وانزروت
يارميشر درهم فول بحری مدبر ثلث
درهم اخذ اولنوب وسفوف
اولنه حين اقتضاده صباح ومساء
بو سفوفدن قدر قليل داخل عينه
ادخال اولنه يا بعض مياه مناسبه
الحاق وعينه تقطير اولنه مع

معدنی

معدنی المدبر نصف وقيه كوكب الارض المدبر وقرن حمار الوحش المدبر بطن بق الفلاسفه
هر برندن اوچ درهم برادهٔ قحف الانسان وورق الدبق ايكيشر درهم اصل فاوانيا وبزر
فاوانيا بر بچق درهم سفوف دواء المسك الحلو وسفوف جوارش العنبر بر درهم لبن
اللولؤ ولبن المرجان يارمشر درهم زعفران خالص ودهن الكهربا هر برندن ثلث درهم
ورق الذهب اون اوچ عدد اخذ اولنوب بعد الدق سفوف اولنه مقدار استعمالی ثلث
درهمدن نصف درهمدن ثلثان درهمه وارنجه بحسب السن زياده ونقصان دخی استعمال اولنور
برء تام حاصل اولنجه مايعات مناسبه ايله استعمالنه مداومت اولنه **آخر** شنكرف معدنی ايكی
وقيه كهربای ابيض بر وقيه اصل فاوانياء الذكر ومرجان احمر هر برندن اون درهم اخذ اولنوب
ناعما سحق وسفوف اولنه مقدار استعمالی نصف درهمدر هر صباح استعمال اولنه **آخر**
الشقاقل ودبق البلوط وقونتره بروه ولوف الوزجنائی واصل فاوانياء الذكر وبزر فاوانياء
الانثی وخلاصه ظلف حمار وحشی هر برندن ايكيشر درهم اصل الفوالبوی بر وقيه مرجان الاحمر
وعظم قحف الانسان اوچر درهم حجر دياسنتا بر درهم بادزهر عربی بر بچق درهم بادزهر
شرقی ثلث درهم اخذ اولنوب بعد السحق مزج وسفوف اولنوب بش حبه مسك واون
عدد ورق الذهب ضم اولنه **سفوف سفينه** لازم السفينه معناسنه دركه مسافرين دريا
استعمالنه مداومت ايلسه لر قیء وغثياندن وضررندن امين اولورلر معده يه قوة ويرر هضمه معين
اولور عفونت موادی ازاله ايدر صنعتی بودر ثلج حكما وملح طعام مكلس وملح اندرانی هر برندن
اون ايكی درهم خولنجان وبسباسه وكبابه هر برندن درت درهم اخذ اولنوب دق وسفوف
اولنه مقدار استعمالی درت حبه دن اون ايكی حبه يه وارنجه صباحلرده علی الريق استعمال اولنه
اقربادين باطيانوس بو نسخه دن ثلج حكما طرح اولنمشدر كتب اقربادينك اكثرنده بودر وايی
ملح الفلاسفه ديمشدر لكن استادمك استادی درويش عمر شفائی بعضی تاليفاتنده سفوفا
اثناسنده تحرير ايتمكله بزدخی انلره اتباعا بو محلده تحرير ايلدك **سفوف سعد المنفشنجی**
عطر يادكار بر سفوفدر اثوابه وصاحبه وصقاله وفراشه رائحهٔ طيبه سی دماغه
قوة ويروب روح حيوانيی انعاش ايدر صنعتی بودر قدر الكفايه اشنة البلوط اخذ وبر كيسه يه
وضع اولنوب بر جنبق ايله ضرب ايده رك بعضی اوساخ وغبارينی تفريق ايتدكدن صكره بر قاچ
دفعه صو ايله محكم غسل ايده لر تا كه اقراع اولنان صو صافی خروج ايدر اوله بعده بو براده زرينه
ياپوب شمسده تجفيف ايده لر تا كه رنك ورائحه سی بالتمام زائل اولنه بعده بو تربيه اولنمش
اشنه يی بر كاسه نك ايچنده كل وبنفشه وياسمين امثالی ازهار ايله قوش قاف ايدوب
هر كون ازهار مزبوره يی تجديد ايده رك سكز ياخود اون كون مقداری ازهار مزبوره نك
رايحه سنی اخذ ايتدوره لر بعده ناعما سحق ايدوب هر يوز درهمنه ايرسا وسعد كوفی اونار ايكيشر
درهم دهن الورد المعطر ياخود دهن زهر النارنج ايله حل اولنمش عنبر ثلث ياخود نصف درهم
دهن الورد ايله حل اولنمش مسك ثلث ياخود نصف درهم الحاق ايدوب شيشه ده حفظ ايده لر
سفوف سورنجان مركب اخلاط بلغميه وسائر اخلاط ردئيه يی تليين ايله اخراج ايده
اخلاط مزبوره يی مفاصلدن جذب اتمده زياده مؤثردر نقرس واوجاع مفاصلكه اخلاط
مزبوره دن ناشی اوله نافعدر صنعتی بودر عظم الانسان المكلس وسورنجان ابيض وسقمونيا
انطاكی وتربد مجوف الابيض وسنامكی وسكر طبرزد ابيض علی السويه اخذ اولنوب بعد السحق

سفوف اولنه مقدار استعمالی بر درهمدر **سفوف سوسنی** مرض امر بجنده ظاهر اولان حرقة البولی
ازالرده ادویه مجربه دندر صنعتی بودر اصل سوسن الابیض المجفف ایکی بجق وقیه اسفیداج الاسرب
اوج درهم جوز بوا وتر مستین بنلرینی که صلابت حاصل ایدنجه طبخ اولنمش اولہ هر برندن ایکی
درهم شراب الورد المعقود بر وقیه اخذ اولنوب قانونی اوزره سفوف اولنه مقدار استعمالی
بر بچق درهمدر کونده ایکی دفعه شراب نیلوفر ایله ویرہ لر **سفوف صدری** ضیق الصدر و
ضیق النفس وسعال وسل امثالی علل صدریه ده غایت الغایه ممدوح ومقبول اولان دواردندر
صنعتی بودر حصلبان الابیض بر بچق وقیه کبریت صافی اوج وقیه بزر الانیسون بر وقیه
شراب الورد المعقود ایکی وقیه اخذ اولنوب سفوف اولنه مقدار استعمالی بر بچق درهمدر
کونده ایکی دفعه بیض نیمبرشت ایله استعمال اولنه **سفوف صرعی** صرع اصحابنه مجرب ومنا
ایدن وره لر صنعتی بودر شوکة المبارکه کهربا ابیض وعرقوب الارنب وفحم الاحلامور وجوز بوا
وظفر حمار الوحشی ایکشر درهم بزرفا واینا وقحف الانسان ومرجان احمر وقرن الایل المدبر بطریق
الفلاسفة وقرن الوحید هر برندن درت درهم ورق الذهب اون عدد اخذ اولنوب سفوف
اولنه **آخر** قراطون نام طبیبکدر صنعتی بودر شنکرف معدنی درت درهم مرجان احمر ولؤلؤ مدبر
هر برندن ثلثان درهم زعفران ثلث درهم ورق الذهب اون بش عدد اخذ اولنوب ناعما سفوف
اولنه مقدار استعمالی التی حبه دن ثلث درهمه وارنجه **آخر** مجنه الطباسنده هلفرک نام طبیبکدر
صنعتی بودر اصل الفو ومشیمة الانسان المجففه هر برندن درت درهم کهربا ابیض ولؤلؤ مدبر
وزمرد مصول وشنکرف معدنی هر برندن بر درهم جندبیدستر ثلثان درهم کافور ثلث درهم
اخذ اولنوب سفوف اولنه مقدار استعمالی ثلث درهمدن ثلثان درهمدن بر درهمه وارنجه
سفوف ضفدع جدری وحصبه نک سریعا ظهورینه اعانت ایدر استعمالی دفع ایتمکده
عجیب العملدر صنعتی بودر ضفدع البری الاسود الکبیر اوتوز یاخود قرق عدد اخذ اولنوب
بر جدید قدره ده اسود اللون اولنجه احراق اولنه بعده سفوف وحفظ اولنه مقدار استعمالی
نصف درهم یاخود زیاده در **سفوف ظفر السرطان** باد زهر تیر وتریاقیه تعبیر اولنان
سفوفات مقامنده استعمال اولنور صنعتی بودر لؤلؤ مدبر وعین السرطان ومرجان احمر
وکهربا ابیض وقرن الایل وباد زهر معدنی هر برندن درت درهم ظفر السرطانک اوجنده اولان
قره سی یکرمی درت درهم اخذ اولنوب سفوف اولنه **سفوف قرفری** حصبه وجدری امثالی
عللرده علاج تام ودواء مالاکلامدر صنعتی بودر قرن الایل المدبر وکهربا ابیض ومرجان احمر و
لؤلؤ مدبر هر برندن بر وقیه عین السرطان وظفر السرطان ایکشر وقیه زعفران سدس درهم حب قرمز
ثلثان درهم اخذ اولنوب بعد السحق سفوف اولنه یاخود ماء الانیسون ایله معمول هلام قرن الایل
وهلام ناب الفیل ایله قرص اولنه مقدار استعمالی ثلث درهمدن ثلثان درهمه وارنجه **سفوف
قلبیة الاحمر** امراض قلبیه ده مستعملدر صنعتی بودر طین ابیض سکز وقیه عین السرطان ایکی وقیه
طین ارمنی مدبر بر وقیه جوز البوا نصف وقیه اخذ ومحکم سحق دن صکره مزج وسفوف اولنه
مقدار استعمالی ایکی درهمدر **سفوف قلبیة اللؤلؤی** مسلول ومحتوقه قوت ویرمک ایچون
ادویه نافعه دندر مرق اللحم امثالنه زر ایدوب استعمال اولنه صنعتی بودر جوز بجینی مسحوق
اوج وقیه لؤلؤ مدبر ایکی وقیه دقیق صافی سکز وقیه سکر ابیض طبرزد التی وقیه اخذ اولنوب
طین دن معمول بر ظرف خزجه وضع وفرون حمیاریه طبخ اولنوب بعد السحق سفوف اولنه

سفوف

١٠٠

443

سفوف قلبیة المرجانی علل قلبیه ده مستعملدر صنعتی بودر مرجان احمر مدبر وسکر ابیض اوچ
درهم دهن الدارچینی التی قطره مزج وسفوف اولنه **سفوف قلبیة ناب الفیلی** منافعی
بین الاطبا معلومدر صنعتی بودر حلاصه ناب الفیل ودارچینی سیلانی ایکیشر وقیه سکر ابیض
طبرزد اوچ وقیه اخذ وسفوف اولنه **سفوف قورنا قینه** ادویه مسهله جامعه دندر
انواع واجناس مواد مجتمعه وموذیه یی جمیع اعضادن بسهولة ولاعنیا تنقیه ایدر هر
تنقیه یه محتاج اولان عللرده مستعملدر صنعتی بودر سقمونیاء انطاکی مدبر بالکبریت واثمود
محرق النیشتر درهم قرمور الطرطیر ایکی بچق وقیه اخذ اولنوب بعد السحق سفوف اولنه
مقدار استعمالی نصف درهمدن ثلثان درهمه وارنجه **سفوف قولنجی** علل قولنجیه ده مستعملدر
صنعتی بودر طین ابیض مسحوق بر رطل اخذ اولنوب عصارة ورق السذاب وعصارة البابونج
ایله عجین ایدوب حرارت خفیفه ایله تجفیف اولنه تکرار درت دفعه دخی ترطیب وتجفیف
اولنوب سحق وسفوف اولنه مقدار استعمالی درت ثلث درهمدن بر بچق درهمه وارنجه
سفوف کثیراء البارد نیقولاوس یونانینککدر حرارت ویبوستدن نشات ایدن علل
صدریه نک جمله سینه منا سبدر سوء مزاج حار سببیله اولان سعال وذات الجنب وذات الریه
ودق اصحابنه عظیم الفائده در حلقک ولسانک خشونتلرینی ازاله ایدر صنعتی بودر کثیرا ابیض
اون التی درهم صمغ عربی اون درهم نشا سنج الخطمی درت درهم عرق السوس ولبوب اربعة البارده
هر برندن ایکی درهم بزرخشخاش ابیض اوچ درهم کافور ثلث درهم فانید شجری یکرمی
درت درهم اخذ اولنوب سفوف اولنه اکثریا سکر ایله معجون یاخود جوارش اولنوب
استعمال اولنمغله مقدار استعمالی تعیین اولنمشدر الحاق اولنان سکرک قلت وکثرتی حسبیله
کنه یشی ویریلور فرانسه اطباسندن شاراش نام طبیب لبوب اربعه دن بر درهم عرق السوس
درت درهم محر ایتمشدر زیرا لبوب اربعه ایکیشر درهم اولدیغی صورتده مجموعی سکز درهم
اولوب سفوف مز بورک سفوف اولماسی مشکل اولدیغندن ماعدا مرة قلیلرده ضیاع دینه
موذی اولور ومعلوم اولدیکه علل صدریه ده فائده لوی عرق السوس قدر دکلدر لهذا انلرک
درت درهمنی طرح ایدوب بدلنه ایکی درهم عرق السوس وصمغ ایلمش کذلک فانیدی دخی طرح
ایدوب دیرکه سکرک علی الخصوص فانیدی بو سفوفده فائده سی نه در بلمم ایچی سکر سفوفک الکندن
چیقاروب مجین کبی ایدر اکر صدره نفعی اولدیغی ایچون ایسه سفوفک استعمالندن بولنان
قدر سکرده نه قدر فائده صدریه اوله جقدر واکر سفوفک طعمنده لطافت ایچون ایسه بو سفوفک
منفردا استعمالی شایع دکلدر بلکه بعضی دوالره الحاق اولنوب یاخود سکر ایله معجون اولنوب
استعمال اولنه کلمشدر معلوم اولدیکه بو سفوفک عملنده قاعده اولدیکه کثیرا وصمغ عربی علیحده
دق اولنمقدن صکره وزن اولنه لکن بونلرده اکثریا رطوبت بولنمغله سحق اولنملری مشکلدر
لهذا هاونی تسخین ایدوب سحق ایدرلر بعده عرق السوسک قشر خارجیسی حک اولنوب
دق وسفوف اولندقدن صکره وزن اولنه بعده لبوبی اربعه یی نشا ایله دق عرق السوس المسحوق
ایله دق ایدوب الکدن کیچورد کدن صکره کثیرا مسحوق وصمغ مسحوق الحاق اولنوب تکرار الکدن
کیچوریلور **سفوف کثیراء الحار** بو دخی نیقولاوس یونانینککدر برودتدن نشات ایدن علل
صدریه ده استعمال اولنور صنعتی بودر کثیراء ابیض اون التی درهم زوفاء یابس درت درهم
حب الصنوبر ولوز حلو ولوز مر وبزر کتان هر برندن اوچ درهم بزر حلبه ودارچینی ایکیشر

درهم عرق السوس ورب السوس ورنجبيل هر برينك بر درهم اخذ اولنوب سفوف اولنه نقل
اولنورکه بو سفوفك نسخه سی یونان کتابلرنده مخالف تحریر اولنمشدر لکن بین الاطباء استعمالنه
چندان رغبت اولنمغله تصحیحنه دخی اهتمام اولنمشدر **سفوف للخنازير** اورام خنازیری
تحلیل وازاله ایدر صنعتی بودر حجر الاسفنج اوچ درهم ملح اندرانی ایکی درهم طحلب الزاجیه
بر درهم اخذ وسفوف اولنه مقدار استعمالی مثقال درهمدر کوننده ایکی دفعه متوالیه
اون ایکی کون استعمال اولنه **سفوف لذات الجنب** بوغاز تحدیریچون وارد ذات الجنب
علتنه نافعدر سکر الورد ایله وبیلور صنعتی بودر ذهر الکبریت ایکی وقیه ناب الخنزیر
وفك السمك بر وقیه زهر شقایق النعمانی نصف وقیه اخذ اولنوب محکم سحق وسفوف
اولنه مقدار استعمالی بر درهمدر **سفوف لسوء القنیه** عورجبانوسه نسبت اولنور
حموضات نشف ایتمکله مواد لزجه یی ترضیق ایدوب مجاری اولی وسایرة احشاده واقع اولان
سده لری تفتیح ایدر سوء القنیه یه زیاده ممدوح بردوا در صبیانه وشیوخ ورجال ونسایه
موافقدر صنعتی بودر زعفران الحدید سکز درهم نشاسته اللوف بو مثقال لولو مدبر بر درهم
احمر مدبر هر برینك ایکی درهم دارچین سیلانی درت ثلث درهم سکر ابیض اون ایکی درهم
اخذ اولنوب سفوف اولنه رجال ایچون نصف درهم غیر الحاق زیاده مناسبدر بعضیلر درت
ثلث درهم بطریق الملاسقه ویبنه اولنمش فوق الایل ضم ایدرلر مقدار استعمالی ثلث درهمدن
درهمه وار نجه **آخر** منافعی ومقدار استعمالی ماسبق کبیدر صنعتی بودر حدید مدبر بر درهم
بسباسه ایکی درهم سکر ابیض درت درهم اخذ اولنوب سفوف اولنه **سفوف للسقط**
مواضع عالیه دن ساقط وضرب شدیده مصادف اولنلره زیاده مناسبدر وخارج الرحمی
ومترشح اولوب منجمد اولمش قانی تحلیل ایدوب اندن نشأت ایدن وجع والمی تسکین ایلر
صنعتی بودر دم الاخوین قاطر درت درهم دم الکبش المدبر وعین السرطان وطین مختوم یاخود
طین ارمنی التیشر درهم مر حجازی درت درهم جوز بوا اوچ درهم اخذ اولنوب سفوف اولنه
مقدار استعمالی نصف درهمدن بر درهمه وارنجه خر صرف یاخود مرق اللحم یاخود شوکة مریم ایله
استعمال اولنه **آخر** منافعی ومقدار استعمالی ماسبق کبیدر صنعتی بودر طین مختوم ودم الاخوین
وموميا ایکیشر درهم نطفة النون بر درهم راوند چینی یارم درهم اخذ اولنوب سفوف اولنه
سفوف لسقوط الشعر اصول شعری مستحکم ایدوب حفظ ایدر دماغ وذهنه دخی تقویتی
واردر صنعتی بودر سعد طویل وقصب الزریره وورد احمر هر برینك بر بحق وقیه عصلبان
بر وقیه عود هندی التی درهم مرجان احمر وکهربا یارمیشر درهم دقیق الباقلا درت وقیه آس یا
سکز وقیه اخذ اولنوب محکم سحق دن صکره ایچینه مسك وزباد خالص هر برینك التی حبه ضم
وحفظ اولنه **آخر** کهربا نصف وقیه ورد احمر اوچ درهم آس بر بحق وقیه اخذ وسفوف اولنوب
بین الاشعار ذر اولنه **سفوف لضعف القلب** ادویه قلبیه نك اشرفیدر انواع ارواحی
انتعاش ایدر غشی وسقوط القوته محمود وجدید حفظ صحت ایچون ودفع علت ایچون استعمال
اولنور صنعتی بودر طین ارمنی وطین ابیض التیشر درهم عین السرطان وظفر السرطان بر درهم
بحق وقیه سکر ابیض نصف وقیه جوز بوا معطر التی قطره اخذ اولنوب سحق وسفوف اولنه
مقدار استعمالی بر درهمدر برابچه زیاده بارد شیلر ایله استعمال اولنه **سفوف لضیق الصدر**
ضیق الصدره ادویه مجربه دندر صنعتی بودر حب قرطم ولوف الحیه وورق شوکة المبارکه

وسنامكي ایکیشر درهم انیسون نصف درهم دارفلفل بر درهم سقمونیا مدبر سوس درهم
اخذ اولنوب سفوف اولنه مقدار استعمالی بر درهمدر کوننده ایکی دفعه التی کون استعماله
مداومت اولنه **سفوف لعض الکلب** کلب عکور بر معضوض اولان کسنه لره جنون وخوف الماء
طاری اولمزدن مقدم یاره لرینه ادویه جاذبه وضع اولنمز رقت تمت کوندن بو سفوفه مداومت
ایتدرلسه کلب مزبورك عضندن نشأت ایده جك ردیتی بدنلرینه سرایتدن منع ایدر
صنعتی بودر بنفسج وسذاب وبیع الحمام وسلیخه ولسان الحمل واسفنتین ونعناع وحب الرای
ودو الملف ورتات وقنطوریون صغیر وقسطران وهیوفاریقون علی السویه اخذ اولنوب
سفوف اولنه اگر بو سفوفه سرطان نهری محرق وطعینون الحاق اولنورسه زیاده
مناسب وغایت مؤثر اولور مقدار استعمالی نصف درهمدن بر درهمه وارنجه طعامدن
اوچ ساعت مقدم ایکی مثلی سکر وبرقاشق امیاه مفرحه دن بری یاخود مرق اللحم
یاخود خمر تفاحی ایله استعمال اولنه کاه اولورکه قوتیه المزاج اولنلره ایکی درهم ویریلور
علی الخصوص عض الکلب وقوعندن بر مدت مرور ایتمش اولور ایسه بو صورتده اوچ درهم
ویرلك مناسبدر معلوم اولاکه بو سفوف ذکر اولنان منفعتی افاده ده غایت محمود وجدید
ومؤثر ومجرب اولنمش بردوادر لکن نسخه سنده اولان عقاقیرك هر بری کامل بولنوب
هنوز بلسان اصلیلری فنا بولمسزین قطع وجلب اولنوب کوکده وهواداده لرده
تجفیف اولنمق وکاغدلره صاریلوب مضبوط ظرفلر ایله مواضع غیر مرطوبه ده محافظه
اولنمق لازمدر کذلك حین احتضاده عمل اولنوب وهر دفعه ده اون ایکی یاخود اون
سکز درهمدن زیاده عمل اولنمق لازمدر **آخر** جالینوس حفظ اتدیه مجرب ایدر منافعی ماسبق
کبیدر صنعتی بودر شعریا نك طلوعندن صکره شمس اسد برجنده وآیك اون سکزنجی کونی
صید اولنمش سرطان نهری محرق سکسن درهم ونانخواه سحق اولنمش جنطیانا مرق درهم لبان
ابیض سکز درهم اخذ وسفوف اولنه مقدار استعمالی التی درهمدن اون ایکی درهمه وارنجه
عض الکلب وقوعی کوننده ن مباشرت اولنورسه التی درهمده بدأ اولنوب هر اوچ کونده
زیاده ایدرك مداومت اولنه اگر عض الکلب وقوعی بر مدت مرور ایتمش اولور ایسه اون
ایکی درهمدن بلکه دخی زیاده مقدار دن بدأ اولنمق لازمدر **سفوف لعلل الدماغ**
امراض رأس بارده عتیقه یه وعلل دماغیه مخوفیه نفع عظیمی واردر نزول نوازلی دفع ایدر
صنعتی بودر دارفلفل ومرزنجوش وکهربا هر برینك اوچ درهم جوز البوا وبسباسه بر
درهم اخذ اولنوب بعد السحق سفوف اولنوب بر حریر تقبیه نك ایچنه پنبه ایله ممتزجا
دیکیلوب باشه کیه لر **آخر** مرزنجوش وبادرنج واسطوخودوس هر برینك نصف قبضه بسباسه
ومصطکی وکبابه وعود هندی هر برینك بر درهم مرجان احمر بو بحق درهم سندروس ایکی
درهم ملح محروق درت ثلث درهم اخذ وسحق دن صکره ماسبق کبی تقیه اولنه **آخر** ورق
الغار وورق مرزنجوش وسرو سحر وسالوبا وبادرنج وورد احمر هر برینك اوچر بوچق شونیز
وبسباسه وجوز بوا وقرنفل هر برینك ایکیشر درهم صندل اصفر نصف وقیه اخذ اولنوب
بعد السحق ماسبق کبیدر برقرمزی بزدن تقیه اولنه **سفوف محلل الریاح** حلقومك نام
طبیبکه تحلیل ریاحده سهل الماخذ بر دوادر صنعتی بودر بللور جبلی المدبر وقشر اصفر
النارنج هر برینك درت درهم بسباسه وانیسون بر مثقال جندبیدستر بر درهم

ترياق اسماني سدس درهم اخذ اولنوب سفوف اولنه مقدار استعمالی ثلث درهمدن
نصف درهمدن ثلثان درهمه وارنجه **سفوف محمد الشاف** يعنی شافه حدث ويرمك ايچون
بين الاطبا مستعمل اولان سفوفلردن صنفی بودر حب الحنظل بربچق وقيه صبر قا ابيض مدبر واصل
شبرم وسورنجان ابيض هر بريندن بر وقيه قشر هليلج اصفر وبسفايج وسنا مكی وغاريقون
مقرص هر بريندن نصف وقيه ملح اندرانی وبارود ايكشر درهم زنجبيل بر درهم اخذ اولنوب
سفوف اولنه **سفوف مسهل** اخلاطك جملەسنی تنقيه ايدر صنفی بودر صمغ جلابا ايكی
درهم لب بزر البطيخ الاصفر ايله محكم دق ايدوب مزج اولنه قند صكر درت درهم قرمور
الطرطير بر درهم معجون تربد الحاق اولنوب سفوف اولنه مقدار استعمالی ثلث درهمدن نصف
درهمه وارنجه **سفوف مسقوطين** ضرب وسقطەدن حادث اولان علتلرده مستعملدر كذلك
مواضع عاليەدن دوشنلره بعد الفصد ويرەلر صنعتی بودر طين مختوم ودم الاخوين وموميا
هر بريندن بر وقيه نطفة النون نصف وقيه راوند اوچ درهم اخذ اولنوب بعد السحق سفوف
اولنه مقدار استعمالی بر درهمدر **سفوف معدی** معدەده وماغنه قوت ويروب ابخرة دن تربنك
دماغه وصولنه مانع اولور رياحی تحليل ايدر صنعتی بودر بزر كزبرة المدبرە ايكی درهم بزر فالانيا
ثلثان درهم تخی الانسان درت ثلث درهم قشر الخارج الاترج والنارنج والليمون المجلوين
هر بريندن اوچر درهم زهر الخليل الجبل وسكر الورد بر ربچق وقيه اخذ اولنوب بعد السحق
سفوف اولنه مقدار استعمالی بعد الطعام بر درهمدر **سفوف معدی آخر** التهاب معدەيه
عجيب النفعلردر اوجاعی تسكين ايدر وامراض معدەنك اسبابنی ازاله ايدر صنعتی بودر ماء النقع
ايله درت دفعه غسل وتجفيف اولنمش طين ابيض بر وقيه عرق السوس وبزر السفرجل وعين
السرطان هر بريندن نصف وقيه جوز بوا وسازان بالخينك باشندن چيقان طاش هر بريندن
ايكشر درهم لولو ومرجان احمر بادزهر بشر درهم زعفران وبسباسه سدس درهم اخذ اولنوب ناعما
سحق اولنه قدرنجه صكر سفوف اولنه مقدار استعمالی بر درهمدر **سفوف ملوكی** منافعی سفوف
نورنانته كبيدر صنعتی بودر سقونيا المدبر واسفيداج الانتيمون وقمور الطرطير وزبق الحلو
علی السويه اخذ اولنوب بعد السحق والمزج سفوف اولنه مقدار استعمالی ثلث درهمدن بر درهمه
وارنجه **سفوف حنقرسيني** نقرس مبتلا اولنلره حفظ صحت ايچون مداومت ايدەلر صنعتی بودر
كمادريوس وكماقيطوس وجنطيانا وزراوند مدحرج وسليخه وقسطران هر بريندن سكز درهم
صمغ العود الغياق الصناعی التمش درت درهم اخذ اولنوب سفوف اولنه مقدار استعمالی
بر درهمدن بر بچق درهمه وارنجه **سفوف نفسائی** افراط جريان طمثی قطع ايدر صنعتی بودر
بجماطيطس درت ثلث درهم طين ارمنی ومرجان احمر ولولو هر بريندن بر درهم بزر لسان
الحمل وكزبره مدبره وسماق هر بريندن ثلثان درهم اخذ اولنوب ناعما دق وسفوف اولنه
مقدار استعمالی بر درهمدر **سفوف نقرسی** مرض نقرسی دفع وازاله ايدر لاانقلبه در دنده الكفا
بو سفوفدن اخذ اولنوب بر صيق چورآب ايچنه ضوب اصحاب نقرس اياغنه كيدرلر بو سفوف
دائما استعمالده طوره صنعتی بودر كون اوچ وقيه قرنفل بر وقيه ملح المدبر درت وقيه اخذ
اولنوب بعد الدق سفوف اولنه **سفوف نشاف** اصحاب مراقيا عارض اولان غشی وانواع
اختلاج امثالی عوارضك جملەسنی تسكين ايدر اگرچه بعضيلره قی گتوردر لكن عوارض مزبوره يی
دفع ايدر صنعتی بودر انتيمون معرق ومرجان احمر وعين السرطان وصدف الطويل البحری وشنكرف

معدنی

معدنی هر بريندن سدس درهم ملح الحديد التی حبه خلاصة الافيون بر حبه اخذ اولنوب سفوف
اولنه محوی علی التی دفعەده استعمال اولنه **سفوف وجع المفاصل** نقرس ووجع المفاصل وعرق
النساء امثالنده ادويه مموحەدندر صنعتی بودر تربد ابيض وسورنجان ابيض وسنا مكی
وحب جان الصغير علی السويه اخذ وسفوف اولنه مقدار استعمالی ثلث درهمدن بر درهمه وارنجه
سفوف وجع الجنب سفوف ايلاوس وسفوف القولنج تسميه اولنور رياح نقرسی
وايلاوس وقولنج ووجع الجنب امثالنده ممدوحدر صنعتی بودر ثمرة البلوط المقشر التی وقيه جوز البوا
بر وقيه سكر النبات ايكی وقيه اخذ وبعد السحق سفوف اولنه مقدار استعمالی بر درهمدر كونده ايكی يا خود اوچ دفعه استعمال اولنه
الفصل الثانی فی الاقراص **قرص اسقيل** جالينوسه نسبت اولنور ترياق
اندروماخيسك بر ركنيدر صنعتی بودر تموزآينده متوسط المقدار وابيض اللون اسقيل اخذ
اولنوب قشر ظاهرپسنی واسفلنده اولان جزء صلبی ازالەدن صكره خمير ايله لف ايدوب جفاف
وصلابت حاصل اولنجه اسقيل ملايمت حاصل اولنجه فرون حبازيده طبخ اولنه واسقيلك
ملايمت حاصل اولديغی برآغاچ اكنه ايله تجسس اولنمق معلوم اولور بعده اوزرندن خميری ازاله
ايدوب اسقيل مطبوخك هر بوزدرهمنه الحمص ايكی درهم دقيق كرسنه ايله هاون ايچره دسته
شجری ايله دق ايدەرك مزج وتعجين ايدكدن صكره قرصلر اولنه اقراص مزبوره ايكشر
درهم اولمق اوزره توصيه اولنمشدر بعده كاغد اوزرنده بسط اولنوب مواضع ظليلده
گاه گاه تقليب ايدەرك تجفيف ايدەلر بناء قرطاسی كرسنه بدلنه اصل مشكطرامشيع ابيض
وضع ايدەلر **قرص الافيعی** بودخی جالينوسه نسبت اولنوب ترياق اندروماخيسك اساسيدر
علل جلديه ولدغ الافاعی وافات وبائيه يه مناسبدر نعوذ بالله جذام امثالنده اعانتی واردر
غام وظلمة عينی دفع ايدر وبصره قوت وحدت ويرر صنعتی بودر قدر الكفايه افاعی انثی
اخذ اولنوب رأس وزنبلری قطع وجلدلری سلخ واحشالری تطهير اولنه قدرنجه صكره
مقدار كفايه ماء القراح ايله طبخ اولنه لكن عادتا لحوم ماكوله يه الحاق اولنمق قدر ملح
وشبت اضافه اولنوب طبخ اولنه بعده لحوم مطبوخ وزن ايدوب ربعی خبز الحنطه يا خود
كعك سحوق ايله مزج ومطبوخ مزبورك صويندن الحاق ودق ايدەرك تعجين ايدكدن صكره
قرصلر ايدەلر بعده دهن قرنفل ايله تدهين اولنوب مواضع ظليله ومكشوفده اون كون
يا خود دخی زياده تجفيف ايچون ترك اولنه بو اثناده گاه گاه تقليب اولنمق لازمدر وبعده
بر شيشه ظرفنده حفظ اولنه اگرچه وقت عملدن بر مدت صكره استعمال اولنمق مناسبدر لكن
بر سنەدن زياده اولمق افضلدر اگر بحسب الاقتضاء زياده چه طورمق لازم اولورسه
اوزرنده بر غبار ظاهر اولور گاه گاه بر كتان بزی ايله جلا ايدوب ازاله ايتمك لازمدر زيرا
اول غبار اقراص مزبوره يی اكل وضاد ايدر سؤال مجردا اوزره اوچ سنه محافظەسی ممكن اولور
قرص انجليقا ادويه باد زهريه وقلبيه دندر دم حيضی ادرار ايدوب قروح رحمه نافعدر
صنعتی بودر ملايمت حاصل ايدنجه طبخ اولنوب الكدن كچمش اصل الانجليقا بر بچق وقيه
سكر ابيض اون ايكی وقيه اخذ اولنوب لعاب كثيرا ايله قرصلر اولنه **قرص اندروخوردون**
قرص افاوی معناسنەدر اطبا بو قرصی عادتا اندروماخيسه الحاق ايچون عمل ايدرلر لكن
ترياق مزبور بورسالەده تحرير اولنان نسخه يه كوره عمل اولنمق بو قرصه احتياج قالماز
تتكم بو فصلك اذكانی اولان عقاقير مفردا فردا بحسب وزنها تحرير اولنان نسخه ترياقيه ادخال

اولنمشلری محلنده بیان اولنمشدر ایمدی بو کتابده بو قرصلک تحریر اولنمسی ایکی مطلوب
ایچون ایدی بریسی قرصک ارکانی معلوم اولوب نسخهٔ تریاقه ادخال اولنمشلری ظاهر اوله
وبریسی دخی ارکاننده مرور دارشیشعان امثالی غیر مشهور بلکه فی زماننا منعدم اولان
عقاقیرک بالمناسبه بدللری تحریر اولنه بعضیلر بو قرصی سموم مقابل اولور وتریاق اندروماخس
استعمال اولنان علتلرک جملهسنده استعمال اولنور دیو مدح ایدرلر صنعتی بودر مرو مرزنجوش
ودارشیشعان واسارون هر بریندن درت درهم اذخر مکی وقصب الذریره وفو وعود
بلسان وحب بلسان ودارچین قسط هر بریندن التی درهم مرصافی وسادج وسنبل هندی
وزعفران وسلیخه هر بریندن اون ایکی درهم حماما یکرمی درت درهم مصطکی ایکی درهم اخذ
اولنوب مرصافی منفرداً وسائر ادویه مجتمعا هاون کبیرده ناعما سحق اولنه قدرنجه مرصافی
شراب ایله حل اولنه بعده حوایجی مسحوقه بر محلول مزبوره اضافه ودق ایده رک عجین وخرده جه
قرصلر ایدوب دهن القرنفل ایله تدهین وتجفیف اولنه مقدار استعمالی نصف درهمدن بر درهمه
وارنجه کتب عربیه نک بعضیسنده مرزنجوش مقامنده اقحوان تحریر اولنمش اگرچه بو قرصلر ایچون
نسخهٔ آخر دخی تحریر اولنمشدر لکن نسخهٔ مذکوره معمول علیها اولدیغی کتب قومده مصرحدر وبوندن
صکره معلوم اولهکه اذخرنج دیارلرنده وماحور بدلنه مشکطرامشیع اتریطی ودارشیشعان
بدلنه صندل اصفر وعود بلسان بدلنه عود هندی وحب بلسان بدلنه دهن قرنفل وقسط
بدلنه انجلیقا وسادج بدلنه بسباسه وسعد علی السویه وحماما بدلنه لب حب الاترج وضع ایدرلر
لکن مناسب اولان حب بلسان نسخهٔ قرصدن طرح اولنوب قرص مزبور نسخهٔ تریاقه ادخال
اولنه قدره دهن قرنفل اضافه اولنمقدر **قرص باروت** خناق وفلغمونی فم ولسان وغلیان
دم وحرقة البول وحمیات محرقه علی الخصوص احمطیطاوس عفنه تسمیه اولنان حمایه وعلل
راسیه ده ادویهٔ محموده دندر صنعتی بودر شراب عصارهٔ انبرباریس المسکو وشراب عصارهٔ
ریباس المسکو سکز وقیه سعوفی دیارودون المبلول بروح الزاج وباروت مدبر بردر تیره دن
احمر المسحوق الزاجی ایکی درهم دهن دارچین درت قطره اخذ ومزج اولنوب عصارهٔ الاترجله
محلول کثیرا ایله قرصلر اولنه مقدار استعمالی بر درهمدن ایکی درهمه وارنجه ادویهٔ مناسبه ایله
استعمال اولنه **قرص حیات** ضعف قوایی ازاله ایدوب روح حیوانیی انعاش ورطوبت اصلیهیه
قوت ویروب زیاده وتحدید ایدر رأس وقلب ومعده وکبده دخی تقویتی واردر مواد
ردیهٔ معدهٔ تقطیع وسدهٔ عروقی تفتیح ایدر امراض باردهنک جملهسینه وضعف شیخوخیه
مناسبدر هضمه معین اولور عفونات اصلاح ایدر وادراری ازاله ایدوب باصره یه جلا ویرر
صرع وسکتهدن حفظ ایدر عسرة الولاده وغشی نفسایه ادویهٔ مجربهدندر صنعتی بودر
مشاش سادج سکز وقیه معجون قرمز نصف وقیه لولؤ مقرص وعنبر اشهب بر درهم مسک
خالص وجواهر خمسه مستعمله هر بریندن ثلث درهم سکر دهن الدارچینی وسکر دهن
القرنفل وسکر دهن الاترج هر بریندن سدس درهم اخذ اولنور ماء الورد ایله محلول
کثیرا ایله اقراص صنعوه لر اولنه مقدار استعمالی بر یا خود ایکی عدددر بو قرص بحسب الاقتضا
بلا مسک دخی عمل ایدر **قرص خشخاش** راسدن صدره نزول ایدن نوازل حادهٔ منع ایله
وسائر عوارض راسیه دخی ازاله ایدر ادویهٔ مختارهدندر وجع صدری تسکین ایدر
صنعتی بودر فانید شجری ایکی وقیه خشخاش ابیض نصف وقیه لب بزر بطیخ الاصفر درب

بزر القرع ایکیشر درهم رب السوس وطین ارمنی مدبر وزهر الکبریت المرکب بر مثقال کثیرا
ابیض ونشاسته بر درهم خلاصهٔ زهر شقایق النعمان نصف درهم ماء شقایق النعمان ایله
ستخرج لعاب بزر سفرجل ایله قرصلر اولنه حین اقتضاده بو ساعت یا ایکی ساعت اخذ ده
طوتب اردیجه بوطه لر **قرص دارشیشعان** مالیخولیا وعمانیا وفرانیطس وسهر مفرطه
ادویهٔ مجربهدندر کذلک اوجاعی تسکین ایدر صنعتی بودر دارشیشعان وقشر اصل اللفاح
ولب قلب الخوخ وخلاصهٔ افیون ومرجان احمر النیش درهم زهر شقایق منثور وزعفران
وورد احمر یارمیشر وقیه بزر البنج الابیض وبزر السنجت وبزر کرفس اوچر درهم جوز بوا وکبابه
وکافور ایکیشر درهم اخذ اولنوب ماء الخس ایله استخراج اولنمش لعاب بزر قطونا ولعاب
بزر السفرجل ایله قرصلر اولنه حین اقتضاده ماء الخس یا ماء الورد یا ماء منوم یا لبن النساء
امثالی ایله حل ایدوب جبهه وصدغینه فاترا طلا اولنه **قرص دیارودون** تیقولا وسلک
مختاریدر دیسنطاریا واسهال کبدی ومعدی وسائر استطلاقات انواعنه مناسبدر صنعتی بودر
ورد احمر طری اوچ درهم وطباشیر هندی ایکی درهم صندل احمر بر مثقال یکرمی حبه وصندل ابیض
بر درهم واون ایکی حبه وزعفران ثلثان درهم وکافور سدس درهم اخذ اولنوب اولا ورد طری
محکم دق اولندقدن صکره سائر حوایجی مسحوقا الحاق ایدوب ماء الورد اضافه ودق ایدرک
عجین وقرصلر ایدهلر مقدار استعمالی بر درهمدر **قرص دیارودون آخر** ابن ماسویه نک
مختاریدر سائر اخلاط ایله ممتزج بلغمدن نشأت ایدن حمیات مزمنه ومواد مزبورهدن
حادث اولان وجع معده ورطوبت معدهیه مناسبدر صنعتی بودر ورد احمر طری التی درهم
والی درت حبه سنبل هندی وعود هندی هر بریندن درت بچق درهم والی حبه حرق السوس
اوچ درهم ویکرمی بیش حبه طباشیر هندی بر درهم وطقوز حبه مصطکی ایکی درهم زعفران
نصف درهم ودرت حبه اخذ اولنوب زعفران ناعما سحق وشراب ابیض ایله نقع اولندقدن
صکره سائر حوایجی الحاق ودق ایدرک عجین وقرصلر اولنه مقدار استعمالی ماسبق کبی بر درهمدر
قرص دآسنی سعال عتیق وضیق الصدر انواعنه جدا نافعدر صنعتی بودر اصل داسنی مسحوق
بر بچق وقیه سکر ابیض بر رطل اخذ اولنوب ماء زوفا ایله مستخرج لعاب کثیرا ایله قرصلر اولنه
قرص دآمق ابن ماسویه نکدر بعضیلر قرص حماض معناسنه بعضیلر قرص قابض معنا سنه ذاهب
اولمشلردر معده وقلب وکبده قوت ویروب ضعفلرینی ازاله ایدر ذلق احشائی وهیضه
علتنی وقیء دفع ایدر استطلاقات بطنک واسهالات دمویهنک انواعنی قطع ایدر کذلک
سحق اولنوب نفوخ اولنمقده رعافی منع ایدر صنعتی بودر ورد احمر سکز درهم حب الاس
اون التی درهم اخذ اولنوب یوز درهم عصارة الحماض ایله بر مقدار طبخ اولندقدن صکره تصفیه
اولنوب مصفایه یکرمی درهم عفص طری مدقوق الحاق ایدوب بر مقدار دخی طبخ اولنه
بعده التی درهم عصارهٔ حصرم واوتوز ایکی درهم عصارهٔ حب الاس اضافه اولنه بعده
سنبل اصفر اون درهم صمغ عربی اون ایکی درهم سماق منزوع العجم وطباشیر هندی وقرنفل
وبسباسه وجوز بوا هر بریندن درت درهم اخذ اولنوب مسحوقا الحاق وجیداً مزج اولنه
بعده بر شیشه ظرفه قونلوب مواضع ظلیلده تجفیف اولنه بعده مجفف مزبوری ناعما سحق
ایدوب بر مثقال کافور اضافه وماء الورد ایله عجین وخرده جه قرصلر اولنوب تجفیف
اولنه مقدار استعمالی بر درهمدن ایکی درهمه وارنجه بعضیلر عصارة الحماض بدلنه عصارة السفرجل

اختيار ايدوب قرص مزبوره رايحه طيبه ويرمك ايچون درت قيراط مسك تبتي اضافه
ايتمشلر **قرص داوند** بو دخي ابن ماسويه نڭكدر حميات مزمنده زياده ممدوحدر كذلك
يرقان وسوء القنيه واستسقا ير وبطن اسهاله واقع اولان اورام واوجاعه عظيم الفائده در
سده لري تفتيح ومواد مائيه وحريفه دن علل كبديه اصحابني تنقيه ايدر صنعتي بودر داوند اون
درهم رب الغافث ولوز المر برينڭ درت درهم ورد اوچ درهم سنبل هندي وانيسون
وتوء الصبغ واسارون وبزر كرفس هر برينڭ بر درهم اخذ اولنوب سحق وسقي اولندقدن
صكره ماء الكشوث ايله قرص اولنه مقدار استعمالي ثلثان درهمدن بر درهم واون بش جبريه
وار ايچه **قرص رمدي** [illegible] امراض عينك انواعنده نافعدر خصوصا نوازل ورمد حاده وسيلان
رقيقه وبثور العين واحتراق العين وجحوظ العين وظفره وانخراق القرنيه وحصول القرنيه
وخشونة العين وحكة العين واوجاع رمديه يي تسكينده استعمال اولنور كذلك قروح عينيه يي
دفع ايدر صنعتي بودر اسفيداج مغسول بروقيه قرن الايل المدبر بلا نار وانزروت مدبر
وتوتياء مدبري يارميشر وقيه صمغ عربي وكثيرا ابيض ونشا ايكيشر درهم صدف اللؤلؤ المدبر
وتوتياء وطباشيري ولبان ابيض بر درهم خلاصه افيون وكافور يارميشر درهم اخذ اولنوب
بياض البيض ايله قرص اولنه حين اقتضاده مياه مناسبه ايله حل ايدوب استعمال اولنه
قرص سعتر بو قرصدن ايكي عدد يا اوچ عدد ماء الرماد ايله طبخ اولنوب بعد التنقيه البدن
على الريق راسي بونكله غسل ايدوب على العقود بر بونكله سيلوب تجفيف اتمكله راسك عرق
وسخني جلا ايدر وراسه قوت ويروب مسامات جلدي تفتيح ونوازل ازاله ايدر ذهنه حدت
وحواسه قوت ويرر صنعتي بودر سعتر جاساني نصف وقيه مرزنجوش وسعتر بري ايكيشر
درهم خزاما وورد احمر وزهر اكليل الجبل بر مثقال عود هندي وصمغ عربي وكثيرا واصل فرنجمشك
وايرسا بر درهم قرنفل وجوز بوا وقاقله صغيره وكبابه يارميشر درهم عنبر اشهب ومسك
خالص هر برينڭ سدس درهم اخذ وبياض البيض ايله هر قرص بر درهم اولمق اوزره قرص
اولنه **قرص شب** بعد التنقيه والفصد اسنان ولثه يه وضع اولنسه وجع اسناني قطع ايده
صنعتي بودر شب خام وعود القرح يارميشر يارميشر وقيه دارفلفل وبزر البنج ايكيشر درهم
حجر المنار المسحوق وطين اقريطي ابيض وباروت مدبر بوديچق درهم زنجبيل ابيض وقرنفل
وافيون مدبر بر درهم اخذ ايدوب قدر الكفايه عصارة انجره ايله قرص اولنه **قرص طباشير**
ابن ماسويه نڭكدر استطلاق بطن ايله معا اولان حميات صفراويه ده استعمال اولنور معده وكبدك
التهابني وعطشني تسكين ايدر صنعتي بودر ورد احمر اون ايكي درهم طباشير هندي اون درهم
بزر حماض التي درهم وبزر بقلة الحمقا وكزبره مدبره وسماق هر برينڭ ايكيبچق درهم نشا سنبغ
مقلو وجلنار مصري وزرشك ايكيشر درهم صمغ عربي مقلو بر مثقال اخذ اولنوب عصارة الحصرم
ايله قرص اولنه مقدار استعمالي بر درهمدن ايكي درهمه دك بحه بر سنه عمري وار در معلوم اولدكه
قرص طباشير ايچون ابن ماسويه دن ايكي نسخه منقولدر برنيسي ذكر اولنان نسخه در كه قرص
الطباشير الحامضي تعبير اولنور وبرنيسي دخي مطلق قرص الطباشير تعبير اولنور حميات حاره ده
ومعده وكبدك التهابني ازاله وعطشني تسكينده استعمال اولنور صنعتي بودر طباشير هندي
درت درهم وورد احمر بري درهم وبزر بقلة الحمقا وعرق السوس ايكيشر درهم اخذ اولنوب لعاب
بزر قطونا ايله قرص اولنه مقدار استعمالي ماسبق كبيدر بعضلر بو نسخه يه لوب اربعه [illegible]

وصمغ عربي وكثيرا ودغوزان هر برينڭ بر مثقال الحاق ايدرلر **قرص طين مختوم** بو دخي ابن ماسويه نڭكدر
سيلانات دمويه نڭ جملهسني قطع ايتمكده زياده مؤثردر صدر ورئه دن نشات ايدن نزف
ماء بقلة الحمقا ايله ومعقددن سيلان ايدن دمه واسهال الدمه ماء عصارة الراعي ايله وتنقيه
الاليه لسان الحمل ايله ويره لري رعافي منع ايدر ومايعات قابضه ايله برادهسي مزج اولنوب
جبهه يه لصق اولنسه طمثك افراطني قطع ايدر وعصاره بوليقوني ياخود لسان الحمل ياخود
بياض البيض ايله مزج اولنوب فخذ وعانه يه لصق اولنسه ياخود مايعات مناسبه ايله حل
اولنوب داخل رحمه زرق اولنسه بول الدمي ازاله ايدر عانه ومجانه يه طلا ياخود مثانه يه
زرق اولنه صنعتي بودر دم الاخوين وصمغ عربي وقرص دامق وورد احمر وبزر الورد ونشا
مجفف وطباشير هندي واقاقيا ورب لحية التيس وحجر الشاطيطس مدبر وطين مختوم
وطين ارمني وساذج عدسي حب برد ومرجان وكهربا هر برينڭ ايكيشر درهم اخذ اولنوب ناعما
سحق اولندقدن صكره ماء لسان الحمل الحاق ودق ايله زلك عجين وقرص اولنه مقدار استعمالي
ثلثان درهمدن بر درهمه وارنجه اكر بو نسخه يه ايكي درهم افيون مدبر ضم اولنور سه
دوسنطاريا وزلق الامعا وساير استطلاقاتي منع ايتمكده زياده مؤثر اولور بو صورتده
دخي مقدار استعمالي ماسبق كبيدر **قرص ظفر الجبل** علل صدريه وسعال شديده نافعدر
صنعتي بودر وقت ضحيه ده اخذ اولنمش ورق ظفر الجبل وعرق السوس يارميشر وقيه سكر النبات
اون ايكي وقيه اخذ وناعما سحق ايدوب قدر الكفايه ماء الصدر ايله مستخرج ايكي وقيه لعاب
كثيرا ايله قرص اولنه معلوم اولدكه ظفر الجبل اخذ اولنديقده طري اوله وبركتاندن بزنيه خم ابيض
ايله تبليل ايدوب ورق ظفر الجبلك اوزرينه اوليزه ايله جلا ويروب دقيقني ازاله ايلدكدن
صكره تجفيف وحفظ اولنوب استعمال اولنور **قرص عنبري** امراض دماغيه ورئيسيه يه نافعدر
كذلك علل معديه وقلبيه ده ادويه عجيبه الاثردر صنعتي بودر سفوف جوارش العنبر نصف
وقيه سكر ابيض سكز وقيه قدر الكفايه ماء دارچين ايله سكري حل وطبخ وقرص اولنه
قرص غاليه ابن ماسويه نڭكدر دماغ وقلب ومعده يه وساير احشايه قوت ويروب خفقانه
تسكين ايدر وضيق الصدر وعسرة التنفسه معين اولور ونكهه يي طيب ايدر وساير
ادويه طيبه يه ادخال اولنور وبخورات ملوكيه دندر صنعتي بودر عود ماوردي بش درهم
عنبر اشهب اوچ درهم مسك تبتي بر درهم اخذ اولنوب ماء الورد ايله اخراج اولنمش
لعاب كثيرا ايله قرص اولنه مقدار استعمالي سدس درهمدر غده مسمك اولنوب ادويه بجه
بلع اولنه ابن ماسويه بو قرصي ورق الآس شكلنده عمل ايدوب مختوم اولمق اوزره توصيه
ايدر لكن معلوم دركه وصيت مزبوره ايله عملك قرص مزبورده فائده زائدهسي اولماد
قرص غاليه آخر قدماء حكما يونانيدن نيقولاوس اسكندراني نڭ مختاريدر طبيب مسفور
بو قرصي كندويه مخصوص بعض نسخه لره الحاق ايدوب انكيچون منافع اخرى بيان ايتمشدر
اما ساير اطبا تجربه ايدرلركه قلبه قوت ويرر وغشي وخفقانه عظيم النفعدر ونفث الدمي
قطع ايدر ومعده يه قوت ويروب قي منع ايدر بلا مسك عمل اولنديغي صورتده احتناق الرحمه
مناسبدر صنعتي بودر اون التي درهم صمغ عربي سكز درهم كافور ثلث درهم اخذ اولنوب
ناعما سحق اولندقدن صكره ماء الورد ايله عجين وقرص ايدوب مواضع ظليله ده تجفيف
اولنه بعده تكرار ناعما سحق اولنوب دارچين وقرنفل وجوز بوا هر برينڭ درت درهم ودهن الزنبق

ایکی درهم اضافه ومحکم مزج اولنه قدنه صکره هر دانه سی بر مثقال اولمق اوزره قرصلر اولنه
آکر مسک اضافه سی مراد اولنورسه قرص اولنمازدن مقدم سدس درهم مسک ماء الورد ایله
حل اولنوب الحاق اولنه مقدار استعمالی بر مثقالدر سنین واوزه تونیز حلل کلمز معلوم اولدکه
بو قرصه ادخال اولنان دهن الزنبقدن مراد دهن الیاسمیندر دینمز اکثر کتب عربیه ده دهن
الزنبق دهن الیاسمین ایله تفسیر اولنور وتفسیر مزبوره واقف اولمادقلرندن اطبا
لاطینک اکثری خطا ایدوب بعضیلر زنبق لفظنی عربی ظن ایدوب دهن سوسن اولمق
اوزره بعضیلر زنبق لفظنی میم یا ایله قرائت ایدوب لغت لاطیندن یاخود طالیادن معربدر
ظن ایدوب دهن زعفران اولمق اوزره تحریر ایتمشلردر **قرص غاریقون** ابن ماسویه نکدر
صرع ودواره نافعدر مواد غلیظه دن متولد اولان سده لری تفتیح ایدر معده وکلی وطحال وکبدی
علی الخصوص رحمی تنقیه وتطهیر ایدر دیدانی قتل واخراج ایدر قوای طبیعیه یه متعلق اولان
اعضا علتلرینک اکثرینه نافعدر صنعتی بودر غاریقون ابیض مغربل یکرمی درت درهم ملح
اندرانی مسحوق سکز درهم اخذ اولنوب قدر الکفایه سکنجبین سافی ایله عجین وقرصلر اولنه
یاخود مزکوردن انفع واولی درکه غاریقون ابیض مغربل یکرمی درت درهم ملح اندرانی درت
درهم ملح اندرانی درت درهم زنجبیل اوچ درهم اخذ اولنوب ملح وزنجبیل دق اولنه قدنه
صکره غاریقون مغربل الحاق اولنه قدر الکفایه سکنجبین اضافه دق اولنورق عجین وقرصلر
اولنه معلوم اولدکه قدمانک بو قرصی علاجدن مطلوبلری غاریقونی تدبیر دردر زیرا غاریقون
خفیف اولمغله ثم معده یه ملتصق اولوب قی وغثیان وتعلق المعده ایراث ایتدیکندن خوف واردر
لهذا ملح اندرانی اضافه اولنمغله تدریجی اولنور کذلک غاریقون بطی العمل در ملح اندرانیده
تحریک ولذع اولمغله فعل غاریقونک سریعا ظهورینه باعث اولور کذلک ملح اندرانیده جلا
وتنقیه اولمغله غاریقونه قوت ویرر لهذا اکثر مبتغیا تر ملح اندرانی الحاق اولنه کلمشلردر اما
سکنجبین ایله عجین اولنمسی سکنجبین مواد غلیظه ولزجه یی تقطیع ایلدیکندن ماعدا اعصابه
مؤدی اولان موادی ازاله ایدیجی اولمغله غاریقونی اعصابه الصاقدن منع ایدر زیرا غاریقونک
اعصابه التصاقی خوفی واردر لهذا ابن سینا اصحاب قولنجه غاریقون ویرمکی منع ایدر تا که
امعا اریبه ملتصق اولوب وجع آخر ایراث ایلمیه کذلک زنجبیل بلاغم غلیظه نزجری اذابه وترقیق
ایدر وطریقه اقاویه سی ایله غاریقونک فعلنه قوة واستحکام ویروب مواضع عمیقه ده واقع
اولان موادیه ایصال ایدر **قرص غشی** غشی وضعف القلبه نافعدر صنعتی بودر طین
مختوم ایکی وقیه عین السرطان بر وقیه جوز بوا بر درهم سکر ابیض اون ایکی وقیه لعاب کثیرا
ایله قرصلر اولنه **قرص قوقیون** جالینوس حکیمه نسبت اولنور لفظ قوقیون لسان بربریده
طیب معناسنه در بو قرصی دخی قدماء مصریون تبخیر اولمق اوزره استعمال ایدرلر ایدی لهذا
بو اسم ایله شایع اولمشدر ومثرودیطوسک رکنی اولدیغندن ماعدا کبد وریه وکلی ومثانه
احشاده واقع اولان قروحاتی تنقیه ایچون ودماغدن سیلان ایدن موادی منع ایدوب ضبط
ایچون استعمال اولنور صنعتی بودر زبیب رزاقی وصلابت حاصل ایدنجه ماء القراح ایله
طبخ اولنمش ترمنتین هر برینن یکرمی درت درهم مرصافی وادخر مکی هر برینن اون ایکی
درهم قصب الذریره طقوز درهم دارچین درت درهم اظفار الطیب وسنبل صدهد
وسلیخه وسعد کوفی وحب الابهل اوچر درهم دارشیشعان ایکیشر درهم زعفران

بر درهم اخذ اولنوب زبیب وترمنتین دن ماعداسنی ناعما سحق وسفوف اولنه بعده چکردکی
ازاله اولنمش زبیب رزاقی برمقدار دق اولنه قدنه صکره عسل خیار شنبر استخراج اولنور
کبی شعر قرسدن نسج اولنمش منخلدن کچوریلوب وزن اولنه بعده ترمنتین مطبوخ وسائر
حوایج مسحوقه یی الحاق ایدوب دق ایده رک عجین وقرصلر ایده لر بعضیلر بو قرصی عجین
ایتمک ایچون قدر الکفایه عسل وخمر الحاق ایتمشلر لکن سوال محرر اوزره عمل اولنه قدنه خمر و
عسل الحاقنه حاجت قالماز مقدار استعمالی نلث درهمدن بر درهمه وارنجه شراب ایله یاخود
مایعات مناسبه ایله استعمال اولنه ودارشیشعان بدلنه بعضیلر صندل اصفر وضع ایدرلر
کتب عربیه نک بعضیسنده دارشیشعان بدلنه قشر الیهود تحریر اولنمشدر **قرص قلبی**
قلبه قوت ویرمه علاج کاملدر ضعف قلبی ازاله وغشی دافعدر امراض مزمنه قلبیه وضعف
قلبی معوجی اذهاب ایدوب قلبک اولکی قوتنی اعاده ایدر صنعتی بودر نبات ابیض سکز
وقیه معجون العرمز بر وقیه جواهر خمسه مستعمله هر برینن نلث درهم اخذ وماء الورد ایله
مستخرج لعاب کثیرا ایله عجین اولنه قدنه صکره دهن دارچین ودهن قرنفل هر برینن
سدس درهم ضم اولنوب حرزده قرصلر اولنه مقدار استعمالی اوچ عدد یا ایکی عدد یا التی عدددر
قرص کاکنج ابن ماسویه نکدر مثانه وکلیه حالبلری امثالی مجاری بولیه ده واقع اولان قروحا
ونا سوری جلا وادمال ایدر وحرافت بولی تسکین ایدوب حین بتوله اولان تشتاب ایدن
احراقه وجعی وبطوء بتولی دفع ایدر صنعتی بودر حب الکاکنج اوچ درهم لب بزر البطیخ ولب بزر
الخیار ولب بزر القرع اوچر درهم طین ارمنی وصمغ عربی ولبان ذکر ودم الاخوین ولوز المر
ورب السوس وکثیرا ونشاسته وحب الصنوبر وبزر الخشخاش ابیض هر برینن التی درهم
بزر الکرفس وبزر البنج وکهربا وطین مختوم وافیون هر برینن ایکی درهم اخذ
اولنوب ناعما سحق اولنه قدنه صکره عصارة الکاکنج یاخود حب الکاکنج نقیع اولنمش ماء الورد
ایله یاخود جلاب البنفسج ایله عجین اولنوب قرصلر اولنه مقدار استعمالی بر درهمدر ایدر ومالی
ایله یاخود جلابات مناسبه ایله ویره لر **قرص کافور** بو دخی ابن ماسویه نکدر حمیات ملتهبه ده
دمک وصفراینک التهابلرینی ازاله ومعده وکبدک سوء مزاج حارلرینی تعدیل وعطش حرارتی
قطع ایتمک ایچون استعمال اولنور کذلک یرقان وسل ودق اصحابنه فائدهٔ عظیمه سی واردر
صنعتی بودر ورد احمر وترنجبین ابیض وسکر ابیض اوچر درهم صندل اصفر ایکیشر درهم
عرق السوس وطباشیر هندی ایکیشر درهم لب بزر اربعه بارده وصمغ عربی وکثیرا وسنبل هندی
وزعفران هر برینن بر درهم وکافور وعود هندی وقاقله کبیره ونشاسته هر برینن
نلثان درهم اخذ اولنوب زعفران وکافور وترنجبین دن ماعداسی مجموعا سحق اولنه بعده
زعفران وکافور علی حده سحق اولنه بر برینه مزج وبرقاج قطره روح شراب اضافه اولنه بعده
ترنجبین صافی وسکر طبرزد بر طاش هاونه وضع اولنوب یسیرا یسیرا اسکز درهم مقداری
لعاب بزر قطونا الحاق ودق اولنورق کما ینبغی مزج اولنه قدنه صکره زعفران وکافور وسائر
حوایج مسحوقه الحاق ودق ایده رک مزج وعجین وقرصلر ایده لر مقدار استعمالی نلث درهمدن
بر درهمه وارنجه کذلک قرص منور سحق اولنوب نصف درهمدن ایکی درهمه وارنجه استعمال اولنور
ضم اولنور شاراس نام طبیب بو قرصک نسخه سندن سکری طرح ایدوب ورد احمر وترنجبین
وصندل وعرق السوس اوچر درهم اولمق اوزره تحریر ایدر کذلک قاقله ونشاسته یی دخی طرح ایدوب

عود هندی بر درهم اولنق اوزره تحریر ایدر قرص کبره بودخی ابن ماسویه ذکر ایدر مواد غلیظه
ولزجه یی تقطیع و ترقیق ایدر طحال و مرابض و ماساریقا امتلالرنده واقع اولان سده لری تفتیح
و اورام صلبه یی تلیین ایدر و مراقده ریاحی تحلیل ایدر صنعتی بودر قشر اصل الکبره و بزر نجنکشت
اونبشر درهم اشق صافی درت درهم لوز المر و بزر الشونیز و بزر الحرف و قفاح الفودنج و وج
و زراوند مدحرج و سعد و سذاب و اسقولوقندریون هر بریندن ایکی درهم اخذ اولنوب
قدر الکفایه رب الغافث ایله عجین و قرصلر اولنه مقدار استعمالی ما سبق کبی ثلث درهمدن
بر درهمه وارنجه بو قرصک عملنده طریق جاده اولدر که اشقک ماعداسی ناعما سحق اولنوب
بعده قدر الکفایه غافث عصر اولنوب و بیاض البیض ایله عصاره سی تصفیه و غسل قوامنه
کلنجه طبخ اولنه بعده اشق صافی دق ایله ممکن اولدیغی مرتبه خرده لنوب رب مزبوردن اضافه
و دق اولنه رق حل اولنه بعده صکره حوایج مسحوقه لحاق و قرصلر اولنه بعضیلر اشقی خل ایله
حل ایدوب ایکی درهم رب الغافث و حوایج مسحوقه یی الحاق و قرصلر ایدرلر قرص کهرباء
بودخی ابن ماسویه ذکر ایدر سیلانات دمویهٔ باطنه نک جمله سنی و علی الخصوص قرحهٔ ریه دن
نشأت ایدن نفث الدمی و دوسنطاریایی قطع ایدر صنعتی بودر کهرباء مدبر یکرمی درت
درهم قرن الایل المحرق و صمغ عربی مقلو و کثیراء مقلو و اقاقیا و رب هیوقسطیداس و جلنار
مصری و مصطکی و مرجان محرق و لک هندی و بزر خشخاش اسود مقلو هر بریندن درت
درهم زعفران و لبان ذکر اونبشر درهم افیون مدبر اوچ درهم اخذ اولنوب افیوندن ماعداسی
علی حده ناعما سحق اولنه و اکر اقاقیا و رب هیوقسطیداس کما ینبغی مجفف دکل ایسه حرارت
خفیفه ده تجفیف اولنوب بعده وزن اولنه بعده ماء لسان الحمل ایله استخراج اولنمش سکز
درهم مقداری لعاب بزر قطونا ایله افیون حل ایدوب و سائر حوایج مسحوقه یی دخی الحاق
و قدر الکفایه لعاب بزر قطونا اضافه و دق ایدرک عجین و قرصلر ایدرلر مقدار استعمالی اکثر
اقراص کبی ثلث درهمدن بر درهمه وارنجه و حین اقتضاده مسحوقا مایعات قابضه ایله استعمال
اولنه افیون مدبر بدلنه خلاصهٔ افیون دخی وضع اولنور معلوم اولدکه بو قرصک نسخه سنده
اکرچه قرن الایل احراق اولنمسزین ادخال اولنمق ممکن اولور زیرا احراق ایله رذائل و لحمی اجزاء
مائیه و دوخیره سی قرصک منافعنه متضاد دکلدر لکن احراق اولنوب اجزاء مزبوره سی
زائل و اجزاء ارضیه سی قالدقده قوه قابضه سی قوی اولور لهذا بو قرصی محروقا ادخال اولنمق
مناسبدر اما بزر خشخاش مقلوا ادخال ایتمک مناسب دکلدر که تقلیه ایله اندن اولان اجزاء
کبریتیه زائل اولور مع هذا بزر خشخاشک مقتضی اول اجزاء کبریتیه ایله در کذلک مرجانک
احراق ایله اجزاء دوخیره سی ازاله ایدوب ادخال ایتمک عبثدر و کذلک صمغ و کثیرایی مقلو
ادخالدن مطلوب اولان جوهرلرینه جفاف کلوب سهولت ایله سحق قبول ایتملرندن اوتوریدر
ایسه انلر دخی قلی اولنمغه حاجت یوقدرکه هاوان حاره ده دق اولنملری کفایت ایدر
قرص للصبیان دیدان و حب القرع و دود الصبیانی قتل و اخراج ایدر صنعتی بودر درتابانج
چلاپا بر درهم دقیق الحلو الناعم السحق التی درهم سکر ابیض اوچ وقیه قدر الکفایه لعاب
کثیرا ایله هر قرص نصف درهم اولنق اوزره قرصلر اولنه مقدار استعمالی علی الریق ایکی یاخود
اوچ یاخود درت عدددر آخر برادهٔ قرن الایل و برادهٔ ناب الفیل بر بچق وقیه قود الینه
نصف وقیه سکر الابیض سکز وقیه اخذ اولنوب لعاب کثیرا ایله هر قرص نصف درهم اولنه

اوزره

اوزره قرصلر اولنه مقدار استعمالی اوچ عدد درکونده ایکی دفعه استعمال اولنه قرص لؤلؤ دماغه
و قلبه قوه ویروب علل قلبیه و دماغیه نک اکثرینه مناسبدر دق و سل و هزال اصحابنه نفع
عظیمی واردر رطوبت اصلیه یی تجدید ایدر صنعتی بودر لؤلؤ مدبر نصف وقیه مرجان احمر
و کهرباء ابیض ایکیشر درهم خلاصهٔ قرن الایل و ناب الفیل اوچر درهم سکر ابیض درت
وقیه اخذ اولنوب لعاب سفرجل ایله قرصلر اولنه قرص لوزة الغم ضیق الصدر و سعال
و سل امثالنده علاج تام و دواء کامل مجربدر صنعتی بودر زهر الحصلبان ابیض بر وقیه زهر
الکبریت ایکی وقیه ایرساء مسحوق بر بچق وقیه دم الاخوین قاطر بر درهم سکر ابیض اون
ایکی وقیه اخذ اولنوب ماء الورد ایله مستخرج لعاب کثیرا ایله قرصلر اولنه قرص مرجان
جالینوسک مختاریدر منافعی قرص کهرباء کبیدر کذلک استکراه الغذا اصحابنه نفع عظیمی واردر
صنعتی بودر مرجان احمر و طین مختوم یاخود طین ارمنی هر بریندن سکز درهم جلنار مصری
و نشا هر بریندن درت درهم رب هیوقسطیداس و بزر البنج و افیون مدبر هر بریندن ایکی
درهم اخذ اولنوب افیوندن ماعداسی ناعما سحق اولنه بعده صکره افیون قدر الکفایه
عصارهٔ لسان الحمل ایله حل اولنوب سائر حوایج مسحوقه لحاق و دق اولنه رق عجین و قرصلر
اولنه مقدار استعمالی قرص کهرباء کبیدر قرص مرجان آخر نیقولاوسه نسبت اولنور منافعی
ما سبق کبیدر صنعتی بودر مرجان احمر و دارچینی و مرصافی و حماما و بزر خشخاش هر بریندن
درت درهم ادخر مکی و زعفران ایکیشر درهم قصب الذریره و عود بلسان و سلیخه و ساذج
هندی یاخود بسباسه و مصطکی و جعده و رجل الحمام و نحو و اسارون هر بریندن بر درهم
اخذ اولنوب ناعما سحق اولنه بعده صکره قدر الکفایه شراب اضافه و دق ایدرک عجین و
قرصلر اولنه مقدار استعمالی ما سبق کبیدر رجل الحمام بر حشیشدر که منقار اللقلق انواعندندر
ورقلری حبارزی و ریحی کبیدر قرص مرصافی ذکریاء رازی منصوری نام کتابنده تحریر ایدر
احتباس طمثده زیاده ممدوح و مؤثر اولان دوالردندر زیرا جوهری ترقیق ایدوب انعقادینه
مانع و مجاری رحمده سده ایراثنه باعث اولان مواد غلیظه و لزجه یی تقطیع ایدر کذلک دم نفاسه
جریان ویروب مشیمه یی بلکه جنین میتی اخراج ایدر صنعتی بودر مرصافی اوچ درهم ترمس
بشر درهم ورق السذاب و فودنج بحری و فلسقوس ایکی و کمون و فوة الصبغ و حلتیت و سکبینج
و جاوشیر مغشوش اولوب صافی اولمازلرسه خل الحاذق یاخود خل العنصل ایله حل و تصفیه
و قوام اصلیلرینه کلنجه طبخ اولنه بعده ترمس بعد التقشیر محکم دق اولنوب صموغ مدبره الحاق
و مزج اولنه بعده سائر ادویه مسحوقا الحاق اولنوب و سکز درهم مقداری رب بر نجاسف
اضافه و دق اولنه رق عجین و قرصلر اولنه مقدار استعمالی ثلث درهمدن بر درهمه وارنجه مسحوق
مطبوخ حب الابهل امثالی رحمه مناسب اولان خشاییش مطبوخیله استعمال اولنه کذلک مسحوق
دهن کهرباء امثالی ایله مزوج و صره اولنوب اختناق الرحم مبتلالرینه استشمام ایتدوره لر
معلوم اولدکه فلسقوس ایکی نوع اوزره در بر نیسی عریض الورق در و برنیسی دخی دقیق الورقدر که
فلسقوس ابلی و فلسقوس ملوکی تعبیر اولنور بو قرصه ادخال اولنان اکرچه نوع ثانیدر لکن
بولنمادیغی صورتده بدلنه نوع اول کفایت ایدر زیرا ادرار حیضده احدهما آخره معادلدر
شارانش نام طبیب مشکطرامشیع اتریطی یادرار حیضده باهر النفع اولمغله بو قرصه ایکی درهم
الحاق ایتمشدر کذلک قرصافینک اصل نسخه ده اولان وزنندن زیاده اولسین مناسب

کوروب بش درهم اولمق اوزره تحریر ایلش قرص ممسك نیقولاوس یونانیه نسبت اولنور
ادویۀ لطیفة الرایحه دن ترکیب اولنمغله ممسك لفظی ایله توصیف اولنمشدر صبیانك
ضیق الصدر وعسر النفس امثالی علل صدریه لرینه واسترخا وضعف الهضم امثالی علل
معدیه لرینه مناسبدر لبن مرضعه لرینی عدم هضملرینده نشئت ایدن قئ صبیانی قطع ایدر
برقاچ حبه صبی لبن مرضعات ایله ویره لر کذلك ایام وباده ردیت هوایی اصلاح ایدوب
دماغ وسائر اعضایه قوة ویرر برمناسب ظرفه وضع اولنوب وقتا وقتا شم اولنه یاخود
لباس وسکنایه تبخیر اولنه یاخود مسحوقا قدر قلیل کلاب ایله یاخود ماء زهر النارنج ایله
لباس وسکنایه رش اولنه صنعتی بودر لادن صافی یکرمی درت درهم اصطراك عامی
اون ایکی درهم اصطراك احمر سکز درهم عود خام وردی ایکی درهم عنبر اشهب بر درهم
کافور نصف درهم مسك سدس درهم اخذ اولنوب ماء الورد ایله عجین وقرصلر اولنه
مثلا برظرفك اغزینه برکتان بزی باغلیوب اوزرینه لادنی واصطراکلری وضع ایدوب
ایام حاره ده شعاع افتابه وضع وبرمدت ترك ایدهلر وقتا که صمغ مزبوره حرارت افتاب ایله
ملایمت حاصل ایده بعده اسیجق هاونه وضع اولنوب دستهٔ حاره ایله دق اولنه راق ممزوج اولنه
بعده عود هندی وعنبر وکافور مسحوقا مسك کلابیله محلولا اضافه وتکرار دق اولنه راق عجین
اولنوب مهر اوزرینه یاخود خشب المکتوبدن یاخود آبنوسدن معمول لوحه اوزرینه تدویر
ایدرك قرصلر اولنه لکن حینئذ تدویرده لوحه یی ماء الورد ایله ترطیب مناسبدر که قرص مزبور
ملتصق اولمیه بعده محکم الرأس برشیشه ده حفظ اولنه معلوم اولهکه اصطراك ایکی صنفدر
بریسی صمغ خالص وبریسی مغشوشدر بو قرصك نسخهٔ سنده اصطراك عامیدن صنف اول
واصطراك احمردن صنف ثانی مراد اولنور شکم دوا الفروس اکرا بادینده اغوسطانی تحت بریده
تصریح ایدرشا راس نام طبیب بو قرصك نسخهٔ سنده اصطراك عامی بدلنه اصطراك قاطر واصطراك
احمر بدلنه حصلبان جاوی یا اختیار ایتمشدر کذلك کافور ثقیل الرایحه دربو طرح ایدوب یرینه
بوقرصه کافور الحاشده برقاچ ملاحظه اولنمازسه کرکه روایح طیبه دن معتبر اولنه وبرمك
ایچون الحاق اولنمه بو بندن حکمه معلوم اولهکه قرص مزبور منوال محرر اوزره عمل اولنه قده
شماهه وبخور استعمالنده صالح اولور لکن علل صدریه ومعدیه ده معترض عینه ویرلمك مناسب
دکلدر فکیف صبیانه ویرلمه زیرا حنك وحلق واسنانلرینه ملتصق اولوب غثیان بلکه قئ
تحریکنه مؤدی اولمسندن خوف اولنور اعدی صبیانه ویرلمك ایچون قرص مزبورك عملنده
اولی اولان اولدرکه اصطراك قاطر ولادن صافی التیشر درهم عود هندی نصف درهم
عنبر اشهب بردرهم مسك تبتی سدس درهم سکر طبرزد ابیض یوزدرهم اخذ اولنوب
عنبر بعد السحق دهن جوز بوا ومقطر ایله ومسك روح الورد یاخود روح الشراب ایله حل
اولنه قدن صکره شکرك برمقداری ایله مزج اولنوب سفوف اولنه بعده اصطراك ولادن
هاون حاره ده وضع اولنوب سکرك مابقیه سیله مسك عنبر ایله ممزوج اولنان سکری قلیلا
قلیلا اضافه ودق ایدرك جیدا مزج ایتدکدن صکره عود هندی مسحوق الحاق وقدر الکفایه
لعاب کثیرا ایله عجین ایدوب قرصلر ایدهلر یاخود یوز درهم سکر ابیض ماء الورد ایله حل
اولنوب طبرزد قوامنه کلنجه طبخ اولنه قدن صکره تاردت تنزیل وحارا ایکن اصطراك ولادن
وعنبر القا اولنه صمغ مزبوره حل اولوب سکره ممتزج اولور بعده برودته قریب اولنجه ترك

اولنوب عود هندی مسحوقا ومسك قدر قلیل کلابیله محلولا الحاق وممزوج اولنه وقتا که برودتی
کاملا حاصل ایدوب سکر منعقد اولدر هاون کیرده قدر الکفایه لعاب کثیرا ایله اضافه
ودق ایدرك عجین وقرصلر ایدهلر معلوم اوله که نسخه نك اخرینده اصطراك صافی کوکده
صافیسی بولنماد یغی صورتده صمغ معمولدر اوکلانه قاعده اوزره روح الشراب ایله صمغ صافیسی
اخذ اولنمق کذلك لادندن دخی بو قانون اوزره روح الشراب ایله صمغی اخذ اولنمق لازمدر
یاخود اصطراك مغشوشك ماء الورد ایله تصفیه سی بقیۀ اسود طرح ایدی اوزره کرك اصطراك
وکرك لادنی تصفیه اولنه قرص مقیئ مقیئاته محتاج اولنان علتلرده مستعملدر صنعتی بودر
زجاج کلابیقون المسحوق نصف وقیه سکر ابیض درت وقیه دهن اینسون بش قطره قدر الکفایه
لعاب کثیرا ایله قرصلر اولنه مقدار استعمالی اوندن التی حبه دك ترقی ایدیر وارمجه قرص مسهل
منافعی سفوف قورناحنه کبیدر صنعتی بودر سقمونیاء المدبر بربچوق درهم تمور الطرطیر التی
درهم دهن قرنفل التی قطره سکر ابیض درت وقیه ماء الورد ایله مستخرج لعاب کثیرا ایله
قرصلر اولنه قرص مشتوی احتناق رحمده تأثیر عجیبی وارد ربر دانه سی یا ایکی دانه سی
یا اوچ دانه سی اوچ کون علی الریق استعمال ایدوب اوزرینه ماء الرحم لخضحخت اسیق اولنه
بادن خدا علت مزبوره دفع اولوب بردخی ظهور ایتمز صنعتی بودر لبن المشتری ولبن الصدف
اللؤلؤ ولبن المرجان بردرهم دهن کهربا ثلث درهم اخذ ومزج اولنوب ماء الرحم ایله مستخرج
لعاب کثیرا ایله هر قرص سدس درهم اولمق اوزره قرصلر اولنه قرص مقوی للمعده امراض
معدیه نك اکثرینه نافعدر صنعتی بودر دارچینی وقرنفل وعود وخولنجان وجوز بوا وزنجبیل
وورد احمر وسنبل هندی واذخر مکی وطباشیر هندی وسعد وزهر بنفشه هر برینه بردرهم
بسباسه وعرق السوس ومصطکی واصطراك وریحان ومرزنجوش ودار فلفل ونمام وفلفل
ابیض وقاقله وحب الآس وقشر الاترج هر برینه اوتوز التیشر حبه لؤلؤ وبهمنین ومرجان
احمر وحریر الخام هر برینه اون سکز حبه کافور درت حبه اخذ وسحق وحفظ اولنه بو
سفوفك هر وقیه سنه اون التی وقیه سکر ابیض المحلول بماء النعنع ایله قرصلر عمل اولنه
الفصل الثالث فی الحبوب المعمولة حب افاویاء الکبیر ابن ماسویه نك مختاریدر
معده ودماغه قوت ویروب مواد غلیظه ومتعفنه یی بالتقطیع تنقیه ایدر ومواد مزبوره دن نشأت
ایدن اوجاعی ازاله ایدر وهضمه معین اولور اشتهایی تحریك ایدر وتخمه یی دفع ایدر مواد بارده مضره نك
الآن غذائیه ده اجتماعنی منع ایدر صنعتی بودر افسنتین یابس دوردرهم بشر درهم دارچینی
وکبابه وعود هندی وقصب الذریره وجوز بوا وبسباسه وقاقله وقرنفل واسارون ومصطکی
واذخر مکی وسنبل هندی وخولنجان عراقی هر برینه سکزدرهم اخذ اولنوب جریشا دق
اولنه قدن صکره بیك ایکیوز درهم ماء القراح ایله حمام ماریده ثلثانی زائل اولنجه طبخ
ومحکم عصر وتصفیه اولنه بعده ماء القراح ایله ترتیب اولنمش یوز درهم صبر اسقوطری مطبوخ
سنانك ایکیوز درهمی ایله حل اولنوب حمام ماریده یاخود حرارت شمسیه ده رطوبتی
زائل اولنجه ترك بعده ترصافی ومصطکی بشر درهم زعفران خالص اوچ درهم اخذ اولنوب
سحق اولنه قدن صکره بقیه قلان مطبوخ ایله ممزوج امزوجا مزبور صبره الحاق وجیدا مزج
ایدوب حمام ماریده حب قوامنه کلنجه تجفیف ایدهلر یاخود برکاسه یه قویوب حرارت
شمس ایله تجفیف اولنه لکن کاسه نك اوزرینه برسیرك کتان بزی اورتمك لازمدر

مقدار استعمالی بر درهمدن درت ثلث درهمه وارنجه معلوم اولدکه ذکر اولنان طریق ابن ماسویه نك
کندی تعلیمی اودر لکن متأخرین نظر ایدوب ملاحظه ایتدیلرکه افاویانك حین طبخده اجزاء
رقیقه روحیه سی طیران ایله زائل اولوب اجزاء دهنیه سی مطبوخنده منحل اولمیوب جرملرنده قالور
ایمدی بو طریق ایله عمل اولنان حبده افاویانك فعلی واثری امید اولنمز لهذا بو حبك عملنده هرکس
بحسب رأیهم بر طریق اختیار ایتدیلر از جمله شایع ومشهور اولان طریق بودرکه افاویات
مزبوره جریش ادق اولندقدن صکره تنصیف اولنوب نصفی سکز یوز درهم ماء القراح ایله درت
یوز درهم قالنجه طبخ وتصفیه اولنه بعده مطبوخ مصفا ایله صبری ومرصافی ومصطکی وزعفران
ماسبق کبی عمل ایدوب حمام مادیده عسل قوامنه کتوردکدن صکره افاویانك نصف اخری
ناعما دق اولنوب الحاق اولنه وبعضیلر طریق مشروحدن اولی طریق اختیار ایتدیلر دیدکه
افاویانك نصفنی بر قرعه یه قویوب التمش درهم شراب ابیض یاخود ماء القراح ایله نقع
ایتدکدن صکره حمام مادیه ده ارضنه یابسه قالنجه تقطیر ایدوب مقطری ارضیه سنه رد وینه
تقطیر اتمکله ایکی دفعه یاخود اوچ دفعه دخی تقطیر ایدرلر افاویانك روحی حامل عطر الرائحه
بو ماء خروج ایدر حفظ ایدرلر بعده ارضیه یه قدر الکفایه ماء القراح ایله ایکیوز درهم قالنجه طبخ
وتصفیه دن صکره مطبوخ مصفا ایله صبری حل ایدوب حمام مادیده یاخود حمام رملیه ده
تجفیف ایدرلر بعده افاویانك نصف اخرینی ومرصافی ومصطکی وزعفرانی ناعما سحق ایتدکدن
صکره تجفیف اولنان صبره الحاق ایدوب بر هاون ایچره ماسبقده حفظ اولنان ماء مقطری
اضافه ودق ایدرك عجین وحب ایدرلر بعضیلر دخی دیمشلردرکه حبلردن اولی وانسب
اولان طریق بودرکه عود هندی وقصب الذریره وادخر مکی وقاقله واساروین وسنبل
وخولنجان هر برندن سکز درهم افسنتین وورد احمر بشر درهم اخذ وبر قرعه یه وضع اولنوب
قرق درهم یاخود اللی درهم شراب ابیض یاخود ماء القراح ایله نقع اولندقدن صکره ارضیه یابسه
قالنجه تقطیر ایدوب مقطری حفظ ایدرلر بعده ارضیه یی ماء القراح ایله طبخ وتصفیه دن صکره
مطبوخ مصفا ایله یوز درهم صبر اسقطوری حل اولنوب بر بزدن یاخود الکدن کچوره لر تا که
صبر اسقطوری صاف دکل ایسه تصفیه اولنمش اوله بعده حرارت خفیفه ایله رطوبت زائده سی
ازاله وتجفیف اولنوب سحق اولنه بعده بشر درهم مرصافی وبشر درهم مصطکی واوچ درهم زعفران
الحاق اولنوب محفوظ اولان ماء مقطر دخی اضافه ودق اولنه رق تعجین اولندقدن صکره دهن
دارچین ودهن افسنتین هر برندن سدس درهم دهن کبابه ثلث درهم دهن جوز بوا ودهن
بسباسه ودهن قرنفل ودهن مصطکی یارمیشر درهم اضافه اولنوب حبلر اولنه **حب افاویاء الصغیر**
منافعی حب افاویاء الکبیر کبیدر صنعتی بودر سلیخه ودارچین سیلانی وجوز بوا ومصطکی
وکبابه وعود هندی وعرق السوس هر برندن بر درهم ورد احمر ایکی درهم راوند چینی بر مثقال
سنبل هندی نصف درهم اخذ اولنوب عصارة الورد ایله تربیه اولنمش یکرمی درت درهم
صبر اسقطوری ایله حب اولنه یعنی یکرمی درت درهم صبر اسقطوری اخذ اولنوب عصارة
الورد ایله قانون اوزره تربیه اولندقدن صکره حرارت خفیفه ایله خلاصه قوامنه کتوروب سائر
اجزاسی مسحوقا الحاق ودق ایدرك عجین وحب ایدرلر مقدار استعمالی ماسبق کبیدر **حب استسقا**
انواع استسقایه عطیه الهیه وموهبت ربانیه دندر صنعتی بودر راتیانج جلاپا وسقمونیا وراوند چو
وعونغماء مدبر وزنبق الحلو هر برندن درت درهم اشق محلول بعصارة الایرسا اوچ درهم

طرطیر ناجیه ایکی درهم صمغ حسب الغرو بر درهم زعفران ثلث درهم اخذ اولنوب بعد الدق
شراب شوکة الابل ایله عجین وفرق قطره روح الترمنتین ضم ایدوب حبلر اولنه مقدار استعمالی ثلثان
درهمدر مزاجی قویلره دخی زیاده جه ویریلور **حب اشق** غورجیتانوس نام طبیبك مختاریدر
مولد ردیه نك انواعنی یسیرا یسیرا تنقیه ایدر لهذا سمین ولحیم اولنلرك تنقیه سنده زیاده مجربدر
سدد وکبد وطحال وما ساریقا یی تفتیح ایدر وسدد مزبوره دن اولان حمیات عتیقه یه علی الخصوص
حمای ربع عتیق وسوء القنیه امثالنده کثرة الاستعمالدر حمی تنقیه ایدوب طمثی ادرار ایده
صنعتی بودر عصارة الورد ایله تربیه اولنمش صبر اسقطوری اوتوز ایکی درهم اشق صافی
التی درهم مرصافی درت درهم سفوف مفرح صندلین ومصطکی هر برندن بر مثقال زعفران
ثلثان درهم ملح افسنتین درت ثلث درهم اخذ اولنوب قدر الکفایه شراب اسطوخودوس یاخود
کل مکرر شربتی ایله حبلر اولنه بعضیلر ملح افسنتین بدلنه ملح لسان العصفور وضع ایتدیلر بعضیلر
ملح افسنتین وملح لسان العصفوردن هر برندن ثلثان درهم الحاق ایتدیلر مقدار استعمالی ثلث درهمدن
ثلثان درهمه وارنجه قوی المزاج اولنلره بر درهم دخی ویریلور صباحلرده علی الریق استعمال اولنه
بو حبك ترکیب وتعجیننده قاعده اولدرکه اشق صافی هاون ایچره قدر قلیل خل عنصلی ایله
دق اولنه رق بر مقدار ملایمت حاصل ایلدکده صبری مسحوقا الحاق وتکرار دق ایدرك مزج ایده لر
بعده ملح افسنتین ومصطکی ومرصافی وزعفرانی مسحوقا الحاق ایدوب سفوف مفرح صندلین
وقدر الکفایه کل مکرر شربتی اضافه اولندقدن صکره واقرجه دق ایدرك کما اوزره امتزاج ویره
معلوم اولسون که بونك کبی ترکیبه ادخال اولنان اشق صافی کرکدر بولنمدوغی صورتده قدر الکفایه
خل ایله حل اولنوب بر بزدن عصر ایله تصفیه اولندقدن صکره رطوبتی بالتحلیل زائل اولنجه نار
خفیفده طبخ اولنه ومعلوم اولسون که جمیع حبوباتك علی التمام اولوب عجین اولندقدن صکره عجین
مزبوری دق ایدرك کمال امتزاج ویرمك شرطدر بلکه بو مدت عجینا بر توتیا ظرفده مستور الرأس
حفظ اولنمق لازمدر دیدکم تخمر ایدوب مزاج ثانی کسب ایلیه **حب اصطرك** ابن ماسویه نك اختیاریدر
نوازل رقیقه یی تغلیظ ایدوب صدره نزولنی منع اتمکله سعال شدیده یی قطع وتسکین ایدر
حواملده اسقاط جنینه مؤدی اولان سعال شدیده یه ادویه عجیبه دندر صنعتی بودر اصطرك
قاطر ولبان ابیض ومرصافی ورب السوس ذاقیون وزعفران علی السویه اخذ اولنوب اصطرکدن
ماعداسی منفردا سحق اولندقدن صکره هاون حاره ده قدر الکفایه شراب بنفشج اضافه ودق
ایدرك عجین وفلفل مثال حبلر اولنه مقدار استعمالی بش حبه دن اون حبه یه وارنجه **آخر** منافعی
ماسبقدن اولی وبین الاطبا کثیر الاستعمالدر صنعتی بودر اصطرك ایکی درهم رب السوس بر بچق
درهم لادن ولبان ابیض ومرصافی وخل معطر ایله عمل اولنمش خلاصه افیون هر برندن بر درهم
روح الشراب ایله عمل اولنمش خلاصه زعفران ثلثان درهم عنبر اشهب ثلث درهم اخذ اولنوب
سحقه قابل اولنلر سحق اولندقدن صکره ایکی درهم شراب قشر الاترج ایله هاون حاره ده دق ایدرك
عجین وحبلر اولنه مقدار استعمالی ماسبق کبیدر **آخر** سهل العمل وکثیر الجدوی بر ترکیبدر استادم
علی البروسی بو ترکیبی اختیار وتجدید ایتدی استعمالی ایله نفع عظیمی مشاهده ایلمشدر صنعتی بودر
رب السوس واصطرك قاطر وخلاصه الزعفران هر برندن بر درهم خلاصه افیون نصف درهم
اخذ ومزج اولنوب هر درهمی یکرمی حب اولمق اوزره حبلر اولنه مقدار استعمالی بش عدد
یاخود یدی عدددر معلوم اولسون که بو حبلره الحاق مراد اولنان رب السوس مغشوش ایسه

برقانچی قالمز ایمدی مناسب اولان اولدرکه عصاره لر بعد التصفیه بعده القا اولنمزدن مقدم
راوند وغاریقون انلرده یکرمی درت ساعت نقع اولنوب طبخ وعصر وتصفیه دن صکره
صبره القا واثناء مضغده حب قوامنه کتوردکلرده ناردن تنزیل ودرت بش قطره دهن دارچینی
اضافه وحفظ اولنه بعضیلر عصارات ایله صبر نقع اولنوب حرارت خفیفه ده رطوبتی زائل
اولوب حب قوامنه کتوردکده راوند وغاریقون ودارچین مسحوقا الحاق ومزج اولنوب حفظ
اولنه دیمشلر **حب انیسون** حمیات دفعنده علاج تام دوای ملاکلامدر صنعتی بودر روح الزاج
فیلسوفی ایله ترتیب وتبییض اولنمش زجاج انیسون الناعم السحق درت درهم سکر النبات
الشامی اوچ وقیه دقیق الخالص درت وقیه زعفران ثلث درهم اخذ اولنوب بر ظرفده مزججه
ماء القراح ایله غلظت حاصل ایدنجه طبخ ایدوب حفظ اولنه لکن احتراز لازمدر که صلابت حاصل
اتمیه مقدار استعمالی سدس درهمدن بر درهمه وارنجه ابتداء نوبتده برودت تحلیلنده ویره لر
حب ایارج فیقرا منافعی بعینه ماسبقده ایارج فیقراده تحریر اولنان کبیدر لکن دوای مزبورك
مرارت وبشاعتی اولمغله کاه اولورکه حب اولنمغه احتیاج اولنور صنعتی بودر قدر الکفایه سفوف
ایارج فیقرا اخذ اولنوب برهاوان ایچنده مقدار الکفایه کلنجبین مسهل ایله دق ایدرك عجین و
دهن لوز ایله حب اولنه بعضیلر دیرلرکه بوحبك کلنجبین ایله عجینی اولمسی چندان مناسب دکلدر که
صبرکما ینبغی منحل اولوب سائر اجزا ایله کمال امتزاج حاصل ایدهمز ایمدی مناسب اولان اجزاء
ایارج بلا صبر اخذ اولنوب ناعما دق اولنه قدن صکره صبری عصارة الورد ایله حل ایدوب
بعده اجزاء مسحوقه الحاق وبر مقدار کلنجبین اضافه وحب اولنمقدر کذلك سفوف ایارجی
عصارة الورد ایله ترطیب ایدوب برکون بر کیجه دن صکره کلنجبین اضافه ودق ایدرك عجین
اتمك دخی ممکندر فی زماننا صبری ماء الورد ایله حل ایدوب سائر اجزاء مسحوقه یی الحاق و
حب ایدرلر مقدار استعمالی سدس درهمدن نصف درهمه وارنجه اکر زیاده جه تنقیه سی
مراد اولنور ایسه بردرهم یاخود دخی زیاده استعمالی ممکندر لکن بونك امثالی علی بطء واعتدال
اوزره اولان ادویه ده تنقیه زیاده جه مطلوب اولدیغی صورتده مناسب اولان حقلار
استعمالیدر قدر قلیلی مدت وافره مداومت اولنمقدر مثلا تجدید قوته باشلنوب قبل الطعام
یاخود عند النوم سدس درهمنه علی التوالی مداومت اولنه کاه اولورکه اون ایکی درهم سفوف
ایارج ودرت درهم غاریقون معرض مسحوق اخذ اولنوب قدر الکفایه کلنجبین ایله ماسبقده
ذکر اولنان قاعده اوزره عجین وحب اولنوب حب ایارج غاریقون تسمیه اولنور منافعی
ماسبق کبیدر مواد بلغمیه دن متولد اولان علل معدیده وصداع ده ماسبقدن اقوی وانفع
عد ایدرلر مقدار استعمالی سدس درهمدن تجدید قوته بیله اولنوب عند النوم وعلی الریق استعمال اولنه
مداومت ایدوب بردرهمه بلکه درت ثلث درهمه وارنجه تدریجا زیاده ایدهلر کاه اولورکه سفوف
ایارج سکز درهم غاریقون معرض ایکی بچق درهم راوند چینی درت ثلث درهم اخذ اولنوب
سکنجبین عنصلی ایله ماسبق کبی حب ایدوب حب ایارج المرکب وحب ایارج راوندی تعبیر
ایدر منافعی ایارج فیقرا کبیدر لکن مواد صفراویه یی ومعمر کبد جوانبنده اولان اعصابی تنقیه
اتمکله ایارج دن اقوی وانسبدر دیمشلر مقدار استعمالی بعینه ماسبق کبیدر **حب بلسانی**
فساد دمدن نشأت ایدن امراض ردیه یه علی الخصوص مرض افرنج وجذام وقوبا وبهق ونحوبیس
امثالنه نافع مقدار صنعتی بودر خلاصه جامعه کر بین الاطبا حب رودیو وخلاصه قاتلیقون دینلکله

بعینه اسود تعلیمنده اولان قاعده اوزره ترتیب اولنمق لازمدر **حب المجی** ذکریا رازینك اختیاری
اوزره تحریر اولنمشدر علل وبائیه وسائره نك سرایتنی منع ایدر مواد ردیه متعفنه یی تنقیه
ایدوب اخلاط جیده یی تعفندن حفظ ایدر ایام طاعون ووباده استعمالی مشهور اولان
ادویه دندر صحتی حفظ ایدر دیر اصبر معده یه قوت ویروب اخلاط فاسده یی ازاله ایدر
مرصافی عفونتی منع ایدر زعفران قلبه فرح ویروب حرارت غریزیه یه قوت ویرر ایمدی بو
ترکیب جلیلده طبیعة بلسانیة موجود در اما حامله خاتونلره وبواسیر اولنکسه لره استعمالی
جائز دکلدر صنعتی بودر صبر اسقطوری مرصافی اون درهم مرصافی و زعفران خالص
بشر درهم اخذ اولنوب هر بری منفردا سحق اولنه قدن صکره قدر الکفایه شراب ریحانی اضافه
ودق ایدرك عجین وحب اولنه مقدار استعمالی ثلثان درهمدن بردرهمه وارنجه صبیانه
اون حبه دن اون بش حبه یه وارنجه اوچ کونده بردفعه صباح یاخود اخشام طعامدن
ایکی ساعت مقدم استعمال اولنه شیخ ابن سینا هرکون استعمال اولنمق اوزره تحریر اتمشدر
ذکریا منصوری نام کتابنده دیرکه شیخ رئیس بوحبك اجزاسنی تحریر ایدوب وزنلرنی
تحریر ایلمدی انتهی هذا بوحبك ترکیبنده اطبا بحسب آرائهم هربری بروزن اختیار ایدوب نسخ
مختلفه تحریر ایلمشلر لکن اکثر اطبا ذکریاء رازینك نسخه سنی اختیار ایتمکله بزدخی بوکتابده
اول نسخه یی تحریر ایلدك نقل اولنورکه بو نسخه اصلنده بقراطك اختراعی اولوب فاضل مزبورك
فوتندن صکره تحریر اتدیکی بولنان نسخه لرده صبر ومرصافی معلوم جزء اخری حشتیه بولنوب
جالینوس اول جزءك بدلنه زعفران اختیار ایلمش **حب الحلیقا** ملك یعنی فرشته حبی عفنا سندر
غایة الغایه ممدوح ومشهوردر والحد نزد اعضاء باطنه یه قوت ویرر مواد ردیه نك انواعنی اصلاح
وانضاج ایدر وتنقیه یه استعدادی اولان اخلاطی رفق وسهولت ایله اخراج ایدر جمیع بات
ملینه نك جمله سندن مأمون الغائله در دیمشلر صنعتی بودر ماء القراح ایله غسل وتصفیه و
تجفیف اولنمش صبر اسقطوری یوز درهم اخذ وبعد الدق بر طنجره یه وضع اولنوب اوزرینه
عصارة لسان الثور البستانی وعصارة لسان الثور البری وعصارة الهندباء البری وعصارة
الهندباء البستانی وعصارة الهمل وعصارة الشاهترج هر برندن اوتوز ایکی درهم عصارة
الورد الشامی یوز درهم وضع اولنوب براغاج ایله قارشدروب رقیق نار لینده یاخود اثناء
مضغده رطوبتی زائل اولنجه طبخ اولنه لکن مزبور عصاره لر تصفیه اولنه قدن صکره
وزن اولنوب صبرك اوزرینه صافیا القا اولنمق لازمدر بعده راوند چینی سکز درهم
دارچین ایکی درهم غاریقون معرض درت درهم اخذ اولنوب اوتوز درت درهم خمر عتیق
ایله یکرمی درت ساعت نقع اولنه وبعده محکم عصر وتصفیه دنصکره نقوع مصفایه سکز
درهم عسل الورد المسهل اضافه اولنوب عصارات ایله ترتیب اولنان صبرك اوزرینه القا و
حرارت لینده یاخود حرارت افتابده حب قوامنه کلنجه ترك اولنه مقدار استعمالی نصف
درهمدن بردرهمه وارنجه معلوم اولدکه بوحبك دخی نسخه لرنده اختلاف اوزره در اما ذکر
اولنان نسخه جمله دن محمود در که اصلاح اولنمش واکثر حذاقك مختاری اولمشدر لکن بعضیلر
بونسخه یه دخی داخل ایدوب دیمشلرکه سکز درهم راوند درت درهم غاریقون وایکی درهم
دارچینك صنعلری اوتوز درت درهم شراب ایله اخذ اولنمق ممکن دکلدر مع هذا احسن عمده
دارچینك قوة افادیرسی شرابك روحی واسطه سیله طیران ایدوب جوهر جینی دارچیندن

شهرت شعار اولمشدر بش درهم وقرص الحنظل ایکی درهم زعفران ثلث درهم زیبق الحی المطهر
بروجهیله اخذ اولنوب قدر الکفایه ترمنتین المغسول ایله عجین و حبلر اولنه مقدار استعمالی رأی طبیبه
مفوضدر **حب بولیقرسطون** حب جامع معناسنه در دیمکدر اخلاطک هر نوعنی تنقیه ایدیجی
دیمک اولور بین الناس شربت حبی دیمکله متعارف اولان حبلردر نه اطبا بونک امثالی
حبوب کثیره تعلیم و تحریر ایلمشلردر اما بو نسخه سهل المأخذ و مأمون الغائله و بزم مجربمز اولمغله
بو رساله ده تحریر اولندی صنعتی بودر صبر اسقطوری مدبر و سقمونیاء مدبر المتیشر درهم
حنظل معرص درت درهم مصطکی و زعفران هر برندن بر مثقال اخذ و هر بری منفرداً سحق
اولندقدن صکره صبر و مصطکی و سقمونیانی مقدار قلیل ورد شرابیله یاخود اکسیره و الخا
الحامض ایله دق ایدوب حنظل و زعفرانی الحاق و تکرار دق ایدرک عجین و حبلر اولنه مقدار
استعمالی اون بش حبه دن یکرمی بش حبه دن نصف درهمه وار بجه بحسب المزاج و العاده
ثلثان درهمه بالغ بر درهمه وار بجه دخی ویریلور **حب ترمنتین** مواد لزجه و رملیه دن
و فساد المنی دن نشأت ایدن تقطیر البول و حبس البول زیاده نافعدر و درور المنیک ابتدا
استعمال اولنور صنعتی بودر اوتوز ایکی درهم ترمنتین بندقی اخذ اولنوب ماء النخل یاخود
ماء الکاکنج امثالی میاه مدره دن بری ایله نار خفیفه ده ترمنتین صلابت حاصل ایدوب
حب اولمغه صالح قوامه کلنجه طبخ اولنه بعد التبرید ترمنتین مطبوخه سکز درهم عرق السوس
المسحوق الحاق ایدوب حبلر اولنه مقدار استعمالی بر درهمدن ایکی درهمه وار بجه برقاج کون
علی الریق استعمالنه مداومت اولنه **حب ترمنتین آخر** درور المنی شدید اولدقده استعمال اولنور
صنعتی بودر انیسون مغرق و عین السرطان هر برندن درت درهم زنجفره مدبغی و طین
مختوم و عرق السوس و آبرسا و کهربا ابیض مدبر اوچر درهم مصطکی و لبان ذکر و مرجانی
و زعفران مسحوق ایکیشر درهم اخذ اولنوب قدر الکفایه ترمنتین ایله متوسط المقدار
حبلر اولنه مقدار استعمالی درت یاخود بش عدددر بحسب الاقتضا زیاده دخی استعمال اولنور
حب ترمنتین آخر درور المنی عتیق و مزمن وردی اولدقده استعمال اولنور صنعتی بودر
ضب احضر ایکی درهم امیاه مدره دن بری ایله طبخ اولنمش ترمنتین قبرسی سکز درهم
رب السوس المسحوق اوچ درهم خلاصه جنطیانا بر درهم اخذ اولنوب مزج و حبلر اولنه
مقدار استعمالی اون بش حبه دن نصف درهمه وار بجه تکرار بجا زیاده ایدرلر **حب جندبیدستر**
شیخ رئیس ابن سینانکدر رحم نساده حادث اولان ریاح غلیظه یی تحلیل ایدوب اوجاع رحمی
قطع ایدر و سدد رحمی تفتیح ایدوب دم حیضی ادرار ایدر صنعتی بودر جندبیدستر و دوقو
و زرنباد و جوزبوا بر درهم بزر کرفس و بزر شبث و لؤلؤ مدبر هر برندن درت ثلث درهم بزر البنج
الابیض درت حبه ماء برنجاسف و بعضیلر شراب برنجاسف و بعضیلر ماء برنجاسف ایله مستخرج لعاب
کثیرا ایله عجین ایدرلر و بعضیلر لؤلؤ مدبر بدلنه صدف اللؤلؤ اختیار ایلمشلر مقدار استعمالی نصف درهمدن
ثلثان درهمه وار بجه کاه اولورکه بر درهمه وار بجه استعمال اولنور **حب حبشی المعدنی** احتراق اخلاط
و فساد دمدن ظهور ایدن امراض جلدیه و اورام نخیه و غلد و قوبا و برص و اسکوربوط و استسقا امثالی
علت مزمنه ردیه یه نافعدر صنعتی بودر حبشی المعدنی ایکی وقیه اسفیداج الانتیمونی بر وقیه
صمغ عود الغیاق نصف وقیه اخذ اولنوب خلاصه القصارساء المرکب ایله عجین اولنوب حبلر اولنه
مقدار استعمالی ثلثان درهمدر کونده ایکی دفعه علی التوالی قرق کون استعمال اولنه **حب حدیدی**

حب

حب فولاد دخی دیرلر سوداوی مراقیا و سوء القنیه امثالی سدد مزمنه و شکلردن حادث اولان
عللرک جمله سینه مناسبدر صنعتی بودر اشق صافی اون التی درهم احمرار حاصل ایدنجه احراق اولنمش
زاج الحدید درت درهم سقمونیاء مدبر اون درهم اخذ اولنوب اشق خل عنصلی ایله حل اولندقدن
صکره سقمونیا و زاج الحدید مسحوقی الحاق و بر مقدار شراب شوکة الابل اضافه و دق اولنه رق عجین
ایدوب اون ایکی قطره دهن النعنع الحاق و حبلر اولنه مقدار استعمالی بش حبه دن ثلث درهمه وار بجه
آخر منافعی ماسبق کبیدر صنعتی بودر صبر اسقطوری سکز درهم حدید مدبر التی درهم اشق
ابیض و سقمونیاء مدبر هر برندن درت درهم زعفران خالص و طرطیر زاجیه بر مثقال اخذ
اولنوب قدر الکفایه سکنجبین عنصلی ایله حبلر اولنه یعنی اشق خل عنصلی ایله حل اولنوب تصفیه
و حب اولمغه صالح قوامه کلنجه طبخ اولنه بعده صبر اسقطوری مسحوقاً قدر الکفایه ماء الورد ایله
هاونده دق اولنه رق حل اولندقدن صکره سقمونیاء مدبر مسحوقاً الحاق اولنوب و آخر دخی دق
اولنه بعده اشق مطبوخی و حدید مدبری و زعفرانی و طرطیر زاجیه یی مسحوقاً ضم ایدوب قدر الکفایه
سکنجبین عنصلی اضافه و دق ایدرک عجین و حبلر اولنور مقدار استعمالی سدس درهمدن ثلث
درهمه وار بجه **حب ذهب** نیقولاوس یونانینک اختراعیدر حب الذهب تسمیه اولنمسی لونی
صفرت اولمغله در دیمشلر مواد صفراویه و بلغمیه یی بلا تعب رفق ایله تنقیه ایدر حواسک جمله سینه
قوت ویرر علی الخصوص بصره حدت ویرر علل معده و وجع کلی و وجع قولنجه عظیم النفعدر معده و
امعادن ریاحی تحلیل ایدر صنعتی بودر صبر صافی و سقمونیاء مدبر بشر درهم ورد احمر و بزر کرفس
هر برندن ایکی بچق درهم انیسون و بزر رازیانج هر برندن بر بچق درهم زعفران و مصطکی و
شحم حنظل بر درهم اخذ اولنوب ناعما سحق اولندقدن صکره لعاب کثیرا ایله عجین و حبلر
اولنه مقدار استعمالی ثلث درهمدن بر درهمه وار بجه عند النوم یاخود علی الریق استعمال اولنه
معلوم اوله که نیقولاوسک بو ترکیبی لعاب کثیرا ایله عجین اتمه سی مجرد شحم حنظلی تربیددن کلن
کثیرا بونک امثالی حبوبات سهله ده مناسب حکلمدی یا حبک مده مدیده منهضم اولمیوب
بطنی التحلل اولمسنه ملکه کاهی مغص ایراثنه بادی اولور ایمدی مناسب اولان شحم حنظل بدلنه
حنظل معرص قیوب عسل الورد ایله عجین اتمکدر **حب راتیانجی** ثنانی عند الاطبا معلومدر
صنعتی بودر نصف درهم راتیانج حلابیا اخذ اولنوب برقاج قطره روغن الحرا ایله ترطیب اولنوب
طقوز حب ایدرلر مقدار استعمالی اوچ حبه در علی الصباح استعمال اولنه **حب روفس** منافعی
و کیفیت استعمالی حب المی کبیدر و بعض تراکیبه ادخال اولنور صنعتی بودر صبر اسقطوری
و اشق صافی سکز درهم مرجحارنی درت درهم اخذ اولنوب اشق قدر الکفایه عصارة اللیمون
الحامض ایله دق اولنه رق ملایمت حاصل ایتدکدن صکره صبر و مرجی الحاق ایدوب تکرار دق ایدرک
حبلر ایدرلر مقدار استعمالی ثلث درهمدن بر درهمه وار بجه اتولیوس دیرکه صبیانک اعتقال
بطنلرنی دفع ایچون اون حبه یاخود اون ایکی یاخود اون بش حبه ویرملک زیاده مناسبدر
حب زیبق مرض افرنج و اندن حادث اولان اعراضه علاج قوی عد ایدرلر صنعتی بودر زیبق
مطهر یکرمی درهم حنظل معرص و سقمونیاء مدبر و زعفران خالص ایکیشر درهم دقیق السمیذ
الصافی الطری سکز درهم مسک تبتی و عنبر اشهب هر برندن ایکیشر حبه اخذ اولنوب
اول زیبق درت درهم مقداری سکر احمر ایله بر صلایه اوزرنده یاخود بوطبق ایچنده دسته سنک
حبشی ایله قدر قلیل لعاب انسان ضم اولنه رق زیبق کورنمز اولوب سکر ایله معاً اسود اللون

بر عجين اولنجه سحق اولنه بعده زعفران سحق وتبييض كبی اولنجه ماء الليمون اضافه اولنوب عجين مزبوره
الحاق اولنه قدلنه صكره سائر حوايجات ضم ومزج اولنه مقدار استعمالی بر درهمدر بعد التنقيه اوتوز
كون على التوالی عند النوم استعمال اولنه مداومت اولنه معلوم اولدكه مرض افرنجه بونك امثالی حبلر زياده
مدح اولنور ايدی اما متأخرين ملاحظه ايلديلركه بو حبلرده زيبق مقتول اولمق ايچون ماء الليمون
امثالنه محتاج اولنور مع هذا ادويه زيبقيه استعمال ايدنلردن حامضات ممنوعدر لهذا فی زماننا
بو حبلر حذاق بيننده چندان ممدوح دكلدر انچق بو كتابده بونك كبی شهرت شعار اولان حبك
موجود اولمسی دواكر لوب تحرير اولنمشدر لكن بو نسخه‌ده ماء الليمون الحاق اولنمسين عمل الاتمق
دخی ممكن دكلدر زيرا بو نسخه‌ده ماء الليمون مجرد زيبقی اولكی حالنه عود تدن منع ايچوندر ايمدی زيبق
سكر احمر ايله مقتول اولدقدن صكره اون بش يا يكرمی قطره دهن اللوز اضافه اولنسه زيبقی اولكی
حالنه عود تدن منع ايدر بعده زعفرانی قدر الكفايه شراب شاهترج ايله عجين ايدوب سائر حوايجی
دخی مسحوقا الحاق وحبلر ايتمك ممكن اولور **حب زيبق آخر** مرض افرنجه تنقيه ايچون استعمال اولنور
مرض مزبوردن نشأت ايدن درد المفاصله دخی زياده ممدوح بر تركيبدر اگرچه مسهلات قويه‌دندر
لكن كاه اولوركه موادی اعلا ير جذب ايدوب اساله لعاب كثير ايتمكله تنقيه ايدر ايمدی مبتدی
طبيب الندن استعمالی مناسب دكلدر حكيم كه عليلك مزاج وسن وقوتنه وسيلان لعاب حالنده
رعايتی لازم اولان شروطه عارف اولوب اجراسنه دخی قادر اوله صنعتی بودر راوند وحنظل وسقمونيا
مدبر وزيبق محلول على السوية اخذ اولنوب ترمنتين بندقی ايله عجين وحبلر اولنه مقدار استعمالی ثلث
درهمدن ثلثان درهمه وارنجه قوت عليل ومرض حسبيله بر درهم دخی ممكن اولور على الريق استعمال ايدوب
مسهل شربت استعمالنه لازم اولان قواعده رعايت اولنه **حب زيبق للشفائی** درويش عمر شفائينك
مختاريدركه حب خامسی تسميه ايتمشدر منافعی ماسبق كبيدر لكن اندن مؤثردر نادرا اساله لعاب ايلر
صنعتی بودر شحم حنظل وسكبينج وسقمونياء وملح اندرانی ايكيشر درهم زيبق حلو اوچ درهم
اخذ اولنوب عصارة الكراث ايله حبلر اولنه مقدار استعمالی ماسبق كبيدر ياخود قدر قليلنه
صبح ومساء مداومت اولنه **حب زيبق لعلی البروسی** منافعی ماسبق كبيدر لكن هر وجهله مأمون
الغائله در مبتدی طبيب الندن استعمال اولنورسه دخی بأس يوقدر جرب وحكه امثالنده عظيم النفعدر
صنعتی بودر حب سينه كبوس يكرمی درهم سقمونياء مدبر اوچ درهم زيبق حلو بش درهم اخذ
اولنوب حب سينه كبوس مسحوقا قدر الكفايه عصارة الشاهترج ايله عجين اولندقدن صكره
زيبق وسقمونيا مسحوقا الحاق وحبلر اولنه مقدار استعمالی ثلث درهمدن ثلثان درهمه وارنجه ماسبق
كبی استعمال اولنه ياخود متوسطة المقدار حبلر اولنوب صباح واخشام اوچر ياخود بشر عدد استعمال
اولنه **حب سكبينج الكبير** ابن ماسويه‌نكدر نقرس وعرق النساء ووجع المفاصل ووجع الارحام
امثالنده استعمال اولنور طمثی ادرار ايدر انواع سده‌لری تفتيح ايدر سده طحال مزمن وعتيق اليه
دخی ازاله ايدر صنعتی بودر صبر اسقطوری الی درهم شحم حنظل ابيض بش درهم سكبينج وانزروت
وجاوشير ومقل هر برندن ايكيشر درهم بزر كرفس وبخوره هندی وانيسون وبزر جرجير بر درهم
ودرشيطرج هندی وفودنج وساذج وقنطوريون صغير وجعده وقسط وملح اندرانی بادرشور درهم
اخذ اولنوب عصارة الكراث ايله عجين وحبلر اولنه مقدار استعمالی بر درهمدن بر مثقاله وارنجه
بعضيلر شيطرج بدلنه ترب الحرف وبعضيلر سليخه وضع ايتمشلر وساذج بدلنه سنبل هندی وضع
ايتمشلر **حب سكبينج الصغير** بودخی ابن ماسويه‌نك مختاريدر بلاغم لزجه‌يی تنقيه ايله

فالج

فالج وتشنج اعصابی ووجع المفاصل ووجع الظهر ونقرس بارد امثالنده بليغ النفعدر صنعتی بودر
سكبينج واشق ومقل وجاوشير وصبر اسقطوری وجند بيدستر وبزر جرجير هر برندن ايكی
درهم شحم حنظل اوچ درهم اخذ اولنوب عصارة الكراث ايله حبلر اولنه مقدار استعمالی ماسبق
كبيدر معلوم اوله كه بو ايكی حب ماسبقده ذكر اولنان قواعده رعايت عجين اولنور **حب سورنجان الكبير**
ابن ماسويه‌نك مختاريدر مواد غليظه وبارده‌يی عمق اعضادن جذب واخراج ايدر نقرس بارد
واوجاع مفاصله ادويه مجربه ومحموده‌دندر صنعتی بودر سورنجان مصری وصبر اسقطوری
وهليلج اصفر وتربد وشحم حنظل ومقل مكی وسكبينج ايكيشر درهم جند بيدستر وانزروت
وفرفيون وجاوشير وبزر جرجير وبزر كرفس اوچر درهم زعفران بر بچق درهم اخذ اولنوب
صبر اسقطوری ومقل وسكبينج وجاوشير عصارة الكراث ايله حل وانده دق اولنه رقيق اولدقدن
صكره الكدن ياخود بر بزدن كچوروب سائر حوايجی دخی الحاق وحبلر ايده‌لر مقدار استعمالی
ثلثان درهمدن درت ثلث درهمه وارنجه معلوم اوله كه سورنجان اسود ياخود سواده مائل احمر
اوليه وبو دوشق ودلك دلك اولميه ابيض اللون اولوب سحق اولندقده دخی بياض اوله ياخود
سكری رنكه مائل اوله **حب سورنجان الصغير** بو دخی ابن ماسويه‌نكدر مواد حاره‌يی تنقيه
ايدوب نقرس حار واوجاع مفاصل حاره‌دن محمود صنعتی بودر سورنجان مصری وصبر
اسقطوری بشر درهم هليلج اصفر وتربد ابيض هر برندن درت درهم زنجبيل ايكی درهم اخذ
اولنوب عصارة الورد ايله عجين وحبلر اولنه مقدار استعمالی ماسبق كبيدر ابن ماسويه نسخه‌لرينك
بعضيسنده بو حبك نسخه‌سی بو كونه تحرير اولنمشدركه صبر اسقطوری اون درهم سورنجان مصری
بش درهم سقمونيا وهليلج اصفر هر برندن ايكی بچق درهم ورد احمر ايكی درهم اخذ اولنوب معجون
عصارة الورد ايله حبلر اولنه **حب سينه كبوس** لابد لكل احد معناسنه دراد ويرجامعه زنده كمدر
مواد بلغميه‌يی جيدا تنقيه ايدر كذلك مرة السوداء ومرة الصفراءی تنقيه‌ده زياده مؤثردر علل
رأسيه على الخصوص عين واذن عللرينه زياده ممدوح ومجربدر رمد ونزول ماءك ابتداسنده
وغمام العين ووجع الاذن امثالنده چوق كسه نفعنی مشاهده ايتمشدر ايلاوس وقولنجه صبغ
ذهبی ايله استعمالی اولنه ادويه مجربه‌دندر صنعتی بودر عصارة الورد ايله تربيه اولنمش صبر
اسقطوری اون درت درهم محموده مدبر يدی بچق درهم هليلجات خمس وراوند ومصطكی
وافسنتين وورد احمر ودهن بنفشه وسنامكی وغاريقون وكشوث هر برندن بر درهم
اخذ اولنوب مصطكی وغاريقون منفردا سحق اولندقدن صكره وزن اولنوب سائر حوايجی
مسحوقه‌يه الحاق اولنه بعده صبر ومحموده قدر الكفايه عصارة الرازيانج ايله حل اولنوب
حوايج مسحوقه‌يه الحاق ودق ايدرك عجين ودهن لوز ايله حبلر اولنه مقدار استعمالی ثلث
درهمدن بر درهمه وارنجه عند النوم ياخود على الريق استعمال اولنه **حب شاهترج**
ابن سينانكدر بلاغم مالحه وصفراء حاده ومواد محترقه‌يی تنقيه ايدوب دمی تصفيه ايله جرب
وحكه وامراض جلديه‌نك اكثرينی ازاله ايدر صنعتی بودر هليلج اصفر وكابلی وشعير هندی
وسقمونياء بشر درهم صبر اسقطوری يدی درهم اخذ اولنوب صبر وسقمونياء عصارة
الشاهترج ايله حل اولندقدن صكره هليلجات مسحوقا الحاق وعجين اولنه بعد التجفيف
سحق ايدوب بر دفعه دخی عصارة الشاهترج ايله ترطيب اولنه وتجفيف ايتدكدن
صكره تكرار سحق وعصارة الشاهترج ايله دق ايدرك عجين وحبلر اولنه مقدار استعمالی

ثلث درهمدن بر درهمدن بر مثقاله وارنجه متأخرین بش درهم راوند بش درهم سنا مکی
ضم ایتمشلر **حب طرطیر** غورجتانی نسخه سنده اولنور مواد غلیظه ولزجه وطرطیریه
وملحیه یی اعضاء عمیقه دن جذب واستیصال ایدوب اسهال ایله اخراج ایدر جوهر دمی
صاف ایدر مرة محترقه یی تنقیه ده تأثیر عظیمی اولمغله مالیخولیا امثالنه زیاده مناسب
صنعتی بودر بسفایج اون الّتی درهم اسارون وبزر رطبه هر بریندن درت درهم زبیب
صغیر اون ایکی درهم شاهترج واسقولوفندریون بر قبضه طرطیر ابیض الّتی درهم
زهر لسان الثور البری زهر لسان الثور البستانی یارمیشر قبضه اخذ اولنوب قدر الکفایه
ماء القراح ایله طبخ وتصفیه اولندقدن صکره مطبوخ مصفادن ایکیوز درهم یوز درهم
عصارة التفاح الحامض اولمغه بیره سنا مکی یکرمی درت درهم تربد ابیض وخربق اسود
واسطراك هر بریندن اون ایکی درهم بسباسه وقرنفل ودارچینی وافتیمون هر بریندن
درت درهم اخذ اولنوب بعد الدق بر شیشه یه قونلوب ذکر سبقت ایدن مطبوخ ایله نقع
اولندقدن صکره فم شیشه یی سد ایدوب درت کون حمام مادیرده ترك اولنه بعده اخراج
وتصفیه اولنوب مصفی ایله یکرمی درت درهم قنطوریون الطرطیر واوتوز ایکی درهم صبر
اسقطوری صافی وسکز درهم مرصافی نقعی ودرت کون مواضع حاره ده ترك اولنه بعده
نارلینده رطوبت زائده سی ازاله وعقده قریب اولدقده ناردن تنزیل ایدوب سفوف
دیارودون وسفوف مفرح رازی وقرص الملك هر بریندن بر درهم ملح افسنتین وملح
لسان العصفور ایکیشر درهم خلاصة الزعفران ثلثان درهم الحاق وحب قوامنه کلنجه تجفیف
وحفظ اولنه نسخهٔ مزبوره بحسب الاقتضاء سقمونیا وخلاصهٔ حنظل وراوند واشق الحاق
اولنمق دخی ممکندر معلوم اوله که بو نسخه یی سنارطوس جوانی حنواله محرر اوزره تحریر وبیان
اعتشده لکن طبیب مسفور ارکان حبی کما ینبغی تصحیح ایدوب کیفیت عملنی کرکی کبی بیان
مسامحه ایلمش دیرلر بو حبك عملنده اولی وانسب اولدر که بسفایج واسارون وسائر طبخ اولنه جق
اجزا اخذ اولنوب دقه قابل اولنلر دق اولندقدن صکره قدر الکفایه ماء القراح ایله ایکیوز
درهم قالنجه طبخ اولنه بعده بر بزدن سوزوب بیاض البیض ایله تصفیه دن صکره مصفای
مزبور ایله سنا مکی وتربد وخربق وافتیمون وزن مذکور اوزره اخذ اولندقده ایکی یوز درهم
مطبوخ ایله کما ینبغی صبغلری اخذ اولنمق ممکن اولمغله عقاقیر مزبوره مطبوخ مصفی ایله
نقع وعصر اولندقدن صکره تکرارا ایکی دفعه ماء القراح ایله طبخ اولنوب عصر اولنه بعده مزبور
عصاره لری جمع وحفظ اولنوب بو اثناده اسطراك وبسباسه وقرنفل ودارچینی جریشا
دق وبر قرع عنقی صغیره یه وضع اولنوب اوتوز ایکی درهم شراب ابیض ایله بر قاچ کون مواضع
حاره ده نقع اولندقدن صکره حمام مادیرده رطوبتی بالکلیه خروج ایدنجه تقطیر اولنه عطره
الرائحه وروحیتلو بر ماء خروج ایدر حفظ اولنه وبطن قرعه ده قلان ارضیری ماء القراح ایله
یاخود شراب ایله الی درهم قالنجه طبخ ایدوب بعد التصفیه ما سبقده ذکر اولنان عصاراتی
مخلوط ره الحاق ایده لر بعده بو مخلوط ایله صبر اسقطوری وقنطوریون الطرطیر تسقیه اولنوب
نارلینده تجفیف اولنمز بعده سفوف دیارودون وسفوف مفرح رازی وقرص الملك الحق
وملح الافسنتین وملح لسان العصفور وخلاصة الزعفران اضافه وحفظ اولنه بوندن صکره
معلوم اوله که اسطراك ماء القراح کذلك شراب ایله کرك تقطیر وکرك طبخ اولنسون کما ینبغی تحلل
ایله

اولوب اجزاء لازمه سی اخذ اولنمز ایمدی اولی اولان اسطراك اصل نسخه دن طرح اولنوب
روح شراب ایله اخذ اولنمش خلاصهٔ علکیه سی درت درهم یاخود الّتی درهم خمیر حبه
الحاق اولنمقدر **حب عربی** نیقولاوس مختاریدر جمیع اخلاطی تنقیه ده عجیب العملدر
قسوت قلبی ازاله ایدوب فرح ویرور بصره حدت وذهنه قوة ویرر ثقیل السمع ودوار وشقیقه
وصداعه مناسبدر صنعتی بودر صبر اسقطوری اون الّتی درهم فاشرا مجفف هلیلجات خمسه
ومصطکی وسقمونیا واسارون وورد احمر هر بریندن درت درهم جند بیدستر بر مثقال زعفران
نصف درهم اخذ اولنوب عصارة الرازیانج یاخود عصارة الافسنتین ایله قانون اوزره عجین
وحب اولنه مقدار استعمالی بر درهمدن بر مثقاله دکین **حب غاریقون** ابن ماسویه نك مختاریدر
بلاغم غلیظه وعفنه یی صدردن تنقیه ایدر ضیق الصدر وسعال عتیق امثالی مواد غلیظه
ولزجه دن متولد اولان علل صدره مناسبدر صنعتی بودر سفوف ایارج فیقرا درت درهم غاریقون
اوچ درهم شحم حنظل وانزروت ایکیشر درهم ایرسا وفراسیون ومقل حجازی بر بر درهم اخذ
اولنوب بعد السحق قدر الکفایه رب العنب ایله دق ایدرك عجین وحب اولندقدن صکره دهن
لوز ایله تدهین اولنمش شیشه ده حفظ اولنه مقدار استعمالی ثلث درهمدن بر درهمه دکین
عند النوم یاخود علی الصباح استعمالنه مداومت اولنه فرانسه اطباسی نامدارلرندن شاراس نام
طبیب شحم حنظل بدلنه حنظل مقرص وضع ایلمش کذلك غاریقون وتربد وسفوف ایارج هر بریندن
درت بچق درهم اولمق اوزره تحریر ایلمش فی الواقع تصرفات جیده دندر **حب فاشرا** انواع
صداعات عتیق وجدیده یه عجیب العملدر دماغی تنقیه وبصری صاف وذهنی پاك ایدر
صنعتی بودر فاشرا مجفف وسقمونیاء مدبر وهلیلجات خمسه ومصطکی وحب الغار وورد احمر
یارمیشر درهم صبر مدبر بر درهم زعفران ثلث درهم مرصافی سدس درهم اخذ اولنوب
عصارة الکرنب ایله حب اولنه حفظ صحت ایچون استعمال اولندقده اوچ کونده بر دفعه عند النوم
بشر دانه سنه مداومت اولنه **آخر** بو دخی انواع صداعی وسائر اوجاعی تسکین ایدر صنعتی بودر
فاشرا ومصطکی وافسنتین رومی هر بریندن درت درهم صبر مدبر اون الّتی درهم اخذ اولنوب
عصارة رازیانج ایله حب اولنه مقدار استعمالی الّتی عدددر قبل الطعام یاخود بعده استعمال اولنه
حب قابض علل کلی ومثانه ده ادویهٔ مختاره دندر سیلان منی وسائر سیلاناته عظیم النفعدر
صنعتی بودر طین ارمنی ومرجان احمر وصمغ حشبا الضرو هر بریندن ایکی بچقدر درهم سیبا
بر بچق درهم صمغ عود الخیاق نصف وقیه زعفران الحدید القابض اوچ بچقدر درهم ترمنتین
قبرسیسی بر بچق وقیه اخذ اولنوب شراب نیلوفر ایله حب اولنه مقدار استعمالی نصف درهمدن
ثلثان درهمه وارنجه کونده ایکی دفعه استعمال اولنه **آخر** منافعی ما سبق کبیدر صنعتی بودر زعفران
الحدید القابض اوچ درهم تراب الزاج الحلو ایکی بچق درهم رند البحر اوچ درهم اخذ اولنوب
ایکی وقیه ترمنتین قبرسیسی وبر بچق وقیه شراب نیلوفر ایله عجین اولندقدن صکره دهن الدارچین
ودهن النعنع هر بریندن سدس درهم ضم وهر درهمی الّتی حب اولمق اوزره حب اولنه مقدار
استعمالی اوچ حبدر کونده اوچ دفعه استعمال ایدوب اوزرینه بر قدح مستحلب التمر هندی استعمال اولنه
حب قاتل الدیدان تجدد ثمر ده یاخود امتلاء تمر ده اوچ کیجه مداومت اولنسه دیدانی
قتل واخراج ایدر صنعتی بودر حب دوفنی المشهور نصف وقیه دهن سبانیه المقطر یاخود
دهن اناناسیا یکرمی درت قطره مزج ایدوب حب اولنه مقدار استعمالی سدس درهم

یاخود اون ایکی حبه در شراب اللیمون ایله استعمال اولنه **حب قاتلیقون** بوطریوس نام
طبیبک ایجادیدر دوار و شقیقه و نقرس و ضیق الصدر و قولنجه زیاده محمودر حتی اقولریوس
دیرکه وجع الفؤاده ادویه مسهله بر وجهله مناسب دکلدر مکرکه علت خفقان کلوب وجع سکونت
بولمش اوله بو صورتده دخی مناسب اولان مسهلات ادویه افیونیه ایله ممتزج اولملیدر لکن
بوطریوسک حب قاتلیقونی بو خصوصده ادویه جیده دندر حتی مؤلفندن منقولدرکه
برکسنه سنین کثیره وجع الفؤاده مبتلا اولوب هر سنه وقتی کلدکده ظهور ایدر ایدی بو حبه
مداومت ایتمکله مندفع اولدی انتهی صنعتی بودر صبر اسقطوری درت درهم مرصافی ایکی درهم
ذهر انتیمون المصلح و مصطکی بر ر درهم زعفران نصف درهم اخذ اولنوب کل مکرر ایله
قانون اوزره حبلر اولنه مقدار استعمالی اون بش حبه دن یکرمی حبه یه وارنجه ایتمولریوس
دیرکه اگرچه ذهر انتیمون المصلح برینه بوطریوسک تحریر ایلدیکی لفظندن مرادی نه اولدوغی
مجهولدر لکن سوق کلامدن مفهوم اولان ذهر انتیمون المصلح اولمقدر بعضیلر دیرلرکه بوطریوسک
مرادی ذهر انتیمون الابیضدر اگرچه ذهر انتیمون الابیض مقیئات شدیده دندر لکن بو
ترکیبده قوة مقیئه سی قوة اسهالیه یه مبدل اولوب فعلی انجق اسهال ایله اولور زاج ابیض
ایله ترمنتیندن ادرار ایچون یاپیلان حبه ده زاجک قوة مقیئه سی قوة ادراریه یه مبدل
اولدوغی کبی بعضیلر بو حبه ذهر الانتیمون الابیض حقیر اولنان جوهرین سوقی اختیار ایتمشلر
حب قوقیاء زکریاء رازینک مختاریدر مواد غلیظه بلغمیه یی رأس و اعصابدن جذب
و اسهال ایله اخراج ایتمکده ادویه مؤثره دندر صداع و شقیقه و وجع معده یه نفع عظیمی واردر
صنعتی بودر زکریاء رازینک اختیاری اوزره عمل اولنمش سفوف ایارج اون درهم
تربد ابیض و اسطوخودوس عربی بشر درهم شحم حنظل اوچ درهم و یکرمی حبه سقمونیاء مدبر
ایکی بچق درهم اخذ اولنوب منفرداً سحق اولندقدنصکره قدر الکفایه شراب اسطوخودوس
ایله دق ایدرک عجین و حبلر اولنه مقدار استعمالی بر درهمدن درت ثلث درهمه وارنجه
کاه اولورکه بو نسخه یه خربق اسود مدبر ایکی درهم و فو و سنبل یاریمشر درهم الحاق اولنوب
حب قوقیاء الربیعی و حب قوقیاء المدبر تسمیه ایدرلر معلوم اولدکه بو حبده نسخ مختلفه
تحریر اولنوب حب قوقیاء الصغیر و حب قوقیاء الکبیر تسمیه اولنمشدر لکن اکثریسی سهودر
و بلا فائده در ازجمله بعضیلر بو حبک نسخه سندن اسطوخودوسی اخراج ایدوب شراب
الاسطوخودوس ایله عجین اولنمق کفایت ایدر دیمشلر کاشکه شراب مزبور اسطوخودوس منفعتنی
جامع اولسه و حلاوتی ایله حبک اجزاسنی بر برینه ملاصق ایدوب جید عجین ایدر لکن
معلومدرکه حب مزبوری عجین ایده جک قدر شراب اسطوخودوس بش درهم اسطوخودوس
یابس بدلنه قائم اولمز و غیریدن ماعدا بو حبک شراب مزبور ایله عجین اولنمسی حنظل
مناسب دکلدر زیرا سفوف ایارجده اولان صبر محلل اولمیوب سائر اجزا ایله جیداً ممتزج اولمغله
صبرک اسهالی ایا اولان نقایتدن خوف اولنور یامینی مجرد رمز بور اصل نسخه ده دخی اولملیدر
بو حبده شاذراس نام طبیبک مختاریدر جمله دن اولی و انسب کوریلور نسخه سی بودر سفوف
ایارج فیقرا و تربد و حنظل محرص و سقمونیاء مدبر برر مثقال اخذ اولنوب عصارة الافسنتین
ایله حب ایارجده ذکر اولنان قانون اوزره عجین اولندقدنصکره بر درهم دهن اسطوخودوس
الحاق و حبلر اولنه مقدار استعمالی ثلث درهمدن بر درهمه وارنجه عند النوم یاخود علی الریق

استعمال

استعمال اولنه **حب قولنجی** وجع قولنجی دفع و ازاله ده علاج مجربدندر صنعتی بودر سذاب
و ملح اندرانی علی السویه اخذ اولنوب قدر الکفایه عسل ایله حبلر اولنه مقدار استعمالی نصف
درهمدر صباح و اخشام هر آیده درت کون استعمال اولنه **حب کافوری** علل رحمک کلیسنه
ادویه محموده دندر صنعتی بودر کافور قیصوری ثلثان درهم جند بیدستر بر درهم حلتیت
درت ثلث درهم بزر دوقو بربچق درهم اخذ اولنوب شراب برنجاسف ایله عجین و هر درهمی
التی حب اولمق اوزره حبلر اولنه **حب کاسر الحجر** حصاة کلی و مثانه یی تفتیت ایدوب اخراج ایدر
صنعتی بودر بزر الرتم و بزر اراقطون و حجر الیهود هر برندن بر وقیه ترمنتین قبرسی اوچ
وقیه اخذ اولنوب حبلر اولنه مقدار استعمالی ثلثان درهمدن بر درهمه وارنجه یکرمی یاخود
اوتوز کون استعمال اولنه **حب لاجورد** ابن ماسویه نک مختاریدر مواد محترقه یی تنقیه ایدوب
مواد مزبوره دن حادث اولان مالیخولیایه علاج کاملدر طحالک سده سنی و صلابتنی ازاله ایدر
سرطان و جذام و حمای ربع امثالنه نافعدر دیمشلر صنعتی بودر سفوف ایارج فیقرا اون بش درهم
افتیمون و بسفایج مجفف و غاریقون ابیض سکز درهم لاجورد مدبر التی درهم قرنفل و انیسون
هر برندن درت درهم سقمونیاء مدبر و خربق اسود مدبر و ملح اندرانی هر برندن ایکی بچق
درهم اخذ اولنوب عصارة الهندبا ایله قانون اوزره حبلر اولنه مقدار استعمالی بر درهمدن
ایکی درهمه وارنجه ماء الجبن ایله استعمال اولنور **حب لسان الکلب** ابن ماسویه نکدر نوازل
رقیقه یی تغلیظ ایدوب صدر و رئه یه و سائر اعضایه نزوللرین منع ایدر سعالی تسکین و وجع
الصدر و وجع الاسنان و وجع الاذن امثالی اوجاعی قطع ایدر منوم و قابضدر دم حیضک
افراطنی قطع ایدر صنعتی بودر مر حجازی التی درهم لبان ذکر بش درهم افیون مدبر و قشر
اصل لسان الکلب و بزر بنج ابیض هر برندن درت درهم زعفران بر مثقال اخذ اولنوب افیون
و مرصافی عصارهٔ لسان الکلب ایله یاخود مطبوخیله حل اولنوب سائر حوایج مسحوقاً الحاق
و حبلر اولنه اگر افیون بر شعشاده ذکر اولندوغی قاعده اوزره بر صحیفه اوزرینه تجفیف
اولنوب بعد السحق سائر اجزاء مسحوقه ایله معاً الحاق اولنورسه اولی و انسبدر دیگر آتش
واسطه سیله افیونک کبریت ردیه سی طیران ایدوب افیون بعد الترتیب ادخال اولنمش اولور
مقدار استعمالی بش حبه دن سدس درهمدن ثلث درهمه وارنجه عند النوم استعمال اولنور
نیقولاوس یونانی بو نسخه دن زعفرانی طرح ایدوب یرینه قرنفل و دارچین و اصطرک
هر برندن ایکی درهم وضع ایلمش بعضیلر ابن ماسویه نک نسخه سنده ایکی درهم اصطرک
و بر مثقال جند بیدستر زیاده ایدوب مرصافی و لبان و اصطرکی هاوان حاره ده وافیجه
دق ایتمکله مزج ایتدکدنصکره افیونی بدلنه خلاصه افیون قیوب سائر حوایجی مسحوقاً
الحاق و قدر الکفایه شراب اسطوخودوس اضافه ایدوب دق ایدرک حب قوامنه کتوروب
حب لسان الکلب الجدید تعبیر ایدرلر معلوم اولدکه بو حبه ادخال اولنان اصل لسان الکلب
ایام ربیعده ورقلری هنوز ظهور ایدوب کمال بولمادوغی حالده اخراج اولنمق لازمدر بوندن
صکره معلوم اولدکه اگرچه بنج مخدرات قویه دندر علی الخصوص کوکی زیاده جه اکل اولندوغی
صورتده اختلاط عقله مؤدی اولور لکن اطبا تخم ابیضدن قدر قلیلی بعضی ترکیبه ادخال
ایده کلمشلردر زیرا تخمی بیاض اولان بنجک مخدریتی تخمی سیاه اولان بنجدن خفیفجه در
کذلک تخمی سائر اجزاسندن مأمون الغائله در دایمکی بو حبه ادخال اولنمسنده دخی بأس یوقدر که

بحسب المقدار قليل اولنه وغذيدن ما عدا مصلحات كثيره ايله جمع اولنمشدر بعضيلر بو حبك بر دفعه
ايكى درهم صبر اسقطورى ودرت درهم رب السوس ايله مزج ايدوب ويردلر منافع مزبوره يى
افاده ايلديكندن ما عدا طبيعتى تليين ايدر بو صورتده مقدار استعمالى ثلث درهمدن ثلثان
درهمه وارنجه بش يا خود التى كون عند النوم استعماله مداومت اولنه **حب لسيلان المنى**
علل كلى ومثانه دن ناشى اولان سيلان منى يى دفعه علاج جيددر ابتداءً لازم اولان تدبيردن صكره
استعماله مداومت اولنه صنعتى بودر اصل النيلوفر نصف وقيه ملح الاسرب ايكى درهم سينا
التى درهم كافور قيصورى طقوز درهم اخذ اولنوب شراب نيلوفر ايله عجين وحبلر
اولنه مقدار استعمالى نصف درهمدر كونده ايكى دفعه بر قاچ كون استعمال اولنه **حب للطحال**
سده كبد وطحال واحشايى تفتيح ايدوب سوء القنيه واستسقايى دفع ايدر رحمك انسدادينه
باعث اولان مواد لزجه وطرطيريه يى رفق وسهولت ايله تنقيه ايدوب اعضاء مزبوره نك
سده لرينى تفتيح ايدر لهذا احتباس طمث واختناق رحمده عظيم الفائده در صنعتى بودر
سفوف ايارج فيقرا وقرص عصاره غافث هر برندن ثلثان درهم نشاستج الغاشرا ثلث درهم
راوند چينى درت ثلث درهم ملح الفولاد بر درهم اخذ اولنوب ونديك ترمنتنى ايله
عجين وهر درهمى التى حب اولنق اوزره حبلر اولنه مقدار استعمالى عند النوم وعلى الريق اوچ
عدددر **حب لفساد المعده** حب الخمار دخى ديرلر خمار حالنده عند النوم استعمال اولنسه
حالت خمارى دفع ايدر بالخصوص تركيبى امتلا تعبير اولنان حرضه مجربدر صنعتى بودر سقمونيا
مدبر وسفوف ايارج فيقرا اليشير درهم صبر اسقطورى بر بچق وقيه اخذ اولنوب قدر الكفايه
روح الشراب ايله عجين ايلدكدن صكره نصف درهم دهن القرنفل المقطر الحاق وحبلر اولنه
مقدار استعمالى ثلث درهمدر **حب مصطكى** مواد بارده ورطوبتى معده دن ازاله وتولدنى
منع ايدر وجع معده يى قطع ايدر دماغ وعين وسائر اعضاء باطنه يى خصوصا رحمى مواد عفنه دن
تنقيه ايدر واعتدال ايله طبيعتى تليين ايدر وجنون رحمى تعبير اولنان خوليايه اسرار دن
صنعتى بودر صبر اسقطورى اون درهم مصطكى درت درهم غاريقون اوچ درهم اخذ
اولنوب غاريقونى سكنجبين ايله مزج ايدوب بر كون ترك ايتدكدن صكره مصطكى وصبرى سحقا
الحاق وقدر الكفايه عسل الورد ايله عجين وحبلر اولنه بعضيلر بو نسخه يه ايكى درهم راوند
زياده ايدوب صبر يرينه حب اياريا وضع اولنمه بحسب التأثير والمنافع زياده اولور ديو ادعا ايلديلر
حب مفاصلى اوجاع مفاصل ووجع نقرس ونسائر اوجاع عصبانيه يه نافع ومجربدر صنعتى بودر
اصل الوف المحيه السحوق نصف وقيه وورق المستطرا وكمافيطوس اوچر درهم ترمنتين قبرسى
بر وقيه دهن ترمنتين ايكى درهم دهن مرزنجوش ثلث درهم اخذ اولنوب حب القلعى وهر
بر درهمى التى حب اولنق اوزره حبلر اولنه مقدار استعمالى درت حبدر صباح على الريق
وبعده نصف النهار استعمال اولنه **حب ملانغوغون** جنونه وارمش كسنه لرك عقللرينى صحت
اوزره حفظ ايدر مانيا وماليخوليا وخوف حزنى ازاله ايدر مواد سوداويه نك رداءتندن متولد
اولان سرطان وجذام وداء الفيل وحاى ربع ويرقان اسود امثالنه نافعدر صنعتى بودر حجر الاسود
ايكى وقيه شحم حنظل اوچ وقيه اخذ اولنوب بش رطل رطوبت الزاج ايله بر تيره جامنده نصفى
زائل ولجه نار اولى ايله طبخ ايدوب عصردن صكره عسل قوامنه كلنجه نار خفيفه ايله رطل بر
زائده يى تبخير ايدوب بعده ايچنه بر وقيه داتاج سقمونيا الحاق وحبلر اولنه مقدار استعمالى

سدس درهمدن ثلث درهمه وارنجه **حب مدر** ادويه مدره نك اشرفيدر صنعتى بودر نصف وقيه
تخم حكا و ايكى درهم جوز بوا اخذ اولنوب بعد الدق ترمنتين المصطكى الصافى ايله عجين ايدوب
حبلر اولنه **آخر** ماء ساسفراكيا ايله غسل وطبخ اولنمش ونديك ترمنتينسى اوچ بچق درهم
عين السرطان المدبر درت درهم ملح الكهربا ثلثان درهم بزر دمد المدقوق نصف درهم
دهن جوز البواء المقطر سدس درهم اخذ ومزج اولنوب حبلر اولنه مقدار استعمالى نصف درهمدر
حب مقوى الباه مقويات باهيه ده ادويه غريبه دندر صنعتى بودر بلسان الشرقى الصحيح
ايكى بچق درهم طلو بلسانى ايكى درهم ترمنتين قبرسى اوچ درهم عنبر اشهب سدس
درهم بزر جرجير درت ثلث درهم بزر انجليقا درت ثلثان درهم عود هندى بر درهم
زنب سقنقور ريحا البحرى درت ثلث درهم دهن جوز البواء المقطر ثلث درهم اخذ اولنوب
شراب جوز بوا ايله عجين وحبلر اولنه **حب مقئ** حقيقته محتاج اولان علتلرده قئ ايچون
استعمال اولنه صنعتى بودر زاج الاصفر لتراكليسوس بر وقيه سمن المالح بر درهم يا خود قدر الكفايه
محكم دق ومزج ايدوب عجين وحبلر اولنه مقدار استعمالى درت ثلث درهمدن بش ثلث درهمه
وارنجه **حب مقل** ابن ماسويه نك مختاريدر اسهال بواسير وسيلان دم باسور وافراط
طمثى قطع ايدر صنعتى بودر مقل مكى اون ايكى درهم كابلى وشعير هندى وهليلج واملج ودع
محرقه كهربا هر برندن ايكى بچق درهم نانخواه هندى اوچ درهم اخذ اولنوب مقل عصاره الكراث
ايله نقع وحل اولندقدن صكره سائر اجزايى مسحوقا الحاق وعجين ايدوب خردهجه حبلر اولنه
مقدار استعمالى ايكى درهمدن ايكى بچق درهمه وارنجه اكر بواسير قبض ايله اولورسه هليلجات
على السويه اضافه اولنوب مجموعك مثلى مقل ايله عجين وحبلر اولنور مثلا هليلجات خمسر بر درهم
اخذ اولنوب بش درهم مقل ايله عجين وحبلر اولنوب كاه اولور كه بو نسخه يه بر درهم راوند
الحاق اولنور بو صورتده حب مقل الصغير تسميه ايدرلر **حب منتن** ابن ماسويه نك مختاريدر
بلغم غليظ ولزجى تنقيه ايدر مسهلات قويه دندر اوجاع مفاصل ونقرس ووجع الظهر امثالى
مواد لزجه دن حادث اولان علتلرك جملة سينه علاج قويدر رحمى تنقيه وطمثى ادرار ورحمدن ابخره
تصاعدينى منع ايدر صنعتى بودر سكبينج واوشق وافتيمون وجاوشير وصبر اسقطورى بشر
درهم تربد ابيض درت درهم سقمونيا اوچ درهم سورنجان مصرى واصل شبرم مدبر ايكيشر
زنجبيل بر بچق درهم سنبل هندى ودارچين وزعفران وجندبيدستر هر برندن بر درهم فرفيون
ثلثان درهم اخذ اولنوب قانون اوزره صمغات عصارة الكراث ايله حل وتصفيه اولندقدن
صكره سائر حوايجى مسحوقا الحاق وحبلر اولنه مقدار استعمالى ثلث درهمدن بر درهمه وارنجه
يا خود سائر حبلر كبى مقدار قليلنه صباحا ومساءً مداومت دخى ممكندر كه بو حبك عجيننده ن
نرقه يا خود جوز رومى مقدارى شمامه اولنسه رحمدن تصاعد ايدن ابخره يه عظيم النفعه در
بعضيلر بو حبك فعلنده شحم حنظل وصبر وشبرم وتربد وسقمونيا كفايت ايلديكندن ما عدا
صموغات دخى ايلمه قوت ويردر بو فرفيون كبى حار مسهله حاجت يوقدر ديو فرفيونى طرح
ايتمشلردر زعفران دخى احتياج اولنمز اصل شبرمك تربيه سى قشرى اخذ اولنوب سركه ايله
بر كيجه نقع اولندقدن صكره تجفيف اولنمقدر **حب نقرسى** عرق النساء واوجاع المفاصل
ونقرس علتنه ممدوحدر صنعتى بودر جندبيدستر نصف وقيه كهرباء ابيض وكمادريوس
وكمافيطوس هر برندن التى درهم ملح الكهربا واسفيداج الانتيمون وطلو بلسانى وجاوشير

هر برینه بروقیه اصل راقطون اوج درهم ترمنتین المصطکی ایکی وقیه بلسان الکبریت الترمنتینی قدر الکفایه اخذ اولنوب حبلر اولنه مقدار استعمالی نصف درهمدر کونده ایکی دفعه التمش کون یاخود طقسان کون استعمال اولنه بو اثناده صو برینه بو مطبوخی استعمال ایده لر اصل ظفر الجبل وصابر بنا وجو بجیینی وزبیب احمر مقدار الکفایه ماء القراح ایله طبخ واستعمال اولنه **حب نوازلی** نوازل رقیقه نك صدره وسائر اعضایه نزولنی منع ایدر صنعتی بودر رب السوس خالص بروقیه صبر من بر بعصارة الورد نصف وقیه حب لسان الکلب اوج درهم اخذ اولنوب حبلر اولنه مقدار استعمالی ثلث درهمدن ثلثان درهمه وار نجه **حب نور الکبیر** ابن ماسویه نك مختاریدر مواد بلغمیه یی دماغدن تنقیه ایدر بصره قوت ویرر ضعف بصری اذهاب ایدر عصب مجوفك سده لرینی تفتیح ایدر علل عینك اکثرینه نافعدر صنعتی بودر ورد احمر وزهر البنفسشج وافسنتین وشحم حنظل وتربد ابیض وکبابه وقصب الذریره وجوز بوا وسنبل هندی وافتیمون وحب بلسان وعود بلسان و سیساليوس وبزر سذاب وانیسون وبزر رازیانج وبزر کرفس واذخر مکی ومصطکی واسارون وقرنفل ودارچین وسلیخه وزعفران وبسباسه هر برینه ایکی بچق درهم افراجیا اوچ درهم صبر اسقطوری قرق بش درهم اخذ اولنوب عصارة الرازیانج ایله حبلر اولنه مقدار استعمالی ثلث درهمدن ثلثان درهمه دك ثلث درهمه وار نجه یاخود صباح ومسا قدر تحلیله مداومت اولنه بعضیلر حب بلسان بدلنه قاقله صغیر وعود بلسان بدلنه عود هندی الحاق ایدرلر **حب نور الصغیر** بو دخی ابن ماسویه نك مختاریدر منافعی حب النور الکبیر کبیدر لکن بشیاذ مناسبدر بعینه صنعتی بودر مایشاء دومی بش درهم ورد احمر وزهر البنفسج وافسنتین وافراجیا اوچر درهم سنا مکی وافتیمون وهلیلجات خمسه وغاریقون وشحم حنظل واذخر مکی وخولان حجازی ولاجورد مغسول هر برینه ایکی بچق درهم حب بلسان وعود بلسان بردرهم صبر اسقطوری اللی درهم اخذ اولنوب قانون اوزره عصارة الرازیانج ایله حبلر اولنه مقدار استعمالی ما سبق کبیدر **حب هندی** سرطان وجذام وبرص اسود امثالی مواد سوداویه دن نشأت ایدن عسیر العلاج علتلره عظیم النفعدر مالیخولیایی واندن نشأت ایدن خوف وخشیتی ازاله ایدر حمای ربع ویرقان اسود اصحابنه اعانت عظیمه سی وار در طحال تورم واوجاعنی ازاله ایدر صنعتی بودر ایارج فیقرا اون درهم افتیمون اقریطی واسطوخودوس غریقی التیشر درهم شعیر هندی وخربق اسود وبسفایج بشر درهم لاجورد مدبر وشحم حنظل وملح هندی وغاریقون هر برینه درت درهم عصارة الغافث المعقود وسنبل هندی ایکیشر درهم قرنفل بر درهم اخذ اولنوب عصارة الکرفس ایله حبلر اولنه مقدار استعمالی ثلثان درهمدن درت ثلث درهمه وار نجه **حب یدر الحیض** واحتباس ازاله حیضی اخراج ایدر صنعتی بودر صبغ الجند ایله حل اولنمش صبر اسقطوری بر بچق درهم صبغ الجند ایله حل اولنمش مقل ازرق ثلث درهم مرصافی اون بش حبه ملح افسنتین سدس درهم اخذ اولنوب عجین هر دهنی الی حبه اولنق اوزره حبلر اولنه مقدار استعمالی ایکی عدددر یا ایکی یاخود اوچ کون استعمال اولنه **حب یقوی البدن** ضعف الظهر ووجع الظهر وسیلان منی رجال ونساده مجربدر سیلان بیضاء الرحم وسیلان ماء ابیض الرحمه نافعدر صنعتی بودر ترمنتین قبرسی بروقیه قضیب الثور اون درهم قرص قورد ونیوت ایکی درهم قرص طین مختوم ایکی بچق درهم

عوما المیهد التی درهم مرجان احمر وکهربا ابیض اوچر درهم دارچین ایکی درهم اخذ اولنوب بعد الدق شراب السمفاطیس ایله عجین اولنوب هر درهمی التی حب اولنق اوزره حبلر اولنه مقدار استعمالی اوچ حبدر صباح واخشام استعمال اولنه

الباب السابع فی النطولات والکمادات واللزوقات واللصوقات وهو یشتمل علی اربعة فصول

الفصل الاول فی النطولات **نطول لسرسام الحار ولسهر المفرط** سرسام حار وسهر مفرطه عظیم النفعدر صنعتی بودر بنفسشج یابس وبزر الخس بشر درهم قشر الخشخاش و ورد احمر ونیلوفر وبزره لخشخاش قیق ودخی بابونج هر برینه اوتوز درهم دقیق شعیر اللی درهم اخذ اولنوب بعد الدق درت یوز درهم ماء القراح ایله طبخ ودبعی قالدقده تصفیه اولنوب قانون اوزره نطول اولنه **نطول لصداع البارد** صداع بارده ایچون نافعدر صنعتی بودر بابونج واکلیل الجبل یکرمیشر درهم شبث ومرزنجوش اوتوز درهم ورق الغار وشیح هر برینه درت درهم اخذ اولنوب درت رطل ماء القراح ایله محکم طبخ والتی درهم مقداری باقی قالدقده علیلك باشنه طلا ایدوب اجزاء باقیه یی قانون اوزره نطول ایده لر **نطول لصداع الحار** وجع حار رأسه بر نافعدر صنعتی بودر ورد احمر ونیلوفر یارمیشر قبضه ورق حمان قبضة لطیفه سکوت یبراغی ومارول یبراغی وشعیر هر برینه بر قبضه کفایت مقداری صو ایله ثلثی زائل اولنجه طبخ اولنوب بعد التصفیه اون ایکی درهم خل الحاذق ضم ایدوب نطول ایده لر **نطول آخر** منافعی بعینه مذکور کبیدر ماء الورد ایکی درهم خل الورد اون التی درهم دهن الورد ایکی درهم بیلض ایکی عدد اخذ ایدوب مجموعنی بر یره مزج و بر پاره بزی بولایوب رأسه بسط ایده لر **نطول آخر** بو دخی وجع رأسه عظیم الفائده در صنعتی بودر بزر قطونا لعابی سکز درهم دهن الورد وخل الورد اون ایکیشر درهم اخذ اولنوب ممزوجا بر یره بولایوب رأسه وضع ایده لر **نطول لصداع الیابس السوداوی** سوداء دن نشأت صداعه عظیم النفعدر صنعتی بودر بنفسشج ونیلوفر وبابونج واکلیل الجبل وسوسن اسما نجونی وکشنك شعیر وسادج هندی وقرنفل هر برینه علی السویه اخذ وسحق اولنوب بش رطل ماء القراح ایله دبعی قالنجه طبخ وبعد التصفیه قانون اوزره نطول اولنه **نطول مالیخولیایی** اصحاب وسوسه ومراقیا ومالیخولیا انواعنه نافعدر صنعتی بودر بنفسشج رطب ونیلوفر طری التیشر درهم اصل خطمی وورق خلاف وکشنك شعیر وورق الخس وورق عنب الثعلب وابرکمجی یبراغی وبزر قطونا هر برینه یکرمیشر درهم سجستان سکستان درهم بزر خشخاش وورد ابیض وبابونج هر برینه بر قبضه اخذ اولنوب اون رطل مقداری ماء القراح ایله طبخ وتصفیه اولنه بعده یکی محرم دهن بنفسج ضم ایدوب رأس مریضه طلا ایده لر واجزاء باقیه یی محکم دق ایدوب قانون اوزره نطول ایده لر

الفصل الثانی فی الکمادات **کماد اسکوربوطی** علل اسکوربوطیه ده مستعملدر صنعتی بودر برنجاسف وهیوفا ریقون وتوقلمادیانك ایکی نوعی وکمافیطوس هر برینه اوچر قبضه افسنتینك ایکی نوعی التیشر قبضه اکلیل الجبل ایکی قبضه اصل الشلجم البری درت وقیه اخذ اولنه ماء القراح ایله طبخ وکماد اولنه **کماد بواسیر** ورم بواسیر معقدی ووجع ازاله ایدر صنعتی بودر اسقوردیون ایکی نوعی هر برینه ایکیشر قبضه ورق قالیناریا وورق کلاقطی وذوالف ورقات وورق البوصیر اوچر قبضه ورق الخبازی وورق البنفسشج بر بچق قبضه بزر الکتان درت وقیه ماء القراح ایله طبخ کماد اولنه **کماد حوامل** وضع حملی دفع

ايدوب قي واستطلاقات وافراط اسهال دائمي يي دفع وتسكين ايدر صنعتي بودر عصارة السفرجل
بر رطل خمر احمر دردت وقيه مزج اولنوب ايچينه خبز المقلو القا اولنه بعده جوز بوا بر درهم دارچين
ايكي درهم بسباسه ثلث درهم اخذ وسفوف اولنجين مذكورك اوزرينه ذر اولنوب ايچنه ايكي قات
كتان بزينك ايچينه وضع ايدوب محل مزبوره وضع اولنوب كيجه وكوندوزده اوچ دفعه تجديد اولنه
كماد شعري شعري انبات ايدر صنعتي بودر ورق القيصوم اوچ قبضه لادن اقريطي بر وقيه
شحم الدب اوچ وقيه ترنجان دردت وقيه اخذ اولنوب دردت رطل اسپانيا شرابي ايله ثلثي زائل
اولنجه طبخ واخراج اولنوب بر وقيه جوز بوا اوچ درهم بسباسه وبر درهم قرنفل ضم اولنوب
كونده ايكي دفعه عضوه كماد اولنه بعده برساعت تأخير ايدوب اوزرينه مرهم منبت الشعر
طلا اولنه كماد فلغموني الكبد كبدك ضعفنه وفلغمونيه نافعدر صنعتي بودر ماء النيلوفر
ماء الاسفناخ وماء انديويا وماء الورد وماء هندبا ايكيشر وقيه خل الورد بر وقيه سفوف
ترياصندلوس نصف وقيه ملح الاسرب ايكي درهم راوند بر مثقال مرجان احمر مدبر ثلثان درهم
بزر بقلة الحمقا بزر الخماض هر برندن ثلث درهم كافور وبسباسه وسنبل هر برندن سدس
درهم اخذ ومزج ضعف اوزره كماد اولنه آخر ماء زهر يا تيقاء ابيض ماء زهر عليق الجبل
وماء قراغاريا وماء قنطوريون اوچر وقيه خل صندلي بر بچق وقيه سفوف ديارودون اوچ
درهم اصل اسقورجينا واصل لسان الحمل بر درهم ملح انديويا وملح هندبا يارميشر درهم
لبوب اربعة البارده وبزور اربعة البارده هر برندن ثلث درهم اخذ اولنوب بعد المزج
كماد اولنه كماد فلغموني الكلى كلالرده حادث اولان ورم حارده استعمال اولنور ادويه مبرده ندر
صنعتي بودر عصارة لسان الحمل المصفية وعصاره عنب الثعلب المصفية درد وقيه ماء حي العالم
وماء بقلة الحمقا اوچر وقيه خمر طيب وخل بنفشجي بر بچق وقيه بارودت مدبر بر وقيه اخذ
اولنوب بعد المزج محل كلايه كماد اولنه معلوم اولهكه كمادات مبرده اعضاء شريفه يه وضع مراد
اولنسه فاترا وضع اولنمق مناسبدر مكركه عضو مزبورك حرارتي غايت زياده اوله بو تقديرجه
باردا وضع اولنور كماد قلب البارد غشي امثالي علل قلبيه حاره ده ادويه مبرده دندر صنعتي بودر
ماء الورد وماء الخماض وماء النيلوفر دردر خل بنفشجي بر وقيه مرجان احمر مدبر وصندل
ثلثه بر درهم طين مختوم وطين ارمني هر برندن ثلثان درهم جواهرات خمسه مستعمله
هر برندن ثلث درهم عظم قلب الايل ولؤلؤ مدبر وبسباسه ودارچين سيلاني وكافور هر
برندن سدس درهم اخذ ومزج اولنوب قلبه كماد اولنه كماد قلب الحار علل قلبيه بارده يه
مجربدر صنعتي بودر ماء الدارچين وماء الترنجان وماء لسان الثور البري اوچر درهم قرن
حمار الوحش المدبر بطريق الفلاسفه وقرنفل وجوز بوا وقشر الاترج بر مثقال عود هندي بر
درهم لؤلؤ مدبر ومرجان احمر يارميشر درهم مرزنجوش وريحان هر برندن ثلث درهم زعفران
وزهر اكليل الجبل هر برندن سدس درهم اخذ ومزج اولنوب كماد اولنه آخر ماء الورد
وماء الريحان وماء قرنفل البستاني اوچر وقيه سفوف دواء المسك الحلو وسفوف جوارش العنبر
بر مثقال عنبر جوارش اكليل الجبل وعنبر معجون جواهر الحاره بر بر درهم اخذ ومزج اولنوب
محل قلبه كماد اولنه كماد كبد البارده اسباب بارده دن نشأت ايدن علل كبديه ده
استعمال اولنور صنعتي بودر شراب صرف دردت وقيه ماء الغافث وماء ورد نحاء ماء الدار بابه
اوچر درهم روح الابهل بر بچق وقيه سفوف دواء الكركم وسفوف معجون الكبابه ايكيشر درهم

داوند

راوند چيني وقصب الذريره وسليخه بر بر درهم ملح افسنتين وملح قيصوم هر برندن ثلثان
درهم زعفران ونانخواه وسنبل هندي هر برندن يارميشر درهم اذخر مكي وزهر اسطوخودس
وزهر الاترج هر برندن ثلث درهم اخذ ومزج وكماد اولنه كماد لاختلاج القلب اختلاج
قلبه ادويه شريفه دندر صنعتي بودر ماء مرزنجوش وماء ريحان وماء ترنجان وماء الورد
اوچر وقيه خمر صرف وخل الورد بر بر وقيه سفوف معجون الجواهر الحار وسفوف جوارش العنبر
وسفوف دواء المسك الحلو بر درهم عود هندي وبسباسه هر برندن ثلثان درهم
دارچين سيلاني وزهر اكليل الجبل يارميشر درهم عظم قلب الايل ولؤلؤ مدبر ومرجان احمر مدبر
وقشر الاترج هر برندن ثلث درهم جواهرات خمسه مستعمله مدبره هر برندن سدس
درهم اخذ وبعد المزج قلبه كماد اولنه آخر ماء الورد وماء سالويا وماء لسان الثور البستاني
اوچر وقيه خمر طيب بر وقيه خل بنفشجي نصف وقيه سفوف دياطرون وسفوف
دواء اللؤلؤ البارد بر مثقال قرن الايل المدبر بطريق الفلاسفه وسليخه صحيحه بر بر درهم
صندل اصفر وقاقله صغيره يارميشر درهم زعفران وزهر قرنفل البستاني وزهر اكليل الجبل
هر برندن ثلث درهم اخذ وبعد المزج صدره كماد اولنه كماد للحصاة حصاة كلي و
مثانه يي ازاله ايدر محل وجعه وضع اولنه صنعتي بودر ورق اذان الفار دردت قبضه
ورق الخطمي وورق البنفسج وورق الخبازي وورق حشيشة الزجاج هر برندن اوچر
قبضه فطراساليون اون بچق وزهر البابونج وزهر الاقحوان ايكيشر قبضه بزر الكتان دردت
قبضه بزر الشبث اوچ وقيه اخذ اولنوب ماء القراح ايله طبخ وكماد اولنه كماد لعلل الرأس
علل رأسيه ونوازلده مستعملدر صنعتي بودر ورق السليخه وحشيشة الفلج وزهر
البابونج دردر قبضه اصل قاوانيا اللتي وقيه اخذ اولنوب مقدار الكفايه ماء القراح ايله دردت
رطل قالنجه طبخ وتصفيه دن صكره هر صباح برساعت مقدار رأسه كماد اولنه كماد لعلل الدماغ
مانيا وماليخوليا وفرانيطس وسهر مفرط وانواع اوجاع رأسده استعمال اولنور صنعتي بودر
ماء الشقايق المنثور وماء الخس وماء الورد دردر وقيه قرص دارشيشعان المنسخ
بر وقيه اخذ ومزج اولنوب كماد اولنه آخر علل مذكوره ده اولكيدن مؤثردر صنعتي بودر
ماء البنج وماء السفاقس وماء بيض الحمام دردر وقيه قرص دارشيشعان المنسخ بر وقيه
اخذ ومزج اولنه حين اقتضاده ايكي قات بركتان بزيني نقع ايدوب بعد العصر قفا وجبهه
وصدغينه كماد اولنه كماد للطحال سدد وصلابت طحالي ازاله ايدر وسائر علل طحاليده
دخي مستعملدر صنعتي بودر اصل قاشراء ابيض واصل الخطمي واصل فطراساليون هر برندن
بر بچق وقيه اكليل الملك وورق الطرفا وورق البابونج وورق الخبازي وغافث هر برندن
بر قبضه بزر الكتان دردت وقيه كون ايكي وقيه زهر سوسن الابيض وزهر الخبازي وزهر البابونج
وورق الشبث هر برندن ايكي پرموق اخذ اولنوب قدر الكفايه ماء القراح ايله اوچ رطل قالنجه
طبخ ايدوب آخر طبخنده ايچينه خمر ابيض وخل حاذق اوچر وقيه ضم وكماد اولنه كماد للمعده
قي واستطلاق البطن وافراط اسهال المعدي انواعنده استعمال اولنور صنعتي بودر ورق
افسنتين وورق نعناع ايكيشر قبضه بسباسه اوچ درهم اخذ اولنوب محكم دق اولنوب
خل الورد ايله مبلول بركيسه يه وضع ايدوب حارا معده نك اوزرينه وضع وهر ساعتده بر
تجديد اولنه كماد منوم نوم مراد اولندقده بو مزوجلرن مخرينه طلا اولنوب بركتان بزينيا

بو ممزوجله تبلیل ایدوب وصدغینه قاترا کماد اولنمغله نوم ایراث ایدر ادویهٔ مجربه دندر
صنعتی بودر ماء الورد وماء الخس دردر وقیه خلاصهٔ افیون بر درهم زعفران خالص نصف
درهم اسفنج الورد البری ثلث درهم اخذ ومحکم مزج وحفظ اولنه آخر ماء جوز بوا وماء الخس
وماء عنب الثعلب هر بریندن درت وقیه بزر خشخاش ابیض نصف وقیه بزر البنج وبزر الشبث
ایکیشر درهم اصل لسان الکلب بر مثقال زهر یاسمن وزهر نیلوفر وزهر الاترج وزهر البنفسج
هر بریندن سدس درهم اخذ اولنوب امیاهدن ماعداسی هاوان مجرده دستهٔ شجر ایله
جید ادق ایدلکدن صکره یسیراً یسیراً امیاه مزبوره یی مزج ایدوب عصر وتصفیه وکالاول
تکماد اولنه تکماد وجع الرأس البارد اسباب بارده دن بلا نوازل نشأت ایدن اوجاع
رأسک انواعنی قطع وتسکینده استعمال اولنور مجربات دندر صنعتی بودر ماء قسطران
وماء اکلیل الجبل وماء دعی الحمام دردر وقیه لب قلب الخوخ نصف وقیه کبابه اوچ درهم
جوز بوا وسنبل رومی بر بر درهم اصل اللفاح نصف درهم اخذ ومزج اولنوب قاترا کماد اولنه
آخر ماء البابونج وماء الورد دردر وقیه لب قلب الخوخ نصف وقیه لبان ذکر ایکی درهم قرنفل
وبسباسه وعود هندی بر درهم زرنباد نصف درهم اخذ وکماد اولنه تکماد وجع الرأس الحار
اسباب حاره دن بلا نوازل حادث اولان اوجاع رأسه استعمال اولنور صنعتی بودر
ماء الورد وماء الشقایق المنثور اوچر وقیه قحف الانسان المکلس بلا نار بر درهم زعفران
نصف درهم اخذ ومزج اولنوب کماد اولنه عجیب لا ترد آخر ماء الورد وماء البنفسج و
ماء الخبازی الصغیر اوچر وقیه صندل ثلثه بر مثقال کهربا ابیض مدبر بر درهم زهر شقایق
منثور وزهر دعی الحمام یارمیشر درهم کافور ثلث درهم اخذ ومزج اولنوب کماد اولنه
تکماد دیة الحیض دم طمثی جریاننه کتوروب علل دمک اکثرینه نافع اولدیغی کبی قولنج
انواعنه دخی مستعملدر صنعتی بودر ورق برنجاسف وحط بنداریا ایکیشر قبضه فلسفون
اوچ قبضه فودنج زهر البابونج قبضه اصل عرطنیثا ایکی وقیه ایرسا درت وقیه اصل السوسن
الابیض نصف رطل حب الابهل وبزر الشبث اوچر وقیه اخذ اولنوب قدر الکفایه

الفصل الثالث في اللزقات

لزقهٔ امراض الرأسیه بعد التراش رأسه
وضع اولنمغله امراض رأسیه ده ماعند یراد ویه مجربه دندر صنعتی بودر قرنفل المسحوق
وجوز البواء المسحوق هر بریندن ایکیشر درهم فلفل نصف وقیه خردل یابسی التی درهم
خمر الحامض اوچ وقیه روح الخزاما المرکب بر بچق وقیه بلخود قدر الکفایه اخذ اولنوب
عجین ولزقه اولنه لزقهٔ خناقیه خناق کلبی تعبیر اولنان مرض ردیه یه بعد الفصد
اسفل ذقنه من الاذن الی الاذن لزقه اولنه صنعتی بودر زبل ابیض الکلب بر وقیه الکلکنجش
کلبا شکر ایکی وقیه شراب الخشخاش قدر الکفایه اخذ ومزج اولنه لزقهٔ داحس داحس
ایچون ادویهٔ جلیلهٔ نافعه دندر صنعتی بودر صفار البیض بر عدد راتیانج المسحوق قدر الکفایه
اخذ وضم وایچینه الی قطره یاخود سکز قطره بلسان پروینی ضم اولنوب موضع ماوفه
لزقه اولنه لزقهٔ دافع الحمی حمی نائبه یی دفع ایتمکده ادویهٔ عجیبه دندر صنعتی بودر خربق
ابیض المدبر نصف وقیه بارود ایکی درهم اخذ اولنوب قدر الکفایه عجو التینی ایله تخمیر
اولنوب حفظ اولنه نوبت حمیدن ایکی ساعت مقدم رسغینه لصق اولنه لزقهٔ عجینه اسفل
رجله لصق اولنسه حمیاته ادویهٔ مجربه دندر صنعتی بودر ورق السذاب الطری ایکی وقیه

اصل

اصل فاشراء الطری درت وقیه خمیر الحامض وملح الاسود وصابون الاسود هر بریندن
بر بچق وقیه خردل اوچ وقیه اخذ اولنوب بعد الدق قدر الکفایه خل الحاذق ایله لزقه اولنه
لزقهٔ مسکوتین سکتهٔ علتنده ادویهٔ مجربه دندر بعد التراش رأسه لزقه اولنسه علت
مذکوره یی دفع ایدر صنعتی بودر اصل فاشراء الطری اوچ وقیه بزر خردل وصابون اسود
بر وقیه ذراریح الحی درهم اخذ اولنوب ناعما سحق اولندقدن صکره خل الحاذق ایله عجین
اولنوب لزقه اولنه لزقهٔ منقرسین وجع المفاصل ونقرس انواعنده استعمال اولنور
صنعتی بودر صابون الاسود المحمی وقیه صفار البیض ایکی عدد زعفران بر درهم دهن خزاما
بر وقیه اخذ اولنوب صنعت اوزره مزج ولزقه اولنه لزقهٔ للوباء طاعون وخیارقه تعبیر
اولنان ورمه لزقه اولنسه منفجر ایدر بعد الانفجار دیاخلون المصمغ وضماد القابض بر وقیه
قاصنی نصف وقیه اخذ وضماد عمل اولندقدن صکره موضع مذکوره یه وضع اولنمغله ادمال ایدر
صنعتی بودر زبل الحمام المسحوق درت وقیه زعفران نصف وقیه مثرودیطوس وتریاق اندروماخس
وبزر خردل هر بریندن بر وقیه اخذ اولنوب ترمسینی بندقی ایله لزقه اولنه

الفصل الرابع في اللصقات

لصقهٔ اسکودبوطی اسکودبوط اصحابنک
رجل وساقلرنده ظهور ایدن اورامه لصق ایدوب برکیجه صباحه دک مکث ایتدکده السحر چوذب ارتهسی
کیجه مجددا اینه لصق ایده لر لیالی کثیره بو منوال اوزره لصق اولنمغله اورام مزبوره زائل
اتمکده عطیهٔ الهیه دندر صنعتی بودر جاودارک ایکی نصف رطل دقیق الشعیر ودقیق الباقلا اوچر
وقیه دقیق العدس بر بچق وقیه صابون بندقی ایکی وقیه زهر بابونج وزهر جبازی شجری
بر وقیه مرداسنج فضی وطین ارمنی یارمیشر وقیه چوجیبی اوچر درهم قطر الجمال بر عدد
اخذ اولنوب عصارهٔ حماقطی ایله طبخ ایدوب قاعده اوزره لصقه اولنه لصقهٔ بواسیر
بواسیر عسیرة العلاج ادویهٔ ممدوحه دندر صنعتی بودر اصل الخطمی واصل لسان الکلب
مساویه اخذ اولنوب مقدار الکفایه ماء القراح ایله ملایمت حاصل ایدنجه طبخ اولنه بعده
بونلردن درت وقیه لعاب بزر السفرجل ومرهم البواسیر هر بریندن بر وقیه صفار البیض
بر عدد اسرب المحروق المسحوق التی درهم اخذ اولنوب هاون زجاجیده دق وتحریک
ایدرک مزج ومحل ماوفه بعد الکمادات لصقه اولنه لصقهٔ حرقیه جراحات حرقیه نک انواعنه
علاج کاملدر صنعتی بودر بیاض البیض ایکی عدد دهن الورد ایکی وقیه ماء الورد بر وقیه
اخذ اولنوب محکم چالقیه لر وحین اقتضاده بر سیرک کتان بزینی بو ممزوجه باتوروب
موضع ماوفه لصق ایده لر واول درت کون دفع اتمیه لر لکن درت کوندنک بو ممزوجله ایکی
دفعه مزبور بزینی ترطیب ایده لر ودرت کون مرورنده ممزوج مزبوری صفار البیض ایله عمل
ایدوب مزبور کتان بزینی آنکله کوننده ایکی دفعه اون درت کونه دک ترطیب ایده لر اکر جراحه
عظیم اولورسه ممزوج مزبوره بو مقدار سکر الزحل حل اولنه لصقهٔ حمیات حمیات دائره یی
دفع ایدر صنعتی بودر اصل فاشراء الابیض الطری درت وقیه ورق السذاب اوچ قبضه
بزر الخردل ایکی وقیه بزر کزبره اوچ وقیه روح الکبریت بر درهم خل العنصلی ایکی وقیه اخذ
اولنوب مزج اولندقدن صکره رسغینه واسفل رجلینه لصقه اولنه آخر اصل فاشرا ایکی وقیه
سابینا وورق السذاب واسارون هر بریندن ایکیشر قبضه صابون الاسود ایکی وقیه خردل المدبر
السوقی وملح الاسود بر وقیه اخذ اولنوب بعد المزج لصقه اولنه آخر قدر الکفایه طین ابیضی

بر بوطه ده اجمی وخل الاقطی ایله اطفا ایدوب بعده بروقیه سنه ایکی وقیه صابون اسود
ضم ومرهم کبی اولنجه هاوان زجاجیده دق وتحریک ایده رك مزج وموضع مذکوره بروضع اولنه
لصقهٔ حمائیه حمیات صبیانك اکثرینی ازاله ایدر علی الخصوص غب عنبر خالصده غایت
ممدوح دوالردندر نوبت حمایی قطع ایدر نوبتدن برساعت مقدم ایکی کتان بزینه بسط اولنوب
محل بنضه لصق اولنه صنعتی بودر باروت اسود السوقی وملح الطعام المذاب بر وقیه طین
ارمنی وجوز بوا ولبان ذکر ایکیشر درهم افسنتین وطرب الراعی وانجره صغیره وسذاب بر در
قبضه اخذ وبعد الدق ترمنتین ایله عجین اولنوب حفظ اولنه لصقهٔ خناقیه خناق
برهیتده ادویهٔ مختاره دندر صنعتی بودر عسل الورد درت وقیه زبل الکلب الابیض المسحوق
ایکی وقیه عسل الخیار شنبر بروقیه اخذ ومزج اولنوب اسفل ذقنه من الاذن الی الاذن
لصقه اولنه آخر عسل الورد وزبل الکلب بر بچق وقیه زعفران بو بچق درهم دقیق الحنطه
اوچ وقیه اخذ اولنوب قدر الکفایه خل الحاذق ایله مزج وموضع مذکوره یه وضع اولنه
لصقهٔ خمیر الحامض خاترا یا فوحه لصق وصوفوده قده تسخین ایدوب بینه وضع و
کاهی تجدید ایدیلمکله برقاچ دفعه تکرار اولنسه فلج لسانك سببنی ازاله ایدر وموادی اعلادن
جذب وتنقیه ایدوب حرکت لسانی وتکلمی اصلنه اعاده ایدر الحاصل تکلمه اعانت و نوازلی
تخفیفده اسراره ندر صنعتی بودر خمیر خامض العتیق بر بچق وقیه کهربا اصفر اوچ درهم
جوز بوا کبابه یارمیشر درهم نعنع مجفف وقرنفل هر برینك ثلث درهم جند بیدستر وعود
هندی هر برینك سدس درهم اخذ اولنوب سحقنا مکانا اولنلری سحقدن صکره مقدار
جزئی روح شراب وخل خمر ایله لصقه ایده لر لصقهٔ رمادیه برکتان بزینه اوزرینه بسط
اولنوب داء استسقایه لصق اولنسه برقاچ ساعتده تنفخی ازاله ایدر بعده دخی اشاغیه
وضع ایده رك ایاغه کلنجه لصق ایده لر صنعتی بودر رماد سود نجان ورماد دار شیشعان
ورماد بقلا ورماد حشب الجان ورماد حشب التین ورماد ساق الکرم ورماد ساق حمان صغیر
اخذ اولنوب شراب ابیض ایله طبخ ایدوب قانون اوزره ماء الرماد ایده لر بعده بو مادن درت رطل
خبز خشکار قدر الکفایه اخذ ومعابر تابه یه وضع اولنوب قارشدوره رق لصقه قوامنه
کلنجه طبخدن صکره خل الحاذق نصف رطل حجر الحراجین اوچ وقیه کمون وحب الحاد وقرنفل
بر درهم وقیه ضم ایدوب نار خفیفله لصقه قوامنه کتوره لر لصقهٔ سفرجلی صبیانك حمره سینه
یا خود سینه سنه وضع اولنمغله قی واسهالنی دفع ایدر هر اون ایکی ساعتده بر تجدید ایده لر
کذلك وضع حملدن خوف اولنه اولانلره دخی منفعت عظیمه سی واردر صنعتی بودر سفرجل
السکری المدقوق اوچ وقیه معجون دیاسقوردیون وعسل الورد ایکیشر وقیه طین مختوم
اوچ درهم طین ارمنی ایکی درهم اخذ اولنوب صنعت اوزره مزج ولصقه اولنه لصقهٔ فواقی
برکتان بزینه فاترا برقاچ دفعه معده یه وضع اولنمغله فواقی قطع ودفع ایلمده مجربدر
صنعتی بودر خمیر خامض اوچ وقیه حب الاهل ورجاجمره ونعنع مجفف بر درهم قرنفل وجوز بوا
وبسباسه یارمیشر درهم اخذ اولنوب قابل السحق اولنلری سحقدن صکره قدر الکفایه
خل حاذق ایله عجین ایدوب ثلث درهم دهن کل اویا ثلث درهم دهن کمون اضافه ولصقه اولنه
لصقهٔ قلبیه غشی وخفقان انواعنه بر علاج تام ودوای مالا کلامدر صنعتی بودر قشر الاترنج
السکری نصف وقیه قرنفل اوچ درهم حمیرهٔ لسان الثور ایکی وقیه اخذ ومحکم دق اولندقدن صکره

ایچینه

ایچینه عسل زهر الخلیل الجبل نصف وقیه سفوف دواء المسك الحلو ثلثان درهم زعفران ثلث
درهم اخذ اولنوب بعد المزج محل قلبه لصق اولنه لصقهٔ مدره حصاة ورمل کلی ومثانه یی
اخراج ایدر مدرات جیده دندر صنعتی بودر لبن ایله محکم طبخ اولنمش ورق حشیشة الزجاج
اوچ قبضه وتحت الرماد طبخ اولنمش بصل اوچ عدد اخذ وایکیسی معا دق اولنوب جبله اصل
اللفت البری اوچ وقیه صفار البیض ایکی عدد دهن العقرب بروقیه مرهم خطمی ایکی وقیه اخذ
اولنوب هاوان زجاجیده محکم مزج ایدوب بین السبیلین یا خود موضع موجع بر لصق اولنه
لصقهٔ مسقط للحشکریشه ازالدیسی اقتضا ایدن حشکریشه یی اسقاط ایدر
صنعتی بودر ملح طعام نصف درهم فلفل بر درهم لحیم اوچ عدد سذاب طری برقبضه
خمر خامض عتیق مجفف بر درهم اخذ اولنوب لصقه اولنه

الباب الثامن فی الضمادات ودیاخلونات والمنفطات والمراهم والقیروطیات وهو یشتمل علی خمسة فصول

الفصل الاول فی الضمادات

ضماد ابیض حرق النار وجره وجرب وقروح
حاره نك جمله سنه سریع التأثیردر مجفف ومنبت اللحمدر صنعتی بودر اسفیداج مغسول بر بچق
رطل زیت صافی ایکی رطل اخذ اولنوب بر طنجره یه قیوب نار خفیفه ایله امتزاج حاصل ایدوب
ضماد قوامنه کلنجه طبخ اولندقدن صکره درت وقیه شمع ابیض الحاق اولنوب بر مقدار دخی طبخ
وضماد اولنه ضماد ابیض آخر باطیانوسك کتابنده مسطوردر مجفف ومسکن الاوجاعدر
جراحات وقروحاته ادویهٔ خاتمه یه محتاج اولدیغی محلده بو ضماد ایله تضمید اولنسه بلا تعصیر
ولا اثار اندماله ایصال ایدر صنعتی بودر شمع ابیض درت وقیه دهن اللوز المر بش
وقیه نطفة اللون بروقیه ماء الورد ایله غسل اولنمش اسفیداج بر بچق وقیه کافور
نصف وقیه اخذ اولنوب قانون اوزره ضماد اولنه ضماد ادهمی قروحاتی تخفیف ایدوب
ادمال ایدر مواد حامضه ومالحه یی اصلاح ایدر صنعتی بودر ترمنتین التی وقیه شمع ابیض
بر بچق وقیه شحم الابل ایکی وقیه اخذ اولنوب معا ذوب اولندقدن صکره لبان ابیض بش
درهم مصطکی اوچ درهم مرجان ایکی درهم مسحوقا ضم اولنوب جیدا مزج اولنه بعده
مرداسنج مسحوق ایکی وقیه حجر الصمادون المدبر بروقیه اسفیداج مغسول نصف وقیه
الحاق اولنه وتبرید قریب اولدقده روح الشراب ایله حل اولنمش بو بچق درهم کافور ضم
ایدوب ضماد اولنه ضماد اسرب باطیانوسك مختاریدر قروح حرقیه ورده یه وخبیثه نك
انواعنه علاج کافیدر اولا قرحه یی محلول حجر السلامه ایله غسل ایدوب بعده بو ضماد
ایله تضمید ایده لر لوکاه اولور که بحسب الاقتضا بو ضمادك اوزرینه دخی ضماد القلمندیس
وضع اولندقدن صکره محکم ربط اولنوب برایام حل اتمیه لر صنعتی بودر اسرب ابیض درت
وقیه شمع ابیض نصف وقیه مرجان ایکی درهم بر جزؤ اسرب وبر جزؤ زیبقدن عمل اولنمش
ملغمه التی درهم اخذ اولنوب قدر الکفایه شحم عتیق ایله هاوان حاره ده دق ایده رك
صلابت قوام اوزره ضماد اولنه ضماد اسرب الجامع منسوبی نام طبیبکدر حرق النار وحرق
البرد انواعنه وفلغمونی ونار فارسی امثالنه مستعمل ومجربدر کذلك قروح ردیه ومنتنه
وناسور وسلع وسرطان امثالی علاجندن مأیوس اولنمش علتلری ایام قلیله ده دفع ایدر
سائر مؤلفلردن منقول اولان ضماد الاسرب بو ضماده نسبتله قلیل النفع بلکه عدیم الفائده در
صنعتی بودر اسرب محرق ومغسول ایکی وقیه شحم الماعز وشمع ابیض بر بچق وقیه ترمنتین

الى درهم حجر الصما ددن واسفيداج مغسول يارميشر وقيه توتيا طباشيري وتوتيا
مرضي ايكيشر درهم مر حجازي ومصطكي ولبان ابيض بر در درهم صبر اسقطوري وكافور
وباروت مدبر يارميشر درهم اخذ اولنوب قانون اوزره طبخ وضماد اولنه **ضماد اسكوربوطي**
قروحات اسكوربوطيه يه نافعدر صنعتي بودر دهن هيوفاريقون وورق بيلوسلو وورد نعمه
وقوقلاما دياء البحري ايكيشر حفنه افسنتين بر قبضه اخذ اولنوب التي وقيه دهن الورد ايله طبخ
اولنوب محكم عصر اولندقدن صكره شحم الايل وشمع وعسل الورد بر بچق وقيه دهن الحنظل بر وقيه
ضم اولنوب صنعت اوزره ضماد اولنه **ضماد اسود** جراحات طريه نك جلدسي زمان يسيرده
التحامه ايصال ايلر على الخصوص بثيال وشش ودمرني پاره لوبنيه بروء الساعد وعلاج
كامللردر صنعتي بودر دهن الورد يدي وقيه راتيانج اسود راتيانج اصفر وزفت صافي وشمع
ابيض وزاج رومي واسفيداج ولبان ذكر مر حجازي سكز وقيه مصطكي ودهن الناردين
بر وقيه دهن صفار البيض وموميا ايكيشر وقيه دهن حب الابهل اوج وقيه طين مختوم
ودم الاخوين قاطر بر وقيه زاج ابيض ومرجان احمر ومقناطيس مدبر ايكيشر وقيه خراطين
مغسول مجفف وكافور قيصوري وشحم مالك الحزين بر وقيه شحم سمك تيمالوس اوج وقيه اخذ
اولنوب قانون اوزره ضماد اولنه **ضماد افيوني** وجع المفاصل الاعن بحي دفع وتسكين ايچون
ادويه مؤثره دندر صنعتي بودر دياخلون الكبير درت وقيه دبيق الحي ايكي وقيه افيون بر وقيه
اخذ اولنوب قانون اوزره ضماد اولنه **ضماد اكليل الملك** يوحنا ابن ماسويه نك مختاريدر
محللات قويه دندر كبد ومعده وطحال وجميع اعضاء باطنه ده حاصل اولان اورام وصلابات
عتيقه قويتري تحليل ايدر مرقق ومسخندر رياح غليظه يي تحليل ايدر وصوقدن حاصل اولان
اغريلري تسكين ايدر مقطع وملطفدر مواد غليظه يي تحليل ايدر حيارلك تقيبيو اولنان ورم
غايت نافعدر صنعتي بودر اكليل الملك التي وقيه بزر حلبه وزهر البابونج وحب الغار و
افسنتين رومي واصل الخطمي ومرزنجوش ايكيشر مثقال بزر كرفس وقاقله واصل ايرسا وسعد
كوفي وسنبل هندي وسليخه ونانخواه بر بر مثقال اشق ابيض اون درهم اسطراك و
مقل ازرق بشر درهم ترمنتين صافي بر بچق وقيه تين يابس اون ايكي عدد شحم التيس
وراتيانج ايكيشر بچق وقيه شمع اصفر التي وقيه دهن مرزنجوش ودهن الناردين اوچر وقيه
اخذ اولنوب قاعده اوزره ضماد اولنه **ضماد اكليل الملك آخر** اندروماخيس حكيمك مختاريدر
منافعي مذكوره مشابهدر وضماتلدر صنعتي بودر سنبل رومي وسعد كوفي واصل الايرسا ومر حجازي
بر وقيه زعفران نصف وقيه اكليل الملك يكرمي بش درهم اشق وترمنتين صافي يارميشر درهم رطل
شمع اصفر بر رطل دهن زهر القاعيه التي وقيه اخذ اولنوب قدر الكفايه خل الحاده ايله ضماد
اولنه **ضماد باسليقون** ابن ماسويه نك اختراعيدر مواضع عديده ده منافعي وكيفيت
استعمالي بيان اولنمشدر صنعتي بودر شمع ابيض وعلك الصنوبر وشحم البقر وراتيانج اسود
وزفت الملاحين وترمنتين ولبان ومر صافي على السويه اخذ اولنوب قدر الكفايه زيت
صافي ايله ضماد اولنه **ضماد بربري الصغير** فاضل الاطبا جالينوسك اختراعيدر فاضل
مزبورك كتاب ادويه المركبه نك آخرينده بو ضمادي وصف ايدوب ديركه جراحات طريه و
داميه ده زياده مؤثردر كذلك قروح عتيقه وكهو قيه بر وعض الكلب وعض الانساندن
حاصل اولان جراحاته زياده مناسبدر فلغموني وابتداء نترتيسنده استعمال اولنور صنعتي بودر

شمع

شمع خام وزفت ملاحين وراتيانج الصنوبر وراتيانج مطبوخ يعني راتيانج اسود وقفر اليهود
بر بر رطل مرداسنج فضي اون درهم اسفيداج وزنجار النحاس بشر درهم دهن الجوز رومي
التي وقيه اخذ اولنوب دوب اولندقده الحاق اولنه بعده نصف رطل عصارة بزر البنج ضم اولنوب
جيداً مزج وضماد اولنه **ضماد بربري الكبير** بو دخي فاضل مزبورك اختياريدر منافعي
ماسبق كبيدر صنعتي بودر زفت ملاحين سكز رطل راتيانج الصنوبر التي رطل وسكز وقيه
قفر اليهود درت رطل زيت صافي بر رطل والتي وقيه مرداسنج فضي واسفيداج وزنجار النحاس
هر برينك اوچر وقيه لبان ابيض التي وقيه شب رطب اون ايكي درهم شب يماني درت
وقيه جاوشير ونوبال النحاس وقاصني اون ايكيشر درهم صبر اسقطوري وافيون
ومر حجازي دردر درهم ترمنتين اون ايكي وقيه عصارة اللفاح التي درهم خل الحاده درت
رطل وبر وقيه اخذ اولنوب ماسبق كبي ضماد اولنه **ضماد بلساني** علل عديده ده مستعملدر
صنعتي بودر طلو بلساني التي درهم بيرو بلساني قدر الكفايه وبر مقدار دهن جوز بوا
الحاق ايله ضماد اولنوب محل معده يه وضع اولنه **ضماد بواسير** اوجاع بواسيري دفع
وازاله ده مجربدر محل ماؤفه لصق اولنه فتيله اولنوب حمول دخي استعمال اولنور صنعتي بودر
مرداسنج فضي بر رطل شحم الخنزير بر وقيه اخذ اولنوب محكم دق اولنه رق ضماد اولنه
ضماد عقد وتشنج عوزجانوس نام طبيبك مختاريدر عقد الاعصابه وتشنجه
ومبتلي اعضا اوزره لصق اولنه علاج كافيدر ومحلل قويه دن اولمغله اورام صلبه وقويه نك
جملسني تحليل ايدر صنعتي بودر راتيانج ابيض وزفت صافي بر بر وقيه صمغ الابهل وشمع اصفر
ايكيشر وقيه لبان ابيض ومصطكي واسفيداج مغسول يارميشر وقيه باروت ابيض
ودم الاخوين قاطر وترمنتين صافي ودهن الورد ودهن صفار البيض ونوشادر مصري ايكيشر
درهم كافور قيصوري بر درهم صدف محرق بر وقيه كهربا بر مثقال مقناطيس مدبر نصف
وقيه زاج ابيض ايكي درهم اخذ اولنوب قانون اوزره ضماد اولنه **ضماد تشنج** تشنج
اعضايي دفع ايدر صنعتي بودر زفت الملاحين درت وقيه جند بيدستر ودهن
القسط بر بر وقيه اخذ اولنوب ضماد اولنه **ضماد ثاليلي** موسيطانوس نام طبيبك
مختاريدر بدن ورجلينده واقع اولان ثاليل وصلابت جرقيه امثالنه عجيب الاثر ادويه مجربه دندر
زيرا مزبورلري توريم والتهاب ووجع ايراث ايتمكسزين يسيراً يسيراً ازاله ايدر صنعتي بودر
دوح الشراب ايله حل اولنوب بعده قوام مناسبه كلنجه طبخ اولنمش اشق وقصني بر بر وقيه فرفيون
بر درهم شب محرق بر مثقال زنجار النحاس ايكي بچق درهم دبيق الحلو ايكي درهم اخذ اولنوب
قدر الكفايه شمع اصفر ودهن فرفيون ايله ضماد اولنه **ضماد ثوم** اكليوس نام حكيمك مختاريدر
غايت جاذبدر ممرلرده وسائر اعضاده اولان اورام وصلابتي تحليل ايدر حيارلك وخنازير
ونفاطات امثالنه غايت مناسبدر ماده لريني واوكلمز پاره لريني اوكلدر صنعتي بودر
شمع اصفر وصمغ الابهل ايكيشر بچق وقيه ملح التنكار التي وقيه ملح ساق الايل ايكي وقيه رؤس الثوم
اوتوز عدد اخذ اولنوب قاعده اوزره ضماد اولنه **ضماد ثوم آخر** بونك دخي منافعي حليلدكي
مذكوره مشابهدر صنعتي بودر رؤس الثوم يكرمي عدد زيت صافي درت رطل اخذ و
مقابر طنجره يه وضع اولنوب نار لينه ايله رطوبتي زائل اولنجه قيناديوب سوزه لر دهن
مصفايه صمغ الابهل ودهن ساق الايل ايكيشر وقيه شمع اصفر ايكي رطل باروت مصفي

سكز وقيه ضم ايدوب قانون اوزره ضماد اولنه ضماد جابر قرقلره وچيقلره وبرتكلره نافع
كثير النفع وسريع التأثير علاج كافيدر صنعتى بودر اصل الاذخر واصل الخطمى وحب الدبق
ايكيشر درهم هيوفاريقون ولسان الحمل وكمافيطوس برر قبضه اخذ اولنوب قدر الكفايه
شراب عتيق ايله ضماد ويب سوزه لر بعده ايچينه لعاب بزر سفرجل وزراوند طويل ودهن
مصطكى ودهن الورد هر برندن درت وقيه شمع ابيض بر رطل مرداسنج قضبى ايكى وقيه
وبرهاعو وجلنار مصرى وحب الآس واقاقيا بارمقشر وقيه ترمنتين اوچ وقيه بزر هيوفاريقون
ومومياوسندروس ومصطكى وكهربا هر برندن درت مثقال زفت صافى وطين ارمنى
ودقيق الحنطه ولبان ذكر ودم الاخوين قاطر بر بچق وقيه الحاق اولنوب ضماد اولنه آخر
منافع جليله سى مذكوره مشابهدر صنعتى بودر غراء السمك اوچ وقيه قاصنى واشق
محلول بالخل ايكيشر درهم مصطكى ولبان ابيض وانزروت ومومياوحجر الدم ومرداسنج ذهبى
ودم الاخوين وطين ارمنى وقلقطار محرق وجلنار مصرى وجوز السرو وعفص محرق واقاقيا
بر درهم ترمنتين وزاتيانج اسود وشمع ابيض ايكيشر وقيه اخذ اولنوب قدر الكفايه
لعاب دبق ايله ضماد اولنه ضماد جلنار وجع الظهرك انواعنه نافعدر صنعتى بودر جلنار
مصرى المسحوق ورد الاحمر ودارچين ومصطكى هر برندن بر درهم طلوبلسانى ايكى درهم
ترمنتين بندقى قدر الكفايه خمر ايله متانت حاصل اولنجه طبخ اولنمش اوله شمع اصفر هر
برندن اوچ درهم اخذ اولنوب قانون اوزره ضماد اولنه ضماد جرحة السميه الآت سميه
وعض الكلب ولسع الحشرات السميه دن حاصل اولان جراحاتك انواعنه استعمال اولنور بين
الاطبا ممدوح ومجربدر صنعتى بودر قصنى وسكبينج وجاوشير وحلتيت ومرصافى
وفلفل وكبريت مسحوق بارمقشر وقيه زبل الحمام وزبل البط ايكيشر وقيه فودنج ونعنع برر
وقيه اخذ اولنوب صمغاتى خل ايله حل وسائرينى مسحوقا الحاق ايدوب دهن هيوفاريقون
ايله ضماد اولنه ضماد حافظ الجنين رحمه قوت ويروب جنينى حفظ ايدر صنعتى بودر
اصل بسطورطه وبوزكوزبره ايكيشر درهم جوز شجرة السرو وصندل احمر هر برندن بر درهم
مرجان احمر وكهربا دردر ثلث درهم لادن ومصطكى بارمقشر وقيه لبان ومقل ايكيشر درهم
دهن المصطكى بر وقيه شمع اصفر ايكى بچق وقيه ترمنتين حبيبا ايكى وقيه اخذ اولنوب قانون
اوزره ضماد اولنه آخر فوات ظهرك اجتماعى محلنه وضع اولنه صنعتى بودر خل الورد ايله غسل
اولنمش ضماد ديا بالما التى درهم طلوبلسانى وترمنتين بندقى شمع اصفر ومرجان احمر
بر درهم طين مختوم ودرت ثلث درهم اخذ اولنوب قانون اوزره ضماد اولنوب اوزرينه
ايكى قطره روح الورد طلا ايليه لر بعده بر قرمزى بزه يايوب موضع مذكوره بر وضع اولنه ده
ضماد حجر الصفادون بعض مواضعده ضماد حجر قلبى تعبير اولنمشدر ابحاث امراض عينيه ده
استعمال اولندينى مكررا ذكر اولنمشدر صنعتى بودر حجر الصفادون كه افرنج طبيبلرى قلا امينادس
ديرلر وتوتيا ومدبر ودهن الورد ومرصافى ايكيشر وقيه ترمنتين بر بچق وقيه شمع اصفر
وزاتيانج اصفر برر وقيه مرداسنج نصف وقيه لبان ابيض ومصطكى وكثيرا برر درهم اخذ
اولنوب قانون اوزره ضماد اولنه ضماد حرق النار اتش يانغنه غاية الغايه نافعدر
صنعتى بودر مرور چيچكنك ياغى ايكى رطل اسفيداج مغسول بر بچق رطل اخذ اولنوب
بر طنجره ده نرم اتش ايله آهسته آهسته قيناده لر وطورميوب بر حديد ملعقه ايله قارشدوره لر

وبر

بر بويله امتزاج حاصل ايدكدن صكره آتشدن ايندروب ايچينه شمع ابيض اون وقيه اقليمياء
معدنى واسفيداج الرصاص هر برندن درت وقيه لبان ابيض ومصطكى برر وقيه اسرب
مكلس مغسول ايكى وقيه الحاق ايدوب ضماد اولنه ضماد حواريون نيقولاوس حكيمك مختاريدر
حادث ومحللدر اعضالرى تسكين ايدر بوغازده واكسه ده وبوكركلرده اولان وجعلرى قطع
ايدر وياره لرده اولان دمرلرى واغاج پاره لرينى جذب ايدر صنعتى بودر مرداسنج مغسول
اون بش وقيه شمع اصفر وزاتيانج اسود ايكيشر وقيه وسخ الكوار ودبق البلوط برر وقيه اشق
صافى واقليمياء معدنى ولبان ابيض هر برندن درت مثقال مصطكى ومومياء بر بچق وقيه
ترمنتين بندقى ومقل مكى وقصنى ومرصافى ودارصينى وتوبال النحاس وزنجار وانزروت ابيض
ومشكطر امشيع افربيطى وزراوند مدحرج وجاوشير برر وقيه زيت عتيق كفايت مقدارى اخذ
اولنوب قانون اوزره ضماد اولنه ضماد خناقى موضع وجعه وضع اولنمغله خناقى دفع وازاله
ايدر صنعتى بودر زبل الابيض الكلب التى وقيه عسل خام سكز وقيه دقيق الحنطه ايكى بچق وقيه
شمع درت وقيه دهن الورد التى درهم اخذ اولنوب ضماد اولنه ضماد دماغى خلف اذنه
وضع اولنسه وجع اسنانى قطع ايدر محل دماغه وضع اولنسه دمعه ورمد امثالنه نافعدر
صنعتى بودر صمغ اللاميه وترمنتين بارمقشر وقيه لبان ومصطكى وكثيرا هر برندن اوچ
درهم طين ارمنى نصف وقيه بزر قطونا وبزر الآس وجلنار هر برندن بر درهم فرفيون
ثلث درهم كهربا ايكى درهم زفت بورغونديا سكز وقيه قفر اليهود اون درهم دهن القرنفل
وبروبلسانى التيشر قطره اخذ اولنوب ضماد اولنه ضماد زعفران كسر العظام وضربه و
سقطه امثالنه ووجع اعضايه مناسبدر جراحات عتيقه وصلبه يى تليين ايتمكده عظيم النفعدر
ونبچه منافعده محلنده اشارت اولنمشدر صنعتى بودر زفت الملاحين وشمع اصفر وزاتيانج اسود
بارمقشر رطل اخذ اولنوب نار خفيفه ايله ذوب اولندقدن صكره خل ايله حل اولنمش قاصنى
واشق صافى ايكيشر وقيه ترمنتين اوچ وقيه الحاق ومزج اولنوب ناردن تنزيل اولندقدن صكره
مصطكى ومر حجازى ولبان ابيض ايكيشر وقيه زعفران خالص بر وقيه مسحوقا ضم وضماد اولنه
آخر شمع وزفت ملاحين وزاتيانج اسود برر رطل ترمنتين بندقى درت وقيه قاصنى واشق
صافى ومر حجازى ولبان ابيض ومصطكى اوچر وقيه زعفران ايكى وقيه اخذ اولنوب اولا
شمع وزفت وزاتيانجى معا ذوب وتصفيه دن صكره قاصنى واشق ترمنتين ايله حل ايدوب
ضم وناردن تنزيل ايتدكدن صكره سائر اجزاسى دخى مسحوقا الحاق وضماد ايده لر ضماد سجام
اورام مغابن وسائر اورام غدديه وجمره امثالى اورام رديه وبابيه دن مواد سميه يى جذب و
اوجاعنى تسكينده عطية الهيه وموهبه ربانيه دركه تركيبى بودر ترياق اندروماخيس وشرو ديطوس
بارمقشر وقيه خمير حامض وترمنتين بندقى وسمن طرى هر برندن ايكى وقيه صابون بندقى
درت وقيه كلنجبين وسجام الحانوتهر هر برندن بر بچق وقيه ملح طعام بر وقيه زعفران اوچ درهم
صفار البيض درت عدد اخذ اولنوب قانون اوزره ضماد اولنه ضماد شوكران اسقرودريدس
حكيمك مختاريدر صلابتى تحليل ايدر على الخصوص طحالده قوت ويروب صلابتى ازاله ايدر وسده سى
تفتيح ايدر امراض طحالك جمله سنه بالخاصه علاج كاملدر تركيبى بودر ورق الشوكران درت
قبضه اشق ابيض التى وقيه اخذ اولنوب بعد الدق قدر الكفايه خل الحاذق ايله عجن ايدوب سكز
كون على التوالى مكان حارده ترك ايده لر بعده نار لينه ايله بر ايكى دفعه غليان ايتدكدن صكره بر كتان

برینَدن سو رُب ایچنه شمع اصفر ودهن لوز حلو اوجر وقیه الحاق ایدوب ضماد اولنه ضماد
صابون کاطیانوس تکدر اوجاع مفاصل ووجع الظهری ازاله ایدر وضربه ویسقط امثالنه
عظیم النفعدر صنعتی بودر سیلقون بر بچق رطل زیت صافی ایکی رطل صابون ابیض درت
وقیه شمع ایکی وقیه اخذ اولنوب طبخ اولنه ضماد صمغ لامی جراحات واسعه غایت ممدوح و
معتبر اولان اضمده دندر صنعتی بودر صمغ لامیه ودهن الورد اوجر وقیه علك الصنوبر درت
وقیه شمع اصفر التی وقیه ترمنتین اوچ بچق وقیه اشق ایکی وقیه اخذ اولنوب قانون اوزره
ضماد اولنه ضماد ضموع براکلیسوس جرحانینك اختیاریدر جراحات وقروحات تنقیه وادمال
ایدر واورامی تحلیل ایدر صنعتی بودر سکبینج ومقل مکی وجاوشیر بر ور وقیه اخذ اولنوب خل ایله
حل وتصفیه دن صکره قوام مناسبه کلنجه طبخ ایدوب مصطکی ولبان ابیض اوجر درهم شمع ابیض
جمله اجزا مقداری ضم اولنوب ضماد اولنه ضماد ضفدع زیبقی انواع وجع مفاصل ووجع کتفی
قطع وتسکینده علی الخصوص مرض افرنجدن نشأت ایدن وجع مفاصله بلیغ النفعدر مواد
سمیه یی خارجه جذب واخراج ایدر اورام وصلابات قویه نك جمله سنی تحلیل اتمکده عجیب العمل
صنعتی بودر ضفدع التی اون عدد خراطین مغسول اوچ بچق وقیه ادخر مکی واسطوخودوس
ومطریقاریا بر وقبضه زعفران اوچ درهم عصاره اصل راسن وعصارة اصل حمان الصغیر
ایکیسر وقیه اخذ اولنوب ایکی بچق رطل خل الخمر ایله نصفی زائل اولنجه طبخ اولنوب محکم عصر و
تصفیه اولندقدن صکره مطبوخ مصفا یه دهن البابونج ودهن الشبث ودهن السنبل هر برینك
ایکیشر بچق وقیه دهن حب الغار بر بچق وقیه شحم العجل نصف رطل مرداسنج مسحوق بر رطل ضم اولنوب
نارلینه ایله رطوبتی زائل اولوب ومرداسنج ادهان ایله امتزاج حاصل ایدوب وقوام مناسبه
کلنجه طبخ اولنه بعده ایکی وقیه ترمنتین والتی وقیه شمع اصفر الحاق اولنوب جیدا مزج ایدلکدن
صکره نار دن تنزیل ایدوب لبان ابیض مسحوق اون درهم فرفیون مسحوق بش درهم ضم ایدوب
محکم قارشدروه لر بعده بر بچق وقیه میعه سائله اضافه ایده لر معلوم اولکه طریق مذکور اوزره
عمل اولنان ضماده ضماد الضفدع اطلاق اولنور اگر درت وقیه دنیق اخذ وترمنتین ایله مقتول
ایدوب میعه سائله ایله معا اضافه اولنه ضماد الضفدع الزیبقی تسمیه اولنور ضماد طحالی
موضع طحاله وضع اولنمغله علل طحالك اکثرینه نافعدر صنعتی بودر ضماد حب الغار التی تکامکا
نصف وقیه بلسان البرونی بر درهم شمع ابیض ایکی درهم اخذ اولنوب ضماد اولنه ضماد طحلب
حمره وفلغمونی وحمره وغدد ونغاطات وحرارتدن حادث اولان نورلیسه علاج کاملدر متعفن
یاره لره لصوق اولنسه حلدن تسکین ایدر صنعتی بودر دهن الطحلب ایکی رطل ملح الاسرب ایکی
وقیه زاج ابیض ایکی درهم اسفیداج مغسول بر بچق رطل شب ابیض بر وقیه کافور قیصوری
نصف وقیه اخذ اولنوب صنعت اوزره ضماد اولنه ضماد عشب حطائی موسیطانوس نام
حکیمك دستیقورس وسائر اورام صلبه یی تلیین وتحلیلده استعمال اولنوب ادویه عجیبه دندر
صنعتی بودر قاصنی اوچ وقیه سکبینج واشق ایکیشر وقیه اخذ اولنوب ترمنتین ایله حل
ایتدکدن صکره قوماری بر بچق وقیه دهن قرنفل الایل التی وقیه تکامکا ایکی وقیه دهن الطرطیر
بر وقیه کافور بر درهم مرجانزی اوچ وقیه عشب حطائی مسحوق درت وقیه نطفة المون
ایکی وقیه زفت الملاحین التی وقیه ترمنتین بش وقیه راتینج اسود اوچ درهم ملح طبار الکهربا
بر وقیه ملح طبار الطرطیر نصف وقیه الحاق اولنوب قانون اوزره ضماد اولنه ضماد عطیة الله

قروحات جدیده وعتیقه نك جمله سینه مناسبدر تنقیه والحام ایدر ولحم جید انبات ایدر
درمن واغاج پارچه سی وشوك امثالی اشیاء خارجیه یی جراحاتدن جذب واخراج ایدر
صنعتی بودر اشق صافی اون درهم قاصنی وجاوشیر ومقل ازرق ومرجانزی ولبان ذکر
ومصطکی وزراوند طویل وزنجار النحاس بر وقیه حجر الصفادون وحجر مغناطیس درردر
درهم مرداسنج وزیت صافی هر برینك بر بچق رطل ترمنتین وشمع التخشر وقیه دهن الخطمی
اوچ درهم اخذ اولنوب مرداسنج ایله زیتی جیدا امتزاج حاصل ایدنجه طبخ ایتدکدن صکره
اشق وقاصنی وجاوشیر ومقل ومرّی خل ایله حل ایدوب الحاق ایده لر بعده شمع وترمنتینی بعده
اجزائی مسحوقا قانون اوزره الحاق ایدوب ضماد اولنه ضماد عیینه بین الناس یاقی
وجشم تعبیر اولنان قرحه یی اندمال ایدن وفلغمونی عروضدن حفظ ایچون بو ضماد ایله
تضمید ایده لر صنعتی بودر دیاخلون سادج وضماد الخطمی بر رطل انزروت وزفت دردر
وقیه ترمنتین التی درهم یاخود قدر الکفایه اخذ اولنوب هاوان حاره ده دق وضماد اولنه
ضماد فلیوس ابن ماسویه نك اختیاریدر مواد غلیظه وکثیفه یی تلیین وانضاج ایدوب
اخراجنه معین اولور اورام مشکله ده بعضی ادویه یه ضم اولنوب استعمال اولندیغی معالایحه(?)
بیان اولنمشدر صنعتی بودر شمع اصفر ومخ سابق البقر وشحم البط وشحم الدجاج ولعاب بزر
کتان هر برینك بر در رطل دهن بزر الکتان قدر الکفایه اخذ اولنوب ضماد قوامنه کلنجه طبخ
وحفظ اولنه اگر دخی قوی مراد اولنورسه لعاب اصل الخطمی ولعاب بزر الحلبه علی السویه زیاده
اولنوب دهن بزر الکتان بدلنه دهن الخیری ضم اولنه بوندن دخی قوی مراد اولنور بر مقدار
لعاب زوفاء الرطب لعاب غراء السمك ضم اولنه لکن معلوم اولکه لعاب مذکوره وضع اولندقدن
صکره ضماد قوامنه کلنجه طبخ اتمك ممکن دکلدر زیرا لعاباتك بالکلیه رطوبتی زائل اولنجه طبخ اولنسه
قوتندن کلوب تأثیر مشاهده اولنمز ایمدی مناسب اولان مرهم لین قوامنه کلنجه طبخ ایدوب
ترك اتمکدر وحین اقتضاده مرسونکر ایله موضع مأوفه وضع اولنور بعضی مواضعده بو کونه
عمل اولنان ضماده فلیوس لعابی تسمیه اولنمشدر ضماد قابض براکلیسوس اتباعلرندن قرولوس
نام بر حکیم کاملك مختاریدر جمیع یاره لره وچبان جقلره وقرقلره بر علاج جامعدر کم نظیری ممکن
دکلدر ولحم فاسدی اکل وازاله ایدر یاره یه ات بتوردر کرك اسکی وکرك یکی اولسون هر قنغی
عضوده اولورسه اولسون جمیع قروحاتی زمان یسیرده تجفیف ایدوب ادمال ایدر وعینی(?)
ضمادلر درت آیده اشلدیکی فعلی بو ضماد بر هفته ده ایشلر جراحاتی تعفندن حفظ ایدر
وداخل جرحه ده قالمش درمن وقورشون امثالی اشیاء خارجیه یی جذب واخراج ایدر
زهرناك حشرات صوقدوغنه غایت نافعدر جمیع صلابتلری تحلیل وازاله ایدر ونفخ قبول
ایدن ماده لره نفع وبر در سرطان وخنازیر وفتق انواعنه ووجع الظهر وبواسیره غایة النافع
نافعدر جمیع اوجاعلری هر قنغی عضوده اولورسه اولسون قطع وتسکین ایدر صنعتی بودر
مرداسنج فضی ومرداسنج ذهبی اوجر وقیه سیلقون اون بچق یادم رطل زیت صافی ودهن
السراج بر در بچق رطل ایدوب بر طنجره یه وضع نار لینه ایله بر برینه کما ینبغی امتزاج حاصل ایدوب
عسل مروق قوامنه کلنجه متصلا قارشدروه رق طبخ اولنه بعده حجر الصفادون ودهن حب الغار
وصمغ الصنوبر وترمنتین بشرر بچق یارمیشر رطل شمع اصفر وراتینج اسود بر در رطل وخل الخمر
ایله حل اولنمش قاصنی وجاوشیر وسکبینج واشق ابیض ومقل مکی اوجر وقیه الحاق ایدوب ضماد

قوامنه کلنجه طبخ اولنمش قدن صکره ناردن تنزیل اولنه بعده کهرباء ابیض ولبان ذکر و مر حجازی
وصبر اسقطوری و زراوند مدحرج و زراوند طویل بر ر وقیه مومیای بحری و مغناطیس بر ر
وحجر الساذج بر ر بچق وقیه مرجان احمر و مرجان ابیض وصدف اللؤلؤ ودم الاخوین قاطر وطین مختوم
وزاج ابیض بر ر وقیه اشیو ندن مصعد و زعفران الحدید القابض ایکیشر درهم مسحوق قاضم اولنه
بعده دهن حب الابهل ایله حل اولنمش کافور قیصوری اضافه اولنور ضمادلر اولنه اللرینه دردک
اصلا قوتنه خلل و نقصان کلمز بعضیلر حین اقتضاده دهن الورد ودهن حب الابهل ودهن الخراطین
ودهن هیوفاریقون ایله تلیین ایدوب استعمال ایدرلر **ضماد قاتل الدیدان** سره یر وضع
اولنمغله دیدانی قتل و اخراج ایلمه صنعتی بودر صبر مسحوق بر وقیه حنظل و مرصافی اوج
درهم سر وجبلی وسذاب وافسنتین واناناسیا وورق الجوز الرومی واصل الغاشرا هر
برینک ایکیشر درهم شمع ورانتاج درد وقیه دهن السذاب ایکی وقیه اخذ اولنوب قانون
اوزره ضماد اولنه **آخر** مرارة بقر وصبر اسقطوری ومرصافی و ورق الخوخ هر برندن بشر وقیه
اخذ اولنوب قانون اوزره ضماد اولنه **ضماد قرحة السرطانیه** سرطان متقرح و قرحه سرطانیه
تعفین اولنان قرحه خبیثه یه بالخاصه علاج کاملدر صنعتی بودر اسرب مطهر اوج وقیه
زیبق غسیط الغسول بر بچق وقیه اخذ اولنوب قاعه اوزره ملغمه اولنه بعده سحق ایدوب
المنی وقیه مرهم توتیا و ایکی وقیه شمع اصفر و بر وقیه ترمنتین صافی ایله مزج ایدوب قانون
اوزره ضماد اولنه **ضماد قلمندیس** جالینوسه منسوب بر ضماددر جلا بین الجراحین دیابالا
دینمکله شهرت بشماردر مفاصل وسائر عضولرده ظهور ایدن عسیرة البرء قروح خبیثه
وعتیقه نک جمله سی و کلمز حرق النار و بواسیر لانفه عظیم المنفعه در جین امتلای و حلول
تسکین ایدر یا قوا اشلدن کسرلر یا قوسنک اوزرینه لصوق ایجسه لر مواد ردیه حل
ایدوب رایحه کریهه سنی دفع ولحم فاسدینی اکل ایدوب تنقیه ایدر صنعتی بودر کتاب
مقداری سیقان النخل الطری اخذ اولنوب اکر بو لنمازسه بدلنه قامش کوکندن اخذ اولنور
بعد الدق بر طنجره یه قیوب شراب عتیق ایله یکرمی درت ساعت نقع اولنه قدن صکره
سوزوب مصفا یه قدر الکفایه شحم البقر قیوب شراب زائل اولنجه قیناده لر بعد التصفیه
شحم مزبوردن بر رطل شحم الخنزیر بر بچق وقیه شحم الغنم اوج وقیه مرداسنج مغسول
بر رطل اخذ اولنوب مرداسنج ایله شحوم امتزاج حاصل ایدنجه طبخ ایدوب صندل احمر
بر وقیه کهرباء مدبر ایکی وقیه زاج ابیض و زاج اصفر بر ر بچق وقیه کافور بش درهم الحاق
ایدوب ضماد اولنه معلوم اوله که ذکر اولنان ترکیب متاخرین تصرفیدر اوزره در اما
جالینوسدن منقول اولان اولدر که قدر الکفایه سیقان النخل الطری اخذ اولنوب
شراب ایله کمالا اول طبخ و تصفیه دن صکره مصفا یه ایکی رطل شحم الخنزیر و اوج رطل زیت
عتیق قیوب رطوبتی زائل اولنجه طبخ اولنه بعده ینه تصفیه ایدوب اوج بچق رطل
مرداسنج ضم ایدوب امتزاج حاصل اولنجه طبخ ایتدکدن صکره درت وقیه قلمندیس ترقی
مطبوخ سیقان النخل ایله حل اولنوب الحاق و ضماد اولنه قلمندیس اول زاجدر که
حالا قره بویه دینمکله متعارف اولان معدن ماء القراح ایله طبخ اولنوب حجلا انعقاد
عقد اولنمغله ایجاد اولنور **ضماد قنه زعفرانی** مشحون حکیمک مختار دیدوکی اورام
صلبه وسقیر وسیره نک تلیین و تحلیلنده ادویه مجربه دندر سرعة دفعنده کذا للجنب و صدر

وکتف

وکتف و پهلو و مراق و اضلاع و معده و کبد و طحال و کلی و مثانه ده حمله واقع اولان
اوجاع شدیده که ریح مواد نفخه دن و کرک ریاح غلیظه دن یاخود سوء مزاج بارددن حادث
اولسون قطع و تسکین ایدر کذلک خنازیر حدید و عتیقه تلیین وانضاج و تحلیل ایدر
وتشنج دخی منفرداً علاج کاملدر صنعتی بودر خل الحادة ایله حل اولنمش قاصنی الی وقیه
ضماد اکلیل الملک وه یا خلوت ساذج اوجر وقیه شمع اصفر ایکی وقیه ترمنتین ابیض بر وقیه
زعفران الی درهم اخذ اولنوب قانون اوزره ضماد اولنه **ضماد کافور** احتناق الرحم
ردوار امثالنده سره یه لصوق اولنور ساعتنا نفع ضماد القنه کبید صنعتی بودر کافور قیصوری
بر بچق وقیه طولو بلسانی بر وقیه قاصنی درت وقیه اخذ اولنوب ضماد اولنه **ضماد کبریت**
رولاندیوس نام طبیبک ترکیبی اولوب اوزره کتاب باطیانوسده مسطوردر جراحات
وقروحات انواعنی ابتدا الدایما لدیه مافوقی محمود و بشرا ولنمان اسرار حکمادندر علی الخصوص
ممه یاره لرینه و شقاقلرینه علاج کاملدر صنعتی بودر بلسان الکبریت اوج وقیه شمع اصفر
نصف وقیه راتیانج اسود اوج درهم اخذ اولنوب نار خفیفه ایله دوب ایتدکدن صکره
اوج بچق وقیه مرجانی ناعم السحق یسیر ایسیر الحاق اولنوب درت ساعت مقداری آهسته
آهسته قیناده لر و طوز حیوب بر مبلق ایله قریشدوره لر بعده ناردن تنزیل ایدوب صوغنجه یه دک
قریشدوره لر بعده حفظ اولنه بعضیلر مرهم صافی و سائر اجزا ایله مساوی اولمق اوزره تحریر
ایتمشلر معلوم اوله که بعض اساتذه قولی اوزره دولاندیوس بو ضماده کبریت لا ابتدوندن
عمل اولنمش بلسان الکبریتدن اتخاذ ایدرمش **ضماد کمون** بره لر اوزره مجید اولنمش
نافخه لری تحلیل ایدر وکوکلکی کیدرر صنعتی بودر دهن الشبث وشراب الصرف بر ر
وقیه دهن افسنتین ودهن الآس وعصارة الفجل ایکیشر مثقال کمون مدقوق بر درهم
اخذ اولنوب معاً بر طنجره یه قیوب نار لینه ایله رطوبتی زائل اولنجه قیناده وب سوزه لر
ودهن مصفایه قدر الکفایه شمع ابیض ایله ضماد ایده لر **ضماد لحم البقر** منفسخ اختیاده دد
جراحات و قروحات عتیقه و ردیه فاسده و سرطانیه و رجلینه نک جمله سی بلا اثار
اندمال ایدر کذلک ناصور عنز حرقیه و بواسیر المقعد و شقاق المقعد امثالنه مناسبدر
صنعتی بودر لحم البقر الکهن المسحوق و محلول الطرطیر و شمع اصفر ایکیشر وقیه ترمنتین ابیض
و حجر الصمادرون و حجر الفتنک و طین ارمنی و طین ابیض اتریطی و مرداسنج و مصطکی
وشب محرق و دهن صفاد البیض یارمیشر وقیه مرتکی احمر و لبان ذکر و کافور ایکیشر درهم
اخذ اولنوب ایکی وقیه خل الخمر ایله قانون اوزره ضماد اولنه **ضماد للخنازیر** باطیانوسک
مختاریدر خنازیرده استعمال اولنور صنعتی بودر داشق ایله عمل اولنمش ضماد الشوکران
درت وقیه قوما لیمی نصف وقیه دزور ابیض اون درهم اخذ اولنوب ضماد اولنه
ضماد لذات الجنب بعد الفصد موضع ما وفه وضع اولنسه وجع ذات الجنبی دفع ایدر
صنعتی بودر زهر الکبریت بش وقیه ایرسا ایکی وقیه قرنفل نصف وقیه کمون بر بچق وقیه
زفت الملاحین و زفت یوده عوند یا درد وقیه ترمنتین اوج وقیه دهن الکرلویا معطر
ودهن خشب الرودیوس هر برینک ثلث درهم اخذ اولنوب ضماد اولنه **ضماد للساق**
مرض افرنج و اورام غدیه افرنجیه ده نافع اولان دوالرد نندر صنعتی بودر زیبق المحلول
بماء الحاده ایکی وقیه شحم الخنزیر درت وقیه اخذ اولنوب ترابدن معمول بر ظرفده قارشدوره

ضماد لين قوامنه كلنجه طبخ اولنه بعده ايچنه شمع اصفر بر وقيه مصطكى ولبان ابيض اوچر
درهم ضم وضماد اولنه **ضماد مبارك** بوسيطانوسك مجربيدر انواع اورامك حارينه
ديابرديه انضاج وتفجر واندامده عظيم الاثردر كذلك خنازيره دخى عطايای اظهر ديدلر طبيب
مزبور بو ضمادك وصفنده مبالغه ايدوب ديركه بو ضماددن برمقدارينه مالك اولان كمسنه
طبيبه محتاج اولميوب بونكله اورام وقروحك انواعنه علاج ايتمك ممكندر صنعتى بودر اصل القصب
ايكى وقيه اصل ايرسا اوچ وقيه اصل الخطمى بربچق وقيه اخذ اولنوب ناعما دق اولندقدن صكره
اوچ رطل زيت صافى ايله اصولى مزبور سواد حاصل ايدنجه طبخ اولنه بعده بوترتيبات مدبر
اون ايكى درهم اسفيداج مغسول وشمع اصفر اوچر وقيه ضم ايدوب متصلا تحريك ايدرك
ضماد قوامنه كلنجه طبخ اولنه بعده ايكى درهم بلسان اسود الحاق ايدوب تبريد وضماد ايدهلر
ضماد مرقشيثا سلعك ملاده سنى تحليل ايتمك اوزره عجيبا لطبا مرع اعتقاد صنعتى بودر
اشق صافى ومرقشيثا اوچر وقيه قاصنى وجاوشير وسكبينج برر وقيه دياخلون كبير الجى وقيه
دهن البابونج ايكى وقيه اخذ ومزج اولنوب ضماد اولنه **ضماد شكطراشيع** جالينوس
فاضلك اختراعيدر جراحات طريه داميه وانقطاع اعصاب وقروح عسيره الاندمال واورام
ودماميل والسقاق وخنازيره وسائر صلابت عظيم النفعدر سطايا كسر عظامى وشنطايل
كسر نشابى تحته جذب واخراج ايدر حيوانات سميه نك عضنه جدا نافعدر صنعتى بودر
زيت عتيق بربچق رطل مرداسنج مغسول اون ايكى بچق وقيه اخذ اولنوب نار خفيفه ايله
قوام مناسبه كلنجه طبخ اولنه قدن صكره راتيانج اسود التى وقيه شمع اصفر اوچ وقيه الحاق
ايدوب بعد الذوب اشق محلول بالخل ايكى وقيه قاصنى بربچق وقيه وسخ الكوائر بر وقيه
الحاق ايدوب برمقدار دخى قيناده لركما ينبغى امتزاج ايلدكده راسنج ودبحان وصبر اسقطورى
بر وقيه توبال النحاس ومرقشيثاء محرق وجنطيانا رومى الميثر درهم زراوند مدحرج
وشكطراشيع اقربطى اونر درهم الحاق ايدوب ضماد ايدهلر **ضماد مغربى** جراحات حياطت
اقتضا ايلدكده برلنر بو ضماد ايله تغرى اولنور صنعتى بودر علك الصنوبر وراتيانج اسود
وزفت الملاحين وتكامكا بادمير وغراء السمك ايكى بچق درهم مطبوخ جوز السرو ايله
حل اولنمش عصاره هيوفسطاوس ايكى درهم اصل سمغاطلس نصف وقيه اخذ اولنوب
قدر الكفايه ماء ورق الدرداء ودهن مصطكى ايله ضماد اولنه **ضماد مفتح الجراحات**
موسيطانوسك كتابندن تحرير اولنمشدر انواع اورامى زمان يسيرده انضاج وتفجر ايتمكده
عجيب الاثردر على الخصوص اورام المغابن امثالنى تفتيحده استعمال اولنمقده زيادة مناسبدر
صنعتى بودر دهن الورد ودهن البابونج ودهن اللوز الحلو اوچر وقيه ترمنتين بندقى ايكى
وقيه علك الصنوبر اوچ وقيه شمع اصفر بربچق وقيه انزروت وفرفيون برر وقيه ذراريح مسحوق
وخردل بررر درهم ذو وراح بربچق درهم اخذ اولنوب قانون اوزره ضماد اولنه **ضماد مفلوجين**
عضو ماؤفه لصق اولنه فالج ايچون علاج عديم المثلدر صنعتى بودر دانه الارض المسحوق دردر
وقيه قصب الزريره بربچق وقيه خولنجان التى درهم قدر الكفايه عسل ايله ضماد اولنه **ضماد مغناطيس**
الحكما مواد سميه يى اورام سميه دن جذب ايتمكده مغناطيسك حديدى جذب بكى قويدر صنعتى بودر
سكبينج واشق صافى وقاصنى اوچر وقيه اخذ اولنوب خل عنصلى ايله حل وتصفيه اولندقدن
صكره قوام مناسبه كلنجه نار خفيفه ايله طبخ اولنه قدن صكره شمع عسل وترمنتين بندقى دردر

ويقه

وقيه اخذ اولنوب نار خفيفه ايله ذوب ايتدكدن صكره بالاده تصفيه وقوام كلمش صمغ الحاق
ايدهلر بعده اوچ وقيه مغناطيس الحكماء الناعم السحق وايكى وقيه دهن الكهربا اضافه ايدوب
ضماد اولنه ودهن العقرب ايله تدهين اولنمش شيشه ايچنده حفظ اولنه **ضماد نطفة النون**
فلغمونى الثدى وانعقاد اللبنده كثير الاستعمالدر كذلك خنازير واورام امثالنده دخى بعضى
حكمانك مجربيدر صنعتى بودر شمع ابيض درت وقيه نطفة النون ايكى وقيه قاصنى محلول بالخل
بر وقيه اخذ اولنوب قانون اوزره ضماد اولنه **ضماد نوازلى** بعد التراش رأسه لصق اولنمقله
دماغه قوت ويروب نوازلى ضبط وقطع ايدر صنعتى بودر تكامكا بربچق وقيه بتونقه اوچ
وقيه كهربا بر وقيه قرنفل نصف وقيه قشر صاصفراس وقشر عود الغيا ق ايكيشر درهم بلسان
بروينى كفايت مقدارى اخذ اولنوب ضماد اولنه **ضماد نوازلى آخر** صداع ورمد ونوازل
دائمه والجزه رديئه امثالنه ادويه نافعه دندر كتف ودماغه لصق اولنه صنعتى بودر
زفت بورغونديا ومسحوق بر رطل قرنفل اون درهم دهن الفلفل المقطر اوچ درهم اخذ وضماد
اولنه **ضماد دافع الحميات** حمياتك نوبتندن اوچ ساعت ياخود درت ساعت مقدم رسغينه
وضع اولنسه حمى نائبه يى دفع ايدر بعضيكره ربعى دخى دفع ايدر صنعتى بودر حب الغار
التى درهم صبر اسقطورى ايكى درهم طين ارمنى اوچ وقيه فرفيون وميويزج وحب الغار
وبزر الرازيانج وابكينه افرنجى هر برندن ايكيشر درهم سحام الحبشى
وملح الاسود يارميشر درهم ترمنتين اوچ وقيه ياخود قدر الكفايه اخذ اولنوب ضماد عمل اولنه

الفصل الثانى فى دياخلونات

دياخلون ساذج ابن ماسويه نك
بين الناس طحليون دينمكله شهرت شعار اولمشدر جراحات عتيقه واورام صلبه هر قنغى عضوده
اولورسه انضاج وتحليل ايتمكده ادويه مؤثره دندر كبد وطحال ومعده وسائر احشاده اولان
سعتروسى تليين وازاله ايدر جراحات طريه فلغمونيدن امين ايدر جراحات وقروحاته
تغريسى دخى واردر دهن الورد وياخود دهن الآس وياخود دهن بابونج حل اولنوب استعمال
اولنه فلغمونى حدوثنى منع ايدر فلغمونى دحمه فتيله ايله فرزجه اولنه وفلغمونيدن فاسد اولمش
قرحه يى وعضلاته واقع جرحه يى سائر بو صفاته محتاج اولمشلرين دفع ايدر صنعتى بودر
زيت عتيق اوچيوز درهم مرداسنج ناعم السحق يوز اللى درهم اخذ اولنوب بعد المزج برقاشق
ايله متصلا قاردشدورارق نار خفيفه ده طبخ اولنه وقتا كه مرداسنج زيتله كمال امتزاج
حاصل ايدوب ضماد قوامنه كله اتشدن تنزيل وبرمقدار تبريد اولنه بعده لعاب
بزر حلبه ولعاب بزر كتان ولعاب اصل خطمى هر برندن يوز درهم الحاق اولنوب
تكرار نار خفيفه ده قوام مناسبه كلنجه طبخ ومرمر اوزرينه دوكوب بعد التبريد مراد
اولنان شكل اوزره عمل وحفظ اولنه بعضيلر بو ضماده يوز درهم ايرسا مسحوق ضم
ايدرلر معلوم اولسون بو ضمادى سياه اللون اولمقسزين عمل ايتمك مشكلجه در مكركه ضماد
ابيضده ذكر اولنجق قاعده لر اوزره عمل اولنه بعضيلر لعاب مزبوره يى ماء الرماد ايله اخراج
ايدرلر بو صورتده اتش لينه اولوب طول مدت طبخ وقارشدرمقده اهتمام تام اولورسه
ضماد مزبور ابيض اولوب جيد العمل اولنمش اولور **دياخلون مركب** دياخلون لعابى
دخى تسميه اولنور تليين وانضاجده ما سبقدن مؤثردر فلغمونى انواعنه علاج قوييدر
جراحات متعفنه نك تحنيه جلا ايله ازاله ايدر صنعتى بودر لعاب اصل الخطمى ولعاب بزر الكتان

ولعاب بزر الحلبه وقره اغاجلك ظاهر بسيلك الثلث اولان قشر بيدن مستخرج لعاب هر برينك
اوتوزسكز درهم دهن البابونج ودهن السوسن ودهن الشبث هر برندن اون ايكی درهم
اخذ اولنوب ممتزجا رطوبتی زائل اولنجه طبخ اولنه بعده لعابات مزبوره دن باقی قلان فضلات
ازاله ايله دهن صاف ايدوب ايچينه شمع اصفر بورالتمش درهم اشق صافی ومقل وسكبينج
وجاوشير هر برندن اون ايكی درهم ترمنتين بندقی اون ايكی درهم الحاق ودوب اولندقدن
صكره ايكی درهم زعفران مسحوقا ضم اولنوب حفظ اولنه اكر قره اغاج قشری بولنمازسه
بدلنه ايكی مثلی بزر حلبه نك لعابی وضع اولنه معلوم اوله كه ممزوغات مزبوره صافی اولوب
سحقه قابل اولورسه مسحوق الحاق اولنمق كفايت ايدر اما ديديكمز كبی اولمديغی صورتده
سركه ايله حل اولنوب بعد التصفيه طبخ ايله سركه سی ازاله وضع قوامنه كتوريلوب ياخود
ترمنتين ايله اولادوب اولنوب بربرندن سوزدكدن صكره الحاق اولنورلر **دياخيلون الصغير**
ابن ماسويه نكدر منافعی دياخيلون سادج كبيدر لكن صلابت حاصل ايدن فلغمونی وسائر
اورام حاره نضجنده سادجدن اولا واشبه در صنعتی بودر مرداسنج التی وقيه زيت
عتيق صافی بر رطل اخذ اولنوب كمال امتزاج حاصل اولنجه طبخ ايتدكدن صكره لعاب بزر
البنج بربچق وقيه لعاب بزر قطونا درت وقيه لعاب بزر كتان ولعاب اصل الخطمی ايكيشر
وقيه الحاق اولنوب ضماد قوامنه كلنجه طبخ اولنه **دياخيلون الكبير** بودخی ابن ماسويه نكدر
ماسبقدن عظيم النفع وسريع التأثيردر صنعتی بودر دهن البابونج ودهن الايرسا ودهن
الشبث سكز وقيه مرداسنج مسحوق بربچق رطل اخذ اولنوب مرداسنج حل اولنجه نار
لينده طبخ اولندقدن صكره بربچق وقيه غراء السمكدن الحاق اولنمش لعاب نصف رطل
لعاب بزر الكتان ولعاب بزر الحلبه ولعاب اصل الخطمی ولعاب التين اللحيم ولعاب الزبيب
وعصاره الايرسا وعصاره الاسقيل هر برندن بربچق وقيه الحاق اولنوب ضماد قوامنه
كلنجه طبخ اولنه بعده شمع اصفر وراتينج الصنوبر ايكيشر وقيه ترمنتين اوچ وقيه زوفا رطب
بربچق وقيه ايرساء مسحوق بربچق وقيه ضم ايدوب ضماد اولنه بعضيلر بو ضمادك عملنی تسهيل
ايچون لعابات مزبوره يی علی سبيل الانفراد عمل ايليوب همان برمقدار بزر الكتان وبزر
الحلبه واصل الخطمی وتين لحيم وزبيب اخذ ايدوب مجموعندن بر لعاب استخراج ايدرلر
ولعاب مزبوره دن بيكی بچق وقيه لعابات مزبوره بدلنه ضم ايدرلر **دياخيلون مخدر**
اوجاعی تسكين وجراحاتی تحليل ايدر فلغمونی وصلب اورام حاره انفتاح ايدر جميع ملتهبات
دافعدر نوعيسی تسكين معين اولور سوء مزاج حاره اصلاح ايدر ادويه مجربه دندر
صنعتی بودر ادن ايكی وقيه مرداسنج مسحوق يكرمی درت وقيه دهن ازهار بنفشه ايله
نار خفيفده متصلا تحريك ايدرك ضماد قوامنه كلنجه طبخ اولنه بعده لعاب بزر البنج ولعاب
بزر قطونا ولعاب بزر سفرجل ولعاب بزر كتان ولعاب قشر اوسط الاخلاط ولعاب اصل الخطمی
بو لعابلك هر بری عنب الثعلب ايله استخراج اولنمش اوله دردر وقيه اخذ اولنوب
مطبوخ سالف الذكره بو مقدار تبريد بكمال مزج وقوام مناسبه كتوروب حفظ ايده لر
دياخيلون مضمغ تليين وانضاج وتحليلده عطايای الهيه ومواهب ربانيه دندر صنعتی بودر
اصل خطمی الی درهم بزر الكتان وبزر الحلبه سكزر درهم بزر خبازی وبزر خطمی وبزر سفرجل
هر برندن درت درهم بزر قطونا ايكی درهم اخذ اولنوب ماء القراح ياخود ماء الرماد ايله نقع

وطبخ

وطبخ ايتمكله ايكی يوز درهم لعاب اخذ اولنوب بعده اللی درهم عرق السوس وبرچقدار بنفشه
اخذ اولنوب كما ينبغی طبخ وتصفيه دن صكره مطبوخ مصفادن يوز درهم مزبور لعابه ضم اولنه
بعده مرداسنج ذهبی ناعم السحق يوز اللی درهم دهن البابونج ودهن الشبث ودهن السوسن ودهن
بزر الكتان ودهن ايرسا وشحم الدجاج وشحم البط وشحم الاوز هر برندن يكرمی درت درهم
دهن اللوز الحلو اون درهم اخذ اولنوب ماسبقده ذكر اولنان لعابله مجموعا نار خفيفده رطوبتی
زائل اولنجه وضماد قوامنه كلنجه قانون اوزره طبخ اولندقدن صكره شحم العجل قرق سكز درهم
ترمنتين اون ايكی درهم زوفا رطب اون درهم الحاق ومزج اولنه بعده سكبينج وجاوشير
وقاصنی اوچر درهم اخذ اولنوب سركه ايله حل وتصفيه وقوام مناسبه كلنجه طبخ اولندقدن صكره
الحاق وبر مقدار طبخ اولنوب ناردن تنزيل اولنه ونحی الجمله برودت حاصل ايتدكده ماء القراح حل
اولنمش ولبنجه قوامنه كتورلمش يكرمی درت درهم مقل ازرق واون التی درهم ايرسا مسحوقی
اضافه ومراد اولنان شكل اوزره ضماد اولنه **دياخيلون مطيب** باطيانوس نام طبيبك
كتابندن مترجمدر منافعی دياخيلون سادج كبيدر صنعتی بودر دياخيلون الساذج اوچ رطل ايرسا
مسحوقی اوچ وقيه عود بوس نصف درهم مسك اوچ حبه اخذ وصنعت اوزره مزج وحفظ اولنه

الفصل الثالث في المنفطات **منفط حناقی** صدره وضع اولنمغله
خناقه باعث اولان مواده جذب ايدر ادويه مجربه دندر صنعتی بودر خمير حامض نصف
وقيه اصل خطمی وايرسا ايكيشر درهم زراريح مدبر بر مثقال رب السوس وزعفران هر برندن
ثلث درهم تين لحيم ايكی عدد اخذ وقانون اوزره محكم مزج اولنوب حفظ اولنه **منفط صداعی**
مزمن الراس وخلف اذنينه وضع اولنمغله اوجاع راس واوجاع اسنانی قطع وازاله ايدر صنعتی بودر
ترياق بندقی ثلثان درهم زراريح مقطوع الراس والجناح وشحم ارنب يارمشر درهم عاقرقرحا
وجوز بوا هر برندن ثلث درهم اخذ اولنوب قدر الكفايه خمير حامض ايله مزج وحفظ اولنه
منفط صداعی آخر بودخی صداع عظيم النفعدر صنعتی بودر خل ايله نقع اولنوب بعده تجفيف
اولنمش زراريح بر درهم زنجبيل ابيض ودارفلفل يارمشر درهم مرزنجوش ثلث درهم اخذ
وقدر الكفايه خمير حامض ايله مزج وحفظ اولنه حين اقتضاده بر جوز قدری ايچينه قيوب
عضو ماوفه وضع اولنه وقتا كه عضو مزبور تنفط ايدرك رفع ايده لر منفجر اولوب بر ماء رقيق
جريان ايدر سريعا مندمل اولمق ايچون اوزرنه ورق الكرنب وورق اللبلاب وضع اولنه
منفط مجانين دوال عقل وفرانيطس ومالنخوليا ومانيا امثالنده ادويه نافعه مجربه دندر
صنعتی بودر زراريح مقطوع الراس والجناح درت ثلث درهم شحم الارنب بر درهم كهربا ابيض
مسحوقا بر درهم برندن ثلث درهم تين لحيم ايكی عدد اخذ اولنوب جز فی خل وقدر الكفايه
خمير حامض وبرقاج قطره روح الشراب ايله بلا نار ضماد شكلنده عجن ايدوب حفظ ايده لر
حين اقتضاده عليلك تپه سنی تراش ايدوب وضع اولنه **حبة مفتحه** جراحاتی بلا وجع
تفتيح ايدر واعضاء رقيقه يه وضع اولنمسنده دخی جلدن مخاطره يوقدر صنعتی بودر ذيبق
مسعد مسحوق بر درهم دقيق الحنطه ياخود دقيق الشعير [illegible] اخذ اولنوب [illegible] حفظ
لعاب فم الانسان ايله خمير ايدوب خرده جرم وعريضجه حب [illegible]
اولنه **حبة حمرا** بين الناس ياقوتيه اولنان عملك ابتداسنده [illegible] ياخود بالعلاج
اولنوب حشكريشه سی ساقط اولدقده بو حبه يی وضع ايتسه لر موضع خمسه يی تفتيح ايدوب

اوله موضعدن ماده فاسده نك جريانني تحريك ايدر كذلك بالطبع التحامه توجه ايتدكده وضع
اولنه التحامندن منع ايدوب مكشوفا حفظ ايدر صنعتي بودر زنجفرهٔ صناعي نصف وقيه سورنجان
مصري ايكي درهم شمع ابيض المحلى درهم اخذ اولنوب قدر الكفايه ترمنتين ايله حبه لر اولنه
حبة خضرا منافعي ما سبق كبيدر صنعتي بودر زنجار النحاس وتوتيا ابيض ايكيشر درهم
ذراريح بر درهم ايرسا بر بچق درهم شمع العسل المحلى درهم اخذ اولنوب قدر الكفايه ترمنتين
ايله حبه لر اولنه آخر ذراريح مسحوق و زنجار ايكيشر درهم زرنيخ اصفر سدس درهم شمع
المحلى درهم اخذ اولنوب قدر الكفايه ترمنتين ايله حبه لر اولنه حبة صفرا منافعي ما سبق
كبيدر صنعتي بودر زرنيخ اصفر نصف وقيه ايرسا ايكي درهم شمع اصفر
بر وقيه اخذ اولنوب قدر الكفايه ترمنتين ايله حبه لر اولنه

الفصل الرابع في المراهم

مرهم ابيض مفاصل حاره يي تسكين و نوازل حاره يي
نزولدن منع وانواع شقاقه عظيم النفعدر و اجفانه طلا اولنسه دمعهٔ حاره يي دفع ايدر و مملو
الان شقاق ووجع التهابي ازاله ايدر مبرد و مسكندر حمره علتنه عجيب النفعلدر حكماء كيميائيه
عندنده غايت مقبول تركيبدر صنعتي بودر اسفيداج الانتيمون اون بش درهم شمع كافور بر بچق
وقيه دهن بزر الخشخاش الابيض المحلى وقيه قانونده اوزره مرهم ايده لر مرهم اسفيداج جراحات
حرقيه ومواد حامضه و مالحه دن حادث اولان علل جلديه ده تجفيف و تبريده محتاج اولان
موضعلرده استعمال اولنور بر مشهور تركيبدر صنعتي بودر مرداسنج ابيض مغسول درت درهم
ماء الورد ايله غسل اولنمش اسفيداج يكرمي درهم شمع ابيض يكرمي سكز درهم دهن الورد سكز
وقيه بياض البيض درت عدد اخذ اولنوب شمع ايله دهني بر تابه ده ذوب و مزج ايدوب بر
اسرب هاونه افراغ اولنه بعده اسفيداجي ضم ومزج ايدوب تبريده قريب اولدقده بياض البيضي
مضروبا الحاق و جيدا مزج ايده لر بعضيلر اسفيداج بش بچق رطل زيت صافي يدي بچق رطل
شمع الماعز درت رطل اخذ ايدوب بعد المزج بر مقدار رطل الحاذق ضم ايدوب حفظ ايدرلر
وكاه اولور كه بو تركيب بو كونه عمل اولنور دهن الورد اون وقيه ياخود بر رطل شمع ابيض اوچ
وقيه اسفيداج اون ايكي وقيه بياض البيض المحلى عدد ماء الورد ايله حل اولنمش كافور قيصوري
ايكي درهم اخذ اولنوب ما سبق كبي مرهم اولنور بو صورتده مرهم اسفيداج الكافوري تعبير
ايدرلر بعضيلر اسفيداج المحلى وقيه اولنور او زره تحريرا تمثيل مرهم اغريبا سغولاوس حكيمك
مختاريدر جميع اعضا الرده على الخصوص عضو عصبانيده ظهور ايدن اورامي و صلابات قويه يي
و تحجرلري بمشادوب تحليل ايدر احشايه فاترا طلا اولنسه بولي ادرار ايدر و برودتدن
تولد ايدن وجع كلايي دفع ايدر و استسقا شيشلرينه سورسه لر نافعدر صنعتي بودر
اصل الغاشرا ايكي رطل حسك بحري واصل البلسان البري ايكيشر وقيه اصل قثاء الحمار بر رطل
بصل عنصل المحلى وقيه اصل سوسن الاسماء نجوني اوچ وقيه اصل النرجس ايكي وقيه دهن حبة الخضرا
درت رطل بونلري بالكليه بر طنجره يه وضع ايدوب اوچ كون مكان حاره ده نقع ايده لر بعده
نار لطيف ايله رطوباتي مائيه سي طيران ايدنجه طبخ اولندقدن صكره معصره دن عصر ايدوب
دهن مصفانك ايچينه اون بش وقيه شمع ابيض الحاق ايدوب مرهم ايده لر مرهم بواسير
اورام بواسيري تحليل ايدوب اوجاع شديده سني تسكين ايدر صنعتي بودر سمن الطري
اوچ رطل دهن الاقحوان ودهن الطري المدقوق هر بريندن قدر الكفايه اخذ اولنوب بو شيشه يه

وضع

وضع اولنوب قرق كون اقتابه تعليق بعده محكم چاقيلوب تحت الترابه وضع و قرق كون تركدن
صكره اخراج و طبخ وعصر و حفظ اولنه آخر منافعي ما سبق كبيدر صنعتي بودر احراق اولنمش
بالنجيلر منظري بر درهم كافور قيصوري ثلثان درهم افيون المحلى حبه مرهم بوپوليون بر بچق
وقيه اخذ اولنوب محكم مزج و مرهم اولنه حين اقتضاده عضو ماؤفه طلا اولنه مرهم بيض
حرقة النار و قلعوني امثالنده علاج جيده دندر صنعتي بودر دهن الورد ايكي وقيه بياض البيض
درت وقيه اخذ اولنوب محكم مزج و حفظ اولنه مرهم بيض زعفراني اوجاع بواسيره
و اورام معقده اده و نيه نافعه دندر صنعتي بودر صفار البيض بر عدد زعفران المسحوق ثلث
درهم مرهم بوپوليون المحلى درهم اخذ و محكم مزج اولنوب استعمال اولنه مرهم تشنجي
بعد التنقيه تشنجه بالخاصه علاج كامل لدر زيرا اصحاب تشنج نقرهٔ قفا لرينه يعني منابت اعصابلرينه
طلا اتمكله اعصابي تليين و موادي تحليل ايدر اعصابه قوت و يررلكن صحيحا و مساء عضو تشنجه
دخي فاترا طلا اولنه زمان قليلده نفعي مشاهده اولنور صنعتي بودر تنكيس ايله استخراج اولنمش
دهن الحلزون و دهن الخراطين و دهن السمسم بر ربچق وقيه شحم الضان وشحم الغنا قيد
وشحم الثعلب بر وقيه سمن الطري الماليسي المعين المملوح و مخ الايل يارميشر وقيه روح الابهل
اوچ وقيه اخذ ومزج اولنوب روح الابهل زائل اولوب وشحوم امتزاج حاصل ايدنجه
نار خفيفده طبخدن صكره دهن كهربا اوچ درهم دهن البابونج و دهن حب الغار بر ربشقال
دهن اكليل الجبل و دهن السنفاقس بر ربر درهم الحاق ايدوب محكم مزج و مرهم اولنه مرهم توتياء
جميع مشكل اولان يارهلري ادمالده سريع التاثير وعجيب النفعلدندر صنعتي بودر عصارهٔ الكرفس
وعصارهٔ الماميثا وعصارهٔ لسان الحمل وعصارهٔ عنب الثعلب ايكيشر وقيه زيت عتيق ايكي رطل
اخذ اولنوب نار لينه ايله عصارات زائل اولنجه طبخ اولندقدن صكره مرهم قوامنه كلمجك قدر
شمع ابيض الحاق ايدوب بعده مرصافي و مصطكي و لبان ذكر و انزروت ابيض ودم الاخوين قاطر
و مرجان احمر ايكيشر مثقال توتياء معدني بر وقيه انار محرق ايكي وقيه اسفيداج مغسول نصف وقيه
كافور قيصوري ايكي درهم سحقا ضم ايدوب مرهم ايده لر مرهم توتياء آخر مواد حاده و مالحه يي
اصلاح ايدوب عفونت قرحه يي ازاله ايدر و قروحك انواعني يسيرا يسيرا تجفيف و اندماله
ايصال ايدر صنعتي بودر دهن الورد المحلى وقيه عصارهٔ ثمرهٔ العنب الثعلب درت وقيه اخذ
اولنوب عصاره زائل اولنجه طبخ اولندقدن صكره اوچ وقيه شمع ابيض ضم ايدوب بعد الذوب
والمزج اسفيداج ايكي وقيه اسرب محرق و توتياء مغسول طباشيري و لبان ذكر بر بر درهم
سحوقا الحاق و مرهم اولنه مرهم جرب دو بجلي نام حكيمك تركيبدر جرب و حكه انواعنه علت
افرنجيه دن نشات ايتمش اولورسه دخي علاج كامل در هر عضوه طلا اولنمش دخي جائزدر صنعتي بودر
ترمنتين وشحم الخنزير بر ر رطل شمع ابيض درت وقيه زيت صافي بر بچق رطل اخذ اولنوب نار
خفيفده ذوب اتمكله مزج ايتدكدن صكره ناردن تنزيل ايدوب بر بچق رطل اسفيداج مغسول
الحاق اولنه بعده زئبق حي المغسول و زئبق المصعد ايكيشر وقيه اخذ اولنوب زئبق معقول
و مجموعي اسود اللون بر جوهر اولنجه معا سحق اولنه و مرهم مذبور تبريده قريب اولدقده اضافه
اولنه مرهم جير الحي مواضع شعره طلا اولنسه اشعاري تنقيه عضوده ايسه زمان قليلده
اسقاط ايدر لكن بعده موضع مذبوره مرهم الورد طلا اولنه صنعتي بودر جير الحي درت
وقيه ماده رماد الباقلا مع غلافه ايكي رطل اخذ و مزج اولنوب قوام مناسبه كلنجه طبخ اولنه يعني

مرطاوق ایکی ایچینه باتردقده بسهولة توكلی ازاله اولنه بعده نصف وقیه دهن السنبل یاسائر
ادهان طیبه ضم ایله مرهم ایدهلر مرهم مجبر الجراحین آلت وسائر اعضاده حادث اولان جروح
وازاله ایدر كذلك قوبا كرك متقشر وغیر متقشر اوله وانسحاج ردیه وحكه وقمام وداء الحیة
المحوف وداء الثعلب وجذام امثالنی دفع ایدر حزاز الرأس وقروح بلجمیعنی رد ودفع ایدر هر كون
علی الریق عضو ماؤفه طلا اولنه وقت الخطا طلاء اوچ كونده بر دفعه طلا اولنه لكن تنقیهٔ بدندن
مقدم طلادن اجتناب اولنه دیر اسامات وجودی منسد اولوب ابخرهٔ ردیه حلطیه نك تبخیر
وخروجنه مانع اولوب تعفنه سبب اولور بو تعفن ایسه حمیات واورام حدوثنه اكثریا سبب اولور
صنعتی بودر شحم عتیق بر رطل ترمنتین التی وقیه مجبر الجراحین علول الطرطیس بر بچق وقیه كبریت
اصفر واسفیداج مغسول ومرداسنج وسیلیقون برر وقیه حی بق اسود وابیض ودار فلفل
وتوتیاء هندی بر و توتیاء طباشیری یارمیشر وقیه اخذ ومزج وبر ظرفه وضع دنصكره اوزرینه
عصارهٔ اصل حماض بری وعصارهٔ حشیشة الخنازیر وعصارهٔ الشاهترج وعصارهٔ حشیشة الجرب
وعصارهٔ قشر الاقطی وعصارهٔ اللیمون دردر وقیه قوب عصارات مزبوره زائل اولنجه نار خفیفده
طبخ اولنه بعده میعه سائله وزنجفرهٔ صناعی بر بچق وقیه دهن حب الغار ودهن الابهل بودهن
البیض برر وقیه زیبق مصعد درت درهم ضم اوله مرهم اولنه مرهم خطمی ملین ومسخن وطیبه(?)
وجع صدری تسكین ایدر واعضاء باطنه ده حادث اولان صلابات تلیین ایدر صنعتی بودر
اصل خطمی ایكی رطل بزر الكتان وبزر الحلبه بر ر رطل اخذ اولنوب بعد الدق قدر الكفایه
ماء القراح الحار ایله اوچ كون نقع ایده لر بعده لعابی خروج ایدنجه طبخ اولنوب تصفیه لعاب
مصفایه درت رطل زیت صافی قوب رطوبتی زائل اولنجه طبخ اولندقدنصكره شمع
العسل بر رطل راتیانج التی وقیه ترمنتین ایكی وقیه الحاق ایدوب مرهم اولنه مرهم خطمی آخر
نیقولاوس حكیمك مختاریدر مسخن ومرطب ومحلل وملطفدر معده ده وسكرلرده وكوكسده
حاصل اولان اغریلری تسكین ایدر واعضاء باطنه ده اولان اورام وصلابات قویه یی تحلیل ایدر
صنعتی بودر اصل الخطمی درت رطل بزر كتان وبزر حلبه وشمع اصفر ایكیشر رطل بصل عنصل
وراتیانج ابیض وجلفونیا بر بر رطل ترمنتین خالص وقاصنی وصمغ اللبلاب هر برندن درت
وقیه قانون الطبا اوزره مرهم ایدهلر مرهم جوز نی زماننا پوپولیون دیمكله متعارفدر قواق
مرهمی مناسبدر ادویهٔ محدره ومنومدندر صنعتی بودر بر بچق رطل قاواق اغاجنك
ایچنه وتازه تكلرندن اخذ اولنوب بعد الدق درت رطل شحم الخنزیر ایله مزج ایدوب
مسدود الرأس بر ظرفده شهر كاملا تعفن ایده لر بعده ورق البنفسج وبرسیاوشان ورق
العلیق وورق الخشخاش وورق اللفاح وورق البنج وورق عنب الثعلب وورق الحسك(?)
وحی العالم الكبیر والصغیر واصل اراقطون الكبیر دردر وقیه طریا اخذ اولنوب بعد الدق
ما سبقه الحاق اولنه بعده رطوبتی زائل اولنجه طبخ اولنوب تصفیه وحفظ اولنه
مرهم حی العالم حكما وجرب اما ائمه نافعدر صنعتی بودر عصارهٔ حی العالم الكبیر وسمن
الاوز هر برندن دردر وقیه اخذ اولنوب عصاره زائل اولنجه طبخ اولنوب ایچینه ایكی درهم
زنجبیل المسحوق ضم ومرهم اولنه مرهم خنازیری عند الناس سراجه تعبیر اولنان خبیث
یاره لرك حبله سنه علاج كافیدر صنعتی بودر دهن الورد الانفاق ودهن مرصافی ودهن السندروس(?)
یارمیشر رطل ترمنتین بندقی درت وقیه صمغ الصنوبر اوچ وقیه عصارهٔ شوكة المباركه

وعصارة

وعصارهٔ الطباق وعصارهٔ الانجره ایكیشر وقیه خل العنصل بر وقیه بونلری بر طنجره یه وضع
ایدوب نار لین ایله عصارات زائل اولنجه قینادهلر بعده ایچینه رماد العسل ایكی وقیه شب ابیض
نصف وقیه توتیاء مدبر بر بچق وقیه شمع اصفر كفایت قدر مرهم ایده لر مرهم خنازیری آخر
اورام صلبه وخنازیری دفع ایدر صنعتی بودر المایا غی اوچ رطل زهر دی بچیتا الیس الطری(?)
المدقوق قدر الكفایه اخذ اولنوب اوتوز كون حرارهٔ آفتابه تعلیق اولنوب بعده طبخ بعده
عصر وحفظ اولنه مرهم رادع دفنسیوه تعبیر اولنور یاره لرك اطرافنه سورسه لر ازغونلغی
وحدتنی تسكین ایدوب تورمدن منع ایدوب وانصباب مواده مانع اولور صنعتی بودر
دهن الورد اوچ رطل شمع اصفر وطین ارمنی طقوزر وقیه دم الاخوین قاطر اوچ وقیه
خل الحاذق درت وقیه اخذ اولنوب قانون اوزره مرهم اولنه آخر طین ارمنی مغسول
ودم الاخوین قاطر وطین مختوم بر بر وقیه دهن الورد التی وقیه شمع ابیض بر بچق وقیه خل الحاذق
درت مثقال اخذ اولنوب قانون اوزره مرهم اولنه مرهم سرطانی سرطان خبیثهٔ عسیرهٔ
العلاجه ادویهٔ لانظیره دندر صنعتی بودر مرهم ابیض الكافوری ومرهم توتیاء ومرهم الاحمر
ایكیشر وقیه ومرهم پوپولیون وشحم الایل بر ر وقیه توتیاء مدبر وماء عنب الثعلب ایله غسل
اولنمش انتیمون غیبط واسرب محرق مغسول هر برندن ایكیشر درهم مرداسنج وماء لسان الحمل
ایله غسل اولنمش اسفیداج وطین ارمنی هر برندن بر ر درهم عصارهٔ عنب الثعلب وعصارهٔ
حی العالم هر برندن بر ر وقیه اخذ اولنوب هاوان اسربده مجموعنی بر یره محكم قاریشدوروق
مزج ایدوب ایچینه بر وقیه اسرب ایله زنبقدن عمل اولنمش ملغم ضم ومرهم اولنه آخر منافعی
ما سبق كبیدر صنعتی بودر هاوان اسربده محكم واقی تحریك اولنمش دهن الورد اون ایكی
وقیه اسفیداج المغسول درت وقیه مرداسنج وبرادهٔ اسرب هر برندن ایكیشر وقیه توتیاء
المدبر ورماد السرطان النهری بر ر وقیه عصارهٔ شوكران وعصارهٔ عنب الثعلب وعصارهٔ حی العالم
بر بچق وقیه اخذ اولنوب صنعت اوزره مرهم اولنه مرهم سیلیقون مبرد ومجففدر
عسر البرء اولان قروح خبیثه ردیه یه علی الخصوص قروح حاره نك جمله سینه غایة الغایه نافعدر
صنعتی بودر دهن الورد ایكی رطل شحم كلیة التیس ایكی وقیه شمع ابیض التی وقیه اخذ اولنوب
بعد الذوب بر هاوان اسربه افراغ اولنه بعده طقوز وقیه سیلیقون ازر ازر اضافه ایده رك
مزج ومرهم اولنه مرهم شریف علل عتیقه وردیه وعفونتك كلیسنی دافعدر قروحات وبثور
ما یوسة البرء وكلف وسلع وسرطان ونقریس وعضلاته واقع اولان تفرقهٔ اتصالی دفع ایدر
واستسقاء الرأس اصحابنه دخی نافعدر رأسی تراشدن صكره محل ماؤفه طلا اولنه وعاننده
حادث اولان قروحات عتیقه وفتق اصحابنه معین اولور بو مرهمك منافعی لا یعد ولا یحصی در
لكن اجتنابا عن التطویل بر مقدار ایله اكتفا اولندی صنعتی بودر قاصنی وحا وشیر واشق
برر وقیه اخذ اولنوب خل الخمر ایله حل ایدوب بعد التصفیه رطوبتی زائل اولنجه تبخیر ایده لر
بعده بر شیشه یه وضع ایدوب اوزرینه شحم الانسان وشحم الكلب وشحم الایل وشحم الدب
یارمیشر وقیه ودهن قرن الایل ایكی درهم دهن الترمنتین ودهن حب الغار یارمیشر وقیه
لسان الكبریت المعمول بدهن جوز الدمی(?) وسفوف متی(?) دن معوجه ده تقطیر ایله استخراج
اولنمش دهن انتیمون حلو وصحیفه حدید اوزرندن تقطیر اولنمش دهن الزاج ودهن اسرب
بر ر درهم وضع ایده لر بعده فم شیشه سد ایدوب مواضع شمسیه یا امكنهٔ حاره ده بر ایام ترك

ایدوب هرکون برحیثیله قاردشد وزه لر مرهم ثمین وشریف اولور حتی برمجلسوس الجرجانی خراج
وترو حلق جملہ سنی ایام قلیله ده ادمال ودفع ایدر دیو وصف ایتمش حین اقتضاده بر مرهم طارد
یلکی یا براستو بیله طلا ایدوب اوزرینه ضماد قابض یا ضماد کبریت وضع اولنه مرهم شحم ماعز
یدین ورجلین ومقعد وحلمة الثدی وفرج النساء وقلفه الرجال وشفتین وانف واذن
وسائر اعضاده حادث برودت وحرارت ویبوستدن ومواد صفراویه ومالحه وحاده
نشأت ایدن شقاقك انواعنی دافعدر ومزبوراتدن حاصل اولان اوجاعی تسکین ایدر
صنعتی بودر شحم الماعز بر وقیه دهن صفار البیض ودهن اللوز الحلو ودهن بزر البنج ودهن
بزر الخشخاش یارمیشر وقیه شحم البط وشحم الدجاج والاوز اوچر درهم مرداسنج فضی المدبر
واسفیداج مغسول وتوتیاء مدبر وسیلقون بر مثقال توتیاء طباشیری وشب محرق
ونبات ابیض ولبان ذکر بر درهم زعفران ثلث درهم کافور وافیون هر برینك سدس
درهم اخذ وقدر الکفایه شمع ابیضله قانون اوزره مرهم اولنه مرهم صداعی جبهه
وصدغینه طلاء صداع انواعنی دفع وازاله ایدر صنعتی بودر مرهم مخ الرخام ومرهم الورد
ایکیشر وقیه زعفران نصف درهم دهن جوز البوا افیون بر درهم اخذ اولنوب قانون
اوزره مرهم اولنه مرهم صدری اوجاع صدری طلاء دفع ایتمکده ادویه فائقه دندر زیرا
صدرده مجتمع اولان بلغمی تحلیل ایدوب وصدری تسخین وترطیب وتلیین ایدر
صنعتی بودر دهن الفستق الشامی المعتصر ودهن اللوز الحلو بر بچق وقیه سمن ماعز الطری
وشحم دیك الخصی وشحم الماعز بر ر وقیه وماء الصندل المستخرج اوج وقیه اخذ اولنوب ماء
مزبور زائل اولنجه طبخدن صکره جوهر الزعفران ایکی درهم دهن البابونج المعطر ودهن الزنبق
ودهن طالیسفر ودهن شبث ودهن انیسون بر ر درهم ضمیله قدر الکفایه شمع ابیض ایله
مرهم اولنه حین اقتضاده صبحا ومساء نار خفیفه ایله تسخین ایدوب صدره طلا اولنه
مرهم طحالی سدد طحالی تفتیح ایدوب طحالده قوة ویرر وصلابت عروضدن حفظ ایدر
کذلك اوجاعنی تسکین ورباحی تحلیل ایدر صنعتی بودر دهن الکبر اوچ وقیه دهن بزر الحرف
المعتصر ودهن سوسن ودهن بزر القنب بر ر وقیه ودهن اللوز الحلو ودهن الاذخر یارمیشر
وقیه عصارة اسقولوفندریون درت وقیه اخذ اولنوب عصاره زائل اولنجه طبخدن
صکره دهن مصطکی خطی ودهن کمون ودهن قرالکی بر ر درهم دهن الاشق ودهن
بابونج ودهن افسنتین یارمیشر درهم خلاصه زعفران ثلثان درهم ضم اولنوب قدر الکفایه
شمع ابیضله مرهم اولنه مرهم عجیب الفعل جمیع جراحاته بو مرهم ایله علاج اولنور مثلا
مزبوری جرح ایدن التی بو مرهم ایله طلا ایدوب یاره نك عظیم وکبیرینه کوره ایکی کون
بریا اوچ کونده بر تکرار طلا ایده لی لکن آلت مزبوره بر پاك کتان بزینی صاروب مکان
معتدل الحراره ده حفظ ایدهلر زیرا مکان شدید الحراره دہ اولورسه مجروحه ضرر حوف
اولنور صنعتی بودر دهن الورد وطین ارمنی بر ر وقیه دهن بزر الکتان ایکی درهم شحم الانسان
واشنه تحف الانسان المقتول ایکیشر وقیه مومیا ودم الانسان یارمیشر وقیه اخذ اولنوب
قانون اوزره مرهم اولنه مرهم عرطنیثا یوحنا ابن ماسویه نك مختاری دیدر اکر موضع
معده یه طلا اولنسه قیء ایله استفراغ وتنقیه ایدر اکر صفاق بطنه وقاصقلره وموضع
کلی یه طلا اولنسه اشربه مسهله مثلا لذة طبیعتی اسهال وتلیین ایدر واستفاده اولنان

مادة مائیه یی اسهال ایله ازاله ایدر ودیدان قتل ایدوب اخراج ایدر صنعتی بودر عصارة
المرطنیثا اوچ رطل عصاره قثاء الحمار وسمن البقر بر رطل دهن ایرسا ایکی رطل شحم الحنظل
درت وقیه بسفایج محکوك التی وقیه فرفیون نصف وقیه اخذ ومزج اولنوب سکز کون
علی التوالی مکان حاره ده ترك ایدهلر بعده نار لینه ایله رطوبتی طیران ایدنجه طبخ وتصفیه دن
صکره سکبینج محلول بالخل بش مثقال مرمکی ایکی مثقال شمع صافی بش وقیه مرارة البقر
بر بچق درهم ضم ایدوب تکرار نار معتدله ایله رطوبتی زائل اولنجه بر مقدار دخی طبخ
اولنوب نار دن تنزیل اولنه بعده محمودهٔ انطاکی وصبر اسقطوری ومازریون وشحم حنظل
بشر مثقال تربد ابیض بش مثقال دار فلفل وزنجبیل وزهر بابونج ایکیشر مثقال الحاق
ایدوب مرهم اولنه مرهم فلفل علل جلدیه نك اکثرینده استعمال اولنور علی الخصوص جرب
وحکه یه ادویه مختاره دندر صنعتی بودر راسن المسحوق وزهر الکبریت ایکیشر وقیه فلفل
اسود بر بچق وقیه مرهم الورد اون التی وقیه دهن حب الورد ثلثان درهم اخذ اولنوب
مرهم اولنه مرهم قابض ادویه قابضه دندر دولاب تسمیه اولنان علتی واستطلاقات بطنی
وافراط جریان طمثی ازاله ایدر علل مزبوره مواضعنه طلا اولنه صنعتی بودر دهن الآس
سکز وقیه دهن السفرجل ودهن النیلوفر بر ر وقیه دهن هیوفاریقون دهن الورد
ایکیشر وقیه عصارهٔ لسان الحمل وعصارهٔ جراب الراعی وعصارهٔ ذو الف ورقات درد ر وقیه
اخذ اولنوب عصارات زائل اولنجه طبخدن صکره دم الاخوین وزعفران الحدید بر ر وقیه
طین ارمنی بعد بر وتراب الزاج الحلو ومرجان احمر بر بر یارمیشر وقیه اصل طور منتیلا
وبسطور طه ایکیشر درهم بزر الورد وبزر لسان الحمل وحب امبر باریس بر ر درهم ضم
ایدوب وجزئی خل قدر الکفایه شمعله مرهم اولنه مرهم قلقطار جمیع قروحات جبینه
وجراحات عتیقه یی تنقیه ایدر صنعتی بودر تلقطار ورطوبت الزاج یعنی زاج تقطیر اولندقده
روحندن اول خروج ایدن ماء بر ر وقیه خل ما مثانی بر بچق وقیه زنجار بش درهم عسل منزوع
الرغوه اوچ وقیه اخذ اولنوب مرهم اولنه مرهم قومالیمی باشده اولان یاره کرك عتیق
کرك جدید اولسون بالخاصه علاج کامللدر صنعتی بودر قومالیمی دهن الورد اوچر وقیه
ترمنتین اوچ بچق وقیه داتیانج صافی درت وقیه شمع اصفر التی وقیه اشق ابیض ایکی وقیه
مرهم ایدهلر مرهم کافور مرهم ابیض الکافوری ومرهم اسفیداج الکافوری دخی دیرلر مرهم
اسفیداج سیاقنده صنعت اوزره استخراجی تجربه اولنمشدر مرهم لاثار الجدری جدرینك
باقی قلان آثاری ازاله ایتمه ده لا نظیردر حکه سنی دفع واوجاعنی تسکین ایدر صنعتی بودر
دهن اللوز الحلو ایکی وقیه اسبیدباست اوچ درهم دهن حب الرودیوس التی قطره اخذ
اولنوب مرهم اولنه مرهم لانبات الشعر انبات الشعرده ادویه مختاره دندر صنعتی بودر
لادن اوتوبطی اون التی وقیه شحم الدب ایکی وقیه عسل الخام نصف وقیه قیصوم المسحوق
اوچ درهم رماد اصل القصب بر بچق درهم دهن جوز البوا بر درهم پور بلسانی اوچ درهم
اخذ اولنوب صنعت اوزره مرهم اولنه مرهم الداء الحیه داء الحیه وداء الثعلب کرك متقرح
اولسون کرك متقشر اولسون طلاء علاج کافیدر صنعتی بودر زیت العتیق بر رطل عکر الزیت
بر بچق رطل ماء الرماد درت وقیه عصارة اللیمون اوچ وقیه بونلری بالکلیه بر طنجره یه وضع
ایدوب نار معتدل ایله رطوبتی زائل اولنجه قیناده لر بعده ایجینه مرداسنج ذهبی ایکی وقیه

اسفيداج مغسول وزنبق الحى بر وقيه كافور قيصورى نصف وقيه زنبق مصعد ثلث درهم
بونلرى قدر الكفايه شمع عسل ايله قانون اوزره مرهم ايده لر **مرهم للديدان** سره يه طلا
اولنقله ديدانى قتل واخراج ايدر صنعتى بودر صبر اسقطورى اوچ وقيه اخذ وروح شراب ايله
معاجل اولندقده محلول ايده دهن لوز مر ودهن قلب الخوخ ودهن الافسنتين المركب النيشر وقيه
مرارة الثور درت وقيه خل الخمر الثقيف بر بچق وقيه اخذ اولنوب معاجل وروح ومراره زائل
اولنجه نار خفيفه ده طبخدن صكره مرهما فى بر وقيه قرص حنظل ودهن سابتنا اوچ درهم
ضم ايدوب قدر الكفايه شمعله مرهم ايده لر **مرهم للذات الجنب** ذات الجنبك وجعنى
قطع وتسكين واورامنى تحليلده ادويهٔ عجيبه دندر علت مزبوره وقت ابتداده تجاوزدنصكره
بالكليه وجع ساكن اولنجه موضع وجعه متواترا طلا ايده لر كذلك بدن انسانده اولان
اوجاعك كليسنى قطع وازاله ايدر وامراض صدريه ده دخى عظيم النفع ومعتنى بر دوادر
صدره ومقابلنده ظهره طلا ايده لر صنعتى بودر شحم الفار الجبلى درت وقيه سمن ماليسى
العنز المملوح ايكى وقيه دهن جوز رومى ودهن اللوز الحلو ودهن بزر الخشخاش وحب الغار
المعتصر بر وقيه عصارهٔ زهر شقايق النعمان التى وقيه اخذ وعصاره زائل اولنجه طبخدن
صكره دهن البابونج المعطر ودهن الشبث المعطر بر مثقال دهن الآجر ودهن الكون
بر درهم مقدار قدر الكفايه شمع ابيضله مرهما اولنه **مرهم للعين** بعد تدبير الكلى اطراف
عينه ياخفا انه طلا اولنسه سيلان موادى منع وحرارت عينى تعديل ايدوب اوجاعنى تسكين
ايدر واعراضينى اذهاب وحدتنى ازاله وجمعه سنى قطع وتجفيف ايتمكله علل عينك اكثرنى
دفع ايدوب عينه قوت ويرر صنعتى بودر ماء افراجيا ايله مغسول سمن الطرى الماليسى العنز
المملوح درت وقيه دم الاخوين الصحيح الناعم السحق نصف وقيه نبات ابيض وتوتيا ايكيسر
درهم لؤلؤ مدبر وانزروت يارميشر درهم كافور سدس درهم خلاصهٔ افيون درت حبه
اخذ وقانون اوزره مرهم اولنه **مرهم للرمد** ازالهٔ رمدده لا نظير اولان دوالردندر صنعتى بودر
سمن الطرى درت وقيه شمع ابيض بر وقيه اخذ ودوب اولنوب ماء الورد ايله غسل وماليسى
افراغ ايتدكدنصكره نصف وقيه توتياء المدبر وثلثان درهم كافور قيصورى ضم اولنوب مرهم
اولنه **مرهم للفالج** عضو مفلوجه ادويهٔ مؤثره دندر اعصاب وعضلاتده واوتاده
محتبس اولان مواد عاصيه يى انضاج وازاله ايدر اعضاء عصبانيه يه تسخين ايدوب
قوت ويرر وحركت وحسنى اعاده ايدر مفاصل بارده يه قوت ويروب عرق النسايه ادويهٔ
عجيبه دندر صنعتى بودر دهن كهربا ودهن آجر بر بچق وقيه دهن ابهل وزيت عتيق
دهن ترمنتين بر وقيه دهن حب الغار ودهن الجى ودهن السنبل يارميشر وقيه دهن الجند
ودهن فلفل ايكيسر درهم ومنسحقك روح الشراب للفالجى درت وقيه اخذ اولنوب
من بون زائل اولنجه طبخدن صكره حجر الفتيلة المدبر بر وقيه دهن اكليل الجبل ودهن جوز بوا ودهن
القرنفل ودهن السعتر الاقريطى ودهن افسنتين ودهن انجليقا ودهن السفاقس
بر درهم مقدار قدر الكفايه شمع اصفر ايله قانون اوزره مرهما اولنه حين اقتضاده بعد
تنقيهٔ البدن وتدبير الكلى صبحا ومساء موضع حارده عضو مأوفه طلا اولنه **مرهم للفتق**
امعانى دفع ايدر سكز كون ياخود اون درت كون على الفراش طلا اولنوب حركتدن واغذيهٔ
رياحيه دن اجتناب ايده لر كون كونده ايكى دفعه صبحا ومساء عضو مأوفه طلا اولنه

وجبيرة

وجبيرهٔ مناسبه ايله جبر ايده لر لكن هر صباح واخشام مطبوخ المفتق لمسخنت ايكى قاشق
يا اوچ يا درت قاشق استعمال اولنه بوطريقله علت مزبوره زمان قليلده دفع اولور صنعتى بودر
صفار البيض المطبوخ اوتوز بش عدد سمن ماليسى العنز المملوح نصف رطل اخذ ومزج
اولنوب نار فحم اوزرنده بر قاشقله قارشدره رق طبخ اولنه وقتا كه دهن صافى ظهور
ايتمكه آغاز ايده معصره دن عصر ايده لر بر دهن خروج ايدر بعده بش وقيه ضماد الزعفران
اخذ اولنوب دهن مذكور ايله حل ايتدكدنصكره التى وقيه دهن بلسان لمسخنت ودرت
وقيه زنبيب الجبل ضميمه مرهما اولنه **مرهم للقمل** ادويهٔ سريعة التأثيردندر بدن انسانده
حادث اولان قمل انواعنى قتل ايدر صنعتى بودر دهن حب الغار وزيت العتيق دردر وقيه
عصارة السذاب التى وقيه اخذ اولنوب عصاره زائل اولنجه طبخدن صكره لعاب صايم ايله
قتل اولنمش زنبق بر بچق وقيه زرنيق ابيض واصل حماض برى وحشيشة طباق ايكيشر درهم
زنبيب الجبل باروت مبر صبر اسقطورى يارميشر وقيه كافور دهن السنبل بر درهم
ضم ايدوب قدر الكفايه شمعله قانون اوزره مرهم اولنه **مرهم مخدر** انواع اوجاعى قنقى
عضوده اولورسه قطع وتسكين ايدر لكن اسباب بارده دن نشأت ايدن اوجاعده ايكى
وقيه سينه دهن الجوز ودهن الابهل ودهن الآجر هر بيرندن ثلث درهم محلل استعمال اولنه صنعتى بودر
دهن ازهار سبعه التى وقيه دهن اللوز الحلو ودهن بزر البنج المعتصر ودهن بزر الخشخاش
ودهن الخراطين ودهن هيوفاريقون بر بر وقيه شحم المسور البرى وشحم الافعى ايكيشر درهم
عصارهٔ طباقى صغير وعصارهٔ كادريوس وعصارهٔ رعى الحمام دردر وقيه اخذ وعصاره
زائل اولنجه بعد الطبخ شمع ابيضله مرهم اولنه **مرهم محلل الرياح** استسقاء طبلى ورياح غليظه ده
اسراردندر صنعتى بودر دهن اقطى ايكى رطل سمن ماليسى غنم مملوح بر رطل وساطهٔ خمر ايله
مستخرج عصارة البابونج نصف رطل اخذ اولنوب رطوبتى زائل اولنجه بعد الطبخ والتصفيه
مصفايه التى درهم دهن كراويا وايكى درهم دهن نكون وبر درهم دهن رازيانج مزج و
مرهم اولنه حين اقتضاده صبحا ومساء بطنه طلا اولنه **مرهم مصرى الساذج** قروح عفنه نك
وسخنى ازاله وجلا ايدر فساد عظمى دخى ازاله ده مناسبدر صنعتى بودر زنجار بش درهم عسل
اون اوچ درهم خل الحاذق يدى درهم اخذ اولنوب بر طنجره يه متصلا قارشدره رق
مرهم قوامنه كلنجه طبخ اولنه **مرهم مصرى المركب** غنغرينا وسفاقلوسه وقروح متعفنه
وكهنه يه مناسبدر فساد وفنا بولمش لحمى صحيحدن تفريق ايدر صنعتى بودر زنجار
درت وقيه شب وتوتيا درحصرى يارميشر وقيه اسقورديون درت وقيه عصارهٔ
حشيشة التوميه وعصارهٔ سذاب اوچر وقيه خل عنصلى التى وقيه افسنتين واسقورديون
مطبوخيله تصفيه اولنمش عسل منزوع الرغوه اون التى وقيه اخذ اولنوب نار خفيفه ايله مرهم
قوامنه كلنجه طبخ اولندقدنصكره ترياق ومتروديطوس يارميشر وقيه كافور بر وقيه
الحاق ايدوب مرهم اولنه **مرهم مفلوجين** عضو مأوفه طلا اولنوب اوزرينه بر اسكرلات
چوقه وضع ايده لر منافع عظيمه سى مشاهده اولنور صنعتى بودر مرهم مرطياطون اوچ
وقيه مرهم الاعصاب ايكى وقيه دهن جوز البواء المعطر ودهن القرنفل بر بچق درهم
روح الملح درت ثلث درهم اخذ اولنوب مرهم اولنه **مرهم نارنج** جرب وحكه يه ادويهٔ
شريفه دندر صنعتى بودر التى عدد نارنج الطرى المائل الى الخضرة اخذ اولنوب محكم دق

اولندقدن صکره ورق الغاره حددت قبضه سلیمه وورق الحماض وقلندولا هر برندن ایکیشر
قبضه عصارهٔ جرجیر وسمن الطری هر برندن ایکی رطل اخذ اولنوب نارلینه ده عصاره
زائل اولنجه طبخ ایدوب محکم عصر اولندقدن صکره اججینه جدید ورق الغار وسلیمه و
دارجین هر برندن بر اوقیه جوز البوا نصف وقیه اخذ ودق اولنوب تکرار طبخ اولنوب
عصر وحفظ اولنه **مرهم غله** موضع مأوفه طلا ایدوب یکرمی درت ساعت ترک ایدکدن
صکره متقشر اولمش بولنور قشری ازاله ایدوب اوزرینه مرهم الابیض وضع ایدرلر منافع
عظیمه سی مشاهده اولنور صنعتی بوددر جیر خام وزرنیخ اصفر بر درهم طرطیر وملح الاسود
وصابون ایکیشر درهم دهن الاقطی قدر الکفایه اخذ اولنوب صنعت اوزره مرهم اولنه
آخر منافعی ماسبق کبیدر صنعتی بوددر بوره بلساقی اون درهم طلو بلسانی ایکی درهم
اخذ اولنوب مزج ومرهم اولنه **مرهم وجهی** حمرهٔ وجهی ازاله ایدر تدابیر معتدمه ایله
تدبیردن صکره طلاءً استعمال اولنور صنعتی بوددر کافور وکبریت الحی ایکیشر درهم دهن التفاح
ایکی وقیه دیاسقانی بر وقیه دهن حب الورد درت قطره اخذ اولنوب مرهم اولنه

الفصل الخامس فی القیروطیات **قیروطی اصطماحیقون**

جالینوس کتبده معده وکبده قوت ویرر واوجاعلرینی تسکین ایدر هظمه معین اولور فی منع
اید صنعتی بوددر ورد احمر ومصطکی ایکیشر بچی درهم افسنتین اون بش درهم سنبل هندی
اون درهم شمع اوتوز ایکی درهم دهن الورد الی درهم اخذ اولنوب قانون اوزره قیروطی اولنه
قیروطی بتونیقانی بثورات وقروحات راسیه ده مجرب ایدر صنعتی بوددر ترمنتین وراسنج
وشمع اصفر هر برندن اون التی درهم بنفیقه اون ایکی درهم مصطکی وکندر ایکیشر درهم
مومیاء معدنی بر درهم اخذ اولنوب صنعت اوزره هاونده حل ایلیوب استعمال ایدرلر
قیروطی دماغی دماغه قوت ویروب نازله یی قطع ایدر صنعتی بوددر سندروس وکندر
وعود وصندل احمر وورد احمر هر برندن بر درهم لادن اقریطی وشمع وجام صافی ایکیشر درهم
اخذ اولنوب بعد الذوب قیروطی اولنه **قیروطی زوفاء رطب** ابن ماسویه تکمیلده اورام
صلبه یی تلیین وتحلیل ایدر صنعتی بوددر شمع یکرمی درت درهم دهن البابونج ودهن ایرسا
التیشر درهم مصطکی سکز درهم سنبل هندی ایکی بچق درهم ترمنتین سکز درهم راتیانج
درت درهم زعفران نصف درهم زوفاء رطب سکسان درهم اخذ اولنوب قانون اوزره
قیروطی اولنه **قیروطی صندل** ابن ماسویه تکمیلده اورام حاره وکبد ومعده نک سوء مزاج
حاردینی ازاله ایدر صنعتی بوددر ورد احمر اون ایکی درهم صندل احمر اون درهم صندل اصفر واحمر
التیشر درهم طین ارمنی یدی درهم طباشیر درت درهم کافور ایکی درهم شمع ابیض اوتوز
درهم دهن الورد یوز درهم اخذ اولنوب قیروطی ایدرلر **قیروطی قلقطار** جالینوس تکمیلده
حرق النار وبثورات وقروحات واورام صلبه وطاعون کبیلرده عطیهٔ الهیه وموهبهٔ ربانیه در
صنعتی بوددر شحم خنزیر ایکیوز درهم زیبق عتیق ومرداسنج اوچر یوز درهم زاج محرق اوتوز
ایکی درهم اخذ اولنوب جمیعنی بر یره جمع وذوب ایدوب قیروطی ایدرلر **قیروطی لتقویة
الدماغ والمعده** دماغ ومعده یه قوة ویروب امراض عصبیه نک اکثرینه نافعدر تشنج وکزازه
مجربدر صنعتی بوددر ربیعة السائله اوتوز ایکی درهم کندر ومصطکی سکزر درهم شمع اون
التی درهم مقدار الکفایه زیت ایله قیروطی ایدرلر **قیروطی مجفف** عضوه منصب اولان

اخلاطی

اخلاطی تجفیف ایدر بین الاطبا کثیر الاستعمالدر صنعتی بوددر شمع ابیض وترمنتین ودوغن الزیت
وباروت هر برندن اللیشر درهم اخذ اولنوب باروتی سکسان درهم مقداری ماء القراح ایله
حل ایدوب اجزاء سائره ایله نار خفیفده قیروطی اولنجه مزج ایدرلر **قیروطی مشکطرامشیع**
جالینوس کتبده قیروطی شریف دخی تسمیه اولنور بثورات وقروحاته که لا نظیر اولان دوالردندر
سریعاً ادمال ایدر اورام سمیه وعض حیوانات سمیه نک انواعنه نافعدر صنعتی بوددر زیت عتیق
ایکی رطل مرداسنج بر رطل راتیانج نصف رطل اشق صافی اون التی درهم کندر ابیض وقاسنی
اونر ایکیشر درهم مشکطرمشیع ودراوند مدحرج اونر درهم ومیره بولی وصبر وزنجار ونحاس
سکزر درهم حجر اقلام محرق وتوبال النحاس وجنطیانا هر برندن التی درهم شمع یکرمی درت
درهم اخذ اولنوب اولا دهن زیت ایله مرداسنجی طبخ وصبوغ لریحل الحاذق قابلیه حل ایدکدن صکره مجموعنی امتزاج قیروطی اولنه

الباب التاسع فی الغسولات والابزنات والطلاآت والادهان المنقوعة والمطبوخة

وهو یشتمل علی اربعة فصول

الفصل الاول فی الغسولات **غسول اسکوربوطیه**

علل اسکوربوطیه یه مبتلا اولنلرک دیشلرینی بو مطبوخ ایله غسل ایدرلر صنعتی بوددر اکلیل الجبل
وفلسقون وهیوفاریقون وجرجیر هر برندن اوچر قبضه ملح البحری بر رطل اخذ اولنوب تمکله
الکفایه ماء القراح ایله طبخ اولنه **غسول دجل** امراض راسیه وسهر حماویه ده کذلک ادرار حیضه
استعمال اولنور صنعتی بوددر ورق الفلسقون وورق اکلیل الجبل وورق سلیمه هر برندن
دردر قبضه ورق النخیلقا اوچ قبضه حب الابهل درت وقیه قدر الکفایه ماء القراح ایله سکز
رطل قالنجه طبخ اولنوب رجله غسول اولنه **غسول دجل الثعبان** دونجلی نام طبیبک املا
مواضع بعیده دن مشی ایله کلشی کسنه لرک رجللرینی بو غسول ایله غسل ایتسه لر تعبدن نشات
ایدن مضرتی ازاله ایدر صنعتی بوددر شعیر اقریطی وفلسقون وسلیمه علی السویه اخذ اولنوب
قدر الکفایه ماء القراح ایله طبخ اولنوب غسول اولنه **غسول دجل المنتنه** بودخی طبیب
مزبورک کتابنده مسطوردر نتن رجله مبتلا اولنلر بر مدت هر صباح علی الریق واخشام عند النوم
ایاقلرینی بو غسول ایله غسل اتمکله دفع ایدر صنعتی بوددر بر قبضه شب اخذ اولنوب قدر الکفایه
ماء القراح ایله شب حل اولنجه طبخ ایدرلر حین استعماده تسخین ایدوب رجلینی اچنه صوقوب
الی ایله اوغلرلر **غسول دجل المنوم** بودخی طبیب سالفک تعلیمیدر جلب نومه محتاج اولان
عللرده استعمال اولنور صنعتی بوددر ورق الحنادیر وورق الخس ایکیشر قبضه رأس الخشخاش
الابیض بر عدد اصل اللفاح وبادرنجبویه یارمیشر وقیه اخذ اولنوب قدر الکفایه ماء القراح ایله
حصی باخود سوسی زائل اولنجه طبخ ایدکدن صکره بر مقدار ورق النیلوفر وزهر اکلیل الملک
وورق الخلاف وورق الکرم وورق القرع وبزر شبث ضم ایدوب غسول ایدرلر **آخر** جبا نیجه طری
وخس وورق القرع وورق الغار وورق البنفسج وزهره وزهر النیلوفر بر قبضه اخذ اولنوب
بعد الطبخ مطبوخله رجلینی غسل ایدوب رطب ایکن برکتان بزی ایله صاروب همان یاتلر
غسول قابض جرنیه جدیده ده مسطوردر قروحاتی قبض وادمال ایچون استعمال اولنور
صنعتی بوددر عفص اخضر وجوز السرو وجلنار مصری وکاس ثمرة البلوط هر برندن بر قبضه
حب الآس اون درهم لبان ومصطکی وانزروت یارمیشر وقیه شب ایکی وقیه سمغا طیس
ولسان الحمل وذو الف ورقات وقنطریون وورد احمر ایکیشر قبضه اخذ اولنوب ماء القراح ایله باخود

حرایله طبخ وغسولی اولنه غسول اللحم الزائد بودخی کتاب جربوردندر لحم زائدی اوساخی ازاله
واحتنا ایدر صنعتی بودر جوز السرو وعفص رومی سکزر وقیه خل ایله تبلیل وتجفیف اولنمش
برادة الحدید وشب افرنجی درردر وقیه حجر الجراحین وقشر الرمان بربچق وقیه اخذ اولنوب
قدر الکفایه حمر احمر یاخود لسان الحمل ایله طبخ اولنه وحین اقتضاده بو مطبوخه برسونکر باتوروب
موضع ماؤفه وضع وعصر ایده لر بعده ربط اولنه غسول منوّم نوم جلب ایچون استعمال اولنور
صنعتی بودر رأس الخشخاش الابیض یکرمی عدد وبزر الخشخاش الابیض بر وقیه وورق الخس
دردت قبضه زهر النیلوفر المی قبضه زهر البنفشج بربچق قبضه اخذ اولنوب قدر الکفایه
ماء القراح ایله طبخ ایدوب رجلین مریضی غسل ایده لر غسول نقرسی وجع نقرسی قطع
ایدوب دفع ایدر صنعتی بودر اکلیل الجبل هیوفاریقون وفلسقون وورق الغار وبرنجاسف
هر برندن اوچ قبضه ملح الاسود اون ایکی وقیه نوشادر مصری ایکی وقیه نخالة الدقیق
المی وقیه اخذ اولنوب قدر الکفایه ماء القراح ایله طبخ اولندقدن صکره ایچینه صابون
طرابولیسی ایکی وقیه روح الشراب ایکی رطل ضم اولنوب رجلینی مریضی غسل ایده لر غسول
ینز الحیض رجلین نسانی بو مطبوخ ایله غسل ایتمکله دم حیضی جریان ایدر صنعتی بودر برنجاسف
وفلسقون وفودنج وبابونج هر برندن درردر وقیه اخذ اولنوب قدر الکفایه ماء القراح ایله سکز رطلی النجیه طبخ وغسل اولنه
الفصل الثانی فی الابزنات ابزن الحی وابزن مفلوجین دخی دیرلر
منسخ نام طبیبکدر ایلیجه وقابلیجه تعبیر اولنان حماملرک بری در اوجاع بارده اصحابی
وبعض مفلوجین تدبیر کلی ایله تدبیر اولندقدن صکره بو ابزنه بالدفعات ادخال اولنسه لر
اعصابلرینه کذلک اعضاء عصبانیه لرینه تقویت ومنافع عظیمه سی اولمغله اعضاء مذکوره
عللرینک اکثرینی دفع وازاله ایدر صنعتی بودر کبریت قسطوفی اوچ رطل ملح بحری وعاقرقرحا
هر برندن بر رطل طرطیر خام دبارودت هر برندن نصف رطل حب الابهل وحب الغار هر برندن
بدیشر وقیه طین المغسول ومجفف المی وقیه اکلیل الجبل وسلیخه ومرزنجوش وسنبل رومی و فاریقون
زوفا وکافیطوس وحاشا هر برندن بر وقیه زهر البابونج وزهر البوصیر واکلیل الملک وزهر هیو
هر برندن نصف وقیه اخذ اولنوب الا کبریت وملح وبارود وطرطیر مسحوقا قدر الکفایه
ماء القراح ایله طبخ اولنوب حب الغار وحب الابهل مدقوقا وسائر ادویه مقطوعا الحاق وبر مقدار
دخی طبخ اولنوب قانونی اوزره ابزن اولنه ابزن احتباس الطمث بودخی حکیم مذکورکدر بسبب
ادرار طمثده مجربات جلیله دندر هفتده اوچ یاخود دردت دفعه مراء محتبسة الطمث بو ابزنه
کلیجه نصف ساعت اجلاس بعده اخراج ایدوب جفاف حاصل اید نجه فراشده یاتوره لر صنعتی بودر
اصل برنجاسف احمر بالجمله دردت وقیه اصل الجلنقاء بستانی وفوة الصبغ واصل هلیون واصل
کرفس ایکیشر وقیه بزر وفطراسالیون وحب الابهل وحب الغار المقشر وترنجانی بربچق وقیه
قنطریون الصغیر وسابینا وفلسقون بر وقیه ورقد ازماننج وورق دابد وباذرنجبویه
البیشر درهم افسنتین وکادریوس وفراسیون وحشیشة الزجاج وفودنج فلسقون نهری
ریحان البری واکلیل الجبل یارمیشر وقیه اخذ اولنوب قدر الکفایه ماء القراح ایله طبخ اولندقدن
صکره ابزن اولنه ابزن باردی بودخی حکیم مذکورکدر مواد بلغمیه رطبه یی مفاصلدن
جذب ایدوب اخلاطی اعالی اعضادن اسفله تنزیل ایدر صنعتی بودر بارودت صافی
نصف رطل ملح بحری دردت وقیه زهر البابونج وزهر الخبازی الشجری وورد احمر بر وقیه

قسطران

قسطران وسعتر وسالویا وسذاب یارمیشر وقیه اخذ اولنوب قدر الکفایه ماء ایله طبخ اولندقدن
صکره صباح واخشام یدین ورجلین مریضی مطبوخ مزبوره بر مقدار القا بعده اخراج ایدوب
برکتان بزی ایله محکم سیله لر ابزن جرب جرب وحکه امثالی عللرده استعمال اولنور
صنعتی بودر اصل ایرسا افرنجی وخاشراء ابیض ودقیق الترمس ودقیق الباقلا هر برندن
بربچق رطل وورق لسان الثور وورق الکرم المدقوق یکرمیشر قبضه اخذ اولنوب قدر الکفایه
ماء القراحیله طبخ اولنوب ابزن اولنه ابزن عواقر منسخ نام طبیبک مختاریدر بر عورت که
عقر علتنه مبتلا اوله حیضندن پاک اولدقدن صکره سره سنه کلیجه بو ابزنه اون ایکی کون
متوالیة اجلاس اولنه بو اثناده جماع اولنموب بعده جماع اولنسه باذن خدای تعالی حامله اولمه
صنعتی بودر فوة الصبغ واصل فطراسالیون وبسفایج وفوه هر برندن اوچ وقیه بزر صرمل
وحب الزوان اونر النیشر درهم حب بهل احضر بربچق وقیه مطر نقارینا ودبابد وبادرنجبویه
وحبق الراعی وشاهترج هر برندن بر وقیه مرزنجوش وحراما وغافث واکلیل الملک وبوصیر
هر برندن النیشر درهم فودنج وبابونج وسعتر هر برندن نصف وقیه اخذ اولنوب قدر
الکفایه ماء القراح ایله ثلثی زائل اولنجه طبخ وابزن اولنه لکن ایام اجلاسده هر اوچ کونده بر
مطبوخی تجدید ایده لر ابزن قابض بودخی حکیم مسفورکدر افراط سیلان دم رحمی قطع اتمکده ادویه مجربه دندر
علی الریق بربچق کون عللردن سره سنه جقنجه بو ابزنه اجلاس ایده لر صنعتی بودر شب خام ایکی
رطل اصل لسان الحمل وطورمنتلاء وورج وبسطورطه وقشر اصل اقاقیا وقشر الرمان وعفص ترکی
درردر وقیه ورد احمر وجلنار مصری ایکیشر وقیه ابنان الاعجو طرخنون وسالویا وذوالف
ورقات بر روقیه اخذ اولنوب قدر الکفایه ماء الحدادین ایله طبخ اولنوب ابزن اولنه
ابزن الحصاة اصحاب حصاته احتقانات مناسبه ایله تنقیه ایتدکدن صکره بالدفعات
بو ابزنه اجلاس ایده لر صنعتی بودر فطراسالیون وحشیشة الزجاج وبوصیر وخطمی او جه
قبضه اصل النجل المقطع ایکیوز درهم نقاح الشبث ایکی قبضه اخذ اولنوب ماء القراح ایله
طبخ وابزن اولنه ابزن یرقانی بودخی منسخ نام طبیبکدر یرقانی انسانی جلا ویرقانی ازاله ایدر تحمل مقدار بو ابزنه صکنه
اولنوب بعده دوشکده برساعت مقداری تعرق ایله برچق کون علی الریق ملازمت اولنه صنعتی بودر
طرطیر ابیض بر رطل ایرساء وسورنجان ابیض ومهر سلیمان درردر وقیه باقلاء عنزمدقوق
وترمس مصری وشعیر غیر مقشر ایکیشر وقیه وورق دبق البلوط بربچق وقیه افسنتین
وخبازی وحشیشة الزجاج ومامیثا وصابونارباء بر روقیه زهر قنطریون
وزهر البابونج وزهر النیلوفر یارمیشر وقیه قدر الکفایه ماء ایله طبخ وابزن اولنه
الفصل الثالث فی الطلاآت طلاء للبهق الابیض بهق ابیض وکلف
ونمش امثالی اثاری ازاله ایدر صنعتی بودر زرنیخ احمر اون درهم کندوسه وشیطرج بشر
درهم اخذ اولنوب بعد الدق حریره یا دام ایله حل اولنه بعده وقت حاجتده دهن لوز ایله
ویاخود زیت ایله ممزوجا طلا اولنه طلاء للجرب والقوباء جرب وقوباء وسائر علل
جلدیه ده مجربدر صنعتی بودر اقلیمیاء فضی وزرنیخ اصفر واسود واشنان القصادین
وزراوند وکبریت اصفر واحمر ومرداسنج وعفص وزاج وکندوسه هر برندن بردرهم
اخذ اولنوب بعد الدق خل الحاذق ودهن الزیت ایله ممزوجا طلا اولنه طلاء لسرسام الحار
سرسامک ابتداء لرنده طلاء منافع عظیمه سی وار در صنعتی بودر ماء الورد ودهن الورد هر برندن

اون درهم خل الخربق درهم اخذ ومزج اولنوب طلاء اولنه **طلاء لمرض الاظفار** علل
اظفارده بوکا معادل دواء اولمز صنعتی بودر دردنج ابیض وشب یمانی وکبریت اصفر هر برندن
اوچ درهم زفت رومی التی درهم خل الحاذق ایله ذختی نقع ایدوب سائر ادویه مسحوق
ایله ممزوجاً طلا اولنه **طلاء لعلل الصدر الحار** دوند لینوسکه امراض صدریه حاره ده
غایة الغایه ممدوحدر صدره طلا اولنور صنعتی بودر دهن اللوز الحلو ودهن البنفسج هر برندن
التی درهم سمن البقر المغسول بماء الشعیر سکز درهم اخذ اولنوب صنعت اوزره طلا اولنه
طلاء لعلل الصدر البارد بو دخی حکیم مذکور کبی امراض صدریه بارده ده مستعمل اولان
دوالردندر صدره وظهره طلا اولنه صنعتی بودر دهن اللوز المر ودهن السوسن یاخود دهن
ایرسا یاخود دهن خیری هر برندن التی درهم سمن طری المغسول بر وقیه شحم الدجاج
وشحم البط ولعاب بزر الکتان ولعاب الحلبه المستخرج بماء الشعیر هر برندن نصف وقیه
زعفران برجزو فی اخذ اولنوب صنعت اوزره مزج اولنوب استعمال اولنه **طلاء لعلل الصرع**
جعدی امثالنده عارض اولان صرع وام الصبیانی دفع ایچون سر یر وصدره مکرراً طلا اولنه
صنعتی بودر دهن الکهربا ثلث درهم دهن السنبل بش قطره بلسان حکی قدر الکفایه اخذ
ومزج اولنوب حفظ اولنه **طلاء لعلل الفالج** عضو مفلوجه قلیل الحس آتش قرشوسنده
طلا اولنوب محکم دلک ایدرلر صنعتی بودر ماء انکروسی اوچ وقیه دهن دارچین ودهن قرنفل
ودهن جوزبوا هر برندن نصف درهم دهن الکهربا ودهن سلیخه ودهن اکلیل الجبل هر برندن
ثلث درهم اخذ وبر شیشه یه وضع اولنوب حمام حکاده اتحاد تام حاصل اولنجه ترک اولنوب
استعمال اولنه **طلاء یزیل الکلف** کلف وغش امثالنده استعمال اولنور صنعتی بودر قشر
البیض واشنان مرتی بماء البطیخ ودقیق الشعیر وقشر اصل القصب وقشر عدس ودقیق
باقلی وفوفل وزبد البحر ومامیران وحمص ولوز المر هر برندن علی السویه اخذ اولنوب بعد الدق
لبن ایله عجین اولنه بعده حین اقتضاده لبن الاتان ایله حل اولنوب طلا اولنه ایکی ساعت
مرور ایدنجه صکره مطبوخ النخاله ایله غسل ایده لر مجربدر **آخر** منافعی ماسبق کبیدر صنعتی بودر
فلفل وبورق بالسویه اخذ اولنوب بعد الدق ماء القراح ایله عجین اولنه لبن اتان ایله حل اولنوب وجهه طلا اولنه

الفصل الرابع فی ادهان المعصورة والمنقوعة والمطبوخة

دهن ازهار سبعه مخدرات لطیفه دندر انواع اوجاعی کرک حار وکرک بارد اولسون تسکین
ایدر صداعه وقرانیطس علتنه نافعدر جبهه وصدغینه طلاء سهر یچون وصدره طلاء وجع
الصدری دفع ایدر کذلک وجع المعده ووجع قولنج ووجع الرحم وذات الجنب وسائر اعضاء
عصبانیه یه عارض اولان اوجاعک جمله سنی تسکین ایدر علی الخصوص عوارض مزبوره سبل
ودق اصحابنده زیاده مناسبدر کلا بوکبیدن سوء مزاج حار لرین تعدیل ایدر رحمک صلابتنی
تلیین واورام حاره نک جمله سنی تحلیل یاخود انضاج ایدر حرقة النار امثالنده بیاض البیض ایله یاخود
لعاب بزر السفرجل ایله ممتزج طلا اولنه احتقانلره الحاق اولنمغله وجع بطنی تسکین وفضلاتی
ماثیه یی اخراج معین اولور صنعتی بودر دانل ربیعده قدر الکفایه زهر البنفسج دن
مثلی زیت صافی ایله نقع وبر مدت افتابه تعلیق اولنه بعدنا صکره عصر وتصفیه اولنوب
زیت مصفا یه ایکی دفعه دخی طریق مشروح اوزره زهر بنفسج نقع اولنوب تصفیه اولنه
بعده دهن مزبور وقتنده منوال محرر اوزره ایکی دفعه یاخود اوچ دفعه زهر لاقلی نقع

اولنوب

اولنوب افتابه تعلیق بعده تصفیه اولنه بعده ورد احمر بعده زهر یاسمن بعده زهر سوسن ابیض
بعده زهر البوصیر بعده زهر حبازی شجری هر بریه وقتنده ایکیشر اوچر دفعه دهن مزبوره
منوال محرر اوزره نقع اولنوب حفظ اولنه معلوم اوله که ادهان مزبورک نقعنده هر برنده
تکرار اولنسه اولقدر انسب واولی اولور **دهن اصطماخیقون** قراطون نام طبیبه
نسبت اولنور که سهل الماخذ اولمغله عند الاطبا شایع الاستعمالدر معده نک ضعیفنی
وسائر عارضه لرینی علی الخصوص برودتدن حادث اولنلری اولمغله منافع عظیمه سی مشاهده
اولنمشدر صنعتی بودر فقاح الافسنتین بر قبضه قرنفل وصندل اصفر ایکیشر درهم
ورد احمر وبسباسه یارمیشر درهم مصطکی ایکی بچق درهم اخذ اولنوب بعد الدق
یوز درهم دهن افسنتین والتی درهم خمر طیب ایله بر مقدار حمام ماریه ده طبخ ایدوب بعده
بر قاچ کون حرارت افتابه تعلیق وبعد التصفیه حفظ اولنه **دهن انیسون المعتصر**
منافعی دهن انیسون المقطر کبیدر لکن طبایعی قلیل اولمغله جوبات امثالی تجفیفی وحدت
من یره حفظی لازم اولان ادویه یه الحاق اولنمغله کذلک حدتی قلیل اولوب صبیان امثالنه
وبرلکده دهن مقطردن اولی وانسبدر صنعتی بودر قدر الکفایه انیسون مجفف غیر العتیق
بعد الدق برسیرک الکدن کیچوردکدن صکره صیق ومتین برکتان بزی بورغبالک اوزرینه
بسط اولنوب انک اوزرینه مزبور انیسون مسحوقی بسط اولنه وانک اوزرینه توتیادن
یاخود قلعیدن بر قپاق قپالوب غربال مزبوری بر طنجره اوزرینه وضع ایده لر ومزبور
طنجره نک نصفی ماء القراح ایله مملو اوله بعده طنجره یی آتش اوزرینه قیوب طنجره ده اولان
ماء القراح غلیانه کلدکدن صکره بر ربع ساعت مقداری یاخود ماء مزبورک بخاری انیسونی
جیداً تسخین وتلیین ایدنجه قدر ترک ایده لر بعده مزبور کتان بزی ایله انیسونی اخذ
وجمع ایدوب سریعا معصره دن عصر ایده لر احضر اللون وحلاوتلو طعمده انیسونه مشابه
تقاطر ایدر حفظ اولنه لکن حدیدن یاخود نحاسدن معمول تسخین اولنمش ایکی صحیفه
اراسنده معصره یه وضع اولنمق لازمدر که معصره نک برودتی دهنی انیسون تبرید ایلمیه
بو طریقیله بر رطل انیسوندن اون ایکی درهم کاه اولورکه اون التی درهم دهن خروج ایدر جمیع
دهنیاتلی بزورک منوال محرر اوزره ادهانی استخراج ممکندر قرنفل وکمون وجوز الغار کبی
دهن ایرسا ابن ماسویه نک ندمسخن وملین ومرقق ومحلل قوی وجالی ومنضج ومقوی
وسریع النفوذدر اوجاع بارده یی تسکین ایدر تشنجه ادویه مؤثره دندر وجع اذنی وطنینی
دفع ایدر صدره طلا اولنمغله صدر ورئه ده اولان موادی انضاج ایدر ضیق النفس اصحابنه
سین اولور سعالی تسکین کبد وطحال ومفاصلک صلابتنی واوجاعنی ومغص وایلاوسی
سددلتی ازاله ایدر منخرینه طلا نوازل وزکامه مناسبدر شوکران وفطر امثالی حشائش سمیه
اکل ایدنلرک باد زهر وتریاقیدر صنعتی بودر ایرسا یوز درهم زهر ایرسا ایکیوز درهم اخذ
اولنوب بعد الدق بر مقدار قونلوب قدر الکفایه مطبوخ ایرسا ایله رماد حار اوزرینه برکون
برکیجه نقع اولنوب بعده ایکیوز درهم زیت عتیق الحاق ایدوب حمام ماریه ده رطوبتی زائل
اولنجه طبخ اولنه بعدن صکره معصره دن عصر ایله دهنی اخذ اولنوب تکرار یوز درهم وایکیوز
درهم زهر ایرسا ایله منوال محرر اوزره ایکی دفعه دخی عمل ایدلکدن صکره تصفیه وحفظ
ایده لر بعضیلر ایرساء طری وزهر ایرسا هر برندن درت درهم اخذ اولنوب بعد الدق

برقرعه یه قویوب اوزرینه ایکیوز درهم زیت صافی القاو بکرمی درت ساعت مواضع حاره ده
ترك ایتدکدن صکره حمام ماریه ده رطوبتی زائل اولنجه طبخ ایدوب تصفیه ایدرلر بعده دهن
مصفایی کالاول آس سا ورهر آس سا ایله نقع وطبخ وتصفیه ایتمکی تکرار ایدرلر تا که دهن مزبور
جید آس سا رایحه سنی کسب ایده بعده تصفیه اولنوب حفظ ایدرلر خشخاش سمیة اکل ایدنلره
مقدار استعمالی اوندن التی درهمدن یکرمی درهمه وارنجه علل المعاده احتقانلره دخی برمقدار
الحاق اولنور **دهن ثعلب** بودخی ابن ماسویه نکدر اعضاء عصبانیه وغشائیه یه منصب
اولان مواد بارده یی انضاج وتحلیل ایدر لهذا علل مفاصل بارده ووجع مفاصل نوازلیه وعرق النسا
ونقرس بارده امثالنه عظیم النفعدر منفردا یاخود مراهم مناسبه ایله ممتزجا عضو ماوفه طلا
اولنه صنعتی بودرکوزا یا منك ابتدا الرنده اوزمان کثرتی خوسمنده حدیث السن وسمین بر ثعلب
صید اولنوب بعد الذبح جلدنی سلخ واحشاسنی تطهیر ایتدکدن صکره اوچ یوز درهم ماء القراح
ودرتیوز درهم زیت عتیق وقرق سکز درهم ملح طعام ایله بر طنجره یه قویوب برمقدار طبخدن صکره
یوز درهم شبث مع نقاحه ویوز درهم حاشا الحاق ایدوب لحمی عظامندن متفرق اولوب
ماء القراح زائل اولنجه طبخ اولنه بعده محکم عصر ایدوب دهن مصفایی حفظ ایده لر بعضیلر ثعلبی
بعد الذبح والسلخ احشاسنی تطهیر ایدوب طبخ ایده جك قدر ماء القراح واطوقه مأکولیه لقا
اولنه جق مقدار ملح طعام ایله طبخ ایدوب بعد العصر عصاره سنی بر قرعه یه قویوب نخچ وشبث
وحاشایی الحاق وبکرمی درت ساعت حمام ماریه ده ترك ایتدکدن صکره تصفیه ودهن مصفایی
حفظ ایدرلر **دهن جوزبواء المنصر** معده واعضاء رأسیه نك سوء مزاج بارد ورطبنی
اصلاح وتعدیلده غایة الغایه نافع ومفیددر اخلاطی اعتدال ایله تسخین وتحلیل ایدوب اعضایه
قوت ویردکی وغثیانی قطع ایدر معده وامعانك مزاج اصلیسنی اعاده ایدر معده ده اخلاطك
تعفنندن نشأت ایدن بحرحی ازاله ایدر واشتهایی تحریك وهضمی معین اولوب شهوة باهی
زیاده ایدر صدغینه ودرز اکلیلی ولامی اوزرینه طلا اولنسه برودت دماغیه ازاله ونوازلی منع
ایدر سره یه طلا قولنجه عظیم النفعدر لطافتندن ودماغ واعضاء رأسیه یه تقویت وبخار
رحمی منع ایتدیکندن ناشی بلسان مسکوتین نسخه لرینه اساس وجزو اعظم اتخاذ اولنمشدر
صنعتی بودر قدر الکفایه جوز بوا اخذ اولنوب بعد الدق حتینو ومستحکم کتان بزینه بر
کیسه یه وضع اولنه بعده طویل القامه بر ظرفه نصفنه کلنجه ماء القراح قویوب آتش اوزرینه
وضع ایده لر وقتا که ماء مزبور غلیان ایله کیسه یی ماءك اوزرینه بر حیثیت ایله تعلیق ایده لر
تا که بخار مایه متلاصق اولیوب بش التی برمق یوقارو قاله وبرمدت ترك ایده لر تا که جوز مزبور
بخار مادن سخونت وملایمت حاصل ایده بعده اخراج وحار ایکن معصره یه وضع ایدوب عصر
ایده لر اصفر اللون بر دهن سیلان ایدر بعد التبرید شمع مثالی منجمد اولور مقدار استعمالی التی
حبه دن ثلث درهمه وارنجه مرقا الحم ایله استعمال اولنه وحرارت خفیفه ده دوب اولنوب
معده یه طلا اولنور کذلك شهوة باهی تحریك ایچون قضیب وخصیه لره طلا اولنور **دهن
خراطین** مخدر درفا ترا کاد اولنمغله اعصابه قوت ویروب استرخاسنی ازاله اعتدله اددیه
مجربه دندر واعصاب وعضلاته واقع اولان جراحات وضربه وسقطه دن حادث اولان
افاتنه زیاده مؤثردر علل مفاصله دخی عظیم النفعدر صنعتی بودر قدر الکفایه خراطین التی
المغسول اخذ اولنوب مثلی خمر عتیق ودرت مثلی زیت صافی ایله حمام ماریه ده خمر زائل اولنجه

طبخ

طبخ ایدوب دهن الخراطین الوردی وبابونجی تسمیه ایدرلر جند بید سترك دخی دهنی منوال
محرر اوزره عمل اولنور لکن طبخندن مقدم حمام ماریه ده یکرمی درت ساعت تعفین لازمدر کاه
اولورکه دهن الخراطین ترکیب اولنوب استعمال اولنور مثلا دهن الخراطین یکرمی درت درهم
دهن هیوفاریقون درت درهم دهن اکلیل الجبل المعطر ثلث درهم اخذ اولنوب مزج وحفظ اولنور
دهن حنظل سره وبطن اسفلنه طلا اولنور ایله اعتقال بطنی دفع ایدر ودیدانی قتل واخراج ایدر
صنعتی بودر دهن افسنتین ودهن السذاب سکز درهم مرارة الجاموس ومرارة الغنم هر برندن
درت درهم شحم حنظل وحربق اسود اون التیشر درهم اخذ اولنوب حنظل ایله حربق بعد الدق
دهنین ومرارتین ایله حمام ماریه ده رطوبتی زائل اولنجه طبخ ایدوب بعده عصر وتصفیه وحفظ
ایده لر **دهن دفلی** جرب وحکه یه طلاء عظیم النفعدر صنعتی بودر دفلی که بوز کیره آغو ایجی
دیرلر انك ورقلرینك عصاره سندن یوز درهم کبریت قسطونی سکز درهم دهن الورد
یوز درهم اخذ اولنوب نار معتدلده کبریت حل اولنوب رطوبتی زائل اولنجه طبخ اولنه بعدن
صکره تصفیه وحفظ اولنه اکر ورق الدفلی طری اولیوب عصاره سنی عصر ایله اخذ اولنمق
ممکن اولمازسه قدر الکفایه ورق الدفلی ماء القراح ایله ایکی اوچ کون نقع اولنه قدن صکره بر
مقدار طبخ بعده عصر اولنوب مطبوخ مصفی عصاره بدلنه الحاق اولنه **دهن سفرجل**
ابن ماسویه نك مختاریدر مبرد ومقبضدر معده وکبدك ضعفنی ازاله ایدر اعصابه استحکام
ویروب استرخاسنی ازاله ایدر قوت ماسکه یه قوت ویروب قی وغثیانی منع ایدر واستطلاق
بطنك انواعنی ودیسنطاریایی دفع ایدر وسط ظهره وصدره طلاء افراط عرقی قطع ایدر
صنعتی بودر لحم السفرجل المدقوق وعصارة السفرجل هر برندن قرق سکز درهم زیت الانفاق
اوچیوز درهم اخذ وبر قرعه یه وضع اولنوب اون بش کون حرارت افتابه تعلیق اولنه بعدن
صکره حمام ماریه ده درت ساعت طبخ اولنه بعده عصر وتصفیه اولنوب دهن مصفایی تکرار
ایکی دفعه دخی کالاول لحم السفرجل وعصارة السفرجل الحاقیله حرارت افتابه تعلیق وحمام ماریه ده
طبخ وتصفیه دن صکره حفظ ایده لر جمیع اثمارك ادهانی مطبوخ سی منوال محرر اوزره عمل اولنور
حب الآس وتفاحة البلسم کبی **دهن سنبل** دهن النارین دخی دیرلر ابن ماسویه نك مختاریدر
مسخن ومرقق ومنضج وفی الجمله عظیم النفعدر مقدار پنبه ایله اذنه تقطیر اولنسه دماغدن
فضلاتی تنقیه ایدر اذنه وضع اولنمغله وجع اذنی تسکین ایدر فالج ورعشه یه علاج عظیمدر
رحمه حمول اولنمغله رحمك احتقاننی وانسداددینی واورامنی ازاله ایدر ومثانه یه زرق اولنسه
وجع مثانه وکلیتینی قطع ایدر حصاة اصحابنه اعانت عظیمه سی واردر صنعتی بودر یکرمی درت
درهم سنبل هندی اخذ اولنوب بعد الدق اوتوز ایکی درهم خمر صرف ایله بر شیشه یه قونلوب
مسدود الراس حمام فاتره ده تکرار مسدود الراس اوچ ساعت نقع اولنه بعده یوز الی درهم
زیت صافی الحاق ایدوب حمام فاتره ده تکرار مسدود الراس اوچ درت ساعت ترك ایتدکدن
صکره رطوبتی زائل اولنجه طبخ ایدوب عصر وتصفیه وحفظ اولنه بعضیلر زیت بدلنه دهن
السمسم وخمر بدلنه ماء القراح علی السویه اختیار ایتمشلردر کاه اولورکه منافع مذکوره یی افاده ده
دخی قوی اولمق ایچون سائر ادویه الحاق ایله عمل اولنوب مثلا سنبل هندی یکرمی درت درهم
مرزنجوش اون التی درهم عود ماوردی وراسن وبسباسه وقضیب الذریره وورق الغار
وسعد واذخر مکی وقاقله هر برندن اون ایکی درهم اخذ اولنوب وبعد الدق بر شیشه یه

قونلوب یوزدرهم ماء القراح ایله ویوزدرهم شراب احمر ایله ودرت یوزدرهم زیت صافی
یاخود دهن سمسم ایله یکرمی درت ساعت حمام ماریده مکث اولنه قدن صکره رطوبتی زائل
اولنجه طبخ اولنوب عصیر وتصفیه وحفظ اولنه **دهن عقرب الساذج** ابن ماسویه نك
مختاریدر لسع العقاربك بالخاصه بادزهر وتریاقیدر وجع کلی ومثانه یی تسکین وانلرده
اولان حصاتی تفتیت ایدر خاصیتین وعانه وعجانه یه طلا اولنه کاه اولورکه زراقه ایله مثانه یه
ادخال اولنور صنعتی بودر ایکیوزدرهم دهن لوز مر برشیشه قرعه یه وضع اولنوب حمام ماریه
وضع اولنه وقتاکه دهن مزبور غلیانه کلیجك قدر سخن اوله یکرمی عدد عقرب حی والتمش
درت درهم شراب عتیق الحاق اولنوب درحال قرعه یی انبیق ایله سد ایدرلر بعده رطوبتی
زائل اولنجه طبخ ایدوب بعده التمر برجید اعصر وتصفیه دن صکره حفظ اولنه بعضیلر عقارب
اوتوز عدد وبعضیلر دخی زیاده اولحق اودزره تحریر ایمشلر ابن ماسویه نسخه سنده یکرمی عدد
اختلاف مزبورك سببی اولدرکه ابن ماسویه عربستانده اولمغله حسبیله اولدیارلرده اولان
عقارب عظیمه وقویه اولمغله یکرمی عددی ایکیوزدرهم دهنه کفایت ایدر اما سائر دیارلرده
اولان عقارب صغیره وضعیفه اولمغله بحسب المقدار والقوة اوتوز عدده یاخود دخی زیاده یه
محتاج اولنور معلوم اولکه بعضیلر عقارب ایله دهن مزبوری برشیشه یه قویوب برآی افتابه
تعلیق ایدرلر بعده حمام ماریده طبخ ایمکسزین عصر وتصفیه وحفظ ایدرلر لکن بو عمل بودیارلره
مناسب دکلدر زیرا بودیارلرده حرارت افتابه اوقدر سخونت یوقدر که عقاربك صلب وخشن
وخوفلس اولان جلدینی داخلنه دهن مزبوری نفوذ ایتد دروب عقاربك دهن ذاتیسی ایله
ممتزج ومختلط ایلیه **دهن عقرب المرکب** بودخی ابن ماسویه نك مختاریدر منافعی
ماسبق کبیدر صنعتی بودر درزاوند مدحرج وجنطیانا وسعد کوفی وقشر اصل الکبر هر برندن
سکز درهم اخذ اولنوب بعد الدق یوز الی درهم دهن اللوز المر ایله برشیشه یه قویوب برقج کون
حرارت افتابه تعلیق اولندقدن صکره حمام ماریده بعدت طبخ اولنه بعده یکرمی عدد عقرب
الحاق اولنوب یکرمی درت کون حرارت افتابه تعلیق بعده تصفیه وحفظ اولنه بو نسخه یه دخی
التمش درت درهم مقداری شراب عتیق الحاق اولنوب حمام ماریده رطوبتی زائل اولنجه طبخ اولنمق
بودیارلرده تعلیق افتابدن اولیدر **دهن عقرب الکبیر** ماطولی نام طبیبك اختراعیدر
درجه ثانیه نك اخرینده حاریابسدر مسخن ومرقق وسریع النفوذدر نافض حمیاتی قطع
ایدر نوبتندن برساعت مقدم وسط ظهره فقارات طلا اولنوب اوزرینه تسخین اولنمش بر
مقدار استوبی وضع اولنسه وعلیلی محکم اورتلرسه اول محرور اوزره برقج دفعه طلا اولنمغله حماسی
دبعینه جوق کسه لرخلاص اولمشلردر کذلك علل بارده نك انواعنده کرك ساذجه وکرك
مادیه اولسون اثر عظیمی واردر لهذا طنین وصمم ورعشه وتشنج وفالج وضیق النفس وسعال
امثالی عللره نافعدر صداع بارد ووجع الاذن ووجع الصدر ووجع الظهر ووجع الجنب ووجع
الطحال ووجع البطن ووجع قولنج ووجع الکلی ووجع المثانه ووجع الرحم ووجع الماسور
ووجع الاعصاب ووجع المفاصل وعرق النساء ونقرس امثالی اوجاعك جملسنی قطع ایدر
اوجاع مزبوره مرض افرنجدن دخی اولورسه قطع ایدر دیمشلر وذات الجنبه عظیم المنفعدر
درت کون مرور ایتدکدن صکره موضع وجعه طلا اولنه کذلك محل قلبه طلاء اختلاج قلبه
ادویه مجربه دندر برودت شدیده دن متضرر اولمش اصابع ورجل وید واعصابه امثالی

اعضابه طلاء حالا اصلیلر یعنی اعاده ایلدیصر برو سقطه امثالنر ایکنجی یاخود اوجنجی کون طلا
اولنور وجود انسانده اولان دیدانی وحیاتی حیا ومیتا اخراج ایدر فم معده ومحل قلب ونبض
طرلرینه طلا اولنسه یاخود بعض الوقت تارنج قطره سی مرقه اللحم ایله شرب اولنه جراحاتی تشجددن
حفظ ایدر جرحه نك اطرافنه ومحل نخاعه طلا اولنه وتشنج اولمش جراحاتی اصلاح ایدر دهر اوج
ساعتده بردفعه جرحه نك داخلنه وقلبه طلا ایدرلر جراحاتی سادجری ادمالدن دخی بعضیلر
مدح ایدرلر جراحاته ومرض افرنجه باقی قلان اثاری وتغیراتی ازاله ودفع ایدر طحالك
ورم وصلابتی طلاء ازاله ایدر حصاة کلی ومثانه یی تفتیت واخراج ایدر موضع کلی وعانه یه
وبین السبیلین طلا اولنسه حمیات ربعیه وحصبه وجدری امثالنه کثیر الاستعمالدر هر اوج
ساعتده بردفعه نبض طرلرینه ومنخرینه ومحل قلبه طلا اولنه کذلك بوطریقله استعمال اولنوب
طاعوندن چوق کسه لر خلاص اولدیغی اصحاب تجربه دن منقولدر کذلك عض الکلب الکلب
وافاعی وعقارب وسمك دعاده امثالی انواع حیوانات وحشرات سمیه نك لسع ولدغندن
حاصل اولان افات سمیه یی دفع ایدر هر اوج ساعتده بردفعه نبض طرلرینه ومنخرینه
ومحل قلبه ولسع ولدغ موضعنه طلا اولنه بیش امثالی حشایش سمیه اکل ایدنلره دخی بوطریقله
استعمال اولنور کذلك الات حرب سمیه ایله مجروح اولنلره ماسبق کبی استعمال اولنور زوج
وزوجه نك برینسنده مرض افرنج اولوب اخره اولمدیغی صورتده قبل الجماع التنه ومحل قلبنه
طلا ایلسه سرایتدن حفظ ایدر ادویه مجربه دندر دیمشلر بعضیلردن ورم مصنع بودهن ایله
تحلیل وزائل اولدیغی دخی منقولدر صنعتی بودر اوج یوزدرهم زیت عتیق اخذ اولنوب برشیشه نك
اغزینی محکم سد ایدوب اون کون حرارت افتابه تعلیق اولنه بعده یکرمی درت ساعت
حمام ماریده تسخین اولندقدن صکره محکم عصر وتصفیه اولنه بعده ذهرهیوفاریقون
وکمادریوس وفودنج وشوکة المبارکه هر برندن برر قبضه اخذ اولنوب برمقدار دق ودهن صفایه
القا ایدوب حمام ماریده اوج کون تسخین اولندقدن صکره محکم عصر وتصفیه اولنه بعده
اکمامندن تنقیه اولنمش زهرهیوفاریقون اوج قبضه بعد الدق دهن مزبور ایله حمام ماریده
اوج کون تسخین وعصر وتصفیه اولندقدن صکره دهن مزبور احمر کالدم اولنجه تکرار
بتکرار زهر مزبوردن اوج قبضه القا وحمام ماریده اوج کون تسخین اولنوب عصر وتصفیه
اولنه بعده اوج قبضه بزر هیوفاریقون الاخضر بعد قوقادهن مزبوره القا اولنوب اون کون
حرارت افتابه تعلیق واوج کون حمام ماریده تسخین اولندقدن صکره عصر وتصفیه اولنوب
تکرار برقج دفعه دخی بزر هیوفاریقون وجه مشروح اوزره دهن مزبوره القا واوج کون
حمام ماریده تسخین اولنه تاکه دهن مزبور سیاه قان رنکنده اسود قانی اوله بعده اسقوردیون
طرخون وفودنج وقنطوریون وشوکة المبارکه وقدمی الحمام ومشکطرامشیع اقریطی یاربیشر قبضه
اخذ اولنوب بعد الدق دهن مزبور ایله ایکی کون حمام ماریده تسخین اولندقدن صکره
تصفیه اولنه بعده زرنباد ومشکطرامشیع ابیض وجنطیانا وطورمنتیلا وزراوند مدحرج
هر برندن اوجر درهم اسقوردیون برقبضه اخذ اولنوب مدقوقا وشراب ایله مبلولا دهن
مزبوره القا وحمام ماریده اوج کون تسخین اولندقدن صکره تصفیه اولنه بعده اصطرك
ناطر وعسلبند جاوی هر برندن التی درهم حب الابهل درت درهم حب السودا وسلیخه
هر برندن طقوز درهم ادخر مکی وسعد کوفی هر برندن نصف درهم صندل ابیض درت

درهم اخذ اولنوب بعد الدق دهن مزبور القا واوچ کون حمام ماریده تعفین اولنه قدر
صکره تصفیه اولنه شمس اسد برجنده ایکن اخذ اولنمش واوچیوز عدد عقرب حجی الکبار برقرعه
قیوب ترعیدی رماد حار اوزرینه وضع ایدرلر وقتاکه عقارب مزبوره یه حرارتدن محرق کلوب
جسدلرندن رطوبت وکندولرده اضطراب مشاهده اولنه دهن مزبور مسخنا اوزرلرینه
افراغ اولنوب اوچ کون حمام ماریده تعفین بعده عصر وتصفیه اولنه بعده راوند چینی
ومرصافی وصبر اسقطوری اوچر درهم وسنبل هندی ایکی درهم زعفران بر درهم تریاق فاروق
ومثرودیطوس هر برندن درت درهم اخذ اولنوب سحق صالح اولنارق سحق ایدوب دهن
مزبوره القا وحمام ماریده اوچ کون تعفین اولندقدن صکره بلا تصفیه حفظ اولنه

دهن فرفیون الساذج بودخی ابن ماسویه نک اختراع ایدیکی مادیمات جاذبه ایله سعوطا صداع
وشقیقه ولیثرغس اصحابنه نافعدر وسعفه وانتشار الشعر ظاهر جلده اولوب غبار اولدقچه
صورتنه طلاء دفع ایدر ووجع ورك العتیق واوجاع مفاصل الغایر امثالنه ادویه مجرده خردنلر
بردشیدن منتصر اولمش اعضایه وطنین وذوی وصمم امثالنه دخی نافعدر صنعتی بودر
فرفیون درت درهم دهن خیری وحم طبیب هر برندن قرق درهم اخذ اولنوب حمام ماریده
حمر زائل اولنجه طبخ اولنوب تصفیه وحفظ اولنه

دهن فرفیون المرکب بودخی ابن ماسویه نکدر
منافعی ما سبق کبیدر صنعتی بودر میویزج وکندس هر برندن درت درهم عود القهر الیتی
درهم عصاره قودنج جبلی اون ایکی درهم قسط بحری اون درهم جندبیدستر بش درهم اخذ
اولنوب بعد الدق اوچیوز اللی درهم شراب طیب ایله اون کون نقع اولندقدن صکره شراب ایله نقعی
زائل اولنجه طبخ اولنه بعده عقاقیر مزبوره یی محکم اوغدرلر تاکه قوتلری کرکی کبی شرابه خروج
ایده بعده تصفیه ایدوب یوز اللی درهم دهن الخیری ویاخود دهن السمسم الحاق وحمام ماریده
شراب بالکلیه زائل اولنجه طبخ اولندقدن صکره درت درهم فرفیون ابیض طری الحاق اولنه
بعده مزبور فرفیون حل اولنجه طبخ اولنوب بلا تصفیه حفظ اولنه اولالان جندبیدستر
دخی سحق والخ فرفیون ایله معا الحاق اولنوب بعد الطبخ بلا تصفیه حفظ اولنمشدر

دهن فلفل بودخی ابن ماسویه نک مختاریدر مسخن ومرقق وجالی اولمغله اعصابك برودتندن
الالان افاتك جمله سنه مناسبدر سده لری تفتیح وحصاتی تفتیت ایدر استرخا وتشنج ورعشه
وصرع وعلل رحم وکلی امثالی علل بارده نك جمله سنه اثر عظیمی واردر واوجاع مفاصل ووجع
الظهر امثالنه دخی استعمال اولنور صنعتی بودر دار فلفل وفلفل ابیض وفلفل اسود هر برندن
اوچ درهم کابلی واملج وشعیر هندی هر برندن بش درهم اصل کرفس واصل رازیانج اوچر
بچق درهم سکبینج وجاوشیر واشق هر برندن ایکی بچق درهم تربد مجوف ایکی درهم زنجبیل
اوچ درهم زوفا وسذاب رطب هر برندن بر قبضه دهن لوز حلو ایکیوز درهم اخذ اولنوب
قانون اوزره برنج کون حرارت افتابه تعلیقدن صکره طبخ وتصفیه وحفظ اولنه بعضیلر دهن
لوز حلو بدلنه دهن ایرسا وبعضیلر دهن خیری وبعضیلر دهن بنفسج اصفر وبعضیلر دهن
لوز مر وبعضیلر بو دهنلرك هر برندن علی السویه اخذ ایدوب مجموعندن بو دهن عمل ایدرلر

دهن قرع بودخی ابن ماسویه نک اختراعیدر مبرد ومرطبدر حمیات محرقه ده تمریخ اعانت
ایله التهابه سکونت ویرمك ایچون صدغینه وحلقه اذنینه وکف رجلینه طلا اولنمق بین الناس
شایعدر حرق النار امثالنه وحرارت کبد ودیته یه دخی نافعدر حرارت ویبوستدن نشات ایلدن

سهری وصداعی جبهه وصدغینه طلا اولنمغله دفع ایدر صنعتی بودر زهر القرع وعصارة القرع
هر برندن یوزر درهم زیت الانفاق اوچ یوز درهم اخذ اولنوب بر شیشه ایله مسدود الراس اولنه
بش کون حرارت افتابه تعلیق اولنه بعده درت ساعت اناء مضاعفده طبخ ایتدکدن صکره
عصر وتصفیه ایدوب رطوبتی وار ایسه تفریق ودهن مزبوره تکرار یوزر درهم زهر القرع و
یوز درهم عصارة القرع الحاق اولنوب اون بش کون حرارت افتابه تعلیق ودرت ساعت
اناء مضاعفده طبخ ایدوب عصر وتصفیه ورطوبتی تفریق اولندقدن صکره حفظ اولنه اکر
بو دفعه دخی سؤال المشروع اوزره عمل اولنور ایسه اولی وانسب اولور

دهن مصطکی
علل معدیه ووزب وذخیره ودیسنطاریا امثالنه داخلا وخارجا استعمال اولنور اثمولیوس
نام طبیب دیرکه ذخیره علاج اولندقدن صکره قرحه لرینه دمال ایچون برنج قطره سماء النعنع
وماء لسان الحمل یاخود ماء الفلسقون ایله استعمال اولنمق غایة الغایه ممدوح اولان دوا الردنك
صنعتی بودر یکرمی درت درهم مصطکی ویوز درهم دهن الورد واوتوز ایکی درهم خمر صرف
اخذ ایدوب حمام ماریده مصطکی حل وشراب زائل اولنجه طبخ وتصفیه وحفظ ایدرلر
بعضیلر خمر بدلنه عصارة الافسنتین اختیار ایتمشلردر ذولقروس نام طبیب یوزر درهم دهن
الورد بدلنه اللی درهم دهن الورد واللی درهم دهن مرزنجوش المنقوع اختیار ایتمشدر

دهن مسکی نیقولاوس اسکندرانینك اختراعیدر وسوء مزاج باردك جمله سینه ادویه
ممدوحه دندر علی الخصوص ضعف معده بارده یی ازاله ایدوب قوة ویرر حرارت غریزیه سنی
زیاده ایدوب تسخین طبیعی ایله تسخین ایدر وریاحی تحلیل ایدر واوجاع بارده عصبانیه
ووجع الجنبین ووجع قولنجه عظیم النفعدر بعضیلر بو دهنی بعض عقاقیر مناسبه ایله مزج ایدوب
شمامه ایدرلر صنعتی بودر زیت صافی التیوز درهم خمر طیب اللی درهم ساذج هندی
بسباسه وسنبل هندی وقسط طیب ومصطکی اونر ایکیشر درهم اصطرك قاطر وزعفران
ومرصافی ودارچین سیلانی وسلیخه صحیحه هر برندن التیشر درهم حب بلسان یاخود کبابه
وقرنفل ومقل مکی هر برندن درت درهم مسك تبتی بر درهم جوز بوا ایکی عدد اخذ اولنوب
ساذج ومرصافی وسلیخه وحب بلسان ومقل مدقوق زیت وخمر ایله مزج اولنوب ایکی کون مواضع
فاتره ده ترك اولنه بعده شراب زائل اولنجه حمام ماریده طبخ اولنوب تصفیه اولنه بعده
مسکدن ماعدا اجزا بریهنا عما سحق ایدوب دهن مزبوره الحاق ایدرلر وتکرار ایکی کون
مواضع فاتره ده ترك ایدوب بر مقدار طبخ ایتدکدن صکره فی الجمله برودت حاصل ایدنجه مسك
ایدوب مسکی الحاق وبلا تصفیه حفظ وکاه کاه شیشه یی تحریك ایتمك مناسبدر

دهن غل الساذج
تقویت باه ایچون ادویه مشهوره دندر کف الرجلین وبین السبیلین وعانه یه طلا اولنمغله
شهوت باهی تحریك ایدر صنعتی بودر غل الکبار اون التی درهم اخذ اولنوب بر شیشه یه
وضع واوزرینه التمش درت درهم زیت صافی القا اولنه بعده فم شیشه یی محکم سد ایدوب
اوتوز کون حرارت افتابه تعلیقدن صکره عصر وتصفیه وحفظ ایدرلر منسخت نام طبیب
قدر الکفایه غلزی مثل مزر کلا بخره ایله دق ایدوب خمیره کبی ایتدکدن صکره بر شیشه یه قیوب
مسدود الراس حرارت افتابه تعلیق ایدر وقتاکه خمیر مزبورك اوزرینه اثار دهن مشاهده اولنه
اخذ ایدوب معصره دن عصر ایتمکله دهنی استخراج ایدوب حفظ ایدر وبو عمل کندو یه
نسبت ایتمکله تفاخر ایدوب دیرکه فقدان باه کرسحر ایله یعنی بین الناس باغ تعبیر اولنان

افسون ایلدوکی اولورسه بو دهن ایله علاج ممکن اولور دهن غل المرکب قدیمادن انطوزنم
صید لانی بو دهنی مرکبا تجربرا ایدوب تقویت باه ایچون بلسان اعظم دیو مدح ایدر فی الواقع
استادم علی البروسوی مرحوم دیرکه ایکی کسه ده تجربه ایلدم تاهل ایره لی مرة مدیده اولمشلر ایچون
وقاع ممکن اولمش وادعا لری دخی بو ایدیکه انلرسن صبادن اولدوقه کلیجه شهوت جماع و
انتشار قضیب واقع اولمش واحتلام دخی اولمشلر بعضی کره انلردن منی شکلنده بر صوکلورمش
برقاچ کون انلره حب الزلم مطبوخی ایله حوالنجان مسحوقی استعمال ایتدیردم بو دهنی ماسبقده
ذکر اولنان موضعلر بینه طلا یه مداومت ایتدرمک ایله فتح باب میسر اولدی صنعتی بودر
نمل الکبار مع بیوضها اوتوز ایکی درهم فرفیون درت درهم زراوند اوچ درهم دهن جوز بوا
العنصر یکرمی درت درهم دهن بزر کلابجره ودهن الجند لهر برینن سکز درهم دهن الجوز
الکبیر دهن فستق الشامی ودهن الصنوبر هر برینن درت درهم اخذ اولنوب جمله سینی بر
شیشه یه وضع و یکرمی درت کون حرارت افتابده تعلیق اولنه بعده عصر و تصفیه ایدوب دهن
مصفایه دهن اصطراك ودهن الجند المعطل بر درهم ودهن القرنفل ثلثان درهم دهن
السلیخة المعطل ودهن الکبابة المعطل ودهن السنبل المعطل یارمیشر درهم زباد خالص بر مثقال
مسك بتتی اون ایکی حبه الحاق اولنوب حفظ اولنه دهن هیوفاریقون مسخن
ویجفف ومدمل الجراحات بودخی بین شهرت شمار اولان دوالردندر صنعتی بودر تخمی کال
بولخلد قریب اولمش زهر هیوفاریقون وشراب طیب هر برینن یوز درهم زیت عتیق صافی
ایکیوز درهم اخذ اولنوب اوچ کون حرارت افتابده ترك اولنه قلدن صکره اناء مضعفده
رطوبتی زائل اولنجه طبخ اولنه بعده تصفیه اولنوب دهن مصفای منوال محرر اوزره تکرار
نصف مثلی زهر هیوفاریقون ونصف مثلی شراب ایله اوچ کون تقع ایتدکدن صکره رطوبتی
زائل اولنجه اناء مضعفده طبخ ایده لر بعده عصر و تصفیه اولنوب تکرار دهن مصفایه کالاول
زهر هیوفاریقون وشراب طیب ویوز درهم ترمنتین صافی ودرت ثلث درهم زعفران الحاق
ایدوب اوچ کون تقع بعده اناء مضعفده طبخ و تصفیه وحفظ ایده لر بعضیلر قدر الکفایه زیت
صافی اخذ ایدوب ایچینه زهر هیوفاریقون حبوب حرارت افتابه تعلیق اناء مضعفده برمقدار
طبخ ایده لر بعده التصفیه بو عملی دفعات کثیره تکرار ایده لر تا که دهن مزبور احمر اللون وغلیظ القوام اوله بعده حفظ ایده لر

الباب العاشر في الاحتقانات والشافات والحمولات والزرزاقات والغرازجات وهو يشتمل على خمسة فصول

الفصل الاول في الاحتقانات

حقنه ایلاوسیه مرض ایلاوس ده مستعملدر صنعتی بودر اصل الخطمی وخبازی بجملته بر دیجق وفیه شعیر مقشر
بروفیه زهر بابونج وزهر الاقطی یارمیشر وفیه اخذ اولنوب ماء ایله طبخ و مطبوخدن بر رطل اخذ
اولنوب اوچ وفیه دهن بزر الکتان و بروفیه عسل خیار شنبر و نصف وفیه صبر اسقطوری
و بر بجق درهم بادورق مصفی الحاق ایدوب احتقان اولنه حقنه بادزهریه جمیع سمومات
مهلکه یی دفع ایدر صنعتی بودر ورق اسقوردیون بر قبضه بزر کلاترج اوچ درهم زعفران الکبیر
وزهر بابونج وورد احمر وزهر قنطریون الصغیر اوچ برمق اخذ وقدر الکفایه ماء القراح ایله
طبخ ایدوب تصفیه دنصکره مصفی دن اون وفیه اخذ وایچینه بروفیه عصارة الفوتنج و بر
وفیه سکر ضم اولنوب احتقان اولنه حقنه بلسانی ذیسنطاریا و سحج الامعاییه زیاده

نافعدر صنعتی بودر مطبوخ ذنب الخیل التی وفیه دهن هیوفاریقون التی درهم بلسان لوقاتلون
بروفیه برو بلساق اوچ درهم اخذ اولنوب ممزوجا احتقان اولنه حقنه بولی ماء الجبنیه
مشابه موادی ورطوبات زائده یی ازاله واخراج ایدوب واستسقایه نافعدر صنعتی بودر
بزر السذاب ودوقو وکمون ایکیشر وفیه سنامکی بروفیه اخذ و بر بجق رطل بول ایله نصفی زائل
اولنجه طبخ و تصفیه دنصکره ایچینه سفوف ایارج فیقرا ایکی درهم سکر احمر اوچ وفیه ضم
واحتقان اولنه حقنه ترمنتینی حصاة کلیه یه زیاده نافعدر صنعتی بودر مطبوخ المشهور
للاحتقانات اون ایکی وفیه ترمنتین نصف وفیه صفار البیض بر عدد شراب البنفسج بر بجق
وفیه معجون دیا فیقون بروفیه اخذ ومزج واحتقان اولنه حقنه تشنجی علت تشنجده
مستعملدر صنعتی بودر عاقرقرحا واصل جان الصغیر برر وفیه وقسطران وسالویا و خطمی
وخبازی وفیه یارمیشر وفیه زهر الخبازی دزهر هیوفاریقون وزهر البوصیر ایکیشر درهم
اخذ وماء ایله طبخ ایدوب مطبوخدن یوز درهمنه اوچ وفیه دهن بابونج و بروفیه معجون دیافیقون
ونصف وفیه شحم مارماهی و بر مثقال ملح اندرانی و بر بجق درهم تربد ابیض مسحوقا ضم واحتقان
اولنه حقنه جالیه جلا و تجفیف ایچون استعمال اولنور شعیر غیر مقشر بر بجق وفیه ورق
افسنتین و ورق الاس یارمیشر وفیه ورق الحمل والعدس ایکیشر درهم زهر قنطریون صغیر
درهم احمر بردرهم اخذ اولنوب وماء القراح ایله طبخ ایدوب مطبوخك یوز درهمنه اوچ وفیه
کلنجبین ضم اولنوب فاتر احتقان اولنه حقنه حادة للصرع صرع واختناق رحمده استعمال
اولنور صنعتی بودر حب القرطم بروفیه غاریقون بر بجق وفیه شحم الحنظل اوچ درهم قنطریون صغیر
وحلما ومرزنجوش وزوفا وقسطران وسذاب ایکیشر درهم جند بیدستر وزهر سوسن
ازهری وزهر اکلیل الجبل بر مثقال اخذ وماء ایله طبخ اولنوب مطبوخك یوز درهمنه اوچ وفیه
دهن بابونج وایکی وفیه کلنجبین وبر درهم قرنبوط طبره و بر درهم ملح اندرانی ضم ایدوب احتقان
اولنه آخر اصل الخلیقا واصل فنا وانیا بر بروفیه غاریقون ابیض وورق الدبق یارمیشر وفیه ذبل
الطاوس وکهربا و اصفر اوچر درهم حشیشة الحزام ادسالویا وبابونج وخبازی وسعتر
اقریطی واسطوخودوس ایکیشر درهم بزر الرازیانج و بزر کرادیا و بزر شبث بر درهم اخذ وماء ایله
طبخ ایدوب مطبوخك یوز درهمنه اوچ وفیه دهن السذاب و بروفیه ایارج باکیبوص واوچ
درهم ملح طعام ضم اولنوب احتقان اولنه حقنه حادة للسکتة سکته امثالنده استعمال
اولنور صنعتی بودر اصل آیرسا واصل قثاء الحمار واصل عرطنیثا بر بروفیه غاریقون حمرص
نصف وفیه قنطریون الصغیر ومرزنجوش وسعتر وحزاما وفودنج اوچر درهم حنظل ازرق و
جاوشیر واشق ایکیشر درهم شحم حنظل بر بجق درهم اخذ وماء ایله طبخ ایدوب مطبوخك یوز
درهمنه دهن السذاب اوچ وفیه معجون مبارك ومعجون اسقف ایکیشر درهم ملح طعام اوچ درهم
جوهر السنا و بر درهم مزج ایدوب احتقان اولنه آخر غاریقون نصف وفیه قنطریون صغیر
وسعتر اقریطی واکلیل الجبل واسطوخودوس وکمادریوس وفودنج ایکیشر درهم شحم حنظل بر مثقال
اخذ وماء ایله طبخ اولنوب مطبوخك یوز درهمنه اوچ وفیه دهن السذاب و بروفیه معجون مبارك
ونصف وفیه عسل اکلیل الجبل وایکی درهم ملح طعام و بر درهم طرطیر زاجیه مزج ایدوب
احتقان اولنه حقنه خدریه خدر اعضایی دفع ایدر صنعتی بودر اصل سوسن ازهری
بروفیه قنطریون صغیر واسطوخودوس وسعتر وفودنج وسالویا واسارون یارمیشر وفیه

حب القرطم وبزر الحنظل وغاريقون ابيض اوچر درهم اخذ وماءله طبخ ايدوب مطبوخندن بوز
درهمنه اوج وقيه دهن بابونج ونصف وقيه دياسناء اوج درهم ملح طعام وثلث درهم خلاصه
صبر سقوطرا اسود ضم ايدوب زياده جدا فائده اولديغي حالده احتقان اولنه **حقنه نجمی** مغص
امثالنه مستعمل در صنعتی بودر خمر احمر اسپانیولی اوله ایکی وقیه دهن انیسون نصف درهم
سکر الاحمر اوج وقیه اخذ ومزج واحتقان اولنه **حقنه دافعة الديدان** ديدان وحياتی
ازاله ایدر صنعتی بودر اصل زراوند مدحرج وجنطيانا بر ر وقيه افسنتين رومی وقيصوم
وشوكة المباركه يارميشر وقيه ورق الخوخ وقثاء القنطريون الصغير وزهر فراسيون ايكيشر
درهم اخذ وماءله طبخ اولنوب مطبوخ مصفادن يوز درهمنه درت وقيه ماء الرماد ضم ايدوب
احتقان اولنه لكن بر ساعتده ايكی دفعه ده احتقان ايده لر **حقنه ديدان المعدی** معده ده
موجود اولان ديدان ايچون استعمال اولنور صنعتی بودر عرق السوس وشعير حنطی بر ر وقيه تين لحيم
واجاص شامی يكرميشر عدد انيسون بر بچق درهم اخذ وطبخ ايدوب مطبوخندن نصف رطل
سكر احمر وعسل بر ر بچق وقيه ضم اولنوب بلا دهن ولا ملح احتقان اولنه **آخر** عرق السوس
واصل مرتيس بر ر وقيه شبستان يكرمی عدد اخذ وماءله طبخ ايدوب مطبوخندن بر رطله
سكر احمر بر وقيه عسل خام التی درهم صفار البيض بر عدد وجزؤی ملح طعام ضم ايدوب
بلا دهن احتقان اولنه **حقنه ذهبی** قولنج وحصاة كلی ومثانه امثالنه ادويهٔ مختاره دندر
صنعتی بودر دهن بزر الكتان اوج وقيه دهن البابونج ودهن الشبث ايكيشر وقيه دهن عقرب
ودهن السذاب بر ر وقيه دهن ترمنتين ثلث درهم اخذ ومزج واحتقان اولنه
حقنه فالجيه مرض فالجده استعمال اولنور صنعتی بودر اصل عاقرقرحا واصل الوج بر ر وقيه
سورنجان مصری وغاريقون ابيض يارميشر وقيه اكليل الجبل وورق اساروني وحشيشة البلغ
وزوفا ايكيشر درهم شحم حنظل بر درهم اخذ وماءله طبخ اولنوب مطبوخندن يوز درهمنه اوج
وقيه دهن السذاب وبر دخی ايارج باكيبوس ونصف وقيه ملح طعام ضم ايدوب احتقان ايده لر
آخر حب الابهل واصل حمان الصغير بر ر وقيه سورنجان ابيض وبزر الحنظل اوجر درهم كمافيطوس
ومرزنجوش واسطوخودوس وسذاب وسالويا وسعتر ايكيشر درهم اخذ ايدوب ماءله طبخ
ايدوب ومطبوخ مصفادن يوز درهمنه اوج وقيه دهن ذهب حشيشة البلغ وبر وقيه معجون
ديافيقون وبر مثقال ملح اندرانی ضم واحتقان اولنه **حقنه قابضه** سيلانات بطنك
انواعنی قطع ايدر بصره سقية البدن وجلا ئنه استعمال اولنور صنعتی بودر جبن مجفف وحب
بر بچق وقيه اصل لسان الكلب وقشر الرمان وعفص تركی بر ر وقيه اخذ ايدوب شراب قابض
ايله طبخ اولنوب مطبوخندن يوز درهمنه اوج درهم لبان مسحوق وبر عدد صفار البيض ضم
اولنوب فاترا احتقان اولنه **آخر** دهن حيوغاريقون التی وقيه كلجبين وشحم الماعز وشمع
اوجر وقيه اخذ اولنوب نار خفيفده معا ذوب واحتقان اولنه **آخر** اصل الوج المائی وطور سنبل
واصل سرقنطاريا بر ر وقيه طرخنون ولسان الحمل يارميشر وقيه بزر حماض وبزر بقلة الحمقاء
وحب الآس اوجر درهم زهر بوصير ورد احمر وجلنار مصری بر ر مثقال اخذ ايدوب حديد
محمی اطفا اولنمش لبن يا خود ماء حدادين ايله طبخ اولنوب مطبوخندن يوز درهم بر وقيه سنا
وصمغ عربی وكثيرا بر در درهم ضم ايدوب بلا دهن احتقان اولنه **آخر** اصل بوصير واصل لسان
الحمل وبسطورطر بر ر وقيه ذنب الخيل وبوليغونی وحشيشة الفتق يارميشر وقيه جلنار مصری

دهن

وقشر الرمان ايكيشر درهم ورد احمر وسماق بر در درهم اخذ ايدوب ماء حدادين ايله طبخ و
مطبوخندن يوز درهمنه عصاره ذنب الخيل وزجاجات ايكيشر وقيه شحم الماعز بر بچق وقيه زعفران ثلث
درهم ضم ايدوب احتقان اولنه **حقنه قولنجيه** وجع قولنجده تليين ايچون استعمال اولنور
صنعتی بودر اصل الرازيانج واصل كرفس بر ر وقيه ريحان بری وخبازی وحشيشة الزجاج
وقطف يارميشر وقيه زهر بابونج وزهر اكليل الملك وزهر الخوخ ايكيشر درهم اخذ وماءله طبخ اولنوب
مطبوخ مصفادن يوز درهمنه درت وقيه دهن بزر الكتان وبر وقيه سكر والتی درهم معجون
ديافيقون وبر مثقال ملح اندرانی ضم ايدوب احتقان اولنه **آخر** اورام نشات ايدن
وجع قولنجی تسكين ايدر صنعتی بودر اصل سيمفاطيس واصل خطمی بر ر وقيه خبازی وورق
بنفسج واكليل الملك يارميشر وقيه زهر خبازی شجری وزهر اقاقيا وزهر سوسن ابيض ايكيشر
درهم اخذ وماءله طبخ اولنوب مطبوخ مصفانك يوز درهمنه درت وقيه دهن بابونج والتی
درهم معجون عصارة الورد نصف وقيه عسل خيار شنبر وايكی درهم قرمود الطرطير وبر
مثقال ملح طعام ضم ايدوب احتقان اولنه **آخر** قولنج ثفليده استعمال اولنور صنعتی بودر
اصل خطمی واصل خبازی بر ر وقيه حشيشة المجرم وحشيشة الزجاج وورق خبازی النيشر
درهم زهر بابونج وبزر حلبه وبزر الكتان يارميشر وقيه اخذ وماءله طبخ اولنوب مطبوخ مصفادن
يوز درهمه اوج وقيه دهن السمسم وبر وقيه معجون مبارك واوج درهم ملح طعام ضم ايدوب
احتقان اولنه **آخر** وجع شديده ده استعمال اولنور صنعتی بودر مرق اللحم السمين بر رطل دهن
بابونج ودهن الشبث ايكيشر وقيه عسل منزوع الرغوه بر بچق وقيه قرمود الطرطير اوج درهم
ملح اندرانی بر مثقال ضم ايدوب احتقان اولنه **آخر** اصل خبازی واصل خطمی بر ر وقيه زهر بابونج
وزهر اكليل الجبل وزهر اكليل الملك يارميشر وقيه بزر رازيانج وانيسون وكمون وبزر كرفس وبزر الكتان
ايكيشر درهم اخذ وماءله طبخ اولنوب مطبوخندن بر رطلنه درت وقيه دهن بابونج ودهن سذاب
بر بچق وقيه معجون ديافيقون بر وقيه عسل اكليل الجبل وسكر احمر التيشر درهم معجون حب الغار
نصف وقيه ملح اندرانی بر درهم ضم واحتقان اولنه **حقنه مخدره** انجماد ی لازم اولان
عللده استعمال اولنور اصل سوسن ابيض وعرق السوس واصل الخطمی بر ر وقيه بابونج واكليل الملك
وخبازی وحشيشة البنفسج يارميشر وقيه بزر الكتان وبزر السفرجل اوجر درهم قشر اللفاح
وزهر شقايق منثور بر ر مثقال اخذ وماءله طبخ اولنوب مطبوخ مصفانك بر رطلنه سمن طری
العنبر المملوح اوج وقيه صفار البيض بر عدد خلاصه زعفران سدس درهم ضم ايدوب احتقان
اولنه **حقنه مسخنه** تسخين اعضا لاجل عظيم التمدد صنعتی بودر اصل راسن وعود القراح
بر ر وقيه فودنج وريحان بری وسعتر اقريطی وزوفا يارميشر وقيه زهر بابونج وزهر اسطوخودوس
وزهر اكليل الجبل وزهر سفاقس ايكيشر درهم غاريقون وكمون وانيسون ونانخواه بر ر مثقال
اخذ وماءله طبخ اولنوب مطبوخندن بعد التصفيه بر رطلنه اوج وقيه دهن سذاب وبر وقيه
معجون مبارك واوج درهم ملح اندرانی وثلث درهم خلاصه افسنتين ضم ايدوب احتقان اولنه
حقنه مسهلة السودا خلط سوداوی تنقيده عجيب الفعلدر صنعتی بودر اصل بسفايج
بر وقيه واصل فطراساليون واصل رازيانج واصل هليون التيشر درهم شاهترج وافتيمون
واسقولوقندريون واكليل الملك يارميشر وقيه زهر بابونج وزهر لسان الثور البستانی والبری
هر برندن ايكيشر درهم بزر رازيانج وانيسون بر ر درهم اخذ وماءله طبخ اولنوب مطبوخك

بعد التصفیه یوز درهمنه ایکی وقیه دهن الشبث و بر وقیه عسل اکلیل الجبل ونصف وقیه معجون
آمق ونصف وقیه معجون دیاقاتلیقون و بر مثقال ملح اندرانی وثلثان درهم خلاصه صبر بق
اسود ضم ایدوب احتقان ایده لر **حقنه مسهلة الماء الاصفر** اصحاب استسقاده محتبس
اولان مائی اسهال ایچون استعمال اولنور صنعتی بودر اصل بخیل واصل هلیون واصل فطراساليون
واصل بنطافیلون برر وقیه کرنب بحری وریحان بری النیشر درهم زهر الاقطی وزهر رثمه
وزهر اسطخودوس وزهر شبث پارمیشر وقیه غاریقون ومجموعتان وحب الغار اوچر درهم بزر
رازیانج وکلوریاء وکمون ایکیشر درهم اخذ وماء ایله طبخ ایدوب مطبوخدن بعد التصفیه یوز درهمنه
عصارة ایرسا اوچ وقیه عصاره قشر الاقطی ایکی وقیه دهن سذاب ودهن شبث برر بچق
وقیه معجون مبارك التی درهم ملح طعام ایکی درهم ضم ایدوب احتقان اولنه **حقنه ملحمه**
ملحم الامعاد صنعتی بودر اصل بوصیر وقونسولیداء کبیر برر بچق وقیه لسان الحمل وذنب الخیل
وورق آس پارمیشر وقیه ورد احمر ایکی درهم اخذ وماء حدادین ایله طبخ ایدوب مطبوخدن
بعد التصفیه یوز درهمنه ایکی وقیه شحم الماعز وبر درهم نشاستج الحنطه نصف درهم مصطکی
مسحوق ضم ایدوب احتقان اولنه **حقنه مدره** ادویه مدره دندر صنعتی بودر اصل الخطمی
وعرق السوس واصل بخیل برر وقیه حشیشة الزجاج وساسفراکیا وخبازی پارمیشر وقیه
زبیب وعناب اوچر درهم لبوب اربعة البارده وحب الکاکنج وحب القلب ایکیشر درهم زهر
بابونج وزهر رثمه ودیاه برر مثقال اخذ وماء ایله طبخ ایدوب مطبوخدن یوز درهمنه دهن لوز المر
ودهن العقرب برر بچق وقیه ملح اونونیداء بر درهم ضم واحتقان اولنه **حقنه مسهلة الصفرا**
مسهل الصفرا بردر ادر صنعتی بودر زبیب صغیر اوچ وقیه شعیر مقشر وبزر الکتان ایکیشر
وقیه راوند چینی نصف وقیه اخذ وماء ایله طبخ اولنوب مطبوخدن بر رطل دهن البنفسج اوچ
وقیه ترنجبین ومعجون عصارة الورد برر وقیه ضم ایدوب احتقان ایده لر **حقنه مصلح الصفراء**
صفرانك حدتنی ازاله ایدر دیسنطاریایه نافعدر صنعتی بودر شعیر مقشر وبزر الکتان
ایکیشر وقیه زبیب منزوع العجم بر وقیه خبازی وبنفشج پارمیشر وقیه اخذ وماء ایله طبخ ایدوب
مطبوخدن بر رطل اخذ ایدوب اوچ وقیه دهن الورد بر بچق وقیه سکر احمر وبر عدد صفار
البیض وجزؤی ملح طعام ضم واحتقان اولنه **حقنه نافع لامراض الرحمیه** علل رحمه استعمال
اولنور صنعتی بودر مطبوخ المشهور للاحتقانات اون وقیه کافور بر درهم دهن السذاب
نصف وقیه عسل ریحان البری اون وقیه اخذ ومزج واحتقان اولنه **حقنه نافع للحصاة**
حصاة کلی ومثانه ده استعمال اولنور صنعتی بودر عرق السوس واصل الخطمی واصل الخبازی
برر بچق وقیه حب القلب ومشمله چکردکی پارمیشر وقیه اخذ وماء ایله طبخ ایدوب مطبوخدن
اون وقیه اخذ اولنوب اوچ وقیه دهن البنفسج واون درهم عسل خیار شنبر ونصف وقیه
معجون مبارك وبر بچق درهم ملح طعام ضم ایدوب احتقان اولنه **آخر** اصل فطراساليون
اونونیداء واصل خطمی برر وقیه حشیشة الزجاج وورونقا ولبلاب الارض پارمیشر وقیه
بزر اراقطیون وبزر خبازی صغیر وحب القلب وساسفراکیا ایکیشر درهم حب الابهل
حب الغار المقشر وحب الکاکنج برر مثقال زهر بابونج وزهر سوسن ابیض وزهر خبازی شجری
بر درهم اخذ وماء ایله طبخ ایدوب مطبوخدن یوز درهمه دهن العقرب الساذج ودهن البنفسج
ایکیشر وقیه ملح ارمنیون وملح بلازیانج بر درهم ضم ایدوب احتقان اولنه **آخر** عرق السوس واصل الخطمی

واصل

واصل سوسن ابیض برر وقیه حشیشة الزجاج ولیناریاء ولبلاب الارض وورونقا پارمیشر
وقیه زهر خبازی شجری وزهر الاقطی وزهر بابونج ایکیشر درهم اخذ وماء ایله طبخ ایدوب مطبوخدن
یوز درهمه دهن البوصیر وکلنجبین ایکیشر وقیه عسل خیار شنبر التی درهم ترمنتین قبرسی
ومعجون مبارك پارمیشر وقیه صفار البیض بر عدد بادروت صافی نصف درهم ضم واحتقان اولنه
آخر اصل خطمی واصل خبازی صغیر برر وقیه سورنجان مصری التی درهم حشاییش اربعة ملینه
ورجل الحمام پارمیشر وقیه بزر فطراساليون وانیسون وبزر اللبلاب وسیسالیوس اوچر درهم
لبوب اربعة البارده برر مثقال زهر بابونج وزهر رثمه وزهر خبازی شجری وزهر اکلیل الملك
بر درهم اخذ وماء ایله طبخ ایدوب مطبوخدن یوز درهمه دهن عقرب الساذج ودهن لوز الحلو
برر بچق وقیه سکر ابیض ایکی وقیه خمر ابیض ایله غسل اولنمش ترمنتین قبرسی بر وقیه معجون
مبارك بر بچق وقیه بادروت بر درهم ضم ایدوب احتقان اولنه بو حقنه غایت الغایه غلیظ مولدی
نشات ایدن حصایه استعمال اولنور **حقنه نافع لدیسنطاریا** اسهال دیسنطاریایه
استعمال اولنور صنعتی بودر بر غنم من بوحلب راسنی اخذ ایدوب دماغ ولسانی اخراج ایدوب
صکره بیاضی سی ایله کسر ایدوب قدر الکفایه ماء القراح ایله التی رطل قالنجه طبخ ایدوب
بعد التصفیه احتقان اولنه یاخود مطبوخ مزبوره زهر البابونج وزهر الخبازی وزهر الخطمی
هر برینی بر حفنه ضم اولنه **آخر** لبن طری اون ایکی وقیه افیون ثلث درهم زعفران نصف درهم
اخذ وطبخ ایدوب ایچینه سکر ابیض بر بچق وقیه صفار البیض ایکی عدد ضم واحتقان اولنه
حقنه نافع للصبیان علل صبیانه استعمال اولنور صنعتی بودر بابونج وحشیشة الزجاج
پارمیشر وقیه عرق السوس ایکی درهم سناء مکی بر درهم اخذ وماء ایله طبخ ایدوب مطبوخدن التی
درهمه نصف وقیه ترنجبین وایکی درهم دهن سوسن ابیض وثلث درهم ملح طعام ضم اولنوب
احتقان اولنه **آخر** اصل خطمی نصف وقیه اکلیل الملك ایکی درهم زهر خبازی شجری وزهر البوصیر
بر درهم اخذ وماء ایله طبخ ایدوب مطبوخدن درت وقیه بر نصف وقیه سکر احمر وبر مثقال دهن
بابونج وبر درهم ترنجبین خراسانی ضم ایدوب فاتر احتقان اولنه **حقنه نافع لصلابة الرحم**
صلابت رحمه مقل یحیبی واردر صنعتی بودر اصل خبازی واصل خطمی واصل سوسن ابیض
برر وقیه ریحان وحشیشة الزجاج وقطف پارمیشر وقیه بزر سفرجل وبزر کتان ایکیشر
درهم زهر بابونج وزهر اکلیل الملك وزهر البوصیر وزهر خبازی شجری برر درهم اخذ وماء ایله
طبخ ایدوب مطبوخ مصفایه سمن غیر مملوح وزیت صافی دردر وقیه ضم ایدوب هر دفعه ده
التی وقیه سنی احتقان ایتملك اوزره مداومت اولنه **حقنه نافع لنفخ المعده** انضاج معده
استعمال اولنور صنعتی بودر قشر اصل الجان بر وقیه فودنج وفلسقون وسذاب وبابونج وورق الغار
پارمیشر وقیه بزر الرازیانج وانیسون وکمون ودوقو ایکیشر درهم تین الجیم یدی عدد اخذ وماء ایله
طبخ ایدوب مطبوخدن بر رطله اوچ وقیه دهن الشبث وبر بچق وقیه عسل منزوع الرغوه
واوچ درهم دواء القرطم واوچ درهم معجون دیاقاتلیقون وبر مثقال
ملح طعام ضم ایدوب احتقان ایده لر **حقنه وجع الطحال** وجع الطحال وحرقة الطحالی ازاله ایدر
صنعتی بودر دهن لوز الحلو ودهن بزر الکتان پارمیشر رطل لبن ایله استخراج اولنمش لعاب
بزر السفرجل درت وقیه مزج ایدوب احتقان اولنه **حقنه وجع الکلی** وجع الکلی وحصاة
کلیه ده استعمال اولنور صنعتی بودر عرق السوس واصل خطمی واصل شبل واصل هلیون برر وقیه

ليناديا وخيارزى وبطليل الملك يارميش وقيه زهر خيارزى شجرى وزهر بابونج وزهر قارنفل
وزهر دمنه ايكيشر درهم بزر قطراساليون وحب كاكنج وحب القلب بر مثقال اخذ وماثله
طبخ اولنوب مطبوخ مصفانك اون وقيه سيندن دهن سوسن ابيض ودهن لوز المر ودهن العقرب
بر وقيه عسل منزوع الرغوه ومعجون مبارك وبرمنتين ابيض يارميش وقيه ملح اندرانى
بر مثقال ضم ايدوب احتقان اولنه **حقنه وجع الحصاة** حصات كلى ومثانه دن نشات
ايدن وجعده استعمال اولنور صنعتى بودر دبل الكلب الابيض بر وقيه تين الحيم اون بش عدد
اخذ وخرا ايله طبخ ايدوب مطبوخدن اون ايكى وقيه دهن لوز المر ودهن بوبوليون
بر بچق وقيه شحم البط وسمن غير مملوح يارميش وقيه ملح طعام بر مثقال صفار البيض
ايكى عدد ضم ايدوب احتقان ايده لر عجيب العمل در

الفصل الثانى فى الشافات

شاف قابض انواع اسهاله نافع
استعمال اولنور صنعتى بودر لحية التيس سكز درهم عفص احضر واقاقيا هر برندن درت
درهم قشر الرمان اوج درهم اصل الخطمى وعرق السوس بر بر درهم قرن الايل المحرق ودم الاخوين
يارميش درهم اخذ اولنوب بياض البيض ايله شافلر اولنه **آخر** منافعى ماسبقه مماثل
اولديغندن ماعدا مخدر وهم مدر صنعتى بودر بزر بنج ابيض وبزر خشخاش اسود بر
مثقال افيون وجلنار مصرى وطباشير ولبان هر برندن بر درهم زهر شقايق النعمان و
زعفران هر برندن ثلث درهم اخذ اولنوب يكرمى درت درهم عسل مقوم ايله شافلر اولنه
شاف قاتل الديدان ديدان معدهنك تولدينه وحياتينه باعث اولان موادى اخراج
وتنقيه ايتمكله ديدان مزبوره يى قتل ايدر صنعتى بودر عسل صافى اون ايكى درهم صبر اسقطرى
بر مثقال ملح اندرانى نصف درهم غاريقون وافسنتين هر برندن ثلث درهم اخذ اولنوب
شافلر تشكلنه كتورلدكدن صكره دهن لوز مر ياخود دهن افسنتين ايله تدهين ومقعده ادخال اولنه
شاف قولنجى استسقاء ووجع قولنج اصحابنه مناسبدر صنعتى بودر ورق السذاب
وكمون هر برندن ثلث درهم ورق دار زيانج واصل فجل وفاشرا بر بر درهم بارود نصف درهم
اخذ اولنوب قدر الكفايه عسل مقوم ايله شافلر اولنه **شاف لعلل الرأس** صرع وسكته
ودوار وسبات وجود اصحابنه مناسبدر صنعتى بودر حنظل مقرص وغاريقون مقرص بر
درهم خربق اسود وسناء مكى يارميش درهم ملح اندرانى وبارود هر برندن ثلث درهم
اخذ اولنوب قدر الكفايه عسل مقوم ايله ايكى عدد شاف اولنه **شاف ملين** كاه اولور كه
معالجه مرضى اثناسنده شاف ايله تدبيره محتاج اولنور اذ جمله تليين بطن لازم اولوب لكن
بحسب الاقتضا ادويه ملينه ويرلمك كذلك احتقان اولنمق ممكن اولميوب ياخود عسير اولديغى
صورتده شاف ايله تليين اولنور صنعتى بودر عسل صافى اون ايكى درهم ملح الطعام بر مثقال
ياخود ملح اندرانى بر درهم اخذ اولنوب قانون اوزره قارشدوره رق شاف اولمغه صالح
قوامه كلنجه طبخ اولنه قدن صكره مرمر اوزرينه دوكوب فى الجمله برودت حاصل ايتدكده شافلر
اولنه كاه اولور كه ايكى درهم صابون وكاه اولور كه سدس درهم ياخود ثلث درهم زبل الدجاج
الحاق اولنور كذلك كاه اولور كه عسل بدلنه عسل الورد ياخود شراب البنفسج وضع اولنور
شاف ملين متوسط ماسبقدن قويجه در صنعتى بودر عسل صافى سكز درهم ملح طعام
اخذ اولنوب شاف قوامنه كلنجه طبخ اولنه قدن صكره بر درهم سفوف ايارج فيقرا الحاق

اولنوب

اولنوب ماسبق كبى شافلر اولنه ياخود سكز درهم عسل وثلث درهم ملح اندرانى طبخ اولنوب
شاف قوامنه كلدكده ثلث درهم غاريقون الحاق وشافلر اولنه **شاف ملين حاده** شاف
متوسطدن دخى قويدر صنعتى بودر سكز درهم عسل شاف قوامنه كلنجه طبخ اولندقدن صكره
بر درهم سفوف محد الحاق اولنوب شافلر اولنه ياخود عسل سكز درهم ملح اندرانى
ثلث درهم اخذ اولنوب شاف قوامنه كلنجه طبخ اولندقدن صكره غاريقون وشحم الحنظل
مسحوقه هر برندن سدس درهم سفوف ايارج فيقرا ثلث درهم الحاق وشافلر اولنه
ياخود عسل سكز درهم ملح اندرانى وسقمونيا وخربق ابيض هر برندن سدس درهم اخذ
وشافلر اولنه **سفوف محد** يعنى شافه حدت ويرمك ايچون بين الاطبا مستعمل اولان سفوفك
صنعتى بودر حب الحنظل اون ايكى درهم خربق ابيض مدبر واصل الشبرم المدبر وسورنجان
ابيض سكز درهم قشر هليلج اصفر وبسفايج وسناء مكى وغاريقون مقرص هر برندن درت
درهم ملح اندرانى وبارود ايكيشر درهم زهر البابونج بر درهم اخذ اولنوب سفوف اولنه
شاف منوم سهره مبتلا اولوب نومه متعذر اولنلره استعمال اولنور صنعتى بودر قلونيا روحى
ثلث ياخود نصف درهم جيدا تربيه اولنمش افيون بر حبه ياخود ايكى حبه شمع اصفر بر بچق
درهم اخذ اولنوب شاف شكلنه كتورلدكدن صكره اوجنه بر ايپلك بند ايدوب مقعده ادخال
اولنه **آخر** افيون سدس درهم زعفران وجندبيدستر هر برندن درت حبه شمع اصفر ايكى درهم
اخذ اولنوب ايكى عدد شاف اولنه واوجلرينه ايپلك بند اولنه وتاكه نوم ايراث ايده جك
من بورا ايپلكدن چكوب شافى اخراج ودفعه اخرايه استعمال ايچون حفظ اولنه

الفصل الثالث فى الحمولات

حمول بواسيرى مبرد دم بواسيرى
قطع ايدر صنعتى بودر اطبا نذن بريسى اخذ درهم بوبوليون ايله فتيله ايده لر **حمول دماغى**
صرع وسكته ودوار وخدر وسبات وشخوص امثالى علل دماغيده استعمال اولنور صنعتى بودر
قرص حنظل وغاريقون مقرص بر درهم خربق اسود وسناء مكى يارميش درهم ملح اندرانى
وبارود حصنى هر برندن ثلث درهم اخذ اولنوب قدر الكفايه عسل ايله ايكى عدد حمول اولنه
حمول ديسنطاريا ديسنطاريا زياده مخدر اوجاع وجالب النوم در صنعتى بودر عسل مطبوخ
اوج وقيه بزر البنج الابيض وبزر الخشخاش الاسود بر مثقال افيون خالص وجلنار مصرى
وطباشير هندى ولبان بر درهم زهر شقايق النعمان وزعفران شرقى هر برندن ثلث درهم
اخذ ومزج ايدوب حمولر اولنه **حمول شبتى** استطلاقاتك انواعنه بحسب الاقتضا بركيسنى
حمولا استعمال ايده لر قوتلنجه دخى ادويه شرنغيه دنلر صنعتى بودر قدر الكفايه شب المسحوق اخذ
وبياض البيض المضروب ايله عجين ايدوب فتيله لر ايده لر **حمول قابض** ديسنطاريا ونسيلان
دم امثالنى قطع ايدر صنعتى بودر رهبو نسطاوس بر وقيه عفص تركى واقاقيا يارميش وقيه
قشر الرمان اوج درهم اصل خطمى وعرق السوس بر بر درهم قرن الايل المحرق وزعفر الحديد
ودم الاخوين يارميش درهم اخذ وسحق ايدوب بعد المزج بياض البيض وعصارة لسان الحمل ايله
حمول اولنه **حمول لعلل الرياح** رياح شديده نك تحليله استعمال اولنور صنعتى بودر قشر
النارنج وزهر البابونج بر مثقال كمون وكراويا وبزر فطراساليون ونانخواه وبزر فنجنكشت وبزر
فطراساليون افنبجى وبزر سذاب بر درهم شحم حنظل وملح طعام هر برندن ثلث درهم اخذ
اولنوب مقدار الكفايه عسل ايله حمولر اولنه **حمول مخدر** اوجاع شديده ده استعمال اولنور صنعتى بودر

بزرکون وبزر سذاب ایکیشر درهم مومیای بحری وافیون بر درهم زهر شقایق المنثور
وزعفران شرقی هر برینڭ ثلث درهم اصطرك قاطر وجند بیدستر هر برینڭ سدس درهم
اخذ ایدوب بعد الدق عسل ایله حمول اولنه **حمول نافع للاذن** صمم ودوی امثالی علل
اذنڭ مجموعنه ادویهء جیده دندر صنعتی بوددر قاصنی وزفت الملاحین ایکیشر درهم حرنق
ابیض بش ثلث درهم زباد خالص النجبه اخذ اولنوب مجموعی بر یره مزج اولنه قدری صکره
سکز یا خود اون قسم ایدوب قانون اوزره فتیله لر ایدهلر حین اقتضاده بر یسیرك بره صاروب
وبر ایلك ایله عقد ایدوب اذنه ادخال ایدهلر **حمول یابس** علل مناسبه ده استعمال اولنور
صنعتی بوددر دقیق الحنطه درت وقیه ملح طعام بر بحق وقیه بزر حنظل بر وقیه سورنجان
ابیض وخربق اسود واصل شبرم صغیر مدبر یارمیشر وقیه اصل جنازنج صغیر وطرطیر ابیض
ایکیشر درهم جاوشیر وسکبینج بر ردرهم اخذ ایدوب صفار البیض ایله حمول اولنه

الفصل الرابع فی الزراقات

زرقهء ابیض سیلان منی وقروحات
قضیبه زیاده مؤثردر قلغونیه نافع واوجاعنه نافعدر صنعتی بوددر قرص الابیض للرازی اوچ
درهم کافور قیصوری ثلث درهم اخذ اولنوب اون ایکی وقیه ماء اسپرنیولا ایله حل ایدوب
حفظ اولنه **زرقهء سرطانی** علت سرطان ایچون استعمال اولنور صنعتی بوددر مطبوخ المسرطان
بر رطل توتیاء مدبر وانتیمون غبیط المغسول بماء عنب الثعلب واسرب المحرق المغسول بماء
اسپرنیولا هر برینڭ اوچ درهم قرص الابیض للرازی وطین ارمنی وسکر الزمل هر برینڭ ایکیشر
درهم اخذ ومزج اولنوب زرق اولنه **زرقهء شبی** شب ابیض ایکی درهم کافور نصف درهم
قرص الابیض للرازی اوچ درهم ماء اسپرنیولا التی وقیه ماء الورد احمر اون درهم خمر ابیض
درت وقیه اخذ اولنوب بر شیشه یه وضع ومکان فاتره ده اون ایکی ساعت نقع ایدوب بعده
تصفیه اولنوب حفظ اولنه کونده اوچ دفعه زرق اولنه **زرقهء صلابت رحمی** رحمك اورام و
صلابتنی ازاله ایدر صنعتی بوددر ورق خباری وورق اصل سوسن هر برینڭ درت وقیه ورق تمر
یا خود سعتر ویا خود بابونه نصف قبضه بزر کتان وبزر حلبه بر روقیه بابونج وبنفشه بر قبضه
اخذ اولنوب مرق الدجاج السمین ایله طبخ اولنوب بعد التصفیه رحمه زرق اولنه **زرقهء قروح رحمی**
قروح الرحم واسقاط جنیندن صکره افراط اوزره واقع اولان سیلان دمه زیاده نافعدر صنعتی بوددر
ورق لسان الحمل وغافث والتوت ادنی وورق الآس وصاقز اغاجی یبراغی هر برینڭ بر قبضه اخذ
اولنوب مقدار الکفایه ماء حدادین ایله طبخ وتصفیه اولنوب یوز درهم مطبوخه یکرمی درت درهم
عسل الورد یا خود سکنجبین ضم اولنوب رحمه زرق اولنه **زرقهء لانظیر** قروحات وجراحات رحمه
دواء لانظیر وعلاج سریع التأثیردر صنعتی بوددر اصل قونسولیدا وذنب الخیل ولسان الحمل والزن
اوتی وعصی الراعی هر برینڭ نصف وقیه ورد احمر وهوفاریقون بر قبضه لطیفه ماء حدادین
ویا خود ماء الشعیر ایله طبخ اولنوب بعد التصفیه رحمه زرق اولنه **زرقهء للاذن** صمم واوجاع اذنه
ادویهء نافعه دندر صنعتی بوددر زهر اکلیل الجبل ایکی قبضه اخذ اولنوب بر بحق رطل بول الصبیان
ایله نار خفیفده بر رطل قالنجه طبخ وتصفیه دن صکره ایچینه التی وقیه عسل الورد ضم وحفظ اولنه
زرقهء لاحتباس الطمث احتباس حیضی تفتیح ایدوب دم حیضی اساله ایدر صنعتی بوددر اصل
مفتحهء کبار وفوه هر برینڭ ایکیشر وقیه شوکة المبارکه اصل طرمنتیا وحب غار هر برینڭ اوچ
درهم اقحوان وابهل وریحان بری هر برینڭ بر قبضه دارچین وسنبل هندی واسارون هر برینڭ

ایکی

ایکی درهم شونیز بر درهم اخذ اولنوب مقدار الکفایه ماء القراصیه ایله طبخ اولنه بعد التصفیه مطبوخه
بر مقدار دهن بابونج وضع ایدوب زراقه تعبیر اولنان آلت ایله رحمه زرق اولنه **زرقهء لاحتناق الرحم**
احتناق الرحم ایچون مجربدر صنعتی بوددر قاصنی وجاوشیر بر ردرهم دهن لوز المر ودهن بنفشه
هر برینڭ درت درهم شراب ابیض ویا خود مثلث اون ایکی درهم صمغلری شراب ایله حل وتصفیه ایدوب
ادهان ایله معا رحمه زرق اولنه **زرقهء مبارك** منافعی زرقهء الابیض کبیدر صنعتی بوددر ماء المبارك
سکز وقیه زیبق الحلو اوچ درهم اخذ اولنوب بر بر یسنه محکم مزج وحل اولنه

الفصل الخامس فی الفرازجات

فرزجهء احتناقیه احتناق رحم
وسقوط رحم ایچون استعمال اولنور صنعتی بوددر ایرسا وورد احمر اوچر درهم اصطرك قاطر
وحصلبان بر مثقال قرنفل سنبل هندی وقرص غالیه هر برینڭ ثلث درهم اخذ اولنوب حمول
شکلنده فرزجه لر ایدوب قانون اوزره طولا بر خیط بچوروب بکیجه لرده رحمه ادخال ایدهلر
فرزجهء قابضه بواسیر رحمه مقابل ومقاوم اولنور صنعتی بوددر غبار الرحی نصف وقیه اصل
طورمنتیلا وبستورطا ایکیشر درهم رماد الضفدع وزعفران الحدید القابض وعفص
ترکی ودم الاخوین وطین ارمنی وقرن الایل المحرق بر ردرهم هیوقسطاویس وورد احمر وجلنار
مصری واقاقیا ولبان ومصطکی یارمیشر درهم اخذ اولنوب عصارهء لسان الحمل وبیاض
البیض ایله فرزجه لر اولنه معلوم اولهکه معالجین حکمت کرینی اولهکر فرزجهء حاده استعمالندن
صکره فرزجه وجع قالورسه علی الفور دهن بنفشه ایله مدهن تفیتك حمول ایدهلر حتی تفرح
اتمیه کذلك بزر قطونا دخی بو خصوصده استعمال اولنور اکر ادخال اولنان فرزجه قوی
اولورسه بر ساعتدن زیاده طوتمیه لر ضعیفا اولورسه بر کیجه طوتهلر وفرزجه ادخالی
بعد الحمام مناسبدر بعض محلرده رحمه صوفدن معمول اولنورسه مناسب اولان اولدر که
عصارات مناسبه ایله تبلیل ایدهلر **فرزجهء قاطع الدم** نزف دمی یعنی فرج نساده علی طریق
الاستمرار قان کلورسه بو فرزجه نك استعمالی ایدهلر منافع عظیمه سی مشاهده اولنور صنعتی بودر
مر واقاقیا ایکیشر درهم صدف محرق وجلنار دولشا سنج وطرطیر محرق وشب یمانی وزعفران
هر برینڭ اون درهم افیون نصف درهم اخذ اولنوب بعد الدق والسحق بو صره کبیج مقدارده
فندق قدر اولدر نزف دم منقطع اولنجه کتوره لر **آخر** بو دخی عینه سابق کبیدر نزف دمی قطع ایدر
صنعتی بوددر مر واقاقیا وراوند ولادن وکافور وزعفران وطین ارمنی
علی السویه اخذ ودق اولنه قدری صکره صره اولنوب رحمه وضع اولنه **فرزجهء لاحتباس الطمث**
ادرار دم حیض ایچون استعمال اولنور صنعتی بوددر اصل برنجاسف احمر واصل مشکطرامشیع
ابیض واصل اسارون وخربق ابیض وفوه الصبغ ایکیشر درهم سقمونیا مرزنجوش وسابنا
وزعفران بر ردرهم حب الغار المقشر ترمس احمر وجند صحیح وسکبینج وصبر اسقطوری هر برینڭ
ثلاث درهم زنجبیل الجبل وحبة السوداء وبزر الحرف وبزر السذاب یارمیشر درهم اخذ اولنوب
عصارهء برنجاسف یا ترمنتینه ایله عجن بر حق قدر طولی اصبع وسط مقداری فرزجه لر ایدهلر
حین عملده وسطندن طولا بر خیط کچوروب طرفنی جرها مثال مدور واملس ایدهلر تا که حین
اقتضاده ادخال واخراجی قابل اوله یا اجزاء من کوری مسحوق بر مقدار بغیه ایله بر یسیرك
بره بغلیوب رحمه ادخال ایدهلر **فرزجهء لعقر السمینی** سمین اولان نسانك حامله اولمسنه
بو فرزجه ایله تدبیر اولنور صنعتی بوددر حبة الزوان نصف وقیه انفحة الارنب وشحم

وجندبیدستر ومیعه سائله ایکیشر درهم قرجاریغی احمر وجاوشیر وقصنی وفودنج وفلفل
بر در درهم مسک وعنبر هر برندن سدس درهم اخذ اولنوب بعد المزج ایکی عدد فرزجه
یاپوب برسنی نصف النهار رحمه ادخال ایدوب اجتنابه دک ترک ایده لر **فرزجۀ لاختناق الرحم**
اختناق الرحم نسایه جوکا معادل دوا اولمز صنعتی بودر شحم البط اون درهم صغرجق
توشینک یاغی وشحم الدجاج ودهن بلسان ودهن سوسن هر برندن اوتوز درهم صمغ ابیض عربی
المشی درهم زعفران وسنبل هندی وحماما ومصطکی هر برندن اون درهم
اولانلری دق ایدوب باقیسی ذوب اولنوب سائرلریله بربره مزج وخلط ایدوب صوره
ایده لر بعده وقت حاجتده خاتونلر ادخال ایدوب وضع ایدوب کتوره لر **فرزجۀ لادرار الطمث**
ادرار الطمثده لا نظیر اولانلردندر صنعتی بودر قشر الخارج النارنج واصل الجلیقا بر بچق
درهم زعفران بر درهم زهر قلندولا ومشکطرامشیع ایکیشر درهم اخذ اولنوب مرضوضا
دق اولندقدنصکره اسکولدجوقه تفتکی ایله مزج ایدوب درت دانه فرزجه اولنه
فرزجۀ لبرودة الرحم برودة رحمه علاج کافیدر صنعتی بودر ابان ذکر ومقل ازرق
وفندق ایکیشر درهم جاوشیر واشق وزعفران وجندبیدستر بر در درهم مصطکی ومیعه
ودهن سوسن ودهن بابونج ودهن حب الغار وشحم الدجاج وشحم البط اوچر درهم اخذ
اولنوب سحقه قابل اولان دوالری سحق ایدوب بعده شحوم وصموغلری حل ایدوب بعده
وعسل ایله مجموعنی بربره نار خفیفه ایله جمع ایده لر بعده بر صوف پاره سی ایله صره ایده لر
یاخود بر پاره صوفه بولایوب بعده رحمه ادخال ایدوب کتوره لر **فرزجۀ لریاح الرحم** ریاح غلیظه
رحمی ازاله ایدوب اوجاعنی تسکین ایدر صنعتی بودر بزر شبث وبزر کرفس وبزر سذاب
وسلیخه وفوتنه واشق وسکبینج ومصطکی وکمون ومر وحماما وقسط وسنبل هندی حب
الملک الانباط وجندبیدستر علی السویه اخذ ودق اولنوب دهن شبث ایله عجین اولنوب
فرزجه ایده لر مجربدر **فرزجۀ لشقاق الرحم** رحمک تشققنه وجراحتنه وشقوقنه
زیاده نافعدر صنعتی بودر مخ ساق البقر وشحم البط هر برندن درت درهم توتیای مغسول
بر درهم زعفران ثلث درهم بیاض البیض ایکی عدد اخذ اولنوب بعد المزج فرزجه اولنه
فرزجۀ وجع رحمی وجع رحمک انواعنی تسکین ایدر صنعتی بودر دیره یاغی وشحم البط
وشحم البقر ومخ ساق البقر هر برندن بر بچق درهم مصطکی واکلیل الملک وبزر کتان
وبزر حلبه بر در درهم اخذ اولنوب اوچ عدد بیاض البیض ایله مزج اولنوب مقدار الکفایه دهن الورد ودهن الایرسا

الباب الحادی عشر فی السنونات والغراغر والمضامض وهو یشتمل علی ثلثة فصول

الفصل الاول فی السنونات **سنون اسکوربوطی** اسکوربوط مرضنده
اسنانی بونکله دلک ایدوب عنسول اسکوربوطی ایله یعنی غسل ایده لر صنعتی بودر ملح
قوقلماریا ویسباسه بر در درهم سلیخه درت ثلث درهم اخذ اولنوب ناعما سفوف
وعسل الورد ایله عجین وحفظ اولنه **سنون فاخر بن سرافیون** لثانی قوی ایدوب
سیلان دمی قطع ایدر صنعتی بودر قشر رمان اوچ درهم جلنار وحصرم عفص احضر
وشب یمانی وعاقرقرحا بر در درهم سماق بر بچق درهم ملح هندی نصف درهم خل الحاذق
ومطبوخ حب الآس ایله قرصلر اولنوب سنون اولنه **سنون لانبات اللثات**
جمهور اطباء عرب وعجمک مختارلری اولان سنوندرکه انبات لحم لثات ایچون مجربدر

صنعتی

صنعتی بودر بودجق اوفی اون مثقال اخذ ایدوب مقدار الکفایه عسل ایله ممزوج ایدوب کهنه
پاره سی اوزرینه یاغنه قریب تنورده ترک ایده لر بعده کندروی دم الاخوین بشر درهم
اپرساوز راوند مدحرج ایکیشر درهم اخذ اولنوب بعد المزج سنون اولنه **سنون للصبیان**
کونده اوچ دفعه صبیانک لثه سنی بونکله دلک اتسه لر دیشلرینی بسهوله بتوره صنعتی بودر
سمن الطری الغیر المملوح بر وقیه عسل منزوع الرغوه البحری درهم مرجان احمر المدبر نصف
وقیه اخذ اولنوب محکم مزج وحفظ اولنه **سنون لوجع الاسنان** وجع اسنانی
مسکن بر دوادر صنعتی بودر زاج ابیض اوچ درهم توتیا وصبر درت بچق درهم سنبل
ومصطکی ولبان ابیض وانزروت وهیوفسطاوس وطین ارمنی ودارچین وسفوف
دواء العنبر هر برندن بر درهم عنبر اشهب ایکی حبه اخذ اولنوب ناعما سحق وسنون اولنه
سنون آخر منفعتی ماسبق کبیدر صنعتی بودر عاقرقرحا واصل الحنظل ومیویزج علی السویه
اخذ اولنوب ناعما دق وخل الحاذق ایله قرصلر اولنه تدنصکره تجفیف ایدوب تکرار سحق
وسنون اولنه حین اقتضاده خل الحاذق ویا مطبوخ سلیخه ایله مضمضه اولنوب بعده
سنون اولنه **سنون مسکن وجع الاسنان** وجع اسنانی وسیلان دمی قطع ایده
ولحم لثه یی منبت وانصباب موادی منع ایدر صنعتی بودر سعد کوفی وطباشیر هندی وورد
احمر وورق الآس وبزر الآس وجلنار وفوفل وکات هندی واقاقیا وابلغ عیشی هر برندن
بر جزو سماق اوچ جزو اخذ اولنوب صنعت اوزره سنون اولنه **سنون ملکی** اسنانی بونکله دلک
ایدوب شراب ایله یعنی غسل اتسه لر اوساخدن پاک ایدوب متانت ویرر صنعتی بودر بللور الجبلی
بر بچق درهم آجر المسحوق وایاق طاشی یارمیشر وقیه ومرجانین ایکیشر درهم لؤلؤ وقرنفل بر در
درهم مسک درت حبه اخذ اولنوب ناعما سحق ایدوب عسل الورد ایله عجین وحفظ اولنه
آخر آجر مسحوق بر وقیه قدر الکفایه روح الکبریت ایله عجین ایدوب بعد التجفیف طین مسحوق التحی
درهم حبر محرق نصف وقیه ضم ایدوب سنون اولنه **سنون مبیض** اسنانک اوساخ
تأکله سنی ازاله ایدوب بیاض ایدر وتأکلدن حفظ ایدوب اسنانه متانت واستحکام
ویرر بر چوقه پارچه سی اوزرینه مقدار الکفایه وضع اولنوب دیشلری آنکله اوغه لر
صنعتی بودر حجر النار المکلس المسحوق قرق سکز درهم مسحوق آیق طاشی سکز درهم آبر ساده درت
درهم زباد بر درهم دهن الورد المعطر ثلث درهم اخذ اولنوب سنون اولنه **سنون مبیض آخر**
سنانی بعینه ماسبق کبیدر صنعتی بودر سیبا اللبی درهم مرجان احمر اونالتی درهم دم اخوین
وصندل احمر وآبرساه هر برندن اون ایکی درهم دارچینی درت درهم شب یمانی اوچ درهم اخذ اولنوب سنون اولنه مراد اولنورسه

الفصل الثانی فی الغراغر **غرغره ابیض** داخل فمده واقع اولان قرحات خبیثه
ورد یره وعفونت لثه وقلاع اولنه عظیم التأثیر در صنعتی بودر ماء لسان الحمل اوچ وقیه
ماء الورد الاحمر بر وقیه بیاض البیض المضروب اوچ عدد بللور معدنی السکری بر وقیه اخذ
اولنوب صنعت اوزره مزج وغرغره اولنه **آخر** اصل الخطمی اوچ درهم بزر السفرجل بر بچق درهم
ماء الشعیر ایکی بچق رطل اخذ اولنوب بر بچق رطل قالنجه طبخ اولنه تدن صکره تصفیه اولنوب
ایچینه عرق السوس المحکوک ایکی درهم ضم ایدوب بعد التبرید ینه تصفیه ایچنه ایکی
عدد بیاض البیض المضروب وایکی وقیه بللور معدنی السکری ضم وغرغره اولنه **غرغره اذان الیهود**
حمیات دائمه وزحیره ومحرقه ده ابخرۀ حاره وحاده دن عارض اولان لسان ولهات وسائر

معلوم اولدکه غرغره حلق ولهاة حجابلرینه
واقع اولان اورام وقروحه تحلیل و ازاله ایچون
یاخود دماغدن بعض مواد جذب و اسال
ایچون استعمال اولنان ادویۀ مایعه دن
عبارتدر کما میاه معتطره یاخود مطا
مناسبه یه خل الحاذق یاخود خمر صرف وبعض
ارواح ازجمله روح الکبریت یاخود بعض
املاح ازجمله ملح حکما الخاق او ثنه ایله عمل اولنور
مح

بونلره مجاور اعضانك يبوست وخشونت وشقاق وفلعو بيلرينه مقابل ومقاوم اوله‌جق
حرقة ريه سينه وارمش يبوست جزنه مجرب بلده صنعتی بودر شعير مقشر بر بحق وقيه عرق السوس
المحكوك واذان اليهود ايكيشر درهم زهر الخبازی الشجری بودرهم اخذ وماء لسان الحمل ايله
بو مقدار طبخ وتصفيه دنصکره مصفادن بو بر رطله شراب البنفشج ايكي وقيه باروت مدبر
بر درهم ضم ايدوب غرغره اولنه **غرغرهٔ اقاقياثيه** تزعزع الاسنانی ازاله ايدوب
قويه ايدر وصحتی حفظ ايدر صنعتی بودر اقاقيا مصر عطری نصف وقيه جوز السرو
وجلنار وقشر الرمان ايكيشر درهم مرزنجوش وزوفا وسالويا بودر مثقال ايرسا وشب يمانی
بر درهم بلوط وورد احمر يارميشر درهم اخذ اولنوب خمر احمر وماء ورق المبللو رطله تلثی زائل
اولنجه طبخ وتصفيه دنصکره مصفادن بر بحق رطله رب الجوز الاخضر الرومی ايكي وقيه
روح الزاج ثلث درهم ضم ايدوب حفظ ايدرلر حين اقتضاده انله واسنانی بونكله تواترا
غسل ايدرلر **غرغرهٔ بنجی** داخل مجرب بو مطبوخی فاترا مسك ايتمكله وجع اسنانك شدیدنی
وحادينی تسکين ايدر صنعتی بودر اصل البنج بر وقيه اصل الاجزة الصغيره واصل
بنطافليون وعود القرح اليشر درهم برادهٔ عود الغياق ونشارهٔ خشب البقس
وخشب الطرخاد ولبان ابيض وزبيب الجبل يارميشر وقيه قشر الرمان ودار فلفل
وزنجبيل ابيض وقرنفل اوچر درهم سالويا اون بابونه وفودنج نهری دبر سيقار يا
وسعتر ايكيشر درهم اخذ اولنوب مرضوضا حفظ اولنه حين اقتضاده بو مجموعدن
بر بحق وقيه اخذ ايدوب بر رطل خل الخمر وبر رطل ماء القراح ايله طبخ اولنوب غرغره
اولنه **غرغرهٔ تينی** قروحات فاحقه ده صنعتی بودر تلين الحيم المدقوق دردت وقيه
ماء القراح اوچ رطلا اخذ وايكي رطل قالنجه طبخ اولنوب آخر طبخنده ايچنه نصف وقيه
بزر الحلبة المدقوق ضم وغرغره اولنه **غرغرهٔ جاذبه** مواد ردئيه دماغيه ده بعد
التنقيه استعمال اولنور صنعتی بودر قشر اصل الاقطی سکز درهم خولنجان نصف
درهم عاقرقرحا تلثان درهم قسطرلن وسعتر اقريطی ومرزنجوش وباد رنجبويه
وزبيب منزوع العجم هر برينن بر قبضه كيا بر بر مثقال خردل بر درهم اخذ اولنوب
ماء القراح يا خود خمر صرف ايله مسرود الراس طبخ وتصفيه دنصکره يکرمی درهم
درهم سکنجبين العنصلی الحاق وغرغره اولنه **آخر** منافعی ما سبق کبيدر صنعتی بودر
خردل و روح الجند هر برينن اون التی درهم حل الورد سکز درهم اخذ اولنوب
اولا خردلی هاون ايچره محکم دق ايتدکدن صکره يسيرا يسيرا روح وخل اضافه ودق
اولنه رق محکم مزج اولنه بعده ممزوج مزبور مطبوخ اکليل الجبل ومطبوخ الفسطراله
هر برينن يوز درهم عسل اکليل الجبل اون التی درهم الحاق وغرغره اولنه
غرغرهٔ خناقيه ابتداء خناقده دفع ماده ايچون استعمال اولنان غرغرهٔ مناسبه بودر صنعتی
لسان الحمل وحشيشة الثلج يارميشر قبضه ورد احمر وزهر خبازی هر برينن ايكيشر اوچ بحق
جلنار مصری وبزر سفرجل بر درهم اخذ اولنوب يوز الی درهم ماء الشعير ايله تلثی زائل اولنجه
طبخ وتصفيه دنصکره ديا مورون ورب قشر جوز درمی سکز درهم الحاق وغرغره اولنه يا خود
ماء لسان الحمل وماء العنب الثعلب وماء الورد الاحمر هر برينن يكرمی دردت درهم عصارهٔ الرمان
ودياموروندن اون التيشر درهم تنكار حكما بر مثقال اخذ اولنوب مزج وغرغره اولنه **آخر** خناق ابتدای

تجاوز

تجاوز ايدوب تزايد وانتهايه کلدکده استعمال اولنور صنعتی بودر زوفا ولسان الحمل بر قبضه
عرق السوس وزبيب منزوع العجم سکز درهم تين لحيم اوناكی عدد ورد احمر وشعير غير مقشر اوچ
بر بحق اخذ اولنوب قدر الكفايه ماء القراح ايله يوز درهم قالنجه طبخ وتصفيه دنصکره مصفايه
عسل الورد وشراب البنفشج سکز درهم الحاق وغرغره اولنه **آخر** خناقك انتهايه واصل اولوب
تحليله ميل ايلدیکی صورتده تفتيحه استحاله ايچون استعمال اولنور صنعتی بودر عرق السوس
وزبيب منزوع العجم سکز درهم تين لحيم التی عدد بزر خطمی وبزر سفرجل ايكيشر درهم زهر البابونج
اوچ بر بحق اخذ اولنوب قدر الكفايه ايدروماليه طبخ وتصفيه دنصکره مصفايه اون التی درهم
رب العنب الحاق اولنوب غرغره اولنه **آخر** خناق فتحه مستحيل ومنفجر اولوب حلالا ايچون ماء الشعير
وايدرومالی امثالی کفايت ايلمدیکی صورتده استعمال اولنور صنعتی بودر اسقابيوزا وغافث
هر برينن بر قبضه جوز السرو بر درهم ايرسا وزراوند مدحرج دردر درهم ورد احمر ايكی کره
اوچ بر بحق اخذ اولنوب ايدرومالی ايله يوز درهم قالنجه طبخ وتصفيه دنصکره مصفايه سکز
درهم عسل الورد الحاق وغرغره اولنه کاه اولورکه حموضت ويره جك قدر روح الكبريت الحاق اولنه
غرغرهٔ خشخاشيه نوازل حاره ورقيقه وحاده منع ايدر بونكله فمی مجرد غسل ايدرلر فقط زياده
تحريك اعتنا لرصنعتی بودر رأس الخشخاش مع بزره دردت عدد اسفنج الورد اليابانی ايكی عدد
اصل لسان الحمل وبسطورطه يارميشر وقيه بزر رشو نيز وزهر شقايق منثور ورد احمر وجلنار
مصری بر درهم اخذ اولنوب قدر الكفايه ماء الخس وماء الورد ايله طبخ وتصفيه دنصکره مصفايه
اون ايكي رطله شراب الخشخاش الساذج ودياقوديون البنفشجی بر بحق وقيه رب الرمان وصبغ
شقايق النعمان بر وقيه ماء الشب المقطر نصف وقيه ضم ايدوب غرغره اولنه **غرغرهٔ خطميه**
خناق ولهات ولسان وعين لوزتينده واقع اولان اورامی تحليل ايدر وبلع اعدیرینه عسرت
وبرين فلغمونيلری اذهاب ايدر واوجاعی تسکين وازاله ايدر لكن متواترا غرغره اولنمق وفاترا
اولمق شرطدر بلکه جميع غرغره‌لر فاترا اولمق شرطدر صنعتی بودر اصل خطمی بر وقيه خبازی نصف
وقيه ورق البنفشج وفراغاريا وزوفا وسالويا اوچر درهم ورق الخوخ وورق القراصيا ايكيشر
درهم نشارهٔ خشب الدلاب وماء آذريون ايله تربيه اولنمش بياض يونانی وعسل الاسب
بر مثقال زاج حديد وزاج النحاس بر درهم زهر آذريون وزهر الخبازی الشجری وزهر شقايق
النعمان وزهر قونسوليدا اوسيط يارميشر درهم اخذ اولنوب مرضوضا بر بحق رطل ماء القراح
وبر بحق رطل خل الخمر ايله تلثی زائل اولنجه طبخ ايدوب آخر طبخنده رب الحمان بر مثقال د يعنی
طبخی ظاهر اوله جق قدر الحاق ايدرلر **غرغرهٔ طورمنتيلائيه** بودخی حکيم سفوركند فمده حادث
اولان قروح اسکوربوط وقروح عفنه يی دفع ايدر ولثه نك بعض علل‌دن ناشی اورام وعفونتنی
ازاله ايدر اسنانی قوی ولحم زائدی اذهاب ايدر سقوط عينه يه نافعدر صنعتی بودر اصل طورمنتيلا
واصل الوج المائی بر درهم وقيه قشر الرمان وقشر اصل اقاقيا يارميشر وقيه جلنار مصری وشب يمانی اوچر
درهم اكليل الجبل وبنطافليون وحی العالم الصغير وسالويا ولسان الحمل وزوفاء يابس ايكيشر درهم
زهر آذريون وورد احمر بر درهم ماء القراح وخل الخمر بر بحق رطل اخذ واجزاء مذكوره يی ماء القراح
وخل مزبورين ايله تلثی زائل اولنجه طبخ وآخر طبخنده حلاوت کسب ايده جك قدر عسل الورد ضم
وبعد التصفيه حفظ ايدرلر **غرغرهٔ عرق السوس** بودخی حکيم مزبورك‌در خناق وساثر فم وحلقك
علت‌لرينه زيادهٔ مناسبدر فاترا عليله على الدوام غرغره ايتدوره‌لر صنعتی بودر عرق السوس المحكوك

بروقیه بیاض یومرطه ایکی درهم شب ابیض بر درهم اخذ اولنوب قدر الکفایه ماء لسان الحمل وماء
الورد وماء جنارنج الصغیر وماء قوتنسولیدآء وسیط ایله برمقدار طبخ ومضمضه‌نك بر رطلنه درت
وقیه خمر ابیض وبر بچق وقیه دیاموروند بر بچق وقیه دیاقادریون ضم اولنوب غرغره اولنه
غرغرهٔ عود القرح بو دخی حکیم مسطورك وجع اسنان تسکیننه عمده مخترعات لطیفه‌دندر
حدوث والم وجع زائل اولنجه غرغره‌دن خالی اولمیه‌لر صنعتی بودر عود القرح ایکی درهم لبان ذکر وزنجبیل
ابیض بر مثقال بزر البنج المدقوق وسالویا بر درهم دارفلفل ثلث درهم خل الخمر وماء القراح یارمشر
رطل اخذ اولنوب بعد الطبخ غرغره اولنه غرغرهٔ قشر الرمان بو دخی حکیم مذکورك مخترعاتی زیاده
نافعدر زیرا لثهایی اطفا واورامی تحلیله عجیبدر صنعتی بودر قشر الرمان نصف وقیه آندروبا
واسقابیوز او عنب الثعلب واناغالیس وورق البلوط اوچر درهم بزر الحماض وبزر السفرجل وحب
امیرباریس ایکیشر درهم شب محرق بر مثقال زهر جنارزی احمر وجلنار مصری وزهر قوتنسولیدآء وسیط
بر درهم ماء لسان الحمل وماء الورد وخراج القابض بر رطل اخذ اولنوب ورطوبتینك ثلثی
زائل اولنجه طبخ وتصفیه ومصفادن ایکی رطله دیاموروند ودیاقادریون ایکیشر وقیه شراب الرمان
عسل منزوع الرغوه وخل الورد بر روقیه الحاق اولنوب حموضت ویرجك قدر روح البارود تقطیر اولنوب
غرغره اولنه غرغرهٔ لبنیه بو دخی حکیم مذکورك حناقه زیاده حلق وفم ولهاتده واقع اولان
اورام واوجاعی منع ایدر قروحاتی تنقیه وجلا والتئام ایدر حین اقتضاده استعمالی برکچ دفعه
تکرار ایدرلر صنعتی بودر لبن البقر الطری الحلیب ایکی رطل بیاض یومرطه نصف رطل عسل الورد ایکی قاشق
زعفران نصف درهم برمقدار طبخ ایدروب تصفیه دنصکره غرغره اولنه غرغرهٔ للسکتة سکته امثالی
علل دماغیه‌ده بعد التنقیه استعمال اولنسه ماده ردیه‌یی دماغدن جذب وازاله ایدر صنعتی بودر
خردل وروح الجند ایکیشر وقیه خل الورد سکز وقیه اخذ اولنوب اولا خردلی هاونده محکم دق
ایتدکدنصکره یسیرًا یسیرًا روح الجندی وخل الوردی اضافه ودق اولنه رق محکم مزج اولنه بعده
ممزوج مزبوره مطبوخ اکلیل الجبل ومطبوخ المسطرادن هر برینی بوزر درهم عسل اکلیل الجبل ایکی وقیه
الحاق اولنوب غرغره اولنه غرغرهٔ مبارك حلق ولهات وجوار دماغده واقع اولان اورام وقروحی
تحلیل وازاله‌ده مستعملدر صنعتی بودر ماء المبارك القوی ایکی رطل عسل الورد درت وقیه اخذ
اولنوب مزج وغرغره اولنه غرغرهٔ ملینه منافعی ماسبق کبیدر صنعتی بودر اصل الخطمی بر وقیه
ورق الخبازی بر قبضه بزر الکتان ایکی درهم بزر الحلبه بر بچق درهم عرق السوس اوچ درهم
تین درت وقیه ماء القراح ایله طبخ اولنه تا که ایکی رطل قاله بعده تصفیه ایدوب غرغره اولنه

الفصل الثالث فی المضامض

مضمضهٔ نافعة لقلاع الاسود قلاع اسودی
ایله مستعملدر صنعتی بودر زبیب منزوع العجم وانیسون علی السویه اخذ اولنوب عسل الورد ایله
عجین اولنه مضمضهٔ نوازلی رأسدن نازل اولان رطوباتدن ناشی وجع اسنانی دفع ایدر
صنعتی بودر بنطافیلون بر وقیه عود القرح نصف وقیه قرنفل وکبابه ودارفلفل هر برندن
ایکی درهم ورق الفیتسوم بر قبضه اخذ اولنوب خل وماء القراح ایله طبخ ایدوب بعد التصفیه مضمضه اولنه
مضمضهٔ آخر لثانك قروح وتعفنه وفساد اولنوب رایحهٔ منتنه‌سنه نافعدر صنعتی بودر
شعیر بر قبضه قشر النارنج بر بچق درهم قرنفل ودارچین بر بر درهم اخذ اولنوب خل وماء القراح ایله
طبخ ایدوب بعد التصفیه مضمضه اولنه مضمضهٔ آخر فائده‌سی ماسبق کبیدر صنعتی بودر
سعد کوفی بر وقیه ورد احمر بر قبضه لطیفه صندل اصفر ودارچین ایکی درهم اخذ ایدوب ماء القراح

ایله

ایله طبخ وتصفیه اولنوب مضمضه اولنه مضمضهٔ لوجع الاسنان وجع اسنانك انواعنه
نافعدر صنعتی بودر اصل ذوخمسة اوراق ایکی وقیه صارمشق یپراغی بر قبضه سعد وجوز السرو
یاریشر درهم اخذ اولنوب قدر الکفایه خل وماء القراح ایله طبخ ایدوب بعد التصفیه مضمضه ایدرلر
مضمضهٔ للقلاع قلاع بلغمیه‌یی دافع وانواع قروح لثه‌یه نافعدر صنعتی بودر وردتقه وورق
الزیتون ومامیران وقشر رمان وعفص اخضر علی السویه اخذ اولنوب ماء القراح ایله طبخ ومضمضه
ایدرلر مضمضهٔ لتأثیر سنونات سنوناتدن تقدم استعمال اولندقده سنونانك تأثیرلرینی
زیاده اسرع واقوی ایدر حنین بن اسحقه نسبت اولنور صنعتی بودر بزر الورد وبزر امیرباریس وایلغن
عشبی وورق الصنوبر وورق الزیتون هر برندن بر درهم لسان الحمل بر بچق درهم اخذ اولنوب
ماء القراح ایله طبخ دنصکره نصف درهم شب یمانی حل ایدوب مضمضه اولنوب بعده سنونی استعمال اولنه
مضمضهٔ لعفونة الفم واللثة فم ولثه‌ده واقع اولان عفونت بخور رائحه‌یی دفع ایدر صنعتی بودر
قفاح الورد درت درهم شب یمانی وعفص اخضر ایکیشر درهم اخذ وسحق اولنوب عسل ایله عجین
اولنوب ماء ایله حل ومضمضه ایدرلر مضمضهٔ لثقل اللسان لسانك ثقل کلکنتی دفع ایدر
صنعتی بودر زنجبیل وعاقرقرحا وفلفل وخردل علی السویه اخذ اولنوب بعد الدق لسان علیلی
دلك ایدرلر بعده اوچ ساعتدنصکره خل الحاذق ایله حل ایدوب مضمضه ایدرلر

الباب الثانی عشر فی السعوطات والعطوسات والشمامات والبخورات وهو یشتمل علی ثلثة فصول

الفصل الاول فی السعوطات والعطوسات

سعوط صفراوی خلط صفراوی اخراج ایدر
صنعتی بودر عصارة الورد درت درهم سقمونیا ومدبر بر درهم اخذ وحل اولنوب انفه
سعوط اولنه سعوط بلغمی بلغم غلیظی اخراج ایدر صنعتی بودر عود القرح وایرسا بر بر درهم
فودنج وسعتر واسطوخودوس بر قبضه لطیفه غاریقون اوچ درهم اخذ اولنوب مقدار
الکفایه ماء القراح ایله طبخ اولنوب بعد التصفیه بر مقدار عسل اکلیل الجبل ایله ممزوجًا
سعوط اولنه سعوط سوداوی خلط سوداوی اخراج ایدر صنعتی بودر سنامکی و
افتیمون وبسفایج وقرنفل علی السویه اخذ اولنوب ماء القراح ایله طبخ وتصفیه اولنوب
عسل الورد ایله ممزوجًا سعوط اولنه سعوط قاطع الرعاف رعافی قطع ایدر مجربدر
صنعتی بودر کندر ابیض ثلثان درهم بیاض البیض ایله مزج ایدوب سعوط ایدرلر
سعوط لقروح الفم داخل فمده اولان قروحی ادمال ایدر صنعتی بودر ورق الآس وورق
شجر المصطکی بر قبضه جلنار ایکی عدد اخذ اولنوب ماء القراح ایله طبخ وتصفیه اولنه
بعده بر مقدار عسل الورد ایله مزج وسعوط اولنه یاخود عصارهٔ ورق لسان الحمل عسل
الورد ایله ممزوجًا سعوط اولنه سعوط لوجع الرأس وجع رأس وزکامه عظیم النفعدر
صنعتی بودر شونیز ایکی بچق درهم قرغنه دولکی عصاره‌سی ایکی درهم نوشادر نصف درهم
دهن سوسن ایله مزج ایدوب سعوط ایدرلر سعوط لاذهاب رائحة الفم رائحهٔ کریههٔ فمی
فمدن اذهاب ایدر عجبا ایدر صنعتی بودر عصارة الورد یاخود عصارة المرزنجوش ایکی
وقیه گلاب یاخود چیچك صویی بر وقیه اخذ اولنوب بر مقدار عسل الورد ایله و
یاخود صمغ عربی ایله ممزوجًا سعوط ایدرلر عطوس لا نظیر بلاغم غلیظه‌یی ومواد لزجه‌یی
دماغی تنقیه ایدر مصفاة الدماغ تعبیر اولنان عظمك انسدادینی ازاله ایدر صرع و
سکته ولیثرغس امثالی علل بارده دماغیه‌ده مستعملدر صنعتی بودر طباق ومرزنجوش

بر درهم حربق ابیض ثلثان درهم فرفیون وعصارهٔ قثاء الحمار المجفف سدس درهم مسك
تبتی درت حبه اخذ عطوس اولنه آخر منافعی ماسبق کبیدر صنعتی بودر ورق مرزنجوش المجفف
بر بچق درهم طباق نصف درهم جوزبوا بر درهم دهن مرزنجوش اوچ قطره اخذ اولنوب عطوس
اولنه آخر منافعی ماسبقه معادلدر صنعتی بودر آیرسا ومرزنجوش وزوفاء یابس وبزر خردل
وکبابه وقرنفل وفلفل هر برینden نصف درهم جندبیدستر بر درهم اخذ اولنوب عطوس اولنه
آخر ملکیونکه منافعی ماسبقلره معادلدر صنعتی بودر مرزنجوش وقسطران وعود القرح وکلک
هر برینden نصف درهم کندوسه بر درهم اخذ اولنوب عطوس اولنه عطوس منقی
مواد لزجه وبلاغم غلیظهٔ دماغدن ایروب مصفاة الدماغك انسدادنی ازاله ایدر صرع
وسکته ولیثرغس امثالی علل باردهٔ دماغیه ده استعمال اولنور صنعتی بودر مرزنجوش
برشغا لقسطران وعاقرقرحا هر برینک نصف درهم حربق ابیض بر درهم فلسقون ثلث
درهم اخذ اولنوب سحق وعطوس اولنه آخر منافعی ماسبق کبیدر شاراس نام طبیبك مختاریدر
صنعتی بودر ورق مرزنجوش وسلیمه وقسطران وزهر السوسن الازهری هر برینden سکز
درهم ایرسا وحربق ابیض وعاقرقرحا وحبة السوداء ایکیشر فقاح الفلسقون ونفاخ الذبابه
بر در درهم اخذ اولنوب سحق وعطوس اولنه وعلل سباتیهٔ قویه ده بر درهم فرفیون الحاق
دخی ممکندر لکن علل مزبوره غایة الغایه قصوایه بالغ اولدقده الحاق اولنه دیر لمواد بلغمیه نك
ضبطی ممکن اولمیاجق دوبان کتورمکدن خوف اولنور عطوس ملوکی اگرچه نفعلده ماسبقلردن
حفیفدر لکن ماسبقلرك استعمالنه متحمل اولمیان رجاله استعمال اولنور صنعتی بودر ورق
الطنباك درت درهم زهر سوسن ازهری ایکی درهم مسك تبتی اوچ قیراط عنبر اشهب
طقوز حبه اخذ اولنوب بعد السحق اونایکی قطره روح الورد الحاق اولنوب عطوس اولنه

الفصل الثانی فی الشمامات شمامهٔ لاحتناق الرحم احتناق رحمك نوبتنی
قطع ایتمکده ادویهٔ مختاره دندر صنعتی بودر جندبیدستر المسحوق نصف درهم خلتیت ثلث
درهم دهن الکهربا سدس درهم اخذ ودق ومزج وبر بزه بغلیوب احتناق رحمك نوبتی
محلنده صیق صیق شم اولنه شمامهٔ عنبری مجرد شم ایتمکله دخی حرکت طبیعیه سنی اوزره
جریان ایتدروب قلبه قوة ویرر صرع وسکته وطاعون امثالنه نافعدر صنعتی بودر اصطراك
الیابس درهم حصلبان بر وقیه لادن اذفر بیطی ایکی درهم صندل ابیض صحیح وقرنفل بر بچق درهم
ورق مرزنجوش وورد شامی هر برینden درت ثلث درهم مسك تبتی وعنبر هر برینden سدس
درهم اخذ اولنوب ماء الورد ایله محلول صمغ عربی ولعاب کثیرا ایله شمامه اولنه شمامهٔ مطیب
منافعی ماسبقه مشابه بر در یاز کونلرینه حار المزاج اولنکسه لره مناسبدر صنعتی بودر ورد
احمر وصنادل ثلاثه واصل الخلیقا هر برینden بر درهم کافور قیصوری اونایکی حبه اخذ اولنوب
ناعما دق اولنرق نصکره ماء الورد ایله منسول قدر الکفایه شمع کافوری ایله مزج اولنوب
شمامه اولنه شمامهٔ وبائیه ایام وباده استشمامی غایت نافعدر صنعتی بودر شمع اصفر
درت وقیه دهن الزیت وترمنتین هر برینden درت درهم عنبر اشهب ومسك تبتی یارمیشر
درهم بهمن ابیض واحمر وورد ونعنع ومرزنجوش وقرنفل وقاقله وصندل اصفر واحمر ودارچین
وجوزبوا هر برینden ثلث درهم اخذ اولنوب مقدار الکفایه ماء الورد ایله عجین وشمامه اولنه
شمامهٔ صیفیه محرور المزاج اولانکسه لره زمان وباده استشمامی غایت مناسبدر صنعتی بودر

زهر نیلوفر وزهر لسان الثور وزهر بنفشه وزهر الورد هر برینden بر درهم قشر اصفر اترج وصندل
اصفر واحمر وابیض هر برینden بر بچق درهم بسباسه نصف درهم کافور وخشخاش تخمی هر برینك سدس
درهم عنبر درت حبه لادن اونایکی درهم اخذ اولنوب قانون اوزره مزج ایدروب شمامه ایدهلر

الفصل الثالث فی البخورات بخور افرنجی داخل فم وحلقده مرض
افرنجدن نشأت ایدن قروحی تجفیف ایچون استعمال اولنور صنعتی بودر اصطراك ومرصافی
ولبان ابیض ایکیشر درهم حصلبان جاوی درت درهم زنجفره بر درهم اخذ اولنوب
قدر الکفایه لعاب کثیرا ایله قرصلر اولنه حین اقتضاده بر دانه سنی آتش اوزرینه قونلوب
علیله مکشوف الفم تبخیر اولنه بخور آخر مرض افرنجه علاج اثناسنده علیلی تعریق
ایچون استعمال اولنور صنعتی بودر زنجفرهٔ صناعی اونایکی درهم اصطراك قاطر
ومرصافی بر بر درهم راتیانج ابیض ایکی درهم اخذ اولنوب قدر الکفایه ترمنتین
ایله قرصلر اولنه حین اقتضاده بر دانه سنی تبخیر اولنور اگر بحسب الاقتضا
علیلدن عرق ظهور ایتمزسه بر دانه سنی دخی تجدید ینه بر دانه سنی دخی کما ینبغی
عرق سیلان ایدنجه تبخیر اولنه بخور بوصیری منسخت نام طبیبك کتابنده
تحریر اولنمشدر زحیر وسائر استطلاقات بطنك جمله سنی قطع ایتمکده عظیم
الاثردر دیو طبیب مسفور تحریر ایدر صنعتی بودر اصل البوصیر وورق البوصیر
بعد التجفیف منفرداً اسحق اولنه بعده مسحوقین خرزبور بیندن علی السویه اخذ اولنوب
ترمنتین ایله قرصلر اولنه حین اقتضاده کونده بر دفعه یاخود ایکی دفعه یاخود
دفعات ایله قمع تسمیه اولنان آلت ایله داخل مقعده تبخیر اولنه بخور تکامکائی
بو دخی طبیب مسفور کرده قمع تسمیه اولنان آلت ایله داخل رحمه تبخیر اولنور انفه
دخی ادخال اولنه سرحیاً احتناق رحمك نوبتنی قطع ایدر واحتناقات رحمك
کلیسنی ازاله ده علاج کاحیدر لکن رائحه سنه تحمل امور عجیبه دندر صنعتی بودر
ساق حرسنه ظهور ایدن تالیل بر وقیه تکامکا وقاصنی یارمیشر وقیه قرن الماعز
وظفر الماعز وکهربا اصفر ایکیشر درهم اظفار طیب وجندبیدستر بر در درهم
اخذ ودق اولنوب قدر الکفایه ترمنتین ابیض ایله قرصلر اولنه بخور زاجی
بو دخی طبیب مذکور کرده خل الخمر ایله مزج اولنوب قزمش آجر اوزرینه برنج قطره
تقطیر اولنمغله خانه لردن وسائر موضعلردن سمیت هوانی ازاله ایدر کاهی بو طریقله
ملبوساتی دخی تبخیر ایدرلر صنعتی بودر زاج احضر سکز وقیه باروت صافی ومرجان
احمر هر برینden درت وقیه زهر الکبریت وکهربا اصفر ایکیشر وقیه حب الغار الطری
وحب الابهل بر بر بچق وقیه برادهٔ قرن الایل ولبان ذکر بر وقیه ورق اسقوردیون
وورق السذاب وورد احمر یارمیشر وقیه اخذ اولنوب مسحوقاً حفظ اولنه
بخور سابنا بو دخی طبیب مسطور کرده قمع ایله رحمه تبخیر اولنسه ادرار طمثده
علاج کاملدر یاکره لرده بونك امثالی بخورات وفرزجه لر استعمال اولنمغه صنعتی بودر
سابنا نصف وقیه اصطراك قاطر ومر احمر وجاوشیر وسکبینج ایکیشر درهم دارچین
سیلانی وفلسقونك ایکی نوعی وحب الغار وکمون هر برینden بر درهم قرص حنظل
وآیرسا وآسارون یارمیشر درهم قرص غالیه وقرص المسك هر برینden ثلث درهم

اخذ وسحق اولنوب ترمنتین ابیض ایله قرصلر اولنه فقرا ایچون قرص غالیه دن
عنبر ومسك ترك اولنمقله بأس یوقدر **بخور سلطانی** بودخی طبیب مذکور نامه ذکر ایدر
رائحه طیبه سی ایله هوانك نتن وعفونت مفسده سنی ازاله ایدر ارواح نفسانیه یه
قوت ویرر کذلك قمع ایله فم رحمه ادخال اولنسه اختناق رحمی منع ایدر ورحمك جمیع
حرکت غیر منظومه سین دفع ایدر صنعتی بودر اصطرك وحصلبان جاوی یارمیشر
وقیه عود هندی ایکی درهم زباد صحیح بر درهم قرص غالیه ثلث درهم دهن قرنفل
ودهن الورد هر برینك سدس درهم اخذ ودق اولنوب ماء الورد ایله عجین ایدوب
قرصلر اولنه **بخور سندروسی** بودخی طبیب مذکورك داخل انفه استنشاق
اولنوب رأس وجمیع اعضایه تبخیر اولنمقله نوازل حاره وبارده نك کلمسنی نزولدن منع
ایدوب تخفیف ایدر صنعتی بودر سندروس خالص درت وقیه کهربا ابیض ایکی وقیه
مصطکی وحبة السوداء وکزبره مدبره برر وقیه ورد احمر وصمغ اللك ولبان ذکر یارمیشر
وقیه اصطرك قاطر وحصلبان جاوی ایکیشر درهم زهر شقایق النعمانی وعود هندی
هر برینك برر درهم اخذ وجریشا دق وسحق اولنوب حفظ اولنه **بخور طیب**
لطیف الرائحه بر بخوردر عنادر صنعتی بودر عود ماوردی ولادن اقریطی وحصلبان
جاوی هر برینك ایکی درهم سکر النبات اوچ درهم اصطرك قاطر نصف درهم
مسك تبتی ایکی حبه اخذ اولنوب صنعت اوزره بخور اولنه **بخور طیب آخر**
بودخی مذکور کبیدر صنعتی بودر ورد احمر درت وقیه حصلبان جاوی ایکی وقیه عنبر
اوچ حبه سکر النبات نصف وقیه اخذ اولنوب لعاب کثیرا ایله قاعده اوزره بخور اولنه
بخور قرن الماعز منسیحی نام طبیبکدر تبخیر اولنمقله حانه وسایر سکنانك فاسد
وباعث وباء اولان هواسنی اصلاح وفسادن منع ایدر اطرافنخانه دائما مسدود اولمق
لازم دکلدر زیرا اکرك صیفده وکرك شتاده باد شمالی وزان اولدقده طلوع شمسدن
ایکی ساعته دك درېچه لری آچمغه رخصت واردر زیرا باد شمالی وطلوع شمسدن
صکره ظهور ایدن ریاح بارد ویابس اولمغله جودتنه وعفونتی ازاله ا تمسنه حکم اولنور
اما باد شمالی نصف النهار هبوب ایتدکده ریاحك ردیا ولسنه ذاهب اولمشلردر
صنعتی بودر برادهٔ قرن الماعز ایکی وقیه کهربا اصفر وقر احمر برر وقیه حشب الاهل
وزهر الکبریت التیشر درهم اصل رآسن واصل الخلیقاء بستانی واصل قرنجشك
یارمیشر وقیه لبان ابیض وحصلبان جاوی ولادن قبرسی واصطرك قاطر هر برینك
اوچ درهم ورد احمر وافسنتین وسداب واسقوردیون ایکیشر درهم ودق الغار و
قرنفل وکافور برر درهم اخذ ودق اولنوب ترمنتین قبرسی ایله قرصلر اولنه
بخور کهربائی بودخی طبیب مذکورکدر رأس وسائر اعضا تبخیر اولنسه نوازل نازلدن
تخفیف ایدوب قطع ایدر وعروضدن حفظ ایدر صنعتی بودر کهربا ابیض درت وقیه
سندروس ایکی وقیه مصطکی ولبان ابیض برر وقیه صمغ اللك وقر احمر وورد احمر یارمیشر
وقیه تکامکا واصطرك ولادن ومرصافی ایکیشر درهم سعتر اقریطی وحاشا ودبابیه هر
برینك برر درهم دق اولنوب حفظ اولنه **بخور لاجل الحمل** تسهیل حمله معین اولور بر
مجرب بخوردر صنعتی بودر لادن اقریطی ومصطکی وغالیه وقرنفل وبسباسه ووج

وحولنجان

وحولنجان هر برینك اوچ درهم سعد کوفی وورد احمر برر بچق درهم لحیة التیس
وجندبیدستر ایکیشر درهم اخذ اولنوب لعاب کثیرا ایله قرصلر اولنه
بخور لحیة التیس نتو الرحم یعنی موضع طبیعیدن رحمك اسفله سقوطنه ادویة
مجربه دندر قمع ایله داخله صباح واخشام القا اولنه ورائحه سی دخی تحمل اولنمیه جق
قدر دکلدر صنعتی بودر لحیة التیس بر وقیه کهربا بیضا وقشر الکندر هر برینك نصف
وقیه اشنان بللوطی وقنه صافیه ودراتیانج وقفر الیهود هر برینك ایکی درهم بسطور
وجلنار برر درهم ورد احمر وقرنفل وجندبیدستر هر برینك نصف درهم اخذ ودق
اولنوب ترمنتین ابیض ایله قرصلر اولنوب حفظ اولنه **بخور مصر وعین**
منسیحی نام طبیبکدر علی الدوام مصروملك انفنه تبخیر اولنمقله نوبتنی قطع ایدر سکته
وفالج امثالی علل راسیه محوفه دن امین ایدر کذلك رحمه تبخیر ایله اختناق رحمی ازاله
ایدر صنعتی بودر کهربا ابیض ایکی درهم مر احمر ومصطکی وصمغ اللك وقوما لیمی وقاصنی
هر برینك ایکی درهم ورق دبق البلوط وبزرخا وانیا وحب الابهل ونشارهٔ قرن حمار الوحش
هر برینك برر درهم افسنتین ومرزنجوش وزهر خزاما وزهر سوسن ازرقی وورد احمر
هر برینك نصف درهم اخذ ودق اولنوب طبیب مذکورك اسمك مختاری اولان ماء الصرع
ایله مستخرج لعاب کثیرا ایله قرصلر اولنه **بخور معرق** بر طبیب حاذقك مختاری دیکدر
مأمون الغائله اولمغله بردخی اختیار ایلشدر مرض افرنجی وسائر نوعیه محتاج
اولنان علتلرده استعمال اولنور صباح دینه وجوب جبینی استعمال ایتدکلرده تحریك عرق
ایچون بوغ برینه استعمال اولنور صنعتی بودر آترسا وسنبل هندی ودارچین و
جوزبوا وقرنفل هر برینك برر درهم اصطرك وکهربا ومرصافی هر برینك اوچ درهم
لبان ابیض وصبر اسقطوری ومصطکی هر برینك بربچق درهم مسك اوچ حبه اخذ
اولنوب صبر ایله مرصافی بر مقدار ماء الورد ایله دق اولنه رقیق حل اولندقدن صکره
سائر جوا هجات مسحوقا الحاق وعجین بعده قرصلر اولنه **بخور ملکی** منسیحی طبیبك مختاریدر
وسرآمد بخوردر تبخیر ایله ظهور ایدن رائحه لطیفه سی دماغ وروح حیوانیه یه قوت
ویرد یکندن ماعدا ردیت هوای مساکنی دخی اصلاح ایدر بخورمز بوردن بر مقدار
ماء الورد ایله نقع وطبخ اولنوب کلاب امثالی استعمال اولنمق دخی ممکندر صنعتی بودر
اصطرك قاطر وحصلبان جاوی علی السویه اخذ اولنوب ماء الورد ایله حل ایدوب
محکم عصر ایدرلر بعده تجفیف ایدوب حفظ ایدرلر محفوظدن بر وقیه عود هندی
ایکی درهم ورد احمر وعنبر اشهب برر درهم زباد خالص ومسك یارمیشر درهم
بلسان برونی ودهن خشب رودیوس هر برینك ثلث درهم اسود اللون اولنجه احراق
اولنمش نابا لغیل کفایه مقداری اخذ ودق اولنوب ماء الورد ایله عجین وکل بیراغیله
لف ایدوب ظلده تجفیف ونحاجده حفظ اولنه **بخور وبائی** اهویه وبائیه نك فسادینی
اصلاح ایدر صنعتی بودر ورد احمر وسنبل هندی وعود ماوردی وقسط واکلیل الجبل
ومصطکی وصندل اصفر ومقل ازرق ولادن اقریطی وکندر وزعفران وقشر حنظل و
میعهٔ سائله هر برینك بربچق درهم قاقوله وکبابه وکافور هر برینك نصف درهم
مسك خالص اون بش حبه ماء الورد الخالص الحی حبه قاعده اوزره قرصلر اولنه

ملتكيكاره مناسب [illegible]

بخور یدر الحیض حیضی ادرار ایچون اطباء مجربین عندنده مشهور در صنعتی بودر
مرصافی واصطراك قاطر ومقل ازرق هر برندن درت درهم آبرسا واسارون وکون هر
بریندن اوچ درهم جاوشیر ایکی درهم تونتج هندی وحیلی برر درهم اخذ اولنوب ترمنتین ایله قرصلر اولنر

الباب الثالث عشر في الاکحال والقطورات والشیوفات والبروذات والذرورات وهو یشتمل علی خمسة فصول

الفصل الاول في الاکحال

کحل باسلیقون عینده متولد اولان سبل و
جرب وحکه یه نافعدر ظلمت عینی ازاله ایدر صنعتی بودر زبد البحر واقلیمیاء فضی اوتوز درهم
حجر النحاس وصبر اسقطوری بشر درهم ملح هندی واسفیداج رصاصی وفلفل وسنبل الطیب
وسادج هندی واثمد وجندبیدستر هر بریندن ایکی درهم قرنفل واشنه برر درهم مامیران
چینی ونوشادر مصری وعروق کرکم هر بریندن اوچ درهم هلیلج اصفر درت درهم شیاف
مامیثا بش درهم اخذ اولنوب کحل اولنه کحل بطلیموس اسلاف حکماء عظامدن منقولدر
اصحاب ارصاددن بعضیلری بو کحل ایله عمل ایدوب رصدده موضع کواکبی بونك سببی
ایله روشن کوررلر ایدی زیرا بو بر دوادرکه علل عینك اکثرینه نافعدر سقوط شعر
الاجفان واوجاع عین وقروح خبیثه کبیلرك مجموعنه دواء لانظیر واکسیر سریع التأثیردر
اوساخ عین ورطوبات سائله وظفرهیی ازاله ایدر ونزول مانك ابتداء الرندره غایت
نافعدر والحاصل نظیر نایاب واوصاف فوایدی تحریر اولنسه بر کتاب اولور صنعتی بودر
توتیاء هندی اون مثقال دار فلفل واقلیمیاء ذهبی وسادج هندی وکحل اصفهانی
هر بریندن اوچ مثقال سرطان محرق بر مثقال اخذ ودق اولنوب بعد السحق ماء الورد
وماء الرازیانج ایله اسبوع کامله مقداری ترطیب وتجفیف وسحق ایدهلر واکر بو کحلی وقت
صیفده استعمال ایدرلرسه بر دانق مقداری کافور الحاق ایدهلر واکر وقت شتاده استعمال
ایدرلر ایسه بر دانق مسك الحاق ایدهلر مجربدر کحل جواهر المختار الاستادی بصرك
نورینی زیاده ایدر قوت باصره یه حدت ویرر امراض عینك اکسیریدر صحت عینی حفظ
ایدر صنعتی بودر فیروزج خراسانی ولؤلؤ ابیض وذهب مکلس وفضه مکلس ومرقشیثا
ذهبی ومرجان احمر وشادنج عدسی وعقیق یمانی ودهنج معدنی هر بریندن اوچ درهم
سکر النبات اون بش درهم دهنجی یکرمی کون ماء رمان الحامض ایله غمر ایدوب بعد التجفیف
ادویهٔ مذکوره ایله کحل ایدهلر کحل عجیب ابن ماسویهنك مختاریدر ظلمت عینی ازاله
ایدوب نزول مانك ابتداسنده دواء کافیدر صنعتی بودر مرارة الدب درت درهم جاوشیر
وفلفل اوچر درهم زیت عتیق ودهن بلسان وعصیر الرازیانج هر بریندن ایکی درهم اقلیمیاء
ذهبی بر درهم عسل النحل اون ایکی درهم بر زجاج ظرفه وضع اولنوب بر هفته حرارت
شمسه تعلیق اولنوب بعده میل ایله اکتحال اولنه کحل نصایح جالینوس فاضلك مختاریدر
عینه جلا ویرر مایوس اولمش بیاض عینی اوتوز کونده وارنجه البته دفع ایدر صنعتی بودر
زبد البحر وسکر النبات عودی وسقط حردون وبورق ارمنی وسقمونیا هر بریندن بش
درهم اخذ ومطبوخ مامیران ایله حل ایدوب شعاع شمسده تجفیف اولنوب کحل اولنه
کحل لبیاض العین مسیح نام طبیبکدر بیاض العین ودمعه وغشاوه وغلیظ اجفانه
نافعدر بصرك حدتنی زیاده ایدوب جلا ویرر صنعتی بودر توتیاء هندی ایکی بچق درهم

اثمد اصفهانی درت درهم نحاس محرق ایکی درهم اقلیمیاء ذهبی واقلیمیاء فضی
وشادنج عدسی هر بریندن بر درهم مرجان احمر ولؤلؤ غیر متقوب شیح محرق هر بریندن
ایکی درهم بلور معدنی نصف درهم کافور ربع درهم مسك خالص بر قیراط قامده اوزده
کحل اولنه کحل آخر لبیاض العین حکماء عربدن شیخ داود انطاکینکدر بیاض عینی
ازاله ایدوب عینه حدت وبصره قوت ویرر صنعتی بودر قشر بیض النعام وصدف صینی
توتیاء هندی وزنجار النحاس وکحل اصفهانی هر بریندن بش درهم سکر النبات اون
درهم شادنج عدسی مغسول اوچ درهم مرقشیثا فضی وطباشیر هندی وحجر بلکی طاشی
وقلفل سرطان بحری وتوتیاء هندی هر بریندن ایکی درهم سقط حردون بر
درهم فلفل اسود نصف درهم حجر الرخام بر درهم اخذ اولنوب کحل اولنه

الفصل الثاني في القطورات

معلوم اولهکه قطور اصلنده بکا ویف
اعضایه تقطیر اولنان ادویهٔ مایعه دن عبارتدر لکن الحالة هذه تجویف عینه تقطیر
اولنان مایعه اطلاقی شایع ومتواتر اولمشدر قطور جامع اطباء لاطینیهدن موزیطانوی
نام طبیبکدر علل عینه تکدر ورمد امثالی عوارض عینك اکثرینه منفرداً علاج کاملدر
عینك اوجاعنی تسکین وناسوروبثوری دفع ورمص ودمعه یی قطع ایدر ظفره وآثار
وغمام وبیاض وعمی زنکی تغییر اولنان سدة العصبة المجوفهنك ونزول مانك ابتدالرنده
سبیلری اولان مادهٔ لزجهیی تقطیع ایتمکله آفات مزبوره یی طرد ایدر کذلك طبقات عینه قوة
ویروب ضعف بصری ازاله وباصره یی صاف ایدر صنعتی بودر ورق السذاب وافراجیا
وورق الرازیانج وورق المامیثا هر بریندن ایکیوز درهم ورد ابیض یوز درهم زهر الهندبا
اللی درهم جمله سی طریاً اخذ وبعد الدق بر قرعیه وضع اولنوب مواضع حارهده درت کون
ترك اولندقدن صکره حمام ماریه ده ارضیهٔ یاپسه قالبجه تقطیر اولنه بعده مقطری ایکی
دفعه دخی رصینه سنه رد ایدوب تقطیر ایدهلر بعده بو شیشه یه بر درهم سکر النحل وایکی
درهم حجر الحماطیطس مدبر وایکی بچق درهم توتیاء مرضاء مدبر واوچ درهم زعفران معدنی
ودرت درهم شبه اذربیجی بورق وضع اولنوب معطر مزبور ایله نقع ومسدود الراس مواضع
حارهده اون بش کون ترك بعده کاغددن تصفیه اولنوب حفظ اولنه حین اقتضاده دفع
علت ایچون کونده اوچ دفعه یعنی علی الصباح ونصف النهار وعند النوم بر ویاخود ایکیشر
قطره عینه تقطیر اولنه حفظ صحت ایچون کونده بر دفعه صباحلرده کفایت ایدر قطور لانظیر
علل عینك مجموعنه نافع اولدیغندن ماعدا بصره قوت ویروب صحت عینی حفظ ایدر
صنعتی بودر رازیانج طری وافسنتین طری وکرفس طری وسذاب طری وافراجیاء طری
وککك وسالویا وقسطران وطر عیون وکاردونیا هر بریندن بر قبضه اخذ اولنوب هاونده
تحریک دق اولنوب بول الصبیان ایله نقع ایدهلر بر مدت صکره ایکی قاشق عسل واون بش عدد
فلفل مسحوق وبر درهم کافور ضم اولنوب اون کون شعاع شمسده ترك ایدوب قرعه وانبیق
ایله تقطیر ایدوب حفظ ایدهلر قطور لحمرة العین حمرة عین ووجع عین ایچون مجربدر
بصره حدت ویروب مجلا ایدر صنعتی بودر توتیا اون درهم لبسباسه بش درهم ماء الورد
دخی ایله طبخ ایدوب قطور ایدهلر قطور للدمعه نوازل رقیقهدن نشأت ایدن دمعه یه
زیاده مناسبدر صنعتی بودر ماء افراجیا وماء الرازیانج وماء الورد هر بریندن سکز درهم

اخذ اولنوب بر شیشه یه وضع اولنه بعده توتیاء مدبر و انزروت هر برینك ثلث درهم
سماق غیر مدقوق و زاج مصفی هر برینك سدس درهم اخذ ایدوب بر بزه باغلیوب موبود
صولرك ایچنه ادخال اولنوب بر مدت نصکره اخذ و قطوراً استعمال اولنه **قطور معدنی**
اقراباذین باطیانوسه الحاق اولنان رسالهدن رسالهٔ اخیره ده تحریر اولنمشدر عینده
اولان آکله لری و غمام و کدری دفع ایتکده قطورات محمودهدندر صنعتی بودر ناعماً مسحوق
اولنمش زعفران معدنی بر درهم بر درهم زاج ابیض سدس درهم اخذ و بر شیشه یه
وضع اولنوب او زرینه ماء الورد درت درهم ماء هندباء لسلو بوس یکرمی درهم الغا
اولنوب مواضع فاتره ده التی یا خود سکز ساعت نقع اولندقدنصکره کاغددن سوزیلوب
حفظ اولنه حین اقتضاده کونده اوچ دفعه بر قطره عینه تقطیر اولنه معلوم اوله که
زهر هندبا قبل طلوع الشمس اخذ اولنوب مسدود الرأس بر مدت ترك اولنور مدت مزبوره ده
زهر هندبا منحل اولوب بر مایع اولور اول مایع حمام ماریده تقطیر اولنمغله اخذ اولنان
ماء معطر سلو بوس نام طبیبه منسوب اولنان ماء هندبادر که بو قطورك ارکاننده قلنمشدر
قطور نافع لوجع العین وجع عینی تسکین ایدوب ضعف بصری ازاله ایدر نظر ایاب
و منافع کثیره تجربه اولنمشدر ترکیب ایدر صنعتی بودر سکر النبات مسحوق بر درهم زاج ابیض
و صبر اسقطوری هر برینك ثلث درهم مرجان سدس درهم قرنفل و کافور هر برینك یدی
حبه ماء الهندباء سکز درهم ماء الورد و خرخر هر برینك درت درهم اخذ اولنوب قابل السحق
اولنلری سحق اولنوب کلابو شراب ایله ممزوج عینی حمام ماریده یکرمی درت ساعت ترك اولنور بعده التصفیه قطور اولنه
الفصل الثالث فی الشیافات **شیاف ابیض** جالینوسکدر افیونی
و غیر افیونی عمل اولنور دمعه و رمص و رمد امثالنده و اوجاع عینی تسکین ایچون استعمال اولنور
صنعتی بودر توتیاء مدبر اون التی درهم اسفیداج مغسول سکز درهم نشاسته و صمغ عربی
و کثیرا هر برینك درت درهم اخذ اولنوب صمغ و کثیرا دق اولندقدنصکره مجموعیها وان
حجریده قدر الکفایه ماء القراحیله ترطیب و دق ایدرك عجین و مراد اولنان شکل او زره
شیافلر اولنه اکر افیونی مراد اولنورسه حین دقده ایکی درهم افیون ناعم السحق اضافه اولنه
شیاف ابیض آخر ذکریاء رازینکدر منافعی ما سبق کبیدر صنعتی بودر اسفیداج مغسول
اون درهم انزروت ناعم السحق اوچ درهم ماء الورد ایله محلول کثیرا بر درهم اخذ اولنوب
مزج و عجین اولنوب مراد اوزره شیافلر اولنه اکر افیونی مراد اولنورسه نصف درهم افیون
مسحوق الحاق اولنه **شیاف ابیض آخر** ابن ماسویه نکدر بونك دخی منافعی ما سبق کبیدر
صنعتی بودر اسفیداج مغسول التی درهم انزروت درت درهم نشاسته ایکی درهم کثیرا
بر درهم هر بری انفراداً ناعماً سحق اولندقدن صکره وزن اولنوب بیاض البیض ایله دق
ایدرك عجین و شیافلر اولنه اکر افیونی مراد اولنورسه نصف درهم افیون اضافه اولنه
و کاه اولور که ابن ماسویه بو نسخه یه اسفیداجی اون درهم وضع ایدوب لبان اضافه ایله
بو صورتده رمدك انتهاسنه مناسب اولور اولکی نسخه ابتداسنده استعمالی مناسب
اولدیغی کبی **شیاف احمر** ذکریاء رازینکدر جرب و غمام عینه نافعدر صنعتی بودر حجر حماطیطس
و قلقند محرق اوچر درهم نحاس محرق ایکی درهم مرصافی و زعفران بر در درهم دار فلفل نصف
درهم اخذ اولنوب ناعماً سحق و خمر ایله مزج و شیافلر اولنه **شیاف احمر آخر** بو دخی

حکیم مسفورکدر منافعی بعینه ما سبق کبیدر حجر حماطیطس مدبر و اسفیداج مغسول اوچر
درهم نحاس محرق ایکی درهم زعفران و مرصافی بر در درهم اخذ اولنوب خمر ایله عجین و شیافلر
اولنه **شیاف اخضر** بو دخی ذکریاء رازینکدر وجع عین شدید و دبیله و جحوظ عین
و ضربه دن نشأت ایدن آفاته مناسبدر صنعتی بودر توتیاء مدبر و زعفران اوچر درهم
صمغ عربی و مرصافی و افیون هر برینك بر مثقال اسرب محرق مغسول ثلث درهم و اون حبه
زنجار النحاس و سنبل هندی و اقاقیا هر برینك ثلث درهم و اون بش حبه اخذ اولنوب
ماء القراحیله عجین و شیافلر اولنه **شیاف اسربی** ابن ماسویه نکدر جرب و قروح عینه
نافعدر صنعتی بودر اسرب محرق مغسول و نحاس محرق و اثمد و توتیاء مدبر و صمغ عربی
و کثیرا هر برینك سکز درهم افیون نصف درهم اخذ اولنوب ماء القراحیله عجین
و شیافلر اولنه **شیاف اصفر** بو دخی ابن ماسویه نکدر بو شیاف رمد بابنده وجع
شدید و حمره عینه نافعدر بو تحریر ایدر صنعتی بودر توتیاء مرضی آتشده قزدیلوب
لبن النساء ایله اطفی اولندقدن صکره تربیه اولنمشدن سکز درهم اسفیداج مغسول اون التی
درهم زعفران درت درهم افیون بر درهم کثیرا ایکی درهم اخذ اولنوب ماء المطر ایله عجین
و شیافلر اولنه اکر لبن النساء بولنمزسه بدلنه لبن الحمار یا خود لبن الماعز یا خود لبن الغنم
کفایت ایدر **شیاف توتیائی** بو دخی ابن ماسویه نکدر حرارتدن اولان وجع عینه زیاده
نافعدر صنعتی بودر توتیاء مسحوق و مغسول اون درهم اسفیداج مغسول سکز درهم
توبال الحدید و صمغ عربی و کثیرا هر برینك درت درهم افیون ایکی درهم ماء المطر ایله عجین
و شیافلر اولنه **شیاف رصاصی** ملل عینك محوعنه نافعدر صنعتی بودر اسرب
محرق و انتیمون خام و توتیاء مدبر و نحاس محرق و صمغ عربی و کثیرا هر برینك درت
درهم اخذ اولنوب ماء المطر ایله شیافلر اولنه **شیاف شادنج** عینك قروح عتیقنه
نافع و وجعنی تسکین و سیلان دمعه یی قطع و منع ایدر صنعتی بودر شادنج و توتیاء
مدبر و شب هر برینك اون درهم نحاس محرق ایکی بچق درهم قلقطار سکز درهم اخذ
اولنوب بر مقدار بزرخشخاشك ماء المطر ایله مستحلبنی اخراج ایدوب باقی ادویه یی
مسحوقاً بو مستحلب ایله تخمیر و عجین اولنوب شیافلر اولنه **شیاف لبانی** ذکریاء رازینکدر
عینك تورم و تقرحنی دافع و حفظ صحت عینده عجیب التأثیردر صنعتی بودر توتیاء مدبر
و اسرب محرق و لبان ابیض هر برینك اون درهم اسفیداج مغسول قرق درهم زعفران
و صمغ عربی هر برینك التی درهم اخذ اولنوب ماء المطر ایله شیافلر اولنه **شیاف مرارة**
ضعف بصری و عینه نازل اولان مایی دفع ایدر صنعتی بودر مرارة الضبعة العرجاء و مرارة
القبج و دهن البلسان هر برینك بر درهم انزروت و صبر و زعفران هر برینك ایکی درهم
اخذ و ماء سذاب ایله شیافلر اولنوب ماء اقراجیا ایله استعمال اولنه **شیاف مرارة آخر**
منافعی بعینه ما سبق کبیدر صنعتی بودر مرارة البقر و مرارة الشبوط و مرارة الکرکی و مرارة الباز
و مرارة العقاب و مرارة الحجل هر برینك بر درهم سکبینج و افیون و شحم الحنظل هر برینك
ثلث درهم اخذ اولنوب ماء الرازیانج ایله شیافلر اولنه **شیاف وردی** ابن ماسویه نکدر
وجع عینه و دمعه کثیره و رقیقه یه و دبیله و جحوظ عینه نافعدر صنعتی بودر
ورد احمر اون بش درهم زعفران و صمغ عربی سکزر درهم افیون و سنبل هندی

ایکیشر درهم اخذ اولنوب ماء المطر ایله قانون اوزره شیافلر اولنه

الفصل الرابع في البرودات

معلوم اولهکه برود بضم الباء والراء لغتده صوق مناسنه وصعودیچ معناسنه ده کلور وکوزه صوغتمق ایچون سرمه چکمک معنا دخی استعمال اولنور واصطلاحات کحالینده برود مخصوص صولر ایله سحق وتربیه اولنان دوایه دیرلر ذرور کبی استعمال اولنور وورق توتیاسی مثللو **برود بقراطیه** سلاق ودمعه وسبل وضعف بصر وشرناق وسائر امراض عینه نافعدر صنعتی بودر ماء حصرم ایله مغسول توتیاء کرمانی و دزده چوب هر برندن اون درهم هلیلج اصفر بع حبته وزنجبیل بشر درهم دارفلفل وماميران ایکیشر بچق درهم ملح هندی بر درهم سحق اولندقدن صکره بش دفعه ماء حصرم ایله سحق وتجفیف اولنه **برود حصرم** سبل وجرب وحکه و سلاق ودمعه وغلظ اجفان ونزول ماء دفع ایدر صنعتی بودر توتیاء هندی شادنج غسلی مغسول هلیلج اصفر ونحاس محرق واملج هر برندن بر درهم فلفل وصبر اسقطوری ونوامیس مصری ومامیثا هر برندن نصف درهم عروق الکرکم ومامیران چینی ومرصافی واثمد اصفهانی وزنجبیل هر برندن ربع درهم ماء حصرم ایله حل ایدوب بر هفته شعاع شمسده تربیه اولنه **برود رمانین** منافعی برود نادنجی جامع اولدیغندن ماعدا ورم عینی محلل وبصری مقوی ومجلا ایدر صنعتی بودر توتیاء کرمانی ماء رمانین ایله بعینه برود بقراطیه کبی تربیه اولنه **برود رازیانجی** بونک دخی منافعی وصنعتی عینی بعینه برود بقراطیه کبیدر **برود مرزنجوشی** امراض مزمنه عینی دافع وبصری مقوی وغمام عینه نافعدر صنعتی بعینه ماء مرزنجوش ایله برود بقراطی کبی عمل اولنه **برود نادنجی** امراض عینک اکثرینه خصوصا رمد مزمن وحکه وجرب ودمعه وسلاق ونوازل کبیره نافعدر طبقات عینی مقوی وصحتی حافظ والتهابی دافعدر صنعتی بودر قدر الکفایه توتیاء کرمانی اخذ اولنوب عصارة الرازیانج ایله بعینه برود بقراطیه کبی عمل اولنه **برود نقاشین** جالینوسکدر باصره یه زیاده قوت ویروب صحت عینی حفظ ایدر دمعه وبیاض عین وجرب وحکه مزمنه یه زیاده نافعدر ورم عینی محلله کحل الجلا وکحل الرمانین تسمیه اولنان دوالردندر صنعتی بودر توتیاء کرمانی وسادج ونحاس محرق هر برندن برجزء صبر اسقطوری وفلفل وشادنج یاخود مغناطیس محرق مغسول هر برندن نصف جزء مامیثا وعفص وچشمیزج وانزروت وزبد البحر هر برندن ربع جزء اخذ اولنوب ناعما سحق اولندقدن صکره ماء الرمانین ایله بش دفعه ضیاء شمسده ترطیب وتجفیف وسحق ایتمکله تربیه اولنه **برود هندی** غشاوه وسبل وبیاض العین وطرفه وظفره یه نافعدر صنعتی بودر راسخت وزنجار صافی بدیشر درهم بورق وصبر اسقطوری وملح اندرانی هر برندن درت درهم فلفل هندی زنجبیل وزاج محرق ایکیشر درهم خزف محرق بر درهم اخذ اولنوب بعد السحق خل الحاذق ایله مزج ایدوب شعاع شمسده تربیه اولنوب استعمال اولنه

الفصل الخامس في الذرورات

ذرور ابیض قوباغله وجرب امثالنده اثر عظیمی مشاهده اولنور نصف درهم یاخود بر درهمی سکز درهم مرهم مناسبه یه الحاق اولنوب طلا اولنه صنعتی بودر زیبق مطهر اون التی درهم اخذ اولنوب بوزدرهم

روح

روح بارود یاخود تیزاب ایله بر شیشه یه وضع اولنوب بر کیجه ترک اولنه اکر زیبق بر کیجه ده حل اولمزسه تیزابک نقصان قوتندندر بر مدت رمل حار اوزره یاخود کنار نارده وضع اولنه زیبق بالکلیه منحل اولور بعده محلولی بر واسع ظرفه قیوب اوزرینه یسیرا یسیرا ماء مالح تقطیر ایدرلر اسفله بر جوهر ابیض رسوب ایدر مائیتنی ازاله ایدوب جوهر مزبوری ماء المطر ایله بالدفعات غسل ایتدکدن صکره تجفیف وحفظ ایدهلر معلوم اولهکه بو جوهرک عملنده استعمال اولنان ماء ملح قوی کرک کرد مثلا سکسان درهم ملح بحری یوز یکرمی درهم ماء صافی ایله حل اولنمش اوله اکر درت ویا بش درهم روح عقاب الطیا الحاق اولنسه زیبقی کما ینبغی ترسیبه مدار عظیم اولور **ذرور ابیض آخر** غایت لطیف درد مری محلل ورطوبتی مجفف وامراض عین اطفاله زیاده نافعدر صنعتی بودر چشمیزج بر درهم حبة السوداء ونشا یارمیشر درهم اسفیداج قلعی ربع درهم اخذ اولنوب ذرور اولنه **ذرور احمر** بین الناس ذرور لفظی ایله شهرت شعار اولمشدر قرحه لرده متولد اولان لحم زائد ولحم اسفنجی وناسور امثالنی ذرور ازاله ایدر قروحات خبیثه وافرنجیه یی جلا وتطهیر ایدر صنعتی بودر قدر الکفایه زیبق مطهر اخذ اولنوب بر مجی مثللو روح البارود یاخود تیزاب ایله قانون اوزره حل اولنه بعده محلول مزبوری بر معوج یاخود قصیر القامه بر عنبیقه قیوب حمام رملیده حرارت خفیفه ایله رطوبتی ازاله اولنه وقتاکه جفاف تام حاصل ایده تدریجا نارینی زیاده ایدهلر اسفل قرعده بر جوهر احمر قالور سحق ایدوب اوزرینه اوچ درت دفعه روح شراب احراق وحفظ ایدهلر **ذرور اصفر کبیر** صاحب تذکره تحریر ایدرکه رمد عتیق وودیج امثالنه بوکا معادل دوا اولمز صنعتی بودر انزروت مدبر سکز درهم شیاف مامیثا ذهبانی ایکی درهم صبر اسقطوری وافیون ونشا وبزر الورد هر برندن نصف درهم زعفران اوچ درهم مرصافی بر بچق دانق اخذ اولنوب بعد الدق والسحق ناعما ذرور اولنه **ذرور اصفر صغیر** منافعی کبیر کبیدر صنعتی بودر انزروت مدبر اون درهم شیاف مامیثا ایکی درهم شیاف اصفر کبیر اوچ درهم نشادر درت درهم اخذ وسحق اولنوب ذرور اولنه **ذرور اصفر آخر** جراحات وقروحاتی ادمال ایدوب لحم جید انبات ایدر صنعتی بودر صبر اسقطوری وکندر ابیض وجام اغاجی قابنجی وطین مختوم وطین ارمنی وشادنج وزعفران ومعفص علی السویه اخذ اولنوب ناعما سحق وذرور اولنه **ذرور اعلا** علل عینده موسرج تسمیه اولنان علتده ادویه نافعه دندر ومختارات ابن هبل وایلاقی وشفاء الاسقام نسخه سنه موافقدر صنعتی بودر اسفیداج قلعی درت درهم اقلیمیاء فضی وصمغ عربی ایکیشر درهم نحاس محرق ومغسول ونشا وافیون هر برندن بر درهم اخذ اولنوب بعد السحق لعاب بزر قطونا ایله تخمیر اولنوب بعد التجفیف سحق وذرور اولنه **ذرور بواسیر** منسخت تام طبیبکدر سیلان دم باسوری وباسوردن نشأت ایدن وجع مقعدی قطع ایدر صنعتی بودر غبار الرحی سکز درهم زعفران الحدید القابض درت درهم طین ارمنی واصل بوصیر ایکیشر درهم دهن شقایق النعمان ونبات حموی ودم الاخوین ولبان ذکر وسورنجان هر برندن بر مثقال اخذ اولنوب ناعما سحق وذرور اولنه حین اقتضاده بر مقدار اسونجه بیاض بیضه یا تورب اوزرینه

بوذروردن برمقدار ذر اولنوب مقعده وضع اولنه اما سوربجان بركيجه شرابيله نقع
اولنوب بعد التجفيف استعمال اولنق لازمدر **ذرور بوصيرى** بو دخى طبيب سالف الذكرك
بواسير عمياده استعمال اولنور صنعتى بودر قدر الكفايه ورق البوصير الطرى احضار اولنوب
برقرعه يه وضع وقرعه نك اوزرينه قرعة آخر وضع اولنوب محكم شد ووصل ايده لر
بعده حرارة لينه ايله كنار نارده اسود اللون اولنجه احراق ايده لر لكن رماد اولميه بعده
بتريد ايدوب بو محروقدن سكز درهمنى ايكى درهم راوند ايله سحق وذرور ايده لر حين
اقتضاده براسكى كوملك پارچه سنى آلوب عليلك كندو لعابى ايله برمقدار ترطيب
وبو ذرورى اوزرينه ذر ايدوب موضع ماؤفه وضع وقتاً وقتاً تجديد ايده لر
مدت قليله ده باسور منبود مضمحل اولور **ذرور جشميزج** بياض دقيق وجرب وحكه
وحمرة ملتحمه ورمد وحرقت ودمعة حاره امثالنه نافعدر صحت عينى حافظ وزياده مجربدر
صنعتى بودر جشميزج وماميثا هر بر ثانه يكرمى مثقال اخذ اولنوب ماء القراحيله طبخ اولندقدن
صكره اوچ كون اول مطبوخ ايچنده جشميزج ترك اولنه بعده اخراج ايدوب بتجفيف و
قشرينى ازاله ايده لر بعده سحق اولنوب اونر درهمنه صمغ عربى وسماق وصمغ الاجاص وانزروت
وسكر النبات هر برندن ايكيشر درهم اخذ اولنوب لعاب بزرقطونا ايله تخمير وتجفيف اولنوب
بعد السحق ذرور اولنه **ذرور حاتم** اعمال الجراحيه نك خاتمى سيلدر جراحات وقروحاتك علاجى
كما ينبغى تمام اولدقده ذروراً استعمال اولنور كه الرك اوزرنده حشكريشه حاصل ايدوب
جلد طبيعى نابت اولنجه بعضى آفاتدن حفظ ايدر صنعتى بودر توتيا ومدبر بر درهم نشب
محرق ومرجان احمر هر برندن درت درهم طين مختوم وطين ارمنى ايكيشر درهم جلنار مصرى
وقشر هليلج اصفر بر مثقال اخذ اولنوب بعد السحق ذرور اولنه **ذرور زعفران حديدى**
قنى عضودن اولورسه اولسون سيلان دمى قطع ايدر كرك داخلاً وكرك خارجاً بو ذروردن
ثلث درهمنى كلب اشكر ايله استعمال اتسه لر ديسطاريا يه وافراط دم بواسيره نافعدر قروح
وجروحه ذر اولنمغله ورم حارى ضم اولنمغله استعمال اولنور صنعتى بودر براده حديدى
برقاج دفعه غسل ايدوب بعده ماء عفص ايله ترطيب ونار لينه ده تجفيف ايدوب سحق
ايده لر بعده خل الحاذق ايله ترطيب ايدوب سحق ايده لر بعده ماء لسان الحمل ايله ترطيب و
تجفيف وسحق ايده لر بعده ماء الورد احمر ايله برقاج دفعه ترطيب وتجفيفدن سحق اولندقدن
صكره غسل ايدوب حفظ ايده لر **ذرور قابض** جراحاته ذر اولنمغله عروق منقطعه نى قبض
وعصر ايدوب نزف دمى قطع ايدر صنعتى بودر طين ارمنى يوز درهم حب الآس البرى
درهم دم الاخوين يكرمى درت درهم ورد احمر وجلنار مصرى اونار ايكيشر درهم لبان و
مصطكى سكز درهم اخذ اولنوب سحق وذرور اولنه **ذرور قابض مستعمل** بين الناس
قاسم پاشا توزى ديمكله شهرت شعار اولمشدر منافعى ما سبق كبيدر صنعتى بودر
بهمن احمر ودم اخوين اليشر درهم بهمن ابيض واصل انجبار وحب الآس وجوز السرو وقشر
رمان وجلنار مصرى وعفص فج وطين مختوم وورد احمر هر برندن اوتوز درهم طين ارمنى
اون درهم لبان ذكر ومصطكى ايكيشر درهم اخذ اولنوب بعد السحق ذرور اولنه **ذرور كافورى**
حرارت عين ورمد حقيقى دفع ايدر صنعتى بودر صدف محرق ولؤلؤ ايكيشر درهم نشا بر درهم
كافور بر دانق اخذ اولنوب صنعت اوزره ذرور اولنه **ذرور للثات** تأكل اللثاتى دفع

ايدوب لحم طرى انبات ايدوب وجع اسنانى ازاله ايدر صنعتى بودر قرن الايل ومرجان
احمر وتوتيا ودارچين هر برندن على السويه اخذ وسحق اولنوب استعمال اولنه
ذرور آخر منافعى عينيله مذكور كبيدر صنعتى بودر توتيا ومصطكى ودارچين
وسنبل روس هر برندن بش درهم آق صوسا ايكى بچق درهم اخذ وسحق اولنوب ذرور اولنه
ذرور ماميران معالجات بقراطيه دندر اختلاج دائمى وامراض بارده ومزمنه يه
غايت مجربدر باصره يى تقويه ايدر صنعتى بودر زنجبيل اوچ درهم قرنفل ايكى درهم
ماميران ودار فلفل برر درهم توتياء كرمانى مغسول وصمغ عربى بربچق درهم اخذ
اولنوب ذرور اولنه **ذرور مشهور** علل عينه نافع خصوصا رمد ووردينجه عند الاطبا
مشهور ومستعملدر صنعتى بودر حبة السودا درت درهم سكر النبات ايكى درهم زعفران
بر درهم اخذ اولنوب بعد السحق الناعم ذروراً استعمال اولنه **ذرور مصريين** اطباء
مصر عندنده مشهور ومستعملدر صبيانك ايچون كثيرا استعمال اولنور رمد ووردينج امثالنه
استعمال اولندقده حينده اثر حسنى ظاهر اولور عجيب الاثردر صنعتى بودر انزروت مدبر
اونر درهم جشميزج وحبة السودا اوچر درهم اخذ اولنوب بعد السحق الناعم ذرور
اولنه **ذرور ملكايا** سريع التأثير اولديغى ايچون ملائكه يه نسبت اعتبار ورديجه
بعد النضج استعمال ايده لر زياده نافعدر صنعتى بودر انزروت مدبر ونشا وسكر طبرزد
وصمغ عربى على السويه اخذ اولنوب ناعما دق وسحق اولنوب ذرور اولنه **آخر** انزروت
مدبر بلبن الاتان ونشا هر برندن اون درهم سكر طبرزد اوچ درهم زبد البحر نصف درهم
اخذ وسحق اولنوب ذرور اولنه **ذرور ملحم** تنقيه وتطهير اولنمش جراحات وقروحاتك
لحم طرى انبات ايدر صنعتى بودر صبر اسقطورى ومرصافى هر برندن بر درهم انزروت
وتوتيا ومرداسنج وكثيرا هر برندن بربچق درهم لبان ابيض وغبار الرحى ايكيشر درهم
دم الاخوين وطين مختوم ايكيشر بچق درهم اخذ وسحق اولنوب ذرور اولنه **ذرور
موسرج** قروح وبثوره غايتده نافعدر موسرج عينه دواء لانظيردر صنعتى بودر
اسفيداج قلعى واقليمياء فضى ومقناطيس محرق ومغسول وصمغ عربى هر برندن درت
درهم نشا بر درهم افيون ونحاس محرق وزعفران هر برندن نصف درهم كافور
نصف دانق اخذ وسحق اولنوب ذرور اولنه **ذرور آخر** معالجات بقراطيه دندر
حمرة ورمد وطرفه واثار عينى ازاله ايدر مجربدر صنعتى بودر ورق عنب الثعلب
محرق وكشوث محرق ولؤلؤ محرق ومغسول ومقناطيس ورمل مكه كه ذركران آنى فضه يه
جلاء ويرمك ايچون استعمال ايدر بو اجزالرك مجموعندن على السويه اخذ اولنوب ذرور
اولنه **ذرور نافع** لحم ميتى وعفونتى دفع ايدر صنعتى بودر نوره غير مطفى بش
درهم زاج ايكى درهم زنجار اوچ درهم قلقطار وتوبال النحاس ومرداسنج حبث
الرصاص هر برندن بر مثقال دق اولنوب بعد السحق الناعم استعمال اولنه **ذرور
وردى** لونى ورده شبيه اولديغى ايچون وردى تسميه اولنمشدر منافعى بعينه
ذرور اعلا كبيدر صنعتى بودر اسفيداج قلعى ايكيشر مثقال ودرت دانق صمغ عربى
بر مثقال وايكى دانق انزروت نصف مثقال نحاس محرق وافيون ايكيشر دانق شادنج
درت دانق اگر بولنمزسه مقناطيس محرق مغسول بدل ايده لر اخذ اولنوب بعد السحق

الباب الرابع عشر في تعليقات الوبائية والعجينات الطبية والخضابات والصوابين والقلنسوات وهو يشتمل على خمسة فصول

الفصل الاول في التعليقات

تعليق وبائي بو بر حجردركه سرايت
هواء رديئه نك هر نوعنه سيف قاطع ومقابل مانع ودافع على الخصوص باعث علت
وبائيه وعدوى قواى حيوانيه اولان اجزاء سميه عفنيه نك سرايت وتأثيرينه مانع
اولوب قلب وسائر اعضاء رئيسه يي حفظ ايدر صنعتي بودر سم الفار الاصفر بر بچق
وقيه اصل الخليفا التي درهم اخذ اولنوب محكم سحق اولندقدن صكره لعاب كثيرا ايله
اوننا يكي عدد مدور قرصلر اولنوب بعد التجفيف حفظ ايدرلر حين اقتضاده يعني
ايام وباده بردانه سني بر پارچه حريره صاروب محل قلبه تعليق اولنه بو حمائل
باطيانوسدن مترجمدر **تعليق لدفع اهوية السمية** استادمك استادي درويش
عرشي افندينك مختاريدر حكماء لاطينيه نك معتمدلرندن ارطمانوس نام حكيمك ايجاديدر
مغناطيس السم وحجر السم وحمائل وبائيه تسميه اولنور جاذب السم ودافع السم معناسنه در
مغناطيس حكادن مراد بو حجردر وايام وبا وطاعونده بو حجر نافعه دن حمائل صورتنده
مثلث الشكل برنسنه ياپوب مجرد قلب اوزرينه تعليق اولنسه قلبي عفونت وفساد
وسميت هوا اصابتندن صيانت ايدر بالخاصه تعليقي دافع سمومدر ودخي بو فقير حقير
احبامزدن بجه عادتم اولانلردن نيجه كمسنه يه ويردم موسم حج وقت سمومه مصادفه
اتمكله اهوية سمومدن نيجه چوق كمسنه هلاك اولمش لكن بو حجري ويرديكم كمسنه لردن برينه
ضرر اصابت اتمامش انجق صول جانبنده حمائلك تحتنده بر آتش بركبي قرحه ظهور ايدوب بعض
صولري اقرمش وقتا كه بر مدتدن صكره كندو كندويه بروء حاصل ايلمش والحاصل اهوية سميه يه
عطاياي الهيه وموهبهء ربانيه دندر صنعتي بودر سم الفار الابيض وانتيمون غبيط وكبريت
اصفر قسطوني على السويه اخذ اولنوب جعل الدق بر شيشه يه وضع ايدوب نار حفيفه
ايله ذوب ايدرلر بعده شيشه يي كسر ومادهء ي اخراج وسحق ايدوب هر بري بر بچق وقيه
اولوق اوزره لعاب كثيرا ايله مثلث الشكل قرصلر ايدرلر قرمزي يه مائل بر سياه حجر اولور
حفظ اولنه **تعليق وبائيه مختار على المنشي** استادم مرحومك مختاري بر حمائلدركه
عفونت اهويه وبائيه وسميه سارينك تأثيرينه مانع اولمغله قلب ودماغ وسائر
اعضاء رئيسه يي عفونتدن حفظ ايدر صنعتي بودر انتيمون غبيط اوتوز درهم سم الفار
وزنبق دجاج هر برندن اوچر درهم اخذ اولنوب بعد السحق البليغ لعاب كثيرا ايله
مزج وعجين اولنوب هر بري ايكشر درهم اولمق اوزره مثلث الشكل قرصلر ايدرلر حين
اقتضاده بردانه سني كوز اطلسه قاپليوب بر كوز قيطان ايله صول جانبه چابر آزينه
تعليق ايدرلر حتى اول حمائل قلب اوزرينه واقع اوله

الفصل الثاني في العجينات

عجين بيطارين فرسك ضيق الصدرينه
وسعالنه وسائر امراض مختلفهء باطنيه سنه نافعدر وفرسي قضبانى تسمين ايدر
صحيح المزاج ايدر بو فقير حقير بو عجيني نيجه مرتبه تجربه ايلدم بر نيجه تخلف ايتمدي حتى
صولوغن وصقاغي تجبير اولنان فرسلره وصره جه كتوردن فرسلره ويردم بعون الله
بر ء تام حاصل اولدي صنعتي بودر حلبه مسحوق وانيسون وكمون وقرطم ورآسن

دورق قطعه الجبل وزهر الكبريت هر برندن ايكي وقيه وبر وقيه خمر ابيض ايله رب السوس
نصف رطل زيت وعسل سكر ووقيه دهن انيسون بر وقيه اخذ اولنوب محكم سحق
اولندقدن صكره بر بچق رطل دقيق الحنطه ايله صنعت اوزره مزج وعجين ايدوب مثقال
مثال حبلر اولنه ماء البارد ايله بر بچق حل ايدوب صباح واخشام فرسه سقي اولنه اون بش
كون مقداري مداومت ايدرلر **عجين للديدان** حيات وديدانى قتل واخراج ايتمده
لا نظيردر صنعتي بودر قند القليل سكر احمر اوچ پاخود درت قطره ماء القراح تقطير
ايدوب هاون زجاجيده دق ايتمكله عسل قوامنه كتوره لر بعده سدس درهم پاخود
ثلث درهم زيبق الحي المغسول ضم ايدوب بر مقدار دخي دق ايتدكدن صكره التي قطره
وبايري قطره دهن لوز حلو ضم اولنوب زيبق مغسول كوزغز اولنجه تكرار دق وبر مقدار
خميرهء ورد اضافه اولنوب شروطه رعايت ايله استعمال ايدرلر **عجين ملوكي** تبريد وترطيب
ايچون استعمال اولنور منوم ومدردر صنعتي بودر بزر خشخاش الابيض بر وقيه لوز حلو المقشر
درت وقيه مرباء اصل قرصعنه ايكي وقيه لبوب اربعة البارده هر برندن نصف وقيه بلور معدني
السكري ايكي وقيه اخذ اولنوب عجين اولنجه دق اولنوب حفظ اولنه حين اقتضاده عجين معمولدن
بر وقيه اخذ اولنوب ماء الشعير ايله دق وتحريك ايدرلر مستحلبي اخراج واستعمال ايدرلر

الفصل الثالث في الخضابات

خضاب هندي حكماء هنددن
منقولدر سن پيريده شعر اسود انبات ايدر ديرلر صنعتي بودر خل الحاذق بر بچق رطل
مثلي لبن البقر ايله انعقاد حاصل اينجه طبخ ايدوب برودت حاصل اينجه ترك ايدرلر
بعده اوتوز مثقال قشر رمان واملج وشعير هندي اخذ وسحق اولنوب منخله دن چكدكدن
صكره بر شيشه يه وضع واوچ آي مقداري بطن فرسده تعفين ايدرلر بعده شعري ماء ليمون
ايله غسل ايدوب اوزرينه خضاب ايدرلر **خضاب آخر** حكماء هنددن منقولدركه اثري
بر يي سنه يه دك باقي ايدر ديو دعوي ايدرلر صنعتي بودر بادنجانك ديبنده اولان اكما ججي
اصل شجر الرمان بشر درهم توبال النحاس اوچ درهم هليلج اسود وزنبق برر درهم عفص احضر
اوچ عدد حمص اسود يدي عدد اخذ ودق اولنوب اوچ ملعقه خل الحاذق ايله ودهن سمسم
اسود ايله مزج وچابر حصير ظرفه وضع ايدوب قرق كون مواضع بارده ده ترك ايدرلر بعده
استعمال اولنه **خضاب لطيف** بودخي حكماء هنددن منقولدر والتي آيه وارنجه اثري
باقي ايدر صنعتي بودر تازه وغايت رنكين وسمه يي اخذ ايدوب ناعما سحق ومنخله دن چكمش اوله
بر بچق مثقالنه ايكي مثقال ملح اندراني وبر مثقال زاج اسود اضافه ايلدكدن صكره خل الحاذق
ايله مزج وبر آي مقداري شعاع شمسده ترك ايدرلر بعده وقت حاجتده ديجي قدر لعاب خطمي
اضافه ايدوب ماء القراح ايله ممزوجا خضاب ايلدكدن صكره بر ساعت مقداري حمام سخينده
مكث ايدرلر **خضاب لا نظير** بودخي حاوي كبيردن منقولدر صنعتي بودر ورق الحنا ووسمه
اخذ اولنوب هر برني منفردا ماء القراح ايله نقع وشعاع شمسده ترك ايدرلر بعده سوروب
بيت بو عملي تكرار ايدرلر حتى اوچ دفعه اوله وصولر غايتده صاف اوله بعده برادهء حديد خل الحاذق
ايله شعاع شمسده نقع ايدوب سياه اولنجه ترك ايدرلر بعده عفص احضر بر مقدار دخي ماء
القراح ايله شمسده نقع وترك ايدرلر حتى غليظ اولنجه مرداسنج وحبر بالسويه اخذ وسحق
ايدوب ماء عفصه وضع وشمسده ترك ايدرلر وبر قاچ دفعه مرداسنج وحبري تكرار وضع

ایده‌لر حتی برقوش توییی وضع ایتسه کره توییی سیاه ایدر بعده حنا و وسمه صویندن
ومراسنج وجیر صوییندن بر جزؤ عفص وحدید نقع اولنان خل الحاذقدن ربع جزؤ اخذ
اولنوب مجموعنی مزج ایدوب وزن ایده‌لر بعده هر طقسان مثقالنه بش مثقال داسخت
وزاج اسود وایکی مثقال ملح اندرانی واون مثقال قشر اخضر جوز رومی طرحی مدقوق
اضافه اولندقدن صکره قرق کون مقداری ضیاء شمسده ترک ایده‌لر وبرپاره بیاض یوک
ایله امتحان ایده‌لر پس ایمدی وقت حاجتده شعری خطمی صویی ایله غسل ایدوب طاوق
یلکی ویا مسواک ایله طلا ایده‌لر حتی برمقداری سیاه اولمیه وبرمقدار دخی غلیظ اولنجه طبخ
ایدوب حبه‌لر ایده‌لر وقت حاجتده بر دانه‌سنی ماء ایله حل ایدوب استعمال ایده‌لر ودخی
معلوم اوله کم محمد بن ذکریا قرنفل ایله حناء علی السویه اخذ اولنسه خضاب قوتر دنده
دیمش کذلك ظفر الحمار الاسود دهن الآس ایله بلیغ الاثردر دیمش وتجربه اولنمشدر
مبیضات الشعر بخار کبریت ایله شعری تبخیر ایدوب بوطلا ایله سوره‌لر بیاض
ایدر فضلهٔ خطاطیف وماش وقشر نخل یابس واندروکوکی وکبریت بالسویه اخذ
اولنوب مجموعنی مرارة البقر وخل الحاذق ایله ممزوجاً طلا ایده‌لر واکر شعری ماء الورد
وکافور ایله ترطیب ایدوب کبریت مسحوقه بولایوب بعده دخان کبریت ایله تبخیر
ایتسه‌لر برقاچ ساعتدن صکره خل الحاذق ایله غسل ایدوب عمل مذکوری تکرار ایتسه‌لر اوچ درت دفعه‌ده

الفصل الرابع فی الصوابین

صابون الآثار مرض فرنج وجدری
وحصبه امثالی علل جلدیه‌دن باقی قلان آثاری ازاله ایتمکده ادویهٔ عجیبه‌دندر صنعتی
بودر صابون بندقی بروقیه اخذ اولنوب ایکی وقیه عصارة اللیمون ایله حل ایدوب
بعده ایچینه دهن اللوز الحلو ومحلول الطرطیر برر وقیه ضم ومزج اولنوب حرارة آفتابده
وهم قوامنه کلینجه‌یه کوننده برکره مجاهقه رق ترك ایده‌لر ایچینه التی قطره دهن خشب رودیوس
مقطر ضم ایدوب حفظ اولنه صابون عسلی حرق النار وفلغمونی ونمزیین امثالنه زیاده
نافعدرلری وجهی بونکله غسل ایلسه‌لر لطیف وتبییض ایدر بشره‌ده اولان آثاری ازاله
ایدوب صافی ایدر صنعتی بودر صابون بندقی وعسل هر برندن درت وقیه ملح طرطیر
نصف وقیه ماء الشاهترج ایکی درهم اخذ ومحکم مزج اولنوب حفظ اولنه صابون
المطیب عضوه جلا ویروب طیب ایدر اعضایه زیاده قوت ویروب متانت ویردی
صنعتی بودر صابون بندقی اللی وقیه اصطراك وحصلبان یارمیش وقیه ورق
المرزنجوش درت ثلث درهم قرنفل اون ایکی عدد مسك تبتی ایکی حبه قدر الکفایه
ماء الورد ایله قرص اولنه حین اقتضاده بونکله اعضایی غسل ایده‌لر صابون المسکی
افریادین آغوستانوسدن مترجمدر منافعی بجینه صابون المطیب کبیدر صنعتی بودر
صابون بندقی درت رطل اخذ اولنوب خرده خرده طوغرایوب ایچینه قرنفل وصندل
ابیض صحیح ایکیشر وقیه حصلبان بروقیه مسك تبتی یکرمی حبه اخذ وضم اولنوب
ماء الورد المکرر ایله جیداً مزج وتخمیر ایده‌لر بعده ایچینه اسیط یاغی سدس درهم
قرنفل ودهن بیباسه هر برندن بش قطره الحاق وقرص اولنه صابون للطیب
المصنوع حکماء متقدمینکله غایت خوشبو برصابوندر صنعتی بودر صابونه رقی
ایکیوز درهم قرنفل اون ایکی درهم محلب یکرمی درهم عنبر وقاقوله ومیعهٔ سائله

وزنجبیل بشر درهم مسك بردانق اخذ اولنوب صابونی ماء الورد ایله حل واجزاء
مسحوقه ایله جمع ومزج اولنوب صنعت اوزره صابون ایده‌لر صابون آخر آبرسا
ومحلب اونر درهم ورد احمر وزرنباد بشر درهم اخذ اولنوب قانون اوزره صابون
اولنه صابون الطیب الملوکی منتخب تام طیبکدر صنعتی بودر ماء نرجس ایله
حل اولنمش صابون بندقی بر رطل آبرسا بروقیه اصطراك قاطر وحصلبان یارمیش
وقیه عود هندی وصندل اصفر ایکیشر درهم عنبر اشهب وزباد خالص برر درهم
مسك وبلسان پرویی یاریشر درهم دهن خشب رودیوس ودهن خزاما ودهن
دارچین ودهن قرنفل هر برندن ثلث درهم اخذ ومزج اولنوب محلول الطرطیر ایله عجین
ایدوب ادهان مذکوره‌دن برمقدار یلر مدور صابونلر عمل ایده‌لر صابون المسك
المشهور منافعی اعضایی تطییب ایدوب رایحهٔ نتن عضوی ازاله ایدر صنعتی بودر
صابون طرابلوسی درت رطل قرنفل وصندل اصفر التیشر درهم عسلبند سکز درهم
مسك بش حبه اخذ اولنوب بعد الدق والسحق برمقدار دهن اضافه
اولنمغله تخمیر اولنوب مرآة اولنان شکل اوزره صابونلر ایده‌لر

الفصل الخامس فی القلنسوات

قلنسوه لعلل الدماغ
امراض رأس بارده عتیقه‌یه وعلل دماغیهٔ مخوفه‌یه نفع عظیمی واردر نزول نوازلی دفع
ومنع ایدر صنعتی بودر دار فلفل ومرزنجوش وکهربا هر برندن اوچ درهم جوز بوا و
بسباسه برر درهم اخذ اولنوب بعد السحق سفوف اولنه بعده برحریر قلنسوه‌نك ایچنه
بخیه ایله محموجاً دیکلوب رأسه کیه‌لر قلنسوه آخر بودخی منافع مذکوره‌یه حاویدر
اولدیغندن ماعدا دماغه قوت ویرر صنعتی بودر مرزنجوش وبابونج واسطوخودوس
هر برندن نصف قبضه بسباسه ومصطکی وکبابه وعود هندی هر برندن برر درهم
مرجان احمر بربچق درهم سندروس ایکی درهم ملح محروق درت ثلث درهم اخذ اولنوب
بعد السحق ماسبق کبی تعبیه اولنه قلنسوه مجرب استادم مرحومك مختاری ایدی اسراری
عجیبه‌سی مشاهده اولنمشدر صنعتی بودر ورد مرزنجوش وسرو سعد وسالویا وبابونج
وورد احمر هر برندن اوچ برموق شونیز وبسباسه وجوز بوا وقرنفل هر برندن ایکیشر
درهم صندل اصفر نصف وقیه اخذ اولنوب بعد السحق ماسبق کبی برقهوی بزدن
قلنسوه اولنه قلنسوه مختار فقیر علل دماغیه ورأسیه‌نك اکثرنده تجربه ایلدم اصلا
وقطعا تخلف ایتمدی خصوصا علل عینده بیاض عینی دخی ازاله ایلدی برودتدن ناشی
اولان امراض دماغیه‌نك مجموعنه سیف قاطع کبی بردوادر صنعتی بودر نعناع
وسلیخه ومرزنجوش وبادرنبویه واسطوخودوس وورق الغار هر برندن اوتوزدرهم
بابونج وورد احمر وحبة السودا وکهربا وسندروس هر برندن یکرمی درهم جوز بوا
وبسباسه وقرنفل ومصطکی وکبابه هر برندن اون درهم صندل اصفر سکز درهم
عود هندی ومرجان بشر درهم ملح محروق اوچ درهم اخذ اولنوب سفوف اولنه
حین اقتضاده قرمزی عتیقا نه‌بزدن تعبیه بجدیروب بو سفوفدن سکز درهم
مقداری بر مقدار پنبه ایله فرش وبسط ایدوب تعبیه دکه‌لر اقتضاسنه کوره
آلتی درهم وبعضی دفعه درت درهم سفوفدن دخی عمل اولنور تمت المرکبات

الخاتمه في وصايا الاطبا

بو عبد صميم يعني مؤلف الكتاب الحاج عباس وسيم درکه وقتا که جناب واجب الوجود
تعالى شانه حضرتلری بو کتاب مستطابك تبييض واتمامنى وترتيب ونظامنى بو ضعيفك
سرانکشت قلم همتنه توقيف ايتدکن امام متقدمين ومقتداى متأخرين بقراط داعی
الى التوحيد نام فيلسوف فريدك اطباى البادن فن جواهر بيضا يعنی ادراکه قابل
واول جواهر زواهر ايله کوش عرفانی تزيينه مائل اولنلره ايلديکی عهود ووصاياسنی
بجه اصول منافعی حاويه اولمغله بو اثر جليل الاعتبار اول وصايا ايله تذييل وتكميل قيلنوب
ختامه مسك ديلمکه سزاوار کوردلری واول وصايادن بعض مواقع غايتده اجمال اوزره
اولمغله علماى اسلافدن واسلاف علمادن بعضيلری اول مواقع مجمله يی شرح وبيان ايلمش
وبعض مواضعی حيلی کوزل شرح ايدوب وافر سوزلر سويلمش اول شرح وبيانده بعض فوائد
زوائد اولمغله اني دخی مواقعنده نقلی ايله ايراد واتيان مناسب بلکه لازم ولازب
اولمغين ترکنده رخصتدادن جواز اولمقدن احتراز اولندی لکن مخفی اولميه که اکر بعض
مواضعده کلامك عدم ارتباطی واصل مترجمدن نقصانی امثالی وياخود عبری یوزدن
نوعا اختلالی اولورسه يا لکو نقصان مطالعه وطغيان قلمدن احتمال ويرلميوب بلکه
نسخه ده کثرت غلط وموانع سائره يه حمل اولنمق ملحوظ اوله اعلم تلامذه مزدن فاخر
مخلص برشاعر بو بيتی کويا اعتذار مذکوره ايما ايدوب کويا اولمشدر

بيت

کاه ميدانکا کلی کاه نالغی سرده حاصلی کم دکلدر درد کوناکون بر دريا ايکی

والله ولی التوفيق **الوصايا** حکيم مذکور ابتداء وصاياسنده يعنی اطباى الباديه صناعت
طبده نه کونه حرکت ونه کونه صفات حميده ايله متصف اولوب اجراى مراسم طبابت
ايتمك کرککدر انی افاده وانهاسنده کلام حکمت ارتسامنی قسم ايله تصدير ايدوب بیورمشلرکه
موت وحياتك صاحبی وهر برتدبير وتأثيرك خالقی وواهبی اولان الله تعالى حضرتلرينك
ذات بی همتاسی ورجال ونسادن اوليا واصفياسی حقيچون بو فنده بکا معلم اولنلری آبا
يعنی صناعت طبی اخذ وتعلم ايلديکم کسه لری کنديمه بابام منزله سنده بيلوب واقع اولان
عموم وخصوصلرنده مقتضاى حاله کوره معاونت ومواسالرنی اقصاى همتم وکرك مالی
کرك غيری احوال محتاج اولدقلری نه ايسه انی استحصال وايصال ايدوب تحصيل رضالرينی
اهم مصلحتم اولمشدر وجنس نسالری يعنی حملر يعنی اولاد وعيالری اخوة واخوات
همسر اکر صناعتده وياخود آخر مصلحتده بکا محتاج اولدقلری هرنه ايسه اول خصوصی انلر
ايچون مجانا بتوريکده يعنی اجرتسز وهيچ وجهله بکا عائد وراجع اولور شرط ومنفعتسز
انی انلره بتوريکده کنديی اولاديمه برابر اولمق رتبه سنی بولمشدر **مترجم الحقير درکه**
حکيمك کلامندن مستفاد اولان بودرکه متعلم معلمی پدری واولاديی وآرا ايسه اولادينك
ذکورينی برادر واناثنی خواهر بيلوب معلم دخی متعلمی فرزند وپسر واولادينی اولادنه همسر
برابر بيلمك کرککدرتاکه شرط تعليم وتعلم موقعن بولوب شجره مرادن اجتناى ثمره مراد
اوزره ميسر اوله بو کلام سعادت انجام نواميس سماويه دن استفاده اولنوب
اصحاب سعی وتحصيله رهنماى سمت برخوردارى اولمغله فضلاى اسلافدن تفصيل
حالده چوق مقال صادر اولمشدر حتی يعسوب المحققين کرم الله وجهه حضرتلری

من علمی

من علمنی حرفا قد صيرنی عبدا قولشريفلری ايله خصوص مذکوره ايما بيوردوغی عند المتأمل
تحقق وثبوت بولمشدر والله اعلم حکيمك بو قولی تقديمدن مرادی ذکر اولنان خصوصه
اشارت ايله طالب فن طب صوب سداده ارشاد اولمق فهم اولنور زيرا خصوص مذکور
وصاياى آتيه يه اساسدر اکر نعوذ بالله تعالى مقتضاسيجه عمل اولنمز ايسه وصاياى
آتيه دن کما ينبغی فائده اولمز ومتعلم دلخواهی اوزره مقصوده ظفر بولمز والله هو الموفق
اکرچه احبامزدن بعض ظرفا

بيت

اولنسون دراپسك بار ور فضل ومعارف نوش ايتدره کورجون جکر نخل وجوده
دبسده بر مقامده دخی

بيت

قان اغله عرض ايرمك ايسه سر شهوده باق سرخه اشارتده مکادينه هوده
ديو بو نعللان حقيقتدن سکرهکر ديمشدر اما بونه حقيقت حال خذ العلم من افواه الرجال
منادی حقنه رعايت اولنوب استاذ بدر منزله سنه تنزيل ونه وجهله اولورسه
رضاسی تحصيل اولنمديجه طالب علم ومعارفه استحصال کمال امر محالدر بو بندنصکره
حکيم مذکور تدبير ومعالجه ده قصد ونيت ومرضايه معامله ده حسن حرکت نره وجهله
اولمق کرککدر انی بيانده بيورمشدر که جميع زمانده مرضايه تدبير ومعالجده طبيبك
قصد وغرضی انجق ايصال منفعت وراى وطاقت مساعد اولدوغی قدر جلب نفع
وطرد مضرت اولمقدر يوخسه جلب مال ياخود تجربه تأثير عقاقير واظهار کمال اولمق
دکلدر اکر مريض مرضی مزمن اولمغله ياخود موتی حياته ترجيحه باعث ظن اولنور بعض
وجوه بولنمغله کندو دخی تسميم ايله قتلی مناسب زعم ايدوب طبيبدن دوا قتال
طلب ايتمك احتمالی ايسه انی اعطايه رخصت بلکه مجلس مريضده مطلوب مذکوری ابهام
ايدر نسنه لره ايما واشارت محالدر اوله زيرا فن طبدن غرض آنفا تحريری مرور ايتديکی
اوزره انجق مرضايه ايصال منفعتدر ايراث مضرت وغير مصلحت دکلدر ايمدی بر
طبيب مرضايه ايصال منفعتدن غيری اولان نسنه يی اعطايه بلکه اشعار وايمايه
صورتنمای جواز اولسه طبيبه کوره فن طبدن غرض اولان نفعی ترك ومضرتی ترجيح
وقباحتنی ارتکاب قباحتدن ماعدا خير الناس من ينفع الناس مفهومندن عدول
وشر الناس من يضر الناس حضيضنه دخول ايتمش اولور طايفه نسوانه دخی مانع حبل
ومسقط جنين وطفل اولان نسنه لری بو بر حکم حال وشان بويله در دينه حکيم مذکور
بيورمشدرکه مقاتلده مرضادن بر منزله دخول اولنمز لده اولان مريضه معالجه ونفعه مقصور
اولوب امر آخره قصد واراده ايله التفات باخصوص ومقعول اولمق کرککدر مثلا
مريضك مرضندن ماعدا احوالنه يعنی حسن جمالنه وساير محاسن خصالنه ياخود
اثاث منزل وسکان خانه کبی لوازم واموالنه جاسوس نظرك قصد واراده ايله
رخصتيافته سير وتماشا اولنمسی تجويز اولنميه ومنزلدن خروجده مريضه متعلقه
ومنزلنه دائر امور نا سزايی کتم ايدوب کمسه يه سويلميه مثلا مريضدن وقت علاجده
ياخود اوقات سائره ده مضحکات مقوله سی ياخود عيبه دائر واديه مخل ومغاير
بعض نسنه کورسه ويا اشتمش اولسه بو مقوله اموری طبيب آخره نقل وافشا ايتمك
هيچ وجهله سزا اولمز مکر نقل وافشاسنده مريضه نفعی مقرر اوله بو صورتده اکر اول نسنه

عیبه دائی واد به منافی معنایی متضمن دکل ایسه مریضنه نقلی نافع اولمغله انی وقتنه حاله مناسب وجه اوزره نقل وانشاده باس اولمز وبنه حکیم مرقوم بیوردمشدر که طبیبک لوازمندندر که نفسنی ولباسنی پاک وطاهر طوتمغه مداوم اوله تاکه بیمار کندی نفس نفیسندن هنوز بیزار ایکن طبیبی ملوث کوروب اندن دخی نفرت ایتمیه ایمدی طبیبه لازمدر که مجلس مریضنه وارمق اقتضا ایتدکده پاک وطاهر اولان لباسنی کیوب وصاحبی صفالی طراوب اسلوب پاک ویرشوق وطربناک اولمق وجهی اوزره وارمق کرکدر تاکه بیمارک انقباضی نوعا انبساطه مبدل اوله ومتربعا قعود ایدوب بنفسه ترتیب علاجه مباشرت ایلیه اکر علیلک علتی شق مثانه اولمق اقتضا ایدرسه آنی اهلنه حواله ایلیه **مترجم الحروف دیرکه** حکیمک کلامندن فهم اولنور که شق خصیه وامثالی شق مثانه کبی اهلنه حواله اولنمقدر زیرا ذکر اولنان امورک امثالنی طبیبلر مدخلی ایچی شو ماده قطع شو علت شق اقتضا ایدر دیمکدر وآنی اهلنه حواله ایتمکدر حواله ایتملک بو بابده طبیبه فضیلت برعلتک قطعنی ویاخود شقنی بیلمک کفایت ایدر صناعت قطعی و شقی بیلمک بلکه قطع وشقده کیفیت نه وجه اوزره ایدیکن بیلمک مانع فضیلت ومخل حذاقت دکلدر طبیب کامل اینه طبیب کاملدر **تنبیه** بوندنصکره حکیم موصی الیه دیرکه اشبو ذکر اولنان اموری برکسه اتمام واکمال وهر برینی وقت وحاله کوره استعمال ایلسه حقا کم اولکسه صناعت طبده کامل وتدبیر وعلاجده قانون فیلسوف اوزره عامل علم وعملده افضل احوال واجمل خصال ایله بین الناس ممدوح ومحمود الحال اولمغه شایان اولور اکر نعوذ بالله عکسی ایله اتصاف احتمال ایسه حال وشانی برعکس اولوب عند الناس مذموم اولمق بتون ومحقق بولور **فاصله** بوندنصکره حکیم موصی الیه تتمه فن طب ایدوب اول فنده تحصیل کمال وعلی ما ینبغی استحصال حسن حال مراد ایدن مرد رشید نه کونه طرز سدید اوزره اولمق اقتضا ایدر تاکه سالک اولدوغی طریقده حالی حمید اولوب رسیدهٔ منزل مرام اوله وبین الناس اوصاف حمیده ایله اعتبار تام بوله آنی بیانه شروع ایلدی اما شارح مار الذکر بو موقعه کلنجه وصایای حکیمی بعبارتها تماما تحریر ایدوب اصلا شرحه تعرض ایتمامشدر لکن بوندن صکره اولان کلمات حکیمی شرحه شروعدن اول وصایای سابقه یی تذییل کبی بر مقدار سوز سویلمش وحق بو که وصایای آتیه یه مقدمه شکلنده بعض فوائد ایراد ایلمش دیمشکه حکیم ابقراط داعی الی التوحید مبداء خاتمه دن بو مقامه کلنجه اولان کلام وصیت ارتسامی شول اطبا ایچوندر که عموما ناسه مداوات ایله اکتساب مال وانفاق اهل وعیال قصدی ایله تحصیل فن طب ایلیه اکر بو فن ایچون یاخود متعلقاتی ایچون ویاخود فنون نظریه دن بر فن جلیل الشان اولدوغیچون تحصیل ایتمش اولسه اول وصایا ایله عمل لازم دکلدر زیرا عموم ناسه مداوات ایچون تحصیل اولنان طبده وصایای مذکوره ایله عمل اولنمدقجه طبدن مقصود اولان اکتساب مال وانفاق اهل وعیال متعسر اولمق مقرر ومحققدر بو حال ایسه کذلک مداوات ایچون تحصیل اولنان طبده جاری اولمز بوکلامک تفصیلی بودرکه صناعت طبدن انتفاع ایتمک طبیبک حمد وموثوق به اولمسنه موقوف ومنوطدر بو خصوص ایسه طبیبک اخلاق حمیده ایله اتصافندن غیری جهتدن حصول بولمق غیر ممکندر زیرا اخلاق رذیله نامرضیه متصف اولان طبیب جالینوس زمان وبقراط دوران

ایسه

ایسه دخی آنک قولنه اعتماد وامرنه انقیاد اولنمق محتمل دکلدر برطبیب که امور مذمومه ایله استیناس ایدوب بین الناس منعت ایله موصوف وسوء حال ایله معروف قنغی عاقلدر که انکله استشاره ایدوب آنک رأی وتدبیرینه اعتماد ایلیه وجمله یه ترجیح و تقدیمی لازم اولان نفس نفیسی انک کبی حقه بازک دست ملاعبه سنه تسلیم ایدوب آنک دلالت ایتدیکی یوله کیده

نظم

اولمیوز غیری مرتج بزه جانانه کرک
کشییه نفسدن اوزکه دخی جانانه کرک

نثر ایمدی شاهراه رشد وسداده کیدن وعامهٔ ناسه معالجه ومداوات ایدوب ترفه حال ایله تعیشه ظفر بولمق مراد ایدن طبیب لبیبه لازم ولازبدر که وصایای حکیم ابقراط ایله عمل ایلیه والله ولی التوفیق **مبداء الکلام** سابقا ذکر وتحریر ایتدیکی اوزره شارح وصایای مذکوره بو موقعه کلنجه وصایای حکیمی بعینها ترجمه سی تحریر اولندوغی اوزره تحریر ایدوب بعده انفا ترجمه سی سبقت ایدن کلامی کندی عندندن ایراد وتصدیر ایلیوب کلمات آتیهٔ حکیم ابقراطی یکرمی اوچ قسمه بعد التقسیم شرح وبیانه شروع ایلمشدر ترجمه سنده اسلوب مذکوری اختیار ایتمک یعنی رای شارح اوزره اول قسملری تعداد وترقیم ایله اولا کلام حکیمی تحریر ثانیا قول شارحی تحریر مسلکنه کتمک مناسب کورلدی والله المستعان **قسم اول** حکیم موصی الیه دیرکه کرکدرکه طبیب اولان کمسه نسبنده حر اوله یعنی نسبنده کمسه نک آزادکرده سی اولمش کمسه وار ایدیکی معلوم اولمیه شارح دیرکه طبیب نسبنده حر اولمقدن مراد نه عبد اوله ونه عبده انتسابی اوله دیمکدر بو قولک وجهی اولدرکه عبد اولان کمسه اصحاب نظر عندنده عیار اعتباری دون وسافل وقولنه اعتماد اولنمقده کندی نوعندن اولیا نحر کبی دکلدر عبده منسوب اولنلر دخی منسوب الیه اولان عبددن اکتساب سفالت ایتمک وجهیله انلر دخی محک اعتباری احرار کبی تام اولماز بونده علتک سببی بودر عبد اولان کمسه هرنه ملتدن اولورسه اولسون البته کندویه نقیصه اولان نسنه دن احتراز ایتمز وملتی مقتضاسنجه چوقلق نفیس وخسیسی امتیاز ایدوب احرار کبی عرض وناموس کوزدنلرک کندیبی بوله کتمز ایمدی حال وشانی بویله اولان کمسه طبیب اولوب تدبیر مرضایه اهل اولمق کمک عندنده متحقق اولور ونفس عزیزینی آکا تسلیم ایدوب قولا وفعلا آکا کم اعتماد قیلور بوندنصکره شارح دیرکه حمام ناطورلری وکلحنبجی وسوپورندیجی وبعض اوساخ وقاذورات امورینه مباشر وفسقی مشهور والله تعالی حضرتلرینه عصیانی آشکاره فاسق مجاهر واکرام واحترامی لازم اولنلره مهین و کیل ومیزانی نقصان استعمال ایتمکله عندنده قلان شیٔ یسیر مرنوع سرقه ایکن آنی فائده زعم ایدن سفلی حقیر ورفض والحاد مذهبلرینه ذاهب اولان اهل فساد وسائر اصحاب سوء اعتقاد والسنهٔ ناسده قلندری مشرب دینلمکله شهرتیاب اولان طور مذموم اربابنه میل ورغبت ایله لسان حالی بلکه زبان قالی **مصراع** لاابالی مشربم قید تکلف بیلمزم متعالی ایله کویا اولوب هرکسک مقدارنجه معامله لازمهٔ حالی ایکن عندنده صغیر وکبیر وبرنا وپیر برابر اولان اهل تجرید واستغنادن

بیت

شاه عالم کلسه چکمز پایینی دامانینه
کنج استغناده رحمی شویله بی پروا یاتور

دینلره تقلیدی اجرای رسوم نفسانیته الت ایدن معکوسلر وشعرای ظرافت شعاردن **بیت**

ازلده عالم قدس وطهارتدن ویرلمشدر بکامینای مصوفی سکا ابریق استنجا

بیتنی نظم وانشا ایدن کسه نک مفاد قولی ایله اکتفا مناسب وبلکه اشراف برعارف وهبی المعارف

بیت

برحباب باده یی تسبیح مرجان ایلدک چوق بلورین کاسه لر قردق تمکلان ایلدک

قولی مفادینه اقتفا لازم ولا زب ایکی فنون فسق وفجورک

علامه صاحب ظهوری اولان مخنثلر وکندی اعضا سنده جذام وبرص وبعض قروحات وبثورات عسیر العلاجه مبتلا اولنلر تعلم طبه مناسب دکللردر والله هو الموفق

مترجم الحروف درکه بو مقامده مطلع کلامدن مقطع مرامه کلنجه تفصیل اولنان مقالك مآلی بودرکه عامهٔ ناسه علاج ایچون تعلم صناعت طب ایدن وبرفه حال ایله تعیش ایلیان اطبای البا مسلکنه گیدن مستعد لره کرکدرکه قلوب ناسه محبوب ومرغوب اولمغه سبب وباعث اولان امور ایله متصف ومشهود وخلافی ایله اعتیاد وانصافدن نفور اوزره اوله بو مفهوم ایسه ایکی کلمه ایله تأدیه وتعبیر ووجه کلی اوزره اجمالا تعریف قابلدر تقریری بودرکه بروجه مشروح طبیب ممدوح اولمق مقصودی اولان شخصه لازمدرکه ایکی نسنه یه رعایت ایلیه بری حفظ مروت بری مقتضای شریعت شریفه اوزره عمل وحرکت ایتمکدر یعنی مروت که ادمیت وانسانیت ورجولیت دیمکدر اکا مخل ومنافی اولان اموردن اجتناب ایده ومقتضای شرع قویمه مخالف اموری ارتکاب ایتمیانلره اثرینه کیده پس ایدی لسان شرع منیرده عدالت تعبیر اولنان معنای مذکور ایله اتصافدن عبارتدر واول امر ایله موصوف اولنلر شرعا عدول اطلاق اولنان کسه لردن کنایه در وبلکه ملت اسلامیه دن غیری ملتدن اولنلر دخی حفظ مروت وظاهرا معامله سنده قانون شرعه موافق ومشابه وجه اوزره عمل وحرکت ایلسه بو حال ایله متصف اولنلرک امور باطنه لرینه اعتبار اولنیوب ظاهرلرینه کوره انلر دخی عادل وعدالت دیکلر معنای معهود انلرده دخی حاصلدر لهذا یهود ونصارادن بعضی برخصوصه شهادت ایلدکلرنده شهادتلری مقبوله اولوب ولخصوصه حجت ویرلدکده عدول احرار یهوددن یاخود نصارادن قیدی ایله حقیقت تحریر اولنور **السؤال** اکر درلر ایسه یهود ونصاری طبابتده برسؤال مجرد عدالت ایله متصفلر اولدیغی صورتده انلر کافرلردر کفارک خصوصا یهود طائفه سی کبی قوم مردودک اهل اسلامه عداوتلری مقرر ایکن انلره اعتماد وتدبیر واستشاره لرینه تسلیم وانقیاد نه وجهله درخصوصا فقهای عظام اعلی الله تعالی شأنهم فی دار السلام حضراتی اهل اسلامدن غیری اطبانک مسلمینه طبابتنی اصلا تجویز ایتمشلردر **الجواب** والله اعلم بالصواب بو خصوصده صدره شافی وسدهٔ عرق اشکاله فتحه وافی برنسنه استماع اولنمدیغی دار وخانهٔ متخیله مزده معهود دکلدر لکن تلامذه مزدن بعض افاضل معارف نصاب بو خصوصده تتبع کتاب وتصفح فصول وابواب برتفکره شویله ترکیبساز اجزای جواب اولمشدرکه ملل کفاردن هرملتک خصوصا یهود ونصاری طائفه لری خیلی ملت نکبت خصلتک اهل اسلامه عداوتلری مقرر ومسلمینه خدمت طبابتلرنده امنیت اولمدیغی انلرک اول خدمتلری مسلمین حقنده تجویز اولنمدیغی ظاهردر لکن دیار اسلامیه ده خصوصا قسطنطنیه محمیه ده ملت اسلامیه دن اولمیان اطبا طبابتلری سببیله دخول ایلدکلری

محالرده

محالرده انواع اکرام ایله مکرم خصوصا ملوك ووزرا وسائر کبرا مجلسلرینه دخول متعذر ایکن انلره محابا داخل اولوب اجزای حلقهٔ استشاره دن اولمق نعمتی ایله منعم اولدقلری مسلمدر حتی البسهٔ نفیسه ورکوب خرس ویانبجه برقاچ خدمتکار ایله اقتضا ایدن محالره وارلمغه رخصتلر دخی ایمدی طبابتلری حسبیله حاللری بو وجه اوزره کذران ایدوب اطبادن اولمسه لر سائر امثال واقرانلری کبی بین الناس مبتلای حمای ذل وهوان اولاجقلری مقرر واکر مرضای مسلمیندن برفرده ایصال مضرت شائبه سی متصور اولمق احتمال ایسه وجوه حیلدن هر نه وجه ایله اولورسه حقیقت حال فی الحال ظاهر اولوب جزای سزالرینک اضعافی ایله مجازات اولنا جقلری اظهردر لهذا اطبای اسلامیه دن اولمیان اطبادن مرضای مسلمینه قصدا ایصال مضرت ایلمک بو وقته کلنجه رسیدهٔ صماخ صحت اولمامشدر بلکه حال ومآلی ملاحظه وخیال ایدوب برمریض مسلمه تدبیرده طبیب مسلمك ایتدیکی تدبیره مجسارتدن احتراز ایدرلر **مترجم الحروف درکه** بوجواب اوزره اطبای اسلامیه دن اولمیان اطبانک مرضای مسلمینه خدمت طبابتی مانع مرتفع اولدقده ممنوع یرینه عودت ایدر قاعده سنه مبنی اولور عجیب مشارالیهك بو مقامه متعلق دخی کلامی وارد در جوابنه اعتراض ایدر وار ایسه اول کلامه تفصیل اوزره واقف اولوب صکره اعتراض ایلسون **مصراع** سوزم کریمه درد اهل حسد لئیمه دکل **السؤال** اکر درلر ایسه که اطبای اسلامیه نك بو قدر کثرتی وار ایکن اهل اسلامدن غیرینك خصوصا طائفهٔ افرنجیه دن بو دیاره کلان اطبانك طبابتنه نه حاجت مس ایلمشدرکه اهل اسلام انلره محتاج اولمشدر **الجواب** الله تعالی اعلم انلرک یعنی اهل اسلامدن اولمیان طبیبلرک اصلنده وجود لری کندی طائفه لری طبابتی ایچون ابقا اولنوب اطبای اسلامیه ده قلت وشریعت غرا یه وعلوم اخرایه اشتغال سببیله تجربه ده دخی نقصان اولمغله مرضای مسلمینه زمان سالفده خدمت طبابتلری سبقت ایتمش اوله بعده سابقا طبابتلرنده حذاقت ومسلمینه منفعت وبلکه کندی تجادت ونفعلری صداقت صورتلری نمایان اولمغله ابقاء ماکان علی ماکان قاعده سیله عمل ایتمك صورتی بوله حق بوکه اطبای اسلامیه دن غیری اطبا بو دیارده طبابت ایلسه وعلما وعملا بعض امور طبیه ده اسلافه قدما یه غالب اولان اطبا افرنجیه نك بچه زمان قوة ملوك اعانتی ایله سعی بلیغ وصرف مال فراوان ایدوب حصوله کتوردکلری مجربات اطبای اسلامیه نك معلوملری اولمق اقتضا ایدردی زیرا اول طائفه نك کتبی علمای اسلامك اشنا اولدیغی لسانلردن بریغه السنهٔ مختلفه اوزره اولمغله اول مجرباته وصول متعذردر بو کلامك تمامی بودرکه طائفهٔ افرنجك علم دیانت قیدی اولیوب اصحاب استعدادلرندن بعضی بعض صنایع غریبه اختراعنه طالب اولدیغی کبی بعض اخری دخی تحصیل علمه راغب اولوب فنون فلسفه دن بعض فنون تحصیلنه سعی تام خصوصا تشریح وطب عموم ناسه لزومی اولوب باعث ترفه حاللری اولمقا مبنی ایله اول علمره کمالی ایله اهتمام ایلمشلر وکتب خلف وسلفی تتبعه قناعت ایتمیوب فلاسفهٔ اسلامیه نك کتابلرینی دخی تصفح ایلیوب زعملرنجه تحقیق مقامه متعلق چوق سوز سویلمشلر حتی بعض آلات رصدیه اختراع ایتمکله بعض مواضعده رصدکاهلر پیدا واختراع ایلدکلری آلات عجیبه توسیله صور واشکال وسائر احوال فلکیه دن اسلاف رصدینك مطلع اوله مدقلری بچه امور انلره ظاهر وهویدا اولوب تدوین هیئت جدیده ایلدکلری کبی طب وتشریحده دخی

بعض آلات صناعیه احداث ایدوب تجربه یه صرف اوقات کثیره ایله سهل التدبیر
وسریع التأثیر نیجه مجربات نفیسه تحصیل ایتمشلر وطب جدید عنوانی ایله معنون برفن
غریب ترتیب وترکیب ایدوب مواقع کثیره ده اصولاً وفروعاً سمت قدمایه مغایرت ایتمشلر
درکه انلرک کشیدۀ سمط تحریر ایلدکلری فرائد فوائددن کتب قدیمه خالیه در حتی بیک
سکسان سنه سی حدودنده فلمنک طائفه سندن برکمسه دخی ظهور ایدوب فنون حکمتده
جرائقال فنی قواعدینه مربوطه اصول ایله بدن انسانی بعد التشریح نیجه قواعد جدیده وفوائد
ناشنیدۀ تسندیده یی حاوی کتابلر تألیف ایدوب بوقالب اغربه افراغ ایتدیکی صناعت طبه
طب اجد دینلدیکی سزا کورلمشدر بوعلمی روم استادیمز مرحوم صناعت طب جدیده منسحت
نام فیلسوفک وبطیانوس نام حکیم معروفک کتابلرندن ایراد ایلدکلری عرائس فوائد ونفائس فرائد
بودیار ممالک رسوم رومده البسۀ افرنجیه دن تعریه اولنمق واقمشۀ خوب نقش رومیانه
ایله جلوه ریز اولمیوب قالمق وجوه ایله مذموم در دیو ذکر اولنان کتابلری لسان حکما اولان
لسان لاتیندن زبان ترکییه نقل وترجمه ده سعی بلیغ ایلدیکی کبی طب اجدده دخی مخترع
فن مذکور اولان حکیم مشهورک برکتابنی لسان فصاحت عنوان عربیه ترجمه ده مقدورینی
بذل ودریغ ایتمشدر سعیی عند الله تعالی مشکور وقصدی مبرور اولسون سؤال
علوم اسلامیه نک عقلیات ونقلیاتی هر وجهله محرره واقفیه وهر ستره مشکلاتی و
غده غوامض ومعضلاتی بیان مسائل سقیمه دن حل وتنقیحه ودفع وتصحیحه کافیه و
شافیه ایدیکی مبین ومشروح ایکن نه حاجت مس ایتمشدرکه اعدای دین اولان کفره
نجه دینک تحریر ایتدیکی قواعد وقوانین ایله اعمال وترتیب وترکیب ایلدکلری ادویه ومعاجین
استعمال ایتمکله تنزل اولنه جواب بوبابده سائله جوابده دینلورکه کوزل سویلرسن
لکن حقیقت حاله وبالاده اجمالا مرور ایدن مقاله واقف وعارف اولوب سویلرسک
انصاف ایدرسک لزوم ایلرسن اکر بعض احبا بوقول وایما ایله اکتفا ایتیوب واثبات عقائد اسلامیه
آیات کرام واحادیث سید الانام کفایت ایدر ایکن اساطین دین متین اولان جمهور متکلمین
حکمانک اذهانی خطادن حفظ وعصمته الت اختراع ایلدکلری علم منطقی کندی مطالب
دینیه لرینی اثباته استعمال ایتدکلری خصوص مذکوره نظیر اولمق دخی صحیح دکلدر دیو طریق
تسلیمه کیتمیوب علت ذکاء العضال جدال ایله علاج متعسر اولور ایسه بوکونه جنونه شافی جواب
طرف طب جدیدن ویرلمک مناسب ایدیکی بجا رتبابه اگر مقتضای حال مصراع
مال کافر هست بر مؤمن حلال مقالی ایله دفع تقاضای جدال ایله محتمل ایسه انکله دخی عمل
اولنمق فراموش اولنمیوب والا سکوت ایله مقامه حسن ختام ویرلمک صوابدر مصراع
بن محقق سویلدم استرطوت استرطوتمه سن قسم ثانی حکیم موما الیه ابقراط دخی
بیوریلمشدرکه عامۀ ناسه طبیب اولمق مطلوبی اولان کمسه کرکدرکه برمقدار یعنی تحصیل
لوازم ودفع موانع ومزاحم اولنه جق قدر صاحب یسار اوله شارح درکه بوقولده بر
امور واردر امر اول بودرکه فقیر اولان طبیب عند الناس مستثقلدر طبایع انک نفرت
رأیینه انقیاد اولنمز امر ثانی اولدرکه فقیر اولان کمسه اکثر اوقاتنی قوت یومیه وسائر امور
ضروریه سنه صرف ایتمکله تعلم طبه وتجربۀ لازمه یه وقت بولمیوب حفظ مسائلدن
محروم وبعض الناس جهل ایله موسوم اولور مترجم الحروف درکه اگرچه امور ضروریه

افغان

انفاق عیال ووسائل ضروریاتدن اولان احواله شامل ایدیکی مقرردر لکن مقامه انسب اولمق
قرینه سیله امور مذکوره دن مراد لوازم طب اولمق اظهردر زیرا شبهه یوقدرکه طبابت مرتبه سنه
ایرنجی بعض معالجه تعلیم ایتمکله اکتفا اولنور صناعت دکلدر بلکه بعض آلات وعقاقیر وتقطیر
وتنکیس وسائر اعمال نفیس ایچون برمناسب محل تدبیر لازمدر معلومدرکه امر مطلوبه وصول
تهیۀ لوازم ودفع مزاحمه موقوف وموکولدر نته کم علامۀ روم دیمشدر بیت

آلات کرك ایتمکه تحصیل کمالات … تحصیل کمالات کم آلات ایله اولماز

وحکمادن بعض قدما الطب للملوك لا للصعلوك دیمکله امر مذکوره اشارت ایلمشدر وطبیب
اولانه صاحب یسار اولمق اقتضا ایدردیو چوق بلیغ سوز سویلمشدر امور سالف الذکردن
امر ثالث بودرکه فقیر الحال شخص کما ینبغی امور حیاتیه قادر اولامز عزیزی بعض امور
ناسزا ارتکابنه مضطر وقول وفعلنده نیجه نامناسب اشلر اشلر اولور ایمدی بوحقولر کسه
طبیب دخی دکل ایسه جمله عندنده محقوردر وبلکه بعض نفوس انکا اسلام ویرمکدن مجبوردر
مترجم الحروف درکه بوبابده علمادن چوق قول منقولدر لکن اول منقولدن امام الدنیا
شافعی حضرتلرینک ایکی بیتی ایله اکتفا معقولدر عربیه

لقد طفت البلاد شرقا ومغربا … وجربت الامور بالعسر والیسر
فلم ار بعد الدین خیرا من الغنا … ولم ار بعد الکفر شرا من الفقر

قسم ثالث حکیم مذکوردرکه تعلم طب ایتمک مراد ایدن کمسه شاب اولمق یعنی توجه
اولنمق کرکدر شارح درکه بوحالک افضلیتی حال تعلمده در اما تدبیر ومعالجه ده افضلیت زمان
کهولت وشیخوختده در زیرا زمان مذکور صحت ذهن وجودت تدبیر زمانیدر زمان شبابک
تعلمده افضل اولمسنک وجهی بودرکه زمان صباوتده فهم قوی اولماز زمان کهولت وشیخوخت
دخی کثرت اشتغاله تحمل ایلمز ایمدی تعلمه وقت انسب زمان شباب اولدوغی متعین اولور
مترجم الحروف درکه بوکلامک تحریری بودرکه تعلم طب ویاخود علوم عقلیه دن برآخر علم
تحصیل ایتمک صددنده اولان نه فهمی ناقص اولمق رتبه سنده صغیر ونه فهم وادراکنه
فتور عارض اولمق مرتبه سنده پیر اوله استادلریمزدن ابو محمد الشیخ اسمعیل بن الشیخ
مصطفای رومی حضرتلرندن مسموعدرکه علمای سلفدن بعض اعالی اوقات تحصیل علومک
وقت اعتدالی عشرین ایله اربعین مابینی اولمق اوزره تعیین بیورمشلردر یعنی طالب علم
وکمالك کمال فهم وادراکی یکرمی یاشندن قرق یاشنه وارنجه دربو مابینده اولان سعی
تحصیل آخر زمانده اولان سعی وتحصیلدن اقوی وازید ایدیکی مستغنی عن الدلیل در
قسم رابع حکیم مشار الیه دخی درکه تعلم طب صددنده اولان کمسه یه کرکدرکه معتدل
القامه اوله وصورتی جمیل اولوب عند الناس رغبت بوله یعنی نه خلقتی نظرنده حقیر
اولاجق قدر قصیر ونه حماقت ایله شهرت بولاجق قدر طویل اوله زیرا افراط اوزره
قصیر اولان حقیر وزیاده طویل اولانلرک حمق وبله ایله اتصافی غیر ستیزدر شارح
درکه صغیر الجثه اولنلرک ارواحی اشباحنه صغمز کبی اولوب مضطرب اولمغله اشباح
دخی ارواحه اتباع ایلمک اقتضا ایدر بوآجلدندرکه صغیر الجثه اولنلر لجوج وعنود
اولور اولمازامر یسیر جزئیدن اظهار غضب ایدوب خلاف طور ادب امور ناسزایه
جسارت ورأی برحالده قرار ایتیوب فنون کوناکونه عزم وحرکت ایدرلر اما طویل الجثه

اولنلرك بلادت وحماقتی مستلزم اولمشدر ٭ ایمدی تعلم طب صددنده اولنلر صغیر الجثه
وطویل القامه اولمیوب معتدل اولمق کرکدر مترجم الحروف درکه شارحك ترکیب سازجوابی
تعلیل اولمسی بعض وجوه ایله خللدن خالی اولمدوغی سببدن مذاقان اصحاب تأمله عیاندر
یعنی بعض اجزای ترکیب عبارتی مغشوش اولمغله مفادی اولان معنی قول مذکور حکیمه
وجه شافی وتقریر وافی اوزره علت اولمدوغی ادنی تأمل ایله معلوم ومقام غالبه محمول
اولدوغنه تنبیه اولنمق وظایف شراح علومدن ایدیکی دخی محسوم ومجزومدر ٭ اهل نظر
وصاحب بصر عندنده محسوس ومشاهددر که هر بر صغیر الجثه خلاف طور ادب اولان
خصال ناسزا ایله موصوف اولمز وهر طویل القامه حمق وبلادت ایله منعوت اولمق دعواسی
ثبوت بولمز ٭ بلکه بعض نفوسده خصوص مذکورده معکوس اولدوغی مشهود ومحسوسدر
بو تعلیل علیلدن نصکره شارح تعلم طب مطلوبی اولان جمیل الصوره اوله قولنی شرح و
تعلیلده درکه حسن صورت صحت مزاجه دلالت ایدر صحت مزاج دخی سلامت بلیغ و
سداد ذهنه دلالت ایدر ٭ بو تقدیرجه قبیح الصوره اولنلرك طبع وذهنی سقیم ومعوج اولور
صناعت طبابته مناسب اولمز مترجم الحروف درکه بو تعلیلده دخی نظر واردر ٭ فتأمل
قسم خامس حکیم مذکور درکه طالب طب اولان شخصه کرکدر که قوی البدن وتام
الخلقت یعنی طبعك لوازمندن دق وسحق وطبخ کبی نسنه لری اعمال بدن ومعصره وماعون
امثالی الاتی استعمالدن عاجز اولمیه ٭ ویکدست ونکپا ٭ اولمق مثللو ناقص الاعضا اولور
بین الناس استثقال اولنمیه ٭ شارح درکه وجه مشروح اوزره ناقص وضعیف اولنلرك
عقل ورأیی خفیف وطفیف اولمق غالبا احتمال ایدیکی امر محققدر ٭ لکن بو ضعفدن مراد
ضعف سن دکلدر ٭ اکر برکسنه سن اولمغله ضعیف اولمش ایسه اول ضعف طبیعیه ضرر
ویرمز قسم سادس حکیم مشار الیه بیورمشدر که تعلم فن طبه طالب اولنلر کرکدر که
دمث الاخلاق یعنی لین الخصال ٭ وسهل الخصال اوله غضوب وسیء الافعال اولمیه شارح
درکه خصال ذمیمه ایله اتصاف مزاج دماغك فسادنه علامتدر ووقت اولورکه اخلاق
سیئه بر خصوصی استقصایه یعنی بر مرضك اسبابی وعلاماتی ملاحظه اولنمقدن حقیقت
حاله اطلاعه مانع اولور مترجم الحروف درکه امر مذکورده یعنی حقیقت حاله اطلاع
وعثورده غضبك مانعیتی اخلاق ردیه سائره دن زیاده در وغضبدن مراد اولور اولماز
امورندن منفعل وامر یسیردن تنکرل اولمقدر ٭ یوخسه مطلق غضب دکلدر ٭ زیرا غضبك
طرد مضرته کفایت ایده جك قدری انسانه فضیلتدر ٭ وزیاده سی رذیلتدر اولدوغی حکمت
عملیه کتابلرنده مسطوردر ٭ وبو خصوص ایچون حکیمك کلامنده غضب مبالغه صیغه سی ایله
مذکوردر قسم سابع حکیم مذکور درکه طبیب اولمق استین کسنه کرکدر که امین وساکن
اوله خاین ومتحرك اولمیه شارح درکه امین وساکن اولمقدن مراد خفیف وعجول و[illegible]
قراری یوق طور نامقبول اوزره مجبول اولمیه دیمکدر مترجم الحروف درکه معنای مذکور
بر وصفدر که شعرادن بعض احبا ٭ ایکی بیت رنیبا انشا ٭ ایدوب بو بیت ایله امر سالف
الذکره ایما ایلمشدر ٭٭ بیت ٭٭
٭٭ عیبی کلمز دله کورنسه ده رنیك زیرا ٭٭ عمروه الحاق اولنان واو کبیدر عیب کبار ٭٭
بیتین مذکورین ٭ اخ لابوین ٭ کبی متناسبین ٭ اولمغله بیت آخر دخی تحریر اولنمق جا اولدی بیت

٭٭ سویلنور عیبی کورنمزسه ده بکرك زیرا ٭٭ بشره الحاق اولنان نون کبیدر عیب صغار ٭٭
قسم ثامن حکیم موحی الیه درکه طبیب اولمق مرادی اولان کسنه کرکدر که کلامنده حلاوت
واستشارده سنده صدق واستقامت اوله ٭ تاکه واردوغی منازل ومحافلده محکی نام الحیا
اولوب عز واعتبار بوله ٭ شارح درکه بو قولك علتی بودر که ادای حلو وشیرینه صاحبی
اولان کسنه یه قلوب ناس میل وانجذاب ایله الفت واستیناس ایلمك اوزره مجبولردر
فجان بر طبیب صفت مذکوره ایله متصف اوله البته ناس آنك امرینه انقیاد وقبول ایلیوب
استشارده سنی قبول قیله مترجم الحروف درکه کلام شیرین ٭ ومقامه مناسب وسزا ادای
لطافتقرین طیبه ٭ وبلکه هر ابیبه ٭ بر سرمایه درکه انکله هر مطلوبی اکتساب امر ممکن ایدیکی
بی ارتیابدر ٭ فوائدی احصا اولنماز ٭ نظیرنی اررسك ارمه ایله بولنماز ٭ دعای مستجاب
اولور اسمانه چقار ٭ معجزهٔ صمایی دلر کوهساری یقار ٭ هر لسان ثنا سن سویلر افسون اولور
تسخیر قلوب ایلرنته کم دیمشلردر ومبلغ خامه ایله معجون لطافت بمثللردر ٭٭ فارسی
٭٭ آن پری رو را بافسون سخن تسخیر کرد ٭٭ زان سبب کویند شاعر نیست جامی ساحرست ٭٭
قسم تاسع ینه حکیم مرقوم ابقراط درکه طبیب اولان شخصه لازمدر که جلد اوله یعنی
علاجنده صلابت اوزره اوله ٭ شارح درکه طبیب جلد اولمقدن مراد مریضك حالنی کوروب
زیاده ترحم ایلدیکندن ادویهٔ مره ایله علاجندن ابا ایلمیه ٭ بلکه مریضك اول دوادن متألم
اولدوغنه التفات ایتمیوب مقتضای نبض حال نه ایسه انکا کوره عمل ایلیه مترجم الحروف درکه
ادویهٔ مره دن مریضه حاصل اولان تألم ملتفت اولمق اول تألمدن ناشی مریضك زیاده اولمسی
محتمل اولمدوغی جهتی ایله مقید کرکدر ٭ زیرا محلنده بیان اولندوغی اوزره کیفیت نفسانیه ده
تأثیر منیر نکیردر ٭ الحاصل بو بابده فکر دقیق ونظر انیق لازمدر ٭٭ بیت ٭٭
٭٭ ضمننده اولمسه اکر امید عافیت ٭٭ هضم ایلمزدی وضع اطبایی خسته لر ٭٭
قسم عاشر حکیم موحی الیه درکه طبیبه لازمدر که اکثر واغلبی نفسه زینت اولان اموری
متعهد اوله ٭ شارح درکه یعنی اکثر امرده نفسه شرف وزینت اولان نسنه لر ایله متصف
اولمغی کندویه لازم بله احیانا شرف اولان امور ایله دخی اتصاف ممکن اولورسه شرفی
مضاعف اولمش اولور ٭ وبین الناس انکا کوره قدر واعتبار بولور مترجم الحروف درکه
اکثر احوالده شرف نفس اولان اموری علوم وریاست واخلاق حمیده ایله تمثیل ایلمشلردر
سؤال اکر دیرسه امور مذکوره دائما شرف اوزره در اکثر احوال ایله قیدده نه حاجتدر
وقید مذکوره کوره نادرا شریف اولمق فهم اولنور جواب امور مذکوره دائما شریف اولدیغی
ذاتنه نسبت ایله در آخره نسبت ایله دکلدر ٭ وآخره نسبت ایله اکثر احوالده شریفلرینک بعضی
کره عدم شریفلرینی اقتضا ایتمز ٭ زیرا اخلاف حمویه اعتبار اولنمز ٭ نته کم بعض مذهبده
مقرر ایدیکی علم اصولده محرردر ٭ بونك مثالی اکر بندن کفر صادر اولوری ایسه رجوع ایتدم
دیمك کبیدر که اکر صادر اولدی ایسه رجوع ایتدم دیمکی مستلزم اولمز مناسبه طبیبه
دخی کرکدر که بین الناس رغبتنه باعث اولاجق قدر لباس ایله کندوسنی تزیین ایلیه
بو تزیینك مرادی جمعه واعیادده اولان تزیین دکلدر ٭ بلکه ظاهر بینلر نظرنده محقر اولمقدن
مستور اولاجق قدر حد اعتدال اوزره اولان تزیندر که شخصك امثالی انی ضرورت [illegible]
ایتمك اسقاط مروت ورعایتی شکر نعمت اولدوغی کبی عدم رعایتی کفران نعمتدر ٭ بو خصوصی

تفصیل وظایف مقامدن ادلمغله بو مقدار ایله اکتفا اولنسون تحصول مقام بودرکه طبیب
اولان شخصه لازمدرکه شرف نفس اولان امورده ن علوم ومحاسن اخلاق کبی نسنه لر
ایله کندوبی تزیین ایلیه ووجه اعتدال واقتصاد اوزره لباسنه دخی ناس عندنده
رغبت وحفظ مروت اولناجق مقداره التزام ایلیوب شعار نسواندن معدود اولنق
رتبه سنه تجاوز ایلیه نته کم مثاله وارد اولشدر مثل کن من امرک بالاقتصاد فان ربک لمرصاد
واشعار فصحاده دخی کلمشدر
شعر
ولا تغل فی شیٔ من الامر واقتصد ٭ کلا طرفی قصد الامور ذمیم
قسم حادی عشر حکیم مذکوردرکه طبیب اولنق مقصودی اولان کسنه یه کرکدرکه بسام
اولا وبلج وفرح اولا یعنی کشاده رو ومنبسط خویلو فرح وسرور اوزره اولوب منقبض
وعبوس اولمیه خصوصا حدید اللسان اولنق حالی دخی منضم اولمقدن ناشی حصول
بولان حالت مخلطه دن غایت اجتناب ایلیه شارح درکه ذکر اولنان امور مکروهه دن
احتراز ایتمکه علت بودرکه اول امور ایله متصف اولنلر ناس عندنده مستثقل وقلوب
اندن متنفر اولمغله استشاده یه سزا اولمزو اول امورک خلافی اولان انبساط وسرور
ایله متصف اولنلر کبی اعتماد بولمز خصوصا کئیب اولنق یعنی بی وجه محزون ومنکسر الخاطر
کبی اولنق غلبهٔ سوداءدن اولوب مبتلاسی اولنلر سیّئ الخلق اوله کلمشلردر مترجم الحروف
درکه حاد اللسان اولمقدن یعنی عنف ایله شدت ایله سویلمکدن ورمانه مزده اکثری
کبی بیلدیکی محلدن فتح کلام ایدوب مقامدن خبیردکل ایکن خبیر کبی سوز سویلیوب
اظهار جهالت ایله ابراز غباوت وحماقت ایلمکدن غایت احتراز واجتناب لازمدر
بوحال مذموم انسانی انسان العین ایسه ده نظر اعتباردن اسقاط ایلمک مقرردر
خصوصا کندی مقدمات علوم متعارفه دن غافل وبیلدیکی بیلمز جاهل ایکن انجق طریقی
تدریسه داخل اولدوغی جهت ایله حقایق اشیایه واقف مرد عارفی مخاطب ایلیوب
ترهات کوناکون ایله ازدرایه جسارت واجترا ایلیه وفلان کسنه علمای اعلامدن
ایمش دیسونلر دیو بونی بعید دیمک موقعنده بول بعید ومسافهٔ بعید دیمک محلنده مثانه
بعید دیمک کبی ایکی قوالک برینی خلط وبرینی غلط سوزلر سویلیه وحالدوشان ظاهر وغایان
ایکن همجلس اولدوغی کسنه لره احمق ونادان عد ایلیه
بیت
چالشور جهلنی برحال ایله ستره نادان ٭ ظرطه نک رایحه سن ایلمک استر پنهان
نظم مترجم بو داءه یوق دوا یعنی آنی تحمیق وتجهیل ایله ازدرا بر علتدرکه انک تدبیرنده
باذن الله تعالی احیای موتی ایدن حضرت عیسی علیه الصلوة والسلام جمیع امراضه علاج ایلدیکی
الا حماقته ایلمعلم دیو اظهار عجز ایلدیکی مرض کبرادر اکر نعوذ بالله تعالی ذکر اولنان داءه
بی دوایه مبتلی برجاهله مصادف اولنق اولورسه جوابدن سکوت وسفوف مدارا ایله تدبیر
ومعامله اولنمق کرکدر نته کم اسلاف علمادن بعض فضلا دیمشلردر کلام العاقل قوت
وجواب الاحمق السکوت وحق بوکه احبامزدن بعضی بو قطعهٔ غرّاءیی بو محله کوره تسلیت
بخش اولنق کبی نظم ایلمشدر
قطعه
تحمل ایله حول اول جفای نادانه ٭ که بویله دراو کروهده قدیمدن آیین
اشمد کبی ابوجهلی یوخسه ایچ واقف ٭ که جدّ که نه جفالر ایدردی اول لعین

قسم

قسم ثانی عشر حکیم مشار الیه درکه رسم سدیدا اوزره طبیب اولنق مطلوبی اولان
کسنه یه کرکدرکه حریص اولمیه ومحب دراهم اولمیه شارح درکه حکیمک نهی ایتدیکی
حرصدن مراد اکتساب مال وجمع درهم ودینار خصوصنده اولان حرصدر مرضایه دوا
وعلیله استدوا خصوصنده اولان حرص دکلدر زیرا جمع ماله حریص اولنق جهت طبیبی
اسقاطه ودرجهٔ مشاوره دن انحطاطه باعث اولور اما مرضایه دوا ده حریص اولمق
امر غیر ذمیم ایدیکی محققدر مترجم الحروف درکه حکیمک اکتساب مال وجمع درهم ودینارده
طبیب حریص اولمیه دیو نهیندن مراد افراط اوزره حریص اولمیه معناسنه در زیرا
عبارتندن مستفاد اولان بودر واکر حرص منهی عنه مطلق حرص اولسه مطلق حرصده
نهی طبابتدن نهیی اقتضایه راجع اولور بو معنایی اراده ایسه صوب صوابدن غایت
دوردر فتفکر تظفر فان المقام بالفکر احدر
بیت
شهرتی مال ایله درهم دینار اسلامکره ٭ جامع کهنه یی وقفه جماعت کلمز
قسم ثالث عشر حکیم موما الیه درکه طبیبه لازمدرکه بدخلق وبدطبیعت اولمیه بلکه
حسن خلق ونیک طبیعت اولوب اندن طبایع نفرت ایلیه شارح درکه بدخلق وبدطبیعت
فساد ذهنه وسوء مزاجه لازم وفساد ذهن وسوء مزاج اناری مستلزمدر اکر طبیب
بدخلق وبد طبیعت ایسه بویله امر مرضایه متعهد اولمغه مجال یوقدر مترجم الحروف درکه
اکر بدخلق وبد طبیعت امر مرضایی متعهد اولسه فاسد الظن ومختل المزاج اولان باهل
امور مرضایه متعهد اولمق لازم کلور بو حال ایسه غیر مقبول اولمغله اندن احتراز محقولدر
بیت حصول کار ایسه مقصد اهل اوله کور مرعون ٭ حصول کار دعضدا اهل ایلمش هون
قسم رابع عشر حکیم مذکور بقراط بینه درکه طبیب اولان شخصه لازمدرکه رحیم و
دقیق وخفیف وسریع الاجابه اوله یعنی مرضایه ترحم ایدیجی ورفق ایله معامله ایدیجی اولوب
شدت وعنفدن مجانب اوله وخفیف اوله دیمک ناس عندنده ثقیل عدا ولنمغه باعث اولان
صورت ایله متصور اولمیه دیمکدر سریع الاجابه اولمقدن مراد مرضایه دعوت اولندقده
سریع الاجابه اولمقدر شارح درکه طبیبک رحیم اولسی مریضک وجعنی کوردکده علاجنه
شدت ایله حریص اولمقدر ورفق ایله معالجه وتدبیرک فائده سی ظاهردرکه بعض طبایع
رفق وملایمتدن متأثر اولوب صحت بولمشدر بعض طبایع دخی عنف وشدتدن ناشی
مرضی مزداد اولمشدر مترجم الحروف درکه بو مقامده تجربی بودرکه شارحک دخی تفسیرده
تقریری ومعنایی مرادی بیان وتجربی واقع الحاله موافق واقع اولمشدر وقسم تاسعده
مرور ایدن قول ایله بو قولک بیننده اولان تناقض صوریه دخی ارتفاع بولمشدر سرعت اجابتدن
مرضایه حفت یعنی طبیبه انتظار عارضه سندن امنیت وناس عندنده طبابتنه رغبت وارده
دفق ایله مداوات شدت ایله معالجاتدن اقوی اولنق خصوصیده دخی عظیم النفع اولدوغی تجربه مزده
غیر نکیردر نته کم بعض شعرای عجم دیمشدر
بیت
زور بلایمت زد درشتی فزونتر است ٭ ابجنه است در نظم سنک آسیا
قسم خامس عشر حکیم موما الیه درکه طبیبه لازمدرکه امور ناسه اهتمام ایلیه وناسک محبت
ایتدیکی اموره رغبت کوستره شارح درکه بو خصوصک وجهی بودرکه طبیبک حال وشانی
ناسه ایصال نفع ایلمکدر طبیب چونکه ایصال نفعه اهتمام ایلیه ومحبت اوله شک یوقدرکه

بو وصف ایله موصوف اولان طبیبه محبت و رغبت زیاده اولور **مترجم الحروف در که** بو حال اطلاق جمیع عقلادن برخلق سعادت اشتمال الدر که رجال طبابته زینت و بلکه عین منفعت دینلمکه سزادر زیرا طبابتدن غرض منفعت یعنی رفاهیت حال ایله معیشتدر ایسه بو خصوصك حصولی ناسك محبت و رغبتنه موقوف اولدیغی امر محققدر و اکر نعوذ بالله تعالی خللا فی محتمل اولورسه ناس اندن متوحش اولوب طبابتنه عدم رغبت مقرردر نته کم صدیقه صغوی حضرتلری بو شیوه ایله بیورمشلردر **عربیه**

جبلت القلوب علی حب من احسن الیها ؛ و علی بغض من اساء الیها

بو بابده عقلای خلف و سلفدن نچوق امثال و اشعار حکمت اشتمال صدور ایلمشدر اطلاع مراد ایدن محلنه مراجعت ایلسون **قسم سادس عشر** حکیم مشار الیه در که طبیب اولان لبیبه لازمدر که سرینی کتوم اوله یعنی مریضدن اشاعتی مناسب اولمیان نسنه یه واقف اولدقده انی کتمده مبالغه ایلیه **شارح** در که طبیب اولان کسنه عیوبدن نچه نسنه تدبیر و معالجه ایتمکه محتاج اولور بر طبیب که کتم سر ایله شاندن اولمیه انك کبی کسنه نك عیوب مرضایه مطلع اولدقده اولچیبی افشا و اذاعه سندن امان مسلوب اولور و امان مسلوب اولنجه تعطیل منفعت ثبوت بولور **مترجم الحروف در که** امر مذکور عیوبه مخصوص دکلدر بعض و قتده شیء مرغوبه دخی اولمق قابلدر مثلا بر صاحبهٔ جمال خاتونك حسننه مطلع اولمق خصوصی کبی مکر اول خاتونك زوجی اولیوب تزوجه طالبه اولمغله اخی مناسبنه سوق قصد اولنه بو صورتده انك حسن و جمالی ذکر اولنمق افشای سر اولمق ملاحظه اولنور کتم سرده کبار دن نچوق کلمات صادر اولمشدر نته کم دیمشلردر الستر امانة و افشاؤه خیانة و السنة ثلثه ده نچه اشعار حکمت شعار دخی واردر نته کم دیمشلردر **بیت**

اذا ضاق صدر المرء عن سر نفسه ؛ فصدر الذی یستودع السر اضیق

قسم سابع عشر حکیم مذکور دخی دیمشدر که طبیب اولان شخصه کرکدر که مریضك سوء حالنه یعنی مریضدن منبعث اولوب طبیبك عرضنه مخل اولمق صورتنده صدور ایدن اقوال و افعالنه تحمل ایلیه **شارح** در که بعض مریض سوداوی مزاج اولور یاخود دماغی سوء مزاج ایله اختلال بولور و یاخود بر عارضهٔ اخری سببیله وقت اولور که طبیبه شتم ایلر و یاخود بر آخر وجه ایله بر نسنه سویلر اول وقتده طبیب آنی اصغا ایتمك کرکدر اکر تحمل ایتمك اولورسه مریض اندن ملول اولمق مقرردر **مترجم الحروف در که** اکر طبیبه بحسب البشریه مریضك سوء حال صورتنده اولان اقوال و افعالندن تاثر و انفعال عارض اولمسی تقاضا ایدرسه دخی انه علاجده حکمت علیه اصحابی قولی اوزره مریضك حالنی فکر ایدوب اکر بو حال اولمسه بو مثللی مقال الصدور ایتمك نه احتمال ایدی دیو مریضدن شتم کبی صدور ایدن سوء مقالدن انفعال اولنمق اولمیه بلکه دخی زیاده حریص تدبیر اوله **بیت**

طبیب حاذقه صبری دوادر ؛ مریضك دائما ایشی اذا ادر

قسم ثامن عشر حکیم مذکور الاسم دخی دیمشدر که طبیب اولان شخصه مناسبدر که شعرینی یعنی صاچنی و صقالنی اطاله ایلیه **شارح** در که اطالهٔ شعر طبیبه بونچه وجه ایله مناسب دکلدر وجه اول بودر که اطالهٔ شعر تزیین صورت و تحسین هیئت ایلمکدن عبارتدر بو حال ایسه اصحاب عرضدن اولنلرك شئونانه و ارباب عز و اجلالك خاندانانه داخل اولان اطبایه لایق اولمز بو خصوصده تخضیب لحیه ده دخی حکم بو یله در وجه ثانی بودر که اطالهٔ شعر

صفات فساق و سمات لحد اقدندر امنا و علمایه مناسب دکلدر وجه ثالث بودر که شعر طویل رطوبت دماغی مص ایدر دماغه یبوست ایراث ایدر بو حال ایسه اشتغال علومه مناسب دکلدر **مترجم الحروف در که** تقصیر شعرده دخی مبالغه تطویل شعرده مبالغه کبیدر یعنی رطوبات دماغیه نك احتباسی اقتضا ایتمکله دماغی حد اعتدالدن اخراجه باعث اولور **بیت**

صاچ و صقال معتدل رایی ددم ؛ خوشجه زینت ویرر وجهه دم بدم

قسم تاسع عشر حکیم موما الیه در که طبیبه لازمدر که تقلیم اظفار ایلیه یعنی طرنقلرنی قص و قطع ایدوب تطویل اظفاردن احتراز ایده **شارح** در که قطع اظفار جلب قلوبه مدار در زیرا تحت اظفار معرض جنب و اقذار اولمغله اسقاط مروت و ایجاب نفرت ایدر برام مردار در **مترجم الحروف در که** قطع اظفار زیاده اولدقده اعمال طبیه بعض امور مضر اولدیغی بعض کتب طبیده مسطور اولمغله قطع اظفارده اعتدال مراعات لازمدر **عربیه**

فی قص اظفار فوائد جمة ؛ هی سنة بنظافة و تحبب

قسم عشرون حکیم ابقراط دخی در که طبیبه لازمدر که لابس اولدیغی لباس پاك و نظیف و بلکه لین و لطیف اوله **شارح** در که بو نوع ثیاب عظما ثیابیدر بو یله ثیاب انسانی ناس عندنده معتبر ایدر و لابسی تزیینه نسبت اولنور و پاك اولمسنده علت بودر که لباسی پاك اولمیان کسنه استقذار یعنی و سخلی و مردار عد اولنوب قلوب انداد نفرت ایدر **مترجم الحروف در که** لباس خصوصنده حکمادن کلمات عجیبه صدور ایلمشدر دیمشلر که معالجه ضدی ایله اولور یعنی امراض حاره یه ادویهٔ بارده ایله و امراض بارده یه ادویهٔ حاره ایله تدبیر اولنور بو تقریر اوزره طبیبه لازمدر که تدبیر ایتدیکی مرضه مناسب اولان لباسی لابس اوله مثلا علاج ایتدیکی مرض حار ایسه لابس اولدیغی لباس بیاض اولوب بارد ایسه احمر اللون اولمق کرکدر سائر امراض و الوانك طبایعی دخی بونکه قیاس اولنه و اکر اوقات معالجه نك طبایعنه دخی مراعات اولنورسه قوة تأثیر حصول بولمق عند الحذاق عین تکیس در اهلنه معلومدر که محلنده ذکر و تفصیل اولندیغی اوزره الوان و اوقات موسیقی و معالجاتده مدخلی اولمغله مراعات اولنمز مثلا اوقات بارده ده نغمات حاره و اوقات حاره ده نغمات بارده اولنمق طبده دخی بو سیاق اوزره اوقاته رعایت قلنمق کرکدر **حکایت** منقولدر که بر کسنه نك علت رمدی اولمغله مداوات ایدن طبیب ذکر اولنان قانونه رعایت ایدوب البسهٔ خضر ایله منزل علیله وارد اولدقده هنوز مداواته شروع اولنمدین حضرت جهان آفرینك لون خضرته ابداع ایلدیکی خاصه نك تأثیر ظهور ایتمك قول حکمایه موافق واقع اولدیغی بعض مجربات معاصرین دندر **عربیه**

حسن لباسك ما استطعت فانه ؛ زین الرجال به تعز و تکرم

تذکیر اعزی اهل رشد و حذاقته لازمدر که کندی لابس اولدیغی لباسك لوننی تدبیره توفیق و تطبیق ایتدیکدن غیری علیلك دخی لباس و لحافی و سائر حوایجی الوانی تدبیره موافق و مطابق اولمق اقتضا ایتدیکدن علیلی آکاه ایلیه و امکانی دبته سنده طرف خواصه دخی رعایت مهم ایلدیکی کتم ایتمیوب سویلیه و الله ولی التوفیق **قسم حادی عشرون** حکیم مذکور بنه دیمشدر که طبیب کامل اولمق مقصودی اولان عاقله لازمدر که مشیده متوسط اوله یعنی نه سریع المشی اولوب سفهایه تشبه ایلیه و نه بطیء المشی اولوب ضعفایه بکزیه **شارح** در که سرعت ایله مشی اولنلردن عد اولندیغی کبی بطؤ ایله مشی دخی

کسل وعجیبه وضعف وجهانته علامت اولمغله بو دخی مذمته باعث اولان امور قبیحه دن
اولور مترجم الحروف درکه بوکلام مقتضای حاله کوره درمثلا طبیعه سرعت ایله مشی
اقتضا ایتمزسه واکر کبر سن ویاخود آخر وجه ایله ضعف وعجز یوغیسه سرعت ایله
وبطوء ایله مشی مخل وقار وباعث منقصت اولدوغی کتب شرعیه ده دخی مصرحدر
واکر طبیعیه سرعت اقتضا ایتدکده ویاخود اعتدال اوزره مشیدن عاجز اولوب
دکوبه دآبه دخی بولنمزسه الضرورات تبیح المحظورات مفهومی ایله عمل لازم
اولور مصراع ترنه درلرسه دیسونلر طوته کوریادا ایکین ٭٭

قسم ثانی عشرین حکیم مشار الیه دیمشدرکه طبیب ادیب اولایم دین شخصه کرککه
مجلس مرضایه دخی کلده جلوس وقعودی لایق اولان وجه اوزره اوله شارح
درکه بوقولک بیانی اولدرکه اکر معالجه ده فکر اقتضا ایدرسه طبیعه اقتضا ایدن
متربعا قعود ایتملی بعض اوقاتده لازمدرکه جاثیا جالس اوله یعنی تأمله احتیاج
اولمیان تدبیراتده ایکی دیزلری اوزره اوتوروب تدبیر ایلیه وسویلمک انسب اولان
سوزی اول وجه ایله سویلیه بعض اوقاتده اقتضا ایدرکه طبیب قائم اولوب
علاج ایده مترجم الحروف درکه شارحک بوتعلیلی علاج قبول ایتمز مقوله سی علیل
اولمغله انی تحریردن کف ید مناسب ایدی لکن اول ترجمه ده ذکری موعود اولان
اقسامدن بعضی ترک اولنمغله خلف وعد اولنماق ملاحظه سیله استطرادا
بوقسمک شرحی دخی ایراد اولندی والله اعلم بوبابده حکیمک طبیبه مجلس
مرضاده لایق اوزره جلوس ایله توصیه دن مرادی احتمالدرکه مریضک طبعنه
موافق جلوس ایله جالس اوله زیرا جلوس برنسنه درکه اصحابدن بعضه لری
نزماسی جلوسدن حظ ایتموب نزهت ایله معامله ایلسونلر دراصحابدن اولوب
بعض امورلردن تغافل واغماض شانندن اولانک حالی اکا قیاس اولنه ایمدی
بعض جلسات اصحابه موجب کدر او بنجه مرضایه باعث کدر بلکه مورث شدت
مرض وموجب ضرر اولق امر مقرردر خصوصا مریض اهل حمیت اولمیوب اولور اولماز
نسنه دن منفعل اولور مقوله سی اولوب دأب غیر مأنوس اوزره جلوس دخی نفع
مأمول اولان طبیبدن اولدوغی صورتده حکیم ابقراطک لایقی اوزره جلوس
اولنه دیو توصیه سی برمنوال محرر شرح اولنمغه اقرب ایدر واحتمالدرکه لایقی اوزره
تحمل وقار ومانع سداد افکار اولان جلوسدن دخی نهی اوله زیرا بعض جلوس
سفیهانه اولور بعضو دخی فکر سدیده مانع اولور کرک طبیب متربع اولسون کرک جاثی
اوتورسون والحاصل بوبابده شرط حذاقت بودرکه طبیب منزل مریضه دخولده وجدان
فطانته رجوع ایدوب مقتضای حاله بعد الاطلاع رأی وحرکت نه ایسه اکا کوره عمل
ایلمک کرکدر والله تعالی ولی التوفیق ٭٭

بیت

٭٭ داه کوشندن صالدی سوزش درون عاشقه ٭٭ شوری نابی بویله آتش پاره سویلر سویلیسه ٭٭

قسم ثالث عشرون حکیم ابقراط بیننه درکه طبیبه لازمدرکه طبابتده عملی کندی یدی
ایله اوله یعنی مریضه تداویده اقتضا ایدن عملی کندی یدی ایله مباشرت ایدوب آخره
شویله ایله بویله ایله دیو عمل ایله امر ایتمیه شارح درکه بوتفیلک ملتی بودرکه آخر

بدی

بدی ایله اولان عمل جید اولمز زیرا آخر اول عملی ایله مأنوس اولمغله ممارست اوزره
عمله قادر اولمنلرک عملی کبی اولمز مترجم الحروف درکه قول مذکور اکرچه مسلمدر لکن طبیبده
رعشه ویاخود رعده اولوب عملی جیدا ولمسه اول وقتده آخره امری ممنوع عنه اولمز خصوصا مأمور
نوعا عمله انسیت ایتمش اوله بوصورتده مأمورک عملی آمرک دن اجود اولمغله آخره شویله ایله
دیو امر لازم اولور ٭٭٭

بیت

٭٭ سکا برخوشجه پند ایدیم ای جان ٭٭ مجرب اوله هر اطوارک وارزمان ٭٭

اشبو مقامده شارحک تقسیم وشرح ایتدیکی اوزره نصایح حکیم ابقراط تمام وبولندوغی اوزره
ترجمه سی دخی دسیده منزل ختام اولدی لکن بوندن غیری حکیم مشار الیه اطبایه
وفهم آشنا اولان البایه نصح وپند ایدوب دیمشدرکه تعلم طب مراد ایدن مستعد لازمدرکه
طبعی جید اوله فهمی سقیم وفکری عقیم امور سفلیه یه مائل معاذیر نامه جاهلی
اولمیه وتعلم طبه شدت ایله رغبت وبیلدیکنه قناعت ایتمیوب ماورای حلومانته وصوله
همت ایلیه وتعلمده اولور اولماز امورلردن ضجرت ایدوب طلبده فتور وبعض سنهایه قرین اولوب
سعینه قصور جواز ویرمیه مترجم الحروف درکه برکسنه طبه طالب ویاخود فنون علمیه دن
برفنه داغب اولوب برزمان رهنورد سعی وتحصیل اولدقده حسب المأمول سمت مطلوبه
وصول حاصل اولمامغله اول کسنه جبلت انسانده موهبه مودعه اولان استعدادی
انکار ایتمیه بلکه سعینده قصور یاخود طبعی غلظت اوزره مجبول ومفطور ایدیکنه معترف
اوله اکرچه مراتب استعداد متفاوته در انکار اولنمز لکن طریق تحصیل علم ومعارف
فخ عمیقدر اکا اولور اولماز سعی ایله مدت یسیرده وصوله یول بولنمز مکر شول مخدوم
شهیری رسوم اوله که اکا علومک تمامها اجداد علامسندن میراث اوله ویاخود مراتب
اعتبادیه نک علیاسنه صعود ایتمکله جواهر علم وکمالی آنده حاضر بوله زمره علمادن بو
کروه برکروه بر شکوهدرکه انلرک ادناسی عندنده ابن حنبل دخی اولسه لسانک لال وعقل
فعال کبی سرحد ملکوت علم دعوفانده طیران ایلسه دخی ینه انلرک مجلسلرنده فتح باله مجال
محالدر همان درد مندان طلب وتحصیله لازمدرکه سالک اولدوغی طریقده اهتمام
ایدوب مطلوبی مدت یسیرده حصولپذیر اولدوغندن هجرت ایتمیه ونهاد انسانیده
اولان موهبه استعدادی انکار ایتمیه نه کم دیمشلردر ٭٭

بیت

٭٭ بیلین موهبه عالم استعدادی ٭٭ بیلور امعان ایله سیر ایلسه سعد آبادی ٭٭

بوبابده حکیم ابقراط درکه طبیعت انسانیه مزرعه کبیدر تعلم علوم زراعت منزله سنده در
وسعی وتحصیل تربیه مقامنده در اکر برزارع مزرعه یی زراعته مانع اولان نسنه دن
تخلیص ومناسب تخم نه ایسه زراعت ایلسه وانی اسقا ویا وجه آخر ایله تربیه ایدوب
کماله ادراک ایلسه اول کسنه اول مزروعدن اخذ منفعت ایدر اکر تربیه ده قصوری
اولورسه نفعی دخی اکا کوره اولور کذلک برکسنه تحصیل علمه رغبت ایلدکده مانع حصول
علم اولان امورلردن کسل کبی هوایه میل کبی نسنه لردن تخلیص طبیعت ایدوب حالنه
مناسب اولان فنه شروع وتحصیلنه ویاخود استطاعتی قدر سعی واهتمامده قصور
ایتمسه البته بوتجربه دن استعدادی قدر اکل ثمره مقرردر بوخصوصده حکمادن و
اهالی شرایع حقه اولان علمادن فنی چوق کلمات عجیبه صدور ایتمشدر وتحصیل کمالاته

ترغیبده اولان وصایاده اره احصادن خارج منزله یتمشدر حتی مذکور بچه کره جهلدن
تحذیر ایتمش ایکن تحصیل علومه خصوصا طب کبی بر علم نافع العمومه ترغیبه شدت حرصدن
بو محله اعادهٔ کلام ایلیوب وجهلدن تحذیرده تکرار وجهی اورزره سوز سویلیوب
درکه طبیب اولانلره لازمدرکه تهور ایلیه یعنی جسور اولمیه زیرا تهور وجسارت
خطادن خالی اولمز بو قولک مناسبی بودرکه تهور وجسارت جهلدن نشئت ایدر لهذا
اکابردن بعض ذوی البصار الجاهل جسور دیمشدر ایمدی حکیمک طبیب جسور اولمیه
دیمسی عن جهل طبابت ایمیه دیمک اولور بوندن مستفاد اولان طبیب اولمق استین
کمسه علمه ترغیب وجهل ایله اتصافدن تحیه وتجنیبدر

عربیه

تعلم یافتی فالجهل عار ولا یرضی بها الاحماد

شراحدن بعض علما بومقامده دیدیلرکه حکیم ابقراطک ذکر اولنان وصایاده تضمین ایتدیکی
صفات کبار علمادن اولنلرک صفاتندندر شک یوقدرکه اول صفات ایله موصوف
اولان اطبا کبار علما صفاتیله متصف اولمغله قولنه اعتماد اولنمغه شایان اولور یعنی
تدبیرات طبیه ده استشاره اولنمقده قولنه انقیاد اولنور لکن بو کلامدن مستفاد اولان
بودرکه صفات مذکوره ایله متصف اولان طبیب وزرا وسائر کبرایه مخصوص اولوب
اندن ضعفا وعجزه فقرا مهجورلری حصه یاب شفا اولمیه بو تقدیرا اوزره ذکر اولنان صفات
ایله اتصاف نه قدر احسن ایسه ده فقرا وضعفایه کوره مضر وغیر مستحسندر بو حال
ایسه بر قبیح فعالدرکه نیجه مستحسناتی فنادهٔ چاه اضمحلال ایدر پس بو داء عسیر
الدوایه تدبیر شویله اشراب شراب حریره تحریر اولنورکه اکر بر محلده بر نیجه طبیب
وار ایسه اول صورتده مقتضای حاله کوره عمل اولنه یعنی کرککه اول اطبادن بعضی
وصایای مذکوره نک تمامی ایله عامل طبیب کامل اولوب وزرا وسائر کبرایه خدمت
طبابت ایلیه بر بعضی دخی نه قدر اول وصایا تماما مضبوطی ایسه ده بعضی ترک ایله عمل
ایلیوب اوساط ناسه معالجه ده بولنه بعضی دخی بومرتبه دخی تنزل ایدوب فقرا
ضعفایه مداوات ایلیه مترجم الحروف درکه اکرچه بو انقسام عقلا امکان تصور اولنور
لکن مقتضاسی اوزره بو نظام بویله دوام بولوب عمل اولنمق قنغی ملکده وقنغی ولایتده
بولنور خصوصا بو زمانلرده وطبیبک قلتی اولان مکانلرده بو نظام اوزره طبابت
محال ایله حقیقی جائز اولان امردن عبارتدر همان طبیب لبیبه لازم وسزا اولان
بودرکه فقرا وضعفایه معالجه ایتمکله کندویه رذالت ترتب ایتمدیکنی معتقد بیلوب
مداواتی مناسب کورمیلان اهل ابتلایه مداوات ومعالجاتدن امتناع ایلمیه بر وقتده
فقرا وضعفایه علاجدن طبیبه رذالت کلدیکی وکبارردن برفردک فلان طبیب فقرا
وضعفایه طبابت ایدر واولور او لمازه دعوت اولندقده اجابت ایدوب خانه سنه
کیدر بر سفلی ردیل طبیبدر دیدیکی مسموعی اولمشدر واطبادن بو سیرت
حسنه ایله حرکت ایدنلرده کمک شانی تنزل بولمشدر بلکه سیر انبیا ووادئ قدما
وشیم مستحسنهٔ کبار علما دخی بودر اکر بو بابده نهج صواب تحریر یرینده مسموع اولان
طریق اولسه بلکه حکیم ابقراط وصایاده آنی تحریر وترقیم ایتمک نه احتمال ایدی

حکایت شیخ اکبر قدس سره مسامره نام کتابنده سند صحیح ایله تحریر وروایت ایدرکه

عمر بن الخطاب حضرتلری رضی الله عنه زمان خلافتنده بر کیجه مدینهٔ منوره ده کزر ایکن
وجوف لیلده اهل خیر وشردن خبردار اولمق ایچون تفحص وتفقد ایدر ایکن اطراف مدینه یه نزول
ایدن قبائلدن بر قبیله ده بر خیمه جوارینه قریب اولوب خیمه ده اولان کلامه توجیه صماخ
انهام بیورلدقده صاحب خیمه نک زوجه سنه وجع ولادت عارض اولمش وجوف لیل
اولمغله قابله تعبیر ایتدکلری قابل اولیوب دوجک باشنه زنبور تلاش اوشدوکی تحقق بولمش
جناب خلافتمآب حضرتلری حقیقت حاله مطلع اولوب درحال سعادتخانه لرینه طرفنه
رجوع ایدوب زوجهٔ مخدره لری امام الاولیا علی بن ابی طالب حضرتلرینک فاطمة زهرادن
متولده اخت الحسنین حضرتلری جنابنه خطاب ایدوب یا بنت سید الانبیا وبا کریمهٔ سند
الاولیا سنی بر خیره سوق ایلسم بیورلدقده قضیه دن آکاه اولوب بعض لوازم مولود
نه ایسه انی استصحاب وزوج مکرملری عمر بن خطاب جنابنه اقتفا ایله ذکر اولنان خیمه یه
وصول وبعد الدخول رسوم قابله نه ایسه اول خاتون وضع حمل ایدنجه انک اجراسنده
سعی بیدریغ بیورمشلر زوج خلافتمآبلری دخی کندولری وهم اهلی اولان سیدهٔ
رشیده حضرتلری کلرایدن کیمی صاحب خیمه یه تعریف ده صاحب خیمه دردمند دهشت
حاصل اولوب بی اختیار بسیط خاکه واضع جبین ذل وانکسار اولدقده دردمند دخی
شان خلافته شایان اولان نوازش واحسانه مظهر اولمش ودرویشانه کورمدیکی
سعادتی یاننده حاضر بولمش

بیت

اِنَّ التَّوَاضُعَ مِنْ صِفَاتِ المُتَّقِی وَبِهِ التَّقِیُّ اِلَی المَعَالِی یَرْتَقِی

ایدی کبیر صغیره التفات ایله حقیر اولمز بلکه عز واقبالی مزداد اولوب بولدوغی رتبهٔ
شرفی امثالی بولمز بو خصوصده سلف وخلفدن منظوم ومنثور چوق اخبار واثار واردر
والحاصل اطبادن فهم سدید وطبع رشید صاحبلرینه بو فقیر کثیر التقصیرک وصیتی
دخی بودرکه بیکس وعجزه اولنلره وضعیف وفقیر اولوب کیچ محنت وذلتده قلنلره خصوصا
نسوانده بیرون اختیار وعلیل بی اعتبار دردمند بیچاره کره معالجه ده اهمال بیورمیه
اکر طبیب کندی بالنفس وارلوب تدبیر ویروا ایلرسه نعم وبها والا شاکردی ویا
خلیفه سی ایله مداواته قابلیت اولان محل ایسه ادنی وساطتی ایله تدبیر ومعالجه ایلیه
بو بر وصیتدرکه حکیم ابقراطک جملهٔ وصایاسنه مماثل ومعادل دینلمکه قابلدر
همان طبیبه لازمدرکه بر بیکس وفقیرک اسیر فراش وبر علت ایله حالی دلخراش
اولدوغی مسموعی اولدقده بالذات کندیی اول دردمندک علاجنه مباشرته غیرت ایلیه
رسول اکرم ونبی خاتم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری جناب امین وحی جلیل
حضرت جبرئیل علیه السلام سؤال ایدوب یا اخی نداشم جبرائیل اکر نوع بشردن اولیدیکوز
عند یکوزده احب اولان نسنه نه اولوردی بیورلدقده عیادهٔ مرضا یعنی خسته
اولنلری کورمکه وحال وخاطرین صورمغه وارمغی احب اموردن عد ایلمشدر عیادهٔ
مرضی امر احب اولنجه هم عیاده هم مداوات اولدقده قضیه نک حالی نه رتبه عالی
اولدوغی آکا کوره قیاس اولنه الحمد لله الذی وفقنی لاتمام الوصایا والهام اعظمها
واشرفها واسناها وابهاها

بیت

عُدِ المَرضَی وصِفْ لَهُمْ دَوَاءً تَنَالُ الاَجْرَ مِنْ رَبٍّ حَکِیمٍ

خاتمة الخاتمة وصایای انی الذكری دخی اطبای عمادن وعلمای اطبادن
نخبه فضیلت آشنا مصنفاتی خاتمه سی اولق طریقی ایله ایراد ایلمشلر واطبادن وكحال
وجراح اولان البادت اصحاب فهم وادراكه مفید سوز سویلمشلر؛ اول كلام حكمت ارتسام
دخی ترجمه وتحریره فائده دن خالی اولمدوغی ناسیزدر؛ لهذا اول وصایای شریفه یی
دخی ترجمه وتحریره شروع اولندی؛ والله ولی التوفیق؛

الوصایا

صاحب وصیت درركه واجبدرركه هر كحال وطبیب؛ وجراح لبیب؛ بلكه هر عاقل ودانا اولنلر
صحیح الاعتقاد؛ وامور شرعیه ده صالح الاعتقاد اوله لر؛ وامور دینه عارف؛ ومواقف الهیه یه واقف
وثواب وعقاب خصوصنه معتقد؛ ونوامیس نبوته معتبر ومعتمد؛ صاحب عفاف صادق القول
مرضی الاخلاق كریم النفس رحیم القلب اوله؛ یعنی امور مذكوره ده شریعت محمدیه
مقتضاسینه ثابت الانصاف اولوب بین الناس عز واعتبار بوله؛ اكتساب اجر وحسناته
وابقای ذكر جمیله باعث اولان خیرلی اموره راغب ومراعی اوله؛ محارم ناسدن عینی
صائن ومشتهات اولان غلمان وجواری خصوصنده طبعی ساكن؛ شیء قلیله قانع؛ وشره
حرص وطمعدن متخاشع؛ واكل وشربنده حضرتدن صاحب احتراز؛ وعیوب مرضایه مطلع اولدقده
كتوم راز اوله؛ ورایحهٔ كریهه دن اجتناب وعلی قدر الطاقه تحسین نفس وتنظیف ثیاب ایلیه
وعبوس الوجه اولیوب حسب الامكان متصف بشاشت وابتسام؛ وقولنده عنف ایتیوب
علی حسب الاستطاعه لین الكلام؛ اولوب سوزی لطف ایله سویلیه؛ یعنی ناسك استثقال
ایتدیكی وجه اوزره تكلم ایتمیه؛ خصوصا مریضنه تخمین طریقی ایله نسنه سویلیه؛ دسكا شویلیه
ایله بویله ایله دیدیمی نیچون ایتمزسن یاخود نیچون ایدرسن دیو عتاب ایلمیه؛ مترجم الحروف
درركه الله تعالی حضرتلری عز جاره وجل ثناؤه صاحب وصیتی شراب جنتی وسلسبیل
رحمتی ایله ارواایلیه؛ زیراكه اصول وصایایه امور مشروعه ایله شروع؛ بعده امور حكمیه
شرعیه دن بعض فروع تحریر ایلمش؛ یعنی حكمت حقه حقیقیه اولان شریعت مصطفویه اوزره
اتفاق اهل دین واطباق ارباب معرفت ویقین؛ شویله تركیب ازجوارش تجربه اولنشلر كه
صحیح الاعتقاد؛ یعنی ظاهر وباطنی ایله شریعت شریفهٔ ختم الانبیایه علیه السلام انقیاد
ارباینن صدعر رایدن اعمالك تاثیری طریقی آخر ایله اولان عملرده منصور اولمز مشهور دركه
بعض اهل عرف جهله سی بعض حیادیلره تادیب زعمی ایله برقاج دفعه قرباج دیكلری معهود
آلت ضرب ایله ایكیشر یوز اوچر یوز عدد ضربلر اوردیلوب نجادبكی دخی زیاده اولدقده نصكره
شرعا اوتوز طقوز عدد سوط ایله تعزیر اولندقده تائب ومستغفر اولمشدر؛ بوحال خصایص
الهیه دندر؛ عقل چاپك سوارانك سرحدی ادراكه وصولدن عاجزدر؛ ایمدی برطبیب متشرع
اولوب ایلدیكی مداواتك تاثیرنی اتفاق اهل عقل ونقل ایچون مبدای تاثیر اولان ذات سرمدی
الشان اولان واجب الوجود جنابنه عزو واسناد ایلمسه ان شاء الله تعالی اول دوانك
تاثیری مكر مرض موتنه اولمیه؛ سبحان من لا یجری فی ملكه الا مایشا؛ صاحب وصیت
بنه درركه طبیب اولان شخصه لازمدركه مریضنه برنسنه سویلمك اقتضا ایتدكده مرضیا منطرابی
وفتنه سویلیه؛ اگر ضروری سویلمك لازم اولورسه وجه مناسبی ایله تعبیر ایلیه؛ ونوعا
خاطرینه خفیف اولان جهتی ایله سویلیه؛ مثلا مریض فقیر الحال خصوصا فقیر صاحب عیال ایله
قیمتی حالنه مناسب اولمیان دوانی تدارك ایله دیمیوب وبلكه اقچه یه متعلق نسنه بحث ایلمیانه

المبوب

المبوب آخر وجه ایله مقصوده ایما ایلیه؛ زیرا فقیر الحال صحتنده دخی انكسار بال اوزره اولمغله
مرضی وقتنده اول انكسار زیاده اولدوغی اشكاردر؛ ایمدی مریض مذكوره ادای مرقوم باعث اشتداد
مرض اولمق ملاحظه سی طبیبه طریقنه لازم ایدیكی امر مجزومدر؛ مترجم الحروف دركه مریض بخیلده دخی
بو قول جاریدر لكن بومقوله كسه لره فقیر الحاله اولان معامله كبی معامله اولنیوب تداركی تحت اقتدارنده
اولان ادویه مناسبه تحصیلنه سوق اولنمق لازمدر؛ زیرا فقیر الحاله اولنان معامله كبی اخسایه دخی
معامله اولنمق امور رذیله دن اولان خست وبخله معاوندر؛ بخل وخسته معاونت ایسه دائما
موجب مذمتدر؛ انسان نفس نفیسیچون بتون دنیایی فدا ایتمك سزا ایكن مداواتنده بخل وخست ایدن
اصحاب رذالت حقنده اطبایه ظرافت لفظی ایله اشارت لازمدر؛ قطعه

نه دكلی اولسه رخیص الماه برش واپیونی ؛ جلالتی میه ویرالور ورسه دنیایی ؛
ذر ایله بنت رزه اهل قلب اشارت ایدر ؛ او عارفه كه دیه لم دیبنجه لمآتی ؛

صاحب وصیت بنه درركه طبیب اولنلره لازمدركه متواضع اوله؛ ودعوت اولنان مرضایه سریع الاجابه
اوله مریض فقیر اولسون امیر اولسون؛ موسر اولسون معسر اولسون؛ اگر دعوت اولندقده محله وارمغه
مانع ظهور ایدرسه داعی یی برطریق تطبیب ایدوب مریضی انتظاردن تخلیص ایلیه؛ وعامه تعبیر
اولنان اولور اولماز لر ایله؛ خصوصا رذله جهله ایله مجالسه ایتمیه؛ وفقها واصحاب شرایع ایله مناظره
ومباحثه سمتنه گیتمیه؛ زیرا مابینده فائده یوغیكن ایتلاف اختلافه سبب اولمق احتمالیدر؛ وطبیبه
لازمدركه موجب ضحك اولمیان مواضعده ضحك ایتمیه؛ اگر موجب ضحك اولور نسنه اولورسه
امكانی قدر دفعنه سعی ایلیه؛ زیرا محلنده اولمیان ضحك جنوندن معدود؛ ومحلنده ایسه خفته محمول
ایدیكی معلوم ومعهوددر؛ مترجم الحروف دركه بونهی تبسمه شامل دكلدر؛ تبسم كه ضحكك اولی یی
منزلتیه سی اولمغله تعریف اولنمشدر؛ اول صفت برصفت ممدوحه در؛ رسول الثقلین؛ وشفیع الدارین
حضرتلری اول صفت جمیله ایله موصوف اولمشلر؛ علیه السلام؛ وطبیبه گركدركه جهالی استهزا ایلیه
یعنی جهال الطائفه سی جسور وعار وناموسدن عار ایتمز وادب وحیا سمتنه گیتمز برطائفه اولمغله
انلرك بولندوغی مجلسده البته براجرناسزا ظهوری؛ وگرك قولا گرك فعلا براف بیدا استهزا لو صدوری
واقع اولدقده انی استهزا ایتمیه؛ وبلكه اصلا التفات واصغا ایتمیه؛ زیرا انلرك كلب عقور كبی ازدرابه
مائل ولجین كندیجی استهزا ایلمك دكل بلكه تلطف ومدارا ایدرنی البته تكدیر ایتمك مقتضای جسارتلری بیدر
تنه كما جبانمزدن بعض شعرای حكمت آشنا انلرك برسی حقنده بوبیت رعنایی حیلی علی یمشدر رحمه الله

بیت ؛ یك وضع ایله دریادلی تكدیر ایلمه البت ؛ قبر برمغنی صوقسه ویرد بحره كدورت ؛

وطبیبه لازمدركه بیمار یعنی كوردكه مقتضای طب اوزره استدلال ایدوب موت وحیاتندن برینی
ایله جزم ایتمیه؛ وهر مریضه اهتمامی كندی حقنده اولان اهتمامی كبی اوله؛ زیرا اهتمام بولنمدقده دخی
صورتده مریضك فوتنه باعث اولمق محتملدر؛ واگر مریضك فوتنه باعث اولمق محتملدر؛ واگر مریضك حالندن
سؤال اولنسه جواب جمیل ایله جواب مریضك حالی نه قدر ردی ایسه ده طبیبه لازمدركه انی اظهار
ایتمیه؛ وارباب طبه گركدركه سویلدوكی سوزی ویاكتب ایلدوكی نسنه یی ملتبس ومشتبه اولمغله
مصلحت یا تعطیل اولمق اقتضا ایدر؛ یاخود عملده خطا واقع اولور؛ وطبیبه گركدركه كندی عندنده
مطلوب اولان ادویه یی اولور اولماز كسه یه ویرمیه؛ بلكه اول مطلوبی بیع ایدنلرده معتمد یعنی اول
ایسه اول دوا آخر فلان كسه بیع ایدر دیو آنی بایع معتمده حواله ایلیه؛ زیرا طبیب بایع دوا آدكلدر
وثقه كوالیانه اعتماد بعض احتمالاته مودی اولان امورده داخلدر؛ وگرك كندی طبیبدن برنسنه

سؤال اولنسه و برنسنه مطلوب اولسه سائله و یاخود طالبه مسئولی و یا مطلوبی کرکی کبی
سؤالی ایلیوب بعده مقتضاسنه کوره حرکت ایلیه زیرا بو دخی مواقع خطادن اولمغله اهتمامی
لازم اولان امورده ندر بونلری ذکر صاحب وصایا دیمشکه طبیب کامله لازمدر که بش خصلته
مداومت کندویه لازم بله زیرا اعمال طبیه رسوم حذاقت بجه واجب المراعات ایسه اول بش
خصلت دخی انلر کبی واجب المراعاتدر اول خصالک برنجی عفوددر یعنی برکسنه طبیبک خاطرینی
اولاجق برنسنه اشلمش اولسه اول جرمه التفات ایلیه ایکنجی خصلت نصیحتدر یعنی هر کسه
مناسب اولان وجه اوزره خیر سویلیجی اوله اوچنجی خصلت لهجه سنده صادق اوله یعنی
قولنده کذب اولمیه دردنجی خصلت رحیم اولمقدر یعنی انسانه بلکه موره وارنجه سائر حیوانه
رقت قلب ایله معامله ایلیه بشنجی خصلت تهذیب اخلاقدر یعنی حسن خلق صاحبی اوله
بدخوی اولمقدن احتراز اوزره اولوب هر کسک عندنده قدر و شرف بوله **مترجم الحروف درکه**
خصال مذکوره دن افراد بشرده فرد واحدا استغنایه مجال یوقدر خصوص مذکورده حال و شاندن
بویله ایکن بو مقامده اطبایه تخصیصک وجهی والله تعالی اعلم اصحاب طبابتک طوایف سائره
زیاده محتاج اولدقلری ایدی لکن بو مقامده برمقدار تأمله احتیاج مقرردر تفصیل حاله یعنی ذکر
اولنان خصاله متعلقه احواله تحصیل وقوف مراد ایدن رجاله کتب اخلاقه خصوصا زبده
صحایف کتب روم اخلاق علائی دیمکله معروف و موسوم کتاب صحت رسومه مراجعت ایلمک کرک

فائده جیده طبیب لبیبه لازمدر که صباح وقتی اداء نمازدن صکره و هیچکسه یه دوا آیه
و ترتیب اجزا و تدبیر مرضایه متعلق اشیایه وضع ایتمدن بو دعای شریفه اشتغال ایلیه
زیرا بو دعای شریف بر دعادر که صفای نیت و صحت عقیده ایله اشتغال اولنده تأثیر عظیم
اولدوغی محققدر صاحب الوصایا درکه قدس شریفده صلحادن بری بکا بو دعایی بر حوال
مشروح صناعت طبدن برنسنه یه شروع عدن اول قرائته اجازت و برمش ایدی بنده خی
صلات صبح عقبنده مداومت ایلدم بعنایة الله تعالی مدلول اعده شویله تأثیره موفق اولدمکه
سنین کثیره ده ایلدیکم معالجه ده تخلف اقل قلیل برنجه صور معدوده ده واقع اولدی اما
ینه نجه منافع عظیمه دن خالی دکل ایدی **صورت اذن و قرائت** بر طبیب علاجم تخلف ایتمسن
و سعیم بیهوده بیانه کیتمسون دیرسه ذکری مرور ایدن دعای شو وجهله قرائته مداومت
یعنی بو دعاییه اذن قرائت عنایت بیورلدوغی صورت ایله مواظبته همت اولنه شویله که
ابتدا بعد اداء الصبح متوجها الی القبله استعاذه و بسمله ایله اوچ کره فاتحه شریفه بعدها
بو آیت کریمه یی قرائت ایلیه وَلَتَجِدَنَّهُمْ أَحْرَصَ النَّاسِ عَلَى حَيَوٰةٍ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا يَوَدُّ
أَحَدُهُمْ لَوْ يُعَمَّرُ أَلْفَ سَنَةٍ وَمَا هُوَ بِمُزَحْزِحِهِ مِنَ الْعَذَابِ أَنْ يُعَمَّرَ وَاللّٰهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ الآیات
مرقومه دن صکره قرائت اولناجق دعا بودر اللهم انی اسئلك یا ابدی یا بدیع الابد یا واحد
یا احد یا فرد یا صمد یا من رفع السماء بغیر عمد وسطح الارض علی ماء جمد اسئلك اللهم
باسمك العظیم المكنون فی غیبك الذی لا یعلمه الا انت وبكل اسم دعاك به انبیاؤك
وصالحی عبادك او احد من خلقك قائما او قاعدا او راكعا او ساجدا فی البر او فی البحر او فی السموات
او فی الارض فی اللیل او فی النهار یا من لا اله غیره یا رب الارباب یا حی یا قیوم اسئلك
ان تكشف عن قلبی حجاب غفلتك وان تلهمنی ما لم یكن داخلا فی فهمی وترشدنی الی الطریق
الاصوب فی صناعتی ولا تكلنی الی نفسی فلیس لی هدایة الا ان هدیتنی بحولك وقوتك

یامن نجح صناعته لا تكلنا الی اعمالنا فان اعمالنا ضعیفة اذا لم تساعدها قوتك یا من قوته فوق
كل قوة انك علی كل شیء قدیر واستهدیت بك فی تحسین صناعتی بفضل بسم الله الرحمن الرحیم
الحمد لله رب العالمین ولا حول ولا قوة الا بالله العلی العظیم بو دعایی وجه مشروح اوزره
هر صباح قرائت بعدها اعمال صناعتدن مرادی اولان عمله مباشرت ایلیه لکن شو اعتقاد
ایله اوله که امراضه شفا ویریجی جناب واجب الوجود حضرتلرینه اسناد ایده وصحت
و مرضی خلق ایدن اولدر دینلرک اثرینه کیره اکر علیلده شفایی و تأثیر دوایی حق تعالی حضرتلری
خلق و ایجاد ایلمسه اطبانک معالجه سنده قطعا نفع و رضا محال اولدوغی مقرر و محقق ایدی زیرا وجود
اشیاده مؤثر ایجق الله تعالی حضرتلری ایدیکی متفق علیه اولان اموردندر نته کم کتب
شرع و حکمتده مبین و مبرهندر ایمدی طبیب لبیبه لازمدر که تدبیر علاجده بو اعتقادی
پیش نهاد و بو اساسه اعتماد ایلیوب معالجه و تدبیره اشتغال ایده ان شاء الله تعالی
اعمالی بو اعتقاد و اعتماددن باشقه بر حال دخی استحصال ایتمکله اصابت برتأثیر او لمق
عیز نکیرددر بونلری ذکر صاحب وصیت درکه هر کسه لازمدر که صناعتی اولان امرده
امانت و دیانت اوزره اوله یعنی برکسه متصنع اولدوغی صناعتده ایسه انک مقتضا
دینی اوزره حرکت ایلیه تا که ناس انی امین و متدین بیلوب ثناسین سویلیه خصوصا
حریم ناسه دخوله اقتضا ایدن صناعت طبده امر دینه رعایت یعنی طبیب حرم ناسه
داخل اولدقده کرک نظر کرک وجه آخردن کندوی صیانت اهم والزم اولان احوالدندر که
قچان طبیب امانت و عفت ایله علاجه مباشرت ایلیه و حین علاجده الحمد لله الذی
جعلنی ملاطفا لهذا المرض ولم یجعلنی علیلا به ولو شاء لفعل ذلك ولكن وسعنی رحمته دیه

فصل عبد الله بن بو البیان کتاب الارشاد ده برنجه وصایای نافعه تحریر ایلمش اول
وصایانک اجمالا ترجمه سی بودر کم نوم برحالتدر که اکا موت اصغر اطلاق اولنور پس چون
انسان اویقودن اویانسه کویا موتدن صکره خلق جدید ایله خلق اولنمش اولور پس
بو حالت بر نعمتدر که انک اوزرینه شکر لازمدر ایمدی برکسه اویقودن اویانسه اولا
ابدست آلوب اوزرینه واجب اولان نماز ایسه انی ادا و ذکر الله و تلاوت قرآن و اوراد
سائره دن مألوف اولدوغی وار ایسه انی دخی قرائت ایلیوب مصالح اخرویه سی وجه
مشروح اوزره تمام اولدقدن صکره طلب معاش جسدانی ایچون دکانه متوجه اوله
و بسم الله دیوب دکانی فتح ایتدکدن صکره میزانی مکانندن اخراج و ضبط و کفتیندن اولان
وسخی ازاله و استعمال میزان صحیح و جید میدر دیو میزانی امتحان ایلیوب مکاننه قعود
ایلیه و میزان طاشلرینی دخی کذلك امتحان ایلیه تا که برینه برنسنه ملاصق اولوب وزنده
خطا اولمیه طبیب بو حال اوزره دکاننده مستقر اولدقده برکسه ظهور ایلسه اول
کیسه نک مقدارینجه اکرام ایلیه اکر حاجتی وار ایسه و بر نسنه مطلوبی اولور ایسه
انی قضا اولد وقتده امکانی ایسه اهمال ایلیوب انی تحصیله مسارعت ایله اجرای
رسوم آدمیت ایلیه اکر اول حاجتی قضا امکانی اولمزسه وقت و حالنه کوره
قولا و فعلا مناسب اولان وجه اوزره حرکت ایلیه و بو وجه اوزره معامله ده ثواب
و رضای خدا قصد ایلیه و اکر شراب و یا بر غیری نسنه وضعی ایچون الته الدیغی وعایی
ابتدا تطهیر ایدوب اکر طاهر ایدوکی ظاهر ایسه بنه دهوننه نظر ایدوب بعده وضعی

مقصود اولان نسنه‌یی وضع ایلیه، واکر برکسه‌یه برنسنه ارسال ایلمک اقتضا
ایلسه مختوماً ارسال ایلیه، بو خصوصلرده اهمال ایلمیه، وکسنه قانع اوله یعنی بیع ایلدیکی
نسنه‌دن حاصل اولان و معالجه‌ده استعمال ایلدیکی ادویه و اجر طبابت ملاحظه سیله
ویریلان مبلغه قدر حمد ایده هر نه ایسه اکا قناعت ایلیه، اکر شویله ایلسم و بویله سویلیسم
شو قدر اقچه دخی المق ممکن ایدی دیو اکر بیتمش کیتمش ماده ایسه اکا ندامت واکر هنوز اولاجق
نسنه ایسه اکا حیله‌ده زحمت ایله انکسار شیشهٔ مروتدن اجتناب اوزره اوله
مترجم الحروف درکه صاحب وصایانک زمانی و اول زمانک انسانی مشرب وصیت
مذکوره‌یه موافق ایمش، اکر صاحب وصیت بو وقتک حالته واقف، ومداوات طالب
اولان اخوانک اجر طبابت ویرمسندن بخیلوب معالجه سنه صرف و استعمال اولنان
عقاقیرک استحصال ثمننده چکیلان عسرته عارف، اولسه انفا مرور ایدن اطباءیه
تحمیل ایتمز دی، و عقل معاشی اولمیانلر بولنه کمتر دی، اکرچه قناعت کوزل خصلتدر،
ودوکمن برنعمت جسیمه‌در، لکن انصافسزلک و یردیکنه رضا دادهٔ کفایت اولمق دخی حماقتدر
زیرا مال الناس زوی محترم، و ما استر بو نسنه‌یه ظفر عین متصور در، نظم

اقچه سزایره مزمرمه کتمی ... آدمه قول قنات همان اقچه

وطبیبه لازمدر که جارینن کظم غیضی آخردن زیاده اوله، وصدقه‌یه محب اوله وصدقه‌یه
محتاج اولنلرک دیننه ومذهبنه بقمیه، یعنی دیندن ونه مذهبدن اولورسه اولسون فقیری
صغیر الیدره ایلیه، وویردوکی صدقه‌یی کسه‌یه سویلمیه، وطبیب بیع ایتدیکی نسنه‌یی
غربال ایله تنقیه ایدوب اول وجه اوزره منقی بیع ایلیه، والحاصل بیع واعطا ایتدیکی نسنه‌یی
علی العمیا بیع واعطا ایلمیه، بلکه اول نسنه‌نه وجه ایله تصفیه واهتمام اقتضا ایدرسه
اول وجهله تصفیه واهتمام ایلیوب ویره، زیرا بو دقت طبیبه باعث کسادیش بخت واظهار
شرافت اولور، وطبیبه لازمدر که اجلای کرام، و عظمای انام، اولنلرک مصالحنه اهمال ایتیوب
سرعت ایله قیام ایلیه، ومتوسط الحال اولنلرک مصالحنه دخی اهمال ایلمیه، وعاقبت امورینی
ملاحظه ایله اعتیاد ایلیه والتهدن خوفی راس حکمت بیله، اکر برکسه برخصوصه عرض
حاجت ایلسه بشوش الوجه وطیب القلب اوله ونجی حالده اول حاجتی بتورمکه سعی ایلیه
واجلای ناسدن ورود ایدن غلمانه وخدمتکارانه اکرام واحترام ایتمکده وبسط حال اوزره
اولوب حدینی تجاوز ایتمیه، تقصیر ایتمک مسکنه دخی کتمیه، وطلب درقده اهمال اورث فقر و
ملال اولدوغی وحرص واستعجال، باعث ذل وکلال اولمق دیته سن بولدوغی یقینا معلومی
اولوب اکاکوره عمل وحرکت ایده، ومنزلندن خروجده خاندان، یعنی اهل وعیالی وسائر خانه
سکانی، اذندن استیلا اولدقلری حالده خروج ایلیه، انلرک کرک لازمه لری وکرک غیری مصلحتلری
ضرورتسز تصور اوزره اولوب منکسر الخواطر اولمدلرنی جائز کورمیه، وکسه‌نک خاطر ماندهٔ
اولدوغنه روی رضا کوسترمیه، اکرچه اختیار برکسه خاطر ماندهٔ اولمق، مثلا برسوز
تکلم اولندقده اول سوزده متکلم مرادی غیری ایکن وبلکه محل آخره مجال یوغیکن خلاف
مراد نسنه فهم ایلیوب خاطر قالمق، اولورسه آنی برطریق ایله جبر ایلیه مترجم الحروف درکه
بوحال غرابت اشتمال، یعنی برسوزک محلی صریحا معلوم ایکن آخره احتمال، اغلب احوالده اتراک
بی ادراکک مقتضای طبع ناپاکلری اولوب بویله فهم سقیم ایله نکته شناسلق یوزندن

اظهار ظرافت ایدرلر، وخرجنک صنعتی که رضا ایکن استقامت طبعه آشنالق بولندن سمت
نزاکته کیدرلر، اشبو طائفه بو قوم بیچاره، وبرفرقهٔ سغلی تباردرکه انلرک کتابت وصحبتنه
جلال الدین رومی حضرتلرینک بو معانی نقش ونکار اولنمشدر عربیه

لو کانت الاتراک فی الفردوس جارا ... ترکت الجنة واخترت نارا

اکر بو میدانده قلم سریع القدمه هزار رسالهٔ مساعرهٔ جولانه امکان اولسه بینه فسحتدن برخطوه
قطعنه مجال احتمال محالدر، بو طائفه غلظت وخشونت اوزره مطبوعه اولوب کویا انسان
نوعندن اولمغله انلرک معالجه سی کتب طبده ذکر اولنان قانون معروف اوزره اولمدوغنی
علامهٔ قرشی رحمة الله تعالی حاوی کبیر نام کتابنده ایراد ایلمشدر، واستادیمز استادی
طبیب الروم والعرب درویش عمر شفائی اول قوم باهر اللومه معالجه‌دن فرار ایدر ایدی
ایمدی طبیبه لازمدرکه اول طائفه‌نک علاجنی آخرک علاجنه قیاس ایتمیه، زیرا اولغرهٔ غلیظ
نوع انسان اولمق جناب ابو البشر عز و افترا منزله سنده اولدوغی محققدر، نته‌کیم عاشق
چلبی مشاعر الشعرا، اسمی ایله مسمی اولان تاریخنده بعد تفصیل القلم بو ایکی بیت ایله اتمام کلام ایتمشدر

بیت کوروب برکسه رویاسنده برشب آدم اتایی ... سؤال ایتمش که نسلکدر نیدر اتراک بدسیما
جوابنده دیمش اظهار عنف ایله اکر اتراک ... بنم نسلم ایسه بندن بوش اولسون اوج طلاق حوا

قوم مذکورک نوع انسان اولمدوغی اکرچه اهل ادراکه معلومدر، لکن زمانمز اطباسی انلره
معالجه‌ده امتیازدن غفلت وتدبیرلری النسانه ویلکه سائر حیوانه تاثیر ایدیه‌ایکن انلرده
تاثیر ایتمدیکندن چجلتزده وسعی علاجلری بیهوده زحمت کشیده اولدقلرینه بناءً
بو قدرجه ایله تنبیه، او لمق مناسب کورلدی تفصیل حاله اطلاع مراد ایدن محلنه مراجعت
ایلسون ع بن تحقیق سویلدم اسنرطوت استرطوته سن، معلوم اولدکه بو تحریردن
مراد علی طریق النصیحه در، غرض طائفهٔ اتراکن سوء خلقلریدر، تهذیب اخلاق اولمق
مراددر، والله اعلم بحقیقة الحال، طبیب اولنلره لازمدرکه امورینی طبیبه تفویض ایلیه
اکر سرینی محفوظ، وانشراح صدرندن محظوظ، اولمق مقصود ایسه امورینه طبیب کندی
مباشرت ایدوب صبیانه، ویاخود صبیان حکمنده اولان ناقص الادراک وقلیل
الاذهانه نسنه سپارش ایلمیه، اطبای سلفدن صاعد بن الحسن رحمة الله تعالی
تشویق الاطبا، نام کتابنده درکه طبیبه لازمدرکه مزاجنده معتدل ونفسنده طاهر
ودیننده متمسک وشریعته ملازم، ووافر العقل قوی الذکا حسن الصوره وصادق
المقاله اوله، وامانت ایله معروف، وامور دینیه اهتمام وساعی بالخیر اولمغله موصوف اوله
وظاهری باطننه مساوی، وفعل جمیله محب وحسن خلق ایله متصف اولوب بین الناس
قدر وشرف بوله، وکسبه حریص واهل حسد اولمیه، وتواریخ آشنا اولوب سلف وآثار
خلفدن خبیر، وصحت خط وسلاست تعبیر، تحصیل ایلیه، وفقرا وضعفایه رقت قلبی
اولوب لسان شفقت ایله سویلیه، وانلرک معالجه وسائر مصالحنی آخرک امورینه
تقدیم ایلیه، وبقراط وجالینوسک کتابلری تحصیل اولنوب انلرک کتابلرینه زیاده
اعتماد واعتنا لازم بیله، وانلرک رأیلری فهم اولنوب غوامض اقوالده‌نی فهمه محتاج
ایسه اهلی ایله مذاکره وبحثدن خالی اولمیه، زیرا انلرک کلامی علم طبک اساسی
وکتب سائره‌نک اصلی وراسیدر، ولازمدرکه مذاکرهٔ علمیه ایتدیکی کسه علم ایله معروف

وسداد ذهن ایله و استنباط مزایا • واستخراج خبایایه • قدرت وملکه ایله موصوف
وسؤاله اجابت ایدوب معلومی اولدیغی نسنه عرض اولندقده فکر وتأمل ایدوب
ینه معلومی اولمزسه بلمم دیمکدن ضجرت ایتمز • برفاضل ذوفنون • وازدیاد علمه حریص و
متواضع وفضائل کوناکون ایله مشحون • برذات معالی سمات اوله • زیرا طبیبك استاذی
حذق وبراعت ایله موصوف ومعروف اولمق نجه زمان جد وجهد ایله حاصل اولان
شهرته معادل اولور • وطبیبه لازمدرکه علاج ایتدیکی کسه نك عاقبتی مخوف ایسه
اخباره • واهمال تدبیرده • وعلاجی تأخیرده خطر وضرر • وار ایدیکنی سویلیوب
انذار ایلیه • وطبیبه لازمدرکه علاجنده وسائر امور طبیه ده ممارست وهر وجه ایله
اهل عفت اوله • یعنی بطن وفرجنی حرامدن صیانت اوزره اولوب حق وخلق عندنده
محمود اولمق رتبه سن بوله • وطبیبه لازمدرکه هزل ومزاحده کثرتدن احتراز • اکر طبیب
ذمی ایسه شرب خمری وشرب خمره لازم اولان فسق وفجوری دینلری بجه نعدد مباح ایسه ده
ایلیه • زیرا بو افعال انسانی درجه وقاردن دور کرده ذل وخساره • ومنزلت جاهندن منزلت
احتقاره دوشورر • وطبیبه لازمدرکه دائما احوال مرضایی تدبر وتفکر ایدوب تحصیل
ثمرتی وتدربه سعی واشتغاله قصور • وبوحال سعادت مآل طول زمانه متوقف اولمغله
اندن اظهار تهاون وفتور کوسترمیه • زیرا طبابت برعزیز وشریف صنعتدرکه ظهور
شرفی طول زمانه مرهون • وکرکی کبی انتاج انتفاعی بروجه محرر قصور وفتور سعی
واشتغاله مقرون ایتدیکی ادتیابده • همان طبابتده تحصیل کمال مرادی اولان رجاله
لازم ولازمدرکه ذکر اولندیغی اوزره مرضایه خدمت واحوالنی قوانین طب اوزره
تحکر ومداومت اکر محل شبهه وار ایسه کتب معتبره یه مراجعت ایلیه • وطبیبه لازمدرکه
علوم ریاضیه دن هندسه وحساب علملرینه دخی سعی ایلیه • وبلکه فنون ریاضیه جمله سنه
انتساب ممکن اولورسه ذهنا زحمتی نه جواز ویرمیه • خصوصا علم منطقك جمیع فنونده
حق خدمتی انکار اولنماز • واهلنی خطالردن صیانتده منطق کبی برآلت بولنماز • اکر جناب
واجب الوجود اهل منطقدن برعبد منطقیه توفیق ویروب استعمال منطقه قادر
واجرای قواعدنده ماهر • اولورسه اول کسه الحاد ملحدین • واستهزای دین مبین
صددنده اولان مموهین ومغالطینك نعوذ بالله تعالی • آرای فاسده • وتمویهات
کاسده • ومذاهب باطله • ومسالك کاسده لرندن نجات مقرردر • مترجم الحروف درکه
امام عالی حضرت محمد غزالی • منطق آشنا اولمیان کسه نك علمنه اعتماد اولنماز بیورمشلر
ومظهر فیض قدوسی امام سنوسی • علم منطقه موفق اولان کسه نك جمیع علوم طوع یدی
یعنی منطقی اولنلره جمیع فنونك اصعب واشقی اولان مواضع معضله مسخر اولوردیدی
فی الواقع ذکر اولنان امامین خصمین بو بابده شهادتده کافیلر • واثبات مدعایه وافیلردر
اکر معاندك فکر فاسدی مقتضاسنجه بعض مفاسد ایرادینه جسارت ایتدیکی صورتده
اصدق القائلین اولان رب العالمین حضرتلرینك هل یستوی الذین یعلمون • والذین لا یعلمون
قول شریفینه نه وجه ایله جوابه جسارت ایدر اوله •

بیت

بغله ایدوب ای ذ[illegible] اظهار جهل ایتمه • مؤیددر کلامم صوب نبراس مقدسدن

طبیب آیچون صناعت منطقك مواضع استعمالی کثیره اولمغله اول مواضعدن بعضی شویله ایراد

اولنمشدرکه

اولنمشدرکه • قواعد منطقیه دن بعض قواعد مضبوطی اولان طبیب اول مرضنه موافق دوا
استخراجنه قدرت • ودوانك تأثیرندن استنباط قوتنه وسائر عوارضنك کیفیت وکمیتنه
اطلاعه مکنت حاصل اولور • اکر صناعت تشریحیه دخی مهارتی وار ایسه بو ایکی صناعت
طبیبه ایکی قول وایکی قنات اولوب امراضك خفی وجلیسنه واقف • ودوامنی جرکاب ذوات
جهالتدن قورتارمش طبیب عارف اولور • وافراد عصردن عد اولنمغه لیاقت بولور • وطبیبه
لازمدرکه علم حساب ایله دخی آشنا اوله • زیرا جمع وتقسیم وضرب وتفریق وغیری قواعد
حسابیه نك لزومی ظاهردر • واکر استخراج مجهولده استعمال اولنان اعمالدن خطائین و
جبر مقابله کبی عملر معلوم اولورسه دخی رعنا اولدیغی بی ارتیابدر • علم نجومدن دخی
البته تحصیلی لازم اولان مقداری تحصیل اولنمق کرکدر • اکر مافوقنه دخی عروج قابل ایسه
توقف اولنمیه • همان تحصیل اولنه طبه نفع عظیمی اولدیغی مقرردر • وبلکه نجوم طبك تتمه سی
یعنی طب نجوم ایله تمام اولور اولمسی دخی کتب حکماده مسطوردر • زیرا وقت مرصودا یله اخذ
اولنان عقارك تأثیری کیف ما اتفق اخذ واجتنا اولنان عقار واجزانك تأثیری عندنده
ضعیف وقلیل • ونجومه قرین اولمیان اعمال طب کوییا علیلدر • والحاصل طبك نجومه ارتباطی
مسلم حکما ایدیکی اعتراف کرده جمهور علمادر • حتی دیمشلردرکه نجوم آشنا اولمیان طبیب نجارندن
اصلاح پذیر دکلدر • ایمدی محلنده مذکور اولدیغی اوزره آثار علویه دن قرانات واتصالات وبعض
وجه تحویلات • وآثار سفلیه یه اولان ارتباطات • وامور علویه دن سائر حالات • طبیبك
حسب الامکان معلومی اولمق لازمه حالندندر • واکر برطبیب احوال نجومیه مراعات ایله طبابت
ایلسه معالجاتی صحیحه اولور وقلوب ناس انکله استیناس اوزره اولوب هرنه سویلرسه
قبلی مجرب اولمغین اعتبار واستشهاد بولور • وطبیبه لازمدرکه صناعت هندسه ایله دخی
آشنا اوله • بو فنك دخی طبه نفعی مقرردر • هندسه آشنا اولان طبیب بیلورکه قرحه
مستدیره ده لحمك تکوّنی عسیر اولمغله اول قرحه مستدیره بطیء الاندمالدر • وزوایای حاده سی
اولان قرحه نك لحمی سریع الانبات اولمغله سابقك عکسی اوزره در • والحاصل هندسه بر
براهینی قطعی علمدر حکما عظیم ثنالر ایلمشلر • طبه داخی اوزره منافع جسیمه سی اولدیغی انکار
اولنمز • وموسیقی دینلکله شایع اولان علم دخی بعض خصوصده طبدن عد اولنمغله اطبا انکله
دخی آشنالق اوزره اوله • زیرا تألیف اصوات وجمع نغمات وترتیب نغرات اول صناعت ایله
اولور • اکر تألیف نغمات متناسبه ده بولنوب موسیقاده دخی مشروط اوزره اولورسه
اول نغمه ده برتأثیر واردرکه انکله نجه علاجدن یأس ایله جواب ویرلمش مرضا یهدوا اولدیغی
یعنی نغمات مطبوعه نك استماعدن شفا بولدیغی بعض محللرده مسطور ومذکوردر • حتی
جالینوسدن بعض روایاتده موسیقی طبدن وطبه ملحق اولان فنوندن اولمق وارد اولمشدر
مترجم الحروف درکه بوتقریر اوزره فنون ریاضیه نك جمله سنی طبه الحاق ممکندر • زیرا نجومدن
غیری فنلرده ذکر اولنان علاقه الحاق قلمه بلکه دخی زیاده علاقه ذکر اولنان فنلردن
غیرینه دخی بولنمق ممکندر • بوتقریر اوزره فنون ریاضیه دن بعضنی ذکر بعضنا آخردن سکوت
ترجیح بلا مرجح طرفنی ایما ایدر • ایمدی تعلم علم طبدن غیری علوم سائره دن طبیبه تعلم
وتحصیلی مناسب اولان فنی تعلم ایله توصیه مناسب اولان قول سعید بویله دینلکدرکه علم
طبده کمال مقصودی اولان کسه یه لازمدرکه ابتداغی طبی استاذدن علماً اخذ • یعنی

فی‌من کوردده علمای صاحب شانڭ بلکه حکمای فضیلت عنوانڭ مصنفاتندن مناسب
اولان بعض کتابلری استادلساننده استماع وبعض اخری استخراجه استعداد حاصل اولدی
ایسه مطالعه ایدوب دبتهٔ ادراکی قدر تحصیل علم طب ایتدکدنصکره مقتضای علم اوزره
عمله دخی قوانین طبیه‌نڭ مؤدی اولدیغی وجه اوزره استاددن کوردکی وکندوده
حاصل اولان ملکه اقتضاسیله بیلدیکی قدر عمله سعی واهتمام؛ واطبایه اولنان وصایای
اسلافه مراعات ایله صناعتی اتمام؛ ایلمکه اهتمام؛ ایلیه؛ اکر شروط صناعت طبه رعایت ایلمز ایسه
عمله فریب وقت دخی اولورسه اطبای ممدوحه‌دن اوله میوب نقصان شان ایله اتصافی
مقرردر؛ بلکه طبیب دخی دینلمکه شایان اولمز زیرا اطبا مسلکنه سالک اولمشدر؛ یعنی بو حال
مجرد علم طبه مشغول اولنلرڭ حالیدر که بو حال ایله متصف اولوب مضمون ومقتضاسی اوزره
اعمال ایتمالده قواعدی اوزره عمله اشتغال ایدنلره طبیب عالم اطلاقی صحیح اکر مجرب ومتفنن
اولورسه یعنی صناعت طبه قواعد وشروطی ایله برزمان اشتغال ایدوب علماً وعملاً ممارسه
ومعانت بولدی ایسه اول وقتده حاذق دیمک دخی حلال صرف ومباح صحیحدر؛ اکر برکمسه
بو مرتبه قناعت ایتیوب مافوق طب اولان فنونی دخی تحصیل ایدوب انکله تقویت طب
مراد ایدرسه فنون فلسفه‌دن طبیعیاته سعی ایلمک انسبدر؛ بو صورتده منطق تحصیلی مجرد
طب ایچون اولمغله صناعت منطقی دخی تحصیل جمله عندنده مسلم اولور؛ زیرا انجق طب ایچون
تحصیل منطق ظاهرا بعید اولمغله هر بر صاحب ادراکه کوره مناسب اولماز؛ زیرا طب علماً
وعملاً استاددن ماخوذ اولوب استعمالی دخی شروطی اوزره اولدقده طبدن مراد نه ایسه
حاصل اولدر؛ واکر بوندن اعلا مقام طالب خصوصنده اهتمام ایدرسه علم نجومه سعی ایلیه
زیرا بعض امور وبعض عقاقیر واجزا علم نجومه مربوطدر؛ نته کم صحیفهٔ سابقه‌ده ذکری
مرور ایلدی وبوندن غیری فن ایله تقویت طبه همتی اولان طبیب فنون ریاضیه‌نڭ جملسنی
ویاخود طبعنه موافق اولنی تحصیل ایلسه لابأسدر؛ شاید که اقتضا ایلیه؛ وبلکه برکمسه
طبه دائر برخصوصی ریاضیاتدن برفنه متوقف سویلیه؛ بهرحال هر شیئڭ علمی جهلندن
احسندر؛ وبو وصیه بو وجه اوزره ایدیکی مرهونکی مرشددر والله ولی التوفیق
بوندنصکره صاحب وصیت درکه طبده برقاچ قوانین وقواعد؛ دخی واردر که طبیب
انلری بیلمک کرکدر؛ اول قواعدندن بری بودر که اطبا برنجه فرقه‌در؛ یعنی اهل اسلامدن
غیری یهود ونصارادن وغیری طوائفدن دخی اطبا واردر طبیبه لازمدر که کندی ولندن غیری
فرقه‌دن غیری فرقه‌لرڭ ملتی ومذهب واعتقادی کیفیتی نه‌در انی بیله؛ اکر برطائفه‌نڭ
طبیبی بین الناس طعن اولنور ایسه اول طبیبڭ طعن اولندیغی وجه نه‌در ونه جهتدن
طعن اولنه کلمشدر انی بیله؛ وانکا کوره عمل قیله؛ یعنی اکر برفرقه‌نڭ اطباسندن کرک لسانلریندن
استماع کرک تجربه‌لرینه اطلاع طریقی ایله برنسنه واقع اولسه طبیبه لازمدرکه؛ وکذلک
قائلی یاخود کاتبی نه ملتدندر وقنغی مذهب اهلندندر انی بیله بوخصوصه ملتدین عملی انجیه
احتمالدر که آنده برنجه وجه ایله خطر وار اوله؛ وطبیبه تحصیلی لازم اولان قواعددن
بری دخی بودرکه ترتیب عناصر نجه‌در وعناصرده استحاله نه وجه ایله اولور ولجسام
طبیعیه‌نڭ عناصردن ترکیبی نه جهتدر؛ واختلاف امزجه‌یه علت نه‌در بونلری کوراتی
بیله مترجم الحروف درکه معلوم اولسنی توصیه اولنان امور مذکوره حکمت طبیعیه‌یه متعلقه

اموردن

اموردن معدود وانی بیلمک حکمانڭ نظرلرنده مرتبه‌سی بیلمکدر؛ جلال الدین دوانی رحمه الله تعالی
شواکل الحور نام کتابنده درکه ترکیب اجسامده واستحالهٔ عناصرده واختلاف امزجه‌ده
اکرچه حکما وجه بازدیلر؛ وتدقیقات فلسفه ایتمکله سکه‌یی مرمرده قازدیلر؛ لکن استحاله
عناصرده وعناصردن مترکب اولان امورده بعض ارتباطات خفیه واردر؛ واول
ارتباطات اول امور موکل اولان ارواح مخصوصه‌دن صدور ایدر؛ واول ارواحه رب نوع
دیرلرکه الله تعالی حضرتلری انی برنوعڭ تربیه‌سنه تعیین وتوکیل ایتمشدر؛ یعنی عالم
جسمیده اولان هرنوعه برروح مخصوص تعیین اولنمشدرکه اول نوع جسمی تربیه اول روح
موکلکدر؛ حتی رائحهٔ مسکه ودرنش طاوشره اولان هرنفسه برروح موکل واردر اساطین
حکمتدن بعضیلر اول روحلری مشاهده ایدوب بعضنه وضع اسم دخی ایلمشلردر؛ نته کم کتب
اشراقیینده تفصیلی مسطوردر؛ وطبیبه لازمدرکه امور اعضاده بصیر اوله؛ یعنی کیفیت
خلقتی وتشریحی وعددی ومقداری ومنافعی معلومی اوله؛ واخلاط اربعه ومزاجلری
واخلاطڭ ندن تکون ایدر ماده‌سی نه‌در؛ ومکانی نه‌در مکانلری؛ وزمانی نه‌در زمانلری؛ وتولدی نه
فائده ومنفعتی نه‌در؛ وصنفی نه قدردر وخلط طبیعی نه‌در وخلط عرضی نه‌در دیرلر؛ و
اخلاط حلول ایدن قوت نه وتدبیرینه موکل اولان ارواح نه‌در؛ واول ارواحڭ صدور
ایدن افعالی نه‌در؛ وامورڭ طبیعیه اولان واولمیان نه‌در؛ وامور طبیعیهٔ صنعیه
دیرلر وعددی وطبیعتی نه‌در؛ وبو امور صنعیه مرتبه‌نڭ هربرندن صادر اولان افعاللری ندر
وبو امور لایقی اوزره استعمال اولندقده نجه حفظ صحت ایدر طبیب اولنلر اخلاطه
بو حاللری بیلسه‌لر استحصال منافع کثیره ایتمش اولورلر مترجم الحروف درکه بوذکر اولنان
امورده صناعت طبدن خارج واطبانڭ بیلمسی لازم اولمیان بعض نسنه ذکر اولنمش بومقوله
اموری ذکره ذکر استطرادی دیرلر؛ اکرچه ذکره حاجت یوقدر، لکن ذکرنده وطبیب انی بیلمکده
منفعت چوقدر؛ وبوندن غیری نجه مواضعده دخی بویله طبدن خارج نجه امر استطرادی
مذکور اولسه کرکدر؛ بز دخی استطراداً ترجمه ایراد ایتمک کرکدر؛ بوخصوصده علت
استطراده مراعات اولندیغی معلوم اوله؛ وطبیبه لازمدرکه امراضنه واجسام امراضنه
خصوصا حمیاته واقسامنه وانواعی اختلافنه واسباب وعلاماتنه نظر دقیق ایله نظر
وفکر عمیق ایله فکر ایلیه؛ واول علاماتنده ردی مهلک؛ وغیر مهلک مبدء؛ وعلاج قبول ایدن
وایتمین قسملری نه‌در بوذکر اولنان اموری بیله؛ وانکا کوره تدبیر قیله؛ دخی طبیبڭ مهماتندندر
بحران احوالنه عارف واحکامنه واقف وایامنه وسائر امورنه واقسامنه عالم وبینه نبض و
قاروره‌یی دخی اقسام واحکامی ایله معرفته جهل دائم اوزره اوله؛ وبوخصوصده وبونلره
تابع اولان امورده مخصوصه؛ جید الفراسه اولوب امراضه استدلاله؛ یعنی کرک بحران وکرک نبض وقاروره‌ده
تام البصیره وکامل العرفان اوله؛ وبو اهتمام ایله استدلال ایلدیکی مرض نه کونه عرض ایسه
انکا تدبیرده تأنی ولطف ایله معامله اولنه؛ والله ولی التوفیق مترجم الحروف درکه اشبو
ذکر اولنان امورڭ نته یعنی بحران ونبض وقاروره اطلاق ایلدیکی اموره؛ اهتمام ایتمک
هر طبیب اوزرینه امر مهمدر؛ زیرا بونلرڭ هربری اکرچه علم طبدن بر باب؛ وبونلرڭ
هربرنده تحریر وتقریر اولنان اقاویل جمعه‌نڭ هربری بر کتاب؛ اولمغه منزلنده بر امر
عظیمدر؛ حتی قدمادن نجه‌سی بو امورڭ هربرینه برعلم مستقل اطلاق ایتمشلردر؛ وتألیفلرده

فصول وابواب ترتیبی بولنه کتمشدر، وفی الواقع بو امور ثلثه بو یله هر برینی موضوع وعرض
بیانی ایله فصول وابوابه تقسیم وافراغ ایله بر علم مستقل عد اولنمغه شایان، وبلکه هر برینه
کحال وجراح کبی بر طائفه یه صناعت مخصوصه اولمق رتبه سنده بر امر صاحب شاندر،
اهتمامنده هر نه قدر توصیه وتاکید اولنور ایسه ینه اول توصیه نقصان اولدوغی بیکانه
بو امورده بنجه اسرار خفیه وار در که اکرچه بعضی لسان قلم ایله تقریر اولنور، وبنجه استاد
وساطتی ایله ضمننده ظفر بولنور، لکن بنجه سی طول زمان ایله وقلوب اهل عرفانه قذف
وایداع اولنان نور ادراک واذعان ایله تجربه وحدس قوی وبصیرت مجلی وعقل مضاعف
ایله بیلنور، شویله که انی لسان قلم بو بیتک مصداقی اوزره تقریردن عاجزدر، بیت
کوزلکر ترایله سن خال وخطی دلبری اما، فسون وفتنه یه کلدکده ای بهزاد بیلمزسن،
بو نصیحتکره صاحب وصیت در که طبیبه لازمدر که قوای اغذیه وادویه یی استخراجه آلت اولان
قیاس واستدلاله ممارسته سعی ایلیه، ودیاردن دیاره نقل وارتحال ایدوب عقاقیر و
ادویه نک مفردات ومرکباتی طبایعنده بحثه قادر اولنلر ایله مباحثه لر ایدوب مولدات
ثلثه نک منافع ومضارینه وخواص وافعالنه ومفرد ایکن حالنه، وترکیب وقتنده مالنه
وسائر احوالنه، اطلاع کسب ایلیه، خصوصا بدنده کیفیت تأثیری بابنده ملاقات ایتدیکی
فضلادن سوالده قصور ایلمیه، بروجه ایله افاضه کلامک ممتنده تفحص ایلیوب ملاقاتنه
موفق اولدوغی صاحب فضلک لساننده بر نسنه اخذنه فرصتی غنیمت بیله کندینی استعدادینه
مغرور اولمیه، زیرا علم صحیح ومعرفت صادقه افواه رجال فضلادن اخذ اولنان تصورات و
تصدیقاتدر دیمشلر، مترجم الحروف درکه حق بو در که صناعت طب بر صناعت شریفه در که
انک اخذ وتحصیلی ایچون بذل قدرت ایدوب طول زمان سعی فراوان ومذاقته چاشنی
حلاوتی استیلا ایتمکله ترک اولاد وعیال وبلاددن بلاده ارتحال اولنمغه شایاندر، بر علم
عالیشاندر، والحالة هذه بنجه لر دخی انی طلب وتحصیلده مشقت کوناکون ارتکاب ایلمشلردر
وبلکه بو بیتی انلرک حالندن کنایه قصد ایدوب سویلمشلردر، بیت
مذاق قندلبک خاطره ایلرسه خطور، دیار مصره دکل قندهاره دک کیدرز،
لکن بو دیارک طالبلرینه انسان حیران اولور، وحیرتندن انکشت بر دهان اولور قالور،
زیرا عند التحقیق قتی اغربدر که دیار روم بهشت رسومده علی الخصوص مدینه بروسا
وقسطنطنیه دلارا کبی دار العلومده، کسب معارفه رغبت اولنمز، وراغب اولنلرده صدق
همت وشروط تحصیله رعایت بولنمز، بو دیار بهجت اثارده خصوصا ذکر اولنان اولکی شهر
معارف مدارده نایاب علم وکتاب وعزیز اسباب تحصیل واکتساب اولدوغی بجارهیت ایله
حتی اعظم ادویه طبیه اولان جوهر مهودیی حکمادن بعض رؤسا انکار ایتدوکی نفاستده
وعزت وجود وکمال شرافته رتبه علیا ایله متصف بر دوای عالیقدر ایکن آنک دخی
علما وعملا اهلی موجود اولمق قضیه سی اصحاب ادراک عندنده مسلماتدندر بلکه مشاهداتدندر
بو دخی اغرب اموردندر که بو کمالات ایله متصف دوای عالیشانک صنع وتدبیرینه طالب بولنمز
بلکه صنع وتدبیرینه موفق اولدوغی محقق اولنلردن بنجه سی اول جوهرک تدبیرنی تعلیم و
اداته طالب آز، تعلم وروئیته رغبت اولنماز، اکر برکسه مذکور جوهرک طلبنده سنده کثرت
اولدوغی ظاهردر، وقدیمدن هر برده مشهور ومتواتردر، بو تقدیرده اولد وآیه طالب

بولنمزدیکدن معنای مراد نه در دیو سوال ایراد ایدرسه جوابنده دیرز که کرچک سویلرسن
لکن طبعک معوج اولمغله کج فهم ایدرسن زیرا بز طالب بولنمز دیدک طلب بولنمز دیمدک بو
قولک معناسی بو در که اول طلبه زعم اولنانلرک دوای مهودی طلبلری طلبندن اولمغله طلبلری
نقب وکندولری خائب اولمشلردر، طالب اولمشلردر، کندولری هنوز مقدمات علومدن خبیر
وبلکه مقدمات علوم نه دیمکدر آنی جملری ناسیتیر ایکن حلنده فحول اهل حکمتی اعیا ایدن
غوامضدن عصرک علامه سی صاحب فنونی کوندیبورلر، علی الخصوص فهم واطلاعی تعلم واستماعه
متوقف اولان فنک مزایاسنه کندیلری خیال فاسدلرینه کوره صاحب وصول کچنورلر،
مع هذا سالک اولدقلری مسالک مهالک وکندولری ارشاده قرین اولمدقلری جهت ایله آنزه
هالکدر، والله تعالی ولی التوفیق، ابیات
صنعتلرک ادناسنی تحصیلده شاکرد، استاده قرین اولمسه خود اولمیه آسان،
بو قنده میسر اوله کم اخت نبوت، اسرار الهیدن اولوب اولمیه پنهان،
فهم ایتمیه بو سر نجار سطوده اولورسه، استادکه کوسترمیه بو فنی کما کان،
والحاصل بو بابده قصور طالب ایچون مسیحه لره عائد ومقصوردر اولدوغنده اشتباه
یوقدر، زیرا بر نسنه یی طلب شروطنه قرین اولمق اول شیئه وصولی اقتضا ایدر، ان شاء الله
تعالی بو نصیحتکره صاحب وصایا بو مقامده تاکید قصد ایدوب کلام سابقی اعاده، وطالبک
جاهل ونادان قالدوغنه شفقتیدن بر قاچ سوز زیاده سویلیوب شویله درکه طبیب
مطالعه کتبه وفهم مراده اشتغال، وبر محلک عودینه وصول ایچون اول محللی اهلندن سؤال
ایلیه، اکرچه قدمادن بعض کتابه دسترس اولورسه اکر استخراجنه دخی ظفریاب ایسه
بو دخی طبیبه غنیمت عد اولنمغه شایان اولور، زیرا کتب قدیمه ده بنجه فوائد وار در که
کتب متأخرین اندن خالیه در، اکر طالب اول کتبدن بعضنه مالک اولورسه قراتنه و
فهمنه ومزایاسنه اطلاعه حریص اوله، اکر برکسه کتبه مالک اولسه لکن فهم واطلاعنه سعی
ایلمسه اول کسه شول حماره بکزر که حامل اسفار اوله، بو محلده واقع کلام ایراد اولنمش اکثری
فائده سز مکرر اولمغله ترجمه یه تصدی اولنمدی، وطبیبه لازمدر که هر بلده نک وهر موضعک
هوالری ومزاجلری اخر بلده نک وغیری موضعک هوا ومزاجنه مغایر اولدوغنی بیلمکده
قصور ایتمیه، وهر محلک اهلی نه عادت ایله معتاد وغذالری ومشاربی صناعتلری نه کیفیت
ایله متکیف ومرضلرینه نه کونه دوا ایله استدلاله کلمشدر، واوکره مرض فصول اربعه دن
قنغی فصلده ظهور ایدر بو خصوصده اول ظهور هر فصلده برابر میدر، بو خصوصلری معلوم اولمق
طبیبه نافع ایدیکی محققدر، مترجم الحروف درکه بر دیارک سکانی مداوات مرضده وغیری
عرضنده، مألوف ومعتاد اولدقلری دوا، وسائر امور طبیبک معلومی اولسه طبیب اول قومه
چونکه مرضلر بکوزه بو یله دوا ایله وشو یله تدبیر ایله مداوات وتدبیر اولنه کلمش بینه
ایله کلد بکو کوز کبی مداوات وتدبیر اولنمق کرککدر دیمیه، بلکه بو بابده وضع اولنان اصله مراجعت
وقاعده یه رعایت ایده بو بابده قاعده بو در که طبیب بر طائفه نک استعمال ایلدوکی دوایه
نظر ایلیه اکر اول ذاتنده نافع اولوب استعمالنده خطا ظهور ایدر ایسه اول خطا نه جهتدن
ظهور ایتمشدر، انکا اطلاع تحصیل ایدوب اکا کوره عمل ایده وبو صورتده مجرد وجدانه اعتماد
ایتمیه بلکه اقاویل متقدمینه دخی تطبیق ایله واکر اول طائفه تداویلرنده مصیب ایسه

بنه طبیب اولا اصابت ایدن دوایه نظر ایدوب فی الواقع اصابت نشا سندن اولدیغنی معلوم اولاندن ادویه دن
ایسه بنه مقتضاسی اوزره عمل ایلیه زیرا بر کسه مجرد بر نسنه ایله مألوف اولدیغی اول کسه یه دوا
اولمغی اقتضا ایتمز مألوف اولدیغی دوا اولمغی اقتضا ایتدیکی کبی خوشیجه فهم اولنه وطبیبه لازمدرکه
مفرداته عظیم اهتمام ایلیه صورتلرینی واسملرینی وقوتلرینی تحقیق ایلیه خصوصا صورتده بری
برینه مشابه اولنلرده غایت اجتهاد واهتمام ایدوب احدهمانی آخردن امتیاز ایلیه
وکذلک بر نسنه نک جیدینی خالصنی مغشوشندن تمییزده دخی زیاده اهتمام لازمدر مترجم الحروف
دیرکه بو بابده عقاقیرجی امتیاز مارستی اولنلره واجبدرکه صیادله دن یعنی بایع الاجزادن
عقاقیر لازمه اشترا ایلدکلرنده مزبورلرک بیع ایلدکلری اجزای مرجحه سی بیلدکلری سوزلری
اصلا اصغا اولنمیه زیرا انلرک مرادی جلب منفعتدر مرضی دکلدر واکر طبیب بر دوانک سرعت
تأثیر و یاخود آخر جهتدن منافع وفوائدینی استماع ایلسه لکن بالفعل اول استماع ایلدیکی
منافع وخواصنه واقف دکل ایسه اکا واقف اولنجه یه وجهلدن اولورسه اول وجهله کسب اطلاع
ایتمدیکی انکله مداوای تجویز ایتمیه وطبیبه لازمدرکه سوفسطائی المذهب اولنلردن یعنی
حقایق اشیانی نفی ایدوب بو ارض وسما ومافیهما وهم وخیال کبی حقیقتی یوق بر نسنه درکه
مثلا حس بصر انلره تعلق ایلسه غلطه دوشوب بر جسم متحقق الحقایقدر زعم ایدر ایمدی طبیب
بو مذهبه ذاهب اولنلردن بعید اولمق کرکدر زیرا انلرک بعض غلطاتی طبه دخول ایدوب مرجح بولنور
وطبیبه مهم اولان اداب دندر که اکثریا مکثی خانه سنده اوله وسوقه داخل اولمسی دخی جائزدر
ومنازل مرضایه دعوت اولنورسه کیده ویا دارستانلره وارد وبو امورده ملازمت اوزره اوله
تاکه کندوده ملکه حاصل اولوب کندودن صادر اولان فعل ملکه واسطه سیله اولدیغی سهولت
ایله صادر اولیه شک یوقدر که بو یله تمرین وممارسه دن صدور ایدن افعال احسن وانفع
اولدیغی مقرردر وطبیبه لایقدرکه اکل وشربده ونکاحده حسب الامکان اعتدال اوزره اوله یعنی
اقتضاسی اولدیغی قدر وتنوارکی رتبه نفیس اوله تاکه بر مریضه دعوت اولندقده احضار
طعام اولنورسه اکا میل تام ایله میل ایتمکه بالطبع استغنا ده بولنه زیرا اول احضار اولنان
نفیس اولدقده بالطبع اکا میل مقرردر اکر مألوف اولدیغی طعام ایسه بالطبع استغنا ایلمز واکر
بر حال ایله بر کسه نک طعامنده بولنمق اقتضا ایدرسه قلت اوزره اکل ایدوب وقابل ایسه
سریعا قیام ایلیه اکل کثیر وجلوس طویلدن احتراز ایلیه تاکه اول وجه کثرت اکل وطول جلوس
ایله مجلسده حاضر ویا ناظر اولنلرک بو قطعه نک مضمونیله یا الفاظ یاخود حکما طعن واتهامنه
مظهر اولمیه

قطعه

رندانی باصوب زاهد کابوس مثال — هپ نقلی سپوردی دیه رنک چاشنی حلال
عرض ایت هنرک قالدیرکی مجلسده — ای لاف زن صنعت جر اثقال

ملبوسانده دخی نفاستنه رعایت ایلیه تاکه آخرلک البسه نفیسه سنه میل بولنمیه ومنکوحه
دخی بو یله در زیرا صورت اولندیغی حالده کوردکی حسنایه دیده سی دوچار اولدقده شهوتی
حرکت ایتمک لازم انسانیه دندر عدم میل البته تسکین شهوت اقتضا ایدر وطبیبه لایقدرکه
بر مریضه مداواده تفکر تام ایله مجلسده تفکر ایدوب حضور مریضدن چقدقده تکرار تفکر ایلیه
زیرا حضور مریضده چوق کره اولمشدرکه بعض موانع واقع اولور فکری سد ایدر اولماز خصوصا کبار
مجلسی اوله بو جهتدن تکرار تفکر لازم اولور حتی دیمشلردرکه طبیب هر احتشام کوندزده واقع اولان

امورنه

امورنه ایسه آنی بر بر تفکر ایلیه اکر امور بنده مصیب ایسه فبها ونعم اکر خطا ایتمش ایسه تدارکی
نه ایسه اکا کوره حرکت ایلیه وعجله دن تهوردن غایت اجتناب اوزره اوله زیرا بو خصلتلر بر
رذیلتلردر که انسانه مراد اوزره حرکته مانع اولورلر بر شیئی موضعنه وضع ایتدیرمزلر
لهذا شریعتده وحکمتده مذمومدرلر وقواعد طب اوزره اشلمک لازم اولان فعلی اشلمکدن
خوف ایتمیه واظهار عجز ایتمکدن بولنه کیتمیه بونک تفصیلی وصایای بقراط ترجمه سنده مرور ایتمشدر
بو خوف وعجزک مذموم اولدقلری طبیبی اقتضا ایدن نسنه دن کیرو قودوغیندر همان طبیبه
لازمدرکه بر نسنه قانون طب اوزره اولدیغی عندنده مجزوم ومحسوم اولدقده اندن خوف
ایتمیوب انی ایلکدر وطبیبه لازمدرکه کندی حفظ صحتنده اکل وشرب واتباع شهوات کبی
امورده قواعد طب معامله ایده وبر خصوصده طریقی اهتمام نه ایسه عبرت ایدوب اول مسلکه
کیده زیرا صناعت طبده طبیبک کندی علیل اولمق کبی منقصه یوقدر دیمشلر ناسک ذمنه و
قلوبلک تنفرینه باعث بر حالدر زیرا طبیب کندویه علاجدن عاجز اولیجق آخره نیجه علاج ایلر
دیرلر وحمیه ده مبالغه ایلمیه زیرا بو مبالغه قوایه ضعف واعضایه فتور ایراث ایدر
وجلدی ترقیق وبدنی مهزول وشهوتی تقلیل ولونی تصغیر ایدوب امراض سائره نک حدوثنه
باعث اولور واول امراض یا مزمنه یا مهلکه اولوب اکثر عمری اسو حال ایله کذران ایدر
وطبیبه لایقدرکه مشینده نه سریع اوله نه بطی اوله بلکه متوسط الحال اوله ومشیی بو یله اولدیغی
کثیر السلام ومفرح الکلام اوله کلامنی استماع ایدن حیی وبشارت عد ایلیه لکن اول رتبه ده
اظهار بشاشت وانبساط ایتمیه که هیبت ووقاری ساقط اولوب امرینه انقیاد اولنمق
رتبه سنه واره واول قدر فظ وغلیظ ومتکبر دخی اولمیه که انسانه اندن نفرت وخشیت
ایتمک رتبه سن بولیه وآداب اطبادندرکه قچان بر طبیب مریضه داخل اولسه شو یله قریب جلوس
اولنمق کرکدرکه مریضک صوتی استماعنده نه دیرسن دیمکه محتاج اولمیه وبنضنه رؤیت ممکن
اوله وسوالی لازم اولان خصوصی سوال ایتمک آسان اوله ولازمدرکه طبیب مریضک هر قولنه
اعتماد ایتمیه بلکه حالنی بیلنلردن حقیقت حالی سوال وبو وجه ایله تحقیق مقال ایلیه
وبلکه بو بابده بر کسه دن استعلامه قناعت ایتمیوب بر نیجه کسه دن استقصای حال ایلیه
زیرا احتمالدر که مریض غایت تألمدن و یاخود سوال اولنان نسنه ده افشاده مجانبه جوابده
نوعا قصور ایلیه وکتم سر بودندن سویلیه وهر قریبی دخی کرکی کبی اطلاعه محرم اولمغله
اشخاص متعدده دن سوال اقتضا ایتمشدر مترجم الحروف دیرکه بو کلامک حاصلی بودرکه طبیب
مریضک حالنه اطلاعده اهتمام ایلیوب استقصایه وصول بوله لکن بو وصول بعض مرضاده
کندودن استخبار ایله اولمق وآخردن استخبار دخی بعض کره ده مفید اولمیوب آخردن استعلام
لازم اولور بو خصوصده بر قاچ امور وارد که طبیب انلر ایله آشنا اولمق اقتضا ایدر اول امور
بونلردرکه طبیب استقصای حال مرضاده انلری ملاحظه ایلیوب وقت وحاله کوره حرکت ایلیه
اول امورک بری بودرکه مریض شدت مرضندن تعبیر مرامده قصور ایلیه یاخود حیا ایدوب ناقص
یاخود تعبیر آخر ایله سویلیه ویاخود مرضی شو یله اولکه انی اخبار مریضه کوره متعسر اولمغله
سویلدوکی کلام نفس الامرده اخباره موافق اولمیه بو صورتلرده طبیب وجوه اطلاعدن بعضنه
قانع اولمیوب آخردن استعلامه محتاج اولور واکر اول آخرک کذب ارتکاب ویاخود مریض ایله
انسیت واقتراب شدید اولمغله مریضک حالنه علی ما هی علیه مطلع اولمق احتمالی اولمغله آخردن

برعینی کسه دن استخبار حال مریض لازم اولور ٭ اکر طبیب مریضده تلجلج یعنی ایلدیکی تدبیرده
علاجنه تردد مشاهده ایلسه یاخود قولنده تبهرج یعنی تحمزلك ظهور ایلسه یاخود کندویه
مخالفت ومغالطه یه اطلاع حاصل ایلسه اول مریضدن فرار لازم اولور ٭ زیرا خطایه منسوب
اولمسی مقرردر ٭ بو قولك تفسیری بودر که بر مریض طبیبك ایلدیکی تدبیر وعلاجه بعض نا
اهلك فلان شویله دیدی وفلان بویله ایلدی دیمسه اعتماد ایلیوب طبیبك تدبیرنی آینده
وروزه نك قول مجردی ایله تغییر ایدر اولسه ویاخود اصول طبدن طبیبك قولنه اعتماد
ایتمیوب کندی زعمنه کوره حرکت ایلسه مریضك بو حالی خلاف قوانین طبیه اولمغله البته
خطا ظهور ایتمك مقرردر ٭ واول خطا مریضه نسبت اولنیوب اول مریضه تدبیر ایدن طبیبه
نسبت اولنمق اظهردر بو اجلدن بو مقوله مریضدن فرار ایتمك یعنی علاجندن طریقا بالکلیه
کیتمك واجبدر ٭ زیرا بو قصه طبیبك ایتدیکی ایتمدی وایتدیکی ایتدی اولوب دیدیکی ودیدیکی
دیمی بویله اولدرقده اول مریضدن اجتنابه باعث اولمق امر محققدر ٭ بیت ٭
٭ هم مجاب بحرهم کوزل سوممز دیمشلر حقنده ٭ ایلمشلر راسخه بهتان بهتان اوستنه ٭
وآداب اطبادندر که طبیب مریضه برشیه وصف ایلمك یعنی بر دوانك ویاخود امور تدبیردن
بر طریقه اخراننك تعلیمنده برسوز سویلمك ٭ اقتضا ایلدکده اول خصوصك پیش وپسنی ملاحظه
ایلیوب سوز اوزادی جامع اعتباری مانع اولمق درتبه سنی بولدقجه فتح دهان ایتمك جائز
اولمیه ٭ کرك اسباب علامات دن استدلال وکرك مریضدن سوال اقتضا ایدن امری سوال هر نه
لازم ایسه انی بالتمام والکمال استحصال ایدوب بعده انکا کوره معامله ایلیه ٭ وسویلیجکی سوزی
سویلیه زیرا محل مظنه خطا اولمغله دقت واهتمام لازم اولمشدر ٭ واکر مریضه برشینه سویلمك
لازم اولسه لکن مریضه انی تحصیل متعسر اولسه اکر اول شینه بر امر آخر ایله ادا ممکن اولسه
اول امر آخری تعلیم وافاده ایلیه ٭ اکر ممکن دکل ایسه مأخذی قریب ومعنی سهل اولمق اوزره
احبای مریضدن بعضی اولور یاخود آخرده مبی بولنور ٭ انی تدارك ایلیه ٭ زیرا حسب الامکان
مریضه ایصال منفعت ودفع مضرت شروط طبابتدندر ٭ دخی طبیبه لازمدر که بر خصوصك
قبولنی شرط ایلیه ٭ یعنی البته قبول لازم اولمق اوزره افاده ایلیه ٭ زیرا اول خصوصی قبول بولنمسه
انی افاده وعدم افاده برابر اولمق مقرردر ٭ وطبیبه لازمدر که مریضك عندنده چوق
اوتورمیه ٭ اکر اوتورمق تکلیف اولنورسه نظر ایلیه کوره اکر تکلیف اولنان قعودده
مصلحت وار ایسه اوتوره ولا قیامه سعی ایلیه ٭ والحاصل طبیب اولان شخصه کرکدرکه
هر امورنده خفته ساعی اوله ٭ زیرا طبیب قلوب ناسه اوفق واحلی اولدقجه صناعتندن
منفعت قلیل اولور خفت ایسه استجلاب قلوبده مقناطیس صحیحدر ٭ وطبیب تجانه
مریضدن مفارقت ایلسه مریضك مرضنی فکرده دقت ایلیه ٭ زیرا مجلس مریضده خاطره
خطور ایتمین اموردن نیجه سی صکره ظهور ایتمشلدر ٭ واکثر مریضده علامات مهلکه کوردینوره
اول وقتده طبیب اول مریضدن هارب اولمق عیب دکلدر ٭ زیرا تغنی اولیان اموردن
فرار لازمدر ٭ وطبیبه لازمدر که بیمارستانلره دخول ایدوب آنده اولان مرضانی تفقد
ایلیه ٭ زیرا بو حالده نیجه امراض غریبه یه اطلاع احتمالی در که اول امراض مشهود اولمق
بلکه مسموع اولمق واقع اولمشدر مترجم الحروف درکه حجة الاسلام ٭ امام الانام ٭ محمد بن
محمد الغزالی قدس الله سره العالی حضرتلری بعض مؤلفاتنده تحریر ایتمشلردر که مقتضیات

اوضاع

اوضاع فلکیه دندر که بعض امکنه ده بعض حوادث ظهور ایدر که اول حوادث ظهوری
وقتنه کلینجه واقع اولمق اولمشدر ٭ وهیچ کیمسه نك کوشنده اطلاعی اولمق ثبوت بولمشدر ٭
بو قولك مصداقی اودر که بر موضعده مثلی نامسبوق بر مرض ظهور ایلسه طبیبه لازمدر که
اول مرضی قنغی اجناسدن وقنغی انواعدندر ٭ ونه کونه اسباب ایله حصوله کلمشدر ٭
ونه زماننده ومکاننده حادث اولوب وقوع بولمشدر ٭ انی تفحص تام ایله تفحص ایدوب
مطلع اولدیغی قدرده مسوده یه یعنی اعتماد وعمل ایتدیکی مجموعه سنه قید ایلیه تاکه کندی
وغیریلر دخی آندن انتفاع ایلیه ٭ وطبیبه لازمدر که بیمارستانه داخل اولدقده مستحق
اولدیغی محله قعود وسکینت ووقار ایله کندویه کوره رسم محمود ٭ نه ایسه اول وجه
اوزره عملنده بذل مجهود ایتمکله مباشرت ایلیه ٭ ومرضادن شکایت ایدنلری استماعده
اهتمام ونه درلو ایسه انی رفق وترحم ایله اصغایه توجیه ذهن ایلیوب مصلحتلر ایسه
انی اتمام ایلیه ٭ اکر غذا ایله مداوات اقتضا ایدرسه دوایی تقریب ایتمیه ٭ اکر دوا ایله
علاج لازم کلورسه حدیدی تقریب ایتمیه ٭ ومرضادن هر کیمسك حال وشاننه مناسب
وممکن اولانی سویلیه ٭ دوای معدومی یعنی انده کوره تدارکی قابل اولمیان دوادن
سکوت ایلیه ٭ وانلرك فهمی تعلق ایتمین لفظی ومصطلحات طبیه متعلقه کلماتی خصوصا
بعض نکات ومزایایی حاوی اولان عباراتی ایراد ایتمیه ٭ زیرا انلرك اوصاف مذکوره ایله
موصوفه اولان کلام وکلماتی فهم وادراکدن ذهنلری قاصر اولمغله اول سوزدن نفع
حاصل اولمدیغندن عبثی اول کلام عزیز الا نفهام ٭ برنا بکا دظرافت شعارك رسیده
سامعه ادراکی اولدقده احتمالدر که بو بیتك مضمونی صورتیافته لوح خاطر ظرافت مآثری اولور
قطعه او طفل خط نوآموزه بوکون تعلیمده خواجه ٭ بچرمش سینیا ملکا فی حقیقه نکته کوسترمش ٭
٭ تقاضای مرید حرص تعلیمی افندینك ٭ تراشخامه یه وارنجه هب کوسترملك استرمش ٭
بو تذکره صاحب وصیت درکه زنهار ودنهار طبیب اولان مرده کرکدر که مرضادن
خاطرها نره اولاجق برشینه ظهور ایتسه انکا مکافات اولنمیه ٭ زیرا بو فعل بر امر قبیح ٭ وبر
کار وکریهدر که آنی ارتکاب ٭ عقلانی درکه سفهایه القا ایتمسی فی ارتیابدر ٭ بو خصوصده
افلاطون وابقراطدن چوق سوز وارد اولمشدر ٭ وحق بو که اول سوزد جهات حکمتدن
خیلی عالی اعتبار بولمشدر ٭ وبیورمشلردر ٭ مرضانك خلاف مروت اولان فعلنه نظر اولنمز
بلکه اویله بر فعل کریه ظهور ایتدکده طبیب انکا التفات ایتمیوب الله تعالی حضرتلرینك
اول طبیبه عنایت واحسانه ایتدیکی علم وصناقت ایله مقابله ایلیه یعنی نعماجه دن
فراغت ایتمیه بلکه قطعا بیلمدی میوب یعنی اظهار انفعال ایتمیوب علاجنده ثابت اوله ٭ مترجم الحروف
درکه بو کلام اطلاقی اوزرینه اولمق حکمت عملیه ده مجمع علیها اولان بعض کلماته منافی اولور
زیرا بر مریض غلیظ الطبع ٭ وقبیح الاخلاق علتی تقاضاسیله فلطتنه رحمت ویروب
تیماردن نفع امید ایتدیکی طبیبی تحقیر ٭ وبعض ناسزا وضع ایله بین الناس تشهیر ایلسه
بر غلیظ الطبع بر خلقتك بویله وضع ناهمواریه وجهله فراموش اولنوب اولکی تدبیر اوزره
بولدیمور ٭ الله تعالی حضرتلری شرع قویم محمدیه نك هر وقت وهر ساعتده شرفنی زیاده ایلیه ٭
ظهور وبطون وبروز وکمونده ٭ برکسنه قالمشدرکه انده عیان ٭ وعلی وجه الاتقان ٭
مطلوبکدن زیاده اظهار وبیان ٭ اولنمیه اعدی ذکر هنوز مورد ایدن خصوصك ٭ وسایر

عموم وخصوصك اشكالندر، وعقد وانحلالندر، اكا مراجعت اولنمق كركدركه اول امر مشكل
علی ما هو علیه ظاهر وعیان اوله، وحق صریح یرین بوله، بیت
محاط اولمز حقایق مستقل بركار عقل ایله، كركدر استعانت حكمت شرع محمدیدن
صاحب الوصایا صاعد بن الحسن بو مقامده وصایای بقراطدن بر صحیفه قدر بضاعه نقل ایلمش
لكن اول بضاعه بلاده ترجمه وایراد اولنمغله بو قدر ایله اكتفا، واختصار كلام ایله تكراردن
احتراز ایدنلره اقتدا، اولندی، بو نسخه صاحب كتاب اطبای سلفدن ابن هبل تمام
كسه نك فن طبده تالیف، ومختار اسمی ایله تسمیه ایتدیكی كتاب لطیفدن دخی برقاچ كلمه
ترجمه وایراد اولنمغله تعلیق اراده اولندی، والله ولی التوفیق، طبیب مشار الیه درکه صناعت
طبابت اشرف علوم، وافضل صنایع قوم اولدوغی بی ارتیابدر، زیرا موضوعی بدن انسانده
معلومدركه انسان مراتب اكواندن مرتبهٔ اعلاده اولمغله موضوعی اولدوغی علم دخی مرتبهٔ
علیاده اولدوغی دیكاندر، زیرا اشرف اكوان اولان انسانك صحت ابدانی وسقامتدن حفظ
وامانی اول علم ایله در، لهذا اسلاف حكما علم طبك شاننه اعتنا ایتمشلر واول علمه سلوك
ایدنلره توصیه ده مبالغه واهتمام مسلكنه كتمشلردر، حتی رشد تام صاحبی تجربة الاحوال
اولمیانلردن انی كتم واخفا ایلدكلری واقعدر، بعضیلری دخی علی الاطلاق تعلیمندن ضنت
وامتناعه اتفاق ایدوب ابناء واباسندن كتم ایلدیلر، لكن بو حال بو وجهله كذران ایلدكده
طب كبی بر صناعت علیه نك بالجمله اضاعت واضمحلالی لازم اولدوغی معترف اولمغین ذكر اولنان
مسلكه مخالف كتدیلر، یعنی اول صناعت شریفه یی ارباب استعداده تعلیمی تجویز ایتدیلر،
لكن اكثر تعلیملری شفاها اولوب اوراق والواحه تحریر ایلمدیلر، بعد زمان افلاطون وارسطو
كلوب بعض قضایایی رموز ایله بعض آخری دخی بعض ایما واشارات ایله معالجه دن
بعض امور اظهارینه مناسب كوردیلر وتعلیمنده اعمال فراست ایلیوب معتدل المزاج ومتناسب
الاعضا، طاهر الاخلاق صادق المقال، منتظم الاحوال، اولنلری تفحص واستحصال، ایتدیلر،
وبو اوصاف وخصال ایله موصوف اولنلرك میلی صنایعدن قنغی صنعته در دیو آنی دخی
استعلام ایدرلردی مثلا بر خانه یاخود بر مقام وكاشانه نك در ودیوارنی وسطح وسقف امثالی
بو اصنعنه صنایع متعدده مثلا تقدیر متعلق بعض نسنه نقش وتصویر ایلیوب، اول تعلیم طب
مراد ایلدكلری شخصی صنایع مجرده دن قنغی سنه زیاده مائل اولور دیو بو مقام مصوره
ادخال ایتمشلر، وقنغی صنعته متعلق اولان نقش وصورته میل ایتدیكن دقت ایله كوزتمشلر
اگر طبه میلی زیاده ایسه تعلیم طبه آنی اختیار، وتعلم طبه اشتغالنه ترغیب ایله اوقاتنی
لیل ونهار ایتمشلر، وبو تدبیر اوزره عرض ایتدكلری فضیلهٔ استعدادی كما له یتشدروب
بیچه ارباب حاجاته ایصال ثمرات منافع متنوعه ایله خیر الناس اولمق رتبه سن بولمشلردر
وشویله اخذ عهود ومیثاق ایتمشلردركه بو صناعت شریفه یی دنیا اهلندن غایت صیانت
واهلندن عدم كتمی مقتضای مروت بیله، وبو حال قوانین مسلمهٔ حكمت عملیه اولمغله آنی
عمدهٔ اعمال قیله، پس بركسه بو وجه اوزره تحصیل صناعت طب ایلیه، ان شاء الله تعالی
اول كسه صناعتنده بر حوربدار، وخیر وبركت ایله صاحب اشتهار اولور، واساطین
متقدمینك رتبه سن بولور، ایمدی بركسه بو رتبه یه موفق یعنی علما وعملا صناعت شریفه
طبابته تحصیل ممارسه ایتمسی محقق اولدقده هر موجودی ایجاد جناب واجب الوجوده

مخصوص

مخصوص اولوب جمیع تأثیره مؤثر اولدوغنه اعتقاد، وهر امورینی اكا تفویض واعتماد،
ونهیلرندن اجتناب وامرینه انقیاد، ایله اجرای صناعته شروع ایلیه، واسلاف حكمانك
تعیین وتقلید ایتدكلری شروط وآدابه نه ایسه انی دخی رعایه امورینی اولمغی كندویه
واجب بیله، مترجم الحروف درکه حكمانك اطبایه توصیه وتعیین ایلدكلری شروط
وآداب طبابتی اجرا مجرای شرع محمدی اوزره اجرادر، وبلكه اول شروط وآدابی شریعت
غرای احمدیه بتمامها حاویه اولمغله اطبای اسلامه توصیه ده قانون شرع انور اوزره
عمل وحركت اولنه دیمك كفایت ایدر، لكن هر فنك مناسبی اولان تعبیر والفاظ ایله اول
فنك قضایا ومسائلنی تحریر اهلنه فهمه سهل وتیسیر واستیناس اولنیان سمت ولسان
ایله تفهیم مرام صعب وعسیر، اولمغله اول فنك علماسی اول فنك قضایا ووصایاسنی اهلنك
عندنده معهود اولان تعبیر ولسان ایله تقریر وبیان ایده كلمشلردر، ومقصودلری تسهیل
فهم اولمغله سمت مناسبه طالب اولمشلردر، خصوصا كتب طبیهٔ اسلامیه فی حد ذاته العدید
نوعا قادر اولوب شرع قویم محمدیدن خبیر اولمیانلره كوره ایصال نفع قصد اولنه، ایمدی
طبیب رشید، ولبیب عنیر عنید، اولنلره لازمدركه فن طبده لسان حكمادن صدور
ایدن قضایا ووصایایی صماخ شرع شریف اوزره استماع ایلیه، اگر نقل وتكلم، اقتضا
ایدرسه لسان حكما ایله سویلیه، مقرردركه معنای بلاغت مقتضای حاله كوره تكلمدر
عبادتده وهر قوللك براهلی، وهر صعبك بر سهلی، وارددركه انجق بنه كندی سمتندن واردیلور
والله اعلم بیت اونكته لر عربی فارسی ایله اولمز، لسان اهل محبت زبان آخردر،
بنه كتاب مرقومده مرسومدركه صناعت طب وجه مشروع اوزره بر صناعت جلیله ایدیكی
معلوم اولمغله اول صناعتی تحصیل، وقانون وقاعده سنی تكمیل، ونتیجه تجربه سنه وصول، وحذاقت
اطلاق اولنان معنا ایله اتصاف رتبه سی حصول، بولدقده طبیبه مجرد بو حال وفا
ایتمز، وبو قدر بضاعه ایله عاقل اولان رفاه عیشه كتمز، بلكه معنای حقی كوز ایله دروغی محو
اولدقدنصكره شروط طب وآداب حكما ایله بیرونی دخی متحلی اولمق لازمدر، زیرا بالاده ذكر
اولندوغی اوزره طبابتدن مراد انجق اهل وعیال ایله تعیشده ترفه حالدر، بو معنا ایسه
بالكوز معرفه طبیه ایله اولمز، بلكه شروطنه رعایت اولنوب ناس ایله استیناس وباعث
تنفر اولان امورلردن توحش وتحمی كارنه اساس قیلمغله اولور دیمشلر، وبو خصوصی برقاچ
اصوله درج ایلمشلردركه جمله اصولك مرجعی اخلاق حسنه ایله اتصافدر، مثلا طبیبه لازمدركه
مریضنه مدارا واتمام مرضیدن نسنه التماس ایتمیه، هرنه اعطا ایدرسه اكا صورت تمامی رضا اوله
مترجم الحروف درکه اشبو حال یعنی بركسه دن بر نسنه یی طلب وسؤال، بو حال غرابت
اشتمال اولوركه خاصیتی طالب وسائلدن نفرت قلب ایراث ایدر حتی شویله مسموع درکه بر
شیخك مریدینه ناسك كثرت ورود وصدورینی ذكر اللهدن اشتغال ایلدیكندن مرید
شیخنه شكایت ایلدكده عزیز حضرتلری بیورمشلركه اول وارد وصادردن بعضندن استقراض
بعضنا آخرینه اقراض ایله فی الواقع مرید دخی بو قول ایله عمل ایتمكین اول دغدغه دن خلاص
اولمش، وطبیبه لازمدركه مجلس مریضنه داخل اولدقده اظهار بشاشت ایلیه، یعنی
كونلی یوز كوستروب كوزل سوز سویلیه، وبو معامله ده فقیر وغنی مساوی كوریله
وقطع نسله دائر نسنه ده اصلا فتح كلام ایتمیه، وطرق معالجه ده اقربی ومشهورینی

خصوصا فقرانک مرضلرینه اهون واسهلی نه ایسه انی اختیار ایدوب طرق بعیده یه کیتمیه وتلامذه یه
اسقاط جنین ومانع حبل وسائر قاطع النسل وسمومات مقوله سی مضراتی تعلیم اتمکی تجویز
ایتمیه مکر شول سم اولرکه انی اطبا مرض دواده استعمال ایدر وبو تعلیمده وسائر اسرار و
نفایسی تفهیمده استاده حذاقت تلمیذده رشد ولیاقت اولدوغنی جزما ادراک ایدوب اخذ
عهد ومیثاقدن عدم غفلتدر وعفت وعصمتدر یعنی تلمیذ عفیف الحال وعصمت ومحافظه ایله
حسن الفعال اولمغه سعی ایلمکی نصیحتدر والحاصل صناعت طبده حکمانک تلامیذه وسائر اخوان
واطبایه قلادهٔ جید اهتمام اولمق اوزره کشیدهٔ سمط تقریر ایلدکلری اداب طبابت ووصایا
مستلزم السعادتی حرزجان واول وجه ایله بین الناس احراز رتبهٔ علوشان ایتمکی تعلیم و
توصیه ده بذل همتدر خصوصا مرضایه دخولده عفت وایلدکلری معالجه ده مریضه ایصال
منفعت مقصودی اولمقدر ولباسی طاهر وبعض رایحهٔ طیبه استعمالی زینت ظاهر ایله
تاکه مریض اندن نفرت ایلمیه بلکه اطوارندن حظ ایلیوب معالجه دن اول مقدمات صحت
مشاهده ایلیه اشبو بیله امور حسنه یی استاده لازمدر که تلمیذه اهتمام واعتیاد اولنمق
اوزره توصیه ده اهتمام ایلیه ووقت مناسبده مراتب نتیجه رعایت ایدرک مقتضای
حاله کوره لازمهٔ حال واستقبالی سویلیه مترجم الحروف درکه ذکر وترجمه سی استماع
اولنان کلامک حق اولدوغنده قطعا ریب واشتباه یوقدر لکن بو سوز هر نه قدر حق ایسه
آنی قبوله مستعد تلمیذ کبریت احمردن اعز اولمغله اهل بصیرته لازمدر که اکر بر کسه یی استخدام
اقتضا ایتدکده ابتدای امرده انکا نصح وپند صددنده اولمیه بلکه بر مدت تجربه وامعان ایلیه
وتجربه قصدی ایله بعض اموره متعلق نسنه سویلیه اکر اول سوزک مقتضاسی اوزره
عمل وحرکتی متضمن حرکت مشاهده اولنورسه اکرچه کرکی کبی دکل ایسه ده فهم کلام اول
خادمک شانندن اولمق مامول اولمغله برمقدار ترقی وامعان ایله دخی حرکت اولنه اکر اول
خادم دخی صورت ترقیده بولنور ایسه بو وجه اوزره بر زمان تجربه ایله اوقاتکذار اولوب
بعده وعای استعدادی استیعاب ایتدیکی قدر انواع معارفه سزاکورملک محل جواز اولور
لکن اکر استعداد قبول محسوس ومامول اولورسه دخی بر تلمیذ سریع الغضب وتهوره تبعیت
ایله ناکس وبی ادب ایسه آنی صلاحه سعی ایتمک بیهوده تعب اولدوغی قضیهٔ ابوالحسن
عونندر که جناب خاتم الانبیا علیه السلام حضرتلرینک قریبی اولدوغندن غیری اول ذات
صداقت سماتک بونجه معجزاتن دخی کورمش ایکن مخالفتدن واز کلمدی اکثریا بو رتبه عناد
اتراک خونهاد نوعنده مشاهده اولنمشدر خصوصا بلاد آسیاده بعض اعیان اطلاق اولنان
حیوان کندی نوعندن بعض سفلهٔ بی دغدغه وبی اعانک کندویه توجه واقبالنی کوردی
وبو حال بعینه اوشونی ایدن مکسه نشابه نسنه ایدیکی احتمال ایکن کندوینی عالی
منزلته وبلکه خلیفهٔ وقته مخالفته سزاکوروب باغی اولور ودرحال جزاسن بولور
بعضلری دخی بو رتبه یه جسارته اهل اولمغله کیجه لرده بعض بی ادبلکلری خفادن آخوره
کلوب کیجا وطه تعبیر ایتدیکی محله جمع وآنک لسان ترکمنعو انلدن صدور ایدن کلمات
لطافته توجیه سمع اولنمقدن اکتساب شان ظن ایدوب کندی حمقنده ذهمی شو لقدر متین
اولور که اکر سرعنادنه صاعقه اصابت ایلسه بیلورم ذعمندن یکبان آن مقداری تفاوت
ایتمز واکر طریق حقه دلیل حضر اولسه بطلانی ترک ایدوب صوب مستقیمه کیتمز اکر اول

قوم باهر اللومک تفاصیل حالی مراد اولنورسه نیر اعظم نام تاریخ کبیره مراجعت ایلسون همان
عاقله لازمدر که اتراکی بی ادراکه تربیه ایله اضاعت وقت ایلمیه ونصیحت قبول ایدر ظنی ایله
سوز دخی سویلمیه

بیت

قبول تربیه امید ایله ترکه پند اتمه
بجوهر دررجلا ده جوهر نما ایدن آهن

ایسا تذهٔ اطبایه لازمدر که اصحاب استعداده تقلید قلادهٔ جواهر نصح ایلدکلرنده بو وجه ایله
تزیین صدر کلام ایلیه که علاج مرضایه تصدی ایدنلره لازمدر که مریضنه مرض حنیر وشرک
خالقندن اولدوغنی کبی دوا وتاثیری دخی انده اولدوغنه اقرار وتصدیق ایلیه حقیقت حال
بو عنوان اوزره محسوس ایکن احتمال اولمغله اعقل اطبایه چوق کره واقع اولمشدر که مریضدن احتمال
صحت بالکلیه مسلوب اولمق رتبه سنده ایکن خلاف قانون طب الله تعالی دار وخانهٔ کرمندن
احسان عافیت ایلدی نیچه دفعه دخی واقعدر که مریضک صحتی قواعد طبیه اقتضاسینه تمام
رتبه مامول ایکن خلافی ظهور ایتمشدر وبو خصوصی خارق عادته حمل اقتضا ایتمز زیرا اسرار
خلیقه یه اطلاع تام طوق بشردن خارجدر لکن شوقدر مساعدهٔ مقام واردر که وجه محرر
اوزره ظهور ایدن تاثیر وعدم تاثیرده ذکر اولنان اعتقادک مدخلی اوله واساتذهٔ اطبایه
لازمدر که ذکر اولنان نصایح وتعلیمی کندی تلمیذنه قصر وتخصیص ایتمیه بلکه اقرانی قدرشناس
وفهم اشنا اولدوغی عندنده نمایان اولنلره دخی مناسب اولان فوائدی کتم ایتمیه وایصال
منافع ایله خیر الناس من ینفع الناس اولمق طریقنه کیدوب اهلندن شیئی بخل سمتنه
کیتمیه والله ولی التوفیق مترجم الحروف درکه اشبو محلده صاعد بن حسن نام طبیبک
تشویق اسمی ایله مسمی اولان کتابنده ذکر وایراد ایلدوکی وصایاسی تمام اولدی شول وجه
ایله که کتاب مذکورده ذکر اولنان وصایادن بعضی وصایای حکیم ابقراطک اولوب بعض
آخری آخرک وصیتندن ترجمه سی مرور ایدن وصایا اولمغله تکراری حسن اولمیلری ترک
وسائری ترجمه اولندی بوندن ماعدا ابن زهر اندلسی نام طبیبک بوستان الاطبا نام کتابنده
بعض فوائد ذکر ایلمش اول فوائددن دخی بعضی ترجمه وایراد ایله اهلنه ایصال النفع قصد
اولندی والله ولی التوفیق وبه الهدایة الی سواء الطریق

بیت

ناسه نفعی قصد ایدنلر خیر ناس
ناسه نفعی اولمیانلر شر ناس

طبیب مزبور کتاب مذکورده ابتدای وصایاسنده بو نصیحتی ایراد ایلدی درکه رضا نمز
اطباسنک معظمی اولان کسنه لرده شو بیله مشاهده اولنمشدر که مراوانی صدرنشین اولدقلری
مرضانک منزلجلری قتنی جهته میل ایدر ایکن امر لهات ایتدیلر وبو خصوصده سلوک امر مهم ایکن
سمت خلافه کتدیلر وبو سلوکده خطالرینه متفطن اولامیوب ایلدکلری دوالری هوا اولمغی کوریا
امر صواب بیلدیلر یعنی دوالری تاثیر ایتمیوب مریضنه ایراث نفع ایلمک مقصود ایکن بعضی مرضاده
اضطراب شدید وبعض آخرک قواسنه ضعف ناسدید ظاهر وپدید اولمغه باعث وبادی اولدیلر
وبو بیتک ماصدق مضمونینه نظیر بیت حالن بولدیلر

بیت

جهان ایچره درآر اجهان ارایی بیلمزلر
شو ماهیلر که دریا ایچره در دریایی بیلمزلر
خمیرو قلبله بینه رشتهٔ اشکی طقوب بونلر
آزلر تیر مقصودی نه دنلر یایی بیلمزلر

چوق کره مشاهده اولنمشدر که امر حز کوردن غفلتلرندن ناشی مرض آخر حدوثنه باعث اولدیلر
ووقت اولمشدر که موته مشرف مرض حدوث ایتمشدر ابجدی ارباب حذاقته لازمدر که مراوانی

قصد بو مراد ایتدیکی مریضك مزاج قنغی جهته میل ایتدیکی خصوصدن غفلت ایتیه وتجربه
اورده بولنوب صوب خطایه کیته مترجم الحروف درکه کوپریلی زاده نعمان پاشا مرحوم
بو سنه ده سرعسکر ایکن معیتنه تعیین بیورلان طبیبدن مسموعمدرکه اولدیارده مریض
اولنلره مداواتم تأثیر ایتمدیکندن متحیر اولدم صکره دیارمز کورقومنك امزجه سی قنغی جهته
میل ایتدیکندن آکاه اولوب بو دقیقه یه مراعات ایله مداوات ایلدیکم مرضاده تدبیرم
تخلف ایتمدی طبیب مذکور بینه درکه صناعت طبده شاننه اهتمام اولنان امورك
برتیسی دخی مسهللر زیرا اسهال ایچون اشراب اولنان دوا قتال دینمکه روادر اول
جهتدنکه اول دوا حد وسطدن انحرافه قوتده مصارعت ایدر یعنی کوره شوب غالب اولمق
استر ایمدی طبیبه لازمدرکه ادویه مسهله ده غایت مستبصر اوله واسهالك ضعف وقوتنه
کوره حرکت ایله عمل ایده اکرچه اطبای اقدمین مسهله درجات تعیین ایتمدیلر یعنی ادویه
مسهله ده قوه وضعفه دائر تفصیل کلام ایتمدیلر لکن خصوص مذکورده درجه یه رعایت شرط
ایدیکی بی ریبدر زیرا ابدانك قوت وضعفده واخلاطك کثرت وقلتده تفاوتی معبر
وشمس انوردن اظهردر اکر بو خصوصك تفصیلی مراد اولنور ایسه کتب طبه مراجعت اولنه
صاحب وصیت دخی بو بابی خیلی تفصیل وتطویل کلام ایله صددنده اولدیغی مقامی تذییل
ایلمش لکن اول تفصیل وصایادن اولمغله آنی ترجمه دن امساك عنان اولندی وطبیبه لازمدرکه
امراضده برقاچ وجه واردر اول وجوهك بری بودرکه مرض مزمن یعنی یرلشمش ومتمکن اولمش
ومریضك قوتی شیئا بعد شیئ ساقطه اولمغله وبو وجه ایله مرض مقرر بولمغله آکا علاج تأثیر
ایتمز ایمدی بومقوله مرضایه مداوات قانون طبده مخالفتدر فحینئذ طبیب بویله مریضه معالجه
ایله تکلیف اولندقده اندن قصر ید ایدوب رحمت الهیه یه تفویض امر ایلیه وکندویه نقص
ترتب ایدر زعمی ایله معالجه طرفنه میل کوسترمیه زیرا فضل طبیبه نقیصه اول معالجه یه
میل ایتدیکنه متیقن اوله مترجم الحروف درکه قولی موثوق به اولان بعض رجالدن منقولدرکه
دمشقده بر وقتده دیار افرنجیه دن فلنك شهرنده بر دکانده اوتوروب صاحب دکان ایله صحبت
ومذاکره امور تجارت ایدرایدیم ناکاه دکان اوکنده ایکی صولتات بربری ایله غوغا ایلدیلر
وبری بلننده عادتلری اوزره حامل اولدیغی جدیکه معهود اولان اینجه چقاروب آخرك بطننه طعن
ایلدی وبجی بطن مطعوندن اخراج ایلدکده متحمض مطعونك اعضاء رئیسه سندن اولان اق جکری
برمقدار طشره چقدی همان بو حالی کورنلردن بعضی اول مجروحی قالدروب اول محله قریب
جراح دکاننه کوتوردکلرنده صاحب دکان اولان جراح دکاننده بولنیوب عجمی شاکردی بولنمغله
اول طشره چقان آق جکر قطعه سندن برمقدارین قطع ایدوب وبقیه یی ایچنه وایلك ایله دیکوب
کویا اجرای صنعت جراحت ایلدی برچه ساعت مدت مرورنده ضابط جراحین طرفندن
آدم کلوب تیمار مذکور اعضای رئیسه دن اولان عضوی قطع خلاف قاعده دردیو باعث
اتهام اولمغله دکان مذکوری قپاعشلر وبرچه کون مرورنده مجروح مذکوره برتام کلوب
بین الناس مخالطه نمایان وبو خصوص خوارق عادتدن اولمغله مجروح مذکوری تفحص
معاینه ایله تحصیل اطمینان اولندی فی الواقع مجروح مذکورك اول جراحتدن نجاتی خلاف
عادتدر زیرا اتفاق عقلا بو وجه اوزره منعقد اولنشدرکه اعضاء رئیسه دن هرقنقیسنك
قطعی یاخود قطع دیته سی برالف عرو ضنده اول عضوك صاحبی ایچون حیات متصور دکلدر

مستفید لر

مستفید لر عزددن بعض فضیلتمز بن بوعلت اشکاله شو وجه ایله تدبیر توجیه دلید بر
ایلمشلردرکه مجروح مذکورك خارق عادت ایدیکنه ارتیاب اولنمیه لکن بو سرك حلشانی
بودرکه دیار افرنجیه نك اعتقادلری برفعلك حصولی انجق فاعلنه مستند اولدیغی مرتبه سنه
وارنجه اولوب فعال لمایرید اولان رب العالمین دخی موجب بالذات اولمق ملاحظه سی جهتی
ایله اولمغین الله تعالی حضرتلری آنلره قدرتنی لحکمة اظهار وفاعل بالاختیار اولوب هرنه
دیلرسه آنی ایجاد وواراتمکه قادر اولدیغنی اشکار ایلمش والله اعلم بو قصه دن ارباب
دانشه حقیقه بودرکه اکرچه ذات مریضده متمکن مرض مزمن علاجپذیر دکلدر دیو کتب
اطباده مسطوردر لکن یا اکونز بویله مسطور اولمغله رحمة حکیم مطلقدن مأیوس اولمق
قطعا جائز دکلدر فافهم

خاتمة التراجم

بو فقیر کثیر التقصیر الحاج عباس حقیر درکه کرچه ترجمه اولنان نسخه لرده بعجه کلام دخی
واردر لکن اول کلام وصایا ونصایح مقوله سی اولیوب ترجمه دن دخی مراد وصایا ونصایح
قبیلندن اولان کلماتی جمع وترجمه اولمغله ومواضع کثیره نسخه ده تکرارات عیرنافعه اولمغله
ترجمه وصایا بو مقامده رسیده ختام اولمق اقتضا ایلدی لکن بو فقیر چهل سال مدتده بلده
طیبه قسطنطینیه ده حکمای متأخرین ومتقدمیندن بعجه ائمه فضائل فرینه اقتدا اعجم
قدیم وحدیث بعجه اساتذه اطبانك فوائد نفیسه لری ایله اقتدا اولنوب مدت مذکوره ده
مرضای عباده حسب الاستطاعه خدمت ایله اوقاتکذار لیل ونهار اولندیغی کبی بعجه آثار
شریفه تألیفنه موفق وبو جهتلردن اطبا کروهنه ملحق اولمق رتبه سی احراز اولنشدی
چون اساتذه مزبوره بیندن بعجه سی تألیفلری اولان کتبی بعجه جواهر نصایح ایله تذییل
ایلمشلردر واول بابده چوق حقایق سویلمشلردر بو ضعیف الاستطاعه دخی مستقلا
وصایا ونصایح تحریرینه جسارت ایله ادعای مساوات اقتضا ایدردیو مراعات رسوم ادبی
انکیدن ماعدا آنلرك تحریر ایلدکلری وصایا هرخصوصده اطبای البابه وفا ایتمکله اولمق اولیا
حفظه تأکید ایله تشویق اختیار اولندی والله ولی التوفیق معلومدرکه علم طب برصناعت
شریفه درکه اول صناعته بدل اولمغه صالح صناعت اخری اولمدیغی جزما محققدر وموضوعی
اشرف موجودات اولان انسانك بدنی اولمغله اشرف صناعات اولدیغی دخی محققدر
زیرا شرف علم شرف موضوعه کوره ایدیکی عند العلما مسلمدر ایمدی برکمسه صناعت طبه
انتساب وفصول وابوابنده اولان قضایاینی کمال اوزره استیعاب ایلسه مادامکه
بلاده ذکر وایراد اولندیغی اوزره وصایای حکما ایله عامل اولمیه اول کمسه طبابت رتبه سنی
احرازه استحقاق شرفنی بولمیه وثمرات طبابتدن مامول حصولی ایله بکام اولامیوب
زمانی خیبت وخسران ایله کذران وتعیشی خراشجان ایله اولمق بی کماندر واکر قواعد
طبه واقف وعلما وعملا لوازمنی عارف ووصایای حکما ایله موصوف وبو وجه ایله معلوم
ومعروف اولورسه امری ذکر اولنان جهات مذمومه اوزره اولیوب وجوه ایله ابواب
سعادت آکا مکشوف اوله وبین الناس علم وعملدن عبری حسن خلق ایله برباشقه
قدر وشرف دخی بوله پس صناعت طبه طالب واول شجره دن ثمره اکلنه راغب اولنلره
لاریب وواجبدرکه طب شریفی تحصیل بعده اول تحصیله قناعت ایتمیوب طبه مخصوص اولان
وصیتنه حکمانی سعیه جهد ایلیه والحمد لله تعالی وتوفیقه باب نصایح ووصایاده ترجمه

ایده‌یکز و بو دیارده و غیری دیارده جمله‌یه برآز اولنلری جمع و ترجمه‌سی خصوصنده
انتخابی سمتنه کندیکز نصایح و وصایا اول بابده جمله‌یه کافی و طالب و راغب اولنلری
مواضع اخرایه احتیاجدن حافظ و وافیدر هان ولی التوفیق
اولان خدای متعال بو وصایا و نصایح ایله عمله
توفیق ویروب ذکری مرور ایدنجی
اوزره صاحب کمال
ایلیه آمین

حسبی الله وحده
من الکتب التی وقفها الفقیر
الی آلاء ربه ذی المواهب
محمد المدعو بین الصدور بمراد عفی عنه
١٢٠٥ وقف